FŒDERA,

CONVENTIONES, LITTERÆ,

ET CUJUSCUNQUE GENERIS

ACTA PUBLICA,

INTER

REGES ANGLIÆ

ET ALIOS QUOSVIS

Imperatores, Reges, Pontifices, Principes, vel Communitates.

FŒDERA,

CONVENTIONES, LITTERÆ,

ET CUJUSCUNQUE GENERIS

ACTA PUBLICA,

INTER

REGES ANGLIÆ

ET ALIOS QUOSVIS

Imperatores, Reges, Pontifices, Principes, vel Communitates;

AB

INGRESSU GULIELMI I. IN ANGLIAM, A.D. 1066.

AD NOSTRA USQUE TEMPORA

HABITA AUT TRACTATA.

EX AUTOGRAPHIS, INFRA SECRETIORES ARCHIVORUM REGIORUM THESAURARIAS, ASSERVATIS; ALIISQUE SUMMÆ VETUSTATIS INSTRUMENTIS, AD HISTORIAM ANGLICANAM SPECTANTIBUS, FIDELITER EXSCRIPTA.

Primum in lucem missa de Mandato Serenissimæ Principis

ANNÆ REGINÆ,

CURA ET STUDIO THOMÆ RYMER, HISTORIOGRAPHI,

ET ROBERTI SANDERSON, ARMIG.

Denuò aucta, et multis locis emendata,

JUSSU SERENISSIMI REGIS GEORGII TERTII

ACCURANTIBUS

JOHANNE CALEY, S.R.S. ET S.A.S.

ET

FRED. HOLBROOKE, S.A.S.

VOL. II. PARS II.

AB ANNO M.CCCXXVII. AD ANNUM M.CCCXLIV.

LONDINI:

1821.

INDEX CHRONOLOGICUS.

INDEX CHRONOLOGICUS.

PARS SECUNDA.

*** The *New* Articles are distinguished by *Italics*.

☞ *Repositories*, not noticed by Rymer, are here printed also in *Italics*.

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
			An. 1 Edw. III.		
1327	1 Edw. III.	24 Jan.	De pace Regis proclamandâ.	Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 28. *in Turr. Lond.*	683
		28 —	De magno sigillo episcopo Eliensi deliberando.	Ibid. p. 1. m. 25. d. *Ibid.*	683
		29 —	De assumptione regiminis; de homagiis receptis; & de pace publicandâ.	Ibid. p. 1. m. 28. *Ibid.*	683
		1 Feb.	De coronatione Regis.	Ibid. p. 1. m. 24. d. *Ibid.*	684
		8 —	Petitiones in parliamento exhibitæ, & concessæ pro illis, qui fuerunt de querelâ Thomæ comitis Lancastriæ.	Ibid. p. 1. m. 23. d. *Ibid.*	684
		4 —	De terris alienigenarum, propter guerram in ducatu Aquitaniæ, in manum Regis captis, eisdem nunc reddendis.	Ibid. p. 1. m. 22. *Ibid.*	684
		4 —	*Vicecomitibus Angliæ, de inhibitione torneamentorum.*	*Ibid. m. 22. d. Ibid.*	685
		6 —	De temporalibus, ad procurationem Hugonis le Despenser junioris, olim detentis, episcopo Norwicensi jam denuò restituendis.	Ibid. p. 1. m. 20. *Ibid.*	685
		7 —	Pro Johanne de Hanonia, super annuitate concessâ.	Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 34. *Ibid.*	686
		8 —	Pro mercatoribus de societate Bardorum.	Liberate 1 Edw. III. m. 11. *Ibid.*	686
		8 —	De expensis Reginæ in partibus Franciæ.	Ibid. *Ibid.*	686
		8 —	Pro fidelibus in Aquitania laudatoria, & de credentiâ.	Rot. Vascon. 1 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	686
		9 —	Pro episcopo Wynton', de recognitionibus cancellandis.	Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 19. *Ibid.*	687
		10 —	Pro Henrico de Bello Monte, qui Aliciam, alteram hæredum Johannis Comyn, uxorem sibi adjunxerat.	Ibid. p. 1. m. 18. *Ibid.*	687
		12 —	Pro archiepiscopo Rothomagensi, de terris, bonis, & catallis liberandis.	Ibid. p. 1. m. 17. *Ibid.*	687
		——	Consimiles litteræ, pro decano & capitulo præfatæ ecclesiæ Rothomagen'.	Ibid. p. 1. m. 20. *Ibid.*	688
		13 —	Pro Radulpho de Bulmere, tanquam baneretto, satisfaciendo.	Ibid. p. 1. m. 5. *Ibid.*	688
		13 —	Pro Henrico de Percy, custode Marchiæ.	Liberat. 1 Edw. III. m. 12. *Ibid.*	688
		13 —	Litteræ mandatoriæ magnatibus de Hibernia, super susceptione regiminis, & justiciario constituto.	Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 16. d. *Ibid.*	688
		13 —	Consimiles litteræ, episcopis prædictæ terræ missæ.	Ibid. *Ibid.*	688
		14 —	Ejusmodi litteræ Thomæ le fitz John.	Ibid. *Ibid.*	689
		14 —	Pro illis qui fuerunt de querelâ comitis Lancastriæ, super finibus, de assensu parliamenti, relaxandis.	Ibid. p. 1. m. 21. *Ibid.*	689
		15 —	De treugâ cum Roberto de Brus & Scotis, observandâ.	Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 31. *Ibid.*	689
		16 —	De processu versus episcopum Hereford' habito, quod Thomæ, comiti Lancastriæ adhæsit, adnullando; & terris, propterea in manum Regis captis, sibi restituendis.	Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 13. *Ibid.*	689
		17 —	Adhuc pro illis qui fuerunt de querelâ nuper comitis Lancastriæ, de restitutione pariter faciendâ. Ad vicecomites complurium comitatuum.	Ibid. p. 1. m. 22. *Ibid.*	690
		19 —	Pro Isabella Reginâ, ad debita solvenda.	Liberat. 1 Edw. III. m. 12. *Ibid.*	691
		19 —	*De decimâ de minutis beneficiis in Hibernia, non exigendâ.*	*Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 13. Ibid.*	692
		22 —	Pro aliis, de præfatâ querelâ.	Ibid. p. 1. m. 21. *Ibid.*	692
		22 —	Ad custodes quarundam terrarum; pro Margareta quæ fuit uxor Bartholomæi de Badelesmere, & aliis, de querelâ antedictâ.	Ibid. *Ibid.*	692
		22 —	Ad thesaurarium, de pœnis & cæteris redemptionibus, illis de sæpedictâ querelâ relaxandis.	Ibid. *Ibid.*	693
		22 —	De potestate ad tractandum cum Rege Franciæ, super treugâ seu sufferentiâ guerræ.	Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 30. *Ibid.*	693
		22 —	De potestate ad tractandum, super controversiis quibuscunque cum dicto Rege.	Ibid. *Ibid.*	693
		22 —	Ad tractandum de rancoribus remittendis.	Ibid. *Ibid.*	693
		22 —	Ad tractandum super patientiâ præstandâ.	Ibid. *Ibid.*	694
		22 —	Ad tractandum super amicitiâ & alligantiis cum Rege præfato.	Ibid. *Ibid.*	694

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1327	1 Edw. III.	23 Feb.	De pardonatione debitorum pro cardinalibus beneficiatis.	Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 8. *in Turr. Lond.*	694
		23 —	De comite Richemundiæ, ad Franciam destinato.	Ibid. p. 1. m. 5. d. *Ibid.*	694
		23 —	De decem doliis vini, Mariæ amitæ Regis antea concessis, nunc confirmatis.	Ibid. p. 1. m. 16. *Ibid.*	694
		28 —	Ad Papam, pro canonizatione Thomæ nuper comitis Lancastriæ.	Rot. Rom. & Franc. 1 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	695
		1 Mar.	Pro Jacobo le Botiller de Hiberniâ, de feodo consueto.	Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 1. *Ibid.*	695
		3 —	Pro Raymundo cardinali.	Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 20. *Ibid.*	695
		4 —	De potestate datâ, ad tractandum cum Roberto de Brus.	Ibid. p. 1. m. 19. *Ibid.*	695
		4 —	De potestate jurandi in animam Regis, super treugâ cum Roberto de Brus confirmandâ.	Ibid. *Ibid.*	696
		5 —	Pro custodibus equorum hominum de Hanonia.	Liberat 1 Edw. III. m. 12. *Ibid.*	696
		6 —	De treugâ tredecennali, prius Scotis concessâ, per nunc Regem acceptatâ & approbatâ.	Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 19. *Ibid.*	696
		8 —	De non molestando, occasione judicii super comitem Lancastriæ redditi.	Ibid. p. 1. m. 20. *Ibid.*	696
		8 —	Ad Papam, pro canonizatione Roberti de Winchelsey nuper archiepiscopi Cantuar'.	Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	696
		8 —	*Pro clero episcopatûs Karliol'.*	*Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 12. Ibid.*	696
		10 —	Pro archiepiscopo Eborum, de cartâ Regis Athelstani; & de prisis vinorum restituendis.	Ibid. p. 1. m. 11. *Ibid.*	697
		10 —	Pro episcopo Lincoln', de exonerando.	Ibid. p. 1. m. 16. *Ibid.*	697
		10 —	De annuitate centum libr' Pontio de Controne, medico Regis, concessâ.	Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 14. *Ibid.*	697
		11 —	Ad Papam, pro Johanne de Dalderby, nuper episcopo Lincoln', de canonizando.	Rot. Rom. & Franc. 1 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	698
		13 —	Pro Rege, relaxatio Mariæ de Sancto Paulo, olim uxoris A. de Valentia comitis Pembrochiæ.	Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 11. d. *Ibid.*	698
		17 —	*De navibus & batellis regiis vendendis.*	*Ibid. p. 1. m. 9. Ibid.*	698
		24 —	Super balænâ in Vasconia captâ.	Rot. Vascon. 1 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	698
		24 —	Ad Papam, de credentiâ.	Rot. Rom. & Franc. 1 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	698
		24 —	Ad cardinales & nepotes Papæ, de credentiâ.	Ibid. *Ibid.*	699
		25 —	Super concordiâ cum Rege Franciæ, reformandâ.	Rot. Vascon. 1 Edw. III. m. 6. d. *Ibid.*	699
		26 —	Pro Gaucelino presbitero cardinali, de prohibitione non observandâ.	Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 5. *Ibid.*	699
		27 —	*Ad Papam, pro Rogero de Mortuo Mari, clerico.*	*Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 4. Ibid.*	699
		29 —	De sufferentiâ cum Flandrensibus, prorogandâ.	Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 11. d. *Ibid.*	700
		29 —	Ad burgimagistros de Bruges, super dictâ sufferentiâ.	Ibid. *Ibid.*	700
		30 —	*De non inferendo dampnum mercatoribus de potestate Regis Franciæ.*	*Ibid. p. 1. m. 9. d. Ibid.*	700
		31 —	Tractatus super dissensionibus inter Reges Angliæ & Franciæ.	Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 4. *Ibid.*	700
		3 Apr.	*Ne aliquis religiosus se transferat extra regnum, sine licentiâ.*	*Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 15. d. Ibid.*	701
		4 —	Pro Bernardo de Lebreto, de concilio Regis retento.	Rot. Vascon. 1 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	701
		5 —	De summonitione servitii, pro expeditione Scotiæ. Ad magnates.	Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 2. d. *Ibid.*	702
		5 —	Ad episcopos, abbates, & priores.	Ibid. *Ibid.*	702
		5 —	Ad vicecomites, de proclamatione super præfatâ summonitione faciendâ.	Ibid. *Ibid.*	702
		5 —	Ad majores, barones, & ballivos de portubus.	Ibid. *Ibid.*	703
		11 —	Ratificatio tractatûs, super dissensionibus in Vasconia.	Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 4. d. *Ibid.*	703
		15 —	De conductu pro archiepiscopo Eborum, ad Stanfordiam venturo.	Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 9. d. *Ibid.*	703
		15 —	*De orando pro Rege, & Isabella matre suâ.*	*Ibid. Ibid.*	703
		16 —	*De scrutinio faciendo, super monetâ controfactâ & tonsatâ.*	*Ibid. p. 1. m. 14. Ibid.*	703
		23 —	Pro Henrico comite Lancastriæ, de restitutione terrarum, ac etiam exituum, de quibus nondum responsum est in scaccario.	Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 3. *Ibid.*	704
		23 —	De loco & tempore, pro tractatu pacis inter Regem & illos de Scotia, assignandis.	Pat. 1 Edw. III. p. 2. m. 27. *Ibid.*	704
		24 —	Centum solidi per diem conceduntur, pro expensis hospitii Edwardi, nuper Regis Angliæ.	Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 3. *Ibid.*	704
		29 —	De arraiatione faciendâ, contra meditatam invasionem Scotorum.	Ibid. p. 1. m. 2. d. *Ibid.*	705
		30 —	Ad burgimagistros villæ de Bruges, super attemptatis contra treugam, emendandis.	Ibid. p. 2. m. 27. d. *Ibid.*	705
		30 —	*De non permittendo mercatores extra regnum transire, antequam ad aliquam stapularum fuerint.*	*Ibid. p. 1. m. 3. Ibid.*	705
		1 Maii	*Ordinationes de stapulâ mercatorum.*	*Ibid. p. 1. m. 4. d. Ibid.*	705
		16 —	Ad Papam, super quodam negotio provisorio.	Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	706
		16 —	Ad cardinalem, super negotio antedicto.	Ibid. *Ibid.*	706
		18 —	Pro Johanne de Hanonia, de annuitate solvendâ.	Liberat. 1 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	706
		29 —	Pro prædicto Johanne de Hanoniâ, de providentiis faciendis.	Pat. 1 Edw. III. p. 2. m. 18. *Ibid.*	706
		1 Jun.	De tractatu pacis, in ducatu Aquitaniæ, observando.	Ibid. p. 1. m. 3. *Ibid.*	707
		1 —	De intendendo senescallo Aquitaniæ in executione præfati tractatûs.	Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 3. *Ibid.*	707
		3 —	De fidelitate abbatissæ Sanctæ Trinitatis de Cadomo.	Ibid. p. 2. m. 17. *Ibid.*	707
		8 —	Pro custode capellæ ad montem, ubi nuper comes Lancastriæ decollatus fuit, construendæ.	Pat. 1 Edw. III. p. 2. m. 13. *Ibid.*	707
		14 —	De inquirendo super controversiis, inter quosdam homines de Hanonia, & homines pedites de comitatibus Lincolniæ & Northamptoniæ.	Ibid. p. 2. m. 15. d. *Ibid.*	707
		17 —	Super arraiatione, & profectione contra Scotos.	Rot. Scot. 1 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	708
		28 —	Pro Johanne de Hanonia, & comitivâ suâ, de vadiis solvendis.	Liberat. 1 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	708
		4 Jul.	De providentiis faciendis pro Johanne memorato.	Rot. Scot. 1 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	708

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1327	1 Edw. III.	5 Jul.	Pro domino Edwardo nuper Rege Angliæ, patre Regis, de expensis habendis.	Liberat. 1 Edw. III. m. 5. *in Turr. Lond.*	708
		6 —	Prohibitio facta majori & ballivis Oxon', super honore de Sancto Walerico.	Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 20. *Ibid.*	708
		12 —	De præmuniendo magnates de Hibernia, super custodiâ castrorum propè marchias Hibernicorum.	Ibid. p. 2. m. 19. *Ibid.*	709
		12 —	Super repulsione rebellium in Hibernia.	Ibid. p. 2. m. 20. *Ibid.*	709
		12 —	Pro Edwardo de Balliolo, de conductu.	Pat. 1 Edw. III. p. 2. m. 6. *Ibid.*	709
		13 —	Pro hominibus armatis ad repellendos Scotos.	Rot. Scot. 1 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	709
		15 —	De civitate Eborum muniendâ & custodiendâ, maximè dum mater, frater, & sorores Regis, in eâdem moram fecerint.	Ibid. m. 3. d. *Ibid.*	709
		15 —	Super libertate regali Dunolmensis episcopi.	Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 20. *Ibid.*	710
		15 —	Super eodem negotio.	Ibid. *Ibid.*	710
		16 —	Litteræ deprecatoriæ magnatibus Hiberniæ.	Ibid. p. 2. m. 21. d. & p. 1. m. 16. d. *Ibid.*	710
		17 —	Pro archiepiscopo Eborum, de prisis vinorum.	Ibid. p. 2. m. 18. *Ibid.*	710
		26 —	*De inquirendo super malefactoribus in civitate London'.*	*Ibid. Ibid.*	711
		——	*De custodiâ civitatis Eborum.*	*Ibid. p. 2. m. 17. d. Ibid.*	711
		2 Aug.	De pecuniâ in subsidium guerræ Scotiæ.	Pat. 1 Edw. III. p. 2. m. 4. *Ibid.*	712
		7 —	De parliamento apud Lincoln' habendo, super defensione regni contra Scotos.	Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 16. d. *Ibid.*	712
		8 —	De non inferendo dampnum hominibus Regis Franciæ.	Ibid. p. 2. m. 17. d. *Ibid.*	712
		15 —	Super dispensatione expediendâ; & super comite Hollandiæ ad beneplacita Papæ reducendo.	Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	712
		15 —	Pro archiepiscopo Casselen' in Hibernia; & de omnibus in Papæ litteris, coronæ præjudicialibus, renunciandis.	Pat. 1 Edw. III. p. 2. m. 2. *Ibid.*	713
		18 —	*De scaccario cum rotulis, & omnibus aliis illud tangentibus, usque Eborum transferendo.*	*Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 14. Ibid.*	713
		20 —	De satisfactione Joh' de Hanonia, super vadiis & restauro equorum, faciendâ; necnon de jocalibus Regis impignorandis.	Ibid. *Ibid.*	713
		20 —	Pro eodem, ad propria recedente.	Pat. 1 Edw. III. p. 2. m. 1. *Ibid.*	713
		20 —	Super attemptatis castrum de Berkele, & E. de Carnarvan, nuper Regem Angliæ, contingentibus.	Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 16. *Ibid.*	714
		20 —	Ad Papam, de processibus in curiâ Romanâ, ad turbationem & scandalum totius regni, usurpatis.	Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	714
		20 —	De processibus prædictis, ad cardinalem Sanctorum Marcellini & Petri.	Ibid. Ibid.	714
		20 —	*De memoratis processibus.*	*Ibid. Ibid.*	714
		30 —	Bulla Johannis XX. Papæ, de dispensatione super matrimonio inter Regem & Philippam comitis Hollandiæ filiam.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	714
		30 —	Ad comitem Hollandiæ, de emendis mercatoribus faciendis.	Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 15. d. *in Turr. Lond.*	715
		5 Sept.	*Henricus de Percy capitalis custos partium marchiæ Scotiæ constituitur.*	*Pat. 1 Edw. III. p. 3. m. 24. Ibid.*	715
		6 —	Ad Papam, pro Wulstano ecclesiæ Wigorniensis electo.	Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	715
		6 —	Ad cardinales, pro præfato electo.	Ibid. *Ibid.*	716
		6 —	Pro eodem electo.	Ibid. *Ibid.*	716
		10 —	Pro archiepiscopo Eborum, super bajulatione crucis.	Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 15. d. *Ibid.*	716
		18 —	Pro Willielmo de Clynton, qui se posuerat ad vexillum.	Pat. 1 Edw. III. p. 3. m. 20. *Ibid.*	716
		23 —	*Super amotione scaccarii Regis & banci, de London' usque Eborum.*	*Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 13. Ibid.*	717
		25 —	Pro civibus civitatis Cestriæ, de pueris obsidibus deliberandis.	Ibid. p. 2. m. 1 f. *Ibid.*	717
		28 —	Pro Thoma de Rokesby, qui perduxerat Regem ad visum inimicorum.	Pat. 1 Edw. III. p. 3. m. 22. *Ibid.*	717
		1 Oct.	*De servientibus pacis in comitatu Cestr'.*	*Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 12. d. Ibid.*	717
		3 —	*Vicecomitibus Angliæ; de proclamatione super magno sigillo de novo fabricato, faciendâ.*	*Ibid. Ibid.*	718
		6 —	*De novo sigillo, cum aliquibus sculpturis, in Hibernia utendo.*	*Ibid. Ibid.*	718
		6 —	De anniversario, pro animâ domini Edwardi, nuper Regis Angliæ.	Ibid. p. 2. m. 11. 3. *Ibid.*	718
		6 —	De conductu, pro comite Hollandiæ.	Pat. 1 Edw. III. p. 3. m. 17. *Ibid.*	718
		8 —	Pro Rege, de potestate ad sponsalia contrahenda cum Philippa, filiâ comitis Hollandiæ.	Ibid. p. 3. m. 15. *Ibid.*	718
		8 —	Consimiles litteræ, de sponsalibus per verba de præsenti, contrahendis.	Ibid. *Ibid.*	719
		9 —	De tractando super pace inter Regem & nobiles de Scotia.	Rot. Scot. 1 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	719
		10 —	Pro Wenthlianâ, filiâ Lewelini, nuper principis Walliæ.	Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 9. *Ibid.*	719
		16 —	De providentiis, pro solempniis consecrationis electi Wygorniensis, faciendis.	Pat. 1 Edw. III. p. 3. m. 14. *Ibid.*	719
		26 —	Bulla Johannis XXII. Papæ, contra hæreticos, qui dogmatizant & prædicant suprematum esse in Cæsare, & non in Papa.	Ex Autogr. in Bibl. Cotton.	719
		8 Nov.	*De armis offensivis in civitate London' non portandis.*	*Pat. 1 Edw. III. p. 3. m. 10. in Turr. Lond.*	723
		17 —	Super consecratione Wulstani Wigorniensis electi.	Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 4. d. *Ibid.*	723
		20 —	De protectione pro Scotis in regnum Angliæ venientibus, pro tractatu de pace habendo.	Rot. Scot. 1 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	723
		23 —	De potestate datâ tractandi super pace, cum Scotia ineundâ.	Ibid. *Ibid.*	723
		23 —	De potestate tractandi, super treugâ, seu guerræ sufferentiâ cum Scotia.	Ibid. *Ibid.*	724
		23 —	De potestate concedendi litteras de conductu nunciis Scotiæ.	Ibid. *Ibid.*	724
		23 —	De potestate datâ jurandi in animam Regis, super prædictâ pace.	Ibid. *Ibid.*	724
		28 —	Ad Regem Franciæ, super querelâ mercatoris.	Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 6. d. *Ibid.*	724
		28 —	De conductu pro comite Hollandiæ & Philippa, filiâ suâ.	Pat. 1 Edw. III. p. 2. m. 10. *Ibid.*	724
		29 —	Ad Papam, super dissensione inter archiepiscopum Eborum & decanum, sopiendâ.	Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	725
		29 —	*De torneamentis prohibitis.*	*Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 5. d. Ibid.*	725
		29 —	Super reformatione pacis inter Regem & Robertum de Brus.	Ibid. p. 1. m. 3. d. *Ibid.*	725

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1327	1 Edw. III.	12 Dec.	Pro burgensibus villæ de Bruges, de mercimoniis, contra treugam arestatis, dearestandis.	Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 2. *in Turr. Lond.*	725
		12 —	De scrutinio, super deferentibus litteras papales Regi præjudiciales, faciendo.	Ibid. p. 2. m. 4. d. *Ibid.*	726
		12 —	Contra Adamum de Orleton, jura coronæ violantem, minatoria.	Ibid. *Ibid.*	726
		15 —	De collectoribus pro capellâ ad montem, ubi nuper comes Lancastriæ fuit decollatus.	Pat. 1 Edw. III. p. 3. m. 7. *Ibid.*	726
		16 —	Pro archiepiscopo, decano, & capitulo Rothomagensi.	Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 4. *Ibid.*	726
		26 —	Summonitio Adæ de Orleton, ad comparendum coram Rege in parliamento.	Ibid. p. 2. m. 4. d. *Ibid.*	726
1328		5 Jan.	Ad Regem Castellæ, super justitiâ cuidam mercatori faciendâ.	Ibid. p. 2. m. 2. d. *Ibid.*	727
		6 —	De conductu pro Simone de Mepham, Cantuar' electo.	Pat. 1 Edw. III. p. 3. m. 3. *Ibid.*	727
		6 —	Ad Papam, de strage & asperis eventibus, tempore patris Regis; de indiscreto regimine tunc prælatorum; ac pro Cantuariensi nunc electo, commendatoria.	Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	727
		6 —	Littera ejusdem argumenti, ad cardinales.	Ibid. *Ibid.*	727
		22 —	De honorificè recipiendo centum personas de Scotia, venturas ad tractandum super finali pace.	Rot. Scot. 1 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	728
		22 —	De conductu pro dictis centum personis.	Ibid. *Ibid.*	728
		22 —	De providentiis faciendis pro eisdem.	Ibid. *Ibid.*	728

An. 2 Edw. III.

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1328	2 Edw. III.	30 —	De treugâ cum Scotis observandâ.	Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 37. *Ibid.*	728
		12 Feb.	*De villâ de Lym, Isabellæ Reginæ Angliæ, concessâ.*	*Ibid. p. 1. m. 35. Ibid.*	728
		13 —	De terris religiosorum, secundum pacem cum Francia reformatam, in insulis de Gernereye, Jereseye, Serk, & Aureneye, liberandis.	Claus. 2 Edw. III. m. 37. *Ibid.*	729
		15 —	Pro nunciis de Scotia apud Eborum, pro pace reformandâ, existentibus.	Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 34. *Ibid.*	729
		20 —	Pro Johanne de Dalderby, quondam ecclesiæ Lincoln' antistite, canonizando.	Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	729
		26 —	Pro comite Richemundiæ, de restitutione habendâ.	Claus. 2 Edw. III. m. 35. *Ibid.*	729
		26 —	Pro Alianora, quæ fuit uxor Hugonis le Despenser junioris.	Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 26. *Ibid.*	729
		29 —	Super exequiis domini Edwardi, patris Regis.	Ibid. p. 1. m. 25. *Ibid.*	729
		1 Mar.	*Litteræ Edwardi III. Regis Angliæ, super renunciatione & quietaclamatione omnium obligationum, jurium, pactorum & conventionum fact' inter Reges Angliæ & Scotiæ, aut suorum regnorum status, super subjectione & jurisclameo Regis Scotiæ & ipsius regni.*	*Ex authentico in colleg. Scott. ap. Paris.*	730
		1 —	*Potestas Hen' de Percy & Will' la Zouche committitur ad firmand' & valland' omnia in prædictis litteris contenta, per juramentum in animam Regis præstandum.*	*Ibid.*	730
		1 —	*Rex Angliæ renunciavit omni juri, actioni & prosecutioni, occasione quorumdam processuum in curiâ Romanâ, contra Regem Scotorum factorum.*	*Tract. Scott. M. S. Biblioth. Advoc. Edinb. A. 2. 5.*	730
		1 —	*De potestate ad tractandum, super sponsalibus inter David filium & hæredem Roberti Regis Scotorum, & Johannam sororem Regis Angliæ, contrahendis.*	*Ibid. A. 4. 7.*	730
		2 —	*Pro Isabellâ Reginâ Angliæ, de conductu.*	*Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 25. in Turr. Lond.*	731
		2 —	*Memorandum de magno sigillo Regis.*	*Claus. 2 Edw. III. m. 33. d. Ibid.*	731
		3 —	*De adnullatione recordi & processûs in Thomam nuper comitem Lanc' pronunciat'.*	*Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 18. d. Ibid.*	731
		4 —	Ad Papam, de litibus & vexatione in curiâ Romanâ moderandis.	Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	732
		4 —	Ad cardinales, super litibus præfatis.	Ibid. *Ibid.*	732
		5 —	Ad Regem Castellæ, super querelâ mercatoris.	Claus. 2 Edw. III. m. 34. d. *Ibid.*	732
		5 —	*De torneamentis, & aliis factis armorum, prohibitis.*	*Ibid. m. 31. d. Ibid.*	732
		5 —	*Pro Ada nuper Hereforden' episcopo.*	*Ibid. Ibid.*	733
		6 —	*Pro Johanne de Hanon'.*	*Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 19. Ibid.*	733
		7 —	De proclamando ne quis hospitet se absque marescallis Regis.	Ibid. *Ibid.*	733
		8 —	Pro Gerardo de Tastys, de consuetudine allocandâ.	Rot. Vascon. 2 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	733
		10 —	Ad magnates Vasconiæ, de fidelitate & bono gestu; ac de credentiâ.	Ibid. m. 8. d. *Ibid.*	733
		10 —	Ejusdem argumenti, ad civitates.	Ibid. *Ibid.*	734
		10 —	Pro Gaucelino Johannis cardinali, de litteris, ei superiore anno concessis, sub sigillo, quo Rex nunc utitur, exemplificandis.	Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 14. *Ibid.*	734
		17 —	*Conventiones factæ per nuncios Regis Angliæ apud Edinburgh; super finali pace reformandâ; & super maritagio inter David filium & hæredem Regis Scotiæ, & Johannam sororem Regis Angliæ, contrahendo.*	*Ex Orig. in Publ. Archiv. Scotiæ.*	734
		25 —	Ad Papam, pro expeditione, in negotio electionis ad ecclesiam Cantuariensem.	Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 5. *in Turr. Lond.*	735
		25 —	Super dicto negotio, ad cardinales.	Ibid. *Ibid.*	735
		28 —	Ad Regem Castellæ, super matrimonio inter Johannem de Eltham & filiam domini de Biscay, contrahendo.	Rot. Vascon. 2 Edw. III. m. 8. d. *Ibid.*	736
		28 —	Ad dominam de Biscay, super dicto matrimonio.	Ibid. *Ibid.*	736
		28 —	De intentione Regis ad recuperandum jura sua, modo quo poterit meliori.	Ibid. m. 7. d. *Ibid.*	736
		28 —	Ad Bernardum de Lebreto, super dictâ intentione.	Ibid. *Ibid.*	736
		28 —	Ad dominum de Monte Pessato.	Ibid. *Ibid.*	737
		28 —	De intentione Regis supradictâ; & de tractando.	Ibid. *Ibid.*	737

A. D.	A. R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1328	2 Edw. III.	28 Mar.	De intentione Regis, & amicis alloquendis.	Rot. Vascon. 2 Edw. III. m. 7. d. *in Turr. Lond.*	737
		28 —	Ad magnates Navarræ, de intentione Regis, & de auxilio præstando.	Ibid. *Ibid.*	737
		28 —	Ad Papam, de credentia.	Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	738
		28 —	Ad cardinales, ut supra.	Ibid. *Ibid.*	738
		4 Apr.	*Pro Wenthliana filiâ Lewelini, nuper principis Walliæ, de pensione suâ solvendâ.*	*Claus. 2 Edw. III. m. 31. Ibid.*	738
		6 —	De excusatione, super reformatione pacis inter Regem & homines de Flandria, acceptatâ.	Ibid. m. 32. d. *Ibid.*	738
		12 —	*Pro menestrallo Reginæ.*	*Ibid. m. 30. d. Ibid.*	738
		20 —	Ad Papam, super negotio ecclesiæ Cantuariensis, pro expeditione habendâ.	Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	739
		20 —	Ad cardinales, super negotio antedicto.	Ibid. *Ibid.*	739
		25 —	*De conductu pro archiepiscopo Eborum.*	*Claus. 2 Edw. III. m. 28. d. Ibid.*	739
		30 —	*Ad vicecomites Angliæ, de torneamentis, & aliis factis armorum, prohibitis.*	*Ibid. Ibid.*	739
		3 Maii.	De processibus contra Scotos revocandis.	Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	739
		4 —	*Confirmatio per Regem Angliæ, conventionum apud Edenburgh' factarum, super finali pace & maritagio.*	*Ex Orig. in Publ. Archiv. Scotiæ.*	740
		4 —	*Tractatus inter Regem Scottorum de consensu parliamenti, & procuratores Regis Angliæ; in quo quidem tractatu Rex Scotiæ fatetur se obligatum esse Regi Angliæ in centum millibus libr' sterling', sub conditionibus.*	*Ex Antiq. Registro. (vocat' The Black Book) in Publ. Archiv. Scotiæ.*	741
		10 —	Pro cardinalibus, de decimâ, Regi per clerum concessâ, exonerandis.	Claus. 2 Edw. III. m. 27. *in Turr. Lond.*	742
		10 —	Ad Papam, iteratæ preces pro Cantuariensi electo.	Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	742
		11 —	Littera missa burgimagistris de Bruges, pro nunciis mittendis ad tractandum de pace.	Claus. 2 Edw. III. m. 27. d. *Ibid.*	742
		12 —	Ad Papam, super anniversario Edwardi nuper Regis Angliæ.	Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	742
		——	*Memorandum de magno sigillo Regis.*	Claus. 2 Edw. III. m. 26. d. *Ibid.*	743
		15 —	Super dotalitio Philippæ, Reginæ Angliæ.	Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 3. *Ibid.*	743
		16 —	De potestate datâ episcopis Wigorniensi & Cestriensi, petendi & recipiendi, nomine Regis, totum jus & possessionem regni Franciæ, ad Regem, jure hæreditario, devoluta.	Ibid. *Ibid.*	743
		18 —	*De cancellario & universitate, & majore & ballivis Oxon', citatis ad essendum coram Rege.*	*Claus. 2 Edw. III. m. 25. d. Ibid.*	743
		21 —	Pro Johanna sorore Regis, super dotalitio, per Regem Scotorum, assignando.	Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 2. *Ibid.*	743
		21 —	Super expensis in dicto dotalitio petendo.	Liberat. 2 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	744
		9 Jun.	De potestate tractandi cum Johanne duce Brabantiæ, & aliis, super confœderationibus.	Pat. 2 Edw. III. p. 2. m. 33. *Ibid.*	744
		15 —	De remuneratione, pro damnis, per Gallicos illatis, in Vasconia.	Rot. Vascon. 2 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	744
		24 —	Prohibitio facta magnatibus Hiberniæ, ne congregationes hominum ad arma, contra pacem, faciant.	Claus. 2 Edw. III. m. 22. d. *Ibid.*	744
		28 —	De suspensione prohibitionis, contra legem communem factæ, revocandâ.	Pat. 2 Edw. III. p. 2. m. 34. *Ibid*	744
		28 —	Pro Johanne de Hanonia.	Liberat. 2 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	745
		28 —	De bonis & catallis Gallicorum arrestandis.	Claus. 2 Edw. III. m. 22. *Ibid.*	745
		2 Jul.	De Isabella Regina, ad partes Berewici profecturâ.	Ibid. m. 20. d. *Ibid.*	745
		7 —	De proclamando ne quis armatus ire, seu vim ducere præsumat.	Ibid. *Ibid.*	745
		8 —	*De protectione & conductu pro mercatoribus regnorum & terrarum Catholon', Aragon', & aliorum locorum extraneorum.*	*Pat. 2 Edw. III. p. 2. m. 30. Ibid.*	746
		12 —	Proclamatio quod omnes, qui prosequi voluerint pro dampnis, eis illatis per homines de Flandria, veniant ad certum diem.	Claus. 2 Edw. III. m. 20. d. *Ibid.*	746
		13 —	Pro Stephano de Segrave, archiepiscopo Armachano, commendatoria.	Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	746
		3 Aug.	De proclamando ne quis se transferat ad partes exteras.	Claus. 2 Edw. III. m. 19. d. *Ibid.*	746
		——	Ad Papam, super levitate Wallensium, & de electione H. de Gower in episcopum Menevensem.	Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	747
		7 —	Litteræ de credentiâ, ad villam de Bruges.	Claus. 2 Edw. III. m. 19. d. *Ibid.*	747
		8 —	Pro mercatoribus extraneis, confirmatio cartæ Edwardi I. Regis Angliæ.	Cart. 2 Edw. III. n. 39. *Ibid.*	747
		10 —	De quarteriis corporis Andreæ de Hartcla, Sarræ sorori suæ, liberandis.	Claus. 2 Edw. III. m. 10. d. *Ibid.*	748
		16 —	Ad Papam, pro episcopo Menevensi; & de levitate cervicosâ Wallensium.	Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	748
		16 —	Ad cardinales, pro prædicto Menevensi episcopo.	Ibid. m. 2. *Ibid.*	749
		22 —	De potestate datâ tractandi cum duce Brabantiæ, super confœderatione & retinentiâ.	Pat. 2 Edw. III. p. 2. m. 23. *Ibid.*	749
		22 —	De potestate tractandi cum comite de Los, & aliis.	Ibid. *Ibid.*	749
		22 —	*De licentiâ concessâ prælatis inhabitandi terras in Hiberniâ vastatas.*	*Ibid. p. 2. m. 25. Ibid.*	749
		30 —	Pro Rege, de targeis & balistis providendis.	Claus. 2 Edw. III. m. 15. *Ibid.*	749
		30 —	De distringendo episcopos & alios homines de Normannia, ad faciendum Regi homagium & fidelitates.	Ibid. *Ibid.*	750
		30 —	*De castro vocato Girburgh, in insulâ de Gerneseye, perficiendo.*	*Ibid. m. 14. Ibid.*	750
		30 —	*De castris in insulis prædictis, muniendis.*	*Ibid. Ibid.*	750
		15 Sept.	De potestate datâ tractandi super confœderatione & retinentiâ, in partibus Aquitaniæ.	Pat. 2 Edw. III. p. 2. m. 22. *Ibid.*	750
		16 —	Pro magnatibus Aquitaniæ, de indempnitate; & de pace, nisi iisdem in eadem comprehensis, non faciendâ.	Rot. Vascon. 2 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	750
		16 —	*Ad vicecomites Angliæ, de proclamando ne quis faciat congregationes hominum ad arma.*	*Claus. 2 Edw. III. m. 14. d. Ibid.*	751
		19 —	De bonis Gallicorum arrestandis.	Ibid. m. 14. *Ibid.*	751
		22 —	Ad Papam, super vexationibus in curiâ Romanâ.	Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	751
		22 —	Super vexationibus antedictis.	Ibid. *Ibid.*	752

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1328	2 Edw. III.	22 Sept.	Super vexationibus memoratis.	Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 2. *in Turr. Lond.*	752
		27 —	De armaturis, quæ fuerunt Bartholomæi de Badelesmere, Johanni de Monte Gomeri liberandis.	Claus. 2 Edw. III. m. 14. *Ibid.*	752
		15 Oct.	De intendendo episcopo Lincoln', & archidiacono Sarum, ad parliamentum apud Sarum inchoandum, deputatis.	Pat. 2 Edw. III. m. 19. *Ibid.*	752
		20 —	De liberatione, extra virgam, pro magnatibus ad parliamentum venientibus, faciendâ.	Pat. 2 Edw. III. p. 2. m. 17. *Ibid.*	752
		28 —	De bonis & catallis mercatorum Franciæ, dearestandis.	Claus. 2 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	753
		28 —	De formâ pacis cum Rege Scotiæ; & de terris & possessionibus, personis ecclesiasticis restituendis.	Ibid. m. 8. *Ibid.*	753
		10 Nov.	*Ad vicecomites, de observando ne quis veniat vi & armis coram justiciariis.*	*Ibid. m. 6. d.* *Ibid.*	753
		11 —	*Episcopus Wynton' coram Rege summonitus fuit, eo quod à parliamento apud Novam Sarum, absque licenciâ regiâ, recessit.*	*Ibid. m. 8. d.* *Ibid.*	753
		15 —	*De capiendo illos qui, prætendentes se esse provisores Regis, contra voluntatem proprietoris, blada & alia bona capiant; & ad proximam gaolam ducendo.*	*Ibid. m. 5. d.* *Ibid.*	754
		28 —	Pro Thoma de Sabaudia, super præbendâ in ecclesiâ Rippon.	Pat. 2 Edw. III. p. 2. m. 9. *Ibid.*	754
1329		——	Memorandum de magno sigillo Regis.	Claus. 2 Edw. III. m. 2. d. *Ibid.*	754

An. 3 Edw. III.

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1329	3 Edw. III.	30 Jan.	*Custodes pacis constituuntur.*	*Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 38. d.* *Ibid.*	754
		2 Feb.	*De quibusdam malefactoribus in civitate London'.*	*Ibid. p. 1. m. 37. d.* *Ibid.*	755
		5 —	Super castro de Kaerfilly, per abettum Willielmi la Zousche obsesso.	Ibid. p. 1. m. 36. *Ibid.*	755
		5 —	De supradicto Willielmo la Zousche, attachiando.	Ibid. *Ibid.*	756
		8 —	*De continuatione parliamenti.*	*Claus. 3 Edw. III. m. 33. d.* *Ibid.*	756
		9 —	*De parliamento inchoando.*	*Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 37.* *Ibid.*	756
		15 —	Ad Gailardum cardinalem, super juribus universitatis Oxon', per ipsum oppressos.	Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	756
		19 —	*Johannes Darcy justiciarius Hiberniæ constituitur.*	*Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 28.* *Ibid.*	756
		20 —	Ad Papam, super canonizatione almi viri, Willielmi de Marchiâ, dudum Bathon' & Wellen' episcopi; qui magnis fulget miraculis.	Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	757
		20 —	*Pro mercatoribus, alienigenis & indigenis, regnum ingrediend' & exeund'.*	*Claus. 3 Edw. III. m. 33. d.* *Ibid.*	757
		23 —	Ad Papam, de substituendo priorem in prioratu Lewensi; & indebitis vexationibus in curiâ Romanâ.	Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	757
		2 Mar.	Pro Arnaldo de Tryan, nepote Papæ.	Rot. Vascon. 3 Edw. III. m. 10. *Ibid.*	757
		2 —	Pro Petro de Via, Papæ nepote.	Ibid. *Ibid.*	758
		2 —	*De terris Regis in Hiberniâ dimittendis.*	*Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 28.* *Ibid.*	758
		2 —	*Quod Hibernici ad legem Anglicanam venire volentes, legibus hujusmodi utantur & gaudeant.*	*Ibid.* *Ibid.*	758
		3 —	Ad Papam, pro Leonardo de Tibercis in priorem hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Angliâ præficiendo.	Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	758
		3 —	Ad magistrum hospitalis, pro dicto Leonardo de Tibercis.	Ibid. *Ibid.*	758
		4 —	Pro magistro Simone de Monte Acuto, clerico Regis.	Ibid. m. 6. *Ibid.*	759
		4 —	Pro Petro de Mortuo Mari, cardinali, de pensione concessâ.	Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 30. *Ibid.*	759
		6 —	*De obsessione castri de Kaerfily amovendâ.*	*Ibid. p. 1. m. 25.* *Ibid.*	759
		12 —	Pro Bernardo de le Breto.	Rot. Vascon. 3 Edw. III. m. 10. *Ibid.*	759
		15 —	Ad magnates Aquitaniæ, super statu ducatûs prædicti.	Ibid. m. 9. d. *Ibid.*	759
		15 —	Pro Willielmo comite Juliacensi, de annuitate solvendâ.	Liberat. 3 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	759
		1 Apr.	De verbis, regio juri præjudicialibus, in Papæ bullis contentis, purè renunciatis.	Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 23. *Ibid.*	760
		14 —	Ad Regem Francorum, super homagio faciendo.	Claus. 3 Edw. III. m. 26. d. *Ibid.*	760
		14 —	*De pardonatione pro Johanne de Mautravers.*	*Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 22.* *Ibid.*	760
		17 —	Pro Thoma Randolf comite de Murref, de salvo conductu.	Ibid. p. 1. m. 21. *Ibid.*	760
		22 —	*De processibus, bullis, aliisque instrumentis inter Reges Angliæ & Franciæ scrutandis.*	*Claus. 3 Edw. III. m. 25.* *Ibid.*	761
		24 —	Prohibitio ne quis se transferat ad partes transmarinas.	Ibid. m. 26. d. *Ibid.*	761
		26 —	De non permittendo aliquos transire ad dictas partes.	Ibid. *Ibid.*	761
		28 —	Ad comitem Holsatiæ, regni Daciæ custodem, super querelâ Roberti de Musgrave, mercatoris.	Ibid. *Ibid.*	761
		28 —	Ad ducem Hollandiæ, super querelâ antedictâ.	Ibid. *Ibid.*	762
		8 Maii.	De navibus pro passagio Regis parandis.	Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 20. *Ibid.*	762
		8 —	De providentiis in partibus Franciæ, pro Rege venturo, faciendis.	Ibid. *Ibid.*	762
		9 —	Super metallo argenti, per artem alkemoniæ, conficiendo.	Ibid. p. 1. m. 21. *Ibid.*	762
		12 —	Pro Jacobo Douglas milite, de restitutione terrarum in regno Angliæ.	Ibid. p. 1. m. 20. *Ibid.*	762
		13 —	Pro Roberto Rege Scotiæ, super decem milibus marcarum solvendis.	Ibid. *Ibid.*	763
		13 —	Pro eodem Rege.	Ibid. *Ibid.*	763
		13 —	Pro magistris & scolaribus universitatis Oxon', contra vexationes Gaillardi cardinalis, archidiaconi Oxon', sæpedictas.	Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	763
		22 —	Ad vicecomites per Angliam & episcopo Dunolm'; de inhibitione contra facta armorum, in absentiâ Regis.	Claus. 3 Edw. III. m. 22. d. *Ibid.*	763
		25 —	Joh' de Eltham comes Cornubiæ, custos regni, absente Rege, constituitur.	Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 16. *Ibid.*	763

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1329	3 Edw. III.	25 Maii	De potestate, eidem custodi datâ, concedendi licentiam eligendi.	Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 16. *in Turr. Lond.*	763
		25 —	De pecuniâ pro passagio Regis; & etiam pro hominibus de Hanonia, contra Scotos dudum venientibus.	Ibid. p. 1. m. 15. *Ibid.*	764
		26 —	De die & modo transfretationis Regis versus Franciam.	Claus. 3 Edw. III. m. 20. d. *Ibid.*	764
		——	Nomina illorum qui cum Rege transfretârunt.	Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 23. *Ibid.*	764
		29 —	De jure regio non violando.	Ibid. p. 1. m. 14. *Ibid.*	764
		31 —	De custodiâ magni sigilli commissâ.	Claus. 3 Edw. III. m. 20. d. *Ibid.*	764
		2 Jun.	*De proclamatione faciendâ, ne quis torneamenta exerceat in comitatu Leycestr'.*	*Ibid. Ibid.*	765
		6 —	Instrumentum homagii, per Edwardum tertium, Ambianis facti.	——	765
		11 —	De reditu Regis à partibus Franciæ.	Claus. 3 Edw. III. m. 19. d. *in Turr. Lond.*	765
		12 —	Ad Papam, Rex instantissimè petit ut Robertus de Wyvill in episcopum Bathon' & Wellen', promoveatur.	Rot. Rom. 3 Edw. III. m 4. *Ibid.*	765
		14 —	Ad archiepiscopum Eborum, de non tumultuando super bajulatione crucis.	Claus. 3 Edw. III. m. 18. d. *Ibid.*	766
		14 —	Ad archiepiscopum Cantuar', consimile mandatum.	Ibid. *Ibid.*	766
		16 —	De tractando super sponsalibus, inter primogenitum filium Regis Franciæ & Alianoram sororem Regis, contrahendis.	Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 13. *Ibid.*	766
		16 —	Similiter inter Joh' de Eltham comitem Cornubiæ, & unam de filiabus ejusdem Regis Franciæ.	Ibid. *Ibid.*	766
		18 —	Acquietantia A. de Chastillon, super dampnis in Vasconia.	Claus. 3 Edw. III. m. 20. d. *Ibid.*	767
		18 —	Ad Papam, de non credendo suggestionibus Ricardi episcopi Ossoriensis.	Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	767
		18 —	Ad cardinales, contra dictum episcopum.	Ibid. *Ibid.*	767
		18 —	Ad Papam, de substituendo priorem in prioratu Lewen'; & de indebitis vexationibus in curiâ Romanâ.	Ibid. *Ibid.*	767
		18 —	Ad cardinales, consimilis littera.	Ibid. *Ibid.*	768
		19 —	De inquirendo super dampnis, secundum concordata Ambianis.	Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 15. d. *Ibid.*	768
		19 —	De proclamatione, super inquisitione præfatâ, faciendâ.	Claus. 3 Edw. III. m. 17. d. *Ibid.*	768
		20 —	Pro Lewelino ap Kenewrik, de pardonatione.	Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 14. *Ibid.*	768
		24 —	Littera ad David Regem Scotiæ, super quinque mill' marcarum solvendis.	Claus. 3 Edw. III. m. 7. d. *Ibid.*	769
		29 —	Johannis de Hanonia littera de attornatu.	Ibid. m. 15. d. *Ibid.*	769
		30 —	Super malo gestu episcopi Ossoriensis.	Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	769
		2 Jul.	*De castris in North Wallia supervidendis & reparandis.*	*Claus. 3 Edw. III. m. 16. Ibid.*	769
		29 —	Ad ducem Britanniæ, de non attemptando contra formam concordiæ Ambianis.	Ibid. m. 13. d. *Ibid.*	769
		29 —	Ad Regem Aragoniæ, de credentiâ.	Ibid. *Ibid.*	770
		30 —	Ejusmodi littera, ad Reginam Aragoniæ.	*Ibid. Ibid.*	770
		27 Aug.	Pro Mauritio Fitz-Thomas, in comitem de Desmond præfecto.	Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 24. *Ibid.*	770
		27 —	Pro eodem Mauritio Fitz-Thomas.	Ibid. *Ibid.*	770
		1 Sept.	Pro Jacobo domino de Douglas, cum corde Roberti de Brus, nuper Regis Scotiæ, in Terram Sanctam profecturo.	Ibid. *Ibid.*	770
		1 —	*Pro Jacobo Douglas, de Scotiâ, in Terram Sanctam profecturo.*	*Claus. 3 Edw. III. m. 12. d. Ibid.*	771
		1 —	Ad Papam, pro clerico Regis Scotorum.	Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	771
		1 —	Ad cardinales, pro eodem clerico.	Ibid. *Ibid.*	771
		1 —	*Pro Isabellâ Reginâ Angliæ, de comitatu Pontivi.*	Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 23. *Ibid.*	771
		1 —	*Pro prædictâ Reginâ, de comitatu Cornubiæ.*	*Ibid. Ibid.*	771
		3 —	Pro Willielmo comite de Julers.	Ibid. *Ibid.*	771
		12 —	De protectionibus, pro Henrico comite Lancastriæ, Willielmo de Monte Acuto, Bartholomæo de Burghersh, & aliis, ad partes transmarinas profecturis.	Ibid. p. 2. m. 21. *Ibid.*	772
		15 —	Ad Papam, pro dispensatione, super defectu natalium.	Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	772
		20 —	Pro cardinalibus, de pardonatione.	Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 18. *Ibid.*	772
		20 —	Ad tractandum super requestis, nuper Ambianis, hinc indè factis.	Ibid. p. 2. m. 22. *Ibid.*	772
		24 —	De nuptiis, inter Johannem de Eltham comitem Cornubiæ, & Mariam dominam de Biscaye, contrahendis.	Ibid. p. 2. m. 14. *Ibid.*	773
		24 —	Pro procuratoribus & nunciis in negotio prædicto, de credentiâ.	Claus. 3 Edw. III. m. 5. d. *Ibid.*	773
		24 —	Ad Mariam dominam de Byscay, super prædictis nuptiis.	Ibid. *Ibid.*	773
		24 —	Dominus de Cuk, de concilio Regis retinendus.	Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 19. *Ibid.*	773
		24 Oct.	*De conductu pro mercatoribus ducatûs Brabant'.*	*Ibid. p. 2. m. 10. Ibid.*	773
		28 —	Super dissensionibus inter archiepiscopum Eborum, & episcopum Dunolmensem.	Claus. 3 Edw. III. m. 5. d. *Ibid.*	774
		29 —	Ad vicecomitem Eborum, super dissensionibus prætactis; de executione brevis, 'De posse comitatûs assumendo,' supersedendâ.	Ibid. *Ibid.*	774
		30 —	Ad David Regem Scotiæ, super solutione quinque mil' marcarum.	Ibid. *Ibid.*	774
		2 Nov.	De portis Novi Templi London', per majorem obfirmatis, ne per aquam transitus justiciariis prohibeatur, aperiendis.	Ibid. m. 6. d. *Ibid.*	774
		4 —	*De proclamatione, ne monetarii de civitate London' se transferant ad partes exteras.*	*Ibid. m. 9. d. Ibid.*	774
		12 —	*Pro Rege Scotiæ, de acquietantiâ.*	*Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 13. Ibid.*	775
		14 —	Pro episcopo Dunolmensi, super dissensionibus antedictis.	Ibid. p. 2. m. 11. *Ibid.*	775
		3 Dec.	Ad episcopum Norwicensem, super negotiis cum Rege Franciæ.	Claus. 3 Edw. III. m. 4. d. *Ibid.*	775
		7 —	*De inquirendo super narratoribus rumorum.*	*Ibid. Ibid.*	775
		12 —	Libertates, ad requisitionem Isabellæ Reginæ Angliæ, burgensibus villæ de Deest in Brabantiâ, conceduntur.	Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 25. *Ibid.*	776

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1330	4 Edw. III.	28 Apr.	Pro Berardo de la Brette, de laudabili servitio suo.	Rot. Vascon. 4 Edw. III. m. 9. *in Turr. Lond.*	790
		1 Maii.	Pro Berardo supradicto.	Ibid. *Ibid.*	790
		5 —	Super promisso Karoli nuper Regis Franciæ, ad bannitos pardonandos.	Ibid. m. 10. d. *Ibid.*	790
		5 —	Ad Reges Aragoniæ, Portugaliæ, Majoricarum, & Castellæ, de credentiâ.	Claus. 4 Edw. III. m. 36. d. *Ibid.*	790
		5 —	Super negotiis præfatis Regibus exponendis.	Ibid. *Ibid.*	791
		6 —	Pro comite Atholiæ, de gratiâ ipsi factâ.	Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 22. *Ibid.*	791
		8 —	Tractatus super sæpedictis requestis, Ambianis, hinc indè factis.	Rot. Vascon. 4 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	791
		10 —	Nova de partu comitissæ de Julers.	Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 21. *Ibid.*	792
		11 —	Ad Papam, de procuratore admittendo, super scrupulo conscientiæ.	Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	792
		19 —	Ad Regem Aragoniæ, de credentiâ.	Claus. 4 Edw. III. m. 36. d. *Ibid.*	793
		31 —	Super passagio Johannis de Eltham in Vasconiam.	Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 18. *Ibid.*	793
		6 Jun.	Pro comite de Julers, de feodo suo.	Liberat. 4 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	793
		19 —	*Super dissensionibus in Hiberniâ.*	*Claus. 4 Edw. III. m. 29. d. Ibid.*	793
		8 Jul.	Tractatûs super requestis, Ambianis, hinc indè factis, confirmatio.	Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 14. *Ibid.*	793
		8 —	De nunciis, ad tractandum super aliquibus requestarum, de quibus non sit plenè concordatum.	Ibid. *Ibid.*	794
		8 —	De potestate, pro dictis nunciis, ad debita hinc indè æstimanda.	Ibid. *Ibid.*	794
		8 —	De præfatis nunciis, ad tractandum de matrimonio, constitutis.	Ibid. *Ibid.*	794
		12 —	*Ad vicecomites, de proclamatione pro defensione regni.*	*Claus. 4 Edw. III. m. 27. d. Ibid.*	794
		12 —	*De torneamentis per totum regnum prohibitis.*	*Ibid. Ibid.*	794
		25 —	Pro comite Richemundiæ, de homagio respectuando.	Ibid. m. 28. d. *Ibid.*	795
		25 —	De receptione decem millium marcarum à David Rege Scotiæ.	Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 11. *Ibid.*	795
		25 —	De protectione & conductu pro Edwardo de Balliolo.	Ibid. p. 1. m. 6. *Ibid.*	795
		25 —	Ad Papam, pro serenatione conscientiæ Thomæ de Abtot, clerici Regis.	Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	795
		25 —	*Officium constabularii castri de Lymerik', in Hibernia, Johanni le White conceditur.*	*Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 8. Ibid.*	795
		2 Aug.	Pro Thoma de Monte Hermerii, de pardonatione, super adhæsione Henrico comiti Lancastriæ.	Ibid. p. 1. m. 6. *Ibid.*	796
		3 —	Ad Papam, pro Petro de Galiciano, constabulario Burdegaliæ, ad dignitatem Pontificalem in Vasconia, promovendo.	Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	796
		3 —	Ad cardinales, pro dicto Petro.	Ibid. *Ibid.*	796
		8 —	De Reso ap Griffyn, & Wallensibus, super adhæsione Edmundo de Wodestok, nuper comitis Kantiæ, arestandis.	Claus. 4 Edw. III. m. 25. *Ibid.*	796
		10 —	Ad episcopum Dunolm', de arraiatione, infra libertatem suam, contra rebelles ad invadendum regnum se parantes.	Ibid. m. 24. d. *Ibid.*	797
		26 —	*Ad archiep' Dublin', de decimâ de minutis beneficiis in Hibernia, non exigendâ.*	*Ibid.* m. 22. *Ibid.*	797
		1 Sept.	*Littera Philippi Regis Franciæ ad Regem, super homagio pro ducatu Vasconiæ.*	*Ex Litt. & Autogr. 4 Edw. III. Ibid.*	797
		9 —	De tractatu super requestis, Ambianis, senescallo Vasconiæ misso.	Rot. Vascon. 4 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	798
		16 —	*Pro Edwardo filio Regis primogenito, de concessione.*	Pat. 4 Edw. III. p. 2. m. 42. *Ibid.*	798
		20 —	Ad Papam, super requestis & tractatis cum Rege Franciæ.	Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	798
		20 —	Ad senescallum Vasconiæ, de oblatis per Regem pro pace habendâ, & quantum Rex Franciæ adversatur contra; ac super gestu fidelium in illis partibus.	Rot. Vascon. 4 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	798
		20 —	De libertatibus concedendis, & fœderationibus contrahendis.	Ibid. *Ibid.*	799
		1 Oct.	De potestate ad tractandum super confœderatione & retinentiâ cum duce Brabantiæ, & aliis.	Pat. 4 Edw. III. p. 2. m. 38. *Ibid.*	799
		16 —	Pro Edwardo de Balliolo.	Ibid. p. 2. m. 33. *Ibid.*	799
		20 —	De publicando, super negotiis Regis & regni administratis hactenus in damnum & dedecus utriusque: super arrestatione comitis Marchiæ, Oliveri de Ingham, & Simonis de Bereford, actorum principalium in negotiis prædictis; & de intentione Regis gubernandi secundum leges & rationem.	Claus. 4 Edw. III. m. 20. d. *Ibid.*	799
		3 Nov.	De querelis coram parliamento deferendis; & duobus, vel militibus vel servientibus, de singulo comitatu, maximè fidelibus, ad dictum parliamentum, eligendis.	Ibid. m. 18. d. *Ibid.*	800
		4 —	Pro comite de Julers, super annuitate nongentarum marcarum, nuper sibi pro bono servitio concessarum, solvendâ.	Ibid. m. 17. *Ibid.*	800
		6 —	Pro Johanne de Hanonia, super pensione mille marcarum sibi solvendâ.	Ibid. m. 18. *Ibid.*	800
		28 —	De magno sigillo liberato; & de brevibus ad lapidem marmoreum signatis.	Ibid. m. 16. d. *Ibid.*	800
		3 Dec.	Pro Edwardo de Monte Hermerii, de restitutione terrarum.	Ibid. m. 17. *Ibid.*	800
		3 —	*De capiendo Johannem Mautravers & alios.*	*Ibid. m. 16. d. Ibid.*	801
		3 —	*Ad majores & ballivos portuum, de negocio supradicto.*	*Ibid. m. 17. d. Ibid.*	801
		4 —	Ad Papam, pro universitate Oxon', super actu reconciliationis ecclesiæ & cœmeterii.	Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	801
		10 —	Contra Ambaldum cardinalem, ad conscientiam Papæ serenandam.	Ibid. *Ibid.*	801
		10 —	Ad Ambaldum prætaxatum, pro conscientiâ informandâ.	Ibid. *Ibid.*	801
		11 —	Ad Papam, pro collegio de Merton commendatoria.	Ibid. m. 1. *Ibid.*	802
		11 —	Ad cardinales, pro eodem collegio.	Ibid. *Ibid.*	802
		12 —	Super equitatione comitis Lancastriæ & adhærentium, contra Rogerum de Mortuo Mari, de pardonatione.	Claus. 4 Edw. III. m. 29. d. *Ibid.*	802
		13 —	Ad Papam, pro gratiâ de non residendo in civitate Wellensi, propter aerem infectum & sanitati contrarium.	Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	802
		13 —	Ad cardinales, super gratiâ prætactâ.	Ibid. *Ibid.*	802

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1330	4 Edw. III.	14 Dec.	Ad Papam, super novitatibus & usurpationibus curiæ Romanæ per Petrum cardinalem.	Rot. Rom 4 Edw. III. m. 1. *in Turr. Lond.*	803
		14 —	Ad Petrum prædictum, super usurpationibus prætactis,	Ibid. *Ibid.*	803
		14 —	Ad Papam, super concessionibus pro capellâ Regis, palatii Westmonasteriensis.	Ibid. *Ibid.*	803
		14 —	Ad vicecancellarium Papæ, super dictis concessionibus.	Ibid. *Ibid.*	803
		14 —	*Pro illis qui venerunt apud Bedeford' contra Regem.*	*Claus.* 4 *Edw.* III. *m.* 12. d. *Ibid.*	804
		15 —	De ossibus Hugonis le Despenser junioris congregandis & sepeliendis.	Ibid. m. 9. d. *Ibid.*	804
		20 —	Ad David Regem Scotiæ, de restitutione, secundum tractatum pacis cum Rege Roberto, faciendâ.	Ibid. m. 12. d. *Ibid.*	804
		26 —	Ad Papam, litteræ propriâ Regis manu scriptæ, pro Ricardo de Bury.	Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	804
1331		10 Jan.	Acquietantia pro decem millibus marcarum receptis à Rege Scotiæ.	Pat. 4 Edw. III. p. 2. m. 16. *Ibid.*	804
		10 —	De quinque milibus marcarum à Rege Scotiæ receptis.	Ibid. p. 2. m. 2. *Ibid.*	805
		12 —	Pro mercatoribus de societate Bardorum, de decem milibus marcarum eis solvendis per Regem Scotiæ.	Claus. 4 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	805
		14 —	Pro Arnaldo cardinale, super thesaurariâ & præbendâ, ratificatio Regis.	Pat. 4 Edw. III. p. 2. m. 14. *Ibid.*	805
		15 —	De ponte Novi Templi London' reparando.	Claus. 4 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	805
		16 —	De tractando cum Rege Franciæ, super requestis hinc indè traditis.	Pat. 4 Edw. III. p. 2. m. 12. *Ibid.*	805
		16 —	De tractando cum Rege Franciæ, super debitis quæ hinc indè debentur.	Ibid. *Ibid.*	806
		16 —	De tractando cum Rege Franciæ, super quæstionibus, litibus, demandis, & debatis quibuscumque.	Ibid. *Ibid.*	806
		22 —	Pro decano & capitulo ecclesiæ Rothomagensis, super dono & concessione Edwardi Confessoris.	Ibid. p. 2. m. 10. *Ibid.*	806
		22 —	Pro Willielmo de Grandissono, executore testamenti Blanchiæ, nuper Reginæ Navarræ.	Claus. 4 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	806

An. 5 Edw. III.

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1331	5 Edw. III.	3 Feb.	Ad Regem Scotiæ, super restitutione terrarum, juxta formam pacis.	Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 28. d. *Ibid.*	806
		3 —	Ad comitem de Murref, super negotio prætacto.	Ibid. *Ibid.*	807
		3 —	Ad comitem Marchiæ.	Ibid. *Ibid.*	807
		5 —	*De magnâ bladorum caristiâ in Hibernia.*	*Ibid. p.* 1. *m.* 31. *d. Ibid.*	807
		6 —	Pro civibus Baionæ, de non adquirendo ad manum mortuam.	Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 22. *Ibid.*	807
		8 —	Ad Papam, super possessione prioratûs de Monte Acuto, contra Petrum cardinalem.	Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	807
		8 —	Ad dictum cardinalem, super possessione prædictâ.	Ibid. *Ibid.*	808
		10 —	Super adquisitione feodi nobilis, in Vasconia.	Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 20. *Ibid.*	808
		12 —	*De orando pro Rege.*	*Claus.* 5 *Edw. III. p.* 1. *m.* 28. *d. Ibid.*	808
		14 —	*Ad vicecomites, de torneamentis prohibitis.*	*Ibid. p.* 1. *m.* 27. *d. Ibid.*	808
		16 —	De pace inter Regem & Robertum de Brus, nuper Regem Scotiæ initâ, conservandâ.	Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 28. d. *Ibid.*	809
		20 —	Pro Ottone domino de Laureto, de ballivâ de Miro Monte.	Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 19. *Ibid.*	809
		24 —	Ad Regem Scotiæ, super terris Thomæ & Henrico de Bello Monte restituendis, juxta formam pacis.	Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 22. d. *Ibid.*	809
		24 —	Ad comitem de Murref, super restitutione præfatâ.	Ibid. *Ibid.*	809
		24 —	Ad episcopum Sancti Andreæ, super negotio memorato.	Ibid. *Ibid.*	809
		24 —	De non inquietando, pro excessibus, super arrestatione Rogeri de Mortuomari.	Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 27. *Ibid.*	810
		24 —	*Ad vicecomites, prohibitio ne quis homo ad arma regnum exeat, sine licentiâ Regis.*	*Claus.* 5 *Edw. III. p.* 1. *m.* 24. *d. Ibid.*	810
		25 —	Pro archiepiscopo Dublin', contra episcopum Ossoriensem.	Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	810
		25 —	Consimiles litteræ pro eodem, ad cardinales.	Ibid. *Ibid.*	811
		25 —	Pro nobilibus baroniæ de Miro Monte.	Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 17. *Ibid.*	811
		25 —	*Omnes exitus comitatûs Cestriæ, (in auxilium sustentationis primogeniti Regis & Alianoræ sororis suæ,) Philippæ, Reginæ Angliæ, conceduntur.*	*Pat.* 5 *Edw. III. p.* 1. *m.* 30. *Ibid.*	811
		27 —	*De assistendo justic' Hiberniæ in consiliis & auxiliis.*	*Claus.* 5 *Edw. III. p.* 1. *m.* 22. *d. Ibid.*	811
		3 Mar.	Will' de Burgh comes Ultoniæ, locum tenens Regis in Hibernia constituitur.	Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 26. *Ibid.*	811
		3 —	De articulis in Hibernia observandis.	Ibid. p. 1. m. 25. *Ibid.*	812
		5 —	De resumptione concessionum, in Hibernia.	Rot. Finn. 5 Edw. III. m. 24. *Ibid.*	812
		6 —	*Pro Philippâ Reginâ Angliæ.*	*Pat.* 5 *Edw. III. p.* 1. *m.* 24. *Ibid.*	812
		21 —	*Pro mercatoribus de Lovayne, de conductu.*	*Ibid. p.* 1. *m.* 23. *Ibid.*	812
		24 —	*Pro hominibus & habitatoribus terræ de Chirk' in Walliâ.*	*Ibid. p.* 1. *m* 10. *Ibid.*	813
		28 —	Super pensionibus, in Vasconia, Papæ nepotibus concessis.	Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 15. d. *Ibid.*	813
		30 —	De homagio Ambianis facto; & de formâ sub quâ deinceps est faciendum.	Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 19. *Ibid.*	813
		3 Apr.	Ad Papam, pro canonizatione Thomæ nuper comitis Lancastriæ.	Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	814
		3 —	Ad cardinales, super canonizatione sæpedictâ.	Ibid. *Ibid.*	814
		3 —	*De monetâ contrafactâ in regnum non portandâ.*	*Claus.* 5 *Edw. III. p.* 1. *m.* 18. *d. Ibid.*	814
		4 —	Joh' de Eltham, custos regni constituitur.	Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 16. *Ibid.*	814
		4 —	Memorandum de transfretatione Regis.	Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 20. d. *Ibid.*	815
		11 —	*De torneamentis, & aliis factis armorum, prohibitis.*	Ibid. p. 1. m. 19. d. *Ibid.*	815
		12 —	Pro Rege Scotiæ, de bladis cariandis, non obstante inhibitione.	Ibid. p. 1. m. 17. d. *Ibid.*	815

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1331	5 Edw. III.	13 Apr.	Transcriptum litterarum Regis Franciæ, super homagio, Ambianis facto.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	815
		13 —	De non occasionando Regem Angliæ super homagio antedicto.	*Ibid.*	816
		13 —	Super facto de Xaintes per comitem Alensonii, & de triginta mill' libr' Turon', indè Regi Angliæ solvendis.	*Ibid.*	816
		13 —	De bannitis remittendis.	*Ibid.*	817
		13 —	De pœnis & adjournamentis revocandis.	*Ibid.*	817
		13 —	Super demolitione castrorum in Vasconia.	*Ibid.*	817
		20 —	Memorandum de reditu Regis à partibus transmarinis.	Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 17. d. *in Turr. Lond.*	818
		4 Maii.	*De navibus, pro passagio Antonii de Lucy versus partes Hiberniæ, providendis.*	*Ibid. p.1. m.18. d. Ibid.*	818
		10 —	Pro Johanne de Nevill, super arrestatione Rogeri de Mortuomari.	Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 6: *Ibid.*	818
		10 —	Pro episcopo Ossoriensi, de restitutione temporalium.	Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 12. *Ibid.*	818
		20 —	Ad Regem Castellæ, super arestatione Thomæ de Gournay.	Ibid. p.1. m.13.d. *Ibid.*	819
		20 —	Ad scabinos de Burgo, super dictâ arestatione.	Ibid. *Ibid.*	819
		20 —	Pro Rege Franciæ, super pace dudum factâ inter H. Regem Angliæ & Sanctum Ludovicum, de acquietantiâ.	Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 1. *Ibid.*	819
		20 —	Ad Regem Franciæ, de nunciis, super computis hinc indè liquidandis.	Ibid. *Ibid.*	819
		20 —	*De cantariis in civitate London' sustentandis.*	*Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 14. d. Ibid.*	819
		28 —	Ad Regem Castellæ, super examinatione Thomæ de Gournay.	Ibid. p.1. m.13. d. *Ibid.*	820
		28 —	Ad scabinos de Burgo, super præfatâ examinatione.	Ibid. p. 1. m. 13. *Ibid.*	820
		28 —	De præfato Thoma, majori Baionæ liberando.	Ibid. p.1. m.11. d. *Ibid.*	820
		30 —	De dicto Thoma, in Angliam ducendo.	Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 3. *Ibid.*	820
		8 Jun.	De salvo conductu pro ducentibus dictum Thomam versus civitatem Baionæ.	Claus. 5 Edw. III. p.1. m.10. d. *Ibid.*	820
		23 —	Super captione Thomæ de Gournay, in Hispania.	Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 13. *Ibid.*	820
		23 —	Super expensis in captione Thomæ de Gournay.	Liberat. 5 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	821
		29 —	Pro Ægidio de Ispannia, super dictis expensis.	Ibid. *Ibid.*	821
		4 Jul.	De quietâ clamantiâ Regi Franciæ & comiti de Alenchen, super dampnis in castro & burgo de Xanctonia factis.	Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 12. *Ibid.*	821
		5 —	Ad Regem Castellæ, & alios, de credentiâ.	Claus. 5 Edw. III. p.1. m.7. d. *Ibid.*	821
		5 —	De concordiâ inter Reges Franciæ & Angliæ, in ducatu Aquitaniæ publicandâ.	Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 11. *Ibid.*	822
		15 —	De tractando cum Rege Franciæ, super sponsalibus.	Pat. 5 Edw. III. p. 2. m. 28. *Ibid.*	822
		16 —	Pro Simone de Mepham, archiepiscopo Cantuar', super injuriis, nunciis Papæ illatis.	Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	822
		18 —	De certificando super dampnis quæ diversi homines sustinuerunt per Gallicos.	Rot. Vascon. 5 Ed. III. m. 11.d. *Ibid.*	822
		22 —	Pro Willielmo comite de Julers, de feodo annuo sibi solvendo.	Liberat. 5 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	822
		28 —	Pro Johanne Kempe de Flandria, textore pannorum, super mysterio suo excercendo.	Pat. 5 Edw. III, p. 2. m. 25. *Ibid.*	823
		13 Aug.	Ad cardinales, pro Simone de Mepham, archiepiscopo Cantuar', de Papæ animo mitigando.	Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	823
		4 Sept.	De navibus providendis, pro passagio comitissæ Hollandiæ in Angliam.	Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 6. d. *Ibid.*	823
		1 Oct.	Pro Thoma Priour, super nativitate Edwardi primogeniti Regis.	Liberat. 5 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	823
		2 —	Ad Papam, pro Johanne electo Cassalensi, de censu Romanæ ecclesiæ debito, remittendo.	Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	823
		4 —	Ad Papam, pro abbate & conventu Glastoniæ.	Ibid. *Ibid.*	824
		8 —	*De torneamentis, & aliis factis armorum, non excercendis.*	*Claus. 5 Edw. III. p. 2. m.15. d. Ibid.*	824
		8 —	De Hollandiæ comitissâ in Anglia existente.	Liberat. 5 Edw. III, m. 3. *Ibid.*	824
		8 —	Pro Nicholao d'Aubricicourt, de ordine militari à Rege recepto.	Ibid. *Ibid.*	824
		10 —	Ad Regem Scotiæ, de episcopo Dunolmensi non inquietando.	Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 11. d. *Ibid.*	824
		14 —	Pro comite Julers, de feodo sibi, pro bono suo servitio, solvendo.	*Ibid.* p. 1. *m.* 4. *Ibid.*	825
		14 —	Quod marinarii piscatores non compellantur ad faciendum escambium ad tabulam.	Ibid. p.2. m.16. *Ibid.*	825
		15 —	*Rex recepit reliquias certorum sanctorum ei missas à Rege Franciæ.*	*Pat. 5 Edw. III. p. 2. m. 6. Ibid.*	825
		15 —	*De deputando sufficientes custodes in terris quorumdam magnatum Angliæ, in Hibernid.*	Claus. 5 Edw. III. p. 2. m.12. d. *Ibid.*	825
		16 —	Pro domino Petro de Mortuo Mari, tituli Sancti Stephani in Cœlio Monte presbitero cardinali, de favore Regis gratioso.	Pat. 5 Edw. III. p. 2. m.28. *Ibid.*	826
		16 —	*Quod homines de West Wallia & Suth Wallia sint imperpetuum quieti de certis consuetudinibus; videlicet, de Amobragio, Blodewyte, & Westua.*	*Ibid. p. 2. m. 2. Ibid.*	826
		20 —	De tractando super matrimonio inter Alianoram sororem Regis, & comitem Gelriæ.	Ibid. p. 2. m. 7. *Ibid.*	826
		20 —	Ad comitem Hollandiæ super contractu matrimonii cum comite Gelriæ.	Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 13. d. *Ibid.*	826
		22 —	*De proclamando, quod quidam mercatores Angliæ & Brabantiæ sint apud London' in crastino Ascensionis Domini; & de supersedendo interim quibusdam dissensionibus.*	*Ibid. Ibid.*	827
		25 —	Pro Petro de Mortuo Mari, Sancti Stephani in Cœlio Monte cardinali.	Pat. 5 Edw. III. p. 2. m. 7. *Ibid.*	827
		25 —	Ad Papam, super variis negotiis, & de alligantiâ cum Rege Franciæ.	Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	827
		3 Nov.	*Pro comite de Julers, de feodo suo pro servitio solvendo.*	*Claus. 5 Edw. III. p. 2. m.13. Ibid.*	827
		5 —	De passagio Regis in Hiberniam meditato.	Ibid. p.2. m.12. d. *Ibid.*	828
		7 —	*De corpore Rogeri de Mortuo Mari, nuper comitis Marchiæ, usque Wyggemore ducendo.*	*Ibid. m. 10. d. Ibid.*	828
		14 —	De perpetuo vicario, in ecclesiâ Sancti Saurini Grandis Castri, constituendo.	Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	828
		18 —	*De ordinatione per totum regnum observandâ, pro venditione vini.*	Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 7. d. *Ibid.*	828

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1331	5 Edw. III.	19 Nov.	Pro comite de Julers, de feodo suo pro servitio solvendo.	Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 8. *in Turr. Lond.*	829
		20 —	Pro Neapoleone cardinali, de audiendo & terminando varias injurias & transgressiones contra ipsum perpetratas.	Pat. 5 Edw. III. p. 3. m. 13. d. *Ibid.*	829
		25 —	*Quod omnes & singuli de terrâ Hiberniæ assistant justic' Regis ibidem, pro defensione ejusdem terræ.*	*Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 12. d. Ibid.*	829
		30 —	*Quod Philippa Regina Angliæ prægnans, in manerio de Claryndon moram faciat, quousque parturiat.*	*Ibid. p. 2. m. 5. Ibid.*	829
		5 Dec.	Pro nunciis Alfonsi de Kariello, baronis de Ispania.	Liberat. 5 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	830
		6 —	Pro militibus comitis de Eu, de dono Regis.	Ibid. *Ibid.*	830
		29 —	Ad Regem Castellæ, super emptione dextrariorum in Hispania.	Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 2. d. *Ibid.*	830
1332		6 Jan.	Ad Papam, pro Simone de Mepham, archiepiscopo Cantuariensi, contra malivolas suggestiones.	Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	830
		10 —	Pro Willielmo de Monte Acuto, super captione Rogeri de Mortuo Mari.	Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 37. *Ibid.*	830

An. 6 Edw. III.

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1332	6 Edw. III.	28 —	De summonitione eorum qui terras habent in Hibernia, ad proficiscendum cum Rege, pro reformatione statûs ejusdem, & repulsione Hibernicorum.	Claus. 6 Edw. III. m. 37. d. *Ibid.*	831
		2 Feb.	*De scolaribus per Regem in universitate Cantebr' sustentatis, examinandis.*	*Pat. 6 Edw. III. p. 1. m. 13. d. Ibid.*	831
		3 —	De apostatarum insolentiâ reprimendâ.	Ibid. p. 1. m. 25. *Ibid.*	831
		6 —	*Pro Rege, de certiorando de victualibus in Hiberniâ.*	*Claus. 6 Edw. III. m. 38. d. Ibid.*	832
		7 —	De castro Xanctoniæ, nuper diruto, reparando.	Rot. Vascon. 6 Edw. III. m. 12. *Ibid.*	832
		8 —	De audiendo querelas, super terris occupatis contra formam pacum cum Francia.	Ibid. *Ibid.*	832
		12 —	De conventis super sponsalibus inter comitem Gelriæ & Alianoram Regis sororem.	Pat. 6 Edw. III. p. 1. m. 24. *Ibid.*	832
		13 —	Super ductione Thomæ Gournaye in Angliam.	Rot. Vascon. 6 Edw. III. m. 11. *Ibid.*	832
		22 —	Pro nuncio Lodovici de Sabaudia.	Liberat. 6 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	833
		25 —	De defectubus, pro officio attilliatoris, in castris Vasconiæ reparandis.	Rot. Vascon. 6 Edw. III. m. 10. *Ibid.*	833
		26 —	De tractatu habendo, inter gentes Regis Angliæ & ducis Brabantiæ.	Claus. 6 Edw. III. m. 34. d. *Ibid.*	833
		21 Mar.	Super passagio Alianoræ sororis Regis.	Liberat. 6 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	833
		24 —	De pace cum Scotis non infringendâ.	Claus. 6 Edw. III. m. 30. d. *Ibid.*	833
		25 —	Tractatûs, habiti super matrimonio inter comitem Ghelrensem & Alianoram sororem Regis, ratificatio.	Pat. 6 Edw. III. p. 1. m. 14. *Ibid.*	834
		29 —	*Pro Isabellâ Reginâ Angliæ, matre Regis.*	*Ibid. p. 1. m. 8. Ibid.*	835
		30 —	Pro nuncio Regis Ermeniæ.	Liberat. 6 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	835
		30 —	De navibus providendis, pro passagio Alianoræ sororis Regis, ad partes Alemanniæ.	Claus. 6 Edw. III. m. 28. d. *Ibid.*	835
		30 —	Super expensis Alianoræ antedictæ.	Pat. 6 Edw. III. p. 1. m. 7. *Ibid.*	835
		30 —	*De navibus providendis, pro passagio Wynton' & Wygorn' episcoporum ad partes Franciæ.*	*Claus. 6 Edw. III. m. 28. d. Ibid.*	836
		31 —	Ad Regem Navarræ, de conductu habendo.	Ibid. *Ibid.*	836
		31 —	Ad Reginam, super eodem negotio.	Ibid. *Ibid.*	836
		13 Apr.	De proclamando, pro mercatoribus extraneis.	*Ibid. m. 27. d. Ibid.*	836
		18 —	*De navibus providendis, pro passagio Alianoræ sororis Regis & comitivæ suæ, ad partes Alemanniæ.*	*Ibid. m. 26. d. Ibid.*	836
		21 —	Bulla Johannis XXII. Papæ, ad pacem cum Rege Franciæ, hortatoria.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	837
		22 —	Ad comitem de Murref, custodem Scotiæ, super terris restituendis.	Claus. 6 Edw. III. m. 25. d. *in Turr. Lond.*	837
		24 —	Super expensis nunciorum Regis.	Liberat. 6 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	837
		26 —	Pro nunciis prædictis, ad tractandum cum Rege Franciæ super itinere ad Terram Sanctam.	Pat. 6 Edw. III. p. 1. m. 6. *Ibid.*	837
		26 —	Ad tractandum, super mutuâ visione.	Ibid. *Ibid.*	837
		26 —	Ad tractandum super sponsalibus, inter primogenitum Regis & filiam Regis Franciæ.	Ibid. *Ibid.*	838
		1 Maii.	Pro comite de Julers, de pensione nongentarum marcarum.	Claus. 6 Edw. III. m. 26. *Ibid.*	838
		2 —	Super incarceratione subditorum Regis per ministros Regis Franciæ.	Ibid. m. 26. d. *Ibid.*	838
		16 —	Pro Ambaldo cardinale, archidiacono Notingham'.	Ibid. m. 23. d. *Ibid.*	838
		20 —	Ad Papam, pro Margareta comitissâ Kantiæ.	Rot. Rom. 6 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	838
		28 —	De die tractatûs amicabilis inter gentes Regis & ducis Brabantiæ, prorogato.	Claus. 6 Edw. III. m. 23. d. *Ibid.*	839
		18 Jun.	*Ad vicecomites, de proclamatione super confirmatione & declaratione cartarum habendis, & finibus pro custodiis archiepiscopatuum capiendis.*	*Ibid. m. 21. d. Ibid.*	839
		20 —	Ad ducem Brabantiæ, de prorogatione antedictâ.	Ibid. m. 23. d. *Ibid.*	839
		——	De sigillo Regis magistro Roberto de Stratford liberato.	Ibid. m. 22. d. *Ibid.*	839
		25 —	Ad Regem Navarræ, super captione Roberti Lynel.	Ibid. m. 21. d. *Ibid.*	839
		25 —	*De tallagio in civitatibus, burgis, & dominicis Regis per Angliam assesso.*	*Pat. 6 Edw. III. p. 2. m. 26. Ibid.*	840
		26 —	De subsidio pro maritagio Alianoræ, sororis Regis.	Claus. 6 Edw. III. m. 16. d. *Ibid.*	840
		1 Jul.	*Egidius de Ispann' mittitur ad quosdam, de conspiratione mortis patris Regis rectatos, in partibus transmarinis vagantes, attachiand'.*	*Pat. 6 Edw. III. p. 2. m. 27. Ibid.*	840

A. D.	A. R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1332	Edw. III.	12 Jul.	De passagio Regis ad partes Hiberniæ prorogato.	Claus. 6 Edw. III. m. 17. d. *in Turr. Lond.*	840
		13 —	Pro Reymundo cardinale.	Pat. 6 Edw. III. p. 2. m. 25. *Ibid.*	841
		24 —	Ad Regem Portugalliæ, pro Manuele de Pessaigne.	Claus. 6 Edw. III. m. 19. d. *Ibid.*	841
		24 —	Ad L. de Ferrariis consiliarium Portugalliæ Regis, pro dicto Manuele.	Ibid. *Ibid.*	841
		25 —	De navibus pro passagio Regis, arestandis in Hibernia, & usque Holiheved in Wallia ducendis.	Ibid. m. 16. *Ibid.*	841
		26 —	Ad Papam, pro Johanne de Pulteney, majore civitatis London', super appropriatione concedendâ.	Rot. Rom. 6 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	841
		28 —	De eligendo homines pedites ad proficiscendum cum Rege ad partes Hiberniæ.	Pat. 6 Edw. III. p. 2. m. 16. *Ibid.*	842
		4 Aug.	*De recipiendo homines de Hibernia ad pacem Regis.*	*Ibid. p. 2. m. 13. Ibid.*	842
		4 —	De intendendo super tractatu de pace, in terrâ Hiberniæ, conservandâ.	Claus. 6 Edw. III. m. 18. *Ibid.*	842
		4 —	De proclamatione, super dicto tractatu.	Ibid. *Ibid.*	842
		7 —	Ad Henricum dominum de Sulliaco, super arestatione Roberti Lynel.	Ibid. m. 21. d. *Ibid.*	843
		7 —	De Johanne Tilly in Angliam ducendo.	Ibid. *Ibid.*	843
		7 —	De custagiis pro ductione Roberti Lynel & Johannis Tilly, in Angliam.	Ibid. *Ibid.*	843
		9 —	De intentione quorundam, non obstante inhibitione Regis, armatâ potentiâ regnum Scotiæ per mare invadere; & de magnatibus Scotiæ ad aliqua attemptanda sê parantibus.	Pat. 6 Edw. III. p. 2. m. 13. *Ibid.*	843
		9 —	Pro conservatione pacis nuper cum Roberto de Brus firmatæ, ac pro defensione Marchiæ.	Ibid. *Ibid.*	844
		18 —	Pro archiepiscopo Eborum, de non molestando super bajulatione crucis.	Claus. 6 Edw. III. m. 13. d. *Ibid.*	844
		18 —	De salvo conductu, super bajulatione prætactâ.	Pat. 6 Edw. III. p. 2. m. 15. *Ibid.*	844
		2 Sept.	*Prohibitio facta archiepiscopo Cantuar' & clero provinciæ suæ.*	*Claus. 6 Edw. III. m. 15. d. Ibid.*	845
		13 —	Pro cardinalibus in regno Angliæ beneficiatis, de pardonatione.	Ibid. m. 14. *Ibid.*	845
		16 —	*De decimâ & quintadecimâ Regi per Angliam concessis, levandis & colligendis.*	*Pat. 6 Edw. III. p. 3. m. 19. Ibid.*	845
		20 —	De compositione inter Aliciam filiam & hæredem Gaufridi Rudelli, & Guilielmum de Monte Acuto, nuper senescallum Aquitaniæ.	Rot. Vascon. 6 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	845
		7 Oct.	De hominibus sagittariis & hobelariis eligendis & araiandis, occasione turbationis in terrâ Scotiæ.	Pat. 6 Edw. III. p. 3. m. 18. *Ibid.*	846
		7 —	Super eodem negotio.	Ibid. *Ibid.*	846
		26 —	De tractando cum nunciis, per custodem terræ Scotiæ in Angliam missis.	Ibid. p. 3. m. 16. *Ibid.*	847
		26 —	Ad Papam, de præficiendo Robertum de Ayleston in episcopum Sancti Andreæ.	Rot. Rom. 6 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	847
		26 —	Ad cardinales, super dictâ præfectione.	Ibid. *Ibid.*	847
		23 Nov.	Diversæ donationes, concessiones, & recognitiones Regi Angliæ, per Edwardum Scotiæ Regem, firmatæ & juratæ.	Ex Orig.	847
		23 —	Quod Edwardus Rex Scotiæ veniet in auxilium Regis Angliæ, in propriâ personâ, cum toto posse suo, quotiescunque sit requisitus.	Ibid.	848
		1 Dec.	De inchoando parliamentum apud Eborum summonitum, nomine Regis.	Pat. 6 Edw. III. p. 3. m. 10. *in Turr. Lond.*	848
		12 —	De protectione & conductu pro sex personis de Scotia.	Ibid. p. 3. m. 3. *Ibid.*	849
		14 —	De tractando cum custode & magnatibus terræ Scotiæ.	Ibid. *Ibid.*	849
		15 —	Ad Papam, de motibus in Scotia; de facto Edwardi de Balliolo in Regem coronati; & de suggestionibus non credendis.	Rot. Rom. 6 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	849
			An. 7 Edw. III.		
1333	7 Edw. III.	30 Jan.	*De protectione pro textoribus & operariis pannorum, infra regnum Angliæ venientibus.*	*Pat. 7 Edw. III. p. 1. m. 26. Ibid.*	849
		3 Feb.	Pro ecclesiâ beati Petri Eborum, de interdicto relaxando.	Rot. Rom. 7 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	849
		3 —	De procedendo ad judicium in placito pro archiepiscopo Eborum.	Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 27. *Ibid.*	850
		3 —	*Prohibitio ne quis mercator extra regnum blada aliqua ducat.*	*Ibid. p. 1. m. 27. d. Ibid.*	850
		4 —	Ad Regem Navarræ, super ductione Roberti Lynel arestati, in Angliam.	Ibid. *Ibid.*	850
		4 —	Ejusmodi littera ad senescallum Vasconiæ.	Ibid. *Ibid.*	850
		11 —	Ad Regem Franciæ, super justitiâ faciendâ.	Ibid. p. 1. m. 24. d. *Ibid.*	850
		12 —	De pecuniâ, per prælatos & religiosos pro maritagio Alianoræ sororis Regis promissâ, levandâ.	Ibid. p. 1. m. 23. d. *Ibid.*	851
		12 —	De dictâ pecuniâ ad scaccarium mittendâ.	Ibid. *Ibid.*	851
		12 —	Iterati rogatus pro subsidio antedicto.	Ibid. p. 1. m. 22. d. *Ibid.*	851
		12 —	Super memorato subsidio; de excusationibus non admittendis.	Ibid. p. 1. m. 23. *Ibid.*	852
		12 —	De subsidio prælibato.	Ibid. *Ibid.*	853
		12 —	Edwardi Regis Scotiæ procuratorium, de jurando in ipsius animam, super conventionibus cum Rege Angliæ.	Ex Orig.	853
		16 —	*Super pensione Albanensis episcopi cardinalis.*	*Rot. Vascon. 7 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.*	854
		16 —	*Super dono quadringentarum librarum eidem cardinali.*	*Ibid. Ibid.*	854
		18 —	Ad nepotes Papæ, de credentiâ.	Rot. Rom. 7 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	854
		24 —	De matrimonio contrahendo inter comitem Cornubiæ & filiam comitis de Eu.	Pat. 7 Edw. III. p. 1. m. 17. *Ibid.*	854

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1333	7 Edw. III.	4 Mar.	Pro Pontio domino de Castellione, de recompensatione.	Liberat. 7 Edw. III. m. 7. *in Turr. Lond.*	854
		9 —	Ad Papam, de providendo in episcopum Sancti Andreæ.	Rot. Rom. 7 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	854
		11 —	Ad ducem Brabantiæ, excusatoria.	Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 20. d. *Ibid.*	855
		20 —	Ad vicecomites, de ordine militari suscipiendo.	Ibid. p. 1. m. 22. d. *Ibid.*	855
		20 —	*Quod mercatores blada seu alia genera victualium ad partes boreales ducant.*	*Ibid. p. 1. m. 20. d. Ibid.*	855
		21 —	*De veniendo ad Regem, cum equis & hernesiis, apud Novum Castrum super Tynam, pro Scotis reprimendis.*	*Ibid. p. 1. m. 19. d. Ibid.*	855
		23 —	Pro hominibus Northumbriæ, tempore invasionis per Scotos.	Ibid. p. 1. m. 18. d. *Ibid.*	856
		25 —	Pro archiepiscopo Burdegaliæ, de licensiâ fortificandi.	Rot. Vascon. 7 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	856
		26 —	*De quibusdam ingeniis faciendis.*	*Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 20. Ibid.*	856
		28 —	De Willielmo Douglas & Willielmo Bard in guerrâ captis, in ferris custodiendis.	Ibid. p. 1. m. 18. d. *Ibid.*	856
		28 —	*Quod Scoti in guerrâ capti salvò custodientur, & non deliberentur sine mandato speciali Regis.*	*Ibid. Ibid.*	857
		30 —	De pace fractâ, & expeditione contra Scotos.	Ibid. p. 1. m. 19. *Ibid.*	857
		1 Apr.	*Quod habentes querelas vel actiones versus ducem Brabantiæ, vel alios de potestate suâ, sint apud Eborum.*	*Ibid. p. 1. m. 17. d. Ibid.*	857
		2 —	*Litteræ Bathon' & Wellen' episcopi, de subsidio pro maritagio Alianoræ, sororis Regis.*	*Ex Litt. & Autogr. Edw. III. Ibid.*	858
		6 —	Pro habitatoribus inter Duo Maria & de Credonio.	Rot. Vascon. 7 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	858
		8 —	Ad Regem Castellæ, pro vicecomite de Tartoys.	Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 17. d. *Ibid.*	858
		—	*Litteræ abbatis & canonicorum de Nuttele, de subsidio pro maritagio Alianoræ, sororis Regis.*	*Ex Litt. & Autogr. Edw. III. Ibid.*	858
		22 —	*De intendendo ad petras pro ingeniis Regis emend'.*	*Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 15. Ibid.*	858
		23 —	De orando pro Rege.	Ibid. m. 15. d. *Ibid.*	858
		23 —	De concessionibus, pro maritagio Alianoræ sororis Regis, in consequentiam non trahendis.	Pat. 7 Edw. III. p. 1. m. 12. *Ibid.*	859
		24 —	Ad Regem Castellæ, pro justitiâ habendâ.	Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 16. d. *Ibid.*	859
		24 —	Pro burgensibus de Sancto Audemaro, de privilegiis concessis.	Pat. 7 Edw. III. p. 1. m. 7. *Ibid.*	859
		27 —	Ad comitem Flandriæ, de Scotis non juvandis.	Rot. Scot. 7 Edw. III. m. 28. d. *Ibid.*	860
		29 —	De conductu pro nunciis Regis Franciæ.	Pat. 7 Edw. III. p. 1. m. 7. *Ibid.*	860
		7 Maii.	Ad Regem Franciæ, de pace per Scotos violatâ, & de non credendo suggestionibus.	Rot. Scot. 7 Edw. III. m. 28. d. *Ibid.*	860
		16 —	*Litteræ Regis, ut sententia excommunicationis publicetur contra publicos malefactores.*	*Ex Regist. Exon' Grandison. B. fol.* 16.	860
		20 —	*Quod Joh' de Brittanniâ comes Richemund', in partibus transmarinis moram facere possit.*	*Pat. 7 Edw. III. p. 1. m. 3. in Turr. Lond.*	861
		27 —	De concessionibus pro maritagio Alianoræ sororis Regis.	Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 11. *Ibid.*	861
		30 —	Edictum Regis Franciæ, de justitiâ mercatoribus Angliæ exhibendâ.	Ex Rot. in Turr. Lond.	861
		30 —	De Insula de Man, in manum Regis seisandâ.	Rot. Fin. 7 Edw. III. m. 11. *Ibid.*	861
		2 Jun.	De bonis intestatorum, & de pecuniâ Papæ solvendâ.	Rot. Vascon. 7 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	861
		4 —	Pro P. de Coutrone medico Regis, de pensione suâ.	Pat. 7 Edw. III. p. 1. m. 4. *Ibid.*	862
		5 —	Ad comitem Flandriæ, super novitatibus corrigendis.	Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 11. d. *Ibid.*	862
		6 —	Ad Regem Franciæ, super conductu dextrariorum.	Ibid. p. 1. m. 10. d. *Ibid.*	862
		7 —	Ad comitem Flandriæ, super auxilio Scotis præstito; & de credentiâ.	Ibid. p. 1. m. 11. d. *Ibid.*	862
		8 —	Super custodiâ Insulæ de Man.	Rot. Fin. 7 Edw. III. m. 11. *Ibid.*	863
		11 —	*Ne quis congregationes seu conventicula malefactorum facere præsumat, Rege in partibus Scotiæ commorante.*	*Claus. 7 Edw. III. m. 9. d. Ibid.*	863
		26 —	De solemnitate anniversariæ Regis Edwardi, avi Regis, faciendâ.	Ibid. p. 1. m. 8. *Ibid.*	863
		2 Jul.	Pro comite de Eu, & nunciis Franciæ, de dono Regis.	Liberat. 7 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	863
		3 —	Bulla Johannis XX. Papæ, de censu unius anni & dimidii, regni Angliæ & terræ Hiberniæ, ab ambassiatore Regis recepto.	Ex Orig. in Bibl. Cotton. Cleop. E. II. 15.	864
		6 —	De denariis, concessis pro maritagio Alianoræ, sororis Regis, abbati beatæ Mariæ Eborum liberandis.	Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 5. d. *in Turr. Lond.*	864
		15 —	Concordia facta inter Regem Angliæ & Patricium de Dunbarr comitem Marchiæ, aliosque infra castrum & villam Berewici, super liberatione dictorum castri & villæ.	Rot. Scot. 7 Edw. III. m. 14. *Ibid.*	864
		16 —	Concordia facta inter Regem Angliæ & Willielmum de Keth, custodem villæ Berewici, super liberatione ejusdem villæ.	Ibid. m. 16. *Ibid.*	865
		22 —	De gratiarum actione, & votivis laudibus pro victoriâ contra Scotos.	Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 4. d. *Ibid.*	866
		24 —	Ad Papam & cardinalem S. Stephani in Cœlio Monte, de promotione in episcopum Sancti Andreæ.	Rot. Rom. 7 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	866
		26 —	Litteræ de protectione pro comite Marchiæ & multis aliis.	Rot. Scot. 7 Edw. III. m. 15. *Ibid.*	867
		28 —	Pro Johanne de Warenna, comite Surriæ.	Pat. 7 Edw. III. p. 2. m. 27. *Ibid.*	867
		28 —	De divinis officiis in recordationem sempiternam victoriæ apud Halidon de Scotis reportatæ, perpetuò celebrandis.	Rot. Scot. 7 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	867
		30 —	Ad Regem Castellæ, super controversiis de tempore Regis Sancii.	Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 7. d. *Ibid.*	867
		4 Aug.	De pace Regis non proclamandâ ante securitatem datam per manucaptores.	Ibid. p. 1. m. 1. d. *Ibid.*	868
		9 —	Super clamio Regis ad Insulam de Man, Willielmo de Monte Acuto relaxatio.	Pat. 7 Edw. III. p. 2. m. 22. *Ibid.*	868
		16 —	De libero mercimoniorum intercursu, pro quibuscumque mercatoribus alienigenis.	Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 3. d. *Ibid.*	868
		26 —	De inquisitione super licentiâ, Scotis & aliis pro pretio factâ, argentum extra potestatem Regis subducendi.	Pat. 7 Edw. III. p. 2. m. 20. d. *Ibid.*	869

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1333	7 Edw. III.	28 Aug.	De denariis, pro maritagio Alianoræ sororis Regis, recipiendis.	Rot. Fin. 7 Edw. III. m. 6. *in Turr. Lond.*	869
		8 Sept.	Pro gentibus comitis Flandriæ, super arestis dearestandis, & libero intercursu.	Claus. 7 Edw. III. p. 2. m. 17. d. *Ibid.*	869
		27 —	*Pro Johanne de Nevill', de Horneby.*	*Ibid. p. 2. m. 16. d. Ibid.*	869
		30 —	*De supervidendo statum comitatûs Pontivi; & de informatione super gestu ministrorum Regis in partibus illis capiendâ.*	Pat. 7 Edw. III. p. 2. m. 22. *Ibid.*	870
		1 Oct.	Ad H. de Percy & alios, de interessendo parliamento Edwardi de Balliolo, pro Rege Scotiæ se gerentis, super conventionibus nuper prælocutis & concordatis.	Rot. Scot. 7 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	870
		3 —	*De apostatis ordinis Fratrum Prædicatorum arestandis.*	*Pat. 7 Edw. III. p. 2. m. 19. Ibid.*	870
		6 —	Ad Regem Aragoniæ, pro marchâ subducendâ.	Claus. 7 Edw. III. p. 2. m. 16. d. *Ibid.*	870
		6 —	De die ad tractandum super dissensionibus, inter gentes Regis Angliæ & ducis Brabantiæ.	Ibid. p. 2. m. 9. d. *Ibid.*	871
		6 —	Ad ducem Brabantiæ, super tractatu prætacto.	Ibid. *Ibid.*	871
		6 —	Pro dampnificatis per gentes Flandriæ.	Ibid. p. 2. m. 15. d. *Ibid.*	871
		6 —	De convocatione cleri faciendâ, ad tractandum super consilio, & auxilio Regis concedendo.	Ibid. *Ibid.*	871
		8 —	Pro Neapoleone cardinali, de pardonatione.	Ibid. p. 2. m. 14. *Ibid.*	872
		15 —	De finibus capiendis ab illis, qui ordinem militarem non susceperunt.	Ibid. *Ibid.*	872
		29 —	De obsidibus villæ Berewici, ad quasdam abbatias mittendis.	Ibid. p. 2. m. 10. *Ibid.*	872
		8 Nov.	Pro nunciis ad tractandum cum comite Flandriæ, super diversis transgressionibus hinc indè illatis.	Pat. 7 Edw. III. p. 2. m. 14. *Ibid.*	872
		18 —	De regio assensu, adhibito postulationi, factæ pro Johanne Stratford episcopo Winton', in archiepiscopum Cantuariensem, Papæ intimato.	Ibid. p. 2. m. 13. *Ibid.*	873
		18 —	Ad Papam, super episcopo Winton' in archiepiscopum Cantuariensem postulato.	Rot. Rom. 7 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	873
		18 —	Ad Papam, super pallio transmittendo.	Ibid. *Ibid.*	873
		18 —	Ad cardinales, super postulatione prædictâ.	Ibid. *Ibid.*	873
		22 —	Pro comite Richmundiæ, & Maria de Sancto Paulo comitissâ Pembrochiæ.	Pat. 7 Edw. III. p. 2. m. 10. *Ibid.*	873
		21 Dec.	Transcriptum mandati Regis Franciæ, de subditis Regis Angliæ curialiter tractandis.	Ex Rot. *Ibid.*	874
1334		5 Jan.	De quibusdam renunciatione & acquietantiâ, factis comiti Richmundiæ, per Mariam comitissam Pembrochiæ.	Pat. 7 Edw. III. p. 2. m. 3. *Ibid.*	874
		7 —	De tractando cum comite Flandriæ, super discordiis & dissensionibus.	Claus. 7 Edw. III. p. 2. m. 4. d. *Ibid.*	875

An. 8 Edw. III.

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1334	8 Edw. III.	1 Feb.	De commissariis, ad interessendum parliamento, per Edwardum de Balliolo, Regem Scotiæ, convocato.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	875
		3 —	Super expensis in parliamento prædicto.	Liberat. 8 Edw. III. m. 5. *in Turr. Lond.*	875
		5 —	Ad comitem Flandriæ, de tractando super transgressionibus hinc indè factis.	Claus. 8 Edw. III. m. 36. d. *Ibid.*	875
		5 —	Super dicto tractatu.	Ibid. *Ibid.*	875
		5 —	Ad Johannem de Pulteneye, super tractatu memorato.	Ibid. m. 36. d. *Ibid.*	876
		12 —	Acta parliamenti apud Edenburg tenti, regni Regis Edwardi de Balliolo anno secundo.	*Ex Rot. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	876
		13 —	*Prohibitio ne aliquis præsumat turneare.*	*Claus. 8 Edw. III. m. 37. d. in Turr. Lond.*	878
		14 —	Pro episcopo Dunensi indebitè amerciato.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	878
		2 Mar.	Super donatione comitatûs de Strathern.	Claus. 8 Edw. III. m. 33. d. *in Turr. Lond.*	878
		2 —	Ad Edwardum Regem Scotiæ, de non revocando faciliter, quæ acta sunt solempniter.	Ibid. *Ibid.*	879
		3 —	*Quod stapulæ lanarum cessent & deleantur.*	*Ibid. m. 32. d. Ibid.*	879
		3 —	*Pro civibus civitatis Baionæ.*	*Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 28. Ibid.*	879
		6 —	*De administratione bonorum Edwardi primogeniti Regis, comitis Cestriæ, Philippæ Reginæ Angliæ matri suæ concessâ.*	*Ibid. p. 1. m. 31. Ibid.*	880
		16 —	De sententiis, in manutentores falsarum querelarum, fulminandis.	Ibid. p. 1. m. 28. d. *Ibid.*	880
		26 —	De processibus treugarum, apud Petragorum & Agennum quondam inchoatis, de novo resumendis, continuandis & corrigendis.	Rot. Vascon. 8 Edw. III. m. 12. *Ibid.*	880
		26 —	De processibus prætaxatis, per commissarios recipiendis & examinandis.	Ibid. *Ibid.*	881
		26 —	De processibus, quondam apud Monstrollum inchoatis, resumendis & corrigendis.	Ibid. *Ibid.*	881
		26 —	De intendendo, super processibus memoratis.	Ibid. m. 11. *Ibid.*	882
		30 —	Pro archiepiscopo Eborum de pardonatione.	Claus. 8 Edw. III. m. 27. *Ibid.*	882
		30 —	Procuratorium ad tractandum cum duce Britanniæ.	Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 23. *Ibid.*	882
		30 —	De potestate datâ recipiendi fidelitatem Johannis ducis Britanniæ.	Ibid. *Ibid.*	883
		30 —	Procuratoria ad tractandum cum Rege Franciæ, super litibus & debatis.	Ibid. p. 1. m. 24. *Ibid.*	883
		30 —	Ad tractandum super passagio ad Terram Sanctam.	Ibid. *Ibid.*	883
		30 —	Procuratorium ad tractandum super sponsalibus.	Ibid. p. 1. m. 23. *Ibid.*	883
		31 —	Procuratorium ad supervidendum statum comitatûs Pontivi.	Ibid. *Ibid.*	884
		31 —	De intendendo, super negotiis prædictis.	Ibid. *Ibid.*	884

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1334	8 Edw. III.	1 Apr.	Bulla Johannis XXII. Papæ, de revocatione, cartis & juramentis non obstantibus, faciendâ.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	884
		1 —	Super expensis nunciorum Regis.	Claus. 8 Edw. III. m. 27. *in Turr. Lond.*	884
		5 —	Pro Flandrensibus, de libero intercursu.	Ibid. m. 28. d. *Ibid.*	884
		9 —	Procuratorium ad tractandum super sponsalibus inter comitem Cornubiæ & Mariam, filiam comitis de Bloys.	Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 22. *Ibid.*	885
		9 —	Aliud procuratorium, ad tractandum super sponsalibus ejusdem comitis.	Ibid. *Ibid.*	885
		10 —	Indenturæ super quibusdam dissensionibus, motis inter Regem & archiepiscopum Burdegaliæ, confirmatio.	Rot. Vascon. 8 Edw. III. m. 10. *Ibid.*	885
		16 —	Pro episcopo Lysmorensi, de pardonatione.	*Ex Litt. & Autogr. Edw. III. Ibid.*	886
		31 —	*De tractando super quæstionibus, comitatum Pontivi tangentibus.*	*Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 23. Ibid.*	886
		24 Maii.	Super fidelitate ducis Britanniæ captâ; & de seisinâ comitatûs Richmundiæ dandâ.	Rot. Fin. 8 Edw. III. m. 14. *Ibid.*	886
		31 —	De clero convocando, & auxilio præstando.	Claus. 8 Edw. III. m. 25. d. *Ibid.*	887
		2 Jun.	Pro subditis Regis Franciæ, de restitutione faciendâ.	Rot. Vascon. 8 Edw. III. m. 9. *Ibid.*	887
		11 —	Littera Regis Franciæ, super pacibus observandis, & occupatis restituendis.	*Ex Litt. & Autogr. Edw. III. Ibid.*	887
		12 —	De clero provinciæ Eborum convocando, & auxilio præstando.	Claus. 8 Edw. III. m. 25. d. *Ibid.*	888
		12 —	Pro Joh' Stratford archiepiscopo Cantuar', de non molestando super bajulatione crucis.	Ibid. *Ibid.*	888
		12 —	Littera Edwardi de Balliolo Regis Scotorum super concessione villarum, castrorum, & comitatuum de Berwick, Rokesburgh, Jedeworth, Selkyrk, Etryk, Edinburgh, Hadington, Lynliscou, Pebles, & Dumfres.	*Ex Autogr. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	888
		15 —	Galfridus de Moubray & alii assignantur ad capiendum seisinam prædictorum castrorum & comitatuum.	Rot. Scot. 8 Edw. III. m. 20. *in Turr. Lond.*	889
		15 —	G. de Moubray & alii constituuntur vicecomites, & custodes castrorum & forestarum in provinciis Scotiæ recenter acquisitis.	Ibid. *Ibid.*	889
		15 —	Robertus de Lowedre constituitur justiciarius Regis Angliæ in Laudonia.	Ibid. *Ibid.*	889
		18 —	Rex Angliæ restituit Edwardo de Balliolo, suo Regi Scotiæ, terras ejus hæreditarias infra comitatum Dumfres.	Ibid. m. 19. *Ibid.*	889
		21 —	De Joh' de Bourdon, camerario omnium terrarum Regis in Scotia constituto.	Ibid. m. 20. *Ibid.*	890
		23 —	Pro comite de Julers, de pensione annuâ solvendâ.	Claus. 8 Edw. III. m. 24. *Ibid.*	890
		4 Jul.	Pro Johanne duce Britanniæ, de fidelitate & homagio captis; & de exitibus Richemundiæ liberandis.	Ibid. m. 21. *Ibid.*	890
		16 —	Pro comite Cornubiæ, procuratorium ad tractandum super sponsalibus cum filiâ domini de Coucy.	Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 4. *Ibid.*	890
		16 —	*Quod ministri Regis infrascripti sint ad certum diem in Hiberniâ.*	*Claus. 8 Edw. III. m. 19. d. Ibid.*	890
		23 —	De clero convocando, & auxilio concedendo.	Ibid. m. 23. d. *Ibid.*	891
		2 Aug.	De potestate datâ recipiendi homagium & fidelitatem comitis Sabaudiæ.	Pat. 8 Edw. III. p. 2. m. 38. *Ibid.*	891
		2 —	Super arestatione Ricardi de Thurmarton.	Claus. 8 Edw. III. m. 17. d. *Ibid.*	891
		2 —	Littera missa Ricardo de Thurmarton quod se festinet in Angliam.	Ibid. *Ibid.*	891
		2 —	De non exercendo studium in villâ de Staunford.	Ibid. *Ibid.*	891
		20 —	*Proclamatio quod omnes habentes litteras Regis de pardonatione feloniæ, causâ guerræ Scotiæ, ad Regem veniant.*	*Ibid. Ibid.*	892
		2 Sept.	*Quod cancellarius universitatis & major villæ Oxon' sint coram Rege ad certos diem & locum.*	*Ibid. m. 16. d. Ibid.*	892
		15 —	De inquirendo si officium vicecomitis de Rokesburgh, & custodia forestæ de Selkyrk, ad Isabellam comitissam de Mar pertineant, jure hæreditario.	Rot. Scot. 8 Edw. III. m. 15. *Ibid.*	892
		20 —	Super discordiis in universitate Oxon' reformandis.	Pat. 8 Edw. III. p. 2. m. 23. d. *Ibid.*	892
		22 —	De tractando cum Guitardo de la Bret, super morâ suâ cum Rege.	Rot. Vascon. 8 Edw. III. m. 8. *Ibid.*	893
		24 —	Comitatus & terra Pontivi & Monstrolli, Isabellæ matri Regis ad vitam conceduntur.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	893
		27 —	*Pro hominibus & mercatoribus de potestate comitis Flandriæ.*	*Claus. 8 Edw. III. m. 9. d. in Turr. Lond.*	893
		28 —	*De magno sigillo liberato.*	*Ibid. m. 10. d. Ibid.*	893
		30 —	Tractatûs matrimonii, inter comitem Cornubiæ & Mariam de Hispania, confirmatio.	Pat. 8 Edw. III. p. 2. m. 26. *Ibid.*	893
		30 —	De retinentiâ & pensione Annibaldi cardinalis.	Rot. Vascon. 8 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	894
		30 —	De potestate ad tractandum cum Rege Franciæ, super quæstionibus & querelis.	Pat. 8 Edw. III. p. 2. m. 21. *Ibid.*	894
		30 —	Ad tractandum super mutuâ visione, & passagio ad Terram Sanctam.	Ibid. *Ibid.*	895
		30 —	*De castris Regis in Northwalliâ & Southwalliâ muniendis.*	*Claus. 8 Edw. III. m. 11. Ibid.*	895
		1 Oct.	*De potestate constituendi procuratorem in curiâ Romanâ.*	*Pat. 8 Edw. III. p. 2. m. 20. Ibid.*	895
		3 —	Pro Ottone domino de Kuyk, de retinentiâ.	Claus. 8 Edw. III. m. 10. *Ibid.*	895
		4 —	*De decimâ & quintadecimâ concessis, levandis.*	*Pat. 8 Edw. III. p. 2. m. 16. Ibid.*	895
		23 —	De orando pro Rege, profecturo contra Scotos.	Claus. 8 Edw. III. m. 9. d. *Ibid.*	896
		24 —	Super expensis in parliamento Edwardi de Balliolo, Regis Scotiæ.	Liberat. 8 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	897
		24 —	*De decimâ per clerum Angliæ concessâ, levandâ & colligendâ.*	*Claus. 8 Edw. III. m. 8. Ibid.*	897
		24 —	Super reparationibus in manerio de Wodestok, & camerâ Rosamundæ instaurandâ.	Ibid. m. 10. *Ibid.*	897
		1 Nov.	*De non exercendo actus scolasticos in villâ de Staunford.*	*Ibid. m. 7. d. Ibid.*	898
		5 —	Quod conventiones, ordinationes, & concordiæ inter Reges Angliæ & Franciæ inchoatæ, maneant in suspenso usque ad quindenam Sancti Michaelis.	Rot. Vascon. 8 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	898

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1334	8 Edw. III.	6 Nov.	*De cariagiis alibi providendis quam in civitate Eborum, pro rebus Regis cariandis.*	*Claus.* 8 *Edw. III. m.* 7. *d. in Turr. Lond.*	898
		1 Dec.	De protectione & conductu pro nunciis Regis Franciæ.	Pat. 8 Edw. III. p. 2. m. 9. *Ibid.*	899
		10 —	De denariis, sedi apostolicæ reservatis, quousque Rex aliud demandaverit, retinendis.	Rot' Fin. 8 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	899
		16 —	Custodia castri Burdegaliæ Nicholao Usus Maris committitur.	Rot. Vascon. 8 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	899
		20 —	*Quod omnes illi qui habent quadraginta libratas terræ vel redditûs, ordinem suscipiant militarem.*	*Claus.* 8 *Edw. III. m.* 3. *d. Ibid.*	899
		30 —	*Proclamatio quod omnes homines Angliæ habeant arma, & arraientur juxta formam statuti Wynton'.*	*Ibid. Ibid.*	900
1335		7 Jan.	De explorando adventum nunciorum Regis Franciæ.	Ibid. m. 2. d. *Ibid.*	900
		9 —	Bulla Benedicti XII. Papæ, de electione suâ Regi, inter omnes mundi principes, primordialiter intimatâ.	Ex Orig. Ibid.	900

An. 9 Edw. II.

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1335	9 Edw. III.	26 —	Pro custod• puerorum Regis in Cantabrigia.	Claus. 9 Edw. III. m. 35. *Ibid.*	900
		26 —	*De supervidendo quod omnes & singuli diversorum comitatuum armis muniantur, juxta formam statuti Wynton', & arraientur; ita quod prompti sint pro defensione regni.*	Pat. 9 Edw. III. p. 1. m. 32. d. *Ibid.*	901
		16 Feb.	Pro duce Britanniæ, de respectu.	Claus. 9 Edw. III. m. 34. d. *Ibid.*	902
		22 —	Bona & catalla Galfridi de Moubray conceduntur Isabellæ comitissæ de Marr, uxori suæ.	Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 44. *Ibid.*	902
		22 —	Mandatum de bonis & catallis prædicti Galfridi in Northumbria, liberandis comitissæ de Marr, uxori suæ.	Ibid. *Ibid.*	902
		22 —	Littera directa Hugoni de Courtenay, de sumendo nomen & honorem comitis Devoniæ.	Claus. 9 Edw. III. m. 35. d. *Ibid.*	902
		22 —	De assumptione antedictâ, publicandâ.	Ibid. *Ibid.*	902
		23 —	*Pro Hugone de Courtenay seniore.*	Ibid. m. 32. *Ibid.*	903
		6 Mar.	Rex concedit Edwardo de Balliolo quod habeat constabularium & marescallum in exercitu suo, infra regnum Angliæ morante.	Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 43. *Ibid.*	903
		22 —	Salvus conductus pro quibusdam personis de Scotia, in eundo de Eboraco usque Newerk, & exinde usque Gedelyng, cum nunciis Regis Franciæ tractaturis.	Ibid. *Ibid.*	903
		28 —	De studiis apud Staunford non exercendis.	Pat. 9 Edw. III. p. 1. m. 29. d. *Ibid.*	903
		1 Apr.	Proclamatio super statuto de narratoribus rumorum.	Claus. 9 Edw. III. m. 30. d. *Ibid.*	904
		2 —	Salvus conductus pro quibusdam Scotis, Ricardum Talbot, captivum, ducentibus ad marchiam Angliæ.	Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 42. *Ibid.*	904
		4 —	Ad instantiam nunciorum Regis Franciæ, concordatur quod armistitium fiat ex utraque parte in marchiis regnorum.	Ibid. m. 41. *Ibid.*	904
		9 —	De non molestando archiepiscopum Cantuariensem, super bajulatione crucis.	Claus. 9 Edw. III. m. 28. d. *Ibid.*	904
		22 —	De protectione & conductu pro familiaribus & nunciis Papæ.	Pat. 9 Edw. III. p. 1. m. 24. *Ibid.*	905
		24 —	Pro archiepiscopo Cantuariensi, super bajulatione crucis.	Claus. 9 Edw. III. m. 24. d. *Ibid.*	905
		8 Maii.	Littera in Hiberniam missa, pro auxilio à clero & populo concedendo, in auxilium guerræ contra Scotos.	Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 36. *Ibid.*	905
		8 —	De subsidio hominum ad arma, usque Scotiam mittendorum, per prælatos Hiberniæ faciendo.	Ibid. m. 36. d. *Ibid.*	905
		8 —	Quod magnates Hiberniæ subscripti ad Regem accedant in Scotia, cum equis & armis.	*Ibid. Ibid.*	906
		8 —	De subsidio, in civitatibus & villis Hiberniæ faciendo.	Ibid. m. 34. *Ibid.*	907
		8 —	Super subsidio antedicto.	Ibid. m. 36. *Ibid.*	907
		11 —	*Pro civibus London' ad parliamentum Eborum mittendis, super fine faciendo pro quintadecimâ.*	*Claus.* 9 *Edw. III. m.* 27. *d. Ibid.*	907
		16 —	De tractando cum comite Flandriæ, super transgressionibus & dampnis hinc indè illatis.	Pat. 9 Edw. III. p. 1. m. 19. *Ibid.*	907
		16 —	Ad dictum comitem, littera recommendatoria pro nunciis Regis.	Claus. 9 Edw. III. m. 26. d. *Ibid.*	908
		16 —	Consimilis littera ad burgimagistros de Bruges.	Ibid. *Ibid.*	908
		26 —	Ad ducem Britanniæ.	Ibid. *Ibid.*	908
		26 —	*Ad fratres prædicatores, de orando pro Rege.*	*Ibid. Ibid.*	908
		27 —	Pro comite de Julers, super pensione solvendâ.	Ibid. m. 24. *Ibid.*	908
		29 —	De protectione pro quibusdam de comitivâ nunciorum Regis Franciæ.	Pat. 9 Edw. III. p. 1. m. 18. *Ibid.*	908
		5 Jun.	*Quod Willielmus de Monte Acuto possit fugare in omnibus forestis Regis in Angliâ per unum diem in adventibus suis.*	*Ibid.* p. 2. *m.* 26. *Ibid.*	909
		6 —	*De magno sigillo liberato Johanni archiepiscopo Cantuar'.*	*Claus.* 9 *Edw. III. m.* 23. *d. Ibid.*	909
		8 —	De coronis aureis invadiatis, in thesaurariam restituendis.	Ibid. m. 22. d. *Ibid.*	909
		8 —	*Pro Romanæ ecclesiæ cardinalibus, de pardonatione debitorum.*	*Pat.* 9 *Edw. III. p.* 1. *m.* 10. *Ibid.*	909
		10 —	De compositione cum archiepiscopo Burdegaliæ, super emolumento cunagii.	Rot. Vascon. 9 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	909
		14 —	Ad Regem Castellæ, de credentiâ.	Claus. 9 Edw. III. m. 19. d. *Ibid.*	909
		14 —	Procuratorium ad tractandum cum Rege Castellæ, super sponsalibus.	Pat. 9 Edw. III. p. 1. m. 1. *Ibid.*	910
		15 —	De conductu pro marescallo comitis Juliacensis.	Ibid. p. 1. m. 6. *Ibid.*	910
		16 —	De comitatu Provinciæ; donationis per Alianoram quondam Reginam Angliæ, confirmatio.	Ibid. p. 1. m. 7. *Ibid.*	910

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1335	9 Edw. III.	18 Jun.	De orando pro Rege.	Claus. 9 Edw. III. m. 19. d. *in Turr. Lond.*	910
		24 —	*De diversis summis Regi, pro exoneratione hobelariorum habendâ, à communitatibus diversorum comitatuum, assidendis & levandis.*	*Pat. 9 Edw. III. p. 1. m. 2. Ibid.*	911
		28 —	De explorando, si quæ naves in portu de Caleys, seu alibi, paratæ existant ad gravandum gentes Regis; & de resistendo eisdem.	Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 26. *Ibid.*	911
		28 —	*De denariis mutuandis.*	*Claus. 9 Edw. III. m. 18. d. Ibid.*	912
		1 Jul.	Salvus conductus pro servientibus & navi comitis de Julers.	Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 26. *Ibid.*	912
		2 —	*De puniendo illos qui non susceperunt ordinem militarem, juxta proclamationem Regis; necnon de finibus ab illis, qui fines eâ occasione facere voluerint, recipiendis.*	*Claus. 9 Edw. III. m. 17. Ibid.*	912
		2 —	Littera ad Johannem ducem Normanniæ, de mercimoniis, interceptis à Scotis, non obstante sufferentiâ guerræ, restituendis.	Ibid. m. 17. d. *Ibid.*	912
		3 —	*Quod Willielmus de Herle, unus justiciariorum Regis de banco, liberè vacare possit curis suis propriis.*	*Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 31. Ibid.*	913
		6 —	Ad Regem Franciæ, super negotio mercatorum.	Claus. 9 Edw. III. m. 17. d. *Ibid.*	913
		8 —	De effrænatâ Wallensium levitate reprimendâ.	Ibid. m. 16. d. *Ibid.*	913
		8 —	Pro Otone domino de Kuyk, de pensione suâ sibi solvendâ.	Ibid. m. 14. *Ibid.*	914
		10 —	*De inquirendo super thesauro invento in gardino comitis Lancastr', extra barram Novi Templi, London.*	*Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 27. d. Ibid.*	914
		12 —	Salvus conductus pro comite de Namour, veniente in subsidium Regis contra Scotos.	Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 25. *Ibid.*	914
		12 —	*De proclamatione faciendâ, ne quis prædicet Regem accipere velle certam custumam lanarum ultra antiquam custumam.*	*Claus. 9 Edw. III. m. 15. d. Ibid.*	914
		18 —	De potestate ad tractandum cum Rege Franciæ, super litibus & debatis.	Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 27. *Ibid.*	914
		18 —	Ad tractandum super passagio in Terram Sanctam.	Ibid. *Ibid.*	915
		18 —	Ad tractandum cum Austriæ duce, super sponsalibus.	Ibid. *Ibid.*	915
		25 —	De navibus, in auxilium Edwardi Regis Scotiæ, parandis in Baionæ portu & muniendis.	Rot. Vascon. 9 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	915
		26 —	Ad civitatem Baionæ, super navibus & auxilio antedictis.	Ibid. *Ibid.*	915
		28 —	De pecuniâ nunciis Regis, ad partes Franciæ & curiam Romanam missis solutâ.	Claus. 9 Edw. III. m. 13. *Ibid.*	915
		1 Aug.	*Quod omnes, inter ætates sexdecim & sexaginta annorum, armis competentibus, juxta statutum Wynton', se muniant.*	*Ibid. m. 13. d. Ibid.*	916
		3 —	Pro Philippo fratre comitis de Namur, de dono Regis.	Ibid. m. 10. *Ibid.*	916
		7 —	*De conveniendo apud London' ad concilium ibidem convocandum.*	*Ibid. m. 12. d. Ibid.*	916
		11 —	Pro comite de Nemurs, ad propria jam redituro.	Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 24. *Ibid.*	917
		12 —	Ad Regem Siciliæ, super dextrariis seu cursariis comparandis.	Claus. 9 Edw. III. m. 9. d. *Ibid.*	917
		12 —	De tractando super defensione regni & repulsione hostium.	Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 20. *Ibid.*	917
		12 —	Johannes de Pulteneye & Reginaldus de Conductu constituuntur ductores hominum Londoniensium contra alienigenas, si Angliam invaserint.	Ibid. *Ibid.*	917
		13 —	De ducendo comitem de Murref, à civitate Eborum, usque ad castrum Notinghamiæ.	Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 23. *Ibid.*	918
		13 —	De denariis, pro expensis dicti comitis de Murref, solvendis.	Claus. 9 Edw. III. m. 9. *Ibid.*	918
		16 —	Ad vicecomites; de intercursu, inter Angliam & Flandriam, observando.	Ibid. m. 10. d. *Ibid.*	918
		16 —	Ad comitem Flandriæ, super proclamatione prædictâ.	Ibid. *Ibid.*	918
		17 —	Super expensis comitis de Murref.	Liberat. 9 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	919
		18 —	Quod Edwardus comes Cestriæ, filus Regis, ducatur ad castrum Notinghamiæ, ibidem moraturus.	Claus. 9 Edw. III. m. 10. d. *Ibid.*	919
		20 —	Super expensis comitis de Murref.	Liberat. 9 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	919
		20 —	Pro militibus comitis de Namours, de dono Regis.	Ibid. *Ibid.*	919
		20 —	*De muniendo castrum de Caresbrok'.*	*Claus. 9 Edw. III. m. 11. d. Ibid.*	919
		20 —	*De ordinando pro salvâ & securâ custodiâ insularum de Gernereye, Jerseye, Serk, & Aureneye.*	*Ibid. m. 9. d. Ibid.*	919
		24 —	De matrimonio inter Regem Norwegiæ & Blanchiam, sororem comitis de Namur.	Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 24. *Ibid.*	920
		24 —	Pro David de Strabolgi comite Atholiæ, de terris captis in manum Regis restituendis.	Claus. 9 Edw. III. m. 9. *Ibid.*	920
		26 —	De navibus arrestatis ad Regem indilatè mittendis.	Ibid. m. 11. *Ibid.*	920
		26 —	Retinentia Guidonis comitis de Namers.	Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 22. *Ibid.*	920
		26 —	Indentura super retinentiâ prælibatâ.	Ibid. *Ibid.*	921
		27 —	Pro comite de Namours, de pensione suâ.	Liberat. 9 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	921
		30 —	Pro dicto comite, super expensis.	Ibid. *Ibid.*	921
		30 —	Salvus conductus pro Henrico comite Montis Bellegardi, contra Scotos militaturo.	Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 17. *Ibid.*	921
		16 Sept.	Pro nunciis Regis Franciæ, ad Regem venturis.	Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 21. *Ibid.*	921
		16 —	Pro Egidio de Coucy, nuncio Regis Franciæ.	Ibid *Ibid.*	921
		19 —	Pro comite Juliacensi, super expensis.	Liberat. 9 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	922
		20 —	*De passagio pro diversis militibus & aliis, qui in comitivâ comitis Juliacensis nuper in Angliam venerunt.*	*Claus. 9 Edw. III. m. 8. d. Ibid.*	922
		21 —	Proclamatio ne quis faciat cambium de monetâ, præter ad tabulam.	Ibid. *Ibid.*	922

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1335	9 Edw. III.	23 Sept.	De protectione pro hominibus comitis Juliacensis, ad propria redituris.	Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 20. *in Turr. Lond.*	922
		24 —	Pro Alicia comitissâ de Meneteth, de dono Regis.	Liberat. 9 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	922
		28 —	Salvus conductus pro nunciis Papæ.	Pat. 9 Edw. II. p. 2. m. 20. *Ibid.*	923
		6 Oct.	Ad comitem de Namers, pro incarcerato liberando.	Claus. 9 Edw. III. m. 7. d. *Ibid.*	923
		6 —	Consimilis littera ad comitem Flandriæ.	Ibid. *Ibid.*	923
		10 —	Rex concedit Willielmo de Presfen villam de Ederynton & alias possessiones in præmium pro capturâ comitis Moraviæ.	Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	923
		10 —	Rex dat licentiam Duncano comiti de Fyff concedendi manerium suum, dictum Caldore in comitatu Edinburgi, Thomæ de Fereres.	Ibid. m. 9. *Ibid.*	923
		10 —	Rex concedit Willielmo de Monte Acuto forestam de Selkyrk & Etryk, necnon villam & comitatum de Pebles, partes terrarum sibi concessarum per Edwardum de Balliolo, suum pseudo-regem Scotiæ.	Ibid. in cedula. *Ibid.*	924
		10 —	De proclamatione faciendâ, super treugâ inter Regem & comitem Flandriæ	Claus. 9 Edw. III. m. 16. d. *Ibid.*	924
		11 —	Bulla Benedicti XII. Papæ, super electione abbatis monasterii Sancti Edmundi de Bury.	Ex Orig. Ibid.	924
		14 —	Pro duce Britanniæ, de debitis respectuandis.	Claus. 9 Edw. III. m. 7. d. *Ibid.*	925
		16 —	Pro Edwardo Rege Scotiæ, de mutuo.	Liberat. 9 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	925
		1 Nov.	Will' de Monte Acuto & aliis datur potestas tractandi cum Andrea de Murref, custode Scotiæ.	Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	925
		8 —	De induciis inter Anglos & Scotos initis.	Ibid. *Ibid.*	925
		16 —	Prorogatio induciarum inter Anglos & Scotos.	Ibid. *Ibid.*	925
		16 —	Galfridus le Scrop & alii deputantur à Rege Angliæ ad tractandum cum custode Scotiæ, vel deputandis ab eo.	Ibid. *Ibid.*	926
		16 —	Pro comite Juliacensi, super expensis solvendis.	Liberat. 9 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	926
		20 —	Ad archiepiscopum Coloniensem, super vino Rhenensi in Angliam transmittendo.	Claus. 9 Edw. III. m. 6. d. *Ibid.*	926
		23 —	Ad instantiam Papæ & Regis Franciæ, aliæ induciæ Scotis conceduntur si eas observare velint.	Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	926
		23 —	Salvus conductus pro quibusdam personis de Scotia, ad iteratam requisitionem Papæ & Regis Franciæ, conceditur.	Ibid. m. 6. *Ibid.*	926
		23 —	De protectione pro Andrea de Murref custode Scotiæ, & aliis.	Ibid. *Ibid.*	926
		26 —	Salvus conductus pro cursore nuncii Regis Franciæ.	Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 7. *Ibid.*	927
		27 —	Bulla Benedicti XII. Papæ, commendatoria.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	927
		12 Dec.	Pro nunciis de Armenia, de dono Regis.	Claus. 9 Edw. III. m. 3. *in Turr. Lond.*	927
		12 —	Pro comite de Julers & aliis, de dono Regis.	Ibid. *Ibid.*	927
		13 —	*De passagio comitis Juliacensis, qui ad partes proprias est rediturus*	*Ibid. m. 3. d.* *Ibid.*	927
		13 —	Littera missa Regi Armeniæ.	Ibid. m. 2. d. *Ibid.*	927
		14 —	Pro comite Juliacensi, de dono Regis.	Liberat. 9 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	928
		14 —	De dono Regis pro dicto comite & aliis.	Ibid. *Ibid.*	928
		18 —	Procuratorium ad tractandum super confœderationibus cum Coloniæ archiepiscopo, necnon Brabantiæ, Hanoniæ, & Gelriæ, comitibus.	Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 6. *Ibid.*	928
		18 —	Pro nuncio Summi Pontificis.	Ibid. *Ibid.*	928
		21 —	Rex, ad instantiam Papæ & Regis Franciæ, concedit prorogationem induciarum cum Scotis, si Scoti eam acceptare velint.	Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	928
		26 —	De restituendo Edwardo de Balliolo terras suas hæreditarias.	Ibid. m. 3. *Ibid.*	929
		28 —	De tractando super sponsalibus, cum duce Austriæ.	Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 5. *Ibid.*	929
		29 —	Super comite de Murref, à castro de Notingham ad castrum de Wyndesore ducendo.	Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	929
		29 —	De pecuniâ constabulario castri de Notingham, super expensis suis in ductione præfati comitis, solvendâ.	Ibid. *Ibid.*	929
		30 —	Rex jubet farinam & vinum dari Edwardo de Balliolo, suo Regi Scotiæ.	Ibid. *Ibid.*	929
		31 —	De tractando super alligationibus & sponsalibus in Britannia.	Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 5. *Ibid.*	929
1336		17 Jan.	Super amerciamentis in non veniendo ad parliamentum in Hibernia.	Extract. donat. tangen. Hibern. 9 Edw. III. m. 7.	930
		22 —	Prorogatio induciarum inter Anglos & Scotos per sex dies.	Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 3. *in Turr. Lond.*	930
		22 —	Salvus conductus pro nunciis Scoticis, in Scotiam ituris cum litteris Regis Edwardi & nunciorum Papæ & Regis Franciæ, & ad dictos nuncios redituris.	Ibid. *Ibid.*	930

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
			An. 10 Edw. III.		
1336	10 Edw. III.	25 Jan.	Salvus conductus pro quibusdam personis à David de Brus, in partibus Franciæ existente, ad London' venientibus.	Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 36. *in Turr. Lond.*	930
		26 —	Induciæ inter Anglos & Scotos iterum prorogantur.	Ibid. *Ibid.*	930
		27 —	Pro Edwardo Rege Scotiæ, de expensis.	Liberat. 10 Edw. III. m. 8. *Ibid.*	931
		27 —	Mandatum de liberando victualia comitissæ de Meneteth.	Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 31. *Ibid.*	931
		6 Feb.	Pro Paulo de Monte Florum, de dono Regis.	Liberat. 10 Edw. III. m. 8. *Ibid.*	931
		16 —	De rumore invasionis, & de populo muniendo.	Claus. 10 Edw. III. m. 40. d. *Ibid.*	931
		3 Mar.	Ad Regem Castellæ, super tractatu habendo.	Ibid. *Ibid.*	932
		3 —	Super tractatu prælibato.	Ibid. *Ibid.*	932
		3 —	De tractatu supradicto.	Ibid. *Ibid.*	932
		3 —	*Super congregationibus & conventiculis illicitis in civitate London'.*	*Ibid. m. 36. d.* *Ibid.*	932
		12 —	Pro magistro & scolaribus aulæ universitatis Cantabrigiæ, super advocatione ecclesiæ de Lytlington.	Pat. 10 Edw. III. p. 1. m. 33. *Ibid.*	932
		15 —	*Pro baronibus Quinque Portuum, de navibus arestatis pro defensione regni.*	*Claus. 10 Edw. III. m. 37. d.* *Ibid.*	933
		17 —	Pro comitissâ de Fyf.	Liberat. 10 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	933
		18 —	Prorogatio induciarum inter Anglos & Scotos.	Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 30. *Ibid.*	933
		20 —	Pro cancellario & scolaribus universitâtis Cantabrigiæ, de incarceratis non replegiandis.	Claus. 10 Edw. III. m. 36. *Ibid.*	933
		20 —	Pro cancellario & scolaribus antedictis, super juramentis faciendis.	Pat. 10 Edw. III. p. 1. m. 32. *Ibid.*	934
		20 —	Pro iisdem cancellario & scolaribus, de temptatione panis & cerevisiæ.	Ibid. p. 1. m. 35. *Ibid.*	934
		20 —	*Pro comite de Anegos, super custodiâ prisonum infra libertatem de Redesdale captorum.*	*Ibid. p. 1. m. 33.* *Ibid.*	934
		20 —	Ad comitem Flandriæ, de sufferentiâ prorogandâ.	Claus. 10 Edw. III. m. 36. d. *Ibid.*	935
		20 —	Ad burgimagistros de Bruges, de Ipre & Gandavo, super eodem negotio.	Ibid. *Ibid.*	935
		24 —	Pro Edwardo Rege Scotiæ & aliis, super vadiis.	Liberat. 10 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	935
		24 —	Pro præfato Rege.	Ibid. *Ibid.*	935
		24 —	Pro venientibus de partibus Scotiæ usque London', ad parliamentum.	Ibid. *Ibid.*	935
		26 —	De clero Eborum provinciæ convocando, & subsidio concedendo.	Claus. 10 Edw. III. m. 36. d. *Ibid.*	935
		7 Apr.	Rex constituit Henricum de Lancastria capitaneum & ductorem exercitûs sui, contra Scotos, & in succursum Edwardi de Balliolo, vassalli sui, profecturi.	Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 28. *Ibid.*	936
		10 —	Potestas Henrico de Lancastria conceditur recipiendi Scotos, qui venire voluerint, ad pacem.	Ibid. *Ibid.*	936
		11 —	Ad Regem Franciæ, super occupatis in Vasconia restituendis.	Claus. 10 Edw. III. m. 33. d. *Ibid.*	936
		11 —	*Pro Johanne comite Cornubiæ, fratre Regis.*	*Ibid.* *Ibid.*	937
		15 —	Pro Nicolino de Flisco, cardinali de Janua, de retinentiâ.	Pat. 10 Edw. III. p. 1. m. 26. *Ibid.*	937
		17 —	*Pro Matilda de Plumton, bersatrice Edwardi comitis Cestriæ.*	*Ibid.* *Ibid.*	937
		18 —	Quod oboli & sterlingi in solutionibus recipiantur.	Claus. 10 Edw. III. m. 29. d. *Ibid.*	937
		20 —	De thesauro domini Edwardi nuper Regis Angliæ, patris Regis, in partibus de Glamorgan & Morgannok invento.	Pat. 10 Edw. III. p. 1. m. 19. d. *Ibid.*	937
		2 Maii.	*De minatoribus, finatoribus & cuniatoribus, ad partes Hiberniæ ducendis.*	*Claus. 10 Edw. III. m. 28.* *Ibid.*	938
		3 —	*De maeremio non exportando.*	*Ibid. m. 31. d.* *Ibid.*	938
		4 —	De treugâ cum Scotis finitâ; necnon de factis armorum non exercendis.	Ibid. *Ibid.*	938
		4 —	De potestate Henrico de Lancastria concessâ, tractandi cum Andrea de Murref, custode Scotiæ, super induciis.	Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 26. *Ibid.*	938
		4 —	Salvus conductus pro nuncio Regis Franciæ, in Scotiam profecturo.	Ibid. *Ibid.*	938
		6 —	Super passagio & expensis comitis Juliacensis.	Claus. 10 Edw. III. m. 29. *Ibid.*	939
		25 —	Pro comite de Murref, in castro Wynton' custodiendo.	Ibid. m. 26. *Ibid.*	939
		2 Jun.	*Pro hominibus terræ Hiberniæ.*	*Ibid. m. 27. d.* *Ibid.*	939
		2 —	*De subsidio quod populus Hiberniæ Regi concesserat.*	*Ibid.* *Ibid.*	939
		2 —	*De moneta minutâ in Hiberniâ cudendâ.*	*Ibid.* *Ibid.*	939
		4 —	Ad ducem Austriæ, super sponsalibus inter Fredericum ejusdem ducis primogenitum, & Johannam filiam Regis.	Ibid. *Ibid.*	940
		4 —	*De diversis castris salvò custodiendis.*	*Ibid.* *Ibid.*	940
		10 —	De nunciis Regis Franciæ ad propria redituris.	Ibid. m. 25. d. *Ibid.*	940
		10 —	*Quod viri religiosi ad partes transmarinas se transferre nullatenùs permittantur.*	*Ibid. m. 25. d.* *Ibid.*	940
		20 —	Assignatio personarum, loco Regis, ad inchoandum concilium suum apud Norhampton.	Pat. 10 Edw. III. p. 1. m. 5. *Ibid.*	940
		26 —	Pro comite de Eu, de pardonatione eo quod adquisivit sibi medietatem manerii de Wyghton, licentiâ regiâ super hoc non optentâ.	Ibid. p. 1. m. 2. *Ibid.*	941
		28 —	*De vadiis marinariorum solvendis.*	*Claus. 10 Edw. III. m. 13.* *Ibid.*	941
		4 Jul.	Ad Januenses, de satisfactione pro dampnis; necnon de privilegiis concessis.	Ibid. m. 24. d. *Ibid.*	941
		6 —	De tractando cum Rege Franciæ, super passagio ad Terram Sanctam.	Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 37. *Ibid.*	941
		6 —	De tractando cum dicto Rege super adjornamentis & processibus.	Ibid. *Ibid.*	942
		6 —	De potestate ad tractandum cum David de Brus.	Ibid. *Ibid.*	942
		12 —	*De mutuo pro Rege contrahendo.*	*Ibid. p. 1. m. 17.* *Ibid.*	942
		12 —	*De combustione villæ de Luton, in comitatu Bedeford'.*	*Claus. 10 Edw. III. m. 22. d.* *Ibid.*	942
		14 —	Pro nunciis, ad Regem Franciæ destinatis.	Liberat. 10 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	943
		18 —	Super litteris Regis Franciæ, ad Regem in Scotia directis.	Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 34. *Ibid.*	943
		5 Aug.	*De galeis à quibusdam partibus exteris expugnandis; & de dissensionibus inter marinarios villæ de Magnâ Jernemuth' & illos de Quinque Portubus.*	*Claus. 10 Edw. III. m. 21. d.* *Ibid.*	943

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1336	10 Edw. III.	5 Aug.	*De tractando super pace inter homines villæ Magnæ Jernemuth' & homines de Quinque Portubus.*	*Claus.* 10 *Edw. III. m.* 21. *d. in Turr. Lond.*	943
		12 —	*De non permittendo lanas extra regnum transire.*	*Ibid. m.* 17. *d. Ibid.*	943
		20 —	*Nè homines ad arma exeant ducatum Aquitaniæ.*	*Rot. Vascon.* 10 *Edw. III. m.* 3. *d. Ibid.*	944
		24 —	Super variis tractatibus cum Rege Franciæ, & cum David de Brus, de concilio impendendo.	Claus. 10 Edw. III. m. 16. d. *Ibid.*	944
		1 Sept.	Salvus conductus pro triginta nunciis Scotiæ, cum nunciis Franciæ in Angliam venturis.	Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 15. *Ibid.*	945
		3 —	Salvus conductus pro nunciis Regiis Franciæ.	Ibid. m. 13. *Ibid.*	945
		3 —	Aliæ litteræ de salvo conductu pro episcopo Brechinensi & sociis suis.	Ibid. m. 9. *Ibid.*	945
		3 —	De navigio Baionæ, versus mare Anglicum mittendo.	Rot. Vascon. 10 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	946
		3 —	*De combustione villæ de Parva Hoghton.*	*Claus.* 10 *Edw. III. m.* 11. *d. Ibid.*	946
		28 —	De comite de Murref, in Turri London' custodiendo.	Ibid. m. 12. d. *Ibid.*	946
		29 —	Pro comitissâ de Fyfe.	Liberat. 10 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	946
		2 Oct.	Ad Regem Siciliæ, super providentiâ galearum impeditâ.	Claus. 10 Edw. III. m. 11. d. *Ibid.*	946
		2 —	Ad Januenses, de gratiis, super inhibitione & combustione galearum contra Regem provisarum.	Ibid. *Ibid.*	946
		2 —	De potestate ad galeas pro Rege conducendas.	Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 24. *Ibid.*	947
		3 —	Pro Edwardo de Balliolo, Rege Scotiæ.	Liberat. 10 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	947
		3 —	Rex jubet donationem vini & victualium fieri præfato Regi.	Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 11. *Ibid.*	947
		4 —	*De concilio habendo super processibus in curiâ Franciæ.*	*Claus.* 10 *Edw. III. m.* 12. *d. Ibid.*	947
		5 —	Indenturæ, inter dominum E. Regem Scotiæ & Johannem de Insula factæ, ratificatio.	Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 11. *Ibid.*	947
		5 —	De Flandrensibus arestandis.	Claus. 10 Edw. III. m. 11. d. *Ibid.*	948
		16 —	Januensium, pro damnis illatis, acquietantia.	Ibid. *Ibid.*	948
		18 —	Ad comitem Flandriæ expostulatoria.	Ibid. m. 10. d. *Ibid.*	948
		20 —	*De conservatione ducatûs Aquitanniæ.*	*Rot. Vascon.* 10 *Edw. III. m.* 2. *Ibid.*	949
		28 —	Pro Rege de procuratore constituto, contra electum Norwicensem.	Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 18. *Ibid.*	949
		28 —	De procuratore, ad transumpta facienda.	Ibid. *Ibid.*	949
		3 Nov.	Ad Regem Norwegiæ, super providentiâ navium armatarum.	Claus. 10 Edw. III. m. 9. d. *Ibid.*	949
		3 —	Ad comitem Hollandiæ, super providentiâ prætactâ.	Ibid. *Ibid.*	949
		3 —	Ad comitem Gelriæ, super providentiâ prædictâ.	Ibid. *Ibid.*	950
		4 —	Pro episcopo Dunolmensi, super expensis in ambassiatâ suâ.	Ibid. m. 11. *Ibid.*	950
		4 —	De expensis per cursores suos.	Ibid. *Ibid.*	950
		6 —	Mandatur quod omnes naves flotæ occidentalis Angliæ, apud Portesmuth congregentur.	Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 5. d *Ibid.*	950
		6 —	Mandatur quod omnes naves flotæ borealis Angliæ, apud Orewell congregentur.	Ibid. *Ibid.*	951
		20 —	De servitio, contra hostes Hibernicos.	Extract. donat. tangen Hibern. 10 Edw. III. m. 2.	951
		27 —	*De partibus maritimis in comitatu Devon', securè custodiendis.*	*Claus.* 10 *Edw. III. m.* 7. *d. in Turr. Lond.*	951
		27 —	*De navibus supra mare Anglicanum mittendis.*	*Rot. Vascon.* 10 *Edw. III. m.* 1. *d. Ibid.*	951
		28 —	De recompensatione factâ comiti Arundell, pro senescalciâ Scotiæ.	Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 10. *Ibid.*	952
		3 Dec.	De navibus retinendis, & in flotâ mittendis.	Rot. Vascon. 10 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	952
		3 —	Ad ducem Brabantiæ, super stapulis lanarum.	Claus. 10 Edw. III. m. 5. d. *Ibid.*	952
		4 —	Ad comitem Juliacensem, de credentiâ.	Ibid. m. 4. d. *Ibid.*	952
		4 —	Ad episcopum Leodiensem.	Ibid. *Ibid.*	952
		11 —	Rex, in Scotia agens, assignat commissarios ad tractandum apud London' super defensione Angliæ.	Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	953
		11 —	Mandatum de intendendo commissariis antedictis; in quo Rex iterum vendicat sibi dominium maris Anglicani.	Ibid. *Ibid.*	953
		12 —	Pro textoribus Brabantiæ in Angliam venientibus, de protectione.	Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 11. *Ibid.*	954
		13 —	*Ad communitatem civitatis Burdegaliæ.*	*Rot. Vascon.* 10 *Edw. III. m.* 1. *d. Ibid.*	954
		13 —	*Littera commendatoria certis magnatibus Vasconiæ.*	*Ibid. Ibid.*	954
		15 —	De proclamando ne quis cum navibus, victualibus, seu aliis rebus, se transferat ad partes transmarinas.	Claus. 10 Edw. III. m. 4. d. *Ibid.*	954
		15 —	Ad archiepiscopum Coloniæ, de credentiâ.	Ibid. *Ibid.*	955
		15 —	Ad ducem Austriæ.	Ibid. *Ibid.*	955
		16 —	Procuratoria pro comite Hollandiæ, ad alligantias ineundas.	Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 6. *Ibid.*	955
		16 —	Procuratorium pro comite Juliacensi.	Ibid. *Ibid.*	955
		16 —	Nuncii Regis speciales constituuntur; necnon de potestatibus.	Ibid. *Ibid.*	955
		22 —	De tractando cum quibuscumque personis, super passagio inter regna Angliæ & Franciæ.	Ibid. *Ibid.*	956
		22 —	De tractando cum Rege Franciæ, super præfato passagio.	Ibid. *Ibid.*	956
1337		14 Jan.	Admiralli constituuntur ad duas flotas navium Angliæ gubernandas. Willielmus de Monte Acuto, constituitur admirallus versus partes occidentales.	Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	956
		14 —	Robertus de Ufford & Johannes de Ross, constituuntur admiralli versus partes boreales.	Ibid. *Ibid.*	956
		14 —	De intendendo admirallis ante memoratis.	Ibid. *Ibid.*	956
		15 —	*De prohibitione factâ religiosis alienigenis, super apporto non faciendo.*	*Claus.* 10 *Edw. III. m.* 2. *Ibid.*	957
		16 —	De Nicholao Ususmaris, Januensi, viceadmirallo constituto.	Rot. Vascon. 10 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	957
		18 —	Super galeis & husseriis conducendis.	Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 7. *Ibid.*	957
		18 —	De locum tenente constabularii Burdegaliæ constituto.	Rot. Vascon. 10 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	957

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
			An. 11 Edw. III.		
1328	11 Edw. III.	24 Jan.	Mandatur quod viginti solidi singulis septimanis solvantur pro expensis comitis de Murref in Turri London' detenti.	Rot. Scot. 11 Edw. III. m. 1. *in Turr. Lond.*	958
		26 —	De non permittendo aliquos transire ad partes transmarinas.	Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 37. d. *Ibid.*	958
		27 —	De quercubus liberandis, pro facturâ galeæ.	Ibid. p. 1. m. 37. *Ibid.*	958
		28 —	De ancoris fabricandis.	Ibid. p. 1. m. 37. *Ibid.*	958
		28 —	De protectione pro nunciis Regis Franciæ.	Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 40. *Ibid.*	958
		10 Feb.	Ad comitem Marchiæ, de credentiâ.	Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 37. d. *Ibid.*	959
		10 —	Ad burgimagistros de Brucels, de stapulâ concedendâ.	Ibid. *Ibid.*	959
		10 Mar.	Ad Papam, de credentiâ.	Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	959
		14 —	Bulla Benedicti XII. Papæ, de provisione pro ecclesiâ Norwicensi.	Ex Orig. in Turr. Lond.	959
		14 —	Bulla Benedicti XII. Papæ, de provisione ad ecclesiam Wigorn', & de translatione ad ecclesiam Eliensem.	Ex Orig. in Turr. Lond.	959
		16 —	Super adhærentiâ Scotis, de inquirendo.	Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 33. d. *Ibid.*	960
		16 —	Pro Thoma de Berkele, de immunitate suâ adjudicatâ propter mortem domini E. quondam Regis Angliæ.	Ibid. p. 1. m. 28. *Ibid.*	960
		16 —	Super expensis comitis de Murref in Turre London'.	Claus. p. 1. m. 20. *Ibid.*	960
		17 —	Pro Edwardo duce Cornubiæ, de stannariâ concessâ.	Ibid. p. 1. m. 19. *Ibid.*	961
		18 —	Ad Regem Castellæ, contra Flandrenses.	Ibid. p. 1. m. 20. d. *Ibid.*	961
		18 —	Ad eundem Regem, super tractatis complendis.	Ibid. *Ibid.*	961
		18 —	Ad consiliarios dicti Regis, super negotiis prædictis.	Ibid. *Ibid.*	961
		18 —	Pro R. episcopo Dunolmensi, de non præjudicando super libertatibus.	Ibid. p. 1. m. 20. *Ibid.*	961
		20 —	De quercubus ducendis, pro virgis ingentis ingenii infra Turrim London' existentis, faciendis.	Ibid. p. 1. m. 32. *Ibid.*	962
		20 —	Ad Papam, pro Bartholomæo de Burghersh, super dispensatione à voto.	Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	962
		20 —	Ad Papam, pro litteris declaratoriis super taxatione cleri provinciæ Eborum.	Ibid. *Ibid.*	962
		20 —	De navali subsidio, pro more usitato, per communitatem Baionæ parando.	Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 39. d. *Ibid.*	963
		20 —	Quod Berardus de la Brete in castro de Blania, pro defensione ejusdem, moraretur.	Ibid. *Ibid.*	963
		20 —	De pace, vel treugâ, non ineundâ, nisi homines de Baiona in eâdem concludantur.	Ibid. m. 40. *Ibid.*	963
		20 —	Constantia burgensium villæ Sancti Macharii commendatur.	Ibid. m. 35. d. *Ibid.*	963
		24 —	De intentione Regis exponendâ, necnon de itinere magnatum Angliæ ad partes Scotiæ.	Rot. Scot. 11 Edw. III. m. 20. *Ibid.*	963
		24 —	*Quod Hibernici, ad fidem Regis existentes, inter Anglicos religiosos in terrâ Hiberniæ admittantur & profiteantur.*	*Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 24. Ibid.*	964
		24 —	*De liberatione magni sigilli.*	*Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 29. d. Ibid.*	964
		29 —	*Transcriptum quarundam litterarum Philippi Regis Franciæ.*	*Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 14. Ibid.*	964
		30 —	De navibus Baionæ muniendis, & contra hostes mittendis.	Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 39. *Ibid.*	965
		1 Apr.	Pro hominibus Baionæ, de indempnitate contra subditos Franciæ.	Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 21. *Ibid.*	965
		6 —	Mandatur quod justitia fiat Galfrido de Moubray, secundum conditiones, apud Perth initas, super redditione comitis Atholiæ.	Rot. Scot. 11 Edw. III. m. 18. d. *Ibid.*	965
		8 —	Salvus conductus pro diversis personis ducis Britanniæ, in Angliam transmissis.	Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 19. *Ibid.*	965
		10 —	Ad Papam, de bullis pro Simone de Monte Acuto episcopo Eliens', expediendis.	Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	966
		15 —	De potestate ad tractandum super omnimodis quæstionibus cum Flandriæ comite, & Flandrensibus.	Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 13. *Ibid.*	966
		15 —	De potestate ad tractandum super stapulâ lanarum concedendâ.	Ibid. p. 1. m. 8. *Ibid.*	966
		18 —	Diversi procuratores & nuncii constituuntur, ad tractandum super omnibus processibus cum Rege Franciæ.	Ibid. p. 1. m. 11. *Ibid.*	966
		19 —	De potestate ad tractandum super alligantiis.	Ibid. *Ibid.*	967
		19 —	Ad tractandum super sponsalibus, inter primogenitum comitis Flandriæ, & Johannam filiam Regis Angliæ.	Ibid. p. 1. m. 13. *Ibid.*	967
		23 —	Pro Roberto de Artoys, de licentiâ & favore gratioso.	Ibid. p. 1. m. 9. *Ibid.*	967
		24 —	De transitu Henrici episcopi Lincoln' & aliorum, ad partes transmarinas.	Ibid. p. 1. m. 16. *Ibid.*	967
		24 —	Pro Willielmo de Monte Acuto, comite Sarum, super exitibus cunagii.	Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 19. *Ibid.*	967
		29 —	Pro Willielmo de Monte Acuto, comite Sarum.	Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 4. *Ibid.*	968
		2 Maii.	Ad Papam, pro archiepiscopo Cantuariensi, contra appellationes ad curiam Romanam.	Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	968
		2 —	Ad cardinales, super prærogativâ dictæ Cantuariensis ecclesiæ; & contra appellationes.	Ibid. *Ibid.*	968
		3 —	De protectione pro alienigenis, operariis lanarum & pannorum.	Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 6. *Ibid.*	969
		5 —	Pro Roberto de Artoys, de pensione.	Ibid. p. 1. m. 10. *Ibid.*	969
		11 —	De arraiando homines insularum Gerneseye, Jereseye, Serk, & Aureneye.	Ibid. p. 1. m. 6. d. *Ibid.*	969
		12 —	De retinentiâ Henrici de Geldonia in partibus transmarinis pro servitio Regi impendendo.	Rot. Aleman. 11 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	969
		15 —	De retentione Adolphi comitis de Monte.	Ibid. m. 9. *Ibid.*	970
		15 —	Conventiones cum prædicto comite.	Ibid. *Ibid.*	970
		15 —	De retinentiâ militum in partibus transmarinis.	Ibid. m. 6. *Ibid.*	970

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1337	11 Edw. III.	24 Maii.	Conventiones cum Hanoniæ & Gelriæ comitibus, & marchione Juliacensi.	Rot. Aleman. 11 Edw. III. m. 11. *in Turr. Lond.*	970
		24 —	De conventione factâ cum comite Zelaudiæ.	Ibid. m. 9. *Ibid.*	971
		24 —	Alia conventio cum dicto comite.	Ibid. m. 10. *Ibid.*	971
		24 —	Pro Adolpho comite de Marlia.	Ibid. m. 6. *Ibid.*	971
		24 —	Pro Henrico de Gemenith, & aliis.	Ibid. *Ibid.*	971
		24 —	Licentia emendi lanas, de speciali gratiâ, mercatoribus Brabantiæ conceditur.	Ibid. m. 8. *Ibid.*	971
		24 —	Conventiones cum comitibus Hanoniæ & Zelandiæ, de servitiis suis, initæ.	Ibid. m. 9. *Ibid.*	972
		26 —	Pro Everhardo filio comitis de Lymborg.	Ibid. m. 6. *Ibid.*	972
		27 —	Conventiones cum Willielmo marchione Juliacensi.	Ibid. m. 9. *Ibid.*	972
		28 —	Pro Hermanno Blankart.	Ibid. m. 7. *Ibid.*	973
		1 Jun.	Pro marchione de Julers, & dominâ Isabella, matre ejus.	Ibid. m. 10. *Ibid.*	973
		3 —	De inspiciendo quandam litteram missam comiti de Murref.	Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 12. d. *Ibid.*	973
		——	Pro Willielmo de Dunenvorde milite.	Aleman. 11 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	973
		8 —	De promissione factâ duci Brabantiæ.	Ibid. m. 8. *Ibid.*	974
		12 —	De liberatione faciendâ pro magnatibus, super passagio Regis.	Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 29. *Ibid.*	974
		12 —	Ad Geraldum de Spinula, Regis Siciliæ marescallum.	Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 9. d. *Ibid.*	974
		20 —	De flotâ navium providendâ, ad conducendum Regis nuncios, negotiis expeditis, in Angliam redituros.	Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 30. *Ibid.*	974
		25 —	De quibuscumque personis in Vasconia, retinendis.	Ibid. m. 19. *Ibid.*	975
		25 —	Super Hugone de Geneve retento, approbatio Regis.	Ibid. *Ibid.*	975
		25 —	Ejusmodi approbatio, pro domino de Chalanco.	Ibid. *Ibid.*	975
		25 —	Altera ejusmodi ratificatio, pro Amadeo de Peyteyz.	Ibid. *Ibid.*	975
		25 —	Ad vicecomitem Tartasiæ, & alios, de bono gestu laudatoria.	Ibid. m. 24. d. *Ibid.*	976
		25 —	De bono gestu, ad cives de Burdegalia, & aliis villis in Vasconia.	Ibid. *Ibid.*	976
		26 —	*Pro Johanna & Alianora filiabus Hugonis le Despenser senioris, monialibus domûs de Sempyngham.*	*Pat.* 11 *Edw. III. p.* 2. *m.* 27. *Ibid.*	976
		27 —	Ad Regem Castellæ, super antiquâ amicitiâ; necnon pro subsidio.	Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 6. d. *Ibid.*	977
		27 —	De navibus Baionæ parandis, & contra inimicos Regis mittendis.	Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 19. *Ibid.*	977
		27 —	Ad communitatem Burdegaliæ, de bono gestu, & de credentiâ.	Ibid. m. 24. d. *Ibid.*	977
		27 —	Ad Nicholaum Ususmaris, de navibus congregandis contra classem Regis Franciæ.	Ibid. m. 19. *Ibid.*	977
		27 —	Ad vicecomitem Tartasiæ, de fidelitate suâ; & contra Regem Franciæ.	Ibid. m. 24. d. *Ibid.*	978
		27 —	Ejusmodi littera ad Johannem Colom, & alios.	Ibid. *Ibid.*	978
		27 —	Ad alios milites de Vasconia.	Ibid. m. 26. d. *Ibid.*	978
		27 —	Ad Johannem Dyet.		
		27 —	Ad Hugonem de Gavadon.	Ibid. *Ibid.*	978
		27 —	Ejusdem argumenti litteræ, & de credentiâ, ad Guitardum de Lebreto.	Ibid. *Ibid.*	979
		27 —	Ad Bertrandum Ferandi.	Ibid. *Ibid.*	979
		27 —	Ad Fortinarium de Lescun.	Ibid. *Ibid.*	979
		27 —	Ad condominum de Alta Villa, de privatâ Regis familiâ, ad robas retentum.	Ibid. *Ibid.*	979
		28 —	De tractando & intentionem Regis exponendo, super negotiis Scotiæ.	Rot. Scot. 11 Edw. III. m. 14. *Ibid.*	979
		30 —	De alligantiâ cum comite Palatino Reni.	Pat. 11 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	979
		30 —	De 16,000 florenis dicto Palatino, ultra stipendia, solvendis.	Aleman. 11 Edw. III. m. 9. *Ibid.*	980
		30 —	Super retentione de concilio Regis.	Ibid. m. 7. *Ibid.*	980
		1 Jul.	Ad comitem de Genève, & alios, super retinentiâ.	Rot. Vasc. 11 Edw. III. m. 19. d. *Ibid.*	980
		1 —	Ad Lodovicum de Sabaudia.	Ibid. *Ibid.*	981
		1 —	Ad Berardum de Lebreto.	Ibid. *Ibid.*	981
		1 —	Ad Hugonem de Geneva.	Ibid. *Ibid.*	981
		1 —	Ad Antonium de Fossibus.	Ibid. *Ibid.*	981
		1 —	De obligatione factâ duci Brabantiæ, pro 60,000*l.* sterlingorum.	Aleman. 11 Edw. III. m. 8. *Ibid.*	981
		1 —	De domibus religiosorum alienigenarum, in manum Regis capiendis.	Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 19. *Ibid.*	982
		3 —	Pro magistro Nicholao de Dordraco, de retinentiâ.	Aleman. 11 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	982
		7 —	De retinentiâ Roberti de Touburgh domini de Vernich.	Ibid. m. 6. *Ibid.*	982
		7 —	Præfatus Robertus recipitur in hominem Regis.	Ibid. *Ibid.*	983
		7 —	De retentione, & de homagio præstito.	Ibid. m. 4. *Ibid.*	983
		— —	De 2,700 florenis, comiti Palatino Reni solvendis.	Ibid. m. 5. *Ibid.*	983
		10 —	Theobaldus Russel capitaneus & ductor hominum in Insulâ Vectâ constituitur.	Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 21. *Ibid.*	983
		10 —	De castris in Suthwallia supervidendis & muniendis.	Ibid. m. 20. *Ibid.*	984
		12 —	Conventiones cum comite Hollandiæ, nuper comite Willielmo Bono defuncto.	Aleman. 11 Edw. III. m. 11. *Ibid.*	984
		12 —	De confœderatione factâ cum comite de Gelren' & marchione de Julers.	Ibid. m. 10. *Ibid.*	985
		13 —	De retentione ducis Brabantiæ.	Ibid. m. 8. *Ibid.*	985
		13 —	De retentione Johannis Quatremars.	Ibid. m. 6. *Ibid.*	985
		13 —	Hugo le Despenser & Gilbertus Talebot capitanei & ductores hominum Suthwalliæ constituuntur.	Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 20. *Ibid.*	985
		13 —	De hominibus arraiandis, & ad ductores hominum Suthwalliæ ducendis.	Ibid. *Ibid.*	986
		19 —	De retinentiâ hominum ad arma, per marchionem de Julers.	Aleman. 11 Edw. III. m. 10. *Ibid.*	986

A. D.	A. R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1337	11 Edw. III.	23 Jul.	De apporto ad partes exteras non mittendo.	Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 41. d. *in Turr. Lond.*	986
		24 —	Pro Isabella domina de Mota, in comitivâ Johannæ filiæ Regis moram faciente; de favore gratioso.	Ibid. p. 1. m. 2. *Ibid.*	987
		25 —	Memorandum de verbis præjudicialibus renunciatis.	Cedula Bullæ de dat' 14 Mart. supra annex' in Turr. Lond.	987
		28 —	De compellendo religiosos & alios ad custodiendum littora maris in Insula de Tanneto.	Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 17. *Ibid.*	987
		1 Aug.	*De navibus, pro lanis Regis ad partes transmarinas deferendis, liberandis.*	*Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 34. Ibid.*	988
		3 —	*De vadiis Wallensium, qui in Hiberniam mittuntur, contra hostiles Hibernicorum invasiones, solvendis.*	*Ibid. Ibid.*	988
		11 —	Walterus de Manny admirallus constituitur.	Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 15. *Ibid.*	988
		11 —	Bartholomæus de Burghersh pariter admirallus constituitur.	*Ibid. Ibid.*	988
		12 —	Pro ballivo Johannis ducis Britanniæ, de favore gratioso.	Pat. 11 Edw. III. p. 2. m. 11. *Ibid.*	989
		16 —	*Litteræ Regis factæ diversis mercatoribus suis, pro indempnitate eorumdem.*	*Ibid. p. 2. m. 2. Ibid.*	989
		20 —	De litteris conventionum ducis Brabantiæ, Imperatori non tradendis.	Aleman. 11 Edw. III. m. 8. *Ibid.*	989
		21 —	Ad vicecomites; super guerrâ per Regem Franciæ suscitatâ, & de proclamations faciendâ.	Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 29. d. *Ibid.*	989
		21 —	Super guerrâ prælibatâ; & de convocatione cleri faciendâ pro subsidio habendo.	Ibid. *Ibid.*	990
		21 —	De intentione Regis exponendâ.	Pat. 11 Edw. III. p. 2. m. 3. *Ibid.*	990
		26 —	De jure regio manutenendo.	Ibid. p. 3. m. 38. *Ibid.*	990
		26 —	De absentibus in obsequio Regis, per curiam non inquietandis.	Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 35. d. *Ibid.*	991
		26 —	Ad Imperatorem, super confœderatione.	Aleman. 11 Edw. III. m. 11. *Ibid.*	991
		26 —	Ad Imperatorem, super Papa adeundo, & reconciliando; & de trecentis millibus florenorum persolvendis.	Ibid. *Ibid.*	991
		26 —	Pro comite Lossensi, de pecuniâ sibi solvendâ.	Ibid. m. 5. *Ibid.*	992
		26 —	Pro domino de Valkenborgh, de retinentiâ cum centum galeatis.	Ibid. *Ibid.*	992
		26 —	Conventionum, per nuncios Regis in partibus transmarinis factarum, ratificatio.	Ibid. m. 9. *Ibid.*	992
		26 —	Consimilium conventionum, per eosdem nuncios Gallicè transactarum, Regis ratificatio.	Ibid. m. 20. *Ibid.*	993
		27 —	De retinentiâ; de homagio præstito; & de admisso in specialem Regis militem.	Ibid. m. 7. *Ibid.*	993
		28 —	Ad Regem Aragoniæ, de antiquâ amicitiâ continuandâ.	Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 31. d. *Ibid.*	993
		28 —	De protectione pro nuncio Papæ.	Pat. 11 Edw. III. p. 3. m. 38. *Ibid.*	993
		28 —	De Wallensibus in unâ sectâ vestiendis.	Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 13. *Ibid.*	993
		28 —	De obligationibus, Regi Franciæ factis pro pace habendâ, populo exponendis.	Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 28. d. *Ibid.*	994
		1 Sept.	Ad Papam, de suggestionibus non credendis.	Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	995
		2 —	De indempnitate nunciorum Regis, super alligantiis & retinentiis, in partibus transmarinis initis, & per illos factis.	Aleman. 11 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	995
		2 —	De indempnitate pro comite Sarum, super dictis retinentiis.	Ibid. *Ibid.*	995
		2 —	De retinentiâ, per Regem ratificatâ.	Ibid. m. 6. *Ibid.*	995
		2 —	De confœderatione cum domino Lodowico, marchione Brandenburgiæ.	Ibid. *Ibid.*	996
		2 —	Ad duces Austriæ, super morâ Johannæ filiæ Regis.	Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 31. d. *Ibid.*	996
		4 —	*De communibus signis per ignem, contra hostiles aggressus, faciendis.*	*Ibid. m. 28. Ibid.*	996
		18 —	Super receptione comitis Gelriæ, in Angliam venturi.	Ibid. m. 26. Ibid.	996
		20 —	De retinentiâ & homagio.	Liberat. 11 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	997
		24 —	De prorogatione passagii Regis, & de Wallensibus ad lanceas arraiandis.	Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 10. *Ibid.*	997
		3 Oct.	De Willielmo de Bohun comite Northampton' & aliis qui ad partes exteras profecturi sunt.	Pat. 11 Edw. III. p. 3. m. 30. *Ibid.*	997
		3 —	Potestas ad tractandum cum Rege Franciæ, super quæstionibus quibuscunque, Lincoln' episcopo, & comitibus Norhampton' & Suffolc' conceditur.	Aleman. 11 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	998
		3 —	Aliæ potestates ad tractandum cum dicto Rege.	Ibid. *Ibid.*	998
		3 —	Aliæ potestates pro præfatis procuratoribus, de tractando cum confœderatis super stapulâ lanarum.	Ibid. *Ibid.*	998
		3 —	De tractando cum Ludowico Flandriæ comite, super sponsalibus.	Ibid. *Ibid.*	998
		3 —	Ad tractandum cum dicto comite & burgimagistris.	Ibid. *Ibid.*	999
		3 —	Ad tractandum cum quibuscumque personis.	Ibid. *Ibid.*	999
		3 —	Ad tractandum cum Imperatore.	Ibid. *Ibid.*	999
		3 —	De potestate terras, maneria, & quæcunque ad Regem, in re vel in spe, pertinentia, concedendi.	Ibid. *Ibid.*	999
		3 —	De pecuniâ, Regi benevolis concedendâ.	Ibid. *Ibid.*	1000
		4 —	De pensione concessâ archiepiscopi Coloniensis camerario.	Ibid. m. 3. *Ibid.*	1000
		4 —	Pro præposito de Arnham.	Ibid. *Ibid.*	1000
		6 —	Commissarii iterum deputantur ad tractandum cum magnatibus & aliis, de morâ suâ in Scotia & Marchia.	Rot. Scot. 11 Edw. III. m. 11. *Ibid.*	1000
		7 —	De potestate ad regnum Franciæ vendicandum.	Aleman. 11 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	1000
		7 —	Johannes dux Brabantiæ locum tenens, & vicarius generalis in regno Franciæ constituitur.	Ibid. *Ibid.*	1001
		7 —	De intendendo locum tenenti prædicto.	Ibid. *Ibid.*	1001
		7 —	Episcopus Lincoln' & alii constituuntur procuratores Regis ad tractandum cum David de Brus super treugis, sive finali pace.	Rot. Scot. 11 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	1001
		7 —	Ad Albertum & Ottonem duces Austriæ, super sponsalibus.	Aleman. 11 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	1001

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1337	11 Edw.III.	7 Oct.	Ad cardinales, de credentiâ.	Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 2. *in Turr. Lond.*	1002
		7 —	Consimiles litteræ ad Guidonem de Sancto Germano, & alios.	Ibid. *Ibid.*	1002
		7 —	Pro scolaribus Aulæ Regis Cantabrigiæ.	Pat. 11 Edw. III. p. 3. m. 24. *Ibid.*	1002
		15 —	De protectione pro cardinalibus, & de conductu undecunque.	Ibid. m. 25. *Ibid.*	1002
		15 —	De protectione pro certis personis de Scotia.	Ibid. m. 24. *Ibid.*	1003
		15 —	Comitibus Arundell' & Sarum committitur potestas tractandi cum Scotis de pace.	Rot. Scot. 11 Edw. III. m. 10. *Ibid.*	1003
		15 —	De potestate eisdem comitibus commissâ, tractandi cum eisdem de pace & finali concordiâ.	Ibid. *Ibid.*	1003
		15 —	Eisdem comitibus datur potestas recipiendi ad fidem & pacem Regis, Scotos qui eas acceptare voluerint.	Ibid. *Ibid.*	1003
		16 —	Ad Papam, pro collegio scolarium Cantabrigiæ.	Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	1003
		16 —	Ad cardinales, pro collegio memorato.	Ibid. *Ibid.*	1004
		17 —	Ad Papam, littera super guerrâ cum Rege Franciæ, & super alligantiis cum Imperatore, excusatoria.	Ibid. *Ibid.*	1004
		17 —	Ad cardinales nuncios.	Ibid. *Ibid.*	1004
		1 Nov.	Pro clero provinciæ Eborum, super guerrâ cum Rege Franciæ, & subventione concedendâ.	Pat. 11 Edw. III. p. 3. m. 20. *Ibid.*	1005
		2 —	Pro civitate Baionæ, de retributione faciendâ.	Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	1005
		14 —	Super expensis comitis de Murref in Turre London'.	Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 13. *Ibid.*	1005
		24 —	Pro admirallo flotæ, de navibus ordinandis.	Ibid. m. 12. *Ibid.*	1005
		24 —	De victualibus providendis.	Ibid. *Ibid.*	1006
		27 —	Pro scolaribus Regis in universitate Cantabrigiæ.	Ibid. *Ibid.*	1006
		29 —	De cardinalibus, in Angliam missis, benigniter pertractandis.	Ibid. m. 10. d. *Ibid.*	1006
		3 Dec.	Salvus conductus pro Johanne de Insulis, cum Rege vel secretariis ejus tractaturo.	Rot. Scot. 11 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	1006
		4 —	Comiti Sarum committitur potestas tractandi cum Johanne de Insulis.	Ibid. *Ibid.*	1006
		20 —	Super adventu cardinalium, & arduis negotiis; necnon de parliamento convocando.	Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 11. d. *Ibid.*	1007
		24 —	De invasione Franciæ, propter sedis apostolicæ reverentiam, procrastinatâ.	Ibid. m. 6. d. *Ibid.*	1007
1338		2 Jan.	Pro archiepiscopo de Armagh, de cruce bajulandâ.	Ibid. m. 5. d. *Ibid.*	1007
		3 —	Super bajulatione prætactâ, ad vicecomites in Hibernia, mandatum Regis.	Pat. 11 Edw. III. p. 3. m. 7. *Ibid.*	1007
		3 —	Pro Edwardo Rege Scotiæ.	Liberat. 11 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	1008
		3 —	Pro Johanne de Aurea, cum galeis contra Scotos destinato.	Pat. 11 Edw. III. p. 3. m. 8. *Ibid.*	1008
		4 —	De protectione pro vino cardinalis nuncii.	Ibid. m. 5. *Ibid.*	1008
		4 —	Super querelâ Regis Hispaniæ.	Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 2. *Ibid.*	1008
		4 —	Super querelâ antedictâ.	Ibid. *Ibid.*	1008
		4 —	Pro vicecomite Tartasiæ, de emendâ faciendâ.	Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	1009
		5 —	De retinentiâ & alligantiis.	Ibid. m. 6. *Ibid.*	1009
		5 —	De injuriis, ad instantiam Summi Pontificis, gentibus Galliæ non inferendis.	Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 2. d. *Ibid.*	1009
		6 —	Rex grates refert Reymundo Cornelii, domino de Arbertha; quod ad innocentiam Regis propugnandum, duellum se assumere paratum obtulisset.	Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	1009
		7 —	Ad Reginæ Hispaniarum litteras responsoria.	Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 9. d. *Ibid.*	1010
		8 —	Ad Regem Castellæ, super tractatis complendis.	Ibid. *Ibid.*	1010
		8 —	Ad Regem supradictum, super licentiâ mercatorum.	Ibid. *Ibid.*	1010
		8 —	De negotiis antedictis promovendis.	Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	1010
		8 —	Ad Regem Siciliæ, de credentiâ.	Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 4. d. *Ibid.*	1011
		8 —	Ad Reginam Siciliæ.	Ibid. *Ibid.*	1011
		8 —	Ad ducissam de Duras.	Ibid. *Ibid.*	1011
		8 —	Ad ducem de Duras.	Ibid. *Ibid.*	1011
		8 —	Ad Guirardum Spinula, de credentiâ.	Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	1011
		8 —	Ad communitatem de Genoa, super galeis hostibus non commodandis, & de credentiâ.	Ibid. *Ibid.*	1011
		8 —	Super antiquâ amicitiâ cum civitate Genuensi.	Ibid. *Ibid.*	1011
		8 —	Super alligantiis cum domino de Labreto.	Ibid. m. 4. *Ibid.*	1012
		8 —	Pro Arnaldo de Duro Forti, de credentiâ.	Ibid. m. 1. *Ibid.*	1012
		10 —	Ad magnates Vasconiæ, de fidelitate & constantiâ.	Ibid. m. 3. *Ibid.*	1012
		10 —	Super nunciis cardinalium expediendis.	Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 4. *Ibid.*	1012

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
			An. 12 Edw. III.		
1338	12 Edw. III.	12 Feb.	De prandio fratribus ordinis Minorum liberando.	Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 17. *in Turr. Lond.*	1012
		16 —	*De supersedendo levationi scutagii.*	*Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 38. d. Ibid.*	1013
		17 —	Ad Papam, super matrimonio, inter Edwardum de Leteham, Scotum, & Johannam Clifford, Anglicam, plurimum hisce temporibus opportuno.	Rot. Rom. 12 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	1014
		22 —	*De essendo coram Rege & concilio suo, ad tractandum super inviolabili conservatione pacis, dum Rex in partibus transmarinis absens fuerit.*	*Ibid. m. 37. d. Ibid.*	1013
		24 —	De prorogatione treugæ, proceribus regni & confœderatis consultis, Regi Franciæ iterum concessâ.	Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 35. *Ibid.*	1014
		24 —	Super transfretatione Regis, cum exercitu, de assensu procerum, & ad instantem requisitionem communitatis regni.	Ibid. m. 23. *Ibid.*	1015
		24 —	De intendendo admirallo in arrestatione navium, pro prædictâ transfretatione.	Ibid. m. 23. d. *Ibid.*	1015
		24 —	Consimile breve 'de Intendendo,' dirigitur Edwardo duci Cornubiæ.	Ibid. *Ibid.*	1015
		25 —	De intendendo admirallis, in pontibus & necessariis, pro passagio Regis, providendis.	Ibid. m. 24. *Ibid.*	1016
		25 —	De hominibus ad lanceas & sagittariis, in Northwallia eligendis.	Ibid. m. 25. *Ibid.*	1016
		26 —	*De Wallensibus eligendis.*	*Ibid. m. 26. Ibid.*	1016
		26 —	*De hominibus in Suth-Wallia eligendis.*	*Ibid. Ibid.*	1017
		28 —	De arraiatione prædictâ diligenter supervidendâ.	Ibid. m. 24. *Ibid.*	1017
		28 —	De vadiis præfatis Wallensibus solvendis.	Ibid. m. 25. *Ibid.*	1018
		1 Mar.	*De sagittariis in diversis comitatibus eligendis, & usque Portesmuth' mittendis.*	*Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 15. d. Ibid.*	1018
		3 —	Pro Isabella Seneschal, comitissâ de Marr.	Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 31. *Ibid.*	1019
		3 —	Pro Matilda comitissâ Ultoniæ, ad Hiberniam, propter metum felonum, accedere non ausâ.	Pat. 12 Edw. III. p. 1. m. 27. *Ibid.*	1019
		3 —	*Quod Anglici, qui castra & fortalitia in terrâ Hiberniæ habent, super salvâ custodiâ eorumdem morentur.*	*Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 23. Ibid.*	1019
		3 —	*Quod justiciarii in Hibernia, tam ad communia placita, quam ad placita justiciarium Regis sequentia, Anglici esse deberent.*	*Ibid. m. 23. d. Ibid.*	1019
		3 —	Ad Imperatorem, pro Imberto Delphino de Vienna, quod nomen & titulum Regis ei concedat.	Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 22. d. *Ibid.*	1019
		4 —	Littera Regis ad dictum Delphinum.	Ibid. *Ibid.*	1020
		4 —	De alligantiis cum præfato Delphino	Ibid. m. 35. *Ibid.*	1020
		4 —	Littera Regis de credentiâ.	Ibid. m. 22. d. *Ibid.*	1020
		4 —	Pro Johanne duce Britanniæ.	Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 26. d. *Ibid.*	1020
		6 —	De navibus arestandis & muniendis, pro passagio magnatum in Aquitaniam, in ejusdem defensionem, transmissorum.	Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 15. *Ibid.*	1020
		8 —	De victualibus, pro passagio providendis.	Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 23. *Ibid.*	1021
		8 —	De providentiis pro dicto passagio, faciendis.	Ibid. *Ibid.*	1021
		10 —	Pro Philippa Regina, ad partes Alemanniæ profecturâ.	Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 17. *Ibid.*	1021
		10 —	De sufferentiâ, initâ inter Regem Angliæ & consanguineum suum Franciæ.	Ibid. m. 28. d. *Ibid.*	1022
		10 —	De sufferentiâ prædictâ, in Vasconia observandâ.	Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 16. *Ibid.*	1022
		10 —	Ad nobiles Vasconiæ, de juribus Regis defendendis.	Ibid. m. 12. d. *Ibid.*	1022
		10 —	*Proclamatio de lanis non emendis, nec extra regnum ducendis, antequam lanæ Regis colligantur.*	*Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 21. d. Ibid.*	1022
		13 —	Ad communitates Vasconiæ, super fidelitate suâ; necnon de credentiâ.	Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 13. d. *Ibid.*	1023
		15 —	*Johannes de Norwico constituitur locum-tenens senescalli Vasconiæ.*	*Ibid. m. 12. Ibid.*	1023
		15 —	Ad episcopos & nobiles Vasconiæ, super fidelitate & strenuitate suâ, & de credentiâ.	Ibid. m. 13. d. *Ibid.*	1023
		15 —	Ad senescallum Vasconiæ, super litteris, antedictis communitatibus, episcopis, & nobilibus missis.	Ibid. *Ibid.*	1023
		15 —	De alligantiis cum Amadeo comite Gebennæ.	Aleman. 12 Edw. III. m. 22. *Ibid.*	1023
		15 —	Pro duce Britanniæ.	Pat. 12 Edw. III. p. 1. m. 19. *Ibid.*	1024
		16 —	Pro Hugone de Geneve, de annuitate solvendâ.	Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 12. *Ibid.*	1024
		16 —	Pro Johanne de Columpna cardinale, de non molestando super possessione ecclesiæ de Dounton.	Pat. 12 Edw. III. p. 1. m. 20. *Ibid.*	1024
		25 —	De providentiis pro Philippa Regina, versus partes transmarinas cum Rege transfretante.	Liberat. 12 Edw. III. m. 9. *Ibid.*	1024
		26 —	Pro Roberto de Artoys, de annuitate.	Pat. 12 Edw. III. p. 1. m. 18. *Ibid.*	1024
		28 —	Ad archiepiscopum Cantuariensem littera, de orando pro Rege, & excusando versus populum, impositionibus necessariò prægravatum.	Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 22. d. *Ibid.*	1025
		1 Apr.	*De compellendo homines de comitatibus Surriæ & Sussexiæ ad subsidium, pro custodiâ terræ maritimæ faciendâ.*	*Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 17. d. Ibid.*	1025
		6 —	*De victualibus infra duodecim leucas à mari non capiendis.*	*Ibid. m. 13. d. Ibid.*	1025
		6 —	*De sagittariis, infra duodecim leucas à mari in comitatu Kantiæ, non eligendis.*	*Ibid. m. 14. d. Ibid.*	1026
		6 —	Littera de orando pro Rege, ad archiepiscopum Eborum missa, &, ab ipso, episcopo Carliolensi transmissa.	Ex Registro Joh' de Kirkby, episcopi Carliol. p. 371, 372.	1026
		6 —	Theobaldus Russel capitaneus in Insula Vecta constituitur	Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 9. *in Turr. Lond.*	1026
		10 —	Pro episcopo Lincoln' & aliis, in partibus transmarinas negotia Regis prosequentibus.	Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 20. *Ibid.*	1027

A. D.	A. R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1338	12 Edw. III.	15 Apr.	De passagio Regis, propter navium defectum, retardato.	Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 21. *in Turr. Lond.*	1027
		15 —	Super defensione Insulæ Vectæ.	Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 9. *Ibid.*	1027
		16 —	*Pro Willielmo de Bohun comite Norhampton', pro honore illo supportando.*	*Claus.* 12 *Edw. III. p.* 1. *m.* 11. *Ibid.*	1028
		18 —	*De proclamatione super Fratribus Prædicatoribus.*	*Ibid. m.* 12. *d.* *Ibid.*	1029
		21 —	Quod vicecomes Cumbriæ omnes, qui victualia vel alias res ad Scotiam vexerant, incarceret.	Rot. Scot. 12 Edw. III. m. 22. d. *Ibid.*	1029
		23 —	De nunciis Regis, ante passagium, infra partes transmarinas, consulendis.	Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 21. *Ibid.*	1029
		25 —	Comes Arundeliæ constituitur capitaneus exercitûs Anglici in Scotia, cum potestate dominationis peramplâ.	Rot. Scot. 12 Edw. III. m. 21. *Ibid.*	1029
		25 —	Mandatur Gilberto de Umfravill comiti de Anegos & aliis, quod comiti Arundeliæ intendant.	Ibid. *Ibid.*	1030
		25 —	Pro Antonio de Lucy & Ranulpho de Dacre similiter deputatis.	Ibid. *Ibid.*	1030
		25 —	Comiti Arundeliæ datur potestas tractandi super treugis cum Scotis.	Ibid. *Ibid.*	1031
		25 —	De tractando super pace cum eisdem.	Ibid. *Ibid.*	1031
		25 —	De recipiendo Scotos, qui venire voluerint, ad fidem.	Ibid. *Ibid.*	1031
		25 —	De proclamatione, super fabricatione novi privati sigilli Regis.	Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 9. d. *Ibid.*	1031
		28 —	Manerium de Strode in com' Kantiæ, comitissæ Pembrochiæ, propter custodiam Johannæ de Wodestoke, filiæ Regis, conceditur.	Pat. 12 Edw. III. p. 1. m. 3. *Ibid.*	1031
		28 —	Pro mercatoribus Brabantiæ.	Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 7. *Ibid.*	1031
		28 —	*Pro Roberto de Ufford comite Suffolciæ.*	*Ibid. m.* 11. *Ibid.*	1032
		30 —	De tractando cum Radulpho condomino de Alta Villa, super morâ suâ in obsequiis Regis.	Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 19. *Ibid.*	1032
		30 —	De diversis viris nobilibus, in obsequio Regis retinendis.	Ibid. *Ibid.*	1032
		30 —	De conventione cum Matha de la Brette per Regem confirmatâ.	Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	1032
		30 —	Littera Bernardetto de la Brette rogatoria, quod ab assistentiâ Philippi de Valesio se omninò retrahat, & Regis partibus fideliter adhæreat.	Ibid. *Ibid.*	1033
		30 —	Pro domino de Camount, de indempnitate contra Philippum de Valesio.	Ibid. *Ibid.*	1033
		1 Maii.	Super litteris de conductu, per cardinalium nuncios, pro nunciis Regis, infra partes transmarinas quærendis.	Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 9. d. *Ibid.*	1033
		2 —	*De protectione pro mercatoribus Alemanniæ.*	*Pat.* 12 *Edw. III. p.* 1. *m.* 3. *Ibid.*	1033
		6 —	Revocatio cessationis concessæ, & securitatis consanguineo suo Franciæ præstitæ.	Rot. Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 19. *Ibid.*	1034
		7 —	De non permittendo arietes vivos, in deteriorationem pretii lanæ, extra regnum educi.	Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 7. d. *Ibid.*	1034
		8 —	Super arraiatione & ductione Wallensium.	Rot. Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 17. *Ibid.*	1034
		8 —	Ad Gandavenses, super mutuâ amicitiâ.	Ibid. m. 15. d. *Ibid.*	1035
		8 —	Ad Brugenses, de mutuâ benevolentiâ.	Ibid. *Ibid.*	1035
		8 —	Litteræ Regis missæ diversis magnatibus & nobilibus in partibus exteris.	Ibid. *Ibid.*	1035
		8 —	Ad dominum de Contresyn.	Ibid. *Ibid.*	1035
		10 —	De stanno capiendo, ad opus Regis, in auxilium supportationis onerum belli.	Ibid. m. 17. *Ibid.*	1035
		12 —	Antonius de Lucy & alii assignantur ad recipiendum Scotos, qui venire voluerint, ad fidem & pacem Regis.	Rot. Scot. 12 Edw. III. m. 20. *Ibid.*	1036
		12 —	Pro domino de Hautevil, de salvo conductu.	Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 18. *Ibid.*	1036
		12 —	De tractando cum duce Brabantiæ, super sponsalibus.	Ibid. m. 17. *Ibid.*	1036
		12 —	De pace conservandâ in civitate London', usque ad reditum Regis à partibus transmarinis.	Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 5. d. *Ibid.*	1036
		13 —	De salvo conductu pro domino de Cravendouk & aliis.	Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 18. *Ibid.*	1037
		15 —	Pro cardinalibus in Anglia beneficiatis; de supersedendo demandæ decimarum.	Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 1. *Ibid.*	1037
		15 —	Quod Henricus de Douglas Antonio de Lucy, vicecomiti Cumbriæ, liberetur.	Ibid. m. 4. *Ibid.*	1037
		15 —	Thomas Charlton episcopus Hereford' custos Hiberniæ constituitur.	Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 34. *Ibid.*	1037
		16 —	De manumissione nativorum.	Ibid. m. 29. *Ibid.*	1038
		18 —	De conductu pro lanâ cardinalium.	Ibid. m. 31. *Ibid.*	1038
		18 —	Indentura de conventionibus inter Regem Angliæ & Bernardet de la Brette.	Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	1038
		20 —	Pro Petro de Puyane, super redditu de quâlibet balænâ captâ.	Ibid. m. 4. *Ibid.*	1039
		23 —	Litteræ de attornatu pro comite Northampton', in obsequium Regis, ad partes transmarinas profecturo.	Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 9. *Ibid.*	1039
		23 —	Litteræ de protectione pro eodem comite & aliis.	Ibid. *Ibid.*	1039
		26 —	Super mutuo pro passagio Regis.	Ibid. m. 10. *Ibid.*	1039
		3 Jun.	De mutuo à religiosis, pro passagio Regis.	Ibid. *Ibid.*	1040
		3 —	De mutuo, per abbatem de Thorney.	Ibid. *Ibid.*	1040
		3 —	———— per abbatem de Thornton.	Ibid. *Ibid.*	1040
		3 —	———— per abbatem de burgo Sancti Petri.	Ibid. *Ibid.*	1040
		4 —	———— per abbatem de Ramesey.	Ibid. *Ibid.*	1040
		4 —	———— per abbatem de Reding.	Ibid. *Ibid.*	1041
		8 —	———— pet abbatem de Bardeney.	Ibid. *Ibid.*	1041
		8 —	———— per abbatem de Crouland.	Ibid. *Ibid.*	1041

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1338	12Edw. III.	8 Jun.	*De castris in Hibernid, & munitionibus eorumdem, supervidendis.*	*Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 31. in Turr. Lond.*	1041
		9 —	Pro mercatoribus Brabantiæ.	Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 13. *Ibid.*	1041
		9 —	*De combustione villæ de Portesmuth' per hostes.*	*Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 30. Ibid.*	1042
		12 —	Pro comitivâ Regis, de protectione.	Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 8. *Ibid.*	1042
		12 —	De constabulariâ Angliæ commissâ.	Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 25. *Ibid.*	1042
		——	Forma concordiæ inter Regem Angliæ & homines de Flandria.	Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 11. *Ibid.*	1042
		21 —	De procuratoriis, super tractatu pacis cum Philippo de Valesio.	Ibid. m. 5. *Ibid.*	1043
		21 —	Alia procuratoria super tractatu prælibato.	Ibid. *Ibid.*	1044
		22 —	De protectione pro euntibus in comitivâ Philippæ Reginæ.	Ibid. m. 8. *Ibid.*	1044
		23 —	De passagio Johannis archiepiscopi Cantuar', & Ricardi episcopi Dunolm', ad partes transmarinas.	Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 26. d. *Ibid.*	1045
		23 —	De protectione pro prædictis, archiepiscopo Cantuarien' & episcopo Dunolm'.	Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 21. *Ibid.*	1045
		23 —	De mutuo, per abbatem de Hida.	Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 10. *Ibid.*	1045
		23 —	*De hominibus exercitûs Regis, apud villam Norwici, pacificandis.*	*Ibid. m. 13. Ibid.*	1045
		26 —	Confirmatio concordiæ inter Regem Angliæ, & homines de Flandria.	Ibid. m. 11. *Ibid.*	1045
		26 —	*Quod Flandrenses liberè venire possint & redire.*	*Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 26. d. Ibid.*	1046
		28 —	Ad Imperatorem, de passagio Regis.	Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 7. d. *Ibid.*	1046
		28 —	De mutuo à religiosis ecclesiæ Christi Cantuar' pro passagio Regis.	Ibid. m. 10. *Ibid.*	1046
		29 —	*De minatoribus, finatoribus, & aliis operariis ad Hiberniam ducendis.*	*Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 26. Ibid.*	1047
		29 —	*De cuneis pro fabricatione denariorum, recipiendis.*	*Ibid. Ibid.*	1047
		1 Jul.	De potestatibus locum-tenentium Regis in Vasconia.	Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	1047
		6 —	Memorandum de sigillo.	Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 23. d. *Ibid.*	1047
		7 —	*Pro civibus London'; quod non distringantur ad proficiscendum, seu mittendum in guerram, extra civitatem suam.*	*Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 17. Ibid.*	1048
		8 —	Super debitis Edwardi, Regis Scotiæ.	Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 24. *Ibid.*	1048
		8 —	De comitivâ Edwardi de Monte Hermerii.	Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 4. *Ibid.*	1048
		10 —	De comitivâ W. de Monte Acuto, comitis Sarum.	Ibid. m. 6. *Ibid.*	1048
		10 —	Publicatio impressionis novi sigilli Regis.	Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 22. d. *Ibid.*	1048
		11 —	Memorandum de novo sigillo Regis.	Ibid. *Ibid.*	1049
		11 —	Edwardus dux Cornubiæ, filius Regis primogenitus, custos regni constituitur.	Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 12. *Ibid.*	1049
		12 —	*De ordinationibus observandis.*	*Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 19. d. Ibid.*	1049
		14 —	Memorandum de veteri sigillo Regis.	Ibid. m. 22. d. *Ibid.*	1050
		16 —	Memorandum de passagio Regis.	Ibid. m. 21. d. *Ibid.*	1050
		16 —	*Quod quatuor mercatores de quolibet comitatu veniant ad concilium, apud Norhampton'. Teste custode regni.*	*Ibid. m. 24. d. Ibid.*	1051
		19 —	Memorandum de liberatione novi sigilli Regis cancellario Regis per J. de Sancto Paulo.	Ibid. m. 22. d. *Ibid.*	1051
		22 —	Revocatio potestatum ad tractandum de pace cum Philippo de Valesio, tanquam Rege Franciæ.	Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	1051
		27 —	De carcatione & eskippamento lanarum accelerandis, pro expeditione Regis, in partibus transmarinis.	Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 2. *Ibid.*	1051
		30 —	Pro villis & castris Regis in Scotia, de victualibus providendis.	Rot. Scot. 12 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	1052
		1 Aug.	Pro Roberto de Artois, super solutione annuitatis.	Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 19. *Ibid.*	1052
		2 —	Super solutione antedictâ.	Ibid. *Ibid.*	1052
		4 —	Ad Edwardum de Balliolo Regem Scotorum, super custodiâ villæ de Perth, Thomæ Ughtred committendâ.	Rot. Scot. 12 Edw. III. m. 6. d. *Ibid.*	1053
		4 —	Rex mandat Henr' de Bello Monte, justiciario Scotiæ, quod constituat Thomam Ughtred locum tenentem suum.	Ibid. *Ibid.*	1253
		4 —	Super minis auri & argenti, ac thesauro abscondito in comitatu Devoniæ.	Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 4. *Ibid.*	1053
		5 —	De convocatione faciendâ in provinciâ Cantuariensi.	Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 17. d. *Ibid.*	1053
		7 —	De lana capiendâ, & cum omni celeritate ad Andewerpiam transvehendâ.	Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 9. *Ibid.*	1054
		9 —	Pro Conrado de Marca domino de Hurde, milite; de retinentiâ.	Ibid. *Ibid.*	1054
		15 —	*De signis, per ignem super montes, faciendis.*	*Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 17. d. Ibid.*	1055
		16 —	Pro hominibus de Gandavo, quod sint quieti de ulnagio pannorum.	Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 8. *Ibid.*	1055
		18 —	Pro Robino de Foresto; de retinentiâ.	Ibid. m. 9. *Ibid.*	1055
		18 —	Pro comite de Gelre, de inquirendo.	Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 10. d. *Ibid.*	1055
		18 —	Confirmatio cartæ burgensibus de Lovayne, concessæ anno Regis quinto.	Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	1056
		18 —	De libertatibus dictis burgensibus concessis.	Ibid. *Ibid.*	1057
		18 —	*De retinendo homines ad arma in Hibernid.*	*Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 3. Ibid.*	1057
		18 —	*De rebellibus in Hibernid ad fidem recipiendis.*	*Ibid. Ibid.*	1057
		18 —	*De ministris in Hibernia amovendis.*	*Ibid. Ibid.*	1057
		20 —	De intendendo, super lanis transportandis.	Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 8. *Ibid.*	1057
		26 —	*Mandatur quod abbas & monachi de Redyng unum cuneum, ad monetam ibidem fabricandam, habeant.*	*Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 20. Ibid.*	1058
		28 —	De libertatibus hominibus de Diest concessis.	Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	1058
		6 Sept.	Littera testimonialis pro Nicholao Blank de Flisco.	Ibid. m. 8. *Ibid.*	1058

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1338	12 Edw. III.	6 Sept.	*De combustione villæ de Arundell'.*	*Aleman.* 12 *Edw. III. p.* 2. *m.* 13. *d. in Turr. Lond.*	1059
		8 —	De providentiis jocalium pro Philippa Regina, in partes transmarinas cum Rege profecturâ.	Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 14. *Ibid.*	1059
		16 —	*Pro hominibus villæ Westm', de favore gratioso; eo quod eadem villa burgus, seu villa mercatoria, non existat.*	*Ibid. m.* 14. *d.* *Ibid.*	1059
		18 —	Innovatio & approbatio privilegiorum pro civibus Coloniæ.	Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 8. *Ibid.*	1059
		20 —	Officium marescalciæ Angliæ conceditur W. de Monte Acuto comiti Sarum.	Ibid. m. 7. *Ibid.*	1060
		25 —	Commissio de mutuo contrahendo, & à quibuscumque recipendo.	Ibid. m. 5. *Ibid.*	1060
		27 —	De navibus congregandis; & hostibus, galeis guerrinis regnum invasuris, debellandis.	Aleman. 12 Edw. III. p. 2. m. 11. d. *Ibid.*	1060
		4 Oct.	De non distringendo super beneficiis, in manu Papæ existentibus.	Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 3. *Ibid.*	1060
		4 —	*Quod monachi prioratûs de Lewes, & de Monte S. Michaelis, ad alias domos à mari remotiores, transferantur.*	*Aleman.* 12 *Edw. III. p.* 2. *m.* 10. *d. Ibid.*	1061
		12 —	De vinis Regi Scotiæ liberandis.	Rot. Scot. 12 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	1061
		14 —	De insulâ de Shepeye, contra hostium invasiones, muniendâ.	Claus. 12 Edw. III. p. 3. m. 33. d. *Ibid.*	1061
		15 —	*Quod admirallus conjunctam teneat classem, & hostes expugnet, ubicumque ipsos poterit invenire.*	*Aleman.* 12 *Edw. III. p.* 2. *m.* 9. *Ibid.*	1061
		20 —	Quod Robertus de Artoys moram faciat infra castrum de Walyngford.	Claus. 12 Edw. III. p. 3. m. 30. *Ibid.*	1062
		20 —	*Ad abbatem de Shirburn, de trahendo se ad aliquod maneriorum mari proximius.*	*Rot. Aleman.* 12 *Edw. III. p.* 2. *m.* 7. *d. Ibid.*	1062
		23 —	De civitate London', petrâ vel bordis versus aquam muniendâ, contra hostiles inimicorum aggressus.	Claus. 12 Edw. III. p. 3. m. 30. d. *Ibid.*	1062
		7 Nov.	*De veniendo ad Regem in partibus transmarinis.*	*Aleman.* 12 *Edw. III. p.* 2. *m.* 6. *d. Ibid.*	1062
		10 —	Pro Willielmo Trussel, de canibus non expeditandis.	Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	1063
		12 —	De tractando cum Flandriæ comite, super sponsalibus.	Ibid. *Ibid.*	1063
		12 —	De tractando cum dicto comite, & communitatibus de Flandria.	Ibid. *Ibid.*	1063
		12 —	Bulla Benedicti XII. Papæ, de excessibus Imperatoris; contra confœderantes cum ipso; & contra titulum Vicarii, Regi ab ipso datum; & de decimis Regi Franciæ, non contra Regem Angliæ, sed contra invasores Franciæ, concessis.	*Tho. Walsingh. Hist. Angl. Francof.* 1602. *p.* 140. *Walt. Heming. Chron. Edw. III. Oxon.* 1731. *p.* 293.	1063
		14 —	De mutuo, per Willielmo de la Pole, mercatore.	Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 5. *in Turr. Lond.*	1065
		14 —	De indempnitate pro dicto Willielmo, super pecuniâ comiti Gelre solvendâ.	Ibid. *Ibid.*	1065
		15 —	De tractando cum Philippo de Valesio, ad instantiam Papæ.	Ibid. m. 3. *Ibid.*	1065
		15 —	De tractando cum cardinalibus, super processibus inter Regem & quemcumque virum catholicum.	Ibid. *Ibid.*	1065
		16 —	De non tractando cum dicto Philippo, tanquam cum Rege Franciæ.	Ibid. *Ibid.*	1066
		20 —	*Quod una campana tantum pulsetur in singulis ecclesiis juxta mare.*	*Aleman.* 12 *Edw. III. p.* 2. *m.* 6. *d. Ibid.*	1066
		24 —	*De castro Dovorr' victualibus muniendo.*	*Claus.* 12 *Edw. III. p.* 3. *m.* 21. *Ibid.*	1066
		25 —	*De proclamatione faciendâ, ne qui litteras, & alia facta consignata, regiæ dignitati præjudicialia, de partibus exteris ad regnum deferant, seu transmittant.*	*Ibid. m.* 25. *d* *Ibid.*	1066
		30 —	De computando, super galeis comparandis.	Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	1066
		3 Dec.	*De partibus Magnæ Jernemuthæ salvò custodiendis.*	*Aleman.* 12 *Edw. III. p.* 2. *m.* 3. *d. Ibid.*	1067
		8 —	Pro custode Angliæ, de subventione, quo meliùs custodiæ onus sustineat.	Claus. 12 Edw. III. p. 3. m. 17. *Ibid.*	1057
		8 —	*De combustione villarum de Portesmuth', Fodyngton, Porteseye, & Estene propè Portesmuth'.*	*Ibid. p.* 2, *m.* 16 *d. Ibid.*	1067
		12 —	De Regis filio, Andewerpiæ nato.	Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	1057
		15 —	Carta abbatissæ de Berkyngg, pro salute animæ Regis, concessa.	Ibid. m. 2. *Ibid.*	1067
		15 —	Innovatur potestates ad tractandum cum Rege Franciæ, ad requisitionem Papæ.	Ibid. *Ibid.*	1068
		15 —	De transigendo cum cardinalibus, super quibuscumque processibus inter Regem & quemcumque virum alium catholicum.	Ibid. *Ibid.*	1068
1339		6 Jan.	Pro Nicholino de Flisco, & filiis suis.	Ibid. m. 1. *Ibid.*	1068
		7 —	De florâ & vino Roberto de Artoys liberandis, pro suâ & hominum suorum sustentatione.	Claus. 12 Edw. III. p. 3. m. 9. *Ibid.*	1068
		12 —	Ad Magnum Magistrum Sancti Johannis Jerusalem, de excusando.	Ibid. m. 6. d. *Ibid.*	1068
		14 —	De indempnitate pro comite Gelriæ.	Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	1069

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
			An. 13 Edw. III.		
1339	13 Edw. III	3 Feb.	Pro Nicholino de Flisco.	Liberat. 13 Edw. III. m. 10. *in Turr. Lond.*	1069
		4 —	De pecuniâ promissâ hominibus de Middelburgh.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	1069
		8 —	*De convocatione cleri Eborum provinciæ.*	*Claus.* 13 *Edw. III. p.* 1. *m.* 34. *d. Ibid.*	1069
		15 —	De libris ad ponderationem averii, ab hostibus exteris asportatis, de novo providendis.	Ibid. m. 47. *Ibid.*	1070
		16 —	*De eligendo, & de arraiatione hominum ordinandâ, juxta formam cujusdam cedulæ missæ subscriptis.*	*Aleman* 13 *Edw. III. m.* 15. *d. Ibid.*	1070
		16 —	*Ad archiepiscopos & episcopos regni; quod clerici inveniant homines ad arma, & alios.*	*Ibid. m.* 17. *Ibid.*	1072
		16 —	Conventio facta cum ducibus Austriæ de mutuâ subventione; & specialiter quod dicti duces terram ducis Burgundiæ invadant.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	1072
		20 —	De gravaminibus Flandrensibus non inferendis, ne expeditio Regis indè retardetur.	Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 37. d. *Ibid.*	1073
		29 —	Conventio cum archiepiscopo Treverensi, & de coronâ Angliæ hæreditariâ eidem impignoratâ.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	1073
		1 Mar.	De cuneis in Hiberniam mittendis.	Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 41. d. *Ibid.*	1074
		1 —	*Nè quis emat, vel vendat, per nigram monetam in Hiberniâ.*	*Ibid. Ibid.*	1074
		3 —	*De castris in Hiberniâ supervidendis.*	*Ibid. Ibid.*	1075
		4 —	Super eleemosinâ Regum Scotiæ in Berewico.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	1075
		5 —	*De certificando super terris datis per Regem in Hiberniâ.*	*Claus.* 13 *Edw. III. p.* 1. *m.* 41. *d. in Turr. Lond.*	1075
		6 —	De quinquaginta marcis, Henrico Darcy, majori civitatis London', pro oneribus ejusdem officii supportandis, solvendis.	Ibid. m. 36. *Ibid.*	1075
		6 —	Ad abbates & priores, de familiaribus, & ad robas suas retentis, arraiandis.	Aleman. 13 Edw. III. m. 15. *Ibid.*	1076
		6 —	De litteris, sub secreto sigillo Regis, vocato Griffoun, factis, ad scaccarium allocandis.	Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 35. *Ibid.*	1076
		11 —	De indempnitate, quod à Rege stetit, pro O. domino de Cuyc, & consorte suâ.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	1076
		15 —	*Pro episcopo Eliensi, de custodiâ terræ maritimæ.*	*Claus.* 13 *Edw. III. p.* 1. *m.* 38. *d. Ibid.*	1076
		15 —	*Quod villa de Southampton' muro de petrâ & calce firmetur.*	*Ibid. p.* 1. *m.* 16. *Ibid.*	1077
		16 —	*De proclamando quod homines de Southampton' morentur in villâ illâ.*	*Ibid. p.* 1. *m.* 39. *d. Ibid.*	1077
		16 —	*De munitione civitatis Wynton'.*	*Pat. p.* 1. *m.* 23. *d. Ibid.*	1077
		18 —	Conventionum cum archiepiscopo Trevirensi, confirmatio.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	1077
		25 —	*De protectione pro civibus Cicestr'.*	*Pat.* 13 *Edw. III. p.* 1. *m.* 28. *Ibid.*	1078
		31 —	*Pro abbate de Sancto Albano, de custodiâ terræ maritimæ.*	*Claus.* 13 *Edw. III. p.* 1. *m.* 31. *d. Ibid.*	1078
		1 Apr.	*Quod naves circumspectè transeant ad partes transmarinas.*	*Rot. Aleman.* 13 *Edw. III. m.* 12. *Ibid.*	1078
		7 —	Super expensis Edwardi Regis Scotiæ.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	1078
		——	Pro Roberto de Artoys, super quadringentis libris, de pensione sibi concessâ, debitis, eidem nunc solvendis.	Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 11. *in Turr. Lond.*	1078
		12 —	*Quod prior hospitalis Sancti Johannis Jerusalem habeat apud Southampton' triginta homines ad arma.*	*Aleman.* 13 *Edw. III. m.* 8. *Ibid.*	1079
		15 —	*De fodiendo pro minâ argenti, apud Welles. in comitatu Somerset'.*	*Claus.* 13 *Edw. III. p.* 1. *m.* 9. *Ibid.*	1079
		20 —	*De custodiâ obsidum pro villâ Berewici super Twedam.*	*Ibid. m.* 12. *d. Ibid.*	1079
		23 —	*De reparatione & constructione domorum pro scolaribus Regis apud Cantebrigiam.*	*Ibid. Ibid.*	1079
		27 —	Confirmatio doni, comiti Palatino Reni facti.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	1079
		27 —	Commissio ad tractandum cum domino de la Brette.	Pat. concess. hom. Angliæ & Vascon. 13 Edw. III. m. 24. *Ibid.*	1080
		28 —	Consimilis commissio ad tractandum cum domino de Caumont.	Ibid. *Ibid.*	1080
		1 Maii.	*De springaldis & aliis ingeniis, pro munitione villæ Suthampton', providendis.*	*Claus.* 13 *Edw. III. p.* 2. *m.* 14. *Ibid.*	1080
		3 —	De denariis Edwardo Regi Scotiæ solvendis.	Ibid. p. 1. m. 2. *Ibid.*	1080
		6 —	Quod nulla solutio feodorum fiat ante reditum Regis.	Pat. 13 Edw. III. p. 1. m. 11. *Ibid.*	1080
		10 —	De quercubus succidendis pro scolaribus Regis Cantebrigiæ.	Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 2. *Ibid.*	1081
		12 —	*Pro civibus London'.*	*Pat.* 13 *Edw. III. p.* 1. *m.* 13. *Ibid.*	1081
		10 —	Littera obligatoria facta Nicholao Bartholomæi de Luca, mercatori.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	1081
		25 —	Super captione navis de dominio ducis Gelriæ.	Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 41. *Ibid.*	1082
		25 —	*De cruce erigendâ in villa Oxon'.*	*Pat.* 13 *Edw. III. p.* 1. *m.* 13. *Ibid.*	1082
		3 Jun.	De episcopo Ossoriensi, super hæreticâ pravitate, per archiepiscopum Dublinen' indebitè exagitato.	Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 39. d. *Ibid.*	1082
		12 —	Quod nigra moneta currat in Hibernia.	Ibid. m. 35. d. *Ibid.*	1082
		15 —	*De trahendo ad portum de Orewell'.*	Aleman. 13 Edw. III. m. 8. d. *Ibid.*	1083
		23 —	Concordia, inter Regem Angliæ & ducem Brabantiæ, super sponsalibus, & successione ad regnum.	Ibid. m. 28. *Ibid.*	1083

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1339	13 Edw. III.	1 Jul.	De potestate ad tractandum cum Philippo de Valesio.	Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Edw. III. m. 17. *in Turr. Lond.*	1084
		6 —	De cerâ renovandâ circa corpus Edwardi I. avi Regis.	Liberat. 13 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	1084
		6 —	Littera obligatoria oppidanis villæ Machlinensis.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	1085
		8 —	*De mensuris utendis in Northwallid.*	*Claus.* 13 *Edw. III. p.* 2. *m.* 9. *Ibid.*	1085
		16 —	*Quod habentes terras in Suthampton', redeant ad eandem villam.*	*Ibid. m.* 28. *d. Ibid.*	1085
		16 —	*Litteræ quas Rex Angliæ ad Papam & cardinales misit, jus suum in regno Franciæ declarantes.*	*Tho. Walsingh. Hist. Angl. Francof.* 1602. *f.* 136. *Rob. de Avesbury, Hist. Edw. III. Oxon.* 1720. *p.* 28.	1086
		16 —	Pro episcopo Herefordensi, super repulsione Hibernicorum.	Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 24. *in Turr. Lond.*	1087
		20 —	*De castris in Hibernia supervidendis & muniendis.*	*Ibid. m.* 23. *d. Ibid.*	1087
		20 —	*De castris archiepiscopi Dublin' reparandis.*	*Ibid. Ibid.*	1088
		20 —	*De terris in Hiberniâ excolendis.*	*Ibid. Ibid.*	1088
		20 —	*Quod archiepiscopus Dublin', se trahat versus Angliam.*	*Ibid. Ibid.*	1088
		2 Aug.	Littera testimonialis super conventionibus inter Imperatorem & Regem.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	1088
		12 —	De jocalibus, apud Brugges invadiatis, acquietandis.	Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Edw. III. m. 15. *Ibid.*	1088
		13 —	Littera de servando comitem Hanoniæ indempnem.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	1088
		15 —	De orando pro Rege, cum exercitu versus partes Franciæ progresso.	Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 16. d. *Ibid.*	1089
		20 —	Pro comite Hanoniæ quod, propter subsidium jam faciendum Regi, alias ad id faciendum non tenetur.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	1089
		6 Sept.	Pro Neapoleone cardinali, de non distringendo	Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 15. *Ibid.*	1089
		16 —	Advocatio prioratûs de Monte Acuto, comiti Sarum conceditur.	Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Edw. III. m. 14. *Ibid.*	1090
		19 —	Litteræ de protectione, pro cardinalibus.	Ibid. *Ibid.*	1090
		21 —	Pro duce Gelriæ; de feodo, pro homagio præstito, ei concesso.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	1090
		22 —	*Ordinationes super electione vicecomitum.*	*Claus.* 13 *Edw. III. p.* 2. *m.* 12. *Ibid.*	1090
		26 —	De potestate ad debita remittenda.	Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Edw. III. m. 13. *Ibid.*	1091
		26 —	De Rege cum excercitu versus Franciam profecto, & de gratiis concedendis.	Ibid. m. 12. *Ibid.*	1091
		27 —	Indentura cum præfatis, super gratiis antedictis concedendis, facta.	Ibid. *Ibid.*	1091
		4 Oct.	Ad ducem Brabantiæ, super pacis tractatu.	Ibid. *Ibid.*	1092
		10 —	De excitando clerum Eborum provinciæ pro subsidio, Regi concedendo.	Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 9. d. *Ibid.*	1092
		12 —	Bulla Benedicti XII. Papæ, de processibus contra Imperatorem ac confœderantes cum ipso, & contra titulum vicarii à Rege assumptum.	———	1092
		13 —	Pro Laurentio de Hastyngs, honore comitis Palatini condecorato.	Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Edw. III. m. 12. *Ibid.*	1093
		15 —	Pro comitivâ Edwardi Regis Scotiæ, de vadiis solvendis.	Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 4. *Ibid.*	1093
		18 —	*Litteræ Regis Bohemiæ, ducis Lotharingiæ & aliorum, Regi Angliæ, per magistrum balistariorum Regis Franciæ, missæ.*	*Walt. Hemingford. Chron. Edw. III. Oxon.* 1731. p. 307.	1093
		26 —	Rex Scotiæ capitaneus exercitûs constituitur.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	1094
		29 —	Pro Thoma Ughtred, super redditione villæ Sancti Johannis de Perth, de excusando.	Pat. 13 Edw. III. p. 2. m. 16. *in Turr. Lond.*	1094
		1 Nov.	*Litteræ quas Rex, apud Brussell' existens, domino Edwardo filio suo, custodi Angliæ, & aliis de concilio suo in Anglia scripsit.*	*Rob. de Avesbury Hist. Edw. III. Oxon.* 1720. *p.* 46.	1094
		2 —	Conventionum, cum Gastone de Insula, ratificatio.	Pat. & cart. in part. transmarinis, 13 Edw. III. m. 1. *in Turr. Lond.*	1095
		8 —	De nave, duplici eskippamento munitâ, Roberto de Artoys liberandâ.	Claus. 13 Edw. III. p. 3. m. 24. *Ibid.*	1095
		8 —	Pro Roberto de Artoys.	Ibid. m. 23. *Ibid.*	1095
		8 —	*Pro majore London'.*	*Claus.* 13 *Edw. III. p.* 3. *m.* 26. *Ibid.*	1096
		——	*Qualiter Summus Pontifex rescripsit Regi Angliæ super jure suo in regno Franciæ.*	*Tho. Walsingh. Hist. Angl. Francof.* 1602. f. 140. *Walt. Hemingford. Chron. Edw. III. Ed. Hearne. Oxon.* 1731. *Vol. II. p.* 293.	1096
		13 —	De potestatibus ad tractandum cum Flandriæ comite, super sponsalibus.	Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Edw. III. m. 9. *in Turr. Lond.*	1097
		15 —	Aliæ potestates ad tractandum de subsidiis cum dicto comite.	Ibid. m. 10. *Ibid.*	1097
		15 —	De navibus Hugoni le Despenser, in obsequio Regis profecturo, assignandis.	Claus. 13 Edw. III. p. 3. m. 23. *Ibid.*	1098
		16 —	De parliamento, ad supplicationem communitatis regni, summonito.	Ibid. p. 2. m. 1. d. *Ibid.*	1098
		17 —	De homagio per comitem de Varnebergh, Regi præstito.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	1098
		25 —	De ordinatione super instrumentis, pro pannis texendis, erigendis.	Claus. 13 Edw. III. p. 3. m. 11. *Ibid.*	1098
		28 —	De convocatione cleri provinciæ Cantuarien', apud London' celebrandâ.	Ibid. p. 3. m. 20. d. *Ibid.*	1099
		28 —	Pro marchione Juliacensi, super expensis in negotiis exequendis.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	1099
		28 —	Pro dicto marchione, super transigendis cum Imperatore; necnon de titulo comitis in Anglia sibi, eâ de causâ, concedendo.	Ibid. *Ibid.*	1099

A. D.	A. R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1339	13 Edw. III.	3 Dec.	De feloniis, infra virgam hospitii custodis Angliæ, audiendis, in eâdem formâ, ac si Rex præsens esset.	Pat. 13 Edw. III. p. 2. m. 33. d. *in Turr. Lond.*	1100
		—	Super passagio Regis in Angliam ex consensu ducis Brabantiæ; ac de fide & obsidibus datis pro reditu in Flandriam ad festum Sancti Johannis Baptistæ.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	1100
		4 —	Pro securitate præfati ducis, in absentiâ Regis.	Ibid. *Ibid.*	1100
		8 —	Pro marchione Juliacensi, super equis deperditis, dum fuit cum Rege in Francia.	Ibid. m. 6. *Ibid.*	1101
		8 —	Pro dicto marchione, super vadiis guerræ.	Ibid. *Ibid.*	1101
		8 —	De morte Richardi episcopi London', cancellarii Regis; & de magno sigillo liberato.	Claus. 13 Edw. III. p. 3. m. 11. d. *Ibid.*	1101
		9 —	De navibus parandis, ad expugnandum hostes de dominio Franciæ.	Ibid. m. 13. d. *Ibid.*	1101
		10 —	Pro Petro Moryn, de remuneratione propter adhærentiam Regi; & de indempnitate.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	1101
		19 —	Advocatio ecclesiæ de Thingden, Lincoln' dioc', abbati & conventui Sancti Michaelis de Antwerpia, (ubi filius Regis, Leonellus, natus & baptizatus, ac Regina ibidem iterum gravidata) conceditur.	Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	1102
		20 —	Litteræ de conductu, pro cardinalibus.	Ibid. m. 6. *Ibid.*	1102
		20 —	*Pro Nicholao de la Beche, constabulario Turris London'.*	*Claus. 13 Edw. III. p. 3. m. 10. Ibid.*	1102
		22 —	Pro domino de Cuyc & uxore, de remuneratione.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	1102
		23 —	De victualibus pro Rege providendis.	Pat. 13 Edw. III. p. 2. m. 4. *Ibid.*	1103
		23 —	Bulla Benedicti XII. Papæ, ad pacem hortatoria, quâ, personâ propriâ, litem componere se paratum exhibet.	Bibl. Cotton. Otho D. 11. fol. 110.	1103
		28 —	Pro duce Brabantiæ, de annuitate.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 6. *in Turr. Lond.*	1103
		28 —	De compromisso in comitem Sarum & dominum de Cuyc, super feodo ducis Brabantiæ.	Ibid. *Ibid.*	1103
		28 —	Pro domino de Duffle, de pensione, intuitu homagii, concessâ.	Ibid. *Ibid.*	1104
		29 —	Ad senescallum Regis Siciliæ, de pecuniâ sequestratâ, relaxandâ.	Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	1104
1340		1 Jan.	Pro domino de Cuyk.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	1104
		2 —	Littera procuratoria ad tractandum cum Philippo de Valesio.	Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	1104
		2 —	Consimilis littera ad tractandum cum cardinalibus.	Ibid. *Ibid.*	1104
		2 —	Pro domino de la Breto, de securitate, propter adhærentiam Regi, contra Philippum de Valesio, factam.	Ibid. *Ibid.*	1105
		3 —	Pro Bernardetto de la Breto & Hugone de Gebennis, capitaneis & locum tenentibus in Aquitania constitutis.	Ibid. *Ibid.*	1105
		3 —	De intendendo capitaneis antedictis.	Ibid. *Ibid.*	1105
		4 —	Pro duce Gelræ, de indempnitate.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	1105
		4 —	Pro duce præfato, de custubus & expensis, in negotiis Regis prosequendis, factis & faciendis, per Regem solvendis.	Ibid. *Ibid.*	1105
		4 —	De tractando super sponsalibus inter Lodowicum filium primogenitum comitis Flandriæ, & Isabellam filiam Regis, contrahendis.	Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Edw. III. *Ibid.*	1106
		4 —	De tractando cum comite & probis hominibus Flandriæ; & de recognitione superioritatis in regno Franciæ per eos Regi faciendâ.	Ibid. *Ibid.*	1106
		19 —	De parliamento inchoando, custode regni absente.	Pat. 13 Edw. III. p. 2. m. 4. *Ibid.*	1106
		21 —	Obligatio Regis, episcopi Lincoln', & comitis Sarum, pro decem milibus librarum mutuatis, solvendis.	Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	1106

An. 14 Edw. III.

A. D.	A. R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1340	14 Edw. III.	26 —	Pro Guydone de Flandria, de redemptione & juramento relaxandis.	Rot. Franc. 14 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	1107
		26 —	Pro Hugone de Gebennis, de indempnitate.	Ibid. *Ibid.*	1107
		28 —	Super conventionibus, cum Flandrensibus jurandis.	Ibid. *Ibid.*	1107
		30 —	Super expensis Nicholini de Flisco.	Ibid. *Ibid.*	1107
		30 —	Ad Papam, super pace cum Philippo de Valesio, responsio Regis.	Bibl. Cotton. Otho D 11. fol. 112. d.	1107
		2 Feb.	De solutionibus faciendis.	Rot. Franc. 14 Edw. III. m. 2. *in Turr. Lond.*	1108
		6 —	Pro duce Gelriæ, super vadiis, obligatio Regis.	Ibid. *Ibid.*	1108
		8 —	De Edwardo Rege Angliæ, à Flandrensibus pro vero Rege Franciæ recognito, notificatio; & pro indigenis Franciæ, ad idem faciendum, invitatio.	Ibid. m. 1. *Ibid.*	1108
		8 —	*Litteræ patentes, sigillo novo signatæ, quas Rex Angliæ misit locis Flandriæ conterminis, & portis ecclesiarum affigi fecit.*	*Walt. Heming. Chron. Edw. III. Oxon.* 1731. *p.* 303.	1109
		8 —	Super titulo ad regnum Franciæ; super viis pacis oblatis; & de prævaricatione Philippi de Valesio, declaratoria.	Bibl. Cotton. Otho D. 11. f. 106.	1109
		8 —	Pro Nicholino de Flisco, commissio ad conducendum galeas.	Rot. Franc. 14 Edw. III. m. 2. *in Turr. Lond.*	1111
		8 —	Super regno Franciæ ad Regem hæreditariè devoluto: Declaratio Regis.	Ibid. m. 1. *Ibid.*	1111
		8 —	Consimilis declaratio pro gentibus Flandriæ.	Ibid. *Ibid.*	1111

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1340	14 Edw. III.	13 Feb.	Quod Johannes de Sancto Paulo habeat custodiam magni sigilli solus.	Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 42. d. *in Turr. Lond.*	1111
		14 —	Super præsentatione ad prioratum de Coldyngham.	Rot. Scot. 14 Edw. III. m. 17. *Ibid.*	1112
		16 —	*De ordinando super custodiâ terræ maritimæ in comitatu Devoniæ.*	*Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 43. d. Ibid.*	1112
		18 —	De intendendo Scotorum Regi Edvardo, capitaneo excercitûs Regis Angliæ.	Rot. Scot. 14 Edw. III. m. 15. *Ibid.*	1112
		18 —	*Pro hominibus comitatûs Richemund'.*	*Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 42. d. Ibid.*	1113
		20 —	Pro comitissâ de Mynteth.	Liberat. 14 Edw. III. m. 8. *Ibid.*	1113
		20 —	Pro hominibus Gandavensibus, de distringendo.	Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 41. d. *Ibid.*	1113
		20 —	*De essendo coram concilio, super arduis & urgentissimis negotiis.*	*Ibid. m. 40. d. Ibid.*	1114
		21 —	De publicando impressiones sigillorum.	Ibid. m. 33. d. *Ibid.*	1115
		21 —	Memorandum de reditu Regis in Angliam.	Ibid. m. 42. *Ibid.*	1115
		21 —	Archiepiscopo Cantuarien', de parliamento summonito; & quod non miretur Regem stilum usitatum mutâsse.	Ibid. m. 33. d. *Ibid.*	1115
		1 Mar.	Memorandum de magno sigillo, de novo fabricato, & Johanni de Sancto Paulo à Rege liberato.	Ibid. m. 35. d. *Ibid.*	1115
		1 —	De alio sigillo magno, à præfato Johanne Regi liberato.	Ibid *Ibid.*	1116
		1 —	De contrahendo mutuum, nomine Regis.	Pat. 14 Edw. III. p. 1. m. 34. *Ibid.*	1116
		1 —	*De trahendo ad Insulam Vectam.*	*Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 34. d. Ibid.*	1116
		2 —	Pro Hugone de Gebennis.	Ibid. m. 29. *Ibid.*	1116
		2 —	*Pro Ada de Thorp, barbitonsore Regis.*	*Pat. 14 Edw. III. p. 1. m. 31. Ibid.*	1117
		5 —	Bulla Benedicti XII. Papæ, ad Regem dehortatoria, ne utatur nomine & titulo Regis Franciæ.	Bibl. Cotton. Otho D. 11.	1117
		6 —	Exitus & proficua manerii de Mertok, in com' Somerset', Willielmo de Monte Acuto comiti Sarum, marescallo Angliæ conceduntur.	Pat. 14 Edw. III. p. 1. m. 31. *in Turr. Lond.*	1117
		6 —	*Ne qui justas facere præsumant in comitatu Kantiæ.*	*Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 32. d. Ibid.*	1118
		14 —	Ad Papam, super tractatu cum Philippo de Valesio; & super electo Eborum.	Rot. Rom. 14 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	1118
		14 —	Ad cardinales, de credentiâ.	Ibid. *Ibid.*	1118
		15 —	*De proclamando pro mercatoribus Ispanniæ & aliis.*	*Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 32. d. Ibid.*	1118
		16 —	Ad Papam, pro comite Sarum, super prioratu in manerio de Bustlesham, Sarum dioc', fundando.	Rot. Rom. 14 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	1119
		16 —	Ad Papam, super dispensatione inter Hugonem le Despenser & filiam comitis Sarum.	Ibid. *Ibid.*	1119
		4 Apr.	De tractando super sponsalibus inter primogenitum domini de le Breto, & filiam nuper comitis Kantiæ.	Rot. Vascon. 14 Edw. III. m. 23. *Ibid.*	1119
		8 —	Cartæ Edwardi Regis Scotorum confirmatio.	Rot. Scot. 14 Edw. III. m. 10. *Ibid.*	1119
		10 —	De libertate episcopi Dunolmensis conservandâ illæsâ.	Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 27. *Ibid.*	1120
		10 —	*Pro civibus London', contra carnifices.*	*Ibid. m. 28. Ibid.*	1120
		12 —	*De lanis extra regnum transire non permittendis.*	*Ibid. m. 25. Ibid.*	1120
		12 —	De protectione pro mercatoribus Ispanniæ, Catalauniæ, & Majoricarum.	Pat. 14 Edw. III. p. 1. m. 13. *Ibid.*	1120
		16 —	Pro comite de Julers, de pensione annuâ nongentarum marcarum solvendâ.	Ibid. *Ibid.*	1120
		16 —	*De diversis libertatibus ecclesiasticis per dominum Regem concessis.*	*Ex Regist. Exon. Grandison A. in ann.*	1121
		20 —	*Pro Edwardo de Bruxellis, qui, relicto Judaicæ superstitionis errore, fidem catholicam suscepit.*	*Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 25. Ibid.*	1121
		25 —	Ad Papam, de credentiâ.	Rot. Rom. 14 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	1121
		28 —	Memorandum de magno sigillo archiepiscopo Cantuariensi liberato.	Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 27. d. *Ibid.*	1122
		28 —	De tractando super treugis cum hominibus de Scotia.	Rot. Scot. 14 Edw. III. m. 10. *Ibid.*	1122
		28 —	De tractando super finali pace cum eisdem.	Ibid. *Ibid.*	1122
		28 —	De recipiendo Scotos ad fidem & pacem Regis.	Ibid. *Ibid.*	1122
		3 Maii.	De maritagio ducis Cornubiæ, cum Margareta filiâ ducis Brabantiæ; super dispensatione procurandâ, vel dote in duplum, restituendâ.	Pat. 14 Edw. III. p. 2. m. 37. *Ibid.*	1122
		3 —	*Pro Galfrido Lescrop'.*	*Ibid. p. 1. m. 5. Ibid.*	1123
		3 —	De concessione manerii de Colde Kenyngton in com' Middlesex', pro morâ Mariæ comitissæ de Fyff.	Ibid. p. 1. m. 2. *Ibid.*	1123
		7 —	Pro Waltero de Manny, de octo millibus librarum sibi pro Guidone de Flandria, & aliis prisonibus, ac redemptionibus solvendis.	Ibid. *Ibid.*	1123
		9 —	Pro diversis burgensibus Flandriæ, de familiâ Regis retentis.	Ibid. *Ibid.*	1124
		12 —	Super retinentiâ antedictâ.	Ibid. m. 1. *Ibid.*	1124
		12 —	Pro marchione Juliacensi, in comitem Cantebrigiæ creato.	Ibid. p. 2. m. 31. *Ibid.*	1124
		17 —	Super magnâ coronâ Regis, archiepiscopo Treverensi, & coronâ Philippæ Reginæ, Coloniæ, invadiatis.	Ibid. m. 19. *Ibid.*	1124
		20 —	Littera Regis missa ad ballivum & juratos insulæ de Geresey.	Claus. p. 1. m. 13. d. *Ibid.*	1125
		26 —	Pro E. de Balliolo Rege Scotiæ, super expensis hospitii.	Pat. p. 2. m. 26. *Ibid.*	1125
		27 —	Edwardus dux Cornubiæ custos Angliæ constituitur; Rege ad partes transmarinas profecturo.	Ibid. p. 2. m. 23. *Ibid.*	1125
		29 —	De potestate custodis Angliæ.	Ibid. p. 2. m. 28. *Ibid.*	1125
		1 Jun.	Ad Papam, super Nicholino de Flisco ambassiatore in curiâ Romanâ noctanter capto, & in Franciam abducto.	Rot. Rom. 14 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	1126
		18 —	Pro cardinalibus de mutuo persolvendo.	Pat. 14 Edw. III. p. 2. m. 8. *Ibid.*	1126
		21 —	Assignatio pro archiepiscopo Cantuariensi, de vadiis suis.	Ibid. *Ibid.*	1126
		21 —	Pro Wolstano episcopo Wigorniensi, de non veniendo ad parliamenta, propter debilitatem, excusatoria.	Ibid. *Ibid.*	1127
		21 —	*De officio memorandariæ castri Burdegaliæ, concesso.*	*Rot. Vascon. 14 Edw. III. m. 19. Ibid.*	1127
		21 —	Pro popularibus Vasconiæ, quod adeptio regni Franciæ non erit ipsis ad dampnum.	Ibid. m. 22. *Ibid.*	1127

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1340	14 Edw. III.	21 Jun.	Ad communitates & nobiles Vasconiæ, super jure Regis ad regnum Franciæ.	Rot. Vascon. 14 Edw. III. m. 15 *in Turr. Lond.*	1127
		21 —	Ad eosdem, super ipsorum constantiâ & strenuitate, laudatoria.	Ibid. m. 20. *Ibid.*	1128
		21 —	*Pro hominibus villæ de Bond Gardiâ.*	*Ibid.* m. 18. *Ibid.*	1128
		22 —	Memorandum de magno sigillo Regi ab archiepiscopo Cantuariensi liberato, quod frangi Rex mandavit.	Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 13. d. *Ibid.*	1129
		——	De eodem, jam de novo fabricato, episcopo Cicestrensi liberato.	Ibid. *Ibid.*	1129
		22 —	Memorandum de passagio Regis.	Ibid. m. 12. d. *Ibid.*	1129
		28 —	De victoriâ Regis, & de orando pro eo.	Ibid. m. 7. d. *Ibid.*	1129
		2 Jul.	De cerâ renovandâ circa corpus Edwardi I. Regis Angliæ.	Ibid. m. 6. *Ibid.*	1130
		3 —	Ad literas de credentiâ responsio Papæ.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	1130
		9 —	Qualiter, superatis inimicorum classibus in portu de Swine, proponunt tendere, ipse Rex cum 100,000 armatis versus Tornacum, & Robertus de Artoys cum 50,000 versus Sanctum Audomarum; necnon de pecuniâ levandâ & celeriter transmittendâ.	Rot. Parl. 14 Edw. III. p. 2. n. 6.	1130
		18 —	Super liberatione comitis de Murref.	Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 5. *in Turr. Lond.*	1130
		22 —	*Pro civibus Karlioli, in auxilium reparationis murorum & portarum.*	*Ibid.* m. 13. *Ibid.*	1131
		24 —	*Pro civibus London'.*	*Pat.* 14 *Edw. III. p.* 3. *m.* 45. *Ibid.*	1131
		26 —	Provocatio ad pugnam, par Edward Roy de Fraunce & d'Engleterre, & seigneur d'Irlaund, facta Philippo de Valesio.	*Ex Litt. & Autogr. Edw. III. Ibid.*	1131
		27 —	*De castris in Northwalliâ reparandis & muniendis.*	*Claus.* 14 *Edw.* III. *p.* 2. *m.* 55. *Ibid.*	1131
		30 —	Responsio Philippi de Valesio ad provocationem prædictam.	*Rob. de Avesbur. Oxon.* 1720. *f.* 62.	1131
		1 Aug.	Conventio super liberatione temporariâ comitis de Murref; & detentione obsidum pro eo donec redeat in captivitatem.	Rot. Scot. 14 Edw. III. m. 4. *in Turr. Lond.*	1132
		20 —	Conventionum super deliberatione prædicti comitis confirmatio.	Ibid. *Ibid.*	1132
		20 —	*De salvâ custodiâ civitatis London'.*	*Claus.* 14 *Edw. III. p.* 2. *m.* 48. *d. Ibid.*	1132
		20 —	De lanis carcandis, pro Petro Sanctæ Praxedis cardinali.	Ibid. m. 42. *Ibid.*	1133
		24 —	Quod flotæ adinvicem conjungantur contra navigium hostile.	Aleman. 14 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	1133
		24 —	*De combustione villæ & ecclesiæ de Spondon, in comitatu Derbiæ.*	*Claus.* 14 *Edw. III. p.* 2. *m.* 48. *d. Ibid.*	1133
		25 —	De obside recipiendo, pro comite de Murref, loco comitis Marchiæ.	Rot. Scot. 14 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	1134
		1 Sept.	De proclamatione faciendâ pro mercatoribus Ispanniæ.	Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 46. d. *Ibid.*	1134
		6 —	Carta data in campis Regis juxta Turnacum.	Pat. 14 Edw. III. p. 1. m. 33. *Ibid.*	1134
		13 —	De protectione pro attornatis Sanctæ Praxedis cardinalis.	Ibid. p. 3. m. 41. *Ibid.*	1135
		20 —	Pro collectoribus cardinalium, de veniendo coram concilio Regis.	Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 31. d. *Ibid.*	1135
		25 —	Quod vicecomes Eborum recipiat comitem de Murref in custodiam, nisi liberatio ejus temporaria renovetur.	Rot. Scot. 14 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	1135
		25 —	Forma treugarum inter Regem & Philippum de Valesio, ac inter Anglicos & Scotos, concordatarum.	Bibl. Cotton. Otho D. 11. f. 113.	1135
		6 Oct.	De treugis antedictis, publicandis.	Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 32. d. *in Turr. Lond.*	1137
		7 —	*Pro baronibus Quinque Portuum.*	*Ibid. m.* 36. *d. Ibid.*	1138
		7 —	Ad Papam, pro Johanne de Gatesdene, milite, super servitio impenso in debellandis Gibelinis.	Pat. & Cart. in part. transmar. 14 Edw. III. m. 2. d. *Ibid.*	1138
		10 —	*De inhibitione torneamentorum.*	*Claus.* 14 *Edw. III. p.* 2. *m.* 38. *d. Ibid.*	1138
		11 —	De navibus alicui extraneo non vendendis.	Ibid. m. 33. d. *Ibid.*	1138
		18 —	Ad Papam, de credentiâ.	Rot. Rom. 14 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	1139
		18 —	Ad Papam, pro dispensatione.	Ibid. *Ibid.*	1139
		18 —	De puritate conscientiæ Papalis, per falsas suggestiones, circumventâ.	Ibid. *Ibid.*	1139
		18 —	*De lanis educendis pro liberatione comitis Sarum.*	*Claus.* 14 *Edw. III. p.* 2. *m.* 29. *Ibid.*	1139
		25 —	De ducendo comitem de Murref usque Wyndesore.	Pat. 14 Edw. III. p. 3. m. 14. *Ibid.*	1140
		25 —	De recipiendo comitem de Murref.	Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 23. *Ibid.*	1140
		26 —	De comite sæpedicto, in subsidium deliberationis comitis Sarum, concesso.	Pat. 14 Edw. III. p. 3. m. 14. *Ibid.*	1140
		30 —	Ad Papam, pro dispensatione, super matrimonio inter primogenitum Regis & filiam ducis Brabantiæ.	Rot. Rom. 14 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	1140
		6 Nov.	*De accedendo ad concilium super urgentissimis negotiis.*	*Claus.* 14 *Edw. III. p.* 2. *m.* 30. *d. Ibid.*	1141
		15 —	Pro Petro, nuper Sanctæ Praxedis presbytero, nunc episcopo Sabinensi.	Pat. & Cart. in part. transmar. 14 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	1141
		24 —	De 'Venire facias' episcopum de Man.	Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 20. *Ibid.*	1141
		30 —	Memorandum de reditu Regis à partibus transmarinis, & de sigillis.	Ibid. m. 12. d. *Ibid.*	1141
		1 Dec.	Memorandum de magno sigillo liberato domino Roberto Burghcher.	Ibid. *Ibid.*	1142
		2 —	Memorandum de liberatione rotulorum cancellariæ Regis.	Ibid. m. 10. d. *Ibid.*	1142
		12 —	*Thomas Wake, & alii ad inquirendum de gravaminibus per ministros Regis illatis, assignantur.*	*Pat.* 14 *Edw. III. p.* 3. *m.* 3. *Ibid.*	1142
		14 —	*Memorandum de magno sigillo.*	*Claus.* 14 *Edw. III. p.* 2. *m.* 10. *d. Ibid.*	1142
		17 —	De protectione pro episcopo de Man.	Pat. 14 Edw. III. p. 3. m. 6. *Ibid.*	1143
1341		1 Jan.	*Archiepiscopus Cantuar', ad prioratum ecclesiæ Christi confugiens, domino Regi suis litteris humiliter supplicando, scripsit in hæc verba.*	*Bibl. Cotton. Claud. E. VIII. f.* 252. *a.*	1143
		10 —	Super deliberatione Henrici de Lancastria, pro debitis Regis in prisonâ detenti.	Pat. 14 Edw. III. p. 3. m. 7. *Ibid.*	1143
		18 —	De inquirendo super homicidiis & deprædationibus, contra treugas Franciæ.	Pat. 14 Edw. III. p. 3. m. 3. d. *Ibid.*	1144
		18 —	*De aulâ in villâ Oxon' fundandâ, sub nomine Aulæ Reginæ, per Robertum de Eglesfeld.*	*Ibid. p.* 3. *m.* 9. *Ibid.*	1144

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1341	14 Edw. III.	20 Jan.	Super observatione treugæ in Vasconia.	Rot. Vascon. 14 Edw. III. m. 7. *in Turr. Lond.*	1144
		20 —	De incursibus comitis Fuxi, obviandis & reprimendis.	Ibid. m. 6. *Ibid.*	1144
		20 —	Pro senescallo Vasconiæ, de veniendo ad Regem.	Ibid. m. 2. *Ibid.*	1145
		20 —	Ad civitatem Burdegaliæ laudatoria, & de credentiâ.	Ibid. m. 1. *Ibid.*	1145
		20 —	Ad capitaneos Regis in ducatu Aquitaniæ.	Ibid. *Ibid.*	1145
		20 —	De litibus, in ducatu Aquitaniæ exortis, componendis.	Ibid. m. 3. *Ibid.*	1145
		20 —	Pro magistro Geraldo de Podio, & Reymundo fratre ejus, de non alienando à coronâ Angliæ.	Ibid. m. 8. *Ibid.*	1145
		20 —	Ejusmodi concessio *pro communitate* villæ Sancti Emiliani.	Ibid. *Ibid.*	1146

An. 15 Edw. III.

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1341	15 Edw. III.	26 —	Exemplificatio cartæ, pro Berardo de la Breto.	Ibid. m. 37. *Ibid.*	1146
		26 —	De protectione pro archiepiscopo Cantuariensi.	Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 48. *Ibid.*	1146
		1 Feb.	Super maritagio Margaretæ de Monte Hermerii.	Ibid. m. 46. *Ibid.*	1146
		5 —	Super turneamento apud Norwicum proclamato.	Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 47. *Ibid.*	1146
		8 —	Super deliberatione comitis Sarum.	Ibid. m. 43. *Ibid.*	1147
		8 —	De protectione, pro comite de Murref, ad partes transmarinas profecturo.	Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 46. *Ibid.*	1147
		10 —	De exitibus ad scaccarium deferendis.	Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 42. *Ibid.*	1147
		10 —	De censuris ecclesiasticis contra servientes Regis, non fulminandis.	Ibid. m. 43. d. *Ibid.*	1147
		10 —	Littera de malefactis archiepiscopi Cantuar', quam dominus Rex episcopo London', per ipsum publicandam, direxit.	Ibid. m. 46. d. *Ibid.*	1147
		11 —	Ad ducem Britanniæ, pro civitate Baionæ.	Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 34. *Ibid.*	1149
		11 —	Pro civitate Baionæ, ad burgimagistros de Bruges.	Ibid. *Ibid.*	1149
		11 —	Pro dictâ civitate, ad dominum de Lebreto.	Ibid. *Ibid.*	1149
		11 —	Ad locum tenentem Regis in Aquitania, pro civitate memoratâ.	Ibid. m. 36. *Ibid.*	1149
		11 —	De fœdere & amicitiâ inter Quinque Portus & civitatem Baionæ.	Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 44. *Ibid.*	1150
		12 —	De magistris navium ad concilium mittendis.	Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 43. d. *Ibid.*	1150
		12 —	De tractando super alligationibus cum Rege Castellæ.	Aleman. 15 Edw. III. m. 29. *Ibid.*	1150
		12 —	De tractando cum Regibus Aragoniæ & Majoricarum, super fœdere perpetuo contra Philippum de Valesio.	Ibid. *Ibid.*	1151
		14 —	Memorandum de sigillo Regis.	Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 44. *Ibid.*	1151
		21 —	De officio custodis rotulorum cancellariæ commisso.	Ibid. m. 34. d. *Ibid.*	1151
		5 Mar.	De jure coronæ per censuras ecclesiasticas, non violando.	Ibid. m. 40. d. *Ibid.*	1151
		6 —	De intentione Regis super statutis observandis.	Ibid. m. 39. d. *Ibid.*	1152
		11 —	De denariis solvendis, pro procuratione cardinalium.	Ibid. m. 36. *Ibid.*	1152
		13 —	De mandatis sub secreto sigillo, vocato Griffoun.	Ibid. *Ibid.*	1152
		14 —	Ad Papam, contra archiepiscopum Cantuariensem.	Rot. Rom. 15 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	1152
		15 —	Super custodiâ Margaretæ de Monte Hermerii.	Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 33. *Ibid.*	1153
		15 —	*De ingeniis & hurdiciis pro guerrâ Regis faciendis.*	*Ibid. m.* 36. *Ibid.*	1153
		20 —	Pro cardinali episcopo Sabinensi.	Ibid. m. 26. *Ibid.*	1154
		23 —	*Litteræ Regis ad homines Insularum de Gerneye, Jereseye, Serk & Aureneye, de gestu benivolo continuando.*	*Ibid. p.* 2. *m.* 35. *d. Ibid.*	1154
		26 —	Pro comite Hanoniæ, super restauro equorum.	Ibid. p. 1. m. 27. *Ibid.*	1154
		31 —	Contra archiepiscopum Cantuariensem.	Ibid. m. 29. d. *Ibid.*	1154
		31 —	Pro Edwardo de Balliolo Rege Scotiæ.	Liberat. 15 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	1155
		1 Apr.	De examinando super apporto educto.	Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 12. d. *Ibid.*	1155
		1 —	*De landâ Regi concessâ.*	*Ibid. m.* 27. *d. Ibid.*	1155
		10 —	De commissariis ad tractandum super pace, cum Philippo de Valesio ineundâ, constitutis.	Aleman. 15 Edw. III. m. 27. *Ibid.*	1156
		10 —	De tractatis cum dicto Philippo, Regi intimandis.	Ibid. *Ibid.*	1156
		10 —	Quod centum naves, vocatæ pessoners & creyers, ad opus Regis provideantur.	Ibid. *Ibid.*	1156
		12 —	Ad Simonem Boccanegra, qui primus dux Januensium, super fœdere perpetuo ineundo.	Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 23. d. *Ibid.*	1156
		18 —	De arcubus & sagittis providendis.	Ibid. m. 22. *Ibid.*	1157
		20 —	De ordine militari suscipiendo.	Ibid. p. 2. m. 15. d. *Ibid.*	1157
		22 —	*Ad homines de Gandavo, littera excusatoria.*	*Ibid. p.* 1. *m.* 18. *d. Ibid.*	1157
		1 Maii.	Pro aurifabris civitatis London', igne & fumo argenti vivi cæcatis.	Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 48. *Ibid.*	1157
		2 —	Pro abbate Sancti Augustini Bristoll', de non veniendo ad parliamentum.	Ibid. m. 13. *Ibid.*	1158
		3 —	Ad comitem Nassoviæ, super pecuniâ aut solvendâ, aut homagio resignando.	Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 17. d. *Ibid.*	1158
		3 —	*De proclamando ne quis maeremium aut bordas, ad partes exteras ducat.*	*Ibid. m.* 15. *d. Ibid.*	1158
		4 —	*De permittendo lanas transiri in singulis portubus Angliæ, quinquaginta solidis pro quolibet sacco, nomine custumæ, solvendis.*	*Ibid.* m. 14. *Ibid.*	1158
		5 —	Super maritagio Leonelli filii Regis, cum Elizabetha, filiâ W. de Burgo nuper comitis Ultoniæ.	Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 10. *Ibid.*	1159
		8 —	Pro abbate de Thornton, de non veniendo ad parliamentum.	Ibid. m. 9. *Ibid.*	1159
		8 —	Consimiles litteræ pro priore de Sempryngham.	Ibid. *Ibid.*	1159

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1341	15 Edw. III.	12 Maii.	De lanis, pro deliberatione comitis Derbiæ, liberandis.	Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 10. *in Turr. Lond.*	1159
		16 —	De custodiâ terrarum, quæ fuerunt ducis Britanniæ defuncti, commissâ.	Rot. Fin. 15 Edw. III. m. 16. *Ibid.*	1159
		19 —	Super sustentatione liberorum Regis.	Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 3. *Ibid.*	1160
		20 —	De protectione & conductu pro Carolo de Mountmorensy & fratre ejus.	Ibid. m. 2. *Ibid.*	1160
		20 —	Pro comite de Murref.	Ibid. *Ibid.*	1160
		24 —	Pro Maria comitissâ de Fif.	Aleman. 15 Edw. III. p. 5. *Ibid.*	1160
		24 —	De robis pro dictâ comitissâ.	Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 2. *Ibid.*	1160
		24 —	De potestate ad tractandum cum Philippo de Valesio.	Aleman. 15 Edw. III. m. 20. *Ibid.*	1160
		26 —	*Proclamatio de factis armorum non excercendis.*	*Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 5. d. Ibid.*	1161
		28 —	De vadiis nobilium Vasconiæ & hominum ad arma, solvendis.	Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 30. *Ibid.*	1161
		30 —	Pro hominibus civitatis Aquensis.	Ibid. m. 28. *Ibid.*	1161
		3 Jun.	Pro civitate London', de consuetudinibus emendandis.	Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 46. *Ibid.*	1162
		3 —	Pro dictâ civitate, de rancore remittendo.	Ibid. m. 47. *Ibid.*	1162
		3 —	Pro eâdem, de itinere justitiariorum terminando.	Ibid. *Ibid.*	1162
		4 —	Pro civitate præfatâ, de non molestando.	Ibid. m. 45. *Ibid.*	1162
		4 —	Pro civitate Baionæ, de navibus & galeis transmittendis.	Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 32. *Ibid.*	1163
		4 —	Pro comite Hanoniæ, super restauro equorum.	Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 39. *Ibid.*	1163
		8 —	Super vadiis & expensis hominum ad arma, de Vasconia, liberandis.	Liberat. 15 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	1163
		12 —	Ad Regem Castellæ, super victoriâ, contra Mauros sub Rege Benemeren, memoratissimâ, congratulatoria.	Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 38. d. *Ibid.*	1164
		12 —	Ad Albertum ducem Austriæ, super matrimonio contracto: & de Imperatore ad adversarium declinante.	Ibid. *Ibid.*	1164
		15 —	De thesauro Johannis ducis Britanniæ defuncti.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	1164
		16 —	Quod villa de Sancto Severo non ponatur extra manus Regis.	Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 23. *in Turr. Lond.*	1165
		18 —	Ad Flandrenses, de assensu præbendo prorogationi treugæ.	Claus 15 Edw. III. p. 2. m. 38. d. *Ibid.*	1165
		21 —	Dubitatur de prorogatione antedictâ; & de araiatione faciendâ.	Aleman. 15 Edw. III. m. 20. *Ibid.*	1165
		25 —	Littera Imperatoris, super alligantiis cum Rege Franciæ; necnon de vicariatu revocando.	Otho. D. 11. olim in Bibl. Cotton. asserv.	1166
		1 Jul.	Pro comite de Murref ad partes Scotiæ divertente.	Rot. Scot. 15 Edw. III. m. 9. *in Turr. Lond.*	1166
		1 —	Pro domino de Monte Calvi, de indempnitate.	Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 10. *Ibid.*	1166
		1 —	*De pecuniâ cardinalibus solvendâ.*	*Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 22. Ibid.*	1167
		3 —	Pro civitate Burdegaliæ.	Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 19. *Ibid.*	1167
		5 —	De villâ de Burgo in ducatû Aquitaniæ, extra m Regis non ponendâ.	Ibid. m. 18. *Ibid.*	1167
		10 —	*Pro hominibus insularum de Jereseye, Gernereye, Serk, & Aureneye.*	*Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 38. Ibid.*	1167
		14 —	Ad litteras Imperatoris (dat' 25 Junii) responsio Regis.	Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 34. d. *Ibid.*	1167
		14 —	De conventionibus cum domino de Lebreto.	Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 17. *Ibid.*	1168
		14 —	De commissariis ad tractandum cum Philippo de Valesio, de pace vel de treugis.	Aleman. 15 Edw. III. m. 13. *Ibid.*	1168
		14 —	De aliis procuratoribus, ad præmissa tractanda, substitutis.	Ibid. *Ibid.*	1169
		14 —	De tractatis per præfatos commissarios, Regi renunciandis.	Ibid. *Ibid.*	1169
		15 —	De portu apud bastidam de Hastyngs habendo.	Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 15. *Ibid.*	1169
		20 —	Pro comite de Murref à partibus Scotiæ redituro.	Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 34. *Ibid.*	1169
		20 —	*De transfretando pro inceptione tractatûs.*	*Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 20. d. Ibid.*	1169
		23 —	De arcubus & sagittis providendis.	Ibid. m. 21. *Ibid.*	1169
		24 —	De capiendo in manum Regis possessiones adhærentium inimicis in ducatu Aquitaniæ.	Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 12. *Ibid.*	1170
		25 —	Super deliberatione R. de Ufford comitis Suffolciæ.	Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 19. *Ibid.*	1170
		26 —	Super deliberatione prætactâ.	Ibid. *Ibid.*	1170
		26 —	Ad Regem Castellæ, de damnis resarciendis.	Ibid. m. 21. d. *Ibid.*	1170
		27 —	*Quod omnes ministri in Hiberniâ beneficiati, maritati & possessionati, sed nihil habentes in Anglia, ab officiis amoveantur.*	*Ibid. p. 2. m. 28. Ibid.*	1171
		27 —	*De tractando cum hominibus de partibus borealibus, pro defensione earumdem.*	*Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 29. Ibid.*	1171
		28 —	Pro Rege Scotiæ, super expensis.	Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 21. *Ibid.*	1171
		31 —	Pro dicto Rege, super defensione marchiarum.	Ibid. m. 20. *Ibid.*	1171
		1 Aug.	Mandatur comitibus, baronibus & aliis. quod E. de Balliolo, tanquam capitaneo exercitûs in bello Scotiæ, pareant & intendant.	Rot. Scot. 15 Edw. III. m. 9. *Ibid.*	1171
		1 —	De intendendo E. de Balliolo, Regi Scotiæ memorato.	Ibid. m. 7. *Ibid.*	1172
		— —	Memorandum de magno sigillo.	Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 19. d. *Ibid.*	1172
		8 —	De stapulâ apud Bruges in Flandria, tenendâ.	Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 41. *Ibid.*	1172
		8 —	H. de Ulesby major dictæ stapulæ apud Brugges constituitur.	Ibid. p. 1. m. 18. *Ibid.*	1173
		10 —	*Pro Edwardo de Monte Acuto.*	*Ibid. p. 2. m. 25. Ibid.*	1173
		12 —	Super armatâ navium & galearum Baionæ.	Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 8. *Ibid.*	1173
		13 —	Quod electio majoris Baionæ, facta ad instantiam Regis, in nullo deroget ejusdem civitatis privilegiis.	Ibid. *Ibid.*	1173
		14 —	De hominibus infra regnum Franciæ in obedientiam Regis admittendis.	Ibid. m. 4. *Ibid.*	1174
		14 —	Pro Roberto d'Artoys, de vadiis pro ipso & comitivâ.	Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 23. *Ibid.*	1174
		20 —	De denariis Regi Scotiæ solvendis.	Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 18. d. *Ibid.*	1174
		24 —	Super deliberatione comitis Derbiensis.	Aleman. 15 Edw. III. m. 41. d. *Ibid.*	1174
		1 Sept.	Pro E. de Balliolo Rege Scotiæ, de arraiatione faciendâ in comitatibus Eborum & Northumbriæ.	Rot. Scot. 15 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	1175

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1341	15 Edw. III.	1 Sept.	Consimile mandatum episcopo Dunolmensi.	Rot. Scot. 15 Edw. III. m. 6. *in Turr. Lond.*	1175
		2 —	Ad civitatem Baionæ, de treugâ prorogatâ, & navibus non mittendis.	Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	1175
		10 —	Pro marchione Juliacensi comite Cantabrigiæ.	Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 8. *Ibid.*	1175
		10 —	Pro duce Gelriæ, de annuitate solvendâ.	Ibid. p. 2. m. 4. *Ibid.*	1176
		10 —	*De denariis comiti Derbiæ, pro deliberatione jocalium, solvendis.*	*Ibid. p. 2. m. 8. Ibid.*	1176
		18 —	*De tractando cum Amadeo domino Aulæ Novæ.*	*Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 13. Ibid.*	1176
		24 —	De fœdere cum Johanne de Monteforti, & de comitatu Richmundiæ sibi concesso.	Ibid. p. 2. m. 8. *Ibid.*	1176
		25 —	Pro episcopo Karliolensi, de vadiis propter defensionem marchiæ Scotiæ solvendis.	Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 2. *Ibid.*	1176
		27 —	De prorogatione treugæ cum adversario Franciæ proclamandâ.	Aleman. 15 Edw. III. m. 7. d. *Ibid.*	1177
		1 Oct.	De statuto revocando, quod à voluntate Regis gratuitâ non processit.	Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 1. d. *Ibid.*	1177
		3 —	De navibus arestandis, pro passagio magnatum ad partes Britanniæ.	Aleman. 15 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	1177
		6 —	*Proclamatio de lanis colligendis.*	*Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 19. d. Ibid.*	1178
		6 —	Pro Otone domino de Cuyk, de annuo feodo solvendo.	Ibid. p. 3. m. 18. *Ibid.*	1178
		7 —	Super homagio domini de Lebreto Regi præstito	Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	1178
		7 —	Super homagio Berardi de Lebreto.	Ibid. m. 4. *Ibid.*	1178
		10 —	Comes Derbiæ constituitur capitaneus exercitûs contra Scotos destinati; & ei committitur potestas tractandi cum Scotis de pace.	Rot. Scot. 15 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	1179
		12 —	Pro hominibus Regis Majoricarum.	Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 7. *Ibid.*	1179
		18 —	Super conventionibus cum domino de Lebreto.	Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	1179
		20 —	Pro Elia de Sancto Chesterio, de admittendo ad obedientiam Regis.	Ibid. m. 5. *Ibid.*	1180
		20 —	Littera testimonialis, de pretio redemptionis soluto.	Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 5. *Ibid.*	1180
		22 —	De terrâ de la Bort, quod adjacet regnis Hispanniæ & Navarræ extra manum Regis *non* ponendâ.	Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	1180
		23 —	Pro Roberto de Artoys, de assignationibus faciendis.	Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 22. *Ibid.*	1180
		——	Super liberatione magni sigilli.	Ibid. p. 3. m. 22. d. *Ibid.*	1180
		28 —	De pecuniâ Edwardo de Balliolo Regi Scotiæ, solvendâ.	Rot. Scot. 15 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	1181
		4 Nov.	De hominibus ad arma, pro expugnatione Scotorum, parandis.	Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 9. d. *Ibid.*	1181
		10 —	Pro Roberto d'Artoys & aliis, ad partes Britanniæ profecturis.	Liberat. 15 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	1181
		15 —	Pro domino de Falco Monte.	Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 11. *Ibid.*	1181
		20 —	Pro Guillardo de Mota cardinale, archidiacono Oxon', de non molestando.	Ibid. p. 3. m. 12. *Ibid.*	1182
		20 —	Ne armaturæ ab Hibernia in Scotiam deferantur.	Pat. 15 Edw. III. p. 3. m. 11. d. *Ibid.*	1182
		30 —	De pardonatione, super excessibus in Aquitania.	Ibid. p. 1. m. 2. *Ibid.*	1182
		3 Dec.	De solutione denariorum, nomine finis, propter excessus antedictos.	Ibid. *Ibid.*	1183
		3 —	Pro episcopo de Lascale & aliis, super vadiis & expensis.	Liberat. 15 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	1183
		4 —	Pro episcopo Dunolmensi, de indempnitate.	Pat. 15 Edw. III. p. 3. m. 6. *Ibid.*	1183
		4 —	*De veniendo ad Regem.*	*Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 9. d. Ibid.*	1183
		5 —	*De faciendo justiciæ complementum hominibus de Ispannia.*	*Ibid. p. 3. m. 18. d. Ibid.*	1184
		5 —	*De eodem negotio.*	*Ibid. Ibid.*	1184
		5 —	*Super eodem negotio, littera excusatoria.*	*Ibid. Ibid.*	1184
		27 —	Super cardinali, præbendario, adversario Regis adhærente.	Pat. 15 Edw. III. p. 3. m. 6. *Ibid.*	1184
1342		4 Jan.	*De eundo in nuncium apud Auntoyn juxta Turnacum.*	*Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 2. d. Ibid.*	1185
		10 —	*De solutione vadiorum ad tempus differendâ, propter necessitatibus Regis.*	*Ibid. p. 3. m. 5. Ibid.*	1185
		10 —	*De proclamando super sigillo Regis utendo in Northwallid.*	*Ibid. Ibid.*	1185
		22 —	Ad ducem Januensium de priscâ amicitiâ excolendâ; & de auxilio adversario non præstando.	Ibid. p. 3. m. 1. d. *Ibid.*	1185

An. 16 Edw. III.

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1342	16 Edw. III.	1 Feb.	*Quod monachi & alii religiosi non excerceant mercandisas.*	*Pat. 16 Edw. III. p. 1. m. 39. d. Ibid.*	1186
		10 —	*De inquirendo super mensuris & ponderibus.*	*Ibid. p. 1. m. 40. d. Ibid.*	1186
		14 —	De benevolentiâ civitatis Coloniæ.	Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 38. d. *Ibid.*	1186
		14 —	Ad Regem Majoricarum, super matrimonio & ligâ.	Ibid. *Ibid.*	1187
		14 —	Ad Philippum de Castris, baronem de Aragonia.	Ibid. *Ibid.*	1187
		14 —	Ad dominum Glasco de Alagon.	Ibid. *Ibid.*	1187
		20 —	Pro Johanne duce Britanniæ, de comitatu Richmundiæ concesso.	Pat. 16 Edw. III. p. 1. m. 35. *Ibid.*	1187
		20 —	De navibus arestandis pro passagio ad partes Britanniæ.	Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 47. *Ibid.*	1187
		20 —	*Quod nullus comes, baro, miles seu alius homo ad arma, extra regnum se transferat.*	*Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 37. d. Ibid.*	1188
		22 —	De protectione, pro comite de Murref.	Pat. 16 Edw. III. p. 1. m. 35. *Ibid.*	1188
		24 —	Pro burgensibus civitatis de Vasatesio, de non alienando à coronâ Angliæ.	Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 32. *Ibid.*	1188
		28 —	Pro civibus civitatis Vasatesii.	Ibid. *Ibid.*	1188
		10 Mar.	*De hominibus ad arma in Hibernid eligendis.*	*Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 43. Ibid.*	1188
		10 —	De castris & munimentis, infra ducatum Britanniæ, pro receptaculo Regis concedendis.	Ibid. m. 44. *Ibid.*	1189
		10 —	De thesauro Regi per ducissam Britanniæ mutuando.	Ibid. *Ibid.*	1189
		10 —	De monetariis in Britanniam mittendis.	Ibid. *Ibid.*	1189

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1342	16 Edw. III.	15 Mar.	De monetâ cudendâ in Britannia.	Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 44. *in Turr. Lond.*	1189
		20 —	Ad cardinalem, pro Edwardo Rege Scotiæ, super episcopis promovendis.	Rot. Rom. 16 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	1189
		20 —	Salvus conductus pro nunciis David de Brus, de pace vel induciis tractaturis.	Rot. Scot. 16 Edw. III. m. 15. *Ibid.*	1189
		20 —	De scrutando homines cum litteris suspectis.	Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 35. d. *Ibid.*	1190
		20 —	*De hobelariis in Hiberniâ eligendis.*	*Rot. Franc.* 16 *Edw. III. m.* 43. *Ibid.*	1190
		27 —	De navibus arestandis, pro passagio comitis Northamptoniæ ad partes Britanniæ.	Ibid. m. 42. *Ibid.*	1190
		28 —	De curialiter pertractando nuncium Regis Castellæ.	Pat. 16 Edw. III. p. 1. m. 27. *Ibid.*	1190
		28 —	Ad Regem Castellæ, super pace cum adversario de Francia.	Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 28. d. *Ibid.*	1190
		3 Apr.	Episcopus Dunolmensis & alii assignantur ad tractandum super pace, vel treugâ cum Scotis.	Rot. Scot. 16 Edw. III. m. 14. *Ibid.*	1191
		3 —	De tractatis per prædictos, Regi referendis.	Ibid. *Ibid.*	1191
		3 —	De potestate ad concordandum super treugâ solâ.	Ibid. *Ibid.*	1191
		5 —	De procuratoribus, ad transigendum cum Philippo de Valesio, constitutis.	Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 42. *Ibid.*	1191
		5 —	De prædictis procuratoribus, ad tractandum cum eodem de consilio ducum Brabantiæ & Gelriæ, & aliorum confœderatorum.	Ibid. *Ibid.*	1191
		5 —	De tractatis per dictos procuratores, Regi intimandis.	Ibid. *Ibid.*	1192
		10 —	De Wallensibus arraiandis, & ad partes Britanniæ ducendis.	Ibid. m. 46. *Ibid.*	1192
		10 —	De arraiatione prædictâ.	Ibid. *Ibid.*	1192
		13 —	Pro Raymundo de Farges cardinale.	Pat. 16 Edw. III. p. 18. m. 1. *Ibid.*	1192
		14 —	Ad Hibernicos, de responsionibus ad ipsorum petitiones: de auxilio pro Rege, versus Franciam profecturo, mittendo; & de statuto adnullato.	Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 24. d. *Ibid.*	1193
		15 —	*De venire faciendo ad concilium.*	*Ibid. p.* 1. *m.* 23. *d. Ibid.*	1193
		3 Maii.	Pro Wolstano episcopo Wygorniæ, de non veniendo ad parliamentum excusatoria.	Pat. 16 Edw. III. p. 1. m. 5. *Ibid.*	1193
		3 —	Ad cœtum cardinalium, super electione Papæ maturandâ.	Rot. Rom. 16 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	1193
		7 —	Litteræ cardinalium, super Papâ electo.	Bibl. Cotton. Otho. D. 11. f. 15. a.	1194
		12 —	*De proclamatione faciendâ pro defensione Insulæ Vectæ.*	*Rot. Franc.* 16 *Edw. III. m.* 41. *Ibid.*	1194
		16 —	Memorandum de magno sigillo.	Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 19. d. *Ibid.*	1194
		18 —	De confirmatione pardonationum, super excessibus in Aquitania perpetratis.	Pat. 16 Edw. III. p. 2. m. 1. *Ibid.*	1194
		20 —	De parando ad proficiscendum cum Rege in bellum.	Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 20. d. *Ibid.*	1195
		20 —	Pro comite Sarum, qui captus de guerrâ, de licentiâ jurandi, quod contra Philippum de Valesio, infra regnum Franciæ, se nunquam armabit.	Pat. 16 Edw. III. p. 1. m. 3. *Ibid.*	1195
		22 —	Ad Papam, super creatione suâ.	Rot. Rom. 16 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	1195
		22 —	Ad cardinalium litteras, super electione Papæ, responsio Regis.	Ibid. p. 3. *Ibid.*	1195
		23 —	Ad cives Baionæ, super suggestione proditionis.	Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 11. d. *Ibid.*	1195
		24 —	De potestate ad tractandum cum alligatis super expeditione guerræ, aut tractatibus cum Philippo de Valesio.	Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 39. *Ibid.*	1196
		24 —	De monetâ vocatâ l'English.	Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 19. *Ibid.*	1196
		25 —	Acquietantia domini de le Breto.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	1196
		28 —	Ad ducem Januensem, de non adhærendo inimicis Regis.	Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 10. d. *Ibid.*	1196
		1 Jun.	Pro hominibus villæ de Medicino, de ipsorum bono gestu.	Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 14. *Ibid.*	1196
		1 —	Pro eisdem, de licentiâ portandi arma.	Ibid. *Ibid.*	1197
		1 —	De donationibus, factis per Philippum de Valesio, pro nullo habendis.	Ibid. *Ibid.*	1197
		1 —	Pro juratis & universitate villæ de Sancto Makario, confirmatio de non alienando à coronâ Angliæ.	Ibid. m. 29. *Ibid.*	1197
		1 —	Pro habitatoribus villæ de Damasano, de non alienando.	Ibid. m. 10. *Ibid.*	1197
		1 —	*Ejusmodi concessio pro villa de Burgo.*	*Ibid. m.* 15. *Ibid.*	1198
		1 —	De compositione factâ qualiter vicecomes de Fronceaco venit in obedientiam Regis.	Ibid. m. 2. *Ibid.*	1198
		1 —	Pro magnatibus Vasconiæ, super vadiis suis & hominum ad arma.	Ibid. m. 19. *Ibid.*	1198
		2 —	Pro episcopo Sabinensi cardinali, super vesturâ ad totam vitam ipsius cardinalis.	Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 14. *Ibid.*	1199
		3 —	Pro nunciis, litteras de creatione Papæ deferentibus.	Liberat. 16 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	1199
		4 —	Super nunciis & litteris à Papa & cardinalibus, de treugâ concedendâ.	Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 39. *Ibid.*	1199
		8 —	*Super insulis de Gernereye, Gereseye, Serk, & Aureneye.*	*Claus.* 16 *Edw. III. p.* 1. *m.* 10. *Ibid.*	1199
		12 —	Conventionum cum domino de Tenbone ratificatio.	Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 27. *Ibid.*	1200
		20 —	De cerâ renovandâ circa corpus Edwardi I. quondam Regis Angliæ.	Liberat. 16 Edw. III. m. 6. *Ibid.*	1201
		20 —	*De navibus parandis pro passagio comitis Northampton' cum excercitu in Britanniam.*	*Rot. Franc.* 16 *Edw. III. m.* 38. *Ibid.*	1201
		25 —	Pro Radulpho de Stafford, super vadiis.	Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 32. *Ibid.*	1201
		3 Jul.	Pro Roberto de Artoys, ad partes Britanniæ profecturo.	Ibid. *Ibid.*	1201
		3 —	Pro Willielmo de Kildesby, super vadiis suis & hominum ad arma.	Pat. 16 Edw. III. p. 1. m. 15. *Ibid.*	1202
		3 —	*Pro inhabitatoribus bastidæ de Credonio.*	*Rot. Vascon.* 16 *Edw. III. m.* 13. *Ibid.*	1202
		5 —	De coronis Philippæ Reginæ Angliæ, invadiatis.	Pat. 16 Edw. III. p. 2. m. 32. *Ibid.*	1202
		10 —	*De bonis mercatorum alienigenarum arestandis.*	*Claus.* 16 *Edw. III. p.* 1. *m.* 6. *Ibid.*	1202
		13 —	De vadiis illorum, ad partes transmarinas in obsequium Regis, profecturorum.	Ibid. p. 2. m. 35. *Ibid.*	1203
		15 —	De potestate data Regi Scotiæ capiendi homines, vocatos Grithmen, ad pacem Regis.	Rot. Scot. 16 Edw. III. m. 12. *Ibid.*	1203
		16 —	*De veniendo ad Regem cum certis hominibus ad arma*	Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 33. d. *Ibid.*	1203

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1342	16 Edw. III.	20 Jul.	De tractando cum quibusdam ad fidelitatem Regis recipiendis.	Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 2. *in Turr. Lond.*	1204
		20 —	De quibuscumque personis regni Franciæ ad homagium Regis admittendis.	Ibid. *Ibid.*	1204
		20 —	De concordando super terris, venientibus ad obedientiam Regis, concedendis.	Ibid. *Ibid.*	1204
		20 —	De supervidendo numerum armatorum; de equis appretiandis & signandis; & de donationibus excessivis.	Ibid. *Ibid.*	1204
		20 —	Will' de Bohun comes Northampton', locum tenens in regno Franciæ constituitur.	Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 35. *Ibid.*	1204
		20 —	De prædicto Will' de Bohun, locum tenente in ducatu Britanniæ creato.	Ibid. *Ibid.*	1205
		20 —	*De proficiscendo in comitivâ Willielmi de Bohun comitis Norhampton'.*	*Ibid. m.* 31. *Ibid.*	1205
		20 —	*De sagittis & cordis pro arcubus providendis.*	*Ibid. m.* 35. *d. Ibid.*	1205
		21 —	*De antiquis debitis non solvendis.*	*Rot. Vascon.* 16 *Edw. III. m.* 3. *Ibid.*	1206
		22 —	De potestate concedendi honores infra regnum Franciæ.	Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 35. *Ibid.*	1206
		22 —	De potestate super ligis, contra Philippum de Valesio ineundis.	Ibid. *Ibid.*	1206
		22 —	De potestate mutuum, nomine Regis, contrahendi.	Ibid. *Ibid.*	1206
		23 —	De tractando cum magnatibus de Hibernia, super auxilio ad partes Britanniæ mittendo.	Ibid. m. 36. *Ibid.*	1207
		23 —	De tractando cum Rege Ispanniæ, super alligantiis & sponsalibus ineundis & contrahendis.	Ibid. m. 35. *Ibid.*	1207
		23 —	Ad dictum Regem, super alligantiis & sponsalibus præfatis.	Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 3. d. *Ibid.*	1207
		23 —	Pro comite Pembroch', super vadiis de guerrâ.	Ibid. p. 2. m. 32. *Ibid.*	1207
		28 —	Pro nuncio deferente litteras de creatione Papæ.	Pat. 16 Edw. III. p. 3. m. 22. *Ibid.*	1207
		28 —	De non attemptando contra consuetudines & statuta regni Angliæ	Rot. Rom. 16 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	1208
		30 —	De potestate datâ Regi Scotiæ ad arraiandum homines ad arma.	Rot. Scot. 16 Edw. III. m. 9. *Ibid.*	1208
		1 Aug.	Pro Roberto de Ferers, super vadiis de guerrâ.	Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 30. *Ibid.*	1208
		5 —	Pro Gailardo de Mota cardinali, de non distringendo.	Ibid. m. 30. d. *Ibid.*	1208
		8 —	Preces Papæ primarias audiri: Regem per simulatos tractatus deludi; & treugas per adversarium de Franciæ violari.	Rot. Rom. 16 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	1208
		15 —	De excercitu ad partes transmarinas jam transmisso, & de passagio Regis ordinato.	Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 34. d. *Ibid.*	1209
		20 —	Super passagio Regis versus partes Franciæ, & altero exercitu ad partes Scotiæ transmittendo.	Ibid. m. 28. d. *Ibid.*	1209
		29 —	Pro nuncio qui venerat cum litteris de creatione Papæ.	Pat. 16 Edw. III. p. 2. m. 19. *Ibid.*	1210
		8 Sept.	Pro Will' la Zouche archiepiscopo Eborum, de non molestando.	Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 30. d. *Ibid.*	1210
		10 —	*De proclamando pro salvâ custodiâ villæ Suthampton'.*	*Rot. Franc.* 16 *Edw. III. m.* 24. *d. Ibid.*	1210
		15 —	De coronâ Reginæ impignoratâ.	Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 26. *Ibid.*	1210
		19 —	*Pro Willielmo la Zouch archiepiscopo Eborum.*	*Pat.* 16 *Edw. III. p.* 2. *m.* 14. *Ibid.*	1210
		24 —	Quod homines Insulæ de Man treugas cum Scotis inire possint.	Rot. Scot. 16 Edw. III. m. 7. *Ibid.*	1211
		1 Oct.	Ad ducem Januensem, de non adhærendo inimicis Regis.	Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 25. d. *Ibid.*	1211
		1 —	De Regem ad Franciam profecturo, ac ibidem, non alibi, de pace tractaturo.	Rot. Rom. 16 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	1211
		4 —	Super magno sigillo, & de passagio Regis.	Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 23. *Ibid.*	1212
		5 —	Edwardus dux Cornubiæ custos Angliæ, absente Rege, constituitur.	Pat. 16 Edw. III. p. 2. m. 6. *Ibid.*	1212
		5 —	Pro dicto custode.	Ibid. *Ibid.*	1212
		6 —	Pro Roberto d'Artoys, ad partes Britanniæ profecto.	Ibid. p. 3. m. 3. *Ibid.*	1212
		8 —	De capiendo adhærentes Philippo de Valesio.	Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 23. d. *Ibid.*	1213
		12 —	*Super impignoratione magnæ coronæ.*	*Pat.* 16 *Edw. III. p.* 2. *m.* 4. *Ibid.*	1213
		25 —	Littera ad Hospitalarios.	Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 17. d. *Ibid.*	1213
		10 Nov.	De magno ingenio usque Turrim London' cariando.	Ibid. m. 21. *Ibid.*	1213
		12 —	De hominibus ad arma festinandis ad Regem, in partibus Britanniæ existentem.	Ibid. m. 10. d. *Ibid.*	1213
		16 —	De pecuniâ mutuandâ, pro expensis Regis in præsenti progressu suo.	Ibid. *Ibid.*	1214
		20 —	Pro Philippa Regina, super custodiâ comitatûs Richmundiæ, Johanni de Gandavo concessi.	Pat. 16 Edw. III. p. 3. m. 9. *Ibid.*	1214
		20 —	Pro Roberto de Artoys, (ut dicitur) defuncto.	Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 21. *Ibid.*	1215
		27 —	De magno ingenio usque Turrim London' ducendo.	Pat. 16 Edw. III. p. 3. m. 11. *Ibid.*	1215
		29 —	Littera Flandrensium, in pleno parliamento, Gandavi, super fidelitate suâ, ad Edwardum Franciæ & Angliæ Regem, ipsorum dominum superiorem.	Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 6. d. *Ibid.*	1215
		5 Dec.	Super retinentiâ, & super chevanciis.	Ibid. m. 10. *Ibid.*	1216
		12 —	Bulla Clementis VI. Papæ, super negotio pacis.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	1216
		20 —	Pro hominibus ad arma & sagittariis, de festinando ad Regem.	Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 11. *in Turr. Lond.*	1216
1343		3 Jan.	De Wallensibus ad lanceas, ad partes Britanniæ, in fulcimentum exercitûs Regis, parandis & ducendis.	Ibid. m. 12. d. *Ibid.*	1216

An. 17 Edw. III.

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1343	17 Edw. III.	26 —	*De pace conservandâ in Walliâ.*	*Pat.* 17 *Edw. III. p.* 1. *m.* 41. *d. Ibid.*	1218
		26 —	*De veniendo ad Regem.*	*Rot. Franc.* 17 *Edw. III. m.* 16. *d. Ibid.*	1218
		26 —	*De navibus congregandis pro passagio exercitûs.*	*Ibid. m.* 16. *Ibid.*	1218
		27 —	Pro cardinalibus beneficiatis.	Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 24. d. *Ibid*	1218
		28 —	*De inquirendo super thesauro invento.*	*Pat.* 17 *Edw. III. p.* 1. *m.* 43. *d. Ibid.*	1219

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1343	17 Edw.III.	30 Jan.	Pro Nicholino de Flisco, super vadiis & arreragiis solvendis.	Liberat. 17 Edw. III. m. 8. *in Turr. Lond.*	1219
		1 Feb.	*Proclamatio de hominibus ad arma & sagittariis*	*Rot. Franc.* 17 *Edw. III. m.* 16.*d. Ibid.*	1219
		6 —	*De sup' sedendo arestationi navium.*	*Ibid. m.* 16. *Ibid.*	1219
		20 —	De treugâ cum adversario Franciæ, usque ad festum Sancti Michaelis, & exindè ad tres annos duraturâ, proclamandâ.	Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 31. d. *Ibid.*	1219
		27 —	*Pro Isabellâ Reginâ Angliæ.*	*Ibid. m.* 28. *Ibid.*	1220
		2 Mar.	De reditu Regis de partibus Britanniæ, & de magno sigillo.	Ibid. m. 23. d. *Ibid.*	1220
		8 —	Ad Regem, littera Regis Armeniæ.	*Ex Orig.* Ibid.	1220
		14 —	Pro Willielmo de Kildesby, de eundo ad Terram Sanctam.	Pat. 17 Edw. III. p. 1. m. 28. *Ibid.*	1220
		14 —	Ad Papam, pro dicto Willielmo benignè audiendo.	Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	1220
		14 —	Ad cardinales, de præfato Willielmo benevolè recipiendo.	Ibid. *Ibid.*	1220
		17 —	Ad Regem Siciliæ, de salvo conductu pro eodem providendo.	Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 18. d. *Ibid.*	1221
		17 —	Ad Martinum de Castro, de Anglicis amicabiliter in partibus Orientalibus tractatis; & de dicto Gulielmo favoribus dirigendo.	Ibid. *Ibid.*	1221
		20 —	Pro Willielmo de Northwode, consanguineo comitis Sarum, in militem ordinis hospitalis Sancti Johannis Jerusalem, promovendo.	Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	1221
		20 —	Litterarum transcriptum superiore litterâ inclusum.	Ibid. *Ibid.*	1221
		20 —	Super dictâ promotione.	Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 18. d. *Ibid.*	1221
		6 Apr.	*De veniendo ad Regem.*	*Ibid. p.* 1. *m.* 23.*d. Ibid.*	1222
		18 —	Pro episcopo Sabinensi cardinali, super lanis pro vesturâ ad vitam concessis.	Ibid. p. 1. m. 22. *Ibid.*	1222
		1 Maii	De conveniendo cum creditoribus Roberti d'Artoys defuncti.	Pat. 17 Edw. III. p. 1. m. 23. *Ibid.*	1222
		1 —	Pro Willielmo de Kildesby, de protectione, pro ecclesiâ, hospitali, capellis & præbendis suis bene multis.	Ibid. p. 1. m. 31. *Ibid.*	1222
		12 —	Ad Papam, contra usurpationes papales; & de Papa, jurium coronæ regiæ inscio.	Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	1223
		12 —	Ad cardinales, consimilis argumenti litteræ.	Ibid. *Ibid.*	1223
		14 —	Pro episcopo Albanensi, cardinali, de non distringendo.	Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 9. *Ibid.*	1223
		17 —	*De lignis, bordis & maeremio, extra regnum non ducendis.*	*Ibid. p.* 1. *m.* 20. *d. Ibid.*	1223
		19 —	Bulla Clementis VI. Papæ, super observatione treugarum, & tractatûs pacis; de David Rege Scotiæ; & de comite Montis Fortis incarcerato.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	1224
		20 —	De tractando coram Papa, ut personâ privatâ, super pace cum Philippo de Valesio.	Rot. Franc. 17 Edw. III. m. 12. *Ibid.*	1224
		20 —	De excusando Regem, super tractatu antedicto.	Ibid. *Ibid.*	1224
		20 —	De treugis prælibatis cum Scotis, observandis.	Rot. Scot. 17 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	1225
		20 —	Pro episcopo Dunolmensi, super balænis & sturionibus infra dominium captis.	Pat. 17 Edw. III. p. 1. m. 16. d. *Ibid.*	1225
		20 —	De proclamando, super pretio lanarum.	Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 21. d. *Ibid.*	1225
		4 Jun.	Ad Regem Castellæ, super restitutione faciendâ.	Ibid. p. 2. m. 27. d. *Ibid.*	1226
		8 —	De navibus, quæ contra defensionem Regis recesserunt, arestandis.	Ibid. p. 1. m. 4. d. *Ibid.*	1226
		15 —	De intendendo arestationi bullas papales deferentium.	Pat. 17 Edw. III. p. 1. m. 13. d. *Ibid.*	1226
		20 —	De cerâ renovandâ.	Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 3. *Ibid.*	1227
		24 —	Littera missa Regi Portugaliæ.	Ibid. p. 2. m. 27. d. *Ibid.*	1227
		1 Jul.	De potestate ad tractandum cum Flandrensibus.	Rot. Franc. 17 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	1227
		1 —	Ad tractandum cum principibus Alemaniæ.	Ibid. *Ibid.*	1227
		1 —	De tractatis cum prædictis, Regi impertiendis.	Ibid. *Ibid.*	1227
		2 —	Pro episcopo Tusculanensi cardinali.	Liberat. 17 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	1227
		6 —	Ad Papam, de facinorosis qui Nicholinum de Flisco abduxerant, nimis leviter pardonatis.	Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	1228
		6 —	*De litteris Papæ mittendis, sigillandis.*	*Pat.* 17 *Edw. III. p.* 1. *m.* 13.*d. Ibid.*	1228
		6 —	Bulla Clementis VI. Papæ, de recommendatione pro episcopo Exoniensi.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	1228
		6 —	Bulla Clementis VI. Papæ, pro ambassiatoribus Regis Armeniæ.	*Ibid.* *Ibid.*	1228
		9 —	De magnâ coronâ deliberandâ.	Pat. 17 Edw. III. p. 1. m. 8. *in Turr. Lond.*	1229
		19 —	Ad Regem Aragoniæ, de marchâ supersedendâ.	Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 5. d. *Ibid.*	1229
		20 —	*Nicholaus de la Beche, senescallus Vasconiæ constituitur.*	*Rot. Vascon.* 17 *Edw. III. m.*13. *Ibid.*	1229
		20 —	*De officio senescalli Vasconiæ Nicholao de la Beche commisso.*	*Ibid. m.* 12. *Ibid.*	1229
		23 —	Ad vicecomites Angliæ, contra provisiones papales.	Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 27. d. *Ibid.*	1230
		26 —	Pro Edwardo de Balliolo, Rege Scotiæ.	Liberat. 17 Edw. III. m. 5. *Ibid.*	1230
		30 —	De scrutinio, super bullis & litteris papalibus, faciendo.	Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 27. d. *Ibid.*	1230
		18 Aug.	De tractando cum Willielmo Douglas.	Rot. Scot. 17 Edw. III. m. 4. *Ibid.*	1230
		18 —	De tractando super conservatione treugarum cum Scotis.	Ibid. *Ibid.*	1230
		22 —	De debitis solvendis in exonerationem animæ Roberti d'Artoys.	Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 23. *Ibid.*	1231
		26 —	De sigillo cancellariæ recipiendo.	Ibid. m. 24. d. *Ibid.*	1231
		26 —	De liberatione & receptione ejusdem sigilli.	Ibid. *Ibid.*	1231
		29 —	De tractando super pace coram Papa, ut privatâ personâ, non in formâ judicii, sed extrajudicialiter.	Rot. Franc. 17 Edw. III. m. 12. *Ibid.*	1231
		30 —	Ad Papam, de regno per exercitum provisorum invaso.	Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	1232
		30 —	Ad Regem Castellæ, de mutuâ amicitiâ confovendâ.	Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 24. d. *Ibid.*	1232
		2 Sept.	Ad Regem Castellæ, super nave captâ.	Ibid. m. 21. d. *Ibid.*	1232
		2 —	De potestate ad tractandum cum præfato Rege Castellæ.	Rot. Franc. 17 Edw. III. m. 12. *Ibid.*	1233
		4 —	*Littera Regis missa tribus bonis villis Flandriæ, pro mercatoribus Angliæ.*	*Claus.* 17 *Edw. III. p.* 2. *m.* 23. *d. Ibid.*	1233
		10 —	Ad Papam, contra usurpationes papales.	Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 2. *Ibid.*	1233
		18 —	De tractando super ligâ cum nobilibus Vasconiæ.	Rot. Vascon. 17 Edw. III. m. 11. *Ibid.*	1234
		20 —	*De supervidendo gestum officiariorum in Vasconiæ.*	*Ibid.* *Ibid.*	1234

A.D.	A.R.	Mense.	TITLE.	REPOSITORY.	Fol.
1343	17 Edw.III.	20 Sept.	Pro Penestrinensi & Tusculanensi cardinalibus.	Pat. 17 Edw. III. p. 2. m. 26. *in Turr. Lond.*	1234
		20 —	Littera missa Regi Armeniæ.	Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 19. d. *Ibid.*	1234
		21 —	Bulla Clementis VI. Papæ, super attemptatis contra treugas.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	1235
		23 —	De præstatione, in Aquitania, concedendâ.	Rot. Vascon. 17 Edw. III. m. 10. *in Turr. Lond.*	1235
		23 —	*De tractando super præstatione duodecim denariorum de librâ.*	*Ibid.* *Ibid.*	1235
		23 —	*De informatione capiendâ super donationibus factis in Vasconiâ.*	*Ibid. m.* 11. *Ibid.*	1235
		23 —	*De supervidendo numerum & apparatum armatorum in Vasconiâ.*	*Ibid. m.* 10. *Ibid.*	1235
		26 —	De querelis & appellationibus ad Regem, ut ad Regem Franciæ, in Aquitania recipiendis & audiendis.	Ibid. *Ibid.*	1236
		29 —	De magno sigillo liberato.	Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 20. d. *Ibid.*	1236
		4 Oct.	Super privilegiis villæ Liborniæ, de non derogando.	Rot. Vascon. 17 Edw. III. m. 9. *Ibid.*	1236
		8 —	*De decimis aut procurationibus, ad partes transmarinas non mittendis.*	*Claus. 17 Edw. III. p. 2. m.* 19. *d. Ibid.*	1236
		9 —	Bulla Clementis VI. Papæ, de captis, durante sufferentiâ, restituendis.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	1237
		18 —	De pensione, pro servitio Roberto d'Artoys impenso, solvendâ.	Liberat. 17 Edw. III. m. 3. *in Turr. Lond.*	1237
		20 —	*Ne quis infra regnum Angliæ deferat litteras, bullas, seu instrumenta aliqua, Regi & populo præjudicialia.*	*Claus.* 17 *Edw. III. p.* 2. *m.* 12. *d. Ibid.*	1237
		24 —	Bulla Clementis VI. Papæ, super redditibus ecclesiæ de Houghton, infra Dunolmensem diœcesin, disponendis.	*Ex Litt. & Autogr.* 17 *Edw. III. Ibid.*	1237
		4 Nov.	*De factis armorum non exerendis.*	*Claus.* 17 *Edw. III. p.* 2. *m.* 15. *d. Ibid.*	1238
		20 —	Bulla Clementis VI. Papæ, de provisione.	*Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.*	1238
		29 —	Ad Papam, de termino, ad tractandum de pace, prorogato; de treugâ violatâ; & contra provisiones.	Rom. 17 Edw. III. m. 2. *in Turr. Lond.*	1239
		29 —	Pro archiepiscopo Cantuariensi, de protectione.	Pat. 17 Edw. III. p. 2. m. 51. d. *Ibid.*	1239
		1 Dec.	Justitiarii assignantur ad puniendum violatores induciarum cum Scotis initarum.	Rot. Scot. 17 Edw. III. m. 3. *Ibid.*	1239
		2 —	Joh' de Gatesden' capitaneus villæ de Brest constituitur.	Rot. Franc. 17 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	1240
		4 —	*De proclamatione faciendâ, de falconibus & austurcis.*	*Claus.* 17 *Edw. III. p.* 2. *m.* 9. *d. Ibid.*	1240
		7 —	*De proclamatione faciendâ, de vinis.*	*Ibid. p.* 2. *m.* 3. *d. Ibid.*	1240
		8 —	*Pro communitate civitatis Baionæ.*	*Rot. Vascon.* 17 *Edw. III. m.* 5. *Ibid.*	1240
		10 —	De custumis Burdegaliæ, duci Britanniæ solvi consuetis, solvendis.	Ibid. m. 3. *Ibid.*	1241
		10 —	*Pro majore, juratis, & communitate civitatis Burdegaliæ.*	*Ibid. m.* 6. *Ibid.*	1241
		10 —	De procuratoribus, ad tractandum cum Rege Castellæ, assignatis.	Ibid. *Ibid.*	1241
		18 —	Episcopo Baionæ, uni procuratorum prænuncupatorum, de ejusmodi onere assumendo.	Ibid. m. 3. *Ibid.*	1241
		18 —	Consimiles litteræ ad Bernardum le Berne, procuratorum alterum.	Ibid. *Ibid.*	1241
		23 —	Litteræ missæ in Britanniam, de gestu laudabili continuando.	Rot. Franc. 17 Edw. III. m. 4. d. *Ibid.*	1242
		23 —	De impositionibus, in ducatu Britanniæ, pro bono publico, permittendis.	Ibid. *Ibid.*	1242
		24 —	*De navibus providendis, pro passagio hominum ad partes Britanniæ.*	*Ibid. m.* 3. *Ibid.*	1242
1344		1 Jan.	De protectione pro venientibus ad justas apud Wyndesore.	Pat. 17 Edw. III. p. 2. m. 2. *Ibid.*	1242
		3 —	Ad Papam, pro episcopo Cicestrensi, de non gravando contra jura coronæ.	Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 1. *Ibid.*	1242
		3 —	Pro eodem, ad cardinales.	Ibid. *Ibid.*	1243
		8 —	Littera missa Regi Portugaliæ.	Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 7. d. *Ibid.*	1243
		8 —	Præceptum de proclamatione, pro subditis præfati Regis.	Ibid. *Ibid.*	1243
		15 —	Pro Johanne duce Brabantiæ, de feodo suo solvendo.	Ibid. m. 7. *Ibid.*	1244

Sigillum **EDWARDI III.** *Regis Angliæ.*

Num. 1.

FŒDERA, LITTERÆ, ET ACTA PUBLICA.

EDWARDUS III.

Incip. regn. 25° die Januar', A.D. 1327.

De pace Regis proclamandâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 28. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod dictus dominus Edwardus, vicesimo quarto die Januarii, videlicet, die Sabati proximo ante festum Conversionis Sancti Pauli, anno Domini millesimo trescentesimo vicesimo sexto, fecit pacem suam in civitate London' proclamari & publicari per verba quæ sequuntur;

PUR ceo que sire Edward, n'adgairs Roi d'Engleterre, de sa bone volunte, & de commun conseil & assent des prelatz, countes, & barons, & autres nobles, & tote la communalte du roialme, s'en est ouste del governement du roialme, & ad grante, & veut que le governement du dit roialme deveigne a sire Edward, son fiutz eyne & heir, & q'il governe regne, & soit Roi corone, par qai touz les grantz ount fait homage;

Nous crioms & publioms la pees nostre dit seignur sire Edward, le fiutz, & comandoms, & defendoms, de par lui, fermement a touz, & a chescun, sur peigne & peril de desheritance, & de perte de vie & de membre, que nul n'enfreigne la pees nostre dit seignur le Roi;

Kar il est, & serra prest a touz, & a chescun, del dit roialme, en totes choses, & countre touz, auxi bien as petitz, come grantz a faire dreiture.

Et, si nul eit rien a demandre vers autre, le demande par voi de action, sanz force mettre, ou autre violence.

De magno sigillo episcopo Eliensi deliberando.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 25. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod, die Mercurii, proximo post festum Conversionis Sancti Pauli, videlicet, vicesimo octavo die Januarii, anno regni Regis Edwardi, tertii post conquestum, primo, idem dominus Rex, in palatio suo apud Westm', in quadam camerâ suâ interiore, tradidit magnum sigillum suum, venerabili patri, domino Johanni Elien' episcopo, custodiendum & faciendum indè quod ad officium cancellarii pertinet.

Qui quidem episcopus sigillum illud recepit, & secum ad domum suam, in quadam bursâ, sub sigillo suo, deportari fecit;

Et sacramentum in præsentiâ ipsius Regis, ac dominæ Isabellæ, Reginæ Angliæ, Henrici comitis Lancastr', Rogeri de Mortuo Mari, Henrici de Bello Monte, & aliorum ibidem præsentium, præstitit de officio illo fideliter exequendo:

Et in crastino, sculptis in inferiori parte prædicti sigilli duobus floribus de armis Franciæ, indè brevia consignari fecit.

De assumptione regiminis; de homagiis receptis; & de pace publicandâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 28. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Quia dominus Edwardus, nuper Rex Angliæ, pater noster, de communi consilio & assensu prælatorum, comitum, baronum, & aliorum magnatum, necnon communitatum, totius regni prædicti, spontaneâ voluntate se amovit à regimine dicti regni, volens & concedens quod nos, tanquam ipsius primogenitus & hæres, ipsius regni gubernationem & regimen assumamus.

Nosque, ipsius patris nostri beneplacito, in hâc parte, de consilio & avisamento prælatorum, comitum, baronum, magnatum, & communitatum, prædictorum, annuentes, gubernacula suscepimus dicti regni, & fidelitates & homagia ipsorum prælatorum & magnatum recepimus, ut est moris;

Desiderantes igitur pacem nostram, pro quiete & tranquilitate populi nostri, inviolabiliter observari, tibi præcipimus quod statim, visis præsentibus, per totam ballivam tuam, pacem nostram publicè proclamari facias; universis & singulis ex parte nostrâ inhibendo, ne quis, sub pœnâ & periculo exhæredationis, & amissionis vitæ & membrorum, dictam pacem nostram infringere, seu violare, præsumat;

Set quod quilibet actiones & querelas suas, absque violentiâ quacunque, prosequantur secundum leges & consuetudines regni nostri:

Nos enim parati sumus, & semper erimus, omnibus & singulis conquerentibus, tam divitibus quam pauperibus, in curiis nostris, plenam justitiam exhibere.

Teste Rege, apud Westm', xxix. die Januarii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam, & aliis subscriptis; videlicet,

Custodi Quinque Portuum, vel ejus locum tenenti.
Episcopo Dunolm'.
Justic' Cestr', vel ejus locum tenenti.
Justic' Northwall', vel ejus locum tenenti.
Justic' Suthwall', vel ejus locum tenenti.
Justic' Hibern', vel ejus locum tenenti.
Majori & ballivis Wynton'.
Ballivis Elizabeth de Burgo de Sudbury.
Majori & ballivis Eborum.
Majori & ballivis Cantuar'.

De coronatione Regis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. m. 24. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod, die Dominicâ, proximò post festum Conversionis Sancti Pauli, anno Domini millesimo CCC^mo vicesimo sexto, literâ Dominicali currente per D. coronatus fuit in Regem, & inunctus, dominus Edwardus, filius Regis Edwardi, post conquestorem tertius, anno regni sui primo, in ecclesiâ beati Petri Westm', ante magnum altare, per manus venerabilis patris, W. Cantuar' archiepiscopi totius Angliæ primatis;

Præsentibus tunc ibidem, venerabilibus patribus,

J. Elien' cancellario,
A. Hereford' thesaurario,
J. Wynton',
J. Cicestren',
T. Wigornien',
L. Dunelmen',
H. Lincoln',
J. Landaven', &
W. Norwicen', } *episcopis;*
Thoma Norff' & marescallo Angliæ,
Edmundo Kanc',
Henrico Lancastr',
Johanne Surr' & Sussex,
Johanne de Boun, Hereford' & Essex', } *comitibus;*
Johanne de Hanaud, Rogero de Mortuomari, Henrico de Bello Monte, ac aliis magnatibus totius regni:

Et fuerunt verba Regis, in coronatione prædictâ, sub juramento præstita, ut patet inferiùs;

SIRE, volez vous graunter & garder, & par vostre serment confirmer au poeple d'Engleterre les leys & les custumes, a eux grantees par les aunciens Roys d'Engleterre, voz predecessours, droiturus, & devotz a DIEU; & nomeement les leys, les custumes, & les fraunchises, grauntez au clerge & au poeple, par le glorious Roy Seint Edward, vostre predecessour?

Respons.—Jeo les grante & promette.

SIRE, garderez vouz a DIEU, & a seinte eglise & au clerge, & au poeple, pees & acord en DIEU entierement, selonc vostre poair?

Respons.—Jeo les garderai.

SIRE, freez vous faire en toutz voz jugementz, ouele & droit justice, & discretion, en misericorde & verite, a vostre poair?

Respons.—Jeo les fray.

SIRE, grantez vous a tenir & garder les leys, & les custumes dreitureles, les quelx la communaute de vostre roiaume aura eslu, & les defendrez & afforcerez, al honur de DIEU, a vostre poair?

Respons.—Jeo les grante & promette.

Petitiones in parliamento exhibitæ, & concessæ pro illis, qui fuerunt de querelâ Thomæ comitis Lancastriæ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 23. d. in Turr. Lond.

FAIT a remembrer, qe le tierce jour de Feverer, l'an du regne le Roi Edward, fitz au Roi Edward, fitz au Roi Edward, fitz au Roi Henri, primer furent mostrez en parlement, adonqes tenu a Westmostier, ascunes peticions, par les chivalers & la comune, de la querele le count de Lancastr', en la forme que s'ensuyt:

A NOSTRE seignur le Roi, &c. prient les chivalers, & la comune, a tort desheritez, emprisonez, desrobbez, banniz, exilez, q'esteient de la querele le noble countе de Lancastr', q'ils peussent estre restituz a leur terres, ove les issues, puis le temps q'eles furent a tort seisiz.

A quele peticion fust respondu, par comune assent de tot le parlement, qe totes les terres & tenementz qi furent seisiz par cause de la querele le counte de Lancastr' (la quele par tot le parlement est afferme bone) auxibien en Irlaund, Gales, come en Engleterre, soient restituz, ove les issues & arrerages de ferme, dont le Roi ne fust mie servi.

Item, prient les chivalers & la comune susdite, q'ils pussent avoir recoverir de leur biens & chateaux des queux ils estoient despuliez & robbez a tort, ove les vastes & damages q'ils unt receu en leur dites terres par les gardeins.

A quele fust respondu, par comune assent de tot le Parlement, que toz leur biens que purront estre trovez en la mein le Roi, soient restituz; & de lour biens qe furent prizes par autres, eient recoverir vers les parnours; quant as wasts & destructions, faitz par les gardeins ou fermers, eient leur recoverir vers les gardeins ou fermers.

Item, prient les ditz chivalers & comune, q'il pleise a nostre seignur le Roi repeler, reverser, & anentir tote manere de utlagaries, bannissementz, fins de terre, raunceons, reconissances, obligacions, peins, ventes de terre, & douns faitz par force ou par durte a Hugh le Despenser le pere, ou a Hugh le Despenser le fitz, puis leur exil, a Esmon conte de Arundell, a Robert de Baldok, a Wautier de Stapelton, n'adgaires evesque d'Excetre, ou a nul autre qe puet estre troue de leur aherdance.

A quele fust respondu, par comune assent de tot le parlement, qe les utlagaries & banissementz faitz par cause de la querele soient reversez & anentz, & ceo q'est arer des ranceons aventez: quant as fins pur trespas, obligations, reconissances, peins, raunceons, par cause de la dite querele, ces qe furent faitz en chauncellerie soient dampnez & eint brefs al escheker, & par tot aillieurs, a dampner les quecunque part ils soient faitz; quant as fins, & ventes de terre, & douns faitz par force & durte, acorde est & ajugge qe fins, douns, & reconissances de terre faitz & levez, puis l'exil, a les persones nomez, &c. par force & durte, soient defaites, & que de ce soit fait article de statut.

Item, prient les chivalers & la comune susdite, q'il pleise a nostre seignur le Roi, & son conseil, ordener en cest parlement, par estatut, qe nul de ceux qi sont venuz ovesque lui en son roialme, ne oue madame la Roine sa mere, ne nuls autres qe soient venuz en eide de eux especialment, ne soient empeschez, grevez, molestez, ne damagez en nule court, pur chose qi ad este faite, a la pursute de Hugh & de Hugh, ou de nul de leur aherdance, treitres, & enemys du roialme, du jour qu'ils arriverent, tan qe au jour de son coronement.

A quele peticion fust respondu, par comune assent de tot le parlement, qe par estatut seit ordene qe nuls de eux, qi n'adgers vindrent ove nostre seignur Roi, ne od madame la Roine, en roialme, ne ces qi demorerent en roialme, & puis vindrent en aide de nostre dit seignur & dame, come sus est dit, soit empesche, moleste, ne greve en la court le Roi, ne de autri, pur prise des persones, chasteux, ou de chateaux, mort de homme, ou quecunqes autres choses, faites en la dite pursute, du jour qe les avantditz Roy & Roine arriverent tanque al coronement, come desus est dit; issint neqedent, que meffesours qi firent trespas ou autres mals, hors de la pursute, as bones gentz du pais, ne se pussent coverir par cel estatut, einz soient responantz a la ley.

Item, prient le chivalers & la dite comune, que ceux de la querele qi sont eschapez hors de prisone, pussent avoir chartres de pardon del eschap, sanz rien doner pur yceles.

A quele peticion fust respondu & acorde, par comune assent, &c. q'ils les eient sanz rien doner, que attient au Roi.

Item, le xiii. jour de meisme le mois de Feverer, fust acorde par comune assent de tot le parlement, que les chivalers & toz les autres de la querele, &c. en pursuant sire Hugh le Despenser le pere, & le fitz, & les autres malveis conseilers le Roi, & enemys de la terre, soient restitutz a lour terres & tenementz, auxibien ce q'il avoient en demeine, come en reversions, franchises, fees, baillies, offices, avoesons des eglises, & totes autres choses a ce regardantz, en Engleterre, Gales, & Irlaund, qe, par cause de la dite querele, furent seisiz en la mein le Roi, en qi meins qe les dites terres, tenementz, & les autres choses susdites soient devenuz, auxibien enfantz deinz age, come autre par feffement, ou en autre manere; mes n'est pas l'entencion du conseil, qe ceux qi ont vendu leur terres, ou relesse, ou quite clamer de leur franche volunte, soient restituz par cest acord.

Ensement acorde est qe dames, vedues, qi terres, heritages, joint purchase, & dowers, furent seisiz en la mein le Roi, par cause de la dite querele, soient meintenant restituz a leur terres, en meisme la manere come gentz de la querele susdite.

Ensement acorde est que touz iceux qi ont eu terres du doun le Roi, autrefetz prises en la mein le Roi par cause de la querele susdite, respoignent des issues des dites terres du temps qils les ont tenuz, a ceux a qi les terres furent, auxint come s'ils ussent este gardeins, desicome le Roi ne prist nul profit; &, si wast ou destruccion soit fait, en leur temps, respoignent en mesme la manere.

Ensement, qe presentementz & collacions faites par le Roi des benefices de seint eglise, dont ascuns des clers furent de la dite querele, & uncor sont en pleine vie, & ascuns a DIEU commandeez, les queux presentementz & collacions appendoient as gentz de la querele puis la mort le dit conte, ou cure, ou senz cure, soient repelez auxi avant, come lei de seint eglise soeffra.

De terris alienigenarum, propter guerram in ducatu Aquitaniæ, in manum Regis captis, eisdem nunc reddendis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 22. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Supplicavit nobis, dilectus nobis in CHRISTO, prior de Neuport Paynel, quæ est cella abbatiæ majoris monasterii Turonen', per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro exhibitam, quòd, cum dominus E. nuper Rex Angliæ, pater noster, occasione guerræ inter ipsum & Regem Franciæ motæ in ducatu Aquitaniæ, terras, tenementa, feoda & advocationes, ad prioratum prædictum spectantia, simul cum aliis terris, tenementis, feodis, & advocationibus religiosorum alienigenarum, de potestate dicti Regis Franciæ existentium, in regno nostro capi fecisset in manum suam, unà cum bonis & catallis ejusdem prioris in eisdem terris & tenementis existentibus:

Et terras & tenementa, ad prioratum prædictum spectantia, præfato

priori, per litteras patentes dicti patris nostri, sub sigillo scaccarii prædicti consignatas, commisisset tenenda ad voluntatem suam, pro quâdam certâ firmâ, sibi indè annuatim reddendâ; feodis militum, & advocationibus ecclesiarum, sibi retentis:

Et etiam tradidisset præfato priori bona & catalla prædicta, per certam manucaptionem, ad respondendum indè dicto patri nostro ad voluntatem suam;

Velimus eidem priori dicta terras, tenementa, feoda, & advocationes, unà cum bonis & catallis prædictis, restituere, & arreragia firmæ suæ prædictæ sibi pardonare;

Nos, de assensu prælatorum, comitum, baronum, & aliorum magnatum, in instanti parliamento nostro existentium, volentes præfato priori gratiam facere specialem, reddidimus eidem priori terras, tenementa, feoda, & advocationes prædicta, unà cum bonis & catallis supradictis, & hac vice, de gratiâ nostrâ, pardonavimus ei arreragia firmæ suæ prædictæ:

Et ideò vobis mandamus quod præfato priori omnia terras, tenementa, feoda, & advocationes, ad prioratum prædictum spectantia, quæ occasione prædictâ in manu dicti patris nostri capta fuerunt, unà cum bonis & catallis prædictis, sine dilatione liberari, & ipsum de firmâ prædictâ & arreragiis ejusdem, ipsumque & manucaptores suos, de bonis & catallis prædictis, exonerari, & quietos esse faciatis; salvo nobis apporto abbatiæ prædictæ, de prædicto prioratu debito, quousque aliud super hoc duxerimus ordinandum.

Teste Rege, apud Westm', quarto die Februarii.

Per petitionem de concilio.

Consimilia brevia habent subscripti; videlicet,

Abbas de Fiscampo in Normann'.
Abbatissa de Cadamo in Normann'.
Prior de Wangeford de ordine Clunyacen'.
Prior de Horkesle de ordine Clunyacen'.
Prior de Lynton' cella abbatiæ Sancti Jacuti in Britann'.
Prior de Modbury cella abbatiæ Sancti Petri super Dynam in Normann'.
Prior de Loddres cella abbatiæ de Monte Burgi in Normann'.
Prior de Frumpton cella abbatiæ Sancti Stephani in Cadamo in Normann'.
Prior de Oteryngton cella abbatiæ Sancti Michaelis in periculo maris in Normann'.
Prior de Theford cella abbatiæ Clunyacen' in Normann'.
Prior de Auebury cella abbatiæ Sancti Georgii in Normann'.
Prior de Clatford cella Sancti Victoris in Normann'.
Prior de Appledercombe cella abbatiæ beatæ Mariæ de Monte Burgi in Normann'.
Prior Sanctæ Elenæ de ordine Clunyacen'.
Prior de Pontefracto de ordine Clunyacen'.
Prior de Blida cella abbatiæ Sanctæ Katerinæ de Monte Rothomag' in Normann'.
Prior de Hermodesworth cella ejusdem abbatiæ.
Prior de Ecclesfeld cella ejusdem abbatiæ.
Prior de Mereseye cella Sancti Audoeni de Rothomago.
Prior de la Seke cella abbatiæ Sancti Florencii de Samuro in Andegavia.
Prior Trinitatis Eborum cella abbatiæ Majoris Monasterii Turonen'.
Prior de Derhurst cella abbatiæ Sancti Dionisii.
Prior de Bernestaple ordinis Clunyacen'.
Prior de Carsewelle ordinis Clunyacen'.
Prior Sancti Jacobi juxta Exon' cella prioratus Sancti Martini de Campis Parisius.
Frater Richardus Folyn procurator abbatis de Bello Bettò in Normann'.
Prior de Pembrok in Wall' cella abbatiæ de Sagio in Normann'.
Frater Richardus procurator prioris de Morteyn in Angl'.
Prior de Shireburn cella domus Sancti Benedicti de Cyrisi.
Prior de Eye cella abbatiæ de Bernay in Normann'.
Prior Sancti Walerici cella abbatiæ Sancti Walerici in Pykardia.
Prior de Wofricheston cella abbatiæ Sancti Petri super D[illegible] Normann'.
Prior de Lenton' ordinis Clunyacen'.
Abbas Clunyacen'.
Abbas Sancti Martini de Sagio in Norman'.
Prior de Cretynges & de Everdon' cella abbatiæ de Berniato in Normann'.
Priorissa de Lenneministre cella abbatiæ de Almanarche in Normann'.
Prior de Coges cella abbatiæ de Fiscampo in Normann'.
Prior de Noiona de Novo Mercato.
Prior de Okeburn.
Prior de Sancto Neoto.
Prior de Stokes.
Prior de Stynenton.
Prior de Goldclyne.
Prior de Cowyk.
Prior de Wylesford.
Abbas de Sagio.
Prior de Cameryngham.
Abbas de Lyra.
Prior de Caresbrok qui est cella abbatiæ de Lyra.
Prior de Hynkeleye qui est cella abbatiæ de Lyra.
Prior de Tytteleye qui est cella abbatiæ de Tyrona.
Prior Sanctæ Crucis in Insula Vecta, qui est cella abbatiæ de Tyrona.
Prior de Hamele qui est cella abbatiæ de Tyrona.
Prior de Warham qui est cella abbatiæ de Lyra.
Prior de Appletrecombe in Insula Vecta, qui est cella de Monte Burgo.
Prior de Paunfeld & de Welle, qui est cella abbatiæ de Cadamo in Normann'.
Prior beatæ Mariæ Lancastr', qui est cella abbatiæ de Sagio in Normann'.
Prior de Anedewell qui est cella abbatiæ de Tyrona.
Prior de Folkestan qui est cella abbatiæ de Lulleyo in Normann'.
Abbatissa de Gynes in Artoys.
Prior de Menstre qui est cella abbatiæ Sancti Cergi in Angavia.
Prior de Truerdrayth in Cornub', qui est cella abbatiæ Sancti Cergi in Angavia.
Prior Sancti Michaelis in Cornub', qui est cella abbatiæ Sancti Michaelis in periculo maris in Normann'.

Vicecomitibus Angliæ, de inhibitione torneamentorum.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Claus. 1 Edw. III. m. 22. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Præcipimus tibi quod in civitatibus, burgis, villis mercatoriis, & aliis locis infra ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, nè quis comes, baro, miles, seu homo ad arma quicumque, turneare, burdeare, justas facere, aventuras querere, seu alia facta armorum excercere presumat sine licenciâ nostrâ speciali; & si quos post proclamacionem & inhibicionem hujusmodi inveneris, aliquod factum armorum infra ballivam tuam, sive infra libertates sive extra, excercentes, tunc eos cum equis & hernesiis suis arestes & salvò custodiri facias, donec aliud inde à nobis habueris in mandatis; et de nominibus illorum per te sic arestatorum, nobis sub sigillo tuo distinctè & apertè constare facias indilatè.

T. R. apud Westm', quarto die Febr'.

Per breve de privato sigillo.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

De temporalibus, ad procurationem Hugonis le Despenser junioris olim detentis, episcopo Norwicensi jam denuo restituendis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 20. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Thomæ de Hyndringham, & Johanni Claver, nuper custodibus temporalium episcopatûs Norwycen', tunc in manu domini E. nuper Regis Angliæ patris nostri existentium, salutem.

Monstravit nobis, venerabilis pater, Willielmus Norwicen' episcopus, per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro exhibitam, quod, licet ipse, quarto die Decembris, anno regni dicti patris nostri decimo nono, bullam domini summi Pontificis, sibi non præjudicialem, de præfectione ipsius Willielmi ad episcopum loci illius, eidem patri nostro directam, & fidelitatem suam debitam in hâc parte dicto patri nostro optulisset, restitutionem sibi fieri de temporalibus prædictis supplicando;

Idem tamen pater noster, ad procurationem Hugonis le Despenser junioris, & Roberti de Baldok, æmulorum dicti episcopi, fidelitatem prædictam recipere, & temporalia illa sibi restitui recusavit, eadem temporalia, usque ad nonum diem Novembris, proximò tunc sequentem, eidem episcopo voluntariè detinendo, ac exitus & proficua, indè provenientia, ad opus suum levando, in ipsius episcopi dispendium non modicum & gravamen; super restitutione quorum exituum dictus episcopus à nobis petiit sibi remedium adhiberi:

Nos, volentes eidem episcopo gratiam facere in hâc parte, vobis mandamus quod omnia exitus & proficua, de eisdem temporalibus, à prædicto quarto die Decembris, provenientia, & dicto patri nostro, seu nobis non soluta, præfato episcopo, seu attornato suo in hâc parte, sine dilatione, solvi & habere faciatis; et nos vobis indè, in compoto vestro, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem fieri faciemus.

Teste Rege, apud Westm', vi. die Februarii.

Per petitionem de consilio.

Pro Johanne de Hanonia, super annuitate concessâ.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 34. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, pro bono & laudabili servitio quod dilectus consanguineus noster, Johannes de Hanon' nobis hactenus impendit, & impendet in futurum, concessimus ei mille marcas percipiendas singulis annis, de exitibus custumæ nostræ lanarum, coriorum & pellium lanutarum, in portu civitatis nostræ London', per manus collectorum nostrorum custumæ prædictæ, qui pro tempore fuerint, ad terminos Paschæ, & Sancti Michaelis per æquales portiones, quousque eidem Johanni, de mille marcatis terræ, in locis competentibus, infra regnum nostrum providerimus, habendis sibi, & hæredibus suis imperpetuum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', vii. die Februarii.

Per breve de privato sigillo.

Pro mercatoribus de societate Bardorum.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Liberate 1 Edw. III. m. 11. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro, dilectis mercatoribus nostris Dino Forcetti, & sociis suis mercatoribus de societate Bardorum de Florencia, vel eorum attornato in hâc parte, duo milia librarum, pro tot denariis per ipsos mutuatis Isabellæ Reginæ Angliæ, matri nostræ carissimæ, super expensis suis, dùm moram fecit in partibus transmarinis, ad custus domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, quam quidem pecuniam, eadem mater nostra per manus suas proprias, à præfatis mercatoribus recepit.

Teste Rege, apud Westm', viii. die Februarii.

Per breve de privato sigillo.

De expensis Reginæ in partibus Franciæ.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Liberate 1 Edw. III. m. 11. in Turr. Lond.

REX, eisdem, salutem. Liberate de thesauro nostro, dilecto nobis Thomæ de London', nuper custodi garderobæ Isabellæ Reginæ Angliæ, matris nostræ carissimæ, trescentas & sexaginta libras sex solidos & octo denarios, ad opus, dilectorum mercatorum nostrorum, Dini Forcetti, & sociorum suorum mercatorum de societate Bardorum de Florenciâ, pro tantâ pecuniæ summâ, per ipsos mutuatâ præfatæ Reginæ, in subventionem expensarum suarum, dum eadem Regina nuper in partibus Franciæ, ad custus domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, moram fecit, præfatum Thomam indè modo debito onerantes.

Teste ut supra.

Per breve de privato sigillo.

Pro fidelibus in Aquitania laudatoria, & de credentiâ.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot. Vascon. 1 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, nobilo viro, Pontio de Canta Milia, salutem. Quam fideliter & constanter erga progenitores nostros & nos, etiam totis temporibus, vos gessistis, benè novimus, & impensa per vos obsequia manifestant; quamobrem, fidei vestræ constantiam specialiter commendantes, vos rogamus, & requirimus ex affectu, quatinùs laudabilem gestum vestrum, sic erga nos & ministros nostros, in ducatu Aquitaniæ, strenuis actibus continuare studeatis, quod benivolentiam vestram erga nos possimus operum efficaciâ experiri, & vobis exindè teneri, & obligatiores efficiamur temporibus oportunis.

Cæterùm super aliquibus negotiis, nos & statum ducatûs prædicti tangentibus, dilectis & fidelibus nostris, Berardo de la Bret, Johanni de Weston (quem constituimus constabularium nostrum Burdegaliæ) Arnaldo Edmundi, Bernardo de Semyux, & Petro Descorte (quos ad partes illas destinamus) votum aperuimus mentis nostræ, vobis per ipsos, quatuor, tres, vel duos eorum, seriosiùs exponend'; vobis mandantes quod eisdem, Berardo, Johanni, Arnaldo, Bernardo, & Petro, quatuor, tribus, & duobus eorum in hiis, quæ vobis dicent ex parte nostrâ, fidem indubiam præbeatis, & ea curetis effectui mancipare.

Dat' apud Westm', viii. die Februarii.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Guillielmo domino Calvi Montis.
Petro de Ronyniano domino de Monte Calvo.
Domino de Pedeynas.
Guillielmo Furcy domino de Vernone.
Gallardo de Tastes militi.
Fergano Destyssak.
Arnaldo de Duro Forti militi.
Sansonerio de Pynibus.
Ramfredo de Duro Forti.
Vymano de Podensak.
Pontio Amaneni de Madalhano.
Arnaldo Guillielmi de Marsano.
Aikelmo Guillielmi domino de la Sparre.
Arnaldo de la Launde domino de Breda.
Almaluino de Barrese domino de Monte Ferando.
Petro Calculi domino de Podensak.
Arnaldo Guillielmi de Malo Vicino vic' de Juliate.
Petro de Gavareto domino in parte sua de Langonio.
Ramfredo de Bello Monte.
Reimundo Guillielmi de Salviaco.
Bernardo de Ronymano domino de Alta Ripa.
Guillielmo Reimundi de Senches.
Arnaldo de Bonis Villa.
Assalito de Sanymaco.
Gamberto de Tumba Bonis.
Juratis & universitati de Lingonio.
Consulibus & universitati de Penna.
Universitati civitatis Vasati.
Majori, juratis, & communitati de Libornio.
Bertrando de Duro Forti domino de Lunasgard.
Juratis & habitatoribus villæ Sancti Severi.
Juratis & habitatoribus villæ Bonæ Gardæ.
Juratis & habitatoribus villæ de Herba Favera.
Majori, juratis, centum paribus, & communitati de Sancto Milione.
Majori, juratis, & communitati de Burgo.
Majori, juratis, centum paribus, & communitati de Baiona.
Episcopo Baion.
Episcopo Aquensi.
Guillielmo Sevyni domino de Ryouns.
Emerico de Burgo.
Gerardo de Tastes militi.
Reymundo Arnaldi de Gerzerest.
Arnaldo de Duro Forti de Burdil.
Petro de Castro Novo.
Domino de Castellione de Modulco.
Reymundo Barnardi de Sancta Fide.
Majori, juratis, & universitati Burdeg'.
Ganselino de Castellione condomino de la March'.
Johanni Columbi condomino de la March'.
Petro Guillielmi de Malnusson.
Guillielmo Amaneni de Anderous.
Arnaldo de Curtone.
Talirano de Geuoliis.
Habitatoribus de Blavia.
Juratis & communitati de Sancto Makario.
Juratis & communitati de Aques.
Abbati de Sancto Romano.
Abbati de Sancto Salvatore.
Amaneno de Fossato militi.
Arnaldo Guillielmi domino de Scuno.
Bernardo de Berne dicto le Speys.
Arnaldo de Monte Pesato.
Reymundo Peleti.
Guillielmo Almarici de Barbatano militi.
Domino de Macoplano.
Domino de Agasato.
Consulibus de Manso Aganensi.
Priori Mansi Aganens'.
Capitulo Sancti Severini.
Capitulo Sancti Andreæ Burdeg'.
Bernardo domino de Lebret.
Guytardo vic' de Tartas.
Petro Greyl vic' Benangiarum.
Guillielmo Arnaldi domino de Sant.
Domino de Gorzerest.
Devoto domino de Dowayt.
Reymundo de Batz.
Reymundo Bernardi de Marmanda.
Matæ duæ de Brageiraco & Gensaco.
Almasio de la Mote.
Arnaldo Audonii.
Poncio de Canta Milia.
Reymundo de Villa Nova.

Guillielmo Bernardi de Demplano.
Guillielmo Arnaldi de Calvo Monte.
Bertrando de Galard.
Reymundo Durandi, senescallo de Laudis.
Bernardo de Lauerdaco.
Johanni de Burgo de Salebu.
Arnaldo Bernardi de Pressaco.
Gunberto de Pelagrue.
Militibus, nobilibus, & communitati de Tensaco.
Bertrando Calculi.
Johanni de Malo Leone.
Vasco de Leomania domino de Podio Guillielmi.
Guillielmo de Monte Lato.
Gaillardo de Guto.
Nobilibus Sancti Aunlionesii.
Nobilibus de Burgesco.
Nobilibus de Blaesio.

Pro episcopo Wynton', de recognitionibus cancellandis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 19. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Cum nuper, tempore quo venerabilis pater, J. episcopus Wynton', ad episcopatum illum per dominum summum Pontificem, promotus fuerat, propter aliquas impetitiones, quas magister Robertus de Baldok, & alii æmuli ejusdem episcopi, sibi fecerunt, postquam idem episcopus fidelitatem suam eidem patri nostro, pro temporalibus suis habendis, optulisset, per magnum tempus impeditus fuisset, quominus restitutionem eorumdem temporalium habere potuit:

Quo quidem tempore dictus pater noster exitus & proficua temporalium prædictorum integrè percepit, &, ut idem episcopus temporalia illa habere posset, quandam recognitionem decem milium librarum, eidem patri nostro ad voluntatem suam solvendarum, fecisset; de quibus quidem decem milibus librarum, idèm pater noster de duobus milibus librarum sibi omnimodo satisfieri voluisset, & residuum debiti prædicti, super gestu ejusdem episcopi, poni in respectum:

Postmodùm verò, captâ fidelitate ejusdem episcopi, & temporalibus suis sibi in formâ prædictâ restitutis, idem episcopus quandam aliam recognitionem prædicto patri nostro, ad scaccarium suum, de duobus milibus quadringentis & sexaginta libris, quinque solidis & decem denariis, pro bladis, tunc in terris dicti episcopatûs crescentibus, & quibusdam aliis rebus, fecisset:

Undè quædam pars ad dictum scaccarium per ipsum episcopum est soluta, & quædam pars adhuc indè restat solvenda:

Ac, venerabiles patres, episcopi London' & Hereford', qui ad ipsum patrem nostrum, ex certis causis, postmodum missi fuerant, ad nos redeuntes, inter cætera reiterâssent quod idem pater noster, ad exonerationem conscientiæ suæ, respondit quod intentio sua non extitit, quod quicquam de dictâ recognitione decem milium librarum caperetur; & quod, pro exitibus & proficuis, per ipsum de temporalibus prædictis, ut præmittitur, levatis & receptis, contra conscientiam, voluit quod illud, quod adhuc restat solvendum, de dictâ recognitione duorum milium quadringentarum & sexaginta librarum, quinque solidorum & decem denariorum, præfato episcopo Wynton' remittatur:

Nos, voluntatem dicti patris nostri in hâc parte volentes adimpleri, vobis mandamus quod dictam recognitionem duorum milium quadringentarum & sexaginta librarum quinque solidorum & decem denariorum, dicto patri nostro ad dictum scaccarium factam, cancellari & adnullari, & de eo, quod indè adhuc restat solvendum, præfatum episcopum Wynton', ad dictum scaccarium nostrum, exonerari & quietum esse faciatis.

Mandavimus enim, venerabili patri, J. Elien' episcopo, cancellario nostro, quod ipse dictam recognitionem decem milium librarum, in rotulis cancellariæ dicti patris nostri, adnullari & cancellari faciat.

Teste Rege, apud Westm', ix. die Februarii.

Per breve de privato sigillo.

Pro Henrico de Bello Monte, qui Aliciam, alteram hæredum Johannis Comyn, uxorem sibi adjunxerat.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 18. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Leycestriæ, salutem. Monstraverunt nobis, dilectus & fidelis noster, Henricus de Bello-Monte, & Alicia uxor ejus, per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro, in parliamento nostro, exhibitam;

Quod, cùm Johannes Comyn, quondam comes de Boghan, avunculus prædictæ Aliciæ, & Margaretæ sororis suæ (cujus hæredes ipsæ sunt) nuper obiisset seisitus de manerio de Whitewyk, cum pertinentiis in dominico suo, ut de feodo:

Dictusque pater noster manerium illud, post mortem prædicti Johannis, ratione minoris ætatis prædictarum Aliciæ & Margaretæ, capi fecisset in manum suam:

Ac Willielmus de Boghan, asserens ipsum de eodem manerio, per prædictum Johannem, dum vixit, feoffatum fuisse, cùm non fuerit, manerium illud, in manu dicti patris nostri sic existens, ingressus fuisset:

Et, dùm illud sic tenuit, quandam recognitionem quatuor milium librarum, coram tunc majore London', & clerico, ad recognitiones debitorum apud London' accipiendas deputatis, Hugoni le Despenser seniori fecisset:

Et postmodùm, pro eo quod per quandam inquisitionem, coram tunc escaetore dicti patris nostri, citra Trentam captam, & in cancellariâ suâ retornatam, compertum fuit quod prædictus Willielmus aliquem statum in eodem manerio, nisi per intrusionem suam, non habuit:

Et prædictus Willielmus, coram prædicto patre nostro personaliter constitutus, asseruit ipsum nullum jus in eodem manerio habuisse, & manerium illud, ut jus & hæreditatem prædictarum Aliciæ & Margaretæ, in manum prædicti patris nostri reddidit:

Dictus pater noster custodiam manerii prædicti præfato Henrico, usque ad legitimam ætatem prædictarum Aliciæ & Margaretæ, concessisset:

Et postmodùm, prædictis Aliciæ & Margaretæ, plenæ ætatis existentibus, idem pater noster pro-partem, ipsam Aliciam de manerio prædicto contingentem, præfatis Henrico & Aliciæ reddidisset:

Et pro-partem, prædictæ Margaretæ de eodem manerio contingentem, eidem Henrico dedisset, & concessisset, habendam quousque idem pater noster homagium, sibi indè debitum, cepisset, & pro-partem illam, ut est moris, reddidisset, prout in diversis litteris ejusdem patris nostri, indè confectis, pleniùs continetur:

Et postmodum dictus Hugo de manerio illo, virtute recognitionis prædictæ, assecutus fuisset, & illud, tanquam catalla sua, usque ad obitum suum tenuisset:

Quod quidem manerium in manu nostrâ, per forisfacturam prædicti Hugonis, jam existit;

Per quod iidem Henricus & Alicia nobis supplicârunt prædictum manerium eisdem Henrico & Aliciæ, adeo exoneratum de prædictâ recognitione, sicut ad manus dicti patris nostri devenit, restituere velimus:

Et quia per litteras dicti patris nostri, coram nobis & concilio nostro examinatas, apparet evidenter, quod præfatus comes manerium illud tenuit de dicto patre nostro in capite die quo obiit:

Et quod manerium illud, post mortem dicti comitis, ratione minoris ætatis ipsarum Aliciæ & Margaretæ, in manu ejusdem patris nostri captum fuit:

Et unam pro-partem dicti manerii præfatis Henrico & Aliciæ reddidit, & aliam pro-partem dicto Henrico concessit in formâ prædictâ:

Et nos hæredibus, infra ætatem & in custodiâ nostrâ existentibus, cùm ad plenam ætatem pervenerint, terras & tenementa sua, adeo exonerata, sicut ad manus nostras, vel progenitorum nostrorum, per mortem antecessorum ipsorum hæredum, pervenerint, reddere tenemur;

Tibi præcipimus quod manerium prædictum, cum pertinentiis, quod virtute recognitionis prædictæ in manu ipsius Hugonis, dum vixit, extitit, & in manum nostram, per forisfacturam ejusdem Hugonis, jam extitit, de prædictis quatuor milibus librarum exoneratum, eisdem Henrico & Aliciæ liberes tenend', juxta tenorem litterarum nostrarum prædictarum.

Teste Rege, apud Westm', x. die Februarii.

Per petitionem de concilio.

Pro archiepiscopo Rothomagensi, de terris, bonis, & catallis liberandis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 17. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Supplicavit nobis, venerabilis pater .... archiepiscopus Rothomagen', per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro exhibitam, quod, cùm dominus E. nuper Rex Angliæ, pater noster, occasione guerræ, inter ipsum & Regem Franciæ, in ducatu Aquitaniæ, motæ, terras, tenementa, feoda, & advocationes ipsius archiepiscopi, in regno nostro, simul cum terris, tenementis, feodis, & advocationibus prælatorum, & religiosorum alienigenarum, de potestate dicti Regis Franciæ existentium, in eodem regno capi fecisset in manum suam, unà cum bonis & catallis, ipsius archiepiscopi, in terris & tenementis illis, existentibus; et eadem terras & tenementa magistro Petro de Galiciano, per litteras suas patentes, commisisset tenendas, ad voluntatem suam, pro quâdam certâ firmâ, sibi annuatim reddendâ; feodis militum & advocationibus ecclesiarum sibi retentis;

Ac etiam tradidisset præfato Petro bona & catalla prædicta, per cer-

tam manucaptionem, ad respondendum indè dicto patri nostro ad voluntatem suam, velimus eadem terras, tenementa, feoda, & advocationes, unà cum bonis & catallis prædictis, præfato archiepiscopo restituere, & arreragia firmæ prædictæ facere liberari;

Nos, de assensu prælatorum, comitum, baronum, & aliorum magnatum, in præsenti parliamento nostro existentium, volentes prædicto archiepiscopo gratiam facere specialem, reddidimus ei omnia terras, tenementa, feoda, & advocationes supradicta, unà cum bonis & catallis prædictis, & hâc vice, de gratiâ nostrâ speciali, concessimus ei arreragia firmæ supradictæ:

Et ideò vobis mandamus, quod præfato archiepiscopo omnia terras, tenementa, feoda, & advocationes sua, quæ occasione prædictâ in manu dicti patris nostri capta fuerunt, unà cum bonis & catallis prædictis, & arreragiis firmæ prædictæ, sine dilatione liberari; præfatumque Petrum, & manucaptores suos, de eisdem terris, tenementis, bonis & catallis, ac arreragiis dictæ firmæ, exonerari, & quietos esse faciatis; salvo nobis apporto, si quod nobis in hâc parte debeatur, quousque aliud super hoc duxerimus ordinandum.

Teste Rege, apud Westm', xii. die Februarii.

Consimiles litteræ, pro decano & capitulo præfatæ ecclesiæ Rothomagen'.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 20. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Supplicavit nobis decanus & capitulum ecclesiæ Rothomagen', per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro exhibitam, quod, cùm dominus E. nuper Rex Angliæ, pater noster, occasione guerræ, inter ipsum & Regem Franciæ, in ducatu Aquitaniæ, motæ, terras & tenementa, feoda & advocationes ipsorum decani & capituli, in regno nostro, simul cum terris, tenementis, feodis & advocationibus religiosorum alienigenarum, de potestate dicti Regis Franciæ existentium, in eodem regno capi fecisset in manum suam, unà cum bonis & catallis ipsorum decani & capituli, *&c. prout supra, mutatis competenter mutandis.*

Pro Radulpho de Bulmere, tanquam baneretto, satisfaciendo.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 5. in Turr. Lond.

REX; dilecto sibi, Thomæ de Eynill, custodi castri nostri de Pontefracto, & receptori nostro exituum ejusdem, salutem.

Cùm nuper, antequam regimen regni nostri suscepimus Isabella Regina Angliæ, mater nostra carissima, & nos, de assensu concilii nostri, ordinâssemus dilectum & fidelem nostrum, Willielmum de Ros de Hamelak, custodem partium comitatûs Eborum:

Et, inter alia, commisissemus eidem Willielmo potestatem capiendi in manus nostras castrum prædictum, tunc extra manum nostram existens, ac ordinandi de salvâ custodiâ ejusdem, quousque indè aliter per *nos* foret ordinatum:

Ac idem Willielmus, virtute ordinationis & commissionis prædictarum, dilectum & fidelem nostrum Radulphum de Bulmere, cum decem hominibus ad arma, ad custodiam prædicti castri, certis de causis, vicesimo secundo die Novembris proximò præterito, deputaverit, moraturum ibidem extunc, ad vadia nostra consueta, quousque aliter indè ordinaremus;

Quorum vadia, juxta computationem, cum eodem Radulpho factam, pro se, tanquam pro baneretto, & duobus militibus, ac aliis hominibus ad arma, à prædicto vicesimo secundo die Novembris, citra ad summam sexaginta librarum, & plus se attingant;

Nos, volentes præfato Radulpho indè satisfieri, ut est justum, vobis mandamus quod eidem Radulpho prædictas sexaginta libras de exitibus prædictis solvatis; conficientes, inter præfatum Radulphum & vos, modo debito, indenturam, receptionem dictæ pecuniæ testificantem; et nos vobis indè, in compoto vestro ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Westm', xiii. die Februarii.

Per breve de privato sigillo.

Pro Henrico de Percy, custode Marchiæ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Liberat. 1 Edw. III. m. 12. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Quia dilectus consanguineus & fidelis noster, Henricus de Percy, assumpsit, coram nobis & concilio nostro, custodiam marchiæ nostræ versus partes boreales, cum centum hominibus ad arma, & centum hobelariis, & cum hominibus suis propriis quot ultra voluerit, usque ad festum Pentecostes proximò futurum:

Pro quâ custodiâ capiet de nobis, pro vadiis, restauro equorum & omnibus aliis, mille marcas in certo;

Vobis mandamus quod eidem Henrico dictas mille marcas, de thesauro nostro, pro custodiâ prædictâ, liberetis.

Teste Rege, apud Westm', xiii. die Februarii.

Per breve de privato sigillo.

Litteræ mandatoriæ magnatibus de Hibernia, super susceptione regiminis, & justiciario constituto.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 16. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Mauritio filio Thomæ, salutem.

Cùm, de voluntate & assensu domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, ad instantem requisitionem prælatorum, comitum, & baronum, ac totius communitatis regni nostri, in parliamento nostro apud Westm', in crastino Purificationis beatæ Mariæ Virginis proximò præterito, tento, ejusdem regni regimen susceperimus, Divinâ Clementiâ providente:

Et nostris insideat præcordiis potissimè, ut populi, nobis subditi, pacis stabilitate fruantur, & ab hostium incursibus protegantur;

Ac, de fidelitate probatâ, & maturitate consilii, dilecti & fidelis nostri, Thomæ le fitz Johan, comitis de Kildare, plenius confidentes;

Constituerimus ipsum comitem justiciarium terræ nostræ Hiberniæ, quamdiu nostræ placuerit voluntati, prout in literis nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur:

De vestræ igitur fidelitatis constantiâ, & affectionis puritate (quas vos, & progenitores vestros, erga domum nostram regiam, totis progenitorum nostrorum temporibus, novimus habuisse, & erga nos habere confidimus in præsenti) firmam fiduciam reportantes:

Vos rogamus obnixè, vobis nichilominus, in fide & ligeantiâ quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandantes, quatenùs laudabilem gestum vestrum, sic erga nos strenuis actibus continuare, & præfato justiciario nostro in hiis, quæ ad bonum regimen dictæ terræ nostræ, & repulsionem inimicorum nostrorum ibidem, pertinere videritis, taliter consiliis & auxiliis efficacibus assistere studeatis, quod pax nostra ibidem vestro præsidio illibata permaneat, & vestræ probitatis magnitudinem dignis efferre laudibus valeamus, efficiamurque exindè obligatiores in hiis, quæ vestris profectibus videbimus convenire.

Teste Rege, apud Westm', xiii. die Februarii.

Eodemmodo mandatum est subscriptis; videlicet,

Jacobo le Butiller.
Johanni de Bermingeham, comiti de Louth'.
Nicholao de Verdoun.
Richardo de Verdoun.
Richardo Tuyt.
Simoni de Genevyll.
Willielmo de Bermingeham.
Thomæ le Butiller.
Arnaldo Poer.
Johanni Poer baroni de Donoyll'.
Georgio de la Roche.
David de la Roche.
Johanni de Barry.
Waltero de Burgo.
Richardo de Maundevyll.
Henrico de Maundevyll.
Thomæ de Deen.
Petro de Cogan.

Consimiles litteræ, episcopis prædictæ terræ missæ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 16. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri .... eâdem gratiâ, episcopo Ossorien', salutem.

Cùm, de voluntate & assensu domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, *&c. ut supra usque ibi.*

Vos rogamus obnixe, *tunc sic,* vobis mandamus, in fide & dilectione quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandantes, quatenus laudabilem gestum vestrum sic erga nos strenuis actibus, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Eodem modo scribitur episcopis subscriptis; videlicet,

Episcopo Leghlinens'.
Episcopo Darens'.
Episcopo Waterford.
Episcopo Lyme'.
Episcopo Imelacens'.
Episcopo Lismorens'.
Episcopo Midens'.
Episcopo Ker'.

Ejusmodi litteræ Thomæ le fitz John.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 16. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Thomæ le fitz Johan, comiti de Kildare, salutem.

Cùm, de voluntate & assensu domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, ad instantem requisitionem prælatorum, comitum & baronum, ac totius communitatis regni nostri, in parliamento nostro apud Westm', in crastino Purificationis beatæ Mariæ Virginis proximò præterito, tento, ejusdem regni regimen susceperimus, Divinâ Clementiâ providente: et nostris insideat præcordiis potissimè, ut populi, nobis subditi, pacis stabilitate fruantur, & ab hostium incursibus protegantur; ac de fidelitate vestrâ probatâ, & consilii maturitate, plenariè confidentes, constituerimus vos justiciarium terræ nostræ Hiberniæ, quamdiù nostræ placuerit voluntati, prout in literis nostris patentibus, vobis indè confectis, pleniùs continetur:

Vobis igitur rogamus obnixè, in fide & ligeantiâ, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandantes, quatinus receptis literis nostris prædictis, circa executionem officii illius, talem & tantam sollicitudinem apponere studeatis, quod pax nostra ibidem illibata permaneat, & populus, nobis subditus, ab hostium incursibus, mediante vestræ probitatis industriâ, protegatur.

Mandavimus autem magnatibus dictæ terræ nostræ, per alias literas nostras speciales, quod vobis in hiis, quæ ad bonum regimen terræ illius, & repulsionem inimicorum nostrorum, pertinent, pareant, & assistant consiliis & auxiliis oportunis.

Teste Rege, apud Westm', xvi. die Februarii.

Pro illis qui fuerunt de querelâ comitis Lancastriæ, super finibus, de assensu parliamenti, relaxandis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 21. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Supplicavit nobis, dilectus & fidelis noster, Edmundus de Nevill, per petitionem suam, coram nobis & consilio nostro exhibitam; ut cùm ipse nuper de eo quod, ad mandatum Thomæ, tunc comitis Lancastr', (cujus familiaris fuit) quosdam homines, de comitatu Lancastriæ, ad resistendum Hugoni le Despenser, & quibusdam aliis, consiliariis domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, ipsum comitem tunc persequentibus, arraiari debuisset, coram Hervico de Staunton, & sociis suis, justiciariis ipsius patris nostri, ad placita, coram eodem patre nostro tenenda, assignatis in dicto comitatu indictatus fuisset, & eâ occasione finem cum eodem patre nostro, coram præfatis justiciariis suis, per centum marcas fecisset, de quibus quidem centum marcis idem Edmundus triginta marcas ad scaccarium dicti patris nostri solvit, sicut dicit, & residuæ, sexaginta & decem marcæ adhuc restant solvendæ, velimus ei easdem, sexaginta & decem marcas remittere & pardonare;

Nos, pro eo quod, de assensu prælatorum, comitum, baronum, & procerum, ac totius communitatis regni nostri, in præsenti parliamento nostro, apud Westm' convocato, concordatum est, & concessum quod omnes fines & redemptiones, occasione querelæ præfati comitis facti, adnullentur penitùs & cancellentur; volentes hujusmodi supplicationi annuere, prout decet, vobis mandamus quod ipsum Edmundum, de prædictis sexaginta & decem marcis, quæ de prædictis centum marcis adhuc restant solvendæ, ut est dictum, si occasione prædictâ debeantur, ad dictum scaccarium nostrum, exonerari & quietum esse faciatis.

Teste Rege, apud Westm', xiv. die Februarii.

Per petitionem de concilio.

Consimilia brevia habent subscripti; videlicet,

Johannes de Erleye pro lxxx. libris.
Johannes filius Simonis pro xl. libris.
Thomas de Herepache pro xx. libris.
Thomas de Bradeston, pro C. marcis.
Johannes de Wylinton pro tribus mill' libris.
Walterus de Parely pro CC. marcis.
Thomas de Gurney prò C. libris.
Thomas de Wylinton. pro xl. marcis.
Johannes de Nevill de Horneby, pro quingentis libris.

De treugâ cum Roberto de Brus & Scotis, observandâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 31. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Henrico de Percy, Radulpho de Nevyll, Rogero Heron, Willielmo Rydell, & Gilberto de Boroughdon, salutem.

Volentes sufferentiam guerræ, & treugam inter dominum E. nuper Regem Angliæ, patrem nostrum, & Robertum de Bruys, suosque complices & fautores, contra nos de guerrâ existentes, nuper initas & firmatas, usque ad certum tempus, nondum præteritum, duraturas, in omnibus & singulis suis articulis, quatenus ad nos & subditos nostros attinet, inviolabiliter observari; ac, de circumspectione vestrâ providâ pleniùs confidentes, assignavimus vos, quatuor, tres, & duos vestrûm, ad dictas sufferentiam & treugam, quarum tenorem vobis mittimus sub sigillo nostro, in comitatu Northumbr', tam infra libertates quam extra, & partibus marchiæ illius, custodiend', juxta tenorem sufferentiæ & treugæ prædictarum; & ad subditos nostros, transgressores earumdem sufferentiæ & treugæ castigand', & puniend' juxta formam tenoris supradicti;

Et ideò vobis mandamus quod sufferentiam & treugam prædictas custodiatis, & subditos nostros, transgressoros earumdem, puniatis in formâ prædictâ; facturi indè quod ad hujusmodi conservatores pertinet, salvis nobis amerciamentis, & aliis ad nos indè spectantibus: mandavimus enim vicecomiti nostro comitatûs prædicti, quod vobis, quatuor, tribus, & duobus vestrûm, in præmissis pareat & intendat, prout vos, quatuor, tres, & duo vestrûm, ei scire facietis, ex parte nostrâ; & ad certos dies & loca quos vos, quatuor, tres, & duo vestrûm, ei scire facietis, venire faciat coram vobis, quatuor, tribus, & duobus vestrûm, tot & tales probos, & legales homines de ballivâ suâ, tam infra libertates quam extra, per quos veritas transgressionum contra tenorem sufferentiæ & treugæ prædictarum factarum, melius sciri poterit & inquiri.

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit, duraturas.

Teste Rege, apud Westm', xv. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

De processu versus episcopum Hereford' habito, quod Thomæ comiti Lancastriæ adhæsit, adnullando; & terris, propterea in manum Regis captis, sibi restituendis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 13. in Turr. Lond.

REX, custodibus temporalium episcopatûs Hereford' in manu nostrâ existentium, salutem.

Cùm dudum, per inquisitionem, coram justiciariis domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, ad placita coram ipso patre nostro tenenda assignatis, de mandato ipsius patris nostri, apud Hereford' captam, inter cætera, præsentatum fuisset, quod, venerabilis pater A. episcopus Hereford', fuit de concordiâ & adhæsione Rogeri de Mortuo Mari de Wygmore, qui tunc inimicus & rebellis dicti patris nostri reputabatur, & quod misit quosdam homines ad arma, in subsidium præfati Rogeri, contra dictum patrem nostrum:

Et postmodùm idem episcopus, tam coram præfatis justiciariis, quam coram dicto patre nostro, super hiis allocutus, allegâsset se, absque offensâ Dei & sanctæ ecclesiæ, & absque licentiâ domini summi Pontificis, non posse, nec debere respondere in hâc parte, nec præfatos justiciarios ad inquisitionem indè capiendam procedere debere:

Et licet idem episcopus in inquisitionem aliquam, indè faciendam, se non posuisset, nichilominus præfati justiciarii ad inquisitionem prædictam capiendam processerunt:

Et pro eo quod per inquisitionem illam, sic captam apud Westm', compertum fuerat, quod præfatus episcopus fuit de concordiâ & adhæsione præfati Rogeri, & quod misit homines ad arma, in subsidium præfati Rogeri, contra dictum patrem nostrum, ut est dictum, consideratum fuit per præfatos justiciarios, quod idem episcopus, tanquam indè convictus, remaneret penes venerabilem patrem W. archiepiscopum Cantuar', & quod terræ & tenementa, & bona & catalla ipsius episcopi seisirentur in manum dicti patris nostri; prout in recordo & processu, indè factis, quæ coram nobis & concilio nostro venire fecimus, pleniùs continetur:

Super quo idem episcopus, per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro exhibitam (asserens in recordo & processu prædictis errores intervenisse) nobis supplicavit sibi de remedio provideri;

Et quia recitatis & examinatis, coram nobis & concilio nostro, recordo & processu prædictis, & etiam coram prælatis, comitibus, baronibus, magnatibus, & totâ communitate regni nostri, in præsenti parliamento nostro existentibus, compertum fuit quod in eisdem recordo & processu errores manifesti intervenerunt, & quod prædicta recordum & processus omninò erronea sunt, per quod, per nos & concilium nostrum, de assensu totius parliamenti prædicti, consideratum fuit tunc ibidem, quod eadem recordum & processus adnullentur, & pro nullis habeantur: & quod prædictus episcopus rehabeat omnes terras & tenementa, & bona & catalla sua, eâ occasione in manum dicti patris nostri capta, & in manu nostrâ sint existentia;

& etiam omnes exitus de eisdem terris & tenementis, à tempore captionis eorumdem in manum dicti patris nostri, perceptos;

Vobis mandamus quod eidem episcopo omnia terras & tenementa, bona & catalla sua prædicta, unà cum exitibus prædictis, liberetis tenenda, prout terras & tenementa prædicta tenuit ante captionem prædictam; volumus enim vos erga nos indè exonerari.

Teste Rege, apud Westm', xvi. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo scribitur,

Thomæ de Harpeden, escaetori in comitatibus Wiltes', Suth', Oxon', Berks', Bed', & Buk', & sicut al'.

Et Johanni de Hampton, nuper custodi temporalium episcopatûs Hereford'.

Et Adæ de Holnake, nuper custodi quorumdam maneriorum quæ sunt de episcopatu Hereford'.

Adhuc pro illis qui fuerunt de querelâ nuper comitis Lancastriæ, de restitutione pariter faciendâ.

Ad vicecomites complurium comitatuum.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 22. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Glouc', salutem. Quia, in præsenti parliamento nostro, apud Westm' convocato, concordatum est per nos & prælatos, comites, barones, magnates, & communitatem regni nostri, ibidem existentes, quod omnes illi, qui tempore domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, de querelâ Thomæ tunc comitis Lancastr', fuerunt, ad prosequendum Hugonem le Despenser juniorem, & Hugonem le Despenser seniorem, rehabeant terras & tenementa sua, tam ea quæ habuerunt in dominico, quam in reversionibus; unà cum libertatibus, feodis, ballivis, officiis, advocationibus ecclesiarum, & omnibus aliis ad ea spectantibus, in Angliâ, Walliâ, & Hiberniâ, quæ, occasione dictæ querelæ, in manum dicti patris nostri, tanquam sibi forisfacta, capta & seisita fuerunt, in quorumcumque manibus terræ illæ & tenementa, libertates, feoda, ballivæ, officia, & advocationes devenerint, sive ad manus puerorum, infra ætatem existentium, sive aliorum, per feoffamentum, vel alio modo:

Necnon exitus & arreragia firmarum, de quibus præfato patri nostro responsum non fuit; ac etiam bona & catalla sua, adhuc inventa, & in manu nostrâ existentia, pro eo quod querela prædicta, in dicto parliamento nostro, per nos & totum parliamentum nostrum, bona & justa adjudicata est; & judicia versus illos, qui de dictâ querelâ fuerunt, reddita, penitus adnullata;

Tibi præcipimus quod terras & tenementa Willielmi de Kaerdiff, unà cum libertatibus, feodis, ballivis, officiis, & advocationibus, & aliis pertinentiis suis, in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, quæ, occasione dictæ querelæ, in manum dicti patris nostri capta fuerunt, in quorumcumque manibus devenerint, sive ad manus puerorum, infra ætatem existentium sive aliorum, per feoffamentorum, vel alio modo, sine dilatione in manum nostram resumas, & ea præfato Willielmo, unà cum exitibus & arreragiis firmarum, terrarum, & tenementorum eorumdem, de quibus dicto patri nostro non est responsum, & etiam bonis & catallis suis, si quæ in custodiâ tuâ existant, liberari facias, tenenda prout dicta terras & tenementa tenuit ante captionem prædictam; exceptis terris quæ fuerunt Templariorum, quæ in manum dicti patris nostri, certis ex causis, capta fuerunt:

Volumus enim te, firmarios & custodes, terrarum & tenementorum eorumdem, indè erga nos exonerari.

Intentionis tamen nostræ & concilii nostri non existit, quod illi de querelâ prædictâ, qui terras & tenementa sua vendiderunt, remiserunt, seu quietum clamaverunt spontaneâ voluntate suâ, ad terras & tenementa illa, sic vendita, per istam concordiam restituantur.

Teste Rege, apud Westm', xvii. die Februarii.

Per petitionem de concilio.

Eodem modo mandatum est vicecomitibus subscriptis, pro subscriptis; videlicet,

Vicecomiti Kanc', pro Margareta quæ fuit uxor Bartholomæi de Badlesmere.
Vicecomiti Eborum,
Vicecomiti Essex',
Vicecomiti Norff', } pro Alicia quæ fuit uxor Warini de Insula.
Vicecomiti Sussex', pro Nicholao de la Beche.
Vicecomiti Oxon', pro Thoma Blaket.
Vicecomiti Wiltes', pro Willielmo Fiuz Waryn.
Vicecomiti Wiltes', pro Willielmo de Keynes.
Vicecomiti Berks', pro Johanne de la Rynere.
Vicecomiti Essex', pro Johanne de Goldyngton.
Vicecomiti Essex', pro Johanne de Wroxhale.
Vicecomiti Bedf', pro Willielmo fiuz Waryn.
Vicecomiti Buks', pro Johanne de Goldyngton.
Vicecomiti Norff' & Suff', pro Thoma Roscelyn.
Vicecomiti Glouc', pro Johanne de Acton.
Vicecomiti Buks', pro Johanne Blaket.
Vicecomiti Eborum, pro Laurentio de Hek.
Vicecomiti Dors', pro Rogero de Percy.
Vicecomiti Wiltes', pro eodem.
Vicecomiti Berks', pro Edmundo Danvers.
Vicecomiti Glouc', pro Radulpho de Farlegh.
Vicecomiti Essex', pro Roberto de la Lee de Reyndon.
Vicecomiti Oxon', pro Thomâ de Gurney.
Vicecomiti Oxon' & Berks', pro Johanne Mautravers juniore.
Vicecomiti Somers' & Dors', pro eodem.
Vicecomiti Wiltes', pro eodem.
Vicecomiti Salop, pro Rogero de Cheyne.
Rogero de Mortuomari, justiciario Walliæ, vel ejus locum tenenti, pro eodem Rogero.
Vicecomiti Salop, pro Willielmo de Eggedon.
Vicecomiti Lancastr', pro Ricardo de Holand.
Vicecomiti Staff', pro Johanne de Stretfeld.
Vicecomiti Somers', pro Johanne de Acton.
Vicecomiti Norht', pro Nicholao de Turvill'.
Vicecomiti Buks', pro eodem Nicholao.
Rogero de Mortuomari, justiciario Walliæ, vel ejus locum tenenti in Northwalliâ, pro Kenwrukco Jerwardesbrother de la chaumbre.
Vicecomiti Hertford', pro Rogero de Mortuomari.
Vicecomiti Suthton, pro Johanne de Acton.
Vicecomiti Glouc', pro eodem Johanne.
Vicecomiti Suff',
Vicecomiti Cantebr', } pro Johanne de Goldyngton.
Vicecomiti Dors',
Vicecomiti Wiltes', } pro Johanne de Wroxhale.
Vicecom' Devon, pro Johanne Wylyngton.
Vicecomiti Kanc', pro Johanne de Bourne.
Majori & vicecom' London', pro Johanne de Bourne.
Vicecomiti Glouc', pro Howelo ap Howeli.
Vicecomiti Eborum, pro Johanne de Clyf.
Magistro Reso ap Howel, justiciario Suthwalliæ & Westwalliæ, pro Alinâ quæ fuit uxor Johannis de Moubray.
Vicecom' Wygorn', pro Galfrido Dabetoft.
Vicecomiti Norhton', pro Alinâ quæ fuit uxor Johannis de Moubray.
Vicecom' Eborum, pro Nicholao de Hewyk.
Vicecom' Lincoln',
Vicecom' Leycestr',
Vicecom' Norhton', } pro Johanne de Eynill, de Austan.
Vicecomiti Glouc', pro Richardo de Burgh.
Vicecomiti Sussex, pro Rogero Atte Watre.
Vicecom' Hertf',
Vicecom' Gloucestr',
Viceoom' Staff',
Vicecom' Wiltes', } pro Isoldâ quæ fuit uxor Hugonis Daudeleye.
Vicecomiti Somers', pro Clemente de Meer.
Vicecomiti Eborum, pro Richardo filio Germani de Eborum.
Vicecomiti Eborum, pro Johanne filio Johannis de Moubray.
Vicecomiti Bucks', pro Bartholmeo de Burghasse.
Vicecomiti Kanc', pro eodem Bartholomeo.
Vicecomiti Kanc', pro Johanne Colepeper de Lynlegh.
Vicecomiti Sussex, pro eodem Johanne.
Vicecomiti Hertf', pro Willielmo le Baud.
Vicecomiti Essex', pro eodem Willielmo.
Vicecom' Norhton',
Vicecom' Salop',
Vicecom' Staff', } pro Johanne de Sutton.
Vicecomiti Somers', pro Willielmo Faukenberge.
Vicecomiti Wiltes', pro Willielmo fiuz Waryn.
Vicecom' Cumbr', pro Richardo de Richemund.
Vicecom' Wiltes',
Vicecom' Essex', } pro Hugone Daudele juniore.
Vicecomiti Middl', pro Johanne de la Beche.
Vicecomiti Surr', pro eodem.
Vicecomiti Eborum, pro Johanne le Botiller.
Vicecom' Eborum, pro Willielmo de Gayton.
Vicecom' Wygorn, pro magistro Richardo le Ken de Clebury.
Vicecom' Salop, pro eodem.
Vicecom' Buks', pro Roberto de Veer.
Vicecom' Essex' & Hertf', pro Sarrâ quæ fuit uxor Johannis de Patemere.
Vicecom' Essex, pro Henrico Gernet.
Vicecom' Essex', pro Elizabethâ quæ fuit uxor Johannis Joce.
Vicecomiti Salop', pro Willielmo de la Haye.
Vicecomiti Somers', pro Radulpho de Farle.
Vicecomiti Eborum, pro Johanne de Monemuth.
Vicecom' Eborum, pro Adam filio Adæ de Irland.
Vicecom' Somers', pro Clemente del Mere.
Vicecom' Suff', pro Petro de Denarston.
Roberto de Kendale, nuper constabulario Dovorr' & custodi Quinque Portuum, pro Margeriâ relictâ Johannis de Chaumpaigne, dominâ Insulæ de Herceye, sorore Thomæ Roscelyn, in com' Kanc'.
Vicecomiti Berks', pro Johanne de la Beche.
Vicecom' Eborum,
Vicecom' Wiltes',
Vicecom' Notingh',
Vicecom' Warwic',
Vicecom' Rotel',
Vicecom' Bed' & Bucks',
Vicecom' Norhton',
Vicecom' Lincoln', } pro Johanne Crumbwell.

Vicecom' Kanc', pro Adam Wy..
Vicecom' Salop', pro Willielmo de la Hay.
Majori & vicecom' London', pro Margaretâ quæ fuit uxor Bartholomei de Badelesmere.
Vicecom' Essex',
Vicecom' Suff', } *pro Johanne de Chelmesford'.*
Vicecom' Norht', pro Johane de Insula, de Burghlee.
Vicecom' Bucks,
Vicecom' Wiltes',
Vicecom' Norhton',
Vicecom' Salop',
Vicecom' Bedf',
Vicecom' Sussex',
Vicecom' Suff',
Vicecom' Hertford',
Vicecom' Essex', } *pro Margareta quæ fuit uxor Bartholomei de Badelesmere.*
Vicecom' Rotel', pro Johanne de Insula.
Vicecom' Cantebr',
Vicecom' Lincoln',
Vicecom' Norff',
Vicecom' Essex'; } *pro Roberto Walkefare.*
Vicecom' Norff', pro Simone de Congham.
Vicecom' Warwic', pro Saero de Rocheford.
Vicecom' Gloucestr',
Vicecom' Wygorn', } *pro Rogero Mayel.*
Vicecom' Suthton',
Vicecom' Glouc',
Vicecom' Cantebr', } *pro Johanne Giffard, de Weston*
Vicecom' Somers', pro Johanne de Ralegh, de Nettlecoumbe.
Vicecom' Staff', pro Roberto de Whitefeld.
Vicecom' Buk', pro Johanne Fokeram.
Vicecom' Devon', pro Johanne de Wroxhale.
Vicecom' Bed', pro Richardo de Pertenhall.
Vicecom' Staff', pro Galfrido de Walcote.
Vicecom' Hert', pro Johanne de Lanum.
Vicecom' Essex', pro Johanne de Ryvers.
Vicecom' Staff', pro Jerwardo de la Chaumbre.
Vicecom' Derb', pro eodem Jerwardo.
Vicecom' Derb', pro Willielmo de Bredon.
Vicecom' Cornub', pro Johanne de Wylyngton.
Vicecom' Hertf', pro Stephano de Bassyngburn.
Vicecom' Salop', pro Rogero de Buterleye.
Vicecom' Bed', pro Johanne le Wodeward, de Pertenhall.
Vicecom' Hereford', pro Johanne de Devenryn.
Vicecom' Salop' & Wygorn', pro Johanne de Leybourn.
Vicecom' Canc', pro Henrico de Leybourn.
Vicecom' Rotel',
Vicecom' Lincoln',
Vicecom' Oxon' & Berk',
Vicecom' Norhton',
Vicecom' Devon',
Vicecom' Staff',
Vicecom' Suthon',
Vicecom' Norff' & Suff',
Vicecom' Gloucestr',
Vicecom' Cantebr' & Hunt',
Vicecom' Bed' & Buk', } *pro Hugone Daudele & Margareta uxore ejus.*
Vicecom' Devon', pro Roberto de Prestbury.
Vicecom' Norff' & Suff', pro Humfrido de Bohoun.
Vicecom' Oxon' & Berks, pro Johanne le Rous.
Vicecom' Kanc', pro Elizabethâ de Burgo.
Vicecom' Glouc', pro Johanne le Rous.
Vicecom' Warwic', pro Richardo Lymesy.
Vicecom' Glouc', pro Thoma de Berkeleye.
Vicecom' Wiltes', pro Philippo de la Beche.
Vicecom' Cantebr',
Vicecom' Lincoln',
Vicecom' Norff',
Vicecom' Essex', } *pro Roberto Walkfare.*
Vicecom' Rotel', pro Johanne de Insulâ.
Vicecom' Norff', pro Simone de Congham.
Vicecom' Oxon', pro Richardo Willemescote.
Vicecom' Oxon', pro Johanne de Brumpton.
Vicecom' Salop', pro Hugone de Chenne.
Vicecom' Salop', pro Philippo de Chenne.
Vicecom' Lincoln', pro Thoma de Kent de Donecastr'.
Vicecom' Sussex',
Vicecom' Warr', } *pro Alina quæ fuit uxor Johannis de Moubray.*
Vicecom' Salop',
Vicecom' Hereford',
Vicecom' Oxon',
Vicecom' Berks',
Vicecom' Wygorn', } *pro Rogero de Mortuomari de Wyggemore.*
Justiciario Regis Hiberniæ, vel ejus locum tenenti, pro eodem Rogero.

Vicecom' Lincoln', pro Willielmo Moigne clerico.
Vicecom' Dors', pro Johanne de Stoklond.
Vicecom' Wiltes', pro Richardo de Wambergh.
Vicecom' Sussex', pro Henrico de Leybourn.
Vicecom' Norhton', pro Richardo de Burscogh.
Vicecom' Wygorn',
Vicecom' Warr', } *pro Thoma Blauncfrount.*
Vicecom' Glouc', pro priore de Lantony.
Vicecom' Oxon', pro Jacobo de Ispaniâ, decano liberæ capellæ de Castro Pontefracti, clerico comitis Lancastr'.
Vicecom' Staff', pro Willielmo Curteys de Tuttebury.
Vicecom' Hertford', pro Stephano de Bassyngburn.
Vicecom' Leycestr', pro Johanne Curteys de Desford.
Vicecom' Kanc', pro Thoma Blakebrok.
Justiciario Hiberniæ, vel ejus locum tenenti, pro Willielmo de Okelee.
Vicecom' Suthton, pro Johanne de Rameseye de Appelshawe.
Vicecom' Eborum, pro Johanne Bele de Pontefracto.
Vicecom' Wiltes', pro Gilberto de Botes.
Vicecom' Gloucestr', pro Radulpho Bluet.
Vicecom' Norhton', pro Gervasio de Holwaye.
Vicecom' Oxon', pro Johanne Bereberd.
Vicecom' Surr', pro Elizabethâ de Burgo.
Vicecom' Bed', pro Hugone Daudele & Margareta uxore ejus.
Vicecom' Eborum, pro Philippo Darcy.
Vicecom' Wiltes', pro Radulpho de Farle.
Vicecom' Wiltes', pro Johanne Kyngeston.
Vicecom' Devon', pro eodem Johanne.
Vicecom' Notingh',
Vicecom' Staff',
Vicecom' Berks', } *pro Johanne de Sutton.*
Vicecom' Dors', pro Roberto de Neuburgh.
Vicecom' Dors', pro Johanne de Whitefeld.
Vicecom' Glouc', pro Isabellâ quæ fuit uxor Petri Crok.
Vicecom' Lincoln', pro Aliciâ quæ fuit uxor Johannis Haunsard.
Vicecom' Dors', pro Willielmo de Whitefeld.
Vicecom' Berks, pro Edmundo Danvers.
Vicecom' Eborum, pro Johanne filio Johannis de Moubray.
Vicecom' Eborum, pro Willielmo de Ros de Ingmanthorp.
Vicecom' Eborum, pro Waltero de Carleton.
Vicecom' Oxon', pro Johan' de Brumpton.
Vicecom' Wiltes', pro Richardo de Wambergh.
Vicecom' Leycestr', pro Simone de Bereford.
Vicecom' Glouc', pro Radulpho Bluet.
Vicecomitibus London', pro Edmundo le Lorymer.
Vicecom' Glouc', pro Thoma de Hunteleye.
Vicecom' Cant', pro Bogone de Knovill.
Vicecom' Somers',
Vicecom' Wygorn',
Justic' Walliæ, } *pro Margareta quæ fuit uxor Edmundi de Mortuomari.*
Vicecom' Oxon', pro Thoma Blaket.
Vicecom' Gloucestr', pro Thomâ de Huntleye.
Vicecom' Gloucestr',
Vicecom' Oxon',
Vicecom' Wiltes', } *pro Rogero Banent.*
Vicecom' Wiltes', pro Henrico Burry.
Vicecom' Berks', pro Roberto de la Beche.
Vicecom' Surr' & Sussex', pro Thomâ filio Petri de Brewosa.
Vicecom' Wiltes', pro Willielmo Bouenfaunt.
Vic' Wygorn', pro Johanne de Sutton.
Willielmo Trussel, escaetori citra Trentam, vel ejus locum tenenti in com' Wiltes', pro Philippo de la Beche, quia idem Philippus est vicecomes.
Justiciario Walliæ vel ejus locum tenenti in Northwalliâ, pro Jorwardo le Chaumberleyn.
Vicecom' Lincoln', pro Willielmo de Skelton.
Vicecom' Wiltes', pro Roberto de Ruyton.
Vicecom' Salop', pro Philippo de Monte Gomery.
Justiciario Hiberniæ vel ejus locum tenenti, pro Elizabethâ de Burgo.
Vicecom' London', pro Hugone Daudeleye.
Vicecom' Eborum, pro Michaele de Roseles.
Vicecom' Eborum, pro Roberto de Knaresburgh.
Vicecom' Hertford', pro Johanne le Botiller.
Vicecom' Wiltes', pro Bogone de Knovill.
Vicecom' Glouc', pro eodem Bogone.
Vicecom' Berks', pro Petro de Burfeld.
Vicecom' Wiltes', pro Johanne de la Beche.
Vicecom' Berks', pro Thoma de Berkele.
Vicecom' Buks', pro Johanne Blaket.
Vicecom' Lincoln',
Vicecom' Eborum,
Vicecom' Sussex', } *pro Elizabethâ de Burgo, quæ fuit uxor Rogeri Damori.*
Vicecom' Sussex', pro Nicholao de la Beche.

Pro Isabella Reginâ, ad debita solvenda.

A. D. 1327.—An. 1 Edw. III.

Liberat. 1 Edw. III. m. 12. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Mandamus vobis quod, dilecto clerico nostro Johanni de Oxindon, custodi garderobæ Isabellæ Reginæ Angliæ, matris nostræ carissimæ, viginti milia librarum, ad debita ipsius matris nostræ, in quibus ipsa tam in partibus ultramarinis quam cismarinis, ex diversis causis obligatur, indè solvenda, juxta tenorem brevis domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, De Liberate, quod penes vos residet, ad scaccarium nostrum.

Teste Rege, apud Westm', xix. die Februarii.

De decimâ de minutis beneficiis in Hibernia, non exigendâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III. Claus. 1 Edw. II. p. 1. m. 13. in Turr. Lond.

REX, decano & capitulo ecclesiæ Sancti Patricii Dublin', collectoribus decimæ biennalis clero Hibern' per dominum summum Pontificem, ad opus domini nuper Regis Angl', patris nostri, impositæ, salutem.

Cum nuper dictus pater noster vobis mandâsset, quod de minutis beneficiis ecclesiasticis tocius Hibern', valorem sex marcarum non excedentibus, nisi eisdem beneficiis incumbentes alibi beneficiati extitissent, nullam exigeretis decimam, seu levaretis; ac jam intellexerimus, quod vos, non obstante mandato dicti patris nostri predicto, hujusmodi decimam de minutis beneficiis, que valorem sex marcarum non excedunt, exigitis; licet beneficia illa tenentes alibi beneficiati non existant; in ipsorum prejudicium non modicum & gravamen:

Vobis mandamus firmiter injungentes, quod de hujusmodi minutis beneficiis decimam aliquam nullatenus exigatis; et si quid indè levaveritis, illud eis à quibus levatum fuerit, restitui faciatis; ne clamor ad nos amplius perveniat ex hâc causâ.

T. R. apud Westm', xix. die Febr'.

Pro aliis, de præfatâ querelâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III. Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 21. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Wiltes', salutem. Quia, in præsenti parliamento nostro apud Westm' convocato, per nos & prælatos, comites, barones, magnates, & communitatem, regni nostri ibidem existentes, est, inter alia concordatum, quod omnes illi, qui tempore domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, de querelâ Thomæ, tunc comitis Lancastr', fuerunt ad persequendum Hugonem le Despenser seniorem, & Hugonem le Despenser juniorem, rehabeant terras & tenementa sua, ac firmas & omnimodos redditus suos, unà cum arreragiis eorumdem (de quibus dicto patri nostro responsum non fuit) tam ea quæ occasione dictæ querelæ in manus dicti patris capta & seisita fuerunt, quam ea quæ in manus suas capta non fuerunt, in quorumcumque manibus retenta fuerint:

Et quod de eisdem terris & tenementis, firmis ac redditibus, unà cum arreragiis eorumdem, per vicecomites nostros, in quorum ballivis prædicta terræ, tenementa, firmæ, & redditus fuerint, restituantur;

Tibi præcipimus quod Willielmo fitz Waryn, omnia terras & tenementa sua, ac firmas & redditus prædicta, unà cum arreragiis eorumdem, de quibus dicto patri nostro non fuit responsum, tam ea quæ in manus ejusdem patris nostri ratione querelæ prædictæ capta fuerunt, quam ea quæ capta non fuerunt, in quorumcumque manibus retenta fuerint (terris quæ fuerunt Templariorum exceptis) sine dilatione habere facias.

Teste Rege, apud Westm', xxii. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo mandatum est vicecomitibus subscriptis pro subscriptis, videlicet,

Vicecomiti Warr', pro Thomâ de Blancfrount.
Vicecom' Wygorn', pro Galfrido Dabitoft.
Vicecom' Salop', pro Johanne de Leyburn.
Vicecom' Buk', pro Johanne Blaket.
Vicecom' Salop', pro Thomâ Ace.
Vicecom' Glouc', pro Richardo de la Ryvere.
Vicecom' Glouc', pro Johanne Devereus.
Vicecom' Salop', pro Rogero de Binterleyé.
Vicecom' Notingh', pro Thoma de Saundeby.
Vicecom' Cantebr', pro Johanne de Wroxhale.
Vicecom' Eborum, pro Begone de Baions.
Vicecom' Northumbr', pro eodem Begone.
Vicecom' Glouc', pro Radulpho Dapetot.
Vicecom' Wiltes', pro Richardo de Wambergh.
Vicecom' Berk', pro Johanne de la Beche.
Vicecom' Eborum, pro Willielmo de Ros de Ingmanthorp.

Ad custodes quarundam terrarum, pro Margareta quæ fuit uxor Bartholomæi de Badelesmere, & aliis de querelâ antedictâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III. Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 21. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi Radulpho Basset, custodi quorumdam terrarum & tenementorum, in comitatu Rotel', in manu Regis existentium, salutem.

Quia, in præsenti parliamento nostro apud Westm' convocato, concordatum est per nos, & prælatos, comites, barones, magnates, & communitatem regni nostri, ibidem existentes, quod omnes illi, qui tempore domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, de querelâ Thomæ, tunc comitis Lancastr', fuerunt, *&c. prout supra, usque hæc verba, viz.*

Vobis mandamus quod Margaretæ, quæ fuit uxor Bartholomæi de Badelesmere, omnes exitus de terris & tenementis suis, quæ occasione querelæ prædictæ capta fuerunt in manum dicti patris nostri, de tempore quo custodiam eorumdem habuistis, per vos perceptos; ac arreragia firmarum, terrarum & tenementorum illorum; necnon bona & catalla ejusdem Margaretæ, adhuc in custodiâ vestrâ existentia, liberetis, habenda in formâ prædictâ; volumus enim vos indè erga nos exonerari.

Teste Rege, apud Westm', xxii. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo mandatum est custodibus subscriptis, pro subscriptis; videlicet,

Roberto de Aston, nuper custodi quarumdam terrarum & tenementorum in comitatu Glouc', in manu Regis existentium,
Rogero de Gulden, nuper custodi quarumdam, &c. in comitatu Somers', in manu Regis existentium,
Executoribus Richardi de la Marche, nuper firmarii de Portbury & Bedemunstr' in eodem comitatu,
Johanni de Frilaunde, nuper custodi quarumdam, &c. in com' Glouc', &c. in manu Regis existentium,
— *pro Thoma de Berkele.*

Roberto de Aston, nuper custodi quarumdam, &c. in comitatu Glouc', in manu Regis existentium,
Rogero de Guldon, nuper custodi quarumdam, &c. in com' Somers', in manu Regis existentium,
— *pro Mauritio de Berkele.*

Roberto de Aston, nuper custodi quarumdam, &c. in com' Glouc', in manu Regis existentium, pro Johanne de Berkele.

Executoribus Richardi de la Marche, nuper firmar' de Portebury & Bedemunstr' in comitatu Somers', pro executoribus testamenti Mauritii de Berkele.

Willielmo Marescal, nuper constabulario castri Regis Walyngford', pro executoribus testamenti Mauritii de Berkele.

Custodi terrarum & tenementorum in partibus de Bleyneneby,
Custodi terrarum & tenementorum in partibus de Usk,
Custodi terrarum & tenementorum in partibus de Breghheynok,
Custodi terrarum & tenementorum in partibus de Gower,
— *pro magistro Reso ap Howel.*

Custodi terrarum & tenementorum in partibus de Usk, pro Radulpho Bluet.

Custodibus terrarum & tenementorum in com' Northumbr' in manu Regis existentium, pro Johanne filio Johannis de Eure.

Rogero Carlos, custodi quarumdam terrarum & tenementorum in com' Salop' in manu Regis existentium, pro Hugone de Mortuomari.

Henrico de Cobeham, nuper custodi quarumdam terrarum & tenementorum, com' Kanc' & Sussex', in manu Regis existentium, pro Johanne Colepeper de Lynlegh.

Alano de Cherleton, custodi castri & terrarum de Monte Gomery, pro magistro Richardo le Ken de Clebury.

Henrico de Cobeham, custodi quarumdam terrarum & tenementorum in com' Kanc' in manu Regis existentium, pro Thomâ de Blakebrok.

Custodibus terrarum & tenementorum in episcopatu Dunolm', pro Johanne filio Johannis de Eure.

Henrico de Hockele, custodi quarumdam terrarum & tenementorum in com' Warr' in manu Regis existentium, pro Margareta quæ fuit uxor Bartholomei de Badelesmere.

Ad thesaurarium, de pœnis & cæteris redemptionibus, illis de sæpedictâ querelâ relaxandis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 21. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Quia, in præsenti parliamento nostro, apud Westm' convocato, per nos & prælatos, comites, barones, magnates, & communitatem regni nostri, ibidem existentes, est, inter alia, concordatum quod omnes illi, qui tempore domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, de querelâ Thomæ, tunc comitis Lancastr', fuerunt ad persequendum Hugonem le Despenser seniorem, & Hugonem le Despenser juniorem, rehabeant terras & tenementa sua, cum pertinentiis suis, quæ occasione dictæ querelæ in manus dicti patris nostri, tanquam sibi forisfacta, capta & seisita fuerunt, unà cum exitibus, & arreragiis firmarum, de quibus dicto patri nostro responsum non fuit:

Et quod fines pro transgressionibus, obligationes, recognitiones, pœnæ, & redemptiones, in cancellariâ dicti patris nostri, occasione querelæ prædictæ, facti, cancellentur & adnullentur:

Quodque ipsi, de querelâ prædictâ, brevia de cancellariâ nostrâ, ad scaccarium nostrum, & alias placeas nostras (ubi hujusmodi fines, obligationes, recognitiones, pœnæ, & redemptiones, facti fuerunt) ad eosdem fines, obligationes, recognitiones, pœnas, & redemptiones, adnulland', pro eo quod querela prædicta, in dicto parliamento nostro, per nos & totum parliamentum nostrum, bona & justa adjudicata est, & judicia, versus illos, qui de dictâ querelâ fuerunt, reddita, penitus adnullata:

Vobis mandamus quod Howelo ap Howel, qui pro eo quod de dictâ querelâ fuit, finem fecit cum dicto patre nostro, in cancellariâ suâ, per quingentas libras pro vitâ suâ salvandâ, & terris & tenementis suis rehabendis; & indè in eâdem cancellariâ certos invenit manucaptores de eo, quod de summâ prædictâ adhuc restat solvend,' ad dictum scaccarium exonerari, ipsumque Howelum, & manucaptores suos prædictos indè quietos esse faciatis:

Et districtionem, si quam eis eâ occasione fieri feceritis, sine dilatione relaxari faciatis eisdem; nos enim recognitionem & manucaptionem prædictas in cancellariâ nostrâ fecimus adnullari, juxta concordiam supradictam.

Teste Rege, apud Westm'.

Consimiles litteras habent subscripti; videlicet,

Johanni de Countevill, per viginti libras.
Simon de Rale, per quadraginta libras.
Andreas de Crancombe, per quadraginta solidos.
Johannes Manduyt, per mille marcas.
Otto de Botringham, per mille marcas.
Johannes de Aldwincle, pro quadraginta solidis.

De potestate ad tractandum cum Rege Franciæ, super treugâ seu sufferentiâ guerræ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 30. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos, &c. salutem. Noverit universitas vestra quod, cùm nuper inter serenissimum principem, dominum nostrum & avunculum carissimum, dominum Karolum, Franciæ & Navarræ Regem, ex parte unâ, & dominum & patrem nostrum carissimum, dominum Edwardum, tunc Regem Angliæ illustrem, ex parte alterâ, multæ exhortæ fuissent dissensiones, discordiæ, contentiones, quæstiones, & querelæ, quæ nondum sunt sopitæ, de quo gravamur in immensum;

Nos (dimisso per dictum patrem nostrum regimine dicti regni nostri, & in nos translato) affectantes, cum domino Karolo, Rege Franciæ, domino & avunculo nostro præfato, super præmissis pacis tractatus inire, & firmam pacem inter dictum dominum Regem Franciæ, nos, regna prædicta, & utriusque regni subditos, vigere in futurum, de fidelitate & circumspectione venerabilium patrum dominorum Johannis Wynton', & Willielmi Norwycen', episcoporum; & dilectorum & fidelium nostrorum Johannis de Britanniâ, comitis Richemund', Johannis de Hanon', & Hugonis de Audeleye, consanguineorum nostrorum, plenam fiduciam optinentes, ipsos facimus, ordinamus, & constituimus veros & legitimos procuratores nostros, & nuncios speciales;

Dantes & concedentes eisdem, quatuor, tribus, & duobus eorum (quorum alter dictorum episcoporum sit unus), plenam & liberam potestatem, & speciale mandatum, pro nobis & aliis personis quibuscumque, pro quibus dictis procuratoribus nostris, quatuor, tribus, & duobus eorum, ut est dictum, expedire videbitur, cum domino Rege Franciæ prædicto, aut cum procuratoribus, sive nunciis ejusdem (specialem ad hoc habentibus potestatem), treugas, seu sufferentiam, sub quibuscumque formis, vel modis, quibus dicti procuratores nostri, quatuor, tres, vel duo eorum, ut est dictum, oportunum viderint, ineundi:

Et ipsas treugas, sive sufferentiam, vallandi, firmandi, & etiam roborandi; et omnia alia & singula faciendi, quæ in præmissis, ipsis procuratoribus nostris, quatuor, tribus, vel duobus eorum, ut est dictum, necessaria & utilia videbuntur:

Ratum habentes, & habituri quicquid per dictos procuratores nostros, quatuor, tres, aut duos eorum, ut est dictum, in formâ prædictâ gestum, actum, factum, seu procuratum fuerit in præmissis; & hoc omnibus (quorum interest, vel interesse poterit) significamus per has literas nostras patentes, sigilli nostri munimine roboratas.

Dat' apud Westm', xxii. die Februarii, anno Domini M°. CCC^mo^. vicesimo sexto, regni verò nostri primo.

De potestate ad tractandum, super controversiis quibuscunque cum dicto Rege.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 30. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos, &c. salutem. Noverit universitas vestra quod, cum nuper intèr serenissimum principem dominum nostrum, &c. *ut supra usque ibi*, procuratores nostros & nuncios speciales; *tunc sic*, dantes & concedentes eisdem, quatuor, tribus, & duobus eorum (quorum alter dictorum episcoporum sit unus) generalem, plenam & liberam potestatem, & mandatum speciale, nomine nostro, tractandi cum dicto domino Karolo, Rege Franciæ, aut cum procuratoribus, seu nunciis ejusdem (specialem ad hoc potestatem habentibus), super omnibus & singulis discordiis, guerris, litibus, controversiis, causis, quæstionibus, dampnis, injuriis, petitionibus, & actionibus, realibus & personalibus, atque mixtis, quæ fuerunt, & sunt, vel esse possunt, inter dictum dominum Regem Franciæ, & patrem nostrum supradictum, & nos, occasione quâcumque:

Ac tractatum hujusmodi quâcunque firmitate vallandi, petendi, stipulandi, recipiendi, retinendi, paciscendi, componendi, transigendi, concordandi, & conveniendi, ac omnia alia & singula faciendi, quæ sunt pacis & concordiæ, & ad plenam pacem & concordiam valeant pertinere, & quæ nos faceremus, vel facere possemus, si præsentes essemus:

Etiam, si mandatum exigant speciale, volentes omnia & singula, necessaria & utilia, ad faciendum & complendum præmissa & quodlibet præmissorum, pro specialiter expressis & enumeratis, haberi:

Promittentes ipsuper, pro nobis & hæredibus nostris, ratum & firmum habere & habituri, quicquid per dictos procuratores & nuncios nostros, quatuor, tres, vel duos eorum (quorum alter ipsorum episcoporum sit unus, ut est dictum in formâ superiùs expressâ), gestum, actum, & factum, seu etiam procuratum fuerit, in præmissis, & quolibet præmissorum; super quibus approbandis, tenendis, servandis, faciendis, & complendis, nos & hæredes nostros, & bona nostra omnia, obligamus:

Et hoc omnibus, quorum interest, vel interesse potest, aut poterit in futurum, significamus per has litteras nostras patentes, sigilli nostri munimine roboratas.

Dat' ut supra, anno, &c. ut supra.

Ad tractandum de rancoribus remittendis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 30. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos, &c. salutem. Noverit universitas quod, cum nuper inter serenissimum principem, dominum nostrum, &c. *ut supra usque ibi*, & nuncios speciales, *tunc sic*.

Dantes eisdem, quatuor, tribus, aut duobus eorum, si omnes simul non concurrant (quorum alter dictorum episcoporum sit unus), plenam & liberam potestatem, ac speciale mandatum, rancores, indignationes, & malivolentias, omnibus & singulis personis ducatûs nostri Aquitaniæ, quæ, durante dissensione seu guerrâ inter magnificum principem dominum nostrum & avunculum, dominum Karolum, Franciæ & Navarræ Regem illustrem, & dominum Edwardum, dominum & patrem nostrum, tunc Regem Angliæ illustrem, de parte ipsius domini nostri Franciæ extiterant, nomine nostro pardonandi, & etiam remittendi; necnon transgressiones, injurias, dampna & gravamina, domino nostro patri, tunc Regi Angliæ prædicto, & nobis per ipsos, vel eorum aliquem, seu aliquos, dicto tempore dissensionis, seu guerræ, qualitercumque illatas seu illata, factas seu facta, totaliter quietandi:

Ratum & firmum habentes & habituri, pro nobis & hæredibus nostris, quicquid dicti procuratores nostri, quatuor, tres, vel duo ipsorum, ut est dictum, nostro nomine in præmissis duxerint faciendum.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xxii. die Februarii, anno, &c. ut supra.

Ad tractandum super patientiâ præstandâ.

A. D. 1327. An. 1. Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 30. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. De circumspectione providâ & fidelitate probatâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilium patrum Johannis Wynton', & Willielmi Norwycen', episcoporum, Johannis de Britanniâ, comitis Richemund', Johannis de Hanoniâ, & Hugonis de Audele, consanguineorum nostrorum carissimorum, nunciorum nostrorum, ad tractandum cum serenissimo principe, domino nostro, & avunculo carissimo, domino Karolo, Franciæ & Navarræ Rege, de finali pace ineundâ, super dissensionibus, discordiis, contentionibus, quæstionibus, & querelis, inter ipsum & dominum E. nuper Regem Angliæ, patrem nostrum, in ducatû Aquitaniæ, & alibi, motis, ad partes Franciæ per nos destinatorum, plenam fiduciam optinentes; tractandi de patientiâ præfato Regi Franciæ, in castris, villis, terris, seu tenementis, in manu nostrâ, in partibus transmarinis existentibus, præstanda; et in eventu, quo tractatum & concordatum fuerit de patientiâ hujusmodi præstandâ, ad patientiam illam, sub modis & conditionibus, quibus tractatum & concordatum fuerit, nomine nostro, præstandam; & ad omnia & singula, quæ ad præstationem patientiæ prædictæ necessaria fuerint & oportuna, facienda, exequenda, & complenda, præfatis episcopis, comiti, Johanni, & Hugoni, quatuor, tribus, & duobus eorum, plenam tenore præsentium potestatem concedimus, & mandatum speciale:

Ratum & firmum habentes & habituri id, quod per prædictos nuncios nostros, quatuor, tres, vel duos eorum, nomine nostro, factum fuerit in præmissis. In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xxii. die Februarii, anno Domini M.CCC.XXVI. regni verò nostri primo.

Et mandatum est omnibus & singulis senescallis, constabulariis, majoribus, juratis, custodibus villarum, castrorum, & aliorum locorum in terrâ dicti Regis, in prædictis partibus transmarinis, ac fidelibus & subditis suis ibidem, quod omnibus & singulis, quæ per præfatos nuncios Regis, quatuor, tres, aut duos eorum, in præmissis tractata, ordinata, & concordata fuerint, de quibus per litteras patentes illorum nunciorum Regis, quatuor, trium, aut duorum eorum, eis constiterit, sicut mandatis Regis, obediant, pareant, & intendant; et quod hoc nullo modo omittant. In cujus, &c.

Dat' ut supra.

Et fuit ista littera patens.

Eodem modo mandatum est senescallo Vasconiæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit.

Dat' ut supra.

Et fuit ista littera patens.

Ad tractandum super amicitiâ & alligantiis cum Rege præfato.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 30. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Noveritis quòd nos ordinamus, facimus, & constituimus, per præsentes, venerabiles in CHRISTO patres,

Dominum Johannem, Dei gratiâ, Winton', &
Willielmum Norwicen', } *episcopos;*

ac dilectos & fideles nostros,

Johannem comitem Richemund',
Johannem de Henaud, &
Hugonem d'Audeleye,

quatuor seu tres eorumdem, dum tamen unùs illorum sit de episcopis antedictis, nostros veros & legitimos procuratores & nuncios speciales, ad tractandum, pro nobis & nomine nostro, cum excellentissimo principe domino Karolo, DEI gratiâ, Rege Franciæ & Navarræ, illustri, avunculo nostro carissimo, & quibuscumque deputandis ab eo, super quâcumque licitâ alligatione, confœderatione, & amicitiâ speciali, inter ipsum & nos faciendis, & innovatione seu renovatione, & observatione ipsarum, inter excellentissimos principes, Franciæ & Angliæ Reges illustres, aliàs factarum; & ad consentiendum eisdem; & ad jurandum in animam nostram, quod ipsas alligationes, confœderationes, & amicitias, ut præmittitur, faciendas & concordandas, innovandas & renovandas, fideliter observabimus & faciemus, quantum ad nos pertinet, seu poterit pertinere, fideliter observari: & etiam ad vallandum & firmandum præmissa, si opus fuerit, quâcumque aliâ firmitate; & ad omnia alia & singula facienda, excercenda, & expedienda quæ in præmissa & circa præmissa fuerint oportuna; etiam si mandatum exigant speciale: ratum, firmum & gratum habituri quicquid, per dictos procuratores & nuncios nostros, seu, ut præmittitur, quatuor aut tres eorum, actum, procuratum seu gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In quorum omnium testimonium has litteras nostras fieri fecimus patentes.

Dat' apud Westm', xxii. die Februarii, anno, &c. ut supra.

De pardonatione debitorum pro cardinalibus beneficiatis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 8. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Considerantes affectionem specialem quam venerabiles patres Romanæ ecclesiæ cardinales, in regno nostro beneficiati, ad coronam Angliæ hactenus habuerunt, & bonum locum, quem nostris antecessoribus ante hæc tempora tenuerunt, & nobis & hæredibus nostris tenere poterunt in futurò; pardonavimus eisdem cardinalibus omnimoda debita quæ nobis debentur de beneficiis suis, ratione decimarum & auxiliorum, per dominum summum Pontificem & ejus prædecessores, clero regni nostri, impositarum, & nobis seu antecessoribus nostris, per prælatos & clerum dicti regni nostri, concessarum, & quæ ab eis, per summonitionem scaccarii nostri, ad opus nostrum, exiguntur:

Et ideò vobis mandamus, quòd prædictos cardinales de omnibus hujusmodi debitis, ipsos ratione beneficiorum suorum prædictorum contingentibus, quæ ab eis, per summonitionem scaccarii prædicti, exiguntur, ad idem scaccarium exonerari, & quietos esse faciatis; & districtionem, si quam eis eâ occasione fieri feceritis, sine dilatione relaxari faciatis eisdem.

Teste Rege, apud Westm', xxiii. die Februarii.

Per breve de privato sigillo.

De comite Richemundiæ ad Franciam destinato.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 5. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto consanguineo & fideli suo, Johanni de Britanniâ comiti Richemund', salutem.

Cum, pro dissensionibus inter regna Franciæ & Angliæ motis, Domino concedente, sedandis, solempnes nuncios nostros ad præsentiam Regis Franciæ ordinaverimus destinare; inter quos nuncios vos ad hoc duximus nominandum:

Vobis mandamus quod, omnibus aliis prætermissis, versus partes Franciæ vos transfretatis, ad tractandum, cum dictis nunciis nostris, super negotiis antedictis:

Injungentes, ex parte nostrâ, illis quos nuper vobiscum, dum eramus dux ducatûs Aquitaniæ, antequam regni nostri gubernacula suscepimus, assignavimus ad liberandum hominibus de dicto ducatu, terras, & tenementa sua, in manu nostrâ existentia, quod ipsi vobiscum ad dictas partes Franciæ accedant, consilium suum, super negotiis dictum ducatum tangentibus, impensuri.

Et quod hoc nullatenus omittant.

Teste Rege, apud Westm', xxiii. die Februarii.

Per concilium.

De decem doliis vini, Mariæ amitæ Regis antea concessis, nunc confirmatis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 16. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi Benedicto de Fulsham, pincernæ nostro, salutem.

Cum dominus E. nuper Rex Angliæ, pater noster, decimo die Aprilis, anno regni sui decimo, in partem solutionis illarum centum marcarum quas Mariæ, sanctimoniali de Aumbresburi, sorori suæ, concesserat in subventionem sustentationis suæ, concesserit ei decem dolia vini, percipienda singulis annis per manus pincernæ sui qui pro tempore foret, vel ejus locum tenentis, in villâ nostrâ Suthampton', de rectâ prisâ suâ, in portu ejusdem villæ (videlicet, quodlibet dolium in valorem quadraginta solidorum), ad totam vitam ipsius sororis suæ, prout in litteris ipsius patris nostri patentibus, ei indè confectis, pleniùs continetur:

Nos, concessionem ipsius patris nostri supradictam acceptantes, vobis mandamus quòd eidem Mariæ id, quod ei à retrò est de dictis decem doliis vini annuis, de tempore quo pincerna dicti patris nostri & noster fuistis, & etiam eadem decem dolia vini ex nunc, singulis annis, quamdiu pincerna noster fueritis, habere faciatis; & nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Westm', xxiii. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

Ad Papam, pro canonizatione Thomæ nuper comitis Lancastriæ.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.
Rot. Rom. & Franc. 1 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

SANCTISSIMO in CHRISTO patri, domino Johanni, Divinâ Providentiâ; sacro Sanctæ Romanæ ac universalis ecclesiæ summo Pontifici, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, devota pedum oscula beatorum.

Cum, ad extollenda condignis laudibus, sanctorum merita, & veneratione celebri recolenda, cunctis fidelibus sit eò ferventiùs insistendum, quò per ipsorum suffragia, placato Summo Judice, peccatorum remissio faciliùs impetratur; ex hâc piâ meditatione, non autem ex sanguinis vel carnalitatis affectu, apostolicæ celsitudini, cui hujusmodi judicandi potestas est divinitùs attributa, publicam humiliter præsentamus lætitiam, ac effusam in ecclesiâ DEI divini muneris largitatem.

Ecce! Dominus DEUS noster, qui in sanctis suis semper est mirabiliter gloriosus, sidus novum, miri luminis splendore conspicuum, producensque cœlitùs multiplicis pacis radios salutares, felicis, videlicet, recordationis, dominum Thomam, quondam comitem Lancastr', nostrumque consanguineum carissimum, in Anglia suscitavit;

Qui, dùm rebus agebat humanis, honestus extitit, affabilis & benignus, justus, providus, & fidelis, piè compatiens, & misericorditer intelligens super pauperes & afflictos, ac Divini Nominis amore succensus, & in solidatate fidei confirmatus, quâdam floruit prærogativâ constantiæ singularis.

Nam statutis & ordinationibus regni Angliæ, secundum DEUM, pro utilitate rei publicæ, & defensione libertatis ecclesiæ, digesto regni consilio, rationabiliter promulgatis, juratus corporaliter & astrictus, promissam DEO fidem inviolabiliter tenuit, & insurgentes ex adverso, Regis & regni perfidos seductores, zelo justitiæ corripuit magnanimiter & contrivit.

Propter quod, ut in mari magno, ventis & procellis, minis & indignationibus expositus, oblocutionibus & mendaciis attritus, & plerumque fictis allectus blanditiis, nec cessit adversitatibus, nec peccatorum oleo mulcebatur; set, tanquam rota, regens & dirigens indirecta, inceptum suæ navigationis continuavit incessum, confidens semper de Superni Gubernatoris auxilio; & demùm, post plurima, atque longa, quæ sic in puritate spiritûs, & spe cœlestis retributionis, peregit, certamina, justus ab injustis, capitalem devotè subiit sententiam, & sic in Domino feliciter obdormivit.

Qui jam, velut fluvius, de loco voluptatis, ad irrigandum egrediens paradisum, in partes divisus, terram Angliæ, sancti sui sanguinis effusione rubricatam, rore cœlesti temperat salubriter & fœcundat; dùm, ad piam ejus invocationem, tot gloriosa, supra naturam, divinitùs fiunt miracula, & infinita salutis remedia, favente DEO, per ipsius preces & merita conceduntur.

Super quo fama celebris, conscendens, ex manifestis indiciis, laudabiliter in excelsum devotionem populorum, ad ipsius tumulum, in non modicâ multitudine, confluentium, in Domino confortat plurimùm & accendit.

Nè igitur tanta lucerna diutiùs lateat sub modio, set super candelabrum posita, lucem præbeat ampliorem, sanctitatem vestram (cui tantum negotium credimus divinitùs reservatum) humiliùs, quò possumus, exoramus quatenùs famam, tam publicam (quam vos verisimiliter latere non credimus) ex hiis nostris scripturis, si placuerit, assumentes, & ad inquirendum primo canonicè de veritate præmissorum, aliquibus viris idoneis auctoritatem impendentes apostolicæ potestatis, circa ipsum, probatis quæ sufficere poterint in hâc parte ad DEI honorem, & decorem ecclesiæ, exequi dignemini quod vestra decreverit sanctitas oportunum.

Dignè namque venerari debet ab hominibus, quem CHRISTUS tanta decoravit gloria sanctitatis.

Pro cujus quidem prosecutione negotii, dilectos nostros magistrum Walterum de Burle, sacræ paginæ professorem, dominum Willielmum Trussel, militem, ac magistrum Johannem de Thoresby, clericum, vestræ beatitudini recommendamus, & mittimus ad expeditionem congruam præmissorum.

Æternitas illa, à quâ fluunt tempora & momenta, vobis multiplicet successus prosperos & longævos.

Dat' London', ultimo die mensis Februarii.

Pro Jacobo le Botiller de Hiberniâ, de feodo consueto.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 1. in Turr. Lond.

REX, justiciario & cancellario suis Hiberniæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, vel eorum loca tenentibus, salutem.

Monstravit nobis dilectus & fidelis noster Jacobus le Botiller de Hiberniâ, filius & hæres Edmundi le Botiller de Hiberniâ, defuncti, qui de domino E. nuper Rege Angliæ, patre nostro, tenuit in capite, per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro exhibitam, quòd, cùm prisa vinorum in Hiberniâ (undè cognomen suum gerit, & ipse, & antecessores suis, de tempore, quo non extat memoria, gerebant) ad ipsum Jacobum pertineat; videlicet, de quâlibet navi, vinis venalibus carcatâ, infra terram prædictam, ad civitates Dublin', Drothda, Waterford, Cork & Lymeryk veniente, unum dolium vini ante malum, & unum aliud retro, pro quadraginta solidis, mercatoribus, quorum vina illa fuerint, solvendis:

De quâ quidem prisâ antecessores sui prædicti semper hactenus, à tempore prædicto, in dominico suo, ut de feodo, obierunt seisiti.

Et licet dominus E. nuper Rex Angliæ, pater noster, nuper cepisset homagium ipsius Jacobi de omnibus terris & tenementis, quæ præfatus Edmundus, pater suus, tenuit de ipso patre nostro in capite, die quo obiit: eaque sibi, per breve suum, justiciario Hiberniæ, qui tunc fuit, directum, mandâsset liberari:

Idem tamen justiciarius prisam de vinis prædictis (pro eo quod in brevi prædicto de prisâ hujusmodi non fit expressa mentio, set tantum de terris & tenementis) eidem Jacobo liberare hactenus distulit, in ipsius Jacobi grave dampnum, & exhæredationis periculum manifestum:

Super quo nobis supplicavit sibi, per nos remedium adhiberi;

Nos, volentes in hâc parte fieri quod est justum, vobis mandamus quod, inspectis inquisitionibus, de terris & tenementis, quæ fuerunt præfati Edmundi in Hibernia, die quo obiit post mortem ejusdem Edmundi, de mandato dicti patris nostri factis, & in cancellariâ suâ Hiberniæ retornatis, si vobis constare poterit quòd prisa, de vinis prædictis, inter terras & tenementa, in dictâ inquisitione contenta, extendebatur, & in manum dicti patris nostri capta fuit, tunc eidem Jacobo prisam illam liberari faciatis:

Et, si dicta prisa inter terras & tenementa illa non extendebatur, nec in manum ipsius patris nostri, per mortem dicti Edmundi, patris sui, capta non fuit, tunc vocatis coram vobis qui fuerint vocandi, & habitâ informatione per inquisitionem, vel alio modo, utrum præfatus Edmundus, pater ipsius Jacobi, fuit seisitus in dominico suo, ut de feodo, de prisâ prædictâ, die quo obiit, & eadem prisa, occasione mortis ejusdem, capta fuit in manum ipsius patris nostri; tunc eidem Jacobo de eâdem prisâ plenam seisinam habere faciatis; salvo semper jure nostro, & alterius cujuscumque.

Teste Rege, apud Westm', primo die Martii.

Per petitionem de concilio.

Pro Raymundo cardinali.

A. D. 1327.—An. 1 Edw. III.
Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 20. in Turr. Lond.

VENERABILIS pater Reymundus de Farges, sanctæ Mariæ Novæ diaconus cardinalis, decanus ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum, archidiaconus Leycestr', & persona ecclesiæ de Leek, qui in Romanâ curiâ moratur, habet litteras Regis de attornato in Anglia, sub nominibus magistri Johannis de Pinibus, archidiaconi Vasaten', & Johannis de Tarenta, canonici ecclesiæ beati Petri de Leghtredebury, sub alternatione, usque ad vicesimum nonum diem Julii proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Westm', iii. die Martii.

De potestate datâ, ad tractandum cum Roberto de Brus.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 19. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd nos, de fidelitate probatâ dilectorum & fidelium nostrorum,...., abbatis de Ryvall, & Ivonis de Aldeburgh, confidentes, ad concordandum cum Roberto de Brus, & deputandis ab eo, de certis die & loco, ad quos solempnes nuncii, tam pro nobis quam pro præfato Roberto conveniri possint, ad tractandum super finali pace, inter nos & præfatum Robertum, de guerris & discordiis, hinc indè motis, & super hiis, quæ ad hujusmodi pacem firmandum pertinere poterunt, plenam, eisdem abbati & Ivoni, tenore præsentium, committimus potestatem;

Promittentes nos ratum & firmum habituros ea, quæ per præfatos abbatem & Ivonem, tractata & concordata fuerint in præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', quarto die Martii.

Per ipsum Regem & concilium.

De potestate jurandi in animam Regis, super treugâ cum Roberto de Brus confirmandâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 19. in Turr. Lond.

REX omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd, cum nos, treugam, inter dominum E. nuper Regem Angliæ, patrem nostrum, pro se & subditis suis ex parte unâ, & Robertum de Brus, & adhærentes suos de Scotiâ, ex parte alterâ, nuper initam, usque ad certum tempus duraturam, per litteras nostras patentes acceptaverimus & approbaverimus, de fidelitate, dilecti nobis in CHRISTO, ... abbatis de Ryvall, & dilecti & fidelis nostri Ivonis de Aldeburgh, confidentes, dedimus eis, & eorum alteri, potestatem in animam nostram jurandi, de treugâ illâ, in omnibus suis articulis, in hiis quæ ad nos pertinent, firmandâ & observandâ.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro custodibus equorum hominum de Hanonia.

A. D. 1327.—An. 1 Edw. III.
Liberat. 1 Edw. III. m. 12. in Turr. Lond.

REX thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro, dilecto nobis, Adæ de Bridelyngton, viginti libras, pro custodibus equorum hominum de Hanoniâ, qui nuper, in comitivâ Isabellæ Reginæ Angliæ, matris nostræ carissimæ, & nostrâ, in Angliam venerunt, & qui appreciati in garderobâ nostrâ, liberati fuerunt pro tempore, quo equi prædicti in custodiâ dicti Adæ extiterunt.

Teste Rege, apud Westm', v[to] die Martii.

Per breve de privato sigillo.

De treugâ tredecennali, prius Scotis concessâ, per nunc Regem acceptatâ & approbatâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 19. in Turr. Lond.

LE Roi à toùz, &c. salutz. Sachez que nous avoms regarde les lettres Edward, n'adgaires Roi d'Engleterre, nostre treschier piere, d'une trewe, n'adgaires prise entre nostre dit piere, pur lui & ses submis d'une part, & Robert de Brus & ses aherdantz de Scoce, d'autre part, en les paroles que s'ensuent.

Edward, par la grace de DIEU, *&c. prout in anno* 1323 *de dat' xxx. Maii. usque hæc verba ; viz.*

Nous la dite trewe en chescun point agreoms & approvoms, & les dites lettres nostre dit piere acceptoms & confermoms, par cestes nôz lettres patentes. En tesmoignance, &c.

Don' a Westmonster, le sisme jour de Marcz.

De non molestando, occasione judicii super comitem Lancastriæ redditi.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 20. in Turr. Lond.

REX omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd domina Isabella, Regina Angliæ, mater nostra carissima, & nos, antequam regni nostri gubernacula suscepimus, indignationem versus dilectum & fidelem nostrum, Robertum de Malberthorp, occasione judicii, super Thomam nuper comitem Lancastr', per ipsum redditi, conceperamus: & jam per testimonium prælatorum, comitum, baronum, & aliorum fidedignorum acceperimus, quòd præfatus Robertus, judicium prædictum, per præceptum domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, cui resistere non audebat, & pro periculo corporis sui evitando, reddidit ;

Nos, ad hujusmodi testimonium considerationem habentes, de assensu eorumdem prælatorum, comitum, baronum & aliorum, in præsenti parliamento nostro existentium, pardonavimus præfato Roberto, quantum in nobis est, transgressionem quam fecit occasione redditionis judicii supradicti, & ipsum ad benivolentiam & pacem nostram duximus admittendum ; nolentes quòd prædictus Robertus, occasione præmissorum, in personâ suâ, terris, tenementis, bonis aut catallis suis, per nos, vel ministros nostros, seu alios quoscumque, futuris temporibus occasionetur, molestetur in aliquo, seu gravetur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', viii. die Martii.

Ad Papam, pro canonizatione Roberti de Winchelsey nuper archiepiscopi Cantuar'.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Rot. Rom. 1 Edw. III m. 4. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, &c. Cœlestis altitudo consilii, electorum merita, tam misericorditèr, quam justè, discernens, multitudinem dulcedinis suæ absconditam multifariè depromens, disponit mirificè de mercede.

Ecce! desiderantissime pater, quòd, felicis memoriæ, R. nuper Cantuar' archiepiscopus, qui, super fidei & veritatis fundamento firmatus, pressuras varias, contumelias, & injurias, pro ipsâ veritate sustinuit, disponente veritate, quæ DEUS est, variis miraculorum jam fulget insigniis, ut vitæ ipsius veritatem virtutum & operum veritas manifestet.

Hæc equidem attestatur ipsius in carne conversatio, in curiâ sanctitatis vestræ satis nota, hæc probat languidis innumeris sanitas restituta, hæc referimus, & deferunt in vestræ sanctitatis notitiam prælati & proceres regni nostri :

Supplicantes humiliter & devotè, quatinùs ut lapidem, tam pretiosum, ab hominibus reprobatum, à DEO autem electum, & vestris jam temporibus, piâ DEI miseratione, revelatum, ascribere dignetur beatitudo vestra cathalogo sanctorum venerando.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', viii. die Martii.

Pro clero episcopatûs Karliol'.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 12. in Turr. Lond.

REX thes' & baronibus suis de scaccario, salutem. Supplicavit nobis clerus episcopatûs Karlioli, per peticionem suam coram nobis & consilio nostro exhibitam, quod cum ipsi in diversis debitis de decimis biennali, trienali & annali progenitoribus nostris nuper concessis, ad scaccarium nostrum teneantur ; ipsique per frequentes accessus Scotorum in episcopatu predicto in tantum depauperantur, quod ad debita predicta solvenda non sufficiunt, velimus eidem clero debita predicta pardonare :

Et quia concessimus de graciâ nostrâ speciali communitati comitatuum nostrorum Cumbr' & Westmerl' pardonacionem omnium debitorum que nobis de temporibus progenitorum nostrorum quovismodo debentur, exceptis debitis pro victualibus domini E. nuper Regis Angl', patris nostri, per ipsos emptis, dictusque clerus de dictâ communitate existat.

Vobis mandamus quod predictum clerum de omnibus debitis, tam de dictis decimis quam de aliis quæ de temporibus progenitorum nostrorum debent, exceptis debitis pro victualibus predictis, ad scaccarium exonerari, & quietum esse faciatis ; juxta tenorem concessionis nostre supradicte.

T. R. apud Westm', viii. die Marcii.

Per petitionem de consilio.

Pro archiepiscopo Eborum, de cartâ Regis Athelstani; & de prisis vinorum restituendis.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 11. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi Benedicto de Fulsham, pincernæ suo vel ejus locum tenenti, in portu de Hull, salutem.

Cum nuper, ad prosecutionem venerabilis patris, W. archiepiscopi Eborum, Angliæ primatis, nobis suggerentis Athelstanum, quondam Regem Angliæ, progenitorem nostrum, per cartam suam, concessisse tunc archiepiscopo Eborum, & successoribus suis ibidem, omnes libertates in aquâ de Hull, quas cor cogitare posset, sive oculus videre:

Posteaque dominum H. quondam Regem Angliæ, proavum nostrum, per cartam suam, pro se, & hæredibus suis, concessisse Waltero Giffard, tunc archiepiscopo loci prædicti, quòd ipse, & successores sui haberent, & tenerent portum suum, & prisas suas ibidem, tam videlicet de vinis, quam de aliis mercandisis, ibidem venientibus, sicut Walterus de Grey, & alii prædecessores ipsius Walteri Giffard, portum illum & prisas illas liberiùs & quietiùs habuerunt:

Quodque, à tempore concessionis illius, prædecessores ipsius archiepiscopi, usque ad tempus concessionis dicti proavi nostri, prisas suas vinorum, in eâdem aquâ de Hull, eodem modo, quo dominus E. nuper Rex Angliæ, pater noster, & progenitores sui, Reges Angliæ, hujusmodi prisas, alibi in regno nostro, fecerunt & habuerunt:

Et extunc, usque ad tempus, quo Matheus Colombers, nuper pincerna domini E. quondam Regis Angliæ, avi nostri, tunc archiepiscopum loci prædicti indè impedivit, facere & habere consueverunt:

Et quòd idem nunc archiepiscopus, & alii prædecessores sui, prætextu impedimenti illius, à tempore ejusdem, de hujusmodi prisis, in eâdem aquâ faciendis & habendis, per pincernas dicti patris nostri, pluries impediti fuerunt:

Et præfatus pater noster, super præmissis volens certiorari, assignâsset dilectos & fideles nostros, Henricum le Scrope, Willielmum de Herle, Johannem de Denum, & Adam de Hoperton, tres vel duos eorum, ad inquirendum, per sacramentum proborum & legalium hominum de comitatu Eborum, per quos rei veritas meliùs sciri posset, super præmissis & aliis circumstantiis præmissa contingentibus, pleniùs veritatem:

Et per inquisitionem, indè, de mandato dicti patris nostri, coram præfatis Henrico & Adam, in præsentiâ Galfridi filii Hugonis, tunc ballivi villæ de Hull, ad hoc præmuniti, factam, & in cancellariâ ejusdem patris nostri retornatam, quam coram nobis & concilio nostro venire fecimus, est compertum quòd Walterus de Grey, quondam archiepiscopus Eborum, & prædecessores sui archiepiscopi loci prædicti, à tempore quo non extat memoria, ut de jure ecclesiæ suæ Eborum, portum suum, & prisas suas de vinis in aquâ de Hull venientibus;

Videlicet, percipiendo de quâlibet navi, deferente ultra viginti dolia vinorum, ad vendendum in aquâ prædictâ, duo dolia vini, unum, videlicet, dolium ante mastum & aliud retro mastum, solvendo pro quolibet dolio, sic priso, viginti solidos, tenuerunt & habuerunt usque ad annum domini H. Regis, proavi nostri, quinquagesimum primum:

Quo anno idem dominus H. Rex concessit Waltero Giffard, tunc archiepiscopo loci prædicti, quod ipse & successores sui imperpetuum haberent & tenerent dictum portum suum, & prisas suas in eâdem aquâ de Hull, tam de vinis quam de aliis mercandisis, ibidem venientibus, sicut prædictus Walterus de Grey & alii prædecessores ipsius Walteri Giffard, portum illum & prisas illas, liberiùs & quietiùs habuerunt:

Quodque prædictus Walterus Giffard, & successores sui, archiepiscopi ejusdem loci, à tempore concessionis prædictæ, portum illum, & hujusmodi prisas vinorum, pacificè habuerunt & tenuerunt, sicut dictus Walterus de Grey & prædecessores sui hujusmodi prisas vinorum habuerunt, usque ad annum regni domini Regis E. avi nostri, undecimum:

Quo anno quidam Matheus Columbers, tunc pincerna prædicti avi nostri, propter rancorem, erga Willielmum Wykkewane, tunc archiepiscopum loci prædicti, conceptum, prisas hujusmodi vinorum in aquâ prædictâ, in manum dicti avi nostri cepit, &, de injuriâ suâ propriâ, prædictum archiepiscopum de hujusmodi prisis percipiendis impedivit:

Prætextu cujus impedimenti, idem Willielmus Wykkewane archiepiscopus, & successores sui, à tempore ejusdem impedimenti hucusque, de hujusmodi prisis, in eâdem aquâ faciendis & habendis, per pincernas dictorum avi nostri & patris nostri, qui pro tempore fuerint, impediti fuerunt, & sic per vos adhuc existunt:

Quodque prædictus proavus noster, & præfatus pater noster, prisas illas in eâdem aquâ, à tempore ejusdem impedimenti, per ipsum Matheum sic appositi, hucusque habuerunt & tenuerunt:

Super quo præfatus nunc archiepiscopus, per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro exhibitam, nobis supplicavit ut ei restitutionem facere velimus de prisis supradictis.

Nos, ad cartam & inquisitionem prædictas considerationem habentes, ac pro eo quod vos in instanti parliamento nostro, coram nobis & dicto concilio nostro personaliter constitutus, nichil dixistis in contrarium, nisi quod invenistis nos seisitos; & Stephanus de Abyndon, ac Walterus Waldeshef, nuper pincernæ dicti patris nostri, quibus, per diversa brevia dicti patris nostri, ad informandum & certificandum concilium suum super præmissis, mandatum fuit, nichil certificârunt quod in contrarium præmissorum existit, nisi quod invenerunt progenitores nostros indè seisitos;

Et thes' & barones nostri de scaccario, nos & concilium nostrum similiter certificârunt, quod non invenerunt quòd progenitores nostri fuerunt seisiti de hujusmodi prisis in aquâ de Hull ante confectionem cartæ ipsius H. supradicti;

Volentes eidem archiepiscopo in præmissis fieri quod est justum, vobis mandamus quòd manum nostram de hujusmodi prisis in dicto portu de Hull amoveatis, & præfatum W. nunc archiepiscopum, prisas suas in eodem portu, absque impedimento, habere permittatis, jure nostro in omnibus semper salvo, volumus enim vos indè erga nos exonerari.

Teste Rege, apud Westm', x. die Martii.

Pro episcopo Lincoln', de exonerando.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 16. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Monstravit nobis, venerabilis pater H. Lincoln' episcopus, per petitionem suam coram nobis & concilio exhibitam, quod cum dominus E. nuper Rex Angliæ, pater noster, voluntariè, & absque causâ rationabili, ad procurationem Hugonis le Despenser junioris, magistri Roberti de Baldok, & aliorum de confœderatione suâ, temporalia episcopatûs prædicti capi fecisset in manum suam, & ea per tres annos in manu suâ sic detinuisset:

Ac ad diversa beneficia ad collationem dicti episcopi spectantia, ratione temporalium in manu suâ sic existentium, diversas personas præsentâsset; dictumque episcopum, pro eo quòd præsentatos hujusmodi ad dicta beneficia non admisit, per diversa brevia sua, in diversis placeis suis, implacitari fecisset;

Quo pretextu idem episcopus diversimodè amerciatus fuit, & ad graves exitus positus; quæ quidem amerciamenta & exitus jam ad opus nostrum, per summonitionem dicti scaccarii, exiguntur;

Et nobis supplicavit ut ipsum de hujusmodi amerciamentis & exitibus, ad dictum scaccarium exonerari faciamus:

Nos, licet exitus prædicti sint de jure, per continuationem forisfacti, nichilominus pro bono servitio, quod præfatus episcopus nobis impendit, volentes eidem episcopo gratiam facere specialem, vobis mandamus quòd, scrutatis rotulis scaccarii prædicti, de hujusmodi exitibus & amerciamentis; habitoque avisamento, si necesse fuerit, per rotulos & brevia justiciariorum, coram quibus exitus illi adjudicati fuerunt forisfacti, de hujusmodi exitibus & amerciamentis, ab eo occasione prædictâ exactis, ad dictum scaccarium exonerari & quietum esse faciatis; & districtionem, si quam ei eâ occasione fieri feceritis, sine dilatione relaxari faciatis eidem.

Teste Rege, apud Westm', x. die Martii.

De annuitate centum libr' Pontio de Controne, medico Regis concessâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 14. in Turr. Lond.

REX omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd, cum terra & tenementa, quæ dominus E. nuper Rex Angliæ, pater noster, per litteras suas patentes, dudùm concessit dilecto clerico & medico nostro, magistro Pontio de Controne, in auxilium sustentationis suæ, ad prosecutionem quorumdam hominum, per communem assensum, in præsenti parliamento nostro, extra manus suas capiantur:

Nos, pro bono servitio, quod idem Pontius dicto patri nostro, & Isabellæ Reginæ Angliæ, matri nostræ carissimæ, hactenus impendit, & nobis indies impendere non desistit, volentes eidem Pontio gratiam facere specialem, concessimus eidem Pontio, in auxilium sustentationis suæ, centum libras, percipiendas singulis annis de firmâ villæ nostræ Norht', quousque ei, de centum libratis terræ, ad totam vitam suam habendis, duxerimus providend'. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', x. die Martii.

Per breve de privato sigillo.

Et mandatum est ballivis villæ Regis prædictæ, quòd eidem Pontio dictas centum libras, ex nunc, singulis annis, ad eosdem terminos, ad quos prædictam firmam ad scaccarium Regis reddunt, de firma villæ prædictæ solvant, quousque ei, de centum libratis terræ, ad totam vitam suam habendis, Rex duxerit providendum; & Rex eis indè in firmâ prædictâ, ad scaccarium Regis, debitam allocationem habere faciet.

Teste ut supra.

Ad Papam, pro Johanne de Dalderby, nuper episcopo Lincoln', de canonizando.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot.Rom.& Franc. 1 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Quam sit bonus Israel DEUS, etsi cunta creata insinuent, fulgens tamen in electis, & hiis qui recto sunt corde, gratiæ distributio, & ingens præmiorum retributio, clariùs manifestant.

Ecce! pater sanctissime, quod electus DEI pontifex, felicis memoriæ, Johannes de Dalderby, nuper Lincoln' episcopus, qui à primævo juventutis suæ flore, purus, innocens, verax, DEUM colens, extitit, & ab omni opere pravo se abstinens, artibus liberalibus imbûtus, doctrinæ gratiam cuntis volentibus distribuit habundanter:

Et, sacræ theologiæ cathedram conscendens, ad cancellarium tandem dictæ Lincoln' ecclesiæ assumptus, gratiam, quam ex nominis interpretatione suscepit, gratiâ profusus, in actibus adimplevit; adeò ut furiosi ad sanam mentem, & alii, latratu ut canes, vice loquelæ, utentes, ad loquelam disertam, ipsius interventu, fuerant restituti.

Deinde, populi acclamatione, & fratrum Lincoln' ecclesiæ concordi electione, cathedram episcopalem suscipiens, in omnium morum honestate amabilem se DEO exhibuit, & hominibus justum, mansuetum, & pium se offerens, ab omnibus amabatur.

Undè, qui scrutator est cordium, & novit quæ sunt in homine, gratiam, in tali plasmate diffusam, etiam ipso defuncto, indigentibus voluit elargiri, cœcis visum, claudis gressum, & alia innumera beneficia largiendo, & mira & inaudita operatur pro eo, clementia Salvatoris.

Meritò itaque devotis precibus duximus exorandum, ut tantæ puritatis & innocentiæ speculum, inter sanctos & electos connumerari, & ascribi vestra beatitudo præcipiat catalogo sanctorum venerando.

Dat' apud Westm', xi. die Martii.

Conservet, &c.

Pro Rege, relaxatio Mariæ de Sancto Paulo olim uxoris A. de Valentia comitis Pembrochiæ

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 11. d. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsens scriptum visuris, vel audituris, Maria de Sancto Paulo, quæ fuit uxor Adomari de Valentia, nuper comitis Pembr', salutem in Domino sempiternam.

Noveritis me remisisse & quietum clamâsse, excellentissimo principi, & domino meo, domino Edwardo, illustri Regi Angliæ, totum clamiûm, & omnimodas actiones, & jura, quæ habui, vel aliquo modo habere, seu clamare potui in castris & villis de Hertford', & de Haverford', cum pertinentiis & in maneriis de Heghham Ferers, Monemuth & Hodenak, cum pertinentiis;

Ita quòd nec ego, nec aliquis alius, meo nomine, quicquam juris vel clamii in castris, villis, & maneriis prædictis, seu eorum pertinentiis, aut aliquâ parte eorumdem, de cætero, quâcumque occasione vel causâ exigere, vel vendicare potero quoquomodo.

In cujus rei testimonium huic scripto sigillum meum apposui.

Hiis testibus, *Dominis Johanne de Cromwell,*
Waltero de Norwyco, &
Richardo de Monte Caniso, militibus;
Johanne de Crosseby,
Willielmo de Stowe, & aliis.

Dat' London', tertiodecimo die mensis Martii, anno Domini MCCCXXVI regni verò dicti Regis primo.

Et memorandum quòd prædicta Maria venit in cancellariam Regis apud Westm', vicesimo nono die Martii, anno prædicto, & recognovit scriptum prædictum, & omnia contenta in eodem, in formâ prædictâ.

De navibus & batellis regiis vendendis.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 9 in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo Ricardo de Kenebrok, salutem.

Quia ex insinuatione vestrâ accepimus quod minutæ naves nostræ & batelli in custodiâ vestrâ existentes, pro minus bonâ custodiâ eorumdem, indies deteriorantur & in proximo in toto se perdent, nisi super hoc celerius provideatur; nos indempnitati nostræ volentes prospicere in hâc parte;

Vobis mandamus quod naves & batellos predictos per visum & testimonium Alani le Palmere & Martini fratris sui, carpentariorum nostrorum, sine dilacione vendatis, prout pro commodo nostro melius fore videritis faciendum; & de denariis indè provenientibus nobis respondeatis ad scaccarium nostrum.

T. R. apud Westm', xvii. die Marcii

Per billam thes'.

Super balænâ in Vasconia captâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot. Vascon. 1 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, senescallo suo Vasconiæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, salutem.

Ex parte dilectorum nobis .... vicecomitis Benangæarum, & .... ejus uxoris, nobis est, graviter conquerendo, monstratum quòd, cùm quædam balæna ad terram, juxta mare, in territorio ipsorum conjugum projecta fuisset, & ad manus ipsorum conjugum per eorum gentes posita, prout de jure, in territorio illo, per ipsos conjuges, & prædecessores suos, ab antiquo, optento & usitato, poni debuit; Oliverus de Ingham, nuper senescallus ducatûs prædicti, balænam prædictam auctoritate suâ propriâ capi, ac, quo volebat, fecit asportari; in ipsorum conjugum præjudicium, & exhæredationis periculum manifestum, super quo nobis est supplicatum ut in hâc parte remedium apponi faciamus;

Nos, volentes indè fieri quod est justum, vobis mandamus quòd, auditâ ipsorum conjugum querelâ in præmissis, vocatisque illis, de concilio nostro, quos duxeritis evocandos, & defensore nostro super negotio illo, ulteriùs fieri faciatis, quod de jure, & secundum foros & consuetudines partium illarum, fuerit faciendum.

Teste Rege, apud Westm', xxiv. die Martii.

Ad Papam, de credentiâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot.Rom.&Franc. 1 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. In paternæ affluentiâ bonitatis mentis nostræ intuitus sublevantes, dùm affectionis puritatem, quâ domum nostram regiam, ipsumque regnum nostrum, sub regimine domini genitoris nostri, semper hactenus prosecuta est vestra apostolica sanctitudo, solerter attendimus, spei nobis certitudo tribuitur quòd & nobis, in gubernatione dicti regni, sinum benignitatis aperiet, & in oportunitatibus favoris & gratiæ plenitudine prosequetur.

Ea propter, pater sanctissime, ad vestræ beatitudinis apicem, venerabilem patrem A. Hereford' episcopum; nobilem virum Bartholomæum de Burghassh, fidelem nostrum; & dilectum clericum nostrum magistrum Thomam de Astleye, canonicum Hereford', quibus, super negotiis nostris & statum regni nostri tangentibus, deliberato consilio exposuimus, & exponi fecimus vota nostra, duximus destinandos, votivis affectibus supplicantes, quatinùs eisdem episcopo, Bartholomæo & Thomæ, & duobus eorum, (quorum præfatus episcopus sit unus) in hiis, quæ vobis dicent ex parte nostrâ super negotiis antedictis, fidem dignemini indubiam adhibere, & postulata, juxta speratam fiduciam, optato effectui mancipare.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', xxiv. die Martii.

Ad cardinales & nepotes Papæ, de credentiâ.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.
Rot.Rom & Franc. 1 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, domino G. DEI gratiâ, tituli sancti Ciriaci in Termis, presbitero cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Recolentes affectionis puritatem, quam ad dominum E. nuper Regem Angliæ, genitorem nostrum, & domum nostram regiam, totis temporibus habuistis, fiduciam de vestrâ benivolentiâ gerimus ampliorem, quòd & nobis, in regni nostri negotiis, fiducialiter assistere, & in directione & promotione eorumdem, velitis in oportunitatibus efficaciter opem ferre.

Cùm itaque, venerabili patri A. Hereford' episcopo, nobili viro Bartholomæo de Burghash, fideli nostro & magistro Thomæ de Asteleye, canonico Hereford', ad præsentiam domini summi Pontificis, ex parte nostrâ, specialiter destinatis, super negotiis, nos & statum regni nostri tangentibus, deliberato consilio, exposuerimus, & exponi fecerimus vota nostra, amicitiam vestram requirimus & rogamus, quatinus eisdem episcopo, Bartholomæo, & Thomæ, & duobus eorum, quorum præfatus episcopus sit unus, in hiis quæ vobis dicent, ex parte nostrâ, super negotiis antedictis, fidem dignemini indubiam adhibere, &, ut postulata, juxta speratam fiduciam, optatum effectum sortiantur, opem & operam apponere velitis, de consuetâ benivolentiâ, efficaces.

Dat' apud Westm', ut supra.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,
Domino G. tituli sanctorum Marcellini & Petri presbitero cardinali.
Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, diacono cardinali.
Domino A. Sancti Eustachii, diacono cardinali.
Domino N. Sancti Adriani, diacono cardinali.
Domino L. Sanctæ Mariæ in Viâ Latâ, diacono cardinali.
Domino A. Sanctæ Mariæ in Porticu, diacono cardinali.
Domino P. Sancti Angeli, diacono cardinali.
Domino G. Sanctæ Luciæ in Cilice, diacono cardinali.
Domino P. episcopô Portuen', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.
Domino G. episcopo Sabinen', cardinali.
Archiepiscopo Vienen'.
Petro de Viâ militi, nepoti domini Papæ.
Arnaldo de Doza, domini Papæ germano.
Domino P. tituli sanctæ Susannæ presbitero cardinali.
Domino J. Theodori, diacono cardinali.
Vitali, Dei gratiâ, episcopo Albanen', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.
Domino Reymundo de Farges, Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ Novæ diacono cardinali.
Domino P. episcopo Penestrino, sanctæ Romanæ ecclesiæ vicecancellario.
Domino B. episcopo Tusculano.
Domino Jacobo sancti Georgii ad Velum Aureum, diacono cardinali.
Domino Reymundo sanctæ Mariæ Novæ, diacono cardinali.
Domino B. sanctæ Agathæ, diacono cardinali.
Domino Arnaldo de Tryan, domini summi Pontificis nepoti.
Domino Bernardo Stephani archidiacono Fugiacen.
Domino Arnaldo de Usid, vic' de Caramaugh, domini summi Pontificis nepoti.
Domino P. de Viâ, domino de Villamur & de Calvineto, domini summi Pontificis nepoti.
Teste ut supra.

Super concordiâ cum Rege Franciæ, reformandâ.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.
Rot. Vascon. 1 Edw. III. m. 6. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Petro de Greyle, vicecomiti Benangiarum, salutem.

Super eo quod nobis ex parte vestrâ extitit supplicatum, ut domino Regi Franciæ illustri, avunculo nostro, nostras litteras supplicatorias transmittere curaremus, quatinùs ipse terram vestram, quæ, occasione guerræ tempore domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, in ducatu Aquitaniæ motæ, ad manus dicti Regis Franciæ posita fuerat, restituere, & gentibus suis in eodem ducatu præcipere, ne vos, præmissâ occasione, dampnificent, dignetur nostrorum rogaminum interventu:

Scire vos volumus, quod jam solempnes nuncios nostros ad ipsum Regem transmisimus pro tractatu habendo, super reformatione pacis & concordiæ inter ipsum Regem & nos, super discordiis hinc indè motis; &, quamcitò hujusmodi concordia fuerit reformata, parati erimus ea pro vobis, penes dictum dominum Regem, procurare, quæ vestris honori convenire videbimus & quieti.

Dat' apud Westm', xxv. die Martii.

Pro Gaucelino presbitero cardinali, de prohibitione non observandâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 5. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Supplicavit nobis venerabilis pater Gaucelinus, tituli Sanctorum Marcellini & Petri presbiter cardinalis, per petitionem suam coram nobis & concilio nostro exhibitam, ut, cùm diversi homines in regno nostro sibi in diversis pecuniarum summis, pro decimis & fructibus beneficiorum suorum in Angliâ, per ipsos emptis, teneantur, & ei seu procuratoribus suis indè satisfacere malitiosè recusent;

Et iidem homines, quamquam se spontaneè submisissent cohercioni jurisdictionis ecclesiasticæ, voluissentque quod ad solutiones summarum illarum, si deficerent, terminis constitutis per censuras ecclesiasticas compelli possent; nichilominus prohibitiones regias deferunt judicibus ecclesiasticis.

Quarum prætextu iidem judices ipsos, ad solutiones illas faciendas, compellere non audent, sicque idem cardinalis de debitis suis defraudatur, velimus ejus indempnitati in hâc parte prospicere gratiosè;

Nos, ad laudabilia obsequia quæ idem cardinalis domino E. nuper Regi Angliæ, patri nostro, impendit, & nobis & toti regno nostro, indies impendere non desistit, considerationem habentes, ac volentes ejus indempnitati hâc vice de gratiâ nostrâ speciali providere;

Volumus & concedimus quod præfatus cardinalis & procuratores sui prædicti, omnia debita quæ prædicto cardinali, pro decimis & fructibus beneficiorum suorum in Angliâ, debentur, petere & exigere in foro ecclesiastico, & quod judices ecclesiastici eosdem debitores, ad solutiones debitorum illorum faciendas, per quascumque censuras ecclesiæ, compellere possint, quâcumque prohibitione nostrâ non obstante.

In cujus, &c. per biennium duraturas.

Teste Rege, apud Westm', xxvi. die Martii.

Per ipsum Regem & concilium.

Ad Papam, pro Rogero de Mortuo Mari, clerico.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.
Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, &c. Illa nostrorum vota fidelium ampliori caritate prosequimur, in quibus justitiam & pietatem cernimus, & intentionis petentium novimus puritatem.

Indè est, pater sanctissime, quod cum dilectus clericus noster, magister Rogerus de Mortuo Mari, parentum suorum interventu, nuper dum infra ætatem viginti & quinque annorum extitit, ecclesiam de Castro Richardi, curam animarum habentem, titulo institutionis adeptus fuisset; & postmodum ad provectiorem ætatem pertingens, secumque deliberans se fructus ecclesiæ prædictæ per plures annos contra jus constitutionis, percepisse, conscientiâ ductus, ecclesiam eandem jam dimiserit, quamquam de beneficio sibi non fuerit aliundè provisum: per quod sanctitatem vestram duximus exorandam, quatinùs in ipsis in hâc petitione, pio & paterno affectu admissa attento, si placet, quod idem Rogerus ex nobili genere traxit originem, & vir literatus, & moribus & vitâ commendatus existit, in dispensando cum ipso super defectu, si quem in hâc parte contraxerit, nec non in providendo eidem juxta sui statûs decentiam, mansuetudinis vestræ gratiam exhibere dignemini precum nostrarum interventu cum favore.

Conservet, &c.

Dat' apud Westmonast', xxvii. die Martii.

De sufferentiâ cum Flandrensibus, prorogandâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 11. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus London', salutem. Cum inter dominum E. nuper Regem Angliæ, patrem nostrum, pro se & subditis suis, ex parte unâ, & burgimagistros, scabinos & consules, ac communitatem villarum de Bruges & Ipre, pro se & aliis hominibus & mercatoribus de Flandriâ, sibi adhærentibus, ex alterâ; super discordiis & dissensionibus inter dictos subditos ipsius patris nostri & homines & mercatores de prædictâ terra Flandriæ nuper exortis, quædam sufferentia, usque ad certum tempus, nuper inita fuisset & firmata, sub spe pacis & concordiæ reformandæ:

Quæ quidem concordia, propter quædam impedimenta, medio tempore intervenientia; nondum est reformata:

Ac nos, ad requisitionem burgimagistrorum, scabinorum, & consulum, ac totius communitatis villarum prædictarum, sufferentiam illam acceptaverimus, & eam, sub spe hujusmodi concordiæ reformandæ, usque ad festum Paschæ proximò futurum, &, ab eodem festo, per duos annos proximò sequentes plenariè completos, duxerimus prorogandam:

Vobis præcipimus, firmiter injungentes, quod in civitate prædictâ publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi faciatis, ne quis, sub gravi forisfacturâ nostrâ, hominibus aut mercatoribus de Flandriâ, per terram vel per mare, dampnum, injuriam, seu molestiam inferat quovis modo, durante sufferentiâ supradictâ; set omnes & singuli de regno nostro, ipsos homines & mercatores, cum bonis & mercandisis suis, infra regnum nostrum venientes, faciant, tam per terrâm quam per aquam, favorabiliter pertractari.

Teste Rege, apud Westm', xxix. die Martii.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

Ad burgomagistros de Bruges, super dictâ sufferentiâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 11. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi, burgimagistris, scabinis, consulibus, & toti communitati villæ de Bruges, salutem.

Venientem ad nos, cum literis vestris procuratoriis, dilectum nobis Nicholaum de Lek, & nobis, ex parte vestrâ, supplicantem ut treugam seu sufferentiam inter dominum E. nuper Regem Angliæ, genitorem nostrum, pro se & subditis suis, ex parte unâ, ac vos & homines de villâ de Ipre, vobisque adhærentes de Flandriâ, ex parte aliâ, super discordiis hinc indè motis nuper initam, acceptare & prorogare curaremus, audivimus quam benignè;

Dilectioni vestræ significantes quòd, ob desiderium, quod habemus, ut inter nostros subditos & vos plena reformetur concordia, & mutua communio habeatur, dictam treugam, seu sufferentiam, usque ad festum Paschæ proximò futurum, &, ab eodem festo, per duos annos, proximò sequentes, duximus prorogandam:

Et vobis, super hoc, literas nostras patentes, per præfatum procuratorem vestrum, transmittimus; ita quòd vos eandem treugam, seu sufferentiam, publicari & observari faciatis ex parte vestrâ; & literas vestras patentes; de hujusmodi treugâ, seu sufferentiâ, majori civitatis nostræ London', simul cum literis vestris testimonialibus de proclamatione prædictâ, per vos factâ, transmittatis cum celeritate quâ poteritis:

Cui injunximus quòd, receptis hujusmodi literis vestris, dictam treugam, per brevia nostra, quæ ei liberari fecimus, per totum regnum nostrum publicari faciat & teneri.

Cæterùm, ut cujuslibet contentionis materia inter subditos nostros, & vos, ac cæteros de Flandriâ, auferatur, & pacis & amicitiæ fœdera reformentur, concordatum est, & concessum per nos, & concilium nostrum, ac procuratorem vestrum prædictum, quòd in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futuro, super reformatione hujusmodi concordiæ, tractatus habeatur.

Placeat igitur vobis, ad dictum diem, certos nuncios, cum sufficienti potestate, ad nos destinare, ut per ipsos, deputandos à nobis, plena possit concordia, adjuvante Domino, reformari, ad quod opem apponere intendimus oportunam.

Data, &c.

Consimiles litteræ fiant burgimagistris, scabinis, consulibus, & toti communitati villæ de Ipre.

De non inferendo dampnum mercatoribus de potestate Regis Franciæ.

A. D. 1317. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX constabulario castri sui Dovorr' & custodi Quinque Portuum suorum, salutem.

Relatum est nobis à nonnullis, quod navigium portuum predictorum & diversarum parcium supra costeram maris de regno nostro jam congregatum est supra mare, ad prosequendum mercatores & alios de dominio & potestate domini Regis Franc', avunculi nostri; & sub eo colore magistri & marinarii navigii illius hominibus & mercatoribus, tam ipsius Regis quam aliis per mare transeuntibus, diversa mala, depredaciones & alia gravamina de die in diem inferre non desistunt.

Et quia, pro reformacione pacis & concordiæ inter prefatum Regem & nos, super discordiis inter ipsum & dominum E. nuper Regem Angl' patrem nostrum nuper exortis, solempnes nuncios ad partes Francie jam destinavimus, eâ de causâ, in eisdem partibus moram trahunt: nos, considerantes per dampna & alia mala præmissa, non solum tractatum pacis predictæ impediri, set eciam prefatis nunciis nostris, nisi celerius apponatur remedium, corporum, & rerum periculum, non sine nostrî dedecore, posse verisimiliter evenire; ac volentes, ut tenemur, hujusmodi periculis, prout convenit, obviare;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod statim visis presentibus, omni dilacione postpositâ, in singulis portubus predictis & eorum membris faciatis ex parte nostrâ publicè proclamari & districtius inhiberi, nè quis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, hominibus aut mercatoribus de dominio aut potestate dicti Regis Franc', dampnum aut gravamen inferre presumat; maximè pendente tractatu pacis supradicto. Et talem in hâc parte diligenciam apponatis, nè per ipsorum maliciam seu vestram tepiditatem expedicio negociorum nostrorum predictorum, quod absit, aliqualiter impediatur.

T. R. apud Westm', xxx. die Marcii.

Eodem modo mandatum est singulis portubus per Angliam.

Tractatus super dissensionibus inter Reges Angliæ & Franciæ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 1. m 4. in Turr. Lond.

A TOUZ ceux, qi verront ou orront ces presentes lettres, nous,

Pierres evesque de Chartres,
Pierres evesque Danterre,
Phelippes counte du Valoys, d'Amien & du Mainne,
Gauchier de Chastillon, conestable de France, Miles, sire de Noiers,
Mahieu de Trye, mareschal de France,
Johan Cherchement, chanceller de France,
Andreu de Florence, &
Anen de Fournes,

conseillers & procurçours, nostre trescher & tresredoutez seignur, Charles, par la grace de Dieu, Roi de France & de Navarr', & nous,

Johan evesque de Wyncestre, &
William evesque de Norwiz,
Johan de Henaud, &
Hugh Daudeleye,

messagiers & procureurs de nostre trescher & tresredoutez seignur Edward, Roi d'Angleterre;

Fesoms savoir que nous, conseilliers & procureurs du dit Roi de France, en son noun, & pur li d'une part, & nous avant ditz messagers & procureurs du dit Roi d'Angleterre, en son noun, & pur li, d'autre part, sus debatz, dissensions & descordz, meuz entre le dit Roi de France, & monsieur Edward, n'adgaires Roi d'Angleterre, en la duchee de Gyenne, & aillours, en mier & en terre, es roiaumes de France & d'Engleterre, avoms accordez, pur bien de pais, en la fourme, qi s'ensuit;

Priemerement, qui la terre, susprise sur le dit Roi de France, en la dite duchee, puis, & contre la fourme de l'accord, qui darreinement se fist entre le dit Roi de France & le dit Roi d'Engleterre, qui fut, soit sanz delai restituee au dit Roi de France, ou as soens en son noun, a tenir solonc la fourme du dit acord; ainsi q' ce, q' le dit Roi de France, ou ses gentz, en son noun, ont occupee en la dite duchee, puis, & contre la fourme du dit acord, sanz delai soit restituee au dit Roi d'Engleterre, qi ore est, ou a son mandement.

Et avoms acordez, d'une part & d'autre, en noun de noz ditz seignurs les Rois, que nul homme, ne subgiet d'une part, ne d'autre, par cause de dissobeissance & rebellion, ou trespas, fait, en entendant a l'une partie, ou a l'autre, ne soit damagez, molesteez, ne grevez, en persone, ne en biens; exceptes les persones southescriptes.

Et que le dit Roi d'Engleterre, par cause de ceste restitution faire au dit Roi de France de terre, susprise sur li, en la fourme susdite, se nulle y soit, ne soit enchesonez ne chalangez en nule manere, come de chose faite

contre le dit acord ; ne que nul prejudice li aveigne en possession, ne en propriete de nulle terre, contre la fourme de celi acord ; & tout auxi du dit Roi de France,

Item, pur toutes maners de touz fraiz, & despens, damages, & toutes interes, qui le dit Roi de France, ou ses subgiez eient sustenuz, ou encoru pur la cause des moevementz avant ditz, nous, avant ditz messages & procureurs du dit Roi d'Engleterre & duc de Gyenne (tout soit il s'an coupe des dites mesprises, si come nous meintenoms) mentmeins, pur le grant desir, que nous savoms q'il ad de avoir la grace & bone voeillance du dit Roi de France, son seignur & uncle, & pur bon amour & dilection affermer & nurrir entre les roiaumes, & les subgietz d'une part & d'autre, & pur estancher les ditz maus, acordoms, par auctorite & poair, que nous avoms de nostre dit seignur, & li obligeoms, en cinquante mille marcs d'esterlings, au dit Roi de Fraunce, a prendre a sa volente :

Issi q', en cas q'il plarroit meuz a nostre dit seignur le Roi d'Englètrre, soi mettre simplement des choses, contenues en cest article, a la gracious volente du dit Roi de France, la dite obligacion, de cinquante mille marcs, soit nulle ;

Sauve a chescun des subgetz, d'une partie & d'autre, q'il retourner puissent, & deient retourner a lour heritages, qi ont este occupez pur cause du dit esmovement, en point, & en l'estat q'ils les trouveront ;

Et auxi le dit Roi d'Engleterre, ou ses subgetz ne puissent riens demander au Roi de France, ne a ses subgetz pur damages, couz, interez, & malefaizons, ensignes du dit esmovement.

Et nous toutz procureurs & conseillers & messagers des ditz Rois, voloms, otrioms, & acordoms, que toutes malefaizons soient, & de ja sont, remises & quites, d'une partie & d'autre, a toutz ceux qi ont este coupables, eidant & consentant, en cause & pur cause du dit moevement ; exceptes les persones desoutescriptz.

Item, pur ceo qui

Monsieur Oliver de Ingham,
Monsieur Girard de Tastes, le seignur de Caumont,
Monsieur Amerion du Fossat,
Monsieur Arnaud du Fort, qi fut sire de Fesym,
Le Bourc de Fois, le seignur de Lescu,
Bertran Caillon, le senescalle des Laundes,
Raymond Bernard de Seinte Fey,
Alixandre de Caumont, qi fuit sire de Tourneben.

Ont este en cause des ditz moevementz, & les ont meintenuz, par qoi ils ont encoru forfaiture de corps & d'avoirs, solom ce qi le dit Roi de France meintient, nous avant ditz conseillers & procureurs du dit Roi de France, pur la contemplacion de nostre treschere dame, ma dame la Roine d'Engleterre, sa seur, & du dit Roy d'Engleterre son neveu, pur le dit Roi de France, & en noun de li, acordoms, relessoms, & pardonoms, du tout, as dites persones poine de mort, & de membres pur choses, faites puis les ditz moerementz, juges a ore, en muant & chainant les dites poines corporales en poine bannisement du roiaume de Fraunce, mes qil obeissent au ban :

Et nous, mesages & procurers du dit Roi d'Engleterre, accordoms, & promettoms que nostre dit seignur fera le dit ban garder en toute la terre, q'il ad en roiaume de France, & mettra a execucion due, a son loial poair ; & des chasteux & fortereses, des persones desus nomees, le dit nostre seigneur le Roi & duc fera abatre, en signe de justice & dessobeissance, au mandement du dit Roi de France, & en presence de celi, qil vodra deputer, en la fourme & manere, que le Roi de France comandera.

Et nous, ditz conseillers & procurers du dit Roi de France, par auctorite & poair de li, & pur li, donoms, & delessoms au dit Roi de Engletere & duc tout le droit, que le dit Roi de France ad, ou poet avoir, par cause des dites forfaitures, en toutz biens des persones desusdites, moebles & non moebles, esteantz en la seignurie le dit duc ; reserve au dit Roi de France le drot de sovereinete.

Et nous toutz, avantditz conseillers, procureurs, & messages, moienantz, reverentz pieres en Dieu, Guilliame arcevesqe de Vienne, Johan de Granson arcediakne de Notingham en la eglise d'Everwyk, messagiers & ambassatours, a ce especiaument envoiez, de nostre seint piere le Pape, avoms treitez & acordez les choses susescriptes, en la fourme susescripte, se eles pleisent au dit Roi d'Engleterre :

Et en cas qui le dit Roi d'Engleterre n'avera ses choses agrees ratifies, & approvees, & la ratification d'yceles notifiees au dit Roi de France, dedenz le Mardy apres les huittaves de Pasqe prechein a venir, par tout le jour, les dites covenances, quittances, & remissions, soient nulles, & de nulle value, auxicome se eles ne eussent este treitecs, ne parlees ; le dit acord, qui darreinement se fist, entre le dit Roi de France, & le Roi d'Engleterre, qui fut, demorant en sa force, & en sa vertu.

Ensement nous, toutz conseillers, procureurs, & messages des ditz Rois, en noun de eux, & pur eux acordoms, q', en cas qe les dites choses pleisent au dit Roi d'Engleterre, & les conferme, que le Roi de France les confirmera ; & de dites confirmacions serront faites, d'une partie & d'autre, lettres bones & covenables ; & apres les dites confirmacions, sera, & est bon acord entre les ditz Rois, leur roiaumes & duchee de Gyenne, & leur subjetz, & demorront en bon pais ; & ce serra publiez & notifiez, es ditz roiaumes & duche, par l'auctorite de ditz Rois.

En tesmoignance de la quele chose, nous avoms mys noz sealx en ces presentes lettres.

Don' a Paris, le darrein jour de Marcz, l'an de Grace Mill' CCC. vint & sixt.

Ne aliquis religiosus se transferat extra regnum, sine licentiâ.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Bartolomeo de Burghesh', constabulario castri sui Dovorr' & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti ibidem, salutem.

Quia nolumus quod aliquis abbas, prior, frater de ordinibus fratrum Predicatorum, Minorum, Montis Carmeli, aut alius quivis religiosus, cujuscumque condicionis aut statûs existat, extra regnum nostrum se transferat hiis diebus, sine licenciâ nostrâ speciali ;

Vobis mandamus ne aliquem hujusmodi religiosum extra idem regnum per portus predictos sine licenciâ transire permittatis.

T. R. apud Huntyngdon', tercio die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis ; videlicet,

Majori & ballivis de Sandwyco.
Majori & ballivis de Romenale.
Ballivis de Plumuth'.
Ballivis de Blakeneye.
Ballivis de Whiteby.
Ballivis de Ravenesrod.
Majori & ballivis Bristoll'.
Ballivis de Donewyco.
Ballivis de Hastyng.
Constabulario castri Dovorr' & custodi Quinque Portuum Regis, vel ejus locum tenenti.
Ballivis de Jernemuth'.
Majori & ballivis Dovorr'.
Majori & ballivis de la Rye.
Ballivis de Kyngeston super Hull.
Ballivis de Seford.
Majori & ballivis ville de Hethe.
Majori & ballivis de Gippewyco.
Majori & ballivis de Winchelse.
Ballivis de Herewyco.
Ballivis de Scardeburgh'.
Majori & ballivis de Suthampton'.
Ballivis de Hertelpole.
Ballivis de Weymuth.
Ballivis de Lenne Episcopi.
Ballivis de Axmuth'.
Ballivis ville de Sancto Botulpho.
Ballivis ville de Mulford.
Ballivis ville de Waynflet.
Ballivis ville de Coumbe Martyn.
Ballivis ville de Oldestowe.
Ballivis ville de Lyme.
Ballivis ville de Shorham.
Ballivis ville de Pevenesey.
Ballivis ville de Grymesby.
Ballivis ville de Neuport in Insula Vecta.
Ballivis ville de Landestepan.
Majori & ballivis ville Novi Castri super Tynam.
Ballivis ville de Kameys.
Ballivis ville de Yaremuth'.
Ballivis de Maldon'.
Ballivis de Monte Mich'is in periculo maris.
Ballivis ville de Neubigging.
Ballivis ville de la Pole.
Ballivis ville de Hardelowe.
Ballivis ville de Tynmuth'.
Ballivis ville de Harlesbrok.
Ballivis de Lyverpol.
Ballivis ville de Gooleston'.
Ballivis ville de Halyeland.
Ballivis ville de Falemue.
Majori & ballivis de Portesmut.
Ballivis ville de Sydmuth'.
Ballivis de Swaneseye.
Ballivis ville de Dunsterre.
Ballivis ville de Yalhampton' super Newenton', Ferers.
Ballivis ville de Mousehole.
Ballivis ville de Faversham.
Ballivis ville de Dertemuth'.

Pro Bernardo de Lebreto, de consilio Regis retento.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot. Vascon. 1 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Bernardo domino de Lebreto, salutem.

Dùm nobis refertur quam laudabiliter, fideliter, & utiliter dominus Amanenus, pater vester, celebris memoriæ, domino E. quondam Regi Angliæ & duci Aquitaniæ, avo nostro deservivit, cujus prætextu idem avus noster patrem vestrum prædictum, regiâ benivolentiâ, fuit, non inmeritò, prosecutus ; et qualiter postmodùm idem pater vester, per æmulos suos, domini patris nostri carissimi honoris & commodi non zelatores, à benivolentiâ dicti patris nostri factus fuit alienus, de gratuitis obsequiis dicti patris vestri, & affectione dicti avi nostri recompensivâ, ut decuit, gratulamur ; de hiis, quæ pòstea indebitè sint secuta, angustiis perforati :

Desiderantes igitur progenitorum nostrorum laudabilibus obsequiis inhærere, & grata obsequia prædecessorum & subditorum nostrorum in filios benemeritos compensare, vos igitur, de vestræ fidelitatis (apud nos famâ exuberante serenâ) industriâ confidentes, de nostro speciali consilio & familiaritate præsentibus retinemus, & communioni consiliariorum nostrorum ubilibet specialiter agregantes :

Affectuosè rogantes quatinùs fidelitatis & laudabilis obsequii constantiam dicti patris vestri, avo nostro prædicto exhibitam, velitis nobis, cum continuatione stabili, exhibere ; nobis, nostrisque partium illarum ministris, circa negotiorum nostrorum, guerræ vel pacis eventibus, agibilia, vestris consilio & auxilio incessanter assistere, quòd vobis exindè teneamur ad grates & specialia munera gratiarum.

Promittimus vobis etenim, quòd, si occasione servitii, nobis per vos fideliter impensi, dampnum incurreretis (quod absit) illud vobis gratiosè restaurabitur temporibus oportunis.

Eodem modo scribitur Gycardo de Lebreto vicecomiti de Tartas.

De summonitione servitii, pro expeditione Scotiæ.

Ad magnates.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 2. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Thomæ comiti Norff' & marescallo Angliæ, avunculo suo carissimo, salutem.

Licet nuper, per quosdam fideles nostros, ad partes marchiæ Scotiæ destinatos, & Robertum de Brus, & sibi adhærentes de Scotiâ, fuisset concordatum, quòd certi nuncii, tam ex parte nostrâ quam ex parte ipsius Roberti, ad certum locum, in dictâ marchiâ, die Dominicâ proximo ante festum Ascensionis Domini, proximò futurum, cum sufficienti potestate, convenirent pro tractatu habendo, super finali pace, inter nos & præfatum Robertum, de guerris & discordiis, hinc indè motis:

Quia tamen pro certo intelleximus, quòd præfatus Robertus totam potestatem de Scotiâ, ad dictum diem, super marchiam prædictam, jam congregari mandavit; & proponit, si ad voluntatem suam, pacem à nobis habere non possit, regnum nostrum armatâ potentiâ repentino aggressu hostiliter ingredi, ad destructiones & mala, quæ poterit, inibi, more solito, perpetrand'; non obstante treugâ quæ inter dominum E. nuper Regem Angliæ, patrem nostrum, & ipsum Robertum (quæ adhuc durat) inita fuit & firmata:

Nos ipsius Roberti calliditati & malitiæ obviare, ac salvationi & defensioni dicti regni nostri providere volentes, prout decet, de consilio prælatorum, magnatum & procerum regni nostri, ordinavimus, & esse proponimus, Domino concedente, apud Novum Castrum super Tinam, die Lunæ proximò ante dictum festum Ascensionis Dominicæ, cum exercitu nostro & toto servitio, nobis debito, ad ipsius Roberti, suorumque complicum & fautorum, audaciam (si forsan regnum nostrum ingredi præsumpserint) cum Dei adjutorio, potenter & viriliter reprimend', & ad proficiscendum ulteriùs, contra ipsos, pro recuperatione jurium coronæ nostræ, prout nobis & concilio nostro tunc fore videbitur faciendum:

Et ideò vobis mandamus, in fide & homagio, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd, omnibus aliis prætermissis, sitis ad nos, apud locum prædictum, dicto die Lunæ, cum equis & armis & toto servitio, quod nobis debetis, quantò potentiùs & decentiùs poteritis, prompti & parati ad proficiscendum nobiscum, & cum cæteris proceribus & magnatibus regni nostri, contra dictos inimicos nostros, in formâ prædictâ, ad ipsorum proterviam (auxiliante Domino) conterendam:

Et hoc, sicut nos, & honorem nostrum ac vestrum, & salvationem regni nostri diligitis, nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Ramesey, v. die Aprilis.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Edmundo comiti Kanc', avunculo Regis.
Henrico de Lancastr' comiti Lanc' & Leyc'.
Johanni de Warenna comiti Surr'.
Roberto de Veer comiti Oxon'.
Johanni de Bohun comiti Her' & Essex'.
Roberto de Monte Alto.
Radulpho de Nevill.
Roberto de Morle.
Richardo de Grey.
Roberto le fitz Payn.
Radulpho Basset de Drayton.
Radulpho de Camoys.
Thomæ Bardolf.
Johanni de Bello Campo de Somersete.
Thomæ de Furnivall seniori.
Willielmo le Blount.
Thomæ domino de Berkeleye.
Galfrido de Say.
Petro de Monte Forti.
Roberto de Arderne.
Galfrido Wych.
Philippo Darcy.
Thomæ de Furnivall juniori.
Johanni Marmioun.
Henrico de Percy.
Johanni de Claveryng.
Antonio de Lucy.
Rogero de Mortuomari de Wyggemore.
Ebuloni Lestraunge.
Willielmo la Zouche de Harryngworth.
Johanni de Crumbewell.
Henrico filio Hugonis.
Willielmo le Latimer.
Radulpho de Bulmere.
Roberto de Insula.
Thomæ Wake.
Johanni Pecche.
Johanni Mautravers juniori.
Thomæ de Pipere.
Johanni de Sutton.
Hugoni de Menill.
Thomæ le Blount.
Johanni de Buscy.
Johanni de Cherleton.
Henrico de Grey.
Willielmo de Eynecourt.
Simoni le Warde.
Johanni de Haveryngton.
Gilberto de Atori.
Willielmo de Ros, de Hamelak.
Johanni Mautravers seniori.
Johanni de la Warre.
Johanni de Moune.
Rogero de Grey.
Willielmo de Kyme.
Hugoni Poynz.
Henrico de Monte Alto.
Philippo de Columbar'.
Roberto de Watevill.
Adæ de Swylyngton.
Johanni de Moubrey.
Johanni de Ros.
Roberto de Perpount.
Hugoni de Courtenay.
Willielmo de Bermyngeham.
Richardo Damori.
Roberto de Echingham.
Radulpho Basset de Weldon.
Philippo de Somervill.
Willielmo filio Willielmi.
Rogero de Somervill.
Rogero Corbet de Caus.
Henrico de Cobbeham.
Fulconi filio Warini.
Maricio le Brune.
Ranulpho Dacre.
Johanni de Grey, de Rotherfel.
Willielmo de Monte Acuto.
Johanni de Haudele.
Willielmo le Botiller de Wemme.
Hugoni de Audele.
Johanni de Sancto Johanne.
Alexandro de Frevill.
Nicholao Dauneye.
Radulpho baron de Stafford.

Ad episcopos, abbates, & priores.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 2. d. in Turr. Lond.

REX venerabili in CHRISTO patri, W. archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem.

Licet nuper, per quosdam fideles nostros, &c. *ut supra usque ibi*, vobis mandamus in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, &c. *ut supra*.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

W. archiepiscopo Eborum Angliæ primati.
J. Cicestr', episcopo.
H. Lincoln', episcopo.
J. Karl', episcopo.
L. Dunolm', episcopo.
J. Elien', episcopo.
W. Norwicen', episcopo.
S. London', episcopo.
R. Lich' & Coventr', episcopo.
H. Roff', episcopo.
J. Wynton', episcopo.
A. Hereford', episcopo.
R. Sarum, episcopo.
Th' Wygorn', episcopo.
J. Bathon' & Wellen', episcopo.
J. Landaven', episcopo.
A. Assaven', episcopo.
J. Exon', episcopo.
D. Meneven', episcopo.
.. Bangoren', episcopo.
Abbati de Rameseye.
Abbati Beatæ Mariæ Eborum.
Abbati Glaston.
Abbati de burgo Sancti Petri.
Abbati de Cirencestr'.
Abbati Westm'.
Abbati de Sancto Albano.
Abbati de Sancto Edmundo.
Abbati de Evesham.
Abbati Sancti Augustini Cantuar'
Abbati de Hida juxta Wynton'.
Abbati de Wynchecombe.
Abbati de Abyndon.
Abbati de Thorneton super Humbre.
Abbati Gloucestr'.
Abbati Sulop'.
Priori hospitalis Sancti Johannis Jerosolimitani in Angliâ.
Abbati de Pershore.
Abbati de Redynges.
Abbati Sancti Benedicti de Hulmo.
Abbati de Malmesbury.
Abbati de Selby.
Priori de Coventre.
Abbati de Leycestr'.

Ad vicecomites, de proclamatione super præfatâ summonitione faciendâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 2. d. in Turr. Lond.

REX vicecomiti Eborum, salutem. Licet nuper, &c. *ut supra usque ibi.*

Et ideò tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, omnibus aliis prætermissis, per totam ballivam tuam, publicè proclamari facias, quòd archiepiscopi, episcopi, abbates, priores, & omnes alii de clero, necnon comites, barones, milites, mulieres, viduæ, & omnes alii de ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra (qui servitium nobis debent), habeant servitia sua, nobis debita, ad locum prædictum, dicto die Lunæ, quantò decentiùs & potentiùs poterunt, prompta & parata ad proficiscendum exindè nobiscum, & cum cæteris proceribus & magnatibus regni nostri, contra dictos inimicos nostros in formâ prædictâ, ad eorum proterviam, auxiliante Domino, conterendam.

Et præmissa cum tantâ diligentiâ & celeritate fieri facias, ne negligentia tibi imputari valeat, per quod ad te graviter capere debeamus.

Et de eo, quod indè feceris, nos reddas, ad eosdem diem & locum, distinctè & apertè, sub sigillo tuo, certiores; remittens nobis hoc breve.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

Ad majores, barones, & ballivos de portubus.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 2. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, majori, baronibus, & ballivis, portûs villæ suæ Dovorr', salutem.

Licet nuper, per quosdam fideles nostros, ad partes marchiæ Scotiæ destinatos, & Robertum de Brus, & sibi adhærentes de Scotiâ, fuisset concordatum, quòd certi nuncii, tam ex parte nostrâ, quam ex parte ipsius Roberti, *&c. prout supra, usque hæc verba; viz.*

Et, quia, pro feliciori expeditione negotii illius, navale subsidium oportet nos habere, vobis mandamus, in fide, quâ nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd totum servitium navium, quòd nobis debetis, sine dilatione parari faciatis, & illud habeatis apud Skymburnesse, quantò decentius poteritis, dicto die Lunæ, ad proficiscendum exindè, in obsequium nostrum, contra dictos inimicos nostros, ad ipsorum proterviam (auxiliante Domino) conterendam; prout per dilectum & fidelem nostrum, Waresium de Valoignes (quem constituimus admirallum flotæ omnium navium, ab ore aquæ Thamisiæ, tam Quinque Portuum, quam aliorum Portuum, & locorum, per costeram maris, versus partes occidentales) vobis tunc ibidem injunget ex parte nostrâ.

Et hoc, sicut nos, & honorem nostrum & vestrum, & salvationem regni nostri diligitis, nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Rameseye, v. die Aprilis.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Majori, baronibus, & ballivis portûs de la Rye.
Majori, baronibus, & ballivis portûs de Sandwico.
Majori, baronibus, & ballivis portûs de Feversham.
Majori, baronibus, & ballivis portûs de Hastyng.
Majori, baronibus, & ballivis portûs de Wynchelse.
Majori, baronibus, & ballivis portûs de Romenhale.
Majori, baronibus, & ballivis portûs de Hethe.
Majori, baronibus, & ballivis portûs de Pevenesse.

Ratificatio tractatûs, super dissensionibus in Vasconia.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 1. m. 4. d. in Turr. Lond.

LE Roi a touz ceux, qi cestes lettres verrount, ou orrount, salutz.

Sachetz nous avoir veu, & regarde les lettres patentes des conseillers & procureours de, nostre trescher uncle, monseur Charles, par la grace de DIEU, Roi de France & de Navarr', & de noz messages & procureurs suzescritz, en la fourme suzescrite;

A touz ceux, *&c. prout de data xxxi. Martii, usque hæc verba; viz.*

Nous toutes les dites choses agreoms, ratifioms & approvoms, taunt come en nous est.

En tesmoignance, &c.

Don a Burgh Seint Piere, le xi. jour de April, l'an de Grace Mill' CCC. xxvii. & de nostre regne primer.

De conductu pro archiepiscopo Eborum, ad Stanfordiam venturo.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Norht', salutem. Cùm venerabilis pater, W. archiepiscopus Eborum, Angliæ primas, usque ad Staunford', de mandato nostro, jam venturus existat, ibidem cum prælatis, magnatibus, & quibusdam proceribus regni nostri, super diversis & arduis negotiis, nos & statum dicti regni nostri tangentibus, tractaturus:

Nos, volentes ipsius archiepiscopi immunitati & quieti providere, tibi præcipimus quod dicto archiepiscopo, cum ad ballivam tuam accesserit, occurras, & ipsum per ballivam tuam salvò & securè conducas, non permittens sibi, aut alicui de familiâ suâ, dum ibidem fuerit, injuriam fieri aut gravamen; & hoc nullo modo omittas.

Teste Rege, apud Burgum Sancti Petri, xv. die Aprilis.

Eodem modo mandatum est vicecomitibus subscriptis; videlicet,

Vicecomiti Lincoln'.
Vicecomiti Rotel'.

De orando pro Rege, & Isabella matre suâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, religiosis viris & sibi in CHRISTO dilectis, fratri Barnabæ, magistro ordinis fratrum prædicatorum, ac universis & singulis prioribus & fratribus ejusdem ordinis, in capitulo generali apud Pempirianum celebrando, in proximo congregandis, salutem & Spiritu Sancto dirigi in agendis.

Dùm conditionem humanæ fragilitatis attendimus, & qualitèr omni creaturæ, tam sublimi quam humili, prætereuntibus suo cursu diebus, præsentis vitæ finis appropriat, attentâ consideratione pensamus, sic prævenire cupimus, quantum nobis ex alto permittitur, diem mortis, ut Æterni clemencia Judicis dignetur nostri, de suæ gratiæ plenitudine misereri;

Verùm cum devotarum orationum suffragia, inter alia pietatis opera, multùm prosint ad divinam misericordiam impetrandum; de vobis, quorum ordinem benivolenciæ specialis favore prosequimur, ut salutem nostram, & Isabellæ Reginæ Angliæ, matris nostræ carissimæ, ipsiusquæ liberorum, zelemini, & pro nobis, ipsâque matre nostrâ, ac liberis suis prædictis, & pro statu prospero regni nostri preces devotas Domino offeratis, plenam fiduciam optinentes;

Devotionem vestram requirimus & rogamus, quatinus nunc & infuturum dignam solicitudinem impendatis, & insistatis assiduis supplicationibus & intercessionibus apud DEUM, ut hic suâ pietate nos dirigat per suorum semitam mandatorum; & post diem extremum, salvationis locum nobis dignetur misericorditèr elargiri, statumque prædicti regni nostri conservare prosperum & tranquillum.

Universitatem vestram religiosam diu conservet Altissimus in caritate continuâ & perfectâ.

Dat' apud Burgum Sancti Petri, xv. die Aprilis.

De scrutinio faciendo, super monetâ controfactâ & tonsatâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 14. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Quia datum est nobis intelligi quod diversi homines, tam alienigenæ quam indigenæ, quandam monetam sterlingo controfactam & minus ponderantem, & eandem circumscriptionem habentem, infra regnum nostrum deferunt hiis diebus, & dictâ monetâ controfactâ, necnon & aliâ monetâ tonsatâ in eodem regno communiter utimur, in nostri & coronæ nostræ præjudicium, & populi regni nostri dispendium non modicum & gravamen.

Nos, indempnitati nostræ & populi terræ nostræ, in hâc parte prospicere volentes, vobis mandamus, quod in singulis comitatibus regni nostri aliquos fideles nostros eorumdem com' per litteras nostras patentes, sigillo scaccarii nostri signatas, assignari faciatis, ad diligens scrutinium de hujusmodi monetâ controfactâ faciend'; & ad dictam monetam controfactam et tonsatam in manum nostram capiend' & ad scaccarium nostrum deferend'; & ad omnia alia faciend' quæ pro indempnitate nostrâ & dicti populi nostri in hâc parte, fore videritis oportuna.

Teste Rege, apud Burgum Sancti Petri, xvi. die Aprilis.

Pro Henrico comite Lancastriæ, de restitutione terrarum, ac etiam exituum, de quibus nondum responsum est in scaccario.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 3. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi, Adæ de Boghier, nuper firmario manerii de B..leye, in comitatu Eborum, salutem.

Cum ceperimus homagium, dilecti consanguinei & fidelis nostri, Henrici comitis Lancastr' & Leyc', fratris & hæredis Thomæ, nuper comitis Lancastr', defuncti, de omnibus terris & tenementis, quæ idem Thomas, frater suus, tenuit de domino E. nuper Rege Angliæ, patre nostro, in capite, die quo obiit; & ei terras illas & tenementa reddiderimus, eaque sibi mandaverimus liberari;

Nos, volentes eidem comiti gratiam in hâc parte facere specialem, concessimus ei omnes exitus & arreragia firmarum, de terris & tenementis, quæ fuerunt prædicti Thomæ die quo obiit, provenientes, de quibus prædicto patri nostro, aut nobis, nondum est responsum, habend' de dono nostro.

Et ideò vobis mandamus, quod eidem comiti exitus, & arreragia hujusmodi, de tempore quo firmarius dicti manerii, quod fuit prædicti Thomæ die quo obiit, fuistis (si quæ in custodiâ vestrâ existant) liberetis, habendos in formâ prædictâ; volumus enim vos, de eisdem firmis & arreragiis, erga nos exonerari.

Teste Rege, apud Staunford, xxiii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,
Johanni de Lancastriâ, custodi honoris Lancastriæ.
Galfrido de Werburton, vicecomiti Lancastriæ.
Johanni de Kylvynton, custodi honoris de Pykeryng.
Roberto Foncher, custodi de Melebourne & firmario honoris de Tuttebury.
Willielmo David Seniori, Roberto de Hilton, & sociis suis, firmariis villæ de Tuttebury.
Thomæ de Rolleston, firmario villæ de Rolleston.
Philippo de Somervill, firmario manerii de Barton.
Richardo de Wythenhull, Nicholao de Salopiâ, & sociis suis, firmariis manerii de Adgersleye.
Roberto le Hunte, Johanni de Verney, & sociis suis, firmariis manerii de Utoxhather.
Willielmo David, firmario manerii de Yoxhale.
Johanni de Kynardeseye, firmario manerii de Marchinton.
Priori de Tuttebury, firmario manerii de Scropton.
Hugoni de Meinill seniori, Roberto Fouch, & sociis suis, firmariis hundredi de Appeltre.
Roberto Fouch, Johanni de Denum, & sociis suis, firmariis maneriorum de Beaurepeir, Doffeld', Heigheg', Holebrok, Suthewode, Wyneleye, Holond, Wewebiggynge, Edricheshay, Alrewasseleie, & Coldebrok, cum membris.
Johanni de Kynardeseye, Waltero Walteshef, & sociis suis, firmariis wapentachii de Wirkesworth & Assebourne, cum membris.
Laurentio Coterell & sociis suis, firmariis Mineræ Plumbi ejusdem wapentachii.
Nicholao de Hungerford, firmario quareræ del Roweclif.
Thomæ de Radeclive, Henrico de Bek, firmariis manerii de Spouden.
Willielmo Cokeny, firmario burgi de Asshebourne.
Gilberto Henry de Yoxhale, firmario hundredi de Greseleie.
Edmundo de Asshêby, custodi feodorum honoris Lancastriæ, in comitatu Linc', Notyngham, Stafford', & Eborum, & maneriorum de Wadinton & Alkeberugh.
Johani de Wyvill, firmario manerii de Ridelinton.
Richardo de Whatton, nuper firmario curiarum de Bothemeshull & Crophull, in comitatu Notingham.
Mariæ comitissæ Pembrochiæ, pro manerio de Hegham.
Willielmo Trussel, escaetori citra Trentam.
Simoni de Grymesby, escaetori ultra Trentam.
Odoni de Stok, nuper custodi castri de Kenilworth.

REX thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem. Cum dominus E. nuper Rex Angliæ, pater noster, septimo die Decembris, anno regni suo vicesimo, per litteras suas patentes, commisisset, dilecto consanguineo & fideli nostro, Henrico comiti Lancastriæ, custodiam castri & honoris Lancastriæ, cum pertinentiis; castri & honoris de Tuttebury, cum pertinentiis; castri & honoris de Pykeryng, cum pertinentiis; manerii de Melbourne, cum pertinentiis, in comitatu Derbiæ; & manerii de Staynford, cum pertinentiis, in comitatu Berks:

Ac postmodùm idem pater noster, vicesimo die Decembris, tunc proximò sequente, per alias litteras suas patentes, commisisset eidem Henrico maneria de Beltefford & Donynton, cum pertinentiis, in comitatu Lincolniæ; Hertyndon, Croudecote, & Wirkesworth, cum pertinentiis, in comitatu Derbiæ; Esyngwold, Hoby, & Berley, cum pertinentiis, in comitatu Eborum; Passenham, cum pertinentiis, in comitatu Buks; Rydelynton, cum pertinentiis, in comitatu Rotelandiæ; & de Bagworth & Lindrich, cum pertinentiis, in comitatu Leycestriæ:

Habenda quamdiu eidem patri nostro placeret; ita quod de exitibus, indè provenientibus, præfato patri nostro responderet ad scaccarium suum, prout in litteris ipsius patris nostri patentibus, indè confectis, plenius continetur:

Ac jam ceperimus homagium ipsius Henrici, nunc comitis Lanc' & Leyc', fratris & hæredis Thomæ, nuper comitis Lancastriæ, defuncti, &c. *prout supra, usque hæc verba; viz.*

Vobis mandamus quòd præfatum Henricum de exitibus dictorum castri & honoris Lancastr', cum pertinentiis; castri & honoris de Tuttebury, cum pertinentiis; castri & honoris de Pykeryng, cum pertinentiis; & dictorum maneriorum de Melburne & Stanford, cum pertinentiis, à prædicto septimo die Decembris; necnon de exitibus dictorum maneriorum de Beltefford, Donynton, Hertyndon, Croudecote, & Wirkesworth, Esingwold, Hoby, Berleye, Passenham, Rydelinton, Bagworth, & Lindrich, cum pertinentiis, à prædicto vicesimo die Decembris, ad dictum scaccarium exonerari & quietum esse; ac omnes exitus & arreragia firmarum, de terris & tenementis, quæ fuerunt ipsius Thomæ die quo obiit, provenientia (de quibus prædicto patri nostro, aut nobis nondum est responsum) habere faciatis de dono nostro in formâ prædictâ.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De loco & tempore, pro tractatu pacis inter Regem & illos de Scotia, assignandis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 2. m. 27. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Cùm, inter nostros, & Roberti de Brus, ac aliorum de Scotia nuncios, nuper fuisset concordatum, quòd solempnes nuncii, tam ex parte nostrâ quam ex parte prædicti Roberti, ad certum locum in marchiâ Scotiæ, die Lunæ proximo ante festum Ascensionis Domini proximò futurum, convenirent, pro tractatu habendo, super finali pace inter nos & ipsum Robertum, ac nostros & ipsius subditos, hinc & inde reformandâ;

Ac nos, volentes ea, quæ sic concordata fuerant, quantùm ad nos attinet, adimplere, venerabiles patres, Willielmum Eborum archiepiscopum, Angliæ primatem; Rogerum Coventriæ & Lichefeldiæ episcopum; .... abbatem de Dore; & dilectos consanguineos & fideles nostros Henricum de Percy, & Henricum de Bello Monte, ac Galfridum le Scrop, Willielmum Herle, Johannem de Denum, & Willielmum de Denum, ad dictas partes, cum sufficienti potestate jam duximus transmittendum;

Nos, securitati ipsorum nunciorum providere volentes, assignavimus, dilectum & fidelem nostrum Ivonem de Aldeburgh, ad tractandum cum præfato Roberto, & deputandis ab eo, super securitate faciendâ, tam pro nostris, quam ipsius Roberti nunciis, necnon de loco & tempore, quibus iidem nuncii hinc inde debeant convenire:

Promittentes nos, ratum & firmum habituros, quæ per præfatum Ivonem tractata & concordata fuerint in præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Staunford, xxiii. die Aprilis, anno, &c.

Per ipsum Regem.

Centum solidi per diem conceduntur, pro expensis hospitii Edwardi, nuper Regis Angliæ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 3. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi Matheo de Cranthorn, receptori exituum de terrâ nostrâ de Gloumorgan, salutem.

Mandamus vobis quòd de exitibus prædictis, centum solidos per diem, dilecto & fidelibus nostris Thomæ de Berkele, & Johanni Maltravers, vel eorum alteri, pro expensis hospitii domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, à quarto die Aprilis proximò præterito, & exnunc, quamdiu ipsos Thomam & Johannem, dicto patri nostro intendere contigerit, solvatis;

Et nos vobis indè, in compoto vestro, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Staunford, xxiv. die Aprilis.

Per breve de privato sigillo.

De arraiatione faciendâ, contra meditatam invasionem Scotorum.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 2. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, majori, aldermannis, ac toti communitati civitatis suæ London', salutem.

Cùm, pro defensione regni nostri, contra hostiles aggressus Scotorum, qui, ut pro certo intelleximus, se parant ad dictum regnum, cum armatâ potentiâ, hostilitèr & subitò ingrediendum (si pacem, ad voluntatem suam, in tractatu, in marchiâ Scotiæ, inter nostros & ipsorum Scotorum nuncios, in proximo habendo, habere non possint) ad destructiones & mala, quæ poterunt inibi perpetranda; ordinaverimus, & esse proponamus (domino concedente) apud Novum Castrum super Tynam, die Lunæ proximo ante festum Ascensionis Domini, proximò futurum, cum excercitu nostro, quanto potentiùs poterimus, ad ipsorum Scotorum malitiam, cum Dei adjutorio, potentèr & viriliter refrænandam:

Nos, attendentes dampna & pericula, quæ nobis & toti regno nostro, per incursus Scotorum prædictorum, si idem regnum taliter ingrediantur, poterunt evenire: volentesque omnibus modis & viis, quibus poterimus, eorum malitiæ obviare; considerantes etiam quòd, in tantæ necessitatis articulo, omnes & singuli, de regno nostro, ad defensionem ejusdem regni manus tenentur apponere adjutrices;

Vos requirimus & rogamus quatinùs, pro defensione vestrâ, & totius regni nostri, tot homines de civitate prædictâ, de validioribus & potentioribus ejusdem civitatis, quot, consideratâ tantâ necessitate, decere videritis, eligatis; et eos armis competentibus armari; necnon cuilibet eorum, pro equitaturâ suâ ad nos, unum equum, pretii triginta vel quadraginta solidorum, provideri & liberari faciatis:

Ipsosque, sic munitos & benè & decentèr arraiatos, ad nos mittatis; ita quòd sint ad nos, ad dictos diem & locum, si fieri poterit quoquo modo; alioquin quantò celeriùs poterunt (omni excusatione cessante) ad proficiscendum exindè nobiscum, ad vadia nostra, unà cum aliis fidelibus nostris, contra dictos Scotos, prout per nos & concilium nostrum contigerit ordinari.

De sumptibus autem, quos circa præmissa vos facere oportebit, talem vobis remunerationem & satisfactionem, pro loco & tempore oportunis, faciemus, quòd inde eritis meritò contentati.

Et hanc requisitionem nostram taliter cordi assumatis, quòd benivolentiam, quam ad nos & honorem nostrum geritis, experiri in effectu operis valeamus, & quod vobis exindè, in hiis, quæ vestris profectibus videbimus convenire, tenere specialiùs debeamus;

Scientes quòd, si huic requisitioni nostræ duxeritis annuendum, nolumus quòd vobis in præjudicium libertatum, vobis per nos concessarum, cedat aliqualiter in futurum.

Teste Rege, apud Notingham, xxix. die Aprilis.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Majori & ballivis civitatis Lincoln'.
Ballivis villæ de Staunford.
Ballivis villæ de Grantham.
Majori & ballivis villæ de Grymesby.
Majori & ballivis villæ de Cantebr'.
Ballivis villæ de Huntyngdon.
Ballivis civitatis Norwych.
Majori & ballivis villæ de Lenne.
Ballivis villæ de Magna Jernemuth.
Ballivis villæ de Gippewich.
Ballivis villæ de Sancto Edmundo.
Ballivis villæ Cirencestr'.
Ballivis villæ Derb'.
Ballivis villæ de Colcestr'.
Ballivis villæ de Donewych.
Ballivis civitatis Cantuar'.
Ballivis villæ de Roff'.
Ballivis villæ de Cicestr'.
Majori & ballivis Wynton'.
Majori & ballivis Suthampton.
Ballivis villæ de Guldeford.
Majori & ballivis villæ Sarum.
Majori & ballivis villæ de Oxon'.
Majori & ballivis villæ Bristoll'.
Ballivis villæ de Gloucestr'.
Ballivis villæ Hereford'.
Ballivis villæ Bathon'.
Ballivis villæ Wygorn'.
Ballivis villæ de Coventr'.
Ballivis villæ de Lichefeld'.
Ballivis villæ de Salop'.
Ballivis villæ de Stafford'.
Ballivis villæ de Warr'.
Ballivis villæ de Leycestr'.
Majori & ballivis civitatis Exon'.
Ballivis villæ Bedeford'.
Ballivis villæ Bokyngham.
Majori & ballivis villæ Norhampton.
Ballivis villæ de Sancto Albano.
Ballivis villæ de Sancto Botulpho.
Majori & ballivis villæ Notyngham.
Ballivis villæ de Welles.

Ad burgomagistros villæ de Bruges, super attemptatis contra treugam, emendandis.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 27. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi burgimagistris, scabinis, & communitati villæ de Bruges, salutem.

Ex insinuatione majoris, & quorundam civium civitatis nostræ London', ad nostrum pervenit auditum, quod vos eis, per vestras litteras, conquesti fueratis qualiter nuper, post treugam, inter nos, pro nostris subditis, & vos ac cæteros de Flandriâ, vobis adhærentes, firmatam;

Quidam malefactores, de villis de Sandwico & Winchelse, quandam navem villæ de Neuport, diversis mercibus oneratam, ad valentiam ducentarum librarum, supra mare, prope Bonon', hostiliter cepisse debuerant, & interfectis marinariis ejusdem, quo voluerint abduxisse, de quo nimirum turbamur anxiè & movemur, & ut tantæ iniquitatis flagitium severiter vindicetur, multum insidet votis nostris;

Vestræ dilectioni significantes quòd, si vos seu dampna passi, ad nos pro optinendâ justitiâ de præmissis, procuratores, seu nuncios volueritis, vel voluerint destinare, parati erimus, cum omni celeritate, eis juxta exigentiam ipsius treugæ, justitiam in omnibus exhibere; & talem contra dictos malefactores, cum ipsos convinci contigerit, exercere vindictam, quòd metus incutietur aliis consimilia perpetrandi.

Nec decet, occasione dicti maleficii, si taliter perpetratum sit, quod rumpatur treuga supradicta, cùm non valeat, contra hujusmodi piratorum incursus, de facili securitas provideri; et non remanebit in nobis, quin attemptata, contra treugam prædictam, debitè emendentur.

Data apud Notingh', xxx. die Aprilis.

De non permittendo mercatores extra regnum transire, antequam ad aliquam stapularum fuerint.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 3. in Turr. Lond.

REX, collectoribus custumæ lanarum, coriorum, & pellium lanutarum in portu London', salutem.

Cum nos ordinacionem per dominum E. nuper Regem Angl' patrem nostrum, & consilium suum, de stapulâ mercatorum & mercandisarum, & precipuè lanarum, coriorum, & pellium lanutarum, ac stagminis in certis locis infra regnum & potestatem nostram & non alibi tenend', publicari mandaverimus firmiter & teneri; & inter ceteros articulos in eâdem ordinacione contentos, contineatur, quod mercatores Angl', Wall', & Hibern', qui lanas, coria, & pelles lanutas, ac stagmen ad aliquam stapularum predictarum duxerint, extra eandem stapulam alibi extra potestatem nostram non ducant, nisi prius moram fecerint in eadem stapulâ cum mercandisis illis per quadraginta dies; et extunc liceat eis mercandisas suas quo voluerint, ducere, sive extra dictum regnum nostrum sive infra, absque stapulâ aliquâ alibi quam in locis predictis tenend' seu faciend', prout in ordinacione predictâ plenius continetur:

Vobis precipimus, quod mercatores dictarum terrarum Angl', Wall', & Hibern', cum mercandisis hujusmodi à portu predicto nullatenus transire permittatis, antequam vobis constiterit mercatores illos in aliqua dictarum stapularum fuisse, & ibidem fecisse, quod juxta ordinacionem predictam fuerit faciend'.

T. R. apud Notingh', xxx. die April'.

Per cons'.

Ordinationes de stapulâ mercatorum.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 1. m. 4. d. in Turr. Lond.

REX, majori & vicecom' London', salutem. Cum dominus E. nuper Rex Angl', pater noster, de consilio & avisamento prelatorum & magnatum regni sui, pro communi utilitate ejusdem regni ordinasset & precepisset, quod stapulæ mercatorum & mercandisarum, & precipuè, lanarum, coriorum & pellium lanutarum, ac stagminis apud certa loca in Angl', Wall', & Hibern' & non alibi tenerentur; videlicet, apud Novum Castrum super Tynam, Eborum, Lincoln', Norwycum, London', Wynton', Exon', & Bristoll', pro Angl': Dublin', Droghda, & Cork, pro Hibern': Salop', Kermerdyn, & Kaerdif, pro Wall': ac pro stagmine Cornub', apud Lostwythiel & Treurew; & pro stagmine Devon', apud Asperton':

Et inter ceteros articulos in eâdem ordinacione contentos, contineatur quod mercatores Angl', Wall', & Hibern', qui lanas, coria, & pelles lanu-

tas, ac stagmen ad aliquam stapularum predictarum duxerint, et extra eandem stapulam alibi extra potestatem nostram non ducant, nisi prius moram fecerint in eâdem stapulâ cum mercandis illis per quadraginta dies; et extunc liceat eis mercandisas suas quo voluerint, ducere, sive extra dictum regnum nostrum sive infra, absque stapulâ aliquâ alibi quam in locis predictis tenend' seu faciend':

Nos ordinacionem predictam observari volentes, ac pro eo quod in aliquibus litteris dicti patris nostri, ad aliquas stapularum predictarum missis, continebâtur, quod mercatores cum dictis mercandisis suis ad stapulas illas venientes per quindecim dies tantummodo moram facere tenebantur; ac in litteris vobis, prefate major, indè directis, de morâ quadraginta dierum, plena mencio facta fuit.

Volentes hujusmodi ambiguitatem tollere, & quod eadem observacio in singulis stapulis predictis quoad moram mercatorum predictorum per quadraginta dies teneatur;

Vobis precipimus, quod in civitate predictâ, ordinacionem predictam publicè proclamari, & in omnibus suis articulis firmiter teneri faciatis; scire facientes universis, quod intencionis nostræ existit, quod omnes & singuli mercatores ad stapulam civitatis predictæ, seu aliam infra regnum & potestatem nostram cum mercandisis suis predictis venientes, per quadraginta dies moram ibidem faciant antequam cum hujusmodi mercandisis suis recedant ab eisdem, quæ omnia per alia brevia nostra in singulis locis aliarum stapularum predictarum mandavimus publicari.

T. R. apud Notingham, primo die Maii.

Eodem modo scribitur subscriptis, videlicet,

Majori & ballivis ville dè Novo Castro super Tynam.
Majori & ballivis Eborum.
Majori & ballivis Lincoln'.
Majori & ballivis ville Wynton'.
Majori & ballivis Exon'.
Majori & ballivis Bristoll'.
Ballivis de Norwyco.
Majori & ballivis ville Salop'.

Ad Papam, super quodam negotio provisorio.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Religiosi viri, & nobis in CHRISTO dilecti fratris Galfridi, prioris de Lenton, ordinis Cluniacen', quietem & commoda affectantes, ea pro ipso vestræ clementiæ devotâ intentione suggerimus, & pro salubri appositione remedii, sedulis insistimus precibus & votivis, per quæ ipsius tranquilitatem conspicimus inquietari, & spiritualis profectûs devotionem impediri.

Dudùm siquidem, pater sancte, ut didicimus, in quodam negotio provisorio, ecclesiam de Radeclive super Sore, Eborùm diocesi, contingente, per executores ejusdem negotii, eidem priori injunctum erat, ut procuratorem, venerabilis patris domini B. tituli Sancti Marcellini, presbiteri cardinalis, in possessionem dictæ ecclesiæ induceret, virtute provisionis, seu gratiæ, eidem cardinali à sede apostolicâ indè factæ.

Quod quidem mandatum idem prior, pro eo quòd, super advocatione dictæ ecclesiæ, inter bonæ memoriæ Thomam, tunc comitem Lancastr', & priorem de Norton', in curiâ magnifici principis, domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, lis mota fuit, & inhibitum ei ex parte dicti patris nostri, nè, pendente hujusmodi lite, aliquam personam induceret in ecclesiam supradictam, necnon ob metum præfati comitis, exequi non audebat:

Et quamquàm idem comes postmodùm patronatum dictæ ecclesiæ, contra præfatum priorem de Norton, judicialiter evicisset, sicque dicta provisio ad præfatam ecclesiam, utpote de laico patronatu existentem, se nullatenus extendebat, idem nichilominus prior de Lenton, ad respondendum præfato cardinali de contemptu, extitit personaliter ad sedem apostolicam evocatus;

Et pro eo quòd non comparuit, juxta vocationem illam (transitu maris, per dictum patrem nostrum, ei tunc, certis de causis, penitùs prohibito) idem prior metuit processus aliquos, contra ipsum, in eâdem curiâ factos esse; sicque jam, per longa tempora eo timore, abstinuit à divinis.

Verùm quia, per inspectionem judicii, in lite prædictâ redditi, nobis constat evidenter quòd præfatus comes evicit patronatum dictæ ecclesiæ, & quòd præfatus prior de Norton nichil juris habuit in eadem, beatitudini vestræ sinceris affectibus supplicamus quatinùs præfato priori de Lenton, qui pro petendâ statûs sui reformatione, ad vestræ sanctitatis præsentiam personaliter se divertit, benignum dignemini præbere auditum, eique, præmissorum contemplatione, sinum paternæ pietatis, in suis justis postulationibus, benignitate solitâ aperire.

Conservet, &c.

Dat' apud Notingham, xvi. die Maii.

Ad cardinalem, super negotio antedicto

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino P. DEI gratiâ, tituli Sanctæ Susannæ presbitero cardinali, amico suo carissimo Edwardus, DEI gratiâ, &c. & dux Aquitaniæ, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Referente nobis, dilecto nobis in CHRISTO, fratre Galfrido, priore de Lenton, ordinis Cluniacen', didicimus qualiter in quodam negotio provisorio, ecclesiam de Radeclive super Sore, Eborum diocesi, contingente, per executores ejusdem negotii, eidem priori injunctum erat, ut procuratorem, venerabilis patris domini B. tituli sancti Marcellini, presbiteri cardinalis, in possessionem dictæ ecclesiæ induceret, &c. *prout supra usque hæc verba*, *viz.*

Paternitatem vestram affectuosis precibus requirimus & rogamus, quatinùs præfato priori de Lenton, qui pro petendâ statûs sui reformatione, ad sedem apostolicam personaliter se divertit, in prosecutione negotiorum suorum, assistere velitis, nostri contemplatione rogaminis, consiliis & auxiliis oportunis; eademque negotia penes dictum dominum summum Pontificem (cui pro eisdem scribimus) modis, quibus meliùs expedire videritis, efficaciter promovere. Dat' ut supra.

Pro Johanne de Hanonia, de annuitate solvendâ.

A. D. 1327.—An. 1 Edw. III.

Liberat. 1 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro, dilecto consanguineo & fideli nostro Johanni de Hanoniâ, quingentas marcas, de termino Pasche proximò præterito, de illis mille marcis, quas ei concessimus, de exitibus custumæ lanarum, coriorum, & pellium lanutarum, in portu civitatis nostræ Londoniæ, per manus collectorum custumæ prædictæ, ibidem singulis annis percipiendas.

Teste Rege, apud Notingham, xviii. die Maii.

Per billam thesaurarii.

Pro prædicto Johanne de Hanoniâ de providentiis faciendis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 2. m. 18. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cùm mittamus, dilectum servientem nostrum Alexandrum de Northampton', ad ea, quæ pro officio panetriæ, dilecti consanguinei & fidelis nostri Johannis de Hanon', qui ad rogatum nostrum pro expeditione guerræ nostræ Scotiæ, ad nos est venturus, pro denariis nostris, facienda, prout ei per nos pleniùs est injunctum:

Vobis mandamus quòd eidem Alexandro, pro hujusmodi providentiis, pro denariis, ut præmittitur, faciendis, sitis intendentes & auxiliantes, cùm ab ipso, super hoc ex parte nostrâ, fueritis requisiti.

Nolumus tamen quòd in feodo ecclesiæ, contra libertatem ejusdem, sub colore providentiæ hujusmodi, præfatus Alexander per se, vel per alium, quicquam capiat quovis modo.

Teste Rege, apud Eborum, xxix. die Maii.

Consimiles commissiones habent subscripti pro officiis subscriptis, viz.

Johannes de Melford, pro officio botellariæ.
Johannes de Eborum, pro officio coquinæ.

Teste ut supra.

De tractatu pacis, in ducatu Aquitaniæ, observando.

A. D. 1327.
An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III.
p. 1. m. 3.
in Turr. Lond.

REX, senescallo suo Vasconiæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, aut ejus locum tenenti, salutem.

Cùm tractatus pacis, inter consiliarios & procuratores excellentissimi principis, domini Karoli, Regis Franciæ illustris, avunculi nostri, & nuncios nostros, nuper initus & firmatus, tam per ipsum Regem Franciæ quam per nos, approbatus sit, acceptatus & confirmatus, nos tractatum illum, quantum in nobis est, in omnibus observari, & effectui mancipari, volentes;

Vobis mandamus quòd eundem tractatum (cujus tenor inferiùs continetur) in omnibus & singulis suis articulis observari, & firmiter teneri faciatis, quatenùs ad nos noveritis pertinere.

In cujus rei testimonium has literas nostras fieri fecimus patentes.

Dat' apud Eborum, primo die Junii, anno regni nostri primo.

Tenor autem tractatûs prædicti talis est.

EDWARD, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, seignur d'Irlaund, & duc de Guienne, a touz ceux, qi cestes lettres verrount & orrount, salutz. Sachez nous avoir veue, & regarde les lettres overtes des conseillers & procureurs, *&c. ut supra, de dat' xxxi. Mart'.*

De intendendo senescallo Aquitaniæ in executione præfati tractatûs.

A. D. 1327.
An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III.
p. 1. m. 3.
in Turr. Lond.

REX, universis & singulis senescallis, vicecomitibus, majoribus, juratis, consulibus, universitatibus, collegiis, communitatibus, constabulariis, castellanis, præpositis, ballivis, & omnibus ministris & fidelibus suis, in dicto ducatu constitutis, ad quos, &c. salutem.

Cum tractatus pacis, inter consiliarios & procuratores excellentissimi principis, domini Karoli, Regis Franciæ illustris, avunculi nostri, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Vobis mandamus, quod senescallo nostro ducatûs prædicti, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, in executione articulorum in tractatu prædicto (cujus tenor inferiùs continetur) contentorum, pareatis & intendatis.

In cujus rei testimonium has literas nostras fieri fecimus patentes.

Dat' apud Eborum, primo die Junii, anno regni nostri primo.

Tenor autem tractatus prædicti talis est.

EDWARD, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, *&c. prout supra.*

De fidelitate abbatissæ Sanctæ Trinitatis de Cadomo.

A. D. 1327.
An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III.
p. 2. m. 17.
in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Ottono de Grandisono, custodi insularum de Gerneseye, Jereseye, Serk, & Aureneye, vel ejus locum tenenti, salutem.

Sciatis quòd cepimus fidelitatem, dilectæ nobis in Christo, Nicholae, abbatissæ Sanctæ Trinitatis de Cadomo, in Normanniâ, de terris & tenementis, quæ de nobis tenet in insulis prædictis, & quæ, occasione mortis ultimæ abbatissæ loci prædicti, capta sunt in manum nostram, & illa ei reddidimus.

Et ideò vobis mandamus, quod eidem abbatissæ, vel ejus procuratori, seu attornato in hâc parte, terras & tenementa prædicta, cum pertinentiis, liberetis, salvò jure cujuslibet.

Teste Rege, apud Eborum, tertio die Junii.

Pro custode capellæ ad montem, ubi nuper comes Lancastriæ decollatus fuit, construendæ.

A.D. 1327.
An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III.
p. 2. m. 13.
in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, vicecomitibus, & omnibus ballivis, ac aliis Christi fidelibus, ad quos, &c. salutem.

Cum Robertus de Weryngton clericus, custos operis cujusdam capellæ, ad montem, ubi, nobilis homo, Thomas, nuper comes Lancastriæ, decollatus fuit, construendæ, ad diversas partes regni nostri se divertat, ac quosdam nuncios suos mittat ad easdem partes, ad colligendum eleemosinas pro constructione capellæ prædictæ, suscepimus in protectionem & defensionem nostram ipsum Robertum & nuncios suos prædictos, in eundo versus partes prædictas, ibidem morando, & ad propria redeundo, sicut prædictum est, *&c. prout in consimilibus litteris.*

Rogamus etiam vos quòd, cum prædictus Robertus, vel ejus nuncii, ad vos venerint, eleemosinas à vobis, pro constructione dictæ capellæ, petituri, ipsos benignè recipiatis, & recipi faciatis in ecclesiis, villis, & foris vestris; & eis de bonis vobis, à Deo collatis, ad hoc, caritatis intuitu, & precûm nostrarum interventu, largiri:

Vosque prælati litteras vestras convocatorias eis concedere velitis; ita quòd à Retributore omnium bonorum mercedem condignam, & à nobis grates reportare debeatis.

In cujus, &c. per unum annum duraturas.

Teste Rege, apud Eborum, viii. die Junii.

De inquirendo super controversiis, inter quosdam homines de Hanonia, & homines pedites de comitatibus Lincolniæ & Northamptoniæ.

A. D. 1327.
An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III.
p. 2. m. 15. d.
in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Henrico le Scrop, Waltero de Bello Campo, Johanni de Heslarton, Nicholao de Langeton, & Simoni Croyser, salutem.

Sciatis quòd, cum inter quosdam homines de Hanoniâ, qui nuper ad nos, ad rogatum nostrum, in subsidium expeditionis guerræ nostræ Scociæ, in regnum nostrum venerunt, & alios homines pedites, de comitatibus Lincoln', Norht', & aliundè, de regno nostro, apud Eborum, pro dicto subsidio accedentes, diversæ controversiæ & discordiæ motæ fuerunt, inter quos, in conflictu ibidem inito, diversæ interfectiones, murdra & roberiæ diversa, hinc indè, extiterunt perpetrata, in pacis nostræ læsionem, & populi nostri terrorem & commotionem manifestam: nos, super præmissis volentes certiorari per quem, vel per quos, utrum, videlicet, per prædictos hômines de Hanoniâ, an per prædictos homines de regno nostro, controversiæ & discordiæ prædictæ inceptæ fuerunt, & per quem, vel per quos prædicta, feloniæ & murdra, facta fuerunt, & qualiter, & quo modo, & quis, vel qui consensum vel auxilium ad hoc præbuerunt, & ipsos postmodum scienter receptaverunt, & qualiter, & quo modo, assignavimus vos, quatuor, tres, & duos vestrûm, ad inquirendum, per sacramentum, &c. tam de libertate civitatis Eborum, quam de comitatu prædicto, per quos, &c. de præmissis, omnibus & singulis, & aliis articulis, & circumstantiis præmissa tangentibus, pleniùs veritatem:

Et ideò vobis mandamus quod, ad certos dies & loca, quos vos, quatuor, tres, vel duo vestrûm ad hoc provideritis, inquisitionem indè faciatis, & eam, distinctè & apertè factam, nobis, sub sigillis vestris, quatuor, trium, vel duorum vestrûm, sine dilatione mittatis, & hoc breve.

Mandavimus enim vicecomiti nostro comitatûs prædicti, quòd, ad certos dies & loca, quos vos, quatuor, tres, vel duo vestrûm, ei scire facietis, venire faciat coram vobis, quatuor, tribus, vel duobus vestrûm, tot, &c. tam de libertate prædictâ, quam de comitatu prædicto, per quos, &c. et inquiri.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Eborum, xiv. die Junii.

Per ipsum Regem.

Super arraiatione, & profectione contra Scotos.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot. Scot. 1 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, arraiatoribus hominum, tam equitum quam peditum, per dominum E. nuper Regem Angliæ, patrem nostrum, in Estrithingo in comitatu Eborum, & eorum subarriatoribus in eisdem partibus, salutem.

Cum nuper, intelligentes quod Scoti, nostri & regni nostri inimici, se parabant, quantò potentiùs poterant, ad idem regnum proditionaliter, cum toto posse suo, ingrediendum, ad incendia, destructiones, & mala, quæ poterant, perpetrand', nisi in tractatu pacis, inter nostros, & ipsorum Scotorum nuncios, ad partes marchiæ Scotiæ destinatos, tunc habendo, pacem ad voluntatem suam habere possent, vobis mandaverimus, quòd omnes & singulos homines, in Estrithingo prædicto, tam infra libertates quam extra, infra ætatem sexdecim & sexaginta annorum existentes, tam equites quam pedites, juxta arraiationes alias, per vos, de mandato dicti patris nostri, factas, præmuniretis, quòd prompti essent & parati, & armis competentibus, videlicet, quilibet eorum, juxta facultates suas, & quantitatem bonorum suorum, benè & sufficienter muniti, ad proficiscendum contra dictos inimicos nostros, pro defensione suâ & dicti regni nostri, quando super hoc ex parte nostrâ essent præmuniti:

Ac jam pro certo didicimus, quòd iidem Scoti pacem vel treugam inire contempnunt, &, pendente tractatu prædicto, proditionaliter & hostiliter, in magnâ multitudine, dictum regnum nostrum sunt ingressi, incendia, homicidia, & destructiones, ac alia mala, quæ possunt, indies pro viribus perpetrando:

Nos, ipsorum malitiæ obviare, & tantæ præsumptionis audaciam, cum Dei adjutorio, reprimere cupientes; considerantesque quod, in tantæ necessitatis articulo, nullus excusare se poterit, quin, pro defensione suâ & ejusdem regni, manus adjutrices totis viribus apponere teneatur;

Vobis mandamus, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, omni excusatione cessante, venire faciatis ad nos, usque Eborum, omnes & singulos de Estrithingo prædicto, infra ætates prædictas, tam infra libertates quam extra, armatos & arraiatos in formâ prædictâ (nemini parcendo in hâc parte), ad proficiscendum contra dictos inimicos nostros, ad ipsorum temeritatis audaciam, cum Dei adjutorio, refrænandam, prout eis per nos tunc injungetur.

Et scire faciatis omnibus & singulis, ex parte nostrâ, quòd nos omnes & singulos, qui se retraxerint à defensione prædictâ, & ad ipsorum repulsionem juvare noluerint, fautores ipsorum inimicorum nostrorum reputabimus, & de ipsis, tanquam de ipsis inimicis, vindictam capiemus.

Et vos, præfati arraiatores, & subarraiatores, cum prædictis hominibus, ad nos, ad locum prædictum, cum equis & armis, quantò potentiùs poteritis, accedatis, ad proficiscendum nobiscum contra dictos inimicos nostros, prout de consilio nostro tunc ordinabitur, Domino disponente.

Damus autem vobis, & cuilibet vestrûm, tenore præsentium, potestatem puniendi, per arestationem corporum, & captionem terrarum, tenementorum, bonorum, & catallorum, in manum nostram, omnes & singulos, quos in hâc parte inobedientes inveneritis & rebelles.

Mandavimus etiam viceconiti nostro Eborum quòd, in singulis locis, in Estrithingo prædicto, tam infra libertates quam extra, ubi expedire viderit, præmissa faciat, ex parte nostrâ, publicè proclamari, & vobis, & cuilibet vestrûm, in præmissis omnibus & singulis faciendis & exequendis, intendens sit, consulens, & auxilians, quotiens & quando vos, vel aliquis vestrûm, ei scire faciatis ex parte nostrâ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Eborum, xvii. die Junii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est arraiatoribus subscriptis; videlicet,

Arraiatoribus, &c. in comitatu Lancastriæ.

Arraiatoribus, &c. in Westrithingo in comitatu Eborum.

Pro Johanne de Hanonia, & comitivâ suâ, de vadiis solvendis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Liberat. 1 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate, de thesauro nostro, dilecto consanguineo & fideli nostro, Johanni de Hanoniâ, vel ejus in hâc parte attornato, septem milia librarum, in partem solutionis quatuordecim milium librarum, in quibus eidem Johanni tenemur pro vadiis suis & hominum ad arma, qui in comitivâ suâ, in obsequium nostrum, in regno nostro, ad rogatum nostrum, nuper venerunt; Recipientes à præfato Johanne, seu ejus dicto attornato, literas acquietantiæ, receptionem dictarum septem milium librarum testificantes, quæ pro nobis sufficientes fuerint in hâc parte.

Teste Rege, apud Eborum, xxviii. die Junii.

Per ipsum Regem & concilium.

De providentiis faciendis pro Johanne memorato.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot. Scot. 1 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quòd assignavimus, dilectum nobis, Willielmum de Irland, ad providentias de cariagiis, pro dilecto & fideli nostro Johanni de Hanoniâ, & hominibus suis, qui, in obsequium nostrum, ad partes marchiæ Scociæ sunt profecturi, pro denariis ipsius Johannis & hominum prædictorum, tam infra libertate quam extra, faciend', necnon supervidend', quòd denarii, pro hujusmodi cariagiis, & aliis rebus, ad opus ipsorum provisis, debitè persolvantur:

Et ideò vobis mandamus, quòd eidem Willielmo, in præmissis, ut præmittitur, faciendis, sitis intendentes, consulentes, & auxiliantes, quotiens, & quando, per ipsum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis requisiti.

In cujus, &c. usque ad festum Sancti Michaelis proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud Eborum, iv. die Julii.

Per ipsum Regem.

Pro domino Edwardo nuper Rege Angliæ, patre Regis, de expensis habendis.

A. D. 1327.—An. 1 Edw. III.

Liberat. 1 Ed. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate, de thesauro nostro, dilectis & fidelibus nostris, Thomæ de Berkele & Johanni Mautravers, seu eorum in hâc parte attornatis, ducentas libras, pro expensis domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri.

Teste Rege, apud Aldewerk, v. die Julii.

Per breve de privato sigillo.

Prohibitio facta majori & ballivis Oxon', super honore de Sancto Walerico.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 20. in Turr. Lond.

REX, majori, ballivis, & toti communitati villæ Oxon', salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quòd vos, prætextu quarumdam libertatum, vobis, per cartam nostram, de novo concessarum, quædam, ad honorem Sancti Walerici pertinentia, quæ progenitores nostri, dùm honor ille fuit in manibus eorumdem, percipere & habere consueverunt, & quæ Isabella, Regina Angliæ, & mater nostra carissima, à tempore quo honor prædictus ei (inter alia, terras & tenementa, ad terminum vitæ suæ, in dotem habenda) fuerat assignatus, semper hactenus percipere & habere consuevit, vobis usurpâstis jam de novo, in nostri exhæredationis periculum manifestum, & præfatæ matris nostræ dampnum non modicum:

Nos, tam securitati nostræ, quam indempnitati ejusdem matris nostræ, providere volentes, vobis significamus, quòd intentionis nostræ non extitit, nec existit, quòd vobis libertatem aliquam concederemus, per quam nobis, aut eidem matri nostræ, in hâc parte, præjudicium aliquod posset generari.

Et ideò vobis prohibemus nè, prætextu aliquarum libertatum, vobis per nos concessarum, (quas, si in aliquo nobis, aut eidem matri nostræ, præjudicari poterunt, præter nostram conscientiam decernimus emanâsse) quicquam, quod in juris nostri, aut ejusdem matris nostræ, in hâc parte, præjudicium cedere poterit, attemptare præsumatis quovismodo.

Scientes pro certo quòd, si secus feceritis, ad vos non immeritò, graviter capiemus.

Teste Rege, apud Eborum, vi. die Julii.

Per breve de privato sigillo.

De præmuniendo magnates de Hibernia, super custodiâ castrorum propè marchias Hibernicorum.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 19. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Thomæ fitz John, Justiciario suo Hiberniæ, salutem.

Intelleximus qualiter Hibernici, inimici & rebelles nostri terras nostras, & diversorum magnatum, qui terras habent in Hiberniâ, & in Angliâ commorantur, devastârunt, & devastant multipliciter hiis diebus, pro eo quòd, per ipsos magnates, contra ipsorum inimicorum aggressus, sufficiens resistentia nullatenus ordinatur; de quo, non immeritò, commovemur:

Nos igitur, indempnitati nostræ, & ipsorum magnatum, contra hujusmodi aggressus, providere volentes, ut tenemur, vobis mandamus quod statim, visis præsentibus, præmuniri faciatis omnes magnates & alios, castra & terras in terrâ prædictâ, propè marchias Hibernicorum prædictorum, habentes, vel eorum ballivos, quòd castra & terras suas, contra aggressus dictorum inimicorum, sic potenter & viriliter custodiri, quòd nobis aut ipsis, seu fidelibus nostris, in terrâ prædictâ, per ipsorum defectum, dampnum vel periculum non eveniat quoquo modo:

Et si ipsi taliter præmuniti, hoc facere neglexerint, tunc vos eadem castra & terras, de exitibus eorumdem, custodiri faciatis, prout pro salvatione dictæ terræ fore videritis faciendum, & aliàs fieri consuevit.

Teste Rege apud Topclif, xii. die Julii.

Per ipsum Regem & concilium.

Super repulsione rebellium in Hibernia.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 20. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis de scaccario Dublin', salutem.

Quia intelleximus quòd Hibernici, inimici & rebelles nostri, terras nostras & fidelium nostrorum, in partibus Hiberniæ, per repentinos aggressus devastârunt, & de die in diem devastare non desistunt, homicidia, deprædationes, & alia mala innumera perpetrando:

Vobis mandamus quòd, habito avisamento cum dilectis & fidelibus nostris Thoma fitz Johan, justiciario nostro Hiberniæ, fratre Johanne Utlagh, cancellario nostro ibidem, & Nicholao Fastolf, capitali justiciario nostro de banco, circa repulsionem dictorum inimicorum nostrorum, & defensionem terrarum nostrarum, tale & tam celere remedium de denariis, in thesaurariâ nostrâ existentibus, de exitibus archiepiscopatûs Dublin', & aliis exitibus dictæ terræ (si necesse fuerit) apponatis, quale pro conservatione honoris nostri, & defensione subditorum nostrorum, & terrarum nostrarum ibidem, per consilium & avisamentum eorumdem justiciarii, cancellarii, & Nicholai, fore videritis faciendum; proviso semper quòd de exitibus prædictis, pro expeditione guerræ nostræ Scociæ, ad opus nostrum reservetur, quantum reservari poterit bono modo.

Teste Rege, apud Toppeclif, xii. die Julii.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro Edwardo de Balliolo, de conductu.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 2. m. 6. in Turr. Lond.

REX, omnibus amicis & fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quòd, cum dilectus & fidelis noster Edwardus de Baliolo, ad nos infra regnum nostrum, à partibus transmarinis, sit venturus, suscepimus ipsum Edwardum, ac homines de familiâ suâ, in protectionem & defensionem nostram, necnon in salvum & securum conductum nostrum.

Et ideò vos amicos rogamus, vobis fidelibus mandantes, quòd eidem Edwardo, aut hominibus suis prædictis, in personis seu rebus suis, in veniendo ad nos infra regnum nostrum, ibidem morando, non inferatis, seu quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen, set eis potius salvum & securum conductum suis sumptibus habere faciatis, cum per ipsum Edwardum super hoc ex parte nostrâ fueritis requisiti.

Et si quid eis forisfactum fuerit, id eis sine dilacione faciatis emendari.

In cujus, &c. usque ad festum Natalis Domini proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Topclif, xii. die Julii.

Pro hominibus armatis ad repellendos Scotos.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot. Scot. 1 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Thomæ de Mounceaux, & Johanni de Sourdeval, electoribus & arraiatoribus hominum in wapentachiâ de Holdernesse, salutem.

Cùm, ad repellendum Scotorum nequitiam, qui regnum nostrum hostiliter sunt ingressi, homicidia, deprædationes, incendia, & alia mala innumera perpetrando, versus partes marchiæ Scociæ, cum excercitu nostro, jam direxerimus iter nostrum;

Et iidem Scoti, cum toto posse suo, ut pro certo didicimus, prope civitatem nostram Karlioli, istâ die Martis, se congregare proponunt, ad nos & excercitum nostrum pro viribus insultand':

Nos, considerantes periculum, quod nobis & toti regno nostro, per ipsorum aggressus, evenire poterit, nisi eorum malitia celeriùs & potentiùs obvietur, & quòd nullus excusare se poterit quin, pro defensione sui ipsius, & ejusdem regni, juxta vires suas, opem ferat;

Vobis mandamus, sub forisfacturâ corporum & bonorum, firmiter injungentes, quòd omni dilatione & excusatione cessantibus, omnes homines defensabiles, & potentes ad pugnandum, ejusdem wapentachii, tam milites quam alios, cujuscumque status seu conditionis existant, armatos, arraiatos, juxta formam mandati nostri, aliàs vobis indè directi, ad nos de die & de nocte, dùcatis, in auxilium defensionis dicti regni nostri, contra inimicos nostros supradictos.

Volumus autem quòd illi, qui impotentes sunt ad pugnandum, & habent de suo undè contribuere valeant, pro expensis aliorum, qui de suo non habent undè sibi valeant providere, contributionem faciant, pro expensis illorum, qui de suo non habent, prout rationabiliter fuerit, faciendis; ita tamen quòd adventus ipsorum hominum, qui potentes fuerint ad pugnandum, ad nos, eo prætextu, nullatenus retardetur.

Talem igitur diligentiam, in executione præsentis mandati nostri, apponatis, quòd contra vos sinistra suspicio (quod absit) nullatenus oriatur.

Scientes pro certo quòd nos omnes illos, quos rebelles seu remissos, in hoc necessitatis articulo, contigerit inveniri, fautores ipsorum, inimicorum nostrorum, non immeritò, reputabimus, & ad ipsos, prout convenit, cùm oportunum videbimus, secundum sua demerita capiemus.

Teste Rege, apud Northallerton, xiii. die Julii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est ballivis villæ de Beverlaco, exceptis illis verbis, juxta formam mandati nostri aliàs vobis indè directi.

De civitate Eborum muniendâ & custodiendâ, maximè dum mater, frater, & sorores Regis, in eâdem moram fecerint.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot. Scot. 1 Ed. III. m. 3. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi majori & ballivis civitatis suæ Eborum, salutem.

Cùm Scoti, inimici & rebelles nostri, cum toto posse suo, regnum nostrum, prope partes Karlioli, ut pro certo didicimus, jam hostiliter sint ingressi, & homicidia, deprædationes, & incendia, ac alia mala, quæ poterunt, indies perpetrare non desistant; propter quod, ad ipsorum malitiam, cum Dei adjutorio, refrænandam, cum exercitu nostro, ad partes marchiæ prædictæ declinavimus, & contra ipsos inimicos dirigimus gressus nostros:

Nos, desiderantes civitatem nostram prædictam Eborum, maximè dùm Isabella Regina Angliæ, mater nostra carissima, & frater, & sorores nostri, moram fecerint in eâdem, sic salvò & securè muniri & custodiri, quòd periculum aliquod, ex repentino aggressu ipsorum inimicorum, eidem civitati non eveniat, nec timor seu terror ipsis, matri nostræ, fratri, & sororibus nostris (quod absit) incutiatur pro defectu munitionis & custodiæ in hâc parte;

Vobis, in fide & ligeantiâ, ac sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere pôteritis, firmiter injungendo, mandamus quòd statim, visis præsentibus, omni excusatione & dilatione cessantibus, muros, fossata, & turellos, ac munitiones ejusdem civitatis circumquaque (assumptis vobiscum certis personis, de fidelibus nostris, quos ad hoc duxeritis eligendos) supervideatis, & de custodiis eorumdem sic providè & circumspectè ordinetis, quod periculum eidem civitati, pro defectu bonæ custodiæ, non contingat.

Damus autem vobis, tenore præsentium, plenariam potestatem distringendi & compellendi omnes & singulos, tenementa seu redditus in eâdem

civitate habentes, aut mercandisas excercentes, seu conversantes in eâdem, per captionem corporum & bonorum suorum, ad custodias, super muros & turellos ejusdem civitatis, juxta discretiones vestras ordinatas, seu ordinandas, & alia, quæ circa præmissa necessaria & utilia fuerint, faciend'; & puniendi omnes illos, quos in hâc parte contrarios, seu rebelles, aut suspectos inveneritis, per incarcerationem, & aliis modis quibus videritis expedire.

Talem igitur & tantam diligentiam, in executione præmissorum, apponere studeatis, quòd vestram possimus diligentiam in effectu operis experiri, & quòd non habeamus materiam, ob vestrî tepiditatem seu defectum (si forsan periculum eveniat) ad vos graviter capiendi.

Teste Rege, apud Dunolm', quinto die Julii.

Per petitionem de concilio.

Et erat patens.

Super libertate regali Dunolmensis episcopi.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 20. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Rogero de Mortuo Mari, custodi Castri Bernardi, ac aliorum terrarum & tenementorum, quæ fuerunt Guidonis de Bello Campo, quondam comitis Warr', defuncti, qui de domino E. nuper Rege Angliæ, patre nostro, tenuit in capite, infra libertatem episcopatûs Dunolm', vel ejus locum tenenti, salutem.

Petitio venerabilis patris Lodowici episcopi dicti loci, coram nobis & concilio nostro, in ultimo parliamento nostro, apud Westm' tento, exhibita, continebat ut, cùm, in parliamento prædicto, forisfacturæ guerræ eidem episcopo, ut jus ecclesiæ suæ prædictæ, & prædecessori suo, in aliis parliamentis, fuissent adjudicatæ; &, super hoc, brevia nostra facta fuerint custodibus terrarum, forisfactarum infra regalem libertatem ipsius episcopi, quòd manum regiam indè amoveant, ac castrum prædictum, manerium de Geynefford, & aliæ terræ, quæ fuerunt prædicti comitis, & Hert & Herterness, quæ fuerunt Rogeri de Clifford, quæ quidem, castrum, maneria, terræ, & tenementa, aliàs forisfacta fuerunt per forisfacturam Johannis de Balliolo & Roberti de Brus, & infra libertatem prædictam existunt, in manu nostrâ detineantur, ac si nos, ratione forisfacturæ prædictæ, prærogativâ nostrâ, infra libertatem prædictam, uti possemus, sicut alibi infra regnum nostrum, quæ quidem prærogativa ad ipsum episcopum, infra libertatem prædictam, pertinet, sicut dicit; super quo nobis supplicavit, ut præcipere velimus custodibus terrarum prædictarum, per brevia nostra, quòd manum regiam de terris illis, sicut de aliis, amoveant, ac prædictum episcopum libertate suâ prædictâ (ubi breve nostrum de jure currere non debet, nec nos ibidem terram seisire debemus) uti & gaudere permittant;

Nos, pro eo quòd per nos, & concilium nostrum aliàs, in eodem parliamento, consideratum fuit, quòd idem episcopus habeat libertatem suam regalem, prout aliàs concessum fuit tempore domini H. quondam Regis Angliæ, proavi nostri; & etiam concordatum fuit ibidem, quod nos amoveamus manum nostram de omni eo quod habemus in manu nostrâ ratione jurisdictionis regalis, & etiam ministros nostros in regali officio ministrantes:

Volentes quòd ea, quæ sic concordata sunt, effectui mancipentur, vobis mandamus quòd manum nostram de omni eo, quod habemus in manu nostrâ ratione jurisdictionis regalis, & quæ in custodiâ vestrâ existunt, nec non ministros nostros, si qui fuerint in regali officio, infra libertatem prædictam ministrantes, amoveatis, secundum formam considerationis & concordiæ prædictarum; vos indè, contra easdem considerationem & concordiam, nullatenus intromittentes.

Intentionis tamen nostræ, & concilii nostri non existit, quòd aliqui, qui terras, seu tenementa de forisfacturis, ex concessione progenitorum nostrorum, tenent, indè, virtute considerationis prædictæ, absque responsione, amoveantur.

Teste Rege, apud Dunolm', xv. die Julii.

Per petitionem de concilio.

Super eodem negotio.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 20. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi, Roberto de Clifford, custodi maneriorum de Hert & Herternes, quæ fuerunt Rogeri de Clifford defuncti, qui de domino E. nuper Rege Angliæ, patre R. tenuit in capite, vel ejus locum tenenti ibidem, salutem.

Petitio venerabilis patris, &c. *ut supra*, manum regiam indè amoveant, ac castrum Bernardi, manerium de Geynefford, & aliæ terræ, quæ fuerunt Guidonis de Bello Campo, quondam comitis Warr', & dicta maneria de Hert & Herternesse; quæ quidem, castrum, maneria, terræ & tenementa, &c. *ut supra*.

Teste ut supra.

Per petitionem de concilio.

Litteræ depretatoriæ magnatibus Hiberniæ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 21. d. & p. 1. m. 16. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Mauricio filio Thomæ, salutem.

Qualiter, de voluntate & assensu domini Edwardi, nuper Regis Angliæ, patris nostri, ad requisitionem prælatorum, comitum, & baronum, ac totius communitatis regni nostri, in parliamento nostro, apud Westm', in crastino Purificationis Beatæ Mariæ Virginis, proximò præterito, tento, ejusdem regni regimen suscepimus, Divinâ Clementiâ providente, aliàs vobis meminimus nos scripsisse;

Vos rogando obnixè, ac in fide & ligeantiâ, quibus nobis tenemini, vobis nichilominus firmiter injungendo, quòd, dilecto & fideli nostro, Thomæ le Fitz John, comiti de Kildare, justiciario nostro Hiberniæ, intendentes essetis, & in hiis, quæ ad bonum regimen dictæ terræ, & repulsionem inimicorum nostrorum, possent pertinere, taliter consiliis & auxiliis efficacibus assisteretis, quòd vestram fidelitatis constantiam & affectionis puritatem (quas erga nos & domum nostram regiam optinetis) possemus operum efficaciâ experiri.

Verum, quia nobis relatum est quod vos præfato justiciario nostro hactenus intendere, seu parere, recusatis (quamquam alii magnates & nobiles de terrâ prædictâ eidem paruerint & intenderint, ut debebant) de quo eò magis admirari compellimur, quò de vestris fidelitate & benivolentiâ majorem fiduciam habebamus:

Vobis igitur iteratò mandamus, in fide & ligeantiâ, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quatinùs, attentis ligeantiæ vestræ debito & periculo, quod exindè, si voluntariè contempnatur, de jure sequi debet, præfato justiciario nostro, sine moræ dispendio, intendere & obedire, & in hiis, quæ ad bonum regimen dictæ terræ nostræ, & repulsionem inimicorum nostrorum ibidem pertinere videritis, consiliis & auxiliis efficacibus taliter assistere studeatis, quòd pax nostra ibidem vestro præsidio illibata permaneat, & vestram possumus benivolentiam erga nos, & nostros, in effectu operis experiri.

Teste Rege, apud Dunolm', xvi. die Julii.

Per ipsum Regem & concilium.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,

Johanni de Bermyngham, comiti de Louthe.
Jacobo le Botiller.
Mauritio de Rocheford.
Johanni Power, baroni de Donil.

Pro archiepiscopo Eborum, de prisis vinorum.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 18. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi Ricardo de la Pole, pincernæ suo, vel ejus locum tenenti, in portu de Kyngeston super Hull, salutem.

Cùm nuper, ad prosecutionem venerabilis patris W. archiepiscopi Eborum, Angliæ primatis, nobis suggerentis Athelstanum, quondam Regem Angliæ, progenitorem nostrum, per cartam suam concessisse, tunc archiepiscopo Eborum, & successoribus suis ibidem, omnes libertates in aquâ de Hull quas cor cogitare posset, seu oculus videre; posteaque dominum H. quondam Regem Angliæ, proavum nostrum, per cartam suam, pro se & hæredibus suis, &c. *prout supra de dat' x. Mart', usque hæc verba, viz.*

Et nos, ad cartam & inquisitionem prædictas considerationem habentes, ac pro eo quod Benedictus de Fulsham, nuper pincerna noster, in parliamento nostro apud Westm', nuper convocato, coram nobis & dicto concilio nostro personaliter constitutus, nichil dicit in contrarium, nisi quòd invenit nos indè seisitos;

Et Stephanus de Abyndon ac Walterus de Waldeshef, nuper pincernæ dicti patris nostri, quibus per diversa brevia dicti patris nostri, ad infor-

mandum & certificandum concilium suum, super præmissis, mandatum fuit, nihil certificârunt quòd in contrarium præmissorum existit, nisi quod invenerunt progenitores nostros indè seisitos:

Et thesaurarius & barones nostri de scaccario, nos & concilium nostrum similiter certificârunt, quòd non invenerunt, quòd progenitores nostri fuerunt seisiti de hujusmodi prisis, in aquâ de Hull, ante confectionem cartæ ipsius H. supradicti:

Volentesque eidem archiepiscopo in præmissis fieri, quod est justum;

Vobis pluries mandaverimus quòd manum nostram, de hujusmodi prisis, in dicto portu de Hull, amoveretis, & prædictum W. nunc archiepiscopum, prisas suas in eodem portu, absque impedimento, habere permitteretis (jure nostro, in omnibus semper salvo) vel causam nobis significaretis, quare mandato nostro, aliàs vobis indè directo, parere contempsistis:

Vos, spretis mandatis nostris prædictis, quicquam indè facere non curâstis, in nostri & eorumdem mandatorum nostrorum contemptum manifestum, ipsiusque archiepiscopi dispendium non modicum & gravamen;

Per quod vobis iteratò mandavimus, firmiter injungentes, quòd manum nostram de hujusmodi prisis, in dicto portu de Hull, amoveretis, & præfatum Willielmum, nunc archiepiscopum, prisas suas in eodem portu, absque impedimento, habere permitteretis (jure nostro in omnibus semper salvo) volentes vos indè erga nos exonerari; vel quod vos ipsi essetis, coram nobis in Octabis Sanctæ Trinitatis, proximò præteritis, ubicumque tunc essemus in Angliâ, ostensuri quare mandatis nostris prædictis, totiens vobis indè directis, parere contempsistis.

Ad quem diem vos coram nobis venistis, & pro nobis asseruistis vos esse paratos, diversis rationibus, ostendere prisas prædictas, de vinis in portu prædicto, ad nos ut de jure coronæ nostræ, & non ad ipsum archiepiscopum, pertinere:

Ad quos idem archiepiscopus, coram nobis tunc allegavit, vos diem, coram nobis, non habere, nisi tantummodo ad respondendum nobis de contemptu prædicto; adjiciendo prædictam considerationem, à quâ mandatum nostrum prædictum, vobis indè directum, emanavit, pro executione ejusdem faciendâ, in parliamento nostro prædicto, coram nobis, prælatis, magnatibus, proceribus, & communitate regni nostri, ibidem convocatis, fuisse concordatum, & alibi quam in parliamento non posse revocari; ipsumque, super jure suo in hâc parte, ad breve nostrum prædictum, nobis respondere non debere, quousque in possessionem earumdem prisarum, secundum formam considerationis prædictæ, reponeretur.

Nosque posteà, per breve nostrum sub privato sigillo, dilectis & fidelibus nostris Galfrido le Scrop, & sociis suis justiciariis, ad placita coram nobis tenenda assignatis, mandaverimus quòd, in negotio prædicto procedendo, taliter avisarentur, quod nichil in præjudicium nostrum, nec exhæredationem coronæ nostræ fieret in hâc parte; &, si dubium quid subfuerit, id coram nobis & concilio nostro ostenderent, ut nos, super jure nostro in hâc parte pleniùs informati, usque ad finalem discussionem ejusdem negotii, consultiùs & securiùs procedere possemus:

Qui quidem justiciarii, coram nobis, recordum & processum negotii prædicti, coram eis habita, postea deportârunt:

Nosque recordum & processum prædicta venerabili patri J. Elien' episcopo, cancellario nostro, liberaverimus, ei firmiter injungendo quòd, convocato toto concilio nostro, in cancellariâ nostrâ, & ibidem recitatis recordo & processu prædictis, justitia ulteriùs fieret in præmissis:

Posteàque, coram ipso cancellario, & venerabili patre H. Lincoln' episcopo, thesaurario nostro, & justiciariis nostris, & aliis de concilio nostro, in cancellariam nostram convocatis, venerunt tam prædictus archiepiscopus quam vos; & recitatis ibidem recordo & processu prædictis, vos dixistis, ut priùs, prisas prædictas ad nos, ut de jure coronæ nostræ, pertinere, & non ad prædictum archiepiscopum, adiciendo quòd, in prædictis recordo & processu, habitis in parliamento prædicto, errores intervenerunt manifesti:

Ad quæ prædictus archiepiscopus respondit, ut priùs, quòd vos habetis diem tantummodò ad respondendum nobis de contemptu; asserendo ipsum ad aliquas rationes, super jure nostro, de prisis prædictis, proponendas, nec ad errores, si qui fuerint respondere non debere, quousque in possessionem prisarum prædictarum reponeretur virtute considerationis prædictæ (in quâ jus nostrum in omnibus salvatur), & quòd waranto prædicti brevis, præfato pincernæ directi, terminari non potest.

Et quia prædicta consideratio facta fuit in parliamento prædicto, à quâ prædictum breve nostrum, de executione faciendâ, vobis directum emanavit, & ad quod vos diem habuistis tantummodò; videlicet, ad respondendum nobis de contemptu prædicto, & tam in consideratione quam brevi, prædictis jus nostrum salvatur, nec ad hujusmodi breve terminari potest, & non est juri consonum nec rationi quòd prædictus archiepiscopus nobis, super jure nostro in præmissis, respondeat, priusquam in possessionem prædictarum prisarum, eodem modo quo consideratum fuit in parliamento prædicto (salvo semper jure nostro) reponatur, visum est toti concilio nostro, quòd executioni faciendæ, secundum formam considerationis factæ in parliamento prædicto, non est supersedendum in hâc parte:

Vobis adhuc mandamus, firmiter injungentes, quòd manum nostram de hujusmodi prisis. in dicto portu de Hull, amoveatis, & præfatum, W. nunc archiepiscopum, prisas suas, in eodem portu, absque impedimento, habere permittatis, juxta tenorem mandatorum nostrorum prædictorum (jure nostro in omnibus semper salvo), volumus enim vos indè erga nos exonerari.

Et sciatis quòd graviter amerciati estis eò quod mandatum nostrum, totiens vobis indè directum, non estis executi; &, *nisi hoc mandatum nostrum* pleniùs exequamini, graviter ad vos capiemus.

Teste Rege, apud Dunolm', xvii. die Julii.

Per ipsum Regem & concilium.

De inquirendo super malefactoribus in civitate London'.

A. D. 1327.
An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III.
p. 2. m. 18.
in Turr. Lond.

REX, majori & vicecomitibus London', salutem. Ex frequenti querelâ diversorum hominum intelleximus, quod quamplures malefactores & pacis nostræ perturbatores de civitate nostrâ London' se adinvicem confœderantes, justiciariis & servientibus de banco nostro, ac baronibus & clericis de scaccario nostro, necnon aliis fidelibus nostris ad civitatem nostram prædictam venientibus, & in eâdem commorantibus, insidiantes, armatâ potentiâ in eâdem civitate nostrâ nocte dieque vagantur & discurrunt; quosdam de dictis fidelibus nostris, ad procurationem aliorum pro stipendio, verberantes, vulnerantes, mahemiantes; quosdam capientes, imprisonantes, & malè tractantes, & graves & intollerabiles redemptiones ab eisdem, metu mortis, eis illicò inferendæ, extorquentes; necnon homicidia, & depredationes, & latrocinia, & alia dampna & facinora diversa, ibidem indies perpetrantes, in nostri contemptum, pacis nostræ læsionem, ac populi nostri civitatis prædictæ, & ad eandem confluentis, dampnum, oppressionem, & terrorem manifestum;

Et licèt vobis pluries præceperimus, quod super hujusmodi malefactis remedium oportunum, & de dictis malefactoribus debitam castigationem & punitionem, prout ad vos pertinuit, fieri faceretis; vos tamen quicquam indè hactenus facere non curastis; per quod formidatur quod mala & pericula nobis & populo nostro in brevi evenient graviora, nisi contra malitiam hujusmodi malefactorum remedium citiùs apponatur;

Nos malis & periculis prædictis præcavere volentes, ut tenemur, vobis adhuc præcipimus, firmitèr injungentes, quod per sacramentum proborum & legalium hominum, de civitate prædictâ & suburbio ejusdem, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, diligenter inquisitiones de nominibus hujusmodi malefactorum, & eorum malefactis, & de præmissis omnibus & singulis, omni dilatione & excusatione cessantibus, faciatis; & omnes illos, quos per hujusmodi inquisitiones in hâc parte culpabiles inveniri contigerit, ubicumque inventi fuerint in ballivâ vestrâ, capiatis, & in prisonâ nostrâ salvò custodiri faciatis, donec aliud indè præceperimus.

Et præmissa, sicut honorem nostrum & vestrum, ac salvationem & quietem populi nostri & civitatis nostræ prædictæ diligitis, & vos ipsos indempnes servare volueritis, cum omni diligentiâ & celeritate quibus poteritis, & quotiens opus fuerit, faciatis & expleatis in formâ prædictâ; talitèr vos habentes quod per vestrî defectum seu negligentiam, aliter ad hoc manus nostras apponere debeamus.

Teste Rege, apud Tudham', xxvi. die Julii.

De custodiâ civitatis Eborum.

A.D. 1327.
An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III.
p. 2. m. 17. d.
in Turr. Lond.

MEMORANDUM, quod die Mercurii proximò ante festum Sancti Petri ad Vincula, anno regni Regis E. tercii post conquestum primo, coram consilio domini Regis, in palacio venerabilis patris W. Eborum archiepiscopi Angl' primatis, ubi domina Isabella Regina Angl' hospitata fuit, in presenciâ ejusdem archiepiscopi ac venerabilium patrum,

J. Elien' cancellar', &
H. Lincoln' thes' ipsius Regis, &
J. Wynton', episcoporum;
Galfridi Lescrop', ac aliorum de consilio ipsius Regis;
Nicholaus de Langeton', major civitatis Eborum, &
Nicholaus de Sexdecim Vallibus;

clericus ejusdem civitatis, personaliter constituti, petierunt à prefato archiepiscopo, quod ipse suis sumptibus custodiri faceret locum suum vocatum Vetus Ballium, contra Scotorum aggressus, prout ipsi muros ejusdem civitatis faciunt custodiri; asserentes quod ipse & predecessores sui locum illum temporibus retroactis tempore guerræ, custodire & munire consueverunt;

Et idem archiepiscopus asseruit, quod major & communitas Eborum tenent eandem civitatem de domino Rege ad firmâm perpetuam suo periculo custodiendam, tam tempore guerræ quam pacis, nullo loco infrâ eandem civitatem excepto, videlicet, nec ballio predicto, nec alio quocumque; et quod ballium predictum est parcella civitatis predictæ, & infra fossata ejusdem civitatis; quodque ipse locum illum custodire non tenetur, nec predecessores sui eundem locum custodire consueverunt; set quod aliâ vice, propter maximum periculum quod eidem civitati imminebat, claudi fecit locum illum, & quosdam homines pro municione ejusdem, durante periculo predicto, posuit; & super hoc facta fuit quædam indentura inter ipsum archiepiscopum & majorem & ballivos ac communitatem civitatis predictæ, quod id, quod idem archiepiscopus sic fecit, imminente dicto periculo, de suâ liberalitate & graciâ, non cederet sibi aut successoribus suis in prejudicium, nec traheretur in consequenciam in futur':

Et predicti major & clericus non dedixerunt indenturam predictam, set dixerunt quod predictus locus non est parcella civitatis predictæ, nec infra fossata ejusdem civitatis, set quod fossata circa locum illum sunt propria fossata ipsius archiepiscopi; nec major & communitas civitatis illius se de loco illo habent in aliquo intromittere, & quod idem archiepiscopus & suc-

cessores sui locum illum suo periculo custodire debent, & illum custodire consueverunt totis temporibus retroactis.

Et postmodum idem archiepiscopus, pro eo quod premissa discuti & terminari tunc non potuerunt, dixit quod contemplacione dictæ dominæ Reginæ, ac filii & filiarum suarum infra eandem civitatem tunc commoranciuim, ponere voluit de hominibus suis ad custodiendum locum predictum istâ vice;

Ita tamen quod si periculum per ipsorum Scotorum aggressus loco illi, quod absit, immineat; idem major & cives civitatis illius ordinent pro defensione loci illius cum hominibus dicti archiepiscopi, sicut de aliis locis civitatis predictæ, prout meliùs viderint expedire; ita eciam quod sic facit de graciâ suâ ex causâ predictâ, sibi seu successoribus suis non cedat in prejudicium temporibus futuris.

Et predicti major & clericus concesserunt, quod ipsi ordinabunt de custodiâ loci predicti cum hominibus predicti archiepiscopi, si magnum periculum ibidem immineat, prout pro securitate dictæ civitatis meliùs fore viderint faciend'; & quod illud quod sic facit, non cedat eidem archiepiscopo, aut ecclesiæ suæ, seu successoribus suis, in prejudicium in futur'.

Salvâ tamen prefatis majori & civibus calumpniâ suâ, si quam habeant in hâc parte, cum voluerint indè loqui.

De pecuniâ in subsidium guerræ Scotiæ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Pat. 1 Edw. III. p. 2. m. 4. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Noveritis nos teneri dilectis mercatoribus nostris, Jacobo Nicholas, Johanni Francisci, & Petro Reynerii, mercatoribus de societate Bardorum de Florentiâ, in mille marcis sterlingorum, quas nobis, per manus venerabilis patris Henrici Lincoln' episcopi, thesaurarii nostri, in subsidium expeditionis guerræ nostræ Scotiæ, apud Eborum, die confectionis præsentium, mutuo liberârunt:

Et in centum quadraginta & octo libris, tresdecim solidis, & octo denariis, quos per præceptum domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, diversis hominibus solverunt, sicut per diversas litteras & indenturas, quas iidem mercatores præfato thesaurario nostro liberârunt, pleniùs apparet:

De quibus quidem summis præfatis mercatoribus mille marcas, de exitibus, tam veteris & novæ custumarum, quam de præstito vobis faciendo, in portu villæ nostræ Suthampton'; & residuas, centum quadraginta & octo libras, tresdecim solidos, et octo denarios de exitibus, tam veteris & novæ custumarum quam de præstito prædicto, in portu villæ nostræ de Sandwyco, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Stanhope, secundo die Augusti.

Per billam thesaurarii.

Et mandatum est collectoribus, tam veteris & novæ custumarum Regis in portu dictæ villæ Suthampton, quam de præstito Regis ibidem faciendo, quòd omnes denarii de exitibus custumarum prædictarum, ac de præstito prædicto, in dicto portu Suthampton', provenientes, usque ad dictam summam mille marcarum, per indenturas inter ipsos indè conficiendas, liberent, per quas eis in compoto suo debitam allocationem habere Rex faciet.

Teste ut supra.

Per billam thesaurarii.

Et mandatum est collectoribus prædictis, in dicto portu de Sandwico, quòd omnes denarii de exitibus custumarum prædictarum, & de præstito prædicto, in dicto portu de Sandwico provenientes, usque ad dictam summam centum quadraginta & octo librarum, tresdecim solidorum, & octo denariorum, &c. ut supra.

Teste ut supra.

Per billam thesaurarii.

De parliamento apud Lincoln' habendo, super defensione regni contra Scotos.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 16. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili patri, W. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem.

Qualiter Scoti, nostri & regni nostri inimici, pacis tractatum cum nostris solemnibus nunciis (quos nuper, eâ de causâ, ad partes marchiæ Scotiæ destinavimus) iniri contemptibiliter recusârunt:

Et, ruptis proditionaliter treugarum vinculis, tempore domini Edwardi, nuper Regis Angliæ, patris nostri, inter populos Angliæ & Scotiæ initis, & juramento firmatis; congregato magno exercitu, regnum nostrum hostiliter pluries sunt ingressi, homicidia, deprædationes, incendia, & alia mala innumera perpetrando:

Qualiter etiam, ad refrænandum ipsorum audaciam, ad partes marchiæ Scotiæ prædictæ, congregato magno exercitu, declinavimus, ut ipsos inimicos potenter & viriliter prosequamur, vobis incognitum non existit.

Et quia dicti inimici, dùm per nos & exercitum nostrum, in parco de Stanhop, quatinùs fieri poterat, circumdati fuissent, noctanter & latenter, ut devicti; de parco prædicto evaserunt, & ad partes suas sunt regressi, nonnullis eorum per quosdam de nostro exercitu insecutis & interfectis, &, ut nobis relatum est, iteratò se congregare, & regnum nostrum ingredi proponunt; ad mala, quæ poterunt, perpetranda;

Propter quod, tam super defensione & custodiâ regni nostri contra aggressus dictorum inimicorum, quam super aliis arduis negotiis nos & statum regni nostri tangentibus, vobiscum & cum cæteris prælatis, magnatibus, & proceribus regni nostri, apud Lincoln', in crastino Exaltationis Sanctæ Crucis, proximò futuro, colloquium haberi ordinavimus & tractatum;

Vobis mandamus, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd, omnibus aliis prætermissis, dictis die & loco, personaliter intersitis nobiscum (si interesse possimus), seu, interveniente impedimento, deputandis à nobis, super defensione & custodiâ, ac aliis negotiis supradictis tractaturi, vestrumque consilium impensuri:

Et præmuniatis priorem & capitulum ecclesiæ vestræ Cantuar', archidiaconos, totumque clerum vestræ diocesis, quòd iidem, prior & archidiaconi, in propriis personis suis, dictumque capitulum per unum, idemque clerus per duos procuratores idoneos, plenam & sufficientem potestatem ab ipsis capitulo & clero habentes, dictis die & loco intersint, ad faciendum & consentiendum hiis, quæ tunc in communi concilio (Divinâ favente Clementia) ordinari contigerit super negotiis antedictis: & hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Stanhop', vii. die Augusti.

Per ipsum Regem.

De non inferendo dampnum hominibus Regis Franciæ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 17. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Bartholomæo de Burghersh, constabulario castri sui Dovorr', & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti, salutem.

Quia intelleximus quod diversi homines de portubus prædictis, armatâ potentiâ, cum navigio diverso ad transfretandum versus partes Normann' & alibi, supra potestatem & dominium Regis Franciæ, se parant, ad mala & destructiones, quæ poterunt, inibi facienda;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd in singulis locis in ballivâ vestrâ, ubi expedire videritis, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi faciatis, ne qui, cujuscumque statûs vel conditionis existant, sub gravi forisfacturâ nostrâ, supra gentes dicti Regis Franciæ, in partibus prædictis, aut alibi, quicquam attemptare præsumant, per quod materia guerræ seu dissensionis inter nos & dictum Regem Franciæ oriri valeat quovis modo.

Teste Rege, apud Stanhope, viii. die Augusti.

Super dispensatione expediendâ; & super comite Hollandiæ ad beneplacita Papæ reducendo.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.
Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Ex insinuatione venerabilis patris A. Hereford' episcopi, ac aliorum nunciorum nostrorum, nuper ad vestræ sanctitatis apicem, pro dispensationis gratiâ, super nuptiali fœdere inter nos, & filiam nobilis viri, domini W. Hanon', Holand', & Seland' comitis, ac domini Fris', contrahendo, impetrandâ, nuper destinatorum, audivimus quantâ benivolentiâ ipsos admisit vestra paternitas, & audivit in exponendo quæ eis per nos injuncta fuerant quam benignè; super quo vestræ clementiæ gratias referimus multiformes.

Verùm, pater sanctissime, etsi turbemur in intimis ex hiis, quæ vobis de præfato comite, non absque suspitione sinistrâ, sunt relata, nec credamus ea ex malivolentiâ, set potiùs ex levitate quâdam, vel forsan fabricatione æmulorum, prodiisse, cùm nec promissa in litteris, quæ sibi ascribuntur, in

opere sint completa; nichilominus eidem comiti per nostras litteras scripsimus; rogando & exhortando quod vestris apostolicis beneplacitis, ut filius obedientiæ, se studeat in omnibus conformare.

Ac nobilis vir Johannes de Hanon', qui ad nos in Angliam, in auxilium guerræ nostræ Scotiæ, nuper venit, & jam ad propria se divertit, nobis promisit quòd circa hoc apponet, cum efficaciâ, partes suas.

Quæsumus igitur vestram beatitudinem toto corde, quatinùs præmissam dispensationis gratiam, ne ex morosâ dilatione dicti negotii nobis & regno nostro imineat detrimentum, & quæ providè prælocuta & concordata sunt, pro munimine pacis & concordiæ, inter nos & circumpositas nationes, disrumpi contingat, & effectu, quod nobis utique displiceret, vacuari, dignemini concedere. gratiosè, quamquam idem comes gratum responsum non fecerit istâ vice.

Nos enim, qui, more progenitorum nostrorum, apostolicis beneplacitis desideramus, pro viribus, complacere, eundem comitem amicabiliter ducere proponimus, ut, si forsan aliquas promissiones aliquibus, in rebellionem contra sanctam Romanam ecclesiam persistentibus, fecerit, juxta vestræ paternitatis monita, ab eis resiliet, & utetur consilio saniori.

Conservet, &c.

Dat' apud Eborum, xv. die Augusti.

Pro archiepiscopo Casselen' in Hibernia; & de omnibus in Papæ litteris, coronæ præjudicialibus, renunciandis.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 2. m. 2. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, justic', cancellario, & thesaurario, suis Hiberniæ, salutem.

Cùm dominus J. Summus Pontifex, venerabilem patrem Johannem, nuper episcopum Midd', à vinculo, quo eidem Midd' ecclesiæ tenebatur, absolverit, & ipsum ad ecclesiam Cassellen' transtulerit, eumque in archiepiscopum ejusdem loci præfecerit & pastorem, sicut intelligi nobis datur:

Et nobis, ex parte vestrâ, sit supplicatum, ut, cùm idem archiepiscopus magnum locum nobis teneat in terrâ prædictâ, nec expediens esset quòd se à terrâ illâ absentaret hiis diebus, per finem rationabilem, ab eodem archiepiscopo ad opus nostrum recipiendum, concedere velimus alicui, de nostris fidelibus, de terrâ illâ, potestatem recipiendi, nostro nomine, fidelitatem ejusdem archiepiscopi, nobis debitam, in hâc parte, & temporalia archiepiscopatûs illius restituendi eidem;

Nos, ad bonum gestum prædicti archiepiscopi, erga nos & nostros, in terrâ prædictâ, considerationem habentes; ac volentes ipsi, eo prætextu, hâc vice gratiam facere specialem;

Vobis mandamus quod, receptis ab eodêm archiepiscopo litteris Summi Pontificis nobis indè directis, eisque visis, & diligenter examinatis, si eas sufficientes inveneritis, tunc, recepto ab eodem archiepiscopo rationabili fine, prout juxta discretiones vestras fore videritis faciendum, vos, præfate justiciarie, fidelitatem ejusdem archiepiscopi, nobis debitam, recipiatis, & ei, temporalia archiepiscopatûs illius, prout moris est, restitui faciatis:

Provisò tamen, quòd si quæ verba, nobis & coronæ nostræ prejudicialia, in dictis litteris apostolicis contineantur, tunc idem archiepiscopus in præsentiâ alicujus notarii, eisdem verbis, palàm & expressè, renunciet, & se temporalia prædicta, ex merâ liberalitate nostrâ, recipere fateatur; & indè fieri facietis publicum instrumentum.

Teste Rege, apud Eborum, xv. die Augusti.

Per ipsum Regem.

De scaccario cum rotulis, & omnibus aliis illud tangentibus, usque Eborum transferendo.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 14. in Turr. Lond.

REX, thes' & baronibus suis de scaccario, salutem.

Quia de consilio prelatorum, procerum, & magnatum regni nostri, ordinavimus quod scaccarium nostrum usque Eborum transferatur, & ibidem teneatur, dum pro expedicione guerræ nostræ Scotiæ, in partibus Borie moram nos facere oportebit, vel donec aliud indè duxerimus ordinand';

Vobis mandamus quod scaccarium predictum, sumptibus nostris, salvò & securè, prout expedire videritis, unà cum rotulis, talliis, brevibus, memorandis, & omnibus aliis scaccarium illud tangentibus, usque locum prædictum transferri faciatis; ita quod teneatur ibidem in crastino Sancti Michaelis proximò futuro;

Mandavimus enim officiar' ejusdem scaccarii, quod conveniant apud Westm', ad scaccarium predictum, die Dominicâ proximò ante festum Nativitatis Beate Marie, proximò futurum, ad rotulos, tallias, brevia, & alia, officia sua tangencia, arraiand', &., juxta ordinacionem vestram, ad locum predictum cariand';

Mandavimus enim vic' nostris London' & Midd' quod dolia, cistas, & alia que pro premissis necessaria fuerint provideri & fieri faciant, & vobis in premissis pareant & intendant.

T. R. apud Eborum, xviii. die Augusti.

Per ipsum Regem & consilium.

De satisfactione Joh' de Hanonia, super vadiis & restauro equorum, faciendâ; necnon de jocalibus Regis impignorandis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 14. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Cùm teneamur dilecto & fidelo nostro Johanni de Hanon', domino de Beaumond, pro vadiis suis & hominum ad arma de comitivâ suâ, qui ad nos pro guerrâ nostrâ Scotiæ nuper venerunt, & pro restauro equorum suorum, in quatuor milibus librarum quas apud Westm' eidem Johanni solvi promisimus bonâ fide; nos, volentes quòd præfato Johanni de dictâ pecuniæ summâ, in adventu suo London', modis omnibus satisfiat, vobis mandamus quòd dicta quatuor milia librarum eidem Johanni de thesauro nostro liberetis;

Et si forsitan pecuniam usque ad summam prædictam non habetis, tunc de jocalibus nostris in eâdem thesaurariâ nostrâ, & in Turri nostrâ London', in custodiâ vestrâ existentibus, usque ad valorem dictarum quatuor milium librarum, vel quatenùs indè defecerit, certis mercatoribus, & aliis personis, notis & sufficientibus, ad certum tempus, nostro nomine impignoretis; ita quòd dicto Johanni de dictâ summâ integrè satisfiat.

Et de jocalibus, quæ sic impignoraveritis, & pro quântâ pecuniæ summâ, & quibus personis, & de toto facto vestro, in hâc parte, nos, sub sigillo vestro, præfate thesaurarie, distinctè & apertè sine dilatione reddatis certiores.

Teste Rege, apud Eborum, xx. die Augusti.

Eodem modo mandatum thesaurario, vel ejus locum tenenti, & camerariis, de verbo ad verbum.

Teste ut supra.

Pro eodem, ad propria recedente.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 2. m. 1. in Turr. Lond.

REX, universis & singulibus vicecomitibus, ballivis, ministris, & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cùm mittamus dilectum & fidelem nostrum, Johannem de Insulâ, ad conducendum nobilem virum, Johannem de Hanon', & alios homines ad arma, de comitivâ suâ, qui in subsidium guerræ nostræ Scotiæ, ad nos, in regnum nostrum, nuper venerunt, & qui jam de licentiâ nostrâ ad propria se divertunt, usque ad portum villæ nostræ Dovorr', prout ei per nos pleniùs est injunctum;

Vobis & cuilibet vestrûm mandamus, firmiter injungentes, quòd, præfato Johanni de Insulâ, cum ad districtuum vestrorum loca declinaverit, pro conductu faciendo hominibus supradictis, occurratis, & ei cariagia & alia, quæ necessaria fuerint pro eisdem hominibus, pro denariis suis, habere faciatis, prout idem Johannes de Insula vobis scire faciet ex parte nostra;

Universis & singulis inhibentes, ne quis præfato Johanni de Hanon', aut hominibus suis prædictis, in personis aut rebus eorum, dampnum, injuriam, seu gravamen, inferre præsumat; & si quod eis, seu eorum alicui, forisfactum fuerit, id eis, sine dilatione, facietis emendari, eisque salvum & securum conductum, quotiens opus fuerit, & per præfatum Johannem de Insulâ fueritis requisiti, habere faciatis.

In cujus, &c. usque festum Sancti Michaelis proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud Eborum, xx. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Super attemptatis castrum de Berkele, & E. de Carnarvan, nuper Regem Angliæ, contingentibus.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 16. in Turr. Lond.

REX vicecomiti Oxon', salutem. Cùm, ut accepimus, Willielmus de Aylemere, coram dilecto & fideli nostro, Thomâ de Berkele, quem assignavimus conservatorem pacis nostræ in comitatu tuo & Glocestr', sit indictatus de consensu & abetto ad deprædandum castrum de Berkele, & ad rapiendum dominum E. de Carnarvan, nuper Regem Angliæ, patrem nostrum, & ad levandum populum nostrum de guerrâ contra nos, & eâ occasione captus, & in prisonâ nostrâ Oxon' sit detentus;

Ac ex parte ipsius Willielmi nobis sit supplicatum ut, cùm ipse, super præmissis, prout curia nostra consideraverit, paratus sit stare juri, velimus deliberationi prisonæ prædictæ de eo faciendo commodè providere:

Nolentes ipsum Willielmum per prisonam indebitè fatigari, tibi præcipimus quòd si prædictus Willielmus invenerit tibi sufficientes manucaptores, qui eum manucapiant, videlicet, quilibet eorum corpus pro corpore, habere coram nobis in octabis Sancti Michaelis, ubicumque tunc fuerimus in Angliâ, ad faciendum & recipiendum quod curia nostra consideraverit in hâc parte, tunc ipsum Willielmum à prisonâ prædictâ interim deliberari facias per manucaptionem supradictam; & habeas ibi nomina manucaptorum illorum, necnon causam captionis & detentionis prædictarum, ac indictamenta indè (si quæ penes te habeantur), & hoc breve;

Mandavimus enim præfato Thomæ, quòd indictamentum prædictum, cum omnibus illud tangentibus, nobis, sub sigillo suo, distinctè & apertè, mittat ad diem prædictum.

Teste Rege, apud Eborum, xx. die Augusti.

Et mandatum est eidem Thomæ quod mittat indictamentum, ad diem prædictum, sub eâdem datâ, mutatis mutandis.

Per consilium.

Ad Papam, de processibus in curiâ Romanâ, ad turbationem & scandalum totius regni, usurpatis.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Quò in suscepto regimine obsequentium ministeria nobis utiliora cognoscimus, & per illorum laboriosam solicitudinem, nostris incumbentem humeris, importabilis gravedinem oneris levigari, eò turbamur acerbiùs, dum ipsorum famæ præconium malignorum calumpniis depravari conspicimus, & quæ per ipsos legitimè, in suis officiis, excercentur, eis in vituperium & scandalum retorqueri.

Relatum siquidem, pater sanctissime, nobis extitit à nonnullis, quod in quadam causâ quæ inter dilectos clericos nostros, magistrum Henricum de Clif ex parte unâ, & magistrum Thomam de Cherleton ex alterâ, in sanctâ Romanâ curiâ ventilatur, post duas sententias diffinitivas pro ipso Henrico prolatas, in tertiâ instantiâ per quosdam æmulos contra eundem Henricum malitiosè est objectum, quod ipse excommunicationis sententiâ innodatur, ex eo quod quandam litteram regiam, tempore domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri ...... episcopo Assavens' directam fecisse & dictâsse debuerat; per quam inhibitum fuit eidem episcopo, ne personam ad ecclesiam de la Pole, de cujus advocatione contentio mota fuerat, in curiâ dicti patris nostri, inter ipsum patrem nostrum & Johannem de Cherleton, admitteret, donec discussum esset, in eâdem curiâ, ad quem pertineret ejusdem ecclesiæ advocatio; falsò prætendentes factores talium litterarum quæ cursorie, tam progenitorum nostrorum quam nostris temporibus, à cancellariâ emanare consueverunt, excommunicationis sententiæ subjacere; cujus objectionis prætextu expeditio dictæ causæ jam dilationem recepit, ut dicitur, aliqualem:

Nos igitur, advertentes objectum prædictum, si admitteretur, in nostri vituperium & exhæredationem regiæ dignitatis nostræ, necnon turbationem & scandalum totius regni nostri, manifestiùs redundare, cum omnes de eodem regno, de ecclesiarum advocationibus contendentes, ad litteras hujusmodi impetrandas convolant, & eis utuntur pro conservatione juris sui, desiderantesque ipsius Henrici, qui tam, claræ memoriæ, avo nostro, quam dicto patri nostro, & nobis, benè & laudabiliter deservivit; & qui, pro multiplicandis beneficiis, hucusque non multum dinoscitur inhiâsse, set unicâ dumtaxat ecclesiâ & unâ præbendâ reputavit & reputat, se contentum, honori prospicere & quieti;

Sanctitati vestræ, quam nostri & regni nostri honoris & nominis, præcipuum confidimus defensorem, totis affectibus supplicamus, quatinùs, ad statum regni nostri, & ejus consuetudines, paternæ considerationis intuitum dirigentes, non sinatis prædictum clericum nostrum, hujusmodi objectionis obtentu, pati vituperium, seu deferri à prosecutione juris sui; set potiùs hujusmodi malignantium calumpnias, vigore justitiæ, taliter jubere dignemini cohiberi, quod, eorum exemplo, in nostri injuriâ alii consimilia proponere non præsumant: sicque eidem clerico nostro, in oportunatibus, juxta ipsius exigentiam laudabilium meritorum, apostolicæ munificentiæ sinum pandere, in exhibitione gratiæ & favoris quod has preces nostras fructuosas sentire valeat, & ipsius opinio, cum nostri decore, providente vestrâ clementiâ, non lædatur.

Conservet, &c.

Dat' apud Eborum, vicesimo die Augusti.

De processibus prædictis, ad cardinalem Sanctorum Marcellini & Petri.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino G. DEI gratiâ, tituli sanctorum Marcellini & Petri presbitero cardinali, amico suo, &c. Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Referente dilecto clerico nostro, magistro Henrico de Clif, didicimus quòd ipsius negotia, in Romanâ curiâ pendentia, nostro interventu rogaminum, habuistis specialiter recommendata, & procuratoribus suis, in prosecutione eorumdem, favoribus & gratiis benivolè astitistis; de quo dilectioni vestræ grates & gratias referimus multiformes.

Et quia nobis relatum est, quod quidam malivoli eidem clerico nostro, falsò & temerariè, non sine nostri injuriâ, objecerunt quòd ipse majoris excommunicationis sententiâ innodatur, ex eo quod quandam litteram regiam fecisse, &c. *prout supra usque hæc verba, viz.*

Nos, advertentes exceptionem hujusmodi, si admitteretur, in nostri vituperium & exhæredationem regiæ dignitatis nostræ, necnon turbationem & scandalum totius regni nostri, redundare;

Paternitati vestræ, de quâ, præ cæteris, confidimus quòd, pro conservatione honoris regii, & defensione statûs regni nostri, velitis cum efficaciâ interponere partes vestras, totis affectibus supplicamus, quatinùs juxta præconceptam benivolentiam, pro præfato clerico nostro, cujus honorem & commodum, suis exigentibus meritis cordialiter affectamus, nè, prætextu objectionis hujusmodi, seu alterius fictæ & fabricatæ, ac carentis primordio veritatis, in prosecutione juris sui differatur, penes dominum summum Pontificem, cui super hoc scribimus, vestrum impendere velitis consilium & juvamen; ita, si placet, quòd, vestro mediante præsidio, idem clericus noster, super dicto negotio, celerem, ut optamus, consequatur effectum.

Dat' apud Eborum, xx. die Augusti.

De memoratis processibus.

A.D. 1327.—An. 1 Edw. III.

Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino G. DEI gratiâ, episcopo Sabinen', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali, Rex, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Efficit sinceræ dilectionis affectio quâ personam dilecti clerici nostri, magistri Henrici de Clif, prosequimur, labores assiduos, quos in nostris & regni nostri negotiis indies sustinet, contemplando, ut pro ipsius promovendis negotiis, & incommodis propulsandis, sedulis insistamus precibus penes nostros benivolos & amicos.

Cum itaque nobis relatum sit, quod quidam malivoli eidem clerico nostro, in quâdam causâ quam idem clericus noster in curiâ Romanâ prosequitur, falsò & temerariè, &c. *ut supra.* Dat' ut supra.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis, videlicet; Domino N. Sancti Adriani diacono cardinali.

Domino P. episcopo Penestrino, Romanæ ecclesiæ vicecancellario.

Bulla Johannis XX. Papæ, de dispensatione super matrimonio inter Regem & Philippam comitis Hollandiæ filiam.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

JOHANNES, episcopus, servus servorum DEI, charissimo in CHRISTO filio, Edvardo, Regi Angliæ illustri, & dilectæ in CHRISTO filiæ, nobili mulieri, Philippæ, natæ dilecti filii nobilis viri, Guillielmi comitis Hanoniæ, salutem & apostolicam benedictionem.

Etsi inter illos qui consanguinitatis lineâ invicem sunt connexi, sacrorum canonum instituta matrimonialem copulam interdicant, summus tamen Pontifex, ex plenitudine potestatis quam non ab homine obtinet, sed à DEO, consideratâ personarum & temporum qualitate, utiliora prospiciens, nonnunquam rigorem eorum, maximè circa sublimes personas, mansuetudine temperat, & quod negat juris severitas, de gratiâ benignitatis indulget, cum id secundum DEUM, præsertim pro bono publico, prospicit expedire.

Sanè, ex tuâ, fili carissime, & carissimæ in CHRISTO filiæ nostræ, Isabellis, Reginæ Angliæ illustris, matris tuæ, & dilecti filii, nobilis viri Guillielmi comitis Hanon', patris tui, filia Philippa, transmissâ nobis petitione

percepimus, quòd nuper, providâ deliberatione præhabitâ, de multorum prælatorum ac nobilium regni Angliæ consilio & assensu, habitus fuit tractatus; & etiam, sub spe dispensationis obtinendæ, quantum in vobis & illis fuit, extitit ordinatum ut inter te, præfate fili, & te, præfata Philippa, matrimonium contrahatur.

Verùm quia tertio estis consanguinitatis gradu conjuncti, dictum matrimonium contrahere non potestis, dispensatione super hoc apostolicâ non obtentâ.

Quare nobis, pro parte vestrâ, & Reginæ, & comitis, prædictorum, fuit humiliter supplicatum ut, cùm contractus hujusmodi (si fiat) robur & stabilimentum præfati regni respiciat, providere vobis, super hoc, de oportunæ dispensationis beneficio dignaremur.

Nos itaque, qui tuum, præfate fili, & regni tui statum prosperum & tranquillum, præcipuâ benivolentiâ, affectamus, pro tuo, & regni tui, robore, ac bono publico, quod exindè speramus, annuente Domino, provenire, tam eorumdem, Reginæ & comitis, quam utriusque vestrûm, supplicationibus inclinati, vobiscum ut, impedimento, quod ex dictâ consanguinitate provenit, aliquatenus non obstante, hujusmodi matrimonium invicem contrahere liberè valeatis, auctoritate apostolicâ, de speciali gratiâ, dispensamus; prolem, suscipiendam ex hujusmodi matrimonio, legitimam nunciantes.

Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam nostræ dispensationis & nunciationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; siquis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum, Petri & Pauli, Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Dat' Avinion', tertio kal' Septembris, pontificatûs nostri anno undecimo.

Super plicam, Jo' de Flor'

Sub filis sericis, flavi rubeique coloris

Ad comitem Hollandiæ, de emendis mercatoribus faciendis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, & domino, W. Hanon', Holand', & Seland' comiti, ac domino Fris', amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Gravem, dilectorum nobis, Henrici le Palmere de Lincoln', civis & mercatoris civitatis nostræ London', & diversorum aliorum civium ejusdem civitatis, ac, dilecti mercatoris nostri, Nicholai de Castre, de Magnâ Jernemutâ, querimoniam recepimus, continentem quòd, cùm idem Henricus nuper quandam navem prædicti Nicholai, vocatam le Cristemesse, de Magnâ Jernemutâ, apud villam nostram Novi Castri super Tynam, nomine suo, & civium nostrorum prædictorum, tunc nobiscum, in guerrâ nostrâ Scotiæ, existentium, frettâsset, pro diversis victualium generibus, & aliis bonis suis, usque civitatem nostram Eborum ducendis, ad commodum suum indè faciendum; quidam malefactores, de villis de Cirisee, Caumfer, Flyssinge, Merlande, Brele, Dordragh, & le Newhaven, in Seland, Armuch, le Mase, Cacche, Cortekyn, & aliundè, de vestro dominio & potestate, aggregatâ supra mare multitudine navium guerrinarum, dictam navem, victualibus & aliis bonis prædictis carcatam, velando supra mare, ante portum de Hertelpole, prædictis, Henrico, & Nicholao, ac marinariis, in eadem nave existentibus, timore mortis, eis illicò inferendæ, in quoddam batello ad terram evadentibus, armatâ potentiâ ingressi fuerunt, & victualia prædicta, ad valentiam quaterviginti & quindecim librarum, & undecim solidorum, ac armaturas, & alia bona ipsorum civium, ad valentiam centum librarum, necnon duo dolia vini, pretii sex librarum; duo lasta coriorum, pretii quinquaginta librarum; quatuor pondera cepi, pretii quadraginta solidorum, ipsius Henrici; & etiam, lecta, robas, ac alia bona prædicti Nicholai, ad valentiam quinquaginta librarum, in eadem nave existentia; ceperunt, abduxerunt, & voluntatem suam indè fecerunt, ac navem prædictam, cum attilio ejusdem, pretii centum librarum, nequiter submerserunt; eadem bona eisdem civibus, & Nicholao adhuc taliter detinendo, in ipsorum statûs depressionem & depauperationem manifestam:

Super quo nobis, cum instantiâ, supplicârunt ut eis de congruo faciamus remedio provideri;

Nos, qui universis & singulis subditis nostris, ratione regiæ dignitatis nostræ, sumus in exhibitione justitiæ debitores, volentes præfatis civibus & Nicholao in suis justis querelis, quatenùs poterimus, subvenire, amicitiam vestram requirimus & rogamus quatenùs, auditâ querelâ prædictorum civium & Nicholai, vel eorum attornati, super præmissis, eis debitam restitutionem dictorum bonorum suorum, sic depredatorum & abductorum, vel competentem satisfactionem indè, ac navis prædictæ, sic submersæ, necnon dampnorum, quæ occasionibus prædictis docere se poterunt rationabiliter incurrisse, zelo justitiæ, nostrorumque interventu rogaminum, sine dilationis incommodo, fieri faciatis; taliter, si placet, in hâc parte vos habentes, quòd non oporteat nos, pro eisdem civibus & Nicholao, de alio remedio providere.

Quid autem, ad nostri rogatum, in præmissis, duxeritis faciendum, nos curetis, cum celeritate commodâ, certificare per vestras litteras, & præsentium portitorem.

Dat' apud Notingham, xxx. die Augusti.

Henricus de Percy capitalis custos partium marchiæ Scotiæ constituitur.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 3. m. 24. in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, electoribus, & arraiatoribus hominum, equitum & peditum, vic' Northumbr', ac constabular' & omnibus ballivis, ministris, & fidelibus suis, in comitatu prædicto, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quòd, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilecti & fidelis nostri Henrici de Percy, plenariè confidentes, assignavimus ipsum Henricum capitalem custodem partium marchiæ Scotiæ in dicto comitatu Norhumbriæ, ad Scotorum, inimicorum & rebellium nostrorum, malitiam, si forsitàn regnum nostrum ingredi voluerint, repellend', à festo Nativitatis Beatæ Mariæ Virginis prox' futuro, usque ad festum Natalis Domini proximò sequente; percipiendo pro custodiâ illâ secundum formam cujusdam indenturæ, inter nos & ipsum indè factæ.

Dantes eidem Henrico tenore præsentium, plenariam potestatem levandi omnes homines potentes ad pugnandum de eodem comitatu, ad resistendum, insequendum, & expugnandum omnes illos, qui dictum regnum nostrum hostiliter ingredi præsumpserint: necnon puniendi omnes illos, quos in hâc parte contrariantes seu rebelles invenerit, tanquam nostros & regni nostri inimicos, per captionem & arestationem corporum, bonorum, & catallorum suorum, & omnibus aliis viis quibus fore viderit faciendum.

Et ideò vobis omnibus & singulis mandamus, firmitèr injungentes, quod eidem Henrico in omnibus, quæ ad salvam & securam custodiam partium prædictarum pertinent, intendentes sitis, consulentes & auxiliantes; quotiens & quando per ipsum super hoc ex parte nostrâ fueritis præmuniti.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Notingham', v. die Septembris.

Per ipsum Regem & consilium.

Ad Papam, pro Wulstano ecclesiæ Wigorniensis electo.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Zelus nos movet pulcritudinis domûs Dei, & ad id sincera devotio nos compellit, ut ea, pater sanctissime, vestræ beatitudini sinceriter suggeramus, eaque efflagitemus humiliter fieri & concedi, per quæ & honori universalis ecclesiæ, ac statui tranquillo & prospero regni nostri, creditur salubriter provideri.

Sanè, vacante nuper Wygorn' ecclesiâ, per mortem, bonæ memoriæ, Thomæ, olim episcopi loci illius, prior & conventus ejusdem ecclesiæ, petitâ à nobis eligendi licentiâ, prout moris est, & optentâ, die, ad electionem de futuro pontifice celebrandam statuto, convenientes in unum, religiosum virum, fratrem Wolstanum, priorem loci illius, in suum elegerunt episcopum concorditer & pastorem; cui quidem electioni nos subsequenter regium assensum adhibuimus & favorem; idemque electus, pro confirmatione electionis hujusmodi, penes, venerabilem patrem .... archiepiscopum Cantuar', loci metropolitanum, ac consecrationis munere optinendo, secundum juris exigentiam, jam prosequitur, prout decet.

Verùm, quia ab aliquibus, non absque gravi murmure, est relatum quòd prædicta electio, tam ritè & concorditer celebrata, prætextu reservationis (quam per sedem apostolicam asserunt indè factam esse) effectum debitum minimè sortiatur (de quo nonnulli magnates, & alii, plurimùm conturbantur) nos, ad virtutum merita, quibus præfatus electus multipliciter insignitur, & ad bonum ipsius regimen in prioratu prædicto, necnon ad laudabilis famæ suæ præconium, & ejus circumspectam industriam, nostræ considerationis intuitus dirigentes, ac sperantes, per ipsius probitatis sollertiam (si facta de ipso electio effectui mancipetur) in disponendis regni nostri negotiis, nostram imbecillitatem posse fulciri præsidiis, & in oportunitatibus supportari, considerantes etiam quæ & quanta nobis & regno nostro progenitorum nostrorum temporibus, nota intulerunt dispendia quorumdam indiscreta regimina prælatorum, sanctitati vestræ devotis affectibus supplicamus, quatinùs, dissimulatio, si placet, reservationis rigore (si quæ forsan electionem præcesserit antedictam) æquanimiter pati dignemini, ut præfatus electus (quem virum novimus religione probatum, devotione conspicuum, litterarum scientiâ præditum, & in agendis quibuslibet providum & discretum) ad honorem ascendere valeat, ad quem sic canonicè est vocatus; nec sinat vestra clementia ipsum aliquorum inhibitionibus super hoc indebitè perturbari.

Speramus etenim quòd prædicta ecclesia, sub ipsius regimine, divino sibi assistente præsidio, salutaria incrementa suscipiet, ac nostra & regni nostri negotia, per ejus maturitatem consilii, providè disponentur.

Conservet, &c.

Dat' apud Notingh', vi. die Septembris.

Per breve de privato sigillo.

Ad cardinales, pro præfato electo.

A.D 1327. An. 1 Edw. III. Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino G. DEI gratiâ, tituli sanctorum Marcellini & Petri presbitero cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Habet, de vestræ dilectionis fœcunditate, plenam fiduciam consideratio nostræ mentis, quòd in hiis, quæ honorem concernunt universalis ecclesiæ, regnique nostri tranquillitatem muniunt, pro nostris complendis desideriis, libenti velitis animo opem ferre, & in oportunitatibus interponere, cum efficaciâ, partes vestras.

Sanè, &c. *usque ibi* indiscreta regimina prælatorum, domino Summo Pontifici, per alias litteras nostras, duximus supplicandum, quatinùs, dissimulato hujusmodi reservationis rigore (si quæ forsan electionem præcesserit antedictam) æquanimiter pati dignetur quòd præmissa electio, sic concorditer facta, debito possit effectui mancipari.

Vestram igitur paternitatem (de quâ plenè confidimus) rogamus, & requirimus toto corde, quatinùs, pensatis dispendiis quæ regno nostro, genitoris nostri temporibus, per hujusmodi reservationes, evenisse noscuntur (quæ utique vestram prudentiam credimus non latere) penes præfatum dominum Summum Pontificem, ut nostris, ac omnium magnatum & procerum regni nostri, votis clementer annuat in præmissis, curiosè agere studeatis; ita, si placet, quòd, vestro mediante præsidio, præfatus electus (quem virum novimus religione probatum, &c. *usque ibi* & discretum) honore potiri valeat, ad quem, disponente Domino, sic canonicè est vocatus; non sinentes, si placet, ipsum, super diminutione statûs sui, aliquorum inhibitionibus indebitè perturbari.

Has autem preces nostras sic cordi assumere dignetur vestra dilectio, quòd præfatus electus vestris beneplacitis obligatior effici debeat, nosque exindè vobis uberes gratias referre ex merito valeamus.

Dat' ut supra.

Per breve de privato sigillo.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,
Domino P. episcopo Penestrino, Sanctæ Romanæ ecclesiæ vicecancellario.
Domino G. Dei gratiâ, episcopo Sabinensi, cardinali.
Domino P. tituli sanctæ Susannæ, presbitero cardinali.
Domino N. sancti Adriani, diacono cardinali.
Domino G. tituli sancti Ciriaci, in termis presbitero cardinali.
Domino W. episcopo Alban' Sanctæ Romanæ, ecclesiæ cardinali.
Domino L. Sanctæ Mariæ in Viâ Latâ, diacono cardinali.
Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, diacono cardinali.
Domino Petro de Viâ Latâ, domini Papæ nepoti.
Arnaldo de Dosa, domini Papæ germano.

Pro eodem electo.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III. Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, magistro Andreæ Sapiti, salutem.

Cùm, religiosus vir, & nobis in CHRISTO dilectus, frater Wolstanus, prior Wygorn', in episcopum loci illius canonicè & concorditèr sit electus; & relatum sit à nonnullis quòd dominus Summus Pontifex de episcopatu prædicto, prætextu reservationis, per ipsum, ut dicitur, indè factæ, ordinare proponit; quod utique nobis, & toti regni nostro, ob prærogativam meritorum ipsius electi, plurimùm displiceret, cùm credamus ipsius promotionem ad regimen ecclesiæ supradictæ, nobis & eidem regno nostro, successivis temporibus, plurimùm profuturam:

Propter quod præfato domino Summo Pontifici, & quibusdam cardinalibus, amicis nostris, litteras nostras supplicatorias direximus pro eodem electo, ut non permittant ipsum, super hujusmodi promotione suâ, indebitè perturbari:

Vos igitur rogamus obnixè, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, injungentes, quatinùs easdem litteras nostras dicto domino Summo Pontifici, & alias, quibus diriguntur, simul cum latore præsentium, præsentare curetis; &, ut hujusmodi preces nostræ exaudiantur, omnem diligentiam & sollicitudinem (quas poteritis) sicut de vobis confidimus, apponatis.

Dat', &c.

Consimiles litteras regis habent cæteri procuratores, &c.
Dat' ut supra.

Pro archiepiscopo Eborum, super bajulatione crucis.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III. Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, W. eàdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem.

Cum nos quendam tractatum, apud Lincoln', in crastino Exaltationis Sanctæ Crucis, proximò futuro, super diversis & arduis negotiis, nos & statum regni nostri specialiter tangentibus, vobiscum, & cum cæteris prælatis, magnatibus, & proceribus regni nostri, tenere disposuerimus:

Et mandaverimus, venerabili patri, W. Eborum archiepiscopo, Angliæ primati, in fide & dilectione, quibus nobis tenetur, firmiter injungentes, quòd, dictis die & loco, personaliter intersit nobiscum, & cum cæteris prælatis, magnatibus, & proceribus prædictis (quibus similiter super hoc scripsimus) super negotiis illis tractaturus, suumque consilium impensurus:

Et jam nobis sit relatum à nonnullis, quòd vos, & ministri vestri, ipsum archiepiscopum, super bajulatione crucis suæ, ante eum, in vestrâ Cantuar' provinciâ perturbare intenditis & gravare, prætextu dissensionum, inter vos & ipsum archiepiscopum, vestrosque & ipsius prædecessores, super hoc ab olim exortarum:

Nos, securitati ipsius archiepiscopi volentes prospicere, ut tenemur, recolentes etiam quòd dudum, in parliamento, apud Eborum convocato, pro eo quòd, prætextu dissensionum præmissarum, tam nostris, quam progenitorum, temporibus, nostra & communia regni nostri negotia frequenter impedita fuerunt, in vestri ac dicti archiepiscopi præsentiâ concordatum fuit, quòd vos ad parliamenta & tractatus, pro negotiis nostris, in provinciâ Eborum, & quod idem archiepiscopus Eborum, ad hujusmodi parliamenta & tractatus in provinciâ vestrâ tenenda absque impedimento vobis, seu vestris, per dictum archiepiscopum Eborum, seu sibi, vel suis, per vos aut vestros, inferendo veniretis;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd præfato archiepiscopo Eborum, aut hominibus de familiâ suâ, in eundo usque ad Lincoln', ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, non inferatis, seu per alios fieri procuretis, dampna, gravamina, seu impedimenta aliqua, quovis modo; scientes quòd, si secus feceritis, ad vos, tanquam ad perturbatorem negotiorum nostrorum prædictorum, graviter capiemus; volumus enim vos, ad hujusmodi parliamenta, & tractatus, in provinciâ Eborum, pro negotiis nostris, absque impedimento vobis, seu vestris, per prædictum archiepiscopum, & suos, inferendo, accedere in futurum, juxta concordiam supradictam.

Teste Rege, apud Notingh', x. die Septembris.

REX, majori & ballivis civitatis suæ Lincoln', salutem. Cùm venerabilis pater W. archiepiscopus Eborum, Angliæ primas, de mandato nostro sit venturus usque Lincoln', ad quendam tractatum, ibidem in crastino Exaltationis Sanctæ Crucis, proximò futuro, per nos, prælatos, magnates, & cæteros proceres regni nostri tenendum;

Nos, volentes ipsius archiepiscopi immunitati & quieti providere, vobis præcipimus, firmiter injungentes, quòd, præfato archiepiscopo, aut hominibus de familiâ suâ, in veniendo usque ad dictam civitatem, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, non inferatis, seu quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis, injuriam, molestiam, dampnum, gravamina, seu impedimenta aliqua, quovis modo.

Teste Rege, ut supra.

Per ipsum Regem.

REX vicecomiti Lincoln', salutem. Cùm venerabilis pater, &c. *ut supra usque ibi* tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd infra ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi meliùs expedire videris, publicè proclamari facias, ne quis, sub gravi forisfactura nostra, eidem archiepiscopo, super bajulatione crucis suæ, ante eum, aut hominibus de familiâ suâ, dum infra ballivam tuam fuerint, injuriam, molestiam, dampnum, seu impedimentum, inferat quovis modo; & eidem archiepiscopo, cum ad ballivam tuam accesserit, occurras, & ipsum, per ballivam tuam, salvò & securè conducas, non permittens sibi, aut alicui de familiâ suâ, dum ibidem fuerint, injuriam fieri aut gravamen; & hoc nullo modo omittas.

Teste Rege, ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Willielmo de Clynton, qui se posuerat ad vexillum.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III. Pat. 1 Edw. III. p. 3. m. 20. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cùm Isabella, Regina Angliæ, mater nostra carissima, & nos, dùm in partibus transmarinis eramus, pro bono servitio, quod dilectus & fidelis noster Willielmus de Clynton eidem matri nostræ & nobis impendit, & impenderet, eidem Willielmo, de ducentis libratis terræ per annum, ad totam vitam suam habendis, promiserimus providere:

Ac idem Willielmus, sub confidentiâ promissionis hujusmodi, familiam suam ampliaverit, & se posuit ad vexillum:

Nos, promissionem nostram prædictam volentes adimplere, dedimus & concessimus, pro nobis & hæredibus nostris, eidem Willielmo castrum, manerium, & hundredum de Halton, cum pertinentiis, in com' Cestr' & Lancastr', habenda & tenenda, cum feodis militum, advocationibus ecclesiarum, ac omnibus aliis, ad prædicta, castrum, manerium, & hundre-

dum, qualitercumque spectantibus (advocariis, ad eadem castrum, manerium & hundredum, pertinentibus, dumtaxat exceptis) in valorem centum & viginti libratarum terræ per annum, in partem satisfactionis dictarum ducentarum libratarum terræ prædictarum, ad totam vitam ipsius Willielmi, vel quousque eidem Willielmo alibi de terris & tenementis, ad totam vitam suam habendis, infra regnum nostrum, in locis competentibus, ad valorem prædictum, fecerimus provideri.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Lincoln', xviii. die Septembris.

Per breve de privato sigillo.

Et mandatum est Ricardo Damory, justiciario Regis Cestriæ, vel ejus locum tenenti, quòd eidem Willielmo, vel ejus in hâc parte attornato, castrum, manerium, & hundredum prædicta, cum pertinentiis (advocariis prædictis exceptis) liberet habenda, juxta tenorem litterarum Regis prædictarum.

Teste Rege ut supra.

Per idem breve.

Et mandatum est militibus, liberis hominibus, & omnibus aliis tenentibus, de castro, manerio, & hundredo de Halton, in comitatu Cestriæ, quòd eidem Willielmo, de servitiis & redditibus suis, ratione castri, manerii, & hundredi prædictorum, debitis, intendentes sint & respondentes.

In cujus, &c.

Teste Rege ut supra. Per idem breve.

Super amotione scaccarii Regis & banci, de London' usque Eborum.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 13. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, majori, aldermannis, vicecomitibus & toti communitati civitatis suæ London', salutem.

Nuncios & concives vestros quos ad nos nuper, super aliquibus, amocionem scaccarii nostri & banci de London' usque Eborum contingentibus, & ea quæ per credenciam eis à vobis commissam, dicere voluerint, coram toto consilio nostro & tractatu nostro apud Lincoln' habito, audivimus & benè intelleximus; & super consilio & avisamento vestro in hâc parte, vobis grates referimus speciales;

Verumquia priùs de consilio prælatorum, procerum, & magnatum regni nostri, pro necessitate & commodo tocius regni nostri ordinatum extitit, quod predicta scaccarium & bancus amoverentur, ut predictum est; et nobis & toti consilio nostro adhuc visum est, quod ex causis prædictis oportebit ordinacionem predictam in suo robore permanere, vobis premissa significamus, districtè mandantes, quatinus ministris nostris, qui pro predictis scaccario & banco, rotulis, memorandis & aliis ad ea spectantibus, querendis, London' venerint, auxiliantes sitis & intendentes, ad ea absque impedimento aliquo facienda, quæ eis per nos in hâc parte sunt injuncta:

Et premissa sicut nos & honorem nostrum, ac commodum regni nostri diligitis, & vos ipsos indempnes servare volueritis nullatenus omittatis.

T. R. apud Lincoln', xxiii. die Septembr'.

Pro civibus civitatis Cestriæ, de pueris obsidibus deliberandis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 11. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Ricardo Damori, justiciario suo Cestr', salutem.

Supplicârunt nobis cives civitatis Cestriæ nostræ ùt, cùm ipsi habeant plures, de pueris suis, qui juvenes sunt & teneræ ætatis, infra castrum nostrum Cestriæ, in obsidio, ad custus ipsorum civium, continuè commorantes, velimus deliberationem eorumdem puerorum gratiosè fieri jubere, præsertim cùm iidem pueri, vel antecessores sui, erga nos, seu progenitores nostros, hactenus in aliquo non deliquerint.

Nos, petitioni eorumdem civium, ut ipsi temporibus futuris, negotiis nostris & mandatis, promptiores se reddant, annuere, & prædictos cives favore volentes prosequi gratioso:

Vobis mandamus quòd, de decem & octo pueris, obsidibus civium prædictorum, infra castrum prædictum, ut prædictum est, commorantibus, sex per unam septimanam, & sex per aliam septimanam, & sex per tertiam septimanam, ex nunc infra castrum illud detineatis;

Ita tamen quòd, si vobis videatur periculum aliquod nobis, aut civitati prædictæ, vel partibus illis, prætextu aisiamenti hujusmodi, tempore futuro evenire posse, seu debere, tunc omnes obsides prædictos indilatè recipiatis, & ipsos eodem modo, quo nunc detinentur, detineatis quousque aliud super hoc habueritis in mandatis.

Teste Rege, apud Lincoln', xxv. die Septembris.

Per petitionem de consilio.

Pro Thoma de Rokesby, qui perduxerat Regem ad visum inimicorum.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 3. m. 22. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd, cùm nuper, dum in partibus borealibus, cum exercitu nostro, fuimus, proclamari fecerimus quòd ille, qui nos perduceret ad visum inimicorum nostrorum, ubi eos appropinquare possemus, super terrâ siccâ, pro facto ab eis habendo, sibi faceremus habere centum libratas terræ per annum, ad terminum vitæ suæ:

Et dilectus & fidelis noster Thomas de Rokesby nos perduxerit ad visum inimicorum nostrorum prædictorum, in loco duro & sicco, juxta proclamationem prædictam;

Volentes proclamationem illam, & promissionem nostram, in hâc parte, adimpleri, concessimus eidem Thomæ centum libras per annum, percipiendas ad scaccarium nostrum, ad terminos sancti Michaelis & Paschæ, per æquales portiones, quousque dicto Thomæ providerimus de centum libratis terræ per annum, habendis ad terminum vitæ suæ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Lincoln', xxviii. die Septembris.

Per breve de privato sigillo.

De servientibus pacis in comitatu Cestr'.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 12. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Ricardo Damory justic' suo Cestr', salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quod servientes de feodo, ad pacem nostram in comitatu predicto conservandam, constituti, ballivas suas aliis ad terminum & alio modo dimiserint; quodque iidem servientes & firmarii ea quæ ad conservacionem pacis nostræ pertinent, minus sufficienter excercent, & diversa concelamenta de transgressionibus illis contra pacem nostram factis, faciunt; et quod vobis in conservacione pacis nostræ, prout decet, non intendunt, in nostri prejudicium & pacis nostræ læsionem manifestam; de quo admiramur quamplurimum & movemur.

Nos, volentes pacem nostram illæsam observari, & perturbatores ejusdem puniri, prout decet; vobis mandamus quod predictos servientes ex parte nostrâ premuniatis, quod ipsi vobis, in hiis quæ conservacionem pacis nostræ contingunt, sint intendentes, & quod pacem nostram in comitatu predicto, prout ad officia sua pertinent, conservent; & si ipsos servientes post præmunicionem predictam in premissis negligentes seu contrarios inveneritis, tunc ballivas illas in manum nostram capi & eas salvò custodiri faciatis, donec aliud indè à nobis habueritis in mandatis.

T. R. apud Not', primo die Octobr'.

Per ipsum Regem.

Vicecomitibus Angliæ; de proclamatione super magno sigillo de novo fabricato, faciendâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 11. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Eborum, salutem. Quia pro regimine regni nostri quoddam magnum sigillum de novo fecimus fabricari, differens tam in circumferenciâ quam in diversis sculpturis ex utraque parte sigilli à sigillo quo hucusque utebamur.

Et volumus quod eidem novo sigillo à quarto die presentis mensis Octobr' fides prebeatur, & quod dictum antiquum sigillum rumpatur, & indè post predictum quartum diem aliqua brevia seu litteræ nullatenus consignentur; & impressionem dicti novi sigilli in cerâ albâ tibi duximus transmittend':

Tibi precipimus quod in pleno comitatu tuo, mercatis, feriis, & locis aliis in ballivâ tuâ ubi expedire videris, dictam impressionem ostendi & patefieri faciatis; omnibus & singulis ex parte nostrâ injungendo, quod brevibus, litteris, & cartis dicto novo sigillo consignatis fidem præbeant, & aliqua brevia, seu litteras post prædictum quartum diem antiquo sigillo signata non recipiant, nec eis utantur quoquo modo:

Volumus tamen quod brevia, litteræ & cartæ predicto antiquo sigillo ante predictum quartum diem consignata, in suo robore perseverent, & eis fides prebeatur, prout decet.

T. R. apud Notingham, tercio die Octobris.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angl'.

Memorandum quod die Dominica, videlicet, quarto die Octobris, anno regni dicti Regis E. primo, J. Elien' episcopus, cancellarius ipsius Regis, in camerâ suâ in prioratu de Lenton' juxta Notingham, in presenciâ clericorum de cancellar' & aliorum tunc ibidem existencium, protulit in quodam panno lineo, sigillo suo consignato, quoddam magnum sigillum ipsius Regis de novo fabricatum; & asseruit, quod voluntas ipsius Regis fuit, quod extunc omnia brevia, littere & carte predicto antiquo sigillo consignarentur, & quod antiquam sigillum rumperetur, & die Lune proximo sequente, in presenciâ ipsius Regis, in camerâ suâ in castro de Notingham, dictum antiquum sigillum, precipiente ipso Rege, ruptum fuit in minutas pecias; & idem cancellar' pecias illas dedit Ricardo Spigurnello ipsius cancellar'; & dictum novum sigillum ad dictum hospicium suum secum detulit, & inde brevia, cartas, & litteras consignavit.

De novo sigillo, cum aliquibus sculpturis, in Hibernia utendo.

A. D. 1327.—An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 12. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, justiciario & cancellario suis Hiberniæ, salutem. Quia pro regimine regni nostri, quoddam novum sigillum fecimus fabricari, cujus impressionem aliàs vobis misimus, & volumus quod in sigillo nostro quo nunc utimur in Hiberniâ, aliquæ sculpturæ fiant, per quas in ejus impressione evidens differentia amodò notari & cognosci possit:

Vobis mandamus, quod in dicto sigillo nostro aliquas sculpturas, videlicet duas similitudines duorum florum, ad modum in impressione dicti novi sigilli nostri, contentum, sine dilatione fieri faciatis.

Teste Rege, apud Notingham, vi. die Octobris.

De anniversario, pro animâ domini Edwardi, nuper Regis Angliæ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 12. d. in Turr. Lond.

OMNIBUS, hanc cartam visuris vel audituris, abbas & conventus de Crokesden, salutem in Domino sempiternam.

Noveritis nos, unanimi assensu, reddidisse, concessisse, & de nobis & successoribus nostris imperpetuum quietè clamâsse, excellentissimo principi & domino nostro, domino Edwardo, Regi Angliæ illustri, quatuor solidatas redditûs, exeuntes de duobus mesuagiis (quorum Rogerus Hamond tenet unum, & Matilda, quæ fuit uxor Rogeri Page, tenet alterum) in villâ de Briggenorth, de nobis, ut de jure ecclesiæ nostræ, habend' & tenend', eidem domino nostro Edwardo, & hæredibus suis, imperpetuum, in escambium pro duabus solidatis redditûs, exeuntibus de duobus mesuagiis, & unâ hidâ terræ, quæ Radulpus Fremon & Hervicus Fremon tenent, in villâ de Oke, de dicto domino nostro Edwardo, per servitium duorum solidorum per annum, & de veniendo bis per annum ad visum franciplegii in curiâ dicti domini nostri Edwardi, de Tetenhal, pro omni servitio.

Quas quidem duas solidatas redditûs idem dominus noster Edwardus nobis, per cartam suam, dedit & concessit in escambium supradictum:

Et nos, prædicti abbas & conventus, & successores nostri, inveniemus & sustentabimus, singulis annis, ultra prædictas quatuor solidatas redditûs, eidem domino nostro Edwardo, sic datas & concessas, quoddam anniversarium, in die Sancti Mathæi Apostoli, pro animâ, celebris memoriæ, domini Edwardi, nuper Regis Angliæ, patris domini nostri Regis Edwardi prædicti, & pro animabus omnium progenitorum suorum imperpetuum:

Et prædictas quatuor solidatas redditûs, in Briggenorth, dicto domino nostro Edwardo, & hæredibus suis, imperpetuum warantizabimus; & obligamus nos & successores nostros, in omnia terras & tenementa nostra, in dictâ villâ de Briggenorth, & alibi, ad prædictas quatuor solidatas redditûs, dicto domino nostro Regi, & hæredibus suis, annuatim solvendas quotiens redditus ille, de tenentibus mesuagiorum illorum, levari non poterit.

In cujus rei testimonium huic præsenti cartæ commune sigillum nostrum apposuimus.

Hiis testibus, dominis,

Johanne de Hynkel, tunc vicecomite Staffordiæ & Salop',
Thomâ de Furnival, juniore,
Radulpho Basset de Weldon,
Nicholao de Langeford,
Willielmo de Stafford,
Thoma de Barincton, & aliis.

Dat' apud Crokesden, in pleno capitulo nostro, die Martis, proximâ ante festum Sancti Dionisii, anno Regis Edwardi, tertii à conquestu, primo.

Et memorandum quòd præfati, abbas & conventus, die Mercurii, proximò sequente, apud Crokesden, in pleno capitulo suo, coram domino Thoma de Bamburgh, clerico cancellariæ domini Regis, ad hoc specialiter ibidem misso, recognoverunt cartam prædictam, & omnia contenta in eâdem in formâ prædictâ.

De conductu, pro comite Hollandiæ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 3. m. 17. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis vicecomitibus, ballivis, ministris, & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cùm nobilis vir Willielmus Hanon', Holand', & Seland' comes, & dominus Fris', pro quibusdam magnis & arduis negotiis, nos specialiter tangentibus, ad nos in Angliam, de nostrâ licentiâ, sit venturus; suscepimus ipsum comitem, & omnes & singulos de comitivâ suâ, cujuscumque nationis, statûs, aut conditionis existant, necnon homines quos, pro providentiis suis faciendis, præmiserit, in protectionem & defensionem nostram, ac salvum & securum conductum nostrum, in veniendo in regnum nostrum, ibidem morando, & exindè redeundo.

Et ideò vobis, & culibet vestrûm, mandamus, firmiter injungentes, quòd eidem comiti, &c. *prout in ejusmodi litteris.*

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Notingham, sexto die Octobris.

Per ipsum Regem.

[*Duppl.*]

Pro Rege, de potestate ad sponsalia contrahenda cum Philippa, filiâ comitis Holandiæ.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 3. m. 15. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis, præsentes literas inspecturis, salutem.

Noverit universitas vestra quòd nos, de fidelitate & circumspectionis industriâ venerabilis patris, R. Coventren' & Lichfeld' episcopi, plenam fiduciam reportantes, eundem episcopum facimus & constituimus nostrum verum & legitimum procuratorem, ac nuncium specialem:

Dantes eidem plenam & liberam potestatem ac speciale mandatum contrahendi, nostro nomine, & pro nobis, sponsalia, cum nobili domicellâ, Philippa, filiâ nobilis viri Willielmi Hanon', Holand', & Seland' comitis, ac domini Fris'; & eadem sponsalia quacumque firmitate vallandi; dotem seu dotalitium eidem Philippæ constituendi; & omnia alia & singula, quæ in præmissis necessaria, vel oportuna, fuerint, faciendi;

Promittentes nos firmum & stabile habituros quicquid, per eundem episcopum actum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Notingham, viii. die Octobris.

Consimiles litteræ, de sponsalibus per verba de præsenti, contrahendis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 3. m. 15. in Turr. Lond.

REX, universis, præsentes literas inspecturis, salutem. Noverit universitas vestra quòd nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, venerabilis patris, R. Coventr' & Lichfeld' episcopi, plenariè confidentes, ipsum nostrum verum & legitimum procuratorem, & nuncium specialem, facimus & constituimus per præsentes:

Dantes ei plenam potestatem & mandatum speciale, sponsalia, seu matrimonium, per verba de præsenti, pro nobis & nostro nomine, cum nobili domicellâ Philippâ, filiâ nobilis viri, Willielmi Hanon', Holand', & Seland', comitis, ac domini Frisiæ, contrahendi; & ea, quæ sic concessa & concordata fuerint, quacumque firmitate vallandi; dotem seu dotalitium eidem Philippæ constituendi; & omnia alia & singula, quæ in præmissis necessaria vel oportuna fuerint, faciendi;

Promittentes, *&c. ut supra.*

Dat' ut supra.

De tractando super pace inter Regem & nobiles de Scotia.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot. Scot. 1 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd nos, de fidelitate probatâ, & circumspectione providâ, dilecti consanguinei & fidelis nostri, Henrici de Percy, & Willielmi de Denum, plenam fiduciam reportantes, ad tractandum cum magnatibus & nobilibus de terrâ Scotiæ, super finali pace & concordiâ, inter nos & nostros subditos, ex parte unâ; ac ipsos magnates & nobiles, cæterosque de Scotiâ, ex alterâ, super guerris & discordiis, hinc indè motis, ineundis:

Et ad omnia & singula quæ in præmissis oportuna & necessaria fuerint, faciend', præfatis Henrico & Willielmo plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes nos ratum & firmum habituros quicquid per prædictos, Henricum & Willielmum, actum, seu gestum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud *Notingham, ix. die Octobris.*

Per ipsum Regem.

[*Dupl'.*]

Pro Wenthliana, filiâ Lewelini, nuper principis Walliæ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 9. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Lincoln', salutem. Cùm, per literas nostras patentes, de gratiâ nostrâ speciali, concesserimus, pro nobis & hæredibus nostris, dilectæ nobis in CHRISTO, Wenthlianæ, filiæ Lewelini, nuper principis Walliæ, commoniali de Sempryngham, viginti libras per annum, percipiendas, de exitibus comitatûs prædicti, per manus vicecomitis illius, qui pro tempore fuerit, ad terminos Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales portiones, in auxilium sustentationis ejusdem Wenthlianæ, ad totam vitam suam, prout in literis nostris prædictis pleniùs continetur;

Tibi præcipimus quòd eidem Wenthlianæ decem libras, de exitibus ballivæ tuæ, de termino Sancti Michaelis, proximò præterito, solvas; & nos tibi indè, in compoto tuo, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Notingh', x. die Octobris.

De providentiis, pro solempniis consecrationis electi Wygorniensis, faciendis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 3. m. 14. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cùm venerabilis pater, W. Wygorn' electus, confirmatus, mittat, dilectum clericum nostrum, Augustinum le Waleys, ac alios sibi servientes, ad diversas partes regni nostri, pro grossis animalibus, & aliis rebus diversis, pro expensis, in instantibus solempniis consecrationis ejusdem electi, indè faciendis, pro denariis suis emendis & providendis;

Vobis mandamus quòd eidem Augustino, & aliis servientibus ipsius electi, in hujusmodi providentiis, pro denariis suis, ut præmittitur, faciendis, sitis consulentes & auxiliantes, non inferentes eis, cum ipsi per vos transitum fecerint, ex hâc causâ, seu quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes injuriam, &c. seu gravamen; & si quid eis, &c. id eis, &c.

In cujus, &c. usque ad festum Purificationis beatæ Mariæ proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud Notingham, xvi. die Octobris.

Bulla Johannis XXII. Papæ, contra hæreticos, qui dogmatizant & prædicant supremat[u]m esse in Cæsare, & non in Papa.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Ex Autogr. in Bibl. Cotton.

JOHANNES episcopus, servus servorum DEI, venerabili fratri ...... episcopo Wigorniensi, salutem & apostolicam benedictionem.

Certum processum, per quem nonnullos pessimos errores & hæreses, quos dampnati hæretici, Marsilius de Padua, & Johannes de Janduno, dogmatizare ac prædicare publicè, tam in Bavaria quam aliis locis pluribus & diversis, præsumpserant, necnon & ipsos hæreticos, reprobavimus, & sententialiter duximus condempnandos, pridem, de fratrum nostrorum consilio, præsente multitudine copiosâ fidelium, habuimus; cujus tenor sequitur, in hunc modum:

JOHANNES episcopus, servus servorum DEI, ad perpetuam rei memoriam.

Licet, juxta doctrinam Apostoli, ob id esse hæreses necesse, ut fiant, qui probati sunt, aptiùs manifesti; quia tamen, juxta doctrinam ejusdem Apostoli, hæreticorum primo, ut cancer serpere, id est à parvo ad majus, paulatim tendere consuevit, necesse est ut talibus eorumque perversis dogmatibus sic celeriter occurratur, quòd tam perniciosus morbus, neglectus inter initia, vires sumere nequeat, sed potius suo præfocetur in ortu.

Sanè dudùm ad nostram audientiam, relatione, tam verbali quam litterali, plurium sublimium ac fidelium personarum, necnon famâ publicâ notoriante, perductâ quòd duo viri nequam, perditionis filii, & maledictionis alumpni (quorum unus Marsilium de Padua, & alter Johannem de Janduno, se faciunt nominari) quendam librum composuerunt, multa falsa, erronea, & hæretica, continentem;

Quodque ipsos errores & hæreses in ducatu & terris Bavariæ, Ludovico de Bavaria excommunicato, DEI & ecclesiæ, fideique catholicæ persecutore manifesto, & hoste crudeli, suisque horrendis excessibus & gravibus culpis exigentibus, jure, si quod ei ex electione discordi, quæ de ipso celebrata dicebatur, ad regnum Romanum vel imperium competebat, justo privato judicio, eisdem Marsilio & Johanni, favente super hiis, ac etiam adhærente, dogmitizare publicè præsumebant.

Quibus licet nonnulli viri catholici, se pro defensione fidei opponentes, ostendissent apertè quòd illa doctrina erat erronea & hæretica, velut contraria evangelicæ & apostolicæ veritati, & ut à tali doctrinâ desisterent, suasissent eisdem; ipsique eorum nollent acquiescere monitis, sed in publicandis suis erroribus perdurarent:

Tandem tam præfati quam plures prælati, necnon alii viri catholici, tam perniciosas hæreses inter catholicos dogmatizare publicè indecens & periculosum nimiùm reputantes, nobis certos articulos, excerptos de libro prædicto, curaverint nonnulli mittere, ac per se ipsos aliqui præsentare, supplicantes attentiùs ut super præmissis, curaremus sanctæ DEI ecclesiæ, de oportuno remedio, providere; de quibus articulis subscriptos duximus præsentibus annotandos.

Et licet tam cum fratribus nostris, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalibus, quam cum multis archiepiscopis & episcopis, aliisque ecclesiarum prælatis, necnon & cum pluribus sacræ theologiæ magistris, ac utriusque juris professoribus, deliberationem super ipsis articulis præhabuerimus diligentem, ex quorum deliberatione apertè convincitur, quòd errores articulorum ip-

sorum sunt adeo manifesti, quod quicquid ad eorum manifestationem additur, frustra adici videatur, & quasi sol facibus adjuvari, ut tamen minus periti promptius illos percipere valeant & vitare, quædam, ad ipsos declarandos errores, perfunctoriè satis, de fratrum eorumdem consilio, præsentibus duximus inserenda.

IN primis itaque isti viri reprobi dogmitizare præsumunt, quòd illud, quod de CHRISTO legitur in Evangelio beati Mathæi, quòd ipse solvit tributum Cæsari, quando staterem, sumptum ex ore piscis, illis, qui petebant didragma, jussit dari, hoc fecit non condescensivè & liberalitate suæ pietatis, sed necessitate coactus; quod utique doctrinæ contradicit evangelicæ, nostrique sententiæ Salvatoris.

Cùm enim, sicut in eodem evangelio legitur, CHRISTUS interrogâsset Petrum, à quibus Reges terræ accipiunt tributum, vel censum? A filiis suis? an ab alienis? & Petrus respondisset quòd ab alienis; ex hoc concludens CHRISTUS filios Regum esse liberos, dixit, ergo liberi sunt filii. Constat autem CHRISTUM, secundum carnem, fuisse David filium, juxta testimonium Angeli, sic dicentis, "dabit ei Dominus sedem David patris ejus," &c. & per consequens, quòd ipse à solutione tributi vel censûs prorsus erat immunis.

Hoc etiam ex hoc patet quod statim subjunxit, ut non scandalizemus eos, vade & da staterem pro me & pro te eis; ubi evidenter patet quòd non, ut astrictus, sed ut evitaret scandalum, staterem tributi exactoribus jussit solvi.

Et prædicto autem dicto suo nituntur concludere præfati viri reprobi, quod omnia temporalia ecclesiæ subsunt Imperatori, & ea potest accipere, velut sua; videntur enim supponere quòd ex hoc, quòd CHRISTUS tributum solvit ex debito, res temporales ejus Imperatori subessent, & per consequens, quòd res ecclesiæ temporales sint Imperatori subjectæ, & eas possit recipere, velut suas.

Quæ quidem conclusio nullatenus ex præmissis sequitur, nec sequi potest, etiam apparet; cùm enim liqueat ex prædictis CHRISTUM fuisse à solutione tributi vel censûs liberum & immunem, & staterem non solvisse ex debito, sed ut aliorum scandalum evitaret, nullo modo potest concludi quòd res CHRISTI, quales sunt res ecclesiæ, subsint Imperatori.

Prætereà etiam, si CHRISTUS staterem solvisset ex debito, impertinenter concluderetur ex eo, quòd res CHRISTI, quales sunt res ecclesiæ, subessent Imperatori; cùm CHRISTUS non pro rebus, sed pro personâ, staterem solverit antedictum; quod patet ex eo, quod illum jussit solvi pro se & Petro modo prædicto, non pro rebus suis & bonis; undè non sequitur quod ex eo, quod persona est tributaria, tributaria sint & bona; immò qui pro personâ tributum tenetur solvere, habere bona libera & æqua.

Et, quia hæc patent falsa esse per jura imperialia manifestè, supersedimus super hoc plenius allegare.

SECUNDO, isti filii Belial dogmitizare præsumunt, quòd beatus Petrus Apostolus non plus auctoritatis habuit, quam alii Apostoli habuerunt, nec aliorum Apostolorum fuit caput.

Item, quòd CHRISTUS nullum caput dimisit ecclesiæ, nec aliquem vicarium suum fecit; quod est totum contrarium evangelicæ & apostolicæ veritati.

Quòd enim CHRISTUS vicarium suum beatum Petrum constituerit, patet; constat enim quod CHRISTUS officium pastoris gessit in terris; hinc est quòd, in Jo' se vocat pastorem, dicens "ego sum pastor bonus," &c.

Liquet etiam quòd curam gregis sui, ante ascensionem, beato Petro generalem commisit, quando sibi illud Johannis dixit, Symon Johannis pasce oves meas, pasce agnos meos; undè, cùm pastor gregis dominici, scilicet CHRISTUS, curam ejusdem gregis beato Petro commisit, quin eum, quoad curam gregis, suum vicarium fecerit, nullus debet in dubium revocare.

Hoc ille Imperator christianissimus, scilicet Constantinus, testatus est, dicens, beatus Petrus videtur in terris vicarius DEI Filii constitutus; ex hoc etenim sequitur evidenter, quòd Petrus caput universalis ecclesiæ potest dici, juxta morem illum Sacræ Scripturæ, quo rector alicujus multitudinis dicitur esse caput; unde legitur in Joele, congregabuntur filii Judæi & filii Israel, & ponent sibi caput unum, id est rectorem.

Constat autem quòd beatum Petrum, eo ipso, quòd CHRISTUS sibi commisit curam gregis dominici, ipsum ejusdem gregis videtur constituisse rectorem, &, per consequens, caput.

Fatemur tamen, cum Apostolo, quòd CHRISTUS ecclesiæ est verum caput & principale, sub quo tamen Petrus caput dicitur, secundum modum prædictum; secundum quem modum, sub CHRISTO capite & Petro multa capita particularia possunt dici, sicut patriarcha fidelium patriarchatûs sui, & archiepiscopus archiepiscopatûs, & episcopus episcopatûs sui; sic videmus quòd, licet CHRISTUS sit ecclesiæ principale & primum fundamentum, juxta illud Apostoli, "fundamentum autem nemo potest ponere præter illud, quod positum est, quod est CHRISTUS JHESUS;" & alibi, loquens gentilibus conversis, dixit, "vos estis cives sanctorum, & domestici DEI superhædificati super fundamentum Apostolorum & Prophetarum, ipso summo lapide angulari CHRISTO JHESU," id est, quòd fundamentum est CHRISTUS JHESUS; tamen etiam Apostoli dicuntur fundamentum, juxta illud psalmistæ, fundamenta ejus, i. e. ecclesiæ, in montibus sanctis.

Et, secundum hunc modum, CHRISTUS videtur Petrum prædixisse futurum ecclesiæ fundamentum, cùm dixit, "Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo ecclesiam meam."

Undè, sicut CHRISTUS dicitur Sanctus Sanctorum, Rex Regum, Dominus Dominantium, sic, similitudinariè, Pastor Pastorum, & Caput Capitum, & Fundamentum Fundamentorum ecclesiæ potest dici.

Sic igitur, ex prædictis, patet quòd Petrus, secundum prædictum modum, caput est ecclesiæ & vocatur.

Et hoc videtur CHRISTUS, in impositione nominis, designâsse, dixit enim sibi, sicut legitur in Jo' "Tu vocaberis Cephas": Cephas autem Græcè, interpretatur caput Latinè; unde Constantinus Imperator, de Romanâ ecclesiâ loquens, dicit, quòd principatus sacerdotum, & Christianæ religionis caput, ab Imperatore cœlesti constitutus est Romæ.

Justinianus quoque, in quâdam epistolâ, Johanni Papæ missâ, testatur hæc, dicens, "non patimur quicquam, quod ad ecclesiam pertineat, quamvis manifestum & indubitatum sit, quòd innovetur, ut non hoc S. V. quæ caput est ecclesiarum omnium, innotescat"; etiam alibi sic dicit, "Summi pontificatûs apicem apud Romanam ecclesiam esse, ipsamque fore sacerdotii fontem, nemo est qui dubitet," id est, qui debet dubitare.

Ludovicus autem Imperator beatum Petrum Apostolorum principem vocat.

Quòd autem beatus Petrus plus, quam alii Apostoli, habuit auctoritatis, ex prædictis etiam concluditur evidenter.

Certum est enim quòd major est auctoritas pastoris, quam gregis: Petrus autem totius gregis dominici generalis constitutus est pastor, ut probatum est superiùs, quod de nullo alio Apostolo potest dici.

Prætereà, constat quòd major est non limitata auctoritas limitatâ: omnes autem alii Apostoli receperunt limitatam potestatem; sive supra verum corpus CHRISTI conficiendum, sumendum, & aliis ministrandum; quæ quidem auctoritas, seu potestas, fuit in cœnâ Domini, omnibus apostolicis attributa; & etiam illa, quam, post resurrectionem, Dominus supra corpus misticum dedit illis, dicens, "Quorum remiseritis peccata, remissa sunt, & quorum retinueritis, retenta sunt"; sive in ascensione, quando dixit eis, "Euntes ergò docete omnes gentes, baptizantes in nomine Patris," &c. Petro autem, sine limitatione aliquâ, commisit curam dominici gregis, cùm sibi dixit, "Pasce oves meas, pasce agnos meos"; item, sibi soli, ità quòd nulli alii singulariter dixit, "Tibi dabo claves regni cœlorum, & quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in cœlis, & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in cœlis."

Hæc autem, in sancto Lucæ evangelio, JHESUS videtur satis congruè designâsse, ubi, loquens Petro & aliis, dixit, "Duc in altum, & relaxate retia in capturam"; soli enim Petro dixit, & nulli alii, "Duc in altum," significans quòd ad ipsum solum pertineret in altum, i. e. in profundum disputationum fidei dubi adiffinire: sibi autem & aliis, quod sequitur, dixit, "Laxate retia in capturam," quia omnes Apostolos constituit hujusmodi piscatores, juxta illud, quod in sancto evangelio Marchi dixisse legitur CHRISTUS, "Venite post me, & faciam vos hominum piscatores."

Hoc quoque, scilicet, quòd Petrus plus cæteris Apostolis receperit auctoritatis, apparet ex multis, quæ JHESUS sibi, & de ipso, aliis dixit, necnon & ex multis, quæ ipsum, post ascensionem Domini, dixisse, & fecisse, Scriptura Sacra testatur.

Ex prædictis itaque patet, quòd Petrus à CHRISTO fuit vicarius constitutus, quando sibi totius gregis dominici curam commisit, &, per consequens, rector & caput ipsius gregis institutus est & vocatus; ex quibus sequitur, quòd sibi à CHRISTO amplior, quàm aliis Apostolis, attributa fuit auctoritas & postestas: hinc est quòd Clemens, ejusdem Petri successor & discipulus, dixit, nec inter ipsos Apostolos par fuit institutio, set omnibus præfuit unus, scilicet, Petrus.

TERTIÒ, isti filii Belial, asserere non verentur, quòd ad Imperatorem spectat Papam instituere, & destituere, ac punire; quæ utique omni juri obviant & repugnant.

De primo quidem, post CHRISTUM, Novi Testamenti, Summo Pontifice, scilicet, Petro patet, quòd non ab Imperatore temporali, seu terreno, constitutus Papa fuerit, sed à CHRISTO, dicente sibi soli illud Johannis, "Pasce oves meas, pasce agnos meos": per quæ verba ipsum suum vicarium generalem constituit, ut patet ex prædictis.

Adhuc de illis Summis Pontificibus, qui fuerunt ante Constantinum Magnum, Imperatorem, quòd ipsorum institutio ad Imperatores non pertinuerit, satis liquet volenti acquiescere veritati; cùm enim ferè omnes Imperatores illius temporis fuerint ydololatræ, ac fidei catholicæ, & orthodoxorum Pontificum, persecutores atrocissimi, adeò quòd omnes ferè, à beato Petro, inclusivè usque ad bonum Silvestrum, effecerunt martires, quòd ad eos Papæ institutio potuerit pertinere nullo modo utique credi debet; nec de ipso Constantino, usque ad suam conversionem ad fidem catholicam, quòd ad eum Papæ institutio pertinuerit, dici potest, nec per conversionem ad fidem hoc assequi potuit, cùm per eam Papæ filius & discipulus effectus fuerit & subjectus.

Prætereà, cùm Imperator ipse, post suceptum baptismum, inconveniens reputaverit & injustum, quòd, ubi principatus sacerdotum, & Christianæ religionis caput, ab Imperatore cœlesti institutum fuerat, videlicet, Romæ, illic Imperator terrenus potestatem haberet: ideoque sedem imperialem Silvestro Papæ cesserit, & ad partes Orientales imperii & regni transtulerit potestatem; multo fortius injustum & inconveniens est censendum, quòd ad ipsum Imperatorem Papæ potuerit institutio pertinere; & idem patet dicendum esse de Græcis Imperatoribus, qui sibi in imperio successerunt.

Quòd autem, ad Imperatores Latinos non pertinuerit, nec pertineat, institutio supradicta, patet;

Imperium enim per Papam à Græcis translatum est in Latinos; nec plus juris in ipsos, quàm apud Græcos existeret, Papam, ipsum transferentem, legimus transtulisse: Græcis autem Imperatoribus, ut ex prædictis patet, talis non pertinebat institutio; quare nec pertinere poterit ad Latinos.

Et, si dicatur quod Papæ institutio ad Latinos Imperatores pertinet ex concessione, posteà ipsis factâ per Summum Pontificem, vel Summos Pontifices, est dicendum quòd nulla concessio, facta per Papam aliquem Imperatori seu Imperatoribus, debet intelligi quòd ipsi Imperatores Papam possent instituere seu eligere; set quòd possent electioni Summi Pontificis interesse: & quòd sic concessiones illæ intelligi debeant, satis ex eo, quod in quodam capitulo legitur, ubi sic dicitur, patet verum, quia Imperatores quandoque, modum suum ignorantes, non in numero consequentium, set potius distribuentium, immò exterminantium esse voluerunt, &c.

Item, querimonia nunciorum Ludovici Imperatoris, quibus in urbe præsentibus, electio de Papa Adriano secundo, ipsis non vocatis, extitit celebrata, hoc similiter probat: conquerebantur enim dicentes, quod, cum

præsentes essent, non fuerant invitati, nec obtatæ meruerunt electioni futuri Præsulis interesse.

Adhuc, quia nonnulli Imperatores illo privilegio abusi fuerunt, & frequenter, in hæreticorum prolapsi perfidiam, catholicæ matris ecclesiæ unitatem fuerunt impugnare conati, statuta sanctorum patrum contra eos, sanctæ ut se electioni Papæ non ingererent, prodierunt; ac, ut anathematis innodarent vinculo, quisquis eorum suffragio ecclesiam obtineret; nonnulli quoque Imperatores, ducti religiosæ mentis affectu, ex habundanti supradicto renunciaverunt privilegio, ut patet ex tenore canonum, super hoc conditorum, per quos, & non alios, probatur concessio antedicta.

Prætereà, legant homines isti pestiferi ystorias approbatas, quis unquam Papa Catholicus ab Imperatore institutus fuerit? profectò credimus quòd nullum poterunt reperire; nec dubium, si ad eos talis pertinuisset institutio, quin potestate fuissent nisi hujusmodi, & quum in ystoriis de institutioni tali mentio haberetur.

Dicere autem Papæ institutio, seu punitio, ad Imperatorem pertineat, est erroneum & insanum: quomodo enim ad Imperatorem pertinebat Papæ destitutio? cum ejus institutio ad eum non pertineat, ut ex prædictis patet; indè enim etiam, secundum jura imperialia, privatio debet procedere, undè datio noscitur processisse.

Prætereà, quomodo Imperator principem clericorum destituere poterit, vel punire? cum etiam, secundum imperiales leges, id in simplici clerico nequeat exercere.

Audiant isti homines perfidi quid circa hoc nonnulli principes catholici senserint, & quid duxerint sanciendum; Theodosius quidem & Arcadius, Imperatores Catholici, expressè sanxerunt quòd nullus episcoporum, sive eorum qui ecclesiæ necessitatibus serviunt, ad ordinariorum sive extraordinariorum, judicium pertrahantur; habent enim illi judices suos, nec quicquam eis cum legibus est commune.

Item, Imperator Constantinus, cùm querelam clericorum quorundam, coram se deferendam, conspiceret, dixit vos a nemine laicorum judicari potestis, qui Dei solius estis judicio reservati; &, si dicatur, si solius Dei judicio reservantur, ergo nec a judicibus ecclesiasticis poterunt judicari, dicendum quòd immo ipsi quidem Pontifices vicarii, licet differenter, sint Christi; quià Papa universalis, velut vocatus in potestatis plenitudinem; alii verò particulares, velut illi qui in partem solicitudinis sunt vocati; undè a Deo videntur judicari, quia ab eo judicantur, potius quam ab ipsis cum ille hujus auctoritate sic facere videatur; & propter hoc, Imperator prædictus signanter dixit, A nemine laicorum.

Item, Theodosius Imperator, cum Romæ concilium convocâsset, ut sanctum concilium judicaret de hiis quæ Papæ Symaco ab adversariis dicebantur impingi, certi episcopi, qui convenerant, Imperatori dixerunt quòd ad illum qui impetebatur, scilicet Papam, pertinebat concilium convocare, quia ejus sedi primum Petri Apostoli meritum, deindè secutâ jussione domini conciliorum venerandorum auctoritas singularem in ecclesiis tradidit potestatem; nec ante minoris subjacuisse judicio antistitem dictæ sedis: quo audito Imperator prædictus, Deo inspirante, respondit, synodalis esse arbitrii in tanto negotio sequenda præscribere, ac ad se nichil, præter reverentiam, de ecclesiasticis negotiis, asseruit pertinere; episcopis etenim principes Christianos solitum est capita subdere, non de eorum capitibus judicare.

Hinc est quod Innocentius Papa Archadium Imperatorem excommunicavit, quia consensit ut à suâ sede Sanctus Johannes Crisostomus pelleretur; plures quoque summos Pontifices legimus, Imperatores, pro suis excessibus, imperiali dignitate privâsse.

Beatus quoque Ambrosius, licet ecclesiæ universalis non esset Pontifex, Theodosium Magnum Imperatorem excommunicans, eidem ingressum ecclesiæ interdixit.

Ad hujusmodi autem erroris sui fulcimentum, scilicet, quod ad Imperatorem pertineat Papam destituere, & punire illud, quod in Sanctis Evangeliis legitur, de Pilato, scilicet, quòd Christum crucifixerit, præsumunt inducere; asserentes ipsum Pilatum, tanquam Christi ordinarium, crucifixisse ipsum, tanquam sibi subjectum.

Quod habet duplicem intellectum; aut enim intelligunt Pilatum Christum crucifixisse de jure, aut de facto:

Si de jure, hoc obviat veritati; de jure enim de crimine quis puniri non potest, nisi qui deliquerit verè, vel interpretativè, vel qui convictus fuerit deliquisse; Christus autem secundum veritatem non deliquit, quia innocens fuit manibus, & mundo corde, qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus; & hoc ipse Pilatus fuit expressè testatus: cum enim ipsum Judæis tradidit crucifigendum, dixit, mundus sum à sanguine Justi hujusmodi; item, nec fuit deliquisse convictus, quod idem pluries testatus; cum enim Judæi instarent quòd crucifigeret eum, in uno loco dixit, Quid enim mali fecit? quasi dicat, nichil invenio eum fecisse mali: & alibi, pluries eisdem Judæis instantibus quod crucifigeret illum, dixit, Ego nullam in eo invenio causam mortis; quare ipsum de jure non potuit punire.

Si autem intelligunt quòd de facto, & injustè punivit eum innocentem, sicut & veritas se habet, tunc ex hoc non possunt concludere aliud, nisi quod Imperator Papam de facto potest interficere & injustè; quod utique non solum de Imperatore concedimus, sed etiam de privato, sicut & plures Imperatores à privatis personis, & summos Pontifices à non suis judicibus, sicut omnes martires legimus, interemptos.

Quarto, dicunt isti vaniloqui, immò falsiloqui, quod omnes sacerdotes, sive sit Papa, sive archiepiscopus, sive sacerdos simplex, sunt, ex institutione Christi, auctoritatis & jurisdictionis æqualis; quod autem unus plus alio habeat, hoc est secundum quod Imperator concedit uni vel alii plus & minus; &, sicut concessit alicui, sic potest illud etiam revocare; quæ utique docrinæ sacræ obviant, & hæreticam sapiunt pravitatem.

Quod enim sacerdotum, simplicium & non simplicium, ex ipsâ institutione Christi, non existat æqualis potestas, patet tam in hiis qui fuerunt in Testamento Veteri quam in hiis qui fuerunt in Novo.

In Veteri siquidem Testamento per Moysen, ex præcepto Domini, Aaron in summum Pontificem, filii verò ejus uncti fuerunt in simplices sacerdotes; quorum potestas, ut patet, inæqualis extitit, quia ex simplicibus sacerdotibus, velut ad superioris auctoritatis & potestatis honorem, ad pontificium sunt assumpti: tuncque licebant quædam pontifici, utpote in sancta sanctorum ingredi, quæ non licebant simplici sacerdoti.

In Novo verò Testamento pontificum, & simplicium sacerdotum, ab ipso Christo, ex eo assumpsisse videtur exordium, quò duodecim Apostolos, quorum typum gerunt Pontifices, ac lxxii. discipulos instituit, quorum typum gerunt simplices sacerdotes.

Constat autem ex multis, quæ de ipsis in sanctis leguntur Evangeliis, quod Apostolorum & discipulorum auctoritas dispar fuit.

Adhuc, quod potestas aliorum quorumcunque sacerdotum potestati Papæ par non sit, nec æqualis, patet evidentiùs ex prædictis.

Quod aliorum episcoporum, scilicet, patriarcharum, archiepiscoporum, & episcoporum, par potestas nec sit, nec fuerit, patet; inferior siquidem potestas superiori non est par potestati.

Constat autem patriarchas esse superiores respectu archiepiscoporum, & archiepiscopos respectu episcoporum, & episcopos respectu simplicium sacerdotum.

Et, si dicant isti homines reprobi, quod istorum episcoporum distinctio ab Imperatore processit, non a Christo, dicimus quòd immò processit ab ipso.

Illè enim, cujus auctoritate fit aliquid, illud fecisse videtur; beatus autem Petrus, Christi vicarius, & gregis dominici câput, attendens quòd, aucto grege, sine ipsius augmentatione custodiæ, gregi non poterat salubriter provideri, auctum gregem, post ascensionem Domini, considerans & aucturum ampliùs providens in futurum, gradus prædictarum potestatum instituit & distinxit; quare, cum auctoritate Christi prædicta distinctio facta fuerit, Christo debet ascribi.

Hanc autem potestatem daturam ecclesiæ potestas diu ante prædixerat, dicens, Pro patribus nati sunt tibi filii, constitues eos principes super omnes terras; ubi patres ecclesiæ vocât Apostolos, & filios ecclesiæ fideles per Apostolos ipsos conversos: ubi, satis apertè, ecclesiæ, i. e. ejus pastori, attributa potestas, intelligerit, instituendi diversos gradus principum, cum expedire perciperet ecclesiæ sanctæ Dei.

Audiant insuper isti perversi homines quid Justinianus, Imperator catholicus, super hoc dixit; Cùm enim, circa gradus prædictos episcoporum, eorumque superioritatem & subjectionem, constituisset aliqua, subjunxit, dicens, Nos hæc secundum sacrarum regularum explanationem apostolicamque traditionem constituimus: ex quibus colligitur evidenter, non ab Imperatore distinctionem & auctoritatem Pontificum, originaliter & principaliter, sed ab auctoritate apostolicâ processisse; Imperatoremque, ut illa servarentur meliùs, juxta statuta apostolica, eadem statuisse.

Considerent etiam quæ & quanta, ex hiis, si vera essent, inconvenientia sequerentur;

Sequeretur utique, quòd usque ad tempus Constantini, nulla potestas esse potuerit in ecclesiâ sanctâ Dei, cùm illo tempore Imperatores, ferè omnes, Gentiles fuerunt, persecutores ecclesiæ, ac prælatorum ejusdem; de quibus dici non potest, quòd prælatis ecclesiæ potestatem concesserint aliquam, ut ex prædictis patet.

Ex prædictis insuper sequeretur, quòd universalis ecclesia, quæ Spiritu Sancto regitur, erret, & erraverit, ipsos honorando pro sanctis; quod est utique contra illud, quod Christus discipulis, in ascensione suâ, ut in sancto Evangelio Mathæi legitur, promisit, dicens, Ego vobiscum sum usque ad consummationem sæculi; secundum enim istos Diaboli filios, pro illo tempore, vera Christi promissio non fuisset, nec aliquis illorum Pontificum, qui à Paganis fuerunt eo tempore interfecti, sancti fuerunt, nec pro sanctis honorari deberent; hoc quoque est expressè contra illum articulum, unam, sanctam, catholicam, & apostolicam ecclesiam, quia secundum eos, nec sancta fuit, pro illo tempore, nec potuit dici sancta.

Utrum autem in omnibus apostolicis, ac in simplicibus, & non simplicibus, sacerdotibus fuerit ordinis potestas æqualis, dicimus quòd, quantum ad ordinis dignitatem, pares sunt & fuerunt; æquè enim sacerdos quilibet sacerdotalem caracterem recepit, ritè, & secundum formam ecclesiæ, ordinatus:

Potestas autem ipsius ordinis par, quoad sacramentum altaris, omninò non existit, nec extitit, simplicis, & non simplicis sacerdotis, quod patet, quia potestas ligabilis & suspensibilis illi, quæ ligari vel suspendi nequit, nequaquam par potest dici:

Constat autem quod Papa ligare potuit aliorum sacerdotum, & suspendere potestatem, sic quòd licitè uti dictâ potestate non poterunt, licet effectus subsequatur, si usi fuerunt, & ipsi sunt ex hoc meritò puniendi; nullus autem aliorum sacerdotum potestatem Papæ ligare vel suspendere potest, quod etiam de aliis superioribus & inferioribus patet; ex quo sequitur evidenter, quòd potestas esset ordinis, superiorum & inferiorum sacerdotum, omninò par judicari non potest.

Concedimus tamen quòd, si sine probatione aliquâ, minores usi fuerint hujusmodi ordinis potestate, puta hostiam consecrando, par sequitur effectus; æquè enim, prolatis verbis illis, Hoc est corpus meum, &c. à simplici sacerdote, fit transubstantiatio panis in corpus Christi, sicut si ea superior protulisset; quod ex eo contingere noscitur, quia unus & idem est sacerdos interior, videlicet Christus, qui, prolatis verbis prædictis à sacerdote quolibet, animo consecrandi, transubstantiationem hujusmodi facit; & ideò non est mirum si par effectus sequi debeat verbis prædictis à quocumque sacerdote prolatis, cùm unus & idem actor hujusmodi esse noscatur effectûs.

Adhuc isti blasfemi dicunt, quòd tota ecclesia, simul juncta, nullum hominem punire possit punitione coactivâ, nisi concedat hoc Imperator; quod utique doctrinæ evangelicæ noscitur obviare.

Constat enim quòd, à Christo, Petro, &, in personâ Petri, ecclesiæ potestas coactiva concessa, vel saltem promissa extitit; quæ quidem promissio fuit posteà adimpleta cùm sibi Christus dixit, quodcumque ligaveris super terram, &c. ligantur enim non solùm voluntarii, set inviti.

Adhuc constat, sicut ibi legitur in Mathæo, quòd si aliquis dampnum alii indebitè dederit, illudque ad mandatum ecclesiæ noluerit emendare, quòd ecclesia per potestatem, à CHRISTO sibi concessam, ipsum ad hoc per excommunicationis sententiam compellere potest; quæ quidem potestas est utique coactiva.

Circa quod est advertendum, quòd cùm excommunicatio major nedum excommunicatum à perceptione sacramentorum removeat, set etiam à communione fidelium ipsum excommunicatum excludit, quòd corporalis etiam à CHRISTO coactio ecclesiæ est permissa, cùm etiam, secundum imperiales leges, *gravius* reputetur inter homines conversari, ipsorumque privari suffragio, quam ab hominibus separari; ex quo sequitur potestatem coactivam non ab Imperatore terreno, set ab ipso CHRISTO, fuisse originaliter ecclesiam consecutam.

Prætereà beatus Petrus, post Ascensionem Domini, in personam Ananiæ & Safiræ, uxoris suæ, sine imperiali concessione aliquâ, hac usus est potestate; in quos, quia de pretio agri, DEO oblati, fraudaverant, mortis sententiam promulgavit; quæ quidem sententia non processit de ipsorum conjugum voluntate.

Item, beatus Paulus, Elimas, Magum, Sergium Paulum à fide quærentem avertere, ad tempus luce corporale privavit; illum quoque fornicatorem Corinthium in carnis interitum tradidit Sathanæ, ut ejus spiritus salvus esset.

Item, Corinthiis scribens, dixit idem Apostolus, quid vultis? in virgâ ad vos veniam? an in caritate & in spiritu mansuetudinis? in quo satis expressè coactivam potestatem supposuit se habere.

Item, scribens eisdem, alibi dixit, Arma militiæ nostræ non sunt carnalia, set potentia DEO, i. e. à DEO concessa, ad destructionem munitionum, consilia destruentes & omnem altitudinem, excellentem se adversus sententiam DEI, & sequitur, in promptu habentes ulcisci omnem inobedientiam.

Ex quibus patet Paulum non ab Imperatore, set à DEO habuisse potestatem etiam coactivam, cujus contrarium blasfemi præsumunt dicere supradicti.

Rursus advertant isti nequam homines, quo modo audent dicere quòd ab Imperatore terreno ecclesiarum prælati coactivam, vel aliam receperint, originaliter, potestatem; cùm, ut supra dictum est, Imperatores usque ad Constantinum Magnum, fere omnes, Pagani fuerant & idololatriæ, & persecutores, immò exterminatores, quantum fuit in eis, ecclesiæ sanctæ DEI.

Quomodo ergo *illi* talibus coactivam, vel aliam potestatem, concederent, utique nullus sapiens hoc credere debet.

Et quia, nè tantorum actores & doctores errorum plures in ipsorum errorem pertraherent devium, ipsique, propter impunitatis audaciam, nequaquam fierent nequitiores, licet nos, cum eorum excessus adeo forent notorii, quod nullâ poterant tergiversatione celari, tunc possemus procedere ad sententiam contra eos, de benignitate tamen apostolicâ, quæ conversionem desiderat perversorum;

Nos ipsos, Marsilium & Johannem, & quemlibet ipsorum, de fratrum eorumdem consilio, v. id' Aprilis proximò præteriti die, videlicet, Dominicæ cœnæ, per edictum citavimus publicum, præsente fidelium multitudine copiosâ, ut infra quatuor mensium, tunc proximò subsequentium, spatium, quos eis, & eorum cuilibet, de eorum fratrum consilio, pro peremptorio termino præfiximus & assignavimus, apostolico conspectui se personaliter præsentarent, super prædictis excessibus & delictis, ut præfertur, notoriis, justâm, dante Domino, sententiam audituri, ac responsuri, & facturi quod justitia suaderet eisdem.

Apertiùs prædicentes quòd, sive infra prædictum terminum, coram nobis, sive non, comparerent, nos ad prædicta, absque monitione & citatione, procederemus aliàs, prout videremus expediens, eorum absentiâ non obstante.

Volentes tunc nichilominus, & etiam dicentes, citationem prædictam, etiamsi termini prædicti præfixio in tempore forsitan caderet feriato, perindè valere, suumque effectum sortiri debere, ac si tempus feriatum non existeret, quacumque constitutione, super hoc in contrarium editâ, non obstante.

Et, ut ad ipsorum & aliorum, quos tangebant, notitiam communem deducerentur, prædictas cartas sive membranas, processum continentes eundem, in majoris ecclesiæ Avinionen' appendi vel affigi hostiis fecimus, quæ processum ipsum suo quasi sonoro præconio & patulo indicio publicarent, ut ipsi & alii, quos processus ipse tangebat, nullam possent excusationem prætendere, quòd ad eos non pervenisset, vel quòd ignorâssent eundem, cùm non esset verisimile quoad ipsos remanere incognitum vel occultum, quod publicabatur omnibus tam patenter.

Voluimus etiam, auctoritate apostolicâ decernentes, quod idem processus per dictos citatos apprehendetur & artaret, quia ad eos, moram trahentes cum dicto Ludovico, tutus non patebat accessus, ac si eis insinuatus personaliter & publicatus solemniter extitisset; constitutione quâcumque, per Romanos Pontifices, prædecessores nostros, in contrarium editâ, non obstante.

Cùm autem præfati, Marsilius & Johannes, citati, ut prædicitur, in proximo præfixo sibi termino comparere non curaverint, nec aliquis pro eisdem, nos ipsos, & eorum quemlibet, de fratrum prædictorum consilio, reputavimus & decrevimus meritò contumaces.

Et licet tunc, eorum contumaciâ exigente, potuissem, cùm eorum essent excessus, ut præfertur, adeò notorii, quòd non poterant aliquâ tergiversatione celari, ad sententiam & alia rationabiliter contra ipsos procedere, & quemlibet eorum; de benignitate tamen apostolicâ, quæ conversionem peccatorum desiderat, ipsos decrevimus usque ad nostrum beneplacitum expectandos; quocirca contra ipsos procedere, usque ad diem præsentem, de eorumdem fratrum consilio, duximus differendum.

Sanè, considerantes attentè quòd præmissi, Marsilius & Johannes, ad redeundum ad sinum ecclesiæ se non præparârunt, set potiùs, ut in sui erroris devium alios pertrahant, elaborant:

Necnon ad memoriam reducentes quòd dudùm, cum hostis humani generis, ad impugnandum sinceritatem fidei, hæreticorum fallaciam subinduceret fraudulentam, sancti patres, prædecessores nostri, contra ipsos viriliter insurgentes, eorum prava dogmata, cum suis auctoribus, condempnârunt, sicut patet de Arrio & Manicheo, Nestorio & Dyaschoro, ejusque complicibus, & pluribus aliis, quos, cum suis hæresibus, justissimâ sententiâ condempnârunt; ac volentes eorumdem patrum vestigiis inhærere:

Et insuper, attendentes probabiliter formidari quòd, in præmissis, mora periculum, & dampnum dissimulatio, forent proculdubio allatura, non intendentes eos ulteriùs expectare, set reputantes ac decernentes potiùs contumaces, ad laudem & gloriam Sanctæ & Individuæ Trinitatis, consolationemque fidelium & fidei Catholicæ firmamentum, de fratrum nostrorum consilio, DEI nomine invocato, articulos prædictos, videlicet;

Quòd illud, quod de CHRISTO legitur in evangelio beati Mathæi, quod ipse solvit tributum Cæsari, quando staterem, sumptum ex ore piscis, illis, qui petebant didragma, jussit dari, hoc fecit non condescensivè & liberalitate suæ pietatis, set necessitate coactus:

Item, quòd beatus Petrus Apostolus non fuit plus caput ecclesiæ, quam quilibet aliorum Apostolorum, nec habuit plus auctoritatis, quam habuerunt alii Apostoli, & quod CHRISTUS nullum caput dimisit ecclesiæ, nec aliquem fecit vicarium suum:

Rursus, quòd ad Imperatorem spectat Papam corrigere, punire, & instituere, & destituere:

Adhuc, quòd omnes sacerdotes, sive sit Papa, sive archiepiscopus, sive sacerdos simplex quicumque, sunt æqualis auctoritatis & jurisdictionis, ex institutione CHRISTI; set, quòd unus habeat plus alio, hoc est, secundum quod Imperator concessit plus vel minus, &, sicut concessit, revocare potest;

Ultimò quòd Papa, vel tota ecclesia, simul sumpta, nullum hominem, quantumcumque sceleratum, potest punire punitione cohactivâ, nisi Imperator daret eis auctoritatem;

Velut Sacræ Scripturæ contrarios, & fidei Catholicæ inimicos, hæreticos, seu hæreticales & erroneos:

Necnon & prædictos, Marsilium & Johannem, hæreticos, immò hæresiarchas, fore manifestos & notorios, sententialiter declaramus:

Articulosque ac librum prædictos, necnon & quamcumque aliam scripturam, continentem eosdem; prædictos quoque Marsilium & Johannem, ut hæreticos, manifestos & notorios, immò ut hæresiarchas potius, reprobamus & sententialiter condempnamus.

Si quis autem doctrinam prædictam defendere vel approbare præsumpserit, cujuscumque sit dignitatis, ordinis, conditionis, aut statûs, tanquam hæreticus, ab omnibus confutetur.

Prætereà universis & singulis CHRISTI fidelibus districtiùs inhibemus, ne prædictos, Marsilium & Johannem, hæreticos, & de hæresi, ut præmittitur, sententialiter condempnatos, aut eorum alterum, receptare, defendere, fovere, aut eis quomodolibet adhærere, seu præstare, per se, vel per alium, seu alios, publicè vel occultè, directè vel indirectè, auxilium, consilium, vel favorem præsumant; sed eos evitent potius, ut hæreticos manifestos, ipsosque, quos fidelibus capiendos exponimus, zelo persequantur fidei, & capiant ubicunque ipsos reperire poterunt, ac ecclesiæ captos assignent, & restituant animadversione debitâ puniendos.

Nos adversus quoscumque dictorum hæreticorum receptatores, defensores, fautores, credentes, adhærentes, aut eis præstantes quomodolibet auxilium, consilium, vel favorem, processuros, prout rationis fuerit & expedire videbimus, apertius prædicentes.

Ut autem sententia & processus hujusmodi ad eorumdem, Marsilii & Johannis, & aliorum omnium, quorum interest, communem notitiam deducantur, cartas, seu membranas, sententiam & processum continentes eosdem, in majoris ecclesiæ Avinionen' appendi & affigi hostiis, seu super liminibus, faciemus, quæ ipsos processum & sententiam, suo quasi sonoro præconio & patulo indicio publicabunt; ita quòd ipsi & alii, quos contingere dinoscuntur, nullam possent excusationem prætendere, quod ad eos non pervenerint, vel quod ignorârint eosdem, cùm non sit verisimile quoad ipsos remanere incognitum vel occultum, quod tam patenter omnibus publicatur.

Dat' Avinion', x. kal' Novembris, pontificatûs nostri anno xii.

Volentes itaque processum ipsum in eis partibus, ut notitiæ fidelium innotescat clariùs, solemnitèr publicari, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus, quatinùs per te, seu alium, seu alios, religiosos & seculares, exemptos & non exemptos (de quibus tibi videbitur) dictum processum, & contenta in eo, in tuis civitate & diocese, solemniter publicans, etiam, ut intelligantur melius ab omnibus, in vulgare singulis diebus, Dominicis & festivis, in ecclesiis tuarum civitatis & diocesis, & alibi (ubi videris expedire) prædictos, Marsilium & Johannem, excommunicatos & hæreticos, præsentibus fidelibus populis, dùm convenerint ad divina, facias publicè nunciari: populosque ipsos, ut eosdem vitent hæreticos, nec eisdem quomodolibet adhæreant, aut præstent auxilium, consilium, vel favorem, solerter & fideliter, etiam in sermonibus publicis inducendo.

Super publicatione autem prædictâ fieri volumus publica instrumenta, principium & finem præsentium continentia, nobis postmodùm transmittenda.

Dat' Avinion', vii. kal' Novembr', pontificatûs nostri anno xii.

Sub filis sericis.

De armis offensivis in civitate London' non portandis.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 3. m. 10. in Turr. Lond.

REX, majori & vicecomitibus London', salutem. Quia, ut intelleximus, plures, tam de civitate nostrâ London', quam alii ad eandem confluentes, cum gladiis, masuellis, & aliis armis, plùs contumelias quam pacem denotantibus, in eâdem civitate nocte dieque vagantur; & alii, hujusmodi maliciis inhærentes, balistas & arcus pro lapidibus & aliis noscivis fundendis, per civitatem prædictam deferunt, & lapides ac pelotes terreas ad hoc aptas, & alia nociva emittunt per ballistas & arcus supradictos, per vicos & venellas in civitate prædictâ; ex quibus hominibus, pacis, quietis, & honestatis, in civitate prædictâ degentibus, & aliis ad eandem confluentibus, non solùm timor gravis incutitur, set etiam dampna quamplurima irrogantur, in pacis nostræ læsionem manifestam; unde non immeritò commovemur.

Nos, volentes hujusmodi malitias refrænare, vobis præcipimus, firmitèr injungentes, quòd in civitate prædictâ, in locis ubi expedire videritis, faciatis publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmitèr inhiberi, quotiens fore videritis faciendum, ne quis per civitatem prædictam vagans, aut in eâdem moram faciens, gladium, masuellam, vel alia arma, ex quibus contumelias præsumatur oriri posse, aut alias suspiciones mali habere debeat: vel balistam seu arcum, pro lapidibus seu pelotis terreis, aut aliis noscivis fundendis, deferat in civitate prædictâ.

Et si quos, post proclamationem & inhibitionem prædictas inveneritis contraria facientes, tunc eos sine dilatione arestetis, & in prisonâ nostrâ custodiatis, quousque aliud à nobis habueritis in mandatis.

Nostris, & Isabellæ Reginæ Angliæ, matris nostræ carissimæ, servientibus ad arma, & valettis comitum & baronum de regno nostro, videlicet, pro quolibet comite, vel barone, suo valetto, gladium domini sui in ejus præsentiâ deferenti, duntaxat exceptis.

Teste Rege, apud Notingham, viii. die Novembris.

Per ipsum Regem & concilium.

Super consecratione Wulstani Wigorniensis electi.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 4. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi in CHRISTO, priori & conventui ecclesiæ CHRISTI Cantuar', salutem.

Benè novit vestra prudentia, & est apud vos, ut credimus, perpetuæ memoriæ commendatum, qualiter ecclesiis cathedralibus, regii patronatûs, suis pastoribus viduatis, electores à nobis eligendi licentiam petere, &, eâ optentâ, electioneque in posterum canonicè celebratâ, electos suos nobis debent præsentare pro assensu regio optinendo;

Nosque, hujusmodi assensu regio adhibito, significare habemus, per litteras nostras patentes, vel domino Summo Pontifici, in ecclesiis sibi immediatè subjectis, aut metropolitanis, ad quos pertinet electiones hujusmodi confirmare, ut ipsi, quod suum est, circa electos exequantur:

Ipsisque electionibus subsequenter confirmatis, confirmatores earumdem hoc nobis debent, per suas patentes litteras intimare, ac ipsi electi fidelitates suas nobis facere, & temporalia episcopatuum, ad quos sic assumuntur, à nobis recipere astringuntur:

Hunc morem, sicut nôstis, non solùm regia, set etiam apostolica, introduxit auctoritas, & longævæ consuetudinis usus utentium moribus approbavit.

Hoc siquidem jus regiæ coronæ nostræ sic admittitur, quòd non possumus sine violatione præstiti à nobis, in nostrâ coronatione, sacramenti, ejus diminutionem seu subtractionem aliqualiter tolerare: quinimmò ad ejus defensionem, unà nobiscum, omnes & singuli, nobis subditi, ex ligeantiæ suæ debito, obligantur.

Quamobrem mirari compellimur & moveri ex eo, quòd, præmissis nuper circa personam, venerabilis patris Wolstani Wygorn', electi confirmati, per ordinem observatis, bonæ memoriæ, Walterus, nuper Cantuar' archiepiscopus, eidem electo (cujus fidelitatem diu est recepimus, & temporalia episcopatûs illius ei restituimus) munus consecrationis impendere voluntariè recusavit, quamquam super hoc fuisset cum debitâ instantiâ requisitus, & solicitatus pluries ex parte nostrâ.

Advertentes igitur, ex hujusmodi dilatione, non solùm ipsi electo (cujus honores & commoda, ob ipsius probitatis & industriæ magnitudinem, sincero zelamus affectu) grave præjudicium; set nobis etiam (si contingeret, quod absit, jus nostrum regium auferri, seu diminui in præmissis) exhæredationis periculum posse versimiliter evenire; ac volentes tanta pericula, quatenùs poterimus, declinare;

Vobis mandamus in fide & ligeantiâ, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd, omni dilatione postpositâ, episcopos comprovinciales, cùm archiepiscopalis jurisdictio vobis competat, eâdem sede vacante, ad certum diem, ad ecclesiam vestram Cantuar' faciatis convocari, munus consecrationis eidem electo, secundum juris exigentiam, absque ulterioris dilationis incommodo, impendendum.

Inhibemus etiam vobis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, nè prætextu alicujus mandati seu commissionis, vobis quâcumque auctoritate facti seu faciendi, quicquam nobis inconsultis, in præjudicium regii juris nostri prædicti, aut juris præfati electi, attemptetis, seu per alios attemptari faciatis quovis modo; scientes quòd, si secus facere præsumpseritis, ad vos, tanquam ad violatores jurium coronæ nostræ, & contemptores mandatorum nostrorum, graviter, sicut convenit, capiemus.

Teste Rege, apud Pontem Fractum, xvii. die Novembris.

Per ipsum Regem & magnum concilium.

Consimiles litteræ prædictis priori & conventui diriguntur, de dat' ix. Dec'.

REX, dilectis sibi in CHRISTO, suppriori & capitulo ecclesiæ cathedralis Wygorniensis, salutem.

Bene novit, &c. *usque ibi* evenire.

Ac datum sit nobis intelligi quòd quidam circa enervationem electionis prædictæ pro viribus elaborant:

Nos, eorum malitiæ obviare, & tanta pericula volentes, quatenùs poterimus declinare, vobis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, districtiùs inhibemus nè, &c.

De protectione pro Scotis in regnum Angliæ venientibus, pro tractatu de pace habendo.

A.D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot. Scot. 1 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis vicecomitibus, ballivis, ministris, & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quòd suscepimus in protectionem & defensionem nostram, necnon salvum & securum conductum nostrum, centum personas de Scotiâ, cujuscumque statûs seu conditionis existant, ac eorum garciones, in veniendo usque villam nostram Novi Castri super Tinam, seu alibi infra regnum nostrum, cum equis, hernesiis, & rebus suis quibuscumque, pro tractatu habendo cum nunciis nostris, ad partes marchiæ Scotiæ destinatis, super finali pace & concordiâ inter nos & nostros subditos ac magnates & nobiles, cæterosque de terrâ Scotiæ, ineundis, ibidem morando & exindè redeundo:

Et ideò vobis, & vestrûm cuilibet, districtè inhibemus, &c. *prout in ejusmodi litteris, usque ibi.*

In cujus, &c. usque ad festum Purificationis beatæ Mariæ Virginis proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Pontem Fractum, xx. die Novembris.

Per ipsum Regem.

[Duppl'.]

De potestate datâ tractandi super pace, cum Scotia ineundâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot. Scot. 1 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. De circumspectionis, & industriæ probitate, & fidelitate probatâ venerabilium patrum

Willielmi Eborum archiepiscopi, Angliæ primatis, &
H. Lincoln' episcopi,

ac dilectorum & fidelium nostrorum

Johannis de Warenna comitis Surriæ,
Thomæ Wake,
Henrici de Percy, &
Willielmi de Ros, } *consanguineorum nostrorum;*
Galfridi le Scrop,
Willielmi Herle,
Willielmi de Denum,

necnon dilectorum clericorum nostrorum

Magistrorum Willielmi de Stanes,
Hugonis de la Chaumbre,
Walteri de Seton, &
Philippi de Nassyngton,

plenam fiduciam reportantes;

Ad tractandum cum magnatibus, nobilibus, & nunciis de terrâ Scotiæ, de finali pace & concordiâ inter nos & nostros subditos ex parte unâ, ac ipsos & sibi adhærentes ex alterâ, super guerris & discordiis, hinc indè motis, ineundis:

Et ad easdem pacem & concordiam, modis & viis quibus expedire videbitur, valland' & firmand'; ac omnia & singula quæ ad hujusmodi pacem & concordiam pertinere poterunt; faciend':

Præfatis archiepiscopo, episcopo, comiti, Thomæ, Henrico, Willielmo, Galfrido, Willielmo, Willielmo, Willielmo, Hugoni, Waltero, & Philippo, duodecim, undecim, decem, novem, octo, septem, & sex ex eis, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem:

Promittentes nos ratum & firmum habituros quicquid per prædictos archiepiscopum, episcopum, comitem, Thomam, Henricum, Willielmum, Galfridum, Willielmum, Willielmum, Willielmum, Hugonem, Walterum, & Philippum, duodecim, undecim, decem, novem, octo, septem, vel sex ex eis, tractatum, vallatum, & firmatum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Pontem Fractum, xxiii. die Novembris.

De potestate tractandi, super treugâ, seu guerræ sufferentiâ cum Scotia.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot. Scot. 1 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. De circumspectionis, & industriæ probitate, & fidelitate probatâ venerabilium patrum *Willielmi Eborum archiepiscopi, Angliæ primatis, &c. ut supra usque ibi* plenam fiduciam reportantes;

Ad tractandum cum magnatibus, nobilibus, & nunciis de terrâ Scotiæ, de treugâ seu guerræ sufferentiâ inter nos & nostros subditos ex parte unâ, ac ipsos magnates & nobiles, cæterosque de Scotiâ ex alterâ, super guerris & discordiis hinc indè motis, ineundis:

Et ad eandem treugam seu sufferentiam quâcumque firmitate vallandam, firmandam, & etiam roborandam, modis & viis quibus sibi meliùs videbitur expedire; ac omnia & singula faciend' quæ utilia seu necessaria fuerit in præmissis:

Præfatis archiepiscopo, episcopo, comiti, &c. *ut supra usque ibi* & sex ex eis, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem:

Promittentes nos ratum & firmum habituros quicquid per prædictos archiepiscopum, episcopum, *&c. ut supra.*

In cujus, &c.

Teste Rege, ut supra.

De potestate concedendi litteras de conductu nunciis Scotiæ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot. Scot. 1 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd, cum commiserimus potestatem venerabilibus patribus *Willielmo Eborum archiepiscopo, Angliæ primati, &*
H. Lincoln' episcopo,
ac dilectis & fidelibus nostris
Johanni de Warennâ comiti Surriæ,
&c. ut supra usque ibi & sex ex eis tractandi cum magnatibus, nobilibus, & nunciis de terrâ Scotiæ, *&c. ut supra usque ibi* prout in litteris nostris patentibus indè confectis plenius continetur:

Nos, securitati dictorum nunciorum de Scotiâ, qui ex causâ tractatûs prædicti infra regnum nostrum sunt venturi, providere volentes, ad faciendum & concordandum, nostro nomine, præfatis nunciis & eorum familiaribus, litteras de salvo & securo conductu in veniendo infra dictum regnum, ibidem morando & exindè redeundo, & eundum conductum quâcumque firmitate vallandum, & omnia quæ circa hoc necessaria fuerint, faciend'.

Præfatis archiepiscopo, episcopo, comiti, Thomæ, *&c. ut supra* duodecim, *&c. ut supra* ex eis, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem:

Promittentes nos ratum & firmum habituros, id quod per præfatos archiepiscopum, *&c.* septem vel sex ex eis actum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege, ut supra.

De potestate datâ jurandi in animam Regis, super prædictâ pace.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Rot. Scot. 1 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd, cùm commiserimus potestatem venerabilibus patribus, *&c. ut supra usque ibi* hinc indè motis, ineundis *tunc sic* & ad easdem pacem & concordiam modis & viis, quibus expedire videbitur, valland' & firmand', ac omnia & singula, quæ ad hujusmodi pacem & concordiam pertinere poterunt, faciend', prout in literis nostris patentibus indè confectis, pleniùs continetur.

Nos, de fidelitate prædicti Henrici confidentes, jurandi in animam nostram quòd ea, quæ per præfatos, archiepiscopum, episcopum, &c. duodecim, undecim, *&c.* vel sex ex eis, super hujusmodi finali pace & concordiâ, tractata, concordata, & firmata fuerint, rata & grata habebimus, præfato Henrico de Percy plenam, tenore præsentium, committimus potestatem.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Ad Regem Franciæ, super querelâ mercatoris.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 6. d. in Turr. Lond.

EXCELLENTISSIMO principi, domino Karolo, DEI gratiâ, Franciæ & Navarræ Regi illustri, avunculo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. salutem & successus, semper ad vota, prosperos & felices.

Gravem querelam dilecti mercatoris nostri Willielmi de Rydale, recepimus, continentem quod, cum ipse nuper, ante dissensionem inter gentes vestras & gentes domini E. nuper Regis Angl' patris nostri, subortam, waydam ad valenciam centum marcarum apud Ambian' emisset, ducendam exindè infra regnum nostrum, ad commodum suum indè faciendum; Stephanus de Pountif, & Willielmus & Henr' fratres ejus, mercatores de villâ predictâ, waydam illam voluntariè ibidem ceperunt, & eam penes se detinuerunt, quousque wayda illa postmodum de mandato vestro, ut dicitur, occasione dissensionis predictæ arestata fuit: quo pretextu, quidam ministri vestri de villâ predictâ waydam predictam adhuc detinent sub arestò, ad grave dampnum ipsius mercatoris nostri & depauperacionem manifestam; super quo nobis supplicavit, ut sibi, super recuperacione bonorum suorum predictorum congruo juris remedio subvenire faciamus:

Nos igitur eidem mercatori nostro volentes, modis quibus poterimus, subvenire, excellenciam vestram requirimus & rogamus, quod auditâ querelâ ipsius mercatoris nostri in hâc parte, ei super deliberacione waydæ prædictæ, ut premittitur, arestatæ, celerem Jubere dignomini fieri justiciam, nostri rogaminis interventu; ne ipsum ex causâ premissâ ad nos recurrere oporteat iterato.

Quid autem ad nostri rogatum in premissis duxeritis faciendum; nos, si placet, certificare velitis per vestras litteras & presencium portitorem.

Dat' apud Clypston', xxviii. die Novembr'.

De conductu pro comite Hollandiæ & Philippa, filiâ suâ.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p. 2. m. 10. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cùm mittamus dilectos & fideles nostros, Bartholomæum de Burghersh, constabularium castri nostri Dovorr', & Willielmum de Clynton, ad conducendum nobilem virum Willielmum Hanoniæ & Selandiæ comitem, & nobilem domicellam Philippam, filiam suam, qui infra regnum nostrum in proximò sunt venturi, & ipsos, unà cum nobilibus & aliis, in comitivâ suâ, ad nos ducendum, prout eis per nos pleniùs est injunctum;

Vobis, & cuilibet vestrum, mandamus, firmiter injungentes, quòd, unà cum præfatis Bartholomæo & Willielmo, præfatis comiti & domicellæ, ac eorum familiaribus, occurratis, quotiens & quando per ipsos, Bartholomæum & Willielmum, vel eorum alterum, fueritis præmuniti;

Ipsosque, comitem & domicellam, ac familiares suos, cum per locorum vestrorum districtus transierint, honorificè pertractetis, & quantum in vobis est, ab aliis pertractari faciatis; eisdemque Bartholomæo & Willielmo, in præmissis, sitis intendentes, consulentes, & auxiliantes, prout vobis scire facient ex parte nostrâ.

In cujus, &c. usque ad festum Purificationis Beatæ Mariæ Virginis proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud Clypston, xxviii. die Novembris.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, super dissensione inter archiepiscopum Eborum & decanum, sopiendâ.

A.D. 1327.
An. 1 Edw. III.

Rot. Rom.
1 Edw. III. m. 1.
in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Ut, sub nostro regimine, inter prælatos & subditos, pacis & concordiæ sinceritas augeatur, & evellantur radicitùs plantaria scandalorum, multùm insidet cordi nostro, & ad hoc confidenter votivas preces vestræ effundimus sanctitati.

Cùm itaque, pater sanctissime, inter venerabilem patrem W. Eborum archiepiscopum, & dilectos nobis in CHRISTO …. decanum & capitulum ipsius Eborum ecclesiæ, super visitationis officio, in eodem capitulo excercendo, gravis nuper exorta fuisset materia quæstionis, quæ, inspirante Domino, de utriusque partis assensu unanimi sopita extitit sub certâ formâ, hâc, videlicet, conditione adjectâ, ut audivimus, si vestræ placeret sanctitati eandem formam, ex certâ scientiâ, auctoritate apostolica confirmare:

Nos, quietem prædictæ ecclesiæ corditer affectantes, vestræ beatitudini totis desideriis supplicamus, quatinùs procuratores partium prædictarum, qui ad apostolicæ sedis præsentiam ob hanc causam transmittuntur, in prosecutione negotii supradicti, benignè audire, & ea, quæ sic concorditer concessa sunt & condicta, ut cujuslibet dissensionis materia inter partes prædictas de cætero amputetur, & dilectionis sinceritas perpetuis temporibus solidetur, auctoritate apostolicâ confirmare dignemini, & vestris litteris apostolocis roborare. Consèrvet, &c.

Dat' apud Clipston', xxix. die Novembris.

De torneamentis prohibitis.

A.D. 1327.
An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III.
p. 2. m. 5. d.
in Turr. Lond.

REX vicecomiti Hertford', salutem. Quia intelleximus quod quidam homines ad arma usque Dunstaple jam accedere intendùnt, ad burdeandum, turneandum, & alia facta armorum ibidem excercenda, tibi precipimus, firmiter injungentes, quod usque villam de Dunstaple personaliter accedas, & in eâdem ac aliis locis in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, nè quis, cujuscumque statûs seu condicionis existat, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, turneare, burdeare, justas facere, aut alia facta armorum excercere *presumat, sine* licenciâ nostrâ speciali.

Et hoc, sicut te & tua indempnes servare volueris, nullo modo omittas.

T. R. apud Leyc', vii. die Decembr'.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd cum intelligentes quod quidam homines ad arma usque Dunstaple accedere intendunt, ad turneandum, burdeandum, & alia facta armorum ibidem excercenda; preceperimus vic' nostro Hertford, &c. *usque* sine licenciâ nostrâ speciali.

Nos, volentes omnes & singulos contra proclamacionem & inhibicionem predictas punire, prout decet; assignavimus dilectum servientem nostrum ad arma Johannem de Gynes, ad assistendum eidem vic' in premissis, & ad omnes & singulos quos contra proclamacionem & inhibicionem predictas invenerit, hujusmodi facta armorum excercentes, unà cum equis & armaturis suis capiendos & arestandos, & dicto vicecomiti nostro liberandos; & ad dictos homines sic captos & arestatos in prisonis nostris salvò custodiri faciendos; ita quod ab eisdem nullo deliberentur sine mandato nostro speciali.

Et ideò vobis mandamus, quòd eidem Johanni, in premissis omnibus & singulis, sitis intendentes, consulentes, & auxiliantes. In cujus, &c.
T. ut supra.

Super reformatione pacis inter Regem & Robertum de Brus.

A.D. 1327.
An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III.
p. 1. m. 3. d.
in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, W. eâdem gratiâ, archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, salutem.

Cùm super reformatione pacis & concordiæ, inter nos & nostros subditos ex parte unâ, & Robertum de Brus, ac magnates, ac alios de Scotiâ, ex alterâ, certis nunciis ex utrâque parte missis, nuper ad Novum Castrum super Tynam, habitus fuisset tractatus; ac in eodem tractatu certi articuli sint expositi, reformationem prædictam contingentes; super quibus, & aliis, coronam nostram tangentibus, parliamentum nostrum apud Eborum, die Dominicâ, proximâ post festum Purificationis Beatæ Mariæ Virginis, proximò futurâ, tenere, ac vobiscum, & cum cæteris prælatis, magnatibus, & proceribus regni nostri, colloquium & deliberationem habere volumus & tractatum:

Vobis mandamus, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd, omnibus aliis prætermissis, dictis die & loco, personaliter intersitis nobiscum, &c. *prout aliàs in consimilibus literis.*

Teste Rege, apud Coventre, x. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis, mutatis mutandis; videlicet, custodi spiritualitatis archiepiscopatûs Cantuar', sede vacante, &c. cæterisque episcopis, necnon abbatibus, & prioribus.

Pro burgensibus villæ de Bruges, de mercimoniis, contra treugam arestatis, dearestandis.

A.D. 1327.
An 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III.
p. 2. m. 2.
in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Norff' & Suff', salutem. Significârunt nobis burgimagistri, scabini, consules, & communitas, villæ de Bruges, in Flandriâ, per literas suas, quòd quidam burgenses dictæ villæ de Bruges nuper carcârunt duas naves de Flandriâ (quarum unius magister erat Johannes de Turnay del Escluse, & alterius Johannes Babbard) diversis bonis & mercimoniis suis, ad ea ad diversas partes ducenda, causâ negotiandi, & commodum suum indè faciendi.

Et quòd quidam homines de Magnâ Jernemutâ, prætendentes bona & mercimonia, in eisdem navibus existentia, fuisse hominum de Scotiâ, cùm non fuissent, naves illas per costeram maris, juxta Magnam Jernemutam, velantes, vi armatâ ingressi fuerunt, & bona & mercimonia prædicta ceperunt, & asportaverunt, & eâ eisdem burgensibus de Flandriâ taliter adhuc detinent, in ipsorum burgensium de Flandriâ dispendium non modicum, & contra treugam, inter nos & homines de Flandriâ initam & firmatam;

Quæ quidem bona & mercimonia, ac naves infra ballivam tuam adhuc arestata existunt, sicut intelligi nobis datur:

Per quod iidem burgimagistri, scabini, consules, & communitas, nobis supplicârunt ut velimus, pro pace & treugâ prædictâ hinc indè conservandis, bona & mercimonia prædicta Nicholao de Leek, oonburgensi suo (quem ad nos ex hâc causâ miserunt) facere liberari;

Nos, volentes dictam treugam in omnibus & singulis suis articulis firmiter observari, & ea, quæ contra eandem sunt attemptata, viis & modis omnibus, quibus melius poterimus, emendari, tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd omnia bona & mercimonia prædicta, infra ballivam tuam sic arestata, quæ idem Nicholaus probare poterit esse burgensium dictæ villæ de Bruges, ubicumque infra ballivam tuam inventa fuerint, unà cum navibus prædictis, dearestari, & eidem Nicholao sine dilatione facias liberari, non obstante quòd homines de Scotiâ, seu bona vel mercimonia sua, in eisdem navibus tunc extiterunt.

Et, si bona & mercimonia prædictorum burgensium de Flandriâ, per aliquos elongata fuerint, tunc per sacramentum proborum & legalium hominum de ballivâ tuâ, per quos, &c. diligenter inquiras ad quorum, vel cujus manus, eadem bona & mercimonia devenerunt, & in quorum, vel cujus manibus adhuc existunt; & ea, ad quorumcumque manus devenerint, si extent, vel eorum pretium, si non extent, eidem Nicholao, quatenùs docere poterit ea esse prædictorum burgensium de Flandriâ, sine dilatione liberari facias in formâ prædictâ.

Et quæ & cujusmodi bona & mercimonia eidem Nicholao, virtute mandati nostri prædicti, feceris liberari, & de valore eorumdem, ac de toto facto tuo in hâc parte, nos sub sigillo tuo, distinctè & apertè, sine dilatione reddas certiores;

Provisò quòd bona & mercimonia, quæ fuerunt hominum de Scotiâ, & quæ eâ occasione fuerunt arestata, salvò & securè absque distractione aliquâ custodiantur, donec aliud indè duxerimus demandandum.

Teste Rege, apud Coventr', xii. die Decembris.

Per ipsum Regem & concilium.

De scrutinio, super deferentibus litteras papales Regi præjudiciales, faciendo.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 4. d. in Turr. Lond.

REX, majori & vicecomitibus London', salutem.

Cùm dominus E. nuper Rex Angliæ, pater noster, de consilio regni sui, pro defensione ejusdem, ordinâsset quòd, in singulis portubus dicti regni, diligens scrutinium fieret super litteris quibuscumque, à partibus transmarinis in regnum prædictum deferendis, vel ab eodem regno ad partes exteras portandis; & quòd omnes & singulæ litteræ, eidem patri nostro, seu coronæ suæ, præjudiciales aut suspectæ, ad ipsum patrem nostrum deferrentur, vel mitterentur, antequam executio fieret de eisdem:

Ac jam datum sit nobis intelligi, quòd nonnulli, contra ligeantiæ suæ debitum, diversas litteras nobis & juri coronæ nostræ præjudiciales, provisiones episcopatuum, abbatiarum, prioratuum, & aliorum beneficiorum, de patronatu nostro, & aliorum magnatum de regno nostro, contingentes, infra regnum nostrum indies deferunt:

Ac diversos processus, in nostri & coronæ nostræ exhæredationem, & ipsorum magnatum præjudicium, fieri procurant in derogationem regiæ dignitatis nostræ.

Nos, ipsorum malitiæ obviare volentes, ac ordinationem prædictam inviolabiliter observari, vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd omnes & singulos portum civitatis nostræ London', vel alia loca infra ballivam vestram, sine licentiâ nostrâ ingredientes, vel ab eisdem portu & locis ad partes transmarinas transire volentes, diligenter scrutari faciatis:

Et si quos cum hujusmodi litteris, præjudicialibus vel suspectis, inveneritis, tunc litteras illas sine dilatione arestari, & ad nos, ubicumque fuerimus, cum celeritate quâ poteritis, mitti faciatis:

Et nos de nominibus illorum, penes quos litteræ illæ repertæ fuerint, certificetis indilatè, ut indè ulteriùs fieri faciamus quod de consilio nostro fore viderimus faciendum.

Taliter in executione istius mandati nostri vos habentes, ut ad vos, in vestri defectum, ex hâc causâ graviter capere non debeamus.

Teste Rege, apud Coventr', xii. die Decembris.

Per ipsum Regem & magnum concilium.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,
Constabulario Dovorriæ & Quinque Portuum, &
Ballivis civitatis Cantuariensis.

Contra Adamum de Orleton, jura coronæ violantem, minatoria.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 4. d. in Turr. Lond.

REX, Adæ de Orleton, nuper Hereforden' episcopo, salutem.

Benè novit vestra prudentia, & non potestis, ob ligeantiæ vestræ debitum, ignorare, qualiter ecclesiis cathedralibus, regii patronatûs, suis pastoribus viduatis, electores à nobis eligendi licentiam petere, &c. *prout in literis priori & conventui ecclesiæ Christi Cantuar' de dat' xvii. Nov' supra usque hæc verba, viz.*

Quamobrem turbarit nos rumor, nobis à nonnullis fidelibus nostris nuper perlatus, quòd vos (ad jura coronæ nostræ considerationem non habentes) episcopatum Wygorn', ad quem, venerabilis pater Wolstanus, nuper prior Wygorn', electus fuerat, eademque electio post assensum nostrum regium adhibitum, per loci metropolitanum canonicè extitit confirmata, cui etiam temporalia episcopatûs illius, captâ prius fidelitate suâ, restituimus, ut est moris; vobis conferri, dimisso dicto episcopatu Hereforden', non absque ambitionis vitio, procurâstis.

Et quia absque læsione conscientiæ nostræ, jura coronæ nostræ, sub dissimulatione, sinere non possumus tàliter deperire, vobis in fidelitatis & ligeantiæ debito, & sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, districtè inhibemus, nè quicquam, quod in præmissis in læsionem jurium coronæ nostræ cedere possit, attemptetis, seu faciatis attemptari, seu fieri per alios procuretis, sub periculo quod incumbit; scientes pro certo quòd dissimulare non intendimus, quin violatores jurium coronæ nostræ, prout ad hoc ex vinculo juramenti astringimur, puniri modo debito faciemus.

Teste Rege, apud Coventre, xii. die Decembris.

Per ipsum Regem & magnum concilium.

De collectoribus pro capellâ ad montem, ubi nuper comes Lancastriæ fuit decollatus.

A. D. 1327. An. 1 Edw III.

Pat. 1 Edw. III. p. 3. m. 7. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, & omnibus aliis ballivis, ministris, & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Quia datum est nobis intelligi quòd quidam, subdolè confingentes se esse procuratores capellæ, ad montem ubi Thomas comes Lancastr' decollatus fuit construendæ, in diversis partibus regni nostri vagantur & discurrunt, elemosinas postulantes, & non modicas pecuniarum summas, in ecclesiis ac foris, ad opus fabricæ capellæ prædictæ, colligentes, easdem pecuniarum summas in proprios usus convertunt, in elusionem populi regni nostri, & deceptionem manifestam:

Nos, volentes ipsorum malitiæ in hâc parte obviare, vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd, cum aliqui hujusmodi procuratores ad loca infra ballivas vestras venerint, elemosinas hujusmodi, seu pecuniam aut alia bona, ex hâc causâ petituri, tunc eos arestari, & in prisonâ salvò custodiri faciatis, donec aliud à nobis indè habueritis in mandatis; & de nominibus eorum, quos sic arestaveritis, nobis constare faciatis indilatè.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Caumpeden', xv. die Decembris.

Pro archiepiscopo, decano, & capitulo Rothomagensi.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 4. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, magistro Petro de Galiciano, salutem.

Cùm dominus E. nuper Rex Angliæ, pater noster, occasione guerræ, inter ipsum, & dominum Karolum, Regem Franciæ illustrem, nuper exortæ, inter terras & tenementa hominum, de potestate Regis Franciæ, in regno nostro, terras & tenementa archiepiscopi Rotomag', & decani & capituli ejusdem loci, capi fecerit in manum suam; quæ quidem terræ & tenementa ipsorum, archiepiscopi, decani & capituli, adhuc in manu nostrâ sunt detenta:

Ac ex parte prædictorum archiepiscopi, decani & capituli, nobis sit supplicatum ut, cùm pax inter dictum Regem Franciæ, & nos, jam reformata existat, velimus eis terras & tenementa sua prædicta, in manu nostrâ sic existentia, facere liberari:

Nos, eorum supplicationi in hâc parte favorabiliter annuentes, vobis mandamus quòd eisdem archiepiscopo, decano & capitulo, seu eorum procuratori vel attornato in hâc parte, terras & tenementa prædictorum, archiepiscopi, decani & capituli, in manum dicti patris nostri, occasione prædictâ, capta, & in custodiâ vestrâ adhuc existentia, liberetis tenenda, prout ea tenuerunt ante captionem supradictam; volumus enim vos indè erga nos exonerari.

Teste Rege, apud Wynchecoumbe, xvi. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est Roberto de Wyvill, de verbo ad verbum, &c. ut supra.

Teste ut supra.

Summonitio Adæ de Orleton, ad comparendum coram Rege in parliamento.

A. D. 1327. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 4. d. in Turr. Lond.

REX, Adæ de Orleton, nuper Hereforden' episcopo, salutem.

Ex relatu intelleximus fidedigno, quòd vos episcopatum prædictum in curiâ Romanâ dimisistis; & ad ecclesiam Wygorn', quæ per mortem, bonæ memoriæ, Thomæ de Cobham, nuper Wygorn' episcopi, qui apud Hertelburi, in comitatu Wygorn', diem suum clausit extremum, vacavit, vos transferri procurâstis:

Ad quam quidem ecclesiam, venerabilis pater, Wolstanus, ejusdem & à ecclesiæ Wygorn' electus, confirmatus ritè & canonicè promotus fuit, nobis temporalia ejusdem episcopatûs, jam diu est, recepit, prout moris est, & temporibus progenitorum nostrorum, sicut nôstis, fieri consuevit.

Et quod vos diversas litteras, juri coronæ nostræ præjudiciales, immò potiùs exhæredationem coronæ nostræ continentes, præmissa contingentes, infra regnum nostrum portâstis; & eis, non obstantibus inhibitionibus nostris, vobis per diversas litteras nostras, tam sub magno quam sub

privato, sigillis nostris, pluries directis ex parte nostrâ, uti intenditis, in derogationem regiæ dignitatis nostræ; de quo turbamur in intimis & movemur:

Volentes igitur jura coronæ nostræ, prout ex juramenti vinculo astringimur, illæsa pro viribus conservare, vobis sub ligeantiæ vestræ debito, & sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, districtè inhibemus, nè aliquas litteras quascumque, reservationem, præfectionem, aut provisionem, dictæ Wygorn' ecclesiæ contingentes, nobis & coronæ nostræ præjudiciales, publicetis, seu faciatis per alios quomodolibet publicari, vel eis uti præsumatis, nobis inconsultis, quovismodo;

Set vos ipsi, cum eisdem litteris, sitis coram nobis & concilio nostro apud Eborum, in parliamento nostro, quod ad diem Dominicam, proximam post festum Purificationis Beatæ Mariæ Virginis, proximò futurum, fecimus summoneri (& ad quem diem præfato electo mandavimus quod ibidem personaliter intersit) ad faciendum & recipiendum super dicto negotio, quod de communi consilio magnatum & procerum regni nostri contigerit ordinari; & hoc sub vestro periculo facere nullatenus omittatis: & habeatis ibi hoc breve.

Teste Rege, apud Wygorn', xxvi. die Decembris.

Per ipsum Regem & concilium.

Ad Regem Castellæ, super justitiâ cuidam mercatori faciendâ.

A.D. 1328. An. 1 Edw. III.

Claus. 1 Edw. III. p. 2. m. 2. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, DEI gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galic', Sibill', Cordub', Murciæ, Jahen', & Algarb', Regi illustri, ac comitatûs Molyn domino, carissimo consanguineo suo, Edwardus, DEI gratiâ, Rex Angliæ, &c. salutem & successus, semper ad vota, prosperos & fœlices.

Gravem querelam Ricardi Baret, de civitate nostrâ Exon' mercatoris, recepimus, continentem quod cum ipse nuper in quadam nave, vocatâ la Godeyere de Exemuth, cujus Nicholaus Hoke extitit magister, pecuniam numeratam, pannum, & alia bona & mercimonia sua, usque ad valenciam centum librarum, apud Exemuth' possuisset, exindè versus Burdegal' ad negociandum ibidem de eisdem ducend'; quidam malefactores de flotâ navium vestrarum dictam navem in insulâ de Use vi & armis ingressi hostiliter fuerunt, & pecuniam, bona, & mercimonia prædicta ceperunt, & quo voluerint asportaverunt; & ea præfato mercatori adhuc taliter detinendo, in ipsius mercatoris grave dampnum & depauperacionem manifestam; super quo nobis supplicavit ut sibi de congruo remedio provideri faciamus.

Nos igitur præfato mercatori circa recuperacionem bonorum suorum predictorum, sicut ceteris subditis nostris subvenire volentes, ut tenemur; magnificentiam vestram requirimus & rogamus ex affectu; quatinus, auditâ querelâ præfati mercatoris super premissis, ei vel ejus in hac parte attorn', super debitâ restitucione bonorum suorum predictorum, seu satisfaccione eorumdem competente, unà cum dampnis que, racione premissorum, racionabiliter se poterit docere incurrisse, celeris justicie complementum fieri faciatis, nostrorum rogaminum interventu.

Et quid indè ad hujusmodi rogatum nostrum fieri feceritis, nobis per vestras litteras rescribere dignemini per presentium portitorem.

Dat' apud Notingh', v[to] die Januar'.

De conductu pro Simone de Mepham, Cantuar' electo.

A.D. 1328.—An. 1 Edw. III.

Pat. 1 Edw. III. p 3. m. 3. in Turr. Lond.

REX omnibus amicis & fidelibus suis, ad quos, &c. salutem. Cùm dilectus nobis in CHRISTO, magister Simon de Mepham, doctor sacræ theologiæ, in archiepiscopum Cantuariensem electus, ad curiam Romanam, pro negotiis electionis prædictæ expediendis, de nostrâ licentiâ sit profecturus, vos amicos rogamus, vobis fidelibus mandantes, quatinùs eidem electo, *&c. prout aliàs in literis consimilibus.* In cujus, per unum annum duraturas.

Teste Rege, apud Not', vi. die Januarii.

Ad Papam, de strage & asperis eventibus, tempore patris Regis; de indiscreto regimine tunc prælatorum; ac pro Cantuariensi nunc electo, commendatoria.

A.D. 1328. An. 1 Edw. III.

Rot. Rom. m. 1. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Præteritorum memoria, viscera dolore saucians, & humilians oculos mentis nostræ, de strage, videlicet, nobilium, ac aliis diris & asperis, quæ genitoris nostri temporibus irreparabiliter evenerunt, quæ ex quorumdam taciturnitate, immo veriùs indiscreto regimine prælatorum, creduntur verisimiliter contigisse, solerter evigilare nos efficit, & ad hoc totis nisibus laborare, ut vacanti impræsentiarum Cantuar' ecclesiæ (quæ, sicut inter cæteras regni nostri ecclesias primatum optinet, & dignitate præeminet ampliori, ita gubernatione indiget puriore) talis in antistitem præponatur, qui vitæ munditiâ comprobatus, & conversatione nitidus, litterarum scientiâ fulgeat, &, in se fluxæ cogitationis illecebris edomitis, gregem dominicum noverit in viam salûtis dirigere, & prodesse magis cupiat quam præesse; qui & nobis, in disponendis regni nostri negotiis, consiliis assistere, & nostræ infirmitatis gravedinem (qui in ætate tenerâ importabili oneri humeros supposuimus imbecilles) supportare, & suffragiis fulciri valeat oportunis.

Nuper siquidem, pater sancte, Waltero Cantuar' archiepiscopo, ab hac luce subtracto, prior & conventus prædictæ Cantuar' ecclesiæ, cupientes eidem viduatæ ecclesiæ de pastore idoneo provideri, petitâ à nobis eligendi licentiâ, prout moris est, & optentâ die ad electionem de futuro pontifice, in dictâ ecclesiâ celebrandam, statuta convenerunt, & habentes præ oculis solum DEUM, instinctu, ut verisimiliter creditur, Sancti Spiritûs, in discretum virum magistrum Simonem de Mepham, canonicum Cicestren', sacræ thologiæ doctorem, virum utique terrenis opibus pauperem, set virtutibus locupletem, direxerunt unanimiter vota sua, ipsumque in suum elegerunt archiepiscopum concorditer, sine cujusquam contradictione, & pastorem;

Qui subsequenter, (etsi diu consentire renuisset, multorum tandem devictus instantiâ, & ne vocanti Spiritui pertinaciter resistere videretur), invitus quodammodo consensum præbuit electioni supradictæ, & ad nos accessit, juxta morem, pro assensu regio optinendo:

Nos igitur desiderantes quæ sic initiata sunt ad optatum perduci effectum, & eo amplius quo hæc ex nudâ electorum conscientiâ (remotâ qualibet affectione reciprocâ) novimus prodiisse, sperantesque ipsius promotionem non solùm ipsi Cantuar' ecclesiæ, set etiam toti regno nostro, utilitatem multiplicem allaturam;

Sanctitati vestræ devotis precibus supplicamus, quatinùs eundem electum, qui ad prosequendum electionis suæ negotium, ut tenetur, personaliter ad præsentiam vestræ clementiæ se divertit, paterno, si placet suscipientes affectu, ipsum, cui de vitæ sanctitate, & conversatione decorâ, eminente scientiâ, & variarum virtutum carismatibus, in locis ubi conversatus extitit, ab omnibus laudabile testimonium perhibetur, jubere dignemini, cum favoris & gratiæ plenitudine, expediri, ut desideratus ab omnibus, ad ecclesiam redeat, ad cujus regimen, vocante Domino, tam purâ intentione est electus, feliciter expeditus.

Nec sinat, quæsumus, vestra pia paternitas tam sanctam & puram electionem, prætextu alicujus reservationis, seu alterius præpeditionis, optato frustrari effectu, seu in dispendium dictæ Cantuar' ecclesiæ plus debito protelari, ne (quod absit) exinde in populis, qui ipsum electum, propter vitæ munditiam, pastorem sibi dari desiderant toto corde, suscitetur commotio, & non absque gravis scissuræ periculo, enorme scandalum oriatur.

Conservet, &c.

Dat' apud Notingh', vi. die Januarii.

Littera ejusdem argumenti ad cardinales.

A.D. 1328. An. 1 Edw. III.

Rot. Rom. 1 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino G. DEI gratiâ, tituli sanctorum Marcellini & Petri presbitero cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Firmam gerit dè vestrâ sinceritate fiduciam consideratio mentis nostræ, quòd in hiis, quæ honori & utilitati conveniunt ecclesiæ Anglicanæ, ut extirpentur à regno nostro plantaria scandalorum, precibus nostris libenter annuere; & ut sortiantur effectum, velitis in oportunitatibus opem ferre.

Cùm itaque vacante nuper Cantuar' ecclesiâ, per mortem Walteri, nuper archiepiscopi loci prædicti, *&c. prout supra usque hæc verba, viz.*

Paternitatem vestram votivis affectibus exoramus, quatinus, eundem electum, qui ad prosequendum electionis suæ negocium, ad apostolicæ sedis præsenciam, ut tenetur, personaliter se divertit, cui de vitæ sanctitate & eminente scientiâ, ac placidæ conversacionis decore, variisque virtutum insigniis, in locis ubi diuciùs conversatus extitit & nutritus, ab omnibus laudabile testimonium perhibetur, paterno amplexantes affectu, in promovendo dictæ electionis negotio, consiliis & auxiliis velitis dirigere, & ut ad optatum celeriter perducatur effectum, penes dominum summum Pontificem interponere cum efficaciâ, sicut de vestrâ dilectione confidimus, partes vestras.

Nec sinat, quæsumus, vestra paterna prudentia, quantum ad vos attinet, quòd tam sancta, & pura electio, prætextu alicujus reservationis, seu alterius voluntariæ præpeditionis, debito frustretur effectu, ne fortassis (si fieret) gravis exinde in populis, qui ipsum propter vitæ munditiam pastorem sibi dari desiderant toto corde, oriatur commotio, & enorme scandalum suscitetur; cùm valdè durum sit, & à recto judicio alienum, nostra & ipso-

rum electorum jura à nobis & ipsis auferre taliter absque causâ; quod, si aliquando toleratum extitit, non poterit tamen, sine grandi periculo, diutiùs sustineri.

Teste Rege ut supra.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,
Domino G. tituli sancti Ciriaci in Termis, presbitero cardinali.
Domino G. Sanctæ Luciæ in Silice, diacono cardinali.
Domino G. episcopo Sabinen', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.
Domino P. episcopo Portuen', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.
Domino R. de Farges, Sanctæ Mariæ Novæ, diacono cardinali.
Domino W. episcopo Albanensi episcopo, Romanæ ecclesiæ cardinali.
Domino L. Sanctæ Mariæ in Viâ Latâ, diacono cardinali.
Domino P. Sancti Angeli, diacono cardinali.
Domino A. Sancti Eustachii, diacono cardinali.
Domino A. Sanctæ Mariæ in Porticu, diacono cardinali.
Domino P. tituli sanctæ Susannæ, presbitero cardinali.
Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, diacono cardinali.
Domino N. Sancti Adriani, diacono cardinali.
Domino J. Sancti Theodori, diacono cardinali.
Domino Arnaldo de Doza, domini summi Pontificis germano.
Domino Petro de Viâ, domini summi Pontificis nepoti.

De honorificè recipiendo centum personas de Scotia, venturas ad tractandum super finali pace.

A. D. 1328. An. 1 Edw. III.
Rot. Scot. 1 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, venerabili in Christo patri, L. eâdem gratiâ, Dunolm' episcopo, salutem.

Cùm centum personæ, equites de Scotia, infra regnum nostrum usque Eborum, ad tractandum super aliquibus, finalem pacem & concordiam inter nos, & nostros subditos, ac magnates, & nobiles, cæterosque de terrâ Scotiæ, contingentibus, sint venturæ;

Vobis mandamus quòd prædictas, centum personas, cùm ad partes episcopatûs vestri declinaverint, honorificè recipiatis, & ipsas per subditos vestros faciatis honestè & favorabiliter pertractari; non permittentes eisdem personis, seu earum garcionibus, in personis, aut rebus suis, injuriam, molestiam, impedimentum, vituperium, aut gravamen inferri, set eis salvum & securum conductum, per episcopatum vestrum prædictum, si opus fuerit, habere faciatis.

Teste Rege, apud Eborum, xxii. die Januarii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis, mutatis mutandis; videlicet,
Vicecomiti Eborum.
Vicecomiti Norhumbr'.
Majori & ballivis villæ Novi Castri super Tynam.

De conductu pro dictis centum personis.

A. D. 1328. An. 1 Edw. III.
Rot. Scot. 1 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX; universis & singulis vicecomitibus, ballivis, ministris, & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod suscepimus in protectionem & defensionem nostram, necnon salvum & securum conductum nostrum, centum personas, equites de Scotiâ, cujuscumque statûs seu conditionis existant, ac eorum garciones, in veniendo infra regnum nostrum usque Eborum, cum equis, hernesiis, & rebus suis quibuscumque, ad tractandum super aliquibus, finalem pacem & concordiam; inter nos, & nostros subditos, ac magnates & nobiles, cæterosque de terrâ Scotiæ, contingentibus, ibidem morando, & exinde redeundo.

Et ideò vobis & vestrûm cuilibet districtè inhibemus, &c. *prout aliàs in consimilibus literis.*

In cujus, &c. usque ad diem Dominicam in medio Quadragesimæ proximò futuram, duraturas.

Teste Rege, apud Eborum, xxii. die Januarii.

Per ipsum Regem.

De providentiis faciendis pro eisdem.

A. D. 1328. An. 1 Edw. III.
Rot. Scot. 1 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis vicecomitibus, ballivis, ministris, & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cùm quidam magnates & nobiles de terrâ Scotiæ, qui infra regnum nostrum usque Eborum, ad tractandum super aliquibus, finalem pacem & concordiam, inter nos & nostros subditos, ac ipsos magnates, & nobiles, cæterosque de dicta terrâ Scotiæ, contingentibus, sunt venturi, mittant duodecim personas, equites de Scotiâ, usque dictum locum Eborum, ad diversas providentias, contra adventum dictorum magnatum & nobilium, ibidem faciend', suscepimus ipsas duodecim personas in protectionem & defensionem nostram, necnon salvum & securum conductum nostrum, &c. *prout in ejusmodi literis.*

In cujus, &c. usque ad diem Dominicam in medio Quadragesimæ proximò futuram, duraturas.

Teste Rege, apud Eborum, xxii. die Januarii.

Per ipsum Regem.

De treugâ cum Scotis observandâ.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 37. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis,
Henrico de Percy,
Radulpho de Nevill,
Rogero Heron,
Gilberto de Bouroudon,
Roberto de Hornclyff,
Roberto de Maners,
Thomæ de Fetherstanhalgh seniori,
Thomæ de Fetherstanhalgh juniori, &
Hugoni de Wales, salutem.

Sciatis quod cum nuper inter nostros nuncios ex parte unâ, ac magnates & nobiles, cæterosque de Scotiâ, quædam sufferentia guerræ, seu treuga, nuper inita fuisset, & firmata, usque ad diem Dominicam, in medio Quadragesimæ, proximò futuram, duraturas;

Nos sufferentiam & treugam prædictas, in omnibus & singulis suis articulis, quatenus ad nos & nostros subditos attinet, volentes inviolabiliter observari, ac de circumspectione vestrâ providâ pleniùs confidentes, assignavimus vos, octo, septem, sex, quinque, quatuor, tres, & duos vestrûm, ad dictas sufferentiam & treugam in comitatu Northumbr', tam infra libertates quam extra, & partibus marchiæ illius, custodiend', & ad subditos nostros, transgressores earumdem sufferentiæ & treugæ, castigand', & puniend' juxta formam sufferentiæ & treugæ prædictarum;

Et ideò vobis mandamus quòd sufferentiam & treugam prædictas custodiatis, & subditos nostros, transgressores earumdem, puniatis in formâ prædictâ, facturi indè quod ad hujusmodi conservatores pertinet; salvis nobis amerciamentis, & aliis, ad nos indè spectantibus.

Mandavimus enim vicecomiti nostro comitatûs prædicti, quod vobis octo, septem, sex, quinque, quatuor, tribus, vel duobus vestrûm, in præmissis pareat & intendat, prout vos, octo, septem, sex, quinque, quatuor, tres, vel duo vestrûm, ei scire facietis ex parte nostrâ; & ad certos dies & loca, quos vos, octo, septem, sex, quinque, quatuor, tres, vel duo vestrûm, ei scire facietis, venire faciat coram vobis, octo, septem, sex, quinque, quatuor, tribus, vel duobus vestrûm, tot & tales probos & legales homines de ballivâ suâ, tam infra libertates quam extra, per quos veritas transgressionum, contra formam sufferentiæ & treugæ prædictarum factarum, meliùs sciri poterit & inquiri.

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege, apud Eborum, xxx. die Januarii.

De villâ de Lym, Isabellæ Reginæ Angliæ, concessâ.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 35. in Turr. Lond.

REX, ballivis & probis hominibus villæ de Lym, salutem.

Cùm primo die Februarii, anno regni nostri primo, inter cetera quæ per litteras nostras patentes, ad instanciam & requisicionem prelatorum, comitum & baronum ac communitatum regni nostri, in parliamento nostro tunc apud Westm' habito, existencium, de consilio & assensu eorumdem dedimus, concessimus & assignavimus Isabellæ Reginæ Angl', matri nostræ carissimæ, ad terminum vitæ suæ habend'; dederimus et, concesserimus & assignaverimus villam prædictam cum pertinenciis habendam in formâ predictâ, prout in litteris nostris predictis plenius continetur;

Vobis mandamus quod eidem matri nostræ, vel ejus attorn' in hâc parte, de redditibus & aliis serviciis vestris à predicto primo die Februarii intendentes sitis & respondentes, juxta tenorem litterarum nostrarum predictarum; volumus enim vos indè erga nos à predicto primo die Februarii ad scaccarium nostrum exonerari.

T. R. apud Eborum, xii. die Febr'.

De terris religiosorum, secundum pacem cum Francia reformatam, in insulis de Gernereye, Jereseye, Serk & Aureneye, liberandis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Claus. 2 Edw. III. m. 37. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Ottoni de Grandisono, custodi insularum suarum de Gernereye & Jereseye, Serk & Aureneye, vel ejus locum tenenti in eisdem insulis, salutem.

Cùm super dissensionibus & discordiis, inter dominum E. nuper Regem Angliæ, patrem nostrum, & Regem Franciæ, nuper exortis, inter ipsum Regem, & nos pax & concordia jam existant, Deo propitio, reformatæ.

Vobis mandamus quod terras & tenementa religiosorum, ac aliorum de potestate dicti Regis Franciæ, quæ occasione discordiarum & dissensionum prædictarum, in insulis prædictis, capta fuerunt in manum dicti patris nostri, & in manu nostrâ, & in custodiâ vestrâ sic existunt, liberetis tenenda prout ea tenuerunt ante captionem supradictam; volumus enim vos indè erga nos exonerari.

Teste Rege, apud Eborum, xiii. die Februarii.

Pro nunciis de Scotia apud Eborum, pro pace reformandâ, existentibus.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 34. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cùm nuncii de Scotia, qui apud Eborum, ad tractandum super reformatione pacis & concordiæ, inter nos & nostros subditos, ex parte unâ, & Robertum de Brus, ac nobiles de Scotiâ, ex alterâ, existunt;

Remittant Johannem le Long, Johannem de Kirkintolach, Clementem Tod, Willielmum de Edenam, & Nicholaum de Kirkintolach, ad dictas partes Scotiæ pro quibusdam negotiis, ipsos nuncios tangentibus, expediendis;

Suscepimus ipsos Johannem, Johannem, Clementem, Willielmum, & Nicholaum, in protectionem & defensionem nostrâm, necnon salvum & securum conductum nostrum.

Et ideò vobis mandamus quod eisdem Johanni, &c. *pro formulâ in ejusmodi literis usitatâ.*

In cujus, &c. usque diem Dominicam, in medio Quadragesimæ, proximò futuram, duraturas.

Teste Rege, apud Eborum, xv. die Februarii.

Per ipsum Regem.

Pro Johanne de Dalderby, quondam ecclesiæ Lincoln' antistite, canonizando.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Pia patris affectio, de salute solicita filiorum, etsi interdum ab eisdem petita dissimulet, attentâ tamen petendi instantiâ, tandem & justis votis annuit, & piè postulata concedit.

Nuper siquidem, desideratissime pater, coruscantibus miraculorum virtutibus, quæ pro viro sancto, Johanne de Dalderby, quondam ecclesiæ Lincoln' antistite, operari dignata est clementia Salvatoris, sanctitati vestræ devotè supplicavimus, ut eundem antistitem ascribere dignaremini cathalago sanctorum venerando.

Verùm, effectu precum nostrarum hujusmodi, justâ & debitâ vestrâ moderatione, aliquamdiu suspenso, jam multiplicatis Dei beneficiis, quæ pro eodem sancto fiunt continuè, excitante nos prælatorum devotione & cleri, ac populi acclamatione, preces nostras votivas clementiæ vestræ fundimus iteratas, quatenus, ad tantum humanæ fragilitatis suffragium, quod humanæ salutis providit amator, intuitum convertentes, ipsum inter sanctos & electos connumerari vestra, si placet, solicitudo præcipiat, quam dilecta.

Conservet, &c.

Dat' apud Eborum, xx. die Februarii.

Pro comite Richemundiæ, de restitutione habendâ.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Claus. 2 Edw. III. m. 35. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi Simoni de Grymesby, escaetori suo citra Trentam, salutem.

Cùm dominus E. nuper Rex Angliæ, pater noster, vicesimo quinto die Decembris, anno regni sui vicesimo, castra, maneria, terras & tenementa, bona & catalla, dilecti consanguinei & fidelis nostri Johannis de Britannia, comitis Richemund', quæ idem pater noster capi fecerat in manum suam, eidem comiti, unà cum exitibus indè medio tempore perceptis, restituisset, eaque sibi mandâsset liberari:

Ac jam intellexerimus quòd vos ipsum comitem, super feodis militum, & advocationibus ecclesiarum, ejusdem comitis (pro eo quod in restitutione prædictâ indè nulla mentio facta fuit) inquietatis & gravatis:

Et quia volumus quòd idem comes habeat & teneat castra, maneria, terras & tenementa, prædicta, unà cum dictis feodis militum, & advocationibus ecclesiarum, prout ea tenuit ante captionem prædictam;

Vobis mandamus quòd ipsum comitem, super feodis & advocationibus prædictis, occasione prædictâ, non occasionetis seu gravetis; set ipsum ea tenere permittatis, prout ea ante captionem tenuit supradictam.

Teste Rege, apud Eborum, xxvi. die Februarii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est Simoni de Grymesby, escaetori Regis ultra Trentam, &c. ut supra.

Teste ut supra.

Pro Alianora, quæ fuit uxor Hugonis le Despenser junioris.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 26. in Turr. Lond.

REX vicecomitibus, ministris, ballivis, & omnibus aliis fidelibus suis, tam infra libertates, quam extra, ad quos, &c. salutem.

Scientis quòd, cùm Alianora, quæ fuit uxor Hugonis le Despenser junioris, ad nos, de partibus London', de mandato nostro, sit ventura, suscepimus ipsam Alianoram, & familiam suam, ac equos, hernesia, & omnia bona sua, secum existentia, in protectionem & defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum conductum nostrum.

Et ideò vobis & cuilibet vestrûm mandamus, quòd eidem Alianoræ, &c. *pro formulâ usitatâ.*

In cujus, &c. usque ad Quindenam Paschæ, proximò futuram, duraturas.

Teste Rege, apud Eborum, vicesimo sexto die Februarii.

Super exequiis domini Edwardi, patris Regis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 25. in Turr. Lond.

REX omnibus, ad quos, &c. salutem. Attendentes sumptuum & expensarum magnitudinem, quos, dilecti nobis in Christo .... abbas & conventus ecclesiæ beati Petri Glouc', circa exequias, celebris memoriæ, domini E. genitoris nostri, cujus corpus in ecclesiâ suâ prædictâ humatum existit, diversimodè apposuerunt:

Ac volentes, eo prætextu, ipsos favore prosequi gratioso, ut pro animâ ipsius genitoris nostri, orationibus & missarum solempniis, exorare devotiùs astringantur;

Concessimus & licentiam dedimus, pro nobis & hæredibus nostris, quantum in nobis est, præfatis, abbati & conventui, quòd ipsi ecclesias de Wirardesbury & Chepyngnorton Lincoln' diœcesis, & de Camine Wygorniensis diœcesis, quæ sunt de advocatione suâ propriâ, ut dicitur, appropriare, & eas appropriatas in proprios usus tenere possint sibi & successoribus suis imperpetuum, sine occasione vel impedimento nostrî, vel hæredum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, aut aliorum ballivorum, seu ministrorum nostrorum, quorumcumque; statuto de terris & tenementis, ad manum mortuam non ponendis, edito, non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Eborum, xxix. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium in parliamento.

Litteræ Edwardi III. Regis Angliæ, super renunciatione & quietaclamatione omnium obligacionum, jurium, pactorum & conventionum fact' inter Reges Angliæ & Scotiæ, aut suorum regnorum status, super subjectione & jurisclamco Regis Scotiæ & ipsius regni.

A.D. 1328. An. 2 Edw. III.

Ex authentico in colleg. Scott. ap. Paris.

UNIVERSIS presentes litteras inspecturis, Edwardus, DEI graciâ, Rex Anglie, dominus Hybernie, & dux Acquitanie, salutem in Domino sempiternam.

Cum nos nonnullique predecessores nostri, Reges Anglie, jura regiminis, dominii seu superioritatis regni Scocie conati fuerimus obtinere, ob hocque motarum dira guerrarum discrimina Anglie & Scocie regna diucius afflixissent: Nos, attendentes cedes, occisiones, scelera, ecclesiarum destructiones & mala innumerabilia, que hujusmodi occasione guerrarum regnicolis utriusque regni multipliciter contingebant; bonaque quibus regnum utrumque mutuis compendiis habundaret, perpetue pacis stabilitate connexum, ac per hoc, contra conatus noxios rebellare vel impugnare volencium, interius vel exterius, majori firmitate securum:

Volumus & concedimus per presentes, pro nobis, heredibus & successoribus nostris quibuscunque, de communi consilio, assensu & consensu prelatorum & procerum, comitum & baronum ac communitatum regni nostri, in parleamento nostro;

Quod regnum Scocie per suas rectas marchias, prout temporibus, bone memorie, Alexandri Regis Scocie ultimò defuncti, fuerunt habite & servate, magnifico principi, domino Roberto, DEI graciâ, Regi Scottorum illustri, confederato ac amico nostro carissimo, suisque heredibus & successoribus, divisum in omnibus à regno Anglie, integrum, liberum & quietum remaneat in perpetuum, absque qualicunque subjectione, servitute, clameo, vel demandâ.

Et si quod jus nos, vel antecessores nostri, in regno Scocie, retroactis temporibus, petierimus vel petierint quoquo modo, prefato Regi Scocie, heredibus & successoribus suis, renunciamus & dimittimus per presentes.

Omnes autem obligaciones, convenciones & pacta, inita vel inita qualitercunque cum nostris predecessoribus quibuscunque, quibuscunque temporibus, super subjectione regni Scocie, vel incolarum ejusdem, per quoscunque Reges vel incolas, clericos vel laicos, ipsius regni Scocie, pro nobis, heredibus & successoribus nostris, remittimus penitus & omninò. Et, si que littere, carte, munimenta vel instrumenta, reperiantur de cetero ubicunque, super hujusmodi obligacionibus, convencionibus & pactis, confecte vel confecta, pro cassis, irritis, inanibus & vacuis habeantur, nulliusque valoris esse volumus, vel momenti.

Et ad premissa omnia & singula plenè, pacificè & fideliter perpetuis temporibus observanda, dilectis & fidelibus nostris Henrico de Percy consanguineo nostro, & Willielmo La Zouche de Assheby, ac eorum alteri, ad sacramentum in animam nostram indè prestandum, per alias litteras nostras patentes, plenam dedimus potestatem ac mandatum speciale.

In cujus rei testimonium has litteras nostras fieri fecimus patentes.

Datum apud Ebor', primo die Marcii, anno regni nostri secundo.

Per ipsum Regem & consilium in parleamento.

Potestas Hen' de Percy & Will' la Zouche committitur ad firmand' & valland' omnia in prædictis litteris contenta, per juramentum in animam Regis præstandum.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Ex authentico in colleg. Scott. ap. Paris.

EDWARDUS, DEI graciâ, Rex Anglie, dominus Hibernie & dux Acquitanie, dilectis & fidelibus suis Henrico de Percy & Willielmo La Zouche de Assheby, salutem.

Cum per cartam sive litteras nostras patentes, concesserimus magnifico principi domino Roberto, DEI graciâ, Regi Scottorum, quod habeat regnum Scocie per suas rectas marchias, prout temporibus, bone memorie, Alexandri Regis Scocie ultimò defuncti, fuerunt habite & servate, & jus, si quod nos vel antecessores nostri in regno Scocie retroactis temporibus petierimus vel petierint quoquo modo, eidem domino Regi Scottorum renunciaverimus:

Nos, de fidelitate vestrâ & circumspeccione providâ plenius confidentes, ad firmandum & vallandum omnia & singula in dictis cartis sive litteris contenta, per juramentum in animam nostram præstandum, vobis & alteri vestrum, tenore presencium, committimus potestatem ac speciale mandatum.

Et hoc omnibus & singulis quorum interest vel interesse poterit, innotescimus per presentes litteras nostras patentes, sigilli nostri munimine roboratas.

Datum apud Ebor', primo die Marcii, anno regni nostri secundo.

Per ipsum Regem & consilium in parleamento.

Rex Angliæ renunciavit omni juri, actioni & prosecutioni, occasione quorumdam processuum in curiâ Romana, contra Regem Scotorum factorum.

A.D. 1328. An. 2 Edw. III.

Tract. Scott. M. S. Biblioth. Advoc. Edinb. A. 2. 5.

UNIVERSIS CHRISTI fidelibus presentes literas inspecturis, Edwardus, DEI gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ & dux Aquitaniæ, salutem & pacem in Domino sempiternam.

Cum sanctissimus in CHRISTO pater & dominus, dominus Johannes, Divinæ Providentiæ clementiâ, sacrosanctæ Romanæ ac universalis ecclesiæ Summus Pontifex; cumque ipsius Romanæ ecclesiæ legati cardinales; scilicet domini Gaucelinus tunc sanctorum Marcellini & Petri presbyter, & Lucas Sanctæ Mariæ in Viâ Latâ diaconus, quasdam processus & quosdam sententias contra magnificum principem, dominum Robertum, DEI gratiâ, Regem Scotorum illustrissimum, confederatum ac amicum nostrum charissimum, regnique sui regnicolas, clericos & laicos, ac ipsum regnum fecerint nos tangentes.

Nos, nolentes de cætero in hujusmodi renovatione processuum per nos vel aliquos, nomine nostro, eidem Regi Scotiæ & regnicolis aliqualiter adversari, cum aliàs inter ipsum Regem & nos ruptæ pacis fœdera fuerint specialiter reformata, renuntiamus, penitus & expressè omni juri, actioni & prosecutioni occasione hujusmodi processuum nobis, hæredibus vel successoribus nostris competentibus, seu in futurum competere volentibus quoquomodo.

In cujus rei testimonium, &c. sigillum nostrum in parliamento Ebor'.

De potestate ad tractandum, super sponsalibus inter David filium & hæredem Roberti Regis Scotorum, & Johannam sororem Regis Angliæ, contrahendis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Tract. Scott. M.S. Biblioth. Advoc. Edinb. A. 4. 7.

EDWARDUS, DEI graciâ, Rex Anglie, dominus Hibernie, dux Aquitanie, omnibus ad quos presentes littere pervenerint, salutem.

Sciatis quod nos de fidelitate probatâ & circumspectione providâ venerabilium patrum, H. Lincoln' episcopi, clerici nostri, Willielmi Norwycens' episcopi, ac dilectorum ac fidelium nostrorum, Henr' de Percy consanguinei nostri, Willielmi la Souche de Asheby, & Galfridi la Scrope, plenam fiduciam reportantes, ad tractandum, &c. cum Roberto de Bruce, seu deputand' ab ipso, super sponsalibus inter David' filium & heredem ejusdem Roberti & Johannam sororem nostram carissimam impuberem contrahend'; & ad eadem sponsalia nostro & ipsius sororis nostre, nomine quacunque firmitate valland': & ad omnia alia que circa hec necessaria & oportuna fuerint, faciend' eisdem, episcopis, Henrico, Willielmo, & Galfrido, quatuor, vel tribus eorum, plenam, tenore presentium, committimus potestatem:

Promittentes nos ratum & firmum habiturum quicquid per ipsos episcopos, Henr' Will', & Galfridum, quatuor, vel tres ex eis, tractatum, vallatum & firmatum fuerit in premissis.

In cujus rei testimonium has litteras nostras fieri fecimus patentes.

Teste meipso, apud Eboracum, primo die Marcii, anno regni nostri secundo.

Pro Isabellâ Reginâ Angliæ, de conductu.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 25. in Turr. Lond.

REX vicecomitibus, ballivis, ministris, & aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cum Isabella Regina Angl' mater nostra carissima, ad diversas partes regni nostri transferre se proponat, vobis & cuilibet vestrum firmiter injungendo mandamus, quod eidem matri nostræ, cum ad loca districtuum vestrorum declinaverit, occurratis; ipsamque, sicut personam nostram propriam, honorificè in omnibus pertractari, eidemque matri nostræ & familiaribus suis, salvum & securum conductum, quociens opus fuerit, & super hoc fueritis requisiti, habere faciatis;

Volumus insuper & vobis mandamus quod servientibus & familiaribus ejusdem matris nostræ, in cariagiis & aliis necessariis providendis, intendentes sitis, consulentes, & auxiliantes.

In cujus, &c.

T. R. apud Eborum, secundo die Marcii.

Memorandum de magno sigillo Regis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Claus. 2 Edw. III. m. 33. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod die Martis, videlicet, primo die Marcii, anno regni Regis Edwardi tercii post conquestum secundo, post prandium, venerabilis pater Johannes Elien' episcopus, tunc cancellarius ipsius domini Regis, in camerâ ejusdem domini Regis, in palacio venerabilis patris W. Eborum archiepiscopi apud Eborum, liberavit eidem domino Regi magnum sigillum suum, in quadam bursâ sigillo predicti episcopi consignatâ: & idem dominus Rex eodem die, horâ vesperarum, in camerâ Isabellæ Reginæ Anglie matris suæ, in presenciâ ejusdem Reginæ & predicti episcopi, ac venerabilis patris H. Lincoln' episcopi, Edmundi comitis Kanc', Rogeri de Mortuo Mari, Oliveri de Ingham, Johannis de Ros, senescalli hospicii dicti domini Regis, Gilberti Talebot, ejusdem Regis camerarii, Johannis de Crumbwell', ac aliorum ibidem presencium, tradidit sigillum predictum, sigillo predicti episcopi Elien' in dictâ bursâ sic consignatum, magistro Henr' de Clyf custodi rotulorum cancellar' & domino Willielmo de Herlaston' clerico de cancellar' per ipsum magistrum Henricum sub sigillo predicti Willielmi custodiendum, qui ibidem sacramentum prestiterunt ad officium illud fideliter faciendum; & idem Rex voluit & precepit quod idem magister Henr' teneat hospicium pro clericis cancellar' & aliis officiariis ejusdem, & quod percipiat feodum quod alii cancellar' ante tempus predicti Elien' episcopi, in eodem officio percipere consueverunt; & iidem magister Henr' & Willielmus sigillum illud receperunt; & dictus magister Henr' illud ad domum suam deportavit, & die Mercurii proximo sequente indè consignari fecerunt.

De adnullatione recordi & processûs in Thomam nuper comitem Lanc' pronunciat'.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 18. d. in Turr. Lond.

REX omnibus ad quos, &c. salutem. Notum facimus, quod ad nostram veniens presenciam, in parliamento nostro apud Westm' convocato; presentibus ibidem comitibus, baronibus, magnatibus, & regni nostri proceribus, ac consilio nostro; dilectus & fidelis consanguineus noster, Henr' frater & hæres in solidum Thomæ quondam comitis Lancastr', nobis humiliter supplicavit, ut cum predictus comes, frater suus, per quedam processum & recorda facta, per carissimum dominum & genitorem nostrum & ejus consilium, injustè & sine causâ racionabili, ac contra legem & consuetudinem regni nostri notarias, per errorem necnon ignoranciam dicti nostri genitoris, fuerit morti adjudicatus, & traditus, ejusque hæredes exhæredati injustè:

Nos, dicta processum & recordum in nostrâ cancellariâ existencia, ad nostram & dictorum comitum, baronum, magnatum, & procerum, ac consilii nostri presenciam, apportari faceremus, ad finem ut, visis dictis erroribus & compertis, processus, recordum, & sentencia predicta, & quicquid ex eis vel ob ea secuta sunt, per nos nulla & irrita pronunciarentur, vel saltem in quantum de facto processerant, revocarentur & adnullarentur; omniaque postea subsecuta in quantum erat possibile, in statum pristinum & debitum reponerentur, dictoque Henr' terræ, hereditates, dominia, & omnia quæ quondam fuerant dicti Thomæ fratris sui, tanquam ejus hæredi integrè & liberè restituerentur.

Cujus supplicacioni, habitâ priùs deliberacione cum comitibus, baronibus, magnatibus, & proceribus & consilio nostro predictis, tanquam justè benigniter annuentes, processum, recordum, & sentenciam predicta, ad nostram & predictorum comitum, baronum, magnatum, procerum, & consilii nostri precensiam fecimus apportari; quibus per nos, comites, barones, magnates, proceres, & concilium nostrum predicta, diligenter inspectis & diutius perscrutatis, reperimus dictum Thomam comitem, per recordum dicti carissimi domini & genitoris nostri, fuisse ad decapitacionem condempnatum, pro pluribus prodicionibus, homicidiis, incendiis, deprædacionibus, & aliis diversis feloniis, contra dictum dominum genitorem nostrum, ut in processu & recordo continebatur, à dicto comite commissis & illatis, ut dicebatur;

Petitoque per nos à dicto Henrico, ut ipse causas & errores proponeret, propter quos processum, recordum, & sentenciam predicta dicebat fuisse & esse nulla & irrita, vel saltem adnullanda seu irritanda; dictus Henr' proposuit quod secundum legem & consuetudinem regni nostri notorias, si quicumque homo ligeus Regis pro seditionibus, homicidiis, roberiis, incendiis ac aliis feloniis tempore pacis captus fuerit, & in quncumque cur' domini Regis ductus, de hujusmodi seditionibus & aliis feloniis ante omnia arenari debet, & ad responsionem poni; & indè per legem & consuetudinem regni nostri predictas convinci, antequam morti possit, aut debeat, adjudicari;

Unde, cum predictus Thomas comes homo ligeus esset predicti domini genitoris nostri, & tempore pacis captus, & coram eodem genitore ductus, dictus dominus genitor noster, dicto Thoma per eum minimè arrenato, seu ad responsionem posito, licet secundum legem & consuetudinem predictas fieri debuisset, recordabatur dictum Thomam fuisse & esse culpabilem de seditionibus & feloniis, in recordo & processu supradictis contentis; & sic, absque arrenamento & responsione, idem Thomas erronicè, & contra legem terræ & consuetudinem predictas, tempore pacis, fuit morti adjudicatus & traditus; cum notorium sit per totam terram, & totum tempus quo impositum fuit dicto Thomæ, predicta mala & facinora in recordo & processu predictis contenta, commisse; ac tempus quo captus fuit, & quo dictus genitor noster recordabatur eundem fuisse & esse culpabilem de maleficiis supradictis, & quo morti extitit adjudicatus, fuit tempus pacis; maximè cum per tempora predicta, cancellaria & aliæ placeæ curiæ dicti domini genitoris nostri apertæ fuerint, & in ipsis lex cuicumque fiebat, prout erat fieri consuetum; nec per tempore predicta dictus dominus genitor noster unquam cum vexillis explicatis equitaverat; & ob hoc, secundum legem & consuetudinem predictas, omnia predicta tempora, tempora pacis debuerunt & debent meritò reputari, & in ipsis fuit procedendum, prout in tempore pacis debuit procedi.

Proposuit insuper dictus Henricus alium errorem in dictis recordo & processu intervenisse; cum enim in magnâ cartâ de libertatibus Angl' inter cetera continetur;

Quod nullus liber homo capiatur, imprisonetur, aut disseisiatur de libero tenemento suo, vel libertatibus aut liberis consuetudinibus suis, aut utlagetur vel exuletur, seu alio modo destruatur, nec Rex vadat seu mittat super ipsum, nisi per legale judicium parium suorum, vel per legem terræ, convictus fuit;

Dictusque Thomas esset unus parium & magnatum dicti regni, fuissetque per recordum dicti domini genitoris nostri tempore pacis erronicè, ut dictum est, morti adjudicatus & traditus, absque arrenamento, responsione, seu legali judicio parium suorum non legitimè convictus, contra legem & consuetudinem predictas, & contra tenorem magnæ cartæ predictæ, recordum, processus, & sentencia predicta per legem & consuetudinem predictas non tenuerunt, nec valeurunt, set fuerunt & sunt nulla & irrita, & saltem adnullanda & irritanda: maximè quia omnia sibi imposita non fuerunt umquam ab ipso comite facta; dictusque Henr' ad hereditatem & bona dicti Thomæ fratris sui debeat admitti; quod petebat & supplicabat dictus Henr' per nos & nostram curiam adjudicari & fieri.

Nos itaque, habitâ cum dictis comitibus, baronibus, proceribus, magnatibus, & consilio nostro predictis, deliberatione diligenti super contentis in recordo, processu, & sentenciis supradictis, necnon super propositis per dictum Henr'; comperto eciam per nos & dictos pares, comites, barones, proceres, magnates & consilium nostrum, errores propositos, & alios in eisdem recordo & processu contineri; dictumque Thomam, tam ex premissis quam ex pluribus aliis, fuisse non legittimè convictum; set contra legem & consuetudinem regni nostri, ad persuasionem plurium proditorum & malorum consiliariorum dicti domini genitoris nostri, condempnatum, super sibi impositis in dicto recordo contentis:

Recordum, processum, & sententiam predicta, unà cum predictis comitibus, baronibus, magnatibus, proceribus, & totâ communitate regni nostri, & eorum consilio & assensu; judicavimus & eciam judicamus fuisse nulla & irrita, ipsaque in quantum de facto processerunt, adnullamus & eciam irritamus. Insuper, inquisitâ veritate ad plenum super propositis aliàs contra ipsum, pronunciavimus & pronunciamus dictum Thomam fuisse & esse innocentem super sibi impositis, in dictis recordo & processu contentis; restituentes, tenore presencium, ad plenè & liberè dicto Henrico libertates omnes, hereditates & bona quæ dicti fratris sui fuerunt, tanquam ejus heredi & legitimo successori.

In cujus, &c.

T. R. apud Eborum, tercio die Marcii.

Ad Papam, de litibus & vexatione in curiâ Romanâ moderandis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Etsi nobis, obsequentium merita tacitâ consideratione pensantibus, singulorum utilitatibus cordi nobis sit gratâ vicissitudine providere, quos tamen regiis obsequiis labor atrivit prolixior, & utiliora novimus obsequia præstitisse, & præcipuè quos virtutum dona præferunt potiora, intimiori dilectione prosequimur, & ipsorum inquietudini teneriùs compatimur, & zelamur avidiùs profectuum incrementa.

Cùm itaque inter venerabilem patrem Thomam de Cherleton, nunc Hereforden' episcopum, & dilectum clericum nostrum, magistrum Henricum de Clyf, super præbendâ de Blebury, in ecclesiâ beatæ Mariæ Sarum, ad quam quondam magistri Militiæ Templi, ante adnullationem ordinis illius, consueverant præsentare, & quam idem clericus noster, ex præsentatione prioris hospitalis Sancti Johannis Jerusalem, virtute ordinationis & translationis bonorum, quondam ipsorum Templariorum, in fratres hospitalis prædicti, factarum in ultimo concilio Vienn', vendicat ad se debere pertinere, dudum exorta fuisset, coram auditoribus vestri sacri palatii, materia quæstionis:

Ac duæ diffinitivæ sententiæ, pro jure ipsius clerici nostri, ibidem promulgatæ; ac in tertiâ instantiâ quædam objectiones, frivolæ & carentes omni primordio veritatis, ad differendum negotium, contra personam dicti clerici nostri propositæ extitissent, ad prolationem tertiæ sententiæ differendam:

Et, licet præfatus Thomas ad regimen dictæ Hereforden' ecclesiæ, pendente sic dicto negotio, providente vestrâ clementiâ, sit promotus, nondum tamen finis impositus extitit dictæ liti; set, ut nobis relatum est, aliqui pro viribus elaborant, ut eadem præbenda à vestrâ sanctitate alteri conferatur, ut, per novum adversarium & resistentiam procuratoris prædicti episcopi, præfatus clericus noster ab assecutione juris sui diutiùs differatur, & sic affectus tædio, & onerosis sumptibus fatigatus, à suâ prosecutione desistat, de finis certitudine quodamodo desperatus:

Nos igitur, fructuosa obsequia, quæ idem clericus noster nobis & toti regno nostro indies impendere non desistit, &, à longis retro temporibus, genitori & avo nostro, dinoscitur impendisse, ipsiusque mores & actus strenuos contemplantes, ac desiderantes toto corde ipsius tranquillitati & honori, juxta sua probitatis merita, provideri;

Vestræ beatitudini totis affectibus supplicamus, quatenùs eundem clericum nostrum habentes, si placet, nostri intuitu, propensiùs recommendatum, prædictam causam jubere dignemini, prout æquitati & rigori convenit, celeri sententiâ terminari, vel, si vestræ benignitati placuerit, ut prolixioris litigii dispendium auferatur, eidem clerico nostro eandem præbendam conferre de vestræ sanctitatis munificâ largitate, ut dictus clericus noster, qui pro jure certavit ecclesiæ & apostolicis jussionibus semper in omnibus obtemperantèr studuit obedire, effectum diutinæ prosecutionis suæ assequi valeat, vestrâ beatitudine providente.

Conservet vos Altissimus, ad regimen ecclesiæ suæ sanctæ, per tempora prospera & longæva.

Dat' apud Eborum, quarto die Martii.

Ad cardinales, super litibus præfatis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino G. DEI gratiâ, tituli sanctorum Marcellini & Petri, presbitero cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Quantâ benignitatis affluentiâ negotia, dilecti clerici nostri, magistri Henrici de Clyf, in Romanâ curiâ pendentia, super præbendâ de Blebury, in ecclesiâ beatæ Mariæ Sarum, recommendata habuistis, & studuistis ea in oportunitatibus promovere, eodem clerico nostro didicimus referente; super quo paternitati vestræ grates & gratias referimus multiformes.

Et, quia adversarius ejusdem clerici nostri jam promotus est in episcopum Hereforden', & finis nondum impositus est dictæ liti (quamquam duæ diffinitivæ sententiæ pro eodem clerico nostro sint promulgatæ) propter quod domino summo Pontifici, per literas nostras speciales, quas vobis mittimus, duximus supplicandum, ut aut præmissam causam jubere dignetur celeri terminari sententiâ, vel saltem ei eandem præbendam, amputato prolixioris litigii dispendio, conferre de suâ munificâ largitate;

Placeat igitur, quæsumus, vestræ sinceritati dictas literas nostras præfato summo Pontifici, ex parte nostrâ, præsentare, & ut exaudiantur preces nostræ, penes eundem dominum summum Pontificem, sicut de vestrâ dilectione confidimus, interponere cum omni efficaciâ partes vestras;

Ita quod, vestro mediante præsidio, idem clericus noster, qui vobis & vestris semper benivolus extitit & devotus, effectum sortiri valeat super diutinâ prosecutione suâ, quem desiderabiliter expectamus:

Proviso semper, si placet, quod dictus clericus noster estimatione fructuum, & expensarum litis (in quibus, tàm in primâ quam in secundâ sententiâ, pars adversa eidem clerico nostro extitit condempnata) nullatenus defraudetur, vestræ circumspectionis industriâ providente.

Dat' apud Eborum, quarto die Martii.

Consimiles literæ diriguntur domino N. Sancti Adriani diacono cardinali.

Ad Regem Castellæ, super querelâ mercatoris.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Claus. 2 Edw. III. m. 34. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, DEI gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galitiæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Gehennæ, atque Algarbiæ Regi, ac comitatûs Molyni domino, consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. salutem & successus vota ad prosperos & felices.

Gravem querelam, dilecti mercatoris nostri, Gerardi de Boyle, mercatoris de Suthampton, recepimus, continentem, quod cum ipse quandam navem vocatam la Seint Nicholas de Calesiâ, de quâ Willielmus Butor erat magister, quaterviginti & sex doliis vini albi & unâ pipâ, apud la Rochele nuper carcasset, exindè usque regnum nostrum ducend', ad negociandum de eisdem & commodum suum faciendum;

Quidam malefactores & pirati villarum de Sancto Andero, de castro de Durdialis, de Sancto Sebastiano, de Verineo, de la Rede, de Fonte Arabio, & de Guytarie, de potestate & dominio vestro, navem predictam apud le Boys juxta la Rochele, vi armatâ ingressi, vina predicta, ac alia bona & catalla ipsius Gerardi ad valenciam trescentarum librarum, ceperunt & asportaverunt, & voluntatem suam indè fecerunt, eadem vina, bona & catalla prefato Gerardo taliter adhuc detinendo, in ipsius Gerardi dispendium non modicum & gravamen, & statûs sui depauperacionem manifestam.

Nos igitur, volentes prefato mercatori nostro, super recuperacione vinorum, bonorum, & catallorum suorum predictorum in hâc parte, quatenus bono modo poterimus, subvenire; amiciciam vestram requirimus & rogamus, quatinus eidem mercatori nostro, aut ejus attornato in hâc parte, de vinis, bonis, & catallis suis predictis sic captis & asportatis, debitam restitucionem & competentem satisfactionem; necnon de dampnis & jacturis, que, occasione premissâ, sustinuit, racionabiles emendas, nostri rogaminis contemplacione, fieri faciatis in premissis; prefato mercatori nostro, talem & tam celerem justiciam exhibere facientes, qualem velletis nos mercatoribus vestris infra regnum & potestatem nostram in casu consimili fore facturos; & de eo quod ad rogatum nostrum predictum in premissis duxeritis faciend', nos per vestras litteras & presencium portitorem velitis reddere cerciores.

Dat' apud Eborum, quinto die Martii.

Per breve de privato sigillo.

De torneamentis, & aliis factis armorum, prohibitis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Claus. 2 Edw. III. m. 31. d. in Turr. Lond.

REX vic' Norht', salutem. Quia certis de causis, nolumus quod torneamenta, burdeiciæ, vel justæ aliquæ, per aliquos infra regnum nostrum fiant, seu aliqua facta armorum ibidem excerceantur, hiis diebus;

Tibi precipimus firmiter injungentes, quod statim, visis presentibus, in civitatibus, burgis, villis mercatoriis, & aliis locis ubi meliùs expedire videris, per totam ballivam tuam publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, nè quis comes, baro, miles, armiger, vel alius quicumque, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, turneare, burdeare, justas facere, aventuras quærere, seu alia facta armorum infra ballivam tuam, excercere presumat quoquomodo, sine licenciâ nostrâ speciali.

Et si quos in ballivâ tuâ inveneris, qui, post proclamacionem & inhibicionem hujusmodi, aliqua facta armorum infra ballivam tuam, sive infra libertates sive extra, excercere presumpserint, tunc corpora eorum unà cum equis & hernesiis suis secum inventis, sine dilacione arestari & salvò custodiri faciatis, quousque aliud à nobis super hoc habueris in mandatis:

Et taliter te habeas in hoc mandato nostro celeriter exequendo, quod ad te propter tui defectum graviter capere minimè debeamus.

T. R. apud Eborum, v. die Marcii.

Per ipsum Regem & consilium.

Pro Ada nuper Hereforden' episcopo.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Claus. 2 Edw. III. m. 31. d. in Turr. Lond.

REX, archidiacono Gloucestr', salutem. Cum dominus summus Pontifex, venerabilem patrem A. nuper Hereforden' episcopum, à vinculo quo dictæ Hereforden' ecclesiæ tenebatur, absolverit, & ipsum transtulerit ad ecclesiam Wygorn'; ipsumque in episcopum loci illius prefecerit & pastorem, sicut per litteras ipsius summi Pontificis bullatas, nobis indè directas, nobis constat;

Et licet nos nuper, pro eò quod, bonæ memoriæ, Walterus, quondam Cantuar' archiepiscopus, electionem in dictâ Wygorn' ecclesiâ factam de dilecto nobis in CHRISTO, fratre Wolstano, priore loci illius, in episcopum ejusdem loci confirmaverat, ceperimus fidelitatem ejusdem Wolstani, & temporalia episcopatûs illius restituerimus eidem;

Quia tamen temporalia prædicta, ex causâ præmissâ, in manum nostram resumi fecimus, & ea, de graciâ nostrâ speciali prefato Adæ restituimus, premissa vobis significamus ut, non obstante aliquo mandato nostro, vobis incontrarium directo, eidem Adæ tanquam episcopo vestro, pareatis & intendatis.

T. R. apud Eborum, v. die Marcii.

Consimile breve dirigitur priori & archidiacono Wygorn', & capitulo ecclesiæ cathedralis Wygorn'.

Pro Johanne de Hanon'.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 19. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Noveritis nos teneri dilecto consanguineo nostro, Johanni de Hanon', in quatuordecim milibus quadringentis & sex libris, sex solidis, & novem denariis sterlingorum, pro vadiis, expensis, & restauro equorum ipsius Johannis & hominum ad arma, quos nuper in auxilium nostrum, pro expedicione negociorum nostrorum per duas vices infra regnum nostrum duxit, solvend' ei; unam, videlicet, medietatem in quindenâ Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurâ, & aliam medietatem in quindenâ Sancti Michaelis proximò sequenti; quam quidem solucionem prefato Johanni vel ejus in hâc parte attornato, terminis prædictis facere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

T. R. apud Eborum, vi. die Marc'.

Per breve de privato sigillo.

De proclamando ne quis hospitet se absque marescallis Regis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 19. in Turr. Lond.

LE Roi as mareschals & herbegeours de son hostel, saluz.

Come nous eoms ordeinez, par assent des prelatz, & autres grantz de notre conseil, de tenir nostre parlement, à Norht', a treis semeins de Pasche prochein avenir, pur treter sur groses bosoignes, qui touchent nostre estat & comun profist de nostre roialme, les queux, en nostre drein parlement, à Everwyk, ne poient estre termines par cause d'absence des abscuns prelatz & autres grantz, du dit roialme:

Et pur ceo, q', avant ces houres, ascuns grantz & autres ount pris lour osteux, a lour volente, de meisne sanz livere, grantz debaz & conteks sont avenuz;

Par qei il est ordeine par nous, & nostre conseil, que nul prelat, conte, baron, ne nul autre homme, de quel estat qil soit, desore as parlementz, ou autres grantz assembles, se herberge, ne preigne, ne face prendre, son ostel sanz livere de noz mareschals & herbergeours, a ceo par nous deputez, ne chalenge ostel d'aunciene livere:

Vous mandoms & chargeoms en la foi, qui vous nous devez, que vous facez ceste chose publier & crier, & quan q'en vous est, fermement tenir.

Et, si vous troesses nul, qui sanz livere de vous se herberge, ou preigne son ostel, ou chalenge ostel d'aunciene livere, sanz vostre assent, adonqs le facez attachier, & salvement garder en nostre prisone, tanque vous en eiez autre mandement de nous.

En tesmoignance de quele chose nous avoms faite faire ceste noz lettres patentes.

Don' a Everwyk, le vii. jour de Marz.

Pro Gerardo de Tastys, de consuetudine allocandâ.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Rot. Vascon. 2 Edw. II. m. 8. in Turr. Lond.

REX, senescallo suo Vascon', & constabulario Burdeg', qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, salutem.

Supplicavit nobis, dilectus & fidelis noster, Gerardus de Tastys, per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro exhibitam, quod cùm ipse teneat parochiam Sanctæ Crucis de Monte de nobis in feodo, per servitium reddendi nobis & hæredibus nostris unum par cirotecarum, singulis annis, in festo Sancti Michaelis: idèmque Gerardus, & antecessores sui, domini castri Sanctæ Crucis de Monte, à tempore quo non extat memoria, perceperint & habuerint, ratione dominii castri prædicti, pro qualibet alapâ violenter datâ, citra sanguinis effusionem, infra dictum dominium, quinque solidos, & pro quolibet vulnere, ibidem dato, sexaginta & quinque solidos, velimus ministris nostris partium illarum dare in mandatis, ut ipsum Gerardum hujusmodi libertate in dominio prædicto, absque impedimento, seu inquietatione, uti & gaudere permittant, prout antecessores sui eâ uti & gaudere consueverunt;

Nos, volentes super præmissis fieri quod est justum, vobis mandamus quod vocatis illis de concilio nostro partium illarum, quos duxeritis evocandos, habitâque cum ipsis in hâc parte informatione pleniori, si per informationem hujusmodi, aut alio modo legitimo, vobis constare poterit ipsum Gerardum, & antecessores suos prædictos, libertate sive consuetudine prædictâ, à toto tempore prædicto rationabiliter usos fuisse, tunc ipsum Gerardum libertate sive consuetudine illâ uti & gaudere permittatis; impedimentum, si quod per ministros nostros partium illarum eidem Gerardo, in hâc parte, factum fuerit, sine dilatione amoventes; jure nostro in omnibus semper salvo.

Teste Rege, apud Eborum, viii. die Martii.

Ad magnates Vasconiæ, de fidelitate & bono gestu; ac de credentiâ.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Rot. Vascon. 2 Edw. III. m. 8. d. in Turr. Lond.

REX, domino Berardo de la Breto, domino de Variis, salutem.

Quia prospera de statu nostro scire, potius quam audire, totis visceribus affectatis, constanti fidelitati vestræ intimamus quod, in confectione præsentium, plenâ viguimus corporis sospitate, & de fidei vestræ constantiâ quamplurimùm jocundamur; de gestu vestro benigno penes nos, & magnis laboribus & sumptibus quos in obsequio nostro hactenus apposuistis, & indies apponere non differtis, grates vobis plurimas referentes.

Probatam fidem vestram insuper exhortantes ut, quemadmodum claram se exhibuit hactenus penes nos, sic cum continuis incrementis se constantem & puram exhibeat in futurum.

Cæterùm, dilecto clerico nostro magistro Petro de Galiciano, canonico Agenn', in hiis, quæ vobis dicet ex parte nostrâ, fidem credulam & indubiam præbeatis.

Dat' apud Eborum, x. die Martii.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Petro de Grylino, vicecomiti de Benanges.
Guillielmo de Cavo Monte, domino de Cavo Monte.
Arnaldo Guillielmo de Bearn, domino del Sku.
Bernardo de Bernio dicto Laspes.
Domino Arnaldo de Duro forti, domino de Fysputh
Domino Emaneno de Fossato, domino de Madeylanc
Guillielmo Sancii de Pomeriis, domino de Pomeriis.
Arnaldo de Monte Pesato, domino de Aculco.
Magistro Bertrando Codene.
Domino Arnaldo Garciæ de Fossato, domino de Tua
Domino Reimundo Durandi, senescallo Laudarum.
Petro de Castro Novo, domino de Castro Novo.
Domino Fortenario de Garrenake.
Bernardo de la Sparre, domino de la Sparre.
Domino de Castellione de Medolt:

Domino de Lugurano.
Guillielmo Emaneni de Madelano, domino de Resano.
Petro Calculi.
Domino de Landirano & dominæ de Landirano matri suæ.
Petro de Gavereio.
Guillielmo Reimundi de Cavo Monte.
Emaneno Colum.
Johanni Colum.
Bertrando Calculi.
Boneto de Solerio.
Petro de Solerio.
Arnaldo de la Laude.
Bernardo de Aylano.
Johanni de Malo Leone.
Magistro Eliæ de Pomeriis.
Reimundo Vitali.
Magistro Guyraldo de Turre.
Reymundo Guirandoni.
Reimundo Martini de Sancto Petro.
Magistro Alberto Medici.
Magistro Johanni Guitardy.
Magistro Austencon Jordani.
Magistro Geraldo del Puch.
Consulibus villæ de Blaies & Castellano.
Majori & juratis castri de Burgo.
Majori & juratis de Leyburn.
Badino de Furno, bajulo de Leyburn.
Majori & juratis de Sancto Milione.
Majori & juratis de Sancto Makare.
Majori & juratis villæ de Bayona.
Laurentio de Villa.
Majori & juratis civitatis Aquens'.
Episcopo Baionensi.
Episcopo & capitulo Aquens'.
Majori & juratis de Sancto Cynerio.
Sancho Bonnyoth.
Johanni Dardingg.
Bernardo de Vile.
Petro Arnaldi de Vylle.
Magistro Petro Arnaldi de Tallerio.
Domino de Sancho.
Consulibus & communitati villæ Penne.
Consulibus & communitati Grandis Castri.
Duro Forti de Duro Forti, domino Bajolmont.
Reymundo Bernardo de Duro Forti, domicell'.

Ejusdem argumenti ad civitates.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Rot. Vascon. 1 E. III. p. 2. m. 8. d. in Turr. Lond.

REX, communitati Burdeg', salutem. Quia prospera de statu nostro scire, potiùs quam audire, totis visceribus affectatis, &c. *prout supra, exceptâ clausulâ de credentiâ.*

Dat' apud Eborum, nono die Martii.

Et eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,
Communitati Baionæ.
Communitati de Sancto Civerio.
Communitati de Sancto Makar.
Communitati Aquen'.
Communitati de Sancto Milione.
Communitati de Burgh.
Communitati de Blayes.
Communitati de Xaunctes.
Communitati villæ de Penne.
Communitati de Penmirol.
Communitati de Chastelon.

Pro Gaucelino Johannis cardinali, de litteris, ei superiore anno concessis, sub sigillo, quo Rex nunc utitur, exemplificandis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 14. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Inspeximus literas patentes, quas nuper, sub sigillo, quo tunc utebamur, fecimus in hæc verba:

EDWARDUS, DEI gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, omnibus ad quos præsentes literæ pervenerint, salutem.

Supplicavit nobis, venerabilis pater Gaucelinus, tituli sanctorum Marcellini & Petri presbiter cardinalis, per petitionem suam, coram nobis & consilio nostro exhibitam, &c. *prout de dat' xxvi. Mart' anno primo, tunc hoc modo, viz.*

Nos autem literas prædictas, sub sigillo, quo nunc utimur, ad requisitionem ipsius cardinalis, duximus exemplificandas.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Pontem Fractum, x. die Martii.

Conventiones factæ per nuncios Regis Angliæ apud Edinburgh; super finali pace reformandâ; & super maritagio inter David filium & hæredem Regis Scotiæ, & Johannam sororem Regis Angliæ, contrahendo.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Ex Orig. in Publ. Archiv. Scotiæ.

CONEUE chose soit a touz ceus queus cestes lettres verrunt, qe le dys & septisme jour de Martz, lan de grace mille troyscentz vynt & septisme, selonc le cours de lesglise Dengleterre, entre le tresexcellent Prince Robert, par la grace de DIEU, Roi Descoce dune part, & les honurables pieres en DIEU, Henri, par la seofrance de DIEU, evesqe de Nichole, William, par mesme la seofrance, evesqe de Norwitz, Henri de Percy, William la Zouche de Assheby, & Geffrei Lescrope, messages & procurers par especiale commissioun de tresexcellent Prince Edward, par la grace de DIEU, Roi Dengleterre, seigneur Dirlande, & ducs Daquitaine, a treter sur pees finale, & a la dite pees affermer & asseurer entre le dit Roi Dengleterre & lavantdit Roi Descoce, sur guerres mues entre les roiaumes de Engleterre & Descoce dautre part, treteez & acordeetz furent les choses soutzescriptes en la forme soutzescripte, cestasavoir:

PRIMEREMENT qe bone pees, finale & perpetuele soit entre les ditz Rois, lour heirs & successors & lour roiaumes & terres, & entre lour soutzmis & poeples dunepart & dautre, selonc la forme qe sensuyt.

Et a la seurance & affermance de cele pees est tretee & acordee, qe entre David fitz eisne & heir le dit Roi Descoce, & Johane soer del avantdit Roi Dengleterre, qe unqore sunt de si tendre age qils ne pount contract de matrimonie faire, mariage se face a plustost qe duement se porra faire.

Et a la seurance du dit mariage, est fait serment en les almes des ditz Rois par les persones desoutznomeetz, & des prelatz et autres grauntz du roiaume Descoce.

Et qe lavantdit Roi Descoce doit doner & assigner a la dite Johane, en leus covenables denz son roiaume Descoce, deux mille livereez de terre & de rente par an par resnable extente, a avoir ove feetz des chiualers, avoesons des esglises, & totes autres fraunchises apartenauntes a cele terre, a terme de la vie la dite Johane: sauve au dit Roi Descoce, ses heirs & ses successors, avoesons des abbeyes, priories & hospitals, & les droitz de sa coroune. Issint qe si le dit David apres le dit matrimonie fait, devie vivante la dite Johane, qe mesmes les deux mille livereez de terre oue les dites apartenauntes, demoergent a la dite Johane a terme de sa vie en noun de dowere, si qe ele ne puisse demander autre dowere. Et qe de tiel doun & assignement lavandit Roi Descoce durra ses lettres patentes generales; et avant la feste del Ascensioun prochein a venir, ferra issint extendre cele terre en presence de ceux queux le dit Roi Dengleterre voudra pour sa dite soer a ceo deputer. Et apres cele extente faite, le dit Roi Descoce ferra faire ses chartres avant la dite feste de parceles extendues & nomeez en due forme, pour terme de la vie la dite Johane; & liverer mesmes les chartres, & la seisine des dites terres a les ditz deputeez par le dit Roi Dengleterre.

Et si par cas Dieu feit sa volente de la dite Johane avant qe le dit mariage feust afferme ou accompli, qe adunqes le dit Roi Dengleterre, ses heirs ou ses successors, eient le mariage le dit David pour autre plus prochein & covenable de lour saune; & qe cele a qi il serra issint mariez, eit les dites deux mille livereez de terre a terme de sa vie en noun de dowere, en la forme susdite.

Et si par cas DIEU feit sa volente du dit David avant le dit mariage afferme ou accompli, qe adunqes le dit Roi Dengleterre, ses heirs ou ses successors, eient mariage de le heir masle prochein del avantdit Roi Descoce, pour la dite Johane, si la lei de seinte esglise le seofre, ou qe le Pape le porra & voudra faire par dispensacioun. Et en ceo cas, les ditz Rois, lour heirs & successors, joyntement trauailerunt pour cele dispensacioun porchacer. Et si ceo ne se pourra faire en la persone la dite Johane par ascune cause; qe adunqes ceo mariage soit fait a autre du saune du dit Roi Dengleterre plus prochein & covenable.

Item, Il est tretee & acordee qe la dite Johane vendra en Escoce a Berwyk sur Twede, le quinzisme jour du mois de Juyl prochein avenir, & illoqes sera baillee au dit Roi Descoce, ou a celui ou ceus qe i vendront de par lui.

Item, Il est tretee & acordee, qe en cas qe DIEU feit sa volente du dit David avant le matrimonie afferme ou accompli; qe la dite Johane sauns disturbaunce & enpechement, puse demorer & retourner au dit Roi Den-

gleterre son frere, selonc ceo qil plerra au dit Roi soun frere & a lui : si ensi naveigne qele soit enceinte, en quel cas ele ne passera pas hors du roiaume saunz congee du Roi & du barnage.

Item, Il est tretee & acordee qe les ditz Rois, lours heirs & successors, serrunt bons amitz & loiaux allieez, et qe les uns aiderunt a les autres covenablement com bons allietz; sauve de par le dit Roi Descoce l'alliaunce faite entre lui & le Roi de Fraunce. Mes sil aveigne qe le dit Roi Descoce, ses heirs ou ses successors, par cause de la dite alliance, ou par ascune autre quecumque cause, face guerre au dit Roi Dengleterre, ses heirs ou ses successors; qe le dit Roi Dengleterre, ses heirs & ses successors peusent guerroier lavantdit Roi Descoce, ses heirs & ses successors, nientcountreestant la pees qe ore se fait entre eaux, ne chose qe i soit contenue.

Item, Il est tretee & acordee qe si nul leve de guerre en Irlande countre le dit Roi Dengleterre, ses heirs ou ses successors, qe lavantdit Roi de Escoce, ses heirs & ses successors, nen aiderunt a les ditz enemitz le dit Roi Dengleterre. Auxint est il tretee & acordee, qe si nul leve de guerre contre lavantdit Roi Descoce, ses heirs ou ses successors, en Lisle de Manne, ou es autres illes de Escoce; qe le dit Roi Dengleterre, ses heirs & ses successors, nen aiderunt a les ditz enemitz.

Item, Il est tretee & accordee qe toutz escriptz, obligaciouns, instrumentz, & autres munimentz tochauntz la subjeccioun des gentz ou de la terre Descoce au Roi de Engleterre, les queux sunt adnulletz & defaitz par les lettres le dit Roi Dengleterre, & touz autres instrumentz & privilegies tochantz la franchise Descoce qe porrunt estre troveez en bone foi devers le dit Roi Dengleterre, soient rendutz & restitutz al avandit Roi Descoce, a plustost qils porrunt bonement, selonc ceo qils serunt trovez. Issint qe de cele livree seit faite endenture de chescun escript, obligacion, instrument, & muniment qe livree serra.

Auxint il est tretee & acordee, qe en cas qe la dite lettre du dit Roi Dengleterre, par la quele les ditz escripts, obligaciouns, instrumentz, & muniments sunt defaitz & adnuletz deust estre nulle & restitute au dit Roi Dengleterre, qe adunqes touz escriptz, obligaciouns, instrumentz, & munimentz ensi livreez au dit Roi Descoce par endenture; soient restitutz & rebailleez au dit Roi Dengleterre, ses heirs ou ses successors, sanz countredit du dit Roi Descoce, ses heirs ou ses successours.

Item, Il est tretee & acordee qe le dit Roi Dengleterre eidera en bone foi qe les proces, si nuls sunt faitz en la court de Rome & aliors, par auctorite nostre seint pere le Pape countre le dit Roi Descoce, son roiaume & ses soutzmis, clerz ou lais, soient repellez oveqes lour effect. Et a ceo faire & acomplir il envoiera ses lettres especiales de priere au Pape & as cardinals.

Item, Trete est & acorde qe coment qe le dit Roi Descoce, prelatz, & autres grauntz de son roiaume, soient obligez au dit Roi Dengleterre en vynt mille livres desterling, a payer en trois anns a trois termes a Twedemouth; et de ceo payement issint faire se soient submys a la jurisdictioun de la chambre le Pape, sicom en les lettres patentes du dit Roi Descoce & des autres prelatz & grantz de son roiaume & instrument publyc de ceo fait, est pleynement contenuz; nientmeynz les ditz messages & procurers du dit Roi Dengleterre, en noun de lui voillent & grauntent pour certeins resons, qe nulle execucioun, condempnacioun, ne denunciacioun se face par nul juge de la chambre le Pape, countre le dit Roi Descoce, ne les autres obligeez, devant la fin de deus mois apres chescun des ditz trois termes.

Item, Il est tretee & acorde, qe les leis des marches entre les ditz roiaumes soient bien gardez; & qe red droit & justice soit fait des trespas qe en surderunt dunepart & dautre; et si par cas defaute soit trovee en les leis de la marche, ou debat sourde qe ne poet estre termine par les ministres les Rois, soient reporteez as ditz Rois; & par eux & lour conseaus, ou ceus qils voudrent deputer dunepart & dautre, soient redresceetz & amendeetz.

Item, Les ditz messages & procurers ont premis & enpris en bone foi en noun du dit Roi Dengleterre, qil toutes les choses susescriptes & soutzescriptes par ses lettres patentes sealeez de son seal, pour lui, ses heirs, successors, & soutzmis, ratefiera, approvera & confermera, & les dites lettres en Escoce envoiera, & dedenz l'Ascensioun prochein avenir au meir de Berwyk les ferra liverer.

Et est lentencioun du dit Roi Descoce, & des avauntditz messages & procurers le dit Roi Dengleterre, qe par les tretiz qe ore se funt nule maner de prejudice soit faite au droit de seinte esglise en lun roiaume ne en lautre.

Et sur la seuraunce du dit mariage ad monseur Hughe counte de Ros, en la presence du dit Roi Descoce & par especial comandement de lui, & en sa alme, & a garder, tenir & accomplir en bone foi saunz venir al encountre, totes les choses susdites & chescun de iceles, si ad monseur Robert de Lawedre justice de Loeneys en la presence de mesme celi Roi Descoce & par especial comandement de lui, & en sa alme, faitz sermens as seintes evangelies. Et sur la seurance du dit mariage, & a garder, tenir & acomplir en bone foi saunz venir al encountre totes les choses susdites & chescun de iceles, si ad le dit monseur Henri de Percy en noun du dit Roi Dengleterre, & par especial poer de lui & en sa alme, fait serment as seintes evangelies.

Et nous Robert, par la grace de Dieu, Roi Descoce, totes les choses susescriptes a nous moutrez & chescun de iceles, agreoms, ratefioms & approvoms pour nous & pour nos heirs & nos successors, & pour notz soutzmis saunz venir jammes al encountre.

En tesmoignance de queus choses, a lune partie de ceste endenture demorante vers les ditz messages & procurers, avoms fait mettre nostre seal: et nous avanditz messages & procurers a lautre partie de mesme lendenture demorant vers le dit Roi Descoce, avoms mis nos seals.

Don' a Edinburgh, le dys & septime jour de Marz, lan de Grace mille trois centz vynt & septime susdit.

Ad Papam, pro expeditione, in negotio electionis ad ecclesiam Cantuariensem.

A.D. 1328. An. 2 Edw. III.

Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Quam sit onusta dispendiis sedum episcopalium prolixa vacatio, quantisque exponantur direptionum periculis modernis temporibus ecclesiæ viduatæ, magis novit vestra paterna circumspectio, & non necesse est hoc vestræ pietatis auribus ullis testimoniis inculcare.

Nuper siquidem, pater desideratissime, pro negotio electionis, in ecclesiâ Cantuar', de discreto viro, & nobis in Christo dilecto, magistro Simone de Mepham, canonico Cicestren', sacræ theologiæ doctore, in archiepiscopum loci illius, concorditer & canonicè celebratæ, vestræ clementiæ nos meminimus devotâ instantiâ supplicâsse, quatinùs eundem electum, virum utique eminente scientiâ præditum, vitâ & conversatione nitidum, famâ pollentem, & in agendis quibuslibet circumspectum, habere paternis affectibus commendatum; & electionem, de ipso intentione purissimâ celebratam, jubere dignaremini cum favoris & gratiæ plenitudine expediri;

Ita quòd, desideratus ab omnibus, ad ecclesiam, ad quam, inspirante Domino, ut creditur, tam concorditer est vocatus, celeriter redire potuisset, feliciter, vestrâ providente clementiâ, expeditus.

Verùm, quia nondum nobis de ipsius expeditione votivâ delatus extitit certus rumor, de quo tædio afficimur, eò quod nonnullâ arduâ negotiâ, nos & statum regni nostri tangentia, ob ipsius absentiam, sint dilata, nec poterunt commodè ad honorem & commodum dicti regni, sine præsidentis Cantuar' ecclesiæ assensu & consilio, terminari, ut nostræ mentis desiderium multiplicata intercessio lucidiùs attestetur; sanctitatem vestram, desiderio, quo possumus, ampliore, pulsandam duximus precibus iteratis, quatinùs, ad præteriti temporis discrimina, quæ infra regnum Angliæ noscuntur irreparabiliter evenisse, ex taciturnitate, seu veriùs indiscreto regimine quorundam, ut verisimiliter creditur, prælatorum, qui se deviantibus opponere debitè non curârunt, piæ considerationis intuitus convertentes, circa expeditionem electionis præmissæ celerem & votivam eo solertiùs intendere dignetur vestra apostolica sanctitudo, quo electorum intentio purior, & electa persona idoneior existere dinoscantur, & quo, ex ipsius promotione ad regimen ecclesiæ supradictæ, majora toti regno nostro præ dicto commoda posse credantur futuris temporibus evenire.

Conservet, &c.

Dat' apud Barlinges, xxv. die Martii.

Super dicto negotio, ad cardinales.

A.D. 1328. An. 2 Edw. III.

Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

VENERABILI in Christo patri, domino G. Dei gratiâ, episcopo Sabinen', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali, amico suo carissimo, R. &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Zelus nos movet decorus domûs Domini, & exigilare efficit intensum desiderium, quod habemus ut electio, nuper in Cantuar' ecclesiâ, de discreto viro, & nobis in Christo dilecto, magistro Simone de Mepham, canonico Cicestren', sanctæ theologiæ doctore, in archiepiscopum loci illius canonicè & concorditer celebrata, festinum & debitum sortiatur effectum, nostros sæpius interpellare benivolos & amicos, quatinus eorum suffragiis optinere quod justè exquirimus, valeamus.

Nuper siquidem, pro expeditione negotii electionis præmissæ, tam domino summo Pontifici, quam vobis, & aliis amicis nostris, literas nostras deprecatorias nos meminimus transmisisse, quæ nobis & regno nostro, ex ipsius electi promotione (quem virum novimus magnæ circumspectionis & industriæ, eminentis scientiæ, & sanctæ vitæ) posse provenire creduntur commoda, & incommoda propulsari, continentes:

De quibus illa nobis responsio hucusque facta non extitit, nec de expeditione ejusdem ad nos rumor certus pervenit; undè dolemus, nec immeritò, & movemur, præsertim cùm nonnulla ardua negotia nos, & statum regni nostri tangentia, ob ipsius absentiam, sint dilata, nec poterunt commodè ad honorem & commodum dicti regni, sine præsidentis Cantuar' ecclesiæ assensu & consilio, terminari.

Vestram igitur paternitatem rogamus, & requirimus affectione, quâ possumus cariore, quatinus circa expeditionem ejusdem electi celerem & votivam, penes dictum, dominum summum Pontificem (cui super hoc preces dirigimus iteratas) omnibus modis & viis, quibus decere & expedire videritis, laborare velitis nostris precibus & amore; ut, vestro mediante præsidio, idem electus, feliciter & prosperè expeditus, ad ecclesiam redire valeat cum celeritate optatâ, ad cujus regimen, inspirante Domino, intentione purissimâ, est vocatus.

Nec sinat, quæsumus, vestra circumspectio, tam sanctam & concordem electionem, ullis occasionibus, debito frustrari effectu, cum exindè, si, quod absit, contingeret, gravis materia scandali, & periculosa commotio in populo poterant suboriri.

Dat' ut supra.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,
Domino P. Dei gratiâ, tituli sanctæ Susannæ, presbitero cardinali.
Domino P. Dei gratiâ, episcopo Penestrin', sanctæ Romanæ ecclesiæ vicecancellario.
Domino P. Dei gratiâ, episcopo Portuen', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.
Domino J. Dei gratiâ, Sancti Georgii ad Velum Aureum, diacono cardinali.
Domino W. Dei gratiâ, episcopo Albanen', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.
Domino N. Dei gratiâ, sancti Adriani, diacono cardinali.
Domino B. Dei gratiâ, sanctæ Mariæ in Aquiro, diacono cardinali.
Domino B. Dei gratiâ, episcopo Tusculanen', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.

Ad Regem Castellæ, super matrimonio inter Johannem de Eltham & filiam domini de Biscay, contrahendo.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III. Rot. Vascon. 2 Ed. III. m. 8. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Jahennæ, atque Algarbiæ Regi, ac comitatûs Molini domino, consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. salutem & successus, semper ad vota, prosperos & felices.

Efficit affectionis sinceritas, quam de vestræ magnitudinis benivolentiâ gerimus, alligantias, abolim inter vestram & nostram domos regias initas, recolentes, ut in hiis, quæ votis nostris insident, aperiamus fiducialiter secreta cordis nostri.

Quamobrem, cùm super matrimonio, inter carissimum fratrem nostrum germanum, Johannem de Eltham, & filiam dompni Johannis, quondam domini de Biskae, contrahendo jam habitus sit tractatus, quem absque vestri consilio & assensu non proponimus effectui mancipare;

Serenitatem vestram rogamus, & requirimus affectione, quâ possumus cariori, quatinùs hujusmodi matrimoniali conjunctioni, ex quâ vestris & nostris benivolis & amicis, & robur accrescere, & adversariis, si qui sint, timor ingeri poterit, Domino providente, vestrum velitis præbere assensum pro renovando fœdere amicitiæ, & amore mutuo inter vestros & nostros subditos confovendo;

Et super hoc scribere velitis Mariæ, dominæ de Biskae, ut ipsa ad hoc consensum præbeat, si vestræ mansuetudini visum fuerit expedire; rescribentes nobis, si placet, super hiis & aliis, quæ vobis placitura fuerint, fiducialiter velle vestrum.

Dat' apud Lincoln', xxviii. die Martii.

Ad dominam de Biscay, super dicto matrimonio.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III. Rot. Vascon. 2 Edw. III. m. 8. d. in Turr. Lond.

LE Roi, a nostre treschere & tresame, Marie dame de Biscay, salutz & bone affection.

Por ceo, que parlaunce ad este faite devers nous, de mariage faire entre, nostre tresame frere, Johan de Eltham, & la file de vestre fiuz, qui Dieu assoille:

Et nous serioms bien de l'assent, que le mariage se preignê issuit, que ceo fust a pleisaunce de vous & de nostre trescher cosyn, li Rois d'Espaigne; car nous entendoms que ceo purroit estre a honur & profit de nous & de vous, & asseuraunce de nos amis celes parties;

Vous prioms & requiroms affectuosement, que vous voillez au dit mariage bonement assentir, & nous certifier de ceo, que vous eut vodriez faire, a plus en hast que vous purriez.

Don' a Nicole, le xxviii. jour de Marcz.

De intentione Regis ad recuperandum jura sua, modo quo poterit meliori.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III. Rot. Vascon. 2 Edw. III. m. 7. d. in Turr. Lond.

LE Roi, as nos chers & foials, monsire Jehan de Haustede, nostre seneschal de Gascoigne, & Johan de Weston, nostre conestable de Burdeux, salutz.

Nous avoms resceu voz lettres, queles vous nous avez envoiez par, nostre cher & foial, mestre Bertram de Codene, & celes, & totes les choses, qil nous ad monstrez parmyê la credence, a li commise, avoms entenduz, & vous en savons molt bon-gree.

Et vous fesons saver, que nostre entencion est de recoverir nos droiz, & noz heritages, en totes les bones maneres, que nous saverons & purrons.

Et pur ceo nous vous prioms, & cheargeoms sur la foi, que vous nous devez, & l'amur, que vous nous portez, q' a plus enhaste, & en la plus secre manere, que vous unques purrez, treitez & parlez od tous les nobles, comuns, & autres, qe sont hors de nostre obeisaunce, pur trere lour queers & lours voluntez devers nous, de nous eider & valoir pur recoverir noz ditz droiz & heritages, quant temps serra; en promettant a eux, de par nous, graces, dounes, pardons, & autres bienfaitz, solonc ceo que vous verroz que soit a faire pur nostre honur & profist, & avancement d'eux; & ceo, que vous issint prometterez, tendroms greable.

Et avoms priez, par noz autres lettres, a monsieur Berard de le Brett, & Arnaud de Mountpesat, que eux facent en meisme le manere devers les nobles, & autres lours amys, en lour parties.

Et, de ceste chose, avoms pleinement dit nostre volunte au dit mestre Bertram, a qi nous voloms que vous donez pleine foi; & volons que vous, & les avantditz, mons' Berard, Arnaud, & Bertram, entrecommunez de cestes choses, & d'autres, a plus covent que vous verrez que face a faire; &, de temps en temps, nous certifiez de noveles, ensemblement od voz avis, si que nous empnissoms touz jours estre garniz.

Et vous fesoms saver, que nous averoms bons regard as custages & travaux que vous mettez en nostre service, & ferroms issint devers vous, que vous vous tendriez apaiez par reson.

Et sur les articles touchantz l'estat de la duchee, & autres choses, touchantes la credence, a nostre preschein parlement, que serra a Norhampton, a treis semeyns de Pask preschein avenir, ordeineroms issint, al eide de Dieu, que ceo serra al honur de nous, & salvacion de noz.

Et quant a la fille de Biskay, qui est en vostre garde, avoms ordeinez ceo que fait a faire; & vous cheargeoms que vous la facez, si bien & si honurablement garder, que ceo soit a nostre honur & le soen.

Don' a Nicole, le xxviii. jour de Marcz.

Ad Bernardum de Labreto, super dictâ intentione.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III. Rot. Vascon. 2 Edw. III. m. 7. d. in Turr. Lond.

LE Roi, a nostre cher & foial monsieur Bernard de la Brette, salutz.

Nous avoms resceu askunes lettres par les meyns, nostre cher & foial mestre Berthrand de Codene, envoiez a nous par noz seneschal de Gascoigne, & conestable de Burdeaux, & celes lettres, & totes les choses, queux le dit Bertrand nous ad monstre, parmie credence, a li commise, avoms entenduz:

Et vous savoms tre bon gree de la bone voillance que vous avez devers nous, & vous prioms cherementes que vous le voillez continuer.

Et vous fesoms saver, &c. *prout supra, exceptâ clausulâ,* & sur les articles.

Don' ut supra.

Eodem modo mandatum est Arnaldo de Montpesat, mutatis mutandis.

Don' ut supra.

Ad dominum de Monte Pessatô.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Rot. Vascon. 2 Edw. III. m. 7. d. in Turr. Lond.

LE Roi, a nostre cher & foial & bien amez, Rauffre seignur de Montpesat, saluz.

Nous avoms bien entenduz la bone voillance & amur, que nostre foial & bien amez, Reymund Bernard seignur de Montpesat, vestre piere, qi DEUX assoille, avoit devers nostre trescher piere, qui DIEUX assoille, & avoms sous les grantz damages q'il & vous avez sustenuz, & sustenez de jour en autre, pur la perte & la destruction de vostre dit chastel, & autres vos biens, que vous covient a soeffrir pur l'amur de nous.

Si vous prioms que en cele volunte & amur voillez demurer devers nous, & nous averoms devers vous, od l'eide de DIEU, & de noz amis, tiel regard, a la restitucion de vostre dit chastel & autres pertes, que vostre dit piere & vous avez sustenuz pur nous que vous & voz amis, serrez apaiez par reson.

Don' a Nicole, le xxviii. jour Marcz.

De intentione Regis supradictâ; & de tractando.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Rot. Vascon. 2 Edw. III. m. 7. d. in Turr. Lond.

LE Roi, a monsieur Reymond Durant, salutz. Nous avoms bien entenduz les lettres, queles vous nous avez enveiez par Pieres, vestre vallet, portur de cestes, & les choses, contenues en yceles; & vous mercioms, molt cherement, de vostre bon conseil & avisement.

Et vous fesoms saver, que nostre entention est de recoverir les droitz & les heritages de nostre treschere mere, & les noz en totes les bones maneres qee nous saveroms & purroms.

Et pur ceo vous prioms, & chargeoms sur la foi, que vous nous devez, & l'amur que vous nous portez, que a plus enhaste, & en la plus secre manere, que vous unquez purrez, treitez & parlez od le sire de Grant Mont, & od touz les autres nobles & grant du realme de Navarre, d'eider & valer a nostre dite mere, & a nous pur recoverir noz ditz droitz & heretages, quant temps serra; enpromettant a eux, de par nous graces, douns, & autres bienfaitz, solonc ceo que vous verrez que soit a faire pur nostre honur & profit, & avancement d'eux; & ceo, que vous issint promettez, tendroms greable.

Et avoms priez, par noz autres lettres, a touz ceux, des queux vous nous avez enveez les nouns par vostre dit vallet, en la manere que vous nous avez avisez par voz lettres, & en la forme contenue en le transescript, clos dedeins cestes; & voloms que vous les facez liverer solonc ceo, que vous verrez lieu & temps.

Et avoms escrit, en especiale forme, a nostre conestable de Burdeaux, q'il vous face paier ce q'est arere de voz gages, & de restor de voz chivaux.

Et quant as grantz custages, travaux, & anguisses, queux vous avez soeffert en nostre service, dont nous vous mercioms molt cherement, averoms tieu regard, que vous vous tendrex appaiez par reson.

Et, endroit des autres choses, contenuz en voz dites lettres, a nostre preschein parlement, que serra a Norhampton, as trois semeins de Pasque, preschein avenir, feroms ensi ordeiner, od l'eide de DIEU, que ce serra a honur de nous, & salvacion des noz.

A ceo vous fesoms saver que, solonc voz avis, avoms escrit au Roi d'Espaigne sur le mariage la fille de Biskaye, & avoms auxint, per avisement de nostre conseil, escrit a la dame de Biskaye sur meisme la busoigne.

Dat' ut supra.

De intentione Regis, & amicis alloquendis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Rot. Vascon. 2 Edw. III. m. 7. d. in Turr. Lond.

LE Roi, a nostre chere & foial mestre Bertram de Codene, salutz.

Nous vous fesoms saver, que nostre entencion est de recoverir noz droitz, *&c. prout supra usque hæc verba, viz.*

Et, de ceste chose, avoms pleinement mande nostre volunte as noz chers & foials, senescal de Gascoigne, & conestable de Burdeux, mons' Berard de la Brette, & Arnaud de Mountpesat.

Et vous prioms que vous entrecommunes od eux de cestes choses, & autres a plus sovent que vous verrez qil soit affaire; & de temps en temps nous certificz des noveles, ensemblement od voz avys, si que ent puissoms touz jour estre garniz.

Et fesoms saver, que nous averoms si bon regard devers vous, que vous vous tendrez bien apaiez de reson.

Dat' ut supra.

Ad magnates Navarræ, de intentione Regis, & de auxilio præstando.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Rot. Vascon. 2 Edw. III. m. 7. d. in Turr. Lond.

LE Roi, a noble homme & nostre trescher amy, monsieur Arnard Guilliam, seignur de Eygremound, saluz.

Nous avoms entenduz la bone affection & amur, que vous avez devers nostre treschere dame & miere, & nous, & avez en devers ses ancestres.

Et vous prioms, si cherement come nous poons, que vous les voillez contineur devers nostre dite miere & nous en totes les choses, que nous touchent, & purront toucher en celes parties; & mettre tiel eide & conseil, que nous puissoms apparcevoir & sentir la bone voillance, que vous avez devers nostre dite miere & nous; & que nous vous en soioms tenuz a honurs; & gerdoms & avoms, sur ceo, mande plus pleinement nostre entencion a nostre cher & foial monsieur Reymond Durant.

Don' a Nicole, le xxviii. jour de Marz.

En mesme la manere est mande as graynours, barons, evesques, abbatz, priors, & communaltes du Roialme de Navarra, c'est assavoir;

Al evesque de Pampalona.
Au prior de Roussasuals.
Al abbet Dyrach.
Al abbet de Seint Saubador.
A Johan Corbaran.
A Arnald Guillam seignur de Giamont.
A Johan Martinidz de Moderano.
A Chenent de Ynar.
A Arounroperidz de Roindz.
A Peyrosanchidz de Montagut.
As don Perosanchidz de Mirafoyntas.
As bones gentz & universite de la cite de Pampalona.
As bones gentz & universite de Tudela.
As bones gentz & universite del Escela.
As bones gentz de Senguossa.
Au prior de Navarra del ordre de seint Johan de Jerusalem.
A touz les chivalers & gentils hommes del regne de Navarra.
A touz les infansses del regne de Navare.

Les nouns de Tolsa & de Languadoc, as queux est mande en meme la manere; c'est assavoir;

Au conte de Foyhs.
Au conte de Cumeneye.
Au conte d'Estarac.
Au Meneschale de Mirapoyhs.
Au seigneur Gui de Cumenge.
Au P. Roiger de Cumenge.
Au seignur de Marbona.
Au seignur Danla Riba.
A viscont de Monbisu.
A viscont de Brunequel.
A viscont de Hautret.
Au seignur de la Ylha.
Au seignur de Campendut.
Au seignur de Lunnac.
Au seignur de Fontanilhas.
Au seignur d'Aspa.
Au seignur de Lantar.
Au seignur Reymon Bernard Durfort, apelat Desma.
Au seignur de Montessquin.
Au viscont de Caramanh.
Au seignur de Montaut.
Au seignur de Seint Lep.
Au seignur de Noyer.
Au seignur Dandofila.
Au seignur de Vila Nova la Comptal.
Au seignur de Saveytat en Roseigne.
Au seignur Darpaio.
Au seignur de la Romegniera.
Au seignur de Lener.

Les nouns de granours villes & citees de Languadoc;

Tolosa.	*La Vaur.*	*Lauserta.*
Carcassona.	*Redes.*	*Mon de Doma.*
Narbonna.	*Caors.*	*Peyragners.*
Bezers.	*Montalba.*	*Viageyart.*
Muapeys.	*Moyshac.*	*Pons.*
Ponnas.	*Castet Sarazi.*	*Amelhau.*
Alby.		

Ad Papam, de credentia.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Super quibusdam magnis negotiis, nos intimè tangentibus, quæ multùm insident nobis cordi, dilectis clericis nostris, magistro Willielmo de Weston, canonico Lych', & magistro benedicto de Paxton, canonico Exon', intentionis nostræ propositum fecimus aperiri vestræ beatitudini, per ipsos, seu eorum alterum, seriosiùs, si libeat, exponend';

Totis affectibus supplicantes quatinus ipsorum Willielmi & Benedicti, & alterius eorum, oraculis in præmissis fidem præbere dignemini, nobisque, per ipsos, vel eorum alterum, vestræ sanctitatis beneplacita & directionis consilia demandare.

Conservet, &c.

Dat' apud Barlynges, xxviii. die Martii.

Ad cardinales, ut supra.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino G. DEI gratiâ, tituli sanctorum Marcellini & Petri presbitero cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem & sinceræ dilections affectum.

Quædam negotia, nos intimè contingentia, quæ multùm insident nobis cordi, dilectis clericis nostris magistro Willielmo de Weston, canonico Lich', & magistro Benedicto de Paxton, canonico Exon', commisimus, dilectioni vestræ per ipsos, seu eorum alterum, seriosiùs exponenda:

Paternitatem vestram affectuosè deprecantes, quatinùs præfatis Willielmo & Benedicto, vel eorum alteri, in hiis, quæ vobis dicent, seu dicet, ex parte nostrâ, fidem præbere velitis indubiam, & ea nobis rescribere, quæ expedientia vestro consilio videbuntur super negotiis antedictis.

Dat ut supra.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Domino G. tituli sancti Ciriaci in Termis, presbitero cardinali.
Domino G. Sanctæ Luciæ in Silice, diacono cardinali.
Domino G. episcopo Sabinen' sanctæ Romanæ, ecclesiæ cardinali.
Domino R. de Farges Sanctæ Mariæ Novæ, diacono cardinali.
Domino P. episcopo Portuen' sanctæ Romanæ, ecclesiæ cardinali.
Domino G. episcopo Albanen' sanctæ Romanæ, ecclesiæ cardinali.
Domino L. Sanctæ Mariæ in Viâ Latâ, diacono cardinali.
Domino P. Sancti Angeli, diacono cardinali.
Domino P. Dei gratiâ, episcopo Penestr' sanctæ Romanæ, ecclesiæ card' vicecancellario.
Domino A. Sancti Eustachii, diacono cardinali.
Domino A. Sanctæ Mariæ in Porticu, diacono cardinali.
Domino P. tituli sanctæ Susannæ, presbitero cardinali.
Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, diacono cardinali.
Domino N. Sancti Adriani, diacono cardinali.
Domino J. Sancti Theodori, diacono cardinali.
Domino Arnaldo de Doza, domini Summi Pontificis germano.
Domino Petro de Via, domini Summi Pontificis nepoti.
Domino Petro de Doza, domini Summi Pontificis nepoti.

Pro Wenthliana filiâ Lewelini, nuper principis Walliæ, de pensione sua solvendâ.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Claus. 2 Edw. III. m. 31. in Turr. Lond.

REX, vicecom' Lincoln', salutem. Cum de gratiâ nostrâ speciali, concesserimus dilectæ nobis in CHRISTO, Wenthlianæ, filiæ Lewelini nuper principis Wall' commoniali de Sempyngham, viginti libras per annum, percipiendas de exitibus comitatûs tui, per manus vicecomitis ejusdem, qui pro tempore fuerit, ad terminos Paschæ & Sancti Michaelis, per equales porciones, in auxilium sustentacionis ejusdem Wenthlianæ, ad totam vitam suam, prout in litteris nostris patentibus indè confectis, plenius continetur;

Tibi precipimus quod eidem Wenthlianæ decem libras de termino Pasche proximò preterito, de exitibus ballivæ tuæ solvi facias; & nos tibi indè in compoto tuo ad scaccarium, debitam allocacionem habere faciemus.

T. R. apud Sempyngham, quarto die Aprilis.

De excusatione, super reformatione pacis inter Regem & homines de Flandria, acceptatâ.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Claus. 2 Edw. III. m. 32. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi burgimagistris, scabinis, consulibus, & communitati villæ de Brugges, salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Litteras vestras, quas nobis per dilectum nobis, Nicholaum de Leek, comburgensem vestrum, nuper destinâstis, benignè recepimus, & causas, quas in eisdem prætendistis, quominus certos nuncios, cum sufficienti potestate, ad tractandum de reformatione concordiæ inter nostros subditos & homines de Flandriâ, super dampnis & injuriis, hinc indè datis, ad diem præfixum, ad nos transmittere potuistis, audivimus, & pleno concepimus intellectu; vosque super hoc habuimus, & habemus propensiùs excusatos.

Et quia desiderabiliter affectamus inter nos & dictos subditos nostros, ac vos præcipuè, & cæteros de Flandriâ, perpetuæ pacis & mutuæ dilectionis fœdera stabiliri, & cujuslibet dissensionis materiam amputari, dilectioni vestræ duximus intimandum, quòd voluntatis nostræ existit, ut in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuro, apud London', seu alibi quo contigerit nos tunc esse, tractatus hujusmodi habeatur pro plenâ, DEO, auctore, concordiâ, reformandâ.

Placeat igitur vobis certos nuncios vestros, cum sufficienti potestate, ad nos, ad dictum diem, transmittere, ad tractandum nobiscum, seu fidelibus nostris, quos ad hoc deputaverimus, super negotio supradicto.

Nos enim prompti erimus, quatenùs ad nos attinet, ea pro nobis & dictis subditis nostris facere, quæ ad pacem & amicitiam in præmissis poterunt pertinere.

Nec omittatis mittere ad nos, ut præmissum est, ad dictum diem, nè forsan credatur vos dictam concordiam & communionem mutuam nullatenus affectare, & exindè majoris dissidii materia oriatur.

Data apud Sempryngham, vi. die Aprilis.

Pro menestrallo Reginæ.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Claus. 2 Edw. III. m. 30. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis in sibi CHRISTO, abbati & conventui de Ramesey, salutem.

Volentes dilecto nobis Janetto le Sautreour, menestrallo Isabellæ Reginæ Angl' matris nostræ carissimæ, pretextu boni obsequii ipsius Janetti, præfatæ matri nostræ hactenus impensi, de sustentacione statui suo competenti providere, ipsum ad vos duximus transmittendum; rogantes quatinus ipsum Janettum in domum vestam predictam admittatis, & ei talem sustentacionem in omnibus de dictâ domo vestrâ, quoad vixerit, percipiend', qualem Herewardus de Forges defunctus nuper, ad rogatum domini E. nuper Regis Angl' patris nostri, habuit dum vixit in eâdem, ministrari; & ei litteras vestras patentes de eadem sustentacione, communi sigillo vestro signatas, fieri faciatis, nostri rogaminis interventu; pro quo vobis in agendis domûs vestræ muneri volumus specialius temporibus oportunis: & quid indè ad nostri rogatum duxeritis faciendum, nos indè sub sigillo vestro per latorem presentium certificetis.

T. R. apud Staunford', xii. die Aprilis.

Per breve de privato sigillo.

Ad Papam, super negotio ecclesiæ Cantuariensis, pro expeditione habendâ.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, &c. devota pedum oscula beatorum. Etsi, pater sanctissime, ex fervore desiderii, quo intentione purissimâ cingebamur, ut Cantuar' ecclesiæ viduatæ, quæ, sicut inter cæteras ecclesias regni nostri dignitate præminet, ita regimine indiget puriore, talis præponeretur, modernis temporibus, in antistitem & pastorem, qui, præventus donis gratiæ spiritualis, & præpollens virtutibus, gregem Domini cum nosset in viam salutis dirigere, & nobis, qui in ætate tenerâ importabilis gravedini oneris humeros supposuimus imbecilles, consiliis posset assistere, & fulcire suffragiis in adversis, preces vestræ clementiæ effuderimus vicibus iteratis, quatenùs, discretum virum, magistrum Simonem de Mepham, canonicum Cicestrensem, in archiepiscopum loci prædicti concorditer electum, cui de vitæ munditiâ, literarum scientiâ, & aliarum virtutum titulis, laudabile testimonium præbebatur, recommendatum habere; & electionem, de ipso taliter celebratam, jubere dignaremini, cum favoris & gratiæ plenitudine expediri:

Quia tamen jam nobis à nonnullis est certitudinaliter intimatum, quòd de confirmatione electionis præmissæ, propter defectus aliquos, in ipsius examinatione repertos, verisimiliter desperatur, & quòd de provisione ejusdem ecclesiæ vestra paternitas ordinare proponit istâ vice;

Nos, advertentes quòd multa nobis & regno nostro evenire possent incommoda, si prædictæ ecclesiæ regimen personæ committeretur incognitæ, & quæ, ante hæc tempora, ex hoc evenisse noscuntur discrimina recolentes, beatitudini vestræ votivis affectibus supplicamus quatinùs, si electionem præmissam infirmari contigerit, justitiâ exigente, & vestra velit & debeat circumspecta providentia de ipsius provisione disponere istâ vice, tunc, venerabilem patrem Henricum Lincoln' episcopum (quem virum novimus* in consiliis providum, vitæ honestate decorum, nobisque & domui nostræ regiæ sincerâ caritate conjunctum, & in agendis quibuslibet circumspectum) transferre dignemini ad dictam Cantuar' ecclesiam, ipsumque ibidem in archiepiscopum præficere & pastorem.

Speramus etenim quòd, si in hoc vestra benignitas annuendum duxerit votis nostris, salubriter dictæ Cantuar' providebitur ecclesiæ, & nobis, & toti regno nostro, proficiet in futurum.

Conservet vos Altissimus, &c.

Dat' apud Undele, xx. die Aprilis.

Ad cardinales, super negotio antedicto.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, domino P. DEI gratiâ, episcopo Portuen', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Quo in vestræ dilectionis & amicitiæ puritate pleniore recumbit fiduciâ consideratio mentis nostræ, eò confidentiùs nostra vobis aperimus desideria, & vestri præsidii suffragia solertiùs imploramus.

Nuper siquidem pro discreto viro, magistro Simone de Mepham, canonico Cicestrensi, in archiepiscopum Cantuar' ecclesiæ concorditer electo, *&c. prout supra ad Papam, mutatis competenter mutandis, usque hæc verba; viz.*

Sperantes igitur quòd, pro nostro complendo desiderio in hâc parte, & pro communi utilitate, regni nostri, consilium & auxilium velitis apponere quæ potestis, sinceritatem vestram rogamus, & requirimus affectione, quâ possumus cariore, quatinùs, si electionem prædictam, ut præmittitur, contigerit infirmari, tunc dictum dominum Summum Pontificem, ut votis nostris annuat in præmissis, inducere velitis modis & viis quibus decere & expedire videritis; ita, si placet, quòd, vestro mediante præsidio, prædictæ preces nostræ effectum sortiri valeant, quem desiderabiliter affectamus.

Dat' ut supra.

Consimiles literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino B. episcopo Tusculanen' sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.
Domino P. tituli sanctæ Susannæ, presbitero cardinali.
Domino J. Sancti Georgii ad Velum Aureum, diacono cardinali.
Domino N. Sancti Adriani, diacono cardinali.
Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, diacono cardinali.
Domino G. tituli sanctorum Marcellini & Petri, presbitero cardinali.
Domino G. episcopo Albanen' sanctæ Romanæ ecclesiæ, cardinali.
Domino P. episcopo Penestrino sanctæ Romanæ ecclesiæ, cardinali vicecancellario.
Domino G. Sabinen' episcopo, sanctæ Romanæ ecclesiæ, cardinali.

De conductu pro archiepiscopo Eborum.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Claus. 2 Edw. III. m. 28. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Norht', salutem. Cum venerabilis pater, W. Eborum archiepiscopus Angl' primas, de mandato nostro sit venturus usque Norhampton', ad instans parliamentum nostrum, ibidem per nos, prelatos, magnates, & ceteros proceres regni nostri, tenendum; nos, volentes ipsius archiepiscopi immunitati & quieti providere, tibi precipimus, quod dicto archiepiscopo, cum ad ballivam tuam accesserit, occurras, & ipsum per ballivam tuam salvò & securè conducas; non permittens sibi super bajulatione crucis suæ, aut alicui de familiâ suâ, dum ibidem fuerint, injuriam, dampnum, impedimentum fieri seu gravamen: & hoc nullatenus omittatis.

T. R. apud Norhampton', xxv. die Aprilis.

Ad vicecomites Angliæ, de torneamentis, & aliis factis armorum, prohibitis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Claus. 2 Edw. III. m. 28. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Norht', salutem. Cum nos, pro magnis negociis, nos & statum regni nostri specialiter tangentibus, magnates & proceres regni nostri ad instans parliamentum nostrum fecerimus congregari, & ipsi sint in tractando unà nobiscum super negociis antedictis; & nobis datum sit intelligi quod quidam torneamenta, burdecias, & alia facta armorum in diversis locis infra ballivam tuam, & alibi infra regnum nostrum, proclamari fecerunt; quo pretextu, nonnulli magnates in parliamento predicto existentes, relictis negociis nostris, ad torneamenta & burdecias illas divertere se proponunt:

Nos, advertentes expedicionem dictorum negociorum pro hoc posse de facili impediri, tibi precipimus firmiter injungentes, quod statim visis presentibus, tam in villâ nostrâ Norht' quam alibi infra ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi videris expedire, facias publice proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi, ne quis sub gravi forisfacturâ nostrâ, proclamaciones de hujusmodi torneamentis seu burdeiciis facere, nec torneare, burdeare, aventuras quærere, seu aliquod aliud factum armorum exercere presumat, sine licenciâ nostrâ speciali: & si quos inveneris post proclamacionem hujusmodi talia facere presumentes; tunc eos, cujuscumque statûs seu condicionis fuerint, unà cum equis, armis, & hernesiis suis capias, & in prisonâ nostrâ salvò custodiri facias, quousque aliud indè à nobis habueris in mandatis: & de nominibus illorum quos sic arestaveris, nobis indè constare facias indilatè.

T. R. apud Norhampton', xxx. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est vic' Surr' quod ipse statim visis presentibus, in propria persona sua accedat ad villam de Guldeford & in eadem villa & alibi in balliva sua, &c.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam, quod ipsi in ballivis suis, &c. T. ut suprà.

De processibus contra Scotos revocandis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Quantis afflixerit direptionum incommodis dira guerrarum commotio, à longis retrò temporibus, populos Angliæ & Scotiæ nationum, & quæ exindè strages hominum, vastitates, exilia, dampnaque innumera, hactenus fuerint subsecuta, novit, ut credimus, vestra paterna circumspectio, nec poterunt sine amaritudine recenseri.

Verumptamen, pater desideratissime, cùm jam, Æterni Regis providente clementiâ, in cujus manu corda sunt Regum, & ea, cùm voluerit, inclinat ad pacem, inter nos & nostros subditos ex parte unâ, & magnificum principem, Robertum Regem Scotorum, & suos subditos, ex alterâ, super guerris & discordiis hinc indè motis, pacis & amicitiæ fœdera, & confœderationis specialis vincula, stabilita sint & firmata; nostrisque proindè votis insideat ipsius Regis & suorum honori prospicere, & incommoda, mutuæ dilectionis intuitu, propulsare;

Beatitudini vestræ supplicamus affectione, quâ possumus cariore, quatenus

processus, si qui in curiâ vestræ sanctitatis, seu alibi, auctoritate apostolicâ, contra dictum Regem Scotiæ, seu ejus regnum aut subditos, clericos, vel laicos, facti fuerint, jubere dignemini effectualiter revocari, ac nunciis ipsius Regis, ad vestræ sanctitatis præsentiam ob hanc causam destinandis, super hoc apostolicæ gratiæ plenitudinem benignitate solitâ impertiri; ita, si placet, quod initæ pacis stabilitas exindè firmari valeat, & ruptæ amicitiæ fœdera, taliter reformata, solidiùs observari.

Conservet vos Altissimus, &c.

Dat' apud Norhampton, tertio die Maii.

VENERABILI in Christo patri, domino B. Dei gratiâ, tituli sancti Clementis, presbitero cardinali, amico, &c. Edwardus, &c. salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm dira guerrarum discrimina, à longis retrò temporibus, populos miserabiliter afflixerunt Angliæ & Scotiæ nationum, *&c. prout supra, usque hæc verba, viz.*

Pacis & amicitiæ fœdera, cum specialis confœderationis alligantiâ, stabilita sint & firmatâ:

Nos, desiderantes, piâ consideratione, ipsius Regis & suorum honori & saluti provideri, paternitatem vestram rogamus & requirimus ex affectu, quatinus, ut processus, si quos contra ipsum Regem Scotiæ, seu ejus regnum, aut subditos suos, clericos vel laicos, auctoritate apostolicâ, facti fuerunt, debitè & effectualiter revocentur, velitis, amore nostri, opem & consilium apponere oportuna; ita quod exindè pacis & amicitiæ stabilitas, inter nos & ipsum Regem, solidiùs perseveret

Dat' ut supra.

Consimiles literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino G. tituli sancti Ciriaci in Termis, presbitero cardinali.

Domino G. Sanctæ Luciæ in Silice, diacono cardinali.

Domino G. episcopo Sabinensi, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.

Domino R. de Farges, Sanctæ Mariæ Novæ diacono cardinali.

Domino P. episcopo Portuensi, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.

Domino G. Albanensi, sanctæ Romanæ ecclesiæ cordinali.

Domino L. Sanctæ Mariæ in Viâ Latâ diacono cardinali.

Domino P. Sancti Angeli diacono cardinali.

Domino G. tituli sanctorum Marcellini & Petri, presbitero cardinali.

Domino P. Dei gratiâ, episcopo Penestrin', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali, vicecancellario.

Domino A. Sancti Eustachii, diacono cardinali.

Domino A. Sanctæ Mariæ in Porticu, diacono cardinali.

Domino P. tituli sanctæ Susannæ, presbitero cardinali.

Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro diacono cardinali.

Domino N. Sancti Adriani diacono cardinali.

Domino J. Sancti Theodori diacono cardinali.

Confirmatio per Regem Angliæ, conventionum apud Edenburgh' factarum, super finali pace & maritagio.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Ex Orig. in Publ. Archiv. Scotiæ.

EDWARD, par la grace de Dieu, Roi Dengleterre, seigneur Dirlaunde, & ducs Daquitayne, a touz ceux qi cestes lettres verront ou orront, salutz.

Sachez nous auer veu & regarde les lettres patentes endentees, faites entre le tresexcellent prince Robert Roi Descocé, dune part, & noz messages & procurers sutzescritz, dautre part, en la fourme qe sensuit:

CONEUE chose soit a touz ceux queux cestes lettres verront, qe le dis & septisme jour de Martz, lan de grace mill trois centz vint & septisme, selonc le cours de lesglise Dengleterre, entre le tresexcellent prince Robert, par la grace de Dieu, Roi Descoce dune part, & les honorables pieres en Dieu, Henri, par la soeffrance de Dieu evesqe de Nicole, William, par meisme la soeffrance evesqe de Norwytz, Henri de Percy, William la Zousche de Assheby, & Geffrei Lescrope, messages & procurers par especiale commission de tresexcellent prince Edward, par la grace de Dieu, Roi Dengleterre, seigneur Dirlaunde, & ducs Daquitaine, a treter sus pees finale, & a la dite pees affermer & asseurer entre le dit Roi Dengleterre, & lavandit Roi Descoce, sur guerres mues entre les roialmes Dengleterre & Descoce dautre part, trettez & acordeez furent les choses souzescriptes, en la forme souzescripte, cestasaver:

Primerement, qe bone pees, finale & perpetuele soit entre les ditz Rois, lour heirs & successours, & lour roialmes, & terres & entre lour souzmis & poeples dune part & dautre, selonc la forme qe sensuit:

Et a la seurance & affermance de cele pees, est trette & acorde, qe entre David fitz eisne & heir le dit Roi Descoce, & Johane soer del avantdit Roi Dengleterre, qe uncore sont de si tendre age, qils ne pount contracter de matrimonie faire, mariage se face a plustost qe duement se porra faire.

Et a la seurance du dit mariage, est fait serment en les almes des ditz Rois par les persones desouz nomees, & des prelatz & autres grauntz du roialme Descoce.

Et qe lavantdit Roi Descoce doit doner & assigner a la dite Johane, en leus covenables deinz son roialme Descoce, deux mille livereez de terre & de rente par an par resnable extente, a avoir ove fez des chivalers, avoesons des eglises, et totes autres franchises appurtenantes a cele terre, a terme de la vie la dite Johane; sauve au dit Roi Descoce, ses heirs & ses successours, avoesons des abbeyes, priories, & hospitals, & les droitz de sa corone. Issint qe si le dit David apres le dit matrimonie fait, devie vivante la dite Johane, qe mesme les deux mille livereez de terre, ove les dites apurtenantes, demoergent a la dite Johane a terme de sa vie en noun de dowere, si qe ele ne puisse demander autre dowere. Et qe tiel doun & assignement lavantdit Roi Descoce durra ses lettres patentes generales; et avant la feste del Ascension prochein avenir, ferra issint extendre cele terre en presence de ceux queux le dit Roi Dengleterre voudra pour sa dite soer a ceo deputer. Et apres cele extente faite, le dit Roi Descoce ferra faire ses chartres avant la dite feste des parceles extendues & nomeez en due forme, pour terme de la vie la dite Johane; et liverer meismes les chartres, & la seisine des dites terres a les ditz deputez par le dit Roi Dengleterre.

Et si par cas Dieu feit sa volente de la dite Johane avant qe le dit mariage feust afferme ou accompli, qe adonqes le dit Roi Dengleterre, ses heirs ou ses successours, eient le mariage le dit David pour autre plus prochein & covenable de lour saunk; et qe cele a qi il serra issint mariez, eit les dites deux mille livereez de terre a terme de sa vie en noun de dowere, en la forme susdite.

Et si par cas Dieu feit sa volente du dit David avant le dit mariage afferme ou accompli, qe adonqes le dit Roi Dengleterre, ses heirs ou ses successours, eient le mariage de le heir masle prochein del avantdit Roi Descoce, pour la dite Johane, si la lei de seinte esglise le soefre, ou qe le Pape le pourra & voudra faire par dispensacion. Et en ceo cas, les ditz Rois, lour heirs & successours, joyntement travaillerent pour cele dispensacion pourchacer. Et si ceo ne se pourra faire en la persone la dite Johane par ascune cause, qe adonqes ceo mariage soit fait oue autre du saunk du dit Roi Dengleterre plus prochein & covenable.

Item, Il est tretee & acordee qe la dite Johane vendra en Escoce a Berewyk sur Twede, le quinzisme jour de Juyl prochein avenir, & illoeqes serra baille au dit Roi Descoce, ou a cely ou ceux qe i vendront de par ly.

Item, Il est tretee & acordée, qe en cas qe Dieu feit sa volente du dit David avant le matrimonie afferme ou accompli, qe la dite Johane sanz desturbance & empeschement, puisse demorer & retourner au dit Roi Dengleterre son frere, selonc ceo qil plerra au dit Roi son frere & a lui; si ensi naveigne qe ele soit enceinte, en quel cas ele ne passera hors du roialme, sanz conge du Roi & du barnage.

Item, Il est tretee & acordee qe les ditz Rois, lour heirs & successours, serront bons amiz & loiaux allietz, & qe le uns aideront a les autres covenablement come bonz allietz; sauve depar le dit Roi Descoce lalliance faite entre ly & le Roi de France. Mes sil aveigne qe le dit Roi Descoce, ses heirs ou ses successours, par cause de la dite alliance, ou par ascune autre quecumque cause, face guerre au dit Roi Dengleterre, ses heirs ou ses successours, qe le dit Roi Dengleterre, ses heirs & ses successours, peussent guerroier lavantdit Roi Descoce, ses heirs & ses successours, nientcontrestant la pees qe ore se fait entre eux, ne chose qe i soit contenue.

Item, Il est tretee & acordee qe si nul leve de guerre en Irlaunde contre le dit Roi Dengleterre, ses heirs ou ses successours, qe lavantdit Roi Descoce, ses heirs & ses successours, ne en aideront a les enemiz le dit Roi Dengleterre. Auxint est il tretee & acordee qe si nul leve de guerre contre lavantdit Roi Descoce, ses heirs ou ses successours, en Lisle de Manne, ou es autres illes Descoce; qe le dit Roi Dengleterre, ses heirs & ses successours, nen aideront a les ditz enemiz.

Item, Il est tretee & acordee qe touz escriptz, obligacions, instrumentz, & autres munimentz tochantz la subjection des gentz ou de la terre Descoce, au Roi Dengleterre, les queux sont adnullez & defaitz par les lettres le dit Roi Dengleterre, & touz autres instrumentz & privilegies tochantz la fraunchise Descoce, qe porront estre trovez en bone foi devers le dit Roi Dengleterre; soient rendutz & restitutz al avantdit Roi Descoce, a plus tost qils porront bonement, selonc ceo qils serront trovez; issint qe de cele livree soit fait endenture de chescun escript, obligacion, instrument, & muniment, qe livree serra.

Auxint est il tretee & acordee, qe en cas qe la dite lettre du dit Roi Dengleterre, par la quele les ditz escriptz, obligacions, instruments, & munimentz, sont defaitz & adnullez deust estre nulle & restitute au dit Roi Dengleterre, qe adonqes touz escriptz, obligacions, instrumentz, & munimentz, ensi liverez au dit Descoce par endenture, soient restitutz & rebaillez au dit Roi Dengleterre, ses heirs ou ses successours, sanz contredit du dit Roi Descoce, ses heirs ou ses successours.

Item, Il est tretee & acordee qe le dit Roi Dengleterre eidera en bone foi qe les proces, si nuls sunt faitz en la court de Rome & aillours, par auctorite nostre seint piere la Pape, contre le dit Roi Descoce, son roialme & ses souzmis, clercs ou lais, soient repellez oveqe lour effect. Et a ceo faire & accomplir, il envoiera ses lettres especiales de priere au Pape & as cardinals.

Item, Tretee est & acordee qe coment qe le dit Roi Descoce, prelatz, & autres grauntz de son roialme, soient obligez au dit Roi Dengleterre en vint mille liverees desterlinges, a paier en trois anz a trois termes a Twedmouth; & de ceo paiement issint faire se soient submis a la jurisdiction de la chaumbre le Pape, sicome en les lettres patentes du dit Roi Descoce, & des autres prelatz & grauntz de son roialme, & instrument public de ceo fait, est pleinement contenu; nientmeins les ditz messages & procurers du dit Roi Dengleterre, en noun de ly voillent & grauntent pour certeins resons, qe nulle execucion, condempnacion, ne denunciacion, se face par nul juge de la

chaumbre le Pape, contre le dit Roi Descoce, ne les autres obligez devant la fin de deux mois apres chescun des ditz trois termes.

Item, Il est tretee & acordee qe les leis des marches entre les ditz roialmes soient bien gardez, & qe red droit & justice soit fait de trespas qe ensourderont dune part & dautre. Et si par cas defaute soit trouee en les leis de la marche, ou debat sourde qe ne poet estre termine par les ministres les Rois, soient reportez as ditz Rois, & par eux & lour conseaus ou ceux qilz voudront deputer dune part & dautre, soient redressez & amendez.

Item, Les ditz messages & procurers ount premis & empris en bone foi en noun du dit Roi Dengleterre, qil totes les choses susescriptes & souzescriptes par ses lettres patentes seallees de son seal, pour ly, ses heirs, successours, & souzmis, satefiera, apprcareyera, & confermera, & les dites lettres en Escoce envoiera; & de deinz l'Ascension prochein avenir, au meir de Berewyk les ferra liverer.

Et est lentencion du dit Roi Descoce, & des avantditz messages & procurers le dit Roi Dengleterre, qe par les tretitz qe ore se fount nule manere de prejudice soit faite au droit de seinte esglise en lun roialme ne en lautre.

Et sur la seurance du dit mariage ad monseur Hughe counte de Ros, en la presence du dit Roi Descoce, & par especial comandement de ly, & en sa alme; & a garder, tenir, & acomplir en bone foi saunz venir al encontre, totes les choses susdites & chescun de iceles, si ad monseur Robert de Lawedre, justice de Loeneys, en la presence mesme cely Roi Descoce, & par especial comandement de ly, & en sa alme, faitz sermentz as seintes evangeles. Et sur la seurance du dit mariage, & a garder, tenir & accomplir en bone foi saunz venir al encontre totes les choses susdites & chescun de iceles, si ad le dit monseur Henri de Percy en noun du dit Roi Dengleterre, & par especial poer de ly & en sa alme, fait serment as seintes evangeles,

Et nous Robert, par la grace de Dieu, Roi Descoce, totes les choses susescriptes a nous monstreez, & chescun de iceles, agreoms, ratefioms, & approvoms, pour nous & pour noz heirs & noz successours, & pour noz souzmis, sanz venir jammes al encontre.

En tesmoignance des queux choses, a lune partie de ceste endenture demorante vers les ditz messages & procurers, avoms fait mettre nostre seal; & nous avantditz messages & procurers a lautre partie de mesme endenture demorante vers le dit Roi Descoce, avoms mis noz seals.

Don' a Edinburgh, le dis & septisme jour de Martz, lan de Grace mille trois centz vint & septisme susdit.

Nous totes les choses susescriptes & chescun de iceles agreoms, ratefioms, & approvoms, por nous & por noz heirs & noz successours, & pour noz souzmis, sanz venir jammes a lencontre.

Don' a Norhampton, le quarte jour de Maii, lan de nostre regne secunde.

Per ipsum Regem, & totum consilium.

Tractatus inter Regem Scottorum de consensu parliamenti, & procuratores Regis Angliæ; in quo quidem tractatu Rex Scotiæ fatetur se obligatum esse Regi Angliæ in centum millibus libr' sterling', sub conditionibus.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Ex Antiq. Registro (vocat' The Black Book) in Publ. Archiv. Scotiæ.

EDWARDUS, Dei gratiâ, Rex Anglie, dominus Hibernie, & dux Aquitanie, omnibus ad quos presentes littere pervenerint, salutem.

Noveritis nos inspexisse litteras patentes indentatas, factas inter magnificum principem Robertum Regem Scottorum ex parte unâ, & nuncios & procuratores nostros subscriptos ex alterâ, sub hâc formâ:

UNIVERSIS pateat per presentes, quod anno Domini ab Incarnacione ejusdem, secundum cursum ecclesie Anglicane, M°CCC^mo^ vicesimo septimo, inter excellentissimum principem dominum Robertum, Dei gratiâ, Regem Scottorum illustrem ex parte unâ: & venerabiles patres, Henricum, permissione divinâ, Lincolnien' Willielmum, ejusdem permissione, Norvicen' episcopos, ac nobiles viros, Henricum de Percy, Willielmum la Zouche de Asseby, & Galfridum le Scrop, procuratores & nuncios excellentissimi principis & domini, domini Edwardi, Dei gratiâ, Regis Anglie illustris, ad tractandum cum dicto domino Rege Scocie, vel ab ipso deputandis, super finali pace, de guerris hinc indè inter eos motis, reformandâ, & ad pacem per ipsos tractatam & concordatam valland' & firmand', modis & viis quibus viderint expedire, specialiter destinatos ex alterâ, in formâ subscriptâ convenit, videlicet:

Quod predictus dominus Rex Scocie, de consensu prelatorum, comitum, baronum, & aliorum procerum, ac communitatum regni Scocie in parlamento suo, pro dampnis, vexationibus, & laboribus predictorum regnorum Anglie & Scocie vitandis, fatetur se obligatum esse, & se soluturum promittit prefato domino Regi Anglie, in centum millibus librarum sterlingorum, solvendis eidem domino Regi Anglie, heredibus vel successoribus suis, apud Twedemouth, in festo Sancti Michaelis, anno Domini M°CCC° tricesimo octavo, sine ulteriori dilacione: & ad eandem pecuniam dictis die & loco solvendam obligat se dictus dominus Rex Scocie, heredes & successores suos.

Et de consensu prelatorum, comitum, baronum, & aliorum procerum ac communitatum predictorum, vult & concedit, pro se, heredibus & successoribus suis, quod si heredes vel successores sui in solucione dicte pecunie sic faciendâ defecerint, quod tunc littere patentes dicti domini Regis Anglie, quarum quidem litterarum tenor talis est:

" Universis presentes litteras inspecturis, Edwardus, Dei graciâ, Rex Anglie, dominus Hybernie, & dux Acquitanie, salutem in Domino sempiternam.

Cum nos nonnullique predecessores nostri, Reges Anglie, jura regiminis, dominii seu superioritatis regni Scocie conati fuerimus obtinere, ob hocque motarum dira guerrarum discrimina Anglie & Scocie regna diucius afflixissent, nos attendentes cedes, occisiones, scelera, ecclesiarum destructiones & mala innumerabilia que hujusmodi occasione guerrarum regnicolis utriusque regni multipliciter contingebant, bonaque quibus regnum utrumque mutuis compendiis habundaret, perpetue pacis stabilitate connexum, ac per hoc contra conatus noxios rebellare vel impugnare volencium interius vel exterius majori firmitate securum:

Volumus & concedimus per presentes pro nobis, heredibus & successoribus nostris quibuscunque, de communi consilio, consensu & assensu prelatorum & procerum, comitum & baronum ac communitatum regni nostri in parlamento nostro, quod regnum Scocie per suas rectas marchias, prout temporibus, bone memorie, Alexandri Regis Scocie ultimò defuncti, fuerunt habite & servate, magnifico principi domino Roberto, Dei graciâ, Regi Scottorum illustri, confederato ac amico nostro carissimo, suisque heredibus & successoribus, divisum in omnibus à regno Anglie, integrum, liberum & quietum remaneat in perpetuum, absque qualicunque subjectione, servitute, clameo, vel demandâ.

Et si quod jus nos vel antecessores nostri in regno Scocie, retroactis temporibus, petierimus vel petierint quoquo modo, prefato Regi Scocie, heredibus & successoribus suis, renunciamus & dimittimus per presentes.

Omnes autem obligaciones, convenciones & pacta, inita vel inita qualitercunque cum nostris predecessoribus quibuscunque, quibuscunque temporibus, super subjectione regni Scocie vel incolarum ejusdem per quoscunque Reges vel incolas, clericos vel laicos, ipsius regni Scocie, pro nobis, heredibus & successoribus nostris remittimus penitus & omninò. Et si que littere, carte vel munimenta vel instrumenta, reperiantur de cetero ubicunque super hujusmodi obligacionibus, convencionibus & pactis, confecte vel confecta, pro cassis, irritis, inanibus & vacuis habeantur, nulliusque valoris esse volumus vel momenti.

Et ad premissa omnia & singula plenè, pacificè &, fideliter perpetuis temporibus observanda, dilectis & fidelibus nostris Henrico de Percy consanguineo nostro, & Willielmo la Souche de Assheby, et eorum alteri, ad sacramentum in animam nostram indè prestandum, per alias litteras nostras patentes, plenam dedimus potestatem ac mandatum speciale.

In cujus rei testimonium has litteras nostras fieri fecimus patentes.

Datum Eborac', primo die Marcii, anno regni nostri secundo."

Et omnia & singula in eisdem litteris contenta, eo ipso irrita sint & inania, ac nullius penitus momenti, & quod pro nullis in quibuscumque curiis seu locis aliis habeantur. Et quod eedem littere, eidem domino Regi Scocie, heredibus vel successoribus suis, & incolis regni sui, nullatenus valeant, nec commodum aliquod afferant in judicio vel extra, aut dicto domino Regi Anglie, heredibus vel successoribus suis, aut incolis regni sui, aliquod prejudicium, quominus omnia & singula super pace predictâ concordata, ad eundem per omnia statum redeant, quo ante confectionem predictarum litterârum fuerunt.

Et prefatus dominus Rex Scocie, heredes vel successores sui, omnes litteras predictas, quarum tenor superius recitatur, sicut predictum est, prefato domino Regi Anglie, heredibus vel successoribus suis, restituere teneantur, & restituant cum effectu.

Et tunc dictis litteris sic annullatis & redditis, predictus dominus Rex Anglie, heredes vel successores sui, de predictis centum milibus librarum quicquam exigere non valeant.

Et predicti procuratores & nuncii, vice & nomine dicti domini Regis Anglie, & virtute potestatis eis in hâc parte tradite, volunt & concedunt pro eodem domino Rege Anglie, heredibus & successoribus, quod si inter David, filium primogenitum & heredem predicti domini Regis Scocie, & Johannam sororem dicti domini Regis Anglie, infra annos nubiles adhuc existentes, infra spacium sex mensium à tempore quo ad annos nubiles pervenerint, matrimonium contrahatur; vel si per dissensum aut aliud factum ipsius David, non steterit quominus dictum matrimonium tunc contrahatur; vel si forsitan ex aliquâ causâ matrimonium inter predictos David & Johannam, antequam ad annos nubiles perveneriut, firmetur seu consummetur, aut dictus David, antequam ad annos nubiles pervenerit, moriatur, tunc dicta obligacio centum milium libr' sterlingorum, irrita sit & inanis, ac nullius momenti, ac pro nullâ penitus habeatur; & pars hujusmodi indenture, penes dictos procuratores & nuncios remanens dicto domino Regi Scocie, heredibus vel successoribus suis, infra spacium sex mensium restituatur; & littere dicti domini Regis Anglie predicte, quarum tenor superius recitatur, cum omnibus contentis in eisdem, in suo robore perpetuò perseverent.'

Item, procuratores & nuncii predicti, vice & nomine ejusdem domini Regis Anglie promiserunt & manuceperunt bonâ fide, quod idem dominus Rex Anglie per litteras suas patentes, magni sigilli sui munimine roboratas, presentem convencionem, & omnia & singula contenta in eadem, de verbo ad verbum in eisdem suis litteris recitando, pro se, heredibus & successoribus suis, ratificabit & confirmabit, ipsasque litteras suas confirmatorias, usque

Berwicum super Twedam, mitti & majori ejusdem ville liberari faciet citra festum Ascencionis Domini proximò futurum, per ipsum majorem dicto domino Regi Scocie ulterius liberandas.

In cujus rei testimonium parti hujus scripti indentati penes dictos procuratores & nuncios remanenti, dictus dominus Rex Scocie sigillum suum apponi fecit. Et predicti nuncii & procuratores parti ejusdem scripti penes eumdem dominum Regem Scocie remanenti, sigilla sua apposuerunt.

Dat' & actum apud Edynburgh in Scoc', decimo septimo die Marcii, anno Domini ab Incarnacione ejusdem millesimo trecentesimo vicesimo septimo supradicto.

Nos autem convencionem predictam, & omnia & singula in eisdem litteris contenta, pro nobis, heredibus & successoribus nostris, ratificamus & confirmamus in formâ supradictâ.

In cujus rei testimonium has litteras nostras fieri fecimus patentes.

Teste meipso, apud Northâmpton, quarto die Maii, anno regni nostri secundo.

Pro cardinalibus, de decimâ, Regi per clerum concessâ, exonerandis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III. Claus. 1 Edw. III. m. 27. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Sciatis quod, ob affectionem, quam erga venerabilem cœtum cardinalium ecclesiæ Romanæ gerimus & habemus, pardonavimus omnibus & singulis cardinalibus, in regno nostro beneficiatis, omnes pecuniæ summas, ipsos, ratione decimæ, nobis per clerum regni nostri nuper concessæ, contingentes:

Et ideò vobis mandamus quod omnes cardinales prædictos, in regno nostro, ut præmittitur, beneficiatos, de dictâ decimâ, ipsos, ratione beneficiorum suorum, in regno nostro existentium, contingente, ad idem scaccarium exonerari, & quietos esse faciatis;

Districtiones, si quas eis, præmissâ occasione, fieri feceritis, sine dilatione relaxari facientes eisdem.

Teste Rege, apud Norhampton, x. die Maii.

Per ipsum Regem & concilium.

Ad Papam, iteratæ preces pro Cantuariensi electo.

A.D. 1328. An. 2 Edw. III. Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Quò intentiori desiderio, pater sanctissime, electionem, nuper in ecclesiâ Cantuar' canonicè & concorditer celebratam, de discreto viro magistro Simone de Mepham, sacræ theologiæ doctore, in archiepiscopum loci illius, felici optamus effectui mancipari, eò vestræ clementiæ, pro ipsius expeditione, preces cogimur frequentiùs iterare.

Nuper siquidem, pater sancte, tam electionem prædictam quam electi personam, cui de vitæ sanctitate, & morum elegantiâ, laudabile testimonium perhibetur, vestræ beatitudini purâ intentione recommendavimus, votivis desideriis supplicando quatenùs eidem electo, in felici expeditione negotii electionis præmissæ, jubere dignaremini favoris & gratiæ plenitudinem exhiberi, & ipsum ad ecclesiam, ad cujus regimen tam sanctè & concorditer vocatus extitit, remittere feliciter expeditum.

Verum, quia de hujusmodi expeditione, jam diutiùs præstolatâ, non est delatus ad nos adhuc rumor certus, quamquam à nonnullis nobis nuperrimè relatum extitit quod, examinato dictæ electionis negotio, de ipsius propinquâ confirmatione, firma fiducia habebatur, sanctitudinem vestram affectione, quâ possumus cariore, pulsandam duximus precibus iteratis, quatinùs, pensatis paternâ providentiâ incommodis, quæ non solùm ipsi Cantuar' ecclesiæ, set etiam toti regno nostro, ex diutinâ vacatione dictæ Cantuar' ecclesiæ, verisimiliter iminent hiis diebus, dictæ electionis negotium cum celeritate, quâ vestra beatitudo decreverit, gratiosè jubere dignemini expediri.

Firma enim ab universis regni nostri incolis fiducia optinetur, quod ipsius promotio ad ecclesiam supradictam, non solùm animarum saluti proficiet, set etiam totius regni nostri tranquillitati, Deo propitio, providebitur & quieti.

Si autem, quod absit, pater sanctissime, dictam electionem infirmari contingeret, justitiâ exigente, & placeret vestræ mansuetudini eidem ecclesiæ de personâ aliâ providere, tunc de precibus, quas aliàs pro venerabili patre Henrico Lincoln' episcopo effudimus, velitis, si placet, reminisci, & eas ad exauditionis gratiam admittere cum effectu.

Conservet, &c.

Dat' apud Norhampton', x. die Maii.

Littera missis burgimagistris de Bruges, pro nunciis mittendis ad tractandum de pace.

A.D. 1328. An. 2 Edw. III. Claus. 2 Edw. III. m. 27. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi burgimagistris, scabinis, consulibus, & communitati villæ de Bruges, salutem.

Cùm, pro tractatu habendo de reformatione concordiæ, inter homines & mercatores de regno nostro, & quosdam homines & mercatores de Flandriâ, super discordiis & contentionibus, exortis occasione dampnorum supra mare hinc indè illatorum, sedandis & pacificandis, plures dies assignati fuerint, tam tempore domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, quam nostro; quæ quidem concordia, quibusdam impedimentis intervenientibus, nondùm extitit reformata:

Ac nos, considerantes commoda, quæ ex mutuâ communione terrarum Angliæ & Flandriæ provenire poterunt, & dispendia, quæ ex hujusmodi conventionibus verisimiliter evenire, desiderantesque inter nos & nostros subditos, ac vos & cæteros de Flandriâ, super hujusmodi discordiis & contentionibus, firmam pacem & stabilitam concordiam reformari;

Vobis significamus quod nobis, & concilio nostro, complaceret, quod certos nuncios, cum sufficienti potestate, ad nos in Angliam celeriter mitteretis, ad tractandum nobiscum, seu deputandis à nobis, super hujusmodi pace & amicitiâ reformandis.

Scientes quod nos in hiis, quæ ad hujusmodi pacem & amicitiam pertinent, seu pertinere poterunt, promptos & benivolos, ob affectionem quam vos erga nos & nostros habuisse cognovimus, volumus inveniri.

Et quid super hoc deliberato consilio duxeritis faciendum, nobis rescribere velitis per præsentium portitorem.

Dat' apud Norhampton', xi. die Maii.

Ad Papam, super anniversario Edwardi nuper Regis Angliæ.

A.D. 1328. An. 2 Edw. III. Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Debitum, tam præcepti quam naturæ, parentibus vivis, pariter & defunctis, feliciter intendere credimus, dùm pro ipsorum memoriâ, perpetuò celebrandâ, divini cultûs augmentum fieri procuramus.

Ecce! desideratissime pater, defuncto nuper, celebris memoriæ, genitore nostro, & in monasterio Gloucestr' corpore ipsius tradito sepulturæ;

Ut locus ille tantò celebrior habeatur, quantò Deo devotorum, ibidem ministrantium, pro salute dicti patris nostri, & antecessorum nostrorum, & omnium fidelium, numerus adaugetur;

Corditer affectamus ut, dilecti nobis in Christo ..... abbas & conventus loci prædicti, ecclesias de Wyrardesbury & Chepyngnorton, Lincoln' diocese, & de Camme, Wygorn' diocese, quæ de ipsorum religiosorum patronatu existunt, sibi & monasterio suo prædicto, & successoribus suis, appropriare, & in proprios usus imperpetuum optinere valeant;

Ad sustentationem trium monachorum, in ordine sacerdotali constitutorum, singulis diebus, pro animâ dicti patris nostri, & animabus omnium fidelium defunctorum, ultra numerum antiquum monachorum dicti monasterii, celebraturorum imperpetuum, necnon ad anniversarias solempnitates celebrand', & distributiones certas, per nos ordinatas, perpetuis temporibus faciend';

Quocircà sanctitati vestræ totâ devotione supplicamus, quatinùs appropriationem hujusmodi dictis religiosis, intuitu præmissorum, concedere, & eam, sic per vos concessam, jubere velitis, si placet, auctoritate apostolicâ communiri.

Conservet, &c.

Dat' apud Norhampton', xii. die Maii.

Memorandum de magno sigillo Regis.

A.D. 1328. An. 2 Edw. III. Claus. 2 Edw. III. m. 28. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod die Ascensionis Domini, videlicet, duodecimo die Maii, anno regni Regis E. tercii post conquestum, secundo, magister Henr' de Clyf, & Willielmus de Herlaston, custodes magni sigilli Regis, in quâdam capellâ in prioratu sancti Andree Norhampton', statim, post celebracionem missæ ipsius Regis, liberarunt eidem domino Regi dictum sigillum in quâdam bursâ, sigillis ipsorum custodum consignatâ, in presenciâ venerabilis patris A. Wygorn' episcopi, Rogeri de Mortuo Mari, Willielmi la Zousche de Assheby, Oliveri de Ingham, Johannis de Crumbwell, Gilberti Talebot, camerarii ipsius domini Regis, & aliorum magnatum ibidem presencium:

Et idem dominus Rex manu suâ propriâ sigillum illud à prefatis custodibus recepit, & illud tradidit venerabili patri H. Lincoln' episcopo custodiendum;

Qui ibidem sacramentum prestitit ad ea quæ ad officium sigilli predicti pertinent, fideliter facienda: & prefatus episcopus Lincoln' sigillum predictum à predicto Rege sic recepit, & secum deportavit, & die crastinâ brevia & cartas consignari fecit.

Super dotalitio Philippæ, Reginæ Angliæ.

A.D. 1328. An. 2 Edw. III. Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 3. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nuper priusquam matrimonium inter nos, & Philippam, consortem nostram carissimam, fuisset celebratum, promissum fuisset per venerabilem patrem Rogerum Coventren' & Lichefelden' episcopum, de mandato nostro, nobili viro, Willielmo Hanoniæ & Selandiæ comiti, ac domino Frisiæ, patri prædictæ Philippæ, quod nos eidem consorti nostræ quindecim millia libratarum terræ & redditûs, parvorum Turon' nigrorum per annum, seu valorem eorumdem ad sterlingum, in locis competentibus, infra regnum & potestatem nostram assignare deberemus, habenda in dotem seu dotalitium ipsius Philippæ ad totam vitam suam;

Nos, promissionem prædictam acceptantes, ac volentes eam adimplere, promittimus, & obligamus nos, hæredes, & successores nostros, ad assignandum & liberari faciendum præfatæ consorti nostræ, infra unum annum, à tempore confectionis præsentium numerandum, dictas quindecim millia libratas terræ & redditûs, parvorum Turon', seu valorem eorumdem ad sterlingum, in locis competentibus, infra regnum & potestatem prædictas, secundum veras & legales extentas, inde faciendas, habenda in dotem seu dotalitium ipsius Philippæ in formâ prædictâ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Norht', xv. die Maii.

De potestate datâ episcopis Wigorniensi & Cestriensi, petendi & recipiendi, nomine Regis, totum jus & possessionem regni Franciæ, ad Regem, jure hæreditario, devoluta.

A.D. 1328. An. 2 Edw. III. Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 3. in Turr. Lond.

LE Roy, a toux ceux, qui cestes presentes lettres verront ou orront, salutz, & connissance de verite;

Nous fesoms savoir a toux, que nous avoms fait establi, faisoms & establisoms, pur nous, & en nostre lieu, noz procuratours generaux & especiaux, reverens piers en Dieu, noz ameez & foialx Adam evesque de Wyrcestre, & Roger evesque de Cestre, & checun de eux pur le tut;

Pur monstrer, demander, requerer, & receivre, pur nous, & en noun de nous, tut le droit, actions, & possessions du roialme de Fraunce, que cheeu nous est, & a nous pertinent, ou purra apertenir, & doit estre, come a droit heir du dit roialme:

A totes, & de totes maneres, dès gentz, que le occuperoient, ou occuper vorroient, de purposer, & de faire requestes & demandes, pur le droit du dit roialme;

De prendre, & de accepter journe od toux ceaux, que debatre, & contredire, nous verroient le dit roialme de Fraunce:

Et generalment & especialment de faire, quantque est necessaire ou profitable en totes les choses de susdites, & en chescun de eles.

Et avoms nous done, & donoms plein poer, & especial maundement, a noz desavantditz procuratours, & a chescun de eux pur le tut, de totes les choses devantdites, & chescun de eles, faire, procurer, & requerer, & receivre.

Et promettoms a tenir ferme & estable tut ceo, que par noz avanditz procuratours, ou l'un de eux, serra fait, procuretz, & acordeez, en les choses avantdites.

E, pur ceo que totes choses devantdites soient fermes & estables, nous avoms cestes presentes lettres seelees de nostre seal.

Don' a Norhampton, le xvi. jour de May.

De cancellario & universitate, & majore & ballivis Oxon' citatis ad essendum coram Rege.

A.D. 1328. An. 2 Edw. III. Claus. 2 Edw. III. m. 25. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi cancellario & universitati Oxon', salutem.

Mandamus vobis quod sitis coram nobis & consilio nostro apud Eborum, à die Sanctæ Trinitatis in xv. dies, cum cartis & aliis munimentis vestris per quæ libertates aliquas infra dictam villam habere clamatis, ad ostendendum coram nobis & consilio nostro ibidem, quas libertates & quæ privilegia ibidem de jure habere debeatis; & ad recipiendum finalem discussionem super libertatibus & privilegiis vestris & libertatibus & privilegiis majoris & ballivorum villæ prædictæ, & super cognitionibus & executionibus eorumdem, prout per nos & consilium nostrum ibidem contigerit ordinari; non obstante die vobis in crastino Sanctæ Trinitatis in cancellariâ nostrâ, prius prefixo.

Prohibemus etiam vobis & cuilibet vestrûm sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, ne prefatis majori & ballivis vel alicui eorumdem, dampnum, gravamen, seu impedimentum aliquod, vi & armis interim faciatis seu facere presumatis;

Mandavimus enim prefatis majori & ballivis, quod sint coram nobis & consilio nostro ibidem ad predictum diem cum cartis & aliis munimentis suis, ad ostendendum quas libertates & quæ privilegia clamant habere, & ad recipiendum similiter finalem discussionem super libertatibus & privilegiis supradictis, & cognitionibus & executionibus eorumdem, sicut predictum est;

Volumus enim quod vos, prefati cancellarie & major villæ prædictæ, interim habeatis custodiam assisæ panis & cervisiæ, & assaiæ mensurarum & ponderum in eâdem villâ, juxta formam commissionum nostrarum inde factarum.

T. R. apud Norhampton', xviii. die Maii.

Per petitionem de consilio.

Eodem modo mandatur majori & ballivis predictis.

Pro Johanna sorore Regis, super dotalitio, per Regem Scotorum, assignando.

A.D. 1328. An. 2 Edw. III. Pat. 2 Edw. III. p. 1. m. 2. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, tanquam tutor legitimus Johannæ, sororis nostræ carissimæ impuberis, & administrator bonorum & rerum ad eam spectantium, constituimus & assignamus dilectos & fideles nostros, Rogerum Manduyt militem, & Robertum de Tughale, ad petendum & recipiendum, pro ipsâ sorore nostrâ, & ejus nomine, de magnifico principe, Roberto Rege Scotorum, & ejus ministris, ad hoc per ipsum deputandis, duo millia libratarum terræ & redditûs, per annum, in locis competentibus, in regno Scotiæ, per rationabilem extentam, habenda, cum feodis militum, advocationibus ecclesiarum, & omnibus libertatibus, ad eosdem terram & redditus pertinentibus, ad terminum vitæ ipsius Johannæ, juxta assignationem & extentas, aliâs de mandato ipsius Regis factas, vel, si opus fuerit, de novo faciendas, ratione matrimonii inter David' filium & hæredem ejusdem Regis, & præfatam sororem nostram, contrahendi, secundum formam & effectum pacis inter nos & nostros subditos, & ipsum Regem & suos subditos, nuper initæ & firmatæ.

Dantes eisdem Rogero & Roberto, & eorum alteri, nomine quo supra, plenam & expressam potestatem, seisinam seu possessionem de dictis duobus milibus libratarum terræ & redditûs, cum suis juribus & pertinentiis prædictis, nomine sororis nostræ prædictæ, recipiendi:

Explecias, exitus, & proficua quæcumque, indè provenientia, colligendi, & ad opus ejusdem sororis nostræ custodiri faciendi:
Senescallos, receptores, ballivos, præpositos, & alios ministros constituendi & ordinandi, compota audiendi, & omnia alia & singula, quæ pro utilitate dictæ sororis nostræ facienda fuerint, faciendi & excercendi;
Promittentes nos rata & firma habituros ea, quæ per præfatos Rogerum & Robertum, vel eorum alterum, acta, gesta, seu ordinata fuerint in præmissis.
In cujus, &c.
Teste Rege, apud Norht', xxi. die Maii.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de assensu Isabellæ, Reginæ Angliæ, matris nostræ carissimæ, constituimus & assignamus dilectos & fideles nostros, Rogerum Manduyt militem, & Robertum de Tughale, ad petendum & recipiendum pro Johannâ, sorore nostrâ carissimâ impubere, & ejus nomine, de magnifico principe, Roberto Rege Scotorum, &c. *ut supra.*

Teste ut supra.

Super expensis in dicto dotalitio petendo.

A. D. 1328.—An. 2 Edw. III.
Liberat. 2 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, thesaurario suo, vel ejus locum tenenti, ac camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro, dilecto & fideli nostro Rogero Manduyt, quinquaginta marcas, super expensis suis eundo in Scotiam, pro negotiis Johannam sororem nostram ibidem tangentibus, de quibus per nos & concilium nostrum oneratus existit.
Teste Rege, apud Norht', xxi. die Maii.

Consimile breve habet Robertus de Toghal, de viginti marcis, &c. Teste ut supra.

De potestate tractandi cum Johanne duce Brabantiæ, & aliis, super confœderationibus.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Pat. 2 Edw. III. p. 2. m. 33. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate & circumspectione dilectorum & fidelium nostrorum Reginaldi de Cobeham & Johannis de Chidiok, militum, pleniùs confidentes, ad tractandum, vice & nomine nostro, cum nobili viro domino Johanne, duce Brabantiæ, & cum communitatibus civitatum & villarum in terris Brabantiæ & Flandriæ, necnon cum aliis nobilibus & communitatibus, cum quibus pro commodo nostro viderint expedire, super confœderationibus inter nos & ipsos nobiles & communitates ineundis, & ad beneficia eisdem nobilibus & communitatibus, prout pro honore nostro viderint faciendum, nostro nomine promittendi, præfatis Reginaldo & Johanni, & eorum alteri, plenam, tenore præsentium, committimus potestatem; promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid per prædictos Reginaldum & Johannem, seu eorum alterum, nostro nomine, fieri contigerit in præmissis.
In cujus, &c.

Dat' apud Wodestok, nono die Junii.

De remuneratione, pro damnis, per Gallicos illatis, in Vasconia.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Rot. Vascon. 2 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, senescallo suo Vasconiæ, & constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, salutem.
Supplicavit nobis dilectus & fidelis noster Petrus de Greilly, vicecomes Benangiarum & Castelionis, per petitionem suam coram nobis & concilio nostro exhibitam, ut, cum ipse, occasione guerræ inter dominum E. nuper Regem Angliæ, patrem nostrum, & .... tunc Regem Franciæ, in ducatu prædicto motæ, pro eo quod dilecto & fideli nostro Edmundo comiti Kanc', avunculo nostro, locum dicti patris nostri in eodem ducatu tunc tenenti, contra dictum Regem Franciæ adhæsit, redditus & justitias suas, quos in villis de Langoun & de Vasato tunc habuit (qui quidem redditus & justitiæ ad valorem trescentarum librarum sterlingorum annuatim se extendunt) totaliter amiserit, sicut dicit, velimus eidem Petro de eisdem redditibus & justitiis, unà cum arreragiis reddituum prædictorum, restitutionem fieri facere competentem;
Nos, volentes super præmissis certiorari, & ulterius fieri quod juris fuerit & rationis, vobis mandamus quod vos, super jacturis, per ipsum Petrum in hâc parte passis, pleniùs informetis, & de eo, quod per informationem hujusmodi inveneritis, nos vel illos, qui ad partes ducatûs prædicti, pro status ejusdem reformatione, ex parte nostrâ, sunt venturi, certificetis; ut, habitâ certificatione hujusmodi, eidem Petro competens remuneratio fiat de præmissis.
Teste Rege, apud Wygorn', xv. die Junii.

Per petitionem de concilio.

Prohibitio facta magnatibus Hiberniæ, ne congregationes hominum ad arma, contra pacem, faciant.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Claus. 2 Edw. III. m. 22. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Johanni de Bermyngeham, comiti de Loueth, salutem.
Quia intelleximus quod inter vos & vobis adhærentes ex parte unâ, & quosdam alios magnates terræ nostræ Hiberniæ & eis adhærentes ex alterâ, graves dissensiones sunt subortæ; quodque, tam vos quam ipsi, congregationes hominum ad arma, ad vos invicem aggrediend' & expugnand', necnon ad terras vestras mutuò invadend', fecistis, & adhuc facere non desistitis, in pacis nostræ læsionem, ac populi nostri ejusdem terræ terrorem manifestum:
Nos, dictam pacem nostram illæsam observari, & quieti & tranquillitati ejusdem populi nostri prospicere cupientes, vobis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, districtè inhibemus, nè congregationes hujusmodi, ex præmissâ causâ, facere, nec super ipsos magnates de guerrâ ire, seu terras eorum invadere, nec quicquam aliud, per quod pax nostra lædi, seu dictus populus noster terreri, valeat, attemptare præsumatis.
Scientes quod si secus feceritis, ad vos, tanquam ad dignitatis nostræ regiæ contemptorem, graviter capiemus.
Consimili autem modo per alias litteras nostras, præfatis magnatibus inhibuimus, ne ipsi hujusmodi congregationes facere, nec super vos de guerrâ ire, seu terras vestras invadere, nec quicquam aliud, quod in ipsius pacis nostræ læsionem, vel prædicti populi nostri terrorem, cedere valeat, attemptare præsumant, sub forisfacturâ prædictâ.
Nos enim parati erimus, tam vobis quam cæteris magnatibus prædictis, per justic', & alios ministros nostros, de quibuscumque querelis vestris, plenam & celerem justitiam exhibere, prout decet.
Teste Rege, apud Evesham, xxiv. die Junii.

Per ipsum Regem & concilium.

Consimiles literæ diriguntur subscriptis; videlicet,
Arnaldo Poer.
Waltero filio Willielmi de Burgo.
Jacobo le Botiller.
Mauritio filio Thomæ.
Johanni filio Roberti Poer.

De suspensione prohibitionis, contra legem communem factæ, revocandâ.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Pat. 2 Edw. III. p. 2. m. 34. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Licet, per literas nostras patentes, concesserimus venerabili patri Gaucelino, tituli sanctorum Marcellini & Petri presbitero cardinali, quod ipse, & procuratores sui, omnia debita, quæ prædicto cardinali, pro decimis & fructubus beneficiorum suorum, in Angliâ, debebantur, petere & exigere in foro ecclesiastico:
Et quod judices ecclesiastici eosdem debitores, ad solutiones debitorum illorum faciendas, per quascumque censuras ecclesiasticas, compellere possent, quâcumque prohibitione nostrâ non obstante;
Quia tamen, ad prosecutionem Roberti de Lascy, per petitionem suam, suggerentis in parliamento nostro, nuper apud Norhampton' convocato, ipsum, per procuratores prædicti cardinalis, pro hujusmodi fructubus, eidem Roberto venditis, in curiâ Christianitatis implacitatum fuisse, ipsumque

auxilium aliquod, in curiâ nostrâ, versus eosdem procuratores, secundum legem & consuetudinem regni nostri, prætextu literarum nostrarum prædictarum, habere non potuisse, magnatibus & proceribus dicti regni, ibidem existentibus, visum fuit quod concessio prædicta facta fuit contra communem legem ejusdem regni;

Volumus quod, si idem Robertus, decætero, per præfatum cardinalem, seu procuratores suos, in curiâ Christianitatis, de hujusmodi debito, prætextu concessionis prædictæ, implacitetur, quod idem Robertus exnunc indè habeat probibitiones & attachiamenta in cancellariâ nostrâ, ad communem legem, si voluerit, concessione nostrâ prædictâ non obstante.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Evesham, xxviii. die Junii.

Per petitionem de concilio.

Pro Johanne de Hanonia.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III. Liberat. 2 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro dilecto consanguineo & fideli nostro Johanni de Hanoniâ, vel ejus in hâc parte attornato, septem milia librarum, in partem solutionis quatuordecim milium librarum, in quibus eidem Johanni tenemur, pro vadiis suis, & hominum ad arma, qui in comitivâ suâ, in obsequium nostrum, in regno nostro, ad rogatum nostrum, nuper venerunt:

Recipientes à præfato Johanne, seu ejus dicto attornato, litteras acquietantiæ, receptionem dictarum septem milium librarum testificantes, quæ pro nobis sufficientes fuerint in hâc parte.

Teste Rege, apud Evesham, xxviii. die Junii.

Per ipsum Regem & concilium.

De bonis & catallis Gallicorum arrestandis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III. Claus. 2 Edw. III. m. 22. in Turr. Lond.

REX vicecomiti Sutht', salutem. Quia, ex frequentibus diversorum querelis, necnon ex insinuatione communitatum villarum nostrarum, Sutht', & Magnæ Jernemuth', ad nostrum jam recenter pervenit auditum, quod quidam malefactores, de partibus Franciæ & Normanniæ, se nuper adinvicem congregantes in multitudine copiosâ, in quosdam homines & mercatores villarum prædictarum, ac aliundè de regno Angliæ, qui cum navibus suis ad portus de Burne in Pictaviâ, & de Leire in dictâ terrâ Normanniæ, pro mercimoniis suis ibidem excercendis, declinaverant, subitò, more guerrino, irruerunt, & ipsos nequiter interfecerunt, naves suas combusserunt, ac bona & catalla sua, ad non modicum valorem, in eisdem navibus inventa, ceperunt & asportaverunt, & hujusmodi facinora super homines & mercatores nostros, in prædictis terris, de die in diem, facere non desistunt; undè turbamur anxiè & movemur:

Nos, pro refrænatione tantæ iniquitatis & malitiæ, necnon pro indempnitate mercatorum prædictorum, & aliorum de regno Angliæ, volentes congruum apponere remedium, prout decet; tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, omni dilatione postpositâ, omnia bona & catalla hominum & mercatorum de dictis terris Franciæ, Normanniæ, & Pictaviæ, ubicumque inventa fuerint, infra ballivam tuam, sive infra libertates sive extra, unà cum debitis (si quæ eis debeantur) per visum & testimonium duorum burgensium, seu proborum & legalium hominum, locorum ubi bona illa inventa fuerint, arestari, & salvò & securè, ac sine distractione, seu diminutione qualibet, custodiri faciatis, quousque præfatis hominibus & mercatoribus de regno nostro, de dampnis & injuriis, eis, ut præmittitur, illatis, fuerit satisfactum, vel aliud indè duxerimus demandandum.

Et de bonis, catallis, & debitis illis, & quæ, & cujusmodi bona, & quorum fuerint, & ubi, & cujus valoris, inter te, & ipsos burgenses, & probos homines, fieri facies indenturas.

Nosque, in cancellariam nostram, de toto facto tuo in præmissis, distinctè & apertè, sub sigillo tuo, certifices; transcripta indenturarum illarum nobis mittendo.

Præmissa autem cum tantâ diligentiâ facias & exequaris, quod non possis de aliquâ negligentiâ reprehendi, & quod propter defectum tui, seu tepiditatem in hâc parte, non habeamus materiam ad te graviter capiendi.

Teste Rege, apud Evesham, xxviii. die Junii.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Vicecomitibus Londoniæ, &c.

De Isabella Regina, ad partes Berewici profecturâ.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III. Claus. 2 Edw. III. m. 20. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod, die Veneris, videlicet, primo die Julii, anno regni Regis Edwardi, tertii post conquestum, secundo, venerabilis pater H. Lincoln' episcopus, cancellarius domini Regis, qui ad partes Berewyci, in comitivâ Isabellæ Reginæ Angliæ, profecturus fuit, in camerâ ipsius cancellarii, in abbatiâ Beatæ Mariæ Eborum, post prandium, in præsentiâ dominorum, Adæ de Brom, Henrici de Edenestowe, Thomæ de Evesham, & aliorum clericorum de cancellariâ, de mandato dicti domini Regis, liberavit magnum sigillum ipsius Regis in quâdam bursâ, sigillo ipsius concellarii consignatâ, magistro Henrico de Clyf, custodi rotulorum de dictâ cancellariâ, ad custodiendum sub sigillo domini Willielmi de Herlaston, clerici de eâdem cancellariâ, usque ad reditum ipsius cancellarii à partibus supradictis, & ad faciendûm interim ea quæ ad officium cancellarii pertinent: idemque Henricus sigillum prædictum sic à præfato cancellario recepit, & prædicti Henricus & Willielmus, brevia indè, die crastinâ, in eâdem abbatiâ, consignari fecerunt.

De proclamando ne quis armatus ire, seu vim ducere præsumat.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III. Claus. 2 Edw. III. m. 20. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Lancastr', salutem. Cùm, de communi consilio regni nostri, in parliamento nostro, apud Northampton' nuper tento, inter cætera statutum sit, ne quis, major vel minor, cujuscumque statûs vel conditionis existat, exceptis servientibus nostris in præsentiâ nostrâ, & ministris nostris, executiones mandatorum nostrorum, seu officiorum suorum, facientibus, & aliis, in comitivâ ipsorum ministrorum, eisdem ministris auxiliantibus, & etiam ad proclamationem facti armorum de pace, & hoc in locis, ubi hujusmodi factum fieri continget, audaciam sibi assumat coram justiciariis, vel aliis ministris nostris, officium suum facientibus, vi armatâ accedere, aut vim aliquam ducere, in pacis nostræ læsionem; nec equitare, seu armatus ire, de die nec de nocte, in feriis, mercatis, nec in præsentiâ justiciariorum, aut aliorum ministrorum nostrorum, seu alibi, sub pœnâ amissionis armorum suorum, & incarcerationis corporum suorum ad voluntatem nostram:

Et quod justiciarii nostri in præsentiâ suâ, vicecomites & alii ministri nostri in ballivis suis, domini libertatum & ballivi sui in libertatibus illis, majores & ballivi civitatum & burgorum infra eosdem civitates & burgos, burghaldri, constabularii, & custodes pacis, infra custodias suas, habeant potestatem executiones facere statuti supradicti:

Et jam datum sit nobis intelligi, quod plures homines armati, se adinvicem alligantes, in comitatu prædicto, in terrorem populi nostri, & pacis nostræ læsionem, se de die in diem congregant in multitudine non modicâ, versus partes comitatûs Cestr', & in dicto comitatu tuo intendunt convenire, ut dicitur, ad mala ibidem perpetranda, undè ingens commotio populi nostri prædicti, quod absit, poterit evenire, & remedium aliquod, juxta formam statuti prædicti, in partibus illis, non apponitur, ut deberet; undè plurimum admiramur;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod in singulis locis, in ballivâ tuâ, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, ne quis in dicto comitatu tuo, exceptis servientibus nostris, & ministris nostris, ut prædictum est, armatus ire, seu vim aliquam ducere, aut quicquam, per quod pax nostra lædi, seu populus noster terreri, valeat, perpetrare præsumat quovis modo:

Et omnes illos, quos, post proclamationem prædictam, inveneris contraria facientes, per pœnas amissionis armorum & incarcerationis corporum, juxta formam statuti prædicti, taliter castigari facias, quod aliis timorem incutiat consimilia perpetrare; sumpto ad hoc, si necesse fuerit, posse comitatûs tui.

Teste Rege, apud Bruggenorth, vij. die Julii.

Per breve de privato sigillo.

De protectione & conductu pro mercatoribus regnorum & terrarum Catholon', Aragon', & aliorum locorum extraneorum.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Pat. 2 Edw. III. p. 2. m. 30. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus & omnibus aliis ballivis, ministris, & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod cum, celebris memoriæ, dominus E. quondam Rex Angl', avus noster, pro quibusdam prestacionibus & custumis, quas mercatores regnorum & terrarum Catholon', Aragon', Majoricarum, & Ispann', ac alii mercatores terrarum & locorum extraneorum, quocumque nomine censerentur, tunc venientes in regnum Angl' & ibidem conversantes, eidem avo nostro concesserunt de bonis & mercimoniis suis extunc infra regnum & potestatem suam adducend', vel de eisdem educend'; per cartam suam concessisset pro se & heredibus suis;

Quod omnes mercatores terrarum & locorum predictorum, salvò & securè, sub tuitione & protectione suâ, infra dictum regnum Angl' & ubique infra potestatem suam alibi, venirent cum mercandisis suis quibuscumque, de muragio, pontagio, & pavagio liberi & quieti;

Quodque infra idem regnum & potestatem suam, in civitatibus, burgis, & villis mercatoriis possent mercari, dumtaxat in grosso, tam cum indigenis seu incolis regni & potestatis predictorum, quam cum alienigenis, extraneis vel privatis; ita tamen quod merces, quæ vulgariter merceriæ vocantur, ac species, minutatim vendi possent, prout antea fieri consuevit;

Et quod omnes predicti mercatores mercandisas suas, quas ipsos ad predicta regnum & potestatem adducere, seu infra eadem regnum & potestatem emere, vel aliàs acquirere, contingeret, possent quo vellent, tam infra regnum & potestatem predicta, quam extra, ducere, seu portare facere, præterquam ad terras manifestorum & notoriorum hostium regni predicti, solvendo consuetudines quas deberent.

Et quod predicti mercatores in civitatibus, burgis, & villis predictis, pro voluntate suâ hospitari valerent, & morari, cum bonis suis ad gratum ipsorum, quorum essent hospicia sive domus; promisisset eciam dictus avus noster pro se & hæredibus suis, prefatis mercatoribus, & imperpetuum concessisset, quod nullam prisam, vel arestacionem seu dilacionem, occasione prisæ, extunc de mercimoniis, mercandisis, seu aliis bonis suis, per ipsum avum nostrum, vel alium seu alios, pro aliquâ necessitate vel casu, contra voluntatem ipsorum mercatorum, aliquatenus faceret aut fieri pateretur, nisi statim soluto precio, pro quo ipsi mercatores aliis hujusmodi mercimonia vendere possent, vel eis aliàs satisfacto, ita quod reputarent se contentos; & quod super mercimonia, mercandisas, seu bona ipsorum, per ipsum avum nostrum, vel ministros suos, nulla appreciacio aut estimacio imponeretur:

Quodque liceret sociis de societate mercatorum predictorum, infra regnum & potestatem predicta, lanas vendere aliis sociis suis, & similiter emere ab eisdem, absque custumâ solvendâ: ita tamen quod dictæ lanæ ad tales manus non devenirent, quod idem avus noster custumâ sibi debitâ defraudetur:

Voluisset insuper, ordinâsset & statuisset idem avus noster, quod in quâlibet villâ mercatoriâ & feriâ regni prædicti, & alibi infra potestatem suam, pondus suum in certo loco poneretur; & ante ponderacionem, statera in presenciâ emptoris & venditoris, vacua videretur; & quod brachia essent equalia; & extunc ponderator ponderaret in equali; &, cum stateram possuisset in equali, statim amoveret manus suas, ita quod remaneret in equali; quodque per totum regnum & potestatem predicta unum esset pondus, & una mensura; & signo standardi ipsius avi nostri signarentur; & quod quilibet posset habere stateram unius quartroni & infra, ubi contra dominum loci, aut libertatem per ipsum avum nostrum, seu antecessores suos, concessam, illud non foret, sive contra villarum aut feriarum consuetudinem, hactenus observatam; prout in cartâ predictâ, quam inspeximus, vidimus plenius contineri.

NOS, concessionem, promissionem, ordinacionem, & statuta predicta acceptantes, volentesque ea inviolabiliter in omnibus observari, suscepimus in protectionem & defensionem nostram, necnon in salvum & securum conductum nostrum, omnes mercatores dictorum regnorum & terrarum Arragon', Majoricarum, Catholon', & Ispann', in veniendo in regnum & potestatem nostra, cum dromondis, galeis, & aliis navibus suis, cum bonis & mercimoniis suis carcatis, in eisdem regno & potestate morando, ac de dictis bonis & mercimoniis, juxta formam predictam, negociando, & commodum suum faciendo, ac exindè ad propria redeundo:

Et ideò vobis mandamus, quod ipsos mercatores libertatibus & immunitatibus predictis, & eorum quâlibet, infra regnum & potestatem nostra predicta, liberè & absque impedimento uti & gaudere permittatis; non inferentes eis, seu quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes, in personis aut rebus suis, injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen; nec ipsos contra tenorem concessionis, promissionis, & ordinacionis predictarum, molestetis in aliquo, seu gravetis.

Dumtamen legales excerceant mercandisas, & indè faciant custumas, prestaciones, & consuetudines debitas, & usitatas in regno & potestate predictis, & cum inimicis nostris non communicent de eisdem.

In cujus, &c. per triennium duraturas.

T. R. apud Bruggenorth, viii. die Julii. Per côns'.

Proclamatio quod omnes, qui prosequi voluerint pro dampnis, eis illatis per homines de Flandria, veniant ad certum diem.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Claus. 2 Edw. III. m. 20. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus London', salutem. Cùm, ad tractandum nobiscum de reformatione pacis & concordiæ, inter nostros subditos ex parte unâ, & quosdam homines & mercatores de Flandriâ ex alterâ, super contentionibus & discordiis, hinc indè motis, occasione dampnorum, datorum supra mare, certi nuncii, ex parte ipsorum Flandrens', cum sufficiente potestate, ad nos jam venerint:

Nosque, hujusmodi pacem & concordiam, pro utilitate, quæ utrique terræ ex mutuâ communione poterit evenire, corditer affectantes, assignaverimus diem præfatis nunciis, coram nobis & concilio nostro, apud Eborum, videlicet in festo Sancti Petri ad Vincula, proximò futuro, ad inchoandum tractatum hujusmodi, & plenam concordiam, ac pacem stabilem, Deo propitio, reformand':

Vobis præcipimus quod, in civitate prædictâ, in locis ubi videritis expedire, faciatis publicè proclamari, quod omnes illi, qui pro dampnis, eis per ipsos homines de Flandriâ illatis supra mare, prosequi voluerint, ad dictos diem & locum accedant, querelas suas tunc ibidem prosecuturi, & ostensuri, si sibi viderint expedire; & hoc nullatenus omittatis, & habeatis ibi tunc hoc breve.

Teste Rege, apud Briggenorth, xii. die Julii.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo scribitur singulis vicecomitibus per Angliam.

Pro Stephano de Segrave, archiepiscopo Armachano, commendatoria.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Caritatis fœcundæ sinceritas, quâ personam venerabilis patris Stephani de Segrâve, archiepiscopi Armacani, amplectimur, virtutum quibus laudabiliter insignitur donaria contemplando, solertes nos efficit ad ea, quæ ipsius honoris & profectuum incrementis conveniunt, votivis desideriis procuranda.

Cùm itaque idem archiepiscopus, pro suis & ecclesiæ negotiis, ad vestræ sanctitatis præsentiam personaliter divertere se proponat, beatitudini vestræ sinceris affectibus supplicamus, quatenùs eundem archiepiscopum (virum utique ex nobili progenie procreatum, literarum scientiâ præditum, devotione conspicuum, & in commisso sibi regimine circumspectum) habentes, si placet, nostri contemplatione rogatûs, propensiùs recommendatum, sic ei, in gratiosâ expeditione negotiorum eorumdem, apostolici favoris munificentiam dignemini impertiri, quod has preces nostras, in effectu, sibi sentire valeat profuisse.

Conservet, &c.

Dat' apud Notingham, vicesimo tertio die Julii.

De proclamando ne quis se transferat ad partes exteras.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Claus. 2 Edw. III. m. 19. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Bartholomæo de Burghersh, constabulario castri sui Dovorr', & custodi Quinque Portuum suorum, salutem.

Quibusdam de causis vobis mandamus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, in singulis portubus & aliis locis, ubi naves applicant infra ballivam vestram, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi faciatis, nè quis, baro, miles, armiger, seu aliquis homo ad arma, sub gravi forisfacturâ nostrâ, extra regnum nostrum ad partes exteras se transferat:

Et quod aliquis mercator, seu alius, cujuscumque statûs vel conditionis fuerit, equos dextrarios, seu alios equos ad arma, vel armaturas, non ducat extra idem regnum, seu duci faciat, sine licentiâ nostrâ speciali:

Et si quos, post proclamationem & inhibitionem prædictas, contraria facientes inveneritis, tunc eos, unà cum equis & armaturis suis, arestari, & salvò custodiri faciatis, quousque aliud à nobis, super hoc, habueritis in mandatis; & hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Eborum, tertio die Augusti.

Per breve de privato sigillo.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Majori & ballivis villæ Suthampton, &c.

Et eodem modo mandatum est vicecomitibus subscriptis, mutatis mutandis; videlicet,

Vic' Devon', &c.

Ad Papam, super levitate Wallensium, & de electione H. de Gower in episcopum Menevensem.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Fragilitati Wallensis populi, qui progenitores nostros hactenus, contra ligiantiæ suæ debitum, multipliciter & temerè fatigavit, piè prospiciens, dominus ecclesiæ Meneven' (quæ inter cæteras Walliæ ecclesias in majori periculo constituitur) nuper vacanti benignè providit, dùm virum providum, in artibus liberalibus magistrùm, juris utriusque professorem, moribus & vitâ probatum, ex nobili progenie procreatum, in officio cancellariæ universitatis Oxon' ac archidiaconatûs Meneven', dùm illis officiis præfuit, subditorum conversationem, in omni mansuetudine, temperantiâ & discretione, dirigentem, ac in aliis administrationibus, tam temporalium, quam spiritualium, luculenter expertum, nobisque & regno, eo presertim quod variarum linguarum notitiam habet, maximè necessarium, magistrum Henricum de Gowera, dictæ ecclesiæ archidiaconum, jam per concordem & canonicam electionem, debitam & ritam confirmationem, solempnem & devotam consecrationem, eidem ecclesiæ præfecit in episcopum & pastorem.

Ipsius itaque episcopi personam sanctitati vestræ recommendamus affectu, quo possumus, cariori; humiliter deprecantes quatenùs eundem episcopum, & ecclesiæ suæ negotia, ad paternæ caritatis gratiam admittere velitis, si placet, & vestræ protectionis clipeo communire, venerabilibus patribus Wygorn' & Hereford', finitimis episcopis, & cæteris prælatis, è vicinio commorantibus, dantes, si placet, vestris sacris literis in mandatis, ut eidem episcopo, pro rebellione Wallensium compescendâ (quæ, ex ipsorum levitate præcedente, verisimiliter posse creditur evenire) consiliis & auxiliis assistant, pro loco & tempore, oportunis.

Litteræ de credentia, ad villam de Bruges.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Claus. 2 Edw. III. m. 19. d. in Turr. Lond.

REX burgimagistris, scabinis, consulibus, ac communitati villæ de Bruges, & eis adhærentibus, salutem cum sinceræ dilectionis affectu.

Super quibusdam negotiis, quæ nobis insident multùm cordi, dilecto & fideli nostro Johanni de Chidiok, votum aperuimus mentis nostræ, vobis per ipsum seriosiùs explicandum:

Vos rogantes, quatenùs eidem Johanni (quem ob hanc causam ad vos specialiter destinamus) in hiis, quæ vobis dicet ex parte nostrâ, fidem indubiam præbere velitis, & nobis indè rescribere velle vestrum.

Data apud Eborum, vii. die Augusti.

Consimiles literæ diriguntur scabinis, consulibus, ac toti communitati villæ de Ipre.

Magistro Petro de Zuinekeke, clerico villæ de Bruges.
Johanni, dicto de Scinkel.
Willielmo, dicto de Ken.

Pro mercatoribus extraneis, confirmatio cartæ Edwardi I. Regis Angliæ.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Cart. 2 Edw. III. n. 39. in Turr. Lond.

REX archiepiscopis, &c. salutem. Inspeximus cartam, quam, celebris memoriæ, dominus E. quondam Rex Angliæ, avus noster, fecit in hæc verba:

EDWARDUS, Dei gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, justiciariis, vicecomitibus, præpositis, ministris, & omnibus ballivis & fidelibus suis, salutem.

Circa bonum statum omnium mercatorum, subscriptorum regnorum, terrarum, & provinciarum, videlicet Alemanniæ, Franciæ, Ispanniæ, Portugalliæ, Navarræ, Lumbardiæ, Tusciæ, Provinciæ, Cathaloniæ, ducatûs nostri Aquitaniæ, Tholosani, Caturcini, Flandriæ, Brebantiæ, & omnium aliarum terrarum & locorum extraneorum, quocumque nomine censeantur, venientium in regnum nostrum Angliæ, & ibidem conversantium, nos præcipua cura solicitat, qualiter, sub nostro dominio, tranquilitatis & plenæ securitatis immunitas eisdem mercatoribus, futuris temporibus, præparetur.

Ut itaque vota ipsorum reddantur ad nostra, & regni nostri servitia promptiora, ipsorum petitionibus favorabiliter annuentes, &, pro statu eorumdem pleniùs assecurando, in formâ, quæ sequitur, ordinantes, subscripta dictis mercatoribus, pro nobis, & hæredibus nostris imperpetuùm, duximus concedenda;

In primis, videlicet, quod omnes mercatores, dictorum regnorum & terrarum, salvò & securè, sub tuitione & protectione nostrâ, in dictum regnum nostrum Angliæ, & ubique infra potestatem nostram alibi, veniant cum mercandisis suis quibuscunque, de muragio, pontagio & panagio liberi & quieti:

Quodque, infra idem regnum & potestatem nostram, in civitatibus, burgis, & villis mercatoriis, possint mercari, dumtaxat in grosso, tam cum indigenis seu incolis ejusdem regni & potestatis nostræ prædictæ, quam cum alienigenis, extraneis, vel privatis; ita tamen quod merces, quæ vulgariter merceriæ vocantur, ac species, minuatim vendi possint, prout antea fieri consuevit:

Et quod omnes prædicti mercatores mercandisas suas, quas ipsos ad prædictum regnum & potestatem nostram adducere, seu infra idem regnum & potestatem nostram emere, vel alias acquirere, contigerit, possint, quò voluerint, tam infra regnum & potestatem nostram prædicta, quam extra, ducere, seu portare facere (præterquam ad terras manifestorum & notoriorum hostium regni nostri) solvendo consuetudines quas debebunt; vinis dumtaxat exceptis, quæ de eodem regno seu potestate nostrâ, postquam infra idem regnum seu potestatem nostram ducta fuerint, sine voluntate nostrâ & licentiâ speciali, non liceat eis educere quoquomodo.

Item, quod prædicti mercatores in civitatibus, burgis & villis prædictis, pro voluntate suâ, hospitari valeant & morari, cum bonis suis, ad gratum ipsorum, quorum fuerint hospitia sive domus.

Item, quod quilibet contractus, per ipsos mercatores, cum quibuscumque personis, undecumque fuerint, super quocumque genere mercandisæ initus, firmus sit & stabilis; ita quod neuter mercatorum ab illo contractu possit discedere, vel resilire postquam Denarius Dei, inter principales personas contrahentes, datus fuerit & receptus: &, si forsan super contractu hujusmodi contentio oriatur, fiat indè probatio, aut inquisitio, secundum usus & consuetudines feriarum & villarum, ubi dictum contractum fieri contigerit & iniri.

Item, promittimus præfatis mercatoribus, pro nobis, & hæredibus nostris imperpetuùm, concedentes quod nullam prisam, vel arestationem seu dilationem, occasione prisæ, de cætero, de mercimoniis, mercandisis, seu aliis bonis suis, per nos, vel alium, seu alios, pro aliquâ necessitate, vel casu, contra voluntatem ipsorum mercatorum, aliquatenus faciemus, aut fieri patiemur, nisi statim soluto pretio, pro quo ipsi mercatores aliis hujusmodi mercimonia vendere possint, vel eis alias satisfactio fiat, ita quod reputent se contentos; & quod super mercimonia, mercandisas, seu bona ipsorum, per nos, vel ministros nostros, nulla appretiatio aut æstimatio, imponetur.

Item, volumus quod omnes ballivi & ministri feriarum, civitatum, burgorum, & villarum mercatoriarum, mercatoribus antedictis conquerentibus, coram eis celerem justitiam faciant, de die in diem, sine dilatione, secundum legem mercatoriam, de universis & singulis, quæ per eandem legem poterunt terminari: &, si fortè inveniatur defectus in aliquo ballivorum vel ministrorum prædictorum, unde iidem mercatores, vel eorum aliquis, dilationis incommoda sustinuerint, vel sustinuerit, licèt mercator versus partem in principali recuperaverit dampna sua, nichilominus ballivus, vel minister alius versus nos, prout delictum exigit, puniatur, & punitionem istam concedimus in favorem mercatorum prædictorum pro eorum justitiâ maturandâ.

Item, quod in omnibus generibus placitorum (salvo casu criminis, pro quo infligenda sit pœna mortis) ubi mercator implacitatus fuerit, vel alium implacitaverit, cujuscumque conditionis idem implacitatus extiterit, extraneus, vel privatus, in nundinis, civitatibus, sive burgis, ubi sufficiens copia fuerit mercatorum prædictarum terrarum, & inquisitio fieri debeat, sit medietas inquisitionis de eisdem mercatoribus, & medietas altera de aliis probis & legalibus hominibus loci illius, ubi placitum illud esse contigerit; &, si de mercatoribus, dictarum terrarum, numerus non inveniatur sufficiens, ponantur in inquisitione illi, qui idonei invenientur ibidem, & residui sint de aliis bonis hominibus & idoneis, de locis in quibus placitum illud erit.

Item, volumus, ordinamus, & statuimus quod, in qualibet villâ mercatoriâ, & feriâ, regni nostri prædicti, & alibi, infra potestatem nostram, pondus nostrum in certo loco ponatur; &, ante ponderationem, statera in præsentiâ emptoris & venditoris vacua videatur; & quod brachia sint æqualia; & extunc ponderator ponderet in æquali; et cum stateram posuerit in æquali, statim amoveat manus suas, ita quod remaneat in æquali; quòdque per totum regnum & potestatem nostram unum sit pondus, & una mensura; & signo standardi nostri signentur: & quod quilibet possit habere stateram unius quartroni, & infra, ubi contra dominum loci, aut libertatem, per nos, seu antecessores nostros, concessam, illud non fuerit, sive contra villarum, aut feriarum, consuetudinem, hactenus observatam.

Item, volumus & concedimus quod aliquis certus homo, fidelis & discretus, London' residens, assignetur justiciarius mercatoribus memoratis, coram quo valeant specialiter placitare, & debita sua recuperare celeriter, si vicecomites & majores eis non facerent, de die in diem, celeris justitiæ complementum; & indè fiat commissio, extra cartam præsentem, concessa mercatoribus antedictis, scilicet de hiis, quæ sunt inter mercatores & mercatores, secundum legem mercatoriam, deducenda.

Item, ordinamus & statuimus, & ordinationem illam statutumque, pro nobis, & hæredibus nostris, imperpetuum volumus firmiter observari, quod pro quacumque libertate, quam nos vel hæredes nostri de cætero concedimus, præfati mercatores suprascriptas libertates, vel earum aliquam, non admittant.

Pro supradictis autem libertatibus, & liberis consuetudinibus, optinendis, & prisis nostris remittendis eisdem, sæpedicti mercatores, universi & singuli, pro se, & omnibus aliis de partibus suis, nobis concorditer & unanimiter concesserunt, quod de quolibet dolio vini quod adducent, vel adduci facient infra regnum, vel potestatem nostram, & undè marinariis frectum solvere tenebuntur, solvent nobis, & hæredibus nostris, nomine custumæ, duos solidos ultra antiquas custumas debitas, & in denariis solvi

consuetas nobis, aut aliis, infra quadraginta dies postquam, extra naves, ad terram posita fuerint dicta vina.

Item, de quolibet sacco lanæ, quem dicti mercatores, aut alii, nomine ipsorum, ement, & de regno nostro educent, aut emi & educi facient, solvent quadraginta denarios, de incremento, ultra custumam antiquam dimidiæ marcæ, quæ prius fuerat persoluta: & pro lasto coreorum, extra regnum & potestatem nostram vehendorum, dimidiam marcam, supra id, quod ex antiquâ custumâ anteà solvebatur: & similiter, de trescentis pellibus lanutis, extra regnum & potestatem nostram ducendis, quadraginta denarios, ultra certum illud, quod de antiquâ custumâ fuerat priùs datum.

Item, duos solidos de qualibet scarletâ, & panno tincto in grano.

Item, decem & octo denarios de quolibet panno, in quo pars grani fuerit intermixta.

Item, duodecim denarios de quolibet panno alio, sine grano.

Item, duodecim denarios de quolibet ceræ quintallo.

Cùmque, de præfatis mercatoribus, nonnulli eorum aliàs excerceant mercandisas, ut de averio ponderis, & de aliis rebus subtilibus, sicut de pannis Tarsen', de serico, de cindacis, de seta, & aliis diversis mercibus, & de equis etiam, ac aliis animalibus, blado & aliis rebus, & mercandisis multimodis, quæ ad certam custumam facile poni non poterunt, iidem mercatores concesserunt dare nobis, & hæredibus nostris, de qualibet librâ argenti æstimationis, seu valoris, rerum & mercandisarum hujusmodi, quocumque nomine censeantur, tres denarios de librâ, in introitu rerum & mercandisarum ipsarum, in regnum & potestatem nostram prædicta, infra viginti dies postquam hujusmodi res & mercandisæ in regnum & potestatem nostram adductæ, & ibidem exoneratæ, seu venditæ fuerint; & similiter tres denarios de qualibet librâ argenti, in eductione quarumcumque rerum & mercandisarum hujusmodi, emptarum in regno & potestate nostrâ prædictis, ultra custumas antiquas, nobis, aut aliis, ante datas: & super valore & æstimatione rerum & mercandisarum hujusmodi, de quibus tres denarii, de qualibet librâ argenti, sicut prædicitur, sunt solvendi, credatur eis per litteras, quas de dominis aut sociis suis, ostendere poterunt; &, si litteras non habeant, stetur in hâc parte ipsorum mercatorum, si præsentes fuerint, vel valettorum suorum, in eorumdem mercatorum absentiâ, juramentis.

Liceat insuper sociis, de societate mercatorum prædictorum, infra regnum & potestatem nostram prædicta, lanas vendere aliis sociis suis, & similiter emere ab eisdem, absque custumâ solvendâ; ita tamen quod dictæ lanæ ad tales manus non deveniant, quod custumâ, nobis debitâ, defraudemur.

Et præterea, est sciendum quod, postquam sæpedicti mercatores, semel in uno loco, infra regnum & potestatem nostram, custumam, nobis concessam superiùs, pro mercandisis suis, in formâ solverint supradictâ, & suum habeant indè warantum, erunt liberi & quieti, in omnibus aliis locis, infra regnum & potestatem nostram prædictam, de solutione custumæ hujusmodi, pro eisdem mercandisis seu mercimoniis, per idem warantum, sive hujusmodi mercandisæ infra regnum & potestatem nostram remaneant, sive exteriùs deferantur; exceptis vinis, quæ de regno & potestate nostrâ prædictis, sine voluntate & licentiâ nostrâ, sicut prædictum est, nullatenus educantur.

Volumus autem, ac pro nobis, & hæredibus nostris, concedimus quod nulla exactio, prisa, vel præstatio, aut aliquod aliud onus, super personas mercatorum prædictorum, mercandisas, seu bona eorumdem, aliquatenus imponantur contra formam expressam superius & concessam.

Hiis testibus, venerabilibus patribus,

Roberto Cantuar' archiepiscopo, totius Angliæ primate.
Waltero Coventren' & Lychefelden', episcopo.
Henrico de Lacy, comite Lincoln'.
Humfrido de Bohun, comite Hereford' & Essex', ac constabulario Angliæ.
Adomaro de Valentiâ.
Galfrido de Geynvill.
Hugone le Despenser.
Waltero de Bello Campo, senescallo hospitii nostri.
Roberto de Bures, & aliis.

Dat' per manum nostram apud Wyndesor', primo die Februarii, anno regni nostri tricesimo primo.

NOS autem, concessiones, promissionem, ordinationem, & statutum, prædicta, rata habentes & grata, ea, pro nobis & hæredibus nostris, mercatoribus regnorum & terrarum Aragoniæ, Catholoniæ, & Majoricarum, ad eorum instantiam & requisitionem, concedimus & confirmamus, sicut carta prædicta rationabiliter testatur.

Volentes, & concedentes pro nobis, & hæredibus nostris, quod omnes & singuli mercatores dictorum regnorum & terrarum, Aragoniæ, Catholoniæ, & Majoricarum, libertates, immunitates, & quietantias, prædictas habeant, & eis, infra regnum nostrum, gaudeant, & utantur, imperpetuum, sine occasione vel impedimento nostri, vel hæredum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, aut aliorum ballivorum, seu ministrorum nostrorum quorumcumque.

Hiis testibus, venerabilibus patribus,

W. archiepiscopo Eborum, Angliæ primate.
H. Lincoln' episcopo, cancellario nostro.
T. Hereford' episcopo, thesaurario nostro.
Johanne de Warenna, comite Surr'.
Rogero de Mortuo Mari.
Henrico de Percy.
Johanne de Wisham, senescallo hospitii nostri, & aliis.

Dat' per manum nostram, apud Eborum, viii. die Augusti.

Per ipsum Regem & concilium.

De quarteriis corporis Andreæ de Hartcla, Sarræ. sorori suæ, liberandis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Claus. 2 Edw. III. m. 10. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Antonio de Lucy, custodi castri sui Karl', salutem.

Mandamus vobis, quod quarterium corporis Andreæ de Harcla, quod per præceptum domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, super muros castri prædicti pendet, dilectæ nobis Sarræ, quæ fuit uxor Roberti de Leyburn, sorori prædicti Andreæ, cui de gratiâ nostrâ concessimus quod ipsa ossa ipsius Andreæ recolligat, & ea quo voluerit ecclesiasticæ tradat sepulturæ, vel ejus in hâc parte attornato, sine dilatione liberari faciatis; & hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Eborum, x. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Consimiles literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Majori & vicecom' London', pro capite, quod ibidem missum fuit per præceptum dicti patris, &c.

Majori & ballivis villæ Novi Castri super Tynam, pro uno quarterio ibidem, misso, &c.

Majori & ballivis Bristol', pro uno quarterio ibidem misso, &c.

Ballivis Salop', pro uno quarterio ibidem misso, &c.

Ad Papam, pro episcopo Menevensi; & de levitate cervicosâ Wallensium.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Ex amoris fœcunditate, quâ personam, venerabilis patris Henrici episcopi Meneven', prosequimur in visceribus caritatis, virtutum, quibus pollet, insignia & meritorum excellentiam contemplando, ipsum & ecclesiæ suæ negotia alias vestræ clementiæ nos recommendâsse meminimus, attentius supplicando ut negotia, ipsum & commissam sibi ecclesiam (quæ, in terrâ Walliæ situata, subditos habet indomitos, devios & deliros, tam Anglicos quam Wallenses) contingentia, ex parte ejusdem episcopi vestræ beatitudini exponenda, benignè audire, & ad exauditionis gratiam admittere dignaremini, nostrorum rogaminum interventu.

Verùm quia idem episcopus, ad nos personaliter accedens, nobis exposuit quod ad vestræ sanctitatis præsentiam desiderabat personaliter se transferre, supplicans, ut sibi transeundi licentiam concedere curaremus, inhibitione, per nos & concilium nostrum, ob guerrarum turbines, quæ ubilibet modernis temporibus noscuntur prosilire, nuper factâ (videlicet, quod aliqui magnates regnum nostrum non exeant) non obstante:

Nosque tamen, pro eo quod ejus absentia nobis, & regno nostro, & præcipue ecclesiæ suæ Meneven' (quæ solerti eget regimine, & ex levitate cervicosâ subditorum promptis dinoscitur periculis subjacere) plurimùm esset dampnosa, licentiam illam omninò duximus denegandam;

Ne igitur, eâ de causâ, idem episcopus (quem virum novimus eminentis scientiæ, magnæ circumspectionis & industriæ, bonæque conversationis & honestæ) in suis & ecclesiæ suæ negotiis detrimentum aliquod patiatur, sanctitudini vestræ votivis affectibus supplicamus, quatinus eundem episcopum, & commissam sibi ecclesiam, paternâ benivolentiâ amplectentes, in hiis, quæ piè postulaverit, benignum præbere auditum, & postulata dignemini concedere gratiosè.

Dantes, si placet, vicinis episcopis, videlicet, Wygorn' & Hereford' ecclesiarum, vestris apostolicis literis, in mandatis, ut eidem Meneven' episcopo, in commisso sibi regimine, ad levitatem dictorum subditorum salubriter compescendam, studeant consiliis assistere, & eum, in oportunitatibus, suffragiis communire.

Conservet, &c.

Dat' apud Eborum, decimo sexto die Augusti.

Ad cardinales, pro prædicto Menevensi episcopo.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino J. DEI gratiâ, sancti Adriani diacono cardinali, amico suo carissimo Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Sincera nos movet affectio, quâ personam, venerabilis patris Henrici episcopi Meneven' amplectimur, in visceribus caritatis, ut ea, quæ ipsius honori conveniunt, quietem muniunt, & augent profectuum incrementa, penes nostros benivolos & amicos votivis desideriis procuremus.

Quamobrem eundem patrem, & commissam sibi ecclesiam (quæ, in terrâ Walliæ situata, subditos habet indomitos & deliros, tam Anglicos quam Wallenses) paternitati vestræ recommendamus affectione, quâ possumus cariori:

Attentiùs supplicantes quatinùs negotia, ipsum & ecclesiam suam prædictam contingentia, vobis ex parte suâ seriosiùs exponenda, benignè audire, & ea erga dominum summum Pontificem (cui super hoc scribimus) velitis, nostrorum interventu rogaminum, modis, quibus expedire videritis, promovere; ita, si placet, quod idem episcopus, vestro mediante præsidio, intentionis suæ efficaciam assequi valeat, ut desideranter appetimus, super negotiis antedictis.

Scientes quod idem episcopus ad præsentiam dicti domini summi Pontificis desiderabat personaliter accessisse, set nos ipsum transire non permisimus, prætextu inhibitionis, per nos & consilium nostrum nuper factæ, ne aliqui magnates extra regnum nostrum exeant, ob guerrarum turbines, quæ in diversis partibus prosiliunt hiis diebus; & quia ejus absentia nobis & regno nostro, & præcipuè ecclesiæ suæ Meneven', quæ solerti eget regimine, & ex levitate cervicosâ subditorum, promptis dinoscitur periculis subjacere, dispendiosa esse posset plurimùm & dampnosa.

Dat' ut supra.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino P. episcopo Penestren', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali vicecancellario.

Domino L. sanctæ Mariæ in Viâ Latâ, diacono cardinali.

De potestate datâ tractandi cum duce Brabantiæ, super confœderatione & retinentiâ.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Pat. 2 Edw. III. p. 2. m. 23. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes litteras inspecturis, salutem. De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Reginaldi de Cobham militis, & magistri Johannis de Hildesle, canonici Cicestr', plenam fiduciam reportantes;

Ipsos constituimus & facimus procuratores, & nuncios nostros speciales, dantes eis plenam potestatem & mandatum speciale tractandi, pro nobis & nostro nomine, cum nobili viro domino Johanne, duce Brabantiæ, consanguineo nostro carissimo, de confœderatione & amicitiâ, inter nos & nostros subditos, ac nobis adhærentes, & ipsum ducem, & suos subditos, ac sibi adhærentes, ineundis, ac retinentiâ speciali, tam pro pace quam pro guerrâ, contra quoscumque Reges & principes, & alios cujuscumque statûs & conditionis existant:

Et easdem confœderationem, amicitiam, & retinentiam, quâcumque firmitate vallandi:

Necnon concordandi cum eodem duce, seu deputandis ab eo, super terminis solutionum, eidem duci, seu gentibus suis, per nos faciendarum, de quibuscumque pecuniarum summis, eidem duci, seu gentibus suis, præmissâ occasione promissis, seu promittendis:

Et etiam conveniendi cum eodem duce, & gentibus suis prædictis, de certis pecuniarum summis, pro stipendiis, vadiis, & custubus, ac restauro equorum, hominum ad arma, quos idem dux in obsequium nostrum ducet, seu mittet, prout melius fore viderint faciendum:

Promittentes nos ratum, & stabilè habituros quicquid, per præfatos procuratores nostros, tractatum, vallatum, concordatum, conventum, & promissum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Pontem Fractum, xxii. die Augusti.

De potestate tractandi cum comite de Los, & aliis.

A. D. 1328.—An. 2 Edw. III.

Pat. 2 Edw. III. p. 2 m. 23. in Turr. Lond.

REX, universis, præsentes litteras inspecturis, salutem. De fidelitate, *&c. ut supra, usque ibi,* cum nobilibus viris, comitibus de Los, & Chyny, ac de Gelre, & Henrico de Bantressem, ac aliis nobilibus, & personis quibuscumque, de confœderatione & amicitiâ, inter nos & nostros subditos, & ipsos comites, nobiles, & eorum quemlibet, ac sibi adhærentes, ineundis, ac retinentiâ speciali, tam pro pace quam pro guerrâ, contra quoscumque reges & principes, ac alios, cujuscumque statûs seu conditionis existant, *&c. de verbo ad verbum prout supra.* In cujus, &c.

Dat' ut supra.

De licentiâ concessâ prælatis inhabitandi terras in Hiberniâ vastatas.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Pat. 2 Edw. III. p. 2. m. 25. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Johanni Darcy le neveu, justic' suo Hibernie, salutem.

De vestris fidelitate & industriâ confidentes, concedendi licenciam prelatis ecclesiarum cathedralium, in terris pacis scituatarum, quod ipsi terras & tenementa in marchiis vastatis & destructis adquirere possint, habend' sibi & successoribus suis imperpetuum; statuto de terris & tenementis ad manum mortuam non ponendis, edito, non obstante; exceptis terris & tenementis, quæ de nobis tenentur in capite;

Ita tamen, quod iidem prelati terras illas assideri & inhabitari faciant, ad afforciandum marchias suas contra aggressus Hibernicorum, plenam vobis, tenore presencium, committimus & concedimus potestatem.

In cujus, &c. per triennium duratur'.

T. R. apud Pontem Fractum, xxii. die Aug'.

Per ipsum Regem & consilium.

Pro Rege, de targeis & balistis providendis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Claus. 2 Edw. III. m. 15. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus London', salutem. Mandamus vobis quod, per visum & testimonium arbalistarii nostri in civitate illâ, centum & viginti targeas, armis nostris depictas, centum arcus balistos ad pedem, & viginti arcus balistos ad trol', in eâdem civitate, de firmâ nostrâ civitatis illius, emi & provideri, & ea usque Portesmuth cariari faciatis;

Dilecto & fideli nostro, Johanni de Roches, custodi nostro insularum de Gerneseye, Jereseye, Serk, & Aurneye, vel ejus in hâc parte attornato, per indenturam, indè inter vos, & ipsum Johannem, vel attornatum suum prædictum, faciendam, sine dilatione liberanda, pro munitione insularum prædictarum.

Et custus, quos in hâc parte apposueritis, cum illos sciverimus, vobis in formâ prædictâ allocari faciemus.

Teste Rege, apud Clipston', xxx. die Augusti.

Per ipsum Regem & concilium.

De distringendo episcopos & alios homines de Normannia, ad faciendum Regi homagium & fidelitates.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Claus. 2 Edw. III. m. 15. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Johanni de Roches, custodi insularum de Jerneseye, Jerseye, Serk, & Aurneye, salutem.

Quia accepimus quod episcopi, abbates, priores, & alii homines de Normanniâ, qui de nobis tenent in insulis prædictis per homagia, fidelitates, & alia servitia, asserunt se homagia & fidelitates suas nobis facere non debere, nisi ubi prædecessores eorum progenitoribus nostris ea fecerunt, temporibus quibus insulæ prædictæ parcellæ de Normannia extiterunt:

Vobis mandamus quod omnes illos de Normanniâ, qui de nobis in insulis prædictis tenent, & nobis indè fidelitates facere tenentur, sine dilatione distringatis, ad fidelitates suas, coram nobis, in insulis prædictis, nobis faciendas; & homagia illorum, qui nobis homagia facere tenentur, ponatis in respectum quamdiu nostræ placuerit voluntati.

Teste meipso, apud Clipston', xxx. die Augusti.

Per ipsum Regem & concilium.

De castro vocato Girburgh, in insulâ de Gerneseye, perficiendo.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Claus. 2 Edw. III. m. 14. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Johanni de Roches, custodi insularum de Gerneseye, Jereseye, Serk, & Aurneye, salutem.

Quia accepimus quod quoddam castrum, vocatum Girburgh in predictâ insulâ de Gerneseye, pro majori salvacione parcium illarum, nuper inchoatum fuit ad construendum, & adhuc plenè constructum non existit; & quod dominus E. nuper Rex Angl' pater noster, mandavit quod castrum illud de exitibus insularum predictarum, & de quibusdam aliis bonis perficeretur;

Vobis mandamus quod, si ita est, tunc castrum illud de exitibus & bonis hujusmodi, quamcicius commodè fieri poterit, per visum aliquorum proborum & legalium hominum de partibus predictis, perfici faciatis; prout pro majori commodo nostri & salvacione parcium predictarum, fore videritis faciendum.

Et custus quos in premissis apposueritis, cum illos sciverimus, vobis in compoto vestro de exitibus predictis allocari faciemus.

T. R. apud Clipston', xxx. die Augusti.

Per ipsum Regem & consilium.

De castris in insulis prædictis, muniendis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Claus. 2 Edw. III. m. 14. in Turr. Lond.

REX, eidem, salutem. Quia accepimus quod castra nostra insularum predictarum, victualibus, armaturis, & aliis hujusmodi necessariis, munita non sunt, per quod tam nobis quam partibus illis, quamplurima dampna possent de facili, quod absit, evenire;

Nos, hujusmodi periculis volentes precavere, vobis mandamus quod castra predicta victualibus, armaturis, & aliis hujusmodi necessariis, prout ad majus commodum nostrum & salvacionem parcium illarum, fore videritis faciend', de exitibus insularum illarum, per visum aliquorum proborum & legalium hominum parcium earumdem, muniri faciatis;

Et custus quos in hâc parte apposueritis, cùm illos sciverimus, vobis in compoto vestro de exitibus predictis, allocari faciemus.

Mandavimus enim vicecomitibus nostris London', quod centum & viginti targeas, centum arcus balistos ad pedem, & viginti arcus balistos ad troll'; necnon vicecomiti nostro Sutht', quod ipse centum milia de parvo Talshid & duo milia carbonum buscæ, in eorum ballivis emi, & provideri, & usque Portesmuth' cariari faciant, prò municione castrorum predictorum, & vobis, vel attornato vestro in hâc parte, liberari.

T. ut supra.

Per ipsum Regem & consilium.

De potestate datâ tractandi super confœderatione & retinentiâ, in partibus Aquitaniæ.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Pat. 2 Edw. III. p. 2. m. 22. in Turr. Lond.

REX universis, ad quos, &c. salutem. Noverit universitas vestra quod nos, de fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum, Johannis de Haustede, senescalli nostræ Vasconiæ, magistri Johannis de Weston, constabularii nostri Burdegaliæ, & Johannis Travers, confidentes, ipsos ordinamus & facimus procuratores nostros & nuncios speciales, dantes eis, & duobus eorum, quos præsentes esse contigerit, plenam potestatem, & mandatum speciale tractandi, pro nobis, cum nobilibus viris, Johanne comite Arminiaci, Fezensiaci, & de Rhodes, ac vicecomite Leomaniæ & Alti Vilaris, & Bernardo Ezii domino de Lebreto, ac quibuscumque aliis personis, cujuscumque statûs vel conditionis existant; necnon cum communitatibus civitatum, castrorum, & villarum, quorumcumque, super confœderatione & retinentiâ, contra quoscumque Reges & principes, ac alias personas, cujuscumque statûs vel conditionis fuerint, pro nostris juribus & hæreditatibus recuperandis & defendendis:

Conveniendi & concordandi de modis & conditionibus confœderationis & retinentiæ prædictarum, ipsasque confœderationes & retinentias necnon conventiones & accorda, facienda de eisdem, quâcumque firmitate vallandi:

Ac omnia alia & singula, quæ ad securitatem & firmitatem præmissorum pertinere poterunt, faciendi;

Promittentes nos rata & firma habituros ea, quæ per præfatos, Johannem de Haustede, Johannem de Weston, & Johannem Travers, vel duos eorum tractata, conventa, & concordata fuerint in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Wisebech, xv. die Septembris.

Pro magnatibus Aquitaniæ, de indempnitate; & de pace, nisi iisdem in eadem comprehensis, non faciendâ.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.
Rot. Vascon. 2 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX omnibus, ad quos, &c. salutem. Indempnitati, nobilis viri & fidelis nostri, Johannis comitis Arminiaci, Fezenciaci, & de Rodes, ac vicecomitis Leomaniæ & Alti Villaris, prospicere volentes, ut eò nobis, in juribus & hæreditatibus nostris recuperandis, in regno Franciæ & ducatu Aquitaniæ, ardentiùs & fideliùs adhæreat, quo securitati suæ per nos prospexerit uberiùs provideri, promittimus, pro nobis, & hæredibus nostris, & successoribus nostris, quod si contingat præfatum comitem, uxorem, hæredes, successores suos, familiares, vel sibi adhærentes, occasione alicujus guerræ, seu commotionis, inter nos & Gallicos motæ, vel movendæ, dampnificari, vel castra, terras, villas, civitates, seu possessiones suas, jura aliqua, deveria, sive bona, mobilia vel inmobilia, præsentia vel futura, per ipsorum potentiam occupari, seisiri, seu confiscari, pro eo quod nobis & gentibus nostris, in juribus & hæreditatibus nostris recuperandis, conservandis, & defendendis, fideliter adhæserint & juvamen præstiterint;

Nos, hæredes & successores nostri, eisdem comiti, uxori, hæredibus, successoribus, familiaribus, & adhærentibus suis, restitutionem dampnorum hujusmodi, necnon de castris, terris, villis, civitatibus, possessionibus, juribus, deveriis, sive bonis, mobilibus vel inmobilibus, sic amissis, debitam recompensationem in civitatibus, villis, castris, terris, & juribus, per Karolum, ultimo Regem Franciæ, tempore domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, in ducatu nostro prædicto, occupatis, cùm ad manus nostras devenerint, si fieri poterit, infra quinquennium, vel quamprimum poterimus; &, si ibidem fortassis hæc fieri non poterunt, illa in aliis terris nostris, in eodem ducatu; et si ibidem præmissa fieri nequiverint, eadem infra regnum & potestatem nostram, in locis competentibus, infra dictum terminum, postquam sic deperdita fuerint, compleri, assignari, & liberari faciemus, habenda & tenenda eisdem conditionibus & modis, quibus castra, terras, & bona prædicta, sic deperdita, priùs tenuerunt.

Et, si post dictum quinquennium, à tempore perditionis hujusmodi numerandum, in morâ fuerimus assignandi & liberandi præmissa, sic deperdita vel aliquid de eisdem, promittimus de valore ipsorum, per annum, integrè satisfacere de eisdem annuatim, in castro nostro Burdegaliæ, per manum constabularii nostri, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, ibidem; aut in turri nostrâ London'; seu in scaccario nostro, si in dicto castro nostro Burdeg' præmissa non possent fieri & compleri:

Et, si occasione guerræ seu commotionis, quæ fuit in ducatu prædicto, tempore dictorum regum, à prædictis comite, uxore, hæredibus, successoribus, familiaribus, seu adhærentibus suis, terras, possessiones, jura aliqua,

sive bona, ad manum nostram teneamus, vel alius nomine nostro, promittimus ipsis eadem ex integro restituere & reddere, postquam sic nobis adhæserint, prout superiùs est expressum;

Et ad hoc obligamus nos, hæredes & successores nostros, & omnia bona nostra, mobilia & inmobilia, præsentia & futura.

Promittimus insuper eidem comiti, bonâ fide, quod nos treugam seu pacem cum præfatis Gallicis nullatenus faciemus, nisi iidem comes, familiares, & adhærentes sui, in eisdem treugâ & pace, totaliter comprehendantur & conserventur indempnes. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wysbeche, xvi. die Septembris.

Consimiles literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Gastoni de Bearnio, comiti Fuxi.

Gastoni de Armaniaco, vic' de Fezensagnes.

Domino Rogero de Armaniaco, episcopo de Vallé.

Ad vicecomites Angliæ, de proclamando ne quis faciat congregaciones hominum ad arma.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Claus. 2 Edw. III. m. 14. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Eborum, salutem. Quia ex frequentibus diversorum querelis ad nostrum pervenit auditum, quod quidam, tranquilitatem & quietem populi nostri perturbare pro viribus satagentes, confederaciones illicitas, & congregaciones hominum ad arma, de die in diem infra ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, facere presumunt, & armati incedunt, contra formam statuti, per nos & consilium nostrum nuper apud Norhampton' editi, diversa facinora perpetrando; undè populus parcium illarum terretur, & dampna & pericula eidem populo timetur posse verisimiliter evenire:

Nos, contra hujusmodi presumpciones volentes congruum apponere remedium, prout decet; tibi precipimus, firmiter injungentes, quod per totam ballivam tuam, in locis ubi videris expedire, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari & districtè inhiberi facias, ne quis hujusmodi confederaciones seu congregaciones hominum armatorum facĕre presumat, sub forisfacturâ omnium que nobis forisfacere poterit; et si quos, post proclamacionem & inhibicionem hujusmodi inveneris talia facere presumentes, tunc eos arestari, & in prisonâ nostrâ salvò custodiri facias, donec aliud inde à nobis habueris in mandatis.

Et de nominibus illorum quos sic arestaveris, & ob quam causam, nobis sub sigillo tuo distinctè & apertè constare facias:

Et hoc nullatenus omittatis.

T. R. apud Wysebech', xvi. die Septembris.

Eodem modo scribitur singulis vicecomitibus per Angl'.
T. ut supra.

De bonis Gallicorum arrestandis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Claus. 2 Edw. III. m. 14. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Sutht', salutem. Cum nos, ad frequentes querelas dilectorum mercatorum nostrorum, Rogeri de la Hurne, & Ricardi de Cockle, de Sutht', & aliorum mercatorum ejusdem villæ, ac villæ de Magnâ Jernemutâ, & aliundè de regno nostro, nobis suggerentium quosdam malefactores de partibus Franciæ, Normanniæ, & Pictaviæ, se adinvicem congregantes, in multitudine copiosâ, in ipsos mercatores, qui cum navibus suis ad portus de Bune in Pictaviâ, & Leyre in dictâ terrâ Normanniæ, pro mercimoniis suis ibidem excercendis, declinaverant, more guerrino, insultum fecisse, & ipsos nequiter interfecisse, naves suas combussisse, ac alia bona & catalla sua, ad non modicum valorem, in eisdem navibus inventa, cepisse & asportasse, & alia facinora multipliciter perpetrâsse;

Tibi præcipimus quod omnia bona & catalla hominum & mercatorum, de dictis terris Franciæ, Normanniæ, & Pictaviæ, ubicumque inventa essent infra ballivam tuam, sive infra libertates sive extra, unà cum debitis suis, arestari, & salvò & securè custodiri faceres, quousque præfatis hominibus & mercatoribus de regno nostro, de dampnis & injuriis eis, ut præmittitur, illatis, esset satisfactum, vel aliud indè duceremus demandandum.

Et licet, per probationem, ad sectam dictorum Rogeri & Ricardi, per sacramentum tam mercatorum mare excercentium, quam aliorum proborum & legalium hominum de ballivâ tuâ, coram dilectis & fidelibus nostris Johanne Randolf & Johanne de Ticheburn, de mandato nostro factam, & in cancellariâ nostrâ retornatam, sit compertum quod prædicti malefactores naves, ac alia bona & catalla prædictorum Rogeri & Ricardi, ad valorem non modicum, ceperunt, & voluntatem suam indè fecerunt;

Quia tamen, propter aliquas dubietates, quæ in negotio prædicto emerserunt, idem negotium non potest, ante instans parliamentum nostrum, discuti & terminari; tibi præcipimus quod bona & mercimonia dictorum mercatorum de dictis terris Franciæ, Normanniæ, & Pictaviæ, per te, prætextu mandati nostri prædicti, arestata, salvò & absque distractione aliquâ custodiri, necnon omnia bona & catalla eorumdem mercatorum de dictis terris Franciæ, Normanniæ, & Pictaviæ, quæ èxnunc infra ballivam tuam, sive infra libertates sive extra, inveniri contigerit, unà cum debitis (si quæ eis debeantur), per visum & testimonium, *&c. prout supra de dat' xxviii. Jun'.*

Teste Rege, apud Walsingham, xix. die Septembris.

Per concilium.

Ad Papam, super vexationibus in curiâ Romanâ.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Etsi nobis, obsequentium merita tacitâ consideratione pensantibus, singulorum utilitatibus cordi sit nobis gratâ vicissitudine providere; quos tamen regiis obsequiis labor attrivit prolixior, & utiliora novimus obsequia præstitisse, & præcipuè quos virtutum dona præferunt potiora, intimiore dilectione prosequimur, & ipsorum inquietudini teneriùs compatimur, & zelamur avidiùs profectuum incrementa.

Cùm itaque dudùm inter venerabilem patrem Thomam, nunc Herefordensem episcopum, & dilectum clericum nostrum magistrum Henricum de Clyff, super præbendâ de Blebury, in ecclesiâ beatæ Mariæ Sarum, exorta fuisset materia quæstionis:

Eodemque negotio, per appellationem ipsius Thomæ, nunc episcopi, ad sedem apostolicam legitimè devoluto, & ibidem per octo annos, & ampliùs, coram auditoribus vestri sacri palatii discusso & agitato, tres diffinitivæ sententiæ gradatim, pro eodem clerico nostro, contra præfatum Thomam, nunc episcopum, fuerunt promulgatæ:

Et idem Thomas, ad restitutionem perceptorum fructuum, & expensarum litis refusionem, dicto clerico nostro, faciendas, in singulis instantiis legitimè condempnatus, quæ quidem sententiæ subsequenter vestrâ auctoritate acceptatæ & confirmatæ fuerunt, ac executioni debitè demandatæ, certis executoribus super hoc per vestras apostolicas literas deputatis:

Jamque nobis, quod displicenter audivimus, sit relatum quod dicta præbenda, tacitâ veritate præmissorum, venerabili patri .... Altisiodoren' episcopo, vestrâ auctoritate, est collata, qui eo prætextu, dictum clericum nostrum novis proponit litigiis fatigare;

Undè admirari compellimur vehementer, & non potest nobis in memoriam non venire; præsertim cùm non deceat tanto judiciorum, tantæque auctoritatis, examine diffinita in recidivæ quæstionis scrupulo, impulsu suggestionis malivolæ, revocari.

Quid enim securum & dilucidè determinatum esse poterit, si ea, quæ ordine judiciario, in sacro palatio, diffinita & determinata sunt, non subsistant; set ex pravorum suggestionibus, qui ex litigiis prædam quærunt, irritentur, seu in dubium iterum revocentur?

Nos itaque, attendentes laboris assiduitatem, quem, non absque sumptuosis laboribus, præfatus clericus noster sustinet, nostris obsequiis inhærendo, & obsequia fructuosa, quæ ipsum nostris progenitoribus, & toti regno nostro, novimus impendisse; desiderantesque toto corde ipsius quietem & honoris augmentum;

Vestræ beatitudini, quantâ possumus affectione, supplicamus, quatinùs præmissis, quæ penes registra vestra sunt notoria, & poterunt etiam, si libeat, per instrumenta publica, & vestras literas apostolicas, lucidè demonstrari, clementi meditatione pensatis, ea quæ in præjudicium dicti clerici nostri, quoad præbendam prædictam, contra justitiam fuerint attemptata, jubere dignemini revocari:

Præcipientes, si placet, præfato cardinali, ut ipsum clericum nostrum super hoc non molestet; satis enim habundè eidem cardinali, si nondum provisum sit, provideri poterit aliundè, & si à dicto clerico nostro suam substantiam non auferat, quam tantâ est discutione justitiæ, tantisque expensis & laboribus, assecutus.

Conservet, &c.

Dat' apud Norwicum, xxii. die Septembris.

Super vexationibus antedictis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III. Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino .... Altisiodoren' episcopo, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Quò majori desiderio vestri honoris diligimus incrementum, affectionis puritatem, quam erga matrem nostram carissimam, ac nos, & domum nostram regiam, vos habuisse cognovimus, recolentes, eò displicentiùs, quæ vobis notam dedecoris, vel diminutionem præconii laudabilis famæ vestræ inferre possent, utique videremus.

Cùm itaque, super præbendâ de Blebury, &c. *prout supra usque ibi,*

Et negotium illud, per appellationem ipsius Thomæ, nunc episcopi, ad sedem apostolicam, fuisset legitimè devolutum, & per tres diffinitivas sententias, pro eodem clerico nostro prolatas, quatenùs ad forum ecclesiæ pertinet, diffinitum:

Quæ quidem sententiæ subsequenter confirmatæ & acceptatæ per dominum summum Pontificem extiterunt, & executioni debitè demandatæ:

Sicque idem clericus noster possessionem ejusdem præbendæ per executores, sibi auctoritate apostolicâ deputatos, ingressus sit, ac eam pacificè possideat in præsenti; sicuti per processus, indè habitos, coram auditoribus sacri palatii, primi, secundi, & tertii gradûs; literas apostolicas; necnon processum executorium, venerabilis patris, domini archiepiscopi Ebredunen', & aliorum coexecutorum suorum, vobis de præmissis fieri poterit plena fides:

Et jam intellexerimus quod dicta præbenda vobis, per dictum summum Pontificem, est collata; quod utique displicenter audivimus nec credere possumus quod vestra circumspectio hujusmodi collationem velit prosequi, ad irritandum ea, quæ tantâ juris solempnitate constat fuisse diffinita.

Et quia præfati clerici nostri, qui nobis & toti regno nostro, non sine sumptuosis laboribus, deservit laudabilitèr, & deservivit à longis temporibus retroactis, honorem & tranquillitatem diligimus; & multum nobis displiceret, si vos ipsum contra ea, quæ sic determinata sunt, novis adinventionibus faceretis aliqualiter fatigari:

Paternitatem vestram rogamus & requirimus affectione quâ possumus cariori, quatinùs præmissis, de quibus vobis dilucidè constare poterit per processus præmissos qui resident penes registra, ut credimus, auditorum prædictorum, &, si opus fuerit, per literas apostolicas & instrumenta publica, ex parte dicti clerici nostri, fiet vobis indè plena fides;

Debitè ponderatis eundem clericum, occasione collationis, seu gratiæ hujusmodi, non sinatis vestro nomine perturbari indebitè, seu vexari; nec falsis suggestionibus illorum qui, ex malignitatis fomite, quietem innocentium inquietare satagunt, ut suis satisfiat desideriis in peccatis, fidem præbeat vestra circumspectio, ne quicquam, contra justitiam, appetere videamini, cum jacturâ substantiæ alienæ.

Nos enim in cæteris quæ vestræ utilitati conveniunt, eò promptiores inveniri volumus, quò magis benivolos in votis nostris vos invenerimus in hâc parte.

Quid autem in præmissis duxeritis faciendum, nobis, si placet, rescribere velitis per præsentium portitorem.

Dat' apud Norwicum, xxii. die Septembris.

Super vexationibus memoratis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III. Rot. Rom. 2 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, discreto viro magistro Bernardo Stephani, domini Summi Pontificis notario & capellano, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Dilecto clerico nostro, magistro Henrico de Clif, intelleximus, referente, inter magistrum Thomam de Cherleton, nunc Hereforden' episcopum, & ipsum, super præbendâ de Blebury, in ecclesiâ beatæ Mariæ Sarum, lis, coram auditoribus sacri palatii, dudùm mota fuisset:

Et quamvis tres diffinitivæ sententiæ pro eodem clerico nostro, coram dictis auditoribus, gradatim prolatæ fuissent, & postremò auctoritate apostolicâ confirmatæ, & executioni debitè demandatæ, dicta tamen præbenda domino .... Altisiodoren' episcopo jam noviter, ut accepimus, est collata, qui eundem clericum nostrum, eo prætextu, novis proponit litigiis fatigare; de quo, si ita sit, mirari cogimur vehementer.

Quamobrem dilectionem vestram requirimus & rogamus, ex affectu quatinùs literas nostras, quas dicto domino Summo Pontifici, super dicto negotio, transmittimus, ei præsentare velitis ex parte nostrâ:

Et, ut quieti ejusdem clerici nostri, qui sanctæ Romanæ ecclesiæ jussionibus semper devotus extitit, ut deservit assiduè nobis, & toti regno nostro, provideatur de remedio oportuno, consilium & auxilium velitis apponere oportuna:

Ita, si placet, quod idem clericus noster à vexationibus indebitis præservetur immunis, vestro præsidio mediante; undè vobis, ad gratiarum munera, teneri debeamus temporibus oportunis.

Dat' ut supra.

De armaturis, quæ fuerunt Bartholomæi de Badelesmere, Johanni de Monte Gomeri liberandis.

A. D. 1328.—An. 2 Edw. III. Claus. 2 Edw. III. m. 14. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, Johanni de Flete, custodi garderobæ suæ in Turri London', salutem. Mandamus vobis, quod omnes armaturas, tam cotearmurs quam aliàs, quæ fuerunt Bartholomæi de Badelesmere defuncti, quæ in custodiâ vestrâ existunt, dilecto valetto nostro, Johanni de Monte Gomeri, ad opus dilecti nobis Egidii de Badelesmere, filii prædicti Bartholomæi, cui armaturas illas dedimus, per indenturam indè inter vos & præfatum Johannem conficiendam, liberetis.

Teste Rege, apud Cantebrig', xxvii. die Septembris. Per ipsum Regem.

De intendendo episcopo Lincoln', & archidiacono Sarum, ad parliamentum apud Sarum inchoandum, deputatis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III. Pat. 2 Edw. III. m. 19. in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, & omnibus aliis, ad instans parliamentum nostrum, apud Sarum summonitum, conventuris, salutem.

Cum propter quædam negotia, nobis incumbentia, simus ad præsens præpediti, quominus istâ die Dominicâ apud locum prædictum personaliter accedere valeamus; de circumspectionis & industriæ magnitudine venerabilis patris H. Lincoln' episcopi, cancellarii nostri; & discreti viri magistri Walteri Hervy, archidiaconi Sarum, plenam fiduciam reportantes:

Ipsos, ad inchoandum parliamentum prædictum, nostro nomine, & ad faciendum ea quæ pro nobis & per nos facienda fuerint, usque adventum nostrum ibidem, deputamus & assignamus.

Et ideò vobis mandamus, quod eisdem episcopo & archidiacono intendentes sitis in præmissis in formâ prædictâ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Marlebergh', xv. die Octobris.

Per ipsum Regem.

De liberatione, extra virgam, pro magnatibus ad parliamentum venientibus, faciendâ.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III. Pat. 2 Edw. III. p. 2. m. 17. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cum parliamentum nostrum apud Novam Sarum ad presens teneamus, & quamplures prelati & magnates ibidem jam convenerint, & quamplures alii ibidem adhuc sint venturi, pro tractatu habendo super magnis & arduis negociis, que contingunt intimè nos & statum regni nostri:

Nos, ne diutina mora nostra & aliorum magnatum predictorum, in dictis partibus, populo nostro partium illarum nimis onerosa existat, quatenùs poterimus, providere volentes, ordinavimus quod senescall' & marescalli hospicii nostri, liberaciones pro equis nostris, ac aliorum, prelatorum & magnatum predictorum, faciant infra triginta leucas à civitate predictâ circumquaque;

Ita tamen quod aliqui fena, avenas seu alia victualia quecumque, non capiant, absque grato faciendo illis, quorum fena, avene, & victualia hujusmodi, sub forisfacturâ que incumbit:

Et ideò vobis mandamus, quod eisdem senescall' & marescall' in premissis sitis intendentes, consulentes, & auxiliantes, quociens & quando per ipsos, seu eorum aliquem, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus, &c. quamdiu nos & prefatos magnates, ad locum predictum, ex causâ predictâ, moram facere contigerit, duratur'.

T. R. apud Novam Sarum, xx. die Octobris.

Per ipsum Regem & consilium.

De bonis & catallis mercatorum Franciæ, dearestandis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Claus. 2 Edw. III. m. 7. in Turr Lond.

REX, vicecomiti Suthampton', salutem. Quia Johannes de Mes, Johannes Cokerel, Johannes Bayard, Jacobus le Monner, Johannes de Wyght, Thomas de Sancto Obino, mercatores de Ambian', invenerunt coram concilio nostro securitatem de respondendo nobis de bonis & mercimoniis suis per te, prætextu mandatorum nostrorum, tibi nuper directorum, de bonis & mercimoniis hominum & mercatorum de terris Franciæ, Normanniæ, & Pictaviæ, occasione dampnorum quibusdam hominibus & mercatoribus de regno nostro, per quosdam malefactores terrarum ipsarum, supra mare illatorum, in balliva tua arrestandis, apud Suthampton' arestatis, cum versus eos voluerimus indè loqui:

Tibi præcipimus quod bona & mercimonia ipsorum Johannis & Johannis, &c. per te, præmissâ occasione, arestata, sine dilatione dearestari, & ea eisdem Johanni, Johanni, &c. liberari facias, ad commodum suum indè faciendum, per securitatem supradictam: & de bonis & mercimoniis quæ eis sic liberari feceris, ac de pretio eorumdem, nos, per literas tuas, sigillo tuo signatas, distinctè & apertè, sine dilatione, reddas certiores.

Teste Rege, apud Novam Sarum, xxviii. die Octobris.

Per ipsum Regem & concilium.

Consimilia brevia habent subscripti, mutatis mutandis; videlicet,

Johannes le Gras, mercator de Ambian', vicecomiti Somers', de bonis & mercimoniis ac debitis.

Firminus Baconel, Clemens de Poz, Michael de Pokers, } *mercatores de Ambian', majori & ballivis Exon', de bonis & mercimoniis ac debitis.*

Et memorandum, quod Willielmus Russel de Nova Sarum, Ricardus le Teynturer de eâdem, & Thomas le Cordewaner de eâdem, de comitatu Wiltes', manuceperunt pro præfatis mercatoribus, de respondendo Regi de bonis & mercimoniis prædictis, ut in brevi continetur.

Firminus Anerdraz, Johannes de Sancto Fusciano, Johannes Piket, & Firminus de Araz, } *mercatores de Ambianis, vicecomiti Somers', de bonis & mercimoniis ac debitis.*

Johannes de Sancto Fusciano, vicecomiti Suthamptoniæ, de bonis & mercimoniis.

Et memorandum, quod Johannes le Tanner de Wynton', & Walterus le Tanner de eâdem, manuceperunt pro eisdem mercatoribus, de respondendo Regi de bonis & mercimoniis ac debitis, ut supra.

De formâ pacis cum Rege Scotiæ; & de terris & possessionibus, personis ecclesiasticis restituendis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Claus. 2 Edw. III. m. 8. in Turr. Lond.

REX, dilectæ sibi in CHRISTO, abbatissæ de Pratis, juxta Norht', salutem.

Cum inter nos & dominum Robertum Regem Scotiæ, ac nostros, & ipsius Regis, subditos, firma pax sit, DEO propitio, reformata, super guerris & discordiis hinc indè motis:

Et in formâ pacis illius, inter alia, contineatur, quod intentionis ipsius Regis Scotiæ, & nunciorum, & procuratorum nostrorum, qui de pace prædictâ tractaverunt, extitit, quod nullum præjudicium juri ecclesiæ, in utroque regno, per tractatus pacis prædictæ, fieret quoquo modo:

Et intellexerimus quod præfatus Rex Scotiæ viris religiosis, & aliis personis ecclesiasticis de regno nostro, terras & possessiones suas in regno Scotiæ restitui fecit, virtute pacis supradictæ;

Nos, pacem prædictam, quantum ad nos pertinet, volentes observari, vobis mandamus quod, dilecto nobis in CHRISTO abbati de Gedeworth, talem pensionem, qualem de dictâ ecclesiâ vestrâ, ante guerram prædictam, percipere consuevit, solvatis juxta concordiam supradictam.

Teste Rege, apud Novam Sarum, xxviii. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est Willielmo de Kyngeston, personæ ecclesiæ de Abbotesleye, pro eodem abbate.

Per ipsum Regem.

REX, dilecto sibi, Johanni de Bolyngbrok, escaetori suo ultra Trentam, salutem.

Cum inter nos & dominum Robertum Regem Scotiæ, &c. *ut supra,* restitui fecit, virtute pacis supradictæ, *tunc sic,*

Nos, pacem prædictam, quantum ad nos pertinet, volentes observari, vobis mandamus quod, dilecto nobis in CHRISTO abbati de Gedeworth, terras & possessiones suas, quæ, occasione guerræ prædictæ, in manum domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, captæ fuerunt, & adhuc in manu nostrâ & in custodiâ vestrâ existunt, liberetis, tenendas prout eas tenuit ante captionem supradictam; salvo jure cujuslibet.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis, pro subscriptis; videlicet,

Præfato escaetori pro abbate de Mewerose.
Teste ut supra. Per ipsum Regem.

Eidem escaetori pro abbate de Kelsowe.
Teste ut supra. Per ipsum Regem.

Thomæ de Fetherstanhalgh, pro dicto abbate de Gedeworth.
Teste ut supra. Per ipsum Regem.

Justic' Hiberniæ, vel ejus locum tenenti, pro abbate & conventu de Dundreynam in Scotid.
Teste ut supra. Per ipsum Regem.

Ad vicecomites, de observando ne quis veniat vi & armis coram justiciariis.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Claus. 2 Edw. III. m. 6. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Suthť', salutem. Cum de communi consilio regni nostri, in parliamento nostro apud Norhampton' nuper convocato, pro emendacione status populi regni nostri, ac quiete & tranquillitate ejusdem populi, inter alia concordatum sit & statutum;

Quod nullus major vel minor, cujuscumque fuerit condicionis servientibus, nostris in nostrâ presenciâ, necnon ministris nostris executionem mandatorum nostrorum, sive officiorum suorum facientibus, & aliis in comitivâ dictorum ministrorum nostrorum existentibus, eisdem auxiliantibus; & eciam ad proclamationem facti armorum pacis, & hoc in locis ubi hujusmodi facta fient, dumtaxat exceptis, audax sit coram justic', seu aliis ministris nostris officia sua excercentibus, vi & armis venire, seu in terrorem pacis vino ducere, seu armatus ire, vel equitare, nocte dieque; neque in feriis, mercatis, seu in presenciâ ipsorum justic', vel aliorum ministrorum nostrorum, seu alibi, sub pœnâ amissionis armorum suorum erga nos, ac imprisonamenti corporum suorum, ad voluntatem nostram;

Quodque justic' nostri in suâ presenciâ, vic' & alii ministri nostri in suis ballivis, domini libertatum & eorum ballivi suis libertatibus, majores, & ballivi civitatum & burgorum in eisdem civitatibus & burgis, borghesaldri, constabularii, & custodes pacis in suis custodiis, potestatem habeant faciendi executionem eorumdem concordie & statuti:

Nosque, concordiam & statutum predicta sigillo nostro consignata, tibi, sicut ceteris vicecomitibus regni, per breve nostrum miserimus, in eâdem ballivâ tuâ proclamand' & tenend'; tibi precipimus, quod statutum predictum in omnibus & singulis suis articulis per totam balliyam tuam, tam infra libertates quam extra, firmiter teneri & observari facias, juxta formam ejusdem; & omnes illos quos contrarium inveneris facientes, sive fuerint infra libertates sive extra, capias, & in prisonâ nostrâ salvò custodiri facias, juxta formam statuti predicti; & de nominibus illorum quos sic arestaveris, & causâ eorum arestacionis, nos reddas de tempore in tempus, distinctè & apertè cerciores.

T. R. apud Walingford, x. die Novembris.

Per ipsum Regem & consilium.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angl'.

Episcopus Wynton' coram Rege summonitus fuit, eo quod à parliamento apud Novam Sarum, absque licenciâ regiâ, recessit.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Claus. 2 Edw. III. m. 8. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Sutht', salutem. Precipimus tibi, quod venire facias Johannem episcopum Wynton' coram nobis in octabis Sancti Hillarii, ubicumque tunc fuerimus in Angl', ad respondendum nobis, quare, cum in parliamento nostro apud Novam Sarum nuper tento, per nos inhibitum fuisset, ne quis ad idem parliamentum summonitum abindè recederet, sine licenciâ nostrâ, idem episcopus, durante parliamento predicto, absque licenciâ nostrâ ab eodem recessit, in nostri contemptum, & contra inhibicionem nostram: & habeas ibi hoc breve.

T. R. apud Walyngford', xi. die Novembris.

De capiendo illos qui, prætendentes se esse provisores Regis, contra voluntatem proprietoris, blada & alia bona capiant; & ad proximam gaolam ducendo.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Claus. 2 Edw. III. m. 5. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Lincoln', salutem. Quia ex frequentibus diversorum querelis audivimus, quod nonnulli malefactores, prætendentes se esse provisores nostros, & quorumdam magnatum, in diversis locis in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, & in feodo ecclesiæ, blada, fena, & diversa genera victualium, ac etiam cariagia capiunt, asportant, & abducunt, contra voluntatem eorum, quorum blada, fena, victualia, & cariagia illa fuerint, & absque grato eis indè faciendo; in depressionem & depauperationem populi regni nostri, & contra statuta & articulos aliàs indè tempore domini Edwardi, quondam Regis Angliæ, avi nostri, facta, & per totum regnum prædictum publicata;

In quibus quidem statutis & articulis inter alia continetur, quod nullus prisas aliquas infra regnum nostrum capiat, nisi captores & provisores pro hospitio nostro, & hoc sub certâ formâ, in eisdem statutis & articulis contentâ; & quod ipsi sub magno & privato sigillo nostro habeant warantum suum secum, continens potestatem eorum & res undè providentias facere debent, quod warantum ostendere debent illis à quibus hujusmodi providentias facere debent, antequam aliquid ceperint de eisdem; & quod si aliquis prisas aliquas capiat sine waranto, & eas contra voluntatem eorum, quorum bona fuerint, asportet, statim arestetur per villatam ubi prisa illa facta fuerit, & ad proximam gaolam nostram ducatur; & si indè convincatur, fiat de eo sicut de latrone, si quantitas bonorum hoc exigat.

Nos, pro indempnitate dicti populi nostri volentes contra hujusmodi præsumptiones congruum apponere remedium, prout decet, & statuta & articulos prædicta in omnibus suis articulis observari;

Tibi præcipimus, quod statim visis præsentibus per totam ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, in locis ubi videris expedire, publicè proclamari & ex parte nostrâ districtè inhiberi facias, ne quis, cujuscumque statûs seu conditionis existat, blada, fena, victualia, seu cariagia hujusmodi, contra voluntatem eorum, quorum blada, fena, victualia, & cariagia illa fuerint, capere, vel prisas aliquas de aliquibus aliis rebus facere præsumat, contra formam statutorum & articulorum prædictorum.

Et si quos, post hujusmodi proclamationem & inhibitionem, inveneris blada, fena, victualia, seu cariagia hujusmodi, contra voluntatem illorum quorum fuerint, capientes, vel prisas aliquas de quibuscumque aliis bonis contra formam prædictam facientes, tunc eos per villatas ubi prisas hujusmodi fieri continget, capias, & ad proximam gaolam nostram duci facias; in eâdem moraturos juxta formam statutorum & articulorum prædictorum:

Et præmissa, sicut quietem & commodum dicti populi nostri diligis, & te indempnem servare volueris, nullatenus omittas.

Teste Rege, apud Windesore, xv. die Novembris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

Pro Thoma de Sabaudia, super præbendâ in ecclesiâ Rippon.

A. D. 1328. An. 2 Edw. III.

Pat. 2 Edw. III. p. 2. m. 9. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Constat nobis, per inspectionem rotulorum cancellariæ domini E. quondam Regis Angliæ, avi nostri, quod idem avus noster fecit litteras suas patentes, in hæc verba:

EDWARDUS, DEI gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, omnibus, ad quos præsentes litteræ pervenerint, salutem.

Sciatis quod dedimus & concessimus dilecto consanguineo nostro, Thomæ de Sabaudiâ, præbendam illam quam Jacobus Chinchii Guidonis de Urbe habuit in ecclesiâ Ripon, vacantem, & ad donationem nostram spectantem, ratione archiepiscopatûs Eborum, nuper vacantis, & in manu nostrâ existentis, habendam cum suis juribus & pertinentiis quibuscunque.

In cujus rei testimonium has litteras nostras fieri fecimus patentes.

Teste meipso, apud Eborum, xiii. die Junii, anno regni nostri vicesimo octavo.

Nos autem tenorem litterarum prædictarum ad requisitionem præfati Thomæ duximus exemplificandum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxviii. die Novembris.

Memorandum de magno sigillo Regis.

A. D. 1329. An. 2 Edw. III.

Claus. 2 Edw. III. m. 2. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod, die Dominicâ, videlicet xv. die Januarii, venerabilis pater H. Linc' episcopus, cancellarius domini Regis, in quâdam camerâ in prioratu Sanctæ Andreæ Norhampton', in quâ domina Isabella Regina Angliæ, mater ipsius domini Regis, hospitabatur, in præsentiâ ipsius Reginæ, dominorum Surr' & March' comitum, Henrici de Percy, Oliveri de Ingham, Johannis Darcy, ac aliorum magnatum, ibidem præsentium, liberavit magnum sigillum Regis in quâdam bursâ, sigillo ipsius episcopi consignatâ, eidem domino Regi:

Et idem dominus Rex sigillum illud à præfato episcopo recepit; & die Lunæ, proximò sequenti, brevia in præsentiâ suâ consignari fecit:

Et, dictis brevibus sic consignatis, idem dom[illegible] sigillo domini Willielmi de Herlaston, clerici de cancellariâ, consignari fecit, & illud in garderobâ suâ custodiri præcepit:

Et sic illud in garderobâ suâ retinuit, brevia, de die in diem, consignari faciendo, usque diem Jovis proximò sequentem; quo die idem dominus Rex sigillum illud, sigillo prædicti Willielmi consignatum, in gardino prioris de Newenham, juxta Bedeford, in præsentiâ dominorum, Willielmi de Monteacuto, Johannis de Nevill, Mauricii de Berkeleye, Ricardi de Bury, & aliorum, ibidem præsentium, præfato episcopo liberavit, & idem episcopus sigillum illud sic recepit, & die crastinâ brevia consignari fecit.

Custodes pacis constituuntur.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 38. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Bartholomeo de Burghassh, Johanni de Cobham, & Johanni de Feld, salutem.

Ex clamosâ insinuatione populi regni nostri, in parliamento nostro apud Westm' convocato, intelleximus quod quamplures vagabundi, & alii, ingentem multitudinem malefactorum & pacis nostræ perturbatorum, in diversis comitatibus regni nostri ad se attrahentes, congregationes & conventicula illicita nocte dieque, tam infra libertates quam extra, facientes, vagantur & discurrunt, passus in boscis & aliis locis publicis & privatis, observantes; hominibus per partes illas transeuntibus, insidiantes; & ipsos verberantes, vulnerantes, & male tractantes;

Et quosdam ex illis nequiter interficientes; quosdamque membris mutilantes, & quosdam de bonis & rebus suis depredantes; ac etiam in feriis & mercatis & alibi insultum facientes, & ipsos verberantes, vulnerantes, imprisonantes, & in prisonâ, quousque fines & redemptiones diversos cum eis fecerint, detinentes:

Necnon incendia & alia facinora diversa, postquam regimen regni nostri suscepimus, frequenciùs & manifestiùs quam prius perpetrantes, & indies perpetrare non desistentes; in pacis nostræ lesionem, & terrorem populi nostri partium illarum, & aliorum per partes illas transeuntium, manifestum; super quo prelati, comites, barones, ac communitas regni nostri, nobis supplicârunt, ut pro refrenatione & castigatione hujusmodi malefactorum, & quiete populi nostri prædicti, pacem nostram per totum regnum nostrum firmiter & inviolabiliter faciamus observari.

Et quia ad hoc vinculo juramenti nostri sumus astricti, & pacem & tranquillitatem populi nostri plurimum affectamus, de fidelitate & circumspectione vestrâ pleniùs confidentes, assignavimus vos & duos vestrûm ad dictam pacem nostram, necnon ad statutum dudum apud Wynton', pro conservatione pacis ejusdem editum, in omnibus & singulis articulis in eodem statuto contentis, in com' Kanc', tam infra libertates quam extra, custodiend':

Necnon ad inquirendum, per sacramentum proborum & legalium hominum de comitatu prædicto, tam infra libertates quam extra, per quos, &c. poterit de felonibus, feloniis, transgressoribus, & transgressionibus hujusmodi, & de eorum scientibus, receptatoribus, & manutentoribus, & aliis articulis præmissa tangentibus, pleniùs veritatem; & ad omnes hujusmodi malefactores, felones, transgressores, receptatores, & manutentores, & etiam alios quoscumque contra formam statuti prædicti delinquentes, quos per inquisitionem hujusmodi indictari contigerit de villâ in villam, de hundredo in hundredum, & de patriâ in patriam, insequendum, arestandum, & capiendum; & in prisonis nostris per vicecomitem nostrum comitatus prædicti salvò custodiri faciendum; donec indè deliberentur secundum legem & consuetudinem regni nostri; sumpto ad hoc, si necesse fuerit, posse comitatûs prædicti.

Et ideò vobis mandamus, quod ad certos dies & loca, quos vos vel duo vestrûm ad hoc provideritis, præmissa omnia & singula faciatis & expleatis

in formâ prædictâ; &, ut præmissa efficaciùs facere valeatis, damus vobis vel duobus vestrûm, potestatem omnes illos, qui pro inquisitionibus hujusmodi faciendis coram vobis vel duobus vestrûm venire, & vobis vel duobus vestrûm obedire neglexerint, vel non curaverint, & alios quoscumque vobis vel duobus vestrûm contrariantes seu inobedientes inveneritis, per granta, amerciamenta, & exitus, aut alio modo, juxta discretiones vestras, castigandi & puniendi: ita quod extractas hujusmodi amerciamentorum ad scaccarium nostrum mittatis.

Mandavimus enim vicecomiti nostro comitatûs prædicti, quod ad certos dies & loca, quos vos vel duo vestrûm ei scire faciatis, venire faciat coram vobis, vel duobus vestrûm, tot, &c. de comitatu prædicto, tam infra libertates quam extra, per quos, &c. & inquiri; & quod hujusmodi malefactores, felones, transgressores, vagabundes, receptatores, & manutentores, quos coram vobis & duobus vestrûm, de hujusmodi feloniis, & transgressionibus indictari, & per vos & duos vestrûm arestari contigerit, à vobis vel duobus vestrûm recipiat; & eos, ac etiam illos quorum nomina ei scire faciatis, capiat, & in prisonâ nostrâ salvò custodiri faciat, sicut prædictum est:

Vobisque vel duobus vestrûm in præmissis, & ea tangentibus, pareat & intendat, prout vos vel duo vestrûm ei scire faciatis, ex parte nostrâ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wyndesore, xxx. die Januarii.

Eodem modo assignantur subscripti in comitatibus subscriptis; videlicet,

Johannes de Harington,
Thomas de Lathon,
Richardus de Hoghton,
Richardus de Kighele,
Gilbertus de Warberton, } *in comitatu Lancastriæ, quatuor, tres, & duos eorum, &c. ut supra.*

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Cherteseye, xii. die Martii.

Gregorius de Thornton,
Johannes de Hamerton, } *infra libertatem de Bouland' in com' Ebor'.*

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wycomb', xv. die Martii.

Walterus de Huggeford,
Rogerus Corbet de Caus',
Rogerus Carles, } *in com' Salop'.*

Teste Rege, apud Wodestok', xxv. die Martii.

Willielmus Grammery,
Thomas Deynill,
Robertus de Bosevill,
Godefridus de Staynton, } *infra westrithinghum, & honorem de Pontefracto in com' Eborum.*

Teste Rege, apud Wodestok, xxii. die Martii.

Johannes de Insula,
Theobaldus Russel,
Johannes de Glamorgan, } *in Insula Vecta in com' Suth'.*

Teste Rege, apud Walyngford', xvi. die Aprilis.

Johannes de Verdon,
Simon de Drayton,
Radulphus Basset de Weldon,
Robertus de Daventre, } *in com' Norht', tres & duos eorum.*

Teste Rege, apud Eltham, primo die Maii.

Thomas Tregoz,
Johannes Davernoun, } *in com' Sussex', &c.*

Teste Rege, apud Eltham, xiii. die Maii.

De quibusdam malefactoribus in civitate London'.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 37. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Olivero de Ingham, Johanni Mautravers, Johanni de Stonore, Roberto de Malberthorp, & Johanni de Grantham, majori civitatis nostræ London', salutem.

Sciatis quod cum nuper datum fuisset nobis intelligi, quod quamplures malefactores, & pacis nostræ perturbatores de dictâ civitate & suburbiis ejusdem, se adinvicem ibidem alligârunt & confederârunt, & civitatem predictam armatâ potenciâ per diversas vices exierunt, & contra nos ad civitatem nostram Wynton' & villam nostram Bedeford', cum hujusmodi potenciâ accesserunt;

Necnon homicidia, depredaciones, incendia, & alia facinora diversa perpetrârunt, in nostri contemptum, & hominum parcium illarum terrorem, ac pacis nostræ lesionem manifestam, & contra formam statuti apud Norhampton' nuper editi; pro eo quod dicta civitas nostra London' camera nostra existit, & eo pretextu homines ejusdem civitatis London' ad defensionem personæ nostræ, & conservacionem nostrorum jurium fortiùs obligantur, premissa molestius referentes, volentesque ea puniri, prout decet;

Mandaverimus vobis, prefate major, & vicecomitibus nostris London', quod de premissis diligenter inquireretis, & illos, quos per inquisicionem hujusmodi culpabiles inveniretis, caperetis, & salvò custodiretis, quousque aliud indè à nobis habueretis in mandatis:

Et quia premissa nos & statum coronæ nostræ specialitèr contingunt, volentes inquisiciones predictas, ac omnia alia premissa tangencia, secundum juris exigenciam terminari, assignavimus vos ad inquisiciones, & indictamenta per easdem inquisiciones facta, audiend' &. terminand';

Necnon ad inquirend' ulteriùs de nominibus hujusmodi malefactorum, & eorum scienter receptatorum, ac eis consentiencium, aut vim, consilium, & auxilium præbencium, seu dictas felonias & transgressiones fieri procurancium seu præcipiencium;

Et eciam ad inquirendum de illis qui pro muneribus pactum fecerunt, & faciunt cum malefactoribus & pacis nostræ purturbatoribus, & eos conduxerunt, & conducunt ad verberandum, vulnerandum, & malè tractandum, ac interficiendum plures de regno nostro in predictis civitate London' & suburbiis, pro inimicitiâ & maliciâ;

Et eciam ad inquirendum de illis qui hujusmodi munera dederunt & dant, & quantum & quibus, & qui hujusmodi munera receperunt & recipiunt, & à quibus & qualiter & quo modo; & qui hujusmodi malefactores in suâ maliciâ fovent, nutriunt, & manutenent in eisdem civitate London' & suburbiis;

Et eciam ad inquirendum de illis qui, racione potestatis seu dominii sui, aliquos in eorum protectionem & advocacionem pro suo dando susceperunt, & adhuc suscipiunt; & de illis qui pecuniam vel aliud quodcumque ab aliquo, per graves minas eis factas, maliciosè extorserunt;

Et eciam ad inquirendum de conspiratoribus & conspiracionibus, & hiis qui malas confederaciones faciunt, seu fecerunt:

Necnon de oppressionibus, dampnis, & gravaminibus in civitate London' & suburbiis prædictis, per diversos vicecomites, coronatores, subescaetores, & eorum clericos, ballivos ac ministros suos, constabularios, custodes prisonum, necnon ballivos civitatis London', & suburbiorum prædictorum, eorum subministrorum, sub colore officiorum suorum, hominibus de eisdem civitate London' & suburbiis, ab eosdem venientibus per falsa appella, indictamenta, imprisonamenta, graves redempciones, intollerabiles districtiones, ex causis injustis fictis, & diversarum pecuniæ summarum & rerum extorsiones, facta; necnon de omnibus aliis dampnis & gravaminibus quibuscumque in civitate London' & suburbiis predictis illatis, & ad transgressiones, confederaciones, alligaciones, oppressiones, extorsiones, conspiraciones, excessus, felonias, dampna, & gravamina predicta, ad sectam nostram audiend' & terminand' secundum legem & consuetudinem regni nostri.

Et ideò vobis mandamus, quod ad certos dies & loca, quos ad hoc provideritis, inquisiciones & indictamenta predicta examinetis, & ea, ac omnia & singula premissa, secundum legem & consuetudinem regni nostri, audiatis & terminetis in formâ predictâ. Facturi, &c. salvis, &c.

Mandavimus enim predictis vicecom' nostris, quod ad certos dies & loca, quos eis scire faciatis, venire faciant coram vobis, tot, &c. de civitate & suburbiis predictis, per quos, &c. & inquiri.

Mandavimus eciam prefatis majori & vicecom', quod inquisiciones & indictamenta predicta cum omnibus ea tangentibus, vobis mittant; vobisque in premissis omnibus & singulis assistant, pariant, & intendant, prout eis scire faciatis ex parte nostrâ.

In cujus, &c.

T. R. apud Wyndesore, secundo die Februarii.

Per ipsum Regem & cons'.

Super castro de Kaerfilly, per abettum Willielmi la Zouche obsesso.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 36. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Rogero de Mortuo Mari, comiti Marchiæ, justiciario suo Wall', vel ejus locumtenenti, salutem.

Quia datum est nobis intelligi quod quamplures malefactores, armatâ potentiâ, per abettum Willielmi la Zouche de Mortuo Mari, castrum de Kaerfilly more guerrino obsederunt, & illud obsessum tenent in læsionem pacis nostræ & terrorem populi nostri partium illarum manifestum:

Nos, præsumptionem hujusmodi refrænare, & malefactores prædictos punire volentes, prout decet, vobis mandamus quod obsidionem prædictam amoveri, sumpto ad hoc, si necesse fuerit, posse partium illarum, & castrum illud in manum nostram seisiri, & salvò custodiri, necnon resistentes, si quos inveneritis, arestari, & carcerali custodiæ mancipari faciatis: & hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Wyndesore, v. die Februarii.

Per breve de privato sigillo.

De supradicto Willielmo la Zouşche, attachiando.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 36. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus & omnibus aliis ballivis, ministris, & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quòd cum pluries mandaverimus Willielmo la Zousche de Mortuo Mari quod ipse, omni excusatione postpositâ, ad nos personaliter accederet ad proficiscendum nobiscum, & cum aliis fidelibus nostris, in obsequium nostrum, pro defensione regni nostri, prout ei per nos pleniùs injungeretur;

Et etiam quod ipse Alianoram la Despenser, consanguineam nostram, in comitivâ suâ existentem, secum pro aliquibus, tam nos quam præfatam consanguineam nostram, tangentibus, ad nos duceret;

Ac idem Willielmus, mandata nostra prædicta parvi pendens, ad nos venire, seu præfatam consanguineam nostram ad nos ducere, seu mittere, hactenus non curaverit, in nostri ac mandatorum nostrorum prædictorum contemptum manifestum;

Nos, inobedientiam ipsius Willielmi in hâc parte punire volentes, prout decet, assignavimus dilectum servientem nostrum, Johannem de Gynes, ad attachiandum præfatum Willielmum, & ad ipsum ad nos, ubicumque fuerimus in Angliâ, unâ cum præfatâ consanguineâ nostrâ, salvò & securè ducendum, ad respondendum nobis super præmissis, & ad faciendum ulteriùs, & recipiendum quod per nos & concilium nostrum indè contigerit ordinari:

Et ideò vobis mandamus quod eidem Johanni in præmissis intendentes sitis, consulentes, & auxiliantes, quotiens & quando, per ipsum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wyndesore, v. die Februarii.

Per breve de privato sigillo.

De continuatione parliamenti.

A. D. 1329.—An. 3 Edw. III. Claus. 3 Edw. III. m. 33. d. in Turr. Lond.

REX vicecomitibus London', salutem. Precipimus vobis quod per totam civitatem predictam, in locis ubi expedire videritis, publicè faciatis proclamari, quod omnes & singuli archiepiscopi, episcopi, abbates, priores, comites, barones, milites comitatum, cives & burgenses civitatum & burgorum, & omnes alii, qui ad parliamentum nostrum de civitate Sarum, usque Westm' ad instantes octabas Purificacionis beatæ Mariæ continuatum seu adjornatum, venerunt, seu venire tenentur, accedant ad dictum locum Westm', ad faciendum quod eis ex parte nostrâ injungetur. Et premissa statim, visis presentibus, faciatis. T. R. apud Turrim London', viii. die Febr'.

Per ipsum Regem & cons'.

De parliamento inchoando.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 37. in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, & omnibus aliis ad instans parliamentum nostrum usque Westm' adjornatum seu continuatum, conventuris; salutem.

Cum propter aliqua nobis ad presens incumbencia, simus prepediti, quominus istâ die Jovis in octabis Purificacionis beatæ Mariæ apud locum predictum personaliter accedere valeamus, de circumspectionis & industriæ magnitudine venerabilis patris, Thomæ Her' episcopi, thes' nostri; & dilectorum clericorum nostrorum, magistri Henr' de Clif & Adæ de Herwynton', plenam fiduciam reportantes, *ipsos ad inchoandum parliamentum predictum, nomine nostro,* & ad faciendum ea quæ pro nobis & per nos facienda fuerint, usque adventum nostrum ibidem, deputamus & assignamus.

Et ideò vobis mandamus quod eisdem episcopo, Henr' & Adæ, intendentes sitis in premissis, in formâ predictâ.

In cujus, &c.

T. R. apud Turrim London', ix. die Febr'.

Per ipsum Regem.

Ad Gailardum cardinalem, super juribus universitatis Oxon', per ipsum oppressis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino G. DEI gratiâ, Sanctæ Luciæ in Silice diacono cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. et sinceræ dilectionis affectum.

Magistrorum & scolarium universitatis Oxon' querulos clamores recepimus varios & diversos, non solum longas & nimias eorumdem, & singularium personarum, vexationes in Romanâ curiâ prætendentes, set oppressiones & calumpnias jurium & consuetudinum suarum, per eos, & per eorum prædecessores, à tempore cujus contrarii memoria non existit, usitatorum multipliciter formidantes.

Paternitatem igitur vestram reverendam affectuosis precibus exoramus, quatinùs, si absque juris vestri injuriâ fieri poterit bono modo, de dictis fatigationibus universitatis, & personarûm ejusdem, velitis desistere, nostrorum precaminum interventu, vel aliàs consentire quod dicta causa, cum circumstantiis suis singulis, cognoscenda & fine debito terminanda, aliquibus prælatis regni nostri Angliæ committatur; ne, in ostensione veridicâ juris sui deficiens, in partibus tam longinquis tam solempnis universitatis dispersio, quæ verisimiliter timeri poterit, immineat ob præmissa.

Dat' apud Westm', xv. die Februarii.

Johannes Darcy justiciarius Hiberniæ constituitur.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 28. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod commisimus dilecto & fideli nostro, Johanni Darcy le Cosyn, officium justic' nostræ Hibern', & terram nostram Hibern', cum castris & aliis pertinenciis suis, custodiend' quamdiu nobis placuerit, percipiendo per annum ad scaccarium nostrum Dublin', quamdiu in officio illo sic steterit, quingentas libras; pro quibus officium illud & terram custodiet; et erit se vicesimus de hominibus ad arma cum tot equis coopertis continuè, durante commissione supradictâ.

In cujus, &c.

T. R. apud Westm', xix. die Febr'.

Per ipsum Regem & cons'.

Et mandatum est fratri Rogero Utlagh', priori Sancti Johannis Jer'm in Hibern', quod eidem Johanni terram R. predictam, necnon officium justic' prædictæ, unà cum castris, maneriis, terris, & ten' Regis in terrâ predictâ, simul cum municionibus, instauro, & aliis rebus Regis ibidem, ac omnibus & singulis officium dicte justic' tangentibus, quæ sunt in custodiâ suâ, liberet, custodiend' in formâ predictâ. T. ut supra.

Per ipsum Regem & cons'.

Et mandatum est omnibus & singulis ballivis & fidelibus Regis de terrâ Regis Hibern', quod eidem Johanni, tanquam justic' Regis terræ illius, in omnibus quæ ad officium illud pertinent, intendentes sint & respondentes, sicut predictum est. In cujus, &c. T. ut supra.

Per ipsum Regem & cons'.

Et mandatum est archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, liberis hominibus, & omnibus aliis de terrâ Regis Hibern', quod eidem Johanni, tanquam justic' Regis terræ predictæ, in omnibus que ad officium justic' predictæ pertinent, intendentes sint & respondentes, sicut predictum est.

In cujus, &c. T. R. ut supra.

Per ipsum Regem & cons'.

Ad Papam, super canonizatione almi viri, Willielmi de Marchiâ, dudum Bathon' & Wellen' episcopi; qui magnis fulget miraculis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Gloriosus Deus in sanctis suis, mirabilis in majestate, & faciens prodigia, reserato jam nostris temporibus, ærario dulcedinis suæ, quam piè abscondit, timentibus se talentum pretiosum, odoribus virtutum miris & variis refertum, ad laudem & gloriam sui nominis, patefecit.

Ecce! enim, pater sanctissime, vir almus, dudum, bonæ memoriæ, Bathon' & Wellen' episcopus, Willielmus de Marchiâ, dùm carnis indumento tegeretur, in carne vivens præter carnem, thesaurariæ, celebris memoriæ, avi nostri aliquamdiu curam gerens, in fidei constantiâ præcipuus, in eleemosinarum largitione profusus, & in universâ morum honestate præclarus, magnis jam fulget miraculis; quod luce clariùs languidorum curatio insinuat, vox populi publica manifestè denunciat, & religiosorum cœtus virorum ac mulierum constantissimè profitentur.

Itaque, cum Conditor omnium creaturarum, qui quod in tali plasmate plantaverat, agnovit, ipsum talibus & tantis gratiarum muneribus insignivit in terris, veraciter credimus quod pro nobis Intercessorem in cœlis ipsum constituit & patronum.

Undè; non inmeritò, vestræ sanctitati dignum duximus supplicandum, quatinùs thesaurum hujusmodi à loco inferiori, quo detinetur inclusum, ad locum celebriorem, cunctis fidelibus venerandum, transferri vestra solicitudo præcipiat, & ascribere dignetur cathalago sanctorum venerando.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', xx. die Februarii.

Literæ ad cardinales super dictâ canonizatione.
Dat' ut supra.

Pro mercatoribus, alienigenis & indigenis, regnum ingrediend' & exeund'.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Claus. 3 Edw. III. m. 33. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Lincoln', salutem. Licet nuper, quibusdam de causis, tibi precepissemus quod, ex parte nostrâ, in singulis locis infra ballivam tuam, ubi expedire videres, publicè faceres inhiberi, ne quis, cujuscumque statûs seu condicionis existeret, regnum nostrum exire presumeret, sine licenciâ nostrâ speciali:

Volumus tamen quod mercatores; tam alienigenæ quam indigenæ, cum navibus, rebus, & mercimoniis suis, regnum nostrum exire, & illud ingredi possint, in singulis portubus infra ballivam tuam pro ipsorum libito voluntatis, dictâ inhibicione nostrâ non obstante:

Et ideò tibi præcipimus, quod premissa per totam ballivam tuam publicè facias proclamari;

Proviso tamen quod per te, seu alios ad hoc à te deputandos, diligens scrutinium fiat in portubus predictis, quod aliquæ personæ nobis suspectæ ibidem, regnum nostrum non exeant, nec aliquæ litteræ nobis prejudiciales extra dictum regnum nostrum transmittantur, nec infra idem regnum nostrum differantur quovis modo.

T. R. apud Westm', xx. die Febr'.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, de substituendo priorem in prioratu Lewensi; & indebitis vexationibus in curiâ Romanâ.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Ut extirpentur radicitùs vepres à vineâ, & inserti palmites foveantur, ut virescant, & fructus afferant temporibus oportunis, eò solertiùs agimus, & ad id vestræ paternæ provisionis solicitudinem excitamus, quò subjectorum quietem teneriùs diligimus, & in eorum Inquietudine acerbiùs conturbamur.

Nuper siquidem, pater sanctissime, vestræ mansuetudini, per alias nostras litteras, curavimus intimare, qualiter inter antecessores, nobilis viri & fidelis nostri, Johannis de Warennâ, comitis Surr', consanguinei nostri, & quondam abbates Clunacen', certa compositio, super modo & formâ substituendi priorem in prioratu Lewens', qui de ipsius comitis patronatu existit, & magnis & amplis possessionibus, de progenitorum suorum hæreditatibus, dotatus largifluè & ditatus, dudùm intervenit, quæ hactenus inviolabiliter extitit observata;

Ut, videlicet, abbas Clunacen', qui pro tempore fuerit, nunciatâ sibi vacatione prioratûs illius, duos monachos, de magis sufficientibus, & magis idoneis, ordinis sui, per litteras suas patentes, comiti Surr', qui pro tempore fuerit, debeat præsentare; & is, quem idem comes ex ipsis elegerit & admiserit, extunc haberi debet pro priore;

Qualiter etiam, dilectus nobis in Christo .. nunc abbas Clunacen', religiosum virum, fratrem Petrum de Joceux, nunc priorem Lewens', ad eundem prioratum præfato comiti, unà cum quodam alio, nuper presentavit juxta formam compositionis prædictæ:

Et idem comes ipsum favorabiliter admisit, & ei in suscepto regimine jam per aliqua tempora astitit & assistit, circa recuperationem rerum & jurium ejusdem, per se & suos efficaciter laborando.

Ac pro eo quod nobis relatum extitit quod quidam frater Adam, monachus Sancti Swithini Wynton', prætendens sibi de dicto prioratu, auctoritate apostolicâ, fuisse provisum, ad amotionem ipsius Petri à prioratu illo per processus, coram auditoribus vestri sacri palatii inchoatos, pro viribus laborabat:

Advertentes exindè non solùm nobis præjudicium, set præfato comiti exhæredationis periculùm posse imposterùm iminere; vestræ supplicavimus sanctitati ut, præmissis debitè ponderatis, tale super hoc remedium dignaremini ordinare, quod jus nostrum, & ipsius comitis, & status ipsius prioris, nullatenus læderetur:

Jamque recenter ad nostrum pervenit auditum quod, priusquam dictæ nostræ litteræ vestræ fuissent beatitudini præsentatæ, impositum fuerat silentium dicto Adæ; set, de eodem prioratu, dilecto nobis in Christo, fratri Johanni de Cōurteneye, monacho abbatiæ de Tavystok, disposueratis de vestræ potestatis plenitudine, providere; set, nostri contemplatione rogatûs, executionem hujusmodi gratiæ poni jussistis in suspenso; de quo grates & gratias vestræ beatitudini referimus, quas sufficimus & valemus.

Nos igitur, considerantes periculosæ dissensionis materiam suboriri posse, si contingeret, quod absit, compositionem præmissam violari, & quod præfatus comes, qui personam dicti prioris favore prosequitur gratioso, exindè forsitan provocatus, id fieri, in sui præjudicium, æquanimiter nullatenus patietur: præsertim cum non consueverit fieri provisiones hujusmodi de prioratibus, seu aliis beneficiis existentibus de laico patronatu;

Vestræ sanctitudini iteratis precibus duximus supplicandum, quatinus, præmissis clementi méditatione discussis, si quæ in nostri, seu juris ipsius comitis, præjudicium disposita fuerint in hâc parte, præmissorum veritate non detectâ, ea jubere velitis revocari: non sinentes, si placet, præfatum priorem, super statu suo, in prioratu illo, vexationibus indebitis fatigari.

Et taliter disponere dignetur super hiis vestræ circumspectionis magnitudo, quod cujuslibet dissensionis amputetur materia, & filiorum devotio nullatenus perturbetur.

Placeat insuper, quæsumus, vestræ mansuetudini præfatum comitem, qui sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ semper devotus extitit, & existit, specialiter recommendatum habere, & ejus supplicationes, vestræ sanctitati ex parte suâ porrigendas, benignè audire, & juxta speratam fiduciam, ad exauditionis gratiam admittere, nostrorum rogaminum interventu.

Conservet, &c.

Dat' apud Eltham, xxiii. die Februarii.

Ad cardinales, super dictis vexationibus.
Dat' ut supra.

Ad Papam, pro Hugone de Camera, archidiacono Lincolniæ, super ejusmodi vexationibus.
Dat' apud Eltham, vicesimo septimo die Februarii, anno regni nostri tertio.

Pro Arnaldo de Tryan, nepote Papæ.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Rot. Vascon. 3 Edw. III. m. 19. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Cùm dominus E. nuper Rex Angliæ, pater noster, undecimo die Novembris, anno regni sui undecimo, per literas suas patentes, concesserit nobili viro & fideli nostro, Arnaldo de Tryan, nepoti domini summi Pontificis, trescentas libras Turonen' parvorum, percipiendas singulis annis in festo Paschæ, per manus constabularii ipsius patris nostri Burdeg', qui pro tempore foret, quousque præfato Arnaldo de trescentis libratis terræ Turonen', per annum, habendis sibi & hæredibus suis imperpetuùm, duceret providendum; prout in literis prædictis pleniùs continetur:

Nos, pro bono servitio quod præfatus Arnaldus nobis hactenus impendit, & impendet in futurum, concessionem ipsius patris nostri supradictam acceptantes & approbantes, volumus & concedimus, pro nobis & hæredibus nostris, quod idem Arnaldus habeat & percipiat dictas trescentas libras Turonen', in dicto festo Paschæ, per manus constabularii nostri Burdeg', qui pro tempore fuerit, quousque eidem Arnaldo, de trescentis libratis terræ Turonen', per annum, habendis sibi & hæredibus suis imperpetuum, duxerimus providendum. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Eltham, secundo die Martii.

Per breve de privato sigillo.

Et mandatum est constabulario Regis, Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore erit, quod eidem Arnaldo, vel ejus in hâc parte attornato, dictas trescentas libras Turonen', singulis annis, in festo prædicto, de exitibus ducatûs prædicti, solvat juxta tenorem literarum prædictarum; et Rex ei indè in compoto suo, ad scaccarium Regis, debitam allocationem habere faciet.

Teste ut supra.

Per idem breve.

Pro Petro de Via, Papæ nepote.

A. D. 1329.—An. 3 Edw. III.
Rot. Vasc. 3 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Cùm dominus E. *&c. ut supra usque ibi,* & fideli nostro, Petro de Viâ nepoti domini summi Pontificis, trescentas libras Turonen' parvorum, percipiendas, *&c. ut supra,* quousque præfato Petro de trescentis libratis terræ Turonen' per annum habendis, *&c. ut supra, mutatis mutandis.* In cujus, &c.

Teste Rege ut supra.

Per breve de privato sigil o.

Et mandatum est constabulario Regis Burdegaliæ, &c. prout supra.

De terris Regis in Hiberniâ dimittendis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 28. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Johanni Darcy le Cosyn, justic' suo Hibern', salutem.

De vestris circumspectione & industriâ confidentes, dimittendi terras & tenementa marchiis nostris in Hibern' contigua, certis tenentibus ea ad terminum vitæ vel annorum recipere volentibus, pro certis firmis nobis annuatim reddend', prout pro commodo nostro meliùs fore videritis faciend', terris de Saltu Salmonis Lymeryk, & Tassehagard dumtaxat exceptis; necnon litteras, sub sigillo nostro quo utimur in Hibern', illis quibus terræ illæ & tenementa sic dimissa fuerint, faciendi, vobis plenam, tenore presencium, committimus & concedimus potestatem; ratum & firmum habituri quicquid, nomine nostro, feceritis in premissis.

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit duratur'.

T. R. apud Eltham, secundo die Marcii.

Per breve de privato sigillo.

Quod Hibernici ad legem Anglicanam venire volentes, legibus hujusmodi utantur & gaudeant.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 28. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilecti & fidelis nostri Johannis Darcy le Cosyn, quem constituimus justic' nostrum Hibern' quamdiu nobis placuerit, plenariè confidentes, recipiendi ad pacem nostram felones & utlagatos in dictâ terrâ Hibern', & pardonandi sectam pacis nostræ, tam illis quam aliis de feloniis in eâdem terrâ rectatis seu indictatis, secundum avisamentum illorum, qui sunt de consilio nostro ibidem, necnon & concedendi Hibernicis ad legem Anglicanam venire volentibus, quod ipsi legibus hujusmodi utantur & gaudeant, prout pro expedicione negociorum nostrorum in partibus illis meliùs fore viderint faciend'; prefato Johanni, tenore presencium, plenam committimus & concedimus potestatem;

Ratum & firmum habituri quicquid idem Johannes, nostro nomine, ritè fecerit in premissis.

In cujus, &c. quamdiu Regis placuerit, duratur'.

T. R. apud Eltham, secundo die Marcii.

Per breve de privato sigillo.

Ad Papam, pro Leonardo de Tibercis in priorem hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Angliâ præficiendo.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Nuper, pater sanctissime, depressioni fratrum hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Angliâ pio compatientes affectu, qui etsi per annexionem terrarum, quæ quondam fuerant Templariorum, eis factam in consilio Vienen', in possessionibus non mediocriter fuerint augmentati, tantâ tamen deprimuntur inopiâ, tantisque gravantur oneribus debitorum, ut de ipsorum dispersione verisimiliter timebamus præ multitudine creditorum, qui omnia bona mobilia ipsius hospitalis pro suis debitis diripere conabantur; vestræ beatitudini preces nos meminimus direxisse ut, pro eo, quod frater Thomas Larcher, prior hospitalis prædicti, senio & debilitate confractus, ab ipsius regimine, propter sui insufficientiam, desiderat relaxari, jubere dignaremini magno magistro hospitalis prædicti, ut cessionem ipsius prioris admitteret, & religiosum virum, fratrem Leonardum de Tibercis, priorem Venetiarum, qui ad visitandum fratres prædictos in Angliâ nuper fuerit destinatus, quem virum novimus magnæ circumspectionis & industriæ, & qui, pro relevatione statûs ejusdem hospitalis, & moribus reformandis, utiliter & laudabiliter dinoscitur laborâsse, regimini ejusdem prioratûs præficeret, & ei curam & administrationem committeret hospitalis supradicti;

Ac eidem magno magistro, super hoc, nostras litteras similiter direximus, iminentia pericula, & defectum boni regiminis, ejusdem hospitalis seriosiùs continentes; qui quidem magister nichil indè hucusque facere curavit, ea, quæ sibi sic per nos intimata fuerant, maturitate debitâ nullatenus ponderando; de quo miramur, nec inmeritò, præsertim cum idem Thomas, senectute decrepitâ, & corporis ponderositate gravatus, nec se ipsum regere, nec negotia ipsius hospitalis discernere, seu disponere, valeat, ut deceret:

Undè dampna irrecuperabilia, pro defectu regiminis, eidem hospitali promptis evenirent eventubus, nisi ea major ipsius visitatoris cautela provido consilio declinaret.

Ea propter sanctitati vestræ votivis affectibus supplicamus, quatinus, dicti hospitalis utilitate pensatâ, injungere dignemini præfato magistro, ut, cessione præfati Thomæ admissâ, prædictum fratrem Leonardum ejusdem hospitalis regimini, loco ipsius Thomæ, substituat, seu præficiat sine morâ.

Non enim credimus eidem hospitali, ad præsens, de personâ aliâ posse utiliter provideri, maximè ex eo quod ejus fidelitas apud incolas hujus regni jam evidenter est cognita, ac circumspectio comprobata, & per ipsum idem hospitale à magnâ jam exutum est sarcinâ debitorum, & fortassis, si novæ incognitæque personæ dictûm regimen traderetur, non sine laboriosis sumptibus, ad talem & tantam communem notitiam posset, ut credimus, de facili pervenire.

Conservet, &c.

Dat' apud Eltham, tertio die Martii.

Ad magistrum hospitalis, pro dicto Leonardo de Tibercis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Rot. Rom. 3 Edw. III m. 5. in Turr. Lond.

REX, religioso viro, fratri Elioni de Villâ Novâ, magistro hospitalis sancti Johannis Jerusalem, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Ob affectionis puritatem, quâ fratres hospitalis prædicti amplectimur, eorum depressioni & indigentiæ mederi desiderantes remedio oportuno, vestræ prudentiæ litteras nostras deprecatorias nos meminimus direxisse, ut pro eo quod status ejusdem hospitalis miserabiliter depauperatus est, & æri suppositus alieno, nec potest, sine magnis circumspectione & industriâ præsidentis, debitis relevari:

Ac dilectus nobis in CHRISTO, frater Thomas Larcher, prior hospitalis prædicti in Angliâ, *&c. prout supra usque hæc verba, viz.*

Quamobrem discretionem vestram rogamus, & requirimus consulendo, quatinus, præmissis maturitate debitâ ponderatis, cessionem præfati Thomæ admittere, dictumque fratrem Leonardum regimini ejusdem hospitalis præficere non tardetis.

Non enim credimus eidêm hospitali ad præsens de personâ aliâ posse utiliter provideri; maximè ex eo quod ejus fidelitas apud incolas hujus regni jam evidenter est cognita, *&c. de verbo ad verbum, prout supra.*

Dat' ut supra.

Pro magistro Simone de Monte Acuto, clerico Regis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Laudanda virtutum merita, dilecti clerici nostri, magistri Simonis de Monte Acuto, qui, claris ortus natalibus, generis sui nobilitatem morum & conversationis venustate studuit decorare, utique promerentur ut, pro ejus honore & profectibus ampliandis, penes vestram clementiam votivis precibus insistamus.

Quamobrem eundem clericum nostrum vestræ beatitudini sincero recommendamus affectu, devotiùs supplicantes, quatinus eidem clerico nostro, de dignitate cum curâ, vel sine curâ, etiam si fuerit electiva, quamcitò eam vacare contigerit, in ecclesiâ, vel diocesi Wellen', quam idem clericus noster duxerit acceptandam, providere dignemini, nostrorum rogaminum interventu; eique, super hujusmodi gratiâ, vestras apostolicas litteras, quæ necessaria fuerint, jubere fieri, & nobis, si placet, per latorem præsentium destinare.

Conservet, &c.

Teste Rege, apud Eltham, quarto die Martii.

Pro Petro de Mortuo Mari, cardinali, de pensione concessâ.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 30. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Attendentes grata & laudabilia obsequia, quæ venerabilis pater, dominus Petrus, tituli sancti Petri in Cœlio Monte, presbiter cardinalis, nobis multipliciter impendit, & indies impendere non desistit:

Ac volentes ipsum patrem, eo prætextu, munere prospicere gratioso; concessimus ei quandam annuam pensionem quadraginta marcarum, percipiendarum, singulis annis, de camerâ nostrâ, ad totam vitam suam.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Eltham, quarto die Martii.

De obsessione castri de Kaerfily amovendâ.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 26. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Rogero de Mortuo Mari, comiti Marchie, justic' suo Wall', vel ejus locum tenenti, salutem.

Cum nuper intelligentes, quod quamplures malefactores armatâ potenciâ, per abbettum Willielmi la Zousche de Mortuo Mari, castrum de Kaerfili more guerrino obsederunt, & illud obsessum tenent, in lesionem pacis nostræ, & terrorem populi nostri partium illarum manifestum;

Ac nos, volentes presumpcionem hujusmodi refrenare, & malefactores predictos punire, vobis mandaverimus quod obsessionem predictam ammoveri, sumpto ad hoc, si necesse esset, posse parcium illarum, &: castrum illud in manum nostram seisiri, & salvò custodiri; necnon resistentes, si quos invenissetis, arestari, & carcerali custodiæ mancipari faceretis; de quo nichil hactenus fecistis, ut accepimus, unde plurimum admiramur, nec immeritò, & movemur;

Vobis igitur iteratò mandamus, firmiter injungentes, quod obsidionem predictam ammoveri, & castrum illud in manum nostram seisiri, & salvò custodiri; necnon resistentes, si quos inveneritis, arestari, & carcerali custodiæ mancipari faciatis, juxta tenorem mandati nostri supradicti; & hoc, sicut indignacionem nostram vitare volueritis, nullo modo omittatis.

Vobis insuper injungimus & mandamus quod prefatis Willielmo, & aliis quibus expedire videritis, ex parte nostrâ inhibeatis, nè aliquos in dicto castro existentes, quominus ipsi victualia seu alia sibi necessaria emere, & ad dictum castrum ducere possint, sub forisfacturâ omnium que nobis forisfacere possint, impediant seu disturbent quovis modo;

Volumus eciam, & vobis mandamus, quod illis quorum terras & tenementa, bona & catalla prefatus Willielmus capi fecit in manum suam, pro eo quod ipsi dilecto & fideli nostro Johanni de Gray adheserunt, eadem terras & tenementa, bona & catalla, unà cum exitibus de terris & tenementis illis perceptis, restitui faciatis indilatè, prout de jure, & secundum consuetudinem parcium illarum, fuerit faciendum.

Et hoc nullo modo omittatis.

T. R. apud Guldeford', viii. die Marcii.

Pro Bernardo de le Breto.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Rot. Vascon. 3 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, & fideli suo Bernardo de le Breto, salutem.

Quasdam petitiones, nobis ex parte vestrâ porrectas, recepimus, & pleno concepimus intellectu.

Et, licet cordi nobis sit ea facere, quæ ad vestri honoris & profectuum incrementa novimus pertinere, bonum gestum vestrum erga dominum E. nuper Regem Angliæ, patrem nostrum, & nos recolentes, quia tamen prælati, & alii magnates de concilio nostro, præsentes non fuerunt tempore exhibitionis petitionum prædictarum, non potuimus nunciis vestris certum, super contentis in eisdem, dare responsum; set in quindenâ Paschæ, proximò futurâ, quando præfati consiliarii nostri ad nos venient, super nostris & regni nostri negotiis tractaturi, de eorum consilio & avisamento, tale vobis responsum facere proponimus de præmissis, quod indè eritis contentati.

Dat' apud Cirteseye, xii. die Martii.

Ad magnates Aquitaniæ, super statu ducatûs prædicti.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Rot. Vascon. 3 Edw. III. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, & fideli suo domino Berardo de la Breto, domino de Variis, salutem.

Fidelitatis vestræ constantiam erga nos & progenitores nostros ad memoriam reducentes, negotiorum nostrorum certitudinem eò confidentiùs vobis scribimus, quò de vestrâ benivolentiâ fiduciam gerimus ampliorem.

Ea propter scire vos volumus quod, etsi de negotiis, nos, & ducatum nostrum prædictum, ac jura, & terras nostras, in partibus illis tangentibus, deliberato consilio tractaverimus & ordinaverimus cum effectu, propter aliqua tamen impedimenta, quæ inopinatè intervenerunt, non potuimus ea, quæ deliberata fuerant, executioni demandare, set post instans festum Paschæ, quosdam fideles nostros destinare proponimus ad partes vestras, qui vos indè pleniùs informabunt:

Et speramus, vestro mediante præsidio, ad finem talem deducere negotia antedicta, quod vobis etiam cedet ad commodum & honorem.

Dat' apud Wycombe, xv. die Martii.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,

Petro de Grylino, vicecomiti de Benanges, &c. prout supra de dat' ix. die Mart', anni superioris, tunc sic
Senebrimo dominò de Lespare.
Amaneno de Baresio, domino de Monteferandi, militi.
Gaillardo domino de Gasaco.
Johanni Columby.
Petro de Solerio.
Guitardo domino Darsaco.
Petro Gullielmi de Monte Plano.
Arnaldo de Curton.
Emerico de Burgo.
Arnaldo de Puymoton.
Gullielmo Reymundi Culembi.
Petro Arnaldi Lamberti.
Petro Maensani.
Arnaldo Garicie de Goti, domino de Pugilla.
Gallardo del Gute, domino de Erbeniaco.
Bernardo Sicate.
Vigeroso Vigeri.

Pro Willielmo comite Juliacensi, de annuitate solvendâ.

A. D. 1329.—An. 3 Edw. III. Liberat. 3 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro, dilecto & fideli nostro Willielmo comiti Juliacen', vel ejus attornato, trescentas libras, de termino Sancti Michaelis proximò præterito, de illis sexcentis libris, quas idem comes percipit, per annum, de nobis, pro feodo suo, pro morâ suâ nobiscum:

Recipientes à præfato comite, vel suo dicto attornato, litteras suas acquietantiæ, receptionem dictarum trescentarum librarum testificantes.

Teste Rege, apud Wycoumbe, xv. die Martii.

De verbis, regio juri præjudicialibus, in Papæ bullis contentis, purè renunciatis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 23. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Johanni de Darcy le Cosyn, justiciario suo Hiberniæ, vel ejus locum tenenti, salutem.

Licet nuper, vacante ecclesiâ Sancti Patricii Dunen' per mortem, bonæ memoriæ, Thomæ, nuper episcopi loci illius, dilecti nobis in CHRISTO, prior & capitulum ejusdem ecclesiæ, petitâ à nobis eligendi licentiâ, & optentâ, ut est moris, magistrum Johannem de Malicohyngham, personam ecclesiæ de Arwhyn, in suum elegissent episcopum & pastorem:

Nosque electioni illi postmodum assensum regium præbuissemus & favorem, significando, per nostras patentes litteras, loci metropolitano, ut quod suum esset in hâc parte, exequeretur:

Volentesque eidem electo, ut ejus parceretur laboribus & expensis, gratiam facere specialem, dederimus potestatem, tunc justiciario nostro Hiberniæ, quod, si contingeret electionem præmissam canonicè confirmari, & sibi indè constaret per litteras patentes ipsius metropolitani, tunc fidelitatem ipsius electi, nobis debitam, nostro nomine reciperet, & ei temporalia episcopatûs illius restitui faceret vice nostrâ:

Quia tamen dominus Summus Pontifex de episcopatu prædicto providit fratri Radulpho de Kilmessan, ordinis Fratrum Minorum, & ipsum in episcopum loci illius præfecit & pastorem, sicut per litteras ipsius Summi Pontificis bullatas, nobis indè directas, nobis constat, & idem Radulphus quibusdam verbis, nobis, ac regio juri nostro, præjudicialibus, in litteris illis contentis, coram nobis purè & simpliciter renunciavit, & se gratiæ nostræ submisit in præmissis:

Nos, volentes eidem Radulpho gratiam facere specialem, cepimus fidelitatem ejusdem Radulphi, & temporalia episcopatûs illius, prout moris est, restituimus eidem;

Et ideò vobis mandamus, quod eidem Radulpho temporalia prædicta liberari faciatis in formâ prædictâ, &, si temporalia illa præfato Johanni, virtute prioris mandati nostri, liberata fuerint, tunc ea in manum nostram resumi, & præfato Radulpho liberari faciatis, sicut prædictum est.

Teste Rege, apud Walyngford, primo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est militibus, liberis hominibus, & omnibus aliis tenentibus de episcopatu Dunen' in Hiberniâ, quod eidem Radulpho, tanquam episcopo & domino suo, in omnibus, quæ ad episcopatum illum pertinent, intendentes sint & respondentes, sicut prædictum est.

In cujus, &c.

Teste Rege, ut supra.

Per ipsum Regem.

Ad Regem Francorum, super homagio faciendo.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Claus. 3 Edw. III. m. 26. d. in Turr. Lond.

SERENISSIMO principi, domino Philippo, DEI gratiâ, Francorum Regi illustri, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, &c. salutem, & ad vota successus prosperos & felices.

Magnificentiæ vestræ cupimus esse notum quod, à jamdiu, proposueramus ad partes Franciæ declinâsse, & optulisse, & fecisse deveria nostra, ut decebat:

Set, propter præpeditiones & impedimenta, quæ notoriè intervenerunt in regno nostro, sicut vestram magnificentiam credimus non latere, quæ etiam adhuc omninò non cessant, non potuimus usque modo, quod sic proposueramus, adimplere:

Set cum celeritate, quâ commodè poterimus, ad magnitudinis vestræ præsentiam, pro homagio, vobis debito, faciendo, personaliter venire proponimus, Domino concedente;

Et ob hoc venerabilem patrem Th' Hereford' episcopum, thesaurarium nostrum, & dilectum & fidelem nostrum Bartholomæum de Burghersh, ad vestram præsentiam præmittimus, eisque super præmissis secreta aperuimus mentis nostræ:

Excellentiæ vestræ votivis affectibus supplicantes, quatenùs eisdem episcopo & Bartholomæo, seu eorum alteri, in dicendis ex parte nostrâ, fidem præbere velitis indubiam; nobisque indè, si placet, rescribere vestræ beneplacita voluntatis.

Data apud Walyngford, xiv. die Aprilis.

De pardonatione pro Johanne de Mautravers.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 22. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis & fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod cum in parliamento nostro apud Westm' tento, anno regni nostri primo, attendentes grata & laudabilia obsequia per dilectum & fidelem nostrum Johannem Mautravers, Isabellæ Reginæ Angl', matri nostræ carissimæ, & nobis, tam in querelâ ipsius matris nostræ, & nostrâ, versus Hugonem le Despenser juniorem, ac alios, tunc inimicos & rebelles nostros, quam alibi, multipliciter impensa, de assensu prelatorum, comitum, baronum, & procerum regni nostri, pardonâssemus eidem Johanni sectam pacis nostræ, quæ ad nos pertinuit, pro homicidiis, feloniis, roberiis, burgariis, latrociniis, & aliis transgressionibus quibuscumque, per ipsum contra pacem domini E. nuper Regis Angl', patris nostri, & nostram, in regno nostro perpetratis: unde indictatus, rectatus, seu appellatus extitit:

Pardonâssemus eciam eidem Johanni omnimodas actiones, obligaciones, querelas, accusaciones, & demandas, si quas erga ipsum tunc habuimus vel habere potuimus, pro eo quod castra, villas, & maneria, quæ fuerunt predictorum Hugonis & Hugonis, seu eis adherentium, aut aliorum inimicorum nostrorum tam in Angliâ quam in Walliâ, armatâ potenciâ ingressus fuit, & eadem castra obsideri fecit, homines cepit & imprisonavit, bona & catalla, quæ fuerunt predictorum Hugonis & Hugonis, ac aliorum inimicorum nostrorum predictorum in eisdem castris, villis & maneriis, seu alibi inventa, asportavit; & utlagarias, si quæ in ipsum hiis occasionibus fuissent promulgatæ, & firmam pacem nostram ei indè concesserimus:

Nolentes quod ipse, occasione premissorum, vel alicujus eorum, per nos vel heredes nostros, seu ministros nostros quoscumque, occasionaretur, molestaretur in aliquo, seu gravaretur:

Et idem Johannes litteras nostras de hujusmodi pardonacione tunc non fuit prosecutus:

Nos, ad bonum & laudabilem gestum ipsius Johannis, necnon ad gratum servicium quod nobis fecit, anno regni nostri secundo, dum nuper ad refrenandum rebellionem quorumdam nobis tunc contrariantium, cum excercitu nostro equitabamus, consideracionem habentes; ac volentes securitati ejusdem Johannis providere, pardonavimus ei sectam pacis nostræ, quæ ad nos pertinet pro homicidiis, feloniis, roberiis, burgariis, & aliis transgressionibus quibuscumque per ipsum contra pacem nostram, usque ad confectionem presencium, in regno nostro perpetratis, unde indictatus, rectatus, seu appellatus existit;

Necnon omnimodas actiones, obligaciones, querelas, accusaciones & demandas, si quas erga ipsum habemus vel habere poterimus, pro eo quod castra, villas, maneria, quæ fuerunt predictorum Hugonis & Hugonis, seu eis adherencium, aut aliorum quorumcumque nuper contrariancium in equitatu nostro predicto, armata potenciâ ingressus fuit, & eadem castra obsideri fecit, homines cepit & imprisonavit, bona & catalla in eisdem castris, villis & maneriis, seu alibi infra terram nostram Angl' & Wallie inventa, asportavit; & utlagarias, si quæ in ipsum hiis occasionibus fuerint promulgatæ, & firmam pacem nostram ei indè concedimus:

Nolentes quod predictus Johannes occasione premissorum, vel alicujus eorum, per nos & heredes nostros, seu ministros nostros, quoscumque molestetur in aliquo, seu gravetur.

In cujus, &c.

T. R. apud Walyngford, xiiii. die Aprilis.

Per breve de privato sigillo.

Consimiles litteras habet Bartholomeus de Burghersh'.
T. ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Thoma Randolf comite de Murref, de salvo conductu.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 21. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, majoribus, constabulariis castrorum, ministris, & omnibus aliis ballivis & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos præsentes litteræ pervenerint, salutem.

Sciatis quod suscepimus in protectionem & defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum conductum nostrum, nobilem virum Thomam Randolf, comitem de Murref, de Scotiâ, in veniendo infra regnum nostrum cum centum personis, ibidem morando, & per idem regnum ad partes transmarinas transeundo:

de Murref, de Scotiâ.

Et ideò vobis mandamus quod eidem comiti, seu dictis centum personis, in veniendo, &c. *prout in consimilibus literis.*

Teste Rege, apud Walyngford, xvii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De processibus, bullis, aliisque instrumentis inter Reges Angliæ & Franciæ scrutandis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Claus. 3 Edw. III. m. 25. in Turr. Lond.

REX thes' & camerariis suis, salutem. Quia super omnibus processibus inter nos & antecessores nostros, & ministros suos & subditos, ac nostros ex unâ parte, & Francorum Reges & suos ex alterâ, in curiâ Francie & alibi quondam & nuper inchoatis, & adhuc pendentibus indecisis, & super convencionibus incompletis; ac omni questionis materiâ ex guerris, resistenciis, & rebellionibus, excessibus, & inobedienciis, & ex aliis delictis quibuscumque de novo hinc indè exortis, per jurisperitos ex parte nostrâ deputandos, tam in partibus transmarinis quam cismarinis, in proximo habere volumus consilia & tractatus:

Et nonnulli ex dictis processibus, & ex bullis, cartis, litteris, instrumentis, rotulis, & memorandis ad defensionem juris nostri in hujusmodi processibus, convencionibus, & questionis materiâ, necessariis & utilibus, in vestrâ & custodis privati sigilli nostri, & aliorum ministrorum nostrorum, custodiâ, London' & alibi existunt, ut accepimus;

Vobis mandamus, quod omnes hujusmodi bullas, cartas, litteras, instrumenta, rotulos, & memoranda, in dicti custodis privati sigilli nostri, & aliorum quorumcumque ministrorum nostrorum custodiâ existencia, ab ipsis, per indenturas inter vos & ipsos indè conficiendas, recipiatis; & ipsorum transcripta, unà cum processibus in custodiâ vestrâ existentibus, & bullarum, cartarum, litterarum, instrumentorum, & memorandorum in custodiâ vestrâ existencium, & dictos processus, convenciones, & questionis materiam tangencium transcriptis; & specialiter illis, quæ de thes' patris nostri & ejus consilii ordinacione cum dicto patre nostro ad mutuas Regum visiones, pro homagio faciendo; vel cum ejus procuratoribus & nunciis ad parliamenta Franciæ pro juris sui defensione in eisdem portari solebant;

Et eciam cum quibusdam aliis, quæ ad defensionem juris nostri valere poterunt in processibus contra nos, super homagio comitis Armaniaci, & super pluribus aliis contentis in litterâ credenciæ, nobis per senescallum nostrum Vascon' transmissâ, nuper inchoatis, per clericos nostros dictis negociis intendentes vobis pleniùs nominand'; ad dicta consilia & tractatus coram nobis & consiliariis nostris, quociens opus fuerit, usque ad finalem decisionem processuum predictorum exhibend', per clericos sufficientes ad hujusmodi processuum & transcriptorum custodiam & informacionem super biis, & prosecutionem pro eisdem personis & temporibus, ac locis quibus decet faciend' portari & custodiri faciatis:

Mandavimus enim dicto custodi privati sigilli nostri, & aliis ministris nostris quibuscumque, hujusmodi bullarum, cartarum, litterarum, instrumentorum, rotulorum, & memorandorum custodiam habentibus, quod ea vobis per indenturas faciant liberari, quando per vos super hiis fuerint requisiti.

T. R. apud Walyngford, xxii. die Aprilis.

De eodem negotio.

REX, dilecto clerico suo Ade de Lymberwe, custodi privati sigilli sui, salutem.

Vobis mandamus, quod omnes bullas, instrumenta, rotulos, & memoranda, processus inter nos & antecessores nostros, & ministros suos & subditos, ac nostros ex unâ parte, & Francorum Reges & suos ex alterâ, quondam & nuper inchoatos, & adhuc pendentes indecisos, & convenciones incompletas, aut aliam quamcumque questionis materiam, ex guerris, resistenciis, rebellionibus, excessibus, & inobedienciis, & ex aliis delictis quibuscumque hinc indè de novo exortam;

Et specialiter, informaciones, supplicaciones, & querelas, per senescallos & alios ministros nostros, & subditos, terrarum nostrarum Vascon', Agenn', & Xancton', pro gravaminibus nobis & antecessoribus nostris, ac eis contra antiquas libertates terrarum nostrarum predictarum, quondam & nuper illatis revocandis, & pro dictis terris ad statum debitum reducend', ac pace & tranquilitate & bono regimine nobilium & aliorum subditorum nostrorum quorumcumque, terrarum nostrarum predictarum, nobis factas & delatas, tangencia, & in custodiâ vestrâ existentia, thes' & camerariis scaccarii nostri custodienda, & ad tractatus & consilia super hiis habenda, portanda, ac nobis & consiliariis nostris exhibenda, per indenturam inter ipsos & vos indè conficiendam, liberetis, cum per ipsos super hiis fueritis requisiti:

Mandavimus enim dictis thes' & camerariis, quod ea à vobis recipiant sub formâ supradictâ.

T. ut supra.

Prohibitio ne quis se transferat ad partes transmarinas.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Claus. 3 Edw. III. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Quibusdam certis de causis tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod in ballivâ tuâ, in locis ubi meliùs videris expedire, tam infrà libertates quam extra, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi, ne quis, comes, baro, miles, valettus, seu alius homo ad arma, cujuscumque statûs seu conditionis fuerit, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, ad partes transmarinas se transferat, quovis modo, sine licentiâ nostrâ speciali:

Et de locis in quibus proclamationem hujusmodi, ac diebus quibus eam sic feceris, nos in cancellariam nostram, quam citiùs commodè fieri poterit, sub sigillo tuo reddas certiores; & hoc nullatenùs omittas.

Teste Rege, apud Walyngford, xxiv. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur singulis vicecomitibus per Angliam.

De non permittendo aliquos transire ad dictas partes.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Claus. 3 Edw. III. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Bartholomæo de Burghersh, constabulario castri sui Dovorr', & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti, salutem.

Cùm, quibusdam certis de causis, per totum regnum nostrum publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi, fecerimus, ne quis, comes, baro, miles, valettus, seu alius homo ad arma, cujuscumque statûs seu conditionis fuerit, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, ad partes transmarinas se transferat, quovis modo, sine licentiâ nostrâ speciali;

Vobis mandamus quod aliquos, comites, barones, milites, valettos, seu alios homines ad arma, aut abbates, priores, seu alios religiosos quoscumque, licet hujusmodi religiosi licentiam à nobis ad dictas partes transfretandi priùs habuerint, ad easdem partes, in aliquo portu, infra ballivam vestram, sine licentiâ nostrâ speciali, eis indè exnunc concedendâ, transire minimè permittatis.

Teste Rege, apud Walyngford, xxvi. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,
Majori & vicecomitibus London'.
Ballivis ville de Sancto Botulpho.
Ballivis ville de Gippewyco.
Ballivis ville de Lenn', Episcopi.
Ballivis ville de Magna Jernemuth'.
Majori & ballivis ville Suth'.
Ballivis ville de Donewyco.
Ballivis ville de Plummeth'.
Ballivis ville de Herewyco.
Ballivis de Orreford.
Ballivis ville de Parva Jernemuth'.
Ballivis ville de Kyngeston' super Hull'.
Ballivis ville de Ravenserod'.
Ballivis ville de Hertelpol.
Majori & ballivis Novi Castri super Tynam.
Ballivis de Scardeburgh'.
Ballivis civitatis Exon'.
Ballivis ville de Whiteby.
Ballivis ville de Portesmuth'.
Majori & ballivis ville Bristoll'.
Ballivis ville de Shorham.
Ballivis ville de Hastyng.
Ballivis ville de Romeneye.
Ballivis ville de Faversham.
Ballivis ville de Monemuth'.
Ballivis ville de Dertemuth'.

Ad comitem Holsatiæ, regni Daciæ custodem, super querelâ Roberti de Musgrave, mercatoris.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Claus. 3 Edw. III. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro domino Gerardo comiti de Holstat, custodi regni Daciæ, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Gravem querelam dilecti mercatoris nostri Roberti de Musgrave, burgensis villæ nostræ Novi Castri super Tynam, recepimus, continentem quod cum ipse nuper quandam navem suam, vocatam le Godeyere de Novo Castro super Tynam, unde Willielmus de Donewyco erat magister, diversis bonis suis apud Strallesonde in Alemann' carcari fecisset, exindè usque in Angl' ducend', ad negociandum de eisdem & commodum suum faciendum;

Kanutus, dux Hallandiæ in Dacia; Henr' Swart, burgensis de Wysmer in Alemann; Hermannus Wackrou, burgensis de Coupmanhaven in Daciâ, & Brianus de Coupmanhaven, & quidam frater ejus, ac quidam malefactores & piratæ de potestate & dominio dicti regni Daciæ, navem predictam apud le Renes in Coupmanhaven in eodem regno Daciæ, in eundo versus dictum regnum nostrum Angl', vi armatâ ingressi navem illam precii centum librarum, ac bona & mercandisas in eâdem tunc inventa ad valenciam trescentarum & quadraginta librarum; videlicet, viginti & sex lasta & tria barella allecis, quinque lasta cervicium, quatuor lasta resinarum, & octo dolia olei lampadarum, ac cistas, lectos, armaturas, jocalia, vesturas, & denarios in

pecuniâ numeratâ, ac alia bona & catalla ceperunt, & abduxerunt, & voluntatem suam indè fecerunt, ea eidem mercatori nostro adhuc taliter detinendo, in ipsius mercatoris nostri dispendium non modicum & statûs sui depauperacionem manifestam; super quo nobis supplicavit sibi per nos remedium adhiberi.

Et quia prefato mercatori nostro in hâc parte, quatènus bono modo poterimus, volumus subvenire; amiciciam vestram requirimus & rogamus, quatinus eidem mercatori nostro, de navi, bonis & mercandisis suis predictis sic captis & abductis, restitucionem, vel aliàs debitam satisfactionem, ac eciam de dampnis quæ in hâc parte sustinuit, racionabiles emendas fieri facere velitis nostri rogaminis interventu; talem & tantam diligenciam, pro justiciâ prefato mercatori nostro in premissis faciend' apponere curetis, qualem velletis nos mercatoribus & aliis subditis de dicto regno Daciæ infra regnum nostrum in casu consimili fore facturos; ne in defectu exhibicionis justiciæ prefato mercatori nostro, de alio remedio in hâc parte nos oporteat providere.

Et de eo quod ad rogatum nostrum predictum duxeritis faciendum, nos per vestras litteras & presencium portitorem, curetis reddere cerciores.

Dat' apud Wyndesore, xxviii. die Aprilis.

Super dicto negotio scribitur Henrico Swart, burgensi de Wysmer, in Alemanniâ.

Ad ducem Hallandiæ, super querelâ antedictâ.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Claus. 3 Edw. III. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, Kanuto duci Halland' in Daciâ, amico suo carissimo, ac Johanni Blome, & Hermanno Wackron, burgensi de Coupmanhaven in Daciâ, & Briano de Coupmanhaven, & fratri suo, ejusdem ducis servientibus, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Gravamen querelam, &c. *ut supra usque ibi,* & commodum suum faciend' & *nunc sic,* vos navem predictam apud le Reves, &c. *ut supra usque ibi,* cepistis, abduxistis, & arestastis, ea prefato mercatori nostro adhuc taliter detinendo, &c. *ut supra usque ibi,* amiciciam vestram requirimus & rogamus, quatinus navem predictam, unà cum bonis & mercandisis predictis dearestari, & ea prefato mercatori nostro restitui fieri velitis, nostri rogaminis interventu, talem & tam celerem justiciam prefato mercatori nostro exhibentes, qualem velletis nos mercatoribus & subditis vestris, prefate dux, infra regnum nostrum in casu consimili fore facturos, ne in defectu justiciæ, &c. *ut supra,* providere.

Et de eo quod ad rogatum nostrum predictum duxeritis faciend'; nos per vestras litteras & presencium portitorem, curetis reddere cerciores.

Dat' ut suprà.

De navibus pro passagio Regis parandis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 20. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Bartholomæo de Burghersh, constabulario castri sui Dovorr', & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti; necnon vicecomiti Kanc', ac universis & singulis majoribus, ballivis, & baronibus Quinque Portuum prædictorum, ac aliorum locorum super costeram maris, ubi naves applicant, in comitatu prædicto; ac magistris navium, marinariis, ministris, & aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod cum nos, pro quibusdam negotiis nos & statum regni nostri tangentibus, simus ad partes transmarinas, favente Domino, in proximo profecturi, nos, de circumspectione dilecti clerici nostri Stephani le Blount confidentes, assignavimus ipsum ad providentias de navibus, pro passagio nostro, & aliorum magnatum, qui in comitivâ nostrâ sunt profecturi, faciend'; et ad supervidendum quod naves illæ claiis & aliis necessariis benè & sufficienter sint munitæ; et ad easdem naves usque Dovorr' ad certum diem venire faciend'; prout ei per nos pleniùs est injunctum:

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, firmiter injungendo, mandamus, quod eidem Stephano in præmissis sitis intendentes, consulentes, & auxiliantes, prout vobis scire faciet ex parte nostrâ:

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum diligitis, nullatenus omittatis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Eltham, viii. die Maii.

Per ipsum Regem.

De providentiis in partibus Franciæ, pro Rege venturo, faciendis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 20. in Turr. Lond.

REX, omnibus, &c. salutem. Cùm mittamus dilectum clericum nostrum Willielmum la Zousche, versus partes transmarinas ad faciendum & supervidendum, pro denariis nostris, diversas providentias contra adventum nostrum ad partes prædictas;

Vos amicos rogamus, vobis fidelibus mandantes, quatinùs eundem Willielmum, & alios, in comitivâ suâ existentes, cum ipsos per districtuum vestrorum loca, ex causâ prædictâ, transitum facere contigerit, nostri contemplatione recommendatos habentes, eis in personis aut rebus suis non inferatis, &c. *prout in literis de salvo conductu.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud Eltham, viii. die Maii.

Consimiles commissiones habent subscripti; videlicet,

Radulphus de Wendoure.
Robertus de Hillom.
Walterus de Shobyndon.
Willielmus de Faucomberge.
Johannes de Weston.

Super metallo argenti, per artem alkemoniæ, conficiendo.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 21. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus & omnibus aliis ballivis, ministris, & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quòd, cum datum sit nobis intelligi quod Johannes le Rous & magister Willielmus de Dalby, per artem alkemoniæ, sciunt metallum argenti conficere, & hujusmodi metallum ante hæc tempora fecerunt, & adhuc faciunt, & quod ipsi per artem illam, nobis & regno nostro, per factionem hujusmodi metalli, multum prodesse poterunt, si id veraciter fieret;

Assignavimus dilectum nobis Thomam Cary ad prædictos, Johannem & Willielmum, ubicumque inventi fuerint, sive fuerint infra libertates sive extra, ad nos, sub salvo & securo conductu, unà cum instrumentis & aliis rebus quibuscumque, dictam artem contingentibus, secum inventis, ducendum;

Ita tamen quod, si gratis ad nos venire voluerint, tunc eos salvò & honestè ducat; et, si gratis accedere noluerint, tunc eos capiat, & ad nos, ubicumque fuerimus, ducat in formâ supradictâ.

Et ideò vobis, omnibus & singulis, mandamus, firmiter injungentes, quod eidem Thomæ, in præmissis faciendis & explendis, auxiliantes sitis & intendentes, prout idem Thomas vobis scire faciet ex parte nostrâ.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Eltham, ix. die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro Jacobo Douglas milite, de restitutione terrarum in regno Angliæ.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 20. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, de gratiâ nostrâ speciali, dedimus, concessimus, & reddidimus nobili viro, Jacobo Douglas militi, manerium de Faudon, cum pertinentiis in comitatu Northumbr', & omnes alias terras & tenementa, & redditus, quæ Willielmus Douglas pater suus, habuit in regno Angliæ, & quæ, occasione guerræ inter dominum E. quondam Regis Angliæ, avum nostrum, & tunc Regem Scotiæ, motæ, in manum ipsius avi nostri, tanquam sibi forisfacta, capta fuerunt, & sic ad manus nostras devenerunt;

Habenda & tenenda eidem Jacobo & hæredibus suis, de nobis, & aliis capitalibus dominis feodorum illorum, per eadem servitia, per quæ eadem manerium, terræ, tenementa, & redditus tenebantur, antequam ad manus dicti avi nostri sic devenerunt.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Eltham, xii. die Maii.

Et mandatum est vicecomiti comitatûs prædicti, quod eidem Jacobo, vel ejus attornato, in hâc parte, dictum manerium de Faudon, cum pertinentiis, unà cum aliis terris, tenementis, & redditibus quæ fuerunt prædicti Willielmi, patris sui, in ballivâ suâ, & quæ, occasione prædictâ, in manum dicti avi Regis capta fuerunt, liberari faciat, tenenda prout ea tenuit ante captionem supradictam.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Roberto Rege Scotiæ, super decem milibus marcarum solvendis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Pat. 3 Edw. III, p. 1. m. 20. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum magnificus princeps, dominus Robertus Rex Scotorum, per certas conventiones, inter nos & ipsum nuper initas & firmatas, decem milia marcarum sterlingorum, nobis in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuro, solvere teneatur, & super hoc submiserit se cohercioni cameræ domini summi Pontificis, prout in quibusdam litteris & instrumentis indè confectis plenius continetur;

Nos, ad requisitionem ejusdem Regis, volumus & concedimus, quod de dictis decem milibus marcarum, idem Rex solvat nobis, in dicto festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, quinque milia marcarum, & residuum dictarum decem milium marcarum ad festum Sancti Martini in Hieme proximò sequens.

Et quod executiones & censuræ, secundum formam & effectum submissionis prædictæ, indè faciendæ, interim omninò cessent, eâdem tamen submissione in cæteris, contentis in eâdem, in suo robore permanente.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Eltham, xiii. die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro eodem Rege.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 20. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, & camerariis suis, ac aliis receptoribus suis cujuscumque pecuniæ summæ, nobis per Regem Scotiæ debitæ, salutem.

Cum magnificus princeps, dominus Robertus, Rex Scotorum, per certas conventiones, inter nos & ipsum nuper initas & firmatas, &c. *prout supra usque hæc verba; viz.*

Vobis mandamus quod, receptis à præfato Rege Scotiæ dictis quinque milibus marcarum, in dicto festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, executioni residuarum quinque milium marcarum, usque ad dictum festum Sancti Martini faciendæ, supersedeatis.

Teste Rege, apud Eltham, xiii. die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro magistris & scolaribus universitatis Oxon', contra vexationes Gaillardi cardinalis, archidiaconi Oxon', sæpedictas.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

VENERABILI in Christo patri, domino B. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Aquiro, diacono cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Quò teneriùs diligimus magistrorum & scolarium universitatis Oxon' tranquilitatem & quietem, ut, litterarum studiis sedulò insistentes, in ecclesiâ Dei fructus afferant uberes ad illuminationem populorum temporibus oportunis, eò solertiùs agimus, ut ab eis cujuslibet inquietudinis amoveatur occasio, & auferatur materia scandalorum.

Cum itaque intellexerimus quod venerabilis pater, dominus Gaillardus de Mota, Sanctæ Luciæ in Cilice diaconus cardinalis, archidiaconus Oxon', ipsos magistros & scolares, super juribus & consuetudinibus suis, quibus hactenus usi sunt in universitate prædictâ, ut asseritur, per processus varios huc usque inquietavit, & adhuc inquietat:

Nosque, præmissam dissensionem molestè ferentes, domino summo Pontifici duxerimus supplicandum, ut præfato cardinali jubere dignetur, ipsumque inducere salubribus hortamentis, quod omninò supersedeat inquietationibus supradictis, vel saltem assensum præbeat quod negotium illud aliquibus prælatis, de regno nostro Angliæ, committatur audiendum, & fine debito terminandum; ne, quod absit, propter vexationes nimias, dictæ universitati imineat dispersio vel ruina:

Vestram igitur paternitatem, de quâ confidimus, rogamus & requirimus ex affectu, quatinus, universitatem prædictam recommendatam habentes, penes præfatum dominum summum Pontificem, necnon & penes ipsum dominum cardinalem, insistere velitis, modis quibus videritis expedire, ut pro pace & quiete in dictâ universitate confovendis, velint in præmissis condescendere votis nostris.

Dat' apud Eltham, xiii. die Maii.

Consimiles literæ diriguntur,
Domino P. de Mortuo Mari tituli sancti Stephani in Cælio Monte presbitero cardinali.
Domino P. episcopo Penestrin' Sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali vicecancellario.
Domino G. episcopo Albanen', Sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.

Ad vicecomites per Angliam & episcopo Dunolm'; de inhibitione contra facta armorum, in absentiâ Regis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Claus. 3 Edw. III. m. 22. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Cùm nos, pro quibusdam arduis & urgentibus negotiis nos & statum regni nostri tangentibus, ad partes transmarinas simus profecturi:

Volentesque pacem nostram, præcipuè in absentiâ nostrâ, firmiter observari:

Ac considerantes pacem illam, per congregationes hominum ad arma, infra regnum nostrum, dum sic absentes fuerimus, faciliter posse lædi;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, in locis in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, ne quis, super forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, turneamenta, burdeicias, tupinas, aut justas facere, aventuras quærere, seu aliqua alia facta armorum infra ballivam tuam facere seu exercere præsumat quoquo modo, sine licentiâ nostrâ speciali. Et si quos, post hujusmodi proclamationem & inhibitionem, facta armorum infra ballivam tuam, sive infra libertates sive extra, facere inveneris præsumentes, tunc eos, unà cum equis & hernesiis suis, sine dilacione arestari & salvò custodiri facias, quousque aliud à nobis super hoc habueris in mandatis.

Teste Rege, apud Cantuar', xxii. die Maii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam, & episcopo Dunolm', mutatis mutandis.

Joh' de Eltham comes Cornubiæ, custos regni, absente Rege, constituitur.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 16. in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus; comitibus, baronibus, militibus, liberè tenentibus; comunitatibus, vicecomitibus, & omnibus aliis ministris, ballivis, & fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum, pro quibusdam negotiis nos & statum regni nostri tangentibus, simus ad partes transmarinas, favente Domino, in proximo profecturi;

Nos, volentes paci & tranquilitati populi regni nostri, maximè dum sic absentes fuerimus, providere, ut tenemur, dilectum & fidelem nostrum Johannem de Eltham, comitem Cornub', fratrem nostrum carissimum, custodem nostrum dicti regni, ac locum nostrum in eodem regno tenentem, pro tranquilitate & pace dicti regni nostri conservandis, constituimus per præsentes, quamdiu in dictis partibus transmarinis moram fecerimus, vel donec aliud indè duxerimus ordinandum;

Et ideò vobis mandamus quod eidem fratri nostro, tanquam custodi nostro dicti regni, & locum nostrum tenenti in eodem, in hiis, quæ ad dictam custodiam pertinent, intendentes sitis, respondentes, consulentes, & auxiliantes.

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit, duraturas.

Teste Rege, apud Dovorr', xxv. die Maii.

Per ipsum Regem.

De potestate, eidem custodi datâ, concedendi licentiam eligendi.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 16 in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum pro quibusdam negotiis nos & statum regni nostri tangentibus, simus ad partes transmarinas, &c. *prout supra usque hæc verba; viz.*

Nos, utilitati ecclesiarum in regno nostro prospicere volentes, eidem fratri nostro concedendi, vice nostrâ, licentiam eligendi omnibus illis, qui licentiam hujusmodi de futuris sibi pastoribus, tam in ecclesiis cathedralibus quam conventualibus, quas interim pastoris solatio destitui contigerit, in formâ debitâ petierint, & postmodum electionibus illis assensum, nostro nomine, adhibendi, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus potestatem.

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit, duraturas.

Teste R. apud Dovorr', xxv. die Maii.

Per ipsum Regem.

De pecuniâ pro passagio Regis; & etiam pro hominibus de Hanonia, contra Scotos dudum venientibus.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 15. in Turr Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum Dinus Forcetti, Petrus Biny, Franciscus de Bosco, & socii sui, mercatores nostri de societate Bardorum de Florentiâ, nobis quinque milia marcarum, pro passagio nostro ad partes Franciæ, mutuaverint:

Et etiam assumpserint pro nobis solvere dilecto & fideli nostro, Johanni de Henaud, & aliis hominibus de Hanoniâ, qui nuper in Angliâ, in auxilium nostrum, venerunt contra Scotos, tunc inimicos nostros, septem milia librarum:

Nos, ad dampna & deperdita, quæ iidem mercatores nostri sustinuerunt, & sustinere poterunt occasione solutionis summarum prædictarum, necnon ad bonum servitium quod nobis hactenus impenderunt, & indies impendere non desistunt, considerationem habentes, ac volentes ipsorum indempnitati prospicere gratiosè;

Concessimus eis duo milia librarum de dono nostro; quæ quidem duo milia librarum eisdem mercatoribus solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Dovorr', xxv. die Maii.

Per breve de privato sigillo.

De die & modo transfretationis Regis versus Franciam.

A. D. 1329.—An. 3 Edw. III. Claus. 3 Edw. III. m. 20. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod die Veneris, videlicet, vicesimo sexto die Maii, anno regni Regis Edwardi tertii post conquestum tertio, idem Rex, horâ meridianâ, posuit se in mari, in portu Dovorr', in quâdam navi de Winchelse:

Et transfretavit versus partes transmarinas, pro quibusdam negotiis, ducatum Aquitanniæ tangentibus; & venerabilis pater, H. Lincoln' episcopus, cancellarius ipsius Regis, & alii magnates, eodem die, cum præfato domino Rege, ad partes illas transfretârunt.

Nomina illorum qui cum Rege transfretârunt.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 23. in Turr. Lond.

THOMAS Hereforden' episcopus, qui in obsequium Regis, per præceptum Regis, ad partes transmarinas profecturus est, habet literas Regis de protectione, &c. cum clausulâ, "Volumus," &c. usque ad festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, duraturas. In cujus, &c. Præsentibus, &c.

Teste apud Wallingford, xiv. die Aprilis. Per ipsum Regem.

Consimiles literas habent subscripti, qui cum præfato episcopo sint profecturi, viz.

Magister Johannes de Hildesle.
Magister Johannes de Launceton, clericus.
Johannes de Shoynton clericus.
Thomas de Kersbrok, clericus.

Consimiles literas habent subscripti, qui cum Rege sunt profecturi, viz.

Robertus de Ufford.
Willielmus de Monte Acuto.
Johannes Bavent.
Thomas West, chivaler.
Augustinus de Waleys de Wexebrigg', clericus.
H. Lincoln' episcopus.
Willielmus de Thorlay, qui cum eodem episcopo, &c.
Johannes de Godlyngton.
Johannes de Waldgrave junior.
Johannes Walewayn, clericus.
Hugo de Camera, clericus.
Walterus de Seeton, clericus.
Johannes Haclut.
Adam de la Chapele.
Johannes le Lavender.
Johannes de Wy, clericus.
Adam le Harpour.
Johannes Hert'.
Thomas de Bourn.
Edmundus de Seint Legier.
Johannes de Assheburnham.
Henricus de Idesworth, clericus.
Willielmus Fitz Waryn.
Willielmus Giffard.
Willielmus de Banham.
Willielmus de Norwell, clericus.
Ricardus de Peplesham.
Ricardus de Waldegrave.
Johannes Waryn.
Robertus de Stanford, clericus.
Robertus Gobyon.
Johannes Russell.
Petrus Barber.
Robertus de Arderne.
Radulphus de Brok.
Ricardus de la Chaumbre.
Johannes Tracy.
Robertus Palmer.
Johannes de Waddeworth.
Johannes de Marcham.
Ernaldus de Tyl.
Petrus de Veel.
Radulphus Pevere.
Johannes Ferour.
Ricardus de Cave.
Henricus de Percy.
Hugo Tyrel.
Hugo de Turpyngton.
Gilbertus Talbot.
Johannes Mautravers.
Percevallus Symeon.
Edwardus Chaundos.
Johannes de Insula.
Galfridus le Scrop.
Magister Thomas Robert, parsona ecclesiæ de Penbrey, &c.
Magister Johannes Rothell.
Magister Pontius de Contron, fisicus Regis.
Magister Griffinus de Caunton, parsona ecclesiæ de Maynordemy.
Thomas le Brayton, clericus.
Magister David Barel.
Willielmus Roberti, parsona ecclesiæ Langastan.
H. episcopus Meneven'.
Johannes Mauduyt, qui cum Johanne Mautravers, &c.
Johannes le Spicer.
Willielmus de Whitefeld.
Radulphus de Bokeland.
Magister Walterus Hogas, de Kedwelly, parsona ecclesiæ de Rosteyn.
Ricardus Talbot.
Philippus Boketot.
Rogerus Pichard.
Richardus de Monte Caniso.
Robertus de Watevill, &c.

De jure regio non violando.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 14. in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, decanis, archidiaconis, cancellariis, præcentoribus, præpositis, sacristis, præbendariis, in ecclesiis cathedralibus seu collegiatis, & omnibus aliis personis ecclesiasticis, in quâcunque dignitate vel officio constitutis, necnon notariis publicis, ac aliis quibuscumque, ad quos, &c. salutem.

Ad jura nostra regia, nè depereant, seu per aliquorum usurpationes indebitas aliqualiter subtrahantur, quatenus justè poterimus, manutenend'; subtractaque & occupata, si quæ fuerint, ad statum debitum revocand'; necnon ad impugnatores eorumdem jurium nostrorum refrænand', prout convenit, & juxta eorum demerita puniend', eò studiosiùs nos decet operam adhibere, & solicitiùs extendere manum nostram, quò ad hoc juramenti vinculo teneri dinoscimur & astringi, pluresque conspicimus indies jura illa pro viribus impugnare.

Cum itaque præsentationem nostram ad præbendam de Thlanarthuen, in ecclesiâ collegiatâ de Abirgwylly vacantem, & ad nostram donationem spectantem, ratione temporalium episcopatûs Meneven' nuper vacantis, & in manu nostrâ existentis, versus episcopum Meneven' recuperaverimus per considerationem curiæ nostræ:

Ad quam quidem præbendam, dilectum clericum nostrum Robertum de Tanton, præsentaverimus regio jure nostro:

Idemque clericus noster in prosequendo jus suum in hâc parte existat; ac intellexerimus, jam de novo, quod quidam jura nostra & coronæ nostræ, nec non judicium in curiâ nostrâ, ritè redditum, pro viribus impugnare, & ipsum clericum nostrum, super prosecutione juris sui, impedire nitentes, provocationes, appellationes, citationes, inductiones, processus, ac alia impedimenta facere proponunt, & fieri procurant; per quæ utique, si procederent, effectus præsentationis nostræ prædictæ de facili adnullari, necnon judicium prædictum in curiâ nostrâ, ut prædicitur, ritè redditum, enervari, nobisque & coronæ nostræ, aliàs præjudicium & exhæredatio multipliciter possent generari, ac dictus clericus noster, super prosecutione suâ prædictâ, in hâc parte, indebitè posset perturbari:

Nos, volentes hujusmodi præjudicio & exhæredationi, modis & viis omnibus, quibus poterimus, prout ad hoc diversimodè tenemur & astringimur, obviare, & conatus illicitos omnium & singulorum, jura nostra impugnare volentium, refrænare;

Vobis & vestrûm cuilibet, prohibemus nè, prætextu alicujus commissionis vobis factæ, seu imposterùm faciendæ, quicquam, quod in derogationem juris nostri & coronæ nostræ, ac enervationem dicti judicii in dictâ curiâ, ut prædicitur, ritè redditi, seu prosecutionis dicti clerici nostri cedere valeat, nobis inconsultis, attemptare præsumatis, seu per alios attemptari faciatis quovismodo; scientes quod, si secus feceritis, ad vos, tanquam ad violatores juris nostri regii, graviter capiemus.

Teste Johanne de Eltham, comite Cornub', fratre Regis, custode regni Regis, apud Wyngham, xxix. die Maii.

De custodiâ magni sigilli commissâ.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Claus. 3 Edw. III. m. 20. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod, die Mercurii, in Vigiliâ Ascensionis Domini, videlicet, tricesimo primo die Maii, anno regni Regis Edwardi tertii post conquestum tertio, in camerâ Isabellæ Reginæ Angliæ, in prioratu CHRISTI ecclesiæ Cantuar', in quo eadem Regina hospitabatur, in præsentiâ ejusdem Reginæ, & venerabilis patris J. Elien' episcopi, & domini Rogeri de Mortuo Mari comitis March', & aliorum ibidem præsentium, dominus Bartholomæus de Burghersh' detulit magnum sigillum ipsius Regis in quâdam bursâ, sigillo venerabilis patris H. Lincoln' episcopi, cancellarii Regis, consignatâ, & illud liberavit, de mandato ipsius Regis, magistro Henrico de Clyf, unà cum quâdam literâ, sub privato sigillo Regis, eidem magistro Henrico, de dicto magno sigillo custodiendo, directâ:

Et idem magister Henricus sigillum illud, sic consignatum, recepit, & illud, unà cum domino Willielmo de Herlaston, ibidem tunc præsente, ad prioratum Sancti Gregorii detulit;

Et ipsi sigillum illud ibidem aperuerunt, & brevia indè consignari fecerunt.

De proclamatione faciendâ, ne quis turneamenta exerceat in comitatu Leycestr'.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Claus. 3 Edw. III. m. 20. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Leyc', salutem. Cum nuper, pro eo quod, pro quibusdam arduis & urgentibus negociis nos & statum regni nostri tangentibus, ad partes transmarinas eramus profecturi, volentes pacem nostram, præcipuè in absenciâ nostrâ, firmiter observari; ac considerantes pacem illam per congregaciones hominum ad arma infra regnum nostrum, dum sic absentes fuerimus, faciliter posse lædi;

Tibi præceperimus, quod, in locis in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videres, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi faceres, ne quis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere posset, turneamenta, burdeicias, tupinas, aut justas facere, aventuras quærere, seu aliqua alia facta armorum, infra ballivam tuam facere seu excercere præsumeret quoquo modo, sine licenciâ nostrâ:

Ac jam intelleximus quod nonnulli milites, armigeri, & alii homines ad arma, non obstantibus proclamacionibus & inhibicionibus nostris supradictis, apud Leycestr' in proximo se congregare, & ibidem burdeicias & alia facta armorum facere & excercere proponunt, contra proclamaciones & inhibiciones nostras supradictas; undè plurimum conturbamur, nec immeritò, & movemur;

Tibi igitur præcipimus, firmiter injungentes, quod omnes illos apud prædictam villam Leyc', vel alibi infra ballivam tuam, ad hujusmodi facta armorum excercenda, inveniri contigerit, unà cum equis & hernesiis suis, sine dilacione arestari, & eos in prisonâ nostrâ salvò custodiri facias, donec aliud indè præceperimus;

Et de nominibus illorum quos sic arestaveris, nos sub sigillo tuo distinctè & apertè reddas cerciores; remittentes nobis hoc breve.

T. Johanne de Eltham, &c. secundo die Junii.

Instrumentum homagii, per Edwardum tertium, Ambianis facti.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

AU nom de DIEU, Amen. Sachent tous, par la teneure de ce public instrument, que presens nous notaires & tabellions publics, & les temoins cy dessous nommez, vint en la presence de tres haut tres excellent prince, nostre tres cher sire Philippes, par la grace de DIEU Roy de France, & comparut en sa personne haut & noble prince monseigneur Edovard, Roy d'Angleterre, (& avec lui reverend pere l'evesque de Lincolne, & grande foison de ses autres gens & consiellers) pour faire son hommage de la duché de Guyenne, & de la pairrie de France, au dit Roy de France.

Et lors noble homme monseigneur Mille de Noyers, qui estoit de costé le dit Roy de France, dit de par le Roy de France, au dit Roy d'Angleterre en cette maniere;

Sire, Le Roy ne vous entend point a recevoir ainsi, comme il a esté dit a vestre consiel, des choses qu'il tient & doit tenir en Gascogne & en Agenois; les quelles tenoit & devoit tenir, le Roy Charles, & de quoy le dit Roy Charles fit protestation qu'il ne vous entendoit a recevoir a son hommage.

Et le dit evesque de Lincolne dit, & protesta pour le dit Roy d'Angleterre, que pour chose que le Roy d'Angleterre, ou autre pour lui, dist ou fist, il n'entendoit a renouncer a nul droit qu'il eust ou deust avoir, en la duché de Guyenne & es appartenances; & que aucuns droits nouveaux y fussent pour ce, acquis au dit Roy de France.

Et ainsi proteste, le dit evesque bailla à noble homme le vicomte de Melun, chambellan de France, un cedule sur le dit hommage, d'ont la teneur est cy dessous escrite.

Et lors dit le dit chambellan au Roy d'Angleterre ainsi, Sire, vous devenez homme du Roy de France, mon seigneur de la duché de Guyenne, & de ses appartenances, que vous recognoissez a tenir de luy, comme duc de Guyenne & pair de France, selon la forme des paix, faites entre ses devanciers Rois de France & les vestres, selon ce que vous & voz ancestres Rois d'Angleterre & ducs de Guyenne, avez fait par la mesme duché a ses devanciers Roys de France;

Et lors le Roy d'Angleterre dit, Voire.

Et le dit chambellan dit apres ainsi; & le Roy de France, nostre Sire, vous recoit, sauvez ses protestations, & les retenues dessus dites;

Et le Roy de France dit, Voire.

Et lors (les mains du dit Roy d'Angleterre, mises entre les mains du dit Roy de France) baisa en la bouche le dit Roy d'Angleterre.

La teneur de la cedule, que bailla le dit evesque pour le Roy d'Angleterre, s'ensuit;

> Je deviens vostre homme de la duché de Guyenne, & de ses appartenances, que je clame tenir de vous, comme duc de Guyenne & pair de France, selon la forme de paix faites entre vos devanciers & les nostres, selon ce que nous & noz ancestres, Roys d'Angleterre & ducs de Guyenne, avons fait pour la mesme duché, à vos devanciers Roys de France.

Ce fut fait à Amiens, choeur de la grand eglise, l'an de Grace MCCCXXIX. le vi. jour de Juin, Indiction xii. xiii. du regime de nostre tres saint pere le Pape Jean XXII.

Presens, & à ce appellez temoins,
Reverends peres en Dieu les evesques de Beauvais,
De Laon, &
De Senlis: &
Hault prince monseigneur Charles comte d'Alenzon,
Monseigneur Eudes duc de Burgogne,
Monseigneur Lovis duc de Burbon,
Monseigneur Lovis comte de Flanders,
Monseigneur Robert de Artois comte de Beaumont, &
Le comte d'Armagnac:
Les abbes de Clugny, &
De Corbie:
Le seigneur de Beajeu, & Bernard sieur d'Albret:
Math' de Trye, & Robert Bertrand, marchaux de France:
Item, Reverend pere l'evesque St. Dam,
Henry seigneur de Percy,
Robert Uffort,
Robert de Wastevill,
Robert de Mesville,
Guillaume de Montague,
Gilbert Talbot,
Jean Maltravers, seneschal du Roy d'Angleterre,
Geoffroy de Scropt:
& plusieurs autres temoins, a ce appellez & requis.

De reditu Regis à partibus Franciæ.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Claus. 3 Edw. III. m. 19. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod die Dominicâ, in festo Pentecostes, videlicet, undecimo die Junii, anno regni Regis Edwardi tertii à conquestu tertio, idem Rex, unà cum venerabili patre H. Lincoln' episcopo cancellario suo, domino Henrico de Percy, & aliis magnatibus, in comitivâ ipsius Regis, rediit à partibus transmarinis in portu Dovorr':

Et die Martis proximò sequenti, magister Henricus de Clyf, custos magni sigilli Regis, apud Cantuar', horâ nonâ, in aulâ prædicti cancellarii, in prioratu Sancti Gregorii Cantuar', ubi idem cancellarius hospitabatur, in præsentiâ domini Radulfi Basset de Drayton, magistri Hugonis de Camerâ archidiaconi Lincoln', magistri Walteri de Seton, dominorum, Hugonis de Burgh, Henrici de Edenstowe, & Thomæ de Evesham, clericorum, & aliorum, ibidem præsentium, liberavit dictum sigillum præfato episcopo in quâdam bursâ, sigillis prædicti magistri Henrici & domini Willielmi de Herlaston, consignatâ;

Et idem episcopus sigillum illud à præfato magistro Henrico sic recepit, & brevia indè eodem die, post prandium, consignari fecit.

Ad Papam, Rex instantissimè petit ut Robertus de Wyvill in episcopum Bathon' & Wellen', promoveatur.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Ex amoris intuitu & puritate, quâ personam amplectimur dilecti clerici nostri Roberti de Wyvill, Linc' & Lichef' ecclesiarum canonici, in visceribus caritatis, laudanda virtutum merita quibus pollere dinoscitur, impensaque per ipsum carissimæ matri nostræ & nobis indefessi laboris assiduitate, obsequia fructuosa jugiter contemplando; nuper vestræ beatitudini, unà cum præfatâ genetrice nostrâ, preces effudimus cordiales, ut eidem clerico nostro, cujus promocionem præ cæteris, ob ipsius industriæ probitatem votivo desideramus affectu, de episcopatu Bathon' & Wellen' vacante, providere dignaremini, ipsius matris nostræ & nostrorum rogaminum interventu, de vestræ apostolicæ plenitudine potestatis:

Verum quia de hujusmodi precum nostrarum exaudicione nondum pervenit ad nos rumor certus; set, ut nobis relatum est, aliqui nostri obtrectatores honoris, vestræ clemenciæ ex parte nostrâ mendosè suggerere præsumpserint, quod nobis magis foret placidum atque gratum, quod alius promoveretur ad ecclesiarum regimen prædictarum, variacionem nobis, non sine nostri dedecore quodammodo imponendo, de quo non immeritò turbabamur, ut cordis nostri desiderium in eâ parte vestræ sanctitudini luculencius notum fiat, benignitatem vestram pulsand' duximus precibus iteratis, totis affectibus supplicantes, quatinus eundem Robertum, quem virum morum honestate præclarum, litterarum scienciâ præditum, conversacione decorum, & in agendis quibuslibet providâ circumspeccione præventum, habentes, si placet, ipsius matris nostræ & nostri contemplacione paternis affectibus recommendatum, ipsum dictis Bathon' & Wellen' ecclesiis præficere dignemini de benignitate apostolicâ in episcopum & pastorem.

Speramus etenim, quod si ipsius matris nostræ & nostris in hâc parte desideriis, vestra duxerit clemencia annuend', sæpedictæ ecclesiæ sub ipsius clerici nostri regimine in spiritualibus & temporalibus salutaria suscipient incrementa:

Nosque in hiis quæ apostolicis beneplacitis convenire videbimus, exindè devociores inveniri proponimus temporibus oportunis. Cæterum ad præmissum negocium prosequendum, dilectum clericum nostrum magistrum Rogerum de Huntyngfeld' ad vestram præsenciam duximus destinandum, quem, si placet, ad hoc benignè velitis suscipere, & si vestra beneplacita in oportunitatibus aperire.

Conservet, &c.

Dat' apud Dovorr'. xii. die Junii.

Ad Cardinales, de eodem negocio.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino P. de Mortuo Mari, DEI graciâ, tituli sancti Stephani in Cœlio Monte, presbitero cardinali, vicecancellario, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Laudanda virtutum merita, quibus dilectus clericus noster Robertus de Wyvill', Linc' & Lich' ecclesiarum canonicus, ac carissimæ matris nostræ Reginæ Angl' cancellarius insignitur, ipsiusque in dictæ matris nostræ & nostris obsequiis indefessi laboris assiduitas, digno intuitu promerentur, ut ad ejus promocionem uberius ampliand' promptis occurramus præsidiis, & ad id amicorum & benivolorum nostrorum suffragia instancius excitemus.

Nuper siquidem pro eodem Roberto preces dilectioni vestræ nos meminimus transmisisse, ut penes dominum Summum Pontificem, cui per nostras litteras supplicavimus toto corde, quatinus eidem Roberto de episcopatu Bathon' & Wellen', vacante, providere, de graciæ suæ plenitudine dignaretur, insistere velletis modis & viis congruis, ut idem Summus Pontifex dictæ matris nostræ & nostris votis annueret in præmissis:

Verum quia nobis relatum est, quod magister Andreas Sapiti, dicto domino Summo Pontifici, & eciam vobis ac quibusdam aliis, mendosè suggessit ex parte nostrâ, quod nobis magis foret placidum atque gratum, quod alius promoveretur ad ecclesiarum regimen prædictarum, variationem nobis, non sine nostri dedecore, quodammodo imponendo, de quo non inmeritò turbabamur; intencionem nostram eidem domino Summo Pontifici jam per alias nostras litteras duximus seriosius explicand'; supplicando attencius, ut eundem clericum nostrum, quem virum novimus moribus temperatum, litterarum scienciâ præditum & in agendis quibuslibet circumspectum, præfatis Bathon' & Wellen' ecclesiis præficere dignetur in episcopum & pastorem, dictæ matris nostræ & nostrorum rogaminum interventu.

Quamobrem dilectionem vestram, de quâ præ cæteris confidimus, precibus requirimus iteratis, quatinus pro effectuali exauditione nostrorum rogatuum prædictorum, sic efficaciter partes vestras apponere studeatis, quod, vestro mediante præsidio, nostrum in hoc & ipsius matris nostræ desiderium compleatur; ita quod vestris exindè beneplacitis amplius efficiamur obnoxii temporibus oportunis.

Cæterum ad præmissum negocium prosequendum, dilectum clericum nostrum magistrum Rogerum de Huntyngfeld' ad vos duximus destinandum; quem, si placet, ad hoc benignè suscipere, eique in prosecutione & directione negociorum prædictorum, consiliis & auxiliis assistere velitis, prout videritis expedire. Dat' ut supra.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,
Domino N. Dei graciâ, sancti Adriani diacono cardinali, amico, &c.
Bernardo Stephani, domini Summi Pontifici referendario, amico, &c.
Domino D. de Eusa, militi, domini Summi Pontifici nepoti, amico, &c.
Bono Philippi, amico, &c.
Domino P. de Vid, militi, domini Summi Pontifici nepoti, amico, &c.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino L. DEI graciâ, Sanctæ Mariæ in Viâ Latâ diacono cardinali, amico, &c. Edwardus, &c. salutem & sinceræ dilectione affectum.

Laudanda virtutum merita, &c. *ut supra usque ibi,* excitemus.

Cum itaque domino Summo Pontifici pro præfato clerico nostro iteratis vicibus supplicaverimus toto corde, quatinus eidem Roberto de episcopatu Bathon' & Wellen' vacante, providere de graciæ suæ plenitudine dignaretur, & nobis relatum sit, quod magister Andreas Sapiti dicto domino Summo Pontifici, & eciam vobis, &c. *ut supra usque ibi,* de quo non inmeritò conturbamur; & ob hoc intencionem nostram eidem domino Summo Pontifici, &c. *ut supra usque ibi,* interventu; vestram igitur dilectionem, de quâ plenè confidimus, rogamus & requirimus affectione quâ possumus cariori, quatinus pro effectuali exauditione nostrorum rogatuum prædictorum, sic efficaciter penes dictum dominum Summum Pontificem, nostri intuitu, partes vestras apponere studeatis, quod, vestro mediante præsidio, nostrum in hoc & ipsius matris nostræ desiderium compleatur; ita quod vestris exindè beneplacitis in hiis quæ vobis grata fuerint, amplius efficiamur obnoxii temporibus oportunis.

Cæterum ad præmissum negocium, &c. *ut supra usque ibi,* & directione *tunc sic* ejusdem negocii consiliis, &c. *ut supra.* Dat' ut supra.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,
Domino G. Sanctæ Luciæ in Cilice diacono cardinali.
Domino A. Sanctæ Mariæ in Porticu diacono cardinali.
Domino J. Sancti Theodori diacono cardinali.
Domino P. Sanctæ Susannæ presbitero cardinali.
Domino .. Altifiodoren' episcopo, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.
Domino P. episcopo Portuen', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.
Domino G. episcopo Sabinen', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.
Domino G. episcopo Alphanens', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.
Domino B. episcopo Tuscul', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.
Domino A. Sancti Eustachii diacono cardinali.
Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro diacono cardinali.
Domini J. Sancti Georgii ad Velum Aureum diacono cardinali.
Domino P. Sancti Angeli diacono cardinali.
Domino M. tituli sanctorum Johannis & Pauli, presbitero cardinali.
Domino P. episcopo Penestrens', Sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.
Domino G. tituli sancti Ciriaci in Termis, presbitero cardinali.
Domino P. de Dosa, domini Summi Pontifici nepoti.
Domino R. de Farges, Sanctæ Mariæ Novæ diacono cardinali.

Ad archiepiscopum Eborum, de non tumultuando super bajulàtione crucis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Claus. 3 Edw. III. m. 18. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri W. eâdem gratiâ, Eborum archiepiscopo, Angliæ primati, salutem.

Cùm, pro magnis & arduis negotiis, nos & statum regni nostri, & quietem populi ejusdem regni, intimè contingentibus, vobiscum, & cum cæteris prælatis, magnatibus, & proceribus ejusdem regni, ordinaverimus apud Wyndesore, die Dominicâ, in crastino Sanctæ Mariæ Magdalenæ, proximâ futurâ, habere tractatum:

Et tam vobis quam venerabili patri, Cantuar' archiepiscopo, & cæteris prælatis, magnatibus, & proceribus prædictis, separatim mandaverimus, quod dictis die & loco personaliter intersitis, super dictis negotiis tractaturi;

Nos, considerantes præsentiam vestram, propter arduitatem negotiorum illorum, necessariam esse, ac volentes indempnitati vestræ prospicere, nè prætextu dissensionum inter vos & prædecessores vestros, ac præfatum archiepiscopum & prædecessores suos, super bajulatione crucis vestræ, in provinciâ Cantuar', ab olim exortarum, molestari seu inquietari indebitè valeatis, nec eo prætextu non adventum vestrum ad locum prædictum aliqualiter excusare, recolentes etiam, quod dudum, in parliamento apud Eborum convocato;

Pro eo quod prætextu dissensionum prædictarum, tam nostris quam progenitorum nostrorum, temporibus, communia regni negotia impedita fuerunt, in vestri, ac tunc dicti loci archiepiscopi præsentiâ, concordatum fuit, quod vos ad parliamenta & tractatus, pro negotiis nostris in provinciâ Cantuar', & quod idem archiepiscopus ad hujusmodi parliamenta & tractatus, in provinciâ vestrâ tenenda, absque impedimento, hinc indè inferendo, accederetis;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod, non obstante controversiâ prædictâ, dictis die & loco, personaliter intersitis super præmissis negotiis tractaturi.

Mandavimus autem præfato archiepiscopo, quod vos super bajulatione crucis vestræ non molestet, seu inquietet contra formam concordiæ supradictæ.

Teste Rege, apud Cantuar', xiiii. die Junii.

Ad archiepiscopum Cantuar', consimile mandatum.

A. D. 1329.—An. 3 Edw. III. Claus. 3 Edw. III. m. 18. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, S. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem. Cum nos quendam tractatum apud Wyndesore, die Dominicâ, in crastino Sanctæ Mariæ Magdalenæ, proximo futuro, super diversis & arduis negotiis, nos & statum regni nostri specialiter tangentibus, &c. *prout supra de dat' x. Sept. A. 1. mutatis competenter mutandis.* Teste ut supra.

De tractando super sponsalibus, inter primogenitum filium Regis Franciæ & Alianoram sororem Regis, contrahendis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 13. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos, &c. salutem. Noverit universitas vestra quod nos, de circumspectione providâ & fidelitate probatâ dilectorum & fidelium nostrorum venerabilis patris Henrici Lincoln' episcopi cancellarii nostri, Radulphi de Nevill, Willielmi de Monte Acuto, Roberti de Ardern, & Galfridi le Scrop, plenam fiduciam reportantes;

Ipsos, quatuor, tres, & duos eorum, ordinamus & constituimus procuratores nostros & nuncios speciales, ad tractandum, cum magnifico principe domino Philippo, Rege Francorum illustri, seu deputandis ab eo, super sponsalibus, seu matrimonio inter primogenitum filium ejusdem Regis, & Alianoram sororem nostram carissimam, contrahendo;

Et ad omnia, quæ ad hujusmodi tractatum pertinent, quantùm ad nos attinet, faciend';

Necnon ad certificandum nos super hiis, quæ tractari contigerit in hâc parte. In cujus, &c.

Dat' apud Cantuar', xvi. die Junii.

Similiter inter Joh' de Eltham comitem Cornubiæ, & unam de filiabus ejusdem Regis Franciæ.

A. D. 1329.—An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 13. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos, &c. salutem. Noverit universitas vestra, &c. *ut supra de verbo ad verbum usque ibi,* super sponsalibus, seu matrimonio inter Johannem de Eltham comitem Cornubiæ, fratrem nostrum carissimum, & unam de filiabus ejusdem Regis contrahendis, & ad omnia, quæ, &c. *ut supra.*

Teste ut supra.

Acquietantia A. de Chastillon, super dampnis in Vasconia.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Claus. 3 Edw. III. m. 20. d. in Turr. Lond.

PATEAT universis per præsentes, quod ego Gulielmus Amaneni de Chastillon, remisi pro me, hæredibus & executoribus meis, excellentissimo principi domino meo, domino Edwardo Regi Angliæ illustri, omnem actionem & demandam, quas erga ipsum habeo, vel habere potero, ratione dampnorum, quæ in obsequio progenitorum dicti domini mei Regis & ipsius domini Regis, in guerris Vasconiæ sustinui, & vadiorum michi hiis occasionibus qualitercumque debitorum, & ipsum dominum meum Regem & hæredes suos, indè quieto per præsentes:

Volens & concedens pro me, hæredibus & executoribus meis, quod omnes literæ, michi per prædictos progenitores dicti domini mei Regis, seu ipsum dominum meum Regem, de restauratione deperditorum in guerris prædictis, ac solutione vadiorum meorum, occasionibus præmissis factæ, ubicumque inventæ fuerint, nullius sint valoris, & omni vigore careant & effectu.

In cujus rei testimonium præsentibus sigillum meum apposui.

Dat' apud Cantuar', decimo octavo die Junii, anno regni ipsius domini mei Regis nunc tertio

Et memorand' quod prædictus Gulielmus venit in cancellariâ Regis apud Cantuar' die & anno supradictis, & recognovit scriptum prædictum & omnia contenta in eodem, in formâ prædictâ.

Ad Papam, de non credendo suggestionibus Ricardi episcopi Ossoriensis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Ob amoris confidentiam, quâ in vestrâ recumbimus largiflua bonitate, quæ penes nos emergunt displicentia, & advertimus, posse dispendia parturire, in vestræ sanctitatis notitiam piâ devotione deferimus, & pro salubris appositione remedii paternæ solicitudinis providentiam excitamus.

Ecce! pater sanctissime, cùm nuper, in terrâ nostrâ Hiberniæ, inter quosdam nobiles de eâdem terrâ, gravis dissensio fuisset exorta, ac, per repentinos aggressus, homicidia, rapinæ, incendia, & alia flagitia innumera, furibundis animis perpetrata, frater Richardus Ossorien' episcopus, ut didicimus, qui, ob modestiam officii pastoralis, commotos iracundiâ animos salubribus exortationibus debuit mitigâsse, timore Dei postposito, perpetratores scelerum prædictorum instigavit nephariè ad hujusmodi flagitia committenda, impunitatem & pardonationem eis promittendo, eisque præstitit multipliciter consilium & juvamen, ac quædam alia in nostri præjudicium attemptare non expavit, quæ ad præsens, ob certas causas, subticemus, set-ea vestræ benignitati aliàs proponimus intimare.

Cumque nos, nuper, per ministros nostros, de præmissis excessibus mandâssemus veritatem inquiri, & delinquentes juxta sua demerita punire, prout decet, idem episcopus, tanquam malè sibi conscius, terram prædictam latenter exiit, & ad nos in Angliam venit.

Et quamquam sibi per nos injunctum fuisset, ut, ad certum diem, coram nobis, & concilio nostro, compareret, ad informandum nos super veritate præmissorum; ipse tamen, fidelitatis sacramento, quo nobis astringitur, prætermisso, clàm & occultè navem petiit, & sic exiit regnum nostrum.

Verùm, quia jam nobis relatum est quod idem episcopus, ante recessum suum de Hiberniâ, quietem populi terræ illius multipliciter perturbavit, & ad vestræ sanctitatis præsentiam disposuit se transferre, ac, ad commovendum eundem populum, aliqua concepit quæ sub pietatis velamine vestræ intendit suggere sanctitati;

Nos igitur, ejus malitiæ, quatenùs poterimus, obviare cupientes, beatitudini vestræ votivis affectibus supplicamus, quatinùs eidem episcopo, cùm ipsum ad vestram præsentiam contigerit declinare, & aliqua contra nos, & fideles nostros, seu statum dictæ terræ nostræ, suggesserit, quasi ex zelo religionis seu fidei orthodoxæ (cum profectò ad hoc ejus intentio nullatenus dirigatur) fidem non præbeat de facili vestra apostolica sanctitudo, nec ejus relatibus aliqualiter moveatur.

Nos enim, quam citò de præmissis erimus ad plenum informati, ea per ordinem vestræ clementiæ intimare curabimus, ut ad compescendum ipsius malitiam per vestram paternam providentiam salubre remedium apponatur.

Conservet, &c.

Dat' apud Cantuar', xviii. die Junii.

Ad cardinales, contra dictum episcopum.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

VENERABILI in Christo patri, domino Petro, Dei gratiâ, tituli sancti Stephani in Cælio Monte presbitero cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Quantæ præsumptionis audaciâ Richardus, Ossorien' episcopus, populum terræ nostræ Hiberniæ conturbavit, & quosdam homines ad committenda varia flagitia pravis persuasionibus excitavit, nobis non potest in memoriam non venire.

Et quia idem episcopus ad præsentiam domini Summi Pontificis, ad palliandum errores suos, jam se transtulit, ut intelleximus, & quædam, nobis & fidelibus nostris, in terrâ prædictâ, præjudicialia & dampnosa, malitiosè composuit, quæ quasi sub velamine pietatis eidem domino Summo Pontifici disposuit intimare:

Propter quod, ut ipsius malitiæ obvietur, litteras nostras, de ipsius episcopi malo gestu, dicto domino Summo Pontifici directas, quarum transcriptum mandavimus hiis includi, ut contentorum in eisdem notitiam habere valeatis; dilectioni vestræ, de quâ præ cæteris, fiduciam gerimus ampliorem, transmittimus per præsentium portitorem;

Deprecantes obnixè ut eas eidem domino Summo Pontifici præsentare velitis, & ad repellendum eundem episcopum, ne suis suggestionibus fides præbeatur, consilium & juvamen apponere oportuna;

Nosque de hiis, quæ idem episcopus proponere, seu petere, contigerit, quanto celeriùs poteritis, per vestras litteras velitis reddere certiores.

Scripsimus autem, dilecto clerico nostro magistro Willielmo de Weston, quod ipse dictum negotium, tam penes ipsum dominum Summum Pontificem, quam etiam penes vos, cum omni diligentiâ prosequatur.

Dat' ut supra.

Ad Papam, de substituendo priorem in prioratu Lewen'; & de indebitis vexationibus in curiâ Romanâ.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Nuper, pater sanctissime, pro conservatione regii juris nostri, ac indempnitate, nobilis viri & fidelis nostri Johannis de Warenna comitis Surr', consanguinei nostri, nobis super hoc graviter conquerentis, & ut gravis dissensionis materia tolleretur, vestræ beatitudini studiosè explicare curavimus vicibus repetitis, qualiter inter antecessores præfati comitis, & quondam abbates Cluniacen', certa compositio, *&c. prout supra de dat' xxiii. Febr' usque hæc verba.*

Et pro eo quod nobis relatum extitit, quod vestra benignitatis de eodem prioratu, dilecto nobis in Christo, fratri Johanni de Courtenay, monacho abbatiæ de Tavystok, disposuerat de vestræ potestatis plenitudine providere, considerantes exindè periculosæ dissensionis materiam posse verisimiliter suboriri;

Sanctitati vestræ devotâ instantiâ duximus supplicandum quatinùs, præmissis piâ discussione pensatis, si quæ in nostri, seu juris ipsius comitis, præjudicium in eâ parte essent disposita, præmissorum veritate non detectâ, ea dignaremini facere revocari, & taliter super præmissis ordinare, quod cujuslibet dissensionis tolleretur materia, & filiorum devotio nullatenus turbaretur.

Verùm, quia de exauditione hujusmodi nostrorum rogatuum nondum ad nos pervenit certus rumor, quamvis litterarum nostrarum hujusmodi delatores à vestrâ mansuetudine, ut didicimus, favorabiliter admissi fuerint & benignè, de quo grates & gratias vestræ clementiæ referimus multiformes, ut cordis nostri desiderium multiplicata intercessio pleniùs attestetur, beatitudinem vestram pulsandam duximus precibus repetitis, supplicantes humiliter & devotè quatinùs, ad compositionem præmissam, necnon ad jus nostrum regium, statum etiam ejusdem comitis, sub cujus dominio bona dicti prioratûs constituta sunt universa, utpote quæ ex largitione suorum antecessorum processerunt, qui provisionem aliquam de prioratu illo, in sui præjudicium, fieri æquanimiter nullatenus patietur, paternæ considerationis intuitus convertentes, provisionem seu collationem, si quæ facta fuerit, ut præmittitur, de eodem prioratu, jubere dignemini revocari, præsertim cum non debeant, nec consueverint, fieri provisiones de prioratibus, seu beneficiis, in regno nostro existentibus de laico patronatu.

Non sinat, quæsumus, apostolica sanctitudo quod præfatus prior, cui de vitæ munditiâ, religionis observantiâ, ac circumspectione providâ, laudabile testimonium perhibetur, qui etiam pro recuperandis juribus ipsius prioratûs, assistente sibi præfato comite, utiliter & efficaciter hactenùs laboravit, & indies laborare non desistit, super statu suo, ad suggestiones malivolorum, qui, ut intelleximus, ipsius bonam famam falsis assertionibus, ex invidiæ fomite, satagunt depravare, vexationibus indebitis aliqualiter perturbetur; set ipsum potiùs, & prioratum suum prædictum, recommendatum habere velitis, eique, in oportunitatibus, sinum apostolicæ munificentiæ, nostri intuitu, gratiosiùs aperire.

Conservet, &c.

Dat' apud Cantuar', xviii. die Junii.

Ad cardinales, consimilis littera.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino P. DEI gratiâ, episcopo Penestrinen' sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali vicecancellario, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Sinceritati vestræ nuper, per alias nostras litteras, nos meminimus intimâsse qualiter antecessores, nobilis viri, Johannis de Warennâ comitis Surr' consanguinei nostri, & quondam abbates Cluniacen': certa compositio de substituendo priorem in prioratu Lewen' qui de ipsius comitis existit patronatu, &c. *prout supra, mutatis competenter mutandis, usque ad hæc verba; viz.*

Verùm, quia de exauditione precum nostrarum, quas indè præfato domino Summo Pontifici transmisimus vicibus repetitis, nulla nobis adhuc innotuit certitudo, dilectionem vestram iteratis precibus rogamus & requirimus affectione, quâ possumus cariore, quatinùs, pro auferendo tantæ dissensionis exordio, præfatum dominum Summum Pontificem inducere velitis modis & viis, quibus videritis expedire, ut ea, quæ in nostri & præfati comitis præjudicium, circa prioratum prædictum, attemptata fuerint, præmissorum veritate non detectâ, dignetur, præmissorum intuitu, revocare, taliterque indè disponere, nostrorum rogaminum interventu, quod filiorum augeatur devotio, & commotionis in populo materia auferatur.

Ad præmissum autem negotium prosequendum, dilectum & fidelem nostrum Guidonem de Joceux ad vestram præsentiam duximus destinandum; quem, si placet, in prosecutione illâ, dirigere, eique assistere, velitis consiliis & auxiliis oportunis.

Dat' ut supra.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,
Domino G. episcopo Albanen', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.
Domino P. de Mortuo Mari tituli sancti Stephani in Cœlio Monte presbitero cardinali.
Domino R. de Farges, Sanctæ Mariæ Novæ, diacono cardinali.
Domino P. tituli sancti Martini in Montibus, presbitero cardinali.
Domino G. episcopo Sabinen', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.
Domino L. Sanctæ Mariæ in Viâ Latâ, diacono cardinali.
Domino N. Sancti Adriani, diacono cardinali.
Domino D. Sanctæ Mariæ in Porticu, diacono cardinali.
Domino G. Sanctæ Luciæ in Silice, diacono cardinali.
Domino B. Sanctæ Mariæ in Aqûiro, diacono cardinali.
Domino P. episcopo Portuen', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.
Domino M. tituli sanctorum Johannis & Pauli, presbitero cardinali.

De inquirendo super dampnis, secundum concordata Ambianis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Bartholomæo de Burghersh, constabulario castri sui Dovorr', & custodi Quinque Portuum suorum, & Johanni de Ifeld, salutem.

Sciatis quod cum inter magnificum principem dominum Philippum, Regem Franc' illustrem, & consiliarios suos, ex parte unâ, & nos & consiliarios nostros, ex alterâ, nuper Ambian', inter alia, fuisset concordatum;

Quòd certæ personæ, per ipsum Regem Franc', ad inquirendum, & justititiam conquerentibus faciendum, de dampnis, injuriis, & transgressionibus, gentibus nostris, infra potestatem ipsius Regis Franc', à quinquennio proximò præterito, citra illatis; & consimiliter certæ personæ per nos, ad inquirendum, & justiam conquerentibus faciendum, de dampnis, injuriis, & transgressionibus, gentibus ejusdem Regis Franc', infra regnum & potestatem nostram, infra tempus prædictum, similiter illatis, assignentur & deputentur;

Nos, concordiam illam, quantùm ad nos pertinet, volentes debito effectui mancipari, ac de vestris circumspectione & industriâ plenam fiduciam reportantes;

Assignaverimus vos justiciarios nostros ad inquirendum, per sacramentum, tam mercatorum & marinariorum, quam aliorum proborum & legalium hominum, de portubus & locis, super costeram maris, in comitatu Kanc', Sussex', & Sutht', & partibus adjacentibus, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, de dampnis, injuriis, & transgressionibus, hominibus & subditis de potestate dicti Regis Franc', infra tempus prædictum, tam suprà mare, quam supra terram, illatis, de quibus satisfactio hactenus, per formam pacum, vel alio modo, facta non fuit, ubi & per quos, quo tempore, qualiter, & quomodo; & ad querelas omnium & singulorum hominum & subditorum dicti Regis Franc', de dampnis, injuriis, & transgressionibus, eis sic illatis, conqueri volentium, audiend' & terminand', & ad plenam & celerem justitiam in hâc parte faciend':

Et ideò vobis mandamus quòd, ad certos dies & loca, quos in eisdem comitatibus ad hoc provideritis, præmissa omnia & singula faciatis, & explcatis in formâ prædictâ; salvis nobis amerciamentis, & aliis, ad nos indè spectantibus.

Mandavimus enim vicecomitibus nostris comitatuum prædictorum, quòd ad certos dies & loca, quos eis scire facietis, venire faciant, coram vobis, tot & tales, tam mercatores & marinarios, quam alios, probos & legales homines de portubus & locis prædictis, per quos, &c. & inquiri; & quòd vobis, in præmissis, omnibus & singulis, faciendis & explendis, pareant & intendant, prout eis ex parte nostrâ per vos pleniùs injungetur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Cantuar', xix. die Junii.

Eodem modo assignantur subscripti in comitatibus subscriptis; videlicet,
W. episcopus Norwicen', Thomas Bardolf, } *in comitatibus Norff', Suff', & Essex'.*

De proclamatione, super inquisitione præfatâ, faciendâ.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Claus. 3 Edw. III. m. 17. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus London', salutem. Cùm inter magnificum principem, dominum Philippum Regem *Franciæ, & nos, nuper apud* Ambianum fuisset *concordatum*, quòd mercatores & alii quicumque de regno Franciæ, infra regnum & potestatem nostram, & mercatores & alii, de de regno nostro, infra regnum & potestatem ipsius Regis Franciæ, salvò & securè venirent cum rebus & mercandisis suis, absque arestacione, super ipsos, vel eorum bona, seu mercimonia, occasione transgressionum, injuriarum, seu dampnorum, hinc indè, supra mare, ante hæc tempora, illatorum; & quòd certæ personæ, tam ex parte ipsius Regis, quam ex parte nostrâ, assignentur & deputentur ad inquirendum de transgressionibus, injuriis, & dampnis prædictis, à quinquennio proximò præterito & citra illatis, & ad conquerentibus justitiæ complementum faciendum; idemque Rex præmissa ex parte suâ jam fecerit proclamari:

Nos, concordiam illam, quantum ad nos pertinet, volentes effectui mancipari, vobis præcipimus quòd statim, visis præsentibus, infra civitatem prædictam, in locis ubi videritis expedire, publicè proclamari, & ex parte nostrâ districtè faciatis inhiberi, ne quis alicui mercatori, seu alii de potestate dicti Regis Franciæ, in veniendo in regnum nostrum, morando, seu exindè redeundo, dampnum inferat seu gravamen: nec eos, seu eorum bona vel mercimonia, occasione transgressionum, injuriarum, & dampnorum hujusmodi, arestet, seu arestari faciet quovis modo; set quòd omnes & singuli subditi ipsius Regis infra regnum & potestatem nostra, cum rebus & mercandisis suis, salvò & securè veniant, ibidem morentur, & exindè recedant, faciendo consuetudines debitas & usitatas in eodem regno.

Teste Rege, apud Cantuar', xix. die Junii.

Eodem modo mandatum est vicecomitibus subscriptis, &c.

Vic' Cornub'.	*Vic' Surr' & Sussex'.*
Vic' Essex'.	*Vic' Somers' & Dors'.*
Vic' Northumbr'.	*Vic' Notingh' & Derb'.*
Vic' Kanc'.	*Vic' Lancastr'.*
Episcopo Dunolm'.	*Vic' Sutht'.*
Vic' Cantebr' & Hunt'.	*Justic' Cestr'.*
Vic' Lincoln'.	*Vic' Norff' & Suff'.*
Vic' Glouc'.	*Vic' Cumbr'.*
Vic' Devon'.	*Vic' Westmerl'.*
Constabular' Dovorr'.	*Vic' Eborum.*

Pro Lewelino ap Kenewrik, de pardonatione.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 14. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis & fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod cùm in parliamento nostro, nuper apud Westm' tento, de communi assensu prælatorum, comitum, baronum, & aliorum magnatum, ac communitatis regni nostri, ibidem existentium, provisum fuerit & statutum, quod nullus magnas, aut alius, cujuscumque statûs seu conditionis fuerit, qui nobiscum & Isabellâ, Reginâ Angliæ, matre nostrâ carissimâ, infra regnum nostrum, nec alii in eodem regno tunc commorantes, qui ad nos, & ipsam matrem nostram, venerunt, in succursum nostrum, ad persequendum Hugonem le Despenser seniorem, & Hugonem le Despenser juniorem, tunc inimicos nostros, occasionentur, molestentur in aliquo, seu graventur, in personis, aut bonis suis, in curiâ nostrâ, seu alterius, pro persecutione prædictâ, captione personarum, castrorum, vel bonorum, aut pro morte hominis, seu quacumque aliâ re, factâ in eâdem persecutione, à die, quo nos & dicta mater nostra applicuimus infra regnum nostrum, usque ad diem coronationis nostræ; ita tamen quòd malefactores, qui transgressiones & alia mala, extra persecutionem prædictam, perpetrârunt, per statutum prædictum non cooperentur, seu juventur, prout in statuto prædicto pleniùs continetur;

Nos, indempnitati Lewelini ap Kenewrik, qui ad nos & ipsam matrem nostram, in succursum nostrum, ad persequendum prædictos Hugonem & Hugonem tunc venit, volentes prospicere in hâc parte, pardonavimus ei sectam pacis nostræ, & quicquid ad nos pertinet, pro captione personarum, castrorum, seu bonorum, ac pro morte hominis, aut quacumque aliâ re factâ in eadem persecutione à dicto die, quo nos & dicta mater nostra, sic applicuimus infra regnum nostrum, usque ad prædictum diem coronationis nostræ, & firmam pacem nostram ei indè concedimus.

Nolentes quod prædictus Lewelinus, ratione præmissorum, in curiâ nostrâ seu alterius occasionetur in aliquo, seu gravetur; ita tamen quod de transgressionibus & aliis malis (si quæ per ipsum extra persecutionem prædictam perpetrata fuerint) sit respondens secundum legem & consuetudinem regni nostri.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Cantuar', xx. die Julii.

Per ipsum Regem.

Littera ad David Regem Scotiæ, super quinque mill' marcarum solvendis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Claus. 3 Edw. III. m. 7. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino David, Regi Scotorum illustri, fratri nostro carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. salutem, &, ad vota, successus prosperos ac felices.

Cum mittamus dilectum clericum nostrum magistrum Thomam de Garton, contrârotulatorem hospitii nostri, ad vestram præsentiam, ad recipiendum, ad opus nostrum illa quinque millia marcarum, quæ nobis in instanti festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, solvere tenemini, juxta formam concordiæ inter nos, & bonæ memoriæ dominum Robertum de Bruys, nuper Regem Scoc', patrem vestrum, initæ & firmatæ, & ad denarios illos ad nos cariari faciend':

Magnificentiam vestram requirimus & rogamus, quatenus denarios illos præfato clerico nostro solvi faciatis, ducendos ad nos prout ei per nos est injunctum; recipientes ab eo literas nostras acquietantiæ, receptionem dictæ pecuniæ testificantes, quas vobis mittimus per eundem.

Data apud Roffen', xxiv. die Junii.

Johannis de Hanonia littera de attornatu.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Claus. 3 Edw. III. m. 15. d. in Turr. Lond.

JOHANS de Haynun, sires de Beaumont, faisons savoir a touz, que nous avoms mis & estaublit, mettoms & estaublissons pur nous, & en nolm Dyne Forset & Piers Byne, & leur autres compaignons, marchanz de la compaignie de la Barde de Florenche, demorantz a Loundres, pur rechevoir les mille marcz esterlins de rente, qui nous chers sires li Rois d'Engleterre nous ad done chescun an, a prendre sour les custumes de la ville de Loundres, au terme de la Pasque & de la Seint Mikiel suiant apres:

Et pur rechevoir auxi chescun an, les cent marchies de terre a l'Estrellin, qui nos chers sire li Rois dessusdit, dona a Phelippron dou Chastel, no valet, cui DIEZ absolle, a prendre sour les custumes de Loundres as termes dessusdis:

Et de tant, que li custumier de Loundres en paieront as dis marchanz pur nous, & en non dou dit Phelippron, nous nos en tenons asols & a bien paiez, & en quittons les ditz custumiers, & touz chiaus, a cui quittanche en appartient, touz quittes, & les ferons quitter de tant quil en paieront pur nous, & pur le dit Phelippron, euriers no dit chier seignur le Roi, & porter paismles, par le tiesmoign de ces lettres seellees de no seel.

Donn' l'an mil' trois cens vint & nief, le Merquedy apres le jour Seint Johan Baptiste.

Super malo gestu episcopi Ossoriensis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo magistro Willielmo de Weston, salutem.

Transcriptum quarumdam litterarum nostrarum, quas domino Summo Pontifici, super malo gestu Ricardi Ossorien' episcopi, qui multa nobis & populo nostro in terrâ Hiberniæ, præjudicialia & dampnosa attemptare, excogitatis malitiis, non expavit, sicuti per transcriptum prædictum potestis plenius intueri;

Vobis mittimus præsentibus interclusum, & litteras illas, simul cum litteris nostris, & consimili transcripto, venerabili patri domino Petro de Cœlio Monte, presbitero cardinali, per ipsum dicto domino Summo Pontifici præsentandas, prout sibi & vobis expedire videbitur, duximus destinandas.

Vobis igitur mandamus, firmiter injungentes, quod habitâ deliberatione cum præfato cardinali, tam super præsentatione litterarum prædictarum, quam super aliis, quæ ad repellendum malitiam ipsius episcopi fore videritis oportuna, ulteriùs negotium illud, pro honore nostro, taliter prosequi studeatis, quod vestram possimus fidelitatem & diligentiam meritò commendare.

Et nos de hiis, quæ inde fieri contigerit, cum omni celeritate, quâ poteritis, certificetis, ut per vos informati, consultius ipsius malitiæ obviare valeamus.

Teste Rege, apud Eltham, xxx. die Junii.

De castris in North Wallia supervidendis & reparandis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Claus. 3 Edw. III. m. 16. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Rogeri de Mortuo Mari, comiti Marchie, justic' suo Wall', salutem.

Quia intelleximus quod castra nostra in partibus Northwall' in muris, turellis, kaiis, pontibus, & aliis edificiis diruta sunt, & magnâ indigent reparacione, in tantum, quod nisi celerius reparentur, de ipsorum ruinâ poterit verisimiliter formidari:

Nos volentes super hoc remedium apponere, & indempnitati nostræ prospicere, prout decet, mandavimus dilecto clerico nostro Nicholao de Acton' camerario nostro Northwall', quod defectus illos, qui majore indegent reparacione, de exitibus ballivæ suæ, per visum & testimonium illorum, quos ad castra predicta & defectus in eisdem existentes, per litteras vestras patentes duxeritis assignand', reparari & emendari faciat.

Et ideò vobis mandamus quod aliquos ydoneos, de quibus confiditis, per litteras vestras patentes assignetis, ad castra predicta & defectus in eisdem existentes supervidend'; qui prefato camerario nostro in premissis pareant & intendant.

T. R. apud Dovorr', secundo die Julii.

Per ipsum Regem.

Ad ducem Britanniæ, de non attemptando contra formam concordiæ Ambianis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Claus. 3 Edw. III. m. 13. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro domino .... duci Britann', consanguineo suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Ex frequentibus diversorum mercatorum & marinariorum de regno nostro querelis, ad nostrum pervenit auditum, quod homines & subditi vestri, post reformationem concordiæ inter magnificum principem dominum Karolum Regem Franciæ illustrem, & nos nuper factæ, & proclamationes, tam ex parte ipsius Regis per totum regnum suum, quam nostrâ per totum regnum nostrum, quod omnes mercatores & alii, cum mercimoniis, rebus, & bonis suis, hinc indè salvo & securè venirent, & mercandisas & negotia sua exercerent absque calumpniâ seu aresto; quamplures mercatores, de eodem regno nostro in transeundo per mare, versus partes ducatûs nostri prædicti, & exindè redeundo, voluntariè, & absque causâ rationabili, pluries arestari fecerunt, graves ab eis redemptiones pro deliberatione suâ extorquendo, & adhuc indies consimilia attemptare præsumant, contra formam concordiæ supradictæ;

De quo non immeritò commovemur, præsertim cum inter præfatum Regem & nos fuisset, sicut vos latere non credimus, inter alia concordatum, quod certæ personæ sufficientes & idoneæ, tam ex parte suâ quam ex parte

nostrâ, assignarentur ad inquirendum super dampnis, datis supra mare hinc & indè, & ad celerem justitiam dampnificatis faciend'; quod jam inchoatum est fieri cum effectu, & forma assignationis hujusmodi concordata hinc & indè.

Quamobrem dilectionem vestram rogamus & requirimus ex affectu, quatenus homines & subditos vestros prædictos, ut ab hujusmodi injuriis & gravaminibus nostris subditis faciendis, omninò desistant, & ea quæ per ipsos, contra formam concordiæ prædictæ, taliter fuerint capta seu occupata, debitè restituant, compellatis;

Inhibentes, si placet, eisdem ne mercatoribus, seu aliis de regno nostro, ad loca dominii vestri declinantibus, dampnum inferant seu gravamen.

Et si qui ex gentibus vestris de dampnis, sibi per homines de potestate nostrâ latis, conqueri voluerint, coram judicibus sic assignandis, accedant, querelas suas expositari, & justitiam celerem recepturi, secundum formam & effectum concordiæ supradictæ.

Taliter autem hunc rogatum nostrum exaudire velitis in effectu, quòd in recidivæ contentionis dispendia nullatenus incidatur, & quòd præfatum dominum Regem non sit opus solicitare ob hanc causam.

Et quid indè duxeritis faciendum, nobis rescribere velitis per præsentium portitorem.

Data apud Wyndsore, xxix. die Julii.

Ad Regem Aragoniæ, de credentiâ.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Claus. 3 Edw. III. m. 13. d. in Turr. Lond.

SERENISSIMO principi, domino ...... Dei gratiâ, Regi Aragon' illustri, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. salutem & successus, ad vota, semper prosperos & felices.

Accedens ad nos, nobilis vir fidelis vester, Reymundus Cornelii, cuncta penes vos prosperè dirigi nobis seriosiùs nunciavit, de quo lætati fuimus, desiderantes ex corde de incolumitate statûs vestri jocundos frequenter audire rumores.

Et magnificentiæ vestræ duximus intimandum, quod penes nos & nostros, tempore datæ præsentium, providente Domino, prosperè agebatur, sicut præfatus Reymundus vobis referre poterit pleniùs ore tenus.

Et quia idem Reymundus nostræ domui regiæ, sicut pro certo didicimus, semper hactenus benivolus extitit, & paratus fuit in oportunitatibus efficaciter deservire, ipsum de concilio nostro & familiaritate nostrâ, salvâ semper fidelitate quâ vobis astringitur, retinuimus, certis sibi stipendiis constitutis, eique super aliquibus aperuimus secreta cordis nostri, vobis per eundem seriosiùs exponenda; cui, si placet, super hiis, fidem præbere velitis indubiam, nobisque, cum oportunum videritis, indè rescribere velle vestrum.

Data apud Wyndesore, xxix. die Julii.

Ejusmodi littera, ad Reginam Aragoniæ.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Claus. 3 Edw. III. m. 13. d. in Turr. Lond.

SERENISSIMÆ dominæ, dominæ Leonoræ, Dei gratiâ, Reginæ Aragon', consanguineæ suæ carissimæ, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. salutem, & fœlices, semper ad vota, successus.

De incolumitate & prosperitate statûs vestri, nobis per nobilem virum Reymundum Cornelii, certitudinaliter nunciatis, grandem concepimus materiam gaudiorum; optantes semper & continuè id scire, potiùs quam audire.

Cæterùm præfato Reymundo super quibusdam, vobis ex parte nostrâ detegendis, aperuimus mentem nostram; in quibus velitis, si placet, fidem credulam adhibere.

Vigeat & crescat status vester in prosperitate & honore.

Dat' apud Redynges, xxx. die Julii.

Eadem credentia scribitur Johanni Pratal, de Alexandria.

Pro Mauritio Fitz-Thomas, in comitem de Desmond præfecto.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 24. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, pro bono & laudabili servitio quod dilectus & fidelis noster Mauritiius Fitz-Thomas, de Hiberniâ (quem in comitem de Dessemound in Hiberniâ præfecimus) nobis & progenitoribus nostris hactenus impendit, & nobis impendet in futurum; & ut ipse statum & honorem comitis decentiùs valeat continere;

Dedimus ei & concessimus, pro nobis & hæredibus nostris, advocationem ecclesiæ de Dongarvan in Hibernia, habendam & tenendam eidem comiti & hæredibus suis, de nobis & hæredibus nostris, imperpetuum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Glouc', xxvii. die Augusti.

Per breve de privato sigillo.

Pro eodem Mauritio Fitz-Thomas.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 24. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, pro bono & laudabili servitio quod dilectus & fidelis noster Mauritius Fitz-Thomas de Hiberniâ, &c. *prout supra, usque hæc verba, viz.*

Remisimus ei & pardonavimus pro nobis & hæredibus nostris, ad totam vitam suam, redditum ducentarum marcarum per annum, qui vocatur redditus de Dangarvan, quem redditum ipse per manus suas, pro quibusdam terris quas de nobis tenet, & alii de eo tenent in Hiberniâ, ad scaccarium nostrum Dublin' reddere consuevit annuatim:

Volentes & concedentes pro nobis & hæredibus nostris, quod idem comes, ad totam vitam suam, de solutione redditûs prædicti sit quietus; ita quod, post mortem prædicti comitis, redditus prædictus nobis & hæredibus nostris, ad dictum scaccarium solvatur, sicut hactenus solvi consuevit.

Remisimus etiam & pardonavimus eidem comiti omnia arreragia ejusdem redditûs, quæ nobis debentur ad scaccarium prædictum, tam de tempore nostro, quam de temporibus progenitorum nostrorum prædictorum, & ipsum de arreragiis illis, tenore præsentium, quietamus.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Glouc', xxvii. die Augusti.

Per idem breve.

Pro Jacobo domino de Douglas, cum corde Roberti de Brus, nuper Regis Scotiæ, in Terram Sanctam profecturo.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 24. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, majoribus, constabulariis castrorum, ministris, & omnibus ballivis & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod cum nobilis vir, Jacobus dominus de Douglas in Scotia, versus Terram Sanctam, in auxilium Christianorum contra Saracenos, cum corde domini R. Regis Scotiæ, nuper defuncti, sit profecturus:

Nos ipsum Jacobum, & homines suos in comitivâ suâ existentes, in protectionem & defensionem nostram specialem suscepimus, &c. *pro formulâ ejusmodi literarum.*

In cujus, &c. per septennium duraturas.

Teste Rege, apud Glouc', primo die Septembris.

Pro Jacobo Douglas, de Scotiâ, in Terram Sanctam profecturo.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Claus. 3 Edw. III. m. 12. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, Dei graciâ, Castelle, Legionis, Toleti, Galicie, Sibilie, Cordubie, Murcie, Gienne, atque Algarbie Regi, ac comitatûs Molini domino, consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & successus ad vota, prosperos & felices.

Cum nobilis vir Jacobus Douglas de Scocia, accensus amore Crucifixi, versus Terram Sanctam, in auxilium Christianorum contra Sarracenos sit profecturus;

Serenitati vestræ duximus supplicand' quatinus eundem Jacobum, res & familiam, intuitu tam pii propositi, oportunis favoribus juxta regalem mansuetudinem preveniri; & à subditis vestris, si per loca vestra predicta transire contigerit, ibidem morando, & exindè redeundo, favorabiliter pertractari, salvum & securum conductum eidem fieri vestra precipiat, si placet, regia celsitudo.

Dat' apud Glouc', primo die Sept'.

Ad Papam, pro clerico Regis Scotorum.

A. D 1329. An. 3 Edw. III. Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Fraternæ dilectionis fœdus naturale prosequentes, personam dilecti nobis Walteri de Twynham, carissimi fratris nostri, Regis Scotiæ, clerici & familiaris, beatitudini vestræ recommendamus affectu speciali:

Attentius exorantes quatinus in negotiis ipsius clerici, personam propriam contingentibus, quæ penes clementiam vestram prosequitur, moderatio vestra, si placet, se exhibeat, nostris interventubus, gratiosam.

Conservet, &c.

Dat' apud Glouc', primo die Septembris.

Ad cardinales, pro eodem clerico.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

VENERABILI in Christo patri, domino L. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Viâ Latâ diacono cardinali, consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Honorem & commodum, dilecti nobis Walteri de Twynham, clerici & familiaris, carissimi fratris nostri, Regis Scotiæ corditer affectantes; amicitiam vestram requirimus & rogamus quatinus in negotiis, ipsum contingentibus (pro quibus domino Summo Pontifici specialiter scribimus) assistere velitis, si placet, nostri rogaminis interventu, consiliis & auxiliis, pro loco & tempore, oportunis.

Dat' apud Glouc', primo die Septembris.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino N. Sancti Adriani, diacono cardinali.
Domino G. Albanensi episcopo.

Pro Isabellâ Reginâ Angliæ, de comitatu Pontivi.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 23. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum Isabella Regina Angl' mater nostra carissima, comitatum Pontivi cum castris, maneriis, villis, forestis, terris, & tenementis, ac omnibus aliis ad comitatum illum pertinentibus, teneat ad vitam suam de hereditate nostrâ:

Nos, volentes eidem matri nostræ graciam in hâc parte facere specialem, volumus & concedimus, pro nobis & heredibus nostris, quod executores testamenti ejusdem matris nostræ, post mortem suam, habeant & teneant comitatum predictum cum castris, maneriis, villis, forestis, terris, & tenementis, ac omnibus aliis ad comitatum illum pertinentibus, à tempore mortis ejusdem matris nostræ usque ad finem trium annorum tunc proximò sequencium, plenariè completorum;

Et quod de exitibus eorumdem, comitatûs, castrorum, maneriorum, villarum, forestarum, terrarum, & tenementorum, ac aliorum, ad comitatum illum pertinencium, liberè & absque impedimento nostri, vel heredum nostrorum, seu ministrorum nostrorum quorumcumque, disponere & ordinare possint ad execucionem testamenti sui predicti indè faciend'.

In cujus, &c.

T. R. apud Glouc', primo die Sept'.

Per ipsum Regem.

Pro prædictâ Reginâ, de comitatû Cornubiæ.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 23. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum tam, celebris memoriæ, dominus E. nuper Rex Angl' pater noster, per diversas litteras suas patentes, quam nos postmodum per diversas litteras nostras patentes, dederimus, concesserimus, & assignaverimus Isabellæ Reginæ Angl' matri nostræ carissimæ, comitatum Cornub', castra, maneria, villas, hundreda, honores, & terras & tenementa, ac alia loca diversa in dotem, seu dotalicium, seu aliàs ad terminum vitæ suæ habend':

Nos, volentes eidem matri nostræ graciam uberiorem facere in hâc parte, volumus & concedimus, pro nobis & heredibus nostris, quod executores testamenti ejusdem matris nostræ, post mortem suam, habeant & teneant comitatum predictum, necnon omnia castra, maneria, villas, hundreda, honores, terras, tenementa, ac alia loca predicta cum omnibus pertinenciis suis, à tempore mortis ejusdem matris nostræ, usque ad finem trium annorum tunc proximò sequencium, plenariè completorum;

Et quod de exitibus eorumdem comitatûs, castrorum, maneriorum, villarum, hundredorum, honorum, terrarum, & tenementorum, ac aliorum locorum predictorum, & de omnibus bonis & catallis, jocalibus, & rebus suis quibuscumque liberè & absque impedimento nostri, vel heredum nostrorum, seu ministrorum quorumcumque, disponere & ordinare possint, ad executionem testamenti sui predicti indè faciend'.

In cujus, &c.

T. R. apud Glouc', primo die Septembr'.

Per ipsum Regem.

Pro Willielmo comite de Julers.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 23. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cùm teneamur, dilecto & fideli nostro Willielmo comiti de Julers, in sexcentis libris, percipiendis per annum de nobis, pro feodo suo, pro morâ suâ nobiscum;

Nos, volentes eidem comiti de summâ prædictâ satisfactionem debitam exhiberi, volumus & concedimus quod idem comes habeat, & percipiat, summam prædictam per annum, de exitibus custumarum nostrarum, in portu villæ de Sancto Botulpho, per manus collectorum custumarum nostrarum ibidem, qui pro tempore fuerint, ad festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales portiones, quousque aliud indè duxerimus ordinandum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Glouc', tertio die Septembris.

Per ipsum Regem & concilium.

Et mandatum est collectoribus custumarum Regis, in portu villæ de Sancto Botulpho, quod eidem comiti, &c. prout in ejusmodi mandatis.

De protectionibus, pro Henrico comite Lancastriæ, Willielmo de Monte Acuto, Bartholomæo de Burghersh, & aliis, ad partes transmarinas profecturis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 21. in Turr. Lond.

HENRICUS comes Lancastr', qui ad partes transmarinas, de licentiâ Regis, profecturus est, habet literas Regis de protectione, sine clausulis, usque ad festum Natalis Domini, proximò futurum, duraturas.

Præsentibus, &c.

Teste Rege, apud Hereford', xii. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Consimiles litteras de protectione habent subscripti, qui ad partes prædictas cum eodem comite profecturi sunt; videlicet,

Henricus de Ferrariis,
Willielmus le Blount,
Willielmus de Walkynton,
Thomas de Ferariis, } *milites.*
Galfridus de Bicleswald,
Johannes de Ginewell,
Ricardus Passemer,
Simon de Bisegge,
Radulphus de Lanyngton,
Walterus de Melbourne, } *clerici.*
Johannes le Bount.
Rogerus de Stok.
Edmundus Waldeboef.
Galfridus de Walecote.
Magister Johannes le Ken.
Simon Symioun.
Gilbertus de Ledred.
Robertus de Wolaston,
Johannes Adewyncle,
Johannes Owein,
Johannes de Hamsted, } *valetti.*

Willielmus de Monte Acuto, filius & hæres Willielmi de Monte Acuto, qui in obsequium Regis ad partes transmarinas profecturus est, habet literas Regis de protectione, cum clausulâ volumus, usque ad festum Natalis Domini, proximò futurum, duraturas.

Præsentibus, &c.

Teste ut supra.

Consimiles literas de protectione habent subscripti, qui cum eodem Willielmo profecturi sunt; videlicet,

Thomas West.
Walterus de Wydecoumbe.
Willielmus Benet.
Johannes Say de Merlok.
Robertus de Dumbelton.
Johannes de Molyns.
Johannes Mercok.

Bartholomæus de Burgherssh, qui ad partes prædictas profecturus est, habet literas Regis de protectione, cum clausulâ volumus, &c. usque per idem tempus duraturas.

Præsentibus, &c.

Teste ut supra.

Consimiles litteras de protectione habent subscripti, qui cum eodem Bartholomæo profecturi sunt ad partes prædictas; videlicet,

Radulphus de Brok,
Thomas de Bourne, miles.

Ad Papam, pro dispensatione, super defectu natalium.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Regalis magnificentiæ rectitudinem decenter tenere nos credimus & implere, dùm subditorum nostrorum intentiones pias attendimus, & eas prosequimur affectubus & modis, quibus poterimus, gratiosis.

Indè est, pater sancte, quod cum, felicis recordationis, dominus Clemens, Papa quintus, prædecessor vester, cum, dilecto nobis in Christo, fratre Johanne de Chedewynd, presbitero & canonico conventualis ecclesiæ de Lilleshul, ordinis Sancti Augustini, Coventr' & Lichfeld' diœcesis, super defectu natalium, quem patitur, de soluto genitus & solutâ, ut, defectu illo non obstante, ad omnes regulares administrationes duntaxat ejusdem ordinis assumi posset, dispensaverit gratiosè:

Et postmodùm, vacante dictâ ecclesiâ, fratres dicti Johannis vitæ sanctitatem, morum gravitatem, & regularis conversationis puritatem, crebriùs intuentes, ipsum in abbatem & pastorem suum concorditer elegerunt;

Cujus electione per loci ordinarium examinatâ, & propter defectum, in formâ ejusdem compertum, justitiâ suadente, cassatâ, idem ordinarius, propter virtutum & morum eminentiam, famamque gratissimam ipsius fratris Johannis, ipsum fratrem Johannem, auctoritate pontificali, præfecit in abbatem monasterii supradicti:

Et dictus Johannes, curam & administrationem dicti monasterii aliquamdiu laudabiliter & utiliter gerens, ac undique sibi ipsi prospicere cupiens, jam timeat sibi dictam dispensationem generalem minus sufficientem fore, & ob hoc ad pedes vestræ sanctitatis procuratorem suum dirigat, vestram clementiam petiturum;

Sanctitatem vestram requirimus affectu speciali, quatinus, attentis ipsius abbatis devotione & humilitate, petitionibus suis devotis, in hâc parte, condescendere dignetur vestra benignitas consueta; eò, si placet, favorabilius expeditioni ipsius inclinata, quo ipsius abbatis & conventûs portio communis existit in nullo penitùs separata.

Conservet, &c.

Dat' apud Glouc', xv. die Septembris.

Pro cardinalibus, de pardonatione.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 18. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, considerantes affectionem specialem, quam venerabiles patres ecclesiæ Romanæ cardinales, in regno nostro beneficiati, ad coronam Angliæ hactenus habuerunt, & bonum locum, quem nostris antecessoribus ante hæc tempora tenuerunt, & nobis, & hæredibus nostris, tenere poterunt in futuro;

Pardonavimus eisdem cardinalibus omnimodâ debita, quæ nobis debentur de beneficiis suis, ratione decimarum & auxiliorum, per dominum Summum Pontificem, & ejus prædecessores, clero regni nostri imposito-rum, & nobis, seu antecessoribus nostris, per ipsum dominum Summum Pontificem, & etiam per prælatos & clerum regni nostri concessorum, & quæ ab eis, per summonitionem scaccarii nostri, ad opus nostrum exiguntur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Glouc', xx. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Ad tractandum super requestis, nuper Ambianis, hinc indè factis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III. Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 22. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes litteras inspecturis, salutem. Noverit universitas vestra quòd nos, de fidelitate & circumspectione, venerabilis patris, W. Norwicen' episcopi, dilecti & fidelis nostri Johannis de Insula militis, & dilectorum clericorum nostrorum, magistrorum, Johannis de Shordiche, Austentii Jordani, & Johannis Walewayn, plenam fiduciam optinentes, ipsos facimus, ordinamus, & constituimus, veros & legitimos procuratores nostros & nuncios speciales;

Dantes & concedentes eisdem, quatuor, tribus, & duobus eorum (quorum dictus episcopus sit unus) generalem, plenam, & liberam potestatem, ac mandatum speciale, tractandi cum magnifico principe domino Philippo, Dei gratiâ, Franc' Rege, seu deputandis ab eodem, tam super requestis, nuper Ambianis ex parte dicti Regis nobis factis, quam etiam super requestis, dicto Regi ex parte nostrâ factis:

Et tractatum hujusmodi, in omnibus & singulis suis articulis, perficiendi:

Et omnia alia & singula faciendi, quæ super tractatu & requestis prædictis necessaria & utilia esse viderint, vel oportuna;

Promittentes pro nobis & hæredibus nostris, ratum & gratum habituros quicquid, per dictos procuratores & nuncios nostros, in formâ prædictâ, gestum, actum, factum, seu procuratum fuerit in præmissis, & singulis præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Glouc', xx. die Septembris.

De nuptiis, inter Johannem de Eltham comitem Cornubiæ, & Mariam dominam de Biscaye, contrahendis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 14. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos, &c. salutem. Noveritis quòd nos, de circumspectione providâ, & fidelitate probatâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Johannis de Hausted, militis, & magistri Petri de Galicien, canonici Agennen', plenam fiducium reportantes;

Ipsos ordinavimus & constituimus procuratores & nuncios nostros speciales, ad tractandum cum dominâ Mariâ, dominâ de Byscaye, ac cæteris nobilibus, communitatibus, & aliis (quorum interest, seu interesse poterit quoquo modo) super matrimonio inter carissimum fratrem nostrum Johannem de Eltham, comitem Cornubiæ, & Mariam filiam & hæredem Johannis, quondam domini de Biscaye, impuberem, contrahendo:

Et ad conveniendum & concordandum de omnibus & singulis, quæ ad contractum hujusmodi poterunt pertinere:

Et ad ea, quæ taliter tractata, vel concordata, fuerint, quacumque firmitate vallandum:

Et omnia alia & singula faciendum, quæ in hâc parte necessaria fuerint, seu etiam oportuna;

Promittentes nos ratum & firmum habituros quicquid, per eosdem Johannem & Petrum, tractatum, concordatum, & vallatum, fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Glouc', xxiiii. die Septembris.

Et mandatum est præfato Johanni quod receptis literis Regis prædictis, circa præmissa prosequendum & perficiendum cum omni diligentiâ & solicitudine, quibus poterit, intendat (omnibus aliis prætermissis) juxta informationem præfati Petri, qui indè coram Rege & concilio Regis extitit oneratus; & hoc, sicut Regem & honorem Regis diligit, nullatenus omittat.

Teste ut supra.

Pro procuratoribus & nunciis in negotio prædicto, de credentiâ.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Claus. 3 Edw. III. m. 5. d. in Turr. Lond.

REX, probis hominibus & toti communitati villæ de Durango, salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Super quibusdam negotiis, quæ specialiter insident nobis cordi, dilectis & fidelibus nostris Johanni de Haustede militi, & magistro Petro de Galiciano, canonico Agennen', votum aperuimus mentis nostræ, vobis per eosdem ex parte nostrâ seriosiùs exponend'; quibus si placet, fidem præbere velitis indubiam in dicendis; &, ut effectu mancipentur, vestrum consilium & assensum benivole impertiri.

Data apud Glouc', xxiiii. die Septembris.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Roesio Sanchez Dermynte.
Demoni Dragon.
Roesio Garsie de Las Cones.
Dragoni Lopez Palon.
Alfonso domino de Ruysereso.
Martino Sanchez.
Johanni Sanchez de Monte Alto.
Probis hominibus & toti communitati villæ de Linquiceb.
Probis hominibus & toti communitati villæ de Villeban.
Probis hominibus & toti communitati villæ de Vermeo.
Alfonso Garsie de Valpoyste.
Martino Piers Darret.
Roesio Pierres de Torcones.

Ad Mariam dominam de Byscay, super prædictis nuptiis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Claus. 3 Edw. III. m. 5. d. in Turr. Lond.

NOBILI mulieri dominæ Mariæ, dominæ de Biscaye, salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Super quibusdam negotiis (pro quibus alias nobis scripsistis, & pro quibus aliàs vobis meminimus nos scripsisse) quæ specialiter insident nobis cordi, dilectis & fidelibus nostris Johanni de Haustede, militi, & magistro Petro de Galiciano, canonico Agennen', votum aperuimus mentis nostræ, vobis per eosdem ex parte nostrâ seriosiùs exponendum; quibus, si placet, fidem præbere velitis indubiam in dicendis; &, ut effectui mancipentur, vestrum consilium & assensum benivolè impertiri.

Dat' ut supra.

Eodem modo mandatum est Johanni Manuel.

Dominus de Cuk, de concilio Regis retinendus.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 19. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos, &c. salutem. Noveritis quod nos de circumspectione & industriâ, dilectorum & fidelium nostrorum Willielmi de Monte Acuto, & Bartholomæi de Burghersh, militum, plenariè confidentes, ipsos constituimus & ordinamus procuratores & nuncios nostros speciales, ad tractandum cum nobili viro .... domino Odino, domino de Cuk, de morâ suâ nobiscum, de concilio & retinentiâ nostrâ, ad totam vitam suam:

Et de assignatione ei, nostro nomine faciendâ, de terris, redditibus, seu pecuniarum summis, prò morâ suâ prædictâ, prout juxta discretiones suas, pro nostro honore & commodo, rationabiliter fore viderint faciendum;

Promittentes nos ratum & firmum, habituros quicquid per eosdem Willielmum & Bartholomæum, gestum & concordatum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Glouc', xxiiii. die Septembris.

De conductu pro mercatoribus ducatûs Brabant'.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis & fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, ad requisicionem, nobilis viri Johannis ducis Brabanc', Lotheryng, & Lymbergh' consanguinei nostri carissimi, suscepimus in salvum & securum conductum nostrum, mercatores de dominio & potestate dicti ducis, in veniendo in regnum nostrum cum bonis & mercandisis suis, ibidem morando, & de eisdem bonis & mercandisis negociando & commodum suum faciendo, ac exindè ad propria redeundo:

Nolentes quod pro transgressionibus aliorum, vel pro aliquibus debitis, de quibus principales debitores, seu fidejussores non existant, arestentur, nec hujusmodi actionibus molestentur in aliquo, seu graventur; dumtamen legales excerceant mercandisas & indè faciant consuetudines debitas & usitatas in eodem regno.

Et ideò vobis mandamus, quod mercatoribus de dominio & potestate dicti ducis, in veniendo in regnum nostrum cum bonis & mercandisis suis, ibidem morando, & de eisdem negociando, & commodum suum faciendo, ac exindè ad propria redeundo, non inferatis, seu quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen:

Et si quid eis forisfactum fuerit, id eis sine dilacione faciatis emendari, & pro transgressionibus aliorum, vel pro aliquibus debitis, de quibus principales debitores seu fidejussores non existant, nullatenus arestetis, nec ipsos hiis occasionibus molestetis in aliquo, seu gravetis;

Dumtamen legales excerceant mercandisas, & indè faciant consuetudines debitas & usitatas in regno nostro, sicut predictum est.

In cujus, &c. per quinquennium duratur'.

T. R. apud Norhampton', xxiv. die Octobr'.

Innovatur per cons'.

Super dissensionibus inter archiepiscopum Eborum, & episcopum Dunolmensem.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Claus. 3 Edw. III. m. 5. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in Christo patri, W. eâdem gratiâ, archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, salutem.

Quia ex relatu accepimus plurimorum, quod prætextu quarumdam dissensionum, inter venerabilem patrem L. episcopum Dunolm' & vos, super aliquibus ecclesias vestras hinc indè tangentibus, exortarum, tam ex parte vestrâ, quam ex parte ipsius episcopi, congregationes hominum ad arma, tam equitum quam peditum, ante hæc tempora fiebant, & adhuc fiunt hiis diebus, contra formam statuti, apud Northampton' nuper per nos editi, per quod pax nostra læditur, populusque noster multipliciter terretur & gravatur, & diversa timentur exindè pericula posse verisimiliter evenire:

Nosque, ratione juramenti, astricti sumus ad pacem nostram illæsam conservandam, volentes hujusmodi periculis obviare, & tam jura ecclesiæ vestræ quam ecclesiæ prædicti episcopi, ut tenemur, manutenere;

Vobis mandamus quod, in propriâ personâ vestrâ, sitis coram nobis, vel concilio nostro apud Norhampton', in crastino Sancti Nicholai, proximò futuro, ad informandum nos super causis dissensionum prædictarum, & ad faciendum & recipiendum quod per nos & concilium nostrum tunc super præmissis, contigerit ordinari; omnibus novitatibus indebitis introducendis, vel congregationibus faciendis, interim supersedentes.

Mandavimus enim præfato episcopo quod tunc sit coram nobis, vel concilio nostro, in propriâ personâ suâ, ad informandum nos ex parte suâ, super præmissis, & ad faciendum & recipiendum similiter quod tunc ibidem contigerit ordinari; et eidem episcopo similiter inhibuimus, ne hujusmodi novitates indebitas, seu congregationes interim faciat.

Teste Rege, apud Norht', xxviii. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est L. Dunolm' episcopo, mutatis mutandis. Teste ut supra.

Ad vicecomitem Eborum, super dissensionibus prætactis; de executione brevis, De posse comitatûs assumendo, supersedendâ

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Claus. 3 Edw. III. m. 5. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Cum nuper ad requisitionem venerabilis patris W. archiepiscopi Eborum, tibi præciperimus quod omnem vim laicam, quæ se tenuit in ecclesiâ de Leek, ad perturbandum ipsum archiepiscopum, quominus officium suum spirituale exercere posset, sine dilatione amoveres ab eâdem:

Et postmodum, pro eo quod nobis retornâsti, quod diversi homines de comitatibus Northumbr', Cumbr', & Westmerl', ac de partibus Scotiæ, armati, se tenuerunt in ecclesiâ prædictâ, per quod mandatum nostrum prædictum exequi non potuisti; tibi iterato præceperimus quod, assumpto tecum posse comitatûs tui, omnem vim laicam, quæ se tenuit in ecclesiâ prædictâ, sicut prædictum est, sine dilatione amoveres ab eadem:

Et jam, pro eo quod ex relatu accepimus plurimorum, quod prætextu quarumdam dissensionum inter præfatum archiepiscopum & venerabilem patrem L. episcopum Dunolm', super aliquibus ecclesias suas hinc indè tangentibus, exortarum, congregationes hominum ad arma, tam ex parte ipsius archiepiscopi, quam ex parte ipsius episcopi, fiebant, & adhuc fiunt, in læsionem pacis nostræ, & terrorem populi nostri, & contra formam statuti nuper apud Norhampton' per nos editi;

Et nos volentes pacem nostram illæsam conservare, & jura utriusque ecclesiæ, ut tenemur, manutenere, dedimus tam præfato archiepiscopo quam prædicto episcopo, diem ad essendum coram nobis, vel concilio nostro apud Norhampton', in crastino Sancti Nicholai proximò futuro, ad informandum nos super causis dissensionum prædictarum, & ad faciendum & recipiendum quod per nos vel concilium nostrum, tunc ibidem contigerit ordinari;

Tibi præcipimus quod executioni brevis nostri, de posse comitatûs tui sumendo, interim supersedeas.

Teste Rege, apud Norhampton', xxix. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Ad David Regem Scotiæ; super solutione quinque mil' marcarum.

A. D. 1329.—An. 3 Edw. III.
Claus. 3 Edw. III. m. 5. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi domino David, Dei gratiâ, Regi Scotorum illustri, fratri nostro carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. salutem, &, ad vota, successus prosperos & fælices.

Cum mittamus dilectum clericum nostrum Willielmum de Kestevene, ad vestram præsentiam, ad recipiendum, ad opus nostrum illa quinque milia marcarum, quæ nobis in instanti festo Sancti Martini, solvere tenemini, *&c. prout supra de dat' xxiv. die Junii.*

Data apud Kenilworth', xxx. die Octobr'.

Per breve de privato sigillo.

De portis Novi Templi London', per majorem obfirmatis, ne per aquam transitus justiciariis prohibeatur, aperiendis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Claus. 3 Edw. III. m. 6. d. in Turr. Lond.

REX, majori London', & escaetori suo in eâdem civitate, salutem.

Quia intelleximus quod per medium curiæ Novi Templi London', usque aquam Tamisiæ, communis transitus, pro justiciariis & clericis nostris, ac aliis negotia sua apud Westm' prosequentibus, & per aquam transire volentibus, esse debet & solet, totis temporibus retroactis:

Et quod vos portas Templi prædicti per diem clausas tenetis, & ipsos justiciarios & clericos nostros, & alios prædictos, quominus per medium dictæ curiæ transire possint, impeditis:

Per quod tam negotia nostra quam aliâ communia, multotiens retardantur;

Vobis mandamus quod portas dicti Templi per diem apertas tenere faciatis, ita quod justiciarii & clerici nostri, ac alii qui per aquam transire voluerint, ibidem transire possint, prout hactenus facere consueverunt.

Teste Rege, apud Kenelworth', secundo die Novembris.

De proclamatione, ne monetarii de civitate London' se transferant ad partes exteras.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Claus. 3 Edw. III. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus London', salutem. Quibusdam certis de causis, vobis precipimus, firmiter injungentes, quod statim visis presentibus, per totam civitatem predictam, in locis ubi videritis expedire, publicè proclamari, & ex parte nostrâ districtè inhiberi faciatis, ne quis monetarius, seu alius minister ad fabricam monetæ nostræ, seu cambium ejusdem in civitate predictâ intendens, se extra civitatem predictam ad partes exteras divertat, sine licenciâ nostrâ speciali, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit;

Et si quos inveneritis contrarium facere presumentes, tunc eos unâ cum bonis & catallis suis, sine dilacione arestari, & corpora eorum in prisonâ nostrâ salvò custodiri faciatis, donec aliud inde à nobis habueritis in mandatis:

Et de nominibus illorum quos eâ occasione arestari feceritis, nobis sub sigillis vestris distinctè & apertè constare faciatis.

T. R. apud Kenylworth', quarto die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro Rege Scotiæ, de acquietantiâ.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 13. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod recepimus, per manus, dilecti clerici nostri, Willielmi de Kestevene, de magnifico principe, fratre nostro, domino David, Dei graciâ, Rege Scotorum illustri, quinque milia marcarum argenti, in supplementum decem milium marcarum, quas idem Rex nobis solvere tenebatur ad festum Nativitatis beati Johannis Baptistæ ultimò preteritum, juxta formam concordiæ inter nos &, bonæ memoriæ, dominum Robertum nuper Regem Scotorum initæ & firmatæ;

Quæ quidem quinque milia marcarum, ad instanciam prefati domini Regis Roberti, à dicto festo Nativitatis beati Johannis Baptistæ, usque ad festum Sancti Martini ultimò preteritum, respectavimus:

Et ita nobis satisfactum est ad plenum de dictis decem milibus marcarum, de quibus prefatum dominum Regem David, heredes suos, & successores, ac ceteros quorum interest, pro nobis, heredibus nostris, & nostris successoribus acquietamus per presentes in futurò.

In cujus, &c.

T. R. apud Kenilworth', xii. die Novembris.

Pro episcopo Dunolmensi, super dissensionibus antedictis.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 11. In Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis & fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Cum gravis dissensionum materia inter venerabilem patrem W. archiepiscopum Eborum, ex parte unâ, & venerabilem patrem L. episcopum Dunolm', ex alterâ, super aliquibus ecclesias suas hinc indè tangentibus, sit exorta, per quod, tam ex parte ipsius archiepiscopi quam prædicti episcopi, diversæ congregationes hominum ad arma fiebant, & adhuc fiunt, in pacis nostræ læsionem, & populi nostri perturbationem manifestam:

Et nos utrasque ecclesias prædictas in suis juribus manutenere, & pacem nostram illæsam conservare, volentes, dederimus, tam præfato archiepiscopo quam prædicto episcopo, certum diem ad essendum, coram nobis, vel concilio nostro, ad informandum nos super causis dissensionum prædictarum:

Ac prædictus episcopus, in veniendo versus nos, ex causâ prædictâ, & negotia prædicta prosequendo, per quosdam æmulos suos, ad procurationem ipsius archiepiscopi, timeat sibi & hominibus suis dampnum & periculum posse evenire, & nobis supplicaverit ut securitati ipsius episcopi, & hominum suorum prædictorum, in præmissis, velimus providere:

Nos, qui omnes & singulos, in prosecutione & defensione jurium suorum, in curiis nostris, manutenere & defendere, tenemur, volentes ipsum episcopum, in prosecutione & defensione juris sui in hâc parte defendere, prout decet, cepimus in protectionem & defensionem nostras speciales, prædictum episcopum, & homines, & familiares suos, in veniendo versus nos, ibidem morando, negotia prædicta prosequendo, ac exindè ad propria redeundo.

Et ideò vobis mandamus, quod eidem episcopo, &c. *prout in consimilibus literis sæpius repetitis.*

In cujus, &c. usque ad festum Paschæ, proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud Kenilworth, xiiii. die Novembris.

Per ipsum Regem & concilium.

Ad episcopum Norwicensem, super negotiis cum Rege Franciæ.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Claus. 3 Edw. III. m. 4. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in Christo patri, W. eâdem gratiâ, Norwicen' episcopo, salutem.

Quia, per avisamentum concilii nostri, & ob confidentiam, quam de vestris circumspectione & fidelitate optinemus, ordinavimus quod ad partes Franciæ, pro negotiis nostris (de quibus aliàs fuistis onerati, & quorum notitiam habetis pleniorem) redeatis:

Et assignavimus, unà vobiscum, dilectum consanguineum & fidelem nostrum, Henricum comitem Lancastr', eique scripsimus per literas, sub privato sigillo nostro, quod ad hoc, unà vobiscum, intendat juxta informationem, quam vobis mittemus, sub privato sigillo nostro, quamcitò, deliberato consilio, fieri poterit bono modo;

Et ad assistendum vobis & præfato comiti, consiliis & auxiliis, dilectos clericos nostros, magistrum Johannem Waleweyn, & magistrum Johannem de Shordich, ad vos disposuimus destinare:

Vobis mandamus, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes quod, omni excusatione cessante, ad proficiscendum ad dictas partes Franciæ (prout aliàs vobis mandavimus per literas sub privato sigillo nostro) vos paretis;

Ita quod esse possitis ad diem præfixum, sicut nobis aliàs per vestras literas pleniùs scripsistis.

Et sciatis quod quoad alia, in eisdem literis vestris contenta, pro pleniori informatione indè habendâ, convocari mandavimus prælatos, magnates, & alios de concilio nostro, ad certum diem, citra instans festum Natalis Domini; &, habito illorum consilio & avisamento super omnibus articulis, in eisdem literis vestris contentis, responsiones ordinabimus, & eas vobis mittemus in scriptis, simul cum literis de potestate, vobis & præfato comiti in hâc parte committenda.

Et quia, propter brevitatem temporis, jam quendam cursorem nostrum, Johannem de Waltham, ad dominum Regem Franciæ cum literis nostris transmisimus, ad diem prædictum ulteriùs prorogandum:

Et injunximus eidem cursori quod, per septem vel octo dies, ante dictum festum Natalis Domini, sit apud Dovorr' cum responsione prædicti Regis Franciæ; volumus quod, cum ibidem venerit, seu alibi vobis occurrerit, literas, quas delaturus est ab ipso Rege, ab eo recipiatis, & eas aperiatis vice nostrâ; & secundum id, quod in eisdem videritis contineri, sive de prorogatione dicti diei, sive non, disponatis in omnibus iter vestrum, easdem literas, unà cum vestro consilio & avisamento, nobis per eundem cursorem transmittentes, & præfatum comitem indè, prout expedire videritis, certificantes.

In casu autem quo prorogatio diei non poterit optineri, voluntatem nostram aperuimus, dilecto & fideli nostro, Johanni de Insulâ (quem ad vos mittimus ex hâc causâ) vobis per eundem ore tenus seriosius exponendam; cui super hoc fidem credulam præbeatis.

Cæterùm de expensis vestris, & aliorum qui pro dictis negotiis sunt profecturi, mandavimus thesaurario nostro quod vobis, & eis, debitè satisfaciat; ita quod, eo prætextu, dicta negotia nostra nullatenus retardentur.

Teste Rege, apud Kenilworth, iii. die Decembris.

Per ipsum Regem.

De inquirendo super narratoribus rumorum.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.
Claus. 3 Edw. III. m. 4. d. In Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Galfrido le Scrop' & sociis suis, justic' itinerantibus in comitatu Norht', salutem.

Quia ex frequentibus relatibus diversorum ad nostrum pervenit auditum, quod quidam malivoli, quietem & tranquilitatem populi regni nostri perturbare machinantes, falsos rumores confingunt de adventu alienigenarum in eodem regno, ad instigacionem quorumdam magnatum de dicto regno, & ea, in nostri & ipsorum magnatum dedecus & vituperium referre presumunt, asserendo quod vos iter vestrum usque ad finem, eâ occasione, tenere nullatenus debeatis; unde populus noster parcium illarum terretur, & grave scandalum versus dictos magnates suscitatur:

Nos, ipsorum maliciam refrenare volentes, prout decet, vobis mandamus quod de hujusmodi inventoribus falsorum rumorum diligenter inquiri faciatis, juxta formam statuti aliàs indè provisi; & omnes quos indè culpabiles inveneritis, sine dilacione arestari & in prisonis nostris salvò custodiri faciatis, donec aliud indè preceperimus.

Et nos de nominibus illorum quos sic arestari contigerit, sub sigillo vestro, vos, prefate Galfride, de tempore in tempus reddatis certiores.

T. R. apud Kenilworth, vii. die Decembris.

Per cons'.

Eodem modo mand' est Willielmo de Herle & sociis suis justic' Regis itinerantibus in comitatu Not' & subscriptis; videlicet,

Vic' Salop'.
Vic' Staff'.
Vic' Hereford'.
Vic' Glouc'.

Libertates, ad requisitionem Isabellæ Reginæ Angliæ, burgensibus villæ de Deest in Brabantiâ, conceduntur.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Pat. 3 Edw. III. p. 1. m. 15. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, ad requisitionem Isabellæ, Reginæ Angliæ, matris nostræ carissimæ, concessimus mercatoribus & burgensibus villæ de Deest, in Brabantiâ, quod ipsi, quamdiu nobis placuerit, habeant libertates subscriptas, videlicet;

Quod ipsi cum rebus & mercandisis suis, salvò & securè infra regnum nostrum venire & morari valeant, cum mercandisis suis ibidem excercendis; & quod ipsi sub salvo & securo conductu, & sub protectione & defensione nostrâ, veniant infra regnum nostrum, cum rebus & mercandisis suis, ibidem morentur, mercandisas suas excerceant, & exindè cum rebus & mercandisis suis, quo & quando voluerint, recedant;

Ita tamen quod ad terras, nobis guerrinas, nullatenus se divertant, nec indè cum inimicis nostris communicent quoquo modò; dummodo consuetudines & custumas, de hujusmodi rebus & mercandisis suis debitas, & usitatas in regno nostro, solvant & faciant, ut debebunt.

Concessimus etiam eisdem mercatoribus & burgensibus, quod ipsi, aut, eorum bona, seu mercandisæ, prætextu alicujus guerræ, hactenùs quocumque tempore motæ, seu exnunc movendæ, inter nos & alium quemcumque Regem, aut dominum terræ cujuscunque nationis, nec pro alienis transgressionibus, debitis, conventionibus, seu contractibus, infra regnum nostrum nullatenus arestentur; nisi dumtaxat pro trangessionibus & contractibus suis propriis, & plegiariis, secundum legem mercatoriam, vel communem legem regni Angliæ; dùm tamen dominus villæ prædictæ contra nos de guerrâ non fuerit, nec adhærens aliquibus, contra nos de guerrâ existentibus; in quo casu volumus & concedimus, quod præfati mercatores & burgenses, infra quadraginta dies, à tempore quo hujusmodi guerra mota & publicata fuerit, exeant regnum & potestatem nostram, cum bonis & rebus suis, absque impedimento, seu disturbatione, nostrî, seu ministrorum nostrorum quorumcumque.

Volumus etiam & concedimus, quod propria bona & mercandisæ dictorum mercatorum & burgensium dictæ villæ de Deest, prætextu alicujus delicti vel forisfacti, valletorum seu servientium suorum, eadem bona & mercandisas in custodiâ suâ habentium, nullatenùs confiscentur, nec pro forisfactis habeantur; dummodo iidem mercatores & burgenses legitimè probare poterunt eadem bona & mercandisas sua propria, & non dictorum vallettorum & servientum suorum, extitisse.

Et, si iidem valetti & servientes, infra regnum nostrum decesserint, sive testamentum fecerint, sive non, bona & mercandisæ ipsorum mercatorum & burgensium, quæ in dictorum valettorum & servientium custodiâ tunc fuerint, nullatenùs attachientur, seu arestentur; set sine difficultate ipsis mercatoribus & burgensibus plenariè liberentur, quatenùs probare poterunt eadem bona & mercandisas ad ipsos de jure pertinere debere.

Concessimus etiam præfatis mercatoribus & burgensibus ejusdem villæ de Deest, quod ipsi de pontagio, pavagio, & muragio, de bonis & mercandisis suis, infra regnum nostrum & portus maris sint quieti; ita tamen quod prædicti mercatores & burgenses de Deest aliquos mercatores extraneos (qui non fuerint de eâdem villâ de Deest) non advocent ad prædictas libertates, vel aliquam earumdem quoquomodo, calumpniand' vel habend'; ita etiam quod contra ordinationem stapulæ, per dominum Edwardum nuper Regem Angliæ, patrem nostrum, in certis locis, infra regnum nostrum, tenendam, factam quicquam nullatenus attemptetur, eâdem ordinatione sic durante.

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit, duraturas.

Teste Rege, apud Gloucestr', xii. die Decembris.

Per breve de privato sigillo.

De conductu pro comite de Peregore, in Angliam venturo.

A. D. 1329. An. 3 Edw. III.

Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 7. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis, &c. salutem. Sciatis quod, cum nobilis vir & nobis dilectus, Archebaldus comes de Peregore, infra regnum nostrum Angliæ, de nostrâ licentiâ, sit venturus;

Nos, volentes ipsum comitem favore prosequi gratioso, suscepimus ipsum comitem, ac homines de familiâ suâ, secum venientes, in protectionem & defensionem nostram, &c. *prout alias in consimilibus litteris.*

In cujus rei testimonium, has literas nostras fieri fecimus patentes, per unum annum duraturas.

Teste Rege, apud Kenylworth, xxvi. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Consimiles litteras habent subscripti; videlicet,

Gasto comes Fuxi & dominus de Bearne.

Almaricus vicecomes Delhautri.

Johannes de Lenys marescallus de Mirepeis.

Amsauxus de Pinibus, dominus de Monte Craben.

Amsauxus de Cavo Monte dominus de Montveil.

Bernardus dominus de Lebreto.

Pro Reymundo cardinali.

A. D. 1330. An. 3 Edw. III.

Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 4. in Turr. Lond.

REYMUNDUS, Sanctæ Mariæ Novæ diaconus cardinalis, decanus Sarum, archidiaconus Leyc', & persona ecclesiæ de Leek, qui in curiâ Romanâ moratur, habet literas Regis de attornatu, sub nominibus magistri Johannis de Pinibus, archidiaconi Vasaten', & magistri Johannis de Tarent, personæ ecclesiæ de Berewyk, sub alternatione ad lucrandum, &c. in quibuscumque curiis Angliæ, necnon ad libertates suas calumpniandas, prosequendas & defendendas.

In cujus, &c. per triennium duraturas, &c.

Præsentibus, &c.

Teste Rege, apud Wygorn', vi. die Januarii.

Ad Papam, super brigoso negotio, de indulgentiâ.

A. D. 1330. An. 3 Edw. III.

Rot. Rom. 3 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

SANCTISSIMO in CHRISTO patri, domino J. Divinâ Providentiâ, sacrosanctæ Romanæ ac universalis ecclesiæ Summo Pontifici, Edwardus eâdem gratiâ, &c. devota pedum oscula beatorum.

Præclara virtutum merita, ac scientiæ & industriæ magnitudo, quibus dilectus clericus noster magister Hugo de Camera, juris civilis professor, archidiaconus Lincoln', laudabiliter insignitur, digno intuitu, promerentur ut quæ ejus honori conveniunt, quietem muniunt, & propellunt materiam jurgiorum, penes vestram clementiam, quæ gratiosam se exhibet virtuosis, sedulis interventibus procuremus.

Çum itaque nos jure nostro regio, archidiaconatum Lincoln' prædictum, dudum vacantem, & ad nostram donationem spectantem, præfato magistro Hugoni contulerimus; idemque magister Hugo, ex collatione nostrâ, archidiaconatum illum adeptus fuerit, ipsumque sic teneat in præsenti:

Et Archambaldus de Petragoris, archidiaconus Droconen' in ecclesiâ Carnoten', qui virtute cujusdam gratiæ, à vestrâ sanctitate, ut asserit, sibi factæ, jus sibi competere pretendens in archidiaconatu Lincoln' prædicto, præfatum clericum nostrum alias super hoc litium amfractibus proposuit fatigare, nostrarum precum instantiâ, liti cedere paratus sit in eâ parte, dùm tamen juxta desideratam à nobis formam, inferius annotatam, à vestrâ sanctitate sibi super hoc licentiam impetremus:

Nos, tranquilitatem & quietem ejusdem clerici nostri sincero desiderantes affectu, beatitudini vestræ votivis desideriis supplicamus, quatinus eundem clericum nostrum, virum utique eminenti litterarum scientiâ præditum, conversatione decorum, & in agendis quibuslibet circumspectum, habentes, si placet, nostri contemplatione, specialiùs recommendatum præfato archidiacono Droconen', ut absque detrimento statûs sui, quoad beneficia nunc optenta, & maximè quoad archidiaconatum suum Drocon', juri (si quod sibi competat in dicto archidiaconatu Lincoln', vel ad eum) cedere valeat licentiam indulgere, & statum quem idem Hugo habet in eodem, ex collatione nostrâ hujusmodi, auctoritate apostolicâ confirmare;

Vel resignatione ejusdem Hugonis, de archidiaconatu Lincoln' prædicto, auctoritate vestrâ receptâ, archidiaconatum eundem eidem Hugoni eâdem auctoritate ex habundanti cautelâ conferre dignemini gratiosè, sibique litteras apostolicas indè jubere fieri, quibus se valeat contra insidiantium calumpnias, futuris temporibus, protegere & tueri.

Conservet vos, &c.

Dat' apud Leycestr', viii. die Januarii, anno regni nostri tertio.

Pro Isabella Regina Angliæ, de decem mil' marc' per Regem Scotiæ solvendis.

A. D. 1330.—An. 3 Edw. III.
Pat. 3 Edw. III. p. 2. m. 4. In Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, in recompensationem quarundam expensarum, quas Isabella Regina Angliæ, mater nostra carissima, circa quædam ardua negotia nostra expedienda, fecit, dedimus eidem matri nostræ decem milia marcarum, de illis denariis, quos gentes Scotiæ nobis solvere tenebuntur ad festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Oseneye, xvii. die Januarii. Per breve de privato sigillo.

Pro commissariis, ad tractandum super requestis Ambiani traditis, assignatis.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 50. In Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes litteras inspecturis, Edwardus, DEI gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, salutem.

Ad continuandum amicabilem tractatum inter gentes, excellentissimi principis, domini Philippi, DEI gratiâ, Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi, ex parte unâ, & certos nuncios nostros, ad hoc specialiter deputatos, ex alterâ, super quibusdam requestis, nobis per dictum dominum Regem, & aliis sibi per nos, nuper Ambian' hinc indè traditis, Parisius, in octabis Sancti Michaelis proximò præteritis, inchoatum.

Necnon ad plenius amicabiliter tractandum super requestis prædictis, & aliis inter prædictum dominum Regem & nos reformandis, dilectós & fideles nostros, venerabiles patres, A. Wygorn' & W. Norwicen', episcopos; Henricum comitem Lancastr', consanguineum nostrum carissimum; magistrum Johannem Walewayn, Hereford' canonicum, & magistrum Johannem de Sordich, juris civilis professorem, de quorum fidelitate probatâ & circumspectione providâ plenam fiduciam reportamus, quatuor & tres eorum (quorum alter dictorum episcoporum sit unus) nostros procuratores & nuncios constituimus speciales;

Dantes eisdem episcopis, comiti, & clericis, quatuor & tribus eorum (quorum alter prædictorum episcoporum sit unus) plenam potestatem omnia & singula, nomine nostro, faciendi & firmandi, quæ circa hujusmodi tractatum necessaria fuerint & etiam oportuna; ratum & gratum habentes, & habituri, quicquid per prædictos, episcopos, comitem, & clericos, quatuor, vel tres eorum, quorum alter dictorum episcoporum sit unus, amicabiliter, nomine nostro, tractatum, seu firmatum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Eltham, xxvii. die Januarii.

Pro iisdem, ad tractandum super matrimonio, inter Johannem primogenitum Regis Franciæ, & Alianoram sororem Regis, contrahendo.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 50. In Turr. Lond.

UNIVERSIS præsentes litteras inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

Noverit universitas vestra quod nos, de circumspectione providâ & fidelitate probatâ, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilium patrum, A. Wygorn' & W. Norwicen', episcoporum, Henrici comitis Lancastriæ, consanguinei nostri carissimi, magistri Johannis Walewayn, Hereford' canonici, & magistri Johannis Shordich, juris civilis professoris, plenam fiduciam reportantes;

Ipsos quatuor & tres eorum ordinamus & constituimus procuratores nostros, &c. *prout supra de dat' xvi. Jun', an' iii.*

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Eltham, xxvii. die Januarii.

Pro præfatis nunciis, super matrimonio inter Johannem de Eltham & Mariam filiam Regis Franciæ.

A.D. 1330.—An. 4 Edw. III.
Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 50. In Turr. Lond.

UNIVERSIS, &c. Edwardus, &c. *ut supra usque ibi.* Seu matrimonio inter Johannem de Eltham comitem Cornub', fratrem nostrum carissimum, & Mariam filiam ejusdem Regis, contrahendo, &c. *ut supra.*

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Ad Papam, pro universitate Oxon'.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 6. In Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Ad pietatis & gratiæ dona clementiam vestram eò frequentiùs nostris precibus excitamus, quò eam in eisdem hactenus experti sumus quamplurimum delectari.

Itaque, pater sanctissime, cùm nuper petitiones quædam, pietatem & gratiam continentes, vobis pro carissimis nostris, magistris universitatis nostræ Oxon', oblatæ fuissent, & nondum ad plenam exauditionis gratiam consecutæ, gradu regentium in artibus, qui continuè pondus diei & æstûs supportant, penitùs prætermisso;

Beatitudini vestræ affectu, quo possumus cariori, duximus supplicandum, quatinùs, ad indigentiam dictorum magistrorum pietatis viscera convertentes, petitionibus ipsorum, quos plus cæteris credimus indigere, condescendere velitis providentiâ paternali.

Conservet, &c.

Dat' apud Eltham, ii. die Februarii.

Ad Papam, super dictâ universitate, per Gaillardum cardinalem, archidiaconum Oxon', multipliciter inquietatâ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 6. In Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Cùm sit sacræ sedis apostolicæ providentia cunctorum fidelium necessitatibus convenienter intenta, ipsam sic ad matrem scientiarum, universitatem Oxon', fructus uberes in ecclesiâ DEI continuè proferentem, affectu speciali credimus inclinatam, ut, quæ studentium in eâdem quietem efficiunt, foveat, & quæ inquietudinem pariunt, abjiciat & repellat.

Hac denique consideratione moti, sancti patres, Summi Pontifices dictam universitatem variis privilegiis muniêrunt, ut studentes in eâ, à litium anfractibus segregati, disciplinis scolasticis & doctrinæ sacræ liberiùs indulgerent.

Sanè, pater sanctissime, cùm venerabilis pater dominus Gayllardus de Motâ, tituli Sanctæ Mariæ in Cilice, diaconus cardinalis, archidiaconus Oxon', dictam universitatem, super quibusdam articulis, pro quiete studentium in eâdem, ab antiquo habitis & optentis, non sine magnâ animorum turbatione, & sumptuum effusione, in curiâ sanctitatis vestræ multipliciter inquietet;

Mansuetudini vestræ duximus supplicandum, quatinùs dicti patris conscientiam correptione salubri contingere, & movere, dignemini, ut, pro quiete universitatis prædictæ, sustinere velit, quæ prædecessores sui, Oxon' archidiaconi, sustinuerunt hactenus inconcussè; vel saltem, si ad id moveri non possit, causam, quam penes dictam universitatem prosequitur, aliquibus prælatis regni nostri committere velitis, si placet, infra dictum regnum finaliter decidendam.

Conservet, &c.

Dat' apud Eltham, ii. die Februarii.

Ad dictum cardinalem, super inquietatione prædictâ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino G. DEI gratiâ, Sanctæ Luciæ in Cilice, diacono cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Illam in vobis vigere credimus conscientiæ puritatem, ut, quæ ad honorem & commodum totius ecclesiæ sunt salubriter introducta, nusquam vos velle, aliquorum exquisitis suasionibus, impugnare.

Ea propter, carissime pater, cum sancti patres, summi Pontifices universitatem nostram Oxon', fructum plurimum in ecclesia DEI continuè proferentem, pro quiete studentium in eadem, & ut sic studentes, à litium amfractibus segregati, disciplinis scolasticis & doctrinæ sacræ liberiùs intenderent, quædam specialiter eis indulserint, quibus hactenus usi sunt pacificè & quietè; & de eisdem, ad suasionem aliquorum, animum vestrum in eâ parte exasperantium, in curiâ Romanâ molestantur, ut audivimus, jam de novo:

Amicitiam vestram requirimus & rogamus, quatinùs, præmissis debitâ consideratione ponderatis, sustinere velitis, quæ sustinuerunt hactenus Oxonien' archidiaconi, prædecessores vestri; vel saltem, ut causa, quæ contra dictam universitatem, ut dicitur, intentatur, aliquibus prælatis, de regno nostro, per aliquam viam pacis, vel alio modo, finaliter terminanda, committatur, permittere velitis, si placet, humiliter & benignè.

Dat' apud Eltham, ii. die Februarii.

Ad alios cardinales, super inquietatione memoratâ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino N. DEI gratiâ, sancti Adriani, diacono cardinali, amico suo carissimo, Rex, &c. salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Cum venerabilis pater, dominus G. DEI gratiâ, Sanctæ Luciæ in Cilice, diaconus cardinalis, archidiaconus Oxon', dilectos nobis magistros universitatis Oxon';

Super quibusdam articulis, pro pace dictæ universitatis, & quiete studentium in eâdem, ab antiquo introductis, & à diù habitis & optentis, ad suasionem quorumdam, animum ipsius patris exasperantium, in curiâ Romanâ molestet, ut audivimus, & inquietet:

Nosque dictum patrem specialiter rogaverimus, ut dictos magistros permittere velit ea, quæ prædecessores sui, Oxon' archidiaconi, hactenus permiserunt, pacificè possidere;

Amicitiam vestram, quam pacis & concordiæ veram credimus adjutricem, requirimus & rogamus, quatinùs penes dictum patrem crebris exhortationibus instare velitis, ut, pro quiete dietæ universitatis, & intercessione nostrâ, permittere velit supradicta; vel saltem ut causa (quam contra dictam universitatem, in curiâ prædictâ, jam prosequitur) aliquibus prælatis regni nostri, per aliquam viam pacis, vel alio modo, finaliter terminanda committatur.

Cæterum, venerande pater, petitiones pauperum magistrorum in facultate artium, in universitate nostra Oxon' regentium, domino Summo Pontifici nuper oblatas, ad exauditionis gratiam promovere velitis nostris, si placet, precibus & amore.

Dat' apud Eltham, secundo die Februarii.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino P. episcopo Penestrin', sanctæ Romanæ ecclesiæ vicecancellario.

Domino R. Sanctæ Mariæ Novæ diacono cardinali.

Domino M. tituli sanctorum Johannis & Pauli presbitero cardinali.

Domino P. tituli Sancti Stephani in Cœlio Monte presbitero cardinali.

Domino G. tituli sanctorum Marcellini & Petri presbitero cardinali.

Domino L. Sanctæ Mariæ in Viâ Latâ diacono cardinali.

De potestate, super declaratione homagii, nuper Ambianis facti.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 44. in Turr. Lond.

UNIVERSIS CHRISTI fidelibus, ad quorum notitiam præsentes pervenerint, Edwardus, &c. salutem in Domino sempiternam.

Relatione quorumdam intelligi datur nobis quòd dominus P. Rex Franciæ illustris, verba, per quæ homagium, occasione ducatûs nostri Aquitaniæ, sibi fecimus, declarare intendens, seu facere declarari, ad audiendum seu videndum hujusmodi declarationem nos mandavit vocari seu moneri, licet verbis, satis claris & apertis, quibus progenitores nostri, Reges Angliæ & duces Aquitaniæ, hujusmodi homagium præstare consueverant & debebant, dictum homagium eidem domino Regi fecerimus loco & tempore oportunis.

Nè igitur nobis præjudicium in hâc parte aliqualiter generetur, ad allegandum, dicendum, & proponendum, coram quibuscumque, quibus videbitur expedire, quascumque excusationes seu defensiones, nostras, contra hujusmodi mandatum, vocationem, seu monitionem, si quod vel quæ sint, vim, formam, & effectum eorumdem, quicquid rationabiliter contra ea vel eorum aliquod proponi poterit, dici, vel etiam allegari:

Ac ad declinandum & recusandum jurisdictionem & cognitionem quorumcunque judicum, cognitorum, seu auditorum, non competentium, in hac parte proponenda, dicenda, & alleganda coram eo vel eis, coram quibus faciendum fuerit, si opus fuerit, probandum, necnon ad provocandum & appellandum, provocationum, & appellationum causas prosequendum, ac quodlibet genus liciti sacramenti in animam nostram præstandum, omniaque & singula faciendum & expediendum, quæ in præmissis & circa ea eis necessaria visa fuerint, vel etiam oportuna, dilectos & fideles nostros, A. Wygorn' & W. Norwycen', episcopos; Henricum comitem Lancastriæ, consanguineum nostrum carissimum; Willielmum de Ros dominum de Hamelak; magistrum Johannem Walewayn, canonicum Hereford'; & magistrum Johannem de Shordich, juris civilis professorem; omnes, quinque, quatuor, & tres eorum, quorum alter prædictorum episcoporùm vel præfatus comes sit unus, procuratores, negotiorum gestores, attornatos, & nuncios nostros speciales, deputamus & constituimus per præsentes:

Adimentes eis & eorum cuilibet quamcumque potestatem, jurisdictionem, seu cognitionem cujusque judicis, cognitoris, vel auditoris, prorogandi tacitè vel expressè; pro quibus & eorum quolibet, rem ratam haberi & judicatum solvi in præmissis, sub ypothecâ rerum nostrarum, omnibus, quorum interest, promittimus & exponimus cautiones.

In cujus rei testimonium, præsentibus sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat' apud Eltham, quinto die Februarii.

De potestate ad resumendum & continuandum processus, apud Musterollium quondam inchoatos, super complemento pacum, inter avum Regis & Philippum quondam Regis Franciæ, initarum.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 44. in Turr. Lond.

REX, venerabilibus in CHRISTO patribus, A. Wygorn' & W. Norwicen', episcopis, Henrico comiti Lancastr', consanguineo nostro carissimo, Willielmo de Ros domino de Hamelak, magistro Johanni Walewayn, canonico Hereforden', & magistro Johanni de Shordych, juris civilis professori, salutem.

Cum, ex parte, inclitæ recordationis, domini Edwardi, quondam Regis Angliæ, avi nostri, & subditorum suorum, ex unâ parte; &, ejusdem recordationis, domini Philippi, quondam Francorum Regis, & subditorum suorum, ex alterâ; coram, bonæ memoriæ, domino Clemente, Papa quinto, anno pontificatûs sui primo, super conventionibus treugarum & pacis inter ipsos Reges & eorum antecessores initis, & incompletis existentibus, conservandis & complendis; & in contrarium attemptatis revocandis; & super terrarum & jurisdictionum supprisis, bonorum arestationibus, ac aliis quamplurimis dampnis, in terrâ & in mari datis per subditos dictorum Regum, de ipsorum regnis ac terris, eorum dominiis subjectis, supplicationes & querelæ Lugdun' factæ fuissent & delatæ;

Ac coram dicto Papâ, ex parte dictorum Regum, inter cætera, concordatum fuisset, quòd omnes hujusmodi conventiones, per viros fidedignos, per ipsos Reges hinc indè deputandos, debitè conservarentur & complerentur, ac de omnibus dampnis, datis dictis Regibus & eorum subditis, hinc indè, contra prædictarum conventionum vires, formas, vel effectus, debita satisfactio fieri dampna passis:

Et cum, ex parte dictorum subditorum, prædicti avi nostri, allegatum fuisset quod prædicti Reges, in pacis tractatu inter ipsos, omnes rancores, injurias, malivolentias, & odia, adinvicem remiserunt; & talis inter ipsos Reges facta erat confœderatio, matrimoniis, & pœnis vallata, quòd inter eos guerra timenda non esset, nisi ex facto subditorum suorum ortum haberet; ac plures aliæ causæ assignatæ fuissent, ex quibus dicti Reges, moti pro bono pacis, & Terræ Sanctæ proximo succursu, processum super hujusmodi dampnis, eorum subditis hinc indè datis, processui super dampnis ipsis Regibus datis, fecerunt anteferri, & apud Monsteroll' per ipsorum commissarios hinc indè deputatos amicabiliter inchoari, dictique processus adhuc pendeant indecisi:

Cumque inter subditos, inclitæ recordationis, domini Edwardi, quondam Regis Angliæ, patris nostri, & nostros, ex unâ parte; & excellentissimi principis, domini Philippi, Francorum Regis illustris, consanguinei nostri carissimi, & antecessorum suorum, ex alterâ; super similibus dampnis, à dicto tempore citra, tam tempore treugarum quam pacis, hinc indè datis, non modica sit orta materia quæstionis; vobis, de quorum fidelitate &

industriâ plene confidimus, ad resumendum & continuandum dictos processus:

Et ad inquirendum super omnibus dampnis contra hujusmodi treugarum & pacum vires, formas, vel effectus, per dicti Francorum Regis & antecessorum suorum subditos, ex unâ parte, & nostros ac antecessorum nostrorum subditos, ex alterâ, in terrâ & mari, inter ipsos datis hinc indè, veritatem unà cum illis, quos idem Francorum Rex vobiscum ad hoc duxerit deputandos:

Et ad faciendum de hujusmodi dampnis, de quibus liquidò vobis constiterit, seu quæ manifesta fuerint, satisfactionem debitam exhiberi:

Et ad ea, si quæ per curiam nostram, aut commissarios nostros, ballivos, officiales & ministros, vel antecessorum nostrorum, contra hujusmodi treugarum, pacum, & conventionum, vires, formas, vel effectus, facta fuerint, cum ea declarari contigerint per vos, & ad hæc per dictum Francorum Regem deputandos, debitè corrigendum, & ad statum debitum revocandum:

Et ad faciendum omnia, quæ secundum hujusmodi treugarum, pacum, conventionum, ordinationum, & concordiarum, vires, formas vel effectus, dicto Francorum Regi, & subditis suis, ex parte nostrâ fuerint facienda:

Ac ad ea, quæ propter locorum distantias, conquerentium multitudinem, & alias causas evidentes, personaliter facere & complere non poteritis, per alios fidedignos, à vobis nomine nostro deputandos, fieri faciendum:

Super dubiis seu ambiguis, si quæ in præmissis emerserint, ad dictum Francorum Regem & nos recurrendum, nobisque ea fideliter referendum, prout coram dicto Papâ, ex parte prædictorum Regum extitit concordatum, tenore præsentium plenam concedimus & committimus potestatem.

Volumus etiam, & vobis injungimus, quod ad requestam, & in præsentiâ, deputandorum per dictum Francorum Regem ad prædicta, similem potestatem habentium, juretis, ad sancta Dei Evangelia, quod in dicto officio vos benè & fideliter habebitis; & quod jus reddetis & facietis super prædictis, secundum conscientias vestras, nec omittetis jus facere & dicere, timore, odio, vel amore; dum tamen deputandi prædicti simile præstiterint sacramentum.

Mandantes vobis quod, ad præmissa faciendum, conservandum & complendum in formâ prædictâ, diligenter intendatis; nos enim ratum imperpetuum habebimus atque gratum quicquid per vos, aut quatuor, seu tres, vel duos vestrûm, (cæteris absentibus) factum fuerit in præmissis; ita quod vos episcopi, comes, & Willielmus, vel unus vestrûm, cum aliis collegis vestris prædictis, vel eorum altero ad hæc intersitis.

Mandavimus enim omnibus fidelibus ministris, justiciariis, & subditis nostris, ut in præmissis, & ea tangentibus, vobis sicut nobis, pareant & intendant, & faciant quæ eis, super executione negotiorum prædictorum, ex parte nostrâ injungetis.

In cujus, &c.

Dat' apud Eltham, v. die Februarii.

Super tractatibus apud Petrogor' olim habitis, resumendis; defectibus corrigendis, & pacibus reformandis.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III. Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 44. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, venerabilibus in Christo patribus A. Wygorn' & W. Norwicen', episcopis, Henrico comiti Lancastr' consanguineo suo carissimo, Willielmo de Ros domino de Hamelak, magistro Johanni Walewayn canonico Hereford', & magistro Johanni de Shordich juris civilis professori, salutem.

Cum quidam processus, super conservatione & complemento treugarum, pacum, conventionum, ordinationum, & concordiarum, inter, inclitæ recordationis, dominum Philippum quondam Franciæ Regem, & antecessores suos, ex unâ parte, & ejusdem recordationis, dominum Edwardum, quondam Regem Angliæ, avum nostrum, & ejus antecessores ex alterâ, dudùm factarum & initarum, per dicti Franciæ Regis, & inclitæ recordationis, domini Edwardi, quondam Regis Angliæ patris nostri, commissarios communiter deputatos, apud Petrogor', amicabiliter inchoati, adhuc pendeant indecisi:

Ac inter excellentissimum principem dominum Philippum, Franciæ Regem illustrem, consanguineum nostrum carissimum, & dictæ recordationis, dominum Karolum, nuper Franciæ Regem, antecessorem suum immediatum, & eorum antecessores ex unâ parte, & nos ac dictum patrem nostrum, & alios nostros antecessores, ex alterâ, quædam treugarum & pacis, conventiones, ordinationes, & concordiæ, per dictorum Regum procuratores & nuncios, ac nostros amicabiliter initæ fuissent & firmatæ, & eâdem formâ conservandæ, sint interpretandæ, declarandæ, & complendæ:

Vos volumus non latere quod nos intelligimus, volumus, & affectamus, etiam sicut dictum Franciæ Regem affectare præscimus, ut Deo propitio, totius futuræ dissensionis materia, inter nos invicem, & nostros hinc indè hæredes & successores, præcludatur omninò, quod omnes hujusmodi treugæ, paces, conventiones, ordinationes, & concordiæ, modis & formis, quibus factæ & initæ pleniùs extiterint, justè & legitimè conserventur, interpretentur, declarentur, & compleantur, ex utraque parte, ac perpetuò & indissolubili vinculo teneantur;

Quodque, si aliquid ex alterutra partium, factum fuerit in contrarium, vel restet complendum, illud interpretetur & declaretur, ac fiat, super hoc, quod ratio suadebit, per vos & alios ex parte dicti Regis Franciæ, super hoc similiter deputandos; servatâ prædictarum treugarum, pacum, conventionum, ordinationum, & concordiarum, formâ, & commissionum per ipsum Franciæ Regem ac nos super hoc faciendarum;

Ita quod si per curiam nostram, aut commissarios nostros, ballivos, officiales, vel ministros, aut antecessorum nostrorum, seu dicti Franciæ Regis, seu antecessorum ejusdem, aliqua contra hujusmodi treugarum, pacum, conventionum, ordinationum, seu concordiarum, vires, formas vel effectus, facta fuerint, cum ea declarari contigerint, per vos & ad hæc per dictum Franciæ Regem deputandos, debitè corrigantur, & ad statum debitum revocentur:

Vobis, de quorum fidelitate & industriâ plenè confidimus, quatuor, tribus, aut duobus vestrûm, qui præsentes fueritis, ita quod vos episcopi, comes, & Willielme, vel unus vestrûm, cum aliis collegis vestris prædictis, vel eorum altero, ad hæc interfitis, ad resumendum & continuandum processus Petragor', inchoatos:

Et defectus, si quos ex parte commissariorum dicti patris nostri, in dictis processibus, inveneritis, quod non credimus, corrigend':

Et ad petendum & recipiendum, nomine nostro, pro nobis & subditis nostris, à dicto Franciæ Rege, vel ab illis, quos idem Rex ad hoc deputaverit, vel duxerit deputandos, complementum & perfectionem omnium dictarum treugarum, pacum, conventionum, ordinationum, & concordiarum; & omnia & singula quæ per ipsum Franciæ Regem, ratione earum, nobis & subditis nostris, facienda & complenda, restant, quæ ad nos & subditos nostros, per dictas treugas, paces, conventiones, ordinationes, & concordias, debent vel possint, quomodolibet pertinere:

Ac etiam ad conservandum, interpretandum, declarandum, & complendum, pro nobis & nomine nostro, quantum ad nos attinet, & prout tenemur, treugas, paces, conventiones, ordinationes, & concordias supradictas:

Et ad omnia alia & singula facienda, conservanda, interpretanda, declaranda & complenda, quæ sub dictis treugis, pacibus, conventionibus, ordinationibus, & concordiis, poterunt comprehendi, & quæ ratione earum, facienda, conservanda, interpretanda, declaranda, & complenda superfuerint, ad quæ nos teneamur, & quæ ad dictum Franciæ Regem, pro se & subditis suis, ratione earum pertinere debebunt, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus potestatem:

Volumus etiam & vobis injungimus, quod ad requestam & in præsentiâ deputandorum per dictum Franciæ Regem, ad prædicta similem potestatem habentium, juretis, ad sancta Dei Evangelia, quod in dicto officio benè & fideliter vos habebitis, & quod jus reddetis & faciatis, super prædictis, secundum conscientias vestras, nec omittetis jus facere & dicere, timore, odio vel amore; dum tamen deputandi prædicti simile præstiterint sacramentum.

Et siqua vobis dubia occurrerint in præmissis, volumus quod vos, unà cum deputandis prædictis, ea nobis & dicto Franciæ Regi, quamcitiùs poteritis, remittatis; mandantes vobis quod dictas treugas, paces, conventiones, ordinationes & concordias, & quæ ex earum tenore dependent, & possunt comprehendi aliquatinus in eisdem, servari firmiter faciatis secundum ipsarum vires, formas & effectus, & prout per vos & alios à dicto Franciæ Rege deputandos, contigerit interpretari, declarari, ac etiam concordari.

Et ea, quæ propter locorum distantias, conquerentium multitudinem, & alias causas evidentes, personaliter facere, conservare & complere, non poteritis, per alios secundum formam prædictam juratos, fieri conservari & compleri, faciatis.

Nos enim ratum imperpetuum habebimus, atque gratum, quicquid per vos aut quatuor, seu tres, vel duos vestrûm, sub formâ prædictâ, cæteris absentibus, factum fuerit in præmissis:

Dantes, tenore præsentium, in mandatis omnibus justiciariis & subditis nostris, ut in præmissis, & ea tangentibus, vobis aut quatuor, seu tribus, vel duobus vestrûm, sub formâ prædictâ, quibus in hâc parte vices nostras committimus, ita quod non sit melior occupântium conditio, sicut nobis pareant & intendant.

In cujus, &c.

Dat' apud Eltham, v. die Februarii, anno Domini millesimo trescentesimo vicesimo nono, regni vero Regis quarto.

Pro conventu de Coverham, Eborum dioc', de appropriando.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino P. DEI gratiâ, episcopo Penestrinen', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali vicecancellario, amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex, &c. salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Compatientes paupertati, dilectorum nobis in CHRISTO, abbatis & conventûs de Coverham, ordinis Præmonstr' Eborum diocesis, qui, per frequentes Scotorum hostiles aggressus, in possessionibus & rebus, ad eandem abbatiam spectantibus, aliosque adversantis fortunæ eventus, in tantum vastati sunt & destructi, ærique suppositi alieno, quod de dispersione canonicorum, ibidem DEO servientium, verisimiliter formidatur, nisi eis celeriùs per fidelium præsidia subveniatur remedio oportuno.

Verùm quia, dilectus & fidelis noster, Galfridus le Scrop, eorumdem abbatis & conventûs depressionem considerans, eis advocationem ecclesiæ de Sadbergh, dictæ diocesis, quæ per duos rectores solita est gubernari, piâ liberalitate donavit:

Et discretus vir, archidiaconus Richemund', in ecclesiâ Eborum, loci ordinarius, ad quem institutio & destitutio pertinet infra archidiaconatum prædictum, ac uniendi & apropriandi, ut dicitur, potestas, eandem ecclesiam eisdem, abbati & conventui, & successoribus suis, appropriavit, juris ordine, qui in eâ parte requiritur, observato; ut ex ipsius emolumentis eorum indigentiæ providere valeant, & incumbentia eis onera supportare;

Paternitatem vestram, de quâ plenam fiduciam reportâmus, affectione, quâ possumus cariore, requirimus & rogamus, quatinùs petitionem eorumdem, abbatis & conventûs, super aliquibus, appropriationem prædictam tangentibus, quam dilectus nobis magister Petrus Vaurelli, vobis, si placet, exhibebit, penes dominum Summum Pontificem, cui super hoc literas nostras deprecatorias destinamus, promovere velitis modo quo vestræ amicitiæ fore viderit faciendum; &, ut postulata ad exauditionis gratiam admittantur, sicut de vestrâ dilectione confidimus, interponere, cum efficaciâ, partes vestras.

Dat' apud Turrim London', x. die Februarii.

Consimiles literæ diriguntur domino Bernardo Stevhani regen' electo, domini Summi Pontificis protonotario.

Ad Papam, super dictâ appropriatione.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Rom Rom. 4 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Ea, pater sanctissime, vestræ sinceritati purâ intentione suggerimus, &, ut ad exauditionis gratiam admittantur, preces effundimus cordiales per quæ subveniri posse credimus depressioni pauperum, & sublevari indigentia oppressorum.

Cum itaque dilectus & fidelis Galfridus le Scrop, statum miserabilem, dilectorum nobis in CHRISTO, abbatis & conventûs de Coverham, &c. *prout supra usque hæc verba, viz.*

Quod absque fidelium præsidiis, nusquam adicere poterunt, ut resurgant, piâ devotione considerans, cupiensque eorum inopiæ subvenire, advocationem ecclesiæ de Sadbergh', dictæ dioc', quæ per duos rectores solita est gubernari, de suâ eis liberalitate donaverit, eis & successoribus suis canonicè appropriandam;

Ac dilectus nobis in CHRISTO archidiaconus Richemund', in ecclesiâ Eborum, loci ordinarius, ad quem, de antiquâ & approbatâ consuetudine, ut dicitur, pertinet institutio & destitutio, ac uniendi & appropriandi potestas infra archidiaconatum prædictum, dictam ecclesiam de Sadbergh eisdem, abbati & conventui, contemplatione præmissorum, in proprios usus concesserit, juris ordine, qui in eâ parte requiritur, observato, sicut per ipsius archidiaconi literas patentes, indè confectas, plenè liquet:

Verùm quia ibidem, abbas & conventus, metuunt sibi, futuris temporibus, posse, super apropriatione prædictâ, per calumpniantium insidias, præjudicium generari, nisi ipsorum securitati, per vestræ sanctitatis solicitudinem, provideatur remedio oportuno;

Beatitudini vestræ devotâ precum instantiâ supplicamus, quatinùs supplicationem eorumdem, abbatis & conventûs, vestræ clementiæ per dilectum nobis magistrum Petrum Vaurelli, si libeat, porrigendam, benignè audire, &, præmissis clementi consideratione pensatis, taliter ad exauditionis gratiam admittere dignemini gratiosè, quod illorum securitati, contra insultantium calumphias, apostolicâ provideatur munificentiâ in præmissis, & eorum indigentiæ, ex prædictæ ecclesiæ emolumentis, quoad deperditorum restaurationem, & incumbentium onerum supportationem, salubriter succurratur; supplentes, si placet, de plenitudine potestatis, si quæ defuerint in appropriatione supradictâ.

Conservet, &c.

Dat' apud Turrim London', xi. die Februarii.

Ad Papam, super reformatione episcopatuum in Hibernia.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Depressioni statûs & desolationi, venerabilis patris Thomæ, DEI gratiâ, Enagdunens' episcopi, pio compatientes affectu, quædam sanctitati vestræ, circa eundem, non sine vestrâ & nostrâ delusione, gesta, duximus exponenda.

Ecce! pater sanctissime, nuper ad supplicationem, celebris memoriæ, domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, placuit vestræ beatitudini, de hiis, quæ pro pace & tranquilitate dictæ terræ Hiberniæ convenientia & expedientia viderentur, per venerabiles patres ...... Dublinens' & Cassanens', archiepiscopos, & episcopum Corkagens', seriosiùs informari, volentes ad ea, juxta informationem hujusmodi, prospectus apostolicos favorabiliter inclinare:

Dictusque pater noster, de hujusmodi sponsione quamplurimum lætificatus, ipsum episcopum Corkagens' ad dictas partes Hiberniæ destinavit;

Qui, habito super præmissis cum dictis archiepiscopis, nobilibus, ministris, & aliis fidelibus ipsius patris nostri, partium illarum, juxta mandatum apostolicum, ut asseruit, eis injunctum, consilio & tractatu, & tandem, ipsorum deliberatione in eâ parte coram dicto patre nostro & concilio suo exhibitâ, & diligenter examinatâ, apparuit, inter alia, talis articulus, pro dictæ pacis reformatione, observatione, & concordiâ perpetuâ, confovendâ, plurimùm necessarius; ut videlicet, episcopatus Hibernici, tenues & exiles, quorum valor annuus viginti, quadraginta, vel sexaginta, libras sterlingorum non excedit, & qui reguntur per merè Hibernicos, qui per se, & parentes suos, contentiones & discordias in dictâ terrâ, pristinis temporibus, multipliciter seminârunt, sedibus archiepiscopalibus, & episcopalibus, civitatum & locorum insignium unirentur:

Dictusque pater noster, discusso & considerato articulo prædicto, præfatum Corkagens' episcopum ad sanctitatis vestræ remisit præsentiam, super eodem articulo, & aliis articulis, in prædictâ reformatione contentis, per eundem vestræ moderationis arbitrium implorando.

Qui quidem Corkagens' episcopus postmodùm, ad supplicationem dicti patris nostri, Enagdunens', Akadens', & Duncens', ecclesias cathedrales, ecclesiæ Tuamens' metropolitanæ uniri petiit, & optinuit, ut refertur.

Verùm, pater sanctissime, Malachias, nunc archiepiscopus Tuamens', colore unionis prædictæ, nec nobis, nec capitulo Enagdunens', nec etiam ipsi episcopo, quovis modo notificatæ, spiritualia dictæ Enagdunensis ecclesiæ usurpavit, & eisdem se ingerit violenter.

Et cùm credibile non sit, nec in mentem nostram cadere possit, quod episcopatuum, quorum custodia temporalium, tempore vacationum, ad nos pertinet, talis per vos fieret unio, per quam nobis in temporalibus, aut locorum episcopis superstitibus in spiritualibus, præjudiciari possit quovis modo;

Præsertim cum ecclesia Enagdunens' prædicta inter merè Anglicos, & per episcopum Anglicum, & Tuamens' ecclesia inter merè Hibernicos, & per merè Hibernicum, fuerint gubernatæ, dictusque episcopus Enagdunens' taxationem excedat superiùs nominatam, dicta unio, siqua sit, supplicationi dicti patris nostri, ac informationi memoratæ, virtute quarum concessa fuisse asseritur, omninò repugnat;

Quocirca solicitudini vestræ sanctissimæ duximus supplicandum, quatinùs, præmissis justo libramine ponderatis, super statu dicti episcopi, ad vos accedentis ex hâc causâ, quod pium & paternum fuerit, statuere & disponere dignemini, &, nè, in obprobrium dignitatis episcopalis, idem episcopus mendicare cogatur, eidem, si libeat, misericorditer providere.

Conservet, &c.

Dat' apud Turrim London', xi. die Februarii.

Ad Papam, pro capellâ regiâ palatii apud Westmonasterium.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Rot Rom. 4 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Etsi cunctas monasteriorum ecclesias, per loca regiminis & domini nostri diffusas, speciali dilectione prosequamur, conventualem tamen ecclesiam Westm', peculiarem capellam palatii nostri principalis, in quâ coronationes, & honores regios quoscumque, nos & progenitores nostri, recepimus, & in quâ quorumdam progenitorum nostrorum corpora requiescunt humata, quodam intuitu singulari respicimus, ut tenemur.

Ea propter, sanctissime pater, cum dicta capella nostra, ab omni jurisdictione ordinariâ prorsus exempta, & sanctæ Romanæ ecclesiæ immediatè subjecta, variis prædecessorum vestrorum sit privilegiis insignita, quorum conservatio, protectio, & defensio, nobis à dictâ sede, per literas bullatas, specialiter sunt commissæ, opporteatque .... abbatem loci illius, seu procuratorem ejusdem, pro diversis negotiis, dictam capellam, & ipsius exemptionem, contingentibus, ad dictam sedem frequentiùs habere recursum;

Sanctitati vestræ memorata negotia alias recommendavimus, & iterùm recommendamus affectu, quo possumus cariori; inter cætera deprecantes ut quandam bullam Honorii quarti, prædecessoris vestri, super quibusdam beneficiis, dictæ capellæ concessam, acceptare, ratificare, & confirmare, de solitâ benignitate vestrâ, dignetur apostolica celsitudo.

Conservet, &c.

Dat' apud Turrim London', xv. die Februarii.

Ad Papam, contra episcopum Ossoriensem.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Ob amoris confidentiam, quâ in vestrâ recumbimus largifluâ bonitate, quæ penes nos emergunt displicentia, & advertimus posse dispendia parturire, in vestræ sanctitatis notitiam piâ devotione deferimus, & pro salubris appositione remedii paternæ solicitudinis providentiam excitamus.

Ecce! pater sanctissime, cum nuper, in terrâ nostrâ Hiberniæ, inter quosdam nobiles de eâdem terrâ gravis dissensio fuisset exorta, ac per repentinos aggressus, homicidia, rapinæ, incendia, & alia flagitia, innumera, furibundis animis perpetrata, frater Ricardus, Ossoriensis episcopus, &c. *prout supra de dat' xxviii. Jun', an' iii. tunc sic,*

Nos autem, cùm de præmissis excessibus, per ministros nostros, fuerimus certiorati, vestræ clementiæ intimare curabimus veritatem rei gestæ.

Conservet, &c.

Dat' apud Wyndesore, xxii. die Februarii.

Super coronatione Philippæ Reginæ Angliæ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Claus. 4 Edw. III. m. 41. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Bartholomæo de Burghershh, constabulario castri sui Dovorr', & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti, salutem.

Quia ordinavimus quod Philippa, consors nostra carissima, die Dominicâ, proximâ ante festum Sancti Petri in cathedrâ, proximò futurum, apud Westm', Deo propitio, coronetur;

Vobis mandamus quòd præmuniri faciatis, ex parte nostrâ, barones Quinque Portuum nostrorum, quod solempniis coronationis prædictæ intersint, ad faciendum deveria sua, quæ in aliis coronationibus facere consueverunt; & hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Eltham, xxviii. die Februarii.

Per ipsum Regem.

De promisso Regis Franciæ, ad bannitos pardonandos.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 44. in Turr. Lond.

REX, venerabili in Christo patri domino Guillielmo, eâdem gratiâ, archiepiscopo Tholos', nuper archiepiscopo Vienn', salutem & dilectionem sinceram.

Literas vestras patentes, sigillo vestro, quo utebamini dum fuistis archiepiscopus Vienn', signatas, inspeximus, tenorem, qui sequitur, continentes:

UNIVERSIS Christi fidelibus, has litteras inspecturis, frater Guillielmus, permissione divinâ, archiepiscopus Vienn', salutem in Domino.

Noveritis quod à magistro Petro de Fretis, illustrissimi principis domini Karoli Franciæ & Navarræ Regis clerico, ex parte ipsius Regis, ad nos propter hoc specialiter destinato, litteras in depositum recepimus, formam, quæ sequitur, continentes;

'Charles, par la grace de Dieu, Roy de France & de Navarre, savoir fesoms à touz que, come on tracte, nouvelement fait entre nous, par noz ames & feauls Pierres evesque de Chartres, Pierres evesque Daucerre, & nostre trescher cosin Phelippe conte de Valois, Gauchier de Castellon conestable de France, Miles sires de Noiers, Mahieu de Trie mareschau de France, Johan Cerchemont nostre chauncellier, & Andreu de Florence doyen de Furnes, noz consaillers & procurours d'une part, & Edoart, par la grace de Dieu, Roy d'Engleterre, & duc de Guyenne, nostre trescher neveu, par Johan evesques de Wyncestre, & Willaumes evesques de Norwyc, Johan de Henaut, & Hughes de Daudeleye, chivalers, procurours nostre dit neveu, d'autre part;

'Entre les altres choses, eit este & soit tracte que Oliver Dinguehen chivaler, Girart de Tastes, le seignur de Caumont, Aymerion du Fossat chivaler, Arnaut du Fort, qui fu sires de Fesym; le Burt de Foys, le seigneur de Lescu, Bertran Caillon le seneschau de Laundes, Reymont Bernart de Seint Foy, Alixandre de Caumont, qui fu sires de Turnebeu, qui ont este en cause & meintenours des rebellions & malefacons, qui de nouvel ount este faites en la duchee de Guyenne, & es marchees procheinnes contre nous & noz subjez, en molt des maners, serront banni de nostre roialme;

'Et noz ditz consaillers & procurours eient volu & ottroie, pur la contemplacion de nostre treschere soer la Royne d'Engleterre, & de nostre dit neveu, en muant & chainant, de grace especiale, la peine corporele, quil ount encoru pur cause des ditz malefices, en la dite poin de ban, sicome est plus pleinement contenu on tracte, ja soit ce q'il eient encorou forfaiture de cors & des biens;

'Et noz ditz consaillers & procurours eient promis pur nous, & en nostre noun, au desus ditz procurours de nostre dit neveu, que quant nostre seint piere le Pape, & nostre dite soer & neveu, ou deus de eaux, obeisance faite, solom la forme du dit tracte au dit ban, nous emprieront, dorroms pleiu repel & pardon, du dit bannisement a chescune des dites persones que au ban obeioront;

'Nos la dite promesse des noz ditz procurours, de certeinnes science, promettoms parfaire, acomplir, & entermer, fermement & graciousement, sicomme promis l'ount.

'En tesmoign' de la quele chose, nous avoms fait mettre nostre seal en ces presentes lettres.

'Don' a Poyssy, le primer jour d'Aurill, l'an de Grace mil trois centz vint & six.'

Promittentes quod litteras supradictas, quas, ut præmittitur, in depositum recepimus, penes nos fideliter conservabimus, nec cuiquam extra manus nostras exhibebimus, aut permittemus aliqualiter exhiberi, donec præfati banniendi, postquam per dictum dominum Regem Franciæ banniti fuerint, ipsi banno paruerint, & ejusdem banni fuerit executio subsecuta, juxta formam prædicti tractatûs, & de ipsâ executione, & obedientiâ dicto banno, præfato Regi Franciæ, seu nobis per patentes litteras Regis Angliæ, fuerit facta fides, & tunc dictas litteras domini Regis Franciæ, nullatenus vitiatas, liberè trademus & reddemus, sine contradictione quacumque, domino Regi Angliæ, vel ejus nuncio ad hoc specialiter deputando: & hæc promittimus bonâ fide & fideliter nos facturos.

In quorum *testimonium sigilla nostra præsentibus duximus* apponenda.

Act' & dat' Parisius, primo die mensis Maii, anno Domini millesimo CCC. vicesimo septimo.

Et quia omnes & singuli supra nominati, per dictum dominum Regem Franciæ banniti, ipsi banno paruerunt, & ejusdem banni est executio subsecuta, juxta formam tractatûs prædicti, quæ vobis innotescimus, & fidem indè facimus per has litteras nostras patentes, vos rogamus quatinus prædictas litteras Regis Franciæ (quas sic, ut præmittitur, in depositum recepistis custodiendas, & nobis vel certo nuncio nostro, ad hoc specialiter deputando, tradendas & reddendas) dilecto clerico nostro magistro Henrico de Cantuar', præsentium portitori (quem nuncium nostrum ad hoc specialiter deputamus) tradatis & reddatis, nobis deferendas; super traditione & redditione earumdem litterarum dicto nuncio nostro, vestras litteras patentes nobis per eundem nuncium transmittentes.

In cujus rei testimonium vobis litteras nostras mittimus has præsentes.

Dat' apud Gildeford, xxviii. die Februarii.

Ad Papam, pro canonizatione Thomæ nuper comitis Lancastriæ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Alma mater, militans ecclesia, unigenito DEI Filio felici commercio copulata, & ad repræsentationem triumphantis ecclesiæ instituta, sacra DEI Patris semper vestigia pro viribus imitatur, & quos in terris ipse Pater Cœlestis dignè, pro meritis virtutum, facit signis & miraculis coruscare, ipsos dignis extollit in terris laudibus, & statuit à CHRISTI fidelibus honorandos.

Sanè, nobilis CHRISTI miles & athleta, consanguineus noster, claræ memoriæ, Thomas quondam comes Lancastr', quantis intra supernorum civium agmina, cœlestibus præmiis illustretur, docent mirificè multiplicia & gloriosa miraculorum insignia, quæ ipse Dominus Omnipotens, ad ipsius invocationem, prout fama publica notoriat, & creditur proculdubio fore verum, indies misericorditer operatur;

Qui dum vixit, sicut veraciter accepimus, donis fidei, ac morum eminentiâ laudabiliter insignitus, pietatis habundabat operibus, ac quâdam floruit prærogativâ constantiæ singularis, ad cujus tumulum & locum passionis currunt catervatim CHRISTI fideles innumeri, in ipsius amorem & honorem accensi, cernentes beneficia, quæ infirmis indies ibidem, per DEI virtutem, mirabiliter sunt collata, quæ ad sanctitatis vestræ clementiam, jam sicut pluries in tam famosæ rei probationis adminiculum, duximus deducenda:

Vestræ beatitudini humiliter supplicantes, quatinus attentis famæ communis & celebris attestatione devotionis populi, ac precum nostrarum, prælatorum, & procerum regni nostri adjectione, super hoc totiens humiliter vobis factarum, ad inquirendum, super præmissis, auctoritate apostolicâ, veritatem, dignetur consueta vestra benignitas aliquos viros idoneos deputare; ut sic, habitâ de tantis DEI beneficiis, per inquisitionem diligentem, certitudine pleniori, procedi possit ulterius, & statim circa canonizationem CHRISTI militis memorati (quod canonicis convenerit institutis) ad laudem DEI, exaltationem fidei, & ædificationem populi Christiani, & ut dignè in laudem & memoriam habeatur hominum, qui ad gaudia transisse creditur Angelorum.

Ad præmissum autem negotium prosequendum, & omni diligentiâ fieri procurandum, dilectos clericos nostros, magistros Walterum de Burley, sacræ paginæ professorem, & Johannem de Thoresby, canonicum Suthwell, ad vestræ sanctitatis præsentiam duximus destinandos; quos, si placet, ad hoc benignè admittere, eisque favoris plenitudinem impertiri, dignetur vestra apostolica sanctitudo.

Conservet, &c.

Dat' apud Wynton', vii. die Martii.

Pro præfatâ canonizatione, ad cardinales.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino P. DEI gratiâ, episcopo Penestrino, & sanctæ Romanæ ecclesiæ vicecancellario, amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Eam de vestrâ sinceritate fiduciam reportamus, quod ea quæ nostris inhærent præcordiis, præsertim cum decus ecclesiæ respiciant, pronis vultis affectibus promovere.

Cum itaque, dilectos clericos nostros, magistros, Walterum de Burley sacræ paginæ professorem, & Johannem de Thoresby canonicum Suthwell, ad exponendum & intimandum domino Summo Pontifici præclaros mores & merita, consanguinei nostri, recolendæ memoriæ, Thomæ nuper comitis Lancastr', ac crebra gloriosaque miraculorum insignia, quæ DEUS Omnipotens, ad ipsius invocationem, misericorditer operatur, prout fama celebris perducit in publicum, & creditur firmitèr fore verum; ac ad petendum inquisitores super hoc per sedem apostolicam deputari, duxerimus destinandos:

Paternitatem vestram reverendam attentè rogamus quatinus, dilectos clericos nostros recommendatos habentes, erga dictum dominum Summum Pontificem instare velitis, si placuerit, cum effectu, ut attentis multiplicatis precibus, per nos & prælatos, ac proceres regni nostri, totiens super hoc sibi factis, ac famâ tam celebri permanente, & semper peramplius excrescente, ipsos in propositione dicti negotii clementer exaudiat, & expediat feliciter, inquisitores, super hiis istâ vice, favorabiliter concedendo.

Dat' apud Wynton', vii. die Martii.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Domino P. tituli sancti Stephani in Cœlio Monte presbitero cardinali.

Domino Ambaldo tituli sancti Laurentii in Lucina, presbitero cardinali.

Domino G. episcopo Albanensi & summo sanctæ Romanæ pænitentiario.

Domino Neapolioni Sancti Adriani, diacono cardinali.

De comitissâ Kantiæ & liberis suis capiendis, & usque castrum Sarum ducendis.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 38. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus & omnibus aliis ballivis, ministris, & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod assignavimus dilectum & fidelem nostrum Nicholaum de Langeford, & dilectum valettum nostrum ad arma Johannem Payn, ad corpora comitisse Kanc' & liberorum suorum capiend', & usque ad castrum nostrum Sarum, sub salvo & securo conductu ducend', vic' nostro ibidem liberand', in eodem moratur', donec aliud inde preceperimus;

Necnon ad jocalia, & omnia alia bona & catalla comitis Kanc' que fuerunt in castro de Arundell', vel partibus vicinis, ubicumque inventa fuerint, in manum nostram capiend', & ea dilecto clerico nostro Willielmo de Holyns, & dilecto valetto nostro Rogero atte Assh', per indenturam indè inter eos conficiendam, liberand';

Necnon ad inquirendum, si necesse fuerit, si que jocalia, seu alia bona vel catalla predicti comitis fuerint ibidem elongata, & que, & cujusmodi, & per quos vel per quem fuerint elongata, & ad quorum vel cujus manus devenerunt, & qualiter & quomodo, & ad ea similiter in manum nostram capiend', & predictis Willielmo & Rogero liberand' in formâ predictâ, prout eisdem Nicholao & Johanni per nos plenius est injunctum;

Et ideò vobis omnibus & singulis mandamus, firmiter injungentes, quod in premissis faciendis & exequendis, consulentes, auxiliantes sitis & intendentes, quociens & prout iidem Nicholaus & Johannes vobis scire faciant ex parte nostrâ. In cujus, &c.

T. R. apud Wynton', xiv. die Marc'.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est prefatis Nicholao & Johanni, quod Willielmo de Holyns & Rogero atte Assh' quos Rex assignavit ad jocalia, bona & catalla predicta ab eisdem Nicholao & Johanne recipienda & salvo custodiri faciend', eadem bona & jocalia per indenturam indè inter eos conficiendam in formâ predicta; & quod predicti Nicholaus & Johannes candem comitissam ita ducant, quod non habeat nisi duas domicellas & liberos suos per viam tantummodo. T. ut supra.

Per breve de privato sigillo.

Et mandatum est vic' Wiltes', quod predictam comitissam cum duabus domicellis & liberis suis à prefatis Nicholao & Johanne recipiat, & eos in castro predicto salvò, securè, & honestate custodiri faciat, quousque aliud inde à Rege habuerit in mandatis; eisque competentem assignacionem, quamdiu sub custodiâ suâ sic fuerint, de exitibus ballive sue habere faciat; & Rex eidem vic' in compoto suo ad scaccarium Regis, debitam allocacionem habere faciet. T. ut supra.

Per idem breve.

De bonis seu jocalibus, quæ fuerunt Hugonis le Despens' & aliorum, in garderobam Regis mittendis.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Claus. 4 Edw. III. m. 38. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Sutht', salutem. Precipimus tibi quod per totam ballivam tuam, in locis ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari facias, quod omnes illi, qui aliqua de bonis & catallis, seu jocalibus, que fuerunt Hugonis le Despens' senioris, Hugonis le Despens' junioris, Edmundi nuper comitis Arundell', Edmundi nuper comitis Kanc', seu magistri Roberti de Baldok, nuper inimicorum nostrorum & regni nostri, habent, eadem bona, catalla, & jocalia, absque molestiâ & gravamine eis pro longâ detencione eorumdem inferend', mittant in garderobam nostram citra tres septimanas Pasche proximò futuras;

Et scire facias omnibus & singulis pro certo, quod nos assignabimus bonos & legales homines, ad inquirendum de bonis, catallis, & jocalibus predictis, & de nominibus illorum qui ea habuerint sive tenuerint; & quod omnes illos quos culpabiles inveniri contigerit de detencione eorumdem, post tempus predictum, gravitur punientur, tanquam illi qui bona dictorum inimicorum nostrorum & regni nostri concelaverunt:

Et nos de totò facto tuo in hac parte reddas sub sigillo tuo distinctè & apertè cerciores.

T. R. apud Wynton', xv. die Marcii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mand' est singulis vicecomitibus per Angliam.

De auxilio à clero habendo, contra guerram Franciæ.

A.D. 1330. An. 4 Edw. III.

Claus. 4 Edw. III. m. 38. d. In Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, S. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem.

A vestrâ memoriâ non excidit, ut speramus, qualiter nuper apud Eltham, in præsentiâ vestrâ, & aliorum prælatorum & procerum, de regno nostro, quos tunc ibidem pro magnis & arduis negotiis nostris, fecimus congregari, exposita fuerunt, inter alia, negotia contingentia nos & Regem Franciæ:

Et, post diligentem tractatum indè habitum, tam vobis quam ipsis, videbatur quod pro pace habendâ cum ipso Rege, esset omnibus modis & viis, quibus possemus, absque exhæredationis periculo, insistendum:

Et, si forsan idem Rex vias pacis rationabiles recusaret, & ad exhæredationem nostram, quoad ducatum Aquitaniæ, & alias terras, quas habemus sub dominio suo, niteretur, quod ad defensionem nostram contra ipsum, cum DEI adjutorio, vires nostras apponere deberemus; & ad hoc tam vos quam cæteri prælati & magnates, tunc ibidem existentes, præbuistis consilium, & promisistis opem & auxilium apponere oportuna; & super hoc concordatum extitit quod parliamentum nostrum apud Wynton', ad diem Dominicam, prox' ante festum Sancti Gregorii Papæ, proximò præteritum, summoneri faceremus.

Verum quia in eodem parliamento expositis negotiis supradictis, habitâque deliberatione super modo & formâ defensionis, contra potentiam ipsius Regis, si forsan dictas terras nostras invadere voluerit, apponendæ; petitoque singillatim à quolibet prælato & magnate cujusmodi subsidium nobis in eodem eventu facere volebat; ac comitibus & baronibus voluntatem suam in eâ parte nobis benivolè exponentibus, dicti prælati responderunt quòd, propter absentiam vestram, certum responsum tunc facere nequiverunt; set in convocatione, per vos eâ de causâ faciendâ, taliter facere volebant, quòd indè contentari deberemus.

Nos igitur, ad pericula & dampna quæ non solum nobis, set etiam vobis & toti regno nostro, evenire poterunt, si præfatus Rex nobis guerram movere voluerit, ut est dictum, nisi de bonâ & forti resistentiâ provideatur, debitæ considerationis intuitum dirigentes, attendentesque quòd ad hoc non solùm ex ligeantiæ debito, set etiam pro tantis & tam verisimilibus evitandis periculis, vos & cæteri prælati, totusque clerus regni nostri, manus apponere tenemini adjutrices:

Vobis mandamus, rogantes, quatinus ad diem Lunæ proximam post festum Sanctorum Tiburcii & Valeriani proximò futurum, convenire faciatis omnes prælatos, tam religiosos quam alios, totumque clerum vestræ Cantuar' provinciæ, coram vobis, eique dicta negotia & pericula eminentia seriosiùs exponere studeatis, inducentes eos modis & viis quibus expedire videritis, quòd in tanto necessitatis articulo tale nobis subsidium faciant pro tantis periculis evitandis, quod, per vestram & ipsorum subventionem, jura & honorem nostrum, & totius regni nostri, conservare, ipsosque, & totum populum nostrum, ab hostium incursibus tueri & protegere valeamus, Divino nobis præsidio assistente.

Mittemus autem ad vos, ad diem & locum prædictos, quosdam de fidelibus nostris, ad præmissa prosequendum & fieri procurandum, prout eis tunc ex parte nostrâ injungetur.

Teste Rege, apud Wynton', xviii. die Martii.

Consimiles litteræ diriguntur archiepiscopo Eboracensi.

Ad ducem Venetiarum, pro mercatoribus de societate Bardorum de Florentia.

A.D. 1330. An. 4 Edw. III.

Claus. 4 Edw. III. m. 38. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, duci Venetiarum, ac communitati civitatis Venetiarum, amicis suis carissimis, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Ex intimæ affectionis puritate, quâ dilectos mercatores nostros de societate Bardorum de Florentia, prætextu obsequiorum suorum laudabilium, tam nobis quam progenitoribus nostris, multipliciter impensorum, prosequimur, non immeritò excitamur ut, pro ipsorum augendis profectibus, & inquietationibus propulsandis, opem in oportunitatibus apponamus.

Cum itaque intellexerimus quòd inter vos & præfatos mercatores, occasione quorundam contractuum inter vos & ipsos initorum, dissensionis materia est exorta, & eâ de causâ eisdem mercatoribus diversa gravamina indies inferuntur, & ipsorum tranquilitas multipliciter perturbatur;

Nos, ipsorum honorem & quietem corditer affectantes, vestram amicitiam affectione, quâ possumus, deprecamur, quatenus præfatis mercatoribus, pro sedandis dissensionibus supradictis, quod æquitati & rationi conveuit, cum favore & gratiâ oportunis, facere velitis nostris precibus & amore, non permittentes, si placet, ipsos amodò præmissâ occasione molestari.

Et taliter in exauditione hujusmodi rogatûs nostri vos habere velitis, quòd dicti mercatores nostri has preces nostras sibi, penes vos, in effectu sentire valeant profuisse; & quòd vestris exindè beneplacitis in hiis quæ penes nos volueritis, obligatiores efficiamur temporibus oportunis.

Dat' apud Wynton', xx. die Martii.

Ad Papam, relatio super facto & processu contra Edmundum nuper comitem Kantiæ.

A.D. 1330. An. 4 Edw. III.

Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Nè paternæ mansuetudinis puritatem mendosa turbet relatio malignorum, de hiis, quæ circa personam Edmundi nuper comitis Kantiæ, evenerunt, gestarum rerum causam & ordinem, non sine cordis amaritudine, ad vestram deferimus notitiam, ut eo obloquentium dictis non præbeatur fiducia, quo luculentiùs veritas fuerit patefacta.

Nuper siquidem in parliamento nostro quod apud Wynton', pro aliquibus arduis negotiis, nos & statum ducatûs nostri Aquitaniæ tangentibus, tenuimus cum magnatibus & proceribus regni nostri, ostensæ fuerunt quædam literæ clausæ, sigillo ejusdem comitis consignatæ, seditionem contra nos, ut videbatur, continentes.

Super quo ipsum alloqui fecimus; &, quia negare non potuit sigillum suum, annexum literis supradictis, ipsum custodiri præcepimus sub aresto.

Ac idem comes mox, coram quibusdam ministris nostris, absque ullâ omninò coactione, quasi facti pœnitens, fatebatur, spontaneâ voluntate, quòd convenerat cum quibusdam in partibus transmarinis, de armatorum potentiâ, infra regnum nostrum, per partes Scotiæ, introducendâ, ad destructionem nostram, & quorumdam aliorum magnatum nobis assistentium:

Et quòd quidam de Scotiâ, ac nonnulli alii de eodem regno nostro, seditioni hujusmodi consentientes erant, & promiserant ad hoc opem ferre:

Colorem tantæ iniquitatis assumens de eo, quòd, claræ memoriæ, genitorem nostrum, qui jam, elapsis tribus annis, obiit, & cujus exequiis personaliter interfuit idem comes, vitam asserebat ducere in humanis, & pro ipsius deliberatione à carcere, quo ipsum mendaciter detineri prætendit, tantam fecit potentiam congregari:

Adjecitque quod à quodam fratre, (qui conjuraverat quoddam dæmonium,) audierat quòd dæmonium illud dixerat dicto fratri, præfatum patrem nostrum adhuc viventem esse.

Et cum præmissa nobis essent per dictos ministros nostros nunciata, misimus ad ipsum comites, barones, & alios magnates quamplures, pro præmissorum veritate pleniùs indagandâ; coram quibus idem comes omnia & singula prædicta flagitia, & quamplura alia iteratò, publicè recognovit, asserens se ea, malo consilio, ad destructionem statûs nostri regii machinâsse.

Nos igitur, tanta facinora, ex relatione fideli ipsorum comitum, baronum, & magnatum, quorum nonnulli proximis consanguinitatis & affinitatis gradibus eidem comiti jungebantur, & ipsius salutem speciali zelabant affectu, cognoscentes, eisdem comitibus, baronibus, magnatibus, & aliis de communitate dicti regni, ad parliamentum illud congregatis, injunximus ut super hiis discernerent, & judicarent quod rationi & justitiæ conveniret, habendo præ oculis solum DEUM; qui eum concorde & unanimi sententiâ, tanquam reum criminis læsæ majestatis, morti adjudicârunt.

Cui sententiæ, ne tantæ præsumptionis audacia cæteris transiret in exemplum, subductis tamen quibusdam pœnis obprobriosis, quæ in detestationem tanti sceleris, de rigore legis dicti regni, erant infligendæ, dolentes adquievimus, & permisimus eam executioni demandari.

Placeat igitur, quæsumus, vestræ sanctitudini innocentiam nostram, super eventu prædicto, qui nobis multum displicuit, & displicet, novit DEUS, habere propensiùs excusatam; & si quæ per malivolos, in contrarium, vestræ suggeri contigerit sanctitati, fidem aliquam hujusmodi eorum relatibus non præbere.

Mittimus autem ad vestræ sanctitatis præsentiam dilectum clericum nostrum, magistrum Johannem Walewayn juris civilis professorem, canonicum Hereford', qui vestram clementiam super præmissis, & ea tangentibus, pleniùs, si libeat, informare poterit ore tenus; cui in dicendis fidem credulam dignemini adhibere, ipsumque, nostri contemplatione, habere in oportunitatibus paternis affectibus commendatum.

Conservet vos, &c.

Dat' apud Redynges, xxiv. die Martii.

Ad cardinales, de credentiâ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III. Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino N. DEI gratiâ, Sancti Adriani diacono cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, &c. salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Pro quibusdam negotiis, quæ penes nos noviter emerserunt, domino Summo Pontifici, & vobis etiam, ore tenus exponendis, dilectum clericum nostrum, magistrum Johannem Walewayn, juris civilis professorem, canonicum Hereford', de cujus circumspectione & industriâ specialem fiduciam reportamus, ad vos duximus destinandum;

Paternitatem vestram exorantes, quatinùs eidem Johanni, in dicendis, fidem præbere velitis indubiam, ipsumque, nostri contemplatione, habere oportunis favoribus commendatum.

Dat' apud Redynges, xxiv. die Martii.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Domino Reymundo de Farges Sanctæ Mariæ Novæ, diacono cardinali.

Domino L. Sanctæ Mariæ in Viâ Latâ, diacono cardinali.

Domino G. Albanen' episcopo, domini Summi Pontificis pœnitentiario.

Domino P. de Mortuo Mari tituli sancti Stephani in Cœlio Monte, presbitero cardinali.

Domino P. episcopo Penestrin', sanctæ Romanæ ecclesiæ, cardinali.

Domino Gullielmo Petri Sabinensi episcopo, sanctæ Romanæ ecclesiæ, cardinali.

Domino Ambaldo tituli sancti Laurentii in Lucina, presbitero cardinali.

De navibus providendis pro passagio Johannis de Eltham in Aquitaniam.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III. Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 36. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, majoribus, baronibus Quinque Portuum, & omnibus aliis ballivis & fidelibus suis, super costeram maris, tam infra libertates quam extra, ad quos præsentes litteræ pervenerint, salutem.

Cùm, pro reformatione statûs ducatûs nostri Aquitaniæ, ordinaverimus, dilectum & fidelem nostrum Johannem de Eltham, comitem Cornub', fratrem nostrum carissimum, & quosdam alios magnates, de regno nostro, in comitivâ suâ, ad partes ejusdem ducatûs in brevi destinare, ac pro passagio eorumdem navale subsidium oporteat nos habere:

Nos, de fidelitate dilecti clerici nostri Johannis le Smale, pleniùs confidentes, assignavimus ipsum ad eligendum & providendum, in locis prædictis, ubi commodiùs fieri poterit, quadraginta naves, de melioribus & fortioribus, quas invenire poterit, & ad easdem naves usque ad portum de Plummouth, cum omni celeritate, quâ fieri poterit, duci faciend', prout ei per nos pleniùs est injunctum; ita quod sint ibidem à die Paschæ, proximò futuro, in tres septimanas ad ultimum.

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm mandamus, firmiter injungentes, quatinùs eidem Johanni, in electione, provisione, & ductione navium prædictarum usque ad prædictum locum, sitis intendentes, consulentes, & auxiliantes, quotiens & quando per ipsum Johannem, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti; & hoc, sicut nos & honorem nostrum diligitis, nullo modo omittatis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Walingford', xxvii. die Martii.

Per ipsum Regem.

Ad Regem Castellæ, super querelâ mercatoris.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III. Claus. 4 Edw. III. m. 33. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, DEI gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Sibilliæ, Cordubiæ, Murciæ, Jehennæ, atque Algarbiæ Regi, ac comitatûs Molini domino, consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. salutem & successus, ad vota, prosperos & felices.

Cùm nuper ad querelam, dilecti mercatoris nostri Gerardi de Byole Suthampton', nobis suggerentis ipsum quandam navem, vocatam la seint Nicholas de Calesiâ, de quâ Willielmus Bütor erat magister, quaterviginti & sex doliis vini albi, & unâ pipâ vini bastardi, apud la Rochele nuper carcâsse, exindè usque regnum nostrum ducendam, ad negotiandum de eisdem, & commodum suum faciendum; ac quosdam malefactores, villarum de Sanctò Audoero, de Castro Durdialis, de Sancto Sebastiano, de Vermeo, de la Rede, de Fonte Arabeo, & Guttario, de potestate & dominio vestro, navem prædictam apud le Boys, juxta la Rochele, vi armatâ ingressos fuisse, & vina prædicta, ac alia bona & catalla ipsius Gerardi, ad valentiam trescentarum & quinquaginta librarum, cepisse & asportâsse, & voluntatem suam indè fecisse;

Vos pluries rogaverimus, per nostras literas speciales, quatenùs eidem mercatori nostro, vel suo attornato in hâc parte, de vinis, bonis, & catallis, suis prædictis, debitam restitutionem, vel competentem satisfactionem, nec non de dampnis & jacturis, quæ occasione præmissâ sustinuit, rationabiles emendas, nostri rogaminis contemplatione, fieri faceretis, de quo nichil fecere curâstis, sicut ex parte ipsius mercatoris nostri, graviter conquerendo, nobis est monstratum;

Vestram igitur amicitiam adhuc requirimus & rogamus, quatenùs eidem mercatori nostro, seu attornato suo, in præmissis, celerem justitiam exhiberi facietis, juxta rogatus nostros vobis aliàs indè factos, nè, in defectu exhibitionis justitiæ præfato mercatori nostro, de alio remedio, in hâc parte, nos oporteat providere.

Et de eo, quo ad rogatum nostrum prædictum in præmissis duxeritis faciendum, nos per vestras literas, & præsentium portitorem, velitis reddere certiores.

Data apud Wodestoke, xxviii. die Martii.

Pro Roberto de Veer comite Oxon', de feodo camerariæ, die coronationis Philippæ Reginæ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III. Liberate 4 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerario suis, salutem. Supplicavit nobis dilectus & fidelis noster Robertus de Veer, comes Oxon', quod cum ipse, jure hæreditario, camerarius Reginæ Angliæ, quæ pro tempore fuerit, die coronationis suæ esse debeat; & ipse & antecessores sui, comites Oxon', officium camerariæ, diebus coronationum Reginarum Angliæ, quæ pro tempore fuerunt, à tempore, cujus contrarii memoria non existit, facere & excercere, & pro feodo suo, eodem die, lectum ipsius Reginæ, & calciamenta sua, ac tres pelves argenteas, per quas eidem Reginæ die prædicto deserviebatur, unam videlicet, pro lotione capitis sui, & duas pro lotione manuum suarum, percipere consueverunt, velimus ei hujusmodi feodum, pro die coronationis Philippæ Reginæ Angliæ, consortis nostræ carissimæ, quo die idem comes camerarius ejusdem Reginæ fuit, facere liberari:

Nosque, pro eo quod per diversas evidentias, nobis per præfatum comitem exhibitas, pleniùs apparebat quod idem comes & antecessores sui officium illud, diebus coronationum Reginarum prædictarum, habere, & hujusmodi feodum, percipere, consueverunt, præfato comiti, ut camerario ejusdem consortis nostræ, die prædicto, calciamenta ipsius consortis nostræ, & tres pelves argenteas, pro feodo suo, liberari fecerimus, volentesque ei, de lecto prædicto, satisfactionem exhiberi, concessimus ei centum marcas pro lecto supradicto, percipiendas de thesauro nostro:

Et ideò vobis mandamus, quod eidem comiti dictas centum marcas liberetis de thesauro nostro; recipientes à præfato comite literas suas acquietantiæ, receptionem dictarum centum marcarum testificantes.

Teste Rege, apud Wodestok, ii. die Aprilis.

Ne quis incedat armatus.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III. Claus. 4 Edw. III. m. 38. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Surr' & Sussex', salutem. Cum in parliamento nostro apud Norhampton' nuper convocato, concordatum fuisset quod nullus major vel minor, cujuscumque conditionis sit, exceptis servientibus nostris in præsentiâ nostrâ, ac ministris nostris executionem mandatorum nostrorum vel officium suum facientibus, & illis, qui sunt in comitivâ suâ, dictis ministris auxiliantibus, audaciam sibi assumat vim armatam ducere, in læsionem pacis, nec equitare, nec armatus ire, de die nec de nocte, in feriis, mercatis, nec alibi, sub pœnâ amissionis armorum, & incarcerationis corporum suorum ad voluntatem nostram:

Et jam intellexerimus quod quamplures in ballivâ tuâ armati incedere præsumpserunt, & indies incedere non desistunt, in læsionem pacis nostræ, & terrorem populi nostri, ac commotionem manifestam, & contra formam statuti prædicti;

Nos, statutum illud inviolabiliter observari & transgressiones hujusmodi

puniri volentes, prout decet, tibi præcipimus quod omnes illos, quos in ballivâ suâ, sive fuerint infra libertates sive extra, sic armatos inveneris incedentes, unà cum equis & armaturis suis, capias, & corpora transgressorum hujusmodi in prisonâ nostrâ, ac equos & armaturas prædictos, salvò custodias, quousque aliud à nobis super hoc habueris in mandatis.

Et de nominibus sic arestandorum, ac de vero valore equorum, & armaturarum prædictarum, nos, de tempore in tempus, sub sigillo tuo, distinctè & apertè, reddas certiores.

Teste Rege, apud Wodestok, iii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur vicecomitibus subscriptis; videlicet,
Vicecomiti Suthl',
Vicecomiti Bed' & Buk'.
Vicecomiti Salop' & Staff'.
Vicecomiti Notingh' & Derb'.
Vicecomiti Essex' & Hertf'.
Vicecomiti Glouc'.
Vicecomiti Heref'.
Vicecomiti Cantebr'.
Vicecomiti Norht'.
Vicecomiti Norff' & Suff'.

Quinque milia marcarum Isabellæ Reginæ Angliæ conceduntur.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Claus. 4 Edw. III. m. 28. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo magistro Thome de Garton', salutem.

Quia dedimus Isabelle Regine Angl', matri nostre carissime, illa quinque milia marcarum, que nuper recepimus per manus vestras de magnifico principe, domino David, Rege Scocie illustri, in quibus nobis tenebatur, juxta formam concordie inter nos &, bone memorie, Robertum nuper Regem Scoc' inite & firmate, videlicet, de termino sancti Johannis Baptiste proximò preteritò;

Vobis mandamus, quod eidem matri nostre dicta quinque milia marcarum, que in custodiâ vestrâ sic existunt, liberetis, de dono nostro; recipientes à prefatâ matre nostrâ litteras suas patentes, recepcionem dicte pecunie testificantes; per quas vos erga nos exonerari.

T. R. apud Wodestok', tercio die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De tractando cum Rege Franciæ, super sponsalibus.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 31. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes litteras inspecturis, Edwardus, DEI gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, salutem.

Noverit universitas vestra quod nos, de circumspectâ providentiâ & fidelitate probatâ, dilectorum & fidelium nostrorum venerabilium patrum A. Wygorn' & W. Norwycen', episcoporum, magistri Johannis Walewayn, canonici Hereford', & magistri Johannis de Shordich, juris civilis professoris, plenam fiduciam reportantes, ipsos tres vel duos eorum, quorum alter episcoporum prædictorum sit unus, ordinamus, facimus, & constituimus, procuratores nostros & nuncios speciales;

Ad tractandum cum magnifico principe domino Philippo, DEI gratiâ, Rege Franciæ illustri, seu deputandis ab eo, super sponsalibus, seu matrimonio inter Johannem filium ejusdem Regis primogenitum, & Alianoram sororem nostram carissimam, contrahendis; & ad omnia quæ ad hujusmodi tractatum pertinent, quatenus ad nos attinet, faciend' & concordand';

Ratum & gratum habentes & habituri quicquid per prædictos episcopos & clericos, tres vel duos eorum, sicut prædictum est, factum & concordatum fuerit in præmissis.

In cujus rei testimonium præsentibus sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat' apud Wodestok, x. die Aprilis.

De tractatu, super requestis Ambiani factis, continuando.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 31. in Turr. Lond.

UNIVERSIS præsentes litteras inspecturis, Edwardus, &c. *ut supra*, salutem.

Ad continuandum amicabilem tractatum, inter gentes excellentissimi principis, domini Philippi, DEI gratiâ, Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi, ex parte unâ, & certos nuncios nostros, ad hoc specialiter deputatos, ex alterâ, super quibusdam requestis, nobis per dictum dominum Regem, & aliis sibi per nos, nuper Ambian' hinc indè traditis, inchoatum;

Necnon ad plenius amicabiliter tractandum super requestis prædictis, & aliis inter prædictum dominum Regem & nos reformandis, dilectos & fideles nostros, venerabiles patres A. Wygorn' & W. Norwicen', episcopos, magistrum Johannem Walewayn, canonicum Hereford', & magistrum Johannem de Sordich, juris civilis professorem, de quorum fidelitate probatâ & circumspectâ providentiâ plenam fiduciam reportamus, ipsos tres & duos eorum, quorum alter episcoporum prædictorum sit unus, nostros procuratores & nuncios ordinamus, facimus & constituimus speciales:

Dantes eisdem episcopis & clericis, tribus & duobus eorum, sicut prædictum est, plenam potestatem omnia & singula nomine nostro, faciendi & firmandi, quæ circa hujusmodi tractatum necessaria fuerint & etiam oportuna; ratum & gratum habentes & habituri, quicquid, per prædictos episcopos & clericos, tres vel duos eorum, ut est dictum amicabiliter nomine nostro tractatum, factum, seu firmatum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus ut supra.

Dat' ut supra.

De procuratoribus ad excusandum Regis absentiam.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 29. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Universis notum facimus, quod nos, dilectos nostros, magistros, Johannem de Sordiche, Johannem de Fenton, & Willielmum de Culpho, exhibitores presencium, & quemlibet eorum insolidum; ita quod non sit melior condicio occupantis, set quod per unum inceptum fuerit, alius prosequi valeat & finire;

Nostros fecimus, constituimus, & ordinavimus, ac eciam facimus & ordinamus procuratores & nuncios speciales, ad excusandum nos & absenciam nostram, erga serenissimum principem, dominum Philippum, DEI graciâ, Francorum Regem, & coram eo, seu ejus parliamentum tenentibus, necnon coram aliis quibuscumque deputatis, seu deputandis ab eo; & eciam coram officialibus & commissariis quibuscumque ipsius domini Regis;

Et ad proponendum & allegandum causas propter quas ad diem nobis assignatam, coram ipso vel gentibus ejus, seu parliamentum ipsius tenentibus non comparemus; & ad proponendum & faciendum in predictis, & circa predicta, omnia & singula, que predicta tangere, vel contingere possent, vel quovis modo poterunt in futur':

Dantes & concedentes eisdem, & cuilibet eorum insolidum, plenam & liberam potestatem & speciale mandatum, pro nobis & nomine nostro, predicta, omnia & singula, faciendi, & pro predictis omnibus & singulis defendendi, repplicandi, dupplicandi, & tripplicandi semel & pluries, testesque & litteras seu instrumenta, in modum probacionis producendi, ac cetera faciendi, quo circa predicta, seu eciam ad expedicionem talium necessaria vel utilia fuerint, seu eciam oportuna;

Gratum, ratum, & firmum habentes & habituri quicquid per dictos procuratores, seu eorum aliquem in predictis, vel circa predicta actum, ut premittitur, fuerit sive gestum.

In cujus, &c.

Dat' apud Wodestok', x. die Aprilis

De declinando forum & jurisdictionem Regis Franciæ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 29. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Notum facimus universis per presentes, quod nos, dilectos clericos nostros, magistrum Johannem de Sordiche, Johannem de Fenton', & Willielmum de Culpho, exhibitores presencium, & eorum quemlibet insolidum ;

Ita quod non sit melior condicio occupantis, set quod per unum inceptum fuerit alius prosequi valeat & finire, nostros fecimus, constituimus, & tenore presencium, facimus & ordinamus procuratores & nuncios speciales, ad declinandum forum & jurisdictionem excellentissimi principis, domini Philippi, Dei graciâ, Regis Francorum, curieque & parliamenti ejusdem, seu ejus parliamentum tenencium, officialiumque & judicum seu commissariorum ejusdem ;

Et ad proponendum excepciones declinatorias, ac raciones & causas, propter quas nos ad diem nobis assignatam, coram predicto domino Rege, seu gentibus ejus parliamentum tenentibus, respondere, seu litigare, vel judicium subire, minimè tenemur ; et ad proponendum & faciendum in predictis, & circa predicta, omnia & singula, que necessaria fuerint, seu eciam oportuna ;

Gratum, ratum, & firmum habentes & habituri quicquid per dictos procuratores, seu eorum aliquem, in predictis, vel circa predicta actum, ut premittur, fuerit, sive gestum.

In cujus, &c.

Dat' apud Wodestok, x. die Aprilis.

Ad Papam, super gratiosis concesssionibus decimarum, quarum una medietas pro Rege, alia medietas pro camerâ Papæ ; & de residuo annui censûs mille marcaram Romanæ ecclesiæ debiti, solvendo.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Relatu fidedigno & placido, dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto, & Bartholomæi de Burgherssh, nunciorum nostrorum, per nos pridem ad vestræ sanctitatis præsentiam transmissorum, percepimus quod vos, pater sanctissime, supplicationibus, per eos pro parte nostrâ, coram vobis exhibitis, benignè auditis, & favorabiliter exauditis ;

Quamvis vos, & sacrosancta Romana mater ecclesia, pro ejusdem ecclesiæ, fideique catholicæ, defensione adversus hæreticos, & scismaticos, & rebelles, easdem ecclesiam & fidem, in partibus Italiæ, ferociter & inhumaniter molestantes, grandibus incessanter gravemini oneribus expensarûm, tamen nos & regnum nostrum, super nostris magnis necessitatibus, non omittentes, propter hoc compassivis affectibus, & gratiosis oculis intueri ;

Decimam omnium proventuum & reddituum ecclesiasticorum, in regno Angliæ, ac Walliæ & Hiberniæ terris, nostris consistentium, à venerabilibus patribus, archiepiscopis & episcopis, necnon personis aliis ecclesiasticis, in eisdem regno & terris constitutis, exemptis & non exemptis, præterquam à magistro & fratribus hospitalis Sancti Johannis Jerusalem, qui pro defensione fidei exponunt jugiter se & sua, usque ad quatuor annos, in duobus certis terminis, per vos præfixis, singulis annis ejusdem quadriennii exigendam, & solvendam, ac inter vos & nos, pro vestris & nostris necessitatibus relevandis utilius, æqualiter dividendam, per vestras literas imponere curavistis :

Ordinastisque nichilominus, quod per singulos eosdem archiepiscopos & episcopos, in suis singulis civitatibus & diocesibus, decima solvatur & colligatur prædicta ; quæ per eosdem prælatos soluta, & ab aliis, ut præfertur, exacta, illi vel illis, quem vel quos, super hoc per vestras literas deputabitis, assignetur :

Cujus quidem decimæ ipsi, deputandi per vos medietatem retinere pro vobis, & eâdem ecclesiâ, & aliam nobis, vel nostro certo mandato, assignare in singulis prædictis terminis tenebuntur.

Rursus, præter ejusdem concessionem decimæ, vos, pater beatissime, adhuc nos ampliori dignantes prosequi gratiâ, de benignitate vestrâ solitâ & favore medietatem fructuum, reddituum, & proventuum, beneficiorum ecclesiasticorum, quæ in regno & terris nostris prædictis consistentia, dudum tempore, quo eosdem fructus, redditus, & proventus, pro relevandis utilius ejusdem ecclesiæ Romanæ necessitatibus, utique grandibus, per vestras literas, sub certis modis, formis, & conditionibus, in eisdem expressis literis, reservâstis, & vestræ cameræ applicâstis, vacabant, & usque ad quadriennium vacare contingerent, nobis de vestrâ speciali gratiâ, concessistis ;

Ordinando, nichilominus, quòd magister Iterius de Concoreto, canonicus Saresburiensis, apostolicæ sedis in eisdem partibus nuncius, & collector eorumdem fructuum, reddituum, & proventuum, per literas apostolicas deputatus, illorum medietate, cum per ipsum collecti fuerint & levati, pro vobis & camerâ vestrâ retentâ, medietatem aliam quam nobis gratiosè, sicut præmittitur, concessistis, quando & quotiens per nos requisitus fuerit, illi vel illis, quem vel quos ad hoc deputabimus, assignare procuret :

Ita tamen quòd de collectione dictorum fructuum, reddituum, & proventuum, per eundem collectorem, & sub-collectores ab ipso deputatos, facienda, dumtaxat gentes nostræ, nisi requisitæ per eundem nuncium fuerint, se nullatenus intromittant ; sicut præmissa omnia in vestris literis apostolicis pleniùs continentur.

Præterea præfatis nunciis nostris, coram sanctitate vestrâ, proponentibus, quòd dudum, videlicet, anno Domini millesimo trescentesimo decimo septimo, nuncii, claræ memoriæ, genitoris nostri, per eum ad ejusdem sanctitatis præsentiam destinati, recognoverunt quòd per viginti quatuor annos tunc elapsos, tam tempore genitoris ejusdem quam, inclitæ recordationis, avi nostri, in solutione censûs annui mille marcarum sterlingorum supra regnum nostrum Angliæ & terras Hiberniæ & Walliæ, Romanæ ecclesiæ debiti, cessatum extiterat, memoratumque genitorem pro eisdem viginti quatuor annis in viginti quatuor milibus marcarum sterlingorum, ratione dicti censûs, eidem ecclesiæ Romanæ teneri ; quodque postmodum ab eodem anno millesimo trescentesimo decimo septimo, tempore dicti genitoris sex, & tempore nostro tribus annis, fuit ab ejusdem censûs solutione cessatum, pro quibus novem annis novem milia marcarum sterlingorum ecclesiæ supradictæ debentur ; & sic, in universo, tam de tempore nostro præterito quam eorumdem genitoris & avi temporibus, triginta-tria milia marcarum sterlingorum, usque ad festum beati Michaelis proximò præteritum, de residuis dicti censûs remaneant ad solvendum :

Ac vobis supplicantibus quod, cum nos, oppressi multis aliis necessitatibus, residua hujusmodi adeò, ut oporteret, celeriter solvere commodè non possemus, dilationes nobis oportunas de benignitate concedere solitâ curaretis ;

Vos, pater beatissime, benignæ supplicationi hujusmodi annuentes, solutionem residuorum prædictorum ejusdem censûs fieri, ut sequitur, ordinâstis ; videlicet, quod de tribus milibus marcarum sterlingorum, pro tempore nostro præterito debitis, statim mille, & in duobus annis proximò futuris duo millia, necnon de residuis pro temporibus prædictorum genitoris & avi debitis, quæ ad summam triginta milium marcarum sterlingorum ascendunt, quingentæ marcæ sterlingorum annis singulis imposterum per nos & successores nostros, quousque, de prædictis omnibus residuis, dictæ ecclesiæ Romanæ sit satisfactum integraliter, persolvantur, nec, propter hoc, remaneat, seu retardetur, ordinaria solutio deinceps annis singulis dicti censûs :

Cæterum ejusdem sanctitatis intentionis extitit, & nostræ existit, quòd, si pro pluribus annis quam sit expressum superiùs, plura residua dicti censûs eidem Romanæ ecclesiæ reperirentur deberi, ea per nos memoratæ ecclesiæ Romanæ solvantur :

Et, si forsan de summâ prædictâ dictorum triginta-trium milium marcarum sterlingorum, pro residuis dictorum triginta-trium annorum, doceretur aliquid fuisse solutum, illud rationabiliter deducatur de illâ ;

Nos autem, præmissis omnibus diligentiùs intellectis, super concessione medietatis decimarum & fructuum prædictorum, ac super dilationibus hujusmodi per vos nobis gratiosè concessis, vobis & eidem sanctæ Romanæ ecclesiæ, matri nostræ, ad gratiarum actiones uberes assurgentes, tenore præsentium, vobis & eisdem ecclesiæ promittimus nos facturos & præstituros solutiones residuorum dicti censûs, sicut superiùs continetur.

Quodque ad decimam & fructus prædictos non extendemus quomodolibet manus nostras, nisi quantum, & prout per vos est nobis concessum ;

Nec collectores illorum molestabimus, seu molestari, super collectione decimarum & fructuum prædictorum, ac medietate illorum per vos, pro ecclesiâ Romanâ, ut præfertur, retentâ ; set eis potiùs, prout nos requirendos duxerint, favore regio assistemus.

Nos & successores nostros, ac omnia nostra & sua bona, pro præmissis complendis & observandis omnibus, tenore præsentium, vobis & eidem ecclesiæ, efficaciter obligantes.

Conservet, &c.

Dat' apud Wodestok, duodecimo die Aprilis.

De providentiis faciendis pro terrâ Vascon'.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Claus. 4 Edw. III. m. 33. in Turr. Lond.

REX, vic' Devon', salutem. Licet nuper tibi preceperimus, quod in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, emi & provideri faceres, claias, pontes, stabula, & alia utensilia pro quadraginta navibus, quas in certis locis per costeram maris eligi, & usque portum de Plummuth' duci ordinavimus, pro passagio quorumdam magnatum ad partes ducatûs predicti, pro reformacione statûs ejusdem, profecturorum, ac equorum eorumdem :

Quia tamen ordinavimus, quod viginti naves de predictis quadraginta navibus usque portum de Portesmuth' mittantur, & ibidem versus dictas partes onerentur :

Tibi precipimus, firmiter injungentes, quod de exitibus ballive tue, in locis ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, claias, pontes, stabula, & alia utensilia, pro dictis viginti navibus de dicto portu de Plummuth' usque partes predictas sic transmittendis, & eskippamento equorum predictorum, & morâ eorumdem in navibus predictis, sine dilacione fieri & provideri, & ea usque dictum locum de Plummuth' facias cariari ;

Ita quod sint ibidem ad diem Lune proximò ante festum Ascensionis Domini proximò futurum ad ultimum, dilecto clerico nostro, Waltero de Weston', receptori nostro ibidem, per indenturam indè inter te & ipsum conficiendam, liberand'.

Et custus quos in premissis posueris, cum illos sciverimus, tibi in compoto tuo ad scaccarium nostrum allocari faciemus :

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum diligitis, & te indempnem servare volueris, nullo modo omittatis.

T. R. apud Wodestok', xii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De publicando mortem comitis Kantiæ; & arestando dicentes patrem Regis esse viventem.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Claus. 4 Edw. III. m. 38. d. in Turr. Lond.

LE Roi au viscounte de Cumbre, saluz. Come n'adgaires, en nostre parlement tenuz a Wyncestre, ascunes lettres Esmon de Wodestok', n'adgaires count de Kent, tochantes treison & defesance de nostre estat feusseient a nous monstrees, le queles lettres le dit count ne dediet point, par quoi il estoit comande en arest;

Et meisme le count, de son bon gree, sanz nulle maniere de destresce, conoissoit devant le coroner de nostre hostel, q'il avoit fait alliance, & decea la meer & de la, pur assembler poer des gentz d'armes en defesaunce de nostre estat, & de nostre dignite reale, contre son homage, foialte, & ligeaunce;

Prenant colour fauzement de ce, que, la bone memore, sire Edward, n'adgaires Roy d'Engleterre, nostre treschere pier, (a qi enterrement il estoit od autres grantz de nostre roialme,) devoit estre en vie;

Et nous, les dites choses a nous monstrees, mandasmes a lui countes, barons, & autres grauntz & nobles du dit roialme en dit parlement esteantz, devaunt queux il les dites treison & malveiste, mis en escrit, derechief reconust; par quoi, par assent des ditz countz, barons, & autres grantz & nobles, en mesme le parlement, par agard d'ycel, estoit le dit count, come nostre treitre & treitre du roialme, adjugge a la mort:

Vous commandons, fermement enjoignantz, que es lieux deinz vostre baillie ou vous verrez que serra affaire, auxibien dedeinz fraunchises come dehors, facez publier la mort le dit count pur sa treison e malveistez suisdites.

Et si vous troessez nul que preche ou die, en prive ou en apert, que l'avant dit count estoit autrement mis a la mort, que par assent des ditz grantz, & par agard de parlement, & ce pur sa treison & malveiste, come sus est dit; ou que, pur moevement faire du trube en dit roialme, preche, ou die, que nostre dit piere soit en vie; adonques les facez, auxibien deinz fraunchises come dehors, arester, & sauvement garder en prisone, tant come vous en eez autre maundement de nous.

Et nous des nouns de ceux queux vous ferrez issint arester, & de la cause, de temps en temps, certifiez sous vestre seal.

Done a Wodestok', le xiii. jour d'Averil.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

Eodem modo mandatum est justiciario Walliæ vel ejus locumtenenti. Teste ut supra.

De inquirendo de nominibus illorum qui Edmundo nuper comiti Kantiæ adhærentes fuerunt.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 38. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Johanni de Londham, Thome de Hindringham, & Roberto Houel, salutem.

Sciatis quod, cum Edmundus de Wodestok', nuper comes *Kanc', in parliamento nostro apud Wynton' convocato, coram coron' hospicii nostri, ac eciam coram omnibus magnatibus & proceribus de regno nostro, qui dicto parliamento nostro interfuerunt,* cognovisset, quod ipse falsò, maliciosè, & sediciosè contra homagium, fidelitatem, & ligianciam suam, machinatus fuit adnullacionem & subversionem nostram & corone nostre;

Et super hoc alligaciones de alienigenis & pluribus aliis de regno fecerat, ad sedicionem supradictam adimplendam; & intelleximus quod plures in diversis comitatibus regni nostri, per sacramentum & alligaciones inter se, fuerunt sibi adherentes, ad predictam sedicionem perficiendam:

Nos, pleniùs cerciorari volentes de nominibus illorum qui dicto comiti taliter adherentes fuerunt, seu eciam illorum, qui, per alligaciones inter se factas, de malâ confederacione predictâ extiterunt, & qualiter & quo modo; assignavimus vos & duos vestrûm, ad inquirendum per sacramentum proborum, &c. de comitatibus Norff' & Suff', tam infra libertates quam extra, per quos, &c. de nominibus predictis, & de premissis omnibus & singulis pleniùs veritatem;

Et ad omnes illos quos in hac parte culpabiles inveniri contigerit, capiendos, & in prisonis nostris salvò custodiri faciendos; ita quod ab eisdem nullatenus deliberentur, sine mandato nostro speciali:

Et ideò vobis mandamus, quod ad certos dies & loca, quos vos vel duo vestrûm ad hoc provideritis, premissa omnia & singula faciatis & expleatis in formâ predictâ:

Mandavimus enim vic' nostro comitatuum predictorum, quod ad certos dies & loca, quos vos vel duo vestrûm ei scire faciatis, venire fac' coram vobis vel duobus vestrum, tot, &c. de comitatibus predictis, tam, &c. per quos, &c. in premissis, &c. et inquiri; vobisque vel duobus vestrûm in premissis pareat & intendat, prout vos vel duo vestrûm ei scire faciatis ex parte nostrâ.

In cujus, &c.

T. R. apud Wodestok', xiii. die Aprilis.

Per breve de privato sigillo.

De informando archiepiscopum & clerum provinciæ Cantuar', ad concilium apud Lambeth celebrand', conventuros.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 31. in Turr. Lond.

REX, venerabilibus patribus, S. eâdem gratiâ, Cantuar' archiepiscopo, totius Angliæ primati, cæterisque episcopis & prælatis, totique clero Cantuar' provinciæ, ad concilium apud Lambeth in proximo celebrandum, conventuris, salutem.

Ad informandum vos super quibusdam magnis & arduis negotiis, quæ nos, & defensionem regni nostri, totiusque ecclesiæ Anglicanæ, multipliciter contingere dinoscuntur; de quibus in parliamento nostro quod apud Wynton' nuper tenuimus, tractatum extitit & deliberatum ad plenum, set, propter absentiam vestram, præfate archiepiscope, & quorumdam aliorum, non fuerunt tunc dicta negotia finaliter terminata;

Necnon ad exponendum vobis pericula quæ nobis & vobis, & toti regno nostro, verisimiliter evenire poterunt, nisi de celeriori & cautiori remedio hujusmodi periculis obvietur, dilectos & fideles nostros, Robertum de Wodehous, archidiaconum Richemund', thesaurarium nostrum; Johannem de Gray, Johannem de Stonore, & Simonem de Swanlond, majorem civitatis nostræ London', tres vel duos eorum, ad vos duximus destinandos: quibus in præmissis & ea tangentibus, fidem indubiam præbeatis, & ea taliter cordi assumatis, quod, vestro mediante præsidio, dicta valeant pericula, auxiliante Domino, declinari, & honor noster & vester, illæsus in omnibus conservari.

Cæterum vobis inhibemus ne aliqua, in prædicto concilio vestro, quæ regiæ dignitati nostræ præjudicialia fuerint, seu esse possint, faciatis, seu discernatis quoquo modo.

Teste Rege, apud Wodestok', xv. die Aprilis.

De diversis providenciis faciendis, versus terram Vascon'.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Claus. 4 Edw. III. m. 33. in Turr. Lond.

REX, vic' Sutht', salutem. Cum assignaverimus dilectum clericum nostrum Johannem le Smale, ad eligendum & providendum quadraginta naves in diversis locis per costeram maris, de melioribus & forcioribus quas invenire possit; & ad viginti naves, de navibus predictis, usque ad portum de Plummuth', & residuas viginti naves usque ad portum de Portesmuth', duci faciend'; ita quod sint ad loca predicta die Lune proximò ante festum Ascensionis Domini, proximo futur' ad ultimum; pro passagio quorumdam magnatum & aliorum fidelium nostrorum, quos ad partes ducatûs predicti, pro reformacione statûs ejusdem, sumus transmissuri, & equorum ad partes illas ex causâ predictâ, vehendorum;

Tibi precipimus, firmiter injungentes, quod de exitibus ballive tue, in locis ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, tot claias, pontes, stabula, & alia utensilia, quot pro dictis viginti navibus de dicto portu de Portesmuth' versus dictas partes transmittend', & eskippamento & morâ equorum predictorum, necessaria fore videris, sine dilacione provideri & fieri, & ea usque dictum portum de Portesmuth', cum omni celeritate quâ fieri poterit, cariari facias; ita quod sint ibidem ad diem predictum, dilecto clerico Waltero de Weston receptori nostro, vel ejus locum tenenti ibidem, per indenturam indè inter te & ipsum conficiendam, liberand':

Et custus quos in premissis posueris, cum illos sciverimus, tibi in compoto tuo ad scaccarium nostrum allocari faciemus: & hoc, sicut nos & honorem nostrum diligitis, & te indempnem servare volueris, nullo modo omittas.

T. R. apud Wodestok, xviii. die Aprilis.

Per ipsum.

De navibus providendis & eligendis, pro servitio Regis.

A.D. 1330. An. 4 Edw. III. Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 29. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, majoribus, baronibus Quinque Portuum, & omnibus aliis ballivis & fidelibus suis, super costeram maris, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cum nuper assignaverimus dilectum clericum nostrum Johannem le Smale, ad eligendum & providendum in locis prædictis, ubi commodiùs fieri posset, quadraginta naves de melioribus & forcioribus quas invenire posset, & ad easdem naves usque ad portus de Plummuth' & de Portesmuth' cum omni celeritate quâ fieri posset, duci faciendum.

Ita quod sint ibidem ad certum diem jam futurum, pro passagio quorumdam magnatum & fidelium nostrorum, quos ad partes ducatûs predicti pro reformatione statûs ejusdem sumus transmisur' prout ei per nos pleniùs est injunctum; ac pro hujusmodi passagio dictorum magnatum & fidelium nostrorum, viginti naves, ultra quadraginta naves prædictas, oporteat nos habere:

Nos, de circumspectione prædicti Johannis pleniùs confidentes, assignavimus ipsum Johannem ad eligendum & providendum in locis prædictis, ubi commodiùs fieri poterit, dictas viginti naves de melioribus & forcioribus quas invenire poterit; & ad easdem viginti naves usque ad dictum portum de Portesmuth' cum omni celeritate, duci faciendum.

Ita quod sint ibidem ad diem Lunæ prox' ante festum Ascensionis Domini proximò futurum, ad ultimum.

Et ideò vobis & cuilibet vestrum mandamus, firmiter injungentes, quod eidem Johanni in electione, provisione, & ductione, navium prædictarum, usque ad dictum portum de Portesmuth' sitis intendentes, consulentes, & auxiliantes; quociens & quando per ipsum Johannem super hoc ex parte nostrâ, fueritis premuniti.

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum diligitis, nullo modo omittatis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wodestok', xxiv. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro Simone de Monte Acuto, de juribus regiis manutenendis.

A.D. 1330. An. 4 Edw. III. Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 26. in Turr. Lond.

REX, majoribus, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Ad jura nostra regia, ne depereant, seu per aliquorum usurpationes indebitas aliqualiter subtrahantur, quatenùs justè poterimus, manutenendum, subtractaque & occupata, si quæ fuerint, ad statum debitum revocandum; necnon ad impugnatores eorumdem jurium nostrorum refrænandum, &, prout convenit, juxta eorumdem demerita puniendum, eo studiosiùs nos decet operam adhibere, & solicitiùs extendere manum nostram, quo ad hoc juramenti vinculo teneri dinoscimur & astringi, pluresque conspicimus indies jura illa pro viribus impugnare.

Cùm itaque in curiâ nostrâ, coram justiciariis nostris de banco, per considerationem ejusdem curiæ, recuperaverimus præsentationem nostram ad archidiaconatum Wellen', vacantem, & ad nostram donationem spectantem, ratione episcopatûs Bathon' & Wellen' vacantis, & in manu domini E. quondam Regis Angliæ, avi nostri, existentis, versus Radulphum episcopum Bathon' & Wellen':

Et ad archidiaconatum prædictum, dilectum clericum nostrum, magistrum Simonem de Monte Acuto præsentaverimus jure nostro regio; mandaverimusque præfato episcopo, per diversa brevia nostra, quod prædictum Simonem ad archidiaconatum prædictum admitteret, & archidiaconum institueret in eodem:

Ac intellexerimus, jam de novo, quod quidam, jus nostrum regium, & judicium prædictum, necnon præsentationem nostram, dicto clerico nostro sic factam, malitiosè pro viribus impugnare nitentes, provocationes, appellationes, inhibitiones, notificationes, citationes, præfixiones, processus, & alia impedimenta diversa, ad deducendum negotium, illud extra regnum nostrum, fecerunt, & fieri procurârunt, & de die in diem facere & procurare non desistunt; per quæ utique, si procederent, jus nostrum regium, & judicium prædictum, ac effectus præsentationis nostræ prædictæ, adnullari, nobisque & coronæ nostræ aliàs præjudicium & exhæredatio multipliciter possent generari.

Nos, volentes hujusmodi nobis præjudicialibus, & exhæredationis periculo, viis & modis, quibus poterimus, prout ad hoc diversimodè tenemur & astringimur, obviare, & conatus illicitos omnium & singulorum jura nostra impugnare volentium, refrænare; vobis & cuilibet vestrûm præcipimus firmiter injungentes, quod, si quos inveneritis hujusmodi provocationes, appellationes, inhibitiones, notificationes, citationes, præfixiones, processus, aut alia impedimenta quæcumque, facientes ad impediendum executionem judicii prædicti, & effectum præsentationis nostræ prædictæ, & ad deducendum negotium prædictum extra regnum nostrum, tunc eos sine dilatione capi, & in prisonâ nostrâ salvò custodiri faciatis, donec aliud indè à nobis habueritis in mandatis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wodestok, xxv. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De tractando cum nobilibus Aquitaniæ.

A.D. 1330. An. 4 Edw. III. Rot. Vascon. 4 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis, ad quos, &c. salutem. Noveritis quod nos, de fidelitate probatâ, & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Johannis Darcy le Cosyn, & Gullielmi de Seintz, domini de Pomeriis, plenam fiduciam reportantes, ipsos ad partes ducatûs nostri Aquitaniæ, pro magnis & arduis negotiis, quæ nos & statum ejusdem ducatûs contingere dinoscuntur, super quibus eis aperuimus intentionem mentis nostræ, duximus destinandos;

Dantes & committentes eis plenam potestatem, & mandatum speciale, tractandi cum nobilibus & communitatibus, ac aliis personis dicti ducatûs, quos negotia illa contingunt, super omnibus & singulis, quæ honori nostro, & tranquillitati & quieti ducatûs prædicti, ac ipsorum nobilium, & aliorum securitati & utilitati convenire videbuntur:

Et ea, quæ sic tractata fuerint, quâcumque firmitate vallandi:

Faciendi etiam & excercendi, pro nobis, & nostro nomine, omnia alia & singula, quæ in præmissis necessaria fuerint & oportuna:

Promittentes nos firmum & stabile habituros, quicquid per ipsos tractatum, vallatum, & promissum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Wodestok, xxvii. die Aprilis.

De tractando super confœderatione & alligantiâ.

A.D. 1330. An. 4 Edw. III. Rot. Vascon. 4 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Johannis Darcy le Cosyn, & Gullielmi de Seintz, domini de Pomeriis, plenam fiduciam reportantes, ad tractandum, pro nobis, & nostro nomine, cum comitibus, baronibus, & aliis nobilibus, cujuscumque conditionis vel statûs existant, super confœderatione, & alligantiâ, sic morâ suâ nobiscum ad terminum vitæ, vel annorum, & ad conveniendum cum eis de certis feodis, tam pro se, quam hominibus suis, & ad ea, quæ sic concordari contigerit, quâcumque firmitate vallandum, & ad omnia alia & singula faciendum, quæ necessaria fuerint in præmissis, eisdem, Johanni & Gullielmo, plenam, tenore præsentium, committimus potestatem:

Promittentes nos ratum & firmum habituros quicquid per præfatos, Johannem & Gullielmum, tractatum, concordatum, & vallatum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Wodestok, xxvii. die Aprilis.

Ad magnates & communitates Aquitaniæ, de credentiâ.

A.D. 1330. An. 4 Edw. III. Rot. Vascon. Ed. III m. 10. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro & fideli suo, ... vicecomiti Benangiarum, salutem.

Laudabilem gestum vestrum erga domum nostram regiam, tam progenitorum nostrorum, quam nostris temporibus, & qualiter pro conservatione ipsorum & nostrorum jurium frequenter exposueritis variis periculis vos & vestra, assistentium nobis nobilium patefecit assertio, & ipsa rei evidentia operibus comprobavit.

Vestram igitur fidelitatis constantiam meritò commendantes, vobis volumus notum esse quod, etsi multum cordi nostro insederit, & insideat in præsenti, bonum & tranquillum regimen ducatûs nostri prædicti, & ut errata ibidem, si quæ fuerint, debitè corrigantur, propter impedimenta tamen, quæ nobis postquam gubernacula regni nostri suscepimus, diversimodè emerserunt, non potuimus hucusque complere per omnia vota nostra.

Et quamvis penes curiam Franciæ, per solempnes nuncios, multum in-

steterimus, ut exortæ hinc indè discordiæ viâ amicabili sopirentur, jamque de eâdem causâ hujusmodi nuncios ad eandem curiam duxerimus destinandos, & speremus quod, Deo propitio, negotia illa ad bonum exitum deducentur;

Mittimus tamen ad vos dilectos & fideles nostros, Johannem Darcy le Cosyn, & Guillielmum de Seintz, dominum de Pomeriis, quibus intentionem cordis nostri aperuimus, super diversis, quæ nos tangunt, vos rogantes quatenus eisdem Johanni & Guillielmo, in hiis, quæ vobis dicent ex parte nostrâ, fidem credulam præbeatis, & conceptam benivolentiam erga nos & nostros, taliter continuare, & operum efficaciâ demonstrare, studeatis, quod in hiis, quæ vestris honori & utilitati convenire videbimus, obligatiores effici debeamus temporibus oportunis.

Data apud Wodestok, xxvii. die Aprilis.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Vicecomiti Benangiarum.
Johanni de Greyly.
Petro de Ganareto.
Rogero de Ganareto.
Pontio domino de Castellion.
Arnaldo de la Lande.
Guillielmo Amaneny de Madely.
Avo domino de Roasano.
Bernardo Escussani de Loginrano.
Gaillardo domino de Landirano.
Petro Calculii domino de Podensaco.
Gaillardo de Molon.
Emerico de Burgo.
Gaillardo de Lanbesco.
Bernardo de la Sparre.
Talirando de Grainel.
Domino de Ersaco.
Domino de Urnone.
Domino Montis Ferandi.
Domino de la Sparre.
Domino de Gassaco.
Domino de Mateplane.
Domino de Baselade.
Domino de Arbenates.
Dominæ Matæ dominæ de Bragiriaco.
Guillielmo Reymundi de Cavo Monte.
Domino de Ousynge.
Domino de Pomeriis.
Domino de le Scu.
Bernardo Berne dicto l'Aspès.
Reymundo Arnaldi domino de Gerzeges.
Denoto domino de Sidirak.
Domino de Castro Novo.
Domino de Caupena.
Domino de Pugele.
Domino de Bynket.
Domino de Podynges.
Arnaldo de Mersano domino de Canna,
Petro de Marzano, domino de Monte Olivo.
Petro Arnaldi de Besoiduno; vicecomiti de Orta.
Johanni de Malo Leone, domino Cirros.
Guillielmo Arnaldi de Sants, domino de Sants.
Santio domino de le Het.
Petro Arnaldi de Tartas, domino de Urtuble.
Domino de Garo.
Martino Sancii domino de Domesayno.
Domino de Dosserayno.
Reymundo Guillielmi, domino de Dollebik.
Reymundo de Meusseus.
Lupo Bergundi de Burdegal'.
Petro Arnaldi Darans, domino de Mundieg.
Domino de Luxe.
Gaillardo de Castro Pugo, domino de Proiano.
Domino de Sancto Paulo.
Reymundo de Batz, domino de Sorte.
Domino de Polloant.
Arnaldo domino de Poiana.
Garciæ Arnaldi de Navâles, domino de Sant.
Assino de Castro Pugo.
Domino de Camer.
Domino de Tilly.
Domino de Fauas.
Armando de Cazans.
Domino Guillielmi Aimerici de Berbolæ.
Arnaldo Guillielmi de Dudans.
Amaneno de Fossato.
Arnaldo de Monte Pesato.
Petro de Mouncaump.
Guillielmo domino de Cavo Monte.
Domino Reymundo Durandi.
Domino Berardo de la Breto, domino de Vaiis.
Busantio domino de Tumbeben.
Guillielmo de Gelard.
Reymundo Bernardi de Sentafe.
Ramfrido domino de Bago Monte.
Nasauco de Sabynaco.
Domino Arnaldo de Dulforti.
Arnaldo de Pugil.
Guillielmo Amaneny de Mussedano de Bleynaco.
Arnaldo de Curtone.
Arnaldo Bernardi de Pressaco.
Basculo domino de Podio Gullielmi.
Domino de Tuyoza.
Theobaldo de Gensaco.
Majori, juratis, & toti communitati civitatis Burdegal'.
Majori, juratis, centum paribus, & toti communitati villæ de Sancto Milione.
Probis hominibus & toti communitati villæ de Liborna.
Majori, juratis, & toti communitati villæ de Burgo supra mare.
Probis hominibus & toti communitati villæ de Blaia.
Majori, juratis, & toti communitati villæ Sancti Macharii.
Probis hominibus & toti communitati villæ Podii Mirelli.
Consulibus & toti communitati villæ de Pene.
Majori, juratis, centum paribus, & toti communitati civitatis de Baion'.
Juratis & toti communitati villæ de Ax.
Juratis & habitatoribus villæ Sancti Severii.
Juratis & habitatoribus villæ de Bona Garda.
Probis hominibus & toti communitati villæ de Geno.
Probis hominibus & toti communitati villæ de Mas beatæ Quiteriæ.
Probis hominibus & toti communitati villæ de Seint Gyuh.
Probis hominibus & toti communitati villæ de Hastinges.
Probis hominibus & toti communitati villæ Sancti Johannis de Sordo.
Probis hominibus & toti communitati villæ de Monte Acuto.
Probis hominibus & toti communitati villæ Herbæ Feneriæ.
Thomæ Sabeterii.
Guillielmo Rostandi.
Petro Majensani.
Reymundo Martini de Sancto Petro.
Johanni Begerii.
Dominæ Markesiæ de Solerio.
Petro Lamberti.
Bernardo de Aylano.
Amaneno de Aylano.
Laurentio de Biele.
Johanni de Biele.
Arnaldo Sancii de Luco.
Johanni de Yestede.

De statu Aquitaniæ per comitem Cornubiæ reformando.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III. Rot. Vascon. 4 Ed. III. m. 10. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, majori, juratis, centum paribus, & toti communitati civitatis suæ de Baion', salutem.

Laudabilem gestum vestrum erga domum nostram regiam, &c. *ut supra usque ibi*, oportunis, *tunc sic.*

Cæterum, quia ordinavimus, dilectum fratrem & fidelem nostrum Johannem de Eltham, comitem Cornub', cum pluribus magnatibus & nobilibus, ad partes ducatûs prædicti, pro reformatione statûs ejusdem, in proximo destinare;

Volumus quod, si quæ per senescallum nostrum ducatûs ejusdem, seu alios ministros nostros quoscumque, in vestri præjudicium seu gravamen, fuerint attemptata, per eundem fratrem nostrum congruè emendentur, & ad statum debitum reducantur; & interim super eisdem velitis æquanimiter sustinere. Dat' ut supra.

De annuo censu Summo Pontifici solvendo.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III. Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 28. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum dilecti mercatores nostri, Dinus Forsetti, & socii sui, mercatores de societate Bardorum de Florentia, nuper de mandato nostro, solverint, dilectis & fidelibus nostris Willielmo de Monte Acuto, & Bartholomæo de Burghersh, quos nuper ad dominum Summum Pontificem destinavimus, septem milia, quingentos, triginta & sex florenos auri de Florentiâ, ad solvendum indè eidem domino Summo Pontifici valorem mille marcarum, in partem solutionis censûs, quem eidem Summo Pontifici debemus, & residuum florenorum illorum pro expensis ipsorum Willielmi & Bartholomæi; pro quibus quidem florenis concessimus solvere eisdem mercatoribus mille, trescentas & decem & octo libras & sexdecim solidos sterlingorum, videlicet, pro floreno tres solidos & sex denarios;

Nos, volentes securitati ipsorum mercatorum in hâc parte providere, fatemur nos teneri eisdem mercatoribus in prædictis mille, trescentis & decem & octo libris & sexdecim solidis, ex causâ prædictâ, & eis eandem

pecuniæ summam, in festo Pentecostes proximò futuro, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wodestok, xxviii. die Aprilis.

Per breve de privato sigillo.

Et mandatum est thesaurario & baronibus de scaccario, ac camerariis Regis, quod eisdem mercatoribus, vel eorum attornatis in hâc parte, dictas mille, trescentas & decem & octo libras & sexdecim solidos, in dicto festo, de thesauro Regis solvant; vel quod præfati thesaurarius & barones, eis competentem assignationem, in locis, ubi commodius fieri poterit, habere faciant:

Et factâ solutione, seu assignatione hujusmodi, recipiant à præfatis mercatoribus litteras Regis prædictas, ac litteras ipsorum mercatorum acquietantiæ, quæ pro Rege sufficientes fuerint in hâc parte, ipsos, qui de summâ prædictâ onerari debent, onerantes.

Teste ut supra. Per idem breve.

Pro Berardo de la Brette, de laudabili servitio suo.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Rot. Vascon. 4 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod pro bono & laudabili servitio, quod dilectus & fidelis noster Berardus de la Brette, nobis hactenus impendit, & impendet in futurum, & in recompensationem dampnorum & jacturarum, quæ occasione guerrarum, in ducatu prædicto exortarum, sustinuit;

Concessimus ei quingentas libras sterlingorum, percipiendas singulis annis super custumâ nostrâ civitatis nostræ Burdegaliæ, quamdiu nostræ placuerit voluntati; unam, videlicet, medietatem ad festum Sancti Michaelis, & aliam medietatem ad festum Paschæ, per æquales portiones. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wodestoke, xxviii. die Aprilis.

Per petitionem de consilio.

Et mandatum est constabulario Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, quod eidem Berardo dictas quingentas libras sterlingorum, vel valorem eorumdem in aliâ monetâ, ad terminos prædictos, solvi & habere faciat, juxta tenorem literarum prædictarum; & Rex ei, in compoto suo, debitam allocationem habere faciet.

Teste ut supra.

Pro Berardo supradicto.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Rot. Vascon. 4 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod pro bono servitio, quod dilectus & fidelis noster Berardus de la Brette, nobis hactenus impendit, & impendet in futurum, concessimus ei, pro nobis & hæredibus nostris, custodiam castri & castellaniæ de Podio Normanni, & bastidæ de Villa Frank, cum pertinentiis, habendam, cum omnibus ad custodiam illam pertinentibus, ad totam vitam ipsius Berardi; percipiendo singulis annis centum libras sterlingorum super exitibus castri & castellaniæ prædictorum, & reddendo nobis per annum, ultra easdem centum libras, ducentas libras monetæ currentis ibidem, prout prius reddidit, dum custodiam prædictam ad nostram tenuit voluntatem;

Ita quod, post mortem ipsius Berardi, custodia prædicta ad nos & hæredes nostros, integrè revertatur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wodestok, primo die Maii.

Per petitionem de concilio.

Super promisso Karoli nuper Regis Franciæ, ad bannitos pardonandos.

A.D. 1330. An. 4 Edw. III.

Rot. Vascon. 4 Ed. III. m. 10. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro & fideli suo, domino .... de Caumont, salutem.

Quam fideliter & constanter, claræ memoriæ, genitoris nostri, & nostris obsequiis adhæsistis, & quæ, eâ occasione, perpessi estis dispendia & jacturas, nobis non potest in memoriam non venire.

Et, licet pro restitutione terrarum & bonorum vestrorum, ac revocatione banni, contra vos auctoritate curiæ Franciæ promulgati, per literas & nuncios insteterimus, & indè solempnes nuncios nostros, quos jam ad partes Franciæ transmisimus, pro reformatione concordiæ super aliquibus articulis dubiis, paces prius initas contingentibus, duxerimus specialiter onerandos, non potuimus tamen hucusque adimplere super hoc votum nostrum.

Propter quod jam misimus certum nuncium nostrum, cum nostris literis, ad venerabilem patrem .... archiepiscopum Tholos'.

In cujus custodiâ quædam literæ patentes, bonæ memoriæ, domini Karoli, nuper Regis Franciæ, per quas idem Rex promiserat quod bannum prædictum, si ei paritum esset, deberet, ad carissimæ matris nostræ, & nostrum rogatum facere revocari, remanserunt, ad literas illas prædictis nunciis nostris deferendum; et credimus firmiter quod, eis visis, fiet quod præfatus Rex sic promisit.

Quamobrem dilectionem vestram rogamus & excitamus ex affectu, quatinus, præmissa, bannum & deperdita, æquanimiter sustinentes, non sitis ex dilatione hujusmodi ullâ importunitate molesti; scientes pro certo quod ad statum vestrum talem considerationem habere proponimus infra breve, quod exindè eritis meritò contentati.

Data apud Wodestoke, v. die Maii.

Consimiles literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino Amaneno de Fossat.
Domino .... le Bourt de Fois.
Domino .... de Lescu.
Bertrando Caillon.
Reymundo Durandi, senescallo Landarum.
Reymundo Bernardi de Seinte Foi.
Alexandro de Caumont.

Ad Reges Aragoniæ, Portugaliæ, Majoricarum, & Castellæ, de credentiâ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Claus. 4 Edw. III. m. 36. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino .... Dei gratiâ, Regi Aragon', amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. salutem, &, ad vota, successus prosperos & felices.

Super quibusdam magnis negotiis, quæ valdè insident nobis cordi, dilectis & fidelibus nostris Willielmo Trussel, & Reymundo Cornill, quos ad vestram magnificentiam duximus destinandos, secretum aperuimus cordis nostri, serenitati vestræ, si libeat per ipsos, vel eorum alterum, seriosiùs exponend';

Placeat igitur, quæsumus, dilectioni vestræ præfatos, Willielmum & Reymundum, & eorum alterum, super hiis benignè audire, fidemque credulam ipsis, & eorum alteri, præbere in dicendis; et nobis super hiis & aliis, quæ vobis penes nos placitura fuerint, per ipsos vel eorum alterum, rescribere velle vestrum.

Dat' apud Wodestok, quinto die Maii.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Domino .... Dei gratiâ, Regi Portugaliæ.
Domino .... Dei gratiâ, Regi Majoricarum.
Domino Alfonso, Dei gratiâ, Regi Castellæ, &c. consanguineo suo carissimo.

Super negotiis præfatis Regibus exponendis.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Claus. 4 Edw. III. m. 36. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro & sibi dilecto, Reymundo Cornill, salutem.

De vestrarum fidelitatis & amicitiæ puritate confidentes, quædam negotia nostra, quæ multum insident nobis cordi, dilecto & fideli nostro, Willielmo Trussel, & vobis, ac alteri vestrûm, magnificis principibus, dominis Castellæ, Aragoniæ, Portugaliæ, & Majoricarum, Regibus, ex parte nostrâ, seriosiùs exponenda (quæ idem Willielmus vobis explicabit vivâ voce) duximus committenda:

Vestram igitur amicitiam affectuosè requirimus & rogamus quatinùs, intellectis negotiis illis, velitis circa expeditionem eorumdem talem diligentiam, unà cum præfato Willielmo, apponere, quod vestram benivolentiam exindè debeamus meritò commendare.

Dat' ut supra.

Pro comite Atholiæ, de gratiâ ipsi factâ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 22. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Volentes, dilecto & fideli nostro David de Strabolgi, comiti Athol', filio & hæredi David de Strabolgi nuper comitis Athol' & Johannæ nuper uxoris ejus, unius consanguinearum & hæredum Adomari de Valencia, nuper comitis Pembr', gratiam facere specialem, ut ipse in obsequio nostro decentiùs se valeat continere, concessimus ei, quamquam ætatem suam coram nobis nondum probaverit, ut est moris, custodiam omnium terrarum & tenementorum, quæ præfatis David & Johannæ, in propartem ipsius Johannæ, de terris & tenementis, quæ fuerunt prædicti comitis Pembr', in cancellariâ domini E. nuper Regis Angliæ patris nostri assignata fuerunt, & quæ in manu nostrâ & in custodiâ Isabellæ de Vescy, ex commissione nostrâ, ratione minoris ætatis ejusdem comitis, adhuc existunt:

Habendam eidem comiti Athol', cum feodis militum, & advocationibus ecclesiarum, ac omibus aliis, ad custodiam illam spectantibus, in auxilium sustentationis suæ, quamdiù nobis placuerit, vel quousque ei rationabilem propartem suam, ipsum de omnibus terris & tenementis, quæ fuerunt prædicti comitis Pembr', secundum legem & consuetudinem regni nostri contingentem, fecerimus assignari, absque aliquo nobis indè reddendo.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wodestok, vi. die Maii.

Per ipsum Regem & concilium.

Tractatus super sæpedictis requestis, Ambianis, hinc indè factis.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Rot. Vascon. 4 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

A TOUZ ceux, qi ces lettres verront ou orront, nous,

Pierres, par la grace de Dieu, arcevesque de Senz,
Jehan, par cele meisme grace, evesque de Beauvez,
Jehan, par la permission Divine, esleu d'Aurenches,
Audri, par cele meisme permission, esleu Darraz,
Pierres, par la grace de Dieu, humble abbe de Clugny,
Guillem de Seint Maure chanceller,
Mile seigneur de Noiers, &
Martin de Essars,

conseillers du Roi de France, nostre trescher & tresredoute seigneur, tracteours especialment establez de par li sur le traitie qui ensuit; & nous,

Adam, par la grace de Dieu, evesque de Wircestre,
William, par cele mesme grace, evesque de Norwicz, &
Johan de Shordich,

messages & procurours du Roy d'Engleterre, duc de Guyene, nostre trescher & tresredoute seigneur, envoiez, de par li, a nostre seigneur le Roy de France dessusdit, pour faire traitie & acort amiable sur les articles, demandes, & requestes, ci desouz escriptes, salutz en nostre Seigneur.

Savoir faisons que nous, conseillers & tracteours dessuz nomez, deputez de par nostre seigneur le Roy de France dessus dit, pour li, & en son noun dune part; & nous, messages & prourours de nostre dit cher seigneur le Roy d'Engleterre & duc [de Guyenne,] pur li & en son noun, d'autre part; aianz a ce plein pooir & mandement especial des ditz Roys noz seigneurs, par leur lettres ouvertes, seelees de lours grantz seauz, des queles la tenour est cy dessouz escripte, desiranz que, par la grace & ottroi de nostre Seigneur le Roi des Rois, bon accort & bon paiz, par traitie amiable, peussent estre, a touz jours, entre les ditz Roys noz seigneurs, par quoi lour sougiez & souzmis puissent demourer en paiz & en tranquillitie desouz eux, par lour bon gouvernement, avons traitie & acorde sur les articles, demandes, & requestes, ci desouz escriptz, en la manere qi ensuit:

Primerement, dient les gentz le Roy de France que, par la daraine pais, ou acort, qi fut faite en temps du Roi d'Engleterre, qi ores est, il fut dit & acorde que toutes les choses & terres, surprises par une commotion, qui fut faite par les gentz le Roi d'Engleterre, piere du Roi qi ores est, seroient rendues au Roi, & remises a estat deu:

Et auxi, si les gentz du Roi avoient pris sur les gentz du Roi d'Engleterre, que tout serroit rendu & mis a estat:

Ore dient, les gentz le Roi qe les gentz du Roi d'Engleterre n'ountpas acompli la dite restitution, ainz demourent aucunes terres devers eux;

Si requerent les gentz du Roi de France que de ce soit fait pleine restitution:

Et, si les gentz du Roy d'Engleterre dient que de par les gentz le Roy soit a faire aucune restitution, il la ferroit faire duement, &, si mester est, l'en declacira les choses par especial.

Item, dient les gentz le Roi de France que, par la traitie de cele meisme paiz, ou accort, le Roi d'Engleterre est tenuz, envers le Roi de France, en la somme de cynquante mils mars d'esterlins, pour certein cause comprise en la fourme de la paiz.

Item, par unes autres lettres, pour cause de transport, fait en li du duchee de Guyenne, en la somme de soisante mil livres de Paris; des queles sommes les termes des paiementz sont ja passez en tout, ou en la plus grant partie; si requerent que satisfaction due en soit faite au Roi.

Item, comes les gentz d'Agenais se deullent d'aucunes nouvelletez, que lour sont faitz a Burdeaux & aillors, d'aucunes impositions, faites en la terre, que tient le Roi d'Engleterre en la duchee de Guyenne, contre lour custumes, libertees, & franchises ancianes, en la forme de la paiz, par la quele il doivent demourer en lour premier estat, requerent que les dites noveletez soient ostez, & qil soient tenuz & gardez en lour libertez & franchises, & selon la forme de la paiz.

Item, dient les gentz le Roi de France, que la monoie, le Roi, n'a mie son cours en la terre, que le Roi d'Engleterre tient en la duchee de Guyenne.

Item, que plusours, baniz du Roialme de France, sont receptez en la dite terre de la duchee.

Item, les gentz le Roi de France dient, que les chasteaus des dousze nobles, que furent baniz par vertue du daraine acort, n'ount pas este abatuz en la manere q'il fut acorde; si requerent qil soient abatuz en la manere qu'il fut acorde sans fraude; & q' autres forterrettes ne soient faites es ditz chasteauz; & celes qi sont faites soient ostez.

Ce sont les requestes faites par le Roi d'Engleterre & duc de Guyenne.

PRIMEREMENT, au Roy de France supplie le Roy d'Engleterre & duc Guyenne, que l'en li rende les lieus de Sales avec les appurtenances, que tient le counte de Foiz occupe; & le lieu de Sarrafront, le quele tient le counte Darmignac; les queux lieus sont a restabler par vertue de la daraine paiz; & auxi est il promis & jure par le mareschal de France, monseur Pierre de Galart, & monseur Beraut de Solegnac, seneschal de Tholouse, chevaliers, commissaires, deputez par les predecessours du Roy de France, sur l'accomplissement de la dite paiz, avec le fruiz & issues, qi en ont este levez depuis la dite paiz.

Item, que le lieu de Dantirac soit restabli a Amanee de la Mote; le quel tient le viscounte Daunay, par li occupe en la darreiner commotion.

Item, que les appertenances du chastel & chastellenie de Puy Guille, o tout lour jurisdiction, soient renduz a Bastle de Gout seigneur de Puy Guille, selon ce que restabli en doit estre par vertue de la darraine paiz; & aussi li furent il restabliz par monseur Alfons d'Espaigne, on temps q'il estoit devant le dit chastel; &, par vertue de la dite paix furent restablies, & au Roi de France fut restabli, en la seneschaucie d'Agien', par cele meisme cause; les queles appurtenances furent occupez par les Francois saunz cause.

Item, que commissaires soient deputez, d'une part & d'autre, sur l'accomplissement du paiz darreinement faites, & sur la reparation & reformation des choses qi ont este faites contre la teneur d'icelles, pur restablir, de par le dit Roy de France, au dit Roy d'Engleterre & duc, a ses gentz & souzmis, come elles eient este faites contre la tenure & la forme des dites paiz, sicome l'en monstrera particulerement devant les commissaires, qi a ce serront deputez.

Sur les queles demandes & requestes dessus escriptes, faites par les gentz du Roy de France, nostre seigneur, au dit Roi d'Engleterre & duc, & de par li au dit nostre seigneur le Roy de France, en traitie amiable, o grant diligence, entre nous, conseillers, tracteours, messages, & procurours de ditz Rois noz seigneurs, o grant deliberation, finablement est acorde en la manere, qi ensuit:

Primerement, sur la primer demande, faite par les gentz de nostre cher seigneur le Roy de France, faisant mention des plusours choses & terres surprises;

Est acorde que l'acomplissement de la restitution se sera presentement, & sanz delai, selon la tenure de l'acort autre foitz fait sur ce, des terres, surprises & occupeez, sur le dit Roy de France, par les gentz du dit Roy d'Engleterre & duc; & auxi serra fait de ce, que le Roi de France, ou ses gentz, ont surpris & occupe sur le dit Roi d'Engleterre & duc.

Item, sur la second & la tierce demande, faisant mention des deniers dues au Roy de France;

Acorde est q', en cas que l'en trouvera, par les aunciens paiz, ou autres obligations, que le Roy de France soit tenuz au Roy d'Engleterre en aucune somme des deniers, celle some serra rebatue, par voie de compensation des deniers demandes par le Roy de France du dit Roy d'Engleterre & duc; & de ce, que demoura d'une part & d'autre, serra fait gree en due manere.

Item, sur la quart article, par le quel les gentz Ageneis se complaignent des plusours nouvell, &c.:

Est acorde q'il soient tenuz & gardez en lour libertez & franchises, selon la forme de la paiz, toutes novelletez ostez.

Item, sur la quint article, ou quele dient les gentz du Roi que la monoie n'a pas son cours;

Acorde est que le monoie du Roy de France ait son cours, a sa value, en la duchee de Guyenne, & que elle soit ainsy crie, au maundement du Roi, par les ministres du Roi d'Engleterre & duc en dit duchee.

Item, sur le siste article, faisant mention des baniz;

Acorde est que ceux, qui sont ja banniz, ou serront, pur trespas, ou meffaitz, avenir, par la court le Roy de France, ou par son parlement, ou par les seneschaux, ou autres officers du dit Roi, en cas que eux facent baniz aucun de lour souzmis, ou autres, pur trespass, ou meffaitz, faitz en leur jurisdictions, desores ne soient receptez, ne retenuz en la duchee; mais n'est mie l'entention des messages le Roi d'Engleterre & duc, que, par cest acort, les ditz seneschaus aient pooir de banir les seneschaus, ne autres officers, ne ministres, le dit Roi d'Engleterre & duc, pur nulle disobeissanz, meffait, ou trespas, fait par eux en lour offices ne nul autre dessourmis le dit Roy d'Engleterre & duc pur meffait ou trespas fait en la duche, combien que le Roy, ou sa court, le puisse faire en cas de soveraignete: & n'est pas ausi l'entention des tracteours, deputez de par le dit Roy de France, que, par cest acort, prejudice soit fait au Roy de France, ne a se officiaus, sur ses choses, ou autres droitz, si aucunes li appartenoient, tant de droit, come de custume, avant le temps de cest present acort.

Item, sur le septisme article des chasteaus non abatuz;

Acorde est que, des ditz chasteaus, le Roy d'Engleterre & duc fera abatre, sanz delai, ce que faut a abatre selon la fourme du dit acort.

Sur les requestes faites de par le dit Roy d' Engleterre & duc dessus escriptes est acorde.

PREMIEREMENT, sur la premiere requeste, que l'en li rende le lieu de Sales, &c.;

Est acorde que les ditz lieus li soient renduz, solon la fourme de l'acort.

Item, sur la second, que le lieu Dantirac soit rendu a Amanee de la Mote, &c.:

Est acorde que, par commŭns commissaires, a deputer, soit fait execution selon la fourme du derreiner acort.

Item, sur la tierce requeste, que les appertenances du chastel & chastellanie de Puy Guille, &c.

Est acorde que, par communs commissairs, la verite soit enquise, & execution faite selon la forme du derein acort.

Item, sur la quart que commissairs soient deputez d'une part & d'autre;

Est acorde que les deux paiz, faites en temps du Roi Charles, predecessour du Roy qi ore est, d'une part, & le piere du Roi d'Engleterre qi ores est, & le Roi meismes d'Engleterre qi ores est, d'autre, soient accompliz, de point en point, d'une part & d'autre, selon la forme & la tenure d'iceles, & selon la forme des acortz, faiz sur ce entre les gentz des ditz Roys.

Et quant as totes les choses desusdites, ainsi traities & acordees par nous, conseillers, tracteours, mesages, & procureours de noz cheres seigneurs les Roys dessusditz soient tenues, gardees, & fermement acomplies;

Nous, conseillours & tracteours, deputez de par nostre dit cher seigneur le Roi de France, sur les choses dessusdites procurerours, en bone foi, que, deslors que les dessus ditz messages & procureurs du dit Roy d'Engleterre & duc raporterent, ou renvoierent ceste present traitie ou acort ratifie, approuve, & confirme du dit Roi d'Engleterre & duc, par ses lettres pendantes, seeles de son grant seel, le dit nostre cher seigneur le Roi de France le confermera & ratifiera par ses lettres pendantes, seeles de son grant seel, en la meisme manere que le Roy d'Engleterre l'ara fait.

Et nous, messages & procurours de nostre dit cher seigneur le Roy d'Engleterre & duc, dessus nomez, procureroms, en bone foi, que le dit nostre cher seigneur le Roy d'Engleterre & duc ratifiera, approvera, & confermera ceste present traitie & acort par ses letres pendantz, seelees de sont grant seel; & que iceles lettres nous envoierons au dessus dit Roy de France, a la fest de la Magdaleine procheinavenir.

Les tenours des procurations sont teles.

PHILIPPUS, Dei gratiâ, Franciæ Rex universis, præsentes literas inspecturis, salutem.

Ad continuandum amicabilem tractatum, inter certos conciliarios nostros, ad hoc specialiter deputatos, ex parte unâ, & gentes, carissimi fidelis consanguinei nostri, Edwardi, Dei gratiâ, Regis Angliæ illustris, & ducis Acquitaniæ, ex alterâ, super quibusdam requestis, ex parte nostrâ dicto consanguineo nostro, & nobis per dictum consanguineum nostrum, nuper Ambiani hinc indè traditis, inchoatum, necnon ad pleniùs amicabiliter tractandum super eisdem requestis & aliis inter nos & dictum consanguineum nostrum carissimum reformandis, dilectos & fideles Petrum archiepiscopum Senon', Johannem episcopum Beluacen', necnon Johannem Abrincen', & Andream Attrabacen', electos, Petrum abbatem Cluniacen', Guillielmum de Sancta Maura cancellarium, Milonem dominum de Noeriis, & Martinum de Essartis, conciliarios nostros, de quorum fidelitate providâ & circumspectâ providentiâ plenam fiduciam reportamus, ipsos, septem, sex, quinque, quatuor, vel tres eorum, nostros procuratores & nuncios ordinamus, facimus, & constituimus, speciales, dantes eisdem conciliariis nostris, septem, sex, quinque, quatuor, vel tribus eorum, sicut prædictum est, plenam potestatem omnia & singula nomine nostro faciendi & firmandi, quæ circa hujusmodi tractatum necessaria fuerint & etiam oportuna, ratum & gratum habentes & habituri quicquid per prædictos, conciliarios nostros, septem, sex, quinque, quatuor, vel tres eorum, ut est dictum, amicabiliter nomine nostro tractatum, factum, seu firmatum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus rei testimonium præsentibus literis sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat' apud Nemus Vicenn', primâ die Maii, anno Domini MCCCXXX.

Item, Universis, præsentes literas, *&c. prout supra de dat' x. Apr' tunc sic.*

En tesmoign des queles choses, ainsi traities & acordes, come desus est dit, nous, conseillers & tracteours, a ce deputez de par le Roy de France, nostre trescher seigneur, & nous, messages & procureours de nostre cher seigneur le Roy d'Engleterre & duc desus nomez, avons mis noz seals a ceste presente traitie & acort.

Don' au Bois de Vincenn', le viii. jour de May, l'an de Grace Mil CCC. & trente.

Nova de partu comitissæ de Julers.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 21. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum dilecti mercatores nostri Dinus Forsetti, & Bartholomæus de Barde, & socii sui mercatores, de societate Bardorum de Florentia, nuper solvissent, ad mandatum nostrum Colardo Maloysel, valetto comitissæ de Julers, sororis nostræ carissimæ, propter fœlices rumores, quos idem Colardus detulit Philippæ Reginæ Angliæ, consorti nostræ carissimæ, de partu præfatæ comitissæ, viginti & quinque marcas de dono nostro, & viginti marcas, dilecto clerico nostro magistro Henrico de Cantuar', super expensis suis, in eundo, in obsequium nostrum, ad partes transmarinas;

Nos, securitati ipsorum mercatorum volentes in hâc parte providere, easdem quadraginta & quinque marcas eisdem mercatoribus, ad festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximo futurum, solvere promittimus bona fide. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wodestok, x. die Maii.

Per breve de privato sigillo.

Et mandatum est thesaurario & baronibus de scaccario, ac camerariis Regis, quod eisdem mercatoribus, vel eorum in hâc parte attornato, dictas quadraginta & quinque marcas, ad festum prædictum, de thesauro Regis solvant, seu eis competentem assignationem indè, in locis ubi commodiùs fieri poterit, habere faciant; & factâ solutione, seu assignatione hujusmodi, recipiant à præfatis mercatoribus, seu dicto ipsorum attornato, litteras Regis prædictas, ac litteras acquietantiæ ipsorum mercatorum, quæ pro Rege sufficientes fuerint in hâc parte.

Teste ut supra.

Ad Papam, de procuratore admittendo, super scrupulo conscientiæ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Intentionem rectam, dilecti nobis in Christo, magistri Thomæ de Lauenham, personæ ecclesiæ de Magna Okle, benigniter intuentes, ipsam beatitudini vestræ speciali recommendamus affectu, devotiùs exorantes quatinus cum idem Thomas, pristina vitæ suæ commissa revolvens, & conscientiæ suæ secreta discernens, quædam senserit in se remorsum inferentia, pro quorum medicamine ad sacrosanctam sedem vestram necessariò foret personaliter recurrendum.

Et jam idem Thomas adeò confractus senio, & adversâ valitudine depressus existat, quod ipsam personaliter adire nequeat, prout vellet, per interpositam personam, latorem præsentium, dignemini, si placet hujusmodi conscientiæ suæ scrutinium suscipere, & paternæ consolationis remedium misericorditer adhibere.

Conservet, &c.

Dat' apud Wodestok, xi. die Maii.

Ad Regem Aragoniæ, de credentiâ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Claus. 4 Edw. III. m. 36. d. in Turr. Lond.

SERENISSIMO principi, domino .... Dei gratiâ, Regi Aragoniæ illustri, consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, &, ad vota, successus prosperos & fœlices.

Dilecto & fideli nostro Willielmo Trussel, quem ad vestræ magnitudinis præsentiam destinamus, pro negotiis, defensionem sanctæ ecclesiæ, & Christicolarum, contra impios Saracenos, fines Granati hostiliter invadere satagentes, contingentibus, super quibus nobis iteratis precibus scripsit vestra regia celsitudo, intentionis nostræ propositum aperuimus, vestræ magnificentiæ per eundem, vivæ vocis oraculis, seriosiùs exponend':

Serenitatem vestram exorantes, quatenus eidem Willielmo fidem præbere velitis indubiam in dicendis, nobisque per ipsum rescribere, per omnia vota vestra.

Data apud Wodestok', xix. die Maii.

Consimiles literas habent prædictus Willielmus, & Reymundus Cornelii, quibus & eorum alteri, Rex intentionis suæ propositum aperuit, &c.

Teste ut supra.

Super passagio Johannis de Eltham in Vasconiam.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 18. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, & aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod assignavimus dilectum & fidelem nostrum Walterum de Shobdon, ad supervidendum naves pro passagio dilecti & fidelis nostri Johannis de Eltham, comitis Cornub', fratris nostri carissimi, & aliorum fidelium nostrorum, qui in comitivâ suâ apud Portesmuth, versus partes ducatûs Aquitaniæ sunt profecturi, & provisas, ac arraiationem passagii illius;

Necnon ad ordinandum de eskippamentis navium earumdem, & ad liberationes de hospitiis, ac diversas providentias, in partibus de Portesmuth, contra adventum nostrum, ibidem faciendum, prout sibi per nos pleniùs est injunctum:

Et ideò vobis mandamus quod eidem Waltero, in præmissis, omnibus & singulis, intendentes sitis, consulentes & auxiliantes, quotiens & quando per ipsum, super hoc ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Wodestok', xxxi. die Maii.

Per breve de privato sigillo.

Pro comite de Julers, de feodo suo.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Liberat. 4 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro, dilecto & fideli nostro Willielmo comiti de Julers, vel ejus in hâc parte attornato, sexcentas libras, de terminis Sancti Michaelis & Paschæ, proximò præteritis, de illis sexcentis libris, quas ei nuper concessimus, percipiendas singulis annis, pro feodo suo, de exitibus custumarum nostrarum in portu villæ de Sancto Botolpho, per manus collectorum earumdem custumarum:

Quas quidem sexcentas libras præfati collectores vobis nuper, super compotum suum, ad opus prædicti comitis, in deposito, ut dicitur, liberârunt; recipientes à præfato comite, vel suo dicto attornato literas acquietantiæ, receptionem dictæ pecuniæ testificantes, quæ pro nobis sufficientes fuerint in hâc parte.

Teste Rege, apud Wodestok, vi. die Jun

Super dissensionibus in Hiberniâ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Claus. 4 Edw. III. m. 29. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Mauricio fil' Thome comiti Dessemont, salutem.

Quia intelleximus, quod inter vos & vobis adherentes ex parte unâ, & dilectum & fidelem nostrum Willielmum de Burgo, comitem Ulton' & sibi adhærentes ex alterâ, graves dissensiones & discordie in terrâ nostrâ Hibern' sunt suborte; quodque, tam vos quam prefatus comes de Ulton', congregaciones hominum ad arma ad vos invicem aggrediend' & expugnand', necnon ad terras vestras mutuò invadend', fecistis, & adhuc facere non desistitis, in pacis nostre lesionem, ac populi nostri ejusdem terre terrorem manifestum:

Nos, dictam pacem illæsam observari, & quieti & tranquillitati ejusdem populi nostri prospicere cupientes, vobis, sub forisfacturâ omnium, que nobis forisfacere poteritis, inhibemus, ne congregaciones hujusmodi, ex premissâ causâ facere, nec super ipsum comitem de Ulton' de guerrâ ire, seu terras ejus invadere, nec quicquam aliud, per quod pax nostra ledi, seu dictus populus noster terreri valeat, attemptare presumatis; scientes, quod si secus feceritis, ad vos, tanquam ad dignitatis nostre regie contemptorem graviter capiemus:

Consimili autem modo per alias litteras nostras, prefato comiti de Ulton' inhibuimus, ne ipse hujusmodi congregaciones facere, nec super vos de guerrâ ire, seu terras vestras invadere, nec quicquam aliud in dicte pacis nostre lesionem, vel dicti populi nostri terrorem, cedere valeat, attemptare presumat, sub forisfacturâ predictâ.

Nos enim parati erimus tam vobis quam prefato comiti de Ulton' & aliis quibuscumque subditis nostris, per nos seu per justic' & alios ministros nostros, de quibuscumque querelis vestris plenam & celerem justitiam exhibere, prout decet.

T. R. apud Wodestok', xix. die Junii.

Per breve de privato sigillo.

Tractatûs super requestis, Ambianis, hinc indè factis, confirmatio.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 14. in Turr. Lond.

EDWARD, par la grace de Dieu, Roy d'Engleterre, seignur d'Irland, & ducs d'Aquitain, a touz ceux qi cestes lettres verront ou orront, salutz.

Sachez nous aver veu & regarde les lettres patentes des conseillers & tractéours de nostre trescher cosin, le Roy de France, & de noz messages & procurours souzescriptz, en la forme southescripte:

A touz ceus, *&c. ut prius de dat' viii. Maii.*

Nous totes les dites choses agreoms, ratifioms, & approvoms, tant come en nous est; sauves toute foitz les droitz de nous & de noz souzmis de nostre dite duchee de Guyenne, & les fors & custumes que lour sont jurez en nostre noun.

En tesmoignance de queu chose nous avoms fait faire cestes noz lettres overtes.

Don' a Wodestok', le viii. jour de Juyl.

Et memorandum, quod litteræ prædictæ erant duplicatæ, de verbo ad verbum, set in unâ litterarum earumdem omissum fuit illud verbum de nous, *in ratificatione Regis.*

Et postmodum dictæ litteræ innovatæ fuerunt, de verbo ad verbum, set omissum fuit dictum verbum de nous, *sicut prædictum est.*

Et eædem litteræ erant duplicatæ, de verbo ad verbum, set omissa fuit illa clausula, sauves tut foitz les droitz de noz souzmis, *&c.*

De nunciis, ad tractandum super aliquibus requestarum, de quibus non sit plenè concordatum.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 14. in Turr. Lond.

UNIVERSIS præsentes litteras inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

Noverit universitas vestra quod, cum inter gentes excellentissimi principis, domini Philippi, Dei gratiâ, Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi, ex parte unâ, & certos nuncios nostros ad hoc specialiter deputatos, ex alterâ, super quibusdam requestis, nobis per dictum dominum Regem & aliis sibi per nos, nuper Ambian' hinc indè traditis, certi tractatus habiti fuerint, & super aliquibus, aliquas dictarum requestarum tangentibus, adhuc non sit plenè concordatum:

Nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum,

Venerabilium patrum Rogeri Coventr' & Lich', & Willielmi Norwicen', } *episcoporum;*
Magistrorum Johannis Walwayn, canonici Hereforden';
Johannis de Shordich, & Thomæ Sampson, } *juris civilis professorum;*

plenariè confidentes; ipsos omnes, quatuor, tres, vel duos eorum, quorum alter dictorum episcoporum sit unus, ad tractandum amicabiliter, nomine nostro, cum præfato domino Rege, vel deputandis ab eo, super omnibus & singulis prædictis requestis, super quibus plena concordia nondum extitit reformata; & ad ea que sic tractari & concordari contigerit, nomine nostro, firmandum & vallandum, & omnia alia quæ circa ea necessaria & oportuna fuerint faciendum, facimus, ordinamus, & constituimus nostros procuratores & nuncios speciales:

Promittentes nos ratum & firmum habituros, quicquid per dictos episcopos & clericos, quatuor, tres, vel duos eorum, ut est dictum, amicabiliter, nomine nostro, tractatum, concordatum, firmatum, & vallatum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Wodestok, viii. die Julii.

De potestate, pro dictis nunciis, ad debita hinc indè æstimanda.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 14. in Turr. Lond.

UNIVERSIS præsentes litteras inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, &c. salutem.

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum,

Venerabilium patrum Rogeri Coventr' & Lich', & Willielmi Norwicen', } *episcoporum;*
Magistrorum Johannis Walewayn, canonici Hereford'; & Johannis de Shordich, & Thomæ Sampson, } *juris civilis professorum;*

plenariè confidentes; ad tractandum amicabiliter cum excellentissimo principe, domino Philippo, Dei gratiâ, Rege Franciæ illustre, consanguineo suo carissimo, seu deputandis ab ipso, super debitis quæ dicto Regi Franciæ debemus, & super debitis quæ idem dominus Rex nobis debet; & ad recompensationem hinc indè faciendum, juxta formam cujusdam tractatûs inter gentes dicti domini Regis Franciæ & nostras nuper habiti & firmati; ac etiam ad æstimandum pro nobis, & nomine nostro, omnia & singula quæ in hac parte fuerint quomodolibet æstimand'; dictos episcopos & clericos, quatuor, tres, & duos eorum, quorum alter dictorum episcoporum sit unus, nostros procuratores & nuncios ordinamus, facimus, & constituimus speciales:

Dantes eisdem episcopis & clericis, quatuor, tribus, & duobus eorum, sicut prædictum est, plenam potestatem omnia & singula nostro nomine, faciendi, quæ circa tractatum, recompensationem, & æstimationem hujusmodi, fuerint necessaria & etiam oportuna:

Ratum & gratum habentes & habituri quicquid per prædictos episcopos & clericos, quatuor, tres, vel duos eorum, ut est dictum, amicabiliter, nomine nostro, tractatum, recompensatum, æstimatum, factum, & firmatum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus rei testimonium præsentibus sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat' apud Wodestok, viii. die Julii.

De præfatis nunciis, ad tractandum de matrimonio, constitutis.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 14. in Turr. Lond.

UNIVERSIS præsentes litteras inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex, &c. salutem.

Noverit universitas vestra quod nos, de circumspectâ providentiâ & fidelitate probata dilectorum & fidelium nostrorum,

Venerabilium patrum Rogeri Coventr' & Lich', & Willielmi Norwicen', } *episcoporum;*
Magistrorum Johannis Walewayn, canonici Hereforden';
Johannis de Shordich, & Thomæ Sampson, } *juris civilis professorum;*

plenam fiduciam reportantes, &c. *prout supra de dat' x. April'.*

In cujus rei testimonium præsentibus sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat' apud Oseneye, viii. die Julii.

Ad vicecomites, de proclamatione pro defensione regni.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Claus. 4 Edw. III. m. 27. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Quia intelleximus quod quidam de regno nostro, nobis contrarii & rebelles, qui de eodem regno tanquam sibi mali conscii nuper clandestinè recesserunt, congregatâ multitudine armatorum in partibus transmarinis, naves guerrinas, & alias quamplures parari fecerunt, & dictum regnum nostrum ingredi proponunt, ad gravandum nos & populum regni, & ad mala, que poterunt, perpetrandum:

Nos, ipsorum malicie obviare volentes, prout decet, tibi precipimus firmiter injungentes, quod statim, visis presentibus, publicè facias proclamari, quod omnes & singuli milites & alii ad arma potentes, de ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, equis & armis, quamcitiùs poterunt, se parent; videlicet, quilibet eorum juxta statum suum & quantitatem terrarum & tenementorum, bonorum, & catallorum suorum, ac valorem eorumdem; Ita quod prompti sint & parati ad veniendum ad nos, seu illos quos ad hoc duximus assignand' cum toto posse suo, cum super hoc ex parte nostrâ fuerint premuniti, ad proficiscendum cum fidelibus nostris contra dictos rebelles nostros, si ipsos ad invadendum dictum regnum nostrum contigerit declinare, ad eorum presumpcionis audaciam, cum Dei adjutorio puniend'.

Et scire facias universis & singulis de ballivâ tuâ; quod nos omnes illos, quos in premissis inobedientes inveniri contigerit, fautores eorumdem rebellium reputabimus, & ad ipsos, prout convenit, graviter capiemus.

Et qualiter hoc mandatum nostrum fueris executus, necnon de nominibus omnium militum predictorum, & de toto facto tuo in hâc parte, nobis sub sigillo tuo distinctè & apertè constare facias; remittens nobis hoc breve.

T. R. apud Oseneye, xii. die Julii.

Eodem modo scribitur singulis vicecomitibus per Angliam.

De torneamentis per totum regnum prohibitis.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Claus. 4 Edw. III. m. 27. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Leycestr', salutem. Cum pro eo quod intelleximus, quod quidam de regno nostro nobis contrarii & rebelles, qui de eodem regno nuper clandestinè recesserunt, idem regnum ingredi proponunt, ad gravandum nos & populum regni nostri, & alia mala, que poterunt, perpetrand'; preceperimus tibi ac aliis vicecomitibus regni nostri, quod proclamari fac', quod omnes & singuli milites, & alii ad arma potentes, de ballivis suis, equis & armis, quamcicius poterunt, se parent; ita quod prompti sint & parati ad proficiscendum cum ceteris fidelibus nostris contra dictos rebelles nostros, si ipsos ad invadendum dictum regnum nostrum contigerit declinare:

Et jam datum sit nobis intelligi, quod quidam, proclamaciones de justis, turniamentis, burdaiciis, & aliis factis armorum in diversis locis, in ballivâ

tuâ, & alibi infra regnum nostrum, de die in diem faciunt, non obstante proclamacione nostrâ supradictâ:

Tibi precipimus firmiter injungentes, quod, statim visis presentibus, in locis infra ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari facias, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi, ne quis, sub gravi forisfacturâ nostrâ, proclamaciones de hujusmodi turniamentis, justis, seu burdeiciis facere; nec turniare, burdiare, justas facere, aventuras querere, seu aliquod aliud factum armorum exercere presumat, sine licenciâ nostrâ speciali:

Et si quos inveneris, post proclamacionem hujusmodi, talia facere presumentes; tunc eos, cujuscumque statûs seu condicionis fuerint, unà cum equis, armis, & hernesiis suis, capias & in prisonâ nostrâ salvò custodiri facias, quousque aliud indè à nobis habueris in mandatis; & de nominibus illorum, quos sic arestaveris, nobis constare facias indilatè.

T. R. apud Oseney, xii. die Julii.

Eodem modo scribitur singulis vic' per Angl'.

Pro comite Richemundiæ, de homagio respectuando.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Claus. 4 Edw. III. m. 28. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Simoni de Bereford, escaetori suo citra Trentam, salutem.

Volentes dilecto consanguineo & fideli nostro Johanni de Britaniâ, comiti Richemund' (qui de licentiâ nostrâ in partibus transmarinis moratur) gratiam facere specialem, dedimus ei respectum de homagio suo, quod nobis facere tenetur pro terris & tenementis suis, quæ de nobis tenet infra regnum nostrum, usque ad festum Sancti Michaelis, proximò futurum:

Et ideò vobis mandamus quod eidem comiti respectum illud habere faciatis in formâ prædictâ: & districtionem, si quam eidem comiti eâ occasione fieri feceritis, sine dilatione relaxari faciatis eidem.

Teste Rege, apud Wodestok, xxv. die Julii.

Consimile breve dirigitur Johanni de Bolyngbrok, escaetori ultra Trentam, pro præfato comite.

Teste ut supra.

De receptione decem millium marcarum à David Rege Scotiæ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 11. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Noveritis nos recepisse & habuisse, à magnifico principe, domino David Rege Scotorum, fratre nostro carissimo, decem milia marcarum sterlingorum de termino Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò præterito, in partem satisfactionis, seu solutionis, illarum triginta milium marcarum, in quibus præfatus Rex, virtute pacis inter nos & Robertum nuper Regem Scotorum, patrem ipsius David, nuper initæ, nobis tenebatur.

De quibus quidem decem milibus marcarum fatemur nos esse pacatos, & dictum dominum Regem indè, tenore præsentium, quietamus.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wodestok, xxv. die Julii.

Per cancellarium.

De protectione & conductu pro Edwardo de Balliolo.

A. D. 1330—An. 4 Edw. III.
Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 6. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis & fidelibus suis, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod suscepimus in protectionem & defensionem nostram, necnon salvum & securum conductum nostrum, dilectum & fidelem nostrum Edwardum de Balliolo, in veniendo in regnum nostrum, ibidem morando, & exindè redeundo, quotiens sibi placuerit;

Et ideò vobis mandamus quod eidem Edwardo, *&c. prout in ejusmodi litteris.*

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege, apud Wodestok, xx. die Julii.

Ad Papam, pro serenatione conscientiæ Thomæ de Abtot, clerici Regis.

A. D. 1330.—An. 4 Edw. III.
Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Intentionem rectam & devotam, dilecti clerici nostri Thomæ de Abtot, quâ ducitur & movetur, ad sanctitatis vestræ sedem, super quibusdam, conscientiam ipsius urgentibus, consulendum, meritò ponderantes, ipsum vestræ sanctitati recommendamus affectu speciali:

Suppliciter deprecantes quatinùs in petitionibus, pro serenatione conscientiæ suæ, clementiæ vestræ porrigendis, paternæ consolationis viscera præbere dignemini, tantoque, si placet, uberiorem gratiam in eisdem impendere, quantò preces nostræ interveniunt ferventiùs pro eodem. Conservet, &c.

Dat' apud Wodestok, xxv. quinto die Julii.

Officium constabularii castri de Lymerik', in Hibernia, Johanni le White conceditur.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 8. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, pro bono servicio quod dilectus nobis Johannes le White, civis civitatis nostræ de Limerik' in Hiberniâ, nobis impendit & impendet in futurum, concessimus ei officium constabularii castri nostri de Limerik' cum omnibus ad officium illud spectantibus; habendum ad totam vitam suam; percipiendo per annum pro officio illo decem marcas ad scaccarium nostrum Dublin' per manus thesaurarii & camerariorum nostrorum ibidem, qui pro tempore fuerint.

Ita tamen quod idem Johannes inveniat nobis apud Limeryk' coram vicecomite nostro ibidem sufficientem securitatem, quod benè & salvò custodiet castrum prædictum ad opus nostrum; & quod reparari & emendari faciet unam peciam muri ejusdem castri diruti & confracti, quæ continet in longitudine quinquaginta pedes; & quod inveniet sex homines ad arma ad morandum super salvâ & securâ custodiâ dicti castri, ad custus ipsius Johannes ad totam vitam suam.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wodestok, xxv. die Julii.

Per breve de privato sigillo.

Et præceptum est vicecomiti de Lymerik', quod castrum prædictum in manum Regis capiat, & illud præfato Johanni, captâ priùs ab eo securitate prædictâ, in formâ prædictâ, unà cum armaturis, victualibus, & omnibus aliis Regis in eodem castro existentibus, per indenturam indè inter ipsos modo debito conficiendam liberet, custodiendum in formâ prædictâ.

Teste ut supra.

Pro Thomâ de Monte Hermerii, de pardonatione, super adhæsione Henrico comiti Lancastriæ.

A.D. 1330. An. 4 Edw. III.
Pat. 4 Edw. III. p. 1. m. 6. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum dilectus consanguineus & fidelis noster, Thomas de Monte Hermerii, pro pardonatione habendâ de eo, quod ipse nuper adhærens fuit Henrico comiti Lanc', & quibusdam aliis de regno nostro, nobis tunc contrariantibus, quandam recognitionem mille marcarum in cancellariâ nostrâ fecisset, solvendo indè ducentas marcas ad certos terminos, jam præteritos, & residuas octingentas marcas ad voluntatem nostram;

Nos, volentes præfato Thomæ gratiam facere in hâc parte, concessimus eidem Thomæ quod ipse, de prædictis ducentis marcis, quæ ab ipso, per summonitionem scaccarii nostri, ad opus nostrum exiguntur, solvat nobis, ad scaccarium nostrum;

Ad festum Sancti Michaelis, proximò futurum, duodecim marcas, sex solidos, & octo denarios;

Et ad festum Natalis Domini, proximò sequens, duodecim marcas, sex solidos, & octo denarios;

Et ad festum Paschæ, proximò sequens, duodecim marcas, sex solidos, & octo denarios;

Et ad festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò sequens, duodecim marcas, sex solidos, & octo denarios;

Et sic de anno in annum, ad eosdem terminos, quinquaginta marcas, quousque prædictæ ducentæ marcæ ibidem fuerint persolutæ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Norhampton', ii. die Augusti.

Per breve de privato sigillo.

Et mandatum est thesaurario & baronibus de scaccario, quod præfato Thomæ terminos illos, ad dictum scaccarium, habere & sic fieri, & irrotulari faciant, exactioni si quam præfato Thomæ fieri fecerunt pro dictis octingentis marcis residuis, ad opus Regis, supersederi facientes quousque aliud indè Rex duxerit demandandum.

Teste ut supra. Per idem breve.

Ad Papam, pro Petro de Galiciano, constabulario Burdegaliæ, ad dignitatem pontificalem in Vasconia, promovendo.

A.D. 1330. An. 4 Edw. III.
Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Quos vitæ venustat decor, & commendat ingentior excellentia meritorum, & quos præcipuè labor attrivit prolixior regiis obsequiis insistendo, tanto fœcundiore dilectione amplectimur, & pro ipsorum honoribus ampliandis, paternam munificentiam devotiùs excitamus, quanto in hoc debitum ex solvi credimus gratitudinis, & æmulandæ virtutis exempla cæteris ministrari.

Quamobrem, pater amantissime, dilecti clerici nostri magistri Petri de Galiciano, constabularii nostri Burdegaliæ, mores & merita virtuosa attendentes, ejusque obsequiosam promptitudinem, tam in avi & genitoris nostri quam nostris obsequiis, & indefessos labores, dampnaque & deperdita quæ eâ occasione, ex guerrarum turbinibus, ipsum incurrisse cognovimus, contemplantes;

Ac desiderantes, eo prætextu, toto corde ipsius promotionem & honoris augmentum, ipsum vestræ beatitudini, quæ virtuosos diligit, votivo recommendamus affectu, attentiùs supplicantes quatinus eidem Petro, quem virum novimus literarum scientiâ præditum, moribus & conversatione decorum, & in agendis quibuslibet circumspectum, de dignitate pontificiali in terrâ Vasconiæ, cum ad id tempus se obtulerit oportunum, providere dignemini, nostræ contemplationis intuitu, de vestræ apostolicæ plenitudine potestatis.

Conservet, &c.

Dat' apud Norht', iii. die Augusti.

Ad cardinales, pro dicto Petro.

A.D. 1330. An. 4 Edw. III.
Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino Guillielmo Petri, Sabinen' episcopo, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Clara virtutum merita, quibus dilectus clericus noster magister Petrus de Galiciano, constabularius noster Burdegaliæ, laudabiliter insignitur, ipsiusque obsequiosam promptitudinem in, felicis memoriæ, avi & genitoris nostri, & nostro servitio, à longis retro temporibus, necnon dampna & deperdita quæ eo prætextu sustinuit, contemplantes ac desiderantes, eâ consideratione, ipsius honoris & profectuum incrementa;

Domino Summo Pontifici, per alias nostras literas, duximus supplicandum, quatinus eidem clerico nostro, propter suæ merita probitatis, de pontificiali dignitate in terrâ Vasconiæ, cum ad hoc optulerit se facultas, providere dignetur de suæ plenitudine potestatis:

Quamobrem paternitatem vestram rogamus, & requirimus ex affectu, quatinùs penes eundem dominum Summum Pontificem, ut super hoc annuere dignetur votis nostris, interpònere velitis, amore nostri, cum oportunum videritis, opem & consilium quæ potestis.

Dat' ut supra.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Domino episcopo Penestrensi, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.

Domino G. Albanensi episcopo, domini Summi Pontificis pœnitentiario.

Domino J. tituli sanctæ Crucis in Jerusalem, presbitero cardinali.

Domino Sancti Georgii ad Velum Aureum, diacono cardinali.

Domino Petro de Ispannid, tituli sanctæ Praxedis, presbitero cardinali.

Domino Lucæ Sanctæ Mariæ in Viâ Latâ, diacono cardinali.

Domino Reymundo de Fargis, Sanctæ Mariæ Novæ, diacono cardinali.

Domino A. Sanctæ Mariæ in Porticu, diacono cardinali.

Domino G. Sanctæ Luciæ in Silice, diacono cardinali.

Domino Johanni de Columpna, Sancti Angeli, diacono cardinali.

Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, diacono cardinali.

Domino .... Sancti Eustachii, diacono cardinali.

De Reso ap Griffyn, & Wallensibus, de adhæsione Edmundi de Wodestok, nuper comitis Kantiæ, arestandis.

A.D. 1330. An. 4 Edw. III.
Claus. 4 Edw. III. m. 25. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Rogero de Mortuo Mari, comiti March', justiciario suo Walliæ, vel ejus locum tenenti ibidem, salutem.

Quia Resus ap Griffyn, de adhæsione & conventiculis Edmundi de Wodestok, nuper comitis Kanc', pro quibusdam seditionibus, nobis in regno nostro factis, convicti, rectatus, se eâ occasione ad partes transmarinas sine licentiâ nostrâ transtulit:

Ac dictus Resus, unà cum quibusdam aliis, inimicis & rebellibus nostris, aggregatâ sibi ingenti multitudine hominum armatorum, idem regnum ingredi proponit, ad mala, quæ poterit, nobis & populo nostro faciendum:

Ac jam intellexerimus quod plures, in dictâ terrâ Walliæ, tam parentes ipsius Resi quam alii, de confœderatione & alligatione dicti Resi existunt, ei, ad hoc consilium & auxilium diversimodè præbentes ad dicta mala perficiendum, in nostri ac coronæ nostræ exhæredationem manifestam;

Nos, ad ipsorum malitiam reprimendum volentes apponere manum nostram, vobis mandamus firmiter injungentes, quod omnes illos de dictâ terrâ Walliæ, quos inveneritis eidem Reso fore adhærentes, seu consentientes, aut ei in præmissis consilium vel auxilium præbentes, ubicumque inventi fuerint in dictâ terrâ Walliæ, arestetis, & in prisonâ nostrâ salvò custodiri faciatis, donec aliud à nobis super hoc habueritis in mandatis.

Et illos, si quos præmissâ occasione ceperitis, cum optulerint vobis sufficientes obsides, seu manucaptores, qui eos manucapiant; habere, videlicet, quilibet eorum corpus pro corpore coram nobis, vel alibi coram justiciariis nostris, ad mandatum nostrum, cum versus eos indè loqui voluerimus, ad standum recto de præmissis, tunc ipsos per hujusmodi obsides & manucaptores, si hoc fore videritis faciendum, dimittatis; et habeatis ibi nomina manucaptorum illorum, & hoc breve.

Teste Rege, apud Clyve, viii. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Ad episcopum Dunolm', de arraiatione, infra libertatem suam, contra rebelles ad invadendum regnum se parantes.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Claus. 4 Edw. III. m. 24. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, L. eâdem gratiâ, episcopo Dunolm', salutem.

Sciatis quod, cum nuper pro eo quod datum fuit nobis intelligi, quod quidam de regno nostro, nobis contrarii & rebelles, qui de eodem regno nuper clandestinè recesserunt, idem regnum nostrum, congregatâ multitudine armatorum, ingredi proponunt, ad gravandum nos & populum regni nostri, & alia mala, quæ poterunt, perpetrandum;

Præceperimus singulis vicecomitibus regni nostri quod proclamare facerent, quod omnes & singuli milites & alii, ad arma potentes de ballivis suis, equis & armis, quam citiùs poterunt, se parent, ita quod prompti sint & parati ad proficiscendum, cum cæteris fidelibus nostris, contra dictos rebelles nostros, si ipsos ad invadendum dictum regnum nostrum contigerit declinare, cum ipsos super hoc fecerimus præmuniri;

Assignaverimus quosdam fideles nostros, in diversis comitatibus regni nostri, ad arraiari faciendum per se, seu alios, quos ad hoc deputaverint, milites, armigeros, & omnes alios homines defensabiles, in comitatibus prædictis, ita quod ipsi, videlicet, quilibet illorum juxta statum suum, & quantitatem terrarum & tenementorum, bonorum, & catallorum suorum, equis & armis parentur, & armentur juxta formam proclamationis prædictæ, & ad eosdem milites, armigeros, & homines, sic armatos & arraiatos, ad nos seu illos, quos ad hoc duxerimus assignandos, ducendum, cum ipsos fideles nostros, seu deputandos ab ipsis, super hoc fecerimus præmuniri, ad proficiscendum nobiscum, & aliis fidelibus nostris, contra rebelles nostros prædictos;

Nos, advertentes pericula, quæ per ingressus dictorum rebellium nostrorum, infra libertatem vestram Dunolm', nobis & populo nostro ibidem, ac aliundè de regno nostro, ad cujus defensionem & salvationem circumquaque astringimur vinculo juramenti, de facili poterunt evenire, & quod præmissa per vos, propter honestatem sanctæ ecclesiæ, infra dictam libertatem vestram, fieri non possunt, volentesque ea, infra eandem libertatem, per dilectum & fidelem nostrum Radulphum de Nevill, de cujus fidelitate confidimus, fieri, ut est dictum;

Vobis, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus quod per litteras vestras, sub sigillo quo utimini infra libertatem illam, præfatum Radulphum assignetis ad arraiari faciendum per se, seu alios quos ad hoc deputaverit, milites, armigeros, & omnes alios homines defensabiles, de libertate prædictâ, ita quod ipsi, videlicet, quilibet illorum juxta statum suum, & quantitatem terrarum & tenementorum, bonorum & catallorum suorum, equis & armis parentur, & armentur juxta formam proclamationis prædictæ;

Et ad eosdem milites, armigeros, & homines, sic armatos & arraiatos, ad nos, seu illos, quos ad hoc duxerimus assignandos, ducendum, cum ipsum Radulphum seu deputandos ab ipso, super hoc fecerimus præmuniri, ad proficiscendum nobiscum, & aliis fidelibus nostris, contra rebelles nostros prædictos; necnon ad supervidendum & ordinandum quod omnia loca per costeram maris, infra libertatem prædictam, ubi naves applicare poterunt, taliter custodiantur, quod nobis seu populo regni nostri, per ingressus dictorum rebellium nostrorum, in eâdem libertate, pro defectu custodiæ, periculum, seu gravamen, non eveniat quoquo modo;

Et in executione hujus mandati nostri vos taliter habeatis, quod in vestri defectu ad vos, seu ad libertatem vestram Dunolm', non habeamus materiam capiendi.

Teste Rege, apud Staunford, x. die Augusti.

Per ipsum Regem & concilium.

Ad archiep' Dublin', de decimâ de minutis beneficiis in Hibernia, non exigendâ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Claus. 4 Edw. III. m. 22. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, A. eâdem graciâ, archiepiscopo Dublin', collectori decime quadriennalis per dominum Summum Pontificem clero Hibern' nuper imposite, salutem.

Cum exilia beneficia que summam sex marcarum non excedunt, sub taxacione decimarum hactenus progenitoribus nostris vel nobis concessarum, non comprehendantur;

Ac jam intellexerimus, quod vos decimam ad opus ecclesie Romane & nostrum per quadriennium impositam, que imposicio ad hujusmodi beneficia non se extendit, contra formam imposicionis predicte exigere & levare intenditis, licet beneficia illa tenentes alibi beneficiati non extiterint, in ipsorum beneficiatorum prejudicium non modicum & gravamen.

Et quia nolumus quod decima predicta, quatenus nos contingit, aliter levetur, quam secundum formam imposicionis levari debet;

Vobis mandamus firmiter injungentes, quod de hujusmodi minutis beneficiis, decimam aliquam nullatenus exigatis.

Et si quid indè levaveritis, id eis à quibus levatum fuerit, restitui faciatis.

T. R. apud Linc', xxvi. die Aug'.

Littera Philippi Regis Franciæ ad Regem, super homagio pro ducatu Vasconiæ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Ex Litt. & Autogr. Edw. III. in Turr. Lond.

PH' par la grace de DIEU, Roi de France, à nostre amez & foial cousin le Roi d'Engleterre, duc de Guienne, & paer de France, saluz, & dileccion.

Come vous soiez entrez en nostre foi, & nous aiez fait homage pur raisoun des dites duchee & paererie, & nous avoms receuz, exceptee, & reservee à nous ce que nous tenioms, & dovioms tener en la terre d'Agenois, de Gascoigne, & autre part de la dite duchee, solonc les acordz faitz sur ce;

Et en faisant le dit homage, vous aiez usee de cel langage, que vous entrez en nostre foi, & nous facez homage solonc ce, que vous & voz predecessours, avez & avoient faitz a noz predecessours; et alors nous vous fe.... dire & monstrer, que le dit homages estoit liges, & doviez promettre foialte contre toutes personez qui purront vivre & morer, avec tous les cas qui se afferont & qui sount acustimez, & q' ce requerroit la nature de fie & d'omage des dites duchee & parrerie; & q' voz predecessours l'avoient tous jours en cel manere fait esclarsi à noz predecessours, Rois de France, par quoi nous vous fusoms requere alors que, pur ce que nuls debatz ne occurez, ne peust estre en temps avener, vous esclarcissiez le dit langage par expresse motz de la liegete, & promeisez la foialte, si clerement & si expressement come voz predecessours l'avoient esclarcie & faite; et que les autres paers de France sount acustimez affaire; la quele chose vous faites mie alors, pur quoi combien, que nous puissoms alier avant en autre manere.

Nous vous feissoms adjorneir sur les diz esclarcissemenz de la duchee de Guienne en nostre parlement proscheinement passe, affaire, respondre & proceder tant quant raison serroit, solonc ce q'est plus pleinement contenu en l'adjornement sur ce fait; à la quele journee ne al autre ensuant, à la quelle fust la dit jornee contine, est assavoir as octaves de la Magdalene proscheinement passe, vous ni estes venuz, ne avez envoié suffisaument, pur quoi nostre court vous ad mis en defaut; & combien q' pur toutes ces choses nous puissoms proceder countre vous autrement.

Nous, qui voloms tous jours raison garder, vous adjornioms par ces lettres, paremt & precisement, devant nous & devant nostre court suffisaument garnie à Paris, à la quinsaine de la feste Seint Andreu Apostre prochein venant, à voir, esclarsir, & juger le profist du dit defaut, & saufs à nous les ditz profistz, affaire esclarcissementz de susdiz, & à proceder & à respondre sur les ditz defautz & esclaroissemenz.

Et sur toutes autres choses que nostre dit procureour vous voudra demander & proposeer contre vous, & à dire & proposeer contre ce que vous vodriez, & oier tout ce que nous ou nostre court ordeinerom, ou ordeinera sur ce; et certifiez nous, ou nostre dite court suffisaument à la dite journee de la recepcion de ces lettres presentes.

Donee à Retoisel, le primer jour de Septembre, l'an de Grace Mil. CCC. & trente.

De tractatu super requestis, Ambianis, senescallo Vasconiæ misso.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III. Rot. Vascon. 4 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

LE Roi, a nostre seneschal de Gascoigne, & a nostre conestable de Burdeaux qi ore sont ou qi pur temps serront, ou a lour lieutenantz, salutz.

Come n'adgaires entre certeins conseillers & deputez par nostre trescher cousin, le Roi de France, souz escriptz d'une part, & noz messages & procurours desouz nomez d'autre part, sur les articles souz escritz, traite & acorde feust en la fourme qui s'ensuit:

A touz ceux qi ces lettres verront & orront. Nous, &c. *ut supra de dat' viii. Maii.*

Des queux choses nous avoms fait offrir au dit Roi de France confirmacion, en covenable fourme, a ce qui semble a nous & a nostre conseil, & il ne l'ad pas encore accepte:

Nous, nientmeins, veoillantz les dites choses estre tenues & gardees tant come a nous en appartient, sauve tute foitz les droitz de noz souzmis de nostre dite duchee de Guyenne, & les fors & les custumes qui lour sont jurez en nostre non;

Vous mandoms, q' en cas que le dit Roi de France les choses susescriptes, tant come a li appartient, face tenir, garder, & enterinir, adonqs les choses susescriptes, tant come ent a nous appartient, facez tenir, garder, & enterinir; sauve tute foitz les droitz de noz ditz souzmis, & les fors & les custumes, qui lour sont jureez en nostre noun, sicome desus est dit.

Don' a Notingham, le ix. jour de September.

Pro Edwardo filio Regis primogenito, de concessione.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III. Pat. 4 Edw. III. p. 2. m. 42. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd concessimus Edwardo, filio nostro primogenito, in auxilium expensarum hospitii sui, quingentas marcas, percipiendas singulis annis in garderobâ suâ, per manus custodis ejusdem garderobæ qui pro tempore fuerit, de illis mille marcis quas dilectus & fidelis noster Oliverus de Ingham, justiciarius noster Cestr', reddit per annum ad scaccarium nostrum de firmâ dicti comitatûs Cestriæ; videlicet, ad festum Sancti Michaelis proximò futurum, centum marcas; & ad festum Natalis Domini proximò sequens, centum libras; & ad festum Paschæ proximò sequens, centum marcas; & ad festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò sequens, centum libras; & sic de anno in annum ad eosdem terminos, quingentas marcas, quousque de statu ejusdem filii nostri uberiùs duxerimus providend'.

Ita quod prædictus custos literas acquietantiæ sub nomine dicti filii nostri, de summis quas sic receperit, præfato Olivero faciat; per quas sib debitam allocationem indè fieri volumus in formâ supradictâ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Notingham, xvi. die Septembris.

Per breve de privato sigillo.

Et mandatum est Olivero de Ingham, justiciario Regis Cestriæ, quod custodi garderobæ prædictæ, qui pro tempore fuerit, dictas quingentas marcas per annum ad terminos prædictos solvat, juxta tenorem literarum Regis prædictarum; recipiens à præfato custode literas acquietantiæ, sub nomine dicti filii Regis factas, receptionem summarum quas ei sic solverit testificantes; per quas ei indè in formâ prædictâ ad scaccarium Regis, debitam allocationem Regis habere faciet.

Teste Rege, apud Notingham, xvi. die Septembris.

Per idem breve.

Ad Papam, super requestis & tractatis cum Rege Franciæ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III. Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Pater sanctissime, super hiis quæ inter nostros nuncios ad præsentiam magnifici principis, domini Philippi, Regis Franciæ destinatos, & conciliarios ipsius Regis, super requestis, tempore quo sibi homagium fecimus, traditis, hinc indè, tractata fuerunt usque modo, & ad quem finem negotia illa sunt deducta; iidem nuncii nostri, sicut ex eorum relatu didicimus, vestræ benignitati gestarum rerum ordinem literatoriè intimârunt, & ob hoc, ad præsens, ea recitare prætermittimus, nè vestræ pietatis aures, ex multiplicatione verborum, aliqualiter offendamus.

Verùm, pater desideratissime, quia idem Rex, ut conicitur à nonnullis, & ex responsionibus & gestis suis potest verisimiliter opinari, intendit gravare nos & nostros subditos, de guerrâ, & ad hoc, sicut nobis relatum est, jam se parat:

Nos, qui pacem cum omnibus appetimus toto corde, & evitare dispendia quæ ex guerrarum turbinibus necesse est evenire, vestræ beatitudini duximus supplicandum, quatinùs præfatum Regem, si libeat, paternis dignemini exhortationibus excitare, ut pacis studeat sequi consilia pro malis innumeris, quæ ex guerris eveniunt, declinandis; quia nos semper parati sumus & erimus in præmissis, & aliis, quæ ad plenam poterunt concordiam pertinere, vestræ paternitatis parere beneplacitis, & per ea dirigi in agendis.

Et si forsan idem Rex nobis guerram indicere voluerit taliter sine causâ, necesse habemus ei resistentiam facere, &, prout nobis à Deo concessum fuerit, sub vestræ protectionis munimine, jura & patrimonia nostra defendere juxta vires.

Ex habundanti autem adhuc ad ipsum Regem mittere proponimus, ad ostendendum sibi dilucidè summas, per paces antiquas nobis debitas, ad finem recompensationis de summis quas à nobis exigit, optinendæ, & ad requirendum ipsum ut defectum, in quem per curiam suam positi fuimus, pendente tractatu prædicto, contra suam & conciliariorum prædictorum promissionem, velit revocare, & diem indè *nobis in parliamento* suo assignare.

Conservet, &c.

Dat' apud Notingham, xx. die Septembris.

Ad senescallum Vasconiæ, de oblatis per Regem pro pace habendâ, & quantum Rex Franciæ adversatur contra; ac super gestu fidelium in illis partibus.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III. Rot. Vascon. 4 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

ROY, a noz chers & foialx Monseur Johan Darcy, & a Monseur Johan de Haustede, seneschal de nostre duche de Guienne, salutz.

Por ce que nous savoms bien que vous orriez volent' novelles de l'estat de noz besoignes, pur queles les evesques de Cicestre & de Norwiz ont este pardevers la court de France, savoir vous fesoms que les ditz messages sont retornez pardevers nous, & nous ont reportez coment le dit Roy de France & son conseil ne voleient rien accepter les responses queles nous avoms fait a luy par noz ditz messages, a les requestes que le dit Roy nous avoit fait, combien que elles furent assez justes & resonables; ne a les requestes que nous lui feismes rein respondre; mais respondy de sa bouche a noz ditz messages, que desore il ne voleit ad nous tenir trete.

Par quoi nous, vollanz que vous & noz subgitz de nostre duchee, puissent saver overtement le mesure que nous avoms tendu au dit Roy de France, pur traire a bien de pes, & a decliner, & a escheure tote manere de discord, enveoms a vous les requestes que le dit Roy de France nous ad fait, & les responses que ont este faites a lui, a mesmes ses requestes par noz ditz messages, a celle fyn que vous puissez overtement saver, & monstrier a noz subgitz avantditz, le outragie & la dereson que le dit Roi de France nous ad monstre, come celui qi n'ad cure, ne volente de faire a nous justice ne reson, a ceo q' il nous trovoms uncore, mais quiert nostre disheritance, sicome apparante chose est, en pluseurs maneres.

Si vous fesoms sauver que, par avis & deliberation de nostre plus fiable conseil, avoms pris le point en certein, a mettre tut nostre poair, sanz espernier cors, ou avoir, & a purchacer de noz amis l'eide que nous purroms aver, pur defendre, od l'eid de Dieu, noz dreitures, noz heritages, & a noz ditz subgitz, contre la malice & la force du dit Roi de France, si il nous voielle guerryer.

Et pur ce que nous nous dotoms touz jours, que le dit Roy de France, avant ceste procheine seson de yver, peust penser de envoier force devers nostre dite duche, ou dy aler mesmes en propre persone, pur mettre meisme la duchee a sa mayn;

Volons que vous soiez avisez q' en cas q'il envoit ascuns de ses ministers de faire executions en nostre duchee de rien que touche les articles tretez entre lui & nous, solom la forme des acords, sanz adjouster force ou poair, par quoi la manere de lour venir encresse peril a noz dites terres, q' vous, avantdit seneschal, & les autres ministers de nostre duche, soeffrez, si deboneremeut, par bel parler, les executions, sanz y mettre grant debat ou resistence, nient necessaire, pur paisser la malice de temps, issint que nous puissoms autrefoiz empescher mesmes les executions, quant nous averoms plus grant covenablete de temps, & que, par tiele dissimulation, nous & noz subgetz puissent escheure les sodiens damages, q'ils purront resceivre par la destruction de lur vynes & de lur autres biens & chatelx.

Mes totes voies, si le Roi de France y veigne od poair, ou envoit y poair, par qoy il apierge q'il veigne a destruer & chivalchier le pais, &

a faire conquest sur nous, adonques vous mandoms & chargeoms, que entre vous & noz foialx du pais mettez eide tut a tut a faire la defense que vos saverez & purrez, sauvant noz villes, chastelx, & forteresses en pais, a vostre poer, jusques tant que nous puissoms faire socur & rescous, que serra molt en haste, od leide de Dieu.

Promettantz a noz subgitz, que des damages & pertes, si uuls resceivent par cause de la maintenance de nostre heritage & de lour loiautez envers nous, nous mettroms corps & avoir, & quantque nous avoms, come plus pleinement le portur de cestes vous savera dire, pur eux defendre; &, en cas que riens perdent, que Dieu defende, pur faire a eux restor & recompensation de lur pertes & damages, plus largement que onqes, par uul de noz auncestres ad este fait en uul temps passez.

Endroit de envoir argent a vous, saunz quel nous savoms bien que les choses ne se pout meintenir ne perfournir, vous fesoms auxint saver què nous averoms un conseil general a Notyngham, od les prelatz, contes, & barons de nostre roialme, a la quinzeine de la Seint Michel precheinement avenir, & ferroms adonques, par avis de nostre conseil, en tieu manere, que vous & totes noz bones gentz serretz bien recomfortez de une grande somme d'argent, & averez suffisalment de qoi vous purretz estre eide, a retenir gentz d'armes, & paier gages, pur la maintenance de nostre estat, & de reboter la dite force, od leide de Dieu, si bosoigne soit adonque.

Si vous prioms, mandoms, & chargeoms, sicome vous desirez l'onur & le profit de nous, & sur la grant affiaunce que nous avoms en voz loiautees, que vous parfurnez & accomplissez totes les dites choses en la meilloure manere que vous saverez & purrez, par lavis de ceux de nostre conseil de celles parties, des queux vous vous fiez plus:

Car certeinement nostre entention est, & de tut nostre conseil, sanz rein espernier, de mettre les choses devers vous, en exploit, en manere suffisante, si Dieu plest, come sire Arnald de Till, nostre cher clerk & secre, vous savera plus pleinement enformer.

Don' a Notyngham, le xx. jour de Septembre.

De libertatibus concedendis, & fœderationibus contrahendis.

A.D. 1330. An. 4 Edw. III.
Rot. Vascon. 4 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

ROY, a les avantditz, salutz. Nous vous envoions lettres souz nostre grant seal, par queles nous avoms donez poair a vous de granter franchises, libertees, & munitees a la communalte de Burdeux, & a la ville de Baione, & autres grantz villes de nostre duchee, pur les norir en amour, & de attrere lour cuers & volentez a nous, solom ceo que par vostre avisement & discretion, des queux nous nous fioms especialement, verretz que plus nous purra turnir a profit, & solonc ce que vous avetz causes & matire, & que vous verretz que les dites communaltes le purront meltz deservir envers nous.

Et auxint vous avoms donez poair, par noz autres lettres, de treter od les gentz de Ageneys & autres, qui sont en l'obbeissance le Roi de France, de les retenir & requiller, devers nous, & de graunter a eux pardonn & remission de totes maneres des choses, des queles ils nous ont offendu en temps passez:

Et especialment de treter od le conte de Foys, le conte de Comenge, & od Roger Bernard frere du dit conte de Foys, par l'avisement de monseur Fortinar de Garnak, qi est en son pais, & qi nous ad promis q'il ferra tut son poair de attrere le dit conte de Foys & Roger son frere, & plusours autres, en eide de nos bosoignes.

Par quoi nous vous prioms, mandoms, & chargeoms, sicome vous desirez l'onur & le profit de nous, que vous facez & performez les choses susdites, en meilloure manere que vous saverez & purretz, par lavis de ceux de nostre conseil de celes parties, de queux vous vous fiez plus.

Don' ut supra.

De potestate ad tractandum super confœderatione & retinentiâ cum duce Brabantiæ, & aliis.

A.D. 1330. An. 4 Edw. III.
Pat. 4 Edw. III. p. 2. m. 38. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes literas inspecturis, salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi Fitz Waryn militis, magistri Hugonis Elys decani de Wolverehampton, & magistri Johannis de Hildesle canonici Cicestr', plenam fiduciam reportantes, ipsos constituimus & facimus procuratores & nuncios nostros speciales:

Dantes eisdem Willielmo, Hugoni, & Johanni, & duobus eorum, plenam potestatem, & mandatum speciale, tractandi pro nobis, & nostro nomine, cum nobili viro, domino Johanne duce Brabantiæ, consanguineo nostro carissimo, de confœderatione & amicitiâ, inter nos & nostros subditos, ac nobis adhærentes, & ipsum ducem & suos subditos, ac sibi adhærentes, ineundis, ac retinentiâ speciali, tam pro pace quam pro guerrâ, contra quoscumque Reges & principes, & alios, cujuscumque statûs seu conditionis existant, & easdem confœderationem, amicitiam, & retinentiam, quacumque firmitate vallandi;

Necnon concordandi cum eodem duce, seu deputandis ab eo, super terminis solutionum eidem duci, seu gentibus suis, per nos faciendarum, de quibuscumque pecuniarum summis, eidem duci seu gentibus suis, præmissâ occasione promissis seu promittendis;

Et etiam conveniendi cum eodem duce & gentibus suis prædictis, de certis pecuniarum summis, pro stipendiis, vadiis, & custibus, ac restauro equorum hominum ad arma, quos idem dux in obsequium nostrum ducet seu mittet, prout meliùs fore viderint faciend':

Promittentes nos ratum & stabile habituros quicquid, per præfatos procuratores nostros, vel duos eorum, tractatum, vallatum, concordatum, conventum, & promissum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Pontem Fractum, primo die Octobris.

Consimilis potestas ad tractandum cum comite Flandriæ.
Dat' ut supra.

Alia potestas ad tractandum cum comite de Gelre, consanguineo Regis, ac comitibus de Los & Chyny, & aliis nobilibus & personis quibuscumque.
Dat' apud Notingham, undecimo die Octobris.

Pro Edwardo de Balliolo.

A.D. 1330.—An. 4 Edw. III.
Pat. 4 Edw. III. p. 2. m. 33. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis & fidelibus suis ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd suscepimus in protectionem & defensionem nostram, necnon salvum & securum conductum nostrum, dilectum & fidelem Edwardum de Balliolo, &c. *prout supra de dat' xx. Jul'.*

In cujus, &c. per unum annum duratur'.

Teste Rege, apud Notingham, xvi. die Octobris.

Per ipsum Regem.

De publicando, super negotiis Regis & regni administratis hactenus in damnum & dedecus utriusque: super arrestatione comitis Marchiæ, Oliveri de Ingham, & Simonis de Bereford, actorum principalium in negotiis prædictis; & de intentione Regis gubernandi secundum leges & rationem.

A.D. 1330. An. 4 Edw. III.
Claus. 4 Edw. III. m. 20. d. in Turr. Lond.

LE Roi, a visconte d'Everwyke, saluz. Pur ceo que noz bosoignes, & les bosoignes de nostre roialme, ont este mesnez tanque a ore a damage & deshonur de nous & de nostre roialme, & enpoverissement de nostre poeple, sicome nous sumus bien aperceu, & les faitz le provent;

Par quei, de nostre conscience & volunte demeigne, avoms fait arester ascunes persones; c'estassaver, le count de la Marche, sire Oliver de Ingham, & sire Simon de Bereford, qi ont este principal moveours des dites bosoignes:

Et voloms que totes gentz sachent que, desore enavant, nous voloms governer nostre poeple solonc droiture & reson, sicome appent a nostre roiale dignite; & que les bosoignes que nous touchent, & l'estat de nostre roialme, soient mesnez par commun conseil des grantz de nostre roialme, & nemie en autre manere:

Et pur ceo vous mandeoms, fermement enjoignantz, que ceste nostre intention facez publier parmie vostre baillie, dedeinz franchises & dehors, issint que tut le poeple le puisse pleinement entendre.

Et voloms ausint que vous facez defendre per tote vostre baillie, que nul de quele condition q'il soit, soit si hardie, sur peine de forfeiture de vie &

de membre, de coure sur altre pur occuper terres, biens, ou chateux, ne autre chose faire en blemissement de nostre pees, ou en affrai de nostre people;

Et, si nul soit si hardi de la faire, de quele condition qil soit, nous voloms que due punissement en soit fait, solonc les leis & les usages de nostre roialme, sanz desport faire a nuli:

Et, si vous troessez nul qi face au contraire, adonques lui facez arester saunz delai, pris a ceo poair du countè si mestir soit, & sauvement garder en nostre prison, tanque vous eiez altre mandement de nous.

Et des nouns des ceux, que vous averez issint arestuz, nous certefiez, de temps en temps, distinctement desouz vostre seal.

Don' souz nostre grant seal a Notingham, le xx. jour d'Octobre.

Per ipsum Regem.

En meisme la manere est maunde a touz les viscounts d'Engleterre.

De querelis coram parliamento deferendis; & duobus, vel militibus vel servientibus, de singulo comitatu, maximè fidelibus, ad dictum parliamentum eligendis.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Claus. 4 Edw. III. m. 18. d. in Turr. Lond.

LE Roi, a viscounte de Lancastre, salutz. Pur ce que nous avoms entenduz, que diverses oppressions, & duretes, ount este faites sur plusours gentz de nostre realme, par aucuns q'ount este noz ministres en diverses offices, & auxint par aucuns grantz de nostre realme, auxibien noz conseillers come autres, tant come noz bosoignes, par reson de la tenderesse de nostre age, ount este menez per aucuns gentz, a damage & deshonure de nous;

La quele chose nous ne voloms desore soeffrer, & nous avoms mout grant desir que totes choses feussent mis en estat due, & les tortz & misprisions redresses, vous mandoms & chargeoms en la foi, que vous nous devez, que hastivement, saunz delai, faitz crier parmie vostre baillie, auxibien deinz franchise, come dehors, que touz ceux, qui se vodreint pleindre des oppressions, duretes, ou autres grevauns a eux faites, countre dreiture & les leys & les usages de nostre realme, veignent a Westmost' a cest nostre prochein parlement, & mostrent illoeques lour pleintes a nous, ou a ceux que nous ferroms a ce deputer, & nous lour ferroms faire covenable & hastif remede, dont ils se devient aggreer par reson.

Et pur ce que avant ces heures, acuns des chivalers, qui sont venuz as parlementz pur les communautes des countes, ount este gentz de coveigne, & maintenours de fauses quereles, & n'ount mie soeffreit que les bones gentz poient monstrez les grevaunces du commun poeple, ne les choses que deussent aver este redresses en parlement, a grant damage de nous & de nostre poeple;

Vous maundoms & chargeoms que vous facez eslire, par commun assent de vostre countee, deux des plus leaux & plus suffisauns chivalers ou serjeantz en meisme le countee, qui soient mie suspecionous de male coveigne ne communs maintenours des parties, d'estre a nostre dit parlement, solonc la forme de nostre maundement, que vous en avez:

Et ce ne lessez si come vous voilliez escheure nostre gref & indignation.

Don' a Wodestoke, le iii. jour de Novembre.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

Pro comite de Julers, super annuitate nongentarum marcarum, nuper sibi pro bono servitio concessarum, solvendâ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Claus. 4 Edw. III. m. 17. in Turr. Lond.

REX, collectoribus custumarum suarum in portu ville de Sancto Botulpho, salutem.

Cum nuper, pro bono servicio quod dilectus & fidelis noster, comes de Julers, nobis impendit & extunc impenderet in futuro, concesserimus ei nongentas marcas, percipiendas singulis annis de exitibus custumarum prædictarum per manus collectorum custumarum earumdem, qui pro tempore fuerint, ad terminos Pasche & Sancti Michaelis, per equales porciones, sub certâ formâ, prout in litteris nostris patentibus ei indè confectis, plenius continetur;

Vobis mandamus, *&c. prout in consimilibus litteris.*

T. R. apud Wodestok', quarto die Nov'.

Pro Johanne de Hanonia, super pensione mille marcarum sibi solvendâ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Claus. 4 Edw. III. m. 18. in Turr. Lond.

REX, collectoribus custumæ nostræ lanarum, coriorum, & pellium lanutarum, in portu civitatis nostræ London', salutem.

Cum septimo die Febr', anno regni nostri primo, pro bono & laudabili servicio, quod dilectus consanguineus noster Johannes de Hanon' nobis impendit, & extunc impenderet, concesserimus ei mille marcas, percipiendas singulis annis de exitibus custumæ nostræ prædictæ, per manus collectorum ejusdem custumæ qui pro tempore fuerint, ad terminos Paschæ & Sancti Michaelis per equales porciones, quousque eidem Johanni de mille marcatis terræ, in locis competentibus infra regnum nostrum providerimus, habend' sibi & hæredibus suis imperpetuum; prout in litteris nostris patentibus indè confectis, plenius continetur;

Nos, *&c. prout in consimilibus litteris.*

T. R. apud Wodestok', vi. die Novembris.

De magno sigillo liberato; et de brevibus ad lapidem marmoreum signatis.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Claus. 4 Edw. III. m. 16. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM, quod venerabilis pater Henricus *Lincoln' episcopus, cancellarius domini nostri Regis, die Mercurii, proximò ante festum Sancti Andreæ Apostoli, videlicet, vicesimo octavo die Novembris, anno regni dicti domini Regis quarto, liberavit eidem domino Regi* magnum sigillum ipsius domini Regis, in quâdam bursâ, sigillis magistri Henrici de Clyf, & domini Henrici de Edenestowe, clericorum, signatâ, in camerâ ipsius domini Regis, in palatio suo apud Westm', ubi parliamentum Regis summonitum fuit, in præsentiâ dominorum Willielmi de Monte Acuto, Willielmi de Clynton, Roberti de Ufford, & aliorum ibidem astantium.

Et idem dominus Rex dictum sigillum à præfato episcopo recepit, & illud venerabili patri Johanni Wynton' episcopo liberavit.

Qui, præstito sacramento de officio cancellar' fideliter exercendo, ut est moris, dictum magnum sigillum à præfato domino Rege recepit, & illud secum ad hospitium suum in Suthwerk deferri, & die crastinâ brevia de cursu apud Westm' ad lapidem marmoreum consignari fecit.

Pro Edwardo de Monte Hermerii, de restitutione terrarum.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Claus. 4 Edw. III. m. 17. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Norht', salutem. Licet nuper terras & tenementa, bona & catalla, Edwardi de Monte Hermerii, prætextu suspitionis, quæ de ipso tunc habebatur quod ipse Edmundo nuper comiti Kanc' contra nos adhæsisse debuerat, capi fecerimus in manum nostram, & ea occasione adhuc in manu nostrâ existant;

Quia tamen prædictum Edwardum de præmissis omninò immunem reputamus, restituimus ei omnia terras & tenementa, bona & catalla sua, præmissâ occasione in manum nostram capta:

Et ideò tibi præcipimus quod eidem Edwardo, vel ejus attornato in hâc parte, omnia terras & tenementa, bona & catalla sua prædicta, in custodiâ tuâ existentia, unà cum exitibus de terris & tenementis prædictis, per te perceptis, restituas indilatè.

Teste Rege, apud Westm', iii. die Decembris.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo mandatum est vicecomitibus subscriptis; videlicet,
Vicecomiti Cornubiæ,
Vicecomiti Suthton',
Vicecomiti Wilter'.

De capiendo Johannem Mautravers & alios.

A. D. 1330.
An. 4 Edw. III.

Claus. 4 Edw. III. m. 16. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Norht', salutem. Quia accepimus quod Johannes Mautravers, Thomas de Gurneye, Johannes Wyard, & Willielmus de Exon', nuper constabular' castri de Walyngford', Johannes Deveroill', Willielmus de Ocle, de diversis facinoribus per ipsos in regno nostro perpetratis, rectati, eâ occasione extra idem regnum clandestinè egredi proponunt; per quorum maliciam diversa mala poterunt evenire, nisi celeriùs ad hoc apponeremus manum nostram;

Tibi præcipimus firmiter injungentes, quod omnes portus maris & alia loca infra ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi naves applicant, seu passagium navium existit, taliter custodiri facias, sub periculo quod incumbit, quod dicti Johannes, Thomas, Johannes, Willielmus, Johannes, & Willielmus alicubi infra ballivam prædictam nullatenus transeant extra idem regnum; et insuper eos in ballivâ prædictâ, sive fuerint infra libertates sive extra, capias, & eciam per ministros tuos capi facias, & eos, ubicumque fuerimus, ad nos duci facias, ibidem, quod de consilio nostro ordinari contigerit receptur';

Et talem custodiam in singulis locis in ballivâ prædictâ, super costeram & loca prædicta apponas, quod ipsi ab eodem regno nullo modo evadant:

Et præmissa cum tantâ diligenciâ facias, quod dicta evasio si eveniat, quod absit, tibi impingi non valeat, per quod ad te graviter capere debeamus.

T. R. apud Westm', tercio die Dec'.

Per ipsum Regem & cons'.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angl'.

Ad majores & ballivos portuum, de negocio supradicto.

A. D. 1330.
An. 4 Edw. III.

Claus. 4 Edw. III. m. 17. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi majori & ballivis portûs sui de Faversham, salutem.

Quia, &c. *ut supra usque ibi*, receptur':

Et talem custodiam in portu & locis prædictis apponatis quod ipsi ab eodem regno per ballivam vestram nullo modo evadant, taliter vos habentes in hâc parte, quod de diligenciâ vestrâ & solicitudine ex hoc meritò vos debeamus commendare.

T. R. apud Westm', tercio die Decembr'.

Eodem modo mandatum est subscriptis, videlicet,

Majori & ballivis portûs Dovorr'.
Majori & ballivis portûs de la Rye.
Majori & ballivis portûs de Romenhale.
Majori & ballivis portûs de Gippwyco.
Majori & balliris portûs de Hastyng'.
Majori & ballivis portûs de Wynchelse.
Majori & ballivis portûs de la Hethe.

Ad Papam, pro universitate Oxon', super actu reconciliationis ecclesiæ & cœmeterii.

A. D. 1330.
An. 4 Edw. III.

Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Ut semper haberet, alma mater, ecclesia continuum doctrinæ sacræ fomentum, pro patribus nati sunt ei filii, qui cœlestis doctrinæ pabulum, novis succedentibus populis, quod in patribus, obstante conditione coruptibili, perpetuari non poterat, novæ prolis amplificatione, ministrentur.

Hac denique consideratione motus, celebris memoriæ, dominus E. pater noster, in universitate Oxon', ad honorem Virginis gloriosæ, collegium quoddam scolarium artium liberalium ac sacræ theologiæ piè constituit, à quo deficientibus moderni temporis doctoribus, ecclesiæ suæ Anglicanæ educi & assumi possent, pro loco & tempore, ministri utiles, & fidei defensores.

Ecclesiam insuper Beatæ Virginis, in medio municipii dictæ universitatis constitutam, quæ ad viginti & tres marcas taxata est, & de suo patronatu existit, pro sustentatione dictorum scolarium deputavit, & contulit, auctoritate venerabilis patris Lincoln' episcopi, & capituli ejusdem, appropriatione factâ subsequenter.

Verùm, quia in dicti collegii constitutione, dictus pater noster modum adhibuit, quod crescentibus facultatibus ipsius, numerus scolarium ejusdem augeretur:

Nos, pium dicti patris nostri propositum prosequi cupientes, advocationes ecclesiæ de Aberford, Eborum diœcese, quæ ad sexdecim libras, & ecclesiæ de Coleby, Lincoln' diœcese, quæ ad triginta & quatuor libras, tresdecim solidos & quatuor denarios, taxantur, & quarum dicti scolares sunt patroni, concessimus, quantum in nobis est, præfatis scolaribus, in proprios usus, perpetuò possidendas.

Vestræ itaque sanctitati, quæ pia fidelium vota paternis affectibus piè prosequitur, totis desideriis supplicamus, quatinùs dictum collegium apostolicâ auctoritate approbare; præpositum & scolares ejusdem collegii, res & possessiones eorumdem, in specialem protectionem & tuitionem suscipere; appropriationemque ecclesiæ Beatæ Virginis supradictæ confirmare; necnon ecclesias de Aberford & Coleby dictis scolaribus appropriare; ipsisque præposito & scolaribus, in hiis, quæ in præmissis, & præmissa contingentibus, à vestrâ sanctitate justè & honestè postulaverint, favoris & gratiæ plenitudinem impendere velitis, si placet, intuitu præmissorum.

Ad hæc, pater sancte, cum ad dictam ecclesiam Beatæ Mariæ & cimiterium ejusdem, tanquam ad loca publica, frequens hominum sit accessus, per quod ecclesiam & cimiterium prædicta sanguinis effusione pollui sæpe contingit; & diœcesani præsentia, propter amplitudinem diœcesis, pro reconciliatione hujusmodi, de difficili multotiens optinetur:

Providentiam sedis apostolicæ duximus requirendam, quatinùs, venerabili patri Lincoln' episcopo concedere velitis de gratiâ speciali, ut .... abbati de Oseneye, ordinis Sancti Augustini, & .... abbati de Regali Loco juxta Oxon', ordinis Cistertien', conjunctim & divisim, actum reconciliationis ecclesiæ & cimiterii prædictorum, quotiens hujusmodi pollutionis casus emerserit, auctoritate vestrâ valeat delegare.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', quarto die Decembris.

Contra Ambaldum cardinalem, ad conscientiam Papæ serenandam.

A. D. 1330.
An. 4 Edw. III.

Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Nè perversorum ambitio, nullis conclusa limitibus, dum intentionis suæ lucra sectantur, vestræ sanctitatis, & confratrum vestrorum, circumveniant puritatem, & jura nostra, quibus vinculo juramenti astringimur, exquisitis suggestionibus interrumpant, vestram in eâ parte conscientiam, quotiens oportuerit, cogimur serenare.

Ecce! pater sancte, venerabili patri domino Ambaldo, tituli sancti Laurentii in Lucynâ presbitero cardinali, quorumdam adulantium commentis persuasum est ecclesiam de Hoghton, Dunolm' diœc', quam, dilectus clericus noster Manserus Marmyon, ex donatione nostrâ, ratione temporalium dicti episcopatûs, nuper vacantis, in manum domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, existentium, optinet in præsenti, jure nostro in eâ parte per judicium curiæ nostræ manifestè declarato, sede plena vacâsse, & ad provisionem vestram spectâsse:

Cujus suasionis occasione, idem pater dictam ecclesiam sibi per vos prætendit fuisse collatam, dictumque clericum nostrum in curiâ sanctitatis vestræ molestat, & non sine læsione juris nostri regii, multipliciter inquietat.

Quia verò jus nostrum regium conservari vos velle firmiter credimus illibatum, cujus vos hactenus potissimum invenimus defensorem, clementiæ vestræ supplicamus, quatinùs dictum patrem ab inquietatione dicti clerici nostri, & juris nostri læsione, desistere velit, paternis monitionibus inducere velitis, præmissorum, si placet, intuitu, nostrique rogaminis interventu.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', x. die Decembris.

..d Ambaldum prætaxatum, pro conscientiâ informandâ.

A. D. 1330.
An. 4 Edw. III.

Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino A. DEI gratiâ, tituli sancti Laurentii in Lucynâ presbitero cardinali, amico, &c. Edwardus, &c. salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Ne perversorum hastutia, dum penes vos intentionis suæ lucra sectantur, vobis placentia suggerendo, vestram circumveniat puritatem, & jura coronæ nostræ, quibus vinculo jurament astringimur, exquisitis suggestionibus interrumpat, vestram in eâ parte conscientiam, quotiens oportuerit, duximus informandam.

Ecce! pater, persuasum est vobis ecclesiam de Hoghton, &c. *prout supra mutatis competenter mutandis.*

Dat' ut supra.

Ad Papam, pro collegio de Merton commendatoria.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Collegium, dilectorum nobis in CHRISTO, scolarium domûs de Merton, in universitate nostrâ Oxon', ut esset ecclesiæ militantis & doctrinæ salutaris promptuarium, ex piâ consideratione fundatoris, & inspirante DEO, ut credimus, ad dandam scientiam salutis plebi ejus, salubriter institutum, à quo educti sunt hactenus viri perfecti, quorum doctrina longè latèque fulsit ecclesia, & fructus provenit spiritualis gratiæ multiformis;

Quibus poterimus sinceris affectibus recommendamus vestræ sanctitati; suppliciter exorantes quatinùs ipsorum petitionibus, DEI honorem, ut speramus, & ecclesiæ decorem concernentibus, clementiæ vestræ porrigendis, apostolica solicitudo, universarum ecclesiarum utilitatibus semper intenta, paternis, si placet, visceribus condescendat.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', xi. die Decembris.

Ad Cardinales, pro eodem collegio.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino P. DEI gratiâ, Penestr' episcopo, domini Summi Pontificis vicecancellario, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Pro negotiis, dilectorum nobis in CHRISTO, custodis & scolarium de Merton, per ipsorum procuratorem paternitati vestræ seriosiùs exponendis, DEI honorem, ut credimus, & ecclesiæ decorem concernentibus, pro quibus etiam domino Summo Pontifici nostras preces optulimus speciales, amicitiam vestram corditer deprecamur;

Quatinùs in eisdem negotiis dicto procuratori assistere velitis consiliis & auxiliis, pro loco & tempore oportunis, & ut ad exauditionis gratiam admitti valeant, preces vestras interponere, si placet, cum consuetâ benivolentiâ efficaces.

Dat' apud Westmonasterium, undecimo die Decembris.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Domino G. Albanensi episcopo, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali, amico, &c.

Super equitatione comitis Lancastriæ & adhærentium, contra Rogerum de Mortuo Mari, de pardonatione.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Claus. 4 Edw. III. m. 29. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM, quod dominus Rex mandavit breve suum, sub privato sigillo suo, cancellario suo, in hæc verba:

EDWARD, par la grace de DIEU, Roy d'Engleterre, seignur d'Irlaund, & ducs d'Aquitain, a l'onurable piere en DIEU J. par la meisme grace, evesque de Wyncestre, nostre chaunceller, salutz.

Come, le quart jour de Decembre derrein passe, par commun assent des prelatz, countes, barons, & des altres gentz de nostre roialme, en nostre plein parlement adunqes assemble a Westmostier, eoms pardone & quite, pur nous & pur noz heirs, a nostre cher cousin & foial, monsieur Henri conte de Lancastre, Thomas Wake, Henri de Beaumont, & Thomas Roscelyn, & a touz altres de lour adherance & compagnie, totes les sommes es queles ils estoient tenuz a nous par cause de lour raunceons, pur ceo q'ils estoient n'adgaires as chivaux & armes a Bedeford, en entencion, a ceo qui lour estoit surmis, par Roger de Mortimer, n'adgaires nostre enemi, d'aver fait a nous auscunes choses contre l'estat de nous & de nostre roialme;

Nient voillantz que les avantditz Henri, Thomas, Henri, Thomas, ne les autres de lour adherance & compaignie, par cause des dites raunceons, soient empeschez ou entaglez par nous ou par noz heirs, en temps avenir, contre la forme de nostre pardon avandite:

Vous mandoms, que sur ceo facez aver as ditz Henri, Thomas, Henri, & Thomas, & a touz les autres de lour adherance & compaignie, lettres, souz nostre grant, severales de pardon & quitance, de leur raunceons avantdites:

Et totes les reconisaunces faites en nostre chauncellerie par les ditz Henri, Thomas, Henri, & Thomas, & les altres de lour adherance & compaignie, par seurete faire a nous des dites raunceons, facez chaunceller & dampner a la seute de ceux qui vendront sur ce seute devers vous.

Don souz nostre prive seal, a Westmostier, le xii. jour de Decemb', l'an de nostre regne quart.

Prætextu cujus mandati omnes recognitiones prædictæ, factæ pretextu equitationis prædictæ apud Bedeford, cancellatæ sunt & adnullatæ.

Ad Papam, pro gratiâ de non residendo in civitate Wellensi, propter aerem infectum & sanitati contrarium.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Compatientes, ex intimis, debilitati corporis senescentis discreti viri, clerici nostri prædilecti, Johannis de Godelee, decani Wellen', nuper Exon' ecclesiæ electi, & ipsius solertem industriam, in dirigendis dictæ ecclesiæ negotiis, & utilitatibus procurandis, recolentes, ut ipsius tranquillitati provideatur de cætero & quieti, eò libentiùs vestræ clementiæ effundimus preces nostras, quò eas speramus gratiosiùs exaudiri.

Nuper siquidem, pater sancte, ut intelleximus, fuit sibi a vestrâ benignitate indultum, ut se posset ab ecclesiâ prædictâ, per triennium, pro suâ dispositione, absentare; & nichilominus distributiones & alia emolumenta percipere, ac si in eadem personaliter resideret, quacumque consuetudine, constitutione, seu juramento, non obstante.

Quâ quidem gratiâ per triennium a datâ ejusdem gratiæ, eo quod circa ardua dictæ Well' ecclesiæ negotia toto dicto triennio extitit occupatus, usus non extiterat;

Vestræ sanctitati votivis affectibus supplicamus, quatinùs eidem Johanni, ut residendo in aliâ ecclesiarum ubi beneficia optinet, vel in corpore decanatûs sui seu alicujus præbendarum suarum, vel aliâ ecclesiâ cathedrali ubi beneficiatus existit, aut in loco ubi ceperat originem, quotiens sibi placuerit, prout sanitati & complexioni suæ meliùs viderit convenire, se ab ecclesia Well' valeat de cætero absentare, quibuscumque consuetudinibus vel statutis ipsius ecclesiæ, seu juramento suo, non obstantibus, indulgere dignemini gratiosè; & ut distributiones & alia emolumenta in absentiâ suâ percipere posset, secundum formam gratiæ sibi priùs concessæ; potissimè cum aer, in civitate Well', ubi idem decanus residet, multotiens sit infectus, & suæ contrarius sanitati.

Conservet vos Altissimus per tempora prospera & longæva.

Dat' apud Westm', xiii. die Decembris.

Ad Cardinales, super gratiâ prætactâ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.
Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino G. DEI gratiâ, Albanen' episcopo, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Viri venerabilis, DEO devoti, & clerici nostri prædilecti, Johannis de Godelee, Wellens' ecclesiæ decani, & nuper Exon' ecclesiæ electi, vergentis ad senium, quanta fecerit ipsius industria ecclesiis in quibus hactenus conversatùs est, opera meritoria meritò ponderantes, conditionisque ipsius corporeæ continuum decrementum intuentes, domino Summo Pontifici, pro ipsius quiete & solatio senectutis, preces nostras optulimus speciales, ut ab ecclesiâ Wellen', in quâ residere tenetur, continuè pro tempore quo sibi viderit expedire, ad alia loca beneficiorum quibus præest, seu ad loca patrimonii & originis, propter convenientiam aeris naturalis, se divertere possit & morari, prout decreverit, pro conservatione suæ sanitatis; & distributiones & alia emolumenta percipere, ac si in eâdem Wellen' ecclesiâ personaliter resideret, quibuscumque consuetudine, constitutione, statuto, seu juramento, non obstantibus:

Vestram itaque paternitatem prædilectam requirimus & rogamus, quatinùs, præmissis piâ consideratione ponderatis, penes dictum dominum Summum Pontificem, pro gratiâ hujusmodi consequendâ, partes vestras interponere velitis, nostris si placeat interventibus, efficaces.

Dat' apud Westm', xiii. die Decembris.

Ad Papam, super novitatibus & usurpationibus curiæ Romanæ per Petrum cardinalem.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Dum in rectæ considerationis examine, nos, ex debito suscepti regni nostri gubernaculi, ad defensionem præcipuè jurium & prærogativarum regalium conspicimus obligatos, dignum, immò veriùs, debitum reputamus, dicta jura deprimere conantibus, viis licitis obviare.

Sanè licet donatio dignitatum, præbendarum, & aliorum beneficiorum ecclesiasticorum quorumcumque, & ubicumque vacaverint, quæ, sede plenâ, ad collationem, præsentationem, seu dispositionem aliam archiepiscoporum, episcoporum, & aliorum prælatorum, ecclesiarum cathedralium, & monasteriorum regni nostri, quorum temporalia de nobis tenentur in capite, pertinerent:

Ipsis ecclesiis vel monasteriis vacantibus, & ipsarum temporalibus in manu nostrâ existentibus, ad nos, & non ad alium, de nobili prærogativâ & jure coronæ nostræ, notoriè pertineat, & etiam pertinuit ab antiquo, fueruntque progenitores nostri, Reges Angliæ, a tempore cujus contrarii memoria non existit, & nos, totis nostris temporibus, in plenâ & pacificâ possessione, vel quasi juris & prærogativæ prædictorum, scientibus & tolerantibus sanctis patribus, Summis Pontificibus, qui vos in eminentiâ celsitudinis apostolicæ præcesserunt.

Vacantibus tamen dudùm, unâ vice, tam ecclesiâ cathedrali Eborum, per mortem, bonæ memoriæ, domini J. Romayn, dudum Eborum archiepiscopi, quam thesaurariâ dictæ Eborum ecclesiæ, per privationem domini Johannis de Columpna, felicis recordationis, dominus Bonefacius, Papa octavus, prædecessor vester, ipsam thesaurariam, de facto tantum, cum de jure non potuit, contulit domino Francisco Gaytani:

Set avus noster, dominus E. tunc Angliæ Rex illustris, ipsam thesaurariam, clerico suo, domino Waltero de Gedewynd donavit, prout ad ipsum, ratione vacationis archiepiscopatûs prædicti, pertinuit illâ vice;

Pro quâ donatione regiâ, servato processu legitimo qui requiritur in hâc parte, judicium redditum, & diffinitiva fuit lata sententia, in curiâ regiâ, in quâ dumtaxat jura & prærogativæ Regis hujusmodi debent, & non alibi pertractari, virtute cujus judicii idem Walterus ritè, secundum jura regni nostri, in dictam thesaurariam inductus, & præfatus Franciscus amotus extitit ab eadem:

Nuper verò, quodam colore quæsito de jure dicti Francisci, capellani vestri, in dictâ thesaurariâ, licet nullum jus in eâ, vel ad eam habuit, ut præfertur, vestra sanctitas, in hoc, ut conjicimus, circumventa, dictam thesaurariam, tanquam per dimissionem dicti capellani vestri de jure vacantem, reverendo in CHRISTO patri, domino P. DEI gratiâ, tituli sancti Stephani in Cœlio Monte, presbitero cardinali, de facto contulit, & sibi providit de eadem:

Qui, dilectum clericum nostrum magistrum Willielmum de la Mare, possessioni dictæ thesaurariæ, ex causâ permutationis, cum domino Waltero supradicto, ut dicitur, ritè factæ, incumbentem, & in jus dicti Walteri succedentem, occasione dictæ provisionis vestræ, fatigat multipliciter, & molestat, in enervationem judicii prædicti, depressionem juris coronæ nostræ, & regni nostri dampnum inæstimabile, si novitatibus & usurpationibus hujusmodi minimè resistatur:

Quibus nuper, in parliamento nostro apud Westm', ostensis apertiùs & detectis, ac super hiis deliberatione præhabitâ diligenti, proceribus & peritis, ac toti regni nostri videbatur concilio, tunc ibidem, quod prædictum incumbentem, pro conservatione juris nostri, defendere debeamus.

Quocirca vestræ beatitudini votivis precibus supplicamus, quatinùs, præmissis clementer attentis, & æquo libratis examine, prædictam provisionem de dictâ thesaurariâ, ut prædicitur, in juris nostri præjudicium, per vos factam, dignemini cautiùs revocare, dicto domino cardinali super hoc silentium imponentes, ut cessantibus litium amfractibus, & aliis periculis majoribus, quæ ex novitatibus & usurpationibus hujusmodi possint verisimiliter provenire, cum nimium nos turbaret si, quod absit, corona regia, nostris temporibus, suorum jurium pateretur eclipsim;

In sinu solitæ dilectionis apostolicæ domus nostra regia fiducialiter conquiescat, quæ semper vota sedis apostolicæ, cum ferventis devotionis & obedientiæ promptitudine, præ cæteris, est hactenus prosecuta; quod, quæsumus, dignetur advertere summæ vestræ præsidentiæ sanctitudo; quam ad salubre gregis sui regimen, conservet Altissimus per tempora diuturna.

Dat' apud Westm', xiv. die Decembris.

Ad Petrum prædictum, super usurpationibus prætactis.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REVERENDO in CHRISTO patri, &c. domino Petro, DEI gratiâ, tituli sancti Stephani in Cœlio Monte, presbitero cardinali, Edwardus, &c

Etsi pro fructuosis subsidiis, & laboriosis instantiis, quibus nos in nostris, in sacrosanctâ Romanâ curiâ, pluries prævenistis, vestrorum affectemus profectuum incrementa, quæ reverà procuraremus, si facultas se offerat, læto corde; jura tamen coronæ nostræ, prout astringimur vinculo juramenti, per prius convenit nos tueri.

Sanè, licet donatio dignitatum, præbendarum, *&c. prout supra usque ibi*, dominus Summus Pontifex, qui nunc est, in hoc ut conjicimus, circumventa, dictam thesaurariam, tanquam per dimissionem dicti Francisci de jure vacantem, vobis de facto contulit & providit de eadem, *&c. prout supra mutatis competenter mutandis, tunc sic.*

Juxta deliberatum itaque consilium & ordinationem, parliamenti nostri prædicti, præmissa dicto domino nostro Summo Pontifici significamus, eidem attentiùs supplicantes quatinùs provisionem hujusmodi, in juris nostri præjudicium vobis factam, dignaretur cautius revocare.

Paternitatem igitur vestram reverendam ex corde rogamus, quatinus, præmissis æquo libramine ponderatis, tam obtentu justitiæ quam ad vitandum majora pericula, quæ per usurpationes & novitates hujusmodi, diebus istis, quibus habundat iniquitas, verisimiliter potêrunt provenire, à prosecutione provisionis, super hoc vobis factæ, & impugnatione juris nostri prædicti, supersedere velitis, si placuerit, penitùs in futurum: in aliis verò quæ commodè poterimus, vota vestra cum benivolenciæ plenitudine prosequemur.

Dat' apud Westm', xiv. die Decembris.

Ad Papam, super concessionibus pro capellâ Regis, palatii Westmonasteriensis.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Oblatis nuper vestræ sanctitati precibus nostris, pro dilectis nobis in CHRISTO .... abbate & conventu Westm', liberæ capellæ palatii nostri principalis, ut quandam bullam Honorii Papæ *quarti*, prædecessoris vestri, dictis abbati & conventui, super quibusdam beneficiis, per eundem Papam concessis, dudum confectam, renovare, ratificare & confirmare, vestra dignaretur apostolica celsitudo;

Quam benigniter annuistis, dilectis & fidelibus nostris Willielmo de Monte Acuto, & Bartholomæo de Burghersh, ambassatoribus nostris, referentibus, concepimus evidenter; undè ad omnimodas gratiarum actiones, sanctitati vestræ persolvendas, totis affectibus inclinamur.

Verùm, pater, hujusmodi negotio, venerabili patri Penestr' episcopo, vicecancellario vestro, ad redigendum sub bullâ commisso, quædam est difficultas adhibita, propter quam gratiæ vestræ adimpletio hactenus est suspensa, mansuetudinem vestram requirimus & rogamus ut, si ex numero *beneficiorum*, in dictâ bullâ contentorum, exurgat difficultas memorata, tunc gratiam vestram prædictam, in relevationem & sustentationem fabricæ dicti monasterii, quæ magna & sumptuosa est, & eo sumptuosior & celebrior, quo progenitorum nostrorum corpora ibidem humata quiescunt, saltem in numero ternario beneficiorum eorumdem, videlicet, Sabrichesworth, Kellevedene, & Langedon, juxta vim & effectum concessionis dicti Papæ Honorii, vestra si placeat, perficiat & compleat moderatio quam benigna. Conservet, &c.

Dat' apud Westm', xiv. die Decembris.

Ad vicecancellarium Papæ, super dictis concessionibus.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III.

Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino P. DEI gratiâ, Penestr' episcopo, domini Summi Pontificis vicecancellario, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Oblatis nuper domino Summo Pontifici precibus nostris, pro dilectis nobis in CHRISTO .... abbate & conventu Westm', liberæ capellæ palatii nostri principalis, ut quandam bullam, *&c. prout supra mutatis mutandis; tunc sic*, consuetam benivolentiam penes dictum Summum Pontificem interponere velitis, nostris, si placet, interventibus & amore.

Dat' ut supra,

Eodem modo scribitur, domino M. tituli sanctorum Johannis & Pauli, presbitero cardinali.

Pro illis qui venerunt apud Bedeford' contra Regem.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III. Claus. 4 Edw. III. m. 12. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus London', salutem. Cum de assensu prælatorum, comitum, baronum, & aliorum magnatum de regno nostro, in præsenti parliamento nostro apud Westm' convocato, existencium, pardonaverimus omnibus & singulis magnatibus & aliis de eodem regno nostro, qui armatâ potenciâ nuper apud Wynton' & postmodum apud Bedeford' venerunt, ad aliqua in præjudicium status nostri regii attemptanda; prout eis per quosdam, tunc consiliarios nostros, imponebatur, quascumque recogniciones nobis per ipsos magnates & alios in canc' nostrâ per ordinacionem dictorum consiliariorum nostrorum factas; et ipsos indè quietaverimus:

Nolentes quod ipsi seu eorum aliquis, occasione equitacionis prædicte, per nos vel hæredes nostros, vel ministros nostros quoscumque occasionentur, molestentur in aliquo, seu graventur, vobis præcipimus quod præmissa infra civitatem prædictam, in locis ubi melius videritis expedire, publicè proclamari faciatis.

Et si qui, occasione equitacionis prædicte capti, seu bona & catalla sua eâ occasione arestata fuerint, tunc eos à prisonâ quâ sic detinentur, sine dilacione deliberari, & bona & catalla sua prædicta, præmissâ occasione arestata, restitui faciatis.

T. R. apud Westm', xiv. die Dec'.

Per breve de privato sigillo.

De ossibus Hugonis le Despenser junioris congregandis & sepeliendis.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III. Claus. 4 Edw. III. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, majori & vicecomitibus London', salutem. Quia, ad requisitionem prælatorum, comitum, baronum, ac aliorum magnatum regni nostri, in præsenti parliamento nostro apud Westm' convocato, existentium, concessimus amicis Hugonis le Despenser junioris, nuper inimici & rebellis nostri, quod ipsi ossa ipsius Hugonis congregare, & ea, ubicumque voluerint, tradere valeant ecclesiasticæ sepulturæ:

Vobis mandamus, quod ipsos ossa prædicti Hugonis, in civitate prædictâ, capiare & cariare ad sepeliendum, quo voluerint, absque impedimento, permittatis.

Teste Rege, apud Westm', xv. die Decembris.

Per breve de privato sigillo.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,
Majori & ballivis civitatis Eborum.
Majori & ballivis villæ Bristoll'.
Majori & ballivis civitatis Karlioli.
Ballivis villæ Dovorr'.

Ad David Regem Scotiæ, de restitutione, secundum tractatum pacis cum Rege Roberto, faciendâ.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III. Claus. 4 Edw. III. m. 12. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino David, Dei gratiâ, Regi Scotorum illustri, fratri suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & successus, ad vota, prosperos & felices.

Cum in tractatu pacis inter, bonæ memoriæ, dominum Robertum, nuper Regem Scotiæ, genitorem vestrum, & nostros nuncios, ad hoc specialiter deputatos, super guerris & discordiis hinc indè exortis, nuper habito, fuisset, inter alia, concordatum, & per ipsum genitorem vestrum promissum, quod dilecti consanguinei & fideles nostri, Thomas Wake dominus de Ledel, Henricus de Bello Monte comes de Boghan, & Henricus de Percy, restitutionem habere deberent de dominiis, terris, & possessionibus suis, quæ, occasione guerrarum prædictarum, præfatus pater vester poni fecerat ad manum suam, sicut per litteras patentes ipsius patris vestri, indè confectas, poterit pleniùs apparere:

Et licet præfatus Henricus de Percy restitutionem terrarum & possessionum suarum jam habuerit, ut intelleximus, virtute conventionis & promissionis prædictarum, præfati tamen Thomas Wake & Henricus de Bello Monte, nullam adhuc de suis terris & possessionibus restitutionem fuerint assecuti:

Nos igitur, desiderantes universa quæ tractata & concordata fuerant seu promissa, compleri & debito effectui mancipari, serenitatem vestram rogamus & requirimus, ex affectu, quatenus præfatis Thomæ & Henrico de Bello Monte, plenam restitutionem de dominiis, terris, & possessionibus suis, unà cum exitibus, indè medio tempore perceptis, fieri faciatis, secundum formam tractatûs prædicti, & juxta effectum literarum ipsius patris vestri prædictarum; & super hiis cum portitoribus præsentium, indè pleniùs informatis, tractare, & nobis indè velle vestrum, necnon super hiis quæ vobis penes nos placitura fuerint, rescribere velitis, si placet, per eosdem portitores.

Dat' apud Westm', xx. die Decembris.

Ad Papam, litteræ propriâ Regis manu scriptæ, pro Ricardo de Bury.

A. D. 1330. An. 4 Edw. III. Rot. Rom. 4 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Pater desideratissime, ob affectionis intimæ puritatem quâ personam dilecti clerici & secretarii nostri, magistri Ricardi de Bury, amplectimur in visceribus caritatis, fructuosa obsequia quæ nobis, à pueritiâ nostrâ, impendit multipliciter laboribus indefessis, & indiès impendere non desistit, nostro assiduè lateri assistendo, necnon ipsius merita probitatis & industriæ magnitudinem contemplando, ipsum vestræ clementiæ nostris literis, conscriptis propria manu nostrâ, ut cordis nostri desiderium super hoc benignitati vestræ pleniùs nudaretur, recommendavimus vicibus iteratis.

Et præter hoc, dilectum & fidelem nostrum, Willielmum de Monte Acuto, quem nuper unà cum aliis fidelibus nostris, pro quibusdam nostris negotiis, ad vestræ sanctitatis præsentiam destinavimus, oneravimus, ut ipse eundem clericum nostrum commendaret vestræ beatitudini ex parte nostrâ; cui vestra tunc, ut nobis retulit, sanctitudo respondit, quòd de statu suo disponere volebatis tempore oportuno.

Verum quia ejusdem clerici nostri promotionem, præ cæteris nostris clericis, peroptamus eo quod novimus ipsum virum in consiliis providum, conversationis & vitæ munditiâ decorum, literarum scientiâ præditum, & in agendis quibuslibet circumspectum;

Sanctitati vestræ votivis affectibus supplicamus, quatinùs, nostram in eodem clerico nostro, si placet, contemplantes personam, ei præbendas illas, quas magister Gilbertus de Middleton, archidiaconus Norhampton, jam defunctus, habuit in ecclesiis cathedralibus Hereford', London', & Cicestr', & quarum provisio ac aliorum beneficiorum quæ idem Gilbertus habuit in diversis partibus regni nostri, dum adhuc viveret, fuit dispositioni vestræ & sedis apostolicæ, ut dicitur, specialiter reservata:

Conferre dignemini de vestræ apostolicæ plenitudine potestatis, litterasque vestras apostolicas gratiosas indè jubere fieri, nobisque, per præsentium bajulum, destinari, non obstante quòd idem Ricardus quandam exilem præbendam optinet in dictâ ecclesiâ Cicestr', quam paratus erit dimittere, juxta juris exigentiam in eventu.

Conservet, &c.

Dat' apud Guldeford', xxvi. die Decembris.

Acquietantia pro decem millibus marcarum receptis à Rege Scotiæ.

A. D. 1331. An. 4 Edw. III. Pat. 4 Edw. III. p. 2. m. 16. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Noveritis nos recepisse, & in pecuniâ numeratâ plenè habuisse, de excellentissimo principe, domino David, Dei gratiâ, Rege Scotorum illustri, fratre nostro carissimo, decem milia marcarum sterlingorum, de termino Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futuro, in plenam solutionem illarum triginta milium marcarum, in quibus præfatus dominus Rex, virtute pacis inter nos &, celebris memoriæ, dominum Robertum, nuper Regem Scotorum, patrem ipsius domini Regis David, hactenùs initæ, tenebatur:

De quibus quidem decem milibus marcarum fatemur nos esse plenè pacatos, & dictum dominum Regem David, hæredes suos & suos successores, ac cæteros, quorum interest, tenore præsentium, acquietamus imperpetuum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', x. die Januarii.

De quinque milibus marcarum à Rege Scotiæ, receptis.

A. D. 1331. An. 4 Edw. III. Pat. 4 Edw. III. p. 2. m. 2. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Noveritis nos recepisse, & in pecuniâ numeratâ habuisse, de excellentissimo principe, domino David, Dei gratiâ, Rege Scotorum illustri, fratre nostro carissimo, quinque milia marcarum sterlingorum, in partem solutionis decem milium marcarum, &c. *prout supra, mutatis competenter mutandis.*

Teste Rege, apud Westm', x. die Januarii.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Noveritis, &c. *ut supra usque ibi,* carissimo *tunc sic* tria milia marcarum sterlingorum, in partem solutionis, *&c. ut supra mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Noveritis, *&c. ut supra usque ibi,* carissimo *tunc sic,* duo milia marcarum sterlingorum, in partem solutionis, *&c. ut supra mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Pro mercatoribus de societate Bardorum, de decem milibus marcarum eis solvendis per Regem Scotiæ.

A. D. 1331. An. 4 Edw. III. Claus. 4 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino David, Dei gratiâ, Regi Scotiæ illustri, fratri suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, salutem, & successus, ad vota, semper prosperos & felices.

Grata & fructuosa obsequia, quæ dilecti mercatores nostri, Dinus Forcetti, Petrus Reyner, Bartholomæus de Barde, & Loterius Johannis, & socii sui, mercatores de societate Bardorum de Florentiâ, genitori nostro, & nobis ante hæc tempora, multipliciter impenderunt, & nobis indies impendere non desistunt, attendentes:

Et considerantes ipsos penes vestram celsitudinem uberiores favorem & gratiam, nostri contemplatione, invenire, ipsos mercatores & eorum bona, infra regnum vestrum consistentia, magnificentiæ vestræ speciali recommendamus affectu, attentiùs exorantes quatinùs ipsos mercatores, & eorum procuratores & nuncios, cum ipsos, vel eorum aliquem, ad partes vestras contigerit declinare, benignè admittere velitis, & ipsorum negotia jubere favorabiliter expediri.

Cæterum, cum assignaverimus eisdem mercatoribus illa decem milia marcarum, quæ nobis in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuro, solvere tenemini in plenam solutionem illorum triginta milium marcarum, quæ nobis debebantur juxta formam pacis, inter nos, & bonæ memoriæ, dominum Robertum, genitorem vestrum, dudum initæ & firmatæ;

Placeat, quæsumus, vestræ celsitudini præfatis mercatoribus, vel uni eorum, seu ipsorum attornato, dicta decem milia marcarum solvere, adveniente termino supradicto, & recipere ab eisdem nostras litteras acquietantiæ de eâdem summâ, quas vobis mittimus per eosdem.

Dat' apud Westm', xii. die Januarii.

Pro Arnaldo cardinale, super thesaurariâ & præbendâ, ratificatio Regis.

A. D. 1331. An. 4 Edw. III. Pat. 4 Edw. III. p. 2. m. 14. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Statum, quem venerabilis pater, dominus Arnaldus, Dei gratiâ, Sancti Eustachii diaconus cardinalis, habet in thesaurariâ ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum, & in præbendâ de Calne, in eâdem ecclesiâ, ex provisione sedis apostolicæ, quantum in nobis est, ratificamus, approbamus, & confirmamus:

Nolentes quod prædictus cardinalis, prætextu alicujus juris, quod nobis competit, ratione alicujus vacationis episcopatûs Sarum, in manibus progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, seu nostrâ, existentis, super thesaurariâ seu præbendâ prædictis, seu possessione, quam habet in eisdem, per nos vel hæredes nostros, aut alios quoscumque, occasionetur, molestetur in aliquo, seu gravetur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xiv. die Januarii.

Per breve de privato sigillo.

De ponte Novi Templi London' reparando.

A. D. 1331. An. 4 Edw. III. Claus. 4 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi Johanni de Pulteneye, majori civitatis nostræ London', escaetori suo in eâdem civitate, salutem.

Cum nuper, intelligentes quod communis transitus esse debet, per medium curiæ Novi Templi London', usque ad aquam Tamisiæ, tam clericis de cancellariâ nostrâ, & aliis ministris nostris quam aliis quibuscumque, per aquam prædictam versus Westm' venire volentibus, ab ortu solis usque ad solis occasum;

Vobis mandaverimus, quod portas Templi prædicti teneri faceretis apertas, pro transitu clericorum & ministrorum nostrorum prædictorum, sicut ante hæc tempora fieri consuevit:

Jamque intellexerimus quod pons, per quem transitus ad aquam prædictam, in dictâ curiâ, adeò dirutus & confractus existit, quod non potest per eum transitus fieri; per quod dicti clerici & ministri nostri, ac alii, quo minus per aquam usque Westm' venire possint, impediuntur;

Nos, volentes super hoc apponi remedium, prout decet, vobis mandamus quod pontem prædictum reparatione & emendatione, quibus necessariò indiget, de exitibus terrarum & redditnum, ad Templum illud spectantium, quæ sunt in custodiâ vestrâ, reparari & emendari faciatis; & custus, quos circa hoc posueritis, cum illos sciverimus, vobis in compoto vestro, de eisdem exitibus, allocari faciemus.

Teste Rege, apud Westm', xv. die Januarii.

Per ipsum Regem.

De tractando cum Rege Franciæ, super requestis hinc indè traditis.

A. D. 1331. An. 4 Edw. III. Pat. 4 Edw. III. p. 2. m. 12. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes litteras inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

Ad resumendum amicabilem tractatum, inter nuper deputatos per excellentissimum principem, dominum Philippum, Dei gratiâ, Franciæ Regem, consanguineum nostrum carissimum, pro ipso domino Rege ex parte unâ, & quosdam nuncios nostros, ad hoc specialiter deputatos, pro nobis ex alterâ, super aliquibus requestis, nobis per dictum dominum Regem, & aliis sibi per nos nuper Ambian' hinc indè traditis, ac super aliis, inter eundem dominum Regem & nos reformandis, nuper habitum, & per aliquod tempus continuatum;

Necnon ad tractandum amicabiliter, nomine nostro, cum præfato domino Rege, vel deputandis ab eo, super omnibus & singulis requestis prædictis, & eas ac earum quamlibet tangentibus, ac super aliis inter dictum dominum Regem & nos reformandis, de quibus plena concordia nondum extitit reformata:

Et ad ea, quæ tractari & concordari contigerit, nomine nostro firmandum & vallandum, & omnia alia, quæ circa ea necessaria & oportuna fuerint, faciend', dilectos & fideles nostros, venerabiles patres Adam Wygorn', & Willielmum Norwyc', episcopos, Henricum de Percy, & Hugonem de Audeleye, milites, & magistrum Johannem de Shordich juris civilis professorem, de quorum fidelitate probatâ & circumspectione providâ plenam fiduciam reportamus, omnes, quatuor, tres, & duos eorum, quorum alter dictorum episcoporum sit unus, facimus, ordinamus, & constituimus nostros procuratores, & nuntios speciales; promittentes nos ratum & firmum habituros quicquid per dictos episcopos, milites, & clericum, omnes, quatuor, tres, vel duos eorum, ut est dictum, amicabiliter nomine nostro tractatum, concordatum, firmatum, & vallatum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus rei testimonium præsentibus sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat' apud Westm', xvi. die Januarii.

De tractando cum Rege Franciæ, super debitis quæ hinc indè debentur.

A. D. 1331. An. 4 Edw. III.

Pat. 4 Edw. III. p. 2. m. 12. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes literas inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilium patrum, Adæ Wygorn', & Willielmi Norwyc', episcoporum, Henrici de Percy, & Hugonis de Audeleye, militum, magistri Johannis de Shordich, juris civilis professoris, plenariè confidentes;

Ad tractandum amicabiliter cum, excellentissimo principe, domino Philippo, Dei gratiâ, Rege Franciæ illustri, consanguineo nostro carissimo, seu deputandis ab ipso, super debitis, quæ dicto Regi Franciæ debemus, & super debitis, quæ idem dominus Rex nobis debet, & ad recompensationem hinc indè faciendum, juxta formam cujusdam tractatûs, inter gentes dicti domini Regis Franciæ & nostras, nuper habiti & firmati;

Ac etiam ad æstimandum, pro nobis & nomine nostro, omnia & singula, quæ in hâc parte fuerint quomodolibet, æstimanda, dictos episcopos, milites, & clericum, omnes, quatuor, tres, & duos eorum, quorum alter dictorum episcoporum sit unus, nostros procuratores & nuncios ordinamus, facimus, & constituimus, speciales;

Dantes eisdem episcopis, militibus & clerico, omnibus, quatuor, tribus, & duobus eorum, ut prædictum est, plenam potestatem, omnia & singula, nomine nostro, faciendi, quæ circa tractatum, recompensationem, & æstimationem hujusmodi fuerint necessaria, & etiam oportuna; ratum & gratum habentes & habituri, quicquid per dictos episcopos, milites, & clericum, quatuor, tres, & duos eorum, ut est dictum, amicabiliter nomine nostro, tractatum, recompensatum, æstimatum, factum, & firmatum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus rei testimonium præsentibus sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat' apud Westm', xvi. die Januarii.

De tractando cum Rege Franciæ, super quæstionibus, litibus, demandis, & debatis quibuscumque.

A. D. 1331. An. 4 Edw. III.

Pat. 4 Edw. III. p. 2. m. 12. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes literas inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

Noverit universitas vestra quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilium patrum, Adæ Wygorn', & Willielmi Norwicen', episcoporum, Henrici de Percy, & Hugonis d'Audele, militum, & magistrorum Johannis de Shordich & Thomæ Sampson, juris civilis professorum, plenam fiduciam reportantes, ipsos nostros, veros & legitimos, ordinamus, facimus & constituimus, procuratores, & nuncios speciales;

Dantes eis omnibus, quinque, quatuor, tribus, & duobus eorum, quorum alter dictorum episcoporum sit unus, generalem plenam & liberam potestatem, ac speciale mandatum, tractandi & componendi, pro nobis & nostro nomine, cum magnifico principe, domino Philippo, Dei gratiâ, Francorum Rege illustri, seu deputandis ab eo, super quibuscumque quæstionibus, litibus, querelis, demandis, controversiis, seu debatis, necnon petitionibus, actionibus realibus & personalibus, atque mixtis, quas idem dominus Rex erga nos, seu subditos nostros, habet vel habere poterit, vel nos erga ipsum dominum Regem, seu subditos suos, quâcumque occasione habemus, vel habere poterimus quovis modo;

Et omnia & singula, quæ tractata & concordata fuerint, qualicumque firmitate vallandi, necnon petendi, stipulandi, recipiendi, retinendi, paciscendi, transigendi, concordandi, & conveniendi, & omnia alia & singula faciendi, quæ ad plenam concordiam, inter præfatum dominum Regem & nos, firmandam poterunt pertinere, & quæ nos facere possemus si præsentes essemus;

Promittentes, pro nobis & hæredibus nostris, ratum & firmum habere, & habituros quicquid per prædictos procuratores, & nuncios nostros, quinque, quatuor, tres, & duos eorum, ut est dictum, gestum, actum, & factum, seu etiam procuratum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum:

Super quibus approbandis, tenendis, servandis, faciendis, & complendis, nos & hæredes nostros, & bona nostra omnia, obligamus;

Et hoc omnibus, quorum interest, vel interesse potest, aut poterit in futurum, significamus per has litteras nostras patentes, sigilli nostri munimine roboratas.

Dat' apud Westm', xvi. die Januarii.

Pro decano & capitulo ecclesiæ Rothomagensis, super dono & concessione Edwardi Confessoris.

A. D. 1331. An. 4 Edw. III.

Pat. 4 Edw. III. p. 2. m. 10. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi in Christo, decano & capitulo ecclesiæ Rothomagen', salutem.

Licet nuper, suggesto nobis quod ecclesia de Otery Beatæ Mariæ, Exon' diœcese, vacabat, & ad nostram donationem pertinuit, Johannem de Charnebrok, clericum, venerabili patri J. episcopo Exon', præsentaverimus ad eandem;

Quia tamen, per cartas progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, & alia diversa munimenta, coram nobis & concilio nostro, in instanti parliamento nostro, ex parte vestrâ exhibita, compertum est quod vos, ex dono & concessione sanctissimi confessoris, Edwardi, quondam Regis Angliæ, interveniente auctoritate diversorum Romanorum Pontificum, necnon archiepiscoporum Cantuar', & quorumdam prædecessorum præfati episcopi, ecclesiam illam in proprios usus assecuti fuistis, & eam sic appropriatam, tenuistis per longa tempora retroacta;

Nolentes vobis, super jure vestro, in hâc parte, prætextu dictæ præsentationis nostræ, à nobis, veritate tacitâ, taliter impetratæ, aliquod præjudicium generari, dictam præsentationem nostram, præfato Johanni, ad eandem ecclesiam, sic factam duximus revocandam; & vobis nichilominus concedimus quod pro recuperatione possessionis vestræ ad eandem ecclesiam, à quâ, colore dictæ præsentationis nostræ amoti fuistis, ut dicitur, prosequi possitis in curiâ Christianitatis, quatenus ad forum ecclesiæ pertinet, non obstantibus præsentatione nostrâ prædictâ seu prohibitionibus nostris, si quæ vobis super hoc delatæ fuerint ex parte nostrâ.

Teste Rege, apud Westm', xxii. die Januarii.

Pro Willielmo de Grandissono, executore testamenti Blanchiæ, nuper Reginæ Navarræ.

A. D. 1331. An. 4 Edw. III.

Claus. 4 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis salutem. Cum teneamur, dilecto & fideli nostro Willielmo de Grandissono, executori testamenti Blanchiæ, nuper Reginæ Navarræ, dudum defunctæ, in mille marcis, pro diversis jocalibus, in custodiâ ipsius Willielmi nuper existentibus, nobis liberatis, & easdem mille marcas eidem executori, ad terminos Paschæ & Sancti Michaelis, proximò futuros, per æquales portiones, ad scaccarium nostrum solvere promiserimus, prout in litteris nostris patentibus, præfato executori indè confectis, pleniùs continetur;

Vobis mandamus quod eidem executori, vel ejus attornato in hâc parte, dictas mille marcas, ad terminos prædictos, per æquales portiones, de denariis, in quibus, dilectus & fidelis noster Willielmus la Zousche de Mortuo Mari, nobis per recognitionem, indè in cancellariâ nostrâ factam, & vobis ad scaccarium prædictum missam, tenetur, liberetis; et factâ liberatione prædictâ, recipiatis à præfato executore, vel attornato suo prædicto, litteras nostras supradictas, necnon litteras acquietantiæ, receptionem dictæ pecuniæ testificantes.

Teste Rege, apud Westm', xxii. die Januarii.

Per breve de privato sigillo.

Ad Regem Scotiæ, super restitutione terrarum, juxta formam pacis.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 28. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino David, Dei gratiâ, Regi Scotorum, fratri suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitanniæ, salutem, & successus, ad vota, prosperos & fœlices.

Querelam, venerabilis patris, L. episcopi Dunolm', recepimus, continentem quod, cum in tractatu, super reformatione pacis, inter nobilem virum, dominum Robertum, quondam Regem Scotorum, patrem vestrum, & nos nuper initæ & firmatæ, habito, inter cætera, contineatur quod viris ecclesiasticis, utriusque regni, super possessionibus suis, per guerram occupatis, nullatenus præjudicetur;

Ac pro eo quod villa de Upsetlington, cum pertinentiis, quæ est de regno nostro Angliæ, & jus ecclesiæ ipsius episcopi, Sancti Cuthberti, Dunolm', & de quâ prædecessores ipsius episcopi semper hactenus, à tempore, cujus contrarii memoria non existit, ut de jure ecclesiæ suæ prædictæ, seisiti fuerunt;

Per dictum patrem vestrum de guerrâ extitit occupata, & tempore tractatûs prædicti, ab eodem episcopo detenta, vos per literas nostras pluries rogaverimus, quod eidem episcopo villam prædictam, cum pertinentiis, liberare curaretis, juxta tenorem tractatûs supradicti;

Et licet vos, prætextu mandatorum nostrorum & tractatûs prædictorum, villam prædictam, cum pertinentiis, præfato episcopo liberari feceritis, dictusque episcopus de eâdem villâ, cum pertinentiis, virtute liberationis prædictæ, ut de jure ecclesiæ suæ prædictæ, pacificè fuerit seisitus: Patricius tamen de Dumbar, comes March', ipsum episcopum, quominùs possessionem suam villæ prædictæ habere & continuare, & exitus indè provenientes, percipere possit, vi armatâ impedit, jam de novo exitus villæ prædictæ occupando, & eos præfato episcopo taliter detinendo, in ipsius episcopi dispendium non modicum & gravamen, & ecclesiæ suæ prædictæ exhæredationis periculum manifestum, & contra tenorem tractatûs supradicti;

Super quo nobis supplicavit sibi per nos remedium adhiberi:

Nos, eidem episcopo in suis justis querelis, sicut cæteris subditis nostris, volentes subvenire, ut tenemur, vestram excellentiam adhuc requirimus & rogamus, quatenùs ipsum comitem ab hujusmodi impedimentis & occupationibus indebitis desistere, & ipsum episcopum possessionem suam villæ prædictæ habere & continuare, & exitus indè, à tempore liberationis prædictæ, perceptos, eidem episcopo restitui facere curetis, juxta tenorem tractatûs prædicti, & liberationem per vos aliàs factam, prout velletis nos subditis vestris, infra regnum nostrum, in casu consimili, fore facturos.

Et, quid ad hunc rogatum nostrum duxeritis faciendum, nobis per literas vestras, & præsentium portitorem, rescribere velitis.

Data apud Langeley, tertio die Februarii.

Per petitionem de concilio.

Ad comitem de Murref, super negotio prætacto.

A.D. 1331.—An. 5 Edw III.
Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 28. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, domino Thomæ, comiti de Murref, custodi terræ Scotiæ, amico suo carissimo, salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Querelam, venerabilis patris, L. episcopi Dunolm', recepimus, continentem quod, cum in tractatu, super reformatione pacis, *&c. prout supra usque ibi*, seisiti fuerunt, *tunc sic*, per prædictum Robertum de guerrâ extitit occupata, *&c. ut supra usque ibi*, ut tenemur *tunc sic*,

Vestram amicitiam adhuc requirimus & rogamus, quatenus ipsum comitem, *&c ut supra*. Teste ut supra.

Ad comitem Marchiæ.

A. D. 1331.—An. 5 Edw. III.
Claus. 5 Edw. III. p 1. m. 28. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, domino Patricio de Dumbar, comiti Marchiæ, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Querelam, venerabilis patris, L. episcopi Dunelm', recepimus, continentem, quod cum in tractatu, super reformatione pacis, *&c. prout supra usque ibi*, seisiti fuerunt, *tunc sic*, per prædictum Robertum de guerrâ extitit occupata, *&c. ut supra usque ibi* tenemur, *tunc sic*,

Vestram amicitiam requirimus & rogamus, quatenus ab hujusmodi impedimentis, *&c. ut supra, mutatis mutandis*. Teste ut supra.

De magnâ bladorum caristiâ in Hibernia.

A. D. 1331.
An. 5 Edw. III.
Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 31. d. in Turr Lond.

REX, vicecom' Glouc', salutem. Licet nuper tibi præceperimus, quod in singulis portubus maris, & aliis locis in ballivâ tuâ ubi expedire videres, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari, & ex parte nostrâ faceres inhiberi, ne quis mercator seu alius, sub gravi forisfacturâ nostrâ, blada aliqua extra idem regnum clam vel palam duceret, seu duci faceret quovis modo, sine licenciâ nostrâ speciali;

Compacientes tamen statui populi nostri de partibus Hibern', ubi magna bladorum caristia habetur, ut accepimus, concessimus & licenciam dedimus dilectis nobis Willielmo de Clyvedon, Jocio de Reyny juniori, & Rogero Pluf, quod ipsi sexcenta quarteria bladorum, cujuscumque generis fuerint, extra regnum nostrum usque partes prædictas cariare & ducere possint, pro sustentacione populi nostri parcium earumdem:

Et ideò tibi præcipimus, quod præfatos Willielmum, Jocium, & Rogerum, per se vel per alios, quadringenta quarteria bladorum de prædictis sexcentis quarteriis, cujuscumque generis fuerint, à portubus in ballivâ tuâ, ubi expedire viderint, usque ad dictas partes Hibern' cariare & ducere permittas, proclamacione seu inhibicione nostrâ hujusmodi non obstante; acceptâ priùs securitate à præfatis Willielmo, Jocio, & Rogero, quod blada prædicta ad dictas partes Hibern' & non alibi ducentur.

Mandavimus enim vic' nostro Somers' quod ipsos Willielmum, Jocium, & Rogerum, residua ducenta quarteria extra ballivam suam usque partes prædictas ducere permittat.

T. R. apud Langeleye, v. die Febr'.

Pro civibus Baionæ, de non adquirendo ad manum mortuam.

A. D. 1331.
An. 5 Edw. III.
Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 22. in Turr. Lond.

REX, senescallo suo Vasconiæ, & majori civitatis suæ Baionæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, ac eorum cuilibet, salutem.

Supplicârunt nobis cives civitatis nostræ prædictæ, per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro exhibitam, ut cum episcopi, canonici, viri religiosi, & aliæ personæ ecclesiasticæ, terras, tenementa, & redditus, & feoda, infra libertatem civitatis prædictæ, adquirant, & ea ingrediantur, licentiâ nostrâ super hoc non optentâ, in nostri præjudicium, & civitatis prædictæ deteriorationem manifestam, velimus indè, tam pro indempnitate nostrâ quam civium civitatis nostræ prædictæ, & aliorum subditorum nostrorum partium illarum, de remedio congruo providere;

Nos, volentes hujusmodi præjudicialibus præcavere, vobis & cuilibet vestrûm mandamus, quod hujusmodi episcopis, canonicis, viris religiosis, & aliis personis ecclesiasticis, ex parte nostrâ, inhiberi faciatis, nè ipsi terras, tenementa, redditus, seu feoda hujusmodi quoquo modo, perquirant, vel ea ingrediantur, ita quod ad manum mortuam deveniant, sine licentiâ nostrâ speciali, sub forisfacturâ eorumdem;

Et, si quos inveneritis contraria facientes, tunc ipsos, per captionem hujusmodi tenementorum, seu feodorum, sic adquisitorum, in manum nostram, ac alio modo, puniri, ac ea, quæ in contrarium, ante hæc tempora, sunt attemptata, revocari, & ad statum pristinum reduci faciatis, prout rationabiliter fuerit faciendum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Langeleye, vi. die Februarii.

Per petitionem de concilio.

Ad Papam, super possessione prioratûs de Monte Acuto, contra Petrum cardinalem.

A. D. 1331.
An. 5 Edw. III.
Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Quanto majori desiderio sub commisso nobis optamus regimine cultum divini nominis & religionis observantiam adaugeri, ut divinis mancipati obsequiis, pro nostrâ omniumque salute, à mundanis perturbationibus segregati, eò devotiùs quo quietiùs, preces assiduas & hostias Domino DEO nostro offerant salutares, tantò molestiùs ferimus dum eorum quietudinem novis conspicimus adinventionibus perturbari.

Dudùm siquidem, pater sanctissime, vacante prioratu de Monte Acuto, qui de progenitorum nostrorum fundatione, & nostro existere dinoscitur patronatu, religiosus vir, & nobis in CHRISTO dilectus, frater Guichardus de Jou, monachis ordinis Cluniacen', claræ memoriæ, genitori nostro ad eumdem prioratum, per tunc abbatem Cluniacen', nominatus extitit;

Et, prout fieri assolet, ejusdem genitoris nostri interveniente assensu, in ejusdem loci priorem admissus fuit, & temporalia ejusdem prioratûs, ex liberatione dicti genitoris nostri, optinuit.

Et tam ipsi genitori nostro quam nobis postmodum, fidelitatem debitam fecit, prout totis retroactis temporibus fieri consuevit, sicque prioratum illum jam per longa tempora tenuit, & tenet in præsenti:

Jamque nobis relatum est à nonnullis, quod venerabilis pater, dominus P. tituli sancti Stephani in Cœlio Monte presbiter cardinalis, prætextu cujusdam provisionis, sibi à vestrâ liberalitate factæ de prioratu prædicto, prædictum Guichardum, super possessione dicti prioratûs, per processus varios, in vestræ sanctitatis curiâ, inquietat multipliciter & molestat, ac variis fatigat laboribus & expensis, in diminutionem eleemosinarum in eodem prioratu, per dictos progenitores nostros stabilitarum, & depressionem statûs ejusdem manifestam:

Nos igitur, qui defensioni ejusdem prioratûs astringimur, considerantes non esse consonum rationi quod ad regimen prioratûs prædicti, ubi conventus est, & regularis observantia vigere dinoscitur, aliquis qui observantiam religionis professus non fuerit, præficiatur ibidem in priorem; nec visum est hucusque in regno nostro, quod provisiones aliquæ de hujusmodi prioratibus monachorum, factæ fuerunt aliquibus temporibus retroactis;

Paternitati vestræ quantâ possumus affectione, supplicamus quatinùs, ad præmissa benignæ considerationis intuitum porrigentes, præfato cardinali, ut ab inquietatione præfati prioris, prætextu provisionis supradictæ, omninò desistat, injungere velitis, præcipuè pro scandalis quæ exindè verisimiliter sequi poterunt, evitandis; quia non decet, nec sustinere poterimus, quod aliquis conventui prædicto præsideat, qui regularem vitam professus non fuerit, & noverit observationum regularium disciplinam.

Conservet, &c.

Teste Rege, apud Langele, viii. die Februarii.

Ad dictum cardinalem, super possessione prædictâ.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.
Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino P. DEI gratiâ, tituli sancti Stephani in Cœlio Monte, presbitero cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Etsi vestri honoris & profectuum incrementa sincero desideremus affectu, impensa nobis à vestrâ dilectione obsequia contemplando, in hiis tamen quæ à rationis tramite deviare videntur, & nobis ac juri coronæ nostræ, animadvertimus cedere in præjudicium manifestum, annuere non possumus votis vestris, set urgente cogimur conscientiâ circumspectioni vestræ, quod in corde gerimus, aperire.

Dudum siquidem, vacante prioratu de Monte Acuto, qui de progenitorum nostrorum fundatione, & nostro existere dinoscitur patronatu, religiosus vir & nobis in CHRISTO dilectus, frater Guichardus de Jou, &c. *prout supra, mutatis competenter mutandis, usque hæc verba; viz.*

Paternitatem vestram rogamus & requirimus, ex affectu quatinùs, ab hujusmodi inquietationibus & molestationibus præfato priori, super statu suo, in prioratu prædicto, præmissâ occasione, inferendis, omninò desistere velitis; cum non deceat, ut nobis visum est, quod aliquis dicto prioratui præsideat, qui professus non fuerit ordinem monachalem, nec æquanimiter sustinere poterimus quod provisiones de hujusmodi prioratibus, ubi regularis viget observantia, fiant aliter quam temporibus progenitorum nostrorum fieri consuevit.

Dat' ut supra.

Super adquisitione feodi nobilis, in Vasconia.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.
Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 20. in Turr. Lond.

REX, senescallis suis Vasconiæ & Landarum, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, salutem.

Relatum est nobis à nonnullis quod licet, de consuetudine in ducatu prædicto, hactenus optentâ & approbatâ, non liceat alicui ignobili, feodum nobile in eodem ducatu adquirere, sine licentiâ nostrâ speciali, Guilielmus Arnaldi de Brokars de Seint Sever, qui de genere ignobili existit, ut dicitur, nichilominus totam terram de Seint Sarrian, & totam terram de Gnauzon, de Seint Barbe, & de Sanboet, quæ sunt de baroniâ de Mont Gualhart, de Reymundo Gullielmi domino de Marsan, licentiâ nostrâ, seu progenitorum nostrorum, super hoc non optentâ, nuper adquisivit contra consuetudinem supradictam:

Nos, volentes fieri in hac parte quod de jure fuerit faciendum, vobis mandamus quod, habitâ de consuetudine supradictâ informatione pleniori, si vobis constare poterit præmissa veritatem continere, tunc ulterius, pro jure nostro in hac parte fieri faciatis, quod secundum foros & consuetudines partium illarum fore videritis faciendum.

Dat' apud Langele, x. die Februarii.

De orando pro Rege.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.
Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 28. d. in Turr. Lond.

REX, religiosis viris, & sibi in CHRISTO dilectis, fratri ordinis Fratrum Prædicatorum, ac universis & singulis prioribus & fratribus ejusdem ordinis, in capitulo generali apud Victorium celebrando, in proximo congregand', salutem.

Dum condicionem humanæ fragilitatis attendimus, & qualiter omni creaturæ, tam sublimi quam humili, prætereuntibus suo cursu diebus, præsentis vitæ finis appropiat, attentâ consideracione pensamus, sic prævenire cupimus, quantum nobis ex alto permittitur, diem mortis, ut Eterni clemencia indies dignetur nostri de suæ graciæ plenitudine misereri:

Verum cum devotârum oracionum suffragia, inter alia pietatis opera, multum prosint ad divinam misericordiam impetrand'; de vobis, quorum ordinem benivolenciæ specialis favore prosequimur, ut salutem nostram, & Philippæ Reginæ Angl' consortis nostræ carissimæ, ac Edwardi filii nostri primogeniti, zelemini, & pro nobis, ipsâque consorte nostrâ, ac filio nostro prædicto, & pro statu prospero regni nostri, preces devotas Domino offeratis; plenam fiduciam optinentes, devocionem vestram rogamus & requirimus ex affectu, quatinus nunc & in futuro dignam solicitudinem impendatis, & insistatis assiduis supplicacionibus & intercessionibus apud DEUM, ut hic suâ pietate nos dirigat, per quorum semitas mandatorum, & post diem extremum salvacionis locum nobis dignetur misericorditer elargiri, statumque prædicti regni nostri conservare prosperum & tranquillum.

Universitatem vestram religiosam diu conservat Altissimus in caritate continuâ & perfectâ.

Dat' apud Langele, xii. die Februarii.

Consimiles litteræ directæ fuerunt subscriptis; videlicet,

Ministro generali ordinis Fratrum Minorum, ac universis & singulis ministris & fratribus ejusdem ordinis, in capitulo generali apud Perpinianum celebrand', in proximo congregand'.

Dat' apud Eltham, xii. die Aprilis.

Priori provinciali ordinis beatæ Mariæ de Monte Carmeli, ac universis & singulis prioribus & fratribus ejusdem ordinis in capitulo provinciali apud Glouc' celebrand', in proximo congregand'.

Dat' ut supra.

Ad vicecomites, de torneamentis prohibitis.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.
Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 27. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Kanc', salutem. Præcipimus tibi, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, in locis infra ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè facias proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi, ne quis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, turneare, burdeare, justas facere, aventuras quærere, seu alia facta armorum exercere præsumat, sine mandato nostro speciali:

Et si quos, post proclamaciones & inhibiciones hujusmodi, inveneris talia facta armorum excercere præsumentes, tunc eos, unà cum equis, armaturis, & aliis rebus suis, sine dilacione arestari, & ipsos in prisonis nostris salvò custodiri facias, quousque aliud à nobis super hoc habueris in mandatis; & de nominibus illorum quos sic arestari feceris, nobis sub sigillo tuo distinctè & apertè constare facias; hoc breve nobis remittens.

T. R. apud Wyndesore, xiiii. die Februarii.

Per ipsum Regem & cons'.

Eodem modo scribitur singulis vicecomitibus per Angliam.

De pace inter Regem & Robertum de Brus, nuper Regem Scotiæ initâ, conservandâ.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III. Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 28. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Willielmo, eâdem gratiâ, archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, Willielmo priori Dunolm', Henrico de Percy, Rogero Heyron, Gilberto de Borondon, Roberto de Hornclif, Willielmo de Denum, Richardo de Aldeburgh, & Adæ de Boghes, salutem.

De fidelitate & circumspectione vestrâ pleniùs confidentes, assignavimus vos, octo, septem, sex, quinque, quatuor, tres, vel duos vestrûm, justiciarios nostros, ad pacem inter nos & subditos nostros, & Robertum de Brus, nuper Regem Scotiæ, & subditos suos, homines de Scotia, initam & firmatam in comitatu Northumbr', in omnibus & singulis suis articulis, custodiri & observari faciend';

Et ad querelas omnium & singulorum de transgressionibus aliquibus, contra formam pacis prædictæ, in comitatu prædicto factis, se conqueri volentium, audiendum, & ad justitiam eisdem conquerentibus, secundum legem & consuetudinem marchiarum, faciend';

Necnon ad antiquas bundas, inter regnum nostrum & dictum regnum Scotiæ, unà cum hominibus de Scotiâ, ad hoc assignand', declarand', & perambuland'; & ad bundas & divisas, inter dicta regna, ubi necesse fuerit, de novo faciend', & ad nos de bundis & divisis, de quibus concordare non poteritis, certificand':

Et ideò vobis mandamus quod præmissa, omnia & singula, faciatis & exequamini in formâ prædictâ: facturi indè quod ad justitiam pertinet, secundum legem & consuetudinem marchiæ prædictæ: salvis nobis amerciamentis & aliis, ad nos indè spectantibus.

Mandavimus enim vicecomiti nostro comitatûs prædicti, quod ad certos dies & loca, quos vos, octo, septem, sex, quinque, quatuor, tres, vel duo vestrûm, ei scire faciatis, venire faciat coram vobis octo, &c. tot, &c. de ballivâ suâ, per quos, &c. inquiri, &c.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wyndesore, xvi. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

REX, dilectis & fidelibus suis, Johanni de Haryngton, Ranulpho de Dacre, & Richardo de Denton, salutem.

De fidelitate & circumspectione vestrâ pleniùs confidentes, assignavimus vos, & duos vestrûm, justiciarios nostros, ad pacem inter nos & subditos nostros, & Robertum de Bruys, nuper Regem Scotiæ & subditos suos, homines de Scotiâ, initam & firmatam, in comitatu Cumbr', in omnibus & singulis articulis, &c. *ut supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro Ottone domino de Laureto, de ballivâ de Miro Monte.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III. Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 19. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, ad requisitionem dilecti & fidelis nostri, Reymundi Durandi, concessimus dilecto & fideli nostro, Otoni domino de Laureto, militi ejusdem Reymundi, ballivam de Miro Monte, de Genoa, de Serrafronte, de Pymbol, & de Castro Novo, cum pertinentiis;

Habendam, cum omnibus, ad ballivam illam pertinentibus, à datâ confectionis præsentium, usque ad finem octo annorum, proximò sequentium, completorum, reddendo indè nobis, per annum, ad scaccarium nostrum Burdegaliæ, valorem reddituum ballivæ ejusdem.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wyndesore, xx. die Februarii.

Per concilium.

Ad Regem Scotiæ, super terris Thomæ & Henrico de Bello Monte restituendis, juxta formam pacis.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III. Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 22. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino David, DEI gratiâ, Regi Scotorum illustri, fratri suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & successus, ad vota, prosperos & fœlices.

Nuper pro eo quod in tractatu pacis, &c. *prout supra de dat' xx. Dec' A. 4. tunc sic,*

Magnificentiam vestram rogavimus, per nostras literas speciales, quatenus præfatis Thomæ & Henrico de Bello Monte, de dominiis, terris, & possessionibus suis, quæ præfatus pater vester, occasione guerrarum prædictarum, posuerat ad manum suam, unà cum exitibus, inde medio tempore perceptis, plenam restitutionem fieri faceretis, juxta formam tractatûs prædicti, & effectum literarum ipsius patris vestri prædictarum.

Super quo nobis rescripsistis, quod concilium vestrûm vobiscum non erat tempore præsentationis literarum nostrarum prædictarum:

Propter quod assignâstis ipsarum literarum nostrarum portitoribus decimum octavum diem Martii, proximò futurum, apud Berewicum super Twedam; ubi deliberationem super præmissis habere volebatis, & nos certificare ulteriùs de responso.

Verùm, quia nobis insidet multum cordi ut ea, quæ sic tractata & promissa fuerant, compleantur, serenitatem vestram rogamus, & requirimus precibus iteratis, quatenus latoribus præsentium, ad diem prædictum, talem responsionem facere velitis, quod indè se debeant rationabiliter contentare, & quod nulla dissensionis materia ex hoc imposterum valeat suboriri.

Data apud Croydon, xxiv. die Februarii.

Ad comitem de Murref, super restitutione præfatâ.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III. Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 22. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, Thomæ Rondulf, comiti de Morref, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Nuper pro eo quod in tractatu pacis, &c. *prout supra usque hæc verba, viz.*

Vos meminimus rogâsse, quod penes dominum David Regem Scotiæ illustrem, cui super hoc nostras literas deprecatorias transmisimus, insistere velletis pro restitutione præfatis, Thomæ & Henrico de Bello Monte, de terris & possessionibus suis, faciendâ, juxta formam tractatûs, & effectum conventionis & promissionis prædictarum.

Verùm, quia idem dominus Rex assignavit diem portitoribus hujusmodi literarum nostrarum, videlicet, decimum octavum diem Martii, proximò futurum, apud Berewicum super Twedam, pro responso habendo super negotio antedicto;

Dilectionem vestram rogamus, & requirimus ex affectu, quatenùs, ut ea, quæ sic tractata & promissa fuerant in præmissis, debitum possint sortiri effectum, pro cujuslibet discordiæ materiâ evitandâ, consilium & auxilium velitis efficaciter impertiri, & portitoribus harum literarum nostrarum, in prosecutione negotii supradicti, favoribus assistere oportunis.

Dat' ut supra.

Ad episcopum Sancti Andreæ, super negotio memorato.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III. Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 22. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, domino J. Sancti Andreæ episcopo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cum in tractatu pacis, &c. *prout supra usque hæc verba, viz.*

Ac nos, desiderantes universa, quæ tractata & concordata fuerant, seu promissa, compleri, & debito effectui mancipari, dominum David, Regem Scotiæ illustrem, per nostras rogavimus literas precibus iteratis, quatenus præfatis, Thomæ & Henrico de Bello Monte, plenam restitutionem de dominiis, terris, & possessionibus suis, unà cum exitibus, indè medio tempore perceptis, fieri faceret, secundum formam tractatûs prædicti, & juxta effectum literarum ipsius Regis Scotiæ prædictarum.

Super quo idem Rex nobis rescripsit, quod ipse, pro eo quod concilium suum cum ipso, tempore præsentationis literarum nostrarum prædictarum, non erat, assignavit portitoribus earumdem literarum nostrarum, decimum

octavum diem Martii, proximò futurum, apud Berewicum super Twedam, ubi, deliberatione habitâ, nobis super hoc certitudinaliter valebat respondere.

Quamobrem dilectionem vestram rogamus & requirimus, quatenus ut ea, quæ sic tractata & promissa fuerant in præmissis, debitum possint sortiri effectum, pro cujuslibet discordiæ materiâ evitandâ, consilium & auxilium velitis efficaciter impertiri, & portitoribus harum literarum nostrarum, in prosecutione negotii supradicti, favoribus assistere oportunis.

Dat' ut supra.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino T. episcopo de Dunkeld'.

Domino .... episcopo Glascuen'.

Domino Dovenaldo, comiti de Marr'.

Domino .... comiti de Fyf.

Domino .... comiti de Stravern'.

Domino Patricio, comiti Marchiæ.

De non inquietando, pro excessibus, super arrestatione Rogeri de Mortuomari.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 27. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis & fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum dilectus & fidelis noster Thomas West, ac quidam alii fideles nostri, Rogerum de Mortuo Mari, nuper comitem Marchiæ, proditorem nostrum, qui nostram regiam potestatem sibi usurpaverat, & ad destructionem statûs nostri, & aliorum magnatum de genere nostro, proditionaliter anhelabat, negotia, nos & statum regni nostri, contingentia, ad nostri dampnum & dedecus, ac totius populi dicti regni nostri depauperationem, deducendo, in castro nostro de Notyngham, de mandato nostro, arestâssent, & ipsum carcerali custodiæ, prout eis injunximus, mancipâssent, ac Hugo de Turpliton miles, & Ricardus de Monemuth, propter resistentiam, quam arestationi prædictæ facere præsumpserunt, interfecti fuissent;

Nos, considerantes quod interfectio illa, præter ipsius Thomæ, & aliorum fidelium nostrorum prædictorum, voluntatem, & in exequendo mandatum nostrum prædictum casualiter, & non per feloniam excogitatam, facta fuit, volentesque securitati ipsius Thomæ, & aliorum fidelium nostrorum prædictorum, ibidem existentium, ne de morte prædictorum Hugonis & Ricardi, seu de aliquibus, per ipsos aut eorum aliquem, circa arestationem ejusdem Rogeri perpetratis, ad sectam nostram, aut aliorum, possint futuris temporibus occasionari, seu eâ occasione aliqualiter inquietentur, prospicere volentes, ut tenemur;

De assensu prælatorum, comitum, baronum, & aliorum magnatum de regno nostro, in præsenti parliamento, apud Westm' convocato, existentium, pardonavimus eidem Thomæ, & omnibus aliis fidelibus nostris prædictis, sectam pacis nostræ, & quicquid ad nos pertinet de morte prædictorum Hugonis & Ricardi, ac aliis excessibus & transgressionibus quibuscumque, si qui per ipsum Thomam, & alios fideles nostros prædictos, in arestatione prædictâ fuerint perpetrati, & firmam pacem nostram eis, & cuilibet eorum, indè concedimus:

Nolentes quod ipsi, vel eorum aliquis, ad sectam nostram, aut alterius per appellum, vel alio modo quocumque, de morte, excessibus, seu transgressionibus supradictis, occasionentur, molestentur in aliquo, seu graventur. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Croydon, xxiv. die Februarii.

Per ipsum Regem.

Consimiles literas de pardonatione habent subscripti; videlicet,

Johannes de Nevill.

Teste ut supra.

Willielmus de Clynton.

Teste Rege, apud Westm', xiv. die Martii.

Ad vicecomites, prohibitio ne quis homo ad arma regnum exeat, sine licentiâ Regis.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 24. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Kanc', salutem. Præcipimus tibi, firmiter injungentes, quod statim visis præsentibus, in singulis civitatibus, burgis, portubus maris, & aliis locis infra ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, facias publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi, ne quis comes, baro, miles, aut alius homo ad arma regnum nostrum exeat, nec equos dextrarios, seu alios equos ad arma, seu armaturas, extra idem regnum nostrum ducat, seu duci faciat, sine licenciâ nostra speciali:

Et si quos, post proclamacionem & inhibicionem hujusmodi, inveneritis contraria facere præsumentes, tunc eos sine dilacione arestari, & in prisonis nostris salvò custodiri facias, donec aliud indè præceperimus:

Et nobis de nominibus illorum, quos sic arestaveris, sub sigillo tuo distinctè & apertè constare facias.

T. R. apud Croyndon', xxiv. die Febr'.

Per ipsum Regem & cons'.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angl'.

REX, dilecto & fideli suo Willielmo de Clynton, constabulario castri sui Dovorr' & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti, salutem.

Cum per singulos com' regni nostri publicè fecerimus proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi, ne quis comes, baro, miles, seu alius homo ad arma, regnum nostrum exeat, nec equos dextrarios, seu alios equos ad arma, seu armaturas, extra idem regnum nostrum ducat, seu duci faciat, sine licenciâ nostrâ speciali; vobis mandamus quod aliquos comites, barones, milites, seu alios homines ad arma, in portu Dovorr' seu aliis portubus in ballivâ vestrâ, ad partes exteras transire, seu equos dextrarios, seu armaturas, ad easdem partes ducere, nullatenùs permittatis:

Et omnes illos quos inveneritis contraria facientes, sine dilatione arestari, & in prisonâ nostrâ salvo custodiri faciatis, donec aliud indè duxerimus demandand'.

Et de nominibus illorum quos sic arestari feceritis, nobis sub sigillo vestro distinctè & apertè constare facias.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & consilium.

Pro archiepiscopo Dublin', contra episcopum Ossoriensem.

A.D. 1331. An. 5 Edw. III.

Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Nuper beatissime pater, venerabilem patrem, A. Dublin' archiepiscopum, sanctitati vestræ recomendavimus affectu speciali, clementiam vestram exorantes, quatinùs eidem in negotiis, quæ in curiâ sanctitatis vestræ prosecutus fuit, favoris & gratiæ plenitudinem impendere dignaremini.

Jam verò, materiâ negotiorum illorum pleniùs intellectâ, mansuetudinem vestram iteratis precibus pulsandam duximus pro eodem, quatinùs in negotio, quod contra ipsum intentat Ossorien' episcopus, suffraganeus ejus, minus veraciter, ut credimus, paternalis gratiæ & favoris subsidia nostris precibus, si placet, interveniéntibus præbeatis.

Nos enim dicti Ossorien' episcopi assertiones eo rarioris fidei æstimamus, quo ipse, certo die, sibi per nos & concilium nostrum, præfixo, ad discutiendum veritatem, super quibusdam articulis, ipsum contingentibus, contra expressam prohibitionem nostram regnum nostrum latenter exivit, & veritatis indaginem eorumdem, tanquam sibi malè conscius, declinavit.

Conservet, &c.

Dat' apud Croyndon, xxv. die Februarii.

Consimiles litteræ pro eodem, ad cardinales.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino G. Dei gratiâ, Albanen' episcopo, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Venerabilem patrem, A. Dublin' archiepiscopum, paternitati vestræ recommendamus affectu quo possumus cariori; corditer deprecantes quatinùs eidem in negotio, quod contra ipsum intentat Ossorien' episcopus, suffraganeus ejus, minus veraciter, ut credimus, paternalis gratiæ & favoris subsidia, nostris, si placet, precibus intervenientibus, præbeatis.

Nos enim dicti Ossorien' episcopi assertiones eò rarioris fidei æstimamus, quo ipse, certo die sibi per nos & consilium præfixo, ad discutiendum veritatem super quibusdam articulis, ipsum contingentibus, contra expressam prohibitionem nostram, regnum nostrum latenter exivit, & veritatis indaginem eorumdem, tanquam sibi malè conscius, declinavit.

Dat' ut supra.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Domino G. Dei gratia, Sabinensi episcopo.
Domino M. tituli sanctorum Johannis & Pauli, presbitero cardinali.
Domino R. tituli sancti Eusebii, presbitero cardinali.
Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, diacono cardinali.
Dominô H. tituli sancti Laurentii in Lucina, presbitero cardinali.

Pro nobilibus baroniæ de Miro Monte.

A.D. 1331. An. 5 Edw. III.

Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 17. in Turr. Lond.

REX, senescallis suis Vasconiæ & Landarum, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, ac eorum cuilibet, aut eorum loca tenentibus, salutem.

Ex parte nobilium baroniæ de Miro Monte, nobis est conquerendo monstratum quod, cum à tempore, cujus contrarii memoria non existit, in dictâ baroniâ duæ fuissent curiæ, una, videlicet, in quâ nobiles baroniæ illius, & alia in quâ ignobiles solebant judicari; quidam verò, nitentes se nobiles prædictos prægravare, ipsos in curiâ ignobilium judicari, & aliàs molestari & gravari procurant:

Super quo nobis est supplicatum, ut pro eisdem nobilibus velimus, in hâc parte, de remedio congruo providere;

Nos, volentes super præmissis fieri quod est justum, & hactenus consuetum, vobis mandamus quod, habitâ super consuetudine prædictâ informatione pleniori, si vobis, per informationem hujusmodi, aut alio modo legitimo, constare poterit consuetudinem prædictam, à tempore prædicto, talem fuisse, & esse debere.

Tunc ab hujusmodi molestationibus & gravaminibus, præfatis nobilibus de cætero inferendis, desisti faciatis, prout de jure, & secundum consuetudinem prædictam, fuerit faciendum.

Teste Rege, apud Croyndon, xxv. die Februarii.

Per concilium.

Omnes exitus comitatûs Cestriæ, (in auxilium sustentationis primogeniti Regis & Alianoræ sororis suæ,) Philippæ, Reginæ Angliæ, conceduntur.

A.D. 1331. An. 5 Edw. III.

Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 30. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, in auxilium sustentacionis Edwardi filii nostri primogeniti comitis Cestr', & Alianoræ sororis nostræ, concessimus Philippæ Reginæ Angl' consorti nostræ carissimæ, omnes exitus com' Cestr' à tempore quo Rogerus de Mortuo Mari, nuper comitis Marchiæ & alii sui complices in castro nostro de Notingham arestati fuerunt, perceptos, ad quorumcumque manus devenerint;

Necnon exitus indè, exnunc provenientes, habend' & percipiend' per manus camerarii nostri Cestr' qui pro tempore fuerit, quousquè de statu eorumdem filii & sororis nostrorum, aliter duxerimus ordinand'.

In cujus, &c.

T. R. apud Croyndon', xxv. die Febr'.

Et mandatum est justic' Regis Cestr' vel ejus locum tenenti ac camerar' Regis ibidem, quod omnes exitus com' prædicti in manibus Regis existentes, necnon exitus indè, exnunc provenientes prefatæ consorti Regis, vel ejus thes' aut alteri per litteras ipsius consortis Regis ad hoc deputand', per indenturam indè inter præfatum camerarium & prædictum thes' aut alterum in formâ prædictâ deputand' conficiend' liberari & habere faciat.

Et Rex præfato camerar' de illis pecuniarum summis, quas in hâc parte liberavit, cum illàs sciverit, in compoto suo ad scaccarium Regis debitam allocacionem habere faciat.

Teste ut supra

Per ipsum Regem & cons'.

De assistendo justic' Hiberniæ in consiliis & auxi...

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 22. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Willielmo de Burgo, comiti Ulton', salutem.

Cum constituerimus dilectum & fidelem nostrum Antonium de Lucy justiciarium nostrum Hiberniæ, & quosdam alios fideles nostros, ad diversa officia ibidem gubernand'; & de vobis fiduciam habeamus quod, pro bono regimine dictæ terræ, & conservacione pacis nostræ ibidem, opem & consilium velitis apponere oportuna:

Vos rogamus attentè, vobis nichilominus in fide & dilectione quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandantes, quod præfato justic' nostro, & aliis ministris nostris, in dictis partibus, in hiis, quæ ad tranquilitatem populi nostri dictæ terræ, & bonum regimen ejusdem pertinent, assistatis consiliis & auxiliis oportunis, quociens per præfatum justic', ex parte nostrâ, fueritis requisiti.

Dat' apud Croyndon', xxvii. die Febr'.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis, videlicet,

Jacobo le Boteler, comiti Ormond'.
comiti Dessemond'.
priori hospitalis Sancti Johannis Jer'l'm in Hiberniâ.
Ric'o Tuyt.
Simoni de Geneville.
Willielmo de Bermyngham'.
Archiepiscopo Arden' tocius Hibern' primati.
Archiepiscopo Dublin'.
Archiepiscopo Tweum'.
Archiepiscopo Cass'.
Episcopo Mid'.
Eustachio le Poer.
Henrico de Vernoille.
Mauricio de Rocheford'.
Johanni fil' Roberti le Poer.
Reimundo le Ercedeakne.
Waltero de Burgo.
Episcopo Dunens'.
Episcopo Conerens'.
Episcopo Ardacan'.
Episcopo Kildar'.
Episcopo Fern'.
Ricardo de Maundevill'.
Civibus civitatis Dublin'.
Civibus civitatis de Droghda.
Civibus civitatis de Waterford'.
Civibus civitatis de Cork'.
Civibus civitatis de Limrik'.
Episcopo Leghelens'.
Episcopo Waterford'.
Episcopo Lymeryk'.
Episcopo Cork'.
Episcopo Clonens'.
Episcopo Emelaghens'.
Episcopo Lessemor'.

Will' de Burgh, comes Ultoniæ, locum tenens Regis in Hiberniâ constituitur.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 26. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de circumspectione providâ & fidelitate probatâ, dilecti consanguinei & fidelis nostri, Willielmi de Burgh, comitis Ulton', plenam fiduciam reportantes, constituimus ipsum comitem, locum nostrum tenentem in dictâ terrâ nostrâ Hiberniæ, ad faciendum & excercendum omnia & singula, quæ ad conservationem pacis nostræ ibidem poterunt pertinere; ita quod ea per consilium & avisamentum dilecti & fidelis nostri, Antonii de Lucy, justiciarii nostri Hiberniæ, & aliorum de concilio nostro ibidem, faciat & exerceat, prout pro bono regimine terræ nostræ prædictæ, & honore & commodo nostro, melius fuerit faciendum.

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit, duraturas.

Teste Rege, apud Croyndon, iii. die Martii.

De articulis in Hibernia observandis.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.
Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 25. in Turr. Lond.

REX, justiciario, cancellario, & thesaurario suis, Hiberniæ, salutem.

Mandamus vobis quod articulos subscriptos, quos pro emendatione statûs terræ nostræ Hiberniæ, & quiete & tranquilitate populi nostri ibidem, per avisamentum concilii nostri in ultimo parliamento nostro apud Westm' tento, ordinavimus;

In dictâ terrâ Hiberniæ, quantum ad vos attinet, teneatis & observetis, & per alios fideles nostros dictæ terræ teneri & observari faciatis.

Tenor autem articulorum prædictorum talis est.

IN PRIMIS, Justiciarius Hiberniæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, non concedat cartas pardonationis de morte hominis, nec de roberiis & incendiis aliquibus, nisi de roberiis & incendiis, ante festum Paschæ, anno regni domini E. Regis Angliæ, tertii post conquestum, quarto, perpetratis; et quod de cætero, certificet Regem de nominibus hujusmodi pardonationes petentium, & de avisamento suo; et quod Rex faciat indè voluntatem suam; et quod nullus in terrâ Hiberniæ ex nunc faciet tales pardonationes, infra libertatem & extra, sub gravi forisfacturâ domini Regis.

Item, quod dictus justic', de cætero, non concedat tuitionem pacis felonibus ad silvam existentibus.

Item, quod una & eadem lex fiat tam Hibernicis quam Anglicis, exceptâ servitute betagiorum penes dominos suos, eodem modo quo usitatum est in Angliâ de villanis.

Item, quod justic', seu aliquis alius minister, de cætero, [non] det alicui custodiam vel maritagium alicujus hæredis, ad Regem pertinentia; nec pardonet debitâ Regis, seu fines, amerciamenta, vel catalla forisfacta; set quod justic', & alii ministri, hujusmodi custodias & maritagium vendant, & alium commodum Regis indè faciant juxta discretiones suas.

Item, quod vicecomites & coronatores, de cætero, eligantur per communitates comitatuum, & non alio modo; et quod catalla forisfacta remaneant in custodiâ villatarum.

Item, quod justic', seu aliquis alius minister, non recipiat aliquem magnatem in plegium, vel manucaptorem, versus dominum Regem, nisi quatenùs pro commodo Regis viderint faciendum.

Item, quod justic' obsides, pro conservatione pacis sibi liberatos, in castris domini Regis faciat salvò custodiri ad sumptus suos proprios; & quod, si ipsi, qui posuerunt hujusmodi obsides, conditiones, & conventiones, quas fecerunt, non observent, justiciarius faciat justitiam & judicium de hujusmodi obsidibus.

Item, quod justic' seu aliquis magnas Hiberniæ, non concedat protectiones alicui, contra pacem Regis existenti.

Item, quod nullus minister Regis, de cætero, recipiatur in plegium, vel manucaptorem, versus dominum Regem.

Item, quod fines de vaccis, de cætero, pro redemptione, non capiantur, set denarii.

Item, quod treuga, capta & capienda inter Anglicos & Hibernicos, de cætero observetur, & quod neutra pars dampnum alteri, durante hujusmodi treugâ, inferat; et si fecerit, pro feloniâ habeatur.

Item, quod nullus utlagatus in gildabili receptetur infra libertates; nec è converso; & indè fiat ordinatio per justic', & alios ministros, & dominos libertatum.

Item, quod vicecomites, & alii ministri, computent quolibet annò semel, ad minus, si commodè fieri poterit.

Item, quod senescallus alicujus domini Hiberniæ non ponatur in aliquo officio Regis.

Item, quod thesaurarius, vel aliquis alius minister Regis, ubi ipse intendere non potest, supervideat, quolibet anno, castra Regis, & statum eorumdem, & quod emendari faciet defectus eorumdem.

Item, quod vicecomites in turnis, quæ faciunt de brevibus domini Regis, ponant nomina sua; ita quod quilibet vicecomes de exitibus forisfactis, & aliis proficuis, quæ requiruntur sub nomine vicecomitis, oneretur ad scaccarium pro tempore suo proprio.

Item, quod extranei non assignentur collectores custumarum Regis; set burgenses villarum, ubi tales custumæ colligi debent, assignentur ad eas colligendum, & hoc fiat de potentioribus & discretioribus.

Item, quod justic' faciat inquirere, quolibet anno, de ministris domini Regis, & eorum factis, & quod puniat delinquentes, per consilium & avisamentum cancellarii & thesaurarii, & aliorum de concilio Regis, & amoveat insufficientes, & ponat sufficientes.

Item, quod nullus manuteneat, nec ducat Kernes, nec gentes vocatas Idelmen, nisi in marchiis suis propriis, & ad custus eorumdem; nec faciat prisas.

Item, quod omnes ministri Regis, qui tenentur ad computandum, & non habent terras seu tenementa sufficientes in Hiberniâ, inveniant manucaptionem in Hiberniâ ad respondendum Regi de compotis suis ibidem.

Item, quod omnes habentes terras & tenementa in Hiberniâ, tam religiosi quam alii, præmuniantur, quod resideant in eisdem, si sint in marchiâ, vel alibi; vel ponant sufficientem custodiam pro conservacione pacis in eisdem, citra festum Sancti Petri ad Vincula, proximò futurum; et, si non fecerint, quod Rex, in eorum defectum, terras & tenementa illa in manum suam capiet, & de sufficienti custodiâ eorumdem ordinabit.

Item, quod nullus, cujuscumque statûs seu conditionis, manuteneat, foveat, nec defendat Hibernicos, seu alium quemcumque contra pacem domini Regis insurgentem; & si aliquis sic fecerit, & indè convictus fuerit, pro felone habeatur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Croyndon, tertio die Martii.

Per ipsum Regem & concilium.

De resumptione concessionum, in Hibernia.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.
Rot. Fin. 5 Edw. III. m. 24. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Antonio de Lucy, justiciario, Adæ de Lymbergh, cancellario, & Thomæ de Burgh, thesaurario suis, Hiberniæ, salutem.

Quia in parliamento nostro, nuper apud Westm' tento, per nos, prælatos, comites, barones, & communitatem regni nostri, concordatum fuit, quòd omnes donationes, per nos factæ, postquam suscepimus gubernacula regni nostri, de castris, villis, maneriis, terris, tenementis, wardis, custodiis, maritagiis, balliviis, & libertatibus, revocentur; et eadem castra, villæ, maneria, terræ, tenementa, wardæ, custodiæ, maritagia, ballivæ, & libertates, resumantur in manum nostram, pro eo quod negotia, nos, & statum regni nostri, & terræ prædictæ, contingentia, per quosdam tunc conciliarios nostros, deducta fuerunt ad nostri dampnum, & dedecus, ac depauperationem populi dicti regni:

Vobis mandamus quod omnia castra, villas, maneria, terras, tenementa, wardas, custodias, maritagia, ballivas, & libertates, per nos, postquam gubernacula regni nostri suscepimus, data, concessa, seu commissa, in manum nostram resumatis, & ea, ad opus nostrum, per bonos & sufficientes custodes, per vos ad hoc deputandos, salvò custodiri faciatis, qui de exitibus, indè provenientibus, nobis ad scaccarium nostrum, Dublin' respondeant, prout decet.

Teste Rege, apud Croyndon, v. die Martii.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro Philippâ Reginâ Angliæ.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.
Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 24. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos præsentes litteræ pervenerint, salutem.

Sciatis quod, cum nos diversa castra, honores, terras, & tenementa infra regnum nostrum dederimus, concesserimus, & assignaverimus Philippæ Reginæ Angl' consorti, in dotem seu dotalicium, ac aliàs ad terminum vitæ suæ habend';

Nos, prefatæ consortis nostræ honori, commodo, & utilitati prospicere volentes, prout decet, concessimus ei, pro nobis & hæredibus nostris, quod ipsa de castris, honoribus, terris, & tenementis prædictis, ac ballivis quorumcumque in eisdem, pro voluntate suâ disponere, & proficuum suum facere possit, prout sibi & ministris suis melius & utilius videbitur faciend'; non obstantibus aliquibus concessionibus ad terminum vitæ, vel alio modo, de aliquibus castris, terris, tenementis, vel aliis locis seu ballivis infra castra, honores, terras, & tenementa prædicta, quibuscumque personis ante ultimum parliamentum nostrum apud Westm' convocatum, factis.

In cujus, &c.

T. R. apud Croyndon', vi. die Marcii.

Per ipsum Regem & cons'.

Pro mercatoribus de Lovayne, de conductu.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.
Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 23. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis & fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, ad requisicionem nobilis viri, Johannis ducis Brabant', Lotheryng', & Lymbergh' consanguinei nostri carissimi, suscepimus in salvum & securum conductum nostrum mercatores de Lovayne, qui sunt de dominio & potestate dicti ducis; in veniendo in regnum nostrum cum bonis & mercandisis suis, ibidem morando, & de eisdem bonis & mercandisis negociando, & commodum suum faciendo, ac exindè ad propria redeundo:

Nolentes quod ipsi pro transgressionibus aliorum, vel pro aliquibus debitis, de quibus principales debitores seu fidejussores non existant, arestentur; nec hujusmodi occasionibus molestentur in aliquo, seu graventur; dumtamen legales, exerceant mercandisas, & indè faciant consuetudines debitas & usitatas in eodem regno:

Et ideò vobis mandamus, quod dictis mercatoribus de Lovayne in ve-

niendo in regnum nostrum cum bonis & mercandisis suis, ibidem morando, & de eisdem negociando, & commodum suum faciendo, ac exindè ad propria redeundo, non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen.

Et si quid eis forisfactum fuerit, id ejs sine dilacione faciatis emendari; et pro transgressionibus aliorum, vel pro aliquibus debitis, de quibus principales debitores seu fidejussores non existant, nullatenus arestetis, nec ipsos hiis occasionibus molestetis in aliquo, seu gravetis.

Dumtamen legales excerceant mercandisas, & indè faciant consuetudines debitas & usitatas in regno nostro, sicut prædictum est.

In cujus, &c.

T. R. apud Westm', xxi. die Marcii.

Per cons' quia aliàs fuit consignatum.

Pro hominibus & habitatoribus terræ de Chirk' in Walliâ.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Volentes dilectos nobis homines & habitatores terræ nostræ de Chirk in Wall', quæ fuit Rogeri de Mortuo Mari nuper comitis Marchiæ, inimici & rebellis nostri, & quæ per forisfactum ejusdem Rogeri ad manus nostras, tanquam escaeta nostra, devenit, favore prosequi gracioso;

Ad instantem requisicionem ipsorum hominum & habitatorum, necnon per finem quem fecerunt nobiscum, de assensu prælatorum, comitum, baronum, & aliorum magnatum regni nostri, in parliamento nostro apud Westm' ultimò convocato, existencium, concessimus, pro nobis & hæredibus nostris, eisdem hominibus & habitatoribus, quod dicta terra de Chirk coronæ nostræ regiæ imperpetuum sit annexa; et quod nos, vel hæredes nostri, terram illam extra manum regiam per donacionem, vendicionem, permutacionem aut alio quoquo modo, non ponemus; & si forsan nos vel hæredes nostri, terram illam ad firmam dimittere voluerimus;

Volumus & concedimus, pro nobis & hæredibus nostris, quod iidem homines & habitatores, & eorum hæredes & successores, in recepcione firmæ illius, quocieus dimitti debet ad firmam, omnibus aliis præferantur.

Volumus insuper & concedimus, quod si terram illam per legale judicium curiæ nostræ versus nos, vel hæredes nostros, recuperari contigerit, tunc nos & hæredes nostri illis seu illi, qui terram illam sic disponeraverint vel disponeraverit, de aliis terris nostris ad valenciam satisfieri faciemus.

Ita quod dicta terra de Chirk coronæ Angl' semper conjuncta remaneat & annexa.

In cujus, &c.

T. R. apud Westm', xxiv. die Marcii.

Per peticionem de cons' & per finem ducentarum marcarum.

Super pensionibus, in Vasconia, Papæ nepotibus concessis.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, senescallô suo Vasconiæ, & constabulario suo Burdeg', qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, salûtem.

Cum dominus E. quondam Rex Angliæ, pater noster dudum, per literas suas patentes, concessisset Petro Dosa, tunc vicecomiti Caramannii, jam defuncto, sexcentas libras Turonensium parvórum, percipiendas singulis annis, in festo Paschæ, per manus constabularii Burdeg' qui pro tempore foret, quousque idem pater noster præfato Petro, de sexcentis libratis terris Turonensium parvorum per annum, sibi & hæredibus suis, habendis imperpetuùm, providisset:

Concessisset etiam per alias literas patentes, idem pater noster, Petro de Viâ, trescentas libras, & Arnaldo de Tryn alias trescentas libras Turonensium parvorum, percipiendas per manus dicti constabularii in festo prædicto, quousque cuilibet ipsorum, Petri de Viâ & Arnaldi, de trescentis libratis terræ Turonensium parvorum, habendis sibi & hæredibus suis, per eundem patrem nostrum provisum esset, prout in literis prædictis ipsius patris nostri pleniùs continetur:

At jam, ex parte Arnaldi Dosa, vicecomitis Caramannii, filii & hæredis prædicti Petri Dosa, ac prædictorum Petri de Via & Arnaldi, nobis sit supplicatum ut eis, de terris, ad valorem prædictum, secundum formam & effectum literarum ipsius patris nostri prædictarum, in terris nostris, vocatis Inter duo Maria & Condak, Burdeg' diocese, vel in aliis locis competentibus infra ducatum nostrum prædictum, providere, & eas eis velimus facere assignari, habendas in formâ prædictâ:

Nos, ut eorum supplicationi condescendere valeamus, prout decet, volentes per vos certiorari in quibus locis assignationes prædictæ commodiùs fieri possunt, sive in dictis terris Inter duo Maria & Condak, sive in aliis terris nostris infra ducatum nostrum prædictum;

Vobis committimus & mandamus, quatinus vos indè, omnibus modis & viis quibus expedire videritis, informetis, & terras prædictas, ac alias, prout expedire videritis, usque ad valorem prædictum, diligenter extendi faciatis, quantum; videlicet, valeant per annum, in omnibus exitibus & emolumentis, juxta verum valorem eorumdem; ac informationem & extentas hujusmodi nobis, sub sigillis vestris, distinctè & apertè, sine dilatione, mittatis, unà cum concilio vestro & avisamento in hac parte.

In cujus, &c.

Dat' apud Eltham, xxviij. die Martii.

De homagio Ambianis facto; & de formâ sub quâ deinceps est faciendum.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 19. in Turr. Lond.

EDWARD, par la grace de DIEU, Roi d'Engleterre, seignur d'Irlaunde, & ducs d'Aquitain, as touz ceux cestes presentes lettres verront ou orront, salutz.

Savoir fesoms que come nous feissoms, a Amyens, homage a excellent prince, nostre cher seigneur & cosyn, P. Roi de France, lors nous fut dit & requis, de par li, qui nous recognessioms le dit homage estre lige, & qui nous, en fesant le dit homage, li promessioms expressement foi & loiaute porter;

La quele chose nous ne feismes pas lors, pur ce que nous n'estoioms enformez, ne certeins, q' ainsi le deussoms faire;

Feismes au dit Roi de France homage par paroles generales, en disant que nous entrioms en son homage par ainsi, come nous & noz predecessours, ducs de Gyenne, estoient jadis entrez en l'omage des Rois de France qi avoient este pur le temps;

Et depuis, encea nous soioms bien enformez & acerteinez de la verite, recognissoms, par cestes presentes lettres, que le dit homage que nous feismes a Amyens, au Roi de France, combien que nous le feismes par paroles generales, fu, est, & doit estre entenduz lige:

Et que nous li devoms foi & loiaute porter, come duc de Aquitain & pier de France, & come counte de Pountif & de Mostroill';

Et li promettoms, desore en avant, foi & loiaute porter;

Et pur ce qui, en temps avenir, de ce ne soit jamais contenz ne descord a faire le dit homage, nous promettoms, en bone foi, pur nous & noz successours, ducs de Gyenne, qui serront pur le temps, que tute foitz, qui nous & noz successours, ducs de Guyenne, entreoms, & entreront, en l'omage du Roi de France, & de ses successours, qi serront pur le temps, l'omage se fera par ceste manere:

Le Roi d'Engleterre, duc de Gyenne, tendra ses meins entre les meins du Roi de France: & cil qi parlera pur le Roi de France adrescera ses paroles au Roi d'Engleterre, duc de Gyenne, & dirra ainsi;

> Vous devenez homme lige du Roy de France, monsieur, qi ci est, come duc de Gyenne & pier de France, & li promettez foi & loiaute porter, ditez Voir?

Et li dit Roi & duc, & ses successours, ducs de Gyenne, dirront Voir.

Et lors le Roi de France recevera le dit Roi d'Engleterre & duc au dit homage lige, a la foi, & a la bouche, sauf son droit, & l'autri.

Derrechief, quant le dit Roi & duc entra en l'omage du Roi de France, & de ses successours Rois de France, pur la countee de Pontif & de Mostroill, il mettra ses meins entre les meins le Roi de France, & cil qi parlera pur le Roi de France adrescera ses paroles au dit Roi & duc, & dirra ainsi:

> Vous devenez homme lige du Roi de France, monsieur, qi ci est, come counte de Pountif & de Mostroill, & li promettez foi & loiaute porter, ditez Voir?

Et li dit Roi & duc, counte de Pountif & de Mustroill, dirra Voir.

Et lors li Roi de France receivera le dit Roi & counte au dit homage lige, a la foi, & a la bouche, sauf son droit & l'autri; & auxi serra fait & renovellee tutes les foitz que l'omage se fera.

Et de ce bailleroms nous & noz successours, ducs de Gyenne, faitz les ditz homages lettres patentes, sealees de noz grantz sealx, si le Roi de France le requiert.

Et aveque ce, nous promettoms, en bone foi, tenir & garder effectuelement les pais & acord faitz entre les Rois de France & les Rois d'Engleterre ducs de Gyenne, & lour predecessours, Roys de France & ducs de Gyenne.

Et en ceste manere serra fait, & serront renovellees les dites lettres, par les ditz Rois & ducs, & lour successours ducs de Gyenne, & countes de Pountif & de Mostroill, tute les foitz que le Roi d'Engleterre ducs de Gyenne, & ses successours ducs de Gyenne & countes de Pountif & de Mustroill, qi serront pur le temps, entreront en l'omage du Roi de France, & de ses successours Rois de France.

En tesmoigh de queles choses a cestes nos lettres overtes avoms fait mettre nostre grant seal.

Don' a Eltham, le trentisme jour de Marcz, l'an de Grace mill trois centz & trentisme [illegible]

Ad Papam, pro canonizatione Thomæ nuper comitis Lancastriæ.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Etsi Romana ecclesia sacrosancta, quæ justis ac piis votis principum clementer annuere consuevit, nonnunquam in hiis se reddat difficilem, præsertim in arduis, prout apostolicam condecet gravitatem, Illius tamen, cujus vices geritis, promissionibus animati, qui dixit, 'Pulsate & aperietur vobis,' ac erumpentibus in lucem cotidiè miraculorum virtutibus excitati, quæ Dominus, pro suo milite inclito, Thomâ quondam comite Lancastr' non desinit, ut firmiter creditur, mirabiliter operari;

Sanctitati vestræ vicibus iteratis duximus supplicandum, quatinùs, tantam lucernam absconsam sub modio remanere diutiùs non sinentes, set eam mandantes super candelabrum collocari, hiis qui sunt in domo Domini, solatium præbituram, ipsum militem dignemini ascribere cœlestis militiæ cathologo venerando; ut ejus precibus Dominus exoratus gratiam in præsenti, & gloriam nobis tribuat in futuro.

Nec obsistant, si placet, tam sancto negotio commenta fictitia maliloquorum qui vestræ sanctitatis auribus instillare, minus veraciter, referuntur quod dampna & opprobria olim venerabilibus patribus, dominis cardinalibus, tempore progenitoris nostri, in partibus Dunolm' irrogata, eis ex conniventiâ & consensu ejusdem comitis illata fuerunt.

Reverà enim pro firmo tenemus, & coram DEO, cui nuda sunt omnia, credimus, quod hujusmodi suggestio, siqua fiat, veritate nullâ fulcitur; quinimò idem comes quamcitò de facto, tam detestabili sibi innotuit, tanquam devotus filius ecclesiæ, eosdem dominos cardinales cum totâ suâ potentiâ protegebat, ipsos à manibus inimicorum, qui eisdem mortem, ut dicitur, intentabant defendens, & usque ad loca salva & secura conducens, sicut multorum fidelium nostrorum quibus fidem credulam adhibemus, tenet assertio fidedigna.

Cæterum mittimus ad pedes vestræ sanctitatis, dilectos nobis, magistrum Johannem le Brabazun professorem sacræ theologiæ, Antonium de Pesan militem, & magistrum Johannem de Neuton, vel duos eorum, pro prosecutione ipsius negotii penes vos & venerabile collegium cardinalium faciendâ:

Quos recommendatos habere dignetur vestra dominatio reverenda, quæ non sinat, quæsimus, preces nostras, tanto supplicatu diffusas, ulteriùs vacuas ad nos reverti, nec effectus commoditate privari, cum ipsæ instantiâ magnæ devotionis redoleant, & rationis præsidio revirescant.

Conservet, &c.

Dat' apud Eltham, tertio die Aprilis.

Ad cardinales, super canonizatione sæpedictâ.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino P. DEI gratiâ, Sancti Angeli diacono cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratia, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Miraculorum laudabilium eminentes virtutes quas Dominus, pro suo milite inclito, Thoma quondam comite Lancastr' indesinenter creditur operari, nos excitant & inducunt, ut erga sacrosanctam Romanam ecclesiam, pro ipsius militis canonizatione, per nos & amicos nostros, magnæ devotionis instantiâ laboremus.

Sanè preces nostras domino nostro Summo Pontifici direximus, pro hujusmodi negotio, vicibus multotiens iteratis quæ hucusque ad nos vacuæ redierunt; set Illius promissionibus animati, qui dixit, 'Pulsantibus aperietur,' eidem domino nostro adhuc humiliter duximus supplicandum, ut quod pia fidelium affectat devotio, in hac parte dignetur feliciter diffinire.

Paternitatem vestram, de quâ fiduciam gerimus specialem, & quam in nostris agendis semper invenimus operosam, requirimus & rogamus, quatinùs, pro expeditione tam sancti & pii negotii, partes vestræ solicitudinis tam effectualiter curetis interponere, ut votiva nostra supplicatio, vestro præsidio mediante, ad exauditionis gratiam favorabiliter admittatur.

Nec moveant vos, si placet, commenta fictitia maliloquorum qui vestræ simplicitatis auribus, minus veraciter, suggerere referuntur, quod dampna & obprobria olim dominis cardinalibus, in partibus Dunolmiæ, irrogata, eis ex conniventiâ dicti comitis illata fuerunt.

Reverà enim pro firmo, &c. *ut supra usque ibi*,

Cæterum mittimus ad vos dilectos nobis, magistrum Johannem le Brabazoun professorem sacræ theologiæ, Antonium de Pessan militem, & magistrum Johannem de Neuton, vel duos eorum, pro prosecutione istius negotii penes sedem apostolicam faciendâ; quos, nostræ contemplationis intuitu, velitis dirigere in agendis, & eisdem assistere consiliis & auxiliis oportunis.

Dat' apud Eltham, tertio die Aprilis.

Consimiles literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino P. Dei gratiâ, episcopo Penestrensi, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.

Domino P. de Mortuo Mari, tituli sancti Stephani in Cœlio Monte presbitero cardinali, vicecancellario.

Domino M. Dei gratiâ, tituli sanctorum Johannis & Pauli presbitero cardinali.

Domino H. Dei gratiâ, tituli sancti Laurentii in Lucina presbitero cardinali.

Domino N. Dei gratiâ, Sancti Adriani diacono cardinali.

Domino R. de Farge, Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ Novæ diacono cardinali.

Domino G. Dei gratiâ, tituli sancti Ciriaci in Termis presbitero cardinali.

Item consimiles litteræ diriguntur subscriptis sine clausula nec moveant vos, &c. *videlicet,*

Domino L. Sanctæ Mariæ in Viâ Latâ diacono cardinali.

Domino G. episcopo Albanensi, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.

Nobili viro domino Arnaldo de Triem, domini Summi Pontificis nepoti & marescallo.

Nobili viro domino P. de Viâ, militi, domini Summi Pontificis nepoti.

Domino P. de Doza, militi, domini summi Pontificis nepoti.

Bernardo Stephani, domini Summi Pontificis referendario.

De monetâ contrafactâ in regnum non portandâ.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 18. d. in Turr. Lond.

LE Roi, as viscontes de Londres, salutz. Pur ceo qe fame & notoire chose est, que nostre bone monoie & fort desterling ad este & est contrefaite es parties dela la mere, & autre monoie semblable feble a grant quantite a la livre contrefait a la nostre, & cele monoie contrefaite & feble par marchantz qi queront lour profit de gaigne, sanz aver regard au commune damage de nous & de nostre poeple, est tant multiplie en nostre roialme, que nostre dite monoie bone & forte est revillie, dont nous sumes molt envoies:

Nous, voillantz mettre remede en ceste partie, vous mandoms, fermement enjoignantz, q'en nostre dit cite, & lieux ou vous verrez que soit affaire, facez overtement publier, crier, & defendre depar nous, que nul marchant ne autre, de quel estat ou condicion qil soit, sur forfaiture de vie & de membre, & de quant qil purra forfaire a nous, ne porte ne face porter en nostre roialme nul manere de monoie contrefaite la nostre, engarnisant par tiele crie & defens, que pur le grant damage que nous & nostre poeple y sentoms, si uul chiet en la dite forfaiture, nous la voloms prendre sanz nul espargnir.

Don' souz nostre grant seal à Etham, le tiercz jour d'Avril', l'an de nostre regne quint.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam, necnon custodi Quinque Portuum, mutatis mutandis.

Joh' de Eltham, custos regni constituitur.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 16. in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, comunitatibus, vicecomitibus, liberis hominibus, ballivis, ministris, & omnibus fidelibus suis, ad quos præsentes litteræ pervenerint, salutem.

Sciatis quod cum, ex causâ peregrinationis ad partes Franciæ, ut quoddam votum nostrum, quod nuper, in quodam periculo constituti, emisimus, impleamus, necnon pro quibusdam aliis negotiis, nostram & regni nostri utilitatem tangentibus, simus in proximò profecturi;

Et nobis insideat multum cordi quod pax nostra, tam in absentiâ nostrâ quam in præsentiâ, inviolabiliter observetur, & quod fiat comunis justitia singulis conquerentibus, in actionibus & querelis suis:

Nos, de fidelitate & circumspectione dilecti & fidelis nostri, Johannis

de Eltham comitis Cornub', fratris nostri carissimi, plenariè confidentes, constituimus ipsum custodem regni nostri, ac locum nostrum tenentem in eodem regno, quamdiu in dictis partibus moram fecerimus, vel donec aliud indè duxerimus ordinandum:

Et ideò vobis & cuilibet vestrûm mandamus, quod eidem fratri nostro, tanquam custodi nostro dicti regni, & locum nostrum tenenti in eodem, in hiis quæ ad dictam custodiam pertinent, intendentes sitis, respondentes, & auxiliantes.

In cujus rei testimonium has litteras nostras fieri fecimus patentes, quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege, apud Dovorr', quarto die Aprilis.

Per ipsum Regem & concilium.

Memorandum de transfretatione Regis.

A.D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 20. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM, quod die Jovis, videlicet, quarto die Aprilis, anno regni Regis Edwardi tertii à conquestu quinto, idem dominus Rex, quasi horâ primâ, posuit se in mari, in portu Dovorr', in quadam navi, & transfretavit versus partes Franciæ, pro implendo quodam voto, quod in quodam periculo constitutus emiserat, & pro quibusdam aliis negotiis, suam & regni sui utilitatem tangentibus:

Et venerabilis pater, J. Winton' episcopus, cancellarius ipsius Regis, dominus Willielmus de Monte Acuto, & quidam alii, eodem die, cum præfato domino Rege, ad partes illas transfretârunt:

Et dominus cancellarius, die Lunæ, videlicet, primo die Aprilis, in recessu suo de London', versus partes prædictas, dimisit magnum sigillum ipsius domini Regis in quâdam bursâ sigillo ipsius cancellarii consignatâ, apud domum suam in Suthwerk, in custodiâ magistri Roberti de Strateford, fratris ipsius episcopi, qui quidem Robertus & magister Henricus de Clif, die crastinâ, dictum sigillum aperuerunt, & brevia indè in prioratu Beatæ Mariæ de Suthewerk' consignare fecerunt, & sic remansit dictum magnum sigillum in custodiâ prædicti Roberti, sub sigillo præfati magistri Henrici, de præcepto dicti domini Regis.

De torneamentis, & aliis factis armorum, prohibitis.

A. D. 1331.—An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 19. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Norff' & Suff', salutem. Præcipimus tibi firmiter injungentes, quod statim visis præsentibus, in locis infra ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè facias proclamari, &c.

T. Johanne de Eltham, comite Cornub', fratre Regis, custode regni, apud Eltham, xi. die Aprilis.

Per consilium.

Consimile breve directum fuit vicecomitibus London'. T. ut supra.

Pro Rege Scotiæ, de bladis cariandis, non obstante inhibitione.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 17. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Lincoln', salutem. Licet tibi nuper præceperimus quod in locis infra ballivam tuam, ubi videris expedire, publicè faceres proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi, nè quis, mercator, seu alius, blada aliqua extra regnum nostrum duci, seu cariari faceret sine licentiâ nostrâ speciali:

Volentes tamen, magnifico principi, domino David, DEI gratiâ, Regi Scotiæ, fratri nostro carissimo, gratiam facere specialem, concessimus ei quod ipse per homines & servientes suos, quos ad hoc per literas suas patentes deputare voluerit, quadringenta quarteria frumenti & brasiæ in ballivâ tuâ emere, & ea usque ad partes Scotiæ ducere & cariare possit, pro expensis hospitii sui:

Et ideò tibi præcipimus, quod dictos homines & servientes præfati Regis blada prædicta, infra ballivam tuam emere, & ea exinde usque ad dictas partes Scotiæ, absque impedimento, ducere & cariare permittas; proclamatione, seu inhibitione nostrâ hujusmodi non obstante.

Teste Johanne de Elthain comite Cornub', fratre nostro, custode regni nostri, apud Eltham, xii. die Aprilis.

Per concilium.

Transcriptum literarum Regis Franciæ, super homagio, Ambianis facto.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Ex. Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

A TOUZ ceus qui ces lettres verront, Jehan de Milan, garde de la prevoste de Paris, salut.

Savoir faisons que nous, l'an de Grace MCCCXXXI. le Lundi deux jours en Septembre, veismes unes lettres saines & entieres seellees en laz de soie, & en cire vert, du grant seel nostre seigneur le Roy, contenanz, mot a mot, la fourme qui s'ensuit;

PHELIP, par la grace de DIEU, Rois de France, a touz ceuls, qui ces presentes lettres verront & orront, salut.

Savoir faisons, que come nostre ame & feal cousin, Edouart Rois d'Engleterre, duc de Guyenne, nous onst fait homage a Amiens, et lors n'eust este dit & requis de par nous, quil nous recogneust le dit homage estre lige, & nous promeist expressement foy & loyaute porter;

La quele chose il ne fist pas lors, pour ce quil n'estoit pas enformez, ne acertenez que ainsi le deust faire, si come il nous fist dire;

Et toutevoie, il nous fist homage par paroles generals, en disant qu'il entroit en nostre hommage ainssi come il et ses predecesseurs dux de Guyenne, estoient jadis entrez en l'omage des Rois de France, qui avoient este pour le temps;

Et depuis en enca il ait este bien enformez & acertenez, de la verite, & ait recognu per ses lettres ouvertes, seelles de son grant seel, que le dit homage, qu'il nous fist a Amiens, combien quille feist per paroles generals, fu, est, & doit estre entendu lige, & quil nous doit foy & loyauté porter comme duc de Guyenne & per de France, & comme conte de Pontiu & de Monstereul, & es dites lettres nous ait promis foy & loyaute porter;

Et pour ce, que ou temps a avenir, de ce ne soit james contens ne descort, a faire le dit hommage, nous ait promis en bone foy pour lui, & pur ses successeurs dux de Guyenne, qui seront pour le temps, que toutes foiz, que il & ses successeurs dux de Guyenne entreront en nostre homage & des nos successeurs qui seront pour le temps, l'omage se fera en ceste manere:

Le Roy d'Engleterre, duc de Guyenne, tendra ses mains entre des mains du Roy de France, & cil, qui parlera pour le Roy de France, adrescera ses paroles au Roy d'Engleterre duc de Guyenne & dira ainsi:

> Vous devenez homme lige du Roy de France, monsieur, qui ci est, comme duc de Guyenne, & per de France, & le promettez foy & loyaute porter, dites Voire?
>
> Et le dit Roy & duc, & ses successeurs, dux de Guyenne, diront Voire.

Et lors le Roy de France receura le dit Roy d'Engleterre & duc, au dit hommage lige, a la foy, & a la bouche, sauf son droit & l'autrui.

Derrechiefe quant le dit Roy d'Engleterre & duc, entrera en l'omage du Roy de France, & des ses successeurs, Rois de France, pour la conte de Pontiu & de Monstereul, il mettra ses mains entre les mains du Roy de France, & cil, qui parlera pour le Roy de France, adrescera ses paroles au dit Roy & duc, & dira ainsi;

> Vous devenez homme lige du Roy de France, monsieur, qui ci est, come conte de Pontiu & de Monstereul, & li promettez foy & loyaute porter, dites Voire?
>
> Et le dit Roy & duc, conte de Pontiu & de Monstereul, dira Voire.

Et lors le Rois de France receura le dit Roy & conte au dit hommage lige, a la foy, & a la bouche, sauf son droit & l'autrui; et ainsi sera fait & renouvele, toutes les foiz, qi l'omage se fera.

Et de ce baillera le dit Roy & duc, & ses successeurs dux de Guyenne, faiz les diz homages, lettres ouvertees, seelles de leurs granz seels, a nous & a noz successeurs Roys de France, se nous, & nos diz successeurs, le requerons ou requierent.

Et avecques ce, nous ait promis le dit Roy & duc, es dites lettres, tenir & garder effectuelment les pais & acorz, faiz entre les Rois de France & les

Roys d'Engleterre, dux de Guyenne, & leur predecesseurs Rois de France & dux de Guyenne.

Et que en ceste manere sera fait, & seront renouvelees les dites lettres per les diz Rois & dux, & leurs successeurs duc de Guyenne, & contes de Pontiu & de Monstereul, toutes les foiz que le Roy d'Engleterre & duc, & ses successeurs, dux de Guyenne, contes de Pontiu & de Monstereul, qui seront pour le temps, entreront en l'omage le Roy de France, & de ses successeurs Rois de France.

Nous voulons & octroions pour nous & nos successeurs Rois de France, qui seront pour le temps, que par les recognoissances & declaracions dessus dites, le Roy d'Engleterre, duc de Guyenne, conte de Pontiu & de Monstereul, & ses successeurs, dux de Guyenne, & contes de Pontiu & de Monstereul, ses subgiez, ne leur terres, ne soient plus obligiez, ne chargez envers nous, nos hoirs & nos successeurs Rois de France, q'il & ses predecesseurs, dux de Guyenne, & contes de Pontiu & de Monstereul, qui avoient fait homage aus Rois de France, leur subgiez, & leurs terres estoient, povoient, & devoient estre, per raison obligiez, & charges, devant les dites recognoissances & declarations.

Et, avecques ce, promettons au dit Roy & duc, tenir & garder effectuelment les paiz & acorz, faiz entre les Rois de France & les Rois d'Engleterre, dux de Guyenne, & leurs predeceseurs, Rois de France & dux de Guyenne, & en cest maner sera fait, & seront renouvelees les dites lettres d'une partie & d'autre, toutes les foiz que le Roy d'Engleterre, duc de Guyenne, & ses successeurs, dux de Guyenne, contes de Pontiu & de Monstereul, qui seront pour le temps, entreront en nostre homage, & de nos successeurs, Rois de France, qui seront pour le temps.

En tesmoing des quelles choses, en ces nos lettres ouvertes avons fait mettre nostre grant seel.

Don' a Saint Christofle en Halate, le xiii. jour d'Auril, l'an de Grace MCCCXXXI.

Et nous en cest present transcript avons mis le seel de la prevoste de Paris, l'an & le Lundy dessus diz.

J. Rollant.

Collation faite par Troussel.

De non occasionando Regem Angliæ super homagio antedicto.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III. Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

A TOUZ ceus, qui ces lettres verront, Jehan de Milan, garde de la prevoste de Paris, salut.

Sachent tuit que nous, l'an de Grace mil trescent trente & un, le Lundi deux jours ou mois de Septembre, veismes unes lettres saines & entieres, sellees en double queue, & en cire jaune, du grant seel nostre seignur le Roy, contenanz, de mot a mot, la forme qui s'ensuit;

PHELIP, par la Grace de DIEU, Rois de France, a touz ceus, qui ces lettres verront, salut.

Savoir faisons a touz presenz & avenir, que come nostre ame & feal cousin, Edouars, Rois d'Engleterre, duc de Guyenne, nous eust fait homage a Amiens;

Et lors n'eust este dit & requis de par nous, que il nous recogneust le dit homage estre lige, & nous promeist expressement foy & loyaute porter;

La quelle chose il fist pas adunques, pour ce que il n'estoit pas enformez ne certains que ainsi le deust faire, si come il nous fist dire;

Et toutevois il nous fist homage par paroles generaus, en disant, qu'il entroit en nostre homage, ainsi come il, & ses predecesseurs, dux de Guyenne, estoient jadiz entrez en homage des Rois de France, qui avoient este pur le temps;

Et depuis en enca il ait este bien enformez & acertenez de la verite, & ait recogneu par ses lettres ouvertes, seellees de son grant seel, que le dit homage, que il nous fist a Amiens, combien que ille feist par paroles generaus, fu, est, & doit estre entendu liges, & que il nous doit foy & loyaute porter comme duc de Guyenne & per de France, & comme conte de Pontiu & de Monstereul, & es dites lettres nous ait en bonne foy promis foy & loyaute porter;

Et pour ce, que en temps a avenir, de ce ne soit james contens ne descort, au faire le dit homage, nous ait promis en bonne foy pour lui, & pour ses successeurs, dux de Guyenne, qui seront pour le temps, que toutes foiz, que il & ses successeurs, dux de Guyenne, entreront en nostre homage, & de noz successeurs, Rois de France, que seront pour le temps, l'omage sera fait par certaine maniere contenue es lettres sur ce faites:

Nous voulons & octroions au dit Roi & duc, que il n'essoit aschoisonnez, ne molestez par nous, ne par autres de ce, & sur ce, que il ne recognu a Amiens l'omage, que il nous fist, si comme dit est, estre lige, & de ce, & sur ce, que il ne nous voult lors promettre foy & loyaute porter.

Et que, se pour ce il estoit encheu en aucune poine ou amende envers nous, nous ycelle poine ou amende li quittons par ces presentes lettres, de bon gre, & de certaine science.

En tesmoing de la quelle chose nous avons fait mettre nostre seel en ces presentes lettres.

Donn a Saint Christofle en Halate, le xiii. jour d'Avril, l'an de Grace mil CCC. trente & un.

Et nous, en tesmoing de la veue des dites lettres, & du transcript d'icelles, avons mis en cest dit transcript le seel de la prevoste de Paris, l'an & le Lundi dessus diz.

J. Rollant.

Collation faite par Troussel.

Super facto de Xaintes per comitem Alensonii, & de triginta mill' libr' Turon', indè Regi Angliæ solvendis.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III. Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

A TOUZ ceus, qui ces lettres verront Jehan de Milan, garde de la prevoste de Paris, salut.

Sachent tuit que nous, l'an de Grace mil CCC trente & un, le Lundi deux jours en Septembre, veismes unes lettres saines & entieres, seellees en double queve, & en cire jaune, de grant seel nostre seignur le Roy, contenanz, de mot a mot, la fourme qui s'ensuit:

PHELIP par la Grace de DIEU, Rois de France, a touz ceus, qui ces lettres verront, salut.

Savoir faisons que, comme entre nous, d'une part, & nostre chere & feal cousin, le Roi d'Engleterre, duc de Guyenne, d'autre part, feust nee, ou esperast a nestre, matiere de discorde & de question, sur ce que nostre dit chier cousin disoit & affermoit, que nous estiens tenuz a li faire reffaire son chastel & bourc de Xainctes, liqueles estoient de novel abatz, ars, & gastez, non deuement, & sanz cause raisonnable, si comme nostre dit chier cousin maintenoit, par nostre chere & feal frere .... le conte d'Alençon, & nous genz & subgiez;

Et que aussi estiens tenuz a rendre & restituer, ou faire rendre & restituer, a nostre dit chere cousin, & a ses genz, les diz chastel & bourc, touz les meubles qui estoient dedanz, quant les genz de nostre dit chere frere, le counte d'Alençon, entrerent dedanz les diz chastel & bourc, & qui furent pris, aucuns gastez, & aucuns emportez, des diz chastel & bourc, par les genz de nostre dit chere frere;

Et avec ce touz les damages & interes, que nostre dit chere cousin, ses genz & ses subgiez, avoient soustenuz & encouruz es diz chastel & bourc, & appertenantes & appendantes d'iceus par la prise, occupation, detention, abatement, & gastement d'iceus, tant en biens meubles, quant en nonmeubles, & en toutes autres choses, granz & petites, en quelque maniere, & quelles que elles fussent & peussent estre dites, jusques aujourduy;

Et a ceste fin proposoit nostre dit chere cousin pluseurs raisons, par les quelles il entendoit & maintenoit, nous, noz genz & subgiez, qui ses choses avoient faites, estre tenuz a ce faire;

Nos genz disanz & proposanz au contraire, & que pour certaines & justes causes, les dis chastel & bourc avoient este abatuz deuement, & que ce, qui avoit este fait es diz chastel & bourc par nostre dit chere frere, nos genz & subgiez, & les genz & subgiez de nostre dit chere frere, avoit este fait bien & deuement, & par voie de justice, & pour pluseurs granz & enormes malefacons notoires, que ceuls, qui estoient ou dit chastel & bourc, avoient fait en nostre terre, & contre nos genz & subgiez, si comme nos genz disoient & maintenoient;

Et a ceste fin, propoisoient pluseurs raisons, & especialment en disant, que ja soit ce, que ce, dont nostre dit cousin se douloit, eust este fait a juste cause, si comme nos genz disoient, toutevois il nous avoit mout desplëu de ce que fait avoit este es diz chastel & bourc; & tantost, comme nous eusmes oy les mouvement, qui estoit ou pais de Xainctonge, nous avions mande a nostre dit chere frere le conte d'Alençon, qui lors y estoit, que il ne feist riens de novel contre ceuls des diz chastel & bourc; mais il & ses genz receurent nos lettres si tart, que il avoient ja fait es dez chastel & bourc ce que fait y a este; & que tputost, comme nostre dit chere frere a receu noz dites lettres, il se cessast de plus faire, si commes nos dites gentes disoient.

Et, sur ce pluseurs raisons proposees d'une partie & d'autre, finablement, pur nourrir & garder bonne pais, bon acort & amistie entre nous, avons amiablement & de commun consentement acorde en la forme & manere, que s'ensuit, cest assavoir;

Que nous avons voulu que les diz castel & bourc de Xanctes soient rendus & delivrez ou point, ou il sont a present, a nostre dit chere cousin, le Roy d'Engleterre & duc; & y celui chastel & bourc lui avons rendu, & rendoms par la teneur de ces presentes lettres, a faire & refaire, s'il li plait, & a faire en toutes ses volentez; & pour tout le droit, raison, & action, que il, ses genz, & ses subgiez avoient, povoient, ou devoient avoir, pour les causes dessus dites, & chascune d'icelles envers nous, noz genz, & subgiez, nostre dit chere frere, ses genz & ses subgiez, se aucun droit, raison, ou action, y avoit nostre dit chere cousin, la quelle chose nos dites gens ne recognoissent pas;

Et, pour bien de pais, de transaction, & de concorde, nous donerons, & paierons trente mille livr' Tourn' par une foiz, au terme de Pasques prochain venanz, a nostre dit chere cousin;

Et pur ce, il de sa bonne volente, & de sa certaine science, sanz aucun erreur de fait ou de droit, nous a quittie, & clame quitte, a touz jours, & nostre dit chere frere le conte d'Alençon, noz genz & noz subgiez, & les

subgiez de nostre dit chere frere, aussi & touz ceulls qui ont & auront cause de nous, & de eus, nos heires & nos successeurs, & les leurs perpetuelment, de toutes les choses & faiz dessus diz, & de tout ce, qui s'en est ensui, & nous en delivre nostre dit chere cousin perpetuelment, & nous en fait couvenances, reelles & perpetuelles, de james non demander, & non reclamer, riens sur ce.

Et nous avoms promis, & promittoms en bonne foy, pour nous & nos successeurs, a nostre dit chere cousin, par stipulation solenne & ferme, paier les dites trente mille livres a nostre dit chere cousin, & d'icelles faire satisfacion au dit terme.

En tesmoing de la quelle chose nous avons fait mettre nostre seel en ces presentes lettres.

Doun a Saint Christofle en Halate, le xiii. jour d'Avril, l'an de Grace mil CCC. trente & un.

Et nous, en tesmoing de la veue des dites lettres, & du transcript d'icelles, avons mis en cest dit transcript le seel de la prevoste de Paris, l'an & le Lundi dessus diz.

J. Rollant.

Collation faite par Troussel.

De bannitis remittendis.

A.D. 1331. An. 5 Edw. III.

Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

A TOUZ ceus qui ces lettres verront, Jehan de Milon, garde de la prevoste de Paris, salut.

Sachent tuit que nous, l'an de Grace mil trois cenz trente & un, le Lundi deux jours ou mois de Septembre, vismes unes lettres saines & entieres, seellees en double queue & en cire jaune, de grant seel nostre seigneur le Roy, contenanz de mot a mot, la fourme qui s'ensuit:

PHELIP, par la grace de Dieu, Rois de France, a touz ceus qui ces presentes lettres verront, salut.

Savoir faisons que nous, a la priere & supplication de nostre ame & feal cousin, le Roy d'Engleterre & duc de Guyenne, fait a nous en sa personne sur ce, de grace especial, tant comme il nous touche, touz les banniz de nostre royaume de France qui estoient banniz du temps passez, & sont residanz ou habitanz ou duschie de Guyenne, a .... jour de la confection de ces lettres rapellons de nostre dit royaume, & par la teneur d'icelles leur remettons le dit bannissement, en telle manere toutevoies que, par ce rappel, prejudice ne soit fait a nous, ne a nos subgiez & obeissanz, quant aus terres que nous & nos diz subgiez tenons & tiennent en Agenois, en Gascoigne, & autre .... & sauf en toutes choses le droit d'autrui.

En tesmoing de la quelle chose, nous avons fait mettre nostre seel en ces presentes lettres.

Donn a Saint Christofle en Halate, le xiii. jour d'Avril, l'an de Grace mil CCC. trente & un.

Et nous, en tesmoing de la veue des dites lettres, & du transcript d'icelles, avons mis en cest dit transcript le seel de la prevoste de Paris, l'an & le Lundi dessus diz.

J. Rollant.

Collation faite par Troussel.

De pœnis & adjournamentis revocandis.

A.D. 1331. An. 5 Edw. III.

Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

A TOUZ ceus qui ces lettres verront, Jehan de Milon, garde de la prevoste de Paris, salut.

Sachent tuit que nous, l'an de Grace mil trois cenz trente & un, le Lundi deux jours ou mois de Septembre, veismes unes lettres du Roy nostre seigneur, seellees en double queue & en cire jaune, de son grant seel, contenanz, de mot a mot, la fourme qui s'ensuit:

PHELIP, par la grace de Dieu, Rois de France, a touz ceuls qui ces lettres verront, salut.

Savoir faisons que comme certains commissaires, deputez de par nous, eussent fait commandement, requestes, & inhibitions, a nostre chere & feal cousin, le Roy d'Engleterre & duc de Guyenne, en la personne de son seneschal de la duchee de Guyenne, & au dit seneschal pour le dit Roy & duc nostre cousin, que il ne receptassent, ne retenissent, les unze banniz de nostre royalme de France, par un acort fait jadis entre prince, de bonne memoire, nostre chere & bien amie cousin, Charles lors Roy de France & de Navarre, & nostre ame & feal cousin, Edouars Rois d'Engleterre duc de Guyenne, qui ores est, ne autres banniz du royaume de France sus peine de perdre le fie que le dit Roy & duc tenoit de nous;

Et sur cele mesme peine leur eussient commande & requis, contre la fourme d'un acort fait sur ce, si comme les genz du dit Roy & duc disoient, que il rendissent a nous gens certains banniz, les quiex len disoit estre en leur povoir, la quelle chose les genz du dit Roy & duc ne recognoissoient mie, & pur ce eussent supplie le messages du dit Roy & duc que ce qui estoit fait & attempte contre le dit acort feust mis a estat deu, & que les ajournemenz qui en estoient faiz en parlement feussent ostez:

Nos gens disanz & proposanz encontre, que bien & deuement avoient procede les diz commissaires, & que riens n'avoient fait contre le dit acort, & que les ajournemenz estoient faiz sur ce a bonne cause, pour ce que le dit Roy & duc, son seneschal, ne ses genz n'avoient pas bien garde le dit acort, quant aus banniz, si comme il disoient:

Et sur ce ait este derrenement acorde amiablement, par bien de paix & d'acort, entre certains nos conseilliers & procuriers d'une part, & certains messages & procuriers du dit Roy & duc d'autre part, le quel acort a este ratifie, approve, & conferme, expressement, & de certaine science par nous, & par le dit Roy & duc, que le diz Roys & duc, & ses successeurs dux de Guyenne, garderont, & feront garder, de fait & effectuelment, le dit acort, fait sus les diz banniz, selonc la fourme d'celi, ou il est ainsi contenu;

Acorde est que ceux qui sont ja banniz, ou seront, pour trespas ou meffaiz, avenir, par l'acort le Roy de France, par son parlement, ou par les seneschals ou autres officiaus du dit Roy, en cas que il facent bannir aucuns de leur souzmis ou autres, pour trespas ou meffaiz, en leur jurisdictions desores en avant, ne soient receptez ne receuz en la duchee: mais n'est mie l'entention des messages le dit Roy d'Engleterre & duc, que par cest acort les dis seneschaus aient povoir de bannir les seneschal ne autres officiaus & ministres, le dit Roy d'Engleterre & duc, pur nulle desobeissance, meffait, ou trespas, faiz par uuls en leurs offices, ne nul autre des souzmis du dit Roy d'Engleterre & duc, pour meffait ou trespaz faiz en la dite duchee, combien que le Roy ou sa court, le puissent faire en cas de soverainete; & n'est pas aussi l'entencion des traitteurs, deputez de par le Roy de France, que par cest acort prejudice soit fait au Roy de France, ne a ses officiaus sus ces choses, ou autres droiz, se aucun li appartenoient, tant de droit comme de coustume, avant le temps de cest present acort;

Et parmi cest dirrain acort il ait este acorde, que nous de grace osterions la dite peine le dit adjournement, & ce qui s'en estoit ensui, & que, sanz prejudice de l'une partie ne de l'autre, il soit ainsi quant es diz commandemenz, requestes, & inhibitions, imposition de peine, & adjournement, & ce qui s'en ensui comme se oncques n'eussent este faiz;

Nous, de grace especial, ostons la dite poine, le dit adjournement, & ce que s'en est ensiui, & voulons que, sanz prejudice de l'une partie ne de l'autre, il soit ainsi quant es diz commandemenz, requestes, & inhibitions, imposition de poine, ou adjournement, & ce qui s'en ensui, comme se oncques n'eussent este faiz.

En tesmoing de la quelle chose nous avons fait mettre nostre seel en ces presentes lettres.

Don' a Saint Christofle en Halate, le xiii. jour de Avril, l'au de Grace mil CCC. trente & un.

Et nous, en tesmoing de la veue des dites lettres saines & entieres, & du transcript d'icelles, avons mis en ce dit transcript le seel de la prevoste de Paris, l'an & le Lundi dessus diz.

J. Rollant.

Collation faite par Troussel.

Super demolitione castrorum in Vasconia.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

A TOUZ ceus qui ces lettres verront, Jehan de Milon, garde de la prevoste de Paris, salut.

Sachent tuit que nous, l'an de Grace mil CCC. trente & un, le Lundi deux jours ou mois de Septembre, veismes unes lettres, seellees en double queue & en cire jaune, du grant seal nostre seignur le Roy, saines & entieres, contenanz, de mot a mot, la fourme qui s'ensuit:

PHELIP, par la grace de Dieu, Rois de France, a touz ceus qui ces lettres verront, salut.

Savoir faisons que, comme en derrain acort fait entre certains nos conseilliers & procurers d'une part, & certains messages & procurers de nostre chere & amie cousin, le Roy d'Engleterre, duc de Guyenne, d'autre part, le quel acort a este ratefiez, approvez, & confermez, expressement, & de certaine science, par nous, & par le dit Roi & duc nostre cousin, fust

acorde que ce qui devoit estre abatuz de certains chasteaus, c'est assavoir, Sainte Croiz, Madillan, Pui Pymes, & Don Bardill, fust abatu sêlonc la fourme baillee du mareschal Bertrant:

Nous, a la priere & supplication du dit Roy & duc, nostre cousin, faite a nous sur ce en sa personne, voulons & li octroions, de grace especial, que de yceuls chastiaux, & de autres, se aucuns en y a, des queeux il fust tenuz a abatre, aucunes choses selonc les paiz & acorz, faiz entre nous ou nostre ame seigneur & cousin, le Roy Charles, nostre predecesseur, que Dieux absoille, & le Roy d'Engleterre duc de Guyenne, qui ores est, li diz Rois & duc ne soit tenuz plus a abatre, ou faire abatre, que ce que ja en a este abatu.

En tesmoing de la quelle chose nous avons fait mettre nostre seel en ces presentes lettres.

Donn a Saint Christofle, le xiii. jour d'Avril, l'an de Grace mil CCC. trente & un.

Et nous, en tesmoing de la veue des dites lettres, & du transcript d'icelles, avons mis en cest dit transcript le seel de la prevoste de Paris, l'an & le Lundi dessus diz.

J. Rollant.

Collation faite par Troussel.

Memorandum de reditu Regis à partibus transmarinis.

A. D. 1331.—An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 17. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod, die Sabbati, proximo ante festum Sancti Georgii Martiris, videlicet, vicesimo die Aprilis, anno regni Regis Edwardi tertii a conquestu quinto, idem Rex, unà cum venerabili patre, J. Wynton' episcopo, cancellario suo, domino Willielmo de Monte Acuto, & quibusdam aliis magnatibus, in comitivâ ipsius Regis, rediens à partibus transmarinis, ad quas priùs profectus fuerat, aplicuit in Portu Dovor', horâ nonâ, & nocte sequenti hospitabatur apud Wengham.

De navibus, pro passagio Antonii de Lucy versus partes Hiberniæ, providendis.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 18. d. in Turr. Lond.

REX, vicecom' Lancastr', salutem. Licet nuper tibi præceperimus quod omnes denarios nostros, quos habuisti vel colligere posses, habeas ad scaccarium nostrum in crastino Ascencionis Domini, pro expedicione quorumdam arduorum negociorum nostrorum, in thesaurariam nostram liberandos, non obstantibus mandatis nostris priùs directis de solucionibus indè alibi faciendis:

Volumus tamen quod tu tot naves pro passagio dilectorum & fidelium nostrorum, Antonii de Lucy justic' nostri Hibern', & Thomæ de Burgh' thesaurarii nostri Dublin', qui ad easdem partes de mandato nostro se divertunt, quot idem Antonius tibi scire faciat, de exitibus ballivæ tuæ frettari facias; & eas usque ad certum locum, quem præfatus Antonius tibi similiter scire faciat, cum omni celeritate quâ fieri poterit, mittas, juxta tenorem mandati nostri tibi aliàs super hoc directi.

Et ideò tibi præcipimus, quod, non obstante mandato nostro prædicto, tibi de denariis prædictis ad dictum scaccarium, ad diem prædictum habendis, directo, naves illas frettari facias, & eas usque ad certum locum pro passagio prædictorum Antonii & Thomæ, & aliorum de familiâ suâ, mittas juxta tenorem mandati nostri suprascripti.

Et hoc, sicut te indempnem servare volueris, non omittas.

T. R. apud Haveryng atte Boure, iv. die Maii.

Per cons'.

Eodem modo mandatum est vicecomiti Cumbr'.

T. ut supra.

Pro Johanne de Nevill, super arrestatione Rogeri de Mortuomari.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 6. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum nos, nuper attendentes grata & laudabilia obsequia, quæ *dilectus & fidelis noster, Johannes de Nevill de Horneby nobis multipliciter impendit, & præcipuè in arestatione Rogeri de Mortuo Mari, nuper comitis Marchiæ, inimici & rebellis nostri;*

Ac volentes ipsum eo prætextu munere prospicere gratioso, de assensu prælatorum, comitum, baronum, & aliorum magnatum in parliamento nostro, apud Westm' ultimo convocato, existentium, concesserimus sibi de ducentis marcatis terræ, habendis sibi & hæredibus masculis, de corpore suo legitimè procreatis, providere;

Nos, ipsius Johannis securitati volentes prospicere in hâc parte, concessimus ei, pro nobis & hæredibus nostris, maneria de Lodres, Phelipston cum mora, & Up Wymburn cum pertinentiis, in comitatu Dors'; & manerium de Chelreie cum pertinentiis, in comitatu Berk', quæ fuerunt Johannis Mautravers, inimici & rebellis nostri; necnon manerium de Wynterburn Houton cum pertinentiis, in dicto comitatu Dors', quod fuit Hugonis le Despenser senioris, nuper inimici & rebellis domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri;

Quæ quidem maneria, per forisfactum prædictorum Johannis & Hugonis, in manu nostrâ existunt, habenda & tenenda, quousque eidem Johanni de Nevill, de prædictis ducentis marcatis terræ, habendis sibi & hæredibus suis masculis, de corpore suo legitimè procreatis, fecerimus provideri;

Nolentes quod prædictus Johannes de custodiâ maneriorum prædictorum per nos vel hæredes nostros aliqualiter amoveatur, antequam sibi de prædictis ducentis marcatis terræ provisum fuerit, ut est dictum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Haveryng atte Boure, x. die Maii.

Per ipsum Regem & concilium, nunciante thesaurario.

Pro episcopo Ossoriensi, de restitutione temporalium.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 12. in Turr. Lond.

REX, justiciario suo Hiberniæ, vel ejus locum tenenti, salutem.

Cum nuper prohibuerimus, venerabili patri, R. episcopo Ossorien', qui ad nos in Angliâ nuper venit, quod ipse ad partes transmarinas, sine licentiâ nostrâ speciali, nullatenus se transferret;

Et licet idem episcopus ad partes prædictas se transtulerit, nostrâ licentiâ indè minimè requisitâ, seu optentâ, in nostri contemptum, & contra prohibitionem nostram prædictam, per quod temporalia episcopatûs prædicti capi fecimus in manum nostram, quæ, occasione prædictâ, in manu nostrâ adhuc existunt;

Volentes tamen eidem episcopo, ad requisitionem venerabilis patris, domini Neapolionis, sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ diaconi cardinalis, gratiam in hâc parte facere specialem, restituimus præfato episcopo temporalia sua episcopatûs prædicti, præmissâ occasione in manum nostram capta; ita quod idem episcopus ad nos, ad mandatum nostrum, accedat, & gratiæ nostræ, pro contemptu & transgressione prædictis, se submittat, & nobis indè respondeat, si voluerimus versus eum indè loqui.

Et ideò vobis mandamus quod eidem episcopo, vel ejus attornato, in hâc parte, temporalia prædicta restitui faciatis in formâ supradictâ.

Teste Rege, apud Haveryng atte Boure, x. die Maii.

Per breve de privato sigillo.

Eodem modo mandatum est decano & capitulo ecclesiæ Ossorien' in Hiberniâ, quod de temporalibus episcopatûs prædicti, in custodiâ suâ ex concessione Regis existentibus liberandis, &c.

Teste ut supra.

Per idem breve.

Ad Regem Castellæ, super arestatione Thomæ de Gournay.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 13. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Jehennæ, atque Algarbiæ Regi, ac comitatûs Molinæ domino, consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, salutem, &, ad vota, successus prosperos & felices.

Ex quorumdam fidelium nostrorum relatibus ad nostrum pervenit auditum, qualiter Thomas de Gourney miles, qui de seditione contra personam celebris memoriæ, domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, & conspiratione in morte ejus, diffamatus extitit, & existit, & qui eo prætextu judicium fugiens, clandestinè exiit regnum nostrum, apud civitatem de Burgh, infra dominium vestrum, arestatus, & carcerali custodiæ mancipatus, extitit de mandato vestro, & sub carcerali custodiâ adhuc detinetur; de quo magnificentiæ vestræ grates & gratias referimus quas sufficimus & valemus, ad ea, quæ vobis placitura fuerint, offerentes nos in cunctis oportunitatibus præparatos.

Et quia tantæ iniquitatis audaciam relinqui non decet impunitam, serenitatem vestram rogamus, & requirimus cum effectu, quatenùs eundem Thomam, dilecto & fideli nostro, Johanni de Haustede, senescallo nostro Vasconiæ, vel illis, quos ad hoc deputaverit, jubere velitis liberari, ducendum ad nos prout eidem senescallo duximus injungendum; parati enim sumus, & erimus, in consimili casu & majori, vestris in omnibus beneplacitis complacere.

Data apud Haveryng atte Boure, xx. die Maii.

Ad scabinos de Burgo, super dictâ arestatione.

A.D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 13. d in Turr. Lond.

REX, majori, scabinis, consulibus, & communitati civitatis de Burgh, salutem.

Ex quorumdam fidelium nostrorum relatibus, *&c. ut supra usque ibi* apud civitatem prædictam arestatus, & carcerali custodiæ mancipatus, existit;

Vos rogamus & requirimus quatenùs eundem Thomam, dilecto & fideli nostro, Johanni de Haustede, senescallo nostro Vasconiæ, vel illis quos ad hoc deputaverit, liberari velitis, ducendum ad nos, prout eidem senescallo duximus injungendum; volumus enim, in consimili casu, vobis, & omnibus vestris, in omnibus oportunitatibus, complacere.

Dat' ut supra.

Pro Rege Franciæ, super pace dudum factâ inter H. Regem Angliæ & Sanctum Ludovicum, de acquietantiâ.

A.D. 1331. An. 5 Edw. III.

Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 1. in Turr. Lond.

LE Roi a touz ceux as queux cestes presentes lettres vendront, salutz.

Savoir faisoms a touz, que come en un pees & acord faites jadis entre prince de clere memoire, Seint Loys, lors Roi de France, & Henri lors Roi d'Engleterre, en la quele pees & acord est contenu, quê le dit Roi de France dorroit au dit Henri Roi d'Engleterre, ceo que cynk centz chivalers deveroient coster resonablement a tenir deux annz, a l'esguart de prodes hommes qui serront nomez d'une part & d'autre, sicome il est plus pleinement contenu es dites pees & acord;

Et nous eussiens demande a nostre ame seignur & cosyn, Phelip Roi de France q'ore est, ceo que les ditz cynk centz chivalers devorroient coster resonablement a tenir deux annz, par la cause contenue en dites pees & acord, por ceo que nous ne savioms pas que le dit Roi de France en feust quites & delivres;

Et toute voie les gentz de nostre dit seignur & cosyn ount fait pleine foi, par lettres a noz messages & procurours, que le dit Henri *avoit eu du* dite dette entiere paiment & parfaite satisfaction, & en avoit aquite le dit Seint Loys, lors Roi de France, & ses successours:

Nous conissoms que le dit Roi de France en est quites & delivres, & voilloms que jammes nous, ne noz successours, Rois d'Engleterre, ducs de Guyenne, ne autres, n'en puissoms de ceo riens demander du Roi de France q'ore est, ses heirs, ne de ses successours, ne compenser a dettes que nous lui devoms, si nules y soient troves deuz.

En tesmoignance de queux choses, nous avoms fait faire cestez noz lettres patentes.

Don' desutz nostre grant seal a Haveryng atte Boure, le vintisme jour de May, l'an de nostre regne quint.

Ad Regem Franciæ, de nunciis, super computis hinc indè liquidandis.

A.D. 1331. An. 5 Edw. III.

Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 1. in Turr. Lond.

LE Roi a touz ceux as queux cestes presentes lettres vendront, salutz.

Savoir faceoms que, come nostre amez sire & cosyn, Phelip, par la grace de Dieu, Roi de France, nous demandast seisante mile livres Paris' d'une part, & cinquante mile marcs d'esterlings d'autre part, par certeines causes contenues es lettres sur ceo faites;

Et en l'acord, fait jadis entre certeins conseillers & procurours de nostre dit seigneur & certeins noz messages & procurours, soit contenu, que en cas que l'en troveroit par auxienes paiz, ou autres obligacions, que nostre dit seignur le Roy de France soit tenuz a nous en ascune somme de deners, cele summe serroit rebatue, par voie de compensation, des ditz deners que il nous demande, & de ceo que demurroit d'une part & d'autre, serroit fait gre en due manere;

Et derechief, verroiement eust est acordee sur ceo, par noz procureours & messages, & certeins procureours de nostre dit seignur, que noz gentz mosteroient tanttost les lettres & obligacions, par les queles ils voleient faire la dite compensacion, & d'autre part mosteroient tanttost les gentz du Roi de France paiementz, quitances, & autres satisfactions, si il les avoient, & serroit fait bons contes d'une part & d'autre, & de ceo que demorroit serroit fait gre, sicome il est contenu es ditz acords;

Et que parmy cest acord osteroit le Roi de France, de sa grace, la journement que estoit fait sur ceo, & tot ceo que s'en estoit ensuy, & sur cest article ne soit unquore fait fyn;

Nous avoms promys, & promettoms, a nostre dit seignur & cosyn, le Roi de France, que nous envoieroms par devers lui, dedeinz la fest de Noel procheinement venant, pur faire & acomplir effectuelment, de par nous, sur cest article, tot ceo que nous sumes & serroms tenuz a faire & acomplir, solonc la tenour des dite acordz faitz sur ceo, & en point, & en l'estat, en quel la chose est a present.

En tesmoignance de quele chose nous avoms fait faire cestes noz lettres patentes.

Don' south nostre grant seal a Haveryng atte Boure, le vintisme jour de May, l'an de nostre regne quint.

De cantariis in civitate London' sustentandis.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 14. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi Johanni de Pulteneye, majori civitatis suæ London', escaetori suo in eâdem civitate, salutem.

Quia, ex frequentibus diversorum querelis, ad nostrum pervenit auditum, quod diversæ cantariæ, piâ devocione fidelium in ecclesiis parochialibus, & aliis locis in eâdem civitate ordinatæ & stabilitæ, pro salute animarum antecessorum nostrorum, & aliorum fidelium defunctorum, à nonnullis qui tenementa & redditus tenent, undè cantariæ illæ deberent sustentari, maliciosè subtrahuntur, in diminucionem cultûs divini nominis, & grave periculum animarum:

Nos, ad hoc debitæ consideracionis intuitum dirigentes, ac desiderantes ea quæ sic salubriter ordinata sunt, manuteneri, prout decet;

Vobis mandamus, quod inquisitâ super præmissis, modis & viis quibus videritis expedire, pleniùs veritate, omnes illos de civitate prædictâ, quos inveneritis hujusmodi tenementa & redditus undè cantariæ illæ sustentari debent, tenere, & redditus hujusmodi cantariis debitos subtraxisse, ad cantarias illas sustentand', juxta ordinaciones indè factas, compellatis; prout de jure & secundum consuetudinem civitatis prædictæ, racionabiliter forè videritis faciend'.

T. R. apud Haveryng atte Boure, xx. die Maii.

Ad Regem Castellæ, super examinatione Thomæ de Gournay.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III. Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 13. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, DEI gratiâ, Castellæ, Legionis, Tolleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Gehennæ, atque Algarbiæ, ac comitatûs Molinæ domino, consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, &, ad vota, successus prosperos & fœlices.

Cum nuper, ex quorumdam fidelium nostrorum relatibus, intelligentes quod Thomas de Gourney miles, de seditione contra personam celebris memoriæ, domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, & conspiratione in morte ejusdem diffamatus, & eo prætextu judicium fugiens & clandestinè exiens regnum nostrum, apud civitatem de Burgh, infra dominium vestrum, arestatus, & carcerali custodiæ, de mandato vestro, extitit mancipatus, de quo magnificentiæ vestræ grates & gratias referimus speciales, serenitatem vestram rogaverimus cum affectu, quatenùs eundem Thomam, dilecto & fideli nostro Johanni de Haustede, senescallo nostro Vasconiæ, vel illis quos ad hoc deputaret, jubere velletis liberari, ducendum ad nos, prout eidem senescallo duximus injungendum:

Et quia, super aliquibus dictum negotium tangentibus, cupimus pleniùs informari, vestram regiam excellentiam, iteratis precibus duximus requirendum, quatenùs præfatum Thomam, per magistros, scabinos, & consules civitatis prædictæ, seu alios, quos ad hoc volueritis deputari, in præsentiâ dilecti servientis nostri ad arma, Bernardi Pelegrym, quem ad vos ex hac causâ transmittimus, jubere velitis examinari, & confessionem ejusdem Thomæ de hiis, quæ coram eis detegere voluerit super seditione & conspiratione memoratis, necnon de assensu, instigatione, seu procuratione, super hoc factis, & per quos, & qualiter, & quo modo, audiri, confessionemque hujusmodi in scriptis sub manu publicâ redigi, & eam sub sigillo communi civitatis prædictæ præfato servienti nostro liberari, ad nos cum celeritate quâ poterit deferendam; parati enim sumus & erimus vestris penes nos desideriis in cunctis oportunitatibus complacere.

Data apud villam de Sancto Edmundo, xxviii. die Maii.

Ad scabinos de Burgo, super præfatâ examinatione.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III. Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 13. in Turr. Lond.

REX, majori, scabinis, consulibus, ac communitati civitatis Burgh, salutem.

Cum nuper, ex quorumdam fidelium, &c. *ut supra usque ibi* exiens regnum nostrum, *tunc sic* apud civitatem vestram prædictam arestatus, & carcerali custodiæ extitit mancipatus, vos rogaverimus & requisiverimus quatenùs præfatum Thomam dilecto & fideli nostro Johanni de Haustede, senescallo nostro Vasconiæ, vel illis quos ad hoc deputaret, velletis liberare, ducendum ad nos, prout eidem senescallo duximus injungendum:

Vos iteratò rogamus & requirimus, quatinùs præfatum Thomam, in præsentiâ, dilecti servientis nostri ad arma, Bernardi Pelegrym, quem ad vos ex hâc causâ transmittimus, examinare curetis, & confessionem, &c. *ut supra usque ibi,* poterit deferendam.

Teste ut supra.

De præfato Thoma, majori Baionæ liberando.

A.D. 1331. An. 5 Edw. III. Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 11. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, domino Johanni de Leynham militi, domini Regis Ispanniæ camerario, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Per literas amicitiæ vestræ gratuitas, nobis directas, concepimus evidenter quod Thomas de Gournay, miles, qui de seditione contra personam celebris memoriæ, domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, & in conspiratione in mortem ejusdem diffamatus, eâ occasione judicium diffugiens, clandestinè regnum nostrum exiit;

Per vos infra regnum Ispanniæ arestatus, & sub carcerali custodiâ detentus existit, de quo vobis grates referimus speciales, rogantes quatinùs dictum Thomam sub salvâ & securâ custodiâ usque civitatem nostram Baioniæ duci præcipere velitis, majori, juratis, & probis hominibus, civitatis prædictæ ibidem liberandum, quibus mandaverimus quod ipsum Thomam à vobis recipiant, ulterius ad nos, prout dilectus vallettus noster Egidius de Ispanniâ, eis plenius exponet, ex parte nostrâ deducendum.

Data apud villam de Sancto Edmundo, xxviii. die Maii.

Ad majorem, &c. Baionæ, de præfato Thomâ à prædicto Johanne recipiendo.
Dat' ut supra.

De dicto Thoma, in Angliam ducendo.

A.D. 1331. An. 5 Edw. III. Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 3. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, magistris navium, marinariis, ac aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cum mittamus, dilectum vallettum nostrum, Egidium de Ispanniâ ad Thomam de Gurney militem, pro seditione contra personam celebris memoriæ, domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, ac conspiratione in mortem ejusdem, in partibus transmarinis captum, ad nos in Angliam ubicumque fuerimus, ducendum, prout sibi per nos pleniùs est injunctum;

Vobis & cuilibet vestrûm, mandamus, firmiter injungentes, quod eidem Egidio, in ducendo præfatum Thomam ad nos, sicut prædictum est, intendentes sitis, consulentes & auxiliantes, eique salvum & securum conductum, cum per vos transitum fecerit, habere faciatis:

Et vos omnes & singuli talem custodiam, super periculo quod incumbit, super corpore præfati Thomæ apponi faciatis, quotiens & quando per ipsum Egidium super hoc ex parte nostrâ fueritis præmuniti, quod periculum super hoc non eveniat quovis modo.

In cujus, &c.

Dat' apud villam de Sancto Edmundo, xxx^mo^. die Maii.

De salvo conductu pro ducentibus dictum Thomam versus civitatem Baionæ.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III. Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 10. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino .... DEI gratiâ, Navarræ Regi, consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, salutem, &, ad vota, successus prosperos & felices.

De gratuitâ certificatione vestrâ, super facto, tangente Thomam de Gournay militem, qui de seditione contra personam celebris memoriæ, domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, & conspiratione in mortem ejusdem diffamatus, judicium diffugiens, clandestinè exivit regnum nostrum, nobis per literas vestras factâ, grates & gratias vobis referimus speciales;

Vestram magnificentiam exorantes quatenùs, si dictum proditorem per loca regni vestri versus Baionam duci contigerit, ductoribus ejusdem salvum & securum conductum fieri præcipiatis, cum super hoc ex parte nostrâ fueritis præmuniti; significantes nobis, si placet, in omnibus, quæ vobis placitura fuerint, vestræ beneplacita voluntatis.

Data apud Norwicum, viii. die Junii.

Super captione Thomæ de Gournay, in Hispania.

A.D. 1331. An. 5 Edw. III. Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 13. in Turr. Lond.

REX, constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore erit, salutem.

Cum, pro magnis expensis & laboribus, quos dilectus nobis, Johannes Martyn de Leynâ de Ispanniâ, fecit circa captionem Thomæ de Gurney, inimici & proditoris nostri, in Ispanniâ, & detentionem ejusdem ibidem, concesserimus ei trescentas libras sterlingorum de dono nostro;

Vobis mandamus quod, si prædictus Johannes præfatum Thomam usque civitatem nostram Baionæ duci fecerit, & ipsum majori civitatis illius liberaverit, tunc eidem Johanni, vel ejus in hâc parte attornato, prædictas trescentas libras, in civitate prædictâ, de exitibus ducatûs prædicti, solvatis; & nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Norwicum, xxiii. die Junii.

Super expensis in captione Thomæ de Gournay.

A. D. 1331.—An. 5 Edw. III.
Liberat. 5 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate, de thesauro nostro, dilecto nobis, Ferando Ivaynes de Greynoun, scutifero, qui nuper ad nos de partibus Ispanniæ venit, de nunciando nobis captionem Thomæ Gurney, inimici & proditoris nostri, quinquaginta libras super expensis suis, in veniendo ad nos, ut est dictum, & ad dictas partes redeundo.

Teste Rege, apud Norwicum, xxiii. die Junii.

Per ipsum Regem.

Pro Ægidio de Ispannia, super dictis expensis.

A D. 1331.—An. 5 Edw. III.
Liberat. 5 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate, de thesauro nostro, dilecto nobis, Egidio de Ispanniâ, super expensis suis, eundo in Ispanniâ, ibidem morando & redeundo, pro Thoma de Gourneye, inimico & rebelli nostro, in eisdem partibus capto, ad nos ducendo, viginti libras.

Teste Rege, apud Gaywode, xxix. die Junii.

Per ipsum Regem.

De quietâ clamantiâ Regi Franciæ & comiti de Alenchen, super dampnis in castro & burgo de Xanctonia factis.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.
Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 12. in Turr. Lond.

LE Roi a touz iceux, as queux cestes lettres vendront, salutz.

Savoir faisoms que, come entre nostre bien ame seigneur & cosyn, Phelip, par la grace de Dieu, Roi de France, d'une part, & nous d'autre part, fust nee, ou esperat a nestre, matiere de discorde & de question sur ce ;

Que nous disions & affermions que le dit nostre seigneur & cosyn, le Roi de France, estoit tenuz a nous refaire, ou refaire faire nostre chastel & bourc de Xanctes, li quel estoient de nouvel abatuz, ars & gastes indeuement, & sanz cause raisonnable, sicomme mainteinoms, par le conte Dalenchon, frere de nostre seigneur & cousin le Roi de France dessus dit, & ses gentz & sougiez ;

Et que aussi estoit tenuz rendre & restituer, ou faire rendre & restituer, a nous & a noz gentz les ditz chastel & bourc, touz les meubles que estoient dedens, quant le gentz du dit conte Dalenchon entrerent dedens les ditz chastel & bourc, & qui furent pris, aucuns gastez & aucuns emportez de ditz chastel & bourc, par les ditz gentz du dite counte ;

Et avec ce touz les damages & interest que nous, & noz gentz & sougiez, avions, & avoient sustenu &. encoru es dites chastiel & bourc, & appurtenances & appendances d'iceuls, par le prise, occupacion, detencion, abatement, & gaistement, de iceuls, tant en biens meubles, quant en noun meubles, & en toutes autres choses, grantz & petites, en quelques maniere, & queles que eles feussent & peussent estre, dites, jusques au jour de hui ;

Et a ceste fin proposions plusieures raisons, par les queles nous entendiems & mainteinems, le dite nostre seigneur & cousin, ses dites genz & sougiez, qui ces choses avoient faites, estre tenuz a ce faire ; les genz de nostre dit seigneur & cousin, disanz et proposanz ou contraire ;

Et que pour certeins & justes causes les dites chastiel & bourc avoient este abatuz deuement, & que ce, qui avoit este fait es ditz chastiel & bourc, par le dite conte Dalenchon, ses genz & ses sougiez, & les genz & sougiez de nostre dit seigneur & cousin, avoit este fait bien & deuement, & par voie de justice, & pur pleusurs grantz & enormes malefachons notoires, que cil, qui estoient es ditz chastiel & bourc, avoient fait en la terre du Roi de Fraunce, & contre ses genz & sougiez, sicomme les genz de nostre dit seignur & cosyn le Roi de France disoient & mantenoient ;

Et a ceste fin proposient plusieurs raisons, & especialment en disant que ja soit ceo que ceo, dont nous dolions, eut este fait a juste cause, sicomme il disoient, toutesvois il avoit mout desplu au dit nostre seigneur & cosyn, de ce que fait avoit este es ditz chastiel & bourc ;

Et en disant que tantost que il oioi le mouvement, qui estoit en pais de Xanctonge, il avoit mande par ces lettres a son frere le conte Dalenchon, qui estoit lors es parties de Xanctonge, que il ne feit reins de nouvel contre ceux des ditz chastel & bourc, mez il & ses genz rechurent les dittes lettres si tart, que il avoient ja fet es ditz chastiel & bourc ce que fait y a este :

Et que tantost, comme le dit conte on receu les dites lettres, il cessa de plus faire, si comme il disoient, & sur ceo pluseurs raisons proposees d'une part & d'autre ;

Finablement, pour nourer & garder bonne pais, bone acort, & amistie, entre nous, avions amiablement, & de commune consentement, accorde en la fourme & maniere qui s'ensuient, c'est assavoir ;

Que le dit nostre seigneur & cousin, le Roi de Fraunce voulu, que les ditz chastel & bourc nous soient renduz & delivrers ou point ou il sont a present ;

Et pur tout le droit, raison & action, que nous, noz genz, & noz sougiez, avoins, pourons, ou devions avoir, pur les causes dessus dites & chascun de icelles, envers le dit nostre seigneur & cousin le Roi de Fraunce, le dit conte Dalenchon, leur genz & leur subgiez, si aucun droit, raison, & action y avions, la quelle chose il ne connossoient pas ;

Et pur bien de pais, de transaction, & de concorde, il nous dourra & paiera trente mille livres Tourn' par une foiz, au terme de Pasques prochein venanz ;

Et pur ce nous, de nostre bonne volunte, & de nostre certeine science, saunz aucun erreure de droit ou de fait, quittoms & quiete clamons, a tous jours ;

Le dit nostre seigneur & cousin le Roi de Fraunce, le dit conte Dalenchon, son frere, leures genz & leurs sougiez, a touz ceus qui ont & aviont cause de eulz, & leurs heires & successeures, perpetuelment de toutes les choses & faiz dessus ditz, & de tout ce qui s'en est ensui, & les en delivrons perpetuelment, & leurs en faisons covenances, reeles, & perpetueles, de jamais non demandere, & non reclamere riens sur ce ;

Et avons pur ce nous, pur nous, noz heirs, & nos successoures, promis, & promettons a nostre dit seigneur & cousin, pur lui, ses heires, & ses successoures, en bonne foi, & par stipulacion solempne & ferme, les choses dessus dites, & chascune de icelles, tenir & gardir fermement, & a toux jours saunz corumpre, & non alier encountre, taisiblement ne expressement en jugement, ne dehors, ne consentir que autre viengne encontre.

En tesmoignance des queux choses nous avoms fait faire cestes nos lettres patentes, seales de nostre seal.

Don' a Nicole, le quart jour de Jul'.

Ad Regem Castellæ, et alios, de credentiâ.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.
Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 7. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Sybilliæ, Cordubiæ, Murciæ, Jehennæ, atque Algarbiæ Regi, ac comitatûs Molinæ domino, consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, salutem, & successus, ad vota, prosperos & fœlices.

Super quibusdam negotiis, que specialiter insident nobis cordi, nobilibus viris, secretariis & fidelibus nostris, Johanni Darcy & Willielmo Trussell, secreta aperuimus mentis nostræ, serenitati vestræ per ipsos, vel eorum alterum, seriosiùs vivæ vocis oraculo exponenda ;

Vestram igitur magnificentiam exoramus, quatinùs eisdem Johanni & Willielmo, & eorum alteri, quæ vobis dicent, vel dicet, ex parte nostrâ, fidem velitis indubiam adhibere, & nobis super hiis rescribere velle vestrum.

Data apud Lincoln', v. die Julii.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis, videlicet ;

Serenissimo principi, domino ..... Dei gratiâ, Regi Portugalliæ, consanguineo, &c.

Serenissimo principi, domino Philippo, Dei gratiâ, Franciæ Regi illustri, consanguineo suo carissimo.

Magnifico principi, domino ...... Dei gratiâ, Regi Navarræ illustri, consanguineo suo carissimo.

Serenissimo principi, domino ..... Dei gratiâ, Regi Arragoniæ illustri, consanguineo suo carissimo.

Domino ...... Dei gratiâ, Regi Majoricarum illustri, consanguineo suo carissimo.

De concordiâ inter Reges Franciæ & Angliæ, in ducatu Aquitaniæ publicandâ.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.
Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 11. in Turr. Lond.

LE Roy as nos seneschal de Gascoigne, & conestable de Burdeux, ou a un de eux, saluz.

Nous vous mandoms que l'acord, n'adgaires fait entre l'excellent prince, Phelip Roi de France, nostre cosyn, & nous (la quele nous vous envoioms enseale de nostre grant seal) facez publier par tote la duche, es lieux ou vous vorrez que soit affaire & fermement garder en touz pointz;

Forspris les treis articles, les queux le Roi de France, de sa grace, ad chaunge, selonc ceo que plus pleinement est contenuz es noz lettres, seales de nostre prive seal, les queles nous vous envoions.

Don' a Nicole, le quint jour de Juyl'.

Per ipsum Regem.

De tractando cum Rege Franciæ, super sponsalibus.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.
Pat. 5 Edw. III. p. 2. m. 28. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes literas inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

Noverit universitas vestra quod nos, de fidelitate probatâ & providentiâ circumspectâ, nobilium virorum & fidelium nostrorum Johannis Darcy & Willielmi Trussel, militum, plenam fiduciam optinentes; ipsos ordinavimus, facimus, & constituimus procuratores nostros & nuncios speciales;

Dantes eisdem, & eorum alteri, plenam, tenore præsentium, potestatem, ac mandatum speciale, ad tractandum, vice & nomine nostro, cum excellentissimo principe, domino Philippo, Rege Franciæ illustri, seu deputandis ab eo, super sponsalibus & matrimonio inter Edwardum filium nostrum primogenitum, & ...... filiam dicti Regis Franciæ, contrahendo; & ad ea quæ tractari & concordari contigerit, quacumque firmitate vallandum:

Promittentes nos firmum & stabile habere & habituros quicquid per præfatos Johannem & Willielmum, vel ipsorum alterum, tractatum, concordatum, & vallatum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Lincoln', xv. die Julii.

Pro Simone de Mepham, archiepiscopo Cantuar', super injuriis nunciis Papæ illatis.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.
Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, &c. Zelus solicitudinis pastoralis, quo venerabilis pater, S. Cantuar' archiepiscopus ad curam & regimen crediti per vos sibi gregis afficitur, nos inducit ut sibi tranquillitatis & pacis lenitatem, propulsis malignorum insidiis, qui in ipsius pernitiem moliuntur, oportunis auxiliis procuremus, ne, perturbata ipsius litigiorum amfractibus quietudo, gregis Dominici minuatur custodia, & subditorum excessus eò liberiùs transeant impuniti.

Cum itaque, pater sanctissime, idem archiepiscopus, occasione quarumdam injuriarum enormium quibusdam nunciis discreti viri, magistri Icherii de Concoreto, sanctitatis vestræ & apostolicæ sedis nuncii, in regno & terris nostris, per quosdam iniquitatis filios illatarum, ut refertur, impetitus sit diversimodè & gravatus;

Et nonnulli, ut nobis relatum est, ejusdem archiepiscopi famæ præconium, penes vestram beatitudinem, nitantur, præmissis occasionibus, denigrare;

Prætendentes minùs veraciter, ut credimus, dictas injurias, de conniventiâ seu consensu ipsius archiepiscopi, præfatis nunciis fuisse irrogatas; & eo prætextu ipsum archiepiscopum non solum coram præfato Icherio variis inquietant processibus, verum etiam ad vestræ sanctitatis curiam in causam trahere comminantur;

De quo non leve exoritur scandalum, & multorum animi perturbantur, cum non sit verisimile, nec de facili credi possit, quod vir, tantâ auctoritate & sanctitate vitæ suffultus, talibus & tam enormibus excessibus potuisset aliqualiter assentire:

Sanctitatem vestram pulsandum duximus precibus iteratis, quatenùs eundem archiepiscopum, qui circa commissum sibi regimen benè & laudabiliter invigilat, non sinat vestra benignitas, prætextu suggestionum hujusmodi, indebitè ampliùs molestari; set litem quæ eidem ingeritur ob hanc causam, tali dignetur fine decidere, & cujuslibet dissidii materiam amputare, ut immunem à pœnâ se sentiat, qui profectò, ut credimus, innoxius est à culpâ.

Conservet, &c.

Dat' apud Lincoln', xvi. die Julii.

De certificando super dampnis quæ diversi homines sustinuerunt per Gallicos.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.
Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 11. d. in Turr. Lond.

REX, senescallo suo Vasconiæ, & constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, salutem.

Supplicavit nobis dilectus nobis Petrus de Moncan, ut, cum ipse in guerris in ducatu prædicto, tempore domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, & nostro exortis, eidem patri nostro & nobis contra Gallicos fideliter adhæsisset, & se & sua variis periculis exposuisset, ac dampna & jacturas quamplurima, occasione guerrarum prædictarum, sustinuisset; velimus, in recompensationem dampnorum & jacturarum hujusmodi, sibi remunerationem facere aliqualem:

Nos, ut ejus supplicationi in hac parte annuere valeamus, volentes per vos certiorari quæ dampna & jacturas præfatus Petrus pro ipso patre nostro & nobis in guerris prædictis sustinuit, & qualiter, & quomodo;

Vobis mandamus quod, habitâ super hoc, viis & modis quibus expedire videritis, informatione pleniori, nos de eo quod indè inveneritis, sub sigillo quo utimur in ducatu prædicto, distinctè & apertè certificetis, ut, tunc indè certiorati, ulteriùs indè fieri faciamus quod rationabiliter fuerit faciendum.

Dat' apud Lincoln', xviii. die Julii.

Per concilium.

Consimiles litteras habent subscripti; videlicet,
Petrus de Gallardo.
Rainfredus de Monte Pesato.
Arnaldus de Monte Pesato.

A. D. 1331.—An. 5 Edw. III.
Liberat. 5 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

Pro Willielmo comite de Julers, de feodo annuo sibi solvendo.

Teste Rege, apud Lincoln', xxii. die Julii.

Pro Johanne Kempe de Flandria, textore pannorum, super mysterio suo excercendo.

A.D. 1331. An. 5 Edw. III. Pat. 5 Edw. III. p. 2. m. 25. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis, &c. ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum Johannes Kempe de Flandriâ, textor pannorum laneorum, infra regnum nostrum Angliæ causâ mesteri sui inhibi excercendi, & illos, qui indè addiscere voluerint, instruendi & informandi, accesserit moraturus, & quosdam homines & servientes, ac apprenticios de mestero illo secum adduxerit;

Suscepimus ipsum Johannem, homines, servientes, & apprenticios suos prædictos, ac bona & catalla sua quæcumque, in protectionem, &c. *prout in ejusmodi litteris usque hæc verba, viz.*

Promittimus enim nos aliis hominibus de mestero illo, ac tinctoribus & fullonibus, venire volentibus de partibus transmarinis, ad morandum infra idem regnum nostrum ex causâ præmissâ, consimiles literas de protectione fieri facere debere.

In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege, apud Lincoln', xxviii. die Julii.

Ad cardinales, pro Simone de Mepham, archiepiscopo Cantuar', de Papæ animo mitigando.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III. Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino P. DEI gratiâ, episcopo Penestren', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cum pontificalis auctoritas & regalis potestas ad istius mundi regimen sint divinitùs ordinatæ, congruum reputamus & decens, ut molestiam, uni factam, altera nitatur oportunis remediis propulsare.

Hinc est quod, pro venerabili in CHRISTO patre, Simone Cantuar' archiepiscopo, totius Angliæ primate, morum honestate præclaro, suis exigentibus meritis, dignæ laudis præconiis extollendo, vestræ benivolentiæ cum instantiâ quâ possumus, supplicamus, quatenùs eidem archiepiscopo, qui apud sedem apostolicam, ex quorumdam æmulorum suorum callidis machinationibus, absque causâ rationabili, multipliciter, ut intelleximus, infestatur, vestræ subventionis dexteram extendentes, animum domini Summi Pontificis, quorumdam suggestionibus, minùs veraciter sibi factis, erga dictum archiepiscopum exasperatum plusquam meruit, mitigare velitis caritatis intuitu, nostrorumque rogaminum interventu:

Sciturì quod in hiis, quæ occasione quarumdam injuriarum, quibusdam nunciis magistri Icherii de Concoreto, clerici ipsius domini Summi Pontificis, ut prætenditur, illatarum, ejusdem Summi Pontificis auribus intimantur, idem archiepiscopus, ut credimus, totaliter est immunis.

Assurgat itaque vestra dilectio in hâc parte, quod præfatus archiepiscopus, qui in commisso sibi regimine jugiter elaborat, prætextu talium infestationum, ab incepto desistere non cogatur; set potiùs, sedis apostolicæ suffultus præsidio, circa delinquentium insolentias reprimendas, quas præteriti temporis qualitas in Angliâ hactenus impunitas reliquit, cum honore DEI, animarumque salute, officii sui debitum liberiùs exequatur.

Dat' apud Clipston', xiii. die Augusti.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino G. Dei gratiâ, episcopo Albanensi, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.

Domino P. Dei gratiâ, tituli sancti Stephani in Cœlio Monte, presbitero cardinali.

Domino N. Dei gratiâ, Sancti Adriani, diacono cardinali.

De navibus providendis, pro passagio comitissæ Hollandiæ in Angliam.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III. Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 6. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Willielmo de Clynton, constabulario castri sui Dovorr', & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti, salutem.

Cum, nobilis domina.... Hollandiæ & Selandiæ comitissa, mater nostra, ad nos in Angliam in proximo sit ventura, vobis mandamus quod statim, visis præsentibus, tot naves, pro passagio dictæ comitissæ, & familiæ suæ, ac equorum & hernesiorum suorum, quot opus fuerit, in ballivâ vestrâ provideri, & frettari, & eas usque Whitsand, pro passagio prædicto, duci faciatis; prout dilectus serviens noster ad arma, Johannes Moyard, quem ad vos mittimus ex hâc causâ, vobis ac magistris, & marinariis navium prædictarum, ad dictum locum sic mittendarum, scire faciet ex parte nostrâ.

Et custus, quos circa præmissa apposueritis, cum illos sciverimus, vobis, in compoto vestro, ad scaccarium nostrum, allocari faciemus.

Teste Rege, apud Asheburn' in Pecco, iiii. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Thoma Priour, super nativitate Edwardi primogeniti Regis.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III. Liberat. 5 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis salutem. Liberate, de thesauro nostro, dilecto valetto nostro, Thomæ Priour viginti marcas, de termino Sancti Michaelis, proximò præterito, de illis quadraginta marcis, quas ei, per litteras nostras patentes, concessimus, pro grato & desiderabili rumore, quem nobis detulit de nativitate Edwardi, filii nostri primogeniti, percipiendas singulis annis ad scaccarium nostrum, unam videlicet, medietatem ad scaccarium nostrum Paschæ, & aliam medietatem ad scaccarium nostrum Sancti Michaelis;

Ad totam vitam ipsius Thomæ, vel quousque ei de quadraginta marcatis terræ vel reddituum, ad totam vitam suam habendis, duxerimus providendum.

Teste Rege, apud Westm', primo die Octobris.

Ad Papam, pro Johanne electo Cassalensi, de censu Romanæ ecclesiæ debito, remittendo.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III. Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Attendentes fructuosa obsequia, quæ venerabilis pater, Johannes, electus Cassellen', & confirmatus, nobis in terrâ nostrâ Hiberniæ multipliciter impendit, justiciariis & ministris nostris ibidem in hiis, quæ ad bonum regimen ejusdem terræ pertinent, consiliis & auxiliis fideliter assistendo, nec non ipsius electi merita probitatis, quæ ipsius & ecclesiæ Cassellen' utilitati conveniunt, vestræ sanctitati devotè suggerimus, & ut ad exauditionis gratiam admittantur, preces effundimus cordiales.

Quamobrem eundem electum, virum utique vitâ & moribus decorum, in consiliis providum, & in agendis quibuslibet circumspectum, vestræ beatitudini devoto recommendamus affectu, attentiùs supplicantes quatinùs negotia, ipsum & ecclesiam sanctam prædictam contingentia, jubere dignemini cum favoris plenitudine expediri.

Attentoque, si placet, paternâ consideratione quod dicta ecclesia Cassellen' sita est inter puros Hibernicos, quasi in medio indomitæ nationis, ac destructa in facultatibus, per repentinos ipsorum Hibernicorum aggressus, & vastata, talem ei gratiam, quo ad censum Sanctæ Romanæ ecclesiæ debitum, elargiri, quod vestrâ apostolica liberalitate præventus, securiùs ad dictam Cassellen' ecclesiam accedere valeat, ipsamque ab incursubus omnium insolentium meliùs defensare.

Dat' apud Westm', secundo die Octobris.

Ad Papam, pro abbate & conventu Glastoniæ.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Quo intentioris desiderii studio, religiosorum virorum & nobis in CHRISTO dilectorum, abbatis & conventûs Glaston', Bathon' & Wellen' diœcese, tranquillitatem appetimus & quietem, loci illius sanctitudinem, qui ab antiquis Sanctorum Tumulus vocabatur, propter multudinem martirum, quorum corpora ibidem humata referuntur, contemplantes;

Vestræ benignitati in hiis, quæ eorum profectibus conveniunt, & detrimenta propellunt, devotiùs preces effundimus, & ad id paternæ solicitudinis vigilantiam instantiùs excitamus, quamobrem eosdem, abbatem & conventum, & negotia ipsos contingentia, sanctitati vestræ votivo recommendamus affectu;

Attentiùs supplicantes quatinùs supplicationes eorumdem, super aliquibus, statum & libertates ecclesiæ suæ Glastonien' contingentibus, vestræ beatitudini, si libeat, porrigendas, benignè audire, & in gratiosâ exauditione earumdem sic eis apostolicæ liberalitatis sinum, juxta speratam fiduciam, aperire, quod apostolicis muniti præsidiis, eò devotiùs divinis vacare possint obsequiis, quo a malignorum incursubus, vestris fuerint protectione & tuitione defensi.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', quarto die Octobris.

De torneamentis, & aliis factis armorum, non excercendis.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Eborum, salutem. Quia per nos & totum consilium nostrum, in præsenti parliamento nostro apud Westm' tento, concordatum est, quod turneamenta, justæ, burdeiciæ, tupinæ, ac alia facta armorum quorumcumque, infra regnum nostrum nullatenus excerceantur, quousque de consilio nostro aliter duxerimus ordinandum;

Tibi præcipimus firmiter injungentes, quod statim visis præsentibus, in locis infra ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari facias, &c.

T. R. apud Westm', viii. die Octobris.

Per ipsum Regem & cons'.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

De Hollandiæ comitissâ in Anglia existente.

1331.—An. 5 Edw. III.

Liberat. 5 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate, de thesauro nostro, dilecto clerico nostro Willielmo de Coleby, thesaurario hospitii Philippæ Reginæ Angliæ, consortis nostræ carissimæ, ducentas libras pro expensis comitissæ Hanoniæ, infra regnum nostrum existentis, indè faciendis.

Teste Rege, apud Westm', viii. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro Nicholao d'Aubricicourt, de ordine militari à Rege recepto.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Liberat. 5 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate, de thesauro nostro, dilecto & fideli nostro, Nicholao de Aubricicourt, viginti marcas, de termino Sancti Michaelis, proximò præterito, de illis quadraginta marcis, quas nos nuper, pro bono servitio, quod idem Nicholaus nobis, dum in partibus transmarinis eramus, & etiam in veniendo cum Isabellâ, Reginâ Angliæ, matre nostrâ carissimâ, & nobis in regnum nostrum, impendit, & ut ipse in ordine militari, quem à nobis de præcepto nostro suscepit, decentiùs se valeat continere, concessimus percipiendas singulis annis ad scaccarium nostrum, ad terminos Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales portiones, quousque sibi de quadraginta marcatis terræ vel redditûs, per annum, in loco competenti, infra regnum nostrum, ad totam vitam suam habendis, fecerimus provideri.

Teste Rege, apud Westm', viii. die Octobris.

Ad Regem Scotiæ, de episcopo Dunolmensi non inquietando.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 11. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino D. DEI gratiâ, Regi Scotorum, fratri suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, salutem, & successus, ad vota, prosperos & felices.

Querelam, venerabilis patris, Lodowici episcopi Dunolm', per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro in parliamento nostro exhibitam, recepimus, continentem quod, licet ipse teneat, ipseque & prædecessores sui, quondam episcopi loci prædicti, semper hactenùs, à tempore cujus contrarii memoria non existit, tenuerint castrum, manerium, ac libertatem de Norham, cum pertinentiis, tanquam parcellam episcopatûs prædicti, de nobis & progenitoribus nostris; ac idem episcopus habeat, ipseque & prædecessores sui prædicti semper hactenùs, à tempore prædicto, jura regalia infra libertatem prædictam habuerint, & ea per se & ministros suos proprios, de omnibus & singulis, infra libertatem prædictam, qualitercumque emergentibus, exercuerint;

Et licet villa de West Upsetlyngton de dicto episcopo, ut de castro & manerio de Norham, teneatur, idemque episcopus, & prædecessores sui, totis temporibus retroactis, dictâ sede plenâ, & progenitores nostri, temporibus vacationum ejusdem, curias suas de tenentibus villæ prædictæ apud dictum castrum habere & tenere, & cognitiones quorumcumque placitorum seu querelarum, infra eandem villam qualitercumque emergentium, tam per brevia sua quam sine brevibus, habere consueverint;

Dictusque episcopus, & prædecessores sui prædicti, jurisdictionem ordinariam in eâdem villâ semper hactenùs exercuerint, absque eo quod aliquis episcopus terræ Scotiæ de hujusmodi jurisdictionibus in eâdem villâ aliquo tempore se intromisit; quidam tamen ministri vestri, prætextu cujusdam generalis mandati vestri eis directi, de summonire faciendo episcopos, abbates, priores, comites, barones, & liberè tenentes, qui parliamento vestro interesse tenebantur;

Ac etiam de summonire faciendo omnes & singulos, qui vobis tenentur ad homagium faciendum, quod essent ad parliamentum vestrum, tenendum apud Sconam, die Veneris ante festum Sancti Martini, proximò futurum;

Dictum episcopum ad essendum personaliter ad prædictum parliamentum vestrum, ad ostendendum qualiter, & per quod servitium, clamat tenere dictam terram de West Upsetlyngton, summoneri fecerunt;

Et quia summonitio prædicta, eidem episcopo, ut præmittitur, facta, si sortiretur effectum, non tantùm in ipsius episcopi & ecclesiæ suæ præjudicium, set etiam nostri & juris nostri regii exhæredationem, ac coronæ nostræ læsionem enormem, cederet manifestè, maximè cum idem episcopus, ratione aliquorum terrarum & tenementorum, quæ de nobis tenet, ad parliamentum alteriùs quam nostrum venire, vel homagium alteri quam nobis, pro eisdem facere minimè teneatur;

Fraternitatem vestram, quam, propter fœdus, inter nos initum & firmatum, nostra præjudicium & exhæredationem, aut dignitatis læsionem, nolle credimus sustinere, requirimus & rogamus quatenùs ab hujusmodi impetitionibus & occasionibus, eidem episcopo, ratione summonitionis prædictæ, inferendis, nostri contemplatione penitùs velitis desistere; ipsum episcopum seu tenentes suos, ratione summonitionis prædictæ, per vos, seu ministros vestros, ulterius molestari nullatenus permittentes:

Rescribentes nobis, si placet, per harum bajulum, quid vestra dignabitur in præmissis facere celsitudo.

Dat' apud Westm', x. die Octobris.

A. D. 1331.—An. 5 Edw. III.
Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 4. in Turr. Lond.

Pro comite Julers, de feodo sibi, pro bono suo servitio, solvendo.

Teste Rege apud Westm', xiiii. die Octobris.

Quod marinarii piscatores non compellantur ad faciendum escambium ad tabulam.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III. Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 16. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Willielmo de Clynton, constabulario castri sui Dovorriæ, & custodi Quinque Portuum suorum, & ejus locum tenenti ibidem, salutem.

Licet nuper, de communi assensu prælatorum, comitum, & baronum regni nostri, ordinaverimus quod nullus, de cætero, deferat bonam monetam nostram sterlingorum extra regnum nostrum prædictum; set quod tabula sit apud Dovorr', & alibi, ubi certa passagia ordinari contigerit, pro escambio expensarum necessariarum hominibus ultra mare extra regnum nostrum transeuntibus, & infra idem regnum de partibus transmarinis venientibus, de quocumque genere monetæ faciendo:

Intentionis tamen nostræ non extitit, nec existit, quod marinarii piscatores, pisces & allecia, cum navibus suis, infra libertatem portuum prædictorum, pro sustentatione hominum ibidem, & aliorum hominum partium adjacentium, deferentes, post venditionem eorumdem victualium, per ordinationem prædictam, artentur ad tabulam nostram, apud dictam villam Dovorr', accedere, pro escambio monetæ nostræ prædictæ faciendo:

Et ideò vobis mandamus, quod omnibus & singulis, per vos, pro conservatione ordinationis prædictæ, infra ballivam vestram deputatis, ex parte nostrâ detis in mandatis, quod omnes homines, marinarios piscatores, cum hujusmodi victualibus infra libertatem dictorum portuum venientes, & dicta victualia ibidem vendentes, bonam monetam nostram sterlingorum, pro victualibus illis, de emptoribus eorumdem percipere & habere, & eandem monetam quo voluerint deferre permittant absque aliquo escambio, ad dictam tabulam nostram apud eandem villam Dovorr' faciendo, ordinatione prædictâ non obstante.

Proviso quod dicti marinarii piscatores sufficientem securitatem nobis inveniant, quod monetam nostram, quam pro hujusmodi victualibus recipient, extra regnum nostrum prædictum non deferant contra tenorem ordinationis prædictæ.

Teste Rege, apud Westm', xiiii. die Octobris.

Per petitionem de concilio.

Rex recepit reliquias certorum sanctorum ei missas à Rege Franciæ.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III. Pat. 5 Edw. III. p. 2. m. 6. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Noveritis nos recepisse de dilecto clerico nostro, Edmundo de Remmesbury capellano, res & jocalia subscripta, videlicet;

Unum vas cristallinum, in quo continentur minuta ossa; unum vas, in quo continentur reliquiæ de Innocentibus; unum vasculum argenteum, deauratum, in quo continentur reliquiæ Sancti Silvestr'; partem costæ Sancti Laurencii argento inclusam; juncturam digiti Sancti Johannis Baptistæ; quandam tabulam depictam de quatuor soliis, de dono Regis Franc'; quorum rerum & jocalium, quædam dedimus Isabellæ, Reginæ Angl', matri nostræ carissimæ, & quædam aliis.

De quibus quidem rebus & jocalibus ipsum Edmundum, tenore præsencium, quietamus; nolentes quod ipse, racione præmissorum, per nos vel hæredes nostros, seu ministros nostros quoscumque, futuris temporibus occasionetur seu gravetur.

In cujus, &c.

T. R. apud Westm', xv. die Octobr'.

Per breve de privato sigillo, cum billâ infra clausâ.

De deputando sufficientes custodes in terris quorumdam magnatum Angliæ, in Hiberniâ.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III. Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 12. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto avunculo & fideli suo, Thomæ comiti Norff' & marescallo Angl', salutem.

Ex gravi & frequenti clamore populi terræ nostræ Hibern' ad nos pervenit, & in eâdem terrâ, ut intelleximus, notorium est, quod vestræ, & aliorum nobilium & subditorum nostrorum in regno nostro Angl' moram facientium, in partibus Hibern' possessiones & terræ, per inimicos nostros ibidem, de guerrâ vastatæ & occupatæ, pro defectu custodiæ, existunt;

Propter quod, in parliamento nostro jam apud Westm' convocato, de consensu prælatorum & aliorum magnatum ibidem tunc existencium, concordatum est, quod pro dictis inimicis nostris & eorum maliciâ refrenand', ad dictas partes personaliter nos transferre debeamus; & quod interim, tam per nos quam per vos & alios qui terras & tenementa habetis in terrâ prædictâ, pro terris & tenementis hostiliter sic occupatis in eâdem terrâ rehabendis, & pro maliciâ dictorum inimicorum refrenandâ, homines ad arma, & equites & pedites, ibidem destinentur:

Nos, volentes ea quæ sic concordata sunt in dicto parliamento observare, vobis mandamus, in fide & homagio quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quod custodes idoneos & homines, pro terris vestris in prædictâ terrâ Hibern' per inimicos & rebelles nostros hostiliter occupatis, sicut prædictum est, à manibus dictorum inimicorum & rebellium nostrorum ad manus vestras ponend', & pro salvâ custodiâ earumdem terrarum, quanto decencius poteritis, sine dilacione aliquâ deputetis:

Et hoc sicut nos, & honorem nostrum ac vestrum commodum diligitis, modis omnibus faciatis:

Advertentes si nos, cum ad partes illas venerimus, terras vestras in manibus dictorum inimicorum inveneriums, & eas à manibus dictorum inimicorum armatâ potenciâ fecerimus liberari, de terris illis sicut de nostro conquestu, nostram poterimus facere voluntatem.

T. R. apud Westm', xv. die Octobr'.

Per ipsum Regem & cons'.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis, videlicet,

Radulpho comiti de Eu.
Barth'o de Burgherssh'.
Henr' de Ferrariis.
Willielmo le Blunt.
Thomæ de Furnyval.
Domino de Mortuo Mari.
Johanni de Mohoun.
Willielmo la Zousche de Haryngworth.
Olivero de Bohun.
David de Strabolgi, comiti Athol'.
Willielmo la Zousche de Mortuo Mari.
Ricardo Talebot.
Hugoni Daudele.
Mariæ de Sancto Paulo, comitissæ Pembr'.
Willielmo de Grandisono.
Johanni Mautravers, seniori.
Margaretæ dominæ de Badlesmere.
Roberto de Clifford'.
Domino de Multon'.
Johanni de Erleye.
Dominæ de Carru.
Roberto de Morle.
Johanni de Carru.
Johanni Darcy.

Pro domino P. tituli sancti Stephani in Cœlio Monte presbitero cardinali, de favore Regis gratioso.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Pat. 5 Edw. III. p. 2. m. 28. in Turr. Lond.

REX, venerabilibus in CHRISTO patribus, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, & ejus suffraganeis, ac omnibus aliis, ad quos, &c. salutem.

Licet nuper, suggesto nobis qualiter dominus E. quondam Rex Angliæ, avus noster, thesaurariam in ecclesiâ beati Petri Eborum, tunc vacantem, cuidam clerico suo, Waltero de Bedewynde, contulit regio jure suo;

Et qualiter idem Walterus ad thesaurariam illam per loci ordinarium admissus fuit, eamque cum suis juribus & pertinentiis per longa tempora tenuit pacificè & quietè;

Qualiter etiam postmodum, dilectus nobis, magister Willielmus de la Mare, tunc persona ecclesiæ de Feriby, Eborum diœcese, eandem thesaurariam, ex causâ permutationis cum ecclesiâ prædictâ, interveniente auctoritate loci diœcesani, fuit canonicè assecutus, ipsamque per aliqua tempora tenuit pacificè & quietè;

Et quod aliqui, collationem dicti avi nostri prædictam nitentes pro viribus enervare, eandem thesaurariam, venerabili patri domino P. tituli sancti Stephani in Cœlio Monte presbitero cardinali, auctoritate apostolicâ conferri procurârunt, vobis, & cuilibet vestrûm, inhibuerimus ne quicquam, quod in juris nostri regii præjudicium, seu enervationem collationis prædictæ, vel eorum quæ postmodum subsecuta sunt, cedere posset, nobis inconsultis, attemptaretis, seu per alios attemptari faceretis:

Considerantes tamen bonum locum quem præfatus cardinalis nobis tenet in Romana curia, in nostris & regni nostri negotiis, & tenuit à jamdiu; ac volentes ipsum, quatenùs sine juris nostri regii offensâ fieri poterit, favore prosequi gratioso:

Volumus & concedimus, quod idem cardinalis, per procuratores suos, jus, quod sibi competit in thesaurariâ prædictâ, non obstantibus hujusmodi prohibitionibus nostris in foro ecclesiæ prosequi possit, quatenùs de jure fuerit faciendum; salvo tamen jure nostro, post decessum ipsius cardinalis, si quod nobis competat in hac parte.

Teste Rege, apud Westm', xvi. die Octobris.

Per ipsum Regem & concilium.

Quod homines de West Wallia & Suth Wallia sint imperpetuum quieti de certis consuetudinibus; videlicet, de Amobragio, Blodewyte, & Westua.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Pat. 5 Edw. III. p. 2. m. 2. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Inspeximus litteras patentes domini E. quondam Regis Angl', patris nostri, in hæc verba:

EDWARDUS, DEI graciâ, Rex Angl', dominus Hibern', & dux Aquit', omnibus ad quos præsentes litteræ pervenerint, salutem.

Sciatis quod cum in præsenti parliamento nostro apud Lincoln' convocato, ex parte dilectorum & fidelium nostrorum, hominum de partibus Westwall' & Suthwall', quædam peticiones nobis porrectæ fuissent, super quibusdam gravaminibus eis, ut asserunt, per ministros nostros parcium illarum, præter conscienciam nostram, illatis, hactenus amovend', & de quibusdam graciis à nobis supplicandis:

Nos, affectantes gravamina indebita subducere, & præfatis fidelibus nostris, pro eo quod in terrâ Wall' extiteramus oriundi, graciam facere ampliorem; sperantes eciam quod illi, quos solum natale regiis affectibus specialiter conjungit, ad nostra obsequia eo se proniores redderent & promptiores, quo ipsos fuerimus amplioribus favoribus prosecuti, infra scripta, pro eorum majori tranquilitate & commodo, eis de nostrâ speciali graciâ duximus concedend', videlicet;

Quod illa consuetudo, quæ vocatur Amobragium, decætero non exigatur, nisi infra annum à tempore cognicionis delicti, pro quo dicta consuetudo solvi debeat; ita tamen, quod si infra hujusmodi annum exigatur, licet, durante anno illo non solvatur, post annum illum finitum, nichilominus persolvatur; & decætero tantummodò levetur in casibus illis, in quibus, temporibus principum Wall' levari consuevit;

Et quod bona liberorum hominum parcium illarum, per ministros nostros non capiantur, quatenùs bona villanorum nostrorum propriorum, & bona spadonum & hominum de advocaria sufficiunt; set primò bona villanorum nostrorum, & postmodum bona spadonum & hominum de advocaria capi volumus, prout temporibus principum Wall', ut asseritur, fieri consuevit;

Et quod illa consuetudo, quæ vocatur Blodwyte, decætero non exigatur nec capiatur, nisi sanguinis effusio, per visum ballivorum nostrorum, vel aliàs per inquisicionem, legitimè sit comperta;

Et quod in querelis de contractibus inter Wall' & Wall' initis, vel de transgressionibus Wallen' per Wall' illatis, in Walecheria motis seu movendis, secundum legem Wallensem deducantur; & quod in hiis quæ nos, vel Anglicum vel extraneum contingunt vel contingent, per brevia nostra, vel alio modo deducantur & tractentur, prout hactenus fieri consuevit;

Et si de hiis quæ inter Anglicum & Wallensem, vel e contra, emerserint, inquisicio fuerit capienda, tunc una medietas illius inquisicionis sit de Anglicis, & altera medietas de Wallen' fidedignis;

Et quod in consuetudine, quæ vocatur Westua, recipiendâ, pro quâ vacca vel quinque solidi solvuntur, sit in electione ballivorum nostrorum vaccam quam tenentes optulerint, vel quinque solidos recipere; & quod ballivi nostri aliam vaccam quam oblatam, dumtamen quinque solidos valeat, non extorqueant ullo modo;

Et quod de feloniis & transgressionibus, de quibus per ballivos nostros ex officio fuerint occasionati, seu eciam irretiti, possint à festo Paschæ proximò futuro, usque ad finem duorum annorum proximò sequencium, plenariè completorum, se in legalem inquisicionem duodecim juratorum, de partibus illis ubi feloniæ illæ, vel transgressiones factæ fuerint, ponere; & per veredictum eorum subire judicium, prout decet;

Et quod superfluitas ballivorum nostrorum in partibus illis amoveatur, & numerus eorum decætero admensuretur juxta discretionem justic' nostri, qui pro tempore fuerit, prout pro nostro commodo, & aisiamento hominum parcium illarum eidem justic' nostro meliùs videbitur expedire:

Volentes & firmiter præcipientes, quod præmissa omnia & singula, prout superius distinguuntur, teneantur, & inviolabiliter observentur; & quod ministri & ballivi nostri contravenientes per justic' nostrum, vel, in ipsius ~~defectum, per~~ nos graviter puniantur.

In cujus rei testimonium, has litteras nostras fieri fecimus patentes.

T. meipso apud Lincoln', vii. die Febr', anno regni nostri nono.

NOS autem litteras illas acceptantes, eas pro nobis & hæredibus nostris, quantum in nobis est, præfatis hominibus concedimus & confirmamus, prout litteræ prædictæ racionabiliter testantur.

In cujus rei testimonium has litteras nostras fieri fecimus patentes.

Teste R. apud Westm', sextodecimo die Octobr'.

Per peticionem de cons'.

De tractando super matrimonio inter Alianoram sororem Regis, & comitem Gelriæ.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Pat. 5 Edw. III. p. 2. m. 7. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de circumspectione providâ & fidelitate probatâ venerabilium patrum, J. Wynton' cancellarii nostri & W. Norwyc' thesaurarii nostri, episcoporum, & dilectorum & fidelium nostrorum, Galfridi le Scrop & Willielmi de Herle, militum, plenam fiduciam reportantes;

Ad tractandum cum nunciis & procuratoribus nobilis viri, domini comitis de Gerle, super matrimonio contrahendo inter ipsum comitem & Alianoram sororem nostram carissimam;

Et ad conveniendum, promittendum, & concordandum de dote seu dotalitio, donationeve, propter nuptias, eidem Alianoræ assignandis; & ad alia quæ circa hæc necessaria fuerint faciendum, & ea quacumque firmitate vallandum;

Plenam eisdem episcopis & militibus, ac tribus eorum, tenore præsentium, damus & committimus potestatem.

Promittentes nos ratum & stabile habituros quicquid per ipsos episcopos & milites, vel tres eorum, tractatum, concordatum, promissum, & firmatum fuerit, in præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Wyndesore, xx. die Octobris.

Ad comitem Hollandiæ, super contractu matrimonii cum comite Gelriæ.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 13. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, domino W. comiti Hanoniæ, Holandiæ, Selandiæ, & domino Frisiæ, patri suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis continuum incrementum.

Quam prudentèr & discretè venerabiles viri, Otto dominus de Cuyk, & Rycoldus præpositus in ecclesiâ Trajecten', nuncii & procuratores nobilis viri, domini Reynaldi comitis Gherlen' & Zutphanien', negotia super contractu matrimoniali, pro cujus tractatu nobiscum habendo, de mandato dicti domini comitis, ad nos venerunt, fuerint prosecuti, ipsorum nunciorum prudentia, per effectum operis subsequentem, crebriùs attestatur.

Dicta namque negotia, ad honorem Altissimi, ut speramus, sunt feliciter expedita, prout iidem nuncii pleniùs vobis exponere poterunt vivâ voce, quod dilectæ paternitati vestræ insinuare curamus nostrarum literarum per tenorem.

Si quæ verò volueritis penes nos, nobis, si placet, insinuabitis vota vestra.

In prosperitate & honore vos conservet & protegat dextera Conditoris.

Dat' apud Wyndsore, xx. die Octobris.

Eodem modo scribitur comiti Gherlensi & Zutphaniensi.

De proclamando, quod quidam mercatores Angliæ & Brabantiæ sint apud London' in crastino Ascensionis Domini; & de supersedendo interim quibusdam dissensionibus.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 1. m. 13. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viri, domino J. duci Brabanc', consanguineo suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Ad requisicionem vestram, per litteras vestras nuper nobis factam, super quibusdam negociis, vos, mercatores, & gentes vestras, racione obligacionum nuper per patrem vestrum diversis mercatoribus regni nostri, ac eciam racione lanarum & aliorum bonorum per dictum patrem vestrum & gentes suas de hominibus dicti regni captorum; contingentibus;

Sciat vestra dilectio per nos & consilium nostrum, sub formâ quæ sequitur, consensum esse & concordatum, videlicet, quod singulis vicecomitibus regni nostri demandetur, ut tam infra libertates quam extra, publicè proclamari faciant, ut omnes mercatores Angl', qui occasione dictarum obligacionum aut lanarum sic ut, præmittitur, captarum, aut eciam quarumcumque transgressionum eisdem per dictum ducem, patrem vestrum, seu vos aut gentes vestras factarum, sint London' in crastino Ascensionis Domini proximò futuro, coram nobis & consilio nostro, cum obligacionibus & aliis memorandis quæ penes se habent, ad proponendum id quod pro se habent, & ad faciendum & recipiendum quod justicia suadebit.

Et vice versa, quod ex parte vestrâ mittantur aliqui de vestris coram nobis & consilio nostro, cum sufficienti potestate, ad diem & locum prædictos, cum acquietanciis & aliis memorandis, si quæ penes se habuerint, quæ eis valere poterunt in præmissis; & ad tractandum de finali concordiâ de omnibus dissensionibus hinc inde motis de occasione supradictâ, & interim omnimodis arestis factis, seu faciendis eâ de causâ supersedeatur; quodque placita eâ occasione pendencia remaneant in statu in quo nunc sunt, usque ad diem supradictum.

Nos igitur, in hiis quæ vos & gentes vestras attinent in præmissis, præparare velitis; nos enim, quatenùs nos attinet, præmissa faciemus, nam ea quæ pacis & concordiæ, ac veritatis amiciciæ sunt, summopere affectamus.

Dat' apud Wyndesore, xxii. die Octobr'.

Pro Petro de Mortuo Mari, Sancti Stephani in Cœlio Monte cardinali.

A.D. 1331. An. 5 Edw. III.

Pat. 5 Edw. III. p. 2. m. 7. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis & fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Cum venerabilis pater, dominus Petrus de Mortuo Mari, tituli sancti Stephani in Cœlio Monte presbiter cardinalis, assignaverit dilectum nobis Hugonem Preissak, ad quædam negotia sua infra regnum nostrum prosequendum, & idem Hugo metuat se per quosdam, occasione prosecutionis prædictæ, inquietari & gravari:

Nos, volentes præfatum cardinalem favore prosequi gratioso, suscepimus ipsum Hugonem, in prosequendo negotia ipsius cardinalis prædicta, in protectionem & defensionem nostram specialem, *&c. prout in ejusmodi litteris.*

In cujus, &c. per unum annum duratur'.

Teste Rege, apud Odiham, xxv. die Octobris.

Per breve de privato sigillo.

Ad Papam, super variis negotiis, & de alligantiâ cum Rege Franciæ.

A.D. 1331. An. 5 Edw. III.

Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Pater desideratissime, de gratiosâ & felici expeditione dilectorum & fidelium nostrorum, magistri Ricardi de Bury & Antonii de Pesaigne, militis, quos nuper ad vestræ sanctitatis præsentiam pro quibusdam nostris secretis negotiis transmisimus, & laudabili consilio quod nobis, super certis articulis quos iidem nuncii nostri vestræ mansuetudini exposuerunt, ex parte nostrâ, vestra paterna circumspectio dignata est impartiri, quas valemus & sufficimus vestræ beatitudini gratiarum referimus actiones.

Vestræ clementiæ intimantes quod articulos illos, juxta vestri maturitatem consilii, in omnibus tenere & observare proponimus, Domino suffragante, ut illos, quos sentimus & cognoscimus utiles existere, pro nobis & populo regni nostri.

Et scire dignetur insuper vestra sinceritas, quod nos statum & honorem carissimæ dominæ & matris nostræ, modo quo dictis nostris nunciis, sicuti nobis retulerunt, consulendo mandâstis, disposuimus, & de tempore in tempus, prout Dominus inspiraverit, proponimus de bono in meliùs emendare.

Ordinavimus insuper certos fideles nostros ad terram nostram Hiberniæ, pro reformatione statûs ejusdem, celeriter destinare, juxta consilium quod eisdem nunciis nostris impendistis.

Cæterum deliberavimus destinare ad præsentiam magnifici principis, Regis Franciæ, consanguinei nostri carissimi, fideles & secretarios nostros, videlicet, venerabilem patrem Johannem episcopum Wynton' cancellarium nostrum, Henricum de Bello Monte consanguineum nostrum, Guilielmum dominum de Monte Acuto, & præfatum Antonium, milites nostros, ad tractandum cum præfato Rege, tam super generali passagio, quam super alligationibus inter ipsum Regem & nos, per fœdus conjugale, videlicet, inter filiam ipsius Regis & filium nostrum primogenitum, ineundis;

Ac etiam super aliis negotiis contingentibus ducatum nostrum Aquitaniæ, & ad ea quæ tractata fuerint, per Dei gratiam, complendum, & effectui mancipandum:

Et erunt prædicti nuncii nostri ad præsentiam ipsius Regis, Domino concedente, in quindenâ festi Omnium Sanctorum proximò jam venturi.

Placeat igitur quæsumus vestræ sanctitudini, præfatum dominum Regem, vestris apostolicis literis, modo quo placuerit excitare, ut, in tractatu & finali expeditione præmissorum, facilem & benivolum se studeat exhibere, pro tranquilitate & quiete totius populi Christiani, & evitandis periculis, quæ ex guerrarum turbinibus poterunt evenire.

Et expediret, ut credimus, pater sancte, quod hujusmodi vestræ literæ, in primo adventu dictorum nunciorum nostrorum, præsentarentur dicto Regi.

Conservet, &c.

Dat' apud Wyndesore, xxv. die Octobris.

Pro comite de Julers, de feodo suo pro servitio solvendo.

A.D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 13. in Turr. Lond.

REX thes' & baronibus suis de scaccario, salutem.

Cum nuper pro bono servicio quod dilectus & fidelis noster, comes de Julers, nobis impendit & extunc impenderet, concesserimus ei nongentas marcas, percipiendas singulis annis de exitibus custumarum nostrarum in portu villæ de Sancto Botulpho, per manus collectorum custumarum nostrarum ibidem, qui pro tempore fuerint, ad terminos Paschæ & sancti Michaelis per equales porciones, sub certâ formâ, prout in litteris nostris patentibus ei indè confectis, pleniùs continetur;

Et quartodecimo die Octobris proximò præterito per breve nostrum mandaverimus collectoribus custumarum nostrarum in portu prædicto, quod eidem comiti, vel ejus in hâc parte attornato, quadringentas & quinquaginta marcas de termino Sancti Michaelis proximò præterito, de exitibus custumarum prædictarum solverent; & quod reciperent à præfato comite, vel suo dicto attornato litteras suas acquietanciæ, recepcionem dictarum quadringentarum & quinquaginta marcarum testificantes, sicut per inspectionem rotulorum canc' nostræ nobis constat; ac iidem collectores, virtute mandati nostri prædicti, dictas quadringentas & quinquaginta marcas de exitibus prædictis dicto attornato præfati comitis solverint, sicut dicunt;

Vobis mandamus quod si vobis constare poterit ita esse, tunc eisdem collectoribus dictas quadringentas & quinquaginta marcas in compoto suo ad scaccarium prædictum de exitibus prædictis allocetis; *recipientes* à præfatis collectoribus breve nostrum prædictum, ac litteras acquietanciæ factas in hâc parte.

T. R. apud Odiham, tercio die Novembris.

De passagio Regis in Hiberniam meditato.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 12. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Willielmo de Burgh, comiti Ulton', salutem.

Cum, pro reformatione statûs terræ nostræ Hiberniæ, & stabilimento pacis nostræ ibidem, ordinaverimus ad partes illas personaliter in proximo proficisci, & super diversis, passagium nostrum ad partes illas tangentibus, volumus à vobis informationem habere, & vobiscum indè habere colloquium & tractatum, propter quod, dilecto & fideli nostro, Antonio de Lucy, justiciario nostro Hiberniæ, ea, quæ ad conservationem pacis nostræ in terrâ prædictâ, & pro regimine terræ illius, pertinent, quæ prius vobis commiseramus, jam commisimus in vestrâ absentiâ exercenda;

Vobis, firmiter injungendo, mandamus quatinùs, omnibus aliis prætermissis, ad nos in Angliam cum omni celeritate, quâ poteritis, personaliter accedatis, nobiscum super præmissis secretiùs tractaturi, vestrumque consilium impensuri, & unà nobiscum ad dictas partes ex causâ prædictâ profecturi.

Et interim aliquem vel aliquos, de vestris, de quorum fidelitate plenam fiduciam optinetis, loco vestri, super arraiatione subditorum vestrorum deputetis & assignetis, qui justiciario nostro Hiberniæ in hiis, quæ ad conservationem pacis & tranquilitatis ejusdem terræ, & refrenationem malefactorum ibidem, pertinere poterunt, viriliter & potenter intendant, prout decet.

Et hoc, sicut nos, & honorem nostrum, *ac tranquilitatem dictæ terræ,* diligitis, nullo modo omittatis.

Teste Rege, apud Hungerford', v. die Novembris.

Per ipsum Regem & concilium.

REX, dilecto & fideli suo, Jacobo de Botiller, comiti d'Ormond, salutem.

Cum pro reformatione statûs terræ nostræ Hiberniæ, *&c. ut supra usque ibi,* propter quod *tunc sic,* vobis firmiter injungendo mandamus, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis; videlicet,
Willielmo de Bermyngham militi.
Waltero de Burgh.

De corpore Rogeri de Mortuo Mari, nuper comitis Marchiæ, usque Wyggemore ducendo.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 10. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi gardiano & fratribus de ordine Minorum de Coventr', salutem.

Quia de graciâ nostrâ speciali concessimus Johannæ, quæ fuit uxor Rogeri de Mortuo Mari nuper comitis Marchiæ, & Edmundo filio ejusdem comitis, quod corpus ipsius Rogeri usque Wyggemore ducere, & illud ibidem tradere possint ecclesiasticæ sepulturæ,

Vobis mandamus quod eisdem Johannæ & Edmundo, seu hominibus suis, quos ad vos ex hac causâ miserint, corpus prædictum quod penes vos existit, ut dicitur, liberetis, usque ad locum prædictum, ex causâ prædictâ ducend': et hoc nullatenus omittatis.

T. R. apud Wherewell, vii. die Novembr'.

Per breve de privato sigillo.

De perpetuo vicario, in ecclesiâ Sancti Saurini Grandis Castri, constituendo.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Rot. Vascon. 5 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, domino .... eâdem gratiâ, episcopo Agen', salutem.

Cum, dilectus clericus noster, Gasbertus de Boinsvillâ, rector ecclesiæ Sancti Saurini Grandis Castri, aliàs dicti Puch Mirol, vestræ diœcesis, desideret in eâdem ecclesiâ perpetuum vicarium ordinari, qui curam ejusdem ecclesiæ personaliter excerceat, & de ipsius ecclesiæ fructibus, pro sustentatione suâ, certam percipiat portionem; & nobis supplicaverit ut ordinationi hujusmodi vicariæ, auctoritate vestrâ faciendæ, pro eo quod dicta ecclesia de nostro existit patronatu, nostrum velimus præbere assensum;

Nos, attendentes curam ecclesiæ prædictæ per personalem residentiam vicarii posse utilius excerceri, supplicationi prædictæ, ad laudem DEI, & divini cultûs augmentum, duximus annuendum:

Et hoc vobis, tenore præsentium, significamus, ut ulteriùs in constitutione vicarii prædicti, & congruâ portione, sibi de fructibus ipsius ecclesiæ assignandâ, facere valeatis, quod ad vestrum officium in hâc parte noveritis pertinere.

Dat' apud Wyndesore, xiiii. die Novembr'.

De ordinatione per totum regnum observandâ, pro venditione vini.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 7. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Kanc', salutem. Cum in parliamento nostro apud Westm', die Lunæ proximò post festum Sanctæ Katherinæ Virginis proximò præterito, convocato, de communi consilio regni nostri provisum sit, quod proclamacio fiat, quod nullus sibi audaciam assumat vina vendere, nisi pro racionabili precio; habito respectu ad precium quo vina in portubus ubi adducta fuerint, venduntur; necnon ad expensas pro cariagiis indè faciendis de portubus illis usque ad loca ubi venduntur vina illa;

Et quod in quâlibet villâ assaia de vinis prædictis bis fiat per annum, videlicet; semel ad Pascha & aliàs ad festum Sancti Michaelis, & sæpiùs, si opus fuerit, per dominos villarum & eorum ballivos, & eciam per majores & ballivos villarum earumdem; et omnia vina quæ corrupta fuerint, effundantur, & deponantur, & dolia frangantur;

Quodque cancellar', thes', & justic' de utroque banco, ac justic' nostri ad assisas capiend' assignati, habeant potestatem inquirendi de majoribus, ballivis, & ministris villarum, si hoc non fecerint, & punicionem indè juxta racionis exigenciam faciendi, prout in statuto prædicto plenius continetur;

Ac pro eo quod lagena vini in civitate nostrâ London', ubi major fit concursus tam magnatum quam aliorum, pro quatuor denariis venditur hiis diebus, per nos & consilium nostrum pro communi utilitate populi regni nostri sit ordinatum, quod lagena vini in singulis portubus dicti regni ubi naves applicare poterunt, pro quatuor denariis, & extra portus illos infra triginta leucas, pro quatuor denariis & uno obolo, & infra quinquaginta & quatuor leucas pro quinque denariis & non ultra vendatur, sub pœnâ amissionis vinorum eorumdem.

Et ideò tibi præcipimus, quod præmissa omnia & singula in civitatibus, burgis, villis mercatoriis, & aliis locis in ballivâ tuâ, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ea, quantum ad te pertinet, firmiter observari facias & teneri, juxta formam & effectum statuti & ordinacionis prædictorum.

T. R. apud Guldeford', xviii. die Novembris.

Per ipsum Regem & cons'.

Eodem modo scribitur singulis vicecomitibus per Angliam.

A. D. 1331.—An. 5 Edw. III.
Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 8. in Turr. Lond.

Pro comite de Julers, de feodo suo pro servitio solvendo.

Teste Rege apud Guldeford' xix. die Novembris.

Pro Neapoleone cardinali, de audiendo & terminando varias injurias & transgressiones contra ipsum perpetratas.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.
Pat. 5 Edw. III. p. 3. m. 13. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Willielmo Trussel, Roberto de Sadyngton, & Hugoni de Haverburgh, salutem.

Ex gravi querelâ venerabilis patris, Neapoleonis cardinalis, præbendarii præbendæ de Sutton in ecclesiâ beatæ Mariæ Lincoln', accepimus quod, cum nuper suscepimus in protectionem & defensionem nostram ipsum cardinalem, homines, terras, res, redditus, & omnes possessiones suas, omnibus & singulis inhibentes, nè quis eis, in personis, aut rebus suis, injuriam, molestiam, dampnum, inferret seu gravamen, Richardus de Kynebelle, unà cum quibusdam aliis malefactoribus, & pacis nostræ perturbatoribus, clausum ipsius cardinalis apud Bukyngham vi & armis fregit:

Et herbam suam, apud Gauecote nuper crescentem, ad valentiam centum solidorum, cum quibusdam averiis, depastus fuit, conculcavit & consumsit:

Et arbores suas, ibidem nuper crescentes, succidit:

Et in vivariis suis ibidem piscatus fuit;

Et piscem indè ac arbores prædictas, ac alia bona & catalla sua ibidem, & apud dictam villam de Bukyngham, necnon blada in garbis, de decimâ ipsius cardinalis, apud Lethyngburgh & Bourton inventa, ad valentiam sexaginta librarum, cepit & asportavit:

Et quandam carectam suam, bladis in garbis, de decimâ ipsius cardinalis, carcatam, & tres equos suos in eâdem carectâ junctos, apud dictam villam de Lethyngburgh, & centum & sexaginta agnos suos, apud dictam villam de Gauecote inventos, pretii viginti librarum, cepit & abduxit:

Et in homines & servientes suos ibidem insultum fecit, & ipsos verberavit, vulneravit, & malè tractavit:

Et quadraginta porcos suos, apud dictam villam de Gauecote inventos, pretii centum solidorum cepit & imparcavit:

Et in quosdam alios homines & servientes suos, apud dictam villam de Bukyngham, insultum fecit, & ipsos verberavit, vulneravit, imprisonavit, & malè tractavit; & ipsos in prisonâ, ac porcos prædictos, sic imparcatos, quousque idem cardinalis finem cum præfato Ricardo, per centum solidos, & unam robam fecit, detinuit:

Ac quibusdam aliis hominibus & servientibus suis, in tantum de corporibus suis, cominatus fuit, quod ipsi eidem cardinali deservire non audebant, & à servitio suo se retraxerunt & elongârunt, per quod ipse servitium omnium hominum & servientum suorum prædictorum per magnum tempus amisit:

Et alia enormia ei intulit, ad grave dampnum ipsius cardinalis, & contra protectionem nostram prædictam, & contra pacem nostram.

Et quia transgressiones illas, si taliter perpetratæ fuerint, relinquere nolumus impunitas, &c. *prout in consimilibus inquisitionibus.*

Teste Rege, apud Guldeford', xx. die Novembris.

Per petitionem de concilio.

Quod omnes & singuli de terrâ Hiberniæ assistant justic' Regis ibidem, pro defensione ejusdem terræ.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.
Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 12. d. in Turr. Lond.

REX, cancellario suo Hibern', salutem. Cum nos nuper ex frequenti clamore populi terræ nostræ Hibern', intelligentes quod quamplures possessiones & terræ diversorum subditorum nostrorum, tam in terrâ illâ quam in regno nostro Angl' commorancium, per inimicos nostros in eâdem terrâ de guerrâ, pro defectu custodiæ, vastatæ & occupatæ existunt; de assensu prælatorum & aliorum magnatum, in ultimo parliamento nostro apud Westm' tento, existencium, ordinaverimus, quod pro dictis inimicis nostris & eorum maliciâ refrenandis, ad dictas partes debeamus personaliter nos transferre;

Et quod interim, tam per nos quam per alios, qui terras & tenementa habent in terrâ prædictâ, pro terris & tenementis sic hostiliter occupatis, in eâdem terrâ rehabendis, & pro maliciâ dictorum inimicorum refrenandâ, homines ad arma, & equites, & pedites ad partes illas destinentur, per quod mandavimus dilecto avunculo & fideli nostro, Thomæ comiti Norff' & marescallo Angl', ac aliis fidelibus nostris, terras & tenementa in terrâ prædictâ habentibus, & in regno nostro moram facientibus, quod custodes idoneos pro terris suis in terrâ prædictâ, per inimicos & rebelles nostros hostiliter occupatis, à manibus dictorum inimicorum & rebellium nostrorum ad manus suas ponend'; & pro salvâ custodiâ earumdem terrarum quanto decencius possint, deputent indilatè:

Vobis mandamus quod per brevia nostra, sub sigillo quo utimur in terrâ prædictâ, omnibus & singulis ejusdem terræ, quibus fore videritis demandand' ex parte nostrâ detis in mandatis, quod circa salvam & securam custodiam terrarum suarum ibidem, contra hostiles aggressus Hibernicorum, necnon pro terris suis, per dictos inimicos nostros sic occupatis, à manibus eorum recuperandis, justic' nostro Hibern' & illis quos idem justic' ad hoc deputaverit, quanto potenciùs & decenciùs poterunt, assistant, quociens opus fuerit, & per ipsum justic' ex parte nostrâ super hoc fuerint præmuniti;

Scire facientes eisdem, quod si hoc facere neglexerint, & nos, cum ad partes illas venerimus, terras ipsorum in manibus dictorum inimicorum nostrorum invenerimus, & eas à manibus dictorum inimicorum nostrorum armatâ potenciâ fecerimus liberari, de terris illis sicut de nostro conquestu, nostram poterimus facere voluntatem.

T. R. apud Aulton', xxv. die Novembris.

Per ipsum Regem.

Quod Philippa Regina Angliæ prægnans, in manerio de Claryndon moram faciat, quousque parturiat.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.
Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 5. in Turr. Lond.

REX, vic' Wiltes, salutem. Quia Philippa Regina Angl', consors nostra carissima, prægnans est, ordinavimus quod ipsa in manerio nostro de Claryndon' moram faciat, quousque parturiat;

Tibi præcipimus quod ad manerium prædictum accedas, & defectus in eodem supervideas; & aulam, cameras, & alia ædificia, pro morâ ipsius consortis nostræ ibidem necessaria, reparacione & emendacione quibus necessariò indigent, per visum & testimonium proborum & legalium hominum parcium illarum, de exitibus ballivæ tuæ reparari & emendari facias; & custus quos circa præmissa sic apposueris, cum illos sciverimus, tibi in compoto tuo ad scaccarium nostrum allocari faciemus.

T. R. apud Clarendon', xxx. die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro nunciis Alfonsi de Kariello, baronis de Ispania.

A. D. 1331.—An. 5 Edw. III.

Liberat. 5 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate, de thesauro nostro, nunciis nobilis viri, Johannis Alfonsi de Carriello, baronis de Ispanniâ, ad nos in Angliâ de præfato barone venientibus, decem marcas, de dono nostro, in subventionem expensarum suarum, ad propria revertendo.

Teste Rege, apud Wymburn, quinto die Decembris.

Per ipsum Regem, nunciante thesaurario.

Pro militibus comitis de Eu, de dono Regis.

A. D. 1331.—An. 5 Edw. III.

Liberat. 5 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate, de thesauro nostro, dilecto nobis, Thomæ de Walepole, orfeure, viginti libras duos solidos, & decem denarios, pro quibusdam cupis argenteis, ab eo, per venerabilem patrem, Johannem Wynton' episcopum ad opus nostrum emptis, & quibusdam militibus, nuper ad nos in Angliâ, cum nobili viro, comite de Eu, venientibus, de dono nostro liberatis.

Teste Rege, apud Claryndon, vi. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Ad Regem Castellæ, super emptione dextrariorum in Hispania.

A. D. 1331. An. 5 Edw. III.

Claus. 5 Edw. III. p. 2. m. 2. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, DEI gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Sibilliæ, Cordubiæ, Murciæ, Jehennæ, atque Algarbiæ Regi, ac comitatûs Molini domino, consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, &c. salutem, & successus, ad vota, semper prosperos & felices.

Cum, claræ memoriæ, dominus E. nuper Rex Angliæ, pater noster, de thesauro suo, dudùm liberari fecisset mille marcas sterlingorum Andreæ de Peritz, de Castro Suriz, burgensi de Burgh, & Gunsalvo Goderitz, pro equis dextrariis, ad opus dicti patris nostri, in partibus Ispann' emendis, & ad ipsum patrem nostrum ducendis; idemque Andreas obiisset priusquam dextrarii prædicti ad opus ipsius patris nostri empti fuissent, sicque dicta pecunia penes præfatum Gunsalvum, & executores testamenti prædicti Andreæ, hactenus remansit, & remanet in præsenti;

Propter quod, dilectum valettum nostrum, Arnaldum Garsy de Sancto Johanne, ad partes vestras, ad dictam pecuniam, ad opus nostrum exigendam, transmittimus, ipsumque oneravimus ut quinquaginta equos dextrarios ad opus nostrum emi & provideri, & ad nos in Angliam duci faciat, cum celeritate quâ fieri poterit bono modo;

Serenitatem vestram votivis affectibus exoramus, quatenùs ministris vestris dare velitis in mandatis, ut eidem Arnaldo in exactione dictæ pecuniæ favorabiliter assistant, eique indè, quantum ad ipsos pertinet, exhiberi faciant justitiæ complementum.

Et insuper concedere dignetur vestra regia celsitudo, quod prædicti dextrarii emi, & extrâ dominium vestrum extrahi, seu duci, possint, sibique indè literas vestras de salvo conductu jubere fieri, nostris precibus & amore.

Significantes nobis, si placet, in hiis, quæ vobis placitura fuerint, in omnibus vota vestra.

Data apud Welles, xxix. die Decembris.

Consimiles literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Alkaldis & consilio de Burgos in Hispania.

Hæredibus & executoribus testamenti Andreæ de Peritz de Castro Surez.

Gunsalvo Goderitz.

Ad Papam, pro Simone de Mepham, archiepiscopo Cantuariensi, contra malivolas suggestiones.

A. D. 1332. An. 5 Edw. III.

Rot. Rom. 5 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Quanto intensiori desiderio, venerabilis patris, Simonis Cantuar' archiepiscopi, totius Angliæ primatis, tranquilitatem diligimus & honorem, ipsius gestum laudabilem & solertem vigilantiam in commisso sibi regimine comtemplando, eo molestiùs ferimus, dum ejus laudabilis famæ præconium, penes vestram beatitudinem, mendosis conspicimus suggestionibus depravari.

Sanè, pater sanctissime, nobis relatum est à nonnullis, quod quidam, ipsius archiepiscopi quietem perturbare molientes, vestræ suggesserunt clementiæ, quod idem archiepiscopus, in ultimo parliamento nostro, procurâsse debuerat penes nos, & suum ad hoc consilium impendisse, ut vestræ sanctitatis & apostolicæ sedis nuncii, de terris exteris oriundi, permitti non deberent morari in Angliâ, nec injunctum eis officium ibidem aliqualiter excercere.

Nè igitur aures vestræ paternæ pietatis ex hujusmodi suggestionibus, quæ omninò carent primordio veritatis, ad indignationem erga præfatum archiepiscopum aliqualiter moveantur, vestræ beatitudini fideli testimonio intimamus, quod non fuit aliquid dictum, vel procuratum, in dicto parliamento nec aliàs, contra præfatos nuncios vestros, per præfatum archiepiscopum, de ipsorum amotione, seu perturbatione in officiis suis exequendis.

Placeat igitur, quæsumus, vestræ benignitati eundem archiepiscopum, qui in executione officii pastoralis solicitè elaborat, & quem virum credimus vitæ sanctitate conspicuum, moribus temperatum, devotum pariter & modestum, habere, de hujusmodi, sibi minus veraciter impositis, inculpabilem penitùs & immunem; eique indignationem, si quam erga ipsum, eâ occasione, conceperit vestra sanctitudo, omninò, si libeat, condonare.

Conservet, &c.

Dat' apud Welles, vi. die Januarii.

Pro Willielmo de Monte Acuto, super captione Rogeri de Mortuo Mari.

A. D. 1332. An. 5 Edw. III.

Pat. 5 Edw. III. p. 1. m. 37. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nos, nuper considerantes qualiter negotia, nos & statum regni nostri contingentia, per Rogerum de Mortuo Mari, tunc comitem Marchiæ, & quosdam suos complices, ad nostri dampnum & dedecus, ac depauperationem totius populi dicti regni nostri, deducebantur, & qualiter idem Rogerus nostram regiam potestatem sibi usurpaverat, & ad destructionem statûs nostri, & aliorum magnatum de genere nostro, proditionaliter anelebat;

Ac nos, nolentes ipsius præsumptuosam malitiam, urgente conscientiâ, tolerare, dilecto & fideli nostro, Willielmo de Monte Acuto, super captione ejusdem Rogeri, & complicum suorum prædictorum, revelavimus secretum cordis nostri, qui ad mandatum nostrum, assumptis ad hoc secum quibusdam fidelibus nostris, præfatum Rogerum in castro nostro de Notingham arestavit, & carcerali custodiæ, prout ei injunximus, mancipavit;

Et quia, in arestatione prædictâ, Hugo de Turpliton miles, & Ricardus de Monemuth, propter resistentiam, quam fecerunt in defensionem ipsius Rogeri, fuerunt interfecti;

Nos, securitati ipsius Willielmi, & aliorum fidelium nostrorum, qui in comitivâ suâ tunc fuerunt, nè de morte prædictorum, Hugonis & Ricardi, seu aliquibus per ipsos, seu eorum aliquem, circa arestationem ejusdem Rogeri, perpetratis, inquietari, seu occasionari, ad sectam nostram, seu aliorum possint, in futurum, providere volentes, ut tenemur, præsertim cum interfectio illa, præter ipsius Willielmi & aliorum fidelium nostrorum prædictorum voluntatem, & in exequendo mandatum nostrum, casualiter facta fuit;

De assensu prælatorum, comitum, baronum, & aliorum magnatum, de regno nostro, in præsenti parliamento nostro, apud Westmonasterium convocato, existentium, pardonavimus eidem Willielmo, & omnibus aliis, tunc in comitivâ suâ existentibus, sectam pacis nostræ, & quicquid ad nos pertinet, pro morte prædictorum Hugonis & Ricardi, & omnibus aliis excessibus & transgressionibus, si qui per ipsos in arestatione prædictâ fuerint perpetrati, & firmam pacem nostram, eis, & cuilibet eorum, indè concedimus;

Nolentes quod ipsi, vel eorum aliquis, ad sectam nostram, seu alterius, per appellum, vel alio modo quocumque, de morte, excessibus, seu transgressionibus supradictis, occasionentur, molestentur in aliquo, seu graventur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', x. die Januarii.

Per concilium in parliamento.

De summonitione eorum qui terras habent in Hibernia, ad proficiscendum cum Rege, pro reformatione statûs ejusdem, & repulsione Hibernicorum.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Claus. 6 Edw. III. m. 37. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto avunculo & fideli suo, Thomæ comiti Norff' & marescallo Angliæ, salutem.

Qualiter in ultimo parliamento, quod apud Westmonasterium tenuimus, per prælatos, magnates, & proceres regni nostri extitit concordatum, ut, pro reformatione statûs terræ nostræ Hiberniæ, & repulsione Hibernicorum nostrorum rebellium, qui vestras, & aliorum fidelium nostrorum possessiones & bona per repentinos aggressus occupârunt, & detinent occupata, ad partes illas debeamus personaliter nos transferre, vobis incognitum non existit.

Et quia passagium nostrum ad dictas partes, ex causis prædictis, jam ordinavimus, videlicet, in festo Sancti Petri ad Vincula proximò futuro, ad dictorum rebellium malitiam, cum Dei adjutorio, reprimendam; ad quod faciendum, ratione terrarum, quas in eâdem terrâ habetis, manus apponere tenemini adjutrices:

Vobis mandamus, in fide & homagio quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quod, omni excusatione voluntariâ cessante, sitis ad nos, dicto die, in loco ubi passagium nostrum prædictum contigerit ordinari, quanto potentiùs & decentiùs poteritis, prompti & parati ad proficiscendum nobiscum, & aliis fidelibus nostris, ad partes prædictas ex causis supradictis: & hoc, sicut nos, & honorem nostrum & vestrum, ac salvationem terrarum vestrarum prædictarum, diligitis, nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Westm', xxviii. die Januarii.

Per ipsum Regem.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Radulpho comiti de Eu.
Johanni Comyn.
Almarico de Sancto Amando.
Thomæ de Furnivall juniori.
Bartholomæo de Burghersh.
Willielmo le Blount.
Henrico de Ferrariis.
Johanni de Bello Campo, de Somersete.
Johanni de Bohun, de Sussex.
Hugoni de Mortimer.
Hæredi Johannis de Mohun, } *infra ætates & in custodia Regis existentibus.*
Hæredi de Hastynges,
Hæredi Nicholai de Carru,
Willielmo la Zousche.
Hugoni d'Audele.
Willielmo la Zousche de Haryngworth.
Johanni de Erlay.
Comiti Atholl.
Ricardo Talbot.
Willielmo le Grandissono.
Johanni de Multon.
Roberto de Clifford.

REX, dilectæ sibi Johannæ, quæ fuit uxor Rogeri de Mortuo Mari, salutem.

Qualiter in ultimo parliamento, *&c. ut supra, usque ibi* adjutrices, *& tunc sic:*

Vobis mandamus, quod pro recuperacione terrarum vestrarum à manibus dictorum rebellium, homines ad arma ad diem prædictum in loco ubi dictum passagium nostrum contigerit ordinari, ad nos quanto decenciùs poteritis, transmittatis, ad proficiscendum nobiscum & aliis fidelibus nostris ad partes prædictas, ex causis supradictis.

Et hoc sicut nos, *&c. ut supra.*

T. ut supra.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Elizabeth' de Burgo.

Comitissæ Pembr'.

Margaretæ quæ fuit uxor Barth'i de Baddelesmere.

De scolaribus per Regem in universitate Cantebr' sustentatis, examinandis.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Pat. 6 Edw. III. p. 1. m. 13. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Radulpho de Nevill' senescallo hospicii sui, Ricardo de Bury, Waltero de London, & magistro Johanni de Langetoft, salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quod quidam scolarium, quos in universitate Cantebr' de elemosinâ nostrâ sustentamus, sufficienter beneficiati, & quidam alii ob certas causas minùs idonei ad proficiendum in universitate prædictâ existunt:

Nos, volentes indè plenius certiorari, & tam illos, qui sufficienter beneficiati, quam illos, qui minùs idonei inventi fuerint, amoveri, assignavimus vos, tres & duos vestrûm, ad informandum nos, tam per examinacionem scolarium prædictorum, quam per inquisicionem de ipsorum gestu & condicionibus, si necesse fuerit, capiend', & ad illos, quos sufficienter beneficiatos & alios minùs sufficientes ad proficiendum in scolis inveniri contigerit, amovend'; & ad omnia alia pro reformacione & quiete statûs eorumdem scolarium ordinandum, quæ in hac parte racionabiliter fore videritis facienda.

Et ideò vobis mandamus, quod ad certos dies & loca, quos vos, tres vel duo vestrûm, ad hoc provideritis, præmissa omnia & singula faciatis & expleatis in formâ prædictâ.

Mandavimus enim vic' nostro Cantebr', quod ad certos dies & loca, quos vos, tres vel duo vestrûm, ei scire faciatis, venire faciat coram vobis, tribus, &c. tot, &c. de ballivâ suâ, per quos, &c. et inquiri.

Et nos de eo quod feceritis in præmissis, reddatis sub sigillis vestris, trium vel duorum vestrum, distinctè & apertè sine dilacione cerciores.

In cujus, &c.

T. R. apud Hertford', secundo die Febr'.

Per litteram canc'.

De apostatarum insolentiâ reprimendâ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Pat. 6 Edw. III. p. 1. m. 25. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus & omnibus aliis ballivis & fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Volentes insolentiam apostatarum qui in dispendium animarum suarum, & ordinis Fratrum Minorum scandalum, relicto habitu religionis suæ, & spretâ professione suâ, infra regnum nostrum vagantur, seu in futurum fuerint vagabundi, reprimere, & honestati religionis prædictæ specialiter subvenire;

Vobis districtè præcipimus, firmiter injungentes, quod omnes hujusmodi apostatas, quotiens, & quandocumque minister provincialis, seu custos vel gardianus ordinis prædicti, per litteras suas patentes, vobis intimaverit, infra idem regnum vagabundos, arestetis, & ipsos eisdem ministro, custodi, seu gardiano, vel fratribus ordinis illius, hujusmodi litteras deferentibus, liberari faciatis, juxta ordinis sui regulam castigandos;

Talem & tantam diligentiam circa præmissa apponentes, quod, pro defectu vestri, querimonia ad nos indè non perveniat quoquomodo.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Waltham, tertio die Februarii.

Per breve de privato sigillo.

Pro Rege, de certiorando de victualibus in Hiberniâ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Claus. 6 Edw. III. m. 38. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Antonio de Lucy, justic' suo Hibern', salutem.

Cum in ultimo parliamento nostro apud Westm' tento, per prælatos & proceres regni nostri concordatum fuisset, quod nos ad partes Hibern' pro reformacione statûs terræ ejusdem, & repulsione Hibernicorum, inimicorum nostrorum, qui terras nostras & fidelium nostrorum in eisdem partibus, per repentinos aggressus ante hæc tempora occuparunt, & adhuc occupant, debeamus personaliter nos transferre; & ordinaverimus passagium nostrum versus partes illas ad festum Sancti Petri ad Vincula proximò futurum; ac pro sustentacione nostrâ & fidelium nostrorum, qui nobiscum ad dictas partes ex causâ prædictâ sunt venturi, diversa genera victualium oporteat nos habere:

Nos, volentes eâ de causâ certiorari, quæ & cujusmodi victualia, tam de bladis quam de vinis, ac de numero quarteriorum cujuscumque generis bladorum & doliorum vini habere poterimus in partibus illis, contra adventum nostrum ibidem:

Vobis mandamus quod, habitâ cum cancellar' & thes' nostris ac aliis de consilio nostro parcium illarum, modis & viis quibus expedire' videritis, informacione pleniori, nos de præmissis unà cum avisamento vestro in hac parte, sub sigillo vestro distinctè & apertè, cum eâ celeritate quâ poteritis, reddatis cerciores; ut tunc indè cerciorati, ulterius pro sustentacione nostrâ & fidelium nostrorum prædictorum, providencias facere possimus, prout fore viderimus faciend'.

T. R. apud Waltham, vi^to^ die Febr'.

Per ipsum Regem.

De castro Xanctoniæ, nuper diruto, reparando.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Rot. Vascon. 6 Edw. III. m. 12. in Turr. Lond.

REX, constabulário suo Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, vel ejus locum tenenti, salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quod castrum nostrum Xancton', nuper dirutum, & pro parte demolitum, in muris, turribus, pontibus, & domibus, ac aliis defensalibus et expugnabilibus, de exitibus ballivæ vestræ, & pecuniâ, quam aliundè nomine nostro habere poteritis, sine dilatione reparari & reædificari faciatis; & custus, quos in præmissis feceritis, cum illos sciverimus, vobis in compoto vestro debitè allocari faciemus.

Teste Rege, apud Waltham, vii. die Februarii.

Per concilium.

De audiendo querelas, super terris occupatis contra formam pacum cum Francia.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Rot. Vascon. 6 Edw. III. m. 12. in Turr. Lond.

LE Roi a noz amez & foialx, Johan Travers, chanoign de l'eglise de Lichefeld, & meistre Johan de Hildesle, chanoign de l'Eglise de Circestre, salutz.

Sachez que, come entre, bone memoire, Charles n'adgaires Roi de Fraunce, & Edward n'adgaires Roi d'Engleterre, nostre trescher piere, qi Dieux assoile, sur debatz qui estoient meutz entre eux, une acorde se fist; & puis entre le noble prince, Monsieur Phelip, ore Roi de France, & nous, une acorde se feist, come en meismes les acordez plus pleinement este contenuz;

Et aucunes surprises, purprises, & occupacions, avont este faites, d'une part & d'autre, contre les dites acordez;

Nous, voillantz que droit soit fait en quant que a nous attient, vous, & chescun de vous, pronoms, elisoms, & deputoms, par cestes presentes noz lettres, d'oier, ovesque les deputez le dit Roi de France, ou par vous meismes, si avant come a nous appartient, les pleintes de touz ceux qi pleindre se voudrent de surprises, purprises, & occupacions, faites contre les dites acordes, & a faire restitucion & complissement de droiture sur meisme les choses.

En tesmoignance de queu chose nous avoms fait faire cestes noz lettres overtes.

Don' a Waltham, le viii. jour de Fever.

De conventis super sponsalibus inter comitem Gelriæ & Alianoram Regis sororem.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Pat. 6 Edw. III. p. 1. m. 24. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos præsentes litteræ pervenerint, salutem.

Noverint universi quod, cum venerabiles patres,
J. Wynton' episcopus, cancellarius noster, &
W. Norwicen' episcopus, thesaurarius noster,
ac dilecti & fideles nostri,
Galfridus le Scrop, &
Willielmus Herle,
per nos specialiter deputati;

Necnon discreti viri, *Otto dominus de Kuye,*
Ricoldus præpositus & archidiaconus ecclesiæ Sancti Petri Trajectensis, &
Jacobus de Myerlaer miles,
ambassatores & procuratores nobilis viri domini Reynaldi comitis Ghelren' & Zutphanien', super matrimonio contrahendo inter præfatum comitem, ex parte unâ, & Alianoram sororem nostram carissimam, ex alterâ;

Inter se tam ex parte nostrâ quam ex parte præfati comitis, tractatus plurimos habuissent, dictique procuratores præfati comitis, eidem sorori nostræ, nomine donationis, propter nuptias, dotem seu duariam assignâssent; & de recipiendo, nomine dotis à nobis, de certâ quantitate pecuniæ inter se, et de hæredatione filiorum & filiarum, quos idem comes ex dictâ sorore nostrâ, dono Dei, procreare contigerit, ac de præsentando & recipiendo eandem Alianoram, certis sub modis & formis, convenissent, prout hæc & alia, in litteris dictorum episcoporum, & fidelium nostrorum, ac dictorum procuratorum præfati comitis, pariter sigillis eorum omnium sigillatis, latiùs continentur:

Nos tractatus hujusmodi, & omnia & singula in eisdem litteris contenta, & quicquid per præfatos episcopos, & fideles nostros, vel eorum aliquem, actum est, vel fuerit, ratum, gratum, & firmum habentes, & perpetuò habituri, ea omnia & singula, quatenùs nos concernunt & tangunt, effectualiter servabimus & complebimus; eaque omnia approbamus, ratificamus, & pro nobis, hæredibus & successoribus nostris, omni modo & formâ, sicut gesta, acta, seu tractata existunt, ex certâ scientiâ, tenore præsentium, confirmamus; promittentes ipsa omnia, bonâ fide, effectualiter adimplere, ac omni dolo & fraude penitùs exclusis, inviolabiliter observare.

In cujus, &c.

Dat' apud Waltham, xii. die Februarii.

Super ductione Thomæ Gournay in Angliam.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Rot. Vascon. 6 Edw. III. m. 11. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi majori, juratis, & probis hominibus, civitatis suæ Baionæ, salutem.

Cùm mittamus, dilectum servientem nostrum ad arma, Petrum Bernardi de Pynsole, ad Thomam Gournaye militem, pro seditione contra personam domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, ac conspiratione in mortem ejusdem, factis, in partibus transmarinis captum, & jam penes vos sub carcerali custodiâ existentem; ad nos in Angliam ducendum, prout sibi per nos pleniùs est injunctum;

Vos rogamus mandantes, firmiter injungendo, quatenùs eidem Petro in hiis, quæ salvam & securam ductionem dicti Thomæ ad nos, sicut prædictum est, contingunt, consulentes sitis & auxiliantes, modis & viis quibus videritis expedire; et hoc nullatenus omittatis.

Dat' apud Waltham, xiii. die Februarii.

Pro nuncio Lodowici de Sabaudia.

A. D. 1332.—An. 6 Edw. III.

Liberat. 6 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, de scaccario suo Dubliniæ, salutem. Liberate, de thesauro nostro, Jacobo Parobam militi, nuncio nobilis viri, domini Lodowici Sabaldiæ, viginti libras, de dono nostro, super expensis suis, ad partes suas proprias redeundo.

Teste Rege, apud Langeleye, xxii. die Februarii.

Per ipsum Regem, nunciante thesaurario.

De defectubus, pro officio attilliatoris, in castris Vasconiæ reparandis.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Rot. Vascon. 6 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quod in domibus nostris, pro officio attiliatoris deputatis, in diversis castris nostris, in ducatu nostro Aquitaniæ, plures defectus existunt hiis diebus, ita quod ingenia nostra, per defectus hujusmodi, in immensum deteriorantur, in nostri dampnum & jacturam;

Nos, volentes defectus hujusmodi, reparatione & emendatione quibus indigent, modo debito, reparari & emendari, vobis mandamus, quod defectus illos per vos & alios supervideri, & reparatione & emendatione quibus necessariò indigent, reparari & emendari, per visum & testimonium alicujus fidelis nostri partium illarum, faciatis; & custus, quos circa præmissa fieri feceritis, cum illos sciverimus, vobis in compoto vestro, prout justum fuerit, allocari faciemus.

Dat' apud Langeleye, xxv. die Februarii.

Per concilium.

De tractatu habendo, inter gentes Regis Angliæ & ducis Brabantiæ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Claus. 6 Edw. III. m. 34. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Berk', salutem. Cum, nobilis vir, Johannes dux Brabantiæ, nos, per literas suas, requisierit ut, cum, occasione quarumdam obligationum, quibusdam mercatoribus de regno nostro per patrem ipsius ducis dudùm factarum, ac captionum lanarum, & aliorum bonorum diversorum supra mare, tam per gentes nostras quam per gentes ipsius ducis, hinc indè factarum, graves dissensiones ante hæc tempora exortæ, & arestationes hinc & indè concessæ fuissent, & dampna quamplurima diversimodè irrogata;

Velimus, pro evitandis periculis quæ ex hujusmodi dissensionibus potuerint evenire, assensum præbere ut omnes dissensiones hujusmodi tractatu amicabili valeant terminari, ac nos, habitâ, super requisitione hujusmodi, deliberatione pleniori, attendentes utilitatem, quæ ex mutuâ communione mercatorum de regno nostro, & mercatorum de potestate ipsius ducis, poterit evenire;

Assignavimus gentibus ipsius ducis diem in crastino Ascensionis Domini, proximò futuro, apud Westm', ad tractandum nobiscum, seu illis quos ad hoc deputaverimus, super pace & finali concordiâ super præmissis.

Tibi igitur præcipimus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, in villis mercatoriis, & aliis locis, ubi expedire videris, in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, facias publicè proclamari, quod omnes illi, qui querelas, vel actiones habent, versus dictum ducem, vel aliquos de potestate suâ, occasionibus supradictis, sint ad diem & locum prædicta, cum literis & evidentiis suis, coram deputandis à nobis, ad informandum eos super jure suo, & ad faciendum & recipiendum quod tunc ibidem contigerit ordinari, si sibi viderint expedire: & habeas ibi hoc breve.

Teste Rege, apud Langele, xxvi. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

Sub eâdem formâ scribitur singulis vicecomitibus per Angliam.

Super passagio Alianoræ sororis Regis.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Liberat. 6 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, thesaurariis & camerariis suis, salutem. Mandamus vobis quod, de primis denariis, ad proximum profrum, ad scaccarium nostrum venientibus;

Solvatis, dilectis mercatoribus nostris, Jacobo Nicholas, Bartholomæo de Barde, & sociis suis mercatoribus, de societate Bardorum de Florentia, mille marcas pro tantâ summâ pecuniæ, quam iidem mercatores, pro nobis, solvere promiserunt nunciis nostris, quos ad partes Franciæ, & curiam Romanam, in proximo missuri sumus, ac pro passagio Alianoræ sororis nostræ carissimæ versus partes transmarinas; recipientes à præfatis mercatoribus literas suas acquietantiæ, quæ pro nobis sufficientes fuerint in hâc parte.

Teste Rege, apud Westm', xxi. die Martii.

Per breve de privato sigillo.

De pace cum Scotis non infringendâ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Claus. 6 Edw. III. m. 30. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Norhumbriæ. Quia ex relatu accepimus plurimorum, quod diversi homines de regno nostro, & alii, pacem inter nos & Robertum de Brus, nuper Regem Scotorum, initam & firmatam, infringere machinantes, diversas congregationes hominum ad arma indies faciunt, & per marchias regni nostri, dictam terram Scotiæ, ad eam modo guerrino impugnandum, ingredi intendunt;

Nos volentes dictam pacem in omnibus & singulis articulis suis, quantum ad nos pertinet, inviolabiliter conservare, tibi præcepimus, firmiter injungentes, quod per totam ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, in locis, ubi videris expedire, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, ne quis, cujuscumque statûs seu conditionis fuerit, de regno seu potestate nostris, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, per marchias regni nostri, seu alibi per marchias potestatis nostræ, dictam terram Scotiæ manu armatâ, ad eam debellandum seu impugnandum, ingredi, seu alia quæcumque, per quæ pax prædicta aliquo modo infringi poterit, facere aliqualiter præsumat:

Et, si quos, post proclamationem & inhibitionem prædictas, contraria facientes inveneris, tunc eos per corpora & arma sua arestes, & eas sic sub aresto detineas, quousque aliud à nobis indè habueris in mandatis.

Et de nominibus eorum, quos eâ occasione te arestare contigerit, nos, de tempore in tempus, sub sigillo tuo, distinctè & apertè, reddas certiores.

Teste Rege, apud Westm', xxiiii. die Martii.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo mandatum est vicecomitibus subscriptis, videlicet;

Vicecomiti Eborum.

Vicecomiti Lancastriæ.

Vicecomiti Cumbriæ.

Vicecomiti Westmerlandiæ.

Tractatûs, habiti super matrimonio inter comitem Ghelrensem & Alianoram sororem Regis, ratificatio.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Pat. 6 Edw. III. p. 1. m. 14. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos, &c. salutem. Inspeximus litteras patentes, venerabilium patrum, & dilectorum & fidelium nostrorum,

J. Wynton' episcopi, cancellarii, &
W. Norwicen' episcopi, thesaurarii nostrorum;
Galfridi le Scrop, &
Willielmi de Herle militum, consiliariorum nostrorum;

Necnon discretorum virorum, dominorum,

Ottonis domini de Kuye,
Ricoldi præpositi & archidiaconi ecclesiæ Sancti Petri Trajectensis, &
Jacobi de Mierlaer militis,

nunciorum, nobilis viri, Reynaldi comitis Ghelren' & Zutphanien', in hæc verba:

UNIVERSIS CHRISTI fidelibus, ad quos præsentes litteræ pervenerint;

Johannes, permissione divinâ, Wynton' episcopus, illustris domini Regis Angliæ cancellarius, Willielmus, eâdem permissione, Norwicen' episcopus, dicti domini Regis thesaurarius, Galfridus le Scrop & Willielmus de Herle, milites, consiliarii & deputati per præfatum dominum Regem; ac Otto dominus de Kuye, Ricoldus præpositus & archidiaconus ecclesiæ Sancti Petri Trajectensis, & Jacobus de Myerlaer miles, consiliarii, secretarii, nuncii, & ambassatores, nobilis & potentis viri, domini Reynaldi, comitis Ghelren' & Zutphanien', salutem in Domino.

Noverit universitas vestra quod, super tractatu matrimonii, inter prædictum dominum comitem & nobilem domicellam Alianoram sororem prædicti domini Regis contrahendi;

Inter nos prædictos episcopos, Galfridum & Willielmum, pro præfatis domino Rege & Alianorâ sorore suâ, & ipsorum nomine, ex parte unâ, & nos prædictos Ottonem, Ricoldum, & Jacobum, pro præfato domino nostro comite, & ejus nomine, ex alterâ;

Tractatum & concordatum est in formâ infrascriptâ;

In primis, videlicet, nos præfati Otto, Ricoldus, & Jacobus, nomine præfati domini nostri comitis, & virtute potestatis specialis, per ipsum dominum nostrum nobis in hâc parte traditæ, damus, concedimus, & assignamus præfatæ dominæ Alianoræ, nomine donationis, propter nuptias, sexdecim milia libratarum parvorum Turonen' annuatim, de terris & bonis dicti domini nostri comitis, ad totam vitam dictæ dominæ Alianoræ, tam in vitâ præfati domini comitis, quam post mortem ejusdem, si ipsa ipsum supervixerit, habenda & possidenda:

Et, pro eisdem sexdecim milibus libratarum terræ & bonorum, nomine prædicti domini nostri comitis, & virtute potestatis specialis, nobis in hâc parte traditæ, ut prædictum est, damus, concedimus, & assignamus, dictæ dominæ Alianoræ, insulam dictam Velna cum civitatibus, burgis, villis, castris, maneriis, terris, aquis, forestis, libertatibus, regalitatibus, mero & mixto imperio, feodis, & retrofeodis, ac omnibus & singulis, ad dictum dominum nostrum comitem, in dictâ insulâ, & ratione vel occasione ejusdem, qualitercumque, & ubicumque, pertinentibus, in valorem quatuordecim milium libratarum terræ parvorum Turonen' per annum;

Et redditus omnes & singulos, cum molendinis, terris, pascuis, pratis, & aliis rebus quibuscumque, in villis infrascriptis, videlicet, in Elst, in Ghent, & in Angheren, extra insulam prædictam, cum omnibus & singulis libertatibus & proficuis supra nominatis, & aliis quibuscumque, ad prædictum dominum nostrum comitem, in villis prædictis, & ratione vel occasione earumdem, ubicumque, & qualitercumque pertinentibus, in valorem duorum milium libratarum terræ per annum, habend' & percipiend' dictæ dominæ Alianoræ totâ vitâ suâ, sicut prædictum est:

Et discretum virum magistrum Johannem de Shordich, juris civilis professorem, procuratorem ipsius dominæ Alianoræ, ad hoc specialiter constitutum, nomine ipsius, de præmissis, vice & nomine dicti domini nostri comitis, investimus: & ea, infra spatium duorum mensium à tempore matrimonii, inter dictum dominum nostrum comitem & prædictam dominam Alianoram solempnizati, eidem dominæ Alianoræ, vel ipsius in hâc parte procuratori, per prædictum dominum nostrum comitem procurabimus dari, & concedi effectualiter, & actualiter assignari, habenda & percipienda dictæ dominæ Alianoræ ad totam vitam suam, sicut prædictum est.

Et si fortè prædictæ insula & villæ, cum pertinentiis suis, ad valorem annuum sexdecim milium librarum Turonen' parvorum non attingant, tunc id, quod indè defuerit, dictus dominus noster comes in aliis terris, præfatis insulæ & villis vicinioribus, cum libertatibus & pertinentiis suis quibuscumque, infra spatium dictorum duorum mensium præfatæ dominæ Alianoræ, vel ejus in hâc parte procuratori, assignari, liberari, & tradi faciet cum effectu.

Et quòd dictus dominus noster comes, prolem de præfatâ dominâ Alianorâ, cum DEI gratiâ, suscitandam, sive masculina fuerit, sive fœminina, de omnibus terris & bonis, quæ hæreditariè tenet in præsenti, hæreditabit; & suis sumptibus & laboribus procurabit, ordinabit, & faciet, erga dominos suos quoscumque superiores, ut proles, sic de præfatâ dominâ Alianorâ suscitanda, sibi in dictis bonis hæreditariè succedat; exceptis decem milibus libratarum terræ parvorum Turonen', per annum, de quibus filiabus suis, de uxore suâ primâ procreatis, sibi liceat providere; in hujusmodi tamen provisione consuetudine patriæ servatâ.

Et nos, supra nominati episcopi, Galfridus & Willielmus, vice & nomine dicti domini nostri Regis, & prædictæ dominæ Alianoræ, ac virtute potestatis specialis, nobis per eundem dominum nostrum Regem in hâc parte traditæ, nomine dotis ipsius Alianoræ per prædictum dominum nostrum Regem, dare & solvere promittimus præfato domino comiti decem milia librarum sterlingorum, videlicet, in octabis festi beatorum Apostolorum Philippi & Jacobi, proximò futuri, apud Lescluses in Flandriâ, quinque milia librarum sterlingorum, & residua quinque milia librarum sterlingorum, apud Bruges in Flandriâ, in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, anno Domini millesimo trescentesimo tricesimo tertio:

Ad quæ quidem decem milia librarum sterlingorum, terminis & locis prænominatis solvenda, dictum dominum nostrum Regem, virtute potestatis supradictæ, tenore præsentium obligamus; &, ex habundanti, procurabimus quòd dictus dominus noster Rex faciet, quod mercatores de societate Bardorum de Florentiâ, vel alii mercatores sufficientes, se, pro dicto domino nostro Rege, obligabunt de dictis ultimis quinque milibus librarum sterlingorum, apud Bruges in Flandriâ, in dicto festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, præfato domino comiti, vel ejus in hâc parte attornato, solvendis.

Et præter hæc, dictus dominus noster Rex præfatam dominam Alianoram, pro corpore & camerâ suâ, suis sumptibus, parare faciet competenter.

Prætereà, per nos, supra nominatos episcopos, Galfridum & Willielmum, pro præfato domino nostro Rege, & per nos supradictos Ottonem, Ricoldum, & Jacobum, pro dicto domino nostro comite, est tractatum & concordatum quòd dicta domina Alianora, parata, sicut prædictum est, sumptibus dicti domini Regis, mittetur usque dictam villam de Lescluses in Flandriâ, simul cum primis quinque milibus librarum sterlingorum prædictarum, ita quòd sint ibi, in octabis dicti festi Apostolorum Philippi & Jacobi, præfato domino comiti, vel ejus gentibus, liberanda:

Et ex tunc eadem domina Alianora, ad sumptus dicti domini comitis, in omnibus remanebit.

Quæ omnia & singula suprascripta nos, præfati episcopi, Galfridus & Willielmus, per prædictum dominum nostrum Regem, quatenùs ad ipsum pertinent; & nos prædicti, Otto, Ricoldus, & Jacobus, per prædictum nostrum comitem, quantùm ad ipsum pertinent, teneri, servari, & compleri procurabimus bonâ fide; ipsosque dominos nostros, virtute potestatum, nobis in hâc parte traditarum, ad præmissa omnia & singula tenenda, servanda & complenda, in formâ suprascriptâ, tenore præsentium, obligamus.

Et quòd præfatus dominus comes omnia & singula suprascripta, quatenùs ipsum concernunt, effectualiter faciet, servabit, & complebit, ego, prædictus Ricoldus, virtute potestatis specialis, per ipsum dominum meum comitem michi in hâc parte traditæ, in animam ejusdem Domini mei, ad Sancta DEI Evangelia, corporale præstiti juramentum.

Ad hæc, nos præfati Otto, Ricoldus, & Jacobus, procurabimus, bonâ fide, quòd dictus dominus noster comes omnia & singula suprascripta, per literas suas patentes, magno sigillo suo signatas, approbabit, ratificabit, & pro se & hæredibus & assignatis suis, confirmabit;

Et litteras illas, simul cum litteris patentibus omnium dominorum superiorum, de hæreditando prolem quam dictus dominus comes, dante Domino, de præfatâ Alianorâ suscitabit, sive masculina, sive feminina fuerit, de omnibus bonis suis (exceptis decem milibus libratarum terræ parvorum Turonen' per annum, sicut prædictum est) dicto domino Regi, citra primum diem mensis Aprilis, proximò futurum, in Angliâ destinabit.

Et nos, præfati episcopi, Galfridus & Willielmus promittimus, bonâ fide, quòd quamcitò dictus dominus noster Rex prædictas litteras receperit, ipse, per litteras suas patentes, sub magno sigillo suo, omnia & singula præmissa, quatenùs ipsum concernunt, pro se & hæredibus suis, approbabit, ratificabit, & confirmabit.

In cujus rei testimonium præsentibus sigilla nostra apposuimus.

Dat' apud Westm', xx. die mensis Octobris, anno Domini millesimo trescentesimo tricesimo primo.

Tenores procuratoriorum prædictorum consiliariorum, & deputatorum, ac nunciorum & ambassatorum, subscribuntur.

EDWARDUS, DEI gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, omnibus, ad quos præsentes litteræ pervenerint, salutem.

Sciatis quòd nos, de circumspectione providâ & fidelitate probatâ, venerabilium patrum J. Wynton', cancellarii nostri, & W. Norwicen', thesaurarii nostri, episcoporum, *&c. prout supra de dat' xx. Oct. an. v.*

Universis, præsentes litteras inspecturis, nos Reynaldus, comes Ghelren' & Zutphanien', facimus manifestum, quòd nobiles ac discretos viros, dominos, Ottonem dominum de Kuye, Ricoldum præpositum & archidiaconum ecclesiæ Sancti Petri Trajecten', & Jacobum de Miarlaer militem, consiliarios & secretarios nostros dilectos, fecimus & ordinavimus, facimus, constituimus, & ordinamus, nostros veros & legitimos, procuratores, negotiorum gestores, & nuncios speciales, & quemlibet eorum in solidum (ita quòd non sit melior conditio occupantis, set quod per unum eorum inceptum fuerit, per alium prosequi valeat & finiri) ad contrahendum, pro nobis & nomine nostro, cum Alianorâ sorore domini Regis Angliæ, sponsalia & matrimonium, eidemque Alianoræ duariam, dotem, seu dotalitium, sive usumfructum, faciendum & assignandum, donationemque, propter nuptias, recipiend', nosque pœnâ, juramento, & multâ, quibuscumque obligandum;

Et præstandum in animam nostram calumpniæ, & cujuslibet generis,

sacramentum super hujusmodi matrimonio, pro nobis & nostro nomine contrahendo;

Ac omnia alia & singula faciend' & excercend', quæ in dicto matrimonii negotio necessaria fuerint, vel quomodolibet oportuna, etiam si mandatum exigant speciale, ratum, gratum, & firmum, habentes, & perpetuò habituri quicquid per dictos nostrôs procuratores, vel eorum aliquem, actum fuerit in præmissis, vel aliquo præmissorum:

Quod omnibus, quorum interest, vel interesse poterit, sub sigillo nostro majore, præsentibus appenso, significamus.

Dat' Feria tertia post festum Beati Remigii, anno Domini millesimo trescentesimo tricesimo primo.

Nos autem tractatus, promissiones, obligationes, ac omnia & singula in eisdem litteris contenta, & quicquid per præfatos consiliarios nostros actum existit, ratum, gratum, & firmum habentes, & perpetuo habituri, ea omnia & singula, quatenùs nos concernunt, & tangunt, effectualiter servabimus & complebimus, eaque omnia approbamus, ratificamus, & pro nobis, hæredibus & assignatis nostris, omni modo & formâ, sicut gesta, acta, seu contracta existunt, & ut in præfatis litteris continetur, ex certâ nostrâ scientiâ, tenore præsentium, confirmamus; promittentes ipsa omnia, bonâ fide, effectualiter adimplere, ac, omni dolo & fraude penitùs exclusis, inviolabiliter observare. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxv. die Martii.

Pro Isabellâ Reginâ Angliæ, matre Regis.

A. D. 1332. An. 6 Edw III.

Pat. 6 Edw. III. p. 1. m. 8. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum Isabella Regina Angl' mater nostra carissima, nuper simpliciter & suâ spontaneâ voluntate, reddidisset in manum nostram, omnia castra, villas, maneria, terras, tenementa & redditus, tam ea quæ tenuit in dotem seu dotalicium ex assignacione domini E. nuper Regis Angl' patris nostri, quam ea quæ tenuit ad terminum vitæ suæ, ex assignacione nostrâ; ac nos postmodum, ad statum ipsius matris nostræ consideracionem habentes, de assensu prælatorum, comitum, baronum, & aliorum magnatum, in parliamento nostro, anno regni nostri quarto, apud Westm' habito, existencium, concesserimus eidem matri nostræ tria milia librarum pro sustentacione suâ, ad terminum vitæ suæ ad scaccarium nostrum annuatim percipiend':

Postmodum verò de assensu prælatorum, comitum, baronum, & aliorum magnatum de regno nostro, in parliamento nostro apud Westm' tunc proximò convocato, nobis assistentium, concesserimus providere eidem matri nostræ pro prædictis tribus mill' libris, tria millia libratarum terræ per annum, ad totam vitam suam habend':

Subsequenterque dederimus & assignaverimus eidem matri nostræ, diversa castra, villas, maneria, terras & tenementa, habend' in valorem duarum milium libratarum terræ per annum, in partem satisfactionis trium milium libratarum terræ prædictarum; et nos postmodum, volentes eidem matri nostræ de residuis mille libratis terræ satisfacere, dederimus, concesserimus, & assignaverimus eidem matri nostræ, castrum, maneria, terras, & tenementa subscripta; videlicet,

Manerium de Roffeir Dolpenmayn & Pennehan, & commotum Meney cum pertinenciis in Northwall'; & castrum & burgum de Haverford' cum insulis, molendinis, redditibus Sancti Ismaelis & Penrhos, operacionibus, pratis, & pasturis, & omnibus aliis pertinenciis suis in Suthwall';

Triginta libras sex solidos & tres denarios annuæ firmæ villæ Wygorn' & aliarum duârum minutarum firmarum ibidem in comitatu Wygorn';

Viginti libras annuæ firmæ quam abbas & conventus de Malmesbury reddunt pro villâ de Malmesbury in com' Wiltes';

Hundredum de Gertre cum pertinentiis in com' Leicestr'; duodecim libras decem & octo solidos quinque denarios & unum obolum annuæ firmæ quam hæredes Rogeri Beler reddunt pro hundredo de Framelond cum pertinenciis in eodem comitatu;

Sexaginta & septem libras decem & novem solidos & decem denarios annuæ firmæ villæ Cantebrigg', cum firmâ de incremento, & quinque aliarum minutarum firmarum annuarum ejusdem villæ;

Triginta & quinque libras annuæ firme villæ de Colcestr' in comitatu Essex';

Quinquaginta libras annuæ firmæ quam Henr' de Cobham reddit pro castro & civitate Roff' in comitatu Kanc';

Centum libras annuæ firmæ Novi Castri super Tynam in com' Northumbr';

Triginta & duas libras annuæ firmæ burgi Bedeford', præter decem libras assignatas dominæ Lestraunge in comitatu Bed';

Firmam ducentarum librarum quam dilectus & fidelis noster Radulphus de Nevill' reddit per annum pro maneriis de Penereth & Soureby in comitatu Cumbr', quæ tenet ad terminum decem annorum ex concessione nostrâ; & post terminum illum eadem maneria cum pertinenciis in valorem dictarum ducentarum librarum quaterviginti libr' annuæ firmæ civitatis Karliol' & molendinorum cum piscariâ in aquâ de Eden in eodem comitatu;

Et sexaginta libr' annuæ firmæ villæ Gippewici, & cujusdam annui redditûs in com' Suff';

Habend' & tenend' unà cum exitibus indè à festo Sancti Michaelis proximò præterito, perceptis, ad totam vitam ejusdem matris nostræ, in valorem mille libratarum terræ per annum, in plenam satisfactionem trium milium libratarum prædictarum, prout in litteris nostris patentibus præfatæ matri nostræ indè confectis, plenius continetur.

Nos, volentes eidem matri nostræ graciam in hâc parte facere ampliorem, volumus & concedimus pro nobis & hæredibus nostris, quod eadem mater nostra, prædicta castrum, burgum, maneria, hundredum, commotum & firmas, cum pertin', habeat & teneat ad totam vitam suam, unà cum feodis militum, advocacionibus ecclesiarum & capellarum, wardis, & maritagiis, & omnibus aliis ad eadem castrum, burgum, maneria, hundredum, commotum, & firmas qualitercumque spectantibus;

Ita quod post mortem ipsius matris nostræ, prædicta castrum, burgus, hundredum, maneria, commotum, & firmæ, cum pertinenciis, unà cum feodis militum, & advocacionibus prædictis ad nos & hæredes nostros integrè revertantur.

In cujus, &c.

T. R. apud Turrim London', xxix. die Marcii.

Per ipsum Regem.

Pro nuncio Regis Ermeniæ.

A. D. 1332.—An. 6 Edw. III.

Liberat. 6 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate, de thesauro nostro, cuidam nuncio, nobilis principis, domini .... Regis Ermeniæ, qui ad nos de dicto domino Rege in nuncium venit, quadraginta marcas de dono nostro.

Teste Rege, apud Turrim London', xxx. die Martii.

Per ipsum Regem.

De navibus providendis, pro passagio Alianoræ sororis Regis, ad partes Alemanniæ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Claus. 6 Edw. III. m. 28. d. In Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Willielmo de Clynton, constabulario castri sui Dovorr', & custodi Quinque Portuum, salutem.

Cum Alianora, soror nostra carissima, ad partes Alemanniæ, pro matrimonio, inter nobilem virum dominum Reginaldum comitem de Gerle, & ipsam sororem nostram contrahendo, sit profectura;

Vobis mandamus quod naves, pro passagio ipsius sororis nostræ, & aliorum in comitivâ suâ ad partes prædictas profecturorum, in ballivâ vestrâ providere faciatis; ita quod promptæ sint & paratæ, in portu Dovorr', in crastino clausi Paschæ proximò futuro, pro passagio supradicto; et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Turrim London', xxx. die Martii.

Per ipsum Regem.

Super expensis Alianoræ antedictæ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Pat. 6 Edw. III. p. 1. m. 7. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum Alianoram, sororem nostram carissimam, ad partes Alemanniæ, causâ matrimonii, inter nobilem virum, dominum .... comitem Ghelren', & ipsam contrahendi, in proximo missuri simus;

Nos, de circumspectione providâ dilecti clerici nostri, Roberti de Tong, confidentes, ad expensas pro dictâ sorore nostrâ & aliis de comitivâ suâ, eundo versus partes prædictas, ibidem morando, & exindè redeundo, pro hiis qui redituri sunt, faciend'; necnon ad compotum indè ad scaccarium nostrum reddendum, præfatum Robertum, tenore præsentium, deputamus. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xxx. die Martii.

Per concilium.

De navibus providendis, pro passagio Wynton' & Wygorn' episcoporum ad partes Franciæ.

A.D. 1332. An. 6 Edw. III. Claus. 6 Edw. III. m. 28. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Willielmo de Clynton' constabulario castri sui Dovorr' & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti, salutem.

Cum venerabiles patres Johannes Wynton' episcopus cancellarius noster, & Adam Wygorn' episcopus, & quidam alii fideles nostri ad partes Franc' pro quibusdam negociis nostris ibidem expediendis, sint de mandato nostro profecturi;

Vobis mandamus quod naves pro passagio ipsorum episcoporum, & aliorum fidelium nostrorum prædictorum in ballivâ vestrâ provideri faciatis; ita quod promptæ sint & paratæ in portu Dovorr' die Veneris in septimana instantis festi Paschæ pro passagio supradicto: Et hoc nullatenus omittatis.

T. R. apud Turrim London', xxx. die Marcii.

Per ipsum Regem.

Ad Regem Navarræ, de conductu habendo.

A.D. 1332. An. 6 Edw. III. Claus. 6 Edw. III. m. 28. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino .... Dei gratiâ, Regi Navarr', amico suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitanniæ, salutem, & successus, semper ad vota, prosperos & felices.

Cùm, dilectus vallettus noster, Arnaldus Garsy ad partes Ispanniæ, pro negotiis nostris, per nos eidem specialiter injunctis, de mandato nostro se divertat, magnificentiam vestram requirimus, quatenùs eundem Arnaldum, per loca regni vestri, versus partes prædictas, liberè & absque impedimento, transire permittatis; & eidem, per dicta loca transeunti, salvum & securum conductum, si placet, fieri præcipiatis.

Data apud Turrim London', xxxi. die Martii.

Ad Reginam, super eodem negotio.

A.D. 1332. An. 6 Edw. III. Claus. 6 Edw. III. m. 28. d. in Turr. Lond.

SERENISSIMÆ dominæ, dominæ, Dei gratiâ, Reginæ Navarr', consanguineæ suæ carissimæ, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitanniæ, salutem, & successus, semper ad vota, prosperos & felices.

Cum, dilectus vallettus noster, Arnaldus Garsy, ad partes Ispanniæ, pro negotiis nostris, per nos eidem specialiter injunctis, de mandato nostro se divertat, serenitatem vestram duximus requirendam, quatinùs penes dominum vestrum Regem instare velitis, ut dictum Arnaldum, per loca regni prædicti, versus partes prædictas, liberè & absque impedimento transire permittat, & eidem, per dicta loca transeunti, salvum & securum conductum fieri præcipiet;

Vel, ipso domino vestro à dicto regno suo absente, præmissa, si placet, nostris interventibus fieri præcipiatis.

Data apud Turrim London', xxxi. die Martii.

De proclamando, pro mercatoribus extraneis.

A.D. 1332. An. 6 Edw. III. Claus. 6 Edw. III. m. 27. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Norff' & Suff', salutem. Cum, celebris memoriæ, dominus E. quondam Rex Angliæ, avus noster, inter cæteras libertates, quas per cartam suam, quam confirmavimus, concessit mercatoribus regnorum, terrarum, & provinciarum, subscriptorum, videlicet, Alemaniæ, Franciæ, Ispanniæ, Portugaliæ, Navarræ, Lumbardiæ, Tusciæ, Provinciæ, Catholoniæ, ducatûs Aquitaniæ, Tholosani, Caturcinii, Flandriæ, Brabantiæ, & omnium aliorum terrarum & locorum extraneorum quocumque nomine censeantur, pro quibusdam præstationibus & custumis, de bonis & mercandisis suis, infra regnum nostrum adductis, & de eodem regno eductis, eidem avo nostro & hæredibus suis concessis:

Concessisset pro se, & hæredibus suis, quod omnes mercatores dictorum regnorum & terrarum salvò & securè sub tuitione & protectione suâ in dictum regnum Angliæ, & ubique infra potestatem suam alibi, veniant cum mercandisis suis quibuscumque, de muragio, pavagio, & pontagio liberi & quieti; quodque infra idem regnum & potestatem, in civitatibus, burgis, & villis mercatoriis, possint mercari dumtaxat in grosso, tam cum indigenis seu incolis ejusdem regni & potestatis quam cum alienigenis, extraneis, vel privatis; ita tamen quod merces, quæ vulgariter merceriæ vocantur & species, minutatim vendi possint, prout antea fieri consuevit;

Et quòd omnes prædicti mercatores mercandisas suas, quas ipsos ad prædictum regnum & potestatem adducere, seu, infra idem regnum & potestatem, emere, vel alias adquirere contigerit, possint, quo voluerint, tam infra regnum & potestatem prædicta, quam extra, ducere seu portare facere, præterquam ad terras manifestorum & notoriorum hostium regni prædicti, solvendo consuetudines quas debebunt;

Vinis dumtaxat exceptis, quæ de eodem regno, seu potestate, postquam infra idem regnum seu potestatem ducta fuerint, sine voluntate ipsius avi nostri, seu hæredum suorum, & licentiâ speciali, non liceret eis educere quoquo modo, prout in cartâ & confirmatione prædictis pleniùs continetur; ac præfati mercatores, occasione quarumdam dissensionum, inter quosdam de regno nostro ante hæc tempora exortarum, timore captionis & arestationis bonorum & mercandisarum suarum, se à dicto regno nostro cum rebus & mercandisis suis retraxerint, sicut ex querelâ intelleximus plurimorum;

Nos, volentes cartam prædictam in omnibus & singulis suis articulis, manuteneri, & securitati ipsorum mercatorum providere, tibi præcipimus quòd visis præsentibus, in civitatis, burgis, & villis mercatoriis, ac alibi, in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè facias proclamari:

Quod omnes mercatores, extranei, & alienigenæ, cum rebus & mercandisis suis, quo voluerint, infra regnum nostrum salvò & securè, sub nostrâ protectione & tuitione, veniant, & ibidem mercimonia sua liberè exerceant, & exindè recedant, solvendo custumas & consuetudines debitas & usitatas, sicut prædictum est, & quòd nulla prisa, exactio, seu arestatio indebita, super ipsos mercatores seu mercandisas suas fiet, nec quicquam indè ad opus nostrum, aut aliorum, contra ipsorum voluntatem, capietur contra formam cartæ supradictæ.

Teste Rege, apud Staunford, xiii. die Aprilis.

De navibus providendis, pro passagio Alianoræ sororis Regis & comitivæ suæ, ad partes Alemanniæ.

A.D. 1332. An. 6 Edw. III. Claus. 6 Edw. III. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, ballivis villæ suæ de Sandwico, salutem. Cum Alianora, soror nostra carissima, ad partes Alemann' causâ matrimonii inter nobilem virum dominum Reginaldum comitum de Gerle, & ipsam sororem nostram contrahendi, sit in proximo profectura:

Vobis præcipimus quod naves pro passagio ipsius sororis nostræ, & aliorum in comitivâ suâ ad partes prædictas profecturorum, ac eciam quingentorum equorum ipsorum sororis nostræ & aliorum, in ballivâ vestrâ providere & parare faciatis; ita quod promptæ sint & paratæ in portu ejusdem villæ de Sandwico die Veneris in festo Apostolorum Philippi & Jacobi proximò futuro, pro passagio supradicto. Et hoc nullatenus omittatis.

T. R. apud Staunford, xviii. die Aprilis.

Per breve de privato sigillo.

Bulla Johannis XXII. Papæ, ad pacem cum Rege Franciæ, hortatoria.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

JOHANNES episcopus, servus servorum DEI, carissimo in CHRISTO filio, Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem, & apostolicam benedictionem.

Ad nostram pridem veniens præsentiam, dilectus filius nobilis vir, Guillielmus Trussel, miles, & nuncius regius, nobis tuæ celsitudinis litteras de credentiâ præsentavit.

Quos quidem nuncium & litteras benignè recepimus, & quæ ipse pro parte regiâ, nobis curavit exponere, dictæque continebant litteræ, plenò collegimus intellectu.

Super hiis autem, quæ præfatus nuncius, pro parte regiâ, nobis exposuit, taliter respondemus.

Quòd carissimo in CHRISTO filio nostro, Philippo Regi Franciæ illustri scripsimus, juxta formam, quam cedula continet, præsentibus interclusa.

Sanè, fili carissime, quia mutua inter te dictumque Regem Franciæ concordia, tam vobis, quam utriusque subditis, existere oportuna multipliciter noscitur, ac discordia, quam avertat Dominus, dispendia utriusque subditis allatura, regalem rogamus excellentiam, & in Domino attentiùs exhortamur, quatinùs ad pacem regium inclines animum & disponas; habiturus nos, & præfatum nuncium, super morâ, quam, prosequendo diligenter & expectando responsionem nostram, traxit in curiâ, probabiliter excusatos.

Nos enim eâ causâ distulimus, ipsumque redire non permisimus, quousque possemus certiùs tuæ magnificentiæ respondere; de termino speramus quòd tuæ poterit satisfieri voluntati, super facto autem passagii, ad quod agendum salubriter pax regni, terrarumque aliarum, tuæ ditioni subjectarum, requiritur, thesaurique immensi copia est necessariò oportuna, cùm nos de hiis nequaquam sufficientem notitiam habeamus, certum nequivimus dare responsum; sed cùm tu cum proceribus tuis, prout intelleximus, deliberationem & tractatum habueris, ac, ut credimus, præmissa & alia, oportuna tanto negotio, in consideratione duxeris deducenda, pleniùs potes advertere quid te deceat & expediat facere super viâ passagii antedicti.

Nos autem illa, quæ secundum DEUM poterimus, cum fratrum nostrorum consilio, parati erimus facere, si dictum iter decreveris assumendum.

Dat' Avinion', undecimo kal' Maii, pontificatûs nostri anno sextodecimo.

Sigillo avulso.

Ad comitem de Murref, custodem Scotiæ, super terris restituendis.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Claus. 6 Edw. III. m. 25. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro Thomæ comiti de Murref, custodi terræ Scotiæ, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm in tractatu pacis, inter bonæ memoriæ dominum Robertum nuper Regem Scotiæ, & nostros nuncios, ad hoc specialiter deputatos, super guerris & discordiis, hinc indè exortis, nuper habito, fuisset inter alia concordatum, & per ipsum Regem promissum, quòd dilecti consanguinei & fideles nostri Thomas Wake dominus de Lydel, Henricus de Bello Monte comes de Boghan, & Henricus de Percy, restitutionem habere deberent de dominiis, terris, & possessionibus suis, quæ occasione guerrarum prædictarum præfatus Rex poni fecerat ad manum suam, sicut per literas patentes ipsius Regis, indè confectis, poterit pleniùs apparere:

Et, licet præfatus Henricus de Percy restitutionem terrarum & possessionum suarum jam habuerit, ut intelleximus, virtute concordiæ & promissionis prædictarum, præfatus tamen Thomas nullam adhuc de suis terris & possessionibus restitutionem fuit assecutus;

Nos igitur, desiderantes universa, quæ tractata, & concordata fuerant, seu promissa, compleri & debito effectui mancipari, dilectionem vestram rogamus & requirimus ex affectu, quatinùs ut ea, quæ sic tractata & promissa fuerant, in præmissis, debitum possint sortiri effectum, pro cujuslibet discordiæ materiâ evitandâ, consilium & auxilium velitis efficaciter impertiri, & portitoribus harum literarum nostrarum, in prosecutione negotii supradicti, favoribus assistere oportunis.

Data apud Staunford, xxii. die Aprilis.

Per breve de privato sigillo.

Super expensis nunciorum Regis.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Liberat. 6 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro venerabili patri Johanni Wynton' episcopo, cancellario nostro, qui in obsequium nostrum, per præceptum nostrum, unà cum aliis fidelibus nostris, ad partes transmarinas, pro quibusdam arduis negotiis nostris, ibidem expediendis, profecturus est, centum libras, super expensis suis, in itinere supradicto.

Teste Rege, apud Staunford', xxiiii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimilia brevia de liberate habent subscripti, qui in obsequium Regis, per præceptum Regis, ad partes prædictas, pro quibusdam arduis negotiis Regis, ibidem expediendis, profecturi sunt, de summis subscriptis; videlicet,

Adam Wygorn' episcopus, de centum marcis.

Willielmus de Clynton, de quadraginta libris.

Magister Johannes de Shordich, de viginti libris.

Pro nunciis prædictis, ad tractandum cum Rege Franciæ super itinere ad Terram Sanctam.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Pat. 6 Edw. III. p. 1. m. 6. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes litteras inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilium patrum,

Johannis Wynton', cancellarii nostri, &
Adæ Wygorn', episcoporum;
Willielmi de Clynton, militis, &
Magistri Johannis de Shordich, juris civilis professoris;

plenariè confidentes, ad tractandum cum magnifico principe, domino Philippo, DEI gratiâ, Rege Franciæ illustri, seu deputandis ab ipso, super itinere versus Terram Sanctam, & aliis negotiis tangentibus Terram Sanctam, prædictos episcopos, Willielmum & Johannem, omnes, tres, & duos eorum, quorum præfatus cancellarius noster sit unus, facimus, ordinamus, & constituimus nostros procuratores & nuncios speciales:

Promittentes nos, ratum & firmum habituros quicquid per dictos episcopos, Willielmum, & Johannem, tres, vel duos eorum, quorum præfatus cancellarius noster sit unus, nomine nostro tractatum, concordatum, firmatum, & vallatum fuerit in præmissis.

In cujus rei testimonium sigillum nostrum præsentibus duximus apponendum.

Dat' apud Notyngham, xxvi. die Aprilis.

Ad tractandum, super mutuâ visione.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Pat. 6 Edw. III. p. 1. m. 6. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, &c. *ut supra, usque ibi* seu deputandis ab ipso, *tunc sic*, de certis die & loco, quibus dictus dominus Rex & nos in partibus Franciæ ad invicem conveniamus, & nos mutuò videre valeamus, & and colligationes & confœderationes speciales inter prædictum dominum Regem & nos faciendum;

Dictos episcopos, Willielmum & Johannem, omnes, tres, & duos eorum, quorum præfatus cancellarius noster sit unus, facimus, ordinamus, & constituimus nostros procuratores & nuncios speciales.

Dantes eis, tribus & duobus eorum, quorum præfatus cancellarius noster sit unus, plenam & specialem potestatem firmandi ea, quæ nomine nostro in hac parte tractata fuerint & concordata, modis licitis, quibus videbitur expedire; ratum & firmum habituri quicquid, &c. *ut supra.*

Dat' ut supra.

Ad tractandum super sponsalibus, inter primogenitum Regis & filiam Regis Franciæ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Pat. 6 Edw. III. p. 1. m. 6. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, &c. *ut supra usque ibi* seu deputandis ab ipso, *tunc sic*, super matrimonio & sponsaliis inter Edwardum comitem Cestriæ, filium nostrum primogenitum, & Johannam filiam dicti Regis Franciæ, matrimonium etiam seu sponsalia, nomine & vice dicti filii nostri contrahendis;

Ac etiam super dote seu dotalitio eidem Johannæ assignandâ, hujusmodique matrimonium, seu sponsalia, juramento, & aliis pœnis licitis, vallandum & firmandum; necnon super omnibus aliis & singulis quæ in hac parte necessaria fuerint & oportuna;

Prædictos episcopos, Willielmum, & Johannem, conjunctim & divisim, facimus, ordinamus, & constituimus, nostros & prædicti filii nostri, procuratores & nuncios speciales:

Promittentes nos ratum & firmum habituros, quicquid per dictos episcopos, Willielmum & Johannem, vel unum ex eis, nomine nostro & prædicti filii nostri, tractatum, concordatum, firmatum, & vallatum fuerit in præmissis.

In cujus, &c. ut supra.

Dat' ut supra.

Pro comite de Julers, de pensione nongentarum marcarum.

A. D. 1332.—An. 6 Edw. III. Claus. 6 Edw. III. m. 26. in Turr. Lond.

Teste Rege, apud Notingham, primo die Maii.

Super incarceratione subditorum Regis per ministros Regis Franciæ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Claus. 6 Edw. III. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, viceconitibus London', salutem. Quia, in quibusdam petitionibus, per dilectum clericum nostrum, magistrum Johannem Mounfichet, nobis & concilio nostro factis, inter cætera, continetur, quod nonnulli cives civitatis nostræ prædictæ, & eorum mercatores & marinarii, in partibus Xantoniæ & Britanniæ, tam per Franciæ Regis quam ducis Britanniæ ministros, incarcerati erant injustè, & de bonis suis spoliati, post & contra ultimam concordiam, inter nos & dictum Franciæ Regem factam, virtute cujusdam processûs, auctoritate dictorum Regis & ducis habiti, super deprædatione duarum navium, ut dicitur, factâ in loco quo omnimoda jurisdictio ad nos spectat, prout in literis sigillatis sigillis Franciæ Regis & Britanniæ ducis prædictorum pleniùs dicitur contineri;

Quodque alii cives & mercatores dictæ civitatis nostræ, & aliunde de regno nostro, & cæteris terris dominio nostro subjectis, cum vinis suis per flumen Gerundæ descendentes, ad solvendum decem solidos Turon' pro quolibet dolio vini, per Franciæ Regis ministros, apud villam de Lingonio, distringuntur, contra antiquas terræ nostræ Vasconiæ libertates, in hujusmodi concordiâ confirmatas, in ipsorum civium, & mercatorum & marinariorum dampnum non modicum, & nostræ superioritatis præjudicium, & dictæ concordiæ læsionem manifestam:

Vobis præcipimus quod, vocatis in aulâ communi civitatis nostræ prædictæ omnibus civibus, mercatoribus, & marinariis, hujusmodi literas, dictorum Regis & ducis sigillis sigillatas, vel alias quascumque probationes legitimas, super hujusmodi incarceratione & spoliatione habentibus, per quas nuncii nostri ad partes Franciæ destinati, ad juris nostri & subditorum nostrorum conservationem valeant informari, & specialiter vinetariiś, pro hujusmodi mala-toliâ decem solidorum Turonen' tollendâ, prosequi volentibus, ipsis omnibus, ex parte nostrâ injungatis, quod procuratores constituant sub formâ, per thesaurarium nostrum vobis liberandâ, & hujusmodi literas & probationes dictis procuratoribus faciant exhiberi.

Teste Rege, apud Wodestok, secundo die Maii.

Pro Ambaldo cardinale, archidiacono Notingham'

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Claus. 6 Edw. III. m. 23. d. in Turr. Lond.

RADULPHUS de Yarewell, persona ecclesiæ de Cotum, Simon de Staunton, persona ecclesiæ de Staunton, Thomas de Outheby, persona ecclesiæ de Estbriggeford, & Willielmus de Gonalston, persona ecclesiæ de Knyveton, Eborum diœcese, recognoscunt, videlicet, quilibet eorum in solidum, se debere Ambaldo, tituli sancti Laurentii in Lucinâ presbitero cardinali, archidiacono Notingh', ducentas & quatervigiuti libras;

Undè solvent ei, in festo Nativitatis Sancti Johannis baptistæ proximò futuro, quadraginta & sex libras tresdecim solidos & quatuor denarios;

Et in festo Sancti Martini in Hieme proximò sequente, quadraginta & sex libras tresdecim solidos & quatuor denarios;

Et sic, de anno in annum, ad eosdem terminos, quatervigiuti & tresdecim libras sex solidos & octo denarios, quousque prædictæ ducentæ & quatervigiuti libræ plenariè fuerint persolutæ.

Et, nisi fecerint, concedunt quod prædicta pecunia levetur de terris & catallis, ac bonis suis ecclesiasticis, in comitatu Not', & alibi.

Teste Rege, apud Wodestok, xvi. die Maii.

Ad Papam, pro Margareta comitissâ Kantiæ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Rot. Rom. 6 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Efficit dilectio meritò specialis, quam ad personam nobilis mulieris, Margaretæ, relictæ quondam avunculi nostri carissimi, Edmundi comitis Kantiæ, gerimus, ut tenemur, ac præminentiæ & conditionis ipsius consideratio justa deposcit, ut, attentis oppressionibus & injuriis, per falsas conspirationes, sibi & suis factis, quæ ipsius & suorum honorem concernunt, corditer affectemus, & penes sanctitatem vestram pro eisdem instemus interventibus oportunis.

Itaque, pater sancte, cum dicta comitissa quædam negotia ardua, ipsam & quosdam de suis specialiter tangentia, penes clementiam vestram cum instantiâ persequatur, quæ dilectus clericus noster, magister Robertus de Luffenham, archidiaconus Sarum, exponere poterit, si libeat, vestræ sanctitati, omni quâ possumus, affectione cordiali deposcimus, & rogamus, quatinùs dictum archidiaconum recommendatum suscipere, & eidem fidem in sic exponendis adhibere dignemini, adeò, si placet, ut in hiis, quæ ex parte dictæ comitissæ, seu negotiis propriis statum suum tangentibus, justè & piè postulaverit, sacræ sedis apostolicæ gratiam & favorem, nostris interventibus, sibi sentiat affuisse.

Dat' apud Wodestok, xx. die Maii.

De die tractatûs amicabilis inter gentes Regis & ducis Brabantiæ, prorogato.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.
Claus. 6 Edw. III. m. 23. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Kantiæ, salutem. Nuper ad requisitionem nobilis viri Johannis ducis Brabantiæ, nobis significantis inter gentes nostras & gentes ipsius ducis, prætextu diversarum obligationum, ac dampnorum hinc indè illatorum, dissensiones fuisse exortas, ac petentis ut per amicabilem tractatum hujusmodi dissensiones sopiri possent, assignavimus diem eidem duci, videlicet, in crastino Ascensionis Domini, proximò futuro, apud Westmon', ut per procuratores, sufficienter instructos, ac plenam & sufficientem potestatem ab ipso habentes, esset coram nobis, seu deputandis à nobis, ad tractandum & concordandum super præmissis; & tibi, sicut cæteris vicecomitibus regni nostri, præcepimus quòd in ballivâ tuâ publicè proclamari faceres quòd omnes illi, qui querelas vel actiones habent versus dictum ducem, vel aliquos de potestate suâ, occasionibus prædictis, essent ad diem & locum prædictos, ad informandum nos, seu deputandos à nobis, super querelis & actionibus suis, & ad faciendum & recipiendum quod tunc ibidem amicabiliter contingeret ordinari;

Verùm, quia dominus dux, per literas suas, nos cum instantiâ requisivit, ut diem illum usque ad festum Sancti Michaelis, proximò futurum, ad præmissa faciendum, velimus prorogare, asserens se per guerras & alia impedimenta præpeditum fuisse, quominus ad dictum crastinum nuncios destinare potuit, ut promisit:

Nos, ejus supplicationi in hâc parte annuentes, ac desiderantes inter nostros & ipsius ducis subditos quietis & concordiæ unitatem reformari, tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in villis mercatoriis, & aliis locis, ubi expedire videris, in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, facias publicè proclamari, quòd omnes illi qui querelas vel actiones habent versus dictum ducem, vel aliquos de potestate suâ, occasionibus supradictis, sint apud Westm' in crastino Sancti Michaelis, proximò futuro, cum literis & evidentiis suis, coram deputandis à nobis, ad informandum nos super juribus & actionibus suis, & ad faciendum & recipiendum quod tunc ibidem contigerit ordinari, si sibi viderint expedire: & habeas ibi hoc breve.

Teste Rege, apud Wodestok', xxviii. die Maii.

Per breve de privato sigillo.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

Ad vicecomites, de proclamatione super confirmatione & declaratione cartarum habendis, & finibus pro custodiis archiepiscopatuum capiendis.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.
Claus. 6 Edw. III. m. 21. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Præcipimus tibi quod, visis præsentibus, in locis in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari facias, quod viri ecclesiastici, & alii quicumque qui cartas progenitorum nostrorum seu aliorum habent, & eas per nos confirmari & declarari desiderant, ad cancellariam nostram cum cartis hujusmodi citra festum Sancti Martini proximò futurum accedant, ad fines pro confirmacionibus & declaracionibus cartarum illarum habendis, faciend';

Facias etiam publicè proclamari in dictâ ballivâ tuâ, in locis prædictis, quod archiepiscopi, episcopi, abbates, priores, & alii qui fines pro custodiis archiepiscopatuum, episcopatuum, abbatiarum, prioratuum, & aliarum domorum religiosarum, ad nos, temporibus vacationum earumdem, spectantibus, facere voluerint, ad dictam cancellariam nostram citra dictum festum similiter accedant, hujusmodi fines pro custodiis prædictis factur', si sibi viderint expedire. Et de eo quod indè feceris, nos sub sigillo tuo certifices indilatè; hoc breve nobis remittens.

T. R. apud Wodestok', xviii. die Junii.

Per ipsum Regem & cons'.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

Ad ducem Brabantiæ, de prorogatione antedictâ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.
Claus. 6 Edw. III. m. 23. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro domino Johanni duci Brabantiæ, consanguineo suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Etsi nuper, ad requisitionem vestram, mercatores de regno nostro, qui querelas seu actiones habent versus vos & gentes vestras, præmuniri fecerimus ad essendum coram deputandis à nobis in crastino Ascensionis Domini, proximò præterito, ad tractandum, cum nunciis & procuratoribus vestris, super reformatione concordiæ hinc & indè, attendentes tamen impedimenta, quæ nobis scripsistis, quominùs hujusmodi nuncios vestros ad dictum diem destinare potuistis, eundem diem tractatûs usque ad crastinum festi Sancti Michaelis, proximò futurum, ad rogatum vestrum, duximus prorogandum;

Nè igitur mercatores nostros, præmissâ occasione, inutiliter ulteriùs vexari contingat, placeat vobis nuncios vestros, cum sufficienti potestate ad nos, ad dictum diem destinare; ut, favente Domino, inter nostros & vestros subditos, super controversiis & discordiis prædictis, possit plena concordia reformari.

Data apud Wodestok', xx. die Junii.

De sigillo Regis magistro Roberto de Stratford liberato.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.
Claus. 6 Edw. III. m. 22. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quòd, vicesimo tertio die Mensis Junii, videlicet, die Martis, in Vigiliâ Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, anno regni Regis Edwardi tertii post conquestum sexto, dominus Antonius de Pessaigne miles liberavit breve dicti domini Regis, sub privato sigillo suo, custodibus magni sigilli sui directum, eisdem custodibus in quâdam camerâ, ad scaccarium Regis, apud Westm', ubi concilium Regis communiter tenetur, inter alia continens;

Quòd iidem custodes dictum magnum sigillum Regis, illi, quem venerabilis pater Johannes Wynton' episcopus, cancellarius dicti domini Regis, qui quibusdam negotiis Regis tunc intendebat, ordinaret, liberarent custodiendum in absentiâ ipsius cancellarii;

Idemque Antonius literas patentes præfati episcopi, magno sigillo suo signatas, eisdem custodibus similiter liberavit, per quas dictus cancellarius ordinavit magistrum Robertum de Stretford, fratrem suum, ad sigillum prædictum custodiendum, & mandavit dictis custodibus quòd sigillum illud eidem magistro Roberto facerent liberari custodiendum, sicut prædictum est; & magister Henricus de Clif, & dominus Henricus de Edenestowe, & Thomas de Baumburgh, tunc custodes dicti magni sigilli, idem sigillum in quâdam bursâ, sigillis ipsorum, Henrici, Henrici, & Thomæ, consignatâ, inclusum;

In præsentiâ magistri Roberti de Ayleston, archidiaconi Berk', thesaurarii ipsius domini Regis, & dominorum Henrici le Scrop, Galfridi le Scrop, præfati Antonii, Willielmi de Herle, Ricardi de Wylughby, Willielmi de Everdon, & aliorum, liberârunt præfato magistro Roberto custodiendum, & ad faciendum ea quæ ad officium sigilli prædicti pertinent, & idem magister Robertus dictum sigillum à præfatis custodibus recepit, & secum detulit, & illud, die Jovis, proximò sequenti, apud Westm', ad lapidem marmoreum, aperiri, & indè brevia consignari fecit.

Ad Regem Navarræ, super captione Roberti Lynel.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.
Claus. 6 Edw. III. m. 21. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi domino Philippo, DEI gratiâ, Regi Navarræ Edwardus, &c. salutem, & successus semper, ad vota, prosperos & fœlices.

Cùm dilectus serviens noster ad arma, Egidius de Ispan' Robertum Lynel de Ispan' usque in regnum vestrum insecutus fuisset, & ipsum ibidem, propter quædam contra nos in regno nostro commissa, arestari fecisset, & in custodiâ nobilis viri domini Henrici, domini de Soilly dimisisset, quousque indè nos pleniùs informâsset;

Magnificentiam vestram requirimus & rogamus, quatenùs præfato domino de Soilly literas vestras dirigere velitis, ut præfatum Robertum prædicto servienti nostro faciat liberari, ad nos in Angliam ducendum; & nos ad similia, & majora, vobis astringi volumus in futurum.

Data apud Wodestok', xxv. die Junii.

De tallagio in civitatibus, burgis, & dominicis Regis per Angliam assesso.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.
Pat. 6 Edw. III. p. 2. m. 26. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Willielmo de Denum, Thomæ de Baumburgh, & Roberto de Tughale, salutem.

Sciatis quod constituimus vos & duos vestrum, ad assidendum tallagium nostrum in civitatibus, burgis, & dominicis nostris infra comitatus Northumbr', Cumbr', Westmerl', & Lancastr' seperatim, per capita vel in communi, prout ad commodum nostrum magis videritis expedire:

Et ideò vobis mandamus quod sine dilacione accedatis ad civitates, burgos, & dominica prædicta, ad dictum tallagium, secundum facultatem tenentium eorumdem civitatum, burgorum, & dominicorum assidendum; videlicet, de eorum mobilibus quartam decimam, & de eorum redditibus nonam; ita quod tallagium illud adcitius quod poteritis, assideatur; & quod divitibus non deferatur, nec pauperes nimis in hac parte graventur; & tallagio illo in formâ prædictâ assesso, rotulos assessionis tallagii illius, sub sigillis vestris, vel duorum vestrum, ad scaccarium nostrum sine morâ liberari faciatis, ad tallagium illud ad opus nostrum indilate levandum. Et talem circa præmissa expedienda diligenciam apponatis, quod vos indè meritò commendare debeamus.

Mandavimus enim vicecomitibus nostris comitatuum prædictorum, quod cum à vobis vel duobus vestrum fuerint præmuniti, venire faciant coram vobis, vel duobus vestrum, omnes illos de civitatibus, burgis, & dominicis prædictis quos ad dictum tallagium assidendum viderint necessarios, & vobis, vel duobus vestrum, ad hoc sint auxiliantes & intendentes, prout eis injungetis ex parte nostrâ.

In cujus, &c.

T. R. apud Wodestok', xxv. die Junii.

Eodem modo constituuntur subscripti ad hujusmodi tallagium in comitatibus subscriptis assidendum; videlicet,

Ricardus de Aldeburgh, Michael' de Wath', Adam de Hoperton,	*vel duo eorum in comitatu Eborum.*
Ricardus de Wylughby, Galfridus de Edenham, Petrus de Ludyngton,	*vel duo eorum in comitatibus Lincoln', Rotel', & Norh't'.*
Willielmus de Cossale, Thomas de Evesham, Robertus de Sadyngton,	*vel duo eorum in comitatibus Warr', Leicestr', & Wygorn'.*
Rogerus Hillary, Rogerus Curles, Willielmus de Holyns,	*vel duo eorum in comitatibus Salop', Staff', & Heref'.*
Willielmus de Leicestr', Willielmus de Sharshull, Johannes de Benham,	*vel duo eorum in comitatibus Glouc', Oxon', & Berk'.*
Johannes Inge, Henr' le Gilden, Thomas de Marlebergh, Johannes de Sobbury,	*tres vel duo eorum in comitatibus Somers', Dors', Devon', & Cornub'.*
Robertus Selyman, Johannes de Scures, Robertus de Hungerford,	*vel duo eorum in comitatibus Wyltes' & Suth't'.*
Johannes de Ifeld, Willielmus de Weston, Willielmus de Ponte Roberti,	*vel duo eorum in comitatibus Kanc', Surr', & Sussex'.*
Johannes de Shardelowe, Robertus de Geddeworth, Ambrosius de Novo Burgo,	*vel duo eorum in comitatibus Essex', Hertf', & Midd'.*
Thomas Bacoun, Johannes de Radenhale, Johannes Claver,	*vel duo eorum in comitatibus Norff' & Suff'.*
Johannes de Cantebrigg', Willielmus le Moigne, Ricardus de Glatton,	*vel duo eorum in comitatibus Cantebr', Hunt', Bed', & Buk'.*
Rogerus de Baukewell, Robertus Russel, Johannes del Ker,	*vel duo eorum in comitatibus Notingh' & Derb'.*

De subsidio pro maritagio Alianoræ, sororis Regis.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.
Claus. 6 Edw. III. m. 16. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, W. eâdem gratiâ, archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, salutem.

Cum, pro maritagio Alianoræ, sororis nostræ carissimæ nobili viro Reginaldo comiti de Gerl', magnos & excessivos sumptus fecerimus, sicut nos decuit facere pro honore regio conservando, & eo prætextu in magnis pecuniarum summis simus adhuc diversis mercatoribus obligati, propter quod paternitatem vestram, de quâ plenè confidimus, rogamus & requirimus, affectione quâ possumus cariori, quatenùs tale subsidium, in hoc necessitatis articulo, nobis velitis facere istâ vice, quòd vestris exindè desideriis in hiis, quæ penes nos volueritis, astringi specialiùs debeamus.

Nolumus enim quòd subsidium, quod nobis ex vestrâ liberalitate facere volueritis, in hâc parte, vobis, seu successoribus vestris, cedat in præjudicium, seu trahatur in consequentiam, in futurum.

Mittimus ad vos dilectum clericum nostrum Thomam de Brayton ex hâc causâ, ut, per ipsum, literatoriè significetis nobis, quid ad hanc requisitionem nostram, duxeritis faciendum.

Teste Rege, apud Wodestok', xxvi. sexto die Junii.

Eodem modo mittuntur clerici subscripti episcopis, abbatibus, & prioribus subscriptis, &c.

Egidius de Ispann' mittitur ad quosdam, de conspiratione mortis patris Regis rectatos, in partibus transmarinis vagantes, attachiand'.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.
Pat. 6 Edw. III. p. 2. m. 27. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, magistris navium, marinariis, ac aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cum mittamus dilectum valettum nostrum ad arma, Egidium de Ispan' ad quosdam inimicos nostros de seditione contra personam celebris memoriæ, domini E. nuper Regis Angl' patris nostri, ac conspiracione mortis ejusdem, infra regnum nostrum rectatos, in partibus transmarinis vagantes & discurrentes, attachiand', & ad nos in Angliam, ducend', prout eidem valetto nostro per nos plenius est injunctum;

Vobis & cuilibet vestrum mandamus, firmiter injungentes, quod eidem Egidio, in ducendo præfatos inimicos ad nos, sicut prædictum est, intendentes sitis, consulentes, & auxiliantes, eique salvum & securum conductum, cum per vos transitum fecerit, habere faciatis: & vos, omnes & singuli, talem custodiam sub periculo quod incumbit, super corporibus inimicorum prædictorum apponi faciatis, quociens & quando per ipsum Egidium super hoc ex parte nostrâ fueritis præmuniti, quod periculum evasionis dictorum inimicorum non eveniat quovis modo.

In cujus, &c.

T. R. apud Wodestok', primo die Julii.

De passagio Regis ad partes Hiberniæ prorogato.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.
Claus. 6 Edw. III. m. 17. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto avunculo & fideli suo, Thomæ comiti Norff', & marescallo Angliæ, salutem.

Licet nuper, pro reformatione statûs & terræ nostræ Hiberniæ, & repulsione Hibernicorum nostrorum rebellium, qui vestras & aliorum fidelium nostrorum possessiones & bona per repentinos aggressus occupârunt, & detinent occupata, passagium nostrum, ad dictas partes, ordinâssemus in festo Sancti Petri ad vincula, proximò futuro, ad dictorum rebellium malitiam, cum DEI adjutorio, reprimendum; vobisque super hoc mandâssemus quòd, omni excusatione cessante, essetis ad nos dicto die, in loco ubi passagium nostrum prædictum contingeret ordinari, prompti & parati ad proficiscendum nobiscum, & aliis fidelibus nostris, ad partes prædictas ex causis supradictis:

Quia tamen dictum passagium nostrum, ad easdem partes, certis de causis, de consilio nostro, usque ad festum Sancti Michaelis proximò futurum, duximus prorogandum; vobis mandamus, in fide & homagio, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd omni excusatione voluntariâ cessante, sitis ad nos, in dicto festo, in loco ubi passagium nostrum prædictum contigerit ordinari, quantò potentiùs & decentiùs poteritis; prompti & parati ad proficiscendum nobiscum, & aliis fidelibus nostris, ad partes supradictas, ad ipsorum rebellium malitiam conterendum, ac terras vestras & aliorum fidelium nostrorum extra manus dictorum Hibernicorum recuperandum: & hoc, sicut nos, & honorem nostrum, & vestrum, ac salvationem terrarum vestrarum prædictarum, diligitis, nullatenùs omittatis.

Teste Rege, apud Wodestok', xii. die Julii.

Per ipsum Regem.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis, &c.

Pro Reymundo cardinale.

A. D. 1332.—An. 6 Edw. III. Pat. 6 Edw. III. p. 2. m. 25. in Turr. Lond.

REYMUNDUS de Fargis, Sanctæ Mariæ Novæ diaconus cardinalis, decanus Sarum, archidiaconus Leycestr', & persona ecclesiarum de Leek & Hornesse, qui in partibus transmarinis moratur, habet literas Regis de attornato, sub nominibus magistri Bernardi Viventis, canonici Vasaten', & sancti Emiliani, & Johannis Viventis clerici, sub alternatione, ad lucrandum, &c. in quibuscumque curiis Angliæ, per quinquennium duraturas.

Teste Rege, apud Wodestok, xiii. die Julii.

Ad Regem Portugalliæ, pro Manuele de Pessaigne.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Claus. 6 Edw. III. m. 19. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, Dei gratiâ, Portugal' & Algarb' Regi illustri, amico suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. salutem, &, ad vota, successus semper prosperos & felices.

Referente dilecto & fideli milite & conciliario nostro Antonio de Pessaigne, didicimus quòd excellentia vestra, dilectum nobis Manuelem de Pessaigne, admirallum vestrum, fratrem ejusdem Antonii, favoribus & gratiis multipliciter honoravit, & habuit, & adhuc habet, nostri contemplatione, regiis affectibus cariorem; de quo magnificentiæ vestræ grates & gratias referimus multiformes:

Votivè supplicantes quatenùs eundem Manuelem, & Karolum filium suum, cæterosque liberos suos habere velitis amodò, nostri intuitu, specialiter recommendatos, eosque, in oportunitatibus, jubere in suis agendis, de regiâ benivolentiâ favorabilius pertractari.

Dat' apud Wodestok', xxiiii. die Julii.

Ad Lupum de Ferrariis consiliarium Portugalliæ Regis, pro dicto Manuele.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Claus. 6 Edw. III. m. 19. d. in Turr. Lond.

REX, nobili virò Lupo de Ferariis militi, illustris Regis Portugal' & Algarb' conciliario, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Referente dilecto & fideli milite, & conciliario nostro Antonio de Pessaigne, didicimus quod dilectum nobis Manuelem de Pessaigne, admirallum præfati Regis, fratrem ejusdem Antonii, habuistis, & habetis, specialiter recommendatum, eique astitistis, & assistitis, favoribus & auxiliis oportunis; de quo vobis grates & gratias referimus speciales:

Amicitiam vestram exorantes quatenùs, præconceptam benivolentiam prosperis successibus continuantes, ipsumque Manuelem, ac Karolum filium suum, cæterosque liberos suos, præfato domino Regi recommendare velitis, ipsorumque negotia, penes ipsum Regem, effectualiter promovere, nostris precibus & amore. Dat' ut supra.

De navibus pro passagio Regis, arestandis in Hibernia, & usque Holiheved in Wallia ducendis.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Claus. 6 Edw. III. m. 16. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Antonio de Lucy, justiciario suo Hiberniæ, salutem.

Cum in parliamento nostro nuper apud Westm' tento, per prælatos, magnates & proceres regni nostri fuisset concordatum quod, pro reformatione statûs terræ nostræ Hiberniæ, & refrænatione Hibernicorum, inimicorum nostrorum & rebellium nostrorum, qui tam nostra, terras, posessiones & bona, quam aliorum fidelium nostrorum, in eâdem terrâ, per repentinos aggressus, ante hæc tempora, occuparunt, & indies nituntur pro viribus occupare, ad partes illas nos transferre personaliter debeamus; & ordinaverimus passagium nostrum versus partes prædictas ad festum Sancti Michaelis, proximò futurum, ac tam pro passagio nostro & aliorum fidelium nostrorum, qui nobiscum ad dictas partes ex causâ prædictâ sunt venturi, quam pro ductione victualium & aliarum rerum, pro sustentatione nostrâ & ipsorum fidelium nostrorum, ad easdem partes mittendorum, navale subsidium oporteat nos habere:

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd omnes naves, jam in portubus in eâdem terrâ nostrâ Hiberniæ, existentes, & ad eosdem portus venientes (quæ pro passagio prædicto & ductione victualium & rerum prædictorum utiles fuerint) ubicumque eas in portubus prædictis, seu alibi in eâdem terrâ, inveniri contigerit, arestari, & naves illas ad portum de Holiheved in Walliâ duci faciatis; ita quòd sint ibidem in crastino Nativitatis beatæ Mariæ Virginis, proximò futuro, ad ultimum, ex causâ supradictâ:

Et cum magistris & custodibus navium prædictarum, de fretto navium earumdem, conveniri & concordari faciatis:

Et etiam supervideri, quod naves prædictæ claiis, pontibus, & aliis necessariis, benè & sufficienter muniantur:

Ac magistris & custodibus prædictarum navium, de frectagio earumdem navium, satisfieri; necnon pontes, claias, & alia necessaria pro navibus prædictis, sic arestatis, emi & provideri faciatis.

Teste Rege, apud Wodestok, xxv. die Julii.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, pro Johanne de Pulteney, majore civitatis London', super appropriatione concedendâ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Rot. Rom. 6 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Pro expiatione septemplicis culpæ, quâ Christus operibus mortalium indies offenditur, dilectus & fidelis noster, Johannes de Pulteneye, major civitatis nostræ London', in honore Festi Corporis Christi, perpetuam cantariam, in capellâ, per ipsum, juxta ecclesiam parochialem beati Laurentii de Candelwyghtstrete, infra dictam civitatem, sumptuosè constructâ, per septem presbiteros imperpetuum, divinâ favente clementiâ, celebrandam salubriter ordinavit; ut in eâ cotidiano libamine, per presbiteros ipsos oblato, Altissimo placentur, & septiformis gratia Spiritûs Sancti hujusmodi ministerio impetretur.

Devotam igitur fidelis nostri prædicti intentionem beatitudinis vestræ fulciri præsidio cupientes, ipsam ex corde duximus supplicandam quatinùs, in augmentum cultûs divini, pro uberiori sustentatione ministrantium in capellâ prædictâ, velitis, venerabili patri .... London' episcopo committere, ut præfatam ecclesiam Sancti Laurentii, quæ propter ipsius exilitatem etiam non taxatur, accedente consensu patroni ejusdem, concedere ac deputare valeat, auctoritate apostolicâ, capellæ ac presbiteris supradictis;

Ac religiosis, abbati & conventui Westm' juxta London' ordinis Sancti Benedicti, ad Romanam curiam nullo medio pertinenti, patronis dictæ ecclesiæ Sancti Laurentii dignemini dare licentiam patronatum ejusdem ecclesiæ Sancti Laurentii eisdem presbiteris perpetuo concedere, & dictæ appropriationi consentire;

Non obstante quod idem abbas juramento teneatur astrictus non alienare bona dicti monasterii, Romano Pontifice inconsulto;

Ita quod, cedente, vel decedente, rectore ipsius, per unum de prædictis presbiteris valeat gubernari:

Ac etiam aliud beneficium ecclesiasticum unum, vel plura, usque ad valorem viginti librarum, infra Cantuar' provinciam, cum optulerit se facultas, simili modo eisdem concedere, patroni adveniente consensu, valeat, in proprios usus perpetuò possidenda.

Conservet, &c.

Dat' apud Wodestok', xxvi. die Julii.

De eligendo homines pedites ad proficiscendum cum Rege ad partes Hiberniæ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Pat. 6 Edw. III. p. 2. m. 16. in Turr. Lond.

REX, justiciario suo Suthwall', vel ejus locum tenenti, ac omnibus vicecomitibus, ballivis, ministris, & fidelibus suis, in dictis partibus Suthwall', tam infra libertates quam extra, salutem.

Cum, in parliamento nostro, apud Westmonasterium tento, &c. *prout supra de dat' xxv. Julii, usque hæc verba, viz.*

Ac, pro refrænandâ malitiâ dictorum Hibernicorum, auxilio hominum peditum indigeamus ;

Nos, de circumspectione & industriâ dilectorum & fidelium nostrorum, Rogeri de Chaundos, Johannis Giffard, & Nicholai de Acton, confidentes, assignavimus ipsos, & duos eorum, ad eligendum, in dictis partibus Suthwall', cum omni celeritate, quâ fieri poterit; quadringentos homines pedites, de validioribus & potentioribus partium earumdem, & ad ipsos homines, sic electos, arraiandum, & ad nos ducendum, cum ipsos super hoc fecerimus præmuniri, ad proficiscendum exindè nobiscum, & aliis fidelibus nostris, ad dictas partes Hiberniæ, ad vadia nostra, ad ipsorum Hibernicorum malitiam, cum Dei adjutorio, refrænandam :

Et ideò vobis mandamus quod eisdem, Rogero, Johanni, & Nicholao, & duobus eorum, in electione, arraiatione, & ductione, hominum prædictorum, intendentes sitis, consulentes & auxiliantes, quotiens & quando per ipsos, vel duos eorum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wodestok', xxviii. die Julii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo assignantur subscripti, ad homines in partibus subscriptis eligendum, &c. videlicet,

Johannes de Leybourn, Resus ap Griffit, Robertus de Bilkemore, } *Et duo eorum ad eligendum sexcentos homines pedites in partibus Northwalliæ.*

De recipiendo homines de Hibernia ad pacem Regis.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Pat. 6 Edw. III. p. 2. m. 13. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus & omnibus aliis ballivis, ministris, & fidelibus suis in Hibern', tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod cum terra nostra Hibern' per maliciam plurimorum tam Anglicorum quam Hibernicorum, qui in eadem terrâ nostrâ contra nos & ministros ac fideles nostros ibidem confœderaciones & alligaciones fecerunt, terras nostras & ipsorum fidelium nostrorum in eisdem partibus more guerrino occupando, & destruendo, ac diversa homicidia, depredaciones, & incendia, & alia facinora perpetrando, pro majori parte, sit, & à magno tempore fuerit destructa, ut accepimus :

Nos, reformacionem & relevacionem statûs ejusdem terræ nostræ contra hujusmodi facinora per viam pacificam fieri affectantes ; ac de fidelitate & circumspeccione providâ dilecti & fidelis nostri fratris Rogeri Outlawe, prioris hospitalis Sancti Johannis Jer'l'm in Hibern', plenariè confidentes, tenore præsencium, dedimus eidem priori potestatem ad tractandum cum omnibus & singulis, tam Anglicis quam Hibernicis, qui se hujusmodi confœderacionum & facinorum capitaneos fecerunt, de veniendo ad pacem & graciam nostram, per certas vias & modos, de consilio & avisamento justic', cancellar', & thes' nostrorum in dictâ terrâ Hibern' concordand' & ordinand', prout eis pro honore nostro & commodo videbitur faciend', & ad plenariè referend' nobis vias & modos, sic tractatos ;

Necnon ad ordinandum viis & modis omnibus quibus melius videbitur expedire, pacificum terræ nostræ prædictæ statum per tractatus & securitates licitas ; ac eciam ad recipiendum ad pacem & graciam nostram, de consilio & avisamento dictorum justic', cancellar', & thes' nostrorum, homines mediocres tam Anglicos quam Hibernicos, qui de hujusmodi facinoribus culpabiles sint, seu irretiti, per fines, seu redempciones ad opus nostrum recipiendos, vel propter obsequia utilia & fructuosa nobis per ipsos facienda.

Volumus insuper & concedimus quod omnes & singuli, qui cum prædicto priore super præmissis vel eorum aliquo tractare voluerint, salvò & securè sub nostrâ pace & protectione, ad loca, quæ eis per prædictum priorem pro tractatibus hujusmodi tenend', assignari contigerit, venire possint, & ibidem morari durantibus tractatibus illis, & exindè ad partes suas redire, absque eo, quod propter aliquas causas tempora dictorum tractatuum præcedentes, arestentur, seu in corporibus, equis, hernesiis, seu aliis rebus suis molestentur in aliquo vel graventur, prout prædictus prior per suas litteras patentes Anglicis & Hibernicis sic tractare volentibus, nostro nomine, duxerit concedend'.

Et ideò vobis omnibus & singulis mandamus, firmiter injungentes, quod Anglicos & Hibernicos ad præfatum priorem, ad loca eis per ipsum, ut præmittitur, ad sic tractandum assignanda, venientibus, in veniendo & ibidem morando, ac ad partes proprias redeundo, in corporibus, equis, & hernesiis, vel aliis rebus suis non inferatis, seu quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod seu gravamen, contra tenorem præsencium seu litterarum cis per præfatum priorem nostro nomine, ut prædictum est, faciendarum.

In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit duratur'.

T. R. apud Hanle, iv. die Aug'.

Per ipsum Regem & cons'.

De intendendo super tractatu de pace, in terrâ Hiberniæ, conservandâ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Claus. 6 Edw. III. m. 18. in Turr. Lond.

REX, venerabili in Christo patri, ... eâdem gratiâ, archiepiscopo Cassellen', salutem.

Cum, pro bono pacis, & ad malitiam, tam Anglicorum quam Hibernicorum, contra pacem nostram existentium, in terrâ nostrâ Hiberniæ refrænandum, per literas nostras patentes dederimus, dilecto & fideli nostro, fratri Rogero Outlawe, priori hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Hiberniâ, potestatem ad tractandum cum prædictis Anglicis & Hibernicis, de veniendo ad pacem & gratiam nostram, prout in prædictis literis nostris pleniùs continetur ;

Vobis in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, mandamus, firmiter injungentes, quatinùs prædicto priori in hiis, quæ ad tractatum prædictum, pro conservatione dictæ pacis nostræ, pertinent, pareatis & intendatis, consilium, auxilium, & avisamentum vestrum diligenter imponendo, quotiens & quando, per ipsum priorem, super hoc, ex parte nostra, fueritis requisiti; et hoc, sicut nos, & honorem nostrum, ac tranquillitatem terræ nostræ prædictæ, diligitis, nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Hanle, iiii. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis, mutatis mutandis ; videlicet,

Willielmo de Burgo comiti Ultoniæ.

Mauritio de Rupe Forti, Eustachio le Poer, Johanni le Poer, Remundo Lercedeakne, Waltero Lenfaunt, Geraldo de Sancto Michaele, Johanni de Wellesleye, Henrico Trahan', } *militibus.*

David filio David de Barry, Mauritio filio Nicholai, David filio Alexandri de Rupe, Fulconi de Fraxineto, Willielmo de Rupe Forti, Thomæ Wogan, } *armigeris.*

De proclamatione, super dicto tractatu.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III. Claus. 6 Edw. III. m. 18. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Dublin', salutem. Cum nos, de *fidelitate & circumspectione providâ dilecti & fidelis nostri, fratris Rogeri Outlawe, prioris hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Hibernia, plenariè confidentes, per literas nostras patentes, inter alia, dederimus eidem priori potestatem, ad tractandum cum omnibus & singulis capitaneis, tam Anglicis quam Hibernicis,* qui in eâdem terrâ contra nos, & ministros, ac fideles nostros, ibidem diversa facinora, per occupationes & destructiones terrarum nostrarum, & dictorum fidelium nostrorum, in eisdem partibus, ac aliis modis diversis, hactenus fecerunt & faciunt, de veniendo ad pacem & gratiam nostram, per certas vias & modos, de consilio & avisamento justiciarii, cancellarii, & thesaurarii, nostrorum in dictâ terrâ nostrâ Hiberniæ, concordandum & ordinandum, prout eis pro honore nostro & commodo videbitur faciendum.

Ac etiam ad recipiendum ad pacem & gratiam nostram, de consilio & avisamento eorumdem, justiciarii, cancellarii, & thesaurarii, homines mediocres, tam Anglicos quam Hibernicos, qui de hujusmodi facinoribus culpabiles sunt, seu irrectiti, per fines seu redemptiones, ad opus nostrum recipiendos, vel propter obsequia utilia & fructuosa, nobis per ipsos facienda.

Et insuper concesserimus quod omnes & singuli qui cum dicto priore, super præmissis, vel eorum aliquo, tractare voluerint, salvò & securè, sub pace nostrâ, & protectione nostrâ, ad loca quæ eos per prædictum priorem, pro tractatibus hujusmodi tenendis, assignari contigerit, venire possint, & ibidem morari, durantibus tractatibus illis, & exindè ad partes suas redire, absque eo quod propter aliquas causas, tempora dictorum tractatuum præcedentes, arrestentur, seu in corporibus, equis, hernesiis, vel aliis rebus suis, molestentur in aliquo, seu graventur, prôut prædictus prior, per literas suas patentes, Anglicis & Hibernicis, sic tractare volentibus, nomine nostro, duxerit concedendum, prout in literis nostris prædictis pleniùs continetur;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod in singulis locis, infra ballivam tuam, ubi expedire videris, præmissa omnia & singula publicè proclamari facias, &, quantum ad te pertinet, firmiter teneri; ulteriùs, sub gravi forisfacturâ nostrâ, inhibendo nè quis Anglicis vel Hibernicis, ad tractatus hujusmodi venientibus, in veniendo, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, in corporibus, equis, hernesiis, vel aliis rebus suis, injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, durantibus tractatibus prædictis, propter aliquas causas, tempora eorumdem tractatuum præcedentes, inferat, seu gravamen: & hoc nullatenus omittas.

Teste Rege, apud Hanle, iiii. die Augusti.

Per concilium.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Vicecomiti Urielis.
Vicecomiti Mid'.
Vicecomiti Kildar'.
Vicecomiti Waterford.
Vicecomiti Cork.
Vicecomiti Lymer.'
Vicecomiti Connac'.
Senescallo libertatis Ulton'.
Senescallo libertatis Trim'.
Senescallo libertatis Cathlach'.
Senescallo libertatis Kilkenn'.
Senescallo libertatis Weyseford'.
Senescallo libertatis Typerar'.
Senescallo libertatis Ker'.

Ad Henricum dominum de Sulliaco, super arestatione Roberti Lynel.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.
Claus. 6 Edw. III. m. 21. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro domino Henrico, domino de Soilly, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

De benivolentiâ vestrâ nobis exhibitâ, super arestatione & custodiâ Roberti Lynel, nostri inimici, ad sectam dilecti servientis nostri ad arma, Egidii de Ispann', factis, grates vobis referimus speciales;

Specialiter deprecantes quatinùs eundem Robertum dicto Egidio liberare velitis, ad nos in Angliam deducendum, & nos, eâ de causâ, specialiùs vobis teneri volumus in futurum.

Dat' apud Hanle, vii. die Augusti.

Consimilis littera dirigitur Simoni de Mounbreton. Dat' ut supra.

De Johanne Tilly in Angliam ducendo.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.
Claus. 6 Edw. III. m. 21. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi Reymundo de Monceuz, castellano suo de Mailloune, salutem.

Cum dilectus serviens noster ad arma, Egidius de Ispann', Johannem Tilli, usque in regnum Ispanniæ insecutus fuisset, & ipsum ibidem, propter quædam contra nos in regno nostro commissa, arestâsset, & usque Mailloune in ducatum nostrum prædictum duxisset, & in custodiâ vestrâ dimisisset, quousque nos pleniùs indè informâsset:

Vobis mandamus, quod præfatum Johannem eidem Egidio liberetis, ad nos in Angliam deducendum.

Dat' ut supra.

De custagiis pro ductione Roberti Lynel & Johannis Tilly, in Angliam.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.
Claus. 6 Edw. III. m. 21. d. in Turr. Lond.

REX, senescallo suo Vasconiæ & constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, salutem.

Cum dilectus serviens noster ad arma, Egidius de Ispann', de mandato nostro, divertat se ad regnum Navar', ad Robertum Lynel, inimicum nostrum, in eodem regno arestatum, necnon Johannem Tylly, socium ipsius Roberti, in custodiâ castellani de Mailloune existentes, usque regnum nostrum deducendos:

Vobis mandamus, quod eidem Egidio navem, ac custagia necessaria pro salvâ & securâ ductione prædictorum Roberti & Johannis, usque in regnum nostrum deducendorum, faciendâ, necnon eidem Egidio super hoc salvum & securum conductum, in veniendo usque regnum nostrum prædictum, habere faciatis. Dat' ut supra.

De intentione quorundam, non obstante inhibitione Regis, armatâ potentiâ regnum Scotiæ per mare invadere; & de magnatibus Scotiæ ad aliqua attemptanda se parantibus.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.
Pat. 6 Edw. III. p. 2. m. 13. in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, & omnibus aliis de comitatu Northumbr', tam infra libertates, quam extra, ad quos, &c. salutem.

Quia datum est nobis intelligi quòd, pro eo quòd Henricus de Bello Monte, & alii quamplures homines ad arma, in comitivâ suâ jam mare sunt ingressi, intendentes, ut dicitur, infra regnum Scotiæ armatâ potentiâ applicare, non obstantibus inhibitionibus, & proclamationibus, in diversis locis regni nostri, per nos factis, ne quis, cujuscumque statûs aut conditionis esset, quicquam, per quod pax, nuper inter nos & Robertum de Brus, tunc Regem Scotiæ, inita & firmata, infringi seu lædi posset, faceret, seu facere, vel attemptare, præsumeret quovis modo; quidam magnates, & alii, de eodem regno Scotiæ, quanto potentiùs poterunt, se parant ad aliqua attemptanda, ex quibus mala populo nostro, versus marchiam Scotiæ, evenire multipliciter formidatur; unde turbamur quamplurimùm, nec inmeritò, & movemur:

Nos, pacem prædictam per nos & subditos nostros in omnibus, quæ ad nos pertinent, desiderantes illæsam observari, & salvationi populi nostri circumquaque, prout ad hoc astringimur, provideri, ac de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilecti consanguinei & fidelis nostri Henrici de Percy, pleniùs confidentes, assignamus & deputamus præfatum Henricum de Percy, custodem marchiæ nostræ versus Scotiam, ad faciendum & excercendum omnia & singula, quæ pro conservatione pacis illius, ac defen-

sione, & salvatione dictæ marchiæ, & populi nostri ibidem, poterunt pertinere, dantes eidem Henrico de Percy plenam, tenore præsentium, potestatem, omnes illos, de ligeantiâ nostrâ, qui pacem illam in aliquo impetere, seu infringere præsumpserint, castigandi, & puniendi per arestationes, & imprisonamenta corporum suorum, & etiam detentiones eorumdem in prisonis nostris, ita quod ab eisdem prisonis non deliberentur sine mandato nostro speciali:

Damus insuper eidem Henrico de Percy similiter potestatem, quod si aliqui de dicto regno Scotiæ regnum nostrum, armatâ potentiâ, ad populum nostrum, contra formam dictæ pacis, gravandum, seu dampnificandum, vel aliqua alia, in enervationem dictæ pacis, faciendum, dictum regnum nostrum ingredi præsumpserint, quod absit, ad levandum, si necesse fuerit, totum posse dicti comitatûs, tam infra libertates, quam extra, pro ipsis Scotis, sic dictum regnum nostrum ingredientibus, seu ingredi volentibus, resistendis & repellendis; ita videlicet quòd, per præfatum Henricum de Percy, seu per vos, aut alios, de eodem regno nostro, quicquam in offensam dictæ pacis nusquam fiat:

Et ideo vobis omnibus & singulis, in fide & ligeantiâ, quibus nobis tenemini, & sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, firmiter injungendo, mandamus quatinùs eidem Henrico de Percy, in præmissis omnibus & singulis faciendis & complendis, intendentes sitis, obedientes, consulentes & auxiliantes, quotiens, quandocumque, & ubi per ipsum Henricum de Percy, seu deputandos ab eodem, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus, &c. *usque ad festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.*

Teste Rege, apud Wyggemore, ix. die Augusti.

Per breve de privato sigillo.

Eodem modo assignatur idem Henricus in comitatibus Eborum, Lancastriæ, Cumbriæ, & Westmerlandiæ, singulatim.

Pro conservatione pacis nuper cum Roberto de Brus firmatæ, ac pro defensione Marchiæ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Pat. 6 Edw. III. p. 2. m. 13. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Cum assignaverimus & deputaverimus dilectum consanguineum & fidelem nostrum Henricum de Percy, custodem marchiæ nostræ Scotiæ, ad faciendum, & exercendum, omnia & singula, quæ pro conservatione pacis, nuper inter nos & Robertum de Brus, tunc Regem Scotiæ, initæ & firmatæ, ac defensione & salvatione dictæ marchiæ, & populi nostri ibidem, poterunt pertinere;

Et dederimus eidem Henrico plenam potestatem omnes illos, de ligeantiâ nostrâ, qui pacem illam impetere in aliquo, seu infringere præsumpserint, castigandi, & puniendi per arestationes, & imprisonamenta corporum suorum, & etiam detentiones eorumdem in prisonis nostris, ita quòd ab eisdem prisonis non deliberentur sine mandato nostro speciali: dederimusque eidem Henrico similiter potestatem, quòd si aliqui de dicto regno Scotiæ, *&c. prout supra, tunc sic;*

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quatenùs eidem Henrico, in præmissis omnibus & singulis faciendis, & complendis, intendens sis, consulens, respondens, & auxilians, quotiens, & quandocumque, & ubi, per ipsum Henricum, seu deputandos ab eodem, super hoc, ex parte nostrâ, fueris præmunitus, & prout tibi per eos ex parte nostrâ pleniùs injungetur:

Sciens pro certo quòd, si in executione præmissorum negligens fueris, seu remissus, ad te & tua, modo quo convenient, capiemus.

Teste Rege, apud Wyggemore, ix. die Augusti.

Per breve de privato sigillo, & erat clausum.

Eodem modo præceptum est vicecomitibus subscriptis; videlicet,

Vicecomiti Northumbr'.

Vicecomiti Cumbriæ.

Vicecomiti Westmerlandiæ.

Vicecomiti Lancastriæ.

Pro archiepiscopo Eborum, de non molestando super bajulatione crucis.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Claus. 6 Edw. III. m. 13. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, S. eadem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem.

Cum dudùm, tempore celebris memoriæ, domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, inter tunc archiepiscopum Cantuar', prædecessorem vestrum, &, venerabilem patrem Willielmum archiepiscopum Eborum, Angliæ primatem, pro malis & dissensionibus, quæ sæpius, ex bajulatione crucis prædecessorum vestrorum, in Eborum provinciâ & crucis archiepiscoporum Eborum in provinciâ Cantuar', oriebantur, sedandis & pacificandis, fuisset in præsentiâ ipsius patris nostri, & prælatorum, & aliorum magnatum de regno nostro plurimorum, ut pro certo didicimus, concordatum;

Quod præfatus prædecessor vester, & successores sui, ad parliamenta & tractatus dicti patris nostri, & hæredum suorum, quæ infra dictam Eborum provinciam teneri contingeret, & præfatus Eborum archiepiscopus, & ipsius successores, ad hujusmodi parliamenta & tractatus, infra dictam Cantuar' provinciam tenenda, ad mandata ipsius patris nostri, & hæredum suorum venientes, cruces suas ante se erectas portarent, absque perturbatione inibi faciendâ, ne regia & communia regni nostri negotia eâ occasione impedirentur; ac præfatus archiepiscopus Eborum ad parliamentum nostrum, quod apud Westm', in crastino Nativitatis beatæ Mariæ Virginis, proximò futuro, tenere ordinavimus, ad tractandum nobiscum, ac. cum prælatis, & magnatibus regni nostri, super diversis & arduis negotiis, nos & statum regni nostri contingentibus, jam de mandato nostro sit venturus;

Nos, nolentes nostra & regni nostri negotia, occasione dissensionum hujusmodi aliqualiter retardari, set volentes concordiam prædictam, quantum ad nos attinet, firmiter observari, vobis injungendo mandamus quod eidem archiepiscopo Eborum, seu hominibus suis, super bajulatione crucis ejusdem archiepiscopi, ante se, infra vestram provinciam, in veniendo ad dictum parliamentum, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, non inferatis, seu per alios inferri, vel procurari aliqualiter faciatis, dampnum, vituperium, impedimentum aliquod, seu gravamen, contra formam concordiæ memoratæ.

Teste Rege, apud Kydermynster, xviii. die Augusti.

Per breve de privato sigillo.

De salvo conductu, super bajulatione prætactâ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Pat. 6 Edw. III. p. 2. m. 15. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cum, venerabilis pater, Willielmus archiepiscopus Eborum, Angliæ primas, ad parliamentum nostrum, quod apud Westm', in crastino Nativitatis beatæ Mariæ Virginis, proximò futuro, tenere ordinavimus, de mandato nostro sit venturus;

Vobis mandamus quod eidem archiepiscopo, aut hominibus suis, in personis, aut rebus eorum, super bajulatione crucis ipsius archiepiscopi, ante se, in veniendo ad dictum parliamentum nostrum, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, non inferatis, seu quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis dampnum, impedimentum aliquod seu gravamen, set eis potiùs salvum & securum conductum, cum per districtuum vestrorum loca transitum fecerint, suis sumptibus habere faciatis, quotiens & quando per ipsos, seu eorum aliquem, super hoc ex parte nostrâ, fueritis requisiti.

In cujus, &c. usque ad festum Omnium Sanctorum proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Kederminstre, xviii. die Augusti.

Per breve de privato sigillo.

Prohibitio facta archiepiscopo Cantuar' & clero provinciæ suæ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.
Claus. 6 Edw. III. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, venerabilibus in CHRISTO patribus, S. eâdem graciâ, archiepiscopo Cantuar' tocius Angl' primati, & cæteris coepiscopis & suffraganeis suis, ac clero ejusdem provinciæ, salutem.

Quia intellexerimus quod vos hâc instanti die Veneris proximo post festum Sancti Bartholomei Apostoli, concilium tenere, & in eodem super diversis habere proponitis consilia & tractatus:

Nos, volentes statum coronæ nostræ ac jura ejusdem illibata servari, ad quæ manutenenda unâ nobiscum astricti estis vinculo juramenti, vobis firmiter injungendo mandamus, quod in dicto concilio seu tractatibus antedictis, nichil omninò attemptetis seu attemptari faciatis, quod in nostri seu dictæ coronæ nostræ præjudicium cedere valeat quovis modo; dilectis & fidelibus nostris Johanni Peeche, & Johanni de Pulteneye majori civitatis nostræ London', quibus voluntatem nostram in præmissis plenius exposuimus, in hiis que vobis dicent ex parte nostrâ, fidem credulam adhibentes.

T. R. apud Norhampton', secundo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro cardinalibus in regno Angliæ beneficiatis, de pardonatione.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.
Claus. 6 Edw. III. m. 14. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, W. eâdem gratiâ, archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, salutem.

Cum dominus E. nuper Rex Angliæ, pater noster, ad requisitionem venerabilis patris, domini J. Divinâ Providentiâ, Papæ vicesimi secundi, necnon ob affectionem quam erga venerabilem cœtum cardinalium ecclesiæ Romanæ gerebat & habebat, pardonaverit omnibus & singulis cardinalibus, in regno nostro beneficiatis omnes pecuniæ summas, ipsos, ratione decimarum & aliarum quotarum, clero regni nostri, per dictum Summum Pontificem, vel ejus prædecessores, impositarum, contingentes, & quæ, ad opus ipsius patris nostri, per summonitionem scaccarii sui, exigebantur:

Nos, pardonationem prædictam acceptantes, vobis mandamus quod demandæ, quam facitis, per summonitionem dicti scaccarii, ad opus nostrum, venerabilibus patribus, dominis, Gauselino Johannis, personæ ecclesiæ de Hemyngburgh, & præbendario præbendæ de Driffeld, & Bertrando de Monte Faventio, personæ ecclesiæ de Brantyngham, dictæ Romanæ ecclesiæ cardinalibus, de decimis & aliis quotis prædictis, ipsos ratione ecclesiarum & præbendæ suarum prædictarum contingentibus, supersedeatis, & ipsos indè pacem habere permittatis, juxta pardonationem supradictam.

Teste Rege, apud Westm', xiii. die Septembris.

De decimâ & quintadecimâ Regi per Angliam concessis, levandis & colligendis.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.
Pat. 6 Edw. III. p. 3. m. 19. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, comitibus, baronibus, militibus, liberis hominibus & toti communitati comitatûs Norht', tam infra libertates quam extra, necnon balliwis communitatum, civitatum, burgorum, & dominicorum nostrorum antiquorum, in eodem comitatu, salutem.

Cum pro magnis & arduis negociis nobis, racione terræ nostræ Hibern' & aliarum terrarum nostrarum, hiis diebus multipliciter incumbentibus, comites, barones, milites, liberi homines, ac communitates comitatuum regni nostri quintamdecimam omnium bonorum suorum mobilium, ac cives & burgenses civitatum & burgorum dictorum comitatuum ipsius regni decimam omnium bonorum suorum mobilium, in instanti parliamento apud Westm' tento, nobis concesserunt:

Nos, ut quintadecima & decima prædictæ ad minus dampnum & gravamen populi dicti regni nostri, ac civitatum & burgorum leventur & colligantur, providere volentes, assignavimus dilectos & fideles nostros, Johannem Daundelyn & Eustachium de Brunneby, unâ cum quodam clerico quem ad hoc duxerint eligendum, pro quo respondere voluerint, ad dictam quintamdecimam in comitatu prædicto, & ad decimam prædictam in singulis civitatibus, burgis, & dominicis nostris in eodem comitatu, tam infra libertates quam extra, assidend' & taxand', juxta formam ipsis sub sigillo nostro liberatam; & ad pecuniam de dictis quintadecimâ & decimâ provenientem colligend' & levand', & ad scaccarium nostrum liberand'; unam, videlicet, medietatem in crastino Purificationis beatæ Mariæ Virginis proximò futuro, & aliam medietatem in crastino Sanctæ Trinitatis proximò sequenti.

Et ideò vobis mandamus quod præfatis Johanni & Eustachio, ac clerico, quem ad hoc elegerint, ut est dictum, in præmissis omnibus & singulis sitis intendentes, respondentes, consulentes, & auxiliantes in formâ prædictâ.

In cujus, &c.

T. R. apud Westm', xvi. die Sept'.

Per ipsum Regem & cons'.

Eodem modo assignantur alii in cæteris comitatibus per Angliam.

De compositione inter Aliciam filiam & hæredem Gaufridi Rudelli, & Guilielmum de Monte Acuto, nuper senescallum Aquitaniæ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.
Rot. Vascon. 6 Edw. III. m. 3. In Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Constat nobis, per inspectionem rotulorum cancellariæ domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, quod idem pater noster fecit literas suas patentes in hæc verba;

EDWARDUS, DEI gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, omnibus, ad quos præsentes litteræ pervenerint, salutem.

Ad omnium notitiam deducimus per præsentes, quod, cum ex causâ transactionis, seu amicabilis compositionis, inter dominam Aeliciam, filiam legitimam & hæredem domini Gaufridi Rudelli militis, domini Blaniæ defuncti, auctoritate & voluntate Guillelmi Furt, viri sui, & Guillelmum Bernardi, & Galhard de Ornone, filios, & Angevinam, filiam dictorum conjugum, ex parte unâ; et nobilem virum Guillelmum de Monte Acuto militem, nuper senescallum nostrum ducatûs prædicti, & magistrum Petrum Fulcherii, dictum Ros, procuratorem nostrum in eodem ducatu, nostro nomine, ex alterâ, factæ;

Præfata domina Aelicia, & dicti filii, & filia, dederint, concesserint, & remiserint pro se, & hæredibus & successoribus suis, nobis & hæredibus nostris, Regibus Angliæ, & ducibus ducatûs prædicti, castrum, castelletum, totam villam, & totam castellaniam, & baroniam de Blania, merum & mixtum imperium, altam & bassam justitiam, & jurisdictionem omnimodam, & specialiter & generaliter omnia & singula bona, quæcumque sint, quæ idem dominus Blaniæ habebat, & habere debebat, tempore quo vivebat tam in dicto dominio & territorio de Blaniâ & de Blayesio, quam extra in terrâ & in mari, in Vasconiâ & in ducatu prædicto, ad ipsam dominam, tanquam ad hæredem universalem dicti domini Blaniæ, seu aliàs quoquo modo, pertinentia:

Præfatique, senescallus & procurator, vice & nomine nostro, pro præmissis, sic nobis datis, concessis, & remissis, præfatæ dominæ Aeliciæ, & dictis filiis, & filiæ, hæredibus & successoribus suis, donaverint, concesserint, quietaverint, & remiserint, vice versâ, mille libras Turonen' parvorum bonorum nigrorum, annui redditûs;

Ac, pro eisdem mille libris, eisdem, dominæ, filiis, & filiæ, assignaverint, reddiderint, & liberaverint præposituram de Camperiano, terram communital' & forestam, custumas Burdegaliæ & Royanæ, quæ quondam fuerunt dicti domini Blaniæ; parvas custumas nostras vocatas de Burdegala & Royano, & Mauritaniæ, pedagium & custumam Herbefaveriæ; certos census per quosdam homines Herbefaveriæ debitos; certos redditus, seu abberguatas, nobis debitos per quosdam commorantes extra villam Herbefaveriæ; et quosdam census debitos per quosdam homines & feudatores de Berues; necnon baroniam & baneriam, ratione jurisdictionis, meri & mixti imperii, dictæ præposituræ, homagia nobilia & innobilia, juramenta fidelitatis, nobis ab habitatoribus de Camperiano terræ communital' & forestæ prædictæ præstari consueta, & plura alia inmobilia;

Et, ultra præmissa, undecim milia librarum bonorum Turonen' parvorum, de pecuniâ nostrâ, in pecuniâ numeratâ, prout hæc omnia in quo-

dam instrumento publico, manu Arnaldi de Rivalii de Burdegalâ, auctoritate apostolicâ & imperiali, & in dicto ducatu pro nobis, publici notarii confecto, pleniùs annotantur:

Quarum quidem donationum, concessionum, remissionum, quietantiarum, & assignationum, prædictarum, hinc inde factarum, conditiones tales sunt; videlicet,

Quod, si contingat dictam dominam Aeliciam, per sententiam suspendi, non posse declarari & judicari non esse, nec esse debere, hæredem dicti domini Blaniæ patris sui, nec bona ipsius patris ad ipsam, tanquam ad hæredem ejusdem, debere pertinere;

Et à nobis evinci contingat, ex causâ prædictâ, de jure & de facto, castrum & castellaniam de Blania, & omnia alia prædicta, nobis, ut præmittitur, data, concessa, & liberata;

Ita quòd, casu hujusmodi interveniente (quod absit) ea amitteremus infra viginti annos, à datâ instrumenti prædicti in antea computandos;

Præfata domina Aelicia & dicti Gullielmus, Galhardus, & Augevina, teneantur. nobis, vel nostro senescallo ducatûs prædicti, nostro nomine, restituere & dimittere dictas mille libras Turonen' annui redditûs, vel dicta, præposituram, terram, forestam, custumas, pedagia, census, redditus, possessiones, & alia, pro dictis mille libris annui redditûs, ut præmittitur, tradita, liberata, & etiam assignata:

Dictaque undecim millia librarum Turonensium, præfatæ dominæ data, ut præmittitur, & concessa; necnon omnes fructus, exitus, & proventus omnium verum, & bonorum inmobilium prædictorum, per eosdem, dominam, filios, & filiam, interim percepti à datâ instrumenti prædicti, in antea; ipsis, dominæ, filiis, & filiæ, hæredibus & successoribus suis, salva & quieta perpetuò remanebunt;

Ita quòd ipsa undecim milia librarum, seu dicti fructus, exitus, & proventus, ac emolumenta quæcumque sint, de dictis præpositurâ, terris, redditibus, & aliis sic perceptis, & percipiendis, per pactum expressum in hâc parte factum, à dictis dominâ, filiis, & filiâ, aliquo casu repeti non possint, vel aliquâ ratione; nec ipsi ad restitutionem eorumdem teneri debeant seu obligari.

Ipsaque conditio, post dictos viginti annos elapsos, in omnem eventum, nullam habeat roboris firmitatem, quin ea dictæ dominæ, filiis, & filiæ, tradita & liberata, ut est dictum, suo cedant dominio perpetuo, nec ab ipsis possint retrahi, vel etiam amoveri.

Prædictaque domina Aelicia teneatur in quâcumque curiâ prosequi negotium hæreditatis prædictæ, nobis datæ, quitatæ, cessæ, & remissæ, sumptibus nostris, quotiens nos, vel dictus senescallus, seu procurator noster, nostro nomine, super hoc fuerimus requisiti, prout hæc & alia, in hâc parte concordata, in instrumento prædicto, ac aliis instrumentis, per præfatum notarium, super dicto negotio confectis, pleniùs continentur:

Nos omnia & singula præmissa, ac alia, in instrumentis eisdem contenta, quæ per dictam dominam, auctoritate dicti viri sui, ac dictos filios, & filiam, necnon per dictos senescallum & procuratorem nostros, data, concessa, promissa, recognita, ordinata, & assignata sunt in hâc parte, acceptantes; ac, volentes quòd ipsa modis & conditionibus prædictis robur optineant perpetuæ firmitatis, ea pro nobis & hæredibus nostris laudamus, approbamus, ratificamus, & tenore præsentium confirmamus, eaque inviolabiliter observari, quantùm ad nos pertinet, promittimus bonâ fide.

In cujus rei testimonium has literas nostras fieri fecimus patentes.

Dat' apud Eborum, septimo die Decembris, anno regni nostri tertiodecimo.

Nos, omnia & singula præmissa, quæ per dictam dominam, auctoritate dicti viri sui, ac dictos filios & filiam, necnon per dictos senescallum & procuratorem data, concessa, promissa, recognita, ordinata, & assignata sunt in hâc parte, acceptantes, ea pro nobis & hæredibus nostris, approbamus, ratificamus, & tenore præsentium confirmamus, eaque inviolabiliter observari, quantum ad nos pertinent, promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xx. die Septembris, anno regni nostri sexto.

Per petitionem de concilio.

De hominibus sagittariis & hobelariis eligendis & araiandis, occasione turbationis in terrâ Scotiæ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Pat. 6 Edw. III. p. 3. m. 18. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Lancastriæ, ac aliis ballivis, ministris, & fidelibus suis in eodem comitatu, salutem.

Ex diversorum relatibus ad nostrum auditum pervenit, quod quidam magnates & alii, de terrâ Scotiæ, occasione turbationis, in eâdem terrâ jam motæ, se parant, quantò potentiùs poterunt, ad aliqua attemptandum, ex quibus mala & destructiones populo nostro, versus marchiam Scotiæ, evenire posse multipliciter formidatur; nos, salvationi & defensioni populi nostri circumquaque volentes providere, ut tenemur;

Ac de fidelitate & circumspectione dilectorum & fidelium nostrorum, Johannis de Denum, Edmundi Nevill, & Roberti de Shireburn, confidentes, assignavimus ipsos, & duos eorum, ad eligendum, in comitatu prædicto, tam infra libertates quam extra, cum omni celeritate quâ fieri poterit, quadringentos homines sagitarios, & centum hobelarios, de validioribus & potentioribus comitatûs ejusdem;

Ita quòd dicti hobelarii, aketonis, bacinettis, & cirotecis ferreis, ac equitaturis, & prædicti sagittarii, prout ad ipsos pertinet, benè & sufficienter muniti, prompti sint & parati ad proficiscendum nobiscum, & aliis fidelibus nostris, pro salvatione & defensione marchiæ nostræ prædictæ, & populi nostri ibidem, cum ipsos super hoc fecerimus præmuniri, si aliqua, per quæ dictus populus noster terreri, seu dampnificari posset, per quoscumque contigerit attemptari:

Et ad omnes illos, quos in præmissis contrarios seu inobedientes invenerint, prout decet, puniendum:

Et ad certificandum nos, sine dilatione, de nominibus illorum, quos sic elegerint, & de toto facto suo in hâc parte;

Et ideò vobis mandamus quod eisdem, Johanni, Edmundo, & Roberto, vel duobus eorum, in electione hominum prædictorum, ac aliis expeditionem negotii illius tangentibus, intendentes sitis, respondentes, & auxiliantes, quotiens & quando per prædictos, Johannem, Edmundum, & Robertum, vel duos eorum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

T. R. apud Notingh', vii. die Octobr'.

Per breve de privato sigillo.

Eodem modo assignantur subscripti in comitatibus subscriptis; videlicet,

Radulphus de Bulmere & Nicholaus de Wurcelay, ad eligendum trescentos sagitarios & septingentos homines pedites in comitatu Eborum.

Nicholaus de Langeford & Radulphus de Brayleford, ad eligendum ducentos sagitarios in comitatu Derb'.

Super eodem negotio.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Pat. 6 Edw. III. p. 3. m. 18. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Willielmo de Clynton, Justiciario suo Cestriæ, vel ejus locum tenenti, salutem.

Ex diversorum relatibus, *&c. ut supra usque ibi,* ut tenemur, *et tunc sic;*

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd eligi faciatis de comitatu Cestriæ, tam infra libertates quam extra, cum omni celeritate, quâ fieri poterit, trescentos homines sagittarios, de validioribus & potentioribus ejusdem comitatûs;

Ita quòd dicti sagittarii, prout ad ipsos pertinet, benè & sufficienter muniti, prompti sint & parati ad proficiscendum nobiscum, & aliis fidelibus nostris, pro salvatione & defensione marchiæ nostræ prædictæ, ac populi nostri ibidem, cum ipsos super hoc fecerimus præmuniri, si aliqua, per quæ dictus populus noster terreri, seu dampnificari, posset, per quoscumque contigerit attemptari:

Et nos de nominibus illorum, quos sic elegeritis, & de toto facto vestro, in hâc parte, sine dilatione certificetis; & hoc, sicut nos, & honorem nostrum, diligitis, nullatenùs omittatis.

Damus autem vicecomitibus, ministris, & aliis fidelibus nostris, de comitatu prædicto, tenore præsentium, in mandatis, quòd vobis, in electione hominum prædictorum, ac aliis expeditionem dicti negotii tangentibus, intendentes sint, consulentes, & auxiliantes, quotiens & quando per vos, super hoc, ex parte nostrâ, fuerint præmuniti.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per breve de privato sigillo.

De tractando cum nunciis, per custodem terræ Scotiæ in Angliam missis.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Pat. 6 Edw. III. p. 3. m. 16. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Johanni Darcy & Willielmo de Denum, salutem.

Sciatis quod cum Robertus de Loweder miles & Ranulphus de More, ad nos, per custodem terræ Scotiæ, pro quibusdam negotiis missi existant, & idem Robertus in veniendo ad nos apud Novum Castrum super Tynam, quâdam gravi infirmitate gravatus non possit ulteriùs sine corporis periculo laborare, sicut dilectus & fidelis noster, Robertus de Hornclif testificatus est coram nobis & concilio nostro:

Nos, de fidelitate vestrâ plenariè confidentes, assignavimus vos ad audiendum ea, quæ iidem Robertus & Ranulphus, dicere voluerint juxta credentiam vel potestatem, eis a præfato custode traditam;

Et ad tractandum cum eisdem, nostro nomine, super negotiis per eosdem nuncios proponendis vel dicendis:

Et ideo vobis mandamus, quod ad dictum locum Novi Castri personaliter accedatis, & ipsorum Roberti & Ranulphi credentiam audiatis, ac cum eis super negotiis illis tractatum habeatis in formâ prædictâ; nosque indè cum celeritate, quâ poteritis, certificetis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Eborum, xxvi. die Octobris.

Per ipsum Regem & concilium.

Ad Papam, de præficiendo Robertum de Ayleston in episcopum Sancti Andreæ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Rot. Rom. 6 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Præcipui amoris integritas & gratuitæ considerationis intuitus, quibus progenitores nostros, nos, & jura coronæ nostræ, hactenus specialiter prosecuta est vestra providentia paternalis, maximam nobis fiduciam tribuit ut quæ pro honore nostro, stabilimento pacis, & jurium nostrorum conservatione, ferventer appetimus, à liberalitate vestrâ certitudinaliter & indubiè postulemus.

Itaque, pater, cum sit fragilis & dubia, penes nos & regnum nostrum, Scotorum promissa fides vel amicitia, advertentes pacis & quietis zelatorem, & nobis & regno nostro benivolum, ecclesiæ cathedrali Sancti Andreæ in Scotiâ, quæ modò vacat, in episcopum assumi & præfici;

Qui populum illum effrænatum, & diutiùs mandatis ecclesiæ resistentem, doctrinis salutaribus instruat, & in viam pacis & veritatis dirigat, & ab errore revocet, & spiritualibus coherceat disciplinis;

Potissimè fore necessarium, nuper vestræ sanctitati votivis affectibus supplicavimus, quatinùs provisionem dictæ ecclesiæ, vestræ & sedis apostolicæ dispositioni, ad nostri instantiam, reservare velletis istâ vice, ac personam, quam vestræ clementiæ infra breve cum deliberatione commodâ nominaremus, præfatæ ecclesiæ in episcopum præficere & pastorem:

Jamque, habito cum concilio nostro tractatu diligenti, discussis etiam personarum diversarum conditionibus, venerabilem virum magistrum Robertum de Ayleston, archidiaconum Berk', thesaurarium nostrum, virum utique sani consilii, convenientis scientiæ, approbatæ circumspectionis & industriæ, omni quâ possumus affectione cariori recommendatum offerimus, & intentione purissimâ nominamus; suppliciter exorantes quatinùs, præmissis paternâ consideratione ponderatis, ad honorem DEI & commodum populi regni utriusque, præfatum archidiaconum ecclesiæ memoratæ in episcopum & pastorem præficere dignetur apostolica celsitudo.

Conservet, &c.

Dat' apud Eborum, vicesimo sexto die Octobris.

Ad Cardinales, super dictâ præfectione.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Rot. Rom. 6 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino A. DEI gratiâ, Sancti Eustachii diacono cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Quantò de vestræ dilectionis & amicitiæ puritate fiduciam gerimus ampliorem, tantò super hiis, quæ desideranter appetimus, dilectioni vestræ intentionis nostræ propositum confidentiùs intimamus.

Cum itaque ecclesia cathedralis Sancti Andreæ in Scotiâ pastorali sit regimine destituta, &, considerato statu ipsius terræ secundum ea, quæ ibidem modernis temporibus agi noscuntur, nobis & magnatibus de concilio nostro visum sit, pro tranquillitate populi, tam Angliæ, quam Scotiæ, plurimùm expedire, ut talis regimini dictæ ecclesiæ præferatur, qui nobis & regno nostro intentione purâ & affectione sincerâ conjungatur, per cujus industriam delirantes ad concordiam revocari, & mansueti ab incursu malignantium possint, Domino protegente, defensari, domino Summo Pontifici votivis precibus supplicaverimus ut, præmissorum consideratione, provisionem dictæ ecclesiæ suæ & sedis apostolicæ dispositioni, ad nostri instantiam, reservare dignaretur istâ vice, & personam, &c. *prout supra mutatis competenter mutandis; tunc sic;*

Quocirca paternitatem vestram, quàm dilectam, votivè requirimus, quatinùs penes dictum dominum Summum Pontificem, cum omni efficaciâ, partes vestras, si placet, apponere velitis, ut idem Summus Pontifex votis nostris annuat in præmissis.

Dat' ut supra.

Consimiles literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, diacono cardinali.

Domino A. Sanctæ Mariæ in Porticu, diacono cardinali.

Domino M. tituli sanctorum Johannis & Pauli, presbitero cardinali.

Domino J. episcopo Portuen', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.

Magistro Andreæ de Sapit.

Domino P. episcopo Penestrino, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.

Domino G. episcopo Albanen', sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.

Domino N. Sancti Adriani, diacono cardinali.

Domino G. episcopo Sabinen'.

Domino A. tituli sancti Laurentii in Lucina, presbitero cardinali.

Diversæ donationes, concessiones, & recognitiones Regi Angliæ, per Edwardum Scotiæ Regem, firmatæ & juratæ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Ex Orig.

EDWARD, par la grace de DIEU, Roi d'Escoce, a touz ceux, as queux ces presentes lettres vendront, salutz.

Saches qe, come nostre roiaume d'Escoce & les Isles appurtenantes a icel, soient & deveint, & tut temps passe soloient estre tenuz des Rois d'Engleterre par homage, lige, & feaute, & jadis, apres la mort Alisaundre, Roi d'Escoce, & ses heirs engendrez de son corps, nos devantiers, debat fust mu entre, de bone memoire, Johan de Baillol nostre piere, & sire Robert de Brus, & autres, sur la succession des ditz roialme d'Escoce & Isles;

Le quel debat feust trie & termine devaunt, clere memoire, sire Edward, adonqe Roi d'Engleterre, com devant soverein seigneur des ditz roialme d'Escoce & Isles pur nostre dit piere;

Si qi, par agard de la court du dit Roi d'Engleterre, soverein seigneur des ditz roialme d'Escoce & Isles, nostre dit piere demora Roi de mesmes les roialme d'Escoce & Isles, & les tenoit & possedeit, & en feust Roi coroune, & aussint eust fist homage, lige, & feaute au dit Roy d'Engleterre;

Et puis, pour ascuns exces, qui le dit Roi d'Engleterre surmist a nostre dit piere, les ditz roialme, & isles devyndrent en la main, & la possession de mesme le Roi d'Engleterre, des queux demaine, & possession, & auxint de la sovereine seignurie des ditz roialme d'Escoce & Isles, il feust empesche par les heirs le dit Robert de Brus, qui eut forjuge par le dit agard, & nul droit y avoit;

Et ja, par la suffraunce de tresexcellent prince, & nostre treschier seigneur & cousin sire Edward, Roi d'Engleterre, seigneur d'Irlande, & ducs d'Aquitain, &, par aides de partie de ses bones gentz, de son roiaume & poair, qi furent & devoient estre enheritez des grantz terres es ditz roiame d'Escoce & Isles, & en furent deforce par les ditz heirs sire Robert de Brus, nous soioms venuz en nostre dit roialme d'Escoce, come en nostre heritage, & y soioms Roi coronne de mesme le roialme, & des dites Isles;

Nous, conisantz auncien droit, par quel les ditz roiaume d'Escoce & Isles, appertenantes a y cele, sont, & estoient tenuz des Rois d'Engleterre, come de sovereigne seigneur, par homage lige & feaute, si come desus est dit, sumes entre en le homage lige & feaute du dit Roi d'Engleterre, notre treschier seigneur & cousin, par les paroles qui s'ensuient, le dit Roi tenant noz mainz entre les sues:

Je Edward, par la grace de DIEU, Roi d'Escoce & des Isles appurtenantes devent vestre homme lige les ditz roiaume & isles, contre totes gentz qi purroit vivre & morir:

Et le dit Roi d'Engleterre, come soverein seigneur des ditz roiaume d'Escoce & Isles, receut nostre homage en la forme susdite:

Et puiz apres entrasmes en la foi du dit Roi d'Engleterre, soverein

seigneur des ditz roialme d'Escoce & Isles, touchez les seintz ewangeiles, par les paroles qui s'ensuient :

Nous seroms feal & leal, & foi & loiaute porteroms a vous, nostre treschier seigneur Roi d'Engleterre, & a voz heirs, come a sovereins seigneurs des ditz roialme d'Escoce & Isles, contre totes gentz qi purront vivre & morir :

Et voloms, grauntoms & obligeoms nouz & nos heirs, a faire au dit nostre seigneur le Roi d'Engleterre, & a ces heirs, homage, lige, & feaute, en les formes susecrites, a chescun chaungement de seignurie, ou muement de une part ou d'autre.

Et, pur les grauntz honeurs & profitz qui nous avoms sentu & troez en la suffraunce nostre dit seigneur le Roi & cousin, & la grant & bone aide de ses dites bones gentz, de son roialme & poair, si come desus est dit, voloms & grauntoms pour nous, & pour nos heirs de assigner, doner, & faire liverer au dit Roi d'Engleterre deux mille liverees de terre par an, resonable estente, de ce afaire par prodes hommes, a ce a deputer d'une part & d'autre, es lieus covenables sur la marche de nostre roialme d'Escoce, joignantz au roiame d'Engleterre :

Et, en partie de celle deux mille liverees de terre, donoms, grauntoms, & assignoms por nous & pour nos heirs, au dit Roi d'Engletterre le chastel, & la ville & la counte de Berewyk, & quanque nous avoms, ou avoir devoms en fie, ou en deveine en tiele value, come serra troue qils valent par estente, eut a faire en la forme susdite ;

Et ce, qui faudra des dites deux mille liverees de terre, serroms assigner & liverer au dit Roi d'Engleterre en autres lieux covenables & agreables au dit Roi d'Engleterre, sour la marche d'Escoce, joignantz au roialme d'Engleterre, a avoir & tenir les ditz chastel, ville, countee, & terre, od fiez de chevalier, avoesons des eglises, fraunchises, reals, eawes, ryveres, & autre subjection du pople, & des gentz, & totes autres choses qi y appurtenent, ou porront appertenir, sanz nul retenement, au dit Roi d'Engleterre & a ces heires, come annex a sa real dignitie, & a son roiaume d'Engleterre, & severeez de nostre real dignite, & de nostre coroune d'Escoce a touz jours ;

As queux chastel, ville, conte & terre assigner, bailler, & faire liverer au dit Roi d'Engleterre, en les formes susescrites, avaunt la Seint Michel procheinement avenir, ou plus tost si covenablement se purra faire, obligeoms nous & nos heirs.

Et, outre ceste chose, par les causes susescrites, obligeoms nous, nos heirs, & nos successours, au dit Roi d'Engleterre, nostre seigneur, & a ces heirs, de faire a lui, & a ces heirs (hors du roialme d'Engleterre, & des terre de Gales & d'Irlande) com en Gascoigne, & aillours, ou le Roi d'Engleterre, & ces heirs aurront terres, ou claimeront droit, ou autres lur voudrent empescher par force sur leur terres, ou sur possession, ou droit qils clameront, totes les foiz qils garniront nous, nos heirs, ou nos successours, le service susescrist, c'est asavoir ;

Nous, pour tote nostre vie, par le garnissement de sis mois, de deux centz hommes d'armes, par un an, a nos custages & despenses ; & nos heirs & successours, par autiel garnissement, de cent hommes d'armes a leur custages & despenses par un an.

Et, si le dit Roi d'Engleterre, ou ses heirs, voudrent avoir les dites gentz d'armes en nostre temps, ou en temps de nos heirs & successours, outre un an, ils y demurront en lur service a lur volonte ; mais, apres l'an acompli, demurront ils a les gages ascustumes du dit Roi d'Engleterre & de ses heirs.

Et, come n'adgaires mariage feust perparle entre David de Brus, & Johane la soer du dit Roi d'Engleterre, & esposailes faitz, en cas qe le matrimoigne ne se face, ne ne toigne, & la dite Johane se voudra assentir d'estre marie a nous, nous la espouseroms, & encrescoms le dower, qe n'adgaires lui feust assignes en dit roiaume, per cause du dit David, de cynk centz liverees de terre par an, es lieuz covenables, dedeinz mesme nostre roialme, dedeinz l'espace de trois mois apres les espousailles faitez.

Et, si par cas nous ne la preignoms mie a femme, nous obligeoms nous, nos heirs, & nos successours, au dit Roi d'Engleterre en dis mille livres d'esterlings, a paier a lui, & a ses heirs, deinz un an, a deux termes covenables du temps qi nous serroms requis par le dit Roi d'Engleterre, en aide de marier la dite Johane aillours, ou de eut ordiner autrement por son estat.

Et nientmeins obligeoms nous, nos heirs, & nos successours, a pourveer por l'estat de dit David solonc l'ordinance, & l'avis le dit Roi d'Engleterre, & de son consiel ; sauvant tote foiz qe tel avis, & ordinance ne soit en defesance de nostre estat.

Et por seurte le dit Roi d'Engleterre, & de ses heirs, du dit service des gentz d'armes, de nous, nos heirs, & de nos successours, en la forme susescrite obligeoms, par ces presentes letres, nous, nos heirs, & nos successours, au dit Roi d'Engleterre, & a ses heirs, en deux mille livres d'esterlings, a paier a la volunte du dit Roi d'Engleterre, & de ses heires.

Et voloms & grantoms por nous, nos heirs, & pour nos successours, qe, si le dit Roi d'Engleterre, ou ses heirs, voudront avoir le dit service des gentz d'armes de nous, ou de nos heirs, ou de nos successours ; & garnissement en feust fait a nous, ou nos heirs, ou nos successours, sicome desus est dit ; & nous, ou nos successours, ou nos heires fausissons de faire, & parfaire le dit service des gentz d'armes en la forme susdite, & de paier les dites deux mille livres au dit Roi d'Engleterre, & a ses heirs apres l'espace de trois mois a totes les foiz, & apres ces qe nous, ou nos heirs, ou nos successours, seroms requis per le dit Roi d'Engleterre, ou ses heirs ;

Q'il, & ses heirs puissent fraunchement, & saunz contredit de nous, de nos heirs, ou de nos successours, entrer nostre dit roiaume d'Escoce, & totes nos citeez, villes, chastelx, manours, terres, & tenementz, & tenir & governir par lur gentz peisiblement ; & totes manieres des issues & profitez en surdantz lever, coiller, & tenir al oeps le dit Roi d'Engleterre, & de ses heirs, tanque ils soient paiez des dites deux mille livres pleinement.

Et voloms & grauntoms de renoueller cestes nos lettres patentes a nostre prochein parlement, & par assent du dit parlement.

Et a totes les choses susescrites, & chescune de elles faire tenir, garder, & accomplir, loiaument, & sanz fraude, tant come a nous attient, ou purra appertenir, a nostre chere & feal monsieur Alisaundre de Moubray, par nostre especial commaundement, fait serment corporel en nostre alme sur seintes evangeiles.

En tesmoignance de queux choses, nous avoms fait faire ceste nos lettres patentes.

Don' a Rokesburg, le xxiii. jour de Nov', l'an de la Incarnacion nostre seigneur Jesu Crist, solom le cours de eglise de Rome, mille & treis centz trentisme secund, & de nostre regne primer.

Quod Edwardus Rex Scotiæ veniet in auxilium Regis Angliæ, in propriâ personâ, cum toto posse suo, quotiescunque sit requisitus.

A. D. 1332.
An. 6 Edw. III.

Ex Orig.

EDWARD par la grace de Dieu, Roi d'Escoce, a touz ceux, as queuz ces presentes lettres vendront, saluz.

Sachez qe, come tresexcellent prince, & nostre treschere seigneur & cousin, Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, seigneur d'Irlande, & ducs d'Aquitan, eit grauntez, & obligez lui, & ses heirs de aider & meintenir, a ces custages & despenses, nous & nos heirs, en nostre roialme d'Escoce contre touz ceux qi nous ou nos heirs, vodront guerrier, ou le droit de mesme nostre roiaume par force empescher ou oster, totes les foiz qil, ou ses heirs serroient requis par nous ou par nos heirs ;

Nous, par celle cause, & por les grauntz biens, aides, & honeurs qi le dit nostre treschere seigneur & cousin nous ad fait avaunt ces heures, grauntons & obligeoms nous & nos heires, au dit Roi d'Engleterre, & a ces heirs, de venir en person od tut nostre poair, & a nos custages & despenses, od le corps nostre dit seigneur le Roi d'Engleterre, & od les corps de ses heirs, en roiaume d'Engleterre, & a terres de Gales & d'Irlande, en aide de lui, & de ses heirs, contre touz ceux qi voudront guerrier nostre dit seigneur le Roi d'Engleterre, & a ces heirs, ou par force lur droitz empescher es ditz roialme & terres, totes les foiz qe nous ou nos heirs, serroms requis par le dit Roi d'Engleterre, & ses heirs, du garnissement de sis moys ;

Et voloms & grantoms de renoveller cestes nos lettres patentes, a nostre prochein parlement, & par assent du dit parlement.

En tesmoignance de queu chose, nous avoms fait faire cestes nos lettres patentes.

Don' a Rokesburgh, le xxiii. jour de Novemb', l'an de Incarnacion nostre Seigneur Jesu Crist, solonc le cours de l'eglise de Rome mille treiscentz trentisme second, & de nostre regne primer.

De inchoando parliamentum apud Eborum summonitum, nomine Regis.

A. D. 1332.
An. 6 Edw. III.

Pat. 6 Edw. III.
p. 3. m. 10.
in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, & omnibus aliis, ad instans parliamentum nostrum, apud Eborum summonitum, conventuris, salutem.

Quia, propter aliquas certas causas sumus ad præsens præpediti quominus, istâ die Veneris, apud locum prædictum personaliter accedere valeamus ; nos, de circumspectionis & industriæ magnitudine, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris, W. Eborum archiepiscopi, Angliæ primatis, magistri Roberti de Stratford, & Galfridi le Scrop, plenam fiduciam optinentes ;

Eis, & duobus eorum, ad inchoandum nomine nostro parliamentum prædictum, & ad faciendum ea quæ pro nobis & per nos facienda fuerint, usque adventum nostrum ibidem, plenam, tenore præsentium, committimus potestatem ;

Et ideò vobis mandamus quod eisdem, archiepiscopo, Roberto, & Galfrido, & duobus eorum, intendentes sitis, in præmissis, in formâ prædictâ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Knaresburgh, primo die Decembris.

Per breve de privato sigillo.

De protectione & conductu pro sex personis de Scotia.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Pat. 6 Edw. III. p. 3. m. 3. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos &c. salutem.

Sciatis quod suscepimus in protectionem & defensionem nostram, necnon salvum & securum conductum nostrum, sex personas de Scotiâ, cujuscumque statûs seu conditionis fuerint, ac ipsorum homines de familiâ suâ, in veniendo ad nos in Angliam, &c. *prout in consimilibus literis usitata.*

In cujus, &c. usque ad festum Circumcisionis Domini proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Eborum, xii. die Decembris.

De tractando cum custode & magnatibus terræ Scotiæ.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Pat. 6 Edw. III. p. 3. m. 3. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Radulphi Basset de Drayton, & Willielmi de Denum, plenam fiduciam reportantes;

Ad tractandum cum custode & magnatibus terræ Scotiæ, seu deputandis ab eis, super negotiis nos & statum regni nostri contingentibus, eisdem Radulpho & Willielmo plenam tenore præsentium committimus potestatem; promittentes nos ratum & firmum habituros, quicquid per ipsos actum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Eborum, xiv. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, de motibus in Scotia; de facto Edwardi de Balliolo in Regem coronati; & de suggestionibus non credendis.

A. D. 1332. An. 6 Edw. III.

Rot. Rom. 6 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, &c. devota pedum oscula beatorum.

Pater amantissime, nè vestræ benignitatis circumspectio ex hiis, quæ in partibus Scotiæ modernis temporibus diversimodè contigerunt, quorumcumque relatibus erga nos aliqualiter moveatur, quosdam secretarios nostros, præmissorum notitiam optinentes, ad vestram præsentiam ordinavimus in proximo destinare, ad informandum vestram clementiam de hiis quæ gesta sunt, & de nostræ intentionis desiderio in hâc parte;

Set, nè, ante ipsorum adventum, clamores insolentium invalescant, satagentium indignationem vestram excitare, rei gestæ seriem duximus vestræ clementiæ præsentibus intimandum.

Nuper siquidem, cum ordinassemus passagium nostrum versus terram nostram Hiberniæ, pro reformatione statûs ejusdem, & quorumdam Hibernicorum refrænatione, qui per repentinos aggressus populum nostrum in eâdem terrâ gravare nitebantur, & eo prætextu parliamentum nostrum apud Westm' fecissemus summoneri;

Nunciatum extitit tunc ibidem, qualiter Edwardus de Balliolo, filius quondam Johannis de Balliolo, qui regnum Scotiæ per aliquod tempus, ut Rex Scotiæ, gubernabat, quorumdam nobilium, de regno nostro, qui hæreditates de terrâ Scotiæ vendicabant, fultus præsidio, eandem terram Scotiæ ingressus fuerat;

Et, factâ cæde magnâ de hominibus bellatoribus ejusdem terræ Scotiæ, se fecerat in Regem Scotiæ coronari, quodque quam plures de eâdem terrâ, qui prius adhæserant dicto patri suo, ad pacem ejusdem Edwardi venerant & ei pro viribus assistebant.

Verum, de præmissis, per fidelium assertiones cognitâ veritate, omnes prælati & proceres, in eodem parliamento congregati, concorde nobis dederunt consilium, quod nullo modo extra regnum nostrum ad dictas partes Hiberniæ transire deberemus, set quod declinaremus versus partes Eborum ut videre possemus exitum dicti negotii, & defendere, si opus esset, contra inimicorum aggressus fines nostros.

Nosque, eorum sequentes consilium, transtulimus nos ad partes illas, ubi adhuc moram facimus in præsenti.

Placeat igitur, quæsumus, vestræ beatitudini suggestionibus, si quæ vobis in contrarium fieri contigerit, fidem aliquam, saltem usque ad adventum nunciorum nostrorum prædictorum, non præbere; nos enim, in adventu ipsorum nunciorum nostrorum, sanctitudinem vestram taliter de præmissis informari faciemus, quod, per DEI gratiam, non invenietis quicquam per nos actum esse, quod rationabiliter debeat inculpari.

Conservet, &c.

Dat' apud Eborum, xv. die Decembris.

De protectione pro textoribus & operariis pannorum, infra regnum Angliæ venientibus.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Pat. 7 Edw. III. p. 1. m. 26. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis & fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod suscepimus in protectionem & defensionem nostram, omnes & singulos textores, & alios operarios pannorum infra regnum nostrum de quibuscumque partibus venientes, unâ cum bonis & rebus suis;

Vobis & cuilibet vestrum districtè inhibentes, nè eis vel alicui eorum inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis in personis aut bonis seu rebus suis injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen, set ipsos & eorum quemlibet operaciones suas absque disturbacione facere & excercere liberè permittatis.

Concessimus insuper eisdem textoribus & operatoribus & eorum cuilibet, quod ipsi vel eorum bona, occasione aliquarum transgressionum extra regnum nostrum factarum, non arestentur seu molestentur, dummodo benè & fideliter se gerant in regno nostro.

Et ideò vobis mandamus quod ipsos textores & operatores contra hanc concessionem nostram non occasionetis, vexetis in aliquo, seu gravetis.

In cujus, &c. quamdiu Regis placuerit duratur'.

T. R. apud Eborum, xxx. die Januarii.

Per ipsum Regem & cons'.

REX, majori & vicecomitibus London', salutem.

Cum per litteras nostras patentes cepimus in protectionem, *&c. ut supra usque ibi* dummodo benè & fideliter se gerant in regno nostro, *tunc sic*, prout in litteris nostris prædictis pleniùs continetur:

Vobis præcipimus, quod præmissa in locis infra ballivam vestram, ubi expedire videritis puplicari faciatis, præfatos textores & operarios contra concessionem & protectionem nostras prædictas non molestantes in aliquo seu graventes, nec ab aliis, quantum in vobis est, molestari seu gravari permittentes. T. ut supra.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Linc',	*Kanc',*	*Norff' & Suff',*
Suth't,	*Eborum.*	

Et postea preceptum fuit sub eadem forma singulis vicecomitibus per Angl'. T. ut supra.

Pro ecclesiâ beati Petri Eborum, de interdicto relaxando.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Rot. Rom. 7 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Quanto intensiori desiderio ecclesiarum, & præcipuè cathedralium, regni nostri tranquillitatem appetimus & quietem, ut in eis, semotis quibuslibet perturbationum molestiis, stabilitæ à nostris progenitoribus, eleemosinæ supportentur, & preces & hostiæ salutares, pro salute vivorum & requie fidelium defunctorum, jugiter offerantur, tanto turbamur acerbiùs dum earumdem ecclesiarum pacem inquietari conspicimus, & in eis divina officia minui vel omitti.

Cum itaque, pater sanctissime, Eborum ecclesia, quæ, inter cæteras dicti regni nostri ecclesias, & primariâ fundatione ejusdem, privilegiis, libertatibus, & honoribus, à nostris progenitoribus ei collatis, præpollere hactenus consuevit, jam modernis temporibus, prætextu cujusdam dissensionis seu litis inter venerabilem patrem, dominum P. tituli sancti Stephani in Cœlio Monte presbiterum cardinalem, & magistrum Willielmum de la Mare, super thesaurariâ ipsius ecclesiæ, exortæ, quæ in sanctitatis vestræ curiâ pendet, ut intelleximus, indecisa;

In tantum depressa sit, & status ejus minoratus quod, occasione qua-

rumdam sententiarum interdicti & suspensionis, ad instantiam prædicti cardinalis, per venerabilem patrem, Aquens' archiepiscopum, prætendentem se executorem in eâ parte à sede apostolicâ deputatum, in ipsam ecclesiam, & ejus capitulum, publicatarum indebitè, ut refertur;

Divina, quod dolenter referimus, minuuntur officia, & consuetæ hospitalitates ac eleemosinæ subtrahuntur, oriuntur scandala, & non levis in populo murmuratio suscitatur, nosque & nonnulli prælati, & proceres, regni nostri, moram in illis partibus facientes, qui consuevimus, in dictâ ecclesiâ, in festis majoribus, divinis officiis interesse, nunc præmissâ occasione excludimur, quod in grave nostrum præjudicium & vituperium noscitur redundare:

Desiderantes igitur toto corde tanto discrimini salubris appositione remedii obviari, & indempnitati statûs ejusdem ecclesiæ, ad cujus defensionem & tuitionem, ut patronus, teneri dinoscimur & astringi, celeriter provideri, sanctitati vestræ votivis affectibus supplicamus, quatinùs, præmissis piâ deliberatione pensatis, ad decorem & statum dictæ ecclesiæ paternæ considerationis intuitum convertentes, ordinare dignemini quod dictæ interdicti & suspensionis sententiæ, ad cautelam, vel aliàs, prout vestræ benignitati placuerit, relaxentur, maximè pendente lite, ut præmittitur, in vestrâ curiâ inter partes.

Valdè enim grave videtur si nos, prælati, ac cæteri proceres, regni nostri, qui specialem devotionem ad dictam ecclesiam, & sanctas reliquias, in eâdem repositas, optinemus, sentire debeamus, sine culpâ nostrâ, pœnam ex factis aliorum.

Satis siquidem debet sufficere, quod, lite prædictâ per sententiam terminatâ, si non pareatur, censuræ hujusmodi in non parentes, ut pœnæ suos auctores teneant, potiùs quam in tam solempnem ecclesiam, in nostrum & aliorum dispendium, promulgentur.

Conservet, &c.

Dat' apud Eborum, tertio die Februarii.

De procedendo ad judicium in placito pro archiepiscopo Eborum.

A.D. 1333. An. 7 Edw. III.
Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 27. in Turr. Lond.

REX, justiciariis suis de banco, salutem. Cum placitum pendeat coram vobis, per breve nostrum, inter nos & Willielmum archiepiscopum Eborum, de eo quod idem archiepiscopus ostendat quo waranto clamat habere, in aquâ de Hull, prisas vinorum:

Ac licet, ut accepimus, placitum illud usque ad judicium, indè reddendum, jam diu est, fuerit placitatum, vos tamen, pro eo quod idem archiepiscopus, placitando coram vobis in hâc parte, quandam cartam domini H. quondam Regis Angliæ, proavi nostri, cuidam Waltero Giffard, dudùm archiepiscopo Eborum, de prisis suis sibi concessis factam, in defensione juris sui exhibuit;

Ad judicium prædictum reddendum, seu discussionem cartæ prædictæ faciendum, sine mandato nostro speciali, hucusque procedere dubitâstis;

Nos, nolentes judicium illud eâ occasione ulterius retardari, vobis mandamus quod, visâ cartâ prædictâ, & recordo, & processu habitis in hâc parte, ulteriùs ad judicium prædictum reddendum, cum eâ celeritate quâ fieri poterit, secundum legem & consuetudinem regni nostri, absque aliquâ dubitatione, procedatis.

Teste Rege, apud Eborum, tertio die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

Prohibitio ne quis mercator extra regnum blada aliqua ducat.

A.D. 1333. An. 7 Edw. III.
Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 27. d. in Turr. Lond.

REX, vicecom' Norff' & Suff', salutem. Quia datum est nobis intelligi, quod quidam mercatores & alii, blada extra regnum nostrum ad partes exteras indies duci & cariari faciunt, ad vendendum; propter quod hujusmodi in eodem regno carius venduntur, in nostri ac magnatum & aliorum de eodem regno dampnum manifestum:

Nos, indempnitati nostræ & tocius populi nostri volentes prospicere, ut tenemur, tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod in singulis portubus maris, & aliis locis in ballivâ tuâ ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, nè quis mercator seu alius, sub gravi forisfacturâ nostrâ, blada aliqua extra idem regnum, per mare vel per aquam, clam vel palam, ducat vel duci faciat, sine licenciâ nostrâ speciali.

Et si quos post proclamationem & inhibicionem prædictas inveneris contrarium facientes, tunc blada illa in manum nostram capi & salvò custodiri facias, donec aliud indè præceperimus:

Et nos de nominibus illorum quorum blada illa fuerint, & quæ, & cujusmodi blada, præmissâ occasione, arestaveris, in cancellariâ nostrâ sub sigillo tuo de tempore in tempus distinctè & apertè reddas cerciores.

T. R. apud Eborum, tercio die Febr'.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

Ad Regem Navarræ, super ductione Roberti Lynel arestati, in Angliam.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 27. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Philippo, DEI gratiâ, Regi Navarræ, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, salutem & successus, semper ad vota, prosperos & felices.

Cum, dilectus serviens noster ad arma, Egidius de Ispann', Robertum Lynel de Ispann', usque in regnum vestrum nuper insecutus fuisset, & ipsum ibidem, propter quædam contra nos in regnum nostrum commissa, arestari fecisset, & in custodiâ nobilis viri, domini Henrici, domini de Soilly, dimisisset, quousque indè nos pleniùs informâsset;

Magnificentiam vestram requirimus & rogamus, quatinùs præfato domino de Soilly litteras vestras dirigere velitis, ut præfatum Robertum prædicto servienti nostro faciat liberari, ad nos in Angliam ducendum; & nos, ad similia & majora, vobis astringi volumus in futurum.

Dat' apud Eborum, iv. die Februarii.

Ejusmodi littera ad senescallum Vasconiæ.

A.D. 1333. An. 7 Edw. III.
Claus 7 Edw. III. p. 1. m. 27. d. in Turr. Lond.

REX, senescallo suo Vasconiæ, & constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore fuerint, salutem.

Cum, dilectus serviens noster ad arma, Egidius de Ispann', de mandato nostro, divertat se ad regnum Navarræ, ad Robertum Lynel inimicum nostrum in eodem regno arestatum; nec non Johannem Tylli socium ipsius Roberti, in custodiâ castellani de Mailloune existentem, usque in regnum nostrum ad nos deducendos;

Vobis mandamus, quod eidem Egidio navem ac custagia necessaria pro salvâ & securâ ductione prædictorum Roberti & Johannis, usque in regnum nostrum faciendâ, necnon eidem Egidio super hoc salvum & securum conductum in veniendo usque regnum nostrum prædictum, habere faciatis.

Dat' ut supra.

Ad Regem Franciæ, super justitiâ faciendâ.

A.D. 1333. An. 7 Edw. III.
Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 24. d. in Turr. Lond.

SERENISSIMO principi, domino P. DEI gratiâ, Regi Francorum illustri, consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & successus, ad vota, prosperos & fœlices.

Querelam dilectorum mercatorum nostrorum, villæ Dovorr', recepimus continentem, quod cum quidam mercatores, marinarii cujusdam navis de Rothomago, in Normaniâ carcatæ allecibus, propter vim & tempestatem maris, magnam partem dictorum allecium, ad discarcandum dictam navem, pro salvatione suâ, in mare projecissent;

Et postmodum, per tempestatem prædictam, usque ad costeram maris, prope dictam villam Dovorr', ruptâ navi suâ prædictâ, projecti fuissent;

Et quidam, de gentibus nostris, dictæ villæ Dovorr', pro salvatione dictorum marinariorum & bonorum suorum prædictorum, in auxilium ipsorum venissent, & sex lastas & dimidiam dictorum allecium, in mari fluc-

tuantium, collegissent, inter dictos mercatores vestros & ipsos, prout moris est, in casu hujusmodi, pro medietate dividendas;

Et, licet dicti homines nostri medietatem dictorum allecium dictis mercatoribus vestris, in formâ prædictâ, optulissent, ipsi tamen, mercatores vestri, dictam medietatem admittere recusârunt;

Undè nos, ad suggestionem dictorum mercatorum vestrorum, in cancellariâ nostrâ, de injuriâ sibi factâ conquerentium, mandavimus custodi Quinque Portuum nostrorum quod, super præmissis, plenam inquireret veritatem, & eisdem mercatoribus vestris celerem justitiam exhiberet; jamque dicti mercatores vestri, in curiâ vestrâ suggerentes nos eisdem, in curiâ nostrâ, in justitiâ defuisse, super bonis dictorum hominum dictæ villæ Dovorr', usque ad valentiam ducentaram librarum sterlingorum, arestum fieri optinuerunt, prætextu cujus arresti duæ naves dictæ villæ Dovorr', in portubus Cales' & Whitsand, arestantur, per quod homines dictæ villæ Dovorr', in residuis navibus suis, passagium aliquod facere differunt & recusant, ad commune dampnum regni utriusque;

Et quia dictum arestum de conscientiâ vestrâ, seu præcepto, non credimus processisse, maximè cum dictis mercatoribus vestris justitiam in præmissis fieri præceperimus, & justitiam facere parati simus, nec credimus nos ipsis in justitiâ quovis modo defuisse;

Et, si fortè ostendere valeant quod plena justitia in præmissis eisdem facta non fuerit, plenam & celerem justitiam eisdem faciemus: quocirca magnificentiam vestram requirimus & rogamus, quatenùs à dicto aresto cessari præcipere velitis, nè commune passagium inter duo regna prædicta, prætextu hujusmodi gravaminum, præcludatur; set potius, ad solatium utriusque regni, prout convenit, promptum ac apertum pateat transeuntibus, ut est justum.

Data apud Pontem Fractum, xi. Februarii.

De pecuniâ, per prælatos & religiosos pro maritagio Alianoræ sororis Regis promissâ, levandâ.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 23. d. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, ac camerariis suis, salutem.

Cum quidam prælati & religiosi, in subventionem magnorum sumptuum, quos pro maritagio Alianoræ, sororis nostræ, nobili viro comiti de Gerl', fecimus, certas pecuniæ summas nobis solvere promiserint;

Nos, volentes quod pecunia illa levetur ad opus nostrum, nomina eorumdem prælatorum & religiosorum, ac summas, per ipsos nobis sic concessas, vobis mittimus in quâdam cedulâ, præsentibus interclusâ; mandantes quod easdem summas, à præfatis prælatis & religiosis exigi & levari, & in thesaurariam nostram recipi faciatis.

Teste Rege, apud Pontem Fractum, xii. die Februarii.

Et memorandum quod subscripti promiserunt summas subscriptas; videlicet,

Episcopus Elien', centum libras.
Episcopus Cicestren', viginti libras.
Episcopus Sarum, centum marcas.
Subdecanus & capitulum Lincoln', quadraginta libras.
Prior de Derhurst, centum solidos.
Abbas de Wynchecomb', viginti marcas.
Abbas de Cirencestr', viginti marcas.
Abbas de Hailes, centum solidos.
Abbas de Evesham, quadraginta marcas.
Prior majoris Malverne, decem marcas.
Prior de Wormesly, decem marcas.
Abbas de Dora, sex marcas.
Abbas de Teukesbury, centum solidos.
Prior de Bekeford, sexaginta solidos.
Prior de Apeldercomb, quadraginta solidos.
Abbas de Quarera, quinquaginta solidos.
Prior de Hailyng, sexaginta solidos.
Abbas de Bello Loco Regis, quinque marcas.
Abbas de Redynges, quadraginta marcas.
Prior de Covyntre, viginti libras.
Abbas Sancti Augustini Cantuar', triginta libras.
Abbas de Grymesby, quinque marcas.
Prior de Stow, centum solidos.
Abbas de Deulacres, quinque marcas.
Prior de Wenlok, decem marcas.
Prior de Dunmawe, quadraginta solidos.
Abbas de Langele, centum solidos.
Prior Beatæ Mariæ Lancast', decem marcas.
Abbas de Ponte Roberti, quinque marcas.
Prior Lewens', decem libras.
Prior de Wylmyngton, centum solidos.
Procurator abbatis de Sagio, quadraginta solidos.
Abbas de Begeham, quadraginta solidos.
Prior de Michelham, viginti solidos.
Prior de Merton, viginti marcas.
Abbas de Bello, viginti libras.
Prior de Monte Acuto, decem marcas.
Prior de Sancto Neoto, sexaginta solidos.
Prior de Iselham, quadraginta solidos.
Prior de Newenham, quinque marcas.
Prior de Dunstaple, quatuor libras.
Rector de Asherugg, sexaginta solidos.
Prior Beatæ Mariæ Huntingd', sexaginta solidos.
Prior de Kenilworth, unum palefridum decentem.
Prior Sancti Andreæ Norhton', decem marcas.
Abbas de Dorchestr', quinque marcas.

De dictâ pecuniâ ad scaccarium mittendâ.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 23. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, J. eâdem gratiâ, episcopo Cicestr', salutem.

Cum in subventionem sumptuum, quos pro maritagio Alianoræ, sororis nostræ, nobili viro comiti de Gerl', fecimus, viginti libras nobis, ad rogatum nostrum, concesseritis, sicut per vestras litteras nobis significâstis, de quo vobis grates referimus speciales;

Vobis mandamus, rogantes, quod dictas viginti libras ad scaccarium nostrum, cum celeritate quâ poteritis, mittatis, thesaurario & camerariis nostris liberandas: & hoc, sicut de vobis confidimus, nullatenus omittatis.

Teste ut supra.

Eodem modo scribitur singulis suprascriptis, qui hujusmodi subsidium promiserunt, de summis, per ipsos sic concessis, ad scaccarium Regis liberandis; exceptis episcopis Eliensis & Sarum, quibus scribitur sub formâ quæ sequitur.

REX, venerabili in CHRISTO patri J. eâdem gratiâ, episcopo Elien', salutem.

Cum, in subventionem sumptuum, quos pro maritagio Alianoræ, sororis nostræ, nobili viro comiti de Gerl', fecimus, centum libras nobis, ad rogatum nostrum, concesseritis, de quo vobis grates referimus speciales, *&c. ut supra mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Eodem modo mandatum est R. episcopo Sarum de centum marcis, per ipsum Regi concessis, thesaurario & camerariis Regis liberandis.

Teste ut supra.

Iterati rogatus pro subsidio antedicto.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 22. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, H. eâdem gratiâ, episcopo Lincoln', salutem.

Vos nuper, per litteras nostras, meminimus nos rogâsse, ut, in subventionem magnorum sumptuum, quos pro maritagio Alianoræ, sororis nostræ carissimæ, nobili viro comiti de Gerle, fecimus, tale nobis subsidium faceretis, ut vestris desideriis exindè deberemus fieri meritò promptiores, significantes vobis quod hujusmodi subsidium, quod nobis in tanto necessitatis articulo faceretis, non deberet vobis, seu aliis, aliquod præjudicium facere, seu in consequentiam trahi in futurum;

Ac vos, receptis litteris nostris prædictis, quicquam ad hujusmodi rogatus nostros facere, vel nobis in formâ prædictâ rescribere, non curâstis; undè admiramur, nec immeritò, & movemur:

Nos igitur iteratò rogamus quod, habitâ consideratione ad dictas preces nostras, tale nobis subsidium, ob causam præmissam, sicuti & alii prælati & religiosi regni nostri gratantèr, juxta facultates suas, fecisse dinoscuntur, facere studeatis, quod vestram exindè erga nos benivolentiam experiri valeamus, & quod ad indignationem erga vos ex hâc causâ provocari minimè debeamus;

Et de eo, quod ad hunc rogatum nostrum facere volueritis, nobis per latorem præsentium litteratoriè significetis.

Teste Rege, apud Pontem Fractum, xii. die Februarii.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Abbati de Croiland',
Priori de Freston,
} *Lincoln'.*

Episcopo Wygorn',
Priori Wygorn',
Abbati de Pershore,
} *Wygorn'.*

Abbati Sancti Petri Glouc',
Abbati Sancti Augustini Bristoll',
} *Gloucestr'.*

Episcopo Hereford',
Priori de Monemuth',
Priori de Leomynstr',
Priori de Tottele,
} *Hereford'.*

Archiepiscopo Eborum Angliæ primati,
Decano & capitulo ecclesiæ beati Petri Eborum,
Abbati beatæ Mariæ Eborum,
Abbati de Kirkstall',
Priori Sanctæ Trinitatis Eborum,
Priori de Wartre,
Priori de Giseburn',
Priori de Novo Burgo,
} *Eborum.*

Episcopo Dunolm',
Priori de Tynemuth',
} *Northum'.*

Abbati de Welbek',
Priori de Wirsop',
} *Notingh'.*

Episcopo Wynton', — *Suthton'.*
Abbati de Regali loco, — *Oxon'.*
Priori de Birkeheved', — *Cestr'.*

Episcopo Coventr' & Lich',
Priori Sanctæ Thomæ juxta Staff',
} *Stafford'.*

Abbati de Buldewas,
Abbati Salop',
} *Salop'.*

Episcopo Norwyc',
Priori de Wymundham,
Priori de Shuldham,
Priori de Castelacre,
Abbati de Dereham,
} *Norffolc'.*

Priori de Eye,
Priori de Kerseie,
} *Suffolc'.*

Episcopo London',
Decano & capitulo ecclesiæ Sancti Pauli London',
} *London'.*

Abbati de Waltham Sanctæ Crucis,
Priori de Leghes,
} *Essex'.*

Priori de Ware, — *Hertf'.*
Episcopo Karliolen', — *Cumbr'.*

Abbati de Furneux,
Priori de Holand,
Priori de Burschogh,
Priori de Hornby,
} *Lancastr'.*

Abbati de Certeseye,
Priori de Bermundesie,
} *Surr'.*

Decano & capitulo ecclesiæ Cicestr', — *Sussex'.*
Abbati Westm', — *Midds'.*

Priori de Angelseie, — *Cant'.*

Abbati de Bitlesden,
Abbati de Woubourn,
} *Bucks.*

Abbati de Sulby,
Priori de Waure,
Priori de Daventre,
} *Norhton'.*

Decano & capitulo ecclesiæ Sarum,
Abbati de Stanleye,
Abbati de Malmesbury,
Priori de Bradenestok,
Priori de Farle,
} *Wiltes'.*

Episcopo Bathon' & Wellen',
Decano & capitulo ecclesiæ Wellen',
Abbati Glaston',
Abbati de Keynesham,
Abbati de Michelneye,
Abbati de Clyve,
Priori de Bruton,
Priori Bathon',
} *Somers'.*

Abbati de Shirbourn,
Abbati de Abotesbury,
Abbati de Milton,
Priori de Warham,
Priori de Frumpton,
Priori de Holne,
Priori de Loddres,
} *Dors'.*

Episcopo Exon',
Decano & capitulo ecclesiæ Exon',
Abbati de Tavystok,
Abbati de Torre,
Abbati de Dunekeswell,
Abbati de Bokelond,
Abbati de Bukfestr',
Priori de Tottonia,
} *Devon'.*

Archiepiscopo Cantuar',
Episcopo Roffen',
Priori de Levesham,
Priori Roffen',
Abbati de Boxle,
Abbati de Faversham,
Priori ecclesiæ Christi Cantuar',
Abbati Sanctæ Radegundis,
Priori Dovorr',
Abbati de Lesnes,
Abbati de Langedon,
} *Kanc'.*

Episcopo Landaven',
Decano & capitulo ecclesiæ Landaven',
Episcopo Meneven',
Decano & capitulo ecclesiæ Meneven',
Episcopo Bangoren',
Decano & capitulo ecclesiæ Bangoren',
Episcopo Assaven',
Decano & capitulo ecclesiæ Assaven',
} *Wall'.*

Super memorato subsidio; de excusationibus non admittendis.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 23. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi in CHRISTO .... abbati de Bardenaye, salutem.

Vos nuper, per litteras nostras, meminimus nos rogâsse, ut in subventionem magnorum sumptuum, quos pro maritagio Alianoræ, sororis nostræ carissimæ, nobili viro comiti de Gerl', fecimus, tale subsidium nobis faceretis, ut vestris desideriis exindè deberemus fieri meritò promptiores, significantes vobis quod hujusmodi subsidium, quod in tanto necessitatis articulo faceretis, non deberet vobis, seu aliis, aliquod præjudicium facere, seu in consequentiam trahi in futurum:

Ac vos nobis, per vestras litteras, quasdam excusationes rescripsistis, quas insufficientes penitus reputamus; quamobrem vos iteratò rogamus quod, habitâ consideratione ad dictas preces nostras, hujusmodi excusationibus cessantibus, tale nobis subsidium, ob causam præmissam, sicuti & alii prælati & religiosi regni nostri gratanter, juxta facultates suas fecisse dinoscuntur, facere studeatis, quod vestram exindè erga nos benivolentiam experiri valeamus, & quod ad indignationem erga vos ex hâc causâ provocari minimè debeamus. Et quid indè duxeritis faciendum, nobis per litteras, & latorem præsentium, rescribatis.

Teste Rege, apud Pontem Fractum, xii. die Februarii.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Priori de Sixhill,
Priori Sanctæ Katerinæ extra Linc',
Abbati de Humberstan',
Priori de Thornholm,
Priori de Depyng',
Abbati de Topeholm,
Priori de Markeby,
Abbati de Kirkested,
Abbati de Brunne,
Abbati de Swynesheved,
Abbati de Revesby,
Abbati de Neuhous,
Priori de Spaldyng,
Abbati de Parco Lude,
Abbati de Thornton,
Priori de Bolynton,
Abbati de Barlynges,
} *Lincoln'.*

Priori Lanthon' juxta Glouc',
Abbati de Flaxle,
Priori de Newent,
} *Glouc'.*

Priori de Parva Malvern', — *Wygorn'.*

Priori Hereford',
Priori de Clifford',
} *Hereford'.*

Priori de Bridelyngton,
Abbati & conventui de Bella Landa,
Priori & conventui de Drax,
Abbati de Fontibus,
Priori de Feribi,
Abbati de Seleby,
Abbati de Whiteby,
Priori de Watton,
Priori de Sancto Oswaldo,
Abbati de Reyevall,
Priori de Pontefracto,
Abbati de Melsa,
Priori de Birstall,
Priori de Kirkeham,
} *Ebor'.*

Priori Dunolm', — *Northum'.*

Priori de Karesbrok,
Priori de Suthwyk,
Priori Christi ecclesiæ de Twynham,
Abbati de Letteleye,
Abbati de Tichefeld,
Abbati de Dureford,
Abbati de Hida juxta Wynt',
Priori de Shirburn,
Priori de Mottefonte,
Priori de Brumore,
Priori Sancti Swythini Wynt',
} *Sutht'.*

Abbati de Thame,
Priori Sanctæ Frideswidæ Oxon',
Priori de Burnecestr',
Abbati de Eynesham,
} *Oxon'.*

Abbati de Oseneye,
Abbati de Abyndon,
} *Berks.*

Abbati de Basyngwerk,	*Cestr'.*
Abbati Cestr',	
Abbati de Cumbermere,	
Priori de Norton,	
Abbati de Valle Regali,	
Priori de Hermodesworth,	*Midd'.*
Procuratori abbatis de Becco Herlewyny,	
Abbati de Rameseie,	*Hunt'.*
Abbati de Saltreie,	
Priori de Ely,	*Cantebr'.*
Priori de Bernewell,	
Priori de Spyneto,	
Abbati de Nuttele,	*Buk'.*
Abbati de Mussyngden,	
Procuratori abbatis Sancti Nicholai Andeg' in Angl',	
Abbati de Lavenden,	*Bed'.*
Priori de Penteneye,	*Norff'.*
Priori de Walsyngham,	
Abbati Sancti Benedicti de Hulmo,	
Priori de Bynham,	
Priori Sanctæ Trinitatis de Norwico,	
Priori de Bromholm,	
Priori de Sanctâ Fide,	
Priori de Westacre,	
Priori beatæ Mariæ Monachorum de Thetford,	
Priori de Cokefford,	
Abbati de Sancto Albano,	*Hertf'.*
Priori Sanctæ Trinitatis de Gippewico,	*Suff'.*
Abbati de Sanctô Edmundo,	
Abbati de Stratford,	*Essex'.*
Abbati de Colecestr',	
Abbati de Sancta Ositha,	
Abbati de Coggeshale,	
Abbati de Waleden,	
Priori de Pritelwel,	
Abbati de Heppe,	*Westmerl'.*
Abbati de Cokersond,	
Priori de Blida,	*Notingh'.*
Priori de Thurgarton,	
Priori de Shelford,	
Priori de Lenton,	
Priori de Repyngdon,	*Derb'.*
Abbati de Derleye,	
Abbati de la Dale,	
Priori de Lannercost',	*Cumbr'.*
Priori beatæ Mariæ Karliol',	
Abbati de Caldra,	
Abbati de Holmcoltram,	
Priori de Kertmell,	*Lanc'.*
Abbati de Whallay,	
Abbati de Cokersand',	
Priori de Conyngesheved,	
Priori de Kirkeby Monachorum,	*Warr'.*
Abbati de Comba,	
Abbati de Bordesle,	
Priori de Welfricheston,	
Abbati de Stonle,	
Abbati de Alicestr'.	
Abbati de Mira Valle,	
Abbati de Gerondon,	*Leic'.*
Abbati de Osolveston,	
Priori de Landa,	
Abbati de Pratis Leyc',	
Priori de Hynckele,	
Abbati de Thorneye,	*Norhton'.*
Abbati Sancti Jacobi extra Norhton',	
Abbati de Burgo Sancti Petri,	
Priori de Bodmynia,	*Devon'.*
Priori Sancti Nicholai Exon',	
Priori de Plympton,	
Abbati de Forda,	
Abbati de Hertiland,	
Priori de Launceneton',	*Cornub'.*
Priori de Tywardragh,	
Priori Sancti Germani de Cornub',	
Priori de Monte Sancti Michaelis in periculo maris,	
Abbati de Roucestr',	*Staff'.*
Priori de Tuttebury,	
Priori de Ronton,	
Abbati de Burton super Trentam	
Abbati de Croxden',	
Capitulo ecclesiæ de Lichefeld',	
Priori de Trentham,	
Abbati de Haghmon,	*Salop'.*
Abbati de Lilleshull,	
Priori de Wembrigg,	

De subsidio prælibato.

A.D. 1333. An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 23. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi in CHRISTO, priori de Buttele, salutem.

Cum, pro maritagio Alianoræ, sororis nostræ carissimæ, nobili viro comiti de Gerl, magnos & excessivos sumptus fecerimus, sicut nos decuit facere, pro honore regio conservando, & eo prætextu, in magnis pecuniarum summis, simus adhuc diversis mercatoribus obligati:

Propter quod amicitiam vestram, de quâ plenè confidimus, rogamus & requirimus affectione quâ possumus cariori, quatinùs tale subsidium in hoc necessitatis articulo nobis velitis facere, istâ vice, quod vestris exinde desideriis, in hiis, quæ penes nos volueritis astringi, specialiùs debeamus.

Nolumus enim quod subsidium, quod nobis ex vestrâ liberalitate facere volueritis in hâc parte, vobis seu successoribus vestris, cedat in præjudicium, seu trahatur in consequentiam in futurum:

Et quid indè duxeritis faciendum, nobis per vestras litteras, & latorem præsentium, rescribatis.

Teste Rege, apud Pontem Fractum, xii. die Februarii.

Eodem modo mandatum est subscriptis, quibus brevia Regis liberata non fuerunt; videlicet,

Priori de Marton,	*Eborum.*
Abbati de Jerevall,	
Abbati de Sallay,	
Abbati de Coverham,	
Abbati de Sancta Agatha,	
Abbati de Rupe,	
Priori de Bolton,	
Priori de Eccleffeld,	
Priori de Ellerton,	
Priori de Bretton Monachorum,	

Edwardi Regis Scotiæ procuratorium, de jurando in ipsius animam, super conventionibus cum Rege Angliæ.

A.D. 1333. An. 7 Edw. III.

Ex Orig.

EDWARD par la grace de DIEU, Roi d'Escoce, a touz ceux qi cestes nos lettres verront ou orront, saluz en DIEU.

Come entre nostre cher seigneur & cosin sire Edward, par mesme la grace, Roi d'Engleterre d'une part, & nous d'autres, certaignes choses, touchantes nostre estat & nostre roialme d'Escoce soient accordez, grauntez, & assentuz, por perpetuele pees avoir & norir entre nous & nos roialmes, terres, & sobgitz, en certeigne forme & maniere, si com plus plenement est contenuz en nos dites lettres, sur ceo faites, & grauntees, & de nostre seal ensealez; qe ensi comencent;

EDWARD, par la grace de DIEU, Roi d'Escoce, a touz ceaux, as queux ces presentes lettres vendront, salutz.

Et ensint terminent.

Don' a Rokesburgh, le xxiii. jour de Novemb', l'an del Incarnation nostre seigneur JEHU CRIST, solom le cours de l'eglise de Rome, mill trescentz trentisme secunde, & de nostre regne primer.

Nous, desirauntz le dit acord perpetuelment estre fermeez & establez avoms ordine, fait, & depute, nos chers en DIEU, monsieur Alisaundre de Moubray, & monsieur Jehan de Felton, nos procurous, attornez especials, juynttement & chescun sevaralment, pur lui en tut, donnantz & grauntauntz a eux, & as chescun de eux, plenier poer, & mandement especial, de fermer, en nostre noun, totes les choses en notz dites lettres contenues, & a jurer en nostre alme que nous tendroms, & meyntendroms totes les choses, & chescun dy celes, saunz jammes venir a lencontre:

Eauntz ferm & estable quantque les ditz procurours, & chescun de eux ferront, ordeineront, & prometteront, en les dites bosoignes, & en chescune partie dy celes.

En tesmoignance de quele chose, a ces nos lettres patentes avoms fait mettre nostre graunt seal.

Don' a Burgh', le douzime jour de Feverer, l'an de nostre regne primer.

Super pensione Albanensis episcopi cardinalis.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III. Rot. Vascon. 7 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore erit, salutem.

Mandamus vobis quod computetis cum venerabili patre, domino Johanne, Albanen' episcopo, ecclesiæ Romanæ cardinali, seu attornato suo, de eo quod eidem cardinali à retro est de illis quinquaginta marcis sterlingorum, quas à nobis, nomine pensionis, percipit annuatim, tam de tempore domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, quam nostro.

Et præfato cardinali, vel suo dicto attornato, id, quod sibi indè, per compotum hujusmodi, à retro esse inveneritis, de dicti ducatûs exitibus, sine dilatione, satisfieri faciatis; recipientes ab eodem cardinali, vel suo dicto attornato, literas suas acquietantiæ, receptionem pecuniæ, quam ei sic solveritis, testificantes; & nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Pontem Fractum, xvi. die Februarii.

Per ipsum Regem.

Super dono quadringentarum librarum eidem cardinali.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III. Rot. Vascon. 7 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, eidem, salutem. Ex parte venerabilis patris, domini Johannis Albanensis episcopi, ecclesiæ Romanæ cardinalis, nobis est supplicatum ut, cum dominus E. nuper Rex Angliæ, pater noster, in recompensationem dampnorum, quæ idem cardinalis, qui, tempore ipsius patris nostri, per dominum Summum Pontificem, in Angliam, in nuncium, missus fuit, dum sic in eodem regno nostro steterat, incurrebat;

Concessisset eidem cardinali quadringentas libras de dono suo, prout per literas ipsius patris nostri patentes, quas idem cardinalis asserit se habere, pleniùs poterit apparere, velimus eidem cardinali de summâ illâ, quæ sibi adhuc debetur, sicut dicit, satisfactionem fieri jubere:

Nos, ejus supplicationi in hâc parte favorabiliter annuentes, vobis mandamus quod, visis literis ipsius patris nostri prædictis, si vobis constiterit dictas quadringentas libras præfato cardinali per ipsum patrem nostrum concessas fuisse, eandemque summam sibi adhuc deberi, sicut prædictum est, tunc eidem cardinali, vel attornato suo in hâc parte, easdem quadringentas libras, de dicti ducatûs exitibus, sine dilatione, solvatis; recipientes à præfato cardinali, vel suo dicto attornato, literas ipsius patris nostri prædictas, ac literas suas acquietantiæ, receptionem dictæ pecuniæ testificantes; et nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Dat' apud Pontem Fractum, xvi. die Februarii.

Per ipsum Regem.

Ad nepotes Papæ, de credentiâ.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III. Rot. Rom. 7 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, nobili viro domino Arnaldo de Unsa, &c. Illorum sinceritati desiderabilia cordis nostri libentiùs aperimus, quorum benivolentiam ad promovendum vota nostra speramus promptiùs inclinatam.

Clericum igitur, secretarium nostrum, carissimum magistrum Richardum de Byry, ac dilectum & fidelem nostrum Johannem de Sordiche militem, quos ad dicti Summi Pontificis præsentiam, ob quædam ardua negotia, insidentia firmius cordi nostro, duximus transmittendos; amicitiæ vestræ speciali recommendamus, affectu, attentiùs vos rogantes quatenùs commissa per nos sibi negotia, vobis per ipsos duos, seu dictum clericum nostrum per se, seriosiùs exponenda, sic velitis, sicut de vobis confidimus, penes dominum Summum Pontificem, efficaciter promovere, ac ipsis gratanter assistere favoribus, consiliis, & auxiliis oportunis, ut ad complenda vestra desideria, nos invitet aliàs retributionis exigentia relativa.

Dat' apud Pontem Fractum, xviii. die Februarii.

Eodem modo scribitur subscriptis, mutatis mutandis; videlicet,
Domino P. de Vill, militi.
Domino B. de Trian', marescallo curiæ Romanæ.
Domino B. Stephani, protonotario domini Papæ.

De matrimonio contrahendo inter comitem Cornubiæ & filiam comitis de Eu.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III. Pat. 7 Edw. III. p. 1. m. 17. in Turr. Lond.

UNIVERSIS præsentes litteras inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris, Adæ Wygorn' episcopi, Bartholomæi de Burghersh, Willielmi Trussel, militum, & Willielmi de Cusantiâ, plenariè confidentes;

Ad tractandum cum nobili viro Radulpho comite de Eu, seu deputandis ab ipso, super matrimonio seu sponsaliis inter Johannem comitem Cornubiæ, fratrem nostrum carissimum, & Johannam filiam ejusdem comitis, contrahendo;

Necnon super dote seu dotalitio eidem Johannæ assignando, & ad ea quæ sic tractata & concordata fuerint, quacunque firmitate vallandum & firmandum;

Prædictis episcopo, Bartholomæo, Willielmo, & Willielmo, tribus & duobus eorum, plenam, tenore præsentium, committimus potestatem:

Promittentes nos, quantum ad nos attinet, ratum & firmum habituros quicquid per prædictos episcopum, Bartholomæum, Willielmum, & Willielmum, tres & duos eorum, tractatum, concordatum, firmatum, & vallatum fuerit in præmissis.

In cujus rei testimonium præsentibus sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat' apud Pontem Fractum, xxiiii. die Februarii.

Pro Pontio domino de Castellione, de recompensatione.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III. Liberate 7 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Suggessit nobis, dilectus valettus noster, Pontius dominus de Castellione, quod ipse, occasione turbationum, tempore domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, & tunc Regis Franciæ, in ducatu prædicto motarum, de terris & possessionibus suis in eodem ducatu, usque ad quendam annuum valorem, per tempora subsecuta amisit, eo quod parti dicti patris nostri tunc adhæsit, supplicans recompensationem per nos sibi fieri de eodem.

Et, quia in dubio vertitur, utrum recompensationes hujusmodi fieri debeant, necne, volentes nihilominus præfato Pontio, pro eo quod negotiis nostris, juxta latus nostrum, de mandato nostro, intendit, gratiam facere specialem:

Vobis mandamus, quod eidem Pontio ducentas marcas, de thesauro nostro, liberetis, recipientes ab eo literas suas patentes, receptionem dictæ pecuniæ, necnon & causam solutionis ejusdem, sibi factæ, testificantes, videlicet, quod si aliqua recompensatio sibi fieri debeat in præmissis, quod tunc dictæ ducentæ marcæ in partem recompensationis hujusmodi sibi cedant.

Teste Rege, apud Pontem Fractum, iiii. die Martii.

Per ipsum Regem & concilium.

Ad Papam, de providendo in episcopum Sancti Andreæ.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III. Rot. Rom. 7 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Attendentes strages varias & pressuras, quæ, per guerrarum voragines, in partibus Angliæ & Scotiæ, nimis notoriè provenerunt, ac proindè desiderabiliùs affectantes tantis obviare periculis in futurum, nuper vestræ clementiæ, quam erga domum nostram regiam semper invenimus fæcundis subsidiis affluentem, nos meminimus humiliter supplicâsse, quatinùs provisionem ecclesiæ cathedralis Sancti Andreæ Scotiæ, jam vacantis, dignaremini dispositioni vestræ specialiter reservare;

Ac thesaurarium nostrum quàm dilectum, magistrum Robertum de Ayleston, archidiaconum Berk', quem morum honestas, eminens litterarum scientia, ac industria circumspecta, in magnis & arduis multipliciter approbata, plurimum recommendant, in ipsius ecclesiæ præficere pontificem & pastorem;

Nam, consideratis circumstantiis universis, credebamus & constanter cre-

dimus dictum magistrum Robertum ad ipsius ecclesiæ regimen existere, præ cæteris, magis aptum.

Verum quia quidam pro provisione dictæ ecclesiæ, alteri faciendâ, penes vestram insistunt, ut dicitur, sanctitatem; quæ provisio, si fieret, eo displicentior nobis foret, quo diebus istis, qui turbationibus & dissidiis involvuntur, ibidem prælatum habere providum, gratum, & magnanimum, tam nostræ quam ecclesiæ prædictæ, specialiùs interesset, vestram beatitudinem iteratis & affectuosis precibus imploramus, quatinùs præmissis, si placet, clementer attentis, eidem magistro Roberto;

Per cujus providentiam ecclesia supradicta, tam in spiritualibus quam in temporalibus, & populus illarum partium, effrænatus & rebellis, ad pacis & rectitudinis semitas revocatus, Deo placidis, & hominibus acceptabilibus, proficient, ut confidimus, incrementis;

De benignitate sedis apostolicæ, de dictâ ecclesiâ dignemini misericorditer providere, vel saltem de ordinatione dictæ ecclesiæ, pro alio faciendâ, ulterius, si placuerit, sustinere, ut ad Dei beneplacitum, juxta nostri desiderium, eidem ecclesiæ valeat consultius provideri.

Conservet, &c.

Dat' apud Eborum, ix. die Martii.

Ad ducem Brabantiæ, excusatoria.

A. D. 1333.
An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 20. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, Johanni duci Brabantiæ, consanguineo suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Detulit nobis, dilectus nobis Franciscus Rauland, vestras literas, *inter alia, continentes, qualiter, ad requisitionem, bonæ memoriæ,* Margaretæ *amitæ nostræ,* matris vestræ, & vestram, nuper concesseramus præfato Francisco ballivam de Hasting Rape ad voluntatem nostram habendam; & qualiter idem Franciscus postmodum indè per nos amotus fuit, sub intentione quod ei de aliâ ballivâ competenti deberemus facere provideri.

Et nobis per easdem literas supplicâstis, ut ei, loco ballivæ prædictæ, ipsum collectorem custumarum nostrarum, in portu nostro Suthampton', vel contrarotulatorem nostrum ibidem, constituere velimus ad totam vitam suam:

Super quo dilectioni vestræ significamus, quod in ultimo parliamento nostro, apud Eborum tento, concordatum extitit & statutum, quod nullus ad officium custumarii seu contrarotulatoris deputari deberet, nisi terras & tenementa ad sufficientiam haberet, undè nobis & cæteris respondere poterit si malè se gesserit in officio suo;

Propter quod requisitionem vestram quoad hoc, quod utique nobis displicet, non possumus adimplere; set de alio officio vel ballivâ, pro statu suo competenti, ei, vestri intuitu, providere proponimus, cum ad hoc optulerit se facultas.

Data apud Pontem Fractum, undecimo die Martii.

Ad vicecomites, de ordine militari suscipiendo.

A. D. 1333.
An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 22 d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Præcipimus tibi quod statim, visis præsentibus, per totam ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè facias proclamari, quod omnes illi qui quadraginta libratas terræ vel redditûs per annum habent, & eas per tres annos integros tenuerunt, & nondum sunt milites, ordinem suscipiant militarem citra festum Sanctæ Trinitatis proximò futurum, vel in eodem festo ad ultimum, sub periculo quod incumbit;

Et de nominibus illorum qui quadraginta libratas terræ vel redditûs habent, in ballivâ tuâ, sicut prædictum est, diligenter inquiras, & nobis de nominibus illis constare facias citra festum supradictum: & hoc nullatenùs omittas.

Teste Rege, apud Pontem Fractum, xx. die Martii.

Per ipsum Regem.

Eodem modò mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam, episcopo Dunolm', & justiciario Cestr', vel ejus locum tenenti.

Teste ut supra.

Quod mercatores blada seu alia genera victualium ad partes boreales ducant.

A. D. 1333.
An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 20. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Lincoln', salutem. Quia pro sustentacione quorumdam fidelium nostrorum, pro defensione regni & populi nostri contra hostiles aggressus Scotorum, qui regnum nostrum pluribus vicibus hostiliter sunt ingressi, in partibus borialibus jam existencium, & aliorum qui ibidem in proximo sunt venturi, diversa genera victualium oportet necessariò nos habere;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod in singulis portubus maris, & aliis locis in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, ex parte nostrâ publicè proclamari facias, quod omnes mercatores & alii qui blada seu alia genera victualium vendere volunt, ea salvò & securè ducant ad partes comitatûs nostri Northumbr', & alibi in dictis partibus borialibus ibidem vendicioni, si voluerint, exponend'; scire eis faciens ex parte nostrâ quod de precio eorumdem victualium per ipsos ibidem ducendorum, eis in promptu plenariè satisfiet.

Facias insuper publicè proclamari, quod nullus sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, blada seu victualia aliqua ad dictos Scotos inimicos nostros, seu ad alias partes exteras, colore proclamacionis hujusmodi, ducat, seu duci faciat quovis modo.

Et hoc nullatenus omittas.

T. R. apud Pontem Fractum, xx. die Marcii.

Per ipsum Regem.

Consimilia brevia diriguntur vicecomitibus subscriptis; videlicet,

Lancastr',	*Suff',*	*Essex',*
London',	*Glouc',*	*Hertford'.*
Eborum,	*Norh't',*	*Cantebr',*
Suth',	*Notingh',*	*Huntyngdon',*
Norff',	*Derb',*	*Kanc'.*

De veniendo ad Regem, cum equis & hernesiis, apud Novum Castrum super Tynam, pro Scotis reprimendis.

A. D. 1333.
An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 19. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Thomæ comiti Norff' & marescallo Angl', avunculo suo carissimo, salutem.

Quia Scoti regnum nostrum jam pluribus vicibus, cum magnâ multitudine armatorum, vexillis explicatis, modo guerrino hostiliter sunt ingressi, ibidem homicidia, deprædaciones, incendia, & alia facinora innumera perpetrantes, pacem inter nos & ipsos nuper initam notoriè frangendo, & guerram contra nos movendo; propter quod, pro defensione regni & populi nostri & honore nostro conservando, ordinavimus & esse proponimus, cum equis & armis, apud Novum Castrum super Tynam, in festo Sanctæ Trinitatis proximò futuro, contra inimicos nostros supradictos, ad ipsorum maliciam, cum Dei adjutorio, conterend'.

Nos, attendentes quod vos racione ligeanciæ & fidelitatis vestræ, pro defensione dicti regni & hostium ejusdem repulsione, manus apponere tenemini adjutrices, vos rogamus, vobis nichilominus in fide, homagio, & ligeanciâ quibus nobis tenemini, firmiter injungendo mandantes, quod dictis die & loco sitis ad nos cum equis & armis, quanto decencius & potencius poteritis, ad proficiscendum exindè nobiscum & aliis fidelibus nostris, contra ipsos inimicos nostros ad eorum proterviam potenter & viriliter, favente Domino, reprimend'.

Et hoc sicut nos & honorem nostrum & vestrum, & regni nostri commodum diligitis, modis omnibus faciatis.

T. R. apud Pontem Fractum, xxi. die Marcii.

Per ipsum Regem.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Henr' comiti Lanc'.
Johanni de Warennâ comiti Surr'.
Johanni de Britanniâ comiti Rich'.
Johanni comiti Hereford' & Essex'.
Thomæ de Bello Campo comiti Warr'.
Thomæ de Wake, de Lidel.
Willielmo de Ros.
Johanni de Moubray.
Ebuloni Lestraunge.
Johanni de Crumbewell'.
Thomæ de Furnyval.
Hugoni de Courtenay seniori.
Roberto de Clifford'.
Antonio de Lucy.
Willielmo la Zouche, de Mortimer.
Willielmo la Zousche, de Haryngworth.
Radulpho Basset, de Drayton.
Ric'o de Grey, de Codenoure.
Rogero de Grey.
Henr' de Grey.
Johanni de Ross.
Nich'o de Moynill'.
Rogero de Somervyll'.
Simoni Ward.
Johanni de la Ware.
D'no de Huntyngfeld'.
Gilb'to de Aton'.
Will'o de Kyme.
Joh'i de Wylughby.
Edmundo Bacoun.
Will'o de Bello Campo.
Mauricio de Bruyn.
Ricardo Waleys.
Gilberto Talbot.
Willielmo Malbis.
Johanni de Hau'yngton'.
Ricardo de Hudleston'.
Rad'o Bulm'e.
Johanni de Faucomb'ge.
Johanni Marmyoun.
Herberto de Seynt Quyntyn,
Will'o le Latym'.

Will'o [illegible]
Rob'to de Pirpount.
Hugoni de Meynill'.
Radulpho Basset, de Welledon'.
Johanni de Clynton, de Maxstok'.
Johanni de Clynton, de Coleshull'.
Rad'o le Botiller.
Jacobo Daudele.
Johanni Lestraunge.
Will'o le Botiller, de Wemme.
Johanni de Cherleton'.
Will'o de Birmyngham.
Johanni de Handlo.
Rogero Chaundos.
Thomæ de Hastang.
Hamoni de Macy.
Ed'o de Cornewall'.
Will'o le Blount.
Adæ de Welle.
Joh'i de Multon'.
Rogero Bavent.
Thomæ Roscelyn.
Thomæ de Novo M'cato seniori.
Matheo de Bassyngbourn'.
Will'o Dysny.
Thomæ de Bekeryng.
Rob'to de Moreby.
Ric'o Dauereignes.
Petro de Mountfort.
Thomæ de Astele.
Will'o Trussell.
Hug' de Courtenay juniori.
Ed'o de Bereford'.
Joh'i de Dryby.
Thomæ de Berkele.
Rob'to fitz Payn.
Johanni de Beauchaump'.
Roberto de Insulâ.
Johanni de Wylyngton'.
Rob'to de Morle.
Will'o de Graunzon.
Joh'i de Pateshull'.
Petro de Grandissono.
Ph'o de Columbar'.
Fulconi fitz Waryn.
Hugoni de Poinz.
Joh'i Mautrav's seniori.
Thomæ Latym' Buchard.
Joh'i Dengayne.
Thomæ de Monte H'merii.
Henr' de Cobham.
Joh'i de Cobham.
Rad'o de Camoys.
Thomæ Tregoz.
Rogero de Kerdeston'.
Johanni de Haustede.
Johanni de Sutton, de Holdernesse.
Will'o Peyvre.
Johanni de Caylly.
Ed'o Gascelyn.
Walt'o de Trikyngham.
Henr' Hillary.
Ph'o de Nevill'.
Ranulpho de Blaunmustr'.
Hugoni de Nevyll'.
Augero fitz Henry.
Thomæ de Chaworth'.
Nich'o de Stapelton'.
Joh'i de Norwico.
Hug' fitz Symond.
Johanni de Hardeshull'.
Johanni de Suly.
Ric'o Lovel.
Johanni de Meaux.
Ric'o Luvel.
Constantino de Mortuo Mari.
Jacobo de Ros.
Humfr'o de Littlebury.
Ric'o de Roos.
Joh'i de Kirketon.
Henr' Huse valletto.
Walt'o de Holewelle.
Thomæ Wale.
Rob'to Breton.
Joh'i de Boselyngthorp.
Joh'i de Ormesby.
Will'o de Grungthorp.
Joh'i de Caston.
Will'o Giffard.
Thomæ de Chalers.
Will'o Gramary.
Joh'i Mauleverer.
Joh'i de Mauteby.
Will'o Brusetler.
Petro de Lekebourn'.
Edwardo Jerberge.
Mathæo de Leek valletto.
Simon de Merk valletto.
Henr' Gernet valletto.
Johanni de Brumpton valletto.
Briano de Thornhill' vall'.
Ed'o de Crossy.

Pro hominibus Northumbriæ, tempore invasionis per Scotos.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 18. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Northumbr', salutem. Quia Scoti, cum magno exercitu, & vexillis explicatis, regnum nostrum hostiliter jam pluribus vicibus sunt ingressi, homicidia, deprædationes, incendia, & alia mala innumera, perpetrantes, pacem, inter nos & ipsos nuper initam, notoriè frangendo, & guerram contra nos movendo;

Nos, salvationi & securitati populi nostri in hâc parte providere volentes, modis & viis omnibus, quibus poterimus, ut tenemur, tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod in singulis locis, in ballivâ tuâ, tam infra libertates, quam extra, ubi expedire videris, ex parte nostrâ publicè proclamari facias;

Quod omnes homines de comitatu prædicto, qui propter guerram prædictam cum bonis, catallis, & animalibus suis, de comitatu prædicto, pro salvatione eorumdem, retrahere se volunt, veniant cum bonis, catallis, & animalibus suis prædictis, versus partes australes ubicumque voluerint, per forestas, pasturas, & vasta nostra, & aliorum, & in eisdem forestis, pasturis & vastis, pro suæ voluntatis libito, morentur, & animalia sua in eisdem depascantur, absque aliquo alicui indè dando.

Mandavimus enim, venerabili patri L. episcopo Dunolm', ac etiam vicecomitibus nostris comitatuum Eborum, Lancastr', Notingh', & Derb', quod idem episcopus infra libertatem suam Dunolm', & singuli vicecomitum prædictorum in comitatibus suis, in locis ubi expedire viderint, ex parte nostrâ publicè faciat proclamari;

Quod omnes homines de libertate & comitatu prædictis, homines de dicto comitatu tuo, cum bonis, catallis, & animalibus suis, per libertatem & comitatus prædictos, venientes, favorabiliter pertractent; & ipsos homines de eodem comitatu tuo in forestis, pasturis, & vastis nostris, & aliorum, morari, & animalia sua ibidem depascere liberè permittant, absque aliquo ab eis capiendo, sicut prædictum est:

Et quod non inferant eis, seu quantum in eis est, ab aliis inferri permittant injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen; & quod, si quid eis forisfactum fuerit, id eis sine dilatione faciant emendari.

Teste Rege, apud Pontem Fractum, xxiii. die Martii.

Per ipsum Regem.

Consimilia brevia diriguntur vicecomitibus subscriptis; videlicet, Vicecomitibus Cumbr' & Westmerl'.

Pro archiepiscopo Burdegaliæ, de licentiâ fortificandi.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Rot. Vascon. 7 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum dilectus & fidelis noster Oliverus de Ingham, senescallus noster ducatûs Aquitaniæ, attentâ benivolâ voluntate, quam venerabilis pater Petrus de Luk, archiepiscopus Burdegaliæ, ante assumptam archiepiscopalem apicem, erga nos gerebat, & adhuc gerit, licentiam dederit eidem archiepiscopo quod ipse quoddam manile suum in castellaniâ de Blanqua Forti, vocatum de Luco, quod est de patrimonio suo, fortificare possit, & illud quibuscumque clausuris, fortaliciis, & operibus, munire: nos, præmissâ consideratione, licentiam prædictam gratiosè acceptantes, volumus & concedimus eidem archiepiscopo, quod ipse manile suum prædictum fortificare, & quibuscumque fortaliciis, & operibus, munire possit;

Et manile illud, sic fortificatum & munitum, tenere sibi & hæredibus suis imperpetuum, sine occasione vel impedimento nostri, vel hæredum nostrorum, aut senescallorum nostrorum, vel hæredum nostrorum quorumcumque;

Dum tamen in manili illo, sic fortificando, jus alterius non usurpet; & quod idem archiepiscopus, & hæredes sui, manile illud, nobis & hæredibus nostris, ad mandata nostra, & hæredum nostrorum, seu senescallorum nostrorum, & hæredum nostrorum, dicti ducatûs, iratis vel pacatis, reddere teneantur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Pontem Fractum, de xxv. Martii.

Per ipsum Regem.

De quibusdam ingeniis faciendis.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 20. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi in CHRISTO, abbati Beatæ Mariæ Eborum, receptori denariorum de decimâ & quintadecimâ nobis concessis in comitatibus Eborum, Lincoln', Notingh', Derb', Lanc', Cumbr', Westmerl', & Northumbr' provenientium, salutem.

Cùm assignaverimus dilectum nobis Ricardum le Goldsmyth ad eligendum in dicto comitatu Eborum sexaginta carpentarios ad quædam ingenia nostra faciend'; necnon tot saghiatores, fabros, & roparios, ac alios operarios quot pro facturâ & constructione hujusmodi ingeniorum necessarii fuerint, prout in litteris nostris patentibus eidem Ricardo indè confectis, plenius continetur;

Vobis mandamus quod eidem Ricardo quadraginta libras, tam de denariis decimæ & quintædecimæ prædictarum, quam de aliis denariis nostris in custodiâ vestrâ existentibus, super expensis præmissorum liberetis; recipientes à præfato Ricardo litteras suas acquietanciæ receptionem dictæ pecuniæ testificantes.

Et nos vobis indè in compoto vestro debitam allocacionem habere faciemus.

T. R. apud Cowyk, xxvi. die Marcii.

Per ipsum Regem.

De Willielmo Douglas & Willielmo Bard in guerrâ captis, in ferris custodiendis.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 18. d. in Turr. Lond.

REX, Ranulpho de Dacre, constabulario castri sui Karlioli, vel ejus locum tenenti ibidem, salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quod Willielmus Douglas de Polerte & Willielmus Bard, de guerrâ contra nos capti, in custodiâ vestrâ existunt;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod ipsos, Willielmum & Willielmum, in ferris, in prisonâ nostrâ, salvò & securè custodiri faciatis; ita quod ab eadem sine mandato nostro speciali non deliberentur.

Teste Rege, apud Pontem Fractum, xxviii. die Martii.

Per ipsum Regem.

Quod Scoti in guerrâ capti salvò custodiantur, & non deliberentur sine mandato speciali Regis.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 18. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Cumbr', salutem. Quia datum est nobis intelligi, quod diversi Scoti qui regnum nostrum nuper hostiliter contra nos ingressi fuerunt, per diversos homines comitatûs prædicti capti, & in custodiâ suâ existunt;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod in locis in ballivâ tuâ, ubi expedire videris, publicè proclamari facias ex parte nostrâ, quod omnes illi qui hujusmodi Scotos, vel eorum aliquem, ceperunt, & in custodiâ suâ existentes, eosdem Scotos salvò & securè custodiant; ita quod à custodiâ illâ nullatenùs evadant, vel alio modo deliberentur, absque mandato nostro speciali;

Scire faciens illis qui Scotos prædictos ceperunt quod de redempcione ipsos in hâc parte contingente, ita ordinabimus quod se indè meritò contentabunt.

T. R. apud Pontem Fractum, xxviii. die Marcii.

Per ipsum Regem.

De pace fractâ, & expeditione contra Scotos.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 19. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Johanni de Warennâ, comiti Surr', salutem.

Quia Scoti, inimici nostri, fines regni nostri hostiliter sunt ingressi, homicidia, deprædationes, incendia, & alia mala innumera, inhumaniter perpetrando, & pacem, inter nos & ipsos nuper initam, notoriè infringendo; per quod jam ordinavimus iter nostrum, versus partes Novi Castri super Tynam, ad ipsorum malitiam, cum Dei adjutorio, potenter & viriliter conterendam, ac, pro feliciori expeditione nostrâ, auxilio hominum, peditum, sagittariorum, & aliorum, indigemus;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod in terris vestris, de Bromfeld & Yal, trescentos homines, tam sagittarios quam alios, de validioribus & potentioribus terrarum illarum, per aliquos de vestris, de quibus confiditis, sine dilatione eligi, ac armis competentibus muniri;

Et ipsos homines, sic electos, armatos & benè arraiatos, ad nos usque dictam villam Novi Castri, ad vadia nostra, duci faciatis, ita quod sint ibidem à die Paschæ, proximò futuro, in unum mensem ad ultimum, ad proficiscendum exindè nobiscum contra inimicos nostros prædictos: & hoc, sicut nos, & honorem nostrum, ac vestrum, & salvationem regni nostri, diligitis, nullatenùs omittatis.

Mandavimus enim camerario nostro Northwalliæ, quod ductoribus hominum prædictorum, per vos ad hoc deputandis, vadia pro se & eisdem hominibus, usque ad locum prædictum, de exitibus camerariæ prædictæ, solvat.

Teste Rege, apud Aberford, xxx. die Martii.

Per ipsum Regem.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis, pro hominibus subscriptis arraiandis & ipsos usque locum prædictum ducend', mutatis mutandis; videlicet,

Ricardo comiti Arundell' vel senescallo suo terrarum de Clon & Osewaldestre, pro ducentis hominibus in terris prædictis.

Johanni de Charleton, pro quingentis hominibus in terrâ suâ de Powys.

Willielmo de Monte Acuto vel senescallo suo terræ de Dynbegh, pro trescentis hominibus in terrâ prædictâ.

Johanni comiti Heref', pro trescentis hominibus in terrâ suâ de Breghennok.

Willielmo la Zousche, pro trescentis hominibus in terrâ suâ de Glaumorgan'.

Elizabethæ dominæ de Clare, pro centum hominibus in terrâ suâ de Usk.

Hugoni de Audele vel senescallo suo terræ de Neuport, pro centum hominibus in terrâ prædictâ.

Custodi terræ de Pembrok', pro centum hominibus in terrâ de Pembrokshir'.

Custodi terræ de Bergeveny, pro centum hominibus in terrâ de Bergeveny.

Johanni de Crombewell', pro sexaginta hominibus de terrâ de Hope.

REX, justic' suo Northwall', vel ejus locum tenenti, salutem. Quia Scoti inimici nostri, *&c. ut supra usque ibi* indigemus, *& tunc sic;*

Vobis mandamus firmiter injungentes, quod infra ballivam vestram mille & quingentos homines, tam sagittarios quam alios de validioribus & potencioribus parcium illarum, sine dilacione eligi, & armis competentibus muniri, *&c. ut supra usque ibi* contra inimicos nostros prædictos, *& tunc sic;* & hoc nullatenùs omittatis.

Mandavimus enim camerario nostro Northwall', *&c. ut supra.*

T. *ut supra.*

Per ipsum Regem.

REX, justic' suo Suthwall' & Westwall', vel ejus locum tenenti, salutem. Quia Scoti, *&c. ut supra usque ibi* indigemus, *tunc sic;*

Vobis mandamus firmiter injungentes quod infra ballivam vestram mille & quingentos homines, *&c.*

Mandavimus enim camerario nostro Suthwall', *&c. ut supra.*

Teste *ut supra.*

Per ipsum Regem.

REX, justic' Cestr', vel ejus locum tenenti, salutem. Quia, Scoti, *&c. ut supra usque ibi* indigemus, *tunc sic;*

Vobis mandamus firmiter injungentes, quod infra ballivam vestram quingentos homines, *&c.*

Mandavimus enim camerario Cestr', *&c. ut supra.*

Teste *ut supra.*

Per ipsum Regem.

Quod habentes querelas vel actiones versus ducem Brabantiæ, vel alios de potestate suâ, sint apud Eborum.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 17. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Kanc', salutem. Nuper ad requisicionem nobilis viri, Johannis ducis Brabanciæ nobis significantis inter gentes nostras & gentes ipsius ducis, prætextu diversarum obligacionum & dampnorum hinc indè illatorum, dissensiones fuisse exortas, ac petentis, ut per amicabilem tractatum, hujusmodi dissensiones sopiri possent; assignavimus diem eidem duci, videlicet, in quindenâ Paschæ proximò futurâ, ut per procuratores sufficienter instructos, ac plenam & sufficientem potestatem ab ipso habentes, esset coram nobis, seu deputandis à nobis, ad tractandum & concordandum super præmissis;

Et tibi, sicut cæteris vicecomitibus regni nostri, præcepimus quod in ballivâ tuâ publicè proclamari faceres, quod omnes illi qui querelas vel actiones habent versus dictum ducem, vel aliquos de potestate suâ, occasionibus prædictis, essent ad diem prædictum ad informandum nos, seu deputandos à nobis, super querelis & actionibus suis, & ad faciendum & recipiendum quod tunc ibidem amicabiliter contingeret ordinari.

Verum quia dictus dux per litteras suas, nos cum instanciâ requisivit, ut diem illum usque ad quindenam Sancti Michaelis proximò futuram, ad præmissa faciend' velimus prorogare; asserens se per guerras & alia impedimenta præpeditum fuisse, quominùs ad dictam quindenam Paschæ nuncios destinare potuit, ut promisit: nos ejus supplicacioni in hâc parte annuentes, ac desiderantes inter nostros & ipsius ducis subditos quietis & concordiæ unitatem reformari;

Tibi præcipimus firmiter injungentes, quod statim visis præsentibus, in villis mercatoriis & aliis locis ubi expedire videris in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, facias publicè proclamari, quod omnes illi qui querelas vel actiones habent versus dictum ducem, vel aliquos de potestate suâ, occasionibus supradictis, sint apud Eborum in dictâ quindenâ Sancti Michaelis proximò futurâ, cum litteris & evidenciis suis coram deputandis à nobis, ad informandum eos super juribus & actionibus suis, & ad faciendum & recipiendum quod tunc ibidem contigerit ordinari, si sibi viderint expedire. Et habeas ibi hoc breve.

T. R. apud Cowyk, primo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo præceptum est singulis vicecomitibus per Angliam.

Teste ut supra. *Per ipsum Regem.*

REX, nobili viro, domino Johanni duci Brabanciæ, consanguineo suo carissimo; salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Etsi nuper ad requisicionem vestram mercatores de regno nostro, qui querelas seu actiones habent versus vos, vel gentes vestras, præmuniri fecimus ad essendum coram deputandis à nobis, in quindenâ Paschæ proximò futurâ, ad tractandum cum nunciis & procuratoribus vestris super reformacione concordiæ hinc & indè:

Attendentes tamen quod vos propter diversa impedimenta quæ nobis scripsistis, hujusmodi nuncios vestros ad dictum diem destinare non potuistis, eundem diem tractatûs usque ad quindenam Sancti Michaelis proximò futuram, ad rogatum vestrum duximus prorogandum:

Ne igitur mercatores nostros præmissâ occasione ulterius vexari contingat, placeat vobis nuncios vestros cum sufficienti potestate ad nos ad dictam quindenam Sancti Michaelis destinare, ut, favente Domino, inter nostros & vestros subditos super controversiis & discordiis prædictis possit plena concordia reformari.

Dat' apud Cowyk, primo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Litteræ Bathon' & Wellen' episcopi, de subsidio pro maritagio Alianoræ, sororis Regis.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Ex Litt. & Autogr. Edw. III. in Turr. Lond.

EXCELLENTISSIMO principi ac domino suo, domino Edwardo, Dei graciâ, Regi Angliæ illustri, domino Hibern', & duci Aquitan' Radulphus, ejusdem permissione, Bathon' & Wellen' episcopus, eternæ felicitatis augmentum in Christo, cum omni eo quod poterit, obsequii, reverenciæ & honoris.

Magnificæ celsitudinis vestræ litteris, pro subsidio in magnorum sumptuum subventionem quos pro maritagio nobilis dominæ, dominæ Alianoræ, sororis vestræ carissimæ, fecistis, & eciam inpendistis, nobis directis, & cum eâ quâ decuit reverenciâ, receptis, & plenius intellectis, quamquam à nostræ promotionis exordio grandibus agendis & arduis tam in curiâ Romana quam alibi, pro juris nostri & ecclesiarum nostrarum necessariâ prosecutione, non sine gravibus expensis fuimus multipliciter circumcapti; ex quibus causis, & aliis, quas silentio duximus committendas, gravissimo ære alieno, cui facultates nostræ in præsenti minimè corespondent, sumus oppressi & pariter onerati.

Verum beneplacitis vestræ regiæ majestatis condescendere intimo mentis optantes affectu, quod utinam opere possemus perficere, in hujusmodi sumptuum subvencionem, quadraginta libras vobis concedimus & donamus, vestræ dominacioni reverendæ humiliter supplicantes, quatinùs hujusmodi exiguum nostrum munus placito, si libeat, acceptantes, ex causis prætactis nos habere dignemini favorabiliter excusatos.

Ad tutum regni regimen & munimen vos custodiat & dirigat gracia Salvatoris.

Script' apud Wyvelescombe, secundo die mensis Aprilis.

Dors'.—*Excellentissimo principi ac domino, domino Edwardo, Dei graciâ, Regi Angl' illustri, per episcopum Bathon' & Wellen'.*

Pro habitatoribus Inter duo Maria & de Credonio.

A.D. 1333. An. 7 Edw. III.
Rot. Vascon. 7 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Regiam decet majestatem illis favorem & gratiam impertiri, quos benè meritos noverit, & regiis obsequiis invenerit promptiores.

Volentes igitur, dilectos & fideles nostros, habitatores inter duo Maria & de Credonio, infra ducatum nostrum Aquitaniæ, qui erga nos, & progenitores nostros, quondam Reges Angliæ, benè & fidelitèr se gesserint temporibus retroactis, regiis attolli favoribus;

Concessimus eis, pro nobis, & hæredibus nostris, quod præposituram de Inter duo Maria, altam & bassam justitiam, merum & mixtum imperium, homagia, & dominium feodorum, loci prædicti, per venditionem, donationem, permutationem, seu quovis alio titulo, extra manum nostram non ponemus, nisi futuro hæredi Angliæ:

Quare volumus, statuimus, & ordinamus, quod præpositura prædicta, à coronâ regni Angliæ, nisi futuro hæredi Angliæ, ut est dictum, per venditionem, donationem, permutationem, seu quovis alio titulo, de cætero, segregari non possit, vel transferri, aut indè distrahi quoquo modo.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Knaresburgh, vi. die Aprilis.

Per ipsum Regem & concilium.

Ad Regem Castellæ, pro vicecomite de Tartoys.

A.D. 1333. An. 7 Edw. III.
Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 17. d. in Turr. Lond.

EXCELLENTISSIMO principi, domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Sibilliæ, Cordubiæ, Murciæ, Jehennæ, atque Algarbæ, Regi, ac comitatûs Molini domino, consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, &, ad vota, successus prosperos & fœlices.

Cum, dilectus & fidelis noster, Guitardus, vicecomes de Tartoys, de quibusdam magnis negotiis nostris oneratus existat, ita quod ejus præsentiâ, sine detrimento negotiorum eorumdem, carere non possemus;

Magnificentiam vestram affectuosè requirimus & rogamus, quatenùs eundem vicecomitem, consanguineum vestrum (cui, ut intelleximus, scripsistis ut ad vos personaliter accedat, contra inimicos fidei vobiscum progressurus) super non adventu suo ad vos istâ vice, ob causam supradictam, habere velitis, nostri intuitu, propensiùs excusatum.

Data apud Dunolm', viii. die Aprilis.

Litteræ abbatis & canonicorum de Nuttele, de subsidio pro maritagio Alianoræ, sororis Regis.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Ex Litt. & Autogr. Edw. III. in Turr. Lond.

EXCELLENTISSIMO principi & domino suo, domino Edwardo, Dei graciâ, Regi Angliæ illustri, domino Hybern' & duci Aquit', sui humiles & devoti, abbas monasterii de Nuttele, & ejusdem loci canonici, subjectionis obsequia tanto principi debita, & seipsos ad præcepta regia in omnibus humiliter obligatos.

Vestræ regiæ majestatis litteras pro subsidio in subventionem quorumdam sumptuum, quos pro maritagio nobilissimæ dominæ, dominæ Alianoræ, sororis vestræ fecistis, Altissimus benedictus, recepimus vicibus iteratis; set nos adhuc ære alieno multipliciter oneratos, diversisque placitis in curiâ Romanâ pro statu ecclesiæ nostræ dependentibus, ac aliis multisque variis oppressionibus fatigatos, impotencia excusat subsidium facere quod vellemus:

Vestram regiam majestatem precibus humilibus imploramus quatinùs modicam pecuniam, videlicet, sex marcas sterlingorum ad præsens recipere dignemini, de dono vestrorum pauperum sacerdotum, & in solucione dictæ pecuniæ, si placet, litteras vestras pro indempnitate nostrâ & monasterii nostri nobis fieri præcipere, prout in vestræ dignitatis excellenciæ litteris continetur.

Nos enim pro fœlici statu vestro, & dominæ nostræ Reginæ consortis vestræ, liberorumque vestrorum, preces cotidiè cum missarum suffragiis immolabimus devociùs Summo Deo: vestræ celsitudinis regiæ apicem ad incolarum Angliæ regimen & juvamen conservet Altissimus per tempora diuturna.

Scriptum apud Nuttele, die Dominicâ proximò post festum Paschæ, anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo tercio.

Dors'—*Excellentissimo principi, domino Edwardo, illustri Regi Anglie, per abbatem de Nuttelee, suum capellanum,*

De intendendo ad petras pro ingeniis Regis emend'.

A. D. 1333.—An. 7 Edw. III.
Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 15. in Turr. Lond.

REX, ballivis de Tadcastre, salutem. Præcipimus vobis quod sitis in auxilium dilecto nobis Thomæ de Pabenham, ad petras in quarrerâ juxta Tadcastre, ad opus nostrum, pro ingeniis nostris emend'; & ad easdem petras ad aquam de Wherf juxta dictam villam de Tadcastre, cariand', pro denariis nostris, quociens & quando opus fuerit, & per ipsum Thomam super hoc ex parte nostrâ fueritis præmuniti. Et hoc nullatenùs omittatis.

T. R. apud Novum Castrum super Tynam, xxii. die Aprilis.

Per ipsum Regem & cons'.

De orando pro Rege.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in Christo patri, S. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem.

Dùm labentis sæculi cursum ad judicium deducimus rationis, & quantâ velocitate cuncta pertranseant, solicitè meditamur, fiduciam profectò rerum mundanarum postponimus, & ad misericordiam Summi Dei, permanentis in secula, mentis nostræ oculos devotiùs aperimus.

Sperantes itaque ipsius Dei nostri clementiam devotis orationum suffragiis posse faciliùs impetrari, paternitatem vestram rogamus & requirimus ex affectu, quatinùs nos & fideles nostros, qui nobiscum ad partes marchiæ Scotiæ, pro defensione & salvatione regni nostri, contra inimicorum nostrorum aggressus, jam profecti sumus, apud Altissimum, in cujus manu corda sunt Regum, & per quem principes dominantur, devotis precibus & salutaribus ostiis studeatis assiduè commendare;

Et ad hoc clerum & populum, abbates, priores, ac cæteros religiosos

vestræ diœcesis, salubribus exhortationibus commovere, ut Deus, & Dominus noster, vestris & ipsorum precibus complacatus, sic nos & dictos fideles nostros, in assumpto negotio, ad honorem suum, pro defensione dicti regni, per suorum dirigat semitam mandatorum, ut status ejusdem regni nostri, cujus regimen, Ipso disponente, nobis, licèt insufficientibus meritis, est commissum, nobis & subditis nostris pacificus sit & tranquillus, ad decus & honorem sanctæ universalis ecclesiæ, & catholicæ fidei incrementum, vestramque ac commissi nobis populi pacem perpetuam & quietem. Data apud Novum Castrum super Tynam, xxiii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est archiepiscopo Eborum, & omnibus aliis episcopis in Angliâ & Walliâ.

De concessionibus, pro maritagio Alianoræ sororis Regis, in consequentiam non trahendis.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III. Pat. 7 Edw. III. p. 1. m. 12. in Turr. Lond.

REX omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum dilecti nobis in Christo, decanus & capitulum ecclesiæ Lichefeld', in subventionem sumptuum, quos, pro maritagio Alianoræ, sororis nostræ, nobili viro, comiti Gerle, fecimus, decem libras nobis, ad rogatum nostrum concesserint suâ spontaneâ voluntate:

Nos, volentes indempnitati ipsorum, decani & capituli, prospicere in hâc parte, concessimus, pro nobis & hæredibus nostris, præfatis decano & capitulo, quod concessio sua prædicta, quam nobis de dictis decem libris gratanter sic fecerunt, eisdem decano & capitulo, seu eorum successoribus, non cedat in præjudicium, nec in consequentiam, in futurum. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xxxiii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimiles literas habent subscripti, qui Regi subsidium summarum subscriptarum, ad rogatum Regis, concesserunt, videlicet;

Abbas & conventus de Sancto Albano, qui decem libras concesserunt.
Abbas & conventus de Evesham, qui quadraginta marcas concesserunt.
Abbas & conventus de Sancto Edmundo, qui duodecim marcas concesserunt.
Abbas & conventus Cestriæ, qui viginti marcas concesserunt.
Abbas & conventus de Valle Regali, qui centum solidos concesserunt.
Abbas & conventus de Cumbermere, qui decem marcas concesserunt.
Abbas & conventus de Basyngwerk, qui quinque marcas concesserunt.
Prior & conventus de Norton, qui centum solidos concesserunt.
Prior & conventus de Birkeheved, qui quinque marcas concesserunt.
Abbas & conventus de Rameseye, qui viginti libras concesserunt.
Prior & conventus de Boulton, qui quadraginta solidos concesserunt.
Abbas & conventus de Rupe, qui viginti solidos concesserunt.
Prior Apeldercombe, qui quadraginta solidos concessit.
Abbas & conventus de Wynchecoumbe, qui viginti marcas concesserunt.
Prior de Lancastria, qui sex libras, tresdecim solidos, & quatuor denarios, concessit.
Prior de Motesfont, qui quadraginta solidos concessit.
Prior de Brymmore, qui sexaginta solidos concessit.
Abbas & conventus Glastoniæ, qui viginti libras concesserunt.
Abbas & conventus de Kirkestall, qui quadraginta solidos concesserunt.
Abbas & conventus de Bardeneye, qui decem marcas concesserunt.
Prior de Bynham, qui quinque marcas concessit.
Prior de Walsyngham, qui quinque marcas concessit.
Prior de Birstall, qui centum solidos concessit.
Prior de Scardeburgh, qui quadraginta solidos concessit.
Prior & conventus de Landa, qui quinque marcas concesserunt.
Abbas & conventus de Swyneshevel, qui quinque marcas concesserunt.
Abbas & conventus de Melsa, qui centum solidos concesserunt.
Prior & conventus de Thurgarton, qui centum solidos concesserunt.
Prior & conventus de Drax, qui quadraginta solidos concesserunt.
Abbas & conventus de Neuhous, qui centum solidos concesserunt.
Abbas & conventus de Revesby, qui decem marcas concesserunt.
Abbas de Tychefeld, qui quinque marcas concessit.
Abbas & conventus de Thornton, qui decem libras concesserunt.
Abbas Sancti Benedicti de Hulmo, qui decem marcas concessit.
Abbas & conventus de Fourneys, qui centum solidos concesserunt.
Prior & conventus de Bernewell, qui sexaginta solidos concesserunt.
Prior de Wymundham, qui decem marcas concessit.
Abbas de Sancta Ositha, qui decem marcas concessit.
Procurator ...... Abbatis Sancti Nicholai Burdegaliæ in Angliâ, qui quadraginta solidos concessit.

Ad Regem Castellæ, pro justitiâ habendâ.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III. Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 16. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Jehennæ, atque Algarbiæ Regi, ac comitatûs Molini domino, consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & successus, ad vota, prosperos & fœlices.

Cum nuper, ad prosecutionem Thomæ Symon, mercatoris & baronis portûs nostri de Sandewyco, nobis suggerentis quosdam malefactores, & pacis nostræ perturbatores, quandam navem ipsius Thomæ, vocatam la Seint Jakes de Sandewico, apud Nedleu, in costerâ maris juxta insulam Vectam infra regnum nostrum, noctanter ingressos fuisse, &c. *consimilis formæ cum ejusmodi literis de restitutione.*

Data apud Novum Castrum super Tynam, xxiv. die Aprilis.

Pro burgensibus de Sancto Audemaro, de privilegiis concessis.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III. Pat. 7 Edw. III. p. 1. m. 7. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Inspeximus literas patentes, claræ memoriæ, domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, in hæc verba;

EDWARDUS Dei gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, omnibus ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum celebris memoriæ, dominus H. quondam Rex Angliæ, avus noster, per cartam suam, pro se & hæredibus suis, concessisset burgensibus de Sancto Audemaro, quod ipsi imperpetuum, per totam terram & potestatem suam, hanc haberent libertatem;

Quod ipsi, vel eorum bona, quocumque locorum in potestate suâ inventa, non arestarentur pro aliquo debito, de quo fidejussores, aut principales debitores, non existerent, nisi fortè ipsi debitores de eorum essent terrâ & potestate, habentes undè de debitis suis in toto vel in parte satisfacere possent, & dicti burgenses, illis qui de terrâ & potestate suâ existerent, in justitiâ deessent, & de hoc rationabiliter constare posset;

Et quod dicti burgenses, pro transgressione, seu forisfacturâ, servientum suorum, catalla & bona sua, in manibus dictorum servientum inventa, aut alicubi locorum per ipsos servientes deposita, quatenùs sua esse sufficienter probare possent, non amitterent;

Et quod, si dicti burgenses, aut eorum aliqui, infra terram & potestatem suam, testati decessissent vel intestati, præfatus avus noster, vel hæredes sui, bona eorum confiscari non facerent, quin eorum hæredes ipsa integrè haberent, quatenùs ipsa catalla dictorum defunctorum fuisse constaret; dum tamen de dictis hæredibus notitia aut fides sufficienter haberetur.

Quam quidem concessionem, bonæ memoriæ, dominus E. quondam Rex Angliæ, pater noster, acceptavit, & de uberiori gratiâ suâ, eisdem burgensibus concessit, pro se & hæredibus suis, quod iidem burgenses per totum regnum suum quieti essent de muragio præstando, de rebus seu mercandisis suis, & quod ipsi, cum mercandisis suis, in terram & potestatem suam securè venire, & ibi morari possent, dùm tamen debitas & rectas consuetudines indè facerent usitatas in regno suo; & quod si fortè inter dominum Regem Francorum aut alios, & ipsum patrem nostrum, seu hæredes suos, aliquo tempore, guerra suscitaretur, dictus pater noster voluisset quod dicti burgenses, per ipsum patrem nostrum, vel hæredes suos, præmunirentur ut infra quadraginta dies regnum dicti patris nostri, cum bonis suis egrederentur;

Quæ omnia nuper ad requisitionem bonæ memoriæ, Philippi, nuper Regis Franciæ & Navarræ, pro nobis & hæredibus nostris, burgensibus dictæ villæ de Sancto Audemaro, & eorum successoribus, per cartam nostram concessimus & confirmavimus, prout in eâdem cartâ nostrâ pleniùs continetur;

Nos, volentes præfatis burgensibus gratiam facere ampliorem, concessimus eis, pro nobis & hæredibus nostris, quod ipsi & eorum hæredes & successores, seu eorum bona vel mercimonia, infra regnum & potestatem nostram pro transgressionibus aliorum, quam pro transgressionibus suis propriis, non arestentur, nec occasionentur, molestentur, in aliquo, seu graventur.

In cujus rei testimonium has litteras nostras fieri fecimus patentes.

Teste meipso apud Thorp Episcopi, viii. die Junii, anno regni nostri sexto decimo.

Nos autem, concessiones prædictas ratas habentes & gratas, eas pro nobis & hæredibus nostris, præfatis burgensibus, & eorum hæredibus & successoribus, concedimus & confirmamus, sicut litteræ prædictæ pleniùs testantur.

Præterea, attendentes affectionem & benivolentiam, quas ipsos burgenses & eorum antecessores, erga progenitores nostros, & nos, ac domum nostram regiam, novimus habuisse; volentesque, eo prætextu, ipsorum quieti & tranquillitati uberiùs providere, & ut ipsi, & eorum hæredes & successores, securiùs cum rebus & mercandisis suis infra regnum & potestatem nostram veniant, & mercandisas suas excerceant;

Concessimus, pro nobis & hæredibus nostris, eisdem burgensibus, quod ipsi, & quilibet eorum, ac hæredes & successores sui, burgenses dictæ villæ,

de Sancto Audemaro, ac nuncii, procuratores, attornati, & ministri, eorumdem burgensium quicumque, sub salvo & securo conductu, & sub protectione & defensione nostrâ, & hæredum nostrorum, veniant infra regnum & potestatem nostram prædicta, pro negotiis suis, cum rebus & mercandisis suis, & mercandisas suas hujusmodi excerceant, & ex indè quo & quando, voluerint recedant.

Et districtè inhibemus pro nobis & hæredibus nostris, ne quis minister noster, vel hæredum nostrorum, seu alterius cujuscumque, quicquam de bonis & mercandisis ipsorum burgensium, aut alicujus eorum, seu hæredum aut successorum suorum prædictorum, ad opus nostrum, vel hæredum nostrorum, seu aliorum quorumcumque, contra voluntatem ipsorum, seu illius cujus bona illa fuerint, & absque debitâ satisfactione, eisdem loco & tempore, quibus capta fuerint, sine ulteriori dilatione, plenarie eis indè faciendâ, capiat, seu capi faciat quovis modo;

Dum tamen legales excerceant mercandisas, & custumas, indè debitas & usitatas in regno & potestate nostrâ prædictis, solvant, ut debebunt.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xxiv. die Aprilis.

Per finem quadraginta marcarum, quas solverunt abbati beatæ Mariæ Eborum, receptori denariorum domini Regis.

Ad comitem Flandriæ, de Scotis non juvandis.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Rot. Scot. 7 Ed. III. m. 28. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro domino L. comiti Flandriæ, consanguineo suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Reducentes in debitæ considerationis examine grata subsidia & firma fœdera caritatis, quibus progenitores nostros & vestros suis temporibus audivimus se mutuò prævenisse, quæ nostris etiam temporibus inter nos & vos placidis cognovimus floruisse principiis, & aptis conspicimus progressibus fœcundare, in amicitiæ vestræ fiduciâ meritò delectamur; vobis proindè grates referentes, ut possumus, speciales; gerentes in votis ut extirpentur radicitùs quæ, quod absit, inter nostros & vestros subditos possent divisionis, seu discordiæ, materiam ministrare.

Verumptamen, ut accepimus, quidam nautæ, vestræ subditi ditioni, cum Scotis, inimicis nostris & rebellibus, qui regnum nostrum Angliæ nuper ingressi hostiliter & aggressi, mala plurima ibidem notoriè perpetrârunt, formâ pacis, inter nos & Robertum de Bruys initæ, per ipsos temerè violatâ, contra nos & nostros se confœderârunt, qui fideles nostros & subditos super mare gravare & invadere præsumpserunt, & indies mala malis adicere non desistunt; de quo non sufficimus admirari, cum talia de vestrâ conscientiâ verisimiliter non procedant.

Vestram igitur amicitiam attentis precibus imploramus, quatinùs ad compescendum subditos vestros, quos contra nos cum dictis inimicis nostris inveneritis alligatos, & contra fideles nostros tam enormia præsumentes, vestra sinceritas sic exurgat, ipsos ab inceptis retrahendo, & attemptata debitè reformando, ut ad communionem pacificam, & communem utilitatem nostrorum & vestrorum subditorum, inter eos consuetæ dilectionis pulcritudo vigeat & quietis.

Et, si forsan ad vos de nostris subditis querelas deferri contigerit, nos celeris appositione remedii sic attemptata per nostros curabimus reformare, quod non supererit rationabilis materia conquerendi.

Super hiis autem, unà cum votis vestris, si quæ penes nos volueritis, nobis vestram velitis rescribere voluntatem.

Dat' apud Novum Castrum super Tynam, xxvii. die Aprilis.

De conductu pro nunciis Regis Franciæ.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Pat. 7 Edw. III. p. 1. m. 7. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod suscepimus in protectionem & defensionem nostram, nec non in salvum & securum conductum nostrum, discretos viros, Ferarium de Pinkeny militem, & magistrum Petrum Gawayn, decanum ecclesiæ de Sancto Omero, nuncios excellentissimi principis, domini Philippi, Regis Franciæ illustris, in veniendo ad nos ubicumque fuerimus, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo.

Et ideò vobis mandamus quod eisdem Ferario & Petro, *&c. prout in consimilibus literis de salvo conductu.*

In cujus, &c. usque ad festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xxix. die Aprilis.

Per concilium.

Ad Regem Franciæ, de pace per Scotos violatâ, & de non credendo suggestionibus.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Rot. Scot. 7 Ed. III. m. 28. d. in Turr. Lond.

TRESCHER sire, & tresame cosyn, nous avoms receu voz lettres, donez le xxii. jour de Marcz, fesantes mencioun des lettre que nous vous avioms devant envoies, touchantes descordz & dissensions menes en la terre d'Escoce, & l'entention que nous avioms de y avoir mys conseil a voz requestes:

Et nous avez signifiez, par voz dites lettres, quil vous semble, par nostre respons, que assez estoioms nous tenuz pres de faire ce, que vous nous aviez entrequis, & que si homme vous donast autre chose a entendre, vous ne le creriez mie de leger, dont nous vous mercioms cherement.

Et vous fesoms savoir, que, puiz vos dites requestes, a nous envoies, & noz responses a vous faites, le gardein d'Escoce, & les grantz de la terre, od tot le poair de la terre, sont entres plusours foitz nostre roialme d'Engleterre, & y ont fait arceons, roberies, tuez hommes, femmes, & enfantz, pris praies & prisons, & mesnez & raunceonnes a foer de guerre.

Et ensi ont ils overtement debruse la pees, que n'adgairs fust fait entre nous & sire Robert de Bruys; par quoi nous ne pooms plus soeffrir, que nous ne y mettoms le remede, que nous purroms, & en manere qui affiert.

Si vous prioms, trescher sire & tresame cosyn, que, si nul vous vousist doner entendre le contraire, que vous ne y voillez ajouster foi.

Don' a Belford, le vii. jour de May.

Litteræ Regis, ut sententia excommunicationis publicetur contra publicos malefactores.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Ex Regist. Exon. Grandison B. fol. 16.

EDWARDUS, &c. Cum inter cætera nobis incumbentia, pro regimine regni nostri præcipuè affectemus, ut in dicto regno pax nostra firmiter & inviolabiliter observetur, ac communes malefactores & pacis S. ecclesiæ & nostræ perturbatores, felones, manutentores felonum & feloniarum, conspiratores, falsi juratores, & falsarum querelarum assumptores, & earum manutentores juxta sua demerita puniantur, vosque pro pace S. ecclesiæ, quæ sine pace regni subsistere non valebit, id idem appetere, & ad hoc inniti velle, ut tenemini, credamus certitudinaliter & speremus;

Ad instantiam communitatis dicti regni nobis, per petitionem suam in parliamento nostro apud Eborum ultimò convocato, supplicantis, ut de hujusmodi communibus malefactoribus, pacis S. ecclesiæ atque nostræ perturbatoribus, felonibus, manutentoribus felonum & feloniarum, conspiratoribus, falsis juratoribus, falsarum querelarum assumptoribus, & earum manutentoribus, qui maximam turbationis occasionem & pacis violationem in dicto regno tribuunt, ordinare vellemus prout S. ecclesiæ, atque nobis & populo nostro dicti regni expedire melius viderimus:

De consensu vestro & aliorum prælatorum, procerum, & magnatum, ac communitatis prædictæ in dicto parliamento convocatorum, ordinatum extitit unanimiter & consensum, quod justitiarii de utroque banco, justitiarii ad assisas capiend' assignati, necnon justitiarii per nos singulis comitatibus dicti regni deputandi, ad inquirendum de diversis felonibus, feloniis, transgressoribus & transgressionibus virtute dictorum concordiæ & consensûs de hujusmodi communibus malefactoribus, pacis S. ecclesiæ atque nostræ perturbatoribus & violatoribus, felonibus, manutentoribus felonum & feloniarum, conspiratoribus, falsis juratoribus, falsarum querelarum assumptoribus, & earum manutentoribus, tam ad sectam nostram quam aliorum conqueri volentibus, audiend' & terminand' plenam habeant potestatem.

Cum igitur Deus, auctor pacis & amator recti, nisi pacis tempore non colatur, quam pacem & honorem S. ecclesiæ per præmissa eo celerius procurari speramus, si malitiam hujusmodi per censuram ecclesiasticam arceantur, prout tam per vos quam cæteros prælatos, ac alios regni nostri in dicto parliamento concorditer fuit consensum;

Vos requirimus & rogamus, quatenùs in omnes & singulos hujusmodi malefactores, & pacis S. ecclesiæ & nostræ perturbatores & violatores, felones, manutentores felonum & feloniarum, conspiratores, falsos juratores, falsarum querelarum assumptores & earum manutentores, utpote dictæ pacis S. ecclesiæ atque nostræ perturbatores & violatores, singulis diebus Dominicis & festis duplicibus per annum in ecclesiâ vestrâ cathedrali, & singulis collegiatis & parochialibus ecclesiæ vestræ diœc', majoris excommunicationis sententiam faciatis canonicè & solenniter fulminari; & tam sic excommunicatos quam illos, qui occasione præmissâ in majoris excommunicationis sententiam promulgatam à S. S. patribus inciderint, faciatis sic excommunicatos solenniter publicari, & contra eos procedi juxta canonicas sanctiones.

Teste meipso, apud Donecastr', xvi. die Maii, anno regni nostri vii°.

Quod Joh' de Brittanniâ comes Richemund', in partibus transmarinis moram facere possit.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Pat. 7 Edw. III. p. 1. m. 3. In Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Compacientes statui dilecti consanguinei & fidelis nostri, Johannis de Britann' comitis Richemund', qui in partibus transmarinis moram facit; ac volentes ejus indempnitati, nè futuris temporibus racione absenciæ suæ à regno nostro, posset aliqualiter impetiri, providere;

Concessimus de graciâ nostrâ speciali, & licenciam dedimus eidem comiti, quod ipse in dictis partibus moram facere possit, quamdiu suæ placuerit voluntati, absque impedimento seu molestacione nostri aut ministrorum nostrorum quorumcumque; & quod præfatus comes negocia sua ipsum infra regnum nostrum contingencia, per attornatos suos generales interim prosequi possit, prout decet.

In cujus, &c.

T. R. apud Twedemouth, xx. die Maii.

De concessionibus pro maritagio Alianoræ sororis Regis.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 11. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi in CHRISTO, abbati & conventui de Valle Regali, salutem.

Cum in subventionem sumptuum, quos pro maritagio Alianoræ, sororis nostræ, nobili viro, comiti de Gerle, fecimus, centum solidos nobis, ad rogatum nostrum, concesseritis, sicut per literas vestras nobis significâstis, de quo vobis grates referimus speciales;

Vobis mandamus, rogantes quod prædictos centum solidos ad scaccarium nostrum, apud Eborum, cum celeritate quâ poteritis, mittatis, thesaurario & camerariis nostris liberandos: & hoc, sicut de vobis confidimus nullatenùs omittatis.

Teste Rege, apud Twedemuth, xxvii. die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis, de summis subscriptis; ad scaccarium prædictum mittend'; videlicet,

Abbati & conventui Cestr', de viginti marcis.

Abbati & conventui de Cumbermere, de decem marcis.

Priori & conventui de Birkheved, de quinque marcis.

Abbati & conventui de Basyngwerk, de quinque marcis.

Priori & conventui de Norton, de centum solidis.

Edictum Regis Franciæ, de justitiâ mercatoribus Angliæ exhibendâ.

A. D 1333. An. 7 Edw. III.
Ex Rot. in Turr. Lond.

PHILIP, par la grace de DIEU, Rois de France, a noz ametz & feals les gienz de noz comptes a Paris, salutz & dilection.

Nous vous envoioms les requestes civiles, encloses soutz nostre countre seal, de plusours marchauntz & mariners du realme d'Engleterre, & d'aillours, subgitz a nostre treschier & feal cousin le Roi d'Engleterre, duc de Guyenne;

Q'il se dient estre moult grevetz & dommagetz par arrestements de lours marchandises, & par ordenaunces ou mandements, faitez de par nous, & par nos letres, & par pluseurs explois & exactiounz, faites per nos seneschal, officiers, & ministres, countre la fourme de pactz, ordenaunces, & accordz, n'adgaires faitz entre nous e nos predecessours d'une part, & nostre dit cousin & ses predecessours d'autre, en prejudice & escande des ditz marchans, & du people, si come les ditz suppliauntz dient, & vous monstrerent & exposeround plus pleinement:

Si vous maundoms que veues les teneours des pactz, accortz, & covenaunces desusditz, tancome a eaux touche, & les lettres & advisementz qui sur ceo serrount a voir, & veues les dites requestes, & les ditz marchanz oiz sur leour dites compleyntes, ordener sur les choses desusdites, & sur chascoune d'iceles, saunz delai, ceo que vous verretz que bon serra a faire, en tiele manere que les ditz marchauns n'aient cause de sai compleindre, & que ils n'en doient revenir devers nous.

Et leour donetz sur ceo nos lettres, tieles comme raison serra.

Donnee a Chauntecot, le trentieme jour de Maii, l'an de Grace mil troiscent trente & troisieme.

A la relation moss' Rud' Sakets. Par le Roi.

De Insula de Man, in manum Regis seisandâ.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Rot. Fin. 7 Edw. III. m. 11. in Turr. Lond.

REX, militibus, liberis hominibus, & omnibus aliis, tenentibus de Insulâ de Man, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum, celebris memoriæ, dominus E. quondam Rex Angliæ, avus noster, dudùm seisitus fuisset, in dominico suo, de insulâ prædictâ; & nonnulli fideles nostri, eandem insulam, ut jus suum, vendicantes, petiêrunt à nobis cum instantiâ ut eis indè justitiam fieri faciamus, nos, tam pro nobis, quam pro ipsis, volentes in hâc parte fieri quod est justum; assignavimus, dilectos nobis, Willielmum le Taillour de Karliolo, Haverum Macoter, & Gilbertum Makstephan, conjunctim & divisim, ad insulam prædictam, cum pertinentiis, in manum nostram seisiendum, & salvò custodiendum, quousque aliud indè duxerimus demandandum; ita quod de exitibus indè provenientibus, nobis respondeant.

Et ideò vobis mandamus quod eisdem Willielmo, Havero, & Gilberto, & eorum cuilibet, in præmissis, intendentes sitis, respondentes, & auxiliantes, in formâ prædictâ, quotiens & quando per ipsos, seu eorum aliquem, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti:

Et hoc nullatenùs omittatis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Twedemouth, xxx. die Maii.

Per breve de privato sigillo.

De bonis intestatorum, & de pecuniâ Papæ solvendâ.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Rot. Vascon. 7 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, constabulario suo Burdegaliæ, salutem. Significavit nobis, dilectus & fidelis noster, Oliverus de Ingham, senescallus noster ducatûs prædicti, quod Reymundus Durandi, nuper senescallus Landarum, jam defunctus, tempore commotionis, in ducatu prædicto, inter gentes domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, & gentes tunc Regis Franciæ, exortæ, non modicam partem thesauri Garsiæ Arnaudi de Coupenne, nuper episcopi Aquen', fecerat occupari;

Et tria milia librarum Burdegal', de thesauro illo, pro negotiis dicti ducatûs, & juribus ipsius patris nostri ibidem defendendis, præfato Olivero, tunc senescallo dicti patris nostri, mutuavit;

Et quod idem Oliverus obligavit se & bona sua, nomine ejusdem patris nostri, ad dicta tria milia librarum domino Summo Pontifici in camerâ suâ solvenda, pro eo quod idem dominus Summus Pontifex prætendebat bona, quæ fuerunt ipsius episcopi, ad se pertinere debere, eo quod idem episcopus obiit, ut dicebatur, intestatus;

Quodque dictus pater noster postmodum, ad prosecutionem præfati Reymundi, asserentis se summam prædictam præfato Summo Pontifici persolvisse, cum non solverit, mandaverat, tunc constabulario suo Burdegaliæ, quod eidem Reymundo, de eisdem tribus milibus librarum Burdegalen', satisfaceret, jamque dicta tria milia librarum Burdegalensium à præfato Olivero, per ipsum dominum Summum Pontificem, per graves censuras exiguntur;

Per quod nobis supplicavit, ut eidem domino Summo Pontifici, de summâ illâ, jubere velimus satisfactionem exhiberi, præsertim cum pecunia prædicta circa negotia ducatûs prædicti expendita fuisset, ut est dictum;

Nos, volentes fieri quod justum fuerit in hac parte, vobis mandamus, quod vos de dictâ obligatione, per præfatum Oliverum, ut præmittitur, facta, ac etiam de mandato, prædicto constabulario, de denariis illis præfato Reymundo solvendis, facto, pleniùs informetis; &, si vobis legitimè constiterit prædicta tria milia librarum in negotiis ducatûs prædicti fuisse expendita, sicut prædictum est, nec indè præfato Reymundo in toto, vel in parte, satisfactum extitisse, tunc dicta tria milia librarum Burdeg' præfato Summo Pontifici, in festo Sancti Michaelis proximò futuro, absque ulteriori dilatione, de dicti ducatûs exitibus, persolvatis; recipientes indè literas acquietantiæ, receptionem dictæ pecuniæ testificantes, quæ pro nobis sufficientes fuerint in hâc parte, & nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Twedemouth, ii. die Junii.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro P. de Coutrone medico Regis, de pensione suâ.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III. Pat 7 Edw. III. p. 1. m. 4. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nos nuper, pro bono & laudabili servitio, quod dilectus medicus noster, magister Pantius de Coutrone, domino E. nuper Regi Angliæ, patri nostro, & Isabellæ Reginæ Angliæ, matri nostræ carissimæ, ac nobis impendit, & ut ipse in servitio nostro se posset decentiùs continere, concesserimus ei centum libras, percipiendas per annum ad scaccarium nostrum, ad totam vitam suam, ad festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales portiones, vel quousque sibi de centum libratis terræ vel redditûs, per annum ad totam vitam suam habendis, fecissemus providere, prout in litteris nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur:

Ac jam præfatus Pantius nobis supplicaverit, ut ei concedere velimus dictas centum libras, percipiendas singulis annis, de firmâ civitatis nostræ Norwici; nos, ejus supplicationi, prætextu obsequii sui hujusmodi, favorabiliter inclinati, concessimus eidem Pantio quod ipse habeat, & percipiat quinquaginta libras ad festum Sancti Michaelis proximò futurum, & ex tunc, singulis annis ad idem festum, centum libras, de firmâ dictæ civitatis Norwici, per manus ballivorum ejusdem civitatis, qui pro tempore fuerint, ad totam vitam suam, vel quousque sibi, de centum libratis terræ vel redditûs per annum, ad totam vitam suam habendis, providere fecerimus, ut est dictum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Twedemouth, iv. die Junii.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est ballivis civitatis Regis Norwici, qui nunc sunt, vel qui pro tempore fuerint, quod eidem Pantio dictas quinquaginta libras ad dictum festum, &c. *prout in ejusmodi mandatis.*

Ad comitem Flandriæ, super novitatibus corrigendis.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III. Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 11. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro domino L. comiti Flandriæ, consanguineo suo carissimo, salutem, cum sinceræ dilectionis augmento.

Literas vestras, quas nobis per præsentium bajulum transmisistis, recepimus, & quæ continebantur in eisdem pleno concepimus intellectu;

Dilectioni vestræ significantes, quod multum displicet cordi nostro, si per nostros subditos aliqua vobis, seu vestris subditis, facta sint præjudicialia seu dampnosa, & ob hoc nuncios nostros ad vestram præsentiam cum celeritate, quâ fieri poterit, ordinavimus destinare, ad exponendum vobis intentionis nostræ propositum super præmissis, & faciendum quod convenire videbitur rationi.

Placeat igitur dilectioni vestræ, à quibuslibet novitatibus, seu duritiis, gentibus nostris interim faciendis, supersedere omninò, usque ad adventum nunciorum nostrorum prædictorum, quia intentionis nostræ existit quod ea, quæ per nostros subditos contra vos & vestros indebitè attemptata inveniri contigerit, secundum rationis exigentiam, cum omni celeritate corrigantur, & emendentur.

Data apud Twedemuth, v. die Junii.

Consimiles literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Burgimagistris, scabinis, consulibus, & toti communitati villæ de Bruges.
Scabinis, consulibus, & toti communitati de Gaunte.
Scabinis, consulibus, & toti communitati de Ipre, in Flandr'.

Ad Regem Franciæ, super conductu dextrariorum.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III. Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 10. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Philippo, DEI gratiâ, Regi Franciæ illustri, consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & successus, ad vota, prosperos & fœlices.

Cum, dilecti nobis, Asnarot Burgensis de Pampelyon, & Johannes de Gernache, quosdam equos dextrarios, & alios, in partibus Ispann' ad opus nostrum provisos, ad nos in Angliam ducant, prout eis per nos pleniùs est injunctum; excellentiam vestram requirimus & rogamus, quatinùs præfatis Asnarot & Johanni, & eorum alteri, literas vestras de salvo & securo conductu, de equis prædictis per terras, vestro dominio subjectas, ducendis, fieri, & eis, vel eorum alteri, præcipere velitis liberari, nostris precibus & amore.

Data apud Twedemouth, vi. die Junii.

Ad comitem Flandriæ, super auxilio Scotis præstito; & de credentiâ.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III. Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 11. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro domino L. comiti Flandriæ, consanguineo suo carissimo, salutem, cum sinceræ dilectionis assiduis incrementis.

Nuper suggesto nobis quod quidam nautæ, & alii, de dominio vestro, confœderationem fecerant cum Scotis, inimicis & rebellibus nostris, qui regnum nostrum, pluribus vicibus, more guerrino, vexillis explicatis, sunt ingressi, incendia, homicidia, & alia mala innumera, perpetrando, & pacem inter nos & Robertum de Bruys nuper initam, temerariè violando;

Ad gravandum nos & subditos nostros, tam supra mare quam in terrâ, non credentes hoc de vestrâ conscientiâ extitisse, vos per nostras literas rogavimus speciales quatinùs, reducto ad memoriam qualiter inter nostros & vestros progenitores, & eorum subditos, necnon inter nos & vos, nostrosque & vestros subditos, pacis & amicitiæ fœdera hactenus viguerunt, compescere curaretis dictos nautas, & subditos vestros, quos contra nos, cum dictis inimicis nostris, inveniretis alligatos, ut ab inceptis se retraherent, ne contingeret, quod absit, mutuæ communionis & amicitiæ commoda ex eorum perversitate perturbari:

Super quo nobis rescripsistis, quod vobis nequaquam constabat quod aliqui, de subditis vestris, aliquas alligationes fecerant cum Scotis contra nos, seu fideles nostros; sed ad vestram pertinet notitiam quod quidam malefactores, de certis villis de regno nostro, plures naves de dominio vestro super costeram maris Flandriæ, unà cum bonis, in eisdem inventis, ceperunt, & secum abduxerunt, tam mercatoribus quam marinariis nequitèr interfectis.

Et quia de dictis maleficiis, quæ nobis per dictas literas vestras intimâstis, nichil nobis extitit ante nunciatum, & nobis insideat multum cordi ut pacis tranquillitas inter nos & vos, nostrosque & vestros subditos, inviolabiliter observetur, nosque semper fuimus & sumus, parati ad malefactores prædictos debitè puniendum & dampnificatis, quoad recuperationem bonorum suorum, celerem justitiam facere exhiberi; amicitiam vestram requirimus & rogamus ex affectu, quatenùs mercatores nostros fideles, quos occasione maleficiorum prædictorum, simul cum bonis suis, arestare fecistis, quousque emendæ debitæ fiant de dampnis & transgressionibus supradictis, jubere velitis dearestari.

Cum grave sit innocentes pro delinquentibus puniri, sicut vestra prudentia benè novit, & dura inesset conditio mercatoribus, terras exteras exercentibus, si pro delictis latronum & piratarum, in mare commissis, non præcedente informatione legitimâ, arestari debeant seu puniri.

Mittimus autem ad vos, dilectos & fideles nostros, magistrum Johannem de Hildesle, canonicum Cicestren', baronem de scaccario nostro, Willielmum de la Pole, & Robertum de Kelleseye, cives nostros, de nostræ intentionis proposito pleniùs informatos;

Quibus & duobus eorum, fidem velitis credulam adhibere, & talem benivolentiam ostendere in affectu, quod amoris integritas, & mutuæ communionis utilitas, non contingat, ex malorum perversitatibus, aliqualiter, quod absit, violari.

Teste Rege, apud Twedemouth, vii. die Junii.

Consimiles literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Burgimagistris, scabinis, consulibus, & toti communitati villæ de Bruges.
Scabinis, consulibus, & toti communitati villæ de Gaunte in Flandriâ.
Scabinis, consulibus, & toti communitati villæ de Ipre in Flandriâ.

Super custodiâ Insulæ de Man.

A. D. 1333.—An. 7 Edw. III.
Rot. Fin. 7 Edw. III. m. 11. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod commisimus dilecto & fideli nostro Willielmo de Monte Acuto, custodiam Insulæ de Man, cum pertinentiis, habendam usque ad festum Sancti Michaelis, proximò futurum, & ab eodem festo, per unum annum proximum sequentem, reddendo indè nobis per annum, ad scaccarium nostrum, extentam indè factam, vel faciendam. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Twedemouth, viii. die Junii. Per ipsum Regem.

Ne quis congregationes seu conventicula malefactorum facere præsumat, Rege in partibus Scotiæ commorante.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Claus. 7 Edw. III. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Johanni de Warennâ comiti Surr' & Sussex', domino terrarum de Bromfeld & Yal in Wall', vel ejus senescallo ibidem; salutem.

Datum est nobis intelligi quod, postquam iter nostrum versus partes marchiæ Scociæ cum excercitu nostro, pro defensione & salvacione regni nostri, arripuimus, quamplures malefactores & pacis nostræ perturbatores se adinvicem confœderantes, congregaciones & conventicula illicita, tam de nocte quam de die, in diversis locis, tam dominii vestri prædicti quam partibus marchiæ Angl' & partibus vicinis, indies faciunt; & in feriis, mercatis, villis mercatoriis, & aliis locis publicis & privatis, armati incedunt; homines in eisdem locis verberantes, vulnerantes, & quosdam ex eis membris mutilantes, & quosdam ex eis nequiter interficientes, & quosdam de bonis suis deprædantes;

Necnon incendia & alia dampna & facinora quamplurima intollerabilia indies perpetrantes, in nostri contemptum, pacis nostræ lesionem, & terrorem ac commocionem populi nostri manifestum; de quo per vos remedium non apponitur, ut deceret; unde plurimum conturbamur.

Nos, racione superioris dominii nostri, volentes malis & periculis quæ per maliciam hujusmodi malefactorum evenire poterunt, præcavere, & eo pocius quieti & tranquillitati populi nostri quo in partibus Scociæ cum exercitu nostro, pro salvacione & quiete populi ac regni nostri, ut præmittitur, sumus commorantes, prospicere;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod in locis infra dominium vestrum ubi expedire videritis, publicè proclamari & firmiter inhiberi faciatis, nè qui, sub forisfacturâ vitæ & membrorum & omnium quæ nobis forisfacere poterunt, commociones, congregaciones, & conventicula hujusmodi ad populum nostrum terrendum vel commovendum, seu aliud quodcumque, per quod pax nostra turbari poterit, facere presumant, vel fieri procurent quovis modo:

Et omnes illos quos præmissa vel consimilia, unde pax nostra turbari vel populus noster terreri seu aliqualiter commoveri poterit, inveneritis facientes, sine dilacione capi, & in prisonis salvò & securè custodiri faciatis; ita quod ab eisdem nullo modo deliberentur sine licenciâ nostrâ speciali; taliter vos habentes nè per vestri negligenciam vel defectum, ad vos & libertatem vestram prædictam graviter capere debeamus.

T. R. apud Twedemuth, xi. die Junii.

Per ipsum Regem & cons'.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Ricardo comiti Arundell', domino terrarum de Clon, & Oswaldestre in Wall', vel ejus senescallo ibidem.

Johanni de Cherleton, domino terræ de Powys in Wall', vel ejus senescallo ibidem.

Willielmo de Monte Acuto, domino terræ de Dynibegh in Wall', vel ejus senescallo ibidem.

Johanni comiti Heref', domino terræ de Breghennock in Wall', vel ejus senescallo ibidem.

Willielmo de la Zouche, domino terrarum de Glaumorgan & Morgannon in Wall', vel ejus senescallo ibidem.

Elizabeth' de Clare, dominæ terræ de Usk' in Wall', vel ejus locum tenenti ibidem.

Hugoni de Audele, domino terræ de Neuport in Wall', vel ejus senescallo ibidem.

Custodi terræ de Bergeveny in Wall'.

Custodi terræ de Pembrock' in Wall'.

Johanni de Crombewell, domino terræ de Hope in Wall, vel ejus senescallo ibidem.

Johanni de Moubray, domino terræ de Gower in Wall', vel ejus senescallo ibidem.

De eodem.

REX dilecto, &c. Edwardo de Bohun, justic' suo Northwall', vel ejus locum tenenti, salutem.

Datum est nobis intelligi, *&c. ut supra usque ibi* tam de nocte *& tunc sic* quam de die, in diversis locis tam in ballivâ vestrâ quam partibus marchiæ Angl', *&c. ut supra usque ibi* plurimum conturbamur, *& tunc sic.*

Nos volentes malis & periculis, *&c. ut supra usque ibi.*

Vobis mandamus firmiter injungentes quod in locis infra ballivam vestram ubi expedire videritis, *&c. ut supra usque ibi* sine dilacione capi & in prisonis nostris salvò, *&c. ut supra usque ibi* taliter in hâc parte vos habentes nè per vestri negligenciam vel defectum, ad vos graviter capere debeamus.

T. ut supra.

Per ipsum Regem & cons'.

Consimile breve dirigitur Gilberto Talbot justic' Regis Suthwall', vel ejus locum tenenti. T. ut supra.

De solemnitate anniversariæ Regis Edwardi, avi Regis, faciendâ.

A.D. 1333. An. 7 Edw. III.
Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 8. in Turr. Lond.

LE Roi as tresorer, barouns, & chaumberleyns, del escheker, salutz.

Pur ceo que le jour del anniversaire du noble prince sire Edward, n'adgaires Roi d'Engleterre, nostre ael, qi DIEUX assoill, serra a le fest de la Translation Seint Thomas de Canterbures, proscheinement avenir, & voudrioms volenters que la solempnite del dit aniversaire sé feist a honur de nous;

Vous mandoms & chargeoms, que vous facez assembler les grantz, & autres, celles parties, qi sount assembler, & facez faire ceo q' apertient a mesme la solempnite, en auxi bone & covenable manere, come ad este fait avant ces heures, en temps nostre trescher seigneur & piere, a qi DIEU face merci; &, la solempnite faite, facez remembrer en nostre dit escheker, sicome ad este acustumez.

Don' souz nostre grant seal a Twedemouth, le xxvi. jour de Juyn.

Pro comite de Eu, & nunciis Franciæ, de dono Regis.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Liberat. 7 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro dilectis nobis Neroni Peryn, & sociis suis, mercatoribus, de societate Peruth, decem & septem libras, & decem denarios, in quibus eis tenemur pro vasis argenteis, ab eis, ad opus nostrum emptis, & nobili viro comiti Augi, & aliis nunciis Regis Franciæ, nuper ad nos in Angliam missis, & eis per venerabilem patrem Willielmum Norwicen' episcopum, tunc thesaurarium nostrum, de dono nostro liberatis;

Et recipiatis à præfatis mercatoribus literas suas acquietantiæ, receptionem dictæ pecuniæ testificantes.

Teste Rege, apud Twedemouth, ii. die Julii.

Per canc'.

Bulla Johannis XX. Papæ, de censu unius anni & dimidii regni Angliæ & terræ Hiberniæ, ab ambassiatore Regis recepto.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Ex Orig. Bibl. Cotton. Cleop. E. II. 15.

JOHANNES episcopus, servus servorum DEI, carissimo in CHRISTO filio, Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem & apostolicam benedictionem.

Cum censum annuum mille marcharum sterlingorum argenti, pro regno Angliæ, ac terris tuis Iberniæ, nobis & ecclesiæ Romanæ solvere annis singulis tenearis;

Censumque hujusmodi, videlicet;

Mille marchas sterlingorum argenti pro uno anno, terminato in festo Apparitionis Beati Michaelis, de anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo;

Necnon & ulteriùs, de eodem censu, pro termino festi Resurrectionis Dominicæ, de anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo primo, quingentas marchos sterlingorum argenti;

Per manus dilecti filii, magistri Richardi de Bury, decani ecclesiæ Wellensis, capellani nostri, tuique ambassiatoris & nuncii, in sex milibus florenorum auri, singulis marchis pro quatuor florenis auri computatis, die datæ præsentium, nostræ cameræ persolvi feceris, ac etiam assignari;

Nos, tuis in hâc parte volentes indempnitatibus præcavere, solutionem & assignationem hujusmodi ratam & gratam habentes;

Te, fili carissime, ac regnum & terras tua prædicta de dictis mille & quingentis marchis sterlingorum, in dictis sex millibus florenorum auri, sicut & prout exprimitur superiùs, solutis & assignatis, absolvimus imperpetuùm & quitamus.

Dat' Avinion', iii. nonas Julii, pontificatûs nostri anno decimo septimo.

Sub filis canabeis.

De denariis, concessis pro maritagio Alianoræ, sororis Regis, abbati beatæ Mariæ Eborum liberandis.

A.D. 1333. An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 5. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, R. eâdem gratiâ, episcopo Bathon' & Wellen', salutem.

Cum, in subventionem sumptuum, quos pro maritagio Alianoræ, sororis nostræ, nobili viro, comiti de Gerl', fecimus, quadraginta libras nobis, ad rogatum nostrum, concesseritis, sicut nobis significàstis; de quo vobis grates referimus speciales;

Vobis mandamus rogantes quod dictas quadraginta libras mittatis apud Eborum, ita quod sint ibidem, in crastino Nativitatis beatæ Mariæ Virginis, proximò futuro, ad ultimum, dilecto nobis in CHRISTO, abbati beatæ Mariæ Eborum, quem constituimus receptorem denariorum eorumdem, ibidem liberandas; & hoc sicut de vobis confidimus, nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Twedemouth, vi. die Julii.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis, qui summas subscriptas promiserunt de eisdem, prædicto abbati ad diem prædictum liberandis, videlicet;

Abbati de Keynesham, de iv. libris.
Abbati de Middleton, de x. marcis.
Abbati de Muchelneye, de xl. solidis.
Priori de Lodres, de xl. solidis.
Priori de Frompton, de vi. marcis.
Abbati de Shirborn, de x. marcis.
Priori de Christchurch Twynham, de C. solidis.
Priori de Suthewyk, de v. marcis.
Priori de Brommore, de lx. solidis.
Priori de Shirbourn, de xl. solidis.
Priori de Motteffonte, de xl. solidis.
Abbati de Lettele, de v. marcis.
Abbati de Tichefeld, de v. marcis.
Abbati de Glaston', de xx. lib'.
Priori de Landa, de v. marcis.
Procuratori abbatis Sancti Nicholai Andeg' in Angl', de xl. solidis.
Priori de Blida, de xl. solidis.
Priori de Thurgarton, de C. solidis.
Priori de Shelford, de xl. solidis.
Priori de Neuton Longuevill, de xl. solidis.
Abbati de Pratis Leycestr', de xx. marcis.
Abbati de Sautre, de lx. solidis.
Priori Elien', de x. lib'.
Priori de la Spyneye, de xl. solidis.
Priori de Angleseye, de xl. solidis.
Priori de Bernwell, de lx. solidis.
Priori de Leghes, de lx. solid'.
Abbati de Colcestr', de lx. solid'.
Abbati de Sancta Ositha, de x. marcis.
Abbati de Coggeshale, de v. marc'.
Abbati de Waltham, de v. marc'.
Priori de Ware, de C. solid'.
Abbati de Waleden, de v. marc'.
Abbati de Pritewell, de v. marc'.
Abbati de Fontibus, de x. lib'.
Priori de Birstall, de C. solid'.
Abbati de Melsa, de C. solid'.
Priori de Bridelyngton, de x. marc'.
Priori de Watton, de v. marc'.
Abbati de Rievall, de vi. marc'.
Priori de Sancto Oswaldo, de v. marc'.
Abbati de Kirkestall, de xl. solid'.
Priori de Wartre, de xl. solid'.
Priori de Kirkeham, de v. marc'.
Abbati de Whiteby, in festo Sancti Marci, de C. solid'.
Priori de Scardeburgh, de xl. solid'.
Priori de Drax, de xl. solid'.
Abbati de Sallay, de xl. solid'.
Priori de Bretton Monachorum, de xl. solid'.
Abbati de Thame, de C. solid'.
Abbati de Abyndon, de x. libr'.
Abbati de Bardeneye, de x. marc'.
Abbati de Revesby, de x. marc'.
Abbati de Parco Lude, de x. marc'.
Abbati de Brunne, de xl. solid'.
Priori de Spaldyng, de x. libr'.
Priori de Markeby, de xl. solid'.
Abbati de Croyland, de x. marc'.
Abbati de Neuhous, de C. solid'.
Priori de Thornholm, de xl. solid'.
Abbati de Thornton, de x. libr'.
Abbati de Swynesheved, de v. marc'.
Abbati de Kirkested, de C. solid'.
Abbati de Tupholm, de xl. solid'.
Priori Sanctæ Trinitatis de Norwico, de xx. marc'.
Priori Sanctæ Fidis, de lx. solid'.
Priori de Bromholm, de v. marc'.
Abbati Sancti Benedicti de Hulmo, de x. marc'.
Priori de Penteneye, de xl. solid'.
Priori de Walsyngham, de v. marc'.
Abbati de Derham, de lx. solid'.
Priori de Bynham, de v. marc'.
Priori de Westacre, de v. marc'.
Priori de Wymundham, de x. marc'.
Abbati de Haghmon, de C. solidis.
Abbati de Buldewas, de lx. solid'.
Abbati de Lilleshull, de lx. solid'.
Priori de Renton, de xl. solid'.
Priori de Trentham, de xl. solid'.
Abbati de Roucestr', de xl. solid'.
Abbati de Caldra, de ii. marc'.
Abbati de Whallay, de C. solid'.
Abbati de Fourneys, de C. solid'.
Abbati de Cokersand, de iv. marc'.
Priori de Conyngesheved, de xl. solid'.
Priori de Burscogh, de xl. solid'.
Abbati de Burgo Sancti Petri de xx. libr'.
Abbati de Cumba, de xl. solid'.
Abbati de Stanleye, de C. solid'.
Abbati de Pippewell, de xl. solid'.
Abbati de Burton super Trentam, de xl. solid'.
Priori de Repyndon, de ii. marc'.
Priori de Kirkeby Monachorum, de xl. solid'.
Abbati de Thorneye, de x. marc'.
Abbati de Mira Valle, de C. solid'.
Priori de Davyntre, de xl. solid'.
Abbati de Eynesham, de v. marc'.
Abbati de Oseneye, de C. solid'.
Abbati de Nuttele, de iv. libr'.
Episcopo Meneven', de xx. marc'.
Abbati de Cumbermere, de x. marc'.

Concordia facta inter Regem Angliæ & Patricium de Dunbarr comitem Marchiæ, aliosque infra castrum & villam Berewici, super liberatione dictorum castri & villæ.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Rot. Scot. 7 Edw. III. m. 14. in Turr. Lond.

CESTE endenture tesmoigne, que le noble prince le Roi d'Engleterre ad grante au nobles homme, monsieur Patrik de Dunbarr, counte de la Marche, & a touz ceux du chastiel de Berewyk sur Twede, & de la ville, q' a lui apendent en quecumque manere, soeffrance de guerre, par terre & par mier, jusques au Maredy, le jour Seinte Mergerete la Virge prochein avenir, l'an de Grace mille CCC. trentisme tierz, au solail levant, c'est a saver;

Que le dit counte, & touz les gentz avant dites, eient vies & membres, & q'ils eint heritablement totes lour terres, tenements, rentz, pescheries, offices, feedez, & possessions, aussibien de purchace, come de heritage, des queux ils estoient seisiz, le jour de cest acord fait, dedeinz les ditz chastel & ville de Berewyk, & dehors, sanz autri droit offendre, par voies des leys d'Escoce;

Et q'ils ne soient pas hors gettes en nulle manere, fors soulement par proces de commune ley d'Escoce; nient contresteant ascune seisine ou possession eue, devant le dit jour, par ascun quecumque, en temps d'ascun Roi d'Engleterre ou d'Escoce, od touz lour biens chateux, chalices, livres,

vestementz, chivaux, armures, prisons, & totes autres maneres des biens, moebles & noun moebles, aussi bien espiritaux come temperaux, auxi bien en Engleterre come en Escoce, & od tutes leur fraunchises, usages, leys, & custumes, euz & usez en temps le Roi Alisaundre, entierement, quitement, & fraunchement, saunz emprisonement, ou autre manere de grevance.

Et q'ils eient fraunk passage dedeinz les bardikes sur le Snok, tanqe a la mier, & pasture pur leur bestes, & leur gentz pur garder les dites bestes de jour, & de illoeqes tantqe a Holdeman, & de illoeqes, par l'ewe de Twede, tantqe al whitwall desouz le chastel, & de illoeqes tut envyron le chastel tantque au Bedel, & de illoeques tantque a les bardikes, & jusque en le Snok avantdit, sanz desturbance de nulli.

Et aussint est grantez que les gentz le dit conte qui voudront demorer dedeinz la dite ville de Berewik ou dehors, a la foi le dit Roi d'Engleterre, peisiblement y demoerent en leur propres habitacions ou dehors, ou ils voudront, sanz surprision; & sur ce chescun d'eux avera la protection le dit Roi d'Engleterre sanz fee doner.

E de ceux qui ne voudront demorer, chescun avera lettre de conduyt du dit Roi, saunz fee doner, a demorer peisiblement en la dite ville & dehors, deinz le poiar le dit Roi d'Engleterre, durant par quarante jours, de ordeiner franchement de ses terres, tenements, & de touz ses biens, avant nomez; & de voider la dite ville, par terre ou par mier, franchement & quitement, queu part q'ils voudront, od femmes & enfantes, meeneez, & od touz leur bienz susditz, sanz nulle manere de grevance du dit Roi d'Engleterre, ou de nul de ses aherdantz, ou de monsieur Edward de Baillol, ou de nul de ses aherdantz.

Et chescun d'eux qui demorront, avera la lettre le dit Roi d'Engleterre de sa pees, sanz fee doner, de totes maners de felonies & trespas, en quecumque roialme faitz, devant le jour de cest acord fait, pleinement, sanz estre chalange de nulli.

Et le dit Roi d'Engleterre ad done conduyt double a monsieur William de Keeth, gardeyn de la ville de Berewyk, pur aler au gardein d'Escoce, & de revenir.

Et si le dit monsieur William soit desturbe en alant ou returnant, par nul des aherdantz le dit Roi d'Engleterre, ou du dit monsieur Edward de Baillol, ou de nul de ses aherdantz, soit la soeffrance continue apres le dit jour, tant de temps come il estoit desteurbe, si la defaute ne soit notoirement en lui meynes.

Et le dit Roi d'Engleterre, ne nul de ses aherdantz, ne le dit monsieur Edward de Baillol, ne nul de ses aherdantz, greveront, en le men temps, le dit counte, ne ses gentz avantditz, ne nul de leur, ne dedeinz ne dehors, ne aprocheront lour mures, ne leur fosses, ne, sanz conge especial de celui qui poair ad entreront dedeinz leur boundes avantditz.

Et le dit counte, & ses gentz, leur defenses, comencez dedeynz le dit chastel, leur mures, fosses, bretages, & engyns, sanz meffaire, sustendront en meisme l'estat q'ils estoient le jour de cest acord fait; & qils ne refrescheront le dit chastel des vitailes, armures, ne d'autres choses.

Et si le dit chastiel soit rescous par le poair d'Escoce passant l'eawe de Twede de la loge de pescherie, qui est appelle Berewyk Streme, devers le west; ou q'ils purront entre l'eawe de Twede & la meer sur la terre d'Escoce entre cy & le Lundy a vespre prochein devant le dit Maredy, par bataille, issint que nul homme de leur poair, ne de leur aherdantz, viengne en rescous d'eux par meer, ne par la dite eawe de Twede par neef ne par bat:

Ou si un bataille en quele deuz centz hommez d'armes serront, entre en la ville de Berewik de jour, c'est asaver entre le solail levant & le solail recoursant, q' adunques soit le dit chastel tenuz pur rescous; & soient les oustages, c'est assaver Edward de Letham & Johan le fiuz Johan de Hoom, renduz au dit counte le dit Mardy au solail levant, sanz plus longe delay ou contredit de nuly.

Et assentu est par le dit Roi d'Engleterre, que, tut soit il que trente hommes d'armes de les avantditz deux centz hommes d'armes soient pris ou tuez avant q'ils purront entrer la dite ville de Berewyk, nyent le meyns le Roi d'Engleterre voet qui le dit chastel soit rescous.

Et si le dit chastel ne soit rescous, ne par bataille, ne par l'entrer des ditz deuz centz hommes d'armes, sicome desus est dit, entre cy & le dit Lundy a vespre, soit le dit chastel rendu au dit Roi d'Engleterre, le dit Mardy au solail levant sanz plus longe delai ou contredit de nuly, issint q'ascuns des grantz du conseil le dit Roy d'Engleterre receivent le dit chastel & sauvent le poeple en bone foi, sanz supprision, tort, ou grevance, par sauvacion des corps & des biens.

Et acordez est, que si le poair d'Escoce viegne, pur rescus fair au dit chastel, en la manere susdite, que le dit cont & ses genz puissent isser en aide du dit poair, a leur perile, leur oustages sauvez.

Et a ceste soeffrance loiaument tenir & perfourmir en touz pointz, sanz fraude ou mal engyn, le grant seal du dit Roi d'Engleterre, a l'une partie de cest endenture, demorant devers le dit cont, est mys, ensemblement od les seaux des grantz souzescriptez; c'est asaver,

Monsieur Johan de Eltham, counte de Cornewaill.
Monsieur Thomas de Brotherton count Mareschall.
Monsieur Johan counte de Garrenne.
Richard counte d'Arundel.
Monsieur Thomas counte de Warrewyk.
Monsieur David counte d'Atholls.
Monsieur Johan counte d'Oxenford.
Monsieur Gilbert counte d'Anegos.
Monsieur Henri de Lancastre.
Monsieur Edward de Bohun.
Monsieur Henri de Beaumont.
Monsieur Henry de Percy.
Monsieur William de Mountagu.
Monsieur Thomas de Wak.
Monsieur William de Ros.
Monsieur William de Clynton.
Monsieur Ebol L'estraunge.
Monsieur Rauf de Nevill.
Monsieur Johan de Moubray.
Monsieur Richard Talbot.
Monsieur Rauf Basset.
Monsieur Alisaundre de Moubray.
Monsieur Robert Dufford.
Monsieur Thomas de Berkele, &
Monsieur Roger de Swynnerton.

Les queux grantz ont jurez, en la presence le dit Roi d'Engleterre, a cest acord loiaument en bone foi tenir & perfourmir en touz pointz.

Et a l'autre partie de ceste endenture, demorant devers le dit Roi d'Engleterre, le seal le dit counte de la Marche est mys, au sege de Berewyk, le quinzisme jour de Juyl, l'an susdit.

Et a cest acord leaument tenir en touz pointz, le dit counte de la Marche a fet le serement, le jour & l'an avantditz.

Concordia facta inter Regem Angliæ & Willielmum de Keth, custodem villæ Berewici, super liberatione ejusdem villæ.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Rot. Scot. 7 Edw. III. m. 16. in Turr. Lond.

CESTE endenture tesmoigne que le noble prince, le Roi d'Engleterre, ad grauntez a monseur William de Keth, come gardein de la ville de Berewyk sur Twede, & a totes les gentz, de quele condicion q'ils soient, & as abbes, priours, & autres gentz de religion & de seinte eglise, aussi bien mondynantz come possessours, chivalers, valetz, burgeis, marchauntz, & a tut le poeple enclos dedeinz la dite ville de Berewyk, de quel estat, nacion, ou condicion q'ils soient; c'est a saver,

Q'ils eient suffrance de guerre, par terre & par mier, sur certeyns ostages, c'est a saver, du jour de la confection de cest acord, taunque ou Mardi le jour seinte Margarete la Virge prochein avenir, l'an de Grace mill treis centz trentisme tierz, au solail levant.

Et que sauvez soient au dit monsieur William, & a tut le poeple, vies & membres, & q'ils eient heritablement tutes lur terres, tenements, rentes, pescheries, offices, fiez, & possessions, aussi bien de purchaz come de heritage, des queux ils estoient seisiz le jour de cest acord fait, dedeinz la dite ville de Berewik & dehors, saunz autri droit offendre, par voies de ley d'Escoce;

Et q'ils ne soient pars hors jettez en nule manere, fors soulement par proces de commune ley d'Escoce, nient contrestant ascune seisine ou possessions euz, devant le dit jour, par ascune quicumqe, en temps d'aucun Roi d'Engleterre ou d'Escoce, od touz lour biens, chatels, chaliçes, livres, vestimentz, chivals, armures, prisons, & touz autres maneres des biens, moebles & noun moebles, aussi bien espiritals come temporals, aussi bien en Engleterre come en Escoce; & od totes lur fraunchises, usages, leis, & custumes, euz & usez en temps le Roi Alisaundre, entierement, quitement & fraunchement, sanz emprisonement ou autre manere de grevance.

Et qils eient fraunk passages dedeins les bardikes sur le Snok, tauntque a la mier, & pasture pur lur bestes, & lur gentz pur garder lur dites bestes de jour, & de illoeques tauntque a Holdeman, & d'illoeques, par l'eawe de Twede, tantque al whitwal desouz le chastel.

Et aussint est grante que ceux, qi vendront demorir dedeinz la dite ville de Berewyk, ou dehors, a la foi, le dit Roi d'Engleterre, peisiblement y demurront en lur propres habitacions, ou dehors, ou ils vodront, sanz supprision; & sur ce chescun d'eux aura la protectiou le dit Roi d'Engleterre, sanz fie doner:

Et de ceux, qi ne vodront demorer, chescun aura letres de conduyt du dit Roi, saunz fie doner, a demorer peisiblement en la dite ville, & dehors, dedeinz le poair le dit Roi d'Engleterre, durant par qarante jours, de ordiner fraunchement de lur terres & tenementz, & de touz lur biens avant nomez, & de voider la dite ville, par terre, ou par mier, fraunchement & quitement, queu part qils voudront, od femmes, & enfauntz, mesnees, & od touz lur biens susditz, sanz nulle manere de grevance du dit Roi d'Engleterre, ou de nul de ses aherdantz, ou de monsieur Edward de Ballol, ou de nul de ses aherdauntz.

Et chescun de ceux, qi demurront, aura la lettre le dit Roi d'Engleterre de sa pees, saunz fie doner, de totes maneres de felonies & trespas, en quicumque roialme faites, devant le jour de cest acord fait, pleynement, saunz estre chalenge de nul homme; & le dit Roi d'Engleterre durra suffissant conduit double au dit monsieur William de Keth, durant pur le temps de ceste suffrance, d'aler a lur gardein d'Escoce, ou qil soit, & de revenir.

Et, si le dit monsieur William, ou nul de sa compaine, soit destourbe, en alaunt, demorant, ou retournant, par terre, ou par mier, par nul des adherdauntz le dit Roi d'Engleterre, ou du dit monsieur Edward de Baillol, soit la suffrance continue apres le dit jour, tant de temps come ils estoient destourbez, si la defaute ne soit notoriment en eux meismes.

Et le dit Roi d'Engleterre, ne nul de ses aherdauntz, ne le dit monsieur Edward de Baillol, ne nul de ses aherdantz, greveront, en le meen temps, les dites gentz de Berewik, ne nul de lur, ne dedeinz, ne dehors, ne approcheront, par terre, ne par mier, ne lur murs, ne lur fosses, ne, sanz conge especial de celui qui poair ad, entreront dedeinz lur bundes avantditz.

Et le dit monsieur William, & les gentz de la dite ville de Berewik, lur defenses comences, lur murs, lur fosses, lur engyns, sauns mal faire, & lur bretages sustendrent, en le meen temps, en meisme l'estat qils estoient le jour de cest acord fait; mais ils ne deyvent vitailler la dite ville par terre,

ne par mier, en le meen temps, des vitailles, armures, ne d'autres choses; & si la dite ville soit rescousse par le poair d'Escoce, passant l'eawe de Twede de la loge du pescherie, q'est appelle Berewyk Strem, devers le west; ou q'ils purront entre l'eawe de Twede & la mier, sur la terre d'Escoce, entre cy & le Lundy a vespre prochein devant le dit Mardy, par bataille, issint que nul homme de lur poair, ne de lur aherdance, viegne en rescous de eux, par mier, ne par le dite eawe de Twede, par nief, ne par bat;

Ou si une bataille, en quelle deuz centz hommes d'armes serront entre la dite ville de Berewyk de jour, cest a saver entre le solail levant & le solail recoursant, que adonqes soit la dite ville tenue pur rescousse, & les ostages avantditz renduz fraunchement en la dite ville de Berewik, le dit Maredy au solail levant, sanz plus long delai.

Et assentu est, par le dit Roi d'Engleterre, que, tout soit il que trente hommes d'armes, de les avantditz deux centz hommes d'armes, soient pris, ou tuez, avant q'ils purront entrere la dite ville de Berewyk, nient le meyns le dit Roi vuet que la dite ville soit tenue pur rescousse.

Et, si la dite ville de Berewyk ne soit rescousse, ne par bataille, ne par l'entrer des ditz deuz centz hommes d'armes, si come desus est dit, entre cy & le dit Lundy a vespre, soit la dite ville rendue au dit Roi d'Engleterre le dit Maredy au solail levant, sanz plus long delai, & sanz contredit de nulli; issint q' ascuns des grantz du conseil le dit Roi d'Engleterre receyvent la dite ville, & sauvent le poeple en bon foi, sanz supprision, tort, ou grevance, si come plus pleynement est desus dit, pur salvacion des corps & des biens.

Et acorde est que, si le poair d'Escoce vigne, pur rescousse faire a la dite ville, en la manere susdite, que ceux, de la ville, pussont issir, a lur peril, en aide du dit poair, lour ostagez sauvez.

Et, a ceste suffrance loiaument tenir, & perfourmir en touz points, saunz fraude ou mal engyn, le prive seal le dit Roi d'Engleterre est mys al un partie de ceste endenture, demorante devers le dit monsieur William, & le dit poeple de la ville de Berewyk, ensemblement od les seals de grauntz sousecritz, c'est asaver:

Monsieur Johan de Eltham, counte de Cornwaill, &c. prout supra usque hæc verba; viz.

Les queux grantz ont fait sermentz, en la presence du dit Roi d'Engleterre, de cest acord loiaument tenir, & parfourmir en touz pointz;

Et a l'autre partie de ceste endenture, demorant devers le dit Roi d'Engleterre, le seal le dit monsieur William serra mys, avant le dit Maredy.

Et aussi le dit monsieur William ad fait serment le loiaument tenir, & perfourmir le dit acord en touz pointz.

Et, pur ceo que le grant seal le dit Roi d'Engleterre ne fust pas en Escoce le jour de cest acord fait, le dit Roi ad grante, en bone foi q'il ferra mesme cest acord estre enseale de son grant seal, dedeinz les primers oit jours apres le rendre de la dite ville de Berewyk, sanz plus long delai.

Escritz au sege de Berewyk, le xvi. jour de Juyl, l'an susdit.

De gratiarum actione, & votivis laudibus pro victoriâ contra Scotos.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 4. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, S. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem.

Sedens in throno gloriæ, qui sui dispositione non fallitur, dilectos suos in oportunitatibus visitat uberiùs, quam creatæ rationis intentio sciat, aut valeat invenire.

Ipse quidem, dominantium Dominus, misericordiam suam nobiscum, licet inmeritis, magnificè mirificans, hiis diebus, funestam Scotorum, inimicorum nostrorum, rabiem, & ipsorum perfidam feritatem, qui partes regni nostri boriales nuper, coadunatis viribus, hostiliter invadentes, deprædationes, strages, & incendia, nec non & alia mala, quæ poterant, crudeliter perpetrârunt, ordini, ætati, vel sexui, non parcentes;

Et demum contra nos, & nostrum exercitum, prope Berewicum, die Lunæ, proximo ante festum Sanctæ Margaretæ Virginis, proximò præteritum, videlicet, decimo nono die Julii, in induratæ spiritu superbiæ, & antiquatæ suæ malitiæ, ad prælium se parantes, virtutis suæ potentiâ mirabiliter dissipavit, ipsos in manu nostrâ victorioso præsidio concludendo, quos in eo, qui dat salutem Regibus, ac de nostrâ justitiâ confidentes, in timore Domini, licet in perditione hominum non lætemur, in campo certaminis devicimus, absque læsione magnâ, laudetur Altissimus, gentis nostræ, ac castrum & villam Berewici, nobis reddita, favente Domino, jam habemus.

De quibus gratiarum omnium Largitori laudes exolvimus, ut possimus, humiles & devotas, ineffabilem ipsius clementiam implorantes, ut signum, quod nobiscum fecit in bonum, incrementis faciat fœlicibus fœcundare, pacis firmando misericorditer spem conceptam; quæ vobis, ad vestri recreationem, & publicam regni nostri lætitiam, divina contemplando magnalia, nunciamus.

Et, quia, inter cætera humanæ reparationis remedia, humilem apud DEUM orationis instantiam Divinæ gratiæ credimus multipliciter inductivam, paternitatem vestram affectuosè requirimus & rogamus, quatenùs Salvatoris nostri clementiam, pro concessâ nobis cælitùs victoriâ, devotis laudibus attollatis, & à vestris subditis faciatis, ut convenit, devotione celebri venerari; ipsos salutaribus monitis inducentes, ut, intentis orationum suffragiis, nos miserationi divinæ sedulò recommendent, recommendareque velitis vosmetipsi;

Quod commissum nobis regimen, ad DEI beneplacitum, defensionem ecclesiæ, regni nostri honorem, commodum, & quietem, conservationem, & augmentum, ac redintegrationem, jurium nostrorum regalium, ac nostri & subditorum nostrorum salutem animarum agere, & in justitiâ roborari, nostris temporibus fœliciter, valeamus.

Teste Rege, apud Berewicum super Twedam, xxii. die Julii.

Consimiles literæ diriguntur archiepiscopo Eborum, & singulis episcopis Angliæ & Walliæ, ac episcopis subscriptis; videlicet,

Archiepiscopo Burdegaliæ.
Episcopo Aquensi.
Episcopo Agenensi.
Episcopo Baionensi.
Episcopo Basatensi.
Episcopo Addurensi.

Ad Papam & cardinalem S. Stephani in Cœlio Monte, de promotione in episcopum Sancti Andreæ.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Rot. Rom. 7 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Pensantes quot & quanta corporum & animarum discrimina, ac detrimenta rerum inæstimabilia, ex prolixis guerrarum turbinibus, Angliæ & Scotiæ nationibus provenerunt, illa desiderabiliter procuramus per quæ lenitas populi Scoticani à suis temeritatibus retrahi, & quævis possit inter dictas nationes dissensionis materia declinari.

Vacante siquidem nuper ecclesiâ cathedrali Sancti Andreæ Scotiæ, ex causis præmissis, vestræ clementiæ nos recolimus humiliter supplicâsse, quâtinùs provisionem ipsius ecclesiæ dignaremini, hac vice, dispositioni sedis apostolicæ reservare, ac personam idoneam, per nos vestræ beatitudini inposterùm de deliberato consilio nominandam, eidem ecclesiæ præficere in episcopum & pastorem.

Ad quam postea, virum providum, magistrum Robertum de Ayleston, archidiaconum Berk', sanctitati vestræ duximus nominandum.

Et licet dictæ provisionem ecclesiæ dispositioni vestræ, ut per litteras quorumdam nostrorum accepimus, reservâstis, nostrorum optentu rogaminum, istâ vice, de dictâ tamen ecclesiâ eidem magistro Roberto providere minimè decrevistis;

Nos igitur, ad præclara probitatis merita, secretarii nostri carissimi, magistri Roberti de Tanton, thesaurarii garderobæ nostræ, qui præ cæteris, nostris insistentibus obsequiis, nobis à diu, & præcipuè jam, dum eramus & sumus, circa ardua in partibus Scotiæ occupati, nobis tenet & tenuit, bonum locum, gratæ considerationis aciem convertentes;

Ac sperantes in Domino dictum magistrum Robertum de Tanton, propter ipsius providentiam circumspectam, gestum placitum, & magnanimitatis & fidelitatis suæ constantiam, regimini dictæ ecclesiæ, & partium prædictarum, utilem & necessarium, præ cæteris clericis, quos habemus;

Vestræ sanctitudini votivis, ut possimus, affectibus supplicamus, ac sic supplicandum per proceres, & qui plures utriusque terræ, Angliæ & Scotiæ, requisiti, quatinùs ad fructum multiplicem, quem ex hoc provenire confidimus, clementis considerationis intuitum, si placuerit, dirigentes, eidem ecclesiæ viduatæ de eodem, & sibi de ea, dignemini misericorditer providere; hiis nostris precibus, quas corditer effundimus pro eodem, de solitâ vestræ bonitatis dulcedine, quæ nobis & domui nostræ regiæ semper extitit in exhibitione honoris & gratiæ, liberalis, gratiùs annuentes.

Conservet, &c.

Dat' apud Berewicum super Twedam, xxiv. die Julii.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino T. DEI gratiâ, tituli sancti Stephani in Cœlio Monte presbitero cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Expertam benivolentiæ vestræ dulcedinem in hiis, quæ cordi nobis insident, eò libentiùs imploramus, quo vos pro nostris complendis desideriis, velle confidimus opem & operam efficacem impertiri.

Cum itaque, desiderantes ex intimis quod ecclesiæ Sancti Andreæ Scotiæ, jam pastoris solatio destitutæ, & dispositioni sedis apostolicæ, precum nostrarum optentu, ut per litteras quorumdam nostrorum accepimus, reservatæ, talis præficiatur in episcopum & pastorem, per cujus providentiam populus dictarum partium indomitus, à suis excessibus retrahi, & in salutaribus possit meliùs informari;

De quâ dictus Summus Pontifex magistro Roberto de Ayleston, archidiacono Berk', pro quo aliàs supplicavimus, non providit, eidem domino Summo Pontifici jam per nostras supplicaverimus litteras speciales, quatinùs, secretarium nostrum carissimum, magistrum Robertum de Tanton, thesaurarium garderobæ nostræ, virum utique moribus & scientiâ conspicuum, expertum in agibilibus, constantem, magnanimum, & fidelem, & à

proceribus & populo dictarum partium desideratum & dilectum, qui nos rogârunt ut super hoc dignaremur scribere pro eodem, circa quem, pro fructuosis ipsius obsequiis, nobis à diu in partibus Scotiæ jam expensis, nostra specialis exuberat affectio, quod ipsius ex corde appetimus honoris & profectuum incrementa, ecclesiæ præficere dignaretur antedictæ, quem ad ipsius ecclesiæ regimen præ cæteris, quos novimus, utilem reputamus;

Amicitiam vestram requirimus corditer & rogamus, quatinùs circa promotionem dicti negotii, & expeditionem ipsius, celerem & felicem, juxta cordis nostri desiderium, penes dictum dominum Summum Pontificem laborare velitis, si placuerit, cum effectu; ita quod vestro mediante præsidio, dictum negotium effectum sortiri valeat, quem optamus, & hoc, petimus, insideat specialiter cordi vestro.

Dat' apud Berewicum super Twedam, xxiv. die Julii.

Litteræ de protectione pro comite Marchiæ & multis aliis.

A.D. 1333. An. 7 Edw. III. Rot. Scot. 7 Edw. III. m. 15. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis & fidelibus suis, ad quos præsentes literæ pervenerint, salutem.

Sciatis quod suscepimus in protectionem & defensionem nostram, dilectum & fidelem nostrum, Patricium de Dunbar, comitem Marchiæ, homines, terras, res, redditus, & omnes possessiones suas.

Et ideò vobis mandamus quod ipsum comitem, homines, terras, res, redditus, & omnes possessiones suas, manuteneatis, protegatis, & defendatis, non inferentes eis, vel inferri permittentes, injuriam, molestiam, dampnum aut gravamen:

Et si quid eis forisfactum fuerit, id eis, sine dilatione, faciatis emendari.

Nolumus enim quod de bladis, fœnis, equis, carectis, cariagiis, victualibus, aut aliis bonis, seu catallis, ipsius comitis, seu hominum suorum prædictorum, contra voluntatem eorumdem, ad opus nostrum, aut aliorum, per ballivos seu ministros nostros, aut alterius cujuscumque, quicquam capiatur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Berewicum super Twedam, xxvi. die Julii.

Consimiles literas Regis de protectione habent subscripti; videlicet,
Adam de Bodyngton de Berewico.
Agnes de Morthyng.
Christopherus de Cologne de Berewico.
Johannes de Raynton de Berewico.
Abbas & conventus de Melros.
Abbas & conventus de Kelshou.
Magister domus de Caldstrem, ac priorissa & conventus ejusdem domus.
Priorissa & conventus de Eccles.
Prior & conventus de Coldyngham.
Johannes de Derchester de Berewico.
Robertus le Sotherum.
Thomas de Camera de Berewico.
Robertus de Lamberton de Berewico.
Thomas Broun, persona ecclesiæ de Ellum.
Johannes Normand de Berewico.
David de Kymbergeham de Berewico.
Johannes de Horden.
Willielmus de Edenlam, de Berewico super Twedam, &c.

Pro Johanne de Warenna, comite Surriæ.

A.D. 1333. An. 7 Edw. III. Pat. 7 Edw. III. p. 2. m. 27. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, pro bono & laudabili servitio, quod, dilectus consanguineus & fidelis noster, Johannes de Warenna, comes Surriæ, nobis hactenus impendit, & maximè pro immensis misis & expensis, quas idem comes in obsessione villæ Berewici, & in instanti guerrâ nostrâ Scotiæ, jam apposuit, pardonavimus ei omnimoda debita, quæ nobis debet ex quacumque causâ, tam, videlicet, debita sua propria, quam debita antecessorum suorum, quæ ab eodem comite, per summonitionem scaccarii nostri, tam nomine firmæ, quam alio modo quocumque, exiguntur, & ipsum comitem, hæredes, & executores suos, de omnibus hujusmodi debitis, tenore præsentium, quietamus.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Berewicum super Twedam, xxviii. die Julii.

Per breve de privato sigillo.

De divinis officiis in recordationem sempiternam victoriæ apud Halidon de Scotis reportatæ, perpetuò celebrandis.

A.D. 1333. An. 7 Edw. III. Rot. Scot. 7 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Dum Salvatoris nostri clementiam, qui, misericordiam suam nobiscum potenti virtute magnificans, de Scotis, inimicis nostris, pomposo spiritu, & multitudine non modicâ, nos nuper, prope Berewicum, in vigiliâ Sanctæ Margaretæ Virginis, invadentibus, victoriam tribuit & triumphum, in devotæ reducimus considerationis examine, meritò in ipsius amorem accendimur, &, in perpetuam tantæ gratiæ memoriam, attollere cupimus votivis laudibus nomen ejus.

Volentes igitur divina officia in ecclesiâ domûs monialium, prope locum dicti certaminis situatæ, in vigiliâ & in festo dictæ virginis, perpetuis temporibus, in commemorationem tanti signi cœlitùs nobis facti, & ad divinam gratiam uberiùs promerendum, veneratione celebri frequentari; ac proindè desiderabiliter affectantes depressioni & inopiæ dictarum monialium, quibus per longa guerrarum discrimina miserabiliter subjacent, hiis diebus, ecclesiâ suâ conventuali, cæterisque domibus suis dirutis & combustis, ac bonis suis mobilibus consumptis penitus & exhaustis, subvenire, dictamque ecclesiam, & domos, ipsis necessarias, celeriùs & competentiùs, sumptibus nostris reparari, & in eâdem ecclesiâ quoddam altare, in honorem præfatæ virginis, erigi:

De prælatorum & procerum, nobis assistentium, consilio & assensu, dedimus & concessimus, pro nobis & hæredibus nostris, eisdem monialibus viginti libras, percipiendas & habendas sibi, & successoribus suis, monialibus dicti loci, singulis annis, de exitibus dictæ villæ & comitatûs Berewici, per manus vicecomitis nostri Berewici, qui pro tempore fuerit, imperpetuum de dono nostro, quousque eis de viginti libratis terræ & redditûs, cum pertinentiis, in eodem comitatu, in loco competenti, sibi, & successoribus suis, imperpetuùm possidendis, fecerimus providere:

Ita quod prædictæ moniales præfatæ virginis solempnia, tam in vigiliâ, quam in festo ejusdem, singulis annis, in formâ supradictâ, celebrari faciant, & votivis laudibus venerari:

Necnon ecclesiam & altare hujusmodi, postquam sumptibus nostris constructa fuerint, ut est dictum, sustentari faciant competenter.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Berewicum super Twedam, xxviii. die Julii.

Per ipsum Regem & concilium.

Et præceptum est vicecomiti Berewici, quod ecclesiam, & domos prædictas, reparatione & emendatione, quibus indigent, per visum & testimonium alicujus fidelis Regis partium illarum reparari, & de novo fieri, ac altare prædictum in dictâ ecclesiâ erigi, necnon dictas viginti libras eisdem monialibus, singulis annis, de exitibus ballivæ suæ, solvi & habere faciat, juxta tenorem concessionis Regis supradictæ:

Et custus, quos circa præmissa apposuerit, cum illos Rex sciverit, necnon illas pecuniæ summas, quas eis in formâ prædictâ solverit, sibi in compoto suo, ad scaccarium Regis, allocari faciet.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & concilium.

Ad Regem Castellæ, super controversiis de tempore Regis Sancii.

A.D. 1333. An. 7 Edw. III. Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 7. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, DEI gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Jehennæ, atque Algarbiæ Regi, ac comitatûs Molini domino, consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & successus, ad vota, prosperos & fœlices.

Cum dudùm, tempore domini E. quondam Regis Angliæ, avi nostri, graves controversiæ & discordiæ, inter, bonæ memoriæ, Sancium quondam Regem Castellæ, progenitorem vestrum, & gentes & subditos suos, ex parte unâ, & cives civitatis nostræ Baioniæ ex alterâ, occasione diversarum deprædationum & captionum bonorum, usque ad magnam pecuniæ quantitatem, per gentes dicti Regis Castellæ, super quosdam cives civitatis nostræ prædictæ factarum, inter quos Johannes de Berys, nuper defunctus, bonis & mercimoniis suis, ad valentiam octingentarum marcarum sterlingorum, per dictas gentes ipsius Regis Castellæ tunc extitit deprædatus, sicut per sufficientem probationem & legitimam satis liquebat, exortæ fuissent;

Et postmodùm, dictus Rex Castellæ magistrum Johannem, judicem curiæ suæ, & Gundissalvum Martini, cum literis ipsius Regis apertis, majorque & communitas civitatis prædictæ, Arnaldum de Villariis, & Johannem d'Ardir, concives suos, cum sufficientibus litteris & mandatis, pro discordiis & controversiis prædictis, hinc indè pacificandis & sedandis, ad dicti avi nostri præsentiam transmisissent:

Idemque avus noster, de unanimi assensu & concordiâ procuratorum prædictorum, & in ipsorum præsentiâ, inter alia, ordinâsset, quod omnes naves, & alia bona quæcumque, dictorum civium Baionæ, quæ per gentes & subditos dicti Regis Castellæ, juxta regna sua vel extra, capta fuerunt, ut præmittitur, & etiam occupata, infra certum tempus, diù elapsum, restituerentur, per sæpedictum Regem Castellæ, illis civibus de Baionâ, à quibus capta fuerunt, seu eorum hæredibus, aut etiam attornatis, sicut per inspectionem rotulorum de cancellariâ dicti avi nostri, sumus pleniùs informati:

Et subsequenter, tempore domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, tam dominus Ferandus, tunc Castellæ & Legionis Rex, occasione quarundam aliarum controversiarum & discordiarum, inter subditos suos ex parte unâ, & cives ejusdem civitatis nostræ Baionæ, & quosdam alios subditos ipsius patris nostri, ex alterâ, tunc de novo exortarum, quam communitas ejusdem civitatis nostræ, procuratores suos solempnes, hinc indè, sufficienter instructos, pro controversiis & discordiis illis pacificandis, ad ipsius nostri præsentiam destinâssent:

Dictusque pater noster, habitis cum illis, de concilio suo, tam super discordiis illis sic de novo exortis, quam etiam super antiquis discordiis prædictis, deliberatione & consilio pleniori, inter cætera, de consensu procuratorum eorumdem, ordinâsset, quod prima ordinatio prædicta per prædictum avum nostrum facta (quam dictus dominus Sancius Rex, per literas suas, taliter approbabit) compleretur, & firmiter observaretur:

Et licet dictus pater noster, pro eo quod prædictus dominus Ferandus, Rex Castellæ, penes quem Bartholomæus de Berys, filius & hæres universalis prædicti Johannis de Berys, & executor testamenti ejusdem, pro recuperatione dictorum bonorum & mercimoniorum habendâ, cum diligentiâ fuerat prosecutus, eidem Bartholomæo, super recuperatione bonorum eorumdem, omninò defuit in justitiâ exhibendâ, mandâsset, per literas suas patentes, tunc senescallo suo Vasconiæ, quod omnia bona & mercimonia hominum & mercatorum de potestate dicti Regis Castellæ, quæ infra ducatum prædictum inveniri contingeret, usque ad valorem dictarum octingentarum marcarum sterlingorum, arestari & salvò custodiri faceret, quousque præfato Bartholomæo, hæredi & executori præfati patris sui, nomine ejusdem patris sui, ad plenum esset satisfactum, prout in literis illis vidimus pleniùs contineri, dictum tamen mandatum non fuit in aliquo executioni, ut accepimus, mancipatum, super quo præfatus Bartholomæus jam nobis cum instantiâ supplicavit, ut ei in hâc parte, subveniamus remedio oportuno:

Nos, volentes præfato Bartholomæo, hæredi & executori dicti patris sui, super recuperatione dictarum octingentarum marcarum sterlingorum, quatenùs cum instantiâ poterimus, subvenire, excellentiam vestram requirimus & rogamus, quatenùs eidem Bartholomæo, vel ejus in hâc parte attornato, de prædictis octingentis marcis sterlingorum, festinam solutionem, ac de dampnis quæ occasione detentionis summæ illius sustinuit, competentem satisfactionem velitis fieri jubere zelo justitiæ, nostrique rogaminis interventu; prout mercatoribus vestris, in casu consimili, nos volueritis esse facturos; ita, si placet, quod non oporteat nos, pro præfato Bartholomæo, pro defectu justitiæ exhibendæ, de alio remedio providere.

Et quid indè, ad nostri rogatum, duxeritis faciendum, nos per vestras literas, & præsentium bajulum, curetis reddere certiores.

Data apud Berewicum super Twedam, xxx. die Julii.

De pace Regis non proclamandâ ante securitatem datam per manucaptores.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 1. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomit' Notingh' & Derb', salutem.

Quia in guerrâ per Scotos, inimicos & rebelles nostros, contra nos nuper motâ, victoria nobis divinitùs attributa, quampluribus de regno nostro, qui nobiscum in obsequio nostro ibidem extiterunt, de gratiâ nostrâ speciali, & pro bono servitio quod nobis in eâdem guerrâ fecerunt, per literas nostras patentes, pardonavimus eis sectam pacis nostræ, quæ ad nos pertinet pro feloniis & transgressionibus, undè indictati, rectati, seu appellati, existunt; ac etiam utlagarias, si quæ in ipsos hiis occasionibus promulgatæ fuerint; prout in literis nostris prædictis, separatim indè confectis, pleniùs continetur.

Ac jam formidatur, ut ex querelâ plurium intelleximus, quod quidam illorum quibus gratiam nostram sic fecimus, promptiores & audaciores, prætextu dictæ concessionis nostræ, efficientur ad mala perpetranda; & quod ipsi se ad invicem confœderare, & de fidelibus nostris, qui eos ante hæc tempora indictârunt, persecuti fuerunt, arestârunt, seu alias molestârunt, se vindicare proponunt:

Nos, indempnitati, securitati, & quieti dictorum fidelium nostrorum, viis omnibus & modis quibus poterimus, providere volentes, ut tenemur, tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod cum prædicti homines, quibus sic gratiam fecimus, vel eorum aliquis, cum dictis literis nostris patentibus ad te venerint vel miserint, & brevia nostra de pace nostrâ, eis sic concessa, proclamanda, vel publicanda detulerint, vel deferri facient, pacem nostram prædictam nullatenus proclamari vel publicari facias, quousque quilibet eorum sufficientes manucaptores, pro quibus respondere volueris, tibi invenerit, quod dictis fidelibus nostris, qui eum indictârunt, vel indictari procurârunt, persecuti fuerunt seu arestârunt, in rebus aut personis suis, dampnum, molestiam, vel gravamen non inferent seu inferri facient; & quod benè & fideliter se gerent erga nos & populum nostrum.

Et nichilominus, in locis in ballivâ tuâ, ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, ne quis prædictorum hominum, quibus sic gratiam fecimus, vel alius, sub pœnâ amittendi gratiam nostram prædictam, & forisfacturâ vitæ & membrorum, & omnium quæ nobis forisfacere poterit, congregationes vel conventicula illicita faciat, vel fieri procuret; nec in feriis, mercatis, vel aliis locis, publicis vel privatis, armatus incedat, vel armatam potentiam ducat seu duci faciat, ad pacem nostram perturbandum; nec fidelibus nostris prædictis, vel aliis fidelibus nostris, insidietur vel comminetur, dampnum, molestiam, terrorem, aut gravamen aliquod inferat, seu inferri faciat; nec quicquam, per quod pax nostra lædi, vel populus noster turbari poterit, facere præsumat quovis modo.

Et omnes illos quos contrarium inveneris facientes, sine dilatione capias, & in prisonâ nostrâ salvò custodiri facias; ita quod ab eâdem nullo modo deliberentur sine mandato nostro speciali.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, iv. die Augusti.

Per ipsum Regem & concilium.

Consimilia brevia diriguntur singulis vicecomitibus per Angliam.

Super clamio Regis ad Insulam de Man, Willielmo de Monte Acuto relaxatio.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Pat. 7 Edw. III. p. 2. m. 22. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, de assensu prælatorum, comitum, baronum, & aliorum magnatum, nobis assistentium, remisimus, relaxavimus, & omninò pro nobis & hæredibus nostris quietum clamavimus, dilecto & fideli nostro, Willielmo de Monte Acuto, totum jus & clamium quod habemus, habuimus, vel aliquo modo habere poterimus, in Insulâ de Man, cum suis pertinentiis quibuscumque:

Ita quod nec nos, nec hæredes nostri, seu quivis alius nostro nomine, aliquid juris vel clamii in insulâ prædictâ, de cætero, exigere poterimus vel vendicare.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Topclif, ix. die Augusti.

Per ipsum Regem.

De libero mercimoniorum intercursu pro quibuscumque mercatoribus alienigenis.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 1. m. 3. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Quia datum est nobis intelligi, quod nonnulli mercatores alienigenæ, prætextu guerræ in partibus Scotiæ nuper motæ, timentes naves & bona sua eâ occasione posse arestari, se retraxerunt, & adhuc retrahunt, quominus loca regni nostri cum mercandisis suis frequentent, sicut consueverunt;

Tibi præcipimus, quod in singulis locis ballivæ tuæ, ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari facias, quod omnes mercatores alienigenæ, quarumcumque terrarum, cum navibus, rebus, & bonis suis, sub protectione & salvo conductu nostro, infra regnum nostrum, ubicumque voluerint, liberè veniant, & mercandisas suas exerceant, tam per mare quam per terram, solvendo custumas debitas & usitatas;

Et quod de bonis & mercimoniis eorumdem, quicquam ad opus nostrum, seu aliorum quorumcumque, contra voluntatem eorumdem, & absque debitâ satisfactione eis faciendâ, nullatenus capietur.

Teste Rege, apud Knaresburgh, xvi. die Augusti.

Per breve de privato sigillo.

Eodem modo præceptum est singulis vicecomitibus per Angliam.
Teste ut supra.

Per idem breve.

De inquisitione super licentiâ, Scotis & aliis pro pretio factâ, argentum extra potestatem Regis subducendi.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Pat. 7 Edw. III. p. 2. m. 20. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Thomæ Bacoun, & Johanni Claver, salutem.

Quia, ex insinuatione diversorum hominum dimidii hundredi de Louthyglond, intelleximus quod Henricus Tristrem de Rokelound, ballivus dimidii hundredi prædicti, & Reginaldus Reynald, constabularius villæ de Louwystoft, & alii, de suâ confœderatione, in comitatu Suff', diversos Scotos, nuper nobis contrarios & rebelles, & etiam alios, tam alienigenas quam indigenas, argentum in monetâ, in massâ, ac vasa, aurea & argentea, extra regnum & potestatem nostram ducere permiserunt, capiendo ab eisdem diversarum pecuniarum summas pro permissione hujusmodi, & eas in usus proprios convertendo, in nostri contemptum, & populi nostri dampnum gravissimum, & contra inhibitionem nostram, per singulos comitatus regni nostri super hoc factam:

Nos, super præmissis volentes pleniùs certiorari, assignavimus vos, ad inquirendum, per sacramentum proborum & legalium hominum de comitatu prædicto, tam infra libertates quam extra, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, quod argentum in monetâ, seu in massâ, vel in vasis, aut aliis modis, prædicti Henricus & Reginaldus, prædictos Scotos, aut alienigenas, vel indigenas, post inhibitionem prædictam, extra idem regnum in comitatu prædicto ducere permiserunt, seu duci fecerunt; & quem vel quos; & ad quam summam; & quo tempore; & qualiter; & quo modo; & qui de confœderatione suâ extiterunt, & assensum & consilium ad hoc præbuerunt & qualiter, & quo modo; & de omnibus aliis articulis, præmissa tangentibus, pleniùs veritatem:

Et ideò vobis mandamus quod ad certos dies & loca, quos ad hoc provideritis, inquisitionem indè faciatis, & eam, distinctè & apertè factam, nobis in cancellariâ nostrâ, sub sigillis vestris, & sigillis eorum per quos facta fuerit, sine dilatione mittatis, & hoc breve.

Mandavimus enim vicecomiti nostro comitatûs prædicti, quod ad certos dies & loca, quos ei scire facietis, venire faciat coram vobis tot & tales probos & legales homines de ballivâ suâ, tam infra libertates quam extra, per quos rei veritas in præmissis meliùs sciri poterit & inquiri.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Magnam Jernemuth, xxvi. die Augusti.

Per breve de privato sigillo.

De denariis, pro maritagio Alianoræ sororis Regis, recipiendis.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Rot. Fin. 7 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi in CHRISTO .... abbati beatæ Mariæ Eborum, salutem.

Sciatis quod nos, de fidelitate vestrâ confidentes, assignavimus vos ad recipiendum omnes pecuniarum summas, nobis per quosdam episcopos, abbates, & priores, in subventionem sumptuum, quos pro maritagio Alianoræ, sororis nostræ, nobili viro .... comiti de Gerle fecimus, concessas, quorum quidem episcoporum, abbatum & priorum, nomina, ac summas, per singulos ipsorum nobis sic concessas, vobis mittimus, contenta in quâdam cedulâ, sub sigillo venerabilis patris Willielmi archiepiscopi Eborum, Angliæ primatis, custodis magni sigilli nostri, & ad denario illos ad opus nostrum salvò custodiri faciendum;

Et ideò vobis mandamus quod denarios prædictos recipiatis, & eos ad opus nostrum salvò custodiri faciatis, & nobis indè respondeatis, prout decet.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Sanctum Edmundum, xxviii. die Augusti.

Pro gentibus comitis Flandriæ, super arestis dearestandis, & libero intercursu.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 2. m. 17. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Cum in tractatu, inter quosdam nuncios nostros ex parte unâ, & nuncios & procuratores nobilis viri .... comitis Flandriæ, ac procuratores & conciliarios villarum de Brugges, d'Ypre, & de Gandavo, ex alterâ, nuper habito super discordiis inter homines & mercatores de regno nostro, ac homines & mercatores de potestate dicti comitis, exortis occasione dampnorum & injuriarum, hinc indè illatorum, amicabiliter sedandis & pacificandis, sit, inter cætera, concordatum & concessum;

Quod omnia aresta facta in regno nostro Angliæ & in Flandriâ, super gentes nostras & gentes ipsius comitis, ac eorum bona, dearestentur, & deliberentur simul cum manucaptoribus eorumdem, quod de cætero hujusmodi aresta cessent inter gentes regni & terræ prædictorum;

Et quod omnia bona hominum & mercatorum de Flandriâ, quæ infra regnum nostrum Angliæ, ac omnia bona & mercimonia hominum & mercatorum nostrorum, quæ in terrâ Flandriæ, poterunt inveniri, statim & sine difficultate deliberentur, habitâ prius super hoc bonâ & sufficienti informatione quorum bona illa fuerint, & ad quos debeant pertinere;

Et quod omnes mercatores, de regno & potestate nostrâ, salvò & securè in Flandriam, & omnes mercatores, de dominio dicti comitis, similiter salvò & securè in Angliam, pro rebus & mercandisis suis vendendis & emendis venire possint, & merces & bona sua exindè, quo voluerint, ducere liberè & absque aresto, fraude, vel malo ingenio.

Nos, tractatum prædictum, quantum ad nos pertinet, volentes observari tibi præcipimus quod statim, visis præsentibus, facias publicè proclamari in omnibus portubus, in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, quod omnia aresta, facta super gentes dicti comitis, seu eorum bona, sine dilatione seu difficultate dearestentur, & quod illi, qui bona illa detinent habitâ informatione quorum fuerint, ea eis restituent indilatè.

Facias etiam publicè proclamari, quod omnes homines & mercatores, de dominio & potestate dicti comitis, salvò & securè infra regnum & potestatem nostram, cum rebus & mercimoniis suis, veniant, & ibidem ement & vendant, & exindè pro voluntate suâ recedant, faciendo consuetudines debitas & usitatas in regno nostro.

Teste Rege, apud Eltham, viii. die Septembris.

Per breve de privato sigillo.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

Pro Johanne de Nevill de Horneby.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 2. m. 16. d. in Turr. Lond.

REX, thes' & baronibus suis de scaccario, salutem. Cum nos nuper, pro bono & laudabili servicio quod dilectus & fidelis noster Johannes de Nevill de Horneby nobis multipliciter impendit, & præcipuè propter pericula quibus idem Johannes in castro de Notyngham se exposuit; quosdam, per quos negocia regni nostri, in nostri & tocius populi ejusdem regni dampnum & dedecus deducebantur, de nostris mandato & voluntate, cum quibusdam aliis fidelibus nostris, arestando;

De assensu prælatorum, comitum, baronum, & aliorum magnatum regni nostri, inter alia terras & tenementa quæ prefato Johanni dedimus & concessimus, dederimus & concesserimus eidem Johanni hundredum de Bradeford cum pertinenciis in comitatu Salop', in valorem viginti & quatuor marcarum per annum; habendum & tenendum dicto Johanni & hæredibus suis masculis de corpore suo legitimè procreatis;

Ita quod, si idem Johannes sine hærede masculo de corpore suo legitimè procreato obiret, tunc hundredum prædictum cum pertinenciis, unà cum aliis terris & tenementis prædictis, ad nos & hæredes nostros reverterentur, prout in cartâ nostrâ indè confectâ pleniùs continetur;

Ac præfatus Johannes nobis supplicaverit, ut cum hundredum prædictum, prætextu cujusdam statuti postmodum editi de hundredis quæ antiquitùs firmis comitatuum annexa fuerunt, & per dominum E. nuper Regem Angl' patrem nostrum seu per nos donata, in manum nostram capiend' & comitatibus illis rejungendis, jam captum sit in manum nostram; velimus manum nostram indè amovere & ei hundredum illud liberari facere, tenendum in formâ supradictâ.

Nos, quibusdam certis de causis, vobis mandamus, quod eidem Johanni hundredum prædictum cum pertinenciis, si præmissâ occasione & non aliâ, in manu nostrâ existat, unà cum exitibus indè à tempore captionis ejusdem sic in manum nostram perceptis, restitui & liberari faciatis, tenendum usque ad proximum parliamentum nostrum; ut tunc indè ordinare valeat quod de consilio nostro fore viderimus faciendum;

Dicto mandato nostro de hujusmodi hundredis sic in manum nostram capiendis non obstante, vicecomitem comitatûs prædicti indè interim erga nos exonerantes.

T. R. apud Norwicum, xxvii. die Sept'.

Per cons'.

De supervidendo statum comitatûs Pontivi; & de informatione super gestu ministrorum Regis in partibus illis capiendâ.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Pat. 7 Edw. III. p. 2. m. 22. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos, &c. salutem. Noveritis quod nos de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris W. Norwicen' episcopi, Galfridi de Scrop' militis, & magistri Thomæ Sampson canonici Eborum, quos ad partes Franc', pro arduis negociis nostris destinavimus, plenam fiduciam reportantes, assignavimus ipsos & duos eorum ad supervidendum statum comitatûs nostri Pontivi, ac terrarum & negociorum nostrorum ibidem;

Necnon ad plenam informacionem capiend', tam de gestu ministrorum nostrorum in eisdem partibus, quam aliorum negociorum nos ibidem tangencium quorumcumque; ac eciam ad corrigendum & reformandum ea quæ correctione & reformacione invenerint indigere;

Et si quæ forsan inveniri contigerit, quæ per ipsos non poterunt debitè reformari, volumus quod nos indè certificent cum celeritate quâ poterunt bono modo; & ad omnia alia & singula faciend' & excercend', quæ pro honore nostro & commodo, ac quiete & tranquilitate partium illarum fore viderint facienda;

Promittentes nos rata & firma habituros ea quæ per præfatos episcopum, Galfridum & Thomam, vel duos eorum, facta seu gesta fuerint in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

T. R. apud Waltham, xxx. die Septembr'.

REX, dilecto & fideli suo Barth'o de Burghersh senescallo suo comitatûs Pontivi, ac universis & singulis senescallis, castellanis, majoribus, ballivis, ministris, & receptoribus, ac omnibus aliis subditis & fidelibus suis in comitatu prædicto & aliis terris nostris ibidem constitutis, salutem.

Sciatis quod cum nos de fidelitate, &c. *ut supra usque ibi*, reportantes & *tunc sic*, assignaverimus ipsos, &c. *ut supra usque ibi*, promittentes, & *tunc sic*.

Et ideò vobis & cuilibet vestrum damus tenore præsencium in mandatis quatinùs præfatis episcopo, Galfrido & Thomæ, & duobus eorum in præmissis omnibus & singulis sitis intendentes, consulentes & auxiliantes, prout vobis & cuilibet vestrum scire facient ex parte nostrâ. In cujus, &c.

T. ut supra.

Ad H. de Percy & alios, de interessendo parliamento Edwardi de Balliolo, pro Rege Scotiæ se gerentis, super conventionibus nuper prælocutis & concordatis.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Rot. Scot. 7 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Henrico de Percy, Radulpho de Nevill senescallo hospitii nostri, Willielmo de Shareshull, & Thomæ de Baumburgh, salutem.

Sciatis quod, cum quædam conventiones inter nos, & dominum Edwardum de Balliolo, Regem Scotiæ, consanguineum nostrum carissimum, prælocutæ fuerint & concordatæ, sicut per literas ipsius Regis pleniùs apparet;

Nos, eas volentes, prout decet, effectui mancipari, & debitâ firmitate vallari, ac de vestræ circumspectionis & industriæ probitate specialiter confidentes, assignavimus vos, tres & duos vestrûm, ad interessendum parliamento ipsius Regis Scotiæ, jam, ut accepimus, convocato, & ad confirmationem & approbationem conventionum prædictarum in eodem parliamento, quantum ad ipsum Regem Scotiæ pertinet, petendum & prosequendum; & ea, quæ nobis fieri debent per conventiones prædictas, nostro nomine, recipiendum; ac ulteriùs faciendum, si quæ per nos, seu pro nobis, fieri debeant in præmissis:

Et ideò vobis mandamus quod, circa præmissa facienda & explenda, cum diligentiâ intendatis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Waltham Sanctæ Crucis, primo die Octobris.

Per breve de privato sigillo.

De apostatis ordinis Fratrum Prædicatorum arestandis.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Pat. 7 Edw. III. p. 2. m. 19. in Turr. Lond.

VICECOMITIBUS & omnibus aliis ballivis suis, ad quos, &c. salutem.

Quia pro certo intelleximus quod aliqui, rejecto habitu religionis suæ, & spretâ professione suâ, ordinem Fratrum Prædicatorum egressi, vagantur per plures comitatus regni nostri, in dispendium animarum suarum, ac prædicti ordinis scandalum non modicum;

Volentes ipsorum insolenciam reprimere, & fratribus prædicti ordinis specialiter subvenire, maximè cum per litteras apostolicas eis sit indultum, hujusmodi apostatas ubicumque eos contigerit invenire, capere, ligare, incarcerare, seu aliàs subdere disciplinæ rigori;

Vobis districtè præcipimus quod hujusmodi vagabundos in ballivis vestris sine dilacione arestari, prout prior provincialis, vel quicumque prior conventualis prædicti ordinis, vobis intimaverit, & eisdem prioribus liberari faciatis; talem ad hæc diligenciam apponentes quam meritò commendare debeamus, & quod pro defectu vestri, querimonia ad nos non perveniat.

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit, duraturas.

T. R. apud Waltham, iii. die Octobr'.

Per breve de privato sigillo.

Ad Regem Aragoniæ, pro marchâ subducendâ.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Claus. 7 Edw. III. p. 2. m. 16. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi domino Alfonso, DEI gratiâ, Regi Aragoniæ, Valenciæ, Sardiniæ, & Corsicæ, ac comiti Barchin', consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, salutem, & fœlicibus semper successibus habundare.

Intellectis magnificentiæ vestræ literis, per quas, pro filiis & hæredibus Berengerii de la Tone, vestri subditi, nos rogâstis ut ipsis, vel eorum procuratori, de bonis & mercibus, de quibus dictus Berengerius, per quosdam subditos nostros, prætendebatur derobatus supra mare, unà cum dampnis & interesse, in curiâ vestrâ taxatis & decretis, satisfactionem fieri faceremus, pro quorum recuperatione bonorum, recolendæ memoriæ, Jacobus, Rex Aragoniæ, pater vester, concessit dicto Berengerio licentiam pignorandi res & bona nostri, & subditorum nostrorum, usque ad quantitates duarum milium librarum Barchinonensium, ad quas dictæ merces ascendebant; & undecim milium, trescentarum, triginta, & trium solidorum, & quatuor denariorum, dictæ monetæ, nomine interesse; & centum librarum pro expensis, factis eundo diversis vicibus versus Angliam pro remedio consequendo.

Et nobis significâstis qualiter, nostri contemplatione, dilectum & fidelem nostrum Willielmum de Twenge (qui per terram vestràm ducebat ad nos, quemdam flagitiosum, Thomam de Gournay) ad prosecutionem dictorum hæredum arestatum, occasione pignorationis prædictæ, deliberari fecistis gratiosè, de quo grates vobis referimus speciales:

Nos igitur, attendentes amicitias & benivolentias, quibus progenitores vestri & nostri hactenus se mutuò prævenerunt, quas nostris temporibus cupimus adaugeri, & ut, ad communionem pacificam, ac utilitatem, vestrorum & nostrorum subditorum, pacis & dilectionis vigeat pulcritudo, super præmissis, quæ nobis erant primitùs inaudita, deliberationem diffusam habuimus cum peritis;

Et, quia dicta roberia, tempore, celebris memoriæ, domini Edwardi Regis Angliæ, genitoris nostri, prætenditur perpetrata, idemque dominus pater noster, ad rogatum dicti genitoris vestri, dicto dampnificato celerem & plenam facere justitiam optulit se paratum; ipse tamen Berengerius non prosequebatur negotium suum ulteriùs, nec aliquis pro eodem, nec aliquid ostendere voluit seu probare, videtur sapientibus & peritis, quod causa, de jure, non subfuit marcham, seu reprisalium, in nostris, seu subditorum nostrorum, bonis concedendi.

Nos etiam, vestrorum obtentu rogaminum, procuratoribus dictorum hæredum offerri jam fecimus celerem, in præmissis, fieri facere justitiam cum favore; qui se nolle prosequi responderunt, nec piratarum nomina prædictorum nobis indicare curârunt.

Videat igitur, quæsimus, vestra serenitas quod fieri deceat, debeat, & expediat, in hoc casu, cum nec æquitas, nec justitia permittat quod, pro maleficiis, per piratas, de vestro, nostro, aut aliorum dominio, supra mare commissis, absque processu legitimo, hujusmodi reprisaliæ concedantur.

Verumptamen, ad gratæ vicissitudinis & dilectionis votivæ fomentum, inter vos & nos, & vestros & nostros subditos, fœliciter dilatandum, cum dictis hæredibus, seu eorum procuratoribus, si ad partes nostras accedere voluerint ob præmissa, libenter tractabimus de aliquâ bonâ viâ, per quam ipsis meliùs satisfieri valeat in hâc parte; parati semper viam rationabilem acceptare, ac vobis, & vestris, benivolè facere quæ decebunt.

Velitis igitur interim marcham & reprisaliam subducere supradictas, ut ad vota vestra promptiores efficiamur vicissitudine relativâ.

Dat' apud Waltham, vi. die Octobris.

De die ad tractandum super dissensionibus, inter gentes Regis Angliæ & ducis Brabantiæ.

A. D. 1333.
An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 2. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Cum nuper ad requisitionem nobilis viri, Johannis ducis Brabantiæ, *&c. prout supra de dat' xxviii, Maii, A. vi. usque hæc verba, viz.* assignaverimus dicto duci diem, videlicet, in quindenâ Sancti Michaelis, proximò futurâ, *&c. prout de præfatâ datâ usque hæc verba; viz.*

Ac jam, ad supplicationem præfati ducis, & quibusdam aliis certis de causis, dictum diem usque, à die Paschæ, proximò futuro, in unum mensem duxerimus prorogandum;

Tibi igitur præcipimus, firmiter injungentes, quod, visis præsentibus, in villis mercatoriis, & aliis locis, in ballivâ tuâ, ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari facias, ut omnes illi, qui querelas vel actiones habent versus dictum ducem, *&c. prout de dat' superiùs dictâ.*

Teste Rege, apud Waltham, vi. die Octobris.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

Ad ducem Brabantiæ, super tractatu prætacto.

A. D. 1333.
An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 2. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro Johanni duci Brabantiæ, consanguineo suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Qualiter, ad requisitiones vestras, super tractatu concordiæ, inter nostros & vestros subditos, super obligationibus & dampnis, hinc indè illatis, reformandæ, plures dies per nos assignati, & mercatores regni nostri, qui querelas habent, ad interessendum dicto tractatui fuerint præmuniti, vestra circumspectio benè novit:

Et, licet dicti mercatores ad præmunitionem hujusmodi comparuerint, ad rogatus tamen vestros dictum negotium ad dies illos fecimus prorogari; undè se reputant plus debito fatigari:

Volentes nichilominus requisitioni vestræ, nobis ad præsens factæ, complacere, diem tractatûs hujusmodi usque ad mensem Paschæ, proximò futurum, duximus prorogandum;

Placeat igitur vobis considerationem habere ad præmissa, &, ne fatigentur ulteriùs mercatores nostri inaniter, certos procuratores & nuncios vestros, ad diem prædictum, ad nos cum sufficienti potestate transmittere, ut prælocuta concordia, disponente Domino, valeat reformari.

Scientes quod, post diem illum, si non venerint aliqui ex parte vestrâ, non intendimus ulteriores prorogationes, seu præmunitiones, facere, nè præfatis mercatoribus nostris illudere videamur.

Dat' ut supra.

Per ipsum Regem & consilium.

Pro dampnificatis per gentes Flandriæ.

A. D. 1333.
An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 2. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Cum in tractatu inter quosdam nuncios nostros ex parte unâ, & nuncios & procuratores nobilis viri comitis Flandriæ, *&c. prout supra de dat' viii. Sept' usque hæc verba, viz.*

Sit, inter cætera, concordatum & concessum, quod præfatus comes & gentes dictarum villarum de Brugges, d'Ypre, & de Gandavo, mittent usque Eborum duas personas, sufficientes & idoneas, citra festum Omnium Sanctorum proximò futurum;

Et quod nos similiter duas personas sufficientes, ad eundem locum, ad dictum diem, mittere debeamus, ita quod dictæ quatuor personæ juramentum præstent super Sancta Dei Evangelia, quod ipsi benè & fideliter omnes querelas, quas gentes Angliæ & Flandriæ facere voluerint, super dampnis, roberiis, & maleficiis, eis, vel alicui eorum, qualitercumque illatis, postquam homagium, magnifico principi Regi Franciæ apud Ambianum fecimus pro ducatu nostro Aquitaniæ, audient, & indè bonam & diligentem, ac fidelem, informationem capient;

Et quod dictæ quatuor personæ, auditis omnibus querelis prædictis, & informationibus indè, ut præmittitur, in regno nostro receptis, querelas & informationes illas, distinctè & apertè, in quodam rotulo conscribi, & sub sigillis eorum consignari, & rotulum illum concilio nostro, sic consignatum, facient liberari, & dicti commissarii de Flandriâ copiam ejusdem rotuli, ut præmittitur, consignatam penes se retinebunt:

Et postmodùm, sine aliquâ dilatione, dictæ quatuor personæ ad dictam villam de Bruges se transferent, & consimile sacramentum præstabunt de querelis omnium, tam de Angliâ, quam de Flandriâ, conqueri volentium de dampnis, roberiis, & maleficiis, eis infra tempus prædictum illatis, fideliter audiendis, & informationibus indè in prædictâ formâ capiendis.

Ac iidem commissarii, auditis querelis prædictis, & informationibus indè faciendis, eas in quodam rotulo fideliter conscribi facient in formâ superiùs annotatâ, & eundem rotulum, sub sigillis ipsorum, præfato comiti Flandriæ liberabunt, retentâ copiâ ejusdem rotuli penes commissarios nostros, sub sigillis aliorum commissariorum, sicut prædictum est:

Concordatum fuit etiam, quod nos, visis querelis & informationibus prædictis, universis personis de Flandriâ dampnificatis per gentes regni nostri, post tempus homagii prædicti, citra festum Purificationis beatæ Mariæ Virginis, proximò futurum, plenè, fideliter, & bonâ fide, de dampnis, quæ sic incurrerunt, satisfieri faciemus, secundum formam & effectum informationum contentarum in rotulis supradictis;

Et præfatus comes, modo consimili, satisfaciet, gentibus nostris, citra idem festum Purificationis, de dampnis suis, secundum formam informationum earumdem:

Nos, concordiam prædictam volentes observari, tibi præcipimus quod in civitatibus, burgis, villis mercatoriis, & portubus maris, ac aliis locis, ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari facias, quod omnes mercatores & alii, de regno nostro, qui per homines de Flandriâ dampnificati fuerunt, infra tempus prædictum, sive per terram, sive supra mare, sint apud Eborum in Crastino Animarum proximò futuro, ad proponendum querelas suas coram commissariis prædictis, easque modis & viis, quibus meliùs poterunt, probandum, plenamque inde informationem faciendum ulteriusque faciendum & recipiendum, quod indè contigerit ordinari; & hoc nullatenùs omittas.

Et, qualiter hoc præceptum nostrum fueris executus, nobis scire facias ad eundem diem; hoc breve nobis remittentes.

Teste Rege, apud Waltham, vi. die Octobris.

Per ipsum Regem & concilium.

Sub eâdem formâ scribitur vicecomitibus subscriptis, videlicet,

Northumbr'.	*Westmerl'.*	*Notingh'.*	*Lincoln'.*
Cumbr'.	*Lanc'.*	*Derb'.*	

REX vic' Kanc', salutem. Cum in tractatu, *&c. ut supra usque ibi,* sint apud Eborum, *& tunc sic,* in crastino Sancti Martini prox' futur', *&c. ut supra.* Teste ut supra.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo scribitur cæteris vicecomitibus per Angliam.

De convocatione cleri faciendâ, ad tractandum super consilio, & auxilio Regis, concedendo.

A. D. 1333.
An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 2. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in Christo patri, S. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem.

De vestræ sinceritatis & benivolentiæ puritate firmam fiduciam optinemus, quod, pro defendendis, & recuperandis coronæ nostræ regiæ juribus, nobis vigilanter velitis assistere, & in oportunitatibus, quantùm ad vos pertinet, efficaciter opem ferre.

Sanè vestra paternitas benè novit, qualiter nuper ad partes marchiæ Scotiæ, de vestro, & aliorum prælatorum, ac magnatum & procerum, regni nostri, consilio, nos transtulimus, pro defensione partium illarum contra inimicos, si qui forsan hostiliter invadere vellent fines regni nostri; & ea, quæ postmodùm contigerunt ibidem, &, quomodo triumphum nobis de hostibus contulit clementia Salvatoris, ipsa declarat operis evidentia, & vobis incognitum non existit.

Verùm, quia dum in partibus illis moram fecerèmus, cum exercitu nostro, innumerabiles, & quasi infinitos, sumptus nos effundere oportuit, & decuit in tanto negotio, pro honore regio & utilitate etiam conservandis:

Et nichilominus alia postmodùm emerserunt negotia, in quibus vestro, & aliorum prelatorum, & cleri regni nostri, consilio & auxilio indigemus;

Vobis mandamus, rogantes, quatenùs episcopos, abbates, priores, ac cæteros prælatos, & religiosos, tam exemptos quam non exemptos, quos fore videritis convocandos, ac totum clerum vestræ provinciæ, apud London', die Lunæ proximò post octabas Sancti Martini proximò futuras, convocari faciatis, ita quod tam vos, quam dicti episcopi, abbates, priores, prælati, & religiosi in propriis personis vestris, & clerus prædictus per procuratores idoneos, tunc ibidem intersitis, super dictis negotiis, quæ vobis ibidem ex parte nostrâ pleniùs exponentur, tractaturi, vestrumque & suum consilium & auxilium impensuri; & hoc, sicut nos, & honorem nostrum, ac pacem & tranquilitatem regni nostri diligitis, nullatenùs omittatis.

Teste Rege, apud Haveryng atte Boure, vi. die Octobris.

Per breve de privato sigillo.

Consimile breve dirigitur W. archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, de hujusmodi consilio, apud Eborum, die Lunæ proximo post festum Sanctæ Katerinæ Virginis proximò futurum, convocando.

Teste ut supra.

Per idem breve.

Pro Neapoleone cardinali, de pardonatione.

A.D. 1333.
An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III.
p. 2. m. 14.
in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis, de scaccario, salutem.

Cum, vicesimo die Septembris, anno regni nostri tertio, considerantes specialem affectionem, quam, venerabiles patres, ecclesiæ Romanæ cardinales, in regno nostro beneficiati, ad coronam Angliæ habuerunt, & bonum locum quem nostris antecessoribus tenuerunt, & nobis & hæredibus nostris tenere poterunt in futurum, pardonaverimus eisdem cardinalibus omnimoda debita, quas nobis debebantur in beneficiis suis, ratione decimarum & auxiliorum, per dominum Summum Pontificem, & ejus prædecessores, clero regni nostri impositorum, & nobis, seu antecessoribus nostris, per ipsum dominum Summum Pontificem, & etiam per prælatos & clerum regni nostri, concessorum, & quæ ab eis, per summonitionem scaccarii nostri, ad opus nostrum exigebantur, prout in literis nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Vobis mandamus quod demandæ, quam, venerabili patri, domino Neapoleoni cardinali, præbendario præbendarum de Southcave in ecclesiâ Beati Petri Eborum, & de Kyngessutton in ecclesiâ Beatæ Mariæ Lincoln', per summonitionem scaccarii prædicti fieri faciatis, ad opus nostrum, in beneficiis suis prædictis, ratione decimarum & auxiliorum, per dictum dominum Summum Pontificem, & ejus prædecessores, clero regni nostri impositorum, & nobis, seu antecessoribus nostris, per ipsum dominum Summum Pontificem, & etiam per prælatos & clerum dicti regni nostri, ante prædictum vicesimum diem Septembris, concessorum, supersedeatis omninò, & ipsum indè quietum esse faciatis, juxta tenorem literarum nostrarum prædictarum.

Teste Rege, apud Waltham, viii. die Octobris.

De finibus capiendis ab illis qui ordinem militarem non susceperunt.

A. D. 1333.
An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III.
p. 2. m. 14.
in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Tenores quorumdam brevium nostrorum, singulis vicecomitibus nostris per Angliam directorum, ad proclamandum quod omnes illi, qui quadraginta libratas terræ vel redditûs per annum habent, & eas per tres annos integros tenuerunt, ordinem susciperent militarem ante festum Sanctæ Trinitatis proximò præteritum, vel in eodem festo ad ultimum, ac returna dictorum vicecomitum, facta ad eadem, vobis mittimus in quodam rotulo, sub sigillo venerabilis patris Willielmi archiepiscopi Eborum, custodis sigilli nostri;

Mandantes quod, visis tenoribus & returnis prædictis, vicecomites prædictos, quos in executione mandatorum nostrorum prædictorum negligentes inveneritis vel remissos, juxta eorum delicta, per amerciamenta, & aliis modis quibus expedire videritis, puniatis, & fines omnium illorum, qui juxta proclamationem prædictam, ordinem ante festum prædictum, vel in eodem festo, suscepisse debuerant militarem, & nequaquam susceperunt, tam pro transgressionibus hujusmodi quam pro respectu, de armis militaribus suscipiendis habendo, capiatis;

Et nichilominus de nominibus aliorum, qui per vicecomites prædictos retornati non fuerunt, & qui quadraginta libratas terræ vel redditûs per annum habent, sicut prædictum est, & milites non sunt, per singulos vicecomitatus regni nostri, si opus fuerit, diligenter inquiri faciatis; & de ipsis consimiles fines in formâ prædictâ capiatis, prout juxta discretiones vestras fore videritis faciendum; & hoc nullatenùs omittatis.

Teste Rege, apud Haveryng atte Boure, xv. die Octobris.

Per consilium.

De obsidibus villæ Berewici, ad quasdam abbatias mittendis.

A.D. 1333.
An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III.
p. 2. m. 10.
in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Cum nuper, post redditionem villæ nostræ Berewici super Twedam in manus nostras, per nos & concilium nostrum fuisset ordinatum, quod duodecim obsides, de liberis majorum & probiorum hominum dictæ villæ, pro majori securitate, ut homines villæ illius ad fidem nostram firmiùs se tenerent, nobis liberarentur, in certis locis infra regnum nostrum, sub salvâ custodiâ, moraturi;

Dictique homines villæ prædictæ, nuper apud Novum Castrum super Tynam, dum eramus ibidem, octo obsides hujusmodi nobis fecerint liberari, quos ad certa loca destinavimus salvò custodiendos; iidemque homines residuos quatuor obsides, videlicet, Nicholaum filium Johannis Tod de Berewico, Johannem filium Johannis Gros, Thomam filium Johannis of the Bothe, & Robertum filium Thomæ de Nesbit de eadem, usque Eborum jam miserint hac de causâ, tibique præceperimus quod eosdem Nicholaum, Johannem, Thomam, & Robertum, quos ad te misimus, reciperes, & salvò & honestè custodiri, eisque sustentationem, ac alia necessaria sua, de exitibus ballivæ tuæ, inveniri faceres, quousque aliud indè duxerimus demandandum;

Tibi præcipimus quod prædictos obsides, videlicet, prædictos Nicholaum & Johannem, usque ad abbatiam de Burgo Sancti Petri, & prædictos Thomam & Robertum, usque ad abbatiam de Rameseye, de exitibus ballivæ tuæ, salvò & securè duci & cariari, ac eis sustentationem, & alia necessaria sua, quousque ad abbatias illas venerint, inveniri facias, abbatibus locorum prædictorum ibidem liberandos:

Et de custubus, quos circa ductionem & cariationem obsidum prædictorum posueris, cum indè per sacramentum tuum informati fuerimus, tibi in compoto tuo allocari faciemus; mandavimus enim præfatis abbatibus, quod dictos obsides à vobis recipiant, custodiendos in formâ prædictâ.

Teste Rege, apud Shene, xxix. die Octobris.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro nunciis ad tractandum cum comite Flandriæ, super diversis transgressionibus hinc indè illatis.

A.D. 1333.
An. 7 Edw. III.

Pat. 7 Edw. III.
p. 2. m. 14.
in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nuper, super contentionibus, commotionibus, roberiis, transgressionibus, maleficiis, & dampnis, ut dicebatur, factis, tam per terram quam per mare, per gentes & habitatores regni nostri ex parte unâ, & gentes & habitatores terræ Flandriæ ex alterâ, inter dilectos & fideles nostros, magistrum Johannem de Hildesle baronem de scaccario nostro, & Willielmum de la Pole, nostros nuncios & procuratores, pro nobis & gentibus nostris, ac Bloctum de Steland militem, & plures alios burgenses & clericos villarum de Bruges, de Gandavo, & de Ipre, nuncios & procuratores nobilis viri, domini Lodewici, comitis Flandriæ, consanguinei nostri carissimi, pro ipso comite, & gentibus & habitatoribus terræ suæ Flandriæ;

Tractatum fuisset & concordatum de inquirendo, & diligenter indagando, veritatem de contentionibus, commotionibus, roberiis, & aliis maleficiis supradictis, in dictis terris Angliæ & Flandriæ perpetratis, secundum formam & effectum articulorum, in quâdam indenturâ, indè inter præfatos procuratores & nuncios confectâ, & tam per nos quam præfatum comitem, subsequenter approbatâ;

Nos, ea quæ per dictos nuncios nostros sic tractata & concordata fuerunt, volentes, quantum ad nos & nostros subditos attinet, debito effectui mancipari, ac de circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Thomæ de Brayton, & magistri Simonis de Stanes, plenam fiduciam reportantes, ipsos deputamus, constituimus, & facimus nostros procuratores, commissarios, & nuncios speciales;

Dantes eisdem plenam potestatem, auctoritatem, & mandatum speciale, faciendi, inquirendi, & complendi, pro nobis & gentibus nostris, omnia quæ ad nos & gentes nostras pertinent facienda, secundum formam & tenorem indenturæ antedictæ;

Promittentes nos firmum & stabile habituros quicquid, per procuratores, commissarios, & nuncios nostros prædictos, actum & inquisitum fuerit in præmissis, secundum formam indenturæ supradictæ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Marlebergh, viii. die Novembris.

Per ipsum Regem & concilium.

De regiò assensu, adhibito postulationi, factæ pro Johanne Stratford episcopo Winton', in archiepiscopum Cantuariensem, Papæ intimato.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Pat. 7 Edw. III. p. 2. m. 13. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Vacante nuper Cantuar' ecclesiâ, per mortem, bonæ memoriæ, Simonis ultimi archiepiscopi loci illius, prior & conventus ejusdem loci, convenientes in unum, in venerabilem patrem, Johannem Wynton' episcopum direxerunt unanimiter vota sua, & ipsum in suum archiepiscopum concorditer postulârunt, nobisque cum instantiâ supplicârunt ut hujusmodi postulationi nostrum assensum regium præbere curaremus;

Nos, ipsius episcopi considerantes merita probitatis, ac sperantes dictam Cantuar' ecclesiam, si ipsius regimini præsideat, in temporalibus & spiritualibus, per ipsius circumspectionem & industriam, salutaria posse suscipere incrementa, postulationi prædictæ hujusmodi assensum regium adhibuimus & favorem;

Et hoc vestræ sanctitati significamus per præsentes, ut quod ad vos pertinet in hâc parte, ulterius exequi dignemini cum favore.

In cujus, &c.

Dat' apud Clarendon, xviii. die Novembris.

Per breve dè privato sigillo.

Ad Papam, super episcopo Winton' in archiepiscopum Cantuariensem postulato.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Rot. Rom. 7 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Inter cætera cordis nostri desiderabilia specialiter id appetimus, & instantiâ prosequimur ampliori, ut cunctis ecclesiis regni nostri, præsertim archiepiscopali titulo decoratis, pastores præficiantur idonei, qui nobis sint & in fidelitate stabiles, & in operibus efficaces.

Vacante siquidem nuper ecclesiâ Cantuar', per mortem, bonæ memoriæ, Simonis ultimi ipsius archiepiscopi, prior & capitulum ipsius ecclesiæ (petitâ, sicut moris est, & optentâ, de nobis eligendi licentiâ) ad futuri procedentes electionem archipræsulis, in reverendum patrem Johannem Wynton' episcopum, cancellarium nostrum, gratiâ Sancti Spiritûs, ut confidimus, inspirati, direxerunt unanimitèr vota sua, ipsum in suum postulantes archiepiscopum & pastorem.

Cui postulationi, quæ nobis meritò grata plurimùm extitit & accepta, regium assensum præbuimus & favorem.

Circa cujus postulati commendationem personæ supervacuis esset impendiis laborare, cum sint nota, sicut credimus, sanctitati vestræ probitatis suæ merita, quæ, longè lateque diffusa, satis factis laudabilibus se ostendunt; quæ nobis etiam & toti regno nostro sensimus efficaciter profuisse, & sentire credimus peramplius, cum in eminentiam sublimatus fuerit tantæ sedis.

Pensantes itaque desolationem tantæ metropolis, & quam necessarius esset sibi diebus istis talis sponsus, qui, Deo devotus, peritus & expertus, laboriosus, constans, magnanimus fore noscitur & fidelis, dictum postulatum, ignorantem penitùs preces nostras, vestræ clementiæ specialiùs & humiliùs, quo possumus, commendamus;

Ex cordis intimis supplicantes quatinùs, juxta nostri desiderium, postulationi, pro evidenti utilitate, & urgente necessitate, factæ concorditer de eodem, si placet, apostolicum præbere velitis assensum; ipsum, ad subeundum onus & honorem tantæ prælaturæ, salutaribus monitis inducentes, & à nexibus Wynton' ecclesiæ absolutum, ad dictam Cantuar' ecclesiam, de potestatis apostolicæ plenitudine, misericorditer transferentes; per quod plus consuletur, ut creditur, ecclesiæ, quam personæ.

Nam, per ipsius providentiæ magnitudinem & consilii gravitatem, ducetur, dante Domino, per vias rectas grex dominicus ad laudem Dei, & fidei catholicæ firmamentum; & commissa sibi Cantuar' ecclesia, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, grata suscipiet incrementa.

Conservet, &c.

Dat' apud Clarendon, xviii. die Novembris.

Ad Papam, super pallio transmittendo.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Rot. Rom. 7 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, &c. *ut supra usque ibi* grata suscipiet incrementa, *tunc sic:*

Cæterum, cum in circumspectione, & fidelis ac providi soliditate consilii, dicti nostri cancellarii, in dirigendis nostris & regni nostri negotiis, nostra fiducia potissimè requiescat (cujus præsentia, propter quædam ardua negotia, nos & regnum nostrum intimè concernentia, impræsentiarum carere non valemus) dignetur, quæsumus, vestra benignitas, ex uberiori dono gratiæ, pallium ad partes nostras jubere sibi transmittere, ad nomen & usum ejusdem ecclesiæ, & pleniorem pontificalis officii potestatem;

Quod vestræ largitatis munificentia, quam erga nos & nostros invenimus gratiùs habundâsse, velit, si placet, eò benigniùs concedere, quo morosa subtractio sui consilii nobis esset tædium & dampnum non modicum allatura.

Conservet, &c.

Dat' ut supra.

Ad cardinales, super postulatione prædictâ.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Rot. Rom. 7 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

VENERABILI in Christo patri, domino P. Dei gratiâ, episcopo Penestrino, sanctæ Romanæ ecclesiæ vicecancellario, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Quantò de dilectionis & expertæ benivolentiæ vestræ dulcedine fiduciam gerimus ampliorem, tantò confidentiùs in hiis, quæ desideranter appetimus, vestram solicitamus amicitiam precum instantiâ cordiali.

Vacante siquidem nuper ecclesiâ Cantuar', &c. *prout ad Papam usque hæc verba; viz.*

Domino Summo Pontifici personam suam affectuosiùs, quo potuimus, jam recommendavimus, supplicantes quatinùs, juxta nostri desiderium, postulationi, factæ de eodem, gratiosum præbere dignetur assensum, ipsum ad dictam Cantuar' ecclesiam, de benignitate sedis apostolicæ, misericorditèr transferendo.

Quamobrem dictum patrem, pro quo, hoc penitùs ignorante, vobis scribimus ex affectu, & dictam translationis suæ negotium habere velitis petimus, optentu nostri, specialiter commendatum, circa cujus promotionem negotii sic erga dictum dominum Summum Pontificem, cum omni, si placet, efficaciâ laboretis, ut, præter id quod recommendati debetur meritis, & necessitatibus ecclesiæ viduatæ, intercessionis nostræ suffragium ad celerem & gratiosam expeditionem præmissorum videatur adicere per effectum.

Confidimus etenim quòd, divinâ favente clementiâ, dicta Cantuar' ecclesia, subditusque sibi clerus & populus, sub suo prosperabuntur discreto regimine, &, tam in spiritualibus quam in temporalibus, salutaria suscipient incrementa.

Dat' ut supra.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Domino G. Dei gratiâ, Sabinen', episcopo, Sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.

Domino A. Dei gratiâ, tituli sancti Laurentii in Lucina, presbitero cardinali.

Domino P. Dei gratiâ, tituli sancti Stephani in Cœlio Monte, presbitero cardinali.

Domino G. Dei gratiâ, Alban' episcopo, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.

Domino J. Dei gratiâ, episcopo Portuensi, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.

Domino L. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Viâ Latâ, diacono cardinali.

Domino B. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Aquiro, diacono cardinali.

Domino M. Dei gratiâ, tituli sanctorum Johannis & Pauli, presbitero cardinali.

Pro comite Richmundiæ & Maria de Sancto Paulo comitissâ Pembrochiæ.

A. D. 1333. An. 7 Edw. III.
Pat. 7 Edw. III. p. 2. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Inspeximus quoddam scriptum indentatum inter dilectum consanguineum & fidelem nostrum Johannem de Britanniâ, comitem Richemund', ex parte unâ, &, nobilem mulierem Mariam de Sancto Paulo, comitissam Pembr', ex alterâ, confectum in hæc verba:

Hoc scriptum indentatum inter nobilem virum dominum Johannem de Britanniâ, comitem Richemund', ex unâ parte, & nobilem mulierem dominam Mariam de Sancto Paulo, comitissam Pembr', neptem dicti domini comitis, ex alterâ, confectum testatur;

Quod idem dominus comes, de speciali licentiâ, excellentissi principis & domini sui carissimi, domini Edwardi, Dei gratiâ, Regis Angliæ illustris, dedit, concessit, & hoc præsenti scripto indentato, confirmavit, præfatæ dominæ Mariæ, castra, maneria, & villas de Richemond' & de Bowes in comitatu Eborum, & omnia alia maneria, villas, terras, & tene-

menta, quæ sunt de comitatu Richemoundiæ, vel ad eundem comitatum qualitercumque pertinent, cum omnibus pertinentiis suis:

Et etiam omnia alia maneria, villas, terras, & tenementa, quæ idem dominus comes habet in Angliâ, habenda & tenenda præfatæ dominæ Mariæ ad totam vitam suam, cum feodis militum, parcis, warennis, chaceis, hundredis, visibus franci plegii, feriis, mercatis, molendinis, & omnibus aliis libertatibus, & liberis consuetudinibus, ac omnibus aliis pertinentiis quibuscumque, ad prædictum comitatum, & ad castra, maneria, villas, terras, & tenementa prædicta, qualitercumque pertinentibus & spectantibus;

Adeò plenè & integrè, sicut præfatus dominus comes ea tenuit, exceptis nemoribus, & patronatibus, & advocationibus ecclesiarum, capellarum, abbatiarum, prioratuum, hospitalium, & aliarum domorum religiosarum quarumcumque, ac nomine & honore comitis; quæ idem dominus comes sibi, & hæredibus suis, specialiter retinuit, & retinet, & reservat, faciendo, pro dicto domino comite, & hæredibus suis, capitalibus dominis feodorum illorum, servitia indè debita & consueta, & pro mille & octingentis libris sterlingorum, præfato domino comiti, ad totam vitam suam, per prædictam dominam Mariam annuatim solvendis, ad quatuor anni terminos, per æquales portiones; videlicet,

In quindenâ Natalis Domini, quadringentis & quinquaginta libris;

In quindenâ Paschæ, quadringentis & quinquaginta libris;

In quindenâ Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, quadringentis & quinquaginta libris;

Et in quindenâ Sancti Michaelis, quadringentis & quinquaginta libris;

Et sic de anno in annum, ad terminum vitæ comitis supradicti, mille & octingentis libris sterlingorum;

Ad quam quidem solutionem, præfato domino comiti annuatim, ad totam vitam ipsius domini comitis, terminis præscriptis, & in formâ præscriptâ, benè & fideliter faciendam, prædicta domina Maria obligat se, & omnia bona sua:

Et vult & concedit prædicta domina Maria quod, si ipsa in solutione prædictâ, in aliquo terminorum prædictorum, defecerit, quod absit, in toto, vel in parte, tunc liceat dicto domino comiti, per se, vel suos, castra, maneria, villas, terras, tenementa, & feoda prædicta, cum pertinentiis, ingredi, & illa tenere, cum omnibus bonis & catallis, in eisdem existentibus, & fructus eorumdem percipere, & de eisdem disponere pro libito suo, quousque præfato domino comiti de eo, quod ei sic a retro fuerit, plenariè fuerit satisfactum, simul cum dampnis & expensis, eâ occasione sustentis.

Et vult & concedit prædictus dominus comes, pro se & hæredibus suis, quod si ipsa domina Maria ipsum supervixerit, extunc eadem domina Maria omnia castra, maneria, villas, terras, tenementa, & feoda prædicta, cum omnibus pertinentiis suis, habeat & teneat ad totam vitam suam liberè & quietè, absque firmâ hujusmodi, vel aliquo alio, hæredibus prædicti domini comitis indè reddendo, exceptis nemoribus, patronatibus, & advocationibus prædictis, faciendo semper capitalibus dominis feodorum illorum servitia, indè debita & consueta, ut prædictum est.

Vult etiam & concedit prædictus dominus comes, pro se & hæredibus suis, quod prædicta domina Maria, per se, & suos, nomine ejusdem Mariæ habeat & percipiat totâ vitâ suâ in nemoribus prædictis, estoveria sua, videlicet, housbote & heybote, quantum necesse fuerit pro sustentatione castrorum, maneriorum, villarum, terrarum, & tenementorum prædictorum, cum pertinentiis.

Et, præter hæc, pro morâ suâ & familiæ suæ in eisdem, quotiens ipsam cum familiâ suâ, vel ministros suos ad prædicta castra, maneria villas, vel eorum aliquod, contigerit declinare, id quod sibi, & familiæ suæ, vel ministris suis, necessarium fuerit de focali, de dictis nemoribus capiendum, & percipiendum, per visum ministrorum dicti domini comitis, in eisdem nemoribus, super hoc præmuniendorum, si voluerint interesse.

Et prædictus dominus comes & hæredes sui, castra, maneria, villas, terras, tenementa, & feoda prædicta, cum omnibus pertinentiis suis, prædictæ dominæ Mariæ ad totam vitam suam, ut prædictum est, warantizabunt; ita tamen quod post decessum prædictæ dominæ Mariæ, omnia castra, maneria, villæ, terræ, tenementa, & feoda prædicta, cum pertinentiis suis universis, ita integrè, sicut præfata domina Maria à præfato domino comite ea recepit, ad prædictum dominum comitem, & hæredes suos, revertantur.

In cujus rei testimonium parti istius scripti indentati, penes dictam dominam Mariam remanenti, prædictus dominus comes sigillum suum apposuit, & alteri parti ejusdem scripti, penes dictum dominum comitem remanenti, prædicta domina Maria sigillum suum apposuit.

Scriptum septimo die mensis Novembris, anno Domini millesimo tricentesimo tricesimo tertio, & anno regni Regis Edwardi, tertii à conquestu, septimo.

NOS autem, donationem, concessionem, & confirmationem, prædictas, ac omnia alia, in dicto scripto contenta, rata habentes & grata, ea pro nobis & hæredibus nostris, quantum in nobis est, concedimus & confirmamus, sicut scriptum prædictum pleniùs testatur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Shirebourn, xxii. die Novembris.

Per breve de privato sigillo.

Transcriptum mandati Regis Franciæ, de subditis Regis Angliæ curialiter tractandis.

A. D. 1333.
An. 7 Edw. III.

Ex Rot.
in Turr. Lond.

A TOUZ ceaux, qui ces lettres verront, Johan de Meloun, garde de la provoste de Paris, saluz.

Sachent tuit que, l'an de Grace mill troiscent trente & troisieme, le Vendredi la Veille de Noel, veismes unes letres, seelles du seal du Roi nostre seigneur, contenaunt la fourme que s'ensuit;

PHILIP, par la grace de DIEU, Roi de France, au seneschal de Tholouse, de Xantonge, de Pierregort, d'Agenois, & au bailly d'Amiens, & à touz noz autres justicers, ou a lour lieutenanz, salutz.

Q'a soit ceo, que nous voilloms & desiroms, qeo nos feals & subgitz soient traitez resonablement, & que ascoun grief ne lour soit fait toutevoies, nous voloms plus especialment que nostre trechier & feal couson le Roi d'Engleterre, duc de Guyenne, & counte de Pountif, ses gens & ses busoignes, soient amiablement & honourablement traitez, receuz, oieetz, & demenetz, par consideration & honeur de lui;

Pur qoi nous vous maundoms, commaundoms, & enjoignoms estreitement, & a chascun de vos, que ses gientz concessoitz, que il venrrount devers chascoun de vous, vous retenetz honourablement, & ceo, qil aurrount a faire, oietz beniguement, & delinqetz gratiousment, taunt .... vous porretts, saunz gref & prejudice d'autri.

Et ceo fait en tielle manere que il nous .... estre .... aggreable; quar ainsi le voloms nous en toutes maneres.

Donn' au Dois .... le vignt & unieme jour de Decembre, l'an de Grace mil troiscent trente & trois.

Et nous ou cest transcript avoms mis le secl de la provoste de Par', l'an e le jour desuditz.

De quibusdam renunciatione & acquietantiâ, factis comiti Richmundiæ, per Mariam comitissam Pembrochiæ.

A. D. 1334.
An. 7 Edw. III.

Pat. 7 Edw. III.
p. 2. m. 3.
in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Inspeximus litteras patentes, dilectæ consanguineæ nostræ, Mariæ de Sancto Paulo, comitissæ Pembr', in hæc verba,

A nostre seignur, le Roi d'Engleterre, plaise entendre, & sachent toutes autres gens, nous, Marie de Seint Poul, countesse de Pembrok, qe ja soit ceo que, nobles homme & hault, nostre treschier uncle monsieur Johan de Bretaigne, counte de Richemond, soit obligie a nous garauntir une donacioun, par li a nous faite, des fruytz & des esmolumentz de celle countee, le cours de nostre vie taunsoulement;

Toute voiz voloms & ottroioms, qe par nous, ne nos heirs, ne nos successours, empuissioms joyr de celuy garauntage, & renuncioms de certeine science, & enquitoms le dit counte nostre chier uncle, & qui de luy avera cause, & les choses grauntir, tenir, garder, & contre noun venir;

Nous, la dite Marie, obligeoms nous, & nos heirs, & nos successours, & par serment sur les seintes ewangiles, si requerroms, a nostre dit seignur le Roi, pour plus grant seurté faire a nostre dit uncle, qe lui plaise ceste lettre confermer desouz son seal.

En tesmoigne de quele chose, a cestâ lettre overte avoms fait mettre nostre seal.

Don' le dys oytisme jour de Novembre, l'an de Grace mil trois centz trente & trois, & l'an du regne le Roi Edward, tiercz puis le conquest, septisme.

Nos autem, renunciationem & acquietationem prædictas, ac omnia alia in literis prædictis contenta, rata habentes & grata, ea pro nobis & hæredibus nostris, quantum in nobis est, concedimus & confirmamus, sicut litteræ prædictæ plenius testantur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Walyngford, v. die Januarii.

Per breve de privato sigillo.

De tractando cum comite Flandriæ, super discordiis & dissensionibus.

A. D. 1334. An. 7 Edw. III.

Claus. 7 Edw. III. p. 2. m. 4. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, domino Lodowico comiti Flandriæ, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cum nuper, pro bono pacis & concordiæ inter nos & subditos nostros, ex unâ parte, & vos & subditos vestros, ex parte alterâ, misissemus fideles nostros, magistrum Johannem de Hildesle, *baronem de scaccario nostro*, & Willielmum de la Pole, nuncios nostros, ad tractandum vobiscum & cum illis quos deputaretis ex parte vestrâ, super quibusdam transgressionibus & dissensionibus inter quosdam subditos nostros & vestros hinc indè motis;

Ac per tractatum, habitum inter dictos nuncios nostros & sic per vos deputatos, consensum fuisset & concordatum, per formam cujusdam indenturæ super hoc inter eos factæ:

Quod duæ personæ sufficientes & fidedignæ pro vobis, & gentibus trium villarum vestrarum, de Gandavo, de Bruges, & de Ipre, ad civitatem nostram Eborum venirent in festo Omnium Sanctorum proximò præterito; & quod nos similiter duas personas sufficientes & fidedignas, ex parte nostrâ, mitteremus ad diem & locum supradictos:

Quæ quidem personæ, sic electæ, præstito juramento, audirent querelas omnium & singulorum subditorum nostrorum & vestrorum, conqueri volentium de transgressionibus & injuriis, factis ex unâ parte & alterâ, à tempore quo homagium fecimus Regi Franciæ Ambian';

Et quod eædem personæ, sic electæ, postmodum, ad villam de Bruges venirent, & ibidem similiter querelas omnium subditorum nostrorum & vestrorum, conqueri volentium, audirent, modo supradicto:

Nosque ad perficiendum concordiam prædictam, ex parte nostrâ deputâssemus, dilectos clericos & fideles nostros, Thomam de Brayton & magistrum Simonem de Stanes, ex parte vestrâ & trium villarum vestrarum prædictarum, venissent magister Paulinus de la Mote, canonicus Sancti Donati, & Johannes de Harlebek, burgensis de Bruges:

Et licet ipsi in negotio prædicto, juxta formam indenturæ prædictæ, processissent, pro eo tamen quod quamplures de nostris coram eisdem, de transgressionibus, ante homagium prædictum Ambian' factum, perpetratis, querelas proposuerunt, executiones earumdem manent in suspenso, eo quod dicti commissarii nostri & vestri de anteriori tempore, virtute indenturæ prædictæ, tractandi & perficiendi se potestatem non habere asserebant:

Nos, advertentes pacem & concordiam in parte, juxta desiderium nostrum & vestrum, diu non posse subsistere, ac pacem solidam nostro & vestro tempore duraturam peroperè affectantes, amicitiam vestram requirimus quatinùs, considerato quod nos, pro bono pacis & concordiæ vobiscum habendo, executiones arestorum plurium pro hominibus nostris, secundum legem & consuetudinem regni nostri, super bonis quorumdam subditorum vestrorum adjudicatas, hucusque posuimus in suspenso, necnon quod dictis gentibus nostris sumus in exhibenda justitia debitores, pro vobis & hominibus vestris villarum prædictarum, dictis electis personis ex parte vestrâ, seu aliis per vos in eâ parte deputandis, ad tractandum & audiendum querelas omnium & singulorum gentium nostrarum & vestrarum, in hac parte conqueri volentium, tam de transgressionibus, dissensionibus, & injuriis ante tempus prædictum homagii nostri facti, quam etiam post tempus illud hinc indè perpetratis, potestatem, si placet, plenariam concedatis.

Nos enim, dilectos & fideles nostros, Robertum de Scorburgh *militem*, baronem de dicto scaccario nostro, quem loco prædicti Thomæ de Brayton, notoriè impediti quominus negotio prædicto intendere possit, subrogavimus, & dictum magistrum Simonem ad vos mittimus, ad tractandum cum sic deputandis ex parte vestrâ, super transgressionibus & dissensionibus supradictis.

Data apud Walyngford, vii. die Januarii.

De commissariis, ad interessendum parliamento, per Edwardum de Balliolo, Regem Scotiæ, convocato.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

EDWARDUS, Dei gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, omnibus ad quos præsentes litteræ pervenerint, salutem.

De circumspectionis & industriæ probitate dilectorum ac fidelium nostrorum,

Edwardi de Bohun, consanguinei nostri,
Willielmi de Monte Acuto,
Henrici de Percy,
Radulphi de Nevill, senescalli hospitii nostri, &
Galfridi le Scrop, capitalis justiciarii nostri,

specialiter confidentes, ipsos, conjunctim & divisim, ordinamus, facimus, & constituimus nuncios & procuratores nostros speciales, ad interessendum parliamento domini Edwardi de Balliolo, Regis Scotiæ, consanguinei nostri carissimi, jam, ut accepimus, convocato;

Et ad confirmationem & approbationem quarundam conventionum, inter nos & dictum Regem Scotiæ prælocutarum & concordatarum, sicut per litteras ipsius Regis pleniùs apparet, in eodem parliamento petendum & prosequendum;

Et ad ea, quæ nobis fieri debent per conventiones prædictas, nostro nomine recipiendum, ac ulteriùs faciendum, si quæ per nos seu pro nobis fieri debeant in præmissis.

In cujus rei testimonium has litteras nostras fieri fecimus patentes.

Teste meipso apud Wodestok, i. die Februarii, anno regni nostri octavo.

Per ipsum Regem.

Super expensis in parliamento prædicto.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Liberat. 5 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, ac camerariis suis, salutem.

Cum mittamus dilectum clericum nostrum, David de Wollore, & Willielmum de Sireston, notarium publicum, ad partes Scotiæ, unà cum quibusdam negotiis nostris ibidem expediendis:

Vobis mandamus, quod eisdem David & Willielmo, aliquam summam pecuniæ super expensis suis eundo versus partes prædictas, ibidem morando, & exindè redeundo, de thesauro nostro solvatis, prout juxta discretiones vestras fore videritis faciendum.

Teste Rege, apud Wodestok, tertio die Februarii.

Per concilium.

Ad comitem Flandriæ, de tractando super transgressionibus hinc inde factis.

A. D. 1334.—An. 8 Edw. III.

Claus. 8 Edw. III. m. 36. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro domino Lodowico, comiti Flandriæ, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cum nuper, pro bono pacis & concordiæ inter nos & subditos nostros ex unâ parte, & vos & subditos vestros ex alterâ parte, *&c. ut ante dat' vii. Januarii ultimo præterito, usque ad hæc verba; viz.*

Nos enim quosdam fideles nostros ad vos mittimus, ad tractandum cum sic deputandis ex parte vestrâ super transgressionibus, dissensionibus, & injuriis supradictis.

Dat' apud Wodestok, v. die Februarii.

Super dicto tractatu.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Claus. 8 Edw. III. m. 36. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, magistro Simoni de Stanes, salutem.

Cum deputaverimus & constituerimus vos, & dilectos & fideles nostros, Robertum de Kelleseye, Reginaldum de Conductu, & Johannem de Causton, nostros procuratores, commissarios, & nuncios speciales, ad inquirendum, & diligenter indagandum veritatem de contentionibus, commotionibus, roberiis, transgressionibus, maleficiis, & dampnis, tam per terram quàm per mare, per gentes & habitatores regni nostri ex parte unâ, & gentes & habitatores terræ Flandriæ ex alterâ, in terris Angliæ & Flandriæ, perpetratis;

Et ad faciendum & complendum, pro nobis & gentibus nostris, omnia quæ ad nos & gentes nostras pertinent facienda, prout in literis nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Vobis, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, firmiter injungendo, mandamus quod, statim visis præsentibus, & receptis literis nostris prædictis, quas vobis mittimus, cessanteque excusatione quacumque ad civitatem nostram London' personaliter accedatis, exindè versus dictas partes Flandriæ, unà cum præfatis, Roberto, Reginaldo, & Johanne, vel uno eorum, pro negotiis prædictis profecturi; ita quod sitis apud villam de Bruges, per quatuor dies, ante medium Quadragesimæ proximò futurum, super dictis negotiis, ut est dictum, tractaturi, sub forisfacturâ supradictâ.

Teste Rege, apud Wodestok, v. die Februarii.

Per breve de privato sigillo.

Ad Johannem de Pulteneye, super tractatu memorato.

A.D. 1334. An. 8 Edw. III.

Claus. 8 Edw. III. m. 36. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Johanni de Pulteneye, majori civitatis suæ London', salutem.

Cum deputaverimus & constituerimus, dilectos & fideles nostros, magistrum Simonem de Stanes, ac Robertum de Kelleseye, Reginaldum de Conductu, & Johannem de Causton, cives civitatis nostræ London', nostros procuratores, &c. *prout supra usque hæc verba, viz.*

Nos, de discretione vestrâ pleniùs confidentes, volumus quod aliquis prædictorum, Roberti, Reginaldi, & Johannis, qui juxta avisamentum vestrum melius sciat, & possit, præmissa unà cum præfato Simone adimplere, ad partes prædictas, unà cum eodem Simone, proficiscatur ex causâ supradicta;

Et ideò vobis mandamus quod habito indè avisamento pleniori, alicui prædictorum, Roberti, Reginaldi, & Johannis, qui juxta avisamentum vestrum melius sciat, & possit, præmissa unà cum præfato Simone adimplere, ut est dictum, ex parte nostrâ injungatis, quod ad partes prædictas, unà cum præfato Simone, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poterit, sine dilatione, se divertat;

Ita quod sit apud villam de Bruges, per quatuor dies, ante medium Quadragesimæ, proximò futurum, ad tractandum super præmissis, juxta tenorem literarum nostrarum prædictarum.

Teste ut supra.

Per breve de privato sigillo.

Acta parliamenti apud Edenburg tenti, regni Regis Edwardi de Balliolo anno secundo.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Ex Rot. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

IN nomine Domini, Amen. Quoniam per cursum temporum mutabilem, mutantem diversimodè vices suas, ob labilitatem humanæ memoriæ, sæpe redduntur incognita, quæ fuerunt patenter & solempniter prius acta, sicque via patet erroribus, & veritas pluries obumbratur;

Idcirco ego, notarius publicus infrascriptus, ad publicam & perpetuam rei memoriam, veram subscriptorum seriem, nil addito vel diminuto, quod effectum variet, vel mutet sententialiter intellectum, in hoc instrumento, sive processu publico, duxi fideliter adnotandam.

Nuper siquidem, magnifico principe, domino Edwardo de Balliolo, filio & hærede, celebris memoriæ, domini Johannis de Balliolo, nuper Regis Scotiæ, ut publicè dicitur, regnum Scotiæ, jure hæreditario sibi delatum, & sibi deforciatum indebitè, ut dicebat, ditioni suæ subjicere disponente, & in terram Scotiæ, pro recuperatione juris sui hæreditarii, sicut dicebatur, per tollerantiam & auxilium, serenissimi principis & domini, domini Edwardi, Dei gratiâ, Regis Angliæ illustris, superioris domini regni Scotiæ & insularum, applicante, per Dei gratiam, & auxilium præpotens gentis domini Regis Angliæ prædicti, suorum rebellium magnam & mirabilem stragem perpetrans in actibus bellicis, in Regem Scotiæ se fecit solempniter coronari.

Et postmodum, per aliquos æmulos suos & rebelles, super possessione dicti regni Scotiæ, multipliciter inquietatus, per auxilium dicti domini Regis Angliæ, non sine magnis & gravibus laboribus & expensis, statum suum & possessionem pacificam recuperavit.

Considerans igitur dictus Rex Scotiæ, dictam tollerantiam, & efficax auxilium, per dictum dominum Regem Angliæ eidem impensa, necnon ad examen recti judicii, ut dicebat, deducens, qualiter regnum Scotiæ, & insulæ pertinentes eidem, solebant & debeant teneri de regibus Angliæ, qui forent pro tempore, ut de superioribus dominis dictorum regni & insularum, per fidelitatem & homagium ligeum;

Et qualiter dictus dominus Johannes de Balliolo, Rex Scotiæ, pater ipsius domini Edwardi de Balliolo, fecerat fidelitatem & homagium ligeum, prout debuit, pro dicto regno & insulis, recolendæ memoriæ, domino Edwardo, nuper Regi Angliæ, serenissimo avo domini Regis Angliæ Edwardi, nunc regnantis, tunc superiori domino Scotiæ, sano ut dicebat ductus consilio, non tantum fidelitatem & homagium, & alia, quæ facere tenebatur ex debito, sed quia in expeditione tam arduâ extitit sibi dominus Rex Angliæ in promptum & efficax auxilium, & ex aliis variis causis, ipsi domino Regi Angliæ plura facere disponebat, ad quæ in specie per duas litteras patentes, quas sanas & integras, ac omni suspicione sinistrâ carentes, ut primâ facie apparebat, magno sigillo suo, satis michi noto, vidi consignatas, se & successores suos, Reges Scotiæ, firmiter obligavit; quarum quidem litterarum tenores sequuntur in hunc modum;

Edward, par la grace de Dieu, Roy d'Escoce, a touz ceus, *&c. ut supra, de data vicesimo tertio Novembris, anno MCCCXXXII.*

Et ut præmissa, per dictum dominum Regem Scotiæ sic promissa, fierent firmiora, dilectos sibi dominos, Alexandrum de Moubray, & Johannem de Felton, milites, ad jurandum in animam suam prædicta omnia & singula se tenere, per alias literas suas, dicto sigillo sigillatas, procuratores suos constituit speciales; tenorem subsequentem continentes;

Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Escoce, a touz, *&c in carta dat' apud Burgh, xii. Februarii, anno regni Regis Edwardi Ballioli primo.*

Anno verò ab Incarnatione Domini, secundum computationem ecclesiæ Anglicanæ, millesimo trescentesimo tricesimo tertio; Indictione secundâ; mensis Februarii die decimo: In mei notarii publici, & testium subscriptorum præsentiâ;

Præfato domino Edwardo de Balliolo, Rege Scotiæ existente personaliter apud Edyngburgh in regno Scotiæ, ad quos diem & locum parliamentum suum, generale episcoporum, prælatorum, comitum, procerum, & aliorum omnium, qui solebant & debebant, ut dicebatur, ad idem parliamentum Scotiæ convocari, & parliamentum suum inibi tenente, assistentibus & intendentibus similiter sibi, velud domino suo ligeo & Regi Scotiæ;

Venerabilibus in Christo patribus dominis,

Johanni Glasguensi,
Alexandro Aberdensi,
Willielmo Dunkeldensi,
Henrico Candidæ Casæ,
Johanni Rossensi,
Ac etiam Dumblanensi, &
Breghanensi, episcopis;

necnon nobilibus viris, dominis,

Henrico de Bello-monte, de Boghane,
David de Strabolgi Atholiæ,
Patricio de Dunbar, comitibus,
Ricardo Talbot, domino de Mar,

& aliis quampluribus baronibus, magnatibus, proceribus & hominibus, tam clericis, quam laicis, dicti regni Scotiæ;

Vir nobilis, dominus Galfridus le Scrop miles, & capitalis justiciarius ipsius domini Regis Angliæ, nuncius & procurator, unà cum viris nobilibus & magnificis dominis Edwardo de Bohun consanguineo domini Regis Angliæ, Willielmo de Monte Acuto domino de Man, Henrico de Percy, & Radulpho de Nevill senescallo hospitii dicti domini Regis Angliæ, ad petendum in parliamento prædicto completionem & confirmationem contentorum in litteris Regis Scotiæ memoratis, cum illis verbis, conjunctim & divisim, specialiter constitutus, prout per procuratorium sibi factum, sigillo dicti domini Regis Angliæ, in cerâ albâ impresso, michi subscripto notario publico satis noto, sigillatum, & in ipso parliamento pleno exhibitum & ostensum, cujus procuratorii tenor sequitur in hiis verbis:

Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, *&c. ut supra de dat' i. Feb.*

Sermonem dirigens ipsi domino Regi Scotiæ, causam adventus sui ibidem exposuit in verbis Gallicis, hunc in effectu habentibus intellectum:

Serenissimus princeps & dominus meus, dominus Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ illustris, superior dominus regni Scotiæ, desiderans quæ prælocuta, concordata, & promissa sunt, inter ipsum ex parte unâ, & vos, princeps magnifice, domine Edwarde, eâdem gratiâ, Rex Scotiæ ex aliâ, effectui mancipari, ad quæ tenenda firmiter, & in omnibus adimplenda, quatenùs ipsum contingunt, vel contingere poterunt in futurum, ut convenit, est paratus, misit me nuncium & procuratorem suum, ad requirendum vos, domine Rex illustris, ut prælocuta, concordata, & promissa, prædicta, quatenùs vos contingunt, faciatis in instanti parliamento vestro, de consensu & assensu parliamenti vestri præsentis, approbari & confirmari, & literas vestras super hiis innovari, & omnia alia & singula sibi fieri, teneri & compleri, quæ in hâc parte per vos sunt debita vel promissa;

Et, si vos, domine Rex & fideles vestri, gratiam, affectionem, & subsidium, quæ dictus dominus meus, Rex Angliæ inclytus, circa recuperationem regni vestri, non tantum in excessivis sumptibus, & laboribus gravibus gentis suæ, sed personam suam propriam tantis periculis, tam liberaliter, quam magnanimiter, exposuit, sicut operis evidentia, laudetur Altissimus, lucidè manifestat, impendit & apposuit efficaciter, prout scitis, gratâ consideratione pensetis, ad faciendum prædicta difficiles vos reddere non debetis, cum per Dei, &, dicti domini, domini Regis Angliæ auxilium, honor vobis accidit in regno Scotiæ quem habetis:

Quamobrem ego, nuncius & procurator domini Regis Angliæ prædictus, nomine procuratorio dicti domini mei, cum instantiâ debitâ, domine Rex Scotiæ, vos requiro quatinùs omnia & singula, dicto domino meo per vos, ut præmittitur, facienda, de consensu & diffinitione præsentis parliamenti vestri, dicto domino Regi Angliæ, domino meo, & michi, in personâ suâ, placeat vobis facere & fieri cum effectu;

Protestans me paratum, dicti domini mei Regis Angliæ nomine, vobis facere fieri, quæ per dictum dominum meum restant juxta concordata hujusmodi facienda.

Et, nè prædicta concordata, vel promissa, laterent prælatos, comites & proceres, ac alios homines regni Scotiæ illuc congregatos, idem dominus Galfridus, nuncius & procurator, planè recitavit ibidem, in pleno parliamento, articulos, viz. de fidelitate & homagio, ac duobus milibus libratarum terræ, & alia omnia & singula dicto domino Regi Angliæ, hæredibus & successoribus suis, per præfatum Regem Scotiæ, hæredes & successores

suos, facienda; quæ in duabus litteris patentibus ipsius domini Regis Scotiæ, quarum tenores superiùs primo transcribuntur, pleniùs continentur.

Quibus per dictum dominum Galfridum, nuncium & procuratorem, publicè, coram domino Rege Scotiæ sæpedicto, sibi & ab eo, in pleno parliamento suo sic peroratis, expositis & petitis, idem dominus Rex Scotiæ super præmissis, cum episcopis, prælatis, comitibus, proceribus, & aliis hominibus suis prædictis, in dicto parliamento congregatis, deliberationem habuit aliqualem:

Et, habitâ deliberatione prædictâ, ex parte dicti domini Regis Scotiæ dictum fuit & responsum eidem domino Galfrido, quod idem dominus Rex Scotiæ, super præmissis, & responsione congruâ sibi faciendâ, deliberare voluit, usque in diem crastinum proximum subsequentem, cum prælatis, & aliis suis fidelibus ad dictum parliamentum suum congregatis.

Acta sunt hæc, anno, indictione, mense, & die prædictis, in quâdam capellâ, infra monasterium Sanctæ Crucis de Edenburgh constructâ, ubi dictus dominus Rex Scotiæ suum tenuit parliamentum.

Præsentibus, nobilibus viris, dominis,

Ranulpho de Dacre,
R. de Stafford,
Johanne de Kyngeston,
Thomâ West,
Petro de Middleton, militibus;
Magistro Willielmo Brisebain,

dicti domini Regis Scotiæ tunc, ut dicebatur, cancellario, & aliis, in multitudine copiosâ, in testimonium præmissorum vocatis & rogatis:

Quo die crastino, viz. die undecimo mensis Februarii supradicti, anno, indictione, & loco prædictis, præfato domino Rege Scotiæ, unà cum venerabilibus patribus, episcopis, comitibus, ac proceribus prædictis, & quampluribus hominibus dicti regni Scotiæ, in capellâ prædictâ personaliter existente, sedente, & parliamentum suum tenente, prædictus dominus Galfridus in testium suprascriptorum, & mei notarii publici infrascripti, præsentiâ, nomine procuratorio, quo supra, à dicto domino Rege Scotiæ super præmissis, in ipso parliamento, die immediatè præcedenti, expositis & petitis, instanter responsum sibi fieri petiit cum effectu.

Et demum, præhabitâ deliberatione diligenti, præfatus dominus Rex Scotiæ, de consensu & consilio deliberato, sicut apparuit, omnium & singulorum dominorum episcoporum, prælatorum, comitum, & procerum, ac hominum regni Scotiæ ibidem præsentium, volens eidem domino Galfrido, nuncio & procuratori, ac petitis per eum, ut prædicitur, respondere, posuit verba sua in ore domini Alexandri de Moubray militis, quem ad hoc ibidem ipse Rex publicè constituit organum vocis suæ;

Qui quidem dominus Alexander, nomine domini Regis Scotiæ prædicti, coram ipso, episcopis, prælatis, comitibus, proceribus, & hominibus Scotiæ, omnibus & singulis in dicto parliamento existentibus, audientibus, non in aliquo reclamantibus, sed expressè consentientibus, & dicta, suâ merâ voluntate, ut apparuit, non coacti, approbantibus, palam & publice dicto domino Galfrido, nuncio & procuratori, vice & nomine dicti domini Regis Scotiæ, & tanquam organum vocis suæ, dixit & respondit, quod placuit eidem domino Regi, domino suo, episcopis, prælatis, comitibus, proceribus, & aliis universis & singulis hominibus dicti Regis Scotiæ, in dicto parliamento congregatis, & idem dominus Rex vult & concedit omnia & singula condicta per ipsum, domino Regi Angliæ, domino suo, facta, vel promissa, complere plenariè, tenere firmiter, facere fideliter, & servare perhenniter, juxta formam conventionum super hoc initarum.

Ad quod, tam ipse Rex Scotiæ, quam cæteri, episcopi, prælati, comites, barones, magnates, proceres, & singuli homines de Scotiâ, tunc præsentes ut videbatur, unanimiter, & spontaneè, ac benivolè, nullo contradicente, nec in aliquo reclamante, consenserunt.

Super quibus omnibus & singulis, præfatus dominus Rex Scotiæ, de diffinito consilio & assensu unanimi dicti parliamenti sui, præcepit & injunxit literas & cartas suas fieri, & confirmari, ac innovari, & pro dicto domino Rege Angliæ, & hæredibus suis meliori modo quo poterant ordinari.

Et sic, de præcepto suo, de consensu & assensu totius parliamenti prædicti, factæ fuerunt, inter alia, domino Regi Angliæ prædicto, per ipsum dominum Regem Scotiæ, quatuor literæ patentes, & dicto sigillo magno ipsius domini Regis Scotiæ, in viridi cerâ impresso, de datâ diei immediatè sequentis, viz. duodecimo die mensis Februarii, anno prædicto, sigillatæ; quarum tenores de verbo ad verbum, fideliter subscribuntur.

Cartarum Edwardi Regis Scotiæ de assensu parliamenti ratificatio.

I.

EDWARD, par la grace de Dieu, Roi d'Escoce, a tous ceux as queux ces presentes lettres vendront, salutz.

Sachez que, come nostre roialme, *&c. ut ante dat' xxiii. Novembris, tunc sic.;*

Nous, de l'assent des prelatz, countes, barons, chivaliers, & touz autres, assembles a nostre present parlement, a Edenburgh, en les oytaves de la purificacion nostre Dame, l'an de grace, solom, &c. & de nostre regne, &c. des dits deux mill' livres pleinement.

En tesmoinance, &c.

Don' a Edinburgh, en nostre dit parlement, le xii. jour de Feverer, l'an de grace & nostre regne avant dit.

Sub sigillo, viridi cerâ impresso, pendente a filis sericis, viridis rubeique coloris.

EDWARD, par la grace de Dieu, Roi d'Escoce, a touz ceux, as queux cestes presentes lettres vendront, saluz.

Sachez que come tresexcellent prince, & nostre trescher seigneur & cosyn, Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, seigneur d'Irlande, & ducs d'Aquitain, eit grantez & obligez lui, & ses heirs, de aider & meyntenir, a ses custages & despenses, nous & noz heirs, en nostre roialme d'Escoce, countre touz ceux qi nous & noz heirs, voudront guerrier, ou le droit de meisme nostre roialme par force empescher, ou ouster, totes les foitz q'il ou ses heirs, serroient requis par nous ou par noz heirs;

Nous, par cele cause, & pur les grandz biens, aides, & honeurs, que le dit nostre trescher seigneur & cosyn nous ad fait avant ces heures, de l'assent des prelatz, countes, barons, chivalers, & touz autres assembles a nostre parlement, somons a Edenburgh, en les utasmes de la Purification nostre Dame, l'an de grace, solonc le cours de l'eglise de Rome, mille trescentz trentisme quart, & de nostre regne secund;

Grantoms & obligeoms nous & noz heirs, au dit Roy d'Engleterre & ses heirs, de venir en persone, od tut nostre poair, & a noz custages & despenses, od le corps nostre dit seigneur le Roi d'Engleterre, & od les corps de ses heirs, en roialme d'Engleterre, & es terres de Gales & d'Irlaunde, en aide de lui & de ses heirs, contre touz ceux qui voudront guerrier nostre dit seigneur le Roi d'Engleterre & ses heirs, ou par force lour droits empescher es ditz roialme & terres, totes le foitz que nous ou noz heirs, serrons requis par le dit Roi d'Engleterre & ses heirs, du garnissement de sys moys, solonc ceo que l'estat des bosoignes le demand.

En tesmoignance de queu choses nous avoms fait faire cestes noz lettres patentes.

Don' a Edinburgh, en nostre dit parlement, le xii. jour de Feverer, l'an de Grace & de noste regne susdit.

Sub magno sigillo Scotiæ, viridi cerâ impresso, pendente a filis sericis, viridis rubeique coloris.

III.

EDWARD, par la grace, &c. Come n'adgaires eusiens fait faire noz lettres overtes, enseales en nostre seale, en cestes paroles;

Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Escoce, a touz ceux, *&c. ut supra de dat' xii. Februarii, anno regni primo, usque ad hæc verba; viz.*

Et ja les avaunt ditz monsieurs Alisaundre & Johan, ount jure en nostre alme de tenir garder & parfaire totes les choses contenues en nos ditz lettres;

Nous, de l'assent des prelatz, countes, barounes, chivalers, & touz autres assembles en nostre present parlement, ja somouns a Edenburgh, le dit serment, & quanque les ditz monsieurs Alisandre & Johan, ou le un de eux, ount fait, par vertue de nos dites lettres, en nostre noun, com desus est dit, acceptoms & ratificoms, approvoms & confermoms, por nous, por nos heirs & nos successours, a touz jours.

En tesmoignance de queles choses a cestes nos lettres pattentes avoms fait mettre nostre graunt seal.

Don' a Edenburgh, le xii. jour de Februerer, l'an de Incarnacion, &c. & de nostre regne secund.

Sub magno sigillo Scotiæ, viridi cerâ impresso, pendente a filis sericis, viridis rubeique coloris.

IV.

Concessio villæ & comitatus Berewici, & annexatio ad coronam Angliæ in perpetuum.

EDWARDUS, Dei gratiâ, Rex Scottorum, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, vicecomitibus, præpositis, ministris, & omnibus ballivis & fidelibus suis, salutem!

Sciatis quod cum nos, nuper considerantes affectionis & benevolentiæ puritatem, quam excellentissimum principem, & carissimum dominum, & consanguineum nostrum, dominum Edwardum, Regem Angliæ illustrem erga personam nostram habuisse cognovimus, & magnam subventionem quam, non absque magnis & infinitis sumptibus, & laboribus periculosis, nobis nuper fecit de ipso, & gentibus suis, circa recuperationem hæreditatis nostræ, ac desiderantes intuitu præmissorum, personam ipsius Regis, quatinùs tunc nobis facultas suppetebat, honorare, ipsumque munere prospicere gratioso, dedissemus & concessissemus, pro nobis, & hæredibus nostris, dare, assignare, & liberari facere præfato Regi Angliæ duo millia libratarum terræ per annum, per rationabilem extentam, per probos homines, ad hoc ex unâ parte & alterâ deputandos, indè faciendam, in locis competentibus super marchiam regni nostri Scotiæ, & adjacentibus regno Angliæ, &, in partem valoris dictorum duorum milium libratarum terræ, dedissemus, concessissemus, & assignassemus, pro nobis, & hæredibus nostris, præfato Regi Angliæ castrum, villam, & comitatum de Berewico super Twedam, &

quantum in eisdem habuimus, seu habere debuimus in feodo, vel in dominico, in tali valore, quem dicta, castrum, villam, & comitatum, valere contigerit per extentam, indè in formâ prædicta faciendam;

Et promisissemus quod hoc, quod de dictis duobus milibus libratarum terræ per annum defecisset, faceremus assignari & liberari præfato Regi Angliæ in aliis locis competentibus, & eidem Regi Angliæ placentibus, super marchiam dicti regni Scotiæ, & dicto regno Angliæ adjacentibus, habenda & tenenda eidem Regi Angliæ, & hæredibus suis, unà cum feodis militum, advocationibus domorum religiosarum, ecclesiarum & capellarum, libertatibus, regalibus, aquis, ripariis, & cum subjectione populi & gentium, & cum omnibus aliis rebus, quæ ad dicta, castrum, villam, & comitatum, pertinent, seu pertinere poterunt, sine ullo retenemento, separata à regali dignitate & coronâ Scotiæ, & regali dignitati, coronæ, ac regno Angliæ perpetuis temporibus annexa, prout in litteris nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur, nos, de assensu prælatorum, comitum, baronum, militum & aliorum de regno nostro in parliamento nostro, apud Edenburgh, in octabis Purificationis beatæ Mariæ Virginis, anno gratiæ, secundum computationem ecclesiæ Romanæ, millesimo trecentesimo tricesimo quarto, & regni nostro secundo, convocato, existentium, donationem, concessionem, assignationem, & promissionem, nostras prædictas acceptantes, statum & possessionem, quos idem Rex Angliæ in dictis, castro, villâ, & comitatû de Berewico, virtute donationis, concessionis, & assignationis, nostrarum prædictarum, jam habet, pro nobis hæredibus, & successoribus nostris, ratificamus, approbamus & confirmamus, necnon totum jus & clamium, quæ in eisdem, castro, villâ, & comitatu, habemus, vel in futurum habere poterimus, præfato Regi Angliæ, & hæredibus suis, pro nobis, hæredibus & successoribus nostris, tenore præsentium relaxamus, remittimus, & quietum clamamus in perpetuum, & de residuo dictorum duorum milium libratarum terræ, eidem Regi Angliæ in aliis locis prædictis satisfaciemus juxta promissionem nostram prædictam.

In cujus rei testimonium, huic præsenti cartæ sigillum nostrum in eodem parliamento nostro fecimus apponi.

Hiis testibus, venerabilibus patribus,
J. Glasguensi,
A. Aberdenensi, &
W. Dunkeldensis, episcopis;
Henrico de Bello Monte, comite de Boghan,
David de Strabolgi, comite Athol,
Alexandro de Seton,
Alexandro de Moubray,
Willielmo de Keth, senescallo hospitii nostri, & aliis.

Dat' per manum nostram, apud Edenburgh, duodecimo die Februarii, anno Gratiæ, & regni nostri supradicto.

Sub magno sigillo Scotiæ, &c.

Acta sunt hæc, anno, indictione, mense, diebus, & loco, prædictis; præsentibus testibus supranominatis, & aliis, tam clericis, quam laicis, utriusque regni, ibidem convocatis, in multitudine copiosâ.

Et ego, Willielmus de Sireston, clericus, Eboracensis diœcesis, publicus, apostolicâ auctoritate, notarius, præmissis, dùm coram serenissimo domino, domino Edwardo, Dei gratiâ, Rege Scotiæ, & parliamento suo, prædictis convocato, ut præmittitur, & per ipsos, dominum Regem, & parliamentum, fierent, & agerentur, unà cum suprascriptis testibus, & aliis quampluribus in multitudine copiosâ, præsens interfui, anno, mense, diebus, loco & indictione, quibus supra; ac prædicta deducta & agitata sic fieri vidi & audivi: necnon & memoratas literas omnes & singulas, in tenoribus & formis præscriptis, non abolitas, non cancellatas, non vitiatas, sed sanas & integras, sigillo dicti domini Regis Scotiæ sigillatas, vidi & inspexi, nil addito vel diminuto, quod effectum variet, vel vitiet sententialiter intellectum, ac easdem in hiis sex peciis pergameni, filo albo consutis, propriâ manu scripsi & publicavi, ac meum signum consuetum, tam in juncturis peciarum, quam in fine præsentis instrumenti publici, sive processûs publici, apposui rogatus in testimonium præmissorum.

Prohibitio ne aliquis præsumat turneare.

A.D. 1334. An. 8 Edw. III.
Claus. 8 Edw. III. m. 37. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Eborum, salutem. Præcipimus tibi firmiter injungentes quod statim visis præsentibus, in locis infra ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, nè quis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere possit, turneare, burdeare, justas facere, aventuras quærere, seu alia facta armorum excercere præsumat, sine mandato nostro speciali:

Et si quos post proclamacionem & inhibitionem hujusmodi, inveneris talia facta armorum excercere præsumentes, tunc eos unà cum equis, armaturis, & aliis rebus suis sine dilacione arestari, & ipsos in prisonâ nostrâ salvò custodiri facias, quousque aliud à nobis super hoc habueris in mandatis:

Et de nominibus illorum quos sic arestari feceris, nobis sub sigillo tuo distinctè & apertè facias; hoc breve nobis remittens.

T. R. apud Wodestok', xiii. die Febr'.

Per breve de privato sigillo.

Eodem modo præceptum est singulis vicecomitibus per Angl'.

Pro episcopo Dunensi indebitè amerciato.

A.D. 1334. An. 8 Edw. III.
Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

EDWARDUS, &c. thesaurario suo Hiberniæ, vel ejus locum tenenti, & baronibus suis de scaccario Dubliniæ, salutem.

Licet, venerabilis pater, episcopus Dunensis, coram dilecto & fideli nostro Antonio de Lucy, nuper justiciario nostro Hiberniæ, amerciatus fuisset ad centum marcas, eo quod non venit ad parliamentum nostrum, nuper summonitum apud Dubliniam, die Lunæ proximâ post festum Assumptionis beatæ Mariæ, anno regni nostri sexto, quæ quidem centum marcæ, per summonitionem scaccarii nostri prædicti, à prædicto episcopo jam exiguntur:

Et quia, ex testimonio fidedignorum, accepimus quod prædictus episcopus ad parliamentum nostrum prædictum personaliter interfuit;

Nos, advertentes quod idem episcopus indebitè amerciatus fuit, volentesque eidem episcopo in hâc parte fieri quod est justum;

Vobis mandamus quod prædictum episcopum, de prædictis centum marcis, exonerari, & indè quietum esse faciatis.

Teste J. Darcy, justiciario, &c. apud Dubliniam, xiv. die Februarii, anno regni nostri octavo.

Super donatione comitatûs de Strathern.

A.D. 1334. An. 8 Edw. III.
Claus. 8 Edw. III. m. 33. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Henrico de Bello Monte, comiti de Boghan, salutem.

Scimus vestram prudentiam non latere qualiter, consanguineus noster, Edwardus, Rex Scotiæ, comitatum de Stathern, in manu regiâ existentem, per forisfacturam Malisii, nuper ipsius comitis, inimici & rebellis sui notorii & adjudicati, de communi consilio procerum & aliorum, secum in expeditione guerræ suæ existentium, contulit; dilecto consanguineo & fideli nostro Johanni de Warennâ, comiti Surriæ, in recompensationem sumptuum & laborum, quos idem comes in guerrâ suâ Scotiæ apposuit affluenter;

Set jam, ut dicitur, dictus Malisius instare nititur pro recuperatione dicti comitatûs, & revocatione adjudicationis dictæ forisfacturæ, per quosdam sibi benivolos, & alteri parti suspectos tantummodò, faciendâ:

Quod utique, si fieret, honorem regium non deceret, ut tam leviter, per viros suspectos, revocari permitteret, quæ de communi consilio procerum omnium, sibi in necessitatibus assistentium, extitit concordatum:

Super quo dicto Regi scripsimus, requirendo ut dictum negotium solempniter & communiter tractari jubeat, non per malivolos, set per pares, & alios proceres, & fideles, regni Scotiæ, non suspectos:

Circa quod, sicut de vobis confidimus, cum instantiâ laboretis, non permittentes processum subitum, super tanto negotio, coram vobis, vel locum vestrum tenente, fieri quovis modo:

Esset etenim revocatio hujusmodi res mali exempli, nedum dicto comiti Warennæ, set etiam vobis & aliis, causam consimilem habentibus, in futurum forsitan periculum allatura.

Dat' apud Eborum, ii. die Martii.

Ad Edwardum Regem Scotiæ, de non revocando faciliter, quæ acta sunt solempniter.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III. Claus. 8 Edw. III. m. 33. d. in Turr. Lond.

REX, magnifico principi, domino Edwardo, eâdem gratiâ, Regi Scotorum illustri, consanguineo suo carissimo, salutem, & fœlices ad vota successus.

Honorem vestrum decere credimus, & vestris profectibus expedire, ut sic deliberatione providâ, præsertim in arduis negotiis, procedatis, nè revocentur nimis faciliter, quæ per vos fuerint solempniter & communi judicio stabilita.

Memoriæ vero vestræ satis debet occurrere, qualiter comitatum de Strathern, per forisfacturam Malisii, nuper comitis de Strathern, rebellis & inimici vestri notorii, & pro tali reputati & adjudicati, de communi consilio procerum vestrorum, tam Anglicorum quam Scotorum, in manu regiâ existentem, contulistis, dilecto & fideli nostro Johanni de Warennâ, comiti Surriæ, consanguineo nostro carissimo, in recompensationem laborum & sumptuum, quos in guerrâ nostrâ Scotiæ valdè gratanter & affluenter apposuit, prout scitis;

Jamque dictus Malisius, per quosdam suos complices, penes vos insistat, ut dicitur, pro revocatione forisfacturæ, sic adjudicatæ, & dicti recuperatione comitatûs;

Quocirca magnificentiam vestram ex corde rogamus, quatenùs, præmissis gratâ consideratione pensatis, quæ facienda fuerint, non per suspectos, seu complices hujusmodi, qui dicto rebelli vestro verisimiliter sunt faventes, set communiter per pares, & alios proceres & fideles, regni vestri, non suspectos, qui vobis in vestris oportunitatibus subvenerunt, tractari cum maturitate debitâ jubeatis;

Non facientes præcipitanter irrita in prosperis, quæ donâstis bene meritis in adversis, ne dictus comes Warennæ & alii, causam consimilem optinentes, aliud excogitare remedium compellantur.

Dat' ut supra.

Quod stapulæ lanarum cessent & deleantur.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III. Claus. 8 Edw. III. m. 32. d. in Turr Lond.

REX, vic' Eborum; salutem, Cum nos nuper, ad requisicionem quorumdam mercatorum de regno nostro, de assensu prælatorum & magnatum de eodem regno, concessissemus quod stapula lanarum, coriorum, & pellium lanutarum in certis locis infra regnum nostrum, ac terras nostras Hibern' & Wall' tenerentur;

Ita tamen quod per avisamentum consilii nostri indè emendacionem facere possemus, quociens & quando pro commodo nostro & populi nostri fore viderimus faciendum;

Et jam per peticionem communitatis dicti regni nostri, coram nobis & consilio nostro in instanti parliamento nostro apud Eborum, die Lunæ proximò ante festum Sancti Petri in Cathedrâ, convocato, exhibitam, nobis sit intimatum, quod dicta concessio de stapulis in nostri & populi nostri dampnum immensum diversimodè vertitur hiis diebus:

Nos, hujusmodi dampno præcavere ac nostri & dicti populi nostri utilitati, viis & modis quibus bono modo poterimus, prospicere volentes in hac parte, ad requisicionem prælatorum, comitum, & baronum dicti regni nostri necnon communitatis prædicti nobis in parliamento prædicto indè factam, volentes super hoc remedium apponere oportunum, concedimus quod prædictæ stapulæ infra dicta regnum & terras tenend', penitus cessent & decætero deleantur:

Verum quia de collectoribus custumæ nostræ hujusmodi lanarum, coriorum, & pellium lanutarum, ac trono & coketto & aliis quæ ad hujusmodi custumam colligend' pertinent, alibi quam in locis ubi stapulæ prædictæ priùs statutæ fuerant nondum concordatum extitit, ordinavimus quod omnia lanæ, coria, & pelles lanutæ, quæ, tam per mercatores extraneos & alienigenas quam indigenas, infra regnum & terras prædicta usque ad quindenam Sanctæ Trinitatis proximò futuram, emi & extra regnum nostrum duci, seu cariari contigerit, ad loca ubi stapulæ prædictæ sic priùs ordinatæ fuerunt, ducantur & ibidem custumentur, usque ad dictam quindenam, juxta formam ordinacionis stapulæ supradictæ;

Et quod dicti mercatores, lanas, coria, & pelles lanutas tam extra ferias & mercata quo voluerint quam in eisdem interim emere possint, ad loca prædicta ducend' & custumand' sicut prædictum est, dictâ ordinacione non obstante:

Quodque nullus mercator, seu quivis alius, lanas, coria, seu pelles lanutas aliqua sub forisfacturâ eorumdem extra dictum regnum ducat, seu duci faciat, ante quindenam prædictam, priusquam eadem lanæ, coria, & pelles lanutæ ad loca prædicta adducta & ibidem custumata fuerunt, ut est dictum;

Et quod post dictam quindenam omnes mercatores & alii, lanas, coria, & pelles lanutas hujusmodi extra idem regnum ducere & cariare valeant, prout ante ordinacionem dictarum stapularum consueverunt, non obstante ordinacione supradictâ; ita tamen quod custumas indè debitas & consuetas solvant, ut debebunt, in locis per nos ordinandis.

Et ideò tibi præcipimus firmiter injungentes, quod statim visis præsentibus præmissa omnia & singula, in civitatibus, burgis, portubus maris, villis mercatoriis, & aliis locis in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi videris expedire, in formâ prædictâ facias publicè proclamari, & quantum in te est firmiter observari: et hoc nullatenus omittatis.

De collectoribus autem, tronatoribus, contrarotulatoribus, trono, coketto, & aliis collectionem dictæ custumæ contingentibus, citra dictam quindenam disponemus, prout pro commodo nostro & populi nostri fore viderimus faciendum.

T. R. apud Eborum, iii. die Marcii.

Per ipsum Regem & cons' in parliamento.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam ac aliis subscriptis; videlicet,

Episcopo Dunolm'.

Edwardo comiti Cestr', vel ejus justic', aut ejusdem justic' locumtenenti.

Constabular' castri Dovorr' & custodi Quinque Portuum Regis.

Justic' Hibern'.

Justic' Northwall'.

Justic' Suthwall'.

Pro civibus civitatis Baionæ.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III. Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 28. in Turr. Lond.

REX, pincernæ suo qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, & ipsius loca tenentibus, necnon vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos præsentes litteræ pervenerint, salutem.

Ex parte dilectorum nobis civium civitatis nostræ Baionæ nobis est monstratum graviter conquerendo, quod quidam nuper pincernæ nostri & eorum ministri, de vinis & aliis rebus suis, quæ in navibus suis ad partes Flandr', Franc', & alias partes transmarinas, transmiserunt, ad vendendum, cum naves hujusmodi vina & res portantes per tempestates maritimas ad portus & litora regni nostri agitatæ fuerint, custumas nostras ac si discarcata & venditioni exposita fuissent, exegerunt, & ipsos eâ occasione multipliciter gravaverunt, vosque ipsos cives similiter super hoc inquietatis indebitè & vexatis; super quo iidem cives nobis supplicarunt, ut ipsorum indempnitati in hac parte remedio congruo prospicere dignaremur:

Nos, nolentes ipsos in præmissis indebitè prægravari, set eos, prætextu laudabilium obsequiorum suorum progenitoribus nostris & nobis multipliciter impensorum, favorabiliter prosequi volentes, vobis omnibus & singulis mandamus, quod ab hujusmodi exactionibus de navibus, vinis, seu aliis rebus sic carcatis, quæ per tempestates maritimas ad portus & litora regni nostri, ut prædicitur, agitantur, & quæ ad partes exteras frettantur, quatenùs vobis per cartas frettagii navium earumdem, vel alio modo legitimo, vobis indè constare poterit, faciendis desistentes, ipsos vina & alias res sua quo voluerint liberè & absque impedimento ducere permittatis;

Nisi vina illa vel aliqua pars eorumdem seu aliæ res hujusmodi ibidem discarcata fuerint, vel extra naves exposita ad vendendum.

T. R. apud Eborum, iii. die Marcii.

Per peticionem de cons'.

De administratione bonorum Edwardi primogeniti Regis, comitis Cestriæ, Philippæ Reginæ Angliæ matri suæ concessâ.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 31. in Turr. Lond.

REX, Edwardi filii nostri primogeniti, comitis Cestr' ac bonorum & rerum ejusdem gubernator & administrator, omnibus ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod cum per nos & consilium nostrum ordinatum existat, quod præfatus comes, & Isabella & Johanna filiæ nostræ, in custodiâ Philippæ Reginæ Angl' consortis nostræ carissimæ, ipsorum matris, propter eorum teneritatem & alias certas causas commorentur:

Nos, volentes de sustentatione ipsorum comitis, Isabellæ, & Johannæ, ac eorum familiæ providere; volumus, & nostro ac dicti comitis nomine, concedimus præfatæ consorti nostræ, quod ipsa habeat & percipiat per manus camerarii Cestr' qui pro tempore fuerit, omnes exitus, proficua & emolumenta quæcumque de dicto com' Cestr', ac de castris de Cestr', Beston, Rothelan, & Flynt, & terris ibidem;

Necnon cantredo & terrâ de Ingleslfeld cum pertin', & aliis locis quibuscumque quæ præfatus comes habet ex concessione nostrâ, tam in Anglia quam in Wallia & marchia Wall'; necnon de wardis, maritagiis, releviis, escaetis, & aliis ad ipsum comitem, racione castrorum, terrarum, cantredi & aliorum locorum prædictorum spectantibus, qualitercumque provenientia, pro sustentatione prædictorum comitis, Isabellæ, & Johannæ, quamdiu ipsos in custodiâ dictæ consortis nostræ contigerit commorari.

Damus autem, nostro & ipsius comitis nomine, præfatæ consorti nostræ plenam, tenore præsencium, potestatem tam justic' & camerar' Cestr' escaet', vic', constabular' & alios ballivos ac ministros quoscumque in comitatu & terris prædictis, in officiis hujusmodi constitutos, quam ministros & alios servientes prædictorum comitis, Isabellæ, & Johannæ, in hospicio suo pro voluntate ejusdem consortis nostræ amovere & alios justic', camerar', escaetor', vicecom', constabular', ballivos, ministros, & servientes, de avisamento consilii sui, in loco ipsorum sic amovendorum, assignare & deputare quociens opus fuerit, & sibi ac dicto consilio suo visum fuerit expedire, quibuscumqne litteris & commissionibus inde prius factis non obstantibus.

In cujus, &c.

T. R. apud Eborum, vi. die Marcii.

Per ipsum Regem & cons'.

REX, Edwardi filii nostri, &c. *ut supra*, justic' Cestr' vel ejus locum tenenti ac camerar' Cestr' qui nunc sunt vel qui pro tempore erunt, salutem.

Cum per nos & consilium nostrum, &c. *ut supra usque ibi*, commorentur; *& tunc sic*, & nos volentes de sustentatione ipsorum comitis, Isabellæ, & Johannæ, &c. *ut supra mutatis mutandis usque ibi*, contigerit commorari, *& tunc sic*, prout in litteris nostris patentibus inde confectis plenius continetur;

Vobis nostro & dicti comitis nomine mandamus, quod eidem consorti nostræ vel ejus in hâc parte attorn' omnes exitus, proficua, & emolumenta prædicta de præmissis qualitercumque, ut præmittitur, proveniencia habere & liberari faciatis, pro sustentacione prædictorum comitis, Isabellæ, & Johannæ, sicut prædictum est, volumus enim vos indè erga nos & ipsum comitem exonerari.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & cons'.

De sententiis, in manutentores falsarum querelarum, fulminandis.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 28. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, J. eâdem gratiâ, electo Cantuar', confirmato, salutem.

Cum, inter cætera nobis incumbentia, pro regimine regni nostri, præcipuè affectemus, ut in dicto regno pax nostra firmiter & inviolabiliter observetur, ac communes malefactores, & pacis sanctæ ecclesiæ atque nostræ perturbatores, felones, manutentores felonum & feloniarum, conspiratores, falsi juratores, & falsarum querelarum assumptores, & earum manutentores, juxta sua demerita puniantur;

Vosque, pro pace sanctæ ecclesiæ, quæ sine pace regni subsistere non valebit, id idem appetere, & ad hoc inniti velle, ut tenemini, credamus certitudinaliter, & speremus;

Ad instantiam communitatis dicti regni, nobis per petitionem suam in parliamento nostro, apud Eborum ultimò convocato, supplicantis ut de hujusmodi communibus malefactoribus, pacis sanctæ ecclesiæ atque nostræ perturbatoribus, felonibus, manutentoribus felonum & feloniarum, conspiratoribus, falsis juratoribus, falsarum querelarum assumptoribus, & earum manutentoribus, qui maximam turbationis occasionem & pacis violationem in dicto regno tribuunt;

Ordinare vellemus, prout sanctæ ecclesiæ, atque nobis, & populo nostro dicti regni, expedire meliùs videremus, de consensu vestro, & aliorum prælatorum, procerum, & magnatum, ac communitatis prædictæ, in dicto parliamento convocatarum, ordinatum extitit unanimiter & consensum;

Quod justiciarii de utroque banco, justiciarii ad assisas capiendas assignati, necnon justiciarii per nos in singulis comitatibus dicti regni deputandi, ad inquirendum de diversis felonibus, feloniis, transgressoribus, & transgressionibus, virtute dictorum concordiæ & consensus, de hujusmodi communibus malefactoribus, pacis sanctæ ecclesiæ atque nostræ perturbatoribus & violatoribus, felonibus, manutentoribus felonum & feloniarum, conspiratoribus, falsis juratoribus, falsarum querelarum assumptoribus, & earum manutentoribus, tam ad sectam nostram, quam aliorum, conqueri volentium, audiendi & terminandi plenam habeant potestatem:

Cum igitur DEUS, auctor pacis, & amator recti, nisi pacis tempore non colatur, quam pacem & honorem sanctæ ecclesiæ per præmissa eo celeriùs procurari speramus, si malitiosi hujusmodi per censuram ecclesiasticam arceantur, prout tam per vos, quam cæteros prælatos, ac alios regni nostri, in dicto parliamento concorditèr fuit consensum;

Vos requirimus, & rogamus, quatinùs in omnes & singulos hujusmodi malefactores, & pacis sanctæ ecclesiæ & nostræ perturbatores & violatores, felones, manutentores felonum & feloniarum, conspiratores, falsos juratores, falsarum querelarum assumptores, & earum manutentores (utpote dictæ pacis sanctæ ecclesiæ atque nostræ perturbatores & violatores) singulis diebus Dominicis, & festis duplicibus, per annum, in omnibus & singulis cathedralibus, & collegiatis, ac parochialibus ecclesiis, vestræ diœcesis, majoris excommunicationis sententiam faciatis canonicè & solempniter fulminari, & tam sic excommunicatos, quam illos, qui occasione præmissâ in majoris excommunicationis sententiam, promulgatam à sanctis patribus, inciderunt, faciatis sic excommunicatos solempniter publicari, & contra eos procedi juxta canonicas sanctiones.

Teste Rege, apud Toucestr', xvi. die Marcii.

Eodem modo mandatum est archiepiscopo Eborum, & omnibus aliis episcopis in Angliâ & Walliâ, excepto Adam, qui se asserit episcopum Wynton', & erant patentes.

De processibus treugarum, apud Petragorum & Agennum quondam inchoatis, de novo resumendis, continuandis, & corrigendis.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Rot. Vascon. 8 Edw. III. m. 12. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus, venerabilibus in CHRISTO patribus, W. Norwicen' & H. Meneven', eâdem gratiâ, episcopis: Willielmo Trussel & Johanni de Shordich, militibus: magistris, Thomæ de Astleye, Johanni de Ufford, Sancti Pauli London', Johanni Travers, Lichfeld', & Johanni de OO. de Oxon', Hereford', ecclesiarum canonicis, salutem.

Cum, per literas nostras, omnes treugarum & pacum conventiones, ordinationes, & concordias, inter excellentissimum principem dominum Philippum, Regem Franciæ illustrem, consanguineum nostrum carissimum, & antecessores suos, ex unâ parte, & nos, ac nostros antecessores, ex alterâ, quondam & nuper initas, effectualiter tenere & conservare promiserimus; & quidam processus, de conservatione & complemento treugarum, pacum, conventionum, ordinationum, & concordiarum, inter inclitæ recordationis dominum Philippum, quondam Franciæ Regem, & antecessores suos, ex unâ parte, &, ejusdem recordationis, dominum Edwardum, quondam Regem Angliæ, avum nostrum, & ejus antecessores, ex alterâ, dudum factarum & initarum per dicti Franciæ Regis, & inclitæ recordationis, domini Edwardi, quondam Regis Angliæ, patris nostri, commissarios communiter deputatos, apud Petragorum amicabiliter inchoati adhuc pendeant indecisi, ac inter excellentissimum principem, dominum Philippum, Francorum Regem illustrem, consanguineum nostrum carissimum, & dominum Karolum, nuper Franciæ Regem, antecessorem suum immediatum, & eorum antecessores, ex unâ parte, & nos, ac dictum patrem nostrum, & alios nostros antecessores ex alterâ, quædam treugarum & pacis conventiones, ordinationes, & concordiæ, per dictorum regum procuratores & nuncios, ac nostros, amicabiliter initæ fuissent & firmatæ, & eâdem formâ conservandæ sint, interpretandæ, declarandæ, & complendæ;

Et, super aliquâ parte hujusmodi quæstionis materiæ, certi processus, per dicti Franciæ Regis commissariós & nostros, secundum cujusdam concordiæ formam, inter ipsum & nos initæ, nuper deputatos, apud Agenn', & alibi, amicabiliter inchoati fuissent, & adhuc pendeant indecisi;

Vos volumus non latere, quod nos intelligimus, volumus, & affectamus, etiam sicut dictum Francorum Regem affectare præscimus, ut, Deo propitio, totius futuræ dissensionis materia inter nos invicem, & nostros, hinc indè, hæredes & successores, præcludatur omninò;

Quòd omnes hujusmodi treugæ, paces, conventiones, ordinationes, & concordiæ, modis & formis quibus factæ & initæ pleniùs extiterunt, justè

& legitimè conserventur, interpretentur, declarentur, & compleantur ex utraque parte, ac perpetuo & indissolubili vinculo teneantur;

Quodque, si aliquid, ex alterutrâ partium, factum fuerit in contrarium, vel restet complendum, illud interpretetur, & declaretur, ac fiat, super hoc, quod ratio suadebit, per vos & alios, ex parte dicti Regis Franciæ super hoc similiter deputandos, servatâ prædictarum treugarum, pacum, conventionum, ordinationum, & concordiarum, formâ, & commissionum, per ipsum Francorum Regem & nos super hoc faciendarum;

Ita quod, si per nos, aut antecessores nostros, vel nostros, aut eorum loca tenentes, seu curiam nostram, vel eorum curias, aut commissarios nostros, ballivos, officiales vel ministros, aut antecessorum nostrorum, seu dicti Franciæ Regis, seu antecessorum ejusdem, aliqua contra hujusmodi treugarum, pacum, conventionum, ordinationum, seu concordiarum, vires, formas, vel effectus, facta fuerint (cum èa declarari contigerint per vos, & ad hoc per dictum Franciæ Regem deputandos) debitè corrigantur, & ad statum debitum revocentur;

Vobis (de quorum fidelitate & industriâ plenè confidimus) quatuor, tribus, aut duobus vestrûm, qui præsentes fueritis (ita quod vos, episcopi, Willielme, & Johannes, vel unus vestrûm, cum aliis collegis vestris prædictis, vel eorum uno, ad hoc intersitis) ad resumendum & continuandum omnes hujusmodi processus, apud Petragor', Agenn', & alibi inchoatos;

Et defectus (si quos ex parte commissariorum dicti patris nostri & nostrorum in dictis processibus inveneritis, quod non credimus) debitè corrigendum;

Et ad petendum & recipiendum, nomine nostro, pro nobis & subditis nostris, à dicto Franciæ Rege, vel ab illis, quos idem Rex ad hoc deputaverit, vel duxerit deputandos, complementum & perfectionem omnium dictarum treugarum, pacum, conventionum, ordinationum, & concordiarum, ac omnia & singula, quæ per ipsum Francorum Regem, ratione earum, nobis & subditis nostris facienda & complenda restant, & quæ ad nos & subditos nostros per dictas treugas, paces, conventiones, ordinationes, & concordias debent vel possunt quomodolibet pertinere, ac etiam ad conservandum, interpretandum, declarandum, & complendum, pro nobis & nostro nomine, quantum ad nos attinet, & prout tenemur, treugas, paces, conventiones, ordinationes, & concordias, supradictas;

Et ad omnia alia & singula faciendum, conservandum, interpretandum, declarandum, & complendum, quæ sub dictis treugis, pacibus, conventionibus, ordinationibus, & concordiis, poterunt comprehendi, & quæ ratione earum facienda, conservanda, interpretanda, declaranda, & complenda, supersint, ad quæ nos teneamur, & quæ ad dictum Francorum Regem, pro se & subditis suis, ratione earum, pertinere debebunt, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus potestatem.

Volumus etiam, & vobis injungimus, quod ad requestam, & in præsentiâ, deputandorum per dictum Regem Franciæ ad prædicta, similem potestatem habentium, juretis, ad Sancta Dei Evangelia, quod in dicto officio benè & fideliter vos habebitis, & jus reddetis, & facietis, super prædictis, secundum conscientias vestras: nec omittetis jus facere & dicere, timore, odio, vel amore; dum tamen deputandi prædicti simile præstiterint sacramentum.

Et, si quæ vobis dubia occurrerint in præmissis, volumus quod vos, unà cum deputandis prædictis, ea nobis & dicto Franciæ Regi, quamcitiùs poteritis, remittatis.

Mandantes vobis quod dictas treugas, paces, conventiones, ordinationes, & concordias, & quæ ex earum tenore dependent, & possunt comprehendi aliquatenùs in eisdem, servari firmiter faciatis secundum ipsarum vires, formas, & effectus, & prout per vos, & alios, à dicto Franciæ Rege deputandos, contigerit interpretari, declarari, & etiam concordari.

Et ea, quæ propter locorum distantias, conquerentium multitudinem, & alias causas evidentes, personaliter facere, conservare, & complere, non poteritis, per alios, secundum formam prædictam juratos, fieri, conservari, & compleri, faciatis:

Nos enim ratum imperpetuum habebimus atque gratum, quicquid per vos, aut quatuor, seu tres, vel duos vestrûm, sub formâ prædictâ, cæteris absentibus, factum fuerit in præmissis:

Dantes, tenore præsentium, in mandatis, omnibus justiciariis, & subditis nostris, ut in præmissis, & ea tangentibus, vobis, aut quatuor, seu tribus, vel duobus vestrûm, sub formâ prædicta (quibus in hâc parte vices nostras committimus) ita quod non sit melior occupantium conditio, sicut nobis, pareant & intendant.

In cujus, &c.

Dat' apud Rokyngham, vicesimo sexto die Martii, anno Domini milesimo trescentesimo tricesimo quarto, regni verò nostri octavo.

De processibus prætaxatis per commissarios recipiendis & examinandis:

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Rot. Vascon. 8 Edw. III. m. 12. in Turr. Lond.

REX, eis, &c. salutem. Cum assignaverimus vos ad resumendum & continuandum processus, per certas personas, per claræ memoriæ dominum E. quondam Regem Angliæ, patrem nostrum, ex unâ parte, & .... Franciæ Regem ex alterâ assignatas, apud Petragor' inchoatos, unà cum illis, quos, excellentissimus princeps, dominus Philippus Franciæ Rex illustris, consanguineus noster carissimus, ad hoc duxerit assignandos, & ad quædam alia faciendum, quæ in aliis nostris literis, vobis indè factis, pleniùs continentur, & etiam ad resumendum & continuandum processus, per nostros & dicti consanguinei nostri commissarios, apud Agenn', & alibi, inchoatos;

Vobis mandamus quod, visis præsentibus, omnes hujusmodi processus à dilecto clerico nostro, magistro Johanne Peres, per indenturam, inter vos & ipsum indè conficiendam, diebus & locis oportunis, recipiatis: & ipsorum examinationi, & ordinationi omnium, quæ ad dictorum processuum resumptionem & continuationem necessaria videritis, vel etiam oportuna, diligenter intendatis, vel unus vestrûm intendat; & de diligentiâ vestrâ in præmissis dicto Francorum Regi, & omnibus, quibus decet, ad citiùs quam poteritis, constare faciatis, vel constare faciat unus vestrum;

Mandavimus enim dicto magistro Johanni, quod dictos processus vobis, & vestrûm cuilibet, sub formâ prædictâ faciat liberari.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Rokyngham, xxvi. die Martii.

De processibus, quondam apud Monstrollum inchoatis, resumendis & corrigendis

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Rot. Vascon. 8 Edw. III. m. 12. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Willielmo de Clynton, Bartholomæo de Burghersh, Willielmo Trussel, & Johanni de Shordich, militibus: magistris, Thomæ de Astleye, Johanni de Ufford, Sancti Pauli London', Johanni Travers, Lichfeld', & Johanni de OO. de Oxon', Hereford', ecclesiarum canonicis, salutem.

Cum, per literas nostras, omnes treugarum & pacum, conventiones, ordinationes, & concordias, inter excellentissimum principem, dominum Philippum Regem Franciæ illustrem, consanguineum nostrum carissimum, & antecessores suos ex unâ parte, & nos ac nostros ex alterâ, quondam, & nuper, initas, effectualiter tenere & conservare promiserimus:

Et ex parte, inclitæ recordationis, domini Edwardi, quondam Regis Angliæ, avi nostri, & subditorum suorum ex unâ parte, & bonæ memoriæ domini Philippi, quondam Francorum Regis, & subditorum suorum, ex alterâ, coram inclitæ memoriæ domino Clemente, Papa quinto, anno pontificatûs sui primo, super conventionibus treugarum & pacis, inter ipsos Reges & eorum antecessores initis, & incompletis existentibus, conservandis & complendis, & in contrarium attemptatis revocandis, & super terrarum & jurisdictionum supprisiis, bonorum arestationibus, ac aliis quampluribus dampnis, in terrâ & in mari, datis per subditos dictorum regum, de ipsorum regnis, ac terris, eorum dominio subjectis, supplicationes & querelæ Lugdun' factæ fuissent & delatæ;

Ac coram domino Papâ, ex parte dictorum Regum, inter cætera, concordatum fuisset, quod omnes hujusmodi conventiones, per viros fidedignos, per ipsos Reges hinc indè deputandos, debitè conservarentur & complerentur, ac de omnibus dampnis, datis dictis Regibus, & eorum subditis, hinc inde, contra prædictarum conventionum vires, formas, vel effectus, debita satisfactio fieret dampna passis;

Et cum, ex parte dictorum subditorum prædicti avi nostri, allegatum fuisset quod prædicti Reges, in pacis tractatu, in ipsos omnes rancores, injurias, malivolentias, & odia, adinvicem remiserunt;

Et talis inter ipsos Reges facta erat confœderatio, matrimoniis & pœnis vallata, quod inter eos guerra timenda non esset, nisi ex factis subditorum suorum ortum haberet, ac plures aliæ causæ assignatæ fuissent; ex quibus dicti Reges moti, pro bono pacis & Terræ Sanctæ proximo succursu, processus super hujusmodi dampnis eorum subditis hinc indè datis, processibus super dampnis, ipsis Regibus datis, fecerunt anteferri, & apud Monstroll', per ipsorum commissarios, hinc indè deputatos, amicabiliter inchoari, dictique processus adhuc pendeant indecisi:

Cumque inter subditos, inclitæ recordationis, domini Edwardi, quondam Regis Angliæ, patris nostri, & nostros, ex unâ parte, & excellentissimi principis, domini Philippi, Francorum Regis illustris, consanguinei nostri carissimi, & antecessorum suorum, ex alterâ, super similibus dampnis, à dicto tempore citra, tam tempore treugarum, quam pacis, hinc indè datis, non modica sit orta materia quæstionis

Et, super aliquâ parte hujusmodi quæstionis materiæ, certi processus per dicti Francorum Regis commissarios, & nostros, secundum cujusdam concordiæ formam, inter ipsum & nos initæ, nuper deputatos, apud Agenn', & alibi, amicabiliter inchoati fuissent, & adhuc pendeant indecisi;

Vobis, de quorum fidelitate & industriâ plenè confidimus, ad resumendum & continuandum omnes hujusmodi processus, apud Monstroll' & Agenn', & alibi, amicabiliter inchoatos;

Et defectus (si quos ex parte commissariorum dicti avi nostri, & nostrorum, in dictis processibus inveneritis, quod non credimus) debitè corrigendum;

Et ad inquirendum super omnibus dampnis, contra hujusmodi treugarum, & pacum, vires, formas, vel effectus, per dicti Francorum Regis, & antecessorum suorum, subditos, ex unâ parte, & nostros, ac antecessorum nostrorum, subditos, ex alterâ, in terrâ & in mari, inter ipsos datis hinc indè, veritatem, unà cum illis quos idem Francorum Rex vobiscum ad hoc duxerit deputandos, & ad faciendum de hujusmodi dampnis, de quibus liquidò vobis constiterit, seu quæ manifesta fuerint, satisfactionem debitam exhiberi;

Et ad ea, si quæ per nos, aut antecessores nostros, vel nostros, aut eorum loca tenentes, seu curiam nostram, vel eorum curias, aut commissarios nostros, ballivos, *officiales*, & ministros, vel antecessorum nostrorum, contra hujusmodi treugarum, pacum, & conventionum, vires, formas, vel effectus, facta fuerint, cum ea declarari contigerint per vos, & ad hæc per dictum Francorum Regem deputandos, debitè corrigendum, & ad statum debitum revocandum ;

Et ad faciendum omnia, quæ secundum hujusmodi treugarum, pacum, & conventionum, ordinationum, & concordiarum, vires, formas, vel effectus, dicto Francorum Regi, & subditis suis, ex parte nostrâ fuerint facienda ;

Ac ad ea, quæ propter locorum distantias, conquerentium multitudinem, & alias causas evidentes, personaliter facere & complere non poteritis, per alios fidedignos, à vobis nomine nostro deputandos, fieri faciendum, super dubiis seu ambiguis, si quæ in præmissis emerserint, ad dictum Francorum Regem & nos recurrendum, nobisque ea fideliter referendum, prout coram dicto Papâ, ex parte prædictorum Regum, extitit concordatum ; tenore præsentium plenam concedimus & committimus potestatem.

Volumus etiam, & vobis injungimus, quod ad requestam, & in præsentiâ, deputandorum per dictum Francorum Regem, ad prædicta similem potestatem habentium, juretis, ad Sancta Dei Evangelia, quod in dicto officio vos benè & fideliter habebitis, & quod jus reddetis & facietis super prædictis, secundum conscientias vestras, nec omittetis jus facere & dicere, timore, odio, vel amore ; dum tamen deputandi prædicti simile præstiterint sacramentum :

Mandantes vobis quod, ad præmissa facienda, conservanda, & complenda, in forma prædicta, diligenter intendatis.

Nos enim ratum imperpetuum habebimus, atque gratum, quicquid per vos, aut quatuor, seu tres, aut duos vestrûm, cæteris absentibus, factum fuerit in præmissis.

Mandavimus enim omnibus fidelibus, ministris, justiciariis, & subditis nostris, ut in præmissis, & ea tangentibus, vobis, sicut nobis, pareant & intendant, & faciant quæ eis, super executione negotiorum prædictorum, ex parte nostrâ, injungetis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Rokingham, xxvi. die Martii.

De intendendo, super processibus memoratis.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Rot. Vascon. 8 Edw. III. m. 11. in Turr. Lond.

REX, præsidentibus curiæ suæ, & omnibus terrarum suarum gubernatoribus, senescallis, justiciariis, ballivis, ministris, & fidelibus suis, de regno suo, & cæteris terris, dominio suo subjectis, ad quos præsentes literæ pervenerint, salutem.

Cum, per literas nostras, omnes treugarum & pacum conventiones, *&c. prout supra usque hæc verba ;*

Ac per alias literas nostras, ad dictas conventiones, ordinationes, & concordias, complendum & conservandum, & in contrarium attemptata revocandum, necnon ad resumendum & continuandum processus ;

Super hujusmodi conventionum, ordinationum, & concordiarum, conservatione & complemento, per commissarios hinc indè deputatos, apud Monstroll', Agenn', & alibi, amicabiliter inchoatos, dilectos & fideles nostros, Willielmum de Clynton, Bartholomæum de Burghersh, Willielmum Trussel, & Johannem de Shordich, milites, magistros Thomam de Astleye, Johannem de Ufford, Sancti Pauli London, Johannem Travers, Lichfeld', & Johannem de OO. de Oxon', Hereford', ecclesiarum canonicos, assignaverimus, & ad alia facienda quæ in dictis literis nostris pleniùs continentur ;

Vobis mandamus quod dictis commissariis nostris, & eorum cuilibet, in præmissis, sicut nobis, pareatis & intendatis ; facientes ea quæ vobis, super præmissorum executione, injungent, aut unus eorum injunget, ex parte nostrâ ; ac etiam supersedentes, in omnibus causis & negotiis, & judiciorum executionibus, ipsorum cognitionem tangentibus, in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Rokyngham, xxvi. die Martii, anno Domini milesimo CCC^mo tricesimo quarto, regni vero nostri octavo.

REX eisdem, salutem. Cum, per literas nostras, *&c. ut supra usque ibi*, hinc inde, *& tunc sic*, deputatos apud Petragor', Agenn', & alibi, amicabiliter inchoatos, venerabiles in Christo patres, W. Norwicen' & Meneven', eâdem gratiâ, episcopos ; Willielmum Trussel, & Johannem de Shordich, milites ; magistros Thomam de Astleye, Johannem de Ufford, Sancti Pauli London', Johannem Travers, Lichfeld', & Johannem de OO. de Oxon', Hereford', ecclesiarum canonicos, assignaverimus, & ad alia facienda quæ in dictis literis nostris pleniùs continentur ;

Vobis mandamus quod dictis commissariis nostris, & eorum quatuor, tribus, aut duobus, in præmissis, *&c. prout supra.*

In cujus, &c.

Dat' ut supra, anno prædicto, &c.

Pro archiepiscopo Eborum de pardonatione.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Claus. 8 Edw. III. m. 27. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Ricardo de Wylughby, & sociis suis justiciariis, ad placita coram nobis tenenda assignatis, salutem.

Cum, de gratiâ nostrâ speciali, pardonaverimus Willielmo, archiepiscopo Eborum, transgressionem & contemptum, quos nobis fecit, confirmando electionem, nuper factam de Roberto de Graystan, monacho ecclesiæ cathedralis Dunolm', in episcopum loci prædicti, & ipsum episcopum consecrando, dicto Roberto per nos non acceptato, nec regio assensu nostro, prout moris est, in hâc parte adhibito ;

Vobis mandamus quod, placito, indè coram nobis inter nos & præfatum archiepiscopum per breve nostrum moto, ulteriùs tenendo, penitùs supersedeatis, & ipsum archiepiscopum, præmissâ occasione, non molestetis in aliquo seu gravetis.

Teste Rege, apud Rokyngham, xxx. die Martii.

Procuratorium ad tractandum cum duce Britanniæ.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 23. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes literas inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

Sciatis quod, cum nobilis vir, dux Britanniæ, consanguineus noster carissimus, nobis cum instantiâ supplicaverit, ut terras & tenementa in regno nostro Angliæ, quæ fuerunt Johannis de Britanniâ, nuper comitis Richemund' defuncti, qui de nobis tenuit in capite, & quæ, occasione mortis ejusdem comitis, capta sunt in manum nostram, quæ etiam eidem duci, tanquam propinquiori hæredi ipsius comitis, jure hæreditario descendere debent, ut dicit, velimus eidem duci jubere liberari ;

Nos, ejus supplicationi in hâc parte annuere volentes gratiosè, ac de fidelitate probatâ, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris, Johannis Cantuar' archiepiscopi, totius Angliæ primatis, & Galfridi le Scrop militis, plenariè confidentes, ad tractandum cum eodem duce super aliquibus, nos & ipsum tangentibus ;

Et ad quædam scripta, munimenta, & alia memoranda, nos tangentia, quæ penes ipsum ducem resident, præfatis archiepiscopo & Galfrido, ad opus nostrum liberanda, ab eodem duce recipiend' ;

Et, dictis scriptis, munimentis, & aliis memorandis, ab eodem duce sic receptis, fidelitatem ipsius ducis, quam nobis facere tenetur pro terris & tenementis prædictis, hâc vice, nomine nostro, recipiendum, necnon homagium suum, nobis in hâc parte debitum, usque ad certum tempus, prout præfatis archiepiscopo & Galfrido, fore videbitur faciendum, respectuandum ;

Et ad certum diem dicto duci, ad faciendum nobis homagium prædictum, assignandum, necnon ad omnia & singula faciend', quæ in præmissis vel circa ea, necessaria fuerint vel oportuna, præfatis archiepiscopo & Galfrido, plenam tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem ;

Promittentes quod nos, prædictis scriptis, munimentis, & aliis memorandis, præfatis archiepiscopo & Galfrido, sic liberatis, captâque fidelitate prædictâ, ac homagio prædicto sic respectuato (cum per præfatos archiepiscopum & Galfridum, indè fuerimus pleniùs certiorati) eidem duci terras & tenementa prædicta, absque dilationis incommodo, liberari faciemus ;

Ratum & firmum habituri quicquid per præfatos, archiepiscopum & Galfridum, factum, seu gestum fuerit in præmissis, seu quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Rokyngham, xxx. die Martii.

Consimiles litteræ fiunt sub nominibus venerabilis patris J. Cantuar' electi, confirmati, & prædicti Galfridi le Scrop.

In cujus, &c.

Dat' ut supra.

De potestate datâ recipiendi fidelitatem Johannis ducis Britanniæ.

A.D. 1334. An. 8 Edw. III.

Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 23. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, venerabili in CHRISTO patri, J. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, Willielmo de Clynton, & Galfrido le Scrop, salutem.

Sciatis quod nos, de fidelitate vestrâ plenariè confidentes, vobis & duobus vestrûm, quorum vos, præfate archiepiscope, unum esse volumus, plenam tenore præsentium, dedimus potestatem recipiendi, hâc vice, nomine nostro, fidelitatem nobilis viri .... ducis Britanniæ, consanguinei & hæredis Johannis de Britanniâ, nuper comitis Richemundiæ defuncti, qui de nobis tenuit in capite, quam nobis facere tenetur pro terris & tenementis, quæ idem comes de nobis sic tenuit, & quæ occasione mortis ejusdem, capta sunt in manum nostram;

Necnon homagium ipsius ducis, quod nobis similiter facere tenetur pro terris & tenementis prædictis, usque ad certum tempus, prout vobis, vel duobus vestrûm, quorum vos, præfate archiepiscope, unum esse volumus, fore videritis faciendum, nostro nomine respectuandi:

Et ideò vobis mandamus quod, captâ dictâ fidelitate, & respectuato homagio prædicto, sicut prædictum est, nos indè sub sigillo vestro, præfate archiepiscope, dictinctè & apertè, sine dilatione, certificetis; hoc breve nobis remittentes.

Dat' apud Rokyngham, xxx. die Martii.

Consimiles literæ fiunt sub nominibus, venerabilis patris J. Cantuar' electi, confirmati, & prædictorum Willielmi & Galfridi, & duorum eorum, quorum præfatus electus sit unus.

Dat' ut supra.

Procuratoria ad tractandum cum Rege Franciæ, super litibus & debatis.

A.D. 1334. An. 8 Edw. III.

Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 24. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes literas inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

Noveritis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris J. archiepiscopi Cantuar', totius Angliæ primatis, Willielmi de Monte Acuto, Willielmi de Clynton, Galfridi le Scrop, & Johannis de Shordich, militum, plenariè confidentes, ipsos quatuor, tres, & duos eorum, quorum præfatus archiepiscopus sit unus, facimus, ordinamus, & constituimus, nostros veros & legitimos procuratores, & nuncios speciales;

Dantes eis, quatuor, tribus, & duobus eorum, quorum præfatus archiepiscopus sit unus, plenam potestatem, & mandatum speciale, tractandi, pro nobis & nostro nomine, cum magnifico principe domino Philippo, Rege Franciæ illustri, seu deputandis ab eo, super quibuscumque quæstionibus, litibus, querelis, demandis, controversiis, arestis, seu debatis, ac adjournamentis, & processibus, in curiâ ipsius domini Regis pendentibus, nec non petitionibus & actionibus, realibus & personalibus, atque mixtis, quæ idem dominus Rex erga nos, seu subditos nostros, habet vel habere poterit, vel nos erga ipsum dominum Regem, seu subditos suos, ratione terrarum nostrarum, in ducatu Aquitaniæ, vel alibi, existentium, seu quacumque aliâ occasione, habemus, vel habere poterimus, quovis modo;

Et omnia & singula, quæ tractata & concordata fuerint, quacumque firmitate vallandi, necnon petendi, stipulandi, recipiendi, retinendi, componendi, paciscendi, transigendi, & omnia alia & singula faciendi, quæ in præmissis, & circa præmissa, fuerint oportuna, etiam si mandatum exigant speciale:

Promittentes etiam, pro nobis & hæredibus nostris, ratum & firmum habere, & habituros quicquid per dictos procuratores, & nuncios nostros, quatuor, tres, & duos eorum, quorum præfatus archiepiscopus sit unus, ut est dictum, gestum, actum, & factum, seu etiam procuratum fuerit, in præmissis, & quolibet præmissorum.

In quorum omnium testimonium sigillum nostrum præsentibus duximus apponendum.

Dat apud Rokyngham, xxx. die Martii.

Consimiles literæ fiunt sub nominibus, venerabilis patris J. Cantuar' electi, confirmati, & prædictorum Willielmi de Monte Acuto, Willielmi de Clynton, Galfridi le Scrop, & Johannis de Shordich, quatuor, trium, & duorum eorum, quorum præfatus electus sit unus.

In quorum, &c.

Dat' ut supra.

Ad tractandum super passagio ad Terram Sanctam.

A.D. 1334. An. 8 Edw. III.

Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 24. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes literas inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

Noveritis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris, J. archiepiscopi Cantuar', totius Angliæ primatis, *&c. prout supra, mutatis mutandis, usque hæc verba; viz.*

Tractandi, pro nobis & nostro nomine, cum magnifico principe, domino Philippo, Rege Franciæ illustri, aut deputandis ab eo, de certis die & loco, quibus idem dominus Rex & nos convenire, & nos mutuò videre valeamus, pro pleniori tractatu habendo super passagio, vel itinere nostro, versus Terram Sanctam, & aliis negotiis occurrentibus;

Et hiis, quæ sic tractata fuerint, consentiendi, & concordandi, & ea, in quibus concordes, ut præmittitur, fuerint, quacumque firmitate vallandi, & omnia alia & singula faciendi, quæ in præmissis, & circa præmissa, fuerint oportuna, etiam si mandatum exigant speciale:

Promittentes etiam nos firmum & stabile habituros quicquid per præfatos procuratores, & nuncios nostros, tres & duos eorum, quorum præfatus archiepiscopus sit unus, actum gestum, seu concordatum fuerit in præmissis.

In quorum omnium testimonium, &c. *ut supra.*

Dat' ut supra.

Consimiles literæ fiunt sub nominibus, venerabilis patris J. Cantuar' electi, confirmati, & Willielmi de Clynton, Galfridi le Scrop, & Johannis de Shordich, trium & duorum, quorum præfatus electus sit unus.

In quorum, &c.

Dat' ut supra.

UNIVERSIS, &c. *ut supra usque ibi;* deputandis ab eo, *tunc sic,* super passagio vel itinere nostro versus Terram Sanctam, & ea in quibus concordes, ut præmittitur, fuerint, &c. *ut supra de verbo ad verbum.*

Procuratorium ad tractandum super sponsalibus.

A.D. 1334. An. 8 Edw. III.

Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 23. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes literas inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris Johannis Cantuar' archiepiscopi, totius Angliæ primatis, Willielmi de Clynton, Galfridi le Scrop, & Johannis de Shordich, militum, plenariè confidentes;

Ad tractandum cum aliquibus nobilibus de regno Franciæ, seu aliis, cum quibus pro honore nostro meliùs viderint fore faciendum, seu deputandis ab ipsis nobilibus, super matrimonio, seu sponsalibus, inter Johannem, filium & hæredem Edmundi nuper comitis Kanc' defuncti, consanguineum nostrum carissimum, & aliquam filiarum dictorum nobilium, seu aliam, generis, morum, & corporis elegantiâ præpollentem, contrahendo, necnon super dote, seu dotalitio, ac donatione, propter nuptias assignandis in hâc parte;

Et ad ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacumque firmitate vallandum, & firmandum, prædictis archiepiscopo, Willielmo, Galfrido, & Johanni, tribus & duobus eorum, quorum præfatus archiepiscopus sit unus, plenam, tenore præsentium, committimus potestatem;

Promittentes nos, quantum ad nos attinet, ratum & firmum habituros quicquid per præfatum archiepiscopum, Willielmum, Galfridum, & Johannem, tres & duos eorum, quorum prædictus archiepiscopus sit unus, tractatum, concordatum, firmatum, & vallatum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Rokyngham, xxx. die Martii.

Consimiles literæ fiunt sub nominibus, venerabilis patris J. Cantuariensis electi, confirmati, & prædictorum Willielmi de Clynton, Galfridi le Scrop, & Johannis de Shordich, trium & duorum eorum, quorum præfatus electus sit unus.

In cujus, &c.

Dat' ut supra.

Procuratorium ad supervidendum statum comitatûs Pontivi.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III. Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 23. in Turr. Lond.

REX, universis, ad quos, &c. salutem. Noveritis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris, J. archiepiscopi Cantuar', totius Angliæ primatis, Willielmi de Clynton, Galfridi le Scrop, & Johannis de Shordich, militum, quos ad partes Franciæ destinavimus, plenam fiduciam reportantes;

Assignavimus ipsos, tres & duos eorum, quorum dictus archiepiscopus sit unus, ad supervidendum statum comitatûs nostri Pontivi, ac terrarum, & negotiorum nostrorum ibidem, necnon ad plenam informationem capiend', tam de gestu ministrorum nostrorum in eisdem partibus quam aliorum negotiorum, nos ibidem tangentium, quorumcumque;

Ac etiam ad inquirendum, corrigendum, & puniendum excessus quorumcumque subditorum nostrorum partium prædictarum, necnon ministros nostros ibidem amovendum, & idoneos præficiendum;

Ac omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis, & circa præmissa fuerint oportuna, etiam si mandatum exigant speciale:

Promittentes nos rata & firma habituros ea, quæ per præfatos archiepiscopum, Willielmum, Galfridum, & Johannem, tres vel duos eorum, quorum præfatus archiepiscopus sit unus, facta, vel gesta, fuerint in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Rokyngham, xxxi. die Martii.

De intendendo, super negotiis prædictis.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III. Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 23. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Bartholomæo de Burghersh, senescallo suo comitatûs Pontivi, ac universis & singulis senescallis, castellanis, majoribus, ballivis, ministris, & receptoribus, ac omnibus aliis subditis & fidelibus nostris, in comitatu prædicto, & aliis terris nostris ibidem, constitutis, salutem.

Sciatis quod, cum nos de fidelitate, &c. *ut supra mutatis mutandis usque ibi,* speciale.

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, damus, tenore præsentium, in mandatis, quatinùs præfatis electo, Willielmo, Galfrido, & Johanni, tribus vel duobus eorum, quorum præfatus electus sit unus, in præmissis, omnibus & singulis, sitis intendentes, consulentes, & auxiliantes, prout vobis, & cuilibet vestrûm, scire facient ex parte nostrâ.

In cujus, &c.

Dat' ut supra.

Bulla Johannis XXII. Papæ, de revocatione, cartis & juramentis non obstantibus, faciendâ.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III. Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

JOHANNES episcopus, servus servorum Dei, dilecto filio ..... abbati monasterii Sanctæ Mariæ de Salburi, Sarisbiriensi diœcese, salutem & apostolicam benedictionem.

Ad audientiam nostram pervenit, quod tam dilecti filii .... abbas & conventus monasterii majoris monasterii Turonensis, ad Romanam ecclesiam nullo medio pertinentis, ordinis Sancti Benedicti, quam prædecessores eorum, decimas, domos, terras, vineas, possessiones, prata, pascua, piscarias, nemora, molendina, jura, jurisdictiones, & quædam alia bona, ipsius monasterii; datis super hoc literis, confectis exindè publicis instrumentis, interpositis juramentis, factis renunciationibus, & pœnis adjectis, in gravem læsionem ipsius monasterii, nonnullis clericis & laicis, aliquibus eorum ad vitam, quibusdam verò ad non modicum tempus, & aliis perpetuò, ad firmam, vel sub censu annuo, concesserunt, quorum aliqui, super hiis literas confirmationis, in formâ communi, à sede apostolicâ impetrâsse dicuntur.

Quia verò nostrâ interest super hoc de oportuno remedio providere, discretioni tuæ per apostolica scripta mandamus quatinùs ea, quæ de bonis ipsius monasterii, per concessiones hujusmodi alienata inveneris, illicitè vel distracta, non obstantibus literis, instrumentis, juramentis, pœnis, renunciationibus, & confirmationibus, supradictis, ad jus & proprietatem ejusdem monasterii legitimè revocare procures; contradictores per censuram ecclesiasticam, appellatione postpositâ, compescendo.

Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratiâ, odio, vel timore, subtraxerint, censurâ simili, appellatione cessante, compellas veritati testimonium perhibere.

Dat' Avinion', kal' Aprilis, pontificatûs nostri anno decimo octavo.

Plumbeo sigillo à filo canabeo pendente.

Super expensis nunciorum Regis.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III. Claus. 8 Edw. III. m. 27. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis, de scaccario, ac camerariis suis, salutem.

Cum, octavo die Februarii, proximò præterito, miserimus, dilectum clericum nostrum magistrum Simonem de Stanes, versus partes Flandriæ, ad tractandum cum nobili viro domino Lodowico, comite Flandriæ, consanguineo nostro carissimo, ac burgimagistris, scabinis, & consulibus, ac aliis hominibus, villarum de Bruges, & Gandavo, & de Ipre, seu cum illis, quos iidem comes, burgimagistri, scabini, consules, & alii, de villis prædictis, loco suo deputarent;

Super transgressionibus, dampnis, injuriis, roberiis, & aliis maleficiis quibuscumque, per gentes & habitatores regni nostri ex parte unâ, & gentes & habitatores terræ Flandriæ ex alterâ, hinc indè illatis, & concesserimus ei quod ipse percipiat & habeat, pro singulis diebus, quibus in obsequio nostro prædicto steterit, usque ad reditum suum Eborum, unam marcam;

Et quod custus & expensas, quos circa passagium suum, eundo versus partes prædictas, & exindè redeundo, ac stipendia clericorum, negotia nostra in partibus prædictis scribentium, apposuerit, rationabiliter persolvantur, eidemque Simoni quinquaginta marcas, in recessu suo versus partes prædictas, super vadiis hujusmodi, de thesauro nostro fecerimus liberari;

Vobis mandamus quod allocatis præfato Simoni dictis quinquaginta marcis pro quinquaginta diebus à prædicto octavo die numerand' eodem die computato eidem Simoni, id quod ei pro vadiis hujusmodi, usque ad xvii diem præsentis mensis Aprilis, eodem die computato, ultra dictas quinquaginta marcas deberi contigerit, de thesauro nostro liberetis; & computato nichilominus cum eodem Simone de custubus & expensis, circa passagium & stipendia prædicta appositis, id quod ei, per compotum hujusmodi, deberi inveniri contigerit pro eisdem, de thesauro nostro similiter liberetis.

Teste Rege, apud Rokyngham, primo die Aprilis.

Pro Willielmo Fox de Eborum.

Consimile breve dirigitur eisdem pro Willielmo Fox de Eborum, misso in obsequium Regis ad partes prædictas, una cum præfato Simone de viginti libris, sibi super expensis suis versus partes illas liberatis, pro quadraginta diebus à prædicto octavo die, recipiendo per diem decem solidos, exceptâ illâ clausulâ & computato nichilominus.

Teste ut supra.

Pro Flandrensibus, de libero intercursu.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III. Claus. 8 Edw. III. m. 28. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Kantiæ, salutem. Cum, nobilis vir comes Flandriæ, consanguineus noster, vicesimo tertio die Martii, proximo præterito, pro bono pacis, inter homines & mercatores de regno nostro, & homines & mercatores de dominio dicti comitis, hinc inde nutriendæ, proclamari fecerit per totam potestatem suam;

Quod omnes & singuli mercatores, de regno nostro, infra dictam potestatem suam venientes, & frequentantes, seu ibidem, causâ mercimonii exercendi, venire & frequentare volentes, ibidem, usque ad festum Assumptionis beatæ Mariæ, proximò futurum, sub salvo & securo conductu suo veniant, morentur, & merces exerceant, & exindè ad propria redeant, absque aliquâ occasione seu impedimento, dum tamen non delinquant, &

custumas consuetas pro mercibus suis solvant mercatoribus de regno nostro, dicto vicesimo tertio die, cum duce Brabantiæ existentibus, dumtaxat exceptis prout in literis patentibus ipsius comitis, nobis indè missis, pleniùs continetur:

Nos, desiderantes mutuam concordiam inter nostros & ipsius comitis subditos refoveri, tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod statim visis præsentibus, in singulis portubus, & aliis locis in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, ex parte nostra publicè proclamari facias;

Quod omnes & singuli homines & mercatores, de dominio & potestate ipsius comitis, infra regnum & potestatem nostram, cum rebus & mercimoniis suis, venire volentes, infra regnum nostrum salvò & securè usque ad dictum festum Assumptionis venire, & in eodem regno morari, & mercimonia sua ibidem exercere, ac exindè ad propria pro voluntate suâ redire valeant sine occasione, vel impedimento qualitercumque; dùm tamen non delinquant, & faciant, & solvant custumas debitas & consuetas in regno nostro;

Et hoc nullatenùs omittas.

Teste Rege, apud Rokyngham, v. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo præceptum est singulis vicecomitibus per Angliam.

Procuratorium ad tractandum super sponsalibus inter comitem Cornubiæ & Mariam, filiam comitis de Bloys.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 22. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes literas inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris Johannis Cantuar' archiepiscopi, totius Angliæ primatis, & Willielmi de Cusantia canonici in ecclesiâ Sancti Wilfridi Ripon, plenariè confidentes;

Ad tractandum cum nobili viro .... comite de Bloys, seu deputandis ab ipso, super matrimonio, seu sponsalibus, inter Johannem comitem Cornubiæ, fratrem nostrum carissimum, & Mariam filiam ejusdem comitis de Bloys, contrahendo; necnon super dote, seu dotalitio, ac donatione, propter nuptias in hâc parte assignandis;

Et ad ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacumque firmitate valland' & firmand', prædictis archiepiscopo & Willielmo, plenam tenore præsentium, committimus potestatem;

Promittentes nos, quantum ad nos attinet, ratum & firmum habituros quicquid per præfatos archiepiscopum & Willielmum, tractatum, concordatum, firmatum, & vallatum, fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Huntyngdon, ix. die Aprilis.

Consimiles literæ fiunt sub nominibus, venerabilis patris Johannis Cantuar' electi, confirmati, & Willielmi de Cusantiâ, canonici in ecclesiâ Sancti Wilfridi Ripon. In cujus, &c.

Dat' ut supra.

Aliud procuratorium, ad tractandum super sponsalibus ejusdem comitis.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 22. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes literas inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, dilectorum & fidelium nostrorum. venerabilis patris Johannis Cantuar' archiepiscopi, totius Angliæ primatis, & Willielmi de Cusantiâ, canonici in ecclesiâ Sancti Wilfridi Ripon, plenariè confidentes;

Ad tractandum cum aliquibus nobilibus de regno Franciæ, seu aliis, cum quibus pro honore nostro melius viderint fore faciendum, seu deputandis ab ipsis nobilibus, super matrimonio, seu sponsalibus, inter Johannem comitem Cornubiæ, fratrem nostrum carissimum, *&c. prout supra de dat' xxx. Martii.*

In cujus, &c.

Dat' apud Huntyngdon, ix. die Aprilis.

Consimiles literæ fiunt sub nominibus, venerabilis patris Johannis Cantuar' electi confirmati, &c.

Indenturæ super quibusdam dissensionibus, motis inter Regem & archiepiscopum Burdegaliæ, confirmatio.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Rot. Vascon. 8 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Inspeximus quandam indenturam super aliquibus dissensionibus & controversiis, motis in partibus ducatûs Aquitaniæ, inter nos & venerabilem patrem .... archiepiscopum Burdegaliæ, ac decanum & capitulum ecclesiæ Burdegaliæ, factam in hâc verba;

Hæc indentura testatur quod, cum dissensio, controversia, & querela quædam, motæ essent inter dominum nostrum Regem Angliæ, ducem Aquitaniæ, ex parte unâ, & reverendum patrem in CHRISTO dominum, archiepiscopum Burdegaliæ, ac venerabiles viros, decanum & capitulum ecclesiæ Burdegaliæ ex parte alterâ, super eo quod idem archiepiscopus, pro se, & successoribus suis ecclesiæ prædictæ, petierat & clamaverat, & ad se, tanquam jus ecclesiæ suæ prædictæ, pertinere asserebat tertiam partem cameræ, seu monetæ, dicti domini nostri Regis, & ducis, cussæ, seu cudendæ, in ducatu prædicto, simul cum decem milibus librarum Turonensium, de tempore prædecessorum suorum, per novem annos continuos, ante confectionem præsentis indenturæ transactos, de exitibus prædictæ tertiæ partis cameræ, seu monetæ prædictæ, à retro existentibus, ipsi archiepiscopo & ecclesiæ suæ prædictæ debitis:

Et similiter super eo quod iidem, decanus & capitulum, petierunt, & clamârunt, & ad se pertinere asserebant pro se, & successoribus suis, & ecclesiâ Burdegaliæ, tertiam patrem cameræ, seu monetæ, dicti domini nostri Regis, & ducis, in ducatu prædicto cussæ, simul cum decem milibus libr' Turonen' per novem annos continuos, ante confectionem præsentis indenturæ proximò transactos, de exitibus dictæ tertiæ partis cameræ, seu monetæ, à retro existentibus ipsis decano & capitulo, qui nunc sunt, & ecclesiæ prædictæ debitis:

De quibus quidem tertiis partibus quilibet prædictorum archiepiscopi, decani, & capituli, per se & prædecessores suos, à tempore, quo non extat memoria, tenuerunt, & indè saysiti fuerunt, tanquam jus suum, quilibet per se, & ecclesiæ prædictæ, ut asseruerunt & dicebant, usque ad illud tempus quo Ricardus de Slefeld clericus, nuper constabularius Burdegaliæ, easdem tertias partes ad manus domini Regis, patris domini nostri Regis, & ducis nunc, absque causâ rationabili, voluntariè posuit & saysivit;

Tandem in modum, qui subsequitur, conquietæ sunt partes prædictæ & sedatæ; videlicet,

Quod Oliverus de Ingham miles, senescallus Vasconiæ, & Johannes Travers, constabularius Burdegaliæ, vice & loco dicti domini nostri Regis & ducis, de avisamento & consilio consiliariorum, dicti domini nostri Regis, & ducis nunc, ducatûs sui prædicti, eisdem in hâc parte assistentium, visis & distinctè intellectis quibusdam cartis, privilegiis, & memorandis antiquis, per quæ quamplures antecessores & progenitores præfati domini nostri Regis & ducis, & quilibet per se, dederant, concesserant, & confirmârant, tertias partes hujusmodi cameræ seu monetæ prædictas, prædecessoribus dicti archiepiscopi, ac decani & capituli prædictorum, sicut in eisdem cartis, privilegiis, & memorandis, pleniùs continetur; quorum copiam, sub sigillis dictorum, senescalli & constabularii, ac officialis Burdegaliæ, de officio suo, præfati senescallus & constabularius, dicto domino nostro Regi, & duci, & concilio suo, transmittunt:

Et de possessione etiam, quam antea prædecessores dicti archiepiscopi, ac dictorum decani & capituli, in qua fuerant, tenuerant & habuerant per receptionem hujusmodi tertiarum partium cameræ, seu monetæ prædictæ, à nonnullis constabulariis & senescallis, prædecessoribus eorumdem, usque ad tempus dicti Ricardi, olim constabularii;

Pleniùs informati, pro eò pacificârunt seu etiam transigerunt, & inter se ad invicem ordinârunt quod ipsi, archiepiscopus, decanus, & capitulum, & quilibet per se, & sui successores rehabeant dictas tertias partes cameræ, seu monetæ prædictæ, si placeat domino nostro Regi, & duci prædicto, tenendas sibi & successoribus suis perpetuò, juxta formam & tenorem cartarum, memorandorum, & privilegiorum factorum & concessorum, ut prædicitur.

Et etiam conventum est & concessum eisdem archiepiscopo, decano, & capitulo, & cuilibet per se, per præfatos senescallum & constabularium, nomine præfati domini nostri Regis & ducis, si sibi placuerit, quod iidem archiepiscopus, decanus, & capitulum, & sui successores, de cætero quod, quocumque & quandocumque, moneta prædicta, certis de causis, nomine domini nostri Regis, & ducis, & hæredum suorum, ducum Aquitaniæ, infra suum ducatum fuerit cussa, seu cudenda, habebunt & percipient tertias partes prædictas cameræ, seu monetæ prædictæ.

Et, ut iidem archiepiscopus, decanus, & capitulum, ac successores sui, in perceptione hujusmodi cameræ, seu monetæ, ad eos in hâc parte pertinentis, minimè defraudentur, *conventum* est eisdem similiter & concessum, quod quicumque constabularius, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, vocari faciet eosdem archiepiscopum, decanum, & capitulum, quemlibet per

se, & successores suos, aut eorum procuratorem seu procuratores, in fine cujuslibet quarterii cujuscumque anni, in scaccario domini nostri Regis, & ducis, in castro suo Burdegaliæ, vel alibi ubi prædicta moneta cussa fuerit, ad videndum & audiendum, simul cum dicto constabulario, rationabile compotum de hujusmodi tertiis partibus cameræ, seu monetæ prædictæ, infra dictum terminum totaliter perceptis, si ad hujusmodi interesse voluerint; & tunc de partibus tertiis prædictis cameræ, seu monetæ, prædictæ, eisdem indilatè satisfiet.

Quam quidem transactionem, ordinationem, seu pacificationem, præfatus dominus noster Rex, & dux, per literas suas patentes, viridi cerâ, suo magno sigillo signatas, si eidem domino Regi & duci placuerit, ratificando confirmabit, & citra festum Penthecostes Domini, proximò futurum, eisdem archiepiscopo, decano, & capitulo, in hâc parte suum beneplacitum intimabit.

Necnon & pro arreragiis, pro tempore transacto debitis & petitis, usque diem datæ præsentis indenturæ, inter eos extitit ordinatum, quod prædicti archiepiscopus, decanus, & capitulum, habeant quatuor millia librarum Turonensium parvorum, persolvendarum terminis infrascriptis, à die confectionis præsentis indenturæ, in antea computandis, videlicet;

In festo beati Michaelis, proximò venturo, dicto domino archiepiscopo quingentas libras Turonenses, & eisdem decano & capitulo, in eodem festo, alias quingentas libras ejusdem monetæ;

Et eidem domino archiepiscopo in mediâ Kadragesimâ, immediatè sequenti, alias quingentas libras Turonenses, & dictis decano & capitulo, in eodem termino, alias quingentas libras Turonenses;

Et eidem domino archiepiscopo, in subsequenti festo beati Michaelis, quingentas libras Turonenses, & dictis decano & capitulo, in eodem festo, alias quingentas libras Turonenses;

Et eidem domino archiepiscopo, in media Kadragesimâ, immediatè sequenti, quingentas libras Turonenses, & eisdem decano & capitulo, in eodem termino, alias quingentas libras Turonenses;

Ad quas quidem solutiones fideliter faciendas, iidem senescallus & constabularius, obligârunt dictum dominum nostrum Regem, & ducem, & omnia bona sua in ducatu prædicto, si præmissa acceptare voluerit.

Et promiserunt se curaturos & facturos quod prædictus dominus noster Rex, & dux, pro se, & successoribus suis, hujusmodi indenturam, & in eâdem contenta, confirmabit, approbabit, & ratificabit, literis patentibus suis.

Pro quibus quidem, concessione, obligatione, confirmatione, transactione, ordinatione, & pacificatione, prædictis, iidem dominus archiepiscopus, decanus, & capitulum, qui nunc sunt, & quilibet per se;

Gratis & spontè, remiserunt & quietum clamarunt, quicumque clamant & remittunt pro se, & successoribus suis, omne jus & omne clameum, quæ habent, habuerunt, vel habere poterunt abhinc, & imperpetuum, & ab hâc horâ in antea, in toto residuo exitûs arreragiorum tertiarum partium cameræ, seu monetæ prædictæ, ipsis, archiepiscopo, decano, & capitulo, de tempore præterito supradicto, debitæ abhinc, & imperpetuum, & ab hâc hora in antea, ratione vel causâ, dictorum arreragiorum; præsentibus valituris in casu si præmissa omnia & singula placeant dicto domino Regi, & duci:

Et, in casu quod non placeant eidem contenta in indentura præsenti, per ordinationem hujusmodi neutri partium prædictarum paretur præjudicium in futurum: set utrique, super præmissis, sicut prius, remaneat jus illæsum.

In cujus rei testimonium Iiis scriptis, tripartitis, & indentatis, sigilla curiæ Vasconiæ officii, constabularii, archiepiscopi, decani, & capituli, prædictorum, alternatim sunt appensa.

Dat' Burdeg', quintâ decimâ die mensis Martii, anno Domini Millesimo CCC.^mo xxx^mo tertio.

Nos autem, pacificationem & ordinationem prædictas, ac omnia alia, in indenturâ prædictâ contenta, rata habentes & grata, ea pro nobis, hæredibus, & successoribus nostris, quantùm ad nos attinet, ratificamus & confirmamus.

In cujus, &c.

Dat' apud Huntyngdon, x. die Aprilis.

Per breve de privato sigillo.

Pro episcopo Lysmorensi, de pardonatione.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Ex Litt. & Autogr. Edw. III. in Turr. Lond.

EDWARDUS, &c. thesaurario suo Hiberniæ, vel ejus locum tenenti, & baronibus suis de scaccario Dublin', salutem.

Cùm Johannes, episcopus Lysmoren', duarum partium manerii de Bergrarold in Frachyns, coram vobis in scaccario prædicto, videlicet, in termino Sancti Michaelis, anno regni nostri octavo, amerciatus fuisset ad centum solidos, quia non venit ad proffrum suum faciendum;

Nos, volentes eidem episcopo gratiam in hâc parte agere specialem, perdonavimus eidem episcopo, pro bono & laudabili servitio, nobis hactenus impenso, & imposterùm impendendo, prædictos centum solidos:

Vobis mandamus quod ipsum episcopum, de prædictis centum solidis, coram vobis in scaccario prædicto exonerari, & ipsum indè quietum esse faciatis omnino.

Teste Johanne Darcy, justiciario nostro Hiberniæ, apud Dublin', decimo sexto die Aprilis, anno regni nostri octavo.

De tractando super quæstionibus, comitatum Pontivi tangentibus.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 23. in Turr. Lond.

UNIVERSIS præsentes litteras inspecturis, Edwardus, &c. & comes Pontivi, salutem.

Noveritis quod nos de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris J. Cantuar' archiepiscopi tocius Angl' primatis, Willielmi de Clynton, Galfridi le Scrop, & Johannis de Shordich, militum, plenariè confidentes, ipsos tres & duos eorum, quorum præfatus archiepiscopus sit unus, facimus, ordinamus, & constituimus nostros veros & legitimos procuratores & nuncios speciales, dantes eis, tribus & duobus eorum, quorum præfatus archiepiscopus sit unus, plenam potestatem & mandatum speciale tractandi pro nobis & nostro nomine, cum quibuscumque personis, cum quibus viderint esse tractand', super quibuscumque quæstionibus, litibus, querelis, demandis, & controversiis, actionibus realibus, personalibus, atque mixtis, nos, occasione dicti comitatûs Pontivi, qualitercumque tangentibus; & omnia & singula quæ tractata & concordata fuerint quâcumque firmitate vallandi;

Necnon petendi, stipulandi, recipiendi, retinendi, componendi, paciscendi, transigendi, ac omnia alia & singula faciendi, quæ in præmissis & circa præmissa fuerint oportuna eciamsi mandatum exigant speciale:

Promittentes eciam pro nobis & heredibus nostris, ratum & firmum habere & habituri quicquid per dictos procuratores & nuncios nostros, tres & duos eorum, quorum præfatus archiepiscopus sit unus, ut est dictum, gestum, actum, factum, seu procuratum fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In quorum omnium testimonium sigillum nostrum præsentibus duximus apponendum.

Dat' apud Rokyngham, xxxi. die April'.

Consimiles litteræ fiunt sub nominibus venerabilis patris J. Cantuar' electi confirmati, & prædictorum Willielmi, Galfridi, & Johannis.

In quorum, &c.

Dat' ut supra.

Et memorandum quod prædictus archiepiscopus, post recessum suum de Otford versus partes transmarinas, misit London' quandam notam litterarum prædictarum in formâ prædictâ consignandarum, & sibi ad easdem partes deferendarum.

Super fidelitate ducis Britanniæ captâ; & de seisinâ comitatûs Richmundiæ dandâ.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Rot. Fin. 8 Edw. III. m. 14. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi, Willielmo de Clapham, escaetori suo in comitatibus Eborum, Northumbriæ, Cumbriæ, & Westmerlandiæ, salutem.

Quia testificatum est, coram nobis, quod, dilectus consanguineus & fidelis noster Johannes dux Britanniæ, qui in partibus transmarinis natus, & ibidem baptizatus fuit, est consanguineus & propinquior hæres Johannis de Britannia, nuper comitis Richemundiæ defuncti, qui de nobis tenuit in capite, & plenæ ætatis;

Nos, hujusmodi testimonio fidem præbentes, volentesque præfato duci, licet inquisitiones, quas de terris & tenementis, quæ fuerunt prædicti comitis, fieri mandavimus, in cancellariâ nostrâ nondum retornatæ existant; gratiam facere specialem, cepimus fidelitatem ipsius ducis de comitatu Richemundiæ, & de omnibus terris & tenementis de eodem comitatu, quæ præfatus comes tenuit de nobis in capite, die quo obiit, & homagium ipsius ducis, nobis in hâc parte debitum, ad voluntatem nostram duximus respectuandum, dictumque comitatum, cum omnibus terris & tenementis de eodem comitatu, eidem duci reddidimus;

Et quia Thomas de Fencotes, Petrus de Richemondiâ, & Thomas de Scotland, de comitatu Eborum, manuceperunt coram nobis pro præfato duce, de rationabili relevio, nobis de comitatu prædicto debito, ad scaccarium nostrum reddendo; vobis mandamus quod eidem duci, vel ejus in hâc parte attornato, de comitatu prædicto, & de omnibus terris & tenementis, de eodem comitatu, cum pertinentiis, de quibus idem comes fuit seisitus in dominico suo, ut de feodo, in ballivâ vestrâ, die quo obiit, & quæ occasione mortis ejusdem capta sunt in manum nostram, plenam seisinam habere faciatis; salvo jure nostro, & alterius cujuscumque.

Teste Rege, apud Beverlacum, xxiv. die Maii.

Per ipsum Regem nunciante cancellario.

Eodem modo mandatum est escaetoribus subscriptis; videlicet,

Gilberto de Ledred, escaetori Regis in comitatibus Lincoln', Norht', & Rotel'.

Willielmo de Rosteleye, escaetori Regis in comitatibus Norff', Suff', Cant', Hunt', Essex', & Hertf'.

Willielmo de Norht', escaetori Regis in comitatibus Surr', Sussex', Kanc', & Midd'.

Roberto Selyman, escaetori Regis in comitatibus Sutht', Wiltes, Oxon', Berk', Bedf', & Buk'.

Willielmo Erneys, escaetori Regis in comitatibus Warr', Leyc', Nott', Derb', & Lanc'.

De clero convocando, & auxilio præstando.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Claus. 8 Edw. III. m. 25. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, J. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem.

Quam plenæ periculis, & sumptuum effusivæ fuerunt turbationes diutinæ, quas Scotorum pertinacia nobis, & nostris progenitoribus, præparavit, satis operis evidentia manifestat; super quibus pium remedium adhibuit Dominus ultionum, dùm nos, ad partes marchiæ Scotiæ, ad reprimendam inimicorum nostrorum rabiem, qui fines regni nostri fuerant hostiliter tunc ingressi, de vestro, & aliorum prælatorum, magnatum, & procerum, dicti regni nostri consilio, pro defensione dictarum partium, in manu forti, sumptuosè plurimùm accedentes, expeditione felici misericorditer visitavit.

Verum, dùm sic in illis partibus agebamus, sumptus, prout scitis, apposuimus, sicut oportuit, quasi infinitos:

Et alios, non modicos, ad cohibendum hominum terræ nostræ Hiberniæ levitatem, qui nimis indomiti, ministris nostris non obediunt, ut deberent, set in nostram & nostrorum injuriam prorumpere non verentur, ac circa necessariam reformationem, & directionem debitam statùs dictæ terræ, effundere proponimus, in proximo, DEO duce:

Qui sumptus nobis erunt nimiùm onerosi, nisi nobis subveniatur uberiùs aliunde:

Circa quæ, necnon pro conservandis, & recuperandis coronæ nostræ juribus, ac pro publicis & communibus regni nostri, & subditorum nostrorum, commodis, honoribus, & quiete, labores amplecti cupimus & exponere posse nostrum; ad quod vestrum specialiter, & aliorum prælatorum, ac cleri, regni nostri, præsidium, cum publica versetur utilitas, pronum & propitium credimus invenire.

Quocirca fiducialiter vos rogamus, mandantes quatinùs, præmissis in gratæ considerationis examine debitè ponderatis, episcopos, decanos ecclesiarum cathedralium, abbates, priores, archidiaconos, ac cæteros prælatos, & religiosos, tam exemptos quam non exemptos, quos fore videritis evocandos, ac totum clerum vestræ provinciæ, ad aliquos certos locos, in dictâ provinciâ vestrâ, & diem, quos ad hoc fore videritis oportunos, sine dilatione convocari faciatis;

Ita quod, tam vos quam dicti episcopi, decani, abbates, priores, archidiaconi, prælati, & religiosi, in propriis personis, & clerus prædictus per procuratores idoneos, tunc ibidem intersitis, ad tractandum & consentiendum super aliquo auxilio competenti, quod, consideratâ qualitate præmissorum, dantes deceat, & nobis esse debeat utilè & acceptum, nobis ex causis prædictis concedendo.

Et nos de eo, quod in hâc parte feceritis, quam citiùs commodè poteritis, reddatis pleniùs certiores.

In hoc tam arduo necessitatis articulo, sicut de vobis confidimus, ac rei publicæ commodum affectatis, taliter vos habentes, quod in vestris, erga nos agendis, nos reddatis meritò promptiores.

Teste Rege, apud Helmesleye, xxxi. die Maii.

Per breve de privato sigillo.

Pro subditis Regis Franciæ, de restitutione faciendâ.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Rot. Vascon. 8 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Johanni Travers constabulario suo Burdeg', & Arnaldo Pagani, canonico Burdeg', salutem.

Cùm aliàs, inter commissarios, per serenissimum principem, consanguineum nostrum carissimum, Francorum Regem illustrem, & commissarios, per nos, super restitutionibus terrarum subditorum dicti Regis de senescalciâ Agen', ac subditorum nostrorum ducatûs nostri Aquitaniæ, deputatos, fuisset, inter alia, concordatum, quod terræ dictorum subditorum, suorum & nostrorum, ex unâ parte & alterâ, captæ & occupatæ, tam ante quam post treugam captam apud Regulam, restituerentur dictis subditis in eventu, quo id ipsi Regi & nobis complaceret;

Et jam placeat dicto nostro consanguineo, quod dicta concordia teneatur, prout nuncii nostri, quos ad ipsum Regem nuper transmisimus, nobis pleniùs intimârunt, & nobis placeat illud idem;

Vobis committimus & mandamus, quatinùs secundum tenorem præfatæ concordiæ, ad restitutionem dictarum terrarum, quocitiùs commodè poteritis, unà cum commissariis dicti nostri consanguinei, procedatis; servato tenore cedulæ, super hoc factæ, & sigillatæ, per commissarios ipsius Regis Franciæ & nostros supradictos;

Salvo in aliis jure nostro in singulis articulis contentis in pacibus & concordiis, factis aliàs inter præfatum consanguineum nostrum, & antecessores suos, ac nos & nostros.

Damus autem in mandatis omnibus senescallis, officialibus, & ministris, & subditis nostris, ducatûs nostri prædicti, quod in hoc, & in omnibus, dependentibus ex eodem, vobis diligenter obediant & intendant.

Dat' apud Northalverton, ii. die Junii.

Littera Regis Franciæ, super pacibus observandis, & occupatis restituendis.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Ex Litt. & Autogr. Edw. III. in Turr. Lond.

PHILIP', par la grace de DIEU, Rois de France, a nos amiets & feals, maistre Bertran Boniface, chanoms de Paris, & Pierre Remond de Rabastang chivaler, seneschal d'Agennois, salutz & dilectioun.

Come, pur le bien de pays, & tranquillite garder & maintenir continuelment entre les subgits & marchaunz taunt du roiaume d'Engleterre, come du duchie de Guienne, & des autres pais & terres del obesaunce de notre chier & feal cousin, le Roi d'Engleterre, duc de Guienne, ait est ordeniee;

Que la verite serra enquise par certains comissaires, deputetz par nous & par nostre chier & feal cousin dessudit, des domages que les ditz subgitz tant d'une partie come d'autre, averount eus & sustenutz quant en biens moebles, & auxi de despens & interez, depuis le paitz & accordz, faitz entre nous & nos predecessours Rois de France, & nostre dit chier cousin & ses auncestres Rois d'Engleterre, duc de Guienne;

Et, durant les treues, eues sus les descordz d'entre nous & nos devauntiers, & nostre dit chier cousin & les soens, a fin que restitutioun covenable en soit faite par les ditz comissaires, tant d'une partie come d'autre, de tout ceo q'il apparra clerement que restitution se doit faire:

Nous, confianz de vostre leaute, sagessce, & diligence, vous maundoms, & comettoms, que vous, ou l'un de vous, aveq' les comissaires, a ceo deputetz par nostre dit cher cousin, ou l'un de ceaux, enqueretz dilegeaument la verite des ditz domages, despens, & interests, eus & sustenuz quant en biens moebles, a cause de prisez, arretz, & autres empechementz, countre les pais, accordz, & treues, dessus ditz, a la fine que due restitutioun en soit faite aux subgitz & marchauns, qui les ditz domages de lours moebles auroumt eus & sustenutz, taunt d'une partie come d'autre, par vous, ou par l'un de vous, & par les comissaires de nostre dit cher cousin, ou l'un d'iceux, sicome raisoun durra, solonc ceo qe dessus est dit, engardant les dites pais & accordz;

Maundans, & commaundans, estroitment a tous nos justicers & subgitz, qe es choses dessu dites, & celles qui les touchent, ou porrount toucher, il obeisent a vous, & a chascoun de vous, & entendent dilegeaument toute voies;

Nostre ententioun n'est mie qe, pur cause de ceste commissioun, a vous faite sur les occupatiouns, & supprises, des terres, soit en ascoune manere empechee, ou retardee, ou autres commissiouns sur ses choses, ou quelconqes autres, faites, ou a faire, de par nous a vous, ou a autres.

Donne a Maubussoun, le xi. jour de Jung, l'an de Grace mil trescent trente & quatre.

De clero provinciæ Eborum convocando, & auxilio præstando.

A.D. 1334.—An. 8 Edw. III.
Claus. 8 Edw. III. m. 25. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, W. eâdem gratiâ, archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, salutem. Quam plenæ periculis, & sumptuum effusivæ, fuerunt turbationes diutinæ, quas Scotorum pertinacia nobis, &c. *prout supra de dat' xxxi. Maii.*

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xii. die Junii.

Pro Joh' Stratford archiepiscopo Cantuar', de non molestando super bajulatione crucis.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.
Claus. 8 Edw. III. m. 25. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, W. eâdem gratiâ, archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, salutem.

Cum, venerabilis pater, Johannes archiepiscopus Cantuar', totius Angliæ primas, ad nos de mandato nostro, pro expeditione quorumdam arduorum negotiorum nostrorum, sit venturus;

Nos, nolentes ipsum archiepiscopum Cantuar', super bajulatione crucis suæ ante se, perturbari;

Vobis injungendo, mandamus quod eidem archiepiscopo Cantuar', seu hominibus suis, super bajulatione ejusdem crucis suæ ante se, infra provinciam vestram in veniendo ad nos, ut est dictum, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, non inferatis, seu per alios inferri, vel procurari, aliqualiter faciatis, dampnum, vituperium, impedimentum aliquod, seu gravamen.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xii. die Junii.

Per ipsum Regem.

REX, vicecomiti Notingh', salutem. Cum, venerabilis pater, Johannes Cantuar' archiepiscopus, totius Angliæ primas, cancellarius noster, ad nos, de mandato nostro, pro expeditione quorumdam arduorum negotiorum nostrorum, sit venturus;

Nos, nolentes ipsum archiepiscopum Cantuar' super bajulatione crucis suæ perturbari;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod eidem archiepiscopo, cum ad ballivam tuam accesserit, occurras, & ipsum ac homines suos, per totam ballivam tuam, salvò & securè conducas, non permittens, quantum in te est, eidem archiepiscopo, aut hominibus suis, ab aliquibus inferri impedimentum aliquod seu gravamen.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xii. die Junii.

Per ipsum Regem.

Consimile breve dirigitur vicecomiti Eborum.

Littera Edwardi de Balliolo Regis Scotorum super concessione villarum, castrorum, & comitatuum de Berwick, Rokesburgh, Jedeworth, Selkyrk, Etryk, Edinburgh, Hadington, Lynliscou, Pebles, and Dumfres.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.
Ex Autogr. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

EDWARDUS, DEI gratiâ, Rex Scotorum, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, justiciariis, vicecomitibus, præpositis, ministris, & omnibus ballivis & fidelibus suis, ac aliis quibuscumque, salutem.

Sciatis quod, cum nos nuper, considerantes affectionis & benevolentiæ puritatem, quam excellentissimum principem, & carissimum dominum, & consanguineum nostrum, dominum Edwardum, Regem Angliæ illustrem erga personam nostram habuisse cognovimus, & magnam subventionem, quam, non absque magnis & infinitis sumptibus, & laboribus periculosis, nobis nuper fecit, de ipso & gentibus suis, circa recuperationem hæreditatis nostræ, ac desiderantes, præmissorum intuitu, ipsum Regem Angliæ prospicere, quatenùs facultas nobis tunc temporis suppetebat:

Voluissemus & concessissemus, pro nobis & hæredibus nostris, dare, assignare, ac liberari facere præfato Regi Angliæ duo milia libratarum terræ per annum, in locis competentibus, super marchiam regni nostri Scotiæ, regno Angliæ adjacentibus, & præfato Regi Angliæ placentibus; &, in partem valoris dictorum duorum milium libratarum terræ, dedissemus, concessissemus, & assignassemus præfato Regi Angliæ, castrum, villam, ac comitatum Berewici super Twedam, & promisissemus quod hoc, quod de dictis duobus milibus libratarum terræ per annum defecisset, faceremus assignari & liberari præfato Regi Angliæ in aliis locis competentibus, ut est dictum, habenda & tenenda eidem Regi Angliæ & hæredibus suis, unà cum feodis militum, & advocationibus ecclesiarum, ac aliis pertinentiis suis quibuscunque, separata à regali dignitate & coronâ Scotiæ imperpetuum, & regali dignitati, & coronæ, ac regno Angliæ, perpetuis temporibus annexa:

Et nos postmodum, duodecimo die Februarii, proximò præterito, de assensu prælatorum, comitum, baronum, militum, & aliorum, de regno nostro, in parliamento nostro, apud Edenburgh tunc convocato, existentium, concessionem & promissionem nostras prædictas acceptantes, eas, ac statum & possessionem quos idem Rex Angliæ in dictis castro, villâ, & comitatu de Berewico, virtute donationis, concessionis, & assignationis nostrarum prædictarum, habuit, pro nobis, hæredibus & successoribus nostris, ratificaverimus, approbaverimus, & confirmaverimus, promittentes quod, de residuo dictorum duorum milium libratarum terræ, eidem Regi Angliæ in aliis locis prædictis satisfaceremus, juxta concessionem & promissionem supradictas, prout in diversis literis nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur:

Nos, concessionem & promissionem nostras prædictas, sic factas, & de dicto assensu in eodem parliamento, ut præmittitur, acceptatas, volentes adimplere, damus, concedimus, reddimus, assignamus, & hâc cartâ nostrâ confirmamus pro nobis, & hæredibus & successoribus nostris, præfato Regi Angliæ, villam, castrum, & comitatum de Rokesburgh; villam, castrum, & forestam de Jedeworth; villam & comitatum de Selkirk, & forestas de Selkirk & Etryk; villam, castrum, & comitatum de Edenburgh, cum constabulariis de Hadyngton & Lynliscou; villam, & castrum, & comitatum de Pebles; & villam, & castrum, & comitatum de Dumfres; cum pertinentiis, & quicquid in eisdem comitatibus, tam in dominico & in feodo quam in servitio habemus, vel habere deberemus, habenda & tenenda eidem domino Regi Angliæ, & hæredibus suis, simul cum feodis militum, advocationibus ecclesiarum, capellarum, domorum religiosarum, & hospitalium, & cum custodiis, & aliis proficuis quibuscumque, quæ ad nos, hæredes & successores nostros, pertinere poterunt ratione vacationum episcopatuum regni Scotiæ, de terris, tenementis, bonis & catallis, infra comitatus & loca prædicta existentibus, & ad eosdem episcopatus spectantibus, ac cum hundredis, mercatis, feriis, forestis, chaceis, parcis, boscis, warennis & piscariis, necnon cum dominicis, dominiis, escaetis, forisfacturis, & reversionibus quibuscunque, regalitatibus, libertatibus regalibus, liberis consuetudinibus, portubus tam maris quam aquarum dulcium, simul cum custumis & maletoltis omnibus, tam in villâ & portu dictæ villæ Berewici quam in locis & portubus aliis prænominatis, ac cum subjectione & regimine populi & gentium in prædictis locis, & omnibus aliis ad eadem villas, castra, comitatus, forestas, & constabularias, qualitercumque & ubicumque spectantibus, seu pertinentibus, tam non nominatis quam nominatis, sine ullo retinemento, separata à regali dignitate & coronâ Scotiæ imperpetuum, & regali dignitati & coronæ ac regno Angliæ perpetuis temporibus annexa, unita, & incorporata, unà cum castro, villâ, & comitatu Berewici supradictis, in plenam satisfactionem duorum milium libratarum terræ prædictorum.

Quare volumus, & firmiter præcipimus, pro nobis, hæredibus & successoribus nostris, quod idem Rex Angliæ habeat & teneat sibi, & hæredibus suis, prædicta villam, castrum, & comitatum de Rokesburgh; villam, castrum, & forestam de Jedeworth; villam & comitatum de Selkirk; & forestas de Selkirk & Etryk; villam, castrum, & comitatum de Edenburgh, cum constabulariis de Hadyngton & Lynliscou; villam & comitatum de Pebles; & villam, & castrum, & comitatum de Dumfres; cum pertinentiis, & quicquid in eisdem comitatibus, tam in dominico & feodo quam in servitio, habemus, vel habere deberemus, simul cum feodis militum, advocationibus ecclesiarum, capellarum, domorum religiosarum, & hospitalium, & cum custodiis & aliis proficuis quibuscunque, quæ ad nos, hæredes & successores nostros pertinere poterunt, ratione vacationum episcopatuum regni Scotiæ, de terris, tenementis, bonis & catallis, infra comitatus & loca prædicta, existentibus, & ad eosdem episcopatus spectantibus, ac cum hundredis, mercatis, feriis, forestis, chaceis, parcis, boscis, warennis, piscariis, necnon cum dominicis, dominiis, escaetis, forisfacturis, & reversionibus quibuscunque, regalitatibus, libertatibus regalibus, liberis consuetudinibus, portubus tam maris quam aquarum dulcium, simul cum custumis & maletoltis omnibus, tam in villâ & portu dictæ villæ Berewici, quam in locis & portubus aliis prænominatis, ac cum subjectione, & regimine populi & gentium prædictis locis, & omnibus aliis, ad eadem villas, castra, comitatus, forestas, & constabularias, qualitercumque & ubicunque spectantibus, seu pertinentibus, tam nonnominatis quam nominatis, sine ullo retinemento, separata à regali dignitate & coronâ Scotiæ imperpetuum, & regali dignitati & coronæ ac regno Angliæ, perpetuis temporibus annexa, unita, & incorporata, unà cum castro, villâ, & comitatu Berewici supradictis, in plenam satisfactionem dictorum duorum milium libratarum terræ, sicut prædictum est.

In cujus rei testimonium, huic cartæ magnum sigillum nostrum apponi fecimus.

Hiis testibus,

Venerabilibus patribus Willielmo archiepiscopo Eboracensi, Angliæ primate.
Richardo Dunelmensi, & Johanne Karliolensi, } *episcopis.*
Johanne de Warennâ comite Surriæ & de Strathern.
Henrico de Bello Monte comite de Boghan.
David de Strabolgi comite Athol.
Patricio de Dumbar comite March.
Thomâ Wake domino de Lydell.
Ricardo Talbot domino de Mar.
Willielmo de Monte Acuto domino de Man.
Henrico de Percy.
Radulpho de Nevyll.
Alexandro de Moubray.
Roberto de Lowedre, & aliis.

Dat' per manum nostram, apud Novum Castrum super Tynam, xii. die Junii, anno regni nostri secundo.

Sub magno sigillo Scotiæ, viridis coloris, pendente à filis sericis, flavi rubeique coloris.

Galfridus de Moubray & alii assignantur ad capiendum seisinam prædictorum castrorum & comitatuum.

A.D. 1334. An. 8 Edw. III.

Rot. Scot. 8 Edw. III. m. 20. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum inter cætera terras & tenementa quæ excellentissimus princeps, & consanguineus noster, dominus Edwardus, Rex Scotorum, per cartam suam nobis dedit, concessit, & assignavit; dederit, concesserit, & assignaverit nobis villam, castrum, & comitatum de Rokesburgh, cum pertinentiis, habenda nobis & hæredibus nostris, unà cum feodis militum, advocationibus ecclesiarum, & omnibus aliis, ad eadem villam, castrum, & comitatum, qualitercumque & ubicumque spectantibus, sine ullo retinemento, prout in cartâ prædictâ pleniùs continetur;

Nos, de circumspectione providâ dilecti & fidelis nostri, Galfridi de Moubray pleniùs confidentes, assignamus, constituimus, & deputamus, ipsum ad recipiendum, vice & nomine nostris, de præfato Rege Scotorum, seu deputatis, vel deputato ab ipso, plenam seisinam de villâ, castro, & comitatu prædictis, unà cum feodis militum, advocationibus ecclesiarum, & omnibus aliis, ad eadem villam, castrum, & comitatum qualitercumque & ubicumque spectantibus, sicut prædictum est. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xv. die Junii.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo assignantur subscripti, ad villas, castra, & comitatus, subscripta, in manum Regis Angliæ, vice & nomine dicti Regis Angliæ, seisiendum; videlicet,

Johannes de Kyngeston, ad villam, castrum, & comitatum de Edeneburgh, cum constabulariis de Hadyngton & Lynliscou, cum pertinentiis.

Gilbertus de Bourghdon, ad villam & comitatum de Pebles, cum pertinentiis.

Petrus Tilliol, ad villam, castrum, & comitatum de Dumfres, cum pertinentiis.

Robertus de Maners, ad villam de Jedeworth, villam & comitatum de Selkirk & forestas de Selkirk & Etrik, cum pertinentiis.

Willielmus de Pressen, ad castrum de Jedeworth, cum pertinentiis, & forestam Regis de Jedeworth.

G. de Moubray & alii constituuntur vicecomites & custodes castrorum & forestarum in provinciis Scotiæ recenter acquisitis.

A.D. 1334. An. 8 Edw. III.

Rot. Scot. 8 Edw. III. m. 20. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod commisimus dilecto & fideli nostro, Galfrido de Moubray, officium vicecomitatûs de Rokesburgh, cum pertinentiis, ac castrum nostrum ibidem, custodiend' quamdiu nobis placuerit; ita quod de firmis, proficuis, & aliis exitibus, necnon de debitis, & omnibus aliis, ad officium dicti vicecomitatûs & custodiam castri prædicti spectantibus, nobis, per manus camerarii nostri villæ Berewici, respondeat; & indè percipiat, prout alii vicecomites comitatûs illius, & custodes castri prædicti, indè percipere consueverunt:

Damus autem universis & singulis de comitatu prædicto, tenore præsentium, in mandatis, quod eidem Galfrido, tanquam vicecomiti nostro comitatûs prædicti, & custodi castri illius, in omnibus, quæ ad officium & custodiam prædicta pertinent, intendentes sint & respondentes.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xv. die Junii.

Per ipsum Regem & concilium.

Consimiles commissiones habent subscripti de officio vicecom' & custodia castrorum & forestarum subscriptarum; videlicet,

Johannes de Kyngeston, de officio vicecomitatûs de Edenburgh, & custodiâ castri Regis ibidem.

Gilbertus de Bourghdon, de officio vicecomitatûs de Pebles.

Petrus Tilliol, de officio vicecomitatûs de Dumfres, & custodiâ castri Regis ibidem.

Robertus de Maners, de officio vicecomitatûs de Selkirk, & custodiâ forestarum Regis de Selkirk & Etrik.

Willielmus de Pressen, de officio constabularii castri, & custodiâ forestæ de Jedeworth.

Robertus de Lowedre constituitur justiciarius Regis Angliæ in Laudonia.

A.D. 1334. An. 8 Edw. III.

Rot. Scot. 8 Edw. III. m. 20. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod constituimus, dilectum & fidelem nostrum, Robertum de Lowedre, justiciarum nostrum Laudon', ad faciendum omnia & singula, quæ ad officium justiciarii pertinent, secundum legem & consuetudinem regni Scotiæ:

Et ideò omnibus, quorum interest, mandamus quod eidem Roberto, tanquam justiciario nostro, in omnibus, quæ ad officium prædictum pertinent, intendentes sint & respondentes:

Damus autem præfato Roberto, tenore præsentium, potestatem, aliquem, idoneum & sufficientem, loco suo deputandi, & substituendi, ad præmissa facienda, quotiens idem Robertus ad hoc vacare non poterit, & sibi visum fuerit expedire.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xv. die Junii.

Per ipsum Regem & concilium.

Rex Angliæ restituit Edwardo de Balliolo, suo Regi Scotiæ, terras ejus hæreditarias infra comitatum Dumfres.

A.D. 1334. An. 8 Edw. III.

Rot. Scot. 8 Edw. III. m. 19. in Turr. Lond.

LE Roi a touz ceux, qui cestes lettres verront, ou orront, salutz.

Sachez que, come le nobles prince & nostre trescher cosin sire Edward, Roi d'Escoce, entres autres terres & tenementz, les queux nous avoms de son doun, nous eit done la ville, la counte, & le chastel de Dumfres, ove les apurtenaunces, & quant qe le dit Roi d'Escoce avoit, ou aver devereit, en les ditz ville, countee, & chastel, & autres terres & tenementz, issint a nous donez, a aver & tenir a nous & a noz heirs, a touz jours, sanz nul retinement, en value de deux mil liverees de terre par an, sicome plus pleynement est contenuz en les chartres susdites;

Et ja avoms entenduz que le dit Roi d'Escoce avoit, en la dite countee de Dumfres, les terres de Botel, Kenmore, & Kirkandres, les queles terres sont del heritage le dit Edward, come del heritage de Balliolf, & ne mie de la coroune d'Escoce, & les queles ne sont mie comprises deinz les estentes des dites terres & tenementz a nous donez faitez;

Nous, pur ceo q'a la confection des dites chartres, a nous faites, nous ne entendismes mie que les dites terres de Botel, Kenmore, & Kirkandres, furent deinz la dite countee de Dumfres, & par taunt que nous avoms au plein les dites deux mil liverees de terre aillours, solonc les covenances, eaunz regarde a DIEU & dreiture, & bone foi, & nient voillantz par les ditz doun & graunt a nous issint faitz, prejudice estre fait au dit Roi d'Escoce;

Voloms & grauntoms, pur nous, & pur noz heirs, que le dit Edward eit, & teigne, a luy, & a ses heirs, les dites terres de Botel, Kenmore, & Kirkandres, ove totes les apurtenances, nient countre esteauntz les doun & grauntz a nous avant faitz, sicome desus est dit.

En tesmoignance de quele chose, nous avoms fait faire cestes noz lettres patentes.

Don' a Noef Chastel sur Tyne, le xviii. jour de Juyn, l'an de nostre regne oytisme.

De Joh' de Bourdon, camerario omnium terrarum Regis in Scotia constituto.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Rot. Scot. 8 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod constituimus, dilectum clericum nostrum, Johannem de Bourdon, camerarium nostrum omnium terrarum nostrarum,

In villâ & comitatu Berewici super Twedam,
Villâ & comitatu de Edenburgh,
Constabulariâ de Hadyngton & Lyn-Liscu,
Villâ & comitatu de Rokesburgh,
Villâ & comitatu de Dumfres,
Villâ & comitatu de Pebles,
Villâ & comitatu de Selkirk,
Villâ de Jedeworth, & forestis de Jedeworth, Selkirk & Etryk,

habend' quamdiu nobis placuerit, percipiendo per annum feodum rationabile in officio supradicto.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Chestre, xxi. die Junii.

Et mandatum est vicecomiti Berewici super Twedam, quod eidem Johanni, tanquam camerario Regis ibidem, in omnibus, quæ ad officium illud pertinent, intendens sit & respondens, prout ad commodum & honorem Regis melius fuerit faciendum.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Consimiles litteræ de intendendo diriguntur divisim singulis vicecomitibus comitatuum prædictorum, & Willielmo de Pressen, constabulario castri de Jedeworth.

Et mandatum est universis & singulis vicecomitibus, constabulariis, ballivis, ministris, & omnibus aliis de comitatibus Berewici super Twedam, Edenburgh, Rokesburgh, Dumfres, Pebles, & Selkirk, quod eidem Johanni, *&c. ut supra mutatis mutandis.*

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Pro comite de Julers, de pensione annuâ solvendâ.

A. D. 1334.—An. 8 Edw. III.

Claus. 8 Edw. III. m. 24. in Turr. Lond.

Teste Rege, apud Raby, xxiii. Junii.

Pro Johanne duce Britanniæ, de fidelitate & homagio captis; & de exitibus Richemundiæ liberandis.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Claus. 8 Edw. III. m. 21. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi, Gilberto de Ledred, escaetori suo in comitatibus Lincoln', Norht', & Roteland', salutem.

Cum nos nuper, captâ fidelitate dilecti consanguinei & fidelis nostri, Johannis ducis Britann', & comitis Richemund'; consanguinei, & propinquioris hæredis, Johannis de Britan', nuper comitis Richemund', defuncti, qui de nobis tenuit in capite;

De comitatu Richemund', & de omnibus terris & tenementis in eodem comitatu, quæ præfatus comes tenuit de nobis in capite, die quo obiit, vicesimo quarto die Maii proximò præterito;

Vobis mandaverimus quod eidem duci, vel ejus in hâc parte attornato, de comitatu prædicto, & de omnibus terris & tenementis, de eodem comitatu, de quibus præfatus comes fuit seisitus in dominico suo, ut de feodo, in ballivâ vestrâ, die quo obiit, & quæ occasione mortis ejusdem capta fuerunt in manum nostram, plenam seisinam habere faceretis, sicut per inspectionem rotulòrum cancellariæ nostræ nobis constat:

Ac jam præfatus dux nobis supplicaverit ut, cum ipse, octavo die Maii, proximò præterito, fidelitatem de comitatu, terris & tenementis prædictis, nobis fecerit, velimus ei omnes exitus, de comitatu, ac terris & tenementis prædictis, ab eodem octavo die Maii perceptos (qui eidem duci adhuc detinentur) facere liberari;

Nos, ejus supplicationi in hâc parte gratiosè annuentes, vobis mandamus quod eidem duci, vel ejus in hac parte attornato, omnes exitus, de dictis terris & tenementis, de comitatu prædicto, de quibus præfatus comes sic obiit seisitus in dominico suo, ut de feodo, in ballivâ vestrâ, à prædicto octavo die perceptos, seu provenientes, liberetis; volumus enim vos indè erga nos exonerari:

Præfatumque ducem, pro homagio suo, nobis, de comitatu, terris ac tenementis prædictis, debito, quod nuper ad voluntatem nostram respectuavimus, & quod jam cepimus, nobis faciendo, nullatenùs distringatis, seu aliqualiter molestetis.

Teste Rege, apud Eborum, iv. die Julii.

Per ipsum Regem.

Consimilia brevia diriguntur escaetoribus subscriptis; videlicet,

Willielmo de Rosteleye, escaetori in comitatibus Norff', Suff', Cant', Hunt', Essex', & Hertford'.

Willielmo de Northo, escaetori in comitatibus Surr', Sussex', Kanc', & Midd'.

Willielmo de Clapham, escaetori in comitatibus Eborum, Northumbr', Cumbr', & Westmerl'.

Johanni de Aldeburgh, de castro & honore de Richemundiâ.

Willielmo de Swineton de iisdem castro & honore.

Pro comite Cornubiæ, procuratorium ad tractandum super sponsalibus cum filiâ domini de Coucy.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Pat. 8 Edw. III. p. 1. m. 4. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes literas inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, dilectorum nobis, Willielmi de Cusantia, canonici in ecclesiâ beati Wilfridi Ripon', & Jacobi de Lukes, plenariè confidentes;

Ad tractandum cum nobili viro Willielmo de Gynes, domino de Coucy, seu deputandis ab eo, super matrimonio, seu sponsalibus, inter Johannem comitem Cornubiæ, fratrem nostrum carissimum, & Mariam, filiam dicti domini de Coucy, contrahendo;

Necnon super dote, seu dotalicio, ac donatione, propter nuptias in hâc parte assignandis;

Et ad ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacumque firmitate valland' & firmand', prædictis Willielmo & Jacobo, plenam tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes nos, quantum ad nos attinet, ratum & firmum habituros quicquid per præfatos, Willielmum & Jacobum, tractatum, concordatum, firmatum, & vallatum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Notyngham, xvi. die Julii.

Quod ministri Regis infrascripti sint ad certum diem in Hiberniâ.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Claus. 8 Edw. III. m. 19. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Roberto de Bousser, salutem.

Cum constituerimus vos capitalem justic' nostrum ad placita justic' nostrum Hibern' sequencia, unà cum aliis fidelibus nostris tenend', quamdiu nobis placuerit, prout in litteris nostris patentibus indè confectis, quas vobis per latorem præsentium mittimus, pleniùs continetur;

Vobis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, mandamus, quod omni excusatione cessante, sitis apud Dublin' in Hibern' in festo Sancti Michaelis proximò futuro, ad excercendum & faciendum officium supradictum, juxta tenorem litterarum nostrarum prædictarum; & ad juramentum, quod nobis in hâc parte facere tenemini, coram thes' scaccarii nostri Dublin', cui injunximus quod hujusmodi sacramentum ibidem à vobis hâc vice recipiat, præstandum, nos in cancellariâ nostrâ

de die receptionis litterarum nostrarum prædictarum, & ubi, per præfatum latorem sub pœnâ prædictâ, per litteras vestras certificantes.

T. R. apud Notingh', xvj. die Jul'.

Per ipsum Regem.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis, mutatis mutandis, videlicet;

Adæ de Lymbergh cui Rex commisit officium cancellar' Regis Hibern', habendum quamdiu R. placuerit.

Roberto de Storburgh, quem Rex constituit capitalem baronem de scaccario Dublin'.

Hugoni de Colewyk, qui constituitur unus baronum de eodem scaccario.

Thomæ de Louth', qui constituitur capitalis justic' ad placita justic' Regis Hibern' sequencia; in casu quo Robertus de Bouser partes illas adire noluerit; & secundar' si idem Robertus partes illas adierit.

Thomæ de Dente qui constituitur secundarius justic' ad placita in banco Dublin'.

Johanni de Kirkebythore, qui constituitur secundar' ad placita justic' Hibern' sequencia, in casu quo Thomas de Louth' fuerit capitalis ad placita illa.

De clero convocando, & auxilio concedendo.

A. D. 1334.—An. 8 Edw. III.
Claus. 8 Edw. III. m. 23. d in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, J. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem. Quam plenæ periculis, & sumptuum effusivæ fuerunt turbationes diutinæ, quas Scotorum pertinacia nobis & nostris progenitoribus pluries præparavit, &c. *prout supra de* 31 *Maii.*

Teste Rege, apud Norhampton, xxiii. die Julii.

Per breve de privato sigillo.

De potestate datâ recipiendi homagium & fidelitatem comitis Sabaudiæ.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.
Pat. 8 Edw. III. p. 2. m. 38. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes literas inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

De circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi Trussel, & magistri Ricardi de Byntewerth, juris civilis professoris, plenariè confidentes, ad recipiendum, hac vice, nomine nostro, homagium & fidelitatem nobilis viri .... comitis Sabaudiæ, consanguinei nostri carissimi, pro terris, castris, & dominiis, quibuscumque, quæ dictus comes de nobis tenet in partibus Sabaudiæ, & aliis quibuscumque, pro quibus homagium & fidelitatem nobis facere tenetur;

Ac alia omnia & singula, nobis in hâc parte debita, necnon ad liberandum eidem possessionem vacuam, & seisinam terrarum, castrorum, & dominiorum hujusmodi, cum suis juribus & pertinentiis universis;

Et omnia alia & singula faciendum & excercendum in præmissis, quæ nos facere deberemus, si personaliter præsentes essemus, prædictis, Willielmo & magistro Ricardo, & eorum alteri, plenam tenore præsentium committimus & concedimus potestatem;

Promittentes nos ratum & firmum habituros quicquid per præfatos Willielmum & magistrum Ricardum, vel eorum alterum, receptum, liberatum, actum, & gestum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Wyndesore, ii. die Augusti.

Super arestatione Ricardi de Thurmarton.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.
Claus. 8 Edw. III. m. 17. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi senescallo, seu locum tenenti, illustris principis, Regis Jerusalem & Siciliæ, in comitatu Provinciæ & civitate Avinion, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cum ad vindictam malorum, laudem verò bonorum, constitutæ sint in terris divinitùs principum & præsidentium potestates, decet populorum præsidentes regimini, ad compescendum rebellium proterviam, se mutuis auxiliis prævenire.

Sanè cum quidam, Ricardus de Thurmarton, rebellis noster infra potestatem seu jurisdictionem vestram, ut audivimus, jam moretur, nostrum malitiosè declinans examen, & subterfugiens curiæ nostræ judicium, in quâ habet, pro commissis in Angliâ, stare juri;

In juris subsidium, & optentu mutuæ vicissitudinis, specialiter vos rogamus, quatenùs, cùm expediat reipublicæ nè delicta remaneant impunita, dictum Ricardum, qui erga nos in multis dicitur deliquisse (si infra districtum vestrum ipsum contigerit inveniri) capere, & arestare faciatis; liberantes eundem, dilecto & fideli nostro, Willielmo Trussel, ad nos in Angliam salvò & securè, pro recipiendâ justitiâ, conducendum; ut ad complenda desideria vestra, in casu consimili, vel majori, nos invitet vicissitudo relativa.

Data apud Wyndesore, ii. die Augusti.

Littera missa Ricardo de Thurmarton quod se festinet in Angliam.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.
Claus. 8 Edw. III. m. 17. d. in Turr. Lond.

REX, Ricardo de Thurmarton, salutem. Cum nuper, per diversas literas, sub privato sigillo, tibi præceperimus quatinùs, visis dictis literis, pro aliquibus negotiis, nos tangentibus, ad nos personaliter accedere non differres, quod hucusque facere non curâsti, in nostri gravem contumeliam & contemptum, de quo non mediocriter perturbamur;

Tibi adhuc, sub gravi forisfacturâ nostrâ præcipimus, firmiter injungentes, quod, semoto ulterioris dissimulationis & cujuslibet excusationis diffugio, statim, post receptionem præsentium, ex causis certis, tibi, cum accesseris, exprimendis, ad nos in Angliam redire festines, sicut imminentia in hâc parte & gravia pericula volueris evitare.

Dat' apud Wyndesore, ii. die Aug'.

De non exercendo studium in villâ de Staunford.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.
Claus. 8 Edw. III. m. 17. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Lincoln', salutem. Quia datum est nobis intelligi, quod quamplures magistri & scolares universitatis nostræ Oxon', colore quarundam dissensionum, in universitate prædictâ, nuper, ut dicitur, exortarum, & aliis coloribus quæsitis, se ab eâdem universitate retrahentes, apud villam de Staunford se divertere, & ibidem studium tenere, ac actus scolasticos exercere præsumunt, assensu nostro, seu licentiâ, minimè requisitis;

Quod, si toleraretur, non tantum in nostri contemptum & dedecus, set etiam in dispersionem universitatis nostræ prædictæ, cederet manifeste;

Nos, nolentes scolas, seu studia, alibi infra regnum nostrum, quam in locis ubi universitates nunc sunt, aliqualiter teneri;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod ad prædictam villam de Staunford personaliter accedas, & ibidem, ac alibi, infra ballivam tuam, ubi expedire videris, ex parte nostrâ publicè proclamari & inhiberi facias, nè qui, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poterunt, alibi, quam in universitatibus nostris prædictis, studium tenere, vel actus scolasticos exercere, præsumant quoquo modo;

Et de nominibus illorum, quos post proclamationem & inhibitionem prædictas inveneris in contrarium facientes, nobis in cancellariâ nostrâ, sub sigillo tuo, distinctè & apertè, constare facias indilatè:

Volumus enim omnibus & singulis, qui de violentiis aut injuriis, apud dictam villam Oxon' illatis, coram justiciariis nostris ibidem, ad hoc specialiter deputatis, se conqueri voluerint, celerem justitiam exhiberi, prout decet.

Teste Rege, apud Wyndesore, ii. die Augusti.

Per ipsum Regem & concilium.

Consimile breve dirigitur majori & ballivis villæ Regis Oxon', mutatis mutandis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & concilium.

Proclamatio quod omnes habentes litteras Regis de pardonatione feloniæ causâ guerræ Scotiæ, ad Regem veniant.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.
Claus. 8 Edw. III. m. 17. d. in Turr. Lond.

REX vicecomiti Eborum, salutem. Quia datum est nobis intelligi, quod Scoti in magnâ multitudine armatorum congregationes fecerunt & indies faciunt, ad gravandum nos & populum nostrum, versus partes marchiæ Scociæ:

Nos, volentes ipsorum Scotorum maliciæ obviare in hâc parte, tibi præcipimus firmiter injungentes, quod statim visis præsentibus, in singulis locis in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari facias ex parte nostrâ, quod omnes illi qui litteras nostras patentes de pardonatione homicidiorum, feloniarum, roberiarum, seu transgressionum quarumcumque, ratione obsessionum villæ Berewici, ac guerræ Scociæ, habent, sint apud villam Novi Castri super Tynam in octabis Sancti Michaelis proximò futuris, ad proficiscendum exindè in obsequium nostrum ad vadia nostra, juxta tenorem litterarum nostrarum prædictarum, contra inimicos nostros supradictos, ad eorum maliciam, cum DEI adjutorio, reprimendam;

Scire faciens eis, quod nisi ad locum & diem prædictos venerint, præmissa, sicut prædictum est, facturi, litteras nostras prædictas nullius valoris volumus permanere: & hoc nullatenùs omittas.

T. R. apud Claryndon, xx. die Aug'.

Per breve de privato sigillo.

Consimile mandatum dirigitur singulis vicecomitibus per Angliam. Teste ut supra.

Per idem breve.

Quod cancellarius universitatis & major villæ Oxon' sint coram Rege ad certos diem & locum.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.
Claus. 8 Edw. III. m. 16. d. in Turr. Lond.

REX, cancellario universitatis Oxon', salutem. Ob certas causas tam universitatem prædictam, quam villam nostram Oxon' tangentes, vobis mandamus firmiter injungentes, quod omnibus aliis prætermissis, sitis in propriâ personâ vestrâ cum procuratoribus ejusdem universitatis, coram nobis & consilio nostro apud Westm' die Jovis proximò post festum Sancti Mathiæ Apostoli proximò futurum, ad informandum nos & dictum consilium nostrum super aliquibus vobis ex parte nostrâ exponendis, & ad faciendum ulteriùs quod per nos & idem consilium nostrum indè contigerit ordinari; & hoc nullatenùs omittatis. Et habeatis ibi hoc breve.

T. R. apud Guldeford', secundo die Septembr'.

Per cons'.

Consimile breve dirigitur majori villæ Oxon, quod sit, &c. mutatis mutandis ut supra, *unâ cum quatuor de discretioribus & legalioribus hominibus ejusdem villæ.*

T. ut supra.

De inquirendo si officium vicecomitis de Rokesburgh, & custodia forestæ de Selkyrk, ad Isabellam comitissam de Mar pertineant, jure hæreditario.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.
Rot. Scot. 8 Edw. III. m. 15. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Radulpho de Nevill, & Antonio de Lucy, salutem.

Supplicavit nobis dilectus & fidelis noster Galfridus de Moubray, quod, cum ipse, ut de jure Isabellæ, comitissæ de Mar', uxoris suæ, esse debeat vicecomes de Rokesburgh, & custos forestæ de Selkyrk, ac iidem viceconitatus & custodia, ratione donationis & concessionis, quas, magnificus princeps, Edwardus Rex Scotiæ, consanguineus noster, de comitatu & forestâ prædictis, fecit nobis, jam capti sint in manum nostram, velimus ei officium vicecomitatûs prædicti, ac custodiam dictæ forestæ, facere liberari;

Nos, ex causâ prædictâ volentes certiorari, utrum officium vicecomitatûs prædicti, & custodia forestæ prædictæ, ad ipsos, Galfridum & Isabellam, ut de jure ipsius Isabellæ, ut præmittitur, pertineant, & antecessores ejusdem Isabellæ officium & custodiam illa habuerunt, necne; &, si sic, tunc à quo tempore, quo titulo, qualiter, & quo modo; & si officium & custodia prædicta occasione præmissâ capta sint in manum nostram, an aliâ; & si aliâ, tunc quâ, qualiter, & quomodo;

Assignavimus vos ad inquirendum, per sacramentum proborum & legalium hominum de partibus prædictis, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, in præsentiâ vicecomitis nostri comitatûs prædicti, per vos indè præmuniendi, de præmissis plenius veritatem:

Et ideò vobis mandamus quod ad certos dies, &c. quos ad hoc provideritis, diligentem super præmissis faciatis inquisitionem; & eam, distinctè & apertè factam, nobis, sub sigillis vestris, & sigillis eorum, per quos facta fuerit, sine dilatione mittatis, & hoc breve.

Mandavimus enim vicecomiti nostro comitatûs prædicti, quod ad certos dies, &c. quos ei scire faciatis, venire faciat coram vobis, &c. tot & tales, &c. de ballivâ suâ, per quos, &c. in præmissis meliùs sciri poterit & inquiri.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xv. die Septembris.

Per concilium.

Super discordiis in universitate Oxon' reformandis.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.
Pat. 8 Edw. III. p. 2 m. 23. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, venerabilibus in CHRISTO patribus, Ricardo episcopo Dunolm', cancellario suo, Rogero Coventr' & Lich', & Willielmo Norwicen', episcopis, salutem.

Petitio cancellarii universitatis nostræ Oxon', coram nobis & concilio nostro in parliamento nostro exhibita, continebat quod *in villâ* Oxon', ubi universitas prædicta, à diu est, extitit, & adhuc existit, inter scolares ejusdem universitatis, & eorum familiares, & servientes, graves dissensiones & discordiæ subortæ fuerunt, & indies oriuntur, ex quibus pax nostra læditur, & populus noster partium illarum terretur, malaque alia innumera hactenus provenerunt hiis diebus, & nichilominus, verisimiliter timetur, quod dispersio universitatis prædictæ indè proveniet, nisi citiùs super hoc per nos apponatur remedium oportunum:

Nos, considerantes quod per universitatem prædictam fides Christiana defenditur & dilatatur, ac regnum nostrum & incolæ ejusdem regni multipliciter exornantur;

Volentesque dictam universitatem, & ad eandem declinantes, & ibidem conversantes, in pace & tranquilitate defensare, & si quæ in contrarium attemptata fuissent, prout justum fuerit, punire;

Ac de vestris fidelitate & circumspectione providis pleniùs confidentes, assignavimus vos, conjunctim & divisim, ad informandum vos, vel aliquem vestrûm, per cancellarium, procuratores, magistros, & scolares, universitatis prædictæ, ac aliis viis & modis, quibus expedire videritis, super dissensionibus & discordiis supradictis, & earum causis, & per cujus vel quorum culpam dissensiones illæ & discordiæ oriebantur;

Necnon ad tractandum cum eisdem cancellario, procuratoribus, magistris, & scolaribus, super dissensionibus & discordiis prædictis, qualiter videlicet, ad majorem & perpetuam quietem & tranquilitatem universitatis prædictæ sopiri valeant, seu etiam reformari;

Et ad certificandum nos de eo, quod per vos in præmissis factum fuerit & tractatum;

Ita quod nos, indè certiorati, ulterius in præmissis, cum deliberatione providâ, fieri faciamus, quod nobis & concilio nostro fore videbitur faciendum:

Et ideò vobis mandamus quod vos, vel aliquis vestrûm, ad villam prædictam accedatis, vel accedat, &, ad certum diem, quem vos, duo, vel unus vestrûm, ad hoc provideritis, vel providerit, præmissa omnia & singula faciatis in formâ prædictâ; non obstantibus aliquibus libertatibus, privilegiis, aut statutis:

Innotescentes eisdem cancellario, procuratoribus, magistris, & scolaribus, ac aliis, quorum interest, ex parte nostrâ, quod, nisi à malis hujusmodi se retrahant, & reformationi dissensionum & discordiarum prædictarum citiùs inclinent, ipsos, & eorum quemlibet, taliter puniri & castigari faciemus, quod eorum punitio aliis cedet in terrorem & exemplum mala hujusmodi futuris temporibus perpetrandi.

Mandavimus enim cancellario, procuratoribus, magistris, & scolaribus, universitatis prædictæ, quod in præmissis vobis, duobus, vel uni vestrûm assistant, pareant, & intendant.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Septembris.

Per ipsum Regem & concilium.

De tractando cum Guitardo de la Bret, super morâ suâ cum Rege.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Rot. Vascon. 8 Edw. III. m. 8. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Oliveri de Ingham, senescalli nostri Vasconiæ, & Johannis Travers, constabularii nostri Burdegaliæ, plenam fiduciam reportantes;

Ad tractandum, pro nobis & nostro nomine, cum nobili viro, Guitardo de la Bret, vicecomite Tartas', tam super confœderatione, alligantiâ, ac morâ suâ, nobiscum, ad terminum vitæ suæ, vel annorum, faciendâ, & de certo feodo, seu stipendio, sibi in hâc parte constituendo, quam super amicabili compositione, ineundâ cum dicto Guitardo, super quibuscumque debitis & demandis, quæ sibi, prætextu impensi nobis servitii, dicit competere;

Et ad ea, quæ sic tractata fuerint, nobis pleniùs referendum; plenam vobis, tenore præsentium, concedimus facultatem.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxii. die Septembris.

Comitatus & terra Pontivi & Monstrolli, Isabellæ matri Regis ad vitam conceduntur.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

EDWARDUS, Dei gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, omnibus ad quos præsentes literæ pervenerint, salutem.

Sciatis quod nos, debitum præcepti Dominici, quo filii tenentur revereri parentes, intentione piâ pensantes, necnon devotionis filialis gratitudinem in debitæ considerationis examine reducentes;

Ac proindè volentes Isabellæ Reginæ Angliæ, matri nostræ carissimæ, honores & commoda provehere & incrementis congruis dilatare, ut juxta statûs sui decentiam honorificentiùs se valeat continere;

Restituimus & reddidimus, ac pro nobis, & hæredibus nostris, concessimus eidem matri nostræ comitatum & totam terram nostram Pontivi & Montistrolli, cum pertinentiis;

Habenda & tenenda eidem matri nostræ, unà cum collationibus præbendarum in ecclesiâ Sancti Wilfranni de Abbevill, in eodem comitatu & aliis proficuis quibuscumque, ad totam vitam suam, simul cum castris, burgis, villis, maneriis, terris, tenementis, & aliis locis quibuscumque, adeo plenè & integrè, sicut eadem mater nostra, unquam ea prius tenuit, sustinendo onera, dictis comitatui & terræ Pontivi & Monstrolli incumbentia:

Nolentes quod prædicta mater nostra, si ipsam nos supervivere contingat, per hæredes nostros, vel eorum ministros quoscumque, indè amoveatur, seu aliàs inquietetur, molestetur in aliquo, seu gravetur;

Ita tamen quod, post mortem præfatæ matris nostræ, prædicti comitatus & terra, cum pertinentiis, ac collationibus præbendarum, & aliis proficuis prædictis, ad nos, & hæredes nostros integrè revertantur.

In cujus rei testimonium has literas nostras fieri fecimus patentes.

Teste meipso, apud Westmonasterium, xxiv. die Septembris, anno regni nostri octavo.

Per ipsum Regem.

Sub sigillo magno viridi, a filis sericis rubei viridisque coloris.

Pro hominibus & mercatoribus de potestate comitis Flandriæ.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Claus. 8 Edw. III. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Kanc', salutem. Cum nobilis vir, comes Flandr', consanguineus noster, vicesimo secundo die Augusti proximò præterito, pro bono pacis inter homines & mercatores de regno nostro, & homines & mercatores de dominio dicti comitis hinc indè nutriendæ, proclamari fecerit per totam potestatem suam, quod omnes & singuli mercatores de regno nostro, ac eorum servientes infra dictam potestatem suam venientes & frequentantes, seu ibidem, causâ mercimonii excercendi, venire & frequentare volentes, ibidem, usque ad festum Pentecostes proximò futurum, sub salvo & securo conductu suo veniant, morentur, & merces excerceant, & exindè ad propria redeant absque aliquâ occasione, vel impedimento; dum tamen non delinquant & custumas consuetas pro mercibus suis solvant.

Nos, desiderantes mutuam concordiam inter nostros & ipsius comitis subditos confovere, tibi præcipimus firmiter injungentes, quod statim visis præsentibus, in singulis portubus & locis in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, ex parte nostrâ publicè proclamari facias, quod omnes & singuli homines & mercatores de dominio & potestate ipsius comitis, ac eorum servientes, infra regnum & potestatem nostra, cum rebus & mercimoniis suis venire volentes, infra regnum nostrum salvò & securè usque ad dictum festum venire, & in eodem regno morari, & mercimonia sua ibidem excercere, ac exindè ad propria pro voluntate suâ redire valeant, sine occasione vel impedimento qualicumque; dum tamen non delinquant, & faciant & solvant custumas debitas & consuetas in regno nostro.

Et hoc nullatenùs omittas.

T. R. apud Westm', xxvii. die Sept'.

Per ipsum Regem & cons'.

Eodem modo scribitur singulis vicecomitibus per Angliam.

De magno sigillo liberato.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Claus. 8 Edw. III. m. 10. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod venerabilis pater J. Cantuar' archiepiscopus tocius Angl' primas, cancellarius domini Regis, vicesimo-octavo die Septembris, anno regni dicti Regis octavo, horâ vesperarum, in camerâ ipsius Regis in palacio suo apud Westm', liberavit magnum sigillum suum, in quâdam bursâ sigillo ipsius archiepiscopi consignatâ, in præsenciâ venerabilis patris H. Lincoln' episcopi, thesaurarii ipsius Regis, Johannis comitis Cornub', Ricardi comitis Arundell', magister Roberti de Stretford archidiaconi Cantuar', domini Roberti de Taunton, & aliorum tunc ibidem existentium;

Et idem dominus Rex sigillum illud à præfato archiepiscopo recepit, & illud venerabili patri R. Dunolm' episcopo, quem cancellarium suum ibidem constituit, liberavit;

Et idem episcopus sigillum illud à domino Rege recepit, & debitum juramentum ibidem præstitit;

Et die Jovis proximò sequenti idem cancellarius sigillum prædictum in capitulo Fratrum Prædicatorum London' apperuit, & indè brevia fecit consignari.

Tractatûs matrimonii, inter comitem Cornubiæ & Mariam de Hispania, confirmatio.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Pat. 8 Edw. III. p. 2. m. 26. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Inspeximus litteras patentes, dilecti & fidelis nostri, Johannis comitis Cornubiæ, fratris nostri carissimi, in hæc verba:

UNIVERSIS Christi fidelibus, præsentes litteras inspecturis, Johannes, illustris Regis Angliæ filius, comes Cornubiæ, & germanus Regis Angliæ nunc regnantis, salutem in Omnium Salvatore.

Noveritis quod, cum inter nobilem dominam & potentem, dominam Blanchiam, comitissam Sabaudiæ, ex parte unà, & dominum Willielmum Trussel militem, magistrum Richardum de Byntoworth, dominum Willielmum de Cusantiâ, & Jacobum de Luk, procuratores & nuncios domini & fratris nostri, Regis Angliæ supradicti, ac nostros, ex alterâ, de matrimonio, inter nos & nobilem domicellam Mariam de Ispaniâ, filiam, bonæ memoriæ, Ferdinandi de Ispaniâ, domini de Lara, contrahendo, sit tractatum, & in præsentiâ serenissimi principis, domini Philippi, Dei gratiâ, Regis, & excellentissimæ Reginæ, Franciæ, & aliorum de suo concilio, in formâ quæ sequitur concordatum;

Imprimis, Quod nos dictam Mariam capiamus, si licitè fieri poterit, in uxorem; &, si subsit impedimentum consanguinitatis, vel aliud, dicti Reges Franciæ & Angliæ, dispensationem, super hoc, per dominum Summum Pontificem fieri, pro viribus procurabunt.

Item, Quod dominus Rex Franciæ, ultra apparatum, quem ipse & Regina Franciæ facient præfatæ Mariæ, dabit dictæ Mariæ, & nobis pro eâ, in

dotem, seu maritagium, triginta milia librarum parvorum Turonensium, sub formis & conditionibus infrascriptis, videlicet;

Quod nobis satisfaciet die, quo dictum matrimonium in facie ecclesiæ solempnizari contigerit, de decem milibus librarum, & in fine anni revoluti de quinque milibus librarum, & sic de anno in annum de quinque milibus librarum, quousque dicta triginta milia librarum Turonensium nobis fuerint persoluta, vel de ipsis nobis fuerit satisfactum;

Ita quod, si dicta Maria, quod absit, decedat absque hærede legitimo, de corpore suo procreato, medietas dictæ dotis, scilicet, quindecim milia librarum, quæ primo nobis solventur, nobis liberè remanebunt, & alia quindecim milia librarum Regi Franciæ, qui nunc est, vel erit pro tempore, revertentur, solvenda per nos eidem, si priùs solutionem vel satisfactionem habuerimus de eisdem;

Et, si plenam satisfactionem de dictis ultimis quindecim milibus librarum, tunc non habuerimus, totum tamen quod de illis acceperimus, dicto Regi Franciæ solvere teneamur; & de residuo, nobis non soluto, idem Rex Franciæ & successores sui tunc imperpetuum sint quieti:

Quod si nos rebus humanis eximi contigerit, dictâ Mariâ relictâ superstite, tunc habeat ipsa dictam dotem; videlicet, triginta milia librarum Turonensium supradicta, liberè, absque aliquo onere debitorum, pro nobis aliqualiter solvendorum:

Ita quod hæredes nostri, quicquid de dictâ dote nobis solutum fuerit, & Rex Franciæ totum quod superfuerit exsolvendum, dictæ Mariæ reddere, solvere, & restituere, teneantur; quâ dote sit contenta; ita quod nihil exigat, vel recipiat de rebus nostris mobilibus, quæ post mortem nostram, juxta consuetudinem regni Angliæ, sibi aliàs deberentur.

Ipsamque dotem habeat ad totam vitam suam, & post ejus decessum dicta dos remaneat hæredibus, de nobis & ipsâ legitimè procreatis; ad quod dicta Maria consentiat, ac promittat, & juret præmissa in omnibus se servare, & contra ea aliqualiter non venire; super quo etiam nobis litteras suas faciat, bonas & congruas in hâc parte, quas teneatur dominus Rex Franciæ confirmare.

Item, in eventum quod, dictâ Mariâ vivente, decedere nos contingat, habeat ad terminum vitæ suæ duo milia marcarum sterlingorum terræ, in locis bonis & congruis, sibi de terris nostris, nomine dotis, assignanda; si tamen, juxta legem & consuetudinem regni Angliæ, de terris & tenementis nostris dotari voluerit, tunc de ipsis, juxta electionem suam, secundum legem & consuetudinem hujusmodi, dos sibi debita assignetur; ita quod alterâ viarum istarum sit contenta.

Item, quod Rex Franciæ fieri faciat nobis & dictæ Mariæ suas litteras, per quas promittat nobis solvere dicta triginta milia librarum terminis supradictis, & ad solutionem hujusmodi obliget se, & successores suos, ac bona sua ubicumque reperta:

Et quod nos, per nostras litteras, bonâ fide, tactis sacrosanctis Ewangeliis, corporali præstito sacramento, per solempnem stipulationem promittamus, obligando nos & hæredes nostros, ac bona nostra quæcumque, ad tenendum & complendum omnia supradicta, & eorum quodlibet, quantum ad nos & successores nostros attinet, vel attinere poterit in futurum:

Et quod dictus dominus, & frater noster, Rex Angliæ, ex certâ scientiâ, præmissa confirmet & promittat, ac obliget se, & successores suos, ac bona sua quæcumque, dicto Regi Franciæ, ac præfatæ Mariæ quod infra tres menses, à tempore requisitionis sibi factæ continuè numerandos, executionem præmissorum de & in bonis nostris, præsentibus & futuris, absque processu vel placito, propriis suis sumptibus & expensis, fieri faciat, si nos vel hæredes nostri hoc non faciamus, vel adimpleamus, cum per dictum Regem Franciæ, seu dictam Mariam, vel ex parte eorumdem, fuerimus requisiti.

Nos, comes prædictus, tractatum hujusmodi, quatenùs ad nos attinet, acceptantes, ac volentes omnia & singula, ut præmittitur, concordata, & nobis incumbentia in hâc parte, facere & servare (dùm tamen matrimonium hujusmodi fuerit subsecutum, & condicta superiùs nobis facta & observata fuerint vice versâ) bonâ fide, & per solempnem stipulationem promittimus, præstito ad sacrosancta Dei Ewangelia sacramento corporali, quod omnia & singula præmissa plenè & fidelitèr tenebimus, servabimus, & adimplebimus quatenùs nos attingunt:

Nos etiam nos, hæredes & successores nostros, sub ypotecâ & obligatione omnium bonorum nostrorum, mobilium & immobilium, Regi Franciæ, ac præfatæ Mariæ, & omnibus quorum interest, vel intererit, firmiter obligamus ad observationem & complementum omnium & singulorum præmissorum; ac ad solvendum & refundendum dampna, sumptus, & interesse, quæ prætextu non observationis præmissorum ex parte nostrâ, quod absit, provenire vel incurri contigerit, solo juramento partis, in judicio vel extra, præstito, absque probatione aliâ, declaranda:

Renunciantes expressè exceptionibus doli, quod metûs causâ, & aliis exceptionibus, ac juris remediis, nobis competentibus, vel competituris, & specialiter legibus, usibus, & consuetudinibus, regni Angliæ, & locorum aliorum, per quæ præmissa, vel eorum aliquod, adnullari possent, vel posset, impeti, vel aliqualiter retardari.

In cujus rei testimonium sigillum nostrum præsentibus est appensum.

Dat' London', xxviii. die Septembris, anno Domini millesimo trescentesimo tricesimo quarto.

NOS autem, tractatum, de quo dictæ litteræ commemorant, ac omnia & singula, contenta in eisdem litteris, rata habentes & grata, ea pro nobis & hæredibus nostris, quatenùs ad nos attinet, ex certâ scientiâ, acceptamus & etiam confirmamus;

Promittentes, & etiam obligantes nos & hæredes nostros, & omnia bona nostra, mobilia & immobilia, præsentia & futura, ubicumque fuerint, dicto Regi Franciæ, & præfatæ Mariæ, quod infra tres menses à tempore requisitionis nobis factæ numerandos, præmissa teneri, & compleri faciemus per executionem meram, de & in bonis dicti comitis, præsentibus & futuris, faciendam absque aliquo processu seu placito, propriis nostris sumptibus & expensis, si dictus comes, hæredes vel successores sui, præmissa non faciant, vel non compleant integrè, cum super hiis, per dictum Regem Franciæ, & præfatam Mariam, seu ex parte eorum, vel eorum alteriùs, fuerint requisiti.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westmonasterium, xxx. die Septembris.

De retinentiâ & pensione Annibaldi cardinalis.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Rot. Vascon. 8 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Attendentes affectionis puritatem, quam venerabilem patrem, dominum A. Tusculan' episcopum, Sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalem, ad nos & domum nostram regiam novimus habuisse;

Ac volentes ipsum, eo prætextu, munere prospicere gratioso, eundem cardinalem de concilio nostro duximus retinendum, eique quinquaginta marcas sterlingorum, percipiendas per annum, ad totam vitam suam, pro feodo suo, de dicti ducatûs exitibus, per manus constabularii nostri Burdegaliæ, donamus & concedimus per præsentes.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxx. die Septembris.

Per ipsum Regem.

De potestate ad tractandum cum Rege Franciæ, super quæstionibus & querelis.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Pat. 8 Edw. III. p. 2. m. 21. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes litteras inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

Noveritis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris, J. archiepiscopi Cantuar', totius Angliæ primatis, abbatis de Dore, & Willielmi de Clynton, militis, plenariè confidentes;

Ipsos, & duos eorum (quorum præfatus archiepiscopus sit unus) fecimus, ordinavimus, & constituimus, nostros veros & legitimos procuratores, & nuncios speciales;

Dantes eis, & duobus eorum (quorum præfatus archiepiscopus sit unus) plenam potestatem, & mandatum speciale, tractandi pro nobis, & nostro nomine, cum, magnifico principe, domino Philippo, Rege Franciæ illustri, seu deputandis ab ipso, super quibuscumque quæstionibus, litibus, querelis, demandis, controversiis, arestis, seu debatis, ac adjornamentis, & processibus, in curiâ ipsius domini Regis pendentibus; necnon petitionibus & actionibus, realibus, & personalibus, atque mixtis, quæ idem dominus Rex erga nos, seu subditos nostros, habet, vel habere poterit, vel nos erga ipsum dominum Regem, seu subditos suos, ratione terrarum nostrarum in ducatu prædicto, vel alibi, existentium; seu quacumque aliâ occasione habemus, vel habere poterimus, quovis modo:

Et omnia & singula, quæ tractata & concordata fuerunt, quacumque firmitate vallandi:

Necnon petendi, stipulandi, recipiendi, retinendi, componendi, paciscendi, transigendi, & omnia alia & singula faciendi, quæ in præmissis, & circa præmissa, fuerint opportuna, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes etiam pro nobis, & hæredibus nostris, ratum & firmum habere, & habituros quicquid per dictos procuratores & nuncios nostros, & duos eorum, quorum præfatus archiepiscopus sit unus, ut est dictum, gestum, actum, & factum, seu etiam procuratum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In quorum omnium testimonium sigillum nostrum præsentibus duximus apponendum.

Dat' apud Westm', xxx. die Septembris.

Ad tractandum super mutuâ visione, & passagio ad Terram Sanctam.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.
Pat. 8 Edw. III. p. 2. m. 21. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes literas inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

Noveritis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris J. archiepiscopi Cantuar', totius Angliæ primatis, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Tractandi, pro nobis & nostro nomine, cum magnifico principe, domino Philippo, Rege Franciæ illustri, aut deputandis ab eo, de certis die & loco, quibus idem dominus Rex & nos convenire, & nos mutuò videre valeamus, pro pleniori tractatu habendo super passagio, vel itinere, nostro versus Terram Sanctam, & aliis negotiis occurrentibus;

Et hiis, quæ sic tractata fuerint, consentiendi & concordandi, & ea, in quibus concordes, ut præmittitur, fuerint, quacumque firmitate vallandi, & omnia alia & singula faciendi, quæ in præmissis, & circa præmissa, fuerint oportuna, etiam si mandatum exigant speciale:

Promittentes etiam nos firmum & stabile habituros quicquid, per præfatos procuratores, & nuncios nostros, & duos eorum, quorum præfatus archiepiscopus sit unus, actum, gestum, seu concordatum fuerit in præmissis. In quorum, &c.

Dat ut supra.

De castris Regis in Northwalliâ & Southwalliâ muniendis.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.
Claus. 8 Edw. III. m. 11. in Turr. Lond.

REX, camerario suo de Kaernarvan, salutem. Quia quibusdam certis de causis, velimus quod castra nostra in partibus Northwall', victualibus, armaturis, & aliis garnisturis quibus necessariò indigent, muniantur; vobis mandamus firmiter injungentes, quod quodlibet castrorum nostrorum prædictorum, per visum & testimonium dilectorum clericorum nostrorum, Stephani le Blount & Ambrosii de Novo Burgo, quos ad partes illas, eâ de causâ, & aliis de causis mittimus, victualibus, armaturis, & aliis garnisturis quibus necessariò indigent, de exitibus ballivæ vestræ, usque ad summam viginti librarum, sine dilacione muniri faciatis:

Et si exitus ballivæ vestræ ad præmissa faciend' ad præsens non sufficiant, tunc hujusmodi victualia, armaturas, & garnisturas in locis infra eandem ballivam vestram, ubi commodius fieri poterit, sine dilacione emi pro denariis nostris, illis à quibus empta fuerint, certis terminis, inter vos & ipsos statuendis, solvendis;

Et castra nostra prædicta per visum & testimonium prædictorum Stephani & Ambrosii, citra festum Omnium Sanctorum proximò futurum indè muniri faciatis, prout pro majori commodo nostro & securitate partium illarum, ac salvacione castrorum & populi nostri ibidem meliùs videritis faciendum; thes' & barones nostros de scaccario de portione omnium rerum separatim quas sic pro municione hujusmodi emi & provideri feceritis, quamcicius commodè fieri poterit, testificantes.

Et nos vobis de eo quod in municione hujusmodi per visum & testimonium eorumdem Stephani & Ambrosii posueritis, cum illud sciverimus, in compoto vestro de exitibus prædictis debitam allocacionem habere faciemus.

T. R. apud Westm', xxx. die Sept'.

Per ipsum Regem & cons'.

Consimile breve dirigitur camerario Regis de Kaermerdyn pro castris Regis in Suthwall' muniendis, ut supra.

T. ut supra. *Per idem warantum.*

De potestate constituendi procuratorem in curiâ Romanâ.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.
Pat. 8 Edw. III. p. 2. m. 20. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. De fidelitate providâ & circumspectione probatâ dilecti & fidelis nostri Nicholai de la Beche plenariè confidentes, ad amovendum magistrum Andream Sapiti ab officio procuratoris & omnium prosecutione negociorum nostrorum in curiâ Romanâ, ac ad revocandum omnem potestatem sibi per nos attributam in hâc parte, & alium attornatum seu procuratorem, loci ipsius Andreæ, ad negocia hujusmodi in eâdem curiâ prosequend', ponendum & constituendum, tenore præsentium plenam dicto Nicholai committimus potestatem; ratum & gratum habentes & habituri quicquid idem Nicholaus, nomine nostro, fecerit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm' primo die Octobr'.

Pro Ottone domino de Kuyk, de retinentiâ.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.
Claus. 8 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, collectoribus custumæ lanarum, coriorum, & pellium lanutarum, in portu civitatis London', salutem.

Cum concesserimus, dilecto & fideli nostro, Otoni domino de Kuyk, pro morâ suâ nobiscum, tam pro guerrâ quam pro pace, sub certâ formâ, contentâ in quâdam indenturâ, indè inter nos & præfatum Ottonem confectâ, ducentas & quinquaginta libras, percipiendas singulis annis de exitibus custumæ prædictæ, per manus collectorum ejusdem, qui pro tempore fuerunt, ad festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales portiones, quousque sibi de ducentis & quinquaginta libratis terræ & redditûs per annum, ad totam vitam suam habendis, infra regnum nostrum, in loco competenti, fecerimus providere, prout in indenturâ prædictâ pleniùs continetur;

Vobis mandamus quod eidem Otoni, vel ejus in hâc parte attornato, centum viginti & quinque libras, pro termino Sancti Michaelis proximò præterito, de exitibus custumæ prædictæ solvatis;

Recipientes à præfato Otone, vel suo dicto attornato, literas suas acquietantiæ, receptionem pecuniæ illius testificantes;

Et nos vobis indè, in compoto vestro, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Sanctum Albanum, iii. die Octobris.

De decimâ & quintadecimâ concessis, levandis.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.
Pat. 8 Edw. III. p. 2. m. 16. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, abbati de Cerne & Johanni Mauger, salutem.

Sciatis quod cum comites, barones, milites, liberi homines, ac communitates comitatuum regni nostri, quintamdecimam omnium bonorum suorum mobilium; ac cives & burgenses civitatum & burgorum ipsius regni nostri, decimam omnium bonorum suorum mobilium, in parliamento nostro apud Westm' ad diem Lunæ proximò post festum Exaltationis Sanctæ Crucis proximò præteritum, summonito, nobis concesserunt, in subventionem misarum & sumptuum, quos, tam pro defensione regni nostri, ac quarumdam aliarum terrarum nostrarum, contra Scotorum aggressus, qui dicta regnum & terras hostiliter invadere satagebant, & satagunt hiis diebus, quam pro aliis magnis & arduis negociis nobis multipliciter incumbentibus, facere nos oportet;

Ac iidem comites, barones, milites, communitates, cives, & burgenses, nos in eodem parliamento ob certas causas cum instanciâ requisierint, ut

tantum ab ipsis, quantum in ultimâ taxatione decimæ & quintædecimæ nobis concessarum, ratione ejusdem taxationis levatum extitit, recipere curaremus:

Et quia intelleximus ex relatibus plurimorum, quod taxatores & collectores in ultimâ taxatione decimæ & quintædecimæ prædictarum, ac eorum clerici & ministri, diversas pecuniarum summas à quampluribus de regno nostro, ut ipsis in taxatione & levatione hujusmodi parcerent, levaverunt, & quasdam alias pecuniarum summas ab aliis, colore officiorum suorum, diversimodè extorserunt, & propriis usibus applicarunt, & alia populo nostro ibidem gravamina intulerunt;

Volentes oppressiones, extorsiones, & gravamina hujusmodi, quatenùs bono modo poterimus, evitare, & utilitati & quieti ejusdem populi nostri, prout convenit, providere:

Assignavimus vos ad tractandum & concordandum cum communitatibus civitatum & burgorum, ac hominibus villarum, & dominicorum antiquorum, & aliis qui hujusmodi decimam & quintamdecimam solvere tenentur in comitatu Dors', tam infra libertates quam extra, de competentibus finibus sive summis, nobis pro decimâ & quintadecimâ prædictis solvendis, habitâ consideratione ad oppressiones, extorsiones, & gravamina dicto populo nostro per hujusmodi taxatores & collectores, ac ipsorum ministros eo colore illata:

Et volumus quod vos, præfate abbas, pecuniam illam colligatis & recipiatis, per indenturam, de singulis summis nobis in hâc parte concedendis, inter vos & præfatum Johannem conficiendam; & quod vos, præfate abbas, de eâdem pecuniâ nobis respondeatis ad scaccarium nostrum, de unâ, videlicet, medietate in crastino Sancti Nicholai proximò futuro, & aliâ medietate in quindenâ Purificationis beatæ Mariæ Virginis proximò sequente:

Et si forsan præfati communitates, homines villarum, & dominicorum prædictorum, & alii prænotati, tractatui & concordiæ hujusmodi, quos sic pro ipsorum indempnitate & quiete fieri ordinavimus, recusaverint consentire, vos, tenore præsentium, assignavimus unà cum quodam clerico, quem duxeritis eligendum, & pro quo respondere volueritis, ad dictam quintamdecimam in comitatu prædicto, & ad decimam prædictam in singulis civitatibus, burgis, & antiquis dominicis nostris in eodem comitatu, tam infra libertates quam extra, assidend' & taxand';

Et volumus vos, præfate abbas, pecuniam de eisdem quintadecimâ & decimâ provenientem, colligatis & recipiatis, & quod pecuniam illam habeatis ad scaccarium ad terminos prædictos, per equales portiones, ut præmittitur, liberandam, & ad alios fideles, pro quibus respondere volueritis, quociens & quando vos ad prædictas taxacionem & assessionem faciend', si eas fieri contigerit, vacare non poteritis, seu pro expeditione negocii illius fore videritis faciend', ad taxationem & assessionem prædictas faciend', deputand' in formâ supradictâ:

Et ideò vobis mandamus, quod circa præmissa cum diligenciâ intendatis, & ea faciatis & expleatis, sicut prædictum est. Mandavimus enim comitibus, baronibus, militibus, liberis hominibus, & toti communitati comitatûs prædicti, tam infra libertates quam extra, necnon ballivis communitatum, civitatum, burgorum, & dominicorum nostrorum antiquorum in eodem comitatu, ac vicecomiti nostro comitatûs prædicti, quod vobis ac clerico quem ad hoc eligeritis, & deputand' à vobis, ut est dictum, in præmissis omnibus & singulis intendentes sint, respondentes, consulentes, & auxiliantes, in formâ prædicta.

In cujus, &c.

T. R. apud Eborum, quarto die Octobr'.

Per ipsum Regem.

REX, eisdem, salutem. Sciatis quod, cum comites, *&c. ut supra usque ibi* in eodem parliamento, *tunc sic* cum instanciâ requisierint, ut pro oppressionibus & extorsionibus eisdem per taxatores & collectores hujusmodi decimæ & quintædecimæ ante hæc tempora factis, declinand', tantum ab ipsis, quantum in ultimâ taxatione decimæ & quintædecimæ nobis concessarum, ratione ejusdem taxationis levatum extitit, recipere dignaremur.

Nos, ad oppressiones, extorsiones, & gravamina, quæ populo regni nostri per hujusmodi taxatores & collectores, ac eorum clericos & ministros eâ de causâ hactenùs facta fuerunt, consideracionem habentes, desiderantesque oppressiones, extorsiones, & gravamina hujusmodi evitare, ac utilitati & quieti ejusdem populi nostri, modis quibus poterimus, providere, assignavimus vos ad tantam pecuniæ summam de civitatibus, burgis, & villatis, ac etiam de illis de antiquis dominicis nostris, & aliis qui hujusmodi decimam & quintamdecimam solvere tenentur in comitatu Dors', tam infra libertates quam extra, ad opus nostrum levari faciend', quanta ab eis in ultimâ taxatione, racione taxationis ejusdem, extitit levata:

Et volumus quod vos, præfate abbas, pecuniam illam colligatis & recipiatis, per indenturam de singulis summis nobis in hac parte concedendis, inter vos & prædictum Johannem conficiendam; & quod vos, præfate abbas, de eâdem pecuniâ nobis respondeatis ad scaccarium nostrum, de unâ, videlicet, medietate in crastino Sancti Nicholai proximò futuro, & aliâ medietate in quindenâ Purificationis beatæ Mariæ Virginis proximò sequente.

Et ideò vobis mandamus, quod præmissa in formâ prædictâ cum omni diligenciâ faciatis & expleatis. Mandavimus enim vicecomiti nostro comitatûs prædicti, quod ad certos dies & loca, quos ei scire faciatis, venire faciat coram vobis, tot & tales de ballivâ suâ, tam infra libertates quam extra, per quos præmissa meliùs poterunt expedire, & quod vobis in executione præmissorum assistat, pareat, respondeat, & intendat, prout ei scire faciatis ex parte nostrâ & prout vobis pro maturatione negocii illius videbitur expedire. In cujus, &c.

T. ut supra.

Per ipsum Regem.

REX, comitibus, baronibus, militibus, liberis hominibus, & toti communitati comitatûs Dors', tam infra libertates quam extra, necnon ballivis comitatuum, civitatum, burgorum, & dominicorum nostrorum antiquorum in eodem comitatu, ac vicecomiti comitatûs prædicti, salutem.

Cum assignaverimus dilectos & fideles nostros abbatem de Cerne & Johannem Mauger, ad tantas pecuniæ summas de communitatibus civitatum & burgorum, ac hominibus villarum & antiquorum dominicorum in com prædicto, pro decimâ & quintadecimâ nobis per communitatem regni nostri, & cives & burgenses ejusdem, jam concessis, levandis & colligendis, quantæ ab eis in ultimâ taxatione hujusmodi decimæ & quintædecimæ, racione taxacionis prædictæ extiterunt, levatæ; necnon ad dictam quintamdecimam in com' prædicto, & ad decimam prædictam in singulis civitatibus, burgis, & antiquis dominicis nostris comitatûs illius, si forsan præfati communitates, homines villarum & dominicorum nostrorum prædictorum tractatui & concordiæ de hujusmodi summis nobis solvendis, cum præfatis abbate & Johanne tenend' consentire recusaverint, assidend' & taxand', & ad quædam alia in diversis litteris nostris patentibus indè confectis contenta, faciend' & explend';

Vobis mandamus, quod prædictis abbati & Johanni, ac clerico, quem ad hoc elegerint, & deputand' ab eisdem abbate & Johanne, ut est dictum, in præmissis omnibus & singulis, & aliis in litteris nostris prædictis contentis, intendentes sitis, respondentes, consulentes, & auxiliantes, in formâ prædictâ.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

REX, dilecto sibi in CHRISTO abbati de Cerne, salutem. Cum assignaverimus vos & dilectum nobis Johannem Mauger ad tantas pecuniæ summas, *&c. ut supra usque* solvendis, *& tunc sic* vobiscum & cum præfato Johanne tenend' consentire recusaverint, assidend' & taxand', & ad quædam alia in diversis litteris nostris patentibus indè confectis contenta, faciend' & explend'; vobis mandamus, in fide & dilectione quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, quod statim visis præsentibus, omnibus aliis prætermissis, ad præmissa omnia & singula, unà cum præfato Johanne, cum omni diligenciâ intendatis, prout ei per nos pleniùs est injunctum, & vobis scire fac' ex parte nostrâ, cui dedimus potestatem sacramentum vestrum recipiendi in hâc parte:

Scientes quod si præmissa per negligenciam seu tepiditatem vestras, in aliquo impediantur, seu retardentur, ad vos tanquam negociorum nostrorum ac regni nostri commodi perturbatores, & similiter ad vestra graviter capiemus.

Teste ut supra. Per ipsum Regem.

REX, vic' Dors', salutem. Cum assignaverimus dilectos & fideles nostros abbatem de Cerne & Johannem Mauger ad tantas pecuniæ summas, *&c. ut supra, mutatis mutandis, usque ibi* nobis solvendis, *tunc sic* cum præfatis abbate & Johanne tenend' consentire, *&c. ut supra, usque ibi* & explend', *tunc sic:*

Tibi præcipimus, quod ad certos dies & loca, quos iidem abbas & Johannes tibi scire faciant, venire facias coram eis tot & tales de ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, per quos præmissa & omnia alia in dictis litteris nostris contenta, meliùs poterunt expediri; & quod eisdem abbati & Johanni in executione præmissorum assistas, pareas, respondeas, & intendas, prout tibi scire faciant ex parte nostrâ, & prout eis pro maturatione negocii illius meliùs videbitur expedire:

Et habeas ibi hoc breve.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Eodem modo alii assignantur in singulis comitatibus, &c. & consimilia mandata diriguntur eisdem & comitibus, baronibus, &c. ac vic' cujuslibet com' seperatim, mutatis mutandis.

De orando pro Rege, profecturo contra Scotos.

A. D. 1334.
An. 8 Edw. III.

Claus. 8 Edw. III. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, W. eâdem gratiâ, archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, salutem.

Ad hoc in terris constitutæ sunt à DEO principum secularium potestates, ut præsidentes regimini plebis CHRISTI bonos confoveant, & pravorum excessus condignè puniant & reforment.

Pensantes itaque commissum nobis divinitùs gladii temporalis exercitium, ac intuentes superbam furiam & nequitiam sceleratam Scotorum, qui violato fidelitatis & homagii sui debito, contra nos & confœderatos nostros de guerrâ jam proditionaliter & hostiliter insurgere præsumpserunt, mala quamplurima, tam in Angliâ quam in Scotiâ, perpetrantes, & ad pejora, quod absit, processuri, nisi conspiratæ suæ malitiæ citiùs & fortiùs obvietur;

De diffinito parliamenti nostri, nuper apud Westm' convocati, consilio, versus partes Scotiæ, tam pro defensione terrarum nostrarum ibidem quam

regni nostri Angliæ, ac ad reprimendam perversorum malitiam, disposuimus, quod jam arripuimus, iter nostrum.

Verùm, cum in expeditione tam ardua quam ex debito suscepti regiminis suscepimus, ut oportet, plùs de supernæ virtutis assistentiâ, quam de terrenâ potentiâ, plùs in orationibus fidelium quam armatorum cuneis, confidamus;

Paternitatem vestram affectuosè requirimus & rogamus, quatinùs nos, & nostrum exercitum, ad partes prædictas, pro bono publico, sub timore DEI confidenter & humiliter properantes, divinæ propitiationis dexteræ, quæ, quibus vult victoriam impertitur, devotis orationum suffragiis, & aliis pietatis operibus, studeatis sedulò commendare; & ad hoc clerum, & populum, seculares & religiosos, vestrarum provinciæ & diœcesis, monitis salutaribus efficaciter inducatis, ut ipse dominantium dominus, eorum precibus & meritis complacatus, super nos & nostros rorem uberem suæ benedictionis infundat, actusque nostros in suo beneplacito regat & dirigat, ac nobis progressum felicem, gratiosum aggressum & regressum misericorditer tribuat gloriosum, ut sibi cedat ad laudem & gloriam, nobis ad meritum, subditis nostris ad commodum & solamen, ecclesiæ & toti regno, cui, licet insufficientibus meritis, præsidemus, ad statum pacificum & quietem.

Teste Rege, apud Eborum, xxiii. die Octobris.

Eodem modo scribitur J. archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, vel ejus vicario generali, & singulis episcopis per Angliam; videlicet,

R. episcopo Dunolm'.
J. episcopo Karliol'.
R. Coventr' & Lich' episcopo.
H. Lincoln' episcopo.
J. Elien' episcopo.
W. Norwicen' episcopo.
S. London' episcopo.
T. Heref' episcopo.
S. Wygorn' episcopo.
A. Wynton' episcopo.
J. Exon' episcopo.
J. Cicestren' episcopo.
R. episcopo Sarum.
R. Bathon' & Wellen' episcopo.
H. episcopo Roffen'.
H. Meneven' episcopo.
J. Landaven' episcopo.
.. Bangoren' episcopo.
.. Assaven' episcopo.

Super expensis in parliamento Edwardi de Balliolo Regis Scotiæ.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Liberat. 8 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Cum nuper miserimus, dilectum clericum nostrum David de Wolloure ad partes Scotiæ, pro quibusdam negotiis nostris, in parliamento dilecti consanguinei & fidelis nostri Edwardi de Balliolo, Regis Scotiæ, apud Edenburgh tunc convocato, prosequendis; & ei triginta solidos, super expensis suis, ad scaccarium nostrum fecerimus liberari:

Idemque David in obsequio nostro prædicto per decem & octo dies sic steterit, eundo versus partes prædictas, ibidem morando, & exindè redeundo.

Vobis mandamus quod, allocatis eidem David prædictis triginta solidis pro decem diebus, ei viginti & quatuor solidos pro reliquis octo diebus, videlicet, pro quolibet die tres solidos, de thesauro nostro solvatis.

Teste Rege, apud Eborum, xxiv. die Octobris.

Per ipsum Regem & concilium.

De decimâ per clerum Angliæ concessâ, levandâ & colligendâ.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Claus. 8 Edw. III. m. 8. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, J. eâdem graciâ, archiepiscopo Cantuar', tocius Angl' primati, vel ejus vicario generali, ipso archiepiscopo in remotis agente, salutem.

Cum vos, præfate archiepiscope, ac cæteri prælati & clerus provinciæ Cantuar', nobis in subsidium quorumdam arduorum negociorum nobis, pro defensione regni nostri, multipliciter incumbentium, nuper in congregatione vestrâ, præfate archiepiscope, apud ecclesiam Sancti Pauli London' decimam de vestris & ipsorum bonis, & beneficiis ecclesiasticis curialiter concesseritis, solvendam; unam, videlicet, medietatem in festo Purificationis Beatæ Mariæ Virginis proximò futuro, & aliam medietatem in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò sequente:

Nos, volentes quod decima prædicta, juxta concessionem prædictam, levetur ad opus nostrum, vobis mandamus, quod aliquos viros idoneos de quibus confiditis, quos ad hoc duxeritis eligendos, ad dictam decimam in dioc' Cantuar' modo debito colligend' & levand', assignetis; ita quod iidem sic assignati solvant nobis ad scaccarium nostrum unam medietatem pecuniæ, de dictâ decimâ provenientis, in dicto festo Purificationis proximò futuro, & aliam medietatem in dicto festo Nativitatis proximò sequente sine dilatione ulteriori.

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum, ac salvationem regni nostri diligitis, cum omni diligenciâ & solicitudine quibus poteritis, fieri faciatis.

Et de nominibus illorum quos ad dictam decimam in dioc' prædictâ, ut prædictum est, colligend' & levand' deputaveritis, thesaurarium & barones nostros de scaccario reddatis, sine dilacione aliquâ, certiores.

T. R. apud Eborum, xxiv. die Octobr'.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandat' est venerabili patri W. archiepiscopo Eborum, Angl' primati, & omnibus aliis episcopis, tam de dictâ provinciâ Cantuar' quam de provincia Eborum, &c. ut supra mutatis mutandis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Super reparationibus in manerio de Wodestok, & camerâ Rosamundæ instauranda.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.

Claus. 8 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Cum nuper, per breve de privato sigillo nostro, mandaverimus, dilecto & fideli nostro Willielmo de Monte Acuto, firmario maneriorum nostrorum de Wodestok & Hanebergh, vel ejus locum tenenti ibidem, quod, per visum & testimonium Adæ Mundy & Ricardi Miriwedre, domos, molendina, & stagna, maneriorum prædictorum, ac muros parci nostri ibidem, quotiens opus foret, reparari & emendari:

Ac fœnum, & id, quod pro sustentatione ferarum nostrarum ibidem oporteret inveniri, & prata, infra parcum prædictum, fossatâ, & vivâ haiâ, includi:

Ac quandam domum ultra portam in novo muro, inter dictum manerium de Wodestok & parcum nostrum ibidem, de novo fieri:

Et quandam cameram, vocatam Rosamound exaltari, & cristam platam ejusdem cameræ de maeremio & plumbo cooperiri:

Ac unam odam calcis pro sustentatione dictorum maneriorum fieri:

Et capita stagnorum nostrorum exaltari:

Ac calceta, circa maneria prædicta, quæ diruta & confracta extiterunt, reparari & emendari:

Et etiam quod fœnum, avenam, & alia, quæ pro sustentatione equitii nostri, in dicto parco nostro de Wodestok, necessaria forent, inveniri:

Et vadia custodibus dicti equitii nostri ibidem; necnon quod quinquaginta & tres solidos, per annum, cuidam capellano, divina singulis diebus, infra dictum manerium de Wodestok, celebranti; ac duobus parcariis, & uni janitori, cuilibet, videlicet, eorum duos denarios per diem, & uni gardinario unum denarium per diem, solvi faceret:

Ac præfatus Willielmus, & ejus locum tenens, virtute mandati nostri prædicti, diversas pecuniæ summas circa præmissa apposuerint, & præfatis custodibus, capellano, parcariis, janitori, & gardinario, solverint, sicut per diversas indenturas, indè inter ipsum Willielmum, vel ejus locum tenentem, & præfatos Adam & Ricardum, ac Rogerum capellanum, parcarios, janitorem, & gardinarium, supradictos, quas idem Willielmus penes se habet, ut dicit, pleniùs poterit apparere;

Vobis mandamus quod, visis indenturis prædictis, de summis, quas vobis constare poterit præfatum Willielmum, vel ejus locum tenentem, circa præmissa, virtute mandati nostri prædicti, rationabiliter apposuisse, & præfatis custodibus, capellano, parcariis, janitori, & gardinario, solvisse, ut est dictum, in firmâ suâ prædictâ, ad dictum scaccarium debitam allocationem habere faciatis; recipientes ab eo breve nostrum prædictum, necnon indenturas supradictas.

Teste Rege, apud Eborum, xxiv. die Octobris.

De non excercendo actus scolasticos in villâ de Staunford.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.
Claus. 8 Edw. III. m. 7. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Lincoln', salutem. Cum nuper dato nobis intelligi, quod quamplures magistri & scolares universitatis Oxon' colore quarumdam dissensionum in universitate prædictâ nuper, ut dicebatur, exortarum, & aliis coloribus quæsitis, se ab eadem universitate retrahentes, apud villam de Staunford se divertere, & ibidem studium tenere, ac actus scolasticos excercere præsumpserint, assensu nostro seu licenciâ minimè requisitis;

Tibi præceperimus, quod tam in prædictâ villâ de Staunford quam alibi infra ballivam tuam, ubi expedire videres, ex parte nostrâ, publicè proclamari & inhiberi faceres, nè qui, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere possent, alibi quam in locis ubi universitates existunt, studium tenere, vel actus scolasticos excercere præsumerent quoquo modo:

Jamque intellexerimus, quod quidam, tam magistri quàm scolares, proclamacionem & inhibicionem nostras prædictas non verentes, set eas verius contempnentes, studium in dictâ villâ de Staunford' post proclamacionem & inhibicionem illas tenuerunt, & actus scolasticos excercuerunt, & adhuc tenere & excercere indies præsumunt, in nostri vituperium & dedecus, ac dispersionem universitatis nostræ Oxon' manifestam; unde turbamur nec inmeritò & movemur:

Tibi igitur adhuc præcipimus, firmiter injungentes, quod ad eandem villam de Staunford in propriâ personâ tuâ accedas, eisdemque magistris & scolaribus ibidem existentibus districtè inhibeas, ex parte nostrâ, ne studium aliquod ibidem tenere, vel actus scolasticos excercere præsumant, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterunt:

Et si aliquos, post inhibicionem nostram, per te sic factam, inveneris contrarium facientes, tunc eorum libros, & alia bona sua in villâ prædictâ inventa, sine dilacione in manum nostram seisiri, & ea salvò & absque distractione aliquâ custodiri facias, quousque aliud indè duxerimus demandandum.

Et de nominibus magistrorum & scolarium, proclamationi & inhibitioni nostris contravenientium, nobis in cancellariâ nostrâ sub sigillo tuo distinctè & apertè constare facias indilatè.

Volumus enim omnibus & singulis qui de violenciis aut injuriis sibi apud dictam villam Oxon' illatis, coram justic' nostris ibidem, ad hoc specialiter deputatis, se conqueri voluerint celerem justiciam exhiberi.

T. R. apud Novum Castrum super Tynam, primo die Nov'.

Quod conventiones, ordinationes, & concordiæ inter Reges Angliæ & Franciæ inchoatæ, maneant in suspenso usque ad quindenam Sancti Michaelis.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.
Rot. Vascon. 8 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Willielmo de Clynton, Bartholomæo de Burgherssh, Willielmo Trussel, & Johanni de Shordich, militibus, magistro Thomæ de Astleye ecclesiæ Sancti Pauli London' canonico; magistris Ricardo de Chaddesleye juris canonici, Johanni de Offord juris civilis professoribus; magistris Simoni de Stanes, & Austentio Jordani juris peritis, salutem.

Cum nuper, per literas nostras, omnes treugarum & pacum conventiones, ordinationes, & concordias, inter excellentissimum principem, dominum Philippum, eâdem gratiâ, Francorum Regem illustrem, consanguineum nostrum carissimum, & antecessores suos, ex unâ parte, & nos ac nostros ex alterâ, quondam & nuper initas, effectualiter tenere & conservare promiserimus:

Et, per alias literas nostras, vos assignaverimus ad dictas conventiones, ordinationes, & concordias, complendum & conservandum; et in contrarium attemptata revocandum; necnon ad resumendum & continuandum processus, super hujusmodi conventionum, ordinationum, & concordiarum conservatione & complemento, per commissarios, hinc indè deputatos, apud Monstroll' anno Gratiæ millesimo trescentesimo sexto; & apud Agennum, & alibi, anno Gratiæ millesimo trescentesimo tricesimo primo, amicabiliter inchoatos;

Et ad alia faciendum, quæ in dictis literis nostris pleniùs continentur;

Vos volumus non latere quod nos intelligimus, volumus & affectamus, etiam sicut ipsum carissimum consanguineum nostrum affectare præscimus, ut Deo propitio totius futuræ dissensionis materia, inter nos invicem, & nostros hinc indè successores, præcludatur omninò;

Et quod omnes hujusmodi treugarum & pacum conventiones, ordinationes, & concordiæ, formis & modis, quibus factæ & initæ pleniùs extiterunt, justè & legitimè compleantur, ac perpetuo & indissolubili vinculo teneantur & conserventur, quodque, si aliquid ex alterutrâ partium factum fuerit in contrarium, vel restet complendum, declaretur & fiat super hoc, quod justitia suadebit, per vos & alios, ex parte dicti consanguinei nostri super hoc similiter deputandos; servatâ formâ prædictarum conventionum, ordinationum, concordiarum, & commissionum, per ipsum consanguineum nostrum & nos super hoc faciendarum;

Ita quod, si per nos aut antecessores nostros, vel nostros, aut eorum loca tenentes, seu curiam nostram, vel eorum curias, senescallos, justiciarios, ballivos, officiales, & ministros, aliosque nostros vel ipsius consanguinei nostri subditos, aliqua contra hujusmodi pacum formas fuerint facta, cum ea declarari contigerint per vos, & ad hoc per dictum consanguineum nostrum deputandos, corrigantur, & ad statum debitum revocentur:

Volumus etiam quod omnes processus hactenùs inchoati, & executiones omnium arrestorum latorum, & condempnationum factarum, per nos, aut antecessores nostros, vel nostros, aut eorum loca tenentes, seu curiam nostram, vel eorum curias, senescallos, & justiciarios, aliosque nostros & dictorum antecessorum nostrorum ballivos, officiales, ministros, & subditos, super terrarum & jurisdictionum supprisiis, excessibus, & aliis delictis quibuscumque, contra dictum consanguineum nostrum, & antecessores ejusdem, ipsorumque senescallos, & alios quoscumque officiales, ministros, & subditos, in omnibus, cognitionem vestram in præmissis qualitercumque tangentibus, usque ad quindenam Sancti Michaelis proximò futuram, maneant in suspenso:

Mandantes vobis quod dictas conventiones, ordinationes, & concordias, & quæ ex earum tenore dependent, & possunt comprehendi aliquatenùs in eisdem, servari firmiter faciatis secundum earum vires, formas, & effectus, prout per vos, & alios à dicto consanguineo nostro deputandos, contigerit declarari & etiam concordari:

Mandavimus enim omnibus curiæ nostræ præsidentibus, senescallis, justiciariis, ballivis, ministris, & fidelibus nostris, de regno nostro prædicto, & cæteris terris dominio nostro subjectis, quod vobis, & vestrûm cuilibet, in præmissis, sicut nobis, pareant & intendant, ac faciant ea quæ eis super præmissorum executione injungetis, aut unus vestrûm injunget, ex parte nostrâ; ac etiam supersedeant in omnibus causis & negotiis, & judiciorum executionibus, hujusmodi cognitionem vestram tangentibus.

In cujus, &c.

Dat' apud Novum Castrum super Tynam, v. die Novembris, anno Domini milesimo trescentesimo tricesimo quarto; regni verò nostri octavo.

De cariagiis alibi providendis quam in civitate Eborum, pro rebus Regis cariandis.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III.
Claus. 8 Edw. III. m. 7. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Eborum, salutem. Quia major & ballivi civitatis nostræ Eborum, coram nobis & consilio nostro graviter conquesti, quod carectæ & equi, qui victualia ad eandem civitatem, tam pro sustentacione cancellarii, thes', justic', & aliorum ministrorum nostrorum, quam ipsorum majoris, civium & aliorum in eadem civitate degentium & ad eandem confluentium, ducunt, in eadem civitate ad diversa cariagia, tam ad opus aliorum quam ad opus nostrum indies capiuntur; per quod victualia hujusmodi ibidem efficiuntur cariora.

Nos, ad præmissa considerationem habentes, tibi præcipimus, quod hujusmodi cariagia, quociens opus fuerit, alibi in ballivâ tuâ, ubi expedire videris, provideri, & ea illis, qui, ad aliquas res nostras cariand', onerati existunt, cum ad te venerint, habere facias, pro dictis rebus nostris cariandis, sicut prædictum est: et hoc nullatenùs omittas.

T. R. apud Novum Castrum super Tynam, vi. die Nov'.

Per cons'.

De protectione & conductu pro nunciis Regis Franciæ.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III. Pat. 8 Edw. III. p. 2. m. 9. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod suscepimus in protectionem & defensionem nostram, ac salvum & securum conductum nostrum, necnon in salvam gardiam nostram, venerabilem patrem Andream episcopum Turnacen', & Hugonem dominum de Bovill' militem, nuncios excellentissimi principis, domini Philippi, Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi, & ipsorum nunciorum familiam, equos, hernesia, res, & bona sua quæcumque, in veniendo ad nos ubicumque fuerimus, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo:

Et ideo vobis mandamus, &c. *prout in consimilibus litteris de conductu.*

In cujus, &c. usque ad festum Paschæ, proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud Rokesburgh, primo die Decembris.

De denariis, sedi apostolicæ reservatis, quousque Rex aliud demandaverit, retinendis.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III. Rot. Fin. 8 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi, mercatoribus de societate Bardorum, de Florentiâ, in Angliâ commorantibus, salutem.

Cum magnæ & diversæ pecuniarum summæ, nobis de decimâ quadriennali, clero Angliæ per dominum Johannem, nuper Summum Pontificem, jam defunctum, imposita, ac de primis fructibus de beneficiis, quæ infra illud tempus vacabant, sedi apostolicæ reservatis, & nobis pro alterâ medietate concessis;

Quos quidem decimam & primos fructus idem Summus Pontifex, per magistrum Icherum de Concoreto, nuncium suum in Angliâ, colligi & recipi fecit, debeantur:

Idemque Icherus compotum indè nondum reddiderit, ut tenetur:

Nos, indempnitati nostræ volentes prospicere in hâc parte, vobis districtè prohibemus, ne aliquos denarios, quos de decimâ & primis fructibus prædictis penes vos vel in custodiâ vestrâ habetis, vel aliquibus ex assignatione, aut alio modo, solvere teneamini, cuiquam solvatis, nec extra manus vestras ponatis quoquo modo; set denarios illos penes vos retineatis, & salvò custodiatis, quousque nobis de summis prædictis, nobis sic debitis, satisfactum fuerit, vel aliud indè duxerimus demandandum;

Nos de summâ pecuniæ, quam de denariis prædictis sic habetis, distinctè & apertè sine dilatione certificantes;

Et hoc, sicut vos ipsos indempnes servare volueritis, nullo modo omittatis

Teste Rege, apud Rokesburgh, 1. die Decembris.

Eodem modo mandatum est mercatoribus de societate Peruch' in Angliâ commorantibus.

REX majori & vicecomitibus London', salutem. Cum magnæ, &c. *ut supra usque ibi in hâc parte, & tunc sic.*

Vobis præcipimus quod, visis præsentibus, omnes denarios, de decimâ & fructibus prædictis collectos, in quorumcumque manibus in ballivâ vestrâ inventi fuerint, sine dilatione arestari, & in manum nostram seisiri, salvoque absque distractione aliquâ custodiri faciatis, quousque, nobis de summis prædictis, nobis sic debitis, satisfactum fuerit, vel aliud indè duxerimus demandandum:

Et nos de summâ pecuniæ, quam de denariis prædictis sic seisiveritis in manum nostram, distinctè & apertè, sine dilatione certificetis; & hoc nullatenùs omittatis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Custodia castri Burdegaliæ Nicholao Usus Maris committitur.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III. Rot. Vascon. 8 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod commisimus, dilecto nobis, Nicholao Usus Maris, custodiam castri nostri Burdegaliæ, & officium constabularii Burdegaliæ, habendam, cum omnibus ad officium illud pertinentibus, quamdiu nobis placuerit;

Ita quod de exitibus, indè provenientibus, nobis respondeat, & in officio illo feodum percipiat consuetum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Rokesburgh, xvi. die Decembris.

Per litteram ipsius domini Regis.

Et mandatum est regenti officium constabularii Burdegaliæ, quod eidem Nicholao prædicta custodiam & officium, cum clavibus, rotulis, papiris, memorandis, & omnibus aliis, officium illud tangentibus, quæ in custodiâ suâ existunt, per indenturam, indè inter ipsos conficiendam, liberet.

Teste ut supra.

Per eandem litteram.

Et mandatum est omnibus fidelibus & subditis Regis ducatus Aquitaniæ, quod prædicto Nicholao, tanquam constabulario Regis ibidem, in omnibus, quæ ad officium illud pertinent, intendentes sint & respondentes, in formâ prædictâ. In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per eandem litteram.

Et mandatum est senescallo Xanctoniæ, thesaurario Agenni, & omnibus aliis ballivis Regis, in ducatu prædicto, quod de omnibus ballivis suis, & de hiis, quæ receperunt, & in quibus Regi tenentur, de tempore quo receperunt ballivas suas seu officia, de quibus alteri nomine Regis finalem compotum non reddiderunt, respondere, satisfacere, finalem compotum reddere, & obedire, sine diffugio, curent eidem. In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per eandem litteram.

Et mandatum est senescallo Regis Vasconiæ, qui nunc est, vel qui pro tempore erit, aut eorum loca tenentibus, quod eidem Nicholao prædicta custodiam & officium liberari faciat, regenda juxta tenorem literarum Regis prædictarum.

Dat' ut supra.

Per breve ipsius domini Regis.

Et memorandum est quod Johannes, comes Cornubiæ, frater Regis, Bartholomæus de Burghersh, Reginaldus de Cobham, Guido de Bello Campo, Johannes de Insula, Johannes de Monte Gomery, & Andreas de Sakevil, milites; ac Willielmus Trussel, & Guido Brian, manuceperunt coram Rege apud Rokesburgh, pro prædicto Nicholao, quod ipse benè & fideliter domino Regi serviet in officio supradicto, & fidelem compotum ad scaccarium Angliæ, de omnibus exitibus à receptis, de dicto ducatu provenientibus, reddet, & de tanto annuatim indè regi respondebit, quanto per aliquem constabularium ibidem antea responderi consuevit.

Quod omnes illi qui habent quadraginta libratas terræ vel redditûs, ordinem suscipiant militarem.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III. Claus. 8 Edw. III. m. 3. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Eborum, salutem. Præcipimus tibi quod statim visis præsentibus, per totam ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè facias proclamari, quod omnes illi, qui quadraginta libratas terræ vel redditûs per annum habent, & eas per tres annos integros tenuerunt, & nondum sunt milites, ordinem suscipiant militarem, citra festum Ascensionis Domini proximò futurum, vel in eodem festo ad ultimum, sub periculo quod incumbit,

Et tam de nominibus illorum qui quadraginta libratas terræ vel redditûs in ballivâ tuâ, sicut prædictum est, quam de ipsorum nominibus, qui partem in eâdem ballivâ tuâ & partem alibi, usque ad valorem prædictum, habent, diligenter inquiras, & nobis de nominibus illis in cancellariâ nostrâ constare facias, citra festum supradictum:

Et hoc nullatenùs omittas.

T. R. apud Rokesburgh', xx. die Dec'.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur singulis vicecomitibus per Angl', episcopo Dunolm' infra libertatem suam, & comiti Cestr', vel ejus locum tenenti ibidem.

T. ut supra.

Proclamatio quod omnes homines Angliæ habeant arma, & arraientur juxta formam statuti Wynton'.

A. D. 1334. An. 8 Edw. III. Claus. 8 Edw. III. m. 3. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Eborum, salutem. Pro majori securitate & defensione regni nostri, & conservatione pacis nostræ, ac quiete populi nostri ejusdem regni, tibi præcipimus firmiter injungentes, quod statim visis præsentibus, in civitatibus, burgis, villis mercatoriis, & aliis locis in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, ex parte nostrâ, facias publicè proclamari;

Quod omnes de eâdem ballivâ tuâ, qui quadraginta libratas terræ vel redditûs habent, licet milites non sint, equitaturâ & armis competentibus, juxta statum suum unusquisque eorum, videlicet, ad minus pro se altero;

Et omnes illi qui viginti libratas terræ vel redditûs habent, equitaturâ & armis competentibus pro se ipsis ad minus sibi faciant provideri;

Et quod illi qui minus terræ habent, assideantur ad arma & arraientur, juxta formam statuti apud Wynton' dudum editi, in quo inter alia sic continetur.

Quod quindecim libratas terræ, & catalla ad valenciam quadraginta marcarum habentes, hauberjonem, capellum ferreum, gladium, cultellum, & equum;

Decem libratas terræ, & catalla ad valenciam viginti marcarum habentes, hauberjonem, gladium, capellum, & cultellum;

Centum solidatas terræ habentes, purpoynitum, capellum ferreum, gladium & cultellum;

Quadraginta solidatas terræ & plus usque ad centum solidos habentes, gladium, arcum, sagittas, & cultellum habeant;

Et qui minus terræ habent quam quadraginta solidatas, juratus sit ad falsa gisarma, cultellos & alia minuta arma;

Et qui minus catallorum habet quam viginti marcarum, habeat gladium, cultellum, & alia minuta arma;

Et omnes, qui habere possunt, habeant arcus & sagittas extra forestam, & infra forestam arcus & pilos:

Scire faciens eis, quod quosdam fideles nostros assignabimus ad supervidendum in singulis comitatibus regni nostri omnia præmissa, & ea executioni demandari & observari, negligentesque & contrarios in hâc parte puniri faciend', prout per nos pleniùs injungetur.

Et hoc, sicut te indempnem servare volueris, nullo modo omittas.

T. R. apud Rokesburgh', xxx. die Dec'.

Per ipsum Regem & cons'.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angl'.
Teste ut supra.

De explorando adventum nunciorum Regis Franciæ.

A. D. 1335. An. 8 Edw. III. Claus. 8 Edw. III. m. 2. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Willielmo de Clynton, constabulario castri sui Dovorr', & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti ibidem, salutem.

Quia magnificus princeps Philippus, Rex Francorum, consanguineus noster carissimus, certos nuncios suos ad nos, ex diversis causis, infra breve, proponit destinare, sicut pro certo intelleximus:

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, aliquem certum exploratorem, de quo confiditis, ad explorandum adventum ipsorum nunciorum, usque Whitsand, ex causâ prædictâ assignetis:

Et, factâ vobis certificatione de adventu ipsorum nunciorum ad eundem locum, cancellarium nostrum, ubicumque fuerit, per aliquem de vestris, cum omni festinatione, quâ fieri poterit, certificetis;

Et hoc, sicut de vobis confidimus; nullatenùs omittatis.

Teste Rege, apud Rokesburgh, vii. die Januarii.

Per concilium.

Bulla Benedicti XII. Papæ, de electione suâ Regi, inter omnes mundi principes, primordialiter intimatâ.

A. D. 1335. An. 8 Edw. III. Ex Orig. in Turr. Lond.

BENEDICTUS episcopus, servus servorum DEI, carissimo in CHRISTO filio, Edwardo Regi Angliæ illustri, salutem & apostolicam benedictionem.

Altitudo cœlestis consilii, supra cuncta tenens in excelsis imperium, sic dat esse rebus & dispensat ineffabili providentiâ munera gratiarum, sic creaturarum conditiones & statûs ordinat, ac, prout vult, variat & disponit, quod sensus humanus, ejus secreta consilia perscrutari non valens, in horum consideratione potiùs hebetatur, cum sint investigabiles viæ Domini, & sapientiæ suæ magnitudinem humani non capiant intellectus:

Facit enim fortem ex debili, balbutientibus eloquium tribuit, & ponit nonnunquam humiles in sublimi, plenam & perfectam habens ad singula, tanquam palmo concludens omnia, potestatem.

Sanè, felicis recordationis, Johanne Papâ XXII. prædecessore nostro, nuper, sicut Domino placuit, ab hâc luce subtracto, & ad cœlestem patriam ab hujus mundi miseriâ, sicut piè credimus, evocato, ejusque corpore cum exequiarum solennitate debitâ tumulato;

Venerabiles fratres nostri, episcopi, presbiteri, & diaconi, sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ cardinales, de quorum numero tunc eramus, pro futuri substitutione pastoris convenientes in unum, sub deliberatione consilii, quam tanti negotii qualitas exigebat, habito super electionis futuri Papæ celebratione tractatu, licet consentire potuissent in alios, majorum meritorum claritate conspicuos, & plurium virtutum titulis insignitos, tandem tamen, ad personam nostram dirigentes unanimiter vota sua, nos ad summi pontificatûs apicem, divinâ dignationis clementiâ, evocârunt.

Nos igitur, nostrarum insufficientiam virium, & administrationis tam arduæ sarcinam, tantique oneris gravitatem intentâ consideratione pensantes, intra nostra præcordia, quid inter tot, diversas, & varias, seculi fluctuationes & pugnas agendum, quidque tenendum, quidve pensandum, existeret, animo duximus trepido revolvendum.

Demùm verò, spiritûs virtute resumptâ, in illo, qui assurgit in occursum timentium & implorantium humiliter nomen suum, quique clementer in semitis suis gressus hominis perficit, inter hujusmodi cogitationum fremitus, anchoram spei nostræ fiximus ad ferendum, sub ejus fiduciâ jugum servitutis apostolicæ, imbecilles humeros humiliter summittentes.

Ac subsequenter benedictionis & coronationis solemnia, & cætera, recepimus secundum morem ejusdem Romanæ ecclesiæ, in personis Romanorum Pontificum, prædecessorum nostrorum, hactenùs observatum; anxiato & humiliato Spiritu Domino supplicando ut ipse, qui nos jugum hujusmodi subire concessit, sic ad ipsum portandum debilitatem nostram suæ virtutis robore fulciat, sicque illud faciat suâ benignitate portabile, quod sub eo nos non contingat ex nostrâ debilitate deficere, sed ita suâ omnipotentiâ nobis, & gregi Dominico, vigilantiæ nostræ commisso, potiùs proficere, quod de talento, nobis credito, dignam valeamus in extremo judicio reddere rationem.

Hæc autem, quæ ante benedictionis & coronationis nostræ solemnia nulli nunciavimus, tibi fili carissime, utpote illi quem nos, & ecclesia prælibata, specialiter, inter alios principes orbis terræ, Catholicæ fidei professores, brachiis sinceræ caritatis astringimus, primordialiter decrevimus intimanda.

Serenitatem itaque regiam rogamus & obsecramus in Domino JESU CHRISTO, quatinùs apud eum, qui opus imperfectionis abhorret, precibus devotis insistas, ut, quod cœpit in nobis, ad tantorum sarcinam onerum, ad sui honorem & exaltationem nominis, ac salutem animarum nobis creditarum, divinitùs perficiat, æquanimiter & salubriter perferendam.

Ea, quæ ad honorem & beneplacitum ejusdem ecclesiæ, matris tuæ, ac libertatem ecclesiasticam, statumque pacificum regni tui regalis, noverit circumspectio pertinere, sic sinceris studiis & promptis effectibus nichilominus exequendo, quod exindè tibi, apud DEUM retributionis æternæ præmium, & apud homines famæ præconium, acquiratur; firmam spem de nobis plenamque fiduciam habiturus, quod in hiis, quæ tuum & regni tui commodum & honorem respiciunt, oportunè tibi, tanquam dilectissimo filio, quantum cum DEO poterimus, apostolicis favoribus assistemus.

Quia verò, sicut accepimus, portitores litterarum hujusmodi, propriis commodis inhiantes, interdum consueverunt petitores existere importuni, & diversis modis aliis onerosi;

Excellentiam tuam scire cupimus, quod de nostrâ intentione procedit, portitoresque ipsos jurare fecimus, ut à tali petitione & receptione penitùs desistant: sed volumus quod ipsi portitores nostri perceptione præmii sint contenti, quibus congruè intendimus pro eorum laboribus & meritis respondere.

Dat' Avinion, v. idus Januarii, pontificatûs nostri anno primo.

Sigillo avulso.

Pro custode puerorum Regis in Cantabrigia.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Claus. 9 Edw. III. m. 35. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, ac camerariis suis, salutem.

Cum nuper præceperimus vicecomiti nostro Cantabrigiæ, quod custodi triginta & duorum puerorum, quos in universitate nostrâ Cantabrigiæ sustentamus, id, quod eis à retro fuit de vadiis, tam pro ipso magistro quam pro pueris illis, ordinatis, à festo Sancti Michaelis, anno regni nostri septimo, & etiam hujusmodi vadia sua extunc, quousque idem vicecomes aliud à nobis indè haberet in mandatis, de exitibus ballivæ suæ solveret, sicut per inspectionem rotulorum cancellariæ nostræ nobis constat:

Ac, dilectus clericus noster, Thomas Powis, nunc magister & custos viginti & novem puerorum prædictorum, nobis dederit intelligi quod præfatus vicecomes, propter diversas solutiones, quas ipsum, pro diversis providentiis victualium ad opus nostrum faciendis, de exitibus ballivæ suæ facere oportebit, non habeat undè hujusmodi vadia & eorum arreragia ad præsens solvere possit;

Nos, volentes præfatis custodi & pueris, de vadiis suis prædictis satisfieri, prout decet;

Vobis mandamus, quod eidem custodi quadraginta libras, pro hujusmodi vadiis dictorum custodis & puerorum, de thesauro nostro solvatis; vel ei competentem assignationem, ubi sibi celeriter satisfieri poterit, habere faciatis.

Teste Rege, apud Rokesburgh, xxvi. die Januarii.

Per concilium.

De supervidendo quod omnes & singuli diversorum comitatuum armis muniantur, juxta formam statuti Wynton', & arraientur; ita quod prompti sint pro defensione regni.

A. D. 1335.
An. 9 Edw. III.

Pat. 9 Edw. III. p. 1. m. 32.d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Rogero de Somervill' & Roberto le Conestable de Fleynburgh, salutem.

Sciatis quod cum nuper per singulos comitatus regni nostri inter alia publicè fecerimus proclamari, quod omnes illi qui quadraginta libratas terræ vel redditûs haberent, licet arma militaria non suscepissent, armis competentibus juxta statum suum unusquisque, videlicet, ad minus pro se altero, sibi facerent provideri;

Et quod omnes illi qui viginti libratas terræ vel redditûs haberent, licet milites non fuissent, equitaturis & armis competentibus pro seipsis ad minus sibi similiter facerent provideri;

Et quod omnes illi qui minus terræ vel tenementorum haberent, assiderentur ad arma & arraiarentur pro salvâ custodiâ pacis nostræ juxta formam statuti Wynton' editi in hâc parte, in quo continetur, quod quindecim libratas terræ, & catalla ad valenciam quadraginta marcarum habentes, haberjonem, capellum ferreum, gladium, cultellum et equum;

Decem libratas terræ, & catalla ad valenciam viginti marcarum habentes, haberjonem, gladium, capellum & cultellum;

Centum solidatas terræ habentes, purpoyntum, capellum ferreum, gladium & cultellum;

Quadraginta solidatas terræ & plus usque ad centum solidatas habentes, gladium, arcum, sagittas, & cultellum, habeant;

Et quod qui minus terræ habet quam quadraginta solidatas, juratus sit ad falsa gisarma, cultellos, & alia minuta arma;

Et quod qui minus catallorum habet quam viginti marcatas, habeat gladium & cultellum & alia minuta arma;

Et quod omnes alii qui habere possunt, habeant arcus & sagittas extra forestam, & infra forestam arcus & pilos, & quod visus armorum bis fiat per annum, prout in statuto prædicto pleniùs continetur.

Nos, tam propter securitatem & defensionem regni nostri, quam propter diversa pericula quæ hiis diebus evenire poterunt, evitanda, volentes præmissa in omnibus & singulis suis articulis firmiter observari, assignavimus vos conjunctim & divisim in Estrithyngo in comitatu Eborum, tam infra libertates quam extra, ad supervidendum quod omnes homines de eodem Estrithingo, tam milites quam alii, unusquisque, videlicet, juxta statum suum, equitaturis & aliis armis competentibus muniantur, & ad arma assideantur & arraientur, juxta formam proclamationis & statuti prædictorum:

Ita quod omnes in formâ prædictâ armis muniti, videlicet, equites in constabulariis & pedites in centenis & vintenis arraiati, juxta formam cujusdam ordinationis, quam vobis mittimus sub sigillo nostro, prompti sint & parati, pro defensione regni nostri cum super hoc fuerint præmuniti;

Et ad inquirendum per sacramentum proborum & legalium hominum de Estrithingo prædicto, tam infra libertates quam extra, per quos, &c. de nominibus omnium & singulorum, qui hujusmodi equitaturas & arma juxta formam proclamationis & statuti prædictorum habere debent, & ad ipsos ut juxta formam supradictam armentur & arraientur distringend', & ad negligentes & remissos in hâc parte puniend', prout pro meliori expeditione negocii prædicti videritis faciendum;

Necnon ad certificandum nos de nominibus hominum, tam equitum quam peditum, armis ferreis armandorum, sicut prædictum est, & de numero residuorum hominum peditum defensalium in Estrithyngo prædicto citra festum sancti Michaelis proximò futurum.

Et ideò vobis mandamus quod ad præmissa omnia & singula facienda & explenda intendatis, & negligentes & remissos in hâc parte puniatis;

Et nos de nominibus hominum tam equitum quam peditum armis ferreis armandorum, & de numero residuorum hominum peditum defensalium de Estrithingo prædicto, sicut prædictum est:

Ac etiam de toto facto vestro in hâc parte sub sigillis vestris distinctè & apertè citra festum prædictam certificetis.

Et præmissa cum tantâ diligenciâ exequamini & compleri faciatis, quod per vestri defectum in dicto negocio dampnum vel periculum non eveniat, per quod ad vos & vestra graviter capere debeamus.

Mandavimus enim vicecomiti nostro comitatûs prædicti quod ad certos dies & loca, quos vos vel alter vestrum ei scire faciatis, venire faciat coram vobis, vel altero vestrum, omnes illos de Estrithingo prædicto, tam infra libertates quam extra, quos præmissa contingunt, & per quos meliùs fieri & expediri poterunt vel inquiri, & quod vobis vel alter vestrum in omnibus quæ præmissa tangunt, pareat & intendat, prout ei injungetis ex parte nostrâ.

In cujus, &c.

T. R. apud Rokesburgh, xxvi. die Januarii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo assignantur subscripti in locis & comitatibus subscriptis, mutatis mutandis; videlicet,

Joh'es de Raucumberge, *Thomas de Bolton,* *Johannes Moryn.*	*tres vel duo eorum in Northtrithingo in comitatu Eborum.*
Willielmus de Scarthgill, *Johannes de Eland,* *Brianus de Thornhull,*	*tres vel duo eorum in Westrithingo in eodem comitatu.*
Thomas de Novo Mercato, senior, *Philippus de Nevill', junior.*	*in Kestevene in com' Lincoln'.*
Robertus Darcy, *Petrus de Lekburn,*	*in Lyndeseye in com' prædicto. Postmodum xxviii. die Marc' prox' sequen' loco prædicti Rob'ti assign' Petrus de Stremby ad præmissa una cum prædicto Petro de Lekburn faciend' in formâ prædictâ.*
Humfridus de Litlebury, *Johannes de Kyrketon,* *Ricardus de Casterton,* *Willielmus de Spaldyng.*	*vel duo eorum in Holand', in eodem com'.*
Thomas de Longuilers, *Johannes de Mounteny,* *Edmundus de Cressy,*	*vel duo eorum in com' Not'.*
Rogerus de Deyncourt, *Rad'us de Brayleford,*	*in com' Derb'.*
Ric'us de Eggebaston, *Rogerus de Belgrave,*	*in com' Leicestr'.*
Rad'us Basset, de Weldon, *Eustachius de Burneby,*	*in com' Norh't'.*
Willielmus de Bermyngham, senior, *Joh'es de Peyto, senior,*	*in com' Warr'.*
Ph'us de Somervill', *Joh'es de Miners,*	*in com' Staff'.*
Henr' de Bisshebury, *Rog'us de Cheyny,*	*in com' Salop'.*
Joh'es de Annesle, *Thomas de Berkele de Cuberle,*	*in com' Glouc'.*
Rogerus Chaundos, *Adam Lucas,*	*in com' Heref'.*
Ricardus Lovel, *Joh'es de Erlegh,*	*in com' Somers'.*
Rob'tus Fitzpayn, *Thomas de Marlebergh.*	*in com' Dors'.*
Rob'tus Achard, *Thomas Coudray,*	*in com' Berk'.*
Robertus de Shirburn, *Edmundus de Nevill',*	*in com' Lanc'.*
Joh'es de Derewentwatre, *Thomas de Musgrave,*	*in com' Westmerl'.*
Petrus Tithol, *Ricardus de Denton,*	*in com' Cumbr'.*
Will'us de Ferariis, *Rob'tus Beaupel,*	*in com' Devon'.*
Will'us de Botereaux, *Ric'us de Hervys,*	*in com' Cornub'.*
Robertus Selyman, *Robertus de Hungreford',*	*in com' Wiltes'. Et postmodum xxviii. die Marc' prox' sequen' loco prædicti Rob'ti de Hung'ford' assign' Joh'es Mauduyt ad præmissa omnia & singula una cum prædicto Rob'to Selyman faciend' in formâ prædictâ.*
Rog'us de Bavent, *Nich'us Gentil.*	*in com' Sussex'.*
Johannes de Ifeld, *Johannes de Heyton.*	*in com' Surr'.*
Johannes de Segrave, *Johannes de Bourne,*	*in com' Kanc'.*
Thomas de Gobion, *Nich'us de Storteford',*	*in com' Essex'.*
Willielmus Baud, *Galfr'us de la Lee,*	*in com' Hertf'.*
Egidius de Wachesham, *Rad'us de Bokyng,*	*in com' Suff'.*
Rog'us de Herdeston, *Constantinus de Mortuo Mari,*	*in com' Norff'.*
Will's le Moigne, *Hugo de Croft.*	*in com' Hunt'.*
Ph'us de Aylesbury, *Nich'us Passelewe,*	*in com' Buk'. Et postmodum xxviii. die Marc' prox' sequen' loco prædicti Ph'i assign' Rob'tus Malet ad præmissa una cum prædicto Nich'o faciend' in formâ prædictâ.*
Barth'us de Insula, *Joh'es de Tichebourn,* *Joh'es de Ysdle de Gatecombe,*	*in com' Suth't'.*
Galfr'us de Lucy, *Hugo de Croft,* *Thomas de Stodele,*	*in com' Bed'.*
Joh'es Hakelut, *Simon de Lyndon,*	*in com' Rotel'.*
Rogerus Mandut, *Thomas de Heton,* *Walterus de Crek,*	*in com' Northumbr'.*
Rob'tus de Moreby, *Joh'es de Broghton',*	*in com' Oxon'.*
Henr' de Frowyk, *Ricardus de Pountz,*	*in com' Mid'.*
Will'us Blount, *Hugo de Cokeseye,*	*in com' Wygorn'.*
Philippus de Stowe, senior. *Joh'es Dengayne,*	*in com' Cantebr'.*

Pro duce Britanniæ, de respectu.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Claus. 9 Edw. III. m. 34. d. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Volentes, dilecto & fideli nostro, Johanni duci Britanniæ, & comiti Richemund', gratiam facere specialem;

Dedimus ei respectum de omnibus debitis, quæ nobis debet ad scaccarium prædictum, ex quacumque causâ, tam de debitis suis propriis quam de debitis antecessorum suorum, usque ad quindenam Sancti Michaelis proximò futuram.

Et ideò vobis mandamus, quod eidem duci respectum illum habere faciatis in formâ prædictâ, & districtionem, si quam ei eâ occasione fieri feceritis, interim relaxari faciatis eidem.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xvi. die Februarii.

Per ipsum Regem.

Bona & catalla Galfridi de Moubray conceduntur Isabellæ comitissæ de Marr, uxori suæ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 44. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Volentes Isabellæ comitissæ de Marr, nunc uxori Galfridi de Moubray, quæ nuper, audito rumore quod Scoti, adinvicem confœderantes, de guerrâ contra nos surrexerunt, versus partes Angliæ se traxerat, & infra regnum nostrum adhuc moratur ad fidem nostram, gratiam facere specialem;

Concessimus ei omnia bona & catalla quæ fuerunt præfati Galfridi, ubicumque infra regnum nostrum existentia, & quæ, pro eo quod ipsum Galfridum dictis Scotis, inimicis nostris, dicitur adhæsisse, capta sunt in manum nostram, habenda de dono nostro, in auxilium sustentationis suæ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xxii. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

Mandatum de bonis & catallis prædicti Galfridi in Northumbria, liberandis comitissæ de Marr, uxori suæ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 44. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Roberto Darreys & Stephano de Thoresby, salutem.

Cum nuper, dato nobis intelligi quod quamplures homines de comitatu Northumbriæ, diversa bona & catalla quæ fuerunt Galfridi de Moubray, qui Scotis, inimicis & rebellibus nostris, contra nos, ut dicitur, est adhærens, & quæ bona & catalla ad nos, si ita sit, pertinere dinoscuntur, in diversis locis, in comitatu prædicto, ceperunt, & elongârunt, & ea detinent occupata;

Volentes super hoc remedium apponere opportunum, assignaverimus vos ad inquirendum, per sacramentum proborum & legalium hominum de comitatu prædicto, tam infra libertates quam extra, per quos rei veritas meliùs sciri posset, quæ & cujusmodi bona & catalla, quæ fuerunt ipsius Galfridi tempore quo dictis Scotis sic adhæsisse debuerat, in eodem comitatu capta, elongata, seu occupata, extiterunt, & per quos, quo tempore, qualiter, & quo modo:

Et tam ad omnia bona & catalla prædicta quæ inveniretis taliter elongata & occupata, quam alia bona & catalla prædicti Galfridi quæ nondum elongata existunt, in quorumcumque manibus fuerint, in comitatu prædicto, sive infra libertates sive extra, in manum nostram sine dilatione capiendum, & salvò custodiri faciendum:

Vobis mandamus, quod omnia bona & catalla ipsius Galfridi prædicta quæ per vos sic capi mandavimus in manum nostram, Isabellæ comitissæ de Marr, tunc uxori præfati Galfridi, quæ à jamdiu infra regnum nostrum moram traxit, & adhuc moratur ad fidem nostram, & cui omnia bona & catalla prædicta, de gratiâ nostrâ speciali, concessimus, in auxilium sustentationis suæ, de dono nostro, vel ejus in hâc parte attornato liberetis, per indenturam, inter vos & præfatam comitissam vel dictum suum attornatum, indè modo debito conficiendam; volumus enim vos indè erga nos exonerari.

Teste ut supra.

Littera directa Hugoni de Courtenay, de sumendo nomen & honorem comitis Devoniæ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Claus. 9 Edw. III. m. 35. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Hugoni de Courtenay seniori, comiti Devon', salutem.

Cum vos, per petitionem vestram, nobis porrectam, coram nobis & concilio nostro, diu fueritis prosecuti, pro rehabendo decem & octo libras sex solidos & octo denarios, de annuo feodo comitatûs Devon', quod Isabella de Fortibus, dudùm comitissa Devon', cujus hæres estis, & antecessores ipsius comitissæ, & vestri, comites Devon' per manus vicecomitum comitatûs illius qui pro tempore fuerant, annuatim perceperunt, vosque similiter, post mortem præfatæ comitissæ, tanquam hæres ejusdem, per aliqua tempora percepistis;

Et quod vobis, pro eo quod vos comitem nullatenùs nominâstis, detentum extiterit, sicut per certificationem thesaurarii & baronum de scaccario nostro, in cancellariam nostram ad mandatum nostrum missam, pleniùs est compertum;

Nos, pro eo quod hæreditas quæ fuit prædictæ comitissæ & antecessorum suorum, & vestrorum, comitum Devon', ad vos jure descendit hæreditario, & hæreditatem illam tenetis in præsenti, volentes, tam nostro & regni nostri quam vestro, honori prospicere in hac parte, volumus, & vobis mandamus rogando, quatenùs nomen & honorem comitis assumentes, vos comitem Devon' faciatis de cætero nominari:

Scientes quod vobis dictum feodum annuatim solvi faciemus, prout antecessoribus vestris, comitibus Devon', solvi consuevit.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xxii. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

De assumptione antedictâ, publicandâ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Claus. 9 Edw. III. m. 35. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Devon', salutem. Quia hæreditas quæ fuit Isabellæ de Fortibus comitissæ Devon', & antecessorum suorum comitum Devon', ad dilectum & fidelem nostrum, Hugonem de Courtenay seniorem, jure descendit hæreditariò, idemque Hugo hæreditatem illam tenet in præsenti;

Nos, tam nostro & regni nostri quam ipsius Hugonis, honori volentes prospicere in hac parte, ipsum Hugonem, comitem Devon' fecerimus nominari, mandantes eidem quod nomen & honorem comitis assumens, se comitem nominet dicti loci.

Et ideò tibi præcipimus quod, tam in comitatu tuo quam aliis locis in ballivâ tuâ, ubi expedire videris, facias publicari quod omnes, de cætero, præfatum Hugonem, comitem Devon' nominent, prout decet.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro Hugone de Courtenay seniore.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Claus. 9 Edw. III. m. 32. in Turr. Lond.

REX, thes' & baronibus suis de scaccario, salutem.
Cum dilectus & fidelis noster Hugo de Courtenay senior, per petitionem suam nobis porrectam, coram nobis & consilio nostro diu fuerit prosecutus, pro rehabend' decem & octo libr' sex solidos & octo denarios de annuo feodo comitatûs Devon', quos Isabella de Fortibus, dudum comitissa Devon', cujus hæres ipse est, & antecessores ipsorum comitissæ & Hugonis comitis Devon' per manus vicecomitum comitatûs illius, qui pro tempore fuerit, annuatim perceperunt; idemque Hugo post mortem præfatæ comitissæ, tanquam hæres ejusdem, per aliqua tempora percepit; & quia eidem Hugoni, pro eo quod comes non fuit, detenti extiterunt, sicut per certificationem vestram in cancellariam nostram, ad mandatum nostrum, missam, plenius est compertum;

Et nos, pro eo quod hæreditas quæ fuit prædictæ comitissæ & antecessorum ejusdem, ac ipsius Hugonis, comitum Devon', ad ipsum Hugonem jure descendit hæreditario, & idem Hugo hæreditatem illam tenet in præsenti, volentes tam nostro & regni nostri quam ipsius Hugonis honori prospicere in hac parte, ipsum Hugonem, comitem Devon' fecerimus nominari, mandantes eidem rogando quatinùs nomen & honorem comitis assumens, ipsum comitem decætero nomine dicti loci:

Vobis mandamus, quod eidem comiti dictos decem & octo libr' sex solidos & octo denarios de annuo feodo comitatûs prædicti exnunc singulis solvi faciatis, prout antecessoribus suis, comitibus Devon', antea solvi consueverunt.

T. R. apud Novum Castrum super Tynam, xxiii. die Febr'.

Rex concedit Edwardo de Balliolo quod habeat constabularium & marescallum in exercitu suo, infra regnum Angliæ morante.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 43. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus & omnibus aliis ballivis, ministris, & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum nuper concesserimus nobili viro domino Edwardo, Regi Scotiæ, consanguineo nostro carissimo, pro repulsione Scotorum, inimicorum & rebellium nostrorum, in partibus Scotiæ, cum excercitu suo tunc existenti, quod ipse haberet constabularium & marescallum in excercitu suo prædicto, ad ea, quæ ad officium hujusmodi constabularii & marescalli pertinent, excercenda;

Ac idem Rex nobis dederit intelligi, quod diversæ transgressiones, per homines excercitûs sui prædicti, aliis de eodem excercitu, qui penes ipsum Regem, ad justitiam indè habendam, sæpiùs sunt prosecuti, tunc in partibus prædictis factæ fuerunt, quodque punitio aliqua super eisdem transgressionibus, pro eo quod idem Rex infra regnum nostrum jam moratur, apposita non existit, & nobis supplicaverit, ut concedere velimus, quod idem Rex transgressiones prædictas punire, & justitiam conquerentibus in hâc parte facere, possit;

Nos, supplicationi ejusdem Regis super hoc annuentes, plenam potestatem eidem Regi, querelas omnium & singulorum de hujusmodi transgressionibus, in prædictis partibus Scotiæ factis, pro se & suis audiendi, & justitiam ulteriùs faciendi, ac transgressores puniendi, prout in hujusmodi casu hactenùs fieri consuevit, tenore præsentium concedimus;

Et ideò vobis, omnibus & singulis, mandamus quod eidem Regi, in præmissis, assistatis, pareatis, & intendatis, prout ipse vobis scire faciet ex parte nostrâ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Coventre, vi. die Martii.

Per ipsum Regem.

Salvus conductus pro quibusdam personis de Scotia, in eundo de Eboraco usque Newerk, & exinde usque Gedelyng, cum nunciis Regis Franciæ tractaturis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 43. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & aliis fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum nos nuper, ad requisitionem venerabilis patris, episcopi Ebricen', & nobilis viri, Petri de Tiersleu, nunciorum, excellentissimi principis, domini Philippi, Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi, ad nos in Angliam nuper venientium, & ob reverentiam ipsius consanguinei nostri; susceperimus in protectionem & defensionem nostram, necnon in salvum & securum conductum nostrum, triginta personas de Scotiâ cujuscumque statûs vel conditionis fuerint, ac ipsorum familias, veniendo infra regnum nostrum usque civitatem nostram Eborum, & eam ingrediendo, ad tractandum cum dictis nunciis ipsius Regis Franciæ super aliquibus, eis per dictos nuncios ex parte ipsius Regis Franciæ exponendis, ibidem morando, & exindè redeundo, prout in literis nostris patentibus, indè confectis, usque ad festum Paschæ proximò futurum duraturis, pleniùs continetur;

Nos, ad requisitionem dictorum nunciorum, qui tractatum pleniorem cum eisdem hominibus de Scotiâ, super negotiis prædictis, apud villam de Newerk, de nostrâ licentiâ, habere ordinârunt, suscepimus in protectionem & defensionem nostram, necnon in salvum & securum conductum nostrum, dictas triginta personas de Scotiâ, ac homines de familiâ suâ, in veniendo de civitate prædictâ, usque dictam villam de Newerk, ex causâ tractatûs prædicti, eam ingrediendo, ibidem morando, & exindè usque partes Scotiæ redeundo;

Et ideò vobis, omnibus & singulis, sub forisfacturâ vitæ & membrorum, ac omnium quæ erga nos forisfacere poteritis, mandamus firmiter injungentes, quod prædictas triginta personas de Scotiâ, ac familias suas, necnon equos & hernesia sua, in sic veniendo usque dictam villam de Newerk, eam ingrediendo, ibidem morando, & exindè redeundo, sicut prædictum est, manuteneatis, protegatis, & defendatis;

Non inferentes eis, vel alicui eorum, seu ab aliis, quantum in vobis est, inferri permittentes, in personis aut rebus suis, injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen;

Set eis potiùs salvum & securum conductum, suis sumptibus, cum per vos transitum fecerint, & per ipsos, vel eorum aliquem, super hoc requisiti fueritis, habere faciatis; & si quid eis forisfactum fuerit, id eis sine dilatione faciatis emendari.

In cujus, &c. usque ad dictum festum Paschæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Cattywade, xxii. die Martii.

Per ipsum Regem.

ET postmodum, ad requisitionem dictorum nunciorum Regis Franciæ, qui apud Gedelyng morabantur, & qui ibidem cum dictis Scotis pleniorem tractatum super dictis negotiis, de licentiâ Regis, habere ordinârunt;

Dictæ triginta personæ habent literas Regis de protectione & conductu, veniendo de dictâ villâ de Newerk usque eandem villam de Gedelyng, eandem ingrediendo, ibidem morando, & exindè usque ad partes Scotiæ redeundo, &c. *ut supra mutatis mutandis*, usque ad dictum festum Paschæ proximo futurum duraturas.

Teste Rege, apud Notingh', i. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De studiis apud Staunford non exercendis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Pat. 9 Edw. III. p. 1. m. 29. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Willielmo Trussel, salutem.

Sciatis quod, cum nuper dato nobis intelligi quod quamplures magistri & scolares universitatis nostræ Oxoniæ, colore quarumdam dissensionum, in universitate prædictâ nuper, ut dicebatur, exortarum, & aliis coloribus quæsitis, se ab eâdem universitate retrahentes, apud villam de Staunford se divertere, & ibidem studium tenere, ac actus scolasticos, exercere, præsumpserunt, assensu nostro seu licentiâ minimè requisitis;

Præceperimus viceconiti nostro Lincoln', quod, tam in prædictâ villâ de Staunford quam alibi, infra ballivam suam, ubi expedire videret, ex parte nostrâ publicè proclamari & inhiberi faceret, nè qui, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere possent, alibi quam in locis, ubi universitates existunt, studium tenere, vel actus scolasticos exercere, præsumerent quoquo modo;

Et postmodum, intelligentes quod quidam, tam magistri quam scolares, proclamationem & inhibitionem nostras prædictas non verentes, set eas veriùs contempnentes, studium in dictâ villâ de Staunford, post proclamationem & inhibitionem illas, tenuerunt, & actus scolasticos excercuerunt, in nostri vituperium & dedecus, ac dispersionem universitatis nostræ Oxon' manifestam;

Præceperimus iteratò vicecomiti nostro prædicto, firmiter injungentes, quod ad eandem villam de Staunford in propriâ personâ suâ accederet, & eisdem magistris & scolaribus, ibidem existentibus, districtè inhiberet, ex parte nostrâ, nè studium aliquod ibidem tenere, vel actus scolasticos exercere, præsumerent, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere possent;

Et quod, si aliquos post inhibitionem nostram, per ipsum sic factam, inveniret contrarium facientes, tunc eorum libros & alia bona sua, in villâ prædictâ inventa, sine dilatione in manum nostram seisiri, & ea salvò, absque distractione aliquâ, custodiri faceret, quousque aliud indè duceremus demandandum,

Ac jam datum sit nobis intelligi, quod magistri & scolares in eâdem villâ de Staunford, post proclamationem & inhibitionem nostras prædictas, actus scolasticos excercuerunt, & indies excercere non desistunt, quodque idem vicecomes mandatum nostrûm prædictum, juxta vim & formam ejusdem, non est, ut debuit, executus; undè turbamur, non immeritò, quamplurimum & movemur;

Nos, nolentes præmissa taliter sub dissimulatione transire impunita, assignavimus vos ad hujusmodi inhibitionem præfatis magistris & scolaribus in prædictâ villâ de Staunford commorantibus, ex parte nostrâ faciend', videlicet, nè studium aliquod ibidem tenere, vel actus scolasticos excercere, præsumant sub forisfacturâ supradictâ, & ad certificandum nos, distinctè & apertè, cum omni celeritate, quâ fieri poterit, de nominibus magistrorum & scolarium, quos post inhibitionem nostram prædictam, eis per vos factam, inveneritis contrarium facientes, ut ulteriùs, pro punitione eorumdem, in hâc parte fieri faciamus, quod de avisamento concilii nostri fore videbimus faciendum;

Et ideò vobis mandamus quod ad prædictam villam de Staunford personaliter accedatis, præmissa omnia & singula faciatis & expleatis, in formâ prædicta;

Mandavimus enim vicecomiti nostro prædicto, quod vobis in præmissis faciendis, assistat, pareat & intendat:

Volumus enim omnibus & singulis, qui de violentiis aut injuriis, sibi apud dictam villam Oxon' illatis, coram justiciariis nostris ibidem, ad hoc specialiter deputatis, se conqueri voluerint, celerem justitiam exhiberi.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Notyngham, xxviii. die Martii.

Per ipsum Regem & concilium.

Proclamatio super statuto de narratoribus rumorum.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Claus. 9 Edw. III. m. 30. d. in Turr. Lond.

REX, viceconiti Eborum, salutem. Cum, inter cætera statuta Westm' primi, tempore domini Edwardi, nuper Regis Angliæ, avi nostri, de communi concilio & assensu regni sui edita, contineatur,

'Quod nullus sibi audaciam assumat dicendi vel narrandi falsos rumores vel adinventiones, per quæ discordia aliqua, seu discordiæ aut scandali materia, inter nos & populum nostrum aut magnates regni nostri poterunt exoriri; & quod, si quis hoc fecerit, statim capiatur, & in prisonâ detineatur, quousque inveniat in curiâ illum, à quo rumores hujusmodi movebantur;'

Jamque intellexerimus quod nonnulli de regno nostro, diversos falsos rumores de seipsis adinveniunt, & eos in diversis locis referunt & prædicant, & indies referre & prædicare non desistunt, undè dissensionis & discordiæ materia inter nos & magnates regni nostri, ac populum nostrum, de facili, quod absit, posset provenire;

Nos, volentes statutum prædictum inviolabiliter observari, & malis & periculis hujusmodi præcavere, tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, in locis in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè facias proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi, nè quis hujusmodi falsos rumores adinvenire, narrare, vel prædicare quoquo modo, præsumat publicè vel privatè;

Et si quos, post proclamationem & inhibitionem illas, inveneris hujusmodi rumores, vel alias adinventiones, dicere vel prædicare, sicut prædictum est, tunc eos sine dilatione capi, & in prisonâ nostrâ salvò custodiri facias, juxta formam statuti supradicti:

Taliter te habens in executione hujusmodi mandati nostri, quod ad te, propter negligentiam tuam vel tepiditatem, minimè capere debeamus.

Teste Rege, apud Notyngham, i. die Aprilis.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.
Teste ut supra.

Et eodem modo scribitur subscriptis, mutatis mutandis; videlicet,

Majori & ballivis villæ de Kingeston super Hull.
Teste Rege, apud Cowyk, xv. die Maii.
Ballivis de Norwico.
Ballivis villæ de Lenne episcopi.
Ballivis de Magnâ Jernemuth.
Ballivis de Gippewico.
Teste ut supra.

Salvus conductus pro quibusdam Scotis, Ricardum Talbot, captivum, ducentibus ad marchiam Angliæ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 42. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis vicecomitibus, ballivis, ministris, & aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cum Willielmus de Keth & Godefridus de Ros, milites, cum sexaginta hominibus ad arma de Scotiâ, dilectum & fidelem nostrum, Ricardum Talbot, per homines de Scotiâ nuper sub custodiâ detentum, ad partes marchiæ regni nostri sint ducturi;

Vobis, & cuilibet vestrûm, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, firmiter injungendo, mandamus, quod præfatis Willielmo & Godefrido, seu dictis sexaginta hominibus de Scotiâ, aut eorum servientibus, in personis aut rebus suis, in ducendo prædictum Ricardum, ad quamcumque marchiam dicti regni nostri ipsum ducere voluerint, & exindè redeundo, non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Notyngham, ii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Ad instantiam nunciorum Regis Franciæ, concordatur quod armistitium fiat ex utraque parte in marchiis regnorum.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 41. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, eâdem gratiâ, episcopo Ebricensi, & nobili viro domino Petro de Tyerzlieu, nunciis excellentissimi principis, domini Philippi, Regis Franciæ illustris, & consanguinei nostri carissimi, salutem.

Cum vos, ex parte præfati consanguinei nostri, nos requisiveritis ut, cum episcopus Brechinensis, & Thomas de Carnoto, nuncii de Scotiâ, qui ad vos, infra regnum nostrum, de licentiâ nostrâ, ad tractandum vobiscum super aliquibus, eis per vos, ex parte ipsius Regis Franciæ, intimandis, venerunt, vobis promiserint, bonâ fide, quod ipsi, citra festum Paschæ proximò futurum, palam & publicè facient proclamari, quod ab eodem festo usque ad festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, nullus Scotus, ipsorum parti adhærens, offendat in marchiis Angliæ vel Scotiæ, subditos nostros, seu nobis adhærentes, in personis aut bonis, sub pœnâ corporis & bonorum, velimus consimilem proclamationem in marchiis nostris prædictis fieri jubere;

Nos, ad reverentiam præfati consanguinei nostri, requisitioni vestræ in hâc parte favorabiliter inclinati, promittimus, bonâ fide, quod factâ proclamatione per prædictos homines de Scotiâ, in Scotiâ & marchiis ejusdem, in formâ supradictâ, consimilem proclamationem, videlicet, nè aliquis subditus noster, & nobis adhærens, homines de Scotia, parti ipsorum nunciorum adhærentes, in Scotiâ, offendat in personis aut rebus, sub pœnâ corporis & bonorum, usque ad dictum festum Nativitatis Sancti Johannis, in marchiis nostris prædictis, fieri faciemus.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Notingham, iv. die Aprilis.

De non molestando archiepiscopum Cantuariensem, super bajulatione crucis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Claus. 9 Edw. III. m. 28. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, W. eâdem gratiâ, archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, salutem.

Cum venerabilis pater, Johannes archiepiscopus Cantuar', totius Angliæ primas, ad nos, ad parliamentum nostrum, quod jam apud Eborum summoniri fecimus, de mandato nostro, sit venturus; nos, nolentes ipsum archiepiscopum Cantuar', super bajulatione crucis suæ ante se, perturbari,

Vobis injungendo mandamus, quod eidem archiepiscopo, seu hominibus suis, super bajulatione ejusdem crucis suæ ante se, infra provinciam vestram, inveniendo ad nos, ut est dictum, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, non inferatis, seu per alios inferri, vel procurari, aliqualiter faciatis, dampnum, vituperium, impedimentum aliquod, seu gravamen.

Teste Rege, apud Clipston, ix. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De protectione & conductu pro familiaribus & nunciis Papæ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Pat. 9 Edw. III. p. 1. m. 24. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus suis, tam in Hiberniâ quam in Angliâ, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum dominus Benedictus, Summus Pontifex, mittat Johannem de Floto & Thomam de Bononiâ, familiares, & nuncios suos, ad partes Angliæ & Hiberniæ prædictas, pro quibusdam negotiis eis per dictum Summum Pontificem iniunctis, faciendis:

Suscepimus in protectionem, &c. *prout in consimilibus litteris.*

In cujus, &c. usque ad festum Sancti Michaelis proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud Clipston, xxii. die Aprilis.

Per breve de privato sigillo.

Pro archiepiscopo Cantuariensi, super bajulatione crucis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Claus. 9 Edw. III. m. 24. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Notinghamiæ, salutem. Cum, per breve nostrum, venerabili patri Johanni archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ primati, in fide & dilectione, quibus nobis tenetur, mandaverimus, firmiter injungentes, quod sit apud Eborum, in crastino Ascensionis Domini proximò futuro, quo die parliamentum nostrum ibidem summoniri fecimus, ad tractandum nobiscum ac cum cæteris prælatis, proceribus, & magnatibus regni nostri, super diversis & arduis negotiis, nos, & regnum nostrum, ac quasdam alias terras nostras, specialiter contingentibus, suumque consilium impendendum;

Nos, nolentes quod idem archiepiscopus, super bajulatione crucis suæ, veniendo sic ad mandatum nostrum versus dictum parliamentum, ibidem morando, seu exindè redeundo, aliqualiter perturbetur;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, in locis in ballivâ tuâ, ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publice proclamari, & ex parte nostrâ facias firmiter inhiberi, ne quis, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poterit, præfato archiepiscopo, crucem suam coram se deferri facienti, aut alicui de suis, in veniendo ad nos ad dictum parliamentum nostrum, ibidem morando, seu ad partes proprias redeundo, dampnum, molestiam, impedimentum aliquod, inferat, vel gravamen:

Et nichilominus præfato archiepiscopo, cum ad ballivam tuam accesserit, occurras, & ipsum ac homines suos, per totam ballivam tuam salvò & securè conducas, non permittens, quantum in te est, eidem archiepiscopo, aut suis, ab aliquibus dampnum inferri aliquod, ut est dictum.

Teste Rege, apud Clipston, xxiv. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimile breve dirigitur vicecomiti Eborum.

Littera in Hiberniam missa, pro auxilio à clero & populo concedendo, in auxilium guerræ contra Scotos.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 36. in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, ac clero, & populo suo, Hiberniæ, salutem.

Sincera domini dilectio & grata devotio subditorum suos communicant sic affectus, ut libenter alterutrim sua supportent onera, & in oportunitatibus ad auxilia mutua sint parati.

Cum itaque, circa reprimendam Scotorum malitiam, qui contra nos de guerrâ proditionaliter insurgere præsumpserunt, mala quæ poterunt nobis & nostris indies facientes, onera tam gravia subivimus expensarum, quod thesaurus noster plurimùm est exhaustus, & adhuc, ut ipsorum inimicorum nostrorum propulsemus injuriam, & quietem subditis nostris præparemus, infinitam quodamodo pecuniam effundere nos oportet, quod ad præsens commodè facere non valemus, absque subsidio gentis nostræ;

Zelum perfectum & affectum intensum, quos ad nostri conservationem honoris & nostrorum defensionem jurium confidimus vos habere, excitamus specialiter, & rogamus quatinùs, gratâ consideratione pensantes, quod in necessitatis articulo vera dilectio comprobatur nobis, de tali subsidio, quod dantes deceat, & nobis gratum esse debeat & acceptum, liberali promptitudine succurratis, pro quo vobis universis & singulis vices gratas, annuente Domino, rependemus:

Hoc autem, de solâ vestrâ liberalitate, nobis fieri petimus, istâ vice; nolentes quod id, quod nobis in hâc parte feceritis, trahatur aliàs in exemplum: & quia eo foret nobis acceptius tale subsidium, quo magis indigemus, celeriter id habere velitis, petimus hoc attendere, & quod facere decreveritis pro viribus, quatenùs commodè poteritis, maturare; injunximus autem dilectis & fidelibus nostris justiciario, cancellario, & thesaurario, nostris Hiberniæ, ut erga vos pro præmissis insistant, & de eo quod vos feceritis, & ipsi fecerint in hâc parte, nos, cum omni festinatione, distinctè & apertè, efficiant certiores.

Teste Rege, apud Cowik, viii. die Maii.

Per ipsum Regem.

De subsidio hominum ad arma, usque Scotiam mittendorum, per prælatos Hiberniæ faciendo.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Ed. III. m. 36. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, ... eâdem gratiâ, archiepiscopo Armakanen' in Hiberniâ, salutem.

Qualiter Scoti, inimici & rebelles nostri, contra nos de guerrâ surrexerunt, regnum nostrum hostiliter ingredi, & gentes nostras gravare pro viribus satagentes, satis ad vestram credimus notitiam pervenisse.

Et quia, pro defensione dicti regni nostri, ad reprimendum dictorum inimicorum nostrorum malitiam potenter & viriliter, ad partes Scotiæ, cum DEI adjutorio, proponimus personaliter declinare, ad quod fidelium nostrorum subsidio plurimum indigemus, de vestræ fidelitatis constantiâ firmam fiduciam optinentes, quod pro conservatione honoris nostri, & jurium coronæ nostræ, quorum vos præcipuos fore confidimus zelatores, nobis velitis efficaciter opem ferre;

Vos affectuosè requirimus & rogamus, quatinùs de tantis hominibus ad arma validis, armis competentibus benè munitis, quantos facultates vestræ commodè permiserint, & instans nostra necessitas exegerit, nobis velitis, absque excusationis diffugio, subvenire, quos transmittatis ad nos, in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futuro, in comitivâ dilecti & fidelis nostri Johannis Darcy justiciarii nostri Hiberniæ, quem ad ducendum ad nos ipsos & alios fideles nostros partium prædictarum duximus assignandum, eique, ac dilecto clerico nostro Johanni de Ellerker, thesaurario nostro Hiberniæ, quibus & eorum utrique, intentionem mentis nostræ in hâc parte aperuimus, in dicendis ex parte nostrâ fidem indubiam præbeatis:

Hanc autem requisitionem nostram, quam vobis ad præsens ob urgentem necessitatem facimus, sic velitis adimplere, quod, vestro & aliorum fidelium nostrorum, mediante præsidio, dictorum inimicorum nostrorum refrænetur rebellio, & honor noster illæsus, DEO propitio, conservetur.

Teste Rege, apud Cowyk, viii. die Maii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est archiepiscopis & episcopis subscriptis; videlicet,

Archiepiscopo Dublin'.
Archiepiscopo Casselen'.
Archiepiscopo de Tume.
Episcopo de Doune.
Episcopo de Coigners.
Episcopo Midd'.
Episcopo de Ardagh.
Episcopo de Kildare.
Episcopo de Ymlagh.
Episcopo de Fernes.
Episcopo de Leghlyn.
Episcopo de Lessemore.
Episcopo de Waterford.
Episcopo de Lymeryk.
Episcopo de Corke.
Episcopo de Clone.
Episcopo de Kyry.

Quod magnates Hiberniæ subscripti ad Regem accedant in Scotia, cum equis & armis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Ed. III. m. 36. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Jacobo le Botiller, comiti de Ormund, salutem.

Qualiter Scoti, inimici & rebelles nostri, contra nos, &c. *prout supra usque hæc verba, viz.*

De vestris probitate & fidelitatis constantiâ firmam fiduciam optinentes, quod pro conservatione honoris nostri, & jurium coronæ nostræ, juxta ligeantiæ vestræ debitum, nobis velitis assistere auxiliis oportunis;

Vos affectuosè requirimus & rogamus quatinùs equis & armis, quanto decentiùs poteritis, vos paretis, ita quod prompti sitis & parati, in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuro, ad ultimum, ad proficiscendum exindè, ad partes Scotiæ, in comitivâ dilecti & fidelis nostri Johanni Darcy, &c *prout supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est omnibus & singulis subscriptis separatim; videlicet,

Mauritio filio Thomæ comit' de Dessemond.

militibus:

Simoni de Genevill,
Ricardo Tute,
Nicholao de Verdon,
Francisco Feypo,
Henrico de Vernoill,
Ricardo Tyrel,
Johanni de Crany,
Reirico filio Reirici,
Jordano de Ardis,
Johanni de Brit,
Richardo de Ardis,
Theobaldo de Vernoill,
Miloni de Verdon,
Matheo de Bath,
Simoni filio Ricardi,
Eliæ de Assheburn,
Thomæ de Wogan,
Willielmo de Rocheford,
Mortio fitz Geraud,
Waltero Lenfaunt,
Johanni de Wellesle,
Waltero de Bermyngeham,
Ed'o de Bermyngeham,
Johanni Moriz,
Gerardo de Seint Michel,
Johanni Lenfaunt,
Laurentio Calf,
Henrico de la Harve,
Edmundo Ercedeken,
Willielmo Ercedeken,
Johanni de Blaunchevil,
Eustachio Power,
David Beket,
Rogero de Pembrok,
Philippo Purcel,
Johanni Maunsill,
Adæ de Loundres,
Johanni de Drayton,
Gilberto de Bermyngeham,
Johanni filio Roberti Power,
Johanni de Seint Obyn,
Moritio filio Nicholai,
Thomæ filio Gilberti,
Moritio filio Philippi,
Thomæ de Lees,
Roberto filio Mathei de Kaunton,
Geraud de Rocheford,
Georgio Power,
Matheo filio Henrici,
David filio David de Barry,
Henrico de Maundevill,
Edmundo de Bourke Abbynaght,
Herberto de Sutton,
Johanni de Cogan,
Roberto Sauwage,

principalibus Hibernicis:

Irewere O Neel de Ulvester,
O Conewhir de Conaght,
O Breen de Moulnester,
O Mak Murghothe de Leynester,
O Molaghelyn de Midd',
O Morth de Leice,
O Conwhor de Offali,
O Raghele,
Magoghgane,
Hen' O Neel,
O Hanlon,
Mak Artane,
Mak Dermot,
O Shynagh,

Hugoni Tirel,
Galfrido Trivers,
Roberto Cruce,
Mahoun Cruce,
Galfrido Britte,
Roberto Laweles,
Johanni Cruce del Nal,
Johanni Graunset,
Johanni Haket,
Johanni filio Simonis de Clontulkam,
Arnaldo Clement,
Ricardo filio Willielmi,
Michaeli Mongomery,
Willielmo de Feryngla,
Petro Harald,
Willielmo de Loundros,
Herberto de la Mare,
Johanni Tute de Somagh,
Lucæ de Nettrevill,
Henrico Cruce de Ottewell,
Thomæ fiz Owyn,
Henrico Dilboun,
Roberto Tute,
Johanni filio Ricardi Tute,
Willielmo Telyng,
Miloni de Verdon,
Waltero de la Hide,
Ricardo filio Richeri,
Waltero de Leyns,
Johanni de Clynton,
Rogero Gernoun,
Ricardo Taff de Liscarton,
Johanni de Haddessorce,
Johanni Gernoun de Killyngkole,
Ricardo Taff de Castelomenaght,
Geraudyn de Clynton,
Petro de Cusak,
Roberto fiz Morice,
Willielmo le fiz Eustace,
Henrico de la Nasch,
Simoni de Sutton,
Johanni fiz Eustace,
Simoni de Flatersbury,
Henrico Calf,
Waltero de Rocheford,
Johanni de Hothom,
Hugoni del Hide,
Johanni de Vale,
David Cristofre,
Nicholao de la Hide,
Waltero de Vale,
Fulconi de la Freyne,
Olivero de la Freyne,
Thomæ le fiz Geroud,
Thomæ de Cantewell,
Johanni de Cantewell,
Johanni Ercedeken,
Willielmo Ercedeken,
Willielmo Graunte,
David Graunte,
Johanni de Recheford,
Waltero de Recheford,
Willielmo Outlawe,
Willielmo Grace,
Gilberto Shortale,
Meiler Scottot,
Philippo Hendeberge,
Ricardo Daton,
David Drule,
Galfrido Shortale,
Edmundo de Bourk,
David de Bourke,
David de la Roche,
David de Bourke,
Henr' Berkeley,
Johanni filio Simonis,
Willielmo Bagot,
Nicholao Ulfe,
Richardo Wittey,
Hamundo de Stafford,
Johanni de Sancto Johanne,
Johanni de la Roche, fil' Georgii de la Roche,
Reginaldo Nevel,
Radulpho Meilar,
Stephano Deirons,
Miloni le Courcy,
Willielmo de Barry de Raweram,
Willielmo fil' David de Barry,
Ricardo de Wynchedon,
Johanni Sarsefeld de la Belagh,
Johanni fil' David de Sarsefeld,
Thomæ fil' Ricardi Barret de Dessemond,
Willielmo Brisky,
Ricardo le Bourke de Foroweth,
Ricardo de Bourke,

Johanni Deicestre seigneur de Alehane, *Willielmo de Prendregest,* *Roberto Gamard,* *Roberto Baret le fiz Batyn Baret,* *Willielmo Baret le fiz Richard Baret,* *Willielmo le Botiller,* *Thomæ Dolfyne,* *Johanni de Ridelefford,*	*armigeris.*	*Willielmo fil' Ricardi de Bourke,* *Theobaldo de Bourke,* *Reimundo de Bourke,* *Willielmo de Bourke de Armaght,* *Johanni de Sauvage,* *Johanni de Maundevill,* *Radulpho Logan,* *Nicholao Taff,*	*armigeris.*

De subsidio, in civitatibus & villis Hiberniæ faciendo.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 34. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi, majori, probis hominibus, & toti communitati civitatis suæ Dubliniæ, in Hiberniâ, salutem.

Qualiter Scoti, inimici & rebelles nostri, contra nos, *&c. prout supra usque hæc verba, viz.*

Et, ad reprimendam hujusmodi malitiam, tam subsidio hominum ad arma quam subsidio pecuniario, ad præsens plurimum indigemus, de vestræ fidelitatis constantiâ firmam fiduciam reportantes, quod, juxta ligeantiæ vestræ debitum, nobis in hujusmodi casu, pro conservatione honoris nostri, & juris coronæ nostræ, assistere velitis auxiliis oportunis;

Vos affectuosè rogamus quatinùs, considerato tantæ necessitas articulo, nobis de tali subsidio, tam hominum ad arma quam alio subsidio prædicto, subvenire velitis istâ vice, quod exindè vobis in agendis vestris, futuris temporibus, meritò efficiamur promptiores; scientes quod id, quod nobis in hâc parte sic feceritis, aliàs trahi nolumus in exemplum:

Injunximus autem, dilectis & fidelibus nostris, Johanni Darcy, justiciario & Johanni de Ellerker juniori, thesaurario, nostris Hiberniæ, quod erga vos pro præmissis insistant; quibus, & eorum alteri, in dicendis vobis, super hiis, ex parte nostrâ, fidem indubiam præbeatis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Super subsidio antedicto.

A.D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 36. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, justiciario, cancellario, & thesaurario, suis, Hiberniæ, salutem.

Cum, ad reprimendam obstinatam Scotorum malitiam, qui, contra nos de guerrâ surgentes, mala quæ possunt nobis & nostris indies facere moliuntur, sumptus & expensas apposuerimus, ut opportuit, excessivos, & majores, tam pro conservatione nostri nominis & honoris, quam defensione jurium nostrorum regalium, subditorum & terrarum nostrorum, necessariò facturi simus infra breve;

Quæ quidem expensarum onera non possumus commodè supportare sine subsidio gentis nostræ;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quatinùs prælatis, magnatibus, & hominibus nostris, Hiberniæ (de quorum dilectionis plenitudine sinceram fiduciam reportamus) hanc nostram indigentiam pleniùs exponatis, & ipsos, ad faciendum nobis, in subventionem expensarum hujusmodi, tale subsidium, quod ipsos deceat, & nobis gratum esse debeat & acceptum, viis, quibus poteritis, efficaciter inducatis;

Prædicentes eisdem quod non est intentionis nostræ ut id, quod ex solâ liberalitate suâ nobis fecerint istâ vice, trahatur aliàs ad consequentiam, vel ipsis præjudicium afferat in futurum; set eorum gratitudinem, quam nobis fecerint in hâc parte, quæ nunc in necessitate posset clariùs comprobari, sic remunerabimus, Deo duce, quod gaudebunt nobis talia se fecisse.

Taliter autem vos habeatis in præmissis, ut vestram debeamus circumspectionem & diligentiam commendare; & nos de singulis, quæ feceritis, & de responsis, super hoc vobis factis per dictos prælatos, magnates, & homines nostros, Hiberniæ (quibus pro dicto subsidio nostras mittimus literas speciales) reddatis citiùs quo poteritis, certiores.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro civibus London' ad parliamentum Eborum mittendis, super fine faciendo pro quintadecimâ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Claus. 9 Edw. III. m. 27. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi majori, aldermannis, vicecomitibus, & toti communitati civitatis suæ London', salutem.

Cum comites, barones, milites, liberi homines, ac communitates comitatuum regni nostri, quintamdecimam omnium bonorum suorum mobilium, ac cives & burgenses civitatum & burgorum dictorum comitatuum ipsius regni nostri decimam omnium bonorum mobilium, in parliamento nostro apud Westm', ad diem Lunæ proximò post festum Exaltationis Sanctæ Crucis proximò præteritum, summonito, nobis concesserint, in subvencionem misarum & sumptuum, quos tam pro defensione regni nostri ac aliarum terrarum nostrarum contra Scotorum aggressus, qui dicta regnum & terras hostiliter invadere satagebant & satagunt hiis diebus, quam pro aliis magnis & arduis negociis nobis multipliciter incumbentibus, facere nos oportet;

Vobis mandamus quod si finem nobiscum pro quintadecimâ prædictâ, quam nobis, virtute concessionis prædictæ, solvere tenemini, facere volueritis, tunc illis concivibus vestris qui ad nos usque Eborum ad parliamentum nostrum ibidem in crastino Ascensionis Domini proximò futuro, tenendum, de mandato nostro pro civitate prædictâ, prout moris est, plenam potestatem ad tractandum finaliter nobiscum & cum hiis de consilio nostro super fine prædicto fieri faciatis, si vobis videritis expedire.

T. R. apud Cowyk, xi. die Maii.

Per ipsum Regem.

De tractando cum comite Flandriæ, super transgressionibus & dampnis hinc indè illatis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Pat. 9 Edw. III. p. 1 m. 19. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi de la Pole, Johannis de Causton, Willielmi Fox, & Willielmi de Preston, plenam fiduciam reportantes, ipsos, tres, & duos eorum, quorum præfatum Willielmum Fox unum esse volumus, vel eundem Willielmum Fox per se, deputamus, constituimus, & facimus nostros procuratores, commissarios, & nuncios speciales;

Dantes eisdem Willielmo, Johanni, Willielmo, & Willielmo, tribus, & duobus eorum (quorum præfatum Willielmum Fox unum esse volumus) vel eidem Willielmo Fox per se, plenam potestatem & mandatum speciale;

Ad tractandum cum nobili viro, domino Lodowico, comite Flandriæ, consanguineo nostro carissimo, ac burgimagistris, scabinis, consulibus, & aliis hominibus, villarum de Bruges, de Gandavo, & de Ipre, seu cum illis quos iidem comes, burgimagistri, scabini, consules, & alii de villis prædictis, loco sui deputaverint, super transgressionibus, dampnis, injuriis, roberiis, & aliis maleficiis quibuscumque, per gentes & habitatores regni nostri ex parte unâ, & gentes & habitatores terræ Flandriæ ex alterâ, hinc indè illatis:

Promittentes nos firmum & stabile habituros quicquid per dictos procuratores, commissarios, & nuncios nostros, tres, vel duos eorum (quorum præfatum Willielmum Fox unum esse volumus) vel eundem Willielmum Fox per se, actum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Cowyk, xvi. die Maii.

Ad dictum comitem, littera recommendatoria pro nunciis Regis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Claus. 9 Edw. III. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, Lodowico, comiti Flandriæ, consanguineo suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cum nuper inter vos & certos procuratores nostros, ad vos missos, concordatum fuisset, prout nobis per literas vestras rescripsistis, quod, citra festum Pentecostes proximò futurum, mitteremus ad partes Flandriæ certas personas, ad tractandum & procedendum cum aliis, per vos deputandis, super dampnis & injuriis, hominibus nostris & vestris hinc indè, ut dicitur, factis & illatis;

Nos, volentes quæ sic per procuratores nostros concordata fuerant, ut convenit, adimplere, mittimus ad partes præfatas, pro debitâ completione præmissorum, dilectos & fideles nostros, Willielmum de la Pole, Johannem de Causton, Willielmum Fox, & Willielmum de Preston, procuratores nostros, seu nuncios, ad hoc specialiter constitutos; quos, & eorum quemlibet, habere velit vestra dilectio commendatos, prout meliùs expedire videritis:

Ordinantes ut, ad nutriendum dilectionem solitam & communionem pacificam inter nostros & vestros subditos (quas nostris temporibus cupimus adaugeri) tractatus hujusmodi sic rationabiliter & amicabiliter dirigatur, quod, ex ostensione dictorum subditorum vestrorum penes nos & nostros benivolentiæ, ipsis ad grata reddamur in oportunitatibus promptiores.

Dat' apud Cowyk, xvi. die Maii.

Consimilis littera ad burgimagistros ad Bruges.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Claus. 9 Edw. III. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi, consulibus, burgimagistris, & scabinis, ac toti communitati villæ de Brugges in Flandriâ, salutem.

In desideriis votivè gerimus ut, quæ per subditos nostros ex unâ parte, & vestrates ex aliâ, sunt indebitè perpetrata, prout requirit justitia, debitè reformentur, & extirpentur radicitùs quæ possent inter eos divisionis materiam suscitare.

Cum itaque vos id credamus appetere, &, ex hâc confidentiâ, mittamus ad partes Flandriæ, dilectos & fideles nostros, Willielmum de la Pole, *&c. ut supra usque ibi* procuratores nostros, ad tractandum super reformatione dampnorum & injuriarum hinc indè, ut dicitur, illatorum, specialiter constitutos;

Universitatem vestram attentè rogamus, quatenùs cum dictis procuratoribus nostris, & eorum quolibet, ad hoc potestatem habente, super præmissis velitis sic amicabiliter & rationabiliter pertractare, ut æquitatem & justitiam quærere, & communionem pacificam diligere, vos probetis, ac nos ad vota vestra habeatis, ex hoc, pro tempore, gratâ vicissitudine promptiores.

Dat' ut supra.

Consimilia mandata diriguntur consulibus, burgimastris, & scabinis, ac communitatibus, villarum de Gandavo & Ipre, in Flandriâ, separatim.

Dat' ut supra.

Ad ducem Britanniæ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Claus. 9 Edw. III. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro dilecto & fideli suo, Johanni duci Britanniæ & comiti Richemundiæ, consanguineo suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Ex insinuatione lamentabili dilecti nobis, Johannis Perbroun, de Magnâ Jernemutâ, recepimus quod cum quædam navis sua, vocata la Pater Noster, nuper, casu fortuito, super costeram de Garound in Britanniâ, periclitata fuit per tempestatem maritimam & quassata, set quatuor anchoræ dictæ navis, unâ cum cordis & appenditiis, per quosdam subditos vestros super dictam costeram, ut dicitur, sunt inventæ, arestatæ & detentæ, quas dicti subditi vestri præfato Johanni restituere non curârunt, super hoc cum instantiâ requisiti;

Nos, jacturæ suæ compatientes, ex intimis specialiter vos rogamus, quatenùs prædicto Johanni congruum faciatis fieri remedium in præmissis, prædictos subditos vestros ad restitutionem inventorum hujusmodi, prout justum fuerit, compellendo; favorem talem dicto nostro subdito, & prosequentibus pro eodem exhibendo, qualem in casu consimili per nos vestris velitis subditis exhiberi.

Dat' apud Eborum, xxvi. die Maii.

Ad fratres prædicatores, de orando pro Rege.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Claus. 9 Edw. III. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, religiosis viris, & in Christo sibi dilectis, magistro generali ordinis Fratrum Prædicatorum, ac universis & singulis diffinitoribus & fratribus ipsius ordinis, in capitulo generali London' celebrand' in proximo congregandis, salutem, & bonis semper operibus habundare.

Dum condicionem humanæ fragilitatis attendimus, & qualiter præsentis vitæ finis appropinquat attentâ consideratione pensamus, sic prævenire cupimus, quantum nobis ex alto permittitur, diem mortis, ut decursis temporalibus, eterna, per Dei misericordiam, consequamur;

Verum cum in devotis oracionum suffragiis sit spei nostræ præcipuum fulcimentum, devocionem vestram rogamus & requirimus ex affectu, quatinùs nos & Philippam Reginam Angl', consortem nostram carissimam, ac liberos nostros apud Illum qui temporalitatis & perpetuæ felicitatis est Largitor, sedulæ supplicacionis instanciâ commendetis, ipsius clemenciam qui mensuræ termino non artatur, humiliter exorantes, ut sic regnum temporale regere, sicque incumbencia nostræ solicitudini negocia per suæ subvencionis graciam dirigere valeamus, quod ad laudem sui nominis, & ad nostrum, regnique nostri commodum cedere valeat & honorem; &, post hujus vitæ cursum, brabium mereamur consequi sempiternum.

Ad hæc, dilectum nobis in Christo confratrem vestrum, fratrem Nicholaum de Herle, & agenda sua in dicto vestro capitulo votivo, vobis recomendamus affectu, quem consideracione nostri, qui vos & vestrum ordinem sincere diligimus, ad nos velitis remittere celerius & felicius expeditum.

Dat' apud Eborum, xxvi. die Maii.

Pro comite de Julers, super pensione solvendâ.

A. D. 1335.—An. 9 Edw. III.
Claus. 9 Edw. III. m. 24. in Turr. Lond.

Dat' apud Eborum, xxvii. die Maii.

De protectione pro quibusdam de comitivâ nunciorum Regis Franciæ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Pat. 9 Edw. III. p. 1. m. 18. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum dilectus nobis, Radulphus de Campionis & Henricus de Monte Felici de Normanniâ, qui in comitivâ venerabilis patris J. Abrincensis episcopi, & nobilis viri Petri de Tierslieu, nunciorum excellentissimi principis, domini Philippi, Regis Franciæ, consanguinei nostri carissimi, nuper ad nos in Angliam missorum, venerunt, jam sint ad propria de nostrâ licentiâ redituri, ac exindè pro quibusdam negotiis in regnum nostrum venturi, iteratoque ad propria redituri;

Suscepimus ipsos Radulphum & Henricum, *&c. prout in litteris de conductu.*

In cujus, &c. usque ad festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Eborum, xxix. die Maii.

Per ipsum Regem.

Quod Willielmus de Monte Acuto possit fugare in omnibus forestis Regis in Angliâ per unum diem in adventibus suis.

A.D. 1335. An. 9 Edw. III. Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 26. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos attendentes merita laudabilia dilecti & fidelis nostri Willielmi de Monte Acuto, quem in armis strenuum, providum in consiliis, & in cunctis agendis nostris pronum semper invenimus utilem & fidelem, ac proindè volentes sic suis solatiis graciosè prospicere, ut labores pro nobis gaudeat subiise præteritos, & promciorem habeat spiritum ad futuros;

De graciâ nostrâ speciali, concessimus & licenciam dedimus pro nobis & hæredibus nostris, eidem Willielmo, quod ipse ad totam vitam suam in omnibus forestis, parcis, & chaceis nostris infra regnum Angliæ, singulis vicibus quibus per forestas, parcos, & chaceas prædictas, vel eorum aliquem, ipsum transire contigerit, per unum diem fugare, & cervos, bissas, damos & damas, & omne aliud genus ferarum, necnon alias pro voluntate suâ lepores, cuniculos, vulpem, tessonem, & omne aliud genus silvestris verminii in eisdem forestis capere & asportare possit, sine occasione vel impedimento nostri vel hæredum nostrorum, justiciariorum, forestariorum, viridariorum, aut aliorum ministrorum forestæ quorumcumque.

In cujus, &c.

T. R. apud Eborum, v. die Junii.

Per breve de privato sigillo.

De magno sigillo liberato Johanni archiepiscopo Cantuar'.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Claus. 9 Edw. III. m. 23. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM, quod venerabilis pater R. Dunolm' episcopus, cancellarius domini Regis, sexto die Junii, anno regni dicti Regis nono, horâ nonâ, in camerâ Fratrum Minorum de Eborum, ubi idem dominus Rex hospitabatur, liberavit eidem domino Regi magnum sigillum suum, in quâdam bursâ, sigillo ipsius episcopi consignatâ, in præsenciâ venerabilis patris H. Lincoln' episcopi, thesaurarii ipsius domini Regis, dominorum Johannis de Wareanâ comitis Surr', Radulphi de Nevill' senescalli hospicii ipsius domini Regis, Galfridi le Scrop', ac magistri Willielmi la Zousche, & aliorum tunc ibidem existencium;

Et idem dominus Rex sigillum illud à præfato episcopo recepit, & sigillum illud venerabili patri J. Cantuar' archiepiscopo tocius Angliæ primati, quem cancellarium suum ibidem constituit, liberavit; & idem archiepiscopus sigillum illud à domino Rege recepit, & debitum juramentum ibidem præstitit;

Et eodem die post prandium magister Robertus de Stretford archidiaconus Cantuar' frater ipsius archiepiscopi, sigillum illud ad ecclesiam abbaciæ beatæ Mariæ Eborum, de mandato ipsius archiepiscopi detulit, & illud ibidem aperuit, & indè brevia fecit consignari.

De coronis aureis invadiatis, in thesaurariam restituendis.

A.D. 1335. An. 9 Edw. III. Claus. 9 Edw. III. m. 22. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, magistro Paulo de Monte Florum, salutem.

Mandamus vobis quod, visis præsentibus, versus London', omni excusatione cessante, vos transferatis, & illas duas coronas aureas, quas vobis pro octo milibus marcarum, à vobis mutuò receptarum, nuper invadiari fecimus, undè vobis plenè satisfactum est, camerariis nostris, quos ad partes illas mittimus ex hâc causâ, restitui faciatis, in thesaurariam nostram reportandas, prout eis per nos pleniùs est injunctum.

Teste Rege, apud Eborum, viii. die Junii.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro Romanæ ecclesiæ cardinalibus, de pardonatione debitorum

A.D. 1335. An. 9 Edw. III. Pat. 9 Edw. III. p. 1. m. 10. in Turr. Lond.

REX; omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos considerantes affectionem specialem, quam venerabiles patres, ecclesiæ Romanæ cardinales in regno nostro beneficiati, ad coronam Angl' hactenùs habuerunt, & bonum locum quem nostris antecessoribus ante hæc tempora tenuerunt, & nobis & hæredibus nostris tenere poterunt in futuro;

Pardonavimus eisdem cardinalibus omnimoda debita quæ nobis debentur in beneficiis suis, ratione decimarum & auxiliorum per dominum Summum Pontificem & ejus prædecessores clero regni nostri impositorum, & nobis seu antecessoribus nostris per ipsum dominum Summum Pontificem, & eciam per prælatos & clerum regni nostri concessorum, & quæ ab eis per summonitionem scaccarii nostri ad opus nostrum exiguntur.

In cujus, &c.

T. R. apud Eborum, viii. die Junii.

Per ipsum Regem.

De compositione cum archiepiscopo Burdegaliæ, super emolumento cunagii.

A.D. 1335. An. 9 Edw. III. Rot. Vascon. 9 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis Olivero de Ingham, senescallo suo Vasconiæ, & Nicholao Ususmaris, constabulario suô Burdegaliæ, salutem.

Cum literæ nostræ, confirmatoriæ cujusdam compositionis, nuper initæ inter vos, præfate senescalle, & Johannem Travers, tunc constabularium nostrum Burdegaliæ, ex parte unâ, & archiepiscopum & capitulum Burdegaliæ, ex parte aliâ, super tertiis partibus monetæ nostræ, ibidem cussæ, vel cudendæ, quas sibi dicunt competere, in vestrâ custodiâ, ut dicitur, jam existant;

Vobis mandamus quod erga prædictos archiepiscopum & capitulum, pro viribus insistatis, ut per suas declarent literas, quod non est intentionis eorum, nisi tantum tertias partes emolumenti dicti cunagii petere vel habere, vel quod super hoc de consensu eorum, vel saltim secretè, de confessione suâ, si hoc fateantur, publicum fiat instrumentum;

Et, si præmissa per literas suas declarare, vel saltim recognoscere noluerint, tunc super præmissis facietis prout vobis, præfate senescalle, & magistro Gerardo de Podio, judici majori ducatûs nostri prædicti, estis per nostrum concilium informati.

Teste Rege, apud Eborum, x. die Junii.

Per concilium.

Ad Regem Castellæ, de credentiâ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Claus. 9 Edw. III. m. 19. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Muriciæ, Gehennæ, atque Algarbiæ, Regi ac comitatûs Molini domino, amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. fœlicem regnandi gloriam cum salute.

Dùm in gratæ reducimus considerationis examine dilectionis sinceræ constantiam & subventionis promptitudinem, quibus, celebris memoriæ, progenitores vestri & nostri se mutuò prævenerunt, desiderabiliter appetimus hæc inter vos & nos nostris temporibus adaugeri, voluntarii semper & parati perficere quæ placentia noverimus votis vestris;

Et, ut statûs desideratæ prosperitatis vestræ votivam citiùs certitudinem habeamus, ecce! dilectos & fideles nostros Berardum de la Bret, Willielmum fitz Waryn, & magistrum Gerardum de Puteo, majorem judicem ducatûs nostri prædicti, & duos eorum, ad insinuandum vestræ magnificentiæ statûs nostri continentiam, de quâ nova fœlicia libenter, ut confidimus, audiretis, ad vos duximus transmittendos; quorum & duorum eorum, relationi fidem credulam in hiis petimus adhiberi; per quos etiam velit vestræ serenitas nobis de statu vestro placentiâ rescribere, & vota vestra fiducialiter aperire.

Vos diu conservet in prosperis clementia Salvatoris.

Data apud Eborum, xiv. die Junii.

Procuratorium ad tractandum, cum Rege Castellæ, super sponsalibus.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Pat. 9 Edw. III. p. 1. m. 1. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes litteras inspecturis, Edwardus, DEI gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, salutem.

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Berardi de la Brette, Willelmi Fitz Waryn, & magistri Gerardi de Puteo, judicis majoris ducatûs nostri prædicti, plenariè confidentes;

Ad tractandum & concordandum, cum magnifico principe, domino Alfonso, DEI gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Gehennæ, atque Algarbiæ Rege, ac comitatûs Molini domino, amico nostro carissimo, seu deputatis ab eodem, super sponsalibus inter filium primogenitum dicti Regis Castellæ, & Isabellam primogenitam filiam nostram carissimam, contrahendis, necnon super dote, seu dotalitio, ac donatione, propter nuptias in hâc parte assignandâ;

Et ad ea, quæ sic tractata & concordata fuerunt, quacumque firmitate vallandum & firmandum, prædictis Berardo, Willielmo, & Gerardo, & duobus eorum, plenam tenore præsentium committimus & concedimus potestatem;

Promittentes nos ratum & gratum, quateuùs ad nos attinet, habituros quicquid per præfatos Berardum, Willielmum, & Gerardum, & duos eorum, tractatum, concordatum, firmatum, & vallatum, fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Eborum, xiv. die Junii.

De conductu pro marescallo comitis Juliacensis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Pat. 9 Edw. III. p. 1. m. 6. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum Theodoricus Schinman miles, marescallus nobilis viri, comitis Juliacen', qui ad nos nuper in Angliam venit, ad eundem comitem infra regnum nostrum in proximo sit accessurus, suscepimus in protectionem & defensionem nostram, necnon in salvum & securum conductum nostrum, prædictum Theodoricum, unà cum familiâ suâ, equis & hernesiis suis, in sic veniendo infra regnum nostrum, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo:

Et ideò vobis mandamus, &c. non inferentes, &c. Et si quid, &c.

In cujus, &c. usque ad festum Sancti Michaelis, proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Eborum, xv. die Junii.

Per ipsum Regem.

De comitatu Provinciæ, donationis per Alianoram quondam Reginam Angliæ, confirmatio.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Pat. 9 Edw. III. p. 1. m. 7. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Inspeximus literas patentes, quas bonæ memoriæ, Alianora, quondam Regina Angliæ, fecit in hæc verba;

UNIVERSIS Sanctæ Matris ecclesiæ filiis, præsentes literas inspecturis, vel audituris, Alianora, DEI gratiâ, Regina Angliæ, domina Hiberniæ, & ducissa Aquitaniæ, mater Regis, salutem in Domino.

Ad universitatis vestræ notitiam volumus pervenire, quod nos portionem terræ seu comitatûs Provinciæ, quæ jure hæreditario nos contingit, & quicquid nobis competit ex successione patris nostri & matris nostræ, cum mero ac mixto imperio, & etiam jurisdictione, & omnibus juribus, omnibusque pertinentiis portionis ejusdem, seu jus vel jura, actionem seu actiones, nobis competentia in hâc parte, ad petendum & assequendum hujusmodi portionem de Edwardi, DEI gratiâ, Regis Angliæ primogeniti nostri, atque Eadmundi, comitis Leicestr', filii nostri, consilio & expresso consensu, karissimis nepotibus nostris Thomæ & Henrico, filiis prædicti Eadmundi, ex nostrâ liberalitate donamus & concedimus, ac titulo donationis transferimus in eosdem, inter eosdem nepotes nostros, & eorumdem hæredes, pro æquis portionibus dividenda:

Si verò contingat alterum dictorum nepotum absque liberis legitimis, de suo corpore procreatis, viam carnis ingredi universæ, accrescat nepoti superstiti eo ipso portio taliter decedentis:

Si verò, quod absit, ambos nepotes præfatos absque liberis legitimis contingat in fata decedere, tota portio memorata, cum omnibus pertinentiis ipsius & juribus supradictis, & aliis quibuscumque, ad Johannem, fratrem eorumdem, Thomæ & Henrici, postnatum, deveniat, quam similiter eidem, in hunc eventum, concedimus & donamus.

Si verò liberi præfati Edmundi, filii nostri, jam nati, & imposterum nascituri, decederent sine liberis, de ipsorum corporibus procreatis, volumus & ordinamus quod tota dicta nostra hæreditas, cum omnibus suis pertinentiis, ad hæredes nostros Reges Angliæ revertatur.

In quorum omnium & singulorum testimonium sigillum nostrum, unà cum sigillis prædicti Regis, primogeniti nostri, & præfati Edmundii filii nostri, præsentibus est appensum.

Dat' mense Maii, anno Domini millesimo ducentesimo octogesimo sexto.

Inspeximus etiam literas patentes, quas celebris memoriæ, dominus E. quondam Rex Angliæ, avus noster, fecit in hæc verba;

UNIVERSIS sanctæ matris ecclesiæ filiis præsentes literas inspecturis, vel audituris, Edwardus, DEI gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, salutem in Domino.

Noverit universitas vestra quod nos donationem, quam reverenda domina Alianora, DEI gratiâ, Regina Angliæ, mater nostra, fecit, karissimis consanguineis nostris Thomæ & Henrico ac Johanni, filiis Edmundi comitis Leycestr', fratris nostri, de comitatu Provinciæ, & rebus aliis, de hæreditate parentum prædictæ matris nostræ, secundum ipsius donationis formam, pro nobis & hæredibus nostris, ratam habemus pariter & acceptam.

In cujus rei testimonium sigillum nostrum præsentibus est appensum.

Dat' mense Maii, anno Domini millesimo ducentesimo octogesimo sexto, & regni nostri quartodecimo.

NOS autem donationem, concessionem, translationem, ratificationem, & acceptationem prædictas ratas habentes & gratas, eas pro nobis & hæredibus nostris, quantum in nobis est, præfato Henrico, & hæredibus suis, concedimus & confirmamus, sicut literæ prædictæ pleniùs testantur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Neubourgh, xvi. die Junii.

Per ipsum Regem.

De orando pro Rege.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Claus. 9 Edw. III. m. 19. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, J. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem.

Ad publicam credimus notitiam pervenisse, qualiter Scoti scelerati, qui contra progenitores nostros & nos contentiosè semper egerunt, nuper proditionaliter de guerrâ contra nos, juxta innatam sibi malitiam, insurgere præsumpserunt, nedum in terris nostris Scotiæ, set in Angliâ, mala, quæ poterunt, hostiliter perpetrantes, & indies ad pejora committenda totis viribus se parantes.

Ad quorum elatam malitiam in virgâ directionis debitè compescendum, versus partes Scotiæ, pro defensione sanctæ ecclesiæ, regni, terrarum, jurium, & subditorum nostrorum, cum exercitu non modico, de deliberato parliamenti nostri consilio, jam proficiscimur, ut tenemur.

Verùm, quia nostrum conspicimus imperfectum, scientes quod eventus successuum non sunt ex homine, set ex DEO, qui quos vult, subicit, & quibus vult, victoriam impertitur, confidentiam auxilii temporalis postponimus, & causam ac progressum nostrum humiliter Divinæ Gratiæ commendamus.

Sperantes itaque Salvatoris nostri clementiam, qui plerumque, cum iratus fuerit, conversus ad orationes fidelium, misericordiæ recordatur, posse piis devotorum precibus faciliùs impetrari, caritatem vestram deposcimus toto corde, quatinùs nos, & dictum nostrum exercitum, jam ad dictas partes Scotiæ sic pro republicâ properantes, apud eum, sine quo nichil est validum, nichil sanctum, continuis orationibus, & piis placationum officiis, commendetis, & ad hoc clerum & populum, vestrarum provinciæ & diœcesis, efficaciter inducatis, missas crebras celebrari, proponi populo verbum DEI, & processiones devotas fieri facientes;

Ut vobis & ipsis, more Moysi, sedulò pro nobis orantibus, possimus de perfidis nostris hostibus triumphare; sicque super nos & nostros, cooperantibus orationum suffragiis, divinæ virtutis largitas exuberet, ut, favente Domino, sibi progressus noster sit placidus, aggressus, ipso cooperante, felix & gratiosus, & regressus, ex superni fusione gratiæ, gloriosus:

Ita quod ad honorem cedat sui nominis, decus ecclesiæ, nobis ad meritum, & ad subjecti nobis populi pacem perpetuam & quietem.

Dat' apud Novum Castrum super Tynam, xviii. die Junii.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo scribitur singulis archiepiscopis & episcopis per Angliam & Walliam, mutatis mutandis.

De diversis summis Regi pro exoneratione hobelariorum habendâ, à communitatibus diversorum comitatuum, assidendis & levandis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Pat. 9 Edw. III. p. 1. m. 2. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Adæ de Lymbergh, Galfrido de Edenham & Thomæ de Sibthorp, salutem.

Sciatis quod cum quidam homines de comitatu Lincoln', coram nobis & consilio nostro, in parliamento nostro apud Eborum jam ultimo convocato, existentes, gratanter concesserint solvere nobis pro se & aliis hominibus de communitate comitatûs illius, exceptis hominibus de civitate Lincoln' & villis de Grantham & Staunford, quingentas libras, in subventionem misarum & sumptuum, quos nos in instanti guerrâ Scociæ apponere oportebit; & pro habendo exoneratione trescentorum hobelariorum & mille sagittariorum quos in comitatu prædicto, civitate & villis illis dumtaxat exceptis, eligi & armis competentibus muniri, & ad nos usque villam Novi Castri super Tynam duci mandavimus, exindè nobiscum ac cum aliis fidelibus nostris pro defensione regni nostri, contra Scotos, rebelles & inimicos nostros profectur';

Nos, desiderantes quod prædictæ quingentæ libræ ad minus dampnum & gravamen populi nostri comitatûs prædicti, quo fieri poterit, leventur & colligantur ad opus nostrum, assignavimus vos & duos vestrûm ad prædictas quingentas libras super homines de comitatu prædicto, videlicet, super quemlibet eorum juxta quantitatem terrarum & tenementorum, bonorum & catallorum suorum, tam infra libertates quam extra, rationabiliter assidend', dictis civitate & villis de Grantham & Staunford, ac hominibus ejusdem comitatûs in obsequium nostrum prædictum profectis, exceptis; & ad easdem quingentas libras de dictis hominibus comitatûs prædicti, juxta assessionem prædictam ad opus nostrum levand':

Ita quod vos, præfati Adam & Galfride, vel aliter vestrûm, habeatis omnes denarios prædictos ad receptam nostram apud Eborum, in festo Sancti Petri ad Vinculâ proximò futuro ad ultimum, thes' & camerar' nostris ibidem liberandos.

Ei ideò vobis mandamus, quod præmissa faciatis & expleatis in formâ prædictâ; mandavimus enim vicecomiti nostro comitatûs prædicti quod ad certos dies & loca, quos vos vel duo vestrûm ei scire faciatis, venire faciat coram vobis vel duobus vestrûm, tot & tales probos & legales homines de comitatu prædicto, tam infra libertates quam extra, exceptis civitate & villis prædictis, per quos præmissa meliùs poterunt expediri; vobisque & duobus vestrum in hac parte pareat & intendat.

In cujus, &c.

T. R. apud Novum Castrum super Tynam, xxiiii. die Junii.

Per ipsum Regem & cons'.

Eodem modo assignantur subscripti in comitatibus subscriptis, ad summas subscriptas assidendas & ad opus Regis levandas.

Et memorandum, quod omnes subscripti onerantur per commissiones eis directas, de summis contentis in eisdem commissionibus ad scaccarium Regis ad diem prædictum habendis; videlicet,

Thomas Lunguillers, Johannes de Mounteny,	*ad quadraginta libras in com' Notingh', except' villa de Newerk, pro exoneratione viginti hobelar'.*
Johannes de Folevill', Ric's de Eggebaston, Rog's de Belegrave,	*ad centum libras in com' Leic', exceptâ villâ Leicestr', pro exoneratione habend' sexaginta hobelar' & ducentorum sagittar'.*
Guido Breton', Gerardus de Sekyndon,	*ad centum & viginti libr' in com' Warr', exceptis villis Warr' & Coventr', pro exoneratione habend' sexaginta hobelar' & ducentorum sagittar'.*
Joh'es de Annesle, Walt'us de Shakenhurst, Joh'es de Chiltenham,	*ad ducentas marcas in com' Glouc', exceptis villis Gloucestr' & Bristoll', pro exoneratione habend' centum hobelar' & ducentorum sagittar'.*
Joh'es de Clyvedon senior, Rad'us le fitz Urs, Henr' de Lortie,	*ad ducentas & quinquaginta marcas in com' Somers', exceptis villis Bathon' & Well', pro exoneratione centum hobelar' & ducentorum sagittar'.*
Rob's Achard, Joh'es de Benham,	*ad ducentas marcas in com' Berk', exceptâ villâ de Redyng', pro exoneratione quadraginta hobelar'.*
Jacobus de Wodestok, Ric's de Williamescote, Thomas de Langeleye,	*ad ducentas & quadraginta marcas in com' Oxon', exceptâ villâ Oxon', pro exoneratione quaterviginti hobelar'.*
Will's de Ferariis, Rob's Beaupel,	*ad centum libras in com' Devon', exceptâ villâ Exon', pro exoneratione centum & viginti hobelar'.*
Will's de Botereaux, Ric's de Hewys,	*ad centum marcas in com' Cornub', pro exoneratione quaterviginti hobelar'.*
Rob's Selyman, Joh'es de Chippenham,	*ad centum & viginti libras in com' Wiltes', exceptâ civitate Sarum pro exoneratione quaterviginti hobelar'.*
Rog's de Bavent, Nich's Gentil, Will's de Ponte Roberti,	*ad centum marcas in com' Sussex', pro exoneratione sexaginta hobelar'.*
Joh'es de Ifeld, Joh'es de Hayton,	*ad quinquaginta libras in com' Surr', pro exoneratione triginta hobelar'.*
Joh'es de Cobbeham, Joh'es de Segrave, Joh'es de Wyndesore,	*ad ducentas libras in com' Kanc', exceptis civitatibus Cantuar' & Roff', pro exoneratione centum et viginti hobelar'.*
Thomas Gobian, Rob'tus de Teye,	*ad ducentas marcas in com' Essex, pro exoneratione centum hobelar'.*
Will's Baud, Galfr's de la Lee,	*ad quadraginta libras in com' Herif', pro exoneratione viginti hobelar' & sexaginta sagittar'.*
Edmundus de Bakonnesthorp, Oliverus de Gros, Joh'es Claver,	*ad trescentas libras in com' Norff', exceptis civitate Norwici, villis de Magnâ Jernemuth', Lenne, & Blakeneye, pro exoneratione centum & sexaginta hobelar'.*
Egidius de Wachesham, Rad's de Bockyng,	*ad ducentas marcas in com' Suff', pro exoneratione quaterviginti hobelar'.*
Will's Moign', Hugo de Croft,	*ad centum marcas in com' Hunt', pro exoneratione centum hobelar' & centum & viginti sagittar'.*
Ph's de Stowe senior, Will's Muchet,	*ad centum marcas in com' Cantebr', exceptâ villâ Cantebrigg', pro exoneratione sexaginta hobelar'.*
Math's de la Vache, Nich's de Passelewe,	*ad ducentas marcas in com' Buk', pro exoneratione quadraginta hobelar'.*
Galfr's de Lucy, Rad's fitz Richard, Thomas de Studlay,	*ad ducentas marcas in com' Bed', pro exoneratione sexaginta hobelar'.*
Barth's del Idle, Joh'es de Roches, Rob's de Popham,	*ad trescentas marcas in com' Suth't', exceptâ civitate Wynton', pro exoneratione centum hobelar'.*
Hasculphus de Whitewell, Simon de Lyndon,	*ad viginti marcas in com' Rotel', pro exoneratione decem hobelar' & quadraginta sagittar'.*
Henr' de Frowyk, Ric's de Pountz,	*ad quadraginta marcas in com' Midd', pro exoneratione decem hobelar' & quadraginta sagittar'.*
Joh'es de Grafton, Petrus de Greete,	*ad centum marcas in com' Wygorn', pro exoneratione quadraginta hobelar' & ducentorum sagittar'.*
Rog's Chaundos, Joh'es de Rous, Ric's Wawayn,	*ad sexaginta libr' in com' Heref', exceptis villis Hereford' & de Lodelowe, pro exoneratione quadraginta hobelar' & ducentorum sagittar'.*

Et postmodum, x. die Julii prox' sequen' ipso Rege apud Karliol' existente, pro eo quod prædictus Johannes in obsequium Regis, unà cum aliis fidelibus Regis profectus fuit, loco ejusdem Joh'is constituitur Walterus Joce ad præmissa omnia & singula unà cum prædictis Rog'o & Ric'o faciend' & explend' in formâ prædictâ.

De explorando, si quæ naves in portu de Caleys, seu alibi, paratæ existant ad gravandum gentes Regis; & de resistendo eisdem.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 26. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Willielmo de Clynton, constabulario castri sui Dovorr', & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti, salutem.

Quia intelleximus quod Scoti, inimici nostri, ac alii malefactores de partibus exteris, se adinvicem confœderantes, quasdam naves in portu de Caleys de guerrâ parari fecerunt, & adhuc faciunt, ad gravandum & expugnandum gentes nostras, tam per terram, quam per mare, & alia mala, quæ poterunt, inibi perpetrandum, dum nos in partibus borealibus, cum fidelibus nostris, moram trahimus, pro defensione regni nostri contra hostiles Scotorum aggressus;

Nos, tuitioni & salvationi regni ac populi nostrorum undique providere, & malitiæ nos & nostros gravare volentium obviare, prout astringimur, cupientes;

Vobis, firmiter injungendo, mandamus quod statim, visis præsentibus, & aliis omnibus prætermissis diligenter modis, quibus meliùs poteritis, explorare faciatis, si hujusmodi naves apud locum prædictum, seu alibi supra mare, versus partes illas paratæ existant ad mala aliqua facienda, nec ne:

Et, si aliquæ hujusmodi naves ex causâ prædictâ sint paratæ, tunc tot naves, de portubus prædictis, tam de illis quas nuper pro obsequio nostro parari mandavimus, quam de aliis, in eisdem portubus existentibus, quot ad destruendum prædictas naves de dictis partibus fore videritis oportunas, si

nondum munitæ fuerint, hominibus, armaturis, & aliis necessariis, sine dilatione muniri, & eas supra mare mitti faciatis, ad resistendum dictis navibus exteris, & ad ipsas, unà cum hominibus, in navibus illis existentibus, arestandum & capiendum, si gentes nostras, sive per terram, sive per aquam gravare præsumpserint, ut est dictum:

Et hoc, sicut nos, & honorem nostrum, ac salvationem regni & populi nostrorum prædictorum, diligitis, & vos indempnes servare volueritis, modis omnibus faciatis:

Damus autem vobis plenam potestatem capiendi omnes illos, quos in præmissis vobis rebelles inveneritis, & prisonis nostris mancipandi, in eisdem moraturos quousque aliud indè duxerimus demandandum:

Mandavimus etiam ballivis & probis hominibus villæ nostræ Magnæ Jernemuth, quod hujusmodi naves de eâdem villâ, de guerrâ paratas, supra mare mittant ex causâ supradictâ.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xxviii. die Junii.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo mandatum est ballivis & probis hominibus villæ Magnæ Jernemuth, mutatis mutandis.

Teste ut supra.

De denariis mutuandis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Claus. 9 Edw. III. m. 18. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi Johanni de la Gotere, salutem. Nuper per alias nostras litteras nos meminimus vos rogasse, quatinùs centum libras nobis mutuare velletis, & vicecomiti nostro Lincoln' liberare, per indenturam indè conficiendam, pro expedicione quorumdam arduorum negociorum, nos tunc specialiter contingentium, de quibus dictus vicecomes extitit oneratus, de quo quicquam, ut accepimus, facere non curâstis; unde plurimum mirabamur:

Et quia jam pro expedicione instantis guerræ Scociæ, pecuniam quasi infinitam effundere nos oportet, vos adhuc affectuosè requirimus & rogamus, quatinùs nobis quandam pecuniæ summam, prout dilectus clericus noster Edmundus de Grymesby, quem ad vos ex hâc causâ transmittimus, vobis scire faciet ex parte nostrâ, consideratâ tanti negocii arduitate, mutuare, & eidem clerico nostro liberare curetis, nobis per eundem unà cum aliquo de vestris, deferendam:

Et hoc, sicut de vobis confidimus, modis omnibus faciatis; scientes, quod de eo quod nobis sic mutuaveritis, cum dictus clericus noster ad nos cum denariis illis reversus fuerit, vobis litteras nostras obligatorias, de denariis illis vobis ad competentem terminum solvendis, fieri, & illi, quem ad nos sic miseritis, liberari faciemus.

T. R. apud Novum Castrum super Tynam, xxviii. die Junii.

Eodem modo mandatum est subscriptis rogando, videlicet,
Rex Johanni de Tumby, ut supra, mandatum fuit pro quingentis libris.

REX, dilecto sibi Hugoni de Edelyngton juniori, salutem. Quia pro expedicione instantis guerræ Scociæ, &c. *ut supra de verbo ad verbum usque ad finem.* T. ut supra.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,
Ricardo de Kele,
Thomæ de Kele.

Salvus conductus pro servientibus & navi comite de Julers.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 26. in Turr. Lond.

REX, omnibus & singulis admirallis, magistris navium, marinariis, ballivis, & fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum nobilis vir .... comes de Julers quandam navem, vocatam la Nicholas de Hull (cujus navis Willielmus de Feriby est magister) diversis victualibus & aliis necessariis apud Hull carcari fecisset, exindè, pro sustentatione ipsius comitis & aliorum, qui in comitivâ suâ ad nos, in obsequium nostrum, ad partes Scotiæ sunt venturi, ducendis, idemque comes quosdam servientes suos, pro custodiâ victualium prædictorum, deputaverit; suscepimus ipsos deputatos, necnon præfatum Willielmum, unà cum marinariis, victualibus, & aliis bonis, in navi prædictâ existentibus, in protectionem & defensionem nostras speciales:

Et ideo vobis mandamus, &c. *prout in consimilibus literis de protectione.*

In cujus, &c. usque ad festum Omnium Sanctorum proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, i. die Julii.

Per ipsum Regem.

De puniendo illos qui non susceperunt ordinem militarem, juxta proclamationem Regis; necnon de finibus ab illis, qui fines eâ occasione facere voluerint, recipiendis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Claus. 9 Edw. III. m. 17. in Turr. Lond.

REX, thes' & baronibus suis de scaccario, salutem. Tenores quorumdam brevium nostrorum singulis vicecomitibus nostris per Angl' directorum, ad proclamandum quod omnes illi qui quadraginta libratas terræ vel redditûs per annum habent, & eas per tres annos integros tenuerunt, ordinem susciperent militarem ante festum Sanctæ Trinitatis proximò præteritum, vel in eodem festo ad ultimum; ac retorna dictorum vicecomitum facta ad eadem vobis mittimus in quodam rotulo, sub sigillo venerabilis patris Johannis archiepiscopi Cantuar' cancellarii nostri, mandantes, quod, visis tenoribus & returnis prædictis, vicecomites prædictos, quos in executione mandatorum nostrorum prædictorum negligentes inveneritis vel remissos, juxta eorum delicta, per amerciamenta, & aliis modis, quibus expedire videritis, puniatis;

Et fines omnium illorum qui, juxta proclamacionem prædictam, ordinem ante festum prædictum, vel in eodem festo, suscepisse debuerant militarem, & nequaquam susceperunt, tam pro transgressionibus hujusmodi, quam pro respectu de armis militaribus suscipiendis habendo, capiatis; & nichilominus de nominibus aliorum qui per vicecomites prædictos retornati non fuerunt, & qui quadraginta libratas terræ vel redditûs per annum habent, sicut prædictum est, & milites non sunt, per singulos comitatus regni nostri, si opus fuerit, diligenter inquiri faciatis, & de ipsis consimiles fines in formâ prædictâ capiatis, prout juxta discreciones vestras fore videritis faciendum:

Et hoc nullatenùs omittatis.

T. R. apud Novum Castrum super Tynam, ii. die Julii.

Littera ad Johannem ducem Normanniæ, de mercimoniis, interceptis à Scotis, non obstante sufferentiâ guerræ, restituendis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Claus. 9 Edw. III. m. 17. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro domino Johanni, duci Normanniæ, & comiti d'Anjou & de Maine, consanguineo suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cum nuper, ad prosecutionem dilectorum nobis, Roberti Atte-Grene, Nicholai de Coifster, & Johannis de Weston, mercatorum de regno nostro, nobis graviter conquerentium, quod Johannes de Sanctâ Agathâ, & quamplures alii malefactores, tam de dicto ducatu Normandiæ, & partibus Franciæ, quam de Scotiâ, die Jovis proximo post festum Paschæ, próximò præteritum, quandam navem Thomæ Cole de Hamele, vocatam la Litle Lecheuard, quam præfati mercatores nostri in portu villæ nostræ Sutht' frectârunt, & lanis, coriis, & pellibus lanutis, ac aliis mercandisis, & rebus suis diversis, carcari fecerunt, ducendis exindè ad partes Normanniæ, ad commodum suum indè faciendum, in ingressu portûs de Seyn in Normanniâ, hostiliter & armatâ potentiâ insultârunt, ac, magistro & quampluribus marinariis navis illius nequiter interfectis, octo sarplarios lanæ, tres sarplarios pellium lanutarum, & octingentos florenos reales, præfati Roberti, pretii trescentarum, & quadraginta librarum sterlingorum; & quatuor sarplarios lanæ, unum sarplarium pellium lanutarum, ducenta & duo coria bovina, & ducentos florenos de agno, prædicti Johannis, pretii centum, & quinquaginta, & trium librarum sterlingorum, ac sex sarplarios lanæ, & tres sarplarios pellium lanutarum prædicti Nicholai pretii centum & quinquaginta librarum sterlingorum.

Necnon lectos, robas, & alias res, ac bona & catalla ipsorum, Roberti,

Nicholai, & Johannis de Weston, ad valentiam centum & viginti librarum sterlingorum, in eâdem navi inventa ceperunt:

Navemque illam ac batellum ejusdem, cum toto apparatu dictæ navis, pretii sexaginta librarum sterlingorum, submerserunt, & omnia mercimonia, res & bona prædicta usque portum de Honnefleu, in dicto ducatu Normanniæ, duxerunt;

Et quod omnia mercimonia & bona prædicta recenter, post roberiam prædictam sic factam, per ballivos vestros de Rowan & de Caux, in eodem ducatu Normanniæ, ibidem, ad sectam mercatorum nostrorum prædictorum, petentium eadem mercimonia & bona, ab ipsis taliter ablata eis restitui, arestata fuerunt;

Quodque præfatus Johannes de Sanctâ Agathâ, & alii malefactores prædicti, prætendebant guerram inter nos & illos de Scotiâ motam fuisse, ipsosque omnia bona hominum de regno nostro, quæ, durante guerrâ illâ, adquirere seu deprædari possent, posse licitè retinere;

Per quod præfati ballivi vestri certum diem, tunc futurum, dictis partibus super dicto negotio assignârunt, ut, interim de treugâ, sive sufferentiâ (quam præfati mercatores nostri asseruerunt inter nos & illos de Scotia motam fuisse) certiorati, ulteriùs dictis partibus de præmissis facerent justitiam exhiberi, eisdem ballivis vestris, per literas nostras, significaverimus quod tempore quo dicti mercatores prætendebant roberiam illam sic factam esse, quædam sufferentia, ad requisitionem venerabilis patris, Ebricensis episcopi, &, nobilis viri, Petri de Tierz Lieu, nunciorum excellentissimi principis, domini Philippi, Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi, ad nos nuper in Angliam transmissorum, & ob reverentiam ipsius consanguinei nostri, per nos concessa fuit, & in locis, ubi decuit, proclamata, rogantes eosdem quatenùs præfatis mercatoribus nostris, vel ipsorum attornatis in hâc parte, super restitutione mercimoniorum & bonorum suorum prædictorum, per prædictos malefactores, ut præmittitur, deprædatorum, ac satisfactione dampnorum quæ eâ de causâ incurrerunt, facerent nostri intuitu justitiæ complementum:

Et, licet iidem mercatores nostri literas nostras prædictas dictis ballivis vestris ad diem, eis sic assignatum, optulerunt, & penes ipsos cum omni diligentiâ insteterint pro justitiâ in hâc parte optinendâ; iidem tamen ballivi ipsis mercatoribus nostris omninò justitiam facere recusârunt, & magnam partem dictorum bonorum ipsorum mercatorum nostrorum, ad sectam suam sic arestatorum, dictis malefactoribus, ante diem illum, contra justitiam, & absque processu aliquo, voluntariè liberârunt, sicut ex lacrimosâ eorumdem mercatorum nostrorum querelâ accepimus iteratâ;

Per quod nobis supplicârunt, ut eis, super hoc de congruo faciamus remedio provideri:

Nos, volentes universis & singulis subditis nostris, in suis justis querelis, quatenùs poterimus, subvenire, vos rogamus & requirimus ex affectu, quatenùs, auditâ querelâ dictorum mercatorum nostrorum, vel ipsorum attornatorum super præmissis, eisdem mercatoribus nostris, super restitutione mercimoniorum, rerum, & bonorum suorum prædictorum, si extent:

Ac recuperatione valoris eorumdem, si non extent; necnon dampnorum quæ ipsos eâ occasione docere se poterunt rationabiliter incurrisse, zelo justitiæ, nostrique interventu rogaminis, velitis celerem & festinam justitiam facere exhiberi; ita quod, pro defectu justitiæ, non oporteat nos, pro ipsis mercatoribus nostris, de alio remedio providere.

Et quid indè, ad nostri rogatum, duxeritis faciendum, nos, per vestras literas, & latorem præsentium, curetis reddere cum celeritate commodâ certiores.

Data apud Novum Castrum super Tynam, ii. die Julii.

Quod Willielmus de Herle, unus justiciariorum Regis de banco, liberè vacare possit curis suis propriis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

*Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 31. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Willielmo de Herle, salutem. Probata fidelitas, circumspectionis soliditas, & morum gravitas ordinata, quibus vos virtutum Dominus clarius insignivit, necnon accepta servicia, quæ, tam claræ memoriæ domino genitori nostro quam nobis, præsertim dum tempore dicti patris nostri & nostro successivè fuistis de banco justic' capitalis, non sine prolixis laboribus & solicitudinibus indefessis, tam laudabiliter quam utiliter, impendistis; prout hæc fama celebris quinimmo palpatæ veritatis evidencia manifestat, digno promerentur intuitu, ut vota vestra grata consideratione favorabiliter prosequamur:

Intuentes itaque qualiter ne dum estis attriti laboribus senioque confracti, set variis infirmitatibus, quod molestè ferimus, multipliciter prægravati; ac providè desiderantes, juxta vestræ supplicationis instanciam super hoc pluries nobis factam, vestris prospicere solatiis & quieti, licet mora vestra in dicto officio nobis & communitati regni nostri sit plurimum oportuna, ut tamen vestris in hoc condescendamus desideriis, vobis vacandi liberè decætero curiis propriis & optatæ recreationis commodis, absque eo quod de dicto officio vel alio sitis contra vestri beneplacitum onerati, licenciam pro nobis & heredibus nostris, concedimus specialem:

Ita tamen quod de secreto nostro consilio moremini, & ad parliamenta & consilia nostra, ad summonitionem nostram inter alios justic' regni nostri, cessante impedimento legitimo, veniatis, inter quos juxta statûs vestri decenciam cum veneritis, volumus vos admitti; ipsis vero justic' ac aliis universis & singulis qui sunt vel erunt de consilio nostro pro tempore, damus tenore præsencium in mandatis, quod quociens vestram præsenciam sine vestri dispendio habere poterunt bono modo, vobiscum secreta nostra communicent & vestrum exposcant providum consilium in agendis.

In cujus, &c.

T. R. apud Novum Castrum super Tynam, iii. die Julii.

Per breve de privato sigillo.

Ad Regem Franciæ, super negotio mercatorum.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Claus. 9 Edw. III, m. 17. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Philippo, Dei gratiâ, Regi Francorum illustri, consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cum nuper, ad prosecutionem, &c. *ut supra, mutatis mutandis, usque ibi* complementum, *& tunc sic*, ac nos postmodum, pro eo quod præfati ballivi, quibus dicti mercatores nostri dictas literas nostras, ad diem, eis sic assignatum, optulerunt, & penes ipsos cum omni diligentiâ institerunt pro justitiâ in hâc parte optinendâ, justitiam eis omninò facere recusârunt, & magnam partem dictorum bonorum ipsorum mercatorum nostrorum, ad sectam suam sic arestatorum, dictis malefactoribus, ante diem illum, contra justitiam, & absque processu aliquo, voluntariè liberârunt, sicut ex ipsorum lacrimosâ querelâ accepimus iteratâ, præfatum ducem, per alias literas nostras rogaverimus speciales, quatinùs, auditâ querelâ dictorum mercatorum nostrorum, vel ipsorum attornatorum, super præmissis, eisdem mercatoribus nostris super restitutione mercimoniorum, rerum, & bonorum, suorum prædictorum, si extent: seu satisfactione valoris eorumdem, si non extent; necnon super recuperatione dampnorum, quæ ipsos eâ occasione docere se possent rationabiliter incurrisse, velit celerem & festinam justitiam facere exhiberi:

Nos, statui prædictorum mercatorum nostrorum, qui occasione deprædationis prædictæ ad paupertatem & inopiam miserabiliter sunt deducti, compatientes, ac desiderantes eisdem, ut tenemur, modis, quibus justè poterimus, subvenire, credentesque pro firmo ipsos, per vestrum præsidium, justitiam posse maturiùs consequi in præmissis, magnificentiæ vestræ specialiter duximus supplicandum quatinùs dictum ducem, ut ipse dictis mercatoribus nostris, super restitutione bonorum, ac recuperatione dampnorum prædictorum, ut præmittitur, fieri faciat celeris complementum justitiæ, modo, quo convenit, inducere & excitare dignemini zelo justitiæ, nostrorumque rogaminum interventu; ita, si placet, quod non oporteat nos, pro præfatis mercatoribus nostris, de alio remedio providere.

Et quid indè, ad hujusmodi rogatum nostrum, facere volueritis, nos velitis per vestras literas reddere certiores.

Data apud Karliol', vi. die Julii.

De effrænatâ Wallensium levitate reprimendâ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Claus. 9 Edw. III. m. 16. d. In Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri Thomæ, eâdem gratiâ, episcopo Hereford', salutem.

Inter solicitudines varias, quibus jam, agentes in Scotiâ, pro reprimendâ Scotorum, inimicorum nostrum, malitiâ, qui contra nos de guerrâ proditionaliter surrexerunt, distrahimur hiis diebus, id præ cæteris occupat mentem nostram, ut, nobis pro republicâ sic agentibus in remotis, inter cunctos subjectos nobis populos, & præsertim homines marchiæ Walliæ (ex quorum effrænatâ levitate visa sunt plurics mala plurima provenire) pacis pulcritudo vigeat & quietis.

Sperantes itaque, per vestræ circumspectionis industriam, pacem nostram in vestrâ diœcese manuteneri posse meliùs & servari, dilectionem solidam (quam ad nos confidimus vos habere) attentè rogamus, quatenùs dictam vestram circumeuntes diœcesim, homines illarum partium efficaciter inducatis, ut, consideratis laboribus & periculis, quibus, pro defensione sanctæ ecclesiæ, ac regni, & subditorum nostrorum, jam subicimur, tranquillitatem & pacem nostram non violent aliqualiter vel infringant, set modestè, set gerant in omnibus & quietè.

Malefactores verò & contentiosos pacis nostræ perturbatores (si quos inveneritis) per gladium spiritualem, & modis aliis; quibus poteritis (si res exigerit) acriter reprimatis: bonos & pacificos protegatis; universis & singulis, prædicentes quod, si qui vobis non paruerint in hâc parte, graviùs ad eos capiemus, quam si in nostrâ præsentiâ talia præsumpsissent; ita quod eorum pœna transiet aliis in terrorem.

Taliter autem vos habeatis in præmissis, ut vestram debeamus prudentiam & diligentiam meritò commendare.

Teste Rege, apud Karliol', viii. die Julii.

Per ipsum Regem.

A. D. 1335.—An. 9 Edw. III.
Claus. 9 Edw. III. m. 14. in Turr. Lond.

Pro Otone domino de Kuyk, de pensione suâ sibi solvendâ.

Teste Rege, apud Karliol', viii. die Julii.

De inquirendo super thesauro invento in gardino comitis Lancastr', extra barram Novi Templi, London.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 27. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis Thomæ Bacoun, Willielmo Scot, & Ricardo de Kelleshill, salutem.

Sciatis quod assignavimus vos & duos vestrûm, quorum vos, præfate Thoma, unum esse volumus, justic' nostros ad inquirendum per sacramentum proborum & legalium hominum de comitatu Midd', per quos rei veritas melius sciri poterit, qui malefactores & pacis nostræ perturbatores ad gardinum Henrici comitis Lancastr', in parochiâ Sancti Clementis Dacorum extra barram Novi Templi London', noctanter nuper accedentes, sub quadam piro ibidem in terram foderunt, & thesaurum nostrum subterraneum ibidem inventum, ad valorem non modicum ceperunt & asportaverunt, in nostri dispendium & contemptum, ac contra pacem nostram;

Et quem & cujusmodi thesaurum ibidem invenerunt vel asportaverunt; & cujus precii; & ad quorum vel eujus manus thesaurus ille devenit; & qualiter, & quo modo; & de præmissis omnibus & singulis, ac articulis & circumstanciis ea qualitercumque contingentibus, plenius veritatem, necnon ad malefactores prædictos, quos indè culpabiles inveniri contigerit, puniri faciend', & negocium illud audiendum & terminandum secundum legem & consuetudinem regni nostri.

Et ideò vobis mandamus, quod ad certos dies & loca, quos, &c. quorum vos, præfate Thoma, unum esse volumus, ad hoc provideritis, inquisitionem indè faciatis, & præmissa omnia & singula audiatis & terminetis in formâ prædictâ; facturi, &c. salvis, &c.

Mandavimus enim vicecomiti nostro comitatûs prædicti, quod ad certos, &c. quos, &c. quorum, &c. ei scire faciatis, venire faciat, &c. quorum, &c. tot & tales, &c. de ballivâ suâ per quos, &c. sciri poterit & inquiri.

In cujus, &c.

T. R. apud Karl', x. die Jul'.

Salvus conductus pro comite de Namour, veniente in subsidium Regis contra Scotos.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 25. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cum, nobilis vir .... comes de Namour, cum magno numero hominum ad arma, & aliorum, ad nos, ad partes Scotiæ, in subsidium nostrum, ad obstinatam malitiam Scotorum, inimicorum & rebellium nostrorum, reprimend' in proximo sit venturus;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod eidem comiti, cum per vos transitum facere contigerit, cariagia & naves pro rebus & bonis suis, quæ necessaria fuerint, provideri & habere, nec non victualia & alia, pro expensis hospitii sui necessaria, pro denariis suis indè solvendis, quotiens per ipsum comitem, vel suos, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis requisiti, ministrari faciatis: non permittentes eidem comiti, aut alicui de familiâ suâ, in personis aut rebus suis, injuriam, molestiam, dampnum, seu impedimentum aliquod inferri, vel gravamen.

In cujus, &c. usque ad festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Karliol, xii. die Julii.

Per ipsum Regem.

De proclamatione faciendâ, ne quis prædicet Regem accipere velle certam custumam lanarum ultra antiquam custumam.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Claus. 9 Edw. III. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Eborum, salutem. Quia datum est nobis intelligi, quod nonnulli mercatores de regno nostro & alii, ac eorum complices, per exquisitas fraudes nimis lucris propriis inhiantes, ut pretium lanarum dolosè diminuant, dicere publicè & prædicare præsumunt, quod nos de singulis saccis lanæ, quos extra prædictum regnum duci contigerit, viginti solidos capi & levari faciemus, licet de illis nichil omninò nisi tantummodo custumam habere volumus consuetam:

Nos, advertentes quod prædicta, sic fraudulenter exquisita, mendacia non tantum in publicam læsionem, cum pretium lanarum sit quoddam proficuum præcipuum dicti regni, set in nostrum cedunt dampnum & dedecus manifestum: ac volentes proindè dampnis, quæ de talibus fictis adinventionibus evenire poterunt, obviare, tibi præcipimus, quod in singulis locis infra ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, nè quis decætero in deceptionem populi nostri & detrimentum reipublicæ talia, vel hiis similia, dicere vel prædicare præsumat, clam vel palam, cum sint omninò contraria veritati;

Et si quos post proclamacionem & inhibicionem hujusmodi, inveneris contrarium dicentes vel prædicantes, tunc eos capi celeriter, & in prisonâ firmiter detineri facias, quousque aliud indè duxerimus ordinandum, scituras quod si in hiis negligens fueris vel remissus, graviter ad te capientus.

Et de nominibus illorum quos per te sic capi contigerit, nos in cancellariâ nostrâ reddas de tempore in tempus distinctè & apertè sub sigillo tuo cerciores.

T. R. apud Karl', xii. die Julii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angl'.

De potestate ad tractandum cum Rege Franciæ, super litibus & debatis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 27. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes literas inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

Noveritis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris, Willielmi Norwicen' episcopi, Thomæ Wake domini de Lidell, abbatis de Dore, & magistri Richardi de Bynteworth, juris civilis professoris, plenariè confidentes;

Ipsos, tres & duos eorum (quorum præfatus episcopus sit unus) facimus, ordinamus, & constituimus, nostros veros & legitimos procuratores, & nuncios speciales;

Dantes eis, tribus, & duobus eorum (quorum præfatus episcopus sit unus) plenam potestatem & mandatum speciale tractandi, pro nobis, & nostro nomine, cum magnifico principe, domino Philippo, Rege Franciæ illustri, seu deputandis ab eo, super quibuscumque quæstionibus, litibus, querelis, demandis, controversiis, arestis, seu debatis, ac adjornamentis, & processibus, in curiâ ipsius domini Regis pendentibus, necnon petitionibus, & actionibus, realibus & personalibus, atque mixtis, quæ idem dominus Rex erga nos seu subditos nostros habet, vel habere poterit, vel nos erga ipsum dominum Regem, seu subditos suos, ratione terrarum nostrarum in ducatu prædicto, vel alibi existentium, seu quacumque aliâ occasione, habemus vel habere poterimus quovis modo;

Et ad omnia & singula quæ tractata & concordata fuerint, quacumque firmitate vallandi, nec non petendi, stipulandi, recipiendi, retinendi, componendi, paciscendi, transigendi, & omnia alia & singula faciendi, quæ in præmissis & circa præmissa, fuerint oportuna, etiam si mandatum exigant speciale:

Promittentes etiam, pro nobis & hæredibus nostris, ratum & firmum, habere & habituros quicquid per dictos procuratores & nuncios nostros, tres, & duos eorum, quorum præfatus episcopus sit unus, ut est dictum, gestum, actum, & factum, seu etiam procuratum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In quorum omnium testimonium sigillum nostrum præsentibus duximus apponendum.

Dat' apud Karl', xviii. die Julii.

Ad tractandum super passagio in Terram Sanctam.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 27. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, &c. *ut supra usque ibi* Rege Franciæ illustri, aut deputandis ab eo, & *tunc sic,* super passagio vel itinere nostro versus Terram Sanctam, ac de tempore & modo arreptionis itineris hujusmodi, ac aliis dictum passagium concernentibus; & hiis quæ sic tractata fuerint consentiendi & concordandi; & ea in quibus concordes, ut præmittitur, fuerint, quacumque firmitate vallandi;

Et omnia alia & singula faciendi, quæ in præmissis & circa præmissa fuerint oportuna, etiam si mandatum exigant speciale:

Promittentes nos, firmum & stabile habituros quicquid per præfatos procuratores & nuncios nostros, tres & duos eorum, quorum præfatus episcopus sit unus, actum, gestum, seu concordatum fuerit in præmissis.

In quorum, &c. ut supra.

Dat' ut supra.

Ad tractandum cum Austriæ duce, super sponsalibus.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 27. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, &c. salutem. De circumspectione providâ & fidelitate probatâ dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi Trussel & Johannis de Shordich, plenariè confidentes, ad tractandum & concordandum cum nobili & potente viro .... duce Austriæ, amico nostro carissimo, seu deputandis ab eodem, super sponsalibus inter filium dicti ducis primogenitum & Johannam filiam nostram carissimam, contrahendis; necnon super dote seu dotalitio, ac donatione, propter nuptias in hac parte assignandis, & ad ea quæ sic tractata & concordata fuerint, quacumque firmitate vallandi & firmandi;

Et ad omnia alia & singula faciendi quæ in præmissis necessaria vel oportuna fuerint, prænominatis Willielmo & Johanni, & eorum alteri, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem.

Promittentes nos, ratum & gratum, quatenùs ad nos attinet, habituros quicquid per præfatos Willielmum & Johannem, & eorum alterum, tractatum, concordatum, vallatum, firmatum, seu actum fuerit in præmissis.

In cujus rei testimonium has litteras nostras fieri fecimus patentes, sigilli nostri munimine roboratas.

Dat' ut supra.

De navibus in auxilium Edwardi Regis Scotiæ, parandis in Baionæ portu & muniendis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Rot. Vascon. 9 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Olivero de Ingham, senescallo suo Vasconiæ, salutem.

Sciatis quod, cum princeps magnificus, Edwardus, Rex Scotiæ, fidelis & consanguineus noster carissimus, audito quod nonnulli homines de partibus exteris, ad procurationem Scotorum, rebellium & inimicorum suorum, magnum faciunt parare navigium, ad ducendum in Scotiam homines ad arma & armaturas, ad ipsum Regem & suos, hostiliter invadendum, nobis supplicaverit ut sibi, tanquam vassallo nostro, velimus super hoc de remedio providere;

Nos, attentâ consideratione pensantes, quod non solùm nostrum vertitur interesse pro salvatione terrarum nostrarum in Scotiâ, set etiam de jure tenemur, ratione superioris dominii, quod in dicto regno Scotiæ habere dinoscimur, dicto Regi vassallo nostro, in defensione regni sui, pro viribus subvenire, ac proindè volentes inimicorum dicti Regis malitiis obviare;

Assignavimus vos ad supervidendum omnes naves in portu de Baionâ, & in omnibus aliis portubus dicti ducatûs nostri, & eas quas necessarias fore videritis, arestandum, & parari; ac de validis hominibus, & armaturis, ac victualibus, muniri, & supra mare mitti faciendum, ad repellendum potentèr, per DEI gratiam, dictorum inimicorum dicti Regis Scotiæ & nostrorum, malitiam, si dictum Regem Scotiæ, vel regnum suum, invadere voluerint hostiliter vel gravare; & ad alia similiter faciendum quæ necessaria, vel oportuna fuerint in hâc parte, prout vobis ex parte nostrâ pleniùs est injunctum.

Et ideò vobis mandamus, quod præmissa, consultiùs & diligentiùs quo poteritis faciatis, & rebelles, si quos inveneritis, in præmissis, condignè, juxta sui demeritum, puniatis.

Teste Rege, apud Karliolum, xxv. die Julii.

Per ipsum Regem & concilium.

Ad civitatem Baionæ, super navibus & auxilio antedictis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Rot. Vascon. 9 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, majori, centum paribus, & toti communitati, civitatis Baionæ, salutem.

Claræ devotionis sinceritas & amoris exuberantia specialis, quibus in fidelitate prædecessorum nostrorum, & nostrâ, semper inviolabiliter perstitistis, adversitatibus seu terroribus non cedentes, nobis meritò sunt acceptæ; quas, cum oportunitas arriserit, gratè respicere volumus, ut est justum; verum quia Scoti perfidi, rebelles & inimici nostri, cum hominibus de terris exteris, ad gravandum nos & nostros, tam per mare quam per terram, confœderationes & conventicula, ut accepimus, inierunt, expertam vestræ fidelitatis constantiam attentè rogamus & mandamus, quatinùs naves vestras fortes parari faciatis celeriter & muniri, & contra dictos Scotos, & eorum complices, hostes nostros, vos, cum opus fuerit, viriliter opponatis:

Intendentes & credentes, in præmissis, dilecto & fideli nostro, Olivero de Ingham, senescallo ducatûs nostri prædicti, super agendis in hâc parte pleniùs informato, & ad hoc per nos specialiter assignato.

Hæc, sicut honorem nostrum diligitis, absque cujuslibet dissimulationis diffugio, cum magnanimitate solitâ, cum per dictum Oliverum, vel deputandos ab eodem, ex parte nostrâ requisiti fueritis, facere non tardetis, ut devotionis vestræ promptitudinem, condignis gratiarum actionibus, & gratis retributionibus, prosequi meritò debeamus.

Teste Rege, apud Karliolum, xxvi. die Julii.

Eodem modo mandatum est majori, centum paribus & toti communitati, civitatis Burdegaliæ.
Teste ut supra.

De pecuniâ nunciis Regis, ad partes Franciæ & curiam Romanam missis solutâ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Claus. 9 Edw. III. m. 13. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, ac camerariis suis, salutem.

Cum dilecti mercatores nostri, Bartholomæus de Bard, ac socii sui, mercatores de societate Bardorum de Florentiâ, solverunt pro nobis, ad requisitionem nostram, personis subscriptis, nuper in obsequium nostrum ad diversa loca transmissis, summas subscriptas, super expensis suis, videlicet,

Venerabili patri, Johanni archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, ad partes Franciæ, ducentas libras, &, dilecto nobis in CHRISTO, abbati de Dore, ibidem, triginta libras;

Dilecto & fideli nostro, Willielmo de Clynton, ibidem, sexaginta & decem libras;

Magistro Johanni Peres ibidem, & ad villam de Rokesburgh, per diversas vices, viginti & tres libras, sex solidos, & octo denarios;

Dilecto & fideli nostro, Willielmo Trussel, ad curiam Romanam, per diversas vices, triginta & tres libras, decem & novem solidos, & quinque denarios, & Jacobo Fakk, tam ad dictam villam de Rokesburgh, quam ad dictas partes Franciæ, quatuor libras;

Et indè literas obligatorias prædictorum, archiepiscopi, abbatis, Willielmi de Clynton, Johannis, Willielmi Trussel, & Jacobi, penes se, ut asserunt, habeant;

Nos, volentes eisdem mercatoribus dictas summas solvi, ut est justum, vobis mandamus quod præfatis mercatoribus easdem pecuniæ summas, per ipsos, ut præmittitur, solutas, de thesauro nostro solvi, vel eis indè competentem assignationem, habere faciatis; recipientes à præfatis mercatoribus literas obligatorias supradictas, prædictos, archiepiscopum, abbatem, Willielmum de Clynton, Johannem, Willielmum Trussel, & Jacobum, videlicet, quemlibet eorum de summâ, quam sic recepit, onerantes.

Teste Rege, apud Karliolum, xxviii. die Julii.

Per ipsum Regem.

Quod omnes, inter ætates sexdecim & sexaginta annorum, armis competentibus, juxta statutum Wynton', se muniant.

A.D. 1335. An. 9 Edw. III. Claus. 9 Edw. III. m. 13 d. in Turr. Lond.

REX, vic' Eborum, salutem. Quia ex fidedignis nonnullorum relatibus nostris est auribus intimatum, quod diversæ flotæ navium guerrinarum, diversis hominibus ad arma & aliis de partibus exteris *munitarum*, supra mare existunt; & quod iidem homines invadere cum navibus illis hostiliter regnum nostrum, & nos & gentes nostras, tam per terram quam per mare, gravare & expugnare, ac pro viribus destruere nituntur, nisi ipsorum maliciæ, favente Domino, obvietur:

Nos, salvationi & defensioni dicti regni & populi nostri providere, & maliciæ dictorum inimicorum nostrorum obviare volentes, tibi præcipimus firmiter injungentes, quod, statim visis præsentibus, in singulis civitatibus & burgis, feriis, villis mercatoriis, portubus maris, & aliis locis in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari ex parte nostrâ;

Quod omnes homines de eodem comitatu inter ætates sexdecim & sexaginta annorum existentes, ac omnes alii homines, tam milites quam armigeri, ad expugnandum potentes, se, sub pœnâ forisfacturæ vitæ & membrorum, terrarum, tenementorum, bonorum, & catallorum, ac omnium quæ nobis forisfacere poterunt, armis competentibus, juxta formam statuti nuper apud Wynton' editi, & cujusdam proclamationis indè in dicto comitatu, sicut in cæteris comitatibus regni nostri, de mandato nostro nuper factæ, muniant, absque dilacione quâcumque;

Ita quod ipsi armis competentibus sic muniti, prompti sint & parati ad proficiscendum pro defensione regni nostri, ad expugnandum omnes illos qui idem regnum per terram vel per mare invadere, aut populum nostrum gravare, seu alia mala perpetrare præsumpserint, cum & prout super hoc ex parte nostrâ fuerint præmuniti; scire faciens eis, quod si mandato nostro prædicto inobedientes fuerint, per quod malum nobis aut regno nostro, seu populo nostro prædicto immineat, quod absit, ad ipsos, tanquam nostri & dicti regni nostri proditores, & prædictorum inimicorum nostrorum fautores, graviter capiemus: & hoc nullatenùs omittas.

T. R. apud Erthe, i. die Aug'.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

Pro Philippo fratre comitis de Namur, de dono Regis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Claus. 9 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, thesaurario, & camerariis suis, salutem. Mandamus vobis quod, dilecto & fideli nostro, Philippo, fratri nobilis viri, comitis de Namur (qui nuper ad nos, in regno nostro, in subsidium nostrum, contra Scotos, inimicos & rebelles nostros, venit) unam cuppam argenteam, deauratam & aimelatam, cum quodam aquario de consimili opere;

Necnon cuidam militi, cum eodem Philippo moranti, quandam aliam cuppam argenteam, deauratam & aimelatam, quæ in thesaurariâ nostrâ sub custodiâ vestrâ existunt, liberetis habenda de dono nostro.

Teste Rege, apud Erthe, iii. die Augusti.

Per ipsum Regem.

De conveniendo apud London' ad concilium ibidem convocandum.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Claus. 9 Edw. III. m. 12. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, W. eâdem graciâ, episcopo Norwicen', salutem.

Quia, ut pro certo intelleximus, diversæ flotæ navium guerrinarum, hominibus ad arma, & aliis, de partibus exteris, in multitudine non modicâ munitarum, supra mare jam existunt; iidemque homines cum navibus illis proponunt regnum nostrum hostiliter invadere, & nos & gentes nostras expugnare & gravare, ac alia mala, quæ poterunt, perpetrare, tam per terram quam per mare:

Nos, ipsorum calliditati & præsumptuosæ nequiciæ obviare, ac salvacioni & defensioni regni & populi nostrorum providere, inspirante Domino, cupientes, ac de consilii vestri & aliorum prælatorum & magnatum versus partes vestras maturitate pleniùs confidentes, vobis in fide & dilectione quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus, quod, aliis omnibus prætermissis, apud London' personaliter accedatis; ita quod sitis ibidem die Veneris in crastino Sancti Bartholomei apostoli proximò futuro, ad tractandum & ordinandum, unà cum certis fidelibus nostris, quos ibidem ad diem illum missuri sumus, ac quibusdam aliis prælatis, magnatibus, & aliis fidelibus nostris tunc ibidem de mandato nostro conventuris, super salvâ custodiâ & securâ defensione regni & populi nostrorum prædictorum; ac eciam de resistenciâ & repulsione dictorum alienigenarum, hostium nostrorum; necnon super quibusdam aliis nos & statum dicti regni tangentibus, vobis, per dictos fideles nostros, ad dictos diem & locum per nos sic mittendos, pleniùs exponendis, vestrumque consilium & avisamentum super dictis negociis impendend';

Et nichilominus gentes vestras ad arma interim parari & arraiari faciatis, ita quod ipsæ benè arraiatæ, promptæ sint ad proficiscendum, unà cum aliis fidelibus nostris, pro defensione regni & populi nostrorum, ac vestri & vestrorum, ad ipsorum hostium nostrorum præsumptuosam audaciam & maliciam, cum DEI adjutorio, potenter & viriliter repellendum, si ipsi hostes taliter ingressi fuerint dictum regnum;

Considerato quod vos & cæteri de regno nostro, ad defensionem ejusdem contra hujusmodi hostiles invasiones, maximè nobis in remotis partibus pro defensione ipsius regni ex aliâ parte agentibus, manus tenemini, modis omnibus quibus poteritis, apponere adjutrices; præmissa cordi taliter assumentes, quod de negligenciâ seu tepiditate aliquâ super tanto & tam arduo negocio non debeatis meritò reprehendi, set valeatis pociùs, exhibitis viribus & maturis consiliis, commendari.

T. R. apud villam Sancti Johannis, vii. die Aug'.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, & aliis fidelibus Regis subscriptis, mutatis mutandis; videlicet,

S. London' episcopo.
A. Wynton' episcopo.
R. Sarum episcopo.
H. Roffen' episcopo.
S. Wygorn' episcopo.
Abbati Westm'.
Abbati de Redyng.
Abbati de Burgo Sancti Petri.
Abbati de Rameseye.
Abbati de Hidd juxta Wynton'.
Priori Sancti Swithini Wynton'.
Thomæ comiti Norff' & marescallo Angl'.
Roberto de Morle.
Constantino de Mortuo Mari.
Johanni de Pateshull.
Rogero de Grey.
Henr' de Grey.
Edmundo Bacoun.
Roberto de Rochefford.
Johanni de Hadlo.
Willielmo la Zouch de Haryngworth.
Simoni de Drayton.
Radulpho Basset de Weldon.
Johanni de Stonore.
Petro de Monte Forti.
Edmundo de Bereford.
Thomæ de Aldon.
Roberti fitz Payn.
Willielmo de Sharesbull.
Rogero de Bavent.

REX, Margaretæ quæ fuit uxor Edmundi nuper comitis Kanc', salutem. Quia ut pro certo intelleximus, &c. *ut supra, usque ibi* firmiter injungendo, mandamus, *tunc sic*, quod omnibus aliis prætermissis, aliquos de discreciorlbus familiaribus vestris apud London' mittatis:

Ita quod sint ibidem die Veneris, &c. *ut supra usque in finem.*

T. ut supra.

Eodem modo mandatum est dominabus subscriptis; videlicet,

Mariæ quæ fuit uxor Adomari de Valencia nuper comitis Pembroch'.
Johannæ quæ fuit uxor Thomæ de Botetourt.

Pro comite de Nemurs, ad propria jam redituro.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 24. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, majoribus, ballivis, & omnibus aliis ministris, & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod suscepimus in protectionem & defensionem nostram, necnon in salvum & securum conductum nostrum, nobilem virum comitem de Nemurs, qui nuper ad nos, infra regnum nostrum, in subsidium guerræ nostræ contra Scotos, hostes nostros, venit, & qui ad propria jam est rediturus, necnon omnes homines de familiâ ejusdem comitis existentes:

Et ideò vobis mandamus, &c. *prout in litteris de conductu.*

In cujus, &c. usque ad festum Sancti Michaelis proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud villam de Sancto Johanne, xi. die Augusti.

Per breve de privato sigillo.

Ad Regem Siciliæ, super dextrariis seu cursariis comparandis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Claus. 9 Edw. III. m. 9. d. in Turr. Lond.

SERENISSIMO principi, domino Roberto, DEI gratiâ, Jerusalem & Siciliæ Regi, ducatus Capuæ, principatus Apuliæ, Provenciæ, Folcalkar', & Pedimont' comiti, consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex, &c. votivis semper gratulari successibus, cum salute.

Dilectum mercatorem nostrum, Andream de Portivarus, latorem præsentium, quem ad partes vestras pro sex dextrariis seu cursariis, ad opus nostrum, infra dictum regnum Siciliæ, vel vestrum dominium aliundè, ubi meliores invenire poterit, comparandis duximus transmittendum, vestræ regiæ celsitudini pleniùs affectibus commendamus:

Specialiter vos rogantes, quatinùs providentiam tot dextrariorum seu cursariorum, per ipsum sic fieri benivolè permittentes, sibi, cum dictis dextrariis, de libero & securo conductu, per loca vestrorum districtuum, faciatis, si placet, precum nostrarum intuitu, provideri;

Scribentes nobis cum fiduciâ, si quæ per nos fieri poterunt acceptabilia votis vestris, ad quæ nos semper habebitis voluntarios & paratos.

Data apud villam de Sancto Johanne, xii. die Augusti.

De tractando super defensione regni & repulsione hostium.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 20. in Turr. Lond.

REX, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, & omnibus aliis, apud London', die Veneris in crastino Sancti Bartholomæi proximò futuro, de mandato nostro, conventuris, salutem.

Sciatis quod, cum ex fidedignis nonnullorum relatibus, intelligentes quod diversæ flotæ navium guerrinarum, hominibus ad arma, & aliis, de partibus exteris, in magnâ multitudine munitarum, supra mare congregatæ fuerunt; & quod iidem homines, cum navibus illis, regnum nostrum hostiliter invadere, & nos & gentes nostras expugnare & gravare, ac alia mala, quæ poterunt, tam per terram quam per mare, perpetrare pro viribus satagebant:

Nosque ipsorum præsumptuosæ malitiæ obviare, & salvationi, & defensioni regni & populi nostrorum providere, auxiliante Domino, cupientes, vestrorum singulis mandaverimus, firmiter injungendo, quod, ad diem & locum prædictos, personaliter interessetis, ad tractandum & ordinandum, unà cum cæteris fidelibus nostris, quos ibidem ad diem illum mittere nos continget, super salvâ custodiâ & securâ defensione regni & populi nostrorum prædictorum, & super quibusdam aliis, nos & statum dicti regni nostri contingentibus, vobis, per dictos fideles nostros, ad eosdem diem & locum per nos sic mittendos, pleniùs exponendis;

Nos, de fidelitate & circumspectione providâ venerabilium patrum, S. London' & A. Wynton', episcoporum, ac dilecti clerici nostri, magistri Laurentii Fastolf, plenam fiduciam reportantes, assignavimus & deputavimus ipsos, conjunctim & divisim, ad interessendum, pro nobis & nostro nomine, tractatui prædicto, ad dictos diem & locum, cum continuatione dierum, & ad intentionem nostram, de memorato negotio, & ejus effectum vobis seriosiùs & pleniùs exponendum, & ad tractandum & ordinandum, unà vobiscum, super dicto negotio, prout ipsis & vobis, pro honore nostro regio, & commodo, ac salvatione, & defensione regni & populi nostrorum prædictorum, necnon repulsione dictorum alienigenarum, hostium nostrorum, meliùs & securiùs videbitur expedire:

Et ideò vobis, omnibus & singulis, in fide & ligeantiâ quibus nobis tenemini, mandamus, firmiter injungendo, quod, tantis periculis iminentibus debitè ponderatis, considerato etiam quod nos in partibus Scotiæ agimus, pro defensione regni nostri contra ipsos Scotos, qui idem regnum jam ex parte illâ sæpiùs sunt ingressi, & indies nos & populum nostrum versus partes illas de guerrâ gravare nituntur;

Et quod vos & quilibet de regno nostro, ex ligeantiæ & fidelitatis debito, ad defensionem ejusdem, contra hostiles alienigenarum aggressus, manus tenemini opponere adjutrices, circa felicem expeditionem negotii prælibati taliter & tam diligenter laboretis, & ea, quæ sic ad honorem nostrum & salvationem dicti regni nostri ordinata fuerint, prout ad vos & quemlibet vestrûm pertinere noveritis, studeatis effectualiter adimplere, quod vestram possimus circumspectam diligentiam, maximè in nostrâ absentiâ, meritò commendare.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud villam Sancti Johannis, xii. die Augusti.

Per ipsum Regem & concilium.

Johannes de Pulteneye & Reginaldus de Conductu constituuntur ductores hominum Londinensium contra alienigenas, si Angliam invaserint.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 20. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi, majori, aldermannis, vicecomitibus, & toti communitati, civitatis suæ London', salutem.

Quia, ex fidedignis nonnullorum relatibus, nostris est auribus intimatum quod diversæ flotæ navium guerrinarum, &c. *prout supra, usque hæc verba, viz.*

Ac de fidelitate & providâ circumspectione dilectorum nobis, Johannis de Pulteneye & Reginaldi de Conductu, civium civitatis prædictæ, confidentes, constituimus ipsos ad omnes homines quos nuper in eâdem civitate armis muniri & arraiari mandavimus, contra dictos alienigenas, hostes nostros, ad partes regni nostri, quas ipsos taliter ingredi contigerit, ducend', ad ipsorum malitiam potentèr & viriliter, cum DEI adjutorio, conterend', quotiens opus fuerit, & per præfatos Johannem & Reginaldum, vel alterum ipsorum, super hoc fuerint præmuniti:

Dantes eisdem plenam, tenore præsentium, potestatem arestandi & capiendi omnes illos de civitate prædictâ, quos, pro hujusmodi defensione, & repulsione ipsorum hostium nostrorum, rebelles invenerint, seu remissos, & eos prisonis nostris committendi, & in eisdem detinendi quousque aliud de eis duxerimus ordinandum:

Et ideò vobis & cuilibet vestrûm, in fide & ligeantia quibus nobis tenemini, necnon sub forisfacturâ corporum, terrarum, bonorum, & catallorum, districtè injungendo, mandamus, quod eisdem Johanni & Reginaldo, & eorum alteri, in præmissis, intendentes sitis, obedientes, consulentes, & auxiliantes:

Et vos, præfati vicecomites, omnes illos quos prædicti Johannes & Reginaldus, vel alter eorum, pro rebellione vel inobedientiâ sibi in hac parte factis, arestaverint, vel arestaverit, ab eis vel eorum altero, recipiatis, & in prisonis nostris salvò custodiri faciatis in formâ supradictâ.

Teste Rege, apud villam de Sancto Johanne, xii. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est prædictis Johanni & Reginaldo, in fide & ligeantiâ, ut supra, quod, quamcitò eis constare poterit dictos hostes Regis quascumque partes regni prædicti esse ingressos, omnes homines prædictos ad partes illas cum omni festinatione ducant, ad expugnandum & repellendum, unà cum aliis fidelibus Regis ibidem, dictos hostes Regis, sicut prædictum est:

Et quod hoc, sicut Regem & honorem suum, ac salvationem regni & populi Regis prædictorum, diligunt, & se & sua indempnia servare voluerint, nullatenùs omittant.

Teste Rege, ut supra.

Per ipsum Regem.

De ducendo comitem de Murref, à civitate Eborum, usque ad castrum Notinghamiæ.

A.D. 1335. An. 9 Edw. III.

Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 23. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis vicecomitibus, ballivis, ministris, & aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod nos, de circumspectione & fidelitate dilectorum & fidelium nostrorum, Nicholai de Langeford & Johannis de Feriby, pleniùs confidentes;

Assignavimus ipsos, conjunctim & divisim, ad comitem de Murrif, Scotum, inimicum nostrum, nuper de guerrâ captum, & in custodiâ vicecomitis nostri Eborum de mandato nostro detentum, abindè usque castrum nostrum Notingh' salvò & securè ducendum, constabulario nostro castri illius liberandum, ibidem in prisonâ nostrâ, salvò & securè, quousque aliud indè demandaverimus, custodiendum:

Et ideò vobis omnibus & singulis, sub forisfacturâ vitæ & membrorum, & omnium quæ nobis forisfacere poteritis, firmiter injungendo, mandamus, quod eisdem Nicholao & Johanni, & utrique eorum, in ductione ipsius comitis, ut est dictum, consulentes, auxiliantes sitis & intendentes, & eis & eorum utrique, salvum & securum conductum habere faciatis, quotiens & quando per ipsos, vel eorum alterum, super hoc fueritis præmuniti.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud villam de Sancto Johanne, xiii. die Augusti.

Per breve de privato sigillo.

Et mandatum est vicecomiti Eborum, quod corpus præfati comitis præfatis Nicholao & Johanni, vel eorum alteri, per indenturam indè inter ipsos modo debito conficiendam, liberet, ducendum usque castrum prædictum, sicut prædictum est; vult enim Rex ipsum, de corpore illo, erga Regem exonerari.

Teste ut supra.

Per idem breve.

Et mandatum est Willielmo de Eland, constabulario castri Regis prædicti, quod corpus præfati comitis à præfatis Johanne & Nicholao, vel eorum altero, recipiat, & illud in eodem castro, sub forisfacturâ vitæ & membrorum, & omnium aliorum quæ Regi forisfacere poterit, custodiat in formâ prædictâ.

Teste ut supra.

Per idem Regem.

De denariis, pro expensis dicti comitis de Murref, solvendis.

A.D. 1335. An. 9 Edw. III.

Claus. 9 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Notinghamiæ, salutem. Cum mittamus comitem de Murref, de Scotiâ, nuper de guerrâ contra nos captum, usque castrum nostrum Notyngh', in eodem castro, sub custodiâ constabularii nostri castri illius, quousque aliud indè ordinaverimus, detinendum;

Tibi præcipimus, quod eidem constabulario viginti solidos, pro expensis prædicti comitis, pro singulis septimanis quibus idem comes in custodiâ ipsius constabularii sic steterit, de exitibus ballivæ tuæ solvas, recipiens ab eodem constabulario literas suas acquietantiæ, illius pecuniæ summæ quam ei sic solveritis, receptionem testificantes; per quas vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste ut supra.

Per breve de privato sigillo.

Ad vicecomites; de intercursu, inter Angliam & Flandriam, observando.

A.D. 1335. An. 9 Edw. III.

Claus. 9 Edw. III. m. 16. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Cum nuper inter nos, pro nobis & gentibus nostris, ex parte unâ, & nobilem virum comitem Flandriæ, consanguineum nostrum carissimum, pro se & gentibus suis, ex alterâ, quædam sufferentia, sive treuga, super dissensionibus & diversis discordiis inter gentes nostras & gentes ipsius comitis, occasione quorumdam dampnorum & injuriarum hinc indè illatorum exortis, inita fuisset & concordata, à quintodecimo die Junii proximò præterito, usque ad festum Nativitatis Domini proximò futurum, &, ab eodem festo, per unum annum proximò sequentem plenariè completum, duratura; sicut per literas patentes ipsius comitis, indè factas, & coram nobis & concilio nostro ostensas, pleniùs apparebat:

Nosque postmodum, pro eo quod nobis testificatum extitit, quod dictus comes, per totam potestatem suam, proclamari fecerat quod omnes & singuli homines, tam mercatores quam alii, regnum nostrum inhabitantes, ubique infra dictam potestatem suam, salvò & securè venire, ibidem morari, & mercandisare, & exindè ad propria, absque occasione vel impedimento, redire valeant per totum tempus supradictum;

Dum tamen non delinquant, & pro mercibus suis custumas solvant consuetas, in comitatu tuo, sicut in cæteris comitatibus regni nostri, mandaverimus proclamari, quod omnes & singuli homines, tam mercatores quam alii, dictam terram & patriam Flandriæ inhabitantes, & infra regnum & potestatem nostra venire volentes, infra eadem regnum & potestatem, per tempus supradictum, cum rebus & mercimoniis suis, venire, & in eodem regno morari, ac mercimonia sua ibidem excercere, & exindè ad propria, pro voluntate suâ, redire valeant, sine occasione vel impedimento qualicumque; dum tamen non delinquant, & faciant & solvant, pro mercibus suis, custumas debitas & consuetas in regno supradicto:

Nos, dictam sufferentiam sive treugam, sic captas & concordatas, volentes in omnibus suis articulis, quantum ad nos attinet, manutenere, tibi ex certis causis præcipimus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, dictam proclamationem in singulis portubus maris, & aliis locis in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, facies iterari; omnibus & singulis de comitatu illo, sub pœna vitæ & membrorum, ex parte nostrâ firmiter inhibentes, nè aliquibus hominibus, de dictâ patriâ Flandriæ, in personis aut rebus suis, dampnum inferant seu gravamen, contra tenorem proclamationis nostræ supradictæ; set eos & eorum quamlibet, curialiter pertractent durante sufferentiâ prædictâ; & si quid eis, vel eorum alicui, forisfactum fuerit, id eis, & eorum cuilibet, quantum ad te pertinet, celeriter facies emendari:

Et hoc nullatenùs omittas.

Teste Rege, apud villam Sancti Johannis, xvi. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam, & aliis subscriptis; videlicet,

Custodi Quinque Portuum, vel ejus locum tenenti, infra libertatem Quinque Portuum, &c.

Ad comitem Flandriæ, super proclamatione prædictâ.

A.D. 1335. An. 9 Edw. III.

Claus. 9 Edw. III. m. 10. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro L. comiti Flandriæ, consanguineo suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

In desideriis nostris potissimè gerimus, & instantiâ pronæ solicitudinis excitamur, ut agenda nostra nitore justitiæ refloreant, & constanti semper rectitudine roborentur.

Sanè, cum inter nos, pro nostris subditis, & vos, pro subditis vestris Flandriæ, super quibusdam dissensionibus inter dictos nostros & vestros subditos suscitatis, prætextu dampnorum & injuriarum, mutuò, sicut prætenditur, illatorum, quædam treuga seu sufferentia, usque ad certum tempus capta sit ex consensu mutuo, sicut scitis, vestræ volumus patere notitiæ, quod dictam treugam seu sufferentiam, quatenùs ad nos attinet, volumus, sicut decet, in singulis suis articulis firmiter observari, & id per totum regnum nostrum fecimus publicè proclamari:

Undè, si, præter nostram conscientiam, pendente dictâ sufferentiâ, forsan aliqua gravamina per gentes nostras vestris subditis inferantur, absit quod propter hoc tractatus pacis inchoatus & dicta sufferentia aliqualiter dissolvantur, ut sic paucorum perversorum præsumptio in publicam transeat læsionem.

Nam, quotiens ad nos super hoc querelam deferri contigerit, sic attemptata per nostros celeris appositione remedii curabimus reformare, quod debebitis rationabiliter contentari; quod etiam nostris subditis, cum per vestros dampnificati fuerint, facientis fieri petimus vice versâ; ut sic, usque ad præfinitum tempus dictæ sufferentiæ, vigeat inter dictos nostros & vestros subditos communio pacifica, ad eorum mutuum commodum & quietem.

Data apud villam Sancti Johannis, xvi. die Augusti.

Consimiles litteræ, mutatis competenter mutandis, consulibus, burgimagistris & scabinis, & toti communitati villæ de Brugges in Flandriâ.

Consulibus, burgimagistris & scabinis, ac toti communitati villarum de Gandavo & de Ipre, separatim.

Super expensis comitis de Murref.

A. D. 1335.—An. 9 Edw. III.
Liberat. 9 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro, dilecto nobis Johanni de Denton, de Novo Castro super Tynam, triginta & duas libras, quas expendit circa salvam & securam custodiam comitis de Murref, inimici nostri, nuper de guerrâ capti, & in prisonâ nostrâ in castro de Baumburgh detenti, & exindè per dictum Johannem usque civitatem nostram Eborum ducti, & vicecomiti nostro ibidem liberati.

Teste Rege, apud villam de Sancto Johanne, xvii. die Augusti. Per concilium.

Quod Edwardus comes Cestriæ, filius Regis, ducatur ad castrum Notinghamiæ, ibidem moraturus.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Claus. 9 Edw. III. m. 10. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Willielmo de Sancto Omero, senescallo, & magistro J. de Burnham, thesaurario hospitii Edwardi comitis Cestriæ, filii nostri carissimi, salutem.

Quia, propter diversa nova quæ ad auditum nostrum pervenerunt, jam de novo, & quæ nos & statum regni nostri multipliciter tangunt, volumus quod dictus comes, dominus vester, à partibus in quibus jam conversatis, usque ad aliquem tutum locum ducatur, ibidem moraturus quousque aliud super hoc duxerimus demandandum:

Vobis mandamus, quod ipsum comitem, unà cum totâ familiâ suâ, usque ad castrum nostrum de Notyngham, cum omni festinatione quâ commodè fieri poterit ducatis, in eodem moraturum, sicut prædictum est.

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud villam Sancti Johannis, xviii. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Super expensis comitis de Murref.

A. D. 1335.—An. 9 Edw. III.
Liberat. 9 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro, dilecto & fideli nostro Petro de Middelton, vicecomiti nostro Eborum, triginta & duos solidos, pro expensis comitis de Muref, in custodiâ suâ de mandato nostro per octo dies existentis; videlicet, pro quolibet dierum prædictarum quatuor solidos.

Teste Rege, apud villam de Sancto Johanne, xx. die Augusti. Per concilium.

Pro militibus comitis de Namours, de dono Regis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Liberat. 9 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, thesaurario ac camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro, militibus & clerico subscriptis, qui nuper ad nos in Angliam, cum nobili viro comite de Namours, venerunt, in succursum nostrum contra Scotos, inimicos nostros; videlicet,

Domino de Karendon, quadraginta marcas;
Domino de Walecourt, viginti marcas;
Domino de Licheroles, decem marcas;
Domino Theoderico de Walecourt, unam cupam & unum aquarium deaurat', ponderis sex marcarum trium solidorum & quatuor denariorum, & pretii duodecim marcarum sex solidorum & octo denariorum;
Johanni de Bovyne clerico, quadraginta solidos;

Quæ quidem denarios, cupam, & aquarium, præfatis militibus & clerico, ut præmittitur, concessimus de dono nostro.

Teste Rege, apud villam Sancti Johannis, xx. die Augusti.

Per ipsum Regem.

De muniendo castrum de Caresbrok.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Claus. 9 Edw. III. m. 11. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Johanni de Langeford, constabulario castri sui de Caresbrok vel ejus locum tenenti ibidem, salutem.

Quia intelleximus à nonnullis quod Scoti, inimici & rebelles nostri, alligationes & confœderationes cum quibusdam hominibus de partibus exteris, necnon quasdam naves de guerrâ parari & congregari fecerunt, ad invadendum hostiliter regnum nostrum, & populum nostrum, modis quibus poterunt, gravandum, maximè dum nos in remotis agimus pro defensione ejusdem regni; per quod nos ipsorum callidam maliciam repellere cupientes, assignavimus quosdam fideles nostros ad custodiendum omnes portus & litora maris, ac terram maritimam per totum regnum nostrum, & ad resistendum dictis inimicis nostris, si dictum regnum nostrum seu terram invadere præsumpserint, seu populum alicubi prægravare:

Vobis igitur mandamus, firmiter injungentes, quod castrum prædictum absque cujuslibet dilationis diffugio, taliter custodiri, & hominibus, victualibus, & armaturis, hujusmodi periculis imminentibus, muniri faciatis, quod dampnum eidem castro, pro defectu custodiæ & munitionis hujusmodi, non eveniat quoquo modo; set quod partes vicinæ ob bonam ipsius castri custodiam, firmiùs roborentur & securiùs defendentur.

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum & vestrum, ac salvacionem castri & partium prædictorum diligitis, nullatenus omittatis.

T. R. apud villam de Sancto Johanne, xx. die Aug'.

Per ipsum Regem.

De ordinando pro salvâ & securâ custodiâ insularum de Gernereye, Jerseye, Serk, & Aureneye.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.
Claus. 9 Edw. III. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, tenenti loca dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto & Henrici de Ferrariis, custodum insularum nostrarum de Gernereye, Jerseye, Serk, & Aureneye, salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quod magna classis navium guerrinarum, hominibus ad arma, & aliis diversis de partibus exteris munitarum, supra mare congregata existit; & quod iidem homines alienigenæ cum navibus illis, nos & gentes nostras, tam in insulis prædictis quam alibi, per terram & per mare, si possint, gravare proponunt;

Nos, ipsorum præsumptuosæ maliciæ obviare, & salvacioni insularum prædictarum, ac aliarum terrarum nostrarum circumquaque providere volentes, vobis mandamus, quod omnes homines, tam milites, armigeros, quam alios homines defensabiles, dictarum insularum quoscumque arraietis, & de consilio & avisamento discretorum hominum insularum prædictarum, de salvâ & securâ custodiâ dictarum insularum, & omnium castrorum & fortaliciorum in eisdem insulis existentium, contra hujusmodi hostiles aggressus alienigenarum & aliorum hostium nostrorum, si qui nos & gentes nostras in eisdem insulis, gravare præsumpserint, ordinetis, prout meliùs & securiùs fore videritis faciendum;

Ita quod per vestri negligenciam seu tepiditatem, dampnum vel periculum eisdem insulis, aut gentibus nostris ibidem, non eveniat quoquo modo.

Damus autem universis & singulis insularum prædictarum, tenore præsentium in mandatis, quod vobis, in omnibus quæ ad salvam & securam custodiam ac defensionem insularum prædictarum pertinent, intendentes sint & respondentes, prout eis scire faciatis ex parte nostrâ.

T. R. apud villam Sancti Johannis, xx. die Aug'. Per cons'.

[Et erat patens.]

De matrimonio inter Regem Norwegiæ & Blanchiam, sororem comitis de Namur.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 24. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis admirallis, vicecomitibus, majoribus, dominis, ac magistris & marinariis navium, ballivis, ministris, & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum nobilis domicella, Blanchia de Namour, soror nobilis viri comitis de Namour, ad partes Norwagii, causa matrimonii inter magnificum principem, Regem Norwagie, & ipsam Blanchiam contrahendi, se divertat; dictusque comes magnam classem navium in portu de Lescluses, & aliis portubus partium vicinarum, pro passagio ipsius domicellæ & comitivæ suæ versus dictas partes Norwagiæ, fecerit congregari:

Nos, contemplatione ipsius comitis, suscepimus præfatam Blanchiam, ac homines, tam marinarios quam alios, in comitivâ suâ existentes, necnon ipsas naves, ac omnes res & bona sua, in protectionem & defensionem nostram specialem, eundo versus dictas partes Norwagiæ, & ad propria redeundo:

Et ideò vobis mandamus, quod eidem Blanchiæ, *&c. prout in consimilibus litteris de conductu.*

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit, duraturas.

Teste Rege, apud villam Sancti Johannis, xxiv. die Augusti.

Per ipsum Regem.

REX, ballivis, probis hominibus, magistris & marinariis navium portûs villæ suæ Magnæ Jernemuth, salutem.

Cum nobilis domicella, &c. *ut supra, usque ibi*, & ideò vobis mandamus, *& tunc sic*, firmiter injungentes, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum subscriptis; videlicet,

Majoribus, ballivis, ac magistris & marinariis navium Quinque Portuum Regis.

Dilecto & fideli Regis admirallo flotæ suæ navium ab ore Aquæ Thamisiæ versus partes boriales.

Dilecto & fideli Regis admirallo flotæ suæ navium ab eodem ore versus partes occidentales.

Pro David de Strabolgi comite Atholiæ, de terris captis in manum Regis, restituendis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Claus. 9 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Hertford', salutem. Cum nos nuper intelligentes, quod dilectus & fidelis noster, David de Strabolgi comes Athol', Scotis, inimicis nostris, contra nos, ac homagium, fidelitatem, & ligeantiam quibus nobis astrictus extitit, adhærens fuit, omnia terras, tenementa, bona & catalla ipsius comitis infra regnum nostrum, tanquam nobis forisfacta, capi & seisiri fecerimus in manum nostram; & quia præfatus comes, jam ad pacem nostram veniens, se debitè excusavit quod ipso quicquam, in statûs nostri præjudicium, in hâc parte, nullatenus attemptavit, set illud quod factum extitit, fecit pro mortis suæ periculo evitando, & honore nostro regio, futuris temporibus, conservando:

Volentes præfato comiti gratiam in hac parte facere specialem, restituimus eidem comiti omnia terras, tenementa, & possessiones suas, in manum nostram, occasione prædictâ seisita, unà cum bonis & catallis quæ fuerunt ejusdem comitis, & quæ super eadem terras & tenementa, die confectionis præsentium, contigerit inveniri:

Et ideò tibi præcipimus quod omnia terras & tenementa quæ fuerunt præfati comitis, & quæ, præmissâ occasione, capta seu seisita fuerunt in manum nostram, quæ etiam alii tenent ex concessione nostrâ, in quorumcumque manibus existunt, in manum nostram resumi, & ea, unà cum aliis terris & tenementis ipsius comitis in manu nostrâ, ex causâ prædictâ existentibus, eidem comiti, simul cum bonis & catallis ipsius comitis prædictis, super dicta terras & tenementa sua sic inventis, restitui & liberari facias, tenenda dicta terras & tenementa, prout ea tenuit ante captionem eorumdem, ut præmittitur, in manum nostram:

Volumus enim te indè, quatenùs ad te pertinet, erga nos exonerari.

Teste Rege, apud villam Sancti Johannis, xxiv. die Augusti.

Per breve de privato sigillo.

Consimilia brevia diriguntur vicecomitibus & ballivis subscriptis; videlicet,

Vicecomiti Lincolniæ.

Kantiæ.

Northumbriæ.

Norffolciæ.

Ballivis libertatis de Werk in Tyndale.

De navibus arrestatis ad Regem indilatè mittendis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Claus. 9 Edw. III. m. 11. in Turr. Lond.

REX, majori & vicecomitibus London', salutem. Cum nuper dato nobis intelligi, quod Scoti, hostes nostri, alligationes & confœderationes cum quibusdam hominibus terrarum exterarum, necnon diversas naves in eisdem partibus exteris, congregari, & de guerrâ parari, fecerunt, ad invadendum hostiliter regnum nostrum, omnes naves quadraginta dolia vini & ultra portantes, in portu London', ac aliis singulis portubus regni nostri, arestari, & hominibus validis, ac armaturis, & aliis necessariis de guerrâ, muniri, & in obsequium nostrum supra mare, pro defensione dicti regni nostri, contra hujusmodi hostium nostrorum incursus, mitti mandavimus.

Et, licet dicti hostes nostri hujusmodi naves guerrinas adhuc, de die in diem, congregari faciant ad gravandum nos & gentes nostras, tam per terram quam per mare, sicut ex relatibus intelleximus nonnullorum; vos nichilominus dictas naves in portu prædicto, pro obsequio nostro prædicto, sic arestatas, super mare, unà cum aliis navibus nostris, mittere hactenus distulistis, asserendo vos pro sustentatione hominum, in navibus illis profecturorum, & munitione earumdem navium de armaturis & aliis necessariis, pecuniam non habere;

Nos, dictum negotium, prout decet, cordi specialiter assumentes, vobis, firmiter injungendo, mandamus, quod dictas naves in portu prædicto, ut præmittitur, existentes, hominibus, armaturis, & aliis necessariis de guerrâ benè munitas, absque dilatione aliquâ, supra mare mitti faciatis, pro defensione regni nostri supradicti, secundum formam & effectum mandatorum nostrorum, vobis & aliis de eâdem civitate indè directorum:

Et nè idem negotium pro defectu pecuniæ aliqualiter retardetur, quamquam vos & cæteri cives civitatis prædictæ, ac quicumque alii de regno nostro, pro defensione ejusdem regni, ac vestrâ, & suâ, hujusmodi periculis imminentibus, teneamini manus apponere adjutrices:

Volumus nichilominus, & vobis etiam mandamus, quod sexaginta marcas, de illis quingentis marcis quas vos & cæteri homines civitatis prædictæ nobis nuper concessistis, pro exoneratione quorumdam hobelariorum de eâdem civitate, qui nobiscum & cum aliis fidelibus nostris, contra Scotos, inimicos nostros, debuerant proficisci, habendâ, & quas quingentas marcas per vos postmodum, ad opus nostrum, levari mandavimus, in auxilium misarum & sumptuum in hâc parte apponendorum, per visum & testimonium dilecti nobis Johannis de Pulteneye, ponatis:

Ita quod per vestri defectum, seu tepiditatem, aut negligentiam, dampnum aut dedecus nobis, seu regno nostro, aut dictis gentibus nostris, non eveniat quoquo modo, per quod ad vos materiam habeamus graviter capiendi:

Et nos de eo, quod indè feceritis, sub sigillis vestris, absque dilatione aliquâ, certificetis.

Teste Rege, apud villam Sancti Johannis, xxvi. die Augusti.

Per ipsum Regem & concilium.

Retinentia Guidonis comitis de Namers

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 22. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Attendentes grata & laudabilia obsequia quæ dilectus & fidelis noster, nobilis vir Guido comes de Namers, nobis impendit, & bonum locum quem idem comes nobis & regno nostro tenere potest in futurum, ipsum comitem, ad morandum nobiscum & hæredibus nostris, ad totam vitam suam, prout in quâdam indenturâ inter nos & ipsum indè confectâ pleniùs continetur, duximus retinendum, eique quadringentas marcas, percipiendas per annum, ad scaccarium nostrum, ad totam vitam suam, pro feodo suo; unam, videlicet, medietatem, ad scaccarium nostrum Sancti Michaelis, & aliam medietatem ad scaccarium nostrum Paschæ, concessimus per præsentes.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud villam de Sancto Johanne, xxvi. die Augusti.

Indentura super retinentiâ prælibatâ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 22. In Turr. Lond.

CESTE endenture, faite par entre le tresexcellent prince, seigneur Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, seigneur d'Irlaund, & ducs d'Aquitain, d'une part, & le nobles homme, monsieur Guy counte de Namers, d'autre. part, tesmoigne, que le dit counte est demurrez oue le dit Roi & ses heirs, a tote la vie le dit counte, contre totes gentz qe purront vivre & morir, & ad fait homage au dit Roi par les paroles qe s'ensuent:

JEO devienk vostre homme de vie, & de membre, & de terrien honour, & vous serroi foial & loial, & foi & loialte vous porteroi, contre totes gentz qe purront vivre & morir; forspris le duc de Braban, & les countes de Henaud, Flandres, & Gerle.

Et le dit counte vendra au dit Roi, & a ses heires, totes les foits q'il avera maundement de eux, ove deux centz hommes d'armes, ou ove meindre nombre, solonc ceo q'il avera en mandement du dit Roi, ou de ses beirs, prest a servir a eux, par la ou ils averont affaire, as freez & costz le dit Roi, & de ses heirs, contre totes gentz, forspris le quatre persones avant nomes.

Et le dit counte prendra du dit Roi, & de ses heirs, pur son fee, pur sa demoere en la manere avantdite, quatre centz marcs, as deux termes de l'an; c'est assavoir,

L'une moite a la feste de Seint Michel preschein avenir,

Et l'autre moite a la feste de Pasque preschein ensuant,

solonc ceo q'est contenuz en les lettres patentes le dit Roi, faites de ceo au dit counte.

En tesmoignance de quele chose, les ditz Roi & counte a cest endenture, entrechaungeablement, unt mys lour seals.

Don' a la ville de Seint Johan, le xxvi. jour d'Augst, l'an du regne le dit Roi noefisme.

Pro comite de Namours, de pensione suâ.

A. D. 1335.—An. 9 Edw. III.

Liberat. 9 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis, salutem. Liberate de thesauro nostro, dilecto & fideli nostro, nobili viro Guidoni comiti de Namours, ducentas marcas de termino Sancti Michaelis proximò futuro, de illis quadringentis marcis, quas ei per literas nostras patentes concessimus, singulis annis ad totam vitam suam, pro morâ suâ nobiscum, ad scaccarium nostrum, ad terminos Sancti Michaelis & Paschæ, percipiendas.

Teste Rege, apud villam de Sancto Johanne, xxvii. die Augusti.

Pro dicto comite, super expensis.

A. D. 1335.—An. 9 Edw. III.

Liberat. 9 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis, salutem. Mandamus vobis quod, de thesauro nostro, solvatis, nobili viro comiti de Namours, duodecim libras septem solidos & novem denarios, quos apud Eborum, in redeundo de partibus Scotiæ versus partes proprias, expendidit, & quos ei, pro expensis suis prædictis, concessimus de dono nostro.

Teste Rege, apud villam Sancti Johannis, xxx. die Augusti. Per ipsum Regem.

Salvus conductus pro Henrico comite Montis Bellegardi, contra Scotos militaturo.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 17. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum nobilis vir Henricus comes Montis Belligardi, dominus Montis Falconis in Burgundiâ, qui ad nos in Angliam nuper venit, ad nos, ad partes Scotiæ, in subsidium guerræ nostræ ibidem, sit venturus, suscepimus ipsum comitem, unà cum hominibus de familiâ suâ, in protectionem & defensionem nostram, nec non in salvum & securum conductum nostrum:

Et ideò vobis mandamus, quod ipsum comitem, ac homines suos prædictos, manuteneatis, *&c. prout in consimilibus litteris de conductu.*

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege, apud villam de Sancto Johanne, xxx. die Augusti.

Pro nunciis Regis Franciæ, ad Regem venturis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 21. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod suscepimus in protectionem & defensionem nostram, ac salvum & securum conductum nostrum, necnon in salvam gardiam nostram, venerabilem patrem R. episcopum Morinens', & nobilem virum Johannem du Chasteller, militem, nuncios excellentissimi principis, domini Philippi, Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi, & ipsorum nunciorum familiam, in veniendo ad nos, ubicumque fuerimus, infra regnum nostrum, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo:

Et ideò vobis mandamus, quod eisdem episcopo & Johanni, *&c. prout in litteris de conductu.*

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Edenburgh, xvi. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Egidio de Coucy, nuncio Regis Franciæ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 21. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, &c. necnon custodibus passagiorum nostrorum in portubus nostris, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum dilectus nobis Egidius de Coucy, quem excellentissimus princeps, dominus Philippus, Rex Franciæ illustris, consanguineus noster carissimus, in Angliam nuper misit, ad dictas partes Franciæ jam sit rediturus, suscepimus ipsum Egidium, & homines de familiâ suâ, res & bona sua quæcumque, sic redeundo ad partes illas, in protectionem & defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum conductum nostrum:

Et ideò vobis mandamus, quod eidem, *&c. prout in similibus litteris de conductu.*

In cujus, &c. usque ad festum Omnium Sanctorum proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Edenburgh, xvi. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro comite Juliacensi, super expensis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Liberate 9 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro, nobili viro comiti Juliacensi, quingentas libras, quas ei, de dono nostro, concessimus, tam pro expensis suis quam pro expensis diversorum hominum ad arma, & aliorum, qui in comitivâ ipsius comitis ad nos nuper, in succursum nostrum contra Scotos, hostes nostros, venerunt, & qui jam sunt, de licentiâ nostrâ, ad propria redituri, in hujusmodi itinere faciendo.

Teste Rege, apud Edenburgh, xix. die Septembris.

REX, eisdem, salutem. Liberate de thesauro nostro, nobili viro comiti Juliacensi, ducentas marcas, in partem solutionis illius certi quod à nobis percipere debet, morando in comitivâ nostrâ ad voluntatem nostram.

Teste Rege, ut supra.

De passagio pro diversis militibus & aliis, qui in comitivâ comitis Juliacensis nuper in Angliam venerunt.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Claus. 9 Edw. III. m. 8. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Willielmo de Clynton, constabulario & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti ibidem, ac custodi passagii nostri in eodem portu, salutem.

Cum quamplures homines, tam milites quam alii, de familiâ nobilis viri comitis Juliacensis, qui nuper ad nos in Angl' in comitivâ ipsius comitis, in succursum nostrum contra Scotos hostes nostros, venerunt, ad propria, de licentiâ nostrâ, jam sunt redituri;

Vobis mandamus, quod eisdem hominibus cum ad portum prædictum, ex causâ prædictâ, ad præsens venerint, naves competentes & sufficientes pro passagio suo in dicto portu, absque dilatione quâcumque, sumptibus nostris, habere faciatis:

Et hoc nullatenus omittatis.

Et de custubus quos circa frettagium navium illarum apposueritis, vobis competenter satisfieri faciemus.

T. R. apud Edeneburgh, xx. de Septembr'.

Per ipsum Regem.

Proclamatio ne quis faciat cambium de monetâ, præter ad tabulam.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Claus. 9 Edw. III. m. 8. d. in Turr. Lond.

REX, ballivis villæ suæ Magnæ Jernemuthæ, salutem.

Cum in ultimo parliamento nostro, apud Eborum tento, per nos, de assensu prælatorum, comitum, & baronum regni nostri, ibidem existentium, ordinatum fuisset, quod nullus religiosus seu alius homo quicumque, sterlingos, argentum in platâ, nec vasa aurea seu argentea, extra regnum nostrum deferret, sub forisfacturâ monetæ, platæ, & vasorum hujusmodi, sine licentiâ nostrâ speciali;

Et quod tabula cambii esset apud Dovorr', & alibi, ubi, & quando, nobis & concilio nostro, pro hujusmodi cambio faciendo, videretur expedire, prout in ordinatione illâ pleniùs continetur;

Et jam, de avisamento concilii nostri, tabulas cambiorum hujusmodi apud London', ac villas Magnæ Jernemuth', de Sancto Botulpho, & Kyngestone super Hull, esse ordinaverimus & teneri;

Et dilecto nobis Willielmo de la Pole, de cujus fidelitate & circumspectione providâ confidimus, custodiam tam cambiorum eorumdem quam dicti cambii apud Dovorr', commiserimus per se, seu per alios, quos ad hoc deputaverit, & pro quibus respondere voluerit, faciendi, quamdiu nostræ placuerit voluntati; ita quod de exitibus indè provenientibus, nobis respondeat ad scaccarium nostrum:

Vobis præcipimus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, in villâ & portu dictæ villæ Magnæ Jernemuthæ, ubi expedire videritis, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter faciatis inhiberi, nè quis mercator peregrinus, religiosus, seu alius quicumque, cujuscumque statûs seu conditionis fuerit, cambium aliquod de florenis, aut aliâ monetâ, extra regnum nostrum deferendum, cum aliquibus mercatoribus seu aliis, extraneis vel privatis, aut alibi, quam ad tabulas prædictas faciat, clam vel palam, sub forisfacturâ auri seu argenti, quod sic alibi cambire fecerit, si de hoc fuerit convictus.

Et vos præfato Willielmo, seu illi vel illis, quem vel quos, idem Willielmus ad custodiam dicti cambii, in villâ prædictâ deputaverit loco sui, pareatis & intendatis in hiis quæ ad custodiam pertinent, eisque auxilium præbeatis, quotiens opus fuerit, & per ipsum Willielmum, & deputandos ab eo, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti:

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Edenburgh, xxi. die Septembris.

Per ipsum Regem & concilium.

Consimilia brevia diriguntur majoris & ballivis civitatum & villarum subscriptarum; videlicet,

Majori & ballivis villæ Dovorr'.
Majori & vicecom' London'.
Ballivis villæ de Sancto Bothulpho.
Ballivis villæ de Kyngeston super Hull.
Majori & ballivis villæ Novi Castri super Tynam.
Majori & ballivis civitatis Cicestr'.
Majori & ballivis villæ de Hertilpole.
Ballivis villæ de Scardeburgh.
Majori & ballivis civitatis Eborum.
Ballivis de Ravensered'.
Majori & ballivis Lincoln'.
Majori & ballivis villæ Sûth'.
Ballivis civitatis Norwici.
Majori & ballivis villæ de Lenn'.
Ballivis villæ de Gippewico.
Majori & ballivis villæ de Sandewico.
Majori & ballivis villæ de Wynchelse.
Majori & ballivis Bristoll'.

De protectione pro hominibus comitis Juliacensis, ad propria redituris.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 20. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, & omnibus aliis ministris & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, necnon custodibus passagiorum in portubus nostris, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum nobilis vir comes Juliacensis, qui nuper ad nos infra regnum nostrum, in subsidium nostrum contra Scotos, hostes nostros, venit, mittat, de licentiâ nostrâ, quosdam de hominibus & servientibus suis ad partes transmarinas, cum duodecim grossis equis ejusdem comitis, suscepimus in protectionem & defensionem nostram, necnon in salvum & securum conductum nostrum, homines & servientes prædictos, ad dictas partes sic redituros:

Et ideò vobis mandamus quod ipsos homines, &c. *prout in literis de salvo conductu.*

In cujus, &c. usque ad festum Omnium Sanctorum proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Cole Brantespeth, xxiii. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Alicia comitissâ de Meneteth, de dono Regis.

A. D. 1335.—An. 9 Edw. III.

Liberat. 9 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerario suis, salutem. Liberate, de thesauro nostro, Aliciæ comitissæ de Meneteth (quæ infra regnum nostrum ad fidem nostram moratur) decem marcas, de dono nostro, in subventionem expensarum suarum.

Teste Rege, apud Edenburgh, xxiv. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Salvus conductus pro nunciis Papæ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 20. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum venerabilis pater, Hugo Tricastrinensis episcopus, &, dilectus nobis in Christo, Rolandus de Ast, canonicus Landunensis, domini Summi Pontificis capellanus, ipsiusque sacri palatii causarum auditor, ad nos, in nuncium ipsius domini Summi Pontificis, pro quibusdam negotiis suis expediendis, in proximò sunt venturi, ut accepimus, suscepimus in protectionem & defensionem nostram, ac salvum & securum conductum nostrum, necnon in salvam gardiam nostram, nuncios prædictos, & eorum familiam, in veniendo ad nos, ubicumque fuerimus, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo:

Et ideò vobis mandamus quod eosdem nuncios, *&c. prout in consimilibus literis de conductu.*

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Edenburgh, xxviii. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Ad comitem de Namers, pro incarcerato liberando.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Claus. 9 Edw. III. m. 7. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro Guidoni comiti de Namers, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Eam de vestræ dilectionis sinceritate fiduciam optinemus, quod ea, quæ nostris noveritis insidere præcordiis, pronis affectibus facietis.

Sanè cum quidam Jordanus de Staunford, serviens Willielmi Tonnok, marinarii nostri de Novo Castro super Tynam, propter quædam sibi imposita, quæ nobis, & nostris, illatas injurias propellendo, justo dolore ductus, dicitur commisisse, in villâ vestrâ de Lescluses, vestræ sit carcerali custodiæ mancipatus, liberatio cujus insidet merito cordi nostro; specialiùs quo possumus, vos rogamus, quatenùs, circa liberationem ejusdem celerem & felicem, sic manus velitis apponere favorabiliter adjutrices, ut in recommendato probetis quam erga recommendantem, geritis sinceritatis affectum.

Et, si super liberatione suâ, quod absit, imineat difficultas, talem in carcere sibi faciatis gratiam & mansuetudinem fieri, qualem in casu consimili velletis per nos vestris specialibus exhiberi.

Causam difficultatis hujusmodi, si qua forsitan emerserit, nobis, unà cum votis vestris, quæ per nos fieri poterunt, rescribentes.

Data apud Berewicum super Twedam, vi. die Octobris.

Consimilis littera ad comitem Flandriæ.

A. D. 1335.—An. 9 Edw. III.

Claus. 9 Edw. III. m. 7. d. in Turr. Lond.

REX, nobili & potenti viro, Lodowico comiti Flandriæ, consanguineo suo carissimo, salutem, *&c. ut supra usque ibi,* dicitur commisisse, *& tunc sic* apud Lescluses in Flandriâ carcerali sit custodiæ mancipatus, votivis affectibus vos rogamus, quatenùs eidem Jordano talem faciatis fieri, nostri consideratione, gratiam & favorem, qualem in casu consimili per nos vestris velletis fidelibus exhiberi.

Quicquid enim sibi feceritis in hâc parte, nobis reputabimus fore factum.

Dat' ut supra.

Rex concedit Willielmo de Presfen villam de Ederynton & alias possessiones in præmium pro capturâ comitis Moraviæ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum, dilectus nobis, Willielmus de Presfen, nuper in quodam conflictu, inter Johannem comitem de Murref, & quosdam complices suos de Scotiâ, inimicos & rebelles nostros, & præfatum Willielmum, & quosdam alios fideles nostros, in comitivâ suâ existentes, in partibus Scotiæ habito, eundem comitem de guerrâ cepisset, & penes eum, ut prisonem suum, sic de guerrâ captum, habuisset; nosque postmodum, pro majori quiete, tranquilitate, & securitate, tam populi nostri versus marchias Scotiæ, quam ejusdem terræ Scotiæ, eundem comitem de præfato Willielmo ceperimus, & penes nos retineamus;

Nos, tantum & laudabile factum in persona præfati Willielmi, non inmeritò, commendantes, volentesque ipsum, præmissâ consideratione, nec non pro bono servitio, nobis per ipsum multipliciter impenso, gratiosè respicere in hâc parte, dedimus & concessimus, pro nobis, & hæredibus nostris, præfato Willielmo villam de Ederynton, & piscariam de Edermuth, ac molendina nostra villæ de Berewico super Twedam, de novo erecta, & de Ederyngton, cum pertinentiis, & cum totâ sectâ ad eadem molendina pertinente; quæ quidem, villa, piscaria, & molendina, ad centum & septem libras, tres solidos, & septem denarios, tempore pacis, per dilectum clericum nostrum, Thomam de Burgh, camerarium nostrum de Berewico super Twedam, de mandato nostro extenduntur, habenda eidem Willielmo, & hæredibus suis, reddendo indè nobis, & hæredibus nostris, per annum, per manus camerarii nostri dictæ villæ de Berewico, qui pro tempore fuerit, centum & decem marcas;

Unam, videlicet, medietatem ad festum Pentecostes,

Et aliam medietatem ad festum Sancti Martini:

Ita quod idem Willielmus & hæredes sui, habeant & teneant prædictos quinquaginta marcas, decem solidos, & tres denarios residuos, de dono nostro, prætextu servitii ipsius Willielmi supradicti, quousque eidem Willielmo, vel hæredibus suis, de viginti libratis terræ, per annum, in Angliâ, in loco competenti, habendis in feodo, per nos, vel hæredes nostros, fuerit provisum:

Volumus etiam & concedimus, pro nobis & hæredibus nostris, quod, factâ provisione præfato Willielmo, seu hæredibus suis, de prædictis viginti libratis terræ, in formâ prædictâ, & habitâ indè liberatione & seisinâ, idem Willielmus, & hæredes sui, prædicta, villam, piscariam, & molendina, cum pertinentiis, habeant & teneant, reddendo indè nobis, & hæredibus nostris, per annum, per manus camerarii nostri prædicti, centum & septem libras tres solidos & septem denarios, per æquales portiones, ad terminos supradictos. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Berewicum super Twedam, x. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Rex dat licentiam Duncano comiti de Fyff concedendi manerium suum, dictum Caldore in comitatu Edinburgi, Thomæ de Fereres.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, de gratiâ nostrâ speciali, concessimus Duncano comiti de Fyff, quod ipse manerium suum de Caldore, cum pertinentiis, in comitatu de Edenburgh (quod de nobis tenetur in capite, ut dicitur) dare possit & concedere, dilecto & fideli nostro, Thomæ de Feréres, habendum & tenendum, sibi, & hæredibus suis, de nobis, & hæredibus nostris, per servitia indè debita & consueta, imperpetuum;

Et eidem Thomæ quod ipse manerium prædictum, cum pertinentiis, à præfato comite recipere possit & tenere sibi, & hæredibus suis, de nobis, & hæredibus nostris, per servitia prædicta, imperpetuum, sicut prædictum est, tenore præsentium, similiter licentiam dedimus specialem:

Nolentes quod prædictus comes, vel hæredes sui, aut præfatus Thomas, vel hæredes sui, ratione præmissorum, per nos, vel hæredes nostros, justiciarios, escaetores, vicecomites, aut alios ballivos, seu ministros nostros quoscumque, occasionentur in aliquo, seu graventur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Berewicum super Twedam, x. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Rex concedit Willielmo de Monte Acuto forestam de Selkyrk & Etryk, necnon villam & comitatum de Pebles, partes terrarum sibi concessarum per Edwardum de Balliolo, suum pseudo-regem Scotiæ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 9. in cedula in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, &c. salutem. Sciatis quod nos, attendentes grata & utilia obsequia, quæ dilectus & fidelis noster, Willielmus de Monte Acuto, nobis hactenùs impendit, necnon labores indefessos, quos idem Willielmus, circa nostrorum & regni nostri negotiorum directionem, non absque grandi expensarum onere, sustinuit, & indies non desistit multipliciter sustinere; volentesque, præmissorum consideratione, ipsius Willielmi utilitati prospicere & honori, dedimus & concessimus, & hac cartâ nostrâ confirmavimus, præfato Willielmo, forestam de Selkyrk & Etryk, ac villam & vicecomitatum de Selkyrk, cum pertinentiis, habendos & tenendos sibi, & hæredibus suis, de nobis, & hæredibus nostris, ad feodi firmam, unà cum feodis militum, advocationibus ecclesiarum, abbatiarum, prioratuum, hospitalium, capellarum, regalitatibus, libertatibus regalibus, liberis consuetudinibus, officiis, forisfacturis, terris forisfactis, piscariis, wardis & maritagiis liberorum tenentium, ac releviis & escaetis communibus; ac etiam cognitionibus placitorum, transgressionum, querelarum, & feloniarum, quorumcunque, quæ infra forestam, villam, & vicecomitatum prædictos emerserint, ac omnibus aliis, ad eosdem, forestam, villam, & vicecomitatum qualitercumque & ubicumque spectantibus, imperpetuum adeò liberè, plenè, & integre, sicut nos, seu aliquis alius, ex dono, seu concessione alicujus Regum Angliæ, seu Scotiæ, forestam, villam, & vicecomitatum prædictos, cum suis pertinentiis prædictis, tenuimus, seu tenuit, aliquibus temporibus retroactis;

Quatuor articulis, qui ad coronam regni Scotiæ, secundum legem & consuetudinem ejusdem regni, pertinere solebant, dumtaxat exceptis, quos nobis & hæredibus nostris reservamus, ita quod nullus justiciarius, vel alius minister noster, vel hæredum nostrorum quicumque, forestam, villam, & vicecomitatum, prædictos, ad officium aliquod ibidem excercendum, seu alia faciendum, non ingrediatur, nec se indè in aliquo intromittat, reddendo indè nobis, & hæredibus nostris, per annum, ad scaccarium nostrum Berewici super Twedam triginta libras, ad terminos Sancti Martini & Pentecostes, per æquales portiones, pro omni exactione, servitio, & demandâ:

Quare volumus, & firmiter præcipimus, pro nobis, & hæredibus nostris, quod præfatus Willielmus habeat & teneat sibi, & hæredibus suis, de nobis & hæredibus nostris, prædictos forestam, villam, & vicecomitatum, ad feodi firmam, unà cum feodis militum, *&c. de verbo ad verbum, prout supra, usque hæc verba, viz.*

Reddendo indè nobis, & hæredibus nostris, per annum, ad dictum scaccarium Berewici super Twedam, dictas triginta libras, ad terminos supradictos, per æquales portiones, pro omni exactione, servitio, & demandâ, sicut prædictum est;

Hiis testibus, venerabilibus patribus,
Johanne archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primate, cancellario nostro.
Henrico Lincoln' episcopo, thesaurario nostro.
Johanne de Warennâ comite Surr' & Sussex'.
Ricardo comite Arundell.
Henrico de Percy.
Roberto de Ufford.
Radulpho de Nevill, senescallo hospitii nostri, & aliis.

Dat' per manum nostram, apud Berewicum super Twedam, x. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Consimilis concessio facta præfato Willielmo, de comitatu & villâ de Pebles cum pertinentiis.

De proclamatione faciendâ, super treugâ inter Regem & comitem Flandriæ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Claus. 9 Edw. III. m. 16. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Kantiæ, salutem. Cum inter nos, pro nobis, & gentibus nostris, ex parte unâ, & nobilem virum comitem Flandriæ, consanguineum nostrum carissimum, pro se & gentibus suis ex alterâ, quædam sufferentia, sive treuga, *&c. prout supra, de dat' xvi. Aug' usque hæc verba; viz.*

Præfatusque comes proclamari fecerit per totam potestatem suam, quod omnes homines, tam mercatores quam alii, regnum nostrum inhabitantes, ubique infra dictam potestatem suam salvò & securè venire, ibidem morari, & mercandisare, & exindè ad propria, absque occasione vel impedimento, redire valeant, à prædicto quinto decimo die usque ad dictum festum, & ab eodem festo per unum annum proximò sequentem; dum tamen non delinquant, & pro mercibus suis solvant custumas consuetas, sicut nobis est testificatum:

Nos, id, quod ad nos in hâc parte pertinet, fieri volentes, tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, in singulis portubus, & locis, in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari facias, ex parte nostrâ, quod omnes & singuli homines, tam mercatores, quam alii, dictam terram & patriam Flandriæ inhabitantes, & infra regnum & potestatem nostra venire volentes, infra eadem regnum & potestatem nostra, usque ad dictum festum Natalis Domini, & ab eodem festo per unum annum proximò sequentem, cum rebus & mercimoniis suis, venire, & in eodem regno morari, ac mercimonia sua ibidem excercere, & exindè ad propria, pro voluntate sua, redire valeant, sine occasione vel impedimento qualicumque; dumtamen non delinquant, & faciant, & solvant, pro mercibus suis, custumas debitas & consuetas in regno nostro; & hoc nullatenus omittas.

Teste Rege, apud Berewicum super Twedam, x. die Octobris.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

Bulla Benedicti XII. Papæ, super electione abbatis monasterii Sancti Edmundi de Bury.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Ex Orig. in Turr. Lond.

BENEDICTUS episcopus, servus servorum DEI, carissimo in CHRISTO filio, Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem, & apostolicam benedictionem.

Gratiæ divinæ præmium, & præconium humanæ laudis, acquiritur, si per seculares principes ecclesiarum prælatis, præsertim monasteriorum regimini præsidentibus, favor debitus impendatur.

Dudum siquidem, monasterio Sancti Edmundi de Bury, ad Romanam ecclesiam nullo medio pertinente, ordinis Sancti Benedicti, Norwicen' diœcesis, per obitum quondam Ricardi, abbatis ipsius monasterii, qui in partibus illis diem clausit extremum, pastoris regimine destituto, dilecti filii prior & conventus ipsius monasterii, vocatis omnibus qui debuerunt, voluerunt, & potuerunt, commodè interesse, die ad eligendum præfixâ, ut moris est, convenientes in unum, ac, Sancti Spiritûs gratiâ invocatâ, deliberantes, in ipsius electionis negotio, per viam procedere compromissi, novem de dictis conventu fidedignis; videlicet, dilectis filiis, Willielmo de Stowe & Willielmo de Bernham, abbati tunc suppriori, necnon Gaufrido de Hamelyngton, Radulpho de Caston, Petro de Wisbech, Edmundo de Brundich, Johanni de Alcumbury, Thomæ de Aldebourgh, & Johanni de Beckles, monachis dicti monasterii, providendi eâ vice dicto monasterio de abbate, de gremio ipsius monasterii dumtaxat, concesserunt unanimiter potestatem, usque ad certi temporis spatium duraturam, promittentes illum in eorum & dicti monasterii abbatem recipere & habere, quem ipsi, vel sex eorum de seipsis, vel aliis de gremio prædicto dumtaxat, infra tempus hujusmodi, ducerent eligendum.

Iidem vero compromissarii, hujusmodi potestate receptâ, secedentes in partem, post diligentem habitum super hoc ab ipsis tractatum, in eundem Willielmum abbatem, ordinem ipsum expressè professum, & in sacerdotio constitutum, direxerunt unanimiter vota sua, dictusque Radulphus, ex potestate sibi ab eisdem collegis suis concessâ, de mandato ipsorum collegarum, & vice suâ & collegarum, ac conventûs prædictorum nomine, ipsum Willielmum, infra dictum tempus, in abbatem elegit monasterii supradicti:

Et deindè, per dictos conventum electione hujusmodi concorditer acceptatâ, idem Radulphus dictam electionem solenniter publicavit, ipseque Willielmus abbas, postmodum electioni hujusmodi, de se factæ, illius sibi præsentato decreto, ad instantiam dictorum conventûs, consentiens, ad sedem apostolicam personaliter accessit;

Et demùm, tam ipse Willielmus abbas per se ipsum, quam præfati conventus per eorum certos procuratores & nuncios idoneos, ad nos propter hoc specialiter destinatos, præsentantes nobis hujusmodi electionis decretum, à nobis cum instantiâ petierunt ut electionem hujusmodi confirmare, de benignitate sedis apostolicæ, dignaremur, in præmissis omnibus statutis à jure temporibus observatis:

Nos itaque electionem ipsam, ipsiusque Willielmi abbatis personæ merita, per venerabilem fratrem, Petrum episcopum Penestrin', & dilectos filios nostros, Imbertum, basilicæ Duodecim Apostolorum presbiterum, ac Neapoleonem, Sancti Adriani diaconum, cardinales, examinari fecimus diligenter; & factâ nobis, ab eisdem episcopo & cardinalibus, relatione plenariâ & fideli, quia prædictam electionem invenimus de dicto Willielmo abbate, cui de vitæ munditiâ, religionis zelo, honestate morum, circumspectionis industriâ, & aliis virtutum meritis, laudabile testimonium perhibetur, canonicè celebratam, eam, de fratrum nostrorum consilio, auctoritate apostolicâ confirmavimus, ipsumque præfecimus eidem monasterio in abbatem, curam & administrationem ipsius sibi in spiritualibus & temporalibus plenariè committendo, in illo qui dat gratias & largitur præmia, confidentes quod, dexterâ Domini sibi assistente propitiâ, præfatum monasterium per suæ

circumspectionis industriam prosperè dirigetur, & salubria, dante Domino, suscipiet incrementa.

Cum itaque, fili carissime, sit virtutis opus Dei ministros benigno favore prosequi, ac eos verbis & operibus, pro Regis Æterni gloriâ, venerari, serenitatem regiam rogamus & hortamur attentè, quatinùs eundem abbatem, & dictum monasterium Sancti Edmundi, suæ curæ commissum, habens pro apostolicæ sedis & nostrâ reverentiâ propensiùs commendatos, ipsos benigni favoris auxilio prosequaris, ita quod idem abbas, tuæ celsitudinis fultus auxilio, in commissâ sibi curâ ejusdem monasterii, possit Deo propitio, prosperari, ac tibi exindè a Deo vitæ perempnis præmium, & a nobis condigna proveniat actio gratiarum.

Dat' Avinion', quinto idus Octobris, pontificatûs nostri anno primo.

Sigillo avulso.

Pro duce Britanniæ, de debitis respectuandis

A.D. 1335. An. 9 Edw. III.

Claus. 9 Edw. III. m. 7. d. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Volentes dilecto & fideli nostro, Johanni duci Britanniæ & comiti Richemundiæ gratiam facere specialem, dedimus ei respectum de omnibus debitis quæ nobis debet ad scaccarium prædictum, tam de debitis antecessorum suorum quam aliorum quorumcumque, & ex quacumque causâ, usque ad quindenam Paschæ proximo futuram:

Et ideò vobis mandamus, quod eidem comiti respectum illum habere faciatis in forma prædictâ, & districtionem, si quam ei, eâ occasione, fieri feceritis, interim relaxari faciatis eidem.

Teste Rege, apud Berewicum super Twedam, xiv. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro Edwardo Rege Scotiæ, de mutuo.

A.D. 1335. An. 9 Edw. III.

Liberat. 9 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Cum, ad requisitionem magnifici principis, Edwardi, Regis Scotiæ, consanguinei nostri carissimi, eidem Regi trescentas libras, pro expeditione quorumdam negotiorum suorum, mutuaverimus, eique centum libras indè, jam apud Berewycum super Twedam, fecerimus liberari:

Vobis mandamus, quod dilecto & fideli nostro, Thomæ de Ughtred, quem idem consanguineus noster ad vos mittit, residuas ducentas libras, ad opus ejusdem consanguinei nostri, de thesauro nostro, ex mutuo hujusmodi, liberetis; recipientes ab eodem Thomâ literas obligatorias dicti Regis, de dictis trescentis libris nobis solvendis.

Teste Rege, apud Berewycum super Twedam, xvi. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Will' de Monte Acuto & aliis datur potestas tractandi cum Andrea de Murref, custode Scotiæ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes literas inspecturis, salutem. Noveritis quod nos, de *fidelitate & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum*, Willielmi de Monte Acuto, Roberti de Ufford, & Radulphi de Nevill, pleniùs confidentes;

Damus eisdem Willielmo, Roberto, & Radulpho, ac duobus eorum, plenam, tenore præsentium, potestatem, ad loquendum, tractandum, & concordandum, pro nobis & nostro nomine, cum Andreâ de Murref, de Scotiâ, milite, pro se & sibi adhærentibus, super guerrarum discordiis, dissensionibus, & controversiis quibuscumque, inter nos & gentes nostras, ac præfatum Andream & sibi adhærentes, qualitercumque motis;

Et ad omnia & singula quæ in præmissis locuta, tractata, & concordata fuerint, quacumque firmitate vallandi & roborandi, prout pro honore nostro meliùs forè viderint faciendum:

Promittentes nos ratum & firmum habituros quicquid per præfatos Willielmum, Robertum, & Radulphum, vel duos eorum, actum, tractatum, concordatum, vallatum, & roboratum *fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.*

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Dodyngton, primo die Novembris.

Per ipsum Regem.

De induciis inter Anglos & Scotos initis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, ob certas causas, concessimus Andreæ de Murref, de Scotiâ militi, & sibi adhærentibus, quandam treugam, sive sufferentiam guerræ, usque ad diem Dominicam in crastino Sanctæ Katerinæ Virginis, proximò futuro, duraturam:

Nolentes quod præfato Andreæ, seu dictis sibi adhærentibus, dampnum, molestiam, aut gravamen aliquod, per nos, aut gentes nostras, aliqualiter inferantur, durante treugâ, sive sufferentiâ, supradictâ.

In cujus, &c. per tempus prædictum duraturas.

Teste Rege, apud Alnewyk, viii. die Novembris.

Per ipsum Regem.

Prorogatio induciarum inter Anglos & Scotos.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nuper concesserimus Andreæ de Murref, de Scotiâ militi, & sibi adhærentibus, quandam treugam, sive sufferentiam guerræ, usque ad diem Dominicam in crastino Sanctæ Katerinæ Virginis, proximò futuro, duraturam;

Nos, ob certas causas, treugam, sive sufferentiam illam, ab eâdem die Dominicâ (eâdem die inclusâ) usque ad diem Dominicam proximam post festum Sancti Nicholai, proximò futurum, duximus prorogandam:

Nolentes quod præfato Andreæ, seu dictis sibi adhærentibus, dampnum, molestiam, aut gravamen aliquod, per nos, aut gentes nostras, aliqualiter inferantur, durante treugâ, sufferentiâ, seu prorogatione supradictâ.

In cujus, &c. usque ad dictam diem Dominicam, proximam post festum Sancti Nicholai duraturas.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xvi. die Novembris.

Per ipsum Regem.

Consimiles literæ fiunt usque ad diem Dominicam, proximam ante festum Sancti Nicholai, proximò futurum duraturæ.

Teste ut supra.

Galfridus le Scrop & alii deputantur à Rege Angliæ ad tractandum cum custode Scotiæ, vel deputandis ab eo.

A. D. 1335.—An. 9 Edw. III. Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, universis, præsentes literas inspecturis, salutem. Noveritis quod nos, de fidelitate & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Galfridi le Scrop, Nicholai de la Beche, & magistri Ricardi de Byntworth, juris civilis professoris, plenariè confidentes, *&c. prout supra de dat' i. Nov.* In cujus, &c.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xvi. die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro comite Juliacensi, super expensis solvendis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Liberat. 9 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, thesaurario, & camerariis suis, salutem. Mandamus vobis quod, dilecto & fideli nostro, comiti Juliacen', qui nuper ad nos, in subsidium guerræ Scotiæ, venit, & quem, post recessum nostrum à partibus Scotiæ, moram suam infra regnum nostrum, ex certis causis, ad voluntatem nostram, facere rogavimus; cui etiam decem marcas, pro expensis suis diurnis, pro singulis diebus, quibus sic moram faceret, concessimus percipiendas, id, quod sibi à retro est de hujusmodi expensis suis diurnis, à die Lunæ, proximò ante festum Sancti Michaelis, proximò præterito, hucusque, & hujusmodi expensas diurnas exnunc, quamdiu idem comes sic moram fecerit infra regnum nostrum, de thesauro nostro solvatis, vel quousque aliud à nobis super hoc habueritis in mandatis.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xvi. die Novembris.

Per ipsum Regem.

Ad archiepiscopum Coloniensem, super vino Rhenensi in Angliam transmittendo.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Claus. 9 Edw. III. m. 6. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, domino W. eâdem gratiâ, archiepiscopo & comiti Colon', amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Sincera nos movet affectio, quam ad personam dilecti valetti nostri, Johannis de Colon', suis exigentibus meritis, & impensis nobis acceptis obsequiis, optinemus, ut eidem, in agendis, amicorum nostrorum favorem & gratiam procuremus.

Sanè, cum idem Johannes triginta dolia, seu plaustratas, electi vini Rynensis, jam, ut intelleximus, emerit in partibus Alemaniæ, infra regnum nostrum, duce Domino, transmittenda, specialiter vos rogamus quatenùs præfatum Johannem, servientes, seu ministros suos, prædictum vinum, per districtus & loca vestra, versus dictum regnum nostrum, liberè & securè, cariare & ducere velitis, optentu nostri, benignè permittere, à præstatione custumæ seu exactione qualibet, si placuerit, absolutum; significantes nobis, si quæ facere poterimus vobis grata.

Data apud Novum Castrum super Tynam, xx. die Novembris.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Nobili & potenti viro W. comiti Hanoniæ, Holandiæ, Sylandiæ, & domino Frisiæ.

Nobili & potenti viro R. comiti de Gelre.

Ad instantiam Papæ & Regis Franciæ, aliæ induciæ Scotis conceduntur, si eas observare velint.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, ad instantiam & solicitam requisitionem venerabilium nunciorum, sanctissimi patris, domini B. Summi Pontificis, ac excellentissimi principis, domini Philippi, Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi, jam ad nos in Angliam, super negotio Scotiæ, & aliis certis de causis, transmissorum, ac ob reverentiam ipsorum, Summi Pontificis, & Regis, consanguinei nostri, concessimus omnibus & singulis de Scotiâ, tam majoribus, quam minoribus, ad fidem nostram non existentibus, quandam treugam, sive sufferentiam, super quibuscumque dissensionibus & discordiis, hinc indè motis, usque ad diem Natalis Domini proximò futurum, eodem die incluso, duraturam:

Omnibus & singulis nostris fidelibus inhibentes, ne præfatis hominibus de Scotiâ, seu eorum alicui, aut possessionibus, vel rebus suis, dampnum, gravamen, injuriam, seu molestiam inferant, seu faciant quovis modo, ipsâ treugâ, sive sufferentiâ, sic durante.

In cujus, &c. per tempus prædictum duraturas.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xxiii. die Novembris.

Per ipsum Regem & concilium.

Et mandatum est Antonio de Lucy, justiciario suo Laudon', & aliarum terrarum Regis in partibus Scotiæ, quod cum sibi constiterit dictos Scotos treugam, seu sufferentiam, illam ex parte suâ observare velle, & eam in locis, ubi decet, in terrâ Scotiæ, in formâ prædictâ, proclamari fecisse, tunc dictam treugam, sive sufferentiam, in locis, in balliva suâ, ubi expedire viderit, publicè proclamari, & firmiter teneri, faciet, sicut prædictum est.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & concilium.

Salvus conductus pro quibusdam personis de Scotia, ad iteratam requisitionem Papæ & Regis Franciæ, conceditur.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis, vicecomitibus, ballivis, ministris, & aliis fidelibus suis, tam in Angliâ quam in Scotiâ, tam infra libertates quam extra, ad quos præsentes literæ pervenerint, salutem.

Sciatis quod, cum nos, ad instantem & solicitam requisitionem venerabilium nunciorum sanctissimi patris, domini B. Summi Pontificis, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Nos, ad iteratam requisitionem nunciorum prædictorum, suscepimus in protectionem & defensionem nostram, necnon in salvum & securum conductum nostrum, sex personas de Scotiâ, cujuscumque statûs seu conditionis fuerint, veniendo, cum quadraginta hominibus equitibus in comitivâ suâ, infra regnum nostrum, usque villam nostram Novi Castri super Tynam, & eandem villam ingrediendo, ad tractandum cum nunciis prædictis ibidem super aliquibus, ipsos & alios homines de Scotiâ contingentibus, ibidemque morando, & exindè ad propria redeundo:

Et ideò vobis, *&c. prout in consimilibus literis de conductu.*

In cujus, &c. per tempus prædictum duraturas.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xxiii. die Novembris.

Per ipsum Regem & concilium.

De protectione pro Andrea de Murref custode Scotiæ, & aliis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, universis, &c. *ut supra usque ibi.* Nos, ad iteratam requisitionem nunciorum prædictorum, suscepimus in protectionem & defensionem nostram, necnon in salvum & securum conductum nostrum, Andream de Murref, Willielmum de Keth, Robertum de Lowethre, & Willielmum Douglas de Scotiâ, & eorum quemlibet, vel quatuor, aut sex alias personas de Scotiâ, cujuscumque statûs seu conditionis fuerint, cum quadraginta hominibus equitibus in comitivâ suâ, veniendo infra regnum nostrum, apud villam Novi Castri super Tynam, & eandem villam ingrediendo, ad tractandum ibidem cum nunciis prædictis, super aliquibus, ipsos & alios homines de Scotiâ contingentibus, ibidemque morando, & exindè redeundo:

Et ideo vobis, &c. prout in consimilibus literis.

Per ipsum Regem & concilium.

Salvus conductus pro cursore nuncii Regis Franciæ.

A.D. 1335. An. 9 Edw. III. Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 7. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis, & fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum Johannes de Calseto, cursor venerabilis patris, R. episcopi Morinensis (qui nuper ad nos infra regnum nostrum, in nuncium excellentissimi principis, domini Philippi Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi, venit) ad partes transmarinas, pro quibusdam negotiis ipsum episcopum, de mandato ipsius episcopi, & licentiâ nostrâ, sit profecturus, & exindè ad eundem episcopum infra regnum nostrum rediturus:

Suscepimus ipsum Johannem, res, & bona sua quæcumque, sic eundo ad partes prædictas, & exindè redeundo, in protectionem & defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum conductum nostrum:

Et ideò vobis mandamus, &c. *prout in literis de salvo conductu.*

In cujus, &c. usque ad festum Anunciationis Beatæ Mariæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xxvi. die Novembris.

Bulla Benedicti XII. Papæ, commendatoria.

A.D. 1335. An. 9 Edw. III. Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

BENEDICTUS episcopus, servus servorum Dei, carissimo in Christo filio, Edvardo Regi Angliæ illustri, salutem & apostolicam benedictionem.

Dilectos filios, nobiles viros, Arnaldum de Duroforti militem, & Arnaldum ejus filium, ad tuæ celsitudinis præsentiam, sicut accepimus, accedentes, super hiis, quæ tecum, fili carissime, habent expedire, ut asserunt, regiæ benivolentiæ propensiùs commendamus.

Dat' Avinion', v. kal' Decembris, pontificatûs nostri anno primo.

Sigillo avulso.

Dors'—*Carissimo in Christo filio Edvardo Regi Angliæ illustri.*

Pro nunciis de Armenia, de dono Regis.

A.D. 1335. An. 9 Edw. III. Claus. 9 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, magistro Paulo de Monte Florum, salutem.

Mandamus vobis quod, de illis mille & centum marcis, quas, dilecti nobis, major, aldermanni, cives, ac probi homines, civitatis nostræ London', nobis solvere concesserunt pro quintadecimâ, quam nuper in eadem civitate, per certos fideles nostros, assideri mandavimus, juxta concessionem nobis indè per communitatem regni nostri, in parliamento nostro, apud Westm' ultimò convocato, factam, quas etiam mille & centum marcas vobis, ad opus nostrum, per prædictos, majorem, aldermannos, cives, & probos homines, liberari mandavimus, quadraginta libras, nobilibus viris .... nunciis de Ermonye, sine dilatione, solvatis, de dono nostro habendas; recipientes à præfatis nunciis literas suas patentes, receptionem dictæ summæ testificantes, per quas vobis indè, in dictis mille & centum marcis, debitam exonerationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Aucland, xii. die Decembris.

Pro comite de Julers & aliis, de dono Regis.

A.D. 1335. An. 9 Edw. III. Claus. 9 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

CONSIMILIA mandata diriguntur præfato magistro Paulo, pro subscriptis, de summis subscriptis, separatim mutatis mutandis; videlicet,

Nobili viro comiti Juliacen' de ducentis & sex libris, tresdecim solidis, & quatuor denariis.

Teste Rege, apud Aucland, xii. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Præposito Aquensi de centum marcis.

Teste ut supra. Per ipsum Regem.

Matheo Stumble, & socio suo, militibus, de viginti libris, videlicet, utrique eorum decem libras.

Teste ut supra. Per ipsum Regem.

De passagio comitis Juliacensis, qui ad partes proprias est rediturus.

A.D. 1335. An. 9 Edw. III. Claus. 9 Edw. III. m. 3. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Willielmo de Clynton constabulario castri sui Dovorr', & custodi Quinque Portuum suorum, salutem.

Mandamus vobis quod nobili viro comiti Juliacen', qui nuper ad nos infra regnum nostrum, in subsidium guerræ Scotiæ venit, & qui jam ad propria est rediturus, cum ipsum ad portum prædictum ex causis hujusmodi declinare contigerit, naves competentes pro passagio suo & familiæ suæ, ac equorum & hernesiorum suorum ad partes prædictas, sumptibus nostris, sine dilacione quacumque habere faciatis.

Et de sumptibus quos in hâc parte apposueritis, vobis in compoto vestro de exitibus passagii prædicti, vel aliunde, satisfieri faciemus.

T. R. apud Aucland, xiii. die Dec'.

Per ipsum Regem.

Littera missa Regi Armeniæ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Claus. 9 Edw. III. m. 2. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Leoni, Dei gratiâ, Armeniæ Regi illustri, amico suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, &c. salutem, & super incredulos, bella peragendo Dominica, magnificè triumphare.

Regiæ serenitatis literæ, per discretum virum Georgium Siglike militem, vestræ celsitudinis nuncium, nostris præsentatæ conspectibus, ipsiusque circumspecta relatio, cui fidem petivistis pleniùs adhiberi, mixturam amaritudinis & lætitiæ nostris sensibus intulerunt.

Amaricabat siquidem nostri cordis intima gravis Infidelium persecutio, cui regnum vestrum, juxta relationem hujusmodi, subicitur hostiliter hiis diebus; set, ex eo consolationis spiritum resumpsimus, quod contra prophanæ gentis perfidiam, in defensionem Christianæ fidei, magnanimiter vos opponitis juxta vires; ex quo beatos vos dicent omnes generationes, si sic, cum incrementis felicibus, ad repressionem hostium fidei laboretis.

Et profectò, dum nostræ considerationis occurrit obtutibus qualiter per aggressus Infidelium hujusmodi, fines Christianorum, in Redemptoris nostri contumeliam, non sine verecundiâ catholicorum principum, invaduntur, nimirùm ignis in nostris meditationibus exardescit, & ad relevanda tanta discrimina, noster, præ cæteris omnibus, suspirat affectus; ad quod, cessantibus quibusdam impedimentis necessariis, quæ nos adhuc retrahunt, (novit Altissimus, & Invictus) interponemus, conflatis viribus, partes nostras; & id erit in proximo, Deo duce.

Super quo præfato militi, vestro secretario, mentem nostram pleniùs aperuimus vivâ voce; cujus nota vobis devota fidelitas dictis suis, in præmissis, fidem adhibere credulam impetrabit.

In lætis & longævis successibus Altissimus vos conservet.

Data Eborum, xiii. die Decembris.

Pro comite Juliacensi, de dono Regis.

A. D. 1335.—An. 9 Edw. III. Liberat. 9 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro, nobili viro comiti Juliacensi, ducentas libras, quas ei concessimus, habendas de dono nostro.

Teste Rege, apud Aukeland, xiv. die Decembris. Per ipsum Regem.

De dono Regis pro dicto comite & aliis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Liberat. 9 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Mandamus vobis quod quatuor competentes ciphos argenteos, deauratos & aimelatos, & tot aquaria consimilis operis; ac etiam duos pelves argenteos, deauratos & aimelatos; duos palefridos cum sellis & alio apparatu competenti ad eosdem, unum, videlicet, pro nobili viro comite Juliacen', & alium pro dilectâ nobis comitissâ Juliacen', de thesauro nostro, sine dilatione quâcumque, prout vobis, præfate thesaurarie, per nos pleniùs est injunctum, emi & provideri; & pelves & palefridos prædictos, cum eorum apparatu prædicto, necnon unum ciphum & unum aquarium præfato comiti; unum ciphum & unum aquarium dilecto clerico nostro decano de Ase; & duos ciphos & duo aquaria de dictis ciphis & aquariis dilectis nobis Matheo Stumble & socio suo, militibus, videlicet, utrique eorum unum ciphum & unum aquarium; liberari faciatis habend' de dono nostro.

Teste Rege, apud Aukeland, xiv. die Decembris.

Procuratorium ad tractandum super confœderationibus cum Coloniæ archiepiscopo, necnon Brabantiæ, Hanoniæ, & Gelriæ, comitibus.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 6. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes litteras inspecturis, salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate & circumspectione providâ nobilium virorum & dilectorum, & fidelium nostrorum, Willielmi Trussel & Johannis de Sordich, militum, plenariam fiduciam reportantes, ipsos nostros procuratores & nuncios facimus & constituimus speciales, dantes eisdem plenam potestatem tractandi & concordandi pro nobis, & nostro nomine, cum nobilibus viris dominis, archiepiscopo Colon', Johanne duce Brabanc', consanguineis; comite Hanon', Holand', & Seland', ac domino Fris', patre, & comite de Gerl', fratre, nostris carissimis, seu ab ipsis & eorum quolibet deputandis; de alligationibus inter nos & ipsos ac eorum quemlibet, necnon & aliis quibuscumque, quæ ad hujusmodi alligationes & firmiorem amicitiam & communionem pertinent, vel pertinere poterunt faciendis; & omnia & singula quæ sic tractata & concordata fuerint quacumque firmitate vallandi;

Promittentes nos, ratum & firmum habituros, quicquid per prædictos Willielmum & Johannem de Sordich, tractatum, concordatum, vallatum, actum, seu gestum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Aukeland, xviii. die Decembris.

Consimiles litteræ fiunt sub nominibus comitis de Julers, fratris Regis carissimi, Willielmi Trussel & Johannis de Sordich, & duorum eorum.

Dat' ut supra.

Pro nuncio Summi Pontificis.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 6. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis vicecomitibus, ballivis, ministris, & aliis fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, ob reverentiam sanctissimi patris domini B. sacrosanctæ Romanæ ac universalis ecclesiæ Summi Pontificis, suscepimus in protectionem & defensionem nostram, necnon in salvum & securum conductum nostrum, dilectum nobis magistrum Bernardum Sistr', canonicum in ecclesiâ beati Hillarii Pictaven', dicti domini Summi Pontificis ac sedis apostolicæ nuncium specialiter deputatum, ipsiusque commissarios, ministros, & familiares, in eundo per totum regnum nostrum, & in eodem morando, pro negotiis Romanam Curiam tangentibus, prosequendis & expediendis, necnon dictum regnum nostrum exeundo, & ad illud redeundo:

Et ideò vobis & cuilibet vestrûm mandamus, quatinùs præfato magistro Bernardo, commissariis, ministris, & familiaribus suis, in eundo per totum regnum nostrum, & in eodem morando, necnon dictum regnum nostrum exeundo, & ad illud redeundo, sicut prædictum est, non inferatis, seu quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen; & si quid eis vel eorum alicui forisfactum fuerit, id eis, sine dilatione faciatis emendari.

In cujus, &c. per triennium duraturas.

Teste Rege, apud Aukeland, xviii. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Rex, ad instantiam Papæ & Regis Franciæ, concedit prorogationem induciarum cum Scotis, si Scoti eam acceptare velint.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III. Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, universis, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nos, vicesimo tertio die Novembris, proximò præterito, ad solicitam requisitionem, venerabilium nunciorum, sanctissimi patris, domini B. Summi Pontificis, ac, excellentissimi principis, domini Philippi, Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi (ad nos in Angliam, super negotio Scotiæ, & aliis certis de causis, transmissorum) & ob reverentiam ipsorum, Summi Pontificis, & Regis, consanguinei nostri, concesserimus omnibus & singulis de Scotiâ, tam majoribus, quam minoribus, ad fidem & pacem nostram non existentibus, quandam treugam, sive sufferentiam, super quibuscumque dissensionibus & discordiis, hinc indè motis, usque ad diem Natalis Domini proximò futurum (eodem die incluso) duraturam:

Nos, ad instantem & iteratam requisitionem dictorum nunciorum, & ob reverentiam prædictorum dominorum, Summi Pontificis, & Regis, consanguinei nostri, eandem treugam, sive sufferentiam, dictis hominibus de Scotiâ, tam majoribus, quam minoribus, à dicto die Natalis Domini, usque ad festum Conversionis Sancti Pauli, proximò sequens, in formâ prædictâ, duximus prorogandam;

Omnibus & singulis nostris subditis & fidelibus, sub forisfacturâ vitæ & membrorum, & omnium aliorum, quæ nobis forisfacere poterunt, inhibentes, nè præfatis hominibus de Scotiâ, seu eorum alicui, aut possessionibus, vel rebus suis, dampnum, gravamen, injuriam, seu molestiam inferant, seu faciant quovis modo, ipsâ treugâ, sive sufferentiâ, sic durante.

In cujus, &c. per prædictum tempus duraturas.

Teste Rege, apud Aukeland, xxi. die Decembris.

Per ipsum Regem & concilium.

Et mandatum est dilecto & fideli Regis, Antonio de Lucy, justiciario Regis Laudoniæ, & aliarum terrarum Regis, in partibus Scotiæ, quod cum sibi, seu ministris suis, de partibus eisdem, Scotis propinquioribus, per literas, vel alias, sufficienter constiterit dictos Scotos, treugam, sive sufferentiam, ac prorogationem, prædictas ex parte suâ observare velle, tunc easdem, treugam, sive sufferentiam, & prorogationem, ex parte Regis, per ipsum, & ministros suos prædictos, observari faciet:

Et similiter, cum sibi, seu eisdem ministris suis, sufficienter constare poterit, ipsos Scotos prædictas sufferentiam, sive treugam, & prorogationem, in locis, ubi decet, in terrâ Scotiæ, in formâ prædictâ, proclamari fecisse, tunc ipsas, treugam, sive sufferentiam, ac prorogationem, in locis, in ballivâ suâ, ubi expedire viderit, per ipsum, & dictos ministros suos, ex parte Regis proclamari faciet, sicut prædictum est.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De restituendo Edwardo de Balliolo terras suas hæreditarias.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, Thomæ de Burgh, camerario suo de Berewico super Twedam, salutem.

Supplicavit nobis Edwardus Rex Scotiæ, consanguineus noster carissimus, quod cum vos diversa terras & tenementa, cum pertinentiis, in Lowederdale, & alibi, in comitatibus nostris de Berewico, Rokesburgh, Edenburgh, Pebles, & Dumfres (quæ sunt de hæreditate de Balliolo, & de quibus idem Rex Scotiæ nuper seisitus fuit) ceperitis in manum nostram, velimus manum nostram, de eisdem facere amoveri;

Nos, supplicationi suæ in hâc parte favorabiliter annuentes, vobis mandamus quod manum nostram de omnibus terris & tenementis, in comitatibus prædictis, quæ fuerunt de dictâ hæreditate de Balliolo, sine dilatione amoveatis, & ipsum Regem Scotiæ, ac ministros suos, firmas, & alia proficua, de eisdem terris & tenementis, ad opus dicti Regis Scotiæ, levare & colligere, & commodum suum aliàs indè facere permittatis.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xxvi. die Decembris.

Per ipsum Regem.

De tractando super sponsalibus, cum duce Austriæ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 5. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes litteras inspecturis, Edwardus, DEI gratiâ, &c. salutem.

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi Fitz Waryn, & Johannis de Shordich, plenariè confidentes, ad tractandum & concordandum, cum nobili & potente viro, Otone duce Austriæ, amico nostro carissimo, seu deputandis ab eodem, super sponsalibus, inter Fredericum filium dicti ducis primogenitum, & Johannam filiam nostram carissimam, contrahendis, necnon super dote, *&c. prout supra de dat' xviii. Jul'.*

In cujus, &c. sigilli nostri munimine roboratas.

Dat' apud Novum Castrum super Tynam, xxviii. die Decembris.

Super comite de Murref, à castro de Notingham ad castrum de Wyndesore ducendo.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi Willielmo de Eland, custodi castri sui de Notingham, salutem.

Quia volumus quod Johannes comes de Murref, in castro prædicto sub custodiâ vestra existens, apud castrum nostrum de Wyndesore ducatur, & ibidem custodiatur, quousque aliud indè duxerimus ordinandum;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod præfatum comitem salvò & securè, sub incumbenti periculo, sine dilatione, usque dictum castrum nostrum de Wyndesore ducatis, ipsumque, dilecto nobis, Thomæ de Foxele, constabulario ejusdem castri, liberetis, ibidem custodiendum:

Cui mandavimus quod eundem comitem à vobis recipiat, & securè custodiat, ut est dictum.

Mandavimus etiam vicecomiti nostro Notinghamiæ, quod decem marcas, super expensis vestris, & ipsius comitis, ac aliorum in comitivâ vestrâ, pro securâ ductione ejusdem comitis profecturorum, de exitibus ballivæ suæ vobis solvat:

Et, si ultra illas decem marcas, circa ductionem ipsius comitis, rationabiles misas feceritis & expensas, id vobis solvi celeriter faciemus.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xxix. die Decembris.

Per ipsum Regem.

De pecuniâ constabulario castri de Notingham, super expensis suis in ductione præfati comitis, solvendâ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Notinghamiæ, salutem. Cum mandaverimus, dilecto nobis, Willielmo de Eland, custodi castri nostri de Notingham, quod Johannem comitem de Murref, in eodem castro, sub custodiâ suâ, existentem, apud castrum nostrum de Wyndesore ducat, dilecto nobis, Thomæ de Foxle, constabulario ejusdem castri, liberandum;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod eidem Willielmo decem marcas, super expensis suis, & præfati comitis, ac aliorum in comitivâ suâ, pro securâ ductione ejusdem comitis profecturorum, de exitibus ballivæ tuæ sine dilatione solvas;

Ita quod, pro defectu solutionis hujusmodi, ductio ipsius comitis ad locum prædictum nullatenus retardetur:

Recipiens à præfato Willielmo literas suas, receptionem dictarum decem marcarum testificantes; & nos tibi indè, in compoto tuo, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Rex jubet farinam & vinum dari Edwardo de Balliolo, suo Regi Scotiæ.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, Roberto Tonge, receptori victualium nostrorum, apud Berewicum super Twedam, salutem.

Mandamus vobis quod Edwardo Regi Scotiæ, consanguineo nostro carissimo, decem dolia floræ, & sex dolia vini, de victualibus nostris apud dictam villam Berewici, in custodiâ vestrâ existentibus, liberetis de dono nostro.

Recipientes à præfato Rege, seu attornato suo, eadem victualia à vobis recipiente, literas suas, receptionem floræ & vini prædictorum testificantes:

Et nos vobis indè, in compoto vestro, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xxx. die Decembris.

Per ipsum Regem.

De tractando super alligationibus & sponsalibus in Britannia.

A. D. 1335. An. 9 Edw. III.

Pat. 9 Edw. III. p. 2. m. 5. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes literas inspecturis, salutem.

De circumspectionis & industriæ probitate, dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi d'Aubeneye militis, & Johannis Coupegorge, pleniùs confidentes;

Ad tractandum & concordandum, vice & nomine nostro, cum nobili & potente viro, domino Johanne duce Britanniæ, consanguineo nostro carissimo, seu deputandis ab eo, super alligationibus inter nos & ipsum ducem, ac aliis, quæ hujusmodi alligationes contingunt, vel contingere poterunt, faciendis, necnon super sponsalibus, & matrimonio, inter Johannem comitem Cornubiæ, fratrem nostrum carissimum, & .... filiam Guidonis de Britannia, neptem & hæredem prædicti ducis, contrahendis, & ad ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacumque firmitate valland', præfatis Willielmo & Johanni Coupegorge, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem:

Promittentes nos ratum & firmum, quatenùs ad nos attinet, habituros, quicquid per præfatos, Willielmum & Johannem Coupegorge, tractatum, concordatum, vallatum, seu actum fuerit, in præmissis.

In cujus, &c. sigilli nostri munimine roboratas.

Dat' apud Novum Castrum super Tynam, xxxi. die Decembris.

Super amerciamentis in non veniendo ad parliamentum in Hibernia.

A.D. 1336. An. 9 Edw. III.

Claus. donat. ... Hibern. 9 Edw. III. m. 7.

EDWARDUS, &c. thesaurario suo Hiberniæ, vel ejus locum tenenti, & baronibus suis de scaccario Dubliniæ, salutem.

Cum Mauritius, filius Nicholai, nuper amerciatus fuit in centum marcis, eo quod non venit ad parliamentum nostrum, tentum apud Dubliniam, in anno regni nostri sexto, & in quadraginta libris, eo quod non venit ad parliamentum nostrum, tentum ibidem, diè Lunæ proximò post Octabas Sanctæ Trinitatis, anno regni nostri septimo, concordatum est & concessum, per justiciarium nostrum Hiberniæ, & concilium nostrum ibidem, quod pro bono & laudabili servitio ipsius Mauritii, nobis hactenùs impenso, & imposterum impendendo, quodlibet amerciamentorum prædictorum amensuretur ad viginti libras;

Vobis mandamus quod amerciamenta prædicta amensurari faciatis in formâ supradictâ.

Teste Johanne Darcy, justiciario nostro Hiberniæ, apud Dubliniam, xvii. die Januarii, anno regni nostri nono.

Per billam ipsius justiciarii.

Prorogatio induciarum inter Anglos & Scotos per sex dies.

A.D. 1336. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis, ad quos præsentes literæ pervenerint, salutem.

Sciatis quod, cum nos, vicesimo primo die Decembris, proximò præterito, ad solicitam requisitionem, venerabilium nunciorum, sanctissimi patris, domini B. Summi Pontificis, ac, excellentissimi principis, domini Philippi, Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi, ad nos in Angliam, super negotio Scotiæ, & aliis certis de causis, transmissorum; & ob reverentiam ipsorum, Summi Pontificis, & Regis, consanguinei nostri, concesserimus omnibus & singulis de Scotiâ, tam majoribus, quam minoribus, ad fidem & pacem nostram non existentibus, quandam treugam, sive sufferentiam, super quibuscumque dissensionibus & discordiis, hinc indè motis, usque ad diem Jovis, in festo Conversionis Sancti Pauli, proximò futuro, duraturam;

Nos, ad instantem & iteratam requisitionem dictorum nunciorum, & ob reverentiam prædictorum dominorum, Summi Pontificis, & consanguinei nostri, eandem treugam, sive sufferentiam, dictis hominibus de Scotiâ, tam majoribus, quam minoribus, à dicto die Jovis, usque ad diem Mercurii, tunc proximò sequentem (eodem die incluso) in formâ prædictâ duximus prorogandam;

Omnibus & singulis nostris subditis & fidelibus, sub forisfacturâ vitæ & membrorum, & omnium aliorum, quæ nobis forisfacere poterunt, inhibentes ne præfatis hominibus de Scotiâ, seu eorum alicui, aut possessionibus, vel rebus suis, dampnum, gravamen, injuriam, seu molestiam, inferant, seu faciant, quovismodo, ipsâ treugâ, sive sufferentiâ, sic durante.

In cujus, &c. per tempus prædictum duraturas.

Teste Rege, apud Berewicum super Twedam, xxii. die Januarii.

Per ipsum Regem.

Salvus conductus pro nunciis Scoticis, in Scotiam ituris cum litteris Regis Edwardi & nunciorum Papæ & Regis Franciæ, & ad dictos nuncios redituris.

A.D. 1336. An. 9 Edw. III.

Rot. Scot. 9 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, justiciario suo Laudoniæ, & aliarum terrarum nostrarum in Scotiâ, & vicecomiti nostro de Edenburgh, ac aliis ballivis, ministris & fidelibus suis, in eisdem partibus, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod cum nuncii domini Summi Pontificis, & Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi, ad partes regni nostri transmissi, mittant dominum Alexandrum, episcopum Aberdenensis, fratrem Johannem abbatem de Coupre, magistrum Thomam de Fyngask, Johannem de Monypeny, & Johannem de Orak (qui ad ipsos nuncios apud Berewicum super Twedam, jam de licentiâ nostrâ, venerunt) ad partes Scotiæ, cum quibusdam literis nostris & ipsorum nunciorum;

Suscepimus ipsos, episcopum, abbatem, Thomam, Johannem, & Johannem, & eorum quemlibet, ac homines, & servientes suos, in comitivâ suâ existentes, in protectionem & defensionem nostram, necnon in salvum & securum conductum nostrum, eundo versus dictas partes Scotiæ, ibidem morando, & exindè ad dictos nuncios redeundo.

Et ideò vobis mandamus, &c. *prout in consimilibus de conductu literis.*

In cujus, &c. usque ad festum Purificationis Beatæ Mariæ Virginis proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Berewicum super Twedam, xxii. die Januarii.

Per ipsum Regem.

Salvus conductus pro quibusdam personis à David de Brus, in partibus Franciæ existente, ad London' venientibus.

A.D. 1336. An. 10 Edw. III.

Rot. Scot. 10 Ed. III. m. 36. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis vicecomitibus, ballivis, ministris, & aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Scatis quod, ad instantem requisitionem solempnium nunciorum, sanctissimi patris, domini B. Summi Pontificis, & domini Philippi, Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi, jam ad partes regni nostri, pro negotiis Scotiæ, & aliis de causis, specialiter transmissorum, suscepimus sex personas, venientes de David de Brus, in partibus Franciæ existente, infra regnum nostrum apud London', cujuscumque statûs seu conditionis fuerint, cum quadraginta hominibus equitibus de comitivâ vel retinentiâ suâ, cum præfatis nunciis super aliquibus, ipsum David, & quosdam alios de Scotiâ, tangentibus tractaturas, ibidem morando, & exindè ad partes Franciæ redeundo, in protectionem & defensionem nostram, necnon in salvum & securum conductum nostrum:

Et ideò vobis, & vestrûm cuilibet, &c. *prout in litteris de salvo conducto.*

In cujus, &c. usque ad quindenam Paschæ proximò futuram, duraturas.

Teste Rege, apud Berewicum super Twedam, xxvi. die Januarii.

Per ipsum Regem.

[*Et fuit duplicata.*]

Et mandatum est Willielmo de Clynton, constabulario castri sui Dovorriæ & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti in portu Dovorriæ, quod, cum ad dictum portum redierint versus partes Franciæ, absque impedimento, transire permittant.

Teste ut supra.

Induciæ inter Anglos & Scotos iterum prorogantur.

A.D. 1336. An. 10 Edw. III.

Rot. Scot. 10 Ed. III. m. 36. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Noverint universi quod, cum nos nuper, ob reverentiam domini Summi Pontificis, & ad requisitionem excellentissimi principis, domini Philippi, Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi, ac etiam ad solicitam instantiam nunciorum ipsorum dominorum, Summi Pontificis & Regis, ad partes regni nostri, pro negotiis Scotiæ, & aliis de causis, transmissorum, concessissemus hominibus de Scotiâ, tam majoribus quam minoribus, ad pacem & fidem nostram non existentibus, treugam sive sufferentiam, à vicesimo tertiò die Novembris, proximò præterito, usque ad festum Natalis Domini tunc proximò sequens, duraturam:

Et postmodum, ob reverentiam ipsorum dominorum, Summi Pontificis & Regis, & ad iteratam requisitionem nunciorum prædictorum, eandem treugam sive sufferentiam, ab eodem festo usque ad diem Jovis, in festo Conversionis Sancti Pauli, & ab eodem die usque ad diem Mercurii, tunc proximò sequentem, eodem die incluso, prorogaverimus, prout in diversis litteris nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur.

Nos adhuc, ob reverentiam eorumdem dominorum Summi Pontificis & Regis, consanguinei nostri, & ad ipsorum nunciorum multiplicatam requisitionem, treugam prædictam, sive sufferentiam, ab eodem die Mercurii usque ad diem Dominicam in quindenâ Paschæ proximò futurâ, eâdem die Dominicâ inclusâ, præfatis hominibus de Scotiâ, prorogamus;

Omnibus & singulis nostris fidelibus & subditis, ac adhærentibus nobis, tam in Scotiâ quam in Angliâ, sub forisfacturâ vitæ & membrorum, & omnium aliorum quæ nobis forisfacere poterunt, firmiter inhibentes, nè præfatis hominibus de Scotiâ, seu eorum alicui, in personis, terris, possessionibus, aut rebus suis, per terram seu per mare, dampnum, injuriam, gravamen, vel molestiam, inferant, seu faciant quovis modo:

Ita, videlicet, quod homines de Scotiâ prædicti, obsessiones circa castra de Coupre in Fyf & de Logherindorn' positas, omninò & absque dilatione aliquâ amoveant, & faciant amoveri:

Et quod custodes castrorum eorumdem, & alii homines in eisdem existentes, dicta castra exire, & tam ipsi quam alii, ad ea pacificè redire & venire, & illa ingredi, & victualia, ac alias res emere & vendere, & castra illa de victualibus & aliis necessariis, durante treugâ ipsâ, & pro tempore illius treugæ, absque impedimento aliquo, munire valeant, quotiens opus fuerit, & sibi viderint expedire:

Ac etiam, quod custodes omnium aliorum castrorum, pelorum, & fortalitiorum, in dictâ terrâ Scotiæ, & alii in eis ad fidem nostram commorantes, eadem castra, pela, & fortalitia, liberè & absque perturbatione qualibet exire, & quo voluerint ire, ac victualia & alias res quæcumque emere & vendere, negotiaque sua ubique in terrâ ipsâ excercere; ipsique, & alii, de eorum adhærentiâ, ad eadem castra, pela, & fortalitia, redire & venire, ac ea ingredi, ac victualibus & aliis necessariis munire valeant, quotienscumque & quandocumque, & prout ipsorum & eorum cujuslibet, placuerit voluntati;

Et quod homines de Scotiâ prædicti, aliquos, qui eis, ante tricesimum diem Decembris proximò præteritum, non adhærebant, ad obediendum seu adhærendum ipsis arte vel ingenio, seu quovis alio modo, non compellant, nec ipsos eâ occasione in personis, seu possessionibus & rebus suis, molestent, inquietent, neque gravent.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Berewicum super Twedam, xxvi. die Januarii, anno, &c. decimo.

Per ipsum Regem.

Pro Edwardo Rege Scotiæ, de expensis.

A. D. 1336—An. 10 Edw. III.

Liberat. 10 Edw. III. m. 8. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro, Edwardo Regi Scotiæ, consanguineo nostro carissimo, quinque marcas, singulis diebus, a vicesimo sexto die Januarii proximo præterito, in subventionem expensarum suarum de dono nostro, quousque aliud indè duxerimus demandandum; recipientes à præfato Rege literas suas patentes, receptionem illarum pecuniæ summarum, quas ei sic liberaveritis, testificantes.

Teste Rege, apud Berewicum super Twedam, xxvii. die Januarii.

Per ipsum Regem.

Mandatum de liberando victualia comitissæ de Meneteth.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 31. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, Roberto de Tong, receptori victualium nostrorum apud Berewicum super Twedam, salutem.

Compatientes statui Aliciæ comitissæ de Meneteth, quæ, pro eo quod se tenet ad fidem nostram, proficuum aliquod de terris & rebus suis in Scotiâ percipere non permittitur; concessimus eidem comitissæ, victualia ad valentiam decem marcarum de dono nostro, in auxilium sustentationis suæ, & pro debitis suis acquietandis:

Et ideò vobis mandamus, quod præfatæ comitissæ, victualia prædicta, de victualibus nostris, in custodiâ vestrâ existentibus, per rationabile pretium, secundum valorem eorumdem, liberetis, receipientes à præfatâ comitissâ litteras suas, receptionem dictorum victualium, & quæ & cujusmodi fuerint, testificantes:

Et nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Berewicum, xxvii. die Januarii.

Pro Paulo de Monte Florum, de dono Regis.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Liberate 10 Edw. III. m. 8. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Attendentes grata & utilia obsequia, quæ, dilectus clericus noster, magister Paulus de Monte Florum, nobis, tam in partibus transmarinis quam cismarinis, multipliciter impendit, non modicas pecuniæ summas, in obsequiis nostris hujusmodi, de suo proprio, absque remuneratione aliquâ, expendendo;

Volentesque ipsum, eo prætextu, nec non intuitu boni servitii, quod nobis adhuc indies impendit, prospicere gratiosè;

Concessimus ei ducentas libras, de dono nostro, ultra illas quingentas libras, quas sibi per vos, nuper per aliud breve nostrum de liberate, solvi mandavimus ex causâ supradictâ;

Et ideò vobis mandamus quod eidem Paulo dictas ducentas libras, de thesauro nostro liberetis.

Teste Rege, apud Knaresburgh, vi. die Februarii.

De rumore invasionis, & de populo muniendo.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Claus. 10 Edw. III. m. 40. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Quia, ex fide dignis nonnullorum relatibus, nostris est auribus intimatum, quod quidam homines de Scotiâ, quasdam alligationes & confœderationes in partibus exteris, cum quibusdam hominibus partium earumdem, faciunt, & eâ de causâ ipsi homines alienigenæ ad arma se parant, & naves in magnâ copiositate supra mare congregare nituntur, & de guerrâ muniri, ad invadendum hostiliter regnum nostrum, & nos, & gentes nostras, expugnandum & gravandum, & ad alia mala, quæ poterunt, perpetrandum, nisi ipsorum malitiæ, favente Domino, obvietur.

Nos, salvationi & defensioni regni nostri, & populi prædictorum, providere, ac malitiæ dictorum hostium nostrorum volentes obviare;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, in singulis civitatibus & burgis, feriis, villis mercatoriis, portubus maris, & aliis locis, in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè facias proclamari ex parte nostrâ, quod omnes homines, de eodem comitatu, inter ætates sexaginta & sexdecim annorum existentes, ac omnes alii homines, tam milites quam armigeri, ad pugnandum potentes, sub pœnâ forisfacturæ vitæ & membrorum, terrarum, tenementorum, bonorum, & catallorum, ac omnium quæ nobis forisfacere poterunt, armis competentibus, juxta formam statuti, nuper apud W' cujusdam proclamationis indè in dicto comitatu, sicut in cæteris comitatibus regni nostri, de mandato nostro nuper factæ, se muniant absque dilatione quacumque;

Ita quod ipsi, armis competentibus sic muniti, prompti sint & parati ad proficiscendum pro defensione regni nostri, & expugnandum omnes illos qui idem regnum per terram, vel per mare, invadere, aut populum nostrum gravare, seu alia mala perpetrare præsumpserint, cum & prout super hoc ex parte nostrâ fuerint præmuniti;

Scire faciens eis, quod si mandato nostro prædicto inobedientes fuerint, per quod malum nobis, aut regno nostro, seu populo nostro prædicto, immineat (quod absit) ad ipsos graviter capiemus ex hac causâ: & hoc nullatenùs omittas.

Teste Rege, apud Walsyngham, xvi. die Februarii.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

Teste ut supra.

Ad Regem Castellæ, super tractatu habendo.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 40. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, DEI gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Muriciæ, Gyhennæ, atque Algarbiæ, Regi, ac comitatûs Molini domino, consanguineo suo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. fœlicem regnandi gloriam cum salute.

De dilectionis exuberantiâ specialis & honoris exhibitione multiplicis, quas nobis in receptione benivolâ & expeditione gratiosâ nunciorum nostrorum, nuper ad vestræ regalis excellentiæ præsentiam transmissorum, prout, ipsis referentibus, audivimus, tam benivolè tamque liberaliter ostendistis, vobis grates & gratias referimus cordiales.

Et quidem de tractatis & concordatis, inter vos & dictos nostros nuncios, optimè contentamur; desiderantes ex intimis ut omnia, sic concordata, securitate solidâ celeriter & feliciter roborentur.

Velit igitur, petimus, regia vestra sublimitas, aliquos de vestris, ad nos in Angliam, cum celeritate commodâ, transmittere, pro completione placidâ præmissorum ;

Et nobis per eos, tam super hiis quam aliis, quæ per nos fieri poterunt, rescribere vota vestra; ad quorum votivum complementum nos semper invenietis ex animo voluntarios & paratos.

Dat' apud Westm', iii. die Martii.

Super tractatu prælibato.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 40. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, domino Fernando Sancii de Valle Leti, illustris Regis Ispanniæ conciliario, amico suo carissimo, salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Honoris & favoris impendia, quibus nuncios nostros (nuper ad dicti domini Regis Ispanniæ præsentiam destinatos) liberaliter prævenistis; necnon præsidium efficax, quod ad fœlicem ipsorum expeditionem (prout ex eorum relatione recepimus) ex animo præstitistis, plenis prosequimur actionibus gratiarum.

Amicitiam vestram ex corde rogantes, quatenùs, continuatâ benivolentiâ, dictum dominum Regem solicitare velitis, prout expedire videritis, cum effectu, ut, cum celeritate commodâ, velit aliquos de suis, ad nos in Angliam transmittere pro condictis & concordatis, vobis cooperantibus, inter ipsum & dictos nostros nuncios, complendis celeriter, & firmitate solidâ roborandis.

Et, si fieri poterit, adventus vester ex hac causâ nobis gratus esset præ cæteris & acceptus; cum, per vestræ discretionis magnitudinem, posset dictum negotium ordinari consultiùs & solidiùs roborari.

Hæc autem petimus insideant vobis cordi, & ad ea, quæ vestrorum honoris & commodi poterunt incrementa concernere, habebitis nos paratos.

Dat' apud Westm', iii. die Marcii.

De tractatu supradicto.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 40. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, Guitardo de Lebretto, vicecomiti Tartas' amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Honoris & favoris impendia quibus nuncios nostros (nuper ad serenissimi principis domini Regis Hispanniæ præsentiam destinatos) liberaliter prævenistis, plenis prosequimur actionibus gratiarum.

Amicitiam vestram ex corde rogantes, quatenùs, conceptam erga nos & nostros, benivolentiam continuare velitis, augmentis fœlicibus, in futurum ;

Transcribentes nobis ea quæ facere poterimus vobis grata, ad quæ semper nos invenietis voluntarios & paratos.

Dat' ut supra.

Super congregationibus & conventiculis illicitis in civitate London'.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 36. d. in Turr. Lond.

REX, majori & vicecomitibus London', salutem. Cum, pro magnis & arduis negociis nos & statum regni nostri tangentibus, parliamentum nostrum apud Westm' die Lunæ proximò post diem Dominicam in medio Quadragesimæ proximò futur', tenere ordinaverimus, & singulis archiepiscopis, episcopis, comitibus, baronibus, & aliis magnatibus & proceribus dicti regni nostri mandaverimus, quod dictis die & loco personaliter intersint, super dictis negociis tractaturi ;

Et jam ex relatu nonnullorum intellexerimus, quod quamplures malefactores & pacis nostræ perturbatores, statutum apud Norhampton' nuper pro conservatione pacis nostræ editum, vel pœnas in eodem contentas, minimè verentes, congregationes & conventicula illicita hominum armatorum & arma portantium, in diversis locis civitatis prædictæ & suburbiis ejusdem, nocte dieque facientes, armati incedunt & vagantur, diversa mala perpetrantes & fieri procurantes, in nostri contemptum, pacis nostræ læsionem, & terrorem & perturbationem populi nostri ibidem manifestam, undè per vos remedium non apponitur, ut deceret, de quo plurimum conturbamur.

Nos, tranquillitati & quieti magnatum & procerum prædictorum, & hominum virorum ad civitatem prædictam ex causâ prædictâ venturorum, necnon populi nostri prædicti, viis & modis quibus poterimus, providere, malisque & periculis, quæ per maliciam hujusmodi malefactorum evenire poterunt, præcavere volentes, ut tenemur ;

Vobis præcipimus firmiter injungentes, quod in singulis locis in ballivâ vestrâ ubi expedire videritis, publicè proclamari & ex parte nostrâ firmiter inhiberi faciatis, ne qui, cujuscumque statûs seu conditionis existant, exceptis servientibus nostris, sub pœnâ amissionis armorum suorum & incarcerationis corporum suorum ad voluntatem nostram, necnon sub gravi forisfacturâ nostrâ, in civitate prædictâ vel suburbiis ejusdem, armati incedant, vel equitent, vel armatam potentiam ducant, seu duci faciant, seu congregationes vel conventicula hujusmodi illicita, vel alia mala hujusmodi, per quæ populus noster terreri vel commoveri poterit, facere præsumant quovis modo :

Et si quos, post proclamacionem & inhibitionem prædictas, contrarium inveneritis facientes, tunc eos, ubicumque in ballivâ vestrâ inventi fuerint, sine dilatione capiatis unà cum armis seu armaturis suis, & eos salvò in prisonâ nostrâ custodiri faciatis, quousque aliud indè duxerimus demandandum.

Et de nominibus illorum, quos præmissâ occasione arestaveritis, nobis de tempore in tempus constare faciatis.

Et taliter in hâc parte vos habeatis, ne in præmissis super defectu vel negligenciâ aliquâ reprehendi valeatis.

T. R. apud Westm', iii. die Marcii.

Pro magistro & scolaribus aulæ universitatis Cantabrigiæ, super advocatione ecclesiæ de Lytlington.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Pat. 10 Edw. III. p. 1. m. 33. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Licet, &c. Volentes tamen magistro & scolaribus aulæ universitatis Cantabrigiæ gratiam facere specialem, concessimus, & licentiam dedimus, pro nobis & hæredibus nostris, quantum in nobis est, dilectæ consanguineæ nostræ, Elizabethæ de Burgo ;

Quod ipsa advocationem ecclesiæ de Lytlington, in comitatu Cantabrigiæ, dare possit & assignare præfatis magistro & scolaribus, habendam & tenendam sibi, & successoribus suis imperpetuum ;

Et eisdem magistro & scolaribus, quod ipsi advocationem illam à præfatâ Elizabethâ recipere, & ecclesiam prædictam appropriare, & eam appropriatam in proprios usus tenere possint, sibi & successoribus suis imperpetuum, tenore præsentium, similiter licentiam dedimus specialem :

Nolentes quod prædicta Elizabetha, vel hæredes sui, aut præfati magister & scolares, seu successores sui, ratione statuti prædicti, per nos, vel hæredes nostros, indè occasionentur in aliquo, seu graventur; salvis tamen capitalibus dominis feodi illius servitiis indè debitis & consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xii. die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro baronibus Quinque Portuum, de navibus arestatis pro defensione regni.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Claus. 10 Edw. III. m. 37. d. in Turr. Lond.

REX, majori & ballivis villæ suæ Bristolliæ, salutem. Cum nos, nuper intelligentes quod Scoti, hostes nostri, quasdam confœderationes cum hominibus exteris fecerunt, & eâ de causâ naves in dictis partibus congregare & de guerrâ munire nitebantur, ad gravandum nos & gentes nostras, assignaverimus quosdam fideles nostros ad omnes naves pondus xl. doliorum & ultra portantes, in singulis portubus regni nostri, ubicumque repertæ fuerint, arestand';

Ita quod naves illæ hominibus & aliis necessariis pro guerrâ celeriter munirentur, ad repellendum maliciam dictorum hostium nostrorum, si contra nos vel nostros attemptare præsumpserint quicquam mali;

Ac ex parte baronum Quinque Portuum nostrorum nobis sit supplicatum, quod cum quædam naves de dictis Quinque Portubus, priusquam hujusmodi naves arestari mandavimus, ad portum Bristolliæ adductæ fuissent, & jam in eodem portu, virtute assignationis nostræ prædictæ, arestatæ existant; eædemque naves ibidem per dictos barones commodè pro guerrâ parari non poterunt, velimus concedere eisdem, quod ipsi easdem naves ad portus proprios reducere valeant, ad eas ibidem pro obsequio nostro parandas & muniendas, prout à nobis habent pleniùs in mandatis.

Nos, præmissis consideratis, volentes ipsorum supplicationi annuere in hac parte, vobis mandamus, quod si domini, magistri, seu marinarii dictarum navium de prædictis Quinque Portubus, in dicto portu Bristolliæ ad opus nostrum, ut prædicitur, arestatarum, invenerint coram vobis sufficientem securitatem de navibus illis ad portus proprios cum festinatione quâ poterunt reducendis:

Ita quod eædem naves benè & sufficienter munitæ, promptæ sint & paratæ ad proficiscendum in obsequium nostrum supra mare contra dictos hostes nostros, cum magistros earumdem navium super hoc federimus præmuniri, tunc easdem naves sic arestatas, sine dilatione dearestari faciatis per securitatem prædictam:

Ita quod magistri & marinarii earumdem, ipsas ad prædictos portus proprios absque impedimento reducere valeant, ut est dictum.

T. R. apud Westm', xv. die Marcii.

Per ipsum Regem & cons'.

Pro comitissâ de Fyf.

A. D. 1336.—An. 10 Edw. III.

Liberat. 10 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro, Mariæ comitissæ de Fyf, in Scotiâ, consanguineæ nostræ carissimæ, quæ in Angliâ ad fidem & pacem nostram moratur, quadraginta solidos pro expensis suis per septimanam, quamdiu sic moram fecerit, quousque aliud à nobis indè habueritis in mandatis.

Teste Rege, apud Turrim Londoniæ, xvii. die Martii. Per ipsum Regem.

Prorogatio induciarum inter Anglos & Scotos.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 30. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Noverint universi quod cum nos nuper, ob reverentiam domini Summi Pontificis, & ad requisitionem excellentissimi principis, domini Philippi, Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi, ac etiam ad solicitam instantiam nunciorum ipsorum dominorum Summi Pontificis & Regis, ad partes regni nostri pro negotiis Scotiæ, & aliis de causis, transmissorum, concessissemus hominibus de Scotiâ, tam majoribus quam minoribus, ad pacem & fidem nostram non existentibus, treugam sive sufferentiam, à vicesimo tertio die Novembris proximò præterito usque ad festum Natalis Domini tunc proximò sequens;

Et postmodum extunc, per alias litteras nostras patentes, ad requisitionem hujusmodi, usque ad diem Jovis in festo Conversionis Sancti Pauli tunc proximò futur', & ab eodem die usque ad diem Mercurii tunc proximò sequentem, eodem die incluso, duraturam:

Subsequenterque, ad reverentiam ipsorum dominorum, Summi Pontificis & Regis, & ad iteratam nunciorum prædictorum requisitionem, eandem treugam sive sufferentiam, ab eodem die Mercurii usque ad diem Dominicam in quindenâ Paschæ proximò futuram, eâdem die Dominicâ inclusâ, præfatis hominibus de Scotiâ duxerimus prorogandam:

Omnibus & singulis nostris fidelibus & subditis, & nobis adhærentibus, tam in Scotiâ quam in Angliâ, sub forisfacturâ vitæ & membrorum, & omnium aliorum quæ nobis forisfacere possent, firmiter inhibentes, nè præfatis hominibus de Scotiâ, seu eorum alicui, in personis, terris, possessionibus aut rebus suis, per terram seu per mare, dampnum, injuriam, gravamen, vel molestiam inferrent, seu facerent quovis modo:

Ita, videlicet, quod homines de Scotiâ prædicti obsessiones, circa castra de Coupre in Fif & Logherindorn' positas, omninò & absque dilatione aliquâ amoverent & facerent amoveri; & quod custodes eorumdem castrorum, & alii homines in eisdem existentes, dicta castra exire, & tam ipsi quam alii, ad ea redire pacificè & venire, & illa ingredi, & victualia ac alias res emere & vendere, & castra illa de victualibus & aliis necessariis, durante treugâ ipsâ, & pro tempore treugæ illius, absque impedimento aliquo, munire valerent quotiens opus foret, & sibi viderint expedire:

Ac etiam quòd custodes omnium aliorum castrorum, pelorum, & fortalitiorum, in dictâ terrâ Scotiæ, & alii in eis, ad fidem nostram comorantes, eadem castra, pela, & fortalitia, liberè & absque perturbatione quâlibet exire, & quo voluerint ire, ac victualia & alias res quæcumque emere & vendere, negotiaque sua ubique in terrâ ipsâ excercere, ipsique & alii de eorum adhærentiâ, ad eadem castra, pela, & fortalitia, redire & venire, & ea ingredi, ac de victualibus & aliis necessariis munire valerent, quotienscumque & quandocumque, & prout ipsorum & eorum cujuslibet placuerit voluntati:

Et quod homines de Scotiâ prædicti, aliquos, qui eis, ante tricesimum diem Decembris proximò præteritum, non adhærebant, ad obediendum seu adhærendum ipsis arte vel ingenio, seu quovis alio modo, non compellerent, nec ipsos, eâ occasione, in personis, seu possessionibus & rebus suis, molestarent, inquietarent, seu gravarent, prout in diversis litteris nostris patentibus, super hiis confectis, pleniùs continetur;

Nos adhuc, ob reverentiam eorumdem dominorum, Summi Pontificis, & Regis, consanguinei nostri, necnon ad dictorum nunciorum requisitionem multiplicatam, prædictam treugam, sive sufferentiam, à prædictâ die Dominicâ usque ad diem Dominicam, proximam ante festum Ascensionis Domini proximò sequens (eâdem die Dominicâ inclusâ) dictis hominibus de Scotiâ, in formâ prædictâ, tenore præsentium, sub modis, formis, & conditionibus prænotatis prorogamus, in omnibus & singulis suis articulis inviolabiliter observandam;

Et omnibus & singulis fidelibus & subditis nostris, & nobis adhærentibus, tam in Scotiâ quam in Angliâ, sub forisfacturâ vitæ & membrorum, & omnium aliorum quæ nobis forisfacere poterunt, districtè inhibemus, nè ipsis hominibus de Scotiâ, seu eorum alicui, in personis, terris, possessionibus, vel rebus suis, per terram, seu per mare, dampnum, injuriam, gravamen, aut molestiam, inferant, vel faciant quovis modo, ipsâ treugâ sic durante.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xviii. die Martii.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est, dilecto & fideli Regis, Antonio de Lucy, justiciario Regis Laudoniæ, & aliarum terrarum Regis in partibus Scotiæ, quod, cum sibi, seu ministris suis, de partibus eisdem, Scotiæ propinquioribus, per litteras vel alias, sufficienter constiterit dictos Scotos, treugam, sive sufferentiam, ac prorogationem, prædictas, ex parte suâ, in omnibus & singulis suis articulis prædictis, firmiter & inviolabiliter observare velle, tunc eosdem, treugam, sive sufferentiam, ac prorogationem, & articulos, ex parte Regis, per ipsum, & ministros suos prædictos observari faciet:

Et similiter, cum sibi, seu eisdem ministris suis, sufficienter constare poterit ipsos Scotos prædictos, sufferentiam sive treugam, ac prorogationem, & articulos, in locis, ubi decet, in terrâ Scotiæ, in formâ prædictâ, proclamari fecisse, tunc ipsos, treugam, sive sufferentiam, ac prorogationem, & articulos, in locis, in ballivâ suâ, ubi expedire viderit, per ipsum, & dictos ministros suos, ex parte Regis, proclamari faciet.

Teste ut supra.

Pro cancellario & scolaribus universitatis Cantabrigiæ, de incarceratis non replegiandis.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Claus. 10 Edw. III. m. 36. in Turr. Lond.

REX, majori & ballivis suis villæ Cantebrigiæ, salutem.

Cum, inter cæteras libertates, dilectis nobis in CHRISTO, cancellario & scolaribus universitatis Cantabrigiæ, per cartas progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ (quas per cartam nostram confirmavimus) concessas;

Concessum sit eisdem, quod cum aliquis clericus de universitate prædictâ, maleficiis potiùs se inmiscens, quam studio, vacans à prædictâ universitate, fuerit de malitiâ notatus, ita quod carceri sit mancipandus, quod malefactor prædictus ad mandatum cancellarii universitatis prædictæ capiatur, & carceri mancipetur, & in eo salvò custodiatur, donec à cancellario prædicto petatur quod à carcere liberetur;

Et quod si laicus inferat clerico gravem vel enormem læsionem, statim capiatur; & si magna sit læsio, incarceretur in villâ ipsâ, & ibidem deti-

neatur quousque clerico rationabiliter fuerit satisfactum, prout in cartâ & confirmatione prædictis pleniùs continetur:

Ac jam, ex parte eorumdem cancellarii & scolarium, nobis sit ostensum, quod quidam, libertates ipsorum cancellarii & scolarium prædictas enervare machinantes, diversa brevia nostra, de diversis clericis & laicis, pro hujusmodi maleficiis & transgressionibus in eâdem villâ perpetratis, ad mandatum cancellarii prædicti captis & imprisonatis, replegiandis, vicecomiti nostrô Cantabrigiæ, ante hæc tempora tulerunt, & indies differre non desistunt;

Quodque vos, prætextu returni hujusmodi brevium nostrorum, vobis per vicecomitem nostrum prædictum facti seu directi, hujusmodi clericos & laicos, in prisonâ nostrâ, & in custodiâ vestrâ, de mandato cancellarii universitatis prædictæ existentes, ab hujusmodi prisonâ deliberari fecistis, & indies deliberare non desistitis, in ipsorum cancellarii & scolarium dispendium non modicum, & libertatum suarum prædictarum enervationem manifestam;

Super quo iidem cancellarius & scolares, per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro in parliamento nostro exhibitam, nobis supplicârunt sibi per nos remedium adhiberi:

Nos, considerantes dictas libertates ipsorum cancellarii & scolarium, pro pace & tranquillitate, & utilitate, universitatis prædictæ, per progenitores nostros concessas, & per nos confirmatas, per hujusmodi machinationes callidas, si hujusmodi malefactores & transgressores, ac pacis universitatis prædictæ violatores, pro maleficiis suis incarcerati, per hujusmodi brevia nostra deliberarentur, totaliter posse enervari, volentesque, tam pro pacis nostræ conservatione quam pro cancellarii & scolarium prædictorum tranquillitate & quiete, hujusmodi machinationibus obviare, & libertates prædictas manutenere, ut tenemur;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod aliquos hujusmodi malefactores seu transgressores, per cancellarium universitatis prædictæ, seu ejus locum tenentem, prisonæ adjudicatos seu mancipatos, & in custodiâ vestrâ existentes, per hujusmodi brevia, seu returna eorumdem, ab hujusmodi prisonâ, de cætero, nullatenùs deliberetis, seu deliberari permittatis:

Scientes quod, si secus feceritis, ad vos, tanquam ad mandatorum nostrorum contemptores, & prædictorum malefactorum & transgressorum manutentores & fautores, graviter capiêmus.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Martii.

Per petitionem de concilio.

Pro cancellario & scolaribus antedictis, super juramentis faciendis.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Pat. 10 Edw. III. p. 1. m. 32. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Supplicârunt nobis dilecti nobis in CHRISTO, cancellarius & scolares universitatis Cantabrigiæ, per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro, in parliamento nostro exhibitam, quod, cum per cartas progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, pro pace, tranquillitate, & utilitate universitatis prædictæ, provisum sit & concessum, quod major & ballivi dictæ villæ Cantabrigiæ, & duo aldermanni, quatuor burgenses de majoribus ejusdem villæ, & duo burgenses de quâlibet parochiâ, ad pacem universitatis & villæ prædictarum conservandam & manutenendam, quolibet anno, juramenta præstent corporalia;

Ac iidem major, ballivi, aldermanni, & burgenses, in conservatione & manutenentiâ pacis prædictæ, pro eo quod ipsi hujusmodi juramenta, ante hæc tempora, minimè, vel rarò fecerunt, negligentes fuerint & remissi;

Velimus, pro utilitate, tranquillitate, & quiete universitatis prædictæ, concedere quod major, ballivi, aldermanni, & burgenses villæ prædictæ, qui pro tempore fuerint, ad pacem universitatis & villæ prædictarum electi, hujusmodi juramenta coram cancellario universitatis prædictæ, vel ejus locum tenente, quolibet anno, facere teneantur:

Nos, considerantes dictam supplicationem, tam in scolarium universitatis prædictæ quam omnium aliorum in eâdem villâ degentium, & ad eam confluentium, utilitatem communem cedere manifestè, volentesque, eâ consideratione, dictæ supplicationi condescendere gratiosè, cancellario universitatis prædictæ qui pro tempore fuerit, vel ejus locum tenenti, recipiendi, nomine nostro, singulis annis, juramenta ipsorum majoris, ballivorum, aldermannorum, & burgensium, ad pacem universitatis & villæ prædictarum conservandam & manutenendam, tenore præsentium, plenam committimus potestatem:

Volentes & concedentes quod iidem major, ballivi, aldermanni, & burgenses, hujusmodi juramenta, coram præfato cancellario, vel ejus locum tenente, de cætero, faciant; & quod omnes alii articuli in cartis dictorum progenitorum nostrorum, conservationem pacis universitatis & villæ prædictarum contingentes, pleniùs observentur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westmonasterium, xx. die Martii.

Per petitionem de concilio.

Pro iisdem cancellario & scolaribus, de temptatione panis & cerevisiæ.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Pat. 10 Edw. III. p. 1. m. 35. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Supplicarunt nobis, dilecti nobis in CHRISTO, cancellarius & scolares universitatis Cantabrigiæ, per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro, in parliamento nostro exhibitam, quod, cum per cartas progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, concessum sit quod temptatio panis & cerevisiæ in villâ prædictâ per majorem & ballivos villæ prædictæ fiat; & quod cancellarius prædictæ universitatis, vel aliqui, ex parte suâ ad hoc deputati, intersint; ac iidem, major & ballivi, in temptatione, seu assaiâ, hujusmodi panis & cerevisiæ negligentes ante hæc tempora fuerint; & hujusmodi temptationem seu assaiam, quotiens opus fuerit, facere non curaverint; velimus, pro utilitate & tranquillitate universitatis prædictæ, concedere, quod major & ballivi villæ prædictæ qui pro tempore fuerint, hujusmodi temptationem, vel assaiam, panis & cerevisiæ, in villâ prædictâ, quotiens per cancellarium universitatis prædictæ, vel ejus locum tenentem, fuerint requisiti, de cætero facere teneantur:

Nos, considerantes dictam supplicationem, tam in scolarium universitatis prædictæ quam omnium aliorum in eâdem villâ degentium, & ad eam confluentium, utilitatem communem cedere manifestè; volentesque, eâ consideratione, dictæ supplicationi condescendere gratiosè;

Volumus & concedimus, pro nobis & hæredibus nostris, quod major & ballivi villæ prædictæ, qui pro tempore fuerint, temptationem, seu assaiam, panis & cerevisiæ in villâ prædictâ, quotiens per cancellarium universitatis prædictæ, qui pro tempore fuerit, vel ejus locum tenentem, fuerint requisiti, de cætero faciant;

Et quod omnes alii articuli in cartis dictorum progenitorum nostrorum, hujusmodi temptationem, vel assaiam, panis & cerevisiæ in villâ prædictâ, contingentes, pleniùs observentur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Martii.

Per petitionem de concilio.

Pro comite de Anegos, super custodiâ prisonum infra libertatem de Redesdale captorum.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Pat. 10 Edw. III. p. 1 m. 33. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Supplicavit nobis dilectus & fidelis noster Gilbertus de Umframvill' comes de Anegos, per petitionem suam, coram nobis & consilio nostro in parliamento nostro exhibitam, quod cum ipse habeat & habere debeat, ipseque & antecessores sui semper hactenus, à tempore quo non extat memoria, habere consueverint, custodiam omnium prisonum infra libertatem ipsius comitis de Redesdale captorum, in prisonâ ejusdem comitis infra castrum suum de Hirbodill, in comitatu Northumbr', custodiendorum; ac castrum prædictum per guerram Scociæ dirutum jam existat:

Ita quod idem comes hujusmodi prisones in castro prædicto securè non valeat custodire, velimus concedere eidem comiti, quod ipse custodiam hujusmodi prisonum, infra libertatem prædictam captorum, infra castrum suum de Prodhou in eodem comitatu habere possit, pro aliquo certo tempore, quo ipse dictum castrum suum de Hirbodill valeat reparare:

Nos, pro eo quod coram nobis & dicto consilio nostro testificatum existit, quod dictum castrum suum de Hirbodill, absque culpâ ipsius comitis seu antecessorum suorum, dirutum existit; volentes supplicationi suæ in hâc parte annuere graciosè, volumus & concedimus, pro nobis & hæredibus nostris, quod idem comes habeat custodiam hujusmodi prisonum infra dictum castrum suum de Prodhou, usque ad finem decem annorum proximè sequentium plenariè completorum, sine occasione vel impedimento nostri vel hæredum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, aut aliorum ballivorum seu ministrorum nostrorum quorumcumque.

In cujus, &c.

T. R. apud Westm, xx. die Marcii.

Per petitionem de concilio.

Ad comitem Flandriæ, de sufferentiâ prorogandâ.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 36. d. in Turr. Lond.

REX, nobili & potenti viro, domino Lodowico, comiti Flandriæ & Nivers, consanguineo suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Quia, magnis præoccupati negotiis, & agendis arduis impediti, viros providos, prout requirit magnitudo negotii, ad pertractandum super dampnis, roberiis, & transgressionibus, per vestrates & nostrates, ut dicitur, illatis hinc & indè, mutuò reformandis, juxta condictum, inter vos & Willielmum Fox, civem Eborum, procuratorem nostrum in hâc parte, nuper factum, in instanti quindenâ Paschæ ad vestram præsentiam in Flandriam transmittere commodè non valemus;

Specialiter vos rogamus quatinùs nos super hoc habere velit vestra nobilitas excusatos, & nos, in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuro, quosdam de nostris, ad complendum tractatum hujusmodi, modis omnibus, ad vos in Flandriam transmittemus:

Et expectatio tanta non videatur vobis, petimus, tædiosa, set concessam mutuò sufferentiam, sub spe tractatûs hujusmodi, usque ad festum Natalis Domini, proximò futurum, faciatis, prout ad vos pertinet, observari; nam, ex parte nostrâ, non supererit conquerendi materia, Deo duce.

Super hiis autem per latorem præsentium nobis rescribere velitis velle vestrum.

Dat' London', xx. die Martii.

Ad burgimagistros de Bruges, de Ipre & Gandavo, super eodem negotio.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m 36. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi, burgimagistris, scabinis, & probis hominibus, villæ de Brugges, salutem.

Quia, magnis præoccupati negotiis, *&c. prout supra usque hæc verba, viz.*

Juxta formam tractatûs, pridem super hoc habiti, quam non repetimus, cum sit vobis, ut credimus, satis nota, in instanti quindenâ Paschæ ad vos in Flandriam transmittere commodè non valemus, ex corde vos rogamus, *&c. prout supra.*

Eodem modo mandatum est burgimagistris, &c. villæ de Ipre.

Eodem modo mandatum est burgimagistris, &c. villæ de Gandavo.

Pro Edwardo Rege Scotiæ & aliis, super vadiis.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Liberat. 10 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro, mille & quaterviginti & sex libras tresdecim solidos & quatuor denarios, personis subscriptis, videlicet:

Edwardo Regi Scotiæ, consanguineo nostro carissimo, centum libras;

Dilectis & fidelibus nostris, Henrico de Lancastre, quadringentas marcas;

Thomæ de Bello Campo, comiti Warwici, ducentas marcas;

Gilberto de Umfrevill, comiti de Anegos, centum libras;

Johanni de Veer, comiti Oxoniæ, Willielmo de Bohun, Johanni Tibetot & Eustachio de Makeswell, trescentas marcas;

Henrico de Bello Monte, comiti de Boghan, ducentas marcas;

Henrico de Percy & Radulpho de Nevill, ducentas marcas;

Et Johanni de Segrave, viginti libras:

Super vadiis suis, & quorumdam hominum ad arma, in comitivis suis, ad partes Scotiæ, in obsequium nostrum, profecturorum.

Teste Rege, apud Westm', xxiv. die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro præfato Rege.

A. D. 1336.—An. 10 Edw. III. Liberat. 10 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, eisdem, salutem. Liberate de thesauro nostro, Edwardo Regi Scotiæ, consanguineo nostro carissimo, quinquaginta & quinque libras; quæ ei à retro sunt, de illis ducentis libris, quas sibi nuper concessimus, pro debitis suis in partibus borealibus acquietandis;

Habendas in plenam solutionem ducentarum librarum prædictarum.

Teste Rege, apud Westm', xxiv. die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro venientibus de partibus Scotiæ usque London', ad parliamentum.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Liberat. 10 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro, dilecto clerico nostro, Willielmo Bullok, sexaginta & sex libras, tresdecim solidos, & quatuor denarios, videlicet, pro se, & diversis aliis nunciis, secum venientibus, de partibus Scotiæ, usque London' ad parliamentum nostrum, de mandato nostro, pro expensis suis, sexaginta & decem marcas;

Et eidem Willielmo, super quibusdam operibus, in castro de Coupre, in Fyf, in Scotiâ, prout sibi per nos est injunctum, faciendis, viginti libras;

Necnon Michaeli de Wymes militi, quadraginta libras;

Willielmo de Mohaut, viginti libras;

Et Henrico de Rameseye, decem libras;

Quas eisdem, Michaeli, Willielmo Mohaut, & Henrico, concessimus de dono nostro.

Teste Rege, apud Westm', xxiv. die Martii.

Per ipsum Regem.

De clero Eborum provinciæ convocando, & subsidio concedendo.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 36. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in Christo patri, W. eâdem gratiâ, archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, salutem.

Regnum & sacerdotium, velut ab uno procedentia principio, Jesu Christo, illam sibi vendicant unionem, ut in opportunitatibus alterutrim gaudeant se mutuis subsidiis prævenire; cum regnum auctoritate sacerdotali dirigatur spiritualiter ad salutem, & sacerdotium brachio regiæ potentiæ temporaliter defensetur.

Vestra siquidem paternitas benè novit, qualiter ad partes Scotiæ, de vestro, & aliorum prælatorum, ac magnatum regni nostri, consilio, ad compescendum Scotorum inimicorum nostrorum malitiam (qui contra nos ibidem de guerrâ hostiliter surrexerint) & nos nuper manu forti transtulimus; propriis non parcentes laboribus, set infinitam quodammodo pecuniam, sicut oportuit, effundentes, ut jura coronæ nostræ defenderemus magnificè, ac ecclesiæ, & cunctis nostris subditis, quietis pulcritudinem, subactis hostibus, pararemus.

Verùm cum, in processu prædicto, thesaurus noster plurimùm sit exhaustus, & jam iminet nobis necessariò, pro defensione regni & terrarum nostrarum, quædam agenda ardua, tam in terrâ Scotiæ quam alibi, quæ magnum requirunt profluvium expensarum, quas, absque cleri subsidio, non possumus commodè supportari:

Ac prælati & clerus, Cantuar' provinciæ, præmissa in grato considerationis examine ponderantes, nobis, in subventionem expensarum hujusmodi, unam decimam, de bonis suis ecclesiasticis, jam in parliamento nostro, apud Westm', liberaliter concesserunt & gratanter:

Vestræ benivolentiæ puritatem (de quâ plenè confidimus) rogamus attentè, vobis nichilominus in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quatenùs, cum hic publica vertatur utilitas, & urgens necessitas id exposcat, prælatos & clerum, vestrarum diœcesis & provinciæ, ad aliquem certum diem, citra festum Pentecostes, proximò futurum, apud Eborum convocari faciatis;

Ita quod tam vos quam dicti prælati, decani, & priores ecclesiarum &

cathedralium, archidiaconi, ac religiosi (quos expedire videritis) personaliter, & clerus, per procuratores idoneos, ibidem tunc intersitis, & intersint;

Ad tractandum & consentiendum super aliquo subsidio competenti, nobis de bonis ecclesiasticis vestræ provinciæ concedendo, quod, consideratâ qualitate præmissorum, nobis meritò debeat fore gratum:

Ad quem diem aliquos de nostris, illuc proponimus destinare, ad exponendum vobis pleniùs nostram indigentiam in hâc parte.

Set, si forsan dicti mittendi tunc ibidem non venerint, ulterius ipsorum adventum nullatenùs expectetis, set ad tractatum hujusmodi tunc modis omnibus procedatis; & de eo, quod nobis in hâc parte concesseritis, nos reddatis, quo citiùs poteritis, certiores:

In præmissis, sicut de vobis confidimus, ac reipublicæ commodum affectatis, taliter vos habentes, quod vestram debeamus gratitudinem commendare, & eam, in agendis vestris, retributionibus prosequi gratiosis.

Teste Rege, apud Westm', xxvi. die Martii.

Rex constituit Henricum de Lancastria capitaneum & ductorem exercitûs sui, contra Scotos, & in succursum Edwardi de Balliolo, vassalli sui, profecturi.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 28. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum, pro repulsione & refrænandâ obstinatâ nequitiâ, Scotorum hostium nostrorum, qui, ut pro certo audivimus, confœderationes cum hominibus exteris fecerunt, & de die in diem faciunt;

Et qui, finitâ treugâ, quam dictis Scotis, ob reverentiam domini Summi Pontificis, & ad requisitionem Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi, nuper concessimus, de guerrâ insurgere, & tam gentes & terras nostras quam Edwardum Regem Scotiæ, consanguineum nostrum carissimum, cui, prætextu homagii sui, nobis præstiti, tanquam vassalo nostro, contra hostium suorum incursus, in terrâ Scotiæ, opem præbere, ipsumque defendere astringimur & tueri;

Et ipsius Regis terras & gentes, cum dictis alienigenis, adunatis viribus, hostiliter invadere proponunt, malaque alia pro viribus perpetrare, quosdam magnates, & alios homines ad arma, ac hobelarios, sagittarios, & pedites, ad dictas partes Scotiæ, in non modico numero, disposuerimus præmittere, Domino inspirante:

Nos, de fidelitatis constantiâ & circumspectione providâ, dilecti consanguinei & fidelis nostri, Henrici de Lancastria, plenariè confidentes, ipsum totius exercitûs nostri, ad dictas partes Scotiæ, ex causâ prædictâ, ac etiam pro defensione regni, terrarum, & populi, nostrorum, & in ipsius Regis Scotiæ succursum, ut prædicitur, profecturi, capitaneum constituimus & ductorem;

Dantes eidem plenam, tenore præsentium, potestatem omnes excessus, injurias, transgressiones, & felonias (si qui per homines exercitûs prædicti, vel eorum aliquem, in eodem exercitu perpetrati fuerint) debitè puniendi, & super hiis justitiam faciendi:

Damus insuper universis & singulis comitibus, baronibus, militibus, hobelariis, sagittariis, peditibus, & omnibus aliis, qui ad dictas partes Scotiæ, ex causâ prædictâ, sunt venturi;

Necnon vicecomitibus, ballivis, ministris, & fidelibus nostris, tam in terris & dominiis nostris, in terrâ Scotiæ quam in comitatu Northumbriæ, ac custodibus castrorum nostrorum in eâdem terrâ Scotiæ, similiter, tenore præsentium, in mandatis, quod eidem Henrico, tanquam capitaneo & ductori dicti exercitûs nostri, in hiis, quæ honorem nostrum, ac salvationem & defensionem regni, ac terrarum & populi, nostrorum prædictorum, ac etiam tuitionem ipsius Regis Scotiæ, vassalli nostri, & gentium suarum in terrâ Scotiæ prædictâ, contra hostiles invasiones hujusmodi, ac repulsionem eorumdem hostium nostrorum, & punitionem in dicto exercitu delinquentium, concernunt, pareant & intendant;

Et quod præfati vicecomites omnes illos, quos prædictus Henricus, propter ipsorum rebellionem, injurias, seu excessus, eis liberaverit, vel liberari fecerit, sub carcerali custodiâ custodiendos, ab eodem Henrico, vel aliàs ad mandatum suum, recipiant; & in prisonâ salvò custodiri faciant, quousque indè modo debito deliberentur:

Mandavimus enim tam dilecto consanguineo & fideli nostro, Willielmo de Bohun, quem deputavimus capitaneum & ductorem omnium hominum ad arma, hobelariorum, sagittariorum, & peditum, in comitatibus Cumbriæ & Westmerlandiæ, contra præfatos inimicos nostros;

Unà cum omnibus hominibus illis, quam, dilecto & fideli nostro, Antonio de Lucy, justiciario nostro Laudoniæ, ac aliarum terrarum nostrarum in Scotiâ, quem nuper assignavimus ad arraiari faciendum omnes homines ad arma, hobelarios, sagittarios, & pedites, ad pugnandum potentes, in dicto comitatu Northumbriæ, ac etiam in prædictis terris & dominiis nostris in Scotiâ, & ad eosdem homines in obsequium nostrum contra dictos Scotos ducendum simul cum omnibus eisdem hominibus, quod eidem Henrico intendentes sint, respondentes & auxiliantes, & cum ipso in obsequium nostrum prædictum proficiscantur, quotiens & quando opus fuerit, & per prædictum Henricum, ex parte nostrâ, fuerint præmuniti.

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit, duraturas.

Teste Rege, apud Waltham, vii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est prefato Antonio, quod eidem Henrico intendens sit & respondens, & omnes homines ad arma, hobelarios, sagittarios, & pedites, ad pugnandum potentes, de dicto comitatu Northumbriæ, & de dominiis Regis in Scotiâ, ad præfatum Henricum, in obsequium Regis, contra dictos Scotos ducat, & cum eo in dictum obsequium proficiscatur, quotiens & cum opus fuerit, & per prædictum Henricum fuerit præmunitus.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est præfato Willielmo de Bohun, ad ducendum omnes homines, &c. de comitatu Cumbriæ & Westmerlandiæ.

Per ipsum Regem.

Potestas Henrico de Lancastria conceditur recipiendi Scotos, qui venire voluerint, ad pacem.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 28. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilecti consanguinei & fidelis nostri, Henrici de Lancastria;

Quem constituimus capitaneum & ductorem exercitûs nostri, versus partes Scotiæ, pro tuitione & defensione regni, terrarum, & populi nostrorum, contra hostiles aggressus Scotorum, inimicorum nostrorum, in proximò profecturi;

Plenariè confidentes, dedimus eidem Henrico plenam, tenore præsentium, potestatem, nomine nostro, recipiendi ad fidem & pacem nostram homines de Scotiâ, ad fidem & pacem illas non existentes, & alios qui eisdem Scotis contra nos adhærent, seu adhæserunt, & cum eis contra nos de inimicitiâ fuerunt, qui ad fidem & pacem nostram venire voluerint, & quos ad pacem & fidem hujusmodi fore viderit admittendos, & litteras de pardonatione dictarum adhæsionis & inimicitiæ, necnon de hujusmodi admissione ad pacem nostram, eisdem hominibus, pro securitate suâ in hâc parte, nomine nostro, faciendi;

Ratum & gratum habituri quicquid idem Henricus, nomine nostro, fecerit in præmissis.

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit, duraturas.

Teste Rege, apud Waltham Sanctæ Crucis, x. die Aprilis.

Ad Regem Franciæ, super occupatis in Vasconia restituendis.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Claus. 10 Edw. III. m. 33. d. in Turr. Lond.

EXCELLENTISSIMO principi, domino Philippo, Dei gratiâ, Regi Franciæ illustri, Edwardus, &c. salutem, &, ad vota, successus prosperos ac fœlices.

Cum in concordiâ, super restitutione rerum, occupatarum inter nos & vos, nuper habitâ, inter cætera contineatur, quod, super restitutione hujusmodi faciendâ si inter commissarios vestros & nostros, dubium oriretur, tunc dubium illud in parliamento Franciæ (curiâ de sex paribus, ad minus, munitâ) deferretur, & ibidem discussioni demandaretur, prout justitia suaderet:

Ac jam intellexerimus quod, super restitutione terrarum de Blanca Forti, de Virmis, & de Lurano, inter commissarios nostros & vestros oritur dubium, ex eo, videlicet, quod commissarii vestri restitutioni, indè comiti de Arminiaco faciendæ (qui possessionem terrarum illarum, ante occupationem per gentes Franciæ indè factam, ut dicitur, optinebat) consentire recusabant.

Et, licet commissarii nostri dubium illud ad curiam vestram, ut didicimus, juxta formam concordiæ prædictæ, remiserint, in parliamento vestro, in formâ prædictâ, discutiendum, senescallus tamen vester Agen', & alii ministri vestri partium illarum, ut terras illas Aymerico de Duro Forti, dicto dubio indiscusso, destituant, multipliciter infestant & inquietant minùs justè;

Placeat igitur serenitati vestræ, super præmissis, fieri jubere debitum & festinum justitiæ complementum, prout juxta formam concordiæ prædictæ fuerit faciendum; vel saltem, de negotio illo, exspectare usque adventum nunciorum nostrorum; quos ad vestram præsentiam pro negotio illo & aliis, nos tangentibus, mittere intendimus infra breve.

In prosperitate votivâ Altissimus vos conservet.

Dat' apud Waltham Sanctæ Crucis, xi. die Aprilis.

Pro Johanne comite Cornubiæ fratre Regis.

A.D. 1336. An. 10 Edw. III.
Claus. 10 Edw. III. m. 33. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Cornubiæ, salutem. Cum nuper, propter magnos & excessivos sumptus, quos dilectus & fidelis noster Johannes comes Cornubiæ, frater noster carissimus, in obsequio nostro in guerris Scotiæ hactenus apposuit, idem frater noster, ut asserit, in non modicis pecuniarum summis diversis hominibus & creditoribus suis teneatur;

Et, in auxilium acquietationis debitorum suorum in hâc parte, concesserimus eidem fratri nostro cunagium quadringentorum miliariorum stanni in comitatu tuo, habendum de dono nostro;

Ac, ad requisitionem ejusdem fratris nostri, jam concesserimus, quantum in nobis est, quod ipse ad emptionem stanni hujusmodi usque ad summam prædictam à venditoribus ejusdem præ omnibus aliis sit admissus;

Dum tamen tantum quantum aliqui alii pro eodem stanno solvere voluerint, pro eodem solvat;

Tibi præcipimus firmiter injungentes, quod statim visis præsentibus, in pleno comitatu tuo & singulis aliis locis in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, concessionem nostram prædictam publicè proclamari, &, quantum ad te pertinet, firmiter facias observari; scire faciens eisdem venditoribus intentionis nostræ non existere, sibi quoad venditionem suam prædictam per dictam concessionem nostram futuris temporibus in aliquo debere præjudicari:

Et hoc nullatenus omittas.

T. R. apud Waltham Sanctæ Crucis, xi. die April'.

Pro Nicolino de Flisco, cardinali de Janua, de retinentiâ.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.
Pat. 10 Edw. III. p. 1. m. 26. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, attendentes affectionis puritatem, quam, dilectus nobis Nicolinus de Flisco, dictus cardinalis de Janua, ad nos & domum nostram regiam, prout ex laudabili testimonio recepimus, optinuit, & optinet in præsenti, nec non ipsius circumspectionem providam, quam nobis in agendis fore credimus oportunam;

Ac volentes ipsum, eo prætextu, munere prospicere gratioso, ipsum de nostro concilio retinemus, & eidem viginti libras sterlingorum, percipiendas annis singulis, pro feodo suo, in festo Sancti Michaelis, de thesauro nostro, ad scaccarium nostrum, necnon robas de secta militum nostrorum, quotiens robas aliis militibus nostris dederimus, ad totam vitam suam, donamus & concedimus per præsentes.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xv. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro Matilda de Plumton, bersatrice Edwardi comitis Cestriæ.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.
Pat. 10 Edw. III. p. 1. m. 26. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, pro bono servicio quod dilecta nobis Matilda de Plumton, bersatrix Edwardi comitis Cestriæ, filii nostri carissimi, eidem filio nostro impendit, concessimus eidem Matildæ decem marcas, percipiendas singulis annis ad scaccarium nostrum;

Unam, videlicet, medietatem ad scaccarium nostrum Sancti Michaelis, & aliam medietatem ad scaccarium nostrum Paschæ;

Quousque eidem Matildæ de decem marcatis terræ, vel redditûs, infra regnum nostrum, ad totam vitam suam habendis, per nos vel hæredes nostros fuerit provisum.

In cujus, &c.

Teste R. apud Turrim London', xvii. die April'.

Per breve de privato sigillo.

Quod oboli & sterlingi in solutionibus recipiantur.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.
Claus. 10 Edw. III. m. 29. d. in Turr. Lond.

REX, majori & vicecomitibus London', salutem. Cum inter cætera, in parliamento nostro, in Crastino Ascensionis Domini, proximò præterito, apud Eborum tento, tractata & concordata per nos, de assensu prælatorum, comitum, baronum, & communitatis regni nostri, ibidem existentium, ad nostram & populi regni nostri, utilitatem, & de avisamento concilii nostri, ordinatum, concordatum, & stabilitum, fuisset, quod moneta obolorum & sterlingorum, ad cambium nostrum London', pro aisiamento dicti populi nostri, magis solito fieret;

Per quod mandaverimus, dilecto clerico nostro, Johanni de Windesore, custodi dicti cambii, & cambii nostri Cantuar', quod apud dictum cambium nostrum London' obolos & sterlingos, juxta formam ordinationis & concordiæ prædictarum, fabricari & fieri faceret, prout in literis nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Vobis mandamus quod statim, visis præsentibus, in dictâ civitate nostrâ, & suburbiis ejusdem, in locis ubi expedire videritis, publicè proclamari faciatis, quod dicti oboli & sterlingi, sic fabricati & facti, de omnibus, qui eis solvere voluerint, in solutionibus recipiantur, prout decet;

Et hoc nullatenùs omittatis.

Teste Rege, apud Guldeford, xviii. die Aprilis.

Per concilium.

De thesauro domini Edwardi nuper Regis Angliæ, patris Regis, in partibus de Glamorgan & Morgannok invento.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.
Pat. 10 Edw. III. p. 1. m. 19. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Hildebrando de London', Johanni de Temyse, & Willielmo de Tydelsyde, salutem.

Sciatis quod assignavimus vos, & duos vestrûm, ad inquirendum per sacramentum proborum & legalium hominum, de partibus de Glamorgan & Morgannok, in Walliâ, tam infra libertates quam extra, per quos, &c. & ad informandum vos modis & viis, quibus meliùs poteritis, secundum consuetudinem partium prædictarum, qui, malefactores & pacis nostræ perturbatores, diversos thesauros, bona & catalla, domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri;

Ut in florenis, denariis numeratis, vasis aureis & argenteis, jocalibus, armaturis, victualibus, & aliis rebus, ad valentiam sexaginta milium librarum, quæ ad nos pertinent;

In partibus prædictis nuper inventa, ceperunt, asportaverunt, & elongaverunt; & ad quorum vel cujus manus devenerunt; & qualiter; & quo modo; & in quorum, vel cujus manibus, & ubi nunc existant; & de omnibus aliis articulis & circumstantiis, præmissa qualitercumque contingentibus, pleniùs veritatem;

Et ad thesauros, vasa, jocalia, armaturas, & alia bona & catalla prædicta, ubicumque, & in quorumcumque manibus, ea invenire contigerit, sive infra libertates, sive extra, in manum nostram seisiendum, & salvò & securè custodiri faciendum, donec aliud indè præceperimus:

Et ideò vobis mandamus quod, ad certos dies & loca, quos vos, vel duo vestrûm, ad hoc provideritis, inquisitionem illam, necnon præmissa omnia & singula, tam infra libertates quam extra, faciatis:

Et inquisitionem illam, distinctè & apertè factam, nobis in cancellariam nostram, sub sigillis vestris, & sigillis eorum, per quos facta fuerit, sine dilatione mittatis, & hoc breve:

Nos de toto facto vestro, ac de thesauris, vasis, jocalibus, armaturis, & aliis bonis & catallis, prædictis, ac de eorum pretio, similiter reddatis, distinctè & apertè, sine dilatione, certiores:

Mandavimus enim, dilecto & fideli nostro Willielmo la Zouche, domino terrarum prædictarum, vel ejus locum tenenti, quod ad certos dies & loca, quos vos, vel duo vestrûm, ei, vel ejus locum tenenti, scire faciatis, venire faciet coram vobis, vel duobus vestrûm, tot & tales probos & legales homines, de partibus prædictis, tam infra libertates quam extra, per quos, &c. & inquiri.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Guldeford, xx. die Aprilis.

Per concilium.

De minatoribus, finatoribus, & cuniatoribus ad partes Hiberniæ ducendis.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 28. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, Johanni de Elleker, thesaurario suo Hiberniæ, salutem.

Cum mittamus ad partes Hiberniæ quosdam minatores, finatores, & cuniatores, ac quosdam alios operarios, ad minam argenti in eisdem partibus quærend'; & ad monetam ibidem, tam de billione quam de minâ prædictâ, cudend' & fabricand'; prout per nos & consilium nostrum pro utilitate nostrâ & commodo est concordatum, & vobis per nos & idem consilium nostrum pleniùs est injunctum:

Vobis mandamus, quod præfatos minatores, finatores, & cuniatores, ac alios operarios, qui pro operationibus hujusmodi utiles fuerunt & necessarii, vobiscum ad dictas partes Hiberniæ ad sumptus nostros duci; & ipsis, cum ad easdem partes venerint, & operationibus hujusmodi intenderint, rationabilia vadia sive expensas ministrari, & instrumenta ac alia, quæ pro operationibus illis necessaria fuerint, emi & provideri faciatis; et nos vobis de sumptibus & vadiis, sive expensis hujusmodi, in compoto vestro ad scaccarium nostrum debitam allocationem habere facięmus.

T. R. apud Westm', ii. die Maii.

Per ipsum Regem & cons'.

De maeremio non exportando.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 31. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti, Eborum, salutem. Præcipimus tibi firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, in civitate nostrâ Eborum, & alibi infra ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter facias inhiberi, nè quis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, maeremium aliquod, seu bordas aliquas aptas pro navibus faciendis, extra regnum nostrum ad partes exteras ducat, vel cariari faciat, sine mandato nostro speciali:

Et si quos, post proclamationem & inhibitionem hujusmodi, inveneris hujusmodi maeremium seu bordas extra regnum nostrum ad dictas partes ducentes, tunc maeremium & bordas illas in manum nostram sine dilacione seisiri & salvò custodiri facias, quousque aliud super hoc à nobis habueris in mandatis:

Nosque de nominibus illorum, qui contra hujusmodi inhibitionem nostram quicquam in præmissis fecerint, reddas in cancellariâ nostrâ sub sigillo tuo de tempore in tempus distinctè & apertè cerciores.

T. R. apud Westm', iii. die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimile mandatum dirigitur singulis vicecomitibus Angliæ.

De treugâ cum Scotis finitâ; necnon de factis armorum non exercendis.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 31. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Cum, pro obstinatâ malitiâ quorumdam hominum de Scotiâ, ad fidem & pacem nostram non existentium;

Qui, finitâ treugâ, sibi per nos concessâ, de guerrâ contra nos insurgere, & nos, & populum nostrum, more solito, pro viribus gravare proponunt, ut dicitur;

Favente Domino, reprimendâ, diversos magnates, & alios fideles de regno nostro, ad dictas partes Scotiæ transmiserimus, ibidem ex causâ præmissâ per aliquod tempus moraturos:

Et intellexerimus quod diversi homines ad arma, de comitatu tuo, tam milites quam alii, ad hujusmodi negotium guerrinum, quod multum nobis insidet cordi, respectum non habentes, justas, & burdeicias, & alia facta armorum, in eodem comitatu facere se parant, per quæ, si permitterentur, tam nobis quam eisdem hominibus, dampna & pericula quamplurima variis de causis poterunt evenire, quod absit;

Nos, periculis hujusmodi volentes præcavere, prout decet, tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, infra ballivam tuam, & in singulis locis, ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicè facias proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi;

Ne quis, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poterit, turneare, burdeare, justas facere, aventuras quærere, seu alia facta armorum, in eâdem ballivâ exercere præsumat, sine mandato nostro speciali:

Et, si quos, post proclamationem & inhibitionem hujusmodi, inveneris talia facta armorum exercere præsumentes, tunc eos, unà cum equis, armaturis, & aliis rebus suis, de quibus, vel eorum pretio, per te responderi volumus, sine dilatione arestari, & ipsos in prisonâ nostrâ salvò custodiri facias, quousque aliud à nobis super hoc habueris in mandatis.

Et de nominibus illorum, quos sic arestari feceris, ac de numero equorum, & quantitate armaturarum suarum, per literas tuas, pretium equorum illorum, ac dictarum armaturarum, & quæ, & quales, fuerint armaturæ illæ, continentes, reddas, de tempore in tempus, in cancellariam nostram, distinctè & apertè, certiores.

Facias etiam publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi, nè quis miles, seu alius homo ad arma, de regno nostro, sub forisfacturâ prædictâ, se transferat ad partes transmarinas, sine mandato nostro supradicto.

Teste Rege, apud Westm', iv. die Maii.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

De potestate Henrico de Lancastria concessâ, tractandi cum Andrea de Murref, custode Scotiæ, super induciis.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 26. in Turr. Lond.

UNIVERSIS CHRISTI fidelibus, ad quos præsentes literæ pervenerint, Edwardus, DEI gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, salutem.

Sciatis quod nos, de fidelitate & circumspectione dilectorum & fidelium nostrorum, Henrici de Lancastria, Thomæ de Bello Campo comitis Warr', Henrici de Bello Monte comitis de Boghan, & Willjelmi de Bohun, consanguineorum nostrorum carissimorum, confidentes, eisdem Henrico de Lancastria, comitibus, & Willielmo, tribus & duobus eorum, quorum idem Henricus de Lancastria unus sit, plenam, tenore præsentium, damus potestatem, nomine nostro, tractandi cum Andreâ de Murref, de Scotiâ milite, vel cum aliis hominibus de Scotiâ, ad fidem nostram non existentibus, de quâdam treugâ sive sufferentiâ guerræ inter nos, pro nobis & gentibus nostris, ac terris nostris, infra regnum Scotiæ, & præfatum Andream, & alios homines prædictos, pro se & omnibus aliis hominibus de Scotiâ, ad fidem & pacem nostram non existentibus, ut est dictum, ineundâ, & usque ad festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximè futurum, duraturâ;

Ac etiam treugam sive sufferentiam hujusmodi, nomine nostro, concedendi, & eam sufficienti securitate vallandi & firmandi;

Promittentes nos, ratum & firmum habituros, quicquid per præfatos Henricum de Lancastria, comites, & Willielmum, tres & duos eorum quorum idem Henricus de Lancastria unus sit, pro nobis, seu nomine nostro, tractatum, concordatum, concessum, & firmatum fuerit in præmissis. In cujus, &c.

Dat' apud Westm', iv. die Maii.

Salvus conductus pro nuncio Regis Franciæ, in Scotiam profecturo.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 26. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum dilectus nobis Perotus de Nevill, qui ad nos infra regnum nostrum, in nuncium, excellentissimi principis, domini Philippi, Regis Franciæ, consanguinei nostri carissimi, nuper venit, ad partes Scotiæ, per partes dicti regni nostri, pro quibusdam negotiis, ipsum consanguineum nostrum in eisdem partibus tangentibus, de nostrâ licentiâ se divertat;

Suscepimus ipsum Perotum, unà cum hominibus, equis, & rebus suis quibuscumque, eundo ad dictas partes, & exindè redeundo, in protectionem & defensionem nostram, necnon in salvum & securum conductum nostrum:

Et ideò vobis mandamus quod, *&c. prout in litteris de salvo conductu.*

In cujus, &c. usque ad festum Sancti Petri ad Vincula proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Westm', iv. die Maii.

Per ipsum Regem.

Super passagio & expensis comitis Juliacensis.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III, m. 29. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Johanni de Cobham, Johanni de Segrave, & Johanni de Wyndesore, salutem.

Cum nuper, per diversa brevia nostra, mandaverimus dilecto & fideli nostro, Willielmo de Clynton, constabulario castri nostri Dovorr', & custodi Quinque Portuum nostrorum, vel ejus locum tenenti ibidem, ac custodibus passagii nostri in portu Dovorr', quod nobili viro, comiti Juliacensis, ac quampluribus hominibus, tam militibus quam aliis, de familiâ ejusdem comitis, qui nuper ad nos infra regnum nostrum, in subsidium guerræ Scotiæ, venerunt, & qui ad propria tunc fuerunt redituri, cum ipsos ad portum prædictum ex causâ hujusmodi declinare contingeret, naves competentes & sufficientes, pro passagiis ejusdem comitis & hominum prædictorum, ac equorum & hernesiorum suorum, in portu prædicto, sumptibus nostris, habere facerent;

Ac Alexander Hurtyn de Dovorr', tenens locum prædicti Willielmi in portu prædicto, quatervigiati & septem libras & decem solidos pro passagiis prædicti comitis & hominum prædictorum, ac equorum & hernesiorum suorum, diversis hominibus solverit, sicut dicit;

Vobis, & duobus vestrûm, mandamus quod præfato Alexandro, vel ejus in hac parte attornato, centum marcas, de illis ducentis libris, quas quidam homines de comitatu Kanciæ coram nobis nuper, in concilio nostro, in parliamento nostro apud Eborum convocato, existentes, gratanter concesserunt solvere pro se & hominibus de communitate comitatûs illius, exceptis civitatibus Cantuar' & Roff', pro exoneratione centum & viginti hobelariorum, quos in comitatu prædicto, civitatibus prædictis exceptis, tunc eligi mandavimus, habendâ, & quas per vos, vel duos vestrûm, in comitatu prædicto assideri, & ad opus nostrum levari mandavimus, in partem solutionis expensarum, pro passagiis prædictis, per ipsum Alexandrum factarum, solvatis;

Recipientes à præfato Alexandro, vel suo dicto attornato, litteras acquietantiæ, receptionem dictarum centum marcarum testificantes:

Et nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Wyndesore, vi. die Maii.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro comite de Murref, in castro Wynton' custodiendo.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 26. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi, Thomæ de Foxle, constabulario castri sui de Wyndesore, salutem.

Mandamus vobis quod Johannem comitem de Murref, de Scotia, nuper de guerrâ contra nos in partibus illis captum, & in custodiâ vestrâ in castro prædicto de mandato nostro existentem, usque Wynton', in castro nostro Wynton', ad voluntatem nostram, per dilectum & fidelem nostrum Johannem de Stures, vicecomitem nostrum Suht', custodiendum, cum omni festinatione, quâ poteritis, ducatis, & ipsum eidem vicecomiti, per indenturam in hac parte inter vos faciendam, liberetis.

Mandavimus enim præfato vicecomiti, quod ipsum comitem à vobis recipiat, custodiendum in formâ supradictâ:

Et de custubus quos in ductione hujusmodi rationabiliter apposueritis, vobis satisfieri faciemus: & hoc nullatenùs omittatis.

Teste Rege, apud Wodestok', xxv. die Maii.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est præfato Johanni de Stures, quòd ipsum comitem à præfato Thomâ recipiat, & custodiri faciat in formâ supradictâ:

Et quod eidem comiti, à tempore quo ad ipsum venerit, viginti solidos pro quâlibet septimanâ, pro expensis suis, quamdiu ipsum comitem moram ibidem facere contigerit, de exitibus ballivæ suæ ministrari faciat, nisi aliud super hoc à Rege habuerit in mandatis.

Vult enim Rex eidem vicecomiti, in compoto suo, ad scaccarium Regis, debitam indè fieri facere allocationem.

Teste ut supra.

Pro hominibus terræ Hiberniæ.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 27. d. in Turr. Lond.

REX, justic', canc', & thes' suis Hiberniæ, salutem.

Ex parte proborum hominum partium prædictarum nobis est ostensum, & fama publica, immò pociùs infamia, hoc divulgat, quod vos & alii ministri, ac officiarii nostri ibidem, personarum acceptores, & deferentes hominibus plusquam juri, pari lege non tractatis potentes, mediocres, & simplices homines dictæ terræ; nam nimis defertis & favetis potentibus, permittentes eos & eorum complices opprimere pauperes, & gravare vicinos, jura nostra invadere, & ea sibi attrahere, potestatem regiam usurpare, debita nostra detinere, novitates inchoare, & facinora varia perpetrare, quorum proterviam reprimere non curatis, set sine legis fræno, sublaxo vestro regimine, inpunè, per devia propriæ voluntatis;

Pauperes verò & mediocres qui vobis libenter obediunt, ab injuriis non defenditis, set eos contra justiciam nimis atteritis & gravatis, in depressionem juris, ipsorum dampnum non modicum, & aliorum perniciosum exemplum.

Nos igitur attendentes quod sumus omnibus absque personarum acceptione justiciæ debitores, & quod ad vindictam malorum, laudem verò bonorum, constituti sunt à Deo secularium principum potestates, ac proinde volentes super præmissis remedium congruum adhiberi;

Vobis mandamus, sub fide & legianciâ quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quatinùs circa directionem debitam dictæ terræ nostræ, juxta leges & consuetudines approbatas, cum omni solicitudine laborantes, equâ lege tractetis & judicetis omnes & singulos qui per legem nostram Anglicam Regi debeant, magnos & parvos, divites & pauperes, notos & ignotos, domesticos & extraneos, uni plus quam alio non faventes; set pares singulis laxetis habenas, confoventes bonos, & excedentes, prout eorum excessus exposcit, debitè castigantes, taliter super hiis vos habentes, quod eos qui jam vobis super hoc detrahunt, obmitescere faciatis, nosque vestram prudenciam debeamus ex hoc merito commendare.

T. R. apud Wodestok, ii. die Junii.

Per ipsum Regem & cons'.

De subsidio quod populus Hiberniæ Regi concesserat.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 27. d. in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, episcopis, prælatis, comitibus, baronibus, nobilibus, clero, & communitatibus tam civitatum, burgorum & villarum, quam alterius fidelis populi terræ nostræ prædictæ, salutem.

Affectionem gratam quam, in concedendo & faciendo nobis unum generalè subsidium de redditibus, terris, & bonis vestris, nuper nobis liberaliter ostendistis, acceptam plurimum optinemus de quo vobis scimus grates bonas, vos & vestrûm singulos ex corde rogantes, quod justic', cancellar', & thes' nostris in terrâ prædictâ super dicendis ex parte nostrâ fidem credulam adhibentes, super hiis & aliis nos in dictis partibus concernentibus, prout ad vos & vestrûm singulos attinet, faciatis pronâ promptitudine quæ per dictos justic', cancellar', & thes' vobis exposita fuerint & injuncta: Et hoc nullatenùs omittatis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & cons'.

De moneta minutâ in Hiberniâ cudendâ.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 27. d. in Turr. Lond.

REX, communitatibus tam civitatum, burgorum, & villarum, quam alterius populi terræ nostræ prædictæ, salutem.

Cum ad utilitatem vestram & pro bono publico sit per nostrum consilium ordinatum, quod propter defectum qui jam imminet in dictâ terrâ de monetâ minutâ, cunei nostri statim aperiantur ibidem ad cudendum monetam hujusmodi; & jam ibidem non habeamus promptè de nostro undè possimus tam subito tantum negocium facere competenter, nisi vestra consilium & auxilium apponatis;

Vobis mandamus quod super hoc cum justic', canc', & thes', ac aliis de consilio nostro ibidem tractetis, & cum eisdem vestra communicetis consilia, opem & operam effectualiter impendentes, ut dictum negocium, quod est potissimè propter vestri commodum concordatum, inchoari debitè valeat & progressu placido prosperari.

Teste ut supra.

Per cons'.

Ad ducem Austriæ, super sponsalibus inter Fredericum ejusdem ducis primogenitum, & Johannam filiam Regis.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.
Claus. 10 Edw. III. m. 27. d. in Turr. Lond.

REX, nobili & potenti viro, duci Austriæ, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Propter aliqua negotia, tam tractatum, inter vos & certos procuratores nostros, ad vos nuper missos, super sponsalibus, inter Fridericum, filium vestrum primogenitum, & Johannam filiam nostram charissimam, contrahendis, habitum, quam quædam alia, nos & statum nostrum intimè concernentia, auditui vestro vivâ voce ostendenda, latorem præsentium, indè plenius informatum, ad vos duximus transmittendum:

Cujus relationi fidem credulam in hiis petimus adhiberi; scribentes nobis cum fiduciâ, per eundem, si quæ per nos fieri poterunt acceptabilia votis vestris, ad quæ nos semper habebitis voluntarios & paratos.

Dat' apud Wodestoke, iv. die Junii.

De diversis castris salvò custodiendis.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.
Claus. 10 Edw. III. m. 27. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi constabulario castri sui de Corff, salutem.

Propter aliqua nova quæ auribus nostris jam insonuerunt, & quæ multum nobis insident cordi, vobis firmiter injungendo mandamus quod statim, visis præsentibus, castrum prædictum salvò & securè custodiri faciatis; & talem & tam solicitam diligenciam circa custodiam tam portarum quam murorum & aliorum locorum castri illius apponatis, quod dampnum seu periculum castro illi, per aliquam callidam deceptionem, seu inimicorum aggressus, aut alio quovismodo, per diem seu per noctem, pro defectu custodiæ hujusmodi, non eveniant quoquo modo;

Set quod per bonam custodiam ejusdem, tam populus noster partium adjacentium, quam eædem partes tutiùs & firmiùs roborari valeant & defensari:

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum diligitis, & vos & vestra erga nos indempnia servare volueritis, nullatenùs omittatis.

T. R. apud Wodestok', iv. die Junii.

Per ipsum Regem.

Consimilia mandata diriguntur constabulariis castrorum subscriptorum, videlicet, constabular' de

Tyntagel.	*Peveneseye.*
Launceneton.	*Hastynges.*
Rostormel.	*Dovorr'.*
Bristoll'.	*Rouecestr'.*
Caresbrok' in insulâ Vectâ.	*Turris London'.*
Porcestr'.	

Et mandatum est Ricardo comiti Arundell', quod castrum suum Arundell' salvò & securè custodiri, & tam hominibus quam armaturis muniri, tamque solicitam & diligentem custodiam circa portas, muros, & alia loca castri illius apponi faciatis, quod dampnum *ut supra usque ibi* defensari: & quod hoc sicut Rex de eo confidit, nullatenùs omittat.

Teste ut supra.

Eodem modo mandatum est Johanni de Warennâ comiti Surr', de castro suo de Leues.

Teste ut supra.

De nunciis Regis Franciæ ad propria redituris.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.
Claus. 10 Edw. III. m. 25. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Willielmo de Clynton, constabulario castri sui Dovorr', & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti ibidem, necnon majori, balliris, ac aliis custodibus passagii nostri in portu Dovorr', salutem.

Mandamus vobis quod, discretos viros, Johannem de Pratis, decanum ecclesiæ Belvacen', & Johannem de Castell militem, quos, excellentissimus princeps, Philippus Rex Franciæ, consanguineus noster carissimus, ad nos in Angliam in nuncium nuper misit, & qui ad propria jam sunt redituri in navibus, quas à partibus Whitsand' ad portum Dovorr', pro passagio suo ibidem, usque ad partes transmarinas, duci fecerunt, in eodem portu, cum ibidem venerint, liberè, & absque aliquo impedimento, ad dictas partes transmarinas transire permittatis:

Et, si naves prædictæ ad portum prædictum tunc adductæ non fuerint, tunc eisdem, Johanni & Johanni, naves competentes pro passagio suo, in formâ prædictâ, ad partes supradictas, suis sumptibus, cum omni celeritate, habere faciatis: & hoc nullatenùs omittatis.

Teste Rege, apud Norhampton, x. die Junii.

Consimiles litteræ diriguntur eisdem pro Willielmo de Sanguiniaco, nuncio præfati Regis.

Quod viri religiosi ad partes transmarinas se transferre nullatenùs permittantur.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.
Claus. 10 Edw. III. m. 25. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Willielmo de Clynton, constabulario castri sui Dovorr' & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti ibidem, salutem.

Quia datum est nobis intelligi quod quamplures viri religiosi, se, tam in habitu seculari quam in habitu ordinis sui, ad partes transmarinas in portu prædicto jam de novo transtulerunt, & indies transferre nituntur; tam diversa apporta, contra formam statuti dudum apud Karliolum indè editi, quam aliqua alia, contra formam ordinationis per nos, de vasis aureis, argento in platâ seu stirlingis, extra regnum nostrum non deferendis, nuper factæ, faciendo, in nostri præjudicium & populi nostri depauperationem, ac dicti regni deteriorationem manifestam, undè plurimum commovemur:

Nos igitur, tam nostri quam dicti populi nostri indempnitati in hâc parte prospicere, & dicta statutum & ordinationem in omnibus suis articulis volentes observari;

Vobis mandamus firmiter injungentes, quod aliquem abbatem, priorem, seu alium virum religiosum, cujuscumque statûs seu condicionis fuerit in ballivâ vestrâ ad dictas partes, in habitu ordinis sui vel in habitu seculari, clam vel palam, se transferre, aut apporta aliqua contra formam statuti & ordinationis prædictorum secum facere, absque mandato nostro speciali, decætero nullatenùs permittatis, vel quousque aliud à nobis indè habueritis in mandatis.

T. R. apud Norhampton, x. die Junii.

Per cons'.

Assignatio personarum, loco Regis, ad inchoandum concilium suum apud Norhampton.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.
Pat. 10 Edw. III. p. 1. m. 5. in Turr. Lond.

REX, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, & omnibus aliis, apud Norhampton die Martis, in crastino Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, de mandato nostro, conventuris, salutem.

Sciatis quod, cum arduis regni nostri negotiis præpediti, in principio concilii, ad quod dictis die & loco, ad tractandum & ordinandum super quibusdam magnis negotiis, nos & statum regni nostri specialiter tangentibus, vos fecimus convocari, non possimus personaliter interesse;

Nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris, J. Cantuar' archiepiscopi, totius Angliæ primatis, cancellarii nostri, H. Lincoln' episcopi, thesaurarii nostri, & Johannis comitis Cornubiæ, fratris nostri carissimi, plenam fiduciam reportantes, assignavimus & deputavimus ipsos, conjunctim, & divisim, ad inchoandum, pro nobis, & vice nostrâ, dictum concilium, dictis die & loco, cum continuatione dierum, & ad causas dictæ convocationis & intentionem nostram super hiis vobis pleniùs exponendum, & tractandum, & ordinandum, unà vobiscum, super dictis negotiis, prout ipsis & vobis, pro nostris & nostrorum commodis & honore, meliùs videbitur expedire; dictumque concilium, si opus fuerit perficiendum, & omnia alia faciendum quæ oportuna fuerint in hâc parte;

Et ideò vobis, omnibus & singulis, in fide & dilectione quibus nobis tenemini, mandamus firmiter injungendo, quod, dictis causis debitè ponderatis, sic cum præfatis, archiepiscopo, episcopo, & comite, vel eorum aliquo, super præmissis tractare, consulere, & ordinare, curetis, & ea, quæ sic ad honorem nostrum & commodum ordinata fuerint, prout ad vos & vestrûm quemlibet pertinere noveritis, studeatis effectualiter adimplere, ut vestram possimus fidem & circumspectam diligentiam, maximè in nostrâ absentiâ, meritò commendare.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xx. die Junii.

Per ipsum Regem.

Pro comite de Eu, de pardonatione eo quod adquisivit sibi medietatem manerii de Wyghton, licentiâ regiâ super hoc non optentâ.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Pat. 10 Edw. III. p. 1. m. 2. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, de gratiâ nostrâ speciali, pardonavimus, dilecto & fideli nostro, Radulpho comiti de Eu, transgressionem, quam fecit adquirendo sibi & hæredibus suis medietatem manerii de Wyghton, cum pertinentiis, & medietatem hundredi de Northgrenehou, cum pertinentiis, in comitatu Norff', de Margaretâ filiâ Drogonis de Merlawe, quæ illas de nobis tenuit in capite, ut dicitur, & illas ingrediendo, licentiâ nostrâ super hoc non optentâ;

Et concessimus, pro nobis & hæredibus nostris, quantum in nobis est, eidem Radulpho, quod ipse habeat & teneat medietates prædictas, cum pertinentiis, sibi & hæredibus suis de nobis, & hæredibus nostris, per servitia indè debita & consueta, imperpetuum, sine occasione vel impedimento nostri vel hæredum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, aut aliorum ballivorum seu ministrorum nostrorum quorumcumque.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Berewicum super Twedam, xxvi. die Junii.

Per breve de privato sigillo.

De vadiis marinariorum solvendis.

A.D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 23. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Ricardo comiti Arundell', justic' suo Northwalliæ, vel ejus locum tenenti, salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quod homines pro eskippamento navium quas in partibus Northwalliæ arestari & pro guerrâ muniri mandavimus contra alienigenarum incursus, si qui nos seu nostros gravare præsumpserint, electi, supra mare contra hujusmodi hostiles invasiones recusant proficisci, nisi vadia eis ante profectionem suam, pro tempore quo in dictis navibus morari contigerit, persolvantur.

Nos, considerantes quod vadia hujusmodi aliquibus pro defensione suâ & regni profecturis, temporibus progenitorum nostrorum, seu nostris, soluta aliqualiter non fuerunt, & quod omnes in hujusmodi casu contra alienigenarum invasiones pro defensione regni nostri astringuntur ex debito opem ferre;

Nichilominus volentes eisdem hominibus in auxilium expensarum suarum de graciâ nostrâ, & non nomine vadiorum, subsidium facere in hâc parte,

Vobis mandamus, quod ad loca ubi naves prædictæ arestatæ & paratæ existunt, personaliter accedentes, dictas naves & earum apparatus, ac homines pro munitione earumdem electos, & ipsorum arraiationem supervideatis; & eisdem hominibus in obsequium nostrum supra mare sic profecturis, aliquam remunerationem in auxilium expensarum suarum de nostrâ speciali graciâ habere faciatis, prout vobis & camerario nostro partium illarum ad minus dampnum nostrum, & pro meliori expeditione negocii prædicti videbitur expedire.

Mandavimus enim præfato camerario, quod dictis hominibus hujusmodi remunerationem de exitibus ballivæ suæ, juxta diligentem deliberationem inter vos & ipsum super hoc habendam, & per avisamentum & testimonium vestrum, habere faciatis, ut est dictum.

T. R. apud villam de Sancto Johanne, xxviii. die Junii.

Per ipsum Regem & cons'.

Eodem modo mandatum est justic' Suth Walliæ.
Teste ut supra.

Per ipsum Regem & cons'.

Ad Januenses, de satisfactione pro damnis; necnon de privilegiis concessis.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 24. d. in Turr. Lond.

REX, viris providis & discretis, potestati, capitaneis, abbati, populo, & anxianis, civitatis & communitatis de Januâ, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Vir eloquens & industrius Nicolinus de Flisco, concivis vester, & cum vestris literis ad nos missus, ex parte vestrâ, nobis cum instantiâ supplicavit quod, cum Yvanus Lucianus, & socii sui concives vestri, quandam navem grossam, sive cocham, diversis rebus pretiosis & mercibus orientalibus, in valore summam quatuordecim mille, & trescentarum marcarum, sterlingorum excedentibus, onerâssent, & se versus regnum nostrum, causâ negotiandi, cum dictis mercibus divertissent, literasque protectionis & salvæ gardiæ à celebris memoriæ, domino E. Rege Angliæ, patre nostro, de ingrediendo dictum regnum, ibidem mercandisando, merces inferendo & ducendo, ita tamen quod solverent custumas debitas, habuissent, & sub confidentiâ protectionis hujusmodi venissent apud Dunas de Sandewico.

Hugo le Despenser, qui supra mare cum navibus dicti patris nostri, cum armatâ potentiâ, prætenditur tunc fuisse, dictam navem, sive cocham, contra formam protectionis prædictæ, cepit, & deprædavit, in magnam depauperationem, & dampnum non modicum, vestrorum concivium prædictorum;

Velimus dictis dampnificatis dampna jubere resarciri prædicta, & emendas fieri competentes;

Nos super præmissis deliberationem habuimus cum peritis; & licet, ipsorum judicio, ad satisfactionem hujusmodi, mero jure, minimè teneamur, præsertim cum nihil deliquimus, nec ad dictum patrem nostrum, vel nos, de rapinâ prædictâ quicquam pervenerit quod sciamus;

Attendentes tamen amicitias & benivolentias, quibus progenitores nostri & communitas civitatis vestræ se mutuò prævenerunt, quas nostris temporibus cupimus adaugeri, ut, ad communionem pacificam, & utilitatem subditorum nostrorum, & hominum communitatis vestræ, inter ipsos pacis & dilectionis vigeat pulchritudo;

Necnon depauperationi dictorum dampnificatorum intimè condolentes, ac proindè volentes cum eis de solâ liberalitate nostrâ agere gratiosè, si vestra communitas per se, vel procuratorem idoneum, ad hoc specialiter constitutum, fideliter & sufficienter per literas suas caveat, & promittat, quod nos & nostros, erga dictos dampnificatos, pro dictis dampnis, quitabunt, & quod occasione dictæ deprædationis à nobis, vel nostris, in futurum, non capietur aliquid, vel petetur, assignari faciemus, in recompensationem & satisfactionem dampnorum prædictorum, octo milia marcarum sterlingorum, solvendarum, seu allocandarum, in custumis, nobis debitis de quibuscumque mercibus & mercimoniis per homines Januenses, per se, vel per alios pro eis, infra dictum regnum nostrum adductis, ibidem dismissis, ac ab eo eductis & extractis;

Ita videlicet quod, de singulis hujusmodi mercibus, sic adductis, dimissis, eductis, & extractis, exceptis lanis, integra custuma, & de lanis medietas custumæ, nobis debitæ, ipsis Januensibus, usque ad dictam summam octo milium marcarum persolutam, modo quo præmittitur, allocentur;

Solvenda per eos personæ certæ, per dictam communitatem assignatæ, quæ dictis dampnificatis, vel eorum hæredibus, summas, sic allocatas, ulterius solvere teneatur.

Volentes insuper toti communitati vestræ gratiam facere specialem, ut ex hoc vos inveniamus in nostris oportunitatibus promptiores, & ut ad partes nostras mercatores communitatis vestræ declinent eo libentiùs, quo majori fuerint ibidem privilegiorum prærogativâ muniti, si quitationem nos feceritis habere prætactam, talem in regno nostro habere volumus libertatem, ut ad dictum regnum nostrum, cum navibus, vel vasis aliis, accedentes, possitis liberè, salvò, & securè, cum dictis navibus & vasis, in quocumque loco regni nostri, quotiens & quandocumque volueritis, applicare, mercandisare, ac vendendo & emendo proficuum vestrum facere, solvendo custumas debitas in hac parte:

Et, si in uno loco applicueritis, liceat vobis, mercibus, non plenè vel in nullo venditis, ex hinc liberè recedere, & quocumque volueritis vos transferre:

Vosque infra districtus & loca nostra, velud amicos & benivolos nostros præcipuos, civili modo cupimus pertractari:

Nos enim, in casu, quo nobis significaveritis vos velle præmissa in formâ, quâ præmittitur, acceptare, nobisque fieri feceritis cautionem & promissiones supradictas;

Volumus & concedimus ut præmissa per nos robur firmitatis optineant; pro quorum executione tunc fieri faciemus ulteriùs, quæ fuerint oportuna.

Dat' apud villam de Sancto Johanne, iv. die Julii.

Et erat patens.

De tractando cum Rege Franciæ, super passagio ad Terram Sanctam.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 37. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, ad quos præsentes literæ pervenerint, Edwardus, &c. salutem.

Noveritis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilium patrum, Richardi Dunolm', & Adæ Wynton' episcoporum, necnon nobilis viri, Willielmi Trussel, militis, & magistri Ricardi de Bynteswortl, juris civilis professoris, sinceram fiduciam optinentes, ipsos, & tres eorum, nostros facimus & ordinamus procuratores legitimos & nuncios speciales;

Dantes eisdem, & tribus eorum, plenam potestatem, & mandatum speciale, tractandi, pro nobis, & nostro nomine, cum magnifico principe, domino Philippo Rege Franciæ illustri, consanguineo nostro carissimo, seu deputandis ab eo, super assumendo, & ordinando, passagio, vel itinere nostro, versus Terram Sanctam, ac de tempore & modo arreptionis & pro-

gressûs itineris hujusmodi, ac aliis omnibus, dictum passagium concernentibus;

Necnon de formâ, loco, & tempore, quibus præfatus Rex & nos possimus infra regnum Franciæ convenire, & colloquium mutuum personaliter optinere; & hiis, quæ sic tractata fuerint, consentiendi, & super hiis concordandi; & ea, in quibus concordes fuerint quâcumque firmitate vallandi;

Et omnia alia & singula faciendi, quæ in præmissis & circa ea fuerint oportuna, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes nos firmum & gratum habituros quicquid per præfatos procuratores, & nuncios nostros, vel tres eorum, actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In quorum omnium testimonium sigillum nostrum præsentibus duximus apponendum.

Dat' apud villam de Sancto Johanne, vi. die Julii.

De tractando cum dicto Rege super adjornamentis & processibus.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 37. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, &c. salutem. Noveritis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilium patrum, &c. *ut supra*, plenariè confidentes;

Ipsos, & tres eorum facimus, ordinamus, & constituimus, nostros veros & legitimos procuratores, & nuncios speciales;

Dantes eis, & tribus eorum, plenam potestatem & mandatum speciale, tractandi, pro nobis & nostro nomine, cum magnifico principe, domino Philippo, Rege Franciæ illustri, seu deputandis ab eo, super quibuscumque quæstionibus, litibus, querelis, demandis, controversiis, arestis, seu debatis, ac adjornamentis & processibus, in curiâ ipsius domini Regis pendentibus;

Necnon petitionibus & actionibus, realibus, & personalibus, atque mixtis, quæ idem dominus Rex erga nos, & subditos nostros, habet vel habere poterit, vel nos erga ipsum dominum Regem, seu subditos suos ratione terrarum nostrarum in ducatu Aquitaniæ, vel alibi in partibus transmarinis existentium, seu quâcumque aliâ occasione, habemus, vel habere poterimus, quovis modo;

Et ad omnia & singula, quæ tractata & concordata fuerint, quâcumque firmitate vallandi;

Necnon petendi, stipulandi, recipiendi, transigendi, & omnia alia & singula faciendi, quæ in præmissis & circa præmissa fuerint oportuna, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes nos, pro nobis & hæredibus nostris, ratum & firmum habere, & habituros, quicquid per dictos procuratores, & nuncios nostros, vel tres eorum, gestum, actum, & factum, seu etiam procuratum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In quorum, &c.

Dat' apud villam de Sancto Johanne, vi. die Julii.

De potestate ad tractandum cum David de Brus.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 37. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, &c. Noveritis quod nos, &c. *ut supra usque ibi*, juris civilis professoris, *& tunc sic* sinceram fiduciam optinentes:

Ipsos, & tres eorum, nostros facimus & ordinamus procuratores legitimos, & nuncios speciales;

Dantes eisdem, & tribus eorum, plenam potestatem, & mandatum speciale, tractandi pro nobis, & nostro nomine, cum David de Brus, & deputandis ab eo, de treugis, & guerræ sufferentiâ, ac etiam de pace & finali concordiâ;

Inter nos, & nobis adhærentes, ex parte unâ, & ipsum David, & sibi adhærentes, ex aliâ, super omnibus dissensionibus, demandis, & debatis, hinc indè subortis, ineundis;

Et hiis, quæ sic tractata fuerint, prout ad honorem nostrum & commodum expedire viderint, consentiendi, & super hiis concordandi;

Ac quæcumque, sic concordata, quacumque firmitate vallandi;

Et omnia alia & singula faciendi, quæ in præmissis & circa ea necessaria fuerint vel oportuna, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes nos, pro nobis & hæredibus nostris, ratum & gratum habituros quicquid per dictos procuratores, & nuncios nostros, vel tres eorum, tractatum, consensum, concordatum, vallatum, & factum fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In quorum, &c.

Dat' apud villam de Sancto Johanne, vi. die Julii.

De mutuo pro Rege contrahendo.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Pat. 10 Edw. III. p. 1. m. 17. in Tur. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos de fidelitate & circumspectione providâ dilectorum clericorum nostrorum magistri Pauli de Monte Florum, & magistri Laurencii Fastolf, Lincoln' & London' canonicorum, plenam fiduciam reportantes, dedimus eis tenore præsentium plenariam potestatem contrahendi mutuum, nomine nostro, usque ad summam sexaginta milium librarum sterlingorum;

Et nos & hæredes nostros, & terras nostras, ad solutionem hujusmodi mutui faciendi obligandi, nosque cohercioni & districtioni cameræ domini Summi Pontificis omnibus modis & viis quibus viderint fore faciend' ob causam præmissam submittendi; & obligationes, promissa & alia, quæ sic acta & gesta fuerint in hâc parte, quâcumque firmitate vallandi;

Promittentes nos, pro nobis & hæredibus nostris, ratum, firmum, & stabile habituros quicquid per ipsos actum, promissum, seu gestum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud villam de Sancto Johanne, xii. die Julii.

Consimilem potestatem habent iidem Paulus & Laurencius de verbo ad verbum de summis subscriptis, per diversas alias litteras; videlicet,

De quinquaginta milibus librarum,
De quadraginta milibus libr',
De triginta milibus libr',
De viginti milibus libr',
} *Dat' ut supra.*

De combustione villæ de Luton, in comitatu Bedeford'.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 22. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Simoni Croyser & Hugoni del Croft, salutem.

Licet nuper assignaverimus vos ad decimam & quintamdecimam nobis, per communitatem regni nostri, ac cives & burgenses civitatum & burgorum ejusdem regni, in ultimo parliamento nostro apud Westm' tento, concessas, in singulis civitatibus, burgis, & villis comitatûs Bedeford levandum, & ad opus nostrum recipiendum;

Ita ut de denariis indè provenientibus nobis respondeatis ad scaccarium nostrum, de unâ, videlicet, medietate in octabis Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò præteritis, & de aliâ medietate in crastino Sancti Mathei Apostoli proximò futuro, prout in litteris nostris patentibus indè confectis pleniùs continetur:

Considerantes tamen depressionem statûs populi nostri villæ de Luyton, ac dampna & jacturas intollerabilia quæ præfati homines villæ prædictæ, per quandam combustionem domorum, bonorum, & catallorum suorum ibidem, casu fortuito, post tempus concessionis prædictæ supervenientem sunt perpessi, sicut per quandam inquisitionem indè de mandato nostro captam & in cancellariâ nostrâ retornatam est compertum;

Ac volentes cum eisdem hominibus ad ipsorum requisitionem in hâc parte agere graciosè:

Vobis mandamus quod levationi & collectioni decimæ & quintædecimæ prædictarum omninò supersedeatis usque ad festum Sancti Michaelis proximò futurum; nisi aliud indè interim duxerimus demandandum.

T. R. apud villam de Sancto Johanne, xii. die Julii.

Per cons'.

Pro nunciis, ad Regem Franciæ destinatis.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Liberat. 10 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Cum mittamus quosdam solempnes nuncios nostros ad partes Franciæ, pro quibusdam arduis negotiis nostris, nos contingentibus, inibi expediendis;

Vobis mandamus quod eisdem nunciis ducentas libras, particulariter, super expensis suis, in itinere hujusmodi, de thesauro nostro, liberari faciatis, prout juxta discretiones vestras fore videritis faciendum.

Teste Rege, apud villam de Sancto Johanne, xiv. die Julii.

Per ipsum Regem.

Super litteris Regis Franciæ, ad Regem in Scotia directis.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 34. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cum, dilectus nobis Lambertus le Ulynt de Sancto Omero, qui cum quibusdam literis, magnifici principis, domini Philippi, Regis Franciæ illustris, nobis directis, infra regnum nostrum jam venit, ad nos in Scotiam, cum eisdem literis, sit venturus, ut accepimus, suscepimus ipsum Lambertum in protectionem & defensionem nostram, nec non in salvum & securum conductum nostrum, in veniendo ad nos cum literis antedictis, ibidem morando, & exindè redeundo:

Et ideò vobis mandamus quod eidem Lamberto, *&c. prout in litteris de salvo conductu.*

In cujus, &c. usque ad festum Omnium Sanctorum, proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud villam de Sancto Johanne, xviii. die Julii.

De galeis à quibusdam partibus exteris expugnandis; & de dissensionibus inter marinarios villæ de Magnâ Jernemuth' & illos de Quinque Portubus.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 21. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Johanni de Norwico, admirallo flotæ suæ navium ab ore aquæ Thamis' versus partes boriales; ac magistris & marinariis navium in obsequium nostrum supra mare jam profecturis, salutem.

Cum per nos & consilium nostrum ordinatum existat, quod certæ naves, tam villæ Magnæ Jernemuth' & partium vicinarum, quam Quinque Portuum, benè & sufficienter de guerrâ munitæ & paratæ, in obsequium nostrum supra mare proficiscantur, ad obviandum & resistendum quibusdam galeis, hominibus armatis munitis, quæ ad partes dominii nostri, ad gravandum nos & gentes nostras, vel ad partes Scociæ in succursum inimicorum nostrorum ibidem, divertere proponunt, ut accepimus;

Et timendum sit quod, occasione quarumdam dissensionum inter quosdam marinarios & homines dictæ villæ Magnæ Jernemuth', & quosdam Quinque Portuum prædictorum, jam noviter subortarum, ac dampnorum hinc inde illatorum, graviora dampna & pericula possent de facili evenire, si vos & ipsi cum navibus hujusmodi adinvicem communicaveritis, quousque dissensiones illæ sopitæ fuerint, & inter vos & ipsos concordia reformata:

Nos, volentes hujusmodi periculis, & maximè dum in partibus Scociæ moram trahimus, obviare, & salvacioni ac defensioni regni & populi nostrorum providere, & maliciam hostium nostrorum repellere, Domino adjuvante; vobis & cuilibet vestrum, in fide & ligeanciâ quibus nobis tenemini, & sub forisfacturâ vitæ & membrorum, bonorum & catallorum vestrorum, firmiter injungendo mandamus, quod, ratione dissensionum prædictarum, seu quavis aliâ occasione, dictis hominibus de portubus prædictis, seu alicui portuum eorumdem, aut mercatoribus vel aliis per mare transeuntibus, & nos & nostros gravare, seu hostibus nostris succurrere non volentibus, quicquam dampni aut molestiæ nullatenùs inferatis, seu, quæsito colore aliquo, inferri aliqualiter faciatis, nec cum navibus portuum prædictorum, durantibus dissensionibus hujusmodi, communicetis;

Set vos cum navibus prædictis sic de guerrâ munitis, supra mare teneatis & exploretis adventum galearum prædictarum, si ad regnum nostrum per partes vestras, seu ad partes Scociæ per mare vobis vicinum, præsumpserint declinare; & eas, si ex causâ prædictâ sic venerint, expugnetis, & pro posse viriliter destruatis; prout pro conservatione honoris nostri & vestri fore videritis faciendum.

Consimilia enim mandatum & inhibitionem fecimus admirallo flotæ nostræ navium ab ore aquæ Thamis' versus partes occidentales, ac magistris & marinariis navium de portubus prædictis, in obsequium nostrum, ut præmittitur profecturis.

T. R. apud villam de Sancto Johanne, quinto die Augusti.

Per ipsum Regem & cons'.

Eodem modo mandatum est Galfrido de Say, admirallo flotæ navium ab ore aquæ Thamis' versus partes occidentales, &c. ut supra.

Teste ut supra.

De tractando super pace inter homines villæ Magnæ Jernemuth' & homines de Quinque Portubus.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 21. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi ballivis & probis hominibus villæ suæ Magnæ Jernemuth', salutem.

Cum, occasione quarumdam dissensionum inter quosdam marinarios & homines villæ prædictæ, & quosdam barones, marinarios, & homines Quinque Portuum nostrorum nuper subortarum, & dampnorum hinc inde illatorum, graviora dampna & pericula poterunt, quod absit, de facili evenire, nisi super hoc citiùs apponatur remedium oportunum:

Nos, volentes malis & periculis hujusmodi obviare, desiderantesque pacem & concordiam inter nostros ubique subditos reformari, & nè expeditio negociorum nostrorum prædictorum, ratione dissensionum hujusmodi, retardetur, vobis firmiter injungendo mandamus, quod tres vel quatuor de comburgensibus vestris villæ prædictæ de negotio prædicto pleniùs informatos, plenam & sufficientem potestatem à vobis habentes, ad cancellariam nostram mittatis: Ita quod sint ibidem die Mercurii proximò post festum Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis proximò futurum, ubicumque tunc fuerit, ad tractandum cum venerabili patre Johanne archiepiscopo Cantuar' tocius Angliæ primate, cancellario nostro, & quibusdam aliis de consilio nostro ibidem, necnon cum hominibus de Quinque Portubus prædictis, quos ex hâc causâ ad dictam cancellariam nostram venire mandavimus, & etiam concordandum super dissensionibus & discordiis prædictis, justiciâ mediante:

Vobis & vestrum cuilibet nichilominùs in fide & ligeantia quibus nobis tenemini, necnon sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, districtiùs inhibentes, nè præfatis baronibus, marinariis, & hominibus portuum prædictorum seu ipsorum alicui, in personis aut rebus suis, occasione dissensionum & dampnorum prædictorum, seu alio quovis colore, dampnum, gravamen, aut molestiam facere quomodolibet præsumatis, seu per alios fieri procuretis;

Parati enim erimus vobis & ipsis super injuriis & gravaminibus, si quæ hinc indè illata fuerunt, si concordia inter vos & ipsos non fuerit per tractatum hujusmodi amicabiliter reformata, celerem justitiam exhibere.

Consimilia autem mandatum & inhibitionem fecimus custodi Quinque Portuum nostrorum & ejus locum tenenti, ac baronibus, marinariis & hominibus Quinque Portuum prædictorum.

T. R. apud villam de Sancto Johanne, v. die Aug'.

De non permittendo lanas extra regnum transire.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 17. d. in Turr. Lond.

REX, collectoribus custumæ lanarum, coriorum, & pellium lanutarum in portu civitatis nostræ London', salutem.

Propter aliqua certa nova quæ jam nostris insonuerunt auribus, & iminencia pericula hiis diebus, vobis firmiter injungendo mandamus, quod sigillum nostrum quod dicitur Coket, pro collectione custumæ prædictæ in portu prædicto deputatum, in aliquo certo & tuto loco in eâdem civitate, sub seruris & sub sigillis majoris civitatis illius, & quatuor de probioribus & legalioribus hominibus ejusdem civitatis, quos ad hoc duxeritis nominandos, poni & salvò custodiri faciatis;

Nec lanas, coria, seu pelles lanutas hujusmodi, extra portum prædictum versus partes exteras, arte vel ingenio, seu quovis alio colore, post receptionem præsentium, transire permittatis, quousque aliud indè duxerimus

demandandum. Et hoc, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, nullatenùs omittatis.

T. R. apud villam de Sancto Johanne, xii. die Aug'.

Per ipsum Regem & cons'.

Consimilia brevia diriguntur majoribus & ballivis civitatum & villarum subscriptarum, mutatis mutandis; videlicet,

Majori & ballivis villæ Novi Castri super Tynam.
Ballivis villarum de Hertilpol & Yarum.
Majori & ballivis villæ de Kyngeston super Hull, ac ballivis villæ de Ravenesrod.
Ballivis villæ de Sancto Botulpho.
Majori & ballivis villæ de Sandewico.
Ballivis villæ Magnæ Jernemuth'.
Majori & ballivis villæ de Wynchelse.
Majori & ballivis villæ Cicestriæ.
Majori & ballivis villæ Suthl'.
Majori & ballivis villæ Bristolliæ.
Majori & ballivis villæ Exon'.
Ballivis villæ de Lenn' episcopi.
Majori & ballivis villæ de Gippewic.

Ne homines ad arma exeant ducatum Aquitaniæ.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Rot. Vascon. 10 Edw. III. m. 3. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Olivero de Ingham, senescallo suo Vasconiæ, salutem.

Volentes occurrere periculis, quæ in ducatu nostro prædicto, per absenciam hominum ad arma, possent forsitan prævenire, vobis mandamus firmiter injungentes, quod in singulis locis dicti ducatûs, quibus meliùs videritis expedire, faciatis ex parte nostrâ firmiter inhiberi & publicè proclamari;

Nè aliqui homines ad arma ducatûs prædicti, sub pœnâ omnium quæ nobis forisfacere poterunt, dictum ducatum exeant cum equis & armis aut armaturis, sine vestrâ licenciâ speciali, set ibidem morentur benè parati & muniti, pro defensione & securitate partium prædictarum:

Punientes eos graviter, quos dictis inhibitionibus inveneritis non parentes:

Taliter super hiis vos habentes, quod vestram debeamus prudenciam meritò commendare.

T. R. apud villam de Sancto Johanne, xx. die Aug'.

Super variis tractatibus cum Rege Franciæ, & cum David de Brus, de consilio impendendo.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Claus. 10 Edw. III. m. 16. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, W. eâdem gratiâ, archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, salutem.

Cum, juxta frequentes tractatus, habitos inter nos & nuncios Regis Franciæ, ad nos in Angliam specialiter destinatos;

Solemnes nuncios nostros ad partes Franciæ, de assensu prælatorum, comitum, baronum, & procerum regni nostri, quos nuper apud Norhampton', ad tractandum ibidem super aliquibus, quæ nos ad statum regni nostri contingebant, convocari fecimus, transmiserimus;

Eisdem nunciis nostris potestatem plenariam tribuentes tractandi pro nobis, & nostro nomine, cum præfato Rege, seu deputandis ab eo, super assumendo & ordinando passagio, vel itinere nostro, versus Terram Sanctam, ac de tempore & modo arreptionis & progressus itineris hujusmodi, ac de formâ, loco, & tempore, quibus præfatus Rex & nos possemus infra regnum Franciæ convenire, & colloquium mutuum personaliter optinere;

Necnon super quibuscunque quæstionibus, litibus, querelis, demandis, controversiis, arestis, seu debatis, & adjornamentis & processibus, in curiâ ipsius Regis pendentibus, ac petitionibus, & actionibus, realibus, & personalibus, atque mixtis, quæ idem Rex erga nos, seu subditos nostros, habet, vel nos erga ipsum Regem, aut subditos suos, ratione terrarum nostrarum in ducatu Aquitaniæ, vel alibi in partibus transmarinis existentium, seu quacumque aliâ occasione habemus;

Et etiam tractandi cum David de Brus, & deputandis ab eo, de treugis, & guerræ sufferentiis, ac finali pace, inter nos & nobis adhærentes, & ipsum David & sibi adhærentes, super quibuscumque dissensionibus & debatis, hinc indè subortis, ineundis, & ea, quæ sic in præmissis omnibus tractata & concordata fuerint, quacumque firmitate vallandi, honore nostro regio in omnibus observato.

Ac tam præfatus Rex quam dicti Scoti negotiis prædictis, per præfatos nuncios nostros, prout eis commissa fuerint, ibidem seriosiùs propositis, & incepto super hiis tractatu hujusmodi, oblatisque eis viis rationabilibus in præmissis, eisdem, seu earum alicui, recusaverint hactenus consentire:

Set dictus Rex ibidem palam asseruit se velle præfatis Scotis favere, eosque modis & viis, quibus poterit, adjuvare, & eâ de causâ tam galeas & naves quam homines armatos, in multitudine non modicâ, in diversis partibus exteris, congregari fecit, & indies facit, ad mittendum tam super nos & regnum nostrum, ecclesiamque sanctam ejusdem regni, ad mala & gravamina nobis, & ipsi regno, ac dictæ ecclesiæ sanctæ, pro viribus inferendum, quam ad partes Scotiæ, in dictorum Scotorum, inimicorum nostrorum, contra nos succursum, ad nostrum ibidem dominium, si poterit, subvertendum, sicut nobis est certitudinaliter intimatum;

Nos, hujusmodi machinatis malitiis obviare, & salvationi ac defensioni regni, populi, & jurium nostrorum, ecclesiæque sanctæ, providere, intimiùs cupientes, super dictis negotiis, & aliis urgentissimis, nos & statum ejusdem regni nostri, ac aliarum terrarum nostrarum, contingentibus;

Vobiscum, & cum cæteris prælatis, magnatibus, & proceribus ipsius regni, apud Notingham, die Lunæ, proximò post festum Sancti Mathæi Apostoli, proximò futurum, habere ordinavimus colloquium & tractatum;

Et ideò vobis in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus, quod, pensatis tanta & tam urgenti necessitate periculisque iminentibus, absque omni excusatione, dictis die & loco, personaliter intersitis, nobiscum, & cum cæteris prælatis, magnatibus, & proceribus prædictis, super dictis negotiis tractaturi, vestrumque consilium impensuri;

Et hoc, sicut nos, & honorem nostrum, ac salvationem & tranquilitatem dictorum regni & ecclesiæ sanctæ, diligitis, modis omnibus faciatis, nè, quod absit, per vestri absentiam expeditio negotiorum prædictorum, non absque nostro & totius regni nostri dispendio, retardetur, seu quomodolibet differatur;

Et præmuniatis decanum & capitulum ecclesiæ vestræ Eborum, archidiaconos, totumque clerum vestræ diœcesis, quod iidem decanus & archidiaconi, in propriis personis suis, dictumque capitulum per unum, idemque clerus per duos procuratores idoneos, plenam & sufficientem potestatem ab ipsis capitulo & clero habentes, dictis die & loco intersint, ad faciendum & consentiendum hiis, quæ tunc ibidem, de comuni consilio, divinâ favente clementiâ, ordinari contigerit super negotiis antedictis.

Teste Rege, apud Villam de Sancto Johanne, xxiv. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est archiepiscopo & episcopis subscriptis, mutatis mutandis; videlicet,

J. archiepiscopo Cantuar' totius Angl' primati.
R. episcopo Dunolm'.
S. episcopo Wygorn'.
H. episcopo Lincoln'.
R. episcopo Sarum.
S. episcopo London'.
R. Coventr' & Lich' episcopo.
R. Bathon' & Well' episcopo.
Th' Hereford' episcopo.
J. Exon' episcopo.
H. Karliol' episcopo.
A. episcopo Wynton'.
H. Roff' episcopo.
J. Landaven' episcopo.
H. Meneven' episcopo.
D. Assaven' episcopo.
M. Bangoren' episcopo.
J. Elien' episcopo. } *Et memorandum quod in litteris directis*
J. Cicestr' episcopo. } *istis duobus episcopis prætermittitur claus'* de comparendo personaliter.
Custodi spiritualitatis episcopatûs Norwici, sede vacante.

REX, dilecto sibi in CHRISTO abbati Sancti Augustini Cantuar', salutem.

Cum juxta frequentes tractatus, &c. *ut supra mutatis mutandis usque ibi* quomodolibet differatur, *& tunc,*

Teste ut supra.

Eodem modo mandatum est abbatibus & prioribus subscriptis; videlicet,

Abbati de Rameseye.
Abbati de Burgo Sancti Petri.
Abbati de Croyland.
Abbati de Evesham.
Abbati Sancti Benedicti de Hulmo.
Abbati de Thornton.
Abbati de Colcestre.
Abbati de Leicestr'.
Abbati de Waltham Sanctæ Cruci.
Abbati de Thorney.
Abbati de Sancto Edmundo.
Abbati de Bello Loco Regis.
Abbati de Abyndon.
Abbati de Bardeneye.
Abbati de Hida juxta Wynton'.
Abbati de Redynges.

Abbati Glastoniæ.
Abbati de Oseneye.
Abbati de Wynchecombe.
Abbati Westm'.
Abbati Cirencestr'.
Abbati beatæ Mariæ Eborum.
Abbati Salop'.
Abbati de Seleby.
Abbati Sancti Petri Glouc'.
Abbati de Malmesbury.
Priori hospitalis Sancti Johannis Jerl'm in Angl'.
Priori de Spaldyng.
Priori de Lewes.
Priori de Sempyngham.

REX, dilecto & fideli suo Thomæ comiti Norff' & marescallo Angl' avunculo suo carissimo, salutem.

Cum juxta frequentes tractatus, &c. *ut supra mutatis mutandis usque ibi* quomodolibet differatur.

Teste ut supra.

Eodem modo mandatum est subscriptis mutatis mutandis; videlicet,
Joh'i de Warenna comiti Surr'.
Henr' comiti Lancastr'.
Ricardo comiti Arundell'.
Hugoni comiti Devon', quod ipse, &c. vel filium suum primogenitum ibidem mittat.
Humfr'o de Bohun comiti Heref'.
Thomæ Wake de Lidell.
Will'o Ros de Hamelak'.
Joh'i de Moubray.
Henr' fitz Hugh.
Will'o la Zouch de Mortymer.
Will'o la Zouch de Haryngworth.
Joh'i Bardolf.
Joh'i de Bello Campo de Som'sete, vel fil', &c.
Joh'i de Haryngton.
Henr' de Grey.
Rog'o de Grey.
Rad'o Basset, de Drayton seniori.
Hugoni de Poyntz.
Ric'o de Talbot.
Joh'i de Nevill, de Essex'.
Nich'o de Menill.
Will'o de Clynton.
Rob'to de Insula.
Jacobo Daudele.
Hugoni Daudele.
Will'o Blount.
Joh'i Straunge.
Joh'i de Cherleton.
Petro de Malo Lacu le quint.
Thomæ de Berkeley.
Rob'to fitz Payn.
Joh'i de Wylughby.
Ade de Welle.
Will'o de Eyncourt.
Rogero de Herdeston.
Joh' de Ros.
Joh'i de Sutton de Holdernesse.
Joh'i de Fauconb'ge.
Joh'i de Wylynton.
Rob'to de Morle.

Salvus conductus pro triginta nunciis Scotiæ, cum nunciis Franciæ in Anglia venturis.

A.D. 1336. An. 10 Edw. III.

Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 15. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & fidelibus suis, tam infra libertates, quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, ad requisitionem excellentissimi principis, domini Philippi, Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi, suscepimus in protectionem & defensionem nostram, necnon in salvum & securum conductum nostrum, triginta personas de Scotiâ, de adhærentibus David de Bruys, cujuscumque statûs seu conditionis fuerint, veniendo, de partibus Scotiæ, infra regnum nostrum, ibidemque morando;

Cum nunciis præfati Regis Franciæ, ad nos in Angliam jam venturis, super aliquibus, ipsum David, & sibi adhærentes de Scotiâ tangentibus, tractaturas, & exindè redeundo:

Et ideò vobis, & vestrûm cuilibet, sub forisfacturâ vitæ & membrorum, ac omnium quæ nobis forisfacere poteritis, mandamus, &c. *prout in literis de salvo conductu.*

In cujus, &c. usque ad festum Omnium Sanctorum proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud villam de Sancto Johanne, primo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Salvus conductus pro nunciis Regis Franciæ.

A.D. 1336. An. 10 Edw. III.

Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 13. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & fidelibus suis, tam infra libertates, quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod suscepimus in protectionem & defensionem nostram, ac in salvum & securum conductum nostrum, necnon in salvam gardiam nostram, venerabilem patrem, episcopum Belvacen', & nobilem virum, Ferricum de Pynguiaco militem, ac magistrum Guidonem Peytevini, nuncios & consiliarios excellentissimi principis, domini Philippi, Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi, veniendo in Angliam ad tractandum nobiscum, seu deputandis à nobis, super aliquibus, præfatum Regem Franciæ, & nos, ac David de Brus, & sibi adhærentes de Scotiâ, tangentibus, ac ipsorum nunciorum familiam, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo:

Et ideò vobis mandamus quod eisdem, episcopo, Ferrico, & Guidoni, &c. *prout in litteris de salvo conductu.*

In cujus, &c. usque ad festum Omnium Sanctorum proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud villam de Sancto Johanne, iii. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Aliæ litteræ de salvo conductu pro episcopo Brechinensi & sociis suis.

A.D. 1336. An. 10 Edw. III.

Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & fidelibus suis, tam infra libertates, quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, ad requisitionem excellentissimi principis, domini Philippi, Regis Franciæ illustris, consanguinei nostri carissimi, suscepimus in protectionem & defensionem nostram, ac in salvum & securum conductum nostrum, necnon in salvam gardiam nostram, Adam episcopum Brechinensem, & magistros Galterum de Moffete, & Gartenetum Byset, de Scotiâ, ac eorum familiam, cujuscumque statûs fuerint vel conditionis, in partibus transmarinis jam existentes, veniendo, de eisdem partibus, infra regnum nostrum, ibidemque morando, super aliquibus, David de Brus de Scotiâ, & sibi adhærentes, tangentibus, tractaturos, & exinde ad dictas partes Franciæ redeundo, vel ad partes Scotiæ divertendo:

Et ideò vobis, & vestrûm cuilibet, &c. *prout in litteris de conductu.*

In cujus, &c. usque ad festum Sancti Andreæ Apostoli proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud villam de Sancto Johanne, iii. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Et postmodùm, octavo die Octobris, proximò sequente, ipso Rege, apud Aukland existente, omnes prædictæ litteræ de conductu innovatæ fuerunt, usque ad festum Purificationis beatæ Mariæ, tunc proximò futurum, duraturæ.

Et postmodùm, primo die Novembris, proximo sequente, ipso Rege, apud Berewicum super Twedam existente, omnes prædictæ litteræ de conductu, iterùm innovatæ fuerunt, usque ad festum Paschæ, proximò futurum, duraturæ; set, loco Ferrici de Piguiaco, ponebatur Johannes Heumere miles, dominus de Wasnes.

De navigio Baionæ, versus mare Anglicum mittendo.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Rot. Vascon. 10 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi, majori, juratis, centum paribus, ac toti communitati, civitatis suæ Baionæ, salutem.

Quia nonnulli nobis certitudinaliter intimârunt, quod diversæ galeæ, & aliæ naves guerrinæ, in diversis partibus transmarinis provisæ, supra mare, prope costeram Normanniæ, congregatæ existunt, ad succurrendum contra nos Scotis, inimicis nostris, vel fines regni nostri, seu aliarum terrarum nostrarum, hostiliter invadendum, ad gravandum pro viribus nos & nostros;

Nos, hujusmodi malitiis obviare, & salvationi ac tuitioni regni & populi, nobis subjecti, providere intimiùs cupientes, ac de vestræ fidelitatis constantiâ & consuetâ benivolentiâ, quas vos erga nos, & domum nostram regiam, in nostris agendis quibuscumque, semper habuisse cognovimus, confidentes;

Vos requirimus & rogamus, vobis nichilominùs, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, injungendo mandantes, quatinùs, dilatione quacumque cessante, navigium civitatis prædictæ de guerrâ, si nondum paratum fuerit, parari, & hominibus validis, armaturis, & aliis, quæ pro munitione hujusmodi navium necessaria fuerint, muniri, navigiumque illud, sic de guerrâ paratum & munitum, versus mare Anglicanum mitti, celeriter faciatis, in subsidium navigii nostri Angliæ, ad resistendum dictis galeis & navibus, sic provisis, si regnum nostrum, seu alias terras nostras, invadere, aut prædictis Scotis, inimicis nostris, contra nos succurrere præsumpserint clam vel palam:

Et hoc, sicut nos, & honorem nostrum, pro cujus conservatione, totis temporibus, exposuistis gratuitè vos & vestra, diligitis, modis omnibus faciatis:

Ad custus autem, quos circa præmissa apponere vos continget, talem considerationem habebimus, & vobis super hiis remunerationem faciemus, quod exindè eritis meritò contentati.

Dat' apud villam de Sancto Johanne, iii. die Septembris.

Per ipsum Regem.

De combustione villæ de Parva Hoghton.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Claus. 10 Edw. III. m. 11. d. in Turr. Lond.

REX, taxatoribus & collectoribus decimæ & quintædecimæ in comitatu Norh't', salutem.

Compacientes statui hominum villæ de Parvâ Hoghton, quæ unà cum bladis & aliis bonis & catallis in eâdem villâ existentibus jam casualiter est combusta; ac volentes eo prætextu cum præfatis hominibus in hâc parte agere graciosè;

Dedimus eis respectum de illis sexaginta & septem solidis & tribus denariis, quos, ratione decimæ & quintædecimæ prædictarum, nobis solvere tenentur, usque ad festum Purificationis beatæ Mariæ Virginis proximò futurum:

Et ideò vobis mandamus quod assessioni & levationi dictorum sexaginta & septem solidorum & trium denariorum faciend', interim supersedeatis.

T. R. apud villam de Sancto Johanne, iii. die Septembr'.

Per cons'.

De comite de Murref in Turri London' custodiendo.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Claus. 10 Edw. III. m. 12. d. in Turr. Lond.

REX, constabulario Turris suæ London', vel ejus locum tenenti ibidem, salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, & sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, quod Johannem comitem de Murryf, inimicum & rebellem nostrum, quem vicecomes noster Suth' vobis per præceptum nostrum liberabit, ab ipso recipiatis, & ipsum, in prisonâ nostrâ Turris prædictæ, in ferris, salvò & securè custodiri faciatis, quousque aliud à nobis indè habueritis in mandatis.

Teste Rege, apud Notyngham, xxviii. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro comitissâ de Fyfe.

A.D. 1336. An. 10 Edw. III.

Liberat. 10 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Cum, decimo septimo die Martii, proximo præterito, vobis, per breve nostrum, mandaverimus quod Mariæ comitissæ de Fif in Scotiâ, consanguineæ nostræ carissimæ, quæ in Angliâ ad fidem & pacem nostram moratur, quadraginta solidos, pro expensis suis, per septimanam, quamdiu moram sic faceret, de thesauro nostro, liberari faceretis, quousque aliud à nobis indè haberetis in mandatis;

Nos, volentes idem mandatum nostrum ritè exequi, juxta vim & effectum ejusdem, vobis mandamus, quod præfatæ comitissæ, vel ejus in hâc parte attornato, id, quod eidem comitissæ à retro est de dictis quadraginta solidis per septimanam, à prædicto decimo septimo die hucusque, & eosdem quadraginta solidos per septimanam exnunc, pro expensis præfatæ comitissæ, quamdiu moram sic fecerit, de thesauro nostro, liberetis, vel quousque aliud à nobis indè habueritis in mandatis.

Teste Rege, apud Notyngham, xxix. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Ad Regem Siciliæ, super providentiâ galearum impeditâ.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Claus. 10 Edw. III. m. 11. d. in Turr. Lond.

SERENISSIMO principi, domino Roberto, DEI gratiâ, Jerusalem & Siciliæ Regi, consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitanniæ, fœlicem regnandi gloriam, & salutem.

Pridem in nostram deduxit notitiam relatio fidedigna, quod cum in comitatu vestræ provinciæ, sub velamine subsidii Terræ Sanctæ, procuraretur providentia & armatio galearum, vestra serenitas, intelligens dictam providentiam ad nocendum nobis & nostris perperam fore factam, ipsam in dicto comitatu fieri prohibuit, & amabiliter impedivit, in quo, sicut frequenter in oportunitatibus aliis, sincerus ad nos vestræ dilectionis affectus nobis innotuit per effectum, de quibus excellentiæ regiæ verbales, quas valemus, gratiarum referimus actiones, quas gratorum effectibus operum libentiùs redderemus.

Super hiis autem, dilecto & fideli nostro, Nicholino de Flisco de Janua, quem, quia nobis ipsum alias de fidelitate specialiter commendâstis, de nostro duximus concilio retinendum, aperuimus plenius mentem nostram; cujus relationi velit, petimus, regalis magnificentia fidem dare.

Et cum, ad rogatum nostrum, nostris *intendens servitiis, ad vos redire* distulerit, super hoc ipsum habere dignetur vestra sublimitas excusatum.

Vobis adaugeat Altissimus dies lætos.

Dat' apud Leycestr', ii. die Octobris.

Ad Januenses, de gratiis, super inhibitione & combustione galearum contra Regem provisarum.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Claus. 10 Edw. III. m. 11. d. in Turr. Lond.

REX, viris providis & discretis, potestati, capitaneis, abbati, populo, ancianis civitatis & communitatis Jânuæ, amicis suis carissimis, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Nuper in nostram deductô notitiam quod, cum pridem in civitate vestrâ, sive districtû, procuraretur armata providentia galearum, vos, ex conjecturis verisimilibus, suspicantes dictam providentiam in nostri perniciem fore factam, memores solidæ benivolentiæ, quæ inter prædecessores nostros & vestros viguit ab antiquo, dictæ providentiæ nedùm annuere renuistis, set illam oportunis & rigorosis remediis impedistis, combustis quibusdam galeis, quas sic, contra inhibitionem vestram, *armari prudens vestrum scrutinium adinvenit.*

Hæc autem, tam gratanter & amabiliter per vos facta, in nostro memoriali durabilis gratitudinis sunt conscripta, pro quibus vobis offerimus non solùm vicissitudinem repensivam, *set, cum se facultas optulerit, exuberantem, ad vestros profectus & beneplacita, voluntatem.*

Super hiis autem, dilecto & fideli nostro, Nicholino de Flisco, concivi vestro, adhibere velitis, petimus, plenam fidem.

Dat' apud Leycestr', ii. die Octobris.

De potestate ad galeas pro Rege conducendas.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 24. in Turr. Lond.

UNIVERSIS CHRISTI fidelibus, ad quos, &c. Edwardus, &c. salutem.

Sciatis quod nos, de fidelitate & circumspectione providâ dilecti & fidelis nostri, Nicholini de Flisco, dicti cardinalis de Janua, plenariè confidentes, ipsum procuratorem nostrum & nuncium ordinamus & constituimus specialem ad conducendum & firmandum, ad opus nostrum, galeas & usceria, hominibus & armis, apparatu, & aliis necessariis, sufficienter instructa & munita, ac ad tractandum, concordandum, & conveniendum, cum dominis, patronis, & ductoribus dictarum galearum & usceriorum, de vadiis & stipendiis ac providentiis in hâc parte constituendis & faciendis;

Et ea, quæ sic conventa fuerint, quacumque firmitate vallandum, necnon obligationes, cautiones, & securitatem sufficientem, de dictis dominis, patronis, & ductoribus dictarum galearum & usceriorum, de galeis & usceriis ipsis habendis, sic paratis, locis & temporibus, de quibus conventum exstiterit, recipiendum, aliumque procuratorem, loco sui, in præmissa substituendum, ac omnia alia & singula faciendum quæ in præmissis fuerint oportuna:

Promittentes, in verbo regiæ veritatis, pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum & gratum habituros quicquid per dictum procuratorem nostrum, seu substitutum ab eodem, actum, seu conventum fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Leicestre, ii. die Octobris.

Pro Edwardo de Balliolo, Rege Scotiæ.

A. D. 1336.—An. 10 Edw. III.

Liberat. 10 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate, de thesauro nostro magnifico principi, Edwardo Regi Scotiæ, consanguineo nostro carissimo, vel ejus in hâc parte attornato, centum libras de dono nostro, in subventionem expensarum hospitii sui.

Teste Rege, apud Leycestre, iii. die Octobris.

Rex jubet donationem vini & victualium fieri præfato Regi.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 11. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo Roberto de Tong, receptori victualium nostrorum apud Berewicum super Twedam, salutem.

Mandamus vobis quod, magnifico principi Edwardo Regi Scotiæ, consanguineo nostro carissimo, vel ejus in hâc parte attornato, vina & alia victualia, ad valorem centum librarum, ad pretium quo victualia hujusmodi in eâdem villâ venduntur, de victualibus nostris, in custodiâ vestrâ existentibus, liberetis, de dono nostro, in subventionem expensarum hospitii sui:

Recipientes à præfato Rege, vel dicto suo attornato, litteras suas patentes, receptionem vinorum & victualium prædictorum, & quæ & cujusmodi fuerint, & eorum pretium, continentes & testificantes.

Et nos vobis indè, in compoto vestro, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Notyngham, iii. die Octobris.

Per ipsum Regem.

De consilio habendo super processibus in curiâ Franciæ.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Claus. 10 Edw. III. m. 12. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis clericis suis, magistris Thomæ Sampson & Johanni Piers, salutem.

Quia super articulis magis arduis, periculis, & dubiis imminentibus in processibus contra nos & nostros, in curiâ Franciæ & alibi pendentibus indecisis, & terram nostram Vasconiæ & alias terras & insulas dominio nostro subjectas, tangentibus, providum vestrum consilium nobis credimus oportunum;

Vos specialiter rogamus, mandantes vobis in dilectione quâ nobis tenemini, quod super hujusmodi articulis, periculis, & dubiis vobis per dilectos clericos Henricum de Cantuar' & Rogerum de Staunford, vel eorum unum exhibend' & exponend', habitâ deliberatione diligenti, nos de hujusmodi consilio vestro, super hiis & securiori viâ procedendi ad jurium nostri & nostrorum defensionem in eisdem, unà cum tenore commissionum procurator' & aliarum litterarum quarumcumque, nobis & nostris necessariarum vel utilium in præmissis, in scriptis reddatis adcitiùs & pleniùs quo poteritis certiores.

T. R. apud Notingham, iv. die Octobr'

Indenturæ, inter dominum E. Regem Scotiæ & Johannem de Insula factæ, ratificatio.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 21. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Inspeximus quasdam litteras indentatas, factas inter magnificum principem, dominum E. Regem Scotorum illustrem, consanguineum nostrum carissimum, & Johannem de Insulâ, in hæc verba;

HÆC indentura, facta apud villam de Perth, die Jovis duodecimo die Septembris, anno domini millesimo trescentesimo tricesimo quinto, inter excellentissimum principem, dominum E. DEI gratiâ, Regem Scotorum illustrem ex una parte, & Johannem de Insulâ ex alterâ parte, testatur quod dictus dominus Rex concessit, quantum in se est, prædicto Johanni, pro bono & laudabili servitio, sibi impenso, ac in futurum impendendo, per se & hæredes suos, insulam de Ysle, terram de Kentyre, terram de Knappedoll, insulam de Githe, dimidium insulæ de Dure, insulam de Golwouche, insulam de Mulle, insulam de Sky, insulam de Lewethy, terram de Kenalbadon & de Ardinton; tenenda eidem Johanni, hæredibus & assignatis suis.

Concessit etiam dictus dominus Rex eidem Johanni wardam de Loghaler, usque ad legitimam ætatem filii & hæredis domini David de Strabolgy, ultimi comitis Atholl':

Pro quibus quidem concessionibus prædictis, præfatus Johannes de Insula obligat se & hæredes suos, esse ligios homines, & fideles dicto domino Regi, & hæredibus suis, imperpetuum; et gravare omnes suos inimicos & rebelles, quibuscumque diebus, & locis, & modis omnibus, quibus eos gravare poterit, se & suos, ac hæredes ejus quoscumque;

Et pro securitate omnium præmissorum, fideliter complendorum, præstetur sacramentum corporale per dictum Johannem, super Sanctam Eukaristiam, calicem altaris, & missalem.

Item, vult & concedit dictus Johannes quod, si prædictus dominus Rex obsidem vel obsides, ab eo voluerit habere pro majori securitate faciendâ, consanguineum, vel consanguineos suos, minoris ætatis, sibi propinquiores, dicto domino Regi reddendos, cum tempus oportunum advenerit, quia dictus Johannes filium, nec hæredem, à corpore suo nondum habet legitimè procreatum.

Præterea, præfatus dominus Rex vult & concedit, quod quocumque tempore habeat hæredem de corpore suo legitimè procreatum, quod compaternitas ejusdem hæredis præfato Johanni concedatur.

NOS autem omnia & singula, in litteris prædictis contenta, pro nobis, & hæredibus nostris, quantum ad nos pertinet, acceptamus, ratificamus, approbamus, & confirmamus, sicut litteræ prædictæ pleniùs testantur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Aukeland, v. die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Flandrensibus arestandis.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Claus. 10 Edw. III. m. 11. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Norff' & Suff', salutem. Quia mercatores & alii quicumque de regno nostro, jam in partibus Flandriæ existentes, unà cum mercimoniis, rebus, ac bonis suis quibuscumque, secum ibidem inventis, per comitem Flandriæ, ac burgimagistros, & scabinos, & consules, villarum ejusdem terræ, in eisdem partibus Flandriæ capti & arestati existunt, & carcerali custodiæ mancipati, sicut nobis est certitudinaliter intimatum, nullâ præfato comiti, seu hominibus de Flandriâ, per nos, seu nostros, injuriâ factâ, nec causâ aliquâ præcurrente;

Nos, hujusmodi contemptum, nobis sic factum, ac jacturas, quas eosdem mercatores eâ occasione sustinere oportebit, intimè ponderantes, ac volentes contra hujusmodi malitiam extendere manum nostram;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, omnes homines de Flandriâ, tam mercatores quam alios, ubicumque inventi fuerint in ballivâ tuâ, sive infra libertates, sive extra, unà cum ipsorum navibus, mercimoniis, bonis & catallis quibuscumque, in dictâ ballivâ tuâ inventis, & quæ ex nunc infra dictam ballivam tuam duci contigerit, sine dilatione arestari, & ipsos, ac ipsorum bona prædicta, sub salvâ & securâ custodiâ, absque distractione bonorum eorumdem, detineri facias, quousque aliud indè duxerimus demandandum:

Indenturas, nomina Flandrensium prædictorum, ac ipsorum bona, quæ sic arestari feceris, & quæ, & cujusmodi fuerint, ac eorum pretium, continentes, inter te & aliquos probos homines locorum, ubi ipsos Flandrenses, & eorum bona, arestari contigerit, faciens indilatè; & in cancellariam nostram nobis transcriptum indenturarum illarum, cum factæ fuerint, de tempore in tempus, sub sigillo tuo transmittens.

Et hoc, sicut te indempnem servare volueris, nullatenùs omittas.

Teste Rege, apud Aucland, v. die Octobris.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo mandatum est vicecomitibus comitatuum subscriptorum, & aliis subscriptis, mutatis mutandis; videlicet,

London'.	*Sussex'.*	*Cornub'.*
Eborum.	*Suthampton'.*	*Dors'.*
Northumbr'.	*Kanc'.*	*Somers'.*
Essex'.	*Glouc'.*	*Wiltes'.*
Surr'.	*Devon'.*	*Lincoln'.*

Ballivis villæ Magnæ Jernemuth.
Ballivis villæ de Ravenserod.
Custodi Quinque Portuum vel ejus locum tenenti.
Johanni de Norwico, admirallo flotæ ab ore Thamisiæ versus partes boreales.
Galfrido le Say, admirallo flotæ ab ore Thamisiæ versus partes occidentales.

Januensium, pro damnis illatis, acquietantia.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Claus. 10 Edw. III. m. 11. d. in Turr. Lond.

UNIVERSIS CHRISTI fidelibus, ad quos præsentes litteræ pervenerint, Nicholinus de Flisco, dictus cardinalis de Janua, procurator, sindicus, & nuncius specialis potestatis, capitaneorum, abbatis, populi, ancianorum, & communitatis, civitatis Januæ;

Ad petendum, exigendum, & recipiendum quicquid prædictis, & eorum cuilibet, seu alicui Januensi dictæ comunitatis, debetur, ex quacumque causâ, per serenissimum principem, dominum Edwardum, DEI gratiâ, Regem Angliæ illustrem, seu personâ, aut personis, aliquibus regni vel potestatis suæ;

Et ad faciendum eidem Regi, & subditis, de quibuscumque debitis, seu dampnis sibi datis, remissionem, & plenam liberationem, ac pactum perpetuum de ulteriùs non petendo, specialiter constitutus, salutem in omnium Salvatore.

Noverit universitas vestra quod, cum nuper, ex parte potestatis, capitaneorum, & communitatis, civitatis Januæ, peterentur à præfato domino Rege restitutio dampnorum, & emendæ pro quibusdam dampnis, quæ Yvano Luccani, & sociis suis civibus civitatis prædictæ, per subditos, celebris memoriæ, domini E. Regis Angliæ, patris prædicti Regis, in captione & deprædatione cujusdam navis grossæ juxta Dunas de Sandwyco, dudum dicebantur illata;

Idem dominus Rex Angliæ, de liberalitate suâ, in recompensationem dampnorum hujusmodi, dictis dampnificatis octo milia marcarum sterlingorum assignavit, sub certâ formâ solvendarum, & dictæ communitati libertates diversas in regno suo concessit, prout in litteris suis patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Idcirco ego, procurator, & sindicus, ac nuncius suprascriptus, præmissis beneficiis & gratiis regiis debitè ponderatis, nomine procuratorio, quo supra, præfatum dominum Regem, & quoscumque suos subditos, & sibi adhærentes, de præfatis dampnis, in dictâ navi factis, ac expensis, & interesse secutis occasione captionis navis prædictæ;

Quæ à præfato Rege, vel suis, prætextu dampnorum & interesse hujusmodi, quocumque colore, per dictos dampnificatos, vel aliquem de comunitate prædictâ, peti poterunt in futurum, libero & plenè quieto;

Et de ipsis dampnis, expensis, & interesse, remissionem, & pactum de non petendo, & plenam quietationem, præfato Regi, & suis, purè & spontè facio & concedo;

Et ipsos, erga dictos dampnificatos, hæredes & executores eorum, & dictam comunitatem, & singulas personas ejusdem, quietos & indempnes, solempni stipulatione, sub obligatione & ypothecâ bonorum communitatis prædictæ, servare promitto:

Renuncians expressè actioni, prosecutioni, & juri, ac exceptionibus doli mali, quod metûs causâ, conditioni ob causam non numeratæ pecuniæ, arestis, & reprisalibus, ac omni alii juris & facti remedio, dictis dampnificatis, seu eorum hæredibus & executoribus, vel comunitati prædictis, seu alicui civium prædictorum, occasione captionis navis prædictæ competentibus, seu competituris aliqualiter in futurum:

Solo jure dictarum octo mille marcarum rato & firmo manente, donec, secundum formam assignationis prædictæ, fuerint persolutæ.

In cujus rei testimonium sigillum meum duxi præsentibus apponendum.

Dat' apud Lenton, xvi. die Octobris, anno Domini millesimo CCC[mo] tricesimo sexto.

Et memorandum quod prædictus Nicholinus venit in cancellariam Regis apud Eborum, tricesimo die Octobris, anno prædicto, & recognovit litteras prædictas esse factum suum, & omnia contenta in eisdem, in formâ prædictâ.

Ad comitem Flandriæ expostulatoria.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Claus. 10 Edw. III. m. 10. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro domino Lodowico, comiti Flandr' & Niveren', amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Dum in debitæ reducimus considerationis examine pronam benivolentiam & dilectionis solidæ puritatem, quibus nostri progenitores & vestri se mutuò prævenerunt, quas nostris temporibus desideramus inter vos & nos, in augmentis fœlicibus, fœcundare, magna nobis ingeritur admirationis materia, quod, antiquis amicitiis non pensatis, subditos nostros, ad partes Flandriæ, sub spe vestræ protectionis, & confidentiâ prorogationis respectûs, usque ad instans festum Nativitatis Domini nuper ex parte vestrâ promissæ, fiducialiter accedentes, contra formam promissionis hujusmodi, maximè cum super reformatione dampnorum, vestris subditis per nostros, ut prætenditur, illatorum, juxta processum per commissarios mutuos indè factum, parati fuimus facere quod incumbit, & id fieri mandavimus cum effectu, subitò, sufficienti seu solitâ monitione non præmissâ de recedendo, & educendo bona sua, a districtu vestro, sine causâ legitimâ, nescimus quo spiritu, capi & arestari fecistis;

Et eos, unà cum bonis omnibus quorumcumque subditorum nostrorum, ibidem inventis, arestatos, ut dicitur, sic tenetis; quærentes, ut videtur, occasiones contra nos voluntariè, nè dicamus ingratè, cum mercatores nostri potiùs & libentiùs ad partes vestri dominii, quàm ad alias, cum suis mercibus, se divertant, quod nobis foret valdè gratum, dùm tamen ibidem civiliter tractarentur.

Vestram igitur amicitiam, attentè rogamus quatinùs, consideratis præmissis & alligantiis inter nos, si recolitis, pridem factis ad fomentum dilectionis solidæ, inter nos & vos ac nostros & vestros subditos, feliciter dilatandæ, necnon ad communionem pacificam inter dictos subditos, ad mutuum eorum commodum, roborandam, & pro vitandis malis quæ poterunt ex contrario provenire jubere, velitis arestum prædictum, tam de rebus quam personis, absque difficultate relaxari, &, prout justum fuerit, amicabiliter liberari, & dictos nostros subditos infra loca districtûs vestri benivolè pertractari:

Nam ex parte nostrâ non insurget turbationis occasio, set ad faciendum quod justum & æquum fuerit, prompti semper erimus & parati; prout latores præsentium vobis pleniùs dicere poterunt vivâ voce; quibus in hoc adhibere velitis, petimus, plenam fidem; rescripturi nobis super hiis, si placet, vestra beneplacita per eosdem.

Dat', &c. apud Aukeland', xviii. die Octobris.

Consimiles ferè litteræ diriguntur burgimagistris villarum de Bruges, Ipres, & de Gandavo.

De conservatione ducatûs Aquitanniæ.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Rot. Vascon. 10 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, senescallo suo Vascon', constabulario & majori Burdeg', ac omnibus aliis consiliariis & ministris suis in ducatu prædicto, salutem.

Desiderantes hiis præsertim temporibus, quæ turbationibus & dissidiis involvuntur, periculis occurrere, quæ per negligenciam & injuriam poterunt in dicto ducatu nostro forsitan provenire, vestram excitamus fidelitatis constanciam, vobis firmiter injungentes, quod circa directionem providam agendorum nostrorum ibidem; & salvationem nostrorum jurium & honoris, exactam diligenciam, prout temporis qualitates exposcerint, totis viribus apponatis, terroribus adversancium non cedentes, & laboribus non parcentes, set sic prudenter, & magnanimiter vos habentes, ut vestram debeamus circumspectionem & fidelitatem solidam commendare, & præmiis prosequi fructuosis.

T. R. apud Aukeland, xx. die Octobr'.

Pro Rege de procuratore constituto, contra electum Norwicensem.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 18. in Turr. Lond.

UNIVERSIS præsentes literas inspecturis, Rex, &c. salutem.

Sciatis quod, cum in cunctis ecclesiis cathedralibus regni nostri, inter cætera, tale jus seu prærogativa nobis notoriè competat, tam ex concessione sedis apostolicæ quam de consuetudine generali & notoriâ, à tempore, & per tempus, cujus contrarii memoria non existit, in regno nostro inviolabiliter observata, 'Quod electi in dictarum ecclesiarum episcopos, priusquam prosequantur electionis suæ negotium, teneantur instanter assensum regium petere, &, ut illum optineant, expectare; alias quicquid, non optento assensu nostro prædicto, circa dictos electos ulteriùs factum fuerit, sit ipso facto irritum & inane;'

Ac omnes electi prædicti, per totum tempus prædictum, *id fecerint reverenter*, excepto quodam monacho in episcopum Norwycen' jam electo, & qui, dicti juris nostri verisimiliter non ignarus, assensu nostro regio non optento, ad sedem apostolicam se transtulerit, confirmationem electionis, de se factæ, ut dicitur, petiturus, in dicti juris nostri præjudicium manifestum:

'Nos, de fidelitate & circumspectione dilecti clerici nostri, magistri Andreæ Sapiti, confidentes, ipsum procuratorem nostrum facimus, & constituimus specialem, ad excipiendum, & obiciendum, ac proponendum, de dicto jure, seu prærogativâ nostrâ, & contemptu in hac parte nobis facto, contra dictum electum, & ad impediendum, eo prætextu, confirmationem electionis suæ prædictæ:

Necnon ad ostendendum qualiter parati fuimus sibi facere quod nobis incumbebat, ad quod, ex causâ legitimâ, sibi assignavimus brevem diem, quem tamen expectare non curavit, in dicto negotio ponendum & articulandum; positionibus & articulis respondendum; testes & instrumenta & alia documenta, quæ valere poterunt in hâc parte, producendum; juramentum de calumpniâ & de veritate dicendâ, ac quodcumque aliud licitum, in animam nostram præstandum, provocandum & appellandum; alium procuratorem loco suo substituendum; substitutionem revocandum, & procuratoris officium reassumendum; ac omnia & singula faciendum quæ in præmissis necessaria fuerint vel oportuna, etiam si mandatum exigant speciale:

Promittentes nos, *ratum* & gratum habituros, quicquid in dicto negotio, per præfatum procuratorem nostrum, vel substitutum ab eo, actum fuerit sive gestum; aliis procuratoriis quibuscumque, præfato procuratori nostro priùs factis, in suo nichilominùs robore duraturis.

In cujus, &c.

Dat' apud Novum Castrum super Tynam, xxviii. die Octobris, anno Domini milesimo trescentesimo tricesimo sexto.

De procuratore, ad transumpta facienda.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 18. in Turr. Lond.

UNIVERSIS præsentes literas inspecturis, Rex, &c. salutem.

Sciatis quod, cum habeamus diversa privilegia & literas apostolicas, in locis securis reposita, quorum usus esset nobis, in Romanâ curiâ, pro quibusdam negotiis, jura nostra regia concernentibus, plurimum oportunus, quæ tamen, tam propter viarum discrimina quam alias causas probabiles, periculosum foret illuc mittere, præcipuè hiis diebus;

Nos, de fidelitate & circumspectione dilecti camerarii nostri, Nicholai de Atton, confidentes, ipsum procuratorem nostrum facimus & constituimus, specialem ad ostendendum quascumque literas apostolicas, nos & jura nostra regia concernentes, coram quocumque judice competenti inspiciendas, palpandas, & examinandas;

Et ad petendum dictas literas, ex causis hujusmodi, vel aliis legitimis, auctoritate ordinariâ, transumi fideliter, & transumptum hujusmodi solempniter & legitimè publicari, & ad omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale:

Ratum & gratum habituri quicquid per dictum procuratorem nostrum actum vel gestum fuerit in præmissis.

In cujus rei testimonium sigillum nostrum fecimus hiis apponi.

Dat' apud Novum Castrum super Tynam, xxviii. die Octobris.

Ad Regem Norwegiæ, super providentiâ navium armatarum.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 9. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino ...... DEI gratiâ, Regi Norwegiæ, amico suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. salutem, & felices, ad vota, successus.

Ad publicam jam pervenit notitiam, &, ut credimus, vos non latet, qualiter Scoti, rebelles & inimici nostri, contra nos, superiorem dominum, & vassallum nostrum, Edwardum Regem Scotiæ, licet jura superioritatis nostræ, & successionis hæreditariæ ipsius Edwardi, sint clarissima, de guerrâ contra nos & dictum vassallum nostrum perperam insurgere præsumpserunt;

Et qualiter quidam, quærentes contra nos occasiones indebitas, sub colore ut dictis Scotis subveniant, magnam faciunt providentiam galearum & navium armatarum, ad nos & regnum nostrum pro viribus expugnandum.

Quamobrem regalem magnificentiam (quam in tam patenti nostrâ justitiâ speramus invenire nobis propitiam & faventem) ex corde rogamus, quatinùs, cum dicti nostri malivoli nitantur adhuc plures grossas naves & armatas contra nos, ut dicitur, providere, velitis, si placet, optentu justitiæ, & solidæ dilectionis, & mutuæ subventionis dulcedine, quas inter domum vestram regiam & nostram gratis cupimus successibus fœcundare, vestris subditis districtiùs inhibere, & facere cum effectu, ne naves suas hujusmodi, in nostri perniciem, dictis nostris æmulis locent aliqualiter, vel concedant; nec ad partes, vel potestatem, eorum ducant ullatenus, vel transmittant:

Et, cum quid facere poterimus vobis grata, paratos nos semper habebitis vicissitudine relativâ.

Dat' apud Novum Castrum super Tynam, iii. die Novembris.

Ad comitem Hollandiæ, super providentiâ prætactâ.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, nobili & potenti virò, domino comiti Hanoniæ, Holandiæ, & Selandiæ, ac domino Frisiæ, patri suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Ad publicam jam pervenit notitiam, &, ut credimus, vos non latet, qualiter Scoti, inimici & rebelles nostri, contra nos, superiorem dominum, &c. *prout supra usque hæc verba; viz.*

Rescripturi nobis cum quæ facere poterimus vobis grata.

Dat' apud Novum Castrum super Tynam, iii. die Novembris.

Ad comitem Gelriæ, super providentiâ prædictâ.

A.D. 1336.—An. 10 Edw. III.
Claus. 10 Edw. III. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, nobili & potenti viro, domino comiti Gerliæ, fratri suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum. Ad publicam jam pervenit notitiam, &, ut credimus, vos non latet, qualiter Scoti, rebelles & inimici nostri, contra nos, superiorem dominum, *&c. prout supra de verbo ad verbum.*

Pro episcopo Dunolmensi super expensis in ambassiatâ suâ.

A.D. 1336. An. 10 Edw. III.
Claus. 10 Edw. III. m. 11. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus de scaccario, ac camerariis suis, salutem.

Cum, duodecimo die Julii, proximò præterito, miserimus venerabilem patrem, R. episcopum Dunolm', ad partes Franciæ, ad tractandum cum magnifico principe, domino Philippo, Rege Franciæ illustri, consanguineo nostro carissimo, super quibusdam negotiis, nos tangentibus;

Et ei concesserimus, pro singulis diebus, quibus in hujusmodi obsequio nostro staret, usque ad reditum suum, quinque marcas pro vadiis suis percipiendas, eique diversas summas pecuniæ, super expensis suis, in itinere illo, fecerimus liberari;

Ac idem episcopus jam nobis supplicaverit ut, cum ipso, tam de vadiis suis prædictis quam de expensis, per ipsum circa passagia sua maritima, eundo versus dictas partes, & exindè redeundo, factis, computari, & sibi ulteriùs indè fieri faciamus quod est justum;

Nos, supplicationi suæ in hâc parte annuentes, vobis mandamus quod compotum prædicti episcopi, in hâc parte, audiatis, & allocetis sibi quinque marcas pro singulis diebus, quibus sic stetit in obsequio nostro, videlicet, à prædicto duodecimo die Julii (eodem die computato) usque vicesimum nonum diem Septembris, tunc proximò sequentem, quo die ad nos rediit (eodem die similiter computato) id quod sibi, per compotum prædictum, tam pro dictis vadiis suis diurnis quam pro expensis, circa passagia sua factis, ultra prædictas summas receptas, deberi inveniri contigerit, vos, præfati thesaurarie & camerarii, de thesauro nostro, solvatis.

Teste Rege, apud Stryvelyn, iv. die Novembris.

Per ipsum Regem.

De expensis per cursores suos.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.
Claus. 10 Edw. III. m. 11. in Turr. Lond.

REX, eisdem, salutem. Supplicavit nobis, venerabilis pater, R. episcopus Dunolm', ut, cum ipse nuper (tempore quo ipsum misimus in nuncium nostrum ad partes Franciæ) diversos cursores suos, tam ad nos, ad partes Scotiæ quam alibi ad partes Alemanniæ & Britanniæ, pro quibusdam negotiis nostris ibidem, prout idem episcopus per nos oneratus extitit, per diversas vices transmisisset, & eis diversas pecuniarum summas, de denariis propriis, pro vadiis & expensis suis, in hâc parte, liberâsset;

Velimus ei de eisdem summis solutionem fieri jubere, nos, supplicationi suæ hujusmodi annuentes, ut est justum, vobis mandamus quod eidem episcopo, de summis, quas bonâ fide asserit se pro obsequiis nostris prædictis solvisse, ut est dictum, vos, præfati thesaurarie & camerarii, solutionem celerem, de thesauro nostro, habere faciatis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Mandatur quod omnes naves flotæ occidentalis Angliæ apud Portesmuth congregentur.

A.D. 1336. An. 10 Edw. III.
Rot. Scot. 10 Ed. III. m. 5. d. in Turr. Lond.

REX, majori & ballivis villæ suæ Bristoll', salutem. Licet nuper, accipientes, ex relatione fidedignâ, quod alienigenæ, in partibus transmarinis, se parabant, & naves in diversis locis congregabant, ad expugnandum gentes nostras super mare, & de guerrâ gravandum;

Tam vobis quam magistris & marinariis navium villæ prædictæ, sicut cæteris majoribus & ballivis aliorum portuum regni nostri, ac magistris & marinariis navium ipsius regni (quas, pro defensione ejusdem regni, contra hostiles hujusmodi invasiones, arestari fecimus) sub gravi forisfacturâ nostrâ inhibuerimus, nè aliquas naves portûs prædicti, ad aliquas partes, extra regnum nostrum, transire permitteretis quousque aliud indè duceremus ordinandum;

Set quod easdem naves, hominibus, armaturis, & aliis necessariis pro guerrâ, benè munitas, supra mare mitteretis pro defensione regni supradicti, quamplures tamen naves, tam villæ illius, quam aliorum locorum, ad partes Vasconiæ, & alias partes exteras, non obstantibus inhibitione & pœnâ forisfacturæ prædictis, sunt profectæ, & quædam ex eis per dictos alienigenas, tam transeundo versus partes illas, quam exindè redeundo, de guerrâ capiuntur, & secum, interfectis earumdem navium marinariis, abducuntur in nostri & totius regni nostri dedecus & vituperium, ac etiam periculum manifestum; undè, nec inmeritò, intimè commovemur.

Et quia jam, per nos & concilium nostrum, consideratis periculis, quæ undique iminent hiis diebus, pro communi utilitate dicti regni, & salvatione navigii ejusdem, ordinatum est & concordatum, quod omnes & singulæ naves, portuum & locorum, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes occidentales, quæ ultra mare transire poterunt, absque dilatione & excusatione quibuscumque, hominibus, armaturis, & aliis necessariis, benè & sufficienter muniantur, & sic munitæ in portu de Portesmuth, in crastino Sancti Nicholai, proximò futuro, ad ultimum, congregentur:

Ita quod, ipsis sic congregatis, naves, quæ ad partes Vasconiæ, & alias partes exteras pro vinis, & mercimoniis aliis quærendis, & ad regnum nostrum ducendis, profecturæ existunt, ad easdem partes, in magnis classibus, potentèr, ex causâ prædictâ, proficisci valeant, & redire, & quod aliæ naves, pro salvatione dictarum navium, & conservatione honoris nostri regii, & communi bono & commodo ipsius regni, ac etiam pro expugnand' & repellend' malitiâ dictorum alienigenarum, si ipsis insultare, aut eas gravare præsumpserint, salvò conducant & reducant, juxta consilium & avisamentum fidelium nostrorum, quos tunc, eâ de causâ, ad locum missuri sumus antedictum;

Et ideò vobis in fide & ligeantiâ, quibus nobis astricti estis, mandamus, firmiter injungendo, quod omnes naves villæ prædictæ, quæ pro passagio hujusmodi sufficientes fuerint, tam absentes, cum reductæ fuerint, quam præsentes, hominibus, armaturis, & aliis necessariis, si sic munitæ non existant, quibuscumque dilatione & excusatione cessantibus, benè & sufficienter muniri, & ad dictum locum de Portesmuth mitti faciatis; ita quod sint ibidem in dicto crastino, absque ulteriori prorogatione, ut præmittitur, profecturæ.

Et scire vos volumus, & alios quoscumque ballivæ vestræ, quos dictum negotium contingit, præmuniri ex parte nostrâ nichilominùs faciatis, quod, si in executione præsentis mandati nostri inobedientes fueritis vel remissi, aut domini, magistri, vel marinarii navium ejusdem villæ, cum hujusmodi navibus suis, ad partes, seu loca alia, ante, seu post, diem prædictum, quocumque colore quæsito, præsumpserint se transferre, vel ad locum prædictum, cum dictis navibus suis, in formâ quâ præmittitur, non venire, nos, attentis dampnis irrecuperabilibus, & periculis inevitabilibus, quæ nobis & ipsi regno evenire, quod absit, poterunt, si naves ipsius regni singulariter & particulariter proficiscerentur supra mare, & per hostes nostros hujusmodi caperentur, reductis etiam ad memoriam multiplicatis forisfacturarum pœnis, quas vos & nonnulli ipsorum, propter vestram, & suam, inobedientiam, & contemptus, nobis factos, mandata nostra, defensionem dicti regni contingentia, nullatenùs exequendo, erga nos noscimini incurrisse, naves, terras, tenementa, bona & catalla vestra, & sua, in manum nostram seisiri, &, tanquam nobis forisfacta, retinere, corporaque vestra capi, & in prisonâ custodiri, prout convenit, faciemus.

Volumus etiam, & vobis, tenore præsentium, plenam committimus potestatem, capiendi & arestandi omnes illos, quos in præmissis rebelles inveneritis, per quod expeditio negotii illius poterit retardari, & in prisonis nostris salvò custodiri faciendi, quousque aliud indè duxerimus demandandum.

Omnes autem alias naves, portuum & locorum, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes boreales, ad alium certum locum, in crastino Sancti Andreæ Apostoli, proximò futuro, congregari mandavimus, ad proficiscendum exindè ad partes Vasconiæ, & alias prædictas, in formâ supradictâ.

Teste Rege, apud Stryvelyn, vi. die Novembris.

Per ipsum Regem & concilium.

Consimilia brevia diriguntur majoribus & ballivis subscriptis, de mittendo hujusmodi naves suas ad portum prædictum in die prædicto; videlicet,

Ballivis villæ de Cristchurch.
Ballivis villæ de Melcoumbe.
Majori & ballivis villæ de Suthampton.
Ballivis villæ de Yarnemuth in insula Vecta.
Ballivis villæ de Liverpull.
Ballivis villæ de Stonore.
Ballivis villæ de Sidmuth.
Ballivis villæ de Sandwico.

Majori & ballivis villæ de Wynchelse.
Ballivis villæ de Exmuth.
Ballivis villæ de Brigwater.
Majori & ballivis villæ de Cicestre.
Ballivis villæ de Romenale.
Ballivis villæ de Tengemuth.
Ballivis villæ de Reiclure.
Majori & ballivis villæ Exon'.
Majori & vicecomitibus London'.
Majori & ballivis Dovorr'.
Ballivis villæ de Tollesbury.
Ballivis villæ de la Rye.
Ballivis villæ de Seyton.
Ballivis villæ de Portesmuth.
Ballivis villæ Sanctæ Elenæ in insula Vecta.
Ballivis villæ de Falemouth.
Ballivis villæ de Lemynton.
Ballivis villæ de Pevenese.
Ballivis villæ de Weymuth,
Majori & ballivis villæ de Cestre.
Majori & ballivis villæ de Lyme.
Ballivis villæ de Seford.
Ballivis villæ de Dertmuth.
Ballivis villæ de Porcestre.
Ballivis villæ de Plummuth.
Ballivis villæ de Faversham.
Ballivis villæ de Shorham.
Ballivis villæ de Hastyng.
Ballivis villæ de Folkeston.

Mandatur quod omnes naves flotæ borealis Angliæ apud Orewell congregentur.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Rot. Scot. 10 Ed. III. m. 5. d. in Turr. Lond.

REX, ballivis villæ Magnæ Jernemuth, salutem. Cum nuper, accipientes, &c. *ut supra usque ibi* portuum & locorum *& tunc sic,* ab ore aquæ Thamisiæ versus partes boreales, &c. *ut supra usque ibi,* muniantur, *& tunc sic* & sic munitæ in portu de Orewell, in crastino Sancti Andreæ, proximò futuro, ad ultimum congregentur, &c. *ut supra.*

Teste ut supra.

Consimilia brevia diriguntur majori & ballivis subscriptis, de mittendo hujusmodi naves suas ad portum prædictum in die prædicto; videlicet,

Ballivis villæ de Lenn.
Ballivis villæ de Kyngeston super Hull.
Ballivis villæ de Ravenesere.
Ballivis villæ de Scardeburgh.
Ballivis villæ Novi Castri super Tynam.
Ballivis villæ de Parva Jernemuth.
Ballivis villæ de Gippewico.
Ballivis villæ de Walflet.
Ballivis villæ de Neubyiggyng.
Ballivis villæ de Whiteby.
Ballivis villæ de Alemuth.
Ballivis villæ de Tynemuth.
Ballivis villæ de Blakeney.
Ballivis villæ de Donewico.
Ballivis villæ de Kirkele.
Ballivis villæ de Gilyngham.
Ballivis villæ de Oreford.
Ballivis villæ de Goseford.
Ballivis villæ de Herewic.
Majori & ballivis villæ de Grymesby.
Ballivis villæ de Barton.
Ballivis villæ de Saltfletby.
Ballivis villæ de Sancto Botulpho.
Ballivis villæ de Waynflet.

De servitio, contra hostes Hibernicos.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Extract. donat. tangen. Hibern. 10 Edw. III. m. 2.

EDWARDUS, &c. thesaurario, & baronibus suis, de scaccario Dubliniæ, salutem.

Quia, per justiciarium nostrum Hiberniæ, & concilium nostrum ibidem, concessimus O Dymsy, qui in obsequium nostrum, in comitivâ dilecti & fidelis nostri, Johannis Darcy, justiciarii nostri Hiberniæ, profecturus est ad expugnandum Lessagh O Moyche, Hibernicum, & complices suos, qui contra nos hostiliter de guerrâ insurrexerunt; necnon & alios Hibernicos, felones & inimicos nostros, qui tunc contra nos hostiliter de guerrâ similiter insurrexerunt, decem libras, in recompensationem misarum & expensarum suarum, quas ipse apposuit in servitio nostro prædicto;

Vobis mandamus, quod prædictas decem libras eidem O Dymesy, occasione præmissâ, sine dilatione, habere faciatis.

Teste Johanne Darcy, justiciario nostro Hiberniæ, apud Dublin', xx. die Novembris, anno regni nostri decimo.

Per justiciarium & concilium.

De partibus maritimis in comitatu Devon' securè custodiendis.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 7. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Hugoni de Courtenay comiti Devon', & Philippo de Columbar', custodibus terræ maritimæ in comitatu Devon', salutem.

Quia omnes naves portuum & locorum ab ore aquæ Thamisiæ versus partes occidentales, jam apud Portesmuth' ob certas causas, mandavimus congregari; et jam intelleximus quod alienigenæ cum quibusdam navibus ad portum de Dertemuth' ad mala ibidem perpetranda, majus quam ad alia loca infra comitatum prædictum, satagunt declinare:

Nos, volentes eorum maliciæ obviare, vobis mandamus quod talem & tam diligentem custodiam super dictas partes de Dertemuth', & alibi infra comitatum prædictum, contra hujusmodi hostiles invasiones apponatis, quod periculum eidem villæ, de Dertemuth', seu aliis comitatûs prædicti, per alienigenas prædictos non eveniat quoquo modo:

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum diligitis, nullo modo omittatis.

T. R. apud Bothewell', xxvii. die Novembr'.

Per ipsum Regem.

De navibus supra mare Anglicanum mittendis.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Rot. Vascon. 10 Ed. III. m. 1. d. in Turr. Lond.

REX, majori, juratis, & centum paribus, ac communitati civitatis suæ Baion', salutem.

Quia David Brus & alii de Scotiâ, hostes nostri, confœderationes & alligationes cum nonnullis hominibus de potestate Regis Franciæ, & aliis terris exteris, contra nos subdolè fecerunt, & dicti Scoti ac ipsi alienigenæ quamplures naves & galeas de guerrâ pararunt, & in diversis portubus in partibus Normanniæ & aliis vicinis congregarunt; et, adunatis viribus, mercatores & alios regni nostri per mare transeuntes, hostiliter aggredientes, tam naves ac bona & res ipsorum mercatorum nostrorum, quam quasdam alias naves jacentes propè litora regni nostri ancoratas, interfectis nequiter tam mercatoribus quam marinariis dicti regni, sæpiùs ceperunt & abduxerunt, & alia maleficia & dampna innumera nobis & nostris subditis perperam intulerunt, & mala majora, quatenùs possint, nituntur indies perpetrare, qui per nos judiciabiles non existunt.

Nos, contra tanta mala & facinora nobis & nostris sic facta, ac pro defensione regni & subditorum nostrorum, contra dictorum Scotorum & alienigenarum callidam maliciam, cum Dei adjutorio, repellend', volentes extendere potentius vires nostras; ac de vestræ fidelitatis constanciâ & affectionis puritate, quas vos & antecessores vestros, erga nos & progenitores nostros, in cunctis nostris agendis, novimus habuisse, firmam fiduciam reportantes, vos attenciùs rogamus;

Vobis nichilominus in fide & dilectione quibus nobis tenemini firmiter injungendo mandantes, quod, præmissis consideratis, & pro honoris nostri regii conservatione, propter quam exposuistis benivolè vos & vestra, omnes naves civitatis prædictæ, quæ pro guerrâ sufficientes fuerint, si nondum paratæ existant, sine dilacione aliquâ parari, & hominibus validis & potentibus, ac armaturis & aliis necessariis muniri faciatis, easdemque naves sic de guerrâ benè paratas & munitas, ad mare Anglicanum mitti; & veniendo versus partes illas, naves subditorum nostrorum, si quæ apud Burdegal' & partes vicinas, pro vinis & aliis rebus quærendis, existant, salvò secum ad dictum mare seu partes regni nostri conduci faciatis;

Et magistris & marinariis & aliis hominibus, in prædictis navibus dictæ civitatis sic profecturis, ex parte nostrâ firmiter injungatis, quod, cum

eisdem navibus, simul cum quibusdam aliis navibus quæ in ipsorum auxilium paratæ & ordinatæ existunt, ad singulos portus Normanniæ & aliorum locorum versus partes orientales, ubi dictæ naves per dictos Scotos & alienigenas sic de guerrâ contra nos paratæ existunt, se divertant, ad explorandum & investigandum easdem ; & eas eciam, si de potestate dicti Regis Franciæ, qui licenciam hominibus de eadem potestate suâ dedit, & quosdam de ipsis deputavit per litteras suas patentes, ad gravandum gentes nostras supra mare aut aliunde fuerint, expugnandum & eciam destruendum ;

Et ad resistendum similiter eisdem & eas capiendum si inventæ fuerint supra mare, prout meliùs & securius, providente Domino, fore viderint faciendum.

Et hoc, sicut de vobis specialiter confidimus, nullatenus omittatis.

T. R. apud Bothevill', xxvii. die Nov'.

Per ipsum Regem.

De recompensatione factâ comiti Arundell, pro senescalciâ Scotiæ.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum dilectus consanguineus & fidelis noster Ricardus comes Arundell' concesserit nobis, quantum ad ipsum pertinet, de senescalciâ Scotiæ, quæ ad eum jure hæreditario spectat, habendum nobis & hæredibus nostris imperpetuum ; quam quidem concessionem, magnificus princeps, dominus Edwardus Rex Scotiæ, consanguineus noster carissimus, per literas suas confirmavit ;

Nos, ad gratitudinem & benivolentiam ipsius comitis erga nos considerationem habentes, ac volentes ei recompensationem facere in hâc parte, concessimus eidem comiti mille marcas, percipiendas de exitibus terræ nostræ Northwalliæ, per manus camerarii nostri de Kaernarvan, in recompensationem senescalciæ supradictæ :

Volumus tamen quod castra, villæ, & alia loca nostra, in dictâ terrâ nostrâ Northwalliæ, victualibus & aliis necessariis, quotiens & prout opus fuerit, benè & sufficienter de dictis exitibus muniantur. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Bothevill, xxviii. die Novembris.

Per breve de privato sigillo.

Et mandatum est Roberto de Hambury, camerario Regis terræ prædictæ, quod eidem comiti mille marcas, de exitibus cameraræ prædictæ, solvat, recipiens à præfato comite literas suas acquietantiæ, receptionem dictæ pecuniæ testificantes, & Rex ei indè, in compoto suo, ad scaccarium Regis, debitam allocationem habere faciet ;

Ita tamen quod castra, villæ, & alia loca Regis, in dictâ terrâ Northwalliæ, victualibus, & aliis necessariis, quotiens & prout opus fuerit, benè & sufficienter de dictis exitibus, sicut prædictum est, muniantur.

Teste ut supra.

Per idem breve.

De navibus retinendis, & in flotâ mittendis.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Rot. Vascon. 10 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Olivero de Ingham, senescallo suo Vasconiæ, salutem.

Cum plures naves regni nostri ad partes ducatûs nostri prædicti, pro vinis ibidem quærendis, in proximo sint venturæ, & nollemus quod redirent particulariter, sed quod expectarent naves de Baionâ, ut simul in unâ flotâ redeuntes, faciant potenter, per Dei gratiam, quæ pro honore nostro, juxta ordinationem, indè factam, fuerint facienda ;

Vobis mandamus, quod omnes dictas naves, & alias illuc venientes, retineatis, quousque tam dictæ naves venerint de Baiona, quam aliæ coadunantes viribus, venientes, possint securiùs facere quod eis super hoc est injunctum.

Et, si aliquæ naves de Flandriâ, illuc venerint, illas protinus arestetis, & sub aresto forti teneatis, quousque aliud à nobis habueritis in mandatis.

Teste Rege, apud Bothevill, iii. die Decembris.

Per ipsum Regem & concilium.

Ad ducem Brabantiæ, super stapulis lanarum.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Claus. 10 Edw. III. m. 5. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, domino J. duci Brabantiæ, consanguineo suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Intelleximus nobilitatis vestræ litteras, per quas ad concedendum stapulas lanarum, de regno nostro ducendarum, in aliquo certo loco ducatûs vestri tenendas & habendas, specialiter nos rogâstis.

Et quidem, considerantes propinquitatem sanguinis, quam nos invicem attinemus, & affectionem intimam, quam ad nos & nostros confidimus vos habere, libenter in hiis, quæ commodè poterimus, cupimus annuere votis vestris.

Set non videtur peritis, nobis assistentibus, quod petita possimus cum honore nostro concedere, priusquam pro securitate subditorum nostrorum & mercatorum, ad dictas stapulas cum lanis hujusmodi venturorum, videlicet, ut illinc & exindè aditum & reditum habeant liberum & securum, solvendo custumas consuetas, & ibidem civiliter & favorabiliter pertractentur, & quod dictæ lanæ ad commodum Flandrensium non deveniant quoquo modo, congruè feceritis ordinari ;

Quidam autem mercatores regni nostri ad vos venient in proximo, vobiscum super hiis pleniùs tractaturi ; & quod facere duxeritis in præmissis, vestra, cum placuerit, nobis rescribetis beneplacita voluntatis.

Dat' apud Stryvelyn, iii. die Decembris.

Ad comitem Juliacensem, de credentiâ.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Claus. 10 Edw. III. m. 4. d. in Turr. Lond.

REX, nobili & potenti viro, comiti de Juliers, fratri suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Pronam diligentiam & industriam providam, quas circa procurandos nobis valitores, & amicos, ac oportuna subsidia, tam instanter impenditis, quantis possumus, prosequimur actionibus gratiarum :

Intimè vos rogantes quatenùs continuare velitis, cum omni solicitudine, quod tam gratanter incepistis :

Sciturì quod nuncii nostri, cum potestate sufficienti, ad tractandum de alligationibus, ineundis & initis, quacumque firmitate vallandis, ad vos in proximo sunt venturi ;

Sicut, dilectus valettus noster, Johannes de Frandeston, lator præsentium, quem ad vos præmisimus ad nunciandum eorum adventum, nè vobis tædium afferat tanta mora, vobis referet vivâ voce ; cui fidem adhibere velitis credulam in dicendis.

Dat' apud Bothevill, iv. die Decembris.

Ad episcopum Leodiensem.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Claus. 10 Edw. III. m. 4. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in Christo patri, domino .... Dei gratiâ, episcopo de Legys, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Benivolentiam & amorem, quos ad nos & nostros, ex solâ vestræ liberalitatis exuberantiâ, confidimus vos habere, pleniùs prosequimur actionibus gratiarum :

Intimè vos rogantes quatinùs, conceptum erga nos, dilectionis affectum continuare velitis cum augmentis felicibus per effectum :

Rescribentes nobis si quæ facere poterimus vobis grata, ad quæ semper invenietis ex animo nos paratos.

Ad hæc, quædam, insidentia nobis cordi, injunximus dilecto valletto nostro, Johanni de Frandeston, latori præsentium, amicitiæ vestræ ore tenus exprimenda; cui, si placet, auditum velitis præbere benivolum, & fidem adhibere credulam in dicendis, & votis nostris annuere, vobis per cum securiùs intimandis.

Dat' ut supra.

Rex, in Scotia agens, assignat commissarios ad tractandum apud London' de defensione Angliæ.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III.

Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis apud London', die Veneris proximò post festum Circumcisionis Domini proximò futurum, de mandato nostro conventuris, salutem.

Quia volumus quod quidam tractatus, super defensione & salvâ custodiâ regni nostri contra hostium invasiones, & quibusdam aliis urgentibus negotiis, nos & statum ipsius regni contingentibus, ad dictos diem & locum, per quosdam prælatos & alios fideles nostros, nostro nomine, habeatur;

Nos, qui, causis legitimis præpediti, dictis die & loco non possumus personaliter interesse, de fidelitate & providâ circumspectione dilectorum & fidelium nostrorum,

Venerabilium patrum, Johannis archiepiscopi Cantuar' totius Angliæ primatis, cancellarii nostri, &

S. episcopi London';

Johannis de Warennâ comitis Surr' & Sussex'.

Henrici de Lancastriâ, &

Willielmi de Clynton, constabularii castri nostri Dovorr', & custodis Quinque Portuum nostrorum,

plenam fiduciam reportantes;

Assignavimus & deputavimus ipsos, archiepiscopum, episcopum, comitem, Henricum, & Willielmum, quatuor, tres, & duos eorum, quorum præfatum archiepiscopum unum esse volumus, ad interessendum pro nobis, & nostro nomine, dicto tractatui, ad diem & locum prædictos; & ad intentionem nostram super præmissis vobis seriosiùs exponendam; & ad tractandum & ordinandum, unà vobiscum, cum continuatione dierum, super defensione hujusmodi, & aliis negotiis antedictis, prout ipsis & vobis, pro honore nostro regio & commodo, ac securiori defensione regni & populi nostrorum, ac hostium repulsione, meliùs videbitur expedire;

Hujusmodique tractatum ad alia locum seu loca prorogandum, transferendum, & tenendum, prout pro feliciori expeditione negotiorum eorumdem fuerit faciendum;

Et ad omnia alia quæ eandem salvam defensionem & honorem nostrum in hac parte contingunt faciendum quæ nos facere possemus, si præsentes essemus personaliter tunc ibidem:

Et ideò vobis, omnibus & singulis, in fide & ligeantiâ quibus nobis tenemini, mandamus, firmiter injungendo, quod, unà cum præfatis, archiepiscopo, episcopo, comite, Henrico, & Willielmo, quatuor, tribus, & duobus eorum, quorum ipsum archiepiscopum volumus esse unum, cum omni diligentiâ & solicitudine tractetis super negotiis memoratis;

Et ea quæ sic tractata, ordinata, & concordata, ad honorem nostrum & salvationem, ac defensionem, ipsius regni fuerint, prout ad vos & quemlibet vestrûm pertinere noveritis, & prout vobis, per prædictos fideles nostros, ex parte nostrâ, pleniùs injungetur, studeatis effectualiter & viriliter adimplere. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Bothevill, xi. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Mandatum de intendendo commissariis antedictis; in quo Rex iterum vendicat sibi dominium maris Anglicani.

A.D. 1336. An. 10 Edw. III.

Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis comitibus, baronibus, militibus, admirallis, vicecomitibus, majoribus, ballivis, dominis, magistris & marinariis navium, & probis hominibus & communitatibus, necnon aliis ministris & fidelibus suis, omnium & singulorum portuum & locorum, tam, videlicet, Quinque Portuum nostrorum quam aliorum, ab ore aquæ Thamisiæ versus partes occidentales, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Nuper, ut pro certo intelleximus, David de Bruys & nonnulli alii de Scotiâ, hostes nostri, & sibi adhærentes, copiosam navium & galearum multitudinem, in diversis locis supra mare, & etiam in aliis locis & portubus exteris, congregari fecerunt, & mercatores & alios regni nostri per mare transeuntes hostiliter agredientes, tam naves ac bona & res ipsorum subditorum nostrorum quam quasdam alias naves, propè litora Insulæ Vectæ jacentes ancoratas, mercatoribus & marinariis, in dictis navibus existentibus, nequiter interfectis, pluries ceperunt, & secum abduxerunt, insulasque nostras de Gernereye & Jeresye hostiliter etiam sunt ingressi, incendia, homicidia, & alia mala & facinora, tam ibidem quam supra mare, diversimodè & inhumaniter perpetrantes:

Et licet omnes & singulas naves portuum & locorum prædictorum, quæ pro guerrâ valere poterunt, pro defensione regni nostri & subditorum nostrorum, ac repulsione inimicorum nostrorum prædictorum, arestari, & de guerrâ muniri, & in certis locis congregari, & supra mare cum admirallo flotæ nostræ navium prædictarum mandaverimus proficisci:

Ipsæ nichilominus quicquam, quod fecisse debuerant, hactenùs non fecerunt, quamquam pro profectione hujusmodi diversas pecuniarum summas liberari, & easdem hominibus ad arma, sagittariis, & aliis armatis, muniri fecerimus:

Set magistri, marinarii, & alii homines in navibus quæ pro obsequio nostro prædicto sic paratæ fuerunt existentes, graves commotiones & contentiones inter se suscitârunt, ac mercatores, & alios homines, tam de regno & dominio nostro, quam aliundè, de benivolentiâ nostrâ & amicitiâ existentes, de bonis suis supra mare deprædarunt, & alia diversa mala, non absque nostri & totius regni nostri gravi scandalo, perpetrarunt, undè, nec immeritò, intimiùs commovemur:

Et quia jam ad nostrum pervenit auditum quod dicti hostes nostri & eis adhærentes, hujusmodi navigium in majori copiâ de guerrâ parari, & in certis locis congregari indiès moliuntur, ad expugnandum nos & regnum nostrum, & populum ipsius regni, pro viribus gravandum, contra hujusmodi malitiam, & pro periculis quæ exindè, quod absit, sequi poterunt, evitandis, ac repulsione eorumdem hostium nostrorum, remedium, ut tenemur, apponere volentes, disponente Domino, oportunum;

Assignavimus & deputavimus dilectos & fideles nostros,

Venerabiles patres, Johannem archiepiscopum Cantuar', totius Angliæ primatem, cancellarium nostrum, &

S. episcopum London',

Johannem de Warennâ, comitem Surr' & Sussex',

Henricum de Lanc', &

Willielmum de Clynton, constabularium castri nostri Dovorr' & custodem Quinque Portuum nostrorum,

quatuor, tres, & duos eorum, quorum præfatum archiepiscopum unum esse volumus, & de quorum omnium probatâ fidelitate & providâ circumspectione plenam fiduciam optinemus, & quos etiam ad partes illas eâ de causâ specialiter destinamus, ad tractandum pro nobis, & nomine nostro, vobiscum ac aliis fidelibus nostris, coram eis, tam de mandato nostro quam ipsorum venturis, ad dies & loca quos præfati archiepiscopus, episcopus, comes, Henricus, & Willielmus, quatuor, tres, vel duo eorum, quorum idem archiepiscopus unus sit, duxerint providendos, super defensione & salvatione regni & populi nostrorum prædictorum, & repulsione dictorum hostium nostrorum, & eis adhærentium, & aliis negotiis quæ nos & statum ipsius regni contingunt;

Et ad intentionem & voluntatem nostram vobis, & aliis prædictis, de præmissis, & eorum effectu, seriosiùs & pleniùs exponendum;

Et ad ordinandum & faciendum omnia alia & singula quæ defensionem dicti regni, & repulsionem ipsorum inimicorum, ac honorem nostrum & commodum, concernunt vel concernere poterunt, prout ipsis meliùs & securiùs videbitur expedire, & quæ nos facere possemus, si ibidem personaliter tunc essemus:

Et ad deputandum alios loco sui, quotiens ipsi ad hoc vacare non poterunt, ad tractatum hujusmodi tenendum, & alia in formâ prædictâ faciendum:

Et ideò vobis omnibus & singulis, in fide, dilectione, & ligeantiâ quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus quod, tantis & tam gravibus periculis iminentibus debitè ponderatis, considerato etiam quod progenitores nostri, Reges Angliæ, in hujusmodi turbationibus, inter ipsos & alios terrarum exterarum dominos motis, domini maris & transmarini passagii, totis præteritis temporibus, extiterunt, & plurimum nos tæderet si honor noster regius, nostris temporibus, in aliquo læderetur:

Et quod nos in partibus Scotiæ, pro defensione ejusdem regni, & aliarum terrarum nostrarum ibidem, agimus contra dictos Scotos, qui indies expugnare satagunt, more solito, nos & nostros, quodque vos & cæteri homines de eodem regno, pro defensione ejusdem contra hostium invasiones, exponere tenemini vos & vestra, coram præfatis archiepiscopo, episcopo, comite, &c. quorum, &c. ad dies & loca hujusmodi, dilatione & excusatione quibuscumque cessantibus, veniatis, & cum eis tractetis cum diligentiâ super negotiis antedictis, ipsisque pareatis & intendatis:

Ac ea, quæ sic pro defensione regni & populi nostrorum prædictorum, & ipsorum hostium repellendâ nequitiâ, tractari, ordinari, & concordari contigerit, celeriter faciatis, & effectualiter expleatis, prout vobis per ipsos ex parte nostrâ pleniùs injungetur:

Promittentes nos firmum & stabile habituros quicquid per prædictos, archiepiscopum, &c. quorum, &c. tractatum, ordinatum, concordatum, factum, & gestum, fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

Et scire vos volumus quod, si vestrûm aliquos, in executione præmissorum inobedientes, rebelles, seu difficiles, in tanto & grandi necessitatis articulo, contigerit inveniri, ipsos, tanquam nostros, & regni nostri, inimicos, reputabimus, & pro talibus, cum tempus se optulerit, puniemus.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Bothevill, xi. die Decembris.

Pro textoribus Brabantiæ in Angliam venientibus, de protectione.

A.D. 1336. An. 10 Edw. III. Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 11. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis & fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod cum Willielmus de Brabant, & Hanekinus de Brabant, textores de partibus Brabantiæ, infra regnum nostrum Angliæ accesserint, & in civitate nostrâ Eborum conversentur, officium suum ibidem excercentes;

Nos, attendentes per ipsorum industriam, si officium suum infra idem regnum nostrum excerceant, nobis & subditis nostris utilitatem & commodum indè posse multipliciter evenire;

Ac, eo prætextu, volentes ipsorum Willielmi & Hanekini tranquilitati & quieti, ut ipsi officio suo diligentiùs vacare possint, prospicere in hâc parte;

Suscepimus ipsos, Willielmum & Hanekinum, in protectionem & defensionem nostram, infra regnum nostrum conversantes, & officium suum prædictum excercentes, necnon res & possessiones suas quascumque:

Et ideo vobis mandamus quod, &c. *prout in litteris de protectione.*

In cujus, &c. per unum annum duraturas.

Teste Rege, apud Bothevill, xii. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Ad communitatem civitatis Burdegaliæ.

A.D. 1336. An. 10 Edw. III. Rot. Vascon. 10 Ed. III. m. 1. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, majori, juratis, & toti communitati civitatis suæ Burdegaliæ, salutem.

Dum dilectionis solidæ constanciam, quâ in fidelitate progenitorum nostrorum & nostrâ semper inviolabiliter perstitistis, rerum & corporum periculis non vitatis, prout hæc actuum vestrorum dignè recolenda memoria nobis clarius repræsentat, & facta nobis ex parte dilecti & fidelis nostri Oliveri de Ingham, senescalli nostri Vasconiæ, relatio patefecit, debitè meditamur, meritò de vobis securè confidimus, & vos sincerè diligimus, ut debemus.

Expertam igitur vestræ fidei puritatem attencius depræcamur, vobis in dilectione & fide quibus nobis tenemini firmiter injungentes, quatinùs præteritos seniorum vestrorum ac vestros actus strenuos & gesta laudabilia recensentes, ad reprimendum conatus malivolos inimicorum nostrorum, qui contra nos & nostros perperam insurgere moliuntur, & ad conservandum & defendendum honores & jura nostra animositate solitâ, ut ligii & fideles nostri, impendatis opem & operam efficaces.

Et si, quod absit, inter vos vel alios fideles nostros ibidem sint aliquæ dissensiones vel commotiones intestinæ, illas statim studeatis penitùs extirpare, quod, sub pœnâ omnium quæ versus nos forisfacere poteritis, facere non tardetis; ut omnes unanimes, sicut fratres, præsertim hiis turbationis temporibus, persecutores nostros & nostrorum jurium invasores sitis invicem fortiores:

In hiis taliter vos habentes, quod vestras probitatem & prudenciam debeamus dignis laudibus, & congruis retributionibus præmiare, quod desideramus & credimus effectualiter facere, Deo duce.

Super hiis autem & aliis præfato senescallo nostro pleniùs apperuimus mentem nostram, cui vos volumus fidem adhibere credulam in dicendis, & juxta dicenda & injungenda vobis per eundem velitis, petimus, operari magnanimiter in agendis.

Dat' apud ...... xiii. die Dec'.

Eodem modo scribitur subscriptis separatim; videlicet,

Majori, centum paribus ac toti communitati civitatis Baion'.
Præposito, juratis, ac toti communicati villæ Sancti Siver'.
Præposito, juratis, ac toti communitati villæ Sancti Johannis de Sordys.
Præposito, juratis, ac toti communitati villæ de Seynt Millioun.
Præposito, juratis, ac toti communitati villæ Sancti Makarii.
Præposito, juratis, &c. villæ de Blanid.
Præposito, &c. villæ de Burgh'.
Præposito, &c. villæ de Penn'.
Præposito, &c. villæ de Pymerole.
Præposito, &c. villæ de Leybourn'.

REX, dilectis & fidelibus suis majori, juratis, & toti communitati civitatis suæ Burdegaliæ, salutem.

Claris cognovimus operum judiciis, & ex parte dilecti & fidelis nostri Oliveri de Ingham senescalli nostri Vasconiæ nobis pleniùs est relatum, quod fidelitatis vestræ constancia, nullis concussa terroribus, à nobis nunquam decidit aut recessit, set semper recens & diligens invenitur;

Propter quod de vobis intimè confidentes, specialius quo possumus vos rogamus, quatinùs juxta fidelitatis vestræ, & juramenti præstiti debitum, in dilectione nostrâ solidè persistentes contra machinantes nos injustè deprimere, & sibi jura hereditaria usurpare, vos viriliter opponatis, laboribus & sumptibus non parcentes, & nos tali retributione pro laboribus & dampnis, quæ præmissâ occasione vos pati & incurrere contigerit gratitudinem vestram, duce Domino, prosequemur; quod in posteris vestris nostra liberalitas redundabit, & alii exemplo vestri reddentur ad consimilia pro nobis facienda futuris temporibus promptiores.

Dat' ut supra.

Eodem modo scribitur separatim omnibus suprascriptis.

Littera commendatoria certis magnatibus Vasconiæ.

A.D. 1336. An. 10 Edw. III. Rot. Vascon. 10 Ed. III. m. 1. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo domino de la Spar, salutem.

Ex testimonio laudabili dilecti & fidelis nostri Oliveri de Ingham, senescalli nostri Vasconiæ, audivimus, lætâ mente, qualiter in dilectione nostrâ solidè persistitis, & defensionem jurium nostrorum dicti ducatûs animositate gratâ cordi geritis, ut debetis;

Propter quod fidelitatis vestræ constanciam caram habemus plurimum & acceptam votivis gerentes desideriis, sic vestram gratitudinem liberaliter & affluenter respicere, quod exemplo retributionis vobis factæ reddentur, alii futuris temporibus ad impendenda prona nobis obsequia promptiores.

Et ideò fidei vestræ puritatem attentè rogamus, vobis sub fidelitatis debito firmiter injungentes, quatinùs contra persecutores & inimicos nostros jura nostra dicti ducatûs invadere satagentes, vos potenter & magnanimiter opponatis, adhibentes præfato senescallo nostro super dicendis vobis ex parte nostrâ plenam fidem; ea quæ vobis, pro conservatione nostrorum jurium & honoris intimanda dixerit pronâ promptitudine facientes, ut probata vestra strenuitas meritò commendari debeat, & retributione congruâ præmiari. Dat' ut supra.

Eodem modo scribitur subscriptis separatim; videlicet,

Sen' Landarum.
Arnaldo Edmundi.
Johanni de Greyly.
Bertrando de Tours.
Domino de Rosan.
Domino de Pomeriis.
Domino de Musserak.

De proclamando ne quis cum navibus, victualibus, seu aliis rebus, se transferat ad partes transmarinas.

A.D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 4. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Essex' & Hertford', salutem. Quia datum est nobis intelligi, quod non obstantibus proclamatione & inhibitione, nuper per nos, per totum regnum nostrum, in singulis comitatibus dicti regni, factis, de navibûs aliquibus, cum victualibus, mercandisis, aut aliis rebus quibuscumque, ob certas causas, extra idem regnum non ducendis, nonnulli mercatores, & alii, cum navibus, victualibus, mercandisis, & aliis rebus, ad dictas partes exteras præsumpserunt se transferre, tam publicè, quam occultè, sicque naves & aliæ res hujusmodi per alienigenas, supra mare, cum navibus guerrinis, contra nos existentes, sæpius capiuntur, in nostri scandalum manifestum; undè plurimum, nec immeritò, commovemur:

Nos, volentes indempnitati subditorum nostrorum ubique, quatenùs poterimus, providere, tibi adhuc præcipimus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, in singulis portibus maris, & aliis locis, in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi videris expedire, proclamari, & ex parte nostrâ, firmiter facias inhiberi, ne qui, mercatores, magistri, marinarii, aut alii quicumque, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterunt, cum navibus, victualibus, mercandisis, seu rebus aliquibus, ad partes transmarinas se transferant quoquo modo, quousque aliud indè duxerimus ordinandum; licet quidam licentiam à nobis habeant, per literas nostras, victualia, & alias res, ducendi extra regnum nostrum ad partes supradictas.

Volumus tamen quod illi, qui victualia, armaturas, & alia, quæ nobis, ac,

fidelibus nostris, nobiscum in partibus Scotiæ existentibus, necessaria fuerint, ad nos, ad dictas partes Scotiæ, ducere voluerint, apud Berewicum super Twedam, Stryvelyn, & villam de Sancto Johanne, & alibi, ad nos & ipsos fideles nostros ducant, & duci faciant pro voluntate suâ; proclamatione & inhibitione prædictis non obstantibus:

Ita tamen quod illi, hujusmodi victualia, armaturas, & alia necessaria, ad dictas partes Scotiæ sic ducturi, securitatem sufficientem in portubus, à quibus ipsos, cum victualibus & aliis rebus prædictis, recedere continget, coram majore & ballivis eorumdem portuum, inveniant, quod ea ad loca prædicta, & non alibi, ducant, sub forisfacturâ supradictâ.

Teste Rege, apud Bothevill, xv. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Consimile breve dirigitur singulis vicecomitibus per Angliam.
Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Ad archiepiscopum Coloniæ, de credentiâ.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 4. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, domino .... eadem gratiâ, archiepiscopo Colon', amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Exuberantem benivolentiam, quam ad domum nostram regiam vos habere didicimus, plenis prosequimur actionibus gratiarum; desiderantes facere, pro viribus, quæ vobis sciverimus fore grata.

Ex magnâ siquidem dilectionis vestræ fiduciâ mittimus ad vos, dilectos & fideles nostros, Johannem de Monte Gomeri, militem, & magistrum Johannem Waweyn, canonicum Derlyngton, utriusque juris peritum, super aliquibus, intimè cordi nobis insidentibus, & vobis ore tenus exprimendis, pleniùs informatos;

Paternitatem vestram reverendam corditer implorantes, quatenùs ipsis, & eorum alteri, fidem adhibere velitis credulam in dicendis, &, juxta petita per eos, vel unum eorum, annuere gratiosè, si placuerit, votis nostris.

Teste Rege, apud Bothevill, xv. die Decembris.

Eodem modo scribitur episcopo de Legys.

Ad ducem Austriæ.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 4. d. in Turr. Lond.

REX, nobili & potenti viro, duci Austriæ, amico suo, &c. salutem.

Exuberantem, &c. *ut supra usque ibi* informatos, & *tunc sic* corditer vos rogantes quatenùs ipsis, &c. *ut supra.*

Dat' ut supra.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,
Comiti de Julers fratri Regis.
Comiti Hanoniæ, Holandiæ, & Selandiæ ac domino Frisiæ, patri Regis carissimo. &
Comiti Gelriæ, fratri Regis.

Procuratoria pro comite Hollandiæ, ad alligantias ineundas.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 6. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, ad quos, &c. Edwardus, &c. salutem.

De dilectione solidâ & providentiâ circumspectâ, viri nobilis & discreti domini Guilielmi, comitis Hanoniæ, Holandiæ, & Selandiæ, ac domini Frisciæ, soceri nostri carissimi, intimè confidentes, ipsum procuratorem nostrum facimus & constituimus specialem;

Ad tractandum & concordandum, cum quibuscumque personis, nobilibus, potentibus, & aliis, prout expedire viderit, de alligantiis & fœderibus, inter nos & ipsos ineundis, dictasque personas nobiscum, contra quascumque personas, retinendum, conducendum, & firmandum, & de feodis, vadiis, & stipendiis, ac remunerationibus, personis, sic retentis, constituendis, solvendis, & faciendis conveniendum, securitatemque congruam à personis prædictis, de faciendo nobis, quod debebunt, juxta formam alligantiarum & conventionum, in hâc parte initarum, petendum & recipiendum;

Ac ea, quæ sic tractata, concordata, conventa, ac acta fuerint in præmissis, quacumque firmitate vallandum;

Ac omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis & circa ea necessaria fuerint vel oportuna, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum, gratum, & firmum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per dictum procuratorem nostrum, tractatum, concordatum, conventum, & actum fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus rei testimonium literas nostras fieri fecimus has patentes.

Dat' apud Bothvill, xvi. die Decembris.

Procuratorium pro comite Juliacensi.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 6. in Turr. Lond.

UNIVERSIS ad quos, &c. Edwardus, &c. salutem.

De dilectione solidâ & providentiâ circumspectâ, viri nobilis & discreti, Gulielmi comitis de Julers, fratris nostri carissimi, intimè confidentes, ipsum procuratorem nostrum facimus & constituimus specialem;

Ad tractandum & concordandum, cum quibuscumque personis, nobilibus, potentibus, ac aliis, per dilectos & fideles nostros, Johannem de Monte Gomery, militem, & magistrum Johannem Waweyn, canonicum Derlyngton, utriusque juris peritum, eidem comiti nominandis;

De alligantiis, &c. *ut supra usque ibi*, ineundis, *et tunc sic*, dictasque personas, sic nominatas, nobiscum, &c *ut supra usque ibi*, exigant speciale;

Promittentes, &c. *ut supra*, quicquid per dictum comitem, in formâ quæ præmittitur, tractatum, &c.

Dat' ut supra.

Nuncii Regis speciales constituuntur; necnon de potestatibus.

A. D. 1336. An. 10 Edw. III. Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 6. in Turr. Lond.

UNIVERSIS ad quos, &c. Edwardus, &c. salutem.

Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & industriâ circumspectâ dilectorum & fidelium nostrorum, Johannis de Monte Gomery, militis, & magistri Johannis Waweyn, canonici Derlington, utriusque juris periti, confidentes, ipsos procuratores & nuncios nostros, conjunctim & divisim, facimus & constituimus speciales;

Ad tractandum & concordandum, cum quibuscumque personis, &c. *ut supra in primâ commissione usque ibi*, exigant speciale, & *tunc sic*;

Promittentes, in verbo regiæ veritatis, pro nobis & hæredibus nostris, nos ratum, gratum, & firmum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per dictos procuratores nostros, & nuncios, & eorum alterum, tractatum, concordatum, conventum, & actum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

Promittimus, etiam quod, super alligantiis & conventionibus, per dictos procuratores nostros, & alterum eorum, in hâc parte factis & initis, juxta formam & effectum literarum dictorum procuratorum nostrorum, & alterius eorumdem, super hoc confectarum, ad majorem securitatem, literas nostras ratificatorias & approbatorias, plenas & sufficientes, statim cum super hoc requisiti fuerimus, fieri faciemus.

In cujus, &c.

Dat' ut supra.

De tractando cum quibuscumque personis, super passagio inter regna Angliæ & Franciæ.

A.D. 1336. An. 10 Edw. III. — Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 6. in Turr. Lond.

REX, universis CHRISTI fidelibus, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod nos, de fidelitate & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, magistrorum Ricardi de Bynteworth, juris civilis professoris, Pauli de Monte Florum, canonici Lincolniæ, & Johannis de Ragenhill, utriusque juris periti, confidentes, ipsos, duos, & unum eorum, nuncios & procuratores nostros facimus & constituimus speciales;

Ad tractandum cum quibuscumque personis, quorum interest, vel interesse poterit, seu deputandis ab eisdem, de salvo & securo passagio, supra mare, inter regna Franciæ & Angliæ ordinando, & quod ex utraque parte maris dictum passagium sit apertum;

Ita quod homines, in regno nostro existentes, valeant ad partes Franciæ transfretare, & quo voluerint se transferre, & homines, à partibus Franciæ ad partes istas venire volentes, possint hoc facere sine gravamine qualicumque, & illis, quæ sic tractata fuerint, concordandum & consentiendum, & ea quacumque firmitate muniendum;

Et ad omnia alia & singula faciendum, quæ circa præmissa necessaria fuerint, etiam si mandatum exigant speciale;

Ratum & gratum habituri quicquid per dictos procuratores nostros, duos vel unum eorum, actum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Doncastre, xxii. die Decembris.

De tractando cum Rege Franciæ, super præfato passagio.

A.D. 1336.—An. 10 Edw. III. — Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 6. in Turr. Lond.

REX, universis CHRISTI fidelibus, ad quos, &c. Edwardus, &c. salutem. Sciatis, &c. *ut supra usque ibi*, speciales, *tunc sic*, ad tractandum cum magnifico principe, domino Rege Franciæ, seu deputandis ab eodem, de salvo, &c. *ut supra.*

Dat' ut supra.

Admiralli constituuntur ad duas flotas navium Angliæ gubernandas.

Willielmus de Monte Acuto, constituitur admirallus versus partes occidentales.

A.D. 1337. An. 10 Edw. III. — Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilecti & fidelis nostri, Willielmi de Monte Acuto, plenariè confidentes;

Constituimus ipsum Willielmum capitaneum & admirallum flotæ nostræ omnium navium, tam Quinque Portuum nostrorum quam omnium aliorum portuum & locorum, ab ore aquæ Thamisiæ, per costeram maris, versus partes occidentales, quas ad proficiscendum, in obsequium nostrum, pro defensione regni nostri sub certâ formâ, parari mandavimus, quamdiu nobis placuerit;

Dantes eidem Willielmo, tenore præsentium, potestatem, omnes & singulos marinarios, & alios, de flotâ nostrâ prædictâ, castigandi & puniendi, prout justum fuerit, & prout hactenus fieri consuevit. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xiv. die Januarii.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est omnibus & singulis magistris, marinariis, & aliis, de flotâ prædictâ, quod eidem Willielmo, tanquam capitaneo & admirallo flotæ illius, in omnibus sint respondentes & intendentes, sicut prædictum est.

Teste ut supra.

Et mandatum est præfato Willielmo, quod ad præmissa facienda in formâ prædictâ, cum omni diligentiâ & solicitudine, quibus poterit, intendat, & quod hoc, sicut Rex de eo confidit, nullatenus omittat.

Teste ut supra.

Robertus de Ufford & Johannes de Ross, constituuntur admiralli versus partes boreales.

A.D. 1337.—An. 10 Edw. III. — Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

EODEM modo constituuntur, dilecti & fideles Regis, Robertus de Ufford, & Johannes de Ros, conjunctim & divisim, admiralli flotæ Regis omnium navium, tam Magnæ Jernemuth, quam omnium aliorum portuum & locorum, ab ore aquæ Thamisiæ, per costeram maris, versus partes boreales, sub eâdem datâ, cum consimilibus mandatis subsequentibus, mutatis mutandis.

De intendendo admirallis ante memoratis.

A.D. 1337. An. 10 Edw. III. — Rot. Scot. 10 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilecti & fidelis nostri, Willielmi de Monte Acuto, plenariè confidentes, constituerimus ipsum Willielmum capitaneum & admirallum flotæ nostræ omnium navium, tam Quinque Portuum nostrorum, quam omnium aliorum portuum & locorum, ab ore aquæ Thamisiæ, per costeram maris, versus partes occidentales, quas ad proficiscendum, in obsequium nostrum, pro defensione regni nostri, sub certâ formâ, parari mandavimus, quamdiu nobis placeret;

Dantes eidem Willielmo potestatem omnes & singulos marinarios, ac alios, de flotâ prædictâ, castigandi & puniendi, prout justum foret, & prout hactenus fieri consuevit, prout in litteris nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur, dedimus eidem Willielmo plenam, tenore præsentium, potestatem eligendi, quotiens opus fuerit, infra portus maris, & alia loca, in partibus prædictis, ubi transitum fecerit, tam infra libertates, quam extra, tot homines de validioribus & potentioribus partium illarum, quot pro eskippamento navium prædictarum fore viderit, oportunos, & eosdem homines, sic electos, in navibus illis ponendos, nec non omnes illos, quos in electione hujusmodi contrarios invenerit seu rebelles, capiendi, & arestandi, ac prisonis nostris committendi, ibidem ad voluntatem nostram moraturos:

Et ideò vobis, omnibus & singulis mandamus, firmiter injungendo, quod eidem Willielmo, in præmissis omnibus & singulis, intendentes sitis, respondentes, & auxiliantes, quotiens & quando per ipsum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti:

Vobisque vicecomitibus & ballivis, quod hujusmodi contrarios & rebelles à præfato Willielmo recipiatis, & eos in prisonis nostris salvò custodiri faciatis, in formâ supradictâ.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Consimilem potestatem habent Robertus de Ufford & Johannes de Ros, admiralli flotæ Regis omnium navium, tam Magnæ Jernemuth, quam omnium aliorum portuum & locorum, ab ore aquæ Thamisiæ, per costeram maris, versus partes boreales, conjunctim & divisim, mutatis mutandis.

Teste ut supra.

De prohibitione factâ religiosis alienigenis super apporto non faciendo.

A. D. 1337. An. 10 Edw. III. Claus. 10 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi in CHRISTO, priori de Ware, alienigenæ infra regnum nostrum commoranti, salutem.

Ob certas & diversas causas vobis sub periculo prohibemus incumbenti, nè censum aliquem, aut apportum aliquod, extra regnum nostrum ad aliquas partes exteras, clam vel palam, seu colore quorumcumque, aut arte vel ingenio transmittatis, aut deferatis, seu transmitti vel deferri faciatis; nec vos ad partes illas ex aliquâ causâ divertatis, absque licenciâ nostrâ speciali, quousque aliud super hoc duxerimus ordinandum:

Et nichilominus vobis mandamus firmiter injungentes, quod apportum quod superiori domui vestræ in dictis partibus facere tenemini annuatim, penes vos retineatis promptum & paratum, quousque aliud super hoc habueritis in mandatis:

Et hoc sub periculo prædicto nullatenus omittatis.

T. R. apud Turrim London', xv. die Januarii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Priori de Goldeclyve.
Priori de Chepstowe.
Priori de Newent.
Priori de Derhurst.
Priori de Wenlok.
Priori de Bedford.
Priori de Menstre.
Priori de Cogges.
Priori de Okebourn.
Priori Sancti Andreæ Norhampton.
Priori de Styvynton.
Priori de Ware.
Priori Sancti Johannis Jer'l'm in Anglia.
Priori de Lymbergh.
Priori de Thetford.
Priori de Lenton.
Priori de Blida.
Priori Sanctæ Trinitatis Eborum.
Priori de Pontefracto.
Priori de Bermundeseye.
Priori de Sporle.
Priori de Kirkeby Monachorum.
Priori de Burwell.
Priori de Hagham.
Priori de Ravendale.
Priori de Stoke.
Priori de Wolfricheston.
Priori de Mintyng.
Priori de Pekford.
Priori de Longa Bynyngton.
Priori de Horton.
Priori de Thurlegh.
Priori de Monte Acuto.
Priori de Levesham.
Priori de Wylmynton.
Priori de Frompton.
Priori de Lodres.
Priori de Sancto Neoto.
Priori de Priterwell.
Priori de Castelacre.
Priori de Tuttebury.
Priori de Oteriton.
Priori de Lewes.
Priori de Chipham.
Procuratori de Lira.
Procuratori abbatissæ de Cadamo.
Procuratori abbatis de Becco Herlewini.
Procuratori abbatis Sanctæ Mariæ Rothomagen'.
Procuratori abbatis Albe Marlie de Birstall.
Ballivo de Fiscampo.
Ballivo de Wyrmyngherst.
Priori de Newenton Longevill'.
Custodi de Belstede.

De Nicholao Ususmaris, Januensi, viceadmirallo constituto.

A. D. 1337. An. 10 Edw. III. Rot. Vascon. 10 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilecti nobis, Nicholai Usus Maris, plenariè confidentes, constituimus ipsum Nicholaum viceadmirallum flotæ nostræ galearum, & omnium aliarum navium ducatûs nostri [Aquitaniæ,] quas ad proficiscendum in obsequium nostrum, pro defensione ejusdem ducatûs, sub certâ formâ parari mandavimus, quamdiu nobis placuerit;

Dantes eidem Nicholao, tenore præsentium, potestatem omnes & singulos marinarios, & alios, de flotâ nostrâ prædictâ, castigandi & puniendi, prout justum fuerit, & prout hactenus fieri consuevit. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xvi. die Januarii.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est eidem Nicholao, quod cum omni diligentiâ, circa præmissa facienda, in formâ prædictâ intendat.

Teste ut supra. Per ipsum Regem.

Et mandatum est omnibus & singulis magistris, marinariis, & aliis, de flotâ Regis galearum, & omnium aliarum navium, ducatûs prædicti, quod eidem Nicholao, tanquam viceadmirallo flotæ prædictæ, in omnibus sint respondentes & intendentes, sicut prædictum est.

Teste ut supra.

Super galeis & husseriis conducendis.

A. D. 1337. An. 10 Edw. III. Pat. 10 Edw. III. p. 2. m. 7. in Turr. Lond.

REX, universis CHRISTI fidelibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, Oberti Ususmaris de Januâ, & Ricardi de Gadenton, plenariè confidentes, ipsos procuratores nostros & nuncios, conjunctim & divisim, ordinavimus & constituimus speciales, ad conducendum & firmandum, ad opus nostrum, galeas & usceria, hominibus & armis, apparatu, & aliis necessariis, sufficienter instructa & munita; & tractandum, concordandum, & conveniendum, cum dominis, patronis, & ductoribus dictorum galearum & usceriorum, de vadiis & stipendiis, & providentiis, in hâc parte constituendis & faciendis, & ea, quæ sic conventa fuerint, quacumque firmitate vallandum: necnon obligationes, cautiones, & securitatem sufficientem, de dictis dominis, patronis, & ductoribus dictorum galearum & usceriorum, de galeis & usceriis ipsis habendis, sic paratis, locis & temporibus, de quibus conventum extiterit, recipiendum, alios procuratores, vel procuratorem, loco sui, ad præmissa substituendum, & omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis fuerint oportuna;

Promittentes pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum & gratum habituros quicquid per dictos procuratores nostros, vel eorum alterum, seu substitutos, vel substitutum, ab eis, vel eorum altero, actum seu conventum fuerit in præmissis & quolibet præmissorum; aliis quibuscumque mandatis, seu procuratoriis, per nos in hâc parte priùs factis, in suo robore nichilominus duraturis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London, xviii. die Januarii.

De locum tenente constabularii Burdegaliæ constituto.

A. D. 1337. An. 10 Edw. III. Rot. Vascon. 10 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum constituerimus, dilectum nobis Nicholaum Ususmaris, constabularium nostrum Burdegaliæ, viceadmirallum flotæ nostræ galearum, & omnium aliarum navium, ducatûs nostri Aquitaniæ, quas ad proficiscendum, in obsequium nostrum, pro defensione ejusdem ducatûs, sub certâ formâ, parari mandavimus, quamdiù nobis placuerit, prout in literis nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur, ac idem Nicholaus pro tempore quo dicto officio admiralli vacaverit, dictum officium constabularii commodè regere non potest, ut accepimus;

Nos, de fidelitate, dilecti nobis, Antonii Ususmaris, confidentes, constituimus ipsum Antonium locum tenentem prædicti Nicholai, ad faciendum & regendum omnia & singula, ad dictum officium constabularii pertinentia, quotiens idem Nicholaus circa prædictum officium admiralli fuerit occupatus;

Ita quod de exitibus, indè medio tempore provenientibus, nobis respondeat, & in officio illo feodum percipiat consuetum pro tempore, quo in officio steterit supradicto:

Volentes quod, cessante occupatione hujusmodi, præfatus Nicholaus dictum officium constabularii faciat & exequatur, prout anteà facere consuevit. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xviii. die Januarii.

Et mandatum est universis & singulis subditis Regis in ducatu prædicto, quod eidem Antonio, tanquam locum tenenti prædicti Nicholai, in omnibus, quæ ad officium constabularii prædicti pertinent, intendentes sint & respondentes, quamdiù in officio steterit supradicto.

Teste ut supra.

Mandatur quod viginti solidi singulis septimanis solvantur pro expensis comitis de Murref in Turri London' detenti.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Scot. 11 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Essexiæ, salutem. Præcipimus tibi, firmiter injungentes, quod dilecto & fideli nostro, Nicholao de la Beche, constabulario Turris nostræ Londoniæ, viginti solidos, pro expensis comitis de Murref de Scotiâ, in prisonâ nostrâ Turris prædictæ de mandato nostro detenti, pro quâlibet septimanâ, quâ idem comes in Turri prædictâ, à decimo die Octobris proximo præterito, hucusque, sic detentus fuit;

Et exnunc viginti solidos per septimanam, pro expensis hujusmodi, quamdiù ipsum comitem sic detineri contigerit, de exitibus ballivæ tuæ solvi facias, nisi aliud super hoc duxerimus demandandum;

Recipiens à præfato Nicholao litteras suas patentes, receptionem pecuniæ, quam ei sic solveris, testificantes; et nos tibi indè, in compoto tuo, de exitibus prædictis, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Turrim London', xxiv. die Januarii.

Per ipsum Regem.

De non permittendo aliquos transire ad partes transmarinas.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 37. d. in Turr. Lond.

REX, majori & ballivis portûs sui Dovorriæ, salutem.

Propter aliqua nova, quæ nostris auribus insonuerunt, vobis mandamus, firmiter injungentes, quod aliquos homines, cujuscumque fuerint conditionis, statûs, vel religionis, in portu prædicto, versus partes transmarinas transire nullatenus permittatis, sub periculo quod incumbit:

Et, si fortè aliqui ad dictum portum, causâ ad dictas partes transferendi, vel de partibus transmarinis ad portum prædictum, declinaverint, tunc diligens scrutinium super ipsos, & eorum quemlibet, tam de literis quam de apportis, quæ secum detulerint, secretiori modo, quo poteritis, faciatis:

Et omnes literas hujusmodi, quas cum ipsis, vel super ipsos, ibidem ex causâ prædictâ venientibus, inveneritis, ad venerabilem patrem, Johannem Cantuar' archiepiscopum, cancellarium nostrum, sine dilatione, transmittatis inspiciendas & examinandas, prout sibi per nos pleniùs est injunctum;

Et apporta hujusmodi arestari, & salvò sub sigillis vestris custodiri, faciatis, quousque aliud indè duxerimus demandandum:

Nos de summis, quas de hujusmodi apportis arestaveritis, necnon de nominibus eorum, qui hujusmodi apporta ibidem deportaverint, dictum cancellarium nostrum, sub sigillis vestris prædictis, distinctè & apertè, de tempore in tempus, certificantes.

Teste Rege, apud Turrim London', xxvi. die Januarii.

Per ipsum Regem.

De quercubus liberandis, pro facturâ galeæ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 37. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi in CHRISTO, priori de Blida, salutem.

Cum vos nuper quadraginta quercus, pro facturâ cujusdam galeæ quam, apud villam de Kyngeston super Hull, per dilectum nobis Willielmum de la Pole, ex certis causis, fieri ordinavimus, ad rogatum nostrum nobis concesseritis, ac, sub confidentiâ maeremii illius, facturam prædictæ galeæ jam incipi fecerimus;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod dictas quercus, dilecto carpentario nostro, Willielmo de Kelin, quem ad vos ex causâ prædictâ mittimus, quacumque excusatione cessante, liberari faciatis, ad eas usque dictum locum, pro prædicto opere perficiendo, cariandas; prout sibi per nos pleniùs est injunctum:

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Langele, xxvii. die Januarii.

Per ipsum Regem.

De ancoris fabricandis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 37. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus London', salutem. Cum certas ancoras pro navibus nostris, videlicet, la Cristoffre & Cogge Edward, celeriter facere ordinaverimus;

Vobis mandamus quod quinque milia ferri, & ducentas bordas de Estland, ac centum quarteria carbonum maritimorum, pro dictis ancoris, & aliis operationibus, in Turri nostrâ London' faciendis, emi & provideri;

Et dilecto clerico nostro Thomæ de Stapelford, supervisori operationum nostrarum in Turri prædictâ, per indenturam, indè conficiendam, liberari faciatis, ita quod, pro vestri defectu, dictæ operationes nullatenus retardentur:

Et de custubus, quos circa emptionem & provisionem hujusmodi apposueritis, vobis in firmâ vestrâ civitatis prædictæ, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Turrim London', xxviii. die Januarii.

Per ipsum Regem.

De protectione pro nunciis Regis Franciæ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 40. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis admirallis, dominis, & magistris, navium, ac marinariis, necnon vicecomitibus, majoribus, ballivis, & omnibus aliis fidelibus & ministris suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum magnificus princeps, dominus Philippus, Rex Franciæ, consanguineus noster carissimus, quosdam nuncios suos ad nos, infra regnum nostrum, nobiscum super quibusdam negotiis arduis, ipsum Regem & nos tangentibus, tractaturos, ordinaverit destinare, ut accepimus;

Suscepimus in protectionem & defensionem nostram specialem, necnon salvum & securum conductum nostrum, ac salvam gardiam nostram, prædictos nuncios, ad nos sic venturos, cujuscumque statûs seu conditionis fuerint, ac eorum familias, res, & bona sua quæcumque, veniendo infra regnum nostrum, tam per terram quam per mare, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo.

Et ideò vobis, & vestrûm cuilibet, sub gravi forisfacturâ nostrâ, mandamus, &c. *prout in literis de conductu.*

In cujus, &c. usque ad festum Ascensionis Domini proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Langele, xxviii. die Januarii.

Et mandatum est custodibus passagii Regis in portu Dovorr', quod nuncios prædictos, hujusmodi literas Regis de protectione, salvo conductu, & salvâ gardiâ, secum deferentes, cum ad portum illum, citra dictum festum, ex causâ prædictâ, declinaverint, ipsos in eodem portu benignè admittant, & exindè ad Regem, unà cum familiâ suâ, equis, hernesiis, & rebus suis quibuscumque, absque impedimento aliquo, transire permittant, juxta tenorem literarum Regis prædictarum.

Teste Rege ut supra.

Consimiles litteræ Regis de protectione fiunt pro nunciis David de Brus de Scotiâ, in partibus transmarinis existentes, qui tam à partibus transmarinis, quam à partibus Scotiæ, sunt venturi in Angliam.

Teste ut supra.

Ad comitem Marchiæ, de credentiâ.

A. D. 1337.—An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 37. d. in Turr. Lond.

REX, nobili & potenti viro, comiti Marchiæ, amico suo carissimo, salutem & sinceræ dilectionis affectum. Ex magnâ dilectionis vestræ fiduciâ mittimus ad vos, dilectum vallettum nostrum, Johannem de Thraudeston super aliquibus, cordi nobis insidentibus, & vobis ore tenus exprimendis, per nos specialiter oneratum; cui auditum præbere benivolum, & fidem adhibere velitis credulam, petimus, in dicendis.

Dat' London', x. die Februarii.

Ad burgimagistros de Brucels, de stapulâ concedendâ.

A. D. 1337.—An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 37. d. in Turr. Lond.

REX, discretis viris, burgimagistris & scabinis villæ de Brucels, amicis suis carissimis, salutem. Injunximus quædam, stapulam lanarum regni nostri, in loco congruo, infra ducatum Brabantiæ, concedendam, concernentia, dilecto valletto nostro, Johanni de Thraudeston, per ipsum vobis ore tenus exprimenda; cui, super dicendis, ex parte nostrâ, fidem velitis petimus credulam adhibere. Dat' London', x. die Februarii.

Eodem modo mandatum est burgimagistris, scabinis, & probis hominibus villæ de Loveyn.
Item burgimagistris, scabinis, & probis hominibus villæ de Malyns.

Ad Papam, de credentiâ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

SANCTISSIMO in CHRISTO patri, domino B. Divinâ Providentiâ, sacrosanctæ Romanæ ac universalis ecclesiæ Summo Pontifici, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, devota pedum oscula beatorum.

Accedit ad sanctitatis vestræ præsentiam, quam dilectus nobis, magister Bernardus de Sistre, vester, & apostolicæ sedis in regno nostro nuncius, vir utique morum honestate conspicuus, fidelis & diligens in commissis, & in agilibus circumspectus:

Et, licet probitatis suæ merita vestræ clementiæ nota sint satis, ut conscimus, & accepta; votiva tamen nostra recommendatio, si placet, ad hoc in vestræ propitiationis oculis adiciat incrementum:

De fidelitatis siquidem suæ constantiâ, & puritate conscientiæ, pleniùs confidentes, sibi super quibusdam, cordi nobis insidentibus, & vestræ beatitudini per ipsum, si placuerit, vivæ vocis oraculo exprimendis, aperuimus fiducialiter mentem nostram.

Quamobrem apostolicæ constantiæ, quam in personâ vestrâ eminentissimè firmavit Altissimus, devotâ precum instantiâ supplicamus, quatinùs, juxta conceptam in nobis de bonitate vestrâ fiduciam, relationem, per ipsum ex parte nostrâ faciendam, clementer audire, relatisque fidem indubiam adhibere, ac nobis, super hiis, consuetæ vestræ moderationis arbitrium insinuare dignetur summæ vestræ præsidentiæ sanctitudo.

Conservet vos Altissimus, ad regimen ecclesiæ suæ sanctæ, per tempora prospera & longæva.

Dat' apud Westm', x. die Martii.

Bulla Benedicti XII. Papæ, de provisione pro ecclesiâ Norwicensi.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Ex Orig. in Turr. Lond.

BENEDICTUS episcopus, servus servorum DEI, carissimo in CHRISTO filio, Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem, & apostolicam benedictionem.

Gratiæ Divinæ præmium, & præconium humanæ laudis, acquiritur, si, per seculares principes, ecclesiarum prælatis, præsertim ecclesiarum cathedralium regimini præsidentibus, honor debitus impendatur.

Nuper siquidem, ecclesiâ Norwicen', per obitum, bonæ memoriæ, Willielmi episcopi Norwicen' (qui in partibus illis diem clausit extremum) pastoris solatio destitutâ, dilecti filii, capitulum ejusdem ecclesiæ, dilectum filium, Thomam de Hemhale, monachum ipsius ecclesiæ, ordinis sanctæ Benedicti, per viam compromissi, concorditer elegerunt, qui hujusmodi electioni, de se factæ, consensit.

Postmodum vero nos, vacatione hujusmodi fidedignis relatibus intellectâ, cupientes eidem ecclesiæ de ydoneo providere pastore, hujusmodi electionis ignari, provisionem ipsius ecclesiæ, ea vice, ordinationi & dispositioni nostræ duximus specialiter reservandam; decernentes extunc irritum & inane si secus super hiis, per quoscumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingerit attemptari.

Ac deindè dictus Thomas, reservatione hujusmodi ad ejus deductâ notitiam, ad apostolicam sedem accessit, ac, ejusdem electionis negotio proposito in consistorio coram nobis, tandem præfatus Thomas omni juri, sibi competenti ex electione prædictâ, ex certis causis, non tamen personæ suæ vitio, nostris manibus sponte cessit.

Nos itaque, hujusmodi cessione admissâ, de provisione ipsius ecclesiæ Norwicen' celeri & felici, nè prolixæ vacationis subjaceret incommodis, paternis & solicitis studiis cogitare cepimus diligenter.

Et demùm, post deliberationem, quam, de præficiendo eidem ecclesiæ Norwicen' personam utilem & etiam fructuosam, cum fratribus nostris habuimus diligentem, ad dilectum filium Antonium, electum Norwicen' decanum ecclesiæ Lincolnien', in sacrâ theologiâ magistrum, capellanum nostrum, in sacerdotio constitutum, quem, prout fidedignâ relatione percepimus, morum & vitæ insignita honestas, ac spiritualium & temporalium providentia, pluraque alia virtutum dona commendant, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus diligenti meditatione pensatis, de personâ ipsius Antonii, nobis, & eisdem fratribus, ob suorum exigentiam meritorum, accepta, eidem Norwicen' ecclesiæ, de dictorum fratrum consilio, auctoritate apostolica, providimus, ipsumque Antonium illi præfecimus in episcopum & pastorem, curam & administrationem ipsius Norwicen' ecclesiæ sibi in spiritualibus & temporalibus plenariè committendo in Illo, qui dat gratias, & largitur præmia; confidentes quod eadem Norwicen' ecclesia, sub ipsius Antonii fœlici regimine, gratiâ sibi assistente divinâ, prosperè dirigetur & salubria suscipiat incrementa.

Cum itaque, fili carissime, sit virtutis opus DEI ministros benigno favore prosequi, ac eos verbis & operibus pro Regis Æterni gloriâ venerari, serenitatem regiam rogamus & hortamur attentè, quatinùs eundem electum & præfatam Norwicen' ecclesiam, suæ curæ commissam, habens pro apostolicæ sedis & nostrâ reverentiâ commendatos, ipsos benigni favoris auxilio prosequaris, ita quod idem electus, tuæ celsitudinis fultus auxilio, in commisso sibi curæ pastoralis officio possit, DEO propitio, prosperari, ac tibi exindè à DEO perennis vitæ præmium, & à nobis condigna proveniat actio gratiarum.

Dat' Avinion', ii. idus Martii, pontificatûs nostri anno tertio.

Sub filis canabeis.

Bulla Benedicti XII. Papæ, de provisione ad ecclesiam Wigorn', & de translatione ad ecclesiam Eliensem.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Ex Orig. in Turr. Lond.

BENEDICTUS episcopus, servus servorum DEI, carissimo in CHRISTO filio Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem, & apostolicam benedictionem.

Ad fovendum in caritatis visceribus ecclesiarum prælatos, ac eos præcipuè qui dignitate Pontificali præeminent, eò te fiducialiùs nostris precibus invitamus, quo, in bonorum executione operum, celsitudinis regalis affectum extimamus magis promptum & facilem invenire, maximè cum apud DEUM, cujus prælati hujusmodi obsequiis deputantur, tibi retributionis æternæ præmium, & apud homines exindè præconium proveniant amplæ laudis.

Nuper siquidem, ecclesiâ Wigornien' vacante, pro eo quod nos, venerabilem fratrem, magistrum Symonem Elien', tunc Wigornien' episcopum, licet absentem, à vinculo, quo Wigornien' ecclesiæ, cui tunc præerat, tenebatur, de fratrum nostrorum consilio, & apostolicæ potestatis plenitudine, absolventes, eum ad Elien' ecclesiam, tunc vacantem, duximus transferendum, præficiendo ipsum illi in episcopum & pastorem;

Nos, attendentes quod nullus, præter nos, de ordinatione ipsius ecclesiæ Wygornien', se eâ vice intromittere poterat, pro eò quod nos, diù ante hujusmodi vacationem ejusdem ecclesiæ Wigornien', provisiones omnium ecclesiarum cathedralium, per translationes quorumlibet prælatorum ipsarum, ubicumque existentium, per nos factas tunc, & imposterum faciendas, ad alias ecclesias cathedrales, tunc vacantes, & inanteà vacaturas, dispositioni nostræ duximus reservandas, decernendo ex tunc irritum & inane si secus super hiis, per quoscunque, quâvis auctoritate, scienter vel ignoranter, con-

tigerit attemptari, post deliberationem, quam, de præficiendo ecclesiæ Wigorn' præfatæ personam utilem, cum dictis fratribus habuimus diligentem, demum ad, dilectum filium, Thomam de Hemehale, electum Wigorn', monachum ecclesiæ Norwicen', ordinis sancti Benedicti, in sacerdotio constitutum, cui religionis zelus, literarum scientia, vitæ munditia, morum honestas, prudentia, spiritualium & temporalium providentia, ac multiplicium aliarum virtutum merita, prout ex claris fidedignisque testimoniis accepimus, laudabiliter suffragantur, intuitum direximus nostræ mentis, quibus omnibus debitâ meditatione pensatis, de personâ suâ ecclesiæ Wigornien' præfatæ, de ipsorum fratrum consilio, auctoritate apostolicâ, providimus, eundemque Thomam illi præfecimus in episcopum & pastorem, curam & administrationem illius sibi, tam spiritualibus, quam in temporalibus, plenariè committendo, in eo, qui dat gratias, & largitur præmia, confidentes quod, dexterâ domini sibi assistente propitiâ, prædicta ecclesia Wygornien', per ipsius Thomæ diligentiæ studium circumspectum, salutis & prosperitatis suscipiet incrementa.

Quia igitur, fili carissime, virtutis opus fore dinoscitur ecclesias & personas ecclesiasticas, præsertim Pontificali dignitate præditas, benigno favore prosequi, ac eas verbis & operibus pro Regis Æterni gloriâ venerari, serenitatem regiam rogamus & hortamur attentè, quatinùs eosdem, electum & commissam sibi Wygornien' ecclesiam, sic habeas pro nostrâ & ipsius sedis reverentiâ, in eorum oportunitatibus, propensiùs commendatos, quod dictus electus, tuæ celsitudinis fultus auxilio, in commissâ sibi curâ pastoralis officii possit, Deo propitio, assiduè prosperari, ac tibi exinde à retributore bonorum omnium perennis vitæ præmium rependatur, & à nobis condigna proveniat actio gratiarum.

Dat' Avinion', ii. id' Martii, pontificatûs nostri anno tertio.

Sub plumbeo sigillo.

Super adhærentiâ Scotis, de inquirendo.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 1 m. 33. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Ranulpho de Dacre, Petro de Tiliol, & Clementi de Skelton, salutem.

Sciatis quod, cum datum sit nobis intelligi, quod diversi homines, de partibus de Eskedale, Ledelesdale, Ewithesdale, Walughopdale, & Bretellaugh, Scotis, inimicis & rebellibus nostris, qui de guerrâ contra nos insurrexerunt, sunt adhærentes, eosque sæpius scienter & voluntariè receptantes, eisque armaturas, victualia, & alia, pro eorum sustentatione & confortatione, indies ministrantes, in nostri contemptum & deceptionem manifestam;

Nolentes præmissa, si perpetrata fuerint, relinquere impunita, assignavimus vos & duos vestrûm, justiciarios nostros, ad inquirendum, per sacramentum proborum & legalium hominum de communitate de Rokesburgh & Dunfris, tam infra libertates quam extra, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, de nominibus illorum qui præfatis inimicis nostris sunt adhærentes, eos scienter & voluntariè receptantes, armaturas, victualia, & alia, pro eorum sustentatione & confortatione, ministrantes, vel mittentes, seu mitti facientes, & de præmissis, omnibus & singulis, pleniùs veritatem, necnon ad præmissa audiendum & terminandum, & debitam punitionem de hiis, quos de præmissis culpabiles inveniri contigerit, faciendum secundum legem & consuetudinem partium prædictarum:

Et ideò vobis mandamus, quod ad certos dies & loca, quos vos, vel duo vestrûm, ad hoc provideritis, præmissa omnia & singula, faciatis, & expleatis in formâ prædictâ, facturi indè quod ad Justitiam pertinet, secundum legem & consuetudinem partium prædictarum; salvis nobis amerciamentis, & aliis, ad nos indè spectantibus.

Mandavimus enim vicecomitibus nostris comitatuum prædictorum, quod, ad certos dies & loca, quos vos, vel duo vestrûm, eis scire facietis, venire faciant coram vobis, vel duobus vestrûm, tot & tales probos & legales homines de ballivis suis, tam infra libertates quam extra, per quos, &c. & inquiri.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xvi. die Martii.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro Thoma de Berkele, de immunitate suâ adjudicatâ propter mortem domini E. quondam Regis Angliæ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 28. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum, dilectus & fidelis noster, Thomas de Berkeleye de morte domini E. quondam Regis Angliæ, patris nostri, per nos & magnates regni nostri impetitus fuisset, & postea per pares ipsius Thomæ, & per inquisitionem, in quam, in pleno parliamento nostro, tento apud Westm', anno regni nostri quarto, se posuit, compertum extitisset, quod idem Thomas de morte illâ in nullo est culpabilis, nec de assensu, auxilio, seu procuratione, ejusdem; nosque super hoc, in parliamento nostro, tento apud Eborum, in crastino Ascensionis Domini, anno regni nostri nono, ipso Thomâ tunc ibidem coram nobis præsente, & judicium suum de præmissis petente, oneravissemus comites, barones, & alios magnates regni nostri, ibidem tunc existentes, super eorum fide & ligeantiâ, nobis debitis, quod ipsi nobis deliberationem & consilium suum dicerent, quid de jure in hâc parte foret faciendum, iidemque comites, barones, & magnates, habitâ priùs super præmissis plenâ deliberatione, nobis respondissent, quod dictum Thomam, quoad personam suam, de morte prædictâ, & de assensu, auxilio, aut procuratione ejusdem, quietum & immunem, in nulloque culpabilem, tenuerunt; dicentes tamen quod, de tam horribili facto, quod in castro ipsius Thomæ, & in custodiâ suâ, contigit, ausi non fuerunt præcisè consulere, set quod nos ipsi, ad voluntatem nostram, indè ordinaremus.

Ac nos, licet ad tunc plenè super hoc consulti non fuimus, habitâ tamen consideratione ad hoc quod sic, ut præmittitur, compertum extitit, quod dictus Thomas in nullo est culpabilis de morte prædictâ, & quod prædicti magnates, ipsum indè quietem & immunem tenuerunt;

Eundem Thomam de morte illâ quietum tenuissemus, & vellemus quod idem Thomas indè iret sine die; reservantes tamen nobis, quod alias, per commune consilium & avisamentum, indè disponere possemus & ordinare, secundum quod justitia suaderet, & nostræ placuerit voluntati, prout per processum, in parliamentis nostris prædictis, super hiis habitum, & in scriptis redactum, pleniùs poterit apparere;

Nos jam, in parliamento nostro, tento apud Westm', die Lunæ, proximo post festum Sancti Mathæi Apostoli, anno regni nostri undecimo, per comites, barones, & alios magnates regni nostri, ibidem existentes, de prædictæ mortis circumstantiis ad plenum informati;

Mortem prædictam præter culpam & negligentiam aliqualem prædicti Thomæ accidisse, præfatum Thomam de morte dicti patris nostri, seu assensu, auxilio & procuratione, omninò pro nobis & hæredibus nostris, de assensu dictorum comitum, baronum, & magnatum, quietamus, & immunem adjudicamus & reputamus; ita quod nec nos, aut hæredes nostri, aliquam actionem, seu calumpniam, de morte illâ, versus ipsum Thomam habere poterimus in futurum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xvi. die Martii.

Per ipsum Regem.

Super expensis comitis de Murref in Turre London'.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 20. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Essex', salutem. Cum nuper tibi præceperimus, firmiter injungentes, quod dilecto & fideli nostro, Nicholao de la Beche, constabulario Turris nostræ London', viginti solidos, pro expensis comitis de Murref de Scotiâ, in prisonâ nostrâ Turris prædictæ, de mandato nostro, detenti, pro qualibet septimanâ, quâ idem comes in Turri prædictâ fuerit, à decimo octavo die Octobris, proximò præterito, quamdiu ipsum comitem ibidem sic detineri contingeret, de exitibus ballivæ tuæ solveres;

Ac pro eo quod præfatus comes, secundo die Octobris, proximo ante dictum decimum octavum diem, præfato Nicholao liberatus fuit in prisonâ, in Turri prædictâ, ut præmittitur, detinendus, sicut jam sumus pleniùs informati;

Nos, habitâ consideratione ad expensas, quas ipsum Nicholaum, pro sustentatione prædicti comitis, dum sub custodiâ suâ detentus fuerit, facere oportet, concessimus eidem viginti & sex solidos & octo denarios, pro expensis ipsius comitis singulis septimanis, à tempore quo in custodiâ ipsius Nicholai sic fuit, & quamdiu ipsum in Turri prædictâ ex nunc in prisona contigerit detineri;

Et ideò tibi præcipimus, quod præfato Nicholao viginti & sex solidos & octo denarios, singulis septimanis, pro expensis præfati comitis, à dicto secundo die Octobris, quamdiu ipsum in prisonâ Turris prædictæ sic detineri contigerit, de exitibus ballivæ tuæ, deductis dictis viginti solidis pro septimanâ, si quos ei solveris virtute mandati nostri supradicti, solvas;

Recipiens à præfato Nicholao literas suas patentes, receptionem dictæ pecuniæ testificantes, & nos tibi indè, in compoto tuo, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Westm', xvi. die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro Edwardo duce Cornubiæ, de stannariâ concessâ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 19. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Cornubiæ, salutem. Cum nuper, personam, dilecti & fidelis nostri, Edwardi comitis Cestriæ, filii nostri primogeniti, honorare volentes, eidem filio nostro nomen & honorem ducis Cornubiæ dederimus, ipsumque in ducem Cornubiæ præfecerimus, & gladio cinxerimus, sicut decet;

Et, inter cætera, quæ eidem filio nostro, pro statu & honore ducis decentiùs, juxta generis sui nobilitatem, continendis, & uberius supportandis, dedimus & concessimus, dederimus & concesserimus, pro nobis & hæredibus nostris, eidem filio nostro stannariam nostram in comitatu prædicto, unà cum cunagio ejusdem stannariæ, & cum omnibus exitibus & proficuis, indè provenientibus, ac etiam expleciis, proficuis, & perquisitis, curiæ stannariæ & mineræ in eodem comitatu;

Exceptis duntaxat mille marcis, quas dilecto & fideli nostro Willielmo de Monte Acuto, comiti Sarum, concessimus, pro nobis & hæredibus nostris, percipiendas sibi, & hæredibus suis masculis, de corpore suo legitimè procreatis, de exitibus & proficuis cunagii antedicti, quousque certa terræ & tenementa, quorum reversionem eidem comiti, sub certâ formâ, concessimus, ad manus ejusdem comitis devenerint;

Habendam & tenendam eidem duci, & ipsius, & hæredum suorum, Regum Angliæ, filiis primogenitis, & dicti loci ducibus, in regno Angliæ hæreditariè successuris, cum omnibus ad prædicta stannariam, & cunagium, ac curiam, qualitercumque spectantibus, dictis mille marcis, præfato comiti, ut præmittitur, concessis, exceptis, de nobis & hæredibus nostris imperpetuum, prout in cartâ nostrâ, indè confectâ, pleniùs continetur;

Tibi præcipimus quod eidem duci stannariam prædictam, unà cum cunagio ejusdem stannariæ, & cum omnibus exitibus & proficuis indè provenientibus, ac etiam expleciis, proficuis, & perquisitis, curiæ prædictæ, dictis mille marcis, præfato comiti, ut præmittitur, per nos concessis, exceptis, liberes, tenendam juxta tenorem cartæ nostræ supradictæ:

Volumus enim te indè erga nos exnunc exonerari.

Teste Rege, apud Westm', xvii. die Martii.

Per ipsum Regem & totum concilium in parliamento.

Ad Regem Castellæ, contra Flandrenses.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 20. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, DEI gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Gehennæ, atque Algarbiæ Regi, ac comitatûs Molini domino, amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. & felicem regnandi gloriam cum salute.

Confidimus, & absque dubitatione tenemus, quod innata vobis, benè disposita gratitudo, quam nobis semper invenimus ab experto propitiam, ab illis manum libenter subtrahet juvaminis & favoris, quos nobis cognoverit nequiter malignantes.

Cum igitur homines de Flandriâ, retulentes nobis mala pro bonis, inimicis nostris, contra DEUM & justitiam, patenter adhæreant, & nos & nostros pro viribus persequi moliantur, injurias intolerabiles pertinaciter inferentes, celsitudinem regiam totis affectibus imploramus, quatenùs subditis vestris velitis, si placet, districtiùs inhibere, nè ad dictas partes Flandriæ, cum mercibus, armis, vel victualibus, quoquo modo se transferant, nec negotientur, nec quicquam faciant quod ipsis Flandrensibus cedat ad commodum vel solamen, seu in nostri posset perniciem redundare.

Et, si placeret vestræ magnificentiæ ipsos inducere, ut ad partes regni nostri, cum mercibus, & ad faciendum suum proficuum, divertere se curarent, reverà sic eos faceremus favorabiliter pertractari, quod deberent meritò contentari.

Et, si sint aliqua per nostros contra vestros subditos perperam attemptata, seu per injuriam dampna facta, illa sic faciemus celeris appositione remedii reformari, quod non supererit justa materia conquerendi.

Data apud Westm'. xviij. die Martii.

Ad eundem Regem, super tractatis complendis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 20. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO, &c. *ut supra usque ibi*, cum salute.

Læti recepimus regalis vestræ magnificentiæ literas, inter cætera, continentes vos, pro complendis & firmandis, quæ inter vos & nos, intervenientibus nunciis, sunt tractata, citra festum Paschæ, jam futurum, certos nuncios ad nos in Angliam transmissuros;

Quorum jocundum adventum avidè præstolamur, cum felix & festina tractatorum completio insideat intimè cordi nostro, ut cum augmentis felicibus prosperetur dilectio solida, quæ inter vestram & nostram domos regias viguit ab antiquo, quam hactenus vestri gratiâ, pronam in vobis invenimus ab experto.

Et, cum versus nos innatam & firmam fore vestram benivolentiam confidimus, regiam vestram celsitudinem totis affectibus imploramus, quatinùs, juxta nostram fiduciam, sic erga nos vestræ gratitudinis constantia perseveret immobilis, ut nullis, quod absit, quatiatur malivolorum nostrorum obloquiis, nec à nobis sinistris ipsorum inductionibus avertatur, qui libenter, ut dicitur, vestram à nobis subtraherent amicitiam, si valerent, &, *juxta possibilitatis nostræ modulum*, vobis reddere cupimus vices gratas.

Dat' ut supra.

Ad consiliarios dicti Regis, super negotiis prædictis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 20. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, Ferando Rodryes, camerario illustris Regis Ispanniæ, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cum quædam ardua inter præfatum Regem & nos, intervenientibus nunciis, sunt tractata, quæ vestram credimus prudentiam non latere, quorum festina completio insidet intimè cordi nostro, specialiter vos rogamus quatinùs vos, qui multa sapitis, & familiariùs assistitis consiliis dicti Regis, partes vestras versus præfatum dominum vestrum Regem, cui super hoc nostras dirigimus literas speciales, interponere velitis cum efficaciâ promotivas, ut, memor suæ promissionis & amicitiæ solidæ, quæ, præ cæteris, inter suam & nostram domos regias viguit ab antiquo, quam nostris cupimus temporibus adaugeri, tractata prædicta, juxta condictum super hiis habitum, ex parte suâ teneri faciat & compleri;

Et, quod absit, contra nostram fiduciam, ad sinistram & importunam malivolorum nostrorum instantiam, suam à nobis benivolentiam non avertat;

Nam sibi vices gratas reddere cupimus juxta vires; parati nichilominus ad ea, quæ vestrorum concernere poterunt profectuum incrementa.

Dat' ut supra.

Eodem modo scribitur subscriptis, mutatis mutandis; videlicet,

Provido viro, Sancio Sanches de Royas, capitali serjanto Regis Ispanniæ.

Discreto viro, Roderico, decano de Salamankâ, conciliario præcipuo dicti Regis.

Discreto viro, Gondisalvo Martyn, thesaurario dicti Regis.

Nobili viro, Skergonio, decano. Toletonensi, cancellario Reginæ Ispanniæ.

Petro Ferandi, archidiacono de Kalatrava.

Nobili viro, Ferando Rodriket.

Pro R. episcopo Dunolmensi, de non præjudicando super libertatibus.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 20. in Turr. Lond.

REX, thesaurario, & baronibus suis de scaccario, salutem.

Monstravit nobis, venerabilis pater, R. episcopus Dunolm', per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro in parliamento nostro exhibitam, quod, licet ipse, infra libertatem suam Dunolm', habeat, & habere debeat, ipseque & prædecessores sui à tempore quo non extat memoria, habere consueverint omnia jura regalia, ipseque, & prædecessores sui prædicti, in eâdem libertate, per se, & ministros suos proprios, de omnibus & singulis, in eâdem qualitercumque emergentibus, cognitionem habere, & ulterius facere, & omnia proficua, de hujusmodi cognitionibus provenientia, percipere consueverint, & habere, absque eo, quod nos, seu progenitores nostri, vel ministri eorumdem progenitorum nostrorum, seu nostri, de aliquibus, infra libertatem prædictam emergentibus, se in aliquo intromisis-

sent, vel aliqua hujusmodi proficua in eâdem percepissent, nisi in defectum ipsius episcopi, vel prædecessorum suorum, super defectu justitiæ in eâdem libertate contingente:

Vos tamen, ad libertatem suam prædictam considerationem non habentes, per breve nostrum, sub sigillo scaccarii nostri, præfato episcopo, quod ipse certos homines de libertate suâ prædictâ distringeret, & quod de exitibus eorumdem nobis responderet, & quod corpora sua coram vobis, præfati barones, ad certum diem haberet, ad respondendum nobis de eo, quod ipsi ordinem militarem non susceperunt juxta proclamationem indè factam, demandari fecistis, in ipsius episcopi dispendium non modicum, & libertatis suæ prædictæ læsionem manifestam; super quo nobis supplicavit sibi per nos remedium adhiberi: &, quia eidem episcopo, super libertate suâ prædictâ, in hâc parte nolumus præjudicari;

Vobis mandamus quod, auditâ querelâ ipsius episcopi in hâc parte, & visis evidentiis suis, ac auditis suis rationibus, si, per hujusmodi evidentias & rationes, vobis constare poterit ipsum episcopum cognitionem de eo, quod homines libertatis suæ prædictæ arma militaria non susceperunt, habere, & exitus, & alia proficua de eis, eâ occasione, de jure percipere debere;

Tunc demandæ, quam eidem episcopo, de prædictis hominibus distringendis, de respondendo nobis de exitibus eorumdem, & de corporibus eorum coram vobis habendis, fieri fecistis, omninò supersederi faciatis, & ipsum episcopum cognitionem hujusmodi habere, & exitus, & alia proficua, indè provenientia, percipere permittatis: & districtioni, quam tam præfato episcopo, quam prædictis hominibus, occasione præmissâ, fieri feceritis, supersederi faciatis, usque ad festum Natalis Domini proximò futurum, ut idem episcopus negotium illud, coram vobis, interim prosequi valeat, ut debebit.

Teste Rege, apud Westm', xviii. die Martii.

Per petitionem de concilio.

De quercubus ducendis, pro virgis ingentis ingenii infra Turrim London' existentis, faciendis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 32. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Sussex', salutem. Præcipimus tibi, firmiter injungentes, quod illas duas grossas quercus, quas, dilectus & fidelis noster, Johannes de Warennâ, comes Surr', in forestâ suâ de Werch, pro virgis cujusdam magni ingenii nostri, in Turri nostrâ London' existentis, indè faciendis, nobis dedit, à præfato comite recipias, & eas usque Turrim prædictam ad citiùs, quo commodè fieri poterit, cariari facias, dilecto & fideli nostro, Nicholao de la Beche, constabulario Turris prædictæ, ibidem liberandis: & hoc nullatenùs omittas;

Et custus, quos in hâc parte apposueris, cum illos sciverimus, tibi in compoto tuo allocari faciemus.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Martii.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, pro Bartholomæo de Burghersh, super dispensatione à voto.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ, Rex, &c. Dispensationis apostolicæ moderatio circumspecta, personarum & temporum ritè discutiens qualitates, piis devotorum votis solet clementer annuere, quæ securitatem corporum, & salutem respiciunt animarum.

Sanè, dilectus & fidelis noster, Bartholomæus de Burghersh miles, germanus venerabilis patris, domini Lincoln' episcopi, arridentibus nuper in regno nostro tranquillitatis temporibus, cupiens Deo potiùs, quam seculo, militare, sine licentiâ seu scientiâ nostri, domini sui temporalis, cui parere tenetur ex debito præstiti juramenti, votum vovit, quod armaturas non indueret, nec deferret, quousque sepulchrum Dominicum, & limina sancti Jacobi, visitâsset, vel cum inimicis crucis Christi actualiter dimicâsset: dictusque Bartholomæus, de præcepto nostro, ac diffinito parliamenti nostri consilio, cum aliis nostris fidelibus, ad partes Vasconiæ, pro defensione gentis & hæreditatis nostræ, jam est necessariò profecturus: & quia, propter ipsius strenuitatem & circumspectionem providam, ejus obsequia sunt nobis ibidem, præsertim hiis temporibus, plurimùm oportuna, ac securè non potest inermis illuc incedere propter pericula, quæ timentur ibi, nisi Deus avertat, verisimiliter provenire:

Vestræ clementiæ, quam semper in nostrâ instantiâ confidimus invenire propitiam, devotissimè supplicamus quatinùs, attentâ clementer iminente nobis urgente necessitate hæreditatem nostram ibidem, & alibi, ac commissum nobis populum, contra parata nobis discrimina defendendi, velitis, si placet, in hâc perplexitate, tam conscientiæ, quam securitati, præfati Bartholomæi consulere, committendo misericorditer alicui prælato regni nostri, de quo confiditis, potestatem ipsum à dicto voto, in quo, quorumdam peritorum judicio, superioris auctoritas, cui priùs juratus fuerat, est excepta, auctoritate apostolicâ absolvendi, seu dictum votum alias salubriter, ex causis præviis absolvendi, commutandi, ut in nostris obsequiis, contra nobis adversantes, armare & gerere se valeat, ut tenetur.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', xx. die Martii.

Ad Papam, pro litteris declaratoriis super taxatione cleri provinciæ Eborum.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Rot. Rom. 11 Edw. III. m 3. in Turr. Lond.

PAPÆ, Rex, &c. Apostolicæ præsidentiæ, ad extirpandos errores, & quæstiones dubias decidendas, in potestatis plenitudine stabilitæ, præsentem consultationem humiliter offerimus, sub spe declarationis providæ super eâ, si placuerit, à vestrâ clementiâ consequendæ.

Dudùm siquidem, celebris memoriæ, dominus Rex Angliæ, pater noster, anno regni sui x^mo^, petiit à prælatis & clero diœcesis & provinciæ Eborum, ut indigentiæ, cui tunc pro republicâ subjacebat, de unâ curarent decimâ subvenire:

Prælati verò & clerus prædicti, unius anni decimam gratis ex causâ licitâ concedentes eidem, cum instantiâ supplicârunt, ut, cum beneficia sua ecclesiastica, per invasionem Scotorum, depauperata forent miserabiliter & depressa, quod non poterant, juxta taxationem solitam beneficiorum suorum, sibi decimam solvere supradictam, placeret dicto Regi taxationem dictæ decimæ solitam mitigare;

Sicque quædam mitigatio moderata dictæ taxationis, propter destructionem prædictam, facta fuerat illâ vice:

Et postmodum, pro decimâ quadriennali, per, dominum J. Papam xxii. impositâ, & nobis pro medietate concessâ, de gratiâ dumtaxat; quia tunc dicta beneficia relevata non fuerant, tam per nos, quam per magistrum, Icherum de Concoreto, tunc apostolicæ sedis in Angliâ nuncium, extitit tolerata, super quo præfatus Johannes bullam habuit apostolicam, continentiæ subsequentis, "Johannes, &c."

Set, licet beneficia, sic vastatâ, sint jam, laudetur Altissimus, competenter relevata, pauperes tamen clerici, quibus per sedem apostolicam de beneficiis certi valoris mandatur in formâ pauperum provideri, beneficia pinguia centum, vel ducentarum marcarum, quæ juxta taxationem antiquam sibi minimè deberentur, sub dictæ mitigationis velamine, præter & contra intentionem, ut verisimiliter conicitur, concedentis, accipiant, & detinere præsumunt, in patronorum dictorum beneficiorum, & præsentatorum ad ea, præjudicium non modicum & gravamen;

Quamobrem, ad requisitionem prælatorum, & procerum regni nostri, in instanti parliamento nostro, apud Westm' convocato, convenientium, vestræ clementiæ votivis affectibus supplicamus quatinùs, in debitæ ponderato discussionis examine qualiter dicta mitigatio tolerata fuerat ad tempus de gratiâ, quæ quidem mitigatio, finito tempore, ac cessante causâ tolerationis prædictæ, taxationem antiquam non debet, peritorum judicio, immutare, oculi vestri videant æquitatem, & de vultu vestro judicium prodeat misericorditer, declarando taxationem antiquam, præsertim in acceptatione beneficiorum, competenter relevatorum, vel non destructorum, debere modis omnibus observari, & acceptationem, juxta dictam novam mitigationem factam, vel faciendam, nullius roboris esse vel momenti;

Litteras autem apostolicas, in hâc parte declaratorias, prælatis & clero prædictis dignetur, quæsumus, concedere exuberantis vestræ gratiæ plenitudo.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', xx. die Martii.

De navali subsidio, pro more usitato, per communitatem Baionæ parando.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Ed. III. m. 39. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, majori, juratis, centum paribus, & communitati, civitatis suæ Baioniæ, salutem.

Firma fidelitas & subventionis gratuitæ promptitudo, quas nos & progenitores nostri semper in vobis invenimus, sic vos in nostros impresserunt affectus, quod, de vobis plenissimè confidentes, profectus vestros intimè provehere cupimus & honorem.

Cum igitur, hiis turbationum temporibus, indigeamus navali subsidio contra quosdam nostros æmulos, in nostri depressionem pro viribus conspirantes, specialiter vos rogamus quatinùs, juxta modum, in casu tali, progenitorum nostrorum temporibus usitatum, velitis viginti naves guerrinas benè parare, ad proficiscendum in nostris obsequiis supra mare, & alia facere juxta commissionem nostram, vobis missam in hâc parte.

Scripsimus autem senescallo nostro Vasconiæ, ut de prædictis navibus vobiscum loquatur, & faciat prout est in casu consimili fieri consuetum:

Et hoc, sicut de vobis confidimus, nullatenùs omittatis.

Dat' apud Westm', xx. die Martii.

Quod Berardus de la Brete in castro de Blania, pro defensione ejusdem, moraretur.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Ed. III. m. 39. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Olivero de Ingham, senescallo suo Vasconiæ, salutem.

Quia multum expediret, ut credimus, quod dilectus & fidelis noster Berardus de la Bret, in castro nostro de Blania, pro defensione ejusdem, & terrarum nostrarum ibidem, hiis commotionis temporibus, moraretur;

Vobis mandamus quod ipsum ad hoc modis omnibus inducatis, & quod ibidem sapienter ac strenuè se habeat, prout ad honorem nostrum meliùs viderit expedire; &, nè à dictâ custodiâ, propter salvationem locorum suorum propriorum, abstrahatur, pro custodiâ dictorum locorum, ordinetis prout fore videritis faciendum.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Martii.

De pace, vel treugâ, non ineundâ, nisi homines de Baiona in eâdem concludantur.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 40. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nuper, veraciter intellecto quod dampna gravia, & mala non modica, per subditos Regis Franciæ, & confœderatos inimicorum nostrorum de Scotiâ, fidelibus nostris illata fuerant supra mare, & multo graviora, in nostri & nostrorum subversionem, patulò comminata, mandaverimus, dilectis & fidelibus nostris, hominibus civitatis nostræ de Baiona, ut, pro defensione hominum & terrarum nostrorum, ac repulsione inimicorum nostrorum, proficiscerentur potenter cum suo navigio supra mare;

Promittimus bonâ fide, quod dictos homines nostros de Baiona, omnes & singulos pro dampnis, ex nunc inimicis nostris hujusmodi in terrâ vel in mari, juxta mandatum nostrum prædictum, per ipsos inferendis, securos servabimus & indempnes, nec faciemus pacem, nec iniemus treugam, cum præfatis inimicis nostris, nec confœderatis eorum, nisi dicti homines nostri de Baiona in dictâ pace, seu treugâ, includantur expressè, & per dictas pacem & treugam, eorum securitati congruè, consulatur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Martii.

Constantia burgensium villæ Sancti Macharii commendatur.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Ed. III. m. 35. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, juratis & burgensibus, villæ nostræ Sancti Macharii, salutem.

Recolentes dilectionem & fidelitatem, quas ad nos & prædecessores nostros semper invariabiliter habuistis, personarum & rerum periculis non vitatis, vestram constantiam habemus ex hoc plurimum commendatam, gerentes in votis facere pro tempore, quæ vestrum augere poterunt commodum & honorem.

Supplicationes verò, per comburgensem vestrum Johannem de Navi, qui pro expeditione petitorum erga nos institit, tam solicitè quam discretè, ex parte vestrâ nobis exhibitas, per peritos de nostro concilio, examinari fecimus diligenter; super quibus sic fieri faciemus quod debebitis meritò contentari.

Vos igitur, in constantiâ vestrâ solitâ persistentes, præsertim hiis temporibus, quæ turbationibus involvuntur, in defensione dictæ villæ, & jurium nostrorum, in ducatu prædicto, sic strenuè vos habere curetis, prout honori nostro meliùs videritis convenire; ut, crescente semper devotione, crescere debeat erga vos retributio nostra grata.

Dat' apud Westm', xx. die Martii.

De intentione Regis exponendâ, necnon de itinere magnatum Angliæ ad partes Scotiæ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Scot. 11 Ed. III. m. 20. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, & aliis fidelibus nostris, apud Eborum, ad diem Dominicam, proximam post festum Sancti Ambrosii, proximò futurum, de mandato nostro, conventuris, salutem.

Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris R. Dunolm' episcopi, Thomæ de Bello Campo, comitis Warr', Johannis Darcy, senescalli hospitii nostri, & Galfridi le Scrop, plenam fiduciam reportantes;

Assignavimus & deputavimus ipsos, conjunctim & divisim, ad ostendendum vobis ad concilium, per nos dictis die & loco ordinatum, ad quod vos convocari fecimus, assensum parliamenti nostri, apud Westm' ultimò convocati, ubi non interfuistis, super diversis & arduis negotiis, nos & statum regni nostri specialiter contingentibus, in dicto parliamento nostro propositis, habitum, & intentionem nostram indè vobis pleniùs exponendam;

Necnon ad excitandum vos, & unà vobiscum tractandum super itinere vestro, vos, præfati comites, barones, milites, & alii fideles nostri, in comitivâ prædicti comitis Warr', ad partes Scotiæ, pro repulsione & refrænatione malitiæ hostium nostrorum ibidem, prout eisdem episcopo, comiti Warr', senescallo, & Galfrido, per nos pleniùs est injunctum, dictumque concilium tenendum & perficiendum;

Et ad omnia alia, quæ pro prædictis negotiis oportuna fuerint, faciendum & explendum in hâc parte, prout pro nostris honore & commodo melius videbitur expedire:

Et ideò vobis, omnibus & singulis, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, mandamus firmiter injungendo, quod dictis negotiis debitè ponderatis, sic cum præfatis episcopo, comite, Johanne, & Galfrido, vel eorum aliquo, super præmissis tractare, consulere, & ordinare curetis, & ea, quæ sic ad honorem nostrum & commodum ordinata fuerint, prout ad vos, & vestrûm quemlibet, pertinere noveritis, studeatis effectualiter adimplere;

Ut vestram possimus fidem & circumspectam diligentiam meritò commendare.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxiv. die Martii.

Per ipsum Regem.

Quod Hibernici, ad fidem Regis existentes, inter Anglicos religiosos in terrâ Hiberniæ admittantur & profiteantur.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 24. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum dominus E. nuper Rex Angliæ pater noster, de consilio quorumdam magnatum terræ nostræ Hiberniæ, in eâdem terrâ certis de causis statuisset, quod nullus clerus Hibernicus admitteretur in religione inter Anglicos, in tempore pacis, in aliquibus partibus Hiberniæ, propter discordias inter Anglicos & Hibernicos sæpe motas; credens ex hoc majorem tranquillitatem & pacem in Sanctâ Dei ecclesiâ & populo Christi fidelium posse evenire;

Et postmodum dictus pater noster, ex testimonio quorumdam episcoporum & aliorum dictæ terræ, accipiens, quod per prædictum statutum dictæ sanctæ ecclesiæ & populo, pacis nullum crescebat emolumentum, set majus dampnum, odium, & discordia, statutum prædictum revocâsset; & concessisset, quod, tam Anglici quam Hibernici & alii, de quacumque natione, in quacumque domo religiosorum infra terram prædictam, ad religiosum habitum admitti possent, & in eodem habitu profiteri, sicut ante statutum prædictum fieri consuevit, prout in litteris patentibus ipsius patris nostri, sigillo quo tunc utebatur in terrâ prædictâ confectis, pleniùs continetur:

Ac jam præfati religiosi terræ prædictæ, per petitionem suam coram nobis & consilio nostro in præsenti parliamento nostro exhibitam, nobis monstraverint, graviter conquerendo, quod licet Hibernici & alii in dictas domos religiosas ibidem pro voluntate suâ hactenus admissi fuerint, & professi;

Nichilominus prætextu quorumdam articulorum, statum dictæ terræ contingentium, coram nobis & consilio nostro nuper in Anglia exhibitorum, in quibus inter cætera continebatur, quod Hibernici inter religiosos Anglicos non reciperentur, cum ipsis sub regulari habitu moratur'; inhibitum est eisdem religiosis Anglicis ex parte nostrâ, nè Hibernicos aliquos in domos suas admittant in formâ supradictâ;

Quo prætextu Hibernici qui inter Anglicos ad fidem nostram morantur, & fideliter erga nos & nostros se gerunt, & sub regulari habitu cupiunt Domino deservire, inter dictos religiosos Anglicos nullatenus admittuntur; per quod dissensiones & discordiæ, tam inter religiosos terræ illius, ac eciam in sanctâ Dei ecclesiâ ibidem, quam in populo partium illarum, incipiunt exoriri, & mala quamplurima ex hoc provenire de facili formidatur, nisi in hâc parte celeriter apponatur remedium oportunum:

Nos, volentes hujusmodi dissensiones & dampna, quatenùs poterimus, evitare, & tranquilitati & quieti tam religiosorum quam aliorum ibidem provenire, concessimus quod Hibernici qui inter Anglicos morantur, & ad fidem & pacem nostram existunt, & fideliter erga nos se gerunt, & qui, Divinâ inspirati Graciâ, salubre habent propositum divinis intendere obsequiis sub habitu regulari, in religiosas domos inter Anglicos recipiantur, & in eisdem sub habitu prædicto profiteantur, in eodem habitu Domino servitur', inhibitione, seu ordinatione factâ in contrarium, non obstante.

Nolumus tamen aliquos Hibernicos qui ad pacem & fidem nostram non existunt, inter Anglicos in religione hujusmodi admitti, prætextu præsentis concessionis nostræ, seu quovis alio colore, quousque aliud inde duxerimus ordinandum.

In cujus, &c.

T. R. apud Westm', xxiv. die Marcii.

Per petitionem de cons'.

De liberatione magni sigilli.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 29. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod die Lunæ in vigiliâ Annunciationis beatæ Mariæ Virginis, videlicet, vicesimo quarto die Marcii, anno regni Regis E. tercii post conquestum, undecimo, venerabilis pater Johannes Cantuar' archiepiscopus, domini nostri Regis cancellariùs, liberavit eidem domino Regi, tunc existenti in camerâ suâ infra palacium suum apud Westm', in præsenciâ Willielmi de Monte Acuto comitis Sarum, magistri Willielmi la Zousch thes', & Henr' de Ferariis camerarii Regis, magnum sigillum ejusdem domini Regis, in quâdam bagâ sigillo ipsius archiepiscopi consignatâ;

Et idem Rex sigillum illud à præfato episcopo ibidem recepit, & idem sigillum magistro Roberto de Stretford, archidiacono Cantuar', quem cancellarium suum ibidem constituit, liberavit; qui quidem archidiaconus sigillum illud recepit, &, eo recepto, debitum sacramentum ibidem præstitit, & dictum sigillum secum domi detulit, idemque sigillum apud Novum Templum London', die Mercurii proximo sequente, aperuit, & brevia indè fecit consignari.

Transcriptum quarundam litterarum Philippi Regis Franciæ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 14. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod inspeximus & transcribi fecimus principium, & quandam clausulam citra medium, ac finem, litterarum patentium magnifici principis, domini Philippi Regis Franciæ jam regnantis, sigillo suo pendente in viridi cerâ & impresso, signatarum non abrasarum non abolitarum, nec in aliquâ sui parte suspectarum, de verbo ad verbum, nullo addito vel subtracto, tenorem qui sequitur continentes:

" PHELIP, par la grace de Dieu, Rois de France, à touz ceulx qui ces lettres verront, salutz.

Sachiez nous avoir veu & regarde les lettres patentes de conseillers & tracteurs establiz par nous, & de messages & procureurs de notre ame & foial cosyn Edwart Roi d'Engleterre, duc de Guyenne, ci dessoutz escriptes en la fourme qui s'ensuit:

' A touz ceuls qui ces lettres verront & orront; nos Piere, par la grace de Dieu, evesque Dostinz, Andrieu, par cel meisme grace, evesque Darras, Johan, par la mesme grace, esleu de Theroane, Pieres, par la suffrance de Dieu, humble abbe de Cluny, Guillame de Sainte Maure chancelier, Guy Haudet & Raymon Saquet clers, Mile seigneur Devoires, Guillame Flote seigneur de Revel, & Piere de Cugineras, chivalers, conseilliers du Roi de France notre treschier & tres redoute seignur, tracteurs & procureurs especialment establiz de par li sur le traie & encort, qui ensuit.

' Et nous Adam, par la suffrance de Dieu, evesque de Wirecestre, Willame, par cel meisme suffrance, evesque de Norwiz, Guillame conte de Haynout, Henri de Perci, Hugh de Audeleye, & Johan de Shordich' messages & procurers du Roy d'Engleterre, duc de Guyenne, notre treschier & tres redoute seignur, envoiez de par lui a notre seigneur le Roi de France dessusdit, pur faire traite & acort amiable sur les choses ci dessouz escritz, salutz en notre Seigneur.

' Savoir faisons, &c. la tierce requeste estoit tiel, que come le Roi de France notre seigneur eust fait adjourner le dit Roi & duc, sur ceo quil lui demande seixante mil livres Parisis d'une part, & sinquante mile marcs d'esterlynges d'autre, pur certeynes causes contenuz es lettres sur ceo faites, & en la court dessusdit fait, entre les gentz des ditz Rois soit acorde, q'on cas que s'en trouveroit par ancienes paiz ou autres obligations, que le Roi de France soit tenuz au Roi d'Engleterre en ascun somme de deniers, cel somme serroit rabame par voie de compensacion des deniers demandez par le dit Roi de France au dit Roi & duc; & de ce qui demourroit d'un part ou d'autre, serroit fait gree en due maner.

' Et il eient, sicome il dieut, lettres & autres munimentz covenables, par les quels il vouloient monstre les debites, par les quels la dite compensation doit estre fait des ditz deniers, requeroient que bon compt soit fait entre les gentz des diz Rois, & de ce qe demourra soit fait gre d'une part & d'autre solonc la fourme de dit acort; sur cest request est ainsi acorde, que les gentz du dit Roi & duc monstrent tantost les lettres & munimentz par les quels ils veulent fair la dite compensacion, & d'autre part monstrerent tantost les gentz du Roi de France paiementz, quitances, ou autres satisfactions seiles; & serra fait bon compt d'une part & d'autre, & de ceo que demourra serra fait gree solonc le dit acort. Et parmi cest acort ostra le Roi de France nostre seigneur de sa grace l'adjornement q' ad este fait sur ceo, & tout ce que sey est ensui.

' La quart, &c. nous conseillers & tracteurs à ce deputez depar le Roi de France nostre trescher seigneur, & noz messages & procureurs de nostre cher seigneur le Roi d'Engleterre & duc dessousnomez, avons mis noz seaux en cest presente traite & acort.

' Don' à Par', le ix. jour de mois de Mars, l'an de grace mil CCC & trente.'

" Nous le dit traite & acort, & especialment l'article faisant mencion de homage, ratifions, approvons, & confirmons expressement, & de certein science.

" En tesmoinance des quels choses en ces nos lettres ouvertes, avons fait mettre nostre grant seal.

" Don' à Seint Christofle en Halace, le xiii. jour d'Auril, l'an de Grace mil trois centz trent & sept."

In cujus inspectionis & transumpti testimonium litteras nostras fieri fecimus has patentes.

Dat' apud Westm', xxix. die Marcii, anno regni nostri undecimo.

De navibus Baionæ muniendis, & contra hostes mittendis.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 39. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, majori, juratis, centum paribus, & communitati civitatis nostræ de Baionâ, salutem.

Quia hostes & inimici nostri de Scotiâ, ac confœderati sui de potestate Regis Franciæ, & alii, magnam classem galearum armatarum, & navium guerrinarum, in partibus Normanniæ, & locis convicinis, congregârunt, qui de mandato, seu conniventiâ, Regis Franciæ, insidiantes fidelibus nostris supra mare, nonnullas naves regni nostri, tam velantes supra mare quam ancoratas in litore, invaserunt, & quas expugnare poterant, ceperunt & deprædarunt, captivatis, seu interfectis, hominibus existentibus in eisdem, & alia gravamina varia nostris fidelibus intulerunt, multo majora nobis & nostris patulò comminando:

Et, licet præfato Regi Franciæ omnem humanitatem & viam pacis, quantum decuit, optulerimus, ipse tamen alicui viæ rationabili hactenus consentire non curavit, set de terris nostris, quas jam injustè detinet, non contentus, in nostri subversionem residuum terrarum nostrarum sibi attrahere machinatur;

Nos, inimicorum nostrorum prædictorum malitiis, pro defensione nostrâ licitâ, volentes, ut convenit, obviare, ac de fidelitatis & dilectionis vestræ constantiâ intimè confidentes, attentiùs, quo possimus, vos rogamus, vobis nichilominus in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandantes, quod præmissis debitè ponderatis, omnes naves civitatis nostræ prædictæ guerrinas, si non paratæ sint, sine dilatione parari, & hominibus, armaturis, & aliis necessariis, sufficienter de guerrâ muniri, & eas, sic munitas, versus mare Anglicanum proficisci faciatis;

Scrutantes singulos portus Normanniæ, & alibi, ubi dictas naves & galeas, contra nos sic paratas, invenire poteritis, eas invadatis, capiatis, & destruatis, & earum malitiæ potenter & utiliter resistatis, prout melius fore videritis faciendum:

Et hoc, sicut de vobis confidimus, nullatenùs omittatis:

Ordinavimus autem quod quædam naves regni nostri, ad explenda præmissa, in earum auxilium sint paratæ.

Dat' apud Wyndesore, xxx. die Martii.

Pro hominibus Baionæ, de indempnitate contra subditos Franciæ.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 21. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nuper, veraciter intellecto quod dampna gravia & mala non modica, per subditos Regis Franciæ, & confœderatos inimicorum nostrorum de Scotiâ, fidelibus nostris illata fuerant supra mare, &c. *prout supra de dat' xx. Martii usque hæc verba, viz.*

Nos, indempnitati dictorum fidelium nostrorum prospicere cupientes, promittimus bonâ fide quod ipsos, & eorum singulos, pro dampnis, ex nunc subditis & hominibus prædicti Regis Franciæ, qui talia mala nobis & nostris intulerunt, vel in futurum inferre moliuntur, ac aliis inimicis nostris hujusmodi, in terrâ vel in mari, in corporibus, vel in rebus, per ipsos, juxta mandatum nostrum prædictum, inferendis, securos servabimus & indempnes; nec faciemus pacem, nec iniemus treugam, cum præfatis Rege Franciæ nec inimicis nostris, nec confœderatis eorum, nisi dicti homines nostri de Baionâ in dictâ pace, seu treugâ, includantur expressè, & per dictas pacem seu treugam, eorum securitati congruè consulatur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', primo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Mandatur quod justitia fiat Galfrido de Moubray, secundum conditiones, apud Perth initas, super redditione comitis Atholiæ.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Scot. 11 E. III. m. 18. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Antonio de Lucy, justiciario suo Laudoniæ, & dilecto clerico suo Thomæ de Burgh, cancellario & camerario suo Berewyci super Twedam, salutem.

Supplicavit nobis dilectus & fidelis noster Galfridus de Moubray de Scotiâ, ut cum ipse nuper, inter quosdam alios homines de Scotiâ, ad pacem nostram, sub certis conditionibus, super redditione comitis Atholiæ, apud villam de Sancto Johanne factis, venerit;

Et in conditionibus illis, inter alia, contineatur quod omnes illi, qui se sic paci nostræ reddiderint, haberent omnia terras & tenementa sua, quæ habuerunt die homagii, nobis per Edwardum Regem Scotiæ, consanguineum nostrum carissimum, apud Novum Castrum super Tynam, facti, & quæ occasione adhæsionis suæ Scotis contra nos, capta fuerunt in manum nostram; tenenda prout ea tenuerunt, die homagii supradicti:

Ac idem Galfridus de diversis terris & tenementis, infra dominium nostrum, in partibus Scotiæ, quæ sua fuerunt die homagii prædicti, & tunc tenuit, per ministros nostros in eisdem partibus, voluntariè, & contra conditiones supradictas, sit amotus, terræque & tenementa illa eidem Galfrido sic adhuc detineantur;

Velimus sibi de remedio, super restitutione terrarum & tenementorum prædictorum, juxta conditiones supradictas, facere provideri; nos, supplicationi prædictæ annuentes, prout decet;

Vobis mandamus quod vocatis ad vos hiis de concilio nostro partium illarum, & inspectis conditionibus prædictis, penes vos, ut dicitur, residentibus, ac auditis, tam ipsius Galfridi, super præmissis, querelâ & rationibus, quam aliorum, quos dictum negotium contingit, & quos coram vobis in hâc parte fore videritis evocandos.

Præfato Galfrido, super præmissis, debitum & festinum justitiæ complementum, juxta conditiones prædictas, jure nostro & alterius cujuscumque semper salvo, fieri faciatis, nè in vestri defectum oporteat nos indè ampliùs solicitari.

Teste Rege, apud Westm', vi. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Salvus conductus pro diversis personis ducis Britanniæ, in Angliam transmissis.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 19. in Turr. Lond.

REX, universis, admirallis, magistris, & marinariis, navium, vicecomitibus, balliviis, ministris, & aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum dilectus consanguineus & fidelis noster Johannes dux Britanniæ & comes Richemundiæ, nobiles viros dominum de Rotenay, Henricum de Cairs, Guillielmum de Cairs, Petrum de Biores, & Ivonem de la Chevoie, vel etiam quasdam alias nobiles personas de ducatu suo prædicto, ad nos in Angliam ex certis causis transmittere disposuerit, ut accepimus;

Suscepimus ipsos, dominum de Rotenay, Henricum, Guillielmum, Petrum, & Ivonem, & eorum quemlibet, ac duodecim homines de comitivâ, vel retinentiâ, cujuslibet eorumdem, domini de Rotenay, Henrici, Guillielmi, Petri, & Ivonis, existentes, si ad nos venerint; &, si non, tunc quatuor alias personas nobiles, quas præfatus dux ad nos sic duxerit destinare, & in comitivâ cujuslibet earumdem duodecim homines, cujuscumque statûs seu conditionis fuerint, veniendo ad nos infra regnum nostrum, cum equis, hernesiis, & rebus suis quibuscumque, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, in protectionem & defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum conductum nostrum:

Et ideò vobis, omnibus & singulis, firmiter injungendo, mandamus quod, prædictis, domino de Rotenay, &c. *prout in consimilibus de salvo conductu litteris.*

In cujus, &c. usque ad festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Wyndesore, viii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, de bullis pro Simone de Monte Acuto episcopo Eliens', expediendis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

SANCTISSIMO, &c. In laudis præconium resultat devotio filialis, & accenditur frequentiùs in amorem, dum erga se paternæ dilectionis dulcedinem exuberare considerat, & piis suis supplicationibus fore favorabiliter inclinatam.

De profusâ siquidem liberalitatis vestræ gratiâ, quâ, nostrorum consideratione precaminum, venerabilem in CHRISTO patrem, Simonem de Monte Acuto, germanum fidelis nostri carissimi Willielmi de Monte Acuto, comitis Sarum, a nexu Wygorn' ecclesiæ, cui præerat, absolventes, ad eminentiorem, Elien', videlicet, ecclesiam misericorditer transtulistis, vestræ munificentiæ grates & gratias referimus cordiales;

Pro firmo sperantes quod dicta translatio, consideratis translati meritis, est accepta DEO, & nobis, & toti regno nostro, multipliciter profutura:

Verum, cum administrationi bonorum episcopatûs illius immiscere se nequeat, priusquam bullas sanctitatis vestræ receperit super prædictâ translatione, sibi necessarias in hâc parte, ne res ipsius ecclesiæ diutiùs direptionibus subjaceant, placeat, quæsumus, beatitudini vestræ, ex superinfusione gratiæ, quæ semper solet erga devotos excrescere, præcipere dictas bullas, si nondum factæ fuerint, confestim fieri, & ad partes cum celeritate commodâ destinari.

Conservet, &c.

Dat' apud Turrim London', x. die Aprilis.

De potestate ad tractandum super omnimodis quæstionibus cum Flandriæ comite, & Flandrensibus.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 13. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes literas inspecturis, salutem. Sciatis quod nos, de circumspectione providâ & fidelitate probatâ, venerabilis in CHRISTO patris, H. Lincoln' episcopi, & dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto, Sarum, & Willielmi de Clynton, Huntyngdon', comitum, plenariè confidentes;

Ipsos, & duos eorum, nostros procuratores & nuncios ordinamus & facimus speciales, ad tractandum, paciscendum, & componendum, cum nobili viro, Lodowico comite Flandriæ, pro se & subditis suis, necnon cum burgimastris, consulibus, & scabinis, ac probis hominibus, villarum de Brugges, Gandavo, & D'Ypre, ac aliarum villarum & locorum de Flandriâ, & eorum singulis, super omnibus & omnimodis quæstionibus, controversiis, querelis, actionibus, arestis, demandis, & debatis, inter nos & subditos nostros ex unâ parte, & præfatum comitem, & subditos suos, ac homines villarum & locorum prædictorum, ex aliâ jam exortis, vel quæ, ratione cujuscumque facti præteriti, poterunt exoriri;

Nec non de alligantiis, amicitiis, & fœderibus, inter nos, & nostros subditos, ac dictos comitem & homines de Flandriâ, ineundis;

Ipsosque, comitem & homines, nobiscum, contra quoscumque retinendum, & de remunerationibus, ipsis faciendis, conveniendis;

Ac securitatem de ipsis, quod cum inimicis nostris pacem, seu treugam, non inient, petend' & recipiend', & ea, quæ sic tractata, concordata, ac acta, fuerint in præmissis, quâcumque firmitate valland';

Ac omnia & singula faciend' quæ in præmissis necessaria fuerint, etiam si mandatum exigant speciale:

Promittentes nos pro nobis, & hæredibus nostris, ratum, gratum, & firmum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per dictos, episcopum & comites, & duos eorum, tractatum, concordatum, & actum fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wyndesore, xv. die Aprilis.

Consimiles literas procuratorias habent prædicti episcopus & comites, ac Reginaldus de Cobham, Willielmus Trussel, Nicholaus de la Beche, quinque, quatuor, & tres eorum, quorum duos, de præfatis, episcopo & comitibus, Rex vult esse duos, ad tractandum, ut supra. *In cujus, &c.*

Teste ut supra.

De potestate ad tractandum super stapulâ lanarum concedendâ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 8. in Turr. Lond.

REX, universis, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de circumspectione providâ & fidelitate probatâ, venerabilis in CHRISTO patris, H. Lincoln' episcopi, ac dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto, Sarum, & Willielmi de Clynton, Huntyngdon', comitum, plenariè confidentes;

Ad tractandum, conveniendum, & concordandum, cum confœderatis, seu amicis, & benivolis nostris, cum quibus viderint expedire, de stapulâ lanarum, extra regnum & potestatem nostra educendarum, in loco certo & congruo, in partibus transmarinis, concedendâ & tenendâ, & de modo, & formâ, tempore, quibus teneri debeat, & de libertatibus & prærogativis, subditis nostris in hâc parte concedendis;

Ac aliis omnibus, oportunis vel necessariis in præmissis, & ea, quæ sic tractata, conventa, & concordata, fuerint in præmissis, quâcumque firmitate vallandum;

Et omnia & singula faciendum, quæ in præmissis necessaria fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, prædictis, episcopo, & comitibus, & duobus eorum, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes, pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum, gratum, & firmum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per dictos, episcopum & comites, & duos eorum, tractatum, concordatum, & actum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wyndesore, xv. die Aprilis.

Consimiles literas procuratorias habent prædicti episcopus & comites, ac Reginaldus de Cobham, Willielmus Trussel, & Nicholaus de la Beche, milites, quinque, quatuor, & tres eorum (quorum duos de præfatis, episcopo & comitibus, Rex vult esse duos) ad tractandum, conveniendum, & concordandum, &c. ut supra. *In cujus, &c.*

Teste ut supra.

Diversi procuratores & nuncii constituuntur, ad tractandum super omnibus processibus cum Rege Franciæ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 11. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, ad quos præsentes literæ pervenerint, Edwardus, &c. salutem.

Sciatis quod nos, de fidelitate & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris, Henrici Lincoln' episcopi, &c. *prout supra usque hæc verba, viz.*

Dantes eis, & duobus eorum, plenam potestatem, & mandatum speciale, tractandi pro nobis, & nostro nomine, cum magnifico principe, domino Philippo, Rege Franciæ illustri, seu deputandis ab eo, super quibuscumque quæstionibus, litibus, querelis, demandis, controversiis, arestis, seu debatis, ac adjornamentis, & processibus in curiâ ipsius domini Regis pendentibus, necnon petitionibus, & actionibus, realibus, ac personalibus, ac mixtis, quæ idem dominus Rex erga nos ac subditos nostros, habet, vel habere poterit, vel nos erga ipsum dominum Regem, seu subditos suos, ratione terrarum nostrarum in ducatu prædicto, vel alibi, in partibus transmarinis existentium, seu quacumque aliâ occasione, habemus, vel habere poterimus quovis modo;

Et ad omnia & singula, quæ tractata vel concordata fuerint, quacumque firmitate vallandi;

Nec non petendi, stipulandi, recipiendi, retinendi, componendi, paciscendi, transigendi, in arbitrum, vel arbitros, seu amicabiles compositores, consentiendi, & hujusmodi arbitros eligendi;

Et omnia alia & singula faciendi quæ in præmissis, & circa præmissa, fuerint oportuna, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes nos, pro nobis, & hæredibus nostris, ratum & firmum habere, & habituros, quicquid per dictos procuratores, & nuncios nostros, & duos eorum, gestum, actum, & factum, seu etiam procuratum, fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Wyndesore, xviii. die Aprilis.

Consimiles literas procuratorias habent prædicti episcopus & comites, ac Reginaldus de Cobham, Willielmus de Trussel, & Nicholaus de la Beche, milites, quinque, quatuor, & tres eorum (quorum duos de præfatis, episcopo & comitibus, Rex vult esse duos), &c. ut supra. *In cujus, &c.*

Dat' ut supra.

De potestate ad tractandum super alligantiis.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 11. in Turr. Lond.

REX, universis, præsentes literas inspecturis, salutem. Sciatis quod nos, de circumspectione providâ & fidelitate probatâ, venerabilis in CHRISTO patris, H. Lincoln'. episcopi, ac dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto, Sarum, & Willielmi de Clynton, Huntyngdon', comitum, plenariè confidentes.

Ad tractandum & concordandum cum quibuscumque personis, nobilibus & potentibus, ac aliis, prout expedire viderint, de alligantiis & fœderibus, inter nos & ipsas ineundis, dictasque personas nobiscum contra gentes quascumque retinendum, de feodis & vadiis conveniendum, securitatemque à personis prædictis, de faciendo nobis quod debebunt, juxta formam alligantiarum & retentionum hujusmodi, petendum & recipiendum;

Ac ea, quæ sic tractata, concordata, & acta, fuerint in præmissis, quacumque firmitate vallandum, ac omnia & singula faciendum quæ in præmissis necessaria fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, prædictis episcopo & comitibus, ac duobus eorum, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes pro nobis, & hæredibus nostris, ratum, gratum, & firmum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per dictos episcopum & comites, & duos eorum, tractatum, concordatum, & actum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum:

Omnibus aliis commissionibus, seu procuratoriis, dilectis & fidelibus nostris Johanni de Monte Gomeri, & magistro Johanni Wauwayn, canonico Derlyngton, vel aliis quibuscumque personis, per nos factis, in suo robore nichilominus duraturis.

In cujus, &c.

Dat' apud Wyndesore, xix. die Aprilis.

Consimiles literas procuratorias habent prædicti episcopus & comites, ac Reginaldus de Cobham, Willielmus Trussel, & Nicholaus de la Beche, milites, quinque, quatuor, & tres eorum, quorum duos de præfatis episcopo & comitibus, Rex vult esse duos, ad tractandum, &c. ut supra.

In cujus, &c.

Dat' ut supra.

Ad tractandum super sponsalibus, inter primogenitum comitis Flandriæ, & Johannam filiam Regis Angliæ.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 13. in Turr. Lond.

REX, universis, præsentes literas inspecturis, salutem. Sciatis quod nos, de circumspectione providâ & fidelitate probatâ, venerabilis in CHRISTO patris, H. Lincoln' episcopi, ac, dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto, Sarum, & Willielmi de Clynton, Huntingdon', comitum, plenariè confidentes, ad tractandum & concordandum cum nobili viro, domino Lodowico, comite Flandriæ, super sponsalibus, seu matrimonio, inter primogenitum dicti comitis, & Johannam filiam nostram carissimam, contrahendis; necnon super dote, seu dotalitio, ac donatione, propter nuptias in hâc parte assignandis, & ad ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, juramenti interpositione, fidei donatione, seu aliâ quâcumque firmitate, vallandum & firmandum, prædictis episcopo & comitibus, ac duobus eorum, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem:

Promittentes pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum & gratum, quatenùs ad nos pertinet, habituros quicquid per præfatos episcopum & comites, & duos eorum, tractatum, concordatum, vel actum, fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wyndesore, xix. die Aprilis.

Consimiles literas procuratorias habent prædicti episcopus & comites, ac Reginaldus de Cobham, Willielmus Trussel, & Nicholaus de la Beche, milites, quinque, quatuor, & tres eorum, quorum duos de præfatis episcopo & comitibus, Rex vult esse duos, ad tractandum & concordandum, ut supra.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Pro Roberto de Artoys, de licentiâ & favore gratioso.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 9. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Volentes dilectum consanguineum nostrum, Robertum de Artoys, favore prosequi gratioso, & ejus securitati & quieti prospicere, ut tenemur;

Concessimus ei quod ipse in domibus & aliis ædificiis, infra castra nostra de Guldeford, Walyngford, & Somerton, quotiens ipsum ad castra illa, vel eorum aliquod, causâ recreationis vel perhendinationis ibidem faciendarum, declinare contigerit, cum familiâ, equis, & hernesiis suis, hospitari, & in eisdem ad libitum suum morari, ac estoveria sua, pro salvâ custodiâ eorumdem, in dictis castris ponere, & etiam quod in parco nostro de Guldeford fugare, & feras capere, & asportare possit, prout, & quando sibi placuerit, licentiam dedimus specialem. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxiii. die Aprilis.

Per breve de privato sigillo.

De transitu Henrici episcopi Lincoln' & aliorum, ad partes transmarinas.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 16. in Turr. Lond.

HENRICUS, episcopus Lincoln', qui, in obsequium Regis, ad partes transmarinas profecturus est, habet literas Regis de protectione cum clausulâ, volumus, usque ad festum Sancti Petri ad Vincula, proximò futurum, duraturas.

Præsentibus, &c.

Teste Rege, apud Wyndesore, xxiv. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimiles litteras Regis de protectione habent subscripti, qui cum eodem episcopo ad dictas partes sunt profecturi; videlicet,

Johannes Haward, senior.
Ricardus de Tottebury.
Radulphus Spigurnel.
Magister Johannes de Ragenhill, clericus.
Ivo de Glynton, clericus.
Magister Johannes Peres.
Nicholaus de Falle, clericus.
Magister Johannes de Farendon, clericus.
Johannes Haclut.
Johannes de Apethorp.
Nicholaus de Todenham.
Thomas Brenchesle.
Hugo Malory.
Philippus de la March.
Rogerus Oliver.
Johannes Childecote.
Johannes de Wy clericus.
Robertus de Depyng.
Ricardus de Bannebury, clericus.
Adam de Brunlee.
Rollandus Daveys.
Ricardus Maceoun.
Eudo de Stoke.
Johannes Ferrur de Norhampton.
Stephanus Poul.
Ricardus de Waldegrave.
Johannes del Cophous.
Willielmus Talmach.
Willielmus de Wadworth.
Hugo Levy.

Pro Willielmo de Monte Acuto, comite Sarum, super exitibus cunagii.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III.

Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 19. in Turr. Lond.

REX, collectoribus, sive custodibus cunagii stanni, in comitatu Cornubiæ, salutem.

Cum nuper, personam, dilecti & fidelis nostri, Willielmi de Monte Acuto, honorare volentes, eidem Willielmo nomen & honorem comitis Sarum dederimus, ipsumque in comitem Sarum præfecerimus, & gladio cinxerimus, sicut decet; &, inter cætera, quæ eidem comiti, pro honore illo sustentando, & uberiùs supportando, concessimus, concesserimus pro nobis & hæredibus nostris, præfato comiti mille marcas, singulis annis, ad festa Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales portiones, de exitibus cunagii prædicti, per manus vestras, & aliorum collectorum & custodum ejusdem cunagii, qui pro tempore fuerint, percipiendas:

Habendas & tenendas eidem comiti, & hæredibus suis masculis, de corpore suo legitimè procreatis, videlicet, octingentas marcas indè, quousque

castrum & manerium de Troubrugg, & alia certa maneria, quæ, dilectus & fidelis noster, Johannes de Warennâ, comes Surriæ, & Johanna uxor ejus, tenent ad terminum vitæ eorumdem, & quorum reversionem dicto comiti Sarum, post decessum dictorum comitis Warennæ & Johannæ, sub certâ formâ concessimus, ad manus prædicti comitis Sarum, vel hæredum suorum masculorum prædictorum, devenerint; & residuas ducentas marcas, quousque eidem comiti Sarum, vel dictis ipsius hæredibus, de ducentis marcatis terræ & redditûs per annum, in loco competenti, infra regnum nostrum, per nos, vel hæredes nostros, fuerit provisum, imperpetuum in formâ prædictâ possidendas, prout in literis nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Vobis mandamus, quod prædicto comiti Sarum quingentas marcas, de termino Paschæ proximò præterito, de exitibus cunagii prædicti, solvatis, juxta tenorem literarum nostrarum prædictarum;

Recipientes à præfato comite Sarum literas suas patentes, receptionem dictarum quingentarum marcarum testificantes, & nos vobis indè, in compoto vestro, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Wyndesore, xxiv. die Aprilis.

Per ipsum Regem in pleno parliamento.

Pro Willielmo de Monte Acuto, comite Sarum.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 4. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum, dilectus & fidelis noster, Willielmus de Monte Acuto, comes Sarum, ante recessum suum de Londoniâ versus partes transmarinas, ad quas ipsum, unà cum quibusdam aliis fidelibus nostris, in nuncium duximus destinandum, assumpserit, ad requisitionem nostram, solvere pro nobis, in dictis partibus transmarinis, certis personis quinque milia marcarum, pro expeditione quorumdam urgentissimorum & secretissimorum negotiorum nostrorum, de quibus per nos specialiter extitit oneratus:

Et quia jam sumus certitudinaliter informati, quod præfatus comes dicta quinque milia marcarum, prout ei injunximus, plenè solvit, & per nos & concilium nostrum ordinatum fuerit & concordatum, quod præfatus comes dicta quinque milia marcarum de denariis, provenientibus de exitibus cunagii, ac aliorum terrarum & tenementorum quorumcumque in comitatu Cornubiæ, quæ nuper Edwardo, duci Cornubiæ, & comiti Cestriæ, filio nostro carissimo, per cartam nostram, dedimus & concessimus, sub certâ formâ, habenda, perciperet & haberet, eâdem cartâ non obstante;

Volentes ea, quæ sic de concilio nostro ordinata & concordata fuerunt, adimplere, & præfato comiti Sarum de dictis quinque milibus marcarum solutionem fieri, prout decet, concessimus pro nobis, & hæredibus nostris, præfato comiti Sarum dicta quinque milia marcarum, percipiendarum, de exitibus cunagii, ac terrarum & tenementorum prædictorum provenientibus, per manus receptorum, sive custodum cunagii, ac terrarum, & tenementorum, eorumdem, qui pro tempore fuerint, ad terminos subscriptos; videlicet,

Mille marcas in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futuro,

Et in festo Natalis Domini proximò sequente mille marcas,

Et in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò sequenti, mille marcas,

Et in festo Natalis Domini proximo sequenti, mille marcas,

Et in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò sequenti, mille marcas:

Et si forsan præfatus comes Sarum, quacumque de causâ, vel occasione, impeditus fuerit, quominùs dicta quinque milia marcarum in toto, vel in parte, de exitibus prædictis percipere poterit, in formâ supradictâ;

Volumus & concedimus, pro nobis, & hæredibus nostris, quòd prædictus comes Sarum habeat, & percipiat ad scaccarium nostrum, de thesauro nostro, ad terminos prædictos, illud quod sibi sic defuerit de quinque milibus marcarum antedictis; de quibus quidem quinque milibus marcarum neminem volumus onerari.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wyndesore, xxix. die Aprilis.

Per ipsum Regem & concilium.

Ad Papam, pro archiepiscopo Cantuariensi, contra appellationes ad curiam Romanam.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ, Rex, &c. devota pedum oscula beatorum. Etsi votivus noster incalescat affectus ad singularum ecclesiarum cathedralium regni nostri decus & commoda procurandum, conservatio tamen honorum & jurium Cantuar' ecclesiæ, præ cæteris, insidet nobis cordi, & meritò, cum ipsa, sanctorum mirificè decorata reliquiis, in dignitatis eminentiâ cæteras antecellat, & ad ejus præsidentem pertineat Reges Angliæ coronare, à quo nostræ coronationis insignia recepimus, ut est moris, & qui nunc ei præsidet archiepiscopus nobis locum teneat potissimum hiis diebus, utpote vir prudens in consiliis, & providus in agendis.

Sanè, licèt causæ, per viam appellationis, vel querelæ, prætextu gravaminum, per suffraganeos Cantuar' ecclesiæ illatorum, ad Cantuar' curiam devolutæ, illuc tam de jure, quam de consuetudine, tractari debeant & finiri: venerabilis tamen pater, A. Wynton' episcopus, dictæ Cantuar' ecclesiæ suffraganeus, à quâ multa commoda, multosque recepit honores, morem majorum præteriens, & examen matris suæ metropolis, absque aliquâ suâ culpâ, machinans per commenta callida declinare, in ejusdem matris suæ immaculatæ opprobrium atque malum, ac si ingrata & injuriosa extiterit, ut non fuit, set potiùs multos favores, quos non meruit, sibi fecit, sicut veraciter novimus fidedignâ relatione multorum, qui super hiis plenam & meram veritatem noverunt;

Dilectumque nobis magistrum Willielmum Inge, archidiaconum archidiaconatûs Surriæ, Wynton' diocese, laboribus exponere sumptuosis per suggestiones exquisitas, omni veritatis adminiculo destitutas, causas appellationis, inter ipsum & præfatum archidiaconum, quem, sicut & quoslibet suos subditos, in quibuscumque locis, quibus præfuit, contra justitiam opprimebat, in dictâ Cantuar' curiâ nuper motas, & ibidem indecisas pendentes, ac omnes alias, ad legem jurisdictionis & diocesanam spectantes, domino Olivero de Cerzeto, vestri sacri palatii causarum primi gradûs auditori, procuravit committi audiendas, & fine debito terminandas, ut sic jus & jurisdictionem dictæ Cantuar' ecclesiæ absorberet, in totum ut videretur exemptus, quoad omnia, ipsum tangentia, & archidiaconum antedictum, quem & ejus justitiam sanctitati & rectitudini apostolicæ speciali recommendamus affectu;

Quas quidem commissiones, si veritatem tacitam expressisset, & nil veritati contrarium suggessisset, nullatenùs, ut credimus, habuisset; præsertim cum sedes apostolica, licet sit in potestatis plenitudine divinitùs constituta, non soleat tollere jus & jurisdictiones prælatorum inferiorum, in partem suæ solicitudinis vocatorum, nec causas, quæ tractari debent in partibus, examinationi sedis apostolicæ, sine causâ legitimâ, reservare.

Quamobrem circumspectæ moderationis apostolicæ constantiam, quæ jura singulorum, velud propria, conservare nititur illibata, votivis precibus imploramus, quatinùs, præmissis debitè ponderatis, auditisque benignè rationibus pro parte præfati archidiaconi, & conservationis juris & jurisdictionis prædictæ Cantuar' ecclesiæ, & ejus curiæ, super hoc in præsentiâ vestræ celsitudinis, si placuerit, proponendis, dignemini circa præmissa per apostolicam providentiam taliter ordinare, quod ipsa ecclesia, & prædicta ejus curia, non privetur suo jure & examine sine culpâ; nec præfatus archidiaconus, quem nichil habentem, nisi dumtaxat archidiaconatum prædictum, in dominio & jurisdictione dicti episcopi existentem, optamus in suo jure foveri, & non opprimi per eundem, indebitis fatigetur laboribus & expensis.

Foret enim pernitiosum exemplo, si per suggestiones hujusmodi, minùs veras, possent suffraganei cohercionem metropoliticam sui diffugere, & in suos subditos, sine metu festini remedii, juxta libitum desævire, & eos cogere causativè ad Romanam curiam indiès currere pro remedio optinendo.

Conservet vos Altissimus, ad regimen, &

Dat' apud Westm', ii. die Maii.

Ad cardinales, super prærogativâ dictæ Cantuariensis ecclesiæ; & contra appellationes.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino B. DEI gratiâ, Ostiensi & Velletrensi episcopo, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Quotiens emergunt negotia, multum insidentia cordi nostro, præsertim quæ speramus posse, & de jure debere, per sedem apostolicam, favorabiliter expediri, vestræ dilectioni scribimus confidenter, ut ea, tam zelo justitiæ quam nostræ considerationis intuitu, penes, sanctissimum patrem nostrum, dominum Summum Pontificem, atque vestri collegii cardinales, efficaciter, ut optamus, promovere velitis, sicut vestra & eorum negotia requisiti favorabiliter expedimus.

Sanè, Cantuar' ecclesiæ, quæ cæteras ecclesias regni nostri in prærogativâ dignitatis & honoris cujuslibet antecedit, ac in suis juribus spiritualibus, nostris præsertim temporibus, diversimodè molestatur, pio compatientes affectu, dicto patri nostro litteras nostras transmittimus sub tenore præsentibus intercluso.

Quocirca vestram dilectionem affectuosè rogamus quatinùs, contenta in dictis litteris nostris ponderantes, penes ipsum patrem nostrum sanctissimum, ac vestri collegii cardinales, instare velitis verbo & opere efficaci, ut ea, quæ sic pro honore Dei, & statu universalis ecclesiæ, petimus, ad exauditionis gratiam admittantur, quam expediret, & deceret, sanctam Romanam ecclesiam facere non rogatam.

Pro quorum prosecutione, nostro nomine faciendâ, dilectum procuratorem nostrum, magistrum Andream Sapiti, ad dicti patris nostri & vestri præsentiam destinamus; corditer vos rogantes quod, carum nobis in Christo, magistrum Willielmum Inge, archidiaconum Surriæ, de quo dictæ nostræ litteræ faciunt mentionem, & justitiam causæ suæ, specialiter recommendatum habere velitis nostris precibus & amore, ac nobis vestris litteris intimare quid super hiis duxeritis faciendum.

Semper in Domino valeatis.

Dat' apud Westm', ii. die Maii.

Consimilia brevia diriguntur cardinalibus subscriptis; videlicet,

Domino J. Portuen' episcopo cardinali.
Domino P. Penestrin' episcopo cardinali.
Domino G. Alban' episcopo cardinali.
Domino A. Tusculan'.
Domino M. tituli sanctorum Johannis & Pauli, presbitero cardinali.
Domino J. tituli sanctorum duodecim Apostolorum, presbitero cardinali.
Domino P. tituli sanctæ Praxedis, presbitero cardinali.
Domino T. tituli sancti Petri ad Vincula, presbitero cardinali.
Domino P. tituli sancti Clementis, presbitero cardinali.
Domino N. Sancti Adriani, diacono cardinali.
Domino J. Sancti Georgii ad Velum Aureum, diacono cardinali.
Domino R. Sanctæ Mariæ Novæ, diacono cardinali.
Domino G. Sanctæ Luciæ in Silice, diacono cardinali.
Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, diacono cardinali.
Domino J. Sancti Angeli, diacono cardinali.

De protectione pro alienigenis, operariis lanarum & pannorum.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 6. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis, admirallis, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum Leffynus de Holand, Johannes de Hilford, Lesinus de Neuhone, Willielmus Favehales, Gerardus Isaac, Petrus Hundrepere, Bondonus de Thornek, Johannes de Overnulle, Nicholaus Undrechapel, Johannes de Batherne, Cornelius Hus, Johannes de Seintylace, Johannes Bishop, Cornelius Storthyn, & Gosinus Cornhilswait, ac quidam alii operarii lanarum ac pannorum, cum hominibus & servientibus suis, de partibus Selandiæ, infra regnum nostrum Angliæ, juxta avisamentum & consilium quorumdam fidelium nostrorum, pro lanis ibidem operandis, & misterâ aliàs suâ in eodem regno excercendâ, in proximo, ut accepimus, sint venturi;

Nos, securitati ipsorum operariorum, & omnium aliorum, infra regnum nostrum prædictum, ex causâ prædictâ, venire volentium, volentes providere;

Suscepimus ipsos, ac eorum homines & servientes, necnon eorum bona quæcumque, in protectionem & defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum conductum nostrum, in veniendo infra regnum nostrum, ibidem morando, & lanas operando, & misteram suam aliàs excercendo:

Et ideò vobis mandamus, quod, &c. *prout in consimilibus litteris de conductu.* In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', iii. die Maii.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro Roberto de Artoys, de pensione.

A.D. 1337.—An. 11 Edw. III.
Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod concessimus dilecto & fideli nostro, Roberto de Artoys, in auxilium sustentationis suæ, mille & ducentas marcas, percipiendas singulis annis, ad scaccarium nostrum, per quarterium anni æqualiter, quamdiù nostræ placuerit voluntati. In cujus, &c.

Teste Rege apud Dunstaple, v. die Maii.

Per ipsum Regem.

De arraiando homines insularum Gernereye, Jereseye, Serk, & Aureneye.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Pat. 11 Edw. III. p. 1. m. 6. d. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, libere-tenentibus, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus suis insularum suarum de Gernereye, Jereseye, Serk, & Aureneye, salutem.

Quia datum est nobis intelligi quod quidam, Scotis, inimicis nostris, adhærentes, dictam insulam de Serk, & quasdam alias partes earumdem insularum, nuper hostiliter invaserunt, & incendia, homicidia, & alia facinora diversa, ibidem inhumaniter perpetrarunt, & proponunt iterùm ibidem mala consimilia perpetrare, nisi ipsorum malitiæ viriliùs obvietur;

Nos, de fidelitate & circumspectione dilecti & fidelis nostri, Thomæ de Ferariis, quem custodem insularum nostrarum prædictarum jam constituimus, confidentes;

Assignavimus ipsum Thomam, ad levandum & arraiandum omnes homines insularum prædictarum defensabiles, & in millenis, centenis, & vintenis, ponendum, & ad eos, benè arraiatos, & armis competentibus sufficienter munitos, ducendum, pro salvatione & defensione insularum prædictarum, contra hujusmodi hostium incursus, si qui dictas insulas, vel aliquam earumdem, invadere, vel gravare, præsumpserint, clam vel palam;

Et ad eosdem hostes, si ibidem taliter accesserint, expugnandum, & pro viribus destruendum; & ad deputandum sub se alios idoneos, quos sufficientes viderit, in insulis prædictis, & ipsarum quâlibet, ad levationem, arraiationem, & ductionem hominum prædictorum faciend', quotiens, & ubi ipse ad hoc personaliter vacare non potest:

Et ideò vobis mandamus, nichilominus in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quod eidem Thomæ, & deputandis ab eo, in præmissis, omnibus & singulis, & aliis, salvationem & defensionem insularum prædictarum, & repulsionem hostium nostrorum, concernentibus, pareatis & intendatis, & vos ad hoc viriliter exponatis; ita quod, ob vestri inobedientiam, vel tepiditatem, dampnum vel periculum, quod absit, eisdem insulis, aut earum alicui, non eveniat ullo modo.

Damus enim præfato Thomæ, & deputandis ab eo, plenam, tenore præsentium, potestatem arestandi, capiendi, & prisonis nostris committendi, omnes illos, quos in præmissis rebelles, vel inobedientes, invenerint, in eisdem detinendi quousque aliud indè, consideratâ hujusmodi rebellione, duxerimus ordinandum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Eborum, xi. die Maii.

Per ipsum Regem.

De retinentiâ Henrici de Geldonia in partibus transmarinis pro servitio Regi impendendo.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Rot. Aleman. 11 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

TENORE præsentium noverint universi, quod nos, Henricus, Permissione Divinâ, Lincoln' episcopus, Willielmus de Monte Acuto, & Willielmus de Clynton, Saresbir' & Huntyngdon' comites, excellentissimi principis, & domini nostri metuendi, domini Edwardi, Dei gratiâ, Regis Angliæ illustris, nuncii in partibus Hanoniæ existentes;

Et ad circumspectionem providam & prudentiam circumspectam, venerabilis viri, magistri Henrici de Geldonia, canonici Cameracen', juris civilis professoris, & quantum idem magister Henricus esse poterit dicti domini nostri Regis obsequiis aut ejus negotiis oportunus, nostræ considerationis intuitum dirigentes, ipsum, ad hoc plenam potestatem habentes, retinuimus, pro bono servitio suo, præfato domino nostro Regi, ac ejus negotiis, ad totam vitam ipsius magistri Henrici, fideliter impendendo.

Idemque magister Henricus, de scientiâ & voluntate, nobilis & potentis viri, domini comitis Hanoniæ, corporale ad hoc præstitit sacramentum :

Advertentesque justum fore, dictum dominum nostrum Regem, aliquo remunerationis præmio, ipsum magistrum Henricum respicere, pro labore, quo se ipsius obsequiis exhibere teneatur meritò promptiorem, ex parte ejusdem domini nostri Regis, & ejus nomine, promisimus & concessimus eidem quandam annuam pensionem centum florenorum auri de Florentia, singulis annis, ad duos terminos, videlicet, ad festa Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, & Natalis Domini, apud Bruscel, in Brabantiâ, de thesauro dicti domini nostri Regis, solvendorum, quousque sibi, per dominum nostrum Regem, provisum fuerit de beneficio ecclesiastico, quod duxerit acceptandum.

In cujus rei testimonium sigilla nostra præsentibus duximus apponenda.

Dat' apud Valenc' in Hanoniâ, xii. die Maii, anno Domini millesimo CCC. tricesimo septimo.

De retentione Adolphi comitis de Monte.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Aleman. 11 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, Adolpho, spectabili comiti de Monte, fideli suo dilecto, salutem, cum plenitudine omnis boni.

De fide, strenuitate, & legalitate, vestris, quibus nobis commendamini, plurimum confidentes, & etiam ex causâ quia nobis fidelitatis & homagii exhibuistis & fecistis solempniter juramentum ; vos de vestibus nostri corporis, singulis terminis, quibus decens erit, ex parte nostri, vobis dandis, nostrum retinemus militem, & socium facimus specialem :

Et, cum hoc nomine feodi, & pro feodo, vobis dedimus, & damus reditus mille & ducentorum florenorum auri, bonorum de Florentiâ, singulis annis percipiendos à nobis, aut nostris hæredibus, quamdiu vixeritis, ad scakarium nostrum, termino Paschæ, per vos aut vestros in hâc parte commissarios, integraliter & habendos :

Super quo in testimonium, sigillum nostrum præsentibus est appensum.

Dat' apud Eborum, die quintâ decima mensis Maii, anno Domini milesimo trescentesimo tricesimo septimo, & regni nostri undecimo.

Conventiones cum prædicto comite.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Aleman. 11 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, Adolpho, spectabili comiti de Monte, fideli suo dilecto, salutem, cum plenitudine omnis boni.

Quia nobis, contra nostros inimicos & æmulos cum centum viris armatis galeatis, dominis, Romanorum Imperatore, & Adolpho episcopo Leodiensi, exceptis, videlicet, in hunc modum, quod terras eorum non intrabitis hostiliter, nec contra eos in suis terris venietis, pro recuperatione jurium nostrorum, nostrarumque hæreditatum, & pro conservatione earumdem, promisistis assistere, & servire, secundum vestrarum, quas habemus, continentiam literarum ;

Nos, in recompensationem amicitiarum hujusmodi, dilectioni vestræ bonâ fide promisimus, & promittimus vice versâ, quod nos duodecim milia florenorum auri, bonorum de Florentiâ, vobis, aut vestris certis nunciis, duobus subscriptis terminis, videlicet, sex milia, in proximo futuro festo beati Remigii, in Dordraco, unà cum duobus milibus florenorum & quadrigentis florenis, de vestro feodo duorum annorum, & alia sex milia, in subsequenti festo Nativitatis Domini, in loco eodem, vel ubi tunc commodius inveniemini, dari & persolvi, nostri ex parte, quiete ac certitudinaliter faciemus :

Et cum hoc, singulis mensibus, vobis, pro dictis centum galeatis, mille & quingentos florenos, prædictæ monetæ, ratione & nomine stipendii, ubicumque locorum in auxilio nostro fueritis, utique dabimus & solvemus :

Qui menses, & quæ stipendia, à die quâ cum dictis centum galeatis, ad monitionem nostram, terram vestram exiveritis, intentione versus nos veniendi, inchoabunt & incipient cursum suum.

Cæterùm, si in auxilio nostro, aut nobis adhærentium, fortassis vos, aut aliqui vobiscum ibidem existentium, caperemini, indempnes vos, & quoscumque vestros, sic capiendos, vel captos, debemus & promittimus relevare omninò liberos & indempnes; nobis, seu nostris hæredibus, omnibus & singulis, per vos captivandis, vel captivatis, mandato nostro semper salvis.

De perditione etiam vestrorum & dictæ comitivæ vestræ equorum, equis tamen curruum, carrucarum, & consimilibus exclusis, vobis, secundum arbitrium duorum vestrorum, & totidem nostrorum militum, quos utrique ad hoc deputaverimus, quos etiam, ad vestram requisitionem, ad præmissa deputare tenemur, promittimus & debemus satisfacere competenter.

Et si, hiis primitivis guerris nostris expeditis, vos de novo ad nostrum vocaremus auxilium, ex tunc sub nostris stipendiis talibus, qualia tunc temporis alii domini, vestræ conditionis, & vestri statûs consimiles, à nobis percipient & habebunt, nobis servietis ;

Præsertim, si antedictis stipendiis bono modo transire non possetis, damus, fratri nostro karissimo, Reynaldo, comiti Gelrensi & Zutphensi potestatem ipsa stipendia rationabiliter augmentandi ; promittentes ordinationem suam, quam circa stipendia prædicta constituere decreverit, firmiter observare.

Et, repulsâ fraude, intelligenda sunt & erunt præmissa omnia bonâ fide.

Super quo, in testimonium, sigillum nostrum præsentibus est appensum.

Dat' apud Eborum, die quintâ decimâ mensis Maii, anno Domini milesimo trescentesimo tricesimo septimo, & regni nostri undecimo.

De retinentiâ militum in partibus transmarinis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Aleman. 11 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

NOS, Henricus, DEI gratiâ, Lincoln' episcopus, Willielmus & Willielmus, Sarum & Huntyngdon' comites, notum esse volumus universis, quod, quia strenui milites, dominus Henricus de Graischaf, & dominus Arnoldus de Bagheim, ad opus & usus, excellentissimi ac carissimi domini nostri, domini Regis Angliæ, ad manus nostras, juramenta integræ fidelitatis juraverunt, ac homagium fecerunt solempniter per omnia, sicut in talibus fieri est consuetum :

Nos eisdem militibus, vel eorum hæredibus certis, nomine, & ex parte dicti domini nostri Regis, persolvere promisimus, & promittimus bonâ fide, sine ullâ fraude, in Antwerpiâ, seu in loco Antwerpiæ quodammodo vicino, octingentos florenos auri, de Florentiâ bonos, in exitu proximi mensis, qui festum Pentecostes primum, nunc instans, viciniùs subsequetur, videlicet, cuilibet dictorum militum quadringentos.

In cujus rei testimonium sigilla nostra duximus præsentibus literis apponenda.

Dat' Valencenis, die quintadecima mensis Maii, anno Domini milesimo CCC^{mo} tricesimo septimo.

Conventiones cum Hanoniæ & Gelriæ comitibus, & marchione Juliacensi.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Aleman. 11 Ed. III. m. 11. in Turr. Lond.

NOUS, Henri, par la grace de DIEU, evesque de Nicole, William de Montagu, counte de Salebirs, & William de Clynton, counte de Huntingdon, procureurs de treexcellent prince, le Roi d'Engleterre, fasons savoir a touz, que nous avoms traite & acorde, de par no dit seigneur le Roi, a haus hommes & nobles les countes de Haynun & de Gelre, & marchis de Juliers, qui, pur tant qui lui Roi de France se purroit avancer & mouvoir guerre contre le dis seigneurs, ou ascuns de eux, ou sur eux enterprendre, li ditz seignurs, pur eux defendre & tenser, ou l'un de eux, ou pur defendre & warder les marches & fronteres de l'empire, purroient, pur le dit paril eschure, ou eux avanchant contre le dit Roi, dementenant en avant, preudre, quant il lour plaroit, milles armures de feer, as gages le dit Roi d'Engleterre, pur chascun homme d'armes xv. furyns de Florence le mois, & tenir par l'espace d'un an.

Et, se de plus en avoient bosoign pur la grante force de Roi de France, donc en porront il encore prendre autre milles, a deviser & departir les dites armures de feer, en un lieu, ou en plusours, la ou il semblera as ditz seigneurs plus profitable, le quel secund mille demurreront, se bosoign est, as gages de dit Roi d'Engleterre dessus ditz, desqes a sa venue, cest assavoir, dusqes au jour de Seint Lambert procheinement venant, ou dusqes a son revon, solonc la fourme des covenances & promessez, faites entre no dit seigneur le Roi, & les ditz counte & marchis.

Et, sur ceo, devoms faire no dit seignur le Roi doner lettres overtes as seignurs dessus ditz, sur ceste piesente date.

Don' le xxiv. jour de Maii, l'an de Grace mille CCC trente & sept.

De conventione factâ cum comite Zelandiæ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

NOUS, Henri, par la grace de Dieu, evesque de Nicole, William de Montagu, conte de Salebirs, & William de Clynton, conte de Huntingdon, procureurs & messages de tresexcellent nostre trescher seigneur le Roi d'Engleterre, promettons & avons en convenant a haut homme & noble monsieur William de Haynun, counte de Zeland, qui en cas qu'il defaurroit de monsieur de Haynun son piere, q'il purroit prendre & aver, s'il voloit, les milles, ou deux milles armures de feer, en la forme q'il est contenu, pur le dit monsieur de Haynun son piere, es lettres sur ce faites, seales de noz seals, pur mettre es fronteres de l'empire:

Cest assaver les milles par l'espace d'un an, & les autres milles dusqes a sa venue pardetz a la meer, ou dusques a son revon, pur garder l'empire, par la tesmoignance de cestes presentes lettres, sealees de noz seals.

Don' a Valenc', xxiv. jour du mois de Maii, l'an de Grace ut supra.

Alia conventio cum dicto comite.

A. D. 1337. Ap. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

NOUS, Henri, par la grace de Dieu, evesque de Nicole, William de Montagu, counte de Salesbyrs, & William de Clynton, counte de Huntyngdon, procurers & messages de tresexcellent nostre trescher seigneur le Roi d'Engleterre;

Prometttoms & avoms en convenant a haut homme & noble monsieur Gilliam de Haynun, counte de Zealand, q' en cas on defauroit de monsieur de Haynun son piere, & il vousist emprendre, en liu de son dit piere, de y estre en totes les covenances & condiciouns du traitit, qi est acordez & signez d'entre nostre dit seigneur le Roi, & le dit counte de Haynun, nostre dit seigneur le Roi serroit tenuz de avoir, & de reteiner le dit counte de Zeeland, en liu de son piere, en totes maneres, selonc le tenour du dit traiteit;

Et lui serroit nostre dit seignur le Roi tenuz, de faire, en totes choses, come il estoit au dit counte de Haynun, en son vivant, par eusy, si nostre dit seigneur le Roi avoit paie ascune chose au dit counte de Haynun, ceo doit estre rebatuz au dit countee de Zeeland;

Et, si messieurs de Haynun avoit euz ascun temps les milles armures de feer, qui le Roi nostre seigneur doit sustenir un an, & pur les altres milles hommes d'armes aussi, selonc le traitiet, chelui temps serra rebatuz, au counte de Zeeland, del anee que nostre dit seigneur le Roi devoit faire les despens des milles hommes d'armes, ou de deux milles, ensi que le traitietz contient:

Par le tesmoignance de cestes lettres enseales de nos seals.

Don' a Valenc', le xxiv. jour du mois de May, l'an de Grace MCCCXXXVII.

Pro Adolfo comite de Marlia.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 6, in Turr. Lond.

REX, universis, &c. salutem. Noverit universitas vestra quod nos, ratione fidelitatis & homagii, nobis per nobilem & potentem virum, dominum Adolfum, comitem de Marlia præstitorum, & propter auxilium, nobis promissum per dictum dominum comitem, faciendum cum centum viris armatis & galeis præparatis, seu majore, vel minore numero, ad voluntatem nostram, & hæredum nostrorum, secundum continentiam literarum ipsius domini comitis, quas sub sigillo suo, & sigillo nobilis & potentis viri, domini comitis Gelerensis, optinemus signatas;

Dabimus & solvemus præfato domino comiti de Marlia tria milia florenorum parvorum de Florenciâ, in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò nunc futuro, apud Lovoniam.

Intereà nos, & hæredes nostri, quotiens & quando dictum comitem de Marlia, aut suos, in servitio nostro, in armis, vel extra, stare contigerit, eidem comiti Marliæ, & suis, talia stipendia, qualia sui consimiles à nobis recipient, ministrari faciemus, fraude & dolo exclusis penitùs in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Eborum, xxiv. die Maii, anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo septimo, regni verò nostri undecimo.

Pro Henrico de Gemenith, & aliis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, universis, &c. salutem. Noverit universitas vestra quod nos, ratione homagii & fidelitatis, nobis per nobilem & potentem virum, dominum Henricum de Gemenith, militem, præstitorum, & propter auxilium nobis promissum per dictum dominum Henricum, faciendum secundum contiuentiam literarum ipsius domini Henrici, quas sub sigillo suo optinemus signatas;

Dabimus & solvemus eidem domino Henrico, trescentos florenos aureos parvos de Florentiâ, unam, videlicet, medietatem in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, & aliam medietatem in festo Sancti Remigii deindè subsequenti.

Prætereà, nos & hæredes nostri, præfato Henrico, quotiens ipsum in servitio nostro stare contigerit, in stipendiis & vadiis, prout aliis stipendiariis, sibi consimilibus, administratur, ministrari faciemus, fraude & dolo penitùs exclusis.

In cujus, &c.

Dat' apud Eborum, xxiv. die Maii.

Consimiles literas habent subscripti de summis subscriptis; videlicet,
Dominus Ernestus de Mulenarkin, de trescentis florenis.
Winandus de Dunzenchoyven, de quadringentis florenis.

Licentia emendi lanas, de speciali gratiâ, mercatoribus Brabantiæ conceditur.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 8. in Turr. Lond.

EDWARD, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, seignur d'Irlande, & ducs d'Aquitain, a touz ceux, qui ces patentes lettres verront, ou orront, salut, & cognoistre verite.

Savoir faisons a touz que, por la grant affection de bien & de bonne amour, que nous avoms envers nostre trescher & ame cousyn, monsieur Johan, par la grace de Dieu, duc de Lothr', de Brabant, & de Lembourgh, envers ses bonnes villes, & envers tot son pais, en quelconqs lieu que ce soit, & envers touz ses subgez & marchans, nomeement marchuns drapiers, & achateurs de laisnes;

Nous avons consenti & ottroye, ottroyoms & consentons bonnement, de grace especiale, a no cousyn le duc devantdit, que toutes bones villes & franchises de son pais, qui chi apres sont expressement nominees; c'est assavoir,

Louvain,	*Lyewes,*	*Trett,*
Brouxcelle,	*Nivelle,*	*Joudoigne,*
Antwerps,	*Diste,*	*Grauen,*
Bosleduc,	*Herentals,*	*Breda,*
Malines,	*Lyre,*	*Berghen sour le Zoem, &*
Thievemont,	*Filford,*	*Arscot,*

& aus autres petites villes, aians frankises, puissent faire achatre laines, en Engleterre, par leurs gentz & burgois de leurs villes, es estaples, ou on vent & achate les laisnes, & ou il est ordene de vendre & achatre laines en Engleterre, chascune ville, tant de laine, & non plus, comme elle em porra par ses ouvriers, qui an & jour y avoient demore, mettre en oeure & user, en l'espace de demi an, sanz mal engien, entrant & comenchant a la Nativite de la feste Seint Johan Baptisti, prochainement venant, par tele condicion;

Que, de chascune des villes ou franchises, dessusdites, venront deux burgois, portans lettres overtes de nostre dit cousyn le duc, contenans combien de laine comvient pur leur ville par demi an, & avoeqes ce, il le jurront, sour sains, a lour milleur avis, sanz mal engien.

Et tele quantite des laines, que nostre dit cousyn tesmoignera par ses lettres & les deux de chascune ville jurront, chascun pur sa ville, qi y vorra envoier, il porront achater, mener & ouvrer en Brabant, & null part aillours, parmi paiant leurs custumes, redevances, & droitures.

Et, se la paiz ne se faisoit, dedens demi an, de la guerre, de quoi

ou se doubte encore a mout, il la dite grace renouvellee de nous par autre demi an ; & einssi en continuant par demi annees, tant que la paiz serroit faite.

Et, faite la paiz, & nemie devant, nostre dit cousyn, & les marchans de tout son pais, useront a plain, sanz empeschement, des bonnes condicions & privileges, q' entre nous & nostre dit cousyn soit accordez, & serront donnees a vie d'une part & d'autre, & non plus que a noz vies tant soulement.

Et pour ceo, que toutes ces choses & covenances dessusdites, & chascune d'ycelles, si comme ses patentes lettres les contienent, soient plus fermement tenues, & accomplies entierement, a nostre cher cousyn le duc devant nomme, & a ses ditz marchanz, avoms de nostre certaine science, & por cause, fait mettre nostre seal a ses presentes lettres.

Don' a Everwyk, le xxiv. jour de mois de May, l'an de Grace mille CCC. trent & sept, & de nostre regne unzisme.

Conventiones cum comitibus Hanoniæ & Zelandiæ, de servitiis suis, initæ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Aleman.
11 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

NOUS, Henri, par la Grace de Dieu, evesque de Nicole, William de Montagu, counte de Salesbyrs, William de Clynton, counte de Huntyngdon ;

Faisons savoir a toux, que nous avons promis, & promittons, come procurours de nostre cher seigneur le Roi d'Engleterre, a hautz hommes & nobles, le counte de Haynun, & le counte de Zeland son fil, que, tout aussi tost, come no dit seigneur le Roi, ou si aidant purront gaigner, ou conquester, les chasteux & les villes de Crievecuer & d'Allues, ou l'un d'eux, & Seint Surpleth, & les appurtenances, il les ditz chasteux & villes, ou ce que gaigne & conqueste en ara, & toutes les apportenaunces, seignurie, justices, rentes, revenues, & homages, sanz rienz exceptez, donra au dit counte de Zeland pur lui, & pur ses heirs, a toux jours, heritablement en pur don.

Et, avesques tout ce, avons nous promis, & promettons, come procureurs de no dit seigneur, q'il, no dit seignur, restorra en bones rentes, certeyns & bien assenees, enz roialme d'Engleterre, vi. mill liveree de Tournois par an heritablement, le gros pur xii. d. Tourn', pur les rentes qil renderont au Roi de France, quant il entreront euz en service de no dit seignur.

Mais si tost, que no dit sit aroit tant gaigne de rente, & parties des terres & paiis, que lui Roi de France tient a present, que la rente dessusdite vaurroit, no dit sir li Rois lour deveroit faire le dit assenement, a plus pres des villes & chasteux, dessusditz, qil purroit, & parmi ce, il serroit quit del autre assenement, qil aroit fait, ou deveroit faire an Engleterre, sicome dit est.

Et, de ce, devons nous faire, no dit seignur, le Roi doner lettres overtes, as countes dessusditz, sur ceste presente date.

Don' a Valenc', xxiv. jours en May, l'an de Grace *ut supra.*

Pro Everhardo filio comitis de Lymborg.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Aleman.
11 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, universis, &c. salutem. Noverit universitas vestra quod cum inter, nobilem & potentem virum, dominum Everhardum, primogenitum domini Thiderici, comitis de Lymborg, ex parte unâ, & certos nuncios & ambassatores nostros, sufficiens mandatum ad hoc habentes, ex alterâ, ligæ & uniones contractæ sint & modo, quo subsequitur, initæ & firmatæ, videlicet,

Quod idem dominus Everhardus homagium ligeum nobis fecerit, & se nostrum, nostrorumque hæredum, Regum Angliæ pro tempore existentium, vassallum & hominem, tamdiu vixerit, esse obligavit, ad dictumque, nobilis & strenui viri, domini comitis Geleren', asseruit se contentari in hiis, quæ dictus dominus comes Geleren' sibi dari duxerit ex hâc causâ, ratione cujus obligationis præfatus Everhardus centum florenos parvos de Florentiâ, se recepisse recognovit :

Residuam verò partem, quam dictus dominus comes Geleren' ei daturus fuerit, ex hâc causâ, duabus vicibus, recipiet unam, videlicet, medietatem in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuro, & aliam medietatem infra dimidium annum immediatè subsequentem, promisitque idem dominus Everhardus nobis, & dictis hæredibus nostris, bonâ fide prestitâ corporali, favorem & fidelitatem, consilium & auxilium, contra quoscumque, in armis, & extra, in locis & terris, seu dominiis quibuscumque, præstare, facere, & observare, & adimplere favorabiliter & fideliter, tanquam verus noster vassallus ;

Et nos & hæredes nostri, quotiens & quando, ipsum dominum Everhardum in nostro aut hæredum nostrorum servitiis, in armis, vel extra, stare contigerit, sibi & suis, talia stipendia & vadia, qualia alii stipendiarii & servitores nostri consimiles percipient, ministrari faciemus, prout in litteris ipsius domini Everhardi patentibus, indè confectis, & nobis missis, vidimus pleniùs contineri ;

Nos, præmissa omnia & singula, prout tractata, inita & firmata sunt, & ad nos pertinent, acceptantes, ea, tenore præsentium, ratificamus, approbamus, & confirmamus ; promittentes nos & hæredes nostros, ea, quatenùs nos concernunt & concernere poterunt, inviolabiliter observare.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xxvi. die Maii.

Conventiones cum Willielmo marchione Juliacensi.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Aleman.
11 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

A TOUX ceux, qui ces presentes lettres verront ou orront, Henri, par la soeffrance de Dieu, evesque de Nicole, William de Montagu, conte de Salebirs, & William de Clynton, conte de Huntyngdon, procureurs generalx, & messages especialx, de tresexcellent prince, monsieur Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, nostre trescher & tres rodoutez seigneur, saluz.

Savoir faisons a toux, que nous, dou poair que nous avons de nostre seigneur, le Roi dessusdit, en recompensacion des labours & services, que haut homme & noble, monsieur William, marchis de Juliers a fait, ferra, & faire purra, a nostre seigneur, le Roi dessusdit, nous touz ensemble, & chescun de nous, a par lui, pur le tut, come debteurs principal, en noun du Roi ;

Avons promys, & promettons, loialment & en bone foi, au dit marchis, & ses heirs, ou a la garde de ces presentes lettres, cink mill livres d'esterlings, bons & coursables par le roialme d'Engleterre, a paier, rendre, & delivrer, enterment a lui, ou a ses heirs, ou a son certein commant, ou a la garde de ces lettres, a trois termes, qui cy apres s'ensuient, a chascun terme, par tiercz ; c'est a savoir,

Le premer tiercz, qi mounte seize centz seissante sis livres, tresze souldz, & quatre deniers d'esterlyngs, al issue du proschien mois apres la Pentecost preschein venant ; & autant pur le secund terme, qui serra a l'issue d'Aoust preschein ensuiant ; & pur le tiercz & darrener terme, qui serra a la Touseyntz, apres preschein venant, seaze centz seisante sis livres tresze soulz, & quatre deniers d'esterlyngs ;

Par tel condicion, que les paiementz dessusditz nous avoms promys, & en convenant, & encore promettons, nous rendre & paier, depar nostre seigneur le Roi dessusdit, & en noun de lui & pur lui, au marchis dessusdit, ou a ses heirs, ou a lour commant, ou a la garde de ces lettres pur eux, aus termes dessus nomez, souz obligacion de noz foiz & loiautez, & de toux noz biens, & des biens de noz heirs, moebles & non moebles, presentz & avenir.

Et, par especial, nous counte de Salebirs dessusdit, du conseil & consentement des dessusditz evesque & conte de Huntyngdon, nous sumes obligez & obligeoms envers le dit marchis, ses heirs, ou son commant, ou a la garde de ces lettres, pur le premer paiement, du primer tiercz, des cink mill livres d'esterlynges dessusdites, par ainsi que nous purchacerons, en toute bone foi, que le premer tiercz de la dite somme soit paie come dit est.

Et, si il y avoit defaute, que ja n'aveigne, nous ne passeroms jammes la meer, q' avant ne soit assez fait au dit marchis, ou a ses heirs, ou a lour commant, ou a la garde des ses lettres, du primer paiement dessusdit, en toute bone foi, sanz fraude & sanz mal engyn.

Et est assavoir que du dit poair, a nous done de nostre dit signeur le Roi, nous avoms baile la copie au dit marchis par instrument publike, & par le vertu d'ycelly poair, nous nous sumes obligez & obligeoms, en noun de nostre seigneur le Roi dessusdit, envers le dit marchis & ses hoirs, & envers la garde de ces lettres, de lui loialment tenir & parfaire toutes les choses dessusdites, & chescune d'yceles ;

Par le tesmoign de ces lettres, sealees de nos sealx.

Faitez & donez a Montz, en Henau, le xxvii. jour de May, l'an de Grace mille CCC. trente & sept.

Pro Hermanno Blankart.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

A TOUZ ceulz, qui ces presentes lettres verront ou orront, Henri, par la souffrance de Dieu, evesque de Nicole, William de Montagu, counte de Salebirs, & William de Clynton, counte de Huntyngdon, procureurs generals & messages especials de tresexcellent prince monseigneur Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, nostre trescher & tresredoute seignur, salutz.

Savoir faisons a touz que nous, dou pooir qui nous avons de nostre sire, le Roi dessusdit, attendans les bons & profitables services, que honurable homme sire Herman de Blankart, doien de Ays, & prevost de Werde, a fait, ferra, & faire pourra au nostre siegnur le Roi dessusdit, nous touz ensemble, & chascun de nous a par lui, pour le tout, com debitur principal, en noun de nostre sire le Roi, dessusdit;

Avons promis & promettons, loialment & en bone foi, pour lui, au dit sire Herman, ou a son certain commant, ou a la garde de ces presentes lettres, cent marz d'esterlins, bons & coursables par le roiaume d'Engleterre, a paier, rendre, & deliverer entierment, chascun an, a lui, ou a son certain commant, ou a la gard de ses lettres, tant come il vivera;

S'il est ainsi que noz ditz seignur le Rois d'Engleterre veult entendre, & entreprendre le traitie en la fourme & condicion que nous, procureurs & messages dessusditz, avons traitie & acorde avesqes, hautz & nobles princes & hommes, assavoir est, le duc de Brebant, les countes de Hanau & de Holland; de Gelre, & de Zelande, & le marquis de Juliers, selonc les notes q' en son escrites & signees des soiauls des ditz seignurs d'une part, & de de soiauls de nous, devantditz procureurs & messages, d'autre;

Par tel condicion que no dit seigneur le Roi, si tost, que il, en entreprenant le traictie dessusdit, venus serra par decha la mer, fera au dit sire Herman, ou son certain commant, ou a la garde de ces lettres, entierement le primer paiement des dessusditz centz marz d'esterlins;

Et autant il, no seignur le Roi, ou ses heirs, de lors en avant, tant come le dit sire Herman vivera, chascun an, a une fois entierement, come est dit, souz l'obligacion de touz noz biens, & des biens de noz heirs, meubles & non meubles, presens & avenir.

Et est osi a entendre, que noz dit seignur li Rois, ou ses heirs, donira ou doniront, le dit sire Herman, des dessus nomez centz marz d'esterlins certefier, par si bon & seur assenement, en lieu covenable, es marches & parties, ou monseignur Williem marquis de Juliers dessus dit, des rentes, que il prent ou prendre pourra, sur noz dit seignur le Roi, son assenement a ou aura, que il n'en conveigne pas nullui pursieure, en despendant, sanz fraude & sanz mal engien;

Par le tesmoignance de ces lettres, sealles de noz soiauls.

Faitez & donez a Bintz, le xxviii. jour de May, l'an de Grace mil CCC. trente & sept.

Pro marchione de Julers, & domina Isabella, matre ejus.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

A TOUZ ceulz, qui ces presentes lettres verront, ou orront, Henri, par la souffrance de Dieu, evesque de Nicole, William de Montagu, counte de Salebyrs, & William de Clynton, counte de Huntyngdon, procureurs generals & messages especials de tresexcellent prince, mon seigneur Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, nostre trescher & tresredoute seignur, saluz.

Savoir faisons a touz que, par le pooir, que nous avons de nostre seignur, le Roi dessusdit, nos avons promis & promettons, loiaulment & en bone foi, touz ensemble, & chascun de nous, a par lui, pour le tout, ou nom de no seignur le Roi dessusdit, & de par lui, a haut homme & noble, monsieur William, marquis de Julers;

Que en cas que le Roi de France, ou autres de par lui, toulissent ou ostassent a haute dame & noble madame Isabel, contesse de Julers, mere du dit marquis, ou a marquis devantdit, leur heretages & rentes, qu'il tiennent aujourdui en France, ou que le dit marquis rendist a Roi de France son hommage, que nostre seigneur le Roi d'Engleterre en doit faire recompensacion & restor a la dessusdicte mere du dit marquis, & a marquis, & a ses heirs, parme quatuorze centz livres d'esterlins, bons & coursables par le roialme d'Engleterre, de bone juste rente hiretable, si bien & si seurement assise & assignee en Engleterre, que la rente il puissent avoir chescune annee a leur proufit, & si paisiblement q'il n'en commegne nullui poursievir, en despendant;

Le quel assenement, no seigneur le Roi, ou ses heirs, feront a la dite dame, au dit marquis, ou a leur heirs, tantost apres la perte de leur biens en France, ou quant le dit marquis aura rendu son homage au Roi de France dessus dit, sanz mal engien;

Par cel condicion, que nostre seigneur le Roi d'Engleterre dessusdit, ou ses heirs en apres lour, auroient pooir de rendre franchement lieurs biens & rentes, quil auroient pardus ou pardues en France, ou que le Roi nostre seigneur peust pour eus, ou vousist, faire par decha la meer, en autre lieu, seur & certain assenement des quatuorze centz livres dessusdictes, nostre dit seigneur le Roi, & ses heirs, seroient quittes de l'assenement d'Engleterre dessusdit.

Et, pur cause des quatuorze centz livres dessusdictes, ne perdra pas le dit marquis les sitz centz livres n'esterlins, qu'il tient en Engleterre, ains lui demouront, avoeqes les dictes quatuorze cenz livres, solonc les condicions qui faites en sount de pieca;

Par le tesmoigne de ces lettres, sealees de noz sealz.

Faites & donez a Valenc', le primier jour de Juyn, l'an de Grace mill CCCxxxvij.

De inspiciendo quandam litteram missam comiti de Murref.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 12. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Nicholao de la Beche, constabulario Turris suæ London', vel ejus locum tenenti, salutem.

Cum Adam de Cailly, qui in partibus Scotiæ per inimicos nostros captus fuit, & in castro de Dunbarr per aliqua tempora detentus, quandam literam comitissæ de la Marche, quæ pro redemptione præfati Adæ satisfecit, & ipsum à prisonâ prædictâ deliberavit, ad Johannem Randolf, comitem de Murref, fratrem suum, in Turri prædictâ existentem, deferat inspiciendam;

Vobis mandamus quod ipsum Adam ad præfatum comitem infra Turrim nostram prædictam ducatis, & ipsum dictam literam, eidem comiti sic directam, in præsentiâ vestrâ sibi tradere permittatis, & eam unà secum inspiciatis;

Et, si aliqua sinistra, seu alia, per quæ informationem aliquam habere poterimus, contenta fuerint in eâdem, nos seu concilium nostrum, indè sub sigillo vestro, distinctè & apertè, reddatis certiores.

Teste Rege, apud Staunford, iii. die Junii.

Pro Willielmo de Dunenvorde milite.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

NOUS Henri, par la suffrance de Dieu, evesque de Nicole, &c.

Faisons saver a touz que nous, pur cause & reson des bons & greables services, qui sires William de Dunenvorde chivaler, sires de Costerhout ad fait, & unqore purra faire a nostre seigneur le Roi desusdit;

Avons promis & promettons, en bone foi, tout ensemble & chescun de nous pur le tout, a sire William desusdit, que nous lui feroms bonement paier & deliverer, par decea la mier, ou a ses heirs, cynk centz livres de bons esterlings, de la bone moneye de Engleterre, au jour de Seint Piere Aust entrant, qui precheinement serra, ou dedeintz la precheine quinzaine le dit jour de Seint Piere ensuant, saunz mal engien.

Le quel argent le dit sire William, ou ses heirs, doivent loialment emploier & convertir en bon frank heritage, dedeins l'an apres le paiement fait, a tenir en fee & en homage de nostre dit seignur, & de ses heirs, par sire William, & par ses heirs desusditz, perpetuelment a touz jours;

Par le tesmoigne de cestes lettres sealles de noz sealx.

Faites & donees a Brousselles, la veille de la Pentecoust, l'an de Grace mill troiscens trente sept.

De promissione factâ duci Brabantiæ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III m. 8. in Turr. Lond.

EDWARD, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, seignur d'Irlande, & ducz d'Aquitain, a touz ceaux qui ces presentes lettres verront ou orront, saluz.

Savoir feisoms a touz, que come noz trescher & amez cousyns, Johans, par la dite grace, duc de Lothr' de Brabant & de Lembourgh, nous demaunde, & veult avoir de nous, pur certaine cause, la somme de dis mille livres d'esterlins, de la quele some d'argent nous & il en sommes, de commun assent don tout mys ou dit, & en l'ordenance William de Montagut counte de Salebirs, & Otton seignur de Knyt, le quel en deivent dire, & sont tenu de dire lour dit & ordenance enter chi & la feste de la Touz Seintz prochein venant;

Le quel dit & ordenance nous promettons, & avoms en convent, loialment & sour nostre foi real, a tenir & accomplir pleinement & enterement de point en point, & ne venir, ne faire venir, en nulle manere, qui seit, ou poet estre a l'encontre.

En tesmoignance de la quele chose nous avoms fait mettre nostre seal a ces presentes, de certaine science.

Don' a Estaunfòrd, viii. jour du mois de Juyn, l'an de grace mil CCC trent & sept, & de nostre regne unzisme.

De liberatione faciendâ pro magnatibus, super passagio Regis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 29. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Gawano Corder, marescallo hospitii sui, salutem.

Sciatis quod, cum nos passagium nostrum, apud Portesmuth, in flotâ navium regni nostri, quas eâ de causâ ibidem congregari mandavimus, versus partes ducatûs nostri Aquitaniæ ordinaverimus, Domino annuente; ac nonnulli de eodem regno nostro, tam magnates & homines ad arma quam hobelarii, sagittarii, & alii pedites, ibidem, de mandato nostro, sint venturi:

Nos, de circumspectione vestrâ confidentes, assignavimus vos ad liberationes, tam pro magnatibus & aliis, ibidem, ut præmittitur, accessuris, quam pro illis de hospitio nostro, in partibus illis, prout melius expedire videritis, cum deliberatione providâ faciendum;

Et ad proclamandum, & proclamari faciendum, in civitatibus, burgis, portubus maris, feriis, mercatis, & locis aliis, in eisdem partibus, tam infra libertates quam extra, ubi opus fuerit, quod pistores & braciatores, ac aliorum victualium provisores, contra adventum nostrum, ac magnatum, & aliorum prædictorum, ibidem, pro nostrâ & ipsorum sustentatione, furniri, braciari, & victualia necessaria provideri faciant, sub periculo quod incumbit;

Et quod eis pro victualibus illis, quæ ab ipsis emi contigerit, debitè satisfiat;

Et quod nullus magnas, seu quivis alius, victualia in tam excessivâ quantitate, vel alio modo, taliter ad usum proprium, vel alterius, capere præsumat, quod defectus, quod absit, de victualibus hujusmodi, super passagio nostro, vel morâ nôstrâ, & aliorum fidelium nostrorum ibidem, aliqualiter habentur, per quod dicti magnates, aut alii, de partibus illis se retrahere, aut redire ad propria, coartentur;

Et ad supervidendum per vos, vel alios, quos ad hoc duxeritis deputandos, in locis prædictis, quod præmissa fiant in formâ supradictâ;

Et ideò vobis, firmiter injungendo, mandamus quod, circa præmissa facienda & explenda, cum omni diligentiâ, intendatis.

Damus autem universis & singulis, magnatibus & aliis, ibidem ratione passagii prædicti sic venturis, ac vicecomiti nostro Sutht', tenore præsentium, in mandatis, quod vobis in præmissis, prout ad ipsos, & eorum quemlibet, pertinere noverint, vel noverit, pareant & intendant.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Berewicum super Twedam, xii. die Junii.

Per ipsum Regem.

Ad Geraldum de Spinula, Regis Siciliæ marescallum.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi, Gerardo de Spinula, magnificis principis, Regis Cesiliæ marescallo, salutem.

Literas vestras, dilecto nobis Nicholao Usus Maris, constabulario nostro Burdegaliæ, nuper directas, & nobis postmodum præsentatas, inspeximus diligenter; & quæ continebantur in eisdem pleno concepimus intellectu.

Et quia, tam per literarum earumdem inspectionem quam ex fidedignâ relatione, dilecti mercatoris nostri Antonii Bachein, intelleximus satis clarè quod vos, in complendo quodam speciali negotio;

Vobis per dilectum & fidelem nostrum Oliverum de Ingham, ducatûs nostri [Aquitanniæ] senescallum, & præfatum constabularium nostrum literatoriè exposito, ad nostrum honorem & commodum, regnique nostri decorem, prudenter & strenuè laborastis; undè vobis grates & gratias referimus quas valemus;

Vestram exorantes dilectionem affectione, quâ possumus cariori, quatinùs illam præclaram benivolentiam, quam erga nos & nostram domum regiam, taliter concepistis, sicut per operis experientiam effectualiter demonstratur, velitis continuare benigniter, & de bono in melius, sicut nostra in vobis quiescit fiducia, successivis temporibus adaugere;

Præmissumque negotium, juxta nostri desiderium, & prædictorum, senescalli & constabularii nostrorum prædictorum, requisitionem & intentionem suam in hâc parte, & prout præfatus Antonius vos pleniùs informabit, studeatis feliciter adimplere, & expeditionem negotii illius, penes concives, & amicos, ac benivolos vestros, prout oportunum videritis, modis omnibus procurare;

Vobis significantes quod, attentis vestris, in dicto negotio, & aliis, nos & nostros contingentibus juvamine ac affectionis solidæ puritate, talem ad hoc in effectu operis considerationem habebimus, quod exindè eritis, Deo propitio, contentati.

Super contractu autem, per dilectum clericum nostrum magistrum Paulum de Monte Florum, cum aliquibus vestris adversariis, & vobis rebellantibus, habito & facto, cum ipsis inito, vestræ amicitiæ duximus intimandum, quod contractus & factum illa, præter nostram conscientiam, processerunt;

Ex quibus gravati & commoti fuimus in immensum; præsertim cum idem Paulus de dicto negotio per nos, seu alium, ex parte nostrâ, minimè extiterit oneratus.

Dat' apud Berewicum super Twedam, xii. die Junii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Nicholao de Spinula, per se.

Johanni Aurie, per se.

Cristiano de Guisulsis Parcevallo, Henrico de Stualzaschis, & Benedicto Cibo, conjunctim.

Teste ut supra.

De flotâ navium providendâ, ad conducendum Regis nuncios, negotiis expeditis, in Angliam redituros.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 30. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Johanni de Ros, admirallo flotæ suæ navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes boreales, salutem.

Quia, venerabilis pater, Henricus Lincolniensis episcopus, & dilecti & fideles nostri Willielmus de Monte Acuto, Sarum, & Willielmus de Clynton, Huntyngdoniæ, comites, quos ad partes transmarinas, pro expeditione quorumdam arduorum & urgentissimorum negotiorum, transmisimus, jam ad partes regni nostri sunt, expeditis negotiis, redituri;

Et intelleximus à quibusdam, quod quidam alienigenæ, & alii piratæ, congregatis certis navibus & galeis, eisdem nunciis nostris, redeundo ad dictum regnum nostrum, supra mare insidiari, & ipsos expugnare proponunt pro viribus & gravare, nisi ipsorum malitia potentius refrænetur;

Nos, salvationi & securitati eorumdem nunciorum nostrorum cupientes modis omnibus, favente Domino, providere, vobis in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus quod statim, visis præsentibus, quadraginta naves de guerrâ, benè munitas, cum dupplici eskippamento ad minus, de majoribus & fortioribus navibus guerrinis, quas apud la Rode de Seint Nicholas, & la Rode de Kirkelo, jam congregari mandavimus, ac portus Magnæ Jernemuth, & aliorum portuum ballivæ vestræ, quas citiùs habere poteritis, si nondum paratæ existant, sine dilatione aliquâ in formâ prædictâ parari, & victualibus etiam muniri faciatis,

& vos, unà cum hominibus ad arma, & aliis de retinentiâ vestrâ, pro profectione navium supra mare, cum eisdem quadraginta navibus, hominibus validis, & potentibus marinariis & aliis, benè armatis de guerrâ, paratis, ut præmittitur, ad partes de Durdraght in Hollandiâ personaliter proficiscamini, ita quod sitis ibidem, cum navibus illis, die Lunæ, proximo post festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum, ad salvò & securè conducendum, usque dictum regnum nostrum, præfatos nuncios nostros, qui adventum vestrum ibidem, prout certitudinaliter didicimus, præstolantur.

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum diligitis, & tam propter ipsorum nunciorum ab hostium invasionibus tuitionem, quam propter celerem informationem & deliberationem, super negotiis, de quibus extiterant onerati, & quæ nos & statum regni nostri intimè contingunt, habendam, sicut de vobis confidimus, faciatis.

Volumus insuper, & vobis mandamus, quod illos, quos jam in tantâ necessitate rebelles, vel remissos, inveneritis in hâc parte, capiatis, & in prisonâ nostrâ salvò custodiri faciatis, quousque aliud indè duxerimus demandandum, juxta formam & effectum litterarum nostrarum, alias vobis de hujusmodi rebellibus capiendis, factarum; vobis, ex habundanti, ad hoc plenam potestatem, tenore præsentium, committendo.

Teste Rege, apud Staunford, xx. die Junii.

Per ipsum Regem.

De quibuscumque personis in Vasconia, retinendis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 19. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, Oliveri de Ingham, senescalli nostri Vasconiæ, & Johannis Dyeus, plenam fiduciam reportantes;

Ad tractandum pro nobis, & nomine nostro, cum nobilibus, & aliis quibuscumque, personis catholicis, cujuscumque conditionis seu statûs, ac quarumcumque partium existant, super confœderatione & alligantiâ, ac morâ suâ nobiscum, ad terminum vitæ, vel annorum, & ad conveniendum cum eis de certis feodis, tam pro se quam pro hominibus suis, & ad ea, quæ sic concordari contigerit, quacumque firmitate vallandum, & omnia alia & singula faciendum, quæ necessaria fuerint in præmissis, eisdem Olivero & Johanni, plenam tenore præsentium, committimus potestatem;

Promittentes pro nobis & hæredibus nostris, nos ratum & firmum habituros quicquid per prædictos Oliverum & Johannem, & eorum alterum, tractatum, concordatum, & vallatum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum; quibuscumque commissionibus, mandatis, seu procuratoriis, quibuscumque personis, de hujusmodi retinentiis faciendis, per nos priùs factis, in suo robore duraturis.

In cujus, &c.

Dat' apud Staunford, xxv. die Junii.

Consimiles literas Regis habent præfati Oliverus & Johannes, de alligantiâ faciendâ cum personis subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Cum domino Lodewico de Sanneye, per se, &

Cum Antonio de Fossibus, barone de Aragon, per se.

Super Hugone de Geneve retento, approbatio Regis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 19. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum dilectus & fidelis noster, Oliverus de Ingham, senescallus noster Vasconiæ, vice & nomine nostro, nobilem & potentem virum, dominum Hugonem de Geneve, dominum de Vareis & de Anchou, cum hominibus ad arma, juxta posse suum, nobiscum, sub certâ formâ, in quâdam indenturâ, inter præfatum senescallum nostrum ex parte unâ, & nobilem virum dominum Radulphum, condominum de Altâ Villâ, procuratorem & attornatum, ac nuncium specialem ipsius domini Hugonis, ex alterâ, indè confectâ, contentâ, ac sigillo curiæ Vasconiæ & præfati Hugonis consignatâ, tam pro pace quam pro guerrâ retinuerit, & ab eodem domino Radulpho, vice, & in personâ ipsius domini Hugonis, homagium ligeum, & fidelitatis sacramentum receperit;

Ac eidem domino Hugoni quingentas marcas sterlingorum, vel valorem eorumdem in aliâ monetâ, singulis annis, ad totam vitam suam, in locis competentibus, pro morâ suâ prædictâ percipiendas, ac quædam alia, in eâdem indenturâ expressa, nomine nostro promiserit, prout in indenturâ prædictâ pleniùs continetur;

Nos, factum præfati senescalli nostri in hâc parte acceptantes, indenturam prædictam, ac omnia in eâ contenta, pro nobis & hæredibus nostris, approbamus, ratificamus, & tenore præsentium confirmamus, sicut indentura illa pleniùs testatur.

In cujus, &c.

Dat' apud Staunford, xxv. die Junii.

Ejusmodi approbatio, pro domino de Chalanco.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 19. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum dilectus & fidelis noster, Oliverus de Ingham, senescallus noster Vasconiæ, vice & nomine nostro, nobilem virum & potentem, dominum Johannem Eynard, dominum de Chalanco, cum quadraginta hominibus ad arma, quorum sex milites erunt, nobiscum, sub certâ formâ, in quâdam indenturâ, inter præfatum senescallum nostrum ex parte unâ, & Nicholaum de Rochefort, attornatum & procuratorem, ac nuncium specialem ipsius domini Johannis, ex alterâ confectâ, contentâ, tam pro pace quam pro guerrâ, retinuerit;

Et ab eodem Nicholao, vice, & in personâ dicti domini Johannis, homagium ligeum, & fidelitatis sacramentum, tam ratione retinentiæ prædictæ quam ratione castri & loci de Arneyo, cum pertinentiis, quod dictus Nicholaus, nomine procuratorio dicti domini sui, eundem dominum suum à nobis tenere recognovit;

Et eidem domino Johanni centum marcas sterlingorum, vel valorem eorumdem in aliâ monetâ, singulis annis, ad totam vitam suam, in locis competentibus, pro morâ suâ prædictâ percipiendas, ac quædam alia, in eâdem indenturâ expressa, nomine nostro promiserit, prout in indenturâ prædicta pleniùs continetur;

Nos, factum præfati senescalli nostri in hâc parte acceptantes, indenturam prædictam, ac omnia in eâ contentâ, pro nobis & hæredibus nostris, approbamus, ratificamus, & tenore præsentium, confirmamus.

In cujus, &c.

Dat' apud Staunford, xxv. die Junii.

Altera ejusmodi ratificatio, pro Amadeo de Peyteyz.

A. D. 1337.—An. 11 Edw. III.

Vascon. 11 Edw. III. m. 19. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum dilectus & fidelis noster, Oliverus de Ingham, senescallus noster Vasconiæ, vice & nomine nostro, nobilem & potentem virum, dominum Amadeum de Peyteys militem, cum hominibus ad arma, secundum posse suum, &c. *prout supra usque hæc verba; viz.*

Ac eidem Amadeo quingentas marcas sterlingorum, &c. *prout supra.* Dat' ut supra.

Ad vicecomitem Tartasiæ, & alios, de bono gestu laudatoria.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 E. III. m. 24. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo vicecomiti Tartasiæ, salutem.

Quam constans & fructuosus fuerit hactenus, & adhuc sit ad nos, & nostrorum conservationem jurium, vestræ devotionis affectus, nedum fidelium nostrorum testimonia, set effectus operis, dictis præponderans, clarè probant: nam semper in dilectione nostrâ ferventiores persistitis, quo pro nobis sustinetis jacturas & pericula graviora; propter quod, prout honori nostro convenit, vos dignè pro meritis taliter respicere curabimus, quod in fidelitate nostrâ meritò gaudebitis perstitisse.

Vos igitur, ad dictorum defensionem jurium, contra nobis adversantes, magnanimitate solitâ, juxta nostram fiduciam, & generositatis vestræ decentiam, impendatis viriliter consilium efficax & juvamen, ut fidelis & operosa vestra constantia mereatur attolli laudibus, & à nobis retributione fertili præmiari.

Super aliis verò, transcribendis, dilecto & fideli nostro, Olivero de Ingham, senescallo nostro Vasconiæ, præbere vos volumus plenam fidem.

Dat' apud Staunford, xxv. die Junii.

Eodem modo scribitur subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Berardo de la Bret.
Vicecomiti Benangiarum.
Vicecomiti de Fronsak.
Johanni de Greily.
Amaneno de Fossato.
Domino de Monte Ferrandi.
Arnaldo de la Laund.
Domino de Lesparra.
Domino de Castelhon.
Domino de Urnon.
Domino de Audema.
Domino de Agnassak.
Domino Darsak.
Domino de Balhada.
Domino de Pomeriis.
Domino de Rozan.
Domino de Logoiran.
Capitaneo de la Trena.
Domino de Mata Plana.
Domino de Toars.
Ranfredo domino de Monte Pesato.
Domino de Landirans.
Fortenar' Desgarrabak.
Guillielmo Amanen' de Mochidan.
Bernardo de Semenx.
Arnaldo Eymon.
Eliæ Audoeni.
Arnaldo Audoeni.
Bertrando de Turribus.
Boicio de Ternak.
Gerardo de Pinols.
Almarico de Burgo.
Gilberto de Pelagru.
Arnaldo de Curton.
Gaillardo Durandi.
Guillielmo de Malmusson.
Talirando de Granhols.
Bernardo de Bedak.
Arnaldo de Espeleta.
Petro Brun de Boichel.
Amaneno de Balhada.
Gaillardo domino de Bautiran.
Bertrando domino de Monte Lauro.
Bertrando de Duro Forti, domino de Cadilhak.
Bertrando de Monte Ferrandi.
Arnaldo Guillielmi de Armanhak.
Arnaldo Bernardi de Armonhak.
Johanni d'Armanhak.
Domino de Caupena.
Domino de Puyaler.
Domino de Marsan.
Domino de Castro Novo.
Domino de Sordua.
Domino de Sancto Martino.
Petro de Podio Alto.
Reymundo Arnaldi de Sant.
Domino de Bruthals.
Domino de Sancto Paulo.
Domino de Maubek.
Reymundo de Batz.
Domino de Podeux.
Domino de Benquet.
Domino de Doazit.
Domino de Tilly.
Domino de Fanars.
Domino de Podio Artini.
Arnaldo de Podio Alto.

Eodem modo & sub eâdem formâ scribitur majoribus & juratis villarum subscriptarum, viz.

Majori & juratis civitatis suæ Burdegaliæ.
Majori, juratis, & centum paribus civitatis Baionæ.
Majori & juratis civitatis Aquen'.
Majori & juratis de Burgo.
Majori & juratis de Libornia.
Majori & juratis de Sancto Emilione.
Castellano de Blania.
Bajulo & consulibus de Penna.
Bajulo & consulibus de Podio Mirolli.
Castellano & juratis de Sancto Machario.
Juratis de Sancto Severo.
Juratis de Bona Gardia.
Juratis villæ de Sordua.
Juratis de Hastynges.
Juratis de Pelhou.
Juratis de Aeria.
Juratis del Mars de Aeria.
Juratis de Genoa.
Juratis de Punbo.
Juratis de Sarrafront.
Juratis de Tolozeta.

De bono gestu, ad cives de Burdegalia, & aliis villis in Vasconia.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 E. III. m. 24. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi, Johanni Colom, salutem. Gestum bonum & fidelem, quem circa nostrorum defensionem jurium gratanter ostenditis, sicut ex testimonio laudabili senescalli nostri Vasconiæ accepimus, gratum habemus plurimum & acceptum; gerentes in votis vestram gratitudinem taliter respicere, quod gaudebitis in fidelitate nostrâ fideliter & magnanimiter perstitisse.

Velitis igitur, juxta nostram fiduciam, & vestri decentiam, contra dictorum jurium invasores, intrepidè vos opponere, & pro viribus opem ferre, de retributione nostrâ uberi confidentes, quam vobis, juxta vestræ probitatis merita, munificè pollicemur.

Super aliis verò, transcribendis dicto senescallo nostro, præbere vos volumus plenam fidem.

Dat' apud Staunford, xxv. die Junii.

Eodem modo scribitur singulis personis de Burdegaliâ, & aliis villis, sub eâdem datâ.

Pro Johanna & Alianora filiabus Hugonis le Despenser senioris, monialibus domûs de Sempyngham.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 2. m. 27. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod de gratiâ nostrâ speciali concessimus, pro nobis & heredibus nostris, dilectis nobis in CHRISTO, Johannæ & Alianoræ, filiabus Hugonis le Despenser senioris, monialibus domûs de Sempyngham, viginti libras, percipiendas singulis annis de exitibus comitatûs Lincoln', per manus vicecomitis comitatûs illius, qui pro tempore fuerit, ad festa Sancti Michaelis & Paschæ per equales porciones, ad totam vitam ipsarum Johannæ & Alianoræ, in auxilium sustentationis & vesturæ earumdem, in recompensationem viginti librarum, quas de manerio de Loughteburgh annuatim percipere consueverunt.

In cujus, &c.

T. R. apud Staunford', xxvi. die Junii.

Per breve de privato sigillo.

Ad Regem Castellæ, super antiquâ amicitiâ; necnon pro subsidio.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 6. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, DEI gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sybillæ, Cordubiæ, Murciæ; Gyhennæ, atque Algarbiæ, Regi illustri, ac comitatûs Molini domino, consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. felicem regnandi gloriam, cum salute.

Celsitudinis regiæ literas, inter alia, continentes vos, pro complendis quæ inter vos & nos, intervenientibus nunciis, sint tractata citra mensem Augusti, proximò futurum, certos nuncios ad nos in Angliam transmissuros, recepimus lætâ manu, quorum adventum avidè præstolamur; set molestè ferimus quod jam, quando de vestrâ sperabamus assistentiâ subsidium, estis alibi circa facta bellica, sicut dictæ literæ commemorant, occupati.

Quia tamen, pensantes exuberantem hactenus inter domos nostras Regias amicitiam solidam ab antiquo, de vobis inter alios mundi principes, intimè confidimus, ut debemus, ex hâc firmatâ fiduciâ regalem magnificentiam votivis precibus implóramus, quatenùs consuetæ vestræ dilectionis sinceritas sic erga nos immobilis perseveret, ut nullis elidatur æmulorum nostrorum blanditiis, aut pravis suggestionibus à nobis aliquatenus avertatur.

Nec vos moveant magnæ promissiones & variæ, in nostri depressionem, ut dicitur, vobis factæ; quia plus quam aliquis alius vobis facere voluerit, vobis realiter faciemus, si nobis adversus persecutores nostros, potenti manu volueritis opem ferre.

Dat' apud Staunford, xxvii. die Junii.

De navibus Baionæ parandis, & contra inimicos Regis mittendis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 19. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, juratis, centum paribus, & toti communitati civitatis suæ Baionæ, salutem.

Quia, desiderantes pacem habere cum Rege Franciæ, sibi pluries omnem humanitatem & rationabiles vias pacis, quantum decuit, optulimus, & semper offerre volumus cum effectu;

Set ipse contra nos, in sensum reprobum totus datus, ac dedignans omni viæ pacis rationabili consentire, magnam classem galearum & navium armatarum parari fecit, quas cum piratis & armatis, in multitudine copiosâ, insidiari facit nostris fidelibus supra mare:

Qui quidem piratæ nonnullas naves regni nostri ceperunt & deprædârunt, stragem magnam nostrorum fidelium faciendo, & regnum nostrum hostiliter invadentes, ibidem deprædationes & incendia, ac alia mala quamplurima, perpetrârunt, multò graviora nobis & nostris publicè comminantes;

Nos, volentes tantis malitiis, prout expedit obviare, ac de probitatis vestræ constantiâ intimè confidentes, quanto plus possumus, vos rogamus, vobis nichilominus in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quod cum omnibus navibus, quas habere poteritis, proficiscamini celeriter supra mare, adjungentes vos navigio nostro, alibi in dicto ducatu, per Nicholaum Ususmaris, viceadmirallum dicti navigii, vel per alios congregato, & sic venientes in classe forti versus regnum nostrum, scrutemini portus & loca maritima, de potestate dicti Regis, & omnes naves & galeas contra nos paratas, quas in mari, & in dictis locis, inveniri poteritis, invadatis, capiatis, & penitùs destruatis;

Proviso quod navigio Alemanniæ, Selandiæ, Holandiæ, Britanniæ, Ispaniæ, Portugaliæ, Januæ, & locorum aliorum, de amicitiâ nostrâ existentium, non inferatis dampnum aliquod vel gravamen.

Mandavimus autem præfato viceadmirallo quod, sic scrutando, & destruendo, versus regnum nostrum se transferat indilatè.

Et placet nobis quod, pro commodo vestro indè faciendo, vina, vel merces alias, in dictâ flotâ ad regnum nostrum adducatis; ita tamen quod dictæ naves, propter iminentia pericula, non sint ultra medium ejus, quod aliàs portare poterunt, oneratæ.

Ista, sicut de vobis confidimus, nullatenus omittatis; de retributione congruâ confidentes, quam vobis juxta merita *fideliter pollicemur.*

Dat' apud Staunford, xxvii. die Junii.

Ad communitatem Burdegaliæ, de bono gestu, & de credentiâ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 E. III. m. 24. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, majori, juratis, & toti communitati civitatis suæ Burdegaliæ, salutem.

Fidelitatis constantia & auxilii promptitudo, quas, sicut ex laudabili testimonio dilecti & fidelis nostri, Oliveri de Ingham, senescalli nostri ducatûs prædicti, recepimus, & actualiter experimur, nobis gratanter ostenditis, adversitatibus & periculis non cedentes, nobis meritò sunt acceptæ; propter quod in votis gerimus sic vestram gratitudinem, cum affluentiâ, quæ regiam decet munificentiam, respicere, quod alii exemplo vestri, reddantur, ad consimilia, pro nobis facienda, futuris temporibus, promptiores.

Verùm cum, pro sedandâ cujuslibet commotionis materiâ, quæ posset inter nos & Regem Franciæ suboriri, sibi omnem humanitatem & rationem, humiliùs forsan quam decuit, pluries optulerimus, adhuc offerimus, & semper offerre volumus cum effectu;

Et ipse contra nos, velut in sensum reprobum totus datus, nolit alicui viæ pacis rationabili consentire, set nitatur jura nostra dicti ducatûs, & alia, sibi per injuriam attrahere, & nos deprimere juxta vires, expertam vestræ fidei puritatem attentè rogamus, firmiter exhortantes, quatinùs ad nostra jura magnanimiter & debitè defendenda contra dictum Regem, & quoscumque dictorum jurium invasores, sic opem & operam viriliter impendatis, quod ex hoc vestra fidelis probitas præfulgeat, & à nobis retributionem uberem reportetis.

Et promittimus, bonâ fide, quod pacem cum præfato Rege nullatenus inienus, nisi per eam securitati vestræ specialiter consulatur.

Super hiis & aliis dicto senescallo nostro scripsimus magis plenè, cui fidem in dicendis, ac consilium & auxilium præbeatis pro viribus in agendis.

Dat' apud Staunford, xxvii. die Junii.

Eodem modo scribitur singulis comunitatibus Aquitaniæ sub eâdem datâ.

Ad Nicholaum Ususmaris, de navibus congregandis contra classem Regis Franciæ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 19. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi, Nicolao Ususmaris, viceadmirallo flotæ navium & galearum nostrarum in ducatu nostro Aquitaniæ, & partibus transmarinis, salutem.

Quia jam, tam ex parte nunciorum, quos nuper ad partes transmarinas transmisimus, quam aliàs ex testimonio fidedigno, accepimus quod Rex Franciæ, pacis tractatui, cum dictis nunciis habendo, omninò renuens consentire, magnam classem galearum & navium armatarum, in diversis portubus & locis sui dominii, congregari fecit & parari, ad expugnandum pro viribus nos & nostros, guerram nobis voluntariè commovendo;

Ac quod, de mandato suo, homines armati & marinarii, ad hoc per ipsum ordinati, in multitudine copiosâ, insidiantes fidelibus nostris supra mare, nonnullas naves regni nostri ceperunt & deprædârunt, interfectis hominibus existentibus in eisdem, & regnum nostrum hostiliter invadentes, deprædationes & incendia, ac alia mala quamplurima ibidem perpetrârunt, & multa majora nobis & nostris publicè comminantes;

Nos, ipsorum malitiis, pro defensione regni nostri & fidelium nostrorum, volentes, prout convenit, obviare, ac de fidelitatis & probitatis vestræ constantiâ intimè confidentes, corditer vos rogamus, vobis nichilominus in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quod omnes naves & galeas armatas, tam per vos provisas quam alias, quas adunare poteritis, citiùs quo poteritis, de guerrâ paretis, & in unâ flotâ celeriter & potenter proficiscamini cum eisdem supra mare;

Et sic, venientes versus regnum nostrum, scrutemini omnes portus Normanniæ, & alia loca maritima, de potestate dicti Regis, & omnes naves, contra nos paratas, quas in mari, vel in dictis locis, invenire poteritis, capiatis & destruatis, & ipsas, viis & modis quibus poteritis, expugnetis:

Et hoc, sicut de vobis confidimus, nullatenus omittatis.

Proviso quod navigio Alemanniæ, Selandiæ, Holandiæ, Britanniæ, Ispaniæ, Portugaliæ, Januæ, & locorum aliorum, de amicitiâ nostrâ existentium, non inferatis dampnum aliquod vel gravamen.

Sciturì quod vos, & omnes vobis auxiliantes in hâc parte, juxta merita cujuscumque, sic munificè prosequemur, quod debebitis meritò contentari.

Teste Rege, apud Staunford, xxvii. die Junii.

Ad vicecomitem Tartasiæ, de fidelitate suâ; & contra Regem Franciæ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 E. III. m. 24. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo vicecomiti Tartasiæ, salutem.

Ex testimonio laudabili dilecti & fidelis nostri Oliveri de Ingham, senescalli nostri ducatûs Aquitanniæ, læti recèpimus, & operis evidentia laudabiliter id ostendit, quod vos, periculis corporis & rerum dispendiis non vitatis, in nostrâ fidelitate constanter persistitis, parati contra nobis adversantes opem impendere juxta vires, de quo grates vobis referimus speciales, & duce Domino, sic condignâ retributione vestram gratitudinem prosequemur, quod gaudebitis labores & expensas pro nobis subiisse præteritos, & tam vos quam alii, promptiorem ex hoc habebitis spiritum ad futuros.

Verùm, cum pro sedandâ commotionis materiâ, quæ posset inter nos & Regem Franciæ suboriri, *&c. prout supra ad communitatem Burdegal' usque hæc verba, viz.*

Specialiter vos rogamus quatinùs, pro nostrorum tuitione Jurium, & repulsione nobis adversantium, sic vestra strenuitas, quam contraxistis ex genere, & laudabiliter in opere demonstrâstis, se pronam exhibeat & paratam, ut laudis vestræ præconium attollatis, & nos & nostra posteritas, vobis, & vestris posteris, propensiùs ad remunerationem uberem teneamur.

Et promittimus bonâ fide quod pacem cum præfato Rege nullatenus iniemus, *&c. prout supra ibid.*

Dat' apud Staunford, xxvii. die Junii.

Ejusmodi littera ad Johannem Colom, & alios.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 E. III. m. 24. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi, Johanni Colom, salutem. Gratam habemus plurimum & acceptam fidelitatis vestræ constantiam; nam, sicut audivimus, & probat experientia laudabilis, ad defensionem jurium ducatûs nostri Aquitaniæ gratanter opem impenditis, & impendere cupitis in eventum, personæ periculis & rerum dispendiis non vitatis; quod continuare velitis petimus magnanimiter per effectum, & nos vestram gratitudinem retributione congruâ, Deo propitio, prosequemur.

Verùm, cum pro sedandâ commotionis materiâ, quæ posset inter nos & Regem Franciæ suboriri, *&c. proút supra usque ibi, viz.* ex firmâ dilectionis vestræ fiduciâ vos rogamus, vobis nichilominus sub ligeantiâ, quâ nobis tenemini, firmiter injungentes, quatinùs contra prædictorum jurium invasores sic vos viriliter opponatis, ut nostrum & vestrum prosequentes commodum & honorem, à nobis grates & retributionem uberem reportetis.

Et promittimus, bonâ fide, quod pacem cum præfato Rege nullatenus iniemus, *&c. ut supra.*

Eodem modo scribitur subscriptis separatim, sub eâdem datâ, videlicet,

Lucæ Colom, Petro Lambert, Petro Amaluyn', Alquenio Guillielmi de Calazeto, Bernardo de la Nauda, Bernardo Dalhan, Arnaldo de la Nauda, } *de Burdegal'.*

Guillielmo Arnaldi de Villa, Jacobo de Lesbay, Arnaldo d'Olorone, Vitali de Castro, Bernardo de Cassons, Laurentio de Gailard. Petro de Villa; Petro de Puyana, Petro Arnaldi de Percy, Arnaldo de Burdegall', Johanni de Listo, Vitali du Mercer', } *de Baion'.*

Petro de Carties, Petro de Porrut, Guicardo de Rumbes, Bono Mancipio de Podio, Guillielmo Arnaldi de Brocas, Bernardo de Serras, } *de Sancto Saverô.*

Eliæ de Landirans, Petro du Soler, Petro Romeri de la Rossela, Johanni Monader', Guillielmo Arrostank, Johanni Regner, Johanni Tostanau, Amulmuo Dalhau, } *de Solers.*

Petro de Calausa, Petro de Pyn, Bernardo de Arrams, Petro de Mausestat', Bartholomeo de Tholosa, } *de Aquen'.*

Ad alios milites de Vasconia.

Ad Johannem Dyet.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 E. III. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fidelo suo, Johanni Dyet, militi, salutem.

De gratis litteris vestris, ultimò nobis missis, ac diligentiâ solicitâ, quam circa procurandos nobis valitores & amicos, pro nostrorum conservatione Jurium & honoris, & alias multipliciter impendistis, vobis grates referimus speciales:

Corditer vos rogantes, quatinùs, in inceptâ benivolentiâ solidè persistentes, ad defensionem Jurium nostrorum, & repulsionem nobis adversantium, pro viribus laboretis; & nos vestram gratitudinem & laborem sic munificè prosequemur, quod debebitis meritò contentari.

Senescallo verò nostro Vasconiæ super aliis scripsimùs màgis plenè, qui vobis ea referet vivâ voce.

Dat' apud Staunford, xxvii. die Junii.

Ad Hugonem de Gavadon.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 E. III. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Hugoni de Gavadon, militi, salutem.

Labores varios & diligentiam solicitam, quos circa procurandos nobis amicos, pro nostrorum conservatione jurium & honoris, multipliciter impendistis, gratos habemus plurimùm & acceptos, pro quibus vobis grates referimus speciales:

Corditer vos rogantes quatinùs, continuantes magnanimiter quod laudabiliter incepistis, conatus malivolos eorum, qui nos & dicta jura nostra deprimere machinantur, consiliis & auxiliis, quibus poteritis, elidatis, laboribus & terroribus non cedentes; & vestrum gratitudinem remuneratione congruâ, duce Domino, prosequemur, adeò quod alii, exemplo vestri, reddentur ad nostra obsequia promptiores.

Dat' apud Staunford, xxvii. die Junii.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Willielmo Amaneni, militi, sub eâdem datâ.
Dilecto clerico suo magistro Geraldo de Puteo.
Magistro Austencio Jordani.
Magistro Arnaldo de la Moler.
Magistro Johanni Amyci.
Magistro Alberto Medici.

Ejusdem argumenti litteræ, & de credentiâ, ad Guitardum de Lebreto.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III. Rot. Vascon. 11 E. III. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, nobili & potenti viro, domino Guitardo de Lebreto, amico suo carissimo, vicecomiti Tartasiæ, salutem.

De pronis laboribus & gratitudinibus variis, pro nobis impensis pluries & ostensis, & præsertim cum diligentiâ solicitâ, circa expeditionem negotiorum nostrorum, in Ispanniâ nuper adhibitâ, grates vobis referimus speciales: specialiter vos rogantes quatinùs, juxta generositatis & strenuitatis vestræ decentiam, sicut de vobis confidimus, sic ad defensionem honoris cam jurium nostrorum in ducatu Aquitaniæ, contra conatus illicitos inimicorum, manus velitis extendere magnanimiter adjutrices, quod cedat vobis ad laudis præconium, & nichilominus à nobis remunerationem uberem, sicut cupimus, reportetis:

Super aliis verò senescallo nostro Vasconiæ scripsimus magis plenè, qui vobis ea referet vivâ voce.

Dat' ut supra.

Ad Bertrandum Ferandi.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III. Rot. Vascon. 11 E. III. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, magistro Bertrando Ferandi, salutem.

De laboribus, quos pluries in nostris gratanter & efficaciter sustinuistis obsequiis, ac etiam de diligentiâ solicitâ, nuper, circa expeditionem negotiorum nostrorum, in Ispanniâ per vos adhibitâ, vobis scimus grates bonas, gerentes in votis expertam vestram gratitudinem remuneratione congruâ præmiare:

Et ideò, petimus, continuetis affectum solitum, per effectum, circa defensionem jurium ducatûs *nostri Aquitaniæ, consilium & auxilium quæ* poteritis impendentes, & *terroribus non cedentes, quia speramus in Domino quod ipse dissipabit ipsorum consilia, qui nostram innocentiam* prosecuntur.

Dat' apud Staunford, xxvii. die Junii.

Ad Fortinarium de Lescun.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III. Rot. Vascon. 11 E. III. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi, Fortinario de Lescun, salutem. De gratæ dilectionis affectu, quem ad nos & nostri conservationem honoris, sicut ex fidedigno testimonio recepimus, geritis per effectum, grates vobis referimus speciales;

Intimè vos rogantes quatinùs, in conceptâ dilectione solidè persistentes, ad ea, quæ defensionem jurium nostrorum in ducatu Aquitaniæ, & nostri concernere poterunt commodum & honorem, manus velitis extendere magnanimiter adjutrices.

Et, sicut decet Reges, nos invenietis in *retribuendo*, per Dei *gratiam*, cum affluentiâ *liberales; ita quod nedùm in vos, sed in vestros posteros*, nostra munificentia redundabit.

Super aliis verò senescallo *nostro Vasconiæ scripsimus magis plenè, qui* vobis ea referre poterit vivâ voce.

Dat' ut supra.

Ad condominum de Alta Villa, de privatâ Regis familiâ, ad robas, retentum.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III. Rot. Vascon. 11 E. III. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, Rodulpho condomino de Alta Villa, salutem.

De gratæ dilectionis affectu, quem ad nos & nostri conservationem honoris didicimus vos habere, & præsertim de diligentiâ solicitâ, circa retinentiam nobilium & potentum virorum, dominorum, Hugonis de Geneve, & Amadei de Peyters, nobiscum faciendam, per vos effectualiter adhibitâ, grates vobis referimus speciales:

Intimè vos rogantes quatinùs, in conceptâ dilectione solidè persistentes, præfatos nobiles, de quorum morâ nobiscum intimè contentamur, velitis in amorem nostrum ferventiùs accendere; et alios potentes & strenuos amicos vestros ad morandum nobiscum allicere, sicut vestra prudentia magis novit; & nos vestram gratitudinem tali retributione, duce Domino, prosequemur, quod debebitis meritò contentari.

Vos autem exnunc de privatâ nostrâ familiâ, ad robas, & alia consueta, specialiter retinemus.

Dat' apud Staunford, xxvii. die Junii.

De tractando & intentionem Regis exponendo, super negotiis Scotiæ.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III. Rot. Scot. 11 Ed. III. m. 14. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris, Ricardi Dunolm' episcopi, magistri Willielmi la Zousche, decani ecclesiæ beati Petri Eborum, thesaurarii nostri, Thomæ de Bello Campo, comitis Warr', Henrici de Percy, Radulphi de Nevill, & Galfridi le Scrop, plenam fiduciam optinentes;

Assignavimus & deputavimus ipsos, quinque, quatuor, tres, & duos eorum, ad ostendendum illis, quos apud Eborum, die Jovis, proximo post festum Translationis Sancti Thomæ Martiris, proximò futurum, convocari & venire mandavimus, aliqua quæ in instanti concilio nostro apud Staunford, per nos, ac magnates & alios de concilio nostro, ibidem existentes, tractata fuerunt, & quæ nos, & statum ac defensionem regni nostri specialiter contingunt, & intentionem nostram indè eisdem pleniùs exponendum;

Et ad tractandum & conveniendum cum magnatibus, hominibus ad arma, & aliis, in obsequium nostrum, versus partes Scotiæ, & marchias Scotiæ profecturis, de morâ suâ ibidem faciendâ, & sub quâ formâ, & de vadiis in hâc parte constituendis, necnon de securâ custodiâ villarum & locorum nostrorum in dictis partibus, & de munitionibus ponendis in eisdem;

Et ad omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis, & pro honore nostro, & commodo, ac bonâ directione negotiorum nostrorum, in partibus illis, & repulsione hostium nostrorum ibidem, fuerint oportuna, & ea, quæ sic tractata, conventa, & facta fuerint, quacumque firmitate vallandum;

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid per dictos, episcopum, thesaurarium, comitem, Henricum, Radulphum, & Galfridum, quinque, quatuor, tres, vel duos eorum, tractatum, conventum, & factum, fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Staunford, xxviii. die Junii.

Per ipsum Regem.

De alligantiâ cum comite Palatino Reni.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III. Pat. 11 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes litteras visuris vel audituris, nos, Henricus, permissione divinâ, episcopus Lincoln', &c.

Volumus esse notum quod, cum nobilis princeps, Roupertus, comes palatinus Reni, & dux Bavariæ, promiserit se legaliter serviturum ipsi domino nostro Regi Angliæ, cum centum & quinquaginta hominibus galeatis, eundemque dominum nostrum Regem, pro recuperatione, manutentione & defensione, jurium hæreditatum, & dominiorum suorum, fideliter adjuturum contra quascumque personas, serenissimo domino patruo suo, domino Lodowico, necnon sacro *imperio dumtaxat, exceptis, prout* in ejusdem domini ducis litteris, indè *confectis, pleniùs continetur;*

Nos, procuratores & nuncii *præfati, & quilibet nostrùm in solidum, dicto* domino duci promisimus, & promittimus, *bonâ fide, nomine dicti domini* nostri Regis, & pro eo, quod idem dominus noster Rex dabit, & solvi

faciet in Durdraco, præfato domini duci Rouperto pro se, aut certum mandatum ab eo habenti, quindecim milia florenorum de Florentia, boni auri, & justi ponderis, vel æquivalenter in sterlingis usualibus, in festo Sancti Michaelis, proximò à datâ præsentium affuturo;

Et pro unoquoque galeatorum suorum prædictorum, per duos menses primos, quibus in servitio dicti domini nostri Regis fuerit, quindecim florenos de Florentia pro quolibet mense;

Quorum duorum mensium stipendia, seu vadia, eidem duci prædabuntur, & ante solvi debent, suumque habebunt initium à tempore, quo ipse dominus dux, unà cum suis prædictis galeatis, pro servitio dicti domini nostri Regis, à partibus suis se movebit:

Pro cæteris autem mensibus, quibus unà cum suis in servitio ipsius domini nostri Regis fuerit, idem dominus noster Rex præfatus tantum proportionabiliter dabit, quantum domino Lodowico præfato pro suis dabit, & faciet exsolvi.

Est etiam adjectum quod, si idem dominus dux aut sui aliqua, quod absit, dampna in equis ad arma, in ipso servitio domini nostri Regis, incurrerint, mareschallus dicti domini nostri Regis, & mareschallus ipsius domini ducis, qui pro tempore fuerint, eadem sub juramento eorum appreciabuntur & taxabunt; quorum appreciationi idem dominus noster Rex stabit, & indè ipsi domino duci, infra tres menses, post taxationem continuè sequentes, solutionem plenariam faciet absque dolo;

Quod, si dicti mareschalli concordare non poterint, quicquid, illustris dominus, Willielmus marchio Juliacen', & nos comes Salesbyr' præfatus, super dictis dampnis ordinaverimus, idem dominus noster Rex ratum habebit atque gratum.

Et, si, quod absit, aliquis ipsorum dominorum, marchionis & comitis, prædictorum decesserit, alius in locum defuncti assumetur, qui consimilem per omnia, taxandi & ordinandi habeat in præmissis potestatem.

Et, ut benivolentiùs & sinceriùs idem dominus dux ad servitium ipsius domini nostri Regis inclinetur, idem dominus noster ipsum ducem in suum fidelem recipiet, & faciet juxta donationem & ordinationem domini marchionis Juliacen', ac nostrûm, episcopi & comitis Salesbyr', præfatorum.

In quorum omnium testimonium sigilla nostra præsentibus duximus apponenda apud Frankeford', ultimâ die mensis Junii, anno Domini millesimo CCC tricesimo septimo.

De 16,000 florenis dicto Palatino, ultra stipendia, solvendis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes literas visuris, vel audituris, nos Henricus, permissione divinâ episcopus Lincoln', &c.

Notum facimus præsentibus, recognoscentes quod nos, virtute potestatis, ab ipso domino nostro Rege nobis traditæ, ob mutuum amorem & sinceritatem, inter dominum nostrum Regem Angliæ prædictum, & dominum Robertum comitem palatinum Reni, & ducem Bavariæ illustrem, nutriendum & faciendum, necnon gratitudines, quas idem dominus dux ipsi domino nostro Regi acceptiùs exhibere poterit in futurum;

Eidem domino duci, aut ab eo super hoc certum mandatum habenti, ultra & præter stipendia, seu vadia, quæ ratione servitiorum, cum centum & quinquaginta hominibus galeatis, ipsi domino nostro Regi faciendorum, ab eodem domino nostro recipiet, de quibus in literis, super eo confectis, pleniùs claret, nomine ipsius domini nostri Regis, & pro eo, dare & solvere, promisimus, & promittimus, bonâ fide, in Durderaco, sexdecim milia florenorum de Florentia, boni auri, & justi ponderis, vel valorem in sterlingis usualibus, in festo beati Michaelis, proximò à datâ præsentium affuturo, integraliter absque dolo.

In cujus rei testimonium nos, procuratores præfati, sigilla nostra præsentibus duximus apponenda.

Dat' apud Frankenford', ultimâ die mensis Junii, anno Domini millesimo trescentesimo tricesimo septimo.

Super retentione de concilio Regis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

NOS, Henricus, &c. *ut supra*. Notum facimus præsentium inspectoribus universis quod nos, habentes ad hoc mandatum à domino nostro Rege Angliæ, tractavimus ac convenimus, nomine & vice domini nostri Regis prædicti, cum discreto viro, domino Marqua de Randegg, præposito ecclesiæ Babl' doctore decretorum, modis & formis inferiùs anotatis; scilicet,

Quod ipse corporale præstitit sacramentum domino nostro Regi prædicto, præstare & impendere consilium, auxilium, & favorem, contra quoscumque, præterquam contra sedem apostolicam, & contra dominum Imperatorem, & suos filios, quando per prædictum Regem, vel per suos procuratores, fuerit requisitus, & alio impedimento legitimo non obstante:

Promisimus etiam, nomine domini nostri prædicti, ac nos ipsos, ipsius nomine, obligamus modis omnibus, quibus meliùs possumus obligari, quod sæpefatus dominus Rex præfato domino Marqua, quamdiu uterque supervixerit, singulis annis, in festo beati Michaelis, in Durdraco, sine quolibet suo dampno, centum quinquaginta florenos veri & recti ponderis, tribuat, & exsolvat:

Insuper est adjectum quod, si prædictum dominum Marqua, ad requisitionem Regis, vel suorum procuratorum, in suo servitio vel ambassiatâ ire contigerit, quod singulis diebus, pro expensis, duo floreni, per dominum nostrum sibi dari debent, & exsolvi.

Et, si dampnum aliquod in servitio sæpefati Regis receperit, hoc sibi per ipsum debet integraliter resarciri.

Si tamen prædicto domino Marqua, per Regem prædictum, provisum fuerit de beneficio, quod duxerit acceptandum, quod bonâ fide promittimus, quantum possumus, procurare, dominus noster præfatus à solutione pecuniæ prædictæ erit penitùs absolutus.

In quorum omnium testimonium & roboris firmitatem sibi præsentes dedimus, nostrorum sigillorum munimine roboratas, & promittimus, bonâ fide, literas domini Regis, suo sigillo signatas, super prædictis, usque ad festum Omnium Sanctorum proximò adventurum, infra quem terminum pecunia solvi debet, modis omnibus procurare.

Dat' apud Fraunkford', ultimo die mensis Junii, anno Domini millesimo trescentesimo tricesimo septimo.

Ad comitem de Geneve, & alios, super retinentiâ.

A. D. 1337. An 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 E. III. m. 19. d. in Turr. Lond.

REX, nobili & potenti viro, comiti de Geneve, consanguineo suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cum, ad repulsionem injuriæ, & defensionem justitiæ, sit instituta potissimè militia secularis, nos, auditâ strenuitatis & probitatis, ac potentiæ vestræ famâ laudabili, in defensione nostræ justitiæ vestram cupimus assistentiam optinere.

Quamobrem vos specialiter rogamus, quatenùs nobiscum contra eos, qui nos injustè satagunt expugnare, & sibi attrahere perperam jura nostra, certam alligantiam, si priùs cum aliis pro nobis inita non fuerit, inire velitis; & super hoc, ac modo & formâ moræ vestræ nobiscum, cum dilecto & fideli nostro Olivero de Ingham, senescallo nostro Vasconiæ, vel deputando per eum, si placuerit convenire.

Et nos, quæ sic conventa fuerint, faciemus, prout ad nos pertinet, in omnibus observari, & ulteriùs, prout regiam decet munificentiam, & probitas vestra meruerit, circa vos sic nostra liberalitas se diffundet, quod debitis merito contentari.

Dat' apud Staunford, primo die Julii.

Eodem modo scribitur personis subscriptis separatim; videlicet,

Domino Hugoni de Geneville, domino de Jeth.
Domino Ottoni de Grandissono, domino de Peines.
Domino Thomæ, domino de Montous.
Domino Guillielmo de Compes, domino de Torelu.
Peroto de la Tour, domino de Chastillon.
Proroneyen condomino de Castillon & Missaill.
Domino comiti de Blauncmont.
Domino Theobaldo, domino de Lile.
Domino de Bewnay.
Domino de Villesayse.
Domino Waltero de Viene.
Domino Philippo de Viene.
Domino Petro de Gruers.
Domino comiti de Nidex.
Domino comiti Darbee.
Domino Lodovico, filio comitis de Novo Castro.
Domino Ricardo de Duyn, domino de Muffle.
Edmundo de Mountferrant; domino de la Sarree.
Domino comiti de Genenay.

Ad Lodovicum de Sabaudia.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III. Rot. Vascon. 11 E. III. m. 19. d. in Turr. Lond.

REX, nobili & potenti viro, domino Lodowico de Sabaudia, consanguineo suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

De gratâ benivolentiâ, quam ad nos, & nostri conservationem honoris, sicut per literas, dilecti & fidelis nostri Johannis Dyes, recepimus, optinetis, ac de gratiosâ responsione præfato Johanni factâ, grates vobis referimus speciales.

Recolentes itaque fidam amicitiam, & subsidia mutua, quibus progenitores nostri, & vestri, se longis successivis temporibus gratissimè prævenerunt, vestram assistentiam in agendis, præ cæteris, intimè cupimus optinere; præsertim cum fama celebris vestræ strenuitatis & fidelitatis, quod lætanter audivimus, laudabiliter se diffundat.

Quamobrem specialiter vos rogamus, quatinùs nobiscum contra eos, qui nos injustè satagunt expugnare, & sibi attrahere jura nostra, certam alligantiam inire velitis, & super hoc, ac modo & formâ moræ vestræ nobiscum, cum dilecto & fideli nostro Olivero de Ingham, senescallo nostro Vasconiæ, vel deputando per eum, si placuerit, convenire.

Et nos, quæ sic conventa fuerint, faciemus, prout ad nos pertinet, cum honoris exuberantiâ in omnibus observari.

Dat' ut supra.

Ad Berardum de Lebreto.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Rot. Vascon. 11 E. III. m. 19. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Berardo de Lebreto, salutem.

De proficuis, laboribus, dampnis, sumptibus, & periculis quibus pro nobis, & nostrorum conservatione jurium, hactenùs vos exposuistis, & exponitis indiès, tam constanter, ad subveniendum nobis contra nostros æmulos, magnificè vos parantes, sicut, dilectus & fidelis noster Oliverus de Ingham, senescallus noster Vasconiæ, plenè nobis innotuit, grates vobis referimus speciales.

Intimè vos rogantes quatenùs, continuantes magnanimiter quod tam gratanter incepistis, pro defensione jurium & terrarum nostrorum, in ducatu prædicto, pro viribus laboretis, periculis non cedentes, quoniam confortabimini in proximo, Deo duce.

Et, si Deus nobis prosperari concesserit, tali retributione vestram gratitudinem prosequemur, quod vos, & vestra posteritas, gaudebitis pro nobis talia subiisse.

Dat' ut supra.

Ad Hugonem de Geneva.

A. D. 1337. An 11 Edw. III. Rot. Vascon. 11 E. III. m. 19. d. in Turr. Lond.

REX, nobili & potenti viro, domino Hugoni de Geneveno, domino de Varrays & Auton, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

De gratâ benivolentiâ, quam ad nos, & nostri conservationem honoris, sicut ex dilecti & fidelis nostri, Oliveri de Ingham, senescalli nostri Vasconiæ, testimonio recepimus, optinetis, grates vobis referimus speciales; & de alligantiâ, inter ipsum ex parte nostrâ, & vos factâ, optimè contentamur; quam, quatinùs ad nos pertinet, faciemus in omnibus observari, & ulteriùs, prout Reges decet, nos invenietis, succedentibus prosperis, duce Domino, munifice liberales.

Velitis igitur, petimus, juxta nostram confidentiam, ac generositatis & probitatis vestræ decentiam, contra nobis adversantes magnanimiter & strenuè vos habere, & alios amicos vestros, potentes & strenuos, ad partem nostram attrahere; quibus, juxta vestri moderationem, faciemus liberaliter, quod incumbit, & per Dei gratiam, in prosecutione nostrorum jurium torpentes non erimus vel remissi.

Dat' ut supra.

Eodem modo scribitur domino Amadeo de Peytters, & domino Johanni Eynard, domino de Chalanco.

Ad Antonium de Fossibus.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III. Rot. Vascon. 11 E. III. m. 19. d. in Turr. Lond.

REX, nobili & potenti viro, domino Antonio de Fossibus de Aragon, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

De gratâ benivolentiâ, *&c. ut supra, usque hæc verba; viz.*

Verùm, cum ad repulsionem injuriæ, & defensionem justitiæ, sit instituta potissimè militia secularis, nos, auditâ strenuitatis, & probitatis, ac potentiæ vestræ famâ laudabili, valdè vestram habere cupimus assistentiam, ad tuendum jura nostra hæreditaria, quæ quidam, nobis adversantes, contra Deum & justitiam, invadere machinantur.

Quamobrem specialiter vos rogamus quatenùs nobiscum contra eos, qui nos injustè satagunt expugnare, & sibi attrahere jura nostra, certam alligantiam inire velitis.

Et super hoc, ac modo, & formâ moræ vestræ nobiscum, cum præfato senescallo nostro, vel deputando per eum, si placuerit, convenire; &, nos, quæ sic conventa fuerint, faciemus, prout ad nos pertinet, cum honoris exuberantiâ in omnibus observari.

Dat' ut supra.

De obligatione factâ duci Brabantiæ, pro 60,000 l. sterlingorum.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Aleman. 11 Edw. III. m. 8. in Turr. Lond.

EDWARD, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, seignur d'Irlaunde, & ducs d'Aquitain, a touz ceux, qui ces presentes lettres verront ou orront, saluz, avek connissance de verite.

Savoir faisoms a touz, que nous devons, & somes loialment tenuz & obligez envers no cher & amez cousyn Johan, par ycele meisme grace, duc de Lothr' de Brebant, & de Lembourgh, en la summe de seissante mill livres d'esterlynges, de la bone monoie d'Engleterre;

De la quele summe d'esterlynges, dessusdicte, nous promettons, & avoms en convent, loialment, & en bone foi, a paier & a delivrer, a noz propres couz, frais, despens, & perils, au duc noz cousyn devant dit, ou au pourtour de ces lettres, ou dela copie d'ycelles, seale de seal autentiqe, par dela la meer, en la ville de Andwerps ou en un autre certyn lieu en Brebant, aus termes cy dessouz nomez; cest a savoir,

Entre cy & le jour Seint Piere, a Oust entrant, procheinement venant, quinze mill livres d'esterlyngs;

Item, a la fest de Noel, procheinement apres ensuiant, cynk mill livres d'esterlyngs;

Item, a la fest de Noel, apres ensuiant, qui serra l'an de Grace mill CCC trente & huit, tresze mill trois centz trente & trois livres sis soulz & huit deners d'esterlyngs;

Item, a la feste de Noel, procheinement ensuiant, qui serra l'an de Grace mill CCC trente & noef, treze mill trois centz trente & trois livres sis soulz & huit deners d'esterlyngs;

Item, a la feste de Noel, procheinement ensuiant, qui serra l'an de Grace mill CCC & quarante treze mill, trois centz, trente & trois livres, sis soulz & huit deners d'esterlyngs;

Et tout ces covenences & promesses dessusescrites, & chascune d'yceles, promettons nous, & avons en convent, loialment, par nostre foi roial, sanz fraude & sanz mal engyn, a no dit cousyn le duc, a tenir & acomplir de point en point, entierement, sicome ces presentes lettres contienent, de paier a lui, ou au portour de ces lettres, ou le transescrites d'yceles, seale de seal autentiqe, les dictes sommes d'argent, & chascune a parelle, aus termes dessus nomes, avesque touz couz, frais, damages, despens, & interesse, q'il aroit heu, ou sustenuz, par le defaute de nostre paiement, de qoi il, ou son certein message, serroit cru par sa simple parole, sanz autre prove faire, se nous n'aviees bien paie, aus termes dessusditz, les dictes sommes d'argent.

Et, quant a ceo, nous obligeoms nous, noz heirs, touz noz biens, & les biens de noz heirs, moebles & non moebles, presentz & avenir, en quicumqe lieu q'il seroient, ou purroient estre trouvez, si nous estiens defaillantz, come dit est, en tout, ou en partie, q' ja n'avigne, de paier les dictes summes d'argent as termes dessus nomez;

En tesmoignance de quele chose nous avoms fait faire cestes noz lettres overtes, seales de nostre graunt seal.

Don' a Staunford le primer jour del mois de Juyl, l'an de Grace mill CCC trente & sept, & nostre regne unzisme.

De domibus religiosorum alienigenarum, in manum Regis capiendis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 19. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Johanni de Molyns, Nicholao de Bukelond, & Willielmo del Lounde, de Holdernesse, salutem.

Quia Rex Franciæ, congregato in diversis partibus dominii sui magno navigio, gentes nostras, per mare transeuntes, hostiliter expugnare & capi, & idem navigium, cum multitudine hominum armatorum, super regnum nostrum, ac etiam insulas nostras de Gernereye & Jereseye, mitti fecit, ad nostrum, si possit, dominium subvertendum:

Qui quidem homines, navigii illius, fines ipsorum regni, ac insularum nostrarum, pluriès sunt ingressi, homicidia, incendia, & alia facinora, crudeliter perpetrando:

Idemque Rex, nichilominus, grandem mandavit exercitum convocari, ad invadendum hostiliter & occupandum terras nostras, & fidelium nostrorum, in ducatu nostro Aquitaniæ, & nos indè pro viribus exhæredandum:

Ac mala & facinora hujusmodi nobis, & nostris, tam per terram quam per mare, indies inferre nititur, suâ malitiâ excrescente, guerram contra nos voluntariè & contra justitiam sic movendo;

Per quod, de concilio nostro, ordinavimus quod terræ, tenementa, beneficia, possessiones, ac bona & catalla quæcumque, omnium Gallicorum & aliorum de dominio & potestate ipsius Regis Franciæ, tam secularium quam religiosorum, cujuscumque statûs seu conditionis existant, infra regnum nostrum, terris, ac bonis & catallis hominum Britanniæ dumtaxat exceptis, in manum nostram seisiantur; ita quod nobis de exitibus terrarum & tenementorum illorum, ac de bonis & catallis prædictis, respondeatur:

Nos, præmissa cum omni celeritate, quâ fieri poterit, volentes executioni demandari, assignavimus vos, conjunctim & divisim, ad capiendum & seisiendum, ac capi & seisiri, per aliquos, quos ad hoc deputaveritis, faciendum, in manum nostram ad certum diem, quem vobis duximus præfigendum, omnes prioratus, domos, beneficia & loca, religiosorum, & aliorum alienigenarum prædictorum quorumcumque, de potestate & dominio dicti Regis; necnon bona & catalla eorumdem, in partibus de Holdernesse, in comitatu Eborum, tam, videlicet, equos & animalia, denarios & jocalia, ac vasa aurea & argentea, & blada in terris crescentia, quam alia bona sua quæcumque, ubicumque existentia, sive fuerint infra libertates sive extra, unà cum debitis quæ ipsis in partibus prædictis debentur, exceptis terris & bonis ipsorum hominum Britanniæ, ut est dictum, & ad eadem, terras, tenementa, possessiones, & loca ac bona & catalla quæcumque supradicta, salvò & absque distractione aliqua bonorum eorumdem per vos, præfate Willielme, custodiri faciendum, quousque aliud indè præceperimus;

Ita quod de exitibus terrarum, tenementorum, & locorum prædictorum, ac bonis, catallis, denariis, jocalibus, & debitis antedictis, de quibus in cameram nostram volumus responderi, nobis per vos, prædicte Willielme, in eâdem camerâ nostra valeat responderi:

Salvâ tamen viris religiosis, ministris & servientibus suis, necessariis, rationabili sustentatione suâ, quam ipsis per vos dicte Willielme, de exitibus domorum suarum volumus, donec aliud indè mandaverimus, ministrari, & ad religiosos prædictos infra prioratus & domos suas, salvò & honestè custodiendum;

Et ad inquirendum, tam per sacramentum proborum & legalium hominum partium prædictarum, tam infra libertates quam extra, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, quam aliis viis & modis, quibus meliùs expedire videritis, de debitis quæ eisdem religiosis seu aliis prædictis in eisdem partibus debentur, & quæ & cujusmodi debita, & per quos, & de terminis solutionum eorumdem;

Necnon ad indenturas inter vos, prædicte Johannes & Nicholae, seu, alterum vestrùm, aut a vobis deputandis, & vos, præfate Willielme, de omnibus bonis & catallis, tam denariis, jocalibus, & bladis, in terris crescentibus, quam aliis bonis & rebus, ipsorum religiosorum, & aliorum alienigenarum prædictorum, quibuscumque, ac. de pretio eorumdem, & quæ & cujusmodi fuerint, modo debito conficiendas;

Et ad certificandum, tam nos in cancellariam nostram quam in cameram nostram, de bonis & catallis illis, ac debitis prædictis, & transcripta indenturarum illarum ibidem mittendum cum celeritate quâ potestis:

Et ideò vobis, firmiter injungendo, mandamus quod circa præmissa, facienda & explenda in formâ prædictâ, cum omni solicitudine & diligentiâ intendatis, omnibus aliis prætermissis; ita quod, per vestri tepiditatem, seu negligentiam in hâc parte, dampnum seu jacturam nullatenùs incurramus, per quod ad vos materiam habeamus graviter, prout convenit, capiendi;

Et scire facietis, ex parte nostrâ, singulis prioribus domorum & locorum prædictorum, in partibus prædictis, seu custodibus eorumdem, aut eisdem præsidentibus, quod sint, in propriis personis suis, coram nobis, & concilio nostro, apud Westm', die Lunæ proximò post festum Sanctæ Mariæ Magdalenæ, proximò futurum, ad informandum nos & dictum concilium nostrum super aliquibus, eis ex parte nostrâ exponendis, & ad faciendum ulteriùs quod tunc ibidem contigerit ordinari.

Mandavimus enim vicecomiti nostro comitatûs prædicti, quod vobis in præmissis, omnibus & singulis, faciendis & explendis, pareat, obediat, & intendat, & coram vobis venire faciat tot & tales probos & legales homines de ballivâ suâ, tam infra libertates quam extra, per quos dictum negotium meliùs expediri poterit, quotiens & quando opus fuerit, & ipsum super hoc, ex parte nostrâ, feceritis præmuniri.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Staunford, primo die Julii.

Per ipsum Regem.

Consimilis commissio fit Johanni de Molyns, Johanni de Langeford, & Nicholao de Bukelond, conjunctim & divisim, in insulâ Vectâ, in comitatu Suth'; ita quod dictus Johannes de Langeford bona, &c. custodiat, & de eisdem respondeat in cameram Regis, &c. ut supra, mutatis mutandis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Consimilis commissio fit diversis de prioratibus, domibus, beneficiis, & locis religiosorum, & aliorum alienigenarum de potestate & dominio Regis Franciæ, in Angliâ, Walliâ, & Hiberniâ, in manum Regis capiendis.

Pro magistro Nicholao de Dordraco, de retinentiâ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

NOS, Henricus, &c. Tenore præsentium, recognoscimus & publicè profitemur quod nos, nomine procuratorio quo supra, promisimus & promittimus, bonâ fide, magistro Nicholao de Dordraco, clerico spectabilis comitis, Haynuniæ, Hollandiæ, Zelandiæ, ac domini Frisiæ, fratris domini nostri prædicti, ex causâ puræ donationis, tradere & deliberare, ac tradi & deliberari facere, ducentos florenos auri de Florentiâ, vel monetam æquivalentem, in oppido Dordracen', infra hinc & festum beati Andreæ Apostoli, proximum affuturum.

Insuper promisimus & promittimus eidem magistro Nicholao, quamdiu vixerit, centum florenos consimiles, vel monetam æquivalentem, solvere & deliberare, aut solvi & deliberari facere, nomine supradicto, in loco præfato, singulis annis, in termino festi beati Remigii, donec prædictus dominus noster ipsi magistro Nicholao de beneficio ecclesiastico providerit, quod duxerit acceptandum:

Promittentes nichilominus, super præmissis, dicto magistro Nicholao literas domini nostri Regis, obligationem hujusmodi continentes, fideliter procurare;

Harum testimonio literarum, nostris sigillis sigillatarum, & datarum in oppido Frankeford', anno Domini millesimo trescentesimo tricesimo septimo, iii. die mensis Julii.

De retinentiâ Roberti de Touburgh domini de Vernich.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

NOS, Henricus, &c. Notum esse volumus, per præsentes, quod nobili militi, Roberto de Touburgh, domino de Vernich, ex parte domini nostri, domini Regis Angliæ, damus, & dare volumus, ut sibi in suis guerris fidelis existat adjutor, cum triginta elmis, stipendiatis & affirmatis, tali stipendio & conditione, ut cæteri nostri stipendarii sunt conditionati, tria milia florenorum legalium & dativorum;

De quibus dabimus & persolvemus eidem duo milia in festo beati Michaelis proximò nunc futuro, reliquos verò mille in festo Nativitatis JHESU CHRISTI proximo prosequenti, omni fraude & dolo excluso penitùs & excepto.

In cujus rei testimonium nos, prædicti episcopus & comites, tanquam ambassatores prædicti domini nostri Regis, præsentes literas nostris sigillis duximus sigillandas.

Dat' apud Bruxell', anno Domini millesimo trescentesimo tricesimo septimo, vii. die mensis Julii.

Præfatus Robertus recipitur in hominem Regis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Aleman. 11 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

NOS, Henricus, &c. Notificamus, per præsentes, quod nobilem militem, Robertum de Toubourgh, dominum de Warnich, ex parte domini nostri, domini Regis prædicti, recipimus in hominem & fidelem; quare eidem Roberto damus, promittimus, & dare volumus, omni anno, in festo Purificationis Beatæ Mariæ Virginis, trescentos regales aureos, dandos & persolvendos eidem, præfixo Purificationis tempore, bonâ fide.

In cujus rei testimonium nos prædicti episcopus & comites, tanquam ambassatores & nuncii dicti domini Regis, præsentes literas jussimus sigillorum nostrorum appensione muniri.

Dat' apud Brusceles, anno Domini millesimo CCC. tricesimo septimo, septima die mensis Julii.

De retentione, & de homagio præstito.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Aleman. 11 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

NOS, Henricus, &c. Notum esse volumus universis quod, cum strenui milites, domini, Walrannus de Steyne, Lambertus Deppy, Philippus de Kenteny, & Craye de Hofstat, præfato domino nostro Regi, & hæredibus suis, fidelitatis & homagii, ad totam vitam eorum, & uniuscujusque eorum, duratur', solempne, per nos, nomine ejusdem domini nostri, receptum, præstiterint juramentum;

Ac etiam propter auxilium & servitium, quæ quilibet dictorum militum in personâ propriâ, cum aliis quatuor viris armatis galeatis, ita quod in toto sint viginti, faciet & impendet prædicto domino nostro Regi, contra omnes & singulos suos inimicos adversarios, dominis, in quorum homagio nunc existunt, exceptis, in hunc modum, videlicet, quod contra eosdem dominos, in eorum terras hostiliter non intrabunt, prout in literis patentibus dictorum militum, quas penes nos habemus, pleniùs continetur;

Nos, nomine prædicti domini nostri Regis, promisimus & promittimus, bonâ fide, cuilibet militum prædictorum quingentos florenos de Florentia, cum quibus florenis quilibet dictorum militum, pro portione suâ, certas terras, vel certos redditus, comparabit, quas quidem terras, vel quos redditus prædicti milites, & eorum hæredes, de dicto domino nostro Rege, & hæredibus suis, jure hæreditario & feodali, tenebunt imperpetuum & habebunt.

Promisimus etiam & promittimus, nomine dicti domini nostri Regis, cuilibet militum prædictorum pro se, ac etiam pro quolibet armato suo prædicto, quater viginti florenos de Florentia, pro apparatu suo.

Promittimus etiam, bonâ fide, quod de summis florenorum prædictorum, dictus dominus noster Rex solvi faciet militibus prædictis, mille & sexcentos florenos, apud Dordrac', die Dominicâ post festum Assumptionis beatæ Mariæ, proximo futurum, & residuum, videlicet, duo milia florenorum, in festo Sancti Michaelis proximò tunc sequenti.

Et quod dictus dominus noster Rex cuilibet militum prædictorum pro se, ac etiam pro quolibet armato suo prædicto, quolibet mense, quo steterint in obsequiis ipsius domini nostri Regis, in guerris suis, quindecim florenos de Florentia dari faciet & persolvi.

Et, si prædicti milites, aut aliquis eorum, vel hominum armatorum suorum prædictorum, in servitio dicti domini nostri Regis fuerint, vel fuerit captivatus, idem dominus Rex meliori modo, quo poterit, ipsos vel ipsum, qui sic captivatus fuerit, ab hujusmodi captivitate liberabit.

Si verò prædicti milites, aut aliquis eorum, vel hominum armatorum prædictorum, aliquos equos, equis vecturarum exceptis, in servitio domini nostri Regis amiserint, idem dominus Rex hujusmodi equos, sic perditos, prædictis militibus, aut hominibus armatis prædictis, vel alicui eorum, qui hujusmodi dampnum incurrerit, restaurabit in pretio competenti.

In cujus rei testimonium nos prædicti episcopus & comites, tanquam ambassatores prædicti domini nostri Regis, præsentes literas nostris sigillis duximus sigillandas.

Dat' apud Broxell' anno Domini milesimo trescentesimo tricesimo septimo, vii. die mensis Julii.

De 2,700 florenis, comiti Palatino Reni solvendis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Aleman. 11 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

NOS, Henricus, &c. Notum facimus universis per præsentes quod, cum illustris Roupertus, Dei gratiâ, comes palatinus Reni, & dux Bavariæ, convenerit, sub certis conditionibus, de essendo inimicus nunciis, alligatis, & adjutoribus Regis Franciæ, Philippi, in partibus Alemanniæ, ubicumque eos attingere poterit, prout in literis ejusdem, super eo confectis, pleniùs continetur;

Nos, nomine dicti domini nostri Regis, & pro eo, dare & solvere promittimus, absque diminutione, eidem domino duci, aut ab eo certum mandatum habenti, in Durderaco, duo milia & septingentos florenos de Florentia, aut æquivalens in sterlingis usualibus, antequam mare transeamus, aut sufficientia pignora tradere, super quæ dicta pecunia conquiri poterit sufficienter, bonâ fide, & absque dolo, dantes eidem has nostras literas in testimonium super eo.

Actum & datum Colon', feriâ quintâ post Octabas beatorum Petri & Pauli Apostolorum, anno Domini milesimo CCC. tricesimo septimo.

Theobaldus Russel capitaneus & ductor hominum in Insulâ Vectâ constituitur.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 21. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis, custodibus littorum & terræ maritimæ, ac arraiatoribus, tam hominum ad arma quam aliorum, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus suis, in Insulâ Vectâ, salutem.

Quia Rex Franciæ magnum, in diversis dominii sui partibus, navigium congregari, & supra mare, ac etiam super regnum nostrum, mitti fecit, hominesque navigii illius, quasdam partes ipsius regni nostri, ac insularum nostrarum de Jereseye & Gernereye, hostiliter invadentes, homicidia, incendia, & alia facinora, crudeliter perpetrârunt, & gentes nostras, per mare transeuntes, expugnârunt, & pro viribus gravaverunt;

Ac dictus Rex, suâ excrescente malitiâ, nos & nostros, tam per terram quam per mare, indiès gravare nititur modis omnibus quibus potest;

Nos, hujusmodi malitiæ obviare, & defensioni, ac salvationi, regni & terrarum nostrorum, contra hostiles invasiones, volentes, favente Domino, providere, ac de fidelitate & circumspectione, dilecti & fidelis nostri Theobaldi Russel, confidentes;

Constituimus ipsum Theobaldum capitaneum & ductorem omnium vestrûm, & aliorum insulæ prædictæ, contra dictos hostes nostros, si dictum regnum nostrum, seu insulam prædictam, taliter ingredi præsumpserint, ad ipsorum nequitiam, cum Dei adjutorio, conterendum;

Dantes eidem Theobaldo plenam, tenore præsentium, potestatem levandi, & arraiandi, omnes homines defensabiles insulæ prædictæ, tam infra libertates quam extra, qui arraiati non existunt, & tam ipsos quam alios, ejusdem insulæ, qui jam arraiati existunt, unà vobiscum contra dictos hostes nostros ducendi;

Necnon arestandi & capiendi omnes illos, de insulâ prædictâ, tam infra libertates quam extra, quos pro defensione regni & insulæ prædictorum, & repulsione ipsorum hostium nostrorum, rebelles invenerit seu remissos, & eos prisonis nostris committendi, in eisdem detinendi, quousque aliud de eis duxerimus ordinandum;

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, in fide & ligeantiâ, quibus nobis tenemini, necnon sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, firmiter injungendo, mandamus quod eidem Theobaldo, in præmissis, intendentes sitis obedientes, consulentes & auxiliantes, quotiens & quando per ipsum Theobaldum, seu deputandos ab eo, super hoc ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', x. die Julii.

Per ipsum Regem & concilium.

Et mandatum est custodibus littorum & terræ maritimæ, in insulâ prædictâ, in fide & ligeantiâ, quibus Regi tenentur, necnon sub forisfacturâ omnium quæ Regi forisfacere poterunt, firmiter injungendo, quod eidem Theobaldo, in præmissis omnibus, faciendis & explendis, intendentes sint, obedientes, consulentes & auxiliantes, quotiens & quando per ipsum Theobaldum, seu deputandos ab eo, super hoc ex parte Regis, fuerint præmuniti; & hoc nullatenùs omittant.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet, arraiatoribus, tam hominum ad arma quam aliorum, in insulâ Vectâ, & vicecomiti Suthamptoniæ, separatim, quod eidem Theobaldo in præmissis, &c. intendentes, &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & concilium.

De castris in Suthwallia supervidendis & muniendis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Ed. III. m. 20. in Turr. Lond.

REX, justiciario suo Suthwalliæ, vel ejus locum tenenti, aut camerario suo ibidem, salutem.

Cum nuper, attentis periculis, quæ, per alligationes & confœderationes, quas Scoti inimici nostri, cum quibusdam hominibus, de partibus exteris, contra nos fecerunt, nobis & regno nostro possent evenire;

Vobis mandaverimus quod omnia & singula castra nostra Suthwalliæ supervideritis, & ordinaretis quod quodlibet castrorum eorumdem custodiretur, prout custodiri deberet, & temporibus progenitorum nostrorum extiterat ordinatum, habitâ consideratione ad quantitatem feodorum quæ custodes eorumdem castrorum, pro custodiâ hujusmodi, à nobis percipiunt annuatim;

Ac hominibus, victualibus, & armaturis, per avisamentum custodum, seu constabulariorum dictorum castrorum, muniretur, quod dampnum eisdem castris, seu hominibus partium illarum, pro defectu munitionis & custodiæ hujusmodi, nullatenùs eveniret;

De quo quicquam non fecistis, ut audivimus, in effectu; undè intimiùs commovemur, præsertim cum Rex Franciæ guerram contra nos voluntariè, & contra justitiam, jam moveat, & nos & nostros persequatur, magnum supra mare navigium congregando, & ad partes regni & terrarum nostrorum hostiliter mittere satagendo, ad mala nobis & nostris, quæ poterit, inferendum:

Volentes igitur securitati terrarum nostrarum, contra hujusmodi hostiles aggressus, annuente Domino, providere, vobis firmiter injungendo, mandamus quod castra prædicta, cessante dilatione quacumque, supervideatis, & ordinetis quod ea securè custodiantur, juxta ordinationem, dudum de hujusmodi custodiis factam, & feoda quæ custodes eorumdem, eâ de causâ, percipiunt, ac victualibus & armaturis, necnon & hominibus aliis, si opus fuerit, hujusmodi iminentibus periculis, per avisamentum custodum & constabulariorum prædictorum, in formâ prædictâ, muniantur;

Ita quod, pro defectu munitionis & custodiæ hujusmodi, periculum, seu dampnum, eisdem castris, seu hominibus dictarum partium, non eveniat ullo modo; set quod partes vicinæ, propter bonam eorumdem castrorum custodiam, ab hostium incursibus securiùs defensentur.

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum, ac vestrum, & salvationem partium prædictarum, diligitis, nullatenùs omittatis.

Et de custubus, quos vos, præfate camerarie, circa præmissa rationabiliter apposueritis, vobis in compoto vestro debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Westm', x. die Julii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est justiciario Regis Northwalliæ, & camerario ibidem, de omnibus & singulis castris in Northwalliâ supervidendis, & de securâ custodiâ eorumdem ordinandâ.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Conventiones cum comite Hollandiæ, nuper comite Willielmo Bono defuncto.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Ed. III. m. 11. in Turr. Lond.

EDWARD, par la grace de DIEU, Roys d'Engleterre, sires d'Irlande, & dux d'Aquitaigne, a tous chiaus, qui ces presentes lettres verront, salutz.

Savoir faisons a tous que pour tant q' haus homs & poissans, nos chers & ames freres, mesir Guilliames, contes de Haynun, de Hollandi, & de Zelandi, & sires de Frize, nous a promis, & en convent ke en cas ke treshaus princes & poissans, li Empereres des Romains, vosist entrependre come principals chievetains, par lui, ou par son vicaire, ou par son lieutenant, pur les droitures del empire retenir, defendre, purchachier & recouvrer, ou ke nous fussiens Roys d'Allemaigne, ou vicaires de l'Empereur, ou du Roy, ou ses liutenans, ou autres de no consentement, fuist liutenant dou dit Empereur qui est ore, ou de son successour, Roi d'Allemaigne, ou Empereur;

Aians plein pooir de somonre les princes, les barons, & les hommes, dou royaume d'Allemaigne, par leurs fois & leurs sieremens, de aider, awarder, retenir, purchacher, & recouvrer les droitures deseuiedites, tels qe on ne le peust oster, ne repieller, sanz no volunter & attroi, lui, devantdits cuens de Haynun, aidera & servira pour les dites droitures, seignouries, & heritaiges, dou dit empire, & de nous Roy d'Engleterre, retenir, maintenir, deffendre, pourchacher, & recouvrer, contre tous chiaus qui mis y ont, ou mettre vorroient, aucun empechement ou destourber, a milles armures de fier, par dela le mer, ensi q'il est plus plainement contenuz es lettres, sour chou donnees, saielles de son saiel;

Nous, par bone deliberacion & deu consentement de nos barons, foyaules, & consillers de nostre royaume, avons promis, & en convent, en bone foy, & par sairement fait & prestez en nostre aume, touchies saintes Evangilles, en la presence de nous, par no procureur especialment sour chou establie, au dit conte, ke nous lui ferons deliverer, par dela le mer, en liu seur & certain, cent mille florins de Florence, ou quinze mille libres d'estrelings, pour le sommes des florins dessusditz, dedens le jour Saint Pere, entrant Aoust procheinement venant.

Et encore, outre chou, autres cent mille florins de Florence, ou quinze mille libres d'esterlins, pour le somme des florins devantenomes, dedens le jour dou quaremme prendant prochainement ensuivant, ou dedens les octaves dou dit jour, sanz mal enghien, encore avons nous promis & promettons, en la manere deseuiedite, ke nous & nos gens d'armes, & autres ke nous verrons menir avoec nous, serrons en le marche de le Basse Allemaigne, droitement al yssue dou mois d'Aoust prochainement venant.

Et encore, lui avons nous promis & promettons, ke le jour Saint Lambert prochainement venant, nous & nos gens d'armes, serons avoeckes le dit conte ou son lieutenant, entre Cambray & le castiel en Cambresis; & la li ferons nous paier & delivrer entierement, les gaiges de deus moys pour ses gens d'armes; c'est a savoir, pour mille armures de fer, les queles li dis cuans ou ses liutenans, doit avoir avoec nous, pour cascune armure de fer quinze florins de Florence le moys:

Li quel mois & gaige auront leur commenchement & entree, a cheli jour quant lui dit cuens de Haynun ou ses liutenans, aroit son assemble des dictes mille armures de fer, & quil se menneroient de son pays; parensi encore que s'il avenoit, ke le dis cuens retenist aucuns soudouers estrangues, pour nostre pourfit, pour chou ke il ne nous allaissent ou contraire, parmy les waiges deseuie dis, nous leu aquiterons & deliverons bonement, au terme ke nous avons enconvent de faire, le paiement des deus mois desusnomes.

Et encore, avons nous promis au dit conte, ke sil li semble ke bon soit pour l'empire, pour nous & pour lui, qil puist prendre & avoir tantost, comme il li plaira, mille armures de fer a nos gaiges deseuiedis, de tels gens comme il vorra sauf, che ke li doi cent, ou CCC. soient de nos gens, se nous voloms, pur aider, soustenir, & garder les frontieres del empire, & pour contrester as enemis del empire, & des nostres, & des seignouries dessus dictes;

Et en cas ou nous n'en veieriemes les deux centz, ou trois centz armures de fier de nos gentz, si pora lui dis cuens, ou ses liutenans, perfaire le nombre dusques a mil hommes d'armes, de tels gens comme il lui plaira, parmi nos gaiges deseuiedis:

Les quels mil hommes d'armes nous devoms, a nos dis gaiges, soustenir, par l'espace de un an, es frontieres de l'empire, si bon samble au dit conte.

Et, si le Roy de France, ou autres pour lui, venoit ou envoioit, si poissaument sour le dit conte, pour quoi il eust bosoigne de plus des genz d'armes, en l'occoison de ces alloiances, ou traities, de quoi nous devoms le dit conte croire par son sairement, il se porroit encore purveoir de autres mil hommes d'armes a nos gaiges deseuiedis, par ensi ke, se de meins se pooit passer, il le doit faire en bonie foit pour lui deffendre & ses aidans:

Li quel secont mille armures de fer devient demorer ou service dou dit conte, a nos gages devantdis, dusques a nostre venue, ou a no contremant.

Encore, avoms nous promis au dit countei ke a ses enemis, contre les quels il aroit wiere avoec nous & en nostre ayde, ou en l'occoison de nous, nous, ne autres de par nous, ne ferons, prenderons, ne arons traities, amistes, pays, triuwes, souffrances, ne respit, en quelconqes manere ke che soit, sans le plaine volentez & parfait consentement dou dit counte ou de son liutenant;

Et, se pays se faisoit, encore demorront ces presentes promesses & alloiances en leur force & en leur viertut, tant come nous & li dis contes viverons.

Encore, avoms nous promis & promettons au dit conte, ke se il ou aucun de ses gentz, fuissent pris en nostre ayde ou service, ou en l'occoison de no wiere, ke nous l'en acquiterons & delivrerons frankement sanz leur damage, par autres prisonniers rendre pour y'aus, ou par doners, ou par autre voie, le plus covegnable, qe adonc on porroit aviser; parmi chou ke le dis cuens nous doit rendre & delivrer tous les prisons ke il ou ses gens prenderont en nostre service & ayde.

Encore, avons nous promis au dit conte, ke se il avenoit, ke il ou ses gentz, eussent de leurs chevaus mors ou asoles, en nostre service & aide, c'est asavoir, de tous chevaus des gens d'armes, horsmis chevaus de kariage, ke li marescaus dou dit conte en doit raporter le pris de le valeur, par se foit, & par son sairement & cel restor, qe nos freres li contes de Ghelre, & nos foiables li contes de Huntingdon, en ordeneront, nous serons tenuz de paier sans mal enghien.

Et, sil avenois, ke ja ne aviegne, ke li dit conte de Gherle & de Hontingdon, ou li uns d'yaus, venissent de vie a mort, nous, & li dis cuens de Haynun, deverons prendre & eslire un autre ou deus, se bosoigne est pur chelui, ou pour chiaus qui seroit ou serroient trespasset, dedens deus mois apres cheu, qui trespasses ou trespasset seroit ou seroient.

Par le tiesmoigne de ces lettres, sailles de no saiel.

Et pour caucion & fermetet de toutes les coses deseuie dictes, & de cascunes d'elles bien & fermement tenir, parfaire, & accomplir entierrement, nous avons obligez & obligeons, envers le dit conte no frere, tous nos biens, meubles, & non meubles, presens & avenir.

En tesmoignance de que chose, nous avons fait faire cestes nos lettres overtes, enseales de nostre grant seal.

Don' a Estaunford, le xii. jour de Juyl, l'an de grace mil trois centz trente & sept, & de nostre regne unzisme.

De confœderatione factâ cum comite de Gelren' & marchione de Julers.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Rot. Aleman. 11 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

EDWARD, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, sire d'Yrlande, & duc d'Aquitaine, a touz ceux, qui ces presentes lettres verront ou orront, saluz.

Savoir faisons a tous, que nous, pour le pourfit de nos, & de nostre royaume, & pour recouvrer & regaigner nos seigneuries, droitures, & heritages, & pour les maintenir & garder, par bonne deliberacion, & du commun assent de nos barons, foyables, & conseillers de nostre royaume.

Avons mis, ordennes, & establis, mettons, ordennons, & establissons de certaine science, nos ames & foyables, Henri evesque de Nicole, Guillame de Montagut, conte de Salesbieres, & Guillame de Clynton, conte de Huntyngdon, nos procureurs generaus, & messages especiaus, tous ensamble, & chascun, a par lui, pour le tout;

Et leur avoms done & attroie, donnons & ottroions plainer poer & auctorite de traitier, acorder, prometter, & jurer en l'ame de nous, & en lieu, & en noun de nous, & pour nous avoeques, haus hommes & nobles, Renaut conte de Gelre & de Suitphenne, & Guillame markis de Julers, nos chiers freres, tous les poins, alloyances, obligacions, & promesses, qui si apres s'ensiewent;

Et tout ce, que nos devantdis procureurs & messages, ou les deus, ou l'un de eus, alloyeront, prometteront, & jurront en l'ame de nous, en lieu, & en nom de nous, & pour nous, envers les devantdis conte & markis, en tant come il leur en bailleront leur lettres ouvertes ensamble, ou les deus, ou l'un, sicome dit est;

Nous avons promis, & enconvent, bonnement, & encore promettons, par nostre foy royal, & par l'obligacion de tous nos biens, meubles & non meubles, presens & avenir, ou q'il soient, ou porroient estre trovez, a tenir, garder, & accomplir, & parfaire entierement, sanz defaute, de point en point;

Et desmeintenant nous les loons, aggreons, consentons, approprions, ratefions entierement, & confermons;

Les quels pointz, alloyances, obligacions, & promesses sont teles;

Premerement, que nous paierons a chescun de dessusdis conte & markis, & ferons delivrer par dela la mer, en sieur lieu & certain, cent mille florins de Florence, ou quinze mille libres d'esterlins, pour la somme des florins dessusdis, *&c. prout supra mutatis competenter mutandis.*

En tesmoignance de queu chose nous avons fait faire cestes nos lettres overtes enseales de nostre grant seal.

Don' a Estaunford, le xii. jour de Juyl, l'an de Grace mil troiscentz. trente & sept, & de nostre regne unzisme.

De retentione ducis Brabantiæ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Rot. Aleman. 11 Edw. III. m. 8. in Turr. Lond.

EDWARD, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, seignur d'Irlaund, & ducs d'Aquitain, a touz ceulz, qui ces presentes lettres verront ou orrount, salutz, & cognoistre verite.

Savoir faisons a touz que nous avons promis, & promettons que, si tost, que nous sereromes passe la mer, & venu sour les marches d'Alemaigne, ou aucuns homs, no lieutenans;

Nous sommez tenu de doner, & donrons, & ferrons paier, a douze centz armures de fer a chevalz, que, nos treschiers & amez cosyns, Johans, par celle mesme grace, dux de Lothr', de Brabant, & de Lembourgh, y amenra, ou envoiera, a chascune quinze petis florins de Florence, ou la value, pur chascun mois, pur leurs gages & services:

Et de ceo nous ferrons paiement la adonc de deux mois, c'est assavoir de trente & six mille floryns petis:

Et doit li termes de ces ditz deux mois comencier si tost, que les ditz gentz d'armes serront parti de leurs hosteulz.

Item, se les ditz gentz d'armes, ou aucuns d'yaulz, y avoient domage, ou pardoient aucuns de leurs chevalz, horsmis les chevals de carriage, ces diz damages & perdes nous leur promettons, & avons en convent loialment, & en bone foi, a rendre & restituer tout entierment, selonc le dit & ordenance dou conte de Huntendon & dou seignur de Kuyt.

Et est assavoir que le mareschal dou dit duc, ou de son lieutenant, doit & devera reporter, par son sairement, la value des diz chevals, perduz, aus diz conte & seignur de Kuyt; &, ce fait, les conte & seignur de Knyt doivent dire & determiner de la value des diz chevals, dedens un mois, prochainement ensuiant qui les diz chevals soient mors ou perduz, ou que le dit mareschal leur en auroit fait de la value son rapport, comme dit est.

Et s'il estoit einssi, que les ditz conte & seigneur de Kuyt ne feussent mies ensamble, ou quil ne fuissent mies d'accord, de dire leur dit & ordenance de la perde d'aucuns des ditz chevals, dedens un mois, prochainement ensuiant apres le dit rapport don mareschal devant nomme;

Adonc volons & consentons expressement que li diz sire de Kuyt, & li mareschals de no cousyn le duc devantditz, sour leurs loialtes, puissent prisier & taxer la value des ditz chevals perduz;

Et ce nous promettons, & avons en convent loialment, & en bone foy, a rendre & a paier aus dites gentz d'armes, dedens un mois, prochainement ensuiant, apres ce que la dite prisiee sera faite, come dit est.

Et est, uncore, assavoir que, s'il avenoit que li diz contes, ou li dix sire de Kuyt, ou tout doy, defausissent ou trespaissaissent de ceste siecle, le dit terme durant, nous volons, & a ce nous consentons, q' on en y puise mettre, ou lieu de celi, ou de ceaulz, qui serroit, ou serroient, trespasse, come dit est, un, ou plusiers, li quex, ou li quel, aroit, ou aroient, autiel povoir come dessus est dit.

Item, se nos ditz cousins li dux, ou aucun de ses gentz, fuissent pris en service de l'Empereur, le Roi d'Alemaigne, de son vicaire, ou de son lieutenant, nous serommez tenu de liu, ou de ceaulx, qui pris seroient, a delivrer franchement & quitement de la dite prison, par autres prisoniers eschangier, ou par argent paiant, ou en autre maniere, la meilleur, q' on porra aviser, on cas q' en celui service sera de nostre accord.

Item, encore avont nous promys & promettons a devant dit duc no cousyn, que s'il li samble que bon soit pur l'empire, pour nous & pour lui, quil porra prendre, si tost com il li plerra, mille armures de fer a chevals, a noz gaiges dessus ditz, *&c. prout in retentione comitis Hollandiæ.*

Et totes ces choses & couvenances dessusdictes, & chascune d'ycelles, avons nous enconvent, & promettons loialment a tenir, faire tenir & acomplir, de point en point, selonc ce que ces presentes lettres contienent, sanz venir, ne faire venir par quelconques manere que ce soit, al encontre en obligant, quant a ce touz nos beins, & les beins de nos heirs ou successors, meubles & non meubles, presens & avenir, en quelconque lieu ou liex, quil seroient, ou purroient estre trouvez, par tesmoign de cestes presentes lettres, sealez de nostre grant seal.

Don' a Estaunford, le xiii. jour de Juyl, l'an de Grace mill CCC trente & sept, & de nostre regne unzisme.

De retentione Johannis Quatremars.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Aleman. 11 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

NOS, Henricus, &c. notum facimus universis quod nos, strenuitatem & fidelitatem probatas, nobilis viri, domini Johannis Quatremars, intuentes, ac etiam constantem voluntatem, quam habet ut domino nostro Regi Angliæ in armis militaribus assistere valeat & servire;

Ipsum dominum Johannem, ad serviendum præfato domino nostro, Regi in personâ propriâ, in armis militaribus, ut est dictum, cum decem viris armatis galeatis, contra quoscumque ejusdem, domini nostri Regis inimicos & adversarios, secundum modum & formam quibus alios, ejusdem statûs & conditionis, dominos retinuimus, videlicet, juxta quantitatem & numerum suorum hominum prædictorum; retinuimus, ac etiam retinemus per præsentes, sigillorum nostrorum munimine roboratas.

Dat' apud Ruremunde, xiii. die Julii, anno Domini milesimo cccxxxvii.

Hugo le Despenser & Gilbertus Talebot capitanei & ductores hominum Suthwalliæ constituuntur.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 20. in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, dominis ac custodibus libertatum & dominiorum, vel eorum senescallis, nec non custodibus litorum, & terrarum maritimarum, & arraiatoribus, tam hominum ad arma quam aliorum, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus suis, de partibus Suthwalliæ, salutem.

Quia Rex Franciæ magnum, in diversis dominii sui partibus, navigium congregari, *&c. prout supra, de dat' x. Jul', usque hæc verba; viz.*

Considerantes etiam quod omnes & singuli, de regno & terris nostris, ad defensionem eorumdem, contra inimicorum aggressus, potentiùs & viriliùs, quo poterunt, astringuntur;

Ac de fidelitate & providâ circumspectione dilectorum & fidelium nostrorum, Hugonis le Despenser, consanguinei nostri, & Gilberti Talebot,

Justiciarii nostri Suthwalliæ, confidentes, constituimus ipsos, conjunctim & divisim, capitaneos & ductores, seu capitaneum & ductorem, omnium vestrûm contra dictos hostes nostros, si dictum regnum nostrum, seu terras nostras, in dictis partibus Suthwalliæ, seu alibi, taliter ingredi præsumpserint, ad ipsorum nequitiam, cum Dei adjutorio, conterendam;

Dantes eisdem Hugoni & Gilberto, & utrique eorum, plenam, tenore præsentium, potestatem levandi, &c. *prout supra de prædicta data, tunc sic,*

Et auxiliantes prout ad vos & quemlibet vestrûm noveritis pertinere:

Et vos, præfati domini & custodes libertatum & dominiorum, omnes homines defensabiles, de dominiis & libertatibus illis, quos per vos mandavimus arraiari, nec non vos præfati custodes terræ maritimæ, & arraiatores, omnes homines, per vos electos & arraiatos, ad ipsos Hugonem & Gilbertum, & eorum utrumque, ducatis, ad proficiscendum, unà cum omnibus aliis hominibus defensabilibus partium prædictarum, in comitivâ ipsorum Hugonis & Gilberti, vel eorum alterius, pro defensione earumdem partium, contra inimicos nostros supradictos, quotiens opus fuerit, & per præfatos Hugonem & Gilbertum, vel eorum alterum, super hoc ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xiii. die Julii.

Per ipsum Regem.

De hominibus arraiandis, & ad ductores hominum Suthwalliæ ducendis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Rot. Vascon. 11 Ed. III. m. 20. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Henrico comiti Derbiæ, vel ejus locum tenenti, aut ballivis suis in terris de Kedewelly, Grosemund, & Skenefrith, ac custodi terræ de Bergeveny, in partibus Suthwalliæ, vel ejus senescallo, aut aliis ballivis suis ibidem, salutem.

Quia Rex Franciæ, &c. *usque ibi,* quibus potest:

Per quod nos hujusmodi malitiæ obviare, &c. *usque ibi,* confidentes:

Constituimus ipsos, conjunctim & divisim, capitaneos & ductores, seu capitaneum & ductorem, comitum, baronum, militum, & dominorum ac custodum libertatum & dominiorum, necnon custodum littorum & terrarum maritimarum, ac arraiatorum, tam hominum ad arma quam aliorum, & eorumdem hominum ad arma, ac aliorum hominum defensabilium quorumcumque, in partibus Suthwalliæ, tam infra libertates quam extra, contra dictos hostes nostros, si ipsum regnum nostrum, seu terras nostras, in eisdem partibus Suthwalliæ, vel alibi taliter ingredi præsumpserint, ad ipsorum nequitiam, cum Dei adjutorio, conterendam, prout eis meliùs videbitur expedire; prout in literis nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur:

Vobis igitur, in fide & ligeantiâ, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus quod omnes homines defensabiles dictarum terrarum vestrarum, præfate comes, de Kedewelly, Grosemund, Skenefrith, & dictæ terræ de Bergeveny, tam homines ad arma quam alios, qui nondum arraiati existunt, sine dilatione aliquâ arraiari, & armis competentibus muniri, & tam ipsos quam alios jam arraiatos terrarum illarum, ad præfatos Gilbertum & Hugonem, vel eorum alterum duci faciatis, ad proficiscendum cum eisdem, & aliis fidelibus nostris partium illarum:

Ipsisque Gilberto & Hugoni, & alteri eorum, cum dictis hominibus prædictarum terrarum de Kedewelly, Grosemund, Skenefrith, & dictæ terræ de Bergeveny, in omnibus, quæ ad salvam & securam custodiam dictarum partium Suthwalliæ, & aliorum locorum dominii nostri, ac repulsionem inimicorum nostrorum pertinent, seu pertinere poterunt, intendentes sitis & auxiliantes, quotiens periculum immineat, & per prædictos Gilbertum & Hugonem, vel eorum alterum, super hoc ex parte nostra, fueritis præmuniti:

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum, ac salvationem & defensionem terrarum & jurium nostrorum, diligitis, modis omnibus faciatis.

Intentionis tamen nostræ non existit quod homines, pro instanti passagio ultramarino electi, super profectione suâ versus partes illas, juxta formam mandatorum nostrorum, indè factorum, prætextu præsentis mandati nostri, aliqualiter impediantur.

Teste Rege, apud Turrim London', xiii. die Julii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis dominis dominiorum & libertatum in dictis partibus Suthwalliæ, vel eorum senescallis, aut loca tenentibus, subscriptis; videlicet,

Johanni de Moubray, domino de Gower, vel ejus locum tenenti, aut ballivis suis, ibidem.

Alesiæ de Lascy, comitissæ Lincoln', dominæ de Beult, vel ejus locum tenenti, aut ballivis suis, ibidem.

Jacobo d'Audele, domino Cantredi de Baghan & de Kemmeys, vel ejus locum tenenti, aut ballivis suis, ibidem.

Humfrido de Bohoun, comiti Hereford, domino de Breyghheynok, Haye, & Huntyngdon, vel ejus locum tenenti, aut ballivis suis, ibidem.

Thomæ de Bello Campo, comiti Warr', domino de Elvet, vel ejus locum tenenti, aut ballivis suis, ibidem.

Henrico comiti Lancastr', domino de Monemuth & de Whitecastel, vel ejus locum tenenti, aut ballivis suis, in terris de Abergeveney & Grossemund.

Hugoni d'Audele, comiti Gloucestr', vel ejus locum tenenti, aut ballivis suis, in terris de Abergeveny & Gressemund.

Dominæ de Amory, vel ejus locum tenenti, aut ballivis suis, in terris de Abergeveny & Gressemund.

Bartholomæo de Burgherssh, vel ejus locum tenenti, aut ballivis suis, in terris de Ewyas & Glynbegh, vel aliqud parte earumdem.

Galfrido de Mortymer, vel ejus locum tenenti, aut ballivis suis, in terris de Ewyas de Glynbegh, vel aliquâ parte earumdem.

Willielmo le Blount, vel ejus locum tenenti, aut ballivis suis, in terris de Ewyas & Glynbegh, vel aliquâ parte earumdem.

Ballivis Isabellæ Reginæ Angliæ de Haverford.

Custodi terrarum & tenementorum de Pembrok.

Thomæ comiti Norff', domino de Chepstowe.

Dominæ de Clare, dominæ terræ de Usk, vel ejus locum tenenti, &c.

De retinentiâ hominum ad arma, per marchionem de Julers.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Aleman. 11 Ed. III. m. 10. in Turr. Lond.

EDWARD, &c. à touz ceux, &c. *ut supra de dat' i. Junii usque hæc verba viz.*

Savoir faisons a touz que nous du poair, que nous avoms de nostre seigneur le Roi, desusdit, avoms ottroie & plain poair done, ottrioms, & plein poair donoms a noble & puissant prince monsieur William, par la grace de Dieu, marquis de Julers, q'il peusse retenir quatre centz armures de fer sur les marches de l'erceveschie de Colon, ou devers les marches de Lorrain, de Luczembourg, ou devers Westerich, la ou il quidera que les dites gentz mielx purront porter & faire service & profit a nostre seigneur le Roi desusdit;

Et ceo, que yceli marquis aura en convent as gentz desusditcz, dont il serra creu par son simple dit, nous, procureurs & messages devantditz, touz ensemble, & chescun de nous, à par lui, pur le tout en noun du Roi, avoms promis & promettons loialment, & en bone foi, au dit marquis, a paier, rendre, & delivrer entierment, au temps & terme, q' homme lui devra faire, le primer paiement de la summe d'argent, qu'il aura de nostre seigneur le Roi desudit, sanz fraude & male engine, par le tesmoigne de ses lettres, sealez de noz seals.

Faites & don' a Goricheym, l'an de Grace mille CCC. trente & sept, le xix. jour de Juyl.

De apporto ad partes exteras non mittendo.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 41. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi in Christo, fratri Philippo de Thame, priori hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Angliâ, salutem.

Cum nuper intelligentes quod, non obstantibus statuto, de communi concilio regni nostri edito, de apporto aliquo, seu censu sub nomine apporti, seu aliquo quocumque colore, extra regnum nostrum ad partes transmarinas, ac mandatis nostris, vobis nuper pluries directis, de hujusmodi apporto ad partes illas non mittendo, hujusmodi apporta ad partes illas transmisistis;

Vobis in fide & ligeantiâ, quibus nobis tenebamini, & sub gravi forisfacturâ nostrâ, mandaverimus quod apportum aliquod nullatenùs faceretis, seu mitteretis contra formam statuti & mandatorum nostrorum prædictorum, set quod apportum illud sub salvâ & securâ custodiâ, in deposito penes vos, absque eo quod quicquam indè caperetur nec elongaretur, quousque aliud à nobis haberetis in mandatis, detineretis;

Ac jam nobis sit, ex fidedignâ relatione, intimatum quod vos, spretis ligeantiâ vestrâ ac mandatis nostris supradictis, & pœnam forisfacturæ prædictæ non timentes, nonnullas & magnas pecuniarum summas ad dictas

partes transmarinas, tam per mercatores extraneos, infra regnum nostrum conversantes, & aliis modis, ausu temerario, mittere hactenus præsumpsistis, forisfacturam hujusmodi taliter incurrendo;

Ac terras & possessiones hospitalis supradicti, quæ per progenitores nostros, quondam Reges Angliæ, & alios donatores, ad sustentationem cantariarum & eleemosinarum, pro ipsorum animabus & aliorum fidelium, piè collatæ fuerunt, per recognitiones & alias submissiones, indebitè obligando;

Et bona hospitalis illius, quæ in defensionem regni, contra hostiles alienigenarum incursus, unà cum cæteris ipsius regni fidelibus, in cunctis necessitatis articulis, exponere tenemini, destruendo;

Undè plurimùm conturbamur, nec immeritò, & intimiùs commovemur, præsertim cum factum vestrum in hac parte, in nostri ac mandatorum nostrorum prædictorum contemptum & dedecus, & dicti statuti enervationem, noscatur manifestius redundare.

Nolentes igitur præmissa sub dissimulatione impunita alteriùs pertransire, vobis in fide & ligeantiâ prædictis, nec non sub forisfacturâ omnium, quæ in regno nostro, & alibi sub dominio nostro, haberetis, & quæ nobis forisfacere poteritis, districtiùs inhibemus ne, de cætero, apportum aliquod seu censum, extra regnum nostrum ad aliquas partes exteras, per mercatores extraneos, seu alios quoscumque, colore recognitionum, obligationum, seu submissionum hujusmodi, vel quovis alio colore exquisito, clàm vel palàm, arte vel ingenio, præsumatis transmittere, seu deferre:

Scientes quod, si quicquam contra præsentem inhibitionem nostram attemptare vos præsumere contingat, terras, tenementa, bona, & catalla ejusdem hospitalis, in manum nostram seisiri, & tam pecuniam, jam ad dictas partes missam, quam per vos mittendam, quæ ad nos prætextu statuti prædicti, pertinere dinoscitur, levari ad opus nostrum faciemus;

Et nichilominus vobis, districtè injungendo, mandamus quod sitis, in propriâ personâ vestrâ, coram nobis & concilio nostro, in crastino Sancti Martini, proximò futuro, ubicumque tunc fuerimus, ad respondendum nobis de contemptu & inobedientiâ, nobis per vos sic factis;

Nec non ad informandum nos, & dictum concilium nostrum, juxta ligeantiæ vestræ debitum, de summis illis, quas sic ad partes prædictas misistis, & qualiter & quomodo;

Et ad faciendum ulteriùs & recipiendum quod per nos & concilium nostrum, habitâ consideratione ad tantos contentus & inobedientiam, ordinari contigerit in præmissis:

Et hoc, sub incumbenti etiam periculo, nullatenùs omittatis:

Et habeatis ibi hoc breve.

Teste Rege, apud Westm', xxiii. die Julii.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro Isabella domina de Mota, in comitivâ Johannæ filiæ Regis moram faciente; de favore gratioso.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 2. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico nostro Roberto de Wardecop, salutem.

Licet, quibusdam certis de causis, assignaverimus vos ad capiendum & seisiendum in manum nostram omnes prioratus, terras, tenementa, possessiones, bona & catalla quæcumque, omnium Gallicorum, & aliorum de potestate & dominio Regis Franciæ, tam secularium quam religiosorum, cujuscumque statûs seu conditionis existerent, in comitatu Suff', terris & bonis hominum Britanniæ dumtaxat exceptis, prout in literis nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur, ita quod de exitibus terrarum & tenementorum prædictorum, ac bonis & catallis illis, nobis respondeatur:

Volentes tamen, dilectam nobis Isabellam dominam de Mota, quæ in comitivâ Johannæ filiæ nostræ carissimæ, & Mariæ de Sancto Paulo, comitissæ Pembr', moram facit, & quæ de potestate dicti Regis oriunda existit, juxta ipsius exigentium meritorum, favore prosequi gratioso;

Vobis mandamus, quod vos prætextu assignationis nostræ prædictæ, vobis sic factæ, de terris & catallis alienigenarum hujusmodi, in manum nostram seisiendis, seu pro eo quod eadem domina de potestate seu dominio ipsius Regis existit, ut est dictum, de maneriis, terris, tenementis, equis, animalibus, bladis, jocalibus, aut aliis bonis seu catallis ejusdem dominæ, in aliquo nullatenùs intromittatis:

Et, si terras seu tenementa, aut bona & catalla ipsius dominæ aliqua, eâ de causâ, seisiri feceritis in manum nostram, tunc ea, unà cum exitibus, si quæ indè percepistis, sine dilatione, plenè & integrè præfatæ dominæ, seu attornato, aut ballivis suis, restitui faciatis; ipsam de eisdem commodum suum, prout sibi, & dictis attornato, & ballivis suis, meliùs expedire videbitur, absque impedimento aliquo, facere permittentes.

Teste Rege, apud Westm', xxiv. die Julii.

Per ipsum Regem & concilium.

Memorandum de verbis præjudicialibus renunciatis.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III.
Cedula bullæ de dat' 14 Mart. supra annex'. in Turr. Lond.

IN DEI nomine, Amen. Per præsens instrumentum publicam cunctis manifestum existat, quod anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo septimo, Indictione quintâ, pontificatûs sanctissimi in CHRISTO patris & domini, domini Benedicti, Divinâ Providentiâ, Papæ XII^mi^, anno tertio; die vicesimâ quintâ mensis Julii; venerabilis pater dominus Thomas, DEI gratiâ, Wygorn' episcopus, coram excellentissimo principe domino Edwardo, Rege Angliæ, in quâdam camerâ Turris London', diœcese London', in mei notarii publici, & testium subscriptorum præsentiâ, personaliter constitutus, omnibus verbis præjudicialibus dicto Regi, in bullâ domini Papæ prædicti contentis, quoad restitutionem temporalium dicti episcopatûs, sibi faciendam per ipsum Regem, renunciavit expressè;

Et ipsa temporalia, de gratiâ Regis prædicti, & non alio jure, sibi competentia, dumtaxat admisit.

Acta fuerunt hæc anno, indictione, pontificatu, die, mense, & loco prædictis, præsentibus,

Venerabili patre, domino Johanne, DEI gratiâ, Cantuar' archiepiscopo, totius Angliæ primate,
Reverendo viro, domino Roberto de Stratford, archidiacono Cantuar', prædicti Regis cancellario,
Magistro Ricardo de Bynteworth, legum professore,
Ac dominis Henrico de Ferrariis,
Et Johanne Sturmy, militibus.

Testibus ad præmissa vocatis & rogatis.

Et ego, Ricardus, natus Philippi Lovecok de Twynerton, clericus, Oxoniensis diœcesis, publicus auctoritate apostolicâ notarius, præmissis omnibus & singulis, superius per me scriptis, unà cum prædictis testibus, præsens fui, & ea fieri vidi & audivi, ipsaque in hanc publicam formam redegi, & signo meo consueto signavi rogatus.

De compellendo religiosos & alios ad custodiendum littora maris in Insula de Tanneto.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 17. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Petro Heyward & Thomæ de Sancto Nicholao, salutem.

Sciatis quod, cum nuper assignaverimus vos ad omnes homines, de singulis villis, de hundredo de Ryngeslo, in Insula de Tanneto, in comitatu Kantiæ, tam infra libertates quam extra, defensabiles, tam milites & armigeros quam alios, arraiandum, & ipsos & eorum quemlibet, juxta statûs sui decentiam, sub certâ formâ armari faciendum;

Ac etiam ad omnes alios homines, hundredi prædicti impotentes, terras, tenementa, bona & catalla, in eodem hundredo habentes, ad arma assidendum, nec non ad omnes homines prædictos, tam, videlicet, illos, quos iidem impotentes pro eis invenire vellent quam alios, contra hostes nostros, et regnum nostrum in partibus Insulæ prædictæ, seu alibi in dictis partibus Kantiæ, ingredi præsumerent, ducendum, quotiens periculum imineret;

Ita quod ipsi omnes, sic arraiati, prompti sint & parati, ad proficiscendum, in obsequium nostrum, pro defensione regni nostri, contra hostiles invasiones, si periculum immineat aliquale, nec non ad quædam alia, in litteris nostris patentibus, vobis indè confectis, contenta, faciendum & explendum, prout in eisdem litteris nostris pleniùs continetur:

Ac jam intellexerimus quod vos, in arraiatione & assessione hominum prædictorum, ac aliis, in dictis litteris nostris contentis, faciendis, negligentes fuistis & tepidè vos habuistis;

Et quod tam prælati religiosi quam alii, terras & tenementa in Insulâ prædictâ habentes, se de eâdem Insulâ retraxerunt, & aliquos homines sufficientes pro defensione Insulæ prædictæ loco suo non dimiserunt, undè periculum nobis & hominibus, in eâdem Insulâ degentibus, de facili poterit evenire;

Nos, propter quædam nova, quæ nostris auribus insonuerunt, volentes arraiationem & assessionem supradictas, ac alia, in eisdem litteris nostris contenta, si nondum facta fuerunt, modis omnibus cum celeritate, quâ fieri poterit, fieri, juxta tenorem litterarum nostrarum earumdem;

Considerantes etiam dampna & pericula, quæ per hujusmodi hostiles invasiones nobis & insulæ prædictæ, per minùs sufficientem custodiam ejus-

dem Insulæ, poterunt, quod absit, evenire, & quod omnes ejusdem Insulæ ad defensionem ejusdem, juxta quantitatem terrarum, tenementorum, bonorum, & catallorum, quæ habent in eâdem Insulâ, manus teneantur apponere adjutrices;

Vobis mandamus quod circa arraiationem & assessionem hominum prædictorum, si nondum factæ fuerint, cum omni diligentiâ intendatis, & alia, contenta in dictis litteris nostris, vobis indè confectis, faciatis & expleatis juxta tenorem litterarum earumdem;

Ac omnes homines hundredi prædicti, tam prælatos religiosos quam alios, ad inveniendum, juxta quantitatem terrarum, tenementorum, bonorum, & catallorum, quæ habent in eâdem Insulâ, sufficientes homines pro defensione ejusdem, si periculum ex hujusmodi hostium nostrorum aggressibus imineat, nec non ad littora maris infra eandem insulam custodiendum, & vigilias per costeram maris ibidem faciendum, per districtiones, & aliis viis & modis, quibus pro salvatione dicti regni nostri, & securâ custodiâ insulæ prædictæ, meliùs & rationabiliùs fore videritis faciendum, compellatis, &c. quod iidem homines in eâdem insulâ pro defensione ejusdem se teneant, nisi periculum aliundè, ex hujusmodi hostium nostrorum aggressibus, imineat, ut est dictum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westmonasterium, xxviii. die Julii.

Per concilium.

De navibus, pro lanis Regis ad partes transmarinas deferendis, liberandis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 34. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Willielmo Fraunk & Reginaldo de Donyngton, salutem.

Quia de assensu prælatorum, comitum, baronum, & aliorum de consilio nostro nobiscum assistencium, ordinaverimus quod triginta milia saccorum lanæ infra regnum nostrum capiantur & emantur ad opus nostrum, & ad partes transmarinas transmittantur, ad commodum nostrum indè faciendum;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod dilectis mercatoribus nostris Willielmo de la Pole de Kyngeston super Hull, & Reginaldo de Conductu, quos, unà cum quibusdam aliis mercatoribus ad lanas illas emend', & ad dictas partes transmittend' deputavimus, vel ipsorum alteri, aut eorum attornatis, sufficiens navigium de navibus in portu de Kyngeston super Hull, & de Sancto Botulpho per vos pro obsequio nostro arestetis, juxta deliberationem indè inter vos & ipsos super hoc habendam, liberari faciatis, ad lanas illas versus partes exteras ducendas:

Et hoc nullo modo omittatis:

Proviso quod residuæ naves portuum eorumdem ad locum ordinatum pro passagio nostro ducantur, juxta tenorem mandatorum nostrorum, vobis super hoc directorum.

T. R. apud Claryndon, primo die Aug'.

Per ipsum Regem & cons'.

Eodem modo mandatum est majori & vicecom' London', quod eisdem Willielmo & Reginaldo vel ipsorum alteri, aut eorum attorn' sufficiens navigium de navibus pro obsequio Regis in portu London' arestatis, liberari faciant in formâ supradictâ.

T. ut supra.

Per ipsum Regem & cons'.

De vadiis Wallensium, qui in Hiberniam mittuntur, contra hostiles Hibernicorum invasiones, solvendis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 34. in Turr. Lond.

REX, thes' & camerariis suis de scaccario Dublin', salutem.

Cum mittamus ad partes Hiberniæ, in comitivâ dilecti & fidelis nostri Johannis de Cherleton senioris, quem justic' nostrum constituimus terræ prædictæ, ducentos Wallenses pedites cum eodem justic' ibidem in subsidium defensionis terrarum nostrarum, contra hostiles Hibernicorum invasiones, & ad ipsorum hostium nequiciam conterendam, ad vadia nostra moratur';

Vobis mandamus quod eisdem Wallensibus vadia sua racionabilia, à tempore quo ad dictam civitatem Dublin' venerint, & extunc quamdiu in comitivâ ipsius justic' nostri in obsequio nostro, ex causâ prædictâ, moram fecerint, de exitibus terræ prædictæ, per avisamentum & consilium ipsius justic' ac cancellarii nostri ejusdem terræ, solvatis; et nos vobis, præfate thes', inde in compoto vestro debitam allocationem habere faciemus.

T. R. apud Claryndon, iii. die Aug'.

Per ipsum Regem & cons'.

Walterus de Manny admirallus constituitur.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 15. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilecti & fidelis nostri Walteri de Manny, plenariè confidentes;

Constituimus ipsum Walterum capitaneum & admirallum flotæ nostræ omnium navium, tam Magnæ Jernêmuthæ quam omnium aliorum portuum & locorum, ab ore aquæ Thamisiæ, per costeram maris, versus partes boreales, quas ad proficiscendum, in obsequium nostrum, pro defensione regni nostri, sub certâ formâ, parari mandavimus, quamdiù nobis placuerit:

Dantes eidem Waltero, tenore præsentium, potestatem omnes & singulos marinarios & alios, de flotâ nostrâ prædictâ castigandi & puniendi, prout justum fuerit, & prout hactenus fieri consuevit.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xi. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est omnibus & singulis magistris, marinariis, & aliis, de flotâ prædictâ, quod eidem Waltero, tanquam capitaneo & admirallo flotæ illius, in omnibus sint respondentes & intendentes, sicut prædictum est.

Teste ut supra.

Per idem breve.

Et mandatum est præfato Waltero, quod ad præmissa faciendum in formâ prædictâ, cum omni diligentiâ & solicitudine, quibus poterit, intendat; & quod hoc, sicut Rex de eo confidit, nullatenus omittat.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Bartholomæus de Burghersh pariter admirallus constituitur.

A. D. 1337.—An. 11 Edw. III.

Vascon. 11 Edw. III. m. 15. in Turr. Lond.

EODEM modo constituitur, dilectus & fidelis Regis, Bartholomæus de Burghersh, admirallus flotæ Regis omnium navium, tam Quinque Portuum Regis quam omnium aliorum portuum & locorum, ab ore aquæ Thamisiæ, per costeram maris versus partes occidentales, sub eâdem datâ, cum consimilibus mandatis prædictis, mutatis competenter mutandis.

Pro ballivo Johannis ducis Britanniæ, de favore gratioso.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 2. m. 11. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & aliis fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum, certis de causis, terras, tenementa, bona, & catalla, Gallicorum & aliorum, qui de dominio & potestate Regis Franciæ existunt, infra regnum nostrum, terris ac bonis & catallis hominum ducatûs Britanniæ dumtaxat exceptis, capi fecerimus in manum nostram;

Nos, contemplatione nobilis viri & fidelis nostri, Johannis ducis Britanniæ, & comitis Richemund', volentes securitati, & quieti, ac indempnitati, Johannis Junensan, ballivi ipsius ducis, apud maneria sua de Bassyngbourn & Munden, qui de Sabaudiâ, & non de potestate dicti Regis Franciæ, oriundus existit, sicut ex testimonio accepimus fidedigno;

Nè ipsius æmuli, aut alii, ex captione bonorum & catallorum hominum de potestate dicti Regis Franciæ, occasionem quærant sibi in bonis suis, sive in corpore, molestare, favore benivolo providere;

Suscepimus ipsum Johannem Junensam, ac bona sua, in protectionem & defensionem nostram:

Et ideò vobis mandamus, *&c. prout in literis de protectione.*

In cujus, &c. per unum annum duraturas.

Teste Rege, apud Turrim London', xii. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Litteræ Regis factæ diversis mercatoribus suis, pro indempnitate eorumdem.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 2. m. 2. in Turr. Lond.

LE Roi as touz ceux qi cestes lettres verront ou orront, salutz.

Come nous eons chargez noz chers marchauntz de faire nostre purvoiance & lachate de trent mille sacs de laine, & comandez as ditz marchauntz qils facent leur lettres obligatoires de paiement en nostre noun, as touz ceux des queux les dites laines serront prises & creances, & qils facent la vente des laines, & que de deniers issantz de la vente des ditz laines, nous facent chevissance de deux centz mille livres; & sur ceo eons assignez noz ditz marchauntz de prendre toutes les custumes & subsids des laines, & des totes autres marchaundises par tout nostre roialme d'Engleterre, par les mains des custumers, tant qils soient pleinement perpaiez de les deux cent mille livres avantdites, sicome plus pleinement est contenuz en les endentures ent faites parentre nous & noz ditz marchantz;

Si volons & grantons pur nous & pur noz heirs, que nul des avantditz marchauntz, q'issint se soit obligez pur nous, pur laines à nostre oeps issint prises, ne lour heires ne leur executours neient. mal ne moleste par cause des dites lettres obligatoires, einz grantons & promettons par cestes noz lettres de eux sauver de damage, & des touz pertes q' à eux porront avenir par celle cause, tant qils soient pleinement parpaiez de les deux centz mille livres avantdites.

Et volons & grantons, que les avantditz marchauntz eient pur leur travaill la moite du gaigne que cieux avera donez de la vente des avantditz trent mille sacs, à nostre oeps achetez, come est susdit.

Et que touz perils, pertes & damages, par terre & par mere, sur lachat, le mener & la vente des dites laynes si nuls aviegnent, que DIEUX defend, chiessent sur nous sil ne soit que mesmes les pertes & damages aveiegnent par notorie defaute des ditz marchantz; & que les avantdites marchauntz eient & pregnent des custumes & subsids avantditz aussibien ceo que serra issint produtz come les deux centz mille livres avantdites saunz estre remue des dites custumes par nul autre assignement.

En tesmoignance de quele chose nous avons fait faire cestes noz lettres patentes.

Don' à Westm' le xvi. jour d'Aust.

Et fait a remembr' q'ils y furent quatrevintz & seze patentes faites & ensealles de ceste forme, si que chescun marchaunt assigne coillour des laines le Roi susdites, avoit une autiele patente.

De litteris conventionum ducis Brabantiæ, Imperatori non tradendis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 8. in Turr. Lond.

EDWARD, par la grace de DIEU, Roi d'Engleterre, seignur d'Irland, & ducs d'Aquitain, a touz ceux, qui ces lettres verront, ou orront, salutz od conissance de verite.

Faisons savoir a touz, qui nous avons enconvent, promis, & promettons, a no trescher & amez cousyn, Johan, par cele meisme grace, duc de Lothr' de Brebant, & de Lembourgh, que les lettres & les alliances, que il a donnes, fait, & promises, de servir, a l'Empereur, souz les frontieres de l'empire, en le Basse Alemaigne, ou aillours, les queles lettres & alliances nous avons devers nous, nous ne baillerons, ne delivrons, nullement au dit Empereur, ne au Roi d'Alemaigne, ne a leur lieu-tenaus, ne a nullui vivant, mais les tenrons, & garderons pardevers nous, en tele manere qui nuls ne porra somonre, nostre dit cousyn, le duc, par vertu des dites lettres & alliances, se ce n'est pour le service, & loial & propre bosoigne de l'empire, ou pur le nostre aussi. Uncore, avons encoveient, & promettons loialment, & en bone foi, a nostre cousyn le duc devantdit, que nous ne donrons, ne faire porrons triwes, pais, asseurance, ne respit, avoec nos enemis saunz le gre, consent, & ottroi, & volente, de lui, ou de son lieutenant.

Et auxi, ne doit, no dit cousyn, le duc faire, ne doner pais, triwe, asseurance, ne respit, avesqe noz enemys, sanz la volente & consentement de nous.

Et tous ces choses, promesses, & covenences, dessus dites, & chascune d'ycelles, promettons nous, & avoms en convent, a tenir, garder, & accomplir, fermement & entierement, sans de riens aler, ne faire aler en nulle maniere, qui soit, ou puist estre, au contraire, envers le dit duc no cousyn, ou son lieutenant, en obligeant touz nos biens, & les biens de noz heirs, meubles & non meubles, presens & avenir, en quicumque lieu qu'il soient, ou porront estre trovez, sanz mal engien.

En tesmoignance de queu chose, nous avons fait faire cestes nos lettres overtes, seales de nostre grant seal.

Don' a Weymonstier, le xx. jour d'Augst, l'an de Grace mil CCC. trente & sept, & de nostre regne unzisme.

Ad vicecomites; super guerrâ per Regem Franciæ suscitatâ, & de proclamatione faciendâ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 29. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Kantiæ, salutem. Quia Rex Franciæ guerram contra nos movet, naves & galeas guerrinas super nos, & regnum, ac insulas nostras, de Gernereye, Jereseye, Serke, & Aureneye, mittendo, & homicidia, deprædationes, incendia, & alia facinora quamplurima per homines, in eisdem navibus & galeis existentes, inibi hostiliter perpetrando, ac villas, castra, & alia loca nostra, in ducatu Aquitaniæ, cum exercitibus suis obsedendo, & obsessa tenendo, aliaque mala innumera nobis & nostris, tam in terrâ, quam in mari, perperam inferendo;

Ac pacem nobiscum habere, seu cum solempnibus nunciis nostris, quos jam ultimo ad partes transmarinas, eâ de causâ, transmisimus, super pace, inter nos & ipsum ineundâ, tractare totaliter renuendo, super quibus, ac pro defensione & salvatione regni, aliarumque terrarum, & jurium nostrorum, ac tantâ impietate & malitiâ repellendâ, cum nonnullis prælatis, magnatibus, & proceribus ipsius regni, & aliis de concilio nostro, tractatum, apud Westm' jam habuimus cum deliberatione providâ diligentem;

Tibi præcipimus, districtiùs injungendo, quod statim, visis præsentibus, in civitatibus, burgis, villis mercatoriis, & aliis locis, in ballivâ tuâ, ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicè, ex parte nostrâ, facias proclamari, quod archiepiscopi, episcopi, omnesque abbates & priores, tam exempti, quam non exempti, cæteræque personæ ecclesiasticæ, ac comites, barones, milites, domini villarum, mercatores, & alii divitiis potentes comitatûs prædicti, sint, in propriis personis suis, apud Roffen' in crastino Exaltationis Sanctæ Crucis, proximò futuro, ad audiendum intentionem, & voluntatem nostram super præmissis, eis per quosdam fideles nostros, de dictâ voluntate nostrâ & intentione plenius informatos, quos ad dictos diem & locum missuri sumus, seriosius exponendam;

Scire faciens eisdem, ex parte nostrâ, quod ad eosdem diem & locum, propter iminentia pericula, & arduitatem negotiorum prædictorum, quæ regni nostri, & ecclesiæ sanctæ ejusdem, & tam ipsorum, & rerum suarum, quam nostram defensionem intimè concernunt, & etiam sub incumbenti periculo, venire, excusatione quâcumque postpositâ, non omittant, & illos, qui se, cessante impedimento legitimo, retraxerint, & ibidem venire recusaverint, tanquam nobis & mandatis nostris inobedientes, & hostibus nostris adhærentes, puniri, cum oportunum viderimus, faciemus.

Teste Rege, apud Westm', xxi. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est vicecomitibus subscriptis; quod proclamari faciant quod archiepiscopi, &c. *ut supra, sint in propriis personis suis apud loca subscripta ad dies subscriptos in formâ prædictâ; videlicet,*

Vicecomiti Surr', quod sint, &c. apud Guldeford die Martis proximò post Exaltationem Sanctæ Crucis.

Vicecomiti Sussex, &c. & in eodem modo cæteris vicecomitibus Angliæ.

Super guerrâ prælibatâ; & de convocatione cleri faciendâ pro subsidio habendo.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 29. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, W. eâdem gratiâ, archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, salutem.

Justum est & consonum rationi, ut per communia subsidia, communibus periculis occurratur.

Sanè licet nos, desiderantes omninò habere pacem cum domino Rege Franciæ, qui nonnullas terras nostras, in ducatu Aquitaniæ, nobis diu detinuit, & adhuc detinet minùs justè, sibi pro optinendâ restitutione terrarum hujusmodi, quicquid debuimus, reverenter & humiliter fecerimus, offerentes ulteriùs ad captandum ipsius benivolentiam, maritagia filii nostri primogeniti, nunc ducis Cornubiæ, claræ memoriæ, Johannis comitis Cornubiæ fratris nostri, tunc viventis, & sororis nostræ carissimæ, jam comitissæ Gerliæ, pecuniam etiam, pro suo libito, & alia quæ in cedulâ, hiis inclusâ, pleniùs annotantur;

Ipse tamen, hiis omnibus obauditis, machinans nos & nostros omninò deprimere, ut usurpata super nos possit retinere liberiùs, & sibi facilius attrahere residuum quod habemus, movet nobis guerram fortissimam, tam in terrâ quam in mari, nolens nec paci nec pacis tractatui, consentire;

Propter quod, ad reprimendum ipsius, & Scotorum, & aliorum inimicorum nostrorum, malitiam, oportet pro defensione ecclesiæ, & terrarum nostro regimini subditarum, nos opponere manu forti;

Quæ quidem defensio tantum requirit profluvium expensarum, quod sine magno fidelium nostrorum præsidio illas non possumus supportare.

Quamobrem amorem gratum & benè dispositum, quem ad nostri conservationem honoris, & defensionem ecclesiæ, & terrarum prædictarum, confidimus vos habere, ex corde rogamus quatenùs, ponderatis debitè quantis periculis nos & nostri subditi subicimur in hâc parte, prælatos & clerum vestræ diœcesis, tam exemptos quam non exemptos, apud Eborum, die Mercurii, proximò post festum Nativitatis beatæ Mariæ, proximò futurum, citiùs quo poteritis, convocari faciatis;

Ita quod prælati, decani, abbates, priores, archidiaconi, rectores ecclesiarum, & alii beneficiati, quos expedire videritis, personaliter tunc compareant coram vobis;

Coram quibus singula, contenta in dictâ cedulâ, & alia quæ movere poterunt, clarè & publicè faciatis exponi:

Inducentes eosdem ut quilibet, in alleviationem expensarum hujusmodi, nobis prout facultates suæ permiserint, talem subventionem facient, qualem tanta necessitas jam exposcit; rescribentes nobis, cum omni celeritate, quid & quantum, vos & alii singuli, nobis duxeritis concedendum:

Ad hæc faciatis dictam cedulam, in singulis ecclesiis dictæ diœcesis, & locis aliis, quibus expedire videritis, diebus solempnibus & festivis, quando major adhæret populi multitudo, publicari patenter & exponi, ut fideles nostri, super hiis informati, nobis libentiùs temporaliter subveniant, & pro nobis apud DEUM votivis precibus intercedant; ad quod eos monitis efficacibus excitetis:

Taliter super hiis vos habentes, quod vestram debeamus gratitudinem meritò commendare.

Teste Rege, apud Westm', xxi. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est archiepiscopo & episcopis, subscriptis, de convocari faciendo prælatos & clerum suarum diœcesium apud loca subscripta, ad dies subscriptos, in formâ prædictâ; viz.

J. archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, de convocari faciendo, &c. ad certos diem & locum, &c.

.... episcopo Roffensi de convocari faciendo, &c. apud Roucestr' in crastino exaltationis Sanctæ Crucis.

A. episcopo Wynton' de convocari faciendo, &c. apud Wynton, in crastino Nativitatis beatæ Mariæ.

R. episcopo Sarum de convocari faciendo, &c. apud Sarum, in crastino Nativitatis beatæ Mariæ.

R. episcopo Bathon' & Wellen' de convenire faciendo, &c. apud Welles die Mercurii proximo post festum Nativitatis beatæ Mariæ.

J. episcopo Exon' de convenire faciendo, &c. apud Exon', in crastino exaltationis Sanctæ Crucis.

Th' episcopo Wygorn' de convenire faciendo, &c. apud Evesham, in crastino Nativitatis beatæ Mariæ.

Th' episcopo Hereford de convenire faciendo, &c. apud Hereford, die Mercurii proximo post festum Nativitatis beatæ Mariæ.

R. episcopo Coventr' & Lich' de convenire faciendo, &c. apud Stafford, in crastino Nativitatis beatæ Mariæ.

S. episcopo Eliensi de convenire faciendo, &c. apud Cantebr', in crastino Nativitatis beatæ Mariæ.

A. episcopo Norwicen' de convenire faciendo, &c. apud Norwicum, in crastino Nativitatis beatæ Mariæ.

S. episcopo London' de convenire faciendo, &c. apud London', in crastino Nativitatis beatæ Mariæ.

De intentione Regis exponendâ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 2. m. 3. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, dominis villarum, mercatoribus, & aliis, apud Roffen', in crastino Exaltationis Sanctæ Crucis, proximò futuro, de mandato nostro, seu præmunitione, conventuris, salutem.

Sciâtis quod nos, de fidelitate & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris J. archiepiscopi Cantuar', totius Angliæ primatis, & dilecti & fidelis nostri Willielmi de Clynton, comitis Huntyngd', plenam fiduciam optinentes;

Assignavimus & deputavimus ipsos, conjunctim & divisim, ad aliqua, quæ in instanti concilio nostro, apud Westm', per nos & per prælatos & magnates, & proceres regni nostri, & alios de concilio nostro, ibidem existentes, tractata fuerunt, & quæ nos & statum, ac defensionem & salvationem regni nostri ecclesiæ que sanctæ ejusdem, ac aliarum terrarum & jurium nostrorum, specialiter contingunt;

Et ad intentionem nostram ac voluntatem, in hâc parte, tam ad diem & locum prædictos quam alibi, in eodem comitatu, ubi expedire viderint, cum continuatione & prorogatione dierum, vobis pleniùs & seriosiùs exponenda; prout eis & eorum cuilibet per nos pleniùs est injunctum:

Et ideò vobis, in fide dilectione, ac etiam ligeantiâ, quibus nobis astricti estis, firmiter injungendo, mandamus quod eisdem archiepiscopo & comiti, & eorum alteri, in exponendis intentione & voluntate nostrâ, & aliis negotiis, quæ nos & vos, ac dicta regnum nostrum & sanctam ecclesiam, sic contingunt, cum omni diligentiâ pareatis, & etiam intendatis:

Et ea, quæ sic vobis exposita fuerint, ex parte nostrâ, consideratis periculis quæ iminent hiis diebus, studeatis, remotâ excusatione quacumque, prudenter & effectualiter adimplere, prout ad vos, & vestrûm quemlibet, noveritis pertinere.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westmonasterium, xxi. die Augusti.

Per ipsum Regem.

De jure regio manutenendo.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 3. m. 38. in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, decanis, archidiaconis, cancellariis, sacristis, præbendariis, in ecclesiis cathedralibus, seu collegiatis, judicibus, delegatis, & omnibus aliis personis ecclesiasticis, in quacumque dignitate vel officio constitutis, ad quos, &c. salutem.

Ad jura nostra regia, nè depereant, seu per aliquorum usurpationes indebitas aliqualiter subtrahantur, quatenùs justè poterimus, manutenendum, subtractaque & occupata, si quæ fuerint, revocandum, nec non ad impugnatorum eorumdem jurium nostrorum conatus illicitos refrænandum;

Et ad ipsos impugnatores, juxta eorum demerita, puniendum, eò studiosiùs nos decet operam adhibere, & solicitiùs extendere manum nostram, quo ad hoc astringimur vinculo juramenti, pluresque conspicimus jura illa indiès pro viribus impugnare.

Cum itaque nuper, in curiâ nostrâ, per considerationem ejusdem curiæ, præsentationem nostram ad præbendam de Castre, in ecclesiâ beatæ Mariæ Lincoln', tunc vacantem, & ad nostram donationem spectantem, ratione episcopatûs prædicti, nuper vacantis, & in manu domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, existentis, versus venerabilem patrem H. episcopum loci prædicti, nos in hâc parte impedientem, recuperaverimus;

Eandemque præbendam, dilecto clerico nostro Willielmo de Kildesly contulerimus regio jure nostro, & idem clericus noster præbendam illam sic canonicè sit adeptus, eamque possideat in præsenti;

Ac jam intellexerimus quod quidam, jus nostrum in præmissis impugnare, ac judicium prædictum pro viribus enervare nitentes, provocationes, citationes, & processus facere, ac appellationes, & alia impedimenta, interponere proponunt;

Nec non diversas commissiones, per quas, si procederent, tam nobis & coronæ nostræ, super dicto jure nostro, præjudicium & exhæredatio, quam

dicto clerico nostro, super possessione suâ supradictâ, gravis perturbatio de facili possent generari alicui, vel aliquibus vestrûm, fieri procurârunt;

Nos, hujusmodi præjudicio, & exhæredationi obviare, ac jura nostra illæsa conservare, conatusque illorum, qui ea impugnare voluerint, viis & modis, quibus poterimus, bono modo refrænare cupientes, prout decet;

Vobis omnibus & singulis inhibemus, firmiter injungendo, nè provocationes aliquas, citationes, aut processus facere, seu appellationes, vel alia impedimenta, interponere, nec prætextu alicujus commissionis, vobis vel alicui, seu aliquibus, vestrûm factæ vel faciendæ, quicquam, quod in juris nostri prædicti derogationem, aut coronæ seu dignitatis nostræ regiæ præjudicium & exhæredationem, vel dicti judicii enervationem, aut prædicti clerici nostri, super possessione suâ prædictâ perturbationem cedere valeat, nobis inconsultis, attemptare præsumatis ullo modo:

Scientes pro certo quod, si secus feceritis, ad vos tanquam dicti juris nostri regii violatores, & coronæ nostræ exhæredatores, graviter, prout convenit, capiemus.

Teste Rege, apud Westm', xxvi. die Augusti.

De absentibus in obsequio Regis, per curiam non inquietandis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 35. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Willielmo de Shareshull, & sociis suis justiciariis, ad assisas in comitatibus Glouc', Hereford', Wigorn', Salop', & Staf', capiendas assignatis, salutem.

Cum nos, pro defensione regni nostri, ac aliarum terrarum & jurium nostrorum, tam in partibus Hiberniæ, quam Scotiæ, cum Hibernicis & Scotis, inimicis nostris, guerram quasi continuam habeamus, & nichilominus Rex Franciæ guerram contra nos voluntariè moveat, naves & galeas guerrinas super regnum nostrum hostiliter mittendo, homicidia, incendia, & alia facinora, tam infra idem regnum quam supra mare, per homines navium & galearum suarum fieri faciendo, & diversas terras nostras, in partibus transmarinis, ad manus suas ponendo, & eas contra justitiam occupando, per quod nos, & fideles nostri, contra hujusmodi hostiles aggressus latiùs, quam temporibus progenitorum nostrorum fieri consuevit, manus coartamur extendere bellicosas: & quia, ad frequentes querimonias nonnullorum magnatum, & aliorum regni nostri, in obsequium nostrum, pro defensione regni nostri, & terrarum nostrarum prædictarum, sic profecturorum, & in hujusmodi obsequio moraturorum, asserentium quamplures alios ipsos, in eorum absentiâ, magis quam præsentiâ, inquietare, & jure suo defraudare, calidè nisos esse;

Volentes indempnitati ipsorum fidelium nostrorum, nobis sic obsequentium, prospicere, ut tenemur, maximè cum ipsi ab hujusmodi nostris servitiis se retraherent, nisi eis per nos subveniatur remedio oportuno, de assensu prælatorum, comitum, baronum, & procerum regni nostri, ac aliorum de concilio nostro, quos nuper apud Notingham, ad tractandum ibidem super arduis nostris & regni nostri negotiis, fecimus convocari, iminentibus hujusmodi necessitatibus, ordinavimus, & per nos, prælatos, comites, barones, & alios magnates prædictos, fuit, inter alia, concordatum,

Quod assisæ novæ disseisinæ & attinctæ contra fideles nostros, in obsequio nostro, in dictis terris Scotiæ & Hiberniæ, aut alibi, extra regnum nostrum, pro defensione & salvatione ejusdem regni, & terrarum nostrarum prædictarum, commorantes; arrainatæ, seu arrainandæ, ipsis in obsequio nostro inibi sic existentibus, de die in diem continuentur, ita quod eis, dum in obsequiis nostris hujusmodi moram, ut præmittitur, fecerint, exhæredatio vel præjudicium nequaquam fiat;

Et ideò vobis mandamus quod omnes assisas novæ disseisinæ, & attinctas, coram vobis per brevia nostra jam arrainatas, vel exnunc arrainandas, versus, dilectum & fidelem nostrum, Johannem de Cherleton seniorem, quem constituimus justiciarium nostrum terræ nostræ Hiberniæ, ad negotia nostra in eâdem terrâ salubriter dirigenda, & malitiam dictorum Hibernicorum hostium nostrorum, qui terras nostras & aliorum fidelium nostrorum in eisdem partibus indies satagunt hostiliter occupare, cum Dei adjutorio, viriliter repellendam, & qui eâ de causâ ad easdem partes Hiberniæ jam est de mandato nostro profecturus, de die in diem, in statu, quo tunc fuerint, ex causâ prædictâ, & de gratiâ nostrâ speciali, dum idem Johannes in obsequio nostro sic moratur, vel quousque aliud indè mandaverimus, continuetis juxta ordinationem & concordiam antedictas.

Intentionis tamen nostræ & concilii nostri non existit, quod illi, disseisinas hujusmodi facientes, & iter suum ad aliquas partes prædictas recenter arripientes, ut sic conquerentes indè à prosecutione & assecutione jurium suorum interim differant, per præsentes ordinationem & concordiam adjuventur.

Teste Rege, apud Westm', xxvi. die Augusti.

Per ipsum Regem & concilium.

Ad Imperatorem, super confœderatione.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Aleman. 11 Edw. III. m. 11. in Turr. Lond.

SERENISSIMO principi, domino Ludewico, Dei gratiâ, Romanorum Imperatori, semper augusto, fratri nostro carissimo, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, cum debitæ sinceræque dilectionis constantiâ, promptum in omnibus complacendi affectum.

Inter cæteros regalium titulorum nostrorum successus, nobis divinitùs attributos, affinitatis & amicitiæ fœdera inter vos & nos, disponente Domino, nostris conthoralibus meditantibus, mutuò & feliciter consummata, quæ aciei nostræ mentis hucusque, per propagationem liberorum nostrorum, suaviter arriserunt, nostra præcordia ex intimis alliciunt, & inducunt, quod ampliora affectionis, ligarum, & unionis, fœdera inter nos ex merito debeant suboriri; sic quod per vestras ac nostras unanimes voluntates, nostrarum ditionum populi in pace firmiore quiescant, nostri amplientur honores, vestrorumque ac nostrorum ex hoc roborentur & firmentur in posterum jura regnorum.

Igitur vestræ fraternali celsitudini, de multiplicibus violentiarum & injuriarum oneribus dudùm, retroactis temporibus, divis Romanorum Imperatoribus & Regibus, prædecessoribus vestris, per olim Reges Franciæ, & per Philippum, nunc pro Rege Francorum se gerentem, factis, & ex præconcepto illatis, in bonis, juribus, possessionibus, hæreditatibus, & honoribus imperii, sinceræ dilectionis animo condolentes;

Vobis, vestrisque hæredibus, quamdiu vixerimus, nosmetipsos, & hæredes nostros, irrevocabilibus, ac constanter durabilibus, unionum confœderationibus, tenore præsentium, duximus, & ducimus firmiter alligandos, & in hunc modum alligamus; videlicet,

Quod nos, & hæredes nostri, vos, & hæredes vestros, omni nostrâ potentiâ, contra prædictum Philippum, suosque in regno successores, cæterosque vestros & imperii inimicos, vestra & imperii jura, res, & honores, præoccupantes, vel indebitè detinentes, pro adquisitione, recuperatione, defensione, & conservatione, cunctorum vestrorum jurium, honorum, hæreditatum, possessionum, rerum, & querelarum imperii, juvabimus, & vobis, quando & quotiens, necessarium fuerit, & nos requisieritis, seu per certos vestros feceritis requiri commissarios, infallibiliter assistemus, nec in aliquem eventum, seu propter aliquam causam, præteritam vel futuram, cum vestris, aut vestrorum hæredum & successorum, inimicis, adversantibus, quos sub aliquâ mundi parte nunc habetis, seu vos, aut hæredes vestros, habere contigerit in futurum, faciemus, seu. habebimus, haberi, seu fieri, permittemus, amicitias, dilectiones, tollerantias, pacem sive treugas, nisi vestri, aut vestrorum successorum, aut hæredum, quos post vestrum decessum relinqueretis, ad id scitus & consensus accesserit pariter & voluntas.

In quorum omnium testimonium, & roboris firmitatem, præsentes conscribi, & nostro sigillo regio jussimus communiri.

Dat' apud Westm', xxvi. die Augusti, anno Domini milesimo CCC^mo^ tricesimo septimo, regni verò nostri undecimo.

Ad Imperatorem, super Papa adeundo, & reconciliando; & de trecentis millibus florenorum persolvendis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Aleman. 11 Edw. III. m. 11. in Turr. Lond.

SERENISSIMO principi, *&c. ut supra*, Edwardus, &c. cum debitæ sinceræque dilectionis constantiâ, promptum in omnibus complacendi affectum.

Quia vestræ celsitudinis decorata majestas curiam Romanam accedere, nosque vobiscum habere, affectat pro reformatione vestrâ, apud dominum nostrum Summum Pontificem, & dictam curiam, quam longis retroactis temporibus desiderâstis, & adhuc optinere cupitis, impetrandâ, nosque, per vestras literas, requisivistis ut, certis die & loco, vobiscum convenire debeamus, ad habendum colloquium de præmissis;

Nos, tam ex ratione affinitatis, quam amicitiarum, quibus adinvicem astringimur & ligamur, consideratis locorum distantiis, sumptuumque oneribus quæ incumbunt & pertinent ad præmissa;

Nec non quia, nobis & nostris, super violentiis & injuriis, tam per præteritos Francorum Reges, quam per Philippum, nunc pro Rege Franciæ se gerentem, antecessoribus nostris, Regibus Angliæ, & nobis, multipliciter factis & illatis, cordialiter condolendo;

Nobis, cum duobus milibus armatorum galeatorum, tam magnatum, quam aliorum, super instans festum beati Andreæ apostoli, venire in auxilium personaliter promisistis, juxta vestrarum, quas habemus, continen-

tiam literarum, majestati vestræ ex certâ scientiâ promittimus, per præsentes, quod, ut eo, dictos gressus vestros ad curiam, & dictum nobis præstandum auxilium, commodiùs & perfectiùs facere valeatis, vobis, aut vestris in hâc parte commissariis, in festo Sancti Michaelis proximò, tribus vicibus, centum milia florenorum auri de Florentiâ, & centum milia, consimilium florenorum in festo Purificationis Beatæ Mariæ Virginis subsequenti, ex aliâ parte maris, videlicet, in Dordraco, solvi & præsentari, nostri ex parte, sub nostris laboribus, periculis, & expensis, certitudinaliter faciemus.

De quorum medietate in auro, argento, vel grossis Turonen', reliquâ verò medietate in auro, argento, vel sterlingis, quod nostræ relictum est optioni, satisfacere tenebimur & debemus:

Salvo nobis quod vos, & hæredes vestri, nobis, & hæredibus nostris, omnia & singula, de quibus vestræ celsitudinis literas habemus, debeatis perficere & efficaciter observare.

In quorum, &c. *ut supra.*

Pro comite Lossensi, de pecuniâ sibi solvendâ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Aleman. 11 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, universis, præsentes literas inspecturis, salutem. Noverit universitas vestra quod, quia, spectabilis vir, dominus Theodoricus, comes Lossen' & Hensebergh', & de Blatikenbergh dominus, quamdiu vixerit, cum ducentis viris armatis galeatis, nobis, dum ipsum requiremus, seu requiri faciemus, contra nostros inimicos & æmulos, pro recuperatione nostrorum jurium, nostrarumque hæreditatum, & pro conservatione eorumdem, promisit assistere & servire;

Nos eidem comiti promittimus, per præsentes, quod nos, aut hæredes nostri, dicto comiti, aut suis commissariis, solvemus & dabimus, duobus subscriptis terminis, triginta milia florenorum auri, bonorum de Florentiâ, aut solvi faciemus, videlicet,

Quindecim milia in festo Sancti Michaelis proximò nunc futuro in Dordraco, reliqua verò quindecim milia in festo gloriosæ Virginis Mariæ, viciniùs subsequenti, loco in eodem, vel aliàs ubi dictus comes commodiùs poterit inveniri.

Et quod ab omni captivitatis onere, quod dictus comes, aut sui, in obsequiis nostris inciderint, nos ipsum comitem, & suos, debemus relevare liberos & indempnes;

Et pro eo universos captivos, quos dictus comes, aut sui ceperint, nobis, aut nostris commissariis, idem comes tenebitur præsentare.

De perditione verò equorum, per dictum comitem, aut suos, in auxilio nostro sustinendâ, equis tamen curruum, carrucarum, & consimilibus exceptis, eidem comiti, & suis, ad dictum & arbitrium domini Reynaldi, Gelrens' & Zutph', & domini Willielmi de Clynton, Hunt', comitum, solutionem & restitutionem faciemus condecentem.

Præterea, nomine stipendii, quindecim florenos, omni mense, supradicto comiti dabimus, aut dari faciemus, pro quolibet galeato; qui menses & quæ stipendia cursum suum incipient, secundum kalendarium, à die, quâ, ex parte nostrâ evocatus, animo ad nos veniendi, prædictus comes cum suis armatis hominibus exiverit terram suam.

Et si, hiis primitivis guerris expeditis, ipsum de novo ad nostrum vocaremus auxilium, ex tunc præfatus comes nobis serviet sub stipendiis talibus, qualia tunc temporis cæteri domini, statui & conditioni comitis ejusdem consimiles, à nobis recipient & habebunt.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xxvi. die Augusti, anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo septimo, anno regni verò nostri undecimo.

Pro domino de Valkenborgh, de retinentiâ cum centum galeatis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Aleman. 11 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, universis, præsentes literas inspecturis, salutem. Noverit universitas vestra quod, ratione fidelitatis & homagii, nobis, per nobilem & potentem virum, dominum Theodoricum de Montyoie & de Valkenborgh dominum, præstitorum, & propter auxilium, nobis promissum, per prædictum dominum Theodoricum, faciendum cum centum viris armatis galeatis, secundum continentiam literarum ipsius domini Theodorici, quas sub suo sigillo optinemus sigillatas;

Nos, aut hæredes nostri, dabimus & solvemus dicto domino Theodorico, aut ejus veris nunciis, quamdiu idem dominus Theodoricus vivet, nomine feodi, singulis annis, super terminum Paschæ, ad suum scaccarium, mille & ducentos florenos auri bonos de Florentiâ, complete, vel aliud pro eisdem, in bonis sterlingis bonæ monetæ de Angliâ, bonum & equivalens pagamentum;

Et quod, in proximo futuro festo Sancti Michaelis, nos, aut hæredes nostri, dicto domino Theodorico, aut ejus certis nunciis, sex milia florenorum monetæ de Florentiâ prædictæ, vel aliud, sicut dictum est, pagamentum æquivalens in Dordraco solvi faciemus, & integraliter præsentari;

Et adhuc alia sex milia florenorum, monetæ ejusdem, dicto domino Theodorico, aut ejus certis nunciis, in proximò subsequenti festo Purificationis gloriosæ Virginis Mariæ, dabimus & persolvemus similiter in Dordraco, vel ubi dictus dominus Theodoricus, vel sui ad hoc commissarii, tunc commodiùs poterunt inveniri.

Præterea, nomine stipendii, quindecim florenos, dictæ monetæ, omni mense solvi faciemus præfato domino Theodorico, pro quolibet galeato.

Quibus stipendiis si dictus dominus Theodoricus transire non posset, nos sibi stipendia hujusmodi, juxta rationabilem constitutionem, spectabilis viri, domini Reynaldi comitis Gelren' & Zutph', tenebimur augmentare.

Qui menses, & quæ stipendia, inchoabunt, & suum cursum capient, secundum kalendarium, à die quo dictus dominus Theodoricus, ex parte nostrâ evocatus animo cum centum galeatis veniendi nobis in obsequium nostrum, exiverit terram suam, ab omni etiam captivitatis onere, quod dictus dominus Theodoricus, vel sui, in obsequio nostri, inciderint, nos debemus relevare liberos & indempnes.

Et pro eo dictus dominus Theodoricus omnes & singulos, quos ipse vel sui homines ceperint, nobis, aut marescallo nostro, nomine nostro, dabit & præsentabit.

Et, si dictum dominum Theodoricum, aut suos galeatos, in obsequio nostro ullos equos amittere contigerit, equis curruum, carrucarum, & consimilibus equis, exceptis & exclusis, nos, ad præmunitionem dicti domini Theoderici, aut ejus commissarii, boni hominis & legalis, duos nostrorum militum, duobus ex militibus prædicti domini Theodorici in socios, ad ordinandum de dictis equis amissis, dabimus & subjungemus; ordinationem concordem talium quatuor militum firmiter dicto domino Theodorico servaturi; qui, si concordari non possent, extunc præfatus dominus comes Gelren' summus sit arbiter in hoc casu.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xxvi. die Augusti, anno Domini milesimo trescentesimo tricesimo septimo, anno regni verò nostri undecimo.

Consimiles literas habet idem Theodoricus de duobus milibus & quadringentis florenis auri, bonis de Florentiâ, de eodem termino Paschæ, & de duodecim milibus florenorum hujusmodi, de prædicto termino Sancti Michaelis, & de aliis duodecim milibus florenorum, monetæ ejusdem, de dicto termino Purificationis. In cujus, &c.

Dat' ut supra.

Consimiles literas habet idem Theodoricus de duobus milibus & quadringentis florenis, &c. de dicto termino Paschæ, & de duodecim milibus florenorum, &c. de dicto termino Sancti Michaelis, & de duodecim milibus florenorum, &c. de termino Purificationis, exceptâ illâ clausulâ Quibus stipendiis *usque ibi* tenebimur augmentare.

In cujus, &c.

Dat' ut supra.

Et memorandum quod episcopus Lincoln', unus ambassatorum Regis, in hâc parte, promisit restituere duas literas, ex dictis tribus literis, pro domino Theoderico, cancellandas.

Conventionum, per nuncios Regis in partibus transmarinis factarum, ratificatio.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Aleman. 11 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Inspeximus literas patentes, venerabilis patris Henrici Lincoln' episcopi, & dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto, Sarum, & Willielmi de Clynton, Huntyngdon, comitum, nunciorum nostrorum, nuper ad partes transmarinas missorum, in hæc verba;

Nos, Henricus, Permissione Divinâ, &c. *ut supra, dat' Valentianis, xv. Maii.*

Nos autem, omnia & singula, in dictis literis contenta, acceptantes, ea quatenùs ad nos pertinent, tenore præsentium, ratificamus, approbamus, & confirmamus; promittentes nos pro nobis & hæredibus nostris, præmissa, prout superiùs exprimuntur, & nos concernunt, & concernere poterunt, inviolabiliter observare.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xxvi. die Augusti, anno regni undecimo.

Eodem modo ratificantur conventiones, dat' apud Valentianas, xii. Maii.

Eodem modo ratificantur diversæ conventiones, datæ apud Frankeford, ultimo die Junii & tertio die Julii.

Item conventiones, dat' apud Colon' vii. die Julii, & conventiones, dat' apud Colon' x. die Julii.

Item conventiones, dat' apud Ruremond' xiii. die Julii.

Consimilium conventionum, per eosdem nuncios Gallicè transactarum, Regis ratificatio.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 20. in Turr. Lond.

EDWARD, par la grace de Dieu, Roi d'Angleterre, seignur d'Irlaunde, & ducs d'Aquitain, a touz ceus qui cestes lettres verront ou orront, saluz.

Sachetz nous avoir veu & regarde les lettres patentes, l'onurable piere, Henri, par la grace de Dieu, evesque de Nicole, & de noz chers & foials William de Montagu, counte de Salebirs, & William de Clynton, counte de Huntyngdon, n'adgaires noz messages, envoiez as parties d'outre meer, en la forme que s'ensuyt;

Nous Henri, par la grace de Dieu, *&c. ut supra, don' le xxiv, jour de May.*

Et nous, toutes les choses contenues es dites lettres, & chescune d'yceles, acceptauntz, mesmes celes choses, en quanque a nous appartient par la tenur de cestes presentes lettres, ratefioms, approvons, & confermons; promettantz pur nous & pur noz heirs, les choses devantdites, selonc ce queles sont susescrites, & a nous appartienent, ou purront appartenir, tenir & garder saunz mal engien.

En tesmoignance de queu chose nous avoms fait faire cestes noz lettres overtes.

Don' a Westm', le xxvi. jour d'Augst, l'an de Grace desusdit, & de nostre regne unzisme.

Eodem modo ratificantur diversæ conventiones supra memoratæ, dat' apud Valentianas, xxiv. die Maii.

Item conventiones, dat' apud Montz, xxvii. die Maii.

Et conventiones, dat' apud Bienz, xxviii. die Maii.

Item conventiones, dat' apud Valentianas, primo die Junii.

Item diversæ conventiones, dat' apud Broxellas, vii. die Julii.

Item conventiones, dat' Coloniæ, x. die Julii.

Et conventiones, dat' apud Goricheim, xix. die Julii.

Don' a Westm', le xxvi. jour d'Augst, &c.

De retinentiâ; de homagio præstito; & de admisso in specialem Regis militem.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

EDWARDUS, Dei gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, omnibus ad quos præsentes literæ pervenerint, salutem.

Sciatis quod, cum strenui milites, Corrardus de Ash, Corrardus de Lyseny, Johannes de Bosenham, Winmerus de Gomeny, & Willielmus de Urley, nobis & hæredibus nostris fidelitatis, & homagii, *&c. prout de dat' vii. Jul', de retentione, tunc sic.*

Nos, præfatos milites in nostros fideles specialiter admittentes, dari & persolvi fecimus cuilibet eorum quingentos florenos de Florentiâ, cum quibus florenis quilibet dictorum militum, pro portione suâ, certas terras, vel certos redditus, comparabit, *&c. prout de datâ antedictâ, mutatis competenter mutandis, tunc sic.*

Considerantes etiam strenuitatem Galfredi de Bergh militis, & voluntatem quam habet ut nobis in armis militaribus deserviat, ipsum in nostrum militem admittimus specialem.

In quorum omnium testimonium has literas nostras fieri fecimus patentes.

Dat' apud Westm', xxvii. die Augusti, anno, &c. undecimo.

Ad Regem Aragoniæ, de antiquâ amicitiâ continuandâ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 31. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Petro, Dei gratiâ, Aragon', Valenc', Sardin', & Corsicæ Regi illustri, ac comiti Barchin', consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, salutem, & fœlices ad vota successus.

Reducentes in debitæ considerationis examine solidas amicitias & grata subsidia, quibus vestri progenitores & nostri se mutuò semper in oportunitatibus prævenerunt, illam inter nos & vos amicitiam nostris cupimus continuari temporibus & augeri:

Quamobrem, cum ad repulsionem injuriæ & defensionem justitiæ sit regalis potentia divinitùs instituta, vestram regalem magnificentiam ex corde rogamus quatinùs, ad reprimendum persecutorum nostrorum malitiam, qui, contra Deum & justitiam, jura nostra sibi nituntur attrahere, & nos pro viribus expugnare, velitis, si placet, nobis assistere consiliis & auxiliis oportunis; dictis nostris æmulis nullatenùs adhærentes; nam reverà, si guerram cum aliquibus haberetis, inveniretis ad vestri subsidium pro viribus nos paratos.

Dat' apud Westm', xxviii. die Augusti.

De protectione pro nuncio Papæ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 3. m. 38. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis admirallis, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, magistris, ac marinariis navium, & aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum dilectus nobis Petrus Burgundionis, domini Summi Pontificis capellanus & nuncius, ac sacri palatii ejusdem domini Summi Pontificis auditor, ad nos, infra regnum nostrum, de nostrâ licentiâ, sit venturus;

Nos, volentes securitati ipsius Petri in hâc parte providere, suscepimus eundem Petrum, ac familiam suam, nec non navem & marinarios, ipsum Petrum usque in dictum regnum nostrum ducentes, veniendo infra idem regnum nostrum, cum equis, hernesiis, & rebus suis, ibidem morando, & exindè redeundo, in protectionem & defensionem nostram, nec non in salvum & securum conductum nostrum, & gardiam specialem:

Et ideò vobis mandamus, *&c. prout in consimilibus de protectione literis.*

In cujus, &c. usque ad festum Paschæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Westm', xxviii. die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Wallensibus in unâ sectâ vestiendis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 13. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo Roberto de Hambury, camerario suo Northwalliæ, salutem.

Cum, per literas nostras patentes, assignaverimus quosdam fideles nostros ad eligendum & triandum mille homines Wallenses, ad lanceas, in partibus Walliæ, tam infra libertates quam extra, tam in quibusdam terris nostris quam in diversis terris & dominiis aliorum dominorum ibidem, ultra & præter illos mille homines, quos nuper in dictis partibus eligi, & usque London' duci fecimus, videlicet, quingentos in dictis partibus Northwalliæ, & quingentos in partibus Suthwalliæ;

Et ad eosdem mille homines, sic electos & arraiatos, & lanceis ac aliis armis competentibus munitos, & de unâ sectâ vestitos, ad nos usque civitatem nostram Cantuar', per certos fideles nostros ducendos, ita quod sint ibidem in crastino Sancti Michaelis proximò futuro, ad proficiscendum exindè nobiscum, & aliis fidelibus nostris, in obsequium nostrum, ad vadia nostra, prout ipsis tunc injungetur ex parte nostrâ, prout in literis nostris prædictis pleniùs continetur;

Nos, volentes quod pannus, de quo dicti mille homines vestiri debeant, cum omni festinatione, quâ fieri poterit, provideatur, vobis mandamus quod inter vos & dilectum clericum nostrum Ricardum de Welles, camerarium nostrum Suthwalliæ, ordinetis quod tam dicti quingenti homines de partibus Suthwalliæ quam iidem quingenti homines de partibus Northwalliæ, videlicet, quilibet eorum de unâ tunicâ, & de uno mantello unius sectæ vestiantur;

Et vos, præfate Roberte, pannum hujusmodi, pro dictis quingentis hominibus de partibus Northwalliæ, videlicet, pro quolibet eorumdem unam tunicam & unum mantellum, de exitibus ballivæ vestræ emi, provideri, & liberari, faciatis, & de custubus, quos in emptione & provisione hujusmodi rationabiliter apposueritis, cum illos sciverimus, vobis in compoto vestro, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Mandavimus enim præfato Ricardo quod pannum, pro aliis quingentis hominibus, de partibus Suthwalliæ, de exitibus suæ ballivæ faciat provideri.

Teste Rege, apud Westm', xxviii. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Consimile breve dirigitur Ricardo de Welles, camerario Regis Suthwalliæ, pro illis quingentis hominibus de partibus Suthwalliæ, mutatis mutandis.

De obligationibus, Regi Franciæ factis pro pace habendâ, populo exponendis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 28. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, J. archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, & dilecto & fideli suo Willielmo de Clynton, comiti Huntyngd', ad quædam, defensionem regni nostri, ecclesiæ sanctæ, ac aliarum terrarum nostrarum, contingentia, in comitatu Kantiæ exponenda assignatis, salutem.

Mittimus vobis quandam cedulam, hiis inclusam, super obligationibus, ad vitandum guerram inter nos & Regem Franciæ, per nos & nostros nuncios sibi factis:

Mandantes vobis, & vestrûm alteri, quod contenta in dictâ cedulâ, die & loco, in commissione, vobis factâ expressis, clero & populo dicti comitatûs clarè & plenè exponi faciatis;

Inducentes eos, viis & modis quibus poteritis, ut cum idem Rex nobis intentet guerram fortissimam, nolens nec paci, nec pacis tractatui consentire per quod, pro defensione publicâ, importabilibus expensis subicimur, nobis, quatenùs facultates suæ permiserint, largè subveniant, & subveniat quilibet eorumdem:

Taliter in hoc vos habentes, quod vestram debeamus diligentiam providam meritò commendare.

Teste Rege, apud Westm', xxviii. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis, in comitatibus subscriptis assignatis ad præmissa in eisdem, in formâ prædictâ, exponenda; videlicet,

A. episcopo Wynton', *Johanni de Warenna, comiti Surr',* *Willielmo Scot,* *Magistro Johanni Langetoft,*	*assignatis, &c. in com' Surr'.*
Ricardo comiti de Arundell', *Johanni de Ifeld,* *Magistro Willielmo de Fissheburn,*	*assig', &c. in com' Sussex'.*
A. episcopo Wynton', *Johanni de Stures,* *Johanni de Hampton,*	*assig', &c. in com' Suth't'.*
R. episcopo Sarum, *Ricardo de Ayremynne,* *Roberto Seliman,*	*assig', &c. in com' Wiltes'.*
R. episcopo Bathon' & Wellen', *Johanni Shoredich,* *Magistro Johanni de Blebury,* *Waltero de Rodeney,*	*assig', &c. in com' Somers' & Dors'.*
J. episcopo Exon', *Hugoni de Courteneye, comiti Devon',* *Johanni de Ralegh,*	*assig', &c. in com' Devon'.*
Hugoni le Courtney le filz, *Radulpho de Bloyon,* *Simoni de Trewodesa,* *Jacobo de Wodestoke,*	*assig', &c. in com' Cornub'.*
Thomæ de Berkeleye, *Willielmo Tracy,* *Willielmo de Chiltenham,*	*assig', &c. in com' Glouc'.*
Thomæ episcopo Wygorn', *Willielmo de Bello Campo,* *Hugoni de Cokeseye,*	*assig', &c. in com' Wygorn'.*
Thomæ episcopo Hereford, *Rogero Chaundos,* *Adæ de Herewinton,*	*assig', &c. in com' Heref'.*
R. episcopo Coventr' & Lich', *Radulpho Basset,* *Rogero de Swinnerton,*	*assig', &c. in com' Staff'.*
Magistro Willielmo la Zouche thesaurario Regis, *Willielmo la Zouche de Haryngworth,* *Simoni de Drayton,* *Eustachio de Brunneby,*	*assig', &c. in com' Norh't'.*
Magistro Willielmo la Zouche, thesaurario Regis, *Willielmo la Zouche de Haringworth,* *Simoni de Drayton,* *Roberto de Hellewelle,*	*assig', &c. in com' Rotel'.*
Willielmo Trussel, *Rogero la Zouche,* *Hugoni Turvill,*	*assig', &c. in com' Warr' & & Leic'.*
Johanni Darcy, senescallo Regis, *Ricardo de Wilughby,* *Johanni de Monteny,* *Rogero Deyncourt,* *Willielmo de Eland,*	*assig', &c. in com' Notingh' & Derb'.*
H. episcopo Lincoln, *Willielmo de Ros,* *Adæ de Limbergh,* *Thomæ de Sibthorp,*	*assig', &c. in com' Lincoln.*
W. archiepiscopo Eborum, *.... abbati Beatæ Mariæ Eborum,* *Galfrido Lescrop,* *.... priori de Wartre,* *Radulpho de Bulmere,* *Radulpho de Hoton,* *Michaeli de Wath,* *Johanni de Sutton,* *Ricardo Daldeburgh,* *Roberto de Scardeburgh,*	*assig', &c. in com' Eborum.*
.... abbati de Abyndon, *.... abbati de Oseneye,* *Johanni de Stonore,* *Johanni de Louches,* *Thomæ de Langele,*	*assig', &c. in com' Oxon' & Berks.*
.... abbati de Haghman, *Willielmo de Shareshull,* *Alano de Cherleton,*	*assig', &c. in com' Salop'.*
.... abbati de Furneux, *Willielmo Blount,* *Ricardo de Hoghton,* *Edmundo de Nevill',*	*assig', &c. in com' Lanc'.*
S. episcopo de Elien', *Roberto de Lisle,* *.... abbati de Rameseye,* *Willielmo Moigne,*	*assig', &c. in com' Cantebr' & Hunt'.*
A. episcopo Norwic', *Roberto de Ufford, comiti Suff',* *Joh' Bardolfe de Wirmegeye,* *Constantino de Mortuo Mari,* *Johanni de Hederset,* *Hugoni de Saxham,* *Radulpho de Bockyng,*	*assig', &c. in com' Norff' & Suff'.*
Egidio de Badelesmere, *Willielmo Baud,* *Johanni de Wanton,* *Thomæ Gubion,*	*assig', &c. in com' Essex' & Hertf'.*
Magistro Gilberto de la Bruere, ... decano ecclesiæ Sancti Pauli, London', *Johanni de Cherleton,* *Henrico de Frowyk,* *Ricardo de Pointz,*	*assig', &c. in com' Middles'.*
Rogero de Grey, *Johanni de Shardelowe,* *Simoni Croyser,* *Thomæ de Stodeleye,*	*assig', &c. in com' Bed' & Buks.*

Cedula in præfato mandato memorata.

CES sount les offres faitz au Roy de France par le Roi d'Engleterre, pur eschure la guerre.

AU primes, le Roi d'Engleterre envoia devers le Roi de France divers messages solempnes, en priant q'il luy rendist les terres quels il luy detient, volentriment contre reson, en la duchee de Guyene; a requestes de queux messages le Roi de France rien ne fist; mes, au darrein, il promist que, si le Roi d'Engleterre lui voleit venir en propre persone, il lui freit droit, grace & favour.

En affiance de quele promesse le Roi d'Engleterre passa privement en France, & lui vint humblement requerant la liveree de ses terres avantdites, tendant & fesant au dit Roi quanque il devoit, & plus; mes le Roi de France lui tient tutdis en paroles & tretiz, & rien lui fist en effect & sur ceo, pendantz les ditz tretiz, acrocha a luy, plus & plus, torcenousement les droitures le Roy d'Engleterre en la duche avantdite.

Item, le Roi d'Engleterre, veant le durete le dit Roi de France, pur avoir sa bone voillance, & ceo qil luy detient a tort, lui tendist les grantz offres souzescriptes: cestassavoir, quant une feust refuse tendist une autre:

Primes, le mariage son eisne fitz, ore duc de Cornewaille, pur la fille le dit Roi de France, sanz rien prendre od lui pur le mariage.

Item, le mariage de sa seor, ore countesse de Gelre, pur son fitz, ove une tresgrande summe d'argent.

Item, le mariage son frere, le counte de Cornewaille, qi DIEUX assoille, pur ascune damoisele de son sanc roial.

Item, a fare redempcion de la destourbance, lui tendist argent tant come il voleit meismes resonablement demander.

Item, pur ce q'il feust fait entendre au Roi d'Engleterre, que le Roy de France voleit emprendre le scint veage a la Terre Seinte, & desira mult avoir le Roi d'Engleterre en sa compaignie, & par tant il lui freit grace & favour, le Roy d'Engleterre, issint que nul empechement du dit veage lui poeit estre susmis, tendist au dit Roi de France de passer, afforciement, ove lui en le dit veage; issint, totes voies, que, devant son aler, il lui feist pleine restitution des terres avantdites.

Item, puis lui tendist d'aler od lui, en le dit veage, issint q'il lui feist, devant son aler, restitution de la moite, ou de certeine partie, des dites terres.

Item, apres, lui offrist plus largement q'il irreit ove lui, issint q', a son retourner de la Terre Seinte, lui feist la restitution avantdite.

Item, puis, pur estancher la malice le Roy de France, qi s'afforcea de surmettre l'empeschement du dit veage sur le Roi d'Engleterre, il se profrist prest d'emprendre le veage od lui, issint que, a son retourner, il lui feist accomplissement de droit.

Mes le Roi de France, qi s'afforce par totes les voies, q'il puet, a defaire le Roy d'Engleterre & les seons, issi qil peusse retenir ceo qil lui detient a tort, & plus sur lui conquester, ne voleit nulle des offres avantdites accepter; mes, querant occasions, se bestourna en eid & meigntenance des Escotz, les enemis le Roy d'Engleterre, afforceant de lui ensi tarier par la guerre d'Escoce, q'il ne serroit de poer aillours ses droitz pursuire.

Item, puis, a la reverence le Roi de France, & la request de ses messages, le Roi d'Engleterre granta a les Escotz suffraunce de guerre & trewes, sous espoir de tretiz de pees:

Pendante quele suffrance les ditz Escotz tuerunt le counte d'Atheles, & autres, & pristrent plusours grauntz de la foi le Roi d'Engleterre, & ensegerent & pristrent chasteux & autres lieus du dit Roy & des soens:

Et jadumeins, a la requeste des ditz messages, il tendist as ditz Escotz trewes de quatre ou de cinque ans, sur condition qils lui feissent restitution des choses purprises sur luy pendantes les primers trewes, issint que le dit veage se poeit avoir pris en le mesne temps:

A quele restitution le dit Roi de France ne se voleit assentir, mes meigntient les ditz Escotz en lour malveiste a tut son poer, & moet overte guerre, sanz juste cause, au Roi d'Engleterre, & ad mande ses galeys, & sa navie, les queux il fist purvoier souz feint colour du dit veage, sur le meer, od grant noumbre des gentz armes, pur destruir la navie & les suggitz le Roi d'Engleterre;

Les queux gentz ont pris de guerre, & derobbe, plusours niefs d'Engleterre, & tuez & pris les gentz qe furent en yceles, & ont arivez en Engleterre, & es isles de Roi d'Engleterre, feisans arsons, homicides, roberies, & autres mals horribles, selonc lour poer.

Item, puis, le Roi d'Engleterre, par counseil & avis des grantz & sages de son roialme, volant eschure la guerre tant come il poet, envoia solempnes messages vers le dit Roi de France, pur lui offrir quanq' il poeit, saunz grant desheritison, pur pees od luy avoir:

Mes le Roy de France, endurze en sa malveiste, ne voleit suffrer les ditz messages a lui venir, ne a pees, ne a tretiz de pees, assentir; mes manda son host, grant & fort, de prendre en sa mayne, a force, tote la duche avantdite; disant, nient veritablement, que la duche lui est forfaite:

Le quel host fait tresgrantz mals en la duchie, assegeant & prenant chasteux & villes a lour poer.

Item, le Roi de France, pur coverir sa malveiste, s'afforce de malement enfourmer le Pape, & autres grantz de la christiente, encountre le Roi d'Engleterre; compassant, tant come il poet, nient soulement la dite duchee, mes totes les terres le dit Roi d'Engleterre conquester.

Cestes messures, & autres, tantes come le Roi d'Engleterre & son counseil poeint pensir, sont tenduz au Roy de France pour pees avoir; &, si nul homme sache autre voie covenable trouver, il serra lee & prest de l'accepter.

Ad Papam, de suggestionibus non credendis.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III. Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Apostolicæ sedis maturitas, in petræ fundamine solidata, non solet ad suggestiones detrahentium concuti vel moveri, donec de veritate suggestorum plenè fuerit informata.

Velit igitur attendere vestræ clementiæ sanctitudo, quod nos dudum præbendam de Bannebury, in ecclesiâ Lincoln' vacantem, dilecto clerico nostro, magistro Paulo de Monte Florum contulimus, sicut ad nos jure regio pertinuit illâ vice, qui, virtute judicii, super hoc in curiâ nostrâ redditi, ipsam ritè fuerat assecutus:

Set' postmodùm, intellecto quod sanctitas vestra providerat alteri de eadem, ipsam, quam secundum jura regni nostri legitimè tenere potuerat, ob reverentiam sedis apostolicæ, cum magno statûs sui detrimento, humiliter de nostrâ licentiâ resignavit.

Placeat igitur vestræ beatitudini præfatum Paulum, super occupatione dictæ præbendæ, excusatum habere, & clementer devotionis ejus promptitudinem acceptare.

Cæterum, quia quidam, veritatis æmuli, dicti Pauli factis laudabilibus invidentes, ut dicitur, in sanctitatis vestræ curiâ suggesserunt, quod præfatus Paulus magnam summam pecuniæ de nobis receperat, vestræ cameræ, pro censu vobis, & sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ, per nos debito, ac etiam dominis cardinalibus persolvendam, quam, in delusionem curiæ, dum fuit ibidem, se tacuit recepisse, scire dignetur vestra benignitas, pro constanti, quod de dictâ solutione, faciendâ per nos, vel ex parte nostrâ, non extitit oneratus, nec aliquam recepit pecuniam pro eâdem; propter quod, super sibi sic impositis, suam habere velitis innocentiam, si placuerit, excusatam.

Ad hæc, apostolicam munificentiam suppliciter imploramus, quatinùs præfatum Paulum, cujus, propter meritorum suorum eminentiam, & obsequiorum, nobis impensorum, efficaciam, honoris & profectuum corditer appetimus incrementa, habere dignemini, nostrorum consideratione precaminum, sinceriùs commendatum, sinum fœcundi favoris & gratiæ sibi, si placet, in oportunitatibus, misericorditer ostendentes.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', primo die Septembris.

De indempnitate nunciorum Regis, super alligantiis & retinentiis, in partibus transmarinis initis, & per illos factis.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III. Aleman. 11 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes literas inspecturis, salutem. Sciatis quod, cum venerabilis pater Henricus Lincoln' episcopus, & dilecti & fidelis nostri Willielmus de Monte Acuto, Sarum, & Willielmus de Clynton, Huntyngdon', comites, nuper nuncii sive ambassatores nostri, ad partes transmarinas, pro quibusdam negotiis nostris urgentissimis, ibidem expediendis, per nos missi, diversas confœderationes & alligantias cum pluribus magnatibus, & aliis partium illarum, ac retinentias de eisdem, necnon nonnullas promissiones ipsis, de voluntate nostrâ sive mandato, fecerint, & se, & sua, in non modicis pecuniarum summis, & aliàs, eisdem, dominis diversimodè obligaverint hiis de causis:

Nos, indempnitati dictorum episcopi & comitum, volentes prospicere in hâc parte, ipsos, episcopum & comites, & quemlibet eorum, ac eorum hæredes & executores, de omnibus pecuniarum summis, & aliis, in quibus pro nobis & nomine nostro, ex causis præmissis, obligati seu astricti existunt, vel quæ *sic* fecerint, indempnes promittimus, & concedimus pro nobis, & hæredibus nostris, conservare, & erga quoscumque indè acquietare, ipsosque indè, tenore præsentium, penitùs quietamus:

Nolentes quod præfati episcopus & comites, seu eorum aliquis, aut ipsorum hæredes, vel executores, ratione præmissorum, vel eorum alicujus, per nos, vel hæredes nostros, seu ministros nostros quoscumque, indè, futuris temporibus, occasionentur, molestentur in aliquo, seu graventur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London, ii. die Septembris.

De indempnitate pro comite Sarum, super dictis retinentiis.

A.D. 1337.—An. 11 Edw. III. Aleman. 11 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, universis, præsentes literas inspecturis, salutem. Sciatis quod, cum venerabilis pater, Henricus Lincoln' episcopus, & dilecti & fideles nostri Willielmus de Monte Acuto, Sarum, *&c. prout supra usque hæc verba, viz.*

Nos, indempnitati prædicti comitis Sarum, volentes prospicere in hâc parte, ipsum comitem, *&c. prout supra mutatis competenter mutandis.*

De retinentiâ, per Regem ratificatâ.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III. Aleman. 11 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, universis, præsentes literas inspecturis, salutem. Noverit universitas vestra quod, cum inter nobiles viros, Lambertum & Everardum de Heynesbergh, fratres, milites, ex parte unâ, & certos nuncios & ambassatores nostros ex alterâ, ligæ & uniones contractæ sint, & modo, quo sequitur, initæ & firmatæ; videlicet,

Quod præfati fratres, milites, fidelitatis & homagii sacramentum nobis præstiterunt, & promiserunt se, quamdiu vixerint, pro recuperatione nostrorum jurium, nostrarumque hæreditatum, cum sex viris armatis galeatis, videlicet, uterque eorum cum tribus armatis, fideliter assistere & servire; & quod nos talia stipendia, qualia cæteris Theutonicis ex illâ parte maris dabimus, eisdem militibus, fratribus, & suis galeatis, singulis mensibus, dum in obsequio nostro steterint, solvi faciemus, reliquas verò summas, ex parte nostrâ, secundum dictum & arbitrium nobilis &

potentis viri, domini comitis Gelren', eis dandas, in bonam hæreditatem & liberam convertent, & ipsam hæreditatem à nobis & hæredibus nostris se tenere protestati sunt;

Et, si contingat quod prædicti milites, fratres, vel aliquis galeatorum suorum, in servitio nostro hostiliter capi, nos eundem, vel eosdem, captum, vel captos, sumptibus nostris, liberabimus;

Et si iidem milites, fratres, vel aliqui sui galeati, aliquem hostiliter ceperint, ipsum, vel ipsos, captum, vel captos, nobis, aut marescallo nostro, præsentare, & personaliter liberare tenebuntur, prout in literis ipsorum militum, indè confectis, & nobis missis, vidimus plenius contineri;

Nos ea, quæ per præfatos nuncios & ambassatores nostros, in hâc parte, tractata sunt, inita, & confirmata, acceptantes, ea quatenùs ad nos pertinet, tenore præsentium, approbamus, ratificamus, & confirmamus;

Promittentes nos, pro nobis, & hæredibus nostris, præmissa, prout superiùs exprimuntur, & nos concernunt, vel concernere poterunt, inviolabiliter observare.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', ii. die Septembris.

De confœderatione cum domino Lodowico, marchione Brandenburgiæ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Aleman. 11 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, universis, &c. *ut supra*, salutem. Noverit universitas vestra, quod cum inter nobilem & potentem virum, dominum Ludowicum, Dei gratiâ, marchionem Brandenburgiæ, comitem Palatinum Reni, ducem Bavariæ, ac sacri Romani imperii archi-camerarium, de conniventiâ & assensu serenissimi principis, Romanorum Imperatoris, genitoris sui, ex parte unâ, & certos nuncios & ambassatores nostros, sufficiens mandatum ad hoc habentes, ex alterâ, pro terrarum & dominiorum nostrorum mutuâ defensione, ligæ & uniones, pro tempore vitæ utriusque nostrûm, contractæ sint, initæ & firmatæ, ita, videlicet;

Quod, quando, & quotiens, idem dominus Ludowicus, per nos requisitus fuerit, centum armatos viros cum helmis ad partes, citra, vel ultra, marinas, ubi eis indiguerimus, promiserit in spatio quatuor ebdomadarum destinare, quibus, juxta terræ nostræ consuetudinem, quamdiù in nostro moram trahent servitio, de expensis providere debeamus.

Et, si præfatus dominus Ludowicus legitimè præpeditus non fuerit, cum eisdem hominibus venire debeat propriâ in personâ, quod & dicti nuncii & ambassatores nostri, pro vitæ nostræ tempore, *nos, vice versâ*, promiserunt modo pari facere, & servare, quotiens, & quando, per ipsum dominum Ludowicum fuerimus requisiti, prout in literis ipsius domini Ludowici, indè confectis, & nobis missis, vidimus pleniùs contineri.

Nos ea, quæ per præfatos nuncios, &c. *ut supra.*

Ad duces Austriæ, super morâ Johannæ filiæ Regis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 31. d. in Turr. Lond.

REX, nobilibus & potentibus viris, Ottoni & Alberto, ducibus Austriæ, amicis suis carissimis, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Quia, propter piratas quosdam, insidiantes nostris fidelibus supra mare, periculosus est ibi transitus hiis diebus, fecimus, dilectum nobis, Henricum Gasseler militem, & nobilitatis vestræ nuncium, ad tempus, quo nos personaliter transfretabimus, expectare, quod erit in proximo, Deo duce, & tunc, in comitivâ nostrâ, ducemus Isabellam, filiam nostram carissimam, ac præfatum militem, ad complendum feliciter, per Dei gratiam, & celeriter, quæ inter vos & nostros nuncios sunt tractata:

Moram igitur filiæ nostræ & militis præfatorum habere velitis, petimus, excusatam; cum sit tutius expectare modicum, quam ipsos exponere periculis inconsultè.

Dat' apud Turrim London', ii. die Septembris.

De communibus signis per ignem, contra hostiles aggressus, faciendis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 28. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis Bartholomeo de Insulâ & sociis suis, custodibus terræ maritimæ in comitatu Sutht', salutem.

Ex clamosâ insinuatione nonnullorum, tam religiosorum quam aliorum comitatûs prædicti, necnon com' Berk' & Wiltes', accepimus quod vos, prætextu commissionis nostræ vobis de custodiâ dictæ terræ maritimæ factæ, ipsos religiosos & diversos alios eorumdem comitatuum ad inveniendum, sumptibus suis propriis, quamplures homines ad arma apud Portesmuth' & Suth' & alibi super costeram maris ibidem continuè morantes, & mediocrem populum comitatuum eorumdem, ad contribuendum expensis pro aliis hominibus ad arma & armatis inveniendis, & apud loca prædicta similiter commorandum, distringi fecistis diu est diversimodè, & compelli; per quod dicti religiosi, & alii homines comitatuum prædictorum, hujusmodi onera importabilia sustinere non valentes, multipliciter deprimuntur; super quo nobis est supplicatum, ut super hoc remedium congruum apponamus:

Nos, ad præmissa considerationem habentes, ac volentes tam quieti quam indempnitati populi nostri providere, quatenùs poterimus, bono modo; advertentes etiam, quod si communia signa, quæ per ignem super montes & alio modo in dicto comitatu Sutht', tam per vos quam per vicecomitem ejusdem comitatûs, ubi & prout melius expedire videretur, & aliàs in casu hujusmodi fieri consuevit, fieri mandavimus; quodlibet, videlicet, signum per quatuor vel quinque aut sex homines ad arma vel armatos diligenter custodiantur; & quociens aliquod imineat periculum accendantur; satis commodè poterunt homines parcium illarum contra hujusmodi pericula, & ad repellendum hostilem nequiciam præmuniri:

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod dicta signa communia, si nondum facta fuerint, sine dilatione aliquâ fieri, & ea diligencius & vigilancius quo poteritis per hujusmodi homines ad arma vel armatos, de quibus confiditis, custodiri faciatis; ut per signa illa & per illuminacionem eorumdem, seu aliàs prout melius ordinare poteritis, homines partium illarum, quociescumque contingat ex hostili aggressu periculum aliquod iminere, poterunt tempore congruo præmuniri, ad hujusmodi nequiciam, cum Dei adjutorio, repellendam; et præfatos religiosos, seu alios de comitatibus prædictis, ad inveniendum alios homines ad arma seu armatos apud Portesmuth' vel Sutht' aut alibi in eodem comitatu continuè moraturos; aut contribuendum expensis eorumdem ultra id quod circa custodiam signorum prædictorum, & debitam præmunicionem faciend'; si periculum, quod absit, imineat, necessariò fieri oportebit, nullatenus compellatis seu distringatis; vel compelli aut distringi faciatis: districtionem, si quam eis eâ occasione fieri feceritis, sine dilatione relaxari facientes eisdem;

Volumus tamen quod si alienigenæ aut alii cum navibus vel galeis hostiliter invadere presumpserint partes illas, quod omnes & singuli, tam famillares religiosorum & aliorum, quam homines ad arma, armati & potentes, ad repulsionem ipsorum hostium compellantur, ita quod cuiquam non parcatur.

T. R. apud Wodestok', iv. die Sept'.

Per cons'.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis, videlicet,

Hugoni de Courteneye comiti Devon' & sociis suis custodibus terræ maritimæ in com' Devon'. T. ut supra.

Johanni de Bello Campo de Somersete & sociis suis custodibus terræ maritimæ in com' Somers' & Dors'. T. ut supra.

Super receptione comitis Gelriæ, in Angliam venturi.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 26. in Turr. Lond.

REX, majori & ballivis de Sandwico, salutem. Cum nobilis vir dominus Reginaldus, comes de Gerle, carissimus frater noster, ad nos in Angliam celeriter sit venturus;

Vobis mandamus, districtiùs injungentes, quod, si ipsum in portu villæ prædictæ contigerit applicare, tunc vos, cum aliis probioribus villæ prædictæ, eidem comiti, absque morâ, occurrentes, ipsum honorificentiùs quo poteritis recipiatis, eique pro se, & suis ea, quæ sibi necessaria fuerint, dum penes vos moram fecerit, ministrari faciatis, nos, cum de adventu suo ad portum prædictum certitudinaliter vobis constet, per aliquem certum nuncium, in quo confiditis, ad nos, tam de nocte, quam de die, præcurrentem, cum omni celeritate quo poteritis certificantes, ut ipsum, prout honori nostro & honestati congruit recipi faciamus:

Et hoc, sicut nos, & honorem nostrum diligitis, & de vobis confidimus nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Wodestok, xviii. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Majori & ballivis villæ Dovorr'.
Majori & ballivis villæ de Lynne.
Ballivis villæ de Jernemuth.
Ballivis villæ de Orleston.

De retinentiâ & homagio.

A. D. 1337.—An. 11 Edw. III.
Liberat. 11 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate, de thesauro nostro, dilecto & fideli nostro, Eustachio Piscair, de Flandriâ militi, centum libras, quas ei concessimus ratione homagii & fidelitatis, ipsum nobis factorum, juxta conventionem secum factam per nuncios nostros, ad partes transmarinas nuper missos.

Teste Rege, apud Turrim London', xx. die Septembris.

Per ipsum Regem.

De prorogatione passagii Regis, & de Wallensibus ad lanceas arraiandis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Rot. Vascon. 11 Ed. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Johanni de Langeton chivaler, Willielmo Broun chivaler, Johanni de Avene chivaler, Howelo ap Howel chivaler, Griffith Dun, & Johanni Norreys, salutem.

Cum assignaverimus vos, conjunctim & divisim, ad eligendum & arraiandum quingentos homines Wallenses ad lanceas, de validioribus & fortioribus hominibus, tam de illis hominibus, quos per vos nuper in terrâ nostrâ de Irchenefeld, & aliis terris nostris in partibus Suthwalliæ, ac infra cantredum de Baghun, necnon in terris & dominiis aliorum dominorum, videlicet de Buelt, Kedewelly, Gower, Abergeveny, Grossemound, Whitecastel, Monemewe, Ewyas, Glynbegh, Bregheynok, Haye, Huntyngdon, Elvet, & quibusdam aliis terris & dominiis earumdem partium, eligi & arraiari, & sub arraiatione hujusmodi detineri mandavimus, quam de aliis hominibus partium prædictarum, tam infra libertates quam extra, ultra & præter illos quingentos homines, quos usque London' nuper per vos duci fecimus, & ad eos lanceis & aliis armis competentibus muniri, & de unâ secta vestiri faciendum; & ipsos quingentos homines, sic electos, triatos, & arraiatos, ac benè munitos, & de unâ sectâ vestitos, dilecto & fideli nostro, Reso ap Griffith, quem, per alias literas nostras patentes assignavimus ad illos, usque civitatem nostram Cantuar', ducendum, ita quod sint ibidem in Crastino Sancti Michaelis, proximò futuro, liberandum, exindè in obsequium nostrum profecturos, prout eis tunc injungeretur ex parte nostrâ, prout in literis nostris patentibus, vobis indè confectis, pleniùs continetur;

Et quia, consideratis aliquibus certis causis, coram nobis & concilio nostro propositis, & pro feliciori expeditione passagii nostri, & fidelium nostrorum, nobiscum profecturorum, & ut electio, arraiatio, & munitio, hominum prædictorum, quæ nondum, ad nostrum profectum & honorem, sicut decuit, factæ existunt, ut didicimus, meliùs & competentiùs fieri valeant in hac parte, ductionem eorumdem hominum ad diem & locum prædictos, per tempus aliquod, prorogari volumus ex hâc causâ, & ideò vobis significandum duximus per præsentes, quod vos eosdem homines præfato Reso, ad præsens, ad nos, ad eosdem diem & locum, ducendos, liberare, aut ibidem mittere non oportet:

Vobis nichilominus in fide & ligeantiâ, quibus nobis tenemini, ac sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, mandantes, ac etiam firmiter injungentes, quod dictos quingentos homines, ultra & præter illos quingentos homines, ad nos apud London' aliàs missos, si nondum sufficienter electi, triati, & arraiati existant, absque dilatione aliquâ eligi, triari, arraiari, & muniri, faciatis juxta tenorem literarum nostrarum prædictarum, vobis indè sic factarum, cuiquam non parcendo;

Et eos in arraiatione hujusmodi teneatis, ita quod ipsi, sic arraiati, lanceis & aliis armis competentibus muniti, & de unâ sectâ vestiti, sint, & esse poterint, apud dictam civitatem Cantuar' ex præmunitione duodecim dierum, vel minoris spatii, si dictorum negotiorum nostrorum expeditio hoc exposcat:

Scientes quod, si in præmissis negligentes fueritis vel remissi, ad, vos tanquam mandata nostra contempnentes, & nostra & regni nostri negotia impedientes, cum omni rigore capiemus.

Teste Rege, apud Turrim London' xxiv. die Septembris.

De eodem in Northwalliâ.

Eodem modo mandatum est electoribus & arraiatoribus hominum Wallensium in partibus Northwalliæ, mutatis mutandis.
Teste ut supra.

De Willielmo de Bohun comite Northampton' & aliis qui ad partes exteras profecturi sunt.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Pat. 11 Edw. III. p. 3. m. 30. in Turr. Lond.

WILLIELMUS de Bohun, comes Norhampton', qui in obsequium Regis, per præceptum Regis, ad partes transmarinas profecturus est, habet literas Regis de protectione, cum clausulâ *Volumus*, usque ad festum Paschæ proximò futurum, duraturas, &c.

Teste Rege, apud Westm', iii. die Octobris.

Idem comes qui, &c. habet literas Regis de generali attornato, sub nominibus Johannis d'Engayne chivaler, & Roberti de Tye, sub alternatione ad lucrandum, &c. in quibuscumque curiis Angliæ, per idem tempus duraturas, &c. Teste ut supra.

JOHANNES Fitz Wauter, qui cum Willielmo de Bohun, comite Northampton', in obsequium Regis, ad partes transmarinas profecturus est, habet literas Regis de protectione, cum clausulâ *Volumus*, usque ad festum Paschæ proximò futurum duraturas, &c.

Teste Rege, apud Westm', iii. die Octobris.

Per testimonium ipsius comitis.

Consimiles literas Regis de protectione habent subscripti, qui cum eodem comite ad easdem partes sunt profecturi; videlicet,

Johannes Elis.
Hugo de Nevill.
Willielmus Waldeboef.
Johannes de Nevill, miles.
Robertus Marny.
Hugo de Morisby, miles.
Edmundus de Bohun, miles.
Ricardus de Denton, miles.
Oliverus de Bohun, miles.
Johannes Cromwell de Wycombe.
Johannes filius Ricardi.
Ricardus Gerland de Munden.
Willielmus Talmack.
Ricardus Whytparys.
Walterus de Seleby, miles.
Adam de Swyneburn, miles.
Johannes de Wauton, miles.
Johannes d'Overton.
Gerardus de Wyderyngton, miles.
Nicholaus de Belhous.
Edmundus de Bonynton.
Johannes Martyn de Linton.
Hugo le Veyse de Waleden.
Johannes Douthty.
Willielmus filius Willielmi Giffard.
Thomas Dagworth.
Rogerus de Wyderyngton.
Johannes de Wodehous.
Ricardus Totesham.
Willielmus filius Willielmi Granxope de Coventre.
Willielmus de Irelaund.
Johannes de Gibbesworth.
Johannes de Verdon, miles.
Willielmus Trussebons.
Willielmus de Gunwarton.
Hugo de Badewe.
Hugo de Newton, clericus.
Johannes de Brughasshe.
Thomas de Urswik.
Matheus de Redman.
Robertus Corbet, miles.
Thomas de Swathyng.
Perus de Favelore.
Thomas de Daventrye.
Thomas de Boshale.
Hugo Basset.
Willielmus de Penbregg.
Johannes Gentilcors.
Ricardus le Warde.
Rogerus de Apelton.
Johannes de Clopton.
Walterus le Hore.
Thomas de Thorisby.
Robertus Folvill.
Willielmus Fitz Henry.
Radulphus de Twyford.
Thomas d'Arderne.
Ricardus de Brewes.
Johannes de Vieleston.
Willielmus Sydrak.
Ricardus Kyngesson, capellanus.
Edmundus de Cretyng.
Ricardus de Denton.

Jo-

Potestas ad tractandum cum Rege Franciæ, super quæstionibus quibuscunque, Lincoln' episcopo, & comitibus Norhampton' & Suffolc' conceditur.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III. Aleman. 11 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris, H. Lincoln' episcopi, & Willielmi de Boun, consanguinei nostri carissimi, Norhampton', & Roberti de Ufford, Suf', comitum, ac Johannis Darcy, senescalli hospitii nostri, plenariè confidentes, ipsos tres & duos eorum, facimus & constituimus nostros procuratores legitimos, & nuncios speciales:

Dantes eisdem, tribus & duobus eorum plenam potestatem, & mandatum speciale, tractandi pro nobis, & nostro nomine, cum magnifico principe domino Philippo, Rege Franciæ illustri, seu deputandis ab eo, super quibuscumque quæstionibus, litibus, querelis, demandis, controversiis, arestis, seu debatis, ac adjornamentis & processibus, in curiâ ipsius domini Regis pendentibus;

Nec non petitionibus & actionibus, realibus & personalibus, atque mixtis, quæ idem dominus Rex contra nos & subditos nostros, habet vel habere poterit, vel nos erga ipsum dominum Regem, seu subditos suos, ratione terrarum nostrarum in ducatu Aquitaniæ, vel alibi in partibus transmarinis existentium, seu ex quâcumque aliâ causâ habemus, vel habere poterimus quoquo modo;

Ac etiam de pace bonâ & perpetuâ, inter ipsum Regem pro se, & suis hæredibus, & nos pro nobis, & nostris hæredibus, ordinandâ, & illis, quæ sic tractata fuerint, prout ad honorem nostrum & commodum expedire viderint, consentiendi, & super hiis concordandi;

Et omnia & singula quæ sic tractata & concordata fuerint, quâcumque firmitate, prout ad nos attinet, vallandi & firmandi, nec non componendi, paciscendi, transigendi, stipulandi, in arbitrum vel arbitros, seu amicabiles compositores, consentiendi, & ipsos eligendi, alios procuratores loco suo substituendi, substitutionem revocandi, & dictæ procurationis officium resumendi;

Et omnia alia & singula faciendi & excercendi, quæ in præmissis, & circa ea necessaria fuerint vel oportuna, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes pro nobis & hæredibus nostris, nos ratum, gratum, & firmum, habituros quicquid per dictos procuratores nostros, tres vel duos eorum, aut substitutos ab eis, tribus vel duobus eorum, actum vel gestum fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', iii. die Octobris.

Item consimilis commissio facta fuit, additis istis verbis, & de treugis & guerræ sufferentiâ, inter dictum Regem Franciæ & Regem ineundis, post illa verba, & nostris hæredibus ordinandâ.

Dat' ut supra.

Aliæ potestates ad tractandum cum dicto Rege.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III. Aleman. 11 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, &c. salutem. Sciatis quod nos de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris, H. Lincoln' episcopi, & Willielmi de Bohun, consanguinei nostri carissimi, Norht', & Roberti de Ufford, Suf', comitum, Johannis Darcy, senescalli hospitii nostri, fratris Ricardi de Wynkele, provincialis ordinis Fratrum Prædicatorum in Angliâ, magistrorum Johannis de Ufford, canonici London', & Pauli de Monte Florum, Johannis de Monte Gomeri, militis, & magistri Johannis Wauwayn, canonici Derlington', plenariè confidentes, ipsos omnes, octo, septem, sex, quinque, quatuor, & tres eorum, quorum præfatus episcopus, vel alter comitum prædictorum, sit unus, facimus & constituimus nostros procuratores legitimos & nuncios speciales;

Dantes eisdem, octo, septem, sex, quinque, quatuor, & tribus eorum, quorum præfatus episcopus, vel alter comitum prædictorum, sit unus, plenam potestatem, & mandatum speciale, tractandi pro nobis, &c. *prout supra, mutatis competenter mutandis.*

Dat' apud Westm', iii. die Octobris.

Et memorandum quod procuratorium, ad tractandum cum David de Bruys, & deputandis ab eo, irrotulatur in rotulo Scotiæ, de hoc anno, sub eâdem datâ.

Aliæ potestates pro præfatis procuratoribus, de tractando cum confœderatis super stapulâ lanarum.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III. Aleman. 11 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, universis, &c. salutem. Sciatis quod nos de circumspectione providâ & fidelitate probatâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris, H. Lincoln' episcopi, &c. *prout supra usque hæc verba, viz.*

Nostros procuratores & nuncios ordinavimus & facimus speciales ad tractandum, conveniendum, & concordandum, cum confœderatis, ac amicis, & benivolis nostris, cum quibus viderint expedire, de stapulâ lanarum, extra regnum & potestatem nostra educendarum, in loco certo & congruo, in partibus transmarinis concedendâ & tenendâ, & de modo, formâ, & tempore, quibus teneri debent, & de libertatibus & prærogativis, subditis nostris in hâc parte concedendis, & omnibus aliis oportunis, vel necessariis, in præmissis, & ea quæ sic tractata, conventa, & concordata fuerint in præmissis, quâcumque firmitate vallandi, & omnia & singula faciendi quæ in præmissis necessaria fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, prædictis episcopo, comitibus, senescallo, provinciali, Johanni de Ufford, Paulo, Johanni de Monte Gomeri, & Johanni Wauwayn, octo, septem, sex, quinque, quatuor, & tribus eorum, quorum, *ut supra*, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes, pro nobis & hæredibus nostris, nos ratum, gratum, & firmum, perpetuis temporibus habituros quicquid per dictos episcopum, comites, senescallum, & alios, &c. *ut supra*, octo, septem, sex, quinque, quatuor, & tres eorum, quorum, &c. tractatum, concordatum, & actum fuerit in præmissis. In cujus, &c.

Dat' ut supra.

Consimile procuratorium fit pro prædictis episcopo, comitibus, & senescallo, tribus & duobus eorum, sub eâdem datâ.

REX, universis, &c. *ut supra*, salutem. Sciatis quod nos, &c. *ut supra usque ibi*, concordandum, & *tunc sic*, cum quibuscumque personis de stapula lanarum, &c. *ut supra.*

Consimile procuratorium fit pro prædictis episcopo, comitibus, & senescallo, tribus & duobus eorum, sub eâdem datâ.

De tractando cum Ludowico Flandriæ comite, super sponsalibus.

A.D. 1337. An. 11 Edw. III. Aleman. 11 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, universis, &c. salutem. Sciatis quod nos, de circumspectione providâ & fidelitate probatâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris, H. Lincoln' episcopi, & Willielmi de Bohun, consanguinei nostri carissimi, Norht', & Roberti de Ufford, Suf', comitum, necnon Johannis Darcy, senescalli hospitii nostri, plenariè confidentes, ipsos, tres, & duos eorum, facimus, &c. tractandi & concordandi cum, nobili viro, domino Lodowico, comite Flandriæ, & deputandis ab eo, super sponsalibus, seu matrimonio, inter primogenitum dicti comitis Flandriæ, & Johannam filiam nostram carissimam, contrahendis, necnon super dote seu dotalitio, ac donatione, propter nuptias in hâc parte assignandis; & ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quâcumque firmitate vallandi & firmandi, prædictis, episcopo comitibus, & senescallo, tribus ac duobus eorum, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes nos ratum & gratum, quatinùs ad nos pertinet, habituros quicquid per præfatos, episcopum, comites, & senescallum, tres, & duos eorum, tractatum, concordatum, & actum, fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', iii. die Octobris.

Consimile procuratorium fit, additis nominibus prædictorum Ricardi *de* Wynkele, &c. ut supra *in formâ supradictâ.*

Ad tractandum cum dicto comite & burgimagistris.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Aleman. 11 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, universis, &c. salutem. Sciatis quod, nos de circumspectione providâ & fidelitate probatâ dilectorum *&c. ut supra usque ibi;*

Tractandi, *& tunc sic*, paciscendi & componendi, cum nobili viro L. comite Flandriæ pro se, & subditis suis, nec non pro burgimagistris, consulibus, & scabinis, ac probis hominibus, villarum de Bruges, Gandavo, & d'Ypre, & eorum singulis, super omnibus & omnimodis quæstionibus, controversiis, querelis, actionibus, arrestis, demandis, & debatis, inter nos & subditos nostros, ex unâ parte, & præfatum comitem, & subditos suos, ac homines villarum prædictarum, ex aliâ, jam exortis, vel quæ, ratione cujuscumque facti præteriti, poterunt exoriri;

Nec non de alligantiis, amicitiis, & fœderibus, inter nos & nostros subditos, ac dictos comitem, & homines de Flandriâ, ineundis, ipsosque comitem & homines nobiscum, contra quascumque personas, retinendi, & de remunerationibus, ipsis faciendis, conveniendi, ac securitatem de ipsis, quod cum inimicis nostris pacem seu treugam non inient, petendi & recipiendi;

Et ea, quæ sic tractata, concordata, & acta, fuerint in præmissis, quacumque firmitate vallandi, ac omnia & singula faciendi, quæ in præmissis necessaria fuerint, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes nos, pro nobis & hæredibus nostris, ratum, gratum, & firmum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per dictos episcopum, comites & senescallum, tres vel duos eorum, tractatum, concordatum, & actum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', *iii.* die Octobris.

Item, consimile procuratorium fit ad tractandum, &c. cum prædicto comite Flandriæ pro se, & subditis suis, cum ista clausula, alios procuratores loco suo substituendi, substitutionem revocandi, & dictæ procurationis officium resumendi, *& scribitur post illud verbum* vallandi.

Item, consimile procuratorium, ad tractandum cum prædictis burgimagistris, consulibus, & scabinis, ac probis hominibus villarum de Bruges, Gandavo, & d'Ypre, & eorum singulis, cum eâdem clausulâ alios procuratores, *&c. ut supra.*

Ad tractandum cum quibuscumque personis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Aleman. 11 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, universis, *&c. ut supra usque ibi,* confidentes, *& tunc sic;*

Ad tractandum & concordandum cum quibuscumque personis, nobilibus & potentibus ac aliis, prout expedire viderint, de alligantiis & solidis amicitiis, inter nos & ipsas ineundis, dictasque personas nobiscum, contra omnes homines, retinendum, conducendum, & firmandum, de feodis, vadiis, & stipendiis, ac remunerationibus, dictis personis, sic retentis, constituendis, solvendis & faciendis, conveniendum;

Ac ea, quæ tractata, concordata, conventa, & acta fuerint in præmissis, quatenùs ad nos attinet, quâcumque firmitate vallandum, securitatemque à dictis personis, pro completione præmissorum, quatenùs ipsas concernunt, petendum, stipulandum, & recipiendum;

Alios procuratores loco suo substituendum, substitutionem, *&c. ut supra usque ibi,* speciale, *& tunc sic;*

Prædictis episcopo, comitibus, senescallo, Ricardo, &c. octo, septem, sex, quinque, quatuor, & tribus eorum, plenam tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes, *&c. usque ibi,* præmissorum, *& tunc sic,* aliis commissionibus & procuratoriis omnibus & singulis, quibuscumque personis per nos in hâc parte priùs factis, in suo robore duraturis, quæ per præsentes nolumus, nec intendimus, revocare. In cujus, &c.

Dat' ut supra.

Consimile procuratorium fit pro dictis episcopo, comitibus, & senescallo, omissis aliis personis, sub eâdem datâ.

Ad tractandum cum Imperatore.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Aleman. 11 Edw. III m. 2. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, &c. salutem. Sciatis, *&c. ut supra usque ibi,* comitum, *& tunc sic,* ac Johannis Darcy, senescalli hospitii nostri plenariè confidentes, ipsos quatuor, tres, & duos eorum, facimus, &c.

Dantes eisdem tribus & duobus eorum, plenam, *&c. ut supra usque ibi,* concordandum, *& tunc sic,* cum serenissimo principe, domino Lodevico, Dei gratiâ, Romanorum Imperatore, semper Augusto, super amicitiâ solidâ & alligantiâ, inter ipsum & nos, ad subsidium mutuum, contra omnes homines ineundis, de feodis, remunerationibus, & expensis conveniendis.

Et ea, quæ tractata, concordata, & conventa fuerint in hâc parte, quatenùs ad nos attinet, quâcumque licitâ firmitate vallandum;
Alios procuratores, *&c. ut supra usque ibi,* præmissorum.
In cujus, &c.
Dat' ut supra.

Consimile procuratorium fit pro prædictis comitibus & senescallo, cum ipsis verbis, Ipsos & Duos eorum, omisso Episcopo.

Dat' ut supra.

De potestate terras, maneria, & quæcunque ad Regem, in re vel in spe, pertinentia, concedendi.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Aleman. 11 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, universis, *&c. usque ibi,* confidentes, *& tunc sic;*

Ipsis tribus & duobus eorum, committimus & concedimus, plenam tenore præsentium, potestatem, honores, dominia, castra, villas, maneria, terras, tenementa, possessiones, & redditus, jurisdictiones, libertates, & alia bona quæcumque;

Ad nos in re vel in spe pertinentia, tam in regno Franciæ, & in ducatu nostro Aquitaniæ, & alibi in partibus transmarinis, quam in dicto regno nostro Angliæ, dictâ terrâ Hiberniæ, ac in Scotiâ, & alibi ubicumque;

Dandi & concedendi in feodum, & ad tempus, prout pro nostris honore & commodo fuerit faciendum, personis, quibus ipsis, tribus & duobus eorum, visum fuerit expedire, investituram & possessionem sic datorum & concessorum faciendi & liberandi, ac omnia alia & singula faciendi & excercendi, quæ in præmissis & circa ea oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes pro nobis, &c. quicquid per præfatos episcopum, comites, & senescallum, tres & duos eorum, datum, concessum, & factum fuerit in præmissis;

Et quod nos donationes & concessiones, per dictos episcopum, comites, & senescallum, tres vel duos eorum, factas in hâc parte, faciemus per literas nostras patentes, sub magno sigillo nostro, cum super hiis certiorati fuerimus, confirmari, & si opus fuerit, innovari.

In cujus, &c.

Dat' ut supra.

Consimile procuratorium fit pro prædicto episcopo per se, sub eâdem datâ.

Item, consimile procuratorium fit pro prædictis episcopo, comitibus, & senescallo, tribus & duobus eorum, sine illis verbis, prout pro honore nostro & commodo fuerit faciendum.

Item, consimile procuratorium fit pro eodem episcopo per se, sine eisdem verbis, prout, &c.

De pecuniâ, Regi benevolis concedendâ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, universis, *&c. ut supra usque ibi,* potestatem, & *tunc sic;*

Personis, nobis benivolis, pecuniæ quantitatem, juxta moderationem suam, prout pro nostris honore & commodo fore fuerit faciendum, ex parte nostrâ promittendi & concedendi, terminos & loca solutionis statuendi;

Et, ad solutionem hujusmodi faciendam, nos & hæredes nostros, ac omnes terras & possessiones nostras, tam in cismarinis quam transmarinis, partibus existentes, obligandi;

Promittentes, &c. quicquid, &c. promissum, concessum, & actum fuerit in præmissis, &c. In cujus, &c.

Dat' ut supra.

Consimile procuratorium fit pro prædicto episcopo per se, sub eâdem datâ.

Item, consimile procuratorium fit pro prædictis episcopo, comitibus, & senescallo, tribus & duobus eorum, cum istis verbis, ac omnia bona nostra & regni nostri mobilia, *post illud verbum* existentes, *sub eâdem datâ.*

Item, consimile procuratorium fit pro prædicto episcopo per se, sub eâdem datâ.

De pensione concessâ archiepiscopi Coloniensis camerario.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, universis, præsentes literas inspecturis, salutem.

Attendentes grata & utilia obsequia, quæ Theodericus Pytan, venerabilis patris, domini archiepiscopi Colonien', camerarius, nobis hactenùs impendit & impendet in futurum, ac volentes ipsum, eo prætextu, respicere gratiosè;

Concessimus ei trescentos florenos de Florentiâ, solvend' ei, singulis annis, in festis Paschæ & Sancti Michaelis, apud Dordracum, quousque ei de terris vel redditibus, ad valorem dictorum trescentorum florenorum per annum, fecerimus provideri. In cujus, &c.

Dat' apud Westm', iv. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Consimiles literas Regis habet, dilectus Regis, Robertus de Foresta, de quadringentis florenis de Florentia, solvendis, ut supra, *quousque ei, de terris vel redditibus, ad valorem dictorum quadringentorum florenorum, per annum, &c. In cujus, &c. Dat' ut supra.*

Per ipsum Regem.

Pro præposito de Arnham.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, universis, præsentes literas, inspecturis, salutem.

Attendentes grata & utilia obsequia, quæ Johannes Moyllard, præpositus de Arnham, nobis hactenus impendit & impendet in futurum, ac volentes ipsum, eo prætextu, respicere gratiosè;

Concessimus ei sexcentos florenos de Florentiâ, percipiendos, singulis annis, ad festa Paschæ & Sancti Michaelis, quousque ei de beneficio ecclesiastico, quod duxerit acceptandum, vel de terris aut redditibus, ad valorem dictorum sexcentorum florenorum per annum, ad totam vitam suam habendis, fecerimus provideri. In cujus, &c.

Dat' apud Westm', iv. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Consimiles literas Regis habent Hermannus Blaickard, decanus Aquensis, & præpositus de Werde & Renardus de Ghose, canonicus Leodunensis, separatim. Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Commissarii iterum deputantur ad tractandum cum magnatibus & aliis, de morâ suâ in Scotia & Marchia.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Scot. 11 Ed. III. m. 11. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos de fidelitate & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris Ricardi Dunolm' episcopi; magistri Willielmi la Zousche, decani ecclesiæ beati Petri Eborum, thesaurarii nostri; Radulphi de Nevill, & Galfridi le Scrop, plenam fiduciam reportantes;

Assignavimus & deputavimus ipsos, conjunctim & divisim, ad ostendendum, apud Novum Castrum super Tynam, & alibi, in partibus borealibus, ubi expedire viderint, vel viderit, magnatibus, & aliis fidelibus nostris, coram eis, vel eorum aliquo, pro expeditione quorumdam negotiorum nostrorum, de quibus per nos specialiter onerati existunt, comparentibus, aliqua quæ in instanti concilio nostro, apud Westm' per nos & per prælatos ac magnates, & alios de concilio nostro, ibidem existentes, tractata fuerunt & concordata, & quæ nos & statum ac defensionem regni nostri intimè contingunt;

Et intentionem nostram indè eisdem pleniùs exponendum, & ad tractandum & conveniendum cum magnatibus, hominibus ad arma, & aliis in obsequium nostrum, versus partes & marchias Scotiæ profecturis, de morâ suâ ibidem faciendâ, & sub quâ formâ, & de vadiis in hâc parte constituendis; necnon de securâ custodiâ villarum & locorum nostrorum in dictis partibus, & de munitionibus ponendis in eisdem;

Et ad omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis, & pro honore nostro & commodo, ac bonâ directione negotiorum nostrorum in partibus illis, & repulsione hostium nostrorum ibidem, fuerint oportuna, & ea, quæ sic tractata, conventa, & facta, fuerint, quacumque firmitate vallandum;

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid per dictos episcopum, thesaurarium, Radulphum, & Galfridum, vel eorum aliquem, tractatum, conventum, & factum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', vi. die Octobris.

Per ipsum Regem.

De potestate ad regnum Franciæ vendicandum.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Ed. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, &c. universis, præsentes literas inspecturis, salutem.

Sciatis quod, attendentes inclitum regnum Franciæ ad nos fore jure successorio legitimè devolutum, ac de probitate magnificâ, fidelitate solidâ, & industriâ circumspectâ, nobilis & potentis viri Johannis ducis Brabantiæ & Lotringiæ, consanguinei nostri carissimi, intimè confidentes, ipsum nostrum procuratorem & nuncium facimus & constituimus, specialem, ad insinuandum & intimandum omnibus, quorum interest, vel interesse poterit, jus quod nobis ad regnum prædictum competit in hâc parte, dictumque jus vendicandum, prosequendum, petendum, & exigendum;

Eidem regno se immiscendo, ac corporalem possessionem ipsius, & pertinentiarum ejusdem, apprehendendo, & possessionem continuando, quemcumque detentorem vel occupatorem illicitum deliberando nobis, quod in dicto regno nobis injustè detinet, congruè requirendum, & eum debitè, prout expedire videbitur, amovendum, & juxta demerita puniendum, protestandum & denunciandum;

Ac omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ pro recuperatione & conservatione juris nostri in hâc parte, fuerint oportuna, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes nos ratum, gratum, & firmum habituros quicquid, per præfatum ducem, nostro nomine, actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', vii. die Octobris.

Consimile procuratorium fit pro Gulielmo marchione Juliacensi.

Item, consimile procuratorium pro comite Hanoniæ.

Item, consimile procuratorium pro Willielmo de Bohun, comite Northamptoniæ.

Johannes dux Brabantiæ locum tenens, & vicarius generalis in regno Franciæ constituitur.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 1. In Turr. Lond.

EDWARDUS, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, dominus Hiberniæ & dux Aquitaniæ, nobili & potenti viro, Johanni duci Brabantiæ & Lotringiæ, consanguineo suo carissimo, salutem.

Sciatis quod, cum attendentes inclitum regnum Franciæ ad nos fore jure successorio legitimè devolutum, ipsum regnum, ut hæreditatem nostram legitimam, agnoverimus, & eidem nos immiscere voluerimus, sicut decet;

Nos, de debito regimine dicti regni summè soliciti, ac de vestris probitate magnificâ, fidelitate solidâ, & industriâ circumspectâ, intimè confidentes, vos in regno prædicto locum nostrum tenentem, capitaneum, & nostrum vicarium generalem, facimus & præficimus per præsentes;

Concedentes & committentes vobis merum imperium, & gladii potestatem, ac jurisdictionem omnem, altam & bassam, cognitionem & decisionem omnium, tam criminalium quam civilium, quæstionum, cum potestate judices & ministros, prout expedire videritis, deputandi;

Necnon plenum exercitium omnium & singulorum, nobis & nostro regimini, incumbentium in hâc parte, & quæ nos facere possemus & deberemus, si præsentes essemus ibidem:

Et ideò dilectionem & fidelitatem vestram attentè rogamus quatinùs onus & honorem hujusmodi magnanimiter assumentes, circa statum pacificum regionis ipsius, ac recuperationem & conservationem nostrorum jurium in eâdem, omnem solicitudinem, quam poteritis, efficaciter impendatis, ac circa debitum & salubre regimen dicti regni & regnicolarum ejusdem, sic instanter & providè laboretis, votivum propositum, quod ad observationem jurium dicti regni, ut convenit, optinemus, ipsis nostris fidelibus pleniùs exprimentes, ut vestras fidelitatem & prudentiam debeamus meritò commendare, & repensivâ retributionis vos præmiare.

Mandavimus enim archiepiscopis, episcopis, ducibus, marchionibus, comitibus, baronibus, & personis aliis quibuscumque, in dicto regno existentibus, ut vobis, & deputandis per vos, in præmissis pareant humiliter & intendant. In cujus, &c.

Dat' apud Westm', vii. die Octobris.

Consimilis commissio fit eidem duci sub istis verbis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, dominus Hiberniæ, &c.

Item, consimiles commissiones factæ fuerunt Gulielmo marchioni Juliacensi, fratri Regis carissimo, transpositis dictis nominibus Rex Angliæ & Franciæ & Rex Franciæ & Angliæ.

Item, consimiles commissiones Gulielmo comiti Hanoniæ, Holandiæ, & Selandiæ, ac domino Frisiæ, transpositis verbis, &c. ut supra.

Item, consimiles commissiones Willielmo de Bohun, comiti Norhamptoniæ, consanguineo Regis carissimo, &c. ut supra, *sub eâdem datâ.*

De intendendo locum tenenti prædicto.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Aleman. 11 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

EDWARDUS, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, archiepiscopis, episcopis, ducibus, marchionibus, comitibus, baronibus, & personis aliis quibuscumque, in dicto regno Franciæ existentibus, salutem.

Cum nos, attendentes inclitum regnum Franciæ ad nos fore jure successorio legitimè devolutum, ipsum regnum, ut hæreditatem nostram legitimam, agnoverimus, & eidem nos immiscere voluerimus, sicut decet, & de debito regimine dicti regni summè soliciti;

Ac de probitate magnificâ, fidelitate solidâ, & industriâ circumspectâ, nobilis & potentis viri, Johannis ducis Brabantiæ & Lotringiæ, consanguinei nostri carissimi, intimè confidentes, ipsum in regno prædicto locum nostrum tenentum, capitaneum, & nostrum vicarium fecerimus & præfecerimus generalem;

Concedentes & committentes eidem duci merum imperium, & gladii potestatem, ac jurisdictionem omnem, altam & bassam, cognitionem & decisionem omnium, tam criminalium quam civilium, quæstionum, cum potestate judices & ministros, prout expedire viderit, deputandi;

Necnon plenum exercitium omnium & singulorum nobis, & nostro regimini, incumbentium in hâc parte, & quæ nos facere possemus & debemus, si præsentes essemus ibidem;

Vobis, omnibus & singulis, firmiter injungimus & mandamus, quod præfatum ducem, ad exequendum præmissa, libentèr & devotè recipiatis, & sibi, tanquam personæ nostræ, sic pronis affectibus pareatis, & intendatis humiliter in præmissis, ut devotionis vestræ promptitudinem debeamus meritò commendare:

Sciturì pro certo quod ad humiles esse volumus cum favoris exuberantiâ gratiosi, & in rebelles, prout exegerit vestra protervia, sævientes.

In cujus, &c.

Dat' apud Westmonasterium, vii. Octobris.

Consimile mandatum dirigitur eisdem, sub illis verbis transpositis, Rex Angliæ & Franciæ.

Item, consimilia mandata diriguntur eisdem, sub nomine Gulielmi marchionis Juliacensis.

Item, consimilia mandata eisdem, sub nomine comitis Hanoniæ.

Item, consimilia mandata, sub nomine dicti comitis Norhamptoniæ.

Episcopus Lincoln' & alii constituuntur procuratores Regis ad tractandum cum David de Brus super treugis, sive finali pace.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Scot. 11 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, universis, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris, H. Lincoln' episcopi, & Willielmi de Bohun consanguinei nostri carissimi, Norht', & Roberti de Ufford, Suff', comitum, Johannis Darcy senescalli hospitii nostri, fratris Ricardi de Wynkele, provincialis ordinis Fratrum Prædicatorum in Angliâ magistri, Johannis de Ufford, canonici London', & Pauli de Monte Florum, Johannis de Monte Gomeri militis, & magistri Johannis Wauwayn, canonici Derlyngton, plenariè confidentes;

Ipsos omnes, octo, septem, sex, quinque, quatuor, & tres eorum, quorum præfatus episcopus, vel alter comitum prædictorum, sit unus, facimus & constituimus nostros procuratores legitimos & nuncios speciales;

Dantes eisdem, octo, septem, sex, quinque, quatuor, & tribus eorum, quorum præfatus episcopus, vel alter comitum prædictorum, sit unus, plenam potestatem & mandatum speciale tractandi pro nobis & nostro nomine, cum David de Bruys, & deputandis ab eo, de treugis & guerræ sufferentiâ, ac etiam de pace & finali concordiâ, inter nos & nobis adhærentes, ex parte unâ, & ipsum David, & sibi adhærentes, ex aliâ, super omnibus, dissensionibus, demandis, & debatis, hinc indè subortis, ineundis, & hiis, quæ sic tractata fuerint, prout ad honorem nostrum & commodum expedire viderint, consentiendi, & super hiis concordandi;

Et omnia & singula, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacumque firmitate, prout ad nos attinet, vallandi & firmandi;

Alios procuratores loco sui substituendi, substitutionem revocandi, & dictæ procurationis officium resumendi, & omnia alia & singula faciendi & excercendi, quæ in præmissis & circa ea necessaria fuerint vel oportuna, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes pro nobis & hæredibus nostris, nos ratum, gratum, & firmum, habituros quicquid per dictos procuratores, octo, septem, sex, quinque, quatuor, aut tres eorum, quorum dictus episcopus, vel alter dictorum comitum, sit unus, seu substitutos ab ipsis, octo, septem, quinque, quatuor, aut tribus eorum, quorum dictus episcopus, vel alter prædictorum comitum, sit unus, actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum. In cujus, &c.

Dat' apud Turrim London', vii. die Octobris.

[*Duppl'.*]

Ad Albertum & Ottonem duces Austriæ, super sponsalibus.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Aleman. 11 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, viris magnificis & discretis, dominis Alberto & Otoni, ducibus Austriæ, amicis suis carissimis, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Scire velit vestra dilectio nobis grata, quod tractata, super contrahendis sponsalibus & matrimonio inter Johannam, filiam nostram carissimam, & filium primogenitum vestrum, domine Oto præfate, vellemus libenter effectui celeri mancipari;

Et, quia nuper disposuimus versus partes Almaniæ in proximo transfretare, dilectum nobis Henricum Gaceler militem, vestræ nobilitatis nuncium, propter hoc ad nos missum, retinuimus, ut tunc dictam filiam nostram, ac præfatum militem, nobiscum securiùs duceremus;

Verùm cum dictum passagium nostrum adhuc, de consilio quorumdam amicorum nostrorum, partium vestrarum, quousque de ipsis responsum receperimus, sit dilatum, ipsos adhuc nobiscum in partibus retinemus, et speramus in proximo cum ipsis, duce Domino, transfretare;

Quamobrem specialiter vos rogamus, quatinùs dilationem hujusmodi gravem non habeatis, si placuerit, vel molestam; nam, quatenùs securo modo fieri poterit, dictum cupimus negotium maturare.

Dat' apud Westm', vii. die Octobris.

Ad cardinales, de credentiâ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, P. DEI gratiâ, tituli Sanctæ Praxedis cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Pensantes gratam benivolentiam, quam ad nos & domum nostram regiam, tam ex testimonio laudabili quam operis efficaciâ, cognovimus hactenus vos habere, hanc de dilectionis vestræ dulcedine fiduciam optinemus, quod nostrorum zelatis honorum & profectuum incrementa.

Ex hâc utique fiduciâ quædam, cordi nobis insidentia, injunximus, venerabili in CHRISTO patri, H. episcopo Lincoln', ac dilectis & fidelibus nostris, W. de Bohun, Norht', & R. de Ufford, Suff', comitibus, ac Johanni Darcy, hospitii nostri senescallo, amicitiæ vestræ vivæ vocis oraculo referenda; quos, optentu nostri, habere velitis, petimus, specialiter commendatos; ipsis, tribus, & duobus eorum, in dicendis ex parte nostrâ, si placuerit, auditum præbentes benivolum, & fidem credulam adhibentes.

Dat' apud Westm', vii. die Octobris.

Eodem modo scribitur domino P. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Aquiro diacono cardinali, &c.

Consimiles litteræ ad Guidonem de Sancto Germano, & alios.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, magnæ discretionis viro, Guidoni, de Sancto Germano, domini Papæ capellano, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Ex firmâ fiduciâ vestrarum fidelitatis & circumspectionis providæ, de quibus vos audivimus laudabiliter commendari, quædam, cordi nobis insidentia, injunximus, venerabili in CHRISTO patri H., &c. *ut supra usque ibi,* referenda, & *tunc sic*;

Quibus, tribus, & duobus eorum, fidem adhibere velitis credulam, si placuerit, in dicendis, & ipsis oportunis assistere consiliis & auxiliis in agendis. Dat' ut supra.

Eodem modo scribitur Petro Burguhdionis.

Item, Nicholao de Capucio.

Pro scolaribus Aulæ Regis Cantabrigiæ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 3. m. 24. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, considerantes qualiter, ut sancta mater ecclesia fomentum habere possit continuum clericorum & sapientiæ salutaris, pro patribus nati sunt filii, & peritis decedentibus, succedit juvenum apta posteritas, in quibus potest, per exercitium studii, sapientia propagari, qui fidem possunt dilatare catholicam, & regale solium ac rempublicam consiliis providis roborare;

Ac proindè, desiderantes, ad multiplicationem sapientum, in universitate Cantebrigiæ, quæ multos in vineâ Domini produxit palmites fructuosos, scolaribus, ad proficiendum in studio benè dispositis, misericorditer & perpetuò subvenire, ut juvenes, ingenio perspicui, fiant per studium eruditi, & ad publica consilia magis apti, ad honorem DEI, Sanctæ Mariæ Virginis, matris suæ, omniumque sanctorum, pro animâ, celebris memoriæ, domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, qui, piâ consideratione, triginta duobus scolaribus, illuc pro studio vacaturis, fecit ad tempus sustentationis necessaria ministrare, nec non pro nostræ, ac Philippæ Reginæ Angliæ, consortis nostræ carissimæ, liberorum & progenitorum nostrorum, animarum salute;

Quoddam collegium triginta duorum scolarium, continuè studentium in universitate prædictâ, quos cohabitare volumus in manso nostro juxta hospitale Sancti Johannis, in parochiâ ecclesiæ Omnium Sanctorum Cantebrigiæ, quod de dilecto nobis magistro Roberto de Croiland perquisivimus, ordinavimus, ereximus, & statuimus perpetuis temporibus duraturum, & mansum illud Aulam scolarium Regis Cantebrigiæ nuncupari.

Quod quidem collegium per custodem Regi disposuimus, dilectum clericum nostrum, magistrum Thomam Powys ipsi collegio præfecimus in custodem, pro quorum habitatione, & in subventionem sustentationis eorumdem, dedimus & concessimus, pro nobis & hæredibus nostris, prædictis custodi & scolaribus mansum prædictum, cum pertinentiis, & advocationem ecclesiæ Sancti Petri de Norhampton', & capellarum eidem ecclesiæ annexarum, quæ de nostro existunt patronatu, habenda & tenenda sibi, & successoribus suis, custodibus & scolaribus dicti collegii, in liberam & puram eleemosinam, imperpetuum.

Dedimus etiam & concessimus eisdem custodi & scolaribus, licentiam quod ipsi dictam ecclesiam, cum capellis prædictis, licet ad eas priùs non præsentaverint, appropriare, & eas, sic appropriatas, in proprios usus, tenere possint sibi, & successoribus suis prædictis, imperpetuum, non obstantibus quibuscumque statutis, seu ordinationibus contrariis, editis in hâc parte. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', vii. die Octobris.

Per breve de privato sigillo.

De protectione pro cardinalibus, & de conductu undecunque.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 3 m. 25. in Turr. Lond.

REX, admirallis, magistris, & marinariis navium, ac universis & singulis portuum traversorum, pedagiorum, aliorumque locorum terræ marisque custodibus, & pro nobis in terrâ marique quomodolibet existentibus, cæterisque justiciariis, officialibus, & comissariis regni nostri, vel eorum loca tenentibus, subditis nostris, stipendariis & conductis, ac etiam non subditis, ad quos literæ præsentes pervenerint, salutem.

Cum, venerabiles patres & dilecti nobis in Domino, Petrus tituli Sanctæ Praxedis presbiter, & Bertrandus Sanctæ Mariæ in Aquiro diaconus, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinales, de mandato & auctoritate apostolicæ sedis, pro certis negotiis in Angliam dirigant gressus suos;

Nos, eisdem cardinalibus, & eorum cuilibet, nec non sociis, servitoribus, consortibus, familiaribus, valettis, nunciis, messegeriis, ac ministris eorum, & cujuslibet eorumdem, & eisdem, & cuilibet eorum, adhærentibus quoquomodo, præsentibus & futuris, de pleno, vero, salvo, & securo conductu, sine fraude quacumque, prout meliùs dici potest & sanius intelligi, providere volentes;

Eisdem cardinalibus & eorum cuilibet, nec non sociis, servitoribus, consortibus, familiaribus, valettis, nunciis, messegeriis, & ministris eorumdem, & cuilibet eorumdem, & eisdem, & cuilibet eorum, adhærentibus quoquomodo, necnon illis, qui de regno Franciæ & extra ad regnum Angliæ, & de ipso regno Angliæ & extra ad regnum Franciæ, per ipsos dictos cardinales, vel ad eos undecumque & quacumque mittentur, cujuscumque statûs & conditionis existant, cum ipsorum & cujuslibet eorum equis & equitaturis, mulis, roncinis, animalibus, someriis, harnesiis, vecturis, & rebus quibuscumque, & quocumque nomine censeantur, & quotquot existant numero & existent, dedimus & concessimus, damus & concedimus, per præsentes, ut per omnia & singula loca jurisdictionis nostræ, tam in terrâ quam in mari, in viâ publicâ seu privatâ, in itinere & etiam extra iter, & tam in veniendo in Angliam, quam stando, mittendo, etiam redeundo, plenum, verum, salvum & securum conductum:

Volentes quod ipsi & eorum quilibet, possint tutè & absque impedimento quocumque, portare, vehere, ducere, ac portari, vehi, & duci facere & conduci, plenè & liberè, etiam extra regnum Angliæ, & quocumque & undecumque, quacumque ac quandocumque, & similiter aliundè, ad ipsum regnum per se, vel alium, seu alios pecuniam, grossam seu minutam, auream seu argenteam, ære contaminatam seu non contaminatam, de cuneo nostro, & etiam alieno, in massâ seu etiam sine massâ, vasa aurea sive argentea, coclearia, vestes, anulos, jocalia, utensilia, pannos, foruturas, vina, blada, carnes, pisces, ac victualia, & alia quæcumque sint, & quocumque nomine censeantur, absque solutione, exactione traversi, pedagii, passagii, custumæ, censûs, redditûs, talliæ, seu alterius redibentiæ qualiscumque, & eos & eorum quemlibet eximimus à prædictis & quolibet prædictorum;

Mandantes etiam vobis, & vestrûm cuilibet, nostris subditis, & conductis pro nobis, quatenùs omnia & singula prædicta teneatis firmiter, in & de jurisdictionibus nostris, & extra, & faciatis ea diligentius observari:

Et, cum eos, seu eorum aliquem, per loca jurisdictionis, seu jurisdictionum nostrarum, & districtus, transire, redire, & morari, semel & pluries, contingat, tutè & liberè, unà cum equis, rebus, & bonis supradictis, & aliis quibuscumque, & familiâ secum existente, cum & in quocumque numero transire & morari quotienscumque pacificè permittatis, absque impedimento, & exactione quacumque;

Et provideatis eisdem, & eorum cuilibet, si opus fuerit, vel ex eorum, seu alterius ipsorum, parte fueritis requisiti, de conductu galeis, navigiis, victualibus, equis, equitaturis, & aliis necessitatibus, & utilitatibus oportunis, ac etiam ex parte nostrâ; alios, non subditos, per quorum loca, jurisdictiones, seu districtus, transibunt, requiratis, ac eos & eorum quemlibet requirimus per præsentes, ut dictos cardinales, servitores, consortes, familiares, valettos, nuncios, messagerios, ministros, & familias, ac omnes alios & singulos suprascriptos, habeant specialiter commendatos, & ipsos, ut præmittitur, transire permittant, ac auxilium & consilium præbeant eisdem, & eorum cuilibet, sicut dicti nostri, non subditi, vellent nos facturos in casu consimili, vel majori:

Et vos, subditi nostri, erga ipsos & eorum quemlibet, si requisiti fueritis, taliter vos habentes, quod debeamus de vobis meritò contentari.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xv. die Octobris.

Per ipsum Regem.

De protectione pro certis personis de Scotia.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. — Pat. 11 Edw. III. p. 3 m. 24. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, & aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cum Alexander de Seton miles, & Laurentius de Preston, de Scotiâ, cum quadraginta hominibus equitibus, infra regnum nostrum, usque Londoniam, & alibi, in eodem regno, ex certis causis, de nostrâ licentiâ sint venturi;

Suscepimus ipsos Alexandrum & Laurentium, ac dictos homines, & ipsorum garciones, & equos ac hernesia, sic veniendo infra regnum nostrum prædictum usque Londoniam, & alibi, ut prædicitur, ibidem morando, & exindè ad partes Scotiæ redeundo, in protectionem & defensionem nostram, necnon in salvum & securum conductum nostrum:

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, *&c. prout in consimilibus de protectione literis.*

In cujus, &c. usque ad festum Purificationis beatæ Mariæ Virginis proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud Westm', xv. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Comitibus Arundell' & Sarum committitur potestas tractandi cum Scotis de pace.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. — Rot. Scot. 11 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes literas inspecturis, salutem.

Sciatis quod nos, de circumspectione providâ & fidelitate probatâ dilectorum & fidelium nostrorum, Ricardi Arundell', & Willielmi de Monte Acuto, Sarum, comitum, plenariè confidentes;

Ad tractandum, pro nobis & nomine nostro, cum quibuscumque hominibus, inimicis seu adversariis nostris, de Scotiâ, de treugiâ, seu guerræ sufferentiâ, inter nos & ipsos, super omnibus dissensionibus, demandis, & debatis, hinc indè subortis, ineundis, & hiis, quæ sic tractata fuerint, prout ad honorem & commodum nostrum expedire viderint, vel viderit, consentiendum, & super hiis finaliter concordandum, ac ea quæ sic tractata, & concordata fuerint, quatenùs ad nos attinet, quacumque firmitate vallandum, & ab ipsis hominibus securitatem, pro nobis sufficientem, in hâc parte recipiendum, & omnia alia & singula faciendum & exercendum, quæ in præmissis & circa ea necessaria fuerint vel oportuna, etiam si mandatum exigant speciale:

Ipsis & eorum cuilibet plenam concedimus & committimus potestatem; promittentes pro nobis & hæredibus nostris, nos ratum & gratum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per præfatos comites & eorum quemlibet, tractatum & concordatum, vallatum & factum fuerit in præmissis & quolibet præmissorum. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xv. die Octobris.

Per ipsum Regem.

De potestate eisdem comitibus commissâ, tractandi cum eisdem de pace & finali concordiâ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. — Rot. Scot. 11 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes literas inspecturis, salutem.

Sciatis quod nos, de circumspectione providâ, & fidelitate probatâ dilectorum & fidelium nostrorum, Ricardi Arundell', & Willielmi de Monte Acuto, Sarum, comitum, plenariè confidentes, ad tractandum pro nobis, & nomine nostro, cum quibuscunque hominibus, inimicis seu adversariis nostris, de Scotia, de pace, & finali concordia, inter nos & ipsos, super omnibus dissensionibus, *&c. ut supra de verbo ad verbum.*

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xv. die Octobris.

Per ipsum Regem.

[*Duppl'.*]

Eisdem comitibus datur potestas recipiendi ad fidem & pacem Regis, Scotos qui eas acceptare voluerint.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. — Rot. Scot. 11 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, universis, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, Ricardi Arundell', & Willielmi de Monte Acuto, Sarum, comitum, quos, & eorum alterum, constituimus capitaneos & ductores, ac capitaneum & ductorem, excercitûs nostri versus partes Scotiæ, pro tuitione & defensione regni terrarum & populi nostrorum, contra hostiles aggressus Scotorum inimicorum nostrorum profectur', plenariè confidentes;

Dedimus eisdem comitibus, & eorum alteri, plenam, tenore præsentium, potestatem, nomine nostro, recipiendi ad fidem & pacem nostram homines de Scotiâ, ad fidem & pacem illas non existentes & alios, qui eisdem Scotis contra nos adhærent, seu adhæserunt, & cum eis contra nos de inimicitiâ fuerunt, qui ad fidem & pacem nostram venire voluerint, & quos ad pacem & fidem hujusmodi fore viderint, vel viderit, admittendos;

Et literas de pardonatione dictarum adhæsionis & inimicitiæ, nec non de hujusmodi admissione ad pacem nostram, eisdem hominibus, pro securitate suâ in hâc parte, nomine nostro faciendi;

Ratum & gratum habituri quicquid iidem comites, & eorum quilibet, nomine nostro, fecerint, vel fecerit in præmissis.

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege, apud Westm', xv. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, pro collegio scolarium Cantabrigiæ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. — Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Reducentes in debitæ considerationis examine, qualiter Reges & regna sunt præcipuè per potentiam, sapientiam, & clementiam, dirigenda; quarum medio si duo destituantur extrema, potentia plerumque deviat in rigorem, & clementia fatuitatem potiùs induit quam virtutem:

Ac proinde desiderantes, tam ad regni nostri quam fidei catholicæ fulcimentum, in eodem regno plures habere peritos, & in scripturis sacris & sapientum traditionibus per studium eruditos;

Quoddam collegium, triginta duorum scolarium, aptorum ad proficiendum in studio, in universitate Cantebrigiæ, quæ in orto militantis ecclesiæ multos protulit palmites fructuosos, ordinavimus & fundavimus jam de

novo, quod per unum custodem providum disposuimus gubernari; pro quorum sustentatione possessiones certas, unà cum jure patronatûs ecclesiæ Sancti Petri Norhampton' Lincoln' diœcesi ipsis dedimus intuitu caritatis, & plures dare proponimus, Deo duce:

Quamobrem apostolicæ munificentiæ, quam in pietatis operibus, super omnes divitias, confidimus delectari, votivis affectibus supplicamus quatinùs, attento clementer fructu multiplici, quem dictum collegium est in ecclesiâ Dei verisimiliter producturum, dignetur vestra benignitas illud ex certâ scientiâ confirmare, & ex uberiori dono gratiæ, in subventionem congruæ sustentationis eorumdem, præfatam ecclesiam dictis custodi & scolaribus, juxta formam supplicationis nostræ, hiis interclusæ, concedere misericorditer, in usus suos proprios, perpetuò possidendam.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', xvi. die Octobris.

Ad cardinales, pro collegio memorato.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

VENERABILI in Christo patri, domino P. Dei gratiâ, episcopo Penestrensi, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cum tam ad regni nostri quam fidei catholicæ fulcimentum, desiderantes in universitate Cantebrigiæ numerum adaugere studentium, qui in scripturis sacris & sapientum traditionibus eruditi fiant pugiles fidei, & ad consimilia publica magis apti;

Quoddam collegium perpetuum, triginta duorum scolarium, in universitate prædictâ, caritatis intuitu, fundaverimus jam de novo, certis possessionibus, unà cum jure patronatûs ecclesiæ Sancti Petri Norhampton', Lincoln' diœcesi in subventionem sustentationis eorumdem, ipsis per nos misericorditer assignatis;

Ac domino Summo Pontifici per nostras supplicaverimus litteras speciales, ut ad uberiorem sustentationem eorumdem, custodi & scolaribus dicti collegii præfatam ecclesiam dignetur concedere, in usus suos proprios, perpetuò possidendam, juxta formam supplicationis nostræ, dictis litteris nostris interclusæ:

Paternitatem vestram reverendam, quam ad promovenda pietatis opera credimus favorabiliter inclinatam, attentè rogamus, quatinùs erga dictum Summum Pontificem, pro felici expeditione supplicationis hujusmodi, velitis, si placet, partes vestræ sollicitudinis interponere cum effectu.

Dat' apud Westm', xvi. die Octobris.

Eodem modo scribitur cardinalibus subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Domino G. Dei gratiâ, episcopo Albanensi.

Domino N. Dei gratiâ, Sancti Adriani diacono cardinali.

Ad Papam, littera super guerra cum Rege Franciæ, & super alligantiis cum Imperatore, excusatoria.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, devota pedum oscula beatorum. Honore condigno receptis binis vestræ celsitudinis apostolicæ litteris, nobis per reverendum virum, magistrum Petrum Burgundionis, capellanum vestrum, & sanctitatis vestræ nuncium, præsentatis;

Per quarum alteras vestra benignitas pacem ineundam cum domino Philippo, Regem Franciæ se dicente, nobis persuadere curavit; ad quod, duce Domino, procurandum, venerabiles patres, dominos P. tituli Sanctæ Praxedis, presbiterum, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, diaconum, Sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinales, ad præfatum dominum & nos vestra providit clementia destinandos, & per alias participationem cum domino Lodowico de Bavaria nobis sacris monitis dissuasit:

Ac auditis, & debitè ponderatis, tam contentis in dictis vestris apicibus quam quæ præfatus capellanus vester benè & prudenter super hoc proposuit coram nobis, laudes & gratias humiliter vobis exsolvimus quas valemus.

Nos autem, exhortationes vestras in speciales jussiones corditer admittentes, ut pacis filius, pacem, quantum in nobis est, habere cum omnibus affectamus, & maximè cum dicto domino Philippo; cui diversis nexibus attinemus, & ex hac gratâ consideratione, quantum cum nostro honore potuimus, pacem semper ab eo quæsivimus, ac, ut pacem etiam emeremus, oblationes sibi fecimus varias & immensas, quas longum foret per singula reserare, omnem humilitatem & obsequium nostrum effectualiter ostendentes & offerentes eidem, ut sic ipsius benivolentiam captaremus, & ipse restitutionem terrarum nostrarum nobis fieri faceret, quas contra Deum & justitiam à diu detinuit, & adhuc detinet occupatas.

Set præfatus dominus Philippus, nos diù protrahens sub incerto, & demùm, ob-auditis penitùs oblationibus hujusmodi, ut pateret voluntas ejus ad odium, occasiones, ut in nos insurgeret, exquisivit, ad subsidium rebellium nostrorum de Scotia voluntariè se convertens, qui per ipsius inductionem & juvamen nobis guerram injuriosam moverunt, & machinans, nos omninò deprimere, navigium, quod parari fecerat sub colore sancti passagii transmarini, congregari fecit versus boream, cum armatis & piratis in multitudine copiosâ, qui nedum in mari nostros subditos, nullius mali conscios, expugnârunt, deprædarunt & etiam trucidârunt, set in regno & ducatu nostris Aquitaniæ pluries, & in locis variis, hostiliter applicantes, strages & incendia, rapinas & alia mala multipliciter perpetrârunt, non parcentes ordini, sexui, vel ætati; ac castra, villas, & alia jura nostra, in ducatu eodem, contra justitiam occupârunt, & de ipsius domini Philippi mandato occupant in præsenti, pejora publicè comminantes.

Ita quod extrema necessitas nos ad resistentiam licitam impellebat; set sic inculpatum adhibuimus moderamen, quod nostri subditi, illatas eis injurias solummodo quatenùs poterant propulsantes, adhuc alicubi regnum Franciæ hostiliter non intrarunt.

Si autem merces venales mercatorum regni nostri, ad partes transmarinas jam cum armatâ potentiâ transmittamus, sicut necessitas nos compellit, propter dicti domini Philippi insidias & injurias propulsandas; de hoc, si placet, vestra clementia non turbetur, quia non ad nocendum cuiquam, set, pro salvo conductu dictarum mercium id providimus faciendum; ex hoc nulli injuriam irrogantes.

Velit igitur, petimus de vobis, vestra sanctitas hæc sentire, quod ad quamcumque rationabilem viam pacis, juxta vestri, & dictorum dominorum cardinalium, sanum consilium voluntarii semper erimus in omnibus & parati.

De salute verò animæ dicti domini Lodowici, cum nobis affinitatis genere sit conjunctus, in Deo solliciti, sibi per personas medias consuluimus, ipsum intimè requirentes, ut super attemptatis per eum contra Romanam ecclesiam & sedem apostolicam, gratiæ sedis ejusdem se submitteret humiliter & devotè, & ut verè catholicus, sanctis vestris pareret injunctionibus & mandatis; qui nobis fideliter repromisit hæc humiliter & effectualiter se facturum:

Et hoc, ob honorem sanctæ Romanæ ecclesiæ, atque vestrum, & specialem affectum quem gerimus ad eandem, & vestram etiam sanctitatem, bonâ & sanâ intentione fecimus, ut speramus; & si præter intentionem nostram in hoc forsan erraverimus, salubri correctioni vestræ super hoo volumus subjacere.

Supplicamus igitur vestræ sanctitati apostolicæ, toto corde, quatinùs, præmissis debitè ponderatis, velitis, optentu justitiæ, contra subtilitates & malitias exquisitas nobis adversantium, in oportunitatibus, si placet, nos prosequi gratiâ & favore, & efficacibus auxiliis prævenire; sinistra de nobis suggerentibus fidem penitùs, si libeat, denegantes, donec suggesta percurrerit celebris discussio veritatis.

Ad informandum autem pleniùs puritatis vestræ conscientiam de præmissis, certos nuncios, super hiis sufficienter instructos, ad vestram providimus præsentiam, quam citiùs commodè poterimus, destinare; præfatum etiam magistrum Petrum, qui propter gestum suum providum, nobis se præbuit placidum & acceptum, habere velit, sincerius optentu nostri, vestra sanctitas quæsumus, commendatum.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', xvii. die Octobris.

Ad cardinales nuncios.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III. Rot. Rom. 11 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

VENERABILIBUS in Christo patribus, dominis P. tituli sanctæ Praxedis, presbitero, & B. sanctæ Mariæ in Aquiro, diacono, Dei gratiâ, sanctæ ecclesiæ Romanæ cardinalibus, apostolicæ sedis nunciis, & amicis nostris carissimis, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Præsentatas nobis reverendæ paternitatis vestræ litteras, zelum perfectum sanctissimi patris, domini B. supernâ providentiâ, Papæ XII. quem optinet ad sedandum inter dominum Philippum, Regem Franciæ se dicentem, & nos omnem dissensionis & guerræ materiam, nec non commissam vobis super hoc punciationem pleniùs exprimentes;

Benignè recepimus, ut decebat, & debitè ponderavimus continentiam earumdem; tenentes indubiè quod circumspectionis & constantiæ vestræ maturitas, semotâ quâlibet acceptione personarum, rationes & jura singulorum debitè ponderabit.

Mittimus itaque vestræ benivolentiæ litteras nostras de conductu, sicut vestra dilectio nos rogavit; adventum vestrum, ut speramus, Deo & mundo placitum præstolantes, & libenti animo audiemus quicquid nobis vestra discretio voluerit intimare, ac quæ præfatus dominus Philippus noster consanguineus, promiserat, ut scripsistis.

Dat' apud Westm', xvii. die Octobris.

Pro clero provinciæ Eborum, super guerrâ cum Rege Franciæ, & subventione concedendâ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Pat. 11 Edw. III. p. 3. m. 20. in Turr. Lond.

REX, venerabilibus in CHRISTO patribus, archiepiscopo Eborum, & episcopis, ac dilectis sibi in CHRISTO, decanis, abbatibus, prioribus, & quibuscumque personis ecclesiasticis, secularibus, & regularibus, tam exemptis quam non exemptis, provinciæ Eborum, apud Ebor', in Crastino Sancti Martini, proximò futuro, conventuris, salutem.

Sciatis quod, cum prælati & clerus diœcesis & provinciæ Cantuar', considerantes qualiter Rex Franciæ, machinans nos & nostros omnimodo deprimere, movet nobis guerram fortissimam, tam in terrâ quam in mari, nolens nec paci, nec pacis tractatui consentire;

Per quod, tam ad reprimendum ipsius Regis quam Scotorum inimicorum nostrorum malitiam, oportet nos, pro defensione ecclesiæ & terrarum, nostro regimini subjectarum, importabile subire profluvium expensarum;

Propter evidentem utilitatem & urgentem necessitatem nobis, in subventionem expensarum hujusmodi, liberaliter concesserint, de beneficiis suis ecclesiasticis, & temporalibus eisdem annexis, decimam triennalem;

Ac vos, ad tractandum super faciendâ nobis subventione necessariâ in hâc parte, sitis apud Ebor' dicto crastino conventuri, assignavimus, dilectos & fideles nostros, Galfridum le Scrop, Johannem de Stonore, Willielmum de Shareshull, Johannem de Shordich, Willielmum de Everdon, & Thomam de Brayton, quinque, quatuor, tres, & duos eorum, ad tractandum vobiscum super præmissis tunc ibidem;

Et tam ad intentionem nostram in hâc parte quam ad causas necessitatis hujusmodi vobis pleniùs exponendum, necnon ad petendum à vobis subsidium pro defensione publicâ oportunum:

Et ideò dilectionem vestram attentè rogamus quod, ponderatis periculis, quibus nos & vos, ac cuncti nobis subditi, subicimur in hâc parte, consideratoque quod vestrum specialiter vertitur interesse, cum præfatis Galfrido, Johanne, Willielmo, Johanne, Willielmo, & Thoma, quinque, quatuor, tribus, & duobus eorum, super præmissis diligenter pertractetis, & subventionem congruam, quam tanta requirit necessitas, nobis liberaliter concedatis; taliter vos habentes quod vestram, in tantæ necessitatis articulo, debeamus devotionis promptitudinem meritò commendare.

Teste Rege, apud Thame, primo die Novembris.

Per isum Regem & concilium.

Pro civitate Baionæ, de retributione faciendâ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, majori, juratis, centum paribus, & toti communitati civitatis suæ Baionæ, salutem.

Pensantes fidelitatis vestræ constantiam, quâ semper in dilectione domûs nostræ regiæ perstitistis, & qualiter vestri concives & marinarii, jam de novo, sicut audivimus, cum inimicis nostris, insidiantibus in classe magnâ nostris fidelibus supra mare, magnanimiter sunt congressi, gratiosam, laudetur Altissimus, de ipsis victoriam reportantes, in vobis & probitate vestrâ strenuâ meritò delectamur; gerentes in votis vestram gratitudinem gratè respicere, sicut decet.

Undè licet, *Arnaldus de Pynsele navis, vocatæ navis Dei de Baiona,*
Bernardus de Lescar navis, vocatæ la Seinte Marie de Bayon,
Johannes del Bays navis, vocatæ la Seinte Marie,
Laurentius de la Crous navis, vocatæ la Seinte Anne,
Petrus de Las navis, vocatæ la Seinte Marie, &
Johannes Bidard navis, vocatæ la Seint Jame de Bayon,
magistri, concives vestri, nuper contra fidelitatis debitum, ad partes inimicorum nostrorum se temerè divertentes, & cum ipsis inimicis, ad ipsorum solatium & commodum, ac nostri contemptum contrahentes, & cum ipsis proficiscentes hostiliter supra mare, & propter hoc per ministros nostros arestati forent, ex hoc tam corporis supplicium quàm confiscationem bonorum meritò subituri;

Gratâ tamen consideratione probitatis & gestûs vestri laudabilis, volentes gratiùs agere cum eisdem, ipsos & naves eorum dearestari mandavimus, receptâ cautione de eisdem de benè & fideliter amodò se gerendo, & de respondendo nobis, cum versus eos loqui voluerimus de præmissis.

Velitis igitur, petimus, juxta nostri fiduciam, pro defensione nostrorum jurium & honoris, magnanimitate solitâ laborare; de retributione confidentes quam, sicut regiam decet munificentiam, vobis faciemus cum exuberantiâ, DEO duce.

Dat' apud Thame, ii. die Novembris.

Per ipsum Regem.

Super expensis comitis de Murref in Turre London.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 13. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Essex', salutem. Cum nuper tibi præceperimus quod, dilecto & fideli nostro, Nicholao de la Beche, constabulario Turris nostræ London', viginti solidos, pro expensis comitis de Murref de Scotiâ, in prisonâ nostrâ Turris prædictæ de mandato nostro detenti, pro quâlibet septimanâ, quâ idem comes in Turri prædictâ, à decimo octavo die Octobris, anno regni nostri nono, quamdiu ipsum comitem ibidem sic detineri contingeret, de exitibus ballivæ tuæ solveres: ac nos, sextodecimo die Martii proximò præterito;

Pro eo quod præfatus comes, secundo die Octobris, proximo ante dictum decimum octavum diem, præfato Nicholao liberatus fuit in prisonâ, in Turri prædictâ, ut præmittitur, detinendus, sicut fuimus pleniùs informati;

Habitâ consideratione ad expensas, quas ipsum Nicholaum, pro sustentatione prædicti comitis, dum sub custodiâ suâ detentus fuerit, facere oportet, concesserimus eidem Nicholao viginti & sex solidos & octo denarios, pro expensis ipsius comitis, singulis septimanis, à tempore quo in custodiâ ipsius Nicholai sic fuit, quamdiu ipsum in Turri prædictâ extunc in prisonâ contigerit detineri.

Et tibi præceperimus quod præfato Nicholao viginti & sex solidos & octo denarios, singulis septimanis, pro expensis præfati comitis, à dicto secundo die Octobris, quamdiu ipsum in prisonâ Turris prædictæ sic detineri contigerit, de exitibus ballivæ tuæ, deductis viginti solidis, si quos ei solvisses virtute mandati nostri supradicti, solveres, sicut per inspectionem rotulorum cancellariæ nostræ nobis constat;

Tibi præcipimus quod præfato Nicholao id, quod ei à retro est de dictis viginti & sex solidis & octo denariis, per septimanam, pro sustentatione præfati comitis, a vicesimo quarto die Octobris, proximò præterito, & etiam eosdem viginti & sex solidos & octo denarios, per septimanam, exnunc pro sustentatione ejusdem comitis, quamdiu ipsum in prisonâ Turris prædictæ sub custodiâ præfati Nicholai sic detineri contigerit, de dictis exitibus solvas; recipiens à præfato Nicholao litteras suas patentes, receptionem pecuniæ, quam ei sic solveris, testificantes:

Et nos tibi indè, in compoto tuo, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Querendon, xiv. die Novembris.

Per concilium.

Pro admirallo flotæ, de navibus ordinandis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.

Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 12. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Waltero de Manny, admirallo flotæ suæ navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes boreales, vel ejus locum tenenti, salutem.

Quia ob aliqua nova, quæ ad nos jam noviter pervenerunt, vobis mandamus, firmiter injungentes, quod omnes naves de flotâ nostrâ, ad partes transmarinas nuper missâ, quæ in comitivâ vestrâ, de eisdem partibus, ad portum de Erewell, vel alia loca vicina redierunt, insimul, sicut munitæ hominibus & aliis necessariis existunt, sub aresto detineri & custodiri faciatis, ita quod nullatenus separentur, quousque aliud indè duxerimus demandandum.

Volumus nichilominus, & vobis etiam mandamus, quod, si expedire videritis supra mare cum dictis navibus proficisci, ad gravandum hostes nostros & alios, contra nos existentes, & per mare transeuntes, vel subditis, aut amicis nostris in portubus, aut aliis locis, insidiantes;

Tunc cum eisdem navibus supra mare proficiscamini, & dictos hostes nostros, sive in mari, sive in portubus, ubi eos invenire poteritis, viriliter aggrediamini, & viriliùs expugnetis, prout meliùs & efficaciùs fore videritis faciendum; ita semper quod dictæ naves, infra tres septimanas, à tempore quo se versus mare moverint, ad dictum portum, vel portum de Sandwico, redeant omni modo.

Et nolumus quod vos, aut àliqui in dictis navibus existentes, mercatoribus Ispanniæ aut Alemanniæ, vel aliarum partium quæ sunt de amicitiâ nostrâ, & qui ad regnum nostrum venire, vel aliàs per mare transire voluerint, dampnum, impedimentum, seu gravamen, aliqua inferatis.

Mandavimus enim vicecomitibus nostris comitatuum Norff', Suff', & Essex', quod victualia competentia provideri, & vobis liberari faciant, magistris, marinariis, & aliis hominibus, in eisdem navibus existentibus, pro vestrâ & suâ sustentatione per tres septimanas, ministranda; quæ per vos ab eisdem vicecomitibus, per indenturas indè modo debito conficiendas, recipi volumus, & dictis magistris, marinariis, & aliis hominibus, ut præmittitur, ministrari.

Teste Rege, apud Querendon, xxiv. die Novembris.

Per ipsum Regem.

De victualibus providendis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 1. m. 12. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Norff' & Suff', salutem. Cum ob aliqua nova, quæ ad nos, *&c. ut supra usque ibi,* demandandum, *& tunc sic,* nisi ipsum admirallum, vel ejus locum tenentem, cum dictis navibus supra mare, ad gravandum hostes nostros & alios, contra nos existentes, juxta formam mandati nostri, eis indè directi, contigerit proficisci;

Nos, volentes præfato admirallo, & dicto suo locum tenenti, ac magistris, marinariis, & aliis hominibus, in navibus prædictis existentibus, de victualibus, pro ipsorum sustentatione, per te & vicecomitem nostrum Essex' competenter provideri;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, hujusmodi victualia, pro sustentatione admiralli, vel dicti locum suum tenentis, ac magistrorum, marinariorum, & aliorum hominum prædictorum, vel majoris partis eorumdem, per tres septimanas competentia, in ballivâ tuâ, ubi ad majus commodum nostrum, & minus dampnum populi nostri, provideri poterunt, de exitibus ballivæ tuæ emi & provideri, & ea usque portus, ubi dictæ naves existunt, duci & cariari, & præfato admirallo, vel dicto ejus locum tenenti, per indenturam, indè modo debito conficiendam, liberari facias, magistris marinariis, & aliis hominibus prædictis, ut prædicitur, ministranda:

Et, si denarios de exitibus ballivæ tuæ non habeas jam in promptu, tunc hominibus, à quibus dicta victualia capi feceris, aliquem brevem diem assignes, ad quem cuilibet eorum, de eo quod ab eo captum fuerit, de dictis exitibus valeas satisfacere, ut est justum.

Et custus, quos circa emptionem, provisionem, & cariagia, victualium prædictorum apposueris, tibi in compoto tuo, ad scaccarium nostrum, allocari faciemus:

Et hoc, sicut te indempnem servare volueris, & sub incumbenti periculo, non omittas.

Mandavimus enim vicecomiti nostro Essex' quod, si tu victualia, pro sustentatione prædictâ, ad sufficientiam in ballivâ tuâ commodè non poteris providere, tunc, ad significationem tuam, ea, quæ ultra providentias, per te factas, fuerint providenda, emi & provideri, & usque ad dicta loca cariari, & ibidem liberari faciat in formâ supradicta.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est prædicto vicecomiti Essex', quod si prædictus vicecomes Norff' & Suff', victualia pro sustentatione prædictâ, ad sufficientiam in ballivâ suâ commodè non poterit providere, tunc idem vicecomes Essex', ad significationem ejusdem vicecomitis Norff' & Suff', ea, quæ ultra providentias, per ipsum factas, fuerunt providenda, in ballivâ ipsius vicecomitis Essex', tam infra libertates quam extra, *&c. prout supra mutatis mutandis.*

Pro scolaribus Regis in universitate Cantabrigiæ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 12. in Turr. Lond.

REX, taxatoribus & collectoribus decimæ & quintedecimæ, nobis in concilio nostro, apud Westm' ultimo tento, per communitatem regni nostri, per triennium, concessarum, in comitatu Cantebrigiæ, salutem.

Cum quadraginta libræ, quas per vicecomitem nostrum Cantebrigiæ magistro Thomæ Powys, magistro scolarium, quos de eleemosinâ nostrâ in universitate Cantebrigiæ sustentamus, pro ipsius & eorumdem scolarium sustentatione, solvi mandavimus, eidem Thomæ nondum, ob diversas solutiones, per ipsum, de exitibus ballivæ suæ, de mandato nostro, factas, sunt solutæ;

Nos, volentes præfatis magistro & scolaribus, de summâ prædictâ celerem fieri solutionem, vobis mandamus quod eidem magistro dictas quadraginta libras de denariis, de primo termino solutionis decimæ & quintedecimæ prædictarum, super expensis, pro sustentatione suâ & dictorum scolarium faciendis, per indenturam, indè inter vos & præfatum magistrum modo debito conficiendam, solvatis; & nos vobis indè in compoto vestro, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Querendon, xxvii. die Novembris.

Per breve de privato sigillo.

De cardinalibus, in Angliam missis, benigniter pertractandis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 10. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Willielmo de Clynton, comiti Huntyngdon', constabulario castri sui Dovorr', & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti in portu Dovorr', salutem.

Cum, venerabiles patres, Petrus tituli Sanctæ Praxedis, presbiter, & Bertrandus Sanctæ Mariæ in Aquiro, diaconus, Sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinales, ad nos in Angliam celeriter sint venturi, & in eodem portu Dovorr' ordinaverint applicare;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod præfatis cardinalibus, cum ad portum prædictum declinaverint, occurratis, & ipsos ac familiares suos favorabiliter recipiatis, & in ballivâ vestrâ benigniter pertractetis, & per alios faciatis pertractari; non permittentes eis, vel eorum alicui, quantum in vobis est, in personis, vel rebus suis, injuriam fieri vel gravamen; nec victualia aliqua ipsis cariùs vendi, quam ante adventum suum vendita extiterunt:

Et hoc, si necesse fuerit, in locis, in dictâ ballivâ vestrâ, ubi expedire videritis, publicari faciatis; & illos, quos contrarium inveneritis facientes, per vos, juxta ipsorum delicta, & prout expedire videritis, puniri volumus & mandamus: & hoc, sicut honorem nostrum diligitis, nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Redyng, xxix. die Novembris.

Per ipsum Regem.

Salvus conductus pro Johanne de Insulis, cum Rege vel secretariis ejus tractaturo.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Rot. Scot. 11 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis admirallis, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, magistris, & marinariis navium, ac omnibus aliis fidelibus suis, ubicumque in dominiis nostris existentibus, sive in mari, sive in terrâ, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cum, nobilis vir, Johannes de Insulis infra regnum nostrum Angliæ, vel terram nostram Hiberniæ, seu ad partes dominii nostri in Scotiâ, cum sexaginta, aut quaterviginti, vel centum hominibus, equitibus, ad tractandum nobiscum, seu aliis fidelibus & secretariis nostris, quos ad hoc deputaverimus, sit venturus;

Suscepimus ipsum Johannem, & omnes prædictos equites, ac eorum servientes, necnon magistros, & marinarios navium, eos ducentium, ac easdem naves, veniendo infra regnum, terram, & partes prædicta, & aliundè infra dominium nostrum, tam per terram quam mare, ibidem morando, & exindè redeundo, in protectionem & defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum conductum nostrum:

Et ideò vobis, *&c. prout in litteris de salvo conductu.*

In cujus, &c. usque ad festum Pentecostes proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Aldermanston, iii. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Comiti Sarum committitur potestas tractandi cum Johanne de Insulis.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Rot. Scot. 11 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes literas inspecturis, salutem. Sciatis quod, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilecti & fidelis nostri, Willielmi de Monte Acuto, comitis Sarum, intimè confidentes;

Ad tractandum, & concordandum, nostro nomine, & pro nobis, cum nobili viro, Johanne de Insulis, super alligantiis & fœderibus, inter nos & ipsum ineundis, & super aliis omnibus & singulis, quæ nostrum & nostrorum concernere poterunt commodum & honorem, & ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quâcumque firmitate vallandum;

Ac omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis & circa ea oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, eidem comiti, tenore præsentium, plenam committimus & concedimus potestatem;

Promittentes pro nobis & hæredibus nostris, ratum & gratum habituros, & effectualiter impleturos, quicquid per præfatum comitem tractatum, concordatum, vallatum, & actum fuerit in præmissis, vel aliquo præmissorum:

Et literas dicti comitis, in hâc parte factas, & contenta in eisdem, acceptabimus, & ea faciemus per nostras patentes literas, securiori modo, quo fieri poterit, confirmari.

In cujus, &c.

Dat' apud Redyng, iv. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Super adventu cardinalium, & arduis negotiis; necnon de parliamento convocando.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 11. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, Johanni, eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem.

Quia, tam super urgentissimis causis, nos & statum regni nostri, ac aliarum terrarum nostrarum, & jura nostra & coronæ nostræ tangentibus, quam etiam super expeditione quorundam aliorum arduorum negotiorum, quæ venerabiles patres, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinales, ad nos jam in Angliam per dominum Summum Pontificem transmissi, nobis, ex parte ejusdem Summi Pontificis, & dictæ sedis, specialiter nunciarunt;

Parliamentum nostrum apud Westm', in crastino Purificationis beatæ Mariæ Virginis, proximò futuro, tenere;

Et ibidem vobiscum, & cum cæteris prælatis, ac magnatibus, & proceribus, dicti regni, colloquium habere disposuimus & tractatum:

Vobis in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus quod, prætermissis omnibus aliis, & excusatione quacunque cessante, dictis die & loco personaliter intersitis, nobiscum, & cum cæteris prælatis, magnatibus, & proceribus prædictis, super dictis negotiis, tractaturi, vestrumque consilium impensuri:

Et hoc sicut nos, & honorem nostrum, ac tranquilitatem & quietem dictorum regni & terrarum nostrarum, diligitis, nullatenus omittatis;

Præmunientes priorem & capitulum ecclesiæ vestræ CHRISTI Cantuar', ac archidiaconos, totumque clerum vestræ diœcesis;

Quod iidem prior & archidiaconi, in propriis personis suis, ac dictum capitulum per unum, idemque clerus per duos procuratores idoneos, plenam & sufficientem potestatem ab ipsis, capitulo & clero, habentes, prædictis die & loco intersint, ad consentiendum hiis quæ tunc ibidem, de communi consilio ipsius regni nostri, Divinâ favente Clementiâ, contigerit ordinari:

Scientes insuper quod, tam propter negotiorum prædictorum arduitatem quam pro eo quod nonnulla alia nostri & regni nostri negotia, in diversis parliamentis nostris, ante hæc tempora tentis;

Propter absentiam prælatorum, & magnatum ejusdem regni, qui eisdem parliamentis, unà cum aliis* ipsius regni proceribus, personaliter, juxta mandata nostra, eis indè directa, interfuisse debuerunt, fuerunt, non absque nostri & regni nostri incommodo, sæpiùs retardata;

Procuratores, seu excusationem aliquam pro vobis, legitimo cessante impedimento, admittere nolumus istâ vice.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est archiepiscopo Ebor', cæterisque episcopis, abbatibus & prioribus, &c.

De invasione Franciæ, propter sedis apostolicæ reverentiam, procrastinatâ.

A. D. 1337. An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p 2. m. 6. d. in Turr. Lond.

VENERABILI in CHRISTO patri, domino P. DEI gratiâ, tituli sanctæ Praxedis, presbitero cardinali, & sedis apostolicæ nuncio, amico suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Intellectis sacris literis apostolicis, pro pace, cum consanguineo nostro Franciæ, per vestri mediationem providam, ineundâ, nobis missis, & auditis quæ super hoc circumspecta vestra maturitas proposuit sapientissimè coram nobis, zelum perfectum domini Summi Pontificis, de filiorum quiete solicitum, & votivum vestræ cooperationis affectum, intimè contemplamur; desiderantes, ut peculiaris sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ filius, quantum commodè poterimus, piis apostolicis & vestris providis inniti consiliis & votis condescendere læto corde.

Set scire velit vestra prudentia quod, juxta morem laudabilem regni nostri, negotia tam ardua non aggredimur, prælatis, & proceribus, ac sapientibus, quorum regimini, permittente Domino, præsidemus, nec non amicis nostris, quorum interest, inconsultis.

Propter quod parliamentum nostrum apud Westm', in crastino Purificationis beatæ Mariæ Virginis, proximò futuro, mandavimus convocari; & interim amicos & confœderatos nostros pleniùs consulemus; ac tunc, per eorum & subditorum nostrorum consilium providum & digestum, sic, duce Domino, respondere, & super petitis facere, curabimus, quod debebitis rationabiliter contentari.

Concessimus etiam, ob reverentiam dictæ sedis atque vestram, quod, citra primum diem mensis Martii, proximò futurum, nec post, donec contrarium demandetur ex parte nostrâ, vel per nostros, nulla fiat invasio, nec præfato consanguineo nostro, neque suis, nec locis, nec terris, nec gentibus regni Franciæ, per nos, vel nostros subditos, malum aliquod inferatur:

Et, super hoc, mandavimus senescallo nostro Vasconiæ, & custodi nostro Quinque Portuum, ac ballivis & hominibus aliorum locorum, in quibus habetur copia navium, ut, post quindecim dies, à vicesimo secundo die hujusmodi mensis Decembris numerandos, citra dictum primum diem Martii, nec post, donec contrarium demandetur, non faciant, nec permittant fieri, in terrâ, vel in mari, dicto nostro consanguineo, sive suis, nec locis, nec terris, nec gentibus regni Franciæ, in personis, vel in rebus, dampnum, injuriam, vel gravamen; & quod, ex parte nostrâ, omnibus subditis nostris faciant publicè prohiberi, ne quis eorum, sub pœnâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, quicquam contra dictam concessionem nostram faciat aliqualiter vel attemptet;

Et hæc circumspectioni vestræ innotescimus per præsentes.

Data apud Guldeford', xxiv. die Decembris.

[*Et erat patens.*]

Eodem modo scribitur domino B. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Aquiro diacono cardinali.

Pro archiepiscopo de Armagh, de cruce bajulandâ.

A. D. 1338. An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 5. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, archiepiscopo Dublin', vel ejus vicario generali, si ipsum archiepiscopum ad alias partes divertere se contingat, salutem.

Cum, nuper, per breve nostrum, sub sigillo quo utimur in Hiberniâ, mandaverimus, venerabili patri archiepiscopo de Armagh, totius Hiberniæ primati, quod ipse ad parliamentum nostrum;

Quod apud Dublin', infra diœcesim vestram & provinciam, ad crastinum Sancti Hilarii proximò futurum, pro quibusdam arduis negotiis nostris, summoneri mandavimus;

Personaliter intersit, ibidem super dictis negotiis, unà cum aliis prælatis, & proceribus, terræ prædictæ, tractaturus, suumque consilium impensurus.

Ac jam intellexerimus quod vos ipsum archiepiscopum de Armagh, qui ad dictum parliamentum, juxta mandatum nostrum prædictum, accedere est paratus, super bajulatione crucis suæ, in diœcese, sive provinciâ vestrâ, versus parliamentum illud, proponitis impedire, per quod idem archiepiscopus ab eodem parliamento retrahere se intendit, nisi super hoc aliud per nos ordinetur;

Nos, nolentes prædicta negotia nostra aliqualiter retardari, set volentes ea, prout expedit, maturari:

Vobis districtè prohibemus ne eidem archiepiscopo, seu hominibus suis, infra dictam diœcesim vestram, sive provinciam venientibus, super bajulatione crucis ipsius archiepiscopi ante se, in veniendo ad parliamentum prædictum, ibidem morando, seu exindè ad propria redeundo, dampnum, molestiam, seu impedimentum aliquod inferatis, seu ab aliis aliqualiter inferri procuretis:

Scientes quod, si secus feceritis, ad vos, tanquam ad negotiorum nostrorum impeditorem, graviter, prout convenit, capiemus:

Mandavimus enim vicecomitibus, ballivis, ministris, & aliis fidelibus nostris, partium prædictarum, tam infra libertates quam extra, quod prædicto archiepiscopo, cum ipsum ad districtuum suorum loca, ex causâ prædictâ, declinare contigerit, occurrant, & ei in bajulatione hujusmodi assistant, quotiens per ipsum super hoc fuerint requisiti.

Teste Rege apud Bukeden, ii. die Januarii.

Per concilium.

Super bajulatione prætactâ, ad vicecomites in Hibernia, mandatum Regis.

A. D. 1338. An. 11 Edw. III.
Pat. 11 Edw. III. p. 3. m. 7. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & aliis fidelibus suis, in Hiberniâ, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum per breve nostrum, sub sigillo, quo utimur in dictâ terrâ Hiberniæ, mandaverimus, venerabili patri archiepiscopo de Armagh, &c. *prout supra, usque hæc verba, viz.*

Ac jam intellexerimus quod quidam, ipsum archiepiscopum de Armagh, qui ad dictum parliamentum, juxta mandatum nostrum prædictum, accedere est paratus, super bajulatione crucis suæ, in dictis diœcese sive provinciâ, versus parliamentum illud, proponunt impedire, per quod idem archiepiscopus de Armagh, ab eodem parliamento retrahere se intendit, nisi super hoc aliud per nos ordinetur;

Nos, nolentes prædicta negotia nostra aliqualiter retardari, set volentes

ea, prout expedit, maturari; vobis districtè prohibemus ne eidem archiepiscopo de Armagh, seu hominibus de familiâ suâ, in veniendo ad parliamentum prædictum, per diœcesim seu provinciam antedictas, unà cum cruce ipsius archiepiscopi ante se erectâ, ibidem morando, seu exindè ad propria redeundo, dampnum, molestiam, seu impedimentum aliquod inferatis, aut ab aliis inferri aliqualiter procuretis;

Set eis potius, cum ipsos per districtuum vestrorum loca transitum facere contigerit, occurratis, sibique, in bajulatione crucis prædictæ, salvum & securum conductum, suis sumptibus, habere faciatis quotiens & quando, per ipsos, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis requisiti.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Bukeden, iii. die Januarii.

Per ipsum Regem.

Pro Edwardo Rege Scotiæ.

A. D. 1338.—An. 11 Edw. III.
Liberat. 11 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate, de thesauro nostro, dilecto consanguineo & fideli nostro, Edwardo Regi Scotiæ, vel Radulpho de Malton, clerico ipsius Regis, viginti libras, quas præfato Regi concessimus de dono nostro.

Teste Rege apud Turrim London', iii. die Januarii.

Per ipsum Regem & billam thesaurariæ.

Pro Johanne de Aurea, cum galeis contra Scotos destinato.

A. D. 1338. An. 11 Edw. III.
Pat. 11 Edw. III. p. 3. m. 8. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis admirallis, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, magistris & marinariis navium, ac aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, tam in Scotia quam in Anglia, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum mittamus duas galeas nostras, quarum Johannes de Aurea & Nicholaus Blancus sunt patroni, hominibus armatis, & aliis necessariis de guerrâ, benè munitas, versus partes Scotiæ, ad perscrutandum mare, & hostes nostros de Scotia, & eis adhærentes, ad dictas partes Scotiæ, in succursum, vel solatium ipsorum qualitercumque, declinantes, sive in mari, sive in portubus, inventi fuerint, expugnandum, insequendum, & pro viribus destruendum;

Nec non ad salvò conducendum, & reducendum, naves regni nostri, ad dictas partes Scotiæ, vel alias partes boreales, cum victualibus & aliis rebus, pro sustentatione & confortatione fidelium nostrorum, ibidem existentium, & inibi mittendorum, profecturas, prout eisdem patronis, & aliis capitaneis earundem galearum, ex parte nostrâ, plenius est injunctum;

Nos, tam securitati, quam quieti, eorumdem volentes, quatenùs poterimus, providere, suscepimus, in protectionem & defensionem nostram, &c. *propè ut in litteris de conductu.*

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit, duraturas.

Teste Rege, apud Turrim London', iii. die Januarii.

Per ipsum Regem & concilium.

De protectione pro vino cardinalis nuncii.

A. D. 1338. An. 11 Edw. III.
Pat. 11 Edw. III. p. 3. m. 5. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis admirallis, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, magistris & marinariis navium, ac aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cùm venerabilis pater, B. Sanctæ Mariæ in Aquiro diaconus cardinalis, ad nos in Angliam à sede apostolicâ in nuncium missus, mittat quosdam familiares & servientes suos, ad partes ducatûs nostri Aquitaniæ, pro centum & quinquaginta doliis vini, in duabus navibus regni nostri, pro expensis ipsius cardinalis, ibidem quærendis, & exindè usque regnum nostrum ducendis;

Nos, contemplatione ipsius cardinalis, volentes securitati dictorum familiarium & servientum suorum providere, suscepimus eosdem familiares & servientes, & naves prædictas, ac magistros & marinarios earumdem, eundo versus dictas partes Vasconiæ, ibidem morando, & exindè cum vinis prædictis in regnum nostrum redeundo, in protectionem & defensionem nostram specialem, nec non in salvum & securum conductum nostrum; ita tamen quod dictæ duæ naves cum flotâ nostrâ navium, ad easdem partes Vasconiæ, pro vinis & aliis mercimoniis ibidem quærendis, & ad regnum nostrum ducendis, profecturâ, proficiscantur:

Et ideò vobis mandamus, &c. *prout in litteris de protectione.*

In cujus, &c. usque ad festum Paschæ proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud Turrim London', iv. die Januarii.

Per ipsum Regem.

Super querelâ Regis Hispaniæ.

A. D. 1338. An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 2. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi, Rogero Norman de Suthampton', salutem.

Querela Johannis Gomyz, per Regem Ispanniæ ad nos missi, nobis exposita continebat quod, cum versus nos se, cum dicti domini sui litteris, divertisset, Jacobus Dote, magister navis Collardi Mundenard de Suthampton', vocatæ la Margerie, Ricardus Cortenhale, & Robertus le Chaumberleyn, ac alii, in dictâ navi existentes, obviantes dicto Johanni, in loco vocato la Trade Sancti Mathæi, injustè ceperunt ab eo centum & quadraginta quintals ferri, & res alias ad valentiam quadraginta librarum sterlingorum, sibi pro expensis suis liberatas; quæ quidem bona, unà cum aliis bonis mercatorum, sic per ipsos captis, discarcata, reposita fuerunt in domibus vestris, & dicti Collardi, ac locis aliis apud Suthampton'; & quod dictus Jacobus cepit ab eodem Johanne duas litteras dicti Regis Ispanniæ, per ipsum nobis missas, quas hactenus sibi restituere non curavit, super quibus idem Johannes petiit sibi per nos de remedio celeri provideri;

Nos, considerantes captionem & detentionem bonorum dicti nuncii, & litterarum hujusmodi, nedum in juris injuriam, set in nostri contumeliam & dedecus perperàm attemptatas, & proindè volentes apponere festinum remedium in hâc parte;

Vobis mandamus, sub omni eo quod nobis forisfacere poteritis injungentes, quod omnia bona, à prædicto Johanne capta, & in domibus vestris vel custodiâ, ut præmittitur, existentia, eidem Johanni sine dilatione liberari & restitui faciatis, de quibus omnibus & singulis, eidem Johanni sic liberatis, volumus vos erga nos exonerari.

Teste Rege, apud Turrim London, iv. die Januarii.

Eodem modo mandatum est Collardo Mundenard de Suthampton', pro præfato Johanne.

Super querelâ antedictâ.

A. D. 1338. An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 2. in Turr. Lond.

REX, majori & ballivis Suthampton', salutem. Querela Johannis Gomys, per Regem Ispanniæ ad nos missi, exposita continebat, &c. *ut supra usque ibi* discarcata, reposita fuerunt in domibus Rogeri Norman de Suthampton', & Collardi Mundenard, & aliis locis ibidem, & quod dictus Jacobus, &c. *ut supra usque ibi.*

Et proindè, volentes festinum apponere remedium in hâc parte, mandavimus præfatis, Rogero & Collardo, quod prædicto Johanni bona sua prædicta, capta & detenta, & in custodiâ eorumdem, Rogeri & Collardi, sic existentia, liberari & restitui facerent indilatè;

Et vobis insuper mandamus, firmiter injungentes, quod, si iidem Rogerus & Collardus, præmissa facere non curaverint, vel circa ea torpentes fuerint seu remissi, tunc vos eadem bona, omnia & singula, quæ per inquisitionem, vel alio modo legitimo, vobis constare poterit à præfato Johanne capta & detenta fuisse, ut prædictum est, ac in custodiâ prædictorum Rogeri & Collardi, seu alterius cujuscumque, infra ballivam vestram, existere, in manum nostram seisiri, & eidem Johanni cum omni celeritate, quâ fieri poterit, liberari & restitui faciatis: taliter vos habentes in hâc parte, ne querela ad nos indè perveniat iterata.

Teste ut supra.

Pro vicecomite Tartasiæ, de emendâ faciendâ.

A. D. 1338. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, senescallo suo Vasconiæ, & constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, salutem.

Supplicavit nobis, dilectus & fidelis noster, vicecomes Tartasiæ, ut, cum ipse, ratione moræ suæ nobiscum, & occasione guerræ, in ducatu prædicto exortæ, jam de novo emolumentum & proficuum terrarum, tenementorum, & reddituum, quæ sunt tam de hæreditate uxoris suæ, quam suâ, nec non exitus pedagiorum suorum in diversis locis, quæ ad valorem non modicum se extendunt, per magnum tempus totaliter amiserit, & tam in retentione hominum ad arma & peditum, quam pro castrorum suorum munitione, & inimicorum nostrorum repulsione, magnos sumptus apposuerit;

Velimus ei de bonis dictorum inimicorum nostrorum, nobis in ducatu prædicto confiscatis, in locis competentibus, & terris, seu locis, dicti vicecomitis magis propinquis, recompensationem & emendam jubere fieri competentes;

Nos, prætextu grati obsequii ipsius vicecomitis, nobis hactenus impensi, & in posterum impendendi, volentes super præmissis per vos pleniùs informari, & eundem vicecomitem, ut ipse in obsequio nostro decentiùs se valeat continere, de aliquâ pecuniæ summâ competenti, in partem recompensationis hujusmodi, interim respicere gratiosè, &, habitâ informatione illâ, ulterius fieri quod decebit;

Vobis mandamus quod, habitâ cum illis de concilio nostro partium illarum, super præmissis, & ea contingentibus, informatione pleniori, de eo, quod per informationem hujusmodi inveniri contigerit, nos sub sigillo nostro ducatûs prædicti reddatis, distinctè & apertè, sine dilatione certiores; hoc breve nobis remittentes.

Et vos, præfate constabularie, eidem vicecomiti aliquam pecuniæ summam, statui suo competentem, in partem recompensationis hujusmodi, interim solvi & habere faciatis; recipientes ab eo litteras suas aquietantiæ, receptionem illius pecuniæ summæ, quam ei in hâc parte solveritis, testificantes; per quas vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Turrim Londoniæ, iv. die Januarii.

Per ipsum Regem & concilium.

De retinentiâ & alligantiis.

A. D. 1338. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, universis, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de circumspectione providâ & fidelitate probatâ, dilecti & fidelis nostri, Oliveri de Ingham, senescalli nostri Vasconiæ, intimè confidentes, ad tractandum cum nobili viro, Johanne Eximini de Urrea, seu cum familiari suo, Ferrando Petri de Pina, milite, nomine dicti nobilis, super alligantiis, inter nos & ipsum ineundis, ipsumque nobiscum, contra omnes homines, retinendum, & firmandum, de feodis, vadiis, & stipendiis, ac remunerationibus, eidem nobili & suis constituendis, & faciendis conveniend'.

Et ea, quæ sic tractata, concordata, conventa, & acta fuerint in præmissis, prout ad nos attinet, quacumque firmitate valland', & ea, quæ nobis, juxta conventionem hujusmodi, fieri debeant, petend', stipuland', & recipiend'; ac omnia alia & singula faciend', quæ in præmissis & circa ea oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, eidem senescallo nostro plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestam:

Promittentes pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum & gratum habituros quicquid per præfatum senescallum actum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum; aliis commissionibus & procuratoriis quibuscumque, per nos in hâc parte priùs factis, in suo robore duraturis; quæ per presentes nolumus revocari.

In cujus, &c.

Dat' apud Turrim London', v. die Januarii.

De injuriis, ad instantiam Summi Pontificis, gentibus Galliæ non inferendis.

A. D. 1338. An. 11 Edw. III.

Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 2. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Willielmo de Clynton, comiti Huntyndon', constabulario castri sui Dovorr', & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti, salutem.

Cum nuper, ob reverentiam sanctissimi patris, domini B. Summi Pontificis, & ad instantem requisitionem, venerabilium patrum, B. tituli sanctæ Praxedis, presbiteri, & Bertrandi, Sanctæ Mariæ in Aquiro, diaconi, Sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalium, ad nos in Angliam per ipsum dominum Summum Pontificem transmissorum, petentium ex parte dicti Summi Pontificis, ut tractatum de pace cum consanguineo nostro Franciæ habere, & de unâ treugâ concordare cum eodem, ita quod, durante treugâ illâ, dictus pacis tractatus meliùs posset fieri, dignaremur;

Et pro eo, quod hujusmodi pacis tractatui, aut treugæ, non potuimus consentire sine assensu confœderatorum & subditorum nostrorum, prout ipsis cardinalibus super hoc fecimus pleniùs responderi, parliamentum nostrum, apud Westm', in crastino Purificationis beatæ Mariæ virginis, proximò futuro, tenendum, eâ de causâ mandavimus summoneri, ut tunc ipsorum confœderatorum nostrorum, ad quos quosdam nuncios nostros jam transmisimus, ac etiam magnatum & communitatis regni nostri avisamentum, consilium, & assensum, habere possimus, quid agendum est super requisitionibus antedictis, ipsisque cardinalibus promisimus, ob reverentiam ipsius domini Summi Pontificis, & eorum cardinalium iteratam requisitionem, quod per nos, seu subditos nostros, dicto consanguineo nostro Franciæ, nec gentibus suis, in personis, vel bonis suis, per terram, nec per mare, post quintumdecimum diem, à vicesimo secundo die mensis Decembris, proximò præterito, usque ad dictum crastinum Purificationis, nulla fierint invasio, molestia, vel gravamen, per quod vobis nuper, sub privato sigillo nostro, dedimus in mandatis quod, infra ballivam vestram, faceretis ex parte nostrâ publicè proclamari, nè qui de subditis nostris, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere possent, præfato consanguineo nostro, seu gentibus suis, per terram, seu per mare, nisi ad ipsorum subditorum nostrorum defensionem, dampnum inferrent aliquod vel gravamen, prout in dicto mandato nostro pleniùs continetur.

Jamque, ad reverentiam hujusmodi, ac ad eorumdem cardinalium multiplicatam intercessionem, dictam cessationem usque ad primum diem Martii, proximò futurum, ut dicti cardinales interim, super aliquibus, dictum negotium contingentibus, possent meliùs informari, duximus prorogandum;

Et ideò vobis mandamus quod in dictâ ballivâ vestrâ, ubi expedire videritis, iteratò ex parte nostrâ faciatis publicè proclamari, ne qui, de subditis nostris, præfato consanguineo nostro, vel ipsius gentibus, per terram, vel per mare, usque ad prædictum primum diem Martii, nec post, donec contrarium demandetur, dampnum, gravamen, seu molestiam, inferant, seu inferri præsumant; nisi dictus consanguineus noster, seu gentes suæ, gentes & subditos nostros invadant, vel invadere præsumant, quoquomodo.

Teste Rege, apud Turrim Londoniæ, v. die Januarii.

Per ipsum Regem.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis, mutatis mutandis, sub eâdem datâ; videlicet,

Ballivis villæ Magnæ Jernemuthæ.
Ballivis villæ de Sancto Botulpho.

Rex grates refert Reymundo Cornelii, domino de Arbertha; quod ad innocentiam Regis propugnandum, duellum se assumere paratum obtulisset.

A. D. 1338. An. 11 Edw. III.

Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, nobili & potenti viro Reimundo Cornelii, domino de Arbertha & Castri Asinorum, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Intelleximus ad plenum litteras, quas probata vestra fidelitas, de honore nostro solicita, nobis misit; de quibus grates speciales jam verbaliter vobis referimus, realiter in proximò, duce Dominò, relaturi; quia reverà nobis non mediocriter est acceptum, quod sic optulistis vos paratos duellum assumere ad innocentiam nostram, super iniquitate, nobis falsissimè, novit Deus, impositâ, defendend', &, utinam! cunctis liqueret causæ nostræ justitia, & intolerabilis injuria, nobis per consanguineum nostrum Franciæ intentata pariter & illata.

Nam sibi omnem rationem & humanitatem, humiliùs quam decuit, semper optulimus: set ipse, contra nos in sensum reprobum totus datus, machinatur omninò nos injustè deprimere, ut usurpata super nos possit detinere liberiùs, & sibi faciliùs attrahere residuum quod habemus.

Et, ecce! jam in nos nititur proicere culpam suam; unde, cum nolit aliqualiter cedere rationi, totam facti seriem, sicut expedit, in publicam

mundi festinabimus producere notionem, & vobis ipsam, ac etiam voluntatem nostram, super omnibus, quæ in hâc parte fieri volumus, in proximò transmittemus:

Et confidimus quod veritas & justitia nos juvabunt, & in defensione nostrâ licitâ non erimus, per Dei gratiam, torpentes amodò vel remissi.

Quamobrem specialiter vos rogamus, quatinùs, in dilectione nostrâ solidè, juxta nostram confidentiam, persistentes, parare velitis vos & vestros ad veniendum in succursum nostrum, cum per senescallum nostrum Vasconiæ ex parte nostrâ fueritis præmuniti;

Cui, & constabulario nostro Burdegaliæ, mandavimus, firmiter injungentes, ut vobis de feodo, quod de nobis percipitis annuatim, unà cum arreragiis ejusdem, vobis satisfaciant indilatè; & turbamur quod ejus solutio tantum extitit retardata.

Unde, sicut decet strenuos, jam audaciam assumite, & mentem magnanimiter erigatis, quia de nobis habebitis in proximo, Deo propitio, nova bona, & sicut regiam decet munificentiam, erga vos exuberabit nostra liberalitas affluenter.

Dat' apud Turrim London, vi. die Januarii.

Ad Reginæ Hispaniarum litteras responsoria.

A. D. 1338. An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 9. d. in Turr. Lond.

SERENISSIMÆ dominæ, dominæ Mariæ, Dei gratiâ, Castellæ & Legionis Reginæ, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, votivis gratulari successibus, cum incremento continuo gloriæ & honoris.

Missas nobis præcelsæ nobilitatis vestræ literas recepimus, continentes qualiter, domino vestro, Regi Castellæ illustri, cum exercitu suo contra Regem Portugaliæ in remotis agenti, per vestras literas supplicâstis, ut super complendis, quæ inter ipsum & nuncios nostros tractata fuerant, celeriter ordinaret.

Qui rescripsit, quod, pro turbationibus sibi motis, hucusque super hoc ad nos nuncios sibi mittere non vacavit; set quod, cessantibus turbationibus hujusmodi, quod creditur in proximo provenire, solempnes nuncios, prout decet, de firmandis tantis negotiis ad nos mittet.

Et de pronâ solicitudine, quam circa completionem tractatorum impenditis, ac benivolentiâ, quam ad nos & nostros effectualiter optinetis, grates vobis referimus, ut possimus, speciales;

Vestram excellentiam ex corde rogantes, quatinùs continuare velitis cum efficaciâ quod cœpistis, & pro missione celeri nunciorum hujusmodi, erga dictum dominum vestrum Regem insistere viis, quibus poteritis, oportunè; rescribentes nobis, cum fiduciâ, si quæ facere poterimus vobis grata, ad quæ semper invenietis ex animo nos paratos.

Data apud Turrim London', vii. die Januarii.

Ad Regem Castellæ, super tractatis complendis.

A. D. 1338. An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 9. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galesiæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Gienii, & Algarbii Regi, ac comitatûs Molini domino, consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitanniæ, salutem, & fœlicem regnandi gloriam, cum salute.

Desiderantes pridem fœlicem completionem eorum, quæ inter vos & nos, intervenientibus nunciis, sunt tractata;

Quia vestra sublimitas priùs nobis scripserat, quod, pro complendis sic tractatis, vos vestros nuncios mitteretis;

Vobis literatoriè significavimus nos adventum dictorum nunciorum avidè præstolari:

Super quo nobis vestra magnificentia jam rescripsit, quod propter guerras quæ sunt in regnis vestris, & aliis partibus Regum vicinorum, hiis temporibus, suscitatæ, circa quas estis multipliciter occupati, supradicto negotio, sicut voluistis, intendere nequivistis;

Set, succedente tranquilitate, quæ speratur infra breve, duce Domino, provenire, super ipso negotio facere proponitis id quod decet.

Equidem in vestris guerris & oportunitatibus, si facultas annueret, libenter vobis succursum & solatium faceremus, quia turbationem vestram gravem ferimus, velut nostram; set gaudemus quod de tranquilitate in regnis vestris offertur, laudetur Altissimus, spes propinqua.

Quantum autem ad complenda quæ, ut præmittitur, sunt tractata, quatenùs ad nos attinet votivi semper erimus & parati, & de vobis similiter id speramus.

Quamobrem vestram regalem excellentiam ex corde rogamus, quatenùs cum opportunitas arriserit, ordinare velitis de completione placidâ præmissorum, & nos in dilectione solitâ confovere, ut, ad mutua subsidia, inter vestram & nostram domos regias, crescat semper, sicut cupimus, amoris sincerissimi pulcritudo.

Data apud Turrim London', viii. die Januarii.

Ad Regem supradictum, super licentiâ mercatorum.

A. D. 1338. An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 9. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, &c. *ut supra usque ibi,* salutem, *& tunc sic,* & votivis semper successibus gloriari.

Ex firmâ fiduciâ, quam de dilectione vestrâ solidâ reportamus, nuper excellentiam vestram regiam meminimus nos rogasse, ut placeret vobis vestris subditis inhibere, ne, in succursum & solatium inimicorum nostrorum de Flandriâ, ad partes Flandriæ se transferrent.

Super quo remissivas vestras recepimus, inter alia, continentes quod, cum Reges, seu provinciæ, inter se guerram optinent, mercatores alienigenæ, illuc cum mercimoniis declinantes, non debent dampnum aliquod sustinere, set ad mercandizandum sunt liberè permittendi.

Propter quod, inter alia, nos rogâstis ut sic facere curaremus, quod subditi vestri, cum mercimoniis suis in Flandriâ navigantes, à nostris subditis non vexentur, nec dampnum aliquod patiantur.

Ad quæ veraciter respondemus, quod intentionis nostræ nusquam extitit, nec existit, aliquod injustum, vel juri contrarium, à vobis petere, licet literæ vestræ videantur forsitan hoc inferre, quia non quæsivimus dampnum subditorum vestrorum, set tantum nè, contra nos, nostris æmulis subvenirent.

Undè ducant, quo voluerint, merces suas, vivente mercatore, prout decet; & pro certo, de voluntate nostrâ, non inferetur eis per nostros, malum aliquod vel gravamen; immò ipsos volumus, inter cæteros nostros benivolos, per nostros subditos ubicumque favorabiliter pertractari.

Set, quia, hiis turbationis temporibus, possunt malefactores de difficili cohiberi, non est valdè tutum, pro subditis vestris, ut cum Flandrensibus nimis communicent, maximè supra mare.

Si tamen, quod absit, ipsis dampna seu gravamina, per nostros subditos inferantur, faciemus fieri conquerentibus celeris complementum justitiæ cum favore; quod etiam pro nostris credimus, in casu consimili, benivolè vos facturos.

Data apud Turrim London', viii. die Januarii.

De negotiis antedictis promovendis.

A. D. 1338. An. 11 Edw. III.
Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, Ferrando Rodriges, domini Regis Ispann' camerario, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Gratam benivolentiam, quam ad nos & nostros didicimus vos habere, pleniùs prosequimur actionibus gratiarum; gerentes in votis vestram gratitudinem gratè respicere, sicut decet.

Unde, cum inter præfatum dominum vestrum Regem & nos, quædam ardua, sicut scitis, intervenientibus nunciis, sint tractata, velitis, petimus, ad fœlicem & celerem completionem eorundem, penes dictum dominum Regem, partes vestras interponere, cum efficaciâ promotivas; rescribentes nobis cum fiduciâ, si quæ volueritis nos facturos.

Dat' apud Turrim London', viii. die Januarii.

Eodem modo scribitur subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,
Gundisalvo Martin, magistro d'Alcantare.
Ferrando Sanches de Vallethery.
Garciæ Laso de la Vene.
Decano de Tolleto.
Gundisalvo Rotheriges.

Ad Regem Siciliæ, de credentiâ.

A.D. 1338. An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 4 d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino R. Dei gratiâ, Jerusalem & Siciliæ Regi, duci Capuæ, principi Apuliæ, Provinciæ, Folcalcarii, & Pedi Montis comiti, consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, &c. salutem, & fœlices, ad vota, successus.

Dilectum & fidelem nostrum Arnaldum de Duro Forti militem, ad quem, propter expertam in eo strenuitatem & constantiam, quâdam prærogativâ afficimur benivolentiæ specialis, excellentiæ regiæ votivo recommendamus affectu;

Intimè vos rogantes quatenùs eidem, cui super quibusdam, cordi nobis insidentibus, & sublimitati vestræ per eum ex parte nostrâ oretenus exprimendis, aperuimus pleniùs mentem nostram;

Super sic dicendis velit vestra regalis excellentia dare fidem.

Data apud Turrim London', viii. die Januarii.

Eodem modo scribitur domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, &c. Regi, carissimo consanguineo suo.

Dat' ut supra.

Ad Reginam Siciliæ.

A.D. 1338.—An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 4. d. in Turr. Lond.

SERENISSIMÆ dominæ, dominæ, Dei gratiâ, Jerusalem & Siciliæ Reginæ illustrissimæ, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. salutem, & votivis semper successibus gratulari.

Dilectum & fidelem nostrum nobilem virum, Arnaldum de Duro Forti militem, &c. *ut supra.*

Dat' ut supra.

Ad ducissam de Duras.

A.D. 1338.—An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 4. d. in Turr. Lond.

REX, nobili & dilectæ in CHRISTO dominæ, ... dominæ ducissæ de Durache, salutem, & votivis semper successibus gloriari.

Dilectum & fidelem nostrum, &c. *ut supra usque ibi,* specialis, nobilitati vestræ recommendamus affectu, &c. *usque ibi,* insidentibus, & vobis per eum, &c. *usque ibi,* dicendis, velitis indubiam dare fidem.

Dat' ut supra.

Ad ducem de Duras.

A.D. 1338.—An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 4. d. in Turr. Lond.

REX, nobili & potenti viro, domino Karolo, duci de Durache, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Dilectum, &c. *ut in proximâ litterâ præcedenti.*

Dat' ut supra.

Ad Guirardum Spinula, de credentiâ.

A.D. 1338. An. 11 Edw. III.
Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, discreto viro Guirardo Spinule de Luculo, regni Siciliæ marescallo, salutem.

Ex testimonio laudabili dilecti & fidelis nostri, Nicholai Usus Maris, constabularii nostri Burdegaliæ, didicimus quod vos ad nos & nostros affectionem geritis specialem, de quo vobis grates referimus speciales;

Specialiter vos rogantes quatinùs, in dilectione nostrâ semper cum incremento solido persistentes, præfato Nicholao, cui super dicendis vobis ex parte nostrâ aperuimus mentem nostram, velitis indubiam dare fidem.

Dat' apud Turrim London', viii. die Januarii.

Eodem modo scribitur subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Nicholao Spinule de Luculo & Frederico Spinule de Luculo conjunctim.

Casano Auriæ & Carloto Auriæ conjunctim.

Edwardo Auriæ & Hugolino Auriæ conjunctim.

Henrico Squazafilo & Precivalo Ricio & Lucano Spinule conjunctim.

Ad communitatem de Genoa, super galeis hostibus non commodandis, & de credentiâ.

A.D. 1338. An. 11 Edw. III.
Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, viris providis & discretis, potestati, capitaneis, abbati populi, anxianis, ac communitati civitatis de Janua, amicis suis carissimis, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Recolentes amicitias solidas, quibus domus nostra regia & communitas civitatis vestræ se, priscis temporibus, mutuò prævenerunt, quas etiam nobis pronis affectibus ostendistis de ipsis, ac oblatione vestrâ gratuitâ, nobis factâ, grates vobis referimus, ut possumus, speciales; gerentes in votis vobis reddere vices gratas.

Et specialiter vos rogantes quatinùs continuare velitis benivolentiam quam cœpistis; credentes, dilecto & fideli nostro, Nicholao Usus Maris, constabulario nostro Burdegaliæ, quem ad vos super intentione nostrâ mittimus informatum in hiis, quæ ex parte nostrâ vobis retulerit vivâ voce.

Verùm, cum aliqui concives vestri, ad requestam quorundam, nobis adversantium, armaverint, ut dicitur, certum numerum galearum, profecturarum in nostri dispendium & nostrorum, velitis, si placet, dictarum galearum transitum impedire; taliter, juxta nostram confidentiam, vos habentes, quod vos amicos nostros fore realiter ostendatis, &, per Dei gratiam, sic vos remunerare curabimus, quod debebitis meritò contentari.

Dat' apud Turrim London', viii. die Januarii.

Super antiquâ amicitiâ cum civitate Genuensi.

A.D. 1338. An. 11 Edw. III.
Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes litteras inspecturis, salutem.

Sciatis quod, cum nuper, ad fomentum amicitiæ solidæ, inter nos & communitatem civitatis Januensis fœliciter dilatandæ;

Gratiosè, cum mero jure non tenebamur, concesserimus pro nobis, & hæredibus nostris, Yvano Luciani, & sociis suis civibus dictæ civitatis;

In recompensationem & satisfactionem dampnorum, quæ sustinuerant ex deprædatione cujusdam navis grossæ, seu cochæ, apud Dunas de Sandewico, per Hugonem le Despenser, tempore, celebris memoriæ, domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, ut prætenditur, deprædatæ;

Octo milia marcarum sterlingorum allocandarum eisdem Yvano & sociis suis, & eorum hæredibus, in custumis, nobis debitis de quibuscumque mercibus & mercimoniis, per homines Januens' infra dictum regnum nostrum

adductis, vel ab eo eductis, prout in litteris nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Nos, ad ostendendum pleniùs excrescentem penes dictam communitatem nostræ sinceritatis affectum, ac de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilecti & fidelis nostri, Nicholai Usus Maris, constabularii nostri Burdegaliæ, intimè confidentes, ad tractandum cum dicto Yvano & sociis suis, vel eorum hæredibus, de locis & terminis solutionis dictarum octo milium marcarum, præfatis Yvano & sociis suis, vel eorum hæredibus, per nos plenariè faciendæ, dicta loca & terminos statuend';

Et ad solutionem hujusmodi faciendam nos & hæredes nostros efficaciter obligand', ac omnia alia & singula faciend' & excercend', quæ in præmissis & circa ea necessaria fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, eidem Nicholao plenam, tenore præsentium, committimus potestatem;

Promittentes pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum & gratum habituros quicquid prædictus Nicholaus fecerit in præmissis, & quolibet præmissorum;

Proviso quod, cum de solutione, sic faciendâ, fuerimus obligati, ad allocandum præfatis, Yvano & sociis suis, & eorum hæredibus, dictam summam octo milium marcarum, juxta continentiam aliarum litterarum nostrarum prædictarum, minimè teneamur.

In cujus, &c.

Dat' apud Turrim London', viii. die Januarii.

Super alligantiis cum domino de Labreto.

A.D. 1338. An. 11 Edw. III.
Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, nobili & potenti viro, domino de la Brette salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Recolentes amicitias solidas & benivolentias, quæ inter domum nostram regiam & progenitores vestros priscis temporibus viguerunt, nobis esset gratum non mediocriter & acceptum, si tales benivolentiæ inter nos & vos nostris temporibus firmarentur, & inveniretis in nobis dilectionem, duce Domino, tam fœcundam, quam dicti vestri progenitores in nostris progenitoribus invenerunt.

Quamobrem specialissimè vos rogamus quatinùs cum, dilectis & fidelibus nostris, fratre vestro vicecomite Tartasii, & senescallo nostro Vasconiæ, super firmandis inter nos & vos alligantiis, effectualiter tractare velitis; quibus, ad hoc quatenùs attinet, plenè commisimus vices nostras.

Et quicquid ipsi, vel eorum alter in hâc parte vobis fecerit, vel promiserit, faciemus & complebimus cum adjectionis exuberantiâ, prout regiam decebit munificentiam, & vestra strenuitas id exposcet.

Dat' apud Turrim London', viii. die Januarii.

Pro Arnaldo de Duro Forti, de credentiâ.

A.D. 1338. An. 11 Edw. III.
Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Olivero de Ingham, senescallo suo Vasconiæ, salutem.

Quædam, cordi nobis insidentia, ac nos & honorem nostrum concernentia, injunximus, dilecto & fideli nostro, Arnaldo de Duro Forti, militi, vobis per eum ex parte nostrâ ore tenus exprimenda, cujus verbis, velut nostris, in sic dicendis, indubiam vos volumus dare fidem; quem etiam studeatis, prout decet, honore congruo prævenire.

Dat' apud Turrim London', viii. die Januarii.

Eodem modo scribitur subscriptis, sub eadem datâ, videlicet,

Johanni de Norwico.

Johanni de Insula, majori civitatis suæ Burdegaliæ.

Fortunario de Lescun, senescallo suo Laudarum.

Bernardo de Bearne dicto Lespoys.

Majori & centum paribus ac communitati civitatis suæ Baioniæ.

Ad magnates Vasconiæ, de fidelitate & constantiâ.

A.D. 1338. An. 11 Edw. III.
Rot. Vascon. 11 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, vicecomiti de Bennanges, salutem.

Fidelitatis vestræ constantiam, quam de nostrorum conservatione jurium & honoris confidimus esse solicitam, excitamus corditer, & rogamus quatinùs, juxta nostram confidentiam, & strenuitatis vestræ decentiam, velitis, hiis præsertim temporibus, contra dictorum jurium invasores vires & animos magnanimitèr excercere; & vestram gratitudinem sic præmiare curabimus, quod debebitis meritò contentari.

Dat' apud Turrim London', x. die Januarii.

Eodem modo scribitur subscriptis; sub eâdem datâ, videlicet,

Domino de Rosan.

Domino de Laudinas.

Super nunciis cardinalium expediendis.

A.D. 1338. An. 11 Edw. III.
Claus. 11 Edw. III. p. 2. m. 4. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli, Willielmo de Clynton, comiti Huntingdon', constabulario castri sui Dovorr', & custodi portuum suorum, vel ejus locum tenenti in portu Dovorr', salutem.

Cum, venerabilis pater, B. tituli sanctæ Praxedis, presbiter, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, diaconus, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinales, ad nos in Angliam per dominum Summum Pontificem transmissi, mittant indiès servientes suos, quosdam, videlicet, ad curiam Romanam, & quosdam alios ad partes Franciæ, cæterosque ad ducatum nostrum Aquitaniæ, & alias partes exteras, pro expeditione, tam propriorum negotiorum suorum, quam aliorum, de quibus onerati existunt;

Vobis mandamus quod dictos familiares, sive nuncios, ipsorum cardinalium, & eorum cujuslibet, quotiens ipsos familiares, seu nuncios, cum litteris eorundem cardinalium, aut ipsorum alterius, ad dictum portum, versus partes prædictas, pro negotiis hujusmodi transfretaturos, contigerit declinare, in portu prædicto versus partes, ad quas declinandi existunt, absque impedimento, transire permittatis; & ipsis, cum opus fuerit, celere passagium habere, suis sumptibus, faciatis: & hoc nullatenus omitatis.

Teste Rege, apud Hertford', x. die Januarii.

Per ipsum Regem.

De prandio fratribus ordinis Minorum liberando.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.
Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 17. in Turr. Lond.

REX, constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, salutem.

Supplicârunt nobis, dilecti nobis in CHRISTO, gardianus & fratres ordinis Minorum, de Sancto Machario, Burdegalensis diœcesis, ut, cum ipsi, ex concessione celebris memoriæ, domini E. quondam Regis Angliæ, avi nostri, & Alianoræ, tunc Reginæ Angliæ, consortis suæ, percepissent & habuissent, de elemosinâ, viginti solidos Chipotenses pro uno prandio semel in quâlibet septimanâ, velimus concessionem illam, caritatis intuitu, continuare, & elemosinam hujusmodi, semel in quâlibet septimanâ percipiendam, eisdem, gardiano & fratribus, concedere gratiosè:

Nos, statui dictorum, gardiani & fratrum, pio compatientes affectu, ac eorum supplicationi in hâc parte eò favorabiliùs annuentes, quò partes prædictæ per guerram modernis temporibus destruuntur, vobis mandamus quòd eisdem gardiano & fratribus, *viginti solidos, monetæ prædictæ, semel in quâlibet septimanâ pro hujusmodi elemosinâ, de exitibus ducatûs prædicti* liberari & habere faciatis, quousque aliud à nobis indè habueritis in mandatis;

Et nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Dat' apud Westm', xii. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

De supersedendo levationi scutagii.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 38. d. in Turr. Lond.

REX, collectoribus scutagii de exercitu nostro Scotiæ, de anno regni nostri primo, in comitatu Warr', salutem.

Licet nuper assignaverimus vos ad scutagium nostrum prædictum, sub certâ formâ in litteris nostris patentibus, vobis indè confectis, contentâ, in comitatu prædicto, infra libertates & extra, colligendum & levandum; ita quod omnes denarios indè provenientes haberetis ad scaccarium nostrum particulariter ad citius quo poteritis, nobis ibidem solvendos:

Quia tamen communitas regni nostri, per petitionem suam coram nobis & consilio nostro, in præsenti parliamento nostro apud Westm' tento, nobis cum instantiâ supplicavit, ut levationi scutagii prædicti, habitâ consideratione ad diversa onera, quæ eadem communitas sustinet hiis diebus, supersedere curaremus;

Volentes tam indempnitati quam quieti populi regni nostri, modis quibus convenit, providere, & eo favorabiliùs supplicationi hujusmodi, quatenùs, absque expeditionis negociorum nostrorum retardatione, poterimus, annuere in hâc parte, quo certa subsidia pro negotiis, nos & statum ac defensionem regni nostri contingentibus, expediendis, nobis gratanter & benivolè in eodem parliamento concessit communitas antedicta, concessimus eidem communitati respectum de scutagio prædicto ad opus nostrum levandum, quamdiù nostræ placuerit voluntati;

Et ideò vobis mandamus, quod levationi ejusdem scutagii in comitatu prædicto ad opus nostrum, supersedeatis, quousque aliud indè duxerimus demandandum:

Proviso quod nobis de eo, si quod indè levatum existat per vos ad scaccarium nostrum respondeatur.

T. R. apud Westm', xvi. die Febr'.

Per ipsum Regem & cons'.

• *Eodem modo mandatum est collectoribus scutagii prædicti in singulis comitatibus regni, tam citra Trentam quam ultra, sub eadem data.*

De essendo coram Rege & consilio suo ad tractandum super inviolabili conservatione pacis, dum Rex in partibus transmarinis absens fuerit.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 37. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Henr' Darci, majori civitatis suæ London', salutem.

Quia ad partes transmarinas, pro defensione & salvatione regni nostri, ac eciam expeditione quorumdam aliorum negociorum nostrorum urgentissimorum, sumus in proximò, Deo propitio, profecturi; & vobiscum, ac cum quibusdam aliis fidelibus nostris, super inviolabili conservatione pacis nostræ in regno nostro dum sic absentes fuerimus, & quibusdam aliis arduis negociis nos specialiter tangentibus, ante recessum nostrum colloquium habere volumus personale;

Vobis districtè injungendo mandamus, quod prætermissis omnibus aliis, & excusatione quacumque cessante, sitis in propriâ personâ vestrâ, coram nobis & consilio nostro apud Westm' in crastino clausi Paschæ proximò futuro, ad audiendum quæ vobis tunc ibidem exponi faciemus, & ad faciendum ulterius, quod vobis per nos injungetur.

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum, ac expeditionem negotiorum nostrorum diligitis, & nostram gravem indignationem evitare, vosque erga nos indempnes servare volueritis, nullatenus omittatis.

T. R. apud Westm', xxii. die Febr'. Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Simoni de Swanlond, militi, Ricardo Pouns,	*de com' Midd'.*
Thomæ Latymer, le piere, Joh'i de Loudham, Will'o Giffard,	*militibus de comitatu Suff'.*
Johanni Bardolf, Constantino de Mortuo Mari, Will'o Wauncy, Will'o de Calthorp,	*militibus de comitatu Norff'.*
Will'o la Zousche de Haryngworth', Rad'o Basset de Weldon', Johanni Dengayne, Ricardo Knyvet,	*militibus de com' Norh't'.*
Johanni de Seyton, militi, Thomæ de Welton', Simoni de Lindon',	*de comitatu Rotel'.*
Joh'i de Monteny, Hugoni de Hercy, Joh'i de Bret, Johanni de Anesley,	*militibus de com' Notyngh', — Quod sint coram Rege & cons', &c. apud Eborum die Veneris prox' ante diem Dominicam in ramis Palmarum prox' futur'.*
Rogero Deyncourt, Edwardo Chaundos, Aluredo de Sulny,	*militibus de com' Derb'.*

Joh'i de Barkeworth', Th' de Neumàrche, le pier,	*mil' in partibus de Kestevene,*	*in com Linc'.*	
Ade de Well', Ric'o Byron,	*mil' in partibus de Lyndeseye,*		
Th' de Multon de Franketon, militi, Alano de Multon,	*in partibus de Holand',*		
Will'o de Ros de Hamelak, Will'o Daton', Rob'to Conestable,	*mil' in Estrithingo,*	*in com' Eborum.*	*Quod sint coram Rege & cons', &c. apud Eborum die Veneris prox' ante diem Dominicam in ramis Palmarum prox' futur'.*
Henr' Fitz Hugh', Joh'i Faucomberge, Rad'o de Bulmere,	*mil' in Northrithingo,*		
Henr' Vavasour, Hardulpho Wasteneis,	*mil' in Westrithingo,*		

Joh'i de Haryngton, Edm'o de Nevill', Ric'o de Houghton,	*mil' de com' Lanc'.*
Rog'o Corbet de Caus, Joh'i de Huggeford', Rob'to de Corbet de Morton', Will'o de Erkalu,	*mil' in com' Salop'.*
Edwardo de Sancto Johanne, le uncle. Henr' Huse, Andreæ Peverell',	*mil' de comitatu Sussex'.*
Thomæ de Monthermer, Hugoni de Courteneye, le fitz, Joh'i de Ralegh de Beudeport, Joh'i de Chiverston,	*mil' de com' Devon'.*
Reginaldo de Botreux, Ric'o Chambernoun,	*mil' de comitatu Cornub'.*
Will'o Tracy, Thomæ de Berkele de Cubberle, Joh'i de Sudle,	*mil' in comitatu Glouc'.*
Will'o Corbet de Chaddesle, militi, Joh'i de Sapy, militi, Hugoni de Cokeseye,	*in comitatu Wygorn'.*
Petro de Grauntson, Rogero Chaundos, Ric'o de Pembrugg', Ph'o de Clannon,	*militibus in comitatu Hereford'.*
Rad'o Basset, le pier, Rog'o de Swynnerton', Thome de Halgton', Rad'o le Botiller,	*militibus de comitatu Staff'.*
Ric'o de Whitacre, Rog'o de Aylesbury, Joh'i Ryvel,	*militibus de comitatu Warr'.*
Thomæ de Chaworth', Will'o Moton, Rog'o de Cuilly,	*militibus de comitatu Leyc'.*
Joh'i de Handlo, militi, Joh'i de Stonore, militi, Joh'i Giffard' de Twyford', militi, Thomæ de Langeleye,	*de comitatu Oxon'.*
Rob'to Dachard, Ph'o de Inglefeld', Will'o de Spersholt', Thomæ Uscarl,	*militibus de comitatu Berk'.*
Ph'o de Aylesbury, Joh'i de Brewes, (milit',) Ade de la Glorie, Thomæ de la Haye, Joh'i de Whitfeld,	*de comitatu Buk'.*
Rog'o de Grey, Rad'o fil' Ricardi, Joh'i de Pateshull',	*militibus de comitatu Bed'.*
Will'o Moigne, Ricardo Baions, Rob'to de Wassingle,	*militibus de comitatu Hunt'.*
Rob'to de Lisle, militi. Joh'i Dengayne, Thomæ Deschalers, le fitz, militi,	*de comitatu Cantabr'.*
Ric'o de Mounchesy, Will'o Baud, (milit',) Joh'i Blonvill',	*de comitatu Hertford'.*
Thomæ de Loveyne, Rog'o de Huntyngfeld, Thomæ Gobioun,	*militibus de comitatu Essex'.*

Thomæ Brockhill',
Joh'i de Cobham,
Thomæ de Aldun,
Will'o de Orlaston', } *militibu. de comitatu Kanc'.*

Jo'hi de Ifeld',
Rog'o Huse,
Rob'to de Stangrave, } *militibus de comitatu Surr'.*

Joh'i de Roches,
Rob'to de Poppam.
Barth'o de Isle,
Thomæ de Norton',
Thomæ Coudrai. } *militibus de comitatu Suth't'.*

Joh'i Mauduyt de Somerford,
Joh'i de Bokelond,
Rob'to Selyman, } *militibus de comitatu Wiltes'.*

Rob'to fil' Pagani,
Will'o de Whitfeld',
Joh'i de Wake, } *militibus de comitatu Dors'.*

Ph'o de Columbar',
Ric'o Lovel,
Joh'i de Beauchamp de Dunden,
Walt'o de Rodeneye, } *militibus de comitatu Somers'.*

Ad Papam, super matrimonio, inter Edwardum de Leteham, Scotum, & Johannam Clifford, Anglicam, plurimum hisce temporibus opportuno.

A. D. 1338.
An. 12 Edw. III.

Rot. Rom.
12 Edw. III. m. 2.
in Turr. Lond.

PAPÆ Rex,' &c. Illa votivè prosequimur, & libenti studio promovemus, per quæ possit inter nostros subditos pacis firmari sinceritas & amoris.

Sanè, cum dilecti nobis, Edwardus de Leteham, Scotus, & Johanna de Clifford, Anglica, se in tertio & quarto gradu consanguinitatis adinvicem attinentes, matrimonium de facto clandestinè contraxerint, amoris incentivo devicti, & sic, ut conjuges, mutuò se pertractent;

Et, cum sint hinc indè multis & potentibus utriusque nationis stipati parentibus & amicis, speratur quod. si dispensativè posset inter eos matrimonium subsistere, foret inter dictos parentes firmior conglutinatio caritatis, quod esset in illis partibus, præsertim hiis turbationis temporibus, plurimùm oportunum;

Quamobrem vestræ clementiæ, quæ qualitates personarum & temporum rectè novit discutere, votivis affectibus supplicamus, quatinùs, præmissis clementer attentis, cum præfatis, Edwardo & Johannâ, ut dictâ consanguinitate non obstante, licitè possint & liberè matrimonialiter remanere conjuncti, & ut proles, si quam inter eos, constante dicto matrimonio procreari contigerit, legitima censeatur, dignemini misericorditer dispensare.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', xvii. die Februarii.

De prorogatione treugæ, proceribus regni, & confœderatis consultis, Regi Franciæ iterum concessâ.

A.D. 1338.
An. 12 Edw. III.

Rot. Aleman.
12 Edw. III. p. 1.
m. 35.
in Turr. Lond.

REX, universis, ad quos præsentes litteræ pervenerint, salutem.

Universitati vestræ volumus esse notum quod, cum inter nos & consanguineum nostrum Franciæ dira guerrarum commotio sit exorta, & propter hoc & alia negotia ardua, sanctissimus pater & dominus, dominus Benedictus, Divinâ Providentiâ, Papa duodecimus, reverendos in CHRISTO patres, dominos P. tituli sanctæ Praxedis, presbiterum, & B. sanctæ Mariæ in Aquiro, diaconum, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinales, ad regna Franciæ & Angliæ duxerit destinandos;

Iidemque domini cardinales, inter cætera, cum instantiâ providâ, ex parte sedis apostolicæ, petierunt inter nos treugas iniri, ut, ipsis durantibus, possent pleniùs & securiùs tractare de pace;

Nos, pro eo quod prælatis & proceribus, ac magnatibus regni nostri, necnon confœderatis nostris, quorum interest, inconsultis, dictæ treugæ tunc assentire non poteramus, parliamentum nostrum, apud Westm', in crastino Purificationis beatæ Mariæ Virginis, ultimò præterito, mandaverimus convocari, ut tam ipsorum prælatorum & procerum, ac communitatum dicti regni nostri, quam confœderatorum nostrorum prædictorum, habere possemus deliberationem quid agendum foret consultiùs in hâc parte:

Volentesque ipsorum dominorum cardinalium desideriis, quatenùs potuimus, condescendere in præmissis, quandam cessationem, primò usque dictum crastinum Purificationis, & postmodùm usque ad primum diem Martii, tunc proximò futurum, sub certâ formâ duxerimus concedendam;

Ita, videlicet, quod citra eundem primum diem Martii, nec post, donec contrarium demandaretur, ex parte nostrâ, vel per nostros subditos, nulla fieret invasio, nec præfato consanguineo nostro, neque suis, nec locis, nec terris, nec gentibus regni Franciæ, malum aliquod inferretur;

Tandem nos, habitâ, in dicto parliamento, cum prælatis & proceribus, ac communitatibus regni nostri prædictis, necnon cum nunciis, ad nos de dictis confœderatis nostris accedentibus, super hiis deliberatione pleniori;

Licet, consideratis qualitate temporis jam currentis & facti circumstantiis, nobis & ipsis visum fuerit periculosum fore multipliciter & dampnosum aliquam cessationem seu dilationem ulteriùs concedere;

Tamen, ut cunctis pateat affectus benivolus, quem habemus ad omnem rationabilem viam pacis, & ad dicti domini Summi Pontificis & sedis apostolicæ reverentiam, & ob dilectionem sinceram quam ad personam suam optinemus, ac continuatam instantiam prædictorum dominorum cardinalium, ad tractandum de treugis, & rationabili viâ pacis, optulimus nos paratos;

Et insuper concessimus & concedimus, quod, citra diem Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, nulla fiet invasio, nec dampnum, aut injuria, vel gravamen, in personis vel rebus, præfato consanguineo nostro, neque suis subditis, nec locis, nec terris, nec gentibus regni Franciæ, per terram vel per mare, à nobis vel subditis nostris, nec ab aliis, nomine nostro seu mandato, malum aliquod inferetur;

Ac etiam, pro nobis & gentibus nostris, præfatum consanguineum nostrum, & suos subditos, loca, terras, & gentes prædicti regni Franciæ, securamus, eisque securitatem præstamus per tempus supradictum; promittentes, bonâ fide, hujusmodi cessationem & securitatem servare, & facere observari.

Ac quod, si per aliquas personas, dominio seu potestati nostræ subjectas, hujusmodi cessationem seu securitatem quomodolibet infringi vel violari contigerit, & hoc ad nostri notitiam pervenerit:

Faciemus fieri dampna passis debitam restitutionem, seu satisfactionem, de bonis delinquentium quatenùs sufficient, & ad nos pertinebit, & contra delinquentes hujusmodi, secundum legem & consuetudinem regni nostri, ac etiam contra violatores cessationis & securitatis prædictarum, procedemus prout justitia suadebit; cessatione & securitate prædictis nichilominus in suo robore duraturis.

Mandabimus etiam confestim senescallo nostro Vasconiæ, & custodi nostro Quinque Portuum, ac ballivis & hominibus aliorum locorum, in quibus habemus copiam navium, quod per dictum tempus non faciant, nec permittant fieri in terrâ vel in mari, præfato consanguineo nostro, sive suis subditis, nec locis, nec terris, nec gentibus regni Franciæ, in personis vel rebus, dampnum, injuriam, vel gravamen; & quod, ex parte nostrâ, omnibus subditis nostris faciant publicè prohiberi, ne quis eorum, sub pœnâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, quicquam contra nostras prædictas cessationis concessionem & securitatis præstationem faciat aliqualiter, vel attemptet.

Speramus enim probabiliter quod dictus consanguineus noster, postquam ad ejus notitiam præmissa deducta fuerint, consimiles cessationem & securitatem nobis & nostris subditis concedet atque præstabit; & quod mandata & prohibitiones consimiles personis & in locis, ubi expediet, fieri faciet; ac quod ipse, & sui subditi, vel alii, suo nomine, seu mandato, nobis seu nostris subditis, in ducatu nostro prædicto, & aliis terris, & locis nostris, per terram vel per mare, nullam invasionem nec malum aliquod facient, aut gravamen.

Quod si idem consanguineus noster, postquam ad ejus notitiam præmissa pervenerint, consimiles cessationem & securitatem, pro parte suâ, concedere & præstare renuerit, nostræ intentionis existit quod ex tunc cessationem & securitatem prædictas à nobis concessas & præstitas, servare minimè teneamur;

Salvis semper confœderationibus & alligantiis, ac conventionibus quibuscumque, per nos cum amicis & confœderatis nostris priùs initis; à quibus, in parte, vel in toto, per præsentes concessiones nostras, recedere nolumus, sicut nec possumus, ullo modo; set eis volumus firmiter inhærere.

Promittimus autem, per præsentes, quod si idem consanguineus noster, per juramentum nostrum, seu aliàs, firmitatem pleniorem habere voluerit de cessatione & securitate prædictis, in formâ suprascriptâ servandis, & eas fieri & firmari fecerit ex parte suâ;

Nos, cum nobis indè constiterit, cessationem & securitatem suprascriptas, ex parte nostrâ, per juramentum, seu aliàs firmabimus, aut firmari faciemus, pari modo.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xxiv. die Februarii, anno domini milesimo CCC^{mo} tricesimo septimo, & regni nostri duodecimo.

Super transfretatione Regis, cum exercitu, de assensu procerum, & ad instantem requisitionem communitatis regni.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Rot. Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 23. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis vicecomitibus, majoribus, ballivis, & ministris, ac dominis, magistris, & marinariis navium, aliisque fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Quia, pro defensione & salvatione regni nostri, aliarumque terrarum nostrarum, & jurium coronæ nostræ, cum exercitu nostro, de assensu prælatorum, comitum, & procerum regni nostri, in instanti parliamento nostro, apud Westmonasterium tento, existentium, necnon ad instantem requisitionem communitatis regni nostri, nobis in eodem parliamento factam, ad partes transmarinas, ad quindenam Paschæ, proximò futuram, ordinavimus, favente Domino, transfretari;

Nos, de fidelitate circumspectâ dilecti & fidelis nostri, Bartholomæi de Burghersh, quem constituimus admirallum navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes occidentales, pleniùs confidentes;

Assignavimus ipsum ad arestandum omnes & singulas naves, tam minores quæ ultra mare transire poterunt quam majores, in singulis portubus & locis, à dicto ore aquæ Thamisiæ, versus dictas partes occidentales, tam in partibus Walliæ & comitatu Cestriæ quam in aliis portubus & locis, sive fuerint infra libertates, sive extra; tam, videlicet, naves jam absentes cum redierint, quam alias naves quas in portubus & locis prædictis jam contigerit inveniri:

Et ad eligendum, & eligi faciendum, pro singulis navibus prædictis, tot marinarios & alios homines, de validioribus & magis sufficientibus portuum & locorum, ubi naves illæ fuerint, tam infra libertates quam extra, quot pro regimine & ductione singularum navium hujusmodi necessarios fore viderit & oportunos:

Et ad eosdem marinarios & alios in navibus illis ponendum:

Easdémque naves armaturis, victualibus, & aliis necessariis, benè & sufficienter muniri:

Et eas omnes, sic munitas, & pro eskippamento equorum, prout ei expedire videbitur, etiam paratas, usque portum de Orwell duci faciendum; ita quod sint ibidem, in dictâ quindenâ proximò futurâ, ad ultimum, pro passagio nostro supradicto:

Et ad omnia alia & singula, quæ accelerationem & expeditionem negotii prædicti, maturare sive contingere poterunt, prout eidem admirallo pleniùs injunximus, faciendum & explendum:

Necnon ad deputandum sub ipso alios, quos idoneos noverit & sufficientes, ad præmissa omnia & singula, in singulis portubus & locis ballivæ suæ prædictæ, tam infra libertates quam extra, prosequendum, faciendum, & expediendum, quotienscumque, & quandocumque, idem admirallus viderit expedire.

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, in fide & ligeantiâ, quibus nobis tenemini, districtiùs injungendo, mandamus quod præfato admirallo, & deputandis ab eo, in præmissis omnibus & singulis faciendis, exequendis, & expediendis, intendentes sitis, consulentes & auxiliantes quotiens & quando opus fuerit, & per dictum admirallum, aut ab eo deputandum, vel deputandos, fueritis præmuniti;

Scientes pro certo quod, si vos, seu vestrûm aliqui, in executione præmissorum, vel aliquo eorumdem, inventi fueritis, vel fuerint, rebelles, tepidi, aut remissi, per quod profectio dictarum navium, ut præmittitur, munitarum ad dictum locum de Orwell, & passagium nostrum ad diem prædictum, quod absit, retardari poterit, seu quomodolibet impediri, vos, tanquam nobis & mandatis nostris inobedientes, & nostrorum ac regni nostri negotiorum impeditores, per imprisonamentum corporum, ac captionem terrarum & bonorum vestrorum in manum nostram, & ulteriùs cum rigore justitiæ, puniri absque dissimulatione aliquâ faciemus.

Damus autem præfato admirallo, & deputandis ab eo, plenam, tenore præsentium, potestatem capiendi & arestandi omnes illos, quos rebelles, contrarios, vel remissos, invenerint, vel invenerit in hâc parte, sive fuerint infra libertates, sive extra, & prisonis nostris mancipandi, in eisdem detinendi quousque aliud de ipsis cum deliberato consilio duxerimus ordinandum.

Et vos, præfati vicecomites, omnes illos, quos præfatus admirallus, seu deputandi ab eo, præmissis occasionibus arestari fecerint, vel fecerit, sive capi ab ipsis, videlicet, quilibet vestrûm in ballivâ vestrâ, tam infra libertates quam extra, recipiatis, & in prisonis custodiatis, ut est dictum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxiv. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo assignatur Walterus de Manny admirallus navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes boreales ad arestandum tam omnes naves villæ Magnæ Jernemuth' quam aliorum portuum & locorum, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes boreales; & ad eas, &c. usque portum Magnæ Jernemutæ duci faciendum, &c.

Teste ut supra.

Et præceptum est vicecomitibus subscriptis separatim, quod intendentes sint præfato Bartholomæo, in præmissis faciendis, in ballivâ suâ prædictâ; videlicet,

Vicecomiti Kanc',	*Devon',*
Sussex',	*Cornub'.*
Suthampt',	*Lanc',*
Somers'.	*Cumbr',*
Dors',	*Westmerl'.*

Item præceptum est vicecomitibus subscriptis separatim, quod intendentes sint præfato Waltero, circa præmissa facienda, in ballivâ suâ prædictâ; videlicet,

Vicecomiti London',	*Linc'.*
Essex',	*Ebor',*
Norff',	*Northumbr'.*
Suff',	

De intendendo admirallo in arrestatione navium, pro prædictâ transfretatione.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Rot. Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 23. d. in Turr. Lond.

REX, majori & ballivis villæ suæ Sutht', salutem.

Cùm assignaverimus dilectum & fidelem nostrum Bartholomæum de Burghersh, quem constituimus admirallum navium ab oro aquæ Thamisiæ versus partes occidentales, ad arestandum omnes & singulas naves, tam minores quæ ultra mare transire poterunt quam majores, in singulis portubus, &c. *prout supra usque hæc verba; viz.*

Ita quod sint ibidem in quindenâ Paschæ proximò futurâ, pro passagio nostro, & exercitûs nostri, versus partes transmarinas, quod de assensu prælatorum & procerum regni nostri, in instanti parliamento nostro, apud Westm' tento, existentium, necnon ad instantem requisitionem communitatis regni nostri, nobis in eodem parliamento factam ad dictam quindenam, pro defensione & salvatione ejusdem regni, aliarumque terrarum nostrarum, & jurium coronæ nostræ fieri ordinavimus, Domino inspirante, &c. *prout supra usque hæc verba, viz.* prout in literis nostris patentibus eidem admirallo indè confectis, pleniùs continetur;

Vobis in fide & ligeantiâ quibus nobis tenemini, ac sub incumbenti etiam periculo, districtiùs injungendo, mandamus quod eidem admirallo & deputandis ab eo, in arestatione, provisione, & munitione navium, infra ballivam vestram, & electione marinariorum & aliorum hominum pro regimine & ductione earumdem, ac in omnibus aliis & singulis præmissis intendentes sitis, consulentes & auxiliantes, &c. *prout supra usque hæc verba; viz.*

Injunximus enim præfato admirallo, in fide quâ nobis est astrictus, quod nos de gestu vestro, in negotio prædicto, reddat de tempore in tempus, ex causâ prædictâ, certiores.

Teste Rege, apud Westm', xxiv. die Februarii.

Consimile breve dirigitur majoribus & ballivis subscriptis; viz.
Ballivis de Kermerdyn, & aliis portubus Angliæ & Walliæ.

Consimile breve de Intendendo, dirigitur Edwardo duci Cornubiæ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Rot. Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 23. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Edwardo duci Cornubiæ & comiti Cestriæ, filio suo carissimo, vel ejus justiciario, aut ejusdem justiciarii locum tenenti, salutem.

Cum assignaverimus, &c. *ut supra usque ibi* pleniùs continetur, & *tunc sic,* vobis in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, mandamus quòd eidem admirallo, & deputandis ab eo, in arestatione, provisione, & munitione navium, infra dominium vestrum prædictum, ac electione marinariorum & aliorum hominum, pro regimine & ductione earumdem, ac in omnibus aliis & singulis præmissis, intendentes sitis consulentes & auxiliantes, quotiens, & quando, & prout idem admirallus, seu ab eo deputandi, vos super hoc requiri fecerint ex parte nostrâ, taliter in præmissis vos habentes quod passagium nostrum, & nostra & regni nostri negotia supradicta, quod absit, minimè retardentur, per quod oporteat nos ad hoc manum apponere graviorem.

Teste ut supra.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,
Johanni de Moubray, domino de Gower, vel ejus locum tenenti ibidem.
Teste ut supra.

Hugoni le Despenser, domino de Glaumorgan & Morgannowe, vel ejus locum tenenti ibidem.
Teste ut supra.

Item mandatum est majoribus & ballivis subscriptis, de intendendo, &c. Waltero de Manny, admirallo flotæ navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes boreales, assignato ad arestandum omnes & singulas naves hujusmodi, in singulis portubus & locis, à dicto ore aquæ Thamisiæ, versus easdem partes boreales; ita quod eædem naves, *in formâ prædictâ,* paratæ sint, apud Magnam Jernemutam, ad dictam quindenam, *in formâ supradictâ,* sicut mandatum est præfatis majoribus & ballivis, de intendendo præfato Bartholomæo, &c. *sub eâdem datâ.*

Ballivis de Jernemuth, &c.

De intendendo admirallis, in pontibus & necessariis, pro passagio Regis, providendis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Rot. Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 24. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Kantiæ, salutem. Cum, de assensu prælatorum, comitum, magnatum, & communitatis regni nostri, pro defensione & salvatione ejusdem regni, & jurium coronæ nostræ, ad quindenam Paschæ proximò futuram, ad partes transmarinas cum exercitu nostro ordinavimus, favente Domino, nos transferre, & pro passagio nostro prædicto assignaverimus, dilectum & fidelem nostrum, Bartholomæum de Burgherssh admirallum navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes occidentales, ad arestandum omnes & singulas naves earumdem partium, tam infra libertates, quam extra, tam minores quæ ultra mare transire poterunt, quam majores, & eas hominibus & omnibus aliis necessariis muniri, & ad locum, ubi dictum passagium nostrum fieri disposuimus, duci faciendum, prout ei per nos pleniùs est injunctum, ac, pro eskippamento equorum, pontes, cleias, & alia, oporteat necessariò nos habere;

Tibi præcipimus, districtiùs injungentes, quod tot pontes, cleias, bordas, raccos, cordas, canevacia, stapulas, anulos & clavos ferreos, dolia vacua, & alia, quæ pro hujusmodi eskippamento equorum necessaria, necnon maeremium & buscam pro cleiis, pontibus, bordis, raccis, & aliis necessariis prædictis, in locis, in ballivâ tuâ, tam infra libertates, quam extra, ubi ad majus commodum nostrum & celeriorem expeditionem negotii prædicti, ac minus gravamen hominum partium illarum, fieri poterit, quot & prout præfatus admirallus, vel ejus locum tenens, aut ab eo deputandus, tibi scire faciat, absque dilatione aliquâ provideri, capi, & fieri, & ea ad loca ubi, per avisamentum ipsorum, vel alicujus eorum, carianda existunt, duci & cariari, & in navbius poni facias, excusatione quacumque cessante:

Sciens pro certo quod, si, ob negligentiam vel tepiditatem tuam, dictum passagium nostrum, quod absit, fuerit impeditum, vel quomodolibet retardatum, ad te, tanquam nobis inobedientem, ac nostri & mandatorum nostrorum contemptorem, nostrorumque & regni nostri negotiorum impeditorem, cum rigore, prout convenit, capiemus;

Et custus, quos circa præmissa apposueris, cum illos sciverimus, tibi in compoto tuo, ad scaccarium nostrum, allocari faciemus.

Et, si fortè exitus ballivæ tuæ, quos in promptu habes, non sufficiant ad sumptus hujusmodi faciendum;

Volumus & tibi præcipimus, quod illis, de quibus hujusmodi res, pro eskippamento dictorum equorum, captæ fuerint, diem assignes, videlicet, ad festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, apud London', adsolutiones pecuniæ, singulis eorum, pro rebus ab eis emptis, debitæ, ibidem, juxta indenturas, quas inter te & ipsos super hoc in formâ debitâ fieri volumus, de personis, quas ad dictas solutiones, indè faciendas, assignabimus, recipiendum.

Teste Rege, apud Westm', xxv. die Februarii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo præceptum est singulis vicecomitibus subscriptis, sub eâdem datâ, videlicet,

Vicecomiti Surr'.
Vicecomiti Sussex'.
Vicecomiti Sutht'.

Consimile mandatum de intendendo Waltero de Manny.

De hominibus ad lanceas & sagittariis, in Northwallia eligendis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Rot. Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 25. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Johanni de Warennâ, comiti Surr', domino de Bromfeld & Yale, vel ejus locum tenenti, aut senescallo, vel ballivis suis ibidem, salutem.

Quia, pro defensione & salvatione regni nostri, aliarumque terrarum nostrarum, & jurium coronæ nostræ, cum exercitu nostro, de assensu prælatorum, comitum, & procerum regni nostri, *&c. prout supra de dat' xxiv. die Februarii.*

Et certum numerum Wallensium, tam sagittariorum quam aliorum ad lanceas, habere volumus ad proficiscendum nobiscum in obsequium nostrum supradictum;

Vobis in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, mandamus, firmiter injungentes, quod centum homines Wallenses, de dictis terris & dominiis vestris, præfate comes, de Bromfeld & Yale, quorum una medietas sit de sagittariis, & alia medietas de hominibus ad lanceas, cum omni festinatione, quâ fieri poterit, de melioribus, validioribus, & fortioribus hominibus terrarum & dominiorum vestrorum, præfate comes, prædictorum, cuiquam non parcendo, eligatis, trietis, & arraietis, vel eligi, triari, & arraiari faciatis;

Et prædictos centum homines, videlicet, sagittarios, arcubus ac sagittis, & aliis armis, ac cæteros homines ad lanceas, lanceis, aliisque armis, juxta statûs sui decentiam, muniri;

Ipsosque, sic electos, triatos, arraiatos, ac benè munitos, liberari faciatis, dilectis & fidelibus nostris, Fulconi Fitzwaryn, Johanni de Cherleton juniori, Roberto de Harleye, chivaler, & Griffino Cragh, seu eorum alicui quos, conjunctim & divisim, per literas nostras patentes, assignavimus tam ad eosdem Wallenses quam ad alios, quos in terris & dominiis aliorum dominorum, ac etiam in nostris in dictis partibus Northwalliæ, eligi & arraiari mandavimus, ad nos ducendum;

Ita quod electores, ac omnes Wallenses prædicti, benè muniti & arraiati, ac de unâ sectâ vestiti, sint apud Gippewicum, à die Paschæ proximò futuro, in unum mensem ad ultimum, ad proficiscendum exindè, ad vadia nostra, in obsequium nostrum, ut est dictum.

Et hoc, sicut nos, & honorem nostrum, ac salvationem regni nostri & coronæ nostræ, diligitis, modis omnibus faciatis;

Ita quod, pro defectu electionis & arraiationis hujusmodi, passagium nostrum quomodolibet nullatenùs differatur, seu nostrorum & regni nostri negotiorum expeditio retardetur.

Mandavimus enim camerario nostro Northwalliæ, quod tam eisdem Wallensibus quam ductoribus, vel ductori eorumdem, vadia sua diurna, à tempore quo se à propriis partibus moverint, quousque apud dictum locum de Gippewico venerint, prout antea fieri consuevit, solvi, ipsosque de unâ sectâ vestiri faciat, de exitibus cameriæ antedictæ.

Teste ut supra.

Consimilia brevia diriguntur dominis & aliis subscriptis, de numero hominum Wallensium subscripto, de terris & dominis subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Ricardo comiti Arundell', domino de Osewaldestre, Chirk, & Clonne, de C. Wallensibus.

Johanni de Cherleton seniori, domino de Powys, de C. Wallensibus.

Willielmo de Monte Acuto, comiti Sarum, domino de Dynebegh, de xl. Wallensibus.

Rogero de Grey, domino de Deffrencloyd, de lx. Wallensibus.

Hugoni Tyrel, custodi terrarum de Radonore, Kery, & Werth Eynon, ex commissione Regis, de C. Wallensibus.

De Wallensibus eligendis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Rot. Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 26. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Henr' de Lancastr', comiti Derb', domino de Kedwelly & Carnwathlan, vel ejus locum tenenti, aut senescallo vel ballivis suis ibidem, salutem.

Quia pro defensione & salvatione regni nostri, aliarumque terrarum nostrarum, & jurium coronæ nostræ, cum exercitu nostro, de assensu prælatorum, comitum, & procerum regni nostri, in instanti parliamento nostro apud Westm' tento, existentium, necnon ad instantem requisitionem communitatis regni nostri, nobis in eodem parliamento factam, ad partes transmarinas celeriter ordinavimus, favente Domino, transfretare;

Et certum numerum Wallensium, tam sagittariorum quam aliorum ad lanceas, habere volumus, ad proficiscendum nobiscum in obsequium nostrum supradictum;

Vobis in fide & dilectione quibus nobis tenemini, mandamus, firmiter injungentes, quod sexaginta homines Wallenses de dictis terris & dominiis vestris, præfate comes, de Kedwelly & Carnwathlan, quorum una medietas sit de sagittariis, & altera medietas de hominibus ad lanceas, cum omni festinatione quâ fieri poterit, de melioribus, validioribus & fortioribus hominibus terrarum & dominiorum vestrorum, præfate comes, prædictorum, cuiquam non parcendo, eligatis, trietis, & arraietis, vel eligi, triari, & arraiari: & prædictos sexaginta homines, *videlicet, sagittarios cum arcubus* & sagittis & aliis armis, ac cæteros *homines ad lanceas, lanceis aliisque* armis, juxta statûs sui decenciam, *muniri, ipsosque sic electos, triatos, &* arraiatos, ac benè munitos, liberari faciatis dilectis & fidelibus nostris,

Johanni de Langeton',
Willielmo Broun,
Johanni de Avene,
Howelo ap Howell,
Griffino Dun, &
Johanni Norreis,

seu eorum alicui, quos conjunctim & divisim, per litteras nostras patentes, assignavimus, tam ad eosdem Wallenses quam ad alios, quos in terris & dominiis aliorum dominorum, & etiam in nostris, in dictis partibus Suthwalliæ, eligi & arraiari mandavimus, ad nos ducendos:

Ita quod electores & omnes Wallenses prædicti, benè muniti & arraiati, & de unâ sectâ vestiti, sint apud Gippewicum, à die Paschæ proximò futuro in unum mensem ad ultimum, ad proficiscendum exindè, ad vadia nostra, in obsequium nostrum, ut est dictum:

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum, ac salvationem regni nostri &

jurium coronæ nostræ diligitis, modis omnibus faciatis; ita quod, pro defectu electionis & arraiationis hujusmodi, passagium nostrum quomodolibet nullatenùs differatur, seu nostrorum & regni nostri negociorum expeditio retardetur.

Mandavimus enim camerario nostro Suthwalliæ, quod tam eisdem Wallensibus quam ductoribus vel ductori eorumdem, vadia sua diurna, à tempore quo se à propriis partibus moverint, quousque apud dictum locum de Gippewico venerint, prout antea fieri consuevit solvi, ipsosque de unâ sectâ vestiri faciat, de exitibus camerariæ antedictæ.

Teste Rege, apud Westm', xxvi. die Febr'.

Per ipsum Regem.

Consimilia brevia diriguntur singulis dominis & aliis subscriptis, de numero hominum Wallensium subscripto, in terris subscriptis eligendis. sub eâdem datâ, videlicet,

Johanni de Moubray domino de Gower, de	*lx. hominibus Wallensibus.*
Hugoni le Despenser domino de Glamorgan & Morgannon, de	*cxx. hominibus Wallensibus.*
Hugoni Daudele comiti Glouc' domino de Neuport & Wentlok', de	*iiii*xx *hominibus Wallensibus.*
Humfr'o de Bohun comiti Hereford' domino de Bregheynok, Hay, & Huntyngdon', de	*cl. hominibus Wallensibus.*
Henr' de Lancastr' comiti Lanc' domino de Monemewe, Grossemound, & Whitcastel, de	*iiii*xx *hominibus Wallensibus*
Jacobo Daudele & Radulpho de Wylyngton' dominis de Cantrabaghan, de	*c. hominibus Wallensibus.*
Alisiæ comitissæ Lincoln' dominæ de Buelt, de	*lx. hominibus Wallensibus.*
Thomæ de Bello Campo comiti Warr' domino de Eluret, de	*xl. hominibus Wallensibus.*
Barth'o de Burghersh, Galfr'o le Mortymer, & Margeriæ quæ fuit uxor Willielmi le Blount dominis de Ewyas, de	*xl. hominibus Wallensibus.*
Henr' de Lancastr' comiti Derb' custodi terræ de Abergeveny, de	*lx. hominibus Wallensibus.*
Elizabethæ de Burgo dominæ de Usk, Tregruk, & Carlion', de	*c. hominibus Wallensibus.*

De hominibus in Suth-Walliâ eligendis.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.
Aleman. 12 Ed. III. p. 1. m. 26. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Johanni de Langeton', Willielmo Broun, Johanni de Avene, Howelo ap Howell', Griffino Dun, & Johanni Norreys, salutem.

Sciatis quod, de fidelitate vestrâ circumspectâ confidentes, assignavimus vos conjunctim & divisim, ad eligendum in comitatibus de Kermerdyn & Cardigan, ac terrâ nostrâ de Irchynfeld', & aliis terris nostris in Suthwall', sexcentos homines; quorum una medietas sit de sagitariis, & altera medietas de hominibus ad lanceas, cum omni festinatione quâ fieri poterit, de melioribus, validioribus & fortioribus hominibus comitatuum & terrarum prædictorum, tam de illis aliàs pro obsequio nostro electis, quam aliis eorumdem comitatuum & terrarum, cuiquam non parcendo; & ad prædictos sexcentos homines arraiari, & ipsos, videlicet, sagittarios arcubus & sagittis & aliis armis; ac cæteros homines ad lanceas, lanceis aliisque armis juxta statûs sui decenciam, muniri, & de unâ sectâ vestiri faciend'; & ad ipsos sic electos, triatos, & arraiatos ac benè munitos, & de unâ sectâ vestitos, unà cum nongentis & quinquaginta Wallensibus sagittariis & ad lanceas, quos in terris & dominiis dilectorum & fidelium nostrorum,

Henr' de Lancastr', Lanc' & Leycestr',
Henr' de Lancastr', Derb',
Humfridi de Bohun, Essex' & Hertford',
Thomæ de Bello Campo, Warr',
Hugonis Daudele, Gloucestr', } *comitum;*
Johannis de Moubray,
Hugonis le Despenser,
Jacobi Daudele,
Radulfi de Wylyngton',
Barthomei de Burghersh',
Galfridi de Mortuo Mari, &
Margeriæ quæ fuit uxor Willielmi le Blount, necnon
Alesiæ comitissæ Lincoln', &
Elizabethæ de Burgo,

ac eciam in terrâ de Abergeveny in partibus Suthwalliæ; quos per dominos prædictos, ac eorum senescallos & ballivos, pro obsequio nostro supradicto, eligi, triari, arraiari, & muniri mandavimus, usque Gippewicum ducendos; ita quod vos & ipsi sitis ibidem à die Paschæ proximò futuro in unum mensem ad ultimum, ad proficiscendum exindè nobiscum, & cum aliis fidelibus nostris, in obsequium nostrum, pro defensione regni nostri, & jurium coronæ nostræ, ad vadia nostra, prout vobis & ipsis per nos plenius injungetur:

Et ideò vobis in fide & ligeanciâ quibus nobis tenemini, firmiter injungendo mandamus, quod præmissis omnibus aliis, circa præmissa faciend' in formâ prædictâ, cum omni solicitudine & diligenciâ intendatis, & ea affectualiter compleatis:

Advertentes qualiter hujusmodi electiones in partibus illis hactenus minus providè factæ fuerunt, debiles eligendo & validos dimittendo; & quod, tam in nostri contemptum & corporis nostri periculum, quam regni nostri scandalum, vestrique dedecus jam cederet manifestè, nisi præfati homines, sagittarii & ad lanceas, de validioribus & fortioribus hominibus, ut prædicitur, eligantur & arraientur; quodque nos, si ipsos homines sagittarios & ad lanceas cum ad nos venerint, quos & ipsorum arraiationem supervidere volumus, minus providè invenerimus electos esse, vos tanquam nobis inobedientes, honorisque nostri regii detractores, ac expeditionis nostrorum, & regni nostri negociorum impeditores reputabimus, & pro talibus absque dissimulatione aliquâ puniemus:

Damus autem vobis & vestrûm cuilibet plenam, tenore præsentium, potestatem capiendi, arestandi, & prisonis nostris mancipandi, omnes illos quos in præmissis faciendis contrarios inveneritis aut rebelles, in eisdem prisonis detinendos, quousque aliud ordinandum duxerimus de eisdem.

Ac justiciario nostro Suthwalliæ & ejus locum tenenti, ac vicecomitibus nostris, necnon ballivis, cæterisque ministris nostris in comitatibus & terris nostris prædictis, tenore præsentium, in mandatis, quod vobis & cuilibet vestrûm in electione, triatione & arraiatione prædictis, ac omnibus aliis præmissis, in formâ prædictâ faciendis & complendis, intendentes sint, consulentes, & auxiliantes, quociens & quando, & prout vos, vel aliquis vestrûm, ipsos & eorum quemlibet scire feceritis ex parte nostrâ:

Mandavimus eciam camerario nostro Suthwalliæ, quod tam eisdem Wallensibus quam ductoribus vel ductori eorumdem, vadia sua diurna à tempore quo se à propriis partibus moverint, quousque apud dictum locum de Gippewico venerint, prout antea fieri consuevit solvi; ipsosque de unâ sectâ vestiri faciat de exitibus camerariæ antedictæ.

In cujus, &c.

T. R. apud Westm', xxvi. die Febr'.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est justic' Regis Suthwall' & ejus locum tenenti, ac vicecomitibus Regis, necnon ballivis, cæterisque ministris Regis in comitatibus & terris Regis prædictis, quod præfatis Johanni, Willielmo, Johanni, Howelo, Griffino, & Johanni, & eorum cuilibet in electione, triatione, & arraiatione prædictis, ac omnibus aliis præmissis in formâ prædictâ faciendis & complendis intendentes sint, consulentes, & auxiliantes, quotiens, quando, & prout ipsi vel aliquis eorum, ipsos & quemlibet ipsorum scire fecerint ex parte Regis.

Teste ut supra.

De arraiatione prædictâ diligenter supervidendâ.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.
Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 24. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Fulconi Fitz-Waryn, Johanni de Cherleton juniori, Roberto de Harleye chivaler, & Griffino Cragh, salutem.

Sciatis quòd, cum per diversa brevia nostra, mandaverimus dominis terrarum & dominiorum in Northwalliâ, subscriptorum, videlicet,

Johanni de Warenna, comiti Surriæ, quòd ipse, in terris & dominiis suis de Bromfeld & Yale, centum homines;

Ricardo, comiti Arundell', quòd ipse, in terris & dominiis suis de Oseweldestre, Chirk, & Clonne, centum homines;

Johanni de Cherleton seniori, quòd ipse, in terrâ & dominio suo de Powys, centum homines;

Willielmo de Monte Acuto, comiti Sarum, quòd ipse, in terrâ & dominio suo de Dynebegh, quadraginta homines;

Rogero de Grey, quòd ipse, in terrâ & dominio suo de Diffrencloyd, sexaginta homines;

Et Hugoni Tyrel, quòd ipse, in terris de Radenore, Kery, & Wertheynon, quas tenet ex commissione nostrâ, centum homines Wallenses;

Quorum omnium una medietas sit de sagittariis, & altera medietas de hominibus ad lanceas, cum omni festinatione, quâ fieri poterit, de melioribus, validioribus, & fortioribus, hominibus, terrarum, & dominiorum prædictorum, eligant, trient, & arraient, vel eligi, triari, & arraiari;

Et eosdem homines, videlicet, sagittarios, arcubus & sagittis, & aliis armis, ac cæteros homines ad lanceas, lanceis, aliisque armis, juxta statûs sui decentiam, muniri, ipsosque, sic electos, triatos, & arraiatos, ac benè munitos, vobis, seu alicui vestrûm, liberari faciant, ad nos ducendos; ita quòd vos, & dicti homines Wallenses, benè muniti & arraiati, & de unâ sectâ vestiti, sitis apud Gippewicum, à die Paschæ proximò futuro, in unum

mensem ad ultimum, ad proficiscendum exindè nobiscum, & cum aliis fidelibus nostris, ad vadia nostra, in obsequium nostrum, prout vobis & Wallensibus prædictis, tunc ex parte nostrâ, pleniùs injungetur;

Nos, de fidelitate vestrâ circumspectâ confidentes, assignavimus vos, conjunctim & divisim, ad supervidendum electiones, arraiationes, & munitiones omnium hominum prædictorum, per præfatos dominos, in terris & dominiis suis prædictis, seu eorum loca tenentes, aut senescallos, vel ballivos suos ibidem, sic faciendas;

Et quod homines prædicti, de fortioribus & validioribus hominibus, singularum terrarum & dominiorum prædictorum, eligantur, & arcubus, sagittis, & lanceis, ac aliis armis muniantur, juxta formam mandatorum nostrorum prædictorum;

Et ad homines prædictos, in singulis terris & dominiis prædictis, si dictas electiones per dominos prædictos, seu eorum loca tenentes, aut senescallos, vel ballivos, minus providè inveneritis factas esse, vel fortè ipsi eas oportunis temporibus non fecerint, vel facere recusaverint, de validioribus & fortioribus, sagittariis, & aliis hominibus ad lanceas, prædictis, eorumdem terrarum & dominiorum, eligendum, arraiandum, & muniendum in formâ supradictâ, & ad nos, unà cum ducentis Wallensibus, per vos, in terris nostris, in eisdem partibus, eligendis, ducendum, ad proficiscendum in obsequium nostrum, ut est dictum:

Et ideò vobis, in fide & ligeantiâ, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus quòd, circa præmissa facienda, & complenda, cum omni diligentiâ intendatis.

Damus autem vobis, & cuilibet vestrûm, plenam, tenore præsentium, potestatem capiendi, & arestandi omnes, illos, quos in hâc parte contrarios, rebelles, seu inobedientes inveneritis in præmissis, & prisonis committendi, in eisdem moraturos quousque aliud indè duxerimus ordinandum:

Damus insuper, universis & singulis, dominis terrarum & dominiorum prædictorum, ac ipsorum loca tenentibus, senescallis, & ballivis, tenore præsentium, in mandatis, quod vobis, & vestrûm cuilibet, in præmissis faciendis & explendis, prout ad ipsos, & eorum quemlibet dinoscitur pertinere, intendentes sint, consulentes, & auxiliantes, quotiens & quando ipsos, super hoc, ex parte nostrâ, præmuniri feceritis seu requiri.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxviii. die Februarii.

Per ipsum Regem.

De vadiis præfatis Wallensibus solvendis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Aleman. Edw. III. p. 1. m. 25. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo Roberto de Hambury, camerario suo Northwalliæ, salutem.

Cum assignaverimus, dilectos & fideles nostros, Fulconem Fitz-Waryn, Johannem de Cherleton juniorem, Robertum de Harleye chivaler, & Griffinum Cragh, conjunctim & divisim, ad eligendum in terris nostris Northwalliæ, *&c. prout supra usque hæc verba, viz.*

Nos, nolentes profectionem dictorum septingentorum hominum, sic eligendorum, in hujusmodi obsequium nostrum, aliqualiter retardari, vobis, firmiter injungendo, mandamus, quod tam eisdem Wallensibus quam ductoribus, vel ductori, eorumdem, vadia sua diurna, à tempore quo se à propriis partibus moverint, quousque apud dictum locum de Gippewico venerint, prout antea fieri consuevit, solvi, ipsosque Wallenses de unâ sectâ vestiri, faciatis de exitibus camerariæ antedictæ; & nos vobis indè, in compoto vestro, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westm', xxviii. die Februarii.

Per ipsum Regem.

Consimile mandatum de vadiis solvendis ducendis hominibus, per ducem Cornubiæ in comitatu Cestriæ eligendis.

De sagittariis in diversis comitatibus eligendis, & usque Portesmuth' mittendis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Rot. Vascon. 12 E. III. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Ricardo de Taleworth, Johanni de Briaunceon, Edmundo de Duresme, Thomæ Favel, & Willielmo fitz Richard, salutem.

Quia in succursum ducatûs nostri Aquitaniæ, contra hostiles invasiones, dilectum & fidelem nostrum Willielmum de Clynton' comitem Huntyngdon', ac nonnullos homines ad arma, sagittarios, & alios in comitivâ suâ, ad partes ejusdem ducatûs celeriter mittere ordinavimus, Deo duce:

Nos, de circumspectione vestrâ confidentes, assignavimus vos, conjunctim & divisim, ad eligendum in comitatu Essex', in villâ Colcestr' & alibi, tam infra libertates quam extra, cum omni celeritate quâ fieri poterit, quadraginta sagittarios de validioribus & fortioribus hominibus sagittar' comitatûs illius, cuiquam non parcentes, ultra & præter illos quaterviginti sagittarios, quos jam de novo in eodem comitatu per vos eligi, & usque civitatem nostram Norwici duci, mandavimus, pro passagio nostro versus partes transmarinas, & ad prædictos quadraginta sagittarios arraiari, & arcubus & sagittis, ac aliis armis, juxta statûs sui decenciam, muniri faciend':

Necnon ad eligendum unum hominem, equitem validum & sufficientem, in eodem comitatu, seu ad deputandum unum de dictis quadraginta sagittariis, ductorem reliquorum sagittariorum eorumdem, prout melius pro expeditione negocii illius videritis expedire, ad ipsos benè arraiatos & munitos usque portum de Portesmuth' ducend';

Ita quod sint ibidem in quindenâ Paschæ proximò futurâ ad ultimum, ad proficiscendum exindè, in obsequium nostrum, unà cum aliis fidelibus nostris ad vadia in comitivâ præfati comitis, prout ipsis tunc ex parte nostrâ pleniùs injungetur:

Et ideò vobis & vestrûm cuilibet, in fide & ligeanciâ quibus nobis tenemini, mandamus, districtiùs injungendo, quod circa præmissa, in formâ prædictâ facienda & complenda, cum omni diligentiâ intendatis;

Scientes quod nisi prædicti quadraginta sagittarii, benè electi & arraiati, ad dictam quindenam apud dictum portum de Portesmuth' fuerint, ut est dictum, ad vos & vestra, attentis periculis quæ nobis, & regno, ac ducatui nostris prædictis, quod absit, ob vestri defectum evenire poterunt in hâc parte, sine dissimulatione, sicut convenit, capiemus:

Damus autem vobis & vestrûm cuilibet plenam, tenore præsentium, potestatem capiendi & arestandi, & prisonis nostris mancipandi omnes illos, quos in præmissis faciendis contrarios inveneritis aut rebelles, in eisdem prisonis detinendis, quousque aliud ordinandum duxerimus de eisdem:

Mandavimus insuper vicecomiti nostro comitatûs prædicti, quod ad certos dies & loca, quos vos vel aliquis vestrum ei scire facietis, vel faciet, venire faciet coram vobis & vestrûm quolibet, tam infra libertates quam extra, hujusmodi sagittarios & alios;

Et quod vobis & vestrûm cuilibet in præmissis omnibus faciendis & explendis, intendens sit, consulens, & auxilians, quociens, quando, & prout ipsum ex parte nostrâ feceritis præmuniri:

Volumus nichilominus & vobis mandamus, quod dictos quaterviginti sagittarios pro passagio nostro prædicto eligatis, & ad dictam civitatem Norwici ducatis, juxta formam commissionis nostræ vobis indè factæ.

In cujus, &c.

T. R. apud Westm', primo die Marc'.

Per ipsum Regem.

Eodem modo assignantur subscripti, ad eligendum in comitatibus subscriptis certum numerum sagittariorum, ita quod sint ad dictum locum de Portesmuth' in quindenâ supradictâ, sub eâdem datâ; videlicet,

Robertus de Stayngrave, Thomas de Evere, Thomas de Weston, Willielmus Roce	*in com' Surr' in villâ de Guldeford', & alibi in eodem com', ad*	*xx. sagittarios præter illos xl. sagittarios usque Norwicum ducend', &c.*
Radulphus Savage, Willielmus de Orlaston	*in com' Kanc', in civitate Cantuar' & alibi in eodem com', ad*	*xl. sagittar' præter illos lxx. sagittar' usque Norwic' ducend', &c.*
Rad'us de Wylyngton, Will's Tracy, Walt'us de Cirencestr', Thomas de Sancto Mauro	*in com' Glouc', in villâ Glouc' & alibi in eodem com', ad*	*xx. sagittar' præter illos c. sagittar' usque Norwicum ducend', &c.*
Thomas de Reynes, Gerardus de Braybrok, Nich'us de Passelewe	*in com' Buk, in villâ Bukyngh' & alibi in eodem com', ad*	*xx. sagittar' præter illos xl. sagittar' usque Norwic' ducend'. &c.*
Rad'us fil' Ric'i, Walt'us de Holewell, Simon Croyser	*in com' Bed', in villâ Bedeford' & alibi in eodem com', ad*	*x. sagittar' præter illos xlv. sagittar' usque Norwic' ducend, &c.*
Joh'es de Whitfeld, Joh'es de Broghton, Will's de Louches, Ph'us de Ingelfeld	*in com' Oxon', in villâ Oxon' & alibi in eodem com', ad*	*xl. sagittar' præter illos xl. sagittar' usque Norwic' ducend', &c.*
Will's de Spersholt, Thomas de Foxle	*in com' Berk', in villâ de Redynges & alibi in eodem com', ad*	*x. sagittar' præter illos xxx. sagittar' usque Norwic' ducend', &c.*
Joh'es Ryuel, Joh'es Trymenel	*in com' Warr'. in villâ de Warrewyk & alibi in eodem com'. ad*	*xx. sagittar' præter illos lx. sagittar' usque Norwicum ducend', &c.*
Rob'tus de Bracy, Joh'es de Hull	*in com' Wigorn'. in villâ Wygorn' & alibi in eodem com', ad*	*xx. sagitttar' præter illos lx. sagittar' usque Norwicum ducend', &c.*
Brianus de Gonis, Oliverus de Servinton	*in com' Dors', in villâ de Shirburn' & alibi in eodem com', ad*	*xx. sagittar' præter illos l. sagittar' usque Norwicum ducend', &c.*
Joh'es Manduyt, Petrus de Kidemore, Ric'us de Daunteseye	*in com' Wiltes', in villâ de Novâ Sarum & alibi in eodem com', ad*	*xx. sagittar' præter illos lxx. sagittar' usque Norwicum ducend', &c.*
Joh'es de Enefeld, Steph'us le Boteller de Northalle	*in com' Midd', in villâ Westm' & alibi in eodem com', ad*	*xx. sagittar' præter illos xx. sagittar' usque Norwic' ducend', &c.*
Oliverus de Bohun, Thomas de Norton	*in com' Sutht', in villâ Wynton' & alibi in eodem com', ad*	*xx, sagittar' præter illos lx. sagittar' usque Norwicum ducend'. &c.*
Joceus de Baiocis, Johannes de Sancto Lupo, Johannes de Acton, Edwardus de Stradlyng, Walt'us de Pauely.	*in com' Somers', in civitate Bathon' & alibi in eodem com', ad*	*xx. sagittar' præter illos iiij^{xx} sagittar' usque Norwicum ducend', &c.*

Pro Isabella Seneschal, comitissâ de Marr.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 31. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo Edmundo de Bereford, salutem.

Mandavimus vobis quod, de firmâ vestrâ, de termino Paschæ proximò futuro, quam nobis reddere tenemini, pro certis terris & tenementis, quæ de nobis tenetis;

Solvatis, dilectæ nobis, Isabellæ Seneschal, comitissæ de Marr, quinquaginta libras, pro arreragiis illorum denariorum, quos eidem comitissæ à nobis annuatim concessimus percipiendos;

Recipientes à præfatâ comitissâ literas suas patentes, receptionem dictæ pecuniæ testificantes, per quas vobis, in firmâ vestrâ prædictâ, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westm', iii. die Martii.

Per billam thesaurarii.

Pro Matilda comitissâ Ultoniæ, ad Hiberniam, propter metum felonum, accedere non ausâ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Pat. 12 Edw. III. p. 1. m. 27. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Supplicavit nobis, dilecta consanguinea nostra, Matilda comitissa Ultoniæ quod, cum Willielmus, nuper comes Ultoniæ, tunc vir suus, per quosdam felones in partibus Hiberniæ nequiter interfectus fuisset;

Et ipsa, propter metum eorumdem felonum & confœderatorum suorum, qui eidem comitissæ de vitâ suâ graviter comminantur, ad dictas partes Hiberniæ accedere non sit ausa:

Per quod eadem comitissa proficua, quæ de terris & tenementis, sibi in eisdem partibus per nos in dotem assignatis, provenire deberent, hactenus non percepit, nec percipere potest ex causâ supradictâ;

Velimus castra, maneria, ac alia terras & tenementa, quæ sic in dotem tenet, penes nos assumere, & indè ad commodum nostrum ordinare, & ei alia terras & tenementa, infra regnum nostrum, ad valorem dictorum terrarum & tenementorum, eidem comitissæ sic in dotem suam assignatorum, facere liberari;

Nos, eâ de causâ volentes de valôre terrarum & tenementorum, quæ dicta comitissa sic tenet in dotem in terrâ prædictâ, pleniùs certiorari, mandavimus quibusdam fidelibus & ministris nostris, terræ illius, quod nos de vero valore eorumdem, ad citiùs quo poterunt, reddant certiores, ut nos, indè certiorati, ulteriùs facere valeamus quod de consilio nostro indè fore viderimus faciendum.

Volentes insuper, habitâ consideratione ad statum ipsius comitissæ, cum eâdem in hâc parte agere gratiosè;

Concessimus eidem comitissæ ducentas marcas, percipiendas interim, singulis annis, ad scaccarium nostrum; unam, videlicet, medietatem ad scaccarium nostrum Paschæ, & aliam medietatem ad scaccarium nostrum Sancti Michaelis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', iii. die Martii.

Per breve de privato sigillo.

Et mandatum est thesaurario & camerariis, quod eidem comitissæ centum marcas, pro termino Paschæ proximò futuro, de thesauro Regis, solvant juxta tenorem literarum Regis prædictarum.

Teste ut supra.

Quod Anglici, qui castra & fortalitia in terrâ Hiberniæ habent, super salvâ custodiâ eorumdem morentur.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 23. in Turr. Lond.

REX, justiciario suo Hiberniæ, & cancellario suo ibidem, salutem.

Quia, ut intelleximus, Anglici, qui castra, fortalitia, & terras in eâdem terrâ Hiberniæ optinent, exitus & proficua eorumdem infra terram nostram Angliæ asportant, castris, fortalitiis & terris absque munitione & custodiâ omninò derelictis; quo prætextu non solum castris & fortalitiis illis, verum etiam partibus adjacentibus, ac toti terræ nostræ Hiberniæ, periculum imminet hiis diebus:

Nos, regimini terræ nostræ prædictæ providere, & hujusmodi pericula, in quantum poterimus, volentes evitare, vobis mandamus firmiter injungentes, quod per brevia, sub sigillo nostro quo utimur in terrâ prædictâ, omnibus & singulis castra & fortalitia, terras, seu tenementa in eâdem terrâ habentibus, nostro nomine detis in mandatis, quod super salvâ & securâ custodiâ eorumdem morentur;

Vel saltem alios sufficientes, qui castra & fortalitia, ac loca prædicta custodire valeant, loco suo ponant; quod si facere recusaverint, tunc vos, præfate justic' exitus & proficua de castris & fortalitiis, & locis prædictis provenientia, per alios levari & colligi, & circa munitiones, ac salvam & securam custodiam eorumdem poni faciatis, prout aliàs fuit ordinatum:

Ita quod pro defectu munitionum & custodiæ prædictarum, periculum non imineat quovis modo.

T. R. apud Westm', iii. die Marcii.

Per ipsum Regem & cons'.

Quod justiciarii in Hibernia, tam ad communia placita, quam ad placita justiciarium Regis sequentia, Anglici esse deberent.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 23. d. in Turr. Lond.

REX, justiciario suo Hiberniæ, & ejus locum tenenti, salutem.

Cum nuper per nos & consilium nostrum ordinatum fuerit & concordatum, quod justiciarii nostri, tam ad communia placita quam ad placita justic' nostrum Hiberniæ sequentia, Anglici esse deberent, & quod negocia nostra in terrâ prædictâ per hoc non modicum possent prosperari:

Ac jam intellexerimus à nonnullis quod quidam justiciarii, insufficientes & minus idonei, in partibus illis contra formam ordinationis & concordiæ prædictarum constituuntur, in legis subversionem & fidelium nostrorum partium earumdem depressionem manifestam:

Nos, nolentes mala hujusmodi sine appositione remedii diutius tolerare;

Vobis mandamus quod, habito cum illis de consilio nostro partium illarum, super statu justiciariorum prædictorum avisamento pleniori, qui, videlicet, eorum sufficientes & idonei fuerint, & qui non, de eo quod indè inveniri contigerit, nos sub sigillo nostro, quo utimur in terrâ prædictâ, reddatis distinctè & apertè, sine dilatione certiores; ut indè certiorati, alios loco minus idoneorum, prout decet, constituere faciamus.

T. R. apud Westm', iii. die Marcii.

Per ipsum Regem & cons'.

Ad Imperatorem, pro Imberto Delphino de Vienna, quod nomen & titulum Regis ei concedat.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Aleman. 11 Edw. III. p. 1. m. 22. d. in Turr. Lond.

SERENISSIMO principi, domino Lodowico, DEI gratiâ, Romanorum Imperatori, semper Augusto, fratri suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & imperare feliciter, ac magnificè triumphare.

Firmam de cæsareâ munificentiâ, nobis ab experto benivolâ, fiduciam reportamus, quod hiis, quæ nos, & partem nostram, contra nobis adversantes roborare poterunt & firmare, præsertim si sceptrum imperiale non diminuant, set extollant, vestra cupit sublimitas condescendere gratiosè.

Sanè, cum adhærentia, viri potentis & spectabilis, domini Imberti Delfini de Vienna, nobis esset admodùm oportuna, &, ut accepimus, si placeret vestræ celsitudini sibi nomen & titulum Regis impendere, libenter in hoc annueret votis nostris, majestatem vestram Imperatoriam votivis precibus imploramus, quatinùs, attento quod eo relucet clariùs vestræ præcellentia dignitatis, quo plures sibi subsunt principes nominis celsioris, velitis, ad exaltationem honoris sacri imperii, Delfinatum Vienensem, cum terminis & pertinentiis, quos hactenus habuit, regnum constituere;

Et præfato Imberto nomen Regis dicti regni, de cæsareæ potestatis plenitudine, concedere cum insigniis & juribus, quæ regiam efferunt dignitatem;

Per quod nichil honori vestri diadematis subtrahetur, quin, sicut hactenus tanquam Delfinus extiterat, sic, per vos regio decoratus honore, fiat vobis devotior ex devoto, & ex hoc ipsum habebimus ad nostra beneplacita promptiorem; quod dignetur, si placet, imperialis vestra magnificentia ponderare.

Vestrum imperiale solium firmet & roboret bonitas increata.

Dat' apud Westm', iii. die Martii.

Littera Regis ad dictum Delphinum.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 22. d. in Turr. Lond.

REX, nobili & potenti viro, domino Imberto, Delphino Viennensi, consanguineo suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Quædam negotia, nobis insidentia valdè cordi, injunximus, dilectis & fidelibus nostris, Radulpho, condomino de Altâ Villâ, militi, & fratri Galfrido de Maldon, nobilitati vestræ, vivæ vocis oraculo, referenda;

Quibus, in dicendis ex parte nostrâ, auditum velitis, petimus, præbere benivolum, & fidem credulam adhibere; vestra beneplacita nobis, in proximo, si placuerit, rescripturi.

Dat' apud Westm', iv. die Martii.

De alligantiis cum præfato Delphino.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 35. in Turr. Lond.

REX, universis, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, nobilis & potentis viri, Hugonis de Jabennis, domini de Varre & de Autone, ac fratris Galfridi de Maldon, intimè confidentes:

Ad tractandum & concordandum cum nobili & potenti viro, Imberto Dalphino Vianensi, de alligantiis & solidis amicitiis, inter nos & ipsum Dolphinum ineundis;

Ipsumque nobiscum contra omnes homines retinendum, conducendum & firmandum, de feodis, vadiis, & stipendiis, ac remunerationibus, dicto Dalphino, sic retento, constituendis, solvendis & faciendis conveniendum;

Ac ea, quæ tractata, concordata, conventa, & acta fuerint in præmissis, quatenùs ad nos attinet, quâcumque firmitate vallandum;

Securitatemque à dicto Dalphino, pro completione præmissorum, quatenùs ipsum concernunt, petendum, stipulandum, & recipiendum;

Ac omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis, & circa ea necessaria fuerint, vel oportuna, etiam si mandatum exigant speciale;

Prædictis, Hugoni & fratri Galfrido, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem, promittentes, pro nobis & hæredibus nostris, nos ratum, gratum, & firmum, habituros quicquid per dictos Hugonem & fratrem Galfridum, actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', iv. die Martii.

Littera Regis de credentiâ.

A. D. 1338.—An. 12 Edw. III.
Aleman. 12 Ed. III. p. 1. m. 22. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, nobili viro, Hugoni de Jabennis, domino de Varre & de Autone, salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Quædam negotia, nobis insidentia valdè cordi, injunximus, dilecto & fideli nostri & vestro, Radulpho condomino de Alta Villa, militi, & clerico nostro, fratri Galfrido de Maldon, dilectioni vestræ, vivæ vocis oraculo, referenda, quibus, in dicendis ex parte nostrâ, velitis fidem credulam adhibere; vestra beneplacita nobis in proximo, si placuerit, rescripturi.

Dat' apud Westm', iv. die Martii.

Pro Johanne duce Britanniæ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Volentes, dilecto & fideli nostro, Johanni duci Britanniæ, & comiti Richemund', gratiam facere specialem;

Dedimus ei respectum de omnimodis debitis & releviis, quæ nobis debet ad scaccarium prædictum, tam de tempore suo proprio quam temporibus antecessorum suorum quorumcumque; necnon de compotis, si quæ ad idem scaccarium, de prædictis temporibus, reddere teneatur ex quâcumque causâ, à die confectionis præsentium, usque ad quindenam Paschæ proximò futuram, & ab eâdem quindenâ, per unum annum, proximò sequentem, plenariè completum; nisi aliud indè interim duxerimus ordinandum:

Et ideò vobis mandamus, quod eidem duci respectum illum interim habere faciatis in formâ prædictâ, & districtionem, si quam ei eâ occasione fieri feceritis, interim relaxari faciatis eidem.

Teste Rege, apud Westm', iv. die Martii.

Per ipsum Regem.

De navibus arestandis & muniendis, pro passagio magnatum in Aquitaniam in ejusdem defensionem, transmissorum.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 15. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Bartholomæo de Burghersh, admirallo navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes occidentales, salutem.

Quia, de avisamento concilii nostri, ordinavimus quod sexaginta & decem grossæ naves, pro passagio quorumdam magnatum & aliorum diversorum fidelium nostrorum, quos ad partes ducatûs Aquitaniæ, in succursum & defensionem ejusdem contra hostiles invasiones, ad instantem quindenam Paschæ, proximò futuram, transmittere disposuimus, Deo duce, arestentur celeriter & parentur;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod prædictas sexaginta & decem naves, si nondum arestatæ existant, sine dilatione arestari;

Et eas hominibus, & marinariis, pro ductione, gubernatione, & eskippamento earumdem necessariis, ac armaturis, victualibus, & aliis rebus, prout expedire videritis, muniri & parari;

Et eas usque portum de Portesmuth, ubi dictum passagium, ad quindenam prædictam, fieri ordinavimus, duci faciatis;

Ita quod dictæ naves, sic benè paratæ & munitæ, sint ibidem, in octabis Paschæ proximò futuris ad ultimum, pro passagio antedicto.

Et aliquem idoneum, loco vestri, circa arraiationem & munitionem dictarum navium, quotiens vos ad hoc vacare non poteritis, prout vobis per nos & concilium nostrum pleniùs injunctum extitit, deputetis;

Qui tam circa ordinationem eskippamenti equorum in eisdem navibus, & necessariorum ad eskippamentum illud pertinentium, quam alia præmissa, intendat, & super custodiâ, gubernatione, & arraiatione, earumdem navium moretur, omnibus aliis prætermissis: & hoc, sicut nos, & honorem nostrum, ac expeditionem nostrorum & regni nostri negotiorum, diligitis, nullatenus omittatis.

Assignavimus enim, dilectos & fideles nostros, Johannem de Scures vicecomitem nostrum Suth't', & Rogerum Norman, ad pontes, cleias, & omnia alia necessaria pro eskippamento equorum in navibus prædictis, providendum, & usque dictum portum de Portesmuth duci faciendum; ita quod sint ibidem citra dictam quindenam, ex causâ supradictâ.

Teste Rege, apud Westm', vi. die Martii.

Per ipsum Regem & concilium.

De victualibus, pro passagio providendis.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 23. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo Willielmo de Dunstaple, salutem,

Quia, pro defensione regni nostri, & aliorum jurium coronæ nostræ, ad instantem quindenam Paschæ, proximò futuram, ad partes transmarinas, cum exercitu nostro, ordinavimus, favente Domino, nos transferre;

Et pro sustentatione nostrâ, & aliorum fidelium, in comitivâ nostrâ ad dictas partes profecturorum, diversa genera victualium, ac quasdam alias res, pro passagio nostro, volumus celeriter provideri;

Nos, de fidelitate vestrâ & circumspectione confidentes, assignavimus vos ad tria milia & sexcenta quarteria frumenti; ducenta quarteria fabarum & pisarum; quatuor milia & centum quarteria brasei; quingenta quarteria salis; mille trecentos & quadraginta bacones; quadringenta, quaterviginti, & decem carcasia bovina, vel boves; quatuor milia & centum cassas multonum, vel multones; quadraginta lasta alecis; & quinque milia & nongentas petras casii:

Et tot vacua dolia, in quibus dictum frumentum, vel flora indè reponetur, quot ad hoc necessaria fuerint, in comitatibus Eborum, Lincoln', Notingham', Derb', Leycestr', Northt', Rotel', Oxon', Berks, Bedford', Buk', Cantebr', Huutington', Norff', Suff', Essex', & Hertford', tam infra libertates quam extra, ubi ad majus commodum nostrum, & minus gravamen populi nostri, fieri poterit, ad opus nostrum, ex causâ prædictâ, per vos, seu alios de quibus confiditis, & ad hoc deputaveritis, emendum & providendum;

Et ad medietatem frumenti prædicti, & floram indè, in doliis poni;

Et ad eadem, frumentum, floram, & omnia alia victualia, & res, prædicta, per vos sic providenda, usque portus Magnæ Jernemuth & Orewell, ubi passagia nostra & dicti exercitûs nostri fieri ordinavimus, in navibus, & alio modo, tam per aquam quam per terram, prout loca, ubi eadem victualia, & aliæ res, provisa fuerint, ad quemlibet dictorum portuum propinquius se extendunt, & vobis meliùs & utiliùs expedire videbitur, cum omni celeritate, quâ fieri poterit, duci & cariari faciendum;

Ita quod omnia victualia, & aliæ res, prædicta sint in dictis portubus Magnæ Jernemuthæ & Orewell, in quindenâ Paschæ, proximò futurâ, ad ultimum, per vos, seu dictos deputandos à vobis, salvò custodienda, quousque aliud indè fuerit ordinatum;

Et ideò vobis mandamus, firmiter injungentes, quod circa præmissa cum omni diligentiâ & solicitudine intendatis, & ea faciatis, & expleatis, in formâ supradictâ.

Et quia, ut intelleximus, quod quamplures homines diversarum partium, provisoribus nostris hujusmodi victualium ad opus nostrum, in providentiis illis faciendis, vi & armis restiterunt;

Et quidam alii non permiserunt eas fieri, ut deceret, cæterique rebelles fuerunt & remissi, per quod providentiæ nostræ hujusmodi infectæ remanebant, & expeditio negotiorum nostrorum eâ de causâ, non absque nostro gravi dampno, ac dedecore, & regni nostri periculo, extitit ante hæc tempora sæpius retardata;

Volentes malitiæ hujusmodi rebellium obviare, & eos puniri in hâc parte, dedimus vobis, tenore præsentium, potestatem capiendi & arestandi omnes illos, quos in dictis providentiis, jam ad opus nostrum sic faciendis, vobis resistentes inveneritis, seu aliàs rebelles vel remissos, per quod provisio eorumdem victualium & expeditio negotiorum nostrorum prædictorum poterunt aliqualiter impediri, & eos prisonis nostris committendi, in eisdem detinendi quousque aliud de eisdem duxerimus demandandum.

Mandavimus enim singulis vicecomitibus comitatuum eorumdem, quod pro bladis, victualibus, doliis, & aliis rebus hujusmodi, quæ infra ballivas suas particulariter, in formâ prædictâ, per vos, & deputandos à vobis, emi & provideri contigerit, ac pro cariagiis & ductione eorumdem, necnon pro locatione domorum, pro victualibus & aliis rebus prædictis, cum provisa fuerint, salvò custodiendis; de denariis, de exitibus ballivæ suæ, in manibus suis existentibus, & de hiis quos ad manus suas primitùs devenire contigerit, quatenùs denarii illi sufficere poterunt, solutionem competentem illis, quibus hujusmodi solutio facienda fuerit, per testimonium vestrum, fieri faciant.

Et, si denarii illi ad solutionem hujusmodi faciendam non sufficiant, tunc iidem vicecomites, quilibet, videlicet, inter ipsum & homines de ballivâ suâ, de victualibus, doliis, & aliis rebus prædictis, quæ à quolibet ipsorum emi contigerit, & eorum pretio; & etiam inter vos & singulos vicecomites prædictos, de dictis hujusmodi victualibus, doliis, & aliis rebus, sic captis, & formâ locationis domorum prædictarum, ac solutionibus similiter per ipsos indè factis, indenturas modo competenti fieri faciant;

Per quas tam eisdem vicecomitibus in compotis suis, de summis quas solverint, debitam allocationem, quam dictis hominibus, pro victualibus, doliis, & aliis rebus prædictis, solutionem habere faciemus:

Et quod iidem vicecomitibus diem solutionis pecuniæ, quam præfatis hominibus solvere non possint, eisdem hominibus assignent, videlicet, in festo Sancti Petri ad Vincula proximò futuro, in civitate nostrâ London'; ubi eis tunc, juxta indenturas prædictas, quas coram illis, ad dictas solutiones ibidem faciendas, per nos deputandis, exhiberi volumus, illud, quod singulis indè debetur, solvi faciemus:

Quodque præfati vicecomites vobis, & deputandis à vobis, in præmissis, omnibus & singulis, & executione eorumdem, intendentes sint, consulentes & auxiliantes, quotiens, & quando, per vos, seu à vobis deputandos, ex parte nostrâ fuerint præmuniti;

Et quod iidem vicecomites illos, quos propter rebellionem suam & malitiam hujusmodi arestaveritis, à vobis recipiant, & in prisonis nostris salvò custodiri faciant, quousque aliud de ipsis duxerimus demandandum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', viii. die Martii.

Per ipsum Regem.

Et memorandum quod mandatum est singulis vicecomitibus dictorum comitatuum, Eborum, Notingh', & Derb', quod diem solutionis pecuniæ, quam hominibus ballivæ suæ solvere non possunt, ut præmittitur, eisdem hominibus assignent, videlicet, in festo Sancti Petri ad Vincula, proximò futuro, apud Eborum, ubi Rex eis, juxta indenturas suas, solvi faciet, sicut prædictum est.

Teste ut supra.

De providentiis pro dicto passagio, faciendis.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 23. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, Stephano le Blount, salutem.

Quia, pro defensione regni nostri, *&c. ut supra usque ibi* confidentes, *& tunc sic*;

Assignavimus vos ad sexcenta quarteria frumenti; duo milia & ducenta quarteria brasei; septingentos & sexaginta bacones, vel porcos; ducenta & decem carcasia bovina, vel boves; quatuor milia cassarum multonum, vel multones; sexdecim lasta alecis; quinque milia & sexcentas petras casei; quadraginta & sex milia & quingenta de stockfish; & quadraginta milia ferra equorum, cum clavis ad eadem ferra pertinentibus:

Et tot vacua dolia, in quibus dictum frumentum vel flora indè reponetur, quot ad hoc necessaria fuerint, in civitate nostrâ London', & in comitatibus Kanc', Surr', Sussex', Suth't', Wiltes, Devon', Cornub', Somers', Dors', Glouc', Hereford', Wygorn', Warr', Salop', & Staff', tam infra libertates quam extra, *&c. prout supra mutatis competenter mutandis.*

Teste Rege, apud Turrim London', viii. die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro Philippa Regina, ad partes Alemanniæ profecturâ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 17. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, H. Lincoln' episcopo, salutem.

Quia volumus quod certæ providentiæ fiant, in partibus Alemanniæ, ad opus Philippæ Reginæ Angliæ, consortis nostræ carissimæ, contra adventum suum ad partes illas, juxta formam cedulæ, quam vobis mittimus, præsentibus interclusam;

Vobis mandamus quod, dilecto clerico nostro, magistro Paulo de Monte Florum, ex parte nostrâ, injungatis quod providentias illas, per visum & testimonium, dilecti & fidelis nostri Johannis de Monte Gomeri, fieri faciat indilatè:

Custus autem, quos circa præmissa apposuerit, sibi in compoto suo allocari faciemus.

Teste Rege, apud Turrim London', x. die Martii.

Per ipsum Regem.

De sufferentiâ, initâ inter Regem Angliæ & consanguineum suum Franciæ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 28. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Willielmo de Clynton, comiti Huntingd', constabulario castri sui Dovorr', & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti, salutem.

Cum nos, ad domini Summi Pontificis & sedis apostolicæ reverentiam, & ad solicitam instantiam, venerabilium patrum, dominorum, P. tituli sanctæ Praxedis, presbiteri, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro diaconi, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalium, ad nos in Angliam per ipsum dominum Summum Pontificem destinatorum;

Concesserimus quod, citra diem nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuræ, nulla fiat invasio, nec dampnum, aut injuria, vel gravamen, in personis vel rebus, consanguineo nostro Franciæ, neque suis subditis, nec locis, nec terris, nec gentibus regni Franciæ, per terram vel per mare, à nobis, vel subditis nostris, nec ab aliis, nomine nostro, seu mandato, malum aliquod inferatur:

Ac etiam, pro nobis, & gentibus nostris, præfatum consanguineum nostrum, & suos subditos, loca, terras, & gentes prædicti regni Franciæ, securaverimus, eisque securitatem præstaverimus per tempus supradictum;

Promittentes, bonâ fide, hujusmodi cessationem & securitatem servare & facere observari, ac quod, si per aliquas personas, dominio seu potestati nostræ subjectas, hujusmodi cessationem seu securitatem quomodolibet infringi vel violari contigerit, & hoc ad nostri notitiam pervenerit, faciemus fieri dampna passis debitam restitutionem seu satisfactionem de bonis delinquentium, quatenùs sufficient, & ad nos pertinebit, & contra delinquentes hujusmodi, secundum legem & consuetudinem regni nostri, ac etiam contra violatores cessationis & securitatis prædictarum procedemus prout justitia suadebit, cessatione & securitate prædictis nichilominus in suo robore duraturis:

Salvis semper confœderationibus, & alligantiis, ac conventionibus quibuscumque, per nos cum amicis & confœderatis nostris priùs initis, à quibus in parte vel in toto, per prædictas concessiones nostras, recedere nolumus, sicut nec possumus, ullo modo, set eis volumus firmiter inhærere, prout in literis nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur:

Vobis mandamus quod, per dictum tempus, non faciatis, nec, quantum in vobis est, permittatis fieri, in terrâ vel in mari, præfato consanguineo nostro, sive subditis suis, nec locis, nec terris, nec gentibus regni Franciæ, in personis vel rebus, dampnum, injuriam, vel gravamen;

Et etiam in locis, in ballivâ vestrâ, ubi expedire videritis, ex parte nostrâ faciatis publicè prohiberi, nè quis de subditis nostris, sub pœnâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, quicquam contra nostras prædictas, cessationis concessionem & securitatis præstationem, faciat aliqualiter, vel attemptet;

Ita tamen quod dictus consanguineus noster consimiles, cessationem & securitatem, nobis & nostris subditis concedat atque præstet; & quod mandata & prohibitiones consimiles personis, & in locis, ubi expediet, fieri faciat; & quod ipse, & sui subditi, vel alii, suo nomine, seu mandato, nobis, seu nostris subditis, in ducatu nostro prædicto [Aquitaniæ,] & aliis terris & locis nostris, per terram vel per mare, nullam invasionem, nec malum aliquod faciant aut gravamen;

Quodque, si idem consanguineus noster, postquam ad ejus notitiam præmissa pervenerint, consimiles, cessationem & securitatem, pro parte suâ concedere & præstare renuerit, nostræ intentionis existit quod extunc cessationem & securitatem prædictas à nobis concessas & præstitas, servare minimè teneamur.

Teste Rege, apud Westm', x. die Martii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est ballivis subscriptis, viz.

Ballivis villæ Magnæ Jernemuthæ.
Ballivis villæ de Sancto Botulfo.

De sufferentiâ prædictâ, in Vasconia observandâ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 16. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Olivero de Ingham, senescallo suo Vasconiæ, salutem.

Cum nos, ad domini summi Pontificis & sedis apostolicæ reverentiam, & ad solicitam instantiam, venerabilium patrum, dominorum, P. tituli sanctæ Praxedis, presbiteri, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, diaconi, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalium, ad nos in Angliam, per ipsum dominum Summum Pontificem destinatorum, concesserimus quod, citra diem Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futuræ, nulla fiat invasio, nec dampnum, aut injuria, vel gravamen, in personis vel rebus consanguineo nostro Franciæ, &c. *prout supra usque hæc verba, viz.*

Et etiam, ex parte nostrâ, subditis nostris in ducatu prædicto faciatis publicè prohiberi, nè quis eorum, sub pœnâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, quicquam contra nostras prædictas, cessationis concessionem & securitatis præstationem, faciat aliqualiter, &c. *prout supra.*

Teste Rege, apud Westm', x. die Martii.

Per ipsum Regem.

Ad nobiles Vasconiæ, de juribus Regis defendendis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Vascon. 12 E. III. m. 12. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, nobilibus hominibus de Castellaniâ nostrâ de Burgo, salutem.

De laboribus indefessis, quos in obsequiis nostris hactenus sustinuistis, & indies sustinere non desistitis, vos & vestra pro nostrâ & jurium nostrorum defensione, adversitatibus & periculis diversimodè exponentes, vobis grates referimus speciales;

Probatam vestræ fidelitatis constantiam ex corde rogantes quatinùs, continuantes magnanimiter quod tam laudabiliter incepistis, ad jura nostra defendenda contra invasores eorumdem sic vos viriliter opponatis, quod ex hoc vestra fidelis probitas præfulgeat, & à nobis retributionem condignam reportetis.

Mittere enim disposuimus, infra breve, quendam nobilem de regno nostro Angliæ ad partes ducatûs prædicti, cum hominibus ad arma, sagittariis, pecuniâ, victualibus, & aliis necessariis, in succursum vestrum & defensionem partium ducatûs supradicti.

Super hiis autem & aliis, dilectis & fidelibus nostris, Hugoni de Guanadon & Rogero de Norwico vota nostra exposuimus; quibus, & eorum alteri, in dicendis, fidem credulam præbeatis.

Teste Rege, apud Turrim London', x. die Martii.

Per ipsum Regem.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet.

Domino de Monte Ferandi.
Thalerano de Graynoles.
Reymundo Bernardi de Seinte Foic.
Domino Durnon.
Arnaldo de Curton.
Guillielmo Amaneni de Castello Leonis.
Arnaldo Bernardi de Armynak.
Arnaldo Guillielmi de Armynak.
Johanni de Armynak, dicto de la Guerre.

Proclamatio de lanis non emendis, nec extra regnum ducendis, antequam lanæ Regis colligantur.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 21. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Cum, in subventionem expensarum quas, circa quorumdam negociorum nostrorum urgentium expeditionem, effundere nos oportet, prælati, magnates, & proceres, ac communitas regni nostri, in ultimo parliamento nostro apud Westm' convocato, medietatem lanæ suæ, quam tonsam habuerunt, usque ad certum numerum saccorum, nobis benivolè concesserunt & gratanter; ita quod de alterâ medietate commodum suum facere possent:

Nos advertentes, quod si mercatores extranei & indigenæ lanas hujusmodi infra regnum nostrum pro voluntate suâ emere, & eas extra regnum nostrum ducere permitterentur, in nostri grave dampnum, & expeditionis negociorum prædictorum retardationem, quod absit, cederet manifestè;

Volentes igitur, hujusmodi malis & dispendiis præcavere, ac salvationi regni nostri, nostræque & ejusdem regni utilitati, quatinùs poterimus, providere;

Tibi præcipimus, quod in civitatibus, burgis, villis mercatoriis, & aliis locis in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, nè quis mercator, extraneus seu indigena, per se vel per alios, quocumque colore vel ingenio, lanas aliquas decætero emat, seu emi faciat, aut ad partes exteras ducat seu duci faciat, clam vel palam, sine mandato nostro speciali, sub forisfacturâ lanarum earumdem, antequam lanæ ad opus nostrum in formâ prædictâ concessæ, colligantur & provideantur, juxta formam commissionum nostrarum indè confectarum;

Et si quos, post proclamationem & inhibitionem prædictas, inveneris, contraria facientes, tunc lanas, si quas post proclamationem hujusmodi emi contigerit, in manum nostram capi & detineri facias, quousque à nobis aliud habueris in mandatis: & de nominibus mercatorum lanas hujusmodi ementium, si qui fuerint, ac de quantitate lanarum illarum nobis in ballivâ tuâ sic forisfactarum, nos de tempore in tempus in cancellariâ nostrâ reddas distinctè & apertè certiores:

Et hoc nullatenus omittas.

T. R. apud Westm', x. die Marc'.

Per ipsum Regem & consilium.

Ad communitates Vasconiæ, super fidelitate suâ; necnon de credentiâ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Vascon. 12 Ed. III. m. 13. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, majoribus, juratis, paribus, & communitatibus civitatum, burgorum, villarum, & locorum aliorum quorumcumque, dicti ducatûs, salutem.

Firmam dant nobis præterita fiduciam de futuris, ut, sicut vos hactenus in fidelitate nostrâ firmiter perstitistis, personarum & rerum periculis non cedentes, de quo grates vobis referimus speciales; sic, more probitatis benè dispositæ, eò pro nobis vos promptius apponetis, quo necessitatem videritis ampliorem.

Cum igitur verus amor in necessitatibus clariùs elucescat, recogitetis, petimus, amorem quem vos & progenitores vestri ad domum nostram regiam inflexibiliter habuistis, & illum non retrahatis nobis aliqualiter in adversis, set contra temerarios nostrorum jurium invasores vos magnanimiter opponatis; & per Dei gratiam, in proximo, fœlicium aurora successuum arridebit, & reprimentur qui nos indebitè jam perturbant.

Super hiis autem & aliis, vobis, & vestrûm cuilibet, ex parte nostrâ, per dilectum & fidelem nostrum, Oliverum de Ingham, senescallum nostrum Vasconiæ, referendis, eidem Olivero vos, & vestrûm singulos, certum volumus dare fidem.

Dat' apud Turrim London', xiii. die Martii.

Johannes de Norwico constituitur locum-tenens senescalli Vasconiæ.

A. D 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Vascon. 12 Ed. III. m. 12. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis prælatis, comitibus, vicecomitibus, baronibus, militibus, & liberè tenentibus, senescallis, majoribus, juratis, consulibus, universitatibus, collegiis, & communitatibus, constabulariis, castellanis, præpositis, & receptoribus exituum, ac ballivis & fidelibus suis ducatûs prædicti, ac aliis ad quos præsentes litteræ pervenerint, salutem.

Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ, & providâ circumspectione nobilis viri & fidelis nostri Johannis de Norwico pleniùs confidentes, constituimus ipsum Johannem locum tenentem dilecti & fidelis nostri Oliveri de Ingham, senescalli ducatûs nostri prædicti in ducatu prædicto; qui quidem senescallus jam, ut accepimus, tali detinetur infirmitate, quod absque corporis sui detrimento, non poterit laborare, ad faciendum & excercendum ea, quæ ad regimen & salvam & securam custodiam ducatûs nostri prædicti, & repulsionem inimicorum nostrorum ibidem, prout pro honore nostro & commodo fuerit faciendum, quamdiu nostræ placuerit voluntati:

Et ideò vobis mandamus quod eidem Johanni, tanquam locum præfati senescalli nostri tenenti in præmissis, pareatis, respondeatis, & fideliter intendatis. In cujus, &c.

T. R. apud Turrim London', xv. die Marcii.

Per ipsum Regem.

Ad episcopos & nobiles Vasconiæ, super fidelitate & strenuitate suâ, & de credentiâ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Vascon. 12 E. III. m. 13. d. in Turr. Lond.

REX, venerabilibus in Christo patribus, archiepiscopis, episcopis, & aliis ecclesiarum prælatis, ac, dilectis & fidelibus suis, comitibus, vicecomitibus, baronibus, militibus, ac aliis nobilibus universis, ducatûs sui Aquitaniæ, salutem.

Reducentes in debitæ considerationis examine qualiter, juxta nobilitatis vestræ decentiam, velut fideles & strenui, contra nostrorum hæreditatis & jurium invasores exposuistis, gratanter & *magnanimiter*, vos & vestra, in vobis, ut in devotis nostris præcipuis, delectamur; desiderabiliter affectantes gratitudinem & probitatem vestram magnificam liberaliter & habundè, prout regiam decet munificentiam, præmiare; quod, duce Domino, faciemus realiter infra breve.

Non igitur deprimatis animos, set strenuorum more laudabili, assumatis fortitudinis spiritum in adversis, nobiscum, qui Deum habemus pro nobis & justitiam, intrepidè persistentes; quod vobis, omnibus & singulis, qui sic feceritis, præter remunerationem congruam, quam vobis facere pollicemur, cedet ad laudis vestræ titulos, perpetuò recolendos.

Nos autem, de Summi Regis, qui resistit superbis, & humilibus dat gratiam, auxilio confidentes, manum mittemus ad fortia, ut persequentis nos malitiam, viis quibus poterimus, excludamus.

Super hiis autem, & aliis, vobis, & vestrûm cuilibet, ex parte nostrâ, per dilectum & fidelem nostrum, Oliverum de Ingham, senescallum nostrum Vasconiæ, referendis, eidem Olivero vos, & vestrûm singulos, certam volumus dare fidem.

Dat' apud Turrim London', xv. die Martii.

Ad senescallum Vasconiæ, super litteris, antedictis communitatibus, episcopis, & nobilibus missis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Vascon. 12 E. III. m. 13. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Olivero de Ingham, senescallo suo Vasconiæ, salutem.

Mittimus vobis duas literas nostras patentes, unam, videlicet, episcopis & nobilibus, & aliam communitatibus dicti ducatûs, commendando fidelitatem suam & constantiam, & solicitando eos ut illud continuent, in futurum, & ut vobis, super dicendis ex parte nostrâ, adhibeant plenam fidem.

Et ideò vobis mandamus quod ipsos, & eorum singulos, ut jam contra nobis adversantes viriliter se opponant, prout meliùs poteritis, animetis, & eis ex parte nostrâ grates speciales referatis;

Consolantes eosdem quoniam, duce Deo, habebunt de nobis in proximo nova bona, & cum facultas arriserit, quam speramus, ipsos sic præmiare curabimus, quod debebunt meritò contentari; super quo eis affectum nostrum intimum pleniùs declaretis.

Taliter vos habentes quod vestram debeamus circumspectionem & solicitudinem meritò commendare.

Teste Rege, apud Turrim London', xv. die Martii.

De alligantiis cum Amadeo comite Gebennæ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Aleman. 12 Edw. III. m. 22. in Turr. Lond.

REX, universis, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, nobilis & potentis viri, Rodulphi condomini de Hautevill, & fratris Galfridi de Maldon, intimè confidentes;

Ad tractandum & concordandum cum nobili & potenti viro, Amadeo comite Gebennæ de alligantiis & solidis amicitiis, inter nos & ipsum comitem ineundis, ipsumque nobiscum contra omnes homines retinendum, conducendum, & firmandum, de feodis, vadiis, & stipendiis, ac remunerationibus dicto comiti, sic retento, constituendis, solvendis, & faciendis conveniendum, ac ea, quæ tractata, concordata, & conventa, & acta fuerint in præmissis, quatinùs ad nos attinet, quacumque firmitate vallandum, securitatemque à dicto comite, pro completione præmissorum, quatenùs ipsum concernunt, petendum, stipulandum, & recipiendum;

Ac omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis & circa ea necessaria fuerint vel oportuna, etiam si mandatum exigant speciale, prædictis, Radulpho & fratri Galfrido, plenam tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes, pro nobis & hæredibus nostris, nos ratum, gratum, & firmum habituros quicquid per dictos, Rodulphum & fratrem Galfridum, actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Turrim London', xv. die Martii.

Eodem modo scribitur pro eisdem, Radulpho & fratre Galfrido, ad tractandum, &c. cum nobili & potenti viro, Eimone, comite Sabaudiæ.

Pro duce Britanniæ.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.
Pat. 12 Edw. III. p. 1. m. 19. in Turr. Lond.

JOHANNES, dux Britanniæ, & comes Richemundiæ, qui in partibus transmarinis moratur, habet litteras Regis de generali attornatu, sub nominibus Johannis Coupegorge clerici, & Petri de Richemundia, sub alternatione, ad lucrandum, &c. in quibuscumque curiis Angliæ, per unum annum duraturas, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xv. die Martii.

Canc' recep' attorn'.

Consimiles litteras Regis de generali attornatu habet idem dux, sub nominibus Guillielmi de Daubigne chivaler, & magistri Lucæ de Cheveigne personæ ecclesiæ de Swafham Market, per prædictum tempus duraturas.

Et etiam idem dux habet consimiles alias litteras Regis de attornatu, sub nominibus Johannis Coupegorge clerici, & Rogeri de Meres, per idem tempus duraturas.

Pro Hugone de Geneve, de annuitate solvendâ.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.
Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 12. in Turr. Lond.

REX, senescallo suo Vasconiæ, & constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, salutem.

Cum, inter cætera, in indenturâ, inter vos, præfate senescalle, vice & nomine nostro, ex parte unâ, & nobilem virum, dominum Radulphum, condominum de Altâ Villâ, militem, procuratorem & attornatum nobilis & potentis viri, domini Hugonis de Geneve, domini de Vareys, & de Anthton, super retinentiâ ipsius domini Hugonis, ex alterâ, factâ;

Contineatur quod idem Hugo habeat & percipiat singulis annis, ad totam vitam suam, pro morâ suâ nobiscum, in locis competentibus, quingentas marcas sterlingorum, prout in eâdem indenturâ, quam per litteras nostras patentes confirmavimus, pleniùs continetur;

Vobis mandamus quod, visis indenturâ & confirmatione prædictis, eidem domino Hugoni, vel ejus procuratori & attornato prædicto, de dictis quingentis marcis sterlingorum annuis, in formâ prædictâ habendis & percipiendis, competentem assignationem fieri faciatis, juxta vim & effectum indenturæ & confirmationis earumdem.

Dat' apud Turrim London', xvi. die Martii.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro Johanne de Columpna cardinale, de non molestando super possessione ecclesiæ de Dounton.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.
Pat. 12 Edw. III. p. 1. m. 20. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Volentes securitati venerabilis patris Johannis de Columpna, Sancti Angeli diaconi cardinalis, personæ ecclesiæ de Dounton, nè super possessione suâ ecclesiæ prædictæ futuris temporibus impetiatur, gratiosè providere;

Statum, quem idem cardinalis habet in ecclesiâ prædictâ, quantum in nobis est, ratificamus, acceptamus, & approbamus;

Nolentes quod idem cardinalis, super possessione suâ ecclesiæ prædictæ, pretextu alicujus juris, quod nobis competiit, seu jam competit, ratione episcopatûs Wynton', nuper vacantis, aut temporalium ejusdem, in manibus progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, seu nostris, existentium, futuris temporibus, per nos, vel hæredes nostros, aut ministros nostros quoscumque, occasionetur, molestetur in aliquo, seu gravetur. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xvi. die Martii.

Per ipsum Regem.

De providentiis pro Philippa Regina, versus partes transmarinas cum Rege transfretante.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.
Liberate 12 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Quia Philippam Reginam Angliæ, consortem nostram carissimam, ante passagium suum nobiscum versus partes transmarinas, de equis, cellis, vasis argenteis, zonis, bursis sericis, ac aliis diversis jocalibus atque rebus, usque ad summam quingentarum, sexaginta & quatuor librarum, trium solidorum, & quatuor denariorum, infra regnum nostrum, tam pro nostro quam suo honore, oportet necessariò provideri;

Et eâ de causâ dictam summam de denariis nostris volumus celeriter sibi solvi;

Vobis mandamus quod, visis præsentibus, dictas quingentas, sexaginta & quatuor libras, tres solidos, & quatuor denarios, præfatæ consorti nostræ, vel attornato suo, de thesauro nostro, liberari, vel ei competentem assignationem, ubi celerem solutionem indè habere poterit, fieri & habere faciatis, ad dictas providentias, ut præmittitur, faciendas.

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, xxv. die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro Roberto de Artoys, de ànnuitate.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.
Pat. 12 Edw. III. p. 1. m. 18. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, de gratiâ nostrâ speciali, & in auxilium sustentationis dilecti & fidelis nostri, Roberti de Artoys, concessimus ei octingentas libras, percipiendas singulis annis, videlicet,

Viginti & quinque marcas de priore de Sele;
Viginti libras de priore de Pritelwell;
Quinquaginta marcas de priore Theford Monachorum;
Triginta & septem libras & decem solidos de priore de Panfeld & Welles;
Sexaginta libras de priore de Monte Acuto;
Quaterviginti libras de priore de Eye;
Viginti marcas de priore de Pontefracto;
Decem marcas de priore de Blida;
Quinquaginta marcas de priore Sanctæ Trinitatis Eborum;
Quinquaginta libras de priore de Sancto Neoto;
Et quadraginta & novem libras, tres solidos, & quatuor denarios, de priore de Okeburn.

Ad festum Paschæ, de firmis, quas ipsi annuatim nobis reddere tenentur pro custodiis prioratuum prædictorum, & terrarum & tenementorum ad eos spectantium, quæ, occasione guerræ, inter nos & illos de Franciâ motæ, capta sunt in manum nostram, habendas;

Et residuas quadringentas libras ad scaccarium nostrum, ad festum Sancti Michaelis, quamdiu nobis placuerit, vel de statu suo aliter duxerimus ordinandum. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Derlyngton, xxvi. die Martii.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est priori de Sele, quod eidem Roberto dictas viginti & quinque marcas de firmâ suâ, de instanti festo Paschæ, proximò futuro, solvat juxta tenorem litterarum Regis prædictarum:

Et quod recipiat à præfato Roberto litteras suas patentes, receptionem dictarum viginti & quinque marcarum testificantes;

Et Rex ei indè, in firmâ suâ prædictâ, debitam allocationem habere faciet.

Et, si aliqua causa subfuerit quare solutionem hujusmodi præfato Roberto, juxta formam mandati Regis prædicti, ei sic directi, facere non poterit, tunc Regem de causâ illâ, sub sigillo suo, distinctè & apertè, sine dilatione, reddat certiorem; hoc breve Regi remittens.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis prioribus suprascriptis, de summis suprascriptis, eidem Roberto ad dictum festum Pascha solvendis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Ad archiepiscopum Cantuariensem littera, de orando pro Rege, & excusando versus populum, impositionibus necessariò prægravatum.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. — Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 22. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in Christo patri, J. eâdem gratiâ, Cantuar' archiepiscopo, totius Angliæ primati, salutem.

Utriusque testamenti salutaribus exemplis informati, omnium operationum humanarum directum principium, ac contra hostium, visibilium & invisibilium, insidias devotam orationum instantiam esse didicimus firmamentum.

Cum itaque, pro defensione regni & jurium nostrorum, concedente Domino, oporteat nos ad partes exteras dirigere gressus nostros, &, quod Creatori nostro placuerit, cum gratiâ ipsius prosequi toto posse;

Vestram, cordis ac mentis affectu, deposcimus caritatem, quatinùs pro nostrâ, & nostrorum, profectione, contra nobis adversantes, & jura nostra injuriosè occupantes, Dei dexterâ nos in nostrâ justitiâ dirigente, effectualiter assumendâ, apud Altissimum, sine quo nichil est validum, & qui precum importunitate se asserit devincendum, preces effundere laboretis, & tam in diœcese quam in provinciâ, vestræ celsitudini decretis, per suffraganeos vestros, cum congregatione cleri & populi catholici, ipsum judicem precibus placari mandetis, qui jura singulorum pro suo libramine respicit & tuetur:

Sicque vobis, more Moysi, continuè orantibus, contingat nos continuè de hostibus triumphare, & idem judex fortis, patiens, & benignus, nostrum progressum, suâ interveniente gratiâ, sibi placidum aggressum nostrum, ipso cooperante, felicem & prosperum, & regressum nostrum efficiat, ipso consummante, gloriosum;

Ad hæc, pater, cum populus regni nostri variis oneribus, tallagiis, & impositionibus, hactenus prægravetur, quod dolentes referimus, set, inevitabili necessitate compulsi, de eisdem oneribus ipsum adhuc relevare non valemus, dictum populum, ad tantam necessitatem nostram humiliter & benignè, patienter & caritativè, sustineat, & priorem, quam penes nos concepit, de cætero, & instanter, in orationibus & eleemosinis suis;

Oneribus prædictis, quæ non ex malitiâ vel præsumptione voluntariâ ipsum gravant, non obstantibus;

Exhibeat caritatem, indulgentiarum muneribus, & aliis modis, quibus secundum Deum videbitis, piis exortationibus inducatis, & nos penes eundem excusetis, speramus.

Namque, per Dei gratiam, cujus manus cunctis indigentibus sola sufficiens & largiflua comprobatur, beneficiis compensativis dictum populum visitare, & consolari, prò loco & tempore, oportunis.

Dat' apud Berewicum super Twedam, xxviii. die Martii.

Per ipsum Regem.

De compellendo homines de comitatibus Sũrriæ & Sussexiæ ad subsidium, pro custodiâ terræ maritimæ faciendâ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. — Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 17. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Henrico Husee, Thomæ de Ponynges, & Edwardo de Sancto Johanne, salutem.

Cum assignaverimus vos, conjunctim, & divisim, ad custodiendum & custodiri faciendum omnes portus & litora maris in quibus naves applicant, vel applicare poterunt, & omnem terram maritimam in comitatu Surr' & Sussex' tam infra libertates quam extra;

Et ad resistendum omnibus, qui contra nos, per terram vel per mare, armatâ potentiâ venerint, vel regnum nostrum invadere voluerint, in locis supradictis;

Et ad eos, cujuscumque statûs vel conditionis fuerint, expugnandos & destruendos;

Et ad omnia alia & singula faciend' & ordinand', quæ ad salvam & securam custodiam partium earumdem, tam per terram quam per mare, contra hujusmodi pericula poterunt pertinere;

Et ad quædam alia, in litteris nostris patentibus vobis indè confectis, contenta, faciend' & explend' prout in eisdem litteris plenius continetur:

Ac jam intellexerimus, quod nonnulli de comitatibus prædictis, qui ad expensas hominum, pro custodiâ portuum & locorum, ac terræ maritimæ, prædictorum, electorum, unà cum aliis hominibus comitatuum prædictorum contribuere debent, & hactenus consueverunt, & qui ad hujusmodi contributiones faciend' assessi fuerunt, contributionem aliquam præfatis hominibus, seu subsidium aliquod in hâc parte facere, seu vobis super custodiâ prædictâ in aliquo intendere penitùs recusarunt, per quod dampna quamplurima in defectum ipsorum, in partibus illis evenerunt, & majora, processu temporis, verisimiliter evenire formidantur, nisi super hoc celerius remedium apponatur.

Nos, considerantes præmissa, si taliter fierent, in nostri contemptum, & nostri, ac totius regni nostri grave dampnum cedere manifestè;

Ac nolentes talia, quæ sic in nostri & dicti regni nostri dampnum redundant, absque appositione remedii ulteriùs tolerare;

Vobis mandamus firmiter injungentes, quod omnes illos de comitatibus prædictis, qui ad contribuendum expensis hujusmodi, & aliàs subsidium ad custodiam prædictam faciend', facere tenentur, vel ad hujusmodi contributiones faciend', assessi fuerint, si hujusmodi contributiones & subsidium facere, vel vobis, super custodiâ prædictâ, intendere recusaverint, per corpora sua attachiari, & eos in prisonâ nostrâ salvò custodiri, necnon omnia bona & catalla sua in manum nostram capi & seisiri, & ea in manum nostram detineri faciatis, quousque aliud indè duxerimus ordinandum.

T. R. apud Novum Castrum super Tynam, primo die April'.

Per ipsum Regem.

De victualibus infra duodecim leucas à mari non capiendis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. — Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 13. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, Stephano Blount, provisori tam victualium pro passagio nostro versus partes transmarinas, quam pro passagio dilecti & fidelis nostri Willielmi de Clynton' comitis Huntyngdon', quem, unà cum certo numero hominum ad arma & sagittariorum, ad partes ducatûs nostri Aquitaniæ in proximo missuri sumus, & ipsorum sustentatione, in comitatu Kanc' & diversis aliis comitatibus, salutem.

Cum jam, pro eo quod nonnulli alienigenæ, cum navibus & galeis in magnâ classe, regnum nostrum in diversis locis hostiliter invadentes, incendia, homicidia, deprædationes, & alia facinora diversa, tam in terrâ quam in mari nequiter perpetrarunt, & adhuc se tenent in costeris maris ad mala consimilia faciend'; mandaverimus tam custodibus terræ maritimæ in dicto comitatu Kanc', quam arraiatoribus hominum in eodem comitatu, & diversis aliis comitatibus, quod cum hominibus per ipsos sic arraiatis, necnon toto posse comitatuum eorumdem, si opus fuerit, ad prædictas costeras maris se trahant, & inibi commorentur, ad dictum regnum nostrum in partibus illis, contra hostiles incursus hujusmodi defendend', & maliciam eorumdem hostium, favente Domino, repellend':

Nos, considerantes quod victualia in eisdem partibus juxta mare, pro sustentatione hominum dictarum partium, & aliorum ibidem ex causâ prædictâ sic venturorum, vix sufficere poterunt; & quod dampnum irreparabile eidem regno nostro posset, quod absit, defacili evenire, si dicti homines ad partes illas, ut præmittitur, accedentes, pro defectu hujusmodi victualium causam haberent à custodiâ earumdem partium recedendi; volentesque regni &, subditorum nostrorum tuitioni & salvationi, prout astringimur, providere;

Vobis mandamus, quod victualia aliqua infra duodecim leucas à mari in dicto comitatu Kanc', prætextu commissionum nostrarum vobis de victualibus providendis confectarum, dum sic hujusmodi pericula ex hostili alienigenarum aggressu imminent, & dictos fideles nostros in partibus prædictis pro defensione earumdem morari contigerit, vinis dumtaxat exceptis, nullatenùs capiatis, nec capi per substitutos vestros aliqualiter permittatis;

Volumus tamen & vobis firmiter injungendo mandamus, quod dictas providentias per vos, de victualibus in dictis commissionibus nostris contentis alibi, prout expedire videritis, plenariè faciatis, juxta vim & effectum commissionum earumdem.

T. R. apud Langele, vi. die April'.

Consimile breve dirigitur Willielmo de Dunstaple provisori victualium pro passagio Regis versus partes transmarinas in comitatibus Essex', Norff', & Suff', & quibusdam aliis comitatibus, quod non capiat victualia aliqua, vinis exceptis, in eisdem comitatibus Essex', Norff', & Suff', infra xii. leucas à mari.

T. R. apud Haveryng' atte Boure, xxx. die April'.

Per ipsum Regem & cons'.

REX, vic' Kanc', salutem. Cum jam, pro eo quod nonnulli alienigenæ, &c. *ut supra mutatis mutandis usque ibi* providere, & *tunc sic*, per quod mandamus præfato Stephano provisori, &c. quod victualia aliqua infra duodecim leucas à mari in comitatu tuo prædicto, prætextu commissionum nostrarum sibi de victualibus providendis confectarum, dum sic hujusmodi pericula ex hostili alienigenarum aggressu iminent, & dictos fideles nostros in partibus prædictis pro defensione earumdem morari contigerit, vinis dumtaxat exceptis, nullatenùs capiat nec capi per substitutos suos aliqualiter permittat;

Tibi præcipimus quod victualia aliqua infra duodecim leucas à mari in comitatu tuo prædicto, dum sic hujusmodi pericula iminent, & dictos fideles nostros in partibus prædictis, pro defensione earumdem, morari contigerit, vinis dumtaxat exceptis, nullatenùs capias, nec capi per alios, aliqualiter permittas:

Volumus tamen quod præfatus Stephanus dictas providencias per ipsum de victualibus in dictis commissionibus nostris sibi indè factis, contentis, alibi in comitatu tuo prædicto, & diversis aliis comitatibus, prout expedire viderit, plenariè faciat juxta vim & effectum commissionum earumdem.

T. R. apud Langele, vi. die Aprilis.

Per ipsum Regem & cons'.

De sagittariis, infra duodecim leucas à mari in comitatu Kantiæ, non eligendis.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 14. d. in Turr. Lond.

REX, electoribus sagittariorum tam nobiscum versus partes transmarinas, quam cum dilecto & fideli nostro Willielmo de Clynton' comite Huntingdon', quem, unà cum certo numero hominum ad arma & sagittariorum, ad partes ducatûs nostri Aquitaniæ in proximo missuri sumus, profecturorum in comitatu Kanc', salutem.

Quia nonnulli alienigenæ, cum navibus & galeis in magnâ classe, regnum nostrum in diversis locis hostiliter invadentes, incendia, homicidia, deprædationes & alia facinora diversa, tam in terrâ quam in mari, nequiter perpetrarunt, & adhuc se tenent in costeris maris, ad mala consimilia faciend':

Volentes defensioni regni nostri contra hostiles aggressus hujusmodi providere, & nequitiam eorumdem hostium repellere cupientes, vobis mandamus, quod aliquos sagittarios à partibus maritimis in comitatu prædicto, videlicet, infra duodecim leucas à mari, prætextu commissionum nostrarum, vobis de sagittariis prædictis pro obsequiis nostris eligendis, nullatenùs educant;

Set sagittarios in eisdem partibus maritimis sic commorantes ibidem moram trahere permittatis, ut partes illas contra dictos hostes nostros defendere valeant, prout decet, & ipsos ad hoc, quatenùs poteritis, compellatis, dum sic hujusmodi pericula ex hostili alienigenarum aggressu contigerit imineri:

Volumus nichilominus & vobis mandamus, quod dicti sagittarii per vos sic, virtute commissionum nostrarum vobis indè confectarum, eligendi alibi in dicto comitatu Kanc', ubi melius eligi poterunt, eligantur;

Ita quod ipsi sint electi, arraiati, & armis competentibus benè muniti, ad dies & loca in dictis commissionibus nostris contenta, ad proficiscendum exindè in obsequium nostrum ad partes supradictas, juxta formam commissionum earumdem.

T. R. apud Langele, vi. die April'

Per ipsum Regem & cons'.

Littera de orando pro Rege, ad archiepiscopum Eborum missa, &, ab ipso, episcopo Carliolensi transmissa.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Ex Registro Joh. de Kirkby, episcopi Carliol. p. 371, 372.

WILLIELMUS, Permissione Divinâ, archiepiscopus Eborum, Angliæ primas, venerabili fratri nostro, J. Dei gratiâ, Karliolensi episcopo, salutem & fraternam in Domino caritatem.

In agendis omnibus prosperiorem evenire speramus effectum, cum in ipsorum ingressu & progressu ad Illum, qui omnium est Dispositor & Rector, fideles Christi spe firmâ suum dirigant intuitum, ipsius præsidium devotis precibus postulantes.

Cum igitur serenissimus princeps & dominus noster, dominus Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ illustris, cum suo exercitu, ad partes exteras, pro defensione regni & jurium suorum intendat dirigere gressus suos, prout in literis suis, nobis indè directis, pleniùs continetur, quarum tenor sequitur in hæc verba:

EDWARDUS, &c. venerabili in Christo patri, W. eâdem gratiâ, archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, salutem.

Utriusque testamenti salutaribus exemplis, &c. *prout supra, usque hæc verba, &c. viz.*

NOS, attendentes fructum uberem, quem speramus, & devotis hujusmodi orationibus divinam ad hoc clementiam inclinantibus, provenire, & idcircò, in caritatis visceribus intimis, affectantes nostrorum subditorum animos ad devotionem hujusmodi, quantum possimus, excitare;

Vobis mandamus, & in Domino exortamur, quatenùs in ecclesiâ vestrâ cathedrali, & singulis ecclesiis parochialibus, ac collegiatis, conventualibus, exemptis, & non exemptis, vestrarum civitatis & dioceseos, faciatis in singulis missis, de cætero celebrandis, pro salubri statu & prospero dicti domini nostri Regis, ipsiusque exercitûs, ac sibi & suis adhærentium, mentionem fieri specialem:

Ita quod orationes illas, quæ pro pace dici consueverunt, presbyteri in suis missis cum devotione debitâ dicant:

Ac ipsi, & alii Christi fideles, clerici & laici, singulis quartis feriis, processiones solempnes cum devotione debitâ facientes, pro salubri expeditione ipsius domini nostri Regis & suorum, preces Deo fundant devotas;

Ut ipse Deus & Dominus noster, in cujus manu corda sunt Regum, & quo vult ea vertit, pro suâ pietate gressus suos & actus dirigat & disponat, ipsumque dominum nostrum Regem, cum suis, ab adversis protegat & defendat, necnon pacis optatæ tranquillitatem, cujus tempore, & non aliàs, benè colitur pacis auctor, & ei de inimicis suis triumphum concedat;

Quodque, superatis hostibus, victor redeat magnificus ad Dei honorem, regni salvationem, & totius utilitatem ecclesiæ Anglicanæ;

Eundemque dominum nostrum Regem, pro variis tallagiis, oneribus, & impositionibus prædictis, non malitiâ, seu præsumptione voluntariâ, sed necessitate inevitabili, ut præfertur, impositis, penes dictos clerum & populum, diligentiùs excusetis:

Eos, ut tantam necessitatem ejusdem domini nostri Regis humiliter, benignè, patienter & caritativè, sustineant, piis exortationibus, inducentes.

Et nos, de Dei Omnipotentis misericordiâ, & gloriosæ Virginis matris suæ, beatorum apostolorum Petri & Pauli, nec non sanctissimi confessoris Wilhelmi, omniumque sanctorum, meritis & precibus confidentes;

Omnibus parochianis nostris, & aliis, quorum diœcesani hanc nostram indulgentiam ratam habuerint, de peccatis suis verè contritis, pœnitentibus, & confessis, qui pro eisdem, domino nostro Rege, suo exercitu, sibique & suis adhærentibus, in suis missis & processionibus præfatis devotè oraverint, ut dictum est, quadraginta dies de injunctâ sibi pœnitentiâ, Deo propitio, misericorditer relaxamus; indulgentias etiam in hac parte, ritè concessas, & imposterum concedendas, ratas habentes pariter & acceptas.

Ad ecclesiæ suæ regimen & munimen vos conservet, &c. per tempora feliciter successiva.

Dat' apud Cawood, iv. id' Aprilis, anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo octavo, & pontificatûs nostri decimo sexto.

Theobaldus Russel capitaneus in Insula Vecta constituitur.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis custodibus littorum & terræ maritimæ, ac arraiatoribus tam hominum ad arma quam aliorum, vicecom', constabulariis, ballivis & ministris, & omnibus aliis fidelibus suis, in Insulâ Vectâ, salutem.

Quia homines Franciæ, magnum, in diversis partibus partium earumdem navigium congregari, & supra mare, ac etiam super regnum nostrum, mitti fecerunt, hominesque navigii illius, quasdam partes ipsius regni nostri, ac insulam nostram de Jereseye & Gerneseye, hostiliter invadentes, homicidia, incendia, & alia facinora, crudeliter perpetrârunt, & gentes nostras, per mare transeuntes, expugnârunt & pro viribus gravârunt;

Ac dicti homines, de partibus Franciæ prædictis, suâ excrescente malitiâ, nos & nostros, tam per terram quam per mare, indies gravare nituntur modis omnibus quibus possunt;

Nos, hujusmodi malitiæ obviare, & defensionem, ac salvationem, regni & terrarum nostrorum, contra hostiles invasiones, volentes, favente Deo providere, ac de fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum, Theobaldi Russel, & Barthi de Insula, confidentes;

Constituimus ipsum Theobaldum capitaneum & ductorem omnium estrûm & aliorum insulæ prædictæ, contra dictos hostes nostros, si dictum regnum nostrum seu insulam prædictam taliter ingredi præsumpserint, ad ipsorum nequitiam cum Dei adjutorio conterendum;

Dantes eidem Theobaldo plenam, tenore præsentium, potestatem levandi & arraiandi omnes homines defensabiles Insulæ prædictæ, tam infra libertates quam extra, qui arraiati non existunt;

Et tam ipsos quam alios ejusdem Insulæ, qui jam arraiati non existunt, unà vobiscum, contra dictos hostes nostros ducendi, necnon arestandi & capiendi omnes illos de Insulâ prædictâ, tam infra libertates quam extra, quos pro defensione regni & Insulæ prædictorum, & repulsione ipsorum hostium nostrorum, rebelles invenerit seu remissos, & eos prisonis nostris committendi, in eisdem detinendi quousque aliud de eis duxerimus ordinandum:

Et ideò vobis & cuilibet vestrûm in fide & ligeantiâ, quibus nobis tenemini, necnon sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, firmiter injungendo, mandamus quod eidem Theobaldo, in præmissis, sitis obedientes, consulentes, & auxiliantes, quotiens & quando per ipsum Theobaldum, seu deputand' ab eo, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Langele, vi. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro episcopo Lincoln' & aliis, in partibus transmarinis negotia Regis prosequentibus.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 21. in Turr. Lond.

HENRICUS episcopus Lincoln', qui in obsequio Regis, per præceptum Regis, in partibus transmarinis moratur, habet literas Regis de protectione, cum clausulâ, *Volumus*, usque ad festum Sancti Michaelis, proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud Haveryng atte Boure, x. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimiles literas de protectione habent subscripti, qui cum eodem episcopo, in obsequio Regis, in partibus transmarinis morantur (sub eâdem datâ) videlicet,

Thomas de Bourn.
Willielmus fitz Waryn.
Ricardus de Waldgrave.
Radulphus de Brok.
Hugo de Gourneye.
Hermannus le Barber.
Robertus atte Penne.
Petrus de Gildesburgh.
Johannes de Septem Vallibus.
Johannes de Waldegrave.
Nicholaus de Faleye.
Hugo de Bannebury.
Nicholaus de Brochampton.
Egidius de Bassingburn, chivaler.
Johannes Wy.
Johannes le Avener.
Magister Ricardus Masson.
Adam de la Chaumbr'.
Magister Johannes le Ferrour.
Petrus le Veel.
Magister Johannes de Ragenhull.
Johannes de Wenlok.
Philippus le Cuy.
Johannes Coppehous.
Simon Aungeler.
Rolandus Erlegh.
Reginaldus filius Herberti.
Hugo de Colne.
Rollandus Dennays.
Hugo de la Panterie.
Simon le Spicer.
Radulphus Spigurnel.
Johannes de Gatewyk de Stenyng.
Thomas de Lenham.
Thomas de Brewere.
Willielmus de Wadeworth.
Rogerus Potager.
Robertus de Chippele.
Magister Johannes de Marcham.
Ivo de Glynton.
Reginaldus fitz Herbert.
Bartholomæus de Bourn persona ecclesiæ de Walsokne.
Johannes filius & hæres Radulphi de Gatewyk de Stenyng.
Egidius de Almand.
Robertus de la Chaumbre.
Nicholaus Todenham.
Walterus de Lambrok.
Ricardus de la Chaumbre.
Nicholaus Puller.
Johannes de Midhurst.
Simon de Welewyk.
Willielmus filius Hugonis la Zouche.
Odo de Stoke.
Robertus Depyng.
Stephanus Poul.
Willielmus de Melchebourn, usque ad festum Natalis Domini, &c.
Adam de la Chaumbre, usque ad festum Omnium Sanctorum.

De passagio Regis, propter navium defectum, retardato.

A. D. 1338. An. 12 Edw. II.

Aleman. 12 Edw. III p. 1. m. 21. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Waltero de Manny, admirallo flotæ suæ navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes boreales, salutem.

Cum, pro defensione & salvatione regni nostri, aliarumque terrarum nostrarum, & jurium coronæ nostræ, cum exercitu nostro, *&c. prout supra de dat' xxiv. Febr', tunc sic,*

Et assignaverimus vos ad arestandum omnes & singulas naves, tam minores quæ ultra mare transire poterunt, quam majores, in singulis portubus & locis, à dicto ore aquæ Thamisiæ, versus dictas partes boreales, sive fuerint infra libertates, sive extra, tam, videlicet, naves tunc absentes cum redierint, quam alias naves, quas in portubus & locis prædictis contigerit inveniri;

Et easdem naves hominibus, armaturis, victualibus, & aliis necessariis benè & sufficienter muniri, & eas, sic munitas, & pro eskippamento equorum, prout vobis expedire videbitur, etiam paratas, usque portum Magnæ Jernemuth duci faciendum, ita quod essent ibidem, in dictâ quindenâ, pro passagio nostro supradicto;

Et ad omnia alia & singula, quæ accelerationem & expeditionem negotii nostri prædicti maturare sive contingere poterunt, faciendum & explendum;

Necnon ad deputandum sub vobis, alios quos idoneos noveritis & sufficientes ad præmissa omnia & singula, in singulis portubus & locis ballivæ vestræ, tam infra libertates quam extra, prosequendum, faciendum, & explendum, quotienscumque & quandocumque videritis expedire, prout in literis nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Ac jam, tam ex vestrâ quam aliorum fidelium nostrorum relatione, intellexerimus quod quamplures naves *portuum & locorum*, in ballivâ vestrâ, ad partes Vasconiæ & alias partes exteras, pro vinis & aliis mercimoniis quærendis, profectæ existunt;

Et quod naves, pro dicto passagio nostro, & exercitûs nostri, sufficientes, in eâdem ballivâ vestrâ, nondum poterunt inveniri, per quod dictum passagium nostrum tunc fieri non poterit ullo modo; undè miramur, & nec inmeritò plurimùm commovemur, præsertim cum, ex dilatione dicti passagii nostri, dampna gravia nobis, & dicto regno nostro, possent, quod absit, verisimiliter evenire:

Vobis, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, necnon sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, districtiùs injungendo, mandamus quod omnes naves, tam minores, quæ ultra mare transire poterunt, quam majores, in singulis portubus & locis prædictis, sive fuerint infra libertates, sive extra, jam existentes, si nondum arestatæ fuerint, sine dilatione arestari;

Et etiam omnes alias naves, jam absentes, cum ad eosdem portus & loca reductæ fuerint, similiter arestari, & eas hominibus, armaturis, victualibus, & aliis ne cessariis, benè & sufficienter muniri;

Easque omnes, sic munitas, & pro eskippamento equorum, ut præmittitur, paratas, ad dictum portum Magnæ Jernemuthæ duci faciatis, juxta formam & effectum literarum nostrarum prædictarum:

Ita quod eædem naves, consideratâ arduitate negotiorum prædictorum, nos, & defensionem, ac salvationem regni nostri, aliarumque terrarum nostrarum, & jurium coronæ nostræ, sic contingentium, sint ibidem à die Paschæ, proximò præterito, in unum mensem ad ultimum, prout vobis per nos & concilium nostrum pleniùs est injunctum:

Scientes quod, si in præmissis faciendis negligentem vel remissum vos contigerit inveniri, per quod dictum passagium nostrum ultra diem illum, colore aliquo exquisito, impediri poterit aliqualiter vel differri, ad vos, & alios, qui indè culpabiles fuerint vel rebelles, sicut in hoc casu decet, capiemus.

Damus autem vobis, & deputandis à vobis, plenam, tenore præsentium, potestatem capiendi & arestandi omnes illos, quos in hâc parte contrarios inveneritis seu rebelles, ac dictum negotium aliqualiter impedientes, & eos prisonis nostris comittendi, in eisdem moraturos quousque aliud de eisdem duxerimus demandandum; quos etiam per vicecomites nostros locorum, ubi eos sic arestari contigerit, juxta tenorem dictarum literarum nostrarum, recipi volumus, & in prisonis, ut præmittitur, detineri.

Teste Rege, apud Haveryng atte Boure, xv. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimile breve dirigitur Bartholomæo de Burghersh, admirallo flotæ navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes occidentales, de navibus hujusmodi, per ipsum arestatis & arestandis, apud Orewell ad dictum diem duci faciendis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Super defensione Insulæ Vectæ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Johanni de Langeford, custodi castri sui de Carcsbrok, in Insula Vecta, Bartholomæo de Isle, & Theobaldo Russel, salutem.

Quia quamplures homines, de partibus & dominiis Franciæ, in diversis galeis & navibus, supra mare proficiscuntur, regnum nostrum in partibus de Portesmuth hostiliter invadentes, & incendia, deprædationes, & alia facinora quamplurima ibidem perpetrantes, & jam supra mare versus Insulam nostram prædictam se tenentes, nitentesque mala & facinora, consimilia vel pejora, in eâdem Insulâ, & aliis locis regni nostri, inhumaniter perpetrare, nisi eorum malitia celeriùs refrænetur;

Nos, volentes defensioni & salvationi regni nostri providere, & hujusmodi hostilem nequitiam repellere, Domino annuente, ac de fidelitate vestrâ circumspectâ confidentes;

Assignavimus vos, conjunctim & divisim, ad custodiendum Insulam prædictam contra hostiles alienigenarum aggressus, & ad resistendum eisdem hostibus nostris cum posse Insulæ ejusdem, si invadere præsumpserint Insulam antedictam; necnon ad arraiari faciendum omnes homines defensabiles Insulæ prædictæ, infra libertates & extra, tam milites & armigeros quam alios quoscumque, & armis competentibus, prout ad statum cujuslibet eorum pertinet, muniri faciendum;

Ita quod ipsi, sic arraiati & muniti, semper prompti sint & parati ad proficiscendum vobiscum, & vestrûm quolibet, pro defensione Insulæ prædictæ, contra inimicos nostros prædictos, si mala vel facinora aliqua inibi voluerint perpetrare, quotiens & quando periculum imineat, & per vos, vel vestrûm aliquem, ex parte nostrâ fuerint præmuniti.

Et, quia quamplures homines ejusdem Insulæ, tam milites & armigeri quam alii, qui terras & possessiones habent in eâdem, se de novo à prædictâ Insulâ, ut didicimus, retraxerunt, & in aliis partibus jam morantur, in ejusdem Insulæ periculum manifestum, advertentes mala, quæ ex hoc evenire poterunt, & quod omnes & singuli dictæ Insulæ, pro defensione & salvatione ejusdem, tam pro ipsorum quam nostro commodo & honore, se & sua exponere astringuntur;

Assignavimus vos, & quemlibet vestrûm, ad distringendum, & aliàs compellendum viis & modis, quibus meliùs expedire videritis, omnes illos de Insulâ prædictâ, terras & possessiones inibi habentes, & se ab eadem elongantes, ad redeundum ad ipsam Insulam, & pro salvatione ejusdem inibi commorandum, dum pericula hujusmodi iminent, ut est dictum;

Et etiam ad distringendum & compellendum tam episcopos, religiosos, & personas ecclesiasticas quam alios quoscumque, in Insulâ prædictâ commorantes, vel terras & tenementa in eâdem habentes, & alibi degentes, qui, ratione terrarum & possessionum suarum, ad defensionem ejusdem tenentur, ad inveniendum homines ad arma, armatos, sagittarios, & alios, in dictâ Insulâ, pro defensione illius, juxta quantitatem terrarum & possessionum suarum, quas ibidem habent, contra dictorum inimicorum nostrorum incursus, dum pericula prædicta sic iminent, & prout, temporibus progenitorum nostrorum, in guerrarum commotionibus fieri consuevit;

Et ad capiendum, & seisiendum in manum nostram, terras, possessiones, ac bona omnium prædictorum in eâdem Insulâ, qui hujusmodi homines ad arma, armatos, sagittarios, & alios invenire deberent, & eos ad hoc recusaverint invenire; & de eorum exitibus hujusmodi homines, ex causâ prædictâ, per vos, in ipsorum, terras ibidem sic habentium, defectum, inveniri volumus, durantibus periculis supradictis;

Et ad omnia alia & singula faciendum quæ ad salvationem Insulæ prædictæ in hâc parte poterunt pertinere, ac ad deputandum sub vobis alios, quos sufficientes & idoneos noveritis, ad præmissa omnia & singula, quotiens opus fuerit, faciendum, & explendum;

Et ideò vobis, in fide & ligeantiâ, quibus nobis estis astricti, districtiùs injungimus & mandamus, quod circa præmissa omnia & singula, facienda & explenda in formâ prædictâ, prætermissis omnibus aliis, intendatis; ita quod, in vestri defectum, dampnum seu periculum dictæ Insulæ non eveniat ullo modo.

Damus autem, universis & singulis episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, & omnibus aliis, de Insulâ prædictâ, ac vicecomiti nostro Sutht', tenore præsentium, in mandatis, quod vobis, & vestrûm cuilibet, ac deputandis à vobis, in præmissis & eorum quolibet, pareant & intendant, cum per vos, vel aliquem vestrum, seu à vobis deputandos, super hoc præmuniti fuerint ex parte nostrâ;

Ac vobis etiam, & vestrûm cuilibet, ac deputandis à vobis, plenam potestatem arestandi, & capiendi omnes illas laicas personas, quas in hâc parte inobedientes inveneritis seu rebelles, & eas prisonis nostris committendi, in eisdem moraturas quousque aliud de eis duxerimus demandandum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Haveryng atte Boure, xv. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est vicecomiti Sutht', quod eisdem, Johanni, Bartholomæo, & Theobaldo, & eorum cuilibet, ac deputandis ab eis, in præmissis omnibus & singulis, pareat & intendat, & omnes homines defensabiles Insulæ prædictæ coram eis venire faciat quotiens & quando per ipsos vel eorum aliquem, seu deputandos ab eis, ex parte Regis fuerit præmunitus;

Necnon omnes illos, quos iidem, Johannes, Bartholomæus, & Theobaldus, & eorum aliquis, ac deputandi ab eis, arestaverint vel arestaverit, & ei liberaverint vel liberaverit, ab eis, & eorum quolibet, ac deputandis ab eis, recipiat & in prisonâ Regis salvò custodiri faciat, donec Rex indè aliud duxerit ordinandum:

Et hoc nullatenùs omittat.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Willielmo de Bohun comite Norhampton', pro honore illo supportando.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 11. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus London', salutem. Cùm nuper personam dilecti & fidelis nostri Willielmi de Bohun, consanguinei nostri carissimi, honorare volentes, eidem Willielmo nomen & honorem comitis Norht' dederimus, ipsumque in comitem Norht' præfecerimus, & gladio cinxerimus, ut deceret;

Et inter cætera quæ eidem comiti, pro honore illo sustentando & uberiùs supportando concessimus, concesserimus ei ducentas libras percipiendas sibi, & hæredibus suis masculis de corpore suo legitimè procreatis, singulis annis, per manus vicecomitum civitatis prædictæ de firmâ ejusdem civitatis, ad festa Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales portiones, quousque certa terræ & tenementa, quæ alii teuent ad terminum vitæ suæ, & quorum reversionem eidem comiti concessimus, ad manus suas devenerint; prout in litteris nostris patentibus indè confectis pleniùs continetur:

Vobis præcipimus quod eidem comiti, vel ejus in hac parte attornato, centum libras de termino Paschæ proximò præterito, de firmâ sive exitibus civitatis prædictæ solvatis, juxta tenorem litterarum nostrarum prædictarum; recipientes à præfato comite, vel dicto suo attornato, litteras suas acquietanciæ, receptionem dictarum centum librarum testificantes; & nos vobis indè in compoto vestro ad scaccarium nostrum debitam allocationem habere faciemus.

T. R. apud Turrim London', xvi. die April'.

Per ipsum Regem & totum consilium in parliamento.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis, de summis subscriptis eidem comiti de eodem termino solvendis; videlicet,

Collectoribus custumarum Regis in portu London' de ducentis libris de exitibus custumarum earumdem.

Vicecomiti Essex', de quinquaginta libris de firmâ sive exitibus ejusdem comitatûs.

REX, vicecomiti Norht', salutem. Cum nuper personam, &c. *ut supra usque ibi* ut deceret, *& tunc sic*, eidemque Willielmo per cartam nostram dederimus & concesserimus pro nobis & heredibus nostris, viginti libras, sub nomine & honore comitis Norht', de firmâ sive exitibus comitatûs Norht' singulis annis ad festa Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales portiones, per manus vicecomitis nostri & hæredum nostrorum comitatûs prædicti, qui pro tempore fuerit, percipiendas, habendas & tenendas sibi & heredibus suis, de nobis & heredibus nostris imperpetuum, prout in cartâ nostrâ prædictâ pleniùs continetur;

Tibi præcipimus, quod eidem comiti, vel ejus in hac parte attornato, decem libras de firmâ sive exitibus comitatûs prædicti de termino Paschæ proximò præterito solvas, juxta tenorem cartæ nostræ supradictæ; recipiens à præfato comite, vel dicto suo attornato, litteras suas patentes, receptionem dictarum decem librarum testificantes; & nos tibi indè in compoto tuo ad scaccarium nostrum debitam allocationem habere faciemus.

T. ut supra.

Per ipsum Regem & totum consilium in parliamento.

REX, dilecto sibi Willielmo de la Pole, salutem. Cum nuper personam, &c. *ut supra, usque ibi* ut deceret, *& tunc sic*, & inter cætera quæ eidem comiti pro honore illo sustentando & uberius supportando concessimus, concesserimus ei centum & quinquaginta libras percipiendas sibi & hæredibus suis masculis, de corpore suo legitimè procreatis, singulis annis, per manus collectorum custumarum nostrarum in portu villæ de Sancto Botulpho, de exitibus custumarum earumdem ad festa Paschæ & Sancti Michaelis, per equales portiones, quousque certa terræ & tenementa, quæ alii tenent ad terminum vitæ suæ, & quorum reversiones eidem comiti concessimus, ad manus suas devenerint, prout in litteris nostris patentibus indè confectis pleniùs continetur:

Vobis mandamus rogando quod eidem comiti, vel ejus in hac parte attornato, sexaginta & quindecim libras de termino Paschæ proximo præterito, de exitibus custumarum nostrarum in portu prædicto, in manu vestrâ ex commissione nostrâ sub certâ formâ existentium, solvatis juxta tenorem litterarum nostrarum prædictarum; recipientes à præfato comite, vel dicto suo attornato, litteras suas patentes, receptionem dictarum sexaginta & quindecim libras testificantes:

Volumus enim quod custumæ prædictæ in manu vestrâ remaneant, quousque vobis de prædictis sexaginta & quindecim libris testificantes indè fuerit satisfactum.

Consimile breve dirigitur eidem Willielmo, de sexaginta & quindecim libris eidem comiti de eodem termino, de exitibus custumarum in portu de Kyngeston super Hull' solvendis.

T. ut supra.

De proclamatione super Fratribus Prædicatoribus.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 12. d. In Turr. Lond.

REX, vicecomiti Glouc' & ballivis suis villæ Gloucestriæ salutem.

Cum nos, nuper intelligentes quod aliqui, rejecto habitu religionis suæ, & spretâ professione suâ, ordinem Fratrum Prædicatorum egressi, vagabantur per plures comitatus regni nostri, in dispendium animarum suarum, & prædicti ordinis scandalum non modicum; ac volentes ipsorum insolenciam reprimere, & fratribus prædicti ordinis specialiter subvenire, maximè cum per litteras apostolicas eis sit indultum hujusmodi apostatas, ubicumque eos contigerit inveniri, capere, ligare, incarcerare, seu aliàs subdere disciplinæ rigori, præceperimus vicecomitibus & omnibus aliis ballivis nostris, quod hujusmodi vagabundos in ballivis suis arestari; prout prior provincialis, vel quicumque prior conventualis prædicti ordinis, eis intimaverit, & eisdem prioribus liberari facerent, prout in litteris nostris patentibus indè confectis pleniùs continetur;

Jamque ex parte prioris & fratrum dicti ordinis de Gloucestria, nobis sit conquerendo supplicatum, quod cum constabularius castri nostri Gloucestriæ fratrem Willielmum de Hassefeld, fratrem ordinis prædicti, qui nuper, rejecto habitu religionis suæ, & spretâ professione suâ, in habitu seculari vagabatur, ad requisitionem prædicti prioris Gloucestriæ arestaverit, & ipsum præfato priori, virtute litterarum prædictarum, liberaverit, juxta exigenciam ipsius ordinis castigand'; ac quidam amici & fautores ipsius Willielmi, congregatâ eis magnâ multitudine malefactorum, eisdem priori & fratribus, ad mansum eorum ibidem vi armatâ aggrediend' & insultand', & ad prædictum Willielmum, in custodiâ ipsorum prioris & fratrum jam existentem, à custodiâ eorumdem hujusmodi armatâ potentiâ auferendum & capiendum, ante hæc tempora fuerint comminati & indies comminentur, per quod iidem prior & fratres metuant sibi & ordini suo per hujusmodi comminationes, dispendia, & præjudicia diversa posse verisimiliter evenire, velimus eis in hac parte de remedio congruo providere:

Nos, honorem sanctæ ecclesiæ intimè affectantes, ac volentes, eâ consideratione, ipsos priorem & fratres in suis juribus juxta ordinis sui regulam manutenere, & ab hujusmodi injuriis defendere, ut tenemur; vobis mandamus, firmiter injungentes, quod tu, præfate vicecomes, in singulis locis ballivæ tuæ, & vos, præfati ballivi, in villâ prædictâ, ubi expedire videritis, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi faciatis, ne quis hujusmodi congregationes facere, nec ipsos, priorem & fratres, aut mansum aggredi, seu insultare, vel eis dampnum seu præjudicium, occasione præmissâ, inferre aliqualiter præsumat; & eisdem priori & fratribus, ad ipsos contra hujusmodi aggregationes & insultationes defendend' & tuend', sumpto ad hoc, si necesse fuerit, posse ballivarum vestrarum, quociens opus fuerit, assistatis:

Et si quos, post proclamationem & inhibitionem prædictas, contrarium facientes infra ballivas vestras inveneritis, tunc eos sine dilatione capi & arestari, & in prisonâ nostrâ salvò custodiri faciatis, quousque aliud indè duxerimus demandum. Et de nominibus eorum, quos occasione præmissâ ceperitis, nos de tempore in tempus reddatis sub sigillis vestris certiores.

T. R. apud Westm', xviii. die Aprilis.

[*Et erat patens.*]

Quod vicecomes Cumbriæ omnes, qui victualia vel alias res ad Scotiam vexerant, incarceret.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Scot. 12 Ed. III. m. 22. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Cumbr', salutem. Ex insinuatione plurimorum ad nostrum pervenit auditum, quod plures homines, de ballivâ tuâ, armaturas, victualia, ferra equorum, & alias res diversas, pluries, ante hæc tempora, infra ballivam tuam prædictam, & alibi, proviserunt seu emerunt, & ea ad partes Scotiæ, pro sustentatione & confortatione Scotorum, inimicorum & rebellium nostrorum, sæpiùs duxerunt, & duci fecerunt, & indies ducunt, & duci faciunt, in nostri contemptum & dispendium, & contra inhibitionem nostram, super hoc pluries factam:

Nos, hujusmodi malitiæ obviare, & pro indempnitate nostrâ super præmissis remedium oportunum volentes apponere, ut tenemur, tibi præcipimus quod, per sacramentum proborum & legalium hominum de comitatu tuo, tam infra libertates quam extra, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, diligenter inquiras de nominibus illorum, qui de partibus prædictis armaturas, victualia, ferra equorum, aut alia necessaria, ad dictas partes Scotiæ, dictis inimicis nostris duxerunt, vel duci fecerunt; & quæ, & cujusmodi, armaturæ, victualia, seu alia necessaria illa fuerunt; & cui vel quibus ducta extiterunt; & qualiter & quomodo;

Et omnes illos, quos indè judicari contigerit, ac etiam alios, quos præmissa inveneris facientes, ubicumque inventi fuerint, arestes, & capias, & in prisonâ nostrâ salvò custodiri facias, donec aliud indè præceperimus:

Necnon ad equos, boves, currus, & carectas, naves, vel batellos, quos hujusmodi victualia, aut alias res, ad dictas partes Scotiæ inveneris ducentes, & etiam ipsa, armaturas, victualia, & res, ad opus nostrum capias, ita quod de eisdem, vel eorum pretio, prout justum fuerit, nobis respondeatur.

Teste Rege, apud Westm', xxi. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De nunciis Regis, ante passagium, infra partes transmarinas, consulendis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 21. In Turr. Lond.

REX, ballivis & probis hominibus villæ suæ Magnæ Jernemuthæ, salutem.

Cum mittamus dilectum & fidelem nostrum, Reginaldum de Cobham, ad venerabilem patrem, Henricum Lincoln' episcopum, & alios nuncios nostros, jam in partibus transmarinis existentes, ad quædam negotia nostra, sibi per nos specialiter injuncta, ibidem expediendum, & ad certificandum nos de expeditione negotiorum eorumdem ante passagium nostrum ad partes illas:

Vobis mandamus quod eidem Reginaldo unam navem, bonam & fortem, in portu prædicto, sine dilatione parari, & hominibus armatis & aliis necessariis, prout decet, muniri, præfatoque Reginaldo liberari faciatis pro passagio suo supradicto;

Et de custubus, quos in hâc parte rationabiliter apponi contigerit, satisfieri faciemus;

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum, ac expeditionem negotiorum nostrorum, diligitis, & vos erga nos, attentâ arduitate negotiorum eorumdem, indempnes servare volueritis, nullatenùs omittatis.

Teste Rege, apud Westm', xxiii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Comes Arundeliæ constituitur capitaneus exercitûs Anglici in Scotia, cum potestate dominationis peramplâ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Scot. 12 Edw. III. m. 21. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, pro repulsione & refrænatione obstinatæ malitiæ Scotorum, hostium nostrorum;

Qui tam regnum nostrum, quam alias terras nostras, in marchiis Scotiæ, hostiliter invadere satagunt, & homicidia, incendia, deprædationes, & alia mala & facinora, quæ poterunt, inibi, ut accepimus, perpetrare;

Dilectum & fidelem nostrum, Ricardum comitem Arundelliæ, de cujus fidelitate, constantiâ, & circumspectione providâ confidimus, tam fidelium nostrorum, in partibus Scotiæ, existentium quam exercitûs nostri, ad easdem partes Scotiæ, ex causâ prædictâ, jam missi, & exnunc mittendi, & etiam pro defensione regni, & terrarum, & populi nostrorum, versus partes illas profecturorum, capitaneum constituimus & ductorem:

Dantes eidem comiti plenam, tenore præsentium, potestatem omnes excessus, injurias, transgressiones, & felonias, si qui, per homines exercitûs prædicti, vel ipsorum aliquem, in eodem exercitu perpetrati fuerint, debitè puniendi, & super hiis justitiam faciendi, ac si nos ipsi faceremus, si ibidem essemus præsentes:

Necnon eligendi per se, vel deputand' ab eo, tam in dictis partibus Scotiæ, infra dominium nostrum, quam in singulis comitatibus ultra Trentam, tam infra libertates quam extra, quotiens opus fuerit, tot homines ad arma, hobelarios & sagittarios, quot pro expeditione negotii illius necessarios fore viderit & etiam oportunos: ipsosque, sic electos, in obsequium nostrum prædictum, in comitivâ suâ ducendi, & ad hoc, si opus fuerit, proficisci compellendi:

Necnon tractandi & conveniendi cum custodibus villæ nostræ Berewici super Twedam, ac castrorum nostrorum de Edenburgh, Rokesburgh, & Stryvelyn, ac aliorum fortalitiorum, villarum, & locorum nostrorum, in partibus illis, qui nunc sunt, vel qui erunt pro tempore, pro morâ suâ in custodiis prædictis, ad certum tempus, juxta discretionem ejusdem comitis statuendum;

Ac cum aliis, quos pro hujusmodi custodiis fore viderit oportunos, & nobis utiles & necessarios, ad morandum in custodiis supradictis pro quodam certo, à nobis pro temporibus, quibus ibidem moram fecerint, recipiendi;

Ac etiam cum hominibus ad arma, hobelariis & sagittariis, ad certum numerum, per ipsum comitem ordinandum, super morâ suâ in munitionibus, tam villæ Sancti Johannis in Scotiâ quam aliarum villarum & castrorum nostrorum prædictorum, in eisdem partibus, in formâ supradictâ;

Nec non supervidendi garnisturas & munitiones in castris, villis, & aliis

locis prædictis, & ad easdem munitiones augmentandum, emendandum, & diminuendum, & ad ordinandum de salvâ & securâ custodiâ earumdem, prout sibi videbitur expedire:

Et insuper amovendi omnes constabularios & custodes castrorum, villarum, fortalitiorum, & aliorum locorum prædictorum; & alios ibidem, quos sufficientes viderit, loco ipsorum constituendi:

Et omnia alia & singula inibi faciendi, quæ honorem nostrum ac salvationem, & defensionem regni & terrarum nostrarum, in partibus illis, repulsionemque hostium nostrorum ibidem, concernunt, vel concernere poterunt quoquo modo:

Ac levandi, eligendi, arraiandi, & armis competentibus muniendi, per se vel alios, quos ad hoc duxerit deputandos, omnes homines, infra ætates sexaginta & sexdecim annorum existentes, qui fortes & sufficientes fuerint ad pugnandum, tam in terris & dominiis nostris in partibus Scotiæ, quam in aliis comitatibus prædictis ultra Trentam, tam infra libertates quam extra, eosque in millenis, centenis, & vintenis, ponendi, & in obsequium nostrum contra dictos Scotos, hostes nostros, & eis adhærentes, ducendi, prout pro uberiore expeditione negotii prædicti fore viderit expedire:

Et omnes illos, quos in electione, arraiatione, seu ductione hujusmodi, aut in præmissis aliis, vel eorum aliquo, invenerit inobedientes, contrarios, aut rebelles, capiendi, & prisonis nostris mancipandi, in eisdem moraturos quousque aliud indè duxerimus demandandum, vel indè modo, quo convenit, deliberentur:

Ac etiam deputandi sub se alios, vel alium, idoneos, vel idoneum, ad præmissa faciend' & explend', quotiens ipse ad hoc vacare non poterit, vel ipsi expedire videbitur in hâc parte.

Damus insuper universis & singulis comitibus, baronibus, militibus, hobelariis, sagittariis, & omnibus aliis, ad dictas partes Scotiæ venturis, & in eisdem existentibus, nec non tam vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus fidelibus nostris in comitatibus prædictis, quam in dictis terris & dominiis nostris in terrâ Scotiæ, tam infra libertates quam extra, ac custodibus castrorum, villarum, & aliorum locorum nostrorum in eâdem terrâ Scotiæ, similiter, tenore præsentium, districtiùs in mandatis;

Quod præfato comiti, tanquam capitaneo & ductori dicti exercitûs nostri, & omnium aliorum prædictorum, in hiis, quæ honorem nostrum, ac salvationem & defensionem regni, ac terrarum & populi nostrorum, contra hujusmodi hostiles invasiones, ac repulsionem eorumdem hostium nostrorum, ut præmittitur, & punitionem tam in dicto exercitu delinquentium, quam in dictis electionibus, arraiationibus, & ductionibus, vel aliis præmissis, præfato comiti, & ejus deputandis in hâc parte contrariantium vel rebellantium, contingunt;

Sicut nobismet ipsis, si fuissemus personaliter tunc ibidem, pareant, obediant, & intendant;

Et quod præfati vicecomites & ballivi omnes illos, quos prædictus comes, vel ejus deputand', propter rebelliones suas, injurias, seu excessus in præmissis, liberaverint, vel fecerint liberari, sub carcerali custodiâ custodiendos, ab eodem comite, vel ejus deputand', seu aliàs ad mandata sua, recipiant, & in prisonâ salvò custodiri faciant, quousque aliud de eisdem duxerimus ordinandum, vel deliberentur aliàs, ut est dictum.

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit, duraturas.

Teste Rege, apud Westm', xxv. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est vicecomiti Eborum, quod prædicto comiti, tanquam capitaneo & ductori dicti exercitûs Regis, & omnium aliorum prædictorum, in præmissis omnibus & singulis pareat, obediat, & intendat, sicut Regi ipsi, si fuisset personaliter tunc ibidem:

Et venire faciat coram eo, vel ejus deputandis, homines ad arma, hobelarios, sagittarios, & alios pedites prædictos, de ballivâ suâ, tam infra libertates quam extra, quotienscumque, quandocumque, & ubicumque, idem comes, vel ejus deputandi ei scire fecerint ex parte Regis:

Et omnes illos, quos prædictus comes, aut ejus deputand', propter rebelliones suas, injurias, seu excessus, in præmissis, eidem vicecomiti liberaverint, aut fecerint liberari, sub carcerali custodiâ custodiendos, ab eodem comite, aut ejus deputand', seu aliàs ad mandata sua, recipiat, & in prisonâ salvò custodiri faciat, quousque Rex aliud de eisdem ordinandum duxerit, vel deliberentur aliàs, ut est dictum;

Et hoc, sub periculo quod incumbit, nullatenus omittat.

Teste ut supra.

Eodem modo mandatum est vicecomitibus subscriptis separatim, videlicet,

Northumbr',	*Lanc',*
Cumbr',	*Notyngh',* &
Westmerl',	*Derb'.*

Et mandatum est Ricardo Talebot, custodi villæ Regis Berewici super Twedam, quod prædicto comiti, tanquam capitaneo & ductori dicti exercitûs Regis, & omnium aliorum prædictorum, in hiis, quæ honorem Regis, ac salvationem & defensionem regni, ac terrarum & populi Regis, contra hujusmodi hostiles invasiones, ac repulsionem eorumdem hostium Regis, ut præmittitur, & punitionem delinquentium, in dictis electionibus, arraiationibus, & ductionibus, vel aliis præmissis, præfato comiti, aut ejus deputand', in hâc parte contrariantium vel rebellantium, contingunt, pareat, obediat, & intendat, sicut Regi ipsi, si fuisset personaliter tunc ibidem:

Et omnes illos quos prædictus comes, aut ejus deputand', &c. *prout supra.*

Teste ut supra. Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est custodibus castrorum & villæ subscriptarum separatim; videlicet,

Custodi castri de Edenburgh.
Custodi castri de Rokesburgh.
Custodi castri de Stryvelyn.
Custodi villæ de Sancto Johanne in Scotiâ.

Mandatur Gilberto de Umfravill comiti de Anegos & aliis, quod comiti Arundeliæ intendant.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Scot. 12 Edw. III. m. 21. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Gilberto de Umframvill, comiti de Anegos, salutem.

Sciatis quòd, cum pro repulsione, &c. *ut supra, mutatis mutandis, usque ibi* & ductorem, *& tunc sic,*

Dantes eidem plenam potestatem eligendi per se, seu deputand' ab eo, tam in dictis partibus Scotiæ infra dominium nostrum, quam in singulis comitatibus ultra Trentam, tot homines ad arma, hobelarios & sagittarios, quot pro expeditione illius fore viderit necessarios: ac etiam levandi & arraiandi omnes homines, infra ætates sexaginta & sexdecim annorum existentes, & in obsequium nostrum contra dictos hostes nostros ducendi, prout expedire viderit meliùs in hâc parte; & ad diversa alia, in literis nostris patentibus, sibi indè confectis, contenta, faciendum & explendum, sicut in eisdem literis pleniùs est expressum;

Nos, de fidelitate vestrâ circumspectâ pleniùs confidentes, assignavimus vos nichilominus, ex habundanti, ad eligendum per vos, seu alios, quos ad hoc deputaveritis, homines ad arma, tam milites, quam alios, hobelarios & sagittarios, de comitatu Northumbriæ, quot pro expeditione dicti negotii fore videritis oportunos, vel prout dictus comes vobis scire faciet ex parte nostrâ:

Ipsosque, sic electos, in obsequium nostrum, ad præfatum comitem, seu aliàs, pro defensione partium illarum, & repulsione inimicorum nostrorum prædictorum, quotiens opus fuerit, ducendum:

Nec non ad levandum, eligendum, arraiandum, & armis competentibus muniendum, omnes homines, infra ætates sexaginta & sexdecim annorum existentes, de eodem comitatu, qui sufficientes fuerint ad pugnandum, eosque in millenis, centenis, & vintenis, ponendum, & ad præfatum comitem, vel aliàs, in obsequium nostrum, contra prædictos Scotos, hostes nostros, & eis adhærentes, similiter ducendum, prout pro uberiori expeditione negotii illius fore videritis faciendum:

Et omnia alia & singula faciendum, quæ honorem nostrum, & defensionem dictarum partium, & repulsionem eorumdem hostium, concernunt, vel concernere poterunt, cum super hoc per ipsum comitem fueritis præmuniti, & etiam videritis expedire:

Et ideò vobis in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, mandamus, districtiùs injungentes, quod, omnibus aliis prætermissis, præmissa omnia & singula cum omni diligentiâ facietis & expleatis, & præfato comiti, cum omnibus hominibus dicti comitatûs, intendatis in formâ supradictâ.

Damus autem universis & singulis comitibus, baronibus, militibus, hobelariis, sagittariis, & omnibus aliis de comitatu prædicto, nec non vicecomiti nostro ejusdem comitatûs, tenore præsentium, districtiùs in mandatis, quòd vobis, & deputand' à vobis, in electionibus, arraiationibus, & aliis præmissis, pareant, obediant, & intendant; necnon vicecomiti prædicto quòd omnes illos, quos vos, propter rebelliones suas, in præmissis, arestaveritis, & sibi feceritis liberari sub carcerali custodiâ detinendos, à vobis, seu aliàs ad mandata vestra, recipiat, & in prisonâ salvò custodiri faciat, quousque aliud de eisdem duxerimus ordinandum.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est vicecomiti comitatûs prædicti, quòd præfato comiti de Anegos, in omnibus præmissis, pareat, obediat, & intendat: & quòd ipse omnes illos, quos idem comes propter rebelliones suas, in præmissis, arestaverit, & sibi fecerit liberari sub carcerali custodiâ detinendos, ab ipso comite, seu aliàs ad mandata sua, recipiat, & in prisonâ salvò custodiri faciat, quousque Rex aliud de eisdem duxerit ordinandum.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Antonio de Lucy & Ranulpho de Dacre similiter deputatis.

A.D. 1338.—An. 12 Edw. III.

Rot. Scot. 12 Edw. III. m. 21. in Turr. Lond.

EODEM modo assignantur Antonius de Lucy & Ranulphus de Dacre, conjunctim & divisim, ad eligendum, &c. *ut supra* omnes homines de comitatibus Cumbr' & Westmerl', mutatis mutandis.

Teste ut supra. Per ipsum Regem.

Et mandatum est vicecomitibus eorumdem comitatuum separatim, de intendendo, &c. præfatis Antonio & Ranulpho, & eorum alteri, &c. ut supra in mandato directo vicecomiti Northumbr'.

Comiti Arundeliæ datur potestas tractandi super treugis cum Scotis.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Scot. 12 Ed. III. m. 21. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes literas inspecturis, salutem. Sciatis quòd nos, de circumspectione providâ & fidelitate probatâ dilecti & fidelis nostri, Ricardi comitis Arundell' plenariè confidentes;

Ad tractandum, pro nobis, & nomine nostro, cum quibuscumque hominibus, inimicis seu adversariis nostris, de Scotiâ, de treugis seu guerræ sufferentiâ, inter nos & ipsos, super omnibus dissensionibus, demandis, & debatis, hinc indè subortis, ineundis;

Et hiis, quæ sic tractata fuerint, prout ad honorem & commodum nostrum expedire viderit, consentiendum, & super hiis finaliter concordandum, ac ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quatenùs ad nos attinet, quâcumque firmitate vallandum, & ab ipsis hominibus securitatem, pro nobis sufficientem, in hâc parte, recipiendum;

Et omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint vel oportuna, etiam si mandatum exigant speciale, eidem comiti plenam concedimus & committimus potestatem; promittentes nos, pro nobis, & hæredibus nostris, ratum & gratum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per præfatum comitem tractatum & concordatum, vallatum & factum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxv. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De tractando super pace cum eisdem.

A.D. 1338.—An. 12 Edw. III.

Rot. Scot. 12 Edw. III. m. 21. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes literas inspecturis, salutem. Sciatis quòd nos, &c. *prout supra usque hæc verba, viz.*

Ad tractandum pro nobis, & nostro nomine, cum quibuscumque hominibus, inimicis seu adversariis nostris de Scotiâ, de pace & finali concordiâ, &c. *de verbo ad verbum prout supra.*

De recipiendo Scotos, qui venire voluerint, ad fidem.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Scot. 12 Edw. III. m. 21. in Turr. Lond.

REX, universis, ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilecti & fidelis nostri, Ricardi comitis Arundell', quem constituimus capitaneum & ductorem tam fidelium nostrorum, in partibus Scotiæ existêntium, quam exercitûs nostri, ad easdem partes Scotiæ, ex causâ prædictâ, jam missi, & exnunc mittendi, & etiam pro defensione regni, terrarum, & populi nostrorum, versus partes illas profecturorum, plenariè confidentes;

Dedimus eidem comiti plenam, tenore præsentium, potestatem, nomine nostro, recipiendi ad fidem & pacem nostram homines de Scotiâ, ad fidem & pacem illas non existentes, & alios, qui eisdem Scotis contra nos adhærent seu adhæserunt, & cum eis contra nos de inimicitiâ fuerunt, qui ad fidem & pacem nostram venire voluerint, & quos ad pacem & fidem hujusmodi fore viderit admittendos;

Et literas de pardonatione dictarum adhæsionis & inimicitiæ, necnon de hujusmodi admissione ad pacem nostram, eisdem hominibus, pro securitate suâ, in hâc parte, nomine nostro faciendi;

Ratum & gratum habituri quicquid idem comes nomine nostro fecerit in præmissis.

In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit, duraturas.

Teste Rege, apud Westm', xxv. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De proclamatione, super fabricatione novi privati sigilli Regis.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Quia privatum sigillum nostrum, quo ultimò utebamur, jam frangi, & aliud sigillum novum privâtum fecimus fabricari, quo, *die confectionis præsentium, & extunc, uti volumus, sicut decet, cujus quidem sigilli impressionem in quadam cedulâ tibi mittimus per præsentium portitorem;*

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, viso præsenti mandato nostro, in pleno comitatu tuo, impressionem prædictam fidelibus nostris ibidem ostendi, & nihilominus in eodem, & alibi in ballivâ tua, ubi expedire videris, publicè proclamari facias, quòd mandatis nostris, sub eodem sigillo nostro, de novo sic fabricato, sub datâ dicti præsentis diei, & extunc, singulis dirigendis, intendant, & ea, prout decet, exequantur;

Et quòd aliis mandatis nostris, si quæ, dicto priori privato sigillo nostro, de datâ dicti diei, vel postmodùm, consignata, aliquibus porrigi contigerit vobis deferri, non obediant; set literas illas penes se retineant, & nobis transmitti faciant indilatè.

Teste Rege, apud Westm', xxv. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur singulis vicecomitibus per Angliam, sub eâdem datâ.

Manerium de Strode in com' Kantiæ, comitissæ Pembrochiæ, propter custodiam Johannæ de Wodestoke, filiæ Regis, conceditur.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. 12 Edw. III. p. 1. m. 3. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd, cum nos, nuper in recompensationem quorumdam terrarum & tenementorum, quæ fuerunt, dilectæ consanguineæ nostræ, Mariæ de Sancto Paulo, comitissæ Pembroch', & quæ capi fecimus in manum nostram, dederimus & concesserimus, pro nobis, & hæredibus nostris, eidem comitissæ, manerium de Strode, cum pertinentiis, in comitatu Kantiæ, habendum & tenendum ad totam vitam suam, prout in litteris nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Nos, attentis tam laboribus, quam sumptibus & expensis, quos præfata comitissa, circa gratam custodiam Johannæ de Wodestok, filiæ nostræ carissimæ in comitivâ ejusdem comitissæ diutiùs commorantis, apposuit, & etiam apponi fecit;

Volentes dictæ comitissæ gratiam in hâc parte facere specialem, dedimus & concessimus, pro nobis, & hæredibus nostris, eidem comitissæ, manerium prædictum, cum pertinentiis, habendum & tenendum sibi & hæredibus suis, unà cum warennis, libertatibus, & omnibus aliis, ad prædictum manerium qualitercumque pertinentibus, de nobis & hæredibus nostris, per servitia indè debita & consueta, imperpetuum. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxviii. die Aprilis.

Per breve de privato sigillo.

Pro mercatoribus Brabantiæ.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 7. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Waltero de Manny, admirallo flotæ suæ navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes boreales, salutem.

Cum inter nuncios nostros, in partibus transmarinis existentes, &, nobilem virum, ducem Brabantiæ, consanguineum nostrum, ac quosdam mercatorés ejusdem ducatûs Brabantiæ, super quibusdam arduis & urgentibus negotiis sit tractatum, &, inter cætera, concordatum quòd mercatores dicti ducatûs Brabantiæ, in regno nostro commorantes, liberè & absque impedimento quocumque, cum mercandisis & bonis suis, ad partes proprias, infra certum tempus, poterunt se transferre; & duo milia & ducentos saccos lanæ, de lanis quæ fuerunt ante ordinationem, nuper factam, de lanis infra regnum nostrum ad opus nostrum capiendis, secum ducere ad dictas partes suas, sub salvo & securo conductu, ipsis mercatoribus à portu, quo cum lanis &

aliis mercandisis suis recessuri existunt, per nos nostro periculo faciendo, & de assensu eorumdem mercatorum, ordinaverimus passagium suum apud portum de Gippewico, cum lanis & aliis mercimoniis suis prædictis, versus dictas partes sub conductu nostro;

Vobis mandamus quòd tot naves, quot pro salvâ ductione lanarum prædictarum versus partes prædictas necessariæ fuerint, de guerrâ parari, & hominibus armatis, marinariis, & aliis necessariis, sufficienter muniri, & eas, sic paratas & munitas, usque prædictum portum de Gippewico, sine dilatione, venire faciatis pro passagio lanarum prædictarum, navesque illas, unà cum lanis prædictis, in dicto portu de Gippewico, in eisdem impositis, usque dictas partes Brabantiæ, sub salvo & securo conductu, proficisci faciatis: & hoc nullatenùs omittatis.

Teste Rege, apud Westm', xxviii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro Roberto de Ufford comite Suffolciæ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 11. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Suff', salutem. Cum nuper, personam dilecti & fidelis nostri Roberti de Ufford, honorare volentes, eidem Roberto nomen & honorem comitis Suff' dederimus, ipsumque in comitem Suff' præfecerimus, & gladio cinxerimus, ut deceret; eidemque Roberto, decimo octavo die Marcii anno regni nostri undecimo, per cartam nostram dederimus & concesserimus, pro nobis & hæredibus nostris, viginti libras, sub nomine & honore comitis Suff', de firmâ sive exitibus ejusdem comitatûs, singulis annis ad festa Paschæ & Sancti Michaelis per æquales portiones, per manus vicecomitis nostri & hæredum nostrorum comitatûs prædicti, qui pro tempore fuerit, percipiendas & habendas sibi & hæredibus suis, de nobis & hæredibus nostris imperpetuum, prout in cartâ nostrâ prædictâ plenius continetur:

Tibi præcipimus quod eidem comiti, vel ejus in hâc parte attornato, decem libras de termino Paschæ proximò præterito, de firmâ sive exitibus comitatûs prædicti solvas, juxta tenorem cartæ nostræ supradictæ; recipiens à præfato comite, vel dicto suo attornato, litteras suas acquietanciæ, receptionem dictarum decem librarum testificantes:

Et nos tibi indè in compoto tuo ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

T. R. apud Westm', xxviii. die Aprilis.

De tractando cum Radulpho condomino de Alta Villa, super morâ suâ in obsequiis Regis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 19. in Turr. Lond.

REX, universis, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, venerabilis in CHRISTO patris, Henrici episcopi Linc', ac, dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi de Bohun, Norhampton', & Roberti de Ufford, Suff', comitum, plenè confidentes, ad tractandum & concordandum, nostro nomine, cum dilecto nobis, Radulpho condomino de Altâ Villâ, milite, super morâ suâ, nobiscum in nostris obsequiis faciendâ;

Ac ad juramentum fidelitatis ab eo recipiendum, necnon ad vadia, & feoda, ac remunerationem congruam, juxta statûs sui decentiam, consideratis laboribus quos pro nobis subiit, & loco quem nobis tenere poterit in futuro, sibi constituendum & concedendum, & solutionem competentem indè sibi faciendum;

Et ad omnia alia & singula faciend', quæ in hâc parte oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, plenam ipsis, & duobus eorum, tenore præsentium, committimus potestatem; promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid præfati episcopus & comites, vel duo eorum, nomine nostro, fecerint in hâc parte.

Dat' apud Westm', xxx. die Aprilis.

De diversis viris nobilibus, in obsequio Regis retinendis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 19. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes literas inspecturis, salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilecti & fidelis nostri, Radulphi condomini de Altâ Villâ, & fratris Galfridi de Maldon, ordinis Sancti Augustini Heremitarum, intimè confidentes, ad tractandum & concordandum pro nobis, & nostro nomine, cum nobilibus viris,

Hugardo de Joyvill, domino de Gayo,
Waltero de Vienna, domino de Miribello, & } *militibus.*
Sibuodo de Claromonte, mistrali Vienne,
Et Aimone domino de la Serra.
Henrico de Monte Lupello, &
Perodo domino de Turri,

& eorum singulis, de morâ suâ, nobiscum contra nobis adversantes faciendâ;

Et ad ipsos, nobiscum sic retinendos, fidelitatem & securitatem eorum singulis nostro nomine stipulandum & recipiendum, ac feoda, & vadia congrua, necnon remunerationem rationabilem, ipsis & eorum cuilibet promittendum, constituendum, & concedendum, & ea, quæ sic tractata, concordata, & acta fuerint, quacumque firmitate vallandum;

Ac omnia alia & singula faciendum, quæ necessaria fuerint in præmissis præfatis, Radulpho & fratri Galfrido, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus potestatem, promittentes, pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum & gratum habituros quicquid per dictos, Radulphum & fratrem Galfridum, nomine nostro, actum vel gestum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xxx. die Aprilis.

De conventione cum Matha de la Brette per Regem confirmatâ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum inter, dilectum & fidelem nostrum, Oliverum de Ingham, senescallum nostrum Vasconiæ, pro nobis, ex parte unâ, & nobilem mulierem, Matham de la Brette, dominam de Montynak & de Genssac, ex aliâ, sit conventum & concordatum;

Quod dicta Matha cedet, & concedet nobis totum jus & omnem actionem, quæ habet, vel habere poterit ad locum, castellaniam, & præposituram de Bragerac, cum pertinentiis, & in eis, ac in omnibus locis aliis, quæ fuerunt quondam domini de Bragerac, in diœcese Tholosani, habenda nobis & hæredibus nostris imperpetuum;

Et quod dicta domina dabit, & concedet nobis castrum & villam de Montynac, cum pertinentiis, habenda & tenenda nobis, & hæredibus nostris imperpetuum;

Dictaque domina, durante guerrâ Vasconiæ, concedet, & liberabit nobis, & hæredibus nostris, aut senescallo nostro, vel hæredum nostrorum, Vasconiæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, custodiam castrorum & locorum de Genssac & de Mont Mir, ac castrorum de Mauron & de Montent;

Ita tamen quod dicta domina & hæredes sui liberè percipere valeant fructus & redditus castrorum & locorum prædictorum.

Et idem senescallus noster, in recompensationem prædictorum, nomine nostro, promiserit dictæ Mathæ castrum, locum, præposituram, & castellaniam de Mont Andre ac bladagium quod habemus in villâ & castellaniâ de Bleynes, unà cum terrâ quam nuper domina de Bleynes de nobis ibidem tenuit, ac etiam cum manerio de Condak, & præpositurâ de Born, Memysan, Herbefavere, & de Brassency, cum pertinentiis, habenda dictæ Mathæ, & hæredibus suis, de nobis, & hæredibus nostris, imperpetuum;

Salvis nobis homagiis, fidelitatibus, resortis, & aliis deveriis, nobis in aliis similibus locis dicti ducatûs debitis ab antiquo.

Item, quod nos, & hæredes nostri, resarciri & restituere faciemus pro dictæ Mathæ, sociis & servitoribus suis, omnia dampna & deperdita, quæ ipsos incurrere contigerit occasione adhæsionis nobis factæ, prout hæc & alia in quadam indenturâ, inter præfatos senescallum & dominam, indè factâ, pleniùs continentur:

Nos, quæ per præfatum senescallum nostrum in hâc parte facta sunt, in omnibus acceptantes, ea, ac omnia & singula contenta in dictâ indenturâ, quatenùs ad nos attinet, pro nobis, & hæredibus nostris, approbamus, ratificamus, &, tenore præsentium, confirmamus.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xxx. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Littera Bernardetto de la Brette rogatoria, quod ab assistentiâ Philippi de Valesio se omninò retrahat, & Regis partibus fideliter adhæreat.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, nobili viro, Bernardetto domino de la Brette, salutem.

Laudabilis perseverat memoria qualiter, bonæ memoriæ, progenitores vestri semper constanter in dilectione & fidelitate domûs nostræ regiæ perstiterunt, personarum & rerum dispendiis non vitatis, de quo nobis ingeritur fiducia, quod nativa vestra generositas & strenuitatis vestræ constantia nobis, juxta fidelitatis debitum, præsertim in oportunitatibus, pronis assistet subsidiis juxta vires.

Sanè cum dominus Philippus de Valesio, Regem Franciæ se prætendens, hæreditatem nostram, tam in ducatu prædicto quam alibi, contra justitiam, sibi nitatur attrahere, & propter hoc injustam moveat nobis guerram; quod, cum sit notorium, satis fore credimus vobis notum:

Contra quem, quia per oblatas sibi plures rationabiles vias pacis proficere non possumus, defendere nos compellimur manu forti;

Vos intimè requirimus & rogamus, ac vobis, in quantum possumus, injungimus & mandamus, quatinùs statim, visis præsentibus, juxta fidelitatis & probitatis vestræ decentiam, ab assistentiâ dicti Philippi vos penitùs retrahatis, ac terras & omnia, quæ tenetis de eo, sibi reddatis, ac ab ejus ligeantiâ & homagio vos exuatis omninò;

Nobis, & nostris, circa nostrorum defensionem & recuperationem jurium, sub pœnâ perditionis omnium quæ de nobis tenetis, pro viribus assistentes;

Et nos vestras fidelitatem & gratitudinem sic habundè, per Dei gratiam, remunerare curabimus, quod nostra liberalitas vestros redundabit in posteros, & gaudebitis erga nos fideliter vos gessisse.

Dat' apud Westm', xxx. die Aprilis.

Pro domino de Camount, de indempnitate contra Philippum de Valesio.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, attendentes strenuitatem & constantiam dilecti & fidelis nostri, Guillielmi Raymund, domini de Camount, & proindè volentes ipsum contra dominum Philippum de Valesio, se Regem Franciæ prætendentem, qui terras & jura nostra injustè sibi nititur attrahere, & nos omninò deprimere, nobiscum in nostris obsequiis retinere, ac ipsius & suorum indempnitati prospicere, ut est justum;

Concedimus & promittimus, pro nobis & hæredibus nostris, præfato Guillielmo, quod omnes & singulos redditus & proventus, ac bona mobilia & immobilia quæcumque, quæ dictus Guillielmus, & homines sui, ac alii per eum, ad serviendum nobis contra dictum Philippum adducti, & quæ per dictum Philippum, & adhærentes sibi, propter hoc occupata fuerint vel seisita, præfato Guillielmo, hominibus suis, & aliis per ipsum sic adductis, ac eorum cuilibet plenè restituere, seu redditus & proventus, ac bona æquivalentia, infra ducatum nostrum prædictum, cum refusione plenâ dampnorum, & deperditorum indè secutorum, habere faciemus.

Promittimus etiam quod, si præfatos, Guillielmum, & homines suos, ac alios per eum in obsequium nostrum sic adductos, sine culpâ suâ, in obsequio prædicto, per potentiam dicti Philippi, vel suorum, capi contigerit, nos, ipsos, & eorum singulos, nostris sumptibus redimemus, & ipsos in omnibus indempnes fieri faciemus.

Ad hæc, pacem, treugam, vel sufferentiam, cum dicto Philippo, vel hominibus Franciæ, non faciemus, nec iniemus, nisi dictus Guillielmus, homines sui, & alii in obsequium nostrum sic adducti, in dictis pace, treugâ, & sufferentiâ, sint specialiter comprehensi.

Nec consentiemus quod castra, vel loca sua fortia, per tractatum, seu pacem aliquam, diruantur vel perdantur; set volumus quod castra, loca, & bona immobilia quæcumque quæ dictus Guillielmus, homines sui, & alii supradicti, in ducatu prædicto jam tenent, de nobis & nostris hæredibus sine aliquo medio teneantur, & quod nobis & nostris hæredibus, & non alteri, fidelitatem & homagium faciant pro eisdem.

Dictos etiam Guillielmum, homines, ac alios, per ipsum in obsequium nostrum sic adductos, ab injuriis & gravaminibus indebitis, tam per ministros nostros, quam per dictum Philippum, & homines suos, inferendis, protegemus & defendemus, & omnes libertates, privilegia, & consuetudines quibus dicti Guillielmus & homines sui, ac alii sic adducti, in rebus quibus nunc optinent, usi sunt vel gavisi, & alia jura quæcumque, præsentia & futura, plenè, absque diminutione seu interruptione qualibet, ipsos & eorum hæredes, habere permittemus, & etiam faciemus.

Et quod dictum Guillielmum & hæredes suos, juvabimus contra omnes homines qui nostri subditi non existunt.

Hæc autem omnia & singula præfato Guillielmo, hominibus, & aliis, ut præmittitur, in nostrum obsequium adductis, & eorum hæredibus, servare & tenere promittimus, pro nobis & nostris hæredibus, bonâ fide.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xxx. die Aprilis.

Super litteris de conductu, per cardinalium nuncios, pro nunciis Regis, infra partes transmarinas quærendis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Willielmo de Clynton, comiti Huntyngdon' & constabulario castri sui Dovorr', vel ejus locum tenenti in portu Dovorr', salutem.

Cum venerabiles patres domini P. tituli sanctæ Praxedis, presbiter, & B. sanctæ Mariæ in Aquiro, diaconus, Sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinales, ad nos in Angliam, per dominum Summum Pontificem nuper missi, quosdam nuncios suos ad partes transmarinas, pro literis de conductu, pro nunciis nostris, quos ad easdem partes celeriter missuri sumus, quærendis, mittant;

Et pro eo quod marinarii regni nostri metuunt, occasione guerræ inter nos & illos de Franciâ motæ, ad dictas partes Franciæ se divertere, cordatum sit per nos & concilium nostrum, sicut scitis, quod passagium ipsorum nunciorum per homines de Whitsand, apud Dovorr' arestatos, fiat istâ vice;

Vobis mandamus, quod præfatis nunciis dictorum cardinalium celere passagium per dictos homines de Whitsand, per vos sic arestatos, seu per alios marinarios, prout expedire videritis, in portu prædicto habere faciatis; ita quod, pro defectu celeris passagii hujusmodi, missio dictarum literarum de salvo conductu, ad ipsos nuncios nostros, nullatenùs retardetur.

Teste Rege, apud Westm', primo die Maii.

Per ipsum Regem & concilium.

De protectione pro mercatoribus Alemanniæ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Pat. 12 Edw. III. p. 1. m. 3. in Turr. Lond.

REX, admirallis, vicecomitibus, majoribus, ballivis, magistris & marinariis navium, ac aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Scintis quod cum celebris memoriæ dominus H. quondam Rex Angliæ, proavus noster, per litteras suas patentes, quas confirmavimus per cartam nostram, concessisset mercatoribus regni Alemanniæ, illis, scilicet, qui habent domum in civitate London', quæ Gildehalla Teutonicorum vulgariter nuncupatur, quod eos, universos & singulos, manuteneret & servaret per totum regnum suum, in omnibus eisdem libertatibus & liberis consuetudinibus, quibus ipsi, suis & progenitorum suorum temporibus, usi fuerunt & gavisi; ipsosque extra hujusmodi libertates & liberas consuetudines non traheret, nec trahi permitteret quoquo modo;

Et etiam per eandem cartam nostram concesserimus, quod ipsi aut eorum bona, seu mercimonia infra regnum nostrum & potestatem, pro aliquo debito, de quo fidejussores aut principales debitores non extiterint, nec pro aliquâ transgressione factâ seu faciendâ per alios quam per ipsos, non arestarentur seu gravarentur; & quod nos, vel hæredes nostri, super ipsos, aut eorum bona seu mercimonia, custumam novam indebitam non poneremus, prout in cartâ nostrâ prædictâ pleniùs continetur:

Nos, volentes dictos mercatores favore prosequi gracioso, suscepimus ipsos in protectionem & defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum conductum nostrum, districtè inhibentes ne quis eis in personis, aut bonis & mercandisis suis, dampnum inferat seu gravamen, nec ipsos, indebitè perturbare præsumat, contra tenorem litterarum & confirmationis prædictarum; ita tamen quod custumas nobis debitas, & subsidia nobis in regno nostro concessa, indè solvant, ut debebunt.

Et ideò vobis mandamus quod ipsos mercatores manuteneatis, protegatis, & defendatis; non inferentes eis, vel, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes in personis, aut rebus & mercimoniis suis, injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen: et si quid eis forisfactum fuerit, id eis sine dilatione faciatis emendari.

In cujus, &c. per unum annum duraturas.

T. R. apud Westm', secundo die Maii.

Revocatio cessationis concessæ, & securitatis consanguineo suo Franciæ præstitæ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Aleman. 12 E. III. p. 1. m. 19. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Willielmo de Clynton comiti Huntyngdon', constabulario castri Dovorr', & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti, ibidem, salutem.

Licet nuper ad domini Summi Pontificis & sedis apostolicæ reverentiam, & ad solicitam instantiam venerabilium patrum, dominorum P. tituli sanctæ Praxedis presbiteri, & B. sanctæ Mariæ in Aquiro, diaconi, Sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalium, ad nos in Angliam per ipsum dominum Summum Pontificem destinatorum.

Concesserimus quod citra diem Nativitatis Sanctæ Johannis Baptistæ proximò futurum, nulla fieret invasio, nec dampnum, aut injuria, vel gravamen, in personis vel rebus, consanguineo nostro Franciæ, neque suis subditis, nec locis, nec terris, nec gentibus, regni Franciæ, per terram vel per mare, à nobis vel subditis nostris, nec ab aliis, nomine nostro, seu mandato, malum aliquod inferretur;

Ac etiam pro nobis & gentibus nostris, præfatum consanguineum nostrum & suos subditos, loca, terras, & gentes prædicti regni Franciæ, securaverimus, eisque securitatem præstiterimus per tempus supradictum; promittentes bona fide hujusmodi cessationem & securitatem servare, & facere observari; ac quod, si per aliquas personas, dominio seu potestati nostræ subjectas, hujusmodi cessationem & securitatem quomodolibet infringi vel violari contingeret, & hoc ad nostri notitiam perveniret, faceremus fieri dampna passis debitam restitutionem, seu satisfactionem, de bonis delinquentium, quatenùs sufficerent, & ad nos pertineret, & contra delinquentes hujusmodi, secundum legem & consuetudinem regni nostri, ac etiam contra violatores cessationis & securitatis prædictarum, procederemus prout justitia suaderet, cessatione & securitate prædictis nichilominus in suo robore duraturis.

Et vobis mandaverimus quod, per dictum tempus, non faceretis nec permitteretis fieri, in terrâ vel in mari, præfato consanguineo nostro, sive suis subditis, nec locis, nec terris, nec gentibus regni Franciæ, in personis vel rebus, dampnum, injuriam, vel gravamen;

Et etiam, ex parte nostrâ, subditis nostris, de ballivâ vestrâ, faceretis publicè prohiberi, nè quis eorum, sub pœnâ omnium quæ nobis forisfacere posset, quicquam, contra nostras prædictas cessationis concessionem, & securitatis præstationem, faceret aliqualiter vel attemptaret;

Ita tamen quod dictus consanguineus noster consimiles, cessationem & securitatem, nobis, seu subditis nostris, concederet atque præstaret; & quod mandata & prohibitiones consimiles, personis, & in locis ubi expediret, fieri faceret; & quod ipse & sui subditi, vel alii, suo nomine vel mandato, nobis seu nostris subditis, in ballivâ vestrâ prædictâ, & aliis terris & locis nostris, per terram vel per mare, nullam invasionem, nec malum aliquod, faceret aut gravamen; quodque, si idem consanguineus noster, postquam ad ejus notitiam præmissa pervenirent, consimiles cessationem & securitatem pro parte suâ concedere & præstare renueret, nostræ intentionis extitit, & adhuc existit, quod ex tunc cessationem & securitatem prædictas, à nobis concessas & præstitas, servare minimè teneremur;

Quia tamen dictus consanguineus noster cessationem prædictam, & omnia contenta in eâdem, ut pro certo didicimus, observare ex parte suâ totaliter recusat, & nos & nostros, tam per terram quam per mare, pro viribus nititur prægravare, dictam cessationem, & omnia contenta in eâdem, ex parte nostrâ duximus revocandam, & hoc vobis significamus per præsentes;

Et vobis damus in mandatis, firmiter injungendo, quod, non obstantibus cessatione prædictâ vel mandatis nostris prædictis, vobis indè directis, malis & malitiis dictorum consanguinei nostri, & subditorum suorum, tam per terram quam per mare, pro viribus resistatis, & resisti faciatis, ipsosque impugnetis & destruatis, & consimilia mala, quæ nobis & nostris inferre conantur, eis inferatis: & hoc nullo modo omittatis.

Teste Rege, apud Turrim London', vi. die Maii.

Per ipsum Regem & concilium.

De non permittendo arietes vivos, in deteriorationem pretii lanæ, extra regnum educi.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 7. d. in Turr. Lond.

REX, ballivis villæ de Sancto Botulpho, & collectoribus custumæ suæ in portu ejusdem, salutem.

Quia ad nostrum pervenit auditum, quod diversi homines de partibus exteris, tam mercatores quam alii, diversos arietes vivos infra regnum nostrum emerunt, & eos usque ad dictum portum duxerunt, & ultra mare, ad dictas partes exteras, in fraudem & deteriorationem pretii lanæ infra regnum nostrum prædictum, & emendationem lanæ in dictis partibus exteris, ducere intendunt, quod, si toleraretur, in nostri præjudicium, & totius populi regni nostri dampnum & jacturam, cederet manifestè;

Nos, hujusmodi præjudicio & dampno modis & viis omnibus, quibus poterimus præcavere volentes, ut tenemur, vobis mandamus, firmiter injungentes, quod aliquos hujusmodi arietes vivos, in dicto portu, ad partes exteras, per aliquem, cujuscumque statûs fuerit, nullatenùs duci seu cariari permittatis; & diligens scrutinium in omnibus & singulis navibus, in dicto portu existentibus, faciatis, & omnes arietes vivos, quos in eisdem navibus inveneritis, extra easdem ad terram ponatis; ita quod ad dictas partes exteras nullatenùs ducantur quovis modo.

Teste Rege, apud Turrim London', vii. die Maii.

Per ipsum Regem.

Super arraiatione & ductione Wallensium.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 17. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Ricardo comiti Arundel, domino de Oswaldestre, Chirk, & Cloune, vel ejus senescallo, aut ballivis ibidem, salutem.

Cum nuper vobis, per breve nostrum, mandaverimus quod, in terris & dominiis prædictis, centum homines Wallenses, quorum una medietas sit de sagittariis, & altera medietas de hominibus ad lanceas, cum omni festinatione, quâ fieri poterit, de melioribus, fortioribus, & validioribus hominibus terrarum & dominiorum prædictorum, eligeretis, triaretis, & arraiaretis, vel eligi, triari, & arraiari;

Et eosdem homines, videlicet, sagittarios arcubus & sagittis & aliis armis, ac cæteros homines ad lanceas lanceis aliisque armis, juxta statûs sui decentiam, muniri;

Ipsosque sic electos, triatos, & munitos, dilectis & fidelibus nostris, Fulconi Fitzwaryn, Johanni de Cherleton juniori, Roberto de Harle chivaler, & Griffino Cragh;

Quos ad electiones, arraiationes, & munitiones, hominum prædictorum supervidendum, & ad eosdem centum homines, unà cum aliis Wallensibus, ad nos ducendum assignavimus, seu alicui eorum liberari faceretis;

Ac jam intellexerimus quod nec vos hujusmodi homines eligere, & eos ad nos mittere, nec præfatos fideles nostros terras & dominia vestra prædicta, pro hominibus illis eligendis, ingredi permisistis, in expeditionis negotiorum nostrorum retardationem manifestam, undè plurimùm conturbamur, &, nec immeritò, commovemur;

Vobis igitur, in fide & ligeantiâ, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus quod dictos centum homines, si nondum electi fuerint, cum omni celeritate, quâ fieri poterit, de melioribus, validioribus, & fortioribus hominibus terrarum & dominiorum prædictorum, eligatis, trietis, & arraietis, vel eligi, triari, & arraiari;

Et eosdem homines, videlicet, sagittarios arcubus & sagittis & aliis armis, ac cæteros homines ad lanceas, lanceis aliisque armis, juxta statûs sui decentiam, muniri;

Ipsosque sic electos, triatos, & arraiatos, ac benè munitos, ad nos usque Gippewicum mitti faciatis, ita quod iidem centum hominès, benè muniti & arraiati, ac de unâ sectâ vestiti, sint ibidem die Mercurii in septimanâ Pentecostes, ad ultimum, ad proficiscendum exindè nobiscum, & cum aliis fidelibus nostris, ad vadia nostra, in obsequium nostrum, prout eis tunc ex parte nostrâ pleniùs injungetur.

Mandavimus enim, dilecto clerico nostro, Roberto de Hambury, camerario nostro Northwalliæ, quod tam eisdem centum hominibus quam ductori eorumdem, vadia sua diurna, à tempore quo se à propriis partibus moverint, quousque apud dictum locum de Gippewico venerint, prout antea fieri consuevit, solvi, ipsosque de unâ sectâ vestiri faciat, de exitibus cameraria antedictæ.

Teste Rege, apud Turrim London', viii. die Maii.

Per breve de privato sigillo.

Eodem modo mandatum est, per diversa brevia, separatim, dilectis & fidelibus Regis,

Willielmo de Monte Acuto comiti Sarum, domino de Dynbygh, vel ejus senescallo aut ballivis ibidem, quod ipsi, in terrâ & dominio prædictis, quadraginta homines Wallenses;

Et Johanni de Cherleton seniori domino de Powys, vel ejus senescallo, aut ballivis ibidem, quod ipsi, in eisdem terrâ & dominio de Powys, centum homines Wallenses de melioribus, &c. eligi, triari, & arraiari faciat, in formâ supradictâ, *&c. ut supra mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Ad Gandavenses, super mutuâ amicitiâ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, discretis viris, consulibus, scabinis, & burgimagistris, ac toti communitati villæ de Gandavo in Flandriâ, amicis suis carissimis, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Lætanter audivimus, & intimè contentamur, quod nobiscum contraxistis amicitiæ firmitatem; & quia, non cedentes periculis, vos & vestra pro nobis exponitis tam gratanter, vestram gratitudinem dignè remunerare curabimus, Deo duce.

Quamobrem specialiter vos rogamus quatinùs nobiscum, contra nobis adversantes, magnanimiter, juxta nostram fiduciam, persistentes, cum nunciis & amicis nostris, in Brabantiâ jam existentibus, velitis super agendis mutuis pertractare:

Quibus specialiter scripsimus ut, tractantes vobiscum, votis vestris, quantum commodè poterint, condescendant.

Dat' apud Turrim London', viii. die Maii.

Ad Brugenses, de mutuâ benevolentiâ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, discretis viris, consulibus, scabinis, & burgimagistris, ac toti communitati villæ de Brugges in Flandriâ, salutem.

Pensantes affectionem & benivolentiam, quas dudùm inter domum nostram regiam, & universitatem vestram viguisse didicimus, gratum haberemus plurimum & acceptum quod inter nos & vos amicitia solida firmaretur, quæ foret non mediocriter commodum mutuum allatura.

Undè, cum ad hoc, vice versâ, voluntatem vestram audivimus aliqualiter inclinatam, nobis plurimum complaceret ut aliquos de vestris, nobis benivolos, & dilectionis hujusmodi mutuæ zelatores, ad partes Brabantiæ mitteretis, ad tractandum super hoc cum nunciis & amicis nostris, ibidem existentibus; quibus specialiter scripsimus ut, si quos illuc ex hâc causâ mittere volueritis, tractent amicabiliter cum eisdem, & votis eorum condescendent, quantum poterint, bono modo.

Dat' apud Turrim London', viii. die Maii.

Eodem modo scribitur consulibus, scabinis, & burgimagistris, ac toti communitati villæ de Ipre in Flandriâ, sub eâdem datâ.

Litteræ Regis missæ diversis magnatibus & nobilibus in partibus exteris.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, nobili & potenti viro, domino J. duci Brabantiæ & Lotringiæ, consanguineo suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Zelum intensum & votivum desiderium, quæ ad succurrendum nobis, in nostrorum recuperatione jurium, effectualiter optinetis, quantis possumus, prosequimur actionibus gratiarum; desiderantes intimè, novit Deus, vestram gratitudinem cum eâ, quâ decet Reges, liberalitatis exuberantiâ præmiare.

Velitis igitur, petimus, pro nobis continuare constanter & magnanimiter quod cœpistis.

Super hiis verò, quæ facere disposuimus in hâc parte, dilectis nobis, domino de Craydonk, & Reginaldo de Shanow, aperuimus pleniùs mentem nostram, ut ea vobis referant vivâ voce, quorum relationi nota vobis ipsorum fidelitas fidem adhiberi credulam impetravit.

Dat' apud Turrim London', viii. die Maii.

Eodem modo scribitur magnatibus & nobilibus subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Nobili & potenti viro G. comiti Hanoniæ, Holandiæ, & Selandiæ, ac domino Frisiæ,
Domino Reginaldo, comiti Gelriæ & Zutph',
Domino Gullielmo marchioni Juliacen',
} *fratribus suis carissimis.*

Domino de Fulkemont, de Montjoie, & de Vorne, vic' Zelandiæ, consanguineo, &c.

Domino Willielmo Dunort, domino de Honstrehout,
Domino Johanni de Hanoniâ, comiti de Bello Monte,
} *amicis suis carissimis.*

Ad dominum de Contresyn.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, discreto & potenti viro, domino de Contresyn, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Pensantes benivolentiam, quam ad nos & nostri conservationem honoris percipimus vos habere, necnon dampna varia ac rerum dispendia, quæ pro nobis multipliciter incurristis, qualiter etiam, bonæ memoriæ, pater vester, quod dolenter referimus, quia nobis benivolus extitit, fuit perperam interemptus, vos sic remunerare curabimus, quod debebitis rationabiliter contentari.

Velitis igitur in dilectione nostrâ constanter persistere, & contra nobis adversantes vos opponere juxta vires, de remuneratione condignâ confidentes, quod vobis, juxta regalis munificentiæ decentiam, & meritorum vestrorum exigentiam, vobis facere pollicemur.

Dat' apud Turrim London', viii. die Maii.

De stanno capiendo, ad opus Regis, in auxilium supportationis onerum belli.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Aleman. 12 E. III. p. 1. m. 17. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Ricardo de Suthorp, & Johanni Moneroun, salutem.

Sciatis quod, cum pro expeditione quorumdam arduorum & urgentissimorum negotiorum, nos, ac defensionem & salvationem regni nostri, cæterarumque terrarum nostrarum, & jurium coronæ nostræ, contra hostium invasiones, tam propter guerrarum commotiones quam alias causas, contingentium, pecuniam in excessivâ quantitate effundere coartemur;

Propter quod, de avisamento concilii nostri, ordinavimus quod stannum, in comitatibus Cornubiæ & Devoniæ existens, ad opus nostrum capiatur, & ad partes transmarinas celeriter mittatur, in auxilium supportationis onerum prædictorum, ita quod hominibus, à quibus stannum illud capi contigerit, de pretio ejusdem stanni, ad certos terminos solvendo, sufficiens securitas per nos fiat;

Nos, de vestrâ circumspectâ industriâ confidentes, assignavimus vos, conjunctim & divisim, ad capiendum, ad opus nostrum, totum stannum in comitatibus prædictis cunitum, & etiam cuniendum, cum cunitum fuerit, & in eisdem comitatibus jam inventum, tam infra libertates quam extra, sive in manibus vel custodiâ mercatorum alienigenarum, sive indigenarum, & aliorum quorumcumque, cujuscumque fuerint statûs vel conditionis;

Et ad indenturas inter vos, vel alterum vestrûm, & singulos eorum, à quibus stannum prædictum, ut præmittitur, captum fuerit, quantitatem stanni, & ejus pretium, prout inter vos & ipsos, quorum stannum illud fuerit, concordari poterit, continentes, fieri faciendum;

Et ad partes indenturarum illarum, penes vos remansuras, in cancellariam nostram, de tempore in tempus, ad citius quo commodè poteritis, mittendum, quibus tunc visis, literas nostras obligatorias, singulis prædictorum, de pretio stanni, ab ipsis ad opus nostrum sic capti, ad certos terminos, infra duos annos, proximò jam venturos, eis solvendo, faciemus fieri bonâ fide, & etiam liberari;

Et ad totum stannum prædictum, ad opus nostrum, in comitatibus prædictis sic capiendum, ad portus magis propinquos, ubi dictum stannum in navibus carcari poterit, & ab indè usque portum de Suthampton', seu alibi, si illud, cum ibidem ductum fuerit, ad loca alia mittere voluerimus, cariari & duci faciendum;

Et ad alios, quos sufficientes noveritis, ad præmissa faciend' & explend' loco vestri, quotiens opus fuerit, deputandum;

Nec non tam ad naves & batellos, in portubus comitatuum prædictorum existentes, quam carectas, & alia cariagia quæcumque, pro stanno illo usque dictum portum Suthampton' cariando & ducendo, providendum, arestandum, & capiendum, quotiens & quando vobis, vel alteri vestrûm, videbitur expedire;

Universis & singulis, stannum in comitatibus prædictis habentibus, sub forisfacturâ stanni, & aliorum bonorum & catallorum suorum, firmiter inhibentes, nè vobis, vel alteri vestrûm, in captione, vel abductione stanni prædicti, perturbationem faciant, nec vos in hoc impediant ullo modo.

Et ideò vobis mandamus, districtiùs injungendo, quod circa præmissa facienda & explenda cum omni diligentiâ intendatis, & de nominibus illorum, si quos in præmissis rebelles seu contrarios inveneritis, vel si qui stannum suum abscondere, aut eâ de causâ elongare præsumpserint, nos, de tempore in tempus, certificetis; quos, ad significationem vestram, taliter puniemus, quod punitio illa cedet cæteris in exemplum, se ab hujusmodi rebellionibus retrahendi;

Et nichilominus ipsorum terras & tenementa, bona & catalla, propter rebellionem suam hujusmodi, in manum nostram seisiri faciemus:

Mandavimus enim vicecomitibus nostris comitatuum prædictorum, quod vobis, & alteri vestrûm, ac deputandis à vobis, in præmissis omnibus & singulis intendentes sint, consulentes & auxiliantes;

Et quod ipsi naves, batellos, cariagia, ac alia necessaria pro stanno prædicto, ad dictum portum Suthampton' cariando & ducendo, in formâ prædictâ, in ballivis suis, tam infra libertates quam extra, vobis, vel alteri vestrûm, ac deputandis à vobis, habere faciant;

Et quod ipsi sumptus, pro cariagiis, & aliis necessariis in hâc parte, inveniendis, de exitibus ballivarum suarum solvant, prout vos, vel alter vestrûm, aut deputandi à vobis, scire faciatis ex parte nostrâ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', x. die Maii.

Per ipsum Regem.

Et præceptum est singulis vicecomitibus comitatuum prædictorum, quod eisdem Ricardo & Johanni, & eorum alteri, ac deputandis ab eis, in præmissis omnibus & singulis intendentes sint, consulentes & auxiliantes;

Et quod ipsi naves, batellos, cariagia, ac alia necessaria pro stanno prædicto, ad dictum portum Suthampton' cariando & ducendo, in formâ prædictâ, in ballivis suis, tam infra libertates quam extra, eisdem Ricardo & Johanni, vel eorum alteri, ac deputandis ab eis, habere faciant;

Et quod ipsi sumptus, pro cariagiis, & aliis necessariis, in hâc parte inveniendis, de exitibus ballivarum suarum solvant, prout iidem, Ricardus & Johannes, vel eorum alter, aut deputandi ab eis, eisdem vicecomitibus scire faciant ex parte Regis;

Et Rex eisdem vicecomitibus de custubus, quos circa cariagia, & alia necessaria hujusmodi, per præceptum prædictorum, Ricardi & Johannis, apposuerint, cum Rex illos sciverit, eis in compoto suo, ad scaccarium Regis, debitam allocationem habere faciet.

Teste ut supra.

Antonius de Lucy & alii assignantur ad recipiendum Scotos, qui venire voluerint, ad fidem & pacem Regis.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III. — Rot. Scot. 12 Edw. III. m. 20. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilecti & fidelis nostri, Antonii de Lucy, plenariè confidentes;

Dedimus eidem Antonio, plenam, tenore præsentium, potestatem, nomine nostro, recipiendi ad fidem & pacem nostram homines de Scotiâ, ad fidem & pacem illas non existentes;

Et alios, qui eisdem Scotis contra nos adhærent, seu adhæserunt, & cum eis contra nos de inimicitiâ fuerunt, qui ad fidem & pacem nostram venire voluerint, & quos ad fidem & pacem hujusmodi fore viderit admittendos;

Et literas de pardonatione dictarum adhæsionis & inimicitiæ, necnon de hujusmodi admissione ad pacem nostram, eisdem hominibus, pro securitate suâ in hâc parte, nomine nostro, faciendi, ratum & gratum habituri quicquid idem Antonius, nomine nostro, fecerit in præmissis.

Intentionis tamen nostræ existit, quod consimiles literæ, dilecto & fideli nostro, Ricardo comiti Arundell', de potestate hujusmodi, nuper factæ, in suo robore perseverent.

In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit, duraturas.

Teste Rege, apud Turrim London' xii. die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimiles litteras Regis, de verbo ad verbum, habet Thomas de Rokeby miles, quamdiu Regi placuerit duraturas.

Consimiles litteras Regis habet Johannes de Lilleburne miles, quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro domino de Hautevil, de salvo conductu.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III. — Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 18. in Turr. Lond.

REX, omnibus amicis, ballivis, & fidelibus suis ad quos, &c. salutem.

Cum mittamus dilectos & fideles nostros, Rodolphum condominum Altæ Villæ militem, & fratrem Galfridum de Maldona de ordine Sancti Augustini, ad partes imperii & alibi, pro quibusdam arduis negotiis, sibi per nos injunctis, prosequendis;

Vos amicos nostros requirimus specialiter & rogamus, vobis ballivis & fidelibus nostris, firmiter injungendo, mandantes, quod ipsos Rodulphum & Galfridum, necnon homines, servientes, equos, hernesia, ac bona & res sua quæcumque, cum ipsos per loca vestrorum districtuum transitum facere contigerit, manuteneatis, protegatis, & defendatis; non inferentes eis, vel, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen; set eis potius salvum & securum conductum, sumptibus suis, habere faciatis, quotiens & quando opus fuerit, & per ipsos Rodulphum & Galfridum, vel eorum alterum, super hoc, ex parte nostrâ, requisiti fueritis, seu etiam præmuniti.

In cujus, &c.

Dat' apud Turrim London', xii. die Maii.

De tractando cum duce Brabantiæ, super sponsalibus.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III. — Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 17. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes literas inspecturis, salutem. *Sciatis quod nos, de circumspectione providâ & fidelitate probatâ venerabilis in Christo patris, Henrici Lincoln' episcopi, ac fidelis & consanguinei nostri carissimi, Willielmi de Bohun comitis Norhampton', plenariè confidentes*, ad tractandum & concordandum, nomine nostro, cum nobili & potente viro, domino Johanne duce Brabantiæ & Loteryngiæ, seu deputandis ab eo, super sponsalibus & matrimonio inter primogenitum nostrum carissimum, Edwardum ducem Cornub' & comitem Cestr', & unam de filiabus dicti ducis Brabantiæ, contrahendis;

Necnon super dote & dotalitio, ac donatione, propter nuptias in hac parte assignandis, & ea quæ sic tractata & concordata fuerint, quacumque firmitate vallandum & firmandum; & omnia alia & singula faciendum quæ circa præmissa necessaria fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, præfatis episcopo & comiti, & eorum cuilibet, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem:

Promittentes nos ratum & gratum, quatenùs ad nos attinet, habituros quicquid per præfatos episcopum & comitem, & eorum quemlibet, tractatum, concordatum, & actum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Turrim London', xii. die Maii.

De pace conservandâ in civitate London', usque ad reditum Regis à partibus transmarinis.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III. — Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 5. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM, *quod dominus Rex, ante passagium suum versus partes transmarinas, volens & desiderans pacem suam ubique inviolabiliter conservari, majorem, vicecomites, & aldermannos, ac quamplures alios civitatis London', coram ipso Rege, apud Westmonasterium existente, convocari fecit*, petens & querens ab eis qualiter & quomodo dicta civitas, & pax in eadem, possent, tam in absentiâ quam in præsentiâ dicti Regis, securiùs custodiri, & præcipiens eisdem quod ipsum Regem indè pleniùs certificent & informent; qui quidem major, vicecomites, aldermanni, & alii prædicti, tunc ibidem præsentes, respondentes, supplicârunt ut ipsi super hoc cum aliis concivibus suis, & cæteris de communitate ejusdem civitatis, deliberare possent diligentius & tractare:

Et dictus Rex, dictæ eorum supplicationi annuens, dixit eis, quod hoc faciant indilatè:

Ac præfati major, vicecomites, aldermanni, & alii prædicti, habitâ inter

se super præmissis deliberatione pleniori, dixerunt se de custodiâ civitatis & pacis prædictarum securiter ordinâsse, asserentes quod non oporteret ipsum dominum Regem de aliâ custodiâ dictarum civitatis & pacis ordinare, & concedentes pro se & aliis concivibus suis civitatis illius, quod ipsi easdem civitatem & pacem salvò & securè suo periculo custodient, & hoc concorditer assumpserunt:

Per quod dictus dominus Rex injunxit & præcepit præfatis majori, vicecomitibus, aldermannis, & aliis prædictis, qui coram domino Rege postmodum, ad mandatum suum, apud Turrim London' venerunt, in fide & ligeantiâ quibus dicto Regi sunt astricti, & sub forisfacturâ omnium quæ Regi forisfacere poterunt, quod civitatem prædictam salvò & fideliter ad opus Regis custodiant, & pacem Regis ibidem illæsam conservent, easque sic custodiri faciant & servari juxta assumptionem suam supradictam;

Et malefactores & delinquentes in civitate & suburbiis prædictis puniant & castigent, prout ad ipsos pertinet, & de jure, & secundum legem & consuetudinem regni & dictæ civitatis fuerit faciendum, maximè ipso Rege in transmarinis partibus sic agente; ita quod gestus ipsorum præbeat regni cæteris exemplum, se à perpetratione malorum in Regis absentiâ retrahendi:

Dicens eis quod, si in custodiâ hujusmodi negligentes se habuerint vel remissos, per quod dicta civitas, aut ipsa pax, non fuerit modo, quo præmittitur debitè custodita, idem Rex ad ipsos, tanquam mandatis Regis inobedientes, & pacis suæ violatores, ac assumptioni suæ hujusmodi contravenientes, & aliàs, prout delictum suum exigerit, capiet, & eos, prout in hoc casu, præmissis consideratis, convenit, puniet cum rigore.

Teste Rege, apud Turrim London', xii. die Maii.

De salvo conductu pro domino de Cravendouk & aliis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 18. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis admirallis, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, magistris & marinariis navium, ac aliis fidelibus suis, infra libertates & extra, tam in mari quam in terrâ, ac quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum nobilis vir Willielmus dominus de Cravendouk, & Johannes Bernage de Flemyng, ac Johannes de Thraudeston, & familiares & servientes sui, ad partes transmarinas, de licentiâ nostrâ, & pro quibusdam negotiis nostris, ibidem expediendis, prout eis pleniùs injunximus, se divertant, suscepimus ipsos Willielmum, Johannem, & Johannem, ac familiares & servientes suos, & eorum quemlibet, eundo cum equis, hernesiis, & aliis rebus suis, ad partes prædictas, ibidem morando, & exindè redeundo, tam in mari quam in terrâ, in protectionem & defensionem nostram, ac salvum & securum conductum nostrum:

Et ideò vobis mandamus, &c. *prout in aliis literis de conductu.*

In cujus, &c. usque ad festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud Turrim London', xiii. die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro cardinalibus in Anglia beneficiatis; de supersedendo demandæ decimarum.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 1. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Considerantes affectionem specialem, quam venerabiles patres, Gaucelinus Johannis, præbendarius præbendæ de Driffeld in ecclesiâ beati Petri Eborum, & persona ecclesiæ de Hemyngburgh, *Petrus archidiaconus* Eborum, & præbendarius præbendæ de Wistôwe in ecclesiâ prædictâ, & Bertrandus, persona ecclesiæ de Brantyngham Eborum diœcesi, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinales, ad coronam Angliæ hactenus novimus habuisse, nec non bonum locum quem iidem cardinales nobis, in agendis nostris, in curiâ prædictâ pluries tenuerunt, & nobis & hæredibus nostris tenere poterunt in futurum;

Ac volentes, eo prætextu, cum eisdem cardinalibus agere gratiosè, concessimus quod iidem cardinales beneficia sua prædicta de quibuscumque decimis & auxiliis, clero regni nostri nuper impositis, & nobis per nuper Summum Pontificem, seu etiam per prælatos & clerum regni nostri, concessis, erga nos teneant quieta;

Et ideò tibi præcipimus quod demandæ, quam præfatis cardinalibus, in beneficiis suis prædictis, occasione decimæ triennalis, nobis nuper per dictum clerum concessæ, fieri facis, ut dicitur, ad opus nostrum, omninò supersederi, & ipsos indè quietos esse permittas, juxta tenorem concessionis nostræ supradictæ.

Teste Rege, apud Turrim London', xv. die Maii.

Per ipsum Regem.

Quod Henricus de Douglas Antonio de Lucy, vicecomiti Cumbriæ, liberetur.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Claus. 12 Edw. III. p. 1. m. 4. in Turr. Lond.

REX, dilectæ sibi .... quæ fuit uxor Johannis de Glanton, nuper constabularii castri nostri Karlioli, salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quod Henricum de Douglas, de Scotiâ, de guerrâ captum, & in castro nostro prædicto sub custodiâ vestrâ, ut dicitur, detentum, dilecto & fideli nostro Antonio de Lucy, vicecomiti nostro Cumbr', sine dilatione liberetis salvò custodiendum, prout eidem vicecomiti duximus pleniùs injungendum: et hoc nullatenùs omittatis.

Teste Rege, apud Turrim London', xv. die Maii.

Per ipsum Regem.

Thomas Charleton episcopus Hereford' custos Hiberniæ constituitur.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 34. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ venerabilis patris Thomæ, Hereford' episcopi, plenariè confidentes;

Constituimus ipsum custodem terræ nostræ Hiberniæ, ad faciendum omnia & singula, quæ ad salvam & bonam custodiam ejusdem terræ, & conservationem pacis nostræ ibidem, ac officium justiciariæ terræ illius, pertinent, & honorem nostrum & commodum inibi concernunt, quamdiu nostræ placuerit voluntati;

Percipiendo per annum, ad scaccarium nostrum Dublin', quamdiu custodiam prædictam sic habuerit, quingentas libras; pro quibus terram prædictam sic custodiet, & erit ipse vicesimus de hominibus ad arma, cum tot equis coopertis, continuè dum custodiam habuerit supradictam.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xv. die Maii.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est Johanni de Cherleton, nuper justiciario Regis Hiberniæ, vel ejus locum tenenti, quod eidem episcopo terram Regis prædictam, necnon officium custodiæ prædictæ, unà cum castris, maneriis, terris, & tenementis Regis, in terrâ prædictâ, simul cum munitionibus, instauro, & aliis rebus Regis ibidem, ac omnibus & singulis custodiam illam tangentibus, quæ sunt in custodiâ suâ, liberet, custodienda in formâ prædictâ, & quod idem Johannes de dicto officio justiciariæ ulteriùs non intromittat.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, liberis hominibus, & omnibus aliis, de terrâ Regis Hiberniæ, quod eidem episcopo, tanquam custodi terræ prædictæ, in omnibus, quæ ad custodiam hujusmodi pertinent, intendentes sint & respondentes, sicut prædictum est. In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est omnibus & singulis ballivis & fidelibus Regis, de terrâ Regis Hiberniæ, quod eidem episcopo, tanquam custodi Regis terræ illius, in omnibus, quæ ad custodiam illam pertinent, intendentes sint & respondentes, sicut prædictum est. In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De manumissione nativorum.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 29. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod per finem, quem Johannes Simondson, nativus noster manerii nostri de Brustwyk, fecit coram dilectis & fidelibus nostris, Johanne de Molyns, Nicholao de Bokelond, & Hugone de Berewyk, quos assignavimus ad hujusmodi fines, ad opus nostrum, de nativis nostris partium illarum, pro manumissione eorumdem, recipiendum, manumisimus præfatum Johannem Simondson, & totam sequelam suam, & ipsos ab omni opere servili exuimus, & erga nos exoneravimus;

Volentes & concedentes, pro nobis & hæredibus nostris, quod idem Johannes Simondson, & tota sequela sua prædicta, imperpetuum liberi sint, & liberæ conditionis; ita quod nec nos, nec hæredes nostri prædicti, à præfato Johanne Simondson, seu sequelâ suâ prædictâ, ratione villenagii sui, quicquum exigere, seu vendicare poterimus in futurum.

Teste Rege, apud Turrim London', xvi. die Maii.

Per breve de privato sigillo.

Consimiles literas Regis de manumissione habent subscripti; videlicet,

Willielmus Godwyn de Esyngton, nativus Regis manerii prædicti.

Alanus Mason de Esyngton, nativus Regis manerii prædicti.

Per idem breve.

De conductu pro lanâ cardinalium.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 31. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis admirallis, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, magistris & marinariis navium, ac aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum, ad requisitionem nobis, ex parte domini Summi Pontificis, & venerabilium patrum, de Convenis, & Monte Faventio, & de Mota, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalium, nobis factam;

Concesserimus eis quod ipsi, per attornatos & servientes suos, quaterviginti saccos lanæ extra regnum nostrum, in navibus de partibus exteris, usque ad partes Brabantiæ, pro liberatione ipsorum domini Summi Pontificis & cardinalium indè faciendâ, ducere possint;

Nos, volentes securitati ipsorum attornatorum, & servientum, ac lanarum prædictarum, in hâc parte providere; suscepimus ipsos attornatos, & servientes, ac lanas prædictas, necnon naves, & magistros, ac marinarios, ipsos conducentes, eundo versus dictas partes Brabantiæ, in protectionem & defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum conductum nostrum:

Et ideò vobis mandamus, &c. *prout in consimilibus litteris.*

In cujus, &c. usque ad festum Sancti Petri ad Vincula proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud Wyndesore, xviii. die Maii.

Indentura de conventionibus inter Regem Angliæ & Bernardet de la Brette.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

CESTE endenture tesmoigne les covenances, alliances, & acorde, entre nous, Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, seignur d'Irlande, & ducs de Guyen, de une part, & monsieur Bernardett de la Brette, noble & puissant baron, visconte de Tartays, & sire de la Brette, d'autre part; primes, que le dit sire de la Brette en devendra vassal de nous, Roi & ducs, & ferra homage & sacrament de fealte a nostre requeste, issint come ses predecessours jadis l'ont encustumez de faire a les noz.

Et nous lui sumes tenuz, pur ce, lui garder, & les soens, de damage, a nostre loial poair, & touz ceux, qi vendront ovesques lui a nostre service & obeisance.

Et, pur ce q'il ad a perdre grantz terres, chastelles, & rentes, si tost q'il serra de nostre obeisance, bien a la value de sis mille livres d'esterlings, nous lui promettoms de doner & assigner le chastel, chasteleynes, & lieux de Seint Makarie, de Aques, & de Seint Syver ovesqes les rentes, homages, & jurisdictions, meri & misti, nient emperi, ove totes les appurtenances, en recomposicions, en party de la perde qil encurra pur nostre service; & le surplus de sis mille livres nous lui promettoms d'assigner, & amender en bons lieux & suffisantz deinz la duchee, a plus pres, que nous purroms, des ditz lieux, en si suffisantz lieux, des rentes, des honures, & des profitz, & de force des homages, & jurisdictions, come serront ceux q'il perdera pur l'obeisance faite a nous.

Et, si en la duchee nous ne lui purroms assigner le plein de ses perdes, le tout, ou partie, nous lui promettoms d'assigner, en la manere & forme susdite, deinz le roialme d'Engleterre; &, si ceo ne se poeit faire sanz assent des grantz d'Engleterre, les queux ne voleissent acorder a les choses susdites, nous, ditz Roi, le promettoms de faire & acomplier a nostre loial poair.

Et est auxint acorde que, si tost come nous lui purroms faire rendre, ou lui rendoms les lieux, terres, & rentes, ovesques les appurtenances, nyent empeires, ou defoules, mais en l'estat q'ils esteient a la fesance de ses homage & sacramentz de fealte, sanz meen, en nostre obeisance, qil nous deit rendre les chastelles, lieux, rentes, & terres, ovesques totes appurtenances, deliverez des totes charges, en la manere, come nous lui averoms baillez pur reson de ses perdes.

Et auxint lui promettoms d'amender & de paier tout ceo, q'il purra monstrer en bone foi, qil en avera perduz pur l'encheson surdite, soit bledz, vyn, argent, ou bestiairies, ou debtes d'argent.

Et, outre ceo, nous lui promettoms de paier tout ceo, en qy nous esteioms tenuz des gages, ou d'autres choses, au viscontes de Tartas, jadis son frere.

Et auxint lui promettoms que, si nous parnoms paies ou le Roi de Fraunce, de lui, & de les soens, & touz ceux, qui serront ovesque lui en nostre service, faire entrer en la paes, & avoir paes entierement & acorde, sanz exill, & sanz perde des terres & rentes, & sanz abatement des chastels, ou de nulle force.

Et promettoms auxint amender tout ceo, que ceux, qui vendront ovesque lui en nostre service, perdront, deinz si bons lieux, & si suffisantz, come serront ceux q'ils perderont pur nostre service, deinz la duchee, ou deinz le roialme d'Engleterre, si ceo ne se poeit faire en la duchee en bone manere.

Et voloms & garrantoms que les covenances, traytees, & parlees, entre nostre seneschal de Gascoigne, monsieur Oliver de Ingham, de une part, & monsieur Berard de la Brette, pur la noble dame Mate de la Brette, dame de Mointynyak & de Gensak, sa soer, d'autre part, soient acompliees, tenues, & faites en tout, & par tout:

Et, en cas que la dite dame ne purreit accomplier totes les choses, grauntees & parlees par le dit monsieur Berard, en noun de lui, nous lui promettoms d'amender tout ceo, q'elle perdereit pur nostre service & obeisance, a nous faitz, en Gascoigne, en si bons lieux & si suffisantz, de honoures, & de jurisdictions, de fortelesses & des rentes, come serront ceux q'elle perderoit pur nostre service susdit.

Et, si issint estoit q'en Gascoign ne lui puissoms assigner, que Dieu defende, nous lui promettons de faire assignation, en Engleterre, des choses q'elle perderoit pur nostre service, en si bons lieux, & si suffisantz, come serront ceux q'elle avera perduz, en la forme & la condicion susdites; nomement, nous voloms, q'en cas q'elle ne purroit bailler le lieu de Montynyak, q'elle baillasse son droit de mariage, de dowaire, ou de donacion, ove totes autres droitures, q'elle ad pur donations faites, & instrumentz, ou en testament, ou en autre manere, qe l'assignacion, a lui faite, pur les choses surdites, du castell & chastelenye de Monttendre, & de la preposte de Boorn, & de Mymysan, & Erbefaver, de Brassiges, Tyengue, & Vaile, issint come est acorde par les ditz monsieur Oliver & monsieur Berard.

Et nous, ditz Roi, totes choses surdites, escrites & parlees, promettoms a tenir & complier par la manere & forme, que sont traittes, escrites, & acordees; &, a graindre fermete de ceo tenir & acomplier, nous voloms & mandoms quy nostre grant seal soit mys en pendant.

Et jeo, sire de la Brette avantdit, en quant que a moy appartient, approve, & loie, & ratifie, totes les choses surdites, issint traittees, ordinees, & parlees.

Et, à graignour fermete de celes, voille que mon seal y soit mys, & pansses, ensemblement ovesque le seal du Roi mon seignur & ducs.

Don, quant a nous, Roi avantdit, a nostre Tour de Londres, le oetisme jour de May, l'an de nostre regne duzisme, & quant a mon sire de la Brette avantnome.

Pro Petro de Puyane, super redditu de quâlibet balænâ captâ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Vascon. 12 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, senescallo suo Vasconiæ, & constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore fuerint, salutem.

Supplicavit nobis, dilectus & fidelis noster, Petrus de Puyane, admirallus flotæ navium civitatis nostræ Baionæ, ut, prætextu obsequii sui, nobis impensi, & imposterùm pro viribus impendendi, velimus redditum, quem habemus in portu de Beariz, videlicet, de quâlibet balenâ, captâ & ad eundem portum adductâ, sex libras sterlingorum, Michaeli filio prædicti Petri, ad totam vitam ipsius Michaelis, necnon redditum & jura, quæ habemus in loco de Bedured, in ballivâ de Goes, Amando filio ejusdem Petri, ad totam vitam ipsius Amandi, habenda, concedere gratiosè:

Nos, ut super præmissis consultiùs facere valeamus quod decebit, volentes super vero valore redditum & jurium prædictorum per vos pleniùs certiorari, & quis, vel qui, ea modò tenent, & qualiter, & quomodo, & de aliis circumstantiis, præmissa contingentibus:

Vobis mandamus quòd, habitâ cum illis de concilio nostro partium illarum, super præmissis, & ea contingentibus, informatione pleniori, de eo, quod per informationem hujusmodi inveniri contigerit, nos sub sigillo vestro, quo utimur in ducatu prædicto, reddatis distinctè & apertè sine dilatione certiores; hoc breve nobis remittentes.

Teste Rege, apud Turrim London', xx. die Maii.

Per concilium.

Litteræ de attornatu pro comite Northampton', in obsequium Regis, ad partes transmarinas profecturo.

A.D. 1338.—An. 12 Edw. III.

Aleman. 12 Ed. III. p. 1. m. 9. in Turr. Lond.

WILLIELMUS de Bohun comes Norhampton', qui cum Rege, in obsequium Regis, per præceptum Regis, ad partes transmarinas profecturus est, habet literas Regis de attornatu, sub nominibus Johannis Engayne chivaler, & Roberti de Teye, sub alternatione, ad lucrandum, &c. in quibuscumque curiis Angliæ, usque ad festum Omnium Sanctorum proximò futurum, duraturas. Præsentibus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xxiii. die Maii.

Thom' de Evesham rec' attorn'.

Litteræ de protectione pro eodem comite & aliis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 9. in Turr. Lond.

IDEM comes, qui in obsequium Regis, per præceptum Regis, ad dictas partes profecturus est, habet literas Regis de protectione, cum clausula *Volumus*, &c. usque ad dictum festum Omnium Sanctorum duraturas.

Præsentibus, &c.

Teste ut supra. Per testimonium ipsius comitis.

RICARDUS atte Lee, qui cum præfato comite in obsequium Regis ad partes prædictas profecturus est, habet litteras Regis de protectione, cum clausulâ *Volumus*, usque ad dictum festum Omnium Sanctorum duraturas.

Præsentibus, &c.

Teste ut supra. Per testimonium ipsius comitis.

Consimiles litteras de protectione habent subscripti, sub eâdem datâ; videlicet,

Nicolaus de Belhous.
Benedictus Wade.
Hugo de Nevile.
Johannes de Vielston.
Rogerus de Apulton.
Johannes de Boulton.
Thomas de Bosehale.
Johannes Hode.
Thomas Dardern.
Nicholaus de Crophill.
Johannes Fitz Richard.
Willielmus Giffard.
Johannes de Wauton.
Johannes Gentilcors.
Robertus Corbet.
Michael Stacy.
Willielmus de Asshebourn.
Petrus de la Tay.
Thomas de Urswyk.
Ricardus de Totesham.
Johannes de Nevile de Essex.
Willielmus Messager.
Thomas de Daventre.
Ricardus Wytherparys.
Johannes de Gerynghan.
Ricardus de Denton.
Willielmus Sayere.
Johannes de Nevile.
Thomas de Wathyng.
Petrus de Favolore.
Ricardus Garland clericus
Johannes de Wodehous.
Willielmus Trussebut.
Willielmus Hadestok.
Nicolaus Coleman.
Johannes Elis de Witparis.
Hugo de Badewe.
Rogerus de Englefeld.
Arnaldus de Mounteny.
Petrus de Vieston.
Johannes le Ferour.
Thomas Warde.
Willielmus Talmache.
Willielmus de Gonewarton
Radulphus de Twyford.
Nicholaus Trip.
Hugo de Moreseby.
Ricardus de Brewes.
Willielmus Sydrake.
Johannes fitz Johannis St
Gerardus de Wyderyngton
Adam de Swyneborn.
Rogerus de Wyderyngton.
Edmundus de Bonyngton.
Johannes de Clopton.
Oliverus de Bohun.
Robertus de Marny.
Nigellus atte Water.
Hugo de Newton.
Edmundus de Cretingges.
Johannes fil' Hugonis de Lancastr'.
Johannes de Verdon.
Johannes de Lancastel.
Willielmus Henry.
Willielmus de Irland.
Henr' fil' Nicholai Brown capellan'.
Johannes Martyn.
Johannes Scot.
Johannes Gretig.
Johannes Fitz Water.
Hugo Basset.
Hugo Tragunan, valettus cameræ Regis.

Super mutuo pro passagio Regis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Noveritis nos recepisse de dilecto nobis, abbate Sanctæ Mariæ de Osneya, unum calicem aureum cum patenâ, ac lapidibus pretiosis in pede ejusdem calicis, ponderis quatuor marcarum & quatuordecim denariorum, & pretii triginta & duarum librarum & quatuordecim solidorum, per manus dilecti clerici nostri, Roberti de Wodehouse, thesaurarii ac camerariorum nostrorum, ex causâ mutui, nobis, pro passagio nostro versus partes transmarinas facti;

Quem quidem calicem cum patenâ & lapidibus prædictis, præfato abbati restituere, vel ei dictum ejus pretium solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xxvi. die Maii.

Per ipsum Regem, & per literas patentes ipsorum thesaurarii & camerariorum in cancellariâ exhibitas.

De mutuo à religiosis, pro passagio Regis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. — Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Noveritis nos teneri dilectis nobis in CHRISTO, abbati & conventui Sancti Augustini Cantuar', in quinquaginta marcis, quas ab eis per manus dilecti clerici nostri, Roberti de Wodehous, & camerariorum nostrorum, pro passagio nostro versus partes transmarinas, mutuo recepimus; & quas quidem quinquaginta marcas eisdem abbati & conventui, ad festum Omnium Sanctorum proximò futurum, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud villam de Sancto Edmundo, iii. die Junii.

Per breve de privato sigillo, & per billam thesaurariæ.

De mutuo, per abbatem de Thorney.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. — Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis nos recepisse de dilecto nobis in CHRISTO, abbate de Thorneye, per manus dilecti clerici nostri, Roberti de Wodehouse, thesaurarii, & camerariorum nostrorum, ex causâ mutui, nobis pro passagio nostro versus partes transmarinas, per præfatum abbatem facti,

Unum ciphum argenteum cum pede & cooperculo, deauratum & aymellatum & ingravatum de Babwyn, in pomello pedis & cooperculi, ponderis quatuor librarum & decem solidorum, pretii quatuor librarum & decem solidorum;

Unum calicem argenteum deauratum cum patenâ, ponderis duarum marcarum, pretii duarum marcarum;

Unum ciphum argenteum deauratum extra, cum pede & cooperculo, ponderis viginti & octo solidorum & octo denariorum, pretii viginti & octo solidorum & octo denariorum;

Et unam capam chori de samito rubeo, brandatam de ymaginibus de auro & serico, pretii sex marcarum;

Quos quidem ciphos, coopercula, calicem, patenam, & capam, eidem abbati restituere, vel ei undecim libras quinque solidos & quatuor denarios, si iidem ciphi, coopercula, calix, patena, & capa, sibi non restituantur, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud villam de Sancto Edmundo, iii. die Junii.

Per ipsum Regem.

Per abbatem de Thornton.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. — Aleman. 12 E. III. p. 1. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis nos recepisse de dilecto nobis in CHRISTO, abbate de Thornton, per manus dilecti clerici nostri, Roberti de Wodehouse, archidiaconi Richemund', thesaurarii, & camerariorum nostrorum, ex causâ mutui, nobis, pro passagio nostro, versus partes transmarinas, per præfatum abbatem facti, unum calicem aureum cum patenâ, ponderis quinquaginta, & octo solidorum, & quinque denariorum, & pretii triginta & septem librarum, decem & novem solidorum, & quinque denariorum;

Quem quidem calicem cum patenâ, eidem abbati restituere, vel ei sexaginta & quindecim libras, decem & octo solidos, & decem denarios, si iidem calix & patena sibi non restituantur, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Sanctum Edmundum, iii. die Junii.

Per ipsum Regem & concilium.

Per abbatem de burgo Sancti Petri.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. — Aleman. 12 E. III. p. 1. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis nos recepisse de dilecto nobis in CHRISTO, abbate de Burgo Sancti Petri, per manus dilecti clerici nostri, Roberti de Wodehouse, archidiaconi Richemundiæ, thesaurarii, & camerariorum nostrorum, ex causâ mutui, nobis, pro passagio nostro, versus partes transmarinas, per præfatum abbatem facti:

Unam crucem argenti deauratam, cum pede, & imaginibus Crucifixi, Beatæ Mariæ, & Sancti Johannis, ponderis octo librarum, septem solidorum, & sex denariorum, & pretii decem librarum;

Unum ciphum argenti, cum pede & cooperculo de diverso opere extra, ponderis & pretii sexaginta & novem solidorum & octo denariorum;

Unum ciphum argenti deauratum, cum pede & cooperculo, cum uno scuchone in fundo de armis Lancastriæ, ponderis & pretii viginti & quatuor solidorum, & octo denariorum;

Unum ciphum argenti deauratum, cum pede & cooperculo ponzonato infra, ponderis & pretii quadraginta & trium solidorum, & novem denariorum;

Unum calicem argenti cum patenâ, deauratum, ponderis & pretii quadraginta & duorum solidorum, & septem denariorum;

Et unum calicem argenti cum patenâ, deauratum, & ingravatum, cum pede, de imaginibus, ponderis & pretii triginta solidorum:

Quæ quidem crucem, ciphos, coopercula, calices, & patenas, eidem abbati restituere, vel dictum pretium eorumdem ei solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud villam de Sancto Edmundo, iii. die Junii.

Per ipsum Regem.

Per abbatem de Ramesey.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. — Aleman. 12 E. III. p. 1. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis nos recepisse de, dilecto nobis in CHRISTO, abbate de Ramseye, per manus dilecti clerici nostri, Roberti de Wodehouse, archidiaconi Richemundiæ, thesaurarii, & camerariorum nostrorum, ex causâ mutui, pro passagio nostro, versus partes transmarinas, per præfatum abbatem facti:

Unum calicem aureum, cum diversis petrariis in fundo, cum patenâ, ponderis novem marcarum & quinque solidorum, & pretii sexaginta & octo librarum, & quindecim solidorum;

Unum ciphum argenteum deauratum, veterem & debilem, cum pede & cooperculo, cum diversis scuchonibus & aymellis, infra & extra, ponderis quadraginta & octo solidorum, & pretii quadraginta & octo solidorum;

Unum ciphum argenteum, cum pede, deauratum infra & extra, cum diversis scuchonibus & petrariis, sine cooperculo, ponderis triginta & duorum solidorum, & duorum denariorum, & pretii triginta & duorum solidorum, & duorum denariorum;

Unum ciphum argenteum, deauratum infra, & ingravatum, sine pede & cooperculo, ponderis viginti & septem solidorum, & pretii viginti & septem solidorum;

Et unam capam chori, broudatam de auro & serico, de diversis ymaginibus, pretii quadraginta marcarum;

Quos quidem calicem, patenam, ciphos, cooperculum, & capam, eidem abbati restituere, vel sibi centum & decem & septem libras, & decem solidos, pro calice & patenâ prædictis, & quinquaginta & duas libras & sex denarios, pro dictis ciphis, cooperculo, & capâ, si iidem calix, patena, ciphi, cooperculum, & capa, sibi non restituantur, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud villam de Sancto Edmundo, iv. die Junii.

Per ipsum Regem & litteras ipsorum thesaurarii & camerarii.

Per abbatem de Reding.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III. Aleman. 12 E. III. p. 1. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Noveritis nos recepisse, per manus dilecti clerici nostri, Edmundi de la Beche, custodis garderobæ nostræ, de, dilecto nobis in CHRISTO, fratre Ricardo de Maurdyn, commonacho abbatis de Redyng, de jocalibus ipsius abbatis, unum calicem cum patenâ, auri fin', ponderis triginta & septem solidorum, & undecim denariorum, & pretii viginti & duarum librarum, & quindecim solidorum;

Unum alium calicem cum patenâ, auri fin', ponderis quatuor librarum, decem solidorum, & octo denariorum, & pretii quinquaginta & quatuor librarum, & octo solidorum;

Unum scrinium auri, ad modum parvi feretri, garnitum de saphiris, perlis orientalibus, camahut, rubinis, balamitibus, & aliis diversis petrariis, pro reliquiis imponendis, ponderis viginti librarum, novem solidorum, & octo denariorum, & pretii, per æstimationem, ducentarum librarum;

Quæ idem abbas nobis pro expeditione negotiorum nostrorum mutuavit, quæ quidem calices, patenas, & scrinium, præfato abbati restituere, vel pretium indè eidem solvere, promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud villam de Sancto Edmundo, iv. die Junii.

Per breve de privato sigillo.

Per abbatem de Bardeney.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III. Aleman. 12 E. III. p. 1. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis nos recepisse de, dilecto nobis in CHRISTO, abbate de Bardeneye, per manus dilecti clerici nostri, Roberti de Wodehouse, thesaurarii, & camerariorum nostrorum, ex causâ mutui, nobis, pro passagio nostro, versus partes transmarinas, per præfatum abbatem facti:

Duas pelves de argento, aymellatas in fundo, de unâ chaceâ, ponderis & pretii sex librarum, duorum solidorum, & sex denariorum;

Et unum calicem argenteum cum patenâ, deauratum, ponderis & pretii triginta & duorum solidorum, & quatuor denariorum;

Quos quidem pelves, calicem, & patenam, eidem abbati restituere, vel ei septem libras, quatuordecim solidos, & decem denarios, si iidem pelves, calix, & patena sibi non restituantur, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Lopham, viii. die Junii.

Per ipsum Regem.

Per abbatem de Crouland.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Aleman. 12 E. III. p. 1. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis nos recepisse de, dilecto nobis in CHRISTO, abbate de Crouland, per manus dilecti clerici nostri, Roberti de Wodehouse, thesaurarii, & camerariorum nostrorum, ex causâ mutui, nobis, pro passagio nostro versus partes transmarinas, per præfatum abbatem facti:

Unum calicem cum patenâ, deauratum per totum, ponderis & pretii quatuor librarum, & quinque denariorum;

Et unam capam chori, de samito rubeo, broudatam de diversis ymaginibus aureis, pretii octo marcarum;

Quos quidem calicem, patenam, & capam, eidem abbati restituere, vel ei novem libras, septem solidos, & unum denarium, si iidem calix, patena, & capa, sibi non restituantur, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Lopham, viii. die Junii.

Per ipsum Regem.

De castris in Hiberniâ, & munitionibus eorumdem, supervidendis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 31. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, custodi terræ suæ Hiberniæ, ac cancellario & thes' suis ibidem, salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quod tam nostra, quam aliorum in dictâ terrâ Hiberniæ castra, juxta feoda & stipendia quæ custodes eorumdem recipiunt, nullatenus muniuntur;

Et quod, pro defectu munitionis & custodiæ hujusmodi, eisdem castris & toti terræ nostræ prædictæ, ex hostili Hibernicorum aggressu, periculum imminet hiis diebus; volentes hujusmodi periculis, auxiliante Domino, præcavere, & salvationi ejusdem terræ, ac tranquillitati & quieti fidelium & populi nostri ibidem providere;

Vobis mandamus firmiter injungentes, quod statim visis præsentibus, castra prædicta, & munitiones eorumdem, supervideatis, & per alios, de quibus confiditis, quotiens vos ad hoc vacare non poteritis, supervideri faciatis; & vos, de munitionibus illis, & qualiter, tam pacis quam guerræ temporibus, custodiri debent; ac de feodis, vadiis, & stipendiis quæ custodes eorumdem percipiunt, pro custodiis supradictis, pleniùs informetis; & si inveneritis castra prædicta juxta feoda, vadia, & stipendia hujusmodi, non munita sive custodita, tunc custodes eorumdem ad munitiones prædictas, prout decet, inveniend' & sustentand' quacumque dilatione cessante, compellatis;

Et si custodes & constabularii castrorum, tam nostrorum, quam aliorum in manu nostrâ, quibuscumque de causis, existentium, eadem castra, in formâ quâ prædicitur, munire, & sic munita, custodire recusaverint, tunc ipsos hoc facere recusantes, ab officiis suis sine dilatione amoveri, & alios, idoneos pro custodiis prædictis, qui dicta castra juxta feodorum, vadiorum, & stipendiorum exigenciam muniant, & munita custodiant, & ulterius indè ordinent, prout pro honore nostro & commodo, ac salvatione tam terræ quam pacis nostræ ibidem, fore videritis faciendum, celeriter deputetis;

Injungentes dominis aliorum castrorum, quod castra sua custodiant & custodiri faciant pari modo: quod si facere denegaverint, tunc de exitibus eorumdem castrorum hujusmodi munitiones inveniri faciatis, juxta ordinationem aliàs per nos & consilium nostrum factam, & ad dictam terram Hiberniæ transmissam;

Ita quod, pro defectu bonæ custodiæ eorumdem, periculum, quod absit, dictis castris, aut terræ nostræ prædictæ, non eveniat ullo modo.

T. R. apud Lopham, viii. die Junii.

Per ipsum Regem & consilium.

Pro mercatoribus Brabantiæ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 13. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Waltero de Manny, admirallo flotæ navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes boreales, salutem.

Cùm nuper vobis mandaverimus quòd mercatoribus de Brabantiâ, cum lanis suis, quas apud Orewell venire mandavimus, usque partes Brabantiæ salvum & securum conductum de navibus regni nostri, de guerrâ paratis, juxta conventiones inter dilectum & fidelem nostrum venerabilem patrem Henricum Lincoln' episcopum, & alios nuncios nostros, ad partes illas nuper missos, & nobilem virum ducem Brabantiæ, & mercatores ejusdem ducatûs, initas, habere faceretis, & centum marcas, pro expensis, ratione conductûs illius faciendis, Willielmo de Kyngeston, clerico nostro, fecerimus liberari; & jam intellexerimus quòd, licet præfati mercatores de Brabantiâ, cum lanis suis, in dicto portu de Orewell, juxta mandatum nostrum prædictum, congregati, conductum diu est expectaverint supradictum, naves tamen ad conducendum eos, ut prædictum est, ad ipsos mercatores Brabantiæ nondum venerunt, nec adhuc, ut dicitur, sunt paratæ, undè plurimum admiramur &, non immeritò, commovemur, præsertim cum, ex dilatione hujusmodi, mala & jacturas, juxta conventiones prædictas, incurrere possemus;

Nos, volentes hujusmodi malis, quatenùs cum DEI auxilio poterimus, præcavere, vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd eisdem mercatoribus de Brabantiâ, pro lanis suis, ad partes proprias salvò ducendis, securum conductum de navibus hujusmodi, de guerrâ paratis, habere faciatis, juxta formam mandati nostri, aliàs vobis indè directi: & hoc, sicut nos, & honorem nostrum, diligitis, nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Lopham, ix. die Junii.

Per ipsum Regem.

De combustione villæ de Portesmuth' per hostes.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 30. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Considerantes dampna, jacturas, & gravamina, quæ dilecti nobis homines villæ nostræ de Portesmuth', per combustionem domorum & aliarum rerum suarum, per hostes nostros, qui partes illas nuper ingressi fuerunt, multipliciter sunt perpessi; ac volentes eorum indigentiæ, in relevationem statûs sui, subvenire in hâc parte;

Pardonavimus eis id quod nobis debent pro tempore futuro, de decimâ triennali, nobis nuper, per communitatem regni nostri apud Westm' concessâ, ipsos de bonis suis in eadem villâ contingente, & ipsos indè, tenore præsentium, quietamus & exoneramus. In cujus, &c.

T. R. apud Lopham, ix. die Junii.

Per breve de privato sigillo.

Et mandatum est taxatoribus & collectoribus decimæ & quintadecimæ Regis per laicos per triennium concessarum in comitatu Suth't, quod ipsos homines, de eo quod Regi debent pro tempore futuro de decimâ prædictâ, ipsos de bonis & rebus suis in eadem villâ contingente quietos esse permittant, juxta tenorem litterarum Regis prædictarum. Teste ut supra.

Pro comitivâ Regis, de protectione.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 8. in Turr. Lond.

WILLIELMUS de Northwell, qui cum Rege, in obsequium Regis, per præceptum Regis ad partes transmarinas profecturus est, habet literas Regis de protectione, cum clausulâ *Volumus*, usque ad festum Natalis Domini proximò futurum, duraturas.

Præsentibus, &c.

Teste Rege, apud Walton, xii. die Junii.

Per ipsum Regem.

Consimiles litteras de protectione habent subscripti, sub eâdem datâ; videlicet,

Johannes Chaucer.
Walterus Waldshef.
Thomas Purchas.
Robertus Polidod.
Hugo de Croft.
Willielmus Fitz-Waryn.
Ricardus Bosevile.
Johannes Heroun.
Johannes de Knaresburgh.
Thomas de Swynnerton.
Johannes de Bello Monte.
Philippus de Weston.
Edmundus de Denum.
Willielmus de Dalton.
Johannes de Eton.
Henricus Prodhome civis civitatis Regis London'.
Willielmus Goneys.
Thom' Seint Oweyn.
Henr' de Burton.
Thomas de Clyfton.
Thomas de Colevill.
Ricardus Murymouth.
Johannes de Mereworth.
Robertus de Tifford.
Henricus de Kneton.
Henricus de Northwell.
Rogerus de Couton.
Johannes de Walford.
Johannes Stourmy.
Johannes de Wambeweld.
Alexander Aunsel.
Robertus de Ros.
Johannes de Langeton.
Willielmus Meinur de Kercolston.
Johannes de Bello Campo.
Willielmus de Hugate:

Per ipsum Regem.

Thomas Mayner.

Per breve de privato sigillo.

Gavinus de Suthorp.

Per billam de privato sigillo.

Henricus de Lancastria comes Derbiæ.
Rogerus de Anenewyk.
Ricardus de la More.
Johannes de Shaldeford.
Johannes de Skylyngton.
Henricus Picard, qui cum Thoma de Swynnerton in obsequium Regis, &c.

Per testimonium Henrici de Ferariis.

Ricardus de Natesby persona medietatis ecclesiæ de Roderham.

Per ipsum Regem.

De constabulariâ Angliæ commissâ.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.
Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 25. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd, cum dilectus consanguineus & fidelis noster Humfridus de Bohun comes Hereford' & Essex', & constabularius Angliæ, qui tam ob corporis sui imbecillitatem, quam propter infirmitatem diuturnam, quâ detinetur, ad officium constabulariæ prædictæ excercendum, & alia servitia, quæ ratione castrorum, maneriorum, terrarum, & tenementorum, quæ de nobis tenet in Angliâ & Walliâ, pacis & guerræ temporibus facienda, non sufficit laborare, desiderans se à laboribus hujusmodi, ex causâ prædictâ, pro tempore exonerari, constabulariam prædictam, ac manerium de Fulmodeston, cum pertinentiis, unà cum advocatione ecclesiæ de Ketleston in comitatu Norff', simul cum feodis militum ad idem manerium spectantibus, dilecto consanguineo & fideli nostro, Willielmo de Bohun comiti Norht', fratri ejusdem comitis, dederit & concesserit, ad totam vitam ipsius comitis Norht' habenda;

Ita quòd idem comes Norht' dictum officium constabulariæ, & ea quæ ad illud officium pertinent, ac totum servitium prædictum, quod idem comes Hereford' & Essex', nobis pro eâdem constabulariâ, ac castris, maneriis, terris, & tenementis prædictis, facere sic tenetur, pro ipso comite Hereford' & Essex' faciat & exequatur;

Nos, donationem & concessionem prædictas, pro nobis & hæredibus nostris, de gratiâ nostrâ speciali acceptantes, volentesque, consideratâ ipsius comitis Hereford' & Essex', ut præmittitur, impotentiâ, quieti & tranquillitati ejusdem comitis favorabiliter providere, concessimus, pro nobis, & hæredibus nostris, quòd prædictus comes Norht' dictum officium constabulariæ, & ea quæ ad idem officium pertinent, totumque servitium quod præfatus comes Hereford' & Essex', pro constabulariâ, ac omnibus castris, maneriis, terris, & tenementis suis prædictis, quæ sic de nobis tenet, facere consuevit, & etiam tenebatur tam guerræ, quam pacis temporibus, ad totam vitam ipsius comitis Norht' faciat & excerceat, ut est dictum;

Et quòd idem comes Hereford' & Essex', ad officium & servitia prædicta faciend', necnon ad veniendum ad parliamenta & concilia nostra, & hæredum nostrorum, seu alia onera quæcumque, ratione dictorum constabulariæ aut servitii, pro castris, maneriis, terris, & tenementis prædictis, ut prætangitur, debita, nobis aliqualiter faciend' seu subeund', pro tempore vitæ præfati comitis Norht', nullatenus teneatur, nec ad hoc quomodolibet compellatur, set indè, pro tempore illo, penitus sit quietus.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Lopham, xii. die Junii.

Per ipsum Regem.

Forma concordiæ inter Regem Angliæ & homines de Flandria.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 11. in Turr. Lond.

A TOUZ ceux qui cestes presentes lettres verront ou orront, Henri, par la soeffrance de DIEU, evesque de Nicole, Guilliam de Bohoun counte de Northt', Robert d'Ufford conte de Suff', & Johan Darcy seneschal del houstiel nostre sire le Roi, messages & procurours de tresexcellent prince, Edward, par la grace de DIEU, Roi d'Engleterre, seignur d'Irland, & ducs d'Aquitain, nostre trescher seigneur, saluz & conissauce de verite.

Savoir fesoms a touz que nous, considerans l'amur & bone affection que les bones gentz des villes, chastelleries, & terroires de tout le commun pais de Flandres, ont & portont per devers nostre dit seignur le Roi & le soiens;

Nous pur norir & acrocher bon favour & amur greignur entre les dessus ditz nostre sire le Roi & les bones gentz de Flandres, & pur avancier les bones gentz de commun pais de Flandres d'avoir chivauche & marchandises, par vertu de poir, a nous done de nostre seignur le Roi, & de sa bone grace espeale, avons nous fait, traitet, & acordet voie & substance d'amiste, ovesque les bones gentz desuz dites, en la fourme & maniere qui ci apres s'ensuit;

Premierement, nous avoms promis & promettoms, as bones gentz du pais de Flandres dessus dit comunement, tant conjoyntement come singulerement, que nous lour soeffroms a achater, sanz nul delai, de laynes, & toutes autres manieres de marchandises, biens, & denrees, q' ore sont venues d'Engleterre, en Holande, en Zeelande, & aillours, ou qui ce soit, & q' ci apres outre verront ensi, come autres bones villes & gentz feront quel qils soient.

Item, nous lour avoms promis & promettoms, que touz marchanz de Flandres, quel q'ils soient, qui verront deinz les bounds ou havenes d'Engleterre, ou de ceux, des queux le Roi d'Engleterre est poissantz, serront seur sauf & franc de lour corps, & de lour avoirs, & lour meisnies ovesqes, tant & si longement, q'ils serront & demurront dedeinz les boundes & havenes d'Engleterre, ou de ceux des queux le Roi ad poer; & en cas que les marchanz de Flandres, lour biens & maisnies, fuissont endamages, par les gentz du Roi d'Engleterre ou des ses subgis, en temps a venir, nostre seigneur le Roi lour deveroit faire, ou ses gentz de par lui, debonairement & amiablement, solonc le fait, droit & lay, si brief & si court, q' on le purra faire en ascune maniere, sanz enfreindre les leys & droitures de pais de nostre dit seignur le Roi ou de soens.

Item, lour avoms promis & acorde, que touz Flamens deviont estre seur sauf & franc, ovesque lour beins & mesnies, par eawe & par terre, sanz avoir ascon grief ne meffait des Engleys, ou d'autres de gentz le Roi, ou de ses subgis, ou de gentz de ses subgis, en quicumque lieu les aventures les purroient assembler, en monstrant lour signe q' on appele Coketz, ou chartrez parties; mes, par especial, avoms retenu, pur nostre seigneur le Roi, que li Flamens n'aideront point les Escoz; & s'il avenoit q' ascons Flamens ou autres, appurtenantes au pais de Flaundres, alaissent, ou menassent ascons biens, vers les Escoz, as enemis de nostre seigneur le Roi, yceux, alanz ou menanz, serront exceptes & exclus de seurtees, sauvtees, & franchises desus dites, & les purroit nostre seignur le Roi ou ses gentz, grever en toutes maneres sanz enfreindre les seurtees, sauvtees, & franchises desus dites.

Item, avoms acorde ovesque les bones gentz, & ovesque tout le comun pais de Flandres, q'ils ne se deviont point meller, ne entremettre, en ascone manere, par confort des gentz, ou de bataille de guerres, de nostre seigneur le Roi desus dit, & de noble homme sire Philip de Valois, qui se tient pur Rois de France, aidant ne unisant ne l'un ne l'autre, ne lour aidance q'il ont a present, ou purront avoir en apres, de quecumque estat ou condicion q'ils sont ou serront.

Item, avoms promis & acorde, que nostre seigneur le Roi, ses gentz ou aidantz, ne devont point venir en Flandres, ne passer par le pais de Flandres, armez ou desarmez, poissauntement pur faire damage al counte de Flandres, ou as pais de Flandres, al dit sire Philip, as terres ou as seignures q'il tient, ou a ses aidantz, par tiele condicion; que les gentz, & le pais de Flandres, ne soeffrent pas que le dit sire Philip, ses gentz ou aidantz, facont ascon damage a nostre seigueur le Roi, a ses gentz ou aidantz, dedeinz le pais ou bounds de Flandres; ne q'il, ne ses gentz passent par Flandres, pur faire damage a nostre seigneur le Roi, a ses gentz ou aidantz; mes, s'il avenoit que nostre seigneur le Roi, ses gentz ou aidantz, ou autres, quel, ou de quelcumque estat ou condicion q'il fuissent, ou purroient estre, vousissent venir en Flandres, ovesque gentz d'armes ou sanz armes, pur faire damage au counte, ou al pais de Flandres, ou pur passer par Flandres, pur adamagier le dit sire Philip, les terres ou seigneures q'il tient, ou ses aidantz, adonqes purront les Flamens eider lour droit seignur le count de Flandres, dedeinz son pais, a faire contre tiel propos resistence & defense.

Et singulerement est acorde que nostre seigneur le Roi, ses gentz & aidantz, purront aler & venir par les eawes de mier, & de Flandres, a navie, a tout lour corps, biens, avoirs, & meisnes, franchement sanz avoir empeschement du pais, ou de gentz de Flandres, & querre lour meillour chimyn, a pluis parsont, pur aler & passer outre; par ensi que le dit Roi, ses gentz ou aidanz justeront point hors de lour niefs dedeinz les pais de Flandres, sanz le consentement de Flamens, & q'il ne ferront point de damage au counte de Flandres, a ses gentz, ne a son pais, ne as autres q'il troveront dedeinz les havenes ou fraunchises de Flandres.

Et s'il avenoit que le Roi d'Engleterre, ou ses gentz armez, venoient dedeinz le havene del Swyn a l'Escluze, ou dedeinz ascones des havenes as costies de Flandres, si ni demouroit, ne ni deuroit demurer, q' une soule marce, si ceo ne fust par tempeste notoire & manifeste, & tauntost la tempeste cesse il se deveroit partir de dites havenes.

Item, avoms uncore acorde que les marchanz Engleys, & touz autres marchanz, quel q'ils soient ou serront, a touz lour corps, lour biens, & meisnies, purront fraunchement en Flandres venir, demurer, & aler, auxi avesque lour corps, biens, & meisnies, conjointement & devisement, aler & returnir hors de Flandres, & vendre lour biens en Flandres, q'ils y ameneront pur vendre & rechater autres biens, marchaundises, ou deurees, de quicumque estat q' eles soient ou serront, sanz ascun exception; & d'iceux joir paisiblement: &, satisfaction fait as vendours ou as vendanz, ils les purront mener, ou faire mener, quele part qui lour plera, sur le condut de gentz, & de pais de Flandres, si avant come les bonnes de Flandres s'estendent.

Et, en ycele meisme maniere, purront les Flamens, en pais & terres de nostre seigneur le Roi, & de ses subgis, des queux il ad ou avera, poair, a touz lour corps, biens, & mesnies, venir, demurrer, & aler, merchaunder, vendre, achater, & departir, quant lour plerra, du pais nostre seigneur le Roi, & de soens, a tout lour biens & maisnies, satisfaction faite, & sou le conduct nostre seigneur le Roi, sicome dist est pardevant.

Et est bien l'entencion de nous procurours desuz dit, que touz Flamens, qui voilent venir, desarmes, dedeinz le pais de nostre seigneur le Roi d'Engleterre, ou de ses subgis, pur marchaunder, vendre, ou achatre, quicumqes marchandises, biens, ou denrees, q' se soient vendables es pais d'Engleterre, ou de ses subgis, qui tout cils sont compris & enfranchis, come marchantz, paiant totes foitz chescon marchant son droit & devanche, come autres paieront de lour estat.

Et par les convenches, acors, & condicions, contenues en cestes presentes lettres, n'est pas lies le counte de Flandres, q' ceo ne soit en sa volente de aider ou servir, de hors Flandres, a qi q'il voudra, ovesque ses hommes de fief, & ovesque ses gentz de lignage de chevaliers & d'esquiers, qui presentement tienent fief de lui, ou sur les queux lui fief purront venir, qui de volente lui voudrent servir; mes les gentz de bone nacion, ne les hommes qui sont burgoys ou habitans, dedeinz les villes, ne serviront point al counte de Flandres en ce cas, en tant come les villes les purront ostier par raison, solonc custumes ou fraunchises de lour villes.

Item, avoms acorde que totes les choses, contenues en cestes presentes lettres, & chescun d'yceles, deyvont valer & durer en lour force & vertue, del jour de la date de cestes lettres, jusqes a demy an apres le jour qui pais & acord serront faitz, & notoirement pupplies de guerres desuzdites, & tut en bon amur & leal sanz fraude, decevanche, & sanz mal engyn.

Et, quant as choses desusdites, & chescon d'iceles, bien & fermement tenir, & acomplir, & parfaire, au pais, & as bones gentz de Flandres devant nomees, nour avoms obliges & obligeoms, par la tenure de cestes lettres, nostre seigneur le Roi, & ses heirs, & les biens de lui & de ses heirs, moebles & nientmoebles, presentz & avenirs, ou q'ils soient, ou purront estre trovez, jesqes en plain satisfaction, & leal restor de toutes les defautes, qui avenir purroient ou avendroient, en ascone manere, as poinz ou articles devant escriptes, ou ascon d'yceles, pur les arestier & detenir, constraindre ou pursuer en toutes cours, & devant tous jugges, & en totes justices, tant seculers, comes espiritueles, jesqes a tant, sicome devant est contie, q' toutes fautes, y encherront, fuissent duement redrecies.

Et, pur fermete, & tesmoigner de toutes les choses desusdites, & desus escriptes, nous avoms, de certeyne science, mis & appenduz nostre propres seals a cestes presentes lettres.

Et pur ceo que, haut homme, & noble monsieur Reynaud counte de Gelre & de Zunchuene, a nostre requeste, de nostre consentement & ottrai, tant par nostre seigneur le Roi d'Engleterre, come de par nous, attraiteit, fait, & accordait, c'est present acort, ovesque les bones genz de villes & pais de Flandres, nous avoms requis, & requiroms, le dit monsieur de Gelre q', en signe de pluis clere tesmoignance, y voille faire mettre son propre seal a cestes presentes lettres, ovesque les nostres.

Et nous Reynaud counte de Gelre & de Zunchene tesmoignoms que, a la request de desusditz evesqes, countes, & seneschal, & de lour consentement & ottray, nous avons, tant de par nostre seigneur le Roy d'Engleterre, come de par eux, come moyen qui volentris verriens les profit de l'une part & de l'autre, traiteit, fait & acordeit cest present acort, ovesqes les bones gentz de villes & pais de Flandres desusditz, & sour ceo nous avoms, de certeine science, pur tesmoigner, fait mettre nostre propre seal a cestes presentes lettres, ovesque les seals, & a la request, des evesqes, contes, & seneschal desusdites.

Donne a Andwers le Meskerdey apres le jour de la Trinitie, l'an de Grace MCCCXXXVIII.

De procuratoriis super tractatu pacis cum Philippo de Valesio.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 5. In Turr. Lond.

UNIVERSIS, ad quorum notitiam præsentes literæ pervenerint, Edwardus, &c. salutem.

Noveritis quòd, cum sanctissimus in CHRISTO pater, dominus B. Divinâ Providentiâ, Papa duodecimus, pridem intelligens gravem commotionis seu guerræ materiam, inter consanguineum nostrum Franciæ & nos suscitatam, & proindè, more patris benivoli, de filiorum quiete soliciti, reverendos in CHRISTO patres, P. tituli sanctæ Praxedis presbiterum, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro diaconum, cardinales, ad procurandum mutuum bonum pacis duxerit specialiter transmittendos, qui, priùs ad eum, & ad nos postmodùm, accedentes, pacis tractatum cum instantiâ fieri postulârunt:

Demùm literis patentibus ipsius consanguinei nostri in regnum nostrum missis, per quas, venerabilibus in CHRISTO patribus, J. Cantuar' archiepiscopo, totius Angliæ primati, & R. Dunolm' episcopo, necnon, dilectis & fidelibus nostris, R. de Ufford comiti Suff', Galfrido le Scrop militi, & magistro Johanni de Ufford archidiacono Eliensi, & eorum singulis, salvum & securum conductum concesserat in regnum Franciæ veniendi, ad tractandum cum eo, vel deputandis per eum, super reformatione pacis hujusmodi, & aliis singulis ipsam pacem concernentibus, illuc propter hoc morandi, & exindè liberè redeundi;

Nos, ut pacis filius, pacem habere cum omnibus affectantes, propter hoc, & etiam ob reverentiam dicti domini Summi Pontificis, & sedis apostolicæ, ac mediationem dominorum cardinalium prædictorum, præfatos, archiepiscopum, episcopum, comitem, militem, & archidiaconum, de quorum fidelitate probatâ & circumspectione providâ plenam fiduciam reportamus, quatuor, tres, & duos eorum, quorum alterum prædictorum archiepiscopi & episcopi unum esse volumus, nuncios & procuratores nostros facimus & constituimus speciales;

Dantes & concedentes eisdem omnibus, quatuor, tribus, & duobus eorum, ita quòd alter ipsorum archiepiscopi & episcopi sit unus, plenam potestatem & mandatum speciale tractandi & concordandi, paciscendi, componendi, & transigendi, pro nobis, & nostro nomine, cum præfato nostro consanguineo, seu deputandis ab eo, super quibuscumque dominiis, dignitatibus, honoribus,

hæreditatibus, terris, possessionibus, locis, & juribus, ad nos quocumque jure, titulo, causâ, vel colore, pertinentibus;

Necnon super universis & singulis quæstionibus, querelis, controversiis, arestis, demandis, & debatis, actionibus realibus, personalibus atque mixtis, ac litibus, & processibus super hiis in hâc parte dependentibus, quæ mutuò competunt vel competere poterunt, ac etiam super omnibus dampnis & injuriis, hinc indè in terrâ & in mari factis & illatis, ac expensis & interesse quæ exigi poterunt hinc & indè.

Super quarumcumque etiam guerrarum & dissensionum commotionibus, ex unâ parte vel aliâ suscitatis, pacificandis amicabiliter, & finaliter decidendis, pacem plenam & fœdus perpetuum inter dictum consanguineum nostrum pro se, & suis hæredibus, & nos pro nobis, & nostris hæredibus, ineundi, ac treugas & guerræ cessationem seu sufferentiam concedendi;

Et ea, quæ sic tractata, concordata, pacta, composita, transacta, ac inita fuerint & concessa, quatenùs ad nos attinet, quacumque firmitate vallandi & securandi, necnon securitatem, quæ nobis fieri debeat, petendi, stipulandi, & recipiendi, ac omnia alia & singula faciendi & excercendi, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes, pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum & gratum habituros quicquid per dictos nostros procuratores & nuncios, quatuor, tres, & duos eorum, quorum alterum prædictorum archiepiscopi & episcopi unum esse volumus, actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Walton', xxi. die Junii.

Consimile procuratorium fit præfatis, archiepiscopo, episcopo, & Galfrido, & duobus eorum.

Item fiunt duo consimilia procuratoria, sub istis verbis, ad tractandum specialiter & solummodo cum excellentissimo principe, domino Philippo Rege Franciæ illustri, consanguineo nostro carissimo, seu deputandis ab eo, &c. ut supra, mutatis mutandis.

Alia procuratoria super tractatu prælibato.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. — Aleman. 12 Edw. III. p. 1. m. 5. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, ad quorum notitiam præsentes literæ pervenerint, Edwardus, &c. salutem.

Noveritis quòd, cum, sanctissimus in CHRISTO pater, dominus B. Divinâ Providentiâ, Papa duodecimus, &c. *prout supra usque hæc verba, viz.*

Venerabiles in CHRISTO patres,
J. Cantuar' archiepiscopum, totius Angliæ primatem, &
R. Dunolm' episcopum;

Necnon nobiles viros,
Johannem ducem Brabantiæ & Lotringæ, consanguineum;
Guillielmum Hanoniæ, Hollandiæ, & Zelandiæ, ac dominum Frisiæ, } comites, } *fratres nostros carissimos;*
Reginaldum Gelriæ & Zutphen, }
Ac Gullielmum marchionem Juliacensem, }

Ac etiam, dilectos & fideles nostros,
Robertum de Ufford, comitem Suff',
Galfridum le Scrop, & } *milites;*
Gullielmum de Dunort, dominum de Oustrehout, }
Ac magistrum Johannem de Ufford, archidiaconum Eliensem;

de quorum fidelitate probatâ & circumspectione providâ plenam fiduciam reportamus, novem, octo, septem, sex, quinque, quatuor, & tres eorum, quorum alterum prædictorum archiepiscopi & episcopi unum esse volumus, nuncios & procuratores nostros facimus & constituimus speciales;

Dantes & concedentes eisdem omnibus, novem, octo, septem, sex, quinque, quatuor, & tribus eorum, quorum alterum prædictorum archiepiscopi & episcopi unum esse volumus, plenam potestatem & mandatum speciale tractandi, &c. *ut supra usque ibi,* si mandatum exigant speciale, *& tunc sic;*

Promittentes pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum & gratum habituros quicquid per dictos nostros procuratores & nuncios, novem, octo, septem, sex, quinque, quatuor, & tres eorum, quorum alterum prædictorum archiepiscopi & episcopi unum esse volumus, actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Walton, xxi. die Junii.

Consimile procuratorium fit, sub istis verbis, ad tractandum specialiter & solummodo, cum excellentissimo principe, domino Philippo, Rege Franciæ illustri, consanguineo nostro carissimo, seu deputandis ab eo, &c. ut supra, mutatis mutandis.

De protectione pro euntibus in comitivâ Philippæ Reginæ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. — Aleman. 12 E. III. p. 1. m. 8. in Turr. Lond.

JOHANNES de Bury, qui cum Philippa, Reginâ Angliæ, consorte Regis carissimâ, per præceptum Regis, ad partes transmarinas profecturus est, habet literas Regis de protectione, cum clausula *Volumus,* usque ad festum Omnium Sanctorum proximò futurum, duraturas.

Præsentibus, &c.

Teste Rege, apud Walton', xxii. die Junii.

Per testimonium Johannis de Bures.

Consimiles litteras Regis de protectione habent subscripti, qui cum præfatâ Reginâ ad easdem partes profecturi existunt; videlicet,

Gilbertus de Imworth, hostarius camerariæ dictæ Reginæ.
Teste ut supra. *Per idem testimonium.*
Alianora de Bello Monte.
Per testimonium Henrici de Ferarijs.
Robertus de Beverle.
Per testimonium ipsius Reginæ.
Ricardus de Roudes.
Thomas Tyrel.
Johannes Chydyngfold.
Simon de Upton.
Elena de Wyght.
Johannes de Melford.
Thomas Priour.
Rogerus Belet.
Johannes de Raundes, persona ecclesiæ de Manyngton.
Clemens Carman de Fretenham.
Lucia quæ fuit uxor Johannis de Waldeshef.
Isabella quæ fuit uxor Willielmi de la Mote.
Johannes Bures de Essex.
Jacobus de Mounz.
Nicholaus del Spense.
Thomas de Dene.
Thomas de London'.
Galfridus de Dene.
Johannes filius Johannis Bures de Essex.
Ricardus de Creyk, custos hospitalis Beatæ Mariæ de Castelton in Alto Pecco.
Johannes de Bures.
Robertus de Crek.
Johannes de Leyk.
Johannes de Newbourn.
Johannes de Mildenhale.
Willielmus de Kentebury.
Adam de Rugge.
Willielmus de Dorkyng.
Thomas de Tettebury.
Willielmus Dexcestre.
Willielmus de Kenyngton, }
Henry de Tuttebury, } *Per testimonium Johannis de Bures.*
Thomas de Meldenhale, }
Johannes de Bukeby, }
Thomas de Tettebury.
Willielmus de Abberbury.
Ricardus de Malmesbury.
Willielmus de Colyngham, clericus.
Ricardus de Podenhale.
Robertus de Imworth.
Ricardus de Baston.
Johannes de Cliseby.
Johannes Bosham.
Thomas Jolyf.
Johannes Athelard, }
Thomas Kyppyng, } *Per testimonium Johannis de Bures.*
Willielmus de Milton, }
Edmundus Bernard de Wedon.
Robertus Burde de Houghton Conquest.
Petrus de Ayleston.
Petrus de Oxon'.
Nicholaus de Talworth.
Walterus de Wight.
Hugo de Overton.
Johannes de Wendlynburgh.
Gerardus Mareschant, }
Willielmus de Aston, } *Per testimonium præfati Johannis.*
Ricardus filius Nicholai de Nowers de Alphemeston, }
Edmundus Flambard. *Per idem testimonium.*
Margeria de Tilshope.
Johannes de Kenynton.
Robertus filius Roberti de Danhurst, clericus.
Simon de Northwode, clericus.
Willielmus Fycays.
Willielmus de Cornewaill.
Ricardus de Withyndon.
Theodosius Fauchevelle.
Thomas Prest.
Guillielmus de Luk.
Thomas atte Shires.
Gilbertus de Beaulu.
Magister Willielmus Dexcestre.

De passagio Johannis archiepiscopi Cantuar', & Ricardi episcopi Dunolm', ad partes transmarinas.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Willielmo de Clynton, comiti Huntyngdon', constabulario castri sui Dovorr', & custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti in portu Dovorr', salutem.

Cum venerabiles patres J. archiepiscopus Cantuar', totius Angliæ primas, & R. episcopus Dunolm', ad partes transmarinas, pro quibusdam arduis negotiis nostris, unà cum venerabilibus patribus sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalibus, de mandato nostro, proficiscantur;

Vobis mandamus, quod eisdem archiepiscopo & episcopo, cum ad dictum portum Dovorr' declinaverint, naves, competentes & benè munitas pro passagio suo, & familiarum, equorum, hernesiorum, & rerum suorum, habere; navesque illas, unà cum ipsis, ad partes prædictas proficisci faciatis, prout iidem archiepiscopus & episcopus, vel eorum alter, vobis scire faciet ex parte nostrâ;

Ita quod pro defectu navium hujusmodi, negotia nostra prædicta infecta seu retardata, non remaneant ullo modo.

Teste Rege, apud Walton, xxiii. die Junii.

Per ipsum Regem.

De protectione pro prædictis, archiepiscopo Cantuarien' & episcopo Dunolm'.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 21. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis admirallis, custodibus passagiorum, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, marinariis, & omnibus aliis fidelibus suis, tam in terrâ quam in mari, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum ad instantem requisitionem venerabilium patrum, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalium, ad nos in Angliam per sedem apostolicam transmissorum, mittamus venerabiles patres J. archiepiscopum Cantuar', totius Angliæ primatem, & R. episcopum Dunolm', ad partes transmarinas, pro quibusdam arduis negotiis nostris ibidem expediendis.

Nos, volentes securitati ipsorum archiepiscopi & episcopi, providere, suscepimus eosdem archiepiscopum & episcopum, & eorum alterum, ac ipsorum familias, equos, hernesia, res, & bona sua quæcumque, necnon marinarios & naves, ipsos ducentes, eundo versus dictas partes, & exindè redeundo, tam per terram quam per aquam, in protectionem & defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum conductum nostrum.

Et ideò vobis mandamus, &c. *prout in consimilibus de conductu litteris.*

In cujus, &c. usque ad festum Omnium Sanctorum proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud Walton', xxiii. die Junii.

Per ipsum Regem.

De mutuo, per abbatem de Hida.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Aleman. 12 E. III. p. 1. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Noveritis nos recepisse, per manus dilecti clerici nostri, Edmundi de la Beche, custodis garderobæ nostræ, de, dilecto nobis in CHRISTO, fratre Johanne Spircok, commonacho abbatis de Hida, de jocalibus ipsius abbatis, unam crucem auri, cum diversis petris, ponderis triginta & trium solidorum, & novem denariorum, & pretii viginti & unius librarum, sexdecim solidorum, & octo denariorum;

Unum calicem argenti, deaurati & aymellati in pomello, ponderis quatuor librarum, decem & octo solidorum, sex denariorum, & unius oboli, & pretii sex librarum, tresdecim solidorum, & quatuor denariorum;

Et unum calicem argenti, deauratum, cum patenâ, ponderis sexaginta & quinque solidorum, & pretii quatuor librarum, & quinque solidorum;

Quas præfatus abbas nobis, pro expeditione negotiorum nostrorum, mutuavit, & quas quidem, crucem, calices, & patenam, præfato abbati restituere, vel pretium indè, si sibi non restituantur, eidem abbati solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Walton', xxiii. die Junii.

Per ipsum Regem.

De hominibus exercitûs Regis, apud villam Norwici, pacificandis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Aleman. 12 E. III. p. 1. m. 13. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Willielmo de Stury, salutem. Sciatis quod cum plures homines de diversis comitatibus regni nostri, per præceptum nostrum electi & araiati, ad proficiscendum in obsequium nostrum ad partes transmarinas, ad villam de Norwico & partes vicinas accesserint, & ibidem ad tempus morentur;

Ac iidem homines, ut intelleximus, confœderationes & alligationes inter se fecerunt ad recedendum ab obsequio nostro prædicto, sine licentiâ nostrâ, & ad contumelias & quædam alia mala, in nostri dedecus & contemptum, ac negociorum nostrorum retardationem, ibidem faciend', per quæ majora pericula nobis & populo nostro de facili evenire poterunt, nisi remedium citiùs indè apponatur.

Nos, malis & periculis prædictis præcavere volentes, assignavimus vos ad supervidendum gestum & arraiationem eorumdem hominum, & ad pacificandum & melius arraiandum eosdem, si necesse fuerit;

Necnon ad castigandum & puniendum omnes ad singulos hominum prædictorum, qui in præmissis, vel similibus, deliquerunt vel delinquentes inveniri contigerit, per captionem & incarcerationem corporum suorum, & aliis modis quibus convenienter fieri poterit, juxta discretionem vestram, & ad deputandum alios, vel alium, ad præmissa facienda, prout & quotiens necesse fuerit:

Et ideò vobis mandamus quod præmissa omnia & singula faciatis & explcatis in formâ prædictâ, & ut præmissa melius facere valeatis;

Damus, tenore præsentium, in mandatis vicecomitibus & omnibus aliis ballivis, ministris & fidelibus nostris, tam infra libertates quam extra, quod ipsi vel eorum aliquis vobis, & deputato, vel deputatis per vos ad præmissa facienda, in præmissis omnibus & singulis exequendis pareant & intendant, quotiens per vos, vel per vos ad hoc deputatos vel deputatum, ipsi vel aliquis eorum præmuniti fuerint ex parte nostrâ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Walton', xxiii. die Jun'.

Per ipsum Regem.

Confirmatio concordiæ inter Regem Angliæ, & homines de Flandria.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Aleman. 12 E. III. p. 1. m. 11. in Turr. Lond.

LE Roy a touz ceux, qui cestes presentes lettres verront ou orront, salutz, od conissance de verite.

Sachetz nous avoir veu & regardez une tretee & accord, faitz entre l'onurable pierre en DIEU, Henry, par la grace de DIEU, evesque de Nicole, & noz chers & foialz, William de Bohun counte de Norhampton, Robert de Ufford counte de Suffolc, & Johan Darcy seneschal de nostre hostiel, noz messages & procurours es parties de dela, d'une part, & les bones gentz des villes, chastelleries, & terroires de tut le commun pais de Flandres, d'autre part, en la forme que s'ensuit:

A touz ceux, qui cestes presentes lettres verront ou orront, &c. *ut supra, de xvii. instantis Junii, usque ad hæc verba, viz.*

Nous les ditz tretee & acord, & totes les choses, contenues en yceux & chescune de les, quant que a nous appartient, agreoms, & pur nous & noz heirs, acceptoms, ratifioms, confermoms & approvoms.

En tesmoignance de queu chose a cestes noz lettres overtes avoms fait mettre noz seals.

Don' a Walton', le xxvi. jour de Juyn.

Quod Flandrenses liberè venire possint & redire.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw III. p. 2. m. 26. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Cum inter dilectos & fideles nostros, venerabilem patrem Henricum episcopum Lincoln', & Willielmum dé Bohun, Norht', & Robertum de Ufford, Suffolciæ, comites, ac Johannem Darcy senescallum hospicii nostri, nuncios & procuratores nostros ad partes transmarinas, nostro nomine, nuper missos ex parte unâ, & burgimagistros, scabinos, consules, & probos homines villarum, castellaniarum & totius communitatis partium Flandriæ ex alterâ, inter cætera, tractatum sit & concordatum, quod omnes mercatores Angliæ, quicumque fuerint, cum corporibus & bonis suis liberè in Flandriam venire, ibidem morari, & cum corporibus & bonis suis prædictis, conjunctim & divisim, ire & exindè redire; ac bona sua, quæ secum ad dictas partes adduxerint, vendere; aliaque bona, mercandisas, seu denaratas quæcumque, absque aliquâ exceptione, quietè emere; et factâ satisfactione venditoribus aut vendentibus, eadem bona, mercandisas, & denaratas quo voluerint, sub conductu hominum de partibus prædictis, ducere seu duci facere possint, quatenùs bundæ Flandriæ se extendant;

Et quod Flandrenses, non armati, consimili modo in partes & terras nostras & subditorum nostrorum de potestate nostrâ existentes, cum corporibus & bonis suis quibuscumque venire, ibidem morari, ire, mercandizare, mercandisas vendere & emere; ac pro voluntate suâ à dictis partibus & terris nostris, & subditorum nostrorum, cum bonis suis prædictis, hujusmodi satisfactione factâ, ac solutis custumis indè debitis & consuetis, recedere possint sub conductu nostro; ac præfati Flandrenses prædictos tractatum & concordiam in dictis partibus Flandriæ publicè fecerint proclamari, & ex parte suâ mandaverint observari, ut pro certo didicimus:

Nos, volentes præmissa, quatenùs ad nos attinet, ex parte nostrâ similiter observari, tibi præcipimus firmiter injungentes, quod statim visis præsentibus, in portubus maris, villis mercatoriis, & aliis locis in ballivâ tuâ ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicè ex parte nostrâ facias proclamari, quod Flandrenses, non armati, ad portus, villas, & loca quæcumque in ballivâ tuâ, cum corporibus & bonis suis quibuscumque, liberè venire, ibidem morari, mercandizare, mercandisas vendere & emere, ac exindè pro voluntate suâ cum bonis & mercandisis suis, factâ indè venditoribus satisfactione debitâ, ac solutis custumis prædictis, recedere possint, sub conductu nostro, ut est dictum; omnibus & singulis ex parte nostrâ districtè & firmiter inhibendo, nè quis hujusmodi Flandrensibus infra regnum nostrum venientibus, ibidem morantibus, & exindè redeuntibus, in personis, aut rebus suis, dampnum inferat aut gravamen.

Et omnia & singula præmissa, quantum in te est, ex parte nostrâ facias firmiter observari, scire faciens omnibus & singulis, præmissa similiter proclamando ex parte nostrâ, quod si dampnum seu jactura præfatis Flandrensibus, infra regnum nostrum, seu alias terras nostras & subditorum nostrorum venientibus, ibidem morantibus seu exindè redeuntibus, in rebus aut personis suis, per nos seu subditos nostros, contra tractatum & concordiam prædictos eveniant, quod absit, nos & hæredes nostri, unà cum bonis nostris & subditorum nostrorum, mobilibus & inmobilibus, præsentibus & futuris, ad hujusmodi dampnum & jacturam restaurand', & ad emendas indè faciendas, per arestationes, compulsiones, & prosecutiones in quibuscumque curiis indè faciend', per eosdem tractatum & concordiam districtè astringimur & obligamur.

T. R. apud Walton', xxvi. die Jun'.

Per ipsum Regem & consilium.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam sub eadem data.

Ad Imperatorem, de passagio Regis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Aleman. 12 E. III. p. 1. m. 7. d. in Turr. Lond.

EXCELLENTISSIMO principi, domino Lodowico, DEI gratiâ, Romanorum Imperatori, semper augusto, patri & fratri suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, &c. votivis gloriari successibus cum salute.

De gratiosis celsitudinis imperatoriæ literis, sub datâ iv. id. Maij nobis missis, per quas nobis significâstis ad opidum Synach, super Valle Reni, ad tractandum nobiscum, & communiter ordinandum de progressibus, contra vestros, & imperii, ac nostros æmulos & rebelles providè dirigendis, vos velle libenter accedere, ac conventiones inter nos habitas adimplere, grates vobis referimus cordiales; intimiùs & specialiùs, quo possumus, vos rogantes quatenùs, morosam protractionem adventûs nostri, versus partes imperii, quam, novit DEUS, inviti fecimus, causis necessariis impediti, quas vestræ notitiæ non credimus alienas, gravem non ferat vestra sublimitas vel molestam.

Set jam, factâ, sicut oportet, ordinatione consultâ super debito regni nostri regimine, nobis agentibus in remotis, classem magnam navium & alia pro passagio nostro necessaria fecimus provideri, & jam parati sumus, juxta littus maris, nostrum passagium cum omni festinatione, succedentibus auris prosperis, assumpturi:

Ad quæ majestati vestræ, & aliis nostris confœderatis & benivolis, celeriter nuncianda, præmisimus, consanguineum nostrum carissimum, Willielmum de Bohun comitem Norhampton', &, dilectum & fidelem nostrum, Galfridum le Scrop militem, super intentione nostrâ pleniùs informatos; quibus, & eorum cuilibet, in dicendis, ex parte nostrâ, fidem velit, quæsumus, adhibere credulam vestra Cæsaria Magnitudo, quam diu conservet, in victoriosis & votivis successibus, Rex permanentis imperii JESUS CHRISTUS.

Dat' apud Walton' super Mare, xxviii. die Junii.

De mutuo à religiosis ecclesiæ Christi Cantuar' pro passagio Regis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Aleman. 12 E. III. p. 1. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis nos recepisse de dilecto nobis in CHRISTO, priore ecclesiæ CHRISTI Cantuar', per manus dilectorum clericorum nostrorum, Roberti de Wodehouse, thesaurarii nostri, & Johannis de Leycestr', unius camerariorum nostrorum de scaccario nostro, ex causâ mutui, pro passagio nostro versus partes transmarinas, diversa vessellamenta, & alia subscripta, videlicet,

Unum calicem auri cum patenâ, aymellatâ in pomello pedis, ponderis quadraginta & duorum solidorum, & quinque denariorum, pretii viginti & quinque librarum, & novem solidorum;

Et unum calicem auri, cum patenâ, cum scucheonibus, aymellatâ in pede, ponderis triginta & duorum solidorum, & quatuor denariorum, pretii decem & novem librarum, & octo solidorum;

Unum calicem argenti, dupliciter deauratum & aymellatum, cum patenâ, ingravatum, de diversis imaginibus, in cipho pedis & in pomello pedis, ponderis undecim marcarum, & viginti denariorum, pretii quatuordecim librarum, quindecim solidorum, & octo denariorum;

Unum calicem auri, cum patenâ, aymellatum in pomello pedis, ponderis quatuor marcarum, quinque solidorum & quinque denariorum pretii triginta & quinque librarum, & quinque solidorum;

Unum scucheonem aureum quadratum, cum unâ saphiro magnâ in medio, cum duobus ameraldis, duobus bales', & quatuor perles orientales, pretii viginti marcarum;

Unum scucheonem auri, cum uno ameraldo magno in medio, cum quatuor ameraldis, quatuor bales', & octo perles orientales in circumferentiâ, pretii decem librarum;

Unum scucheonem auri, cum uno ameraldo in medio & quatuor bales', pretii sexaginta solidorum;

Unum scucheonem auri, cum unâ magnâ saphiro in medio, quatuor saphiris, quatuor rubinis, & aliis saphiris & perles, pretii octo librarum;

Unum scucheonem auri, cum unâ magnâ saphiro in medio, cum aliis saphiris, garnetis & perles, pretii quatuor librarum;

Unum scucheonem auri, cum magna saphiro in medio, duobus ameraldis, duobus rubinis, & quatuor perles, pretii quatuordecim solidorum;

Unum firmaculum auri, cum sex ameraldis, pretii quadraginta solidorum;

Unam saffirum de orientali pent' cum duabus perles, tribus ameraldis, & tribus rubinis, pretii decem marcarum;

Unam saffirum orientalem pent' cum uno parvo baleis', pretii quadraginta solidorum;

Unum pent' cum uno baleis' in medio garnit' de amerald', pretii quatuor librarum;

Unum anulum auri, cum ameraldo, pretii sexaginta solidorum;

Unum anulum auri, cum uno bales', pretii triginta solidorum;

Unum anulum auri, cum unâ saphiro magnâ, pretii quinquaginta solidorum;

Unum anulum auri, cum saphiro & ameraldo in circumferentiâ, pretii triginta solidorum;

Quæ quidem vessellamenta, & alia jocalia prædicta, præfato priori restituere, vel pretium indè, si sibi non restituantur, eidem priori, in festo Omnium Sanctorum proximò futuro, ad ultimum, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Walton', xxviii. die Junii.

Per breve de privato sigillo.

De minatoribus, finatoribus, & aliis operariis ad Hiberniam ducendis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 26. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, magistro Johanni Roos, thes' suo Hiberniæ, salutem.

Cum mittamus ad partes Hiberniæ quosdam minatores, finatores, & cuniatores, ac quosdam alios operarios ad minam argenti in eisdem partibus quærendam, & ad monetam ibidem, tam de billione, quam de minâ prædictâ, cudendam & fabricandam, prout per nos & consilium nostrum, pro utilitate nostrâ & commodo, est concordatum; & vobis per nos & idem consilium nostrum plenius est injunctum;

Vobis mandamus quod præfatos minatores, finatores, cuniatores & alios operarios, qui pro operationibus hujusmodi utiles fuerint & necessarii, ad dictas partes Hiberniæ, ad sumptus nostros, duci, & ipsis cum ad easdem partes venerint, & operationibus hujusmodi intenderint, rationabilia vadia sive expensas ministrari, & instrumenta, ac alia, quæ operationibus illis necessaria fuerint, emi & provideri faciatis.

Et nos vobis de sumptibus & vadiis sive expensis hujusmodi, in compoto vestro ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

T. R. apud Walton', xxix. die Jun'.

Per ipsum Regem.

De cuneis pro fabricatione denariorum, recipiendis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 26. in Turr. Lond.

REX, eidem, salutem. Cum per nos & consilium nostrum ordinatum existat, quod moneta denariorum, sterlingorum, obolorum, & ferlingorum ad cambium nostrum apud Dublin' in Hibernia, pro nostro & populi nostri partium illarum commodo, fabricetur; & mandaverimus dilecto clerico nostro Johanni de Flete, custodi cambii nostri London', quod octo paria cuneorum pro denariis sterlingorum, octo paria cuneorum pro obolis, & octo paria cuneorum pro ferlingis, apud dictum cambium nostrum London', sine dilatione fieri, & ea attornato vestro in hâc parte, pro fabricatione denariorum, obolorum, & ferlingorum prædictorum liberari faciat, ad dictas partes Hiberniæ, ex causâ præmissâ, vobis deferend':

Vobis mandamus quod cunea prædicta à præfato attornato vestro recipiatis, & prædicto Johanni custus, quos circa facturam cuneorum prædictorum apponi fecerit, solvi faciatis; & nos vobis indè in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

T. R. apud Walton', xxix. die Jun'.

Per ipsum Regem.

De potestatibus locum-tenentium Regis in Vasconia.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Rot. Vascon. 12 Ed. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Noveritis quòd nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, Bernardetti domini de la Breto vicecomitis Tartasiæ, & Oliveri de Ingham senescalli nostri Vasconiæ, plenam fiduciam reportantes, constituimus ipsos locum nostrum tenentes in ducatu prædicto, & aliis terris nostris ibidem;

Dantes & concedentes eisdem plenariam potestatem disponendi & ordinandi de omnibus & singulis, quæ nos, in eisdem ducatu & terris, ac salvationem & tuitionem eorumdem contingunt; & malitiam inimicorum & rebellium nostrorum, ac jurium nostrorum invasorum & occupatorum, potenter & viriliter repellendi & reprimendi, & super ipsos de guerrâ, si opus fuerit, equitandi, prout pro honore nostro & commodo eis meliùs videbitur expedire;

Necnon quoscumque, nobis rebelles & contrarios, ad pacem & fidem nostram venire volentes, admittendi;

Ac litteras de pardonatione, de feloniis, transgressionibus, inobedientiis, & aliis excessibus quibuscumque, contra nos, seu progenitores nostros, perpetratis, nostro nomine, faciendi & concedendi;

Ac bannimenta quæcumque, contra quoscumque promulgata, revocandi, ipsosque bannitos ad statum pristinum restituendi;

Ac castra, terras, & bona quæcumque, quæ per forisfacturam, vel delictum subditorum nostrorum ibidem, ad manus nostras, tanquam nobis confiscata, commissa, seu forisfacta, devenire contigerit, fidelibus nostris, in obsequio nostro benè & fideliter se gerentibus, ad nostram voluntatem habenda, concedendi, prout ad majus commodum nostrum & tuitionem dictorum, ducatûs & terrarum nostrorum, expedire noverint in hâc parte;

Ac etiam personas quascumque, quæ nobis in defensione ducatûs & terrarum nostrarum eorumdem, & nostrorum recuperatione jurium, valere poterunt, in nostris obsequiis retinendi, & cum eisdem de feodis, vadiis, & remunerationibus, tractandi & concordandi;

Et ea, quæ sic ad honorem nostrum & commodum tractata & concordata fuerint, quacumque firmitate vallandi:

Et omnia alia & singula faciendi & excercendi, quæ in præmissis, & pro directione, securitate, & defensione dictorum nostrorum ducatûs & terrarum, & recuperatione jurium nostrorum, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale:

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid per ipsos, Bernardettum & Oliverum, nostro nomine, actum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

Damus autem universis & singulis archiepiscopis, episcopis, comitibus, baronibus, senescallis, castellanis, officialibus, præpositis, ballivis, ministris, & aliis fidelibus nostris quibuscumque, in eisdem ducatu & terris nostris, tenore præsentium, in mandatis, quòd præfatis, Bernardetto & Olivero, in præmissis omnibus & singulis, pareant, obediant, & intendant, quotiens & quando, per ipsos, super hiis, vel eorum aliquo, fuerint præmuniti.

In cujus, &c.

Dat' apud Walton', i. die Julii.

Per ipsum Regem.

Memorandum de sigillo.

A D. 1338. An. 12 Edw. III.
Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 23. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod, die Lunæ, in vigiliâ Translationis Sancti Thomæ Martiris, videlicet, sexto die mensis Julii, anno regni Regis E. tertii à conquestu, duodecimo, venerabilis pater, Robertus episcopus Cicestriæ, tunc ipsius Regis cancellarius, apud manerium de Walton, ubi ibidem dominus Rex hospitabatur, in camerâ ipsius domini Regis ibidem, personaliter constitutus, magnum sigillum ejusdem domini Regis, in quâdam bursâ inclusum, & sigillo præfati cancellarii consignatum, ipsi domino Regi, quasi horâ nonâ, in præsentiâ discreti viri, magistri Ricardi de Bynteworth, electi London', confirmati, dominorum, Henrici de Lancastr' & Derb', Ricardi Arundell', & Willielmi de Monte Acuto Sarum, comitum, Henrici de Ferrariis, & aliorum tunc ibidem astantium, liberavit, supplicans dicto domino Regi, ut ipsum de officio cancellarii velit exonerare:

Et idem dominus Rex, recepto dicto sigillo, manu propriâ idem sigillum præfato electo London', confirmato, qui tunc præstitit sacramentum coram præfato domino Rege, de dicto sigillo benè custodiendo, & officio cancellarii, prout moris est, fideliter excercendo, & de quibusdam aliis, juxta quandam ordinationem, eidem electo per ipsum dominum Regem liberandam, faciendis, tradidit custodiendum;

Qui quidem electus tunc versus London', causâ consecrationis suæ, apud Lameheuth celebrandæ, extitit profecturus, per quod dicto officio cancellarii excercendo non potuit tunc vacare.

Et præfatus dominus Rex, resumpto ab eodem electo dicto sigillo, idem sigillum in bursâ prædictâ, ut præmittitur, inclusum, liberavit domino Johanni de Sancto Paulo, custodi rotulorum cancellariæ ipsius domini Regis, in præsentiâ præfati episcopi Cicestriæ, dicti cancellarii, comitum, & Henrici, prædictorum, custodiendum per ipsum & dominum Thomam de Baumburgh, & ad faciendum indè quod pro dicto domino Rege & populo suo requiritur in hâc parte; quousque dictus electus consecratus fuerit;

Et iidem custodes venerint ad eundem, cui tunc dicti custodes sigillum prædictum, vel aliud magnum sigillum, pro regimine dicti regni, in absentiâ prædicti domini Regis, de novo deputatum, & eisdem liberandum, ad dictum officium cancellariæ excercendum, per præfatum dominum Regem tradere onerantur;

Qui quidem custodes dictum sigillum, eis prius liberatum, die Martis proximò sequente, in ecclesiâ de Braunford aperire, & brevia, literas patentes, & cartas sigillo prædicto ibidem, prout moris est, consignari fecerunt.

Pro civibus London'; quod non distringantur ad proficiscendum, seu mittendum in guerram, extra civitatem suam.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 17. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum inter cætera quæ dilectis nobis, civibus civitatis nostræ London' per cartam nostram concessimus, concessum sit eis quod non distringantur ad proficiscendum seu mittendum in guerram extra civitatem prædictam; ac iidem cives quadraginta homines armatos, & sexaginta sagittarios in civitate prædictâ, ad mandatum nostrum jam elegerint, & eos ad nos, ad proficiscendum nobiscum in obsequium nostrum versus partes transmarinas, miserunt:

Nos indempnitati ipsorum civium volentes prospicere in hac parte, volumus & concedimus pro nobis & hæredibus nostris, quod auxilium, quod nobis de suâ liberalitate de hujusmodi hominibus jam nobis fecerunt, non cedat eis, seu eorum successoribus, in præjudicium liberalitatis prædictæ, neque trahatur in consequenciam in futur'.

T. R. apud Walton', vii. die Julii.

Per ipsum Regem.

Super debitis Edwardi, Regis Scotiæ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 24. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Cum nuper, pro debitis, in quibus, dilectus consanguineus & fidelis noster, Edwardus Rex Scotiæ, diversis creditoribus suis, in partibus borealibus, tenebatur, per nos & concilium nostrum ordinatum fuisset, quod nos ei de ducentis libris auxilium faceremus;

De quibus quidem ducentis libris præfatus consanguineus noster quadraginta & quinque libras, per manus dilecti & fidelis nostri, Roberti de Dareys, vicecomitis Northumbriæ, & quinquaginta & quinque libras, ad scaccarium nostrum, recepit;

Et mandaverimus, per breve, sub privato sigillo nostro, præfato vicecomiti quod, de exitibus ballivæ suæ, centum libras residuas, de dictis ducentis libris, præfato consanguineo nostro solveret indilatè;

Ac idem vicecomes, prætextu mandati nostri prædicti, dictas centum libras, de exitibus prædictis, dicto consanguineo nostro solverit, prout per literas acquietantiæ, sigillo ejusdem consanguinei nostri signatas, pleniùs poterit apparere;

Nobis mandamus quod, visis mandato nostro & literis prædictis, si vobis constare poterit ita esse, tunc eidem vicecomiti, de dictis centum libris, in compoto suo, ad scaccarium prædictum, de exitibus prædictis, debitam allocationem habere faciatis; recipientes à præfato vicecomite mandatum nostrum & literas acquietantiæ supradicta.

Teste Rege, apud Walton', viii. die Julii.

De comitivâ Edwardi de Monte Hermerii.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Aleman. 12 E. III. p. 1. m. 4. in Turr. Lond.

WILLIELMUS de Brun, qui cum, dilecto & fideli Regis, Edwardo de Monte Hermerii, in obsequium Regis, per præceptum Regis, ad partes transmarinas profecturus est, habet literas Regis de protectione, cum clausula *Volumus*, &c. usque ad festum Natalis Domini proximò futurum, duraturas. Præsentibus, &c.

Teste Rege, apud Walton', viii. die Julii.

Per testimonium ipsius Edwardi.

Consimiles litteras Regis de protectione habent subscripti, qui cum præfato Edwardo, in obsequium Regis, ad partes prædictas profecturi sunt, videlicet,

Johannes Elys.

Willielmus Ramyn.

De comitivâ W. de Monte Acuto, comitis Sarum.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Aleman. 12 E. III. p. 1. m. 6. in Turr. Lond.

ROBERTUS de Burton, qui in comitivâ Willielmi de Monte Acuto comitis Sarum, in obsequium Regis, ad partes transmarinas profecturus est, habet literas Regis de protectione, cum clausula *Volumus*, &c. usque ad festum Natalis Domini proximò futurum, duraturas.

Præsentibus, &c.

Teste Rege, apud Walton', x. die Julii.

Per testimonium prædicti comitis.

Consimiles litteras Regis de protectione, cum clausula Volumus, &c. *habent subscripti, qui cum eodem comite ad dictas partes profecturi sunt; videlicet,*

Johannes Murdak.
Robertus de Barton.
Johannes de Wynkefeld.
Willielmus de Molyns.
Johannes de Coupeland.
Henricus Peverel.
Rogerus de Wrottesle.
Hugo de Wrottesle.
Nicholaus de Halughton.
Johannes de Stepleton.
Philippus de Budeford.
Thomas West.
Willielmus Waleys.
Johannes de Sully.
Thomas Pecche.
Johannes de Whytchurche.
Petrus de Mountfort.
Willielmus de Molyns.
Thomas Grey le Fitz.
Robertus de Nevill.
Robertus de Littlebury.
Johannes Avenel.
Thomas Wale.
Henricus Peverel.
Petrus Malorr.

Per idem testimonium.

Publicatio impressionis novi sigilli Regis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 22. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Kantiæ, salutem. Quia, jam ad partes exteras, de consilio prælatorum, procerum, & magnatum, regni nostri, pro magnis & arduis negotiis, nos & statum nostrum tangentibus, profecturi sumus, Domino concedente;

Et magnum sigillum nostrum nobiscum habere decrevimus, & aliud sigillum pro regimine ejusdem regni, nobis sic in remotis degentibus, providimus deputandum, cujus impressionem omnibus & singulis dicti regni notam esse volumus;

Tibi præcipimus quod impressionem dicti sigilli, quam tibi mittimus, in cedulâ quadam infixam, in pleno comitatu tuo exhiberi, ostendi, & publicari facias;

Præcipiens, ex parte nostrâ, omnibus & singulis, regimini nostro subjectis, ut mandatis & præceptis nostris, sub impressione dicti sigilli, & testimonio custodis nostri ejusdem regni, directis, pareant & obediant, prout decet.

Teste Rege apud Walton', x. die Julii.

Eodem modo præceptum est singulis vicecomitibus per Angliam, sub eâdem datâ.

Item eodem modo mandatum est personis subscriptis, sub eâdem datâ, mutatis mutandis; videlicet,

Gilberto Talbot, justiciario Suthwalliæ, vel ejus locum tenenti ibidem.

Ricardo comiti Arundelliæ, justiciario Northwalliæ, vel ejus locum tenenti.

Th' episcopo Herefordiæ, custodi terræ Hiberniæ.

Episcopo Dunolmensi, vel ejus senescallo ibidem.

Edwardo duci Cornubiæ & comiti Cestriæ, filio suo carissimo, vel ejus justiciario aut ejusdem justiciarii locum tenenti.

Thesaurario & baronibus suis de scaccario.

Olivero de Ingham, senescallo Vasconiæ.

Ricardo Talbot, custodi villæ Berewici super Twedam & justiciario London'.

Justiciariis suis de Banco.

Justiciariis suis ad placita coram Rege tenenda.

Memorandum de novo sigillo Regis.

A. D. 1338.
An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 22. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM, quod undecimo die Julii, anno regni Regis Edwardi, tertii post conquestum, duodecimo, prædictus dominus Rex, tunc apud Walton', super passagio suo versus partes transmarinas, existens, misit quoddam magnum sigillum suum, quo uti voluit in regno suo ad ea, quæ ad regimen ejusdem regni pertinent, usque ad reditum suum à dictis partibus transmarinis, faciendum, in quâdam bursâ rubeâ, sub privatô sigillo suo, inclusum, dominis, Johanni de Sancto Paulo, custodi rotulorum cancellariæ dicti domini Regis, & Thomæ de Baumburgh, custodibus alterius magni sigilli sui, apud Braumford tunc existentibus, per Ricardum of the Wode, servientem ipsius domini Regis ad arma, per ipsos Johannem & Thomam custodiendum:

Qui quidem Johannes & Thomas dictum sigillum, ad ipsos sic missum, à præfato Ricardo receperunt, & eodem die, juxta præceptum Regis, pro eo quod dictus dominus Rex dictum sigillum, in custodiâ prædictorum Johannis & Thomæ prius existens, quo tunc in regno prædicto utebatur, secum habere voluit ad partes supradictas;

Dictum sigillum ad eos, ut prædicitur, missum, aperierunt, & impressionem ejusdem, in quibusdam cedulis infixam, singulis vicecomitibus in Angliâ, & aliis ministris Regis, tam in terris Regis in Scotiâ quam in Hibernia & ducatu Aquitanniæ, ex parte dicti domini Regis, unà cum diversis brevibus ipsius Regis, de præcepto Regis, mitti fecerunt.

Quibus per ipsum dominum Regem mandatum fuit, quod mandatis regiis, sub sigillo illo eis dirigendis, intenderent, & ea exequerentur, ut deceret; prout plenius patet per brevia prædicta inferiùs irrotulata.

Edwardus dux Cornubiæ, filius Regis primogenitus, custos regni constituitur.

A. D. 1338.
An. 12 Edw. III.

Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 12. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis, quod, cum nos de consilio & assensu prælatorum, comitum, baronum, & procerum, ac communitatis, regni nostri, pro tuitione & salvatione ejusdem regni, ac quorumdam aliorum jurium coronæ nostræ, necnon pro quibusdam aliis negotiis, nostram & ipsius regni nostri utilitatem tangentibus, simus ad partes transmarinas in proximo personaliter profecturi, & intimiùs insidat nobis cordi, quod pax nostra, tam in nostrâ absentiâ quam præsentiâ, inviolabiliter observetur;

Et quod fiat comunis justitia singulis conquerentibus, in suis actionibus & querelis;

Nos, de fidelitate dilecti & fidelis nostri, Edwardi ducis Cornubiæ & comitis Cestriæ, filii nostri primogeniti, plenariè confidentes, constituimus ipsum custodem dicti regni nostri, ac locum nostrum tenentem in eodem regno, quamdiu in dictis transmarinis partibus moram fecerimus, vel donec aliud indè duxerimus ordinandum:

Damus autem universis & singulis, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, communitatibus, vicecomitibus, liberis hominibus, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus nostris, tenore præsentium, in mandatis, quod præfato duci, tanquam custodi nostro dicti regni, & locum tenenti in eodem, in hiis, quæ ad dictam custodiam pertinent, intendentes sint, respondentes, consulentes & auxiliantes.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Walton', xi. die Julii.

De ordinationibus observandis.

A. D. 1338.
An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 19. 4. in Turr. Lond.

EDWARD, par la grace de DIEU, Roi d'Engleterre, seigneur d'Irlande, & ducs d'Aquit', al honorable pier en DIEU, R. par la meisme grace, evesque de Loundres, nostre chaunceller, salutz.

Nous vous envoioms souz nostre prive seal, une rolle tochant plusours choses queles nous avoms ordeigne, par l'avis & conseil de noz bonez gentz esteantes entour nous par grant deliberacion, si vous mandoms que meisme la roulle facez lisre devant les sages de nostre conseil, & totes les choses continnez en y celle facez desore garder & fermement tenir en touz pointz, sanz nul manere de desport faire à nulli, deudreit des vint mille saks de leine, dount nous dusseoms aver este piece servi, sicome vous bien savez, de quele somme nous ne sumes unqore servi, forsque de trois mille saks de leine;

Vous mandoms & chargoms, fermement enjoinantz que, a ce que nous soioms hastivement servi de la somme des leins, que vous faut mettes, ovesque les autres grantz de nostre conseil, toute la diligence, aide, & pemblete que vous saverez & purrez pur honur & amur de nos.

Et en cas que nous ne puissoms estre pleinement servi des veuez leinez, adonqes nous facez acomplire des novels leines.

Don' souz nostre prive seal à Walton', le xii. jour de Juyl, l'an de nostre regne douzime.

Prætextu cujus brevis, contenta in rotulo prædicto immediatè subscribuntur in formâ subscriptâ; videlicet,

ORDINATIONES.

Desore nulles dettes, auxibien de temps passe come de temps avenir, obligacions, assignementz, paiementz, douns, ou regardz quecunqes, ne soient faitz, assignes, ne paiez en nul manere, sonoun primes par suffisantz garantz de prive seal faitz par assent du Roi & de un homme sage suffisant par li à ce assigne, si ceo ne soit les fiedz que sont touz jours en certein issint tote foitz que meismes les garantz facent expresse mencion de la cause pur quei celles dettes, obligacions, assignementz, paiementz, douns, & regardz sont faitz, et que meismes les garantz en nulle manere ne facent pas mencion desore que le Roi eit vein pris vers lui mesmes pur ses secres busoignes où que tiel ou tielx eient paietz certeines sommes pur busoignes auxibien par de la come par decea, des queles *sommes* il voet que nul ne soit charge:

Et toutz les garantz avantditz soient enroulles par un certein clerk a ce assigne & jure en breves paroulles, c'est assavoir tiel jour, lieu, & an est issu un tiel garant pur tiel busoigne purportant tiel somme, & soient les avantditz garantz contreroullez, par lavisement de un homme sage, suffisant, & conisant, qi le Roi voudra à ce assigner, par un certein clerk de la chambre nostre dit seignur à ce assigne & jure, dont celuy qui serra issint assigne par le Roi, come dessus est dit, eit les countresoumes;

Et au bout de chescun an les chamberleins de l'escheqier, en presence du tresorer, acompterent devant un evesque, un baneret, & un clerk, sages & conisant, devant queux celui que le Roi avera issint assigne, come desus est dit, ove le clerk qui port le prive seal, & le clerk de la chaumbre le *Roi*, q' avera contreroules les ditz garantz, ferront venir une countreroulle souz leur seals demeisne, & souz le prive seal des avantditz garantz, par tesmoignance de quele roule, & l'acordance des garantz avantditz, les ditz chaumberleines prendront allouance & autrement nient;

Et en cas que le Roi face nul voiage, ou ale nul part deinz son roialme ou dehors, & ameyne ove luy son prive seal, & le men temps il busoigne de tenir un conseil ou deux, ou plus ou meyns, en diverses places;

Et les busoignes tretees en mesmes le conselx demandent paiement ou executions de diverses busoignes le Roi, ou autres choses necessaries demandantz garantz, adonqes celuy ou ceux qui serra ou serront governours & chiefs des ditz conseilx, ferra ou ferront billes sous lour sealx propre en noun de Roi, en lieu de garant à ceux as queux il appartient d'aver garant issint toutefoitz que les busoignes le Roi par cause d'absence de li & de son prive seal *ne* soient defaitz; & que les dites billes facent expresse mention en la fourme sousescrite.

Et les ditz chiefs governours des avantditz conselx à lor primerè venue au Roi, apporteront à lui transescriptz des dites billes, q'ils averont issint fait en absence du Roi; queux transescripts serront veu & diligeaument examine, & puis monstre au Roi par celi qi le Roi avera *assigne, come* dessus est dit, & par le clerk du prive seal, & du clerk de la chaumbre le Roi à ce assigne, & puis soient enroulles & countreroulles, come dessus est dit, & sur ceo fait lettre du prive seal à ceux q'averont receu les dites billes en lu des garantz reherceant mesmes les billes quelles, par les dites lettres du prive seal, soient duement alloues:

Et les ditz acomptz issint oi, soit le Roi & conseil avise en la plus breve manere come homme poet, *combien* les issues de sa terre, comme de profitz de chescune place, custumes, gardes, mariages, forfaitures, aides, come de dismes & quindismez, & autres tieux aides & profitz semblables li averont rendu.

Et sur ceo soit mustre au Roi & son consail l'estat de sa tresorie distinctement par l'evesque, baneret, & clerk susditz, en la plus breve manere come homme poet.

Item, que desore touz les viscountz de chescun countee soient eslieus de an en an, par les bones gentz des *countees*, tieux pur queux mesmes les gentz de countees voudront respondre à lour peril, auxibien au Roi come as parties:

Et les nouns de ceux soient presentes au chaunceller par les bones gentz susdites:

Et sur ceo soient lour commissions faites; et q'ils ne soient mie remues tanq' un an accompli, & l'an fini, aillent à lour acompte:

Et touz les autres grantz ministres des countz, & auxint les coustumers de chescune ville la, *ou* port *ou* custume sont, soient eslieutz par *les* bones gentz des villes, pur queux les villes voudront *respoundre*:

Et les countreroullours auxibien des mines la ou ils sont, come des custumes, soient eslutz en plein counte des plus loiaux & plus suffisauntz du counte a ceo faire bien feffes de laite à respoundre au Roi, & soient les nouns presentes au chaunceller par les dites bones gentz:

Et sur ceo lour soit fait commission issint en nul manere, que nul countreroullour soit à terme de vie; & si nul soit soit repelle:

Et q'en mesme la manere soient les taxons esluz des meillours plus loialx & plus suffisauntz des countees.

Item, que *totes* les lettres faitz as divers gentz qi q'ils soient d'estre quites des custumes taillages x^{es}, xv^{es}, & autres contribucions soient generalment repellez.

Item, que nul estallement soit fait à nul qui soit de grant dette ou petite en nul manere tanque le Roi soit hors de dette de nul respit faite de dette & encoru ne d'acompte puis le temps le Roi qore est:

Et si nul estallement ou respit soit fait du dit temps soit repelle, & soit paie & rendu a plus tard deinz deux anz, & que nul auncien dette hors du temps le Roi qore est, come des billes de la garderobe & autres dettes semblables, ne soit paie tanque le Roi soit hors de dette.

Item, quant as dettes due à nostre seignur le Roi le piere, & à ses progenitours, si nul dettour voudra faire fyn, c'est assavoir à doner pur la livre de la dette entiere, une somme meinz que la certeyne dette amounte, soit parle & avise ove le conseil & fait outre ce que semble pur le profit le Roi.

Item, que les eschetours soient charges estroitement, que desore ne returnent nulles estentes des terres que le Roi dorra ou lessera en allouance des dettes, ou baudra en value de certeines retenaunces, ne des gardes & mariages que devient estre venduz ou donez si noun bones verroies & resonable sur le peril, &c.

Item, en cas que certeines gentz quecumque demandent du Roi baillies ou offices, sanz meinz rendre q'ils ne soleint en temps de ses auncestres, annueltez, terres, rentes, gardes, mariages, eschetes, forfaitures, ou autres possessions quecumqne, ou deners, ou pardoun des dettes, soit avise ce que le Roi lour ad fait devant, soit ceo pur bon service ou de sa bon grace & volunte; & s'ils eient plus deservi, adonqes soient plus regardes covenablement, & s'il semble au Roi que le primer regard lour doit suffire uncore, adonqes soit respoundu que le Roi eu covenable temps les regardera bonement, & des choses que li serront issint demandez, puet le Roi regarder autres qui l'averont deservi que nul tiel regard nen ount en ou del retenir à son oeps demesne tute foitz, si le Roi donne baillie, ou face regard des tiels choses susdites q'il face primes la verroie value dount soit l'eschetour par mount chargeant serement & peril charge, que nulle feinte enqueste & procurement soit fait, sicome desus est dit;

Et q'avant que le Roi face son grant, q'il soit enfourme de la value des dites choses par estente, ou par bone certification de son chauncellor & tresorer, ou autre ministre à qi il apartient, & voie q'eux as queux il voet faire tiele grace le vaillent ou levent deservi issint totes voies, que nul grant regard ne soit jammes fait sanz grant & bon consail & avis, & especialment par bon, suffisant & expresse garant, souz le prive seal enroule & countreroule en cele place en la fourme susdite, issint tutes foitz que rein ne passe hors de la chauncellerie sanz especial & expresse garant du prive seal, salve chose que touche la ley & l'office de chauncellor tantsoulment; mes de chose que touche especiale grace, ou chose que soit countre les ordinances susescriptes, nieit.

Et sur ceo soient les roules de la chauncellerie, les garantz & les countreroules des garantz, veuz & examines par un evesque, un baneret, & un clerk, en presence de celuy, que le Roi avera issint assigne, come dessus est dit, & du clerk du prive seal & de la chaumbre, de quarter en quarter, &c.

Item, quant le Roi envoit un son tresorer à despendre son tresore, come en sa guerre d'Escoce & aillours, soit le Roi avise que celui tresorer soit il lay, soit il autre, q'il soit sufficiaument rente de lai fee si q'il soit suffisant de respondre au Roi, & que des tutes choses q'il paiera en celle guerre pur son temps, il ne face rien sanz lettre de garant de cheveteyn souz le Roi de celle guerre, le quel cheftein son temps fini q'il avera demure aporte au Roi à sa venue un roule endente entre li & le dit tresorer souz son seal, contenant, en la plus bref manere q'hommes poet, les garantz q'il avera faitz au dit tresorer, queu roule soit veu & examine devant le consail, & puis envoie à l'escheqier souz le prive seal; & sur ceo eit le dit tresorer due allouance sur son acompte:

Et issint soit fait en autres lieux, come en Gascoigne, Irlande, Alemaine, & aillours, en la plus breve manere que l'en poet, bonement, sicome avant est dit:

Et semblablement en solempnes messageries moustrent les messages outre lour certeines gages, les autres mises & foreinz coustages q'ils y averont mis, par quele tesmoignance, & par lour lettres, averont due allouance ceux as queux il attient par reson.

Item, regarde le grant tresorer combien le Roi deit as divers grantz marchantz generalment à chescun, & des autres grantz dettes, & combien le Roi ad desore prest a lever de soi acquiter & meintenir son estat par estimation & certifie au Roi.

Item, que le tresorer del housteil neit nulle allouance de foreine chose que ne soit proprement des despens del houstiel, sanz bones & expresses garantz du prive seal, que soient enroules & countreroullez, come devant est dit.

Et que les countresommes des despenses del houstiel demurgent vers le clerk de la chaumbre, par veuwe & examinement de celui qui le Roi avera assigne, come desus est dit.

Et que nul prest soit fait hors de la garderobe as foreinz gentz ad restitucion les deners sanz especial comandement de la bouche le Roi, & par garant, sicome devant est dit.

Et que les despenses soient veues de simaigne en simaigne, & de moys en mois, & contresommes, &c.

Et memorandum, quod breve de privato sigillo & rotulus prædictus resident in filaciis inter brevia Regis de privato sigillo de hoc anno.

Item, memorandum, quod istæ ordinationes mittebantur ad scaccarium, ibidem observandæ; prout patet per breve thes' & baronibus dicti scaccarii, ac camerariis inde directum, irrotulatum inferiùs.

De ordinationibus præscriptis missis ad scaccarium.

REX, thes' & baronibus de scaccario ac camerariis suis, salutem. Quasdam ordinationes, per nos & consilium nostrum, de assensu fidelium nostrorum nobis assistentium, factas, solutiones, obligationes, assignationes, & atterminationes debitorum nostrorum, ac diversa alia tangentes;

Vobis mittimus, sub pede sigilli nostri in quodam rotulo contenta, mandantes, quod, inspecto rotulo prædicto, omnes & singulas ordinationes prædictas in eodem contentas, ut prædicitur, quatenùs placeam dicti scaccarii concernunt, decætero observetis, & teneri & observari firmiter faciatis.

T. custode Angl', apud Wyndesore, vi. die Septembris.

Memorandum, quod ordinationes de quibus istud breve facit mentionem patet superius in isto rotulo.

Memorandum de veteri sigillo Regis.

A. D. 1338.
An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III.
p. 2. m. 22. d.
in Turr. Lond.

MEMORANDUM, quod domini, Johannes de Sancto Paulo, custos rotulorum cancellariæ domini Regis, & Thomas de Baumburgh;

Custodes magni sigilli dicti domini Regis, eis per eundem dominum Regem liberati, ad ipsum dominum Regem, ad portum de Orewell, in quâdam navi, vocatâ la Cristofre, ubi dictus dominus Rex erat super passagio suo versus partes transmarinas, die Martis, videlicet, xiiii. die Julii, anno regni Regis Edwardi, tertii post conquestum, duodecimo, cum dicto magno sigillo venerunt;

Et idem sigillum, in quâdam bursa, sub sigillis dictorum dominorum Johannis & Thomæ sigillatâ, præfato domino Regi liberârunt;

Qui quidem dominus Rex sigillum illud à manibus eorumdem Thomæ & Johannis manu suâ propriâ recepit, & illud domino Willielmo de Kyldesby clerico liberavit.

Memorandum de passagio Regis.

A. D. 1338.
An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III.
p. 2. m. 21. d.
in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod, die Dominicâ, xii. die Julii, anno regni Regis Edwardi, tertii post conquestum, duodecimo, idem Rex, à manerio de Walton', juxta portum de Orewell, in quo tunc hospitabatur, circa horam nonam recessit, & ad eundem portum, ubi magna flota navium, pro passagio dicti domini Regis, & nonnullorum magnatum & aliorum fidelium ejusdem domini Regis, extitit congregata, venit, & ibidem moram traxit usque ad diem Jovis proximò sequentem, videlicet, xvi. diem Julii.

Et eodem die, quasi mediâ horâ inter horam primam & horam secundam, erectis velis navium prædictarum, dictus dominus Rex se, cum magnatibus & aliis fidelibus prædictis, posuit in mari;

Et illa flota navium, quæ apud Magnam Jernemutam erat congregata, in quâ Henricus de Lancastr', comes Derb', & alii fideles Regis, pro obsequio dicti Regis congregati, supra mare profecta fuit, cui quidem flotæ dicta flota, in quâ dictus dominus Rex erat, se conjunxit, usque partes transmarinas, cum Dei adjutorio, ibidem applicanda.

Quod quatuor mercatores de quolibet comitatu veniant ad concilium, apud Norhamptôn'. Teste custode regni.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 24. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Eborum, salutem. Quia super aliquibus negociis nos, ac nostram, & regni nostri utilitatem, tam in partibus transmarinis quam cismarinis, intimiùs contingentibus, consilium & avisamêntum diversorum mercatorum de regno nostro habere volumus, & per ipsos, super hiis & aliis eis ex parte nostrâ exponend', pleniùs informari;

Tibi præcipimus firmiter injungentes, quod venire facias apud Norhampton', die Lunæ proximò post festum Sancti Petri ad Vincula proximò futurum, quatuor mercatores de discretioribus & ditioribus mercatoribus ballivæ tuæ, sive infra libertates fuerint sive extra, ad tractandum cum custode regni nostri, & cancellarii, ac aliis de consilio nostro ibidem, super negociis memoratis; suumque consilium & avisamentum super expeditione negociorum eorumdem prout faciend' noverint impendend':

Et hoc non omittas sub periculo quod incumbit:

Et habeas ibi tunc nomina prædictorum mercatorum, & hoc breve.

Teste custode prædicto, apud Gippewicum, xvi. die Julii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo præceptum est singulis vicecomitibus per Angliam, sub eâdem datâ.

Memorandum de liberatione novi sigilli Regis cancellario Regis per J. de Sancto Paulo.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 22. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod, die Dominicâ, in vigiliâ Sanctæ Margaretæ Virginis, anno regni Regis Edwardi, tertii post conquestum, duodecimo, dominicâ literâ tunc per D. currente, domini, Johannes de Sancto Paulo, custos rotulorum cancellariæ dicti domini Regis, & Thomas de Baumburgh, custodes magni sigilli ipsius domini Regis, pro regimine dicti regni, dum idem dominus Rex in partibus transmarinis ageret, deputati;

Venientes cum prædicto magno sigillo à portu de Orewell, ubi prædictus dominus Rex transfretavit versus partes prædictas, dictum sigillum ad venerabilem patrem, dominum Ricardum episcopum London', ipsius domini Regis cancellarium, tunc apud manerium suum de Fulham juxta London' existentem, detulerunt;

Et illud, in quâdam bursâ, sigillis custodum prædictorum consignatâ, eidem cancellario, in camerâ suâ ibidem, quasi horâ tertiâ, in præsentiâ domini Michaelis de Wath, magistri Johannis de Blebury, magistri Thomæ Durant archidiaconi Midd', magistri Henrici de Iddesworth, &, dominorum, Thomæ de Evesham, & Thomæ de Brayton, & plurimorum aliorum, tunc inibi præsentium, liberarùnt:

Qui quidem cancellarius prædictum sigillum à præfatis, Johanne & Thomâ, manu propriâ recepit, & sigillum illud eodem die, statim post prandium, in dictâ camerâ suâ aperiri, & brevia indè fecit consignari.

Revocatio potestatum ad tractandum de pace cum Philippo de Valesio, tanquam Rege Franciæ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. Cum, per diversas litteras nostras patentes, venerabilibus in CHRISTO patribus, J. Cantuar' archiepiscopo, totius Angliæ primati, & R. Dunolm' episcopo, ac aliis, in ipsis litteris nominatis, ad tractandum de pace inter nos & dominum Philippum de Valesio, pro Rege Franciæ se gerentem, ineundâ, & ad alia faciendum quæ in dictis litteris continentur, specialem commiserimus potestatem, certis de causis omnes & singulas litteras nostras, commissiones, & procuratoria, si quæ fecimus, in quibus idem Philippus nominatur Rex Franciæ, penitùs revocamus & adnullamus;

Adimentes expressè præfatis, archiepiscopo & episcopo, ac aliis procuratoribus & nunciis nostris quibuscumque, omnem & omnimodam potestatem, cum præfato Philippo, tanquam cum Rege Franciæ, tractandi, seu quicquam, nostro nomine, faciendi quod nobis in possessione dicti regni Franciæ præjudicare valeat quomodolibet, seu per quod jus & possessionem ipsius Philippi in regno prædicto aliqualiter approbare seu recognoscere videremur:

Et hæc vobis, & omnibus aliis & singulis, quorum interest, volumus esse nota.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp', xxii. die Julii.

Per ipsum Regem.

De carcatione & eskippamento lanarum accelerandis, pro expeditione Regis, in partibus transmarinis.

A. D. 1338. An 12 Edw. III.

Aleman. 12 E. III. p. 1. m. 2. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis admirallis, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, dominis, magistris & marinariis navium, ac omnibus aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c, salutem.

Sciatis quod, cum nos, de assensu prælatorum, & aliorum magnatum, ac communitatis, regni nostri, ad partes transmarinas, pro salvatione ejusdem regni, aliorumque jurium coronæ nostræ, simus personaliter jam profecti;

Et, licet, in subventionem expensarum, quas pro expeditione negotiorum nostrorum hujusmodi facere nos oportet, viginti milia saccorum lanæ, juxta concessionem indè nobis, per dictos prælatos, magnates, ac communitatem, dicti regni, in ultimo parliamento nostro, apud Westm' tento, factam, nobiscum ordinaverimus habuisse, nichilominus tria milia saccorum lanæ vix in recessu nostro, de dictis viginti milibus saccorum, ad opus nostrum capta fuerunt & provisa, quamvis circa provisionem illam faciendam apposuissemus diligentiam quam possemus;

Per quod ordinavimus quod omnes lanæ, in portubus London', Sandewici, Gippewici, Lennæ, Sancti Botolphi, Kyngeston super Hull, & Novi Castri super Tynam, ad opus nostrum, virtute commissionum nostrarum, diversis fidelibus nostris factarum, provisæ, & ad eosdem portus adductæ, vel aliàs in eisdem civitate & villis, sive in manibus collectorum custumarum nostrarum, sive aliorum, ibidem existentes, à portubus prædictis usque portum Magnæ Jernemuth ducantur & carientur, ita quod omnes lanæ prædictæ sint apud dictum portum Magnæ Jernemuth ante crastinum Sancti Barthol' proximò futurum, vel in eodem crastino ad ultimum, exindè ad nos in dictis partibus transmarinis sub salvo conductu ducendæ:

Et eâ de causâ mandavimus majoribus, ballivis, & collectoribus custumarum nostrarum, singulorum portuum prædictorum, quod omnes lanas nostras, in custodiâ ipsorum collectorum, vel aliàs in eisdem portubus existentes, in navibus, in portubus prædictis, carcari, & tot naves, quot pro carcatione & eskippamento earumdem lanarum necessariæ fuerint, in eisdem portubus arestari faciant, & quendam probum hominem & discretum, in singulis portubus prædictis, eligant & deputent, ad dictas lanas usque dictum portum Magnæ Jernemuth, & exindè ad nos, in partibus transmarinis, *ducendum sub salvo conductu, in formâ prædictâ*:

Nos, advertentes tam nobis & fidelibus nostris, nobiscum in dictis partibus transmarinis jam existentibus, quam dicto regno nostro, & populo nobis subjecto, posse, quod absit, dampnum irreparabile evenire, nisi nobis de lanis prædictis celeriùs succurratur, ac volentes missionem lanarum earumdem ad nos modis omnibus quibus poterimus, festinare, assignavimus dilectos nobis, Robertum Howel & Robertum de Watford, conjunctim & divisim, ad omnes lanas prædictas, in singulis portubus prædictis, supervidendum; & ad carcationem & eskippamentum earumdem lanarum accelerandum; & ad naves quæ tam pro carcatione & eskippamento dictarum lanarum, quam pro salvo conductu earumdem, à portubus prædictis, usque ad dictum portum Magnæ Jernemuth, & abindè ad nos ad partes transmarinas, necessariæ fuerint, arestandum & capiendum;

Et arestari & capi, ac ad easdem naves, magistris, marinariis, & aliis hominibus, quot tam pró gubernatione navium illarum, quam pro salvo conductu lanarum prædictarum, indiguerint, & aliis necessariis muniri faciendum; & ad missionem earumdem lanarum usque dictum portum Magnæ Jernemuth, excitandum, festinandum, & celeriter fieri procurandum; ac omnia alia & singula per quæ præmissa maturari & celeriter expediri poterunt, faciendum;

Et ad alium, vel alios, idoneum, vel idoneos, pro quibus iidem Robertus & Robertus respondere voluerint, ad præmissa faciendum & exequendum, quotiens ipsi, vel eorum aliquis, ad hoc vacare non poterunt, vel poterit, loco suo, vel alicujus eorum, deputandum;

Necnon ad proficiscendum cum eisdem lanis versus dictas partes transmarinas, quousque lanæ prædictæ ad nos venerint, & ad liberationem earumdem lanarum in eisdem partibus transmarinis illis, quos ad lanas illas ibidem recipiendas deputaverimus, supervidendum:

Damus autem eisdem Roberto & Roberto, & eorum cuilibet, ac deputandis ab eis, & eorum quolibet, plenam, tenore præsentium, potestatem capiendi & arestandi omnes illos quos in præmissis, vel aliquo præmissorum, contrarios invenerint seu rebelles, & eos prisonis nostris committendi, ibidem moraturos quousque de ipsis aliud duxerimus demandandum;

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, districtiùs injungendo, mandamus quod eisdem Roberto & Roberto, & eorum cuilibet, ac deputandis ab eis & eorum quolibet, in præmissis omnibus & singulis faciendis & explendis, pareatis & intendatis, & eis consulentes sitis & auxiliantes, quòtiens & quando, vos vel aliquis vestrûm, per ipsos Robertum & Robertum, vel eorum aliquem, seu deputandos ab eis, & eorum quolibet, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti;

Et omnes illos quos iidem Robertus & Robertus, vel aliquis eorum, seu deputandi ab ipsis, vel eorum aliquo, vobis, & præfati vicecomites, ballivi, & ministri, vel alicui vestrûm, ut contrarios & rebelles in hac parte, liberaverint, ab eisdem Roberto & Roberto, & quolibet eorum, ac deputandis ab ipsis, & eorum quolibet, recipiatis, & eos in prisonis nostris salvò custodiri faciatis in formâ supradictâ.

In cujus, &c.

Teste Edwardo duce Cornubiæ & comite Cestriæ, filio Regis carissimo, custode Angliæ, apud Norhampton', xxvii. die Julii.

Per ipsum custodem & totum concilium.

Pro villis & castris Regis in Scotia, de victualibus providendis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Rot. Scot. 12 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Radulpho de Hastyng, viceconiti Eborum, Johanni de Percebrigg clerico, & magistro Johanni de Barton de Hull, salutem.

Cum assignaverimus vos, conjunctim & divisim, ad emendum & providendum, in comitatu Eborum, tam infra libertates quam extra, octingenta quarteria frumenti, mille quarteria brasei, mille quarteria avenarum, & quadraginta dolia vini, & ad ea ad certum portum ducendum, exindè usque villam Berewici super Twedam mittenda, pro sustentatione fidelium nostrorum, in munitionibus castrorum & villarum nostrorum in partibus Scotiæ existentium; & postmodum accipientes quod vos, prætextu cujusdam treugæ, sive sufferentiæ, inter quosdam fideles nostros & illos de Scotia, sub certâ formâ, usque ad certum tempus captæ, dictam provisionem facere, & victualia illa usque dictam villam Berewici ulteriùs mittere distulistis;

Vobis mandaverimus quod, prætermissis omnibus aliis, id, quod de dictis victualibus providendum existeret, sine dilatione aliquâ provideri, & usque portus magis propinquos duci & cariari, omniaque victualia prædicta in navibus poni faceretis;

Et de eisdem victualibus, sexcenta quarteria frumenti, septingenta quarteria brasei, trescenta quarteria avenarum, & triginta dolia vini, usque villam nostram Sancti Johannis de Perth, receptori victualium nostrorum ibidem;

Et centum quarteria frumenti, centum & viginti quarteria brasei, ducenta quarteria avenarum, sex dolia vini usque castrum nostrum de Coupre in Fyf, constabulario castri illius;

Et residuum victualium prædictorum usque dictam villam Berewici, receptori victualium nostrorum ibidem, per indenturas indè inter vos & receptores & constabularium prædictos modo debito conficiendas, liberanda mitteretis, prout in commissione & mandatis nostris, vobis indè directis, pleniùs continetur;

Et jam intellexerimus quod magna pars victualium prædictorum, propter negligentiam & tepiditatem vestram, adhuc non providetur, nec victualia aliqua per vos ad loca prædicta, juxta formam commissionis & mandatorum nostrorum prædictorum, mittantur; per quod quamplures fideles nostri, qui in castris, villis, & locis nostris, in dictis partibus Scotiæ, super salvâ custodiâ eorumdem extiterunt, à munitionibus castrorum, villæ, & locorum illorum, pro defectu victualium hujusmodi, recesserunt, & eadem castra, villa, & loca, ex causâ prædictâ, in periculo perditionis existunt; undè plurimum conturbamur, &, nec immeritò, intimiùs commovemur;

Vobis igitur, sub periculo quod incumbit, & sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, districtiùs injungimus & mandamus, quòd id, si quod de victualibus prædictis adhuc providendum existat, sine dilatione aliquâ, tam de victualibus per Willielmum de Dunstapel, virtute commissionis nostræ, sibi de victualibus, pro passagio nostro versus partes transmarinas, in eodem comitatu providendis factæ, quam de aliis in comitatu illo, tam infra libertates quam extra, emi & provideri, & ad portus magis propinquos duci & cariari, omniaque victualia prædicta in navibus poni, & usque castra, villam, & loca prædicta, duci & cariari;

Ac receptoribus & constabulariis castrorum, villæ, & locorum prædictorum, per indenturas indè inter vos & ipsos receptores & constabularios, quæ & cujusmodi victualia illa fuerint, & pretium eorumdem, continentes, conficiendas, in formâ superiùs expressâ, liberari faciatis ad opus nostrum custodienda; dictâ treugâ, seu commissione nostrâ prædictâ, præfato Willielmo, de victualibus pro passagio nostro prædicto, providendis, aut quâcumque alia commissione, protectione, vel mandato in contrarium factis, non obstantibus:

Damus autem vobis & cuilibet vestrûm, tenore præsentium, potestatem arestandi & capiendi naves, competentes pro ductione & carcatione victualium prædictorum usque loca prædicta, necnon homines tam magistros & marinarios quam alios, pro gubernatione navium prædictarum, & salvo conductu victualium eorumdem versus partes prædictas, necessarias, in locis infra comitatum prædictum, ubi meliùs expedire videritis, quotiens opus fuerit, & vobis videbitur expedire; & etiam arestandi & capiendi, ac prisonis nostris mancipandi, omnes illos quos in præmissis, aut eorum aliquo, contrarios inveneritis aut rebelles, in eisdem prisonis moraturos quousque aliud de ipsis duxerimus demandandum:

Et volumus quod tu, præfate vicecomes, omnibus & singulis eorum, de quibus prædicta victualia capta fuerunt, & de quibus de eo, quod ab eis sic captum existit, nondum est satisfactum pro ratâ portionis, indè à quolibet eorum captæ, de exitibus ballivæ tuæ, quatenùs sufficiunt, necnon pro cariagio & ductione eorumdem victualium usque castra, villam, & loca prædicta, per visum & testimonium vestrûm, præfati Johannes & Johannes, vel vestrûm alicujus, solvas:

Et, si exitus hujusmodi ad id non sufficiant, tunc singulis hominibus prædictis diem essendi ad scaccarium nostrum, apud Eborum, in octabis Sancti Michaelis proximò futuris, ad recipiendum id quod cuilibet eorum, juxta partes indenturarum, in præmissis faciendarum, deberi contigerit inveniri, assignes; quibus tunc, absque ulteriori dilatione, solutionem competentem ibidem fieri, necnon tibi de eo, quod tam pro dictis victualibus solutum fuerit quam pro eorumdem ductione & cariagio, per testimonium supradictum, solveris, debitam allocationem, in compoto tuo, de exitibus prædictis, ad idem scaccarium, habere faciemus:

Mandavimus etiam præfatis receptoribus & constabulariis, quod victualia prædicta, eis per vos, seu deputandos à vobis, in formâ prædictâ liberanda, à vobis, vel deputandis à vobis, per indenturas prædictas recipiant custodienda in formâ supradictâ.

Teste custode prædicto, apud Norhampton', xxx. die Julii.

Per ipsum custodem & totum concilium.

Pro Roberto de Artois, super solutione annuitatis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 19. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis, de scaccario, salutem.

Cum, per literas nostras patentes, de gratiâ nostrâ speciali, & in auxilium sustentationis, dilecti & fidelis nostri, Roberti de Artoys, concesserimus ei octingentas libras, percipiendas singulis annis, videlicet, quadringentas libras ad scaccarium nostrum ad festum Sancti Michaelis proximò futurum, & residuum earumdem octingentarum librarum in aliis certis locis, in literis nostris prædictis contentis, quamdiu nobis placuerit, prout in eisdem literis pleniùs continetur;

Vobis mandamus, quod eidem Roberto dictas quadringentas libras, sic ad scaccarium prædictum, ad dictum festum Sancti Michaelis, percipiendas, super firmis subscriptis, in formâ subscriptâ, videlicet,

Ducentas marcas indè super firmâ, quam prior de Okeburn, sexaginta libras super firmâ quam prior de Monte Acuto, quinquaginta marcas super firmâ quam prior Sanctæ Trinitatis Ebor';

Viginti marcas super firmâ, quam prior de Ponte Fracto;

Decem marcas super firmâ, quam prior de Blida;

Triginta & septem libras, & decem solidos, super firmâ, quam prior de Panfeld & Welles;

Viginti libras super firmâ, quam prior de Pritellis;

Decem libras super firmâ, quam prior de Sele;

Quinquaginta marcas super firmâ, quam prior de Theford Monachorum;

Et quinquaginta & duas libras & decem solidos, super firmâ, quam prior de Wylmyngton;

Nobis, pro custodiâ prioratuum prædictorum, & terrarum ad eos spectantium, nuper in manum nostram ex certis causis captorum, eisdem prioribus per nos commissâ, reddere tenentur, de dicto termino Sancti Michaelis assignari faciatis, ita quod nulla assignatio aliis, de eisdem summis, super firmis prædictis, de eodem termino, aliqualiter fiat seu concedatur.

Teste custode Angliæ, apud Norhampton', primo die Augusti.

Per ipsum ducem & totum concilium.

Super solutione antedictâ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 19. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Cum, per literas nostras patentes, de gratiâ nostrâ speciali, in auxilium sustentationis, dilecti & fidelis nostri, Roberti de Artoys, concesserimus ei octingentas libras, percipiendas, singulis annis, videlicet,

Quinquaginta libras de illâ firmâ, quam prior de Sancto Neoto;

Et quinquaginta marcas de illâ firmâ, quam prior de Theford monachorum, nobis annuatim reddere tenentur pro custodiâ prioratuum prædictorum, & terrarum & tenementorum ad eos spectantium, quæ occasione guerræ, inter nos & illos de Franciâ motæ, capta sunt in manum nostram, & residuum dictarum octingentarum librarum in aliis certis locis, in literis nostris prædictis contentis, quamdiu nobis placuerit, vel aliter de statu suo duxerimus ordinandum;

Et, per diversa brevia nostra, mandaverimus prioribus prædictis, videlicet, prædicto priori de Sancto Neoto, quod ipse dictas quinquaginta libras, & præfato priori de Theford, quod ipse dictas quinquaginta marcas, de firmis suis prædictis, de festo Paschæ proximò præterito, solverent, juxta tenorem literarum nostrarum prædictarum;

Ac iidem priores nobis retornaverint, videlicet, dictus prior de Sancto Neoto, quod ipse vicecomiti Cantebr' & Huntington', & magistro & scolaribus nostris Cantebr', & dictus prior de Theford, quod ipse Johanni Charnels, & vicecomiti Norff', integras firmas suas, ipsos priores in hac parte contingentes, virtute mandatorum nostrorum, eis indè directorum ante receptionem dictorum brevium nostrorum, solverunt;

Nos, volentes eidem Roberto, de prædictis quaterviginti & tribus libris sex solidis & octo denariis, satisfieri, vobis mandamus quod eidem Roberto, vel ejus in hac parte attornato, dictos quaterviginti & tres libras sex solidos & octo denarios, de thesauro nostro, sine dilatione solvi, vel ei indè competentem assignationem in locis, ubi sibi de denariis illis celeriter satisfieri poterit, habere faciatis, aliquo mandato nostro, vobis in contrarium directo, non obstante.

Teste custode Angliæ, apud Norhampton', ii. die Augusti.

Per ipsum ducem & totum concilium.

Ad Edwardum de Balliolo Regem Scotorum super custodiâ villæ de Perth, Thomæ Ughtred committendâ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Scot. 12 Ed. III. m. 6. d. in Turr. Lond.

REX, magnifico principi, domino Edwardo, Regi Scotorum illustri, consanguineo suo carissimo, salutem, & ad vota, successus prosperos ac fœlices.

Cum, pro rei publicæ, ac vestrorum & nostrorum subditorum, utilitate & commodo, de concilio nostro, ordinaverimus quod dilectus & fidelis noster Thomas Ughtred habeat custodiam villæ Sancti Johannis de Perth in Scotiâ, pro securiori custodiâ partium illarum, & repulsione nostrorum & vestrorum inimicorum ibidem, vestram amicitiam requirimus & rogamus, quatinùs eidem Thomæ custodiam villæ prædictæ, per literas vestras patentes, in formâ debitâ, committi faciatis;

Dantes ulteriùs, per tenorem literarum earum, universis & singulis subditis vestris, de villâ prædictâ, ac partibus ultra mare Scotiæ, [in mandatis,] quod eidem Thomæ, tanquam custodi villæ prædictæ, & partium adjacentium, in omnibus, quæ ad salvam & securam custodiam earumdem, ac repulsionem dictorum inimicorum nostrorum & vestrorum, pertinere poterunt, pareant & intendant, ut debebunt.

Teste Edwardo duce Cornubiæ & comite Cestriæ, filio nostro carissimo, custode Angliæ, apud Norhampton', iv. die Augusti.

Per concilium.

Rex mandat Henr' de Bello Monte, justiciario Scotiæ, quod constituat Thomam Ughtred locum tenentum suum.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Scot. 12 Ed. III. m. 6. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Henrico de Bello Monte, comiti de Boghan, ac justiciario Scotiæ, salutem.

Cum, pro repulsione Scotorum, inimicorum & rebellium nostrorum, ac salvâ & securâ custodiâ villæ de Sancto Johanne de Perth, & partium adjacentium, de concilio nostro ordinaverimus quod, dilectus & fidelis noster Thomas Ughtred habeat custodiam villæ prædictæ & partium earumdem;

Et rogaverimus, dilectum consanguineum nostrum, dominum Edwardum, Regem Scotiæ illustrem, quod eidem Thomæ custodiam prædictam, per literas suas patentes, in formâ debitâ, committi faciat;

Ac expediens sit & necesse quod prædictus Thomas officium vestrum, in partibus prædictis, in absentiâ vestrâ, excerceat pro justitiâ querentibus exhibendâ, & delinquentibus, juxta eorum demerita, puniendis, paceque in melius reformandâ:

Vobis mandamus, rogantes, quatinùs ipsum Thomam locum vestrum tenentem in villâ prædictâ, & partibus Scotiæ transmarinis, per literas vestras patentes, in formâ debitâ, constituatis, cum plenâ potestate faciendi & excercendi omnia & singula, quæ ad officium prædictum poterunt pertinere.

Teste ut supra.

Per concilium.

Super minis auri & argenti, ac thesauro abscondito in comitatu Devoniæ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 4. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Cum, per literas nostras patentes, concesserimus & licentiam dederimus, pro nobis & hæredibus nostris, prælatis, comitibus, baronibus, ac cæteris hominibus, de communitate comitatûs Devoniæ, ac eorum hæredibus & successoribus, & aliis, terras & tenementa ibidem habentibus, & habituris, quod ipsi, & eorum singuli, solum suum proprium, pro minâ auri & argenti, & pro thesauro abscondito, quærendis & inveniendis, fodere;

Et dictam minam auri & argenti, per visum & testimonium cujusdam clerici, per nos vel hæredes nostros ad hoc deputandi, purgare & peraffinare, ac dictum thesaurum inventum, per visum ejusdem clerici, extra solum trahere possint pro suæ libito voluntatis;

Ita quod totum argentum, sic purgatum & peraffinatum, ad cunea nostra & hæredum nostrorum, deferatur, custodi, sive custodibus, cambii, vel cambiorum nostrorum, aut hæredum nostrorum, per indenturas, inter ipsum clericum nostrum, & præfatos custodes, sive custodem, inde conficiendas, liberandum, ad monetam indè cudendum;

Et quod singuli dominorum prædictorum omnes sumptus & custus, qui in præmissis apponendi fuerint, de suo proprio faciant & apponant, quodque tertia pars monetæ, sic cussæ, nobis & hæredibus nostris, remaneat, & duæ partes ejusdem dominis, quorum solum illud fuerit, liberentur;

Et quod totum aurum prædictum, sic purgatum & peraffinatum, & thesaurus inventus, per præfatum clericum, & dominos, qui aurum illud purgaverint & thesaurum invenerint, vel illos quos ad hoc deputaverint, ad scaccarium nostrum, & hæredum nostrorum, salvò ad sumptus eorumdem dominorum deferantur, unà cum indenturis, quas inter ipsum clericum & præfatos dominos indè fieri volumus, prout decet;

Et medietas indè ad opus nostrum, & hæredum nostrorum, retineatur, & in thesaurariam nostram & ipsorum hæredum nostrorum liberetur, & altera medietas præfatis dominis & eorum singulis restituatur, & remaneat ad commodum suum indè faciendum pro dictis sumptibus & custubus, in præmissis apponendis, ut præmittitur, facilius supportandis, prout in literis nostris prædictis pleniùs continetur:

Nos, de fidelitate, dilecti nobis Mathei de Cranthorn, confidentes, assignavimus ipsum clericum nostrum ad supervidendum dictam minam auri & argenti ac thesaurum absconditum, ubicumque ea in comitatu prædicto, tam infra libertates quam extra, contigerit inveniri, ac extractionem eorumdem, à locis in quibus sic extracta fuerint, necnon purgatiônem & peraffinationem auri & argenti prædictorum;

Et ad indenturas inter ipsum Matheum & singulos dominorum & aliorum prædictorum, quantitatem minæ auri & argenti, & thesauri inventi, à solo cujuslibet eorumdem extractorum, continentes, faciendum;

Et ad aurum de minâ illâ, sic purgatum & peraffinatum, ac thesaurum inventum, ad scaccarium nostrum, necnon ad argentum, de minâ prædictâ similiter purgatum & peraffinatum, ad cambium nostrum London', unà cum dominis, & aliis prædictis, seu illis quos ipsi suo periculo ad hoc deputaverint, deferendum in formâ prædictâ.

Et ad omnia alia & singula, quæ ad officium prædictum pertinent, & nostram in hâc parte utilitatem & commodum concernunt, faciendum & explendum.

In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste custode prædicto, apud Norhampton', iv. die Augusti.

Per concilium.

De convocatione faciendâ in provinciâ Cantuariensi.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 17. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, J. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, vel ejus, ipso in remotis agente, vicario generali, salutem.

Cum nuper, assumpto passagio nostro ad partes exteras, de assensu prælatorum, procerum, & magnatum, cleri ac populi, regni nostri, pro arduis negotiis, nos & statum nostrum, ac salvationem & honorem sanctæ ecclesiæ Anglicanæ, & dicti regni contingentibus, volentes ut pax & quies dictorum, ecclesiæ & regni, in absentiâ nostrâ inviolabiliter observarentur, & eâ de causâ vobiscum habere colloquium & tractatum;

Vobis, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo mandaverimus, quod pensatis tantâ nostrorum & dicti regni negotiorum arduitate & periculis imminentibus, absque excusatione quacunque, vos, vel dictus vicarius vester, apud Norhampton', in crastino Sancti Jacobi Apostoli, jam præterito, personaliter interessetis cum Edwardo duce Cornubiæ & comite Cestriæ, filio nostro carissimo, quem custodem dicti regni constituimus, & cum cæteris prælatis, proceribus & magnatibus prædictis, super dictis negotiis tractaturi, vestrumque consilium impensuri;

Et quia negotia prædicta, salvationem dicti regni, & ecclesiæ sanctæ, ac universorum & singulorum ipsius regni specialiter concernebant, mandavimus vobis, rogantes quod præmuniretis priorem & capitulum ecclesiæ vestræ Cantuar', ac archidiaconos, totumque clerum vestræ diœcesis, quod iidem, prior & archidiaconi in propriis personis suis, ac dictum capitulum per unum, idemque clerus per duos, procuratores idoneos, plenam & sufficientem potestatem ab ipsis, capitulo & clero, habentes, dictis die & loco interessent, ad tractandum & consulendum, super præmissis, unà vobiscum, & aliis, per nos illuc tunc mittendis, & ad consentiendum hiis

quæ tunc ibidem pro communi defensione & utilitate, Divinâ favente Clementiâ, contingeret ordinari;

Verùm, quia tractatu aliquali super præmissis ibidem habito, quædam, salvationem & honorem dictorum regni & ecclesiæ concernentia, propter instantem messium necessitatem, & aliis de causis supervenientibus, adhuc ordinanda & tractanda supersunt:

Vobis mandamus, vos rogantes, quod episcopos, prælatos, & clerum, vestræ provinciæ, apud ecclesiam Sancti Pauli London', in crastino Sancti Jeronimi proximò futuro, convocari faciatis, ita quòd tam dicti episcopi quam decani & priores cathedralium ecclesiarum, & archidiaconi ac abbates, exempti & non exempti, quos expedire videritis, & quodlibet capitulum dictarum ecclesiarum cathedralium per unum, & clerus cujuslibet diœcesis per duos, procuratores, sufficientem potestatem habentes, apud dictam ecclesiam Sancti Pauli intersint, in prædicto crastino Sancti Jeronimi, ad tractandum, consulendum, & ordinandum super præmissis, unà vobiscum, & aliis, per nos illuc tunc mittendis, & ad consentiendum hiis quæ tunc ibidem, pro communi defensione & utilitate, Divinâ favente Clementiâ, contigerit ordinari.

Teste Edwardo duce Cornubiæ & comite Cestriæ, filio nostro carissimo, custode Angliæ, apud Norhampton', v. die Augusti.

Eodem modo mandatum est W. archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, de hujusmodi convocatione in provinciâ suâ faciendâ, mutatis mutandis.

De lana capiendâ, & cum omni celeritate ad Andewerpiam transvehendâ.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, magistro Johanni Waweyn, Willielmo de Kyngeston, & Thomæ de Baddeby, salutem.

Sciatis quod, cum prælati, comites, magnates, ac communitates regni nostri, in parliamento nostro, apud Westmonasterium ultimò convocato, existentes, consideratâ arduitate negotiorum, nos & defensionem regni, terrarum, & jurium nostrorum, summè contingentium, in subventionem expensarum importabilium, propter hoc nobis incumbentium, medietatem lanæ suæ, usque ad summam viginti milium saccorum, nobis gratanter concesserint, ita quod de satisfactione dictæ lanæ, juxta rationabile pretium, competens securitas eis fiat;

Et nos, per litteras nostras patentes, assignaverimus diversos fideles nostros, ad dictum numerum saccorum lanæ, ad opus nostrum, sub certâ formâ, in dictis literis nostris contentâ, capiendum & colligendum, ac collectoribus custumæ nostræ in diversis portibus liberandum, exindè ultra mare ex causâ prædictâ celeriter transvehendum;

Et licet, sub confidentiâ dictæ lanæ, diversas pecuniarum summas quibusdam confœderatis nostris exteris promitti fecerimus solvendas certis temporibus, jam effluxis;

Et postmodùm, ad instantem supplicationem prælatorum, comitum, magnatum, & communitatis, prædictorum, & sub eâdem confidentiâ personaliter cum exercitu non modico, sicut oportuit, pro defensione hujusmodi, mare transierimus, sperantes in adventu nostro dictas lanas apud Andewerp' plenariè invenisse;

Quando tamen applicuimus ibidem, invenimus solummodo duo milia & quingentos saccos de numero prænotato, de quo turbati sumus multipliciter & confusi, non habentes undè dictis confœderatis nostris satisfacere, nec etiam nostratibus vadia necessaria ministrare:

Et nisi nobis subveniatur celerius, erimus, quod absit, in maximo periculo constituti;

Et, si dictam lanam, ac speratam de regno nostro pecuniam, celeriter haberemus, speraremus firmiter, per Dei gratiam, quod incepimus, feliciter consummare, volentes igitur periculis, quæ ex morosâ dilatione collectionis & transvectionis dictarum lanarum evenire poterunt, quantum possumus, præcavere;

Ac de fidelitate & circumspectione vestrâ providâ intimè confidentes, assignavimus vos, conjunctim & divisim, ad captionem & provisionem lanarum prædictarum, in singulis comitatibus regni nostri supervidendum & accelerandum, necnon, si necesse fuerit, ad residuum dictorum viginti milium saccorum lanæ, quod nondum ad opus nostrum captum & collectum existit, tam de lanis prælatorum & personarum ecclesiasticarum, quam comitum, baronum, militum, mercatorum, & aliorum quorumcumque, cuiquam non parcendo, in singulis locis regni nostri, tam infra libertates quam extra, capiendum & colligendum;

Et ad indenturas, inter vos, vel aliquem vestrûm, & singulos, à quibus lanas prædictas sic ceperitis, quantitatem lanæ & ejus pretium, super hoc aliàs ordinatum, & à quibus captæ fuerint, continentes, fieri faciendum, & ad partes indenturarum illarum, penes vos residentes, in cancellariam nostram mittendum, juxta quas nostras fieri, & liberari volumus litteras obligatorias singulis prædictorum de pretio lanæ, ab ipsis ad opus nostrum sic captæ, solvendo ad certos terminos in dicto parliamento concordatos;

Et ad omnes lanas prædictas, sic captas & collectas, ad portus regni nostri, ubi meliùs expedire videritis, cum omni celeritate, quâ fieri poterit, duci & cariari faciendum, necnon ad cariagia, pro lanis illis ad portus hujusmodi sic ducendis, capiendum & providendum;

Et ad easdem lanas, cum ad portus illos ductæ fuerint, in navibus poni, & usque villam de Andewerp', celeriter transvehi faciendum, & ad alios, quos sufficientes noveritis ad præmissa omnia & singula facienda & expedienda, loco vestri, quotiens opus fuerit, deputandum, prout pro celeriori expeditione negotii illius videritis expedire, universis & singulis, lanas in dicto regno nostro habentibus, sub forisfacturâ lanarum, & aliorum bonorum suorum quorumcumque, firmiter inhibentes, nè vobis, vel alicui vestrûm, seu deputandis à vobis, vel vestrûm aliquo, in præmissis, seu aliquo præmissorum, impedimentum inferant aliquale.

Et ideò vobis, firmiter injungendo, mandamus quod circa præmissa, facienda & explenda, in formâ prædictâ, cum omni diligentiâ intendatis.

Mandavimus enim universis & singulis vicecomitibus, ballivis, & aliis fidelibus nostris, quod vobis, & cuilibet vestrum, ac deputandis à vobis, ut est dictum, in præmissis omnibus & singulis faciendis & explendis, pareant & intendant;

Et quod præfati vicecomites cariagia, pro lanis prædictis, usque portus hujusmodi ducendis, necnon canevatium pro lanis illis saccandis, de exitibus ballivarum suarum, per avisamentum vestrum, vel vestrûm alicujus, provideri facient, quotiens per vos, vel aliquem vestrûm, fuerint præmuniti.

Volumus etiam quod collectores custumarum nostrarum in portubus, ubi lanas prædictas carcari contigerit, marinariis navium, in quibus lanæ illæ transvehentur, expensas suas solvant de exitibus custumarum prædictarum, de quibus eis, in compoto suo, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Andewerp', vii. die Augusti, anno regni duodecimo.

Per ipsum Regem.

Pro Conrado de Marca domino de Hurde, milite; de retinentiâ.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. Sciatis quod, cum nobilis vir, Conradus de Marca, dominus de Hurde, miles, nobis bonâ fide promiserit se, cum quinquaginta hominibus ad arma galeatis, nostris obsequiis immorari, prout in litteris suis patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Nos, tam præmissorum quam suæ probitatis intuitu, ac etiam ob affectionem sinceram, quam ad nos ipsum habere conspicimus, volentes ipsius gratitudinem adjectione munificentiæ prævenire;

Promittimus, bonâ fide, quod eidem Conrado, ultra summam pecuniæ, quam ratione sic impendendi nobis obsequii, sibi solvi fecimus, solvere faciemus quatuor milia florenorum, de Florentiâ, in festo Natalis Domini proximò jam futuro:

Promittimus etiam quod eidem Conrado, pro se & hominibus suis prædictis, in stipendiis, & restauro equorum suorum, si quos in nostris obsequiis perdi contigerit, sicut aliis hominibus, statûs sui, nobis servientibus, satisfieri faciemus.

In cujus, &c.

Dat' &c. ix. die Augusti. &c.

Per ipsum Regem.

De signis per ignem super montes faciendis

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 17.d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Sutht', salutem. Cum nuper, accipientes quod nonnulli alienigenæ, congregatâ immensâ multitudine galearum & navium, tam supra mare quam in quibusdam portubus partium exterarum, mala & facinora quæ poterunt nobis & nostris, tam in terrâ quam in mari, inferre satagebant, tibi præcepérimus, quod aliquod signum commune per ignem super montes, vel alio modo, in comitatu prædicto, ubi & quotiens, ac prout opus foret, & melius videris expedire, & aliâs in casu consimili fieri consuevit, fieri faceres, omnibus aliis prætermissis, per quod homines patriæ illius, si periculum aliquod immineret, possent debitis temporibus præmuniri, ut dictorum hostium malicia, si ad partes illas declinassent, per hujusmodi ignis illuminationem & præmunitionem per homines partium earumdem potentiùs posset refrenari;

Ac jam intellexerimus quod quamplures galeæ & naves guerrinæ supra mare jam de novo congregatæ existunt, ad regnum nostrum hostiliter invadendum, & alia mala & facinora quæ poterunt, tam mercatoribus & aliis fidelibus nostris quam aliis nobis adhærentibus, vel ad regnum nostrum declinantibus, inferendum:

Nos, volentes hujusmodi hostili nequitiæ obviare, & defensioni & salvationi regni nostri & fidelium nostrorum circumquaque providere, ut tenemur;

Tibi adhuc præcipimus firmiter injungentes, quod statim visis præsentibus, hujusmodi signa communia per ignem, tam super montes longè à mari distantes, quam in aliis locis juxta costeras maris in comitatu prædicto, ubi, & quociens, ac prout opus fuerit, & melius expedire videris, & aliàs fieri consuevit;

Sine dilatione aliquâ fieri, & per homines patriæ illius sufficienter custodiri, & quotiens periculum aliquod ibidem imineat, illuminari facias;

Ita quod homines ejusdem patriæ per illuminationem hujusmodi congruo tempore præmuniri, & dictorum hostium malicia, si ad partes illas declinare præsumpserint, per homines partium earumdem, coadunatis viribus, potentius poterunt refrenari.

Et hoc, sicut te indempnem servare volueris, & sub incumbenti eciam periculo, non omittas.

T. custode prædicto, apud Kenyngton, xv. die Augusti.

Per ipsum custodem & totum cons'.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam, mutatis mutandis.

Pro hominibus de Gandavo, quod sint quieti de ulnagio pannorum.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 8. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, attendentes affectionem sinceram, quam dilectos nobis burgimagistros, & scabinos, ac communitatem, villæ de Gandavo, ad nos & nostros habere conspicimus, & proindè volentes ipsos ampliori gratiâ prævenire, concessimus eisdem quod ulnatores pannorum cismarinorum, per nos in quibuscumque portubus, vel aliis locis regni nostri assignati, seu quicumque alii, de pannis, factis in villâ prædictâ, & sigillo, in eâdem villâ ad hoc usitato, signatis, cum ad partes dicti regni transmissi fuerint, se nullatenùs intromittant;

Nec, sub colore ulnagii, seu forisfacturæ dictorum pannorum, aliquid exigant pro eisdem, set quod ducentes pannos hujusmodi, ad dictum regnum nostrum, ab ulnagio, de pannis illis infra regnum nostrum faciendo, sint quieti, quamdiu nostræ placuerit voluntati.

Et si contingat nos dictam voluntatem nostram ex causis rationabilibus immutare, volumus nichilominus quod extunc, per unum annum integrum, dicta nostra concessio in suo robore perseveret.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Andewerp, xvi. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Pro Robino de Foresto; de retinentiâ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

EDWARDUS, Dei gratiâ, Rex Angliæ, dux Aquitaniæ, & dominus Hiberniæ, præsentium litterarum inspectoribus seu auditoribus universis, salutem, & plenitudinem omnis boni.

Sciatis quod nos, attendentes grata & utilia obsequia quæ in negotiis nostris arduis, tangentibus nos & commoda regni nostri, majestati nostræ, dilectus noster juratus, Robinus de Foresto exhibuit & servivit, & quæ nobis aut successoribus nostris idem servire poterit in futurum, tam ex affectu proprio quam maturo consilio dilectorum & fidelium nostrorum, videlicet,

Venerabilis patris Henrici episcopi Lincolniensis,
Henrici de Lancastriæ, Derbiensis, }
Willielmi de Bohun, Northamptoniensis, }
Willielmi de Monte Acuto, Salisberiensis, & } *comitum;*
Roberti de Ufforde, Suffolciensis, }
Johannis de Archi, seneschalli curiæ nostræ, & } *militum;*
Galfredi Scrop, }

eundem Robinum consiliariorum nostrorum numero sincerè duximus applicandum, sibi quoque in suorum mercedem laborum, de annuis redditibus, ad suam vitam, centum marcarum bonorum sterlingorum, nunc in Angliâ communiter dativorum seu currentium, de speciali gratiâ & liberalitate regiâ, tenore præsentium, in nomine Domini, providemus;

Dictasque centum marcas sterlingorum damus & assignamus præfato Robino, recipiendas, levandas, & deferendas, pacificè de nostris bonis & proventibus, sive redditibus, in Botelstene, qui custuma vulgariter nominantur, per manus antedicti Robini, vel sui procuratoris, à nostro receptore, ibidem pro tempore existente, singulis annis, duobus certis terminis, hic notatis, scilicet;

Quinquaginta marcas in instanti die festo Nativitatis Domini nostri Jhesu Christi, & alias quinquaginta marcas dictorum sterlingorum, in subsequenti die Nativitatis Beati Johannis Baptistæ, & sic ultra, dictis terminis dictarum nativitatum, quamdiu præfatus Robinus vitam duxerit in humanis.

Mandantes nichilominus, & volentes expressè, dictæ custumæ receptori, præsenti & futuro, & ejus locum tenenti, quatinùs, sine alterius cujusvis expectatione mandati, de dictis centum marcis sterlingorum supradicto Robino, aut ejus suo nomine procuratori, omni anno, super prædictos terminos satisfiat:

Et quod quicquid noster receptor per modum prædictum exsolverit, Robini, vel sui procuratoris, de soluto ostendens quitantiam, sibi in suis receptis locum teneat, & de suo compoto, compoti sui tempore, minuatur.

Super quibus omnibus & singulis in testimonium & munimen, præsentes litteras fieri, & ex certâ scientiâ nostro jussimus sigillo regio roborari; quas etiam ad usus Robini supradicti, quamvis nunc à nostro simus absentes regno, nostro & successorum nostrorum, nomine, tanti vigoris, tantæque firmitatis approbamus, ac si infra regnum nostrum Angliæ, mediante nostro magno concilio, indultæ sibi essent, ac in publico concordatæ.

Datum Antwerpiæ, xviii. die mensis Augusti, anno à Nativitate Domini millesimo trecentesimo tricesimo octavo, regni verò nostri duodecimo.

Pro comite de Gelre, de inquirendo.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 10. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi, Rogero Norman, Nicholao Pyk, & Thomæ de Snetesham, salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quod quamplures marinarii & alii, de flotâ navium quæ nos & exercitum nostrum ad partes transmarinas nuper duxit, in redeundo ad partes regni nostri, quamplures naves nobilis viri comitis de Gelre, fratris nostri, & de ipsius, ac aliorum amicorum nostrorum, in partibus illis, dominio, mercandisis, & aliis rebus oneratas, supra mare inter Blaunkebergh & Hest, propè costeram Flandriæ, armatâ potentiâ invadentes;

Quasdam de eisdem navibus, cum omnibus mercandisis & bonis in eisdem existentibus, & alia mercimonia & bona in cæteris navibus prædictis inventa, usque ad non modicum valorem ceperunt, & ad dictas partes ipsius regni nostri duxerunt & penes se detinent, absque restitutione aliquâ indè illis, quorum mercimonia & bona illa fuerint, faciendâ, in nostri ac nostrorum fidelium, nobiscum assistentium, periculum, nostrique grave dampnum & dedecus manifestum;

Undè, nec inmeritò, intimiùs commovemur, præsertim cum nos ad satisfactionem bonorum hujusmodi, sic ablatorum, nisi indè fiat celeris restitutio, compelli, dum sic in transmarinis partibus agimus, valeamus;

Nos, tam pro nostrâ indempnitate quam securitate ac conservatione honoris nostri, in hac parte volentes super hoc remedium apponere oportunum, assignavimus vos, conjunctim & divisim, ad inquirendum, per sacramentum tam mercatorum & marinariorum, quam aliorum proborum & legalium hominum, tam villæ nostræ Suthampton' quam aliorum portuum, villarum, & locorum, in comitatu Suthampton', infra libertates & extra, per quos rei veritas melius sciri poterit, de nominibus illorum qui dicta naves, mercimonia, & bona præfati comitis & hominum suorum, ac aliorum amicorum nostrorum, ut prædicitur, ceperunt & abduxerunt:

Et quæ naves, mercimonia, & bona indè apud dictam villam Suthamp-

ton', seu alios portus vel loca in eodem comitatu, adducta existunt, & per quos, & quorum fuerint;

Et ad eadem naves, mercimonia, & bona sic capta & abducta, in quorumcumque manibus inventa extiterint, in manum nostram seisiendum, & salvò, absque distractione aliquâ, custodiri faciendum, quousque aliud super hoc duxerimus demandandum;

Et ad indenturas de navibus, mercimoniis, & bonis illis, inter vos vel aliquem vestrûm, ac majorem & ballivos, vel duos alios probos & legales homines singularum villarum vel locorum ubi dicta naves, mercimonia, & bona arestari contigerit, modo debito conficiendum;

Necnon ad arestandum & capiendum corpora illorum malefactorum qui dicta mercimonia & bona, ut prædicitur, ceperint, & sub aresto custodiri similiter faciendum, donec aliud præceperimus de eisdem;

Et ad certificandum nos, cum omni celeritate quâ poteritis, de nominibus malefactorum prædictorum, ac de navibus, mercimoniis, & bonis quæ sic arestari feceritis, & de toto facto vestro in hac parte.

Et ideò vobis & cuilibet vestrûm mandamus, districtiùs injungentes, quod præmissa omnia & singula faciatis in formâ prædictâ.

Mandavimus enim vicecomiti nostro comitatûs prædicti, quod ad certos dies & loca, quos vos vel aliquis vestrûm, ei scire faciatis, venire faciat coram vobis, & quolibet vestrûm, tot & tales, tam mercatores & marinarios quam alios probos & legales homines de ballivâ suâ, tam infra libertates quam extra, per quos, &c. in præmissis, &c. & inquiri. In cujus, &c.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xviii. die Augusti.

Per ipsum custodem & concilium.

Eodem modo assignantur subscripti in comitatibus subscriptis; videlicet,

Thomas de Drayton, admirallus navium ab ore aquæ Thamisiæ versus partus boreales in comitatibus Essex', Suff', Norff', Linc', Eborum, & Northumbr'.

Petrus Barde, admirallus navium, &c. ut supra versus partes occidentales, in comitatibus Kanc', Sussex', Somers', Dors', Cornub', Devon', & Glouc'.

Robertus Houel, tam in villa de Shorham quam aliis portubus, villis, & locis, in comitatu Sussex', tam infra libertates quam extra, &c.

Willielmus de Clynton, comes Huntyngdon', tam in villa de Sandwico quam alibi, in comitatu Kanc', tam infra libertatem Quinque Portuum quam alibi in eodem comitatu.

Teste prædicto custode, apud Kenyngton, xxviii. die Augusti.

Per ipsum custodem & concilium.

Confirmatio cartæ burgensibus de Lovayne, concessæ anno Regis quinto.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, justiciariis, vicecomitibus, præpositis, ministris, & omnibus ballivis & fidelibus suis, salutem.

Inspeximus cartam, quam, dilectis nobis, mercatoribus & burgensibus villæ de Lovaynne in Brabantiâ nuper fieri fecimus in hæc verba:

EDWARDUS, Dei gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, justiciariis, vicecomitibus, præpositis, ministris, & omnibus ballivis & fidelibus suis, salutem.

Sciatis quod, ad requisitionem dilecti nobis, Johannis de Pulteney, majoris civitatis nostræ London', & ob benivolentiam, quam mercatores & burgenses villæ de Lovayne in Brabantiâ erga progenitores nostros & nos novimus habuisse, & per finem, quem iidem mercatores & burgenses fecerunt nobiscum, ut ipsi, eorum hæredes & successores, cum rebus & mercandisis suis, salvò & securè infra regnum nostrum venire & morari valeant, pro mercandisis suis ibidem excercendis, concessimus pro nobis & hæredibus nostris;

Et hac cartâ nostrâ confirmavimus eisdem mercatoribus & burgensibus, quod ipsi, & eorum hæredes & successores, dictæ villæ de Lovayne imperpetuum, sub salvo & securo conductu, & sub protectione & defensione nostris, & hæredum nostrorum, veniant infra regnum nostrum, cum rebus & mercandisis suis, ibidem morentur, mercandisas suas excerceant, & exindè cum rebus & mercandisis suis, quo & quando voluerint, recedant;

Ita tamen quod ad terras nobis, seu hæredibus nostris, guerrinas, nullatenùs se divertant, nec indè cum inimicis nostris, vel hæredum nostrorum, comunicent quoquo modo;

Dummodo consuetudines & custumas, de hujusmodi rebus & mercandisis debitas & usitatas in regno nostro, solvant & faciant, ut debebunt.

Concessimus etiam, pro nobis & hæredibus nostris, eisdem mercatoribus & burgensibus, & eorum hæredibus & successoribus prædictis, quod ipsi, aut eorum bona seu mercandisæ, prætextu alicujus guerræ, hactenus quocumque tempore motæ, seu exnunc movendæ, inter nos, hæredes, seu successores nostros, & alium quemcumque Regem, aut dominum terræ cujuscumque nationis, nec pro alienis transgressionibus, debitis, conventionibus, seu contractibus, infra regnum nostrum nullatenùs arestentur, nisi dumtaxat pro transgressionibus, debitis, conventionibus, & contractibus suis propriis, & plegiariis, secundum legem mercatoriam, vel communem legem regni Angliæ:

Dumtamen domini villæ prædictæ, hæredes, aut successores sui, contra nos, vel hæredes nostros, de guerrâ non fuerint, nec adhærentes aliquibus contra nos, seu hæredes nostros, de guerrâ existentibus:

In quo casu volumus & concedimus, pro nobis, & hæredibus nostris, quod præfati mercatores & burgenses, hæredes & successores sui, infra quadraginta dies, à tempore, quo hujusmodi guerra mota & publicata fuerit, exeant regnum & potestatem nostram cum bonis & rebus suis, absque impedimento seu disturbatione nostri, vel hæredum nostrorum, seu ministrorum nostrorum quorumcumque.

Volumus etiam & concedimus, pro nobis & hæredibus nostris, quod propria bona & mercandisæ dictorum mercatorum & burgensium dictæ villæ de Lovayne, hæredum, seu successorum suorum prædictorum, prætextu alicujus delicti, vel forisfacti, vallettorum, seu servientum suorum, eadem bona & mercandisas in custodiâ suâ habentium, nullatenùs confiscentur, nec pro forisfactis habeantur;

Dummodo iidem mercatores & burgenses legitimè probare poterunt eadem bona & mercandisas sua propria, & non vallettorum & servientum suorum extitisse:

Et, si iidem valletti & servientes infra regnum nostrum decesserint, sive testamentum fecerint, sive non, bona & mercandisæ ipsorum mercatorum & burgensium, hæredum & successorum suorum prædictorum, quæ in dictorum vallettorum & servientum custodiâ tunc fuerint, nullatenùs attachientur, seu arestentur, set sine difficultate ipsis mercatoribus & burgensibus, & eorum hæredibus, & successoribus, & executoribus, plenariè liberentur, quatenus probare poterunt eadem bona & mercandisas ad ipsos de jure pertinere debere: ita tamen quod prædicti mercatores & burgenses de Lovayne aliquos mercatores extraneos, qui non fuerint de eâdem villâ de Lovayne, non advocent ad prædictas libertates, vel aliquam earumdem, quoquo modo, calumpniandum vel habendum.

Quare volumus & firmiter præcipimus pro nobis, & hæredibus nostris, quod prædicti mercatores & burgenses, & eorum hæredes & successores, dictæ villæ de Lovayne, imperpetuum, sub salvo & securo conductu, &c. *prout supra usque hæc verba, viz.* non advocent ad prædictas libertates, vel aliquem earumdem, quoquo modo calumpniandum vel habendum, *tunc sic,* sicut prædictum est.

Hiis testibus,

Venerabilibus patribus, J. Wynton' episcopo, cancellario nostro.

W. Norwicen' episcopo, thesaurario nostro.

Johanne de Eltham, comite Cornubiæ, fratre nostro carissimo.

Thoma comite Norff' & marescallo Angliæ avunculo nostro.

Willielmo de Monte Acuto.

Willielmo de Clynton, &

Radulpho de Nevill, senescallo hospitii nostri, & aliis.

Dat' per manum nostram, apud Haveryng atte Boure, xxiii. die Maii, anno regni nostri quinto.

ET nos, concessiones & confirmationem prædictas ratas habentes & gratas, eas pro nobis & hæredibus nostris, quantum in nobis est, dilectis nobis, nunc mercatoribus & burgensibus dictæ villæ de Lovayne, ac eorum hæredibus & successoribus, concedimus & confirmamus, sicut carta prædicta rationabiliter testatur.

Prætereà, volentes eisdem mercatoribus & burgensibus villæ prædictæ uberiorem gratiam facere in hâc parte, concessimus & licentiam dedimus, pro nobis, & hæredibus nostris, quantum in nobis est, præfatis mercatoribus & burgensibus, quod, licet ipsi, vel prædecessores sui, aliquâ vel aliquibus libertatum, in dictâ cartâ contentarum, aliquo casu emergente, hactenus usi non fuerint, iidem tamen mercatores & burgenses, ac hæredes & successores eorumdem, libertatibus illis, & earum quâlibet, de cætero, plenè gaudeant & utantur, sine occasione vel impedimento nostri, vel hæredum nostrorum, seu ministrorum nostrorum quorumcumque.

Hiis testibus,

Venerabili patre, H. episcopo Lincoln'.

Henrico de Lancastr', comite Derb'.

Willielmo de Bohun, comite Norht'.

Willielmo de Monte Acuto, comite Sarum.

Roberto de Ufford, comite Suff'.

Henrico de Ferar'.

Johanne Darcy, senescallo hospitii nostri, & aliis.

Dat' per manum nostram apud Andewerp', xviii. die Augusto, anno regni nostri duodecimo.

Per ipsum Regem.

De libertatibus dictis burgensibus concessis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod ad instantiam nobilis & potentis viri, Johannis ducis Brabantiæ, consanguinei nostri carissimi, & ob affectionem gratam, quam in, dilectis nobis, mercatoribus & burgensibus villæ de Lovayne in Brabantiâ claris indiciis experimur;

Concessimus eisdem mercatoribus & burgensibus libertates subscriptas, habendas quamdiù nostræ placuerit voluntati, videlicet,

Quod ipsi, & eorum hæredes, & successores, villæ prædictæ, sub salvo & securo conductu, & sub protectione & defensione nostris, lanas, & alias mercandisas quascumque, ubicumque infra regnum nostrum emere, & eas extra idem regnum, solutis priùs custumis & aliis consuetudinibus indè debitis, absque impedimento ducere possint;

Ita tamen quod se, cum lanis & mercandisis illis, ad terras, nobis guerrinas, non divertant, nec cum inimicis nostris communicent de eisdem.

Et etiam quod panni, facti in dictâ villâ de Lovayne, & per mercatores vel burgenses villæ illius, vel servientes eorum, suo nomine, infra regnum nostrum adducti, infra quinque dies, à tempore quo panni ibi dispackati, seu aperti, fuerint, per ulnatores nostros in locis, ubi pannos illos adduci contigerit, absque ulteriori dilatione ulnentur & signentur.

Et, si contingat nos concessiones nostras prædictas ex causis aliquibus revocare, ne talis revocatio dici possit dictis mercatoribus & burgensibus, seu eorum hæredibus aut successoribus, captiosa, volumus & concedimus quod dictæ concessiones nostræ, per unum annum continuum, à tempore, quo dictam revocationem ipsis mercatoribus & burgensibus, aut hæredibus vel successoribus suis prædictis, intimari fecerimus, in suo robore perseverent.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp, xviii. die Augusti, anno regni nostri dudecimo.

Per ipsum Regem.

De retinendo homines ad arma in Hiberniâ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 3. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, Th' eâdem gratiâ, episcopo Hereford', custodi terræ suæ Hiberniæ, salutem.

De vestris circumspectione & industriâ confidentes, ac desiderantes malorum præsumptiones temerarias, qui pacem & quietem populi terræ nostræ Hiberniæ perturbare multipliciter moliuntur, rigore justiciæ refrænari, dedimus vobis potestatem retinendi homines ad arma, tam equites quam pedites, eisque certa stipendia constituendi, prout, pro defensione & regimine dictæ terræ nostræ, per consilium & avisamentum cancellarii, thes', & aliorum de consilio nostro in partibus illis, fore videritis faciendum, ad malicias dictorum malefactorum, per DEI adjutorium, potenter & viriliter reprimendas.

In cujus, &c. quamdiù nobis placuerit duraturum.

Teste præfato custode, apud Kenyngton, xviii. die Aug'.

Per ipsum custodem & totum cons'.

De rebellibus in Hiberniâ ad fidem recipiendis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 3. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, Th' eâdem gratiâ, episcopo Hereford', custodi terræ suæ Hiberniæ, salutem.

De vestris circumspectione & industriâ confidentes, ac sperantes pacem & tranquillitatem populi nostri dictæ terræ nostræ Hiberniæ ex hoc posse melius confoveri, dedimus vobis potestatem recipiendi ad pacem & fidem nostram tam Anglicos quam Hibernicos, qui nobis rebelles & contrarii existunt; & eis, ac eorum cuilibet, per consilium & avisamentum cancellarii, & thes' nostrorum ibidem, pardonationem faciendi de sectâ pacis nostræ, quæ ad nos pertinet pro homicidiis, roberiis, latrociniis, & transgressionibus quibuscumque, in dictâ terrâ nostrâ per ipsos perpetratis; & firmam pacem nostram eis concedendi, pro finibus nobiscum faciendis, & ad opus nostrum levandis, litterasque nostras patentes sub sigillo nostro, quo utimur in terrâ prædictâ, eisdem indè in formâ debitâ faciendi; necnon fines & redemptiones ab illis, qui eos facere voluerint, ad opus nostrum recipiendi;

Et ideò vobis mandamus, quod præmissa per consilium & avisamentum prædictorum, cancellarii & thes' nostrorum faciatis.

Mandavimus autem præfato cancellario nostro, quod litteras & cartas nostras illis, quibus hujusmodi pardonationes, sicut prædictum est, feceritis, ad significationem vestram fieri faciatis in formâ debitâ & consuetâ.

In cujus, &c. per unum annum duratur', nisi interim ad partes illas declinare personaliter nos contingat.

Teste præfato custode, apud Kenyngton', xviii. die Aug'.

Per ipsum custodem & totum cons'.

De ministris in Hibernia amovendis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Pat. 12 Edw. III. p. 2. m. 3. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, Th' eâdem gratiâ, episcopo Hereford', custodi terræ suæ Hiberniæ, salutem.

Sciatis quod nos de fidelitate vestrâ & circumspectione plenius confidentes, dedimus vobis, tenore præsentium, potestatem amovendi vicecomites, constabularios, ballivos, & alios ministros nostros quoscumque in dictâ terrâ Hiberniæ, quos minus sufficientes inveneritis in hâc parte; & alios idoneos, loco ipsorum, deputandi per consilium & avisamentum cancellarii & thes' nostrorum Hiberniæ, quociens opus fuerit & prout vobis & ipsis, pro majori commodo nostro, melius videbitur expedire:

Et ideò vobis mandamus, quod præmissa faciatis in formâ prædictâ: nolumus tamen justic', barones de scaccario, aut alios ministros nostros in terrâ prædictâ, quibus officia sua per litteras nostras patentes sub magno sigillo nostro Angliæ commisimus, prætextu præsentis potestatis vobis per nos sic traditæ, ab officiis suis hujusmodi, nobis insciis, amoveri.

In cujus, &c.

Teste præfato custode, apud Kenyngton, xviii. die Aug'.

Per ipsum custodem & totum cons'.

De intendendo, super lanis transportandis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.
Pat. apud Antw. 12 Ed. III. m. 8. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, magistro Roberto de Chikewell, salutem.

Cùm, pro defensione necessariâ nostri & nostrorum, contra intentata nobis notoriè guerrarum discrimina, diversas alligantias cum principibus Alemanniæ & aliis, de consilio & assensu prælatorum, comitum, baronum, & comunitatis regni nostri, fieri fecerimus sumptuosas;

Et postmodum, ad instantem rogatum eorumdem prælatorum, comitum, baronum, & comunitatis, qui nobis, in subventionem expensarum, nobis incumbentium in hâc parte, viginti milia saccorum lanæ in parliamento nostro, apud Westm' ultimò habito, concesserunt, mare transiverimus, &, applicantes apud villam de Andewerpiâ, credentes tunc ibidem dictas lanas invenisse, invenerimus ibi dumtaxat duo milia & quingentos saccos, & propter hoc turbati nimiùm & perplexi, quia non habuimus undè dictis confœderatis nostris conventas pecunias solvere, seu nostratibus vadia necessaria ministrare;

Assignaverimus, dilectos & fideles nostros, magistrum Johannem Wawcyn, Willielmum de Kyngeston, & Thomam de Baddeby, conjunctim & divisim, tam ad supervidendum & accelerandum captionem & provisionem lanarum prædictarum infra regnum nostrum prædictum, quam ad residuum lanarum illarum, quod nondum ad opus nostrum, captum fuerit, ad opus nostrum, tam infra libertates quam extra, capiendum & colligendum, & ad quædam alia, in litteris nostris patentibus eis indè confectis contenta, facienda & explenda;

Nos, attendentes quantis sumus periculis expositi, nisi dictas lanas celeriter habeamus, & sperantes, illis habitis, fœliciter, quod assumpsimus,

consummare, & propter hoc de ipsarum lanarum festinâ collectione & transmissione summè soliciti, ac de vestrâ fidelitate & laboriosâ solicitudine intimè confidentes;

Assignavimus vos ad accelerandum collectionem & provisionem lanarum prædictarum, & ad solicitandum tam præfatos, Johannem, Willielmum, & Thomam, quam alios earumdem lanarum collectores, &, juxta formam commissionum nostrarum, eis factarum, circa accelerationem provisionis & transmissionis dictarum lanarum apponant diligentiam quam valebunt:

Necnon, si necesse fuerit, ad residuum dictorum viginti milium saccorum lanæ, quatenùs non collectæ fuerint, in singulis locis dicti regni, ubi lanas aliquas inveniri contigerit, tam infra libertates quam extra, de lanis, videlicet, quarumcumque personarum, tam ecclesiasticarum, quam secularium, cuiquam non parcendo, capiendum & colligendum;

Et ad indenturas, inter vos & ipsos, quorum lanæ illæ fuerint, quantitatem & pretium earumdem lanarum continentes, faciendum, & ad partes indenturarum illarum, ad citiùs quo poteritis, in cancellariam nostram mittendum, ut ipsis, à quibus lanæ illæ sic captæ fuerint, litteras nostras obligatorias de pretio earumdem lanarum fieri, & liberari faciamus, juxta formam, in dicto parliamento nostro concordatam;

Necnon ad lanas illas, cum ad opus nostrum sic captæ & collectæ existant, ad portus regni nostri, à quibus ad partes Brabantiæ melius & facilius transvehi poterunt, duci & cariari faciendum, collectoribus custumarum nostrarum, in eisdem portubus, seu illis qui lanas nostras hujusmodi ad partes cismarinas sunt ducturi, per indenturas similiter, inter vos & ipsos modo debito conficiendas, liberandum;

Et ad cariagia, pro lanis illis ad portus hujusmodi sic ducendis, &c. *prout sup. a de vii. Aug', mutatis competenter mutandis.*

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Herentals, xx. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Mandatur quod abbas & monachi de Redyng unum cuneum, ad monetam ibidem fabricandam, habeant.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 20. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem. Cum per cartam nostram concesserimus dilectis nobis in CHRISTO, abbati & monachis de Redyng', quod ipsi & eorum successores imperpetuum, habeant unum monetarium & unum cuneum apud dictum locum de Redyng, ad monetam ibidem, videlicet, tam obolos & ferlingos quam ad sterlingos, prout moris est, fabricand' & faciend', sine occasione vel impedimento nostri & hæredum nostrorum, ac ministrorum nostrorum quorumcumque;

Vobis mandamus quod eisdem abbati & monachis, seu eorum in hâc parte attornato, unum cuneum, ad monetam ibidem, tam ad obolos & ferlingos, quam ad sterlingos, ut prædictum est, juxta tenorem cartæ nostræ prædictæ, fabricand' & faciend', sine dilatione liberetis.

Teste custode prædicto, apud Wyndesore, xxvi. die Aug'.

De libertatibus hominibus de Diest concessis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. apud Antw. 12 E. III. p. 2. m. 6. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. Sciatis quòd, ad instantiam nobilis, & potentis viri, Johannis ducis Brabantiæ, consanguinei nostri carissimi, & ob affectionem, quam mercatores & burgenses villæ Dysten, in Brabantiâ, erga nos & nostros habere conspicimus;

Concessimus dictis mercatoribus & burgensibus libertates subscriptas, habendas quamdiù nostræ placuerit voluntati, videlicet;

Quòd ipsi, & eorum hæredes, & successores villæ prædictæ, sub salvo & securo conductu, & sub protectione & defensione nostris, veniant infra regnum nostrum, cum rebus & mercandisis suis, ibidem morentur, mercandisas suas excerceant, & exindè cum rebus & mercandisis suis, quo, & quando, voluerint, recedant;

Ita tamen quòd ad terras, nobis guerrinas, nullatenùs se divertant, nec indè cum inimicis nostris comunicent quoquo modo; dummodo consuetudines & custumas, de hujusmodi rebus & mercandisis debitas & usitatas in regno nostro solvant & faciant, ut debebunt.

Concessimus etiam eisdem mercatoribus & burgensibus, & eorum hæredibus, & successoribus prædictis, quòd ipsi, aut eorum bona, seu mercandisæ, prætextu alicujus guerræ, hactenus quocumque tempore motæ, seu exnunc movendæ, inter nos, & alium quemcumque Regem, aut dominum terræ, cujuscumque nationis, nec pro alienis transgressionibus, debitis, conventionibus, seu contractibus infra regnum nostrum nullatenus arestentur, nisi dumtaxat pro transgressionibus, debitis, conventionibus, & contractibus suis propriis, & plegiariis, secundum legem mercatoriam, vel comunem legem regni Angliæ:

Dumtamen domini villæ prædictæ, hæredes, aut successores sui, contra nos de guerrâ non fuerint, nec adhærentes aliquibus, contra nos de guerrâ existentibus:

In quo casu volumus & concedimus quòd præfati mercatores & burgenses, & hæredes, & successores sui, infra quadraginta dies, à tempore, quo hujusmodi guerra mota & publicata fuerit, exeant regnum & potestatem nostram, cum bonis & rebus suis, absque impedimento seu disturbatione nostri, seu ministrorum nostrorum quorumcumque.

Insuper concessimus eisdem mercatoribus & burgensibus, hæredibus, & successoribus eorumdem, quod panni, facti in villâ prædictâ, & per eos, vel servientes eorum, suo nomine, infra regnum nostrum adducti, infra quinque dies, à tempore, quo dispackati, seu aperti fuerint, per ulnatores nostros, in locis ubi pannos illos adduci contigerit, absque ulteriori dilatione ulnentur & signentur.

Ad hæc, concessimus mercatoribus & burgensibus prædictis, quod ipsi, ac eorum hæredes, & successores, lanas, & alias mercandisas quascumque, ubicumque infra regnum nostrum emere, & eas extra idem regnum, solutis prius custumis & aliis consuetudinibus indè debitis, absque impedimento ducere possint; ita tamen quòd se, cum lanis & mercandisis illis, ad terras, nobis guerrinas, non divertant, nec cum inimicis nostris communicent de eisdem.

Concessimus etiam quòd propria bona, & mercandisæ dictorum mercatorum & burgensium, dictæ villæ Disten, hæredum, seu successorum suorum prædictorum, prætextu alicujus delicti vel forisfacti valettorum, seu servientum suorum, eadem bona & mercandisas in custodiâ suâ habentium, nullatenùs confiscentur, nec pro forisfactis habeantur; dummodo iidem mercatores & burgenses legitimè probare poterunt eadem bona & mercandisas sua propria, & non vallettorum & servientum suorum extitisse.

Et, si iidem valletti & servientes, infra regnum nostrum decesserint, sive testamentum fecerint, sive non, bona & mercandisæ ipsorum mercatorum & burgensium, hæredum, & successorum suorum prædictorum, quæ in dictorum vallettorum & servientum custodiâ tunc fuerint, nullatenùs attachientur seu arestentur; set sine difficultate ipsis mercatoribus & burgensibus, & eorum hæredibus, & successoribus, & executoribus, plenariè liberentur, quatenùs probare poterunt eadem bona & mercandisas ad ipsos de jure pertinere debere.

Ita tamen quod prædicti mercatores & burgenses, dictæ villæ Dysten, aliquos mercatores extraneos, qui non fuerint de eadem villa Dysten, non advocent ad prædictas libertates, vel aliquam earumdem, quoquo modo, calumpniandum vel habendum.

Et, si contingat nos prædictas concessiones nostras ex causis aliquibus revocare, nè talis revocatio dici possit dictis mercatoribus vel burgensibus, seu eorum hæredibus, aut successoribus, captiosa, volumus & concedimus quòd dictæ concessiones nostræ, per unum annum continuum, à tempore, quo dictam revocationem ipsis mercatoribus & burgensibus, aut hæredibus, vel successoribus suis prædictis, intimari fecerimus, in suo robore perseverent.

In cujus, &c.

Dat' apud Antwerp, xxviii. die Augusti, anno regni nostri duodecimo.

Per ipsum Regem.

Consimiles litteras habent mercatores & burgenses villæ Bruxellen' sub eadem data.

Per ipsum Regem.

Item, consimiles litteras habent mercatores & burgenses villæ Thenen' sub dat' apud Machiliniam, xix. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Item, consimiles litteras habent mercatores & burgenses villæ Machiliniæ, sub dat' xxiv. die Septembris, apud Andewerpiam.

Per ipsum Regem.

Item, consimiles litteras habent mercatores & burgenses villæ Leuwen' sub dat' xxvi. die Octobris, apud Machiliniam.

Per ipsum Regem.

Littera testimonialis pro Nicholao Blank de Flisco.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 8. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. Cùm proborum merita meritò sint laudabilibus testimoniis attollenda, vestræ volumus patere notitiæ quòd, dilectus nobis, Nicholaus Blank de Flisco, magister cujusdam galeæ, nobis in Angliam nuper missæ, adeò fideliter & providè in nostris se gessit obsequiis, quòd nos, ipsius servitia plurimùm acceptantes, ipsum, tanquam unum de nostris obsequialibus, volumus perpetuò reputari;

Qui quidem Nicholaus jam, cum magnâ nostri benivolentiâ, versus partes proprias de nostrâ revertitur licentiâ speciali.

Ad hæc, volentes cum præfato Nicholao agere gratiosè, ipsum ab omnibus & singulis conventionibus, factis per eum, in civitate Marsiliæ, in Provincia, cum, dilecto & fideli nostro, Nicholino de Flisco, dicto cardinali de Janua, procuratore nostro, quitamus penitùs & tenore præsentium liberamus; quibus sigillum nostrum apponi fecimus in testimonium præmissorum.

Dat' apud Confluenciam, vi. die Septembris.

Per ipsum Regem.

De combustione villæ de Arundell'.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Alman. 12 E. III. p. 2. m. 13. d. in Turr. Lond.

REX, captoribus & provisoribus lanarum nostrarum in comitatu Sussexiæ, salutem.

Supplicavit nobis dilectus & fidelis noster Ricardus comes Arundell', ut, cum major pars villæ suæ Arundell', ac bona & catalla hominum & tenentium suorum ejusdem villæ, casualiter sint combusta, & non habeant ultra undè vivant; per quod lanas aliquas in præsenti collectione lanarum ad opus nostrum, unà cum aliis ejusdem comitatûs, ad præsens contribuere, ut deberent, nequeunt ullo modo:

Et idem comes de lanis suis propriis nobis jam promiserit subvenire, velimus collectioni & levationi lanarum eorumdem hominum villæ prædictæ supersederi jubere.

Nos, pro eo quod idem comes nobis sexaginta saccos lanæ de dictis lanis propriis gratanter concessit sub certâ formâ, volentes, eâ occasione, & prætextu combustionis prædictæ, homines & tenentes ipsius comitis ejusdem villæ, favore prosequi gracioso, dedimus eis respectum de lanis ipsos juxta taxam quintedecimæ contingentibus, ad opus nostrum sic colligend', usque ad festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum:

Et ideò vobis mandamus, quod, collectioni & levationi lanarum hujusmodi ab eisdem hominibus & tenentibus, ad opus nostrum faciend' interim supersedeatis, ex causis supradictis;

Et districtionem, si quam ipsis hominibus & tenentibus præmissâ occasione feceritis, eisdem relaxetis in formâ antedictâ.

Teste custode prædicto, apud Wyndesore, vi. die Septembr'.

Per ipsum custodem & cons'.

De providentiis jocalium pro Philippa Regina, in partes transmarinas cum Rege profecturâ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 14. in Turr. Lond.

REX, collectoribus custumæ lanarum, coriorum, & pellium lanutarum, in portu Londoniæ, salutem.

Cum nuper, volentes Philippæ Reginæ Angliæ, consorti nostræ carissimæ, ante passagium suum nobiscum versus partes transmarinas, de equis, cellis, vasis argenteis, zonis, bursis sericis, ac aliis diversis jocalibus atque rebus, usque ad summam quingentarum sexaginta & quatuor librarum, trium solidorum, et quatuor denariorum, infra regnum nostrum, tam pro nostro quam pro suo honore, facere providere;

Mandaverimus thesaurario, & camerariis nostris, quod dictas quingentas sexaginta & quatuor libras, tres solidos, & quatuor denarios, præfatæ consorti nostræ, vel ejus attornato in hâc parte, de thesauro nostro, liberari, vel ei competentem assignationem, ubi celerem solutionem indè habere posset, fieri & habere facerent, ad dictas providentias, ut præmittitur, faciendum;

Ac jam intellexerimus quod, licet dicta pecuniæ summa præfatæ consorti nostræ, super exitibus custumæ prædictæ, per manus vestras percipiend', fuisset assignata;

Et vobis ulteriùs, per breve nostrum, demandatum quod pecuniam illam eidem consorti nostræ, vel ejus attornato prædicto, de exitibus illis, cum omni celeritate, solveretis ex causâ supradictâ;

Vos nichilominus prædictam pecuniæ summam, aut aliquam partem ejusdem, ei hactenus solvere distulistis, in nostri ac mandatorum nostrorum prædictorum contemptum, ac nostri & prædictæ consortis nostræ præjudicium, dedecus, & dampnum, & negotii prædicti retardationem manifestam: undè plurimum conturbamur, nec immeritò, & movemur:

Vobis igitur mandamus, sicut aliàs mandavimus, districtiùs injungentes, quod eidem consorti nostræ, vel ejus attornato prædicto, dictas quingentas sexaginta & quatuor libras, tres solidos, & quatuor denarios, de primis denariis de exitibus custumæ prædictæ provenientibus, omni excusatione & dilatione cessantibus, ex causâ prædictâ solvatis, aliquo mandato nostro, vobis in contrarium directo, non obstante:

Recipientes à præfato attornato literas suas patentes, receptionem illius pecuniæ summæ testificantes, per quas vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Et hoc, sicut nostrum, & prædictæ consortis nostræ honorem conservare, & gravem indignationem nostram vitare volueritis, nullo modo omittatis.

Teste custode Angliæ, apud Wyndesore, viii. die Septembris.

Per concilium.

Pro hominibus villæ Westm', de favore gratioso; eo quod eadem villa burgus, seu villa mercatoria, non existat.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 14. d. in Turr. Lond.

REX, taxatoribus & collectoribus decimæ & quintædecimæ triennalium, nobis per communitatem regni nostri nuper concessarum, in comitatu Midd', salutem.

Supplicârunt nobis homines villæ Westm', ut cum villa prædicta burgus seu villa mercatoria non existat, nec homines ejusdem villæ mercandisas, seu alias res venales, ibidem vendant seu excerceant, nisi tantummodo quando nos, vel placeæ nostræ de scaccario & de communi banco, sumus ibidem;

Et quod substancia ejusdem villæ solebat consistere in redditibus, ac propter absenciam prædictarum placearum homines ejusdem villæ cum bonis suis recesserunt à villâ prædictâ; per quod homines in eâdem villâ commorantes depauperantur inmensum; sicut per inquisitionem, per dilectos & fideles nostros Johannem de Pulteneye, Johannem Bray, & Walterum de Sallyng, de mandato nostro factam, & in cancellariâ nostrâ retornatam, est compertum:

Et nos, eâ de causâ, per litteras nostras patentes assignaverimus dilectos & fideles nostros Henricum de Frowyk, Johannem de Cherleton, & Edmundum Flambard, & duos eorum, ad quintamdecimam in dictâ villâ sub certâ formâ de novo assidendam & taxandam, velimus eis respectum de quintadecimâ, ipsos, juxta portionem ad quam antiquitûs assessi fuerunt contingente, concedere, quousque assessio, & taxatio prædictæ de novo factæ fuerint, juxta tenorem nostrarum litterarum prædictarum:

Nos, statui ipsorum hominum compatientes in hâc parte, vobis mandamus quod exactioni, quam eisdem hominibus facitis pro quintadecimâ prædictâ, ipsos, juxta portionem quintædecimæ ad quam antiquitus assessi & taxati fuerunt, usque ad quindenam Sancti Michaelis proximò futuram, supersedeatis, ut factis assessione & taxatione hujusmodi, ulterius facere valeamus quod justum fuerit & consonum rationi:

Et districtionem, si quam eis eâ occasione feceritis, interim sine dilatione relaxari faciatis eisdem.

Teste custode prædicto, apud Wyndesore, xvi. die Sept'.

Per cons'.

Eodem modo mandatum est captoribus & provisoribus lanarum in comitatu Midd'.

Innovatio & approbatio privilegiorum pro civibus Coloniæ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 8. in Turr. Lond.

REX, &c. Notum facimus universis quod, propter grata & accepta obsequia, quæ sapientes & discreti viri judices, scabini, consules, & universi civitatis Coloniensis cives, nobis & nostris impenderunt hominibus, & impendere poterunt utiliter in futurum, ipsis omnia eorum privilegia, jura, & bonas consuetudines, quæ, & quas, à nostris optinuerunt & optinent prædecessoribus, Regibus Angliæ, innovamus, approbamus, & confirmamus liberaliter per præsentes;

Mandantes universis regni nostri & dominii archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, justiciariis, vicecomitibus, præpositis, ministris, & omnibus ballivis & fidelibus nostris, quod ipsi per se, & suos quoscumque subditos, eisdem civibus, & eorum cuilibet, prædicta privilegia, jura, bonas consuetudines, & cartas quascumque rata & rata firmiter & inviolabiliter conservent quolibet absque dolo.

In cujus, &c.

Dat' apud Machiliniam, xviii. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Officium marescalciæ Angliæ conceditur W. de Monte Acuto comiti Sarum.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. Sciatis quod, attendentes probitatem strenuam & circumspectionem providam dilecti & fidelis nostri, Willielmi de Monte Acuto, comitis Sarum, necnon impensa nobis per eum, tam pacis quam guerræ temporibus, obsequia fructuosa, & quæ nobis similiter impendere poterit in futurum;

Ac proindè volentes ipsius honorem & commoda dilatare, dedimus & concessimus eidem comiti officium marescalciæ Angliæ, quod ad manus nostras, per mortem Thomæ, nuper comitis Norff', & marescalli Angliæ, avunculi nostri, devenit, unà cum feodis & exitibus, indè à tempore mortis ejusdem Thomæ perceptis, habendum & tenendum officium prædictum præfato comiti ad totam vitam suam, cum terris, feodis, & omnibus aliis, ad officium illud spectantibus, adeò liberè & integrè sicut præfatus Thomas, aliquo tempore dum vixit, officium habuit antedictum.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp, xx. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Commissio de mutuo contrahendo, & à quibuscumque recipiendo.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes litteras inspecturis, salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Johannis de Roos, & Reginaldi de Donyngton clerici, plenè confidentes, ad contrahendum & recipiendum, pro nobis, & nostro nomine, à quibuscumque personis, cum quibus melius convenire poterunt, mutuum usque ad summam centum milium florenorum aureorum de Florentiâ, bonorum & legalium, terminos & loca solutionis pecuniæ hujusmodi, creditoribus faciendæ, statuendum;

Et nos, & hæredes nostros, ac omnia bona regni nostri, mobilia & immobilia, ad solutionem dictæ pecuniæ, statutis diebus & locis, fideliter & plenè faciendum, obligandum, & ea, quæ sic pro nobis dixerint vel promiserint, quacumque firmitate vallandum, ipsis, & eorum utrique, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes, pro nobis, hæredibus, ac subditis nostris quibuscumque, nos ratum & gratum habituros quicquid per præfatos, Johannem & Reginaldum, & eorum alterum, actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp, xxv. die Septembris, anno regni nostri duodecimo.

De navibus congregandis; & hostibus, galeis guerrinis regnum invasuris, debellandis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Aleman. 12 E. III. p. 2. m. 11. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi, Petro Barde, admirallo navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes occidentales, salutem.

Quia certitudinaliter intelleximus à nonnullis, quod diversæ galeæ guerrinæ, & homines armati, de partibus Franciæ, Normaniæ, & quibusdam aliis partibus, in non modico numero, in eisdem existentes, quasdam naves, tam nostras quam quorumdam aliorum de regno nostro, jam in partibus Selandiæ hostiliter invaserunt, & dampna & facinora quamplurima marinariis & aliis hominibus, in eisdem inventis, inhumaniter intulerunt;

Proponentes & nitentes cum eisdem galeis ad partes regni nostri accedere, & naves ejusdem regni, tam in portubus ancoratas quam per costeras declinantes, capere & destruere, & regnum nostrum ingredi, & facinora, quæ poterunt, inibi perpetrare;

Nos, ut ipsorum hujusmodi hostilis nequitia, Deo propitio, obvietur, & indempnitati vestræ, ac aliorum subditorum nostrorum, in hâc parte provideatur, præmissa vobis duximus intimanda;

Mandantes vobis in fide & ligeantiâ, quibus nobis astricti estis, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, omnes naves ballivæ vestræ, tam absentes cum redierint quam illas quas jam in portubus ejusdem ballivæ vestræ inveniri contigerit, de guerrâ parari, & hominibus & aliis necessariis muniri faciatis, & cum eisdem supra mare proficiscamini, dictas galeas exploraturi, insequituri, expugnaturi, & destructuri, prout melius, auxiliante Domino, videritis expedire;

Advertentes, tam dampnum quam dedecus, per ipsos taliter nobis facta, & quod in nostri, & in vestri, ac totius regni nostri, vituperium cederet, si sic absque repulsione evaserint, & ipsorum malitia minimè conteratur, quodque secura lanarum nostrarum missio ad nos in partibus transmarinis nequaquam patet, nisi impedimentum illud celerius deleatur.

Damus autem vobis, tenore præsentium, potestatem eligendi, & ponendi in navibus ipsis, tam marinarios quam alios, quos ad hoc sufficientes inveneritis, sive fuerint infra libertates sive extra, ad proficiscendum supra mare, ut est dictum, ac rebelles & contrarios, si qui fuerint, capiendi, & carcerali custodiæ mancipandi, in eisdem detinendos quousque aliud indè duxerimus demandandum:

Et dictas naves, expedito, cum Dei adjutorio, negotio prædicto, ad regnum nostrum celeriter reduci faciatis, non permittentes eas seu aliquam earumdem, causâ negotiandi, seu quacumque aliâ de causâ, ad alias partes divertere seu transire; ita quod lanæ nostræ, quæ nobis jam missuræ existunt pro expeditione negotiorum nostrorum, sicut nôstis, in navibus carcari, & ad nos mitti valeant absque dilatione qualicumque.

Mandavimus insuper, dilecto nobis, Thomæ de Drayton, admirallo navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes boreales, quod naves ballivæ suæ similiter de guerrâ parari, & muniri, ac congregari faciat, & in flotâ supra mare, ex dictâ causâ, & in formâ prædictâ, proficiscatur.

Teste Edwardo duce Cornubiæ & comite Cestriæ, filio Regis carissimo, custode Angliæ, apud Wyndesore, xxvii. die Septembris.

Per ipsum custodem & concilium.

Consimile breve dirigitur præfato Thomæ de Drayton, admirallo navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes boreales, mutatis mutandis.

Teste ut supra.

Per ipsum custodem & concilium.

De non distringendo super beneficiis, in manu Papæ existentibus.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 3. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem. Cum decanatus ecclesiæ beatæ Mariæ Lincolniæ, per consecrationem venerabilis patris, Antonii episcopi Norwicensis, qui per sanctissimum patrem, dominum Summum Pontificem, in episcopum loci illius nuper præfectus fuit, jam vacet, & in manibus ejusdem domini Summi Pontificis, eâ de causâ, existat;

Et idem dominus summus Pontifex fructus & proventus dicti decanatûs, & beneficiorum subscriptorum, eidem decanatui, ut dicitur, annexorum, videlicet, ecclesiarum de Cestrefeld, Asheboum, Wyrk', Maunnesfeld, & Leverton, ac præbendæ de Kelleseye, & vicariæ ecclesiæ de Wyrkeswortb, ad opus suum proprium percipiat;

Nos, volentes eundem dominum Summum Pontificem favore prosequi gratioso;

Vobis mandamus quod demandæ, quam dicto Summo Pontifici, seu ejus procuratori, pro decimis biennali & triennali, nobis per clerum regni nostri ultimò concessis, ratione decanatûs, & aliorum beneficiorum prædictorum, quæ vobis constare poterit eidem decanatui annexa existere, pro tempore, quo ea in manibus dicti domini Summi Pontificis extiterunt, & esse contigerit, ex causâ supradictâ, per summonitionem scaccarii prædicti, fieri faciatis ad opus nostrum, omnimodò supersederi, & ipsos indè exonerari & quietos esse faciatis de gratiâ nostrâ speciali, districtionem, si quam, in beneficiis prædictis eis eâ occasione fieri feceritis, sine dilatione relaxari facientes.

Teste custode Angliæ, apud Henyngton, iv. die Octobris.

Per ipsum custodem & concilium.

Quod monachi prioratûs de Lewes, & de Monte S. Michaelis, ad alias domos a mari remotiores, transferantur.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Aleman. 12 Edw. III. p. 2. m. 10. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, R. eâdem graciâ, episcopo Cicestr', salutem.

Cum, pro dampnis & periculis quæ nobis & regno nostro per alienigenas, inimicos nostros, supra mare, ad mala quæ poterunt nobis & populo ejusdem regni perpetrand', insidiantes, si, quod àbsit, per aliquos de ipsorum amicitiâ infra dictum regnum commorantes, receptarentur, seu aliàs eis de victualibus aut aliis rebus subveniretur quovismodo, evenire possent, præcavendis, per nos & consilium nostrum ordinatum existat, quod omnes & singuli religiosi, de dominio & potestate Regis Franciæ, & alterius cujuscumque contra nos de inimicitiâ existentis in abbatiis, prioratibus, & aliis domibus religiosis infra dictum regnum nostrum propè mare situatis, ubi accessus hujusmodi inimicorum nostrorum de facili haberi possit, commorantes, à domibus illis usque ad alias domos ejusdem ordinis à mari remotiores, ubi de accessu inimicorum nostrorum hujusmodi verisimiliter non formidetur, transferantur; & ibidem, ad sumptus domorum à quibus translati existunt, quousque aliud indè duxerimus ordinandum, morentur.

Nos, ordinationem prædictam volentes effectui demandari, vobis mandamus quod monachos prioratûs de Lewes, de dominio & potestate dicti Regis Franciæ, vel alterius contra nos de inimicitiâ existentis, cujuscumque statûs fuerint, de quibus suspitio habetur, à prioratu prædicto usque ad alias domos ejusdem ordinis à mari longiùs distantes, cum eâ celeritate quâ fieri poterit, transferri faciatis ibidem, in formâ prædictâ moraturos:

Et hoc, sicut nos, & honorem nostrum ac salvacionem dicti regni nostri diligitis, nullatenùs omittatis.

Teste custode Angl', apud Westm', iv. die Oct'.

Per cons'.

Eodem modo mandatum est J. episcopo Exon', de monachis prioratûs de Monte Sancti Michaelis.

Dat' xii. die Octobr'.

Per ipsum custodem & cons'.

De vinis Regi Scotiæ liberandis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Scot. 12 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi, Michaeli Mynot, pincernæ suo, salutem.

Mandamus vobis quod, de vinis nostris, in custodiâ vestrâ existentibus, sex dolia vini, excellentissimo principi, Edwardo Regi Scotiæ, consanguineo nostro carissimo, vel ejus in hâc parte attornato, liberetis, habenda in auxilium expensarum hospitii Regis supradicti, recipientes à præfato Rege, vel ejus dicto attornato, literas suas acquietantiæ, receptionem dictorum sex doliorum testificantes; & nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xii. die Octobris.

Per literam ipsius custodis.

De insulâ de Shepeye, contra hostium invasiones, muniendâ.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 3. m. 33. d. In Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, H. episcopo Roffensi, salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quod quamplures hostes nostri alienigenæ, in diversis navibus & galeis guerrinis congregati, insulam de Shepeye hostiliter invadere proponunt infra breve, ad mala & facinora, quæ poterunt, ibidem perpetrandum, nisi eorum malitia viriliter refrenetur;

Nos, hujusmodi periculo & malitiæ præcavere, ac tam indempnitati nostræ, quam communitatis ejusdem Insulæ, ac aliorum, terras, tenementa, bona, seu catalla, ibidem habentium, quatenùs poterimus, volentes providere;

Vobis mandamus, firmiter injungendo, quod statim, visis præsentibus, homines ad arma, ac sagittarios, juxta quantitatem terrarum & tenementorum, quæ infra Insulam prædictam habetis ibidem, unà cum hominibus ejusdem Insulæ, ac aliis, terras & tenementa ibidem habentibus, pro salvâ custodiâ Insulæ prædictæ, hujusmodi periculo sic iminente, moraturos mittatis;

Ita quod, ob defectum hujusmodi hominum ad arma, ac sagittariorum, per vos ad dictam Insulam, ex causâ præmissâ, mittendorum, dampnum seu periculum ibidem, quod absit, non eveniat quoquo modo.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xiv. die Octobris.

Per ipsum custodem & concilium.

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Rogero de Northwode.
Priori Roffen'.
Abbati de Boxele.
Thomæ de Cobeham.
Stephano de Cobeham.
Philippo de Pympe.
Stephani de Ashebury.
Humfredo de Northwode.
Radulpho Sauvage.

Quod admirallus conjunctam teneat classem, & hostes expugnet, ubicumque ipsos poterit invenire.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Aleman. 12 E. III. p. 2. m. 9. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi Petro Bard, admirallo flotæ navium ab ore aquæ Thamisiæ versus partes occidentales, salutem.

Quia quædam galeæ guerrinæ de partibus exteris, & nonnulli alienigenæ, ac piratæ, hostes nostri, in eisdem existentes, regnum nostrum in diversis partibus hostiliter invadentes, quosdam portus, villas, & alia loca infra idem regnum combusserunt & deprædârunt, ac homicidia & alia facinora inhumaniter perpetrarunt;

Dictique hostes nostri cum galeis prædictis ad partes proprias sunt reversi, pro victualibus & aliis sibi necessariis quærendis, ad idem regnum celeriter redire, &, ut prò certo didicimus, de portu ad portum & loco ad locum per costeram terræ maritimæ dicti regni, ubi naves existunt & poterunt inveniri, divertere se proponunt, ad navigium ejusdem regni accendendum, capiendum & destruendum;

Et subsequenter portus, & alias villas supra mare & maris brachia situatas, aggrediendum, invadendum, deprædandum, & comburendum, aliaque mala irreparabilia pro viribus perpetrandum; nisi ipsorum hostili nequiciæ cauciùs & celeriùs oportunis remediis occuratur; per quod, tam pro nostro & tocius regni nostri, ac fidelium nostrorum honore conservando, quam pro hujusmodi dampnis & facinoribus declinandis;

Et, ut ipsorum hostium malicia, cum DEI adjutorio, conteratur, de avisamento & deliberatione consilii nostri duximus ordinandum, quod omnes naves, tam admirallitatis vestræ, quam ab ore aquæ Thamisiæ versus partes boriales, quæ nondum supra mare profectæ existunt, cum omni celeritate quâ fieri poterit, de guerrâ parentur, & hominibus, marinariis, victualibus & aliis necessariis muniantur; & sic paratæ & munitæ supra mare proficiscantur, tam pro salvacione earumdem navium quam pro repulsione hostium prædictorum:

Vobis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, mandamus districtius injungentes, quod flotam prædictam supra mare conjunctam teneatis, & dictos hostes nostros cum dictâ flotâ viriliter invadatis, & robustius expugnetis, ubicumque ipsos poteritis invenire; & quod non permittatis eandem flotam dissolvi aliqualiter vel dispergi; set cum eâdem flotâ, si homines ejusdem victualibus indiguerint, ad portum Suth't', ubi quædam victualia ad opus nostrum provideri fecimus, vos divertatis, hujusmodi victualia inibi recepturi, & statim cum dictâ flotâ supra mare ex dictâ causâ profectur':

Et scire faciatis singulis magistris & marinariis navium dictæ flotæ, quod si aliqua navis ab eâdem flotâ recedere præsumpserit, ipsam navem tanquam nobis forisfactam in manum nostram capi, & corpora magistrorum & marinariorum hujusmodi navium sic recedencium, carcerali custodiæ mancipari, & eos tanquam nostros inimicos puniri, ac terras, tenementa, bona, & catalla sua quæcumque in manum nostram seisiri, consideratis necessitate & periculis iminentibus, faciemus;

Et si contingat dictam flotam admirallitatis vestræ aliæ flotæ prædictæ versus dictas partes boriales supra mare conjungere, & expediat pro salvatione dicti regni & repulsione hostium prædictorum, easdem flotas insimul se tenere, aut separatas ad diversas partes divertere, tunc super hoc inter vos & dilectum nobis Thomam de Drayton, admirallum dictæ flotæ versus partes boriales, de expeditione vestrâ ordinetis, prout melius, duce Domino, fuerit faciendum; non permittentes, sub periculo quod incumbit, injuriam aut gravamen aliqua per homines flotæ vestræ hominibus alterius flotæ inferri ullo modo:

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum, ac salvationem regni & populi nostrorum diligitis, nullatenùs omittatis.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xv. die Octobris.

Eodem modo mandatum est Thomæ de Drayton admirallo flotæ navium ab ore aquæ Thamis' versus partes boriales, excepta istâ clausulâ, set cum eâdem flotâ usque ibi, *& scire faciatis,* &c. ut supra.

Quod Robertus de Artoys moram faciat infra castrum de Walyngford.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw III. p. 3. m. 30. in Turr. Lond.

REX, constabulario castri sui de Walyngford, salutem.

Quia ordinaverimus quod, dilectus & fidelis noster, Robertus de Artoys moram infra castrum prædictum, per aliquod tempus, faciat;

Vobis mandamus quod eidem Roberto domos, infra castrum prædictum, pro morâ suâ competentes, liberari, & ipsum, & suos, ingressum in castrum prædictum, & egressum ab eodem, pro voluntate suâ, habere faciatis, ipsum Robertum, & suos, benignè ac favorabiliter pertractantes.

Teste custode Angliæ, apud Kenyngton, xx. die Octobris.

Per ipsum custodem & concilium.

Ad abbatem de Shirburn, de trahendo se ad aliquod maneriorum mari proximius.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Rot. Aleman. 12 Edw. III. p. 2. m. 7. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi in CHRISTO, abbati de Shirburn, salutem.

Quia intelleximus à nonnullis quod alienigenæ, hostes nostri, cum galeis, & navibus guerrinis in magnâ multitudine ad partes Dorset' divertere celeriter se proponunt, ad easdem partes hostiliter invadend', & facinora, ac alia mala pro viribus perpetrand', nisi eorum hostili nequiciæ robustiùs occurratur:

Volentes hujusmodi periculis, cum DEI adjutorio, præcavere, vobis, in fide quâ nobis tenemini, districtiùs injungendo mandamus, quod statim, visis præsentibus, vos unà cum familiaribus vestris, potentius quo poteritis, ad aliquod maneriorum vestrorum mari proximius, ubi magis imminet periculum, personaliter vos trahatis; dictas partes, unà cum aliis fidelibus nostris partium illarum, contra hostiles incursus hujusmodi defensuri, & eosdem hostes viriliter expugnaturi, si invadere præsumpserint partes illas:

Et vos & vestros, si nondum armati & arraiati fueritis, cum omni celeritate de die in diem ad hoc arraiare, armare, & parari faciatis, sub periculo quod incumbit; scientes quod si hoc facere & exequi tardaveris, in effectu terras & tenementa vestra in partibus illis in manum nostram seisiri, & homines ad arma, & alios validos armatos, de exitibus eorumdem, pro salvatione, tam dictarum terrarum & tenementorum vestrorum, quam regni nostri, ad quod defendendum, unà cum aliis fidelibus nostris, contra hostium incursus, ex ligeantiæ vestræ debito astricti estis, inveniri, in vestri defectum faciemus:

Et vos nichilominus tanquam nobis & mandatis nostris rebelles, & dictis hostibus faventes, sicut convenit, puniemus.

T. Edwardo duce Cornubiæ & comite Cestriæ, filio nostro carissimo, custode Angliæ, apud Kenyngton', xx. die Octobr'.

Per ipsum custodem & cons'.

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eadem data; videlicet,

Abbati de Shirbourn.
Abbati de Cerne.
Abbati de Bynedone,
Abbati de Abbotesbury.
Abbati de Milton.
Priori de Warham.
Priori de Craneborn.
Priori de Frompton.
Priori de Lodres.
Priori de Hortone.
Roberto le fitz Payn.
Willielmo Everard'.
Willielmo de Whytefeld'.
Johanni de Wroxhale.
Johanni Mautravers.
Roberto Martyn.
Johanni le Moyne.
Ricardo Turbervill'.
Thome de Marleberge.
Johanni Wake.
Briano Gonytz.
Rogero Chaunpayn.
Rogero Chaundoys.
Johanni de Meleplaissh'.
Henr' de Haddone.
Waltero Heryng.
Nich'o Poyntz.
Joh'i de Chidyok.
Nich'o Cottele.
Johanni Everard.
Rogero Guldene.
Johanni de Cerne.
Ricardo Peverel.
Jacobo de Cobeham.
Andr' Turbervill'.
Hugoni Mohant.
Rob'to Moundevill'.
Edmundo Toner.
Henr' de Percy.
Johanni de Somynghull'.

De civitate London', petrâ vel bordis versus aquam muniendâ, contra hostiles inimicorum aggressus.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 3. m. 30. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi, majori, aldermannis, & vicecomitibus London', salutem.

Quia hostes nostri in galeis, in multitudine non modicâ congregati, regnum nostrum, in diversis partibus, hostiliter sunt ingressi, & civitatem nostram prædictam celeriter, si possunt, invadere proponunt, ad mala & facinora, quæ poterunt, ibidem perpetrandum;

Nos, volentes salvationi & defensioni civitatis prædictæ, contra hujusmodi hostiles aggressus, providere;

Vobis mandamus, districtiùs injungentes, quod civitatem prædictam, versus aquam, de petrâ, vel de bordis, cum omni celeritate, quâ poteritis, contra hostiles aggressus prædictos, claudi & muniri faciatis, & pilos ultra aquam Thamisiæ, ex transverso ejusdem, figi in defensionem civitatis prædictæ, prout melius videritis expedire;

Et omnes homines, redditus in civitate prædictâ habentes, tam religiosos quam alios, cujuscumque statûs fuerint, nulli in hâc parte parcendo, ad defensionem prædictam ibidem faciendam, per districtiones, & alias vias, & modos, quibus melius expedire videritis, compellatis; ita quod defensio illa modis, quibus citius fieri poterit, festinetur:

Et hoc nullo modo omittatis.

Teste præfato custode, apud Kenyngton, xxiii. die Octobris.

Per ipsum custodem & concilium.

De veniendo ad Regem in partibus transmarinis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Aleman. 12 Ed. III. p. 2. m. 6. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi, Jacobo Coterel, salutem. Quia homines ad arma & alios armatos, pro expeditione guerræ nostræ in partibus transmarinis, defensionem & salvationem regni nostri, ac aliorum jurium coronæ nostræ concernentis, in majori numero quam nobis adhuc providetur, oportet celeriter nos habere;

Considerantes quod vos & singuli de eodem regno, ad salvationem & defensionem ejusdem ex fidelitatis & ligeanciæ vestræ debito, tenemini exponere vos & vestra;

Vobis in fide & ligeanciâ hujusmodi, & sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, districtius injungendo, mandamus quod ad nos ad partes transmarinas, ad arma benè parati, personaliter accedatis;

Ita quod sitis apud Gippewicum in festo Sancti Thomæ Apostoli proximò futuro, exindè unà cum aliis fidelibus nostris, quos ibidem ex causâ prædictâ convenire mandavimus, ad nos & dictas partes profecturi & ad vadia nostra nobiscum inibi moraturi:

Et hoc, sub gravi forisfacturâ nostrâ prædictâ nullatenùs omittatis, scientes quod si vos hoc facere tardaveritis, vel excusando vos neglexeritis, seu fingendo, consideratis necessitate & periculis, quæ, tam personæ nostræ quam toti regno nostro, ex hostium insidiis & aggressibus imminent, vos tanquam nostrum & ipsius regni nostri inimicum reputabimus, corpusque vestrum capi & carcerali custodiæ mancipari, & pro tali puniri, ac terras & tenementa, bona & catalla vestra in manum nostram seisiri, & nobis de exitibus indè responderi absque dissimulatione aliquâ faciemus.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, vii. die Novembr'.

Per ipsum Regem & custodem prædictum.

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Eustachio de Folevill'.
Ric'o de Folevill'.
Waltro de Folevill'.
Thomæ de Folevill'.
Rob'to de Greseley, chivaler.
Edmundo de Greseley.
Rogero de Greseley.
Nich'o Coterel.
Joh'i de Radeclyve.
Joh'i de Charterey.

Rogero Baud, de Gippewico.
Ric'o de Hull de Melton.
Will'o de Charterey.
Thomæ de Charterey.
Simoni de Norwiz.
Georgio Selyman.
Joh'i de Notyngham.
Rad'o de Notyngham.
Petro de Notyngham.
Joh'i de Broughton, chivaler.
Rob'to de Ripers.
Walt'o de Sharpelowe.
Joh'i de Ripers.
Normanno de Swynford'.
Thomæ de Swynford', chivaler.
Will'o de Swynford'.
Ed'o de Swynford'.
Joh'i de Swynford'.
Joh'i Norreys.
Rog'o de Caltoft.
Thomæ de Woure.
Will'o de Suthbiry, chivaler.
Will'o de Woure.
Joh'i de Woure.
Rob'to Barbot.
Joh'i Barbot.
Normanno Darcy, le Bastard'.
Joh'i Legat.
Will'o Inge, de Morton.
Rad'o Basage.
Henr' Basage.
Rad'o de Bracebrigg'.
Joh'i de Meryngton' de Coventr'.

Eodem modo mandatum est hominibus subscriptis de partibus Northwall', sub eâdem datâ, mutatis mutandis; videlicet,
Griffith' ap Madok de Hendor.
Will'o ap Griffitz de Anglese.
Griffith' ap Howel ap Griffith' de Anglesee.
Jevano ap Griffith' de comitatu de Kaernarvan.
Pottano Bleyz de Melionnoz.
Griffino Gragh' de Hopeda.

Eodem modo mandatum est hominibus subscriptis de partibus Suthwall', sub eâdem datâ; videlicet,
Jevano ap Madok Vaghan.
Rees Bougan.
Griffith' Gain.
Grenow ap Wylyn Gogh.

Pro Willielmo Trussel, de canibus non expeditandis.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III. Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, episcopis, &c. Sciatis nos, de gratiâ nostrâ speciali, ac pro bono & gratuito servitio, quod dilectus vallettus noster, Willielmus Trussel, nobis indies impendere non desistit, concessisse, & hac cartâ nostrâ confirmasse, eidem Willielmo, quod ipse, & hæredes sui, ac eorum tenentes manerii & villæ de Shotesbrok, quæ sunt infra metas forestæ nostræ de Wyndesore, & eorumdem tenentium hæredes, de expeditatione canum, infra forestam nostram prædictam faciendâ, imperpetuum sint quieti:

Quare volumus & firmiter præcipimus, pro nobis, & hæredibus nostris, quod idem Willielmus, & hæredes sui prædicti, ac eorum tenentes manerii & villæ prædictorum, & eorumdem tenentium hæredes, de expeditatione canum, infra forestam nostram prædictam faciendâ, imperpetuum sint quieti, sicut prædictum est.

Hiis testibus,
Venerabili patre, Henrico episcopo Lincolniæ.
Henrico de Lancastria, Derbiæ,
Willielmo de Monte Acuto, Sarum, } *comitibus.*
Roberto de Ufford, Suffolciæ,
Henrico de Ferariis.
Nicholao de Cantilupo.
Johanne Darcy, senescallo hospitii nostri, & aliis.

Dat' per manum nostram, apud Andewerp', x. die Novembris.

Per ipsum Regem.

De tractando cum Flandriæ comite, super sponsalibus.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III. Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes litteras inspecturis, salutem. Sciatis quod nos, de circumspectione providâ & fidelitate probatâ spectabilis & potentis viri, Reynoldi comitis Gelre & Zutphenn, fratris nostri carissimi, plenariè confidentes;

Ad tractandum & concordandum, pro nobis, & nostro nomine, cum spectabili & potenti viro, Ludowico comite Flandriæ, & deputandis ab eo, super sponsalibus & matrimonio, inter filium primogenitum dicti comitis Flandriæ, & Isabellam filiam nostram carissimam, contrahendis;

Necnon super dote & dotalitio, ac donatione, propter nuptias in hâc parte constituendis vel assignandis, & ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quâcumque firmitate vallandum & firmandum;

Ac omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, præfato comiti Gelre plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes nos ratum & gratum, quatenùs ad nos attinet, habituros quicquid per prædictum comitem Gelre actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp, xii. die Novembris.

De tractando cum dicto comite, & communitatibus de Flandria.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III. Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, universis, *&c. ut supra usque ibi,* & fidelitate probatâ illustris Reynoldi comitis Gelre, *&c. usque ibi,* concordandum cum nobili & potenti viro, Lodowico comite Flandriæ, necnon cum burgimastris, scabinis, & consulibus, ac communitatibus, & personis singularibus, villarum de Brugges, Gandavo, & de Ipre, & aliorum omnium & singulorum villarum & locorum de Flandriâ, super alligantiis & amicitiis perpetuis, inter nos & nostros subditos ex unâ, & dictum comitem ac communitates & personas singulares de Flandriâ parte ex alterâ, ineundis, & auxiliis mutuis contra quascumque personas præstandis;

Ac etiam de libertatibus, immunitatibus, & privilegiis, hominibus Flandriæ, per nos, infra regnum nostrum, & nostris subditis, infra Flandriam, per dictum comitem & homines Flandriæ, concedendis & habendis, necnon de stapulâ lanarum, coriorum, & pellium lanutarum, extra regnum nostrum educendorum, in aliquo loco congruo, infra Flandriam, concedendâ, & ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quâcumque firmitate vallandum;

Et ad omnia alia & singula concedendum, faciendum, & excercendum, quæ in præmissis, & ad roborationem & conservationem perpetuam amoris solidi & auxilii mutui prædictorum fuerint oportuna, etiam si mandatum exigant speciale, præfato comiti Gelre plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes, pro nobis & hæredibus nostris, nos ratum & gratum, quatenus ad nos attinet, habituros quicquid per prædictum comitem Gelre actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp, xii. die Novembris.

REX, universis, *&c. ut supra usque ibi,* Ludowico comite Flandriæ super alligantiis & amicitiis perpetuis inter nos & nostros subditos ex unâ, & dictum comitem Flandriæ & subditos suos parte ex alterâ, ineundis, & auxiliis mutuis, *&c. ut supra usque ibi,* concedendis & habendis, & ea quæ sic tractata & concordata fuerint, *&c. ut supra.*

Promittentes, &c.

In cujus, &c.

Dat' &c. ut supra.

Bulla Benedicti XII. Papæ, de excessibus Imperatoris; contra confœderantes cum ipso; & contra titulum Vicarii, Regi ab ipso datum; & de decimis Regi Franciæ, non contra Regem Angliæ, sed contra invasores Franciæ, concessis.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III. Tho. Walsing. Hist. Angl. Francof. 1602. p. 140. Wals. Heming. Chron. Edw. III. Oxon. 1731. p. 293.

BENEDICTUS episcopus, servus servorum DEI, carissimo in CHRISTO filio Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem & apostolicam benedictionem.

Dudùm te, fili carissime, clara imitari vestigia progenitorum tuorum Regum Angliæ, qui erga DEUM & sacrosanctam Romanam ecclesiam, velut peculiares ejus alumpni & devoti filii, plenitudine devotionis & fidei claruerunt, tuæque splendorem prosapiæ à quavis obfuscatione nebulosi contagii præservari, eaque in te prælucere clariùs cupientes, & ex paternæ charitatis & dilectionis affectu, quo te statumque tuum prosequimur, nostras tuæ celsitudini litteras direxisse meminimus:

Inter cætera recensentes qualiter excessus per nobilem virum, Ludowycum de Bavaria, olim, ut asserebatur, discorditer in Regem Romanorum electum, adversus DEUM & eandem Romanam ecclesiam, ac fœlicis recordationis, Johannem Papam vicesimum secundum, prædecessorem nostrum, per concervationem multiplicium & atrocium offensarum, nequiter perpetrati, tuum præteriisse nequibant auditum; quos, velut toti mundo notorios,

non omnes, cum longa & prolixa nimis eorum narratio extitisset, set ex eis aliquos in eisdem litteris providimus, ut sequitur, recitandos.

Idem namque Ludowycus, contra processus prædecessoris ejusdem & inhibitiones ipsius, de consilio fratrum suorum, ejusdem Romanæ ecclesiæ cardinalium, factos & habitos, diversas spirituales & temporales pœnas & sententias, continentes, intravit Italiam, & nonnullos hæreticos, de hæresi publicè & notoriè condempnatos, in consortium publicæ participationis admisit, tenens & asserens hæreses manifestas, ac fovendo, secumque tenendo hæreticos, publicè dogmatizantes prædictarum hæresium detestabiles & horrendos horrores, hæretica quoque dogmata scienter, immò potiùs dementer, approbans, &, in evidentiam approbationis hujusmodi, ea per litteras diversas, sigillo suo noto munitas, deduxit in aliorum publicam notionem.

Sibi etiam nomen imperiale postmodùm usurpare, & administrare jura imperii in eâdem Italiâ & Almaniâ, contra processus & prohibitiones prædictos, detestabili temeritate præsumpsit, ex hiis, præter pœnas alias, excommunicationis & anathematis sententias incurrendo, & tandem ausus ausibus, & excessibus accumulando excessus, se conferre non expavit ad urbem, ubi in illam nequitiæ prorupit insaniam, ut, meditatus urbi & orbi universali schismatis suscitare dispendium, quondam ypocritam, diabolicæ præsumptionis virum, nomine Petrum de Corbariâ, velut abhominationis horrendæ simulacrum, in apostolicâ sede pro Romano Pontifice statuere moliretur, idque, quantum in eo fuit, produxit in actum, & eum fuit veneratus ut Papam, consecrationemque, immò veriùs execrationem, ac diadema imperiale de facto recepit ibidem, ut de multis aliis insanis processibus, quinimò detestandis excessibus, per eosdem, Lodovicum & Petrum, præsumptione perpetratis hæreticâ, taceretur.

Propter quæ dictus prædecessor præfatum Ludowicum fore à dominio denunciavit omni honore & dignitate privatum, &, in eum, tantarum hæresium & scismatum maculis irretitum, exercens gladium apostolicæ potestatis, eum, cum omnibus qui adhærerent eidem, vel præstarent auxilium, consilium, vel favorem, seu pro Romano Rege aut Imperatore scienter haberent, tenerent, vel nominarent eundem, non solum excommunicationis & anathematis, set etiam alias pœnas & sententias, tanquam in fautores, auxiliatores, & valitores, hæretici & scismatici promulgavit, & à jure declaravit prolatas, sicut in diversis processibus, per præfatum prædecessorem habitis, seriosiùs continetur.

Super quibus quidem pœnis, quantumcumque per ipsum Ludovicum promeritis, & in eum justo ecclesiæ judicio promulgatis, si verè pœnitens se humiliasset, ad gratiam benignam reperiisset eandem ecclesiam, quæ ipsum, tanquam filium prodigum de longinquo redeuntem, ad suum gremium apertis brachiis recepisset, immolatura pro eo, in ubertate divinæ laudis, vitulum saginatum.

Rursus adjecimus in litteris supradictis quod, quamquam tam prædictorum excessuum quam eorumdem processuum, per dictum prædecessorem, contra dictum Ludovicum, exigente justitiâ, postmodum habitorum, notitiam habuissemus, & etiam habemus; ut tamen ipsum, à peccatorum nexibus liberatum, de faucibus sempiternæ mortis possemus eripere, postquam fuimus ad apicem summi Apostolatûs assumpti, diversos nuncios ejus, diversis vicibus & temporibus ad nos missos, receperamus benignè, ac pro reconciliatione ipsius, per fructum veræ pœnitentiæ promerendâ, prolocutiones varias habueramus cum eis, & tunc pendebat etiam ad proloquendum ulteriùs, terminis assignatis, in quo, proculdubio, per nos non stetit quo minus ulteriùs fuerit super negotio reconciliationis ejusdem processum.

Quare, fili dilectissime, serenitatem tuam requirendam tunc duximus per easdem litteras & rogandam, ut prudenter advertens, & in scrinium internæ considerationis adducens, gravitatem pœnarum, in quas inciderent, & sententiarum, quas incurrerent, quantisque periculis se & discriminibus implicarent, qui præfato Ludovico, sic publicè & notoriè de pravitatibus hæresis, & sic odiosi toti Christianitati scismatis, condempnato, antequam reconciliationis gratiam ejusdem ecclesiæ meruisset, participare præsumerent, sibique impenderent consilium, auxilium, & favorem, vel sibi, tanquam Imperatori, aut Regi Romanorum, reverentiæ cultum, seu titulum regalis vel imperialis nominis assignarent scienter, à cujuslibet participationis fœdere contrahendo cum ipso, & exhibitione reverentiæ & honoris sibi, tanquam Regi vel Imperatori, quousque dictus Ludovicus reconciliationis ejusdem ecclesiæ meruisset gratiam optinere, penitus te retrahere & totaliter abstinere curares, ut tibi famæ integritas & illibata tui generis claritas servarentur.

Cum autem rumor implacidus & admodum infestus ad nos perduxerit, hiis diebus, quod tu, fili, requisitionibus & rogationibus nostris hujusmodi, utique salutaribus, & de fonte prodeuntibus caritatis, non sine detrimento salutis tuæ & famæ, quod dolentes referimus, obauditis, non solùm cum prædicto Ludovico, nondum eidem reconciliato ecclesiæ, nec à pœnis & sententiis, quibus (propter præmissa, & alia multa & gravia commissa) per ipsum prædecessorem nostrum implicatus esse noscitur, liberato, nec etiam processibus sæpefati prædecessoris, per quos, ut præmittitur, adversus omnes & singulos, cujuscumque præeminentiæ, dignitatis, conditionis, vel statûs, etiamsi pontificali, regali, vel quâcumque aliâ, ecclesiasticâ seu mundanâ, dignitate fulgerent, præfato Ludovico adhærentes, seu præstantes directè vel indirectè, publicè vel occultè, consilium, auxilium, vel favorem, vel sibi, tanquam Imperatori, aut Regi Romanorum, reverentiam exhibentes, seu titulum regalis vel imperialis nominis assignantes seu ascribentes, graves, spirituales & temporales, pœnæ ac sententiæ infliguntur, nequaquam relaxatis, immò in sui roboris efficaciâ perdurantibus, participationes, confœderationes inire, sibique adhærere ac præstare favorem, auxilium, & consilium, præsumpsisti: immo, quod pernitiosius, prô dolor! & dampnabilius noscitur existere, si veritas relatibus suffragetur, vicariatûs officium, per totam Alemanniam & Germaniam, ac universas & singulas earum provincias sive partes, ab eodem Ludovico, sub imperialis nominis titulo, ut asseritùr, suscepisti de facto, cum ipse Lodovicus nec Rex nec Imperator sit, ut præfertur.

Cujus prætextu nonnullis prælatis ecclesiarum, & personis ecclesiasticis, in terris imperii constitutis, ac in nostrâ & ecclesiæ memoratæ devotione & fidelitate debitis persistentibus, sub pœnis gravibus, per tuas eis litteras comminatis, mandâsse diceris, & districtiùs injunxisse, ut ad te, tanquam ejusdem Lodovici in Alemanniâ & Germanniâ, & partibus supradictis, vicarium, audituri sententiarum & judiciorum ipsius Ludovici tuorumque mandatorum recitationem, ac præstituri eidem Ludovico, vel tibi ejus nomine, recognitiones, & homagia de terris, bonis, & juribus, quæ tenent ab imperio, convenirent.

De te igitur, fili, ubi sit tua tuorumque consiliariorum prudentia, ab eo præsertim, non sufficimus admirari, quod, cum tu, sicut audivimus, pro illorum repetitione jurium, quæ ad te asseris pertinere, non sine grandium personarum periculis, ac expensarum & sumptuum profluviis, peregrinari ad partes Alemanniæ curaveris, & multos super hoc feceris apparatus, tunc spretis ejusdem prædecessoris processibus, & deductis dampnabiliter in contemptum pœnis & sententiis supradictis, quibus te manifestè, (si quæ nobis referuntur, vera sint) non absque horrendâ notâ, quæ non parùm obfuscat tui claritatem generis, proculdubio implicâsti.

Et nichilominus, quamvis nos & ecclesia ipsa te nunquam offenderimus, nec contra te aliquid fecerimus, quamquam, ut intelleximus, falsò & mendaciter suggestum tibi per eos, qui te, salutem, & honorem tuum, minimè diligunt, fuerit quod nos, carissimo in Christo filio nostro, Philippo Regi Franciæ illustri, in auxilium guerræ suæ, ingentem pecuniæ quantitatem de nostrâ camerâ dederamus, quodque institutionem personarum ecclesiasticarum concesseramus eidem in omnibus ecclesiis regni sui, quæ omnimodâ carere veritate noscuntur; talia namque nunquam postulata fuerunt à nobis, nec ea concessissemus quomodolibet eidem, quantacumque instantiâ petita fuissent, nec decimas, contra te, Regi præfato Franciæ concessimus, set adversus Theothonicos, Ludovico adhærentes prædicto, ipsiusque ecclesiæ Romanæ inimicos, qui ad invasionem regni Franciæ se, ut habebat rumor publicus & notorius, disponebant, sicut in concessione decimarum ipsarum continetur expressè:

Non fuit nempe intentionis nostræ adversus te fomentum ministrare discordiæ, vel eam alicujus subsidii administratione fulcire; quinimo statum regni tui, & etiam regni Franciæ, pacis, & concordiæ prosperitate, & unanimitate, potiri summis desideriis affectantes, ad hoc serenitati tuæ & dicto Regi Franciæ per nos sæpe directis litteris: & etiam nunciis, videlicet, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalibus, ad partes illas de latere nostro, votis ardentibus laboramus, & laborare non cessamus, nec cessabimus, ut inter te & Regem eundem, & utriusque regna, pacis & utilitatis serenitas illucescat;

Tu tamen, fili carissime, fide, ut videtur, adhibitâ prædictis falsis suggestionibus & mendosis, te nostrum & ejusdem Romanæ ecclesiæ matris tuæ constituendo persecutorem & hostem, invadere ac occupare honores, & jura nostra, & ejusdem ecclesiæ, ad quos regimen & administratio imperii Romanorum, eo vacante, sicut nunc vacare noscitur, pertinent pleno jure, moliris, molestando prælatos & personas ecclesiasticas in nostrâ & ipsius ecclesiæ devotione ac fidelitate debitis, ut præmittitur, persistentes, ipsosque ad obedientiam dicti Ludovici, de diversis, ut præmittitur, hæresibus & scismatibus, aliisque criminibus sententialiter condempnati, ac jure regio & imperii, si quod ad eum forsan competierat, vel etiam competebat, justo Dei & ecclesiæ judicio, privati, ac præstationem hujusmodi recognitionis & homagii sibi, vel tibi, ejus nomine, faciendam attrahere ac inducere coactivis impulsibus & commonitionibus satagendo.

Utinam, fili, antequam te hiis tam periculosis & detestandis involvas amplius, attentè consideres, &, maturâ deliberatione præviâ, constituas ante oculos mentis tuæ circuitus periculosos & nodosos laqueos, quibus te, subtilibus ingeniis & fraudibus exquisitis, aliqui, de suis potiùs, quam de tuis soliciti negotiis & commodis, præmissis involvere, tibique onus, quod à se quodammodo rejicere cupiunt, non minus leve, si diligenter circumstantias attenderis, imponere moliti fuerint, &, non sine periculo tui præcipitii, moliuntur.

Nec te latere volumus quod præfatus prædecessor olim, per quandam constitutionem ab ipso, de dictorum fratrum suorum editam consilio, in omnes & singulos, cujuscumque statûs, dignitatis, vel conditionis existerent, etiamsi patriarchali vel quavis aliâ superiori, vel pontificali, vel regali, dignitate fulgerent, qui, absque sedis apostolicæ licentiâ speciali, vicarii, seu cujusque alterius officii, nomen in prædicti terris imperii, eo vacante, sicut tunc vacabat, & nunc etiam vacat, ut præmissum est, assumere, vel assumptum ultra termini duorum mensium spatium præsumerent retinere, seu dimissum reassumere quoquomodo, ut inobedientes, ac non parentes & intendentes eisdem, excommunicationis & alias graves sententias promulgavit.

Nos itaque, qui erga te, fili, claudere viscera paternæ dilectionis nequimus, & cordis dolore tangimur intrinsecus, cum talia percipimus ad tuum, tuique honoris statûs, salutis & famæ, dispendium machinari, tuam rogamus magnificentiam, requirimus, & in Domino attentiùs exhortamur, sano paternoque tibi nichilominus consilio suadentes, quatenùs ea, quæ præmisimus, & alia, quæ circa illa tibi possunt occurrere deducens in rectæ deliberationis & discussionis examen;

Ac insuper tenens certiùs, & attendens quod dictus Ludovicus, ut præmisimus, nec Rex, nec Imperator est, nec aliqua, quæ ipse fecerit, vel faciet quamvis fuit, & erit, dictis processibus, ac pœnis, & sententiis irretitus, quicquam valuerunt, vel valent, nec sunt, aut fuerunt, alicujus auctoritatis roboris, vel momenti;

Quodque tibi periculosum est, ac multiplicitur formidandum, te bellorum subicere discriminibus, maximè si esses supradictis processibus, pœnis, & sententiis, à quibus liberari non posses, nisi dumtaxat per sedem apostolicam, quæ absolutionem earum sibi expressè retinuit, involutus, ac Deo & ejusdem Romanæ ecclesiæ persecutor & hostis effectus, à quibus te misericordiarum Dominus protegat & defendat;

Consideransque diligenter quod, licet humanum sit peccare, in peccatis tamen perseverantia diabolica est censenda, te à præmissis & singulis, sic horrendis deviis, si ad illa forsan declinaveris serpentinâ deceptione seductùs, antequam invalescant pernitiosius, seu in conspectu Dei & hominum fæteant deterius & putrescant, resilire penitus, pedèsque tuos ad viam rectam, Deo placitam, ac tuis, statui, saluti, & honori, congruam, dirigere quantociùs, non postponas; eorumdem cardinalium, qui te, statumque tuum, sincerè diligunt, super reformatione pacis inter te dictumque Regem mutuæ, placibili Deo, & hominibus amabili, operâ acquiescens.

Videtur equidem quod, etiamsi prædicti à vero & catholico Imperatore, si esset, alicui vicariatus valeret officium assignari, adhuc tamen tuum, qui tam magnus tantusque Rex & princeps existis, tantoque nomine ac titulo

regio existere nosceris insignitus in orbe, non deceret honorem, quod nominareris vicarius alicujus domini temporalis; quanto minus ergo tuam decuit, vel decet, excellentiam, illius vicarium appellari, qui auctoritate nullâ, sicut expeditum est superius, præeminet, set prô dolor! tantorum existit respersus labe criminum, tamque gravibus pœnis & sententiis, cum omnibus sibi adhærentibus, implicatus? sciturus, fili amantissime, quod, si monitis nostris hujusmodi salutaribus adquieveris cum effectu, tibi, sic impulso ut caderes, manum benignam porrigemus, quantum cum Deo poterimus, sublevantem; alias autem non poterimus desistere, cum id à nobis exigat officium apostolicæ severitatis, quo minus, super prædictis, providere de oportunis remediis, procedendo contra te, quod molestum & grave nobis erit admodum, si necessitate, quod absit, fuerit, prout, exigente justitiâ, debebit & poterit fieri, procuremus.

Dat' Avinon', idus Novembris, pontificatûs nostri anno quarto.

De mutuo, per Willielmo de la Pole, mercatore.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. Noveritis nos, per manus dilecti clerici nostri Willielmi de Northwell, custodis garderobæ nostræ, recepisse de dilecto mercatore nostro Willielmo de la Pole, ex causâ mutui, undecim milia librarum, tam, videlicet, pro expensis hospitii nostri quam pro expeditione arduorum negotiorum nostrorum in partibus cismarinis; quam quidem summam eidem Willielmo de la Pole, in festo Purificationis beatæ Mariæ proximò futuro, absque dilatione ulteriori, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Andewerp, xiv. die Novembris.

De indempnitate pro dicto Willielmo, super pecuniâ comiti Gelre solvendâ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. Noveritis quod, cum dilectus mercator noster Willielmus de la Pole, nobili viro, Reynoldo comiti de Gelre & Zutphenn, fratri nostro carissimo, in septem milibus & quingentis libris, pro nobis, & ad requisitionem nostram, obligatus existat, solvendis eidem fratri nostro in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò jam futuro;

Nos indempnitati ipsius Willielmi in hâc parte volentes prospicere, sicut decet, dictas septem milia & quingentas libras eidem Willielmo, in festo prædicto, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Andewerp, xiv. die Novembris.

Per ipsum Regem.

De tractando cum Philippo de Valesio, ad instantiam Papæ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes litteras inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, &c. salutem.

Noveritis quod, cum sanctissimus pater, dominus B. Divinâ Providentiâ, Papa XII. pridem dolens gravem commotionis seu guerræ materiam, inter dominum Philippum de Valesio, consanguineum nostrum, & nos suscitatam, & proindè, more patris benivoli, de filiorum quiete solicitus, revereudos patres, P. tituli Sanctæ Praxedis, presbiterum, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, diaconum, cardinales, ad procurandum in hâc parte mutuum bonum pacis, duxerit specialiter transmittendos, qui, priùs ad eum, & ad nos postmodùm accedentes, pacis tractatum fieri cum instantiâ postulârunt;

Nos, ut pacis filius, pacem habere cum omnibus affectantes, ob reverentiam dicti domini Summi Pontificis, & sedis apostolicæ, ac instantiam dominorum cardinalium prædictorum, venerabiles patres, J. Cantuar' archiepiscopum, totius Angliæ primatem, R. Dunolm', & H. Lincoln', episcopos, ac dilectos & fideles nostros, Willielmum de Monte Acuto comitem Sarum, Bartholomeum de Burghersh, & Galfridum le Scrop, milites, ac magistrum Johannem de Offord archidiaconum Elien', nuncios & procuratores nostros facimus & constituimus speciales;

Dantes & concedentes eisdem, sex, quinque, & quatuor eorum, quorum præfatum archiepiscopum & alterum dictorum episcoporum volumus duos esse, plenam potestatem & mandatum speciale tractandi, concordandi, paciscendi, componendi, & transigendi, pro nobis, & nostro nomine, cum præfato Philippo, seu deputandis ab eo, super quibuscumque dominiis, dignitatibus, regnis, honoribus, hæreditatibus, terris, possessionibus, & juribus, ad nos, quocumque jure, titulo, vel colore, pertinentibus:

Necnon universis & singulis quæstionibus, querelis, controversiis, arestis, demandis, & debatis, actionibus realibus, personalibus, atque mixtis, litibus, & processibus, super hiis inter ipsum & nos dependentibus, vel quæ præmissorum occasione moveri poterunt.

Ac super omnibus dampnis, & injuriis, hinc inde, in terrâ & in mari, factis & illatis, ac expensis & interesse, quæ exigi poterunt hinc & inde;

Super quarumcumque etiam guerrarum, & dissensionum commotionibus, ex unâ parte vel aliâ suscitatis, pacificandis amicabiliter & finaliter decidendis, pacem plenam, & fœdus perpetuum inter dictum dominum Philippum, pro se, & hæredibus suis, & nos, pro nobis & nostris hæredibus, ineundi; ac treugas & guerræ cessationem, seu sufferentiam concedendi;

Ac ea, quæ sic tractata, concordata, pacta, composita, transacta, & inita, fuerint ac concessa, quatenùs ad nos attinet, quacumque firmitâte vallandi & securandi, nec non securitatem, quæ nobis fieri debeat, petendi, stipulandi, & recipiendi;

Ac omnia alia & singula faciendi & excercendi, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes, pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum & gratum habituros quicquid per dictos nostros procuratores & nuncios, sex, quinque, & quatuor eorum, quorum præfatum archiepiscopum & alterum dictorum episcoporùm volumus duos esse, actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp', xv. die Novembris.

Per ipsum Regem.

Iidem, archiepiscopus, episcopi, & alii suprascripti, habent consimile procuratorium ad tractandum cum Philippo de Valesio, qui se dicit Regem Franciæ.

Dat' ut supra.

De tractando cum cardinalibus, super processibus inter Regem & quemcumque virum catholicum.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, *&c. ut supra usque ibi,* duxerit specialiter transmittendos.

Nos, ut pacis filius, *&c. ut supra usque ibi,* transigendi, pro nobis, & nostro nomine, cum dominis cardinalibus supradictis, & eorum altero, ac deputandis ab eis, vel altero eorumdem, super quibuscumque dominiis, dignitatibus, *&c. ut supra usque ibi,* & processibus super hiis, inter nos & quemcumque virum catholicum dependentibus, vel quæ præmissorum occasione, *&c. ut supra usque ibi,* & fœdus perpetuum inter nos ex parte unâ, & quemcumque talem virum catholicum ex alterâ, ineundi, ac treugas & guerræ cessationem, *&c. ut supra.*

Dat' ut supra.

De non tractando cum dicto Philippo, tanquam cum Rege Franciæ.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. Cum, per litteras nostras patentes, venerabilibus in CHRISTO patribus, J. Cantuar' archiepiscopo, totius Angliæ primati, R. Dunolm', & H. Lincoln', episcopis, ac aliis, in ipsis litteris nominatis;

Ad tractandum de pace, inter quemcumque Regem, seu Reges, principem, seu principes catholicos & nos, ineundâ, & ad alia faciendum, quæ in dictis litteris continentur, specialem commiserimus potestatem, ne dicti, archiepiscopus, episcopi, seu alii, in dictis litteris nominati, vel eorum aliquis, virtute seu colore dictæ potestatis, cum domino Philippo de Valesio, tanquam cum Rege Franciæ, seu deputandis ab eo, quicquid faciant sive tractent, quantum ad hoc, potestatem eis per nos traditam penitus revocamus;

Adimentes expressè præfatis, archiepiscopo, episcopis, & aliis procuratoribus, & nunciis nostris quibuscumque, & eorum cuilibet omnem & omnimodam potestatem cum præfato Philippo, tanquam cum Rege Franciæ, tractandi, seu quicquam, nostro nomine, faciendi, quod nobis in petitione dicti regni præjudicare vel obstare valeat quoquo modo, seu per quod dicti procuratores nostri, seu nuncii, vel eorum aliquis, dici possint, vel videri, jus & possessionem præfati Philippi in regno prædicto, nostro nomine, tacitè vel expressè recognovisse, vel aliqualiter approbâsse:

In aliis autem omnibus prædictas litteras in suo volumus robore permanere; & hæc vobis omnibus, & aliis, quorum interest, volumus esse nota.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp', xvi. die Novembris.

Per ipsum Regem.

Quod una campana tantum pulsetur in singulis ecclesiis juxta mare.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Aleman. 12 Ed. III. p. 2. m. 6. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Kanc', salutem. Quia pro certo intelleximus, quod inimici nostri de partibus exteris regnum nostrum hostiliter ingredi indies moliuntur, ad mala & facinora quæ poterunt inibi perpetranda; per quod, de avisamento consilii nostri ordinavimus, pro celeriori præmunitione populi nostri de ipsorum hostium accessibus & aggressibus hujusmodi, & ut ipsorum hostium maliciæ robustius obvietur, quod una campana tantum in singulis ecclesiis à mari per septem leucas in circuitu, tam in festivis quam in aliis diebus pulsetur; & quod si periculum ex hujusmodi hostilibus aggressibus immineat, omnes pulsentur campanæ in qualibet ecclesiarum, pro populi nostri tuitione, & hostium nostrorum prædictorum repulsione præmuniend';

Tibi igitur præcipimus, districtiùs injungentes, quod statim, visis præsentibus, dictam ordinationem in balliva tuâ, in locis ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicari & teneri facias in formâ prædictâ: & hoc sub incumbenti periculo non omittas.

Teste custode Angliæ, apud Kenyngton, xx. die Nov'.

Per ipsum custodem & con'.

Eodem modo præceptum est vicecomitibus subscriptis sub eadam data, videlicet,

Vic' Northumbr'.	*Vic' Sussex'.*
Vic' Eborum.	*Vic' Suth't'.*
Vic' Lincoln'.	*Vic' Dors'.*
Vic' Norff'.	*Vic' Devon'.*
Vic' Suff'.	*Vic' Cornub'.*
Vic' Essex'.	*Vic' Somers'.*
Vic' Surr'.	*Vic' Glouc'.*

Episcopo Dunolm', mutatis mutandis.

Teste ut supra.

De castro Dovorr' victualibus muniendo.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 3. m. 21. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Willielmo de Clynton, comiti Huntyngdon' & constabulario castri nostri Dovorr', salutem.

Quia volumus quod dictum castrum nostrum victualibus, pro securiori salvatione ejusdem, ac partium vicinarum, contra hostiles invasiones alienigenarum, inimicorum nostrorum, sufficienter & celeriter muniatur;

Vobis mandamus, quod, habitâ deliberatione de quibus victualibus dictum castrum ad præsens ex causâ prædictâ muniri indigeat, castrum illud, cum celeritate quâ poteritis, de hujusmodi victualibus prout indiguerit, muniri faciatis; &, factâ munitione & deliberatione hujusmodi, nos de quantitate & qualitate victualium in dicto castro ex hac causâ necessariorum apponendorum, ac de precio eorumdem, cancellarium & thesaurar' nostros, sub sigillo vestro, distinctè & apertè sine dilatione certificetis, ut nos vobis de precio victualium eorumdem satisfieri, seu festinâ solutione pro eisdem, fieri faciamus.

Teste Custode prædicto, apud Kenyngton, xxiiii. die Novembr'.

Per ipsum custodem & cons'.

De proclamatione faciendâ, ne qui litteras, & alia facta consignata, regiæ dignitati præjudicialia, de partibus exteris ad regnum deferant, seu transmittant.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Claus. 12 Edw. III. p. 3. m. 25. d. in Turr. Lond.

REX, majori & vicecomitibus London', salutem. Quia intelligi nobis datur, quod quidam litteras & alia facta consignata, nobis & coronæ nostræ ac nostræ regiæ dignitati præjudicialia, nobisque & toti regno nostro dampnosa, infra regnum nostrum de partibus exteris deferre, vel ad idem regnum nostrum transmittere moliuntur;

Nos, volentes hujusmodi præjudicio & dampno, quatenùs poterimus, præcavere, vobis præcipimus districtius injungendo, quod statim, visis præsentibus, in civitate prædictâ, ubi expedire videritis, publicè proclamari, & ex parte nostrâ faciatis firmiter inhiberi, nè qui, sub gravi forisfacturâ nostrâ, & sub periculo quod incumbit, hujusmodi litteras, aut alia facta quæcumque in scriptis redacta, nobis, aut coronæ nostræ, vel nostræ regiæ dignitati, seu ipsi regno nostro præjudicialia aut dampnosa, de dictis partibus exteris ad idem regnum deferant seu transmittant, aut deferri seu transmitti faciant, clam vel palam.

Et nichilominus omnes nuncios, peregrinos, & alios quoscumque de partibus prædictis venientes, quos ex causâ prædictâ noveritis perscrutand' diligencius quo poteritis, scrutari faciatis, pro hujusmodi litteris & aliis factis prædictis, si quæ penes eos inventa fuerint, capiendis: & omnes hujusmodi litteras & facta, ut præmittitur, præjudicialia & dampnosa, unà cum corporibus eorum penes quos ea sic fuerint inventa, arestari & capi, & corpora illa in prisonâ sub aresto detineri, litterasque & facta illa salvò custodiri faciatis, quousque aliud indè duxerimus demandandum.

Et de eo quod indè feceritis, concilium nostrum in Angliâ de tempore in tempus, sub sigillis vestris distinctè & apertè certificetis.

Teste Custode Angliæ, apud Kenyngton, xxv. die Novembris.

Per ipsum Regem & cons'.

Eodem modo mandatum est majoribus & ballivis omnium portuum Angliæ.

De computando, super galeis comparandis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III.

Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, universis, &c. salutem. Noveritis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, *dilectorum & fidelium nostrorum, Nicholini de Flisco, & magistri Johannis Petri, juris peritorum, intimè confidentes;*

Ipsos, conjunctim & divisim, & utrumque eorum in solidum, ita quod non sit melior conditio occupantis, set quod unus eorum inceperit, alter prosequi valeat & finire, procuratores nostros & nuncios facimus & constituimus speciales, ad petendum, exigendum, & recipiendum, à Jacobino de Sarzana totam pecuniam nostram, quam, dilectus clericus noster, magister Paulus de Monte Florum, vel alius, suo nomine, eidem Jacobino pro galeis, ad nostrum servitium firmandis & armandis, liberavit & assignavit;

Et ad recipiendum compotum de pecuniâ supradictâ, ipsumque compotum examinandum & approbandum, necnon ad exigendum, petendum, &

recipiendum omnem pecuniam nostram, per dictum magistrum Paulum transmissam ad Niciam, pro firmatione hujusmodi galearum ad opus nostrum, quæ quidem pecunia, vel pars ejus, per senescallum, officiales, vel ministros illustris Regis Siciliæ, in comitatibus Provinciæ & Farcalquerii, arestata, sequestrata dicitur vel detenta;

Et, de prædictis omnibus, remissionem, compositionem, pactum de non petendo, litteras acquietantiæ, & apocas de soluto, faciendum;

Et, pro præmissis, omnibus & singulis, dumtaxat, agendis & defendendis, litem contestandum, juramentum de calumpniâ & de veritate dicendâ, ac quodlibet aliud genus liciti sacramenti, in animam nostram præstandum, dampna, expensas & interesse, quæ in hâc parte peti poterunt, petendum, exigendum & recipiendum;

Ac omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale:

Volentes etiam dictos procuratores & nuncios nostros relevare ab omni onere satisdandi, pro ipsis & utroque eorum rem ratam haberi, & judicatum solvi, sub ypotecâ & obligatione bonorum nostrorum, promittimus & exponimus cautiones.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp', xxx. die Novembris, anno regni nostri xii.

De partibus Magnæ Jernemuthæ salvò custodiendis.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Aleman. 12 Ed. III. p. 2. m. 3. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Johanni Bardolf & Roberto de Morleye, custodibus pacis ac terræ maritimæ in comitatu Norffolciæ, salutem.

Cum navigium villæ Magnæ Jernemuthæ & aliarum villarum adjacentium supra mare, ad gravandum hostes nostros, jam proficiscatur, & diversa dampna & pericula dictæ villæ Magnæ Jernemuthæ, & aliis villis ibidem super costeram maris, per dictos hostes nostros, si partes illas ingressi fuerint, dum sic navigium prædictum in obsequio nostro supra mare de facili evenire possent, quod absit, nisi de custodiâ partium illarum securiùs & potenciùs provideatur:

Nos, hujusmodi dampnis & periculis, quatenùs poterimus, præcavere volentes, vobis, sub periculo quod incumbit, districtiùs injungendo mandamus, quod ad citiùs quo poteritis, vos ad dictam villam Magnæ Jernemuthæ & partes adjacentes super costeram maris, divertatis, ibidem eo forciùs & potenciùs quo poteritis, pro salvâ & securâ custodiâ partium earumdem moraturos, quamdiu navigium prædictum in obsequio nostro prædicto supra mare morari contigerit, ex hac causâ, easdemque terras maritimas contrà hostiles aggressus salvò & securè custodiri faciatis:

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum ac salvationem regni nostri diligitis, & vos ipsos indempnes conservare volueritis, nullatenùs omittatis.

Teste custode Angliæ, apud Byflet, iii. die Decembr'.

Per ipsum custodem & cons'.

Pro custode Angliæ, de subventione, quo meliùs custodiæ onus sustineat.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Claus. 12 Edw. III. p. 3. m. 17. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Considerantes expensas & onera, quæ, dilectum & fidelem nostrum, Edwardum ducem Cornubiæ & comitem Cestriæ, filium nostrum carissimum, ac custodem regni nostri, prætextu custodiæ illius, ultra id quod oporteret ipsum facere, si nos in regno præsentes fuissemus, & idem filius noster de custodiâ prædictâ fuisset minimè oneratus, hactenus sustinuit, & sustinet, pro conservatione tam nostri quam ipsius honoris, multipliciter hiis diebus:

Et quod terræ & tenementa, eidem assignata, ad sustentationem suam, si hujusmodi careret officio, non sufficerent absque subsidio aliundè; de assensu & consilio, tam dilecti consanguinei & fidelis nostri, Willielmi de Bohoun comitis Norhampton', & aliorum nunciorum nostrorum, ad partes Angliæ transmissorum, quam aliorum de concilio nostro, in partibus Angliæ, duximus ordinandum;

Quod præfato filio nostro de septingentis libris, videlicet, quingentis libris pro liberatione suâ, & ducentis libris in partem solutionis debitorum suorum, jam subveniatur;

Vobis mandamus quod præfato filio nostro, vel ejus in hâc parte attornato, dictas septingentas libras, de thesauro nostro, sine dilatione, solvi, vel ei competentem assignationem, ubi sibi indè celeriter satisfieri poterit, habere faciatis.

Teste custode Angliæ, apud Byflet, viii. de Decembris.

Per ipsum custodem & concilium.

De combustione villarum de Portesmuth', Fodyngton, Portescye, & Estene propè Portesmuth'.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Claus. 12 Edw. III. p. 2. m. 16. d. in Turr. Lond.

REX, assessoribus & collectoribus lanarum ad opus nostrum jam colligendarum, in comitatu Suth't', salutem.

Compatientes statui dilectorum nobis hominum villæ de Portesmuth', quæ per alienigenas, hostes nostros, nuper combusta extitit & destructa, de graciâ nostrâ speciali dedimus eis respectum de portione lanarum ipsos, ratione assessionis lanarum hujusmodi contingentem nobis solvendâ, usque ad reditum nostrum à partibus transmarinis;

Et ideò vobis mandamus, quod exactioni lanarum aliquarum eisdem hominibus, occasione præmissâ faciend', interim supersedeatis, nisi aliud indè citra dictum reditum nostrum duxerimus ordinandum.

Teste custode prædicto, apud Wyndesore, viii. die Decembr'.

Per cons'.

Eodem modo mandatum est eisdem pro hominibus villarum de Fodyngton, Porteseye, & Estene propè Portesmuth'.

De Regis filio, Andewerpiæ nato.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum, dilectus & fidelis noster, Johannes de Bures, à consorte nostrâ carissimâ, Philippâ Reginâ Angliæ, propter hoc specialiter ad nos missus, primò nobis nunciaverit filium ex eâ, sub felicis auspicii sidere, nobis natum;

Nos, ex nunciatione tam placidâ recreati plurimum & lætati, & proindè volentes nunciantem regalis munificentiæ gratiâ liberaliter prævenire, concessimus eidem Johanni, de dono nostro, centum libras, quas ei solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Andwerp', xii. die Decembris, anno ut supra.

Carta abbatissæ de Berkyngg, pro salute animæ Regis, concessa.

A. D. 1338. An. 12 Edw. III. Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, &c. Sciatis nos, pro salute animæ nostræ, & animarum progenitorum & hæredum nostrorum, necnon ad instantiam dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto comitis Sarum, & Thomæ de Ponynges;

Concessisse &, hâc cartâ nostrâ, confirmasse, dilectis nobis in CHRISTO, abbatissæ & monialibus de Berkyngg libertatem de placitis forestæ, & plenariam potestatem prosternendi & cariandi ligna de omnibus boscis suis, qui sunt infra metas forestæ nostræ, ad focum suum, & ad ædificia sua, & de alieno bosco similiter, si quis eis ligna ad focum suum, vel maeremium ad ædificia sua, dederit vel vendiderit;

Habenda præfatis abbatissæ, & monialibus, & successoribus suis, imperpetuum; & prohibemus ne quis, forestarius vel aliquis alius, eas vexare

aut inquietare præsumat; & quod boscus suus sit imperpetuum liber & quietus de vasto, regardo, visu, & custodiâ viridiariorum & omnium ballivorum forestæ, & ministrorum suorum, ita quod nullus eorum aliquam potestatem in eo sibi vendicet, seu se indè in aliquo intromittat.

Quare volumus & firmiter præcipimus, pro nobis, & hæredibus nostris, quod præfata abbatissa, & moniales, & successores sui, imperpetuum habeant libertatem de placitis forestæ, & plenariam potestatem prosternendi & cariandi ligna, *&c. prout supra usque hæc verba, viz.*

Seu se indè in aliquo intromittat, sicut prædictum est.

Hiis testibus,
Venerabili patre, Henrico episcopo Lincoln'.
Henrico de Lancastrid, Derbiæ,
Willielmo de Monte Acuto, Sarum, } *comitibus.*
Roberto de Ufford, Suff',
Henrico de Ferariis.
Reginaldo de Cobham.
Johanne Darcy, senescallo hospitii nostri, & aliis.

Dat' per manum nostram, apud Andewerp', xv. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Innovantur potestates ad tractandum cum Rege Franciæ, ad requisitionem Papæ.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.
Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, præsentes litteras inspecturis, Edwardus, &c. salutem.

Noveritis quod, cum sanctissimus pater, dominus B. Divinâ Providentiâ, Papa XII. *&c. prout de dat' 15 Nov. supra, usque hæc verba, viz.*

Ac dilectos & fideles nostros, Willielmum de Monte Acuto, Sarum, tunc sic, Robertum de Ufford, Suffolciæ, comites, *&c. prout supra mutatis mutandis.*

Iidem, archiepiscopus, episcopi, & alii supra scripti, habent consimile procuratorium ad tractandum cum excellentissimo principe, domino Philippo, Rege Franciæ illustri.

De transigendo cum cardinalibus, super quibuscumque processibus inter Regem & quemcumque virum alium catholicum.

A.D. 1338. An. 12 Edw. III.
Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, *&c. ut supra usque ibi,* seu guerræ materiam inter catholicos Reges & principes suscitatam, & proinde, more patris benivoli, de filiorum quiete solicitus, reverendos patres, dóminos P. tituli Sanctæ Praxedis presbiterum, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro diaconum cardinales, ad procurandum, in hâc parte, mutuum bonum pacis, ad nos, inter alios duxerit specialiter transmittendos;

Nos, ut pacis filius, *&c. ut supra usque ibi,* transigendi pro nobis, & nostro nomine, cum dominis cardinalibus supradictis, & eorum altero, ac deputandis ab eis, vel altero eorumdem, super quibuscumque dominiis, dignitatibus, *&c. ut supra usque ibi,* & processibus super hiis, inter nos & quemcumque virum catholicum dependentibus, vel quæ, præmissorum occasione, *&c. ut supra usque ibi,* & fœdus perpetuum inter nos ex parte unâ, & quemcumque talem virum catholicum ex aliâ ineundi, ac treugas & guerræ cessationem, *&c. ut supra.*

Dat' ut supra.

Pro Nicholino de Flisco, & filiis suis.

A.D. 1339. An. 12 Edw. III.
Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nuper attendentes affectionis puritatem, quam, dilectus & fidelis noster, Nicholinus de Flisco, dictus cardinalis de Janua, ad nos & domum nostram regiam optinuit, necnon ipsius circumspectionem providam, quam nobis in agendis nostris fore credidimus oportunam;

Ipsum de nostro concilio retinuerimus, & eidem viginti libras sterlingorum, percipiendas annis singulis, pro feodo suo, in festo Sancti Michaelis, de thesauro nostro, ad scaccarium nostrum, necnon robas de sectâ militum nostrorum, quotiens robas aliis militibus nostris dederimus, ad totam vitam suam, donaverimus & concesserimus, prout in litteris nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Ac jam volentes, propter grata & utilia obsequia, nobis postmodum per præfatum Nicolinum impensa, ipsum adjectione uberioris gratiæ prævenire, concessimus eidem Nicolino viginti marcas sterlingorum ultra dictam summam viginti librarum, ita quod exnunc habeat de nobis quinquaginta marcas, percipiendas singulis annis, ad scaccarium nostrum, ad festa Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales portiones, ad totam vitam ipsius Nicolini, ac etiam robas de sectâ militum nostrorum, quotiens robas aliis militibus nostris dederimus, ut prædictum est;

Et præterea volentes, consideratione dicti Nicolini, cum Gabriele & Antonio, filiis ejusdem Nicolini, agere gratiosè, concessimus eisdem, Gabrieli & Antonio, viginti libras, percipiendas singulis annis, post mortem prædicti Nicolini, ad dictum scaccarium nostrum, ad prædicta festa Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales portiones, ad totam vitam ipsorum, Gabrielis & Antonii, & alterius eorumdem.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Andewerp', vi. die Januarii, anno ut supra.

De florâ & vino Roberto de Artoys liberandis, pro suâ & hominum suorum sustentatione.

A.D. 1339. An. 12 Edw. III.
Claus. 12 Edw. III. p. 3. m. 9. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, Thomæ de Baddeby, salutem. Cum nuper vobis, per concilium nostrum, injunctum fuisset quòd, dilecto & fideli nostro, Roberto de Artoys, unum dolium floræ & unum dolium vini, pro sustentatione suâ & hominum suorum, de victualibus nostris, in custodiâ vestrâ existentibus, liberaretis; ac idem Robertus, in tantum, per venti contrarietatem, impeditus extiterit, quòd ad locum, ubi iturus fuit, non potuit proficisci; per quod prædicta dolia floræ & vini, sibi per vos sic liberata, expendita existunt, ut accepimus;

Vobis mandamus quòd eidem Roberto duo alia dolia, videlicet, unum de florâ, & aliud de vino, de victualibus nostris, in custodiâ vestrâ sic existentibus, pro sustentatione suâ & hominum suorum prædictorum, liberetis, recipientes à præfato Roberto litteras suas patentes, receptionem dictorum duorum doliorum floræ & vini, sibi jam liberandorum, testificantes:

Et nos vobis, tam de dictis duobus doliis floræ & vini, eidem Roberto prius liberatis, quam de dictis duobus aliis doliis floræ & vini, jam, prætextu præsentis mandati nostri, sibi liberandis, in compoto vestro, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste præfato custode, apud Wyndesore, vii. die Januarii.

Per concilium.

Ad Magnum Magistrum Sancti Johannis Jerusalem, de excusando.

A.D. 1339. An. 12 Edw. III.
Claus. 12 Edw. III. p. 3. m. 6. d. in Turr. Lond.

REX, magnifico viro, fratri Eliono de Villa Nova, priori, atque magno hospitalis Sancti Johannis Jerusalem magistro, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cum, sicut novit vestra discretio, actus bellici & guerrina negotia sumptibus & expensis egere innumeris dinoscantur, & quamquam nuper, motâ guerrâ, & etiam continuatâ, inter nos & consanguineum nostrum Franciæ, super quibusdam dissensionibus & discordiis hinc indè subortis, quidam mille quadraginta & unam marcas, dilecti nobis in CHRISTO, fratris Philippi de Thame, prioris hospitalis prædicti in Angliâ, apud domum suam de Clerkenwell repositas, sicut quasdam alias pecuniarum summas, in locis aliis in deposito custoditas, in subventionem & supportationem onerum, quæ occasione guerræ prædictæ, ac pro salvatione & defensione tam terrarum & possessionum dicti hospitalis, infra regnum nostrum, quam ejusdem regni, nos oporteret necessariè sustinere, sub mutui nomine, imminentibus tam grandibus periculis & necessitate cogente, ceperint ad opus nostrum, sicut ratio in casu hujusmodi hoc permittit, aliqui tamen, statum & conditionem præfati prioris ergà vos depravari, non ex zeli bonitate, set ex odii & invidiæ fomite,

molientes, vobis, ut didicimus, intimârunt quod pecunia prædicta à loco, ubi sic reposita extiterat, ex ejusdem prioris procuratione & etiam instigatione capta fuerat & ablata, quod, juxta humanæ rationis judicium, videtur valde difficile ad credendum, præsertim cum singuli ea, quæ sunt propriæ utilitatis & commodi, pro viribus procurarent, &, quæ in ipsorum dampnum & statûs sui detrimentum posset cedere, naturaliter evitarent.

Et quia pium est & meritorium perhibere testimonium veritati, & ad tollendum hujusmodi sinistras suspiciones, si quæ possent ex talibus falsis & de ingratis suggestionibus provenire, vestræ dilectioni, ex certâ scientiâ, & bonâ fide, significandum duximus per præsentes, quod dictæ mille quadraginta & una marcæ, modo quo præmittitur, captæ fuerant, sicut in hujusmodi casu, imminentibus necessitate & tantis guerrinis periculis, benè licet & non ad instigationem seu procurationem prioris antedicti:

De quâ quidem pecuniæ summâ eidem priori literas nostras fieri fecimus obligatorias, & eas sibi solvi faciemus quam citiùs optulerit se facultas.

Dat' apud Berkhamstede, xii. die Januarii.

De indempnitate pro comite Gelriæ.

A. D. 1339. An. 12 Edw. III. Pat. apud Antw. 12 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd, cum nobilis vir Reinoldus comes Gelriæ & Zutphen, frater noster carissimus, in sexcentis marcis sterlingorum pro nobis, & ad requisitionem nostram, Simoni de Hale obligatus existat, solvendis eidem Simoni primo die Maii, proximò futuro;

Nos, indempnitati ipsius comitis in hâc parte prospicere volentes, sicut decet, præfatum comitem erga dictum Simonem, de prædictis sexcentis marcis, acquietare & indempnem servare promittimus per præsentes.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Andewerp', xiv. die Januarii.

Pro Nicholino de Flisco.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III. Liberat. 13 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Cum, quintodecimo die Aprilis, anno regni nostri decimo, attendentes affectionis puritatem, quam, dilectus nobis, Nicolinus de Flisco, dictus cardinalis de Janua, ad nos & domum nostram regiam, prout ex laudabili testimonio recepimus, optinuit;

Necnon ipsius circumspectionem providam, quâm nobis, in agendis nostris, fore credidimus oportunam, ac volentes ipsum, eo prætextu, munere prospicere gratioso, ipsum de concilio nostro retinuerimus, & eidem viginti libras sterlingorum, percipiendas annis singulis, pro feodo suo, in festo Sancti Michaelis, de thesauro nostro, ad scaccarium nostrum, necnon robas de sectâ militum nostrorum, quotiens robas aliis militibus nostris dederimus, ad totam vitam suam, donaverimus & concesserimus, prout in litteris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Vobis mandamus quòd eidem Nicolino id, quod ei à retro est de dictis viginti libris annuis, ac robis suis prædictis, vel rationabili pretio earumdem, à prædicto quintodecimo die Aprilis, de thesauro nostro, solvatis juxta tenorem litterarum nostrarum prædictarum.

Teste custode prædicto, apud Berkhamstede, iii. die Februarii.

De pecuniâ promissâ hominibus de Middelburgh.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III. Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 E. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. Sciatis quòd, cum dilecti nobis, burgimagistri, scabini, consules, & comunitas villæ de Middelburgh, nobis remiserint, relaxaverint, & quietum clamaverint omnes actiones & demandas, quas ipsi, vel singulares personæ dictæ villæ, contra nos, vel nostros subditos, occasione homicidiorum, deprædationum, transgressionum, vel dampnorum quorumcumque, hominibus dictæ villæ per nostros subditos, usque in diem præsentium, in terrâ, vel in mari, factorum, illatorum, & datorum, prout in litteris patentibus dictorum burgimagistrorum, scabinorum, consulum, & comunitatis prædictæ, nobis indè factis, pleniùs continetur;

Nos, in recompensationem remissionis & relaxationis hujusmodi, concessimus eisdem burgimagistris, scabinis, consulibus, & comunitati, octingentos florenos de Florentiâ, quos ipsis in quindenâ Paschæ, proximò futurâ, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp', iv. die Februarii, anno xiii^mo^.

Per ipsum Regem.

De convocatione cleri Eborum provinciæ.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III. Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 34. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, W. eadem graciâ, archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, salutem.

Nuper tam vobis, quam venerabili patri J. archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, duximus demandandum, quod idem archiepiscopus Cantuar' prælatos & clerum suæ provinciæ, apud ecclesiam Sancti Pauli London', & vos vestræ provinciæ prælatos & clerum, apud ecclesiam vestram Sancti Petri Eborum, ad certos dies præteritos convocari faceretis, ad tractandum, consulendum, & ordinandum super aliquibus, defensionem & utilitatem Anglicanæ ecclesiæ & regni nostri contingentibus, ac aliquâ subventione nobis de vestris & suis bonis præterea faciendâ.

Et licet præfatus archiepiscopus Cantuar', ac prælati & clerus suæ provinciæ quandam decimam, ultra decimam triennalem jam currentem, nobis de bonis suis concesserint ecclesiasticis, & terminos solutionis secundi anni dictæ triennalis decimæ anticipare in subsidium supportationis onerum, quæ pro defensione ecclesiæ & regni prædictorum, ac recuperatione jurium coronæ nostræ, nos oporteret necessariò sustinere;

Vos & prælati ac clerus dictæ vestræ provinciæ nichilominus subsidium aliquod in convocatione vestrâ prædictâ, quamquam vobis de concessione per clerum Cantuar' provinciæ hujusmodi nobis sic factâ, tunc constiterit evidenter, de vestris & suis bonis ecclesiasticis tunc concedere renuistis; undè plurimum mirabamur.

Et quia pericula ex hostili alienigenarum aggressu, qui dictum regnum & sanctam ejusdem ecclesiam invadere, & pro viribus distruere moliuntur, multiplicare & habundare de diebus indies dinoscuntur, & eâ de causâ, pro tuitione eorumdem, oportet sumptus & expensas, sicut novit vestra discrecio, necessariò adaugere: advertentes, quod omnes ipsius regni, ad salvationem & defensionem ejusdem, ac Anglicanæ ecclesiæ supradictæ, cujuscumque conditionis fuerint sive statûs, astringuntur, tantis eisdem regno imminentibus periculis, subvenire;

Vobis mandamus rogantes, quod ad certum diem, adcitiùs quo poteritis, per vos præfigendum, apud ecclesiam vestram Sancti Petri Eborum, clerum vestræ provinciæ, videlicet, tam episcopos & religiosos, exemptos & non exemptos, quam alias personas ecclesiasticas, quos videritis convocandos, convocari faciatis; & consideratis tantâ ecclesiæ & regni eorumdem arduitate negociorum, & onerosis sumptibus, quos eâ de causâ exponere coartamur, ac eciam subventione per clerum dictæ Cantuar' provinciæ tam benivolè nobis factâ, cum eisdem prælatis & clero diligentiùs tractetis, eosdem nichilominus, modis & viis quibus poteritis, excitantes, de tali subsidio nobis per vos & ipsos de vestris & suis bonis ecclesiasticis concedendo, quale nobis prælati & clerus præfatæ Cantuar' provinciæ concesserunt, ut præmittitur, vel uberiori, prout imminens necessitas hoc exposcit; scituri quod quanto in subventione hujusmodi faciend' vos & ipsi ostenderitis promptiores, tanto exindè vobis & ipsis venturis temporibus astringi volumus in agendis:

Quosdam autem fideles & secretarios nostros ad diem prædictum mittere ordinavimus, ad exponendum vobis aliqua præmissa contingencia, & informandum vos pleniùs de eisdem, & ad reportandum nobis quod in hâc parte duxeritis faciendum; propter quorum absenciam, si tunc non venerint, dictum negocium ulteriùs retardari nolumus seu differri.

Teste custode prædicto, apud Byflet, viii. die Febr'.

Per ipsum Regem.

De libris ad ponderationem averii, ab hostibus exteris asportatis, de novo providendis.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 47. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus de scaccario, ac camerariis suis, salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quod libræ nostræ, ad ponderationem averii, de pondere, de quo custuma nobis solvi deberet in portu villæ Suthampton', nuper deputatæ, per hostes nostros de partibus exteris, qui villam prædictam aggressi & deprædati fuerunt, asportatæ existunt;

Nos, volentes custumam hujusmodi nobis, de dicto averio ponderis, ad dictam villam adducto, vel ab eadem extra regnum nostrum educendo, debitam, ibidem colligi, ut est moris;

Vobis mandamus quod tales libras, quales ibidem pro ponderatione prædictâ, antequam villa prædicta sic deprædata extitit, esse solebant, de novo fieri, & illi, vel illis, cui custodiam earumdem commisimus habendas, liberetis custodiendas prout ante deprædationem villæ prædictæ fieri consuevit.

Teste custode prædicto, apud Westm', xv. die Februarii.

Per concilium.

De eligendo, & de arraiatione hominum ordinandâ, juxta formam cujusdam cedulæ missæ subscriptis.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Aleman. 13 Ed. III. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Willielmo archiepiscopo Eborum Angliæ primati, Henr' de Percy, Thomæ Wake de Lidel, Willielmo de Ros de Hamelak', & Radulpho de Nevill', salutem.

Cum assignaverimus vos, conjunctim & divisim, ad convocandum, & venire faciendum coram vobis & vestrûm quolibet, apud Eborum & alia loca in comitatu prædicto, prout melius videritis faciendum, ad dies quos duxeritis statuendum, tam magnates & proceres, quam milites, homines ad arma, & alios ejusdem comitatûs, tam corporibus quam possessionibus potentes, ad exponendum eisdem quæ in parliamento nostro jam apud Westm' tento, tractata sunt, ordinata, & concordata;

Et ad ordinandum de electionibus, arraiationibus, & munitionibus hominum dicti comitatûs, tam ad arma quam aliorum, & de ipsorum numero, pro defensione & salvatione regni nostri, contra hostiles alienigenarum invasiones, & ad quædam alia, in litteris nostris patentibus, vobis indè confectis, contenta, facienda, prout in eisdem litteris pleniùs continetur:

Nos, ut de nostri & concilii nostri intentione, super aliquibus dictum negocium tangentibus, sitis plenius informati, quandam cedulam de aliquibus arraiationem hominum comitatûs illius contingentibus, cum deliberatione dicti concilii nostri confectam, vobis mittimus, præsentibus interclusam, mandantes quod usque ad numerum hominum ad arma, armatorum & sagittariorum in dictâ cedulâ expressum, ad minus, præter ejusdem comitatûs magnates & eorum retinentias, cum omni celeritate eligi, arraiari & muniri faciatis, juxta formam litterarum nostrarum prædictarum, qui cum dictis magnatibus & eorum retinentiis, seu ipsorum hominum ductoribus, tam extra comitatum prædictum quam infra, proficiscantur contra dictos hostes, si ipsi ingredi præsumpserint ipsum regnum; et intentionis nostræ semper existit, quod ipsi qui divites sunt & de quo proprio habent, ad hoc assumantur & eligantur, ut parcatur pauperibus & mediocribus hominibus comitatûs supradicti;

Et quod alii homines comitatûs illius validi & potentes, tam ad arma & armati quam alii, arraientur pro defensione ipsius regni, prout vobis ac arraiatoribus hominum in comitatu illo & aliis, apud loca prædicta conventuris, melius videbitur expedire.

Teste custode prædicto, apud Westm', xvi. die Febr'.

Per ipsum Regem ac dictum custodem & cons'.

Et memorandum quod litteræ immediatè subscriptæ missæ fuerunt in dicto mandato, prædictis archiepiscopo & sociis suis directo, & quod hujusmodi litteræ missæ fuerunt in singulis mandatis directis magnatibus in singulis comitatibus subscriptis assignatis, de certo numero hominum ad arma, armatorum & sagittariorum eligi, &c. faciend', prout inferius plenius patet.

CEDULA.

PUR ceo que done est a entendre à nostre séigneur le Roi, & à les gentz de son roialme, q'enemys destranges terres sont en flote sur meer à grant force de gentz de armes, & à grant noumbre de grosses niefs & de galeyes, prestz d'arriver en Engleterre, a faire touz les malx & destructions qils unqes purront; si ad nostre dit seignur le Roi ordinez, par acord des grantz de son roialme à son darrain parlement esteauntz, pur sauvete du dit roialme & de son poeple, que tote manere des gentz, auxibien les grantz come ceux de la comune qui sont de poair, de quele condicion q'ils soient, facent bone & covenable defens, pur sauvete du dit roialme, sicome a ceo sont par lour ligeance tenuz, & sur ceo les ercevesques & evesques, countes & barouns, & altres grantz prelatz se voillent charger de mener gentz d'armes solonc lour poair & afferant, sicome ils sout tenuz pur defens du roialme, & acorde est par le parlement q'en chescun countee soient arraiez certein noumbre des gentz d'armes, & d'autres hommes armes & d'archers, dount en le countee d'Everwyk soient arraiez CC. hommes d'armes; & d'autres gentz armeez D. & d'archers D.

Et fait à entendre que cel noumbre serra d'autres que de ceux qui sont menez par les grantz du roialme; et cel arrai sera fait des pluis covenablez & pluis suffisantz du countee, par bon avys de les arraiours, & par l'assent & avis de la commune du mesme le countee;

Et n'est pas l'entente de nostre dit seignur le Roi, ne de son consail, que ceste chose chiece en charge sur les povres de la commune, mes sur les riches & puissantz qui le puissant faire à lour coustages propres.

Et totes les gentz ensuit arraiez, serront prestez d'aler ove lour mesnours, quant & quel houre bosoigne serra pur rebuter les enemys susditz.

Eodem modo mandatum est magnatibus in singulis comitatibus subscriptis assignatis de certo numero hominum ad arma & hominum armatorum ac sagittariorum, juxta formam singularum cedularum quæ in singulis mandatis eis directis missæ fuerunt eligi, &c. faciend', sub eadem datâ.

Thomæ de Bello Campo com' Warr', Hugoni le Despens', Thomæ de Berkele,	*in com' Gloucestr', de lxiii. hominibus ad arma, CCl. hominibus armatis, & CCl. sagittar'.* *in com' Wygorn', de xxx. hominibus ad arma, Cxx. hominibus armatis, & Cxx. sagittar'.*
Rog'o Coventr' & Lich' ep'o, Rad'o Basset, Rad'o de Stafford, Thomæ de Halghton,	*in com' Staff', de lv. hominibus ad arma, CCxx. hominibus armatis, & CCxx. sagitt'.*
Ric'o comiti Arundell', Jacobo Daudele, Joh'i Lestraunge, Joh'i de Leybourn, Rog'o Lestraunge,	*in com' Salop', de lv. hominibus ad arma, CCxx. hominibus armatis, & CCxx. sagittar'.*
Gilb'to Talbot, Petro de Grandison, Rog'o Chaundos,	*in com' Heref', de xxx. hominibus ad arma, Cxx. hominibus armatis, & Cxx. sagittar'.*
Joh'i Lovel, Edmundo de Berford, Joh'i de Stonore, Will'o de Shareshull, Joh'i de Leuknore,	*in com' Oxon', de xx. hominibus ad arma, iiii^xx hominibus armatis, & iiii^xx sagittar'.*
Adomaro de S'co Amando, Nich'o de la Beche, Edmundo de la Beche, Rob'to Dachard, Jacobo de Wodestok,	*in com' Berk', de xv. hominibus ad arma, lx. hominibus armatis, & lx. sagittar'.*

Rob'to ep'o Sarum, *Rob'to Selyman,* *Joh'i Mauduyt de Somerford',*	*in com' Wiltes, de xxxv. hominibus ad arma, Cxl. hominibus armatis, & Cxl. sagittar'.*
Joh'i ep'o Exon', *Hug' de Courtney com' Devon',* *Hug' de Courtney le fitz,* *Joh'i Daunay,* *Olivero de Denham,*	*in com' Devon', de xxxv. hominibus ad arma, Clx. hominibus armatis, & Clx. sagittar'.*
Rob'to Beaupel, *Rad'o Bloion,* *Will'o de Bodrigan,* *Reginaldo de Boterels,*	*in com' Cornub', de xxv. hominibus ad arma, C. hominibus armatis, & C. sagittar'*
Ade ep'o Wynton', *Ric'o com' Arundell',* *Joh'i de Hampton,* *Joh'i de Scures,* *Rob'to de Popham,*	*in com' Suth't', de xxx. hominibus ad arma, Cxx. hominibus armatis, & Cxx. sagittar'.*
Rad'o Bathon' & Wellen' ep'o. *Ric'o Lovel,* *Ric'o de Cogan,* *Joh'i Inge,* *Joh'i de Clyvedon,*	*in com' Somers', de xxxv. hominibus ad arma, Clx. hominibus armatis, & Clx. sagitt'.*
Rob'to le fitz Payn, *Joh'i Wake,* *Will'o Ev'ard,* *Joh'i de Gonys,* *Joh'i Ev'ard,*	*in com' Dors', de xxv. hominibus ad arma, C. hominibus armatis, & C. sagittar'.*
Rob'to ep'o Cicestr', *Joh'i de Warenna com' Surr',* *Ric'o comiti Arundell',* *Henr' Husee,* *Thome de Brewosa,* *Edwardo de S'co Joh'e le uncle,*	*in com' Sussex', de l. hominibus ad arma, CC. hominibus armatis, & CC. sagittar'.*
Joh'i de Warenna com' Surr', *Joh'i de Ifeld,* *Rob'to de Stangrave,* *Will'o Vaghan,*	*in com' Surr', de xx. hominibus ad arma, iiii^{xx} hominibus armatis, & iiii^{xx} sagittar'.*
Vicar' general' archiep'i Cant', *Will'o de Clynton com' Hunt',* *Abb'i Sc'i Augustini Cantuar',* *Rog'o de Northwode,* *Thome de Aldon,* *Will'o de Orlaston',*	*in com' Kanc', de xxxv. hominibus ad arma, Cxl. hominibus armatis, & Cxl. sagittar'.*
Ric'o ep'o London', *Humfr'o de Bohun com' Heref',* *Hug' Daudele com' Glouc',* *Joh'i de Veer com' Oxon',* *Rob'to Bourser,* *Thome Gobyon,*	*in com' Essex', de xxxv. hominibus ad arma, Clx. hominibus armatis, & Clx. sagittar'.*
Ric'o ep'o London', *Joh'i de Veer com' Oxon',* *Hugoni fitz Symonn,* *Joh'i de Blumvill',*	*in com' Hertf', de xviii. hominibus ad arma, lxx. hominibus armatis, & lxx. sagittar'.*
Abb'i Westm', *Joh'i de Shordich,* *Simoni de Swanlond,* *Joh'i Bray,* *Walt'o de Sallyng',*	*in com' Midd', de x. hominibus ad arma, xl. hominibus armatis, & xl. sagittar'.*
Simoni ep'o Elien'. *Rob'to de Insula,* *Warino de Bassyngburn,* *Rob'to Busteler,*	*in com' Cantabr', de xviii. hominibus ad arma, lxx. hominibus armat', & lxx. sagitt'.*
Abb'i de Rameseye, *Will'o Moigne,* *Will'o Wassingle,*	*in com' Hunt', de xviii. hominibus ad arma, lxx. hominibus armat', & lxx. sagitt'.*
Joh'i de Hanlowe, *Joh'i Giffard de Twiford,* *Ph'o de Aylesbury,* *Joh'i de Chastellon',*	*in com' Buk', de xx. hominibus ad arma, iiii^{xx} hominibus armatis, & iiii^{xx} sagitt'.*
Rog'o de Grey, *Gerardo de Braybrok,* *Thome de Reynye.* *Walt'o de Wouburn,*	*in com' Bed', de xx. hominibus ad arma, iiii^{xx}x. hominibus armatis, & iiii^{xx}x. sagitt'.*
Joh'i de Haryngton, *Edmundo de Nevill',* *Ric'o de Hoghton,* *Rob'to de Radeclif,*	*in com' Lanc', de l. hominibus ad arma, CCC. hominibus armatis, & CCC. sagittar'.*
Anton' ep'o Norwic', *Joh'i Bardolf,* *Constàntino de Mortuo Mari,* *Joh'i de Hedersete,* *Rob'to de Clere,*	*in com' Norff', de xl. hominibus ad arma, Clx. hominibus armatis, & Clx. sagittar'.*
Abb'i de Sc'o Ed'o, *Will'o de Kerdeston,* *Joh'i de Loudham,* *Thome de Latymer,*	*in com' Suff', de xxv. hominibus ad arma, C. hominibus armatis, & C. sagittar'.*
Gilb'to de Umframvill' com' de Anegos, *Henr' de Percy,* *Rad'o de Nevyll',*	*in com' Northumbr', de lxx. hominibus ad arma, CCl. hominibus armatis, & CCl. sagitt'.*

Joh'i ep'o Karliol', Rob'to de Clifford,	*in com' Westm'l', de xxx. hominibus ad arma, Cl. hominibus armatis, & Cl. sagitt'.*
Antonio de Lucy, Ranulpho de Dacre,	*in com' Cumbr', de l. hominibus ad arma, CC. hominibus armatis, & CC. sagitt'.*
Henr' de Bello Monte com' de Boghan, Ade de Welles, Joh'i de Wylughby, Rob'to de Colevill',	*in com' Linc', de iiii^xx viii. hominibus ad arma, CCCl. hominibus armatis, & CCCl. sagitt'.*
Joh'i de Segrave, Will'o Deyncourt,	*in com' Notingh', de xxxv. hominibus ad arma, Cl. hominibus armatis, & Cl. sagittar'.*
Ric'o de Wylughby,	*in com' Derb', de xxxv. hominibus ad arma, Cl. hominibus armatis, & Cl. sagittar'.*
Henr' com' Lancastr', Thome de Astele,	*in com' Leyc', de xxx. hominibus ad arma, Cxx. hominibus armatis, & Cxx. sagittar'.*
Will'o Trussel,	*in com' Warr', de xxx. hominibus ad arma, Cxx. hominibus armatis, & Cxx. sagittar'.*
Hugoni Daudele com' Glouc', Will'o la Zousche de Haryngworth',	*in com' Norh't', de xxxv. hominibus ad arma, Clx. hominibus armatis, & Clx. sagitt'.*
Joh'i D'engayne, Warino Latymer,	*in com' Rotel', de x. hominibus ad arma, xl. hominibus armatis, & xl. sagitt'.*

Ad archiepiscopos & episcopos regni; quod clerici inveniant homines ad arma, & alios.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Aleman. 13 Edw. III. m. 17. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, W. eâdem gratiâ, archiepiscopi Eborum, Angliæ primati, salutem.

Quia jam pro certo didicimus à nonnullis, quod hostes nostri Franciæ & adhærentes eisdem, galeas & naves guerrinas in copiosâ multitudine, in certis portubus in partibus exteris congregarunt, & eas hominibus ad arma, & aliis armatis ac victualibus, cæterisque necessariis indies parare faciunt & muniri, & proponunt cum eisdem citra medium Marcii proximò futurum se movere versus dictum regnum nostrum, & navigium ipsius regni, ac portus, & loca propè mare situata, pro viribus destruere; & idem regnum subsequenter invadere, terrasque & possessiones ibidem occupare, ac dampna, mala, & facinora quæ poterunt perpetrare, nostraque, ac magnatum & aliorum fidelium nostrorum dominia, subvertere, nisi ipsorum hostium nequitiæ citiùs & virilius obvietur; per quod super hiis, & aliis dampnis & facinoribus opprobriosis nobis & nostris, tam in mari quam in terrâ, per præfatos hostes nostros factis notoriè & illatis, ac etiam super defensione & salvatione regni nostri ac Anglicanæ ecclesiæ, necnon repulsione hujusmodi hostilis nequitiæ, in præsenti parliamento nostro apud Westm' convocato, per custodem dicti regni, ac prælatos, magnates, & communitatem ejusdem, deliberatione habitâ diligenti, de communi consilio & assensu ibidem duximus ordinandum, quod certi magnates & alii fideles nostri, in singulis comitatibus regni nostri, deputentur ad ordinandum & concordandum cum aliis magnatibus & fidelibus nostris eorumdem comitatuum, quos coram ipsis venire volumus, ad certos dies & loca quos duxerint statuendos, de electione, arraiatione, & ductione tam hominum ad arma quam aliorum contra dictos hostes, si invadere præsumpserint idem regnum, & de diversis aliis, defensionem & salvationem dicti regni contingentibus, faciendis, prout in litteris nostris patentibus, quas eisdem magnatibus, & aliis fidelibus nostris prædictis jam fieri fecimus, plenius continetur.

Nos, advertentes quod omnes & singuli de eodem regno, cujuscumque fuerint statûs & conditionis, ex ligeanciæ & fidelitatis suæ debito, ad defensionem ejusdem regni & dictæ Anglicanæ ecclesiæ, ac conservationem tam nostri quam sui honoris proprii, se & sua exponere astringuntur; & quod, nisi dictum regnum virilius & vigilantius contra hostium invasiones hujusmodi defensetur, non solum in nostri & totius regni, ac omnium & singulorum ejusdem, opprobrium, dampnum, & dedecus, set etiam in honoris nostri, tam laboriosè & difficiliter adquisiti, diminutionem, ac totius Anglicani nominis vituperium, assumptique tanti negocii retardationem cederet manifestè;

Vobis mandamus, districtius injungentes, quod ad diem Mercurii proximò ante diem Dominicam in Ramis Palmarum, apud Eborum, clerum vestræ dioecesis, videlicet, tam religiosos & alios regulares, quam alias personas ecclesiasticas, quos videritis convocandum, convocari faciatis; & ostensis coram eis periculis prædictis & necessitate quæ imminent, & aliis quæ pro defensione possessionum & beneficiorum vestrorum & suorum videritis exponenda; eisdemque periculis & necessitate diligentius ponderatis, competens subsidium de hominibus ad arma, & aliis armatis, ac sagittariis & aliis, ac eorum munitionibus & vadiis, sumptibus ipsius cleri inveniend' juxta facultatum singulorum quantitates, absque quacumque excusatione, de vestro & suorum assensu, prout melius expedire videritis, ordinetis;

Ita quod dicti homines per eos sic inveniendi, prompti sint & parati, ad tempora, sive dies, quibus homines ad arma, & alii per laicos ex causâ prædictâ ordinati, electi fuerint & parati, ad proficiscendum insimul contra dictos hostes nostros, juxta ordinationem indè per dictos magnates & fideles nostros in partibus illis faciendam, & eosdem magnates & fideles de numero ac nominibus singulorum, sic per religiosos & personas ecclesiasticas prædictos ordinandorum & inveniendorum, statim cum indè ordinatum fuerit, certificetis:

Et vobis nichilominus rogando mandamus, quod familiares vestros arraiare, & armis competentibus, quemlibet, videlicet, eorum juxta statûs sui decenciam, muniri, vosque de hominibus ad arma pro defensione vestrâ & Anglicanæ ecclesiæ, ac dicti regni, ad quod tenemini, ut præfertur, prout pro honore nostro & vestro expediens fuerit, si vobis de eisdem nondum sit provisum, provideri celeriter faciatis; ita quod ipsi omnes adcitius quo poteritis arraiati, sint prompti cum aliis prædictis contra dictos hostes, ut prætangitur, profecturi:

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum ac salvationem regni nostri & ecclesiæ ejusdem diligitis, & de vobis confidimus, modis omnibus faciatis.

Quid indè duxeritis faciendum, nobis sub sigillo vestro constare cum celeritate commodâ facientes:

Consimilia autem brevia dirigimus singulis archiepiscopis & episcopis dicti regni.

Teste custode, apud Westm', xvi. die Febr'.

Per ipsum Regem ac dictum custodem & dictum consilium.

REX, venerabili in CHRISTO patri, J. eadem gratiâ, archiepiscopo Cantuar' totius Angliæ primati, vel ejus vicario generali, ipso archiepiscopo in remotis agente, salutem.

Quia jam pro certo &c. *ut supra mutatis mutandis usque ibi*;

Vobis mandamus districtiùs injungentes quod & *tunc sic*, ad aliquem certum diem, citra diem Dominicam in Ramis Palmarum proximò futurum, vel statim post, ad certum locum infra vestram dioc' ubi magis conveniens fuerit, tam pro celeri expeditione dicti negocii quam quiete inibi venturorum, clerum vestræ diocesis, videlicet, tam religiosos & alios, &c. *ut supra usque in finem.*

Teste ut supra.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis sub eadem data, videlicet,

H. episcopo Roffen'.
R. episcopo Cicestr',
J. episcopo Exon'.
A. episcopo Wynton'.
R. Bathon' & Wellen, episcopo.
R. episcopo Sarum.
R. Coventr' & Lich', episcopo.
A. Norwic', episcopo.
S. Elien', episcopo.
R. London', episcopo.
J. Karl', episcopo.
Th' Heref', episcopo, vel ejus vicario generali, ipso episcopo in remotis agente.
H. Lincoln', episcopo, vel ejus vicario generali, ipso episcopo in remotis agente.
R. episcopo Dunolm', vel ejus vicario generali, ipso episcopo in remotis agente.
W. electo Wygorn', confirmato,

Conventio facta cum ducibus Austriæ de mutuâ subventione; & specialiter quod dicti duces terram ducis Burgundiæ invadant.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 E. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Vestræ volumus patere notitiæ quod, cum illustres, Albertus & Otto, duces Austriæ, Stiriæ, & Karinthiæ, quasdam ligas & pacta, de præstando inter nos auxilio mutuo, nobiscum inierint, & firmiter ac fideliter promiserint se nobis, pro nostris necessitatibus, quandocumque ipsos nostris certis legationibus & litteris habuerimus requisitos, contra nostros adversarios quoslibet, Romano imperio duntaxat excepto, ducentos viros galeatos, in civitatem Franchenfurt juxta Renum, suis sub expensis in nostrum auxilium transmissuros, eosque ibi in nostris manibus assignandos, ac ab indè nostris expensis, & pro nostris usibus traducendos, &, in ipsorum reditu, ad dictum locum Franchenfurt, sub securo transitu, reducendos:

Nos, vice versâ, præfatis ducibus promittimus firmiter & spondemus, ut quandocumque, pro suis necessitatibus, nos suis certis legationibus & litteris duxerint requirendos, contra suos adversarios quoslibet, ducentos

viros galeatos, in civitatem Franchenfurt antedictam, expensis nostris transmittere tenebimur, & ipsos ibidem dictorum ducum manibus assignare, quos ab inde, pro suis usibus, suis traducent expensis, & ipsos, ad propria reversuros, usque ad dictam civitatem de Franchenfurt, sub expensis ducalibus, & securo conductu, reducent.

Intervenit etiam, inter nos, & dictos duces, pactio specialis, quam, quatenùs ad nos attinet, plenè promittimus observare;

Ut, videlicet, pro lite præsenti, quam contra dominum Philippum de Valesio, pro Rege Franciæ se gerentem, præ manibus habere dinoscimur, dicti duces, loco ducentorum galeatorum, quos nobis pro dictâ lite deberent traducere, possint, si id eis convenientius apparebit, terram & gentem, illustris ducis Burgundiæ, decenti comitivâ invadere, ipsamque terram validè & hostiliter occupare; de quo habemus esse contenti, & dictos duces Austriæ, de dictis ducentis galeatis, pro istâ vice, penitùs supportare.

Et quod nos, cum præfato domino Philippo ac duce Burgundiæ, nullam compositionem seu concordiæ unionem, sine dictis ducibus, nec ipsi sine nobis, iniemus, nec inient, nec recipiemus, nec recipient, nisi nobis & ipsis utrimque in dictis compositione & concordiâ interclusis.

In cujus rei testimonium has litteras nostras sigillo nostro fecimus consignari.

Dat' apud Andewerp', xvi. die Februarii.

De gravaminibus Flandrensibus non inferendis, ne expeditio Regis indè retardetur.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 37. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Licet nuper tibi, per breve nostrum, præceperimus quod, in portubus maris, villis mercatoriis, & aliis locis, in ballivâ tuâ, ubi expedire videres, tam infra libertates quam extra, publicè ex parte nostrâ faceres proclamari, quod Flandrenses, non armati, ad portus, villas, & loca quæcumque, in ballivâ tuâ, cum corporibus & bonis suis quibuscumque, liberè venire, ibidem morari, mercandisare, mercandisas vendere & emere, & exindè pro voluntate suâ, cum bonis & mercandisis suis, factâ inde venditoribus satisfactione debitâ, ac solutis custumis prædictis, recedere possent sub conductu nostro, omnibus & singulis ex parte nostrâ inhibendo, nè quis hujusmodi Flandrensibus, infra regnum nostrum venientibus, ibidem morantibus, & exindè redeuntibus, in personis aut rebus suis dampnum inferret aut gravamen;

Quodque scire faceres omnibus & singulis, præmissa similiter proclamando, ex parte nostrâ, quod, si dampnum vel jactura præfatis Flandrensibus, infra regnum nostrum, seu alias terras nostras, & subditorum nostrorum, venientibus, ibidem morantibus, seu exindè redeuntibus, in rebus, aut personis suis, per nos, seu subditos nostros, contra tractatum & concordiam prædictos, evenirent, nos & hæredes nostri, unà cum bonis nostris, & subditorum nostrorum, mobilibus & immobilibus, tunc præsentibus & futuris, ad hujusmodi dampnum & jacturam restaurandum, & ad emendas indè faciendas per arestationes, compulsiones, & prosecutiones, in quibuscumque curiis indè faciendas, districtè distringeremur & obligaremur;

Quidam nichilominus in ballivâ tuâ, ut accepimus, diversa dampna, mala, & gravamina, dictis hominibus Flandrensibus, ad eandem ballivam cum bonis & mercandisis suis declinantibus, contra formam proclamationis & inhibitionis nostrarum prædictarum, intulerunt, & indies inferre nituntur, in nostri contemptum & grave dampnum, & maximè cum expeditio negotiorum nostrorum, pro quibus ad partes transmarinas profecti sumus, poterunt, quod absit, de facili retardari, undè, nec immeritò, conturbamur;

Tibi igitur adhuc præcipimus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, in civitatibus, burgis, villis mercatoriis, portubus maris, & aliis locis, in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ facias firmiter inhiberi, nè quis subditorum nostrorum mala seu gravamina quæcumque aliquibus Flandrensibus, ad dictum regnum declinantibus, in terrâ, nec in mari, in personis seu rebus suis, inferre præsumat quovismodo; set ipsos, tanquam benemeritos & amicos nostros præcipuos, quanto benigniùs & amicabiliùs poteris, pertractes, & ab aliis facias pertractari.

Scire facias eisdem subditis nostris quod, quicquid penes dictos Flandrenses per ipsos subditos nostros transgressum fuerit in regno nostro, nos oportebit integrè restaurare.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xx. die Februarii.

Per breve de privato sigillo.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam, sub eâdem datâ.

Conventio cum archiepiscopo Treverensi, & de coronâ Angliæ hæreditariâ eidem impignorata.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

NOS, *Henricus, Permissione Divinâ, episcopus Lincoln',*
Reynaldus comes Gelrie & Zutph',
Willielmus de Monte Acuto, comes Sarum,
Henricus de Ferrariis camerarius,
Johannes Darcy, senescallus hospitii serenissimi domini nostri, domini Edwardi Regis Angliæ,
Willielmus de la Pole, &
Paulus de Monte Florum,

speciale & sufficiens ad infrascripta ab eodem domino nostro Edwardo, Anglorum Rege, mandatum habentes, recognoscimus, tam dicti Regis Angliæ quam nostro nomine, publicè per præsentes quod, licet, ex parte dicti domini Regis, cum, reverendo in CHRISTO patre ac domino, domino Baldewino archiepiscopo Treverensi, super auxilio & assistentiâ, sacro Romano imperio & dicto Regi per ipsum dominum archiepiscopum faciendis, ac super certis pecuniarum summis, eidem archiepiscopo ob hæc dandis, nonnullæ ordinationes & conventiones factæ & habitæ dinoscantur, promissionibus & litteris ab utralibet partium mutuò indè datis;

Nos tamen, juxta illas, præfato domino archiepiscopo, pro prætactis auxilio & assistentiâ, nomine quo supra, efficaciter promisimus, & promittimus nos procuraturos & facturos quod Vinelmus Rufus, judæus de Argentinâ, nomine dicti domini nostri Regis, quinquaginta milia florenorum aureorum de Florentiâ, bonorum & legalium, de quibus in litteris dicti Regis, aliàs memorato domino archiepiscopo datis, continetur, & etiam undecim mille florenorum prætactorum;

Quæ quidem undecim millia nos, comes Gelrensis prædictus, juxta potestatem, nobis super hoc per dictum dominum Regem in prætactis litteris suis datam, tam ratione stipendiorum quam pro hospitio ipsius domini archiepiscopi, pro primo mense ab eo tempore, quo ipse dominus archiepiscopus à Treven' pro dictis auxilio & assistentiâ progredi incipiet, computando, rationabiliter moderati sumus & præsentibus arbitramur, dabit & solvet integraliter, ante festum Palmarum proximum, domino archiepiscopo memorato.

Quod, si hæc non fecerit, extunc nos, omnes & singuli prædicti, nomine quo supra, ante Dominicam quasi modo geniti proximam, ipsi domino archiepiscopo, de prætactis sexaginta uno milibus florenorum prædictorum, satisfacere debebimus integraliter cum effectu.

Insuper promisimus, & promittimus, ut, supra ultra prætactas summas, pro prætactis auxilio & assistentiâ, eidem domino archiepiscopo alia quinquaginta mille florenorum prædictorum, de quibus etiam in litteris dicti Regis fit mentio, ante festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximum;

Item, eidem domino archiepiscopo, ratione stipendiorum & sui hospitii prætactorum, post lapsum primi mensis prædicti, quamdiu dictus dominus archiepiscopus, vel ejus excercitus, in expeditione, ratione auxilii & assistentiæ prædictorum, fuerint, in principio cujuslibet mensis, undecim mille florenorum prætactorum per nos, vel alios, ex parte dicti Regis, integrè nos daturos.

Cæterùm, si dictum dominum archiepiscopum, aut suos, occasione assistentiæ vel auxilii prædictorum, dampna aliqua, in, hominum suorum captivationibus, in equorum perditionibus, aut aliàs qualitercumque, sustinere contigerit, hujusmodi dampna dictus dominus Rex, & nos, dicto archiepiscopo refundere tenebimur & plenariè resarcire.

Et, ut prædicto domino archiepiscopo, super prædictis, plus ydoneè caveatur, sibi coronam dicti domini Regis ac regni Angliæ hæreditariam & præcellentiorem, ritè & legitimè, quo supra nomine, pro quinquaginta milibus florenorum prætactis, in festo prædicto solvendis, titulo pignoris tradidimus & obligavimus, & hiis litteris obligamus;

Promittentes, quo supra nomine, quod prætacta corona, per solutionem & numerationem eorumdem quinquaginta milium florenorum, & etiam quinque milium florenorum, quæ quidem quinque mille dicto archiepiscopo, pro suis sumptibus, jam pro dicto domino nostro Rege factis, in omnem eventum solvendorum promisimus, & promittimus ante festum Sancti Johannis Baptistæ prætactum, per nos, vel alios, nomine dicti domini Regis, redimi & liberari debebit.

Quod, si factum non fuerit, extunc præfatus dominus archiepiscopus dictam coronam liberè poterit, alii, vel aliis, ut sibi placuerit, ulteriùs obligare, usque ad summam prætactorum quinquaginta & quinque milium florenorum, necnon pro dampnis & interesse, si quæ ipsum dominum archiepiscopum ex retardatâ solutione dictorum quinquaginta & quinque milium florenorum, ipsi archiepiscopo faciendâ, quocumque modo contigerit sustinere; super quibus dicti domini archiepiscopi verbis, secundum sui conscientiam prolatis, stabimus & credemus; hoc tanto excepto, nè ipsa corona, translatione dominii, ante lapsum anni, inchoandi in dicto beati Johannis festo, quomodolibet distrahatur;

Post annum verò hujusmodi effluxum, nec prædictus dominus archiepiscopus, nec quivis alius, super prædictâ coronâ, prædictum dominum Regem, nos, aut aliquem superiorem, in aliquo requirere tenebitur quovismodo;

Nec dictus dominus Rex, nec aliquis nostrûm, seu quivis alter, suo, vel nostro nomine, dictum dominum archiepiscopum, aut quemvis alium, super corona prætactâ, contra voluntatem ipsius domini archiepiscopi, impetere poterit vel debebit.

Et, si per hujusmodi coronæ obligationem dicto domino archiepiscopo, de prætactis quinquaginta quinque millibus florenorum, & dampnis & interesse prædictis, ad plenum satisfactum non fuerit, extunc quicquid ipse de præmissis defuerit, de hoc dictus dominus Rex, ac nos, nostrique successores, & hæredes, integrè sibi satisfacere debebimus & tenemur.

Est insuper condictum & adjectum quod, si sexaginta unum milia flore-

norum, superiùs primò tacta, ante Dominicam quasi modo prædictam, dicto domino archiepiscopo solvendorum, ante jam dictam Dominicam realiter & integrè tradita & soluta non fuerint, ut superiùs est præmissum, tunc dictus dominus archiepiscopus ad auxilium & assistentiam prædictas minimè tenebitur, nec dicto Regi, nobis, vel alicui, aut aliquibus, suo nomine, in aliquo penitùs sit astrictus;

Et nichilominus prætacta corona memorato domino archiepiscopo, pro suis, & suorum, laboribus, sumptibus, & apparatibus, occasione auxilii & assistentiæ præmissorum, per ipsum archiepiscopum & suos jam factis, pro viginti & quinque millibus florenorum prætactorum, remanere & esse debebit tam diu cum efficaciâ obligata, quousque sibi de viginti quinque millibus jam dictis, ac dampnis & interesse, si quæ ipsum archiepiscopum, ex morâ solutionis prædictorum viginti quinque millium florenorum sustinere contigerit, per dictum dominum Regem, nos, vel alios ex parte ipsius domini Regis, fuerit plenariè & realiter satisfactum.

Quam quidem coronam poterit memoratus archiepiscopus, post dictum festum Sancti Johannis, pro prædictis viginti quinque millibus florenorum, & dampnis & interesse prædictis, alii, vel aliis creditoribus, quos ydoneos reputaverit, obligare, ac de eâ disponere sub modis, & conditionibus, ac observationibus, prout in casu prætacto, quo servire teneretur, de obligatione hujusmodi coronæ, pro majori summâ faciendâ, superiùs est expressum.

Et, si præfato archiepiscopo, per hujusmodi coronam, seu ejus obligationem, de prætactis viginti quinque millibus florenorum, ac dampnis & interesse prædictis, satisfieri non potuerit, tunc quicquid sibi de eâdem summâ, ac dampnis & interesse prætactis, defuerit, & id quo minus habuerit, tenebitur memoratus dominus Rex, ac nos tenebimur, eidem archiepiscopo plenariè resarcire.

Nec, ultra jam tacta viginti quinque millia, ac dampna & interesse prætacta, prædictus dominus Rex, aut nos, eidem archiepiscopo, in aliquibus aliis pecuniarum summis, esse debemus obligati.

Et cum de dictis viginti quinque millibus florenorum, cum dampnis & interesse prædictis, fuerit, infra annum, à festo Beati Johannis prætacto, vel citiùs, prædicto archiepiscopo satisfactum, tenebitur dictus dominus archiepiscopus prædictam coronam præfato domino Regi, suove procuratori, ad id sufficiens mandatum exhibenti, sub sigilli testimonio liberare.

Cæterum in omnibus & singulis supra & infra scriptis, in quibus præfatus dominus noster Rex, aut nos, prædicto domino archiepiscopo obligati sumus, seu astricti, in hiis etiam astricti & obligati illi vel illis, qui causam, vel causas, aut præsentes litteras ab ipso archiepiscopo habuerint, juxta declarationem & determinationem prædictas, esse volumus & debemus:

Volentes etiam ut ipsi, circa obligationem prædictæ coronæ, & circa alia, eadem facere possint quæ potest archiepiscopus memoratus.

Et, pro præmissis & sequentibus omnibus & singulis inviolabiliter observandis, constituimus nos, & quemlibet nostrûm in solidum, pro dicto domino Rege fidejussores & principales debitores;

Volentes & eligentes spontè, si ea plenè non fuerint observata, quod ipse dominus archiepiscopus per se, & alios ultra hoc, quod dictum dominum Regem, & nos, [vel aliquem] de nostris, præmissis non observatis, notare & inculpare valeat, dictum dominum Regem, nosipsos, bona, & res, ipsius & nostras, ac subditorum dicti domini Regis, ac nostrorum, quibuscumque nominibus nuncupentur, sine cujusquam judicis aut superioris requisitione, auctoritate, licentiâ, injuriâ, vel offensâ, invadere, occupare, detinere, ac se de eis intromittere;

Ipsasque, res, & bona, obligare & distrahere possit, donec sibi de omnibus & singulis, quæ sibi de præmissis defuerint, seu quorum minus habuerit, plenariè satisfiat.

Item, neque dictus dominus Rex, neque nos, nec aliquis nostrûm, ad regnum Angliæ umquam, absque liberâ & expressâ licentiâ dicti domini archiepiscopi, transfretare, vel venire debebimus, seu debebit, nisi prius satisfactum existat præfato domino archiepiscopo, secundum determinationes prætactas, de omnibus & singulis supratactis.

Est insuper condictum specialiter & adjectum, quod nos, apud præfatum dominum nostrum Regem Angliæ, faciemus & procurabimus, quod Rex ipse suis patentibus litteris, majori suo sigillo pendente sigillatis, præfato domino archiepiscopo, infra hinc & Dominicam quasi modo sæpedictam tradendis, omnia & singula supra & infra scripta, de suo mandato speciali, gesta fore recognoscat; & quod ea approbet, gratificet, ac ratificet:

Eaque firma & inconcussa servare pro se, & suis hæredibus, ac successoribus, per fidem suam promittat.

Et, postquam hoc factum fuerit, extunc litteræ dicti domini Regis, aliàs conscriptæ & sigillatæ, ipsique domino archiepiscopo occasione prætactâ traditæ, quoad quascumque summas florenorum, ex parte dicti domini Regis ipsi archiepiscopo quibuscumque terminis persolvendas:

Necnon quoad dampna & interesse, quæ eâ occasione, eidem domino archiepiscopo resarcienda vel refundenda esse debebunt, viribus vacuare &, quantum ad hoc, pro infectis penitùs habeantur, eisdem tamen prioribus litteris regiis, quoad alia in ipsis contenta, in suo robore duraturis.

Ea omnia & singula supra & infrascripta promisimus, & promittimus per fides nostras, per nos præstitas corporaliter, loco & vice juramenti, dictum dominum Regem ac nosipsos, rata, & grata, ac firma, inviolabiliter servaturos & adimpleturos; & quod contra ea, per nos, vel alios, occultè vel publicè, directè vel indirectè, quovis exquisito ingenio, colore, vel arte, non faciemus, nec veniemus, nec à quoquam, quantum in nobis est, fieri permittemus;

Nec etiam præfatum dominum archiepiscopum, in detentione prælibatæ coronæ, vel ejus obligatione juxta conscripta superiùs, impediemus, seu obstaculum aliquod interponemus, aut quomodolibet impetemus:

Renunciantes, pro dicto domino Rege, nobis, ac nostris hæredibus, & successoribus, omnibus & singulis, omni juris beneficio canonici & civilis, necnon consuetudinibus, privilegiis, gratiis, libertatibus, & litteris quibuscumque, defensionibus quoque & exceptionibus, quæ dicto domino Regi, nobis, vel nostris hæredibus, aut successoribus, contra præmissa, vel ipsorum aliquod, possent aliqualiter suffragari, dolo, fraude, & violentiâ, in omnibus & singulis prætactis, semotis penitùs & exclusis.

Acta sunt hæc nobis, episcopo & comite Gelriæ, supradictis, præsente & cooperante domino Bartholomæo de Burghassh milite, pro parte dicti domini Regis:

Sed ex parte domini archiepiscopi sæpedicti, nobilibus viris, dominis, Johanne de Brunshorn, Paulo de Caych, militibus: Tylmanno de Rodemeratur, armigero: magistro Coquine: & magistris, Wytclo de Birgele, Rudolpho dicto Lasse, & Teod' dicto Hacke, clericis domini archiepiscopi Trevirensis supradicti, præmissa tractantibus & præsentibus in eisdem.

In quorum omnium evidentiam ac robur sigilla nostra præsentibus sunt appensa.

Ego quoque Bartholomæus supradictus, recognoscens me omnibus & singulis præmissis interfuisse, eaque tractâsse, & quia, ex voto speciali, cum prædicto domino episcopo Lincoln', fratre meo, nec principalis debitor, nec fidejussor esse possum, sigillum meum, in præmissorum evidens testimonium, appendi etiam ad præsentes.

Dat' anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo octavo, secundum stilum & consuetudinem ecclesiæ Anglicanæ & provinciæ Treverensis, die penultimâ mensis Februarii.

De cuneis in Hiberniam mittendis.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III. Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 41. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo Johanni de Flete, custodi cambii nostri London', salutem.

Cum per nos, & concilium nostrum, ordinatum existat, quod moneta denariorum sterlingorum, obolorum, & ferlingorum, ad cambium nostrum apud Dublin', in Hiberniâ, pro nostro & populi nostri partium illarum commodo, fabricetur;

Per quod nuper vobis mandavimus, quod octo paria cuneorum, pro denariis sterlingorum, octo paria cuneorum pro obolis, & octo paria cuneorum pro ferlingis, apud dictum cambium nostrum London', sine dilatione, fieri, & ea attornato, dilecti clerici nostri, magistri Johannis Rees, thesaurarii nostri Hiberniæ, in hâc parte, pro fabricatione denariorum, obolorum, & ferlingorum prædictorum, liberari faceretis, ad dictas partes Hiberniæ, ex causâ prædictâ, eidem thesaurario nostro deferenda;

Vobis mandamus quod, si cunea prædicta præfato attornato nondum liberaveritis, tunc eadem octo paria cuneorum pro denariis sterlingorum, octo paria cuneorum pro obolis, & octo paria cuneorum pro ferlingis, habeatis in cancellariâ nostrâ, die Jovis proximò futuro, ubicumque tunc fuerit, præfato attornato ibidem in præsentiâ cancellarii nostri liberanda: & hoc nullatenùs omittatis.

Et de custubus, quos in facturâ & impressione eorumdem cuneorum rationabiliter apposueritis, cum illos sciverimus, vobis, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Edwardo custode prædicto, apud Kenyngton, primo die Martii.

Per concilium.

Nè quis emat, vel vendat, per nigram monetam in Hiberniâ.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III. Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 41. d. in Turr. Lond.

REX, custodi terræ suæ Hiberniæ, vel ejus locum tenenti, salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quod quidam homines Hibernici quandam nigram monetam, vocatam Turneys, in partibus Hiberniæ fabricari fecerunt, & quod tam ipsi quam alii per monetam illam, mercandisas, victualia & alia emunt, vendunt, & excercent, ad deteriorationem monetæ nostræ de sterlingo, & nostri dampnum non modicum, & præjudicium manifestum:

Nos, nolentes talia nobis præjudicialia ulteriùs tolerare; vobis mandamus, quod statim, visis præsentibus, in civitatibus, burgis, villis mercatoriis, & aliis locis in terrâ prædictâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videritis, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi faciatis, ne quis mercandisas, victualia, seu alia quæcumque, per prædictam nigram monetam decæterò emere, vendere, seu excercere præsumat quovis modo, sub forisfacturâ monetæ & rerum earumdem; & monetam illam in terrâ prædictâ exnunc currere nullatenùs permittatis:

Et si quos, post proclamationem & inhibitionem prædictas, inveniri contigerit dictam nigram monetam pro rebus suis quibuscumque recipientes, tunc tam monetam illam, sic contra inhibitionem & proclamationem hujusmodi receptam, quam res pro eâdem venditas, tanquam nobis forisfactas, in manum nostram capi, & nobis indè responderi faciatis.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, primo die Marcii.

Per consilium.

De castris in Hiberniâ supervidendis.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 41. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, Th' eadem graciâ, episcopo Hereford', custodi terræ suæ Hiberniæ, salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quod tam castra nostra propria, quam castra aliorum in dictâ terrâ Hiberniæ in manu nostrâ, ratione custodiæ & aliis de causis, existencia, per defectum & negligenciam constabulariorum & custodum eorumdem, sunt minùs debitè custodita; & quod iidem constabularii & custodes, homines, quos in castris illis pro salvâ custodiâ eorumdem, juxta feoda quæ indè percipiunt, retinere deberent, non inveniunt hiis diebus; per quod quædam de castris prædictis per Hibernicos, inimicos & rebelles nostros, sunt ad nostri dedecus, fideliumque nostrorum in partibus illis habitantium, dispendium & præjudicium sæpiùs occupata; quodque timendum est de majoribus periculis quæ eisdem castris evenire poterunt, nisi super hoc apponatur remedium oportunum:

Et insuper, quod diversi ministri nostri in dictâ terrâ Hiberniæ minùs sufficientes existunt, & in officiis suis malè se gerunt, tam ad nostri, quam populi nostri terræ illius dampnum non modicum & gravamen; nos, indempnitati nostræ, ac quieti & commodo populi nostri dictarum partium prospicere cupientes;

Vobis mandamus quod omnia castra prædicta, & munitiones eorumdem quascumque supervideatis, seu per alios, de quibus confiditis, supervideri faciatis; vosque, viis & modis quibus expedire videritis, de feodis, quæ pro castris illis custodiendis percipiuntur, & percipi consueverunt, informetis; & utrum constabularii & custodes eorumdem castrorum homines sufficientes, juxta feoda illa super munitionibus castrorum prædictorum inveniant, necne; & quæ & quot castra per dictos hostes nostros occupata existant; in quorum, vel cujus defectum; quo tempore; qualiter, & quo modo, & quæ, & cujusmodi pericula aliis castris prædictis adhuc in manu nostrâ existentibus, per defectum custodiæ hujusmodi imineant, in quorum vel in cujus defectum, & qualiter, & quo modo, & quem statum; utrum, videlicet, terminum vitæ vel annorum custodes eorumdem castrorum habeant in custodiis antedictis; & faciatis, & ordinetis quod castra illa salvò & securè custodiantur, prout pro comodo nostro & salvatione eorumdem ac partium prædictarum, de avisamento consilii nostri in partibus illis, videritis expedire; vosque de gestu ministrorum prædictorum, & qui sufficientes fuerint, & qui non, & de statu, termino, vel titulo, quos in officiis suis habeant, & quo modo, vos similiter informetis; & factis informationibus illis, nos indè unà cum avisamento vestro & aliorum de consilio nostro in partibus illis reddatis, sub sigillo quo utimur in terrâ prædictâ, distinctè & apertè sine dilacione cerciores; ut ulterius in hâc parte fieri faciamus, quod pro salvatione terræ prædictæ, ac utilitate & commodo nostri ac populi nostri ejusdem terræ, de avisamento consilii nostri duxerimus ordinandum.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton', iii. die Martii.

Per cons'.

Super eleemosinâ Regum Scotiæ in Berewico.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

REX, dilecto sibi, Roberto de Inghale, camerario suo de Berewico super Twedam, salutem.

Quia fratres de Ordine Minorum, apud dictam villam de Berewico hactenus commorantes, viginti marcas de firmâ, & aliis exitibus ejusdem villæ de Berewico, de eleemosinâ Regum Scotiæ ab antiquo constitutâ, singulis annis percipere consueverunt;

Dictæque viginti marcæ annuæ de eleemosinâ prædictâ, in extentâ nuper factâ de exitibus villæ prædictæ, super donatione & concessione ejusdem villæ, nobis per nobilem virum, dominum Edwardum, Regem Scotiæ, factis, deductæ fuerunt, & nobis allocatæ;

Nos, volentes eleemosinam illam, ut tenemur, sustentare & continuare;

Vobis mandamus quod dilectis nobis in CHRISTO, gardiano & fratribus ordinis prædicti, in eâdem villâ jam commorantibus, id, quod eis à retrò existit de prædictis viginti marcis annuis, de tempore quo hujusmodi allocatio nobis facta fuit, & easdem viginti marcas exnunc per annum, quamdiu vos camerarium nostrum ibidem esse contigerit, de firmâ & aliis exitibus villæ prædictæ, terminis consuetis, de eleemosinâ nostrâ, solvi faciatis;

Et nos vobis indè, in compoto vestro, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste custode prædicto, apud Bifiet, iv. die Martii.

Per ipsum custodem & concilium.

De certificando super terris datis per Regem in Hiberniâ.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 41. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, Th' eadem graciâ, episcopo Hereford', custodi terræ suæ Hiberniæ, salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quod tot terræ, tenementa, & libertates, quæ ad nos in terrâ prædictâ pertinere deberent, & undè nobis de non modicis pecuniarum summis responderi solebat, per suggestiones & procurationes minùs veraces, in curiâ nostrâ factas, diversis hominibus de partibus illis, per nos, tam ad terminum vitæ, quam in feodo & alio modo habend' donantur; ita quod parum, undè onera dictæ terræ incumbentia supportari deberent, in manu nostrâ retinetur:

Nos, volentes eâ de causâ certiorari quæ & cujusmodi terræ, tenementa, & libertates in terrâ prædictâ, sic ad nostri dampnum & præjudicium per nos data seu concessa existant, quibus personis, quâ de causâ, & qualiter, & quo modo, & quantum eadem terræ, tenementa, & libertates jam valeant, & tempore pacis valere consueverunt per annum in omnibus exitibus, juxta verum valorem eorumdem;

Vobis mandamus quod vos super præmissis, viis & modis quibus de avisamento consilii nostri partium illarum expedire videritis, informetis; & habitâ informatione illâ, nos indè, unà cum avisamento vestro & aliorum de consilio nostro in partibus prædictis, reddatis, sub sigillo quo utimur in terrâ prædictâ, distinctè & apertè sine dilatione certiores.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, v. die Martii.

Per cons'.

De quinquaginta marcis, Henrico Darcy, majori civitatis London', pro oneribus ejusdem officii supportandis, solvendis.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 36. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus London', salutem. Supplicavit nobis, dilectus nobis, Henricus Darcy, major civitatis nostræ London', ut cum ipse percipere debeat, & alii majores ejusdem civitatis hactenus percipere consueverint, singulis annis, in subsidium expensarum, quas ratione officii illius ipsos facere oporteret, quinquaginta marcas de mercatoribus alienigenis, videlicet, de Ambiano, Neel, & Torby, dictam civitatem cum mercimoniis suis exercentibus;

Iidemque mercatores, ante guerram, inter nos & illos de Franciâ motam, ratione guerræ illius, se à civitate prædictâ cum rebus & mercimoniis suis retraxerint, & ad partes proprias redierint, ita quod quicquam de dictis quinquaginta marcis, de dictis mercatoribus, de anno præsenti, quo dictum officium majoritatis excercuit & excercet, levare non potuit nec habere, velimus, de solutione earumdem quinquaginta marcarum, provideri facere aliunde;

Nos, advertentes tam labores quam sumptus onerosos, quos idem major circa salvam custodiam dictæ civitatis, sustinuit & sustinet, ac solicitam diligentiam, quam circa munitionem civitatis illius, & arraiationem hominum ejusdem, ac punitionem malefactorum ibidem, apposuit & apponit, maximè modernis temporibus, tam ratione absentiæ nostræ quam prætextu hostilium alienigenarum invasionum in regnum nostrum, & quod dictus major aliquid de dictis quinquaginta marcis à præfatis mercatoribus, de dicto anno præsenti, occasione guerræ prædictæ, non percepit, nec potuit percepisse, sicut sumus pleniùs informati, volentesque, hiis consideratis, & contemplatione laudabilis gestûs sui in officio antedicto, supplicationi suæ prædictæ annuere gratiosè:

Vobis præcipimus quod eidem Henrico dictas quinquaginta marcas, de firmâ civitatis prædictæ, & exitibus ballivæ vestræ, sine dilatione solvatis, de dono nostro, ex causâ supradictâ, & pro oneribus dicto officio incumbentibus, à festo Sanctorum Simonis & Judæ proximò præterito, usque idem festum proximò sequens, faciliùs supportandis;

Recipientes à præfato Henrico literas suas acquietantiæ, receptionem dictæ pecuniæ testificantes:

Et nos vobis indè, in firmâ vestrâ prædictâ, sive in compoto, debitam allocationem habere faciemus.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, vi. die Martii.

Per literam ipsius custodis.

Ad abbates & priores, de familiaribus, & ad robas suas retentis, arraiandis.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III. Aleman. 13 Edw. III. m. 15. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi abbati Glastoniæ, salutem. Cum pro tuitione & salvatione regni nostri, & ecclesiæ Anglicanæ, contra hostium incursus, qui dictum regnum & sanctam ejusdem ecclesiam invadere & occupare pro viribus moliuntur, de avisamento & consensu magnatum ipsius regni, & aliorum de concilio nostro;

Ordinaverimus quod singuli de regno nostro, tam dicti magnates quam alii, tam possessionibus quam corporibus potentes, arraientur, & muniantur competentibus armaturis; &, licet quosdam fideles nostros, ad ordinationem illam executioni demandandum, duxerimus assignandos;

Considerantes quod dicta defensio est communis, & quod universi & singuli, de dicto regno, cujuscumque conditionis fuerint, sive statûs, ad salvationem ipsorum ecclesiæ & regni se exponere astringuntur.

Vobis nichilominus, ex habundanti, mandamus, districtiùs injungentes, quod tam familiares vestros quam alios, ad robas vestras retentos, sine dilatione arraiari, & armis sufficientibus, si indè adhuc muniti non existant, muniri faciatis;

Ita quod ipsi, citra festum Paschæ proximò futurum, benè arraiati & muniti, semper prompti sint & parati ad proficiscendum, cum aliis fidelibus nostris partium earumdem, contra dictos hostes nostros, si invaserint partes illas.

Necnon cum, carissimo filio nostro, Edwardo duce Cornubiæ & comite Cestriæ, custode Angliæ, & aliis magnatibus, in comitivâ suâ, contra eosdem hostes profecturis, si ipsi terram aliquam infra idem regnum præsumpserint occupare.

Et hoc, sicut nos, & honorem nostrum, ac vestrum, & salvationem regni & ecclesiæ prædictorum, diligitis, absque excusatione aliquâ faciatis.

Teste Edwardo duce Cornubiæ & comite Cestriæ, filio nostro carissimo, custode Angliæ apud Byflet, vi. die Martii.

Per ipsum Regem, & dictum custodem & concilium.

Eodem modo mandatum est abbatibus & prioribus subscriptis, sub eâdem data; videlicet,

Abbati Westm'.
Abbati Sancti Augustini Cantuar'.
Abbati de Sancto Albano.
Abbati de Sancto Edmundo.
Abbati de Burgo Sancti Petri.
Abbati de Rameseye.
Abbati de Thorneye.
Abbati de Croyland.
Abbati Sancti Benedicti de Hulmo.
Abbati beatæ Mariæ Eborum.
Abbati de Selby.
Abbati de Burton supra Trentam.
Abbati Salop'.
Abbati de Glouc'.
Abbati de Evesham.
Abbati de Teukesbury.
Abbati de Fontibus.
Abbati de Furneux.
Abbati Sancti Augustini Bristol.
Abbati de Oseneye.
Abbati de Bello.
Abbati de Hida juxta Wynton'.
Abbati de Bello loco Regis.
Abbati de Thornton.
Abbati de Redyng.
Abbati de Abyndon.
Abbati de Circestr'.
Abbati de Meulx.
Abbati de Bokelond.
Abbati de Hertylond.
Priori Sanctæ Trinitatis Cantuar'.
Priori Dunolm'.
Priori Karliol'.
Priori de Gisebourn'.
Priori de Bridelyngton.
Priori de Spaldyng.
Priori Eliensis.
Priori Sanctæ Trinitatis Norwici.
Priori de Roucestr'.
Priori Sancti Swythini Wynton'.
Priori Wygorn'.
Priori de Kenelworth.
Priori de Hexham.
Priori de Plympton.

De litteris, sub secreto sigillo Regis, vocato Griffoun, factis, ad scaccarium allocandis.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III. Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 35. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Quia volumus quod senescalli, receptores, ballivi, ministri, ac custodes maneriorum, terrarum, & tenementorum, ad cameram nostram reservatorum, per literas de secreto sigillo nostro, vocato Griffoun, de quibuscumque liberationibus & solutionibus, per ipsos, virtute literarum earumdem, factis vel faciendis, plenariam habeant allocationem, juxta tenorem, vim, & effectum, ac continentiam literarum prædictarum, & quod eædem literæ pro sufficientibus warrantis super hoc habeantur;

Vobis mandamus quod, cum hujusmodi literæ sub sigillo prædicto, per aliquem senescallum, receptorem, ballivum, ministrum, seu custodem maneriorum, terrarum, & tenementorum nostrorum prædictorum, ad cameram nostram sic reservatorum, pro allocationibus super eisdem literis habendis, coram vobis ad scaccarium prædictum delatæ seu præsentatæ fuerint, easdem literas, de dicto secreto sigillo, sic consignatas, juxta vim, & effectum, ac continentiam earumdem, quatenùs vobis de solutionibus, allocationibus, & receptis hujusmodi constiterit, ad idem scaccarium allocari faciatis in formâ supradictâ.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, vi. die Martii.

Per breve de privato sigillo.

De indempnitate, quod à Rege stetit, pro O. domino de Cuyc, & consorte suâ.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III. Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

ROI a tôuz ceux, qi cestes lettres verront ou orront, saluz.

Sachez que come nous grantasmes, n'adgairs, par noz lettres patentes, a nostre chier & foial monsieur Otes sire de Cuyc, & a noble dame, dame Johan sa compaigne, que en cas que par occasion de sa demoere devers nous, il perdreit terres, tenemenz, ou rentes, queux il tint adonqes par reson de lui, ou de sa dite compaigne, en roialme de Fraunce, nous ferroms paier chescun an a lui, & a sa dite compaigne, la value des terres, tenemenz, & rentes avantditz:

Et ja eoms entenduz que les avantditz sire de Cuyc & sa compaigne, ont puis perduz, en dit roiaulme de Fraunce, par cause de sa dite demoure devers nous, terres, tenemenz, & rentes, a la value de trois mill florins de Florence par an;

Nous, voilantz perfourhir nostre dit grant, grantoms as ditz, sire de Cuyc, & sa compaigne, en recompensacion des terres, tenemenz, & rentes avantditz, trois mill florins de Florence, ou la value en autre monoie covenable, a avoir & receivre par an, de noz custumes en port de Loundres, a les festes de la Nativite Seint Johan Baptistre, & de la Purification nostre Dame, par ouweles porcions, pur le terme que les ditz sire de Cuyc & sa compaigne, ont es terres, tenemenz, & rentes avantditz, tanque restitucion lour soit fait de mesmes les terres, tenemenz, & rentes, ou que nous lour eoms purveuz des autres en Engleterre, ou en autre lieu covenable, a la verroie value d'iceux, pur le terme susdit.

En tesmoignance, &c.

Don' a Andewers, le xi. jour de Marz.

Pro episcopo Eliensi, de custodiâ terræ maritimæ.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III. Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 38. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis Johanni Bardolf & sociis suis, custodibus terræ maritimæ in comitat' Norff' & Suff', salutem.

Cum assignaverimus venerabilem patrem Simonem Elien' episcopum, unà cum aliis fidelibus nostris, ad arraiandum & arraiari faciendum, omnes homines ad arma & alios defensabiles in comitatu Cantebr'; ita quod idem episcopus cum toto posse suo, ac prædicti homines prompti sint & parati ad proficiscendum contra hostes nostros, si ingredi præsumpserint regnum nostrum;

Et similiter eidem episcopo per consilium nostrum ex parte nostrâ injunctum existat, quod insulam suam de Ely ita salvò & securè custodiri faciat, quod periculum aliquod eidem insulæ, ex hujusmodi hostium nostrorum aggressibus, aliqualiter non eveniat;

Et, licet idem episcopus circa arraiationem hominum prædictorum in dicto comitatu Cantebr', prætextu assignationis prædictæ, cum omni diligentiâ intendat, & homines ad arma, armatos, sagittarios, & alios in non modico numero in insulâ prædictâ, pro salvatione & defensione ejusdem, juxta injunctionem prædictam, ad sumptus & expensas valdè grandes retineat, vos nichilominus ipsum episcopum ad inveniendum homines ad arma, armatos, sagittarios, & alios pro custodiâ terræ maritimæ in dictis comitatibus Norff' & Suff', ratione terrarum & tenementorum suorum ibidem, faciendâ, distringi & multipliciter inquietari facitis, super quo nobis supplicavit sibi de remedio provideri:

Et quia non est consonum rationi, quod prædictus episcopus, dum sic circa arraiationem prædictam intendat, & tantos homines in insulâ prædictâ, ad hujusmodi sumptus & expensas retineat, de custodiâ terræ maritimæ alibi faciendâ oneretur;

Vobis mandamus, quod exactioni, quam præfato episcopo pro aliquibus hominibus ad arma, armatis, sagittariis, seu aliis, pro custodiâ terræ maritimæ in eisdem comitatibus Norff' & Suff', ratione terrarum & tenementorum ibidem faciendâ, fieri faciatis supersederi; & ipsum indè exonerari faciatis, & quietum esse permittatis, dum idem episcopus sic circa arraiationem hominum prædictorum intenderit, & tantos homines in insulâ prædictâ ad sumptus & expensas hujusmodi, ex causâ prædictâ, invenerit, sicut prædictum est.

Et districtionem, si quam ei ea occasione fieri feceritis, sine dilatione relaxari faciatis eidem.

Teste custode prædicto, apud Wynton', xv. die Marc'.

Per cons'.

Quod villa de Southampton' muro de petrâ & calce firmetur.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III. Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 16. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Sutht', salutem. Quia, pro salvatione & defensione villæ nostræ de Suthampton' & partium adjacentium, contra alienigenarum hostium nostrorum invasiones, de avisamento concilii nostri ordinavimus villam prædictam versus mare muro de petrâ & calce, cum omni celeritate quâ fieri poterit, firmari;

Tibi præcipimus firmiter injungentes, quod tot carpentarios, fabros, latamos, sementarios, & alios operarios, quot pro operibus hujusmodi in villâ prædictâ faciendis, necessarii fuerint, juxta avisamentum illorum, quos ad operationes prædictas ibidem supervidend' per nos assignari contigerit, in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, eligi, & ad villam prædictam duci, & ibidem, quousque opera prædicta perficiantur, morari, ac maeremium, calcem, petram, & ferrum, quantum pro operationibus illis necessarium fuerit, in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extrâ, emi & provideri, & ad villam prædictam, pro operationibus prædictis faciendis, duci & cariari facias:

Volentes tam præfatis operariis pro stipendiis suis, pro tempore quo circa operationes illas in villâ prædictâ sic intenderint, quam eis de quibus hujusmodi maerèmium, calx, petra, & ferrum, ac cariagia pro eisdem usque ad villam prædictam capta fuerint, per testimonium dictorum supervisorum operationum prædictarum satisfaciat.

Teste custode prædicto, apud Wynton', xv. die Marcii.

Per cons'.

Consimile breve dirigitur vic' Wi
Teste ut supra.

De proclamando quod homines de Southampton' morentur in villâ illâ.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III. Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 39. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Sutht', salutem. Quia pro certo didicimus quod hostes nostri de partibus exteris, qui villam nostram Sutht' nuper combusserunt, eandem villam iteratò invadere, & mala plura, quod absit, proponunt inibi perpetrare; per quod, de avisamento concilii nostri, ordinavimus quod eadem villa pro salvatione & defensione ejusdem & partium adjacentium, necnon resistentiâ hostium nostrorum, muro de petrâ & calce versus aquam celeriter muniatur;

Ac intelleximus quod diversi homines, qui terras & tenementa in villâ prædictâ habent, & in eadem habitare consueverunt, villam ipsam relinquentes, se ad diversas partes alias jam retraxerunt;

Tibi præcipimus firmiter injungentes quod statim visis præsentibus, in villâ prædictâ ac suburbiis ejusdem publicè proclamari facias, quod omnes illi, qui terras seu tenementa in eisdem villâ & suburbio habent, & ibidem habitare consueverunt ædificia inibi juxta facultates suas construant, & ibidem morentur, super salvâ custodiâ villæ supradictæ; & scire facias ex parte nostrâ omnibus illis, qui terras seu tenementa in dictis villâ & suburbio habent, & ibidem habitare consueverunt, quod, nisi ædificia hujusmodi in dictis tenementis suis construxerint, vel ibidem moram fecerint, ut est dictum, eadem terras & tenementa tanquam nobis in hoc casu incursa, in manum nostram capi, & illis qui ibidem moram facere voluerint, tradi faciemus.

Et de nominibus illorum qui præmissa facere neglexerint sub sigillo tuo distinctè & apertè constare facias.

Teste custode prædicto, apud Wynton', xvi. die Marcii.

Per ipsum custodem & cons'.

De munitione civitatis Wynton'.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III. Pat. 13 Edw. III. p. 1. m. 23. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis Nicholao Devenysh' majori Wynton', Roberto Inkepenne, Johanni de Nuttele, & Nicholao de Exon', salutem.

Quia pro certo didicimus quod alienigenæ hostes nostri, cum galeis & navibus guerrinis, ac hominibus ad arma, & aliis armatis, in multitudine non modicâ, versus regnum nostrum celeriter se trahere proponunt, ad idem regnum nostrum hostiliter invadendum, & mala & facinora quæ poterunt, perpetrandum; & quod quamplures defectus in muris civitatis nostræ Wynton' existunt, per quod, nisi defectus hujusmodi citiùs reparentur & emendentur, tam eidem civitati quam partibus adjacentibus, dampnum & periculum non modica, per hujusmodi hostium nostrorum invasiones poterunt, quod absit, evenire.

Nos, salvationi civitatis prædictæ contra hujusmodi hostiles invasiones volentes providere, assignavimus vos, conjunctim & divisim, ad muros prædictos supervidend', & ad defectus murorum illorum cum omni celeritate reparari & emendari; necnon ad omnes homines civitatis prædictæ, per avisamentum dilecti & fidelis nostri Johannis de Scures, arraiari, & armis competentibus, videlicet, quemlibet eorum juxta quantitatem tenementorum & bonorum suorum muniri, & quemlibet hominum prædictorum ad wardam suam super muros prædictos assignari, ac ad vigilias ibidem, quociens opus fuerit, faciend', compelli & distringi faciend'.

Et ideò vobis mandamus quod circa præmissa intendatis, & ea faciatis & exequamini in formâ prædictâ: damus autem vobis & cuilibet vestrûm plenam, tenore præsentium, potestatem, habitâ consideratione ad prædicta iminentia pericula, omnes illos, quos in hâc parte contrarios inveneritis seu rebelles, capiendi & arestandi, & sub salvâ & securâ custodiâ detinendi, quousque aliud indè duxerimus ordinandum:

Damus etiam ballivis, probis hominibus, & toti communitati civitatis prædictæ, tenore præsentium, similiter in mandatis, quod vobis & cuilibet vestrûm in præmissis omnibus & singulis pareant & intendant, prout vos vel aliquis vestrûm, eis scire facietis vel faciet, ex parte nostrâ:

Mandavimus insuper præfato Johanni de Scures quod ad hoc unà vobiscum, vel aliquo vestrûm intendat, sicut prædictum est.

In cujus, &c.

Teste custode, apud Wynton', xvi. die Marc'.

Per cons'.

Conventionum cum archiepiscopo Trevirensi, confirmatio.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III. Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

NOS, Edwardus, DEI gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, notum facimus universis quod, inter nos, & reverendum in CHRISTO patrem Baldewinum archiepiscopum Treviren', per venerabilem patrem dominum Henricum episcopum Lincoln', & spectabilem virum Reynaldum comitem Gelriæ & Zutphanen', affinem, fideles nostros dilectos, tractatum, gestum, & ordinatum exstitit, ex speciali nostro mandato & beneplacito, per omnem modum & formam, in infrascriptis literis comprehensos; quarum quidem literarum tenor, de verbo ad verbum, dinoscitur esse talis.

Nos, Henricus, permissione divinâ, episcopus Lincoln', *&c. ut supra de dat' xxviii. Feb' usque ad hæc verba, viz.*

Et nos, Edwardus, Rex Angliæ supradictus, omnia & singula, in suprascriptis literis expressata, rata & grata habentes, ea approbavimus, & præsentibus approbamus; promittentes nichilominus, pro nobis, & hæredibus nostris ac successoribus, per fidem nostram corporaliter indè datam, quòd omnia & singula præmissa, in quantum nos concernunt, firma & inconcussa inviolabiliter observare, & adimplere debemus, ut tenemur.

In quorum omnium evidentiam, sigillum nostrum præsentibus est appensum.

Dat' anno Domini MCCCXXXVIII. secundum stylum & consuetudinem ecclesiæ Anglicanæ & provinciæ Trev', die xviii. mensis Martii.

De protectione pro civibus Cicestr'.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Pat. 13 Edw. III. p. 1. m. 28. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Quia mandavimus dilectis nobis civibus civitatis nostræ Cicestr', quod ipsi civitatem prædictam tam in muris & clausuris, quam de victualibus & aliis necessariis, pro salvatione & defensione ejusdem civitatis & partium adjacentium, contra alienigenarum hostium nostrorum incursus, si ingredi præsumpserint partes illas, cum omni celeritate quâ poterunt, muniri faciant:

Nos, volentes ipsos cives in hâc parte favore prosequi gracioso, suscepimus eosdem cives & ipsorum quemlibet, ac homines, terras, res, redditus, & omnes possessiones suas, in protectionem & defensionem nostram specialem:

Et ideò vobis mandamus, quod ipsos cives & eorum quemlibet, necnon homines, terras, res, redditus, & omnes possessiones suas manuteneatis, protegatis, & defendatis;

Non inferentes eis, vel, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes, injuriam, molestiam, dampnum, aut gravamen; & si quid eis forisfactum fuerit, id eis sine dilatione faciatis emendari;

Nolumus enim quod de bladis, fenis, equis, carectis, cariagiis, victualibus, aut aliis bonis, seu catallis ipsorum civium, aut alicujus eorum, contra voluntatem suam, ad opus nostrum, aut aliorum, per ballivos seu ministros nostros, aut alterius cujuscumque quicquam capiatur.

In cujus, &c. per unum annum duraturas.

Teste custode prædicto, apud Berkhampsted', xxv. die Marcii.

Per cons'.

Pro abbate de Sancto Albano, de custodiâ terræ maritimæ.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 31. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis Johanni de Veer comiti Oxon' & sociis suis, custodibus terræ maritimæ in comitatu Essex', salutem.

Cum per breve nostrum mandaverimus dilecto nobis in Christo, abbati de Sancto Albano, quod tam familiares suos, quam alios de retinenciâ suâ, sine dilatione arraiari, & armis sufficientibus muniri faceret;

Ita quod ipsi & dicti homines sui, benè arraiati & muniti, semper prompti sint & parati ad proficiscendum, cum aliis fidelibus nostris partium earumdem, contra hostes nostros, si invaserint regnum nostrum;

Necnon cum dilecto & fideli nostro Edwardo duce Cornub' & comiti Cestr', filio nostro carissimo, custode regni nostri, ac aliis magnatibus in comitivâ sua contra eosdem hostes profecturis, si ipsi terram aliquam infra idem regnum præsumpserint occupare:

Ac jam ex parte prædicti abbatis acceperimus, quod licet ipse, juxta mandatum nostrum prædictum, omnes homines de familiâ & retinenciâ suâ arraiari, & armari fecerit, & eos, ac quamplures alios homines ad arma, armatos, & sagittarios in comitivâ suâ, ex causâ prædictâ, indies ad sumptus non modicos retineat, ipsique & dicti homines prompti & parati existant ad proficiscendum cum præfato custode, & aliis magnatibus & fidelibus nostris, contra dictos hostes nostros, quociens opus fuerit, & idem abbas per dictum custodem, vel alios magnates & fideles nostros, super hoc fuerit præmunitus:

Vos tamen prædictum abbatem, ad inveniendum homines ad arma, armatos, sagittarios, & alios pro custodiâ terræ maritimæ in dicto comitatu Essex', ratione terrarum & tenementorum suorum ibidem, graviter distringi, & multipliciter inquietari & gravari facitis, in ipsius abbatis dampnum non modicum & gravamen; super quo nobis supplicavit sibi per nos de remedio provideri:

Et quia non est consonum rationi quod prædictus abbas, dum dictos homines in comitivâ suâ, pro salvatione & defensione regni nostri, ad hujusmodi sumptus retineat, de custodiâ terræ maritimæ oneretur;

Vobis mandamus, quòd exactioni quam præfato abbati pro aliquibus hominibus, pro custodiâ terræ maritimæ in dicto comitatu Essex' faciendâ, inveniendis, fieri faciatis supersederi, & ipsum indè pacem habere permittatis; dum tamen idem abbas dictos homines in comitivâ suâ, ex causâ prædictâ, ad sumptus hujusmodi retineat, & paratus sit cum hominibus prædictis, contra dictos hostes nostros, cum opus fuerit proficiscendi, sicut prædictum est, vel nisi aliud super hoc duxerimus ordinandum.

Teste præfato custode, apud Berkhampstede, xxxi. die Marcii.

Per cons'.

Quod naves circumspectè transeant ad partes transmarinas.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Rot. Aleman. 13 Edw. III. m. 12. in Turr. Lond.

REX, majori & vicecomitibus London', ac collectoribus custumarum suarum ibidem, salutem.

Intelleximus certitudinaliter à nonnullis quod quædam galeæ guerrinæ, usque ad numerum decem & octo, cum multitudine armatorum in portu de Lescluses de Flandria se tenent, navibus regni nostri apud Andewerp', cum lanis & aliis mercimoniis venientibus insidiando, & eas hostiliter capere moliendo:

Nos, volentes hujusmodi callidam malitiam prævenire, vobis mandamus quod omnes magistros & marinarios navium, qui à dicto portu London' & aliis locis per costeras aquæ Thamis' ad prædictas partes de Andewerp' cum lanis & aliis mercimoniis profecturi existunt, præmunire faciatis celeriter ex parte nostrâ, quod ipsi & eorum quilibet cum navibus, lanis aut aliis mercimoniis quibuscumque carcatis, illuc venturi, ita circumspectè & cum tali conductu ac armatâ potentiâ veniant, quod eisdem, ex dictorum hostium aggressu, periculum, quod absit, non eveniat quoquo modo:

Et hoc nullatenùs omittatis, sub periculo quod incumbit.

Teste custode prædicto, apud Berkhampstede, primo die Aprilis.

Per breve de privato sigillo.

Consimilia brevia diriguntur majoribus, ballivis, & collectoribus custumarum Regis in singulis portubus subscriptis sub eadem data, mutatis mutandis, videlicet,

Majori & ballivis ac collectoribus, &c. de Kyngeston' super Hull.
Májori & ballivis ac collectoribus, &c. de Novo Castro super Tynam.
Ballivis ac collectoribus de Sc'o Botulpho.
Majori & ballivis ac collectoribus, &c. de Lenne.
Ballivis ac collectoribus, &c. de Magnâ Jernemuth.
Ballivis ac collectoribus, &c. de Gippewico.
Majori & ballivis ac collectoribus, &c. de Sandwico.
Majori & ballivis ac collectoribus de Wynchelse.
Majori & ballivis ac collectoribus de Suth't'.
Majori & ballivis ac collectoribus de Bristoll'.
Majori & ballivis ac collectoribus de Exon'.

Super expensis Edwardi Regis Scotiæ.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

REX, thesaurario & baronibus de scaccario, ac camerariis suis, salutem.

Mandamus vobis quod, excellentissimo principi Edwardo Regi Scotiæ, consanguineo nostro carissimo, vel ejus in hâc parte attornato, centum marcas, de thesauraria nostra, in auxilium expensarum hospitii ipsius Regis solvi, vel ei, indè competentem assignationem in locis, ubi sibi indè celeriter satisfieri poterit, habere faciatis;

Recipientes à præfato Rege, vel ejus dicto attornato, litteras suas patentes, receptionem dictæ pecuniæ testificantes.

Teste custode prædicto, apud Berkhamsted, vii. die Aprilis.

Per concilium.

A. D. 1339.—An. 13 Edw. III.
Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 11. in Turr. Lond.

Pro Roberto de Artoys, super quadringentis libris, de pensione sibi concessâ, debitis, eidem nunc solvendis.

Quod prior hospitalis Sancti Johannis Jerusalem habeat apud Southampton' triginta homines ad arma.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Aleman. 13 Edw. III. m. 8. In Turr. Lond.

REX, dilecto sibi in CHRISTO, priori hospitalis Sancti Johannis Jer'l'm in Anglia, salutem.

Quia, de avisamento concilii nostri, ordinavimus quod dilecti & fideles nostri, Edmundus de la Beche, Ricardus de Penle, & Stephanus de Butterle, super salvâ & securâ custodiâ villæ nostræ Suthampton', cum certo numero hominum ad arma, armatorum, & sagittariorum, morentur, contra hostium nostrorum invasiones; & quod vos, de assensu vestro, triginta homines ad arma, ad morandum super custodiâ prædictâ, vel apud prioratum Sancti Dionisii, aut alibi prope dictam villam Suthampton' ratione custodiæ prædictæ, invenire debeatis, ita semper quod dicti homines prompti sint & parati pro defensione & salvatione villæ prædictæ, si periculum aliquod ex hostili agressu imineat in hâc parte:

Volentes quod vos de custodiâ terræ maritimæ in aliis locis comitatuum regni nostri, ex hâc causâ, sitis exonerati, vobis mandamus firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, quacumque dilatione cessante, dictos triginta homines ad arma provideatis, & eos ad locum hujusmodi, si ibidem nondum missi existant, mittatis, ibidem in munitione villæ prædictæ, pro salvatione & defensione ejusdem moraturos, sicut prædictum est.

Teste præfato custode, apud Berkhampstede, xii. die Aprilis.

Per cons'.

De fodiendo pro minâ argenti, apud Welles, in comitatu Somerset'.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 9. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Somers', salutem. Quia datum est nobis intelligi, quod mina argenti, in quodam loco apud Welles, in comitatu tuo, reperitur, de quâ nobis & toti regno nostro magnum commodum poterit evenire;

Tibi præcipimus firmiter injungentes, quod assumptis tecum quibusdam de discretioribus & probioribus hominibus de comitatu tuo, tam militibus quam aliis, ad locum prædictum personaliter accedas, & terram in loco illo fodere, & minam hujusmodi ibidem perscrutari facias; & de eo quod indè repertum fuerit, nos in cancellariâ nostrâ, sub sigillo tuo, distinctè & apertè reddas cerciores:

Et ad hoc diligenciam quam poteritis, absque dissimulatione aliquâ, sub incumbenti periculo faciendam apponas; sciens quod nisi hoc diligenciùs exequaris, quosdam fideles nostros de concilio nostro ad hoc, in tui defectu, assignabimus, qui se indè, ac de gestu tuo in hâc parte informabunt; & si te tepidum vel remissum in executione præmissorum in aliquo inveniri contigerit, te, juxta tui demerita, graviter, prout convenit, puniri faciemus.

Teste custode prædicto, apud Berkhampsted', xv. die Aprilis.

Per consilium.

De custodiâ obsidum pro villâ Berewici super Twedam.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 12. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi in CHRISTO, abbati & conventui de Abbotesbury, salutem.

Cum, de avisamento concilii nostri, ordinaverimus quod Thomas filius Willielmi de la Rynde, & Henr' filius Thomæ de Eton', de Scocia, obsides pro villâ nostrâ Berewici super Twedam nobis liberati, quos nuper apud abbatiam Glaston' misimus, ibidem, penes abbatem & conventum loci illius, per tempus aliquod moraturos, ex nunc penes vos in prioratu prædicto morentur, quousque de statu eorum aliter duxerimus ordinandum.

Vobis mandamus rogando, quod ipsos, Thomam & Henricum, cum ad vos transmissi fuerint, à præfatis abbate & conventu, vel eorum in hâc parte attornato, recipiatis, & eos ibidem salvò & securè custodiatis, eisque sustentationem competentem de dictâ domo vestrâ percipiendam, ministrari faciatis, quousque aliud indè ordinaverimus, ut est dictum:

Mandavimus enim præfatis abbati & conventui, quod dictos Thomam & Henricum ad vos sub salvo & securo conductu duci, vobisque liberari faciant indilatè.

Teste custode, apud Berkhampstede, xx. die April'.

Per ipsum custodem & cons'.

De reparatione & constructione domorum pro scolaribus Regis apud Cantebrigiam.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 12. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Cantebr', salutem. Cum dilectus clericus noster magister Thomas Powys, magister scolarium, quos apud Cantebrigg' de elemosinâ nostrâ sustentamus, ex parte nostrâ oneratus existat, ad quasdam domos apud Cantebrigg', pro inhabitatione eorumdem scolarium, celeriter reparari, & quasdam construi faciendas;

Tibi præcipimus quod eidem Thomæ sufficiens cariagium pro maeremio, quod pro reparatione & constructione domorum prædictarum necessarium fuerit, à diversis locis ballivæ tuæ usque dictam villam Cantebrigg' ducendo & cariando, in eâdem ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, pro denariis ipsius Thomæ indè solvendis, habere facias, quociens & quando per ipsum Thomam super hoc ex parte nostrâ fueris requisitus:

Et hoc nullatenùs omittas.

Teste custode prædicto, apud Berkhampstede, xxiii. die April'.

Confirmatio doni comiti Palatino Reni facti.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Inspeximus litteras venerabilis patris Henrici Lincoln' episcopi, ac dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto, Sarum, & Willielmi de Clynton, Huntyndon', comitum, procuratorum & nunciorum nostrorum constitutorum specialiter ad subscripta, in hæc verba;

UNIVERSIS præsentes litteras visuris seu audituris. Nos, Henricus, permissione divinâ, episcopus Lincoln', Willielmus de Monte Acuto comes Salesberien', & Willielmus de Clynton comes Huntyngdon', procuratores generales & nuncii speciales illustris domini nostri, domini Edwardi, DEI gratiâ, Regis Angliæ præclari, notum facimus præsentibus recognoscentes, quod nos, virtute potestatis ab ipso domino nostro Rege nobis traditæ, ob mutuum amorem & sinceritatem inter dominum nostrum Regem Angliæ prædictum & dominum Roupertum, comitem Palatinum Reni & ducem Bavariæ illustrem, nutriendos & faciendos, necnon gratitudines quas idem dominus dux ipsi domino nostro Regi acceptius exhibere poterit in futurum eidem domino duci, aut ab eo super hoc certum mandatum habenti, ultra & præter stipendia seu vadia, quæ, ratione servitiorum cum centum & quinquaginta hominibus galeatis, ipsi domino nostro Regi faciendorum, ab eodem domino nostro recipiet, de quibus in litteris super eo confectis pleniùs claret, nomine ipsius domini nostri Regis, & pro eo, dare & solvere promisimus & promittimus bonâ fide, Dordreaco sexdecim millia florenorum de Florencia, boni auri & justi ponderis, vel valorem in sterlingis usualibus, in festo beati Michaelis proximò à datâ præsentium affuturo, integraliter absque dolo.

In cujus rei testimonium, nos, procuratores præfati, sigilla nostra præsentibus duximus apponenda.

Dat' Frankefourd, ultima die mensis Junii anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo septimo.

Nos, verò præmissa omnia & singula per præfatos procuratores & nuncios nostros facta, ut præmittitur, & concessa, acceptamus, ratificamus, & quatenùs ad nos attinet, tenore præsentium, confirmamus.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp, xxvii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Commissio ad tractandum cum domino de la Brette.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angliæ & Vascon. 13 Edw. III. m. 24. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Olivero de Ingham, senescallo suo Vasconiæ, salutem.

Sciatis quòd, de vestris fidelitate & circumspectione providâ intimè confidentes, ad tractandum & concordandum, cum dilecto & fidele nostro, nobili viro, Bernardetto domino de la Brette, super auxilio nobis per eum, contra quoscumque inimicos nostros impendendo, ac mutuo, pro expeditione negotiorum nostrorum, ab ipso contrahendo, dictumque mutuum recipiendum, civitates, castra, villas, terras, & redditus, nostra in dicto ducatu, prout expedire videritis, eidem Bernardetto assignandum & liberandum, habenda & tenenda quousque sibi, de exitibus eorum, plenariè de dicto mutuo fuerit satisfactum;

Ac ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quâcumque firmitate vallandum;

Et omnia & singula faciendum quæ pro securitate dicti Bernardetti oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale;

Vobis plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem; promittentes, pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum & gratum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per vos actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp, xxvii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimilis commissio ad tractandum cum domino de Caumont.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angliæ & Vascon. 13 Edw. III. m. 24. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Olivero de Ingham, senescallo suo Vasconiæ, salutem.

Sciatis quòd, de vestris fidelitate & circumspectione providâ intimè confidentes, ad tractandum & conveniendum cum, dilecto & fidele nostro, Willielmo Reymond domino de Caumont, super remuneratione sibi faciendâ pro terris, quas idem Willielmus perdidit, & dampnis, quæ sustinuit ratione fidelis obsequii, nobis contra inimicos nostros per eum impensi;

Necnon ad concedendum eidem castrum nostrum de Maulion, cum pertinentiis, habendum & tenendum, in partem remunerationis hujusmodi, quousque de terris, sic deperditis, restitutionem fuerit assecutus;

Vobis plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem; promittentes, pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum & gratum habituros quicquid per vos actum, vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp, xxviii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De springaldis & aliis ingeniis, pro munitione villæ Suthampton', providendis.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 14. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo Johanni de Flete, custodi armaturarum nostrarum in Turri nostrâ London', salutem.

Mandamus vobis quod tot springaldos, quarellos, paneas, lanceas, albalistas, arcus, & sagittas, quot pro munitione villæ de Suthampton' necessarii fuerint, sine dilatione emi & provideri, & eos dilectis nobis Arnaldo Dexcestr' & Roberto de Colyngburn' liberari faciatis, pro munitione prædictâ custodiendos; quibus mandavimus quod eosdem springaldos, quarellos, paneas, lanceas, albalistas, arcus, & sagittas à vobis, per indenturam indè inter vos & ipsos modo debito conficiendam, recipiant, ex causâ supradictâ;

Ita quod, cessante eâdem causâ, vel aliàs, ad mandatum nostrum nobis indè respondeatur:

Et nos vobis indè in compoto vestro debitam allocationem habere faciemus.

Teste custode prædicto, apud Berkhampstede, primo die Maii.

Per cons'.

Et mandatum est præfatis Arnaldo & Roberto quod springaldos, quarellos, paneas, lanceas, albalistas, arcus, & sagittas prædictos à præfato Johanne recipiant, custodiendos in forma supradictâ.

Teste ut supra.

De denariis Edwardo Regi Scotiæ solvendis.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 2. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Quia, de avisamento concilii nostri, ordinavimus quod magnificus princeps, Edwardus Rex Scotiæ, consanguineus noster carissimus, percipiet de nobis, singulis diebus tempore pacis, ab instanti festo Inventionis Sanctæ Crucis eodem die computato, triginta solidos, & singulis diebus quando de guerrâ equitabit quinquaginta solidos, quousque aliud de statu suo duxerimus ordinandum:

Vobis mandamus quod eidem Regi, pro singulis diebus tempore pacis triginta solidos, & pro singulis diebus quibus de guerrâ equitabit quinquaginta solidos, de thesauro nostro, solvatis in formâ prædictâ.

Quos quidem denarios eidem Regi sic liberandos, dilecto nobis Johanni de Consclif, nomine ejusdem Regis, liberari, & ipsum Johannem indè computare, & de denariis illis erga nos volumus onerari.

Teste custode prædicto, apud Berkhamstede, iii. die Maii.

Per concilium.

Quod nulla solutio feodorum fiat ante reditum Regis.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. 13 Edw. III. p. 1. m. 11. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Licet nuper, de consilio & assensu prælatorum & procerum, ac communitatis regni nostri, nostrum assumentes passagium ultra mare, quia tam arduum negotium, quod sic assumpsimus prosequendum, maximum requirit profluvium expensarum, oneraverimus cancellarium & thesaurarium, ac alios ministros nostros, ut, tam de subsidiis nobis hac de causâ concessis quam de exitibus dicti regni, totam pecuniam quam possent, cum omni celeritate levari facerent, & eam nobis ad partes cismarinas per vices, prout illam colligere poterant, nobis transmitterent in nostrarum subsidium expensarum;

Et licet postmodum pluries, per nuncios & litteras, ipsis nostram fecerimus indigentiam intimari, solicitantes eos, quantum potuimus, ut lanas, nobis concessas, denarios, & res alias quos providere poterant, ad nos mittere non tardarent, nullam tamen pecuniam nobis, nec de subsidiis nobis concessis, nec de exitibus regni nostri, hactenus transmiserunt, per quod & nostra profectio, tam periculosè quàm ignominiosè, est protracta, & cum difficultate maximâ mutuum contraximus, incidentes graviter in usuras quæ, nisi caveamus celerius, erunt nobis & toti regno nostro nimium onerosæ;

Et quia assignationes multæ factæ diversis personis de subsidiis & exitibus hujusmodi, necnon respectuationes debitorum concessæ, multum cau-

sare dicuntur carentiam pecuniæ nobis transmittendæ, quam pro salvatione non solum honoris, set corporum nostri & nostrorum, ac regni nostri, & aliarum terrarum nostrarum, oportet necessariò nos habere:

Nos, attendentes commune nostri & omnium fidelium nostrorum periculum hic versari, & proindè volentes communem utilitatem, ut convenit, præferre privatæ, de consensu & assensu prælatorum, comitum, & aliorum fidelium nostrorum nobis assistentium, omnes & singulas assignationes quibuscumque personis, de quibuscumque pecuniarum summis, ac rebus aliis, tam ante quam post dictum passagium nostrum, per nos seu quoscumque ministros nostros, ex quacumque causâ, factas & concessas, assignationibus, pro munitione & defensione castrorum & villarum nostrorum in Scotia, necnon assignationibus dilectis nobis mercatoribus de societatibus Bardorum & Peruch factis & concessis, dumtaxat exceptis; ac etiam atterminationes seu astallamenta, & respectus debitorum nostrorum, post ultimam transfretationem nostram facta, ex causâ necessitatis hujusmodi, revocamus omninò:

Volentes quod omnes pecuniarum summæ & res aliæ sic assignatæ, necnon debita nostra, ut præmittitur, atterminata vel respectuata, statim ad opus nostrum leventur, & nobis celeriter transmittantur.

Ad hæc custodi regni nostri, cancellario, thesaurario, & baronibus nostris de scaccario, qui nunc sunt vel qui pro tempore fuerint, ad faciendum & concedendum assignationes pecuniarum & bonorum nostrorum, vel atterminationes & astallamenta, seu respectus debitorum, usque ad reditum nostrum in Angliam, omnem & omnimodam adimimus potestatem, quâcumque consuetudine contrariâ nón obstante.

Et, cum devotos obsequiales deceat, saltim in necessitatibus, sumptibus parcere dominorum, non debet videri grave ministris nostris, qui satis habent aliàs undè vivant, ut in petitionibus feodorum quæ pro officiis suis capiunt, nobis deferant quo ad tempus; & propter hoc, de ipsorum gratitudine confidentes, de consilio & assensu prælatorum, comitum, & aliorum nostrorum fidelium prædictorum, ordinavimus, in subventionem expensarum nostrarum prædictarum, quod, citra dictum reditum nostrum, nulla fiat solutio feodorum justiciariis, baronibus de scaccario, clericis promotis, aut aliis ministris nostris quibuscumque, qui habent aliundè de quo se poterunt commodè sustentare.

Et quod nulla brevia exeant de cancellariâ, vel scaccario nostris, de hujusmodi feodis interim persolvendis, quæ tamen post dictum reditum nostrum, cum arreragiis, ipsis & eorum cuilibet solvi volumus, ut est justum, proviso quod clericis non promotis, & aliis nostris officiariis, non habentibus de proprio undè vivant, feoda sua vadia debita persolvantur.

In cujus, &c.

Teste meipso, apud Andewerp, vi. die Maii, anno regni nostri tertiodecimo.

Et memorandum, quod istæ litteræ immediatè præscriptæ factæ fuerunt in partibus transmarinis, sub sigillo quo Rex utitur ibidem, & missæ dictis cancellario & thesaurario, ac aliis de concilio Regis, ad contenta in eisdem executioni demandanda.

De quercubus succidendis pro scolaribus Regis Cantebrigiæ.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Claus. 13 Edw. III. p. 1. m. 2. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Cantebr' & Huntington', salutem. Cum magister Thomas Powys, magister scolarium quos apud Cantebrig' de eleemosinâ nostrâ sustentamus, ex parte nostrâ oneratus existat ad quasdam domos apud Cantebriggiam, pro inhabitatione eorumdem scolarium, celeriter reparari, & quasdam construi faciendas; ac Philippa Regina Angliæ, consors nostra carissima, sex quercus, in forestâ suâ de Sappele juxta Huntyngdon'; ac dilecta nobis Elizabetha de Burgo quatuor quercus, in parco suo de Hundone, in auxilium constructionis & reparationis domórum prædictarum, dederint & concesserint, ut accepimus;

Tibi præcipimus quod quercus prædictas sine dilatione succidi, & usque dictam villam de Cantebrig', de exitibus ballivæ tuæ, duci & cariari, & præfato Thomæ liberari facias, pro constructione & reparatione domorum prædictarum:

Et de custubus quos in hac parte rationabiliter apposueris, tibi in compoto tuo, ad scaccarium nostrum debitam allocationem habere faciemus.

Teste custode prædicto, apud Berkhampstede, x. die Maii.

Per concilium.

Pro civibus London'.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Pat. 13 Edw. III. p. 1. m. 13. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum, inter cætera quæ dilectis nobis, civibus civitatis London' per cartam nostram concessimus, concessum sit eis, quod non distringantur ad proficiscendum, seu mittendum in guerram extra civitatem prædictam; ac iidem cives quadringentos & sexaginta homines armatos in quibusdam navibus & estimiariis ad proficiscendum supra mare, pro repulsione hostium nostrorum ibidem existentium, ad mandatum nostrum ad custos suos proprios miserint;

Nos, indempnitati ipsorum civium volentes prospicere in hac parte, volumus & concedimus pro nobis & hæredibus nostris, quod auxilium, quod nobis de suâ liberalitate de hujusmodi hominibus jam nobis fecerunt, non cedat eis, seu eorum successoribus, in præjudicium libertatis prædictæ, nec trahatur in consequenciam in futuro.

In cujus, &c.

Teste custode prædicto apud Berkhampstede, xii. die Maii.

Per ipsum custodem & cons'.

Littera obligatoria facta Nicholao Bartholomæi de Luca mercatori.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, &c. universis præsentes litteras inspecturis, salutem.

Sciatis nos, die confectionis præsentium, recepisse, ex causâ veri mutui, de dilecto nobis Nicholao Bartholomæi de Lucâ mercatore, centum & quadraginta millia florenorum de Florentia, auri puri & justi ponderis, quos sibi, vel procuratori aut attornato suo ad hoc specialiter constituto, hæredibus vel executoribus suis, apud Bruges in Flandriâ, in festo Omnium Sanctorum proximo futuro, plenè & promptè solvere promittimus bonâ fide.

Ad quam quidem solutionem, dictis die & loco, faciendam, necnon ad refusionem & solutionem dampnorum, expensarum & interesse, si quæ, ratione retardatæ vel non plenè factæ solutionis prædictæ, præfatum Nicholaum, hæredes, vel executores suos, incurrere contigerit; super quibus juramento dicti Nicholai, hæredum, vel executorum suorum, absque aliâ probatione, fidem volumus adhiberi, obligamus omnia bona nostra, & hæredum nostrorum, districtioni cujuscumque judicis competentis.

Et, ad majorem securitatem, præfato Nicholao super hoc faciendam, nos, Johannes, permissione divinâ, Cantuar' archiepiscopus, totius Angliæ primas, Richardus Dunolm', & Henricus Lincoln', eâdem permissione, episcopi; Henricus Derbiæ, Willielmus Norht', Willielmus Sarum, & Robertus Suff', comites; Henricus de Ferariis camerarius, Johannes Darcy senescallus hospitii, Willielmus de Kildesby, & Paulus de Monte Florum, clerici dicti Regis; & nostrum quilibet, pro dictis centum & quadraginta millibus florenorum, unà cum dampnis, expensis, & interesse prædictis, præfato Nicholao, procuratori, vel attornato suo, aut hæredibus, vel executoribus suis, modo quo præmittitur plenè & fideliter persolvendis, fide jubemus, & nos & nostrum quemlibet, debitores constituimus principales;

Obligantes & submittentes, pro plenâ completione prædictorum, nos, & quemlibet nostrûm in solidum, hæredes & executores nostros, ac omnia bona nostra, mobilia & immobilia, præsentia & futura, ubicumque reperta fuerint, jurisdictioni, districtioni, & cohercioni, cujuscumque curiæ, ecclesiasticæ vel secularis, & specialiter curiæ Romanæ, & auditoris cameræ domini Papæ & apostolicæ sedis:

Renunciantes expressè, pro nobis, & nostrorum singulis hæredibus, & executoribus nostris, exceptioni dictorum florenorum non receptorum, doli mali infecti, necnon auxilio pacis generalis, siqua per aliquas terras indicta fuerit, seu imposterum indicetur, juri quoque dicenti generalem renunciationem non valere, ac quibuscumque juris & facti remediis, quæ nobis, vel nostrûm alicui, quo minus nos, hæredes, vel executores nostri, præmissa complere teneamur, possint quomodolibet suffragari.

Ad hæc, nos, & nostrûm quilibet, discretos viros, magistrum Robertum de Atrio, & Mathæum Lippi de Prato, absentes, tanquam præsentes, & quemlibet eorum in solidum, ita quod non sit melior conditio occupantis, set quod unus eorum inceperit, alter prosequi valeat & finire, procuratores nostros facimus & constituimus speciales;

Dantes & concedentes eisdem, & eorum cuilibet, potestatem liberam, ac irrevocabile ac speciale mandatum, pro nobis, & nostrûm quolibet, ad requisitionem dicti Nicholai, hæredum, & executorum suorum, coram præfato auditore cameræ, & locum suum tenente, se repræsentandi, & omnia & singula, in præsenti contractu contenta, recognoscendi & confitendi;

Consentiendi etiam & petendi quod, si in dicto festo Omnium Sanctorum, præfato Nicholao, hæredibus, vel executoribus suis, de dictis centum & quadraginta millibus florenorum, quod absit, plenè non fuerit satisfactum, idem auditor cameræ, & ejus locum tenens, nos, & nostrum quemlibet, hæredes, & executores nostros, tam ad solutionem dicti debiti principalis, quam dampnorum, expensarum, & interesse prædictorum, solo

uramento dicti Nicholai, hæredum & executorum suorum, declarandorum, condempnet & compellat per quascumque censuras ecclesiasticas, & processus alios legitimos, in hujusmodi submissionibus fieri consuetos.

Et præter hoc, nos, Henricus Derbiæ, Willielmus Norhampton', Willielmus Sarum, & Robertus Suff', comites; Henricus de Ferariis, & Johannes Darcy, supradicti;

Promittimus, ac nos, & nostrum quemlibet, firmiter obligamus, quod, si dicta centum & quadraginta millia florenorum præfato Nicholao, in dicto festo Omnium Sanctorum, ut prædictum est, non fuerint, quod absit, plenariè persoluta, nos, aut nostrûm aliquis, sine optentâ à præfato Nicholao licentiâ speciali, mare non transibimus, nec in Angliam revertemur, nisi prius præfato Nicholao, hæredibus, vel executoribus suis, tam de dictis centum & quadraginta millibus florenorum, quam de dampnis, expensis, & interesse, supradictis, plenè fuerit satisfactum.

In quorum testimonium tam nos, Rex præfatus, quam nos, archiepiscopus, episcopi, ac singuli comites præscripti, necnon Henricus de Ferariis, Johannes Darcy, Willielmus de Kildesby, & Paulus, prænotati, sigilla nostra fecimus hiis apponi.

Dat' Andewerp', x. die Maii, anno Domini millesimo CCC^mo^ tricesimo nono.

Super captione navis de dominio ducis Gelriæ.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 41. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Thomæ Ughtred, custodi villæ Sancti Johannis de Perth in Scotiâ, & magistro galeæ nostræ de Hull, salutem.

Quia intelligi nobis datur quod vos, præfate magister, & alii homines, in eadem galeâ existentes, quandam navem, de dominio, nobilis viri ducis sive domini de Gerle, carissimi fratris nostri, diversis bonis & mercimoniis oneratam, versus partes illas declinantem, cepistis, quæ per vos, unà cum bonis prædictis, adhuc sub aresto taliter detinetur;

Considerantes quod nos dictam navem & bona, si detenta sic fuissent, vel eorum pretium, restituere plenariè compellemur, & præter hoc dampna forsan graviora incurremus, volentesque dampnis hujusmodi præcavere;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod magistro & marinariis dictæ navis, ac mercatoribus & aliis, in eadem inventis, dictam navem, unà cum bonis & mercimoniis, in eadem captis, plenè & integrè, & absque excusatione quâcumque, restituatis, & restitui faciatis;

Ita quod, in vestri defectum, dampnum & dedecus in hâc parte nullatenùs incurramus.

Et hoc, sicut nos, & honorem nostrum, diligitis, nullatenùs omittatis.

Teste custode prædicto, apud Berkhamstede, xxv. die Maii.

Per ipsum custodem & concilium.

De cruce erigendâ in villâ Oxon'.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. 13 Edw. III. p. 1. m. 13. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum dilecti nobis cancellarius, magistri, & scolares universitatis Oxon', quandam crucem de petrâ & calce, certâ de causâ de novo construere, & in quodam loco in altâ stratâ propè Bocheriam, in parochiâ Sanctæ Mariæ Magdalenæ, ex opposito portæ borialis dictæ villæ Oxon', dum tamen ad id nostri, & aliorum quorum interest, licencia intervenerit, erigere disposuerint, & supplicaverint ut eis licenciam hujusmodi concedere dignaremur:

Nos, precibus eorumdem in hac parte favorabiliter inclinati, concessimus pro nobis & hæredibus nostris, quantum in nobis est, eisdem cancellario, magistris, & scolaribus, quod ipsi unam crucem de petrâ & calce de novo in dicto loco construere & erigere possint, juxta ordinationem eorumdem, ibidem perpetuò remansuram, ad perpetuam causæ, ob quam dicta crux ibidem construi & erigi ordinata existit, memoriam, sine occasione vel impedimento nostri vel hæredum nostrorum, justic', escaetorum, vicecomitum, aut aliorum ballivorum, seu ministrorum nostrorum quorumcumque.

In cujus, &c.

Teste custode prædicto, apud Berkhampsted', xxv. die Maii.

Per ipsum custodem & cons'.

De episcopo Ossoriensi, super hæreticâ pravitate, per archiepiscopum Dublinien' indebitè exagitato.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 39. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, custodi terræ suæ Hiberniæ, & cancellario suo ibidem, salutem.

Cum nuper, ad significationem, venerabilis patris, Alexandri archiepiscopi Dublin', Hiberniæ primatis, nobis, per literas suas patentes, in cancellariâ nostrâ Hiberniæ factam, accipientes quod cum Ricardus, episcopus Ossoren', super fautoriâ hæreticæ pravitatis notoriâ vehementer suspectus, personali citatione apprehensus ad comparendum, certis die & loco, coram præfato archiepiscopo, super hujusmodi fautoriâ hæreticæ pravitatis responsurus & juri pariturus, coram eodem archiepiscopo comparere, aut mandatis suis obedire non curavit, sed contumaciter se absentavit, per diversa brevia nostra, sub sigillo, quo utimur in Hibernia, diversis vicecomitibus & aliis ministris nostris ibidem extiterit demandatum, quod ipsi dictum episcopum, ubicumque infra ballivas suas inveniri contingeret, sine dilatione arestarent, & ipsum, sic arestatum, præfato archiepiscopo, vel ejus ministris, liberarent puniendum, sive castigandum, prout canonicæ dictarent sanctiones, episcopali dignitate non obstante;

Et, quia præfatus episcopus à gravaminibus, contra ipsum per dictum archiepiscopum, in negotio prædicto, indebitè, ut asserit, latis, ad sedem apostolicam directè appellavit, & ejusdem appellationis negotium diu prosecutus fuit, & adhuc cum diligentiâ prosequitur, sicut per instrumenta publica & alias evidentias, coram concilio nostro Angliæ exhibita, plenè liquet, & etiam juxta statuta ecclesiastica & sanctiones canonicas;

Non licet alicui prælatum, in pontificali dignitate constitutum, arestare, vel in eum, sub colore arestationis hujusmodi, manus imponere quoquo modo, considerantes, attentis præmissis, dicta brevia à cancellariâ nostrâ prædictâ surreptitiè & erronicè emanasse;

Vobis mandamus quod, si hujusmodi mandata, in formâ prædictâ, præfatis vicecomitibus & aliis ministris directa fuerint, seu emanaverint, tunc eadem mandata, quæ ex causis præmissis per præsentes revocamus, per brevia sub sigillo nostro prædicto, sine dilatione similiter revocari, & executioni eorumdem de præfato episcopo arestando, & dicto archiepiscopo liberando, supersederi faciatis omninò.

Teste custode prædicto, apud Berkhampstede, iii. die Junii.

Per concilium.

Quod nigra moneta currat in Hibernia.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 35. d. in Turr. Lond.

REX, custodi terræ suæ Hiberniæ, vel ejus locum tenenti, salutem.

Licet nuper, dato nobis intelligi quòd quidam, homines Hibernici, quandam nigram monetam, vocatam Turneys, in partibus Hiberniæ fabricari fecerunt, & tam ipsi, quam alii, per monetam illam mercandisas, victualia, & alia emunt, vendunt, & excercent, ad deteriorationem monetæ nostræ de sterlingo, & nostri dampnum non modicum & præjudicium manifestum;

Vobis mandaverimus quòd in civitatibus, burgis, villis mercatoriis, & aliis locis, in terrâ prædictâ, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi faceretis, nè quis mercandisas, victualia, seu alia quæcumque, per prædictam nigram monetam, emere, vendere, seu excercere præsumeret, sub forisfactura monetæ & rerum earumdem;

Quia tamen, ex parte communitatis terræ nostræ prædictæ, accepimus quòd, prætextu inhibitionis & proclamationis prædictarum, maximum dampnum, tam nobis, quam hominibus terræ nostræ prædictæ, pro defectu monetæ de sterlingo, eo quod dicta nigra moneta ibidem ex causâ prædictâ currere non potest, de die in diem evenit, & majora, processu temporis, evenire formidantur, nisi super hoc celeriùs apponatur remedium oportu-

num, volentes utilitati nostræ, & hominum nostrorum terræ prædictæ, prospicere in hâc parte;

Vobis mandamus quòd, habito cum illis de concilio nostro partium illarum avisamento pleniori, si vobis constare poterit quòd majus commodum nobis & hominibus terræ prædictæ accresceret, si hujusmodi nigra moneta ibidem currat, quam inhibitio & proclamatio prædictæ teneantur, tunc in civitatibus, burgis, villis mercatoriis, & aliis locis, in terrâ prædictâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videritis, publicè proclamari faciatis quòd dicta nigra moneta in terrâ prædictâ currat, & eâ ibidem utatur, quousque de aliâ monetâ, pro terrâ prædictâ, provideri fecerimus, vel aliter indè duxerimus demandandum, proclamatione & inhibitione prædictis, per vos, juxta mandatum nostrum prædictum, vobis prius directum, factis, non obstantibus.

Teste custode prædicto, apud Berkhampstede, xii. die Junii.

Per ipsum custodem & concilium.

De trahendo ad portum de Orewell'.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III. Aleman. 13 Ed. III. m. 8. d.' in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Hugoni de Haudele comiti Glouc', salutem.

Cum nuper assignaverimus vos, unà cum dilecto & fideli nostro Johanni de Ver comite Oxon', & aliis fidelibus nostris, ad omnes homines defensabiles in comitatu Essex' arraiandum, & terram maritimam contra alienigenarum hostium nostrorum invasiones custodiendum; & jam intellexerimus quod dicti hostes nostri in magnâ multitudine ad portum de Orewell' celeriter applicare, & regnum nostrum ibidem invadere proponunt, ad mala quæ poterunt, perpetrandum;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod, omnibus aliis prætermissis, cum toto posse vestro, quanto potentiùs poteritis, ad dictum portum de Orewell' vos trahatis, & homines comitatûs prædicti cum omni celeritate arraiari & muniri, & ipsos, sic arraiatos & munitos, vobiscum & dictis fidelibus nostris contra hostes nostros, si regnum nostrum, ut prædicitur, ingredi præsumpserint, proficisci faciatis, ad ipsorum hostium maliciam, cum Dei adjutorio, repellendam:

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum ac salvationem regni nostri diligitis, nullatenùs omittatis.

Teste præfato custode, apud Berkhampsted', xv. die Jun'.

Concordia, inter Regem Angliæ & ducem Brabantiæ, super sponsalibus, & successione ad regnum.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III. Aleman. 14 Edw. III. m. 28. in Turr. Lond.

EDWARD, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, sires d'Irlaund, & ducs d'Aquitain, & Johans, par cele meisme grace, ducs de Lothaire, de Brabant, & de Lembourgh, & marquis du seint empire, savoir faisonz a touz que, pour norrir paiz, amour, & amiste, entre nous, nos heirs, nos successours, nos gentz, & nos pais;

Et pour ce auxi que marchant, & touz manieres de gent, de nos pais, peusent plus segurement, & plus paisiblement, aler & venir, & marchandises courir, tant par terre, come par yawe;

Nous .... Rois & ducs devant nome, avoms pourparle & pourtraite, heuz sour ceo grant conseil & meure deliberation de nos plus grantz amis, une mariage, a faire entre nos enfantz, pour le proufit de nous, & d'iaulx, & de touz nos pais;

C'est assavoir, de .... Edward ainsne filz a nous .... Roy dessusdit, & de Marguerite, fille a nous .... duc dessus nome;

Si avons nous, Roi dessusdit, a no cosyn le .... duc devant nome prommiz & en convent, par foy & par sarement, touchies les seintes evangilles, par loial convenance & solennel stipilacion que nous currons, procurrons, & pourchacerons que, dedens l'an, que Edward nos ditz fitz sera venuz en age de marier, y prendra a loial femme & espuse damoisele Marguerete, fille a nostre dit cosyn le.... duc.

Et nous, ducs de Brabant dessus nomez, aussi avons en convent, en ceste meisme maniere deseurdite, au Roy deseur nomez, que nous currons, procurrons, & pourchacerons que Marguerete, nostre fille devantdite, prendra, dedens le temps desuzdit, a loial mary & espeuz le devantdit .... Edward.

Encore avons nous en convent, nous Roys devant nomes, que nous donrons & assignerons, pour le dit mariage, a la dite damoisele Marguerete, en noun de doaire, & pour doaire, en nostre pais d'Engleterre, tout aussi grant doaire, comme il fu & est assigne a nostre treschere & amee dame madame Ysabel, roigne d'Engleterre.

Encore avons nous en convent, nous Roiz devant nomez, que s'il avenoit chose, que de no dit fil .... Edward, & de la dicte damoisele Marguerete, heirs marles nashist; & noz ditz fils Edward devant nous trespassast de cest siecle, nous ferriemes & pourchaceriemez qe li heirs du dit Edward seroit aheritez de nostre roialme, & de nos seignories, par la grey & consentement de barouns, des nobles, & des bonnes villes, de nostre pais; sauf ce que li ditz heirs feist convenable assenne & pourveance a nos autres enfantz.

Et, s'il avenoit chose que ly ditz Edwarde trespassast de cest siecle, sanz heir marle, & laissast fille, ou filles, de son corps, nous, ou no heir, se de nouz defailloit, seriemez tenu d'elle, ou d'elles a pourveoir & faire assignement, en tiel maniere, q'il appartient & affert a filles de Roi.

Et enqore nous, Roys deseur nomez, pour tant que li ditz mariagez ne se peut accomplir saunz le grace & dispensacion de nostre seint piere le Pape, nous promettoms, & avons en convent, en la maniere deseurdicte, a no dit cosyn le.... duc, que nous purchacerons, a noz fraiz, & a noz despens, dedens le terme desusdit, par l'eglize de.... Romme, de oster touz les empeschementz, qui sont, ou estre porroient, par quoi li ditz mariages porra estre faitz & perfaitz entierement.

Et nous aussi, dux de Brabant devant ditz, metteron toute la bonne diligence, que nous pourrons, a empetrer & pourchacier la ditte dispensacion, sanz male engine.

Encore faisonz noz savoir, nous.... Roys devant nommez, que nous, pour assegurer le dit mariage, a faire, & a parfaire, recognissons qe nous avons pris & receu de no dit cosin le.... duc, en noun d'aerres, & pour aerres, chienquante mille liveres d'esterlinges d'Engleterre, a celle fin que nous avons en covent, pour nous, nos heirs & successours, en la maniere desusdite, & par stipulacion solennel, a nostre dit cosin le.... duc, & a sa dite fille, de rendre les ditz aerres en double, en cas que nous, ou noz ditz fitz, seriemez en defaut d'acomplir les couvenances du mariage desuzdit; c'est a dire, cent mille livres des esterlinges dessusditz; les quelles nous, no heir, ou successour, serriemez tenu de rendre, & de paier au dit duc, no cosin, a ses heires, ou a ses successours, dedeins la ville de Mallins en Brabant, de le diocese de Cambray, dedeinz trois mois, apres chou que nous, ou noz ditz filz, auriens este en defaut d'acomplir le mariage desuz nomme, saunz autre somonce, ou ammonestement faire;

Avoir touz coms, missions, despens, & interes, que li dit dux, si heir ou successour, porroit, ou purroient, avoir eu, ou sustenu en poursiuant le dit mariage, ou en l'ocquison d'ycely, jeskes a la somme de cent mille livres de le moneie devant nomme;

De la quele summe d'argent li diz dux, si heir ou successour, doit, ou devient, estre creu par lour simple parole, saunz autre preuve faire.

Et pour totes ces sommes d'argent, de aerres, de despens, de domages, de missions, & ce interes, a rendre, & a paier au dit duc, no cosyn, a ses heires ou ses successours, es cas devant ditz, nous, Rois devantnomez, avons, mis, constitue & establi pour nous, pour no dit fil, & pour noz heirs, pleges, rendeures, & debitours principals,

Noz bien ames,

Johan, par la soeffrance de Dieu, archevesque de Cantorberie, primat de toute Engleterre.

Henry & Richard, par ycelle meisme soeffrance, evesqes de Nicole & de Durem.

Et nobles hommes nous chiers foiables,

Henry conte de Lancastre & de Leycestre, seneschal d'Engleterre.
Johan conte de Garenne.
Henry conte de Derby.
Guill'e conte de Norhampton.
Guell'e conte de Salebirs, mareschalz d'Engleterre.
Richard conte d'Arondell.
Thomas conte de Warrvic.
Hue conte de Devenshire.
Hue conte de Gloucestre.
Robert conte de Suffolk.
Guill'e conte de Honthindon, &
Henry conte de Bochan.

Et Henry de Percy,
Thomas Wake de Lyndel,
Guill'e Ros de Hamelak,
Johan de Montbray,
Raoul de Nevill,
Johan de Beaumont,
Thomas de Berclay,
Rogier de Gray,
Henry de Ferriers,
Johan Darcy,
Robert de Clyfford,
Johan de Typtoft,
Johan de Moulyns,
Johan de Faukeberge, &
Thomas de Ponynges,
— *chivalers.*

quelles nous avons requis, & requirons, que il, & chescun de eaux, pour le tout, voillent estre pleige & debteur principal, par lour foiz & sairemenz, touches les saunctes evangeles, pour nous, nostre dit fil, & pous noz heirs, de sommes d'argent dessus nommees, a payer & a rendre aus lieu & terme dessusditz, en cas qe nous, ou nos dit filz, no heir, ou successour, serriemes en defaut d'acomplir les choses dessusdites, sanz autre semonse faire;

Par einssi que s'il avenoit, que ja n'aveigne, que nous, ou no dit filz, ou no heir ou successour, fuissiemez en defaut d'acomplir ce qui deseur est dit, li devantdit pleige & debiteur principal fuissent tenu, dedens les trois mois, apres ce que nous, noz ditz filz, ou no heir, seriemes en defaut d'acomplir le ditz convens, saunz autre semons faire, par lour foiz & saire-

menz, d'entrer, en lour propre persones, ou chescunes d'yaulz de envoier, c'est assavoir, quatre chivalers chescunx & quatre chevaulz, & chescunes des ditz bannerers deux chivalers, en semblable maniere, en la dite ville de Malines, liquel demorront en le dite ville de Malynes, il leur meismes, & leur chivals appartenans a eaulz, solonc leur estaz, sanz james departir de la jusqes a tant que plenire satisfaction serra faite au dit duc no cosyn, ou a ses heirs, de toutes les sommes d'argent dessusdites:

Par ensi encore que, s'aucuns de nos ditz pleiges, qui serroient entre en le dit ville de Malines, pour le dicte pleigerie, ou cilz, ou cil, qui envoies, ou envoie y seroit, ou seroient, depar li, ou par eulz, trespassast, ou trespassissent, li ditz pleiges, ou pleige, ou lour heir, deveroit, ou deveroient, revenir, dedens le dicte ville de Malines, ou y renvoier en le maniere dessus dicte, dedens trois mois apres le deces de cely, ou de ceulx, qe trespassez seroit ou seroient, sanz nul autre semonse ou amonestement faire.

Et nous, Roi dessusnommes, encore avons nous en convent, en semblant maniere, come dit est, qe es cas dessusditz, nous envoieront huyt chivalers nobles, pur nous, en le dicte ville de Malines, pour giser, demorer, & tenir convent, en semblant manire, que deseure est dit & devise, de nos pleiges devantnommez.

Et nous,

Johans, par la soeffrance de Dieu archevesques de Cantorbie, & primas de toute Engleterre,

Henri & Richars, par y celle meisme soeffraunce, evesque de Nicole & de Durem,

reconnoisanz que, a la requestè de nostre trescher & ame seigneur, monsieur .... Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, seignur d'Irlaund, & ducs d'Aquitain, nous, & chescuns pour le temps, sommes demore, & demorons pleige & debitour principal de toutes les sommes d'argent dessusdictes, a rendre, & a paier au .... duc de Brabant devantdit, ou a ses heirs, as terme & lieu dessus nommez, en bon foi & loiaument, mises nos mains a nos poitrines, en lieu de sairement, & sour obligacioun de touz nos biens, & de biens de nos eglises.

Et nous,

Henris contes de Lancastre & de Leycestr, seneschaulz d'Engleterre,
Johans contes de Garenne,
Henri contes de Derby,
Guillames counites de Norhampton,
Gillames contes de Salebirs mareschaulz d'Engleterre,
Richars countes d'Arondel,
Thomas countes de Warvic,
Hues countes de Devenshire,
Hues countes de Gloucestr,
Robers countes de Suffolk,
Guillames contes de Honthindon, &
Henris contes de Bochan, &
Henris de Percy,
Thomas Wake de Lyndel,
Willames Ros de Hamelak, } *chivalers,*
Johans de Moubray,
Raoulz de Nevill,
Johanne de Beaumont,
Thomas de Berclay,
Rogiers de Gray,
Henri de Ferriers,
Johans Darcy,
Robers de Clyfford, } *chivalers,*
Johan de Typtoft,
Johans de Molyns,
Johans de Faukeberge, &
Thomas de Ponynges,

recognoissons qe nous nous sommes constitue & establi, constituons, establissonz & obligons, pleiges & debiteurs principaulz, & chescuns de nous, pour le tout, envers, noble & puissant prinche monsieur Johan, par le grace de Dieu, ... duc de Lother, de Brabant, & de Lembourgh, & markis de saint empire, pour ly & pour ses heires, par loial convenance, & solennel stipulacion, & oveoc tout ce, par nos foiz & sairementz, touchants les seintes evangilles, de toutes les sommes d'argent dessus dit, en le fourme & maniere qe, nostre treschers & ames sires, monsieur Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, dux d'Aquitan, & sires d'Irlaund, nous en a requis.

Encore avoms nous, ly Roys devant nommes, en convent, en la manire dessus dicte, qe nous purchacerons & procurons qe nostre chere compaigne la Roigne, & Edward nos ditz filz, & tout li pleige dessus nomme, penderont lour seaulz a ces presentes lettres; & pour ce, que toutes ces choses dessusdit, & chescune d'elles, soient fermes & estables, bien tenuz & acompliz, nous, Roys & ducs devant nomme, avoms ces presentes lettres fait sailler de nos grantz seals.

Et nous, Rois devantditz, avoms requis & requerroms a nostre dicte compaigne la Roigne, & a nostre dit fil Edward, qil, en seigne de leur consent & assent, il voillent apprendre leur seaulx a ces presentes lettres.

Et nous, Phelippe, par la grace de Dieu, Roigne d'Engleterre, dame d'Irlaunde, & ducoisse d'Aquitaine; & nous, Edward, ainsnes filz des dessusditz Roy & Royngne Phelippe, dux de Cornuaille, & contes de Cestres; a le requeste de no trescher seignur le Roi devantdit, en seigne de nostre consent & assent, avoms a cestes presentes lettres fait appendre nos saiaulz.

Encore avoms nous, li Rois dessusditz, requis & requeroms nos pleiges dessusnommes, qe il, en tesmoignage des choses dessusdictes, & en approvant leur obligacion, veullent aussi a cestes presentes lettres mettre leur seaulz.

Et nous, li pleige & principal debteur devantdit, a la requeste de nostre trescher & ame seigneur le Roi devantnomme, en tesmoignage de toutes les choses dessusditz, & en approuvant no dite obligacion, avons a ces presentes lettres appandu noz saialz.

Et est acorde entre nous, Roy, Roygne, ducs de Brabant & de Cornwaille, & pleiges devantnommes, qe s'aucuns, uns, deus, ou plusieurs, ou quelconqes nombres qe ce feut aucuns de nous failloit a ces presentes, pour ce ne demoroit mie que touz le convenances dessusdites, & chescune d'elles, ne demorissent fermes & estables, aussi comme tout nostre sayel y fuissent appendu.

Donne, fait & acorde a Brouxelle, le Mardy devant le feste de la Nativity Seint Johan Baptiste, l'an de Grace mil' troiscent trente & nuef.

De potestate ad tractandum cum Philippo de Valesio.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Edw. III. m. 17. in Turr. Lond.

UNIVERSIS præsentes litteras inspecturis, Rex, &c. salutem.

Noveritis quod, ad instantiam reverendorum patrum, P. tituli Sanctæ Praxedis presbiteri, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro diaconi cardinalium, ad procurandum pacem inter dominum Philippum de Valesio, pro Rege Franciæ se gerentem, & nos, per sedem apostolicam specialiter transmissorum, consentire volentes pacis tractatui quam habere cum omnibus affectamus;

Ac de fidelitate & circumspectione providâ venerabilium patrum

Johannis Cantuar' archiepiscopi, totius Angliæ primatis,
Richardi Dunolm', & } *episcoporum,*
Henrici Lincoln',

Ac dilectorum & fidelium nostrorum,

Henrici Derbiæ,
Willielmi Sarum, & } *comitum,*
Roberti Suffolciæ,
Galfridi le Scrop, militis, &

Magistrorum *Richardi de Kilvyngton, sacræ theologiæ, &* } *professorum,*
Richardi de Vaghan, juris civilis,

pleniùs confidentes, ipsis, octo, septem, sex, quinque, tribus, & duobus eorum, ad tractandum, concordandum, componendum, & transigendum, pro nobis & nostro nomine, cum præfato Philippo, seu deputandis ab eo, super quibuscumque dignitatibus, regnis, honoribus, hæreditatibus, terris, & possessionibus, & juribus, ad nos quocumque jure, titulo, vel colore, pertinentibus;

Necnon super omnibus & singulis quæstionibus, controversiis, arestis, demandis, & debitis, actionibus, litibus, & processibus, super his inter ipsum & nos dependentibus, vel quæ, præmissorum occasione, moveri poterunt, super omnibus dampnis & injuriis mutuò in terrâ & in mari factis & illatis, necnon expensis & interesse quæ exigi poterunt hinc & indè;

Et ad pacem plenam & fœdus perpetuum, inter dictum dominum Philippum, pro se & hæredibus suis, & nos pro nobis & nostris hæredibus, ineundum, ac, treugas seu guerræ sufferentiam, concedendum;

Et ea quæ sic tractata, concordata, composita, transacta, & inita fuerint ac concessa, quatenus ad nos attinet, quacumque firmitate vallandum, ac alia omnia & singula faciendum & excercendum quæ in præmissis & circa ea oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, plenam committimus & concedimus potestatem;

Promittentes pro nobis & hæredibus nostris, nos ratum & gratum habituros quicquid per ipsos, omnes, octo, septem, sex, quinque, tres, & duos eorum, actum vel gestum fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp', primo die Julii.

De cerâ renovandâ circa corpus Edwardi I. avi Regis.

A.D. 1339.—An. 13 Edw. III.

Liberat. 13 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Mandamus vobis quod ceram circa corpus, celebris memoriæ, domini E. quondam Regis Angliæ, avi nostri, in monasterio Westmonasterii humatum, existentem, de denariis, de thesauro nostro, renovari faciatis, prout hactenus fieri consuevit.

Teste custode prædicto, apud Berkhampsted, vi. die Julii.

Per ipsum custodem & concilium.

Littera obligatoria oppidanis villæ Machlinensis.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, &c. Johannes, Permissione Divinâ, archiepiscopus Cantuar', Henricus Lincoln', Richardus Dunolm', prædictâ gratiâ, episcopi; Henricus Derbiæ, Willielmus Norhanthon', Willielmus Sarum, Robertus Suff', comites; Johannes de Archy, senescallus domini Regis Angliæ, Henricus de Ferrires, ejusdem domini Regis camerarius, & Willielmus de Poole mercator, universis, præsentes litteras inspecturis, salutem.

Noverint universi & singuli, quod nos tenemur & obligamur, nosque & quemlibet nostrûm principaliter & in solidum, tenore præsentium, recognoscimus fore obligatos, de vero & legitimo debito Johanni Richier, Willielmo Kerman, & Waltero Gampsori, opidanis villæ Machlinensis, Cameracensi diœcese, in quinquaginta quatuor milibus florenorum aureorum de monetâ Florentiæ; quam pecuniam nobis amicabiliter & gratis mutuaverunt, & in paratis denariis tradiderunt, numeraverunt, & plenariè deliberaverunt; nosque & quemlibet nostrûm de eâdem pecuniæ summâ tenemus benè pagatos & persolutos.

Quæ quidem quinquaginta quatuor milia florenorum aureorum prædictorum, nos Rex, & cæteri debitores prænominati, & quilibet nostrûm in solidum, promittimus fideliter & bonâ fide solvere, dare, & deliberare dictis creditoribus, aut uni eorum in solidum, vel latori præsentium, in dictâ villâ Machlinensi in Brabantia, ad festum Omnium Sanctorum proximò venturum, nostris etiam periculis, sumptibus, & expensis.

Et si contingeret quod dicta pecuniæ summa, dictis termino & loco, præfatis creditoribus, aut uni eorum, vel latori præsentium, non fuerit deliberata & persoluta, & nos in solutione dictæ pecuniæ summæ defecerimus in toto vel in parte:

Volumus & expressè consentimus quod dicti creditores, aut alter eorum, seu lator præsentium, expendere possint supra nos, & nostris sumptibus, quolibet die dicto defectu solutionis durante, quadraginta florenos aureos dictæ monetæ, quos, unà cum omnibus & singulis aliis expensis, dampnis, & interesse, quas & quæ dicti creditores, aut alter eorum, seu lator præsentium, per se, alium, vel alios, quoquo modo fecerint, & sustinuerint, pro dictâ pecuniæ summâ recuperandâ, eisdem creditoribus dabimus & dari faciemus & persolvi, ad ipsorum, vel alterius eorum, seu latoris præsentium simplex dictum, sine aliquâ aliâ probatione faciendâ.

Promittimus etiam, bonâ fide, quod ad Angliam, aut alibi ad partes transmarinas, non accedemus, nisi prius eisdem creditoribus, vel latori præsentium, de dicto debito principali, & omnibus aliis & singulis supradictis, integraliter & omninò fuerit satisfactum.

Et nos, Edwardus Rex prænominatus, hæredes & successores nostros, omnia nostra & regni nostri bona mobilia, quarumcumque terrarum nostrarum, possessiones, subditos, & mercatores, ac eorum bona universa:

Nos quoque, archiepiscopus & episcopi præfati, hæredes & successores nostros, ac omnia bona nostra, ecclesiastica & secularia:

Nos dicti comites & cæteri debitores prænominati, nosipsos, hæredes & successores nostros, omnia nostra ac hæredum & successorum nostrorum bona mobilia & immobilia, præsentia & futura, ex utraque maris parte sita, ubicumque locorum, vel sub cujuscumque dominio & potestate, inveniri potuerint vel haberi, ad arrestandum & detinendum usque in plenam satisfactionem omnium præmissorum, obligamus cum effectu:

Renunciantes in præmissis, pro nobis, hæredibus & successoribus nostris, exceptioni doli mali, dictæ pecuniæ summæ non habitæ, non receptæ, non traditæ, non numeratæ, beneficio restitutionis in integrum, cæterisque omnibus & singulis exceptionibus, fraudibus, cavillationibus, & subterfugiis, tam juris quam facti, canonici & civilis, & specialiter legi dicenti generalem renunciationem non valere.

Quæ præmissa, omnia & singula, fideliter & bonâ fide, observare & adimplere promittimus sub modo & formâ prælibatis.

Et quod dictos creditores, eorum hæredes & successores, vel eorum aliquem, aut latorem præsentium, occasione præmissorum, non gravabimus nec molestabimus, nec gravari aut molestari, aliqualiter faciemus, nec permittemus.

In quorum & singulorum præmissorum robur & testimonium, Nos Edwardus, Dei gratiâ, Rex, archiepiscopus, episcopi, & cæteri debitores prænominati, sigilla nostra hiis præsentibus, ex certâ scientiâ, duximus apponenda.

Et si continget quod aliquod dictorum hiis patentibus deficeret, aut si dicta sigilla vetustate vel re fortuita corrumperentur, nichilominus præsentes litteras in suo perfecto robore volumus permanere.

Dat' Antwerp', anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo nono, vi. die mensis Julii intrantis.

De mensuris utendis in Northwalliâ.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 2 m. 9. in Turr. Lond.

REX, thes' & baronibus suis de scaccario, salutem. Quia intelleximus quod homines in partibus Northwalliæ aliquibus certis mensuris, utpote bussellis, galonis, ulnis, & aliis hujusmodi, quibus blada, vinum, cervicia, & aliæ res in eisdem partibus venduntur, ac etiam ponderibus standardis nostris non concordantibus utuntur; per quod populus noster in eisdem partibus in immensum deprimitur & gravatur;

Nos, volentes tam utilitati & quieti quam indempnitati subditorum nostrorum, ut astringimur, providere, de avisamento concilii nostri ordinavimus, quod homines prædicti mensuris, ulnis, & ponderibus, standardis nostris Angliæ concordantibus & non aliis, in emptionibus & venditionibus omnium rerum venalium, in dictis partibus Northwalliæ utantur; & quod eâ de causâ, certæ mensuræ, ulnæ, & pondera de novo fiant & fabricentur, & ad dictas partes transmittantur, inibi excercend'.

Et ideò vobis mandamus quod tot mensuras bussellorum, gallonum, ulnarum, aliasque mensuras necessarias, ac pondera, per quæ res ibidem emuntur & venduntur, ut præmittitur, standardis nostris prædictis concordantia, ac etiam libramina, quot opportuna & necessaria videritis, fieri faciatis, ut ea sic facta, ad loca in partibus illis, ubi expedire viderimus, mitti faciamus, & homines earumdem partium eis & aliis mensuris, ponderibus, & ulnis, ejusdem longitudinis & magnitudinis, per ipsos, juxta ordinationum justic' nostri Northwalliæ, vel ejus locumtenentis, ac camerarii nostri ibidem, aut alicujus eorumdem, faciendam, utantur, & res suas venales cum ipsis & non aliis vendant & emant, ut est dictum.

Teste præfato custode, apud Berkhampstede, viii. die Julii.

Per ipsum custodem & cons'.

Quod habentes terras in Suthampton', redeant ad eandem villam.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 28. d. in Turr. Lond.

REX, majori & ballivis villæ suæ de Suth't', salutem. Quia datum est nobis intelligi quod nonnulli homines, terras & tenementa, ac bona & catalla in villâ prædictâ habentes, qui ibidem habitare consueverunt, & qui, unà cum aliis hominibus ejusdem villæ, tam misis & sumptibus pro salvatione & defensione villæ illius, contra hostiles alienigenarum incursus, qui villam ipsam hactenus aggredi nitebantur, & indies invadere & destruere moliuntur, apponendis, quam navali subsidio pro repulsione dictorum hostium nostrorum supra mare, contribuere deberent, se à villâ prædictâ elongarunt, & alibi in locis à mari remotioribus, moram faciunt, pro hujusmodi oneribus evitandis; per quod eidem villæ periculum, & dampnum irreparabile poterunt, quod absit, verisimiliter evenire:

Nos, volentes hujusmodi dampnis & periculis præcavere, considerantesque quod omnes & singuli, qui terras, tenementa, bona, & catalla in dictâ villâ habent, pro salvatione & defensione ejusdem, maximè tam gravibus periculis imminentibus, tenentur exponere se & sua, vobis mandamus firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, in villâ prædictâ, in locis ubi expedire videritis, publicè proclamari faciatis ex parte nostrâ, quod omnes & singuli, qui terras, tenementa, bona, & catalla aliqua in villâ supradictâ habent, & ibidem morari consueverunt, & qui se ab eâdem villâ, ut prædicitur, elongarunt, ad villam ipsam, sub forisfacturâ terrarum, tenementorum, bonorum, & catallorum suorum in eâdem villâ, redeant citra Crastinum Sancti Jacobi Apostoli proximò futurum, ibidem, prout solebant, moraturi, ac cum cæteris hominibus dictæ villæ expensas, & onera dictæ villæ, ex causâ prædictâ incumbentia, subituri;

Scire facientes eisdem quod si hoc facere recusaverint, elapso die prædicto, terras & tenementa sua in villâ prædictâ existencia, necnon bona & catalla sua ibidem inventa, tanquam nobis incursa, in manum nostram seisiri, & de exitibus eorumdem alios homines, pro salvatione & defensione dictæ villæ, inveniri faciemus.

Teste custode prædicto apud Kenyngton', xvi. die Jul'.

Per ipsum custodem & cons'.

Litteræ quas Rex Angliæ ad Papam & cardinales misit, jus suum in regno Franciæ declarantes.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Tho. Walsing. Hist. Angl. Francof. 1602. f. 136.

Rob. de Avesbury, Hist. Edw. III. Oxon. 1720. p. 28.

AMABILIUM Deo patrum, sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalium collegio, Edwardus, Dei graciâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Sanctissimo patri, domino Summo Pontifici, post debita reverenciæ munera, scripsimus in hæc verba:

JUS naturæ primævum, pariter animalia cuncta docens, contra violentas injurias licentiam defensionis indulsit, statuens universaliter jure factum, quod quisque, vim injuriamque propulsans, suam fecerit ad tutelam.

Sane cum dudum animosa guerrarum pericula, injuriosa dampnorum discrimina nobis mota fuerunt & illata, quæ toti mundo notoria, ex nostrâ etiam intimacione frequenti apostolicæ sedi factâ, satis pro constanti supponitur beatitudini vestræ nota.

Nos, cor habentes pacificum, novit Deus, pro vitandis illis, & pacificis subducendis, optulimus nos voluntariè persequenti reverenter & humiliter fortè nimis amabiles vias pacis, non sine nostrorum magno jurium interesse, ut, neglectâ prosecutione aliâ cujuslibet juris nostri, tempore illo justi doloris, quo propter accensam furoris Soldani Babiloniæ rabiem, & crucis hostium aliorum ex causâ jurati contra eos passagii, & solempniter publicati in partibus transmarinis peribant, & pereunt Christiani, & crescunt immaniter injuriæ Crucifixi:

Possemus, sicut debemus, & propensius anhelamus, intendere causæ Christi, quæ negligitur, immò verius imponitur in magnam cujuslibet Christicolæ Regis maximè demerentis infamiam & ignominiæ magnæ notam.

Sed nescimus veniat quo peccato, quod de pacificis oblatis humiliter (ex quibus surgere debuit pacis amor) in eo, qui nos sola voluntate prosequitur, majoris iracundiæ, majorisque duritiæ crevit tumor.

Contra nos tamen illum non provocat, Deo & nostrâ conscientiâ teste nobis, aliquod factum nostrum, vel attemptatum per nos aliquod contra eum, immò vident oculi mundi, publici testes nostri, præfatus persecutor noster, Francorum Regem se nominans, dampnosis injuriis quot & quantis nos & jura nostra vulnerat & defalcat.

Ipse quidem regni Franciæ, quod ad nos omni jure legitimo pertinere cognoscitur, est invasor & illicitus occupator, regnum ipsum, quod debuit nobis vocatis vel defensis legitimè debito juris ordine petere, non veritus occupare, cum ubi essemus, & quod persona essemus, cujus principaliter interesset, notoriè certum esset, & in regno ipso jus nostrum foret tam notorium quam communi jure fundatum:

Supposito, sicut evidencia facti notorii præsupponit, quod celebris recordacionis Philippus olim Rex Franciæ, pater claræ memoriæ Caroli Regis Franciæ immediatè defuncti, & serenissimæ dominæ Isabellæ Reginæ Angliæ, matris nostræ, maternus fuerit avus noster, cum eodem Carolo, tempore mortis suæ, ex descendentibus secum ab eodem Philippo masculus superstes proximior fuit nullus nobis, & persona fœminea dicti regni, per jus in eodem regno servatum antiquitùs, sit non capax, quod jus regni præfati favorem in viam causæ finalis attendens, ne regnum ipsum sub fœmineâ fragili gubernacione labatur; & propter hoc mulieris personam excludens, non excludit personam masculi, per sic exclusam feminam descendentis, ne fiat juribus semper odibilis prorogatio odiorum, personæ, videlicet, ad personam, sexus ad sexum, causæ ad causam, odii ad favorem, ne, contra legum traditiones communes, fœmineum genus, ubi maximè de odio agitur, concipiat masculum.

Ad hoc etiam per jus memoratum à regno fragilitas muliebris excluditur, ut regno salubrius consulatur, & proximior masculus admittendus alias admittatur potissimè ad jus illud, quod primordialiter à matre sic exclusâ non oritur, sed in nepotem propagatum ab avo originaliter dirivatur.

Alioquin sequeretur & alia iniquitatis absurditas, per prorogationem odibilem prædictam, quod excluderetur collateralis convicinior & remocior vocaretur, cum tamen, ipso jure gentium naturali, fratres & sorores eorumque filii in successione mutuâ, collateralibus aliis alterius lineæ præferantur.

Et indè dictum jus pro Regum favore, ac odii fœmineæ inhabilitatis ad regnum, exoritur tam juris quam descendentium, ne per fœmineam masculorum injuriam occasio nasceretur.

Nec est putanda quod memorati juris intentio sit iniqua, ut matrem & filium ratione contrariâ scilicet damnet.

Imo contrario juris ejusdem judicio, quo mater à successione expellitur, filio gradum matris ingresso successio tunc differtur, similitudine filii, qui gradum parentis deficientis ingreditur, ut ad patris successionem cum patruis etiam admittatur, ut sic merito tristis mater, præfato rigore regiâ hæreditate nudata, substitutiône taliter sibi facta, de filio gaudeat consolata, nec afflictioni afflictionem accumulat, quod sancta consideratio legis horret, sicut videmus etiam ubi onus afflictionis præamabile non intulit lex, sed casus in lege, scilicet quæ consuetudinariam legem damnat, bona concedentem alii naufragorum, qua ratione quod in expresso legali pro vitanda afflictionis adjectione corrigitur, multo fortius in tanto prohibetur. Legi igitur regni Franciæ sufficiat, plus quam plenæ matri, non suo vitio, sed naturæ fato, quæ fœminam fecit, illam radices regias succidisse, quodque mater expresse per legem ipsam exhæredationis propriæ, quasi quoddam naufragium patiatur, absque eo quod, ex legis præfatæ consequenti tacito, omni jure contrario, cum filio exhæredato iterum naufragetur, & sine culpâ pœna inveniatur augeri; cum, ubi etiam culpa est, debeat emolliri.

Aliter etiamsi pro eo quod mater ex jure non admitteretur ad regnum, repelli jure filius intelligeretur à regno, Judæorum regnum contra fidei fundamentum non pervenisset legitimè ad Jesum, qui tamen natus Dei ministerio, non virili consorto, ex fœmina regali prole Davidica, Maria Virgine, ad regnum hujus non admissâ, nec etiam admittendâ, per certam fidei veritatem, Rex verus & legitimus extitit Judæorum.

Absit etiam, quod Jesus filius David regalis successio legalis observantiæ, sive nodi fuerit fractura sive solutio, cum legem non venerit solvere, sed implere.

Hoc autem excellentissimum legitimæ successionis exemplum rationabiliter imponit silentium loquacitati contrarii juris nostri in regno Franciæ memorato, nec quoad legitimum gradum & ordinem succedendi separemur in constitutione vel interpretatione juris, quos quoad hoc pacificat ideniptitas rationis.

Ne dum autem debita nostri vocatio, nostraque defensio, (ubi de tanto nostro agebatur præjudicio) est admissa, sed etiam nostri procuratores, qui in Franciam ierant, ut pro nobis & nostro jure legitimè comparerent, non solum fuerunt in judicio non admissi, sed mortis horribilis comminatione repulsi.

Et sic nostrum titulum memoratum, factum duodecim parium Franciæ, non excusat, qui quoad nos (quibus ætatis tenellæ minoritas tum favebat) relictis partibus judicum, ex hoc functi partibus sunt prædonum; quorum processum, factum in nostrum præjudicium, ipsa jure nostra minor ætas fecit invalidum; qui quoad majorem etiam efficax non fuisset, taliter defensione sublatâ, quæ competit homini ex jure naturæ, quod tolli nequit à principe, nec à jure.

Notum etiam communiter est ubique, qualiter in Aquitaniæ nostro ducatu semper invaserit, & colliserit jura nostra, terras nostras invadens & dissipans, quas capere potuit, aliis nostris terris quas occupavit adjungens, &, jus sibi dicens ad libitum, Dei timore postposito, sibi tenens.

Scoti enim, quos nostræ coronæ subjecerant jura temporum antiquorum, iniquâ rebellionis dementiâ, contra naturalem dominum calcitrantes, contumaciter in nostros prædecessores, & nos, læsæ majestatis criminis rei erant, ut contra nos nihil injuriæ omitteret, ad nostras injurias fœdere adjunxit, in tanto crimine nostræ injuriæ fovens eos, qui jure sanguinis, & naturæ debuit potius nos juvare.

Cumque præmissa omnia non implerent de nostris injuriis votum suum, collectis undique viribus quicquid potuit, ut nos iræ suæ torrens absorbeat, aggregavit, tollere nos de mundo sollicitus, ad illud non intentos, forsitan ex intento factoque suo contra nos, nostrum contra se metitus intentum, quod colligere vel metiri nequeunt per alicujus actus nostri judicium nondum actum.

Donum insuper nobis impensum divini ægrè muneris ferens, æstimare visus est super injuriam in Angliæ regno nostro nos vivere super terram, & quantum dabat Dominus prosperè, saltem per omnia pacificè quoad eum, quodque serviens nobis populus, vel verius cui servimus, nostris temporibus Dei dono fuerit gloriosus.

Hæc autem non statim audita vel cognita nos moverunt, sed illa sub dissimulatione transivimus, nulli parcentes oneri vel honori, ut contra nos persecutio sua injuriaque quiesceret, nostrumque cum eo pacificum tempus esset, donec propinquum nobis vidimus gladium nostræ ac nostrorum neci & exterminio præparatum.

Sed nunquid aliquis est, qui credat, quod avunculus nobis cognitus, princeps tantæ potentiæ, etsi, ut præmittitur, occupatis nobis, fuerit negligendus, qui suæ juribus voluntatis armatus, potentiâ undique vocatâ vallatus, ut possit liberius, pro suâ voluntate, nos persequi juratam deserit causam Christi.

Quid igitur pro suo jure suâque securitate non licuit Regi, sui statûs suique populi periculum jam videnti, dicat qui noverit, quid non liceat homini, de vitandis injuriis damnisque certanti, in illis præsertim quæ ad vitæ statûsque radices securim ponere probant.

Levis ne timor dici poterit aut vanus, qui pro nobis si potuit conjunctorum nobis illustrium fortiumque constantia corda concutere, multo fortius etiam debet nos terrere, quos solos periculorum concepta molimina concernebant? Propter hoc igitur jure naturæ dictante, facti tam nostri quam nostrorum jurium, non voluntarii sed necessarii defensores, ac opportunis cautionibus attendentes, juxta rei militaris documenta probata illustrium antiquorum, quod potentiæ magnæ pericula conspirata periculosius expectantur, in laribus illis nuper currentibus ad nostræ lucis & salutis occasum consultius venimus in occursum, ne contra nos forte discriminose procederent, sed sui ortus præfocarentur loco eorum, freti consilio & auxilio nobis oblato, quos nobis consanguinitas & affinitas conjungebat, & ad quos similiter spectabat nobiscum periculis nostræ destructionis occurrere, illaque consiliis & auxiliis præcavere, ponentes tam in manu Dei, quam in manibus apostolicæ sedis vestræ, vel aliorum bonorum virorum communium, ponere quondam voluimus, justificatam, quantum potuimus, causam nostram, ut ipse, rectum ex alto prospiciens, sententiam justam ferat, & in sui gladii viribus exequatur.

Nec, credimus, alme pater, quod arbiter quivis rectus, vel etiam judex justus, sic interpretetur aut torqueat factum nostrum, ut, quod pro nostrorum tuitione & assecutione jurium, in tanto discrimine nostrâtum fecimus, fieri ad alterius (quam non intendimus, non agimus nec agemus) putet injuriam vel offensam.

Immo credimus, quin potiùs certi sumus, quod facti nostri intentio attendetur, & quid, ubi, aut propter quid fiat, debitâ consideratione librabitur, & justi statera judicis appendetur, & sicut sanctio legis docet, non factum ex dicto, sed dictum pensetur ex facto.

Non esset equidem juris præsumptio nobilis, quod supponit factum ab homine fieri suo jure, non benigna interpretatio vel civilis, qualem semper fieri dictat censura legalis, si nostri juris usum notorium, nostræque defensionis compendium, dispendium offensionis illicitè quis diceret alienæ esse.

Cesset igitur, quæsumus, omnis conjectura in actionibus nostris, certisque locum duntaxat sibi vendicet, non autem in incertis.

Denique dicet forsitan accusatur calumniosus nostræ actionis interpres, quia suscepimus hominem, contra quem processisse fertur vel ecclesia, vel parentis ecclesiæ vicarius, non dicet, quod fratris vel affinis vicibus fungimur, non quod ad juris habendum titulum necessarium nobis potentiæ solum usum asciscimus, ut necessario fulti præsidio, ubi nunc sumus, nos à congestis in nostri ruinam periculis defendamus, & pro nostrorum justa jurium assecutione certemus.

Non dicet, quod intendimus nos defendere, pro nostro jure certare, non etiam impugnare, vel ejus impugnationi favere, pro cujus utique certaremus honore, nullius habitâ respectione periculi, sicut catholicam excellentiam Regum decet, cum tamen ut omnis juris censet intentio, ac cujuslibet

actionis finalis causa, vel ratio principaliter attendenda, & ex notitiâ voluntatis atque propositi, surgat distincta certaque cognitio operis accusati, solùmque de gestis hominum realis actio, non verbalis conceptio, penderetur.

Non dicet, quod facimus de materiâ istâ scutum contra eum, qui nostro minabatur capiti mortis ictum.

Quodque fecerimus medici sapientis exemplo, qui materiam morte plenam, currentem ad partes corporis ubi tota vita se recipit, divertere facit ad membra, in quibus materia nequit fore suspecta, quæ ad proximum fuerat interitum præparata.

Sic loquitur, sancte pater, sic loquitur propter vehementiam, qui in suis insidiis nos invenire quærebat incautos & penitus imparatos: sed proculdubio cautius & tutius fuit nobis, juxta militarem theoricam edocentem, quod more talis guerræ periculum plus evitat, qui eam à terræ suæ limite prosequestrat, contra notorium hostem nostrum pro jure nostro nos congredi, & terris potentum potentibus sociatos, quam in propriâ personâ nostrâ solos.

Non igitur apud vestræ viscera misericordiæ & sanctitatis locum inveniat detrahentium informatio æmula, vel sinistra facta de filio, qui suorum hæreditario jure majorum, in vestrâ & apostolicæ sedis gratiâ & obedientiâ semper inconcussè persistet.

Immò si quævis de filio taliter facta suggestio pulsaverit vestræ beatitudinis forsitan aures, non prius à vestrâ dignatione sancta credulitas illi detur, quam auditus sit filius qui tangitur, qui confidit, & indesinenter intendit, ante sanctitatis vestræ judicium omni præsidens creaturæ (quod negare hæresim est probare) justam dicere, vel justam facere quamlibet causam suam.

Illud demum dicimus, ad vestræ intentionis majorisque devotionis evidentiam subjungentes, quod si sit aliquis de nobis fœdere naturæ conjunctus, nobisque ad nostram defensionem adjunctus, qui per viam obedientiæ apostolicæ sedis vestræ non ambulet, sicut decet, dare intendimus, quam non parum utiliter dare posse confidimus operam indefessam, ut omnium dimisso devio ad viam obedientiæ redeat, omnemque faciat semitam suam rectam.

Unum rursus, quod à multis audivimus, petitâ veniâ cum reverentiâ, non tacemus, quod aliàs inauditum fuit: quanto consideretur attentius, pungit atrocius mentem nostram, videlicet quod adversarii nostri manus, notoriè nunc, ut prius, ad nostri tantum laborantis exitium, cum guerram faceret, nemo sibi nec ipse alii nisi nobis de CHRISTI patrimonio sit armatus: quod certè Reges Angliæ nostros prædecessores illustres CHRISTI pugiles, fidei athletas, sanctæ Romanæ matris ecclesiæ amantissimos zelatores, ejusque mandatorum devotissimos servatores, ut nos etiam nec scimus, nec credimus meruisse.

Et licet propter hoc dicatur à pluribus, non à nobis, quod talis contra nos facta subventio, quo ad nos actus patris vel matris non extiterit, sed novercæ: nihilominus tamen constanter asserimus, quod sumus, & perseveranter erimus vestræ sanctitatis, vestræque sedis devotus & humilis filius, non privignus.

Ex quo non sine ratione speramus, quod noster humilitas facta major & firmior per illud, quod non meruit, nocumentum, vestræ paternæ charitatis, & gratiæ invenire debeat exuberantius incrementum, ut quod nobis insontibus intulit, quæ non præcessit asperitas punctionis, sequens debeat, & compenset vestræ bonitas unctionis.

Hunc autem nostræ justitiæ, & contra nos injuriæ sic multiplicatæ processum præeminentiam vestri sancti culminis intimamus, ut vestra summa sanctaque mensura boni & æqui, cujus adeo sibi competit, dare claves, aperire & claudere in terrâ possitis portas cœli, prout exigit plenitudo suæ potestatis, & præcellentia sui fori, quantum fuerit rationis, favere debeat nostro juri, parati semper, nedum à vestro sancto cunctis præsidente judicio, immò & à quolibet alio de veritate contrarii, si quis eam noverit humiliter informari.

Et sponte rationi subjicimur, aliam datam nobis intelligi veritatem cum plenâ & humili gratitudine complectemur.

Quia verò vos, patres conscripti, estis in partem sollicitudinis & consilii dicti domini Summi Pontificis condignis meritis evocati, sibique lateraliter ad dandam plebi CHRISTI salutis scientiam assidetis, ista vestræ patere cupimus notitiæ, ut, cognitâ causæ nostræ justitiâ, veritati possitis impendere, quod debetis: ad quod circumspectionem vestram providam, quæ solet sine personarum acceptione jura singulorum æquo libramine ponderare, votivis precibus excitamus.

Et si forsan in facto nostro quicquam appareat cautelæ, exposcens consilii sanioris, à vobis super hoc cupimus salubriter informari, parati in agendis nostris singulis cedere rationi.

Datæ apud Andwerp, xvi. die Julii, anno Domini MCCCXXXIX.

Prò episcopo Herefordensi, super repulsione Hibernicorum.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 24. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis de scaccario suo, Dubliniæ, salutem.

Considerantes magnos sumptus & expensas quos venerabilis pater, Thomas Herefordensis episcopus, custos terræ prædictæ, in obsequio nostro apposuit, & ipsum indies apponere oportebit, de loco ad locum, in terrâ prædictâ, tam pro conservatione pacis nostræ ibidem, quam pro repulsione Hibernicorum, hostium nostrorum, cum magnâ multitudine armatorum, equitum, & peditum proficiscendo & laborando;

Ac volentes eâ de causâ, quod sibi, tam de arreragiis feodi sui quod à nobis percipit quam de eodem feodo exnunc, præ cæteris ministris nostris in Hibernia, satisfiat:

Vobis mandamus quod eidem episcopo id, quod ei à retro est de dicto feodo suo, & etiam hujusmodi feodum exnunc, quamdiu in dicto officio sic steterit, præ omnibus aliis ministris nostris in partibus prædictis, solvatis; ita quod, pro defectu solutionis hujusmodi, idem custos se à profectione illâ causam non habeat retrahendi.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xvi. die Julii.

Per concilium.

De castris in Hibernia supervidendis & muniendis.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 23. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, Thomæ, eâdem graciâ, episcopo Heref', custodi terræ suæ Hiberniæ, salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quod tam castra nostra propria quam castra aliorum in dictâ terrâ Hiberniæ, in manu nostrâ, ratione custodiæ & aliis de causis existencia, per defectum & negligenciam constabulariorum & custodum eorumdem, sunt victualibus & aliis necessariis minus debitè munita; & quod iidem constabularii & custodes, homines, quos in castris illis pro salvâ custodiâ eorumdem, juxta feoda quæ indè percipiunt, retinere debe-rent, non inveniunt; nec homines in pluribus castrorum eorumdem in marchiis situatorum, juxta proclamationes & præmunitiones per nos factas, videlicet, quod quilibet castra & alia loca sua salvò contra hostiles invasiones tueatur, ponunt, ut deceret; per quod quædam de castris prædictis per Hibernicos, inimicos & rebelles nostros, sunt, ad nostri dedecus, nostrique & fidelium nostrorum in partibus illis habitancium dispendium & præjudicium, sæpius occupata; quodque timendum est majoribus periculis quæ eisdem castris evenire poterunt, nisi super hoc celeriùs apponatur remedium oportunum;

Et insuper quod diversi ministri nostri in dictâ terrâ Hiberniæ minùs sufficientes existunt, & in officiis suis malè se gerunt, tam ad nostri quam populi nostri terræ illius dampnum non modicum & gravamen.

Nos, indempnitati nostræ ac quieti & commodo populi nostri dictarum partium prospicere cupientes, ac de fidelitate vestrâ & circumspectione pleniùs confidentes, vobis, in fide & dilectione quibus nobis tenemini, districtius injungendo, mandamus, quatinùs, consideratis periculis imminentibus, & dampnis quæ castris & partibus prædictis pro defectu hujusmodi custodiæ provenire formidantur, singula castra prædicta ac alia loca in eisdem partibus periculosa supervideatis, vel per illos in quibus securam geritis fiduciam supervideri faciatis, & ordinetis quod singula castra & alia loca prædicta, hominibus & aliis necessariis juxta feoda constituta, & etiam pluribus hominibus ubi opus fuerit, juxta proclamationes & præmunitiones supradictas contra talia pericula, necnon victualibus necessariis debitè muniantur; & si ipsi constabularii, vel eorum loca tenentes, aut eorum aliquis, ac alii juxta easdem proclamationes & præmunitiones eadem castra hominibus & aliis necessariis salvò, sicut prædictum est, custodire neglexerint, & vobis, seu per vos ad hoc deputatis, parere in periculo tam urgenti recusaverint, tunc dicta castra, nè per dictos hostes nostros taliter occupenter, in manum nostram seisiri, & ea, prout de avisamento concilii nostri partium illarum expedire videritis, muniri & ita custodiri faciatis, quod eisdem vel eorum alicui periculum, quod absit, non eveniat; set quod per hujusmodi eorumdem bonam custodiam eisdem & partibus prædictis defensio & tuitio præparetur:

Et tam custodes castrorum prædictorum quam eorum loca tenentes, si in custodiis seu officiis suis minus debitè se habuerint, juxta quantitatem & qualitatem delicti, ac eorum demerita, prout expedire noveritis, castigari & puniri, vel à custodiis seu officiis suis, si quantitas delicti & mali gestûs ipsorum hoc exposcat, amoveri, & alios idoneos, pro quibus respondere volueritis, dum tamen Hibernici non fuerint, loco eorumdem substitui faciatis; eo non obstante, quod aliqui eorum officia seu ballivas suas teneant per commissiones nostras, sub magno sigillo nostro quo utimur in Anglia, eis factas.

Et præmissa, sicut nos & honorem nostrum ac salvationem terræ prædictæ, necnon tranquillitatem & quietem populi nostri ibidem diligitis, & sicut de vobis specialiter confidimus, modis omnibus faciatis:

Vobis insuper mandamus quod vos de gestu aliorum ministrorum nostrorum in partibus prædictis diligenter informetis, & concilium nostrum in Anglia de nominibus illorum quos minùs sufficientes inveneritis, unà cum avisamento vestro in hâc parte, distinctè & apertè sine dilacione certificetis.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xx. die Julii.

Per ipsum custodem & consilium.

De castris archiepiscopi Dublin' reparandis.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III. Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 23. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, A. eâdem graciâ, archiepiscopo Dublin', Hiberniæ primati, salutem.

Quia datum est nobis intelligi quod castrum vestrum de Castelkenyn, ac alia castra vestra in partibus de Leinestre prope marchiam situata, ut in muris & aliis ædificiis non reparantur, nec hominibus, victualibus, & aliis necessariis muniuntur: per quod Hibernici, inimici & rebelles nostri, castra illa, pro defectu bonæ custodiæ eorumdem, sæpius occupant, & eo audaciores efficiuntur, ad terras nostras & vestras, ac aliorum fidelium nostrorum in partibus illis hostiliter invadendum & destruendum, in nostri ac aliorum fidelium nostrorum prædictorum dampnum & dedecus manifestum.

Nos, volentes malis & periculis hujusmodi præcavere, vobis mandamus districtiùs injungentes, quod castra prædicta, & præcipuè dictum castrum de Castelkenyn, sufficienter reparari, ac hominibus, victualibus, armaturis, & omnibus aliis necessariis sufficienter muniri, & munita ita debitè custodiri faciatis, quod periculum aliquod eisdem, seu mala aliqua nobis aut aliis fidelibus nostris prædictis, pro defectu reparationis, munitionis, seu custodiæ castrorum illorum de cæterò non eveniant quoquo modo:

Scientes pro certo, quod si hoc facere distuleritis, nos in vestri defectum eadem castra in manum nostram seisiri, & de exitibus eorumdem, ac aliorum temporalium vestrorum, castra illa reparari & muniri faciemus, prout pro indempnitate nostrâ, ac salvatione terræ prædictæ viderimus expedire.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton', xx. die Julii.

De terris in Hiberniâ excolendis.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III. Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 23. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, A. eâdem graciâ, archiepiscopo Dublin', Hiberniæ primati, salutem.

Quia datum est nobis intelligi quod diversa terræ & tenementa vestra in partibus Hiberniæ frisca jacent & vastata, & quod vos, eâ de causâ, eadem terras & tenementa contra Hibernicos, hostes nostros, qui terras & tenementa illa, necnon terras & loca aliorum fidelium nostrorum in partibus illis, sæpius occuparunt, defendere non curatis; & quod nisi terræ & tenementa illa celeriùs excolantur & inhabitentur, ac inhabitata defensentur, fidelibus nostris terræ prædictæ pericula & mala quamplurima poterunt, quod absit, evenire:

Nos, volentes malis & periculis hujusmodi præcavere, vobis mandamus districtiùs injungendo, quod terras & tenementa vestra in dictâ terrâ Hiberniæ frisca & vastata excoli, & hominibus ad fidem nostram existentibus inhabitari, & taliter defendi, faciatis, quod dicti hostes nostri ea decætero non occupent, nec prætextu eorumdem mala, seu dampna aliqua fidelibus nostris in partibus vicinis commorantibus aliqualiter inferantur:

Scientes pro certo quod si hoc facere recusaveritis, nos eadem terras & tenementa in manum nostram seisiri, & ea excoli & inhabitari pro nostro commodo faciemus.

T. custode prædicto apud Kenyngton, xx. die Julii.

Per ipsum custodem & cons'.

Quod archiepiscopus Dublin', se trahat versus Angliam.

A. D. 1339.—An. 13 Edw. III. Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 23. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, A. eâdem graciâ, archiepiscopo Dublin', Hiberniæ primati, salutem. Quia super aliquibus statum terræ prædictæ tangentibus, per vos volumus informari, vobis mandamus districtiùs injungentes, quod statim visis præsentibus, versus partes Angliæ vos trahatis; ita quod sitis coram nobis, vel concilio nostro ibidem, citra festum Sancti Martini proximò futurum ubicumque tunc fuerit, nos super præmissis informatur': & hoc nullatenus omittatis.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xx, die Julii.

Per ipsum custodem & cons'.

Littera testimonialis super conventionibus inter Imperatorem & Regem.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III. Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

NOS, Edwardus, &c. Johannes de Vernemberg præpositus Xancten', Johannes decanus Maguntium ecclesiarum, frater Henricus de Zippelingen commendator domorum ordinis Sanctæ Mariæ fratrum Theutonicorum in Oliven' & in Werde, & Dippoldus dictus Grouzze miles de Lypham, nuncii seu ambassatores serenissimi domini nostri, domini Lodowici, Romanorum Imperatoris, universis præsentes litteras visuris & audituris, notitiam subscriptorum cum salute.

Ut æmulorum falsa suggestio confutetur, & gestorum veritas clariùs comprobetur, sciant tam præsentes quam futuri, quod uniones, ligæ, & ordinationes inter dictum dominum Lodowicum Imperatorem & nos, Edwardum Regem Angliæ memoratum, pro juribus, honoribus, & bonorum nostrorum mutuâ recuperatione & conservatione factæ, conceptæ, & conscriptæ, prout conscriptæ sunt, per dominum Imperatorem & nos Edwardum prædictos, conjunctim & divisim, sunt mutuò observatæ, nec in aliquâ sui parte læsæ quomodolibet vel confractæ, & quamdiu ipse dominus Imperator & nos vixerimus, fideliter & firmiter conservandæ.

Si verò, per quempiam, dictum, allegatum vel assertum fuerit in contrarium, illius assertio veritate carens, falsa & æmula ab omnibus habeatur.

Et nos, nuncii seu ambassatores prædicti, promittimus nos facturos & curaturos quod idem dominus noster Imperator præmissa publicare faciet, & super hoc nobis suas patentes litteras destinare.

In quorum testimonium, tam nos Rex quam nuncii supradicti, sigilla nostra fecimus hiis apponi.

Dat' apud Filford, ii. die Augusti, anno regni nostri tertiodecimo.

De jocalibus, apud Brugges invadiatis, acquietandis.

A. D. 1339.—An. 13 Edw. III. Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Edw. III. m. 15. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Noveritis nos teneri dilectis nobis, mercatoribus de societate Bardorum, in novem millibus & sexcentis florenis de Florentia, quos ab eis nuper, per manus dilecti clerici nostri, Willielmi de Northwell, custodis garderobæ nostræ, pro acquietatione quorumdam jocalium nostrorum, nuper apud Brugges invadiatorum, mutuo recepimus, & quos eis plenè & integrè solvere promittimus bonâ fide. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Filford, xii. die Augusti, anno regni tertiodecimo.

Per ipsum.

Consimiles litteræ habent mercatores de societate Peruch, de sex milibus & quadringentis Florenis.
Teste Rege, &c. ut supra.

Per ipsum.

Littera de servando comitem Hanoniæ indempnem.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III. Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

NOUS Edward, &c. vicaire de saint empire de Rome, faisons savoir a tous que come nous, a tout nos gentz & coadjuteurs, aiens en pourpos de traire viers les frontieres dou royaume de Franche;

Nous avoms promis, & en convent, en bonie foi, a haut homme no chier & ame frere, le conte de Haynun que nous, en venant viers se ditte contee de Haynun, & par le ditte contee passant, nous, ne noz genz, n'enterons a gens d'armes en ses bonies villes, ne en ses fortreches de sa ditte contee, sanz le bon gre de no dit frere, & des bones gens de mesmes les villes.

Encore promettons nous a no dit frere que nous, ne noz genz, en passant par se ditte countee, ne porterons damages au royaume de Franche jusque adonc, que nous, & nos gens, serrons passet huers de se ditte contee ovoek no ost, sans mal engien.

Et aussi lui avons nous promis que nous, & nos gens, passans parmi se ditte contee, paierons prestement toutes coses, que nous y prenderons.

Et encore promettoms nous a no dit frere, que nous, come vikaires del empire, comanderons a touz noz coadjutours, soient duk, marchis, contee, noble & nonnoble, q'ils, en la manere deseure ditte, n'enteront a gens d'armes en ses bonies villes & fotresches de se ditte contee, sanz le bon gre de no dit frere, & des bons gens des dittes villes, come desure est dit; ne ne porteront ausi damage au dit royaume de Franche, jusques a tant q'il serront heurs du dit contee, & paieront aussi prestement che q'il prenderont en le ditte contee;

Et aussi avons nous promis, & en convent a no dit frere, que nous pur lui & sa pais sauver & garder de damage, nous, ne nous gens n'isterons de se ditte contee de Haynun, pur porter damage au royaune de Franche, a fyn d'avoir retour, ne rechept, n'en esperanche d'estre receptes en se ditte contee, pur avoir sauvement de coses que nous & noz genz ariens faites en dit royalme de Franche; sauf tous jours tielle grace, que no dit frere nous vourroit faire, de ses boine voluntet, & sauvant, totes foitz, l'onur & les droitures del empire en toutes coses.

En tesmoignance de quele cose nous avons fait faire cestes nos lettres patentes.

Don' a Brussell', le xiii. jour d'August, l'an de nostre regne treszisme.

De orando pro Rege, cum exercitu versus partes Franciæ progresso.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 16. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, J. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, vel ejus vicario generali, ipso archiepiscopo in remotis agente, salutem.

Cum non sit in hominis potestate via ejus, quia neque volentis, neque currentis, set solius DEI miserantis est operationum perfectio humanarum:

Nosque propositum nostrum, per vos, proceres, & magnates, ac communitatem, regni nostri, nuper dispositum, tunc cœptum agredientes, mare transierimus, totam nostram intentionem, spem, & fiduciam reponentes in gratiâ & clementiâ nostri Salvatoris, in quo sumus, vivimus, & movemur;

Per quod vestram, non est diu, pulsavimus caritatem, quatinus pro nobis apud Eum, Qui pro sui libito cuncta disponit, piis precibus instare velletis, ut iter & actus nostros in suo beneplacito ordinaret, & cœpti propositi fœlicem finem tribueret, & per clerum & populum, vobis subditum, ibidem fieri faceretis;

Et quia jam, cum excercitu nostro, nos moventes, versus partes Franciæ progressi sumus, recepturi gratiam, quam nobis est idem Dominus Omnipotens largiturus, credentes absque dubio nostra negotia, nostram etiam expeditionem, devotis fidelium orationibus apud Ipsum, posse & debere uberiùs prosperari;

Vestram devotionem jam totâ mentis devotione iteratò duxerimus excitandum, quatinus pro nobis apud ipsum Omnipotentem DEUM, in missarum celebrationibus, verbi DEI prolationibus, devotis processionibus, jejuniis, vigiliis, & eleemosinarum largitionibus, nostri memoriam habentes, piis instare curetis precibus, ut gressus nostros, & actus hujusmodi, ad sui beneplacitum dirigat & disponat, & ad ejusdem nominis gloriam & honorem, nostramque salutem, cœpti propositi effectum optatum tribuat & concedat;

Et tam per clerum & populum vestræ subditum solicitudini, quam per cœtus religiosorum virorum ac mulierum, infra eandem solicitudinem degentium, intervenientibus indulgentiarum allectivis muneribus, hoc idem fieri procuretis.

Teste custode prædicto, apud Wyndesore, xv. die Augusti.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

W. archiepiscopo Eborum, Angliæ primati.
S. Elien' episcopo.
A. Norwicen' episcopo.
R. episcopo Sarum.
R. episcopo Coventr' & Lich'.
R. episcopo Bathon' & Well'.
J. episcopo Exon'.
A. episcopo Wynton'.
H. episcopo Roff'.
R. episcopo Cicestr'.
H. episcopo Meneven'.
J. episcopo Landaven'.
D. episcopo Assaven'.
M. episcopo Bangoren'.
J. episcopo Karlioli.
W. episcopo Wygorn'.
R. episcopo London.
H. episcopo Lincoln', vel ejus vicario generali, ipso episcopo in remotis agente.
R. episcopo Dunolm', vel ejus vicario generali, ipso episcopo in remotis agente.
Th' episcopo Hereford', vel ejus vicario generali, ipso episcopo in remotis agente.

Pro comite Hanoniæ quod, propter subsidium jam faciendum Regi, alias ad id faciendum non tenetur.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Ed. III. m. 5. in Turr. Lond.

NOUS Edward, &c. vikair dou saint empire, faisons savoir a tous que;

Come, nos chiers & ames frer, li contes de Haynun, soit tenus de nous vicair dessusdit, come foiable del empire, aider a recouvrir l'iretage & les droitures del empire, a son pooir;

Et il nous voille, come Roi d'Engleterre, pour l'amour & affinite, que nous avons ensanle de par le Royne, no chere compaigne, sa sereur, & de par nous enfans, ki lui sont si prochain, servir, a ses frais, de luy, & de chiaus son pays, en l'expedicion devantditte, dedens les bonnes del empire;

Nous reconissons, tiesmoignons, & affermons, come vicaire dessusdit, & est de nostre entention, que services, que nos dis frere nous face ausieu de sa grace & de se bonie volentet, sicome dit est, pour cause del affinitet desusditte, ne puist tournier a lui, ne a ses heirs, contes de Haynun, en tans avenir, a nul prejudice, ne pour chou il n'ent doivent y estre plus tenu, astraint, ne obliget al empire, come il estoient devant, par le tesmoignances de cestes noz lettres, sealees de nostre grant seal.

Don' a Brussell', le xx. jour d'Augst.

Pro Neapoleone cardinali, de non distringendo.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 15. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Bedford' & Buckingham', salutem.

Quia nos, considerantes specialem affectionem, quam venerabiles patres, ecclesiæ Romanæ cardinales, in regno nostro beneficiati, ad coronam Angliæ habuerunt, & bonum locum, quem nobis, & progenitoribus nostris tenuerunt, & nobis & hæredibus nostris tenere poterunt in futurum, pardonaverimus eisdem cardinalibus omnia debita quæ nobis debent in beneficiis suis, ratione decimarum & auxiliorum, per dominum Summum Pontificem, & ejus prædecessores, clero regni nostri impositorum, & nobis, seu progenitoribus nostris, per ipsum dominum Summum Pontificem, & etiam per prælatos & clerum regni nostri concessorum, & quæ ab eis per summonitionem scaccarii nostri exiguntur;

Tibi præcipimus quod demandæ, quam, venerabili patri, Neopoleoni, dictæ Romanæ ecclesiæ cardinali, præbendario præbendæ de Sutton, in ecclesiâ Beatæ Mariæ Lincoln', pro aliquibus decimis, seu auxiliis, per dictum dominum Summum Pontificem, vel ejus prædecessores, clero regni nostri impositis, & nobis, seu progenitoribus nostris, per ipsum dominum Summum Pontificem, vel ejus prædecessores, aut etiam per prælatos & clerum regni nostri, nobis concessis, ratione præbendæ suæ prædictæ, aut ecclesiarum, ad eandem præbendam spectantium, nobis solvendæ, per summonitionem scaccarii prædicti facis, supersedeas omninò;

Et districtionem, si quam ei eâ occasione feceris, sine dilatione relaxes eidem.

Teste custode prædicto, apud Wyndesore, vi. die Septembris.

Per ipsum custodem.

Litteræ de protectione, pro cardinalibus.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Edw. III. m. 14. in Turr. Lond.

REX, omnibus amicis & fidelibus suis, &c. salutem. Sciatis quod, cum venerabiles in CHRISTO patres, domini P. tituli Sanctæ Praxedis, presbiter, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro diaconus, cardinales ad nos in proximo sunt venturi, suscepimus eos, familiam, res, & bona eorum in protectionem & defensionem nostram specialem :

Et ideò vos amicos rogamus, vobisque fidelibus nostris injungimus & mandamus, quatinus, prædictis cardinalibus reverentiam debitam impendentes, non inferatis, seu quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis eisdem, aut familiæ suæ, in rebus, seu personis, injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod seu gravamen :

Et, si quid eis forisfactum fuerit, id eis faciatis sine dilatione quâlibet emendari.

In cujus, &c.

Dat' Valencien', xix. die Septembris, anno ut supra.

Advocatio prioratûs de Monte Acuto, comiti Sarum conceditur.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Edw. III. m. 14. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum prioratus de Monte Acuto, dudum à progenitoribus dilecti & fidelis nostri, Willielmi de Monte Acuto, comitis Sarum, & marescalli Angliæ, denominationem acceperit, de quorum terris & possessionibus dictus prioratus dotatus extitit & ditatus ;

Nos, ad hoc, necnon ad probitatem strenuam dicti comitis, ac impensa nobis per eum obsequia fructuosa, considerationem habentes, & sperantes quod idem comes, propter gratam dictorum progenitorum suorum memoriam, & propter idempnitatem cognominis sui, & prioratûs prædicti, ipsum prioratum gratiùs protegeret & foveret, si ejus fieret advocatus ;

Concessimus eidem comiti, pro nobis & hæredibus nostris, advocationem prioratûs prædicti, habendam & tenendam sibi & hæredibus suis de nobis & hæredibus nostris, cum honoribus, prærogativis, juribus, & proficuis quibuscumque, advocato dicti prioratûs ab antiquo debitis, absque aliquo nobis indè reddendo, imperpetuum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Kyenrayng, xvi. die Septembris, anno regni nostri tertiodecimo.

Pro duce Gelriæ ; de feodo, pro homagio præstito, ei concesso.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum illustris Reinaldus, dux Gelriæ & comes Zutphen, sororius noster carissimus, homagium & omnia, quæ tenebat de domino Philippo de Valesio, pro Rege Franciæ se gerente, eidem Philippo, occasione adhærentiæ nobis factæ, reddiderit, nobisque fecerit homagium & fidelitatis juramentum ;

Nos, attendentes ostensam nobis per præfatum ducem gratitudinem in hâc parte, & proindè volentes sibi gratam facere repensivam ;

Concessimus ei mille libras sterlingorum, percipiendas annis singulis, ad totam vitam suam, ad festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales portiones, de custumis nostris in portubus subscriptis ; videlicet,

In portu civitatis nostræ London', quingentas libras ;

In portu villæ de Sancto Botulpho, ducentas & quinquagintæ libras, &

In portu de Kyngeston super Hull, ducentas & quinquaginta libras :

Quas quidem mille libras præfato duci, modo quo præmittitur, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Dat' apud Bruxell', xxi. die Septembris, anno regni nostri tertiodecimo.

Ordinationes super electione vicecomitum.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 12. in Turr. Lond.

REX, coronatoribus in comitatu Somers', necnon militibus & aliis in proximo comitatu, ibidem tenendo, conventuris, salutem.

Quia pro præcavendo dampnis gravibus nobis, & oppressionibus, extorsionibus, & aliis gravaminibus populo regni nostri, per vicecomites ejusdem regni, qui ad suam propriam & suorum amicorum procurationem ad hujusmodi vicecomitum officium hactenus assumpti fuerunt, factis multipliciter & illatis ; & ad nostram & ad dicti populi nostri utilitatem, ejusdemque populi tranquilitatem & quietem, de avisamento, consilio, & assensu fidelium nostrorum nobiscum assistentium, duximus ordinandum ;

Quod omnes & singuli vicecomites dicti regni, in plenis comitatibus per homines comitatuum eorumdem, de probioribus, & fidelioribus, & magis idoneis hominibus dictorum comitatuum, terras & tenementa in ballivis suis in feodo, juxta formam statutorum indè editorum, habentibus, cum deliberatione providâ annis singulis eligantur ;

Et quod iidem homines de comitatibus illis tales in vicecomites eligant & eligi faciant, pro quibus, tam nobis quam populo ballivarum suarum, voluerint suo periculo respondere :

Nos, volentes ordinationem prædictam firmiter observari, vobis mandamus districtiùs injungentes, quod in pleno comitatu, in dictis partibus de Somers' jam proximò tenendo, unum de probioribus & fidelioribus hominibus ejusdem comitatûs & comitatûs Dors', terras & tenementa in eisdem comitatibus, vel eorumdem altero, ut prædicitur, habentem, & pro officio vicecomitis ibidem excercendo, magis idoneum, pro quo eciam respondere volueritis, absque ulteriori prorogatione & dissimulatione aliquâ, eligatis, juxta formam ordinationis antedictæ ;

Et statim, cum dicta electio facta fuerit, nobis in cancellariâ nostrâ de nomine illius, qui sic electus fuerit, sub sigillis vestris, præfati coronatores, & quatuor militum, vel aliorum quatuor, si milites ibidem præsentes non fuerint, de ditioribus & probioribus hominibus ejusdem comitatûs, qui electioni illi interfuerint, constare faciatis, ut ei officium prædictum, prout moris est, committere valeamus :

Injungentes nichilominus eidem quod ad cancellariam nostram prædictam celeriter accedat, sacramentum suum facturus, & commissiones nostras de custodiâ comitatuum prædictorum, in formâ consuetâ confectas, recepturus, prout decet :

Et hoc nullatenus omittatis : remittentes nobis hoc breve.

Teste custode prædicto, apud Wyndesore, xxii. die Sept.

Per ipsum custodem.

Consimile breve dirigitur coronatoribus in comitatu Dors', necnon militibus & aliis in proximo comitatu ibidem tenendo conventuris, mutatis mutandis.

Teste ut supra.

Consimile breve dirigitur coronatoribus in comitatu Essex', necnon militibus & aliis in proximo comitatu ibidem tenendo conventuris, mutatis mutandis.

Teste ut supra.

Consimile breve dirigitur coronatoribus in comitatu, Sussex', necnon militibus & aliis in proximo comitatu ibidem tenendo conventuris, mutatis mutandis.

Teste custode, apud Westm', xxv. die Octobr'.

Consimile breve dirigitur coronatoribus in com' Surr', necnon militibus & aliis in proximo comitatu ibidem tenendo conventuris, mutatis mutandis.

Teste ut supra.

Consimile breve dirigitur coronatoribus in comitatu Cantebr', necnon militibus & aliis in proximo comitatu ibidem tenendo conventuris, mutatis mutandis.

Teste custode, apud Wyndes', primo die Sept'.

De potestate ad debita remittenda.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Edw. III. m. 13. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de commodis & quiete populi regni nostri attentè soliciti, & instanti supplicationi dilecti & fidelis nostri, Willielmi de Monte Acuto comitis Sarum & marescalli Angliæ, qui propter hoc erga nos diu institit & instanter, favorabiliter inclinati;

Ac de fidelitate & circumspectione,
Edwardi ducis Cornubiæ & custodis Angliæ, filii nostri carissimi;

Ac venerabilium in CHRISTO patrum,
Johannis Cantuar' archiepiscopi, totius Angliæ primatis,
Richardi Dunolm' episcopi, &
Richardi London' episcopi, cancellarii nostri;

Ac dilectorum & fidelium nostrorum,
Richardi, Arundell', &
Willielmi, Huntingdon', } *comitum;*
Henrici de Percy,
Radulphi de Nevill, &
Willielmi de la Pole;

intimè confidentes, ad concedendum, vice nostrâ, per finem rationabilem indè faciendum, omnibus hominibus regni nostri pardonationem & plenam remissionem de omnibus debitis, summam decem librarum non excedentibus, quæ ab ipsis, vel eorum aliquo, ad opus nostrum, per summonitionem scaccarii nostri de viridi cerâ, exiguntur, vel pro tempore præterito exigi poterunt in futuro;

Necnon pardonationem catallorum, fugitivorum, & felonum, & evasionum prisonum, pro quibus dicti homines per nos, hæredes, vel ministros nostros, aut hæredum nostrorum, occasionari poterunt vel aliqualiter impetiri;

Ac etiam ad concedendum illis, qui finem rationabilem propter hoc facere voluerint, ut in casu, quo ipsi decesserint, hæredibus suis infra ætatem existentibus, executores dictorum decedentium, vel proximi parentes dictorum hæredum, ad quos hæreditas eorum non esset post mortem suam devolvenda, habeant custodiam terrarum & hæredum hujusmodi decedentium, custodiis terrarum & hæredum comitum, & majorum baronum, sic morientium, dumtaxat exceptis;

Præfatis duci, archiepiscopo, episcopis, comitibus, Henrico, Radulpho, & Willielmo de la Pole, octo, septem, sex, quinque, & quatuor eorum, quorum præfatos ducem & archiepiscopum ac Radulphum tres esse volumus, plenam, pro nobis & hæredibus nostris, concessimus & commisimus potestatem.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud villam de Markoyn, infra marchiam Franciæ, xxvi. die Septembris, anno regni nostri tertiodecimo.

Per ipsum Regem.

De Rege cum excercitu versus Franciam profecto, & de gratiis concedendis.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angl. et Vascon. 13 Edw. III. m. 12. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nuper, de consilio & assensu prælatorum, & procerum, ac communitatis regni nostri, passagium nostrum ad partes assumpserimus cismarinas, dictique prælati, proceres, & comunitas, in pleno parliamento nostro, nobis promiserint omnem subventionem, quam poterant, pro assumpti expeditione negotii, se facturos;

Ac postmodum, propter defectum pecuniæ, progressus noster dilationem longam & periculosam receperit ac probrosam, propter quod, cum difficultate maximâ, mutuum, quantum potuimus, sub obligationibus & pœnis gravissimis contrahentes, sumus, cum grandi excercitu, versus Franciam jam profecti:

Nos, volentes præcavere periculis quæ nobis, ac amicis, & fidelibus nostris, qui se prò nobis similiter obligârunt, necnon toti regno nostro poterunt, ex dictis obligationibus, nisi fiat conventa solutio, provenire, venerabiles patres Johannem Cantuar' archiepiscopum & Richardum episcopum Dunolm', ac dilectum & fidelem nostrum, Willielmum de la Pole, propter hoc, & ad insinuandum prælatis & proceribus, ac communitati regni nostri prædictis, statum negotiorum nostrorum & pericula supradicta, ad partes regni nostri, pro remedio super hoc ordinando, duximus celeriter transmittendos; & quia gratâ memoriâ recensentes profusam gratitudinem quam clerus & populus regni nostri nobis hactenus ostenderunt, & proindè volentes eis gratam facere repensivam;

Ac de sincerâ fidelitate Edwardi ducis Cornubiæ, &c. *prout supra, usque hæc verba; viz.*

Ad concedendum, vice nostrâ devotis & fidelibus nostris, remissiones, pardonationes, & gratias alias, magnas & varias, generales & speciales, & ad alia faciendum, prout in quâdam indenturâ inter nos & præfatos ducem, archiepiscopum, episcopos, comites, Henricum, Radulphum, & Willielmum de la Pole, indè factâ, pleniùs continetur:

Ita tamen quod prælati, proceres, & comunitas supradicti, nobis fines & subventionem faciant, prout concordari poterit pro præmissis, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes pro nobis & hæredibus nostris, quod remissiones, pardonationes, & gratias, quas præfati dux, archiepiscopus, episcopi, comites, Henricus, Radulphus, & Willielmus de la Pole, octo, septem, sex, quinque, & quatuor eorum, quorum præfatos ducem & archiepiscopum, ac Radulphum, tres esse volumus, fecerint in hac parte, ratas habebimus & acceptas.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Markoyn infra marchiam Franciæ, xxvi. die Septembris, anno regni nostri tertiodecimo.

Per ipsum Regem.

Indentura cum præfatis, super gratiis antedictis concedendis, facta.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angl. & Vasçon. 13 Ed. III. m. 12. in Turr. Lond.

C'ESTE le poair donez, endentez, par le tresnoble prince, monsieur Edward, par la grace de DIEU, Roi d'Engleterre, seigneur d'Irlande, & ducs d'Aquitain, as noble prince, monsieur Edward ducs de Cornewaill, son eisne fiuz, gardein d'Engleterre, & les honurables piers en DIEU, par la meisme grace, Johan ercevesque de Canterbirs, primat de toute Engleterre, & Richard evesque de Duresme & Richard evesque de Londres chanceller le Roi, & as nobles hommes, Richard conte d'Arondel, William conte de Huntyngdon, Henry de Percy, Rauf de Nevill, & William de la Pole, oyt, sept, sis, cynk, & quatre de eux, issint que les ditz ducs, ercevesque, & Rauf de Nevill soient trois de eux, de granter, en noun de Roi, les graces que s'ensuien, ou partie d'ycelles, solonc ce q'ils verront que ce soit affaire, as gentz de seinte Esglise & as autres, par resonable fin, ou pur autre covenable eide avoir, par queux fin & eide le Roi poet estre descharge des dettes q'il doit ore es parties de decea, & q'ils ne soient en autre oeps converteez:

Primes, de fair pardone des dettes qe courent en demand, par sommons de l'escheqier de la verte cire, deinz le somme de dys livres.

Item, de faire un general pardon des chateux des futifs, & des felouns, & des eschaps des prisons.

Item, de faire relees & pardoun de l'eschuage & de l'eide q'est duz au Roi pur faire son fitz chivaler & pur sa eisne fille marier.

Item, de granter as gentz de seinte esglise de faire fin pur voidances de leur esglises.

Item, de prendre fins en certein pur vieles dettes que passent dys livres.

Item, de prendre fin pur englescherie.

Item, de receivre fins de ceux qi les voillent faire, en cas que leur heirs soient deinz age au temps de leur moriant, que leur executours ou les prescheins parentz, de lours heirs, as queux leur heritage ne devereit descendre, apres le deces des ditz heirs, puissent avoir la garde de leur ditz heirs, forspris la garde des heirs de contes & des grantz barons.

Item, de vendre gardes, mariages, & voidances, quant ils escherrunt.

Item, de repeller le poair de assarter en les forestes le Roi.

Item, de faire que ce que feust ordine des fruitz & profitz des benefitz des aliens, qi sont du poair des enemis le Roi, soit mis en execution.

Item, de faire le profit le Roi d'estainie, mine d'argent, & de plumb.

Item, que les covenances & assignementz, faitz a monseur William de la Pole, lui soient tenuz.

Item, que les covenances & assignémentz faitz as marchantz des compaignies de Bard & de Peruch, a maistre Poul de Mont Florum, & a maistre Pance de Coutron, leur soient tenuz en touz pointz.

Et voet le Roi que ce, que les avantditz ducs, ercevesque, evesques, contes, Henri, Rauf, & William de la Pole, oyt, sept, sis, cynk, & quatre de eux, issint que les ditz ducs, ercevesque, & Raôf soient les trois, ferront es choses susdites & chescune d'ycelles, soit tenuz ferme & estable sanz estre repellez.

En tesmoignance de queu chose, a la partie de ceste endenture demorante devers les ducs, ercevesque, evesques, contes, & les nobles avantditz, le Roi avandit ad fait mettre son grant seal.

Don' en chaump de la ville de Markoyn, deinz la marche de France, le xxvii. jour de Septembre, l'an susdit.

Ad ducem Brabantiæ, super pacis tractatu.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Edw. III. m. 12. in Turr. Lond.

REX, illustri Johanni duci Brabantiæ, consanguineo suo carissimo, salutem.

Cum vos, de procurandâ pace bonâ inter nos & dominum Philippum de Valesio votivè soliciti, nos duxeritis cum instantiâ requirendos, ut pacis tractatui quem inter nos & ipsum prosequi cupitis, annuere dignaremur;

Nos, vestris volentes condescendere precibus in hac parte, ac de vestrâ sinceritate intimè confidentes, ad concedendum, nostro nomine, personis pacificis, cujuscumque conditionis extiterint, usque ad numerum quem ad hoc videritis oportunum, salvum & securum conductum, cum hominibus, equis, bonis, & hernesiis suis, ad aliquem locum certum, per duas vel tres leucas aut circiter, distantem à nobis, prout meliùs expedire videritis, pro tractatu pacis hujusmodi accedendi, morandi, & liberè redeundi, sine molestatione, gravamine, dampno, vel injuriâ, eis in personis vel in rebus, per nos vel nostros, quomodolibet inferendis, & ipsos super hoc vice nostrâ securandum, plenam vobis committimus & concedimus potestatem:

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid, nostro nomine, feceritis in præmissis.

In cujus, &c. usque ad diem Veneris proximò futurum, & per totum illum diem duraturas.

Dat' apud Markoyne, iv. die Octobris, anno ut supra.

De excitando clerum Eborum provinciæ pro subsidio, Regi concedendo.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, W. eâdem gratiâ, archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, salutem.

Quamvis archiepiscopus Cantuar', ac cæteri prælati, & clerus suæ provinciæ, quandam decimam, ultra decimam triennalem jam currentem, nobis de bonis suis ecclesiasticis, in convocatione ipsius archiepiscopi Cantuar', de clero suæ provinciæ prædicto, apud ecclesiam Sanctæ Brigidæ London factâ, concesserint;

Et terminos solutionis secundi anni dictæ decimæ triennalis anticipare, in auxilium supportationis onerum, quæ pro defensione ecclesiæ Anglicanæ & regni nostri, contra hostium invasiones, nos oporteret inevitabiliter sustinere, vos, ac prælati & clerus, dictæ vestræ provinciæ, nichilominus habitis priùs super hoc, de mandato nostro diversis convocationibus, & expositis vobis periculis & malis, quæ manifestiùs iminebant, áliquod subsidium nobis concedere penitùs denegâstis;

Undè miramur quamplurimùm & movemur, præsertim cum dicta defensio sit communis, & omnes & singuli de eodem regno, tam clerici quam laici, ad dictorum ecclesiæ & regni defensionem & salvationem subvenire pro viribus astringantur.

Et quia ulteriùs tolerare non possumus, quin contra vos, & alios de clero dictæ provinciæ, manum nostram viis & modis, quibus in casu hujusmodi licitè poterimus, extendamus, nisi vos & ipsi, competenti subsidio, pro defensione & salvatione supradictis faciendo, celeriùs inclinetis;

Vobis in fide & dilectione, quibus nobis astricti estis, mandamus, rogantes quod, consideratis diligentius gravibus iminentibus periculis, quæ tam ex hostili alienigenarum incursu quam ex Scotorum inimicorum nostrorum invasionibus, qui se jam in partibus Scotiæ congregari faciunt, ad destructiones & alia facinora, quæ poterunt, tam ecclesiasticis personis, quam aliis regni nostri inferendo, noscuntur verisimiliter evenire;

Ad certum diem, per vos ad citiùs quo poteritis præfigendum, apud ecclesiam vestram Sancti Petri Eborum, clerum vestræ diœcesis, tam videlicet religiosos, exemptos & non exemptos, quam alias ecclesiasticas personas, quos noveritis convocandos, convocari faciatis;

Et cum eisdem religiosis & clero, cum diligentiâ quâ poteritis, tractetis; eosdem nichilominus modis & viis, quibus melius expedire videritis, excitantes, & etiam inducentes, quod nobis aliquod competens subsidium, in tam urgenti necessitate, & maximè ut dictæ Anglicanæ contra inimicorum jacula succurratur ecclesiæ, & aliis causis præviis, concedatur.

Aliquos autem, vel aliquem, fideles nostros, aut fidelem, ad diem prædictum mittere disposuimus, ad exponendum vobis aliqua, quæ præmissa contingunt, & ad reportandum nobis quod in hâc parte duxeritis faciendum; propter quorum absentiam, si tunc non venerint, dictum negotium ulterius retardari nolumus seu deferri.

Teste custode prædicto, apud Wyndesore, x. die Octobris.

Per ipsum custodem & concilium.

Bulla Benedicti XII. Papæ, de processibus contra Imperatorem ac confœderantes cum ipso, & contra titulum vicarii à Rege assumptum.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

BENEDICTUS episcopus, servus servorum DEI, magnifico principi Edwardo, Regi Angliæ illustri, spiritum consilii sanioris.

Recentem habemus memoriam, & etiam tuæ credimus memoriæ inhærere, qualiter dudum, non longè diebus præteritis, excellentiam tuam puram & sinceram à quavis obfuscatione tenebrosi contagii præservari, tuæque splendorem prosapiæ in te lucere clariùs cupientes, ex intimæ dilectionis affectu, quo te statumque tuum semper fuimus prosecuti, nostras tibi direximus litteras;

Inter cætera recensentes quod Ludovicus de Bavaria, contra processus, fœlicis recordationis, Johannis Papæ XXII. prædecessoris nostri, & inhibitiones ipsius, de consilio fratrum suorum, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalium, factos & habitos, diversas, spirituales & temporales, pœnas & sententias continentes, ingressus Italiam, nonnullos hæreticos, & de hæresi publicè condempnatos, in consortium publicæ familiaritatis & participationis admisit; hæretica quoque dogmata, scienter, immo potiùs dementer, approbans, ea per diversas suas litteras, ejus noto sigillo munitas, deduxit in aliorum publicam notionem:

Ex hiis & pluribus aliis horrendis excessibus, quos, utpote toti mundo notorios, subticemus, se ostendendo hæreticæ pravitatis labe respersum, ac excommunicationis & anathematis sententias incurrendo.

Et tandem, ausus ausibus & excessus superaddens excessibus, ad urbem accessit, ubi in tantam prorupit insaniam, ut meditatus urbi & orbi universalis scismatis suscitare dispendium, quendam ypocritam, nomine Petrum de Corbaria, velut abhominationis detestandæ simulacrum, quantum in eo fuit, pro Romano Pontifice statuere & habere per se & alios moliretur, ipsumque fuit veneratus ut Papam, consecrationem, immò veriùs execrationem, ac diadema imperiale, de facto recepit ibidem, ut de multis aliis reprobis ejus processibus & detestandis excessibus, præsumptione perpetratis hæreticâ, taceatur.

Propter quæ idem prædecessor dictum Ludovicum denunciavit à Domino omni dignitate & honore fore privatum, & ipse in eum, tantarum hæresum & scismatum maculis irretitum, exercens gladium apostolicæ potestatis, eum, cum omnibus, qui adhærerent eidem, vel sibi præstarent auxilium, consilium, vel favorem, seu pro Romanorum Rege vel Imperatore scienter haberent, tenerent, vel nominarent, eundem, non solum excommunicationis & anathematis, set etiam alias pœnas & sententias, tanquam in fautores, auxiliatores, & valitores hæretici & scismatici, promulgavit, & declaravit a jure prolatas, sicut in diversis processibus, per dictum prædecessorem super hoc habitis, seriosiùs continetur;

Quibus, per dictas litteras nostras, prolixiore narrationis serie, ad notitiam tuam deductis, magnificentiam tuam per easdem litteras requirendam duximus & rogandam, ut tu, prudenter advertens, & in scrutinium internæ considerationis adducens, gravitatem pœnarum & sententiarum, quas incurrerent, quantisque se periculis & discriminibus implicarent, qui præfato Ludovico sic publicè & notoriè de pravitatibus hæresis sic odiosi scismatis condempnato, priusquam reconciliationis gratiam ejusdem ecclesiæ meruisset, participare præsumerent, vel sibi impenderent auxilium, consilium, vel favorem, vel, tanquam Imperatori vel Regi Romanorum, reverentiæ cultum, seu titulum regalis vel imperialis nominis, assignarent scienter, à cujuslibet participationis fœdere contrahendo cum eo, & quâlibet exhibitione reverentiæ & honoris sibi, tanquam Regi vel Imperatori, donec ipse reconciliationis gratiam dictæ ecclesiæ meruisset, penitùs te retrahere & totaliter abstinere arctares, ut tibi famæ integritas & illibata tui generis claritas servarentur.

Postque rumore imposito & infesto ad auras nostras deducto, quòd tu requisitionibus & precibus nostris hujusmodi, de fonte prodeuntibus caritatis, non sine detrimento tuæ salutis & famæ, quod dolentes referimus, obauditis, eisdem processibus prædecessoris ejusdem, per quos adversus omnes & singulos, cujuscumque præminentiæ, conditionis, vel statûs, etiam si pontificali, vel regali, vel quâcumque aliâ, ecclesiasticâ seu mundanâ, dignitate fulgerent, præfato Ludovico adhærentes, seu præstantes directè vel indirectè, publicè vel occultè, consilium, vel auxilium, vel favorem, vel sibi, tanquam Imperatori vel Regi Romanorum, reverentiam exhibentes, seu titulum regalis vel imperialis nominis assignantes, seu ascribentes, graves spirituales & temporales pœnæ & sententiæ infliguntur in suâ perdurantibus firmitate, præsumpseras confœderationes inire cum eo, sibique adhærere ac præstare consilium, auxilium, & favorem;

Et, quod est gravius, in serenitatis tuæ gloriâ notabilem ponere maculam non formidans, per totam Alemanniam & Germanniam, ac universas & singulas earum provincias, vicariatûs nominis officium, sub imperialis nominis titulo, ab eodem susceperas de facto, cum idem Ludovicus nec Rex, nec Imperator, existit, tali prætextu ecclesiarum prælatis & personis ecclesiasticis, in terris imperii constitutis, ac in nostrâ & ejusdem ecclesiæ devotione & fidelitate consistentibus, sub pœnis gravibus, per tuas litteras injungendo, ut ad te, tanquam ejusdem Ludowici in partibus illis vicarium, super diversis, contentis in eisdem tuis litteris, convenirent, prout in dictis litteris, quas sigillo tuo munitas, præsentatas nobis, oculatâ fide perspeximus, plenius continetur, contempnens dampnabiliter pœnas & sententias supradictas, illis te manifestè, non absque horrendâ tui statûs maculâ atque notâ proculdubio, implicando.

Nos, considerantes quòd hujusmodi vicariatûs officium, & alia præmissa per te præsumpta, ad tui honoris, & statûs, ac salutis, & famæ, dispendium redundabant, te per dictas litteras nostras requisivimus, & hortati fuimus, paterno tibi consilio suadentes, ut præmissa & alia, quæ circa illa tibi possent occurrere, deducens in rectæ discussionis & deliberationis examen, ac insuper tenens certiùs & attendens quòd idem Ludowicus, ut præfertur,

nec Rex, nec Imperator existit, nec aliqua, quæ fecerit, vel faciat, sub imperiali vel regali nomine, sint alicujus roboris vel momenti;

Quodque tibi periculosum erat, ac multipliciter formidandum, bellorum subire discrimina, si fores dictis processibus, pœnis, & sententiis, involutus, ac per hæc Dei & ejusdem ecclesiæ persecutor & hostis effectus, à quibus semper desideravimus reddere te immunem, ab hujusmodi præsumptionibus penitùs resilires, gressusque tuos in viam rectam ac Deo placitam, tuisque statui, saluti, & honori, congruam dirigere, quantocius non differres.

Sperabamus enim quòd, oculis tuis apertis ad bonum, & declinantibus non in erroris devium, set in callem rectitudinis & semitam veritatis salutiferæ, monita devotè susciperes & efficaciter adimpleres, nec Dominum, ac nos, & eandem ecclesiam, ulteriùs, per graviores excessus ac oppressiones ecclesiarum & personarum ecclesiasticarum, contra te ad iracundiam provocares.

Set, sicut noviter ex conquestione venerabilis fratris nostri Guillermi episcopi Cameracensis, non sine admiratione & animi turbatione, percepimus, & referimus cum dolore, tu, prædictis monitis, requisitionibus, hortationibus, & precibus apostolicis deductis penitùs in contemptum, adversus præfatum episcopum & ecclesiam Cameracensem, ac comitatum & terras ipsorum, quosdam voluntarios & odiosos processus, non absque divinæ majestatis & apostolicæ sedis offensâ, & derogatione ecclesiasticæ libertatis, de facto, prætextu vicariatûs hujusmodi, habere, cepisti, & graviores facere comminaris; ac contra civitatem Cameracensem, quæ ad episcopum & ecclesiam prædictos pleno jure noscitur pertinere, equitum & peditum armatorum exercitum congregâsti, ipsamque, in dictorum episcopi & ecclesiæ dampnum non modicum & præjudicium, obsedisti, eamque detinere præsumis obsessam.

Cum itaque processus, vel veriùs excessus, hujusmodi non possumus salvâ conscientiâ, nec etiam debeamus, contuentibus oculis pertransire, quin ad tuitionem & defensionem ejusdem Cameracensis, & aliarum ecclesiarum, in quarum oppressione jura nostra & Romanæ ecclesiæ opprimi dubium non existat, apponamus manum apostolicæ potestatis, excellentiam tuam iteratò requirimus & rogamus attentè, per apostolica scripta tibi districtiùs injungentes, quatinùs attendens consultiùs, & revolvens prudentiùs, in scrutinio mentis tuæ, quam periculosum tibi, tuisque hæredibus, imposterùm reddi posset, quod adversus ejusdem prædecessoris processus, notoriè habitos, & per universa ferè orbis climata publicatos, te procaciter erigas, & publicè venias contra eos;

Quantâque notâ infamiæ & ignominiæ, ex præsumptione tam dampnabili, respergaris; considerantiùs etiam cognitans quale tibi, tuisque hæredibus, imposterum possit parturiri dispendium, si puplicus fautor hæretici & scismatici, de hæresi & scismate condempnati, per solempnes processus ejusdem sedis apostolicæ denoteris, consulto & proviso consilio, per emendationem debitam, hujusmodi studeas præcavere pericula & dispendia evitare, prædictum exercitum ab obsidione prædictâ quantociùs revocando, & à similibus imposterùm abstinendo, dictoque vicariatûs officio, per quod fama tua læditur, & status dignitatis regiæ non mediocriter minoratur, ulteriùs non utendo.

Alioquin, cum non sit defferendum homini contra Deum, nec ecclesiarum oppressiones possumus salvâ conscientiâ æquanimiter sustinere, contra te, licet invitè, ad publicationem dictarum sententiarum & pœnarum, in dictis ejusdem prædecessoris processibus, constitutarum, contentarum, & etiam prolatarum, quas te propter prædicta non est dubium incurrisse, infallibiliter procedemus, & procedi faciemus per alios, prout viderimus expedire.

Dat' Avinon', iv. idûs Octobris, pontificatûs nostri anno quinto.

Pro Laurentio de Hastyngs, honoris comitis Palatini condecorato.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Ed. III. m. 12. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd circumspectionis & elegantiæ præsagium, quod ex aptis, consanguinei nostri carissimi, Laurentii de Hastyngs juventutis auspiciis concepimus, meritò nos inducunt ut ipsum in hiis, quæ honoris sui debitam conservationem respiciunt, pronis favoribus prosequamur.

Cum itaque hæreditas, bonæ memoriæ, Adomari de Valencia, comitis Pembroch', ut dicitur, Palatini, pridem sine hærede de corpore suo procreato decedentis, ad sorores suas fuerit devoluta, inter ipsas & earum hæredes proportionabiliter dividenda;

Quia constat nobis quòd præfatus Laurentius, qui dicto Adomaro in partem hæreditatis succedit, est ex ipsius Adomari sorore seniori descendens, & sic peritorum assertione, quos super hoc consulimus, sibi debetur prærogativa nominis & honoris, justum & debitum reputamus, ut idem Laurentius, ex seniori sorore causam habens, assumat & habeat nomen comitis Pembroch', quod dictus Adomarus habuit dum vivebat.

Quod quidem nomen, quantum in nobis est, sibi confirmamus, ratificamus, & etiam approbamus; volentes & concedentes ut dictus Laurentius prærogativam & honorem comitis Palatini in terris, quas tenet de hæreditate dicti Adomari, adeò plenè & eodem modo habeat & teneat, sicut idem Adomarus illos habuit & tenuit tempore quo decessit.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Montem Martini, xiii. die Octobris, anno regni nostri tertiodecimo.

Per ipsum Regem.

Pro comitivâ Edwardi Regis Scotiæ, de vadiis solvendis.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 4. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Cum nuper per concilium nostrum ordinatum fuisset, quod certi homines ad arma, hobelarii, & sagittarii, in comitatibus Cumbr' & Westmerl', ac quibusdam aliis comitatibus regni nostri, eligerentur ad proficiscendum ad partes Scotiæ, in comitivâ dilecti & fidelis nostri Edwardi Regis Scotiæ, & aliorum magnatum regni nostri, pro obsidione villæ Sancti Johannis de Perth in Scotiâ amovendâ, & alias, pro destructione & repulsione Scotorum hostium nostrorum, ac salvatione & defensione regni nostri, contra hostiles dictorum Scotorum incursus, ad vadia nostra;

Ac quadraginta homines ad arma, & mille hobelarii, de dicto comitatu Cumbr';

Et viginti & quatuor homines ad arma, & ducenti hobelarii de dicto comitatu Westmerl';

Cum dilecto & fideli nostro Antonio de Lucy, in comitivâ præfati Regis Scotiæ, Gilberti de Umframvill comitis de Anegos, Henrici de Percy, Radulphi de Nevyll, & Ricardi Talebot, & aliorum fidelium nostrorum, ad dictas partes Scotiæ, in obsequio nostro, ex causis præmissis profecti fuissent, & ibidem per tres septimanas in eodem obsequio nostro moram fecissent, sicut præfati Henricus & Radulphus, nos in cancellariâ per literas suas certificârunt:

Vobis mandamus, quod præfatis sexaginta & quatuor hominibus ad arma, & mille & ducentis hobelariis, vadia sua rationabilia, pro tempore prædicto, quo sic in dicto obsequio nostro in dictis partibus Scotiæ steterunt, de thesauro nostro solvi, vel eis indè competentem assignationem, in locis ubi sibi indè celeriter satisfieri poterit, habere faciatis.

Teste præfato custode, apud Westm', xv. die Octobris.

Per billam thesaurariæ.

Litteræ Regis Bohemiæ, ducis Lotharingiæ & aliorum, Regi Angliæ, per magistrum balistariorum Regis Franciæ, missæ.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Walt. Hemingford Chron. Edw. III. Oxon. 1731. p. 307.

TREMENTISSIME domine. Noveritis, quod dominus meus, Rex Franciæ, michi in præceptis dedit, quod vobis scire faciam, quod sæpè ad aures suas pervenit, quod ubique palam vos facitis, si sciretis, ipsum debere, vel ecinm velle, vobiscum pugnam inire xv. diebus, aut certè septimanis tribus, cum militiâ nostrâ & exercitu, sub conditione bellum committendi cum ipso ardenti affectu moram faceretis.

Super quibus sciatis, quod, si usque ad diem Mercurii proximò futurum expectaveritis, dominus meus Rex vobis sic approximando castrametabitur, quod die Jovis vel Veneris sequente, si tamen in loco communi, aquis vel aliis impedimentis, deceptionibusve nobilibus, nullatenùs impedimento fueritis, bellum vobiscum committere non tardabit. Et si, ut præmittitur, moram feceritis, ex parte domini mei Regis, quod non deficietis, vobis fidejussor ego sum.

Trementissime dominè, si prædicta vera esse non creditis, dominus meus Boemiæ, dominus de Niez, dominus constabularius, dominus meus Lotharingiæ, sicut vobis scribo, per litteras suas testes fient.

Script' apud Sanctum Quintinum, xvii. die Octobris, in nocte.

Responsio domini Hugonis de Geneve ad litteras prædictas, jussu Regis Angliæ.

DILECTISSIME consanguinee, litteras vestras recepi, & intellexi, reverentissimoque domino meo, Regi Angliæ, illas, sicut rogastis, præsentare non distuli. Super quibus benè nostis, nec vos latere potest, cum notorium sit & apertum, quod Rex Angliæ, dominus meus, regnum Franciæ intravit, tribusque septimanis, & ampliùs, in illo mansit. Mora sua ita est notoria & aperta, quod dominus vester, Rex Franciæ, si voluisset, diu est quod bellum habuisset.

Dominus meus verò, Rex Angliæ, in dicto regno usque ad diem, per vos assignatum, causâ bellum committendi, si Rex, dominus vester, venire voluerit, adhuc moram faciet. Et hoc, ego, jussu domini mei Regis Angliæ, de consensu domini marchionis de Brandebergh, ducis de Gelre, marchionis de Julers, domini Johannis de Hannonia, & aliorum nobilium, cum vobis decrevi nunciare, dum penes vos & magnates de patria vestrâ cognicionem non habeant. Et scire vos facio, quod, si ex parte vestrâ, sicut per litteras vestras apparere videtur, bellum affectatis, in petitione vestrâ deficere non potestis.

Dominus noster vos custodire dignetur.

Script' juxta Orny Sancti Benedicti, xviii. die Octobris.

Rex Scotiæ capitaneus exercitûs constituitur.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, pro repulsione & refrænatione obstinatæ malitiæ Scotorum, hostium nostrorum, qui tam regnum nostrum quam alias terras nostras in marchiâ Scotiæ, hostiliter invadere satagunt, & homicidia, incendia, deprædationes, & alia mala & facinora, quæ poterunt, inibi, ut accepimus, perpetrare, magnificum principem, dominum Edwardum, Regem Scotiæ illustrem, consanguineum nostrum carissimum, de cujus fidelitatis constantiâ & circumspectione providâ confidimus, magnatum & aliorum fidelium nostrorum in partibus marchiæ regni nostri existentium, ac totius exercitûs nostri, ad eandem marchiam ex causâ prædictâ mittendi, & etiam singularum personarum, pro defensione regni, & terrarum, & populi nostrorum, versus partes illas profecturorum, capitaneum constituimus & ductorem:

Dantes eidem Regi Scotiæ plenam, tenore præsentium, potestatem, omnes excessus, injurias, transgressiones, & felonias, si qui per homines exercitûs prædicti, vel ipsorum aliquem, in eodem exercitu perpetrati fuerint, debitè puniendi, & super hiis justitiam faciendi; & omnia alia quæ repulsionem & refrænationem hostium nostrorum prædictorum concernunt, vel concernere poterunt, faciendi & explendi.

Dantes, insuper, universis & singulis comitibus, baronibus, militibus, hobelariis, sagittariis, & omnibus aliis fidelibus nostris, in partibus prædictis, tam infra libertates quam extra, similiter, tenore præsentium, in mandatis, quod præfato Regi, tanquam capitaneo, & ductori dicti exercitûs nostri, & omnium aliorum prædictorum, in hiis, quæ honorem nostrum ac salvationem & defensionem regni, ac terrarum, & populi nostrorum, contra hujusmodi hostiles invasiones, ac repulsionem eorundem hostium nostrorum, ut præmittitur, & punitionem in dicto exercitu delinquentium, contingunt, pareant, obediant, & intendant.

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste custode prædicto, apud Wyndesor, xxvi. die Octobris.

Per concilium.

Pro Thoma Ughtred, super redditione villæ Sancti Johannis de Perth, de excusando.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat 13 Edw. III. p. 2. m. 16. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum, ut accepimus, dilecti & fidelis nostri Thomæ Ughtred, nuper custodis villæ Sancti Johannis de Perth in Scotiâ, fama & oppinio, occasione redditionis ejusdem villæ, sint apud plurimos denigratæ: ac idem Thomas, ad parliamentum nostrum jam apud Westmonasterium convocatum, personaliter accedens, diversas excusationis suæ causas in eodem parliamento, coram custode regni nostri, ac prælatis & magnatibus ibidem existentibus, exposuerit seriosè, supplicans cum effectu ut causarum & excusationum hujusmodi cognitâ veritate, tam honori suo quam famæ suæ honestati, provideatur in hâc parte;

Et quia excusationes prædictæ, sic coram concilio nostro in dicto parliamento nostro ostensæ, pluribus sufficientes, ut dicitur, apparebant, ipsum Thomam in præmissis, usque reditum nostrum in Angliam, teneri volumus excusatum, & pristinæ restitui famæ suæ; ut tunc, habitâ pleniori informatione modis quibus convenit, de redditione antedictâ, ulteriùs indè, juxta informationem hujusmodi, fieri valeat quod justum fuerit & consonum rationi.

In cujus, &c.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xxix. die Octobris.

Per literam ipsius custodis.

Litteræ quas Rex, apud Brussell' existens, domino Edwardo filio suo, custodi Angliæ, & aliis de concilio suo in Anglia scripsit.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

Rob. de Avesbury Hist. Edw. III. Oxon. 1720. p. 46.

EDWARD, &c. a nostre cher fitz, & as honorables peres en DIEU, J. par mesme la grace, erchevesque de Cauntirbirs, R. evesque de Loundres, W. de la Zouche nostre tresorer, & as aultres de nostre consail en Engleterre, salutz.

La cause de nostre long demeore en Brabancz si vous avoms sovent foitz fait assavoir avant ces heures, & bien est conuz a ascun de vous; mais pour ceo que darrain gaires daide nous ne vient hors de nostre roialme, & la demeore nous estoit si grevouse, & nos gentz a si graunt meschief, & nos alliez trop peisauntz a la busoigne noz messagiers auxint q'avoient taunt de temps demourrez vers les cardinals & le consail de Fraunce, pour tretir de pees, ne nous porteront unqes aultres offres, forque que nous n'averoms une palme de terre el roialme de Fraunce; & unqore nostre cosyn Phelip de Valoys avoit tous jours jurez a ceo que nous avoioms nouelx que nous ne ferroms jammes demeore une jour od nostre host en Fraunce q'il ne nous durroit bataille. Nous, toutz jours affiauntz en DIEU & nostre droit, si feismes venir devant nous noz allies, & les feiasmes certeinement monstrer que par chose nulle nous ne vorroioms plus attendre einz irroms avaunt sour la pursieute de nostre droit parnaunt la grace que DIEUX nous durroit, eaux veauntz le dishoneur que lour eust avenuz s'ils eussent demourrez de rere nous, s'assentirent pour nous pursieure journe fust pris destre toutz en la marche dedeins Fraunce a certain jour, as queux jour & lieu nous y fusmes tuz prestz, & nos allies viendrent apres solonc ceo q'ils poient, le Lundy en la ville Seint Matheu, si passames hors de Valenciens; & mesme le jour comencea homme a ardoir en Cambresyn, & aideroumt tut la semaigne suant illeosqes issint que celle pais & mult nettement destruit, come de blees & de bestaille, & d'aultres biens.

Le Samady suant venismes a Markeyngne, qu'est entre Cambre & Fraunce, & comencea home d'ardoir dedeins Fraunce mesme le jour, & nous avoms entenduz qe le dist seir Phelip se trait devers nous a Perroun en venaunt a Noyoun, si tenismes toutz jours nostre chemyn avaunt, noz gentz aidauntz, destruiantz communement en large de xii. leukes ou xiiii. de pais.

Le Samady proschein devant le feste Seint Luke si passames le eawe d'Eise, & loggasmes & demourrasmes illeosqes le Dismenge; quelle jour nous avoioms nos alliez devaunt nous, qui nous monstrerent que lours vitailles estoient pours despenduz, & que le yver estoit durement aproschaunt, qu'ils ne poient demourrer einz y coviendroit retrere sour la marche a retourner, quant lours vitailles fusrent despenduz; verraiment ils fusrent le pluis briefment vitaillez par cause q'ils entenderont que nostre dit cosyn nous eust doune hastyve bataille.

Le Lundy matyn si viendrent lettres a monseur Hugh Tenene, de part le meistre d'arblastiers de Fraunce, fesaunz mencion q'il voleit dire a Roy d'Engleterre, de part le Roy de Fraunce, q'il voilleit prendre place q'elle ne fust afforcie par boys, mareis, ne par eawe, & q'il luy durroit bataille dedeinz le Jeofdy proschein suaunt. Lendemain, pour feare tut jour la destruccioun qe nous pourroms, si reumasmes.

Le Meskerdy apres vient une messagier al dit Monsieur Hughe, & luy porta lettres del Roy de Beaume, & del duke de Loreigne, od lors seals pendantz, fesauntz mencioun de qe qantqe le dist maistre des arblastiers avoit envoiez de part le Roy de Fraunce touchant le bataille, il tiendra covenaunt. Nous regardantz les ditz lettres, meintenaunt lendemain nous treismasmes vers Flemyngerye, ou nous demurrasmes le Vendredy tut la jour. Al vespre estoient prises iii. espies, & fusrent examinez chescun par sei, & accorderent toutz qe le dit Phelip nous durroit bataille la Samadye, & q'il estoit a une leuke & dimi de nous.

Le Samady nous esteiasmes es champs bien un quarter devant le jour, & preismes nostre place en lieu covenable pour nous & luy a combattre. Bien matyn fusrent prises de ses descoverours, qi nous disoient qe s'avant garde estoit avaunt ces champs en bataille, & les en issant devers nous, les novelx venuz a nostre host coment qe nos allies se porteront devant mult peisantement devers nous, seurement ils estoient de si bone volente a combattre.

En le mesme temps si estoient ascuns de noz descoverours un chevalier d'Almaygne pris, q'auvoit vieu tut nostre array & le lemoustre en aventure a noz enemys issint; meintenaunt q'il fist retrere s'avaunt garde, & comaunda de loggier, & fisrent fosses entour eaux, & couperent les grosses arbres pour nous tollier la venue a eaux. Nous demurrasmes tut le jour enbataillez a pies tanque devers le vespre, q'il sembloit a noz allies qe nous avoms assetz demeorez, & al vespre si nous mountasmes noz chivalx, & alasmes pour Daveneis a un lege & dimi del dist nostre cosyn, & luy feismes savoir qe nous luy vorroioms attendre illeosqes tut le Dismenge, & ensi feismes. Et aultres novels ne envoyoms de luy forsqe le Samady, al heure qaunt nous mountasmes noz chivalx al departir de nostre place, il quida qe nous eussoms venuz devers luy, & tiel haste avoit il pour prendre plusforte place, qe M[l] chivalers a une foitz fusrent enfoundres en le mareis a sour passage issint venist chescun sour aultre.

La Dismenge fust le sire de Faviels pris par noz gentz. Le Lundy matyn si avoms novels qe le dit S[r] Phelip & tout sez allies fusrent desparpilles & retretz a graunt haste; si ne voudroient noz allies apres pluis demurrer. Et sur ceo qent est oultre affeare si avoms une consail ovesqe eaux a Andyerp lendemain Seint Martyn. Et dilloesques apres vous .... hastiment ceo qest entre fait.

Done soutz nostre prive seal, a Brissel, le primer jour de Novembre.

Conventionum, cum Gastone de Insula, ratificatio.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III. Pat. & cart. in part. transmarinis, 13 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Inspeximus quandam indenturam, sigillis curiæ nostræ Vasconiæ, & nobilis viri Gastoni de Insulâ, signatam, in hæc verba:

Præsens indentura testatur pacta, conventiones, & alligantias, & tractatus, factos, initos, ordinatos, & prælocutos, inter nobilem virum dominum Oliverum de Ingham militem, ducatûs Aquitaniæ senescallum, nomine domini nostri Regis Angliæ, ducis Aquitaniæ, ex unâ parte, & nobilem virum Falquerum de Monpoy domicellum, nomine, nobilis viri Gastoni de Insulâ domicelli, ex alterâ:

Inprimis, videlicet, quod dictus Gastonus faciet homagium dicto domino nostro Regi & duci, seu suo Vasconiæ senescallo, qui nunc est, aut pro tempore fuerit, nomine suo, & quòd ipse Gastonus erit homo ligius & vassallus pro se, & hæredibus, & juramentum præstabit fidelitatis & obedientiæ, pro toto tempore vitæ, dicti Gastoni, dicto domino nostro Regi & duci, seu dicto senescallo suo Vasconiæ, qui nunc est, aut pro tempore fuerit, nomine suo;

Et eundem dominum nostrum Regem & ducem, seu suum senescallum Vasconiæ, qui nunc est, aut pro tempore fuerit, nomine suo, idem Gastonus juvabit contra omnes personas, quæ vivere poterunt aut mori, nullo excepto vel exclusô, & eos sequi citra mare, vel ultra, cum requisitus fuerit idem Gastonus per dictum dominum nostrum Regem & ducem, aut ejus hæredes & officiales, vel suum Vasconiæ senescallum, qui nunc est, aut pro tempore fuerit; solvendo dicto Gastono vadia consueta.

Et castra, loca, & ædificia, quæ idem Gastonus ab eodem domino nostro Rege & duce, & ejus hæredibus, tenebit in feodum, eidem domino nostro Regi & duci, & ejus hæredibus & successoribus universis, tradet vel liberabit, vel cuiquam, habenti certum mandatum ab ipsis, ut prædecessores, cui præteritis temporibus consueverunt, cum continget eundem dominum nostrum Regem & ducem, aut ejus hæredes vel successores, guerram habere, idem Gastonus, qualitercumque modo fuerit super hoc requisitus.

Qui quidem Falquerus, nomine dicti Gastoni, pro præmissis tenendis, complendis, & inviolabiliter observandis, per dictum Gastonum, promittit quòd idem Gastonus eundem dominum nostrum Regem & ducem, & ejus officiales, juvabit & sequetur in suo regno Angliæ, vel suo ducatu Acquitaniæ, pro hiis, quæ tenebit in ducatu, contra omnes homines, ut præmittitur.

Et dictus dominus noster Rex & dux eundem Gastonum, & suos sequaces, servabit indempnes à guerrâ, præsenti vel futurâ, tam in corporibus, quam in bonis, juxta posse; & cum pacem faciet, treugam, aut patientiam capiet, eundem Gastonum, & suos sequaces, illis gaudere faciet, dùm guerram faciant pro eodem domino nostro Rege & duce, & de ejus mandato, seu suorum officialium, & pro suis juribus observandis.

Promittit etiam dictus dominus senescallus, nomine quo supra, se assignare, nomine dicti domini nostri Regis & ducis, eidem Gastono mille libras Turonenses annui redditûs, ad terminum vitæ dicti Gastoni, in locis bonis & sufficientibus, in ducatu Acquitaniæ, vel alibi, si commodè assignatio hujusmodi fieri non posset in ducatu prædicto, cum altâ & bassâ justitiâ in illis; quas idem Gastonus tenebit ad eodem domino nostro Rege & duce, ut supra.

Concessit etiam dictus dominus senescallus, nomine dicti domini nostri Regis & ducis, dicto Falquero, nomine dicti Gastoni, & hæredibus ejusdem Gastoni, & ejus successoribus universis, ac ordinio, totum jus, quod idem dominus noster Rex & dux habet, & habere debet, in bastidis, locis, & parochiis de Viana & Sancti Juliani de Carborbiza, & illorum pertinentiis & districtibus, cum altâ & bassâ jurisdictione, mero & mixto imperio, & quibuscumque aliis deveriis & juribus, quæ idem dominus noster Rex & dux habebat, & habere solebat, tempore pacis, in bastidis, locis, & parochiis supradictis, & bayliagiis illorum, & cum quibuscumque aliis censibus, redditibus, homagiis, ad tenendum per eundem Gastonum, ab eodem domino nostro Rege & duce, modo & formâ prædictis; resorto & superioritate tamen semper salvis, in illis, domino nostro Regi & duci prædicto.

Promisit insuper, & promittit, idem dominus noster Rex & dux dicto Gastono, & ejus hæredibus & successoribus universis, & ordinio, dabit & concedit imperpetuùm omne jus, omnem actionem, rationem, & deverium, quæ idem dominus noster Rex & dux haberet, vel habere posset, & deberet, in hæreditate, locis, villis, castris, redditibus, seu bonis aliis mobilibus, quæ quondam fuerunt domini Jordani de Insulâ militis defuncti, patrui quondam domini Gastoni, tam ex incursu, condemptionibus, quam ex alio quovis modo; nichil eidem domino nostro Regi & duci retento in illis, præterquam resortum & superioritatem dumtaxat dicto domino nostro Regi & duci, & ejus hæredibus & successoribus universis.

Promittit insuper dictus dominus senescallus, nomine dicti domini nostri Regis & ducis, dare & solvere dicto Gastono, pro suis vadiis, & vadiis centum hominum equitum armatorum, de communiâ suâ, & quingentorum peditum servientum, vel plurium, si plures ipse haberet, qui cum eodem Gastono venire debent ad servitium dicti domini nostri Regis & ducis, & in illo esse in guerrâ præsenti, vel pro tantis equitibus & peditibus, quos inveniretur eum tenere & habere in servitio supradicto, & in solutionem seu partem solutionis dictorum vadiorum, tria milia denariorum auri, vocatorum scussellorum, vel valorem eorumdem in aliâ monetâ, hinc ad festum Penthecostes, proximò venturum, vel ut citiùs poterit post, vel ante dictum festum:

Quibus tribus milibus denariis auri solutis, vel eorum valore in aliâ monetâ, post quindenam diei, sibi factæ solutionis de dictâ pecuniâ aureâ, vel ejus valore in monetâ aliâ, idem Gastonus guerram tenetur facere & movere inimicis dicti domini nostri Regis & ducis; quam guerram faciendi, & ipsos inimicos gravandi, dictus dominus senescallus dat & concedit licentiam Gastono prædicto, & super hoc promittit eidem Gastono literas suas dare.

Et cætera vadia consueta eidem Gastono solvi debent, de mense in mensem, vel citiùs, bonâ fide, & sine fraude, cum ad hoc optulerit se facultas.

Dampna etiam, quæ idem Gastonus, & ejus socii, seu sequaces, & gentes, patientur, & quæ amittent pro guerrâ præsenti, emendabuntur eisdem in ducatu, inque locis valentibus & competentibus, vel in regno Angliæ, si in ducatu Acquitaniæ supradicto dictæ emenda seu recompensatio non possent fieri, justo modo.

Et dictus dominus senescallus, nomine quo supra, promisit se curaturum, facturum, & procuraturum, cum dicto domino nostro Rege & duce, quòd omnia & singula supradicta per eundem dominum nostrum Regem & ducem ratificabuntur, approbabuntur, laudabuntur, & confirmabuntur, & de novo fient, si necesse fuerit, sub sigillo magno viridi ipsius domini nostri Regis & ducis.

In quorum omnium testimonium & fidem, sigilla curiæ Vasconiæ & dicti Gastoni sunt alternatim appensa præsentibus indenturis.

Dat' Burdegaliæ, die ultimâ Martii, anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo nono.

Nos autem præmissa, omnia & singula, per dictum senescallum nostrum, ut præmittitur, inita, conventa, concessa, & promissa, acceptantes, ea pro nobis, & hæredibus nostris, quantum in nobis est, ratificamus, approbamus, &, tenore præsentium, confirmamus.

In cujus rei testimonium has litteras nostras fieri fecimus patentes.

Dat' apud Gandavum, ii. die Novembris, anno ut supra.

De nave, duplici eskippamento munitâ, Roberto de Artoys liberandâ.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III. Claus. 13 Edw. III. p. 3. m. 24. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Willielmo Trussel, admirallo flotæ navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes occidentales, salutem.

Quia volumus, quod una navis de flotâ prædictâ, bona & competens, dilecto & fideli nostro Roberto de Artoys pro obsequio nostro liberetur, ob certas causas, sibi expositas ex parte nostrâ, vobis mandamus quod navem prædictam, dupplici eskippamento munitam, præfato Roberto, sine dilatione, liberetis in formâ supradictâ; & hoc nullatenus omittatis.

Teste custode Angliæ, apud Langele, viii. die Novembris.

Per concilium.

Pro Roberto de Artoys.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III. Claus. 13 Edw. III. p. 3. m. 23. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Willielmo Trussell, admirallo flotæ navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes occidentales, salutem.

Quia volumus quod navis, vocata la Nief de Seint Jak de Baionâ, undè Domyngton Bydard est magister, in portu de Sandewico existens, dilecto & fideli nostro Roberto de Artoys, pro obsequio nostro liberetur, ob certas causas, ei expositas ex parte nostrâ;

Vobis mandamus quòd, visis præsentibus, navem prædictam, dupplici eskippamento munitam, vel unam aliam navem, bonam & sufficientem, sic munitam, si dicta navis, vocata la Seint Jak, aliis liberata existat, prædicto Roberto sine dilatione liberetis pro obsequio nostro supradicto; & hoc nullatenus omittatis.

Teste Edwardo duce Cornubiæ & comite Cestriæ, filio suo carissimo, custode Angliæ, viii. die Novembris.

Per concilium.

Pro majore London'.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 3. m. 26. in Turr. Lond.

REX, thes' & baronibus suis de scaccario, salutem. Cum nos, ad prosecutionem dilecti nobis Henrici Darcy, nuper majoris civitatis nostræ London', nobis supplicantis, ut cum ipse in officio majoritatis illius percipere debuisset, & alii majores ejusdem civitatis hactenus percipere consuevissent, singulis annis, in subsidium expensarum quas ratione officii illius ipsos facere oporteret, quinquaginta marcas de mercatoribus alienigenis, videlicet, de Ambian', Neel, & Corby, dictam civitatem cum mercimoniis suis excercentibus; iidemque mercatores ante guerram inter nos & illos de Francia motam, ratione guerræ illius, se à civitate prædictâ cum rebus & mercimoniis suis retraxerint, & ad partes proprias redierint, ita quod quicquam de centum marcis, quas de dictis mercatoribus de duobus annis proximò præteritis, quibus idem Henricus dictum officium majoritatis excercuit, percepisse debuerat, levare potuit nec habere;

Vellemus sibi de solutione earumdem centum marcarum provideri facere aliunde, per diversa brevia nostra præceperimus vicecomitibus nostris London' quod eidem Henrico dictas centum marcas, de firmâ civitatis prædictæ & exitibus ballivæ suæ solverent de dono nostro, ex causâ supradictâ, & pro oneribus dicto officio prædictis duobus annis incumbentibus, faciliùs supportandis.

Vobis mandamus, quòd, si vobis constiterit dictos vicecomites prædictas centum marcas præfato Henrico virtute mandati nostri prædicti solvisse, & ipsum Henricum quicquam de dictis centum marcis à præfatis mercatoribus dictis duobus annis nullatenus recepisse, tunc eisdem vicecomitibus prædictas centum marcas in compoto suo ad scaccarium prædictum allocetis; recipientes ab eisdem vicecomitibus brevia nostra supradicta, ac litteras acquietanciæ ipsius Henrici factas in hâc parte.

Teste præfato custode apud Langele, viii. die Nov'.

Per cons'.

Qualiter Summus Pontifex rescripsit Regi Angliæ super jure suo in regno Franciæ.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Tho. Walsing. Hist. Angl. Francof. 1602. f. 140.

Walt. Hemingford Chron. Edw. III. Ed. Hearne Oxon. 1731. Vol. II. p. 293.

BENEDICTUS episcopus, servus servorum DEI, charissimo in CHRISTO filio, Edwardo, Regi Angliæ, salutem & apostolicam benedictionem.

Dudum te, fili charissime, clara imitari vestigia progenitorum tuorum Regum Angliæ, qui erga DEUM & sacrosanctam Romanam ecclesiam, velut peculiares ejus alumni & devoti filii, plenitudine devotionis & fidei claruerunt, suæque splendorem prosapiæ à quavis obfuscatione nebulosi contagii præsentarunt, eaque in te prælucere clarius cupientes, ob paternæ charitatis & dilectionis affectum, quo te statumque suum prosequimur, nostras tuæ celsitudini litteras direxisse meminimus; inter cetera recensentes, qualiter excessus per nobilem virum Ludovicum de Bavaria, olim, ut asserebatur, discorditer in Regem Romananorum electum, adversus DEUM, & eandem Romanam ecclesiam, ac fœlicis recordationis, Johannem Papam XXII. prædecessorem nostrum, per coacervationem multiplicium & atrocium offensarum, nequiter perpetrati, tuum præterire nequibant auditum, quos, velut toti mundo notorios, non omnes (cum longa & prolixa nimis eorum narratio extitisset), sed ex eis, aliquos in eisdem literis providimus, ut sequitur, recitandos.

Idem namque Ludovicus, contra processus prædecessoris ejusdem & inhibitiones ipsius, de consilio fratrum suorum ejusdem Romanæ ecclesiæ cardinalium factos & habitos, diversas spirituales & temporales pœnas & sententias continentes, intravit Italiam, & nonnullos hæreticos, de hæresi publicè & notoriè condemnatos, in consortium publicæ participationis admisit; & asserens hæreses manifestas, ac fovendo secumque tenendo hæreticos, publicè dogmatizantes prædictarum hæresium detestabiles & horrendos errores, hæretica quoque dogmata scienter, imò potius dementer approbans, & evidentiam approbationis hujus, per diversas litteras, sigillo suo noto munitas, deduxit, in aliarum discrimen nationum: sibi etiam nomen imperiale postmodum usurpare, & administrare jura imperii in eadem Italia & Alemannia, contra processus, & inhibitiones prædictas, detestabili temeritate præsumpsit.

Ex hiis, præter pænas alias, excommunicationis & anathematis sententias incurrendo, & tandem ausus ausibus, & excessus accumulando excessibus, se conferre non expavit ad urbem; ubi in illam nequitiæ prorupit insaniam, ut meditatus urbi & orbi universali schismatis suscitare dispendium, quendam hypocritam, diabolicæ præsumptionis virum, nomine Petrum de Corbaria, velut, abhominationis horrendæ simulacrum in apostolicâ sede, pro Romano Pontifice statuere moliretur.

Idque, quantum in eo fuit, produxit in actum, fuit veneratus ut Papa, consecrationemque, immò potius execrationem, ac diadema imperiale de facto recepit ibidem; ut de multis insanis & aliis processibus, quinimo detestandis excessibus, per eosdem, Ludovicum & Petrum, præsumptione perpetratis hæreticâ taceretur.

Propter quæ dictus prædecessor præfatum Ludovicum fore à Domino denuntiavit omni honore & dignitate privatum, & in eum, tantarum hæresium & schismatum maculis irretitum, exercens gladium apostolicæ potestatis, cum omnibus qui adhærerent eidem, vel præstarent auxilium, consilium, vel favorem, seu pro Romano Rege, aut Imperatore, scienter haberent, tenerent, vel nominarent eundem, non solum excommunicationis & anathematis, sed etiam alias pœnas & sententias, tanquam in fautores hæreticos & schismaticos, promulgavit, & à jure declaravit prolatas, sicut in diversis processibus, per præfatum prædecessorem habitis, seriosius continetur; super quibus quidem pœnis, quantumcunque per ipsum Ludovicum promeritis, & in eum justo ecclesiæ judicio promulgatis, si verè pœnitens se humiliasset ad gratiam, benignam reperisset eandem ecclesiam, quæ ipsum, tanquam filium prodigum de longinquo redeuntem, ad suum gremium apertis brachiis recepisset, immolatura pro eo, in ubertate divinæ laudis, vitulum saginatum.

Rursus, adjecimus in literis supradictis, quod quanquam tam prædictorum excessuum quam eorumdem processum, (per dictum prædecessorem contra dictum Ludovicum, exigente justitiâ) postmodum habitorum, notitiam habuissemus & etiam habemus; ut tamen ipsum, à peccatorum nexibus liberatum, de faucibus sempiternæ mortis possemus eripere, postquam fuimus ad apostolatûs summi apicem assumpti, diversos nuntios ejus, diversis vicibus & temporibus ad nos missos, receperamus benignè, ac pro reconciliatione ipsius, per fructum veræ pœnitentiæ promerendâ, prolocutiones varias habueramus cum eis, & tunc pendebat etiam ad proloquendum ulterius, terminis assignatis, in quo proculdubiò per nos non stetit, quo minus ulterius fuerit, super negotio reconciliationis ejusdem, processum.

Quare, fili dilectissime, serenitatem tuam requirendam tunc duximus per easdem litteras, & rogandam, ut prudenter advertens, & in scrinium internæ considerationis adducens, gravitatem pœnarum, in quas inciderent, & sententiarum quas incurrerent, quantisque periculis & discriminibus implicarent, qui præfato Ludovico, sic notoriè & publicè de pravitate hæresis, & sic odiosè toti Christianitati schismatis condemnato, antequam reconciliationis gratiam ejusdem ecclesiæ meruisset, participare præsumerent, sibique impederent auxilium, consilium vel favorem; vel sibi tanquam Imperatori, vel Regi Romanorum, reverentiæ cultum seu titulum regalis vel imperialis nominis assignarent scienter, ac cujuslibet participationis fœdera contrahendo cum ipso, & exhibitione reverentiæ & honoris sibi tanquam Regi vel Imperatori, quousque dictus Ludovicus reconciliationis ejusdem ecclesiæ meruisset gratiam obtinere, penitùs te retrahere, & totaliter abstinere curares, ut tibi famæ integritas, & illibata tui generis claritas servarentur.

Cum autem rumor implacidus & admodum infestus ad nos perduxerit hiis diebus, quod tu, fili, requisitionibus & rogationibus nostris hujusmodi utique salutaribus, & de fonte prodeuntibus charitatis, non sine detrimento tuæ salutis & famæ, quod dolentes referimus, obauditis, non solum cum prædicto Ludovico, nondum eidem reconciliato ecclesiæ, nec à pœnis & sententiis, quibus, propter præmissa & alia multa gravia commissa, per ipsum prædecessorem nostrum implicatus esse noscitur, liberato, nec etiam processibus sæpefati prædecessoris, per quos, ut præmittitur, adversus omnes & singulos cujuscumque præeminentiæ, dignitatis, conditionis, vel statûs, etiamsi pontificali, regali, vel quacunque aliâ, ecclesiasticâ seu mundanâ, dignitate fulgerent, præfato Ludovico adhærentes seu præstantes, directè vel indirectè, publicè vel occultè, consilium, auxilium vel favorem, vel sibi, tanquam Imperatori, aut Regi Romanorum; reverentiam exhibentes, seu titulum regalis vel imperialis nominis assignantes seu ascribentes, graves, spirituales ac temporales, pœnæ & sententiæ infliguntur, nequaquam relaxatis, imò in sui roboris efficaciâ perdurantibus, participationes, confœderationes, sibique adhærere, ac præstare favorem, auxilium & consilium præsumpsisti:

Imò, quod perniciosius, proh dolor! & dampnabilius noscitur, si veritas relationibus suffragetur, vicariatûs officium per totam Alemanniam & Germaniam, ac universas & singulas earum provincias, sive partes, ab eodem Ludovico, sub imperialis nominis titulo, ut asseritur, suscepisti de facto, cum ipse Ludovicus, nec Rex nec Imperator, ut præfertur, sit: cujus prætextu nonnullis prælatis ecclesiarum, & personis ecclesiasticis in terris imperii constitutis, ac in nostrâ & ecclesiæ memoratæ devotione ac fidelitate debitis persistentibus, sub pœnis gravibus, per tuas eis literas comminatas mandasse diceris, & districtius injunxisse, ut ad te, tanquam ejusdem Ludovici in Alemannia & Germania, & partibus supradictis, vicarium, & audituri sententiarum & judiciorum ipsius Ludovici, tuorumque mandatorum rectitudinem, ac præstituri eidem Ludovico, vel tibi ejus nomine, recognitiones, homagia de terris, bonis & juribus, quæ tenent ab imperio, convenirent.

De te igitur, fili, ubi sit tua tuorumque consiliariorum prudentia, ex eo præsertim non sufficimus admirari, quod cum tu, sicut audivimus, pro illorum repetitione jurium, quæ ad te asseris pertinere, non sine grandium personarum periculis, ac expensarum & sumptuum profluviis, peregrinatus sis ad partes Alemanniæ, & multos super hoc feceris apparatus, nunc spretis ejusdem prædecessoris processibus, & deductis dampnabiliter in contemptum pœnis & sententiis supradictis, quibus te manifestè, si quæ nobis referuntur, vera sunt, non absque horrendâ notâ, quæ non parum obfuscat tui claritatem generis, quam proculdubio multiplicasti.

Et nichilominus quamvis nos te nunquam offenderimus, nec contra te aliquid fecerimus, quanquam & intelleximus falsò & fallaciter suggestum tibi per eos, qui te, salutem, & honorem tuum minimè diligunt, fuerit, quod nos charissimo in CHRISTO filio nostro, Philippo Regi Franciæ illustri, in auxilium guerræ suæ, ingentem pecuniæ quantitatem, de nostrâ camerâ dederamus; quodque institutionem personarum ecclesiasticarum eidem concesseramus in omnibus ecclesiis regni sui, quæ omnimodâ carere veritate noscuntur: talia namque nunquam fuerunt postulata à nobis, nec ea concessissemus quomodolibet, cum quantacumque instantiâ petita fuissent.

Nec decimas contra te Regi Francorum concessimus, sed adversus Teutonicos, Ludovico adhærentes prædicto, ipsiusque ecclesiæ Romanæ inimicos, qui ad invasionem regni Franciæ, se, ut habebat rumor publicus & notorius, disponebant, sicut in concessione decimarum ipsarum continetur expressè. Non fuit nempe nostræ intentionis adversus te fomentum minis-

trare discordiæ, vel eos alicujus subsidii administratione fulcire: quinimmò statum regni tui & etiam regni Franciæ, pacis & concordiæ prosperitate & unanimitate potiri, summis desideriis effectantes, ad hoc, serenitati tuæ, & dicto Regi Franciæ per nos sæpe directis literis, & etiam nunciis, videlicet sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalibus, ad partes illas de latere nostro missis, votis ardentibus laboravimus, & laborare non cessamus, nec cessabimus, ut inter te & Regem eundem, & utriusque regna, pacis & unitatis serenitas illucescat.

Tu tamen, fili charissime, fide ut videtur, adhibitâ prædictis falsis suggestionibus & mendosis, te nostrum & ejusdem Romanæ ecclesiæ persecutorem & hostem, invadere ac occupare honores & jura nostra, ac ejusdem ecclesiæ, ad quos regimen & administratio imperii Romanorum eo vacante, sicut nunc vacare noscitur, pertinent pleno jure, moliris, molestando prælatos & personas ecclesiasticas, in nostrâ & ipsius ecclesiæ devotione ac fidelitate debitis, ut præmittitur, persistentes, ipsosque ad obedientiam dicti Ludovici, de diversis, ut præmittitur, hæresibus & schismatibus, aliisque criminibus sententialiter condemnati, ac jure regni & imperii, si quod ad eum forsan competierat vel etiam competebat, justo Dei & ecclesiæ judicio privati, ac præstationem hujus recognitionis & homagii sibi, vel tibi ejus nomine, faciendam attrahere, & inducere coactivis impulsionibus, & commotionibus satagendo.

Utinam fili, antequam de hiis tam periculosis & detestandis te involvas amplius, attentè consideres, & maturâ deliberatione prævia constituas ante occulos mentis tuæ, circuitus periculosos & nodosos laqueos, quibus te, subtilibus ingeniis & fraudibus exquisitis, aliqui, de suis potius quam de tuis solliciti negotiis & commodis, præmissis involvere, tibique onus, quod à se quodammodo rejicere cupiunt, non minus leve, si diligenter circumstantias attenderis, imponere moliti sunt, & non sine periculo tui præcipitii moliuntur.

Nec te latere volumus, quod præfatus prædecessor olim, per quandam constitutionem, ab ipso de dictorum fratrum suorum éditam consilio, in omnes & singulos, cujuscumque statûs, dignitatis, vel conditionis existerent, etiamsi patriarchali vel quavis alia superiori, aut pontificali, vel regali dignitate fulgerent, qui, absque sedis apostolicæ licentiâ speciali, vicarii, seu cujuscunque alterius officii, nomen in prædicti terris imperii (eo vacante, sicut tunc vacabat, & nunc etiam vacat, ut præmissum est) assumere, vel assumptum ultra terminum duorum mensium præsumerent retinere, seu dimissum reassumere quoquomodo, ac inobedientes parentes, & intendentes eisdem, excommunicationes & aliàs graves sententias promulgavit.

Nos itaque, qui erga te, fili, claudere viscera paternæ dilectionis nequivimus, & cordis dolore tangimur intrinsecus, cum talia percipimus ad te, tuumque honoris statum salutis & famæ dispendium machinari, tuam rogamus magnificentiam, requirimus, & in Domino attentiùs exhortamur, sano paternoque tibi nichilominus consilio suadentes, quatenus ea, quæ præmisimus, & alia, quæ circa illa tibi possunt occurrere, deducens in rectæ deliberationis & discussionis examen, ac insuper tenens certius & attendens, quod dictus Ludovicus, ut præmisimus, nec Rex, nec Imperator est, nec aliqua quæ ipse fecerit, vel faciet, quamdiu fuerit & erit dictis processibus ac pœnis & sententiis irretitus, quicquam valuerunt, vel valent, nec sunt, aut fuerunt alicujus auctoritatis, roboris, vel momenti:

Quodque tibi periculosum est, & multipliciter formidandum, te bellorum subjicere discriminibus, maximè si esses omnibus supradictis processibus, pœnis & sententiis, à quibus liberari non posses, nisi dumtaxat per sedem apostolicam, quæ absolutionem earum sibi expressè retinuit, involutus, ac Dei & ejusdem Romanæ ecclesiæ persecutor & hostis effectus; à quibus te misericordiarum Dominus protegat & defendat.

Consideransque præterea diligenter, quod licet humanum sit peccare, in peccatis tamen perseverantia diabolica est censenda; quodque à præmissis singulis sic horrendis deviis ad illa forsan declinaveris serpentinâ deceptione seductus, antequam invalescant perniciosius, seu in conspectu Dei & hominum fœteant deterius & putrescant, cupimus te resilire penitùs, pedesque tuos ad viam rectam, Deo placitam, ac tuis statui, saluti, honori congruam, dirigere, quam ut decreta postponas eorundem cardinalium, qui te statumque tuum sincerè diligunt; super reformatione pacis inter te dictumque Regem mutuâ, placabilis Deo & hominibus amabili acquiescen.

Videtur equidem, quod etiamsi prædicti vicariatûs valeret officium assignari, tamen tuum, qui tam magnus tantusque Rex & princeps existis, tantoque nomine ac titulo regio existere nosceris insignitus in orbe, non deceret honorem, quod nominareris vicarius alicujus domini temporalis: quanto minus igitur tuam decuit vel decet excellentiam, illius vicarium appellari, qui auctoritate nullâ, ut sæpedictum est superius, præeminet, sed, proh dolor! tantorum existit respersus labe criminum, tantisque gravibus pœnis & sententiis, cum omnibus sibi adhærentibus implicatus?

Sciturus, fili amantissime, quod si his monitis nostris salutaribus acquieveris, cum effectu, tibi sic impulso, ut caderes, manum benignam porrigemus, quantum cum Deo poterimus, sublevantem:

Aliàs autem non poterimus desistere, cum id à nobis exigat officium apostolicæ servitutis, quo minus super prædictis providere de optimis remediis, procedendo contra te, quod molestum & grave nobis erit admodum, si necesse, quod absit, fuerit, prout, exigente justitiâ debebit, & poterit fieri, procuremus.

Dat' apud Avinionem, id' Novembris, Pontificatûs nostri anno quarto.

De potestatibus ad tractandum cum Flandriæ comite, super sponsalibus.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.
Pat. concess. hom. Angl. & Vasc. 13 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto comitis Sarum & marescalli Angliæ, Henrici de Ferrariis camerarii nostri, Galfridi le Scrop, & Mauritii de Berkele, secretariorum nostrorum, plenariè confidentes;

Ad tractandum & concordandum pro nobis, & nostro nomine, cum spectabili viro Ludowico comite Flandriæ, & deputandis ab eo, super sponsalibus & matrimonio, inter filium primogenitum dicti comitis, & Isabellam filiam nostram carissimam contrahendis, necnon super dote, dotalitio, & donatione, propter nuptias in hâc parte constituendis:

Et ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quâcumque firmitate vallandum; ad tractandum etiam & concordandum cum præfato comite, & hominibus de Flandriâ, conjunctim & divisim, super alligantiis & amicitiis perpetuis, inter nos, & præfatum comitem, ac dictos homines de Flandria, ineundis;

Et ad antiqua libertates, immunitates, & privilegia, quæ comites & homines Flandriæ, quæ fuerunt pro tempore nostro, & temporibus progenitorum nostrorum, Regum Franciæ & Angliæ, tam in regno Franciæ, ad nos jam jure hæreditario devoluto, quam in regno nostro Angliæ, ac in Flandriâ, & alibi, habuerunt, quatenùs ad nos attinet, innovandum & confirmandum, & novas libertates & privilegia concedendum;

Necnon ad restituendum & redintegrandum comitatui Flandriæ, & districtui dictorum comitis & hominum de Flandria, omnia & singula castra, villas, terras, & loca, quæ sunt infra fines dicti comitatûs, & subjecta fuerant comitibus & hominibus Flandriæ ab antiquo, & ad distinguendum & declarandum fines dicti comitatûs, si de ipsis dubietas oriatur;

Ad dandum etiam & concedendum, ad terminum annorum, & imperpetuum, nostris benivolis & valitoribus castra, terras, & dominia, ad nos in dictis regnis pertinentia, ac annuas pensiones & feoda, & ipsos, quibus tales donationes & concessiones fecerint, de sic donatis & concessis investiendum & seisiendum;

Necnon ad consentiendum & concedendum, ut omnes & singuli processus & sententiæ, ad instantiam Regum, vel cujuscumque Regis Franciæ, contra homines & inhabitatores Flandriæ, per sedem apostolicam facti, lati, seu promulgati, relaxentur & subducantur, & ad ipsos processus & sententias, quantum in nobis est, relaxandum & subducendum, & præmissa quacumque securitate firmandum;

Et omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, præfatis, comiti Sarum, Henrico, Galfrido, & Mauritio, tribus, & duobus eorum, plenam committimus & concedimus potestatem;

Promittentes, pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum & gratum habituros quicquid per præfatos, comitem Sarum, Henricum, Galfridum, & Mauritium, tres, & duos eorum, actum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat', &c. apud Andwerp, xiii. die Novembris, anno regni nostri tertiodecimo.

Per ipsum Regem.

Aliæ potestates ad tractandum de subsidiis cum dicto comite.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Pat. concess. hom. Angl. & Vasc. 13 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de dilectione gratâ, & circumspectione providâ, illustris viri, Johannis ducis Lothringiæ, Brabantiæ, & Lemburgh, consanguinei nostri carissimi, ac dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi Northt', Willielmi Sarum, & Roberti Suff', comitum, Henrici de Ferrariis camerarii nostri, Galfridi le Scrop, & Mauritii de Berkle, militum, intimè confidentes;

Ad tractandum & concordandum cum spectabili viro, Ludowico comite Flandriæ, & cum probis hominibus bonarum villarum & patriæ Flandriæ, super alligantiis & amicitiis perpetuis, inter nos & nostros subditos, & dictum comitem Flandriæ, ac præfatos homines Flandriæ, ineundis, & de subsidiis mutuis hinc inde præstandis;

Et ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quâcumque securitate firmandum, ac etiam ad tractandum cum præfatis comite & hominibus Flandriæ, & aliis, quorum interest, super refusione & restitutione dampnorum, nuper in Insulâ de Cagent, per nostros subditos illatorum, ac de certâ summâ, pro dictis dampnis persolvendâ, concordandum, nosque & hæredes nostros ad solutionem dictæ summæ, certis locis & terminis, per ipsos super hoc statuendis, firmiter obligandum;

Et omnia alia & singula faciendum quæ circa præmissa oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, præfatis duci, comitibus, Henrico, Galfrido, & Mauritio, sex, quinque, quatuor, tribus, & duobus eorum, plenam committimus & concedimus potestatem;

Promittentes, pro nobis & hæredibus nostris, nos ratum & gratum habituros quicquid per præfatos ducem, comites, Henricum, & Mauritium, sex, quinque, quatuor, tres, & duos eorum, actum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Andwerp, xv. die Novembris, anno regni nostri tertiodecimo.

Per ipsum Regem.

De navibus Hugoni le Despenser in obsequio Regis profecturo, assignandis.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 3. m. 23. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Willielmo Trussel, admirallo flotæ navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes occidentales, salutem.

Quia quidam magnates regni nostri, in obsequium nostrum, supra mare, pro salvatione & defensione ejusdem regni, & repulsione hostium nostrorum, juxta deliberationem concilii nostri, jam profecturi, existunt;

Vobis mandamus quod dilecto & fideli nostro, Hugoni le Despenser, qui in dictum obsequium nostrum, supra mare, est profecturus, illas duas naves, vocatas la Seinte Marie Cogg, & la Cogg de Clyve, undè Willielmus le Ridere & Goscelinus de Clyve sunt magistri, dupplici eskippamento munitas, vel duas alias naves sufficientes, sic munitas, si prædictæ duæ naves, vocatæ la Seinte Marie Cogg, & la Cogg de Clyve, aliis liberatæ existant, sine dilatione liberari faciatis pro obsequio nostro supradicto; & hoc nullatenus omittatis.

Teste custode Angliæ, apud Langele, xv. die Novembris.

Per concilium.

De parliamento, ad supplicationem communitatis regni, summonito.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 2. m. 1. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, J. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ, primati, salutem.

Cum quædam ardua & urgentia negotia, quæ nos, & honorem nostrum, statumque regni nostri, contingebant, in parliamento nostro apud Westm', in quindenâ Sancti Michaelis, proximò præteritâ, summonito, prælatis, proceribus, & communitati dicti regni, ibidem existentibus, exposita extitissent;

Super quibus eadem communitas tempus ad deliberandum petiit, supplicans quoddam aliud parliamentum statim infra breve, ut tunc, deliberatione hujusmodi habitâ, valeret expositis maturiùs responderi, per quod, de avisamento prælatorum & procerum prædictorum, necnon ad dictæ communitatis hujusmodi supplicationem, ordinavimus quod super hiis, & aliis urgentissimis negotiis, tam nos & expeditionem guerræ nostræ, ac jura nostra, & coronæ nostræ in partibus transmarinis, quam defensionem ejusdem regni, cæterarumque terrarum nostrarum, concernentibus, parliamentum apud Westm', in octabis Sancti Hilarii, proximò futuris, teneatur, & ibidem vobiscum, ac cum cæteris prælatis, magnatibus, & proceribus ipsius regni prædictis, tractatus & colloquium habeantur;

Vobis in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, districtiùs injungendo, mandamus quod, dictorum negotiorum arduitate, periculis, & necessitate iminentibus, ponderatis, excusatione quâcumque cessante, dictis die & loco, personaliter intersitis nobiscum, seu cum custode regni nostri, si tunc contigerit nos abesse, ac cæteris prælatis, magnatibus, & proceribus prædictis, super negotiis prædictis tractaturi, vestrumque consilium impensuri;

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum, ac salvationem regni, terrarum & jurium nostrorum prædictorum, ac ecclesiæ sanctæ, expeditionemque dictorum negotiorum nostrorum, diligitis, nullatenùs omittatis, nè, quod absit, per vestri absentiam, quam, cessante impedimento legitimo, excusare aliqualiter nolumus istâ vice, expeditio negotiorum nostrorum prædictorum retardetur, seu quomodolibet differatur.

Præmunientes priorem & capitulum ecclesiæ vestræ CHRISTI Cantuar', ac archidiaconos, totumque clerum vestræ diœcesis, quod iidem prior & archidiaconi, in propriis personis suis, ac dictum capitulum per unum, idemque clerus per duos procuratores idoneos, plenam & sufficientem potestatem ab ipsis capitulo & clero habentes, prædictis die & loco personaliter intersint, ad consentiendum hiis quæ tunc ibidem, de communi consilio ipsius regni nostri, Divinâ favente Clementiâ, contigerit ordinari.

Teste custode Angliæ, apud Langele, xvi. die Novembris.

Per ipsum Regem & dictum custodem & concilium.

Eodem modo mandatum est archiepiscopo & episcopis subscriptis, mutatis mutandis; viz.

W. archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, &c.

De homagio per comitem de Varnebergh Regi præstito.

A. D. 1339.—An. 13 Edw. III.

Pat. inter Regem & diversos magnates Germaniæ 13 E. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Noveritis nos teneri, dilecto & fideli nostro, Roberto comiti de Varnebergh, in mille & quingentis florenis de Florentiâ, quos nuper eidem comiti, tam pro homagio suo quam propter servitia & auxilia nobis per ipsum tunc impensa, & imposterùm impendenda, concessimus:

Quos quidem mille & quingentos florenos eidem comiti, apud London', in festo Purificationis beatæ Mariæ, proximò futuro, solvere promittimus per præsentes. In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp, xvii. die Novembris, anno regni nostri tertiodecimo.

De ordinatione super instrumentis, pro pannis texendis, erigendis.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 3. m. 11. in Turr. Lond.

REX, majori & ballivis villæ suæ Bristoll', salutem. Cum nuper, de assensu prælatorum, comitum, baronum, ac aliorum, in parliamento nostro, apud Westm' tunc convocato, existentium, ordinatum fuisset & concordatum quod lanæ infra regnum nostrum in pannos operarentur;

Et quod omnes illi, qui pannos hujusmodi operari & facere vellent, eos in singulis locis ejusdem regni operari & facere possent absque impedimento qualicumque; jamque, ex parte Thomæ Blanket, & quorumdam aliorum burgensium villæ prædictæ, accepimus quod, cum ipsi, prætextu concordiæ & ordinationis prædictarum, ac proclamationis ibidem, ut dicitur, ex parte nostrâ indè factæ, diversa instrumenta pro pannis hujusmodi texendis & faciendis in domibus suis propriis fieri, & textores ac alios operarios ex hac causâ conduci fecerint;

Vos, ad præmissa considerationem non habentes, diversas pecuniæ summas ab eisdem Thomâ & aliis, occasione confectionis & levationis instrumentorum prædictorum, exigitis, & ipsos eâ occasione multipliciter inquietatis, & gravatis, ut asserunt, minus justè, in ipsorum Thomæ & aliorum dispendium non modicum, & contra formam ordinationis, concordiæ, & proclamationis, prædictarum, super quo supplicârunt sibi per nos de congruo remedio in hâc parte provideri;

Nos, advertentes ordinationem, concordiam, & proclamationem, prædictas, si in regno nostro teneantur & observentur, ad nostram & totius populi nostri ejusdem regni utilitatem cedere posse;

Volentesque præfatos Thomam & alios, qui pannos hujusmodi operari & facere voluerint, ac ipsos operarios, eo prætextu, ab injuriis & exactionibus indebitis protegi & tueri;

Vobis mandamus quod ipsos, Thomam & alios, pannos hujusmodi operari & facere volentes, instrumenta pro pannis hujusmodi texendis & faciendis, in domibus suis propriis, pro voluntate suâ, erigi facere, & operarios illos ibidem tenere & habere permittatis absque impedimento, vel calumpniâ, seu exactione indebitâ indè faciendâ;

Ipsos, contra formam ordinationis, concordiæ, & proclamationis, prædictarum, non molestantes in aliquo, seu gravantes:

Proviso semper quod custumæ & alia proficua, nobis de pannis hujusmodi debita, si quæ fuerint, ad opus nostrum solvantur, prout decet.

Teste custode Angliæ, apud Langele, xxv. die Novembris.

De convocatione cleri provinciæ Cantuarien', apud London' celebrandâ.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 3. m. 20. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, J. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem.

Cùm quædam ardua & urgentia negotia, nos, & statum regni nostri, ac expeditionem negotiorum nostrorum, concernentia, quæ in parliamento nostro, apud Westm', in quindenâ Sancti Michaelis, proximò præteritâ, convocato, agitata & tractata fuerant, ob aliquas certas causas, inibi exposita, juxta effectum optatum non extiterunt terminata;

Per quod, de assensu prælatorum, comitum, & procerum, in dicto parliamento existentium, ac etiam ad requisitionem communitatis regni nostri, quoddam aliud parliamentum apud Westm', in octabis Sancti Hillarii, proximò futuris, teneri ordinavimus, ad tractandum vobiscum, & cæteris prælatis, ac proceribus prædictis, tam super prædictis negotiis quam aliis, quæ hactenus contigerunt;

Et quia dicta negotia tam honorem, ac tuitionem, & salvationem, Sanctæ Anglicanæ ecclesiæ, quam nostrum etiam, & regni nostri, statum, ut præfertur, & commodum tangere dinoscuntur, & nos in hiis vestro, & cæterorum prælatorum, ac cleri ejusdem regni, consilio & auxilio indigemus;

Nos, de vestræ sinceritatis & benivolentiæ puritate firmam fiduciam optinentes, quod tam pro defendendis & recuperandis coronæ nostræ regiæ juribus, quam pro dictæ sanctæ ecclesiæ salvatione & tuitione, nobis vigilanter velitis assistere, &, quantum ad vos pertinet, efficaciter in oportunitatibus suffragari;

Vobis mandamus, rogantes, quatinùs episcopos, abbates, priores, ac cæteros prælatos, & religiosos, tam exemptos quam non exemptos, quos fore videritis convocandos, ac totum clerum vestræ Cantuariensis provinciæ, apud London', die Jovis, proximò post festum Conversionis Sancti Pauli proximò futurum, convocari faciatis;

Ita quod tam vos quam dicti episcopi, decani, & priores cathedralium ecclesiarum, & archidiaconi, ac abbates, priores, prælati, & religiosi, exempti, & non exempti, in propriis personis vestris, & quodlibet capitulum dictarum ecclesiarum cathedralium per unum, & clerus cujuslibet diœcesis per duos procuratores, sufficientem potestatem habentes, tunc ibidem intersitis, ad tractandum, consulendum, & ordinandum super negotiis prædictis, quæ vobis & illis ibidem ex parte nostrâ pleniùs exponentur, vestrumque & suum consilium & auxilium impendendum, necnon ad consentiendum hiis, quæ tunc pro defensione & utilitate ecclesiæ & regni utrorumque, favente Domino, contigerit ordinari.

Teste custode Angliæ, apud Langele, xxviii. die Novembris.

Per ipsum Regem & dictum custodem.

Consimile breve dirigitur archiepiscopo Eborum, Angliæ primati, de convocatione faciendâ, &c. apud Eborum, in octabis Purificationis Beatæ Mariæ.

Pro Marchione Juliacensi, super expensis in negotiis Regis exequendis.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. inter Regem et diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

ROI, &c. Savoir faisons a tous que, come nous aions entencion & bosoign que, nostre cher amie & feal frere, Williame Markis de Julers, aille & se travaille pur nous & en nos bosoignes;

Nous avons volu, & ordenne parmi les grantz de nostre conseil, & de nostre plaiser, que totes les fois, que nostre dit frere seura ou yra, a nostre mandement, pur l'esploit de noz besoignes, ou q'il alast notoriment en nos besoignes, en cas de necessite, de sa propre loyaute, sans avoir mandement de nous, q'il aura de par nous, de nostre pur chascun jour huit livres de bons esterlinges, maintenant coursables en Engleterre, en soucours & en eide de ses despens.

Et se avenoit que nostre dit frere eust, ou menast, acunes fois, oveikes lui des gens outre son noumbre continueement accustome, pur avoir condut, & pur aler seurment, alant, venant, & demorant en nos besoignes, nous lui promettoms rendre & paier entierment, a seu simple dit, en sa bone foi, tous les despens, q'il ferroit en celle manere, par desus les huit livres dessusdites, avoeques les dites huit libres pur chascun jour, au garnissement de nostre dit frere, ou de son certeine message.

En tesmoignance, &c.

Don' a Andewers, le xxviii. jour de Novembr', l'an, &c. ut supra.

Pro dicto Marchione, super transigendis cum Imperatore; necnon de titulo Comitis in Anglia sibi, eâ de causâ, concedendo.

A. D. 1339. An 13 Edw. III.

Pat. inter Regem & diversos magnat. German. 13 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

ROI, &c. a touz ceux, qi cestes lettres verront, saluz. Savoir vous faisons que, come nous aions eu & trouve noble prince Willame Markis de Julers, nostre cher, ame & feal frere, en toutes nos bosoignes, & en tous lieus, & en tous pays, ou nous en eusmes a faire, bon, diligent, soigneus, & travellant, pur nostre honeur & profit, a son pooir;

Et especialment, come nous aions a exploitier grosses & necessaires choses, oveqes haut prince & puissant l'Emperour de Romayns, touchans nous, nostre roiaume, & nostre guerre, & emprise contre ceux, qui nous molestent & empechent en nos heritages & droitures;

Et come nous, aions requis nostre dit frere de enterprendre sur lui le traveill du voiage & des treitiz pardevers le dit Emperour, & son conseil, pur nous, en lieu, & en noun de nous, & de nous reporter en Engleterre, en propre personne, response de ce qu'il aura fait & exploitiet en ce cas, a fin que nous, & nos gentz, puissons tant mieus avisement savoir que a faire serra pur nostre honneur & bon estat;

Et le dessusdit, nostre frere, le nous ait ensi ottroie & promis a faire, pur l'amur & la grant affection & faveur, q'il nous port, & pur cause de loial enseigne, que nous avons aillours, si que nous meismes ny poons entendre;

Nous, voillans reguarder & cognoistre tant les raisons devantdites, come les labeures & peines qui y appartienent, avons ordenne & declare parmi tous les grantz de nostre conseille, cy meigntenant presens, c'est assaver;

L'onurable piere en DIEU,
L'evesque de Nicole.
Noz chiers & foialx,
Henri conte de Derby,
William conte de Norhampton,
William conte de Saresbirs,
Robert conte de Suffolc,
Johan Darcy, seneschal de nostre hostiel,
Henri de Ferrers, nostre chamberlein,
Monseur Geffrei l'Scrop,
Monseur Reinaud de Cobham,
Monseur Johan de Molyns,
Monseur Morice de Berkele,
Monseur Thomas de Bradestan, & autres de nostre dit conseil;

que nostre dit frere est bien dignes de recevoir & avoir de nous bien fait & recompensation honurable, avons promis, & promettoms, a nostre frere dessus nomme, pur nous, & pur noz heirs, que si tost, q'il serra revenus del Empereur par devers nous, ou par devers noz heirs, en Engleterre, ou aleurs ou nous, ou noz heirs, serroms par de la mer, nous voloms q'il ait ou rechoive de nous, ou de noz heirs, pur lui & ses heirs, title & nom de conte heritablement, d'une conte en Engleterre, tele que nous, & noz hoirs, lui nommeroms a celui temps quant il y serra venus, come dit est.

Et, avoeqes le nom du dit conte, nous, ou noz hoirs, devons, sanz aucun delai, faire bon & sequeur asseurement au dit markys nostre frere, & a ses heirs, de mill livres de bons esterlins, certaine rente heritable, a preudre & aver chescun an a certein terme, & en certein lieu, par lui, ou ses gentz, q'il ordenera, sanz les autrui demander ou pursuire.

Mes, si ensi soit que nostre dit frere demorast par decea, sanz passer meer, de nostre volente & assent, por ce ne demora mie q'il ne resceive de nous, ou de noz heirs, title & nom de conte, & la rente de mille livrees de terre heritablement a l'esterling, en la manere dessusdite.

Et, fait par nous, ou par noz heirs, l'asseurement dessusdit & ferme par noz lettres & sealx, il n'avera plus nul droit, ne demande, en rentes, q'il tient de nous a present, a terme de vie.

En tesmoignance de queu chose avons fait faire cestes noz lettres patentes.

Doni a Andevers, le xxviii. jour de Novembr', l'an, &c. treszisme.

De feloniis, infra virgam hospitii custodis Angliæ, audiendis in eâdem formâ, ac si Rex præsens esset.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Pat. 13 Edw. III. p. 2. m. 33. d. in Turr. Lond.

REX, marescallis hospitii Edwardi ducis Cornubiæ & comitis Cestriæ, filii sui carissimi, custodis Angliæ, ac vicecomitibus, & omnibus aliis fidelibus suis, tam infra libertates, quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quòd, cum nos, pro arduis negotiis, nos, & statum regni nostri, ac salvationem jurium coronæ nostræ, tangentibus, in partibus transmarinis, de consensu prælatorum, ac magnatum, regni nostri, jam moram faciamus personalem ;

Et nos plurimum affectantes quod feloniæ & transgressiones, infra virgam hospitii prædicti custodis, videlicet, per duodecim leucas in circuitu ejusdem hospitii, perpetratæ, ac si ipsæ infra virgam hospitii nostri, si nos præsentes essemus, factæ fuissent, audiantur & terminentur ;

Assignavimus dilectos & fideles nostros, Robertum de Bilkemore, Jacobum de Wodestok, & Hugonem de Berewyk, & duos eorum, ad inquisitiones indè, unà vobiscum, præfati marescalli, faciendum ;

Et ad felonias & transgressiones illas similiter vobiscum, præfati marescalli, audiendum & terminandum, perpetratoresque earumdem feloniarum & transgressionum castigandum & puniendum, in formâ quâ senescallus & marescalli hospitii nostri facerent, si præsentes essemus ;

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Roberto, Jacobo, & Hugoni, vel duobus eorum, in præmissis faciendis & explendis, pareatis & intendatis, prout iidem, Robertus, Jacobus, & Hugo, vel duo eorum, vobis, vel alicui vestrûm, scire facient ex parte nostrâ.

In cujus, &c. usque ad festum Sancti Hillarii proximò futurum, duraturas, nisi interim in Angliam redeamus.

Teste custode prædicto, apud Langele, iii. die Decembris.

Per concilium.

Super passagio Regis in Angliam ex consensu ducis Brabantiæ ; ac de fide & obsidibus datis pro reditu in Flandriam ad festum Sancti Johannis Baptistæ.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

ROI, &c. fasons savoir a tous que, comme, haut prince & puissant Johans, par ycelle meisme grace, ducs de Lothr', de Brabant & de Lembourgh, & marchis du Saint Empire, nostre cher & ame cosin, ait de nous lettres ouvertz, sealleez de nostre saiel, & d'aucuns de noz amys, tant de alliance, comme d'autres obligacions pluseurs ;

Et li dit ducs, nostre cosins, nous ait, a nostre requeste, donne son consentement & ottroi, que nous puissons passer le meer vers noz parties d'Engleterre, pur besoigner & esploiter noz besoignes necessaires, touchanz l'emprise dez guerrez, que nous avons contre les oppresseurs dez droitures del empire de Rome, & dez nostre ;

Nous avons promis, & en convent, loialment, par nostre foi & honure, a nostre dit cousin, d'estre decha arriere oultre mer, en propre persone, a jour de la Nativite Seint Johan Baptiste, prochainement venant, ou as octauvez d'ycelle Nativite, dedens la duchie de Brabant, ou la duchie de Guelre, einssi que l'aventure dont vent le donrra, a fin & a l'entencion de demourer par decha la mer, sanz repasser oultre, jusqes a tant que nous lui aions fait pleniere satisfaction des toutes alliances, debtez, promessez, obligacions, dont il ait noz lettres.

Et, encore, pur caucion habundant de nostre revenue desusdit par decha le mer, & de nostre demoree par decha, come dit est pardevant, nous avons mis & establi pur nous, en lieu & en noun de nous, nos chiers amez & foials, Henri de Lancastre conte Derby, & Guillaume de Mountagut conte de Salebers, mareschal d'Engleterre, par decha la mer, pur y tenir hostage en lour propres personnes, en la fourme & manere que il est contenu en leur lettres, que les ditz contes en ont donnez a nostre dit cosin le ducs, devant nomee.

Et aveqes ce nous, Rois susdit, avons promis & promettons a nostre cosin, le ducs, en la forme & loialte desusdit, que droitement, sour le Dymenche de demy quaremme, que on chantera Lætare ;

Nostre cosin le conte de Norhampton, & le conte de Suffolk, serrent en mer a nief, en leur propres persones, pur venir droit oultre par decha mer, pur tenir hostage pur nous, & en lieu de nous, comme il est contenu en leur lettres, que il en ont donneez a nostre cosin, le ducs desusdit.

Et s'il avenoit, par ascun cas autentik, ou notoriment necessaire, sanz fraude, que les desusdites contes de Norhampton & de Suffolk, ou l'un de eux, ne puisse ou puissent, revenir par decha la mer, solonc la forme de lour lettres, nous sereriens tenuz en d'envoier, en lieu de ceux, ou de celli qui ni purroit, ou purroient, venir pur cas du dit empechement, deux autres contes suffisans & d'estat, pur tenir hostage pur nous, & en lieu de nous, par decha la mer, en celle meismes condicion & manere, que les lettres divisent, que les desusditz contes de Norhampton & de Suffolk, ont donneez de leur revenue, & de lour demoure, comme hostagez.

Et est assavoir, par especial, que non contrestant ces princes lettres, & les lettres de iv. contes desus dites, nous Rois sommez tenuz de venir en propre personne, comme dit est pardevant.

Et volons que toutes autres lettres, alliances, promessez, & obligacions, que nostre dit cosyn, le ducs ait de nous, li teignent lieu, & demourent en lour forche & virtu, & lui soient de value, sanz estre de riens anienti par virtu de cestes.

Et, quant a toutes les choses desus dites, & chescune d'ycelles, tenir & perfaire biene & loialment par nous, si nous virons, ou par noz heirs, si de nous defailloit, a nostre dit cosin le duc, ou a ses heirs, nous avoms oblige & obligeons, fermement nous & noz heirs, & les biens de nous & de nos heirs, meublez & nonmeublez, presentz & a venir.

En testmoignance, &c.

Don' a Andewerp, le iv. jour de Decembre, l'an, *&c. ut supra.*

Pro securitate præfati ducis, in absentiâ Regis.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

ROI, &c. fasons assaver a tous que come haut prince & puissant Johan duc de Lothr', de Brabant, & de Lembourgh, & markis de seinte empire, nostre cher & ame cosin, soit entrez avoec nous en guerre & alliances contre nostre cosin Philip de Valois, qui se dit Roi de France, pur aider & recouvrer, meintenir & defendre les droitures, seignures, & le heritage de l'empire de Rome, & de nostrez, detenuz & occupez par nostre cosin de Valois desusdit ;

Nous, que ne voloms pas que l'absens de nostre personne fache prejudice ou defaute a nostre dit cosin le duc, quant aus guerres desusdites, avons ottrye & donne nostre consentement a lui que de cesti present jour, par l'espace d'un an entier, ou tanque a nostre revener as parties de decea la mer ;

Il puisse mettre ou retenir, a noz gages & despens acustumez, en guerre, mille armuerez de fer a chival, gentz de bon estat, & les mettre par devers les frauntierez de l'empire, ou aillours a son avis, ou lui semblera que plus profitable soit, pur contrester auz enemiz de nous & de nostre cosin, le duc dessusdit, ou des eidantz de nostre partie, toutes les fois, & si sovent, come lui plerra, le dit terme durant, s'einssi avenoit que les enemis de nous ou de nostre cousin le duc, voisissent faire ou porter damage a nous, a lui, ou as aidanz de nostre partie.

Encore, avons ottrio a nostre cosin le duc desusdit, que en cas de necessite, si il en avoit a faire pur cause des dites guerres, il puisse prendre & retenir, par dessus les mille armuerez de fer, autre mille armuerez de fer, de semblable condicion, de venir a noz gages & despens le dit terme durant.

Des queles retenaneez, despens, & gages, & assi des pertez & damages, que nostre dit cosin le duc, ou ses gentz enchevoient, nous promettons, & avons en convent, a faire paiment & restor, jusques a cele somme, que nostre dit cosin voudra dire & maintenir, par sa foi & loialte, par les queles il en serra creuz sanz autre proveue faire.

Et devons faire satisfaction a lui en la ville de Andewers, dont dit restor, denz le trois mois prochein apres le jour, que nous en serrons requis par ses lettres ouvertes :

Et quant as choses susditz, *&c. prout supra in aliâ littera.*

Pro marchione Juliacensi, super equis deperditis, dum fuit cum Rege in Francia.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

ROI, &c. savoir faisons que nous devons, de bone loiale debte, a nostre cher & ame frere, Guillem marquis de Julers, vint mill petitz florins d'or de Florence, pur cause & raison de perte & damages de chevaux, & d'autre perte diverse, que nostre dit frere le marquis, & ses gentz, ont euz & sustenuz en nostre service & aide, quant ils furent aveques nous en France contre noz enemis:

La quele somme de deniers nous avoms promis & promettoms, loialement & en bone foi, rendre & paier a nostre dit frere le marquis, ou a ses heirs, a une foiz ensemble, sur le jour de Pasque prochain venant, ou dedens les octaves du dit jour, & liverer la dessus dite somme a lui ou a ses heirs, ou a leur commissaires, dedens son pais de Julers, en bon lieu, seur, & certain pur euls, si que il n'auront, par defaute de nostre paiement, nule perte de damage.

Et, quant as choses dessusdites, & chascune d'icelles, bien estre parfaites, en bone foi & loialment, come dit est pardevant, nous avons obligie, & obligons fermement nous & noz heirs, & les biens de nous, & de noz heires, meubles & nonmeubles, presens & a venir, envers le dit nostre frere le marquis, & ses heirs, & envers la garde de ces lettres, horsprises toutes fraudes & mal engin, que purroient tournir en prejudice, ou empeschement, a nostre dit frere le marquis, ou a ses heirs, quant a paiement dessusdit, en aucune manere.

En tesmoignance de queu chose, nous avons fait faire ceste noz lettres patentes, sealees de nostre grant seal.

Don' a Andevers, le viii. jour de Decembre, l'an *ut supra.*

Pro dicto marchione, super vadiis guerræ.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

ROI, &c. savoir faisons a touz que nous devons a nostre cher & ame frere, Guillem marquis de Julers sept mill florins d'or a l'escu, pour la raison & cause des gages du second mois desservis en nostre service & aide, que nostre dit frere nous ad fait contre noz enemis en France, loialement & a bon gre.

Des queles sept mill florins a l'escu, nous avoms promis & promettoms, loialement & en bone foi, rendre & paier par nous, ou par noz heirs, a nostre dit frere le marquis, ou a ses heirs, trois milles & cink centz, droitement sur le jour de la Chandellure prochain venant, & les autres trois milles & cink centz, sur le primer Dimenche de Quaresme, que on chantera Invocavit, la ditte Chandellure prochain ensuiant;

Et promettoms fermement, tant pur nous, come pur noz heirs, a nostre dit frere, & a ses heirs, que par faute ou negligence des paiementz dessusditz, ils n'auront, ne sustenront, perte ne damage en aucune manere.

Et, quant as choses dessusdites, &c. *prout supra.*

De morte Richardi episcopi London', cancellarii Regis; & de magno sigillo liberato.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Claus. 13 Edw. III. p. 3. m. 11. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod, octavâ die mensis Decembris, videlicet, in festo Conceptionis Beatæ Virginis Mariæ, anno regni domini E. Regis Angliæ, tertii post conquestum, tertiodecimo, domini Johannes de Wodehous, & Gilbertus de Kelshill, senescallus hospitii, bonæ memoriæ, domini Ricardi, nuper episcopi London', & ejusdem domini Regis cancellarii, qui nocte proximâ præcedente, quasi immediatè post mediam noctem, in hospitio domini Wynton' episcopi, in Suthwerk decessit, magnum sigillum ipsius domini Regis, in quâdam bursâ inclusum, ad venerabilem patrem, Johannem archiepiscopum Cantuar' apud Lambeheth existentem, manè, quasi in ortu solis, detulerunt;

Ac prædictus archiepiscopus idem sigillum, per dictum dominum Johannem de Wodehous, apud fratres de Monte Carmeli, in Fletstret, London', ubi concilium Regis illâ die tenebatur, fecit deportari;

Ipseque archiepiscopus, &, discretus vir, magister Willielmus la Zousch, decanus ecclesiæ beati Petri Eborum, dicti domini Regis thesaurarius, de voluntate & assensu, domini Edwardi, ducis Cornubiæ & comitis Cestriæ, præfati domini Regis primogeniti, ac dicti regni custodis, præfatum sigillum, in camerâ fratrum eorumdem, ubi concilium Regis tenebatur, dominis, Johanni de Sancto Paulo, custodi rotulorum cancellariæ dicti domini Regis, Michaeli de Wach, & Thomæ de Baumburgh, liberârunt, per ipsum Johannem de Sancto Paulo, sub sigillis eorumdem Michaelis & Thomæ custodiendum, ad faciendum indè & expediendum negotia regia & alia communia, prout opus fuerit, quousque dictus dominus Rex de custodiâ dicti magni sigilli sui aliter duxerit ordinandum:

Qui quidem, Johannes de Sancto Paulo, Michael & Thomas, dictum sigillum ab eisdem, archiepiscopo & thesaurario, receperunt, & illud, eodem die, aperiri, & brevia indè consignari fecerunt.

De navibus parandis, ad expugnandum hostes de dominio Franciæ.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Claus. 13 Edw. III. p. 3. m. 13. d. in Turr. Lond.

REX, magistris & marinariis navium de Baionâ, apud Sandewicum, & alibi in partibus illis, existentibus, salutem.

Significavit nobis, & concilio nostro, dilectus & fidelis noster, Willielmus de Clynton, comes Huntingdon', constabularius castri nostri Dovor', & custos Quinque Portuum nostrorum, quod, habito tractatu, tam cum nonnullis baronibus dictorum portuum, quam cum quibusdam vestrûm, juxta mandatum custodis regni nostri indè factum, super paratu & progressu navium, tam vestrarum quam suarum supra mare, ad expugnandum & gravandum hostes nostros, de dominio & partibus Franciæ, & eis adhærentes, & etiam ad vestram & suam utilitatem & commodum faciendum, dictis baronibus & aliis eâ de causâ convocatis;

Videbatur, pro tuitione ipsius regni nostri, & repulsione dictorum hostium, expedire quod naves ejusdem regni, pro guerrâ competentes, cum celeritate, quâ fieri poterit, provideantur, & parentur, & congregentur in aliquo certo loco, exindè pro defensione regni & destructione dictorum hostium profecturæ, & quod periculosum esset, si aliquæ naves ad aliquas partes exteras, causâ negotiandi, anteà aliqualiter se transferrent;

Nos, licet intentionem & voluntatem nostram, in hâc parte, aliquibus sociis vestris apud London', coram eodem concilio comparentibus, ostendi fecimus & exponi;

Volentes nichilominus, ex habundanti, vos de præmissis literatoriè informari, & de vestræ fidelitatis constantiâ & integræ dilectionis puritate, quas vos, & prædecessores vestros, nobis, & progenitoribus nostris habuisse cognovimus, confidentes;

Vos rogamus, nichilominus mandantes, quod dictas naves vestras, pro obsequio nostro, & vestrâ etiam utilitate parari faciatis, ita quod eas promptas habeatis ad proficiscendum supra mare cum aliis navibus dictorum portuum, & aliorum locorum dicti regni nostri, circa instans festum Sancti Hilarii proximò futurum, vel prout & quando per admirallum flotæ nostræ navium, versus partes occidentales, aut aliàs ex parte nostrâ fueritis præmuniti:

Scientes quod talem ad vestrum bonum gestum in præmissis considerationem habebimus, quod indè debeatis meritò contentari.

Dat' apud Langele, ix. die Decembris.

Per concilium.

Pro Petro Moryn, de remuneratione, propter adhærentiam Regi; & de indempnitate.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.
Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, intuitu homagii per, dilectum nobis, Petrum Moryn, dominum de Caumpaignes, nobis facti, necnon consideratione fidelis obsequii, nobis per eum in partibus Tholosanis impensi, & imposterum impendendi;

Concessimus sibi centum libras sterlingorum, percipiendas annuatim, ad scaccarium nostrum, ad festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales portiones, quousque sibi de comitatu Vaudrisi, quem sibi dare & liberare promittimus, fecerimus provideri.

Volentes etiam indempnitati dicti Petri gratiosè prospicere, promittimus, bonâ fide, quod, si propter adhærentiam, nobis factam, & impensum nobis obsequium, contingat eum terras & possessiones, quas jam optinet, amittere, ipsas sibi restituere, vel de aliis æquivalentibus providere, in loco congruo, faciemus.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp, x. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Advocatio ecclesiæ de Thingden, Lincoln' dioc' abbati & conventui Sancti Michaelis de Antwerpia, (ubi filius Regis, Leonellus, natus & baptizatus, ac Regina ibidem iterum gravidata) conceditur.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, H. eâdem gratiâ, episcopi Lincoln', seu ejus in spiritualibus vicario generali, necnon, dilectis sibi in CHRISTO, subdecano & capitulo Lincoln' ecclesiæ, ac omnibus, quorum poterit interesse, salutem.

Cum quisque gratus accepti beneficii debeat esse memor, & nedum antidotis respuere, set oportunis ferre præconiis munificentiam donatoris, nos, gratitudinis debitum exequentes, vestræ volumus patere notitiæ, quod, dilecti nobis in CHRISTO, abbas & conventus monasterii Sancti Michaelis de Andewerpiâ, ordinis Præmonstratensis, Cameracensis diœcesis, nos pridem, cum consorte nostrâ carissimâ, Reginâ Angliæ, liberis, & excercitu nostris, ad partes Brabantiæ venientes, infra suum monasterium antedictum applausu benivolo susceperunt, & mancipantes nobis liberaliter hospitium & res alias, quas habebant, magnum nobis & nostris humanitatis officium impenderunt, ac liberantes nobis domos suas honestas & officinas, se in locis arctis, ob nostri reverentiam, reponebant;

Et quia locus ille, præ cæteris, nobis aptus extitit & securus, ibidem in perplexâ peregrinatione nostrâ traximus jam moram longam, ubi multos successus habuimus prosperos & votivos; inter quos etiam natus est ibi nobis ex dictâ consorte nostrâ filius, & de sacro fonte levatus, ac ipsa consors nostra jam gravidata est ibidem, in proximo, per DEI gratiam, sub fœlicis auspicii sidere, paritura.

Et, quia mora nostra diutina dictis religiosis nedum, propter sui compressionem, set propter expilationem, direptionem, & vastationem, rerum & domorum, ac succisionem boscorum suorum, & alias causas varias, onerosa fuit multipliciter & dampnosa, dictumque suum monasterium, tam propter hæc quam propter guerras, ante adventum nostrum, in dictis partibus ingruentes, facultatibus non mediocriter est collapsum:

Nos, ad præmissa considerationem condignam habentes, ad religionis honestatem & devotionem quas in dicto monasterio vigere conspicimus & audivimus viguisse, præ cæteris, ab antiquo intimè contemplantes, & proindè volentes, ad relevationem ipsius monasterii, opem ferre, dedimus & concessimus eisdem religiosis advocationem, seu jus patronatûs, ecclesiæ de Thingden, Lincoln' diœcese, & licentiam ipsam ecclesiam sibi appropriandi, fructusque ejusdem ecclesiæ in usus suos proprios perpetuò perquirendi;

Desiderantes ex intimis hujusmodi appropriationis negotium promoveri, ut ipsi infra regnum nostrum receptaculum habeant qui nos tam humaniter receperunt:

Et in signum exuberantis nostræ benivolentiæ, abbati, jam dicto monasterio præsidenti, quasi loco investituræ, propinavimus ciphum nostrum.

Et ideò devotionem vestram attentè rogamus, qualiter, attentis causis præmissis, quas veras fore certissimè contestamur, de hiis super appropriatione ipsius ecclesiæ, per vos canonicè faciendis, velitis celeriter pertractare, &, prout ad vos pertinet, dictum appropriationis negotium juxta votum nostrum feliciter expedire; sic vos exhibentes in dicto negotio gratiosos, ut in hoc liquidiùs ostendatur, qualem ad nostri conservationem honorum geritis sinceritatis affectum.

Dat' apud Andewerp, xix. die Decembris.

Per Regem.

Litteræ de conductu, pro cardinalibus.

A. D. 1339.—An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angl. & Vasc. 13 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, omnibus amicis & fidelibus suis ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum venerabiles patres, domini P. tituli Sanctæ Praxedis, presbiter, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, diaconus, cardinales, & sedis apostolicæ nuncii, ad locum de Valenciennes, pro tractatû pacis in proximo sint venturi, suscepimus eos, familiam, res, & bona sua quæcumque, in veniendo versus locum illum, illuc morando, & exindè quo & quando voluerint redeundo, in protectionem & defensionem nostram specialem: & ideò vos amicos rogamus, &c. *prout in consimilibus de conductu litteris.*

Dat' apud Andewerp, xx, die Decembris.

Per ipsum Regem.

Pro Nicholao de la Beche, constabulario Turris London'.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Claus. 13 Edw. III. p. 3. m. 10. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus de scaccario, ac camerariis suis, salutem.

Cum nuper, pro salvatione & defensione regni nostri & jurium coronæ nostræ, essemus ad partes transmarinas profecti, & nos, volentes quod Turris nostra London', pro salvâ custodiâ ejusdem, dum sic absentes fuerimus, de viginti hominibus ad arma & quinquaginta sagittariis muniri, mandaverimus dilecto & fideli nostro Nicholao de la Beche, constabulario Turris prædictæ, quod dictos viginti homines ad arma & quinquaginta sagittarios, qui pro munitione prædictâ sufficientes & validi forent, in eadem Turri pro salvâ custodiâ ejusdem poni faceret, & ibidem continuè, vel per vices, prout expedire videret, commorandos; & etiam mandaverimus vobis præfati thes' & camerar', quod eisdem hominibus ad arma & sagittariis cum in Turri prædictâ, pro munitione ejusdem, sic positi fuissent vadia rationabilia, pro tempore quo ibidem ex causâ prædictâ starent, solveretis, de quo quicquam hactenus non fecistis, ut accepimus:

Vobis igitur mandamus, quod cum eodem Nicholao de vadiis hominum prædictorum, pro tempore quo eos in Turri prædictâ, pro munitione ejusdem, virtute mandati nostri prædicti, sic retinuit, si nondum indè computatum fuerit, computetis; & allocatis ei pro singulis hominum prædictorum, pro tempore quo vobis constare poterit ipsum Nicholaum eosdem homines in munitione prædictâ retinuisse, id quod sibi per compotum hujusmodi, pro vadiis prædictis, rationabiliter deberi inveneritis, præfato Nicholao sine dilatione solvi faciatis.

Teste præfato custode, apud Langele, xx. die Decembr'.

Pro domino de Cuyc & uxore, de remuneratione.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

ROI, a touz ceux qi cestes lettres verront ou orront, salutz.

Sachez que, pur l'omage que nostre cher & foial, monseur Otes, sire de Cuyc, nous ad fait, & pur sa demure devers nous contre sire Philip de Valoys, qi se dit Roi de France, avons grantez au dit sire de Cuyc deux centz & cynquante livres d'esterlings, a receivre par an a toute sa vie, de noz custumes en port de Londres, as termes de Pasque & de Seint Michel, par oveles portions:

Et, ostre ce, avons grantez pur nous & noz heirs, au dit sire de Cuyc, & a noble dame, dame Johan sa compaigne, en recompensation des terres, tenementz, & rentes qu les ditz sire de Cuyc & sa compaigne ont perduz en roialme de France, par cause de sa demoere devers nous, trois mill florins de Florence, ou la value en autre monoie covenable, a receivre par an de noz dites custumes en port susdit, & as termes avantditz, per oveles portions, pur le terme que les ditz sire de Cuyc & sa compaigne ont es terres, tenementz, & rentes avantditz, tanque restitucion leur soit fait de meismes les terres, tenementz, & rentes, ou que nous leur eoms purveuz des autres en Engleterre, ou en autre lieu covenable, a la verroie value d'yceux, pur le terme q'ils ont en yceux, come dessus est dit:

Et voloms & grantoms que le dit sire de Cuyc, de son dit fee de deux centz & cynquante livres, & lui & sa dite compaigne des ditz trois mill florens de Florence par an, & leur attornez & procurours, eantz poair de eux a receivre le dit paiement, soient prestement & pleinement paiez en la forme susdite, devant touz autres de noz custumes avantdites, parmie les mains des coillours d'ycelles, nient contrestant nul assignement ou ordinance fait a contrair.

Et por ce que les ditz sire de Cuyc & sa compaigne ont perduz seignuries q'ils avoient en quatorze villes de France, & homages bien de sis vintz persones, &, solonc la custume & lei du pais, ils emportereint le profit des terres des ditz homagers un an apres leur deces, si grantoms & promettoms, pur nous & noz heirs, as ditz sire de Cuyc & sa compaigne, que de tut le profit q'ils parderont en celle partie par la cause susdite, nous lui ferroms pleine & preste restitucion, & creroms & esteroms a ce q'ils dirront en bone foi, quant a l'estimacion des damages avantditz.

En tesmoignance de queu chose, nous avons fait faire cestes noz lettres patentes, ensealees de nostre grant seal.

Don' a Andevers, le xxii. jour de Decembre, l'an, &c. treszisme.

De victualibus pro Rege providendis.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. 13 Edw. III. p. 2. m. 4. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, majoribus, ballivis, & omnibus aliis ministris & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod assignavimus dilectum vallettum nostrum, Richardum de Potenhale, ad providendum ad opus nostrum, quinque lasta allecis sori, in partibus de Jernemuth; quingenta de murruz, in partibus de Blakenheth; & quinque milia de stokfish, in partibus de Sancto Botolpho, pro denariis nostris indè solvendis;

Ad eadem allecia, murruz, & stokfish, ad certum locum infra regnum nostrum, ubi ea carcari ordinavimus, duci & cariari faciendum; & ad cariagia pro ductione victualium prædictorum ad locum prædictum, pro denariis nostris similiter indè solvendis, capiendum:

Et ideò vobis mandamus, quod eidem Richardo, in præmissis faciendis & exequendis, intendentes sitis, consulentes, & auxiliantes, quotiens & prout per ipsum Richardum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus, &c. usque ad festum Paschæ proximò futurum, duraturas.

Teste custode prædicto, apud Langele, xxiii. die Decembris.

Per breve de privato sigillo.

Bulla Benedicti XII. Papæ, ad pacem hortatoria, quâ personâ propriâ, litem componere se paratum exhibet.

A. D. 1339. An. 13 Edw. III.

Bibl. Cotton, Otho D. 11. fol. 110.

BENEDICTUS episcopus, servus servorum DEI, carissimo in CHRISTO filio Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem & apostolicam benedictionem.

Dum diligenter attendimus, & profundis cogitationibus meditamur, quanta Summi & Æterni Regis fuerit benignitas & misericordissimæ affluentia pietatis, quod pridem tuis, karissime fili, & karissimi in CHRISTO filii nostri, illustris Franciæ Regis, ejusque colligatorum, ordinatis aciebus, & multum ex propinquo ad confligendum terribiliter & animosè dispositis hinc & indè, secuta non extiterunt pericula, quæ tantus fragor armorum & armatorum impetus minabantur;

Eidem laudum exolvimus præconia, cum hæc ad donum DEI maximum, & grande operatum misericorditer à clementiâ Divinæ Providentiæ, quæ in sui dispositione non fallitur, miraculum reputetur.

Ex hoc quidem colligi potest etiam apertiùs quod Altissimo, qui bella conteret, & gentibus, ea volentibus, per prophetam, dissipationis exterminium comminatur, tanta sanguinis redemptorum pretioso cruore Dominico, quanta fuisset si conflictum sibi dedissent acies prædictæ tunc temporis, in totius Christianitatis dampnum, obprobrium, ac animarum multarum periculum, effusio non placebat.

Regalis quoque circumspectio potest etiam advertere diligenter, quantum tu & Rex prædictus indignationem haberetis formidare divinam, si populos DEI, quos ipse à periculis animarum & corporum eripuit sic benignè, iterum simili subicere discrimini curaretis; timendum esset, proculdubio, ut adeò accenderetur, & præsertim vehementiùs contra illum qui hujùsmodi discrimini daret ampliorem operam, ira DEI, ut tanta strages tantaque confusio sequerentur, quod tota concuteretur Christianitas, & reformatio pacis & concordiæ non solùm difficilis, set impossibilis, quæ non sinat miserator & misericors Dominus contingere, redderetur.

Et insuper, nec minus considerandum videtur, quantum, occasione guerrarum præsentium, multis & variis modis, ut fertur, regii subditi non modicum sint exausti pecuniis & aliis bonis suis; & etiam quòd, si continuatio talium onerum sequeretur, quod absit, amplius gravarentur; quodque bellorum eventus est dubius, & multùm, ubi DEI timeretur indignatio, formidandus.

Ideòque regiam magnificentiam rogamus in Domino attentius & hortamur, eam, nichilominus per DEI misericordiam obsecrantes, quatenùs, præmissa & alia, quæ possunt occurrere circumspectioni regiæ in hâc parte, revolvens intra claustra pectoris regii, & deducens in exactæ deliberationis examen, ad reformandam pacem cum Rege præfato, vel treugas ineundas, ut tuis, dilectissime fili, tuorumque obvietur periculis, & DEO, qui pacem diligit, & in *viris* pacificis delectatur, magis placeas, teque acceptiorem eidem efficias, animum abilites regium & inclines, dilectorum filiorum nostrorum, Petri tituli Praxedis, presbiteri, & Bertrandi Sanctæ Mariæ, in Aquiro, diaconi, cardinalium, apostolicæ sedis nunciorum, zelatorum utique regii honoris & commodi, quos dudum ad partes illas, propter ea, de consilio fratrum nostrorum, destinavimus, monitis & salubribus circa hoc persuasionibus effectualiter nichilominus adquiescens.

Sanè, cum propter ea, quæ præmissa sunt, & quia hujusmodi & aliis innumeris periculis, ex guerris prædictis eminentibus, obviare salubriter, & ut inter te, fili amantissime, dictumque Regem, tibi nexu propinquo sanguinis & affinitatis conjunctum, pacis plenitudo & mutuæ caritatis dilectio vigeant, pacis reformationem hujusmodi ferventibus desideriis peroptamus, si forsan per eosdem cardinales ad pacem ipsam attingi non possit, in illis partibus, tuque, præcarissime fili, & Rex prædictus, vos ad mutuam habilitantes concordiam, DEO placabilem, hominibus amabilem, Christianitati utilem, ac utrique vestrûm multipliciter oportunam, consentire volueritis, ut nos, ad pacem ipsam reformandam, tanquam tractator amicabilis, in personâ propriâ intendamus, & initis aliquibus invicem treugis vel concessis sufferentiis ab invasionibus & commotionibus bellicis, usque ad tempus opportunum, infra quod tractatus pacis inchoari, continuari, &, si misericordiarum Dominus dederit, ad finem possit deduci fœlicem & votivum, nuncios vêstros mandatis suffultos idoneis ad nos propterea destinando;

Nos, licet arduis & importabilibus negotiis agitemur continuè supra vires, paratos ob desiderium pacis prædictæ nos offerimus, aliis, quantum commodè cum honestate fieri poterit, prætermissis, efficaciter super reformatione hujusmodi pro quiete, utilitate & honore utriusque partis, interponere, sicut præmisimus, prout ex alto nobis ministrabitur, solicitudinis nostræ partes; super quibus, maturâ deliberatione prævià, rescribat nobis vestra regalis magnificentia suæ beneplacitum voluntatis.

Dat' Avinion', xii. kal' Januarii, pontificatûs nostri anno quinto.

Pro duce Brabantiæ, de annuitate.

A.D. 1339.—An. 13 Edw. III.

Pat. inter Regem & diversos mag. Germ. 13 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd nos, intuitu homagii & fidelitatis, quæ, princeps illustris, Johannes dux Lothringæ, Brabantiæ, & Lemburgiæ, consanguineus noster carissimus, gratanter & amicabiliter nobis fecit, volentes eum munere respicere gratioso, concessimus ei mille & quingentas libras sterlingorum, habendas & percipiendas annis singulis, ad totam vitam suam, ad scaccarium nostrum, ad festa Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales portiones. In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp, xxviii. die Decembris, anno regni nostri tertiodecimo.

De compromisso in comitem Sarum & dominum de Cuyc, super feodo ducis Brabantiæ.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 6 in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd, cum dudum, habito tractatu inter certos procuratores nostros ex parte unâ, & illustrem Johannem ducem Lothringæ, Brabantiæ, & Lemburgiæ, consanguineum nostrum carissimum ex alterâ, super feodo dicto duci, pro morâ suâ, nobiscum faciendâ, constituendo, non fuisset tunc de summâ dicti feodi finaliter concordatum, pro eo quòd idem dux septuaginta milia librarum sterlingorum sibi propter hoc concedi petebat, set dicti procuratores nostri præfato duci sexaginta milia librarum tantummodo promittebant:

Nos & dux prædictus, volentes super dictâ variatione amicabiliter ordinare, mutuò compromisimus in nobiles viros Willielmum de Monte Acuto, comitem Sarum, & Otonem dominum de Cuyc, fideles nostros dilectos, ut, quod ipsi super dictis decem milibus librarum, super quibus variatum extitit, ordinarent vel arbitrari curarent, uterque nostrûm servare teneretur, qui, virtute dicti compromissi, comuniter ordinârunt quod nos quinque milia librarum sterlingorum præfato duci, propter hoc, solvere deberemus tribus terminis;

In festo Sancti Michaelis proximò futuro;

Et in festo Paschæ proximò tunc sequente;

Et in festo Sancti Michaelis extunc immediatè sequente, per æquales portiones;

Et quòd præfatus dux à nobis plus non peteret, ex hac causâ.

Nos, igitur, ordinationem & arbitrationem prædictas in omnibus, quatenus ad nos attinet, acceptantes, ad solutionem dictorum quinque milium librarum sterlingorum, prædictis terminis, modo quo præmittitur, faciendam, obligamus nos & hæredes nostros, ac bona nostra quæcunque præsentia & futura.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp, xxviii. die Decembris, anno regni nostri tertiodecimo.

Per ipsum Regem.

Pro domino de Duffle, de pensione intuitu homagii concessâ.

A.D. 1339.—An. 13 Edw. III.

Pat. inter Regem & diversos mag. Germ. 13 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd, intuitu homagii, per dilectum & fidelem nostrum Henricum Bertaldi, dominum de Duffle & Geyle, nobis facti, concessimus ei viginti & quatuor libras sterlingorum, habendas & percipiendas, annis singulis, ad totam vitam suam, ad scaccarium nostrum, ad festa Paschæ & Sancti Michaelis per æquales portiones.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp, xxviii. die Decembris, anno ut supra.

Ad senescallum Regis Siciliæ, de pecuniâ sequestratâ, relaxandâ.

A.D. 1339. An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angl. & Vascon. 13 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, provido viro domini Regis Jerusalem & Siciliæ, in comitatibus Provinciæ & Forcalquerii, senescallo, salutem.

Cum pridem, pro nostris negotiis prosequendis, apud Monacum, infra districtum Januæ, certarum fieret armatio galearum, fuit per quendam locum vestrum tenentem ipsius armationis negotium impeditum, arestatâ pecuniâ nostrâ, quæ pro dicto negotio mittebatur, in nostri non modicam injuriam & jacturam;

Cumque postmodum dicta pecunia, nobis, vel alteri nomine nostro, restituenda, ad Romanam curiam portaretur, pars dictæ pecuniæ, circiter quatuor milia & ducentos florenos de Florentiâ, de mandato curiæ vestræ, fuit in manibus quorumdam mercatorum in dictâ Romanâ curiâ sequestrata, & facienda nobis ejus restitutio voluntariè impedita, quæ præfato domino Regi, consanguineo nostro carissimo, cui placere cupimus, credimus probabiliter non placere;

Placeat igitur vobis, petimus, dictum sequestrum facere relaxari, & pecuniam ipsam nobis, vel procuratori nostro restitui, ut est justum:

Super quo, dilecto & fideli nostro, Nicolino de Flisco placeat vobis, petimus, in dicendis ex parte nostrâ, credulam dare fidem.

Dat' apud Andewerp, xxix. die Decembris.

Per Regem.

Pro domino de Cuyk.

A.D. 1340. An. 13 Edw. III.

Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis nos teneri, & per præsentes firmiter obligari, nobili viro, Otoni domino de Cuyk, fideli nostro dilecto, in centum, & viginti, & quinque libris sterlingorum, quas, pro facto nobis per ipsum homagio, sibi in festo Sancti Michaelis ultimò præterito solvisse debuimus:

Et etiam in mille, & quingentis florenis de Florentia, quos, in festo Natalis Domini ultimò præterito, de illis tribus milibus florenorum, quos sibi & nobili mulieri Johannæ uxori suæ, pro terris, quas jam perdiderunt in regno Franciæ, propter adhærentiam nobis factam, per alias litteras nostras patentes annuatim solvere concessimus, debuisset recepisse;

Quos quidem centum, & viginti, & quinque libras, ac mille & quingentos florenos, præfato Otoni, seu ejus in hâc parte attornato vel procuratori, de custumis nostris, in portu civitatis nostræ London', in festo Paschæ proximò futuro, per manus collectorum dictarum custumarum solvere promittimus bonâ fide.

Volentes quod idem Oto, in dictis summis, sic recipiendis, cunctis aliis, assignationes super dictis custumis habentibus, præferatur; quâcumque ordinatione contrariâ non obstante.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp, primo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Littera procuratoria ad tractandum cum Philippo de Valesio.

A.D. 1340. An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angl. & Vasc. 13 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes litteras inspecturis, salutem. Sciatis quod, ad instantiam reverendorum patrum, P. tituli Sanctæ Praxedis, presbiteri, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, diaconi cardinalium, sedis apostolicæ nunciorum, ad procurandum pacem inter dominum Philippum de Valesio, pro Rege Franciæ se gerentem, & nos specialiter transmissorum, consentire volentes pacis tractatui, quam habere cum omnibus affectamus;

Ac de fidelitate & circumspectione providâ, venerabilis patris, H. Lincoln' episcopi, ac, dilectorum & fidelium nostrorum, H. Derbiæ & W. Sarum, comitum, necnon, magistrorum Willielmi de Exon', sacræ theologiæ, & Alexandri de Oneby, juris civilis, professorum, pleniùs confidentes, ipsis, quatuor, tribus, & duobus eorum, quorum præfatum episcopum unum esse volumus, ad tractandum, concordandum, componendum, & transigendum pro nobis, & nostro nomine, cum præfato Philippo, seu deputandis ab eo, super quibuscumque dignitatibus, regnis, honoribus, hæreditatibus, terris, possessionibus, & juribus, ad nos quocumque jure, titulo, vel colore, pertinentibus;

Necnon super omnibus & singulis quæstionibus, controversiis, arestis, demandis, & debatis, actionibus, litibus, & processibus, super hiis inter ipsum & nos dependentibus, vel quæ occasione præmissorum moveri poterunt;

Ac super omnibus dampnis & injuriis mutuò, in terrâ & in mari, factis & illatis, necnon expensis & interesse, quæ exigi poterunt hinc & inde, ac pacem plenam, & fœdus perpetuum, inter dictum dominum Philippum pro se, & hæredibus suis, & nos, pro nobis & hæredibus nostris, ineundum;

Ac treugas seu guerræ sufferentiam, concedendum, & ea, quæ sic tractata, concordata, composita, transacta, & inita fuerint ac concessa, quatenùs ad nos attinet, quâcumque firmitate vallandum;

Ac omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis, & circa ea, oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, plenam committimus & concedimus potestatem;

Promittentes pro nobis & hæredibus nostris, nos ratum & gratum habituros quicquid per præfatos, episcopum, & comites, ac Willelmum, & Alexandrum, quatuor, tres, & duos eorum, quorum præfatus episcopus sit unus, actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp, ii. die Januarii.

Per ipsum Regem.

Consimilis littera ad tractandum cum cardinalibus.

A.D. 1340.—An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angl. & Vasc. 13 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, universis, &c. *ut supra usque ibi*, nomine nostro, cum dominis cardinalibus suprascriptis, & eorum altero, ac deputandis ab eis, & altero eorumdem, super quibuscumque dignatibus, &c. *usque ibi*, super hiis inter nos & ipsum Philippum dependentibus, &c. *ut supra*.

Pro domino de la Breto, de securitate, propter adhærentiam Regi, contra Philippum de Valesio, factam.

A. D. 1340. An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angl. & Vasc. 13 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum dilectus & fidelis noster, vir potens & nobilis, Bernardettus dominus de la Breto, nobis contra virum magnificum, dominum Philippum de Valesio, pro recuperandis juribus nostris hæreditariis, ut intelleximus, adhærere & subvenire proponat, magnis se periculis in hoc exponendo;

Nos, ipsius gratitudinem multipliciter acceptantes, & proindè volentes indempnitati suæ & illorum, quos ad obsequia nostra secum adduxerit, prospicere, sicut convenit, in hâc parte;

Concedimus & promittimus, bonâ fide, quod, si idem Bernardettus nobis sic adhærere curaverit, cum præfato Philippo non capiemus treugam vel guerræ sufferentiam, nisi præfatus Bernardettus, & alii, sic per eum adducti in dictâ treugâ vel sufferentiâ sint specialiter comprehensi, & quod per eam securitati suæ caveatur, nec pacem cum dicto Philippo, sine consensu dicti Bernardetti, aliqualiter iniemus;

Et, si contingat, quod absit, præfatum Bernardettum, vel alios adductos ad nostra obsequia sic cum eo, castra, terras, possessiones, redditus, vel res alias, occasione adhærentiæ, contra dictum Philippum nobis factæ, amittere, nos dampna, quæ sic propter nos incurrerint, ipsis plenariè refundemus:

Ad quod nos, & hæredes nostros, ac omnia bona nostra, firmiter obligamus.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp, ii. die Januarii.

Per ipsum Regem.

Pro Bernardetto de la Breto & Hugone de Gebennis, capitaneis & locum tenentibus in Aquitania constitutis.

A. D. 1340. An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angl. & Vasc. 13 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Bernardetto domino de la Breto, & Hugoni de Gebennis, domino de Vorray & de Athon, salutem.

Sciatis quod nos de vestris strenuitate, fidelitate, & circumspectione providâ, confidentes, facimus & constituimus vos capitaneos, & locum nostrum tenentes, in ducatu prædicto;

Dantes & concedentes vobis, & utrique vestrûm in solidum, plenam potestatem, & mandatum speciale, dictum ducatum ab invasionibus quorumcumque inimicorum nostrorum, etiam in manu forti, si oporteat, defendendi, ac terras & jura, ratione dicti ducatûs ad nos pertinentia petendi & recuperandi, necnon merum & mixtum imperium, ac gladii potestatem, & jurisdictionem omnimodam, altam & bassam, infra dictum ducatum exercendi;

Et omnes & singulos rebelles nostros ibidem, à terris, feodis, honoribus, & juribus quibuscumque, quæ de nobis tenent, vel tenere deberent, in ducatu prædicto, privandi, & realiter amovendi, & ea in manum nostram capiendi;

Ac omnia alia & singula faciendi & excercendi, quæ ad officium capitanei, seu locum nostrum tenentis, ibidem pertinere noscuntur, & quæ ad bonam directionem, & regimen, ac recuperationem, terrarum & jurium nostrorum prædictorum, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes pro nobis & hæredibus nostris, nos ratum & gratum habituros quicquid per vos, aut vestrûm alterum, nomine nostro, factum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c. has litteras nostras patentes fieri fecimus pro nostro beneplacito duraturas.

Dat' apud Andewerp, iii. die Januarii.

Per ipsum Regem

De intendendo capitaneis antedictis.

A. D. 1340. An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angl. & Vasc. 13 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, vicecomitibus, baronibus, senescallis, ac omnibus ministris & fidelibus suis, dicti ducatûs, ad quos, &c. salutem.

Cum nos de strenuitate, fidelitate, & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Bernardetti domini de la Breto, & Hugonis de Gebennis domini de Vorray & de Athon, confidentes;

Fecerimus & constituerimus ipsos capitaneos, & locum nostrum tenentes, in ducatu prædicto, &c. *ut supra usque ibi*, exigant speciale, prout in litteris nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Vobis & vestrûm singulis, mandamus, firmiter injungentes, quod præfatis Bernardetto & Hugoni, ac eorum alteri, in præmissis omnibus & singulis, prout ad vos attinere dinoscitur, sitis intendentes & auxiliantes, quotiens & quando per eos, vel eorum alterum, super hiis ex parte nostrâ fueritis requisiti.

Dat' apud Andewerp, iii. die Januarii.

Pro duce Gelræ, de indempnitate.

A. D. 1340. An. 13 Edw. III.

Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

ROI, a touz ceux, &c. saluz. Sachez que, come noble prince monsieur Reinaud, ducs de Gelre, & conte de Zutphen, nostre trescher frere, soit oblige, pur nous, as aucunes certeines persones, citeins de la cite de Coloine, en cynk mill florins, queux nous leur devions aver paiez as termes passez;

Et nostre dit frere nous eit grantez de nous faire aver prorogacion du paiement de meisme la somme, tanque a la feste de la Nativite Saint Johan Baptistre prochain avenir;

Nous voillantz garder nostre dit frere des damages en celle partie, grantoms & promettoms, en bone foi, d'aquiter nostre dit frere, devers les ditz citeins, au dit jour, de la somme avantdite, & de lui paier, solonc son loial dit, quel il vorra maintenir sur la bone foi, toutes maneres de perdes & damages, qil avera sustenu par celle encheson.

Don' a Andevers, le iv. jour de Janever.

Pro duce præfato, de custubus & expensis, in negotiis Regis prosequendis, factis & faciendis, per Regem solvendis.

A. D. 1340. An. 13 Edw. III.

Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

ROI, a touz ceux, qi cestes lettres verront ou orront, saluz.

Sachez que, come noble prince, monsieur Reinaud ducs de Gelre, & conte de Zutphen, nostre trescher frere, puis nostre venue des parties de France, eit molt travaille entour noz busoignes, & unqore eit promis de travailler, & par celle cause eit molt demore hors de son pais, & unqore fra, pur l'exploit de noz dites busoignes, a grantz custes & frees, si promettoms, en bone foi, que des custees & frees, qil ad ensi mis, puis nostre dite venue en France, & fra parentre cy & la Pasque prochain avenir, pur la suite de noz dites busoignes, nous lui ferroms prest & plein paiement a la feste de la Nativite Seint Johan Baptistre prochain avenir, solonc son dit, quel il vorra maintenir sur sa bone foi; a queu paiement, prestement & loialement faire, nous obligeons nous & nos heirs, & touz noz biens meubles & nounmeubles, presentz & avenir.

En tesmoignance, &c.

Don' a Andevers, le iv. jour de Janever.

Par le Roi.

De tractando super sponsalibus inter Lodowicum filium primogenitum comitis Flandriæ, & Isabellam filiam Regis, contrahendis.

A. D. 1340. An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angl. & Vasc. 13 Edw. III. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto comitis Sarum, & Henrici de Fereres camerarii nostri, & Galfridi de Scrop militis, pleniùs confidentes, ipsis, & duobus eorum, ad tractandum & concordandum pro nobis & nostro nomine, cum spectabili Lodowico comite Flandriæ, & deputandis ab eo, super sponsalibus & matrimonio, inter Lodowicum filium primogenitum dicti comitis, & Isabellam filiam nostram carissimam, contrahendis;

Necnon super dote, dotalitio & donatione, propter nuptias in hâc parte constituendis, terras & possessiones nostras, infra regnum Franciæ, propter hoc dandum & concedendum, & ad pecuniam, quam expedire viderint ex hac causâ, promittendum;

Et ea, quæ sic tractata, concordata, data, concessa, vel promissa fuerint, quâcumque securitate firmandum, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid per præfatos, comitem, Henricum & Galfridum, actum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum;

Et quod ea, quæ sic tractata, concordata, data, concessa, vel promissa fuerint, faciemus per litteras nostras patentes, sub magno nostro sigillo, statim, cum super hoc requisiti fuerimus, confirmari.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerpiam, iv. die Januarii.

Per ipsum Regem.

De tractando cum comite & probis hominibus Flandriæ: & de recognitione superioritatis in regno Franciæ per eos Regi faciendâ.

A. D. 1340. An. 13 Edw. III.

Pat. concess. hom. Angl. & Vasc. 13 Edw. III. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd nos, de fidelitate probatâ, & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto comitis Sarum, Henrici de Fereriis camerarii nostri, & Galfridi de Scrop militis, pleniùs confidentes, ipsis, & duobus eorum, ad tractandum & concordandum pro nobis, & nostro nomine, cum spectabili Ludowico comite Flandriæ, & cum probis hominibus & comunitatibus villarum de Gandavo, Bruges, & Ipre, ac aliarum villarum & locorum de Flandriâ conjunctim & divisim, super alligantiis & amicitiis, inter nos & nostros subditos ex parte unâ, & præfatum comitem, ac dictos homines de Flandriâ, ex parte alterâ, ineundis;

Et auxiliis, nobis per ipsos, pro recuperatione regni nostri Franciæ, effectualiter impendendis, necnon de recognitione nostræ superioritatis, in dicto regno Franciæ, per eos nobis, ut Regi Franciæ, faciendâ, & ad constituendum eis, ex hâc causâ, congruam pecuniæ quantitatem, in subventionem expensarum, pro nobis circa dictam recuperationem faciendarum;

Ac etiam ad concedendum prædictis comiti & hominibus de Flandriâ, villas de Be.... de Lisle, & de Doway, quæ sunt infra limites dicti comitatûs, habendas & tenendas perpetuò annexas dicto comitatui, sicut fuerant ab antiquo;

Necnon ad concedendum, de gratiâ nostrâ speciali, prædictis comiti & hominibus, civitatem Tornacensem, habendam & tenendam perpetuò de nobis & hæredibus nostris, Regibus Franciæ, sub districtu eorumdem;

Necnon ad consentiendum & concedendum ut omnes & singuli processus, & sententiæ, ad instantiam progenitorum & prædecessorum nostrorum Regum Franciæ, & cujuscumque eorumdem, contra homines & inhabitatores Flandriæ per sedem apostolicam lati & promulgati, relaxentur & penitùs subducantur, & ad ipsos processus, & sententias, ac pœnas contentas in eisdem, quantum in nobis est, relaxandum & subducendum;

Ac præmissa omnia & singula quâcumque securitate firmandum, & ad concedendum præfato comiti Flandriæ comitatum Atrabatensem, qui ad ipsum jure hæreditario dicitur pertinere;

Et ad faciendum & concedendum omnia alia & singula, quæ ad conservationem & fomentum mutuæ dilectionis & securæ comunionis inter nostros subditos & homines de Flandriâ necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, plenam, quantum possumus, & ad nos attinet, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid per præfatos, comitem, Henricum, & Galfridum, & duos eorum, actum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum;

Et quod omnia & singula, quæ sic tractata & concordata fuerint, statim, cum super hoc requisiti fuerimus, per litteras nostras patentes, in formâ debitâ, prout ad plenam observationem eorumdem meliùs fieri poterit, confirmari.

In cujus, &c.

Dat' apud Andewerp, iv. die Januarii.

Per ipsum Regem.

De parliamento inchoando, custode regni absente.

A. D. 1340. An. 13 Edw. III.

Pat. 13 Edw. III. p. 2. m. 4. in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, & omnibus aliis, ad instans parliamentum, apud Westm' summonitum, conventuris salutem.

Cum, dilectus & fidelis noster, Edwardus dux Cornubiæ & comes Cestriæ, filius noster carissimus, custos regni nostri, propter quædam negotia, sibi incumbentia, sit ad præsens præpeditus, quo minus isto die Jovis, in octabis Sancti Hillarii, apud locum prædictum valeat personaliter interesse;

De circumspectionis & industriæ magnitudine, venerabilis patris,

Johannis archiepiscopi Cantuar', totius Angliæ primatis,

Et discretorum virorum,

Magistri Willielmi la Zousche, decani ecclesiæ beati Petri Eborum, thesaurarii nostri,

Ricardi de Wylughby,

Johannis de Stonore, &

Johannis de Sancto Paulo,

plenam fiduciam reportantes, ipsos, quatuor, tres, & duos eorum, ad inchoandum & continuandum parliamentum prædictum, nostro & dicti filii nostri nomine; & ad faciendum ea, quæ pro nobis per prædictum filium nostrum facienda fuerint, usque adventum ejusdem filii nostri ibidem, deputamus & assignamus:

Et ideò vobis mandamus quod eisdem archiepiscopo, thesaurario, Richardo, Johanni, & Johanni, quatuor, tribus, & duobus eorum, intendentes sitis in præmissis in formâ prædictâ.

In cujus, &c.

Teste custode prædicto, apud Langele, xix. die Januarii.

Obligatio Regis, episcopi Lincoln', & comitis Sarum, pro decem milibus librarum mutuatis, solvendis.

A. D. 1340. An. 13 Edw. III.

Pat. inter Regem & diversos magnates German. 13 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis nos recepisse, ex causâ veri & puri mutui, in pecuniâ numeratâ, de dilectis nobis, Johanne de Ponte, Leone de Mirabellâ, Lodowico Pellet, & Antonio Abolon, decem milia librarum sterlingorum, cujus quidem summæ medietatem, infra mensem, à tempore primi reditûs nostri in Angliam;

Et aliam medietatem, infra mensem, à fine dicti primi mensis inmediatè sequentem, præfatis Johanni, Leoni, Lodowico, & Antonio, seu eorum attornatis, procuratoribus, vel nunciis, ad hoc per ipsos constitutis, in bonis & legalibus sterlingis, vel aliâ monetâ congruâ, aut in lanis seu mercandisis aliis, quas dicti attornati, procuratores, vel nuncii, duxerint acceptandas, plenè solvere, & ad partes Flandriæ vel Brabantiæ transmittere sub nostro proprio periculo, promittimus bonâ fide, & in verbo regiæ veritatis:

Ad quas quidem solutionem & transmissionem in formâ, quâ præmittitur, faciendum, necnon ad refusionem & solutionem dampnorum & expensarum, si quæ dicti Johannes, Leo, Lodowicus, & Antonius, seu eorum attornati, procuratores, vel nuncii, ratione retardatæ, vel non plenè factæ, solutionis prædictæ, incurrerint, obligamus nos, & hæredes nostros, ac omnia bona nostra, & hæredum nostrorum, districtioni cujuscumque judicis, infra cujus districtum ea contigerit inveniri; renunciantes exceptioni non numeratæ pecuniæ, & omni alii juris & facti remedio, quæ nobis, ad exclusionem præmissorum, poterunt quomodolibet suffragari;

In cujus rei testimonium has litteras nostras fieri fecimus patentes, magno sigillo nostro signatas.

Dat' apud Andewerpiam, xxi. die Januarii, anno regni Regis tertiodecimo.

ET nos, Henricus, Permissione Divinâ, Lincoln' episcopus, Willielmus de Monte Acuto, comes Sarum & marescallus Angliæ, Henricus de Ferrariis, & Galfridus Lescrop, milites, ac Willielmus de Kyldesby clericus, & obsequiales dicti domini Regis;

Nos, & nostrûm quemlibet in solidum, pro dictis decem milibus librarum sterlingorum, principales constituimus debitores, & ad solutionem, tam dicti debiti principalis quam dampnorum & expensarum prædictorum, modo quo præmittitur, faciendum, obligamus nos, & singulos nostrûm in solidum fide mediâ, ac hæredes nostros, ac omnia bona nostra, & nostrûm cujuslibet, districtioni & arestationi cujuscumque judicis, seu domini temporalis, infra quorum potestatem seu districtum ea contigerit reperiri; renunciantes beneficio episcopali divi Adriani, & divisioni petendæ dicti debiti, ac omni alii exceptioni, cavillationi, & cuicumque remedio juris & facti, quæ nobis, vel alicui nostrûm, seu hæredibus nostris, quo minus præmissa omnia & singula facere teneamur, valere poterunt quoquo modo,

In cujus rei testimonium sigilla nostra fecimus hiis apponi.

Dat' loco, die, & anno, supradictis.

Pro Guydone de Flandria, de redemptione & juramento relaxandis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Franc. 14 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum dilectus & fidelis noster, Guido de Flandriâ, nuper per dilectum & fidelem nostrum, Walterum de Mannay, tunc admirallum flotæ nostræ de guerrâ, captus extiterit, ac finem & redemptionem pro certâ summâ pecuniæ, pro deliberatione suâ habendâ, fecerit cum eodem, idemque Guido præfato Waltero, fide mediâ, juraverit & promiserit se à custodiâ ejusdem Walteri, seu deputandorum ab eo, nullatenus recessurum, nisi prius redemptionem suam prædictam persolverit, vel licentiam ad hoc habuerit specialem;

Nos, tam ad instantiam, dilectorum & fidelium nostrorum, capitaneorum, scabinorum, & consulum villarum de Gandavo, Brugges, & Ipre, ac totius communitatis comitatûs Flandriæ, quam ob specialem affectionem, quam ad personam præfati Guidonis gerimus & habemus;

Volentes eidem *Guidoni gratiam in præmissis facere specialem, ipsum à* captivitate prædictâ liberavimus:

Remittentes eidem redemptionem & quicquid *aliud ab eodem, ratione* captivitatis prædictæ, exigi poterit quoquo modo:

Ipsumque à juramento suo, facto in hâc parte, penitùs quietamus, & hoc omnibus, quorum interest, innotescimus per præsentes.

In cujus, &c.

Dat' apud Gandavum, xxvi. die Januarii, anno regni nostri Franciæ primo, Angliæ verò quartodecimo.

Pro Hugone de Gebennis, de indempnitate.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Franc. 14 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, attendentes homagium & fidelitatem, quæ dilectus & fidelis noster, Hugo de Gebennis, dominus de Athon & de Vorray, de nobis fecit, ac servitia grata, quæ contra Philippum de Valesio, pro Rege Franciæ se gerentem, nobis impendit, & in futuro impendere se promisit;

Ac proinde volentes securitati ipsius Hugonis, prout convenit, providere, concedimus & promittimus, bonâ fide, quod cum præfato Philippo pacem seu concordiam nullatenus iniemus, nec treugam seu guerræ sufferentiam aliqualiter capiemus, nisi dictus Hugo in eisdem specialiter sit contentus, & *per eas indempnitati suæ consulatur.*

In cujus, &c.

Teste Rege, apud villam de Gandavo, xxvi. die Januarii.

Per ipsum Regem.

Super conventionibus, cum Flandrensibus jurandis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Franc. 14 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum certæ conventiones inter nos ac, dilectos & fideles nostros, capitaneos, scabinos, burgimagistros, consules, & probos homines, villarum de Gandavo, Brugges, & Ipre, ac etiam villarum & locorum aliorum, comitatûs Flandriæ, pro se & totâ comunitate dicti comitatûs, initæ sint & concordatæ;

Nos, de sinceritate, illustris Reinoldi, ducis Gelriæ & comitis Zutphen, affinis nostri dilecti, intimè confidentes, ad jurandum in animam nostram, tactis Sacrosanctis Evangeliis, de dictis conventionibus, quatenùs ad nos attinet, per nos plenariè & inviolabiliter observandis, plenam sibi, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes nos ratum & gratum habituros, & pro viribus impleturos, quicquid idem dux, nostro nomine, juraverit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Gandavum, xxviii. die Januarii, anno regni nostri Franciæ primo, Angliæ verò quartodecimo.

Super expensis Nicholini de Flisco.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Franc. 14 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum mittamus dilectum & fidelem nostrum, Nicholinum de Flisco ad diversas partes cismarinas, pro quibusdam negotiis nostris prosequendis;

Concedimus eidem Nicholino, pro expensis diurnis ipsius, & servientum suorum, tresdecim solidos & quatuor denarios, percipiendos exnunc quolibet die, quamdiù nostris negotiis, de mandato nostro, sit intendens.

In cujus, &c.

Dat' apud Gandavum, xxx. die Januarii, anno ut supra.

Ad Papam, super pace cum Philippo de Valesio, responsio Regis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Bibl. Cotton. Otho D. II. fol. 112. d.

SANCTISSIMO, &c. Edwardus, Dei gratia, Rex Franciæ & Angliæ, &c.

Reverenter & devotè recepimus sanctitatis vestræ literas ultimò nobis missas, per quas pacem reformandam, vel treugas ineundas, cum domino Philippo de Valesio, nobis vestra benignitas persuasit, clementer adiciens vos velle ad ipsam reformandam in personâ propriâ, tanquam tractator amicabilis, intendere, si nos & prædictus dominus Philippus ad hoc voluerimus consentire.

Nos quidem, dictam affectionem vestram, de filiorum quiete sollicitam, in Domino contemplantes, de salubri persuasione vestrâ, & oblatione tantâ tamque piâ, grates & gratias vobis humiliter exolvimus, quas valemus, &, sub firmâ dilectionis & rectitudinis vestræ fiduciâ, sanis vestris cupimus inhærere consiliis, nosque sanctis vestris beneplacitis specialiter conformare.

Sed in publicam notitiam jam devenit, qualiter idem dominus Philippus regnum nostrum Franciæ, ad nos per mortem, celebris memoriæ, domini Karoli, ultimi Regis Franciæ, avunculi nostri, legitimè devolutum, sibi contra justitiam usurpavit;

Et, eo non contentus, terras nostras, in ducatu Aquitaniæ, sibi attraxit, & attrahit juxta vires; insulas nostras in mari, & etiam regnum nostrum Angliæ invadens hostiliter cum navigio, quod, sub colore sancti passagii transmarini, parare se finxerat, desertâ, quam juraverat, causâ CHRISTI.

Scotos etiam in nostri rebellionem perperàm concitavit, machinans omninò nos deprimere, ut sic dictum regnum nostrum Franciæ, & alias terras nostras hæreditarias, possit contra DEUM & justitiam, juxta insatiabile suum dominandi desiderium, retinere.

Cui, sicut aliàs sanctitati vestræ scripsisse nos meminimus, plures obtulimus amabiles vias pacis, volentes ab eo pacem redimere cum non modico nostrorum jurium detrimento.

Set ipse, per tractatus varios diu nos protrahens sub incerto, & magnis sumptibus nos exponens, ut nostrum exhauriret ærarium, & sic nos ad recuperationem jurium nostrorum efficeret impotentes, finaliter aliquid nobis facere non curavit, sed semper in nos persecutio sua crevit.

Propter quod impellente necessitate, ad partes venimus transmarinas, ad inducendum amicorum nostrorum potentiam pro reformandis illatis, & propulsandis inferendis, per eum nobis, injuriis, & juribus nostris hæreditariis optinendis; quæ, pro certo, negligere non intendimus, set illa, nisi aliam viam congruam habere poterimus, prosequemur pro viribus, DEO duce.

Et, licet coram reverendis patribus, Petro, tituli Sanctæ Praxedis, presbitero, & Bertrando, Sanctæ Mariæ in Aquiro diacono, cardinalibus, & sanctitatis vestræ sedis nunciis, qui circa pacis negotium laudabiliter & sollicitè laborarunt, petitum sit, nostro nomine, dictum regnum Franciæ, quod ad nos pertinere noscitur omni jure:

Nosque præfatis cardinalibus, super certis viis pacis, velle nostrum, bonâ fide, fecerimus aperiri, offerentes semper ad omnem viam pacis rationabilem nos paratos, pro certo tamen, de voluntate partis adversæ, nec per dictos cardinales, nec per alios, hucusque scire nequivimus quod idem dominus Philippus nobis quicquam facere voluit, vel offerre.

Et reverà, si nobis oblationem etiam mediocrem, tunc fecisset, ad vitanda guerrarum discrimina, & expensarum profluvia, super ea responsionem rationabilem fecissemus; set jam non videmus quid, per viam pacis, ulterius cum honore nostro facere valeamus.

Si tamen adhuc placeat præfato domino Philippo nobis offerre rationabilem viam aliquam, vel etiam vestra moderatio provida, seu dicti domini cardinales, hujusmodi viam congruam, cui prædictus dominus Philippus consentirè voluerit, nobis fecerint aperiri, statim, cum de illâ nobis constiterit, deliberationem habere volumus super eâ, ac talem responsionem celeriter facere, quæ sanctitati vestræ & cunctis, considerationem rectam & ordinatam habentibus, videri debeat rationabilis & accepta.

Et si forsan, super dictâ viâ, nostrorum amicorum & fidelium foret requirendus & optinendus assensus, circa illum optinendum poneremus omnem diligentiam quam possemus, ita quod per nos non stabit quin concordia bona fiat, si pars altera velit condescendere rationi.

Supplicamus ergò vestræ clementiæ toto corde, quatenùs nostras justitiam & intentionem, in veritate fundatas, velitis, si placet, debitè ponderare, & nos, qui vos & sanctam Romanam ecclesiam in omni devotionis plenitudine reveremur, in solidæ dilectionis & favoris gratiâ misericorditer confovere, de nobis, ut de filio devotissimo, sentientes.

Nam testis est nobis conscientiarum Dominus, quod honores & libertates ecclesiasticas tollere cupimus & tueri; &, si DEUS nobis prosperari concesserit, ad ipsius bella, contra inimicos fidei peragenda, devotis & humilibus affectibus aspiramus.

Dat' apud Gandavum, &c.

De solutionibus faciendis.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Franc. 14 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod audito compoto dilectorum mercatorum nostrorum, Gabrielis de Monte Magno & Mathei de Canachoen, de denariis per ipsos & socios suos nobis mutuatis, ac promissionibus eis per nos factis, de quibus iidem Gabriel & Matheus, ac socii sui prædicti, de nobis habent diversas litteras obligatorias & vadia, deductisque omnibus solutionibus ipsis in hac parte factis, debentur eis per nos, die confectionis præsentium, sexaginta & quinque milia nongenti quaterviginti & duo floreni de Florentia; tribus, videlicet, dictorum Florenorum pro duobus florenis de scuto computatis.

Quos quidem sexaginta & quinque milia nongentos quaterviginti & duos florenos præfatis Gabrieli & Matheo, ac sociis suis prædictis, in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futuro, solvere promittimus bonâ fide; ita tamen quod iidem Gabriel & Matheus, ac socii sui, litteras & vadia supradicta tunc nobis restituant, ut est justum.

De prædictis verò sexaginta & quinque milibus nongentis quaterviginti & duobus florenis, dilectus clericus noster, Willielmus de Northwell, custos garderobæ nostræ, debet onerari.

In cujus, &c.

Dat' apud Gandavum, ii. die Februarii, anno regni nostri Franciæ primo, Angliæ verò quartodecimo.

Pro duce Gelriæ, super vadiis, obligatio Regis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Franc. 14 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

ROY, a touz ceux qui cestes lettres verront ou orront, saluz.

Savoir vous fesons que nous devons, de bonne & loiale dette, a nostre cher & amez frere, Reynaud duc de Gelre & counte de Zuitphenn, les sommes souzescrites; cest assavoir,

Dys mill & cynk centz florins de Florens, pur les gages du secund moys de mill armures de feer, queux il retient en nostre service es parties de France;

Item, sys mill florins de Florens, pur les gages, de deux moys, de deux centz armures de feer, qu'eux il retient en meisme nostre service, outre les mille armures susdites;

Item, sys mill sys centz seissante & sys florins de Florens, & oyt gros des arrerages de son fee de mille liveres d'esterlings, quel nous lui avons grantez par nos autres lettres patentes, a terme de sa vie, pur son homage fait a nous, cest assavoir, pur les termes de Pasch & de Saint Michel darrain passez;

Item, dys mill florins de Florence, pur esloignement aver du paiement des sommes susdites des marchantz, des queux les dites sommes feurent cheviz, tantque au iour de la Nativite Seint Johan le Baptistre prochein avenir;

Item, vint mill florins de Florence, pur restor des chivaux & autres pertz & damages que nostre dit frere ad rescieu en nostre guerre & service;

Item, dys mill florins de Florence, pur la monture & l'appairall de les deux centz armures de feer dessusdites;

Item, noef centz florins de Florence, les queux nostre dit frere ad empris pur nous de paier a nostre cher clerk, Johan Moliard, provost de Arnhem, pur les arrerages de sa empension de sys centz florins par an, quele nous lui avons grantez par noz lettres patentes, cestassavoir, pur le terme de Saint Michel l'an de nostre regne de Engleterre duszisme, & pur les termes de Pasch & de Seint Michel procheinement suiantz, dont nous avons lettres d'acquitance du dit provost.

Les queles sommes de florins, ou la value d'yceux en autre bone monoye, nous avons promis & promettons, loialment & en bone foi, de paier & deliverer a une foiz ensemble, a nostre dit frere le duc ou ses heirs, ou a lour gentz q'ils verront deputer a resceivre le deniers susditz, drotement sur le dit jour de la Nativite Saint Johan le Baptistre procheinement venant, ou dedeinz les oytaves du dit jour, sanz aucune fraude ou mal engin.

Et quant au dit paiement bien & loyaument, faire & perfournir a nostre dit frere le duc, ou ses heirs, en la manere susdite, nous avons envers eux, de certeine science, obligez, & obligeons fermement nous, noz heirs, & nos subgitz & marchantz, & les biens de nous, noz heirs, & noz subgitz & marchantz, moebles & nonmoebles, presentz & avenir, ou q'ils soient ou purroient estre trovez, pur les arester, detenir, prendre, vendre, & aliener, sanz la malevoillance ou courous de nous, ou de noz heirs & nos subgitz & marchantz, jusqes a plenere satisfaction de toutes les choses dessusdites.

En tesmoignance de quele chose, nous avons fait faire cestes noz lettres patentes.

Don' a Gant, le vi. jour de Feverer, l'an, &c. ut supra.

De Edwardo Rege Angliæ, à Flandrensibus pro vero Rege Franciæ recognito, notificatio; & pro indigenis Franciæ, ad idem faciendum, invitatio.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Franc. 14 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

EDWARDUS, DEI gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & dominus Hiberniæ, universis ecclesiarum prælatis, & personis aliis ecclesiasticis, paribus, ducibus, comitibus, baronibus, nobilibus, ac plebeis, in regno Franciæ constitutis, veram notitiam subscriptorum.

Universorum Dominus, Rex excelsus, cui licet sit in potestate voluntas, legi tamen voluit subici potestatem; jubens reddi cuique quod est suum, sic ostendens quod justitia & judicium debent esse præparatio sedis Regis.

Cum itaque regnum Franciæ, Dispositione Divinâ, per mortem, celebris memoriæ, domini Karoli, ultimi Regis Franciæ, fratris germani dominæ matris nostræ, sit ad nos jure successorio devolutum;

Ac dominus Philippus de Valesio, filius avunculi dicti Regis, & sic ipsum Regem in remotiori gradu consanguinitatis attingens, se per potentiam in

dictum regnum intruserit, dum eramus in annis minoribus constituti, & sic illud, contra Deum & justitiam, detinet occupatum, nè videamur jus nostrum & donum cœlestis gratiæ negligere, aut nolle nostræ voluntatis arbitrium Divino beneplacito conformare, dictum regnum ritè duximus agnoscendum, & onus regiminis ejusdem regni, sub spe cœlestis auxilii, suscepimus, ut debemus;

Incommutabili firmantes proposito, cum bonis & devotis agere gratiosè, singulis justitiam facere secundum ritus & consuetudines laudabiles dicti regni;

Necnon leges bonas & consuetudines, quæ fuerunt tempore Sancti Ludowici, progenitoris nostri, resumere, & illis adicere prout juxta qualitatem temporum meliùs fore videbitur expedire; in mutatione quidem monetarum vel aliàs, per exactiones indebitas, quærere non intendimus in vestro dispendio lucra nostra, cùm satis, laudetur Altissimus, habundemus; & in agendis regni non præcipitanter & voluntariè procedere disponimus, set, libitum refrænantes sub licito, de parium, prælatorum, procerum, ac fidelium nostrorum, dicti regni, deliberato consilio & assensu, prout ad honorem Dei, munimen & exaltationem ecclesiæ, quam in omni devotionis plenitudine reveremur, & utilitatem, tam publicam, quam privatam, melius expedire viderimus, moderabimur, per Dei gratiam, cum exhibitione plenâ justitiæ, facta nostra; de vestris siquidem honore, commodis, & quiete, volumus esse summè solliciti, quia, novit Deus, nichil foret nobis acceptius, quam si, per nostri solicitudinem, præsertim inter vos, & universaliter inter Christianos, pacem mitteret Pacis Auctor; ut sic in blasphemos Christiani nominis, & in recuperationem Terræ Sanctæ, Redemptoris nostri sanguine dedicatæ, gladius catholicorum principum convertatur; ad quod, per gratiam Sancti Spiritûs, aspiramus.

Et quia præfato domino Philippo plures optulimus amabiles & rationabiles vias pacis, quibus condescendere, vel quicquam rationabile nobis facere, non curavit, quin immò, guerram nobis movens injustam, ad totalem statûs nostri subversionem innititur juxta vires; necessariò, pro nostri defensione, & nostrorum recuperatione jurium, compellimur ad arma recurrere, stragem vel depressionem bonorum & humilium non quærentes, set eorum salvationem & commodum corditer affectantes.

Propter quod omnes & singulos indigenas dicti regni, qui, ducti consilio saniori, gratanter se nobis, ut vero Regi Franciæ, citra festum Paschæ proximò futurum, subicerint, fidelitatem debitam nobis profitendo, & cætera nobis, ut Regi Franciæ, debita faciendo, sicut, dilecti & fideles nostri, homines Flandriæ jam fecerunt, vel ad hoc obtulerint efficaciter se paratos, benignè volumus ad pacem & gratiam nostram, ac in protectionem & defensionem nostram specialem admittere, & ipsos manutenere, ut convenit, & tueri, sine molestatione vel inquietatione qualicumque ipsis, in personis, vel rebus, per nos, vel ministros nostros, occasione rebellionis suæ præteritæ, quomodolibet inferendis.

Et quia præmissa non possunt de facili vestrûm singulis singulariter intimari, illa in foribus ecclesiarum, & aliis locis publicis, publicè providimus affigenda, ut sic in publicam deveniant notitiam, ad nostrorum solatium devotorum, & ad veram illorum instructionem, qui de nobis, per immissiones malivolas, sunt aliter forsitan informati.

Dat' apud Gandavum, viii. die Februarii, anno, &c. ut supra.

Litteræ patentes, sigillo novo signatæ, quas Rex Angliæ misit locis Flandriæ conterminis, & portis ecclesiarum affigi fecit.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Walt. Heming. Chron. Edw. III. Oxon. 1731. p. 303.

EDWARDUS, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, dominus Hyberniæ, omnibus prælatis, comitibus, baronibus, nobilibus, communibusque regni Franciæ, cujuscumque fuerint conditionis, veritatis cognicionem.

Quia verò notorium est, quod dominus Karolus, bonæ memoriæ, dudum Rex Franciæ, de regno Franciæ hæreditariè seisitus, viam universæ carnis ingressus est, & quod nos filius germanæ sororis dicti Karoli esse dinoscimur, post cujus obitum prædictum Franciæ regnum nobis hereditario jure extitit devolutum; dominusque Philippus de Valesio, filius avunculi dicti domini Karoli, in longinquiori gradu persistens, contra Deum & justitiam, dummodo minor ætas nos fovebat, per suam potentiam dictum regnum usurpavit, & injustè detinere non timuit:

Nos verò, per morosam grandemque deliberationem, in fiduciâ Dei, bonarumque gentium ac nobilium, regimen prædicti regni, sicut tenemur, assumpsimus & nomen; & cum illis, qui erga nos facere voluerint quod tenentur, firmo perseveramus proposito & stabili, graciosè, quod nobis incumbit, operari.

Nec est utique intentionis nostræ, justitias vestras & jura indebitè vobis auferre, sed æquitatem & justitiam cunctis, Deo propitio, facere meditamur, bonasque consuetudines, tempore progenitoris nostri, sancti Ludovici, promulgatas, reassumere.

Nec est voluntatis nostræ nostrum emolumentum quærere, vestrumque dispendium, per monetarum excambia, seu per exactiones indebitas & vectigalia, cum sufficienter, laudetur Deus, pro statu nostro manutenendo & regendo habeamus, sed subditos nostros, quantum poterimus, alleviare & exonerare intendimus, & libertates & privilegia sanctæ ecclesiæ pro viribus nostris fovere, ac specialiter defensare; in negotiisque dicti regni, prælatorum, nobilium, & aliorum sapientium, fidelium nostrorum in eodem regno, sine alicujus rei subita vel voluntariâ inceptione vel accensione, salubre consilium votivis affectibus amplexari & sequi.

Dicimus itaque vobis & asserimus, quod ferventissimo desiderio, præ cæteris mundi hujus prosperis, anelamus, quatinùs Omnipotens Dominus per laborem nostrum & fidelium, inter Christianos, præcipuè tamen inter nos, pacem apponere curet; & quod passagium unum festinum versus Terram-Sanctam, ad eripiendam eam de manibus inimicorum Christi, ad quod, Deo nobis favente, spiramus, fieri posset.

Noverit etiam universitas vestra, plures rationabiles pacis vias prædicto domino Philippo nos sæpius obtulisse, quibus non solum assentire non curavit, verum etiam in aliis terris nostris nobis guerram commovit, totaliter nos annihilare non solum nisus est, verum etiam pro viribus suis de mundo tollere sollicitus.

Idcircò enim nos & nostra defendere, ac jura perquirere, necessitate non modicâ inducti sumus & coacti.

Veraciter tamen mortalitatem & depopulationem non quærimus, sed personas singulas ac bona, quantum in nobis est, si per eos non steterit, servare ac indempnitate gaudere affectamus.

Quocirca, volumus, & de gratiâ nostra speciali ac benignitate concedimus, quod cuncti fideles dicti regni, cujuscunque fuerint conditionis aut statûs, qui nobis sicut karissimi & fideles nostri patriæ Flandrensis, jus nostrum considerantes, fecerunt, quod justitia suadebit, & illis incumbit facere, citra Pasca proximò futurum, nos suum dominum & Regem agnoscere voluerint, ad pacem nostram specialem, protectionem & defensionem suscipiantur, & possessionibus mobilibus & immobilibus, sine diminutione & gravamine, pro quocunque contra nos temporibus retroactis commisso, gaudeant, illos, viis & modis quibus poterimus, prout exigit ratio, defendere volumus & protegere.

Et quia suprâdicta ad notitiam omnium de levi specialiter pervenire non poterunt, in portis ecclesiarum diversarum & locis aliis, ad confortationem fidelium nostrorum, & rebellium terrorem, ut per ignorantiam nullus se valeat excusare, apertè figi mandavimus.

Dat' apud Gaunt, viii. die Februarii, anno regni nostri Franciæ primo & Angliæ xiv.

Super titulo ad regnum Franciæ; super viis pacis oblatis; & de prævaricatione Philippi de Valesio, declaratoria.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Bibl. Cotton. Otho D. 11. f. 106.

UNIVERSIS Rex. Dùm in debitæ reducimus considerationis examine, qualiter Terra Sancta, Redemptoris nostri sanguine dedicata, quam in hæreditatem suam ipse Dei filius prælegit, occupatur ab infidelibus, & subicitur miserabiliter Saracenis, in Christi contumeliam, & obprobrium omnium, communionem habentium fidei Christianæ, nimirum ignis in nostris meditationibus exardescit, & ad succurendum eidem totus noster aspirat affectus, & semper à juventutis nostræ primordiis aspiravit;

Set per intolerabiles injurias, nobis graviter jam illatas, &, in nostri subversionem, graviores comminatas, adhuc dictum complere propositum non valemus;

Quas, ut cunctis liquere valeat causæ nostræ justitiæ, & machinata contra nos malitia patulò detegatur, sub stilo veritatis & succinctæ narrationis, in publicam deducimus notitionem.

Pridem etenim, celebris memoriæ, Karolo Rege Franciæ, avunculo nostro, à præsentis vitæ laboribus ad requiem, sicut piè creditur, evocato, cùm inclitum regnum Franciæ ad nos, ut proximum hæredem masculum, esset jure successorio legitimè devolutum, vir magnificus, dominus Philippus de Valesio, cujus cupiditas nullis finibus est conclusa, sibi dictum regnum, indebitè per potentiam usurpavit; & quia constituti juris peritiam, & legis dicti regni notitiam, ac agendorum experientiam, non habentes, præsertim propter fervorem minacem ejusdem, secura via non patuit jus nostrum congruè prosequendi: præfatus verò Philippus, præmissis injuriis non contentus, nonnullas terras nostras ducatûs Aquitaniæ occupavit injustè, quas hactenus nobis restituere non curavit, licet pluries super hoc fuisset ex parte

nostrâ per solempnes nuncios instantissimè requisitus; set, semper innitens ad nostri' depressionem, ut dictam hæreditatem nostram posset liberiùs retinere, nos diu protraxit per tractatus varios sub incerto, &, nihil nobis faciens in effectu, cumulavit interim continuè mala malis, homines, jurisdictiones, & jura nostra ducatûs prædicti, sibi pro viribus attrahendo, in nostri & nostrorum inæstimabile detrimentum.

Et, licet hæc meritò nos turbarent, sancti tamen passagii transmarini fervore succensi, & gratâ consideratione consanguinitatis & affinitatis, quibus invicem attinemus, allecti, ut eidem nostra pateret humilitas, sibi, per simplicitatem ætatis & juris ignorantiam, vias optulimus infrascriptas, sub conditione ut nobis fieri faceret restitutionem terrarum & jurium, super nos in ducatu prædicto indebitè suppressorum;

Primo, maritagium filii nostri primogeniti comitis Cestriæ pro filiâ suâ, sine dote, seu donatione quâlibet, matrimonialiter copulandâ.

Secundo, maritagium sororis nostræ carissimæ pro filio suo, cum non modicâ summâ pecuniæ, dotis nomine conferendâ.

Tertio, maritagium germani nostri carissimi Johannis comitis Cornubiæ, tunc viventis, pro aliquâ nobili domicellâ de parentelâ suâ.

Quarto, volentes vexationem redimere, sibi pecuniam optulimus, juxta suum arbitrium, nos donaturos.

Et, quia prætendebat se velle in Terræ Sanctæ subsidium transfretare, nos, nolentes quod ex nobis prodiret occasio, per quam dictum passagium posset aliqualiter retardari, ad rogatum suum, paratos nos optulimus ad transfretandum illuc, conflatis viribus cum eodem; ita tamen quod citra passagium fideliter promitteret quod, post reditum nostrum de dictâ Terrâ Sanctâ, restitutionem nobis fieri faceret antedictam.

Et demùm, nè quicquam nobis posset impingi de impedimento dicti passagii, hoc idem concessimus, scilicet, quòd, post dictum passagium, super hiis nobis faceret justitiæ complementum.

Set ipse, tantas oblationes, plusquam rationabiles, non acceptans, ut pateret voluntas ejus ad odium contra nos, in partem sinistri lateris se convertit, &, machinans subdolè sic nos occupare circa guerram Scotiæ, quod recuperationi jurium nostrorum in Franciam nobis intendere non vacavit, David de Bruys, se Regem Scotiæ prætendentem, & omnes de Scotiæ, sibi adhærentes, rebelles & inimicos nostros;

Qui contra nos, & vassallum & consanguineum nostrum carissimum, Edwardum Regem Scotiæ, de guerrâ proditionaliter surrexerunt, & terras nostras, tam in Anglia quam in Scotia, invaserunt, in suâ pertinaciâ defendere nititur sub cujusdam confœderationis velamine, inter quondam Franciæ & Scotiæ Reges dudum initæ; virtute cujus, si teneret, haberet prædicto vassallo nostro, cum fuerat cum domino J. de Balliolo, patre dicti vassalli nostri, pro ipso & hæredibus suis facta, & non ipsi David, prout liquet notoriè subvenire.

Immo, suppositâ, sine præjudicio, confœderatione per præfatum Philippum prætensâ, numquid dicta confœderatio esse debeat iniquitatis vinculum? Ut propter eam eidem David, nullum jus ad dictum regnum optinenti, contra Deum & justitiam, succurrere teneatur, constat quod per eam ad illicita non artatur.

De jure verò dicti vassalli nostri, & dicti David injuriâ, satis innotescere confidimus toti mundo;

Nam, ortâ dudum, inter dictum J. de Balliolo, & Robertum de Bruys, patrem dicti David, & alios competitores, super jure regni Scotiæ, coram, celebris memoriæ, domino E. Rege Angliæ avo nostro, superiore domino Scotiæ, materiâ quæstionis, dicta quæstio tam in Romanâ curiâ quam in universitatibus, & studiis generalibus, ac variis locis aliis, à juris peritis solempniter extitit disputata.

Et demùm, juxta decisiones eorundem, dictum regnum per dictum avum nostrum, judicem ratione superioritatis suæ in hâc parte competentem, cum semper Reges Angliæ fuerint superiores domini Scotiæ, & Reges Scotiæ ipsis fidelitatem & homagium præstiterunt, per centum virale judicium, judicatum fuit præfato Johanni, sibi & successoribus suis optinendum, & abjudicatum sententialiter præfato Roberto, & competitoribus memoratis.

Qui quidem Johannes dictum regnum diù pacificè tenuit & quietè, donec præfatus Robertus de Bruys, tyrannus sacrilegus & perjurus, in dictum regnum violenter & proditionaliter se intrusit; quod sic, dum vixit, tenuit vitiosè.

Per quod liquet dictum David, volentem sibi succedere, jus aliquod non habere, cum dictum possessionis vitium sit reale, & sic obesse debeat successori.

Et cum, in expeditione guerræ nostræ contra dictos Scotos, in Scotiæ partibus ageremus, idem Philippus, intelligens in extremâ necessitate positos, solempnes nuncios nobis transmisit in Angliam, ut, sub colore dicti sancti passagii, & pro subducendis impedimentis hujus, nos à dictis partibus revocaret.

Nos autem, nè dicti discribi possemus impeditores passagii, properavimus in Angliam, dictis nunciis occursuri, qui nobis pro certo promiserant, quod præfatus Philippus dictos Scotos contra nos non foveret, si vellemus viæ pacis rationabilis consentire.

Propter quod, & sub spe pacis, per mediationem dictorum nunciorum faciendæ, à processu dictæ guerræ, non sine detrimento gravissimo, destitimus; treugas & guerræ sufferentiam concedendo.

Quibus durantibus, dicti Scoti, qui dolosè semper egerunt, bonæ memoriæ, comitem Atholiæ, & alios nobiles & fideles nostros quamplures, interfecerunt & proditionaliter captivârunt, ac castra nostra & nostrorum, contra formam treugarum, obsiderunt & ceperunt, ac dampna nobis irreparabilia intulerunt.

Set, cum essemus ad reprimendam dictorum Scotorum malitiam in Scotiam reversuri, adhuc, per instantem rogatum dictorum nunciorum devicti, concessimus dictis Scotis treugas breves, ita quod interim, sub spe pacis, tractaretur de treugis diffusioribus, sub certis conditionibus ineundis; videlicet, de liberandis hominibus, castris, & terris, contra formam dictarum treugarum captis & detentis:

Sub quibus conditionibus optulimus ipsis, propter accelerationem sancti passagii, treugas quadriennales seu quinquennales, ut interim dictum passagium posset feliciter prosperari.

Set Scoti, qui promiserant ad dictos nuncios transmittere viros, aptos ad tractandum & consentiendum treugis hujusmodi, sub dictis conditionibus ineundis, miserunt quosdam viros, simplices & indoctos, qui derisoriè responderunt se nolle treugis aliquibus consentire.

Dicti vero nuncii, nostras justitiam & oblationem rationabiles, ac Scotorum proterviam perpendentes, cum instantiâ nos rogarunt, ut placeret nobis alicui viæ consentire, per quam nos & præfatus Philippus possemus, super hiis & aliis, personaliter in regno Franciæ convenire;

Quibus gratanter fecimus responderi, quod, si placeret præfato Philippo perpetuò, vel saltem ad tempus, donec nos & ipse possemus mutuo nos videre, à fautoria dictorum Scotorum abstinere, libenter in Franciam veniremus, secum de præmissis personaliter tractaturi.

Factâ verò præfato Philippo relatione plenariâ præmissorum, ipse, præmissis omnibus obauditis, volens occasiones contra nos quærere, per alios suos nuncios nos rogavit pro treugis puris, sub prædictis conditionibus, concedendis, ita quod nulla fieret nobis restitutio supprisorum durantibus primis treugis, & quod ad ipsum in Franciam veniremus, ad tractandum de pace, inter nos & Scotos finaliter reformandâ, & quod, si hoc facere minimè curaremus, dictis Scotis pro viribus subveniret.

Et quia tam injustæ petitioni non fuerat annuendum, prævidentes tamen impedimentum dicti passagii, ac alia mala gravia, quæ possent ex suscitatione guerræ inter nos & ipsum veresimiliter provenire, misimus ad eum, ex continuatâ simplicitate minoris ætatis, solempnes nuncios, cum potestate sufficienti ad tractandum & concordandum tam de dicto passagio quam de brigis & debatis inter nos, occasione supprisorum in ducatu prædicto pendentibus, & etiam de loco, quo possemus personaliter convenire, necnon ad loquendum cum dicto David de Bruys, super rationabili viâ pacis.

Set præfatus Philippus cum dictis nunciis, super dictis passagio vel debatis, aut adventu nostro in Franciam, tractare noluit vel loqui; quinimmò, habito superficiali tractatu de facto Scotiæ, dixit finaliter se velle dictum David & suos defendere juxta vires, & sic, omnem tractatum dissolvens, dictos nuncios abire præcepit.

Et licet postmodùm, ipsis repetitis, promiserat ad nos super hiis suos nuncios destinare, hoc tamen facere non curavit; set, latens virus præconceptum non valens ulterius occultare, gladium, quem ad expugnationem inimicorum fidei se vibrare, sub sanctitatis ypocrisi, simulavit, contra nos, & nostros, verè catholicos, evaginat ex insatiabili desiderio dominandi; sicut ostendunt apertæ conductiones stipendiariorum armatorum, classes navium, & aliæ providentiæ victualium & armorum, quas ad expugnandum nos & nostros facit sumptuosè præparari; mandans suis subditis quampluribus & aliis, puris suis conductitiis, edicta feralia, nullâ nobis diffidatione præmissâ, de nostris fidelibus & eorum navibus destruendis, & bonis deprædandis, ita quod sibi pro medietate respondeant de rapinâ.

Qui, juxta scelerata mandata sua, super hoc sibi facta, cum navibus & galeis armatis, insidiantes nostris fidelibus super mare, nonnullas naves regni nostri, onustas mercibus, ceperunt & deprædarunt, ac homines existentes in eis, nullius mali conscios, nequiter occiderunt, & insulam nostram de Gernesey invadentes hostiliter, ecclesias, & ædificia singula redigerunt in miserabilem cibum ignis, interficientes quos illuc invenerant, ætati, sexui, vel ordini non parcendo, & alia mala nobis & nostris intulerunt, quæ longum foret per singula reserare.

Set, ut non taceatur de unâ inauditâ sævitiâ, quam fecerunt ipsi, quosdam piscatores simplices Anglicos, qui nichil omninò deliquerant, super mare ceperunt, &, in eorum facies, quæ, cum sint ad similitudinem cœlestis pulchritudinis formatæ, non deberent, etiam si fuissent flagitiosi pessimi, maculari, inhumaniter sævientes, nasos & aures absciderunt, &, quod est horrendum auditu & relatu verecundum, amputata sibi membra pudoris, quæ quisque haberet pro humanitate velare, posuerant in ore singulorum, sicque ducentes eos nudos per villam de C.... in spectaculum & contumeliam Anglicæ nationis, fecerunt ipsos crudeliter decollari.

Nos autem, jam primò, per Dei gratiam, ad majorem ætatem provecti, videntes repensas nobis, contra nobilitatis debitum, pro bonitate malitiam & verecundiam pro honore, necnon de jure ad dictum regnum Franciæ nobis competenti pleniùs informari, omnia & singula, quæ priùs per simplicitatem minoris ætatis, & juris ignorantiam, ac propter impressionem & metum præfati Philippi, fecimus contraria vel adversantia prosecutioni juris nostri in hâc parte, reprobamus, &, quatenùs de facto processerunt, in irritum revocamus;

Ac dictum regnum, ut hæreditatem nostram legitimam, quam nunquam repudiavimus, nec juri nostro prædicto renunciavimus, quantum de jure possumus, agnoscimus, & ipsam hæreditatem nostram adire, & nos eidem immiscere, ac de Summi Regis, qui resistit superbis, & humilibus dat gratiam, auxilio confidentes, contra dictum occupatorem injustum, juri, humilitati, & rationi non cedentem, set ad nostri & nostrorum exterminium totis viribus, innitentem, jus nostrum prosequi viis licitis, & citiùs quo poterimus, volumus & disponimus cum effectu;

De quo, pro conservatione juris nostri, quantum licet & possumus, protestamur instanter, palam & publicè, & hoc omnibus, quorum interest, innotescimus per præsentes.

Vos igitur, dilectissimi, qui justitiam diligitis, & subvenire desideratis miseriis Terræ Sanctæ, ac vindicando Crucis obprobrium, fidem catholicam dilatare velitis, petimus præmissa debitè ponderare; excusatos nos habentes, si, cum urgens necessitas id exposcat, nos & nostra, contra paratas nobis insidias, & intentata discrimina, pro viribus defendamus, & jura nostra prædicta efficaciter, ut convenit, prosequamur; in quo, tam obtentu justitiæ quam pro accelerando dicto sancto passagio, quod, novit Altissimus, nobis insidet summè cordi, contra conjecturationes iniquas & molimina præfati Philippi, qui non Dei contemplatione, set pro subjugandis & conterendis regnis & mundi principibus, ac congerendis thesauris iniquitatis, studiis & laboribus sollicitis implicatur, dignemini, si placet, in opportunitatibus, pronis nos prosequi favoribus, & efficacibus auxiliis prævenire.

Scientes & tenentes indubiè, quod sic actus nostros, duce Domino, dirigemus, quod nichil reperietur in eisdem quod justitiam non redoleat, & exactam non sapiat gravitatem.

Et, si supernæ gratiæ Distributor, per cooperationem fidelium, in præmissis nobis prosperare concesserit, pro succursu hæreditatis Dominicæ & exaltatione fidei catholicæ, protendere proponimus residuum vitæ nostræ.

Dat' &c.

Pro Nicholino de Flisco, commissio ad conducendum galeas.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Franc. 14 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilecti & fidelis nostri, Nicholini de Flisco, intimè confidentes, ipsi ad conducendum & firmandum, pro nobis & nostro nomine, galeas armatas, tot & tales quot & quales, pro nobis & nostris obsequiis viderit expedire, & cum hominibus, galietis, marinariis sive nautis, de morâ suâ, nobiscum contra nobis adversantes faciendâ, tractandum & concordandum;

Necnon ipsos ab assistentiâ & auxilio, nostris adversariis impendendis, viis quibus poterit retrahendum, vadia, stipendia, & remunerationes, ipsis promittendum & constituendum, aliumque de quo confiderit, ad præmissa facienda loco sui substituendum;

Et ea quæ sic per præfatum Nicholinum vel substitutum suum facta fuerint, quacumque firmitate vallandum;

Et omnia alia & singula faciendum quæ in præmissis & circa ea opportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes pro nobis & hæredibus nostris, nos ratum & gratum habituros, & quatenus ad nos attinet, effectualiter impleturos, quicquid per prædictum Nicholinum, vel substitutum suum, actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Gandavum, viii. die Februarii, anno regni nostri Franciæ primo, Angliæ verò quartodecimo.

Per Regem.

Super regno Franciæ ad Regem hæreditariè devoluto: Declaratio Regis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Franc. 14 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

R. AS touz piers, prelatz, ducs, countes, barons, nobles, & communes du roialme du France, de quel estat ou condicion q'ils soient, conissance de verite.

Por ceo, que notoire chose est, que monsieur Charles, de bone memoire, n'adgaires Roi de France, morust seisi heritablement du roialme de France; & que nous sumes fitz a la soer germeyne le dit sire Charles, apres qi mort le dit roialme de France nous est notoirement par droit heritage escheu, & devolut;

Et que sire Philip de Valoys, fitz al uncle le dit sire Charles, & ensi en plus loingtisme degree que nous ne sumes s'est abatuz, contre Dieu & droiture, en dit roialme par poair, tant come nous estoiems de meindre age, & le detient ensi torcenousement;

Si avoms, par bone & grande deliberacion, en affiance de Dieu, & des bones gentz, empris le noun & le governement du dit roialme, come nous devoms;

Et si sumes en ferm purpos de faire gratiousement & debonairement od ceux qui voillent faire devers nous lour devoir;

Et n'est mye nostre entencion de vous tollir non duement voz droitures, mes pensons de faire droit a touz, & de reprendre les bones leis & les custumes que furent au temps nostre auncestre progenitour Saint Lowys Roi de France;

Et auxi n'est mye nostre volentee de quere nostre gaigne, en vostre damage, par eschaunges de monois, ou par exactions ou maletoltes nient dues, car, la Dieu merciz, assetz en avoms pur nostre estat & nostre honour maintenir;

Einz voloms noz subgitz, tant come nous purrons, eeser, & les libertes & privileges de touz, & especialment de saint eglise, defendre especialment & meintenir a nostre poair;

Et si voloms totes foiz, es busoignes du roialme, avoir & suir le bon conseil des piers, prelatz, nobles, & autres sages, noz foialx du dit roialme, sanz rein sodeinement ou voluntrivement faire, ou commencer, & vous dioms adetteres que nous desiroms sovereinement que Dieux, par travail de nous, & de bones gentz, meister pees & amour entre Cristiens, & nomement entre vous, issint que les armes des Cristiens se purroit faire en haste devers la Terre Sainte, pur la deliverer des mains des mescreantz, a quele chose, od l'eide de Dieu, nous aspiroms.

Et voilletz entendre que nous avons sovent tenduz au dit sire Philip plusures resonables voies de pees, mais il n'ad volue assentir a nulle tiele voie, ne rien faire a nous; eins nous ad guerre en noz autres terres, & sa force de nous de faire outreement a son poair; & ensi sumes chacez par necessite de nous defendre, & noz droitures purchacer: mais vrayement nous ne queroms mye mortalite, ne enpoverissement du poeple, einz desirons q' eux & lour biens feussent sauvez.

Pur quoi voloms & grantoms, de nostre grace & debonairete, que touz gentz du dit roialme, de quel estat ou condicion qu'ils soient, que se voillent adrescer a nous, en manere come nous chiers & foialx les bones gentz du pais de Flandres ont fait, en regard de Dieu & de nostre droit, & nous reconoistre lour droit Roi, & faire a nous lour devoir, entre cy & la feste de Pasque prochein avenir, soient resceuz a nostre pees & en nostre especiale protection & defense, & q'ils eient pleinement lour possessions & lour biens, moebles & nient moebles, sanz rien perdre ou estre greve, pur chose faite encontre nous en temps passe.

Et pur ceo que les choses susdites ne poont mye de legier estre a chescun de vous especialement notifiez, si les avons fait publier overtement, & ficher es usses des eglises & es autres lieus publiks, q'els peussent issint venir en notice de touz, a confort de noz foialx & terrour de noz rebeaux, que nul desoremes par ignorance des dites choses se peusse escuser.

Don' a Gaut, le viii. jour de Feverer, l'an ut supra.

Consimilis declaratio pro gentibus Flandriæ.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Franc. 14 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

ROY, as rewardeur, eskeuyns, conselx, & communalte de la ville de Lyle, conissance de verite.

Por ceo que notoire chose est, &c. *ut supra usque ibi*, par quoi voloms & grantoms, de nostre grace & debonairete, que si vous voillietz vous adrescer a nous en manere come nous chiers & foialx, les bones gentz du paiis de Flandres, ont fait, en regard de Dieu & de nostre droit, & nous reconoistre vostre droit Roi, & faire a nous vostre devoir, entre cy & la feste de Pasch, prochain avenir, soietz resceiuz a nostre pees, & en nostre especiale protection & defense, & que vous eietz pleinement voz possessions & voz bienz moebles & nonmuebles, sanz rien perdre, ou estre grevez, pur chose fait countre nous en temps passe, & vous voilloms sauver & maintener par toutes les voies, que nous pooms, come par reson faire devons.

Don', &c.

Semblables lettres sount mandes as villes souzescriptz, c'est assavoir, Doyway, Betoyne, Aer, Aratz, Seint Omers, Torneye.

Quod Johannes de Sancto Paulo habeat custodiam magni sigilli solus.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 42. d. in Turr. Lond.

EDWARD, eisnez filz au noble Roi d'Engleterre, duc de Cornewaille, count de Cestre, & gardeyn d'Engleterre, a noz chiers & bien amez sires, Johan de Seint Pool, Michel de Wach, & Thomas de Bamburgh, clers de la chauncellerie nostre trescher seigneur & piere le Roy, saluz.

Come n'adgaires, apres la mort l'evesque de Loundres, chaunceller nostre dit trescher seigneur, par avis & assent, l'onurable piere en Dieu l'ercevesque de Cantirbirs; & d'autres du counseil cestes parties, vous eussiens mandez par noz lettres, que vous receussez le grant seal nostre dit seigneur, quel le dit evesque avoit en gard, & le gardissez bien & sauvement, deliveraunt toutes les communes bosoignes de la terre, jusqes a tant que nostre dit trescher seigneur eust sur ceo mande sa volunte;

Et ja nostre dit seigneur nous eit signifie par ses lettres, coment il ad ordene, par assent de son conseil es parties de dela, que vous, sire John de Seint Pool, eiez la garde du grant seel susdit, jusques a tant q'il en eit autrement ordeine, mandant a nous que sur ce vous faceons avoir conmission, sut le dit grant seal, en manere qe apertient, vous mandoms que, souz meisme le grant seal, facez faire la dite commission en due fourme; par quele vous, sire Johan, avantdit eiez desore la garde du dit seal, solonc la volunte & ordenance nostre trescher seigneur avantdit.

Don' souz nostre prive seal, a nostre manoir de Kenyngton, le xiii. jour de Feverer, l'an du regne nostre trescher seigneur & piere le Roy susdit quatorzisme.

Et memorandum quod prædictus Johannes, qui sigillum prædictum prius habuit in custodiâ suâ, sub sigillis prædictorum Michaelis & Thomæ, decimo sexto die Februarii, proximò sequente, sigillum illud, virtute mandati prædicti, recepit in custodiâ suâ, absque sigillis eorumdem Michaelis & Thomæ custodiendum.

Super præsentatione ad prioratum de Coldyngham.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Scot. 14 Edw. III. m. 17. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Berewici super Twedam, salutem. Supplicârunt nobis, dilecti nobis in CHRISTO prior & conventus Dunolm', per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro, in parliamento nostro, apud Westm' ultimò convocato, exhibitam, ut, cùm prioratus de Coldyngham, infra dictum comitatum Berewici, cella dicti prioratûs Dunolm' existat, priorque & conventus Dunolm', qui pro tempore fuerint, in singulis vacationibus dicti prioratûs de Coldyngham, unum de commonachis suis, de conventu Dunolm', per litteras suas patentes, cum sigillo suo signatas, ad eundem prioratum de Coldyngham, episcopo Sancti Andreæ de Scotiâ, loci illius diœcesano, sede illâ plenâ, & priori & capitulo ejusdem loci, sede illâ vacante, præsentare;

Et tam episcopi loci illius, qui pro tempore fuerint, sede plenâ, quam priores & capitulum loci ejusdem, sede illâ vacante, hujusmodi monachos Dunolm', sibi sic præsentatos, ad dictum prioratum de Coldyngham admittere, & eos in eodem prioratu instituere, & inducere, iidemque sic instituti, ab eodem prioratu ad voluntatem prioris Dunolm' amoveri consueverint, à tempore quo memoria non existit, semper hucusque, ac, vacante nuper dicto prioratu de Coldyngham, præfati prior & conventus Dunolm', fratrem Willielmum de Lescheker, commonachum suum, ad dictum prioratum de Coldyngham, præfatis priori & capitulo Sancti Andreæ, sede illâ vacante, præsentaverint;

Et licet idem Willielmus, qui ad eundem prioratum de Coldyngham ad hujusmodi præsentationem admissus, & in eodem institutus fuit & inductus, ac prioratum illum per aliquod tempus optinuit, super incontinentiâ, & delapidatione bonorum domûs suæ, ac aliis criminibus, contra ordinem suum factis, & etiam de eo quod, ipse, fratrem Robertum de Kellawe, commonachum & socium suum, usque ad mortem vulnerâsse debuerat, irretitus,

Ad prioratum Dunolm', de mandato prioris & conventûs Dunolm' ibidem, juxta formam regulæ suæ, pro præmissis castigandus, rediens, & statim post hujusmodi reditum suum de præmissis allocutus, & indè convictus, ac ab eodem prioratu de Coldyngham per præfatum priorem Dunolm', occasione præmissâ, amotus, spontaneâ voluntate suâ, post amotionem hujusmodi, dictum prioratum de Coldyngham resignavit, omni juri, quod in eodem prioratu de Coldyngham habuit, renunciaverit, sicut per instrumentum publicum, indè confectum, liquere poterit evidenter, fraterque Alexander de Lamesleye, monachus dictæ domûs Dunolmensis, ratione resignationis & renunciationis prædictarum, per priorem & conventum Dunolm' ad prædictum prioratum de Coldyngham, sic vacantem, præsentatus, & in eodem per præfatos priorem Sancti Andreæ & capitulum loci illius institutus fuerit & inductus, prout antea fieri solebat;

Prædictus tamen Willielmus, in custodiâ, secundum formam regulæ suæ castigandus, detentus, se justitiari & castigari non permittens, set malitiam suam, sic inceptam, satagens continuare, muros dicti prioratûs Dunelm' noctanter ut apostata transcendens, & ad nos ad partes transmarinas se transferens, in tantum versus nos, tacitâ veritate, de præmissis fuit prosecutus, quod, per breve, de privato sigillo nostro, tibi extitit demandatum ut baroniam de Coldyngham, cum pertinentiis, quæ est parcella dicti prioratûs de Coldyngham, in manum nostram seisiri, & exitus & proficua, indè provenientia, de tempore in tempus, prout levati essent, præfato Willielmo, pro statu suo & honorè potius manutenendis, faceres destinari, prætextu cujus mandati baronia illa, cum pertinentiis, per te in manum nostram est seisita, sicut tu nobis in cancellariâ nostrâ Angliæ, ad mandatum nostrum, tibi, ad prosecutionem dictorum prioris & conventûs Dunolm', indè nobis alias conquerentium, directum retornasti, eademque baronia in manu nostrâ, occasione præmissa, adhuc existat;

Velimus, præmissis debitâ consideratis, jubere manum nostram de eâdem baroniâ amoveri, & eam præfatis priori & conventui Dunolm' tenendam, prout eam tenuerunt ante captionem supradictam, restitui jubere.

Et quia, per dictum instrumentum, coram dilecto & fideli nostro, Edwardo duce Cornubiæ & comite Cestriæ, filio nostro carissimo, custode regni nostri, ac magnatibus de eodem regno, & concilio nostro, in dicto parliamento existentibus, exhibitum apparet quòd præfatus Willielmus dictum prioratum de Coldyngham resignavit, & omni juri, quod sibi in eodem competiit, renunciavit, ac per homines fidedignos, in eodem parliamento, est testificatum quòd dictæ resignatio & renunciatio factæ fuerunt, ut est dictum; quodque dicti prior & conventus Dunolm', virtute earumdem resignationis & renunciationis, præfatum Alexandrum, jam defunctum, ad dictum prioratum de Coldyngham, qui ad eundem admissus, & in eodem institutus fuit & inductus, ac statum suum postmodùm per unum annum & ampliùs continuavit, præsentaverunt;

Et quòd præfatus Willielmus, qui pro diversis transgressionibus, incontinentiâ, & aliis criminibus, & excessibus, undè sic convictus extitit, pœnitentiæ suæ mancipatus fuit, custodiam, in quâ detinebatur, fregit, & se noctanter ultra muros dicti prioratûs Dunolm' transtulit, & ad nos ad dictas partes transmarinas sic venit, ac ibidem dictas litteras nostras de privato sigillo, sic tibi directas, per suggestionem minus veracem impetravit, quodque nos, tempore vacationis dicti prioratûs de Coldyngham, proficuum aliquod indè capere non debemus, nec nos, aut progenitores nostri, aliquo tempore vacationis hujusmodi, aliquod proficuum indè unquam capere consuevimus, per dictos custodem, & magnates, ac dictum concilium, in pleno parliamento supradicto, concordatum existit quod manus nostra de baroniâ prædictâ amoveatur, & quod exitus, indè à tempore dictæ captionis percepti, præfatis priori & conventui Dunolm' integrè restituantur;

Nos, concordiam prædictam volentes debitæ executioni demandari, tibi præcipimus quod, manum nostram de baroniâ prædictâ indilatè amovens, exitus, per te indè perceptos, prædictis priori & conventui Dunolm' integrè restitui facias, juxta concordiam supradictam, & eosdem priorem & conventum Dunolm' commodum & proficuum suum, de baroniâ prædictâ & exitibus, dictis litteris nostris de privato sigillo, tibi, ut præmittitur, directis, non obstantibus, exnunc facere permittas; te de baroniâ prædictâ, seu exitibus ejusdem, occasione præmissâ, de cætero, nullatenus intromittens, jure nostro semper salvo; volumus te de exitibus prædictis erga nos exonerari.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xiv. die Februarii.

Per petitionem de concilio.

De ordinando super custodiâ terræ maritimæ in comitatu Devoniæ.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 43. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, J. eâdem gratiâ, episcopo Exon', salutem.

Cum assignaverimus dilectos & fideles nostros, Hugonem de Courtenay comitem Devon', Philippum de Columbariis, Hugonem de Courteney le fitz, & Johannem de Stoford, superiores custodes terræ maritimæ in comitatu Devon', & quibusdam aliis comitatibus, & ad ordinandum quod terra illa in partibus illis contra hostium invasiones salvò custodiatur;

Quodque homines comitatûs illius, tam infra libertates quam extra, armis competentibus muniantur, & arraientur, & viriliter se apponant, si periculum, quod absit, inibi contigerit imminere, & ad diversa alia in litteris nostris patentibus indè confectis, contenta, faciendum & exequendum;

Et postmodum assignaverimus vos ad præmissa, unà cum prædictis, comite, Philippo, Hugone, & Johanne vel eorum aliquo, & etiam per vosmet ipsos in comitatu prædicto faciendum & explendum, prout in litteris nostris patentibus indè confectis, pleniùs continetur;

Ac jam intellexerimus, quod hostes nostri de partibus Franciæ, in nonnullis galeis & navibus guerrinis supra mare congregati, partes comitatûs illius indies invadere proponunt, ad mala quæ poterunt inibi perpetrand' nisi eorum malicia viriliùs refrenetur;

Per quod mandavimus præfatis, comiti, Philippo, Hugoni & Johanni, quod ipsi & eorum quilibet portus & litora maris in comitatu prædicto supervideant, & de salvâ custodiâ eorumdem ordinent, & dictis hostibus nostris, si ingredi præsumpserint partes illas, quanto potentiùs poterunt, resistant;

Vobis igitur mandamus firmiter injungentes, quod, consideratis periculis prædictis, de salvâ & securâ partium prædictarum custodiâ ordinetis, & alia præmissa, quantum ad vos attinet, faciatis & expleatis unà cum prædictis, comite, Philippo, Hugone, & Johanne, vel eorum aliquo, & etiam per vosmet ipsos, modis & viis quibus melius videritis expedire:

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum ac salvationem partium prædictarum diligitis, nullatenus omittatis.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xvi. die Februarii.

De intendendo Scotorum Regi Edvardo, capitaneo excercitûs Regis Angliæ.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Scot. 14 Edw. III. m. 15. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Thomæ Wake de Lydel, Willielmo de Ros de Hamelak, Thomæ Ughtred, Willielmo de la Pole, & Michaeli de Wach, salutem.

Quia, pro salvatione & defensione regni nostri, contra hostiles Scotorum invasiones, & ad ipsorum inimicorum nostrorum nequitiam repellendum, in præsenti parliamento nostro, apud Westm' convocato, ordinatum existit, quod homines ad arma, hobelarii, & sagittarii, usque ad certum numerum, quem vobis duximus intimandum, de comitatu Eborum, ad partes marchiæ Scotiæ proficiscantur, ita quod sint apud Novum Castrum super Tynam die Dominicâ in medio Quadragesimæ proximò futurâ, exindè ad vadia nostra, in comitivâ magnifici principis, domini Edwardi, Regis Scotorum illustris, capitanei excercitûs nostri versus partes illas, per avisamentum & consilium, dilectorum & fidelium nostrorum, Henrici de Percy & Radulphi de Nevill, contra dictos Scotos in obsequium nostrum profecturi;

Nos, volentes præmissa executioni demandari, ac de vestrâ circumspectâ fidelitate pleniùs confidentes, assignavimus vos, quatuor, tres, & duos vestrûm, ad exponendum prælatis, ac cæteris abbatibus, prioribus, magnatibus, militibus & aliis hominibus ad arma, quos apud Eborum, die Lunæ, in primâ septimanâ Quadragesimæ, proximò futurâ, cum dierum continuatione, venire mandavimus, ea quæ sic in dicto parliamento, super negotio prædicto, tractata & ordinata fuerunt;

Et ad tractandum & concordandum cum magnatibus, militibus, & aliis hominibus ad arma, de comitatu prædicto, quorum nomina in quâdam cedulâ vobis fecimus liberari, ac cum aliis, si fortè aliqui, in dicta cedulâ

nominati, infirmitate detenti, vel aliâ legitimâ causâ fuerint impediti, quominus in dictum obsequium nostrum poterunt proficisci, loco ipsorum, sic impeditorum, tam pro se quam hominibus ad arma, & sagittariis, quos secum ad dictas partes marchiæ ducent, super progressu suo hujusmodi, & de vadiis, sive aliquibus pecuniarum summis, conjunctim, sive singillatim, à tempore quo de dictâ villâ Novi Castri versus dictas partes se moverint, & in obsequio nostro in marchiâ prædictâ fecerint, percepturis;

Et ad dictos magnates, milites, homines ad arma, & alios prædictos, ad hoc excitandum & inducendum, & etiam compellendum, modis & viis quibus melius videritis expedire.

Et ad deputandum & assignandum alios, in singulis trithingis, wapentachiis, & libertatibus, in comitatu prædicto, quos idoneos noveritis in hâc parte, ad levandum de hominibus trithingorum, wapentachiorum, & libertatum eorumdem, sumptus necessarios pro expensis illorum, in obsequio nostro sic profecturorum, quousque ad villam Novi Castri venerint supradictam, prout ad minus dampnum populi nostri partium illarum fuerit faciendum, ita quod profectio dictorum hominum in obsequium nostrum, quos benè arraiatos & armatos, videlicet, quemlibet eorum juxta statûs sui decentiam, apud dictam villam Novi Castri super Tynam, in medio Quadragesimæ esse ordinavimus omnimodo, nullatenûs prorogetur, nec aliqualiter retardetur;

Et ad omnia alia & singula, quæ præmissa contingunt, faciendum & explendum, prout pro fœliciori & maturiori expeditione negotii prædicti videritis faciendum:

Et ideò vobis in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, districtiùs injungendo, mandamus, quod circa præmissa facienda & explenda, sicut prædictum est, cum omni diligentiâ & solicitudine, quibus poteritis, omnibus aliis prætermissis, intendatis.

Damus autem vicecomiti nostro comitatûs prædicti, ac ballivis, ministris, & fidelibus nostris, tam infra libertates quam extra, tenore præsentium, firmiter in mandatis, quod vobis, quatuor, tribus, & duobus vestrûm, & deputandis à vobis, in præmissis omnibus & singulis faciendis & exequendis, intendentes sint, consulentes, & auxiliantes, prout ipsos & eorum quemlibet ex parte nostrâ feceritis præmunire;

Necnon prædicto vicecomiti quod ipse contrariantes, inobedientes, & rebelles laicos, in præmissis, quos per vos, & quemlibet vestrûm, prædicti Thoma, Willielme, Thoma, & Willielme, si opus fuerit, capi & arestari volumus, à vobis recipiat, & in prisonâ nostrâ salvò custodiri faciat, quousque aliud indè per nos & concilium nostrum fuerit ordinatum;

Quodque præmunire faciat archiepiscopos, episcopos, abbates, priores, comites, barones, banerettos, milites, armigeros, & alios homines ad arma, ac alios qui homines ad arma rationabiliter reputantur, quod sint apud dictam civitatem Eborum dicto die Lunæ, ad audiendum ea quæ per vos, quatuor, tres, vel duos vestrûm, exponi contigerit ex parte nostrâ, & ad faciendum ulteriùs quod tunc ibidem fuerit concordatum.

In cujus, &c.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xviii. die Februarii.

Eodem modo assignantur subscripti in comitatibus subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Nicholaus de Cantilupo, Richardus de Wylughby, & Thomas de Lungevylers, & duo eorum, in comitatibus Notinghamiæ & Derbiæ, ad exponendum prælatis, &c. videlicet, de dicto comitatu Notinghamiæ apud Notingham dicto die Lunæ, & de dicto comitatu Derbiæ apud Derby die Mercurii tunc proximò sequente; ita quod dicti homines ad arma, hobelarii, & sagittarii, &c. sint apud dictam villam Novi Castri dictâ die Dominicâ, &c.

Gilbertus de Clyderowe & Robertus de Radeclyf, in comitatu Lancastriæ, ad exponendum prelatis, &c. apud Lancastriam, dicto die Lunæ; ita quod dicti homines ad arma, hobelarii, & sagittarii, &c. sint apud Karliolum dictâ die Dominica in medio Quadragesimæ.

Pro hominibus comitatûs Richemund'.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 42. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto consanguineo & fideli suo, Johanni duci Britanniæ & comiti Richemund', salutem.

Intelligentes à quibusdam, diversa dampna & transgressiones quibusdam subditis ducatûs vestri, per quosdam subditos nostros de regno nostro, supra mare, quod nollumus, irrogari;

Vosque animum gerere turbatum, ex eo quod contra hujusmodi delinquentes in appositione punitionis tepescimus & rigoris, vestræ dilectioni duximus significandum per præsentes, quod de hujusmodi dampnis vestratis per nostrates, ut suggeritur, illatis, hucusque nostro auditui non pervenit, aut querimonia aliquorum vestrorum subditorum taliter dampnificatorum nobis nondum facta fuit;

Verum etiam si qui de vestris coram nobis, vel in curiâ nostrâ, super gravaminibus aut injuriis sibi per nostros subditos irrogatis, querelas, sicut decet, fuerint prosecuturi, ipsis tanquam nostris & eorum cuilibet, celerem justiciam exhiberi cum favore & gratiâ faciemus, & ipsos tanquam sub protectione & defensione nostrâ speciali, per totum regnum & potestatem nostra benigniter volumus pertractari, eisque litteras nostras patentes, de protectione nostrâ hujusmodi, ac de salvo & securo conductu, ad petitionem suam liberaliter concedemus, homines & mercatores de regno nostro ad partes dominii vestri declinantes amicabiliter & benivolè, si placeat, pertractari facientes.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xviii. die Febr'.

Pro comitissâ de Mynteth.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III.

Liberat. 14 Edw. III. m. 8. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Cum nos, nuper compatientes statui dilectæ nobis, Aliciæ comitissæ de Mynteth, quæ ad fidem nostram existit, & in Anglia moratur;

Concesserimus eidem comitissæ viginti & sex solidos & octo denarios, percipiendos singulis septimanis ad scaccarium nostrum, pro sustentatione suâ, quamdiu nostræ placeret voluntati, vel quousque de statu suo aliter duceremus ordinandum;

Et nos, volentes præfatæ comitissæ gratiam uberiorem facere in hâc parte, duodecimo die Julii, proximò præterito, concesserimus prædictam summam viginti & sex solidorum & octo denariorum, percipiendorum singulis septimanis ad scaccarium nostrum, ad totam vitam prædictæ comitissæ, vel quousque sibi de eâdem summâ, aut valore ejusdem, alibi per nos quocumque modo fuerit provisum, prout in litteris nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Vobis mandamus quod eidem comitissæ id, quod ei à retro est de prædictis viginti & sex solidis & octo denariis, à prædicto duodecimo die, & etiam hujusmodi viginti & sex solidis & octo denariis exnunc, singulis septimanis, de thesauro nostro solvatis, juxta tenorem litterarum nostrarum prædictarum.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xx. die Februarii.

Pro hominibus Gandavensibus, de distringendo.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 41. d. in Turr. Lond.

REX, majori & ballivis suis de Gippewico, salutem. Querelam quorumdam hominum villæ de Gaunt in Flandriâ recepimus, continentem quòd, cùm Thomas Valiaunt, nuper mercator Johannis de Whatfeld de Gippewico, defuncti, emisset de præfatis hominibus, in dictâ villâ de Gaunt, ad opus ipsius Johannis, quosdam pannos pro quadringentis florenis auri, pretii cujuslibet floreni sex solidorum sterlingorum, de quibus quidem florenis vel eorum pretio eisdem hominibus, vel attornatis suis, nondum est satisfactum, prout ex parte Johannis de Matten & Henrici Allingdresche, quos iidem homines ad dictum negotium prosequendum coram nobis deputârunt, intelligi nobis datur;

Per quod nobis supplicârunt ut eis, super recuperatione debiti prædicti, justitiam fieri jubere velimus, nos, ad hoc quòd homines dictæ villæ de Gaunt, pro juribus nostris, in partibus transmarinis recuperandis, erga nos & nostros benè & laudabiliter se gesserunt, & de die in diem se gerere non desistunt, considerationem habentes, & volentes, eo prætextu, negotium prædictum favorabiliùs & gratiosiùs expediri;

Vobis mandamus quòd, auditâ querelâ ipsorum hominum, vel attornatorum suorum prædictorum, & vocatis coram vobis hæredibus & executoribus testamenti prædicti Johannis, auditisque tam prædictorum hominum, vel attornatorum suorum prædictorum, quam prædictorum hæredum & executorum, indè rationibus, si modo legitimo vobis constare poterit florenos prædictos eisdem hominibus ex causâ prædictâ deberi, sicut prædictum est, tunc ulteriùs præfatis hominibus, vel attornatis suis prædictis, super recuperatione florenorum prædictorum, vel pretii eorumdem, debitum & festinum justitiæ complementum sine dilatione aliquâ fieri faciatis;

Et dictos hæredes, & executores, ad solvendum eisdem hominibus, vel attornatis suis prædictis, florenos prædictos, vel eorum pretium, viis & modis, quibus poteritis, distringatis, & compellatis; taliter in hâc parte vos habentes, nè querela, in vestri defectum, ad nos indè perveniat iterata, per quod manum ad hoc aliter apponere debeamus.

Teste custode Angliæ, apud Kenyngton, xx. die Februarii.

Per breve de privato sigillo.

De essendo coram concilio; super arduis & urgentissimis negotiis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 40. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Reginaldo de Conductu, de London, salutem.

Quia super quibusdam arduis & urgentissimis negotiis, nos & honorem nostrum, ac statum & salvationem totius regni nostri Angliæ specialiter tangentibus, vobiscum & cum quibusdam mercatoribus & certis personis colloquium habere volumus & tractatum;

Vobis, in fide & dilectione & ligeanciâ quibus nobis tenemini, mandamus firmiter injungentes, quod omnibus aliis prætermissis, & quâlibet excusatione cessante, sitis apud Westm' die Lunæ proximò post diem Dominicam in medio Quadragesimæ proximò futuro, ubi personaliter esse ordinavimus, ibidem nobiscum colloquium habituri, ulteriusque facturi quod per nos & concilium nostrum, super expeditione negociorum prædictorum, ibidem contigerit ordinari:

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum ac expeditionem negotiorum prædictorum diligitis, nostramque indignationem vitare, & vos & vestra indempna servare volueritis, nullo modo omittatis.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xx. die Febr'.

Per cons' in parliamento.

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eâdem datâ, videlicet,

Johanni de Grantham,
Johanni de Oxon',
Ricardo de Rothyng,
Willielmo Haunsard,
Henrico Coumbemartyn,
Willielmo Box,
Willielmo de Brykelesworth,
Johanni de Causton,
Waltero de Mordon,
Johanni Anketil,
Ricardo de Hakeney,
Willielmo de Causton, } *de civitate London'.*

Willielmo Skynnere,
Ricardo de Weston, } *de Salop'.*

Willielmo atte Hulle, de Brugenorth.
Willielmo Esgar.
Hugoni Donestowe.
Ricardo Orleton.
Ade atte Home.
Willielmo Cook.

Thome Vigerous,
Roberto Wroth,
Johanni Rotour, de Stafford',
Johanni de Shrosbury, de Lodelowe, } *de comitatibus Heref' & Staff'.*

Henrico Torald, de Cestr'.
Henrico Russel, de Cestr'.
Simoni Gros, de Wygorn'.
Thomæ Carter, de Wygorn'.
Barth'o de Bradefeld.
Ricardo Knyvet.
Willielmo Shepard, de Berkhampsted.
Johanni Fullere, de Berkhampsted.
Ricardo Andreux, de Baldok.
Johanni Baret, de Baldok.

Rogero de Bothale,
Johanni Coliere,
Willielmo de Amyas,
Willielmo de Gotham,
Roberto de Beghton, } *de Notingh'.*

Roberto Stuffyn, de Neuwerk.
Thomæ Wodeby, de Abyndon'.
Johanni de Neubyry, de Redyng.
Galfrido de Astwyk.
Henrico de Grene, de Barton.
Waltero Prest, de Melton.
Thomæ Reyner, de Harebergh.

Johanni Martyn',
Johanni Turneye, } *de Leyc'.*

Radulpho Burgeys, de Melton.
Willielmo de Lodelowe, de Norh't'.
Henrico de Grene, de Isham.
Simoni de Daventre.
Johanni de Staunford, de Norh't'.

Henr' de Braybrok,
Johanni de Fraunketon,
Jordano de Shepeye,
Johanni de Shepeye,
Willielmo Horn,
Nicholao Horn,
Thomæ de Toltham, } *de comitatu Warr'.*

Johanni atte Holte, de Bermyngham,
Roberto Inkepenne,
Thomæ Palmere,
Nicholao Devenyssh',
Nicholao Shirfeld, } *de Wynton'.*

Johanni Aunger,
Roberto de Wodeford', } *de Salebirs'.*

Johanni Godhyne, de Marlebergh'.
Henrico Burry, de Salebirs.
Adæ Lederman, de Lenne.
Thomæ de Melcheburne, de Lenne.
Johanni de Holveston, de Norwico.
Andreæ de Bixton, de Norwico.
Thomæ Rokele, de Norwico.

Rogero Hardegrey,
Willielmo But,
Ricardo de Bumpstede,
Roberto de Bumpstede juniori,
Galfrido de Salle,
Willielmo Berte,
Radulpho de Bumpstede,
Ricardo de Beteryng, } *de Norwico.*

Willielmo de Dunstone.

Ricardo de Lenham,
Johanni Lew, } *de Gippewico.*

Roberto de Lenne.
Humfrido de Wykene, de Lenne.

Henrico de Belton,
Henr' Goldbeter,
Waltero de Kelsterne,
Ricardo de Brikenhale,
Nicholao Fouke,
Willielmo Acastre,
Nigello Potter,
Henr' Scorby, } *de Eborum.*

Willielmo de Kelsterne,
Johanni Coppendale,
Johanni Thornton' Coppendale,
Adæ Tirwhit,
Thomæ de Holme,
Thomæ de Rise,
Galfrido Holmtolt,
Johanni Jurdon,
Waltero Frost, } *de Beverlaco.*

Thomæ de Silkeston, de Ponte Fracto.

Thomæ de Kele,
Roberto de Dalderby,
Hugoni de Edelyngton, } *de Lincoln'.*

Henrico de Tideswell, de Staunford'.
Hugoni de Cokheved, de Barton'.

Thomæ de Lokton,
Willielmo de Folkingham, } *de comitatu Lincoln'.*

Rogero de Wolsthorp, de Grantham.
Johanni de Tumby, de Sancto Botulpho.
Roberto de Rouceby.

Willielmo de Acton,
Ricardo de Galewey,
Thomæ Flemyng,
Roberto de Castro,
Walrano de Lomeleye,
Johanni de Frisco Marisco,
Hugoni de Angreton,
Willielmo de Duxfeld',
Roberto de Haliwell', } *de Novo Castro super Tynam.*

Willielmo de Dunolm', de Derlington',
Johanni de Duresme, de Derlington'.
Roberto Cokside, de Duresme.

Roberto de Gretewych',
Johanni de Cotes, } *de Dunolm'.*

Rogero de Weston, de Derby.
Johanni de Lemynstr', de Asshebourn.
Henrico de Howes, de Derby.

Johanni Perbroun,
Henr' Randolf,
Thomæ Sidher,
Roberto Elys,
Johanni Elys,
Bartholomeo de Thorp', } *de Jernemuth.*

Henrico Tebbe, de Normanby,
Alano Wolsy, de Athelyngflete,
Roberto fil' Roberti, de Sheffeld,
Roberto Chapman, de Helmeswell',
Thomæ de Askeby, de Blyton,
Thomæ Lekyngfeld, de Barton,
Thomæ del Bank, de Thorneton',
Roberto atte Bek, de Lymbergh',
Petro de Thorneton, de Swynflete,
Johanni le Clerk, de Cane,
Rogero de Ormesby, de Louthe, } *de com' Lincoln'.*

Everardo le Frensshe, de Bristoll'.
Ricardo Maçias.
Roberto Maydegod, de Stowe.
Roberto Chapman, de Westlee.

De publicando impressiones sigillorum.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 33. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Kantiæ, salutem. Quia jam, ob diversas & evidentes causas, quas in parliamento nostro, ad diem Mercurii, proximò post diem Dominicam, in medio Quadragesimæ, proximò futuram, apud Westm' tenendo, prælatis, magnatibus, & communitatibus, ibidem conventuris, disposuimus explicare, stilum nostrum consuetum mutavimus, & Regem Franciæ nos facimus nominari; & ob hoc quædam sigilla, unum, videlicet, magnum, pro regimine regnorum, terrarum, & dominiorum nostrorum, aliudque parvum, quod privatum sigillum nostrum nuncupatur, providimus deputanda, quorum impressiones omnibus & singulis regnorum, terrarum, & dominiorum prædictorum, volumus esse notas;

Et ideò tibi præcipimus, quòd impressiones sigillorum prædictorum, quas tibi mittimus in quibusdam cedulis infixas, in pleno comitatu tuo, & alibi in ballivâ tuâ, prout expedire videris, exhiberi, ostendi, & publicari facias; præcipiens, ex parte nostrâ, omnibus & singulis, regimini nostro subjectis, ut mandatis & præceptis nostris, sub impressionibus sigillorum eorumdem directis, pareant & obediant, prout decet.

Teste Rege, apud Herewicz, xxi. die Februarii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam. Teste ut supra.

Item, eodem modo mandatum est subscriptis de publicando impressiones sigillorum prædictorum in locis subscriptis; videlicet,

R. episcopo Dunolm', vel ejus senescallo, infra libertatem Dunolmensem, de publicando, &c. infra eandem libertatem.

Edwardo duci Cornubiæ & comiti Cestriæ, vel ejus justiciario Cestriæ, de publicando, &c. in comitatu Cestriæ.

Th' episcopo Herefordensi, custodi terræ Regis Hiberniæ, vel ejus locum tenenti ibidem, de publicando, &c. in terra prædicta.

Senescallo Regis Vasconiæ, de publicando, &c. in ducatu prædicto.

Custodi villæ Berewici, de publicando, &c. in villa illa & in terris Regis in Scotia.

Thesaurario & baronibus de scaccario, de publicando, &c. in scaccario prædicto.

Justiciariis Regis de banco, de publicando, &c. in banco illo.

Ricardo de Wylughby & sociis suis, justiciariis Regis ad placita coram Rege tenenda, assignatis, de publicando, &c. in locis ubi viderint expedire.

Memorandum de reditu Regis in Angliam.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 42. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod, vicesimo primo die Februarii, anno regni Regis Edwardi, tertii post conquestum, decimo quarto, idem dominus Rex à partibus transmarinis rediit ad regnum suum Angliæ, pro quibusdam arduis negotiis suis, ibidem expediendis, & applicuit in portu de Orewell quasi horâ nonâ prædicti diei, & venerabilis pater H. Lincoln' episcopus, ac Henricus de Lancastria, Derb', & Willielmus de Bohun, Northampton', comites, dominus Henricus de Ferariis, & alii, à dictis partibus transmarinis in Angliam similiter redeuntes, in comitivâ ipsius Regis, dictis anno, die, & horâ, applicuerunt in portu supradicto.

Qui quidem dominus Rex, expeditis dictis negotiis, ad prædictas partes transmarinas celeriter se transferre proponit, Domino disponente.

Archiepiscopo Cantuarien', de parliamento summonito; & quod non miretur Regem stilum usitatum mutâsse.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 33. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, J. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ primati, salutem.

Quia, super diversis arduissimis & urgentissimis negotiis, tam nos, & statum, ac defensionem regni nostri Angliæ, quam expeditionem guerræ nostræ, ac jura coronæ nostræ, terrasque & dominia nostra, in partibus transmarinis, multipliciter contingentibus, parliamentum nostrum, apud Westm', die Mercurii, proximò post diem Dominicam in medio Quadragesimæ, proximò futuram, tenere, & ibidem vobiscum, ac cum cæteris prælatis, magnatibus, & proceribus dicti regni Angliæ, colloquium habere volumus & tractatum;

Vobis, in fide & dilectione quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus, quòd, consideratis dictorum negotiorum arduitate & periculis, necessitateque, imminentibus, quâcumque excusatione cessante, dictis die & loco personaliter intersitis, nobiscum ac cum cæteris prælatis, magnatibus, & proceribus prædictis, super dictis negotiis tractaturi, vestrumque consilium impensuri: & hoc, sicut nos & honorem nostrum, ac salvationem ejusdem regni nostri Angliæ, cæterarumque terrarum & jurium nostrorum prædictorum, ac dictorum negotiorum expeditionem, diligitis, nullatenus omittatis.

Et præmuniatis priorem & capitulum ecclesiæ vestræ CHRISTI Cantuar', ac archidiaconos, totumque clerum vestræ diœcesis, quod iidem, prior & archidiaconi, in propriis personis suis, & prædictum capitulum, per unum, idemque clerus, per duos procuratores idoneos, plenam & sufficientem potestatem ab ipsis capitulo & clero habentes, prædictis die & loco personaliter intersint, ad consentiendum hiis, quæ tunc ibidem, de communi consilio ipsius regni nostri Angliæ, Divinâ favente Clementiâ, contigerit ordinari;

Non mirantes ex hoc, quod stilum nostrum consuetum mutavimus, & Regem Franciæ nos facimus nominari; nam diversæ subsunt causæ, per quas hoc facere necessariò nos oportet, & quas vobis, ac aliis prælatis, & magnatibus, necnon communitatibus ejusdem regni nostri Angliæ, ad dictum parliamentum pleniùs exponemus.

Scientes insuper quod nolumus, nec intentionis nostræ existit, quod, ex assumptione nominis & honoris eorumdem, dicto regno ac terræ Angliæ, aut statui, seu juribus eorumdem, præjudicetur, aut aliqualiter derogetur; set quod eidem regno uberius subveniatur & relevetur maturius illud idem; & pro securitate in hâc parte, ad dictum parliamentum, si opus fuerit, ordinabimus quod juxta consilium vestrum, & aliorum prælatorum, magnatum, cæterorumque ibidem convocatorum, viderimus oportunum.

Teste meipso apud Herewich, xxi. die Februarii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum subscriptis, &c.

Memorandum de magno sigillo, de novo fabricato, & Johanni de Sancto Paulo à Rege liberato.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 35. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod, primo die Martii, anno Regis Edwardi, tertii post conquestum, videlicet, regni sui Angliæ quartodecimo, regni verò sui Franciæ primo, idem dominus Rex in palatio suo apud Westmonasterium, videlicet, in quadam camerâ ibidem, vocatâ la Cage-chaumbre, personaliter existens, quoddam magnum sigillum, pro regimine regnorum, terrarum, & dominiorum, ipsius Regis, de novo fabricatum, quod idem dominus Rex secum à partibus transmarinis ad partes Angliæ detulit, liberavit in præsentiâ dominorum, Henrici de Ferariis camerarii dicti domini Regis, Willielmi de Kildesby custodis privati sigilli ipsius domini Regis, & Johannis Darcy le cosyn senescalli hospitii præfati domini Regis, & aliorum plurimorum, domino Johanni de Sancto Paulo, custodi rotulorum cancellariæ dicti domini Regis, in quadam bursâ, privato sigillo dicti domini Regis consignatâ, per ipsum Johannem de Sancto Paulo custodiendum, ad faciendum indè & expediendum ea quæ pro Rege & populo suo requiruntur in hâc parte:

Qui quidem Johannes de Sancto Paulo sigillum prædictum ab eodem domino Rege recepit, & illud eodem die aperiri, & brevia indè consignari fecit.

De alio sigillo magno, à præfato Johanne Regi liberato.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 35. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM etiam quod die, anno, & loco prædictis, præfatus Johannes de Sancto Paulo, quoddam aliud magnum sigillum, pro regimine dicti regni Angliæ, in absentiâ præfati domini Regis, tempore quo ipse agebat in dictis partibus transmarinis, deputatum, in custodiâ ipsius Johannis, de præcepto domini Regis existens, liberavit in præsentiâ prædictorum, camerarii, custodis privati sigilli, & senescalli, ac aliorum prædictorum, prædicto domino Regi, in quadam bursâ, sigillo ipsius Johannis de Sancto Paulo consignatâ:

Qui quidem dominus Rex sigillum illud ibidem ab eodem Johanne recepit, & illud statim præfato Willielmo de Kildesby liberavit, in garderobâ ipsius domini Regis custodiendum.

De contrahendo mutuum nomine Regis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Pat. 14 Edw. III. p. 1. m. 34. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis, ad quos præsentes literæ pervenerint, salutem.

Noveritis quod, cum nos, pro expeditione guerræ nostræ, & aliorum negotiorum nostrorum, in transmarinis partibus, ac etiam pro salvatione dicti regni nostri Angliæ, & Anglicanæ ecclesiæ, contra hostiles alienigenarum invasiones, innumeras pecuniarum summas de diebus in dies solvere coartemur;

Nos, de circumspectâ fidelitate dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris, Henrici Lincoln' episcopi, & Roberti de Sadyngton, pleniùs confidentes, assignavimus & deputavimus ipsos, conjunctim & divisim, ad contrahendum mutuum, nomine nostro, pro expeditione prædictâ, cum diversis personis, quarum nomina, unà cum quantitate summarum, per ipsos nobis usque ad tempus mutuandarum, eisdem, episcopo & Roberto, fecimus liberari;

Et ad obligandum nos illis, à quibus hujusmodi mutuum contrahi contigerit, ad solutionem indè, ad certos dies, quos dicti, episcopus & Robertus, vel eorum alter, ad hoc duxerint, seu duxerit, statuendos, seu allocationem in debitis, si quæ nobis quoquo modo debeant, faciendum, necnon ad exponendum eisdem personis arduitatem negotiorum prædictorum, periculaque iminentia, ac nostram necessitatem urgentissimam, in hâc parte;

Cæteraque omnia faciendum, quæ in præmissis necessaria viderint & etiam oportuna, prout sibi per nos, pleniùs & diligentiùs est injunctum;

Promittentes nos ratum & firmum habituros quicquid per ipsos, episcopum & Robertum, contractum & actum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', primo die Martii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo assignantur subscripti, ad contrahendum mutuum in diversis partibus, videlicet,

Magister Johannes de Thoresby.
Robertus Parnyng.
Johannes de Shordich.
Johannes Brokatz.
Willielmus de Cusantia.
Johannes de Monte Gomerii.
Henricus de Lancastria comes Derbiæ.
Thomas de Brayton.
Henricus de Stratford.
Rogerus Power, serviens Regis ad arma.

De trahendo ad Insulam Vectam.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 34. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi Henr' Trenchard, salutem. Quia datum est nobis intelligi, quod vos cum hominibus vestris ab Insulâ Vecta, quam vos, ratione terrarum & tenementorum vestrorum in eâdem insulâ, unà cum aliis fidelibus nostris ejusdem insulæ, contra alienigenarum hostium nostrorum incursus, qui eandem insulam invadere & ea occupare moliuntur, defendere tenemini, recessistis, in maximum periculum insulæ supradictæ.

Nos, volentes salvationi & defensioni insulæ prædictæ providere, ut tenemur, vobis mandamus districtiùs injungentes, quod statim, visis præsentibus, ad insulam prædictam cum hominibus vestris, potentiùs quo poteritis, vos trahatis & in eâdem insulâ moremini; dictam insulam ac terras vestras ibidem, unà cum aliis fidelibus nostris partium illarum, contra hostiles incursus hujusmodi defensuri, & eosdem hostes viriliter expugnaturi, si invadere præsumpserint partes illas.

Scientes quod, si hoc facere & exequi tardaveritis in effectu, dicta terras & tenementa vestra in insulâ prædictâ in manum nostram seisiri, & homines ad arma & alios validos armatos, de exitibus earumdem terrarum & tenementorum vestrorum, pro salvatione & defensione dictæ insulæ inveniri, in vestri defectum, faciemus.

T. R. apud Westm', primo die Marcii.

Per ipsum Regem.

REX, dilecto sibi domino de Glamorgan', salutem. Quia datum est nobis intelligi, &c. *ut supra usque ibi*, vobis mandamus quod vos cum hominibus vestris ad insulam prædictam trahatis, vel homines ad arma armatos & alios ad eandem insulam mittatis, dictam insulam ac terras vestras ibidem, &c. *ut supra.*

Teste ut supra.

Pro Hugone de Gebennis.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 29. in Turr. Lond.

REX, collectoribus custumarum suarum in portu London', salutem.

Cum teneamur, dilecto & fideli nostro, Hugoni de Gebennis, baneretto de Burgundiâ, in quibusdam magnis pecuniarum summis, prout per billas, sigillo, dilecti clerici nostri, Willielmi de Northwell, custodis garderobæ nostræ, signatas, quas idem Hugo penes se habet, pleniùs poterit apparere;

Nos, in recompensationem & satisfactionem ducentarum librarum, de summis prædictis, concessimus præfato Hugoni, quod ipse, vel attornati sui, centum saccos lanæ in portu prædicto carcare, & eos usque Brugges in Flandriâ ducere possint, absque subsidio & custumâ nobis indè solvendis;

Et ideò vobis mandamus quod ipsum Hugonem, vel attornatos suos prædictos, dictos centum saccos lanæ in portu prædicto carcare, & usque prædictam villam de Brugges, absque custumâ & subsidio nobis indè solvendis, ducere permittatis juxta concessionem nostram supradictam.

Recipientes à præfato Hugone, sive ejus dictis attornatis, literas ipsius Hugonis acquietantiæ, receptionem dictarum ducentarum librarum testificantes; & nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Westm', ii. die Martii.

Per breve de privato sigillo.

Pro Ada de Thorp, barbitonsore Regis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Pat. 14 Edw. III. p. 1. m. 31. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nuper concesserimus dilecto valetto nostro, Adæ de Thorp' barbitonsori nostro, custodiam minoris peciæ sigilli nostri, pro recognitionibus debitorum, juxta formam statuti pro mercatoribus editi, in civitate Lincoln' accipiendis, deputati, habendam ad totam vitam suam, ita quod officium illud in propriâ personâ suâ faceret & exequeretur, & indè percipiet juxta formam statuti prædicti, prout in litteris nostris patentibus indè confectis, plenius continetur:

Nos, considerantes bonum & gratum servicium quod dictus Adam nobis hactenus impendit, & indies impendere non desistit, ac dictum officium suum nobis utile reputantes, volentesque ei, eo prætextu, gratiam facere specialem, concessimus ei quod ipse officium prædictum facere possit & excercere per aliquem idoneum quem ad hoc loco suo deputare, & pro quo nobis & populo nostro voluerit suo periculo respondere;

Ita tamen quod ille quem præfatus Adam sic loco suo deputare contigerit, sacramentum præstet corporale de officio prædicto benè & fideliter faciendo.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', ii. die Marcii.

Per breve de privato sigillo.

Bulla Benedicti XII. Papæ, ad Regem dehortatoria, ne utatur nomine & titulo Regis Franciæ.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Bibl. Cotton. Otho D. 11.

BENEDICTUS episcopus, servus servorum DEI, carissimo in CHRISTO filio Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem & apostolicam benedictionem.

Nuper excellentiæ regiæ literis, nostrō apostolatui præsentatis, & contentis in ipsis pleniùs intellectis, novus in eis descriptus titulus, & impressio sigilli, Franciæ armis & Angliæ sculpti, ut primâ facie videbatur, stuporis & admirationis magnam nobis materiam ministrârunt.

Nempè, fili carissime, quantò te amplioris dilectionis prærogativâ prosequimur, tantò graviùs in interioribus anxiamur, dum perversis & fraudulentis consiliis te trahi & induci percipimus ad ea, quæ non expediunt, neque decent; nec ea tacere vel dissimulare nos intereà sinit affectio, quo minus ea, ut providere tibi super illis consultiùs & salubriùs valeas, ponamus ante oculos mentis tuæ.

Siquidem certum & indubitatum asseritur quædam consuetudo, hactenus inconcussè servata, successionem ad regnum Franciæ, per fœmininam lineam non admittat, tibi, qui, ut nosti, de stirpe domûs Franciæ descendisti ex fœmininâ lineâ, dicitur successio non deberi.

Etsi etiam consuetudo non prohiberet ad coronam dicti regni successorem ex fœmininâ lineâ procedentem; sunt profectò, claræ memoriæ, Regum Franciæ, qui gradatim, inclitæ recordationis, Philippo Regi Franciæ, avo tuo successerunt, filiæ ac proles earum, quæ, quo ad successionem eandem, proximiores, ut præfertur, existerent Regibus patribus suis, quàm existatis tu & carissima filia nostra Isabella Regina, illustris mater tua, nata Philippi prædicti.

Sed adeò, ut præmittitur, observata est, præteritis temporibus, ipsa consuetudo irrefragabiliter, & etiam observatur, quod successionem ad regnum prædictum ex fœmininâ lineâ non admittit.

Cogitare autem quod, per viam potentiæ, regnum posses occupare prædictum, nequaquam, attentâ Regis & regni Franciæ magnificentiâ & potentiâ, æstimantur ad id sufficere vires tuæ; scilicet quod, in regno eodem nil tenens, te Regem Franciæ facias nominari, armaque illius sumpseris, ut præfertur, de malo & iniquo consilio proculdubiò creditur emanâsse.

Si verò, qui tibi suaserunt talia, nituntur asserere palliando quod in Flandriâ, quæ de Regis & regni Franciæ noscitur existere feudo, dominaris; profectò attendendum & considerandum est, & potest discutere regia circumspectio diligenter, qui, & quales, cujusque conditionis sunt illi, qui te introduxerunt ibidem.

In ipsis namque hactenus virtus constantiæ & fidelitatis nequaquam existit commendata; naturales enim dominos suos, quibus erant debitô fidelitatis astricti, violato fœdere fidei, pro suarum voluntatum libito, sæpè de ipsâ Flandriâ turpiter ejecerunt.

Et, si hoc fecerunt de illis, quos revereri naturaliter tenebantur, quid de te, fili, præsumendum sit, & qualis exindè possit assumi & formari titulus, tuaque prudentia consideranter advertat?

Attende prorsus etiam si de bono & recto consilio processerit, quod, carissimo in CHRISTO filio nostro, Philippo Rege Franciæ illustri regnante, qui per multos annos, tanquam Rex Franciæ, regnum pacificè tenuit & possedit; & an tu, sicut, & tali, pro terris, infra dictum regnum ad te pertinentibus, fidelitatem & homagium ligeum faciendo, eum in Regem Franciæ tuumque dominum pro terris recognovisti prædictis, te Regem Franciæ facias nominari? Stupent quidem qui audiunt! id non ad discretionem, sed ad simplicitatem & vanitatem potius, ascribentes.

Deindè, perspicaciùs credimus attendendum, quod talis denominatio, re carens & commodo, quam tibi persuasisse dicuntur qui te non diligunt, seu cum tuis jacturis lucra propria venari satagunt, ad ea se posse attingere æstimantes, cum te altioribus intricationibus, & periculosioribus necessitatibus, & negotiis, illaqueari procuraverunt & involvi.

Radix venenosa esse timetur, germinatura verisimiliter, & nisi provideatur aliter, fructus amaritudinis & doloris.

Præterea æstimamus tibi non minus diligentius advertendum, quot, quales, & quantos Reges, principes, & magnates, qui de stirpe domûs Franciæ processerunt, aut habent affinitatem, seu confœderationem cum ipsâ, qui se tibi non opponebant super tuis negotiis anteà, ex nominatione seu intitulatione hujusmodi contra te provocares, & expressiùs, si eidem, quod absit, insisteres, irritares; talemque ordiri nominatio ipsa posset, quod avertat Dominus, materiam, per quam pacis reformatio inter te dictumque Regem Franciæ impossibilis perpetuò, quantum ad humanum spectat judicium, redderetur.

Et etiam iidem principes, & alii regnicolæ dicti regni, qui se, ut vulgaris vox sonat, priùs mortis periculis & perpetuis bonorum suorum perditionibus exponerent, quam sustinerent prædicta, promptiores, potentiores, valentiores, & animosiores adversus te, ad defensionem dictorum, Philippi Regis & regni, per nominationem seu intitulationem efficerentur eandem.

Nec est tibi, amantissime fili, ut aliàs tibi scripsisse meminimus, multum confidendum de Teutonicis & Flamingis; nam eos affabiles & propitios tibi reperies, quamdiu facultates tuas poterunt exhaurire, aliàs autem de ipsorum assistentiâ non confidas.

Et, si gesta progenitorum tuorum revolveris, qualiter erga eos se olim gesserunt iidem Teutonici & Flamingi, quomodo de ipsis possis confidere, reperies manifestè.

Itaque celsitudinem regiam rogamus, & attentè in Domino hortamur, quatinùs præmissa, quæ de benevolentiâ paternâ & affectione sincerâ scribimus, benevolo suscipias animo, eaque, unà cum aliis, quæ tibi circa hæc possunt occurrere, adducens in rectæ considerationis & discussionis examen, omissâ intitulatione prædictâ, regium inclines animum ad viam pacis & concordiæ, per quam, quæ tui juris erunt, assequi & retinere pacificè valeas, mutuâ inter te dictumque Regem concordiâ reformatâ; ut, sicut nervis sanguinis & affinitatis jungimini, sic sitis perpetuo vinculo fœderis & amoris connexi.

Dat' Avinion' tertio nonas Martii, pontificatûs nostri anno sexto.

Exitus & proficua manerii de Mertok, in com' Somerset', Willielmo de Monte Acuto comiti Sarum, marescallo Angliæ conceduntur.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Pat. 14 Edw. III. p. 1. m. 31. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nos, attendentes probitatem strenuam dilecti & fidelis nostri, Willielmi de Monte Acuto, comitis Sarum, & marescalli Angliæ, necnon locum magnum quem idem comes in negotiis, nos & statum regni nostri contingentibus, diversimodè præ cæteris nobis tenet, volentesque eo prætextu, ac in subsidium misarum & sumptuum, quos dictus comes in obsequiis nostris, non absque statûs sui depressione, indies sustinet, ipsum gratiosiùs prospicere in hâc parte;

Per cartam nostram dederimus & concesserimus, pro nobis, & hæredibus nostris, præfato comiti manerium de Mertok, cum pertinentiis in comitatu Somers', quod fuit Johannis de Fienles, & quod per forisfactum ipsius Johannis ad manus nostras tanquam escaeta nostra devenit;

Habendum & tenendum eidem comiti, & hæredibus suis, unà cum feodis militum, advocationibus abbatiarum, prioratuum, & ecclesiarum, & omnibus aliis, ad idem manerium qualitercumque & ubicumque spectantibus, de nobis, & hæredibus nostris, ac aliis capitalibus dominis feodi illius, per eadem servitia, per quæ dictum manerium tenebatur, antequam ad manus nostras sic devenit, imperpetuum, prout in cartâ nostrâ prædictâ pleniùs continetur;

Nos, volentes præfato comiti uberiorem gratiam facere in hâc parte, dedimus & concessimus eidem comiti, de gratiâ nostrâ speciali, omnia exitûs & proficua, de eodem manerio, à die captionis ejusdem, ex causâ prædictâ in manum nostram, percepta, unà cum bonis & catallis quæ fuerunt ejusdem Johannis, die quo sic erga nos forisfecit, in manerio supradicto.

Teste Rege, apud Westm', vi. die Martii.

Per breve de privato sigillo.

Ne qui justas facere præsumant in comitatu Kantiæ.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 32. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Kanciæ, salutem. Quia datum est nobis intelligi, quod quidam homines ad arma & alii justas & alia facta armorum, apud civitatem nostram Cantuar', sine licenciâ nostrâ, infra breve facere proponunt, undè plurimum admiramur; ob aliquas causas specialiter nos moventes;

Tibi præcipimus firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, ad civitatem prædictam personaliter accedas, & tam in civitate illâ quam alibi in ballivâ tuâ, in locis ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ inhiberi facias, ne aliqui homines ad arma, seu alii quicumque, justas seu burdeas facere, turneare, seu alia facta armorum quæcumque inibi excercere præsumant, sub forisfacturâ equorum & armorum suorum, necnon incarcerationis corporum suorum ad voluntatem nostram.

Et hoc nullatenus omittas.

Teste Rege, apud Westm', vi. die Marcii.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, super tractatu cum Philippo de Valesio; & super electo Eborum.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Rom. 14 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, &c. Pridem, pater sanctissime, per litteras & *nuncios, vestræ* nos meminimus significâsse clementiæ, qualiter diem tractatûs pacis, videlicet, diem Dominicam, proximam post festum Sancti Martini, ultimò præteritam, inter quosdam alligatos nostros, & alligatos domini Philippi de Valesio, concordatam, ob reverentiam vestram & sedis apostolicæ, usque in diem Dominicam, proximam post festum Purificationis Beatæ Mariæ Virginis, jam elapsum, ut interim possemus sanctitatem vestram & quosdam fideles nostros consulere, procuravimus prorogari, quia certitudinaliter nobis tunc dictum extitit quod dicta prorogatio facta fuit:

Set cùm nuper solempnes nuncios, cum potestate sufficienti, ordinâssemus ad Tornacum, ad dictum diem, quem sic prorogatum credidimus, transmittendos, fuissentque dicti nuncii ad arreptionem itineris præparati, supervenerunt nobis litteræ de dictis alligatis nostris, quòd alligati partis adversæ de veniendo ad dictos diem & locum non fuerant præmuniti, & quòd foret supervacuum illuc mittere nuncios illâ vice; de quo, præsertim propter significationem, ut præmittitur, vobis factam, attoniti multum fuimus & turbati, sicque dictos nuncios fecimus revocari, significantes hoc dictis alligatis nostris, & adicientes quòd, quamquam dictus tractatus propter culpam nostram non fuerat dissolutus, placeret tamen nobis ut dicti alligati nostri, cum alligatis partis adversæ, super resumptione tractatûs hujusmodi, si eis videretur expediens, loquerentur, &, si de die tractatûs possent mutuò convenire, nuncios nostros ad dictum diem libentissimè mitteremus;

A quibus super hoc responsum indies expectamus, ita quòd nos nusquàm diffugiemus tractatum amicabilem & consentaneum rationi; quod de nobis sentire dignetur vestra benignitas, & de discontinuatione dicti tractatûs excusatos, si placuerit, nos habere.

Cæterùm, ut cum pace sanctitatis vestræ loquamur, magna nobis ingeritur admirandi materia, quòd procuratores nostros, ad proponendum contra magistrum Willielmum la Zouche, qui electum Eborum se prætendit, licet nostrum notoriè versetur interesse, ex eo quod idem Willielmus electionis suæ negotium, assensu nostro regio non petito nec optento, in enervationem prærogativæ nostræ regiæ, super hoc per sedem apostolicam confirmatæ, prosequi nititur coram vobis, quique nobis fuit, electionis suæ prætensæ tempore, & adhuc est, ad reddenda ratiocinia de multis & magnis administrationibus obligatus & multipliciter criminosus, vestra sanctitas non admisit, prætenso colore scandali quod ex admissione procuratorii nostri, in quo Regem Franciæ nos scribimus, posset verisimiliter exoriri; quod utique graviùs, quam exprimere possumus, nos conturbat, vestræ clementiæ referre poterunt.

Super hiis autem & aliis, cordi nobis insidentibus, præsertim desideratâ nobis præ cæteris promotione & honoris augmento, secretarii nostri prædilecti, Willielmi de Kyldesby, electi Eborum, dilectum clericum nostrum, magistrum Johannem Wawayn, & dilectum nobis in CHRISTO, fratrem Thomam de Insula, priorem fratrum ordinis Prædicatorum Wynton', ad sanctitatis vestræ curiam transmittimus informatos, ut venerabilis vir magister Willielmus de Norwico, decanus Lincoln', quem per ipsos super hiis informari mandavimus, & illi sanctitati vestræ super hiis aperiant pleniùs mentem nostram; quibus super dicendis in hâc parte dignetur, quæsumus, vestra benignitas dare fidem.

Conservet, &c.

Dat' apud Langele, xiv. die Martii.

Ad cardinales, de credentiâ.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Rom. 14 Ed. III. m. 4. in Turr. Lond.

PATER reverende & amice carissime, cum nos, dilectos & fideles nostros magistrum Johannem Wawayn, & fratrem Thomam de Insulâ, priorem, ordinis Prædicatorum Wynton', nuncios nostros pro certis negotiis, quæ multum insident cordi nostro, ad sedem apostolicam destinemus, amicitiam vestram, de quâ fiduciam gerimus specialem, requirimus, & rogamus affectu quo possumus ampliori, quatinùs præfatis nunciis, & eorum alteri, fidem, si libeat, credulam adhibentes, ad promovenda dicta negotia, præsertim, secretarium nostrum prædilectum, Willielmum de Kyldesby concernentia, per eosdem vestræ paternitati latiùs exprimenda, dignemini efficaciter interponere partes vestras; mandantes nobis fiducialiter vestra beneplacita, ad quorum executionem promptam gerimus voluntatem.

Consimiles litteræ diriguntur cardinalibus subscriptis; videlicet,

Domino P. episcopo Penestrino.
Domino A. episcopo Tusculan.
Domino P. episcopo Sabinen.
Domino R. Sanctæ Mariæ Novæ diacono cardinali.
Domino G. Sanctæ Luciæ in Silice diacono cardinali.

De proclamando pro mercatoribus Ispanniæ & aliis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 32. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Norff' & Suff', salutem. Præcipimus tibi quod statim, visis præsentibus, in portubus maris, & aliis locis in ballivâ tuâ ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi, nè qui subditi nostri fidelibus mercatoribus Ispanniæ, ac aliis qui non sunt de inimiciciâ nostrâ, fideles mercandisas excercentibus, veniendo cum hujusmodi mercandisas ad partes Flandriæ, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, dampnum, impedimentum inferant, seu gravamen: et hoc nullatenus omittas.

Teste Rege, apud Westm', xv. die Marc'.

Per ipsum Regem.

Consimilia brevia diriguntur singulis vicecomitibus subscriptis, videlicet,

Vicecomiti Northumbr'.
Vicecomiti Eborum.
Vicecomiti Lincoln'.
Vicecomiti Essex'.
Vicecomiti Kanc'.
Vic' Surr' & Sussex'.
Vicecomiti Suthampton'.
Vic' Somers' & Dors'.
Vicecomiti Cornub'.
Vicecomiti Devon'.
Vicecomiti Gloucestr'.
Willielmo de Clynton comiti Hunt' constabulario castri sui Dovorr' & custodi Quinque Portuum suorum.

REX, vicecomitibus London', salutem. Mandamus vobis quod statim, visis præsentibus, in civitate prædictâ & alibi in ballivâ vestrâ ubi expedire videritis, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari & ex parte nostrâ firmiter faciatis inhiberi, nè qui subditi nostri fidelibus mercatoribus Ispanniæ, aut aliis, fideles mercandisas excercentibus, veniendo cum hujusmodi mercandisis ad partes Flandriæ & Brabanciæ, ibidem morando, & exindè redeundo, dampnum, impedimentum inferant, seu gravamen:

Et hoc, sub forisfacturâ nostrâ & incumbenti periculo, nullatenus omittatis. Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, pro comite Sarum, super prioratu in manerio de Bustlesham, Sarum dioc', fundando.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.
Rot. Rom. 14 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, &c. Laudabilis & Deo grata devotio, spectabilis viri, Willielmi comitis Sarum, fidelis nostri prædilecti, quâ fervescit in Christo ad cultum divini nominis augmentandum, digno promeretur intuitu, ut ad ea confirmanda, quæ piâ liberalitate disposuit, vestram clementiam humiliter excitemus.

Cùm igitur idem comes, piè considerans manerium suum de Bustlesham, Sarum diœcesis, quod ipse dudum, secundum leges & consuetudines regni nostri, ritè & legitimè adquisivit, ab olim fuisse religiosorum usibus deputatum, quendam in eo prioratum canonicorum regularium, ad divini cultûs augmentum, de licentiâ erexerit novam ecclesiam, & alia ædificia necessaria aptæ pulcritudinis construxerit, ac fratres illic servituros aggregaverit, &, pro ipsorum necessitatibus & incumbentibus oneribus supportandis, de certis redditibus competenter dotaverit, & dotare proponit uberiùs in futurum, prout in supplicatione suâ, vestræ clementiæ offerendâ, pleniùs continetur; sanctitati vestræ votivis affectibus humiliter supplicamus, quatinùs hujusmodi supplicationem suam ad exauditionis gratiam admittere, & ea, quæ ad latiorem cultum divini nominis, tam piè, devotè, & sinceriter, sunt disposita, auctoritate dignemini apostolicâ confirmare.

Ad prosequendum autem penes sanctitatem vestram dictæ confirmationis negotium, idem comes, dilectum nobis in Christo, fratrem Thomam de Insulâ, priorem fratrum ordinis Prædicatorum Wynton', duxit specialiter transmittendum; quem, consideratione nostri, habere velitis, si placet, sinceriùs commendatum, & ipsum remittere celeriùs & gratiosiùs expeditum.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', xvi. die Martii.

Ad Papam, super dispensatione inter Hugonem le Despenser & filiam comitis Sarum.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.
Rot. Rom. 14 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, &c. Redeuntes ad nos, clerici nostri quam dilecti, magistri, Johannes de Offord, archidiaconus Elien', & Johannes de Thoresby, canonicus ecclesiæ Suwell', ad sanctitatis vestræ præsentiam in nostro nuncio nuper missi, nobis, inter alia, retulerunt qualiter penes sanctitatem vestram, juxta injunctionem nostram, super hoc eis factam, pro optinendâ quadam dispensatione super matrimonio, inter dilectum & fidelem nostrum, Hugonem le Despenser, & Elizabetham, filiam spectabilis comitis Sarum & marescalli Angliæ prædicti nostri, non obstante affinitate, quâ mutuò se attinent, contrahendo humiliter instieterunt.

Et quod eis vestra sanctitas benignè respondit, quod dictam dispensationem adhuc duceret differendam, quia non videtur vobis fore tutum, ut ipsum in regno nostro nimium attollamus, qui libenter forsan, si posset, contra ipsos insurgeret, qui in necem parentum suorum primitùs consenserunt; super quo bonam deliberationem voluit vestra clementia nos habere.

Et quidem, pater sanctissime, paternalis affectionis vestræ dulcedinem in hoc meritò contemplamur, & juxta sacram persuasionem vestram super hoc deliberationem habuimus diligentem, & videtur nobis, & peritis, nobis assistentibus, quod, inspectâ qualitate temporum modernorum, ad fomentum pacis & dilectionis in regno nostro Angliæ, & præsertim in Walliâ, dicta conjugalis copula esset plurimùm oportuna.

Quinimmò jam nobis plus expediret habere fideles nostros unanimes, quam alio tempore nocere posset eorum divisio, quam, per Dei gratiam, non credimus verisimiliter evenire.

Quamobrem vestræ beatitudini multiplicatis precibus supplicamus, quatinùs, ad magnum nostri solatium, & dicti comitis recreationis augmentum, dictæ dispensationis gratiam misericorditer concedere dignemini, juxta formam supplicationis nostræ, præsentibus interclusæ.

Nota namque verecundiæ non careret, si post tot precum congeriem dictæ supplicationis pateremur repulsam; quod dignetur, petimus, paterna benivolentia, si placuerit, ponderare, & propter hoc gratiosiùs condescendere votis nostris.

Ad prosequendum autem dictæ dispensationis negotium idem comes, dilectum nobis in Christo, fratrem Thomam de Insula, priorem fratrum ordinis Prædicatorum Wynton', duxit specialiter transmittendum; quem consideratione nostri habere velitis, si placet, sinceriùs commendatum, & ipsum remittere celeriùs & gratiosiùs expeditum.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', xvi. die Martii.

De tractando super sponsalibus inter primogenitum domini de le Breto, & filiam nuper comitis Kantiæ.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.
Rot. Vascon. 14 Edw. III. m. 23. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, Oliveri de Ingham, senescalli nostri Vasconiæ, & Antonii Usus Maris, locum tenentis constabularii nostri Burdegaliæ, pleniùs confidentes, assignavimus eos, conjunctim & divisim, ad tractandum & concordandum cum nobili & potenti viro, Bernardetto domino de la Breto, super sponsalibus & matrimonio inter Amanenum, primogenitum dicti Bernardetti, & dilectam nobis Margaretam, filiam, claræ memoriæ, Edmundi comitis Kantiæ, avunculi nostri;

Ac etiam super dote, & dotalitio, ac donatione, propter nuptias in hac parte constituendis;

Et ea que sic tractata & concordata fuerint, quâcumque securitate firmandum;

Et omnia alia & singula faciendum quæ in præmissis, & circa ea, necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid per prædictos Oliverum & Antonium, vel eorum alterum, tractatum, concordatum, & actum fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' London, iv. die Aprilis.

Cartæ Edwardi Regis Scotorum confirmatio.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.
Rot. Scot. 14 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Inspeximus cartam nobilis viri, domini Edwardi, Regis Scotorum, consanguinei nostri carissimi, in hæc verba:

EDWARDUS, Dei gratiâ, Rex Scotorum, omnibus *fidelibus suis, ad quos præsens carta pervenerit*, salutem in Domino sempiternam.

Sciatis nos, pro bono & laudabili servitio quod dilectus & fidelis noster Thomas Ughtreth, miles, nobis impendit, dedisse, concessisse, & hâc præsenti cartâ nostrâ confirmasse eidem Thomæ, manerium de Bonkhill unà cum omnibus & singulis aliis terris & tenementis quæ fuerunt Johannis Stiward, militis, infra regnum nostrum Scotiæ, quocumque jure seu titulo, & quæ ad manus nostras per forisfacturam ejusdem Johannis devenerunt, habendum & tenendum eidem Thomæ & hæredibus suis, de nobis & hæredibus nostris, unà cum feodis militum, wardis, releviis, eschaetis, forisfacturis, ad prædicta terras & tenementa quoquo modo spectantibus, maritagiis, advocationibus ecclesiarum, libertatibus, aisiamentis, tol & theme, infangthef, utfangthef, commoditatibus, & pertinentiis quibuscumque, faciendo indè nobis & hæredibus nostris servitia indè debita, & de jure consueta.

Et si contingat quod hæredes dicti Johannis, seu alii cujuscumque conditionis, per considerationem concilii nostri, per petitionem in parliamento nostro, seu alio quovis modo, dictum manerium, cum aliis terris & tenementis, ut prædictum est, recuperent:

Volumus &, pro nobis & hæredibus nostris, concedimus, quod idem Thomas easdem terras pacificè possideat, quousque idem Thomas habeat, de dono & concessione nostrâ, infra regnum nostrum Scotiæ, loco competenti valorem dictarum terrarum & tenementorum, & in eisdem pacificè seisietur, habendas & tenendas secundum formam donationis nostræ prædictæ.

In cujus rei testimonium hanc cartam nostram eidem fieri fecimus, sigillo nostro signatam,

Hiis testibus,

Henrico de Bellô Monte comite Boghan,
David de Strabolgi comite Atholl',
Duncano comite de Fyf,
Gilberto de Umfrevill comite de Angous,
Richardo Tallebot, }
Henrico de Ferrariis, } *militibus.*
Alexandro de Moutbray, }
Eustacio de Maxewell, }
& multis aliis.

Teste meipso, apud Rokesburgh, xx. die Octobris, anno regni nostri primo.

NOS autem donationem, concessionem, & confirmationem prædictas, ratas habentes & gratas, eas pro nobis & hæredibus nostris, quantum in nobis est, præfato Thomæ & hæredibus suis, concedimus & confirmamus, sicut carta prædicta pleniùs testatur.

Excepto tamen quod manerium prædictum, præfato Thomæ per ipsum Regem Scotiæ sic datum & concessum, de nobis & hæredibus nostris, per servitia indè debita, & de jure consueta, juxta tenorem cartarum nobis per dictum Regem Scotiæ, de terris & dominiis, nobis per ipsum datis, factarum, & non de præfato Rege Scotiæ, seu hæredibus, aut successoribus suis, teneatur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', viii. die Aprilis.

Per breve de privato sigillo.

De libertate episcopi Dunolmensis conservandâ illæsâ.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 27. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Ricardo Talebot, custodi villæ suæ de Berewico super Twedam, vel ejus locum tenenti, salutem.

Cum Willielmus Mason de Berewico, per vos nuper, apud Twedemouth, infra libertatem episcopi Dunolm', pro suspicione proditionis captus fuisset, & abindè usque villam nostram prædictam ductus, ubi ipse in prisonâ nostrâ sub custodiâ vestrâ adhuc detentus existit, ut accepimus;

Nos, nolentes quod libertati ipsius episcopi prædictæ præjudicium fiat in hâc parte, vobis mandamus quod, si prædictus Willielmus per vos infra libertatem prædictam captus fuerit, ut præmittitur, & ipse in prisonâ prædictâ, occasione præmissâ, detentus sit, tunc prædictum Willielmum constabulario castri de Norham, vel ejus locum tenenti, aut attornato ipsius episcopi ibidem, cum ipsum à vobis petierit, sine dilatione liberetis, infra libertatem prædictam reducendum, ibidem in prisonâ custodiendum, donec justitia de eo fiat, prout de jure fuerit faciendum.

Teste Rege, apud Westm', x. die Aprilis.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro civibus London', contra carnifices.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 28. in Turr. Lond.

REX, majori & vicecomitibus London', salutem. Ex parte communitatis civitatis nostræ London', per petitionem suam coram nobis & concilio nostro exhibitam, nobis est ostensum, quod carnifices qui carnes in civitate prædictâ vendunt, pinguedinem boum crassorum super carnes boum macelentorum, per fila & spinas de ligno factas, suunt & affigunt; & sic carnes minus utiles cadaverum hominibus vendunt, in maximam deceptionem & periculum hominum in civitate prædictâ commorantium, & ad eandem confluentium; de quo remedium per vos non appositum, ut deceret, undè miramur:

Nos igitur, remedium in præmissis apponere volentes, vobis præcipimus firmiter injungentes, quod diligenter supervideatis, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi faciatis, nè dicti carnifices vel eorum aliquis, ad aliquas hujusmodi carnes macelentas vel inutiles, adipem, vel pinguedinem suant vel figant in formâ prædictâ;

Et si quos decætero contrarium facientes inveniri contigerit, tunc eos sine dilatione castigari & puniri faciatis, per imprisonamentum, vel aliis modis, juxta discretionem vestram, & prout secundum consuetudinem civitatis prædictæ fuerit faciendum.

Teste Rege apud Westm', x. die Aprilis.

Per petitionem de cons'.

De lanis extra regnum transire non permittendis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 25. in Turr. Lond.

REX, collectoribus custumæ lanarum, coriorum, & pellium lanutarum in portu London', salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quod galliæ & aliæ naves guerrinæ in multitudine non modicâ, supra mare se tenent, navibus regni nostri Angliæ, cum lanis & aliis mercandisis ad partes transmarinas proficiscentibus, insidiantes, ad easdem naves dicti regni nostri invadendum & destruendum, & lanas & mercandisas prædictas capiendum & deprædandum;

Nos, volentes indempnitati hominum & mercatorum ejusdem regni Angliæ, quatinùs poterimus, providere, vobis mandamus quod lanas aliquas à portu prædicto nullatenus transire permittatis, antequam ipsi qui easdem ducent, vobis talem securitatem invenerint quod eisdem navibus, lanis, mercandisis, aut hominibus in navibus illis existentibus, dampnum vel periculum aliquod ex hostilibus aggressibus non eveniat quovis modo;

Et de numero saccorum lanæ qui jam in portu prædicto carcari existunt, nos in cancellariâ nostrâ sub sigillis vestris distinctè & apertè sine dilatione reddatis certiores.

Teste Rege apud Westm', xii. die Aprilis.

Per ipsum Regem & cons'.

De protectione pro mercatoribus Ispanniæ, Catalauniæ, & Majoricarum.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Pat. 14 Edw. III. p. 1. m. 13. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis admirallis, magistris navium & marinariis, necnon vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, de gratiâ nostrâ speciali, necnon ad instantiam dilectorum nobis scabinorum, consulum, ac communitatis villarum de Gandavo, Brugges, & Ipre, suscepimus in protectionem & defensionem nostram specialem universos & singulos fideles mercatores de partibus Ispanniæ, Catalauniæ, & Majoricarum, ac aliis partibus, veniendo, more pacifico & non guerrino, cum navibus, bonis, & mercandisis suis, versus partes Brabantiæ & Flandriæ, necnon mercandisas suas excercendo, & ad propria, quando & prout eis placuerit, redeundo, pacificè, sicut prædictum est;

Ita tamen quod præfati mercatores inveniant scabinis, consulibus, & communitati, supradictis, sufficientem securitatem, quod ipsi & alii homines, in dictis navibus existentes, nobis, aut nostris subditis, vel amicis, quocumque exquisito colore, dampnum non inferent aliqualiter vel gravamen, & quod inimicis nostris contra nos non præstabunt auxilium vel favorem:

Et ideò vobis, & vestrûm cuilibet, districtiùs inhibemus nè, *&c. prout in consimilibus de protectione litteris.*

In cujus, &c. per unum annum duraturas.

Dat' apud Westm', xii. die Aprilis.

Per ipsum Regem & concilium.

A.D. 1340.—An. 14 Edw. III. Pat. 14 Edw. III. p. 1, m. 13. in Turr. Lond.

Pro comite de Julers, de pensione annuâ nongentarum marcarum solvendâ.

Teste Rege, apud Wyndesore, xviii. die Aprilis.

De diversis libertatibus ecclesiasticis per dominum Regem concessis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Ex Regist. Exon. Grandison. A. in ann.

EDWARD, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre & de Fraunce, & seigneur d'Irlande, a touz ceux, as quex cestes lettres vendront, saluz.

Sachez que come en le primer article de la grande chartre soit contenu, que l'eglise d'Engleterre soit franche, & eit totes ses droitures entieres, & ses fraunchisenien clemez, & auxi en tut pleine des establisement faitz, auxi bien en temps de nos progenitors, come en nostre temps, si est mesme l'article sovent ratifie & afferme, ne pragant en nostre parlement tenuz a Westminster le Meskerdi en my quaresme:

Si nous est monstre par le bonorable pere en Dieu, l'ercevesque de Canterbyr, primat de tote Engleterre, & les autres prelatz, & le clerge de nostre roialme, coment estimes oppressions, & grevances sont faites en diverses maneres per astucis nos ministres as gentz de seinte esglise, contre lour fraunchises la grande chartre, & les establisementz avantdiz, les queles oppressions ils mistrent en petition, emportant sur ce remede; pour quoi nous veue & regarde lour dite petition, & sur ce eu deliberation ovesqe les peres de nostre roialme, & autres de nostre conseil, & du roialme somons a nostre dit parlement, & eant regarde a la grande chartre, & autres establisementz susditz, & a la request des ditz prelatz & clerge, qi moult, nous ount eide, & de jour en autre le font per acord & assent des ditz peres, & de touz autres somons & esteant en nostre dit parlement, si avons grante, & grantoms pour nous & nos heirs, successours, as ditz prelatz & clerge les choses desous escriptez perpetuellement a durer.

Cest assavoir, que nul de per nous, ne de per autre per commission du grant seal, ne du penne sans commission, ne preigne rien des bleez, feins, bestes, cariages, n'autres biens des ercevesques, evesques, abbes, priours, abbesses, prioresses, persones, vikiers, ou d'autres gentz de seinte eglise, dedeinz lour mansions, manoirs, granges, ou autres lieux dedeinz le fee de seint eglise, ne dehors, contre le gree & la volunte de ceux, as queux les biens seront.

Et defendons que desore nulle tiele commission de souz la grand seale ne le petit en nulle manere ne isse a nulle tiele prise fair, qar nous prenons les ditz prelatz & clerge, lour possessions, biens & chatels, en especiale protection & defense de nous & de nos heirs;

Et auxi grantons per nous & por nos heirs, que nous ne chargerons desore en avant nul ditz prelatz, ne du clerge, ne lour maisons de retiner hostages, ne sojournantz destete, ne d'autre pais, ne noz chivaux, ne chiens, facons, ne autres oiseaux de noz de dautri contre lour gree & volunte & sauvant tote foitz a nous les services que nous sont dues de droit de ceux, qi nous devont le service de soutenir & retenir chivaux, chiens, & oiseaux;

Et por se qe par cause des temporaltes esteant en nostre main, ou en la main de noz auncestres, par reson des erceveschees, eveschees, ou autres prelacies, voides, & auxi par cause d'autres terres, tenuz, feez, & avoesons, esteantz en nostre main, ou en la main de noz auncestres pro nonnage des heirs si ad este use avicerat ceste home que exception de plenerte, ne ne tient pas bien devers nous, ne devers ascun de noz auncestres, nient plus en cas la ou cieux presentementz nous furent devolut en autri droit, que s'ils ne ussent estre en nostre droit de meigne, ou en le droit de nostre coronne, per qui moultz des persones & provenders, & furent oustes de lour esglises, provendres & benefices, les queux ils avoient tenuz de grant temps, a grant meschief & empoverisement de eux, si volums & grantoms per nous, & per noz heirs por cieux meschiefs ouster, qe desore en avant nous, ne noz heirs, ne ne feroms collation ou presentement a eglises, provendre, chapelle ou autre benefice, par cause de cieux voidances des prelacies, ou des terres des enfantz deinz age, ou autres, venuz ou avenir en nostre main, ou en la main de noz heirs, si nous, ou nos heirs, ne faceoms noz collations ou presentementz, deins les trois annz apres que cieux benefices ensi se voidrent de fait.

Et que des tielx eglises, & autres benefices de queux clercs sont en possession, & ont eu possession par un an avant la fesance de cest astatut, nous ne non heirs ne eions action ne reson a presenter a cielx benefices ensi pleines. Et ne voloms qe nul homme soit tenuz a respondre a brief de "Quare impedit," pris en nostre noun, en tieu cas si la collation ou presentement ne ne soit fait deinz les trois ans apres la voidance, come est susdit; & de cieux voidances avenuez en temps de nos auncestres, ne ne soit desore nulle collation ne presentement fait par nous, ne par nos heires einz l'action prendre de cieux voidances si en soioms de tout quitement forplos.

Et voloms & grantoms per nous, & per nos heirs, qe desore en avant nous, ne noz heirs, ne prendroms, ne ne ferroms prendre en nostre main les temporaltes de ercevesques, evesques, abbees, priours, & d'autres, de tiel estat ou condition q'ils soient, sanz verroie & juste cause selom lei de terre, & judgement sur ce ja done.

Et por ce qe en la petition des ditz prelatz & clerge si est contenue que escheitours, & autres gardeins en temps des voidances des erceveschies, eveschies, & autres prelacies, si ont fait grant vaste & destruction ceä en arere, si voloms & grantoms per nous, & per noz heires, qe a totes les fois qe cieux voidances desore en avant avendront, qe nos escheitres, & les escheitres de nos beires qi par temps seront, entrent & fairent bien garder les dues voidances, sans faire wast ou destruction en manoirs, parcs, vivers ou bois; & q'ils ne vendrent susbois, ne chacent en parcs n'en warennes, n'en peschent vivers, ne franches pescheries, ne ne gersonent ne pronont fins des tenantz franks ne londes einz furent garder & sauver grange apent a les dites voidances, sanz y faire damage en ascune manere des oppressions.

Et si dean & chapitre des eglises cathedrales, priours, suppriours, prioursesses, supprioursesses, & conventz des prelacies, abbeies, ou priouries, des queux les voidances attient a nous & a nos heirs, voillent rendre resonablement, adonks eient chanceller & tresorer pour de lesser as ditz dean & chapitre, priour ou suppriour, priouresses ou supprioursesses, & conventz les dites voidances, per bone & suffisante suerte, ensi q'ils les eient devant toutz autres rendant a nous la value, solonc ceo qe serra trove par remembrances de l'escheker, ou par enquste super cea a prendre: si mistier soit sanz fin faire, & en cas qi ne si voillent acorder a rendre la value ne a trover tiele surete, adonqes chaunceller & tresorer facent ordeiner la bone garde de cieux voidances per eschetres ou autres gardeins suffisantz por respondre au voi de ce qe a lui attient resonablement, sanz faire wast ou destruction, ou autre chose qe purra tourner ad esheritance des eglises, dont tiels voidances avendront.

Et por entierement monstrer l'affection & volunte qe nous avons a ce qe appartient a Dieu, & a seinte eglise, soit sauvement garde, sanz wast, destruction, ou empechement de nous, ou de nos ministres, si voloms, & par cestes noz presentes lettres grantoms plein poäir a nostre chaunçeller & tresorer, qe pris a eux autres de nostre conseil, cieux come ils verront qe sont a prendre per bone information des remembrances de l'escheker, & autres informations cieux que meutz lour semblera, si lessent les vacations des erceveschies, eveschies, abbeies, priories, & autres mesons, dont la voidance a nous appartient as dean & chapitres, priours, ou suppriours, prioresses, ou supprioursesses, & conventz a certein a rendre de chescune voidance par l'an, quartier, ou mois, durantes les vacations, solonc ce qe meutz lour semblera sanz fin faire, si qe nul eschetour ou autre ministre en temps de vacation n'eit cause ne matere d'entrer, ou de se meller a faire rien qe soit en prejudice des eglises dont tiels voidances avendront.

Sauvez a nous, & a nos heirs fees des chivalers, avoesons des eglises, eschetes, wardes, mariages, releves, & services des ditz fees.

En tesmoignance des queles choses nous avoms fait faire cestes nos lettres patentes.

Don' à Westminster, le xvi. jour d'Avril, l'an de nostre regne d'Engleterre quatorsime, & de France primer.

Pro Edwardo de Bruxellis, qui, relicto Judaicæ superstitionis errore, fidem catholicam suscepit.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 25. in Turr. Lond.

REX, thes' & camerariis suis, salutem. Cum dilectus nobis Edwardus de Bruxellis, pridem relicto Judaicæ superstitionis errore, sacrum baptisma susceperit fidem catholicam profitendo; & nos, de ipsius conversione in Christo gaudentes, & nè in assumptâ viâ veritas, quod absit, propter inopiam retrocedat, volentes sibi in vitæ necessaria providere, tertio die Decembris proximò præterito, concesserimus ei moram & habitationem aptam in domo nostrâ conversorum in suburbio civitatis nostræ London', habendam toto tempore vitæ suæ; ac etiam duos denarios per diem percipiendos ad scaccarium nostrum, per manus custodis dictæ domûs conversorum, qui pro tempore fuerit, ad totam vitam ipsius Edwardi, prout in litteris patentibus ei indè confectis, pleniùs continetur;

Vobis mandamus quod id quod à retro est de prædictis duobus denariis diurnis à prædicto tertio die Decembris, & etiam duos denarios diurnos exnunc ad totam vitam ipsius Edwardi præfato custodi solvatis, per ipsum præfato Edwardo liberandos, juxta tenorem litterarum nostrarum prædictarum.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Aprilis.

Per ipsum Regem, & dictæ patentes factæ fuerunt in partibus transmarinis.

Ad Papam, de credentiâ.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Rom. 14 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

SANCTISSIMO in Christo patri, & domino suo, domino B. Divinâ Providentiâ, sacrosanctæ Romanæ ac universalis ecclesiæ Summo Pontifici, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & dominus Hiberniæ, devota pedum oscula beatorum.

Sub innatæ vobis bonitatis & reotitudinis vestræ fiduciâ quædam ardua, cordi nobis insidentia, persuasiones sacras, per vestram clementiam nobis factas, concernentia, commisimus dilecto nobis in Christo, fratri Richardo de Wyncle, doctori sacræ theologiæ, latori præsentium, vestræ beatitudini, si placuerit, ore tenus referenda;

Cujus relationi in hâc parte velitis, quæsumus, præbere fidem credulam & auditum, & ipsum Richardum, virum utique magnæ sufficientiæ & laudabilium meritorum, habere, consideratione nostri, cum exhibitione favoris & gratiæ, propensiùs commendatum.

Conservet vos Altissimus, ad regimen ecclesiæ suæ sanctæ, per tempora prospera & longæva.

Dat' apud Westm', xxv. die Aprilis.

Memorandum de magno sigillo archiepiscopo Cantuariensi liberato.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 27. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM, quòd die Veneris, proximò post festum Sancti Marci Ewangelistæ, videlicet, xxviii. die mensis Aprilis, anno regni Regis nunc Angliæ decimo quarto, & regni sui Franciæ primo, dominus Johannes de Sancto Paulo, custos rotulorum cancellariæ ipsius domini Regis, magnum sigillum ejusdem domini Regis in quâdam bursâ inclusum, & sigillo præfati Johannis consignatum, quod in custodiâ ipsius Johannis, de mandato dicti domini Regis, remansit, & quod idem dominus Rex ad se, per ipsum Johannem, in cameram ejusdem domini Regis, vocatam la Blaunche Chaumbre super aquam Thamis', in palatio suo Westm', deportari fecit, dicto domino Regi in eadem camerâ, in præsentiâ,

Dominorum *R. Arundel'*, & *W. de Clynton Huntyngdon'*, } *comitum*;
Henrici de Ferariis, camerarii ipsius domini Regis;
Galfridi le Scrop, & *Nicholai de la Beche*, } *militum*;
Ac aliorum multorum, ibidem astantium, liberavit:

Qui quidem dominus Rex idem sigillum à dicto Johanne recepit, & in manu suâ usque in parvam cameram, dictæ Albæ Cameræ, ex parte australi, conjunctam, deportavit, & illud, in eâdem parvâ camerâ, venerabili patri, Johanni archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, quem dictus dominus Rex ad officium cancellarii exercendum assumpsit, in præsentiâ prædictorum comitum & militum, liberavit:

Qui quidem archiepiscopus, præstito sacramento de eodem officio fideliter excercendo, dictum sigillum à præfato domino Rege manu propriâ recepit, & secum usque manerium suum de Lambeheth deferri, & cartas, literas patentes, & brevia, in crastino, in camerâ ipsius archiepiscopi, apud Lambeheth, consignari fecit.

De tractando super treugis cum hominibus de Scotia.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Rot. Scot. 14 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, universis, præsentes literas inspecturis, salutem. Sciatis quòd nos, de circumspectione providâ & fidelitate probatâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Gilberti de Umfravill, comitis de Anegos, Henrici de Percy, & Radulphi de Nevil, pleniùs confidentes, ad tractandum pro nobis, & nostro nomine, cum quibuscumque hominibus, inimicis seu adversariis nostris, de Scotiâ, de treugis, seu treugæ sufferentiâ, inter nos & ipsos, super omnibus dissensionibus, demandis, & debatis, hinc indè subortis, ineundis, & hiis, quæ sic tractata fuerint, prout ad honorem & commodum nostrum expedire viderint, consentiendum, & super hiis finaliter concordandum, ac ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quatenùs ad nos attinet, quâcumque firmitate vallandum, & ab ipsis hominibus securitatem, pro nobis sufficientem in hâc parte, recipiendum;

Et omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint vel opportuna, etiam si mandatum exigant speciale, ipsis & duobus eorum plenam concedimus & committimus potestatem;

Promittentes pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum & gratum perpetuis temporibus habituros quicquid per præfatos, comitem, Henricum, & Radulphum, vel duos eorum, tractatum & concordatum, vallatum & factum, fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit, duraturas.

Teste Rege, apud Westm', xxviii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimilem potestatem habent, dilecti & fideles Regis, Robertus de Clyfford, & Antonius de Lucy, & eorum alter, sub eâdem datâ.

Per alias litteras Regis patentes.

De tractando super finali pace cum eisdem.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Rot. Scot. 14 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, universis, &c. *ut supra usque ibi*, dilectorum & fidelium nostrorum, *& tunc sic*, venerabilis patris, Richardi episcopi Dunolm', Gilberti de Umframvill comitis de Anegos, Henrici de Percy, Radulphi de Nevill, & Galfridi le Scrop, pleniùs confidentes;

Ad tractandum pro nobis, & nostro nomine, cum quibuscumque hominibus inimicis, seu adversariis nostris de Scotiâ, de treugis, seu treugæ sufferentiâ, ac etiam de finali pace, inter nos & ipsos, super omnibus dissensionibus, demandis, *&c. ut supra usque ibi*, committimus potestatem, *& tunc sic*;

Promittentes pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum & gratum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per præfatos, episcopum, comitem, Henricum, Radulphum, & Galfridum, quatuor, tres, vel duos eorum, tractatum, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De recipiendo Scotos ad fidem & pacem Regis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Rot. Scot. 14 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, Roberti de Clyfford, & Antonii de Lucy, plenariè confidentes;

Dedimus eis, & eorum alteri, plenam, tenore præsentium, potestatem, nomine nostro, recipiendi ad fidem & pacem nostram homines de Scotiâ, ad fidem & pacem illam non existentes, & alios, qui eisdem Scotis contra nos adhærent, seu adhæserunt, & cum eis contra nos de inimicitiâ fuerunt, qui ad fidem & pacem nostram venire voluerint; & quos ad fidem & pacem hujusmodi fore viderint admittendos;

Et litteras de pardonatione dictarum adhæsionis & inimicitiæ, necnon de hujusmodi admissione nostrâ, eisdem hominibus pro securitate suâ in hâc parte, nomine nostro, faciendi, ratum & gratum habituri quicquid iidem, Robertus & Antonius, vel eorum alter, nomine nostro, feccrint, vel fecerit, in præmissis.

In cujus, &c. quamdiu Regi placuerit, duraturas.

Teste Rege apud Westm', xxviii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimilem potestatem habent, dilecti & fideles Regis, Gilbertus de Umfravill, comes de Angos, Henricus de Percy, & Radulphus de Nevill, & duo eorum, sub eâdem datâ.

Per alias litteras Regis patentes.

De maritagio ducis Cornubiæ, cum Margareta filiâ ducis Brabantiæ; super dispensatione procurandâ, vel dote in duplum, restituendâ.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Pat. 14 Edw. III. p. 2. m. 37. in Turr. Lond.

EDWARD, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre & de France, & seigneur d'Irlaunde, a toutz ceux qi cestes lettres verront ou orront, salutz.

Sachez que, come pur certeins causes bones & legitismes, eioms ottriez & grauntez au noble prince & puissant, Johan ducs de Lothringe, Brabantie, & de Lemburgh', & markys de Seint Empyre, nostre treschier cousyn, le mariage nostre eisne fitz ducs de Cornewaill, par damoiscle Margaret, file nostre dit cousyn, & eoms promys de curer & procurer, devers nostre seint pere le Pape, pur dispensacion avoir que le dit mariage se puisse prendre, nient contreesteant nul impediment de consanguinite q'il y ad entre nostre dit fitz & la dite Margarete:

Et outre, par celle cause, eoms reconuz nous avoir receux de nostre dit cousyn, pur arres, en noun de dowaire, pur la dite Margarete, cynkaunt

mille livres d'esterlyngs, & sur ceo promys & obligez nous, & noz heirs, de paier la dite somme doublee, c'est assavoir, cent mille livres d'esterlynges, a nostre dit cousyn, en cas qui nous fuissoms en defaute de faire & procurer les choses susdites, &, a greynure seurte faire a nostre dit cousyn, ascuns prelatz, contes, barons, & autres grantz de nostre roialme d'Engleterre, à nostre priere especiale, de lour franche volente, eient obligez eux, & lour heirs, & chescun de eux en le tout, & soient devenuz principales dettours de paier la dite somme a nostre dit cousyn, & ses heirs, & de envoier hostages a demorir, sur certaine fourme, en la ville de Brussells, en cas que le dit mariage se defallist en nostre defaute, & le dit paiement ne se feist as jours assignez, sicome es lettres patentes, ensealees de nostre grantz seal, & des seals des prelatz, contes, barons, & autres grantz susditz, est contenuz plus plein;

Nous, voillanz asseurer & garder des damages, celle partie, mesmes les prelatz, countes, barouns, & autres grantz, qui sont issint obligez pur nous, a nostre requeste;

Si les promettons, en bone foi, chargeantz nous & noz heyrs, que, si les choses susdites ne se facent, qui Dieu ne voille, en la fourme avantdite, nous garderoms, sauveroms, & acquiteroms les prelatz, contes, barons, & autres grantz avantditz, & lour heirs, devers nostre dit cousin, & ses heirs de damage, perde, & moleste, en celle partie;

Et si, que Dieu defende, eux, ou nul de eux, ou leur heirs, soient constreintz de riens paier de la dite somme, en nostre defaute, nous, & noz heirs, paieroms a eux, & chescun de eux, des issues de nostre roialme d'Engleterre, quanq' ils paieront pur nous, par la cause susdite, ensemblement od frees, mises, & coustes, s'ils nuls encourgent en celle partie;

Et, pour ceo q'ils se sont, a cest foitz, obligez pur nous soulement de lour naturesce & bone volente, en regard de la grande necessite que nous avoms, si voloms & grantoms que ceste chose ne soit, autre foitz, trete en ensample, ne q'ils ne soient, autre foitz, tenuz de se obliger pur nous en autieu cas, & que nous, & noz heirs, ne les puissoms constreindre de faire le paiement avantdite;

Einz voloms que si nul paiement se deveroit faire par la cause susdite, que ce soit fait pleinement par nous, & noz heirs, de nostre tresor propre.

En tesmoignance de queu chose, nous avoms fait faire cestes noz lettres patentes.

Don' a Westmonastier, le tierz jour de May, l'an de nostre regne d'Engleterre quatorzisme, & de France primer.

Pro Galfrido Lescrop'.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.
Pat. 14 Edw. III. p. 1. m. 5. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Attendentes grata & utilia obsequia quæ dilectum & fidelem Galfridum Lescrop', domino E. nuper Regi Angliæ, genitori nostro, & nobis, tam in Angliâ, præsertim in officio justiciarii & consiliarii ipsius genitoris nostri, nostrique, & totius regni nostri Angliæ, communia negotia laboriosè & providè dirigendo, quam in partibus Scociæ, & etiam in partibus transmarinis, se variis periculis exponendo, novimus multipliciter impendisse;

Necnon labores continuos & indefessos, ac sumptus & expensas intolerabiles, quos ipse in dicti genitoris nostri, & nostris obsequiis sustinuit, temporibus antedictis:

Nos, præmissorum contemplatione, ac pro eo quod præfato Galfrido jam districtiùs diximus injungendo, quod se decentiùs quo poterit parari faciat, & nobiscum in proximo passagio nostro ad partes transmarinas se transferat supradictas;

Et, ut ipse jam sumptus & expensas quos eum in obsequiis nostris subire necessariò oportebit, & statum baneretti, quem à nobis, tempore quo in dictis partibus transmarinis ultimò agebamus, de præcepto nostro suscepit, ac onera propterea incumbencia, valeat faciliùs supportare, volentes ipsum graciosè prospicere, ut tenemur;

De assensu prælatorum, comitum, baronum, & communitatum regni nostri, in præsenti parliamento nostro apud Westm' tento, existentium, dedimus & concessimus pro nobis & hæredibus nostris præfato Galfrido, ducentas marcas, percipiendas sibi & hæredibus suis ad scaccarium nostrum & hæredum nostrorum; videlicet, ducentas marcas pro anno præsenti, &, post lapsum ejusdem anni præsentis, ducentas marcas singulis annis, ad festa Paschæ & Sancti Michaelis per equales portiones, quousque nos vel hæredes nostri, eidem Galfrido vel hæredibus suis, de ducentis marcis terræ & redditûs per annum, infra dictum regnum nostrum Angliæ, habendis sibi & hæredibus suis in loco sive locis congruis, fecerimus provideri.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westm', iii. die Maii.

Per ipsum Regem & concilium in parliamento.

De concessione manerii de Colde Kenyngton in com' Middlesex', pro morâ Mariæ comitissæ de Fyff.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.
Pat. 14 Edw. III. p. 1. m. 2. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, de gratiâ nostrâ speciali, concessimus dilectæ nobis, Mariæ comitissæ de Fyff, in auxilium sustentationis suæ, quadraginta solidos, percipiendos singulis septimanis ad scaccarium nostrum, & etiam duas robas per annum, pro statu suo competentes.

Unam, videlicet, pro tempore æstivali, & aliam pro tempore yemali, percipiendas per manus clerici magnæ garderobæ nostræ, qui pro tempore fuerit, quousque de statu ejusdem comitissæ alio modo competenti duxerimus providendum.

Concessimus etiam eidem comitissæ manerium de Coldekenyngton, cum pertinentiis, excepto parco nostro ibidem, habendum, pro morâ suâ, quamdiu nostræ placuerit voluntati.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westm', iii. die Maii.

Per breve de privato sigillo.

Et mandatum est thesaurario & camerariis, quod eidem comitissæ dictos quadraginta solidos singulis septimanis solvant, juxta tenorem literarum Regis prædictarum.

Teste ut supra.

Et mandatum est Thomæ Crosse, clerico magnæ garderobæ Regis, quod eidem comitissæ unam robam, pro statu suo competentem, pro istâ seisonâ æstivali, liberet juxta tenorem literarum Regis prædictarum; & Rex ei indè, in compoto suo, ad scaccarium Regis, debitam allocationem habere faciet.

Teste ut supra.

Et mandatum est Thomæ de Foxle, constabulario castri de Wyndesore, quod manerium prædictum, cum pertinentiis, excepto parco nostro prædicto, quod quidem manerium in custodiâ suâ existit, ut dicitur, eidem comitissæ, pro morâ suâ, liberet habendum, juxta tenorem literarum Regis prædictarum.

Teste ut supra.

Eodem modo mandatum est vicecomiti Middlesexiæ, de eodem manerio præfatæ comitissæ liberando, in forma prædictâ.

Pro Waltero de Manny, de octo millibus librarum sibi pro Guidone de Flandria, & aliis prisonibus, ac redemptionibus solvendis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.
Pat. 14 Edw. III. p. 1. m. 2. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum dilectus & fidelis noster, Walterus de Manny, nuper Guidonem de Flandriâ, & quosdam alios prisones, tam in Flandriâ quam Franciæ partibus, de guerrâ cepisset, & penes se, sumptibus suis propriis, per aliqua tempora detinuisset; qui quidem prisones præfato Waltero, pro redemptionibus suis, undecim milia librarum sterlingorum instantiùs optulerunt;

Nosque postmodùm, ad solicitam requisitionem burgimagistrorum, scabinorum, & consulum, ac aliorum proborum hominum Flandriæ, quibus ob laudabilia obsequia, quæ nobis, pro recuperandis nostris juribus hæreditariis, indies impendere non desistunt, se & sua in nostris obsequiis exponendo, & eisdem obsequiis nostris absque dissimulatione fideliter inhærendo, sumus propter ea specialiter obligati, præfatum Guidonem, & quosdam alios prisones Flandriæ, per prædictum Walterum sic de guerrâ captos, necnon alios prisones prædictos, ob certas causas, à custodiâ ejusdem Walteri capi fecissemus, penes nos detinendos;

Et quia est consonum rationi quod prædicto Waltero, cui super eo, quod à nobis percepturus esset pro prisonibus prædictis, per quosdam de concilio nostro tractari fecimus, satisfactionem competentem à nobis habeat pro prisonibus supradictis;

Concessimus præfato Waltero, juxta tractatum prædictum, octo milia librarum pro omni eo, quod ad ipsum Walterum pertinuit pro prisonibus & redemptionibus antedictis, quæ quidem octo milia librarum ad scaccarium nostrum, ad festa Sancti Michaelis & Paschæ, proximò futura, per æquales portiones, eidem Waltero, absque ulteriori dilatione solvere promittimus bonâ fide.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westmonasterium, vii. die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro diversis burgensibus Flandriæ, de familiâ Regis retentis.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III. Pat. 14 Edw. III. p. 1. m. 2. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum, dilectus nobis, Johannes Stykerape, consiliarius villæ Iprensis, salvo juramento prædictæ villæ Iprensi per ipsum præstito, de nostro concilio sit juratus, & nostris obsequiis alligatus;

Nos, consideratione præmissâ, necnon contemplatione, dilectorum & fidelium nostrorum, proborum hominum dictæ villæ Iprensis, in quorum nuncio idem Johannes in Angliam ad nos venit, volentes secum agere gratiosè, retinuimus ipsum de familiâ intrinsecâ domûs nostræ;

Concedentes eidem robas annuas de sectâ vallettorum nostrorum, percipiendas de garderobâ nostrâ ad totam vitam suam.

Volentes etiam Johannem uberiùs respicere, concessimus eidem viginti libras, percipiendas annuatim, ad scaccarium nostrum, ad duos terminos, per æquales portiones, videlicet;

Unam medietatem ad scaccarium nostrum Sancti Michaelis, & aliam medietatem ad scaccarium nostrum Paschæ, ad totam vitam ipsius Johannis, vel quousque sibi de viginti libratis terræ vel redditûs in loco congruo fecerimus provideri.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westm', ix. die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimiles litteras Regis habent subscripti, sub eâdem datâ, videlicet,

Johannes Hoost, scabinus & burgensis villæ de Brugges,

Baldewinus Vaudenwalbe, scabinus & burgensis villæ Gandavensis,

Nicholaus Scotelare, burgensis villæ de Brugges,

de consimilibus robis, & de decem libris in formâ prædictâ percipiendis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Super retinentiâ antedictâ.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III. Pat. 14 Edw. III. p. 1. m. 1. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum, dilectus nobis magister Willielmus de Bomere, *&c. prout supra, mutatis mutandis, usque hæc verba, viz.*

Quousque sibi de beneficio ecclesiastico competenti fecerimus provideri; non obstante quod præbendam de Northmuscam, in ecclesiâ collegiatâ Sanctæ Mariæ Suthwell, nuper sibi contulimus; quod ex causis aliis meminimus nos fecisse.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westm', xii. die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro marchione Juliacensi, in comitem Cantebrigiæ creato.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III. Pat. 14 Edw. III. p. 2. m. 31. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nos, considerantes claritatem generis, probitatem strenuam, & sapientiam præcellentem, illustris Gullielmi marchionis Juliacen', affinis nostri carissimi, & locum magnum quem nobis & dicto regno nostro tenuit & tenere poterit in futurum, ipsum in comitem & parem regni nostri ritè creaverimus, nomen comitis Cantebrigiæ sibi, & hæredibus suis, ex eo legitimè descendentibus, pro titulo perpetuo concedentes;

Et eidem concesserimus, inter alia, quod sibi, & hæredibus suis, ex eo legitimè descendentibus, de mille libratis terræ, vel redditûs, per annum, faciemus in loco congruo infra dictum regnum nostrum Angliæ provideri;

Et quod interim ipse & hæredes sui habeant, & percipiant, sexcentas libras de custumis nostris in portu de Sancto Botulpho, & quadringentas libras ad scaccarium nostrum, annis singulis, ad festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales portiones, prout in literis nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Concedimus & promittimus pro nobis, & hæredibus nostris, bonâ fide, quod nos, & hæredes nostri, dictas mille libratas terræ, vel redditûs, præfato comiti, & hæredibus suis, ex eo legitimè descendentibus, de primis terris & redditibus, quos ad manum nostram, vel dictorum hæredum nostrorum, per escaetam devenire contigerit, usque ad plenam satisfactionem dictarum mille libratarum terræ, vel redditûs, assignare & liberare faciemus, habendas & tenendas sibi & hæredibus suis, ex eo legitimè descendentibus, per servitia debita imperpetuum, juxta verum valorem eorumdem;

Proviso quod semper, pro ratâ portionis, de quâ præfato comiti, vel hæredibus suis, in terris, & redditibus, sic per nos, vel hæredes nostros, provisum fuerit, cesset solutio mille librarum prædictarum:

Ita, videlicet, quod primò defalcetur de dictis quadringentis libris solvendis ad scaccarium nostrum, & postmodum de sexcentis libris solvendis, ut præmittitur, de custumis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westm', xii. die Maii.

Super magnâ coronâ Regis, archiepiscopo Treverensi, & coronâ Philippæ Reginæ, Coloniæ, invadiatis.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III. Pat. 14 Edw. III. p. 2. m. 19. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum teneamur dilecto nobis, Antonio Bache mercatori, in triginta & quatuor milibus florenorum de Florentia, quos idem Antonius pro vadiis diversorum hominum, in servitio nostro in partibus transmarinis nuper existentium, nobis ad rogatum nostrum mutuò liberavit;

Et in viginti & quinque milibus florenorum de Florentia, quos prædictus Antonius, venerabili patri, archiepiscopo Treverensi, pro magnâ coronâ nostrâ aureâ sibi invadiatâ;

Et in quinque milibus & quingentis florenis de scuto, quos pro coronâ Philippæ Reginæ Angliæ, consortis nostræ carissimæ, apud Coloniam similiter invadiatâ, necnon in quatuor milibus, ducentis, quinquaginta & sex florenis de scuto, quos pro quadam parvâ coronâ similiter invadiatâ;

Ac in tribus milibus florenorum de scuto, in quibus domino de Kuyc ex certis causis tenemur, & quos coram nobis & concilio nostro pro nobis solvere, vel aliàs satisfactionem facere assumpsit, qui quidem floreni ad undecim milia septingentas & viginti libras & duos solidos sterlingorum, se extendunt;

Nos, volentes eidem Antonio de prædictis pecuniarum summis satisfieri, prout decet, concessimus ei & assignavimus omnes denarios, de subsidio agnorum vellerum & garbarum, nobis per prælatos, comites, barones, & communitates, comitatuum Berks, Buk', & Roteland', ac, de nonâ per cives & burgenses, quintadecimâque per mercatores, in civitatibus & burgis non commorantes, & alios in locis solitudinum manentes, cæterosque qui de stauro ovium vel agriculturâ non vivunt, in eisdem comitatibus concessis, provenientes;

Habendos & percipiendos per manus receptorum nostrorum, quos ad prædictos denarios, cum illos levari contigerit, in comitatibus prædictis recipiendos duxerimus deputandos, per indenturas, indè inter ipsum Antonium, vel ejus in hâc parte attornatum, & prædictos receptores, modo debito conficiendas;

Ita quod, si dictum subsidium agnorum vellerum & garbarum, ac nona & quintadecima prædictæ, dictam summam undecim milium septingentarum & viginti librarum & duorum solidorum sterlingorum excedant, tunc de eo, quod superfuerit, nobis, prout decet, respondeatur;

Et, si fortè ad summam illam non attingant, tunc de eo, quod indè defuerit, eidem Antonio, vel ejus attornato prædicto, solutionem, seu aliàs assignationem, fieri faciemus competentem.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xvii. die Maii.

Per ipsum Regem & concilium.

Et mandatum est receptori, &c. in dicto comitatu Berks, quod ipse usque ad summam quinque milium librarum, *&c. ut supra in aliis brevibus.*

Et mandatum est receptori, &c. in dicto comitatu Buks, quod ipse usque ad summam quinque milium librarum, *&c. ut supra.*

Eodem modo mandatum est receptori, &c. in dicto comitatu Rotelandiæ, quod ipse usque ad summam mille septingentarum & viginti librarum & duorum solidorum, *&c. ut supra.*

Et mandatum est, dilectis & fidelibus Regis, priori de Walyngford, Philippo de Engelfeld, Thomæ Huscarll, Thomæ de Hunstane, Ricardo Peynel, & Roberto Marie, in dicto comitatu Berks; et abbati de Noteley, Philippo de Aylesbury, Ricardo le Ward, & Adæ atte Glorie, in dicto comitatu Bucks; et abbati Sancti Jacobi de Norhamptoniâ, Willielmo Lovel, Thomæ de Bukton, Eustachio de Brumeby, Johanni de Heghum, & Johanni de Waldegrave, in dicto comitatu Rotelandiæ, assignatis, quod ipsi omnes denarios, de dicto subsidio provenientes, præfatis receptoribus liberent in formâ supradictâ.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & concilium.

Littera Regis missa ad ballivum & juratos insulæ de Geresey.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 13. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, ballivo, juratis, & omnibus aliis, de insulâ nostrâ de Geresey, salutem.

Fidelitatis vestræ constantiam, erga nos, & nostrorum conservationem jurium, nedùm relatio, set effectus operis, dictis præponderans, clarè probant; nam semper in dilectione nostrâ vos ferventiores invenimus, quo pro nobis graviora dispendia pertulistis.

Propter quod, sicut honori nostro convenit, communitatem vestram, & singulares personas ejusdem, sic curabimus, DEO dante, gratè respicere, quod gaudebitis erga nos tam laudabiliter vos gessisse.

Velitis igitur, affectione solitâ, juxta firmam, quam de vobis optinemus, fiduciam, circa defensionem dictorum jurium, contra nobis adversantes, tam magnanimiter vos habere, ut præter laudis præconium, quod ex hoc mirificè poteritis adipisci, à nobis retributionem uberem reportetis.

Super aliis verò, tam honorem nostrum quam commodum contingentibus, dilecto nobis, Thomæ de Cerfe, clerico de insulâ nostrâ prædictâ, præbere vos volumus plenam fidem.

Dat' apud Westm', xx. die Maii.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro E. de Balliolo Rege Scotiæ, super expensis hospitii.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Pat. 14 Edw. III. p. 2. m. 26. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, juxta ordinationem per nos & concilium nostrum nuper factam, concessimus magnifico principi, domino Edwardo de Balliolo, Regi Scotiæ, pro expensis hospitii sui, quadraginta solidos, singulis diebus tempore pacis, & sexaginta solidos, singulis diebus tempore quo de guerrâ equitaverit;

Percipiendos, à festo Paschæ proximò præterito, ad scaccarium nostrum, ad voluntatem nostram, vel quousque de statu ejusdem Regis aliter duxerimus ordinandum. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxvi. die Maii.

Per ipsum Regem & concilium.

Et mandatum est thesaurario & camerariis, quod idem Regi quadraginta solidos singulis diebus tempore pacis, & sexaginta solidos singulis diebus tempore quo de guerrâ equitaverit, à dicto festo Paschæ, de thesauro Regis solvant, juxta tenorem literarum Regis prædictarum.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & concilium.

Edwardus dux Cornubiæ custos Angliæ constituitur; Rege ad partes transmarinas profecturo.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Pat. 14 Edw. III. p. 2. m. 23. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum nos, de consilio & assensu prælatorum, comitum, baronum, & procerum, ac communitatis regni nostri Angliæ, pro tuitione & salvatione ejusdem regni, ac quorumdam aliorum jurium coronæ nostræ, necnon pro quibusdam aliis negotiis, nostram & ipsius regni nostri utilitatem tangentibus, simus ad partes transmarinas in proximo personaliter profecturi; & intimiùs insideat nobis cordi, quod pax nostra, tam in nostrâ absentiâ quam presentiâ, inviolabiliter observetur, & quod fiat communis justitia singulis conquerentibus in suis actionibus & querelis:

Nos, de fidelitate dilecti & fidelis nostri, Edwardi ducis Cornubiæ & comitis Cestriæ, filii nostri primogeniti, plenariè confidentes, constituimus ipsum, custodem dicti regni nostri Angliæ, ac locum nostrum tenentem in eodem regno, quamdiu in dictis transmarinis partibus moram fecerimus, vel donec aliud indè duxerimus ordinandum.

Damus autem universis & singulis archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, communitatibus, vicecomitibus, liberis hominibus, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus nostris, tenore præsentium, in mandatis quod præfato duci, tanquam custodi nostro dicti regni Angliæ, & locum tenenti in eodem, in hiis quæ ad dictam custodiam pertinent, intendentes sint, respondentes, consulentes, & auxiliantes.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxvii. die Maii.

Per ipsum Regem.

REX, dilecto & fideli suo, Willielmo de Clynton comiti Huntyngdon', salutem.

Cum nos, de consilio & assensu prælatorum, comitum, baronum, & procerum, ac communitatis regni nostri Angliæ, pro tuitione & salvatione ejusdem regni, *&c. prout supra, usque hæc verba, viz.* & ut nostra & dicti regni Angliæ, ac aliarum terrarum & locorum, negotia consultiùs dedu-cantur, & salubriùs dirigantur, de avisamento concilii nostri, ordinavimus quod vos, unà cum quibusdam aliis magnatibus & fidelibus nostris, cum præfato duce, per partes dicti regni nostri Angliæ, ubi ipse transierit vel inibi moram fecerit, proficisci, & eidem consiliis & auxiliis assistere debeatis, nobis sic agentibus in partibus transmarinis;

Vos rogamus, vobis nichilominus districtiùs injungendo, mandantes, quod eidem duci in formâ prædictâ intendatis, & sibi, unà cum aliis de consilio suo, tam in hiis quæ directionem negotiorum prædictorum, & conservationem pacis nostræ, ac punitionem malefactorum, quam aliis quæ honorem nostrum & commodum, ac quietem & tranquilitatem populi nobis subjecti concernunt, & concernere poterunt, vestrum consilium & auxilium diligentiùs, sicut de vobis confidimus, impendatis, quamdiu sic absentes fuerimus, vel donec aliud indè duxerimus demandandum.

Teste Rege, apud Westm', xxviii. die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimiles litteræ diriguntur,
J. Cantuariensi archiepiscopo, totius Angliæ primati, sub eadem data.
Henrico de Percy.
Thomæ Wake de Lydel.
Radulpho de Nevill.
Teste Rege, apud Shottele, xxi. die Junii.

Per ipsum Regem.

De potestate custodis Angliæ.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Pat. 14 Edw. III. p. 2. m. 28. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum nos, pro tuitione & salvatione regni nostri Angliæ, & pro aliis magnis & arduis negotiis, nos & jura coronæ nostræ specialiter concernentibus, simus ad partes transmarinas personaliter profecturi, volentes tam indempnitati quam quieti prælatorum, magnatum, & aliorum de eodem regno nostro, tam in nostrâ absentiâ quam præsentiâ, gratiosiùs providere, dilecto & fideli nostro, Edwardo duci Cornubiæ & comiti Cestriæ, filio nostro primogenito, custodi nostro dicti regni Angliæ, & locum nostrum tenenti in eodem;

Damus & concedimus, tenore præsentium, potestatem vacantibus ecclesiis conventualibus, per mortem vel cessiones ibidem præsidentium, seu quovis alio modo, alios in abbates & priores ecclesiarum conventualium hujusmodi vacantium eligendi, nostro nomine licentiam concedendi, &, hujusmodi electionibus celebratis, cum sibi per literas, communibus sigillis capitulorum suorum consignatas, & nobis directas, indè constiterit, assensum & favorem regium adhibendi, & ulteriùs loci ordinariis significandi, ut quod suum est in hac parte, exequantur:

Et cum electiones illæ, sive per dominum Summum Pontificem sive per dictos loci ordinarios, confirmatæ fuerint, fidelitates ipsorum & singulorum eorumdem, nobis in hac parte debitas, recipiendi, & temporalia abbatiarum & prioratuum eisdem restituendi;

Ac homagia & fidelitates tenentium de nobis in capite, & decedentium, nostro nomine similiter recipiendi, aut homagia hujusmodi usque ad certum tempus respectuandi;

Ac terras & tenementa sua, de hæreditatibus suis, in manum nostram, occasione mortis eorum, capta, eisdem & eorum cuilibet, si hæredes ipsi plenæ ætatis fuerint, vel ætates suas probaverint, liberari faciendi;

Necnon justiciarios, & alios ministros nostros, tam in Angliâ & Walliâ quam in Hiberniâ, Scotiâ, & ducatu nostro Aquitaniæ, qui insufficientes fuerint, amovendi, & alios idoneos in hujusmodi officiis constituendi;

Ac etiam custodias & maritagia ad manus nostras devenientia, juxta providam deliberationem & avisamentum cancellarii, thesaurarii, & aliorum de concilio nostro, & prout pro majori commodo nostro fuerit faciendum, vendendi & dimittendi;

Et omnia alia & singula minuta, quæ tam pro nostro honore quam commodo, in Angliâ, Walliâ, Hiberniâ, Scotiâ, & ducatu nostro, prædictis, facienda fuerint, vel quæ reformationem statûs eorumdem terrarum & locorum concernunt, vel concernere poterunt, faciendi & excercendi, dum sic in dictis partibus transmarinis agere nos contingat, vel donec aliud indè duxerimus demandandum:

Promittentes nos, pro nobis & hæredibus nostris, ratum & gratum habituros quicquid per præfatum custodem, ut prætangitur, actum vel factum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxix. die Maii.

Ad Papam, super Nicholino de Flisco ambassiatore in curiâ Romanâ noctanter capto, & in Franciam abducto.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Rom. 14 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

PAPÆ, Rex, &c. Pungit interiùs mentem nostram, & cor nostrum nimis exasperat, rumor infaustus in nostri notitiam jam perlatus.

Audivimus autem quod, cum dilectus & fidelis noster Nicholinus de Flisco, Romanam curiam, quæ solet omnibus tutum esse receptaculum, in ambassatâ nostrâ pridem adveniens, jus nostrum in regno Franciæ, ac alia, juxta injunctionem nostram sibi factam, proposuisset fideliter & humiliter in vestræ præsentiâ sanctitatis, quidam iniquitatis alumpni, detectionem nostræ justitiæ non ferentes, nec vestræ nec sedis apostolicæ reverentiæ deferentes, dictum Nicholinum, sic pro nobis in curiâ, sub protectionis vestræ fiduciâ, commorantem, noctanter, fractis ostiis domûs suæ hostiliter, capere præsumpserunt, & ipsum, probris affectum miserabiliter & inhumaniter, in Franciam abduxerunt, & sic ipsum captivatum detinent, utinam! non necatum.

Et, licet tanti sceleris enormitas principaliter in nostri sit odium perpetrata, in libertatis tamen ecclesiæ Romanæ dispendium & exempli pravi pernitiem noscitur redundare.

Quis autem locus regiminis poterit esse tutus, si penes vos, qui locum supremum tenetis in terris, non pateat prosecutoribus justitiæ mora tuta?

Dignetur igitur, quæsumus, vestra clementia in hoc facto, nedùm nostram & dicti Nicholini, set & vestram & apostolicæ sedis, injuriam debitè ponderare.

Et, cum subjecerit vobis populos Dominus, & gentes sub pedibus vestris, ad faciendum vindictam in nationibus, & increpationes in populis, facere dignemini judicium fieri de præmissis; & sic dictam præsumptionem limâ correctionis pungentis elidere, ut cedat bonis in gloriam, & malefactoribus in terrorem.

Et quamvis, juxta sacras persuasiones vestras, pridem nobis factas, disposuerimus ad sanctitatis vestræ præsentiam, pro faciendo vobis responso congruo, sollempnes nuncios transmisisse, jam tamen invenire non possumus qui dictam nunciationem velint assumere, nisi spes moræ securioris in dictâ curiâ arrideret.

Super quo nos habere velit, usque ad reformationem injuriæ tam probrosæ, vestra benignitas excusatos.

Quia, cum super securitate nunciorum nostrorum, ad ipsam curiam mittendorum, sciverimus ordinatum, vel aliàs metus cessaverit jam tumescens, mittemus humiliter ad sanctitatis vestræ præsentiam nuncios informatos, votivi semper, præsertim erga vestram clementiam, facere cum omni reverentiâ quod debemus.

Conservet, &c.

Dat' apud Clare, primo die Junii.

Pro cardinalibus de mutuo persolvendo.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Pat. 14 Edw. III. p. 2. m. 8. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, J. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem.

Noveritis quod cùm, in magnâ & urgenti necessitate nostrâ, pro expeditione quorumdam arduorum negotiorum nostrorum, quæ tuitionem, tam Anglicanæ ecclesiæ, quam regni nostri Angliæ, contra hostiles alienigenarum incursus, concernere dinoscuntur, quædam pecuniæ summa de procurationibus, venerabilium patrum, Petri, tituli Sanctæ Praxedis, presbiteri, & Bertrandi, Sanctæ Mariæ in Aquiro, diaconi, cardinalium;

Nuper ad partes ejusdem regni nostri Angliæ per dominum Summum Pontificem, ad pacem inter nos & illos de Franciâ, super guerris & discordiis hinc indè subortis, pro viribus reformandum, transmissorum, de instanti solutione procurationum prædictarum, à collectoribus earumdem, in diœcese vestrâ, ad opus nostrum, ex mutuo sic recepta;

Nos, præfatis cardinalibus, de summâ ad opus nostrum sic receptâ, celerem & competentem solutionem fieri cupientes;

Volumus & concedimus, ac vobis damus, tenore præsentium, in mandatis, quod tantam pecuniæ summam, de denariis de decimâ biennali, nobis per clerum vestræ Cantuariæ provinciæ nuper concessâ, per collectores ejusdem in dictâ vestrâ diœcese, quantum de dictis procurationibus ex causâ prædictâ recepimus, retineri & salvò custodiri ad opus ipsorum cardinalium faciatis, ita quod denarii illi dictis cardinalibus, cum eos habere voluerint, promptiùs persolvantur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Shuttele, xviii. die Junii.

Per ipsum Regem & concilium.

REX, venerabili in CHRISTO patri, R. eâdem gratiâ, episcopo London', salutem.

Noveritis quòd, cùm, in magnâ & urgenti necessitate nostrâ, &c. *ut supra usque ibi* de decimâ biennali, nobis per clerum Cantuariæ provinciæ nuper concessâ, &c. *ut supra*.

Teste ut supra.

Eodem modo mandatum est episcopis subscriptis; videlicet,

H. episcopo Roffen'.
A. episcopo Wynton'.
A. episcopo Norwicen'.
R. episcopo Cicestren'.
J. episcopo Exon'.
R. episcopo Sarum.
R. episcopo Coventr' & Lich'.
R. Bathon' & Wellen', episcopo.
H. Lincoln', episcopo.
Th' episcopo Hereford'.
S. episcopo Elien'.
W. episcopo Wygorn'.
H. episcopo Menev'.
M. episcopo Bangoren'.
episcopo Assaven'.
J. episcopo Landav'.

REX, custodi spiritualitatis archiepiscopatûs Eborum, salutem.

Noveritis quòd, cùm in magnâ & urgenti necessitate nostrâ, &c. *ut supra usque ibi* tenore præsentium in mandatis, & *tunc sic*, quod tantam pecuniæ summam, de denariis de decimâ biennali, nobis per clerum Eborum provinciæ nuper concessâ, &c. *ut supra*.

Teste ut supra.

REX, venerabili in CHRISTO patri, R. eâdem gratiâ, Dunolm' episcopo, salutem.

Noveritis, &c. *ut supra usque ibi*, tenore præsentium in mandatis, & *tunc sic*, quod tantam pecuniæ summam, de denariis de decimâ biennali, nobis per clerum Eborum provinciæ nuper concessâ, &c. *ut supra*.

Eodem modo mandatum est J. Karl' episcopo.
Teste ut supra.

Per ipsum Regem & concilium.

Assignatio pro archiepiscopo Cantuariensi, de vadiis suis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Pat. 14 Edw. III. p. 2. m. 8. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum teneamur venerabili patri, Johanni archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, in tribus milibus trescentis triginta & tribus libris, sex solidis, & octo denariis, pro vadiis suis, de tempore quo stetit in obsequio nostro in partibus transmarinis, & pro passagio suo versus dictas partes, & repassagio suo exindè ad partes Angliæ, ac aliis expensis per ipsum in dicto servitio nostro factis, prout per compotum ipsius archiepiscopi, indè ad scaccarium nostrum redditum, pleniùs poterit apparere, quæ quidem vadia & expensæ eidem archiepiscopo, pro expeditione arduorum negotiorum nostrorum, salvationem & defensionem regni nostri Angliæ contingentium, debentur;

Nos, ex causis præmissis volentes præfato archiepiscopo de prædictis tribus milibus trescentis triginta & tribus libris, sex solidis, & octo denariis, promptam solutionem fieri, prout decet;

Concessimus & assignavimus eidem archiepiscopo dicta tria milia trescentas, triginta, & tres libras, sex solidos, & octo denarios, percipiendos & habendos de denariis, de subsidio garbarum agnorum & vellerum, nobis per communitatem dicti regni nostri;

Quam nonæ civitatum & burgorum, & quintædecimæ mercatorum forinsecorum, & aliorum qui de stauro omnium suarum propriarum vivunt, concessarum, in comitatu Kantiæ, tam de primo, quam de secundo annis concessionis subsidii prædicti, provenientibus, per manus receptoris denariorum eorumdem.

Ita semper quòd, si subsidium prædictum, in dicto comitatu Kantiæ, ad dicta tria milia trescentas triginta & tres libras, sex solidos, & octo denarios, non attingat, volumus & concedimus quòd de eo, quod de dictis tribus milibus trescentis triginta & tribus libris, sex solidis, & octo denariis, de eodem subsidio, in comitatu prædicto, defuerit, bona & certa assignatio eidem archiepiscopo alibi in loco competenti, ubi sibi indè promptè satisfieri poterit, fiat.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Shuttele, xxi. die Junii.

Per breve de privato sigillo.

Pro Wolstano episcopo Wigorniensi, de non veniendo ad parliamenta, propter debilitatem, excusatoria.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Pat. 14 Edw. III. p. 2. m. 8. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, de gratiâ nostrâ speciali, necnon pro eo quod venerabilis pater, Wolstanus, episcopus Wygorn', tantâ debilitate & infirmitate corporis sui detinetur, quod absque gravi dampno & corporis sui periculo, non potest commodè laborare, ut accepimus;

Ac etiam pro eo quod idem episcopus nobis benivolè concessit anniversarium domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, annuatim in personâ suâ propriâ, dum sanus & potens sui fuerit, in abbatiâ Sancti Petri Gloucestriæ, ubi corpus dicti patris nostri jacet humatum, quamdiu vixerit celebrandum, & super celebratione hujusmodi literas suas patentes facere promisit;

Concessimus pro nobis, & hæredibus nostris, quòd præfatus episcopus, pro toto tempore vitæ suæ, quotiens infirmitate, aut per accessum suum ad dictum anniversarium fuerit impeditus, quo minus ad parliamenta, seu concilia nostra, vel hæredum nostrorum, possit commodè declinare, tunc totiens, tam coram nobis quam hæredibus nostris, super hujusmodi non adventu suo ad parliamenta & concilia prædicta, licitè & impunè, per sufficientem & idoneum procuratorem suum, excusetur de gratiâ nostrâ speciali.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Shutteleye, xxi. die Junii.

Per breve de privato sigillo.

De officio memorandariæ castri Burdegaliæ, concesso.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Vasçon. 14 Edw. III. m. 19. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, intuitu fidelis obsequii per dilectum clericum nostrum, Bartholomeum de Fayete nobis impensi, & imposterum impendendi, concessimus eidem Bartholomeo officium memorandariæ castri nostri Burdegaliæ, ac custodiam papirorum, registrorum, & protocollorum notariorum auctoritate nostrâ in ducatu nostro Aquitaniæ creatorum, in eodem ducatu decedentium, habendum cum omnibus ad dicta officium & custodiam pertinentibus, quamdiu in officio & custodiâ prædictis benè & fideliter se gesserit:

Ita tamen quod idem Bartholomeus, ratione dictorum officii & custodiæ, nullum feodum annuum de nobis percipiat, set de illis duodecim denariis sterlingorum diurnis, quos per alias litteras nostras patentes nuper sibi concessimus, percipiendis ad totam vitam suam, per manus constabularii nostri Burdegaliæ qui foret pro tempore, sit contentus:

Volentes & concedentes quod si dictum Bartholomeum à dictis officio & custodiâ amoveri contingat, vel ea non possit adipisci, quod ipse nichilominus dictos duodecim denarios sterlingorum diurnos habeat & percipiat, secundum tenorem concessionis nostræ primò, ut præmittitur, sibi factæ.

Teste Rege, apud Shottele, xxi. die Junii.

Per ipsum Regem, & examinatur per concilium in ultimo parliamento.

Et mandatum est senescallo Regis Vasconiæ qui nunc est vel qui pro tempore fuerit, quod eidem Bartholomeo dicta officium & custodiam liberet, habend' in formâ prædictâ.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem, & examinatur per concilium in ultimo parliamento.

Pro popularibus Vasconiæ, quod adeptio regni Franciæ non erit ipsis ad dampnum.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Vascon. 14 Ed. III. m. 22. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, gratâ memoriâ recensentes fidelitatem continuam & dilectionem solidam, quas, dilecti & fideles nostri, tam nobiles quam populares, ducatûs nostri Aquitaniæ, nobis & coronæ Anglicanæ, circa nostrorum conservationem jurium, semper constanter & magnanimiter ostenderunt, & proindè volentes jura sua eis inviolabiliter observari;

Concedimus & promittimus, bonâ fide, quod licet possessionem regni Franciæ, ad nos jure successorio jam delati, adipisci nos contingat, libertates tamen & privilegia, consuetudines, resortum, appellationes, seu alia jura vel deveria, eis competentia, quibus usi sunt hactenus rationabiliter & gavisi, ab eis nullatenus auferemus, set eos hiis omnibus uti more debito permittemus, sine molestatione vel inquietatione qualicumque, eis vel eorum alicui per nos, vel ministros nostros, occasione præmissâ, quomodolibet inferendâ.

Concedimus etiam quod prædictis fidelibus nostris libertates, privilegia, consuetudines, resortum, appellationes, ac jura & deveria prædicta, cum super hiis requisiti & informati fuerimus, faciemus per litteras nostras patentes, prout justum fuerit, confirmari.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Shottele, xxi. die Junii.

Per ipsum Regem, & examinatur per concilium in ultimo parliamento.

Ad communitates & nobiles Vasconiæ, super jure Regis ad regnum Franciæ.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Vascon. 14 Edw. III. m. 15. in Turr. Lond.

REX Franciæ & Angliæ, & dominus Hiberniæ, prudentibus viris, consulibus, & universitati villæ Franrescas, amplecti justitiam, & injustitiam declinare.

Cum, regnum Franciæ per mortem celebris memoriæ domini Karoli, ultimi Regis Franciæ, fratris germani dominæ matris nostræ, sit ad nos jure successorio notoriè devolutum, ac dominus Philippus de Valesio, filius avunculi dicti Regis, se per potentiam in dictum regnum intruserit, dum eramus in annis minoribus constituti;

Qui nedùm dictum regnum occupat sic injustè, set, movens nobis guerram injustam, nos omninò deprimere nititur, ut sic possit, per nephas & libitum, contra Deum & licitum, seculo dominari optentu justitiæ;

Vos rogamus quatinùs, præmissis debitè ponderatis, nobis contra dictum Philippum in justitiâ favere velitis, & nos, ac nostros, in nostrorum recuperatione jurium, pronis auxiliis prævenire.

Et speramus quod ipse Rex Excelsus, qui injustos propter suas injustitias humiliat, & justos diligit & exaltat, faciet nobiscum signum in bonum, ut vobis, & aliis valitoribus nostris, in justitiâ, gratam faciamus, ut cupimus, repensivam.

Dat' apud Shottele, xxi. die Junii, anno regni nostri Franciæ primo, regni verò nostri Angliæ quarto decimo.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Hugoni de Revynhano, domino de Banturriba.
Rudel domino de Seissas.
Giraldo de la Barta.
Arnaldo de Beubena.
Bernardo de Revynhano.
Galaro de Fossato, domino de la Granlet.
Ysarno de Baleuxs, domino de Monte Pesato.
Bernardo de Perdelhano, vicecomiti de Juliaco.
Amsancio de Cavo Monte, domino de Temhaben.
Domino de Talha Cânat.
Amsancio de Pinis, domino de Montraben.
Gaillardo de Bona Villa.
Petro de Monte Campi, domino de Mala Leisa.
Bernardo de Serras, priori Sancti Campsii, domino de Levynaco.
Willielmo Galard.
Arnaldo Masse de Fossato, domino de Agulhone.
Bernardo de Durefort, domino de Capella Militis.
Domino Denffyn Marcon Mase in Agenasio.
Petro domino de Mon Caup.
Domino de Forces.
Stephano Faryolli, domino de Taneuxs.
Arnaldo domino de Monpesat.
Guiscardo de Cavo Monte, domino de Sancto Bartholomæo.

Petro de Galardo, domino Despinis.
Domino de Ganunduno.
Vesiano de Lomanha, domino de Stafford.
Domino de Canquor.
Domino de Astrut.
Consulibus & universitati villæ de Pennâ in Agennesio.
Consulibus & universitati villæ de Miramont.
Universitati villæ de Maismo.
Consulibus & universitati villæ Montis Flanquini.
Consulibus & universitati villæ Podii Guilhumi.
Consulibus & universitati villæ portûs Sanctæ Mariæ.
Consulibus & universitati villæ de Tronen'.
Consulibus & universitati civitatis Agenn'.
Prudentibus viris consulibus & universitati villæ Florenc'.
Universitati villæ Montis Regalis.
Consulibus & universitati civitatis Condomens'.
Universitati villæ Lesom Poy.
Consulibus & universitati villæ Marmundæ.
Consulibus & universitati villæ Sanctæ Fidis.
Consulibus & universitati villæ Podii Miroilli.
Consulibus & universitati villæ de Chastellouns.
Consulibus & universitati villæ de Valencia.
Consulibus & universitati villæ Montis Clari.
Consulibus & universitati villæ Regalis.

Ad eosdem, super ipsorum constantiâ & strenuitate, laudatoria.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Vascon. 14 Edw. III. m. 20. in Turr. Lond.

REX Franciæ & Angliæ, & dominus Hiberniæ, dilectis & fidelibus suis, consulibus & toti communitati villæ Montis Fortis, salutem.

Considerantes dilectionem & constantiam, quibus in fidelitate nostrâ perstitistis tam magnanimiter in adversis, præsertim cum à nobis, quod molestè ferimus, congruum non receperitis solatium vel succursum, in votis summè gerimus vestram gratitudinem, cum exuberantiâ quæ regiam decet munificentiam, præmiare.

Velitis igitur, petimus, juxta firmam, quam optinemus de vestrâ probitate fiduciam, ad nostrorum offensionem rebellium, & defensionem devotorum, & conservationem nostrorum honoris & jurium, magnanimitate solitâ laborare;

Et, per DEI gratiam, reprimentur in proximò qui tam indebitè nos conturbant, quia jam progressum versus rebelles nostros resumimus, sperantes in DEO firmissimè quòd ipse humilitatem nostram & causæ nostræ justitiam benignè respiciet, & nos elatæ persecutoris nostri nequitiæ misericorditer prævalere concedet, ut vobis, & aliis, qui nobiscum perstitistis inflexibiliter in adversis, condignam possimus, ut cupimus, succedentibus prosperis, facere repensivam.

Dat' apud Shottele, xxi. die Junii, anno regni nostri Franciæ primo, regni verò nostri Angliæ quartodecimo.

Eodem modo scribitur subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Gailliardo de Sancto Symphomano, domino de Landirano.
Bernardo de Bearneo.
Petro Guilleryni, domino de Mota Plana.
Arnaldo Monetarii.
Rudoni de Bearneo de Ben.
Domino de Cannar.
Johanni de Greyly, capitaneo de Buche.
Domino de Garro.
Consulibus & toti communitati villæ de Bona Garda.
Domino de Rybéros.
Gastoni de Insula.
Johanni de Byron.
Domino de Cric.
Domino de Nices.
Consulibus & toti communitati villæ Herbefaveriæ.
Majori, jurat', & communitati villæ Lyburneæ.
Arnaldo de Podio Alto.
Johanni de Lalanda, domino Lapreda.
Habitatoribus loci de Samosano.
Habitatoribus ballivæ de Gosse & de Senhas.
Eliæ de Landirano.
Arnaldo de Amaneny.
Domino de Campohua.
Domino de Tilio.
Seneburno domino de Sparra.
Consulibus & toti communitati villæ de Hastyngueś.
Domino de Deasyt.
Guillielmo Sanz domino de Ponceriis.
Consulibus & communitati civitatis Regis Aquens'.
Domino de Sort.
Andreæ domino de Balhada.
Habitatoribus præpositurœ de Borno.
Domino de Sancto Paulo.
Domino de Podeurs.
Habitatoribus ballivæ de Brassenco.
Gaillardo domino de Agossato.
Domino de Sarath.
Domino de Casalonc.
Consulibus & toti comunitati villæ Montis Fortis.
Gaillardo domino de Andenge.
Johanni de Malo Leone, domino de Seros.
Raymundo Gillermo domino de Caupena.
Majori, jurat' & comunitati villæ Sancti Emeliani.
Amaneno de Fossato.
Domino de Podio Alto.
Domino de Sancto Ornone.
Habitatoribus locorum de Morgans & de la Cabra.
Consulibus & comunitati villæ Sancti Macarii.
Vicecomiti de Orte.
Bernardo de Scossano, domino de Logoyrano.
Consulibus & toti communitati villæ Sancti Severi.
Petro de Podio Alto, domino de Lana.
Johanni Columby.
Johanni Monetarii.
Guytardo domino Darsak.
Petro domino de Podio.
Consulibus & toti comunitati villæ de Polhon.
Bernardo de Alhano.
Falqueto de Monpuy.
Petro domino de Marsano & de Monte Galhardo.
Domino de Gasaliis.
Amaldino de Monte Ferano.
Domino de Bretals.
Bertrando de Dureford, domino de Cadilias.
Johanni Dyn.
Habitatoribus ballivæ de Labort.
Habitatoribus præpositurœ de inter duo Maria.
Raymundo Bernardi de Sancta Fide.
Domino de Poyaler.
Fortanerio de Lesculo, domino de Lonynher.
Domino de Arzat.
Arnaldo Garciæ, domino de Podio Gillerum.
Consulibus & toti communitati villæ de Menusano.
Habitatoribus loci de Mompelhano.
Bernardo Garciæ de Fossato, domino de Tearciæ.
Domino de Denhars.
Domino de Chetyn.
Consulibus & toti comunitati Bastidæ de Tollisa.
Consulibus & toti comunitati Bastidæ Sancti Mauricii.
Guillielmo Rudy, domino de Cavo Monte.
Domino de Poyana.
Universitati villæ Francescas.

Pro hominibus villæ de Bonâ Gardiâ.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Vascon. 14 Edw. III. m. 18. in Turr. Lond.

REX, senescallo suo Vasconiæ & constabulario suo Burdegaliæ qui nunc sunt, vel qui pro tempore fuerint, salutem.

Ex parte dilectorum & fidelium nostrorum, proborum hominum villæ de Bonâ Gardiâ nobis est supplicatum, ut cum dicta villa in frontariâ inimicorum nostrorum situetur, & per dictos inimicos pluries impugnetur, velimus castrum dictæ villæ facere claudere de muro de petrâ, & pontem unum inter villam & castrum prædicta; ac etiam unam domum fortem infra dictum castrum, pro incarceratis ibidem securè servandis, ordinare;

Nos itaque attendentes gestum bonum hominum prædictorum, & qualiter contra dictos inimicos semper dictam villam defenderunt; & proindè volentes eorum supplicationibus condescendere graciosè, vobis mandamus quod dictum locum subiciatis oculis, & de clausurâ ac ponte & domo prædictis, prout ad salvationem & immunitatem dictorum villæ & castri, & fidelium ibidem, plus expedire videritis, & facultas vestra permiserit, de exitibus ducatûs nostri Aquitaniæ ordinare curetis: & de sumptibus quos apposueritis in hâc parte, vobis constabular' per testimonium dicti senescalli super compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Dat' apud Shottele, xxi. die Junii.

Per ipsum Regem, & examinatur per concilium in ultimo parliamento.

Memorandum de magno sigillo Regi ab archiepiscopo Cantuariensi liberato, quod frangi Rex mandavit.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 13. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod, die Martis, ante festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, videlicet xx. die mensis Junii, anno regni domini nostri Regis Edwardi, tertii post conquestum, videlicet, Angliæ quartodecimo, & regni Franciæ primo, venerabilis pater, Johannes archiepiscopus Cantuar', totius Angliæ primas, tunc cancellarius dicti domini Regis, ad ipsum dominum Regem, in quadam navi, vocatâ la Cogge Thomas, in portu de Orwell ancoratâ, ubi flota pro passagio Regis versus partes transmarinas fuerat congregata, accedens, magnum sigillum ipsius domini Regis, pro regimine regni deputatum, eidem domino Regi, in præsentiâ,

Venerabilium patrum,

H. Lincoln', & *R. Coventr' & Lich'*, } episcoporum;

Ac dominorum,

Henrici de Lancastriâ Derbiæ,
Willielmi de Bohun Norhamptoniæ,
Ricardi Arundellæ,
Willielmi de Clynton Huntingdoniæ, } comitum;
Th' Wake de Lydel,
Henrici de Ferariis, camerarii ejusdem domini Regis,
Reginaldi de Cobham,
Willielmi de Kildesby, custodis privati sigilli ipsius domini Regis, &
Nicholai de la Beche;

Et nonnullorum aliorum ibidem existentium, prætendens se, propter infirmitatem & impotentiam corporis sui, non posse diutius in dicto cancellarii officio laborare, horâ quasi vesperarum, restituit & liberavit:

Qui quidem dominus Rex dictum sigillum à manu ipsius archiepiscopi, in quadam bursâ, sub sigillo ejusdem archiepiscopi inclusum, recepit, & illud à bursâ illâ, in præsentiâ patrum, & dominorum prædictorum, extrahi & frangi fecit, & præcepit quod quoddam aliud sigillum, pro regimine hujusmodi de novo fabricatum, domino Johanni de Sancto Paulo, custodi rotulorum præfati domini Regis, liberaretur custodiendum, & ad faciendum indè quod ad custodiam pertinet, tam pro ipso domino Rege, quam pro subditis suis, usque adventum venerabilis patris, Roberti Cicestrensis episcopi, quem dictus dominus Rex cancellarium suum constituit, cui in adventu suo sigillum liberabitur supradictum;

Et dictus dominus Rex dictum sigillum suum, sic de novo fabricatum, misit, per dominum Robertum de la Beche, ad præfatum Johannem, apud Chelmesford, xxii. die dicti mensis Junii;

Qui quidem Robertus dictum sigillum, in quadam peciâ telæ lineæ involutum, & privato sigillo dicti domini Regis ac sigillo præfati domini Thomæ Wake consignatum, in hospitio ipsius archiepiscopi, in præsentiâ ejusdem archiepiscopi, liberavit;

Et dictus Johannes idem sigillum recepit, & in crastino apud Lambeth in camerâ ejusdem archiepiscopi, & in præsentiâ suâ, & plurimorum clericorum de cancellariâ, aperiri, & ibidem literas patentes, & brevia de cursu, & alia, indè consignari fecit.

De eodem, jam de novo fabricato, episcopo Cicestrensi liberato

A.D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 13. d. in Turr. Lond.

ET memorandum, quod prædictus Johannes de Sancto Paulo, die Mercurii, proximò post festum Translationis beati Thomæ Martiris, videlicet, xii. die Julii, dicto anno regni Angliæ quartodecimo, & Franciæ primo, sigillum prædictum in palatio Westm', in camerâ depictâ, in quâdam bursâ albâ, sigillo præfati Johannis de Sancto Paulo consignatâ, in præsentiâ dicti custodis,

Ac venerabilium patrum,

J. archiepiscopi Cantuar', totius Angliæ primatis, &
R. Coventr' & Lich' episcopi, thesaurarii Regis,

Et dictorum dominorum,

Thomæ de Wake,
Nicholai de la Beche,
Johannis de Molyns,

& aliorum plurimorum, prædicto episcopo Cicestr' liberavit.

Qui quidem episcopus, præstito sacramento, prout moris est, de officio cancellarii fideliter faciendo, idem sigillum manibus suis propriis à prædicto Johanne de Sancto Paulo recepit, & illud ad hospitium, in vico qui vocatur Chaunceler-lane, deportari, & in crastino, in camerâ suâ, immediatè post prandium, in hospitio suo prædicto, aperiri, & ibidem literas patentes, & brevia de cursu, & alia, indè consignari fecit.

Memorandum de passagio Regis.

A.D. 1340.—An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Ed. III. p. 1. m. 12. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM, quod die Jovis proximò ante festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, videlicet, vicesimo secundo die mensis Junii, anno regni domini nostri Regis Edwardi, tertii post conquestum, videlicet, Angliæ quartodecimo, & regni sui Franciæ primo, idem dominus Rex, unà cum nonnullis magnatibus & aliis de regno suo Angliæ, cum magnâ flotâ suâ navium, in portu de Orwell, pro passagio suo ad partes transmarinas congregatâ, iter suum ab eodem portu versus easdem partes, horâ diei quasi primâ, erectis & extensis velis arripuit.

De victoriâ Regis, & de orando pro eo.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 7. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, J. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem.

Effusam circa nos hiis diebus Propitiationis Divinæ clementiam, ad vestri contemplationem & lætitiam vobis ducimus intimandum.

Scitis autem, immò vos, & alii fideles nostri, quâdam participatione sensistis, quantis fuimus & simus guerrarum lascessiti turbinibus, & velud in mari magno procellosis fluctibus agitati.

Set, licet sint mirabiles elationes maris, mirabilior tamen est in altis Dominus, qui, procellam convertens in auram, jam, inter tot adversa, clementissimè nos respexit.

Nam, cum pridem ordinâssemus passagium nostrum necessarium versus partes Flandriæ, dominus Philippus de Valesio, persecutor noster infestissimus, hoc prævidens, classem maximam navium armatarum, quam in expugnationem nostri nostrorumque fidelium parari fecerat, ad insidiandum nobis in portu de Swina transmisit, ut vel sic nos caperet, vel nostrum transitum impediret.

Qui transitus si, quod absit, fuisset impeditus ardua negotia quæ prosequimur, fuissent penitùs in ruinâ, quinimmò nos & nostri fuissemus verisimiliter periculo confusionis magnæ subjecti.

Set DEUS misericordiarum, videns nos in tantis periculis constitutos, gratiùs & citiùs quam humana ratio judicare poterat, misit nobis magnum navale subsidium, & insperatum numerum armatorum, ac semper ventum prosperum juxta votum; & sic, sub spe cœlestis auxilii, & justitiæ nostræ fiduciâ, dictum portum navigio venientes, invenimus dictam classem, & hostes nostros, ibidem paratissimos ad prælium, in multitudine copiosâ, quibus in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò præterito, Ipse, spes nostra, CHRISTUS DEUS, per conflictum fortem & validum, nos prævalere concessit, factâ strage non modicâ dictorum hostium, captâ etiam quodamodo totâ classe, cum læsione gentis nostræ modicâ respectivè: sicque tutior, de cætero, patebit transitus nostris fidelibus supra mare, & alia bona plurima sunt ex hoc nobis & nostris fidelibus verisimiliter proventura, de quo spes pulcherrima jam arridet.

Nos autem, tantam cœlestem gratiam devotissimè contemplantes, Ipsi Salvatori nostro laudes & gratias humiliter exsolvimus, deprecantes ut, Qui jam & semper, in oportunitatibus, copiosis gratiis nos prævenit, continuatis nos auxiliis prosequatur, & nobis regere temporaliter sic concedat in terris, ut in Eo lætemur æternaliter in excelsis;

Dilectionem vestram attentè rogamus, & per DEI misericordiam obsecramus, quatinùs soli DEO vivo, qui tantum signum nobiscum fecit in bonum, in devotæ laudis præconium assurgentes, nos, jam in remotis agentes, & nedum jura nostra recuperare, set sanctam ecclesiam catholicam attollere, & in justitiâ populum regere cupientes, sibi devotis orationum instantiis recommendare curetis, facientes pro nobis missas, & alia piæ placationis officia, misericorditer excerceri;

Et ad hoc clerum & populum vestræ diœcesis salutaribus monitis inducatis, ut DEUS Ipse, miseratus nobis, progressum fœlicem, & exitum annuat gratiosum, detque servo suo cor docile, ut rectè judicare possimus & regere, & sic facere quod præcipit, ut mereamur assequi quod promittit.

Teste custode prædicto, apud Waltham Sanctæ Crucis, xxviii. die Junii.

Eodem modo scribitur singulis episcopis Angliæ & Walliæ, sub eâdem datâ.

De cerâ renovandâ circa corpus Edwardi Primi Regis Angliæ.

A.D. 1340.—An. 14 Edw. III. Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 6. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Mandamus vobis, quod ceram circa corpus, celebris memoriæ domini E. quondam Regis Angliæ, avi nostri, in monasterio Westm' humatum, existentem de denariis, de thesauro nostro, renovari faciatis, prout hactenus fieri consuevit.

Teste custode Angliæ, apud Waltham, ii. die Julii. Per ipsum custodem & concilium.

Ad literas de credentia responsio Papæ.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III. Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

BENEDICTUS episcopus, servus servorum DEI, carissimo in CHRISTO filio, Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem & âpostolicam benedictionem.

Tam dilectum filium Richardum de Wyncle, ordinis Fratrum Prædicatorum, sacræ theologiæ professorem, regium nuntium ad nostram præsentiam venientem, quam tuæ celsitudinis litteras, ab eo nostro apostolatui præsentatas, per quas eidem, super quibusdam arduis, salubres & caritativas monitiones, per nos aliâs paternis & caritativis monitis tibi factas, concernentibus, fidem adhiberi credulam petiisti;

Solitâ benignitate recepimus, ac patienter & benignè, quæ ipse sub eâdem credentiâ explicare coram nobis voluit, audivimus & intelleximus diligenter; tandemque ad illa sibi respondimus, sicut ipse regali magnificentiæ referre poterit vivâ voce.

Sanè quia, inter cætera, per eundem Richardum coram nobis exposita, continetur expressè, quod super tractatu pacis inter te, carissime fili, & carissimum in CHRISTO filium nostrum Philippum, Regem Franciæ illustrem, invicem reformandæ, destinare solennes nuncios ad nostram præsentiam intendebas, Nos, licet optemus & optaverimus intensis desideriis pacem ipsam, & pro eâ tam exhortationibus & monitis salutaribus sæpius reiteratis, quam aliis modis variis laboraverimus hactenus, sicut novit serenitas regia, & simus etiam, quantum decenter & commodè poterimus, laborare parati;

Quia tamen certas responsiones à te, fili amantissime, nondum super hiis recepimus, certum quod indè tibi respondere nequimus;

Verumtamen, si adhuc misericordiarum Dominus, aut per missionem nunciorum prædictorum, vel aliàs aperire viam tractatui pacis accomodè dignaretur, immensum esset nobis profectò gaudium, & libenter interponeremus, sicut præmittitur, circa hæc solicitudinis nostræ partes.

Dat' Avinion', iii. non' Julii, Pontificatus nostri anno sexto.

Sigillo avulso—Gasbertus.

Qualiter, superatis inimicorum classibus in portu de Swine, proponunt tendere, ipse Rex cum 100,000 armatis versus Tornacum, & Robertus de Artoys cum 50,000 versus Sanctum Audomarum; necnon de pecuniâ levandâ & celeriter transmittendâ.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III. Rot. Parl. 14 Edw. III. p. 2. n. 6.

EDWARD, par la grace de DIEU, Roi d'Engleterre & de Fraunce, & seignur d'Irlaund, as ducs, ercevesques, evesques, countes, barons, & autres qi serront assemblez a ceste nostre proschein parlement a Westmonaster, saluz.

Apres nostre venue en Engleterre, nostre parlement somouns, & a jour acordez assemblez en lieu susdit, noz busoignez par decea, & le grande necessite que nous avions d'estre eidez pur le bon complisement d'ycelles, monstres devant ceux qi y estoient, grantz & autres, nous les trovasmes de bone volente quele ils nous monstrerent bonement, en le grant subside q'ils nous granterent.

Mes, pur ceo que tiel eide grantez ne poet mie al heure estre convertez en deniers, & nous estoiens liez, & autres grantz ovesque nous, de returnir devers Flaundres pur tenir nostre foie vers ceux, as queux nous avions fiancez en dit pais, & aillours, a queu chose tenir nous estoions tout ficchez de tenir, & auxint les grauntz de nostre conseil que y estoient;

Nous doneront pur counseil que nous le tenissions, nous prismes point de passer, od certeine noumbre des gentz d'armes, a cele heure; & apres q' autres grantz deveroient venir a l'autre flote, q' estoit ordenez d'estre apparillez a la Seint Johan, od touz les grantz & autres q' estoient ordenez adonques venir.

Et, sicome nous estoiens sur nostre passage, grante partie de nous chivalx eskippez, nous vindrent noveles que nostre enemy de Valoys si avoit arraiez un grante armee de navie, q' estoit devant nous en l'eawe de Zwyne.

Les noveles entenues, & le perils que purroient avenir, s'ils fuissent departiz, pur damage a nostre roialme d'Engleterre, ou aillours, sur noz gentz considerez, & auxint le comfort q' eust este a noz enemys, & meement a Escoce, si tiel poair lour feust avenuz, preismes point meintenant de la guerre pur ou nous les purroions trover, sicome conue chose est a ceux de nostre counseil q' estoient sur nostre departir d'Engleterre.

Et les trovasmes, le jour de Seint Johan, en dit port, & tiele grace nous monstra nostre Seignur JESU CRIST sur eux au dit jour, que la victorie nous demora, come nous quidons bien q' assez vous est signifiez par ceux qui y estoient; de quele grace nous leoms DIEUX, & vous prioms touz de lui regracier.

Apres le dit jour de Seint Johan le pays de Flaundres, & auxint autres grantz noz alliez, vindrent a nous, & ont monstrez coment le dit nostre enemy estoit sur les marches, prist d'entre Flaundres, ou autre part sur noz alliez, ou il purroit plus damager a eux, & plus chacier de les retraire de nostre alliance.

Noz, considerantz la pursuite de nostre droit, & de tenir nostre foi sovereinement, & de resister sa malice, per assent de noz ditz alliez & grantz esteantz entour nous de nostre roialme, & du pais de Flaundres, avons prist point d'aler a terre, & a departir nostre host, une partie ovesque nous vers Tourney, ou il y avera cent mill homes de Flaundres armez, & mounseur Robert d'Artoys vers Seint Omer od cynquante mill, outre touz nous alliez & lour poair:

A quele host governer & mesner il busoigne bien grande somme de deniers, outres les dettes que nous covient necessairment paier avant nostre aler.

Vous prions cherement, & a chescun de vous, que primerement vous volliez charger le droit que nous avons, apres le grant peril q'est avenir, si nous ne soions brevement socoures de deniers & des biens, pur faire gree au dit pays, & a noz alliez, & as soudiers que ount estre autre foitz retenuz devers nous, & que se retrerront s'ils ne soient paiez; & aussint si meisme noz alliez ne soient paiez, ils se dorrent en aventure a nostre enemy, & sa malice, & le poair de eux vers lui recoillez, chargez que nostre terre, nous, noz enfauntz, & tous les grantz & autres en point de perdicion.

Et si nous soiens hastiement eidez, nous esperons de lui trover a meschiefe, & nous a touz jours apres a nostre desur, que vous voilliez ordener que nous soions hastivement socourez des deniers, ou de biens en manere de faire gre, par la ou nous sommes tenuz, & de retenir nostre poair.

La somme que nous busoigne brefment, & as queux paier, & as queux jours, & plus pleinement nostre purpos prise vous scievent monstrer de bouche les countes de Arundell, Huntingdon, & Gloucestre, & monsieur William Trussell, qui se ont bien loialment & noblement portez envers nous en ceste busoigne, & que viegnent devers vous, par cause de vous monstrer nostre estat & noz busoignes; as queux & chescun de eux, voulez doner pleine foi & credence de ce q'ils vous dirront de par nous.

Don' souz nostre privie seale a Brugges, le ix. jour de Juyl, l'an de nostre regne d'Engleterre quatorzisme, & de nostre regne de France primer.

Super liberatione comitis de Murref.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III. Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 5. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Cum nos, dilectis & fidelibus nostris, venerabili patri, R. episcopo Dunolm', Gilberto de Umframville comiti de Anegos, Henrico de Percy, & Radulpho de Nevill, tribus & duobus eorum, ad tractandum & concordandum pro nobis, & nostro nomine, cum quibusdam hominibus de terrâ Scotiæ, amicis Johannis comitis de Murref, in Scotiâ nuper de guerrâ capti, infra regnum nostrum Angliæ, sub carcerali custodiâ ex præcepto nostro detenti, super deliberatione ipsius comitis de Murref à custodiâ prædictâ pro certo tempore, juxta arbitrium ipsorum, episcopi, comitis de Anegos, Henrici & Radulphi, moderando, per sufficientes obsides, de dicta terrâ Scotiæ, pro eodem comite de Murref in custodiâ hujusmodi interim detinendos;

Necnon super rehabitione, sive restitutione, corporis ipsius comitis de Murref, ad custodiam prædictam, à quâ sic deliberatus fuerit, vel aliam si expedire videretur, in termino super hoc statuendo, nisi interim de eo aliter ordinaverimus, & eis super hoc nostram intimaverimus voluntatem, & ad ea, quæ sic tractata & concordata forent, quatenùs ad nos attinet, quacumque firmitate vallandum & roborandum;

Ac omnia alia & singula faciendum & excercendum quæ in præmissis, & circa ea, pro honore & commodo nostro necessaria forent & oportuna, etiam si mandatum exigant speciale, plenam concesserimus & commiserimus potestatem, prout in literis nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Tibi præcipimus quod corpus prædicti comitis de Murref, præfatis, episcopo, comiti de Anegos, Henrico, & Radulpho, tribus vel duobus eorum, liberes ad faciendum de eo juxta tenorem literarum nostrarum prædictarum.

Teste custode Angliæ, apud Kenyngton, xviii. die Julii.

Per ipsum Regem.

Pro civibus Karlioli, in auxilium reparationis murorum & portarum.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 1. m. 13. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo Johanni de Ellerker, receptori denariorum de subsidio garbarum, agnorum, & vellerum, ac nonæ, & quintædecimæ nobis nuper per communitatem regni nostri Angliæ concesso, provenientium in comitatibus Eborum, Northumbr', Cumbr', Westmerl', Notingh', Derb', & Lanc', salutem.

Cum de assensu concilii nostri concesserimus de dono nostro dilectis nobis, civibus civitatis nostræ Karlioli sexaginta libras, de denariis de subsidio prædicto in prædicto comitatu Cumbr' provenientibus, in auxilium reparationis murorum & portarum civitatis nostræ prædictæ, & pro diversis oneribus, quæ præfati cives pro salvâ custodiâ civitatis prædicæ, contra maliciam Scotorum, inimicorum nostrorum, indies sustinent, suportandis;

Vobis mandamus quod præfatis civibus dictas sexaginta libras de denariis de subsidio prædicto in dicto comitatu Cumbr' provenientibus, solvi faciatis, habendas in formâ supradictâ;

Et nos vobis indè in compoto vestro debitam allocationem habere faciemus.

Teste custode, apud Westm', xxii. die Julii.

Per breve per privato sigillo.

Pro civibus London'.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Pat. 14 Edw. III. p. 3. m. 45. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum, inter cætera quæ dilectis nobis civibus civitatis nostræ London' per cartam nostram concessimus, concessum sit eisdem quod non distringantur ad proficiscendum seu mittendum in guerram extra civitatem prædictam; ac iidem cives certum numerum hominum armatorum in civitate prædictâ ad mandatum nostrum jam eligerint, & ipsos ad partes transmarinas, pro expeditione negociorum nostrorum ibidem, mittere concesserint istâ vice:

Nos, indempnitati ipsorum civium volentes prospicere in hâc parte, volumus & concedimus pro nobis & hæredibus nostris quod auxilium quod nobis de suâ liberalitate de hujusmodi hominibus jam nobis facere concesserint, non cedat eis, seu eorum successoribus, in præjudicium libertatis prædictæ, nec trahatur in consequentiam in futuro.

In cujus, &c.

Teste præfato custode, apud Kenyngton, xxiv. die Julii.

De castris in Northwalliâ reparandis & muniendis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 55. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo Roberto de Hanbury, camerario suo Northwalliæ, salutem.

Quia datum est nobis intelligi quod castra nostra in partibus prædictis de victualibus munita non existunt, & quod turelli, domus, & alia edificia castrorum eorumdem ruinam minantur, &, nisi citiùs reparentur, dampnum maximum nobis de facili poterit evenire:

Nos, indempnitati nostræ prospicere, & remedium volentes apponere in hâc parte, vobis mandamus quod per avisamentum, ac visum & testimonium dilecti & fidelis nostri Ricardi comitis Arundell', vel ejus locum tenentis in partibus prædictis, seu alterius quem idem comes ad hoc loco suo deputaverit, castra prædicta victualibus muniri, & defectus in turribus, domibus, & aliis edificiis castrorum prædictorum reparatione & emendatione quibus necessariè indigent, de exitibus ballivæ vestræ reparari & emendari faciatis;

Et custus quos in emptione & provisione victualium prædictorum, & reparatione & emendatione prædictis per avisamentum & visum & testimonium hujusmodi apposueritis, cum illos sciverimus, vobis in compoto vestro ad scaccarium nostrum debitam allocationem habere faciemus.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xxvii. die Julii.

Per ipsum custodem & cons'.

Provocatio ad pugnam, par Edward Roy de Fraunce & d'Engleterre, & seigneur d'Irlaund, facta Philippo de Valesio.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Ex Litt. & Autogr. Edw. III. in Turr. Lond.

PHILIP de Valoys, par lonc temps avoms pursui par devers vous, par messages & toutes autres voyes, que nous savisioms resonables, au fyn que vous nous vousissez avoir rendu nostre droit heritage de Fraunce, le quel vous nous avez lonc temps detenu, & a graunt tort ocupee.

Et, pur ce que nous veoms bien, que vous estes en entente de perseverer en vostre injuriouse detenue, sanz nous fayre rayson de nostre demaunde, sumes nous entrez en la terre de Flandres, come seigneur sovereyn de ycele, & passe parmy le pays, & vous signifioms que, pris ovesque nous le eyde de nostre seigneur Jehsu Crist, & nostre droit, ovesqe le poer du dit pays, & ovesqe noz gentz & alliez, regardauns le droit que nous avoms al heritage que vous nous detenez a vostre tort, nous nous treoms vers vous, pur mettre bref fyn sur nostre droiture chalaunge, si vous voillez approcher.

Et pur ce, que si graunt poer des gentz assemblez, que viegnent de nostre part, & que bien quidoms que vous avierrez de vostre part, ne se purrount mie longement tenir ensemble, sanz faire gref destruction au poeple & au pays, la quele chose chascuns bons Cristiens doit eschuer, & especialment prince, & autre qui se tignent governeurs des gentz, si desiroms mout, que brief point se prist, & pur eschuer mortalite des Cristiens, ensi come la querele est apparaunte a nous & a vous, que la descussion de nostre chalaunge se fesist entre noz deux corps, a la quele chose nous nous offroms par les causes dessusdites, coment que nous pensoms bien le graunt nobelesse de vostre corps, de vostre sens, auxi & avisement.

Et, en cas que vous ne vourriez cele voy le, que adounqe fu mis nostre chalaunge pur affiner ycelle par bataille de corps de cent persoynes, de plus suffisauntz de vostre part, & nous autre tauns de noz gentz liges.

Et, si vous ne voillez l'une voye ne l'autre, que vous nous assignez certeyne journe, devant la citee de Tournoy, pur coumbatre poer countre poer, dedens ces x. jours prochelns apres la date de ces lettres.

Et noz oeffres desusdites voloms par tout le mound estre connues, & que ce est nostre desir nemye par orgul, ne sursquidaunce, mes que par les causes dessusdites, au fin que, la volunte nostre Seigneur Jehsu Crist monstre entre nous, repos puisse estre de plus en plus entre cristiens, & que par ceo les enemys Dieu fussent resistez & cristiente ensausie.

Et la voye, sur ce que eslire voilles des oeffres dessusdites, nous voillez signefier par le portour de ces dites lettres, & par les vostres, en luy fesaunt hastive deliveraunce.

Donne desouz nostre privee seel à Chyn, sur les Champs de Lees Tournoy, le xxvi. jour du moys de Juille, l'an de nostre regne de Fraunce primer, & d'Engleterre xiv.

Responsio Philippi de Valesio ad provocationem prædictam

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rob. de Avesbur. Oxon. 1720. f. 62.

PHILIP, par la grace de Dieux, Roy de Fraunce, à Edward Roy d'Angleterre.

Nous avoms veu voz lettres apportez a nostre court, envoiez de part vous, a Phelip de Valoys; en queles lettres estoient contenuz ascunes requestes que vous feistes al dit Phelip de Valois;

Et, pur ceo que les ditz lettres ne venoient pas a nous, & que les ditz requestes n'estoient pas faitz a nous, come il apeirt clerement par le tenor des dites lettres, nous ne vous feisoms nul response, nient mye pur ceo que noz avoms entenduz par les ditz lettres, & autrement, que voz estes entrez en nostre roialme de Fraunce, emportaunt graunt damage a nous, a nostre roialme, & a nostre peple, de volente sauntz nul reson, & noun regardant ceo que homme lige doit garder a son seigneur.

Car vous estez entrez, encontre vestre homage lige, en noz reconnissant, sicom reson est, Roi de France, & promis obeisaunce, tiel come lon doit promettre a son seigneur lige, si com il appeirt pluis clerement par vos lettres patentz, enseales de vostre graunt seale; les queles noz avoms de par vous devers nous, & de queles vous devetz avoir a taunt devers vous.

Nostre entent si est, quant bien nous sembler, a de voz en getter hors de nostre roialme, al honure de nous, & de nostre roialme, & au profit de

nostre people, & a ceo faire avoms ferme esperaunce in Jhesu Christ, dount tout puissance nous vient.

Quar par vostre emprise, qu'este de volente, & noun resonable, ad este empeschez la saint voiage d'outre meer, & graunt quantite des gentz christiens mis a la mort, le service divine apetisez, & seint eglise en meindre reverence.

Et de ceo qu'escript avoiez, que vous entendez avoir laide des Flemyngz, nous quidoms estre certeins que les bones gentz, & les comunes du pais, se porteront, par tiel manere, par devers nostre cosin le counte de Flaundres lor seigneur sauntz meine, & nos lor seigneur soveraign, qu'ils garderont lour honure & lour loialte.

Et que ceo, qu'ils ount mespris jusques a cy ceo, ad este par malvais consail des gentz, qui ne regardent pas au profit comune, ne al honure du pais, meas a profit de lour meimes taunt soulment.

Done soutz les campes, pres de la priorie Saint Andreu, soutz le seal de nostre secret, en l'absence de nostre graunt seal, le xxx. jour de Juyl, l'an du grace M.CCC.XLme.

Conventio super liberatione temporariâ comitis de Murref; & detentione obsidum pro eo donec redeat in captivitatem.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Scot. 14 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

CESTE indenture, faite à Bilibrig le primer jour d'Augst, l'an du regne le Roi Edward, tierz puis le conquest, xiv. entre, les seignurs de Percy, Moubray, & Nevill, d'une part; & monseur Patrik de Dumbarr counte de la Marche, monseur Alisandre de Seton, monseur Williame de Levyngston, sire Williame Bullok, & Renaud More, d'autre part;

Tesmoigne que, mesme le jour & lieu, fuste acorde que le dit counte de la Marche, monseur Alisandre de Seton, monseur Williame de Levyngston, Johan Stiward fitz monseur Alein Stiward, & Patryk Heryng, demoerent ostages, deinz la terre d'Engleterre, pur monseur Johan Randolf counte de Murreve, que ad conge d'aler en la terre d'Escoce entre ses amys, illoeques d'assaier & taster lour volentez touchant sa deliverance.

Et est la demoere le dit counte de Murreve en Escoce, grante tantque le jour Seint Michel, prochein suyant la fesaunce de cestes.

Et si le dit counte de Murreve demoerge en Escoce outre le dit jour de Seint Michel, pour d'escheate, ou autre cause covenable, & viegne pur son corps entrer dedeinz treis sismayns procheins apres la dite feste soit resceu, & les dits ostages quitment delivres.

Et, en cas que Dieu face sa volente du dit counte de Murreve dedeinz le temps susdit, adonques soit le dit counte de la Marche, & les autres ostages, deschargez & delivres.

Et vendra le dit counte de la Marche, & les ostages susditz, oue lui a Bilibrig, & sei entrerent ostages Marsdy le oytisme jour d'Augst, preschein apres la fesaunce de cestes, & illoeques serra le dit counte de Murreve menez meisme le jour, & se ferra l'eschaunge sanz fraude ou mal engyn.

Et le dit counte de la Marche demoera en chastell de Norham tut le dit temps, & les autres ostages, en lieu covenable, dedeinz la terre d'Engleterre.

Et le dit counte de Murreve ferra garnir le conestable de Norham, ou son lieutenant, quinsze jours avant le jour qu'il vendra pour son corps entrer.

Et le dit counte de la Marche, & les autres ostages, serront menez a Bilibrig le jour que le dit counte de Murreve y vendra, pour entrer son corps, & illoeques se ferra la chaunge, sanz fraude ou mal engyn.

Et les ditz seignurs d'Engleterre ount empris devers le dit counte de la Marche, & les gentz d'Escoce, de les faire avoir touz ceux pointz susditz affermez, desouz le grant seal de la chauncellerie d'Engleterre, dedeinz les trois sismayns apres le oytisme jour d'Augst susdit.

Et, as touz ces pointz loialment & fermement tenir & perfournir d'amb partz, les avantditz seignurs d'Engleterre, & le dit counte de la Marche, & les autres bones gentz d'Escoce, sount jurez sur Seintz Ewangeilles, & a ceste endenture entrechangeablement ount mys lour sealx.

Conventionum super deliberatione prædicti comitis confirmatio.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Scot. 14 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

LE Roi as touz ceux, qui cestes lettres verront ou orront, saluz en Dieu.

Sachez nouz avoir veu & regarde une endenture, faite entre les seignurs de Percy, Moubray, & Nevill, & Patrik de Dunbarr, counte de la Marche, Alisandre de Seton, William de Levyngston, William Bullok, & Renaud More, en la fourme que s'ensuit:

Ceste endenture, faite à Bilibrig, &c. *prout supra de dat' i. Augusti instantis, usque ad hæc verba ; videlicet,*

NOUS totes les choses avantdites, issint tretez & accordez par les dites seigneurs de Percy, Moubray, & Nevill, par cestes noz presentes lettres ratefions & confermons, selonc la fourme & tenour de l'endenture avantdite.

En tesmoignance de quele chose avons fait faire cestes noz lettres patentes.

Don' a Londres, le xx. jour d'August.

Per concilium.

De salvâ custodiâ civitatis London'.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 48. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi majori, vicecomitibus, & aldermannis suis London', salutem.

Cum de consilio regni nostri Angliæ pro repulsione hostium nostrorum alienigenarum, ac salvatione & defensione populi regni nostri Angliæ, ac aliorum terrarum & jurium nostrorum, ad partes transmarinas nuper fuissemus profecturi, & nos pacem & tranquilitatem & quietem populi nostri prædicti illæsas observari, & eorum conatus qui pacem, tranquilitatem, & quietem prædictas perturbare seu infringere præsumpserunt, viis & modis quibus potuimus, & maximè in civitate prædictâ & suburbiis ejusdem, dum extra dictum regnum Angliæ moram fecerimus personalem, restringere & reservare cupientes;

Ac de fidelitate & circumspectione vestrâ pleniùs confidentes, vobis mandaverimus quod conveniretis, &, viis & modis quibus possetis, vosmetipsos informaretis & ordinaretis de salvâ & securâ conservatione civitatis, suburbiorum, ac pacis, tranquilitatis & quietis prædictarum, tam pro illis qui civitatem & suburbia prædicta inhabitant, quam pro aliis ad ea confluentibus, & transgressionibus, dampna, seu facinora perpetrantibus, & habitâ inde informatione, & ordinatione prædictâ factâ, nosmetipsos indè redderetis certiores;

Ac vos nos de formâ ordinationis pro conservatione civitatis & suburbiorum pacis, & tranquillitatis prædictorum certioraveritis, undè intimiùs contentabamur;

Per quod vobis mandavimus & firmiter injunximus, quod ordinationem prædictam in civitate prædictâ & suburbiis ejusdem, sub periculo quod incumbebat, firmiter & inviolabiliter faceretis observari; & transgressores, si quos infra eandem civitatem & suburbia ejusdem mala seu facinora aliqua in perturbationem pacis nostræ seu populi nostri commotione facientes inveneritis, sine dilatione capi, & ipsos statim coram vobis duci & arenari, & eos tam per privationem vitæ suæ & alia supplicia secundum discretiones vestras, quam per alias punitiones corporales & carcerales infligi & puniri faceretis: quæ omnia & singula super vos assumpsistis, & ea ibidem cunctis periculis facere & explere nobis promisistis;

Jamque intellexerimus quod licet quidam ministri nostri civitatis prædictæ quosdam transgressores, pro maleficiis & excessibus per ipsos factis infra civitatem prædictam, attachiassent seu arestassent, & ipsos super hiis, prout justicia suaderet, castigare & punire voluissent, nichilominus ipsi attachiamentum prædictum sive arestum fregerunt, & manus temerarias in ipsos injecerunt, & ipsos verberaverunt, vulneraverunt, & malè tractaverunt, & alia enormia eis intulerunt;

Per quod negocia nostra & executiones eorumdem diù extiterunt retardata, in nostri contemptum, inobedienciam & rebellionem, pacisque nostræ lesionem, populique nostri perturbationem, & commotionem manifestam;

Super quibus punitiones aliquæ, secundum formam ordinationis & promissionis prædictarum, per vos in hâc parte nondum appositæ existunt; undè, nisi celerius remedium super hoc apponatur, diversa mala & incomoda per præsumptuosam proterviam hujusmodi malefactorum poterunt evenire, & consimilibus transgressoribus in exemplum perniciosum temporibus futuris pertransire:

Nos, considerantes quod impunitiones, transgressiones, & excessus prædicti in nostri & coronæ nostræ præjudicium & contemptum redundare dinoscuntur manifestè, nolentesque ea taliter sub dissimulatione relinquere impunita, vobis mandamus firmiter injungentes, quod civitatem prædictam ac suburbia pacem & tranquilitatem populi nostri prædicti secundum ordinationem & promissionem prædictas, & sub periculo quod incumbit conservetis, & transgressores prædictos & alios, si qui transgressiones seu mala prædicta post primum passagium nostrum versus partes prædictas infra civitatem & suburbia fecerunt, seu alias ea facere præsument usque reditum nostrum in dictum regnum Angliæ à partibus supradictis sine dilatione arestari, & ipsos statim coram vobis duci, & super excessibus & facinoribus illis arenari, & eis tam per vitæ suæ privationem & alia supplicia quam punitiones corporales sive carcerales juxta discretiones vestras, debitum justiciæ complimentum fieri faciatis, secundum formam ordinationis & provisionis prædictarum, & prout vobis per nos pleniùs extitit injunctum;

Et taliter vos habeatis circa conservationem civitatis pacis & tranquilitatis prædictarum, & castigationem & punicionem dictorum malefactorum, quod ob vestri tepiditatem seu remissionem, materiam non habeamus ad civitatem illam seu libertates ejusdem apponere manum nostram, vel alio modo ad vos & vestra graviter capiendi.

Teste custode prædicto, apud Berkhampstede, xx. die Aug'.

Per ipsum custodem & concilium.

De lanis carcandis pro Petro Sanctæ Praxedis cardinali.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 42. in Turr. Lond.

REX, collectoribus custumarum suarum in portu London', salutem.

Volentes, venerabilem patrem, Petrum tituli Sanctæ Praxedis presbiterum, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalem, prætextu laudabilis gestûs sui erga nos, in expeditione negotiorum nostrorum, in partibus transmarinis, favore prosequi gratioso;

Concessimus ei quod ipse sexaginta saccos lanæ in portu prædicto carcare, & usque Bruges in Flandriâ, pro liberatione suâ inde ibidem faciendâ, absque custumâ & subsidio nobis indè solvendis, ducere posset;

Et ideò vobis mandamus quod prædictum cardinalem, vel attornatos suos in hâc parte, dictos sexaginta saccos lanæ in portu prædicto, carcare, & usque dictas partes Flandriæ, absque custumâ & subsidio nobis indè solvendis, ducere permittatis in formâ prædictâ;

Et nos vobis indè in compoto vestro debitam allocationem habere faciemus.

Volentes dilectis mercatoribus nostris, Henrico Muddepenyng, & sociis suis mercatoribus Alemanniæ, quibus omnia custumas & subsidia, in singulis portubus regni nostri, concessimus, habenda quousque sibi de quibusdam pecuniarum summis, in quibus eis tenemur, fuerit satisfactum, & qui consensum suum in præmissis præbuerunt, literas nostras obligatorias fieri, quod ipsi dicta custumas & subsidia habeant & teneant quousque centum & viginti libræ, pro custumâ & subsidio prædictorum sexaginta saccorum, ultra prædictas summas, sibi per nos sic debitas, perceperint, vel aliàs sibi, per nos de eisdem centum & viginti libris fuerit satisfactum.

Teste custode Angliæ, apud Berkhampstede, xx. die Augusti.

Per ipsum custodem & concilium.

Quod flotæ adinvicem conjungantur contra navigium hostile.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Aleman. 14 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi, admirallo, sive capitaneo, flotæ navium borealis, jam supra mare congregatæ, ac universis & singulis magistris & marinariis navium earumdem, ac aliis in eâdem flotâ existentibus, salutem.

Propter quædam nova, quæ jam nostris recenter insonuerunt auribus, ex hostili navigio, tam de partibus Ispaniæ quam Normanniæ, & aliundè, supra mare congregato, ad insidiandum navibus regni nostri Angliæ, & eas pro viribus destruendum, ac alia mala & facinora super nos & nostros perpetrandum, advertentes mala & pericula quæ nobis, & navibus dicti regni nostri Angliæ, & eidem regno, poterunt evenire, nisi de securo progressu flotæ nostræ supra mare circumspectiùs provideatur;

Volentesque hujusmodi periculis, favente Domino, præcavere, vobis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, mandamus, districtiùs injungendo, quod, vos, & dictam flotam vestram, flotæ navium Quinque Portuum nostrorum, & aliis navibus ejusdem regni nostri, versus partes occidentales conjungatis;

Ita quod vos & ipsi omnes insimul, benè arraiati, proficisci valeatis ad invadendum dictum hostile navigium, & idem navigium, si supra mare, vel alibi, ubi ad illud accedere poteritis, repertum fuerit, cum Dei adjutorio, virilius destruendum;

Ita quod dictæ naves flotæ nostræ, ante reditum suum ad portus suos Angliæ, nullatenus separentur, pro hujusmodi dampnis & periculis evitandis.

Et, si fortè progressus dictæ flotæ vestræ, per venti contrarietatem, vel quovis alio modo, per duos, vel tres, aut quatuor dies fuerit impeditus, volumus, & vobis insuper mandamus, quod super dicto progressu vestro vos, præfate admiralle, sive capitanee, & quidam alii domini & magistri earumdem navium, quos ad hoc duxeritis nominandos, cum dilecto & fideli nostro, Willielmo de Clynton comite Huntyngdon', & custode Quinque Portuum nostrorum, apud Sandwicum, sive Dovorr', juxta præmunitionem præfati comitis, tractatum & colloquium habeatis;

Et præmissa, sicut nos, & honorem nostrum, & vestrum, salvationemque navigii dicti regni nostri, & expeditionem negotiorum nostrorum diligitis, modis omnibus faciatis.

Mandavimus enim admirallo, sive capitaneo, flotæ navium prædictorum Quinque Portuum, quod sè navigio vestro conjungant, & vobiscum proficiscantur, ac super securo progressu suo cum præfato comite colloquium habeant in formâ supradictâ.

Teste custode prædicto, apud Wyndesore, xxiv. die Augusti.

Per ipsum Regem & concilium.

[*Et erat patens.*]

Eodem modo mandatum est admirallo, sive capitaneo flotæ navium dictorum Quinque Portuum, ac universis & singulis magistris & marinariis navium earumdem, ac aliis in eâdem flotâ existentibus, quod se dicto navigio boreali conjungant, & cum eodem proficiscantur, ac super progressu hujusmodi cum præfato comite colloquium habeant in forma supradicta.

Teste ut supra.

Per ipsum custodem & concilium.

[Et erat patens.]

De combustione villæ & ecclesiæ de Spondon, in comitatu Derbiæ.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 48. d. in Turr. Lond.

REX, venditoribus & assessoribus subsidii nonæ garbarum, vellerum & agnorum, nobis per communitatem regni nostri Angliæ concessi, in comitatu Derb', salutem.

Cum nuper, ad prosecutionem hominum villæ de Spondon in comitatu prædicto, nobis suggerentium ecclesiam villæ illius, ac villam prædictam, & omnia bona & catalla ipsorum in dictis ecclesiâ & villâ existentia, nuper casu fortuito, totaliter combusta fuisse, præfatosque homines prætextu combustionis hujusmodi quasi adnullatos & destructos existere;

Ac vos considerationem non habentes, id quod præfati homines ad opus nostrum solvere deberent de subsidio prædicto, ab eis, sicut de aliis de comitatu prædicto, cùm omni festinatione quâ possetis, levare intendisse; & nobis supplicantium, ut vellemus, præmissis consideratis, præfatis hominibus in relevationem statûs sui, mitigationem & remissionem, de eo quod ipsi solvere tenentur prætextu subsidii illius facere aliquales, pro pleniori informatione super præmissis habendâ, &, ut eorum supplicationi in hâc parte gratiotiùs annuere possemus;

Assignavimus dilectos & fideles nostros Rogerum Deyncourt, Edwardum Chaundos, Rogerum de Baukwell', & Godefridum Folejaumbe, tres & duos eorum, ad inquirendum per sacramentum proborum & legalium hominum de comitatu prædicto, per quos rei veritas melius sciri posset, si ecclesia, villa, bona, & catalla prædicta combusta fuissent, sicut prædictum est, necne;

Et si sic, tunc quo casu, quo tempore, qualiter, & quo modo; & si præfati homines post combustionem prædictam aliqualiter forent relevati, necnè;

Et si sic, tunc in quanto, qualiter, & quomodo, & de quanto deteriorati fuerint ex causâ supradictâ, & quanta pecuniæ summa de præfatis hominibus de subsidio prædicto nunc levari poterit ad opus nostrum.

Jamque per inquisitionem indè per præfatos fidèles nostros de mandato nostro sic captam, & in cancellariâ nostrâ retornatam, sit compertum, quod ecclesia prædicta cum libris, campanili, campanis, vestimentis, & omnibus aliis & singulis ornamentis ejusdem, & villa supradicta, exceptis quatuor mesuagiis ad finem villæ illius, & omnia bona & catalla in dictis ecclesiâ & villâ existentia, die Jovis proximò ante diem Dominicam in Ramis Palmarum proximo præteritam, circa horam vesperarum, casu fortuito totaliter combusta & consumpta;

Et dicti homines villæ prædictæ ex causâ prædictâ usque ad summam mille librarum & amplius deteriorati extiterunt; & quod postmodum relevati non existunt, quodque de eisdem hominibus nichil de subsidio prædicto, propter eorum inopiam, ad opus nostrum levari poterit ex hac causâ:

Nos, ad combustionem & destructionem prædictas considerationem habentes, ac volentes eo prætextu cum præfatis hominibus in relevationem statûs sui in hâc parte agere gratiosè, dedimus eis respectum de portione ipsos de subsidio prædicto contingente, usque ad festum Purificationis beatæ Mariæ Virginis proximò futurum:

Et ideò vobis mandamus quod ipsos homines respectum illum interim habere permittatis, in formâ prædictâ; & si quid ab eis de subsidio prædicto levaveritis, id eis interim restituatis, districtionem, si quam eis eâ occasione facta fuerit, sine dilatione interim relaxari facientes.

Teste custode prædicto, apud Berkhampsted, xxiiii. die Augusti.

De obside recipiendo, pro comite de Murref, loco comitis Marchiæ.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Rot. Scot. 14 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, venerabili patri, R. episcopo Dunolmensi, Gilberto de Umframvill comiti de Anegos, Henrico de Percy, & Radulpho de Nevyll, salutem.

Sciatis quod, cum Johannes comes de Murref, nuper de guerrâ captus, & infra regnum nostrum Angliæ detentus sub custodiâ carcerali, per vos, juxta potestatem vobis per nos traditam sub certâ formâ, usque ad festum Sancti Michaelis proximò futurum deliberatus existat;

Ita quod idem comes tunc, vel infra tres septimanas proximò sequentes, si propter corporis sui invalitudinem, vel aliâ causâ legitimâ, ad vos ad dictum festum redire nequiverit, vobis restituatur, modo quo priùs sub custodiâ detinendus;

Et Patricius de Dumbar comes Marchiæ, Alexander de Seton, Willielmus de Levyngston, Willielmus Bullok, & Reginaldus More, vobis in obsides se reddiderint pro eodem, infra dictum regnum nostrum Angliæ custodiendos;

Nos, de circumspectione & fidelitate vestrâ probatâ pleniùs confidentes, vobis, tribus, & duobus vestrûm, damus plenam, tenore præsentium, potestatem recipiendi, loco præfati comitis Marchiæ, si dictus comes de Murref prorogationem redditionis suæ, ob aliquas certas causas, à vobis, tribus, vel duobus vestrûm habuerit, & prædictus comes Marchiæ ultra dictum festum Sancti Michaelis pro obside noluerit detineri, Willielmum de Douglas, & alias personas de Scotiâ, quas noveritis assumendas, in obsides sub salvâ custodiâ infra dictum regnum nostrum Angliæ, prout expedire videritis, detinendas quousque de dicto comite de Murref fiat, ut prædicitur, restitutio personalis;

Promittentes nos ratum & firmum habituros quicquid per vos, quatuor, tres, vel duos vestrûm, actum & factum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Teste custode prædicto, apud Berkhamsted, xxv. die Augusti.

Per ipsum custodem & concilium.

De proclamatione faciendâ pro mercatoribus Ispanniæ.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 46. d. in Turr. Lond.

LE Roi au visconte de Norffolc & Suffolc, salutz.
Come, noz chers & foials, bones gentz de Flandres, eient empris de garder, sanz damage, touz les marchantz des parties d'Espayne, qi voudrent venir a mesmes les parties de Flandres, ove lour biens & marchandises, a guise de marchant, deinz la terre de Flandres, & le Strome de mesme la terre, & se soient obligez, a eux, en restitution des damages, si nuls y soient faitz a mesmes les marchantz d'Espaigne, par roberie, tort, ou grevance, par gentz de nostre roialme d'Engleterre, de Flandres, ou autres aherdantz a eux;

Et nous, pur le bone service que les ditz bones gentz de Flandres nous ount fait, & pur le grant lieu q'ils nous teignent de jour en autre en nostre presente guerre, nemye sanz grantz custages de eux, & auxint pur bien d'amur enter nous & eux de meolz norir;

Voillantz purvoier a lour indempnitee en ceste partie, eons promis, par noz lettres patentes, que, en cas que nule roberie, ou damage, soit fait a nul marchant d'Espayne, deinz la terre de Flandres & Strome susditz, par ascun de nostre roialme d'Engleterre, que Dieu defend, adonque nous soiens tenuz de sauver les dites gents de Flandres de damage celle partie;

Vous mandoms que, veues cestes, hastivement facez crier & overtement puplier, de par nous, en les portz de la meer, & par aillours deinz vostre baillie, es lieus ou vous verrez que soit afaire, auxibien deinz franchise, come dehors, que nul de nostre roialme d'Engleterre, sur peyne de quan que il purra forfaire devers nous, ne face mal, moleste, ne damage, a nul marchant d'Espaigne, en venant come loial marchant a les dites parties de Flandres, dedeinz mesme la terre, ou le Strome d'icelle, en leur persones, biens, ou marchandies queconques; & ce en nul manere ne lessez.

Don' souz nostre grant seal a Windesore, le primer jour de Septembre.

Per breve de privato sigillo.

En mesme la manere est mande a touz les viscountes souzescriptes; videlicet,

Ebor'.	*Lincoln'.*	*Somerset'.*
Dorset'.	*Surr'.*	*Sussex'.*
Glouc'.	*Northumbr'.*	*Cumbr'.*
Westmerl'.	*Essex'.*	*Hert'.*
Kent'.	*Southt'.*	*London'.*
Devon'.	*Cornub'.*	

Carta data in campis Regis juxta Turnacum.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Pat. 14 Edw. III. p. 1. m. 33. in Turr. Lond.

EDWARDUS, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & dominus Hiberniæ, omnibus ad quos præsentes litteræ pervenerint, salutem.

Sciatis quod, cum nos pridem, intuitu fidelis obsequii, nobis per dilectum & fidelem nostrum, Robinum de Foresta impensi, & imposterùm impendendi, concesserimus eidem Robino centum marcas sterlingorum, percipiendas, ad totam vitam ipsius Robini, annis singulis, de custumis nostris in portu de Sancto Botholpho, ad duos terminos, per æquales portiones;

Unam, videlicet, medietatem in festo Natalis Domini, & aliam medietatem in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, prout in litteris nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur:

Jamque idem Robinus nobis supplicaverit, ut dictas centum marcas annuas in personam dilecti mercatoris nostri, Godekini de Revele senioris transferre dignaremur:

Nos, de consilio & assensu prælatorum, comitum, baronum, & aliorum magnatum, in parliamento nostro, apud Westm', ad diem Mercurii, proximi post diem Dominicam in medio Quadragesimæ, proximò præteritam, tento, existentium, tam consideratione dicti Robini, qui, non obstante translatione dictarum centum marcarum, ab eo in personam dicti Godekini faciendâ, ad serviendum nobis fideliter, sicut prius, se per litteras suas firmiter obligavit, quam prætextu boni servitii per dictum Godekinum, super hoc nobis similiter supplicantem, impensi;

Volentes supplicationi prædictæ annuere gratiosè, dedimus & concessimus pro nobis & hæredibus nostris, eidem Godekino centum marcas, quas præfato Robino aliàs concessimus, ut præfatur, habendas & percipiendas dicto Godekino, ad totam vitam suam annuatim, de custumis nostris in portu prædicto, ad quorumcumque manus, & ex quacumque causâ, imposterùm devenerint, vel quibuscumque easdem custumas, & qualicumque causâ assignari contigerit, per manus collectorum dictarum custumarum, qui nunc sunt, vel qui pro tempore fuerint, ad festa Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ & Nativitatis beatæ Mariæ Virginis, per æquales portiones, aliquâ guerrâ motâ, vel imposterùm movendâ, seu aliquibus statutis, lege, aut ordinationibus, jam factis, vel per nos, aut concilium nostrum, ex quibuscumque causis, faciendis, aut alio impedimento quocumque, non obstantibus.

In cujus rei testimonium has litteras nostras fieri fecimus patentes.

Hiis testibus,
Venerabilibus patribus, Johanne Cantuar' archiepisco, totius Angliæ primati,
Henrico Lincoln', & Roberto Cicestr', } *episcopis,*
Henrico de Lancastr', Derb', Willielmo de Bohun, Norhampton', Richardo, Arundell' Thoma de Bello Campo, Warwic', & Willielmo de Clynton, Huntingdon', } *comitibus.*
Thoma Wake de Lydell.
Galfrido le Scrop.
Willielmo de Kildesby, & aliis.

Dat' in campis juxta Tornacum, vi. die Septembris, anno regni nostri Angliæ quartodecimo, regni verò nostri Franciæ primo.

De protectione pro attornatis Sanctæ Praxedis cardinalis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Pat. 14 Edw. III. p. 3. m. 41. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis captoribus lanarum, ac omnibus ballivis & fidelibus suis, in civitate London', & comitatu Surriæ, tam infra libertates quam extra, ad quos præsentes literæ pervenerint, salutem.

Sciatis quod, cum concesserimus venerabili patri, Petro tituli Sanctæ Praxedis presbitero cardinali, prætextu laudabilis gestûs sui erga nos, in expeditione negotiorum nostrorum, in partibus transmarinis, quod ipse sexaginta saccos lanæ in civitate & comitatu illis emere, & eos usque portum London' cariare, & exindè usque Bruges in Flandria ducere possit, pro liberatione suâ indè ibidem faciendâ;

Ac idem cardinalis, dilectos nobis, Petrum Cenu & Bernardum Dini de Florentia, ad dictos sexaginta saccos lanæ, ad opus ipsius cardinalis, emendum, & usque portum prædictum cariandum, deputaverit loco sui, suscepimus ipsos Petrum & Bernardum, & eorum alterum, dictos sexaginta saccos lanæ ad opus ejusdem cardinalis emendo, & eos usque portum prædictum cariando, necnon lanas illas, in protectionem & defensionem nostram specialem:

Et ideò vobis mandamus quod, &c. *prout in litteris de protectione.*

In cujus, &c. usque ad festum Omnium Sanctorum proximò futurum duraturas.

Teste custode Angliæ, apud Wyndesore, xiii. die Septembris.

Per ipsum custodem & concilium.

Pro collectoribus cardinalium, de veniendo coram concilio Regis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 31. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, J. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ primati, salutem.

Quia super aliquibus urgentibus negotiis, nos & expeditionem nostram intimè contingentibus, per collectores procurationum cardinalium infra dictum regnum nostrum Angliæ, volumus celeriter informari;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod venire faciatis coram concilio nostro, apud Westm', à die Sancti Michaelis proximò futuro, in quindecim dies, collectores procurationum prædictarum in diœcese vestrâ;

Ita quod tunc sint ibidem, absque ulteriori dilatione, in propriis personis suis, ad informandum dictum concilium nostrum super dictis negotiis, & aliis quæ eis ex parte nostrâ per idem concilium pleniùs exponentur;

Et ad faciendum ulteriùs quod ordinari & concordari contigerit in præmissis, significantes eisdem quod hoc, sub gravi incumbenti periculo, non omittant, & tunc dictum concilium nostrum, sub sigillo vestro, certificantes de nominibus eorumdem.

Teste custode Angliæ, apud Andovere, xx. die Septembris.

Per ipsum custodem & concilium.

Consimilia brevia diriguntur singulis episcopis per Angliam & Walliam.

Quod vicecomes Eborum recipiat comitem de Murref in custodiam, nisi liberatio ejus temporaria renovetur.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Rot. Scot. 14 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Quia Johannes comes de Murref, nuper de guerrâ captus, & infra regnum nostrum Angliæ detentus sub custodiâ carcerali;

Et postmodum, pro quibusdam obsidibus, de terrâ Scotiæ, pro eodem comite redditis, deliberatus, ad instans festum Sancti Michaelis proximò futurum est ad dictam custodiam rediturus, in eâdem detinendus;

Nisi tunc dictam deliberationem ejusdem comitis per dilectos & fideles nostros, venerabilem patrem, R. Dunolm' episcopum, Gilbertum de Umframvill comitem de Anegos, Henricum de Percy, & Radulfum de Nevill, tres vel duos eorum, juxta potestatem sibi à nobis traditam, ulterius contigerit prorogari;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod ad præfatos, episcopum, comitem de Anegos, Henricum, & Radulphum, tres vel duos eorum, qui corpus præfati comitis de Murref sunt taliter recepturi, personaliter accedas, ita quod sis cum eisdem, in dicto festo ad ultimum, ad recipiendum corpus ejusdem comitis de Murref, & salvò & securè custodiendum quousque de eo aliter duxerimus ordinandum, nisi deliberatio ejusdem fuerit, ut prædicitur, prorogata: & de custubus, quos in hâc parte apposueris, cum illos sciverimus, tibi in compoto tuo debitam allocationem habere faciemus.

Teste custode apud Andovere, xxv. die Septembris.

Per ipsum custodem & concilium.

Forma treugarum inter Regem & Philippum de Valesio, ac inter Anglicos & Scotos, concordatarum.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Bibl. Cotton. Otho D. 11. f. 113.

ATOUZ ceux, qui cestes patentes letres verront,
Johan, par la grace de Dieu, Roi de Boesme & counte de Lucenburgh,
Andulfs evesque de Lieges,
Raufs duk de Loreyne,
Aymes counte de Savoye, &
Johan counte d'Ermynaks,
salutz & connissuance de verite.

Savoir fesoms a touz que, a doner & otroyer les trewes & le respit, entre hautz & puissantz princes les deux Rois de France & d'Angleterre, pur eux, lour aidantz, & lour allies, soient princes, prelatz, barons, ou autre manere de gent, quel qils soient, de seint eglise ou seculer, & les queux trewes & respit, hautz hommes & puissantz,

Le duks de Brabant,
Le duks de Geller,
Le markys de Julers, &
Monsieur Johan de Henaud, &
Lui sire Beaumont, d'une parte,
Et nous, chevaliers desusditz, d'autre parte,

par le poair, a nous & as autres desus nomes donez par les ditz Rois, otroyames, couvenceames, & fiansames par nos foy, de mayn en auter, pur les ditz Rois, lour aidantz, & lour allies, quels q'ils soint, chescun de sa partie, del jourdehuy jesqes'al jour de la nativite de Seint Johan de Baptiste procheyn ensuant, & tot le jour & l'endemeyne jesqes al solail levaunt;

A cest tractye, otrye, couvenence, accorde, & fiaunces, par les counsails les ditz Rois, & par nous, en a fourme & en manere q'ensuyt:

OMNIBUS præsentes literas inspecturis,
Johannes, per Dei gratiam, Rex Boemiæ & comes Lucentisburgi,
Arnulfus episcopus Leodiensis,
Radulphus dux Lotharingiæ,
Aymo comes Sabaudiæ,
Johannes comes de Armeniaco,
salutem & notitiam veritatis.

Omnibus notum facimus, quod, ad dandas vel concedendas treugas seu inducias inter altos & potentes principes, duos Reges Franciæ & Angliæ, pro ipsis, & pro adjutoribus suis, ac confœderatis, sive sint principes, prælati, vel barones, aliæve gentes, cujuscunque conditionis sint, ecclesiasticæ vel seculares, quas dictas treugas, seu inducias, alti homines ac potentes,

Dux Brabantiæ,
Dux de Gueldria,
Marchisius de Juillers, ac
Dominus de Hanonia, &
Dominus de Bellomonte, ex unâ parte,
Et nos, prædicti milites, ex alterâ parte,

per potestatem, nobis & aliis prænominatis datam per prædictos Reges, concessimus, pacto firmavimus, & quilibet nostrûm per fidem suam, positâ manu in altare, ex parte dictorum Regum & adjutorum & confœderatorum suorum, qualescunque sint, quilibet de parte suâ, ab hodierno die usque ad diem Nativitatis beati Johannis Baptistæ proximò venientem, & per diem totam integram usque ad diem sequentem in ortu solis;

Et hoc fuit tractatum, concessum, pacto firmatum, concordatum, & affirmatum, per consilium prædictorum Regum, & per nos, in modum & formam quæ sequitur:

I. Premierement, que, durantz les ditz trewes, nulle novelle, ne mesprissure, ne se face, de l'une partes sour l'autre, en prejudice des ditz trewes, & respit.

II. Item, Est accorde, en les ditz trewes, qe les ditz seignieurs, lour aidauntz, coadjutours, & allies, quels q'ils soient, demoerent en tiele possession, & en tiel seisine, q'ils sont ajourdehuy, de touz les biens, terres & possessions, q'ils tiegnent, & ount acquis, en qiqunqe manere que ceo soit, les ditz trewes durauntz.

III. Item, Est accorde que les ditz seignieurs, lour coadjutours, & allies, quels q'ils soient, purront aler sauvement de l'une pais en l'autre ; & touz marchantz, ove totes marchandises ; & tote manere des gentz, & des biens, & purveaunces, taunt par terre, com par mier & par ew, auxi franchement, q'ils soleient aler & venir en temps devantiers les armees dez ditz Rois : en paiaunt les paiages & rovages, come acustome fust auncienement, excepts les baniz, qui sont baniz de ditz roialmes, ou ascun de yceux, pur autre cause, qui pur le guerre des ditz Rois, mes les barons de Gascoigne, & de la duchee de Guyenne, & autres persones de Gascoigne & de la dite duche, soient baniz ou autres, serront comprise es ditz trewes, & purront aller & venir de l'une pais en l'autre, durauntz les ditz trewes.

IV. Item, Est accorde que les deux Rois ne procurent, ne ferront procurer par eux, ne par altres, que nulle novelle ne outrees se facent par la eglise de Rome, ou par autres de seinte eglise, quels q'ils soient, sur asqun des ditz Rois, de ses adjutours, & allies, quels q'ils soient, ne sour lour terres, ou de lour suggitz, par encheson de la ditte guerre, ou par autre cause, ne pur service, que les dites allies & coadjutours eient faitz as ditz Rois, ou a ascun de yceux ; & si nostre seinte piere, le Pape, ou altres, les voillent faire, les deux Rois les destourberont, a lour poair, sans mal engyn, les ditz trewes durauntz.

V. Item, Est accorde, qe de meyntenant les trewes soient criez en les deux hosts ; & soient tenuz de les tenir & garder touz les persones, presentz & altres, quels q'ils sont, qui savoir le poupt & deyvont.

VI. Item, Est accorde que, dedenz vignt jours acompte le jourdehuy, chescun des Rois les f'ra crier en Gascoigne, & en la duche d'Aquitain, en la terre q'il tient, & possedient, auxint q'ils soient notoirmente scienz.

VII. Item, Est accorde que, si par ascun des ditz Rois, par lour gentz, ou lour allies, & coadjutours, ascun siege soit mys en Gascoigne, ou en la duche d'Aquitaine, ou en altres isles de mier, en Gerneseye, ou Jerseye, ou aillours, les seiges se leveront si tost com les trewes vendront a lour conissaunce ; & que quatorz persones, c'est assavoir, septs persones de partie chescun les ditz Rois, entrent en les villes, chastels, & forteletz, qui serront assiegez ; &, les trewes finissantz, deivoerent & soient myses en tel nombre & quantite des vivres & persones, com ils serront troves par les ditz quatorz persones.

VIII. Item, Est accorde que les baniz & futyz du pais de Flandres, qe ount este de le partie le Roi de Fraunce, ne purront, durantz les ditz trewes, entrer ne venir en Flandres ; &, si trove fust qui asqun de yceux alast encontre les trewes, dedenz le roialme, ove son poair homme freit de lui justiser ; & serroient forfaitz tout ses biens, q'il avoit en Flandres.

IX. Item, Est accorde que les dettes, dues a Araz, Crispineux, ou as altres villes, en la roialme de France, ne soient demandez, ne executz, les ditz trewes durauntz.

X. Item, Est accorde que, durauntz les ditz trewes, touz persons, pris en cest guerre, serront relaxes si n'estoit qu'ils estoient redemptes devant la date de cestes presentes trewes ; sauve ensi que les ditz persons reveignent, par lour foits & serements de venir en lour prisones, les ditz trewes faillauntz ; & s'il avenoit que ascun person fut rebel de venir en prisone, lui sire, desouth que il serroit, lui constreynderoyt de revenir en sa prisone.

XI. Item, Est accorde qui touz les levees, quels q'ils soient, faites devant les ditz trewes, en temps de guerre, soient des biens espirituels ou autrement, demoerent levez, sanz faire restitution les ditz trewes demorauntz.

XII. Item, Est accorde qui bons trewes se teignent entre les Anglois & les Escotz, lour seignieur, lour aidauntz & lour allies, sour soeffeaunce de la guerre, q'ils ount entre eux, a durer jesqes a la Nativite de Seinte Johan le Baptists ; & qi certeynes persones soient deputez, par les ditz parties, d'estre, a certeyn jour, & lieu, sour les marches d'Engleterre & d'Escoce, pur affermer les ditz trewes, sour tieles condicions, come autre foitz fust acustumes en celes parties ; issint que, durauntz les ditz trewes, les Franceis, ne lour sire, ne les conforterent des gentz, ne armes ; &, en cas que les gentz d'Escoce, ou lour seignieur, ne se vorront assentir as ditz trewes, ou les enfreyndroint, adonques ne lui ferroient Franceis, ne lour sire, nul comfort, durauntz ditz trewes.

XIII. Item, Est accorde qui les ditz trewes serront notifiez en Engleterre, & en Escoce, dedenz vignt & cinque jours apres la date de cestes letres.

I. Primò, quod durantibus dictis treugis nulla novitas, nullum malum, vel gravamen, fiet, ab unâ parte super alterum, in præjudicium dictarum treugarum, seu induciarum.

II. Item, Concordatum est quod dicti domini, coadjutores & confœderati, quicumque sint, in tali possessione & saisinâ, sicut de hodiernâ sunt, de omnibus bonis, terris, & possessionibus, quas modò tenent, & acquisierunt, quolibet modo, durantibus dictis treugis, remanebunt.

III. Item, Concordatum est quod, durantibus dictis treugis, dicti domini, coadjutores & confœderati, quicumque sint illi, poterunt pacificè ire de terrâ ad terram ; & omnes mercatores, cum mercimoniis ipsorum, necnon & omnes personæ, & omnia bona, & omnes providentiæ, tam per terram quam per mare & aquam, ire & venire liberè, sicut facere solebant temporibus ante exercitus Regum prædictorum ; solvendo tamen pedagia, & roagia, cum consuetudinibus antiquitùs assuetis, exceptis bannitis, qu banniti sunt de dictis regnis, vel aliquo ipsorum, pro aliquo forisfacto, quam pro guerrâ Regum prædictorum, sed barones de Vasconia, ac de ducatu Aquitaniæ, cum aliis personis, quæ sunt de Vasconia, ac de ducatu eodem, qui sunt banniti, vel aliter, in prædictis treugis comprehendentur, ac de uno regno poterunt ad alium regnum securè, durantibus treugis prædictis, ire & venire.

IV. Item, Concordatum est quod prædicti duo Reges non poterunt procurare, nec procurari facere per ipsos, nec per alios, quod aliqua novitas seu gravamen fiant per curiam Romanam, vel per alias personas ecclesiasticas, qualescumque sint illæ, super aliquo modo dictorum Regum, coadjutorum, & confœderatorum ipsorum, nec super terris ipsorum, vel subditorum eorundem, occasione dictæ guerræ, vel pro aliâ causâ, seu etiam pro aliquo servitio, impenso ab ipsis confœderatis vel eorum coadjutoribus, Regibus sæpedictis, vel cuilibet ipsorum ; & si, pater sanctus, Summus Pontifex, vel aliqua alia persona, hoc vellet facere, dicti duo Reges hoc impedirent, pro posse suo sine malo ingenio, durantibus dictis treugis.

V. Item, Concordatum est, quod statim treugæ in utroque exercitu proclamentur ; & teneantur eas servare & custodire omnes personæ, præsentes & aliæ, quæ easdem vel possent vel debeant deprehendere.

VI. Item, Concordatum est quod infra viginti dies, ab hodiernâ die computandos, quilibet dictorum Regum, in Vasconiâ, & in ducatu Aquitaniæ, in terris quas nunc tenent & possident, facient dictas treugas proclamari, ad istum finem, ut pro scitis & notoriis habeantur.

VII. Item, Concordatum est quod, si per aliquem dictorum Regum, per gentes suas, seu confœderatos, vel adjutores ipsorum, aliquæ obsidiones positæ sunt in Vasconiâ, & in ducatu Aquitaniæ, seu aliquibus insulis maris, in Guerrisiaco, vel Gornesiaco, vel alibi, omnes istæ obsidiones solventur, simul ac prædictæ treugæ ad notitiam obsidentium devenient ; & quatuordecim personæ, viz. septem pro quolibet dictorum Regum, intrabunt in villis, castris, seu fortalitiis, obsessis exnunc ; &, finitis treugis, provideantur numero & quantitate victualium & personarum, in quali invenientur per dictas quatuordecim personas supradictas.

VIII. Item, Concordatum est quod banniti & fugitivi de terrâ Flandriæ, qui sunt & fuerunt de parte Regis Franciæ, non poterunt, in Flandriam, dictis treugis durantibus, intrare seu venire ; &, si ita esset quod aliqui prædictorum irent contra treugas, infra regnum fieret de eis justitia ; & omnia bona, quæ haberent in terrâ Flandriæ, essent confiscata.

XI. Item, Concordatum est quod debita apud Attrebatum, Crespinetis, seu aliis quibuscumque, villis, infra regnum Franciæ, non repetentur, nec exigentur, durantibus dictis treugis.

X. Item, Concordatum est quod omnes captivi, seu prisonarii, in istâ guerrâ, durantibus dictis treugis, relaxabuntur à prisonis suis, ad eas, per fidem suam, & juramentum suum quilibet, revertendo, nisi ita esset quod essent redempti ante datam treugarum istarum præsentium ; salvo etiam quod dicti prisonarii revertentur ad prisonas suas, per fidem suam & juramentum, deficientibus dictis treugis ; &, si contigerit quod aliquis prisonarius esset rebellis ad prisonam suam revertendi, dominus, sub quo esset, cogeret eum ad hoc faciendum indilatè.

XI. Item, Ordinatum est quod omnia levata, qualiacumque sint, & qualitercumque sint, ante dictas treugas, tempore guerræ, sive sint de bonis spiritualibus vel aliter, remanebunt levata, sine hoc quod aliquis teneatur ad restitutionem durantibus dictis treugis.

XII. Item, Concordatum est quod exnunc treugæ capiuntur inter Anglicos & Scotos, dominum eorum, coadjutores, & confœderatos eorum, super sufferentiâ guerræ, quam habent inter ipsos, usque ad Nativitatem beati Johannis Baptistæ duraturæ ; & quod certæ personæ sint deputatæ, per dictas partes, ad conveniendum, ad certam diem, & certum locum, in confiniis Angliæ & Scotiæ, ad dictas treugas confirmandas sub tali conditione, sicut aliàs consuetum est in partibus illis ; ita quod, durantibus dictis treugis, Franci, nec dominus eorum, in aliquo non fortificarent eos, nec in gentibus, nec in armis ; & in casu quod gentes Scotiæ, & dominus eorum, dictis treugis non vellent assentire, vel eas vellent infringere, tunc Franci, nec dominus eorum, non fortificarent eos, durantibus dictis treugis.

XIII. Item, Concordatum est quod istæ prædictæ treugæ erunt notificatæ, in partibus Angliæ & Scotiæ, infra viginti & quinque dies, post datam præsentium literarum.

XIV. Item, Est acorde q'en ceux trewes soient comprise,
Lui Espaniol,
Lui Cateleyn,
Lui Genuoys,
Lui Provincial,
L'evesque & lui capiters de Caumbray,
La ville de Caumbray,
Les chastels de Caumbresyns, & touz les Caumbresyns,
Et auxint lui sire de Bret, le viscount de Fraunciak,
Gasteyn del Isle, & lui seigneur de Treubon,
Monsieur Johan de Vervin, & lui seignieur de Roen,

En tesmoignaunce de ceo nous avoms seales cestes letres patentes de noz seales, faites, & accordes, & donez, en la eglise de Espletin, le Lundi, le xxv. jour de Septembre, l'an de Grace mille trois cent & quarante.

XIV. Item, Concordatum est quod in istis treugis comprehenduntur,
Hispani,
Castellani,
Januenses,
Et Provinciales,
Episcopus cum capitulo Cameracensi,
Villa Cameracensis,
Et castellum Cameracense cum omnibus Cameracensibus,
Dominus de la Bret, vicecomes Fronsaci,
Gasto de Insula, dominus de Treubon,
Dominus Johannes de Vervinno, dominus de Roya.

In cujus rei testimonium præsentes literas nostris sigillis sigillavimus, factas, concordatas, & datas, in ecclesia de Espechin, die Lunæ, xxv. Septembris, anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo.

De treugis antedictis publicandis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 32. d. in Turr. Lond.

LE Roi au visconte de Kent, salutz. Come une trewe, ou respit, soit pris, entre nous & Philip de Valoys, par
Johan Roy de Boheme & conte de Luxenburgh,
Adulph evesque de Lieges,
Raouls ducs de Lorheine,
Eymes conte de Savoye, &
Johan conte d'Armenyak, d'une part;
Et les ducs de Brabant & de Gelre,
Le markys de Julyers, &
Monseur Johan de Hanonia, sire de Beaumont, d'autre part;

pur nous & le dit Philip, noz aidantz & alliez, soient ils prince, prelat, baron, ou autre manere de gent, quel q'ils soient, de seint eglise ou seculer, a durer tanque a la feste de la Nativite Seint Johan le Baptistre, prechein avenir, & le jour tout, & lendemeyne jesqes au solail levant;

Et soit acordez, entre autres choses, que les dites trewes durantes, nous & le dit Philip, & noz coadjutors & alliez, quel q'ils soient, purront aler sauvement de l'un pais en l'autre, & toutz marchantz, ove totes leur marchandises, & tote manere de gent, & de biens & purveances, tant per terre, come per mier & per eawe, auxi franchement come ils soloient venir & aler en temps de noz devanciers Rois d'Engleterre & de France, en paiant les payages & voynages, que en ad acustumez avant ces heures, exceptes les bannys qui sont banny des dites royalmes, ou ascun d'iceux, pur autre cause, que pur la guerre mue entre nous & le dit Philip, mais les barons de Gascoigne, & de la duchie de Guyene, & autres persones de Gascoigne, & de la dite duchie, soient banniz ou autre, soient compris es dites trewes, & purront aler & venir, des uns pais es autres, durantes, les dites trewes:

Et soient auxint compris deinz les dites trewes,
Ly Espaigniel,
Ly Catelayn,
Ly Geneneys,
Ly Provincial,
Ly evesque & les chapitres de Caumbrey,
Ly chasteaux en Chaumbresis, & tote ly Caumbresyn,
Et auxint ly sire de le Bret le viscontè de Fronsak,
Gaston del Islé & le seigneur de Tyeubon,
Monseur Johan de Veurvy & le seigneur de Reye,
sicome en les dites trewes est plus pleneyment contenuz;

Nous, depuis que les dites trewes est crie par terre & par mier devers les parties de France, Alemayne, Brabant, & Flandres, & ailleurs, si plest il a nous q' elle soit criez par terre & par mere devers les parties d'Engleterre, & ailleurs, es lieus busoignables, par qoi vous mandons que, veues cestes, en les portz de meer, & par aillours, deinz vostre baillie, ou vous verrez que soit affaire, auxibien deinz franchise, come dehors, facez crier & overtement puplier, & tant come en vous est fermement garder, l'acord & choses desusdites, tanque as jour & heure avantditz, & que rien soit fait ne attemptez encontre la forme de mesme l'acord.

Don' a Loundres, le vime jour d'Qctobr'.

Per ipsum custodem & concilium.

Autiel mandement est direct, souz mesme la date, as viscontes desouzescriptz, cestassaver, de

Londres.	*Suth't'.*
Northumbr'.	*Somers'.*
Everwyk.	*Dors'.*
Nicole.	*Devenesshire.*
Norff'.	*Cornewaill'.*
Suff'.	*Lancastr'.*
Essex.	*Cumbreland.*
Kent.	*Glouc'.*
Sussex.	*Hereford'.*

& as toutz autres viscountz d'Engleterre.

Item semblable mandement est direct à William de Clynton conte de Huntyngdon' gardein des Cynk Portz, & as mairs & baillifs des villes desouznomez; c'est assaver,

As mairs { *de Wynchelse.* / *de la Rye.* / *de Hastynges.* / *de Faversham.* / *de Portesmuth'.* }

As baillifs de Shorham.
As baillifs de Pevenseye.
Au maire de Bristuyt.
As baillifs del Isle de Wyght.
As baillifs de Maldon.
As baillifs de Blakeneye.
As baillifs de Seint Botulph'.
As baillifs de Salteneye.
As baillifs de Saltfleteby.
As baillifs de Waynflete.
As baillifs de Ravenesere.
As baillifs de Scardeburgh'.
As baillifs de Whiteby.
As baillifs de Plymmuth'.
Au maire de Grymmesby.
Au maire de Sandewyz.
Au maire de Suth't'.
Au maire d'Excestr'.
Au maire de Cicestr'.
Au maire de Cestre.
Au maire de Kyngeston sur Hull.
Au maire de Grande Jernemuth'.
As baillifs de Donewiz.
Au baillifs de Gippewiz.
As baillifs de Seford'.
As baillifs de Herewiz.
As baillifs d'Oreford'.
As baillifs de Goseford.
Au maire de Dovorre.
Au mair de Hethe.
Au mair de Romenhale,
As baillifs de Carnarvon.
As baillifs de Aberconewey.
As baillifs de Dertemuth od le port de Totenrys.
As baillifs de Melcombe & Weymouth.
As baillifs de Hertelpol.

Item autiel mandement est direct as seigneurs desouzecriptz, ent changiez ce qest a changer; c'estassaver,

Al evesque de Duresme.
Au ducs de Cornwaille & conte de Cestre.
A la justice d'Irlande ou a son lieutenant.
As justices de Northgales & Suthgales, ou a leur lieutenant severalment.
Au gardein des Isles Jereseye, Serke, & Aureneye, ou a son lieutenant.

Pro baronibus Quinque Portuum.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 36. d. in Turr. Lond.

REX, venditoribus & assessoribus nonæ garbarum, agnorum, & vellerum, ac nonæ civitatum & burgorum, necnon quintædecimæ mercatorum forinsecorum, & aliorum in locis solitudinum & vastitatum manentium, nobis nuper concessarum in comitatu Kanc', salutem.

Quia dilecti nobis, barones & alii homines de Quinque Portubus ac cæteri de libertate eorumdem, asserunt se per cartas progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, & nostram, de decimis & quintisdecimis, & aliis quotis nobis & dictis progenitoribus nostris per communitatem regni nostri Angliæ concessis, quietos esse debere, & indè à tempore confectionis cartarum prædictarum, virtute earumdem, quietos fuisse;

Et nobis supplicarunt ut cum ipsi non modicos sumptus & expensas, tam in comitivâ nostrâ in ultimo progressu nostro supra mare, contra inimicos nostros, quam in obsequio nostro diversimodè fecerint, velimus eis de nonâ & quintadecimâ prædictis exonerari jubere;

Nos, præmissis attentis, volentes cum ipsis baronibus & hominibus graciosè agere in hâc parte, vobis mandamus quod demandæ quam præfatis baronibus & hominibus de dictis Quinque Portubus & de libertate eorumdem, pro nonâ & quintadecimâ prædictis, de propriis bonis suis nobis solvendis, faciatis supersederi usque ad quindenam Paschæ proximò futuram, ut interim, visâ cartâ prædictâ, tam pro nobis quam pro prædictis baronibus & hominibus in præmissis fieri faciamus quod rationabiliter fuerit faciendum:

Et districtionem, si quam eis eâ occasione fieri feceritis, interim sine dilatione relaxari faciatis.

Teste custode prædicto, apud Andevre, vii. die Octobris.

Per cons'.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis pro prædictis baronibus & hominibus de Quinque Portubus, sub eâdem datâ; videlicet,

Assessoribus & venditoribus nonæ garbarum, agnorum, & vellerum, & nonæ civitatum & burgorum, necnon quintedecimæ mercatorum, &c. in comitatu Surr'.

Assessoribus & venditoribus prædictis in com' Sussex'.

Per cons'.

Eodem modo mandatum est thes' & baronibus de scaccario, pro eisdem baronibus & hominibus Quinque Portuum, mutatis mutandis.

Teste ut supra.

Per cons'.

Ad Papam, pro Johanne de Gatesdene, milite, super servitio impenso in debellandis Gibelinis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Pat. & Cart. in part. transmar. 14 Ed. III. m. 2. d. in Turr. Lond.

SANCTISSIMO ac beatissimo patri in CHRISTO, domino Benedicto, &c. Edwardus, &c. devota pedum oscula beatorum;

Sedis apostolicæ circumspecta benignitas, etsi libenter erga devotos in donis gratiarum exuberet, illos tamen solet prærogativâ favoris & gratiâ prævenire, quos in ipsius obsequiis conspexerit laudabilius se gessisse.

Sanè, cum consiliarii & communitas civitatis vestræ Spoletanæ, pridem grata consideratione pensantes labores varios, quos, dilectus & fidelis noster Johannes de Gatesdene miles, de regno nostro Angliæ oriundus, in ducatu Spoletano contra Gibilinos, rebelles ecclesiæ, diù sustinuit, laudabiliter & strenuè se gerendo;

Et qualiter per dictos rebelles captus extitit, & diu detentus in carcere, amissis penitùs omnibus bonis suis; & proindè, volentes eum respicere munere gratioso, dederunt & concesserunt eidem Johanni, in recompensationem laborum & dampnorum hujusmodi, omnia terras & tenementa, ac bona mobilia & immobilia, quæ fuerunt quorumdam rebellium condempnatorum dictæ civitatis Spoletanæ, sicut in processibus & litteris, indè confectis, pleniùs dicitur contineri;

Vestræ clementiæ votivis affectibus supplicamus quatinùs, tam intuitu laudabilis obsequii, per dictum militem ecclesiæ Romanæ gratanter impensi, quam obtentu nostri, qui propter expertam ipsius probitatem suorum appetimus profectuum incrementa, velitis, si placet, concessionem & donationem prædictas, & ea quæ per dictos consiliarios & comunitatem facta sint in hâc parte, ex certâ scientiâ, pro dicto Johanne & hæredibus suis, imperpetuum misericorditer confirmare.

Et quia dictus Johannes alias terras & tenementa, ac possessiones, in dicto ducatu vestro Spoletano, quæ olim fuerunt quorumdam rebellium ecclesiæ Romanæ supradictæ condempnatorum, ex dimissione magistri Petri Maynade, quondam vicarii ducatûs memorati, pro certis mensuris bladi, ac pecuniæ summis, præfatæ Romanæ ecclesiæ annuatim solvendis, tenet in præsenti, placeat, quæsumus, sanctitati vestræ præfato Johanni concedere gratiosè dicta terras & tenementa, ac possessiones, tenenda sibi & hæredibus suis usque ad tertium gradum sub formâ memoratâ.

Ad ecclesiæ suæ sanctæ regimen & munimen, prædictam sanctitatem vestram conservet Altissimus per tempora longiora.

Dat' &c.

De inhibitione torneamentorum.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 38. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Bed' & Buk', salutem. Præcipimus tibi firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, in loco infra ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, ne quis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, turneare, burdeare, justas facere, aventuras quærere, seu alia facta armorum excercere præsumat, sine mandato nostro speciali:

Et si quos post proclamationem & inhibitionem hujusmodi, inveneris talia facta armorum excercere præsumentes, tunc eos unà cum equis, armaturis, & aliis rebus suis sine dilatione arestari, & ipsos in prisonâ nostrâ salvò custodiri facias, quousque aliud à nobis super hoc habueris in mandatis:

Et de nominibus illorum quos sic arestari feceris, nobis sic sub sigillo tuo distinctè & apertè constari facias; hoc breve nobis remittens.

Teste custode Angliæ apud Andevere, x. die Octobris.

Per ipsum Regem & con'.

Eodem modo præceptum est singulis vicecomitibus per Angliam sub eadem.

De navibus alicui extraneo non vendendis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 33. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Norff' & Suff', salutem. Quia navigium regni nostri Angliæ, per multa retroacta tempora, & maximè guerrina, ex causis variis deterioratum extitit & adhuc existit, & quamplures naves sunt deperditæ supra mare, in ejusdem regni periculum & nobis adversantium solatium manifesta;

Nos, volentes securitati & defensioni ipsius regni nostri modis quibus poterimus providere, advertentesque idem regnum posse securiùs defensari, si naves dicti regni nostri in manibus subditorum ejusdem regni custoditæ fuerint & retentæ;

Tibi præcipimus, districtiùs injungentes, quod statim, visis præsentibus, in singulis portubus maris ballivæ tuæ, ubi naves existunt, & locis aliis, ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, nè qui domini navium, aut alii quicumque, naves aliquas alicui, vel aliquibus personis extraneis, vendant, aut donent, seu a dicto regno nostro per hujusmodi venditiones aut donationes seu quovis alio colore, elongent, aut vendere, donare, seu elongare præsumant, clam vel palam, sub forisfacturâ navium, cæterorumque bonorum suorum quorumcumque.

Et de numero navium, tam majorum quam minorum, singulorum portuum dictæ ballivæ tuæ, & de nominibus illorum quorum fuerint dictæ naves, nos in cancellariâ nostrâ, citra octabas Sancti Martini proximò futuras, absque ulteriori dilatione certifices, sub periculo quod incumbit, & sub pœnâ viginti librarum, quas de terris & catallis tuis levari faciemus, si hoc præsens mandatum nostrum in formâ prædictâ non fueris executus:

Et nihilominus quosdam fideles nostros assignabimus ad inquirendum, & se informandum, de diligentiâ, & gestu tuo in quolibet præmissorum.

Hoc breve nobis remittens ad octabas supradictas.

Teste custode prædicto, apud Andover, xi. die Octobris.

Per ipsum custodem & concilium.

Consimilia brevia diriguntur singulis vicecomitibus Angliæ, quorum ballivæ mari se conjungunt sub eadem data; videlicet,

Vicecomiti Essex'.
Vic' London'.
Vic' Kanc'.
Vic' Sussex'.
Vic' Suthampton'.
Vic' Somers' & Dors'.
Vic' Devon'.
Vic' Cornub'.
Vic' Glouc'.
Vic' Lanc'.
Vic' Lincoln'.
Vic' Eborum.
Vic' Northumbr'.

Ad Papam, de credentiâ.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Rom. 14 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ, Rex, &c. Sub prægrandi fiduciâ, quam de fidelitate & circumspectione providâ dilecti & fidelis nostri, Reginaldi de Cobham, militis strenui & honesti, optinemus, ipsum ad pedes vestræ beatitudinis transmittimus, tam super statu negotiorum nostrorum quam super intentione nostrâ, & aliis nobis desiderabilibus, plenius informatum;

Cui præbere velitis, si placet, aditum & auditum, & verbis ejus, tanquam ab ore nostro prolatis, credulam dare fidem.

Conservet vos, &c.

Dat' apud Westm', xviii. die Octobris.

Ad Papam, pro dispensatione.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Rom. 14 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ, Rex, &c. Considerantes pridem meritorum eminentiam dilecti nobis, Roberti, filii dilecti & fidelis nostri, Roberti de Burghcher militis, qui laudabiliter profecit in studio litterarum, sanctitati vestræ per nostras supplicavimus litteras speciales, ut, cum idem Robertus de soluto genitus & solutâ, hiis turbationis temporibus, sedem adire timeat apostolicam pro dispensationis gratiâ super dicto defectu natalium impetrandâ, alicui prælato Angliæ ad dispensandum cum dicto Roberto, ut, dicto defectu non obstante, possit quodcumque beneficium ecclesiasticum, etiamsi curam habeat animarum, si sibi aliàs canonicè conferatur, recipere licitè & tenere, committere dignaremini vices apostolicæ potestatis.

Verùm, cum de dictæ supplicationis expeditione nondum nobis innotuerit rumor certus, preces votivas adicimus, humiliter supplicantes, quatinùs dictam dispensationem, si adhuc concessa non fuerit, misericorditer concedere dignemini, & ex uberiori dono gratiæ cum eodem Roberto, jam in vicesimo secundo anno ætatis suæ constituto, ut, hoc non obstante, possit beneficium curatum, aliàs sibi canonicè conferendum, licitè recipere & tenere, si placuerit, dispensare.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', xviii. Octobris.

De puritate conscientiæ Papalis, per falsas suggestiones, circumventâ.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Rom. 14 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ, Rex, &c. Sanctitatis Apostolicæ maturitas, in petræ fundamine solidata, non solet ad verba concuti suggerentium, set indignationis suæ cohibere consuevit aculeum, donec suggestio percurreret examinationem veritatis.

Sanè, cum per quosdam veritatis æmulos, vestræ clementiæ sit suggestum quod, cum magister Oliverius de Cerzeto, capellanus vester, & apostolici palatii causarum auditor, virtute cujusdam gratiæ, super quâdam præbendâ in ecclesiâ Lichefeld' sibi factæ, quendam nuncium cum suis litteris, per quas, venerabilem episcopum Coventr' & Lichefeld', & Robertum de Kildesby, germanum Willielmi de Kildesby, clerici nostri quam dilecti, citari mandabat ut certo termino coram eo, in dicto palatio, comparerent, ad partes ipsas specialiter destinasset;

Idem nuncius, cum ad civitatem London' venit, subitò captus fuit, & de mandato dictorum, Willielmi & Roberti, fuit, & est diro carceri mancipatus;

Et, ut dicti, Willielmus & Robertus, possent eorum ausum dampnabilem palliare, à curiâ nostrâ regiâ litteras impetrârunt, continentes dictum nuncium propter homicidium commissum per eum in partibus, ut minus veraciter asseritur, sic in carcere detineri debere, propter quod vestra sanctitas certis episcopis regni nostri Angliæ, per apostolica scripta mandavit, de citando prædictos, Willielmum & Robertum, ut infra certum terminum apostolico se conspectui repræsentent, vestris super præmissis beneplacitis pariturî.

Et quidem, si prædicti, Willielmus & Robertus, tantum facinus tam contemptibiliter commisissent, essent meritò urgentis animadversionis acrimoniâ percellendi, nec ipsos, quantocumque nobis familiares, in tanto, quod absit, flagitio faveremus, qui sacrosanctam Romanam ecclesiam revereri cupimus, ut debemus.

Set reverà, Pater sanctissime, qui talia suggesserunt, vestræ circumvenerunt conscientiæ puritatem; nam, sicut tam per juramentum dicti Willielmi, corporaliter præstitum coram nobis, quam per alias claras evidentias, nobis constat quod idem Willielmus captioni dicti nuncii, vel detentioni ejus in carcere, nusquam consensit, nec eas fieri procuravit, nec ratas habuit, set pro liberatione suâ instanter interposuit partes suas; undè in verbo veritatis regiæ contestamur, quod in hoc facto nichil est quod prædicto Willielmo debeat ad culpam rationabiliter imputari:

Et credimus etiam quod dictus germanus suus à sibi sic impositis similiter immunis:

Et, licet secundum jura regni nostri Angliæ, dictus nuncius ritè delatus extiterat atque captus, ob reverentiam tamen vestram & sedis apostolicæ ipsum liberari, mandavimus, abolitionem impositi sibi criminis concedentes.

Cum itaque dicti, Willielmus & Robertus, nostrorum habeant notitiam præcipuam agendorum, & propter expertam eorum fidelitatem, & locum magnum quem nobis tenere noscuntur, eorum jam carere præsentiâ nobis, nedùm valdè dampnosum, set cordi nostro foret admodum tædiosum; quinimò cùm dicti, Willielmus & Robertus, sint de familiaribus nostris præcipuis, & sic æmulis nostris de Franciâ & Alemanniâ, & aliis, plus exosi, patens instaret eis mortis vel confusionis extremæ periculum, si ad sanctitatis vestræ curiam jam transirent;

Cum, nisi per loca dictorum æmulorum, eis transitus non supersit, & scriptum est eis per fidedignos, quod est tam dolosa conspiratio contra eos, quod, si veniant ad curiam, eorumdem interitus est paratus;

Nos, considerantes timorem eorum justum & notorium, & quod de contemptu eis imposito penitùs sunt immunes, ac sperantes quod præmissis, & qualiter ipsorum obsequiis, præsertim istis temporibus, carere non possumus, clementer attentis, ipsis, consideratione nostri, ignoscet vestra benignitas istâ vice, illos nobiscum transire fecimus, itinere versus dictam curiam prætermisso;

Quamobrem sanctitati vestræ instantiùs & votiviùs, quo possumus, supplicamus quatinùs, dictorum clericorum nostrorum innocentiam habentes, si placet, super præmissis misericorditer excusatam, ab omni processu contra eos, occasione non comparitionis suæ coram vobis faciendo, supersederi jubere velitis ex causis præviis, ut est justum, ne, quod absit, prætextu mandati nostri, de morando, sub confidentiâ vestræ beatitudinis, ei facti, graventur vel aliqualiter involvantur.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', xviii. Octobris.

De lanis educendis pro liberatione, comitis Sarum.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 29. in Turr. Lond.

REX, collectoribus custumæ lanarum, coriorum, & pellium lanutarum in portu civitatis suæ London', salutem.

Deliberationem dilecti & fidelis nostri Willielmi de Monte Acuto comitis Sarum, qui per illos de Franciâ nuper de guerrâ hostiliter captus fuit, intimè cupientes, concessimus quod dilectus & fidelis noster Johannes de Pulteneye centum & sexaginta saccos lanæ per se, vel attornatos suos, in portu prædicto carcare, & eos usque Bruges in Flandriâ, custumas & subsidia indè debita solvendo, ducere possit, pro deliberatione prædicti comitis indè faciendâ:

Et ideò vobis mandamus quod prædictum Johannem, vel attornatos suos prædictos, dictos centum & sexaginta saccos lanæ in portu prædicto carcare, & eos usque partes prædictas, solutis priùs custumis & subsidiis indè debitis, ducere permittatis ex causâ prædictâ; quibuscumque mandatis nostris vobis in contrarium directis, non obstantibus.

Teste custode prædicto, apud Andevre, xviii. die Octobr'.

Per ipsum custodem & cons'.

De ducendo comitem de Murref usque Wyndesore.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III.

Pat. 14 Edw. III. p. 3. m. 14. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Henrico de Percy & Radulpho de Nevill, salutem.

Quia, ob certas causas specialiter nos moventes, volumus & ordinavimus quod Johannes comes de Murref, nuper de guerrâ captus, & in prisonâ infra regnum nostrum detentus, usque castrum nostrum de Wyndesore, cum omni celeritate quâ fieri poterit, ducatur, in eodem salvò custodiendus, quousque de liberatione suâ aliter fuerit ordinatum;

Vobis mandamus, districtiùs injungentes, quod statim, visis præsentibus, corpus præfati comitis, sive fuerit in custodiâ vestrâ, sive in custodiâ cujuscumque alterius, à custodiâ quâ jam detinetur, recipi, & ipsum usque dictum castrum nostrum de Wyndesore, per illos in quibus specialiter confiditis, salvò & securè, sumptibus nostris, duci faciatis, constabulario castri prædicti liberandus:

Et hoc, sicut nos, & honorem, ac commodum nostrum diligitis, modis omnibus faciatis.

Damus autem universis & singulis, custodiam corporis prædicti comitis habentibus, tenore præsentium, in mandatis, quod ipsum comitem vobis liberent, ad dictum castrum de Wyndesore duci faciendum in formâ supradictâ: ac etiam universis & singulis vicecomitibus, ballivis, & aliis ministris nostris, tam infra libertates quam extra, quod illis, ad ipsum comitem usque ad idem castrum de Wyndesore ducendum, per vos deputatis, salvum & securum conductum, videlicet, quilibet eorum per ballivam & districtus suos, habere faciant, quotiens & quando per ipsos deputatos, vel eorum aliquem, ex parte nostrâ fuerint præmuniti;

Mandavimus enim vicecomiti nostro Northumbriæ, quod misas & expensas, quæ juxta discretionem vestram, pro ductione ejusdem comitis, & sustentatione suâ, ac aliorum ipsum sic ducentium, rationabiliter apponendæ fuerint, de exitibus ballivæ suæ solvat;

Necnon vicecomiti nostro Eborum, quod ipse, si dictus vicecomes Northumbriæ non habeat undè solvere dictas expensas & misas, pro ductione & sustentatione prædictis, inveniat de ballivæ suæ exitibus, in formâ antedictâ;

Ita quod, pro defectu non solutionis expensarum & misarum illarum, præfati comitis ductio ad dictum castrum nullatenus differatur.

Et nos sibi indè, in compoto suo, debitam allocationem habere faciemus.

Teste custode Angliæ, apud Walyngford, xxv. die Octobris.

Per breve de privato sigillo.

De recipiendo comitem de Murref.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 23. in Turr. Lond.

REX, constabulario castri sui de Wyndesore, salutem.

Quia, ob certas causas nos moventes, ordinavimus quod Johannes comes de Murref, &c. *ut supra usque hæc verba, viz.*

Vobis mandamus quod corpus prædicti comitis ab illis, qui ipsum ad dictum castrum duxerint, recipiatis, & eundem comitem in eodem castro salvò & securè custodiri faciatis, quousque de deliberatione suâ aliter duxerimus ordinandum, sicut prædictum est.

Et de sumptibus, pro sustentatione ejusdem comitis, ac illorum per quos ad castrum illud sic ductus fuerit, pro tempore quo ipsos in adventu suo penes vos morari contigerit, ordinabimus, & eos vobis solvi faciemus.

Teste custode Angliæ, apud Walyngford, xxv. die Octobris.

Per breve de privato sigillo.

De comite sæpedicto, in subsidium deliberationis comitis Sarum, concesso.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Pat. 14 Edw. III. p. 3. m. 14. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum, dilectus & fidelis noster, Willielmus de Monte Acuto, comes Sarum, & marescallus Angliæ, nuper in guerrâ nostrâ, in partibus transmarinis, & in obsequio nostro ibidem, contra hostes nostros de Franciâ, pro recuperatione & salvatione jurium nostrorum in eisdem partibus, progrediens, per ipsos hostes nostros de guerrâ captus fuisset, & carcerali custodiæ mancipatus;

Nos, ad laudabilem & fidelem gestum ipsius comitis in hâc parte, necnon ad intolerabiles sumptus, quos ipse occasione deliberationis suæ facere oportebit, considerationem habentes;

Volentesque ipsum eo prætextu gratiosiùs prosequi in hâc parte, de assensu prælatorum, comitum, baronum, & aliorum de concilio nostro, concessimus eidem comiti corpus Johannis comitis de Murref, nuper de guerrâ capti, & ad nostram dispositionem in omnibus existentis, ad ordinandum liberè de eodem, prout meliùs & ad majus commodum ipsius comitis Sarum videbitur expedire, in subsidium deliberationis ejusdem comitis Sarum à custodiâ supradictâ;

Nolentes quod præfatus comes Sarum, seu illi, qui custodiam ejusdem comitis de Murref habuerunt, postquam idem comes de Murref præfato comiti Sarum deliberatus fuerit, ratione deliberationis hujusmodi, occasionentur, molestentur in aliquo, seu graventur.

In cujus, &c.

Teste custode Angliæ, apud Walyngford, xxvi. die Octobris.

Per breve de privato sigillo.

Ad Papam, pro dispensatione, super matrimonio inter primogenitum Regis & filiam ducis Brabantiæ.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Rot. Rom. 14 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ, Rex, &c. 'Dum commotiones, quæ plerumque inter principes orbis terræ suboriri conspicimus, attentè pensamus, ea cæteris solicitudinibus præponimus, & desiderio prosequimur ampliori, per quæ subjectis nobis populis pacis stabilimenta perveniant, & circumpositæ nationes nobis perpetuis amicitiis conjungantur.

Sanè, cum inter nos & illustrem Johannem ducem Brabantiæ, consanguineum nostrum carissimum, super matrimonio, inter Edwardum ducem Cornubiæ filium nostrum carissimum, & præclaram filiam dicti ducis Brabantiæ, contrahendo, habitus sit tractatus;

Ac, pro eo quod dicti filius & filia, tertio gradu consanguinitatis invicem se attinent, non possunt, absque dispensatione sedis apostolicæ, quæ sic tractata sunt, effectui mancipare;

Nos, considerantes qualiter, inter dictum ducem Brabantiæ & suos subditos, ac, dilectos & fideles nostros, homines de Flandriâ, fœdus perpetuum est firmatum, & nedùm nostrum, & regni nostri Angliæ, set CHRISTI fidelium, præcipuè mercatorum, publicum vertitur interesse, ut inter subditos nostros ac Brabantinos & Flemmyngos comunio pacifica vigeat & secura, quæ quidem comunio pacifica ex dictâ copulâ maritali solidari posset multò perpensius & firmari;

Sanctitati vestræ, quæ secundum qualitates personarum, locorum, & temporum, providè dispensat munera gratiarum, votivis affectibus supplicamus, quatinùs, ex causis præmissis, cum dictis filio & filia, ut, impedimento consanguinitatis hujusmodi non obstante, licitè possint adinvicem matrimonium contrahere, dignemini cum ipsis, juxta formam supplicationis, super hoc vestræ beatitudini porrigendæ, de benignitate sedis apostolicæ misericorditer dispensare.

Conservet, &c.

Dat' apud Westmonasterium, xxx. die Octobris.

De accedendo ad concilium super urgentissimis negotiis.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 30. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in Christo patri, J. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem.

Quia volumus quod super quibusdam urgentissimis negociis, nos & expeditionem nostram, salvationemque regni nostri contingentibus, ac etiam super quibusdam aliis negociis quæ in partibus transmarinis jam noviter emerserunt, per vos & quosdam alios de concilio nostro, apud Westm' die Martis proximo post festum Sancti Martini proximò futurum, tractatus & colloquium habeantur;

Vobis in fide & dilectione quibus nobis tenemini, districtius injungendo, mandamus, quod dictis die & loco personaliter intersitis, ad tractandum unà cum aliis de dicto concilio nostro, super negociis prædictis, quæ vobis & illis ibidem per quosdam fideles nostros, quos ad partes Angliæ jam transmittimus, ex parte nostrâ pleniùs exponentur, vestrumque sanum consilium impendend':

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum, ac salvationem dicti regni nostri, & expeditionem negociorum nostrorum prædictorum diligitis, nullatenus omittatis.

Teste custode prædicto, apud Redynges, vi. die Novembr'.

Per ipsum custodem & cons'.

Eodem modo mandatum est subscriptis, mutatis mutandis, sub eâdem datâ; videlicet,

R. episcopo London'.

S. episcopo Elien'.

Ricardo comiti Arundell'.

Willielmo de Monte Acuto comiti Sarum & marescallo Angl'.

Hugoni de Audele comiti Gloucestr'.

Rad'o Basset de Drayton.

Pro Petro, nuper Sanctæ Praxedis presbytero, nunc episcopo Sabinensi.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III.

Pat. & Cart. in part. transmar. 14 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, omnibus, &c. salutem. Attendentes magnum locum, quem venerabilis pater, Petrus episcopus Sabinensis, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalis, nobis in nostris agendis tenuit à jamdiu, nec non benivolentiam continuam, quam ipse penes nos gessit, & gerit jugiter, hiis diebus, ad ea quæ nostros honores & commoda concernunt, exhibendo pro viribus se paratum;

Ac volentes, eo prætextu, ipsius precibus, nobis oblatis, favorabiliter inclinare, concessimus, & licentiam dedimus pro nobis, & hæredibus nostris, quod idem episcopus, vel attornati sui in hâc parte, singulis annis, sexaginta saccos lanæ, pro vesturis familiarum suorum faciendis, infra regnum nostrum Angliæ, in locis ubi expedire viderint, emere & providere, & eos in portubus ejusdem regni, quos eligendos duxerint, carcare, & ad partes exteras ducere possint, absque custumâ seu subsidio, nobis indè solvendis, ad totam vitam ipsius cardinalis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Gandavum, xv. die Novembris, anno ut supra.

De venire facias episcopum de Man.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 20. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi, Thomæ de Drayton, de Magnæ Jernemuthâ, salutem.

Quibusdam certis de causis vobis mandamus, firmiter injungentes, quod episcopum de Man in Scotiâ, quem unà cum quibusdam aliis hominibus de Scotiâ, ac bonis & catallis suis, in quâdam navi, in quâ idem episcopus erat, apud Kerkele arestari, & sub aresto detineri fecistis, usque civitatem nostram London' sub salvo conductu, cum omni celeritate quâ fieri poterit, venire faciatis, ibidem, super aliquibus nos tangentibus, examinaturus, ulteriusque facturus quod per concilium nostrum contigerit ordinari;

Et dictos alios homines de Scotiâ, per vos sic arestatos, unà cum bonis & catallis ac navi prædictis, salvò & securè, & absque distractione aliquâ, custodiri faciatis, quousque aliud à nobis indè habueritis in mandatis: & nos de pretio bonorum & catallorum ac navis prædictorum, ac quæ, & cujusmodi bona & catalla illa fuerint, distinctè & apertè sine dilatione reddatis certiores.

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste custode Angliæ, apud Walyngford, xxiv. die Novembris.

Per concilium.

Memorandum de reditu Regis à partibus transmarinis, & de sigillis.

A.D. 1340. An. 14 Edw. III.

Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 12. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod dominus Rex, de partibus transmarinis rediens, apud Turrim London', die Jovis in festo Sancti Andreæ, videlicet, ultimo die Novembris, circiter mediam noctem applicuit;

Et, venerabilis pater, Robertus Cicestrensis episcopus, tunc cancellarius ipsius Regis, venit ad ipsum Regem in aurorâ proximò sequente, & eidem Regi magnum sigillum suum, pro regimine regni Angliæ, dum idem Rex in dictis transmarinis partibus extitit, deputatum, in quâdam bursâ, sigillo ipsius episcopi consignatâ, in præsentiâ, dominorum,

Willielmi de Bohun, comitis Northamptoniæ,

Willielmi de Kildesby, custodis privati sigilli ipsius domini Regis,

Walteri de Manny,

Johannis Darcy, &

Egidii de Bello Campo,

in camerâ, in quâ idem Rex in eadem Turri tunc extitit, liberavit;

Et idem dominus Rex dictum sigillum à præfato episcopo recepit, & illud præfato Willielmo de Kildesby tradidit custodiendum, quousque de custodiâ ejusdem per dictum dominum Regem aliter fuerit ordinatum;

Qui quidem Willielmus de Kildesby sigillum illud de dicto Rege recepit, & die Sabbati proximò sequentis, horâ vesperarum, dictum sigillum, & quoddam aliud magnum sigillum dicti domini Regis, quod idem dominus Rex secum à dictis partibus transmarinis detulit, in quâdam bursâ, privato sigillo ipsius domini Regis consignatâ, usque ecclesiam de Berkyng juxta Turrim prædictam deportari, & utrumque sigillum ibidem, in præsentiâ dominorum,

Reginaldi de Cobham, &

Roberti de Sadyngton, capitalis baronis de scaccario ipsius domini Regis,

Thomæ de Evesham, &

Thomæ de Brayton,

& aliorum clericorum cancellariæ ipsius Regis, aperiri, & brevia de cursu, de datâ ante adventum ipsius Regis apud Turrim prædictam scripta, cum dicto sigillo, præfato domino Regi per dictum episcopum liberato, & duas cartas regias factas in partibus transmarinis, unum patens cum dicto alio sigillo à dictis partibus transmarinis sic delato, consignari, & postmodum in duabus bursis, in quibus sigilla prædicta prius posita fuerant, includi, & utramque bursam, sigillis prædictorum Roberti, Thomæ, & Thomæ consignari, & eadem sigilla dicti domini Regis ad dictam Turrim secum deferri fecit;

Et etiam idem dominus Rex præcepit quod dicto sigillo, quod sic de prædictis partibus transmarinis delatum fuit, extunc in regno suo Angliæ uteretur.

Memorandum de magno sigillo liberato domino Roberto Burghcher.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 12. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod dominus Thomas de Evesham clericus, die Lunæ in festo Circumsicionis Domini, statim post horam nonam, liberavit magnum sigillum domini Regis, in quadam bursâ sub sigillo suo & sigillis dominorum Thomæ de Brayton & Edmundi de Grymesby clericorum, consignatâ, domino Roberto de Burghcher cancellario, in magnâ camerâ in hospitio domini Wygorn' episcopi extra barram Novi Templi London' in quo idem cancellarius tunc hospitabatur, in presenciâ Thomæ de Sibethorp, magistri Johannis de Langetoft, & Thomæ de Cotyngham, clericorum cancellariæ dicti domini Regis; dictusque cancellarius sigillum illud à præfato Thomâ de Evesham recepit, & à die Mercurii proximò sequenti brevia cum eodem sigillo apud Westm' consignari fecit.

Memorandum de liberatione rotulorum cancellariæ Regis.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 10. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM, quod die Sabbati, secundo die Decembris, omnia rotuli, bundellæ, & memoranda, de cancellariâ, quæ in hospitio domini Johannis de Sancto Paulo, tunc custodis rotulorum ejusdem cancellariæ extiterunt, de præcepto domini Regis, usque Turrim London' missa;

Et ibidem domino Willielmo de Kyldesby, custodi privati sigilli ejusdem domini Regis, per Willielmum de Emeldon, clericum prædicti domini Johannis, liberata fuerunt, & sic in eadem Turri, in custodiâ ejusdem Willielmi de Kyldesby, usque ad diem Mercurii proximum post festum Circumcisionis Domini, proximò sequentem, detinebantur;

Quo die omnes rotuli, bundellæ, & memoranda, quæ fuerunt in quatuor bagis, videlicet, de isto anno, de præcepto ejusdem Willielmi, domino Thomæ de Evesham, qui coram domino Roberto de Burghcher cancellario, & præfato Willielmo de Kildesby, & aliis de concilio dicti domini Regis, apud Westmonasterium sacramentum præstitit, de officio custodis rotulorum cancellariæ prædictæ fideliter faciendo, liberata extiterunt;

Et omnes alii rotuli prædicti, adhuc in custodiâ ejusdem Willielmi de Kildesby in Turri prædictâ morantur.

Et postmodum die Martis, proximò sequenti, omnia dicta rotuli, bundellæ, & memoranda, quæ sic in custodiâ prædicti Willielmi in dictâ Turri remanserunt, videlicet, in decem & octo bagis de canevace, & uno saculo de corio, unâ cum quodam magno hanaperio de diversis indenturis ac clavibus cistarum, in eadem Turri residentium, in quibus quidem cistis diversa alia, rotuli, bundellæ, & memoranda, includuntur, præfato Thomæ liberata extiterunt.

Thomas Wake, & alii ad inquirendum de gravaminibus per ministros Regis illatis, assignantur.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Pat. 14 Edw. III. p. 3. m. 3. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum dilectus & fidelis noster Thomas Wake de Lidell, & quidam alii, magnates & pares regni nostri Angliæ, ad requisitionem nostram assumpserint pro utilitate & quiete populi dicti regni nostri, sedere, & inquirere de dampnis & gravaminibus, nobis & eidem populo nostro, per ministros nostros & alios, illatis, ac aliis excessibus contentis in commissionibus nostris, sibi & aliis magnatibus prædictis indè factis:

Nos, indempnitati prædicti Thomæ & aliorum magnatum, qui per commissiones prædictas ad præmissa faciend' sunt assignati, volentes providere, volumus & concedimus pro nobis & hæredibus nostris, quod idem Thomas, vel hæredes sui, prætextu assignationis prædictæ, vel pro aliquibus commissionem prædictam tangentibus, quacumque viâ vel modo, per nos vel hæredes nostros, seu ministros nostros quoscumque, nullatenus impeciantur, occasionentur, molestentur in aliquo, seu graventur aliter in futurum quam ipsi & antecessores sui, pares ejusdem regni, tam tempore nostro quam progenitorum nostrorum, onerari vel vexari hactenus consueverunt.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xii. die Decembr'.

Per ipsum Regem.

Consimiles litteræ habent subscripti, sub eadem data; videlicet,

Henr' de Lancastr' comes Derb', consanguineus Regis.

Willielmus de Bohun comes Norhampton', consanguineus Regis.

Johannes de Veer comes Oxon'.

Thomas de Berkele.

Ricardus comes Arundell'.

Willielmus de Clynton' comes Hunt'.

Hugo de Curteneye comes Devon'.

Gilbertus de Umfravill' comes d'Anegos.

Antonius de Lucy.

Robertus de Clyfford'.

Memorandum de magno sigillo.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III. Claus. 14 Edw. III. p. 2. m. 10. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM, quod die Jovis in crastino Sanctæ Luciæ Virginis, videlicet, quartodecimo die Decembris, dominus Willielmus de Kyldesby, custos privati sigilli domini Regis, magnum sigillum ejusdem domini Regis in custodiâ ipsius Willielmi sub sigillis dominorum Roberti de Sadyngton' militis, capitalis baronis scaccarii prædicti domini Regis, ac Thomæ de Evesham, & Thomæ de Drayton clericorum cancellariæ dicti domini Regis, existens, eidem domino Regi in superiori camerâ juxta magnam aulam infra Turrim London' in præsenciâ dominorum, Johannis Darcy senescalli hospicii dicti domini Regis, Egidii de Bello Campo, militum, & Johannis de Wynwyk clerici, liberavit;

Qui quidem dominus Rex, recepto eodem sigillo suo, illud domino Roberto Burghcher militi, qui ibidem in præsenciâ prædictorum Willielmi, & dominorum, senescalli, Egidii, & Johannis, sacramentum præstitit de officio cancellarii fideliter faciendo, liberavit;

Et idem Robertus dictum sigillum à dicto domino Rege recepit, & illud secum die Veneris proximò sequenti usque ecclesiam quæ vocatur Berkyng-Chapel juxta Turrim prædictam, deferri & idem sigillum ibidem aperiri, & diversa brevia indè consignari:

Et postmodum illud, in quadam bursâ, in quâ priùs erat inclusum, sub sigillo suo reponi, & sic idem sigillum usque hospitium suum secum deportari fecit:

Et die Sabbati proximò sequenti, dicto domino Rege ad prandium in camerâ prædictâ sedente, dictus cancellarius, qui de licenciâ ipsius domini Regis ad propria pro quibusdam agendis suis fuit profecturus, dictum sigillum in bursâ prædictâ sub sigillo prædicti cancellarii inclusum, quod domino Edmundo de Grymesby clerico cancellariæ dicti domini Regis liberaverat secum in cameram prædictam deferendum, dicto domino Regi porrexit, & idem dominus Rex in præsenciâ dominorum Willielmi de Monte Acuto comitis Sarum, & Willielmi de Bello Campo præcepit prædicto Thomæ de Drayton tunc ibidem existenti, & præfato Edmundo, quod dictum sigillum secum defferent, & præfato Thomæ de Evesham liberarent, in custodiâ ejusdem Thomæ de Evesham, sub sigillis dictorum Thomæ de Drayton & Edmundi usque ad reditum dicti cancellarii, moraturum;

Et quod brevia indè interim consignarent: dictusque Edmundus horâ nonâ ejusdem diei Sabbati sigillum prædictum exindè usque ad dictam ecclesiam de Berkyngchapel detulit;

Et iidem, Thomas de Drayton & Edmundus, sigillum illud præfato Thomæ de Evesham ibidem liberarunt, juxta præceptum domini Regis supradictum:

Qui quidem Thomas de Evesham dictum sigillum sub sigillo prædicti cancellarii in bursâ prædictâ sic inclusum, ab eis recepit, & usque ad hospitium suum in Faytourlane London' secum detulit, ac sigillum prædictum die Dominicâ proximò sequenti, in manso Fratrum de Ordine Carmeli London' circiter horam primam, in capitulo eorundem fratrum, in præsenciâ dictorum Thomæ de Drayton & Edmundi, ac aliorum clericorum de cancellariâ prædictâ aperiri, & brevia indè consignari;

Et postmodum sigillum prædictum in bursâ prædictâ recludi fecit, & illud sigillis ipsius Thomæ de Evesham & dictorum Thomæ de Drayton & Edmundi consignatum, usque ad hospicium suum prædictum deportavit.

De protectione pro episcopo de Man.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Pat. 14 Edw. III. p. 3. m. 6. in Turr. Lond.

REX, admirallis, vicecomitibus, magistris & marinariis navium, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Cum, venerabilis pater ...... episcopus de Man de Scotiâ, qui ad fidem & pacem nostram, & de ligeantiâ nostrâ existit, & qui ad curiam Romanam, pro quibusdam negotiis suis, ibidem expediendis de licentiâ nostrâ jam se divertat;

Nos, volentes securitati prædicti episcopi in hâc parte providere, suscepimus ipsum episcopum, homines, & servientes suos proprios ac bona sua propria, eundo versus curiam prædictam, & exindè versus partes suas proprias redeundo, in protectionem & defensionem nostram specialem:

Et ideò vobis mandamus, quod eidem episcopo, aut hominibus & servientibus, &c. *prout in similibus de protectione litteris.*

In cujus, &c. usque ad festum Pentecostes proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud Turrim London', xvii. die Decembris.

Per breve de privato sigillo.

Archiepiscopus Cantuar', ad prioratum ecclesiæ Christi confugiens, domino Regi suis litteris humiliter supplicando, scripsit in hæc verba.

A. D. 1340. An. 14 Edw. III.

Bibl. Cotton. Claudius E. VIII. f. 252. a.

TREDOUCE seigneur, vous please assavoir qe la plus souveraigne chose qe tient les Rois & les princes en du & en couvenable estat si est bon & sage consail. Et pourceo est escript, & li sage dist, ou sont molds des consails illoeques il y a sauvete. Et pourceo est escript en le livre de Rois, que Solomon, qi fust li plus sage Roy qe unques fust, pris devers luy les pluis auncientz gentz, & pluis sages de la terre, par qi avisement & son sen il tient toutz voies la terre de Israel en quiete & pees, & oultre ceo toutz les Rois qi fusrent entour luy, estoyent a sa volunte.

Et apres sa mort regna son filtz Roboam, & entrelessâ le bon consail son pere, & des aunciens & sages q'avoient este ove soun piere, & fist apres le consail de jeune gentz qi luy voleient pleare, & poi ensavoient, par qei il pardy toute la terre de Israel, salve la xiime partie. En mesme la manere plusours Rois de Israel, & des aultres terres, ount este mys a meschief par malveis consail.

Et sire, qu'il ne vous desplease, vous le poez remembrer de vostre temps; qar par la malveis consail qe nostre sire, vostre piere, qi Dieux assoile, avoit, il fist prendre, countre la lei de sa terre & la graunt chartre, les peres & aultres gentz de la terre, & mist ascuns a vilain mort, dascuns fist prendre lour biens & ceo q'ils en avoient, & ascuns mist a raunzon; & q'est avenuz de luy par cele cause, vous, sire, le savetz.

Et puis, sire, en vostre temps avez ascuns consailleres par les queux vous aviez a poi perduz les coers de vostre people: des queux Dieu vous delivera, sicome luy pluist.

Et puis tanqe encea par bon avisement des prelatz, peeres, grauntz & sages du consail de la terre, vos busoignez ount este mesnez en tiele manere qe vous avez entierement les coers de voz gentz; qi vous ount eydez auxi qe averetz auxi bien clers come aultres si avaunt ou pluis come unqes Roy d'Engleterre; issint qe parmy vostre bon consail, l'aide de voz gentz, & la grace qe Dieux vous a done, vouz avez eu la victorie devers voz enemiz d'Escoce & de Fraunce, & de tutz parties; issint qe a jour huy, honourez soit Dieux, vous estez tenuz le pluis noble prince des Cristiens.

Et ore, par malveis consail abettiz dascuns gentz de ceste terre, qi ne sount pas si sages come mestier fust, & par conseil d'autres qi pluis desirent lour profit qe vostre honeur, ou salvacion de la terre, vous commencez deprendre devers clers, peeres & aultres gentz de la terre, & faire proces nient covenable countre la ley de la terre, a la quele garder & maintenir vous estez tenuz par serment fait a vostre coronnement, & ecountre la graunt chartre, dount touz sount escomengez par toutz les prelatz d'Engleterre qi vienent al ecountre, par la sentence conferme par bulle du Pape, la quele nous avoms devers nous; les queles choses sount faitz en graunt peril de vostre alme, & en amenousement de vostre honeur.

Et, sire, comentge mesmes ceaux q'ore se fount governours & conseillers, plus avaunt qe lour estat lour done, en vouz donaunt entendre qe ceo qe vous ore faitez est & serra plesaunt a vostre comune people, sachez, sire, de certain, & ceo trouveretz vous, qe vient en la manere ore commencee.

Et certeinement, sire, nous dotoms mult, si Dieux ne y met remedie, qe si vous parsuez la dit manere comence vous purrez perdre les coers de vos gentz, & vostre bone & droiturelle emprise; & vous branler en tiele manere par de cea, qe vous ne averez poair de perfourmer vostre emprise, & enforcerez voz enemys pour vous destruire, & vous faire perdre bone fame & vostre terre, qe Dieux defende.

Par qei, sire, pour la salvacion de vostre honeur & de vostre terre, & pour vostre emprise maintenir, voillez prendre a vous les grauntz & les sages de vostre terre, & overir en vos busoignes par eux & lour consails, sicome einz ces heures ad este usez; saunz aide & consail des qeux vous ne poetz vostre emprise maintenir, ne vostre terre gouvernir bien.

Et pourceo qascuns qi sount pres de vous, vous sourmencient fauscement tresoun & fauxine, par qei ils sount escomengez, & por tieux les tenoms; &, come vostre piere espirituel, vous prioms qe vous les voillez por tieux tenir.

Et auxi dient qascuns aultres q'ils vous ount malement & fauxcement servi, par qei vous avez perdu la ville de Tourneye, & plusours aultres honours, qe vous puissez avoir eu illeosques en honeur, voilliez, sire, si vous plest, faire venir les prelatz, grauntz & peeres de la terre en lieu covenable, ou nous & aultres gentz purroms saluement venir.

Et faitez, si vous please, veer & enquere en qi mains, puis le comencement de vostre guerre, layns, deneries, & aultres choses qele qeles soient, qe vous ount este grauntez en ayde de vostre guerre tanqe a jour de huy, sount devenuz, & coment despenduz; & par qi defalte vous pardites la ville de Tourneye; & ceaux qi serrount trovez coupables en ascune point devers vous, come bon seignor les faitez bien chastier solonc la ley.

Et en qant qe a nous apent, nous esteroms en toutz point a juggement de nos peeres, salve toutz foies l'estat de seint esglise, de nous, & de nostre ordre, sicome nous avoms escript einz ces heures.

Et par Dieux, sire, ne voillez crere de nous, ne de vos bones gentz si bien noun, avaunt qe vous sachez la verite: qar si vos gentz serront puniz saunz respounse, tout serra un juggement des bones & des malveis.

Et, sire, voilliez bien penser de vostre graunt emprise, & de fort enemy qe vous avez par cele cause, & de vos enemys d'Escoce, & du graunt peril de vostre terre.

Qar si vos prelatz, grauntz, & toutz les sages de vostre terre, fussent entour-jour & nuyt, & dune bone volente, saunz division, d'ordeigner ceo qe serroit meultz affaire en si grosses busoignes, ils en avereyent assetz apenser a maintenir vostre emprise al honour de vous, & a la salvacion de vostre terre.

Et sire, ne voillez ne prendre a mal de ceo qe nous vous envoioms si grossement la verite, qar la graunt affiaunce qe nous avoms en vous, & toutz jours averoms devers vous, & a la salvacion de vostre honeur, & de vostre terre, & auxi pourceo q'il a nous, pourceo qe nous sumes, tut seioms indigne, primat de tut Engleterre, & vostre piere espirituel, nous excite a vous dire & maunder ceo qe poet estre en peril de vostre alme, & en peirissement de vous, & de vostre terre & de vostre estat.

Le Seint Esprit vous salve agarde, corps & alme, & vous deigne grace d'avoir & de gerer bon consail & victorie de vos enemys.

Escript a Cauntirbirs, le primer jour de Janever, par le vostre capelein l'ercevesqe de Cauntirbirs.

Super deliberatione Henrici de Lancastria, pro debitis Regis in prisonâ detenti.

A. D. 1341. An. 14 Edw. III.

Pat. 14 Edw. III. p. 3. m. 7. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, captoribus, & receptoribus lanarum, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cum, dilecti nobis, Matheus Canaceon & socii sui, mercatores de societate Leopardorum, assumpserint deliberare dilectum consanguineum & fidelem nostrum, Henricum de Lancastriâ, comitem Derbiæ, qui pro quibusdam debitis nostris in partibus transmarinis in prisonâ detentus existit:

Nos, eo prætextu, volentes ipsum Matheum & socios suos prædictos favore prosequi gratioso, concessimus eis quod ipsi mille saccos lanæ, de lanis suis propriis, ac de lanis mercatorum de societatibus Bardorum & Peruch, infra regnum nostrum Angliæ emptis & provisis, extra idem regnum nostrum ad partes Flandriæ ducere possint, solvendo nobis in portubus, ubi lanæ illæ carcandæ existunt, quadraginta solidos pro quolibet dictorum mille saccorum, pro custumâ & subsidio nobis indè debitis; & quod iidem Matheus & socii sui de quadraginta denariis de sacco, pro novâ custumâ solvendis, penitùs sint quieti.

Et, ut dictæ lanæ ad portus prædictos citiùs ducantur & accelerentur, assignavimus dilectos nobis, Willielmum Bishop & Franciscum Forset, servientes nostros ad arma, conjunctim, & divisim, ad omnes lanas ipsorum mercatorum, de dictis societatibus Leopardorum, Bardorum, & Peruch, usque ad summam dictorum mille saccorum, ubicunque inventæ sive arestatæ fuerint, tam in comitatu Suthampton' quam in aliis comitatibus regni nostri, sive infra libertates sive extra, dearestandum, & usque ad portus prædictos cum omni celeritate duci, & ibidem carcari, & præfatis mercatoribus de dictâ societate Leopardorum liberari faciendum, ad dictas partes Flandriæ ducendas ex causâ supradictâ.

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, mandamus, districtiùs injungentes, quod eisdem, Willielmo & Francisco, & eorum alteri, in præmissis omnibus & singulis faciendis & exequendis, intendentes sitis, consulentes & auxiliantes, quotiens, & prout vobis, & cuilibet vestrûm scire facient, vel faciet ex parte nostrâ.

Eisdemque, Willielmo & Francisco, aut alicui eorum, super dearestatione, seu deliberatione eorumdem mille saccorum, vel alicujus partis indè, de lanis dictorum mercatorum, de dictis societatibus Leopardorum, Bardorum, & Peruch, impedimentum aliquod, vel quicquam per quod dictum negotium prorogari vel differri valeat, nullatenus faciatis, vel fieri permittatis, sub periculo quod incumbit;

Quibuscumque mandatis, commissionibus, vel inhibitionibus, vobis, sub magno vel privato sigillis nostris, directis, vel dirigendis, non obstantibus.

In cujus, &c. usque ad festum Paschæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege, apud Westm', x. die Januarii.

Per breve de privato sigillo.

De inquirendo super homicidiis & deprædationibus, contra treugas Franciæ.

A. D. 1341. An. 14 Edw. III.

Pat. 14 Edw. III. p. 3. m. 3. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Hugoni de Courteneye, comiti Devon', Willielmo Trussel seniori, & Johanni l'Ercedekne, salutem.

Sciatis quod, cum nuper, initis treugis inter nos & Philippum de Valoys & alios homines de Francia, treugas illas per totum regnum nostrum Angliæ publicè proclamari fecerimus, omnibus & singulis subditis nostris inhibentes nè dicto Philippo vel hominibus prædictis, durantibus treugis prædictis, dampnum aliquod inferrent, nec quicquam, per quod treugæ prædictæ infringi poterunt, facere præsumerent quovis modo.

Et jam intellexerimus quod quidam, tam marinarii quam alii homines de comitatibus Suthamptoniæ, Somersetiæ, Dorsetiæ, Devoniæ, & Cornubiæ, in navibus & batellis supra mare, & in costeris transmarinis, homicidia & deprædationes diversa, post treugas publicatas, hominibus de Franciâ fecerunt, & indies faciunt, in nostri contemptum & scandalum manifestum, undè tam nobis, & regno nostro Angliæ quam amicis & confœderatis nostris in partibus transmarinis, gravia pericula de facili evenire poterunt, nisi remedium in præmissis citiùs apponatur;

Nos, periculis prædictis præcavere, & mala prædicta, si taliter perpetrata fuerint, puniri volentes, prout decet;

Assignavimus vos, & duos vestrûm, justitiarios nostros ad inquirendum per sacramentum, tam marinariorum quam aliorum, proborum & legalium hominum de comitatibus prædictis, tam infra libertates quam extra, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, de nominibus malefactorum prædictorum, qui præmissa, contra formam treugarum prædictarum, & contra pacem nostram, perpetrârunt, & de præmissis pleniùs veritatem, & ad præmissa ad sectam nostram audiendum & terminandum secundum legem & consuetudinem regni nostri Angliæ.

Et ideò vobis mandamus quod, ad certos dies & loca, quos vos, vel duo vestrûm, ad hoc provideritis, præmissa omnia & singula faciatis & expleatis in formâ prædictâ, facturi, &c. salvis, &c.

Mandavimus enim vicecomitibus nostris comitatuum prædictorum, quod ad certos dies & loca, quos, &c. ei scire facietis, venire faciant coram vobis, &c. tot, &c. de ballivis suis, tam, &c. per quos, &c. & inquiri.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xviii. die Januarii.

Per ipsum Regem.

De aulâ in villâ Oxon' fundandâ, sub nomine Aulæ Reginæ, per Robertum de Eglesfeld.

A. D. 1341. An. 14 Edw. III.

Pat. 14 Edw. III. p. 3. m. 9. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, ad honorem Dei, & augmentationem cultûs divini, necnon ad requisitionem dilecti clerici nostri Roberti de Eglesfeld', de gratiâ nostrâ speciali concessimus & licenciam dedimus, pro nobis & hæredibus nostris, quantum in nobis est, eidem Roberto, quod ipse in quodam mesuagio suo cum pertinentiis in Oxon', in parochiâ Sancti Petri in Oriente situato, quandam aulam collegialem de scolaribus, capellanis, & aliis, perpetuis temporibus duraturam, sub nomine Aulæ Reginæ de Oxon', quæ per unum præpositum de dictis scolaribus, juxta ordinationem præfati Roberti indè faciendam, gubernabitur, construere, & de novo fundare;

Ac mesuagium illud cum pertinentiis præfatis præposito & scolaribus dare possit & assignare, habendum & tenendum sibi & successoribus suis, præpositis & scolaribus aulæ illius, pro eorum inhabitatione ibidem imperpetuum;

Et eisdem præposito & scolaribus, quod ipsi mesuagium prædictum cum pertinentiis à præfato Roberto recipere possint, & tenere sibi & successoribus suis prædictis imperpetuum, sicut prædictum est, tenore præsentium, similiter licenciam dedimus specialem, & memoratam aulam cum præposito & cæteris sociis per electionem in futuro habitantibus & morantibus in eâdem, quos ad verum collegium erigimus & existere exnunc præponimus, & ut licitum & approbatum agnoscimus auctoritate nostrâ plenâ qua possumus, acceptamus, ratificamus, & confirmamus: statuto de terris & tenementis ad manum mortuam non ponendis, edito, aut quocumque alio statuto vel ordinatione in contrarium factis, non obstantibus.

Nolentes quod prædictus Robertus vel hæredes sui, seu præfati præpositus & scolares, aut dicti successores sui, ratione præmissorum per nos vel hæredes nostros, justiciarios, escaetores, vicecomites, aut alios ballivos seu ministros nostros quoscumque, occasionentur, molestentur in aliquo, seu graventur.

Salvis tamen nobis & aliis capitalibus dominis feodi illius, serviciis indè debitis & consuetis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xviii. die Januar'.

Per breve de privato sigillo.

Super observatione treugæ in Vasconia.

A. D. 1341. An. 14 Edw. III.

Rot. Vascon. 14 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, nobilibus viris, & dilectis & fidelibus suis, Bernardo Ezii domino de Lebreto, & Hugoni de Geneva domino de Varry & de Hauton, locum nostrum tenentibus & capitaneis nostris in ducatu nostro Aquitaniæ, ac Olivero de Ingham ejusdem ducatûs nostri senescallo, salutem.

Inter cætera credentia, dilectorum & fidelium nostrorum, Johannis Dyens militis, magistri Geraldi de Podio judicis majoris Vasconiæ, ac Willielmi de Radenore, nobis litteratoriè nuper missa, perpendimus contineri quod vos, si treugam, seu sufferentiam guerræ, inter nos pro nobis, & subditis nostris, ex parte unâ, & quosdam inimicos nostros de Franciâ ex parte alterâ, sub certâ formâ & conditionibus nuper initam & concordatam, in casu quo illi de Francia treugam, seu sufferentiam illam, in toto vel in parte infringerent, vel eam aut aliquos articulos, in eâ contentos, tenere & observare renuerent, penes vos & subditos nostros partium illarum teneri & observari faceretis, informare deberemus?

Super quibus scire vos volumus quod treugam & sufferentiam illam, juxta formam & conditiones in eadem contentas, penes nos & dictos subditos nostros, durante termino ejusdem, intendimus observare; dùm tamen dicti inimici nostri, eam penes se observent & faciant observari.

Vobis igitur mandamus, rogantes quod treugam illam, seu sufferentiam, ex parte nostrâ, & subditorum nostrorum partium illarum, consimili modo teneri & observari faciatis, quo dicti inimici nostri eam tenent & observant ex parte suâ;

Et pro periculis iminentibus in hâc parte volumus, & vobis injungimus & mandamus, quod homines, in partibus prædictis existentes, ad vadia nostra teneri, & de munitionibus castrorum & locorum, in manu nostrâ & fidelium nostrorum existentium, ordinari faciatis, prout juxta discretiones vestras melius & utiliùs fore videritis faciendum.

Teste Rege apud Westm', xx. die Januarii.

Per ipsum Regem & consilium, & per breve de privato sigillo.

De incursibus comitis Fuxi, obviandis & reprimendis.

A. D. 1341. An. 14 Edw. III.

Rot. Vascon. 14 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Hugoni de Geneva, locum nostrum tenenti in ducatu nostro Aquitaniæ, ac senescallo suo Vasconiæ qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, salutem.

Intelleximus quod comes Fuxi, suique complices & fautores, de mandato & voluntate Philippi de Valoys, inimici & rebellis nostri, ad partes ducatûs nostri Aquitaniæ in proximo divertere se proponunt, ad nobilem virum & dilectum & fidelem nostrum, Bernardum Ezii dominum de Lebreto, & quosdam alios fideles nostros, parti nostræ adhærentes, expugnandum, & pro posse suo destruendum, & ad alia mala, strages, & incendia, in terris ipsius Bernardi, ac alibi infra ducatum nostrum prædictum, perpetrandum;

Quod si permitteremus, non solùm in ipsius Bernardi & aliorum fidelium nostrorum partium illarum destructionem, verùm etiam in nostri dedecus & exhæredationem cedere posset manifestè;

Nos, malitiæ prædicti comitis, & aliorum inimicorum nostrorum, obviare volentes, vobis injungimus & mandamus quod in casu, quo præfatus comes, vel alii inimici nostri, versus partes ducatûs prædicti se divertant, ad præfatum Bernardum seu alios fideles nostros expugnandum, seu mala & facinora hujusmodi ibidem perpetrandum, tunc contra præfatum comitem vos de guerrâ viriliter opponatis, & fideles nostros partium illarum, ad malitiam dicti comitis & aliorum inimicorum nostrorum prædictorum, si terras prædicti Bernardi & nostras hostiliter invadere præsumpserint, cum Dei adjutorio, viriliter reprimendam, modis & viis quibus poteritis excitetis:

Et singulis dictorum fidelium nostrorum vadia sua rationabilia, juxta statûs sui exigentiam, in progressu hujusmodi solvatis, prout aliàs fieri consuevit.

Teste Rege apud Westm', xx. die Januarii.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro senescallo Vasconiæ, de veniendo ad Regem.

A. D. 1341. An. 14 Edw. III.

Rot. Vascon. 14 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Olivero de Ingham, senescallo suo Vasconiæ, salutem.

Quia pro quibusdam arduis & urgentibus negotiis, nos & statum ducatûs nostri prædicti tangentibus, super quibus vobiscum colloquium habere volumus & tractatum, per nos & concilium nostrum ordinatum existit & concordatum quod vos, cum eâ celeritate quâ commodè fieri poterit, ad nos infra regnum nostrum Angliæ accedatis;

Vobis mandamus quod ad veniendum ad nos in dictas partes Angliæ, ex causis prædictis, cum festinatione commodâ vos paretis; proviso semper quod, ante recessum vestrum à dictis partibus Vasconiæ, de negotiis nostris, ibidem emergentibus, taliter disponatur & ordinetur, quod in absentiâ vestrâ dampnum vel periculum non eveniat in hâc parte.

Teste Rege apud Westm', xx. die Januarii.

Per ipsum Regem & concilium, & per breve de privato sigillo.

Ad civitatem Burdegaliæ laudatoria, & de credentiâ.

A. D. 1341. An. 14 Edw. III.

Rot. Vascon. 14 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, majori, juratis, ac communitati civitatis suæ Burdegaliæ, salutem.

Fidelitatis constantia & auxilii promptitudo, quam, sicut ex testimonio laudabili recepimus, & actualiter experimur, nobis gratanter ostenditis, adversitatibus & periculis non cedentes, nobis meritò sunt accepta.

Propter quod in votis gerimus sic vestram gratitudinem cum affluentiâ, quæ regiam decet munificentiam, non solùm verbo, set facto respicere, quod alii exemplo vestri reddentur ad consimilia pro nobis facienda promptiores.

Expertam igitur vestræ fidei puritatem attentè rogamus, firmiter exhortantes, quatinùs circa defensionem jurium nostrorum, contra nobis adversantes, velitis intrepidè vos apponere, & pro viribus opem ferre; benignè continuantes, quod, diu est, incepistis tam gratanter; quoniam confortabimini in proximo, Deo duce, & vestram gratitudinem remuneratione congruâ taliter prosequemur, quod aliis cedet in exemplum fidelitur obsequendi.

Super hiis & aliis, vos & statum ducatûs nostri Aquitaniæ concernentibus, dilectis & fidelibus nostris, Johanni Dyieus militi, magistro Geraldo de Podio judici nostro majori in ducatu nostro prædicto, & Willielmo de Radnore, vota nostra aperuimus vivâ voce; quibus in exponendis velitis fidem credulam adhibere.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Januarii.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Probis hominibus & communitati villæ Regis de Sancto Makario.

Majori, juratis, & toti communitati villæ Sancti Emiliani.

Ad capitaneos Regis in ducatu Aquitaniæ.

A. D. 1341. An. 14 Edw. III.

Rot. Vascon. 14 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, nobilibus viris, ac dilectis & fidelibus suis, Bernardo Ezii domino de Lebreto, & Hugoni de Genevâ domino de Vary & de Hauton, locum nostrum tenentibus, & capitaneis nostris in ducatu nostro Aquitaniæ, ac Olivero de Ingham ejusdem ducatûs nostri senescallo, salutem.

Gratæ dilectionis affectus, quem ad nos & nostri conservationem honoris intimè geritis & habetis, vos & vestra multipliciter exponendo, non per auditum, set operis effectum satis constat; undè grates vobis referimus speciales;

Vos intimè rogando, mandantes quatinùs, juxta fidelitatis vestræ constantiam, & expertam vestræ affectionis gratitudinem, velitis magnanimiter continuare, quod tam gratanter incepistis, & pro defensione jurium nostrorum, in ducatu prædicto, pro viribus laborare, periculis non cedentes.

Quoniam confortabimini, Deo duce, & si Deus nobis prosperare concesserit, tali retributione vestram gratitudinem prosequemur, quod vos gaudebitis pro nobis talia subiisse.

Super hiis & aliis, vos & statum ducatûs nostri prædicti concernentibus, dilectis & fidelibus nostris, Johanni Dyeus militi, magistro Geraldo de Podio judici nostro majori in ducatu nostro prædicto, & Willielmo de Radenore, vota nostra aperuimus vivâ voce; quibus in exponendis velitis fidem credulam adhibere.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Januarii.

De litibus, in ducatu Aquitaniæ exortis, componendis.

A. D. 1341. An. 14 Edw. III.

Rot. Vascon. 14 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, nobilibus viris, & dilectis & fidelibus suis, Bernardo Ezii domino de Lebreto, Hugoni de Geneva domino de Varray & de Hauton, & Olivero de Ingham senescallo suo Vasconiæ, ac eorum cuilibet, salutem.

Ex nonnullorum relatibus rumor ad aures nostras pervenit implacidus, quod, occasione dissensionum, & litium, ac contraversiarum, inter quosdam nobiles & alios subditos nostros ducatûs prædicti diversimodè exortarum, expeditio quorumdam arduorum negotiorum nostrorum, nos, & dictos nobiles, & alios, ac statum ducatûs prædicti, specialiter concernentium, multipliciter retardatur, in nostri præjudicium, ac nostri & fidelium nostrorum partium illarum exhæredationis periculum manifestum;

Nos, volentes malis & periculis hujusmodi, viis & modis, quibus fieri poterit, obviare, volumus, & vobis, & cuilibet vestrûm injungimus & mandamus, quatinùs ad dissensiones, & lites, ac contraversias hujusmodi, cum omni diligentiâ & solicitudine quâ poteritis, totaliter, vel saltem durante guerrâ, sedandum & pacificandum pro viribus laboretis;

Prædictos nobiles & alios, modis & viis, quibus cautiùs fieri poterit, ad hoc inducentes, & prout pro majori commodo nostro, ac utilitate dictorum subditorum nostrorum, vobis, & cuilibet vestrûm, meliùs fore videbitur faciendum, compellentes.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Januarii.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro magistro Geraldo de Podio, & Reymundo fratre ejus, de non alienando à coronâ Angliæ.

A. D. 1341. An. 14 Edw. III.

Rot. Vascon. 14 Ed. III. m. 8. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Regiam decet majestatem illis favorem & gratiam impertiri, quos benivolos noverit & regiis obsequiis invenerit promptiores.

Volentes igitur, dilectos & fideles nostros, magistrum Geraldum de Podio, & Reymundum fratrem ejus, homines ligeos nostros, de Inter duo Maria, infra ducatum Aquitaniæ, qui erga nos, & progenitores nostros, quondam Reges Angliæ, benè & fideliter se gesserunt temporibus retroactis, regiis attolli favoribus;

Concessimus eis, & per præsentes concedimus pro nobis & hæredibus nostris, quod ipsi, & eorum hæredes & successores, & alii, qui arma sua in præsenti gerunt, vel imposterum portabunt, & qui de eorum genere & hospitio exierint, in homagio & fidelitate nostris, & hæredum nostrorum, Regum Angliæ, perpetuis temporibus, & nostrâ, vel senescalli nostri Vasconiæ, cognitione, & jurisdictione, altâ & bassâ, mero & mixto imperio, immediatè, unà cum eorum familiis remaneant;

Et quod ipsos, nec eorum progeniem, de hospitiis suis procreatam seu procreandam, nec eorum hospitia, maneria, homines, aut tenentes suos, vel eorum obedientiam, per venditionem, donationem, permutationem, vel alienationem, seu quovis alio titulo, extra manum nostram non ponemus, nisi futuro hæredi Angliæ.

Quare volumus, statuimus, & ordinamus, quod prædicti, Geraldus & Reymundus, hæredes & successores sui, & alii qui de eorum hospitio & progenie exierint, aut homines seu tenentes sui prædicti, vel eorum hospitia, vel maneria sua prædicta, aut eorum cujuslibet, à corona regni nostri Angliæ, nisi futuro hæredi Angliæ, ut est dictum, per venditionem, donationem, permutationem, alienationem, seu quovis alio titulo de cætero segregari non possint, vel transferri, aut indè distrahi quovis modo.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Januarii.

Per ipsum Regem & concilium.

Ejusmodi concessio pro communitate villæ Sancti Emiliani.

A. D. 1341. An. 14 Edw. III. Rot. Vascon. 14 Edw. III. m. 8. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Regiam decet majestatem illis favorem & gratiam impertiri, quos benè meritos noverit, & regiis obsequiis invenerit promptiores.

Volentes igitur, dilectos & fideles nostros, majorem, juratos, & comunitatem villæ Sancti Emiliani, infra ducatum nostrum Aquitaniæ, qui erga nos, & progenitores nostros, quondam Reges Angliæ, benè & fideliter se gesserunt, temporibus retroactis, regiis attolli favoribus;

Concessimus eis pro nobis & hæredibus nostris, quod villam prædictam, per venditionem, donationem, permutationem, seu quovis alio titulo, extra manum nostram non ponemus, nisi futuro hæredi Angliæ;

Quare volumus, statuimus, & ordinamus, quod villa prædicta à coronâ regni Angliæ, nisi futuro hæredi Angliæ, ut est dictum, per venditionem, donationem, permutationem, seu quovis alio titulo, de cætero segregari non possit, vel transferri, aut indè distrahi quoquo modo.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Januarii.

Per ipsum Regem & concilium.

Exemplificatio cartæ, pro Berardo de la Breto.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III. Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 37. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Constat nobis, per inspectionem transcripti irrotulamenti quarumdam litterarum nostrarum quas, dùm in partibus eramus transmarinis, fieri fecimus in hæc verba;

EDWARDUS, Dei gratiâ, Rex Angliæ, dominus Hiberniæ, & dux Aquitaniæ, omnibus ad quos præsentes litteræ pervenerint, salutem.

Sciatis quod, cum dudum, intuitu fidelis obsequii, nobis per dilectum & fidelem nostrum, Berardum de la Bretto nobis impensi, concesserimus eidem castrum de Podio Norman' cum pertinentiis, habendum & tenendum de nobis, & hæredibus nostris, ad totam vitam ipsius Berardi, prout in litteris nostris patentibus, indè confectis, pleniùs dicitur contineri;

Nos, attendentes locum bonum quem idem Berardus postmodum nobis tenuit, & quanta pro nobis subiit pericula corporis & suarum dispendia facultatum, ac proindè volentes ampliorem sibi facere gratiam in hâc parte, dedimus & concessimus, & præsenti carta nostrâ confirmavimus, eidem Berardo castrum prædictum, cum juribus & *jurisdictionibus, & omnibus* aliis ad idem castrum pertinentibus, habendum & tenendum *sibi & hæredibus suis*, de corpore suo legitimè procreatis, *de nobis & hæredibus nostris*, per servitia indè debitâ & consueta, imperpetuum.

In cujus rei testimonium has litteras nostras fieri fecimus patentes.

Dat' apud Andewerp', xiii. die Maii, anno regni nostri tertiodecimo.

Nos autem litteras illas, per inspectionem transcripti prædicti, quod in litteris nostris, sub privato sigillo nostro interclusum, in cancellariam nostram nuper misimus, tenore præsentium duximus exemplificandum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxvi. die Januarii, anno regni nostri Angliæ quintodecimo, regni verò nostri Franciæ secundo.

Per breve de privato sigillo.

De protectione pro archiepiscopo Cantuariensi.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III. Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 48. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quòd, cum pluries mandaverimus, venerabili patri Johanni Cantuar' archiepiscopo, totius Angliæ primati, quod ad nos veniret, pro quibusdam arduis negotiis nostris, de quibus cum præfato archiepiscopo colloquium habere volumus & tractatum, ac idem archiepiscopus, ut accepimus, metuat sibi, de corpore suo, per quosdam æmulos suos, in veniendo ad nos, vel redeundo, periculum posse evenire, & eâ de causâ ad nos hucusque accedere distulerit;

Nos, volentes securitati prædicti archiepiscopi in hâc parte providere, suscepimus ipsum archiepiscopum, ac homines, & servientes suos, & eorum equos, hernesia, & bona sua quæcumque, veniendo ad nos, ubicumque infra regnum nostrum Angliæ fuerimus, ibidem morando, & exindè redeundo, in protectionem & defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum conductum nostrum:

Et ideò vobis mandamus quòd eidem archiepiscopo, aut hominibus, & servientibus suis, &c. *ut in similibus de protectione litteris.*

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxvi. Januarii.

Per ipsum Regem.

Super maritagio Margaretæ de Monte Hermerii.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III. Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 46. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd, cum venerabilis pater Johannes Exon' episcopus, nuper post mortem Thomæ de Monte Hermerii defuncti, qui de nobis tenuit in capite, dilectam nobis Margaretam, filiam & hæredem prædicti Thomæ, penes ipsum episcopum cepisset, & per tempus aliquod detinuisset;

Et postmodùm præfatam Margaretam, dilecto & fideli nostro Willielmo de Monte Acuto, comiti Sarum, de voluntate nostrâ, & assensu, dilecti & fidelis nostri, Roberti de Ferrariis, cui maritagium ejusdem hæredis concessimus, liberâsset;

Nos, liberationem prædictam acceptantes, volumus & concedimus pro nobis & hæredibus nostris, quòd prædictus episcopus, prætextu captionis & detentionis hæredis prædictæ, in formâ prædictâ, aut liberationis ejusdem, præfato comiti sic factæ, per nos, vel hæredes nostros, seu ministros quoscumque, de cætero non occasionetur, impetiatur, molestetur in aliquo, seu gravetur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', primo die Februarii.

Per breve de privato sigillo.

Super turneamento apud Norwicum proclamato.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III. Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 47. in Turr. Lond.

REX vicecomiti Kantiæ, salutem. Præcipimus tibi, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in locis infra ballivam tuam, tam infra libertates, quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias;

Nè quis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, turneare, burdeare, justas' facere, aventuras quærere, seu alia facta armorum excercere præsumat, sine mandato nostro speciali; justis tamen, quæ jam apud Norwicum proclamatæ existunt, duntaxat exceptis;

Et, si quos, post proclamationem & inhibitionem hujusmodi, inveneris talia facta armorum excercere præsumentes, dictis justis apud Norwicum, ut præmittitur, exceptis, tunc eos, unà cum equis, armaturis, & aliis rebus suis, sine dilatione arestari, & ipsos in prisonâ nostrâ salvò custodiri facias, quousque aliud à nobis super hoc habueris in mandatis:

Et de nominibus illorum, quos sic arestari feceris, nobis, sub sigillo tuo, distinctè constare facies; hoc breve nobis remittens.

Teste apud Langele, v. die Februarii.

Per ipsum Regem.

Consimilia brevia diriguntur singulis vicecomitibus per Angliam.

Super deliberatione comitis Sarum.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.
Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 43. in Turr. Lond.

REX collectoribus custumarum suarum in portu de Kyngeston super Hull, salutem.

Cum nuper, volentes, dilecto & fideli nostro, Willielmo de Monte Acuto comiti Sarum, & marescallo Angliæ, qui, in obsequio nostro, in partibus transmarinis, nuper de guerrâ captus, & in prisonâ ibidem detentus extitit, gratiam facere specialem, concesserimus præfato comiti, in auxilium deliberationis suæ à prisonâ prædictâ, quod ipse per se, & servientes suos, ducentos & quadraginta saccos lanæ in portu London' carcare, & ad partes Flandriæ ducere posset, &c.

Teste Rege, apud Westm', viii. die Februarii.

Per breve de privato sigillo.

De protectione, pro comite de Murref, ad partes transmarinas profecturo.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.
Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 46. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis admirallis, &c. ad quos, &c. salutem.

Cum Johannes comes de Murref, nuper de guerrâ captus, & infra regnum nostrum Angliæ detentus sub custodiâ carcerali, & jam, pro quibusdam obsidibus de terrâ Scotiæ, pro eodem comite redditis, deliberatus, cum viginti hominibus, equitibus, & hernesiis suis, ad partes transmarinas, pro quibusdam negotiis, deliberationem suam contingentibus, ibidem expediendis, de nostrâ licentiâ se divertat:

Suscepimus ipsum comitem, & homines suos prædictos, eundo ad partes prædictas, ibidem morando, & exindè in Angliam redeundo, ac naves, dictos, comitem, homines, ac equos, & hernesia sua prædicta, ducentes, in protectionem & defensionem nostram specialem, ac in salvum & securum conductum nostrum;

Et ideò vos amicos & benivolos rogamus, vobis fidelibus nostris mandantes, quòd eisdem comiti aut hominibus suis, *&c. ut in similibus de protectione litteris.*

In cujus, &c. usque ad festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud Westm', viii. die Februarii.

Per ipsum Regem.

De exitibus ad scaccarium deferendis.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.
Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 42. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Quia per nos & concilium nostrum ordinatum existit jam de novo, quòd omnes denarii, provenientes de omnibus firmis nostris singularum civitatum, & burgorum ac villarum nostrorum, in regno nostro Angliæ, ac de exitibus singulorum comitatuum ejusdem regni, usque Westmonasterium ad receptam nostram celeriter deferantur, vobis, præfate thesaurarie, & camerariis nostris ibidem liberandi; ita quòd solutiones aliquæ, de firmis & exitibus illis, alicui personæ, cujuscumque statûs fuerit, prætextu alicujus mandati nostri, indè facti, per aliquem, præterquam per manus vestras, præfate thesaurarie, & ipsorum camerariorum, exnunc, absque mandato nostro speciali, nullatenus fiant, ac intentionis nostræ existit quod omnibus illis, quibus aliquæ pecuniarum summæ de firmis & exitibus hujusmodi assignatæ existunt, de summis illis ad dictam receptam satisfiet, prout decet;

Vobis mandamus quòd ordinationem prædictam, quantum ad vos pertinet, firmiter teneri & observari faciatis; & hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Westm', x. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

De censuris ecclesiasticis contra servientes Regis, non fulminandis.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.
Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 43. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, D. eâdem gratiâ, episcopo Norwicen', salutem.

Cum vos, & cæteri prælati, comites, barones, magnates, proceres, & communitas, regni nostri Angliæ, in parliamento nostro apud Westmonasterium ultimò convocato, pro arduis & urgentibus negotiis, nos, & statum regni nostri Angliæ, ac salvationem & defensionem jurium nostrorum, specialiter tangentibus, & coram prælatis, magnatibus, proceribus, ac communitate prædictis, in eodem parliamento pleniùs ostensis, unanimi assensu concesseritis nobis nonam garbarum vellerum & agnorum vestrorum, per biennium certis terminis percipiendam, sicut vobis constare novimus manifestè;

Et intellexerimus quòd vos monitiones & inhibitiones diversas pluribus personis religiosis & aliis de diœcese vestrâ, nè hujusmodi nonam nobis solvant, & aliis fidelibus nostris, ad dictam nonam levandum & colligendum per nos assignatis, nè id faciant, sub pœnâ excommunicationis in eos inferendæ, fieri fecistis, & indies facitis, in nostri præjudicium & dampnum gravissimum, necnon negotiorum nostrorum prædictorum impedimentum & retardationem manifestam; undè miramur quamplurimùm & movemur;

Nos, advertentes quod nobis & regno nostro Angliæ, per hujusmodi impedimenta, dampna & pericula gravissima de facili possent evenire, nisi remedium citiùs per nos apponeretur;

Vobis, sub periculo quod incumbit, districtè inhibemus, nè censuras ecclesiasticas in aliquos fideles, vel servientes nostros, aut alios ex causâ prædictâ, fulminari, nec hujusmodi monitiones, inhibitiones vel alia quæcumque, per quæ negotia nostra prædicta impediri vel retardari poterunt, fieri faciatis, aut per alios fieri demandetis, vel procuretis quovis modo;

Scituri quod intentionis nostræ non existit, quod alicui de clero de hiis, undè nobis hujusmodi nonam solverint, nobis decimam solvant, vel dare compellantur, ratione concessionis, nobis per dictum clerum indè factæ.

Teste Rege, apud Westm', x. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo mandatum est Johanni archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ primati, & omnibus aliis episcopis de provinciâ ipsius archiepiscopi.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & concilium.

Littera de malefactis archiepiscopi Cantuar', quam dominus Rex episcopo London', per ipsum publicandam direxit.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.
Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 46. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, R. eâdem gratiâ, episcopo London', salutem.

Vetòribus probatur historiis, & ex hiis, quæ cotidiè geruntur, clariùs elucescit, quomodo multi, bonitate principum & honore, qui in eos collatus est, in superbiam abutentes, nituntur interdùm, malitiæ suæ commentis, Regum studia laudabilia depravare.

Et ut manifestiùs quod dicimus, cunctis fidelibus nostris innotescat, à vestrâ & eorum memoriâ non credimus excidisse, quòd nos, dudùm, in annis adolescentiæ, ad regni solium exaltati, in ejusdem suscepto regimine, sanis consiliis dirigi cupientes, quia Johannem, tunc Wynton', nunc verò Cantuarien' archiepiscopum, fidelitatis & discretionis virtute credebamus aliis præminere, ejus consilio super hiis quæ animæ nostræ saluti expediunt, & regni nostri augmentum & conservationem respiciunt, spiritualiter & temporaliter usi sumus, & in tantam familiaritatem est à nobis susceptus, ac illam in se humanitatem expertus, ut pater noster vocaretur, & adorarretur ab omnibus post Regem secundus.

Cumque postmodùm regnum Franciæ ad nos fuisset jure successorio devolutum, & à domino Philippo de Valesio de facto notoriè occupatum, idem archiepiscopus nobis importunâ instantiâ persuasit, cum principibus Alemanniæ & aliis, contra dictum Philippum fœdus inire, & guerrarum dispendiis exponere nos & nostra; promittens & affirmans quod expensas, ad hoc necessarias, de terrarum nostrarum proventibus, & aliundè quæsitis subsidiis, habundanter faceret ministrari: adiciens insuper, quod solummodò de personis, ad bella doctis & strenuis, soliciti essemus, quia ipse pecuniam necessariam prò nostris necessitatibus & ipsorum stipendiis efficaciter procuraret.

Undè nos, mari transito, manum ad ardua misimus, & circa bellicos ap-

paratus immensas, ut oportuit, expensas fecimus, & confœderatis nobis in maximis pecuniarum summis nos obligavimus, de promisso nobis, ut præmittitur, auxilio confidentes.

Sed heu! quoniam in illusoris baculo arundineo, cui, juxta sententiam propheticam, si innixus fuerit homo, intrabit in manum ejus & perforabit eam, fiduciam posuimus, & subtracto nobis, utinam! non fraudulenter, sperato, subsidio, necessitate compulsi, sub usuris gravissimis quasi importabilia contraximus onera debitorum, & sic, retardatâ expeditione ulteriori, coacti sumus ab inchoatis magnanimiter hostium aggressibus eâ vice desistere, & in Angliam remeare.

Ubi expositis præfato archiepiscopo nostris ærumpnis multiplicibus & infortuniis memoratis, convocatoque super hoc parliamento, prælati, proceres, cæterique fideles ejusdem regni nostri, nonæ partis garbarum, agnorum & vellerum suorum, præter decimam nobis à clero concessam, tale nobis dedere subsidium, quod, si fideliter collectum fuisset congruo tempore & optentum, ad expeditionem dictæ guerræ, debitorum solutionem, & inimicorum confusionem, non modicum adminiculum præstitisset, & forte, secundum multorum opinionem, verisilimiter suffecisset;

Idem archiepiscopus ad dicti subsidii collectionem, & aliorum nobis necessariorum subministrationem iterum promisit efficaciter interponere partes suas.

Undè nos, ejus promissionibus inhærentes, resumptis viribus navigio ad hoc congregato, versus Flandriam navigantes, commisso gravi prœlio nautico cum hostibus, qui in nostram & totius gentis nostræ Anglorum pernitiem conjuraverant, misericordissimâ Illius clementiâ, qui ventis & mari imperat, non nostris meritis, optinuimus de tantorum hostium multitudine numerosâ victoriam & triumphum.

Quo peracto, cùm prægrandi exercitu, pro jurium nostrorum recuperatione, exindè progredientes, castra metati sumus prope civitatem fortissimam Tornacensem; in cujus obsidione aliquamdiu jugiter occupati, & continuatis expensis & laboribus fatigati, præstolantes in silentio promissum nobis adjutorium, sperabamus indies, ministerio dicti archiepiscopi in tot & tantis nostris necessitatibus relevari.

Tandem spe conceptâ frustrati, licet per plures nuncios, & diversas literas, plenè significaverimus præfato archiepiscopo, & aliis consiliariis nostris sibi adhærentibus, nostras indigentias, & pericula varia quibus expositi fuimus, propter defectum promissi subsidii memorati, utilitatem insuper & honorem, quos ex succursu pecuniæ conspeximus nos posse faciliter optinere, nullum tamen ab eis emolumentum recipere potuimus, quia sua, non nostra, negotia curantes, & commoda propria procurantes, frivolis excusationibus, & fucatis verborum phaleris, suam desidiam, non dicamus fraudem seu malitiam, palliabant, similes illusoribus, qui, ut ait Ysaias, deridendo ludificant, dicentes, "Manda remanda, manda remanda, expecta reexpecta, expecta reexpecta, modicum ibi, modicum ibi."

Undè, proch dolor! factum est ut, dum triumphandi super inimicos nostros arrideret nobis gratiosissimè spes propinqua, prævalente penuriâ, cogeremur inviti treugis initis consentire, cum verecunda nostræ expeditionis retardatione, & exultatione non modicâ æmulorum.

Reversis igitur nobis in Flandriam, cùm essemus pecuniâ vacui, & æris alieni mole pressi, nec superesset quicquam in nostris, vel nostorum marsupiis, undè possemus necessitatibus nostris consulere, & debita stipendia nostro obsequio militantibus erogare, compulsi sumus usurarum voragini nos immergere, & humeros supponere cumulatis oneribus debitorum.

Tandem convenerunt ad nos amici fideles, peregrinationis nostræ comites & tribulationis participes, cum quibus tractatum habuimus diligentem super optatis remediis, quibus à tantâ infortuniorum tempestate possemus commodiùs respirare.

Visum est omnibus præfatæ retardationis eventum tristabilem, & ægestatis nostræ incommoda multiplicia, culpâ, vel desidiâ nè dicamus malitiâ, præfati archiepiscopi, de cujus discretione tota regni nostri dispositio pendere videbatur, & cæterorum officialium quos in ejus consilio super regni negotia constituimus, accidisse; &, vehementer mirantes, ac contra nos tacitè murmurantes, super eo quod dictorum archiepiscopi, & officialium insolentiam regia mansuetudo tanto tempore relinquere voluit incorrectam, sunt publicè protestati quod, nisi super hiis faceremus congruum remedium celeriùs adhiberi, oporteret eos se nostris obsequiis subtrahere, & ab initio fœdere retroire, & hoc utique in regni nostri subversionem, & nostram perpetuam ignominiam, & nationis Anglicanæ sempiternum opprobrium, redundare; quod avertat, temporibus nostris, Clementissimi Patris benignitas, in cujus soliditate fixa est immobiliter anchora spei nostræ.

Undè nos, ad disciplinam & correctionem hujusmodi nostrorum officialium mentis aciem dirigentes, quosdam ex eis, quos ex causis probabilibus, de malâ administratione, justitiæ subversione, ac subditorum nostrorum oppressione, acceptorum munerum corruptione, ac aliis offensis gravibus suspectos habuimus, à suis fecimus officiis, prout nobis licuit, amoveri: alios quoque inferioris gradûs, in præmissis culpabiles, sub tutâ custodiâ detineri, nè, si libertate solitâ potirentur, supplantaretur eorum astutiâ justitiæ executio, & deluderetur callidè inquisitio veritatis: quam cum ex dicti archiepiscopi animi latebris eo certius & plenius elicere crederemus, quò nichil eorum quæ ad informationem nostram in hac parte conferre poterant, ipsum verisimiliter latere debuerat, cui totius reipublicæ nostræ administrationem & summam rerum gerendarum à multo tempore duximus committendam; sibi per fidelem nostrum Nicholaum de Cantilupo, ad hoc specialiter destinatum, mandavimus quòd ad nostram præsentiam, quia ejus personali colloquio perfrui volebamus, Londoniam venire maturius non tardaret.

Ipse verò, semper tumidus in prosperis & timidus in adversis, trepidans timore ubi non erat timor, mortis sibi periculum, per aliquos nobis assistentes, intentatum & comminatum, si ab ecclesiâ Cantuariensi recederet, iminere minus veraciter allegavit, quia hoc, teste Deo & purâ conscientiâ, nunquam in mentem nostram cecidit, nec alicujus nobis assistentis, ut credimus, tetigit cogitatum, quamquam clero & populo regni nostri, malignitatis suæ merito, se reddidit odiosum.

Nos autem, qui cunctos, ad nostram præsentiam accedere volentes, præcipuè nostris ob hoc literis vel nunciis convocatos, plenâ volumus securitate gaudere, ad convincendum ejus malitiam, dilectum & fidelem nostrum Radulphum de Stafford, hospitii nostri senescallum, ad ipsum destinavimus, ut ei securum conductum offerret & faceret; regias super hoc literas patentes, sigillo regio consignatas, ei fecimus præsentari; iteratò mandantes quòd ad nos personaliter accederet, inchoatam sollicitudinem nostram informaturus super regni negotiis, quæ longo tempore gesserat, ut præfertur.

Ipse verò, precum & mandatorum nostrorum lenitate contemptâ, vultu & animo indignato respondit, quòd se nostris conspectibus seu colloquiis nequaquam conferret, nisi in pleno parliamento, quod hiis diebus, ex causis rationabilibus, nullatenus expedit convocari.

Sicque idem archiepiscopus, quem regalis benignitas beneficiis & honoribus magnificis ampliavit, & in suæ familiaritatis sacrarium, & unanimitatem amicitiæ, & vinculum fœderis accersivit; super quem, sicut patrem carissimum, totus noster spiritus & animus requievit; qui etiam, dùm ejus voluntatibus per omnia acquievimus, sophisticæ dilectionis faciem, fuco mendacis benivolentiæ palliatam, more patris amabilis, nobis prætendere consuevit, subitò in vittricum onerosum & gravem crudeliter est conversus; & beneficiis acceptis ingratus, tumoris arrogantiâ benefactorem persequitur, & illam nobis retributionem impendit, quam, juxta vulgare proverbium, mus in perâ, serpens in gremio, ignis in sinu, suis consueverunt hospitibus exhibere.

Nam licet nobis, ad regale fastigium, jure hæreditario, Divina cooperante gratiâ, sublimatis, detestabile semper sit, & fuerit, abuti potentiæ magnitudine, qui summis desideriis affectamus clementiâ & lenitate, cum moderamine justitiæ, gubernare subjectos, ut, optatâ cunctis mortalibus pace fruantur; ipse tamen nostram innocentiam, ac consiliariorum & officialium nostrorum, regalem justitiam prosequentium, fidelitatem & diligentiam convitiis lacerat, publicè prædicando, & suis literis patentibus in diversis partibus publicari mandando, quod potestate regiâ, modernis temporibus, contra justitiam opprimitur populus, clerus confunditur, & ecclesia variis exactionibus, collectis, & tallagiis, prægravatur.

Et quia nomen boni pastoris, quo hactenus semper caruit, cum sit reverà, juxta communem opinionem & confessionem propriam publicè, ut fertur, emissam, notoriè mercenarius, fallaciter nititur usurpare, fucatum zelum vulpinæ calliditatis, fuco perizomate palliatum, ad liberationem ecclesiæ;

Cujus vexationes, si quas in rebus vel personis nostro tempore sustinuit, præfati archiepiscopi dumtaxat remissioni, & callidis adinventionibus, ac reprobis consiliis sunt veraciter ascribendiæ;

Nequiter simulat se habere, & quasdam excommunicationum sententias, in libertatis ecclesiasticæ, & magnæ cartæ violatores in genere, dudùm latas, ad sugillandum opinionem regiam, & præfatos ministros regios diffamandos, ac seditionem in populo nobis commisso, proditoriè suscitandam, & devotionem comitum, procerum, & magnatum regni nostri, majestati regiæ subtrahendam, specificatis nonnullis articulis, præter & contra solitum modum, in concilio provinciali traditum, mandavit per suas literas in locis pluribus insignibus publicari.

Quamobrem nos, volentes, ut tenemur, integritati famæ nostræ prospicere, & præfati archiepiscopi malitiæ obviare, paratosque nobis & nostris ab ipso laqueos cautius declinare, providimus, præter ea quæ superiùs expressa sunt, ut ad præsens de multis ejus perversis actibus taceamus, aliqua deducere in publicam notitiam; nempè, ejus improvido consilio & suasu, in minori ætate constituti, tot donationes prodigas, & alienationes prohibitas, ac gratias fecimus excessivas, quod per eas ærarium nostrum totaliter est exhaustum, & fiscales redditus sunt enormiter diminuti; ipsumque, munerum acceptione corruptum, magnas pecuniarum summas nobis debitas quibusdam sine rationabili causâ, cùm id nulla necessitas vel utilitas exposcebat, comperimus remisisse; & plurimos proventus & redditus, qui pro nostris utilitatibus & necessitatibus conservari debuerant, suis suorumque usibus applicâsse, & aliis personis malè meritis erogâsse; qui etiam nedùm munerum, set etiam personarum acceptor, contra votum nostrum, & præstitum nobis fidelitatis solitum juramentum, ad officia publica in terris nostræ ditioni subjectis, dignis & benemeritis postpositis & repulsis, indignos admisit; multaque alia animo infrœnato temerè attemptare præsumpsit, in statûs nostri detrimentum, & dignitatis regiæ læsionem, ac populi nobis subditi dampnum non modicum & gravamen; potestate sibi traditâ, & commisso sibi officio, abutendo; quæ, si in elatâ obstinatione, & obstinatâ rebellione & contumaciâ perstiterit, congruis loco & tempore intendimus apertiùs declarare:

Vobis, firmiter injungendo, mandamus quod hæc omnia & singula, singillatim & clarè, in locis quibus expedire videritis, publicetis & faciatis per alios publicari; piam intentionem, quam habemus ad subducenda incommoda, & promovenda commoda subditorum, ipsis, juxta datam vobis à Deo sapientiam, efficaciter commendantes; & in hiis taliter vos habentes, quod vestram debeamus sollicitudinem providam meritò commendare.

Teste Rege apud Langele, x. die Februarii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eadem datâ; videlicet,

Episcopo Cicestr'.	*Ep'o Wygorn'.*
Episcopo Wigorn'.	*Ep'o Hereford.*
Episcopo Sarum.	*Ep'o Meneven'.*
Episcopo Bath'. & Wellen'.	*Ep'o Assaven'.*
Episcopo Exon'.	*Episcopo Landaven'.*
Episcopo Norwicen'.	*Episcopo Dunolm'.*
Ep'o Elien'.	*Episcopo Karliol'.*
Ep'o Roffen'.	

Decano & capitulo ecclesiæ beati Petri Ebor'.
Decano & capitulo ecclesiæ beatæ Mariæ Lincoln'.
Decano & capitulo ecclesiæ Sancti Pauli London'.
Decano & capitulo ecclesiæ Cicestr'.
Decano & capitulo ecclesiæ Sancti Ceddæ Lych'.
Decano & capitulo ecclesiæ Sancti Andreæ Wellen'.
Decano & capitulo ecclesiæ Exon'.
Decano & capitulo ecclesiæ Hereford'.
Decano & capitulo ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum.
Abbati & conventui Sancti Augustini Cantuar'.
Priori & conventui ecclesiæ Christi Cantuar'.

Ad ducem Britanniæ pro civitate Baionæ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III. Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 34. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, & dilecto & fideli suo, domino Johanni duci Britanniæ & comiti Richemundiæ, consanguineo nostro carissimo, salutem.

Grata & utilia obsequia, quæ, dilecti & fideles nostri, major, jurati, centum pares, & alii cives & communitas, civitatis nostræ Baionæ nobis multipliciter impenderunt, & indies impendere non desistunt, nos excitant & inducunt ut ea, quæ ipsorum utilitatem & commodum concernere poterunt, libenti animo procuremus.

Quocirca amicitiam vestram requirimus & rogamus, quatinùs cives & mercatores civitatis prædictæ, cum ipsos, vel eorum aliquem, ad partes dominii vestri, causâ mercandisandi, vel victualia quærendi, declinare contigerit, eos nostri intuitu benignè admitti, & in veniendo ad partes illas, ibidem morando, & exindè redeundo, protegi & tueri faciatis; eis super hoc litteras vestras de conductu in formâ debitâ liberantes.

Volumus enim mercatoribus vestris, infra dominium nostrum venientibus, consimiles litteras fieri in eventum,

Et de eo, quod ad rogatum nostrum facere volueritis, nobis rescribere curetis præsentium per latorem.

Dat' apud Turrim London', xi. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro civitate Baionæ, ad burgimagistros de Bruges.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III. Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 34. in Turr. Lond.

REX, burgimagistris, scabinis, & consulibus villæ de Brugges, salutem.

Attendentes, per mutuam dilectionem, & pacis unionem, subditorum & confœderatorum nostrorum, negotia nostra ardua posse melius prosperari;

Ac proindè affectantes inter vos, &, fideles subditos nostros, majorem, juratos, centum pares, & alios cives & communitatem civitatis nostræ Baionæ, pacis & amicitiæ fœdus iniri & firmari, nè, occasione præteritarum transgressionum, expeditio dictorum negotiorum nostrorum, in nostri, & vestri, & aliorum subditorum & confœderatorum nostrorum prædictorum, dampnum & jacturam aliqualiter retardetur;

Vobis, injungendo, mandamus, quatinùs cum civibus & mercatoribus dictæ civitatis nostræ Baionæ, cum ipsos ad partes vestras, causâ mercandisandi, vel aliàs in obsequium nostrum proficiscendi, seu aliàs qualitercumque declinare contigerit, tanquam nobis utiles & fideles;

Tam amicabiliter, nostri contemplatione, inire studeatis, quod iidem cives & mercatores inter vos pacificè, & absque impedimento, vel occasione alicujus de præteritis transgressionibus conquerentis, & corporum, ac rerum, & bonorum suorum, dampnis & periculis morari, & de mercimoniis suis negotiari, ac exindè, cum voluerint, pacificè recedere valeant, cum sibi tempus viderint oportunum; taliter in hâc parte vos habentes, nè dictorum negotiorum nostrorum expeditio, ex causis dissensionum seu transgressionum præteritarum, dampnosam capiat dilationem.

Dat' apud Turrim London', xi. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

Consimiles litteræ diriguntur burgimagistris, scabinis, & consulibus, villarum de Gandavo, Ipra, & de Lescluses.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro dictâ civitate, ad dominum de Lebreto.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III. Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 34. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, & dilecto & fideli suo, Bernardo Ezii, domino de Lebreto, salutem.

Querelam, dilectorum & fidelium nostrorum, majoris, juratorum, centum parium, & aliorum civium ac communitatis civitatis nostræ Baionæ recepimus, continentem quod Petrus de la Bret, frater vester bastardus, ratione loci de Gynsen, prope dictam civitatem Baionæ, & cujusdam fortalitii ibidem per ipsum constructi, quandam nassam, sive piscariam, in aquâ nostrâ vocata La Dore, ubi naves & batellæ, victualibus & aliis mercandisis carcatæ, versus dictam civitatem, pro munitione ejusdem, & sustentatione habitantium in eâ, transire, & de eadem civitate redire debeant, & hactenus solebant;

Injustè occupat, naves, & batellas hujusmodi, ac homines in eis existentes, necnon victualia & alias mercandisas prædicta arestando & capiendo, ac homines hujusmodi, quousque graves redemptiones pro corporibus suis liberandis solverint, detinendo, & victualia & mercandisas prædicta suis usibus applicando, ac alia dampna & gravamina intolerabilia eisdem hominibus inferendo;

Quodque ballivi, & cæteri custodes vestri loci de Duyre, naves & batellas, per aquam prædictam, versus dictam civitatem, cum victualibus & mercimoniis hujusmodi transeuntes, simul cum hominibus in eisdem batellis inventis, capiunt, arestant, & detinent sub aresto, quousque iidem homines redemptiones hujusmodi fecerint, & custumas & pedagia insolita solverint, aliter quam hactenus fieri consuevit, in nostri contemptum & præjudicium, ac dictorum hominum dampnum non modicum & gravamen;

Super quo nobis est supplicatum ut in hâc parte congruum remedium apponi faciamus.

Nos, advertentes dampna & pericula, quæ nobis, & civitati nostræ prædictæ, ac habitatoribus ejusdem, per captionem, arestationem, & detentionem hujusmodi mercatorum, navium, batellarum, & victualium prædictorum possent, quod absit, faciliter evenire;

Volentesque, præmissorum consideratione, malis & periculis hujusmodi præcavere;

Vobis in fide & ligeantiâ quibus nobis tenemini, & sub pœnâ, quæ incumbit, mandamus, firmiter injungentes, quatinùs dampna & injurias hominibus civitatis prædictæ, per prædictum fratrem vestrum, & gentes vestras, si taliter illata fuerint, sine dilatione corrigi & emendari, & ablata & occupata eisdem hominibus restitui, ac impedimenta per ipsos, quo minus victualia & alias mercandisas ad dictam civitatem liberè duci & cariari facere poterunt, minus ritè apposita, cum omni celeritate amoveri faciatis, nè querela ad nos indè perveniat iterata.

Scientes pro certo quod, nisi præmissa citiùs fieri feceritis cum effectu, prædictis civibus & mercatoribus de alio remedio non tardabimus providere.

Teste Rege apud Turrim London', xi. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

Ad locum tenentem Regis in Aquitania, pro civitate memoratâ.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III. Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 36. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, & dilecto & fideli suo, Hugoni de Geneva, domino de Varcys & de Hauton, locum nostrum tenenti in ducatu nostro Aquitaniæ, & Olivero de Ingham, senescallo nostro in dicto ducatu nostro, vel ejus locum tenenti, salutem.

Ex querelâ dilectorum & fidelium nostrorum, majoris, juratorum, centum parium, & aliorum civium, ac communitatis, civitatis nostræ Baionæ, accepimus quod diversi nobiles in ducatu prædicto, videlicet, dominus de Lebreto, dominus de Laspare, & Johannes de Gerly capitaneus de Buch, ac diversi alii, bona & mercimonia hominum & mercatorum tam civitatis prædictæ quam aliundè ad terras & dominia sua, in partibus illis, per maris intemperiem, multotiens projecta, ad ipsos, tanquam wreccum maris & bona per infortunium deperdita, pertinere debere asserentes, bona, & mercimonia, ac naves quorumdam civium & habitatorum civitatis prædictæ, ac aliorum ad littora maris in terris prædictis applicantia, quamquam mercatores & marinarii, in navibus hujusmodi existentes, vivi evadant, capiunt, asportant, & à quo voluerint, abducunt minus justè, in ipsorum civium & habitatorum dampnum & præjudicium, & libertatum eis per progenitores nostros priùs concessarum, læsionem manifestam; super quo nobis supplicarunt sibi remedium adhiberi:

Nos, volentes privilegia, præfatis civibus & habitatoribus in hâc parte concessa, manuteneri, & transgressores eorumdem, juxta eorum demerita, puniri, prout decet;

Vobis, & cuilibet vestrûm injungimus & mandamus quod, visis privilegiis prædictis, prædictos, majorem, juratos, centum pares, & alios cives, ac communitatem, civitatis prædictæ, in eisdem privilegiis, prout absque dampno nostro fieri poterit, manuteneri, protegi, & defendi, & partibus læsis emendas debitas in hâc parte fieri faciatis.

Teste Rege, apud Turrim London', xi. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

De fœdere & amicitiâ inter Quinque Portus & civitatem Baionæ.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.

Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 44. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, custodi Quinque Portuum suorum, necnon majoribus, ballivis, ac probis hominibus, ac magistris, & marinariis navium portuum eorumdem, ac singulorum portuum per costeram maris, infra regnum nostrum Angliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, tam infra libertates, quam extra, ad quos, &c. salutem.

Advertentes scandala & pericula, incendia & facinora, ac alia dampna & gravamina inæstimabilia, quæ nobis, & subditis nostris, ac terris ditioni nostræ subjectis, per frequentes accessus, & hostiles aggressus, piratarum, & aliorum inimicorum nostrorum, supra mare, hactenus evenerunt, & adhuc evenire, quod absit, formidatur, pensantesque quod ex mutuâ dilectione, alligantiâ, & confœderatione, inter vos, & dilectos & fideles nostros, majorem, juratos, centum pares, ac magistros & marinarios navium civitatis nostræ Baionæ, ineundis & firmandis, posset hujusmodi malis, periculis, & gravaminibus, faciliùs de cætero obviari & obstinatam malitiam dictorum piratarum & cæterorum inimicorum nostrorum refrænari, juraque nostra, honores & commoda, ad laudem Dei, & totius populi nobis subditi utilitatem & quietem, potiùs conservari;

Ac volentes, præmissorum consideratione, fœdus amicitiæ inter vos & dictos subditos nostros de Baionâ super hoc iniri, & alligantias & fœdera hujusmodi firmari & inviolabiliter observari;

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm injungimus & mandamus, quatinùs præfatos magistros & marinarios dictarum navium de Baionæ, tanquam ligeos & fideles nostros, & ad defensionem terrarum & jurium nostrorum coadjutores vestros, cum ipsos vel eorum aliquem ad districtuum vestrorum loca declinare contigerit, favorabiliter & benignè pertractetis;

Et de negotiis, honorem nostrum & commodum, utilitatem & defensionem prædicta, contingentibus amicabiliter communicetis, alligantiasque & confœderationes cum eis, ex causis præmissis, cum tempus fuerit oportunum, ineatis, firmetis, & teneatis in eventum.

Mandavimus enim præfatis, majori, juratis, centum paribus, ac magistris, & marinariis, dictæ civitatis nostræ Baionæ, quod ipsi consimile fœdus vobiscum ineant, & alligantias & confœderationes faciant, ut est dictum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xi. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

De magistris navium ad concilium mittendis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 43. d. in Turr. Lond.

REX, majori & ballivis, ac probis hominibus villæ de Sandwico, salutem.

Quanta incendia, strages & dispendia, & alia mala & facinora, non sine scandalo & opprobrio nostri & totius regni nostri Angliæ, in costeris maris, & alibi, nobis, & populo nostro ejusdem regni nostri, per inimicos nostros Franciæ, & eorum complices & fautores, idem regnum nostrum sæpius hostiliter aggredientes, hactenus evenerunt, vos credimus non latere, pensantes quod, si flota navium nostrarum, tempore congruo, juxta mandata nostra & ordinationes indè factas, prompta & munita, flotam navium dictorum inimicorum nostrorum prævenisset, hujusmodi incendia, strages & facinora, seu alia mala, taliter facta & illata non fuissent.

Volentes igitur malis & periculis contra instantem sesonam æstivalem, pro honore nostrò, ac communi utilitate dicti regni nostri, conservandis, pro viribus præcavere;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quod omnes dominos & magistros navium, sexaginta dolia & ultra portantium, ac bargearum & fluvorum, infra ballivam vestram, ex parte nostrâ præmuniri, & eis injungi faciatis, quod omnes naves, bargeas, & fluvos hujusmodi, de guerrâ parari & muniri faciant, & eas, sic paratas & sufficienter munitas, habeant in portu prædicto in octabis Paschæ proximò futuris ad ultimum, sub forisfacturâ corporum, ac navium, bargearum & fluvorum suorum, ad proficiscendum exindè, in obsequium nostrum, supra mare, pro defensione regni nostri, & jurium nostrorum recuperatione, prout eis ex parte nostrâ tunc pleniùs injungetur: & nichilominus duos homines de villâ prædictâ, de validioribus & discretioribus hominibus ejusdem villæ, mittatis ad nos usque Westmonasterium, ita quod sint ibidem die Lunæ, proximò post diem Dominicam, in medio Quadragesimæ proximò futuram, ad informandum nos & concilium nostrum super aliquibus arraiationem flotæ prædictæ & profectionem ejusdem tangentibus, & ad faciendum ulterius quod per nos, & concilium nostrum, pro repulsione dictorum inimicorum nostrorum, ibidem ordinabitur, Deo dante.

Et, si fortè aliquem magistrorum navium hujusmodi, cum navibus illis, ex aliquâ urgenti causâ, ad quascumque partes proficisci contigerit, tunc sufficientem securitatem, de navibus illis, ad portum prædictum, citra dictas octabas reducendis, de eisdem capiatis.

Et nos de numero navium, bargearum, & fluvorum hujusmodi, infra villam prædictam, ac de nominibus illorum, quorum fuerint, nobis per dictos homines & literas vestras distinctè & apertè certificetis.

Teste Rege, apud Westm', xii. die Februarii.

Per ipsum Regem & concilium.

Consimilia brevia diriguntur majoribus, ballivis, & probis hominibus villarum subscriptarum, mutatis mutandis, cum numero subscriptò, sub eâdem data; videlicet,

Magnæ Jernemuth de duobus hominibus.
Goseford de duobus.
Lenn' de duobus.
Gippewicæ de uno.
Winchelse de duobus.
Dovorr' de uno.
Rye de uno.
Hastinges de uno.
Suthampton de duobus.
Plymouth de duobus.
Dertmouth de duobus.
Weymouth de uno.
Bristoll de duobus.
De Sancto Botulpho de uno.
Kingeston super Hull de duobus.
De villa Novi Castri super Tynam de duobus.
Falemuth de uno.
Pevense de uno.
Seford de uno.
Shorham de uno.
Hoke de uno.
Pole de uno.
Exmuth de uno.
Tengemuth de uno.
Fowy de uno.
Ravensere de uno.
Parvæ Jernemuth de uno.

De tractando super alligationibus cum Rege Castellæ.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.

Aleman. 15 E. III. m. 29. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate & circumspectione providâ, nobilis viri, Bernardetti domini de Lebreto, fidelis nostri dilecti, intimè confidentes, eidem, & deputandis per eum, ad innovandum & resumendum tractatus inter excellentem principem, dominum Alfonsum Regem Castellæ, consanguineum nostrum carissimum, & nos, super mutuis alligationibus faciendis pridem inchoatos;

Ac super ligis & confœderationibus hujusmodi tractandum & concordandum, & ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quâcumque firmitate vallandum;

Et nos, & hæredes nostros, ad eorum observationem obligandum, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus potestatem;

Promittentes pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum & gratum perpetuis temporibus, habituros quicquid per prædictum Bernardettum, vel ab ipso deputandos, actum, vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Turrim nostram London', xii. die Februarii.

De tractando cum Regibus Aragoniæ & Majoricarum super fœdere perpetuo contra Philippum de Valesio.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Aleman. 15 E. III. m. 29. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate & circumspectione providâ nobilis viri, Reymundi Cornelii, fidelis nostri perdilecti intimè confidentes, eidem, ad tractandum & concordandum cum magnificis principibus, dominis Aragoniæ & Majoricarum, Regibus illustribus, ac spectabili infante comite Urglum, super ligâ & amicitiâ perpetuâ, inter dictos Reges ac comitem & nos, contra Philippum de Valesio ineundâ; & ea, quæ sic concordata fuerint, quâcumque securitate firmandum, & nos, & hæredes nostros, ad eorum observationem obligandum, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus potestatem:

Promittentes pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum & gratum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per prædictum Reymundum actum, vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

Dat' apud Turrim London', xii. die Februarii.

Memorandum de sigillo Regis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 1. m 44. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod, die Mercurii, in festo Sancti Valentini Martiris, videlicet, quartodecimo die Februarii, dominus Robertus de Burghcher, cancellarius, recessit de London', *versus dominum Regem, ad partes Norwici, de mandato ipsius Regis;*

Et dimisit magnum sigillum dicti domini Regis in hospitio episcopi Wygorn', extra barram Novi Templi London', ubi idem cancellarius hospitabatur, in custodiâ Thomæ de Pardishowe, clerici ipsius cancellariæ, in eodem hospitio sub sigillis dominorum, Thomæ de Evesham custodis rotulorum cancellariæ ipsius domini Regis & Thomæ de Brayton clerici ejusdem cancellariæ, usque ad reditum ipsius cancellarii, custodiendum;

Idemque Thomas de Pardishowe dictum sigillum in bursâ, in quâ erat inclusum, sigillo dicti cancellarii consignatâ, usque hospitium dicti domini Thomæ de Evesham, eodem die Mercurii post prandium, detulit;

Et iidem, Thomas de Evesham & Thomas de Brayton, sigillum illud aperiri, & unum breve tantùm pro Rege tunc ibidem, & postmodùm die Jovis, proximò sequenti, omnia brevia de cursu, tunc consignanda, indè apud Westm' consignari fecerunt;

Et postmodùm die Sabbati in primâ septimanâ Quadragesimæ proximò sequenti, videlicet, tertio die Martii, circa horam nonam, dictus cancellarius apud London' rediit;

Et statim, post prandium, dictum sigillum in magnam cameram in hospitio prædicto, ad se per prædictum Thomam de Pardishowe deferri, & illud à bursâ prædictâ, in quâ sub sigillis prædictorum, Thomæ de Evesham & Thomæ de Brayton, inclusum erat, extrahi & aperiri, & brevia indè ibidem consignari fecit.

De officio custodis rotulorum cancellariæ commisso.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 34. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod, die Jovis, vicesimo primo die Februarii, dominus noster Rex, apud Wodestok *tunc existens, in magnâ camerâ suâ, juxta capellam privatam, ubi concilium suum tunc extitit, in præsentiâ dominorum,*

Willielmi de Monte Acuto, Sarum, & }
Roberti de Ufford, Suffolciæ, } *comitum;*
Roberti de Burghcher, cancellarii ipsius domini Regis; &
Willielmi de Kildesby, custodis privati sigilli ejusdem domini Regis;

& aliorum quamplurium, tam nobilium quam aliorum, tunc ibidem existentium, capto sacramento à magistro Johanne de Thoresby, de officio custodis rotulorum cancellariæ fideliter faciendo & exercendo, commisit eidem magistro Johanni custodiam rotulorum eorumdem, & omnium aliorum ad idem officium pertinentium, & præcepit dicto cancellario suo de eisdem rotulis & aliis prædictis, præfato Johanni, in adventu suo apud London' liberari faciendis;

Et etiam per breve de privato sigillo mandavit domino Thomæ de Evesham, qui tunc custodiam rotulorum prædictorum habuit, de eisdem rotulis præfato Johanni liberandis;

Qui quidem Thomas receptâ literâ prædictâ, die Mercurii, proximò sequenti, viz. vicesimo octavo die Februarii, horâ quasi meridianâ, apud London' rotulos, in quatuor nigris bagis de corio, & viginti pokettis de canevaceâ, ac quoddam hanaperium album, in quo plures indenturæ inclusæ extiterant, necnon bundellos, brevia, memoranda, & claves cistarum, in Turri London' existentium, pro custodiâ rotulorum eorumdem, ordinatarum, in hospitio episcopi Exon', ubi dictus Johannes tunc moram traxit, in camerâ suâ ibidem liberavit, & dominus Johannes ea ibidem à præfato Thoma recepit.

De jure coronæ per censuras ecclesiasticas, non violando.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 40. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, J. eâdem gratiâ, episcopo Exon', salutem.

Satis est mundo cognitum, nec vos lateat, qualiter, de communi consilio & assensu prælatorum, & procerum, ac popularium regni nostri Angliæ, contra dominum Philippum de Valesio, qui regnum Franciæ, nobis jure hæreditario debitum & delatum, tunc injustè detinuit, & adhuc detinet occupatum; quique ad subversionem nostram, & regni nostri Angliæ totis viribus laborabat, oblatas sibi vias pacificas omninò recusans, guerram assumpsimus necessitate compulsi, & qualiter diversa subsidia, per clerum & populum dicti regni nostri nobis concessa fuerant ex hâc causâ, quæ, si fuissent fideliter & benè collecta, ac providè dispensata, finita fuisset, per DEI gratiam, dicta guerra.

Set officiarii & ministri nostri, quærentes in nostri & subditorum nostrorum dispendio lucrum suum, speratam, de dictis subsidiis, & aliundè, pecuniam nobis, ut debuerant, non miserunt; de quorum negligentiâ, nè dicamus falsitate, obloquitur quodammodò totus mundus.

Et cum jam bis grandem exercitum in regnum Franciæ duxissemus, & utrâque vice, quando triumphandi super inimicos nostros, si habuissemus pecuniam, arriserat spes propinqua, propter carentiam sumptuum compulsi fuimus retroire, ad retardationem nimiam guerræ nostræ, & magnam consolationem partis adversæ;

Super quo alligati nostri nos, in reditu nostro, asperiùs convenerunt, protestantes expressè quod, nisi cum dictis ministris cautiùs & rigidiùs ageremus, se prorsus ab obsequiis nostris retrahere proponebant; quod, si facerent, nimis esset, quod absit, nostrum negotium desperatum, immò totum regnum nostrum Angliæ foret quasi extremæ subversionis periculo expositum & subjectum.

Propter quod, redeuntes in Angliam, quosdam ministros *nostros*, quos ex causis evidentibus suspectos habuimus in hâc parte, capi fecimus, & sub tutâ custodiâ conservari, ut super gestis per eos faciliùs possemus eruere veritatem: & assignavimus justiciarios nostros, in diversis locis & comitatibus, ad inquirendum celeriter, prout res exigit, de factis ministrorum prædictorum, & aliorum.

Et, licet intentionis nostræ non existat libertatem ecclesiasticam infringere, vel aliquem indebitè prægravare, vos tamen, nescimus quo spiritu, set ad diffamandum nos, & nostros, & ad impediendum expeditionem nostram, ut videtur, & ad concitandum contra nos clerum & populum, missis, dilectis & fidelibus nostris, Hugoni de Courteneye, comiti Devon', & sociis suis, justiciariis ad inquirendum de factis dictorum ministrorum nostrorum in certis comitatibus assignatis, literas vestras patentes, quasdam denunciationes & publicationes sententiarum excommunicationum, ac monitiones injuriosas, ac juri coronæ & regiæ dignitatis nostræ multum præjudiciales;

Cùm per eas in multis articulis à nobis auferre nitamini jurisdictionem nobis notoriè competentem, cujus, cùm simus Rex inunctus, capaces esse dinoscimur, & quâ nos & progenitores nostri, scientibus & tolerantibus Summis Pontificibus, ac prælatis, & clero regni nostri, usi sumus pacificè ab antiquo.

Et, licet propter accelerandum præparationem progressûs nostri ultra mare, quem ad evitandum inæstimabile hujus regni nostri periculum facere nos oportet, expediat, immò veriùs oporteat, quod inquisitio, contra dictos ministros facienda, cum omni celeritate procedat, vos tamen, dicta necessitatem & periculum minus debitè ponderantes, nimis voluntariè inhibuistis dictis justiciariis, nè in instanti Quadragesimâ aliquos jurare facerent ad dicendum veritatem in præmissis, cum ex tantâ causâ, & pro tanto vitando

periculo, omni tempore meritorium sit jurare & dicere veritatem, præsertim cum ex dilatione forent inquisitio & ejus executio periturae.

Nos igitur, volentes periculis, quæ ex hoc provenire poterunt, pro viribus obviare, vobis in fide & dilectione quibus nobis tenemini, & sub periculo quod incumbit, firmiter injungendo, mandamus quod, consideratis qualitate temporum modernorum & periculo, cui jam regnum istud multipliciter est subjectum, publicationes, denunciationes, & monitiones hujusmodi, indebitas & nobis præjudiciales, & alia jam per vos facta, per quæ progressus noster tam necessarius, ut dicta inquisitio, seu ejus executio, impediri valeant vel differri, vel fideles nostri contra nos possint aliqualiter concitari, celeriter revocetis; à similibus, de cætero contra nos faciendis, penitùs abstinentes;

Quod si facere non curaveritis, ad vos, tanquam inimicum & rebellem nostrum & pacis regni nostri perturbatorem, quantum de jure poterimus, capiemus.

Teste Rege, apud Westm', vi. die Martii.

De intentione Regis super statutis observandis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 39. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Kantiæ, salutem. Quia intelleximus quod quidam malivoli & nobis suspecti, corda magnatum & aliorum subditorum, & fidelium nostrorum, contra nos movere nitentes, in diversis partibus regni nostri Angliæ divulgare faciunt quod nos concessiones, quas fecimus eisdem magnatibus, & aliis hominibus dicti regni nostri, de pardonationibus debitorum, & aliis privilegiis & quietantiis, in statutis, in diversis parliamentis nostris editis, contentis, revocare;

Et nichilominus nonam garbarum, agnorum & vellerum, nobis nuper per prælatos, magnates, & communitatem ejusdem regni nostri, concessorum ab ipsis, & etiam nonam illam, ac decimam biennalem, nobis per clerum regni nostri ultimò concessam, de abbatibus, prioribus, præbendariis, & cæteris personis ecclesiasticis, qui decimam de spiritualibus suis nobis solvunt, de eisdem spiritualibus & temporalibus, spiritualibus illis annexis, levari facere deberemus, contra formam concessionum de nonâ & decimâ prædictis, nobis factarum;

Nos, intentionem nostram in hâc parte singulis de dicto regno volentes palam declarari, tibi præcipimus firmiter injungentes quod statim, visis præsentibus, in locis, in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari facias, quod statuta prædicta, & omnia contenta in eisdem, firmiter teneri & observari volumus; & quod statuta illa in aliquo infringere, seu dictam decimam biennalem de illis, qui nonam prædictam de temporalibus suis, infra taxam decimæ contentis, ubi nona illa dictam decimam excedit, seu dictam nonam de temporalibus, quæ sunt de dotibus ecclesiarum, à tempore fundationis earumdem, & quæ per brevia de utrum si persona ecclesiarum earumdem de eisdem dotibus essent deforciati placitarentur, levare non intendimus quoquo modo;

Scire faciens omnibus & singulis comitatûs tui, tam infra libertates quam extra, quod, si qui in aliquo præmissorum senserint se gravatos, ad cancellariam nostram veniant, & gravamina sua ibidem ostendant, & nos eis indè debitum & festinum remedium fieri faciemus.

Et hoc, sub periculo quod incumbit, nullatenus omittas.

Teste Rege, apud Westm', vi. die Martii.

Per concilium.

De denariis solvendis, pro procuratione cardinalium.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 36. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, Johanni de Ellirker, receptori decimæ biennalis, nobis nuper per clerum Eborum provinciæ concessæ, salutem.

Cùm nuper, in auxilium expeditionis quorumdam arduorum negotiorum nostrorum, pro defensione, tam sanctæ ecclesiæ quam regni nostri Angliæ, quingentas, quaterviginti & sex libras, in diœcese Eborum, de procurationibus venerabilium patrum, Petri tituli Sanctæ Praxedis presbiteri, & Bertraudi Sanctæ Mariæ in Aquiro diaconi, Sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalium, mutuò recepimus, de quibus eis promptè satisfieri promisimus;

Nos, promissionem nostram prædictam adimplere volentes, vobis mandamus quod collectoribus procurationum prædictarum dictas quingentas quaterviginti & sex libras de denariis, de decimâ prædictâ provenientibus, solvatis; recipientes ab eisdem collectoribus literas suas patentes, receptionem denariorum, quos eis sic liberaveritis, testificantes; et nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Langele, xi. die Martii.

Per breve de privato sigillo.

De mandatis sub secreto sigillo, vocato Griffoun.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 36. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Quia volumus quod senescalli, receptores, ballivi, ministri, ac custodes maneriorum, terrarum, & tenementorum, ad cameram nostram reservatorum, per literas de secreto sigillo nostro, vocato Griffoun, de quibuscumque liberationibus & solutionibus, per ipsos virtute literarum earumdem factis vel faciendis, plenariam habeant allocationem, juxta tenorem, vim, & effectum, ac continentiam literarum prædictarum, & quod eædem literæ pro sufficientibus warantis super hoc habeantur;

Vobis mandamus quod, cum hujusmodi literæ, sub sigillo prædicto, per aliquem senescallum, receptorem, ballivum, ministrum, seu custodem maneriorum, terrarum, & tenementorum nostrorum prædictorum, ad cameram nostram sic reservatorum, pro allocationibus super eisdem literis habendis, coram vobis ad scaccarium prædictum delatæ seu præsentatæ fuerint, easdem literas, de dicto secreto sigillo sic consignatas, juxta vim & effectum, ac continentiam earumdem, quatenùs vobis de solutionibus, allocationibus, & receptis hujusmodi, constiterit, ad idem scaccarium allocari faciatis in formâ supradictâ.

Teste Rege, apud Westm', xiii. die Martii.

Per breve de privato sigillo.

Ad Papam, contra archiepiscopum Cantuariensem.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Rom. 15 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

SANCTISSIMO in CHRISTO patri, domino B. Divinâ Providentiâ, sacrosanctæ Romanæ ac universalis ecclesiæ Summo Pontifici, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & dominus Hiberniæ, devota pedum oscula beatorum.

Etsi, more devoti filii catholici, desideremus patrum spiritualium pudenda velare, quæ tamen, nedùm in nostri contumeliam, set in grave nostri & nostrorum, conspicimus redundare periculum, non possumus conniventibus oculis pertransire.

Sanè dudùm in annis adolescentiæ ad regni solium exaltati, providis & sanis consiliis dirigi cupientes, quia Johannem, tunc Wynton' episcopum, nunc verò Cantuar' archiepiscopum, fidelitatis & discretionis dotibus credebamus cæteris præminere, ipsum in consiliarium nostrum præcipuum assumpsimus, & arduorum agendorum nostrorum principalem & primarium directorem, sibi dilectionis fœcundæ plenitudinem ostendentes.

Cumque postmodum regnum Franciæ ad nos fuisset jure successorio devolutum, & per dominum Philippum de Valesio contra justitiam occupatum, idem archiepiscopus nobis præ cæteris consuluit ad guerram contra dictum Philippum assumendum, persuadens fœdus cum principibus Alemanniæ propter hoc magnanimiter ineundum, & promittens quod expensas, ad hoc necessarias, nobis habundanter faceret ministrari; ita quod tantum haberemus de personis bellicis cogitare.

Sub cujus promissionis fiduciâ, mari transito, manum misimus ad ardua, expensas immensas, ut oportuit, facientes; set, sicut experientia docuit, in illusoris baculo arundineo, cui, juxta sententiam Propheticam, si innixus fuerit homo, intrabit in manum ejus, & perforabit eam, fiduciam, posuimus; nam, cum ab eo promissam expectaremus pecuniam, nullam penitùs nobis misit.

Propter quod, necessitate compulsi, quasi importabilia contraximus onera debitorum, fuitque negotium nostrum quodamodo desperatum; quod, si promissam habuissemus pecuniam, fuisset, ut creditur, per DEI gratiam, laudabiliter consummatum.

Propter quod remeantes in Angliam, convocato parliamento nostro generali, pericula, quibus expositi fuimus, prælatis, & proceribus, ac cæteris fide-

libus nostris, ibidem convenientibus, fecimus intimari; qui nobis magnum concessere subsidium; quod, si fideliter & tempore congruo collectum extitisset, & in usus destinatos debitè dispensatum, ad expeditionem dictæ guerræ, & debitorum nostrorum solutionem, magnum adminiculum præstitisset, immò verisimiliter suffecisset; idem verò archiepiscopus, tàm ad festinam collectionem dicti subsidii, quàm aliorum proventuum regalium, promisit efficaciter interponere partes suas, & quod ea transmitti ad nos faceret indilatè;

Et sic iterum sub promissione dicti archiepiscopi, & aliorum ministrorum, præceptis & directioni ipsius archiepiscopi intendentium, transfretavimus in Flandriam; præoptenta cælitùs de navigio partis adversæ victoriâ gratiosâ.

Et, exindè progredientes, castra metati sumus prope civitatem Tornacensem, in cujus obsidione diutius persistentes, sperabamus indies, ministerio dicti archiepiscopi, succursum habere pecuniæ & subsidii supradicti.

Set tandem, spe conceptâ frustrati, licet per diversos nuncios, & litteras, præfato archiepiscopo & aliis ministris nostris significaverimus indigentiam & pericula, quibus ob defectum pecuniæ fuimus involuti, & honorem quem ex adventu pecuniæ sperabamus, onerantes eos ut, ad succurrendum nobis celeriter, omnem diligentiam possibilem adhiberent; ipsi tamen, fucatis verbis & vanis promissionibus nos ducentes, immo veriùs seducentes, nichil, vel modicum, nobis realiter, licet hoc facere potuerunt, transmiserunt; ita quod per eos non stetit quin nos, consors nostra, & nostri liberi, tunc in prædictis partibus existentes, fuissemus periculo confusionis extremæ subjecti, ad quod, ut videtur, eorum intentio ferebatur.

Undè quando triumphandi super inimicos nostros arrideret nobis gratiosissimè spes propinqua, compulsi fuimus treugis jam initis consentire; quia, tunc ab optato defecimus, oportuit iterum humeros nostros supponere cumulatis oneribus debitorum.

Venientes verò ad nos nostri fideles peregrinationis nostræ comites, & laboris nostri participes, tractârunt nobiscum super remediis quibus possemus commodius respirare.

Et visum est omnibus incommoda prædicta per culpam, ne dicamus malitiam, præfati archiepiscopi, sub cujus directione tota pendebat regni dispositio, principaliter, ac per culpam aliorum ministrorum nostrorum, quos per ejus consilium constituimus, accidisse.

Undè, volentes ab eis habere, sicut decuit, rationem, quosdam ex ipsis, quos ex causis probabilibus de malâ administratione, subversione justitiæ, subditorum nostrorum oppressione, acceptatione munerum, & aliis offensis gravibus suspectos habuimus, à suis fecimus officiis amoveri; & aliquos sub tutâ custodiâ detineri, quia si in suis officiis remansissent, vix ausus fuisset aliquis contra eos veritati testimonium perhibere.

Et quia dictus archiepiscopus negotiorum nostrorum notitiam habuit pleniorem, sibi per, dilectum & fidelem nostrum, Nicholaum de Cantilupo, modestè mandavimus, quod ad nos venire Londoniam non tardaret.

Ipse verò, quærens occasiones ut responsum super gestis per eum diffugeret, mortis periculum sibi per aliquos, nobis assistentes, comminatum minus veraciter allegavit; quia reverâ hoc in mentem nostram nusquam cecidit, nec alicujus nobis assistentis, ut credimus, subiit cogitatum.

Propter quod ad convincendum ejus malitiam, dilectum & fidelem nostrum, Radulphum de Stafford, hospitii nostri senescallum, ad ipsum destinavimus, ut ei securum conductum offeret & faceret; literas etiam nostras patentes super hoc sibi fecimus præsentari; mandantes iterum quod ad nos personaliter accederet, super statum negotiorum nostrorum, quæ diù gesserat, nos informaturus.

Ipse verò dedignanter respondit, quod se nobis, nisi in pleno parliamento, quod tunc commodè convocare nequivimus, minimè præsentaret.

Sicque idem archiepiscopus, quem sicut patrem dileximus, conversus in vittricum, illam nobis retributionem impendit, quam mus in perâ, serpens in sinu, & ignis in gremio, suis consueverunt hospitibus exhibere.

Nam, licet desideremus cum lenitate & clementiâ gubernare subjectos, ipse tamen ad suggillandum opinionem nostram, & devotionem procerum & fidelium nostrorum à nobis subtrahendum, & seditionem in subjecto nobis populo concitandum, innocentiam nostram, ac consiliariorum & ministrorum nostrorum, convitiis lacerat; prædicando publicè, & per suas patentes litteras publicari mandando, quod per potestatem nostram modernis temporibus opprimitur populus, clerus confunditur, & ecclesia variis exactionibus prægravatur; quorum vexationes seu oppressiones, si quas nostro tempore indebitè sustinuerint, ipsius archiepiscopi pravis consiliis, & adinventionibus callidis, sunt, præ cæteris, ascribendæ; quia ipse præcipuus extitit actorum hujusmodi adinventor.

Per cujus consilium improvidum & suasionem subdolam, dum eramus in annis minoribus constituti, tot donationes, alienationes, & gratias fecimus excessivas, quod per eas ærarium nostrum multipliciter est exhaustum, & redditus regii sunt enormiter diminuti:

Immò ipsum, præter conscientiam nostram, magnas & prodigas fecisse donationes, & varias pecuniarum summas nobis debitas, ad grave dampnum nostrum, comperimus personis malè meritis remisisse; quærens in nostro dispendio lucrum suum, & suorum indignos & inutiles, per sordes & munera, nostris publicis præfecit officiis;

Et alia, non numeranda de facili, mala fecit, commissâ sibi potestate prorsus abutens in nostri ac subditorum nostrorum inæstimable præjudicium & gravamen, quæ contrà eum probare confidimus satis clarè.

Et quia connicimus, immò pro certo tenemus, quod quamdiù ecclesiæ Cantuar' præsideat, inter nos & fideles nostros seminare zizannia & dissidium non cessabit, super hiis & aliis, regni nostri quietem & statum pacificum concernentibus, dilecto clerico nostro, magistro Johanni Wawayn, ac dilecto nobis in CHRISTO, fratri Thomæ de Insula, priori Fratrum Ordinis Prædicatorum Wynton', aperuimus plenius mentem nostram; quos ad sanctitatis vestræ curiam propter hoc providimus transmittendos; ut priùs hæc, venerabili viro, magistro Willielmo de Norwyco decano Lincoln' insinuent; & postmodùm idem decanus & ipsi vestræ clementiæ, quæ plenam habet in potestate medelam, referant pleniùs & declarent:

Quibus, super sic dicendis coram eminentiâ vestræ celsitudinis, dignetur vestra benignitas exauditionem benignam & fidem credulam adhibere: necnon nobis, & regno nostro, nè, per ipsius archiepiscopi moram longiorem in ipso, ejus tranquillitas perturbetur, & aliis, quod absit, formidandis periculis exponautur, providere celeriter de congruo remedio & optato.

Conservet, &c.

Dat' apud Langele. xiv. die Martii.

Super custodiâ Margaretæ de Monte Hermerii.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 33. in Turr. Lond.

REX, dilectæ sibi Margaretæ, quæ fuit uxor Thomæ de Monte Hermerii, salutem.

Quia concessimus dilecto & fideli nostro, Willielmo de Monte Acuto, comiti Sarum, & marescallo Angliæ, centum marcas pro sustentatione Margaretæ, filiæ & hæredis Thomæ de Monte Hermerii defuncti, qui de nobis tenuit in capite, infra ætatem & in custodiâ nostrâ existentis, & eidem comiti, sub certâ formâ, liberatæ, percipiendas singulis annis usque ad legitimam ætatem hæredis prædictæ, si penes ipsum comitem per tantum tempus remaneat, de illis ducentis & viginti libris, quas vos pro custodiâ maneriorum de Eorlestok in comitatu Wiltes', & de Stokenham in comitatu Devon', cum pertinentiis, quæ fuerunt ejusdem Thomæ, & quæ ratione minoris ætatis prædictæ hæredis in manu nostrâ existunt, vobis per nos commissa, reddere tenemini annuatim, usque ad legitimam ætatem ejusdem hæredis;

Vobis mandamus quod eidem comiti dictas centum marcas, singulis annis, pro sustentatione prædictæ hæredis, pro tempore quo ipsam in custodiâ ejusdem comitis sic morari contigerit, solvatis; & nos vobis, in solutione dictarum ducentarum & viginti librarum, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Langele, xv. die Martii.

Per ipsum Regem.

De ingeniis & hurdiciis pro guerrâ Regis faciendis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 36. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Bartholomeo de Burghersh, custodi forestæ suæ citra Trentam, salutem.

Cum assignaverimus dilectum nobis Johannem Crabbe ad quædam ingenia & hurdicia, ad opus nostrum pro guerrâ nostrâ fieri faciendum, prout eidem Johanni pleniùs injungitur ex parte nostrâ;

Vobis mandamus quod eidem Johanni, & magistro Willielmo Hurel capitali carpentario nostro, vel eorum alteri, maheremium in forestis & boscis nostris, ubi melius & commodius inveniri poterit, quantum pro ingeniis & hurdiciis prædictis faciendis indiguerit, per aliquos à vobis ad hoc deputandis per visum duorum proborum hominum partium illarum, liberari faciatis.

T. R. apud Langele, xv. die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro cardinali episcopo Sabinensi.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 26. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, R. eâdem gratiâ, episcopo London', ac collectoribus decimæ biennalis, nobis nuper per clerum regni nostri concessæ, in eodem episcopatu, salutem.

Cum nuper, certis de causis, certas pecuniarum summas, pro procurationibus venerabilium patrum, cardinalium, ad nos in Angliam ultimò à domino Summo Pontifice transmissorum, infra regnum nostrum Angliæ collectas, capi fecerimus ad opus nostrum, & postmodum ordinaverimus quod, de eisdem summis, præfatis cardinalibus, de exitibus decimæ prædictæ, satisfieret;

Vobisque mandaverimus quod tantam pecuniæ summam de denariis, de dictâ decimâ, nobis per clerum vestræ diœcesis, præfate episcope, ut prædicitur, concessâ, per vos, præfati collectores, in eâdem diœcese, quantam de dictis procurationibus ex causâ prædictâ recepimus, retineri & salvò custodiri ad opus ipsorum cardinalium faceretis, ita quod denarii illi dictis cardinalibus, cum eos habere vellent, promptiùs persolverentur;

Jamque ex parte venerabilis patris, P. tunc tituli Sanctæ Praxedis, presbiteri, nunc episcopi Sabinensis, unius cardinalium prædictorum, nobis sit supplicatum ut sibi de eo, quod ad ipsum pertinet de summis, per nos de procurationibus prædictis receptis, celerem solutionem fieri jubere velimus:

Nos, ad reverentiam curiæ Romanæ, & intuitu grati obsequii quod ipsum cardinalem novimus nobis & nostris in eâdem curiâ impendisse, & indies impendere, ut refertur, volentes eo potiùs supplicationi prædictæ annuere in præmissis;

Vobis mandamus quod Michaeli Petri de Cuellario, procuratori præfati cardinalis tituli Sanctæ Praxedis, id quod ad ipsum pertinet de denariis, de procurationibus prædictis, in diœcese prædictâ, ad opus nostrum captis, de exitibus decimæ prædictæ, in eâdem diœcese, sine dilatione solvi & habere faciatis;

Ita quod eidem procuratori indè celeriter satisfiat, recipientes ab eodem procuratore literas suas patentes, receptionem denariorum, quos ei sic solveritis, testificantes.

Et nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Langele, xx. die Martii.

Per breve de privato sigillo.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Episcopo Norwicensi & collectoribus ejusdem decimæ ibidem deputatis.
Episcopo Wynton' & collectoribus ibidem deputatis.
Episcopo Cicestr' & collectoribus ibidem deputatis.
Episcopo Coventr' & Lich' & collectoribus ibidem deputatis.
Episcopo Elien' & collectoribus ibidem deputatis.
Episcopo Hereford' & collectoribus ibidem deputatis.
Episcopo Landaven' & collectoribus ibidem deputatis.
Episcopo Karliol' & collectoribus ibidem deputatis.
Custodi spiritualitatis archiepiscopatûs Eborum, sede vacante, & collectoribus ibidem deputatis.
Collectoribus in episcopatu Roffen'.
Custodi spiritualitatis episcopatûs Lincolniensis, sede vacante, & collectoribus ibidem deputatis.

Litteræ Regis ad homines Insularum de Gerneryе, Jereseye, Serk & Aureneye, de gestu benivolo continuando.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 35. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, probis hominibus insularum de Gernereie, Jereseye, Serk, & Aurepeye, salutem.

Ex relatu nunciorum vestrorum, ad nos ex parte vestrâ transmissorum, & tenore petitionum suarum coram nobis & concilio nostro exhibitarum, statum insularum earumdem, ac discrimina eisdem jam imminentia & in proximo verisimiliter superventura, nisi maturior addatur succursus; & etiam consuetudines per vos inibi usitatas & approbatas, cæteraque plurima indè dependentia, ut illæsa conserventur & illibata, continentium, pleno collegimus intellectu:

Vobis significantes quod dilectum & fidelem nostrum Thomam de Hampton, de cujus circumspectione & industriâ plenam fiduciam reportamus, ad dictas partes, adcitiùs quo poterit, ordinavimus profecturum, ad statum partium illarum supervidendum, ac dictas insulas & castra & fortalicia nostra ibidem, ac vos & vestra per vestri consilium & auxilium dirigendum, consultiùs & securiùs defensandum, ac jura vestra & consuetudines vobis, ut convenit, conservandum:

Vestram igitur dilectionem attentius rogamus, quatinùs gestum vestrum penes nos in tuitione insularum prædictarum continuè benivolum continuare velitis pro viribus per augmentum, vosque in necessitate viriliter exponere, prout decet, & præfato Thomæ, tanquam custodi nostro earumdem insularum, intendere & parere; sibi etiam in dicendis vobis quæ sibi super hiis injunximus, credere; & quæ pro nobis in hâc parte petieret, adimplere, ut ex hoc vobis laudis titulos adquiratis, & sinistrum obloquium eriteti.

Dat' apud Langele, xxiii. die Marc'.

Pro comite Hanoniæ, super restauro equorum.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 27. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, Willielmo de Edynton, receptori subsidii nonæ, nobis per communitatem regni nostri Angliæ concessæ, citra Trentam, salutem.

Cum teneamur dilecto fratri & consanguineo nostro, comiti Hanoniæ, in viginti & quinque milibus Florenorum de Florentia, pro restauro equorum suorum, in obsequio & comitivâ nostris apud Burenfosse, & alibi in transmarinis partibus, perditorum:

Nos, volentes eidem comiti indè satisfieri, ut est justum, vobis mandamus quod Terrico domino de Manny, & magistro Clasio de Dordrech, præposito de Oelderbergh, nunciis & attornatis ipsius comitis, ad nos in Angliam transmissis, mille & quingentas libras, in subtractionem viginti & quinque milium Florenorum prædictorum, de exitibus nonæ prædictæ persolvatis, ordinatione seu assignatione, pro aliis super dictis exitibus factis, non obstantibus;

Recipientes ab eisdem, Terrico & Clasio, literas suas patentes, receptionem dictarum mille & quingentarum librarum testificantes, per quas vobis indè, in compoto vestro de nonâ prædictâ, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Shene, xxvi. die Martii.

Per breve de privato sigillo.

Contra archiepiscopum Cantuariensem.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 29. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri R. eâdem gratiâ, episcopo London', salutem.

Cicatrix cordium superbia, quæ semper ascendit, plerumque generat morbos ex remediis, & ex medicinâ langorem.

Et hoc probat Johannis Cantuar' archiepiscopi præsumptio fastuosa, qui, cum pridem de nobis & nostris quædam sinistra, sicut in literis nostris excusatoriis, super hoc vobis & aliis nuper directis, pleniùs continetur, publicè prædicâsset, & ea mandâsset in pluribus locis insignibus publicari, jam prioribus injuriis injurias cumulans graviores, excusationes nostras veras quas, ad medelam læsæ dignitatis & famæ regiæ providimus, nostris fidelibus intimari, nititur exquisitis machinationibus impugnare, & per novas literas, vobis & aliis noviter destinatas, calumpnioso calamo, stiloque mendaci, gravius & durius diffamare.

Et licet sit de more Summorum Pontificum, cardinalium, & prælatorum inferiorum, affatus & literas regias reverenter & benignè suscipere, ipse tamen dictas excusatorias nostras, justa & vera, quod congruis loco & tempore clarè probare proponimus, continentes, detestabiles & libellos famosos intitulat, in nostro nomine maculam falsam ponens; quia, si quis, gerens salutis publicæ custodiam, scripta probare criminis sit paratus, si assertionibus suis opitulata fuerit veri fides, à culpâ famosi criminis excusatur, & habetur ex hoc laude dignus.

Ipse etiam, non servato more majorum, qui principes suos colere solent & diligere, & pro eis obsecrationes, orationes, postulationes, ac gratiarum actiones, a se, & aliis fieri facere, & ipsos instruere in spiritu lenitatis, contra nos, & laterales nostros, in elationis spiritu, temerariæ factionis & inventionis perversæ telam orditur, iniquitatem suam prolongando; &, quærens solatium miserorum, plures, videlicet, habere consortes in pœnâ, & quod deterius est,

in peccato, suffraganeos suos, & alios devotos & fideles nostros, mendacii sermonibus, in nostros præcipitare satagit irreverentiam & contemptum.

Et, quamvis apud DEUM non gradus elegantior, set vitæ melioris actio comprobetur, glorians in altitudine statûs sui, sibi, tanquam CHRISTI legato, reverentiam exigit, quam nobis, à se debitam, non impendit.

Quin immò, cùm ipse, & alii regni nostri prælati, qui de nobis ecclesiarum suarum temporalia recipiunt, ex debito fidelitatis juratæ, fidem, honorem, & reverentiam debeant exhibere, solus ipse, pro fide perfidiam, pro honore contumeliam, & contemptum pro reverentiâ, reddere non veretur.

Undè etsi parati simus & semper fuerimus, patres spirituales, ut convenit, revereri, eorum tamen offensas, quas in nostri & regni nostri periculum redundare conspicimus, non debemus conniventibus oculis præterire.

Conqueritur autem idem archiepiscopus contra se, absentem, inauditum, & indefensum, crimina quædam in præfatis literis excusatoriis objecta fuisse, & se reum capitalium scelerum judicatum: ac si nos, ut falsò prætendit, processerimus criminaliter ad sententiam contra eum; quod utique non est verum, cùm solius excusatoris vices dumtaxat implevimus, necessitate compulsi, nè famam nostram negligere videremur.

Set videat calumpniosus reprehensor si in capud suum hæc querela justè valeat retorqueri, qui nos, Regem suum, & consiliarios nostros, absentes, inauditos, & indefensos, nec convictos, oppressores & transgressores jurium, falsò & malitiosè, verbis assertivis descripsit; eum, nempè, meritò culpa redarguit, qui, reprobatum à se, crimen incurrit, &, in quo alium judicat, se ipsum condempnat, dùm in eodem ipse reprobus invenitur.

Ad hæc, licet non nostris utilitatibus, set propriis cupiditatibus studuerit inservire, improperat tamen, & jactitat se regiis negotiis, ut verbis ejus utamur, laborum fastigio desudâsse; undè DEI & hominum se timet gravissimas offensas multipliciter incurrisse; & hoc justè timere poterit, cùm in illorum sorte censeatur, qui, juxta propheticum improperium, docuerunt linguas suas loqui mendacium, & ut iniquè agerent, laborârunt.

Cæterum ad alia quædam fabulosa & fucata verba, in ipsius archiepiscopi literis comprehensa, licet ea possemus rationibus luce clarioribus confutare, nè sermonem protrahamus, duximus ad præsens non dare responsum.

Set quia non decet cum homine contentioso funem trahere, nec ejus perversitatibus consentire, vobis in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus quod, non obstante quocunque mandato ipsius archiepiscopi, cui, in derogationem honoris & juris regii, contra fidelitatis juramentum, nobis præstitum, obedire non debetis, ad publicationem eorum, quæ in præfatis nostris literis excusatoriis continentur, juxta ipsarum seriem, procedatis.

Et quia de conservatione jurium & prærogativarum nostrorum regalium, quæ progenitorum nostrorum, Regum Angliæ, dignè recolenda prioritas magnificè defensavit, sumus, ut debemus, summè soliciti; ac idem archiepiscopus ad concitandum contra nos clerum & populum, & ad impediendum expeditionem guerræ nostræ, quam per ejus consilium principaliter assumpsimus, quasdam denunciationes & publicationes sententiarum excommunicationum, ac monitiones injuriosas, ac juri coronæ & regiæ dignitatis nostræ præjudiciales; cùm per eas nitatur, in multis articulis, à nobis auferre jurisdictionem, nobis notoriè competentem, cujus, cùm simus Rex inunctus, capaces esse dinoscimur, & quâ nos & progenitores nostri, scientibus & tolerantibus Summis Pontificibus, ac prælatis, & clero regni nostri, usi sumus pacificè ab antiquo; fecit, & per alios fieri & publicari mandavit, in majestatis nostræ læsionem, & jurium ac prærogativarum nostrorum regalium derogationem manifestam; vobis districtè, & sub incumbenti periculo, prohibemus nè publicationes, denunciationes, seu monitiones hujusmodi indebitas, & juribus ac prærogativis nostris regiis derogatorias & præjudiciales, vel alia per quæ fideles nostri contra nos concitari, vel expeditio guerræ nostræ, in subversionem nostri & fidelium nostrorum, possint, quod absit, aliqualiter impediri, ad mandatum ipsius archiepiscopi, vel alterius cujuscumque, quomodolibet per vos vel alios faciatis, vel quantum in vobis est, ab aliis fieri permittatis:

Et, si quid per vos in hac parte attemptatum fuerit, celeriter revocetis.

Teste Rege, apud Turrim London' xxxi. die Martii.

Pro Edwardo de Balliolo, Rege Scotiæ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Liberat. 15 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Cum nos, vicesimo sexto die Maii, proximò præterito, juxta ordinationem, per nos & concilium nostrum tunc factam, concesserimus magnifico principi, domino Edwardo de Balliolo, Regi Scotiæ, pro expensis hospitii sui, quadraginta solidos singulis diebus, tempore pacis, & sexaginta solidos singulis diebus, tempore quo de guerrâ equitaverit, percipiendos à festo Paschæ proximò præterito, ad scaccarium nostrum, ad voluntatem nostram, vel quousque de statu ejusdem Regis aliter duxerimus ordinandum, prout in litteris nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Vobis mandamus, quod præfato Regi id, quod ei à retro est de prædictis quadraginta solidis diurnis, à dicto festo Paschæ, de thesauro nostro, sine dilatione, solvatis juxta tenorem litterarum nostrarum prædictarum.

Teste Rege, apud Turrim London'. xxxi. die Martii.

Per ipsum Regem.

De examinando super apporto educto.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 12. d. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Quia datum est nobis intelligi quod frater Philippus de Thame, prior hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Angliâ, diversas pecuniarum summas, nomine apporti, de quibus nobis, juxta ordinationem, de terris & redditibus religiosorum & aliorum alienigenarum in Angliâ in manum nostram capiendis, factam, responderi deberet, contra proclamationem & inhibitionem per nos factas, ne qui apportum aliquod extra regnum nostrum sub gravi forisfacturâ nostrâ ducerent, seu duci facerent, duci fecit in nostri præjudicium & dampnum manifestum;

Nos, nolentes talia, nobis sic præjudicialia & dampnosa, aliqualiter tolerare, vobis mandamus quod, vocato coram vobis præfato priore, ipsum super apporto hujusmodi examinari, & nobis de toto apporto, quod idem prior superiori suo in partibus transmarinis facere tenetur, à tempore quo eosdem terras & redditus alienigenarum capi fecimus in manum nostram, per præfatum priorem responderi, & ulterius, quo ad punitionem ejusdem prioris pro contemptibus & transgressionibus, nobis, prætextu hujusmodi apporti, si quod ad dictas partes transmarinas, contra ordinationem, & proclamationem, & inhibitionem prædictas, delatum fuerit factis, fieri faciatis quod de jure fore videritis faciendum.

Teste Rege, apud Westm' primo die Aprilis.

De lanâ Regi concessâ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 27. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus London', salutem. Quia major pars viginti milium saccorum lanæ, nobis in parliamento nostro nuper apud Westm' convocato, ex causis urgentissimis concessorum, adhuc restat colligenda; et jam, ad supplicationem quorumdam mercatorum & aliorum, lanas extra regnum nostrum ad partes transmarinas ducere volentium, concessimus quod usque ad numerum dictorum viginti milium saccorum per quoscumque mercatores, tam indigenas quam alienigenas, ac alios fideles & amicos nostros, infra dictum regnum nostrum emi, & in portubus dictæ civitatis nostræ London' & villarum de Suthampton', Sancto Botulpho, Kyngeston' super Hull, & Novo Castro super Tynam, in quibus & non alibi, quousque dicta viginti milia saccorum de lanis tonsis & tondendis sic educta fuerint, passagium lanarum providimus ordinand' carcari & ad partes duci possint transmarinas;

Ita quod de quolibet sacco usque ad dictum numerum sic educendo, quadraginta solidi de incremento ultra custumas, & subsidia jam nobis indè debita, ad opus nostrum solvantur; exceptis mercatoribus extraneis, qui lanas infra dictum regnum nostrum ante concessionem prædictam nobis factam emerunt, & aliis, quibus passagium lanarum usque ad certum numerum saccorum jam specialiter concessimus, quibus per præsentem ordinationem in nullo volumus derogare, nec ipsos de dictis quadraginta solidis de incremento, contra concessionem nostram eis inde factam, indebitè onerare;

Vobis præcipimus, firmiter injungentes, quod in civitate prædictâ & suburbiis ejusdem, præmissa omnia & singula sine dilatione proclamari publicari, & quantum ad vos attinet, faciatis firmiter observari.

T. R. apud Langele, primo die April'.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modò mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

De commissariis ad tractandum super pace, cum Philippo de Valesio ineundâ, constitutis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Aleman. 15 E. III. m. 27. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos, &c. salutem. Noveritis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ venerabilis patris, R. Dunolm' episcopi, & dilectorum & fidelium nostrorum, Hugonis d'Audele comitis Gloucestriæ, Willielmi Fitz Waryn, Nicholini de Flisco, & Willielmi Trussel, plenam fiduciam optinentes, ipsos, quatuor, tres, & duos eorum, quorum alterum prædictorum episopi & comitis unum esse volumus, procuratores seu commissarios nostros constituimus speciales;

Ad tractandum & concordandum, paciscendum, componendum, & transigendum, pro nobis & nostro nomine, cum illustri Philippo de Valesio, seu deputandis ab eo, super quibuscumque quæstionibus, controversiis, demandis, & debatis, quæ mutuò competunt, vel competere poterunt;

Ac etiam super omnibus dampnis & injuriis, hinc indè, in terrâ & in mari factis & illatis, ac super quarumcumque guerrarum & dissensionum commotionibus, ex unâ parte vel aliâ suscitatis, pacificandis amicabiliter, & finaliter decidendis;

Ac ad pacem plenam & perpetuam inter nos, pro nobis & hæredibus nostris, & dictum Philippum, pro se & hæredibus suis, ineundum, ac treugas, & guerræ cessationem seu sufferentiam, concedendum;

Et ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacumque securitate firmandum, necnon securitatem, quæ nobis super hiis fieri debeat, petendum, stipulandum, & recipiendum;

Et omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes nos, pro nobis & hæredibus nostris, ratum & gratum habituros quicquid per dictos, episcopum, comitem, Willielmum, Nicholinum, & Willielmum, quatuor, tres, & duos eorum, quorum alterum prædictorum episcopi & comitis unum esse volumus, actum & gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Langele, x. die Aprilis.

De tractatis cum dicto Philippo, Regi intimandis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Aleman. 15 E. III. m. 27. in Turr. Lond.

REX, universis, ad quos, &c. salutem. Noveritis, &c. *ut supra usque ibi* speciales *& tunc sic,* ad tractandum pro nobis, & nostro nomine, *&c. ut supra usque ibi* decidendis *& tunc sic;*

Necnon super pace pleuâ & perpetuâ inter nos & dictum Philippum ineundâ, ac treugis, seu guerræ sufferentiâ, interim concedendis, & ad renunciandum & intimandum nobis celeriter ea, quæ sic tractata fuerint in hâc parte; ut sic tractatis possimus, prout expedire viderimus, consentire.

In cujus, &c.

Dat' ut supra.

Quod centum naves, vocatæ pessoners & creyers, ad opus Regis provideantur.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Aleman. 15 E. III. m. 27. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Roberto de Morle, admirallo flotæ navium, ab ore aquæ Thamisiæ versus partes occidentales, vel ejus locum teneuti, seu deputato, salutem.

Quia, ob certas causas, passagium nostrum versus partes transmarinas, quod in proximò, pro expeditione guerræ nostræ Franciæ, arripere ordinavimus, contingentes, volumus quod centum naves, vocatæ pessoners & creyers, & aliæ minutæ naves, infra pondus triginta doliorum, quæ pro obsequio nostro necessariæ fuerint, ad opus nostrum provideantur & arestentur;

Vobis mandamus quod hujusmodi centum naves, vocatas pessoners & creyers, ac tot alias minutas naves infra pondus triginta doliorum, bonas & sufficientes, quot pro passagio nostro prædicto necessariæ fuerint, infra balliram vestram provideri & arestari faciatis, quousque aliud indè duxerimus demandandum.

Teste Rege, apud Langele, x. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Ad Simonem Boccanegra, qui primus dux Januensium, super fœdere perpetuo ineundo.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.
Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 23. d. in Turr. Lond.

REX, illustri Simoni Buccanigra, duci Januensium, salutem.

Venientes pridem ad præsentiam nostram, cum literis vestris credentiæ, discreti viri, Johannes Tarrigum, & Cassanus de Mari, nobis, ex parte vestrâ, & communitatis Januæ, inter alia supplicarunt ut, cum sex galeæ Januæ, onustæ mercibus, sub fiduciâ securitatis, tam per dilectos & fideles nostros, homines de Flandriâ, quam per Nicholinum de Flisco, & Nicholaum Usus Maris, constabularium nostrum Burdegaliæ, ex parte nostrâ, & per literas nostras patentes promissæ, versus Flandriam navigarent, ac quidam marinarii, regni nostri Angliæ, ipsas galeas hostiliter deprædaverint, & combusserint, vellemus eis de dampnis sic illatis, satisfactionem facere plenariam & festinam, adicientes quod, si hoc facere curaremus, vos & gentes communiæ illius non faveretis adversario nostro Franciæ, set ab offensione gentis & terrarum nostrarum curaretis penitùs abstinere;

Nos autem super hiis deliberationem habuimus diligentem; &, licet ad satisfactionem dampnorum hujusmodi de jure minimè teneamur, cum solum de subditis nostris, sic delinquentibus, justitiam facere debeamus, & multorum peritorum judicio dicti subditi nostri minimè deliquerunt, quia satis notum est qualiter galeæ Januenses priùs regnum & gentes nostra hostiliter invaserunt, dampna nobis & nostris inæstimabilia inferentes, & adversario nostro totis viribus adhæserunt, propter quod licebat illos persequi, cum nulla treuga in illis partibus tunc fuerat publicata, nec homines, existentes in galeis sic captis, literas nostras protectionis, vel signum aliud reconciliationis factæ nobiscum, set potius contrarium ostenderunt;

Nec obstat nobis prætensa promissio, quia solùm promisimus quod, in casu quo placeret hominibus dictæ civitatis ab offensione nostrâ penitùs abstinere, ipsos, ut amicos nostros, benivolè tractaremus, qui nos & nostros postmodum in pluribus offenderunt, & sic nostra promissio nos ulterius non ligavit; consideratione tamen dilectorum & fidelium nostrorum, hominum de Flandriâ, nobis super hoc supplicantium, ac etiam ad renovandum amoris sinceritatem, quæ inter domum nostram regiam & homines dictæ civitatis viguerat ab antiquo, quam nostris temporibus cupimus adaugeri, tractari fecimus cum dictis nunciis super satisfactione dampnorum prædictorum, & amicitiâ perpetuâ mutuò ineundâ;

Et demùm eis, hâc de causâ, decem milia librarum sterlingorum optulimus, solvendarum in Flandriâ in festis Omnium Sanctorum & Purificationis Beatæ Mariæ Virginis proximò futuris, per æquales portiones, ita quod vos, & homines dictæ communitatis, adversario nostro prædicto, contra nos, non daretis solatium vel succursum, & promittentes quod inveniremus mercatores sufficientes in Flandriâ, qui plenam & sufficientem securitatem eis facerent de dictâ solutione plenâ & fideliter faciendâ; ita quod videbatur, tam hominibus de Flandriâ, quam aliis hominibus, tunc illuc existentibus, quod sufficere debuerit securitas sic oblata.

Set ipsi nuncii, nescimus quo spiritu, quærentes occasiones à nobis divertendi, dixerunt præcisè quod solam pignorantiam argenti vel jocalium reciperent cautionem, quam commodè facere non potuimus illâ vice, & sic à nobis commeatum receperunt.

Videat igitur vestra prudentia si hanc oblationem nostram vobis expediat acceptare, rescribens nobis, si vestra interesse viderit, super hoc velle vestrum; nec trahat locum à potentiâ, vel terrore; quia non est sic debilitata nostra potentia, nec attenuata manus Dei, quin speremus, per ipsius gratiam, nostris adversantibus in justitiâ prævalere; gratum tamen nobis foret admodum & votivum, si fœdus nobiscum velletis inire, pro quo vobis libenter gratam faceremus succedentibus prosperis repensivam.

Dat' apud Turrim London', xii. die Aprilis.

De arcubus & sagittis providendis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 22. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Quia, pro expeditione guerræ nostræ Franciæ, propter passagium nostrum, quod versus partes illas in manu forti arripiemus in proximo, Deo duce, arcus & sagittas in magno numero oportet necessariò nos habere;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod quingentos arcus albos, & quingentas garbas sagittarum, (* pretii cujuslibet arcûs duodecim denariorum, & cujuslibet garbæ aceratæ quatuordecim denariorum, & non aceratæ duodecim denariorum), infra ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, cum omni celeritate quâ poteris, de exitibus ballivæ tuæ emi & provideri, &, usque portum de Orewell deferri facias;

Ita quod sint ibidem in festo Pentecostes proximò futuro ad ultimum, illis, quos ad arcus & sagittas hujusmodi ibidem recipiendum deputaverimus, liberandi:

Et de custubus, quos circa emptionem, provisionem, & cariationem prædictas, rationabiliter apposueris, tibi in compoto tuo, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus;

Et hoc, sub gravi forisfacturâ nostrâ, nullatenùs omittas.

Teste Rege, apud Westm', xviii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

* Ista parenthesis est interlineata.

Consimilia brevia (exceptâ clausulâ interlineatâ) *diriguntur subscriptis, in comitatibus & villis subscriptis, de arcubus & sagittis providendis, & usque Turrim Regis London' deferendis, sub eâdem datâ; videlicet,*

Vicecomiti Wygorn' de centum arcubus & quingentis garbis sagittarum.

Vic' Hereford' de ducentis arcubus & sexcentis garbis sagittarum.

Vic' Norff' & Suff' de ducentis arcubus & trescentis garbis sagittarum.

Vic' Essex' & Hertford' de trescentis arcubus & mille garbis sagittarum.

Vic' Cantebr' & Hunt' de ducentis arcubus.

Vic' War' & Leyc'. de trescentis arcubus & sexcentis garbis sagittarum.

Vic' Lincoln' de mille arcubus & trescentis garbis sagittarum.

Vic' Lancastr' de centum arcubus & mille garbis sagittarum.

Vic' Bed' & Buk' de centum arcubus & trescentis garbis sagittarum.

Vic' Kant' de trescentis arcubus & mille garbis sagittarum.

Vic' Sussex' & Surr' de quingentis arcubus & duobus milibus garbis sagittarum.

Vic' Suth' de quingentis arcubus & mille garbis sagittarum.

Vic' Oxon' & Berks' de centum arcubus & mille garbis sagittarum.

Vicecomitibus London' de duobus milibus & quingentis arcubus & mille garbis sagittarum.

Vic' Salop' & Staff' de mille garbis sagittarum.

Vic' Wiltes de centum arcubus & ducentis garbis sagittarum.

Vic' Somers' & Dors' de trescentis arcubus & trescentis garbis sagittarum.

Vic' Norht', de ducentis arcubus & trescentis garbis sagittarum.

Vic' Rotel' de centum arcubus & ducentis garbis sagittarum.

Vic' Not' & Derb' de ducentis arcubus & quingentis garbis sagittarum.

Edwardo duci Cornubiæ & comiti Cestriæ, &c. de mille garbis sagittarum & trescentis arcubus infra comitatum Cestriæ.

Majori & ballivis villæ Bristoll' infra villam prædictam de mille arcubus albis & trescentis garbis sagittarum.

Vic' Glouc' infra ballivam suam, villâ Bristoll' exceptâ, *de mille garbis sagittarum & quingentis duodenis cordarum pro sagittis & duobus milibus capitibus pro sagittis.*

De ordine militari suscipiendo.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Eborum, salutem. Præcipimus tibi quod statim, visis præsentibus, per totam ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè facias proclamari, quod omnes illi, qui quadraginta libratas terræ vel redditûs per annum habent, & eas per tres annos integros tenuerunt, & nondum sunt milites, ordinem suscipiant militarem citra festum Trinitatis proximò futurum, vel in eodem festo ad ultimum, sub periculo quod incumbit.

Et tam de nominibus illorum qui quadraginta libratas terræ vel redditûs in ballivâ tuâ, sicut prædictum est, quam de ipsorum nominibus, qui partem in eâdem ballivâ tuâ, & partem alibi usque ad valorem prædictum habent, diligenter inquiras, & nobis de nominibus illis in cancellariâ nostrâ constare facias citra festum supradictum; & hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud Westm', xx. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

Ad homines de Gandavo, littera excusatoria.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 18. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, capitaneis, scabinis, & probis hominibus de Gandavo in Flandria, salutem.

Quia quidam vos, ut audivimus, informârunt quod Conrandus Clippyng, Godekinus de Reuele, & socii sui, mercatores de Alemannia, quibus pridem custumas lanarum in certis portubus regni nostri, ex certis causis, ad tempus duximus concedend':

Dictas custumas augeri, & sic transitum lanarum versus partes Flandriæ & Brabantiæ multum impediverunt, propter quod homines dictarum partium contra eos plurimum sunt turbati;

Sciat vestra fidelitas pro constanti, quod transitus lanarum per dictos mercatores non extitit impeditus, nec custumæ per eos, set ex causis magnis per nos & concilium nostrum, ad supplicationem mercatorum regni nostri, sunt usque ad certum tempus exaltatæ, quod cum dictæ causæ vobis innotuerint non debet rationabiliter vos moveri;

Propter quod specialiter vos rogamus quatinùs, dictos mercatores Alemanniæ habentes super hoc excusatos, ipsos propter hoc, quantum in vobis est, molestari vel gravari minimè permittatis, set ipsos potiùs, consideratione nostri, gratis velitis prosequi favoribus in agendis.

Dat' apud Westm', xxii. die Aprilis.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Burgimagistris, scabinis, & probis hominibus villæ de Bruges in Flandria.

Advocato, scabinis, consiliariis, & probis hominibus villæ de Ipre.

Pro aurifabris civitatis London', igne & fumo argenti vivi cæcatis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 48. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum dilecti nobis, aurifabri civitatis nostræ London' nobis supplicaverint ut, cum quamplures homines, de mestero illo, igne & fumo argenti vivi cæcati;

Et quidam eorumdem opere manuali adeò consternati, & diversis infirmitatibus oppressi & debilitati existant, quod ipsi se ipsos juvare & sustinere non poterunt, nisi eis aliundè subveniatur;

Ac diversi homines civitatis prædictæ, statui dictorum cæcorum, consternatorum, & oppressorum, compatientes, diversa tenementa & redditus in eâdem civitate, usque ad valorem viginti librarum per annum, hominibus de communitate mesteri prædicti, in auxilium sustentationis dictorum cæcorum, consternatorum, & infirmorum, necnon cujusdam capellani, missam eisdem infirmis, singulis diebus, pro animabus omnium defunctorum, juxta ordinationem indè faciendam celebraturi, dare & concedere disposuerint imperpetuum habenda;

Dum tamen iidem homines de dictâ communitate licentiam à nobis habuerint competentem, velimus eis hujusmodi licentiam concedere gratiosè:

Nos, piam intentionem dictorum hominum de civitate prædictâ commendantes, concessimus & licentiam dedimus pro nobis & hæredibus nostris, quantum in nobis est, hominibus de communitate prædictâ, quod ipsi tenementa & redditus in eâdem civitate, usque ad valentiam viginti librarum per annum, juxta verum valorem eorumdem, de hominibus civitatis illius, in auxilium sustentationis cæcorum, consternatorum, infirmorum, & capellani, prædictorum, adquirere possint, sibi & successoribus suis de communitate mesteri prædicti, ex causis supradictis, habenda imperpetuum; statuto de terris & tenementis, ad manum mortuam non ponendis, edito, seu aliquo alio statuto vel ordinatione, in contrarium factis, non obstantibus;

Dum tamen per inquisitiones, indè in formâ debitâ capiendas, & in cancellariâ nostrâ, vel hæredum nostrorum, ritè retornandas, compertum sit quod id fieri poterit absque dampno & præjudicio nostri, & dictorum hæredum nostrorum, ac alterius cujuscumque.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westm', primo die Maii.

Per breve de privato sigillo, & per finem decem marcarum solutarum in hanaperium.

Pro abbate Sancti Augustini Bristoll', de non veniendo ad parliamentum.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 13. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Monstravit nobis, dilectus nobis in CHRISTO, abbas Sancti Augustini Bristoll', quod, licet ipse non teneat per baroniam, seu aliquo alio modo de nobis in capite, nec domus sua prædicta de fundatione progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, seu nostrâ existat, per quod de veniendo ad parliamenta seu concilia nostra de jure summoniri debeat;

Idemque abbas, seu prædecessores sui, ad veniendum ad parliamenta & concilia hujusmodi, ante annum regni nostri Angliæ decimum, summoniti non fuerint, sicuti nec debebant, dicto tamen anno decimo, per procurationem & abettum quorumdam æmulorum suorum, & postmodùm continuè, idem abbas ad parliamenta & concilia nostra voluntariè summonitus fuit, & hucusque, prætextu summonitionis ad hujusmodi parliamenta & concilia nostra, multipliciter & indebitè gravatus extitit, & indies existit, super quo supplicavit nobis dictus abbas, ut sibi super hoc providere de remedio dignaremur:

Et quia prædictus abbas, seu prædecessores sui prædicti, ante prædictum annum decimum, de veniendo ad hujusmodi parliamenta & concilia dictorum progenitorum nostrorum seu nostra summoniti non fuerunt, sicut per inspectionem rotulorum cancellariæ nostræ nobis constat;

Nos, consideratione prædictorum, volentes securitati & quieti prædicti abbatis & successorum suorum in hâc parte providere;

Volumus & concedimus pro nobis, & hæredibus nostris, quod idem abbas, aut successores sui, de veniendo ad parliamenta & concilia nostra, vel hæredum nostrorum, futuris temporibus, nullatenus summoneantur, nec, occasione non-adventûs sui ad parliamenta & concilia hujusmodi, per nos, vel hæredes nostros, seu hæredum nostrorum quoscumque, occasionentur, impetiantur, molestentur in aliquo, seu graventur; ita tamen quod ipsi in procuratores, ad hujusmodi parliamenta & concilia mittendos per clerum, consentiant, &, ut moris est, pro expensis contribuant eorumdem.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', ii. die Maii.

Per breve de privato sigillo.

Ad comitem Nassoviæ, super pecuniâ aut solvendâ, aut homagio resignando.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 17. d. in Turr. Lond.

REX, spectabili Gerlaco, comiti de Nassou, amico suo carissimò, salutem.

Accedens ad præsentiam nostram famulus vester Voltzo, nos super faciendâ sibi solutione pecuniæ, vobis per nos debitæ, cum instantiâ requisivit.

Et quidem dictam solutionem, si facultas arrisisset ac commoda, libentissimè fecissemus.

Set sicut idem Voltzo satis vidit, tot jam sumus diversis occupationibus & oneribùs implicati, quod ipsam commodè facere nequivimus istâ vice;

Super quo specialiùs, quo possumus, vos rogamus, quatinùs in nos, hinc ad quindenam post instans festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, super hoc patientiam habeatis; & tunc vobis, apud Buxollam, satisfaciemus plenariè, Deo duce.

In quâ solutione, si, quod absit, deficere nos contingat, & vos factum nobis homagium propter hoc tunc volueritis resignare eodem modo, quo nunc eidem Voltzoni potestatem resignandi vestris patentibus literis contulistis, vos habebimus sine notâ qualibet ingratitudinis excusatos.

Dat' apud Westm', iii. die Maii.

De proclamando ne quis maeremium aut bordas, ad partes exteras ducat.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Kanciæ, salutem. Præcipimus tibi firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, in balliva tuâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter facias inhiberi, ne quis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, bordas seu maeremium aliqua apta pro navibus faciendis, extra regnum nostrum ad partes exteras ducat, vel carcari faciat, sine mandato nostro speciali:

Et si quos, post proclamationem & inhibitionem hujusmodi, inveneris hujusmodi maeremium seu bordas extra regnum nostrum ad dictas partes ducentes, tunc maeremium & bordas illas in manum nostram sine dilatione seisiri & salvò custodiri facias, quousque aliud super hoc à nobis habueris in mandatis; nosque de nominibus illorum, qui contra hujusmodi inhibitionem nostram quicquam in præmissis fecerint, reddas in cancellariâ nostrâ sub sigillo tuo de tempore in tempus distinctè & apertè certiores.

T. R. apud Westm', iii. die Maii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est vicecomitibus subscriptis, sub eadem data, videlicet,

Vicecomiti Essex' & Hertf'.
Vicecomiti Surr' & Sussex'.
Vicecomiti Suth't.
Vicecomiti Norff' & Suff'.

De permittendo lanas transiri in singulis portubus Angliæ, quinquaginta solidis pro quolibet sacco, nomine custumæ, solvendis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 14. in Turr. Lond.

REX, collectoribus custumarum suarum in portu de Gippewico, salutem.

Licet nuper in singulis comitatibus regni nostri proclamari fecerimus, quod omnes lanæ, quæ extra regnum nostrum ad partes transmarinas ducerentur, in portubus London', Suth't', de Sancto Botulpho, Kingeston' super Hull, & de Novo Castro super Tynam carcarentur, exindè ad dictas partes transmarinas ducend', & quod quatuor libræ de singulis saccorum prædictorum usque ad certum tempus solverentur;

Quia tamen jam, de assensu & avisamento concilii nostri, ordinavimus quod passagium lanarum in singulis portubus dicti regni nostri Angliæ, ubi prius fieri & custuma earumdem solvi consueverunt, teneatur; & quod de quolibet sacco lanarum extra regnum nostrum educendo quinquaginta solidi, nomine custumæ & subsidii, ad opus nostrum capiantur;

Vobis mandamus quod omnes illos qui lanas in dicto portu de Gippewico carcare voluerint, in eodem portu carcare, & ad dictas partes transmarinas, solutis quinquaginta solidis pro quolibet sacco lanarum earumdem, nomine custumæ & subsidii, ducere absque impedimento aliquo permittatis: mercatoribus extraneis, qui lanas ante concessionem prædictam emerunt, & aliis, quibus passagium lanarum usque ad certum numerum saccorum jam specialiter concessimus, exceptis, quos lanas hujusmodi educere volumus juxta concessionem nostram eis indè factam.

Teste Rege, apud Westm', iv. die Maii.

Per ipsum Regem & cons'.

Consimilia brevia diriguntur collectoribus custumarum Regis in portubus subscriptis; sub eadem data, videlicet,

Collectoribus, &c. in portu Exon'.
Collectoribus, &c. in portu de Melcombe & Weymouth'.
Collectoribus, &c. in portu de Suth't.
Collectoribus, &c. in portu de Wynchelse.
Collectoribus, &c. in portu de Sandewico.
Collectoribus, &c. in portu London'.
Collectoribus, &c. in portu de Magna Jernemuth'.
Collectoribus, &c. in portu de Sancto Botulpho.
Collectoribus, &c. in portu de Kyng' super Hull.
Collectoribus, &c. in portu de Eborum.
Collectoribus, &c. in portu de Hertilpol.
Collectoribus, &c. in portu Novi Castri super Tynam.
Collectoribus, &c. in portu de Lenn.
Collectoribus, &c. in portu de Cicestr'.

Super maritagio Leonelli filii Regis, cum Elizabetha, filiâ W. de Burgo nuper comitis Ultoniæ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum, ex parte prælatorum, nobilium, & popularium, terræ nostræ Hiberniæ, nobis sit cum instantiâ supplicatum, ut, ad magnam consolationem & securitatem eorumdem, & ad fomentum devotionis, & fidelitatis, populi dictæ terræ, erga domum nostram regiam propensiùs dilitandæ, velimus præclaram Elizabetham, filiam & hæredem Willielmi de Burgo, nuper comitis Ultoniæ defuncti, qui de nobis tenuit in capite, in custodiâ nostrâ existentem, Leonello filio nostro carissimo facere maritari;

Nos, supplicationi prædictæ volentes ex causis prædictis, necnon ad requisitionem dilectæ consanguineæ nostræ, comitissæ Ultoniæ, matris ipsius Elizabethæ, condescendere gratiosè;

Volumus & concedimus, quantum in nobis est, quod præfata Elizabetha dicto Leonello, cum ætatem ad hoc aptam attigerit, & non alteri, ipso Leonello vivente, maritetur;

Et si, quod DEUS avertat, idem Leonellus, priusquam sponsalia, vel matrimonium, cum dictâ Elizabethâ contraxerit, in fata decedat, salvum sit nobis maritagium ipsius Elizabethæ, ut super eo possimus, prout ad nos pertinet, ordinare.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', v. die Maii.

Per ipsum Regem, & per breve de privato sigillo.

Pro abbate de Thornton, de non veniendo ad parliamentum.

A. D. 1341.—An. 15 Edw. III.

Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 9. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Monstravit nobis, dilectus nobis in CHRISTO, Willielmus abbas de Thornton quod, licet ipse non teneat per baroniam, *&c. prout supra de secundo die Maii, tunc sic,* ante annum quintum regni celebris memoriæ, domini E. Regis Angliæ, patris nostri summoniti non fuerint, sicuti nec debebant, *&c. prout supra mutatis competenter mutandis usque ibi* pro expensis contribuat eorum. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', viii. die Maii.

Per breve de privato sigillo.

Consimiles litteræ pro priore de Sempryngham.

A. D. 1341.—An. 15 Edw. III.

Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 9. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Monstravit nobis, dilectus nobis in CHRISTO prior de Sempryngham, quod cum ipse, *&c. ut supra mutatis mutandis usque ibi & tunc sic,* ante annum regni nostri decimum proximò præteritum, *&c. ut supra mutatis mutandis.* In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per breve de privato sigillo.

De lanis, pro deliberatione comitis Derbiæ, liberandis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 10. in Turr. Lond.

REX, captoribus, provisoribus, & receptoribus lanarum, ad opus nostrum, in comitatu Northampton', salutem.

Quia per nos & concilium nostrum ordinatum & concordatum existit, quod certus numerus saccorum lanæ, de lanis, ad opus nostrum in comitatu prædicto, & diversis aliis comitatibus regni nostri Angliæ, captis, ad partes transmarinas pro deliberatione dilecti consanguinei & fidelis nostri, Henrici de Lancastriâ comitis Derbiæ, ibidem existentis, celeriter transmittatur;

Et quibusdam amicis nostris, qui deliberationem illam facere assumpserunt juxta quasdam conventiones indè factas, liberetur;

Nos, ordinationem prædictam executioni debitæ demandari volentes, vobis mandamus quod quadraginta & unum saccos & dimidium, ac decem petras lanæ, de lanis, ad opus nostrum, in comitatu prædicto, per vos, præfati captores & provisores, provisis, arestatis, & penes vos, præfati receptores, adhuc existentibus, ut dicitur, si alibi assignati non fuerint, vicecomiti nostro comitatûs prædicti sine dilatione, per indenturam, indè inter vos & ipsum modo debito conficiendam, liberetis, ad lanas illas usque portum nostrum London' ex causâ prædictâ ducendas, prout sibi per nos pleniùs est injunctum;

Et hoc, sicut nos, & honorem nostrum, diligitis, nullatenùs omittatis:

Volumus enim vos de dictâ sumptâ lanarum erga nos exonerari:

Mandavimus etiam præfato vicecomiti, quod lanas illas à vobis in formâ prædictâ recipiat, & eas usque portum prædictum duci & cariari faciat, sicut prædictum est.

Teste Rege, apud Westm', xii. die Maii.

Per ipsum Regem & concilium.

Consimilia mandata habent captores, provisores, & receptores lanarum in comitatibus subscriptis, de numero subscripto liberando vicecomitibus subscriptis, ad ducendum ad dictum portum; videlicet,

Captores, &c. in com' Suffolciæ, de duodecim saccis.

Captores, &c. in com' Wygorn', de quatuor saccis.

Captores, &c. in com' Derb', de quinque saccis.

Captores, &c. in com' Hertf', de octo saccis & duabus petris.

Captores, &c. in com' Somers', de uno sacco sex petris & quatuor clavis.

Captores, &c. in com' Dors', de duodecim saccis, & viginti & duabus petris.

Captores, &c. in com' Leyc', de triginta quatuor sarplar', tribus saccis & viginti duobus petris.

Captores, &c. in com' Sutht', de xxii. saccis & xxiii. clavis lanæ, necnon de duobus saccis & quinque clavis lanæ de lana agnina vic' Sutht', liberandis usque ad portum Sutht', ducendis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & concilium.

De custodiâ terrarum, quæ fuerunt ducis Britanniæ defuncti, commissâ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Fin. 15 Edw. III. m. 16. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod commisimus dilectis nobis, Thomæ de Fencotes & Petro de Richemundiâ custodiam omnium castrorum, honorum, maneriorum, terrarum, & tenementorum, ac feodorum, & libertatum, cum pertinentiis, in quibuscumque comitatibus Angliæ, quæ fuerunt Johannis ducis Britanniæ & comitis Richemund' defuncti, qui de nobis tenuit in capite, & quæ per mortem ejusdem comitis capta sunt in manum nostram, habenda, cum omnibus ad custodiam illam spectantibus, quamdiù nostræ placuerit voluntati; ita quod de exitibus, indè provenientibus, nobis respondeant ad scaccarium nostrum:

Volumus etiam, & concedimus, quod præfatus Thomas ballivos & ministros idoneos, quot & quos, pro custodiâ & regimine terrarum & tenementorum prædictorum necessarii fuerint, pro quibus idem Thomas respondere voluerit, sub ipsis, Thoma & Petro, deputare; & alios, qui insufficientes fuerint, ab officiis suis amovere possit, prout eidem Thomæ pro majori commodo nostro videbitur expedire.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xvi. die Maii.

Per ipsum Regem.

Super sustentatione liberorum Regis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 3. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, in subventionem sustentationis Leonelli, Johannis, Isabellæ, & Johannæ, liberorum nostrorum carissimorum;

Concessimus & assignavimus, eisdem liberis nostris omnes exitus & proficua, de terris & tenementis, cum pertinentiis, quæ fuerunt Johannis ducis Britanniæ & comitis Richemundiæ, infra regnum nostrum Angliæ, quæ ex certis causis capi & seisiri fecimus in manum nostram, qualitercumque provenientia, habenda quamdiù terras & tenementa prædicta, cum pertinentiis, in manu nostrâ contigerit remanere.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xix. die Maii.

Per breve de privato sigillo.

De protectione & conductu pro Carolo de Mountmorensy & fratre ejus.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 2. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis, admirallis, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, magistris & marinariis navium, ac aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cùm Charolus de Mountmorensy, & Mathæus, frater ejus, de partibus Franciæ in Angliam, de licentiâ nostrâ, sint venturi, suscepimus ipsos, Charolum & Mathæum, & eorum alterum, ac sex personas equites, & famulos suos, & eorum hernesia ac bona & res sua quæcumque, tam per terram quam per mare, veniendo infra dictum regnum nostrum Angliæ, ibidem morando, & exindè redeundo, in protectionem & defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum conductum nostrum;

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, mandamus quod ipsos, Charolum & Mathæum, *&c. prout supra in consimilibus de protectione literis.*

In cujus, &c. per unum mensem post festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro comite de Murref.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.
Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 2. in Turr. Lond.

REX, eisdem salutem. Sciatis quod, cum Johannes Randolf, comes de Murref, de partibus Franciæ in Angliam, de licentiâ nostrâ, sit venturus, suscepimus ipsum comitem, ac viginti personas equites, & famulos suos, & eorum hernesia, *&c. ut supra usque ibi,* securum conductum nostrum, *& tunc sic;*

Et ideò vobis mandamus quod ipsum comitem, ac dictas viginti personas equites, & famulos suos, *&c. ut supra usque ibi,* morando, & exindè ad partes Franciæ vel Scotiæ transeundo manuteneatis, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Maria comitissâ de Fif.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.
Aleman. 15 Edw. III. p. 5. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Cùm, tertio die Maii, anno regni nostri Angliæ quartodecimo, de gratiâ nostrâ speciali, concesserimus dilectæ nobis, Mariæ comitissæ de Fif, in auxilium sustentationis suæ, quadraginta solidos, percipiendos singulis septimanis ad scaccarium nostrum, quousque de statu ejusdem comitissæ alio modo competenti duxerimus providendum, prout in litteris nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Vobis mandamus quod eidem comitissæ id, quod ei à retro est de prædictis quadraginta solidis, à prædicto tertio die, & etiam hujusmodi quadraginta solidos, exnunc singulis septimanis, de thesauro nostro solvi & habere faciatis, juxta tenorem litterarum nostrarum prædictarum.

Teste Rege, apud Westm', xxiv. die Maii.

De robis pro dictâ comitissâ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 2. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, Thomæ de Crosse, custodi magnæ garderobæ suæ, salutem.

Cùm, tertio die Maii, anno regni nostri Angliæ quartodecimo, de gratiâ nostrâ speciali, concesserimus dilectæ nobis, Mariæ comitissæ de Fyf, in auxilium sustentationis suæ, duas robas per annum, pro statu suo competentes, unam, videlicet, pro tempore æstivali, & aliam pro tempore yemali, percipiendas per manus clerici magnæ garderobæ nostræ, qui pro tempore fuerit, quousque de statu ejusdem comitissæ alio modo competenti duxerimus providendum, prout in literis nostris patentibus indè confectis, pleniùs continetur;

Vobis mandamus quod eidem comitissæ illas robas, quæ ei à prædicto tertio die à retro existunt, & etiam hujusmodi robas exnunc singulis annis, de dictâ garderobâ nostrâ, quamdiu clericus noster ejusdem fueritis, habere faciatis juxta tenorem literarum nostrarum prædictarum;

Recipientes à præfatâ comitissâ literas suas patentes, receptionem illarum robarum, quas ei sic liberaveritis, testificantes:

Et nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Westm', xxiv. die Maii.

De potestate ad tractandum cum Philippo de Valesio.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Aleman. 15 Edw. III. m. 20. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. Sciatis quod nos, de sinceritate & circumspectione providâ, illustrium,

Johannis ducis Brabantiæ consanguinei nostri carissimi,
Reynoldi ducis Gelriæ & comitis Zutphen',
Gullielmi marchionis Juliacensis & comitis Cantebrigiæ,
Guillielmi comitis Hanoniæ, &
Johannis de Hanoniâ, domini de Beaumont,

affinium nostrorum carissimorum, intimè confidentes, ipsis, quatuor, tribus, & duobus eorum, ad tractandum & concordandum pro nobis, & nostro nomine, cum viro magnifico, domino Philippo de Valesio, seu deputandis ab eo, super treugâ, seu guerræ sufferentiâ, inter nos, pro nobis, alligatis, & subditis nostris, & omnibus qui ad fidelitatem & obedientiam nostras, ex unâ parte, & præfatum Philippum, alligatos & subditos suos, & omnes qui ad fidelitatem & obedientiam suas existunt, ex alterâ, venire voluerint,

usque ad festum Decollationis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, ineundâ;

Et super securitate mutuâ, tam alligatorum & subditorum utriusque partis, quam aliorum omnium interim venire volentium ad obedientiam unius partis & alterius, ordinandum, & ea, quæ sic tractata, concordata, & ordinata fuerint, quacumque securitate firmandum;

Ac omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem:

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid per dictos, duces, marchionem, comitem, & dominum, quatuor, tres, & duos eorum, actum & gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Turrim London', xxiv. die Maii.

Proclamatio de factis armorum non excercendis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III. Claus. 15 Edw. III. p. 1. m. 5. d. in Turr. Lond.

REX, vic' Essex', salutem. Præcipimus tibi firmiter injungentes, quod statim visis præsentibus, in locis infra ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, nè quis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, turneare, burdeare, justas facere, aventuras quærere, seu alia facta armorum excercere præsumat, sine mandato nostro speciali;

Et si quos, post proclamationem & inhibitionem hujusmodi, inveneris talia facta armorum excercere præsumentes, tunc eos unà cum equis, armaturis, & aliis rebus suis sine dilatione arestari, & ipsos in prisonâ nostrâ salvò custodiri facias, quousque aliud à nobis super hoc habueris in mandatis:

Et de nominibus illorum quos sic arestari feceris, nobis sub sigillo tuo distinctè & apertè constare facias; hoc breve nobis remittens.

T. R. apud Westm', xxvi. die Maii.

Per ipsum Regem.

De vadiis nobilium Vasconiæ & hominum ad arma, solvendis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III. Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 30. in Turr. Lond.

REX, constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, seu ejus locum tenenti, salutem.

Supplicavit nobis, dilectus nobis Garsias Arnaudi, ut cùm teneamur ei in diversis pecuniarum summis pro vadiis suis, & hominum suorum ad arma, tam equitum quam peditum, de tempore quo ipse & dicti homines sui in obsequio nostro in partibus ducatûs Aquitaniæ steterunt, velimus ei de dictis pecuniarum summis solutionem fieri jubere competentem;

Nos, hujusmodi supplicationi in hâc parte favorabiliter annuentes, vobis mandamus quod, computato cum præfato Garsia, vel ejus in hâc parte attornato, de vadiis prædictis, si nondum indè computatum fuerit, de eo, quod per compotum hujusmodi factum, vel faciendum sibi deberi inveniri contigerit, eidem Garsiæ, vel ejus attornato prædicto, solutionem, vel aliàs competentem assignationem, super exitibus ducatûs prædicti, fieri faciatis indilatè:

Et nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Westm', xxviii. die Maii.

Per petitionem de concilio.

Consimiles litteras Regis habent subscripti sub eddem datâ; videlicèt,

Vitalis dominus de Castellar,
Petras del Luc.
Petrus del Fan.
Arnaldus de Puyol, burgensis de Bonegarde.
Petrus de Masco.
Arnaldus de Barran.
Bernardus de Paras.
Petrus de Casalis, burgensis de Bonegarde.
Sanxcius Decocruy, burgensis de Bonegarde.
Petrus de Sort de Sancto Severo.
Guillielmus filius Stephani Segyn, burgens' Burdeg', & de Sancto Makar.
Arnaldus Guillielmi de Donacbic, burgensis de Bonegarde.
Petrus Arnaud de Vile Nove.
Angerus de la Vede.
Bonus Homo de Mercer.
Arnaldus Guillielmi de la Barta.
Arnaldus Eymerici.
Reymundus Arnaudi de Gusta.
Laurentius de Vyes.
Vitalis de la Urte.
Bernardus de Clarac.
Amalnynus Conge de Burgh.
Petrus Descober, burgensis de Bonegarde.
Guillielmus Reymond de Madelham.
Vitalis de Sentut.
Reymundus Guillielmi de Sales.
Bernardus de Arsato.
Johannes de Grayli, capitaneus de Buch.
Petrus de Porrut, burgensis de Sancto Severo.
Bernardus de Paras, burgensis de Sancto Severo.
Reymundus Arnald de Poy, burgensis de Sancto Severo.
Frater Bernardus de Luc, prior de Sancto Severo.
Almanynus de Vareys, dominus de Mountfran.
Geraldus de Tastis, dominus de Sancta Cruce de Montibus.
Arnaldus de Marsan, dominus de Canna.
Reymundus dominus de la Mote.
Aneslop dominus Daurise.
Gerardus dominus Dardir.
Reymundus dominus de Banquyt.
Reymundus Guillielmi deu Seler.
Angerus dominus de Doasit.
Reymundus Segyn.
Arnaldus filius Arnaldi de Marsan, dominus de Canna.
Guillielmus Delga.
Gerardus de Chastelneu, dominus de Duma.
Willielmus Feriol.
Pontius de Cantamerle.
Pontius de Castellione.
Thomas de la Bret.
Guillielmus Pelet.
Simon Gardonis.

Pro hominibus civitatis Aquensis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III. Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 28. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Regiam decet munificentiam illis favorem & gratiam impertiri, quos semper in fidelitate suâ stabiles, & in operibus invenerit, præ cæteris, efficaces.

Pensantes igitur dilectionem solidam & constantiam, quas in dilectis & fidelibus nostris, majore, juratis, & probis hominibus, civitatis nostræ Aquensis, semper invenimus, qui semper in fidelitate nostrâ & domûs nostræ regiæ magnanimiter perstiterunt, personarum periculis & rerum dispendiis non cedentes;

Et proindè volentes ipsos prærogativâ favoris & honoris specialiter communire, concessimus eis, pro nobis & hæredibus nostris, quod dictam civitatem Aquensem, altam & bassam justitiam, merum & mixtum imperium, dominia, homagia, & feoda dictæ civitatis, vel jurisdictionem, ad ipsam civitatem, & præposituram Aquensem, pertinentem, per venditionem, donationem, permutationem, vel quemvis alium titulum, extra manum nostram, nisi futuro Regi, hæredi Angliæ, non ponemus, nec in alium, quam futurum hæredem Angliæ transferemus, nec infra jurisdictionem nostræ præposituræ Aquensis altum justitiatum alicui concedemus, set ipsam civitatem, cum toto & integro suo justiciatu, nobis in specialem cameram regiam duximus reservandam.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxx. die Maii.

Per petitionem de concilio in parliamento.

Pro civitate London', de consuetudinibus emendandis.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.
Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 46. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Supplicârunt nobis major & aldermanni civitatis nostræ London', ut, si aliquæ consuetudines, in dictâ civitate hactenus optentæ & usitatæ, in aliquâ parte difficiles seu defectivæ existant, aut aliqua, in eadem civitate de novo emergentia, ubi remedium hactenus non extitit ordinatum, emendatione indigeant;

Velimus eisdem, majori & aldermannis, licentiam concedere specialem, quod ipsi remedium congruum bonæ fidei, & rationi consonum, pro utilitate rei publicæ, de assensu communitatis dictæ civitatis, in præmissis apponere possint & ordinare;

Nos, ipsorum supplicationi in hâc parte, quatenùs commodum & utilitatem subditorum nostrorum concernit, favorabiliter annuentes, concessimus eisdem, majori & aldermannis, quod ipsi consuetudines hujusmodi, si difficiles vel defectivæ existant, ac alia, in eadem civitate emergentia, ubi remedium priùs appositum non fuerit, corrigere & emendare, ac super eisdem consuetudinibus & aliis, in dictâ civitate emergentibus, remedium congruum bonæ fidei, & rationi consonum, de assensu communitatis prædictæ, apponere possint & ordinare, quotiens & quando eis videbitur expedire;

Dùm tamen ordinatio hujusmodi nobis & populo nostro utilis, ac bonæ fidei existat congrua, & consona rationi, sicut prædictum est.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', iii. die Junii.

Pro dictâ civitate, de rancore remittendo.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.
Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 47. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Supplicârunt nobis major & comunitas civitatis nostræ London', ut nos animi rancores & indignationes, si quos erga comunitatem villæ prædictæ, occasione transgressionum vel excessuum, nobis aut progenitoribus nostris per communitatem prædictam factorum, conceperimus; eis, de gratiâ nostrâ speciali remittere velimus & pardonare;

Nos, ipsorum majoris & comunitatis supplicationi, prætextu grati obsequii, per ipsos nobis hactenus impensi, in hâc parte favorabiliter inclinati, remisimus & pardonavimus eidem comunitati transgressiones & excessus hujusmodi, si qui per ipsos facti fuerint, necnon animi rancorem & indignationem, erga eandem comunitatem eâ occasione conceptos; obligationibus, nobis & progenitoribus nostris factis, si quæ fuerint, nobis sëmper salvis.

Nolentes quod prædicta comunitas, occasione præmissorum, de cætero occasionetur, molestetur in aliquo, seu gravetur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', iii. die Junii.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro eâdem, de itinere justitiariorum terminando.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 47. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Supplicârunt nobis major & comunitas civitatis nostræ London', ut iter justiciariorum, apud Turrim nostram London' nuper summonitum, & die Lunæ, in secundâ septimanâ Quadragesimæ, proximò præterito tentum, pro itinere terminato habeatur, & pro tali de cætero reputetur;

Nos, ipsorum majoris & comunitatis supplicationi, prætextu grati obsequii, per ipsos nobis hactenus impensi, in hâc parte favorabiliter inclinati:

Volumus & concedimus quod iter prædictum tanquam terminatum habeatur, & pro tali de cætero reputetur, ut est dictum; & quod iter justiciariorum apud Turrim prædictam, infra spatium septem annorum, à prædicto die numerandorum, nullatenùs teneatur.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro civitate præfatâ, de non molestando.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 45. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum pridem, disponentes ad partes transmarinas proficisci, & volentes super tutâ custodiâ civitatis nostræ London', & conservatione pacis nostræ ibidem, securiùs, quo poterimus, ordinare, rogassemus & onerassemus, dilectos nobis, majorem, vicecomites, aldermannos, & communitatem, civitatis prædictæ, quod, nobis extra regnum nostrum Angliæ agentibus, dictam civitatem & pacem nostram ibidem pro viribus custodirent, & quod in malefactores, & dictæ pacis nostræ perturbatores, si quos in dictâ civitate, nobis sic agentibus in remotis, inveniri contingeret, punitionem facerent debitam & festinam:

Iidemque, major, vicecomites, aldermanni, & comunitas, custodiam civitatis, & conservationem pacis, & punitionem prædictas, sic, ad rogatum & mandatum nostrum, in se, suo periculo, suscepissent;

Ac postmodùm iidem, major & vicecomites, audito quod quædam pugna, seu dissensio, inter piscenarios & pellipariós civitatis nostræ prædictæ, in perturbationem dictæ pacis, subitò fuerat in dictâ civitate suscitata, ad pacificandam dictam pugnam seu dissensionem accessissent, & quosdam malefactores, & pacis nostræ perturbatores, ibidem repertos, attachiassent, prout ipsorum officio incumbebat;

Ac Thomas filius Johannis Haunsard, & Johannes le Brewere, ac quidam alii malefactores, & pacis nostræ perturbatores, dictum attachiamentum fieri minimè permittentes, in dictos, majorem & vicecomites, ac alios ministros civitatis prædictæ, tunc ibidem, pro conservatione pacis nostræ, officii sui debitum exequentes, insultum fecissent, & malefactores, per dictos majorem & vicecomites attachiatos, rescussent;

Dictusque Thomas, extracto gladio, in dilectum nobis Andream Aubrey, tunc majorem civitatis ejusdem, manus injecisset, in ipsum ad prosternendum eum, irruens juxta vires;

Et præfatus Johannes quendam de servientibus ejusdem civitatis, tunc dicto majori & vicecomitibus obsequentem, graviter vulnerâsset, in nostri contemptum & commotionis dictæ civitatis periculum manifestum; idemque Thomas & Johannes, propter hoc statim capti, & usque ad aulam placitorum dictæ civitatis, vocatam le Gihall, ducti, & ibidem coram præfatis, majore & vicecomitibus, super prædictis excessibus allocuti, & ibidem super hiis per proprias recognitiones suas convicti; & eâ de causâ, per considerationem majoris, vicecomitum, aldermannorum, & comunitatis prædictorum, in aulâ prædictâ morti adjudicati, & in quadam stratâ dictæ civitatis, vocatâ le Chepe, decollati fuissent;

Nos, considerantes quod, si tanta temeritas prædictorum Thomæ & Johannis, transivisset impunita, præbuisset audaciam aliis consimilia perpetrandi; & sic arbitrantes dictam punitionem fuisse, pro conservatione pacis nostræ, plurimùm oportunam & benè factam; ac volentes, consideratione præmissâ, securitati dictorum, majoris, vicecomitum, aldermannorum, & comunitatis, nè propter hoc, futuris temporibus, impeti valeant, providere: ea, quæ per majorem, vicecomites, aldermannos, & comunitatem, prædictos, facta sunt in præmissis, quantum ad nos attinet, approbamus & confirmamus; nolentes quod ipsi, vel eorum aliquis, occasione mortis perdictorum, Thomæ & Johannis, aut considerationis prædictæ, per nos, vel hæredes nostros, seu justiciarios, vel ministros nostros quoscumque impetiantur, molestentur in aliquo, seu graventur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', iv. die Junii.

Per petitionem de concilio.

Pro civitate Baionæ, de navibus & galeis transmittendis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 32. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Arnaldo de Villa, Arnaldo de Burdegalia, Jacobo de Lesbay, Petro Reymundi d' Ardy, Petro de Villa de Port de Susey, Pelegrino de Villa, Arnaldo de Villar, Petro de Villa, Stephano de la Farga, Bidano de Clayrak, Arnaldo de Prat, & Guillielmo de Francia, civibus civitatis suæ Baionæ, salutem.

De obligatione gratâ per Guillielmum Pier de Lesebay, procuratorem vestrum, nobis factâ, videlicet, de inveniendo nobis, pro præsenti guerrâ nostrâ, de octo ad decem naves, armatas & benè munitas; ad sumptus vestros, per duos menses, in subventionem flotæ, si quam nobis in dictâ civitate, ad sumptus ejusdem, nos habere contingat;

Ita quod, si alii homines dictæ civitatis pro navibus suis succursum ve vadia de nobis reciperent, quod vos pro vestris similiter caperetis;

Vobis scimus intimè grates bonas, specialiter vos rogantes quatinùs dictas naves sic parare velitis, & ad obsequia nostra transmittere.

Et speramus quod alii fideles nostri dictæ civitatis, alias decem naves, & tot galeas, juxta rogatum nostrum, eis indè factum, nobis sunt similiter transmissuri.

Et volumus quod unum admirallum dictarum navium, quem volueritis, deputetis, & marinarios ibidem habeatis oportunos.

Dat' apud Turrim London', iv. die Junii.

Per ipsum Regem in parliamento.

Pro comite Hanoniæ, super restauro equorum.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 39. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, Willielmo de Edyngton, receptori subsidii nonæ, nobis nuper per communitatem regni nostri Angliæ, ac decimæ biennalis nobis per clerum ejusdem regni, concessarum, citra Trentam, salutem.

Cùm nuper teneremur dilecto fratri & consanguineo nostro comiti Hanoniæ, in viginti & quinque milibus florenorum dè Florentia, pro restauro equorum suorum, in obsequio & comitivâ nostris apud Burenfosse, & alibi in transmarinis partibus, perditorum;

Et nos, volentes eidem comiti indè satisfieri, vobis mandaverimus quod Terrico domino de Manny, & magistro Clasio de Dordreich, præposito de Coldebregh, nunciis & attornatis ipsius comitis, ad nos in Angliam transmissis, mille & quingentas libras, in subtractionem viginti & quinque millium florenorum prædictorum, de exitibus nonæ prædictæ persolveretis;

Nos, volentes eidem comiti, de residuo eorumdem viginti & quinque milium florenorum, sătisfieri, vobis mandamus, quod prædictis attornatis ipsius comitis mille marcas, in subtractionem dicti residui viginti & quinque milium florenorum prædictorum, de denariis, de eisdem nonâ & decimâ provenientibus, *solvatis*; *recipientes à præfatis attornatis literas suas acquietantiæ, receptionem dictarum mille marcarum testificantes:*

Et nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Turrim London', iv. die Junii.

Per breve de privato sigillo,

Super vadiis & expensis hominum ad arma, de Vasconia, liberandis.

A D. 1341. An. 15 Edw. III.
Liberat. 15 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro,

Dilecto & fideli nostro Guillermo Reymundi, domino de Caumont, trescentas libras, in partem solutionis undecim milium sexcentarum quaterviginti & decem librarum, * & septem solidorum Burdegalensium, in quibus ei;

Dilecto & fideli nostro Guillielmo Sanns, domino de Pomers, quaterviginti libras, in partem solutionis sex milium quadringentarum quaterviginti & octo librarum Burdegalensium, in quibus ei;

Arnaldo de Podio Alto tresdecim libras, sex solidos, & octo denarios, in partem solutionis quatuor milium quadringentarum & quinquaginta librarum, & decem & septem solidorum, in quibus ei;

Johanni Dyeus militi sexaginta & novem libras, tresdecim solidos, & quatuor denarios, in partem solutionis ducentarum & duarum librarum octo solidorum, unius denarii, & unius oboli sterlingorum, in quibus ei;

Amaneno de Fossato centum, & quaterviginti & tresdecim libras, sex solidos, & octo denarios, in partem solutionis trium milium quadringentarum & trium librarum, quatuordecim solidorum, & octo denariorum Burdegalensium, in quibus ei;

Berengario de Cateloign sexaginta & octo libras, undecim solidos, octo denarios & unum obolum, in partem solutionis mille trescentarum & viginti & septem librarum, & duorum solidorum Burdegalensium, in quibus ei; præfato Berengario triginta & unam libram, octo solidos, tres denarios & unum obolum, in partem solutionis trium milium, quadringentarum, quaterviginti & quatuordecim librarum, & quatuor solidorum Burdegalensium, in quibus ei;

Vitali de Podeux militi viginti & sex libras, tresdecim solidos, & quatuor denarios, in partem solutionis duarum milium sexaginta & quatuor librarum, quinque solidorum, & duorum denariorum Burdegalensium, in quibus ei;

Fortenario de Lescuno centum libras, in partem solutionis quatuor milium quadringentarum quadraginta & octo librarum, & quinque denariorum in quibus ei;

* Pro vadiis suis, & hominum suorum, & restauro equorum, perditorum de tempore quo steterunt in obsequio nostro in guerrâ Vasconiæ, per litteras patentes, & billas senescalli & constabularii Burdegaliæ;

Radulpho de Altâ Villâ centum & undecim libras, sex solidos, & octo denarios, in partem solutionis ducentarum quaterviginti & decem & novem librarum, decem & octo solidorum, & novem denariorum, in quibus ei pro vadiis suis, & hominum suorum, nobiscum nuper in guerrâ nostrâ Franciæ commorantium, & restauro equorum suorum, ibidem perditorum, per billam dilecti clerici nostri, Willielmi de Cusance, custodis garderobæ nostræ;

Giletto de la Foreste quatuordecim libras, in partem solutionis triginta & duarum librarum, in quibus ei;

Suffrido de la Foreste quatuordecim libras, in partem solutionis ducentorum & quadraginta regalium auri, in quibus ei;

Willielmo Darenton sex libras, tresdecim solidos, & quatuor denarios, in partem solutionis octo librarum, in quibus ei;

Pro vadiis suis, & sociorum suorum, nobiscum in obsequio nostro in partibus transmarinis commorantium, per billas prædicti Willielmi de Cusance;

Barboni de la Foreste viginti & octo libras, in partem solutionis quinquaginta & quinque librarum, in quibus ei:

Amedio domino de Aula Novâ, quatuordecim libras, sex solidos, & octo denarios, in partem solutionis triginta librarum, & duodecim solidorum, in quibus ei,

Pro vadiis suis, & hominum suorum, nobiscum nuper in guerrâ nostrâ Franciæ commorantium, tenemur:

Adomaro de Beauver centum libras, in recompensationem dampnorum & jacturarum, quæ sustinuit in villâ Blaniæ, cum per inimicos nostros Franciæ de guerrâ capta fuerat;

Et Petro de Seint Joze viginti & octo libras, in partem recompensationis hujusmodi dampnorum & jacturarum per ipsum sustentorum;

Willielmo Vaker militi centum libras, & Johanni Dardeny quatuordecim libras, de eo quod eis à retro est, videlicet, præfato Willielmo de centum libris, & dicto Johanni Dardeny de viginti marcis annuis, in quibus sibi tenemur;

Et Johanni de Bekel & Centeno de Gaillard, procuratoribus Guillielmi Reymundi, viginti libras pro expensis suis, prosequendo negotia ipsius Guillielmi in Angliâ, de dono nostro:

Recipientes à singulis hominibus prædictis litteras suas acquietantiæ, receptionem summarum, quas ipsis sic solveritis, testificantes.

Teste Rege, apud Turrim London', viii. die Junii.

Per ipsum Regem & concilium.

Ad Regem Castellæ, super victoriâ, contra Mauros sub Rege Benemeren, memoratissimâ, congratulatoria.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 38. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ & Legionis Regi illustri, consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & votivis semper successibus habundare.

Venientes ad præsentiam nostram viri, venerabiles & discreti, magister Didacus Remigii archidiaconus de Valderis, & Johannes Furcadi de Mendeta miles, vestræ sublimitatis nuncii, nobis primò, per commissam eis à vobis credentiam, concessum vobis pridem divinitùs, super inimicos fidei, triumphum gloriosum laudabiliter nunciârunt, adicientes quod reformatio pacis, inter nos & adversarium nostrum de Francia, tum ex affectione quâ nobis afficimini, tum propter habendum nostrum, & aliorum principum, contra dictos inimicos fidei, assistentiam & succursum;

Vobis admodum est votiva, & quod ad hoc, ut communis amicus, interponeretis libentissimè partes vestras, quantum posset fieri cum nostrorum conservatione jurium & honoris;

Et subjunxerunt in fine, quod placeret vobis ut inter vestros & nostros subditos, saltem supra mare, unitatis vigeret amœnitas & amoris.

Et quidem de eo, quod ad nos, per nunciationem tantæ triumphalis victoriæ, nos recreare tam amabiliter voluistis, grates vobis referimus quas valemus; gratias exolventes Altissimo, qui sic, ad publicam Christianorum lætitiam, & perpetuos laudis vestræ titulos, misericorditer vos respexit; & ex eo, quod in reformatione pacis, quam cupitis, esse vultis de conservatione honoris nostri soliciti, vobis etiam regratiamur ex corde.

Super quo scire velit vestra regia celsitudo, quod tam propter necessitudinem sanguinis, quâ connectimur, quam propter intensum desiderium, quod habemus, ut simul possemus ad meritorum nostrorum cumulum bellis Dominicis intendere, & fines credentium dilatare, condescendere cupimus, quantum commodè poterimus, votis vestris.

Et ideò cum, in adventu ipsorum nunciorum, per quosdam alligatos nostros & alios fuissemus rogati, ut prorogationi cujusdam treugæ, inter nos & dictum adversarium nostrum, usque ad festum Decollationis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum, curaremus consentire, dictæ prorogationi, potissimè consideratione vestri, & ad supplicationem nunciorum vestrorum prædictorum, duximus annuendum.

Et condictum est super hoc, quod, in festo Sancti Petri, quod dicitur Ad Vincula, convenient apud Auntoyne, propè Tornacum, procuratores, seu mediatores pacis ex utraque parte, ad tractandum super dictâ pace, per Dei gratiam, reformandâ; quam semper, quantum decuit, quæsivimus, & parati sumus, cum eam habere poterimus rationabilem, acceptare;

Et valdè placeret nobis, & multum, ut speramus, ad pacem adiceret, si nuncii vestri illuc, ut mediatores amicabiles, interessent.

Pius etiam sinceritatis affectus, quem habetis ad fovendum inter vestros & nostros subditos dilectionis & communionis pacificæ firmamentum, nobis admodùm est acceptus.

Nam novit Deus quod, inter cætera, corditer appetimus ut fœcundæ dilectionis integritas, quæ inter domos nostras regias viguit ab antiquo, nostris suscipiat temporibus incrementum;

Et valdè turbamur quando dampna vel injuriæ subditis vestris per nostros subditos inferuntur, cum vestros, velut nostros, civiliter & amabiliter tractari velimus.

Undè decens foret & expediens, quod, de sic inferendis dampnis & injuriis, pœnales & districtæ inhibitiones fierent dictis subditis hinc & indè, cum adjectione præcepti, quod mutuò communicarent pacificè, & in opportunitatibus se mutuis auxiliis prævenirent;

Quod libentissimè ex parte nostrâ fieri faciemus, si vobis facere placuerit illud idem; super quo vestram festinam & amabilem nobis mitti petimus responsivam, & invenietis ad hæc, & alia vestra beneplacita, ex animo nos paratos.

Dat' &c. apud Turrim London', xii. die Junii.

Ad Albertum ducem Austriæ, super matrimonio contracto; & de Imperatore ad adversarium declinante.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 38. d. in Turr. Lond.

REX, illustri Alberto, eâdem gratiâ, duci Austriæ, Tiroliæ, & Karinthiæ, domino Carniolæ, Marchiæ, ac Portusuaonis, comiti in Habepurth, necnon lantgravo Alsatiæ, dominoque Phyrrettarum, amico suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Recepimus nobilitatis vestræ literas, per, dilectum & fidelem nostrum & vestrum, Henricum Cetzler militem, nobis missas, continentes, inter alia, vos velle terminum solutionis conventæ pecuniæ, pro maritagio Johannæ filiæ nostræ carissimæ, illustri duci Friderico, fratrueli vestro matrimonialiter copulandæ, ad quadriennium, vel triennium, juxta requisitionem nostram, super hoc vobis factam, benivolè prorogare, ac de assecuratione procerum dicti regni nostri Angliæ contentari, &, quantum in vobis est, ad complementum dicti contractûs & amicitiæ mutuæ intendere sincerius & inniti.

Et quidem affectûs exuberantiam, quam ex hoc ad nos & condicti contractûs complementum habere vos conspicimus, gratam habemus plurimùm & acceptam; gerentes in votis ea, quæ sic condicta sunt, quatenùs commodè poterimus, observare.

Set, cum super assecuratione prædictâ, vobis faciendâ, inter optimates & nobiles regni nostri prædicti tractaretur, quidam inceperunt murmurari; dicentes jam in partibus Alemanniæ insperatas fieri novitates, & quod ille præcellens, de quo plus confidebamus, qui etiam fuit hujus negotii præcipuus mediator, dissolutâ ligâ nobiscum factâ, contra nos cum adversario nostro Franciæ se ligavit, quod tamen adhuc, pensatâ nobilitate suâ Cæsareâ, verisimiliter credere non valemus.

Et, propter rumores mutationum hujusmodi, non videbatur eis fore tutum dictam filiam nostram jam ad partes illas transmittere, & propter pericula, quæ dictæ mutationes comminantur, timent adhuc se taliter obligare, quousque de præmissis eis innotuerit rumor certus;

Et novit Deus quod ligam, contractam cum dicto præcellente & vobiscum, præ ceteris, habere cupimus & tenere, & promissa per nos pro viribus observare.

Si tamen, quod absit, à nobis avertatur dicti benivolentia Præpotentis, Omnipotentis gratia, de quâ summè confidimus, nos fovebit.

Missionem igitur dictæ filiæ nostræ, de peritorum nobis assistentium consilio, ad tempus duximus differendam; intimè vos rogantes quatinùs dilationem missionis & securitatis prædictarum adhuc velitis, si placuerit, æquanimiter tolerare; penes dictum Præcellentem, prout provida vestra circumspectio expedire viderit, insistentes nè contra nos declinet in partem adversam; set nos sperntis auxiliis & favoribus prosequatur;

Et, ecce! tam sibi quam vobis faciemus, juxta possibilitatem nostram, in omnibus, quod debemus.

Dat' &c. apud Turrim London', xii. die Junii.

De thesauro Johannis ducis Britanniæ defuncti.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.

Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Sc̃cc.

IN nomine Domini, Amen. Anno à Nativitate ejusdem millesimo trecentesimo quadragesimo primo, mensis Junii decimâ quintâ die, scilicet die Veneris post festum beati Barnabæ Apostoli, statim post horam complectorii, in Nann' ecclesiâ decantatam, indictione nonâ, pontificatûs, sanctissimi in Christo patris ac domini nostri, domini Benedicti duodecimi, sacrosanctæ Romanæ ac universalis ecclesiæ Summi Pontificis, anno septimo;

Pateat universis per hoc præsens publicum instrumentum, quod in nostrâ notariorum publicorum & testium infrascriptorum præsentiâ personaliter constituti, nobilis vir & potens, dominus Johannes, dominus de Darnalo miles, virique venerabiles & discreti, domini & magistri, Philippus de Castro decanus, & Eudo de Rogeryo scolasticus ecclesiæ Nann' ac Guillielmus de Rogeryo vallettus, executores, ut dicebatur, testamenti seu ultimæ voluntatis, inclitæ memoriæ, defuncti domini Johannis, nuper ducis Britanniæ, comitis Richemondiæ, ac vicecomitis Lemovicensis, nomine executorio quo suprà & non alio, ut dicebant, intrantes revestitorium ipsius ecclesiæ, & aperierunt quandam archam cordatam, sigilloque periti viri, domini Johannis Renibandi presbyteri, rectoris ecclesiæ de Albarrez, diœcese Nann' nuper argentarii defuncti prædicti dum vivebat, ut dicebatur, sigillatam; in quâ archâ reperientes monetas infrascriptas, in saccis lineis seu pochiis repositas, certisque cèdulis superscriptas:

Primo, viz. Quindecies centum & tresdecim duplicis auri.

Item, Novies centum & duo scuta auri in eodem sacco, cum interfinio modico.

Item, Ducentum viginti paviliones auri.

Item, Septies viginti octo leones auri.

Item, Ducentum decem & octo regales auri.

Item, Quinquaginta tres florenos Florentiæ auri.

Item, Tresdecim coronas auri, & duas agnus auri in eodem sacco, cum interfinio ligaturarum.

Item, Octies centum quatringinti decem regales auri.

Item, Viginti & unum Parisiensis auri in uno sacco.

Quas quidem monetas auri præfatus argentarius aliàs receperat, ut dicebatur, vice & nomine exequtorum prædictorum, à prudente viro Oliverio de Tune Novâ, cive Nann', receptore pro dicto duce, dum vivebat, in certis locis ad ducatum Britanniæ spectantibus, specialiter deputato; quasque monetas auri sic receptas dictus argentarius in quâdam besaciâ coriaceâ recludens, intra dictam archam reposuerat conservandas, donec eas per exequtores dicti testamenti abinde deflerri ad alium locum contingeret tutiorem.

Insuper, in ipsamet archâ reperientes monetarum & pecuniarum summas infrascriptas...... Cedulis seu.... ciis superscriptis intitulatas, & in saccis

seu pochiis repositas, quas per manum Pagani de Cuscha valleti, de receptâ vicecomitatûs Lemovicensis per ipsum factâ, Nannetis delatas receperat, quas dictus argentarius in dictâ archâ reposuerat vice & nomine quibus supra;

Primo, videlicet, Ducentum quatringinti libras de Limogen.
Item, In eâdem monetâ ducentum sexaginta decem libras.
Item, In illâ monetâ ducentum sexaginta decem libras.
Item, In illâ monetâ ducentum sexaginta libras.
Item, In illâ monetâ ducentum quinquaginta libras.
Item, In illâ monetâ centum libras.
Item, In illâ monetâ centum libras.
Item, In illâ monetâ centum libras.
Item, In illâ monetâ ducentum quatringinti libras.
Item, In illâ monetâ septuaginti libras.
Item, In duplicibus tricentum triginta libras.
Item, In duplicibus tricentum quatringinti decem libras.
Item, In duplicibus quadraginta tres libras.
Item, In duplicibus octies viginti libras.
Item, In obolis albis, quolibet pro decem denariis, quatuor centum quater viginti decem libras.
Item, In eisdem obolis quingentas quatringinti libras.
Item, In obolis albis Burdegaliæ sexaginta quatuor libras.
Item, In obolis albis de quindecim denariis quolibet, quatuor centum quatringinti decem & octo libras.
Item, In iisdem obolis tercentum septuaginta quinque libras.
Item, duodecies viginti tresdecim duplicis auri, quolibet pro sexaginta quinque solidis valente, octies centum viginti duas libras, quinque solidos.
Item, Quadraginta sex pavillones, quolibet pro quinquaginta solidis valente, centum & quindecim libras.
Item, Viginti septem regales, quolibet pro quadraginta solidis valente, quinquaginta quatuor libras.
Item, Unam unciam quindecim sterlingos cum dimidio auri pro pretio viginti septem librarum.
Item, Septem leones auri valentes decem & septem libras, & decem solidos.
Item, pavillones auri quadraginta pro centum libris.

Quas omnes & singulas monetas prædictas ipsi exequtores ab illâ archâ, sic apertâ, extrahi fecerunt & jusserunt, ut abinde ad thesaurariam ecclesiæ Nann', tutiùs & securiùs conservandæ defferrentur, & inibi reponerentur.

Quibus actis, decanus prædictus, habens unam bursam, sigillo religiosi viri, domini Nicholai, abbatis monasterii Sancti Molavii Redonen', quo exequtores dicti testamenti, ut dicitur, utebantur, ut primâ apparebat facie, sigillatam, intra quam bursam erant claves ostiorum seu portarum dictæ thesaurariæ repositæ & inclusæ, ipsam bursam aperuit, & claves ipsas extraxit ab eâdem.

Post quæ prænominati exequtores, unà cum venerabili viro, domino Nicholao de Guemenceryo, thesaurario ecclesiæ Nann', & nobis notariis publicis, testibus infrascriptis, ad dictam thesaurariam accedentes, ostia seu portas ejusdem aperuerunt, & intùs intraverint, ubi duas archas pro dictis monetis custodiendis præparantur, præfatas monetas in humeris portatorum de dicto revestitorio ad dictam thesaurariam defferri fecerunt, intra quas archas, viz. in propinquiori archâ capituli, majorem partem dictarum monetarum auri & dupliciums; residuum verò duplicium & alborum obolorum in aliâ archâ reposuerunt, & strictiùs firmaverunt & clavibus seraverunt, cordisque stupeis circumquaque cordatis, dictorum, domini de Dernallo decani, & Guillielmi de Rogeryo, sigillorum impressionibus signaverunt.

Demum dictam thesaurariam exeuntes, interius ostium ejusdem cum duabus clavibus, & exterius similiter cum aliis duabus clavibus, firmantes & serantes, duas ipsarum quatuor clavium sub sigillo domini de Darnallo sigillatas penes dictum decanum dimiserunt; alias verò claves infra dictam bursam reposuerunt, sub sigillis ipsorum domini de Darnallo decani & Guillielmi sigillatas, præfato abbati denuò transmittendas.

De & super quibus omnibus & singulis præmissis petierunt & requisierunt dicti exequtores, & Oliverius de Tune Novâ, & eorum quilibet, quatenùs suâ intereat, interesse poterat & debebat, per nos notarios sibi confici & fieri unum vel plura publica instrumenta, eorundem petentium sumptibus & expensis.

Acta sunt hæc in locis quibus supra successivè prout superiùs exprimitur.

Præsentibus,
Exequtoribus antedictis,
Nicholao thesaurario,
Oliverio de Tune Novâ,
Eudone de Bodegat,
Roberto de Sancto Pastano, } *clericis.*
Gaufrido Clavenrario,
Johanne Strabonis presbytero,
Gregorio Darce, &
Henrico le Kervent,
& nonnullis aliis ad hoc vocatis testibus & rogatis.

Et ego Gaufridus.... Leovensis diœcesis clericus, imperiali auctoritate publicus, & curiæ Nannetensis juratus, notarius, omnibus & singulis præmissis, quæ in mei & sagacis viri Guillielmi Mabile clerici, publici notarii infrascripti præsentiâ fieri referuntur, præsens pariter cum eodem notario & prænominatis testibus interfui, & huic publico instrumento, exindè confecto, me subscribens, signum meum apposui consuetum rogatus, sub anno, mense, die, horâ, locis, indictione & pontificatu prædictis.

Quod villa de Sancto Severo non ponatur extra manus Regis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 23. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Regiam decet munificentiam illis favorem & gratiam impertiri, quos semper in fidelitate suâ stabiles & in operibus invenerit præ ceteris efficaces.

Pensantes igitur dilectionem solidam & constantiam, quas in dilectis & fidelibus nostris, juratis & probis hominibus, ac universitate villæ de Sancto Severo in ducatu Aquitaniæ semper invenimus, &c. *prout superiore anno de dat' xx. Januar' mutatis competenter mutandis.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud Turrim London', xxvi. die Junii.

Per petitionem de concilio in parliamento.

Ad Flandrenses, de assensu præbendo prorogationi treugæ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 38. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, burgimagistris, scabinis, consulibus, & probis hominibus, villæ de Brugges, salutem.

Quia jam, inter quosdam alligatos nostros & alligatos adversarii nostri de Francia, tractatum est, &, sub conditione, si nobis placuerit, concordatum quod treuga, inter nos & dictum adversarium nostrum pridem capta, usque ad festum Decollationis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, prorogetur.

Et quod interim in festo Sancti Petri, quod dicitur Ad Vincula, apud Auntoigne tractatus pacis habeatur, nos, ut progressum nostrum melius & potentiùs ordinemus, expedire credimus dictæ prorogationi consentire;

Placeat igitur, petimus, dilectioni vestræ dictæ prorogationi præbere consensum, & illam, si placuerit, acceptare; & credimus, per DEI gratiam, sic interim agenda nostra dirigere, quod sequetur finis placidus, quem optatis.

Data apud Turrim London', xviii. die Junii.

Eodem modo scribitur capitaneis, scabinis, consulibus, & probis hominibus, de Gandavo.

Item, advocato, scabinis, consulibus, & probis hominibus, villæ de Ipre.

Dubitatur de prorogatione antedictâ ; & de arraiatione faciendâ

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Aleman. 15 Edw. III. m. 20. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Kantiæ, salutem. Licet inter quosdam alligatos nostros, & alligatos Philippi de Valesio, super faciendâ prorogatione treugæ, inter nos & prædictum Philippum, usque ad festum Decollationis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, sit tractatum, adhuc tamen nova certa non habemus, quod dicta prorogatio per dictum Philippum sit firmata, immò datum est nobis intelligi, quod idem Philippus parare fecit magnam flotam galearum armatarum, & illas disponit mittere celeriter supra mare, ut subitò destruant nostrum navigium, quod propter spem dictæ prorogationis adhuc congregari non fecimus nec armari.

Per quod, nè, quod absit, dictus Philippus sic per dictum tractatum simulatum subdolè nos deludat, mandavimus dilecto & fideli nostro, Willielmo de Clynton, comiti Huntingdon', capitaneo & admirallo flotæ navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes occidentales, quod, omnibus aliis prætermissis, super salvatione navium dictæ flotæ nostræ celeriùs & tutiùs, quo poterit, ordinari, & dictas naves congregari & armari, ac homines dictarum partium maritimarum, quantum potentius poterit, arraiari

faciat, ita quod sint prompti, & parati, ad repellendum & destruendum dictas galeas & inimicos nostros, si sic hostiliter venerint ad invadendum & destruendum naves & partes prædictas;

Tibi præcipimus quod statim, visis præsentibus, per totam ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, publicè facias proclamari, quod omnes & singuli, de eâdem ballivâ tuâ defensabiles, & ad arma potentes, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterunt, armis competentibus, videlicet, quilibet eorum juxta statum suum, muniantur & arraientur, ita quod prompti sint, & parati, cum per nos, vel per prædictum capitaneum, seu deputandos ab eo, præmuniti fuerint, ad proficiscendum contra dictos hostes nostros, ad eos, ac galeas, & naves suas, destruendum & expugnandum, si prædictum regnum nostrum vel costeras maritimas ejusdem invadere voluerint, ut est dictum.

Et hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud Turrim London', xxi. die Junii.

Per ipsum Regem & concilium.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Vicecomiti Suth'.
Vicecomiti Sussex'.
Vicecomiti Wiltes'.
Vicecomiti Somers'.
Vicecomiti Dors'.
Vicecomiti Devon'.
Vicecomiti Cornubiæ.

Et mandatum est vicecomitibus subscriptis; videlicet,

Essex', Norff', Suff', Lincoln', Eborum, Northumbr',

de intendendo Roberto de Morle, admirallo flotæ navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes boreales, in formâ prædictâ, mutatis mutandis.

Littera Imperatoris, super alligantiis cum Rege Franciæ; necnon de vicariatu revocando.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III. Otho. D. 11. olim in Bibl. Cotton. asserv.

LUDOVICUS, Dei gratiâ, Romanorum Imperator semper Augustus, præclaro Edwardo, Regi Angliæ, fratri suo carissimo, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Licet innumera grandiaque negotia nostris incumbant humeris, & circa illa multipliciter & assiduè distrahamur, tamen cum discordia inter te & præclarum Philippum de Valois, Regem Franciæ, affinem nostrum prædilectum, (ex quâ tibi & tuo regno quamplurima personarum & rerum dispendia, ipsâ non sedatâ, in futurum poterunt evenire), se nostris repræsentat obtutibus, mentem nostram specialiùs angit, & excitat ut ad tollendam illam studium & operam nostræ sollicitudinis apponamus.

Propter quod, scire te volumus quod præfatus Philippus dedit nobis, ad requisitionem nostram, suis literis potestatem tractandi, inter te & ipsum, concordiam super discordiis inter vos suscitatis.

Quam etiam tibi, & tuo regno, pensatis diligenter omnibus conditionibus tuis, & alligatorum tuorum, multipliciter expedire credentes, amicitiæ tuæ persuademus, teque cum diligentiâ exhortamur, ut ad hoc tuum præbeas assensum, quo te & ipsum revocare possimus ad concordiam, & inter vos veræ pacis fœdera ordinare, ad quæ libenti animo vacare volumus, & impendere onerosâ prosecutione labores.

Ad quæ, si consiliis nostris consentire & adquiescere volueris, ut speramus, placeat tibi tuis literis nobis dare potestatem præmissam tractandi concordiam, & ad annum vel biennium treugas ordinandi.

Nec te moveat amicitia, inter nos & præclarum Philippum Regem Franciæ prædictum, inita & contracta;

Nam, ex quo tu treugas & certos terminos tractandi concordiam inter te & prædictum Philippum accepisti sine nostro scitu, voluntate, & assensu, de consilio nostrorum principum, qui ligias, pacta, & uniones nostras noverint, quibus visum fuerat quod hoc, salvo honore nostro, facere possimus, concordiam & amicitiam cum dicto Rege Franciæ contraximus, & unionem inivimus;

Vicariatumque, per nos vobis commissum, ex causis revocavimus prænotatis.

Pro firmo sciturus quod in tractatibus nostris sic tibi fraternè providimus, quod, si consiliis nostris consentire volueris, causa tua ad finem bonum, mediante nostro auxilio, perducetur.

Super quibus, tuam amicitiam de intentione nostrâ pleniùs duximus informandam, religiosum virum fratrem Eberardum, lectorem ordinis Heremitarum Sancti Augustini, specialem curiæ nostræ capellanum, tuæ fraternitati transmisimus; quem petimus, super præmissis, celeriter expeditum remitti.

Dat' Franchinfordiæ, xxv. die mensis Junii, anno regni nostri xxvi. imperii verò xiv.

Pro comite de Murref ad partes Scotiæ divertente.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III. Rot. Scot. 15 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, & aliis fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Cum Johannes Randolf, comes de Murref, nuper de guerrâ captus, & infra regnum nostrum Angliæ sub carcerali custodiâ detentus, & jam à custodiâ prædictâ sub certâ formâ dimissus, cum duodecim hominibus equitibus, ad partes Scotiæ in proximo se divertat, ibidem per tempus aliquod moraturus;

Et infra quindenam Decollationis Sancti Johannis Baptistæ proximò futuram, cum numero hominum prædictorum, in Angliam, ad reintrandum corpus suum in prisonam, rediturus;

Suscepimus ipsum comitem, ac dictos duodecim homines equites, eundo ad dictas partes Scotiæ, ibidem morando, & exindè, citra dictum quindenam, in Angliam, necnon ipsos duodecim homines equites, post reintrationem corporis prædicti comitis in prisonam prædictam, in Scotiam redeundo, in protectionem & defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum conductum nostrum:

Et ideò vobis mandamus, *&c. prout in consimilibus de protectione literis.*

In cujus, &c. usque ad quindenam prædictam duraturas.

Teste Rege, apud Langele, primo die Julii.

Per ipsum Regem.

Pro domino de Monte Calvi, de indempnitate.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III. Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum dilecti & fideles nostri Bernardus Ezii dominus de Lebreto, Hugo de Geneve dominus de Varrai & de Anthon, locum nostrum tenentes in ducatu nostro Aquitaniæ, & Oliverus de Ingham senescallus noster Vasconiæ, à Petro de Ronynham domino de Monte Calvi, ad pacem nostram veniente, homagium nostro nomine ceperint;

Et sibi promiserint quod nos pacem, seu treugam, cum hostibus nostris Franciæ non iniemus, nec faciemus, nisi idem Petrus, sequaces, & socii sui, in eadem comprehendantur, & de securitate eorum quod non banniantur, aut exulent, aut castra sua diruantur, provideatur expressè, prout per litteras patentes, ipsorum locum nostrum tenentium, & senescalli, indè confectas, pleniùs poterit apparere;

Nos, ea, quæ per prædictos, locum nostrum tenentes, & senescallum in hâc parte facta sunt, acceptantes, ea, quatenùs ad nos attinet, confirmamus, prout litteræ prædictæ pleniùs testantur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Langele, primo die Julii.

Per petitionem de concilio.

De pecuniâ cardinalibus solvendâ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 22. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Cum in magnâ & urgenti necessitate nostrâ, pro expeditione quorumdam arduorum negociorum nostrorum, quæ tuitionem, tam Anglicanæ ecclesiæ, quam regni nostri Angliæ, contra hostiles alienigenarum incursus, concernere dinoscuntur, quædam pecuniæ summa de procurationibus venerabilium patrum, Petri tituli Sanctæ Praxedis presbiteri, & Bertrandi Sanctæ Mariæ in Aquiro diaconi, cardinalium, nuper ad partes ejusdem regni nostri Angliæ per dominum Summum Pontificem, ad pacem inter nos & illos de Francia, super guerris & discordiis hinc indè subortis, pro viribus reformandum, transmissorum, de solutione procurationum prædictarum à collectoribus earumdem in dioc' Norwicen' ad opus nostrum ex mutuo sit recepta;

Et nos præfatis cardinalibus de summâ ad opus nostrum sic receptâ, celerem & competentem solutionem fieri cupientes, voluerimus & concesserimus, ac venerabili in CHRISTO patri, A. episcopo Norwicen' dederimus in mandatis, quod tantam pecuniæ summam de denariis de decimâ biennali nobis per clerum Cantuar' provinciæ nuper concessâ, per collectores ejusdem in dictâ dioc' Norwicen' quantam de dictis procurationibus ex causâ prædictâ receperimus, retineri & salvò custodiri ad opus ipsorum cardinalium faceret, ita quod denarii illi dictis cardinalibus, cum eos habere vellent, promptiùs persolverentur, prout in litteris nostris patentibus indè confectis plenius continetur;

Vobis mandamus quod tantum de decimâ prædictâ quantum vobis constare poterit de procurationibus prædictis ad opus nostrùm captum fuisse, præfato episcopo, ac aliis collectoribus ejusdem decimæ in compoto suo ad scaccarium prædictum allocetis, recipientes ab eis mandatum supradictum, ac litteras acquietantiæ ipsorum cardinalium, vel procuratorum suorum factas in hâc parte.

T. R. apud Langele, primo die Julii.

Pro civitate Burdegaliæ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 19. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Supplicârunt nobis, dilecti & fideles nostri, major, jurati, & tota comunitas, civitatis nostræ Burdegaliæ, per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro exhibitam, ut omne jus, quod ad nos pertinet, seu pertinere poterit, occasione vadiorum, contentionum, vulnerum, & verberationum, infra civitatem prædictam & districtum ejusdem commissorum, vel exnunc committendorum, eis dare & concedere velimus gratiosè;

Nos, ad grata & utilia obsequia, nobis per prædictos, majorem, juratos, & comunitatem, civitatis prædictæ, non sine laboribus indefessis, & sumptibus onerosis, multipliciter impensa, considerationem condignam habentes; ac volentes, eò prætextu eorum supplicationi in hâc parte favorabiliter inclinare;

Volumus & concedimus quod iidem, major, jurati, & comunitas, habeant & percipiant per se, & suos, omne illud, quod ad nos pertinet, seu pertinere poterit, occasione hujusmodi vadiorum, contentionum, vulnerum, & verberationum, infra civitatem prædictam, & districtum ejusdem, commissorum, vel exnunc committendorum, à die confectionis præsentium, usque ad finem sex annorum, proximò sequentium, plenariè completorum.

In cujus, &c. per prædictos sex annos duraturas.

Teste Rege, apud Langele, iii. die Julii.

Per concilium in parliamento.

De villâ de Burgo in ducatû Aquitaniæ, extra manum Regis non ponendâ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 18. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Regiam decet majestatem illis favorem & gratiam impertiri, quos benemeritos noverit, & regiis obsequiis invenerit promptiores.

Volentes igitur, dilectos & fideles nostros, majorem, juratos, & cæteros habitatores villæ de Burgo super mare, in ducatu nostro Aquitaniæ, qui erga nos, & progenitores nostros, quondam Reges Angliæ, benè & fideliter se gesserunt, temporibus retroactis, regiis attolli favoribus;

Concessimus eis pro nobis & hæredibus nostris, &c. *prout supra in consimilibus, mutatis competenter mutandis.*

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Langele, v. die Julii.

Per concilium in parliamento.

Pro hominibus insularum de Jereseye, Gernereye, Serk, & Aureneye.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Pat. 15 Edw. III. p. 2 m. 38. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, gratâ memoriâ recensentes quam constanter & magnanimiter dilecti & fideles nostri, homines insularum nostrarum de Jereseye, Gernereye, Serk, & Aureneye, in fidelitate nostrâ & progenitorum nostrorum, Regum Angliæ, semper hactenus perstiterunt, & quanta pro salvatione dictarum insularum, & nostrorum conservatione jurium & honoris ibidem sustinuerunt, tam periculo corporum quam suarum dispendio facultatum; & proindè volentes ipsos favore prosequi gracioso;

Concessimus pro nobis & hæredibus nostris, dictis hominibus insularum prædictarum quod ipsi, hæredes & successores sui, omnia privilegia, libertates, immunitates, exceptiones & consuetudines, in personis, rebus, monetis & aliis, eis, virtute concessionum progenitorum nostrorum, Regum Angliæ, vel aliàs legitimè competentia, habeant & teneant, ac eis sine impedimento vel molestatione nostri, hæredum vel ministrorum nostrorum quorumcumque, plenè gaudeant & utantur, prout ipsi & eorum antecessores, habitatores dictarum insularum eis usi sunt rationabiliter & gavisi, quæ jam eis in formâ prædictâ generaliter confirmamus.

Volentes ea, cum super hiis plenè informati fuerimus, prout justum fuerit, specialiter confirmare.

In cujus, &c.

T. R. apud Turrim London', x. die Julii.

Per petitionem de cons' in parliamento.

Ad litteras Imperatoris (dat' 25 Junii) responsio Regis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 34. d. in Turr. Lond.

SERENISSIMO principi, domino Lodowico, DEI gratiâ, Romanorum Imperatori, semper Augusto, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & dominus Hiberniæ, salutem, & votivis semper successibus gratulari.

Serenitatis vestræ literas reverenter recepimus, inter alia, continentes, quod præclarus Philippus de Valesio, ad tractandum inter nos & ipsum concordiam, dedit vobis, ad requisitionem vestram, suis literis potestatem:

Et, si placeret nobis potestatem hujusmodi vobis dare, libenti vacaretis animo ad dictam concordiam reformandum:

Et quod amicitia inter vos & præfatum Philippum inita, minimè nos moveret: nam ex quo, sine scitu & assensu vestro, treugas ac terminos ad tractandum de pace inter nos & dictum Philippum accepimus, dictam amicitiam cum eo de consilio principum vestrorum, quibus visum fuerit quod hoc, salvo honore vestro, possetis facere, contraxistis;

Vicariatum, per vos nobis concessum, propter hoc revocantes:

Et quidem zelum, quem habetis ad faciendum dictam concordiam, plurimum commendamus; volentes vestræ patere notitiæ quod nos pacem rationabilem habere cum dicto Philippo semper optavimus, & optamus; quam, in quantum decuit, sumus cum instantiâ prosecuti:

Et, reverà, votivum nobis foret admodùm & acceptum, si posset fieri per tanti mediatoris instantiam pax optata; set quia scimus jus nostrum in regno Franciæ satis clarum, illud, arbitrio dubio, non proponimus ducere alicui per literas nostras committendum.

Verùm, dum attentâ meditatione pensamus qualiter vestra consideratio circumspecta, videns patentem nostram justitiam, & dicti Philippi duritiam obstinatam & injuriam, nobiscum contra dictum Philippum, vestri gratiâ, ligam fecit, velut in specialem adoptionis filium, de dilectionis exuberantiâ, nos admittens, ut cum pace vestra loquamur, mirari non sufficimus quod præpotens vestra sublimitas, quæ ad laudem bonorum, & vindictam malo-

rum, est divinitùs instituta, contra nos dicto Philippo, injuriatori nostro notorio, se ligavit.

Et id quod dicitur nos, sine scitu & assensu vestro, cum præfato Philippo treugas, & tractatum pacis, inivisse, non debuit, consideratis facti circumstantiis, rationabiliter vos movisse; quia, dùm obsidebamus civitatem Tornacensem, oportuit nos eorum sequi consilia, qui nobis comitivam & auxilium tunc fecerunt, & iminens subita necessitas ac locorum distantia vestram super hoc consulere celsitudinem minimè permiserunt; immò nobis aliàs, si recolitis, concessistis quod, cum opportunitas arrideret, tractare possemus de pace, vobis inconsultis; ita tamen quod, sine consensu vestro, pacem finalem cum dicto Philippo nullatenus faceremus; quam nunquam facere proposueramus, priusquam vestrum super hoc habuissemus providum consilium & assensum.

Set semper in votis gessimus vobis in omnibus facere quod debuimus juxta vires; sperantes quod paternæ vestræ plenitudo benivolentiæ nos ad tempus benigniùs supportasset.

Videtur etiam aliquibus, quod revocatio dicti vicariatûs facta fuerat præmaturè; cum, juxta sponsionem, super hoc per imperiales apices nobis factam, non debuisset fieri quousque regnum Franciæ, vel majorem partem ejusdem, pacificè fuissemus adepti.

Præmissa, quæsumus, velit innata vobis nobilitas debitè ponderare, & ulterius facere quod debebit; quia, per Dei gratiam, vobis & vestris semper, juxta mensuram impensæ vestræ, gratam faciemus pro viribus repensivam.

Celsitudini vestræ donet Altissimus votivæ felicitatis augmenta.

Dat' apud Westm', xiv. die Julii.

De conventionibus cum domino de Lebreto.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 17. in Turr. Lond.

REX, senescallo suo Vasconiæ, & constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt & qui pro tempore erunt, ac aliis officialibus & ministris nostris, in ducatu nostro Aquitaniæ constitutis, salutem.

Ex parte nobilis & dilecti & fidelis nostri, Bernardi Ezii domini de Lebreto, nobis est supplicatum ut, cùm nos nuper conventiones & concordiam inter vos, præfate senescalle qui nunc estis, nostro nomine ex parte unâ, & nobilem mulierem, Matham de le Bret, dominam de Montinhac & de Gensac, ex alterâ, initas & factas; videlicet.

Quod dicta Matha cederet & concederet nobis totum jus & omnem actionem, quæ habuit vel habere posset ad locum, castellaniam, & præposituram de Brigerac, cum pertinentiis, ac in eis & in omnibus locis aliis, quæ fuerunt domini de Brigerak, in diœcese Tartasiensi, habenda nobis & hæredibus nostris, imperpetuùm;

Et quod dicta domina daret & concederet nobis castrum & villam de Montinhac, cum pertinentiis, habenda & tenenda nobis, & hæredibus nostris, imperpetuùm;

Dictâque domina, durante guerrâ Vasconiæ, concederet & liberaret nobis & hæredibus nostris, & senescallo nostro, vel hæredum nostrorum, Vasconiæ, qui pro tempore foret, custodiam castrorum & locorum de Gensac, de Montmyr, ac castrorum de Mauron, & de Moucut; ita quod dicta domina & hæredes sui liberè recipere valerent firmas & redditus castrorum & locorum prædictorum;

Et vos, præfate senescalle noster qui nunc estis, in recompensationem castrorum & locorum prædictorum, nomine nostro promiseritis dictæ Mathæ castrum, locum, præposituram, & castellaniam de Mountandre, ac bladagium quod habuimus in villâ & castellaniâ de Blaia, unà cum terrâ quam nuper domina de Blaya de nobis ibidem tenuit, ac etiam cum manerio de Condaco, & præpositurâ de Born, Meynusan, Erbefaveira, & de Brasenc, cum pertinentiis, habenda dictæ Mathæ & hæredibus suis, de nobis & hæredibus nostris, imperpetuùm; salvis nobis homagiis, fidelitatibus, resortis, & aliis deveriis, nobis in aliis similibus locis dicti ducatûs debitis, prout hæc & alia in quadam indenturâ, inter vos, præfate senescalle, qui nunc estis, & prædictam Matham indè, factâ, pleniùs dicebatur contineri, acceptaverimus, & quatinùs ad nos attinuit, approbaverimus & per litteras nostras patentes confirmaverimus, prout in litteris nostris prædictis vidimus pleniùs contineri;

Vosque, præfate senescalle noster qui nunc estis, prætextu conventionum, concordiæ, & confirmationis, prædictarum, dicta, manerium de Condac, ac præposituram de Born, Meynusan, Erbefaverie, & de Brasenc, cum pertinentiis, & in recompensationem prædictorum, castri, loci, præposituræ, & castellaniæ de Mountandre, ac bladagii de Blaya, & terræ quam domina de Blaya tenuit dum vivebat, per quosdam inimicos nostros de Francia jam occupatorum, quominus, juxta formam conventionis & concordiæ hujusmodi præfato Bernardo tradi & liberari possent, loca, ballivas, & terras de Pontosio, Aureæ Vallis, de Gossa, & de Senhas, ad nos pertinentes, præfato Bernardo, tanquam hæredi universali præfatæ Mathæ, tenenda per ipsum, & ejus hæredes & successores imperpetuùm, quousque possessionem pacificam dictorum, castri, loci, & præposituræ & castellaniæ de Montandre, ac bladagii & terræ, sic occupatorum, fuerit assecutus, per litteras sub sigillo nostro, quo utimur in ducatu prædicto, tradi & liberari mandaveritis, velimus assignationem, traditionem, & liberationem, & alia prædicta, eidem Bernardo sic factas, per litteras nostras acceptare & confirmare:

Nos, intellectis commodo & incommodo quæ ex præmissis nobis devenire, & evenire ac contingere possunt, & commodi & incommodi certitudine habitâ, attendentes grata & utilia obsequia per præfatum Bernardum nobis hactenus multipliciter impensa, ac laudabilem gestum suum in præsenti guerrâ nostrâ erga nos & gentes nostras partium illarum ostensum, intimè pensantes, volentesque, præmissorum consideratione, ipsius supplicationi eo favorabiliùs annuere in hac parte, quo ipsum ad defensionem jurium nostrorum promptùm se reddere conspicimus & paratum, assignationem, traditionem, & liberationem, per vos, præfate senescalle noster qui nunc estis, prædicto Bernardo de præmissis, & eorum pertinentiis, & prout idem Bernardus per se, & alios suos officiales, ea tenet & possidet, factas;

Firmas & gratas habentes, ex certâ scientiâ, & deliberatione nostri concilii, gratiâque speciali, tenore præsentium, ratificamus, approbamus, & confirmamus, sicut litteræ prædictæ testantur; supplentes, de plenitudine potestatis, quatenùs ad nos attinet, & de jure possumus, omnem defectum, si quis in formâ vel materiâ adesset, assignationis, liberationis, & traditionis, prædictarum;

Vobis, & cuilibet vestrûm, mandantes quatinùs ipsum Bernardum in corporalem possessionem terrarum & locorum prædictorum, cum eorum juribus, jurisdictionibus, resortis, & homagiis, meris & mixtis imperiis, ac aliis pertinentiis universis, prout ad nos spectabant, si nondum inductus fuerit, inducatis, et ipsum, sic inductum, manuteneatis & defendatis juxta formam conventionis, concordiæ, & confirmationis, prædictarum:

Mandantes omnibus nostris subditis & vassallis terræ prædictæ, quod eidem Bernardo, pro prædictis liberatione & traditione, ut eidem domino de Lebreto, & suis hæredibus & successoribus, præstent deinceps & faciant homagia & fidelitatis juramenta, & alia jura & deveria, nobis fieri debita & consueta; quæ concedimus, & firmitatem optinere volumus, non obstantibus quibuscumque donationibus, assignationibus, alienationibus, seu ypothecis cuicumque alteri factis de terrâ prædictâ, vel parte ejusdem; & non obstante quod dicta loca & castra de Brigerac & de Montinhac, senescalciæ Petragorii, & de Pinolus & de Ventenaco, senescalcia Tartasiæ, per nos, vel subditos nostros, set potiùs per quosdam valitores inimicorum nostrorum de Francia, teneantur.

In cujus &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xiv. die Julii.

Per ipsum Regem & totum concilium in parliamento.

De commissariis ad tractandum cum Philippo de Valesio, de pace vel de treugis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Aleman. 15 E. III. m. 13. in Turr. Lond.

REX, universis, præsentes litteras inspecturis, salutem. Noveritis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum,

Willielmi de Clynton comitis Huntyngdon',
Bernardi domini de le Breto,
Bartholomæi de Burghersh,
Magistri Johannis de Offord archidiaconi Eliensis &
Nicholini de Flisco,

plenam fiduciam optinentes, ipsos, quatuor, tres, & duos eorum, quorum præfatum comitem unum esse volumus, procuratores seu commissarios, nostros constituimus speciales, ad tractandum & concordandum, pacificandum, componendum, & transigendum, pro nobis, & nostro nomine, cum illustri Philippo de Valesio, seu deputandis ab eo, tam super regno & coronâ Franciæ quam super quibuscumque aliis quæstionibus, controversiis, demandis, & debatis, quæ mutuò competunt, vel competere poterunt;

Ac etiam super omnibus dampnis & injuriis, hinc indè, in terrâ & in mari, factis & illatis;

Ac super quarumcumque guerrarum & dissensionum commotionibus, ex unâ parte vel aliâ suscitatis, pacificandis amicabiliter, &. finaliter decidendis;

Ac pacem plenam & perpetuam inter nos, pro nobis & hæredibus nostris, & dictum Philippum, pro se & hæredibus suis, ineundum, ac treugas & guerræ cessationem, seu sufferentiam, concedendum;

Et ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacumque securitate firmandum, necnon securitatem quo nobis super hiis fieri debeat, petendum, stipulandum, & recipiendum;

Et omnia alia & singula faciendum & exercendum quæ in præmissis, & circa ea necessaria fuerint, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes nos pro nobis, & hæredibus nostris, ratum & gratum habituros quicquid per dictos, comitem, Bernardum, Bartholomæum, Johannem, & Nicholaum, quatuor, tres, & duos eorum, quorum præfatum comitem unum esse volumus, actum & gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Turrim London', xiv. die Julii.

Per ipsum Regem.

De aliis procuratoribus, ad præmissa tractanda, substitutis.

A.D.1341. An. 15 Edw. III. Aleman. 15 Ed. III. m. 13. in Turr. Lond.

REX, universis, &c. *ut supra usque ibi*, pro nobis & nostro nomine, *& tunc sic*,

De consilio & avisamento, illustrium,

Johannis Brabantiæ, &
Reynoldiæ Gelriæ, ducum,
Gullielmi marchionis Juliacensis,
Gullielmi comitis Hanoniæ,
Johannis de Hanonia, domini de Bello Monte,

& aliorum confœderatorum & fidelium nostrorum de Flandriâ, cum illustri Philippo de Valesio, seu deputandis ab eo, super quibuscumque quæstionibus, controversiis, demandis, & debatis, &c. *ut supra*.

Dat' ut supra.

Per ipsum Regem.

De tractatis per præfatos commissarios Regi renunciandis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III. Aleman. 15 Edw. III. m. 13. in Turr. Lond.

REX, eisdem, salutem. Noveritis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi de Clynton comitis Huntyngdon', &c. *ut supra usque ibi*, pro nobis & nostro nomine, *& tunc sic*, cum illustri Philippo de Valesio, seu deputandis ab eo, super quibuscumque quæstionibus, controversiis, demandis & debatis, pacificandis amicabiliter, & finaliter decidendis;

Necnon super pace perpetuâ, inter nos & dictum Philippum ineundâ, ac treugis, seu guerræ sufferentiâ, concedendis;

Et ad renunciandum, intimandum, & referendum nobis ea, quæ sic tractata fuerint in hâc parte, ut sic tractatis possimus, prout expedire viderimus, consentire. In cujus, &c.

Dat' ut supra.

De portu apud bastidam de Hastyngs habendo.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III. Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 15. in Turr. Lond.

REX, senescallo suo Vasconiæ qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, vel ejus locum tenenti, salutem.

Ex parte juratorum & comunitatis bastidæ nostræ de Hastyngs, nobis extitit supplicatum ut cùm ipsi, in obsequiis nostris, in guerris, in ducatu prædicto exortis, hactenus fideliter perstiterunt, labores magnos & dampna gravia eâ occasione sustinendo, ac se & sua, pro jurium nostrorum & honoris conservatione, multipliciter exponendo;

Velimus eis, de gratiâ nostrâ speciali, concedere quod applicatio navium, sive portus, de civitate nostrâ Baionæ, vel alibi, per aquam versus partes illas venientium, qui apud villam de Sorde, cujus habitatores contra nos de guerrâ nuper insurrexerunt, & dictam villam de Sorde inimicis nostris reddiderunt, qui eam contra nos adhuc detinent occupatam, retroactis temporibus esse consuevit, apud dictam bastidam de Hastyngs de cætero fiat & habeatur;

Nos, pro melioratione dictæ bastidæ, quæ in fronterâ Navarræ, & quorumdam inimicorum nostrorum partium illarum, est situata, necnon pro bono & laudabili servitio, quod præfati jurati & comunitas nobis hactenus multipliciter impenderunt, & indies impendere non desistunt, volentes ipsorum supplicationi in hâc parte favorabiliter inclinare;

Concessimus eis quod applicatio navium de dictâ civitate, vel alibi, per aquam versus partes illas venientium, sive portus apud dictam bastidam de Hastyngs, de cætero fiat & habeatur, quamdiu nostræ placuerit voluntati:

Et ideò vobis mandamus quod applicationem navium hujusmodi, sive portum, apud dictam bastidam de Hastyngs, de cætero fieri & habere faciatis in formâ prædictâ.

Teste Rege, apud Turrim London', xv. die Julii.

Per concilium in parliamento.

Pro Comite de Murref à partibus Scotiæ redituro.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III. Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 34. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, & aliis fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Cùm Johannes Randolf comes de Murref, nuper de guerrâ captus, & infra regnum nostrum Angliæ sub carcerali custodiâ detentus, & jam à custodiâ prædictâ sub certâ formâ dimissus, & Willielmus de Lemyngston miles, cum decem hominibus equitibus, à partibus Scotiæ in Angliam, ad reintrandum corpus prædicti comitis in prisonam, à quâ sic dimissus extitit, citra quindenam Decollationis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum sint venturi;

Suscepimus ipsum comitem, Willielmum, & decem homines equites veniendo infra regnum nostrum prædictum, &c. *prout in similibus literis, mutatis mutandis*.

In cujus, &c. usque ad quindenam prædictam, duraturas.

Teste Rege, apud Turrim London', xx. die Julii.

Per ipsum Regem ad instantiam comitis Sarum.

De transfretando pro inceptione tractatûs.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III. Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 20. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Bartholomeo de Burgherssh, salutem.

Vobis mandamus quod, omnibus aliis prætermissis, ad citiùs quo poteritis, in Flandriam transfretatis versus Auntoyne, pro inceptione tractatûs condicti festinantes, ne dicti tractatûs dissolutio culpæ nostræ aliqualiter imputetur.

T. R. apud Turrim London', xx. die Julii.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis sub eâdem datâ; videlicet,

Magistro Johanni de Offord.

Nicholao de Flisco.

De arcubus & sagittis providendis.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III. Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 21. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Gloucestr', salutem. Quia, pro expeditione guerræ nostræ Franciæ, propter passagium nostrum, quod versus partes illas in manu forti arripiemus in proximo, Deo duce, arcus & sagittas in magno numero oportet necessariò nos habere;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod mille arcus, quorum ducenti & quinquaginta depicti, & reliqui albi existant, necnon trescentas garbas sagittarum, tam infra libertatem villæ Bristoll', & alias libertates quam alibi in ballivâ tuâ, ubi celeriùs & commodiùs fieri poterit, emi & provideri;

Ac pro quolibet arcu albo duodecim denarios;

Et quolibet arco depicto decem & octo denarios;

Ac pro quâlibet garbâ dictarum sagittarum duodecim denarios;

de exitibus ballivæ tuæ, omni dilatione postpositâ, & excusatione cessante, solvi;

Et dictos arcus & sagittas usque Turrim nostram London' sine dilatione deferri facias: & hoc, sub incumbenti periculo, nullatenus omittas.

Volumus enim custus, quos in hâc parte apposueris, tibi in compoto tuo, ad scaccarium nostrum, prout justum fuerit, allocari.

Teste Rege, apud Turrim London', xxiii. die Julii.

Per ipsum Regem & concilium.

De capiendo in manum Regis possessiones adhærentium inimicis in ducatu Aquitaniæ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Vascon. 15 Ed. III. m. 12. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Hugoni de Gebennis domino de Vaire & de Hauton, & Olivero de Ingham senescallo suo Vasconiæ, salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quod quamplures viri ecclesiastici, tam seculares quam regulares, qui infra ducatum nostrum Aquitaniæ beneficia, terras, possessiones & redditus optinere noscuntur, & fructus & proficua dictorum beneficiorum, terrarum, possessionum, & reddituum percipiunt & asportant, adhærentes sunt inimicis nostris, de Franciâ, & nobis pro viribus adversantes;

Nos, habitâ super hoc cum peritis deliberatione pleniori, quibus videtur quod talia non sunt aliqualiter toleranda, quinimmò tales persequi convenit; velut hostes;

Vobis mandamus quod omnia beneficia, terras, possessiones, redditus, bona, & catalla, quarumcumque personarum ecclesiasticarum, sic inimicis nostris Franciæ contra nos adhærentium, infra dictum ducatum nostrum existentia, capi & seisiri faciatis in manum nostram; ita quod de ipsis, ac proficuis, & exitibus eorumdem, nobis respondeatur, quousque aliud à nobis indè habueritis in mandatis.

Et quia, dilectus clericus noster, magister Bertrandus Ferandi, beneficium suum, quod habuit infra potestatem Gallicorum, propter impensum nobis obsequium perdidit, de quo graviter conturbamur, volumus, & vobis mandamus, quod eidem Bertrando de bonis, terris, & beneficiis dictarum personarum ecclesiasticarum, nostris æmulis sic adhærentium, ad valentiam dicti beneficii, & bonorum ipsius Bertrandi, sic per Gallicos occupatorum, assignationem competentem habere faciatis.

Dat' apud Turrim London', xxiv. die Julii.

Per ipsum Regem & concilium.

Super deliberatione R. de Ufford comitis Suffolciæ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 19. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, ac camerariis suis, salutem.

Cum nos, considerantes magnum locum, quem, dilectus & fidelis noster, Robertus de Ufford comes Suffolc', si à prisonâ, quâ in partibus transmarinis detentus existit, deliberatus fuisset, nobis in nostris agendis tenere poterit;

Ac volentes, eo prætextu, deliberationem ejusdem comitis, ad quam, sine magnæ pecuniæ summæ subventione, attingere non potest, in quantum poterimus maturare, & sibi eò specialiùs subvenire in hâc parte;

Concesserimus & assignaverimus eidem comiti quingentas libras de denariis, exeuntibus tam de finibus & amerciamentis, quam de exitibus; forisfactis coram dilectis & fidelibus nostris, Nicholao de Cantilupo, & sociis suis justiciariis, ad diversa oppressiones, extortiones, dampna, gravamina, & excessus, nobis & populo nostro per ministros nostros & alios illata, in comitatu Lincoln', audiendum & terminandum assignatis, factis & adjudicatis, percipiendas per manus vicecomitis comitatûs prædicti, in partem solutionis illarum pecuniæ summarum, in quibus eidem comiti, pro vadiis suis, de tempore quo stetit in obsequio nostro, in partibus transmarinis, per billas de garderobâ nostrâ tenemur, in auxilium deliberationis suæ prædictæ;

Vobis mandamus quod eidem comiti, vel ejus in hâc parte attornato, dictas quingentas libras de denariis, de dictis finibus, amerciamentis, & exitibus, provenientibus, quibuscumque dilatione & excusatione cessantibus, solvi faciatis, assignationibus super eisdem finibus, amerciamentis, & exitibus, aliis, & etiam pro victualibus nostris prius factis, semper salvis.

Teste Rege, apud Haveryng atte Boure, xxv. die Julii.

Per breve de privato sigillo.

Super deliberatione prætactâ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 19. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi in CHRISTO abbati beatæ Mariæ Eborum, collectori decimæ biennalis, nobis nuper per clerum Eborum diœcesis concessæ, in diœcese Eborum, salutem.

Considerantes magnum locum, quem, *&c. ut supra usque ibi* subvenire in hâc parte *& tunc sic;*

Concessimus & assignavimus eidem comiti mille libras, percipiendas de decimâ prædictâ, in partem solutionis illarum pecuniæ summarum, in quibus eidem comiti, pro vadiis suis, de tempore quo stetit in obsequio nostro, in partibus transmarinis, per billas de garderobâ nostrâ tenemur, in auxilium deliberationis suæ prædictæ;

Vobis mandamus quod eidem comiti, vel ejus in hâc parte attornato, dictas mille libras de denariis, de decimâ prædictâ provenientibus, in custodiâ vestrâ existentibus, quibuscumque dilatione & excusatione cessantibus, solvatis;

Mandato nostro de dictis denariis, de decimâ prædictâ provenientibus, dilecto clerico nostro, Johanni de Ellerker, quem nuper ad eosdem denarios, de decimâ prædictâ provenientes, recipiendum per literas nostras patentes assignavimus, aut quocumque alio mandato nostro, vobis de denariis illis alibi liberandis directo, seu quacumque assignatione, alicui alteri super eadem decimâ factâ, non obstante;

Recipientes à præfato comite, vel dicto suo attornato, billas prædictas, & etiam litteras suas acquietantiæ, receptionem dictarum mille librarum testificantes,

Et, si billæ prædictæ majorem summam contineant, tunc easdem billas de summâ prædictâ indorsari, & sibi liberari faciatis;

Et nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Turrim London', xxvi. die Julii.

Per breve de privato sigillo.

Ad Regem Castellæ, de damnis resarciendis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 21. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, DEI gratiâ, Regi Castellæ & Legionis, consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & dominus Hiberniæ, salutem.

Ex dolendâ conquestione fidelium nostrorum, Willielmi Jue, Stephani Yok, & Willielmi atte Welle, villæ nostræ de Sandewico, accepimus quod, cum ipsi, sub fiduciâ treugæ, inter nos & Gallicos pridem captæ, misissent, causâ negotiandi, quandam navem suam, vocatam la Cogge Johan, supra mare, &, cum dicta navis, redeundo versus portum dictæ villæ, vinis & aliis mercibus onerata, juxta insulam de Us ancorâsset, venti prosperi gratiam expectando; supervenerunt quidam subditi vestri in quadam navi, vocatâ la Rose Noef, de Castro de Ispanniâ, cujus Johannes Martin magister tunc erat, die Dominicâ, proximò post festum Sancti Martini, ultimò præteritum, & irruerunt hostiliter in dictam navem, & ipsam navem, cum omnibus bonis existentibus in eadem, ad valentiam trescentarum librarum sterlingorum, & amplius, ceperunt & abduxerunt;

Et Johannem Coppe, magistrum dictæ navis, ac mercatores & marinarios existentes in eadem, viros pacificos, interfecerunt, in dictorum, Willielmi, Stephani, & Willielmi, depauperationem manifestam, quæ tam in Anglia, quam in Flandria, ac etiam nonnullis mercatoribus Ispanniæ, in Flandria venientibus, sunt, ut audivimus, satis nota.

Quamobrem serenitatem vestram attentò requirimus & rogamus quatinùs, optentu pietatis & justitiæ, dictis subditis nostris, sic dampnificatis, facere velitis, per dictos dampnificantes, dampna, quæ sic incurrerant, debitè resarciri, adeò quod, ob defectum justitiæ, aliud quærere remedium non sit opus.

Dat' apud Turrim London', xxvi. die Julii.

Quod omnes ministri in Hiberniâ beneficiati, maritati & possessionati, sed nihil habentes in Anglia, ab officiis amoveantur.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 28. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Johanni Darcy, justiciario suo Hiberniæ, vel ejus locum tenenti, salutem.

Quia videtur nobis & concilio nostro, multis de causis, quod melius & utilius nobis deserviri potest in dictâ terrâ per ministros Anglicos, habentes redditus & possessiones in Angliâ, quam per Hibernicos, vel Anglicos maritatos & possessionatos in Hibernia, & nichil infra regnum nostrum Angliæ optinentes;

Vobis mandamus quod super omnibus ministris nostris, tam majoribus quam minoribus, infra dictam terram Hiberniæ vos diligentiùs informetis, & omnes hujusmodi ministros in terrâ prædictâ beneficiatos, maritatos, & possessionatos, & nichil habentes in Anglia, ab officiis illis amoveri, & alios Anglicos, idoneos, terras, tenementa & beneficia in Anglia habentes, in eisdem officiis poni & substitui, & dicta officia per ipsos Anglicos & non per alios decætero regi faciatis, aliquo mandato nostro vobis in contrarium directo non obstante:

Volumus etiam & vobis mandamus, quod alienationes aliquæ de dominicis terris nostris, seu aliis in manu nostrâ in dictâ terrâ existentibus, nullatenus fiant, antequam per inquisitiones super hoc, per brevia nostra in formâ debitâ facienda informati fuerimus, & quod rationabiliter fieri poterunt absque dampno & præjudicio nostri & aliorum quorumcumque.

T. R. apud Turrim London', xxvii. die Julii.

Per ipsum Regem.

De tractando cum hominibus de partibus borealibus, pro defensione earumdem.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 29. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, R. eâdem gratiâ, Dunolm' episcopo, & dilectis & fidelibus nostris, Henrico comiti Derbiæ, consanguineo nostro carissimo, Henrico de Percy, Radulpho de Nevill', & Roberto de Dalton', salutem.

Sciatis quod nos, de fidelitate & circumspectione vestrâ providâ intimè confidentes, assignavimus vos, quatuor, tres & duos vestrum, ad tractandum & ordinandum, prout melius expedire videritis, cum episcopis, abbatibus, comitibus, baronibus, & omnibus aliis fidelibus nostris, tam personis ecclesiasticis quam secularibus, partium borialium regni nostri Angliæ, super defensione dicti regni nostri contra Scotos; & ad solicitandum & requirendum, nostro nomine, potentes & nobiles, terras & redditus in dictis partibus optinentes, ut morentur in personis propriis, si commodè laborare poterunt, aliàs loco sui assignent personas alias, aptas juxta quantitatem facultatum suarum, ad morandum potenter in dictis partibus, & ad intendendum capitaneo vel capitaneis quos ibidem propter hoc contigerit ordinari; & ad componendum & conveniendum super vadiis constituendis & solvendis hominibus ad arma, & aliis ibidem sic moraturis; & ad omnia alia & singula faciend' quæ pro defensione dicti regni nostri, & etiam pro repulsione, invasione & confusione inimicorum nostrorum de Scotia fuerint oportuna:

Et ideò vobis mandamus quod circa præmissa omnia & singula facienda, cum omni solicitudine & diligenciâ intendatis.

In cujus, &c.

T. R. apud Haveryng-atte-Boure, xxvii. die Julii.

Per ipsum Regem.

Pro Rege Scotiæ, super expensis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 21. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo Willielmo de Edyngton, receptori, &c.

Mandamus vobis quod, dilecto consanguineo nostro, Regi Scotiæ centum libras, tam super custubus suis, per ipsum jam in partibus istis appositis, quam per ipsum eundo versus partes boreales apponendis, de exitibus nonæ & decimæ prædictarum solvatis:

Recipientes à præfato Rege literas suas patentes, receptionem dictæ pecuniæ summæ testificantes:

Et nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Haveryng-atte-Boure, xxviii. die Julii.

Per breve de privato sigillo.

Pro dicto Rege, super defensione marchiarum.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 20. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi in CHRISTO, abbati beatæ Mariæ Eborum, collectori decimæ biennalis, nobis nuper per clerum Eborum provinciæ concessæ, salutem.

Quia assignavimus serenissimo principi Edwardo Regi Scotiæ, consanguineo nostro carissimo, trescentas libras, de exitibus decimæ prædictæ, per manus vestras celeriter percipiendas, in auxilium defensionis & salvationis marchearum nostrarum Scotiæ indè dirigendas;

Vobis mandamus quod eidem Regi, vel dilecto clerico nostro, Johanni de Elerker, receptori denariorum pro guerrâ Scotiæ ordinatorum, ad opus ipsius Regis, dictas trescentas libras, de denariis decimæ illius, in custodiâ vestrâ existentibus, sine dilatione solvatis; recipientes ab eodem Rege literas suas patentes, receptionem dictæ pecuniæ testificantes:

Et nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Haveryng-atte-Boure, xxxi. die Julii.

Per breve de privato sigillo.

Mandatur comitibus, baronibus & aliis, quod E. de Balliolo, tanquam capitaneo exercitûs in bello Scotiæ, pareant & intendant.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Scot. 15 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod cum, circa guerram nostram Franciæ, & alia negotia ardua, sic occupemur in præsenti, quod personaliter guerræ nostræ Scotiæ intendere non possumus; Nos, de probitate strenuâ & circumspectione providâ magnifici principis, Edwardi Regis Scotiæ, fidelis & consanguinei nostri carissimi, intimè confidentes, constituimus eum capitaneum & locum nostrum tenentem, ad defendendum & protegendum omnes fideles nostros, & partes boreales regni nostri Angliæ, & terras nostras in regno Scotiæ, ab invasione Scotorum, rebellium nostrorum, & omnium ipsis adhærentium, dictosque Scotos, & eis adhærentes, invadendum, expugnandum, & prosequendum;

Ac exercitum propter hoc in dictis partibus congregandum, ducendum & dirigendum, et sibi rebelles in hac parte cohercendum, ac transgressiones, & felonias, ac delicta quæcumque, in dicto exercitu perpetrata, puniendum;

Ac omnia & singula faciendum quæ pro defensione dictarum partium, & expeditione fœlici dictæ guerræ Scotiæ, opportuna fuerint, & quæ nos possemus facere si personaliter essemus ibidem;

Damus autem universis & singulis comitibus, baronibus, militibus, hobelariis, sagittariis, peditibus, & omnibus aliis qui ad dictas partes Scotiæ sunt venturi, vel ibidem morantur, necnon tam vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus fidelibus nostris ultra Trentam, quam in terris & dominiis nostris in terrâ Scotiæ, ac custodibus castrorum nostrorum in eadem terrâ Scotiæ, tenore præsentium, in mandatis, quod eidem Regi, tanquam capitaneo & ductori dicti exercitûs nostri; in præmissis omnibus & singulis pareant & intendant;

Et quod præfati vicecomites & ballivi, omnes illos, quos prædictus Rex, propter ipsorum rebellionem, injurias, seu excessus, in præmissis, eis liberaverit, vel liberari fecerit, sub carcerali custodiâ custodiendos, ab eodem Rege, vel aliàs ad mandatum suum, recipiant, & in prisonis salvò custodiri faciant, quousque modo quo convenit, deliberentur;

In cujus, &c. quamdiu nobis placuerit, duraturas.

Teste Rege, apud Haveryng-atte-Boure, primo die Augusti.

Per ipsum Regem.

De intendendo E. de Balliolo, Regi Scotiæ memorato.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Scot. 15. Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Northumbr', ac universis & singulis ballivis, ministris, & aliis fidelibus suis in eodem comitatu, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Cum nos, circa guerram nostram Franciæ, & alia negotia ardua, sic occupemur in præsenti, quod personaliter guerræ nostræ Scotiæ intendere non possumus; et nos, de probitate strenuâ & circumspectione providâ magnifici principis, Edwardi Regis Scotiæ, fidelis & consanguinei nostri carissimi, intime confidentes, constituimus eum capitaneum & locum nostrum tenentem, &c. *prout supra usque hæc verba; viz.*

Vobis mandamus, quod eidem Regi Scotiæ, tanquam capitaneo & ductori dicti exercitûs nostri, in præmissis omnibus & singulis pareatis & intendatis, quotiens & prout idem Rex vobis scire fecerit ex parte nostrâ.

Et vos præfati vicecomes, ballivi, & ministri, omnes illos, quos prædictus Rex vobis, propter ipsorum rebellionem, injurias, seu excessus in præmissis, liberaverit, vel liberari fecerit, sub carcerali custodiâ detinendos, ab eodem Rege, vel aliàs ad mandatum suum, recipiatis, & in prisonis nostris salvò custodiri faciatis, quousque modo quo convenit deliberentur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Haveryng-atte-Boure, primo die Aug'.

Per ipsum Regem & totum concilium.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis, sub eadem datâ; videlicet,

Vicecomiti Eborum, ac universis & singulis ballivis, &c. in eodem Com', &c.

Et mandatum est universis & singulis comitibus, baronibus, militibus, hobelariis, sagittariis, peditibus, & omnibus aliis, qui ad dictas partes Scotiæ, vel marchias ejusdem sunt venturi, vel ibidem morantur, necnon tam vicecomitibus, ballivis, ministris, & omnibus fidelibus Regis ultra Trentam, quod eidem Regi Scotiæ, tanquam capitaneo & ductori dicti exercitûs, in præmissis omnibus & singulis assistant, pareant, &c.

Eodem modo mandatum est universis & singulis comitibus, baronibus, militibus, ac custodibus castrorum Regis Angliæ, in terrâ Scotiæ, ac vicecomitibus, ballivis, & aliis ministris & fidelibus regis ibidem &c.

Et mandatum est episcopo Dunolm', quod præfato Regi Scotiæ, tanquam capitaneo & ductori dicti exercitûs, in omnibus & singulis præmissis assistat, pareat, & intendat, & ei consulens sit & auxilians, quotiens & prout idem Rex ei scire fecerit ex parte Regis Angliæ.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis, sub eadem datâ; videlicet,

Henrico de Percy,
Radulpho de Nevill,
Thomæ Wake de Lydell.

Et mandatum est custodi villæ Berewici super Twedam, quod eidem Regi Scotiæ, tanquam capitaneo & ductori dicti exercitûs, in omnibus & singulis præmissis pareat & intendat, &c.

Memorandum de magno sigillo.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 19. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM, quod dominus Robertus de Burghcher cancellarius, die Martis in festo Sancti Donati Martiris, post horam vesperarum, de præcepto domini nostri Regis, per breve, sub secreto sigillo suo eidem cancellario factum, in camerâ ipsius cancellarii, in hospitio episcopi Wigorn', juxta Crucem Lapideam, in parochiâ beatæ Mariæ-atte-Stronde, extra Barram Novi Templi London', magnum sigillum ipsius domini Regis, inclusum in quâdam bursâ, sigillo ipsius cancellarii consignatâ, Radulpho baroni de Stafford, & Philippo de Weston clerico liberavit, eidem domino nostro Regi apud Turrim London' deferendum:

Quod quidem sigillum sic extra custodiam prædicti cancellarii remansit usque ad horam primam die Mercurii proximo sequentem;

Quâ quidem horâ idem dominus Rex dictum sigillum, inclusum in dictâ bursâ, sigillo privato ejusdem domini Regis consignatâ, in Turri prædictâ, præfato cancellario retradidit, prout prius habuit, custodiendum;

Dictusque cancellarius dictum sigillum à manibus ipsius domini Regis sic recepit, & illud secum usque ad ecclesiam parochialem, vocatam Berkyngchapele, juxta Turrim prædictam, deportari; & ibidem, in præsentiâ magistri Johannis de Thoresby, custodis rotulorum cancellariæ prædicti domini Regis, & Thomæ de Evesham, & aliorum clericorum cancellariæ prædictæ, aperiri, & brevia cum eodem sigillo in dictâ ecclesiâ consignari fecit.

De stapulâ apud Bruges in Flandria, tenendâ.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.

Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 41. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nonnulli, mercatores & alii, tam alienigenæ quam indigenæ, quærentes in nostro & reipublicæ dispendio lucrum suum, lanas & alias mercandisas, non solutis custumis & subsidiis, nobis indè debitis, quandoque furtim & occultè, quandoque per ministrorum nostrorum coniventiam, extra regnum nostrum Angliæ eduxerint, & indies educere non desistunt, ipsas quo voluerint traducentes, in nostri dampnum non modicum & contemptum;

Nos, tantæ volentes obviare nequitiæ, ac nostris & fidelium nostrorum prospicere commodis, ut debemus, ad instantem requisitionem fidelium nostrorum, mercatorum dicti regni nostri, de maturo peritorum nobis assistentium consilio;

Volumus & concedimus quod stapula lanarum, ac aliarum mercandisarum, ad hujusmodi stapulam traduci solitarum, exnunc extra dictum regnum nostrum educendarum, apud villam de Brugges in Flandriâ teneatur, juxta conventiones inter nos ac dilectos & fideles nostros, homines de Flandriâ super hoc initas, duratura;

Et quod per majorem & constabularios, jam per nos deputandos, & cum ipsi mortui, vel ritè per mercatores dicti regni nostri amoti fuerint, per aliòs idoneos, per mercatores ejusdem regni nostri Angliæ eligendos, dirigatur; ad quas amotionem, ex causâ rationabili, cum expedire viderint, & electionem faciendas, plenam eis concedimus potestatem.

Volentes quod per dictos, majorem & constabularios, fiant, sine omni acceptatione personarum, punitiones super transgressionibus & delictis, in dictâ stapulâ perpetratis, & omnia alia prout in hujusmodi stapulâ aliàs fieri consuevit; & nos eos in hiis, quæ sic ritè fecerint, fovere volumus & tueri.

Quibus etiam, majori & constabulariis, ac mercatoribus & aliis, ad dictam stapulam venientibus, omnes libertates & consuetudines rationabiles, quas in hujusmodi stapulâ habere consueverant, quatenùs ad nos attinet, confirmamus;

Adicientes & concedentes quod omnes homines, majores & minores, alienigenæ & indigenæ, cujuscumque statûs vel conditionis extiterint, lanas ac merces alias, ad stapulam adduci solitas, volentes extra dictum regnum nostrum educere, illas ad dictam stapulam transmittere, & collectoribus custumarum nostrarum, in portubus, ubi dictas lanas & mercandisas carcari contigerit jurare, & securitatem facere teneantur, quod ipsas ad dictam stapulam, & non alibi, traducent, ibidem, juxta modum stapulæ, venditioni exponendas.

Et super hoc, ac super custumâ debitâ, pro dictis lanis & mercandisis solutâ, fiant indenturæ inter dictos collectores & ductores lanarum & mercandisarum prædictarum; quarum pars altera sigillo nostro, quod dicitur Coket, & altera sigillo dictorum ductorum consignentur;

Ita quod dicti collectores partem indenturæ, penes eos sub sigillo dictorum ductorum remanentem, habeant ad scaccarium nostrum, cum compotum suum reddiderint; & præfati ductores alteram partem, sigillo nostro signatam, ut dicitur, præfatis majori & constabulariis, statim cum applicuerint, ostendant & liberent; quam iidem, major & constabularii, ad dictum scaccarium ad onerandum ibidem dictos collectores, mittere teneantur.

Et, ut hæc ordinatio nostra, metu pœnæ, meliùs observetur, statuimus & concedimus quod omnes lanæ & mercandisæ prædictæ, quas extra portus dicti regni nostri, non custumatas, nec cokettatas, educi contigerit; ac etiam naves, dictas lanas & mercandisas portantes, nobis ipso facto forisfactæ sint & confiscatæ.

Et si dicti major & constabularii, dictas lanas & mercandisas, sic sine custumâ vel coketto eductas, inveniant, habeant pro scrutinio suo unam, & nos aliam medietatem lanarum & mercandisarum prædictarum: forisfacturâ navium, quæ propter hoc, ut prædicitur, incident in commissum, nobis specialiter reservatâ.

Et si aliqui mercatores, vel alii, lanas & mercandisas hujusmodi, sic ritè custumatas & cokettatas, extra regnum nostrum eduxerint, & illas non ad dictam stapulam, set alibi quo voluerint, traduxerint, tempestate vel incursu hostium non urgente, sexaginta solidos pro quolibet sacco, & pro pellibus & aliis mercandisis sic traductis, juxta ratam hujusmodi, nobis solvere teneantur; de quibus dicti major & constabularii, semper, cum expedierit, inquisitionem faciant diligentem.

Et cum tales infra dictam stapulam & districtum eorum invenerint, ipsos, donec nobis de dictâ pœnâ satisfecerint, arestari faciant & teneri, aliàs, si ipsos apprehendere nequeant, de nominibus eorum nos certificent indilatè, ut dictam pœnam de bonis illorum, qui dictas lanas & mercandisas sic aliundè traduxerint, ubicumque illa infra dictum regnum nostrum inveniri poterunt, levari faciamus.

Et ut dicti major & constabularii, ac socii sui mercatores, melius possint & liberius dictam stapulam regere, & in statu debito conservare, volumus & concedimus quod, pro factis & commissis in dictâ stapulâ, deducantur tantumodo secundum legem mercatoriam, & non secundum communem legem dicti regni nostri.

Et quod ab exquisitis occasionibus & molestationibus indebitis per nos &

hæredes nostros specialiter præserventur, si quæ cartæ, munimenta, vel facta, prius facta, dictam stapulam, & libertates, ac legem ejusdem, non autem personas singulares, contingentia, infra dictum regnum nostrum, vel potestatem nostram, in quorumcumque manibus inveniri contingat, ea prædictis majori & constabulariis, absque omni difficultate vel contradictione, volumus liberari.

Ad hæc, volentes securitati mercatorum, & aliorum contrahentium in dictâ stapulâ, uberius providere, volumus & concedimus quod omnes mercatores super contractibus, factis in dictâ stapulâ, ac litteris obligatoriis, & aliis indè factis ibidem, placitare possint infra dictum regnum nostrum, & illuc habere justitiam & justitiæ executionem, ac si dicti contractus & litteræ infra dictum regnum nostrum initi fuissent & confectæ; quacumque lege seu consuetudine contrariâ non obstante.

Et, ut dicta stapula melius continuari valeat & defendi, volumus & concedimus quod major, constabularii, & mercatores, dictæ stapulæ, pro comunibus negotiis dictæ stapulæ, & venientium ad eandem, prosequendis & defendendis, facere possint, cum necessitas exegerit, rationabiles impositiones, seu tallagia, super mercandisis, ad dictam stapulam adductis, & adducendis; ita quod non defeſatur uni plus quam alteri; set quod, juxta quantitatem bonorum cujuslibet, æqualitas observetur.

Proviso quod illi, qui per dictos majorem & constabularios ad levandum dictas impositiones vel tallagia fuerint deputati, ibidem compotum indè reddere teneantur, & per redditionem dicti compoti sint exonerati: ita quod alibi propter hoc ulterius non vexenter; & idem fiat de transgressionibus ibidem perpetratis, & per dictos majorem & constabularios punitis & reformatis, videlicet, quod alibi non inquiratur nec concedatur ulterius de eisdem.

Item, volumus & concedimus quod, in casu quo mercatores dictæ stapulæ platam argenti, pro monetâ cudendâ, ad cuneos nostros deferre voluerint, cunei nostri London' & Cantuar' parati erunt & aperti ad recipiendum & cudendum dictam platam; ita quod dicti mercatores erunt in formâ debita celeriter expediti.

Volumus etiam quod dicti major & mercatores dicti regni nostri, possint, saltem semel, vel bis in anno, cum melius vacare poterint, in Angliam convenire ad tractandum & ordinandum ibidem, prout pro statu dictæ stapulæ & utilitate comuni atque suâ melius viderint expedire: ita tamen quod alios dimittant in dictâ stapulâ loco sui, nè per illorum absentiam, dicta stapula detrimentum incurrat.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', viii. die Augusti.

Per ipsum Regem & concilium.

H. de Ulesby major dictæ stapulæ apud Brugges constituitur.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 18. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum pro comuni utilitate mercatorum & aliorum, lanas, coria, pelles lanutas, & alia mercimonia, extra regnum nostrum Angliæ educere volentium, concesserimus quod stapula lanarum & aliarum mercandisarum, ad stapulam duci solitarum, extra dictum regnum nostrum educendarum, apud villam de Brugges in Flandriâ teneatur;

Nos, volentes dictam concessionem effectui mancipari, ac de fidelitate & circumspectione dilecti nobis, Hugonis de Ulseby pleniùs confidentes, constituimus eum majorem dictæ stapulæ, ad ipsam regendum, & dirigendum, & ad faciendum singulis justitiam, & alia omnia & singula, ad officium majoratûs stapulæ spectantia, juxta modum in hujusmodi stapulâ fieri consuetum, ac concessiones & privilegia pro stapulâ prædictâ concessa, & imposterùm concedenda.

In cujus, &c. pro nostro beneplacito duraturas, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', viii. die Augusti.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro Edwardo de Monte Acuto.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 25. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum dilectus & fidelis noster, Edwardus de Monte Acuto assumpserit proficisci nobiscum in proximo progressu nostro supra mare, & nobis invenire viginti homines ad arma, duodecim homines armatos, & duodecim sagittarios, se ipso baneretto & sex militibus de numero prædicto per quadraginta dies ad vadia nostra, capiente per diem prædicto Edwardo quatuor solidos, & quolibet, videlicet, dictorum militum duos solidos, & dictorum aliorum hominum ad arma duodecim denarios, dictorum hominum armatorum sex denarios, & dictorum sagittariorum tres denarios; quæ quidem vadia ad sexaginta & sexdecim libras se extendunt:

Nos, volentes prædicto Edwardo de summâ prædictâ satisfieri, assignavimus eidem Edwardo duodecim saccos lanæ, de lanis nobis in ultimo parliamento nostro concessis in comitatu Suffolc', videlicet, de illis lanis pro hospicio nostro assignatis, quemlibet, videlicet, saccum pro precio decem marcarum, in plenam satisfactionem sexaginta & sexdecim librarum prædictarum.

In cujus, &c.

T. R. apud Turrim London', x. die Aug'.

Per billam custodis garderobæ.

Super armatâ navium & galearum Baionæ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 8. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, juratis, centum paribus, & probis hominibus civitatis Baionæ, salutem.

Quia progressum nostrum, versus regnum nostrum Franciæ, potentem ordinavimus & festinum, ita quod statim, post instans festum Decollationis Sancti Johannis Baptistæ, per Dei gratiam, esse credimus supra mare, directè versus inimicos nostros progressuri, specialiter vos rogamus quatinùs viginti naves & decem galeas armatas, de quibus alias condictum extitit, sicut scitis, ad nos cum omni festinatione mittatis.

Et multum vellemus quod dilectus & fidelis noster, Petrus de Puyano veniret ut admirallus earumdem.

Et venit ad vos, dilectus vallettus noster, Arnaldus de Podio Alto, qui promisit nobis fideliter quod vobis solvet, super expensis vestris, pro missione dictæ armatæ navium & galearum, trescentas libras sterlingorum, & residuum pecuniæ, conventæ pro dictâ armatâ, vobis solvemus cum ad nos venerit.

Et interim, super hoc, in nos, si placet, patientiam habeatis.

Et, si velitis, ut scripsistis, quod dictus Petrus de Puyano sit, durante præsenti guerrâ, rector vester & vicarius civitatis, gaudemus profectò; &, nè per hoc derogetur vestris privilegiis, consuetudinibus, vel statutis, super hoc litteras nostras patentes fieri fecimus; quas lator præsentium vobis defert.

Dat' apud Turrim London', xii. die Augusti.

Per ipsum Regem & concilium.

Quod electio majoris Baionæ, facta ad instantiam Regis, in nullo deroget ejusdem civitatis privilegiis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 8. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum pridem, de bono regimine civitatis nostræ Baionæ soliciti, & de expertâ probitate ac fidelitate, dilecti & fidelis nostri, Petri de Puyano plurimùm confidentes, rogaverimus, dilectos & fideles nostros, juratos, centum pares, & comunitatem dictæ civitatis, ut dictum Petrum in majorem, seu rectorem, ejusdem civitatis, durante præsenti guerrâ nostrâ, præficere vellent & tenere, quocumque statuto vel consuetudine contrario non obstante;

Volumus & concedimus quod electio, seu præfectio, dicti Petri, in majorem, vicarium, seu rectorem, dictæ civitatis, sic facta ad rogatum nostrum ex causâ guerræ prædictæ, in nullo deroget privilegiis, statutis, vel consuetudinibus dictæ civitatis; set quod liceat juratis, paribus, & comunitati, prædictis, majorem, & alios ministros civitatis, prout ad eos prius pertinuit, eligere & facere, præfectione seu electione dicti Petri non obstante.

In cujus, &c.

Dat' apud Turrim London', xiii. die Augusti.

Per ipsum Regem & concilium.

De hominibus infra regnum Franciæ in obedientiam Regis admittendis.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de dilectione fidâ & circumspectione providâ, nobilis ac dilecti & fidelis nostri, Bernardi Ezii domini de Lebreto, pleniùs confidentes;

Ad tractandum per se, & alios, pro nobis, & nostro nomine, cum quibuscumque personis, tam nobilibus, quam popularibus, & comunitatibus civitatum, castrorum, villarum, & locorum aliorum, in obedientiâ domini Philippi de Valesio, infra ducatum nostrum Aquitaniæ, & alibi infra regnum Franciæ, jam existentibus, de veniendo in nostra, fidelitatem, obedientiam, & auxilium, & cum illis, & eorum singulis, super hoc concordandum, ipsosque ad pacem & fidelitatem nostram admittendum;

Et quod eos propter hoc indempnes servabimus, & quod pacem vel treugam cum dicto Philippo, nisi per illas eorum securitati caveatur expressè, nullatenus iniemus assecurandum;

Et omnia alia & singula faciendum, quæ pro securitate & indempnitate hominum quorumcumque, sic in obedientiam & auxilium nostra venientium, necessaria fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, plenam eidem domino de Lebreto, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes nos ratum & gratum habituros, & effectualiter impleturos, quicquid idem dominus de Lebreto per se, vel alios, fecerit vel promiserit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xiv. die Augusti.

Per breve de privato sigillo.

Pro Roberto d'Artoys, de vadiis pro ipso & comitivâ.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.

Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 23. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum dilectus & fidelis noster Robertus d'Artoys assumpserit proficisci nobiscum in progressu nostro supra mare, & nobis invenire centum & viginti homines ad arma, quorum idem Robertus unus, & quatuor baneretti, & viginti & unus milites, erunt, & quaterviginti homines armatos, per quadraginta dies, ad vadia nostra, per nos & concilium nostrum, concordata, quæ ad quadringentas libras se extendunt;

Nos, volentes præfato Roberto de summâ prædictâ satisfieri, assignavimus ei dictas quadringentas libras, percipiendas de dilectis nobis Hugone de Ulseby, Henrico Goldbeter, & Thoma Colle, de denariis, de venditione quadringentorum saccorum lanæ, de comitatibus Salop' & Wygorn', eis per nos venditorum, & pro guerrâ Franciæ reservatorum, provenientibus.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xiv. die Augusti.

Per billam Willielmi de Cusance custodis garderobæ.

Et mandatum est prædictis Hugoni, Henrico & Thomæ, quod eidem Roberto, vel ejus in hac parte attornato, dictas quadringentas libras de denariis, de venditione lanarum prædictarum provenientibus, solvant juxta tenorem litterarum Regis prædictarum; recipientes ab eo, vel dicto suo attornato, litteras suas acquietantiæ, receptionem dictarum quadringentarum librarum testificantes.

Et Rex indè, in compoto suo, debitam allocationem habere faciet.

Teste ut supra.

De denariis Regi Scotiæ solvendis.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 18. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi in CHRISTO, abbati Beatæ Mariæ, collectori decimæ biennalis, nobis nuper per clerum Eborum provinciæ concessæ, salutem.

Cum assignaverimus serenissimo principi, Edwardo Regi Scotiæ, consanguineo nostro carissimo, quem capitaneum & ductorem totius exercitûs nostri, pro guerrâ Scotiæ ordinati, constituimus, trescentas libras, de exitibus decimæ prædictæ, per manus vestras celeriter percipiendas, in auxilium defensionis & salvationis marchiarum nostrarum Scotiæ inde dirigendas;

Et vobis mandaverimus quod eidem Regi, vel dilecto clerico nostro, Johanni de Ellerker, receptori denariorum pro guerrâ Scotiæ ordinatorum, ad opus ipsius Regis, dictas trescentas libras, de denariis decimæ illius, in custodiâ vestrâ existentibus, sine dilatione solveretis;

Et licet idem Rex, sub spe promptæ solutionis denariorum prædictorum, & aliorum sibi per nos ex causâ prædictâ assignatorum, diversos homines pro guerrâ prædictâ retinuerit, & progressum suum cum exercitu suo ad dictas partes marchiæ Scotiæ ordinaverit, & vos per se & suos pluries requisiverit ut dictas trescentas libras, consideratâ necessitate instanti, solvi faceretis, vos tamen solutionem aliquam ei indè hactenus facere non curastis, in nostri, ac mandati nostri prædicti contemptum, & totius regni nostri periculum manifestum; undè plurimum conturbamur:

Vobis igitur mandamus, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, quod statim visis præsentibus, quacumque dilatione & excusatione cessantibus, præfato Regi, vel ejus in hac parte attornato, dictas trescentas libras, de denariis, de decimâ prædictâ provenientibus, solvatis juxta tenorem mandati nostri, vobis priùs indè directi;

Ita quod, pro defectu solutionis prædictæ, progressus dicti Regis ad dictas partes marchiæ Scotiæ nullatenus, quod absit, impediatur, nec periculum aliquod dicto regno nostro ex hac causâ eveniat; vel vos ipse sitis coram nobis & concilio nostro, apud London', die Lunæ, proximo post festum Nativitatis Beatæ Mariæ virginis proximò futurum, ad respondendum nobis de contemptu & dampnis nobis per vos in hac parte factis, & ad faciendum ulterius & recipiendum quod per nos & dictum concilium nostrum super præmissis contingerit ordinari:

Et habeatis ibi tunc hoc breve.

Teste Rege, apud Turrim London', xx. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Super deliberatione comitis Derbiensis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Aleman. 15 Ed. III. m. 41. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Lincoln', salutem. Cum in auxilium deliberationis dilecti consanguinei & fidelis nostri, Henrici de Lancastr' comitis Derbiæ, & quorumdam aliorum fidelium nostrorum, quorum corpora unâ cum corpore præfati comitis, pro debitis nostris, in quibus diversis hominibus in partibus transmarinis tenemur, sunt obligata, assignaverimus eidem comiti quadringentos saccos lanæ, de lanis nostris, nobis in ultimo parliamento nostro concessis;

Percipiendos, videlicet, centum saccos indè in comitatu Eborum;

Centum saccos in partibus de Lyndeseye & Kesteven, in dicto comitatu Lincoln';

Centum saccos in comitatibus Suthampton' & Wiltes';

Et centum saccos in comitatu Norfolc',

per manus receptorum lanarum prædictarum in comitatibus & partibus supradictis, prout in literis nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Nos, volentes missionem lanarum prædictarum ad partes prædictas modis quibus poterimus maturari, tibi præcipimus, quod tantum de canevacio, quantum pro dictis centum saccis lanæ, eidem comiti in dictis partibus de Lyndese & Kesteven, per nos, ut præmittitur, assignatis, saccandis & paccandis rationabiliter indiguerit, de exitibus ballivæ tuæ sine dilatione aliquâ emi, & captoribus lanarum nostrarum in eisdem partibus, per indenturam, indè modo debito conficiendam, liberari, ac cariagia pro eisdem centum saccis lanæ, usque portum de Kyngeston-super-Hull, & alia necessaria circa lanas illas apponenda, de eisdem exitibus similiter inveniri facias; aliquo mandato nostro, tibi in contrarium directo, non obstante:

Et de custubus, quos in hac parte apposueris, cùm illos sciverimus, tibi in compoto tuo, ad scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Turrim London', xxiv. die Augusti.

Consimilia brevia diriguntur vicecomitibus subscriptis, pro canevacio, pro saccis subscriptis, emendo sub eâdem datâ; videlicet,

Vicecomiti Eborum de centum saccis.

Vicecomiti Sutht', de quadraginta saccis.

Vicecomiti Wiltes', de sexaginta saccis.

Vicecomiti Norff', de centum saccis.

Vic' Leycestr', de ducentis saccis.

Vic' Rotel', de centum saccis.

Pro E. de Balliolo Rege Scotiæ, de arraiatione faciendâ in comitatibus Eborum & Northumbriæ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Scot. 15 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Johanni de Moubray, Radulpho de Bulmere, & Johanni de Faucomberge, salutem.

Sciatis quod assignaverimus vos, conjunctim & divisim, ad eligendum & arraiandum, vel eligi & arraiari faciendum, omnes homines comitatûs Eborum, tam infra libertates quam extra, defensabiles & ad arma potentes;

Et ad eos armis competentibus, videlicet, quemlibet eorum juxta statum suum, muniri faciendum, ipsosque sic electos, arraiatos, & benè munitos, ad dilectum consanguineum & fidelem nostrum, magnificum principem Edwardum de Balliolo, quem constituimus capitaneum & ductorem totius exercitûs nostri, pro guerrâ Scotiæ ordinati, ducendum, quotiens & quando, periculum aliquod ex Scotorum, hostium nostrorum, invasionibus imineat, & per ipsum Regem, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti:

Et ad alium vel alios, idoneum vel idoneos, loco vestri, in locis ubi vos ipsi ad hoc vacare non poteritis, duputandum, ad præmissa faciendum & explendum:

Et ideò vobis & cuilibet vestrûm, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, mandamus, firmiter injungentes, quod circa præmissa omnia & singula intendatis, & ea faciatis, & exequamini in formâ prædictâ.

Damus autem vobis & cuilibet vestrûm, plenam, tenore præsentium, potestatem capiendi & arestandi omnes illos quos in hac parte contrarios inveneritis, seu rebelles, & eos prisonis nostris committendi, in eisdem moraturos quousque de eis aliter duxerimus ordinandum.

Necnon vicecomiti nostro comitatûs prædicti, ac universis & singulis constabulariis, ballivis, ministris, & omnibus aliis fidelibus nostris in comitatu prædicto, tam infra libertates quam extra, similiter in mandatis, quod vobis & cuilibet vestrûm, & deputandis à vobis & quolibet vestrûm, in omnibus & singulis præmissis faciendis & exequendis pareant, obediant, & intendant:

Et quod idem vicecomes omnes illos, quos propter rebellionem vel contrarietatem suam in præmissis sibi liberaveritis, à vobis & quolibet vestrûm recipiat, & in prisonâ nostrâ salvò custodiri faciat in formâ prædictâ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', primo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo assignatur Radulphus de Nevill, ad eligendum & arraiandum omnes homines comitatûs Northumbriæ.

Consimile mandatum episcopo Dunolmensi.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Scot. 15 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri R. eâdem gratiâ, Dunolm' episcopo, salutem.

Mandamus vobis quod omnes homines libertatis vestræ Dunolm', defensabiles & ad arma potentes, cum omni celeritate eligi & arraiari, *&c. prout supra usque hæc verba, viz.*

Per aliquem, seu aliquos, per vos ad hoc deputandos, ad dilectum consanguineum & fidelem nostrum, magnificum principem Edwardum de Balliolo, quem constituimus capitaneum & ductorem totius exercitûs nostri, pro guerrâ Scotiæ ordinati, ducendos, quotiens & quando, periculum aliquod ex Scotorum, hostium nostrorum, invasionibus imineat, & per prædictum Regem Scotiæ ex parte nostrâ fueritis præmuniti:

Et hoc, sicut nos, & honorem nostrum, ac salvationem dicti regni nostri, diligitis, nullatenus omittatis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Ad civitatem Baionæ, de treugâ prorogatâ, & navibus non mittendis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, majori, juratis, centum paribus, & comunitati civitatis suæ Baionæ, salutem.

Turbati referimus quod, cum essemus jam parati ad proficiscendum in manu validâ supra mare, & ad progrediendum ulterius in Franciam, pro juribus nostris hæreditariis perquirendis, supervenerunt nuncii nostri, ad tractandum cum Gallicis super pace vel treugâ pridem missi, nobis, inter alia, referentes quod alligati & alii fideles nostri, existentes in dicto tractatu, voluerunt habere prorogationem treugæ usque ad festum Pentecostes proximò futurum, vel circiter.

Propter quod statim convocari fecimus quosdam nobiles regni nostri Angliæ, quibus videbatur pro meliori, quod dictæ prorogationi præberemus assensum; & sic valdè fuimus in perplexo, quia dictus progressus noster fuit super omnia nobis cordi.

Verumptamen, sequentes consilia dictorum alligatorum & nobilium, assensum præbuimus & inviti.

Set, per DEI gratiam, sic interim nostrum ordinabimus negotium, quod dispendium dilationis non capiet longioris.

Undè missioni navigii, quod pro nostris obsequiis, vestri gratiâ, jam parastis, supersedere vos volumus, quousque aliud à nobis habueritis in mandatis.

Et, tempore medio, continuetis erga nos laudabilem gestum vestrum; tenentes pro firmo quod grata vestra fidelitas, quam nobis semper præ cæteris ostendistis, in memoriali nostræ dilectionis perpetuò est conscripta, & votivum est nobis, præcipuum vobis, cum exuberantiâ, gratam facere repensivam.

Dat' apud Westm', ii. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro marchione Juliacensi comite Cantabrigiæ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 8. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Cantebr', salutem. Cum nuper, inter alia, quæ per literas nostras patentes dedimus & concessimus dilecto & fideli nostro, Guillielmo marchioni Juliacen', tempore quo ipsum in comitem Cantebrigiæ, per cincturam gladii, præfecerimus, septimo die Maii, anno regni nostri Angliæ quartodecimo, dederimus & concesserimus eidem marchioni, nomine prædicti comitis, viginti libras per annum, habendas & percipiendas sibi & hæredibus suis, de corpore suo legitimè procreatis, de exitibus comitatûs prædicti, per manus vicecomitis ejusdem comitatûs, qui pro tempore fuerit, ad festa Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales portiones, imperpetuum, prout in literis nostris prædictis pleniùs continetur;

Tibi præcipimus, sicut aliàs præceperimus, quod eidem marchioni, vel ejus in hâc parte attornatis, id, quod eidem marchioni à retrò est de prædictis viginti libris annuis, de terminis Sancti Michaelis & Paschæ, proximò præteritis, & etiam easdem viginti libras exnunc singulis annis, quamdiu ibidem vicecomes noster fueris, de exitibus ballivæ tuæ, solvas juxta tenorem literarum nostrarum prædictarum;

Recipiens à præfato marchione, vel dictis suis attornatis, literas suas acquietantiæ, quæ, pro nobis & te sufficientes fuerint in hâc parte:

Et nos tibi indè, in compoto tuo, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Turrim London', x° die Septembris.

Pro duce Gelriæ, de annuitate solvendâ.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III. Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 4. in Turr. Lond.

REX, collectoribus custumæ lanarum, coriorum, & pellium lanutarum, in portu London', salutem.

Cum illustris Reginaldus, dux Gelrensis & comes Zutphensis, sororius noster carissimus, homagium & omnia, quæ tenebat dè domino Philippo de Valesio, pro Rege Franciæ se gerente, eidem Philippo, occasione adhærentiæ nobis factæ reddiderit, nobisque fecerit homagium & fidelitatis juramentum; ac nos, attendentes ostensam nobis per præfatum ducem gratitudinem in hâc parte, & proindè volentes sibi gratam facere repensivam, vicesimo primo die Septembris, anno regni nostri Angliæ tertiodecimo, concesserimus ei mille libras sterlingorum, percipiendas, annis singulis, ad totam vitam suam, ad festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales portiones, de custumis nostris in portubus subscriptis; videlicet, in portu civitatis prædictæ, quingentas libras;

In portu villæ de Sancto Botulpho, ducentas & quinquaginta libras;

Et in portu de Kyngston super Hull, ducentas & quinquaginta libras; prout in literis patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Vobis mandamus quod eidem duci, vel ejus in hâc parte attornatis, ducentas & quinquaginta libras, de dictis quingentis, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', x. de Septembris.

Consimilia brevia diriguntur collectoribus custumarum Regis in portubus subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Collectoribus, &c. in portu de Sancto Botulpho de centum & viginti & quinque libris.

Collectoribus, &c. in portu de Kyngeston super Hull, de centum & viginti & quinque libris.

De denariis comiti Derbiæ, pro deliberatione jocalium, solvendis.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III. Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 8. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi, Waltero Prest de Melton Moubray, & Galfrido de Astwyk, salutem.

Cum nuper, pro quâdam summâ mille & quingentarum librarum, certa jocalia dilecti consanguinei & fidelis nostri, Henrici de Lancastria comitis Derbiæ, in partibus Flandriæ vadiaverimus, in auxilium quorumdam arduorum negociorum nostrorum indè inibi expediendorum; quæ quidem summa jam ad duo milia & centum libras, occasione quarumdam remunerationum quas, ratione diutioris respectuationis habend' de solutione indè faciendâ concessimus, adaugetur, undè priusquam eadem jocalia à manibus creditorum nostrorum deliberentur, nos satisfacere oportebit:

Nos ad hoc, quod præfatus consanguineus noster nobis dicta jocalia sua, de bonâ voluntate suâ, in magnâ nostrâ necessitate ad invadiandum mutuaverit, considerationem habentes, ac volentes eo prætextu pro deliberatione jocalium prædictorum providerè, ut est justum, vobis mandamus quod de denariis, quos nobis pro certis lanis à nobis per vos in comitatu Leyc' & Norhampt' emptis, solvere tenemini, eidem comiti, vel ejus in hâc parte attornato, dicta duo milia & centum libras pro deliberatione jocalium prædictorum solvatis, recipientes ab eodem comite, vel dicto suo attornato, litteras suas acquietantiæ, receptionem denariorum illorum testificantes: & nos vobis indè in compoto vestro debitam allocationem habere faciemus:

Volumus enim quod dilectus clericus noster Willielmus de Northwell', nuper custos garderobæ nostræ, de summâ prædictâ oneretur.

T. R. apud Turrim London', x. die Septembris.

Per breve de privato sigillo.

De tractando cum Amadeo domino Aulæ Novæ.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III. Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 13. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate & circumspectione dilectorum & fidelium nostrorum, Johannis Darcy, Reginaldi de Cobham, & Walteri de Manny confidentes, ad tractandum & concordandum, pro nobis & nostro nomine, cum dilecto nobis Amadeo domino Aulæ Novæ milite, de morâ suâ nobiscum contra nobis adversantes, faciendâ, ac feodum, vadia & remunerationem congruam sibi constituendum; & ea, quæ sic per eos facta fuerint, sufficienti securitate firmandum, præfatis Johanni, Reginaldo, & Waltero plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus potestatem:

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid per prædictos, Johannem, Reginaldum, & Walterum, nostro nomine, actum vel gestum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xviii. die Sept'.

Per ipsum Regem.

De fœdere cum Johanne de Monteforti, & de comitatu Richmundiæ sibi concesso.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III. Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 8. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum illustris Johannes, dux Britanniæ, & comes de Monte Forti, consanguineus noster carissimus, attendens injuriam, per dominum Philippum de Valesio, super detentione regni Franciæ, nobis factam, zelo justitiæ contra dictum Philippum nobiscum fœdus pepigerit & amicitiæ firmitatem;

Et propter hoc idem Philippus dictum comitatum de Monte Forti, cum pertinentiis, tanquam sibi confiscatum, in manum suam seisiri fecerit, & illum detineat sic seisitum;

Nos, affectionem multam, quam idem dux nobis grataanter ostendit, meritò ponderantes, & proindè volentes indempnitati suæ prospicere, sicut decet, concessimus ei pro nobis, & hæredibus nostris, comitatum Richemund', habendum & tenendum, cum castris, villis, hameletis, feodis militum, advocationibus ecclesiarum, abbatiarum, prioratuum, hospitalium, capellarum, & aliarum domorum religiosarum, wardis, maritagiis, releviis, escaetis, piscariis, parcis, boscis, warennis, feriis, mercatis, libertatibus, liberis consuetudinibus, servitiis, tam liberorum tenentium quam nativorum, & omnibus aliis ad dictum comitatum Richemund' qualitercumque & ubicumque spectantibus sive pertinentibus, eodem modo quo claræ memoriæ Johannes, nuper dux Britanniæ, & comes Richemund', eundem tenuit comitatum, quousque idem dux dictum comitatum de Monte Forti recuperaverit, vel sibi fuerit restitutus;

Ita quod idem dux dictum comitatum Richemund', cum prædictus comitatus de Monte Forti, sic per eum recuperatus, vel ei restitutus fuerit, nobis vel hæredibus nostris dimittere teneatur, nisi uberiorem gratiam, quam, continuando cum augmento penes nos gestum laudabilem, de exuberantiâ regiæ munificentiæ sperare poterit, sibi fecerimus in hâc parte.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westm', xxiv. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro episcopo Karliolensi, de vadiis propter defensionem marchiæ Scotiæ solvendis.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III. Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 2. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, Johanni de Thyngden, receptori denariorum, pro guerrâ Scotiæ reservatorum, salutem.

Cum nuper tenemur, venerabili patri, Johanni episcopo Karlioli in quingentis & viginti & novem libris, & quatuor solidis, pro vadiis suis & hominum suorum, secum super salvâ custodiâ marchiæ Scotiæ nuper commorantium, prout per duas billas de garderobâ nostrâ pleniùs poterit apparere, dictusque episcopus nobis supplicaverit ut, cum ipse in obsequium nostrum, quanto potentius poterit, ad partes marchiæ prædictæ paratus sit proficisci, ad morandum ibidem in auxilium defensionis partium earumdem, ita quod sibi jam de ducentis libris, de summâ prædictâ satisfieri faciamus, velimus ei dictas ducentas libras solvi jubere;

Nos, ex causâ prædictâ, volentes ejus supplicationi gratiosiùs annuere in hâc parte, vobis mandamus quod eidem episcopo dictas ducentas libras, de denariis, de nonâ nuper nobis concessâ ultra Trentam, de primo anno

concessionis ejusdem provenientibus, pro dictâ guerrâ Scotiæ reservatis, vel de lanis, loco dictæ nonæ, de secundo anno concessionis ejusdem, nobis concessis, pro eâdem guerrâ ordinatis, si de dictâ nonâ, de dicto primo anno, sibi satisfieri non poterit, solvatis; aliquo mandato nostro, vobis in contrarium directo, non obstante;

Et billas prædictas de dictis ducentis libris indorsetis; recipientes ab eo literas suas acquietantiæ, solutionem dictarum ducentarum librarum testificantes;

Et nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westm', xxv. die Septembris.

Per breve de privato sigillo.

De prorogatione treugæ cum adversario Franciæ proclamandâ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III. Aleman. 15 Ed. III. m. 7. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Kantiæ, salutem. Quia treuga, inter alligatos nostros & alligatos adversarii nostri Franciæ, pridem inita, jam est usque festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, prorogata;

Tibi præcipimus quod treugam illam, per totam ballivam tuam, in singulis portubus & locis ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari, & usque ad dictum festum observari facias, nisi aliud indè interim duxerimus demandandum; Et hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud Westm', xxvii. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Vicecomiti Sussex'.
Vicecomiti Suthampton'.
Vicecomiti Somers' & Dors'.
Vicecomiti Devon'.
Vicecomiti Cornubiæ.
Vicecomiti Essex'.
Vicecomiti Norff' & Suff'.
Vicecomiti Lincoln'.
Vicecomiti Eborum.
Vicecomti Northumbr'.

De statuto revocando, quod à voluntate Regis gratuitâ non processit.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III. Claus. 15 Edw. III. p. 2. m. 1. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Lincoln', salutem. Cum in parliamento nostro, apud Westm', in quindenâ Paschæ proximò præteritâ, convocato, quidam articuli, legibus & consuetudinibus regni nostri Angliæ, ac juribus & prærogativis nostris regiis, expressè contrarii, prætendantur per modum statuti per nos fuisse concessi:

Nos, considerantes qualiter ad observationem & defensionem legum, consuetudinum, jurium, & prærogativarum hujusmodi, astricti sumus vinculo juramenti, & proindè volentes ea, quæ sic fiunt improvidè, ad statum debitum revocare, super hoc cum comitibus & baronibus, ac peritis aliis, dicti regni nostri, consilium habuimus & tractatum;

Et quia editioni statuti prætensi nunquam consensimus, set, præmissis protestationibus de revocando dictum statutum, si de facto procederet, ad evitandum pericula quæ ex ipsius denegatione tunc timebantur provenire, cum dictum parliamentum aliàs fuisset sine expeditione aliquâ in discordiâ dissolutum, & sic ardua negotia nostra fuissent, quod absit, verisimiliter in ruinâ, dissimulavimus sicut oportuit, & dictum prætensum statutum sigillari permisimus illâ vice; videbatur dictis comitibus, baronibus, & peritis, quod, ex quo dictum prætensum statutum de voluntate nostrâ gratuitâ non processit, nullum erat, & quod nomen vel vim statuti habere non deberet;

Et ideò dictum statutum, de ipsorum consilio & assensu, decrevimus esse nullum, & illud, quatenùs de facto processit, duximus adnullandum:

Volentes tamen quod articuli, in dicto prætenso statuto contenti, qui per alia statuta nostra vel progenitorum nostrorum Regum Angliæ sunt priùs approbati, juxta formam dictorum statutorum, in omnibus, prout convenit, observentur; & hoc solum ad conservationem & redintegrationem jurium coronæ nostræ facimus, ut tenemur, non autem ut subditos nostros, quos in mansuetudine regere cupimus, opprimamus aliqualiter vel gravemus;

Et ideò tibi præcipimus quod hæc omnia in locis, infra ballivam tuam, ubi expedire videris, publicè facias proclamari.

Teste Rege apud Westm', primo die Octobris.

Per ipsum Regem & concilium.

Consimilia brevia diriguntur singulis vicecomitibus per Angliam.

De navibus arestandis, pro passagio magnatum ad partes Britanniæ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III. Aleman. 15 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, & aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos &c. salutem.

Sciatis quod assignavimus dilectum servientem nostrum ad arma, Robertum Chaumberleyn, ad arestandum omnes naves, pro passagio magnatum & aliorum fidelium nostrorum, quos ad partes Britanniæ in obsequium nostrum pro diversis urgentissimis negotiis nostris missuri sumus, aptas, in singulis portubus comitatuum Somerset' & Dorset', tam infra libertates quam extra;

Et ad easdem naves de guerrâ arraiari & muniri, & eas, sic benè arraiatas & munitas usque portum de Portesmuth duci faciendum; ita quod sint ibidem, citra octabas Sancti Martini proximò futuras ad ultimum, ad proficiscendum exindè, ad vadia nostra, cum dictis magnatibus, & aliis fidelibus nostris, in obsequium nostrum supradictum:

Dantes eidem Roberto plenam, tenore præsentium, potestatem capiendi & arestandi omnes illos, quos contrarios in hac parte invenerit seu rebelles, & eos prisonis nostris committendi, in eisdem moraturos quousque de eis aliter duxerimus ordinandum.

Et ideò vobis mandamus, firmiter injungentes, quod eidem Roberto, in præmissis faciendis & explendis, intendentes sitis, consulentes & auxiliantes, quotiens & prout idem Robertus vobis, & cuilibet vestrûm, scire fecerit ex parte nostrâ.

Nolumus enim quod commissionibus nostris, priùs aliis fidelibus nostris, de navibus in locis prædictis arestandis, factis, prætextu præsentis commissionis nostræ, in aliquo derogetur.

Mandavimus etiam receptori victualium nostrorum in partibus occidentalibus, quod dominis, magistris & marinariis navium, quas præfatus Robertus sic arestaverit, cum ad aliquem portuum prædictorum venerint, victualia pro vadiis suis rationabilibus, juxta avisamentum prædicti Roberti, faciat liberari.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', iii. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo assignantur subscripti in portubus subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Johannes de Mounceaux, in singulis portubus comitatuum Devoniæ & Cornubiæ.

Willielmus Bishop & Johannes Gernache, conjunctim & divisim, in singulis portubus Devoniæ, Cornubiæ, Somersetiæ, & Dorsetiæ.

Johannes de Bosevill, serviens Regis ad arma, in singulis portubus a portu Londoniæ usque ad portum de Sandwico.

Teste Rege, apud Westm', xxx. die Octobris.

Proclamatio de lanis colligendis.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 19. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Norff', salutem. Cum in ultimo parliamento nostro, super concesssione lanarum nobis per prælatos, comites, barones, & communitatem regni nostri factâ, per dictos prælatos, magnates & communitatem concordatum fuisset, & similiter in commissionibus nostris de lanis colligendis contineatur, quod si aliquis prælatorum, seu magnatum aut aliorum, portionem ipsos de lanis prædictis contingentem, in formâ in commissione contentâ, solvere recusarent, de nominibus recusantium sic recusantium certificatio receptoribus nostris lanarum hujusmodi, & per ipsos receptores in cancellariâ nostrâ statim fiat; quâ habitâ, ad solvendum triplicem valorem portionis hujusmodi dicti recusantes graviter distringerentur;

Tibi præcipimus, quod per totam ballivam tuam publicè proclamari facias, quod collectores lanarum prædictarum, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterunt, statim visis præsentibus, de nominibus omnium & singulorum, qui portiones suas ipsos de lanis prædictis contingentes nondum solverunt, receptores nostros lanarum earumdem in eodem comitatu certificent; & quod iidem receptores hujusmodi certificationem nobis in cancellariâ nostrâ, mittant indilatè, ut nos triplicem valorem lanarum prædictarum, de illis qui eas solvere tenentur & nondum solverunt, levari faciamus, juxta formam concordiæ supradictæ:

Et hoc sub incumbenti periculo, nullatenus omittas.

T. R. apud Westm', vi. die Oct'.

Per ipsum Regem.

Pro Otone domino de Cuyk, de annuo feodo solvendo.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus 15 Edw III. p. 3. m. 18. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, Willielmo de Kelleseye, receptori denariorum suorum apud Bruges in Flandriâ, salutem.

Cum teneamur nobili viro domino Otoni, domino de Cuyk, in centum & viginti & quinque libris sterlingorum, quæ ei à retrò sunt de termino Paschæ, anno regni nostri Angliæ quartodecimo, de feodo suo ducentarum & quinquaginta librarum, quod de nobis percipit annuatim, ad terminos Paschæ & Sancti Michaelis, ad totam vitam suam, ratione moræ suæ nobiscum;

Et in ducentis & quinquaginta libris ejusdem monetæ, quæ ei à retro sunt de tribus milibus florenorum de Florentiâ, pretii cujuslibet floreni trium solidorum sterlingorum, quæ ei, in recompensationem quorumdam terrarum, tenementorum & redditüum, quos præfatus Oto & nobilis mulier, domina Johanna uxor ejus in regno Franciæ, occasione guerræ, amittunt, concessimus percipiendas annuatim ad terminos supradictos, quousque restitutionem habuerint terrarum, tenementorum, & redditüum eorumdem;

Et in centum libris ejusdem monetæ, quæ ei à retrò sunt de septingentis libris, quas ei, super primo progressu nostro de guerrâ ad partes Franciæ similiter concessimus, & quas ei nuper assignavimus percipiendas per manus Antonii Bache, qui quidem Antonius præfato Otoni sexcentas libras indè tantùm solvit;

Et in ducentis triginta & tribus libris, sex solidis, & octo denariis, grossorum Turonensium, monetæ Flandriæ, quas sibi pro morâ suâ nobiscum, & pro apparatu suo, proficiscendo nobiscum in guerrâ nostrâ, in partibus transmarinis, similiter concessimus, habendas de dono nostro;

Nos, volentes præfato Otoni de prædictis pecuniarum summis satisfieri, prout decet, vobis mandamus, quod eidem Otoni, aut attornatis suis in hac parte, dictas pecuniarum summas, sine dilatione, solvi & habere faciatis; recipientes ab eodem Otone, vel dictis attornatis suis, literas suas acquietantiæ, receptionem illarum pecuniarum summarum testificantes:

Et nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste meipso, apud Westm', vi. die Octobris.

Per breve de privato sigillo.

Super homagio domini de Lebreto Regi præstito.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Cunctis patere volumus, tenore præsentium, & fatemur, quod nobilis baro ac fidelis & dilectus noster, Bernardus Ezii dominus de Lebreto nobis, ut duci Aquitaniæ, homagium fecit septimo die Octobris, anno regni nostri Franciæ secundo, & Angliæ quintodecimo, eo modo & formâ quibus prædecessores sui præstare ubi fuerant, & quantum de jure, usu, consuetudine, seu statuto, dicti ducatûs præstare & facere tenebantur;

Aliàs si ultra, vel contra, vel præter formam prædecessorum suorum, sive ultra, vel contra, vel præter jus & usum dicti ducatûs, consuetudinem, seu statutum, in dicto homagio inclusum aliquid fuerit, præstitum, vel adjunctum, pro non incluso & non adjuncto haberi voluit, ac si non esset additum vel adjunctum, sic quod nec sibi, nec suis hæredibus, seu successoribus universis, quo ad præsens, vel in futurum, præjudicare vel nocere habeat in jure, habito vel habendo de locis ac castris de Lebreto, de Castro, de Gelosio, exceptâ ejusdem loci, castri, videlicet, Gelosii, decimâ, quam ab episcopo Vasatensi asseruit se tenere, & de Nereaco, & de Acussano, de Milhano de Ailhas, de Sora, de Castro Novo Deserves, & de Maritima, cum omnium & singulorum locorum prædictorum castris, castellaniis, terris & rebus, meris & mixtis imperiis, altis jurisdictionibus & bassis, & pertinentiis, quas nunc possidet, eorumdem:

Pro quibus omnibus supradictis asseruit nobis, nomine homagii & servitii, se teneri ad mittendum nobis unum armatum militem, qui, suis expensis propriis, nobis habet, infra ducatum Aquitaniæ, per quadraginta dies servire, si & quando in eodem ducatu guerram contigerit nos habere, ipso tamen de præmissis à nobis primitûs requisito;

Et de vicecomitatu Tartasii, scilicet, de locis & castris de Tartas & de Milhano, & de Claro Monte, & de Gainarda, & Duyra, cum baroniis, castris, castellaniis, altis & bassis jurisdictionibus, & omnibus pertinentiis eorumdem, pro quibus omnibus, statim dictis, unum armatum militem, homagii & servitii nomine, nobis mittere tenetur, ad serviendum nobis, per quadraginta dies, suis expensis propriis, infra dictum ducatum, si & quando in eodem guerram contigerit nos habere; dùm tamen super hoc à nobis prius extiterit requisitus;

Et de locis ac castris, de Gensaco, & de castro Maurone, & de Monte Tuco, cum meris & mixtis imperiis, altis & bassis jurisdictionibus, & pertinentiis eorumdem, & de præposituris de Born, & de Menuzano, & de loco Derbehaberc, cum pertinentiis, & de Dux Visan, & de Brassenc, & de Goossa, & de Senhahas, & dè terrâ Dauribat, & de loco de Pontons, cum omnibus prædictorum baroniis, castellaniis, terris, ac rebus, altis & bassis jurisdictionibus, meris & mixtis imperiis, & pertinentiis universis;

Quod homagium, sub modo & formâ præmissis, præstitum personaliter, ab eodem benivolè, sponte, liberaliter recepimus atque gratis; volentes ex certâ scientiâ, ac etiam concedentes, quod, si prædicta loca à nobis non teneat, vel aliqua prædictorum, vel si in præfato homagio aliquid sit expressum, ad quod de jure seu consuetudine dicti ducatûs reperiri non valeat obligatus, quod sibi, ac suis hæredibus, & successoribus universis non sit præjudicium aliquod generatum, nec generari valeat in futurum; immò exnunc ut extunc, & extunc ut exnunc, pro non præstito habeatur.

Si verò, ultra præmissa, aliquid, homagii nomine, occasione locorum prædictorum, vel alicujus eorumdem, prædictus dominus de Lebreto nobis facere teneatur, volumus quod illud nobis præstare habeat, cum per nos ad hoc extiterit requisitus, sicut de hoc ipse coram nobis expressè fuit protestatus.

Hoc autem homagium, per ipsum nobis præstitum, pro nobis & nostris successoribus universis, valere volumus, etiam si peccet in materiâ vel in formâ; remittentes eidem, si aliquod jus, ratione homagii non præstiti, vel alias in præmissis, vel in aliquo præmissorum, nobis extiterit adquisitum, ex nostrâ certâ scientiâ hoc agentes; promittentes nos eum, ut vassalum nostrum specialem, gratis semper & debitis auxiliis & favoribus prævenire.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', vii. die Octobris.

Super homagio Berardi de Lebreto.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Cunctis patere volumus, tenore præsentium, & fatemur quod, dilectus & fidelis noster, Berardus de Lebreto miles nobis, ut duci Aquitaniæ homagium fecit eo modo & formâ, &c. *prout supra usque hæc verba.*

De locis & castris Darrions, unà cum omnibus terris, rebus, altis & bassis jurisdictionibus, meris & mixtis imperiis, & pertinentiis quibuscumque;

Et de terrâ & dominio, alto & basso, mero & mixto imperio, loci de Vaires, cum pertinentiis universis, excepto castro de Vaires, & quibuscumque aliis rebus in jurisdictione ejusdem, quod tenet à vicecomite de Fronsaco, sicut apparet per instrumentum, confectum per manus cujusdam notarii Burdegalen', vocati Johameot de Lombrere;

Ac de loco de Marcanis, cum pertinentiis; & de loco Podii Normanni, cum bastida Villæ Franquæ, & pertinentiis universis;

Necnon de loco Salvæ Terræ, & de Blasimont, cum duabus parochiis de

Puch' & de Piis, cum omnibus prædictorum baroniis, castellaniis, locis, terris, ac rebus, altis & bassis jurisdictionibus, meris & mixtis imperiis, & pertinentiis universis;

Et in burgesiis de parochiis quæ sequuntur, videlicet, de parochiâ de Marcanis, de Prinhac, & de Casseres, de Sancto Laurentio, Darses, de hospitali de Magremha, de Sancto Germano, & de Cubsac, de portu de Cubsac, & de parochiis d'Aubraç & d'Espesas, & de Podio Yssarn de Gauriagne, & de Marsas, & de Sancto Antonio, de Setzaco, de Camulzac, de Larruscadi, cum earum & quarumlibet pertinentibus, ac dominiis quibuscumque, quod homagium, sub modo & formâ præmissis præstitum personaliter, recepimus ab eodem spontè, liberaliter, atque gratis, &c. *prout supra usque hæc verba ; viz.*

Si verò aliquid, ultra homagium suum, per ipsum, ut prædicitur, præstitum, homagii nomine, occasione locorum, terrarum, & rerum prædictorum, vel alicujus eorumdem, prædictus Berardus nobis facere teneatur, volumus quod illud nobis præstare habeat cum per nos de hoc extiterit requisitus, sicut de hoc ipse coram nobis expressè fuit protestatus.

Hoc autem homagium, per ipsum nobis præstitum, pro nobis & nostris successoribus universis valere volumus, etiam si peccet in materiâ vel in formâ; remittentes eidem, si aliquod jus, ratione homagii non præstiti, vel aliàs, in præmissis, vel in aliquo præmissorum, nobis extiterit adquisitum, ex nostrâ certâ scientiâ hoc agentes:

Promittentes nos eum, ut vassallum nostrum specialem, gratis semper & debitis auxiliis & favoribus prævenire.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', vii. die Octobris.

Comes Derbiæ constituitur capitaneus exercitûs contra Scotos destinati; & ei committitur potestas tractandi cum Scotis de pace.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Scot. 15 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilecti consanguinei & fidelis nostri Henrici de Lancastriâ comitis Derbiæ, quem locum nostrum tenentem in partibus borealibus regni nostri Angliæ & terrâ Scotiæ, ac capitaneum & ductorem excercitûs nostri, versus partes Scotiæ, pro repulsione Scotorum inimicorum nostrorum, & defensione dicti regni & terrarum nostrarum, in dictis partibus Scotiæ, contra aggressus eorumdem inimicorum nostrorum, jam mittendi, constituimus, plenariè confidentes: eidem comiti, ad tractandum & concordandum cum dictis inimicis nostris de Scotia, de veniendo ad fidelitatem & obedientiam nostram, & etiam de pace, treugis, sive guerræ sufferentiâ, & ipsos, qui ad fidem & pacem nostram venire voluerint, ad fidem & pacem nostram admittendum, & eis terras & tenementa sua restituendum;

Et de feloniis & transgressionibus quibuscumque, contra nos factis, pardonationem plenam, & cartas sufficientes super hoc, nomine nostro, concedendum;

Et ad ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacumque securitate, prout melius & securius sibi expedire videbitur, firmandum, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus potestatem; ratum habituri & gratum quicquid idem comes fecerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c. quamdiù nobis placuerit, duraturas.

Teste Rege, apud Westm', x. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro hominibus Regis Majoricarum.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 7. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis admirallis, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, dominis, magistris & marinariis navium, & aliis fidelibus suis, tam infra libertates, quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, attendentes affectionem multam, quam princeps magnificus dominus Majoricarum Rex illustris, consanguineus noster carissimus, nobis & nostris gratanter ostendit; & proindè volentes homines & subditos dicti Regis ad communionem amicabilem, inter ipsos & nostros subditos dilatandam, pronis favoribus prævenire;

Vobis mandamus quod subditis dicti Regis, tam in terrâ, quam in mari, vos exhibeatis amicabiles & benignos, non inferentes eis, nec, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes injuriam, molestiam, impedimentum aliquod, seu gravamen; set ipsos, quantum poteritis, protegatis:

Et, si quid eis forisfactum fuerit, indilatè sibi faciatis emendari.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xii. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Super conventionibus cum domino de Lebreto.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Supplicavit nobis, dilectus & fidelis noster Bernardus Ezii dominus de Lebreto quod, cum nos, juxta formam cujusdam indenturæ, inter nos & ipsum Bernardum confectæ, eundem Bernardum, & omnes secum, & per eum, ad obedientiam nostram venientes, indempnes conservare teneamur.

Idemque Bernardus, ratione adhærentiæ suæ nobis, contra inimicos nostros, in præsenti guerrâ Vasconiæ, terras, redditus, & loca amiserit infrascripta; videlicet, locum de Gensaco, quem dictus dominus de Lebreto domino de Morchidano, in recompensationem eorum quæ dictus dominus de Morchidano, occasione guerræ prædictæ, amisit, nostris obsequiis adhærendo, tradidit & liberavit, ad valorem octingentorum regalium auri, annui & perpetui redditûs, quolibet, videlicet, regali pro quatuor solidis sterlingorum computato;

Ac redditus suos, quos habeat in terrâ Vasatensi, & quos annis singulis ibidem percipiebat, à diversis personis, ad valorem centum viginti & quinque regalium auri & dimidii, quolibet regali ut supra computato;

Necnon de redditibus annuis, quos habebat & percipiebat in loco de Sora & de Lebreto, annis singulis, ad valorem nongentorum & quinquaginta regalium auri, quolibet regali ut supra computato;

Insuper de redditibus annuis, quos habebat & percipiebat in & super terris de Mixa & de Hosca Barisio, cum pertinentiis suis, in regno Navarræ, ad valorem quingentarum regalium auri, quolibet regali ut supra computato;

Ac de redditu annuo, quem percipiebat in terrâ de Ruchena, ratione dotis uxoris suæ, ad valorem octingentorum quinquaginta & unius regalium auri, & quinque solidorum Burdegaliæ, quolibet regali ut supra computato;

Quæ quidem regalia, juxta computationem prædictam, ad sexcentas, quadraginta, & quinque libras, & sex solidos sterlingorum, se extendunt, prout per quandam informationem, per dilectum & fidelem nostrum Oliverum de Ingham, senescallum nostrum Vasconiæ, de mandato nostro factam, & in cancellariâ nostrâ retornatam, pleniùs apparet, velimus ei, pro terris, redditibus, & locis, sic amissis, recompensationem fieri jubere competentem;

Nos, volentes ea, quæ in indenturâ prædictâ continentur, quantum ad nos attinet, adimplere, concessimus & assignavimus eidem Bernardo pedagium de Sancto Machario, cum exitibus & emolumentis suis universis, necnon terram de Blanca Forti, cum jurisdictione alti & bassi justitiatûs, ac mero & mixto imperio, & omnibus aliis exitibus, emolumentis, & proficuis, ad eandem terram pertinentibus;

Habenda & tenenda quousque terras, redditus, & loca sua prædicta, sic amissa, recuperaverit, vel ea sibi reddita seu restituta fuerint, aut nos ei ad valorem eorundem alibi in loco competenti in ducatu prædicto fecerimus provideri:

Ita quod, si pedagium & terra de Blanca Forti prædicta, cum pertinentiis suis prædictis, valorem annuum sexcentarum, quadraginta, & quinque librarum, & sex solidorum, excesserint, tunc idem Bernardus de superplusagio nobis respondeat;

Et, si ad valorem illum non attingant, tunc nos de eo, quod indè defuerit, assignationem, seu aliàs satisfactionem debitam, sibi, super exitibus ducatûs prædicti, fieri faciemus.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xviii. die Octobris.

Per breve de privato sigillo.

Pro Elia de Sancto Chesterio, de admittendo ad obedientiam Regis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, senescallo suo Vasconiæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, salutem.

Ex parte Eliæ de Sancto Chesterio nobis est supplicatum quod, cum castrum suum de Monte Regali, dum, dilectus & fidelis noster, Bernardus Ezii dominus de Lebreto erat in tractando cum eodem Elia de veniendo ad obedientiam nostram, per quosdam subditos nostros de ducatu prædicto captum fuisset, sicut præfatus dominus de Lebreto nobis est testificatus, idemque Elias ad obedientiam nostram venire sit paratus, velimus ipsum ad obedientiam nostram admittere, & ei castrum suum prædictum facere liberari:

Nos, ex causis præmissis, volentes ejus supplicationi annuere in hâc parte, vobis mandamus quod, si idem Elias ad obedientiam nostram venire, & parti nostræ contra inimicos nostros de Franciâ adhærere voluerit, tunc ipsum ad obedientiam illam admittatis, & ei castrum prædictum liberari faciatis, ita semper quod deveria consueta nobis faciat, ut debebit, omnes, quos super liberatione castri prædicti resistentes inveneritis, ab eodem sine dilatione amoventes.

Dat' apud Westm', xi. die Octobris.

Per breve de privato sigillo.

Littera testimonialis, de pretio redemptionis soluto.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.

Pat. 15 Edw. III. p. 2. m. 5. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes litteras inspecturis, salutem. Supplicavit nobis Petrus Arnaud de Fytor, dominus de Unissa, quod cum ipse per dilectum & fidelem nostrum Johannem de Brocas, in villa de Sancto Amando, de guerrâ captus, & prisonæ mancipatus, ac à prisonâ, per fidem suam de redeundo ad prisonam in Angliâ ad certum diem, sibi per præfatum Johannem assignandum, aut quadringentos florenos de scuto pro redemptione suâ reportando, dimissus fuisset;

Ac idem Petrus quadringentos florenos prædictos Bernardo de Brocas fratri, Olivero de Brocas filio & hæredi, & Willielmo de Campaine avunculo ipsius Johannis solverit, sicut iidem, Bernardus, Oliverus, & Willielmus, coram dilecto & fideli nostro Roberto de Burghcher, cancellario nostro recognoverunt personaliter constituti, velimus præmissa per litteras nostras testificari;

Nos, advertentes pium esse testimonium veritati perhibere, præmissa omnibus & singulis, quorum interest, vel interesse poterit, innotescimus per præsentes.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Octobris.

De terrâ de la Bort, quod adjacet regnis Hispanniæ & Navarræ, extra manum Regis non ponendâ.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Vascon. 15 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, consideratione fidelitatis & constantiæ, quas in dilectis & fidelibus nostris hominibus terræ de la Bort, semper invenimus, volentes eos nobis annectere specialiùs & unire, concessimus pro nobis, & hæredibus nostris, præfatis hominibus pro se, & successoribus eorumdem, quod dictam terram de la Bort, nec jurisdictionem, seu imperium, nobis ibidem competentia, extra manum nostram per donationem, venditionem, seu titulum alium non ponemus;

Set ipsum, ut peculiarem terram nostram, coronæ nostræ perpetuò annexam, sine medio retinebimus, &, tenore præsentium retinemus, absque distractione qualicumque; non obstante quacumque donatione, seu concessione, de dictâ terrâ de la Bort, & de redditibus & emolumentis ejusdem, per nos, Arnaldo de Duro Forti, vel ejus hæredibus, aut aliis, priùs factâ, quam, pro eo quod dicta terra situatur in confinio ducatûs nostri Aquitaniæ, & adjacet terris regnorum de Ispanniâ & Navarrâ, ac aliorum, & sic posset perdi facilius, si extra manùm nostram poneretur, & propter commotiones periculosas, ratione dictæ donationis subortas, & ex causis aliis legitimis, duximus ex certâ scientiâ revocandum;

Volentes illi vel illis, quibus dicta terra, virtute dictæ donationis, alias deberet competere, de terrâ æquivalenti providere, prout convenit, aliundè.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxii. die Octobris.

Per breve de privato sigillo.

Et mandatum est senescallo Regis Vasconiæ, & constabulario suo Burdegaliæ, quod terram & jurisdictionem prædictas, si nondum in manum Regis captæ fuerint, sine dilatione in manum Regis capi & retineri faciant, perpetuò duraturas; quacumque concessione seu donatione, indè, aut redditibus, seu emolumentis, ad terram illam pertinentibus, dicto Arnaldo, vel ejus hæredibus, aut aliis priùs factis, non obstantibus.

Teste ut supra.

Pro Roberto d'Artoys, de assignationibus faciendis.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 22. in Turr. Lond.

REX, thesaurario, & baronibus de scaccario, ac camerariis suis, salutem.

Cum dilectus & fidelis noster Robertus d'Artoys, quasdam tallias, diversas summas pecuniæ, sibi per nos debitas, & in certis locis assignatas, continentes, vobis in scaccario prædicto, pro eo quod assignationes illæ certis de causis revocatæ existunt, duxerit, ut accepimus, restituendas;

Nos, volentes eidem Roberto de summis prædictis satisfieri, prout decet, vobis mandamus quod, si ita est, tunc eidem Roberto summas prædictas, de thesauro nostro, sine dilatione, solvi, vel ei indè competentes assignationes, in locis, ubi sibi indè celeriter satisfieri poterit, habere faciatis; assignationibus, Philippæ Reginæ Angliæ, consorti nostræ carissimæ, per nos priùs factis, semper salvis.

Teste Rege, apud Westm', xxiii. die Octobris.

Per concilium.

Super liberatione magni sigilli.

A.D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 22. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM quod Robertus de Burghcher, cancellarius domini Regis, die Sabbati, in vigiliâ Apostolorum Simonis & Judæ, circa horam nonam, magnum sigillum ipsius domini Regis, in quâdam bursâ, sigillo ipsius Roberti consignatâ, in albâ camerâ dicti domini Regis, in palatio suo Westm', eidem domino Regi liberavit:

Et idem dominus Rex dictum sigillum à præfato Roberto recepit, & illud domino Johanni Darcy, camerario suo, custodiendum liberavit:

Et nocte proximò sequente, circiter horam mediam ejusdem, idem dominus Rex, in hospitio episcopi Wynton', apud Suthwerk, in magnâ camerâ ibidem, idem sigillum, in bursâ prædictâ, sub dicto sigillo præfati Roberti, inclusum,

In præsentiâ, *Isabellæ Reginæ Angliæ, matris ipsius Regis, & Venerabilis patris, R. episcopi Sarum, Bartholomæi de Burghersh,*

& aliorum magnatum, ibidem existentium, Roberto Parnyng militi, quem cancellarium suum constituit, tradidit, ad ea, quæ ad officium cancellarii pertinent, faciendum & excercendum;

Qui quidem Robertus Parnyng, præstito sacramento coram ipso Rege de officio cancellarii fideliter faciendo, sigillum prædictum à manibus prædicti domini Regis recepit, & illud secum usque ad hospitium suum apud Aldermanbury London' detulit, & die Dominicâ, proximò sequente, horâ primâ, dictum sigillum in capellâ suâ ibidem aperiri, & unam literam patentem indè consignari fecit.

De pecuniâ Edwardo de Balliolo Regi Scotiæ, solvendâ.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Rot. Scot. 15 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi in Christo, abbati Beatæ Mariæ Eborum, collectori decimæ biennalis in diœcese Eborum, salutem.

Mandamus vobis quod illas trescentas libras, quas nuper per vos excellentissimo principi, Edwardo Regi Scotiæ, de exitibus decimæ prædictæ, solvi mandavimus, si nondùm sibi solutæ fuerint, quibuscumque dilatione & excusatione cessantibus, pro salvatione marchiarum nostrarum versus partes Scotiæ indè dirigendas, solvatis:

Et, si easdem trescentas libras eidem Régi plenariè quoquo modo solvere non poteritis, tunc ducentas libras de summâ prædictâ liberari faciatis indilatè, ex causâ antedictâ:

Et, si easdem ducentas libras eidem Regi integraliter nullo modo solvere poteritis, tunc de eo, quod sibi sic per vos solutum non fuerit, dilectum nobis in Christo, priorem Dunolm', collectorem decimarum triennalium & biennalium, nobis nuper concessarum in diœcese Dunolm' sub sigillo vestro distinctè & apertè certificetis; cui mandavimus quod eidem Regi, in casu quo dictas trescentas libras sibi solvere non possitis, ut præmittitur, centum libras, de dictis decimis triennali & biennali, in diœcese Dunolm' prædictâ, sine dilatione solvi & habere faciat omni modo.

Teste Rege, apud Westm', xxviii. die Octobris.

Per ipsum Regem.

De hominibus ad arma, pro expugnatione Scotorum, parandis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 3. m 9. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Willielmo de Bohun, comiti Norhampton', salutem.

Quia, pro defensione necessariâ regni nostri, & expugnatione rebellium nostrorum de Scotiâ, jam agimus in terrâ Scotiæ, sicut scitis, & nobiles & alii, qui nobiscum jam sunt ibi, ultra instans festum Purificationis Beatæ Mariæ Virginis, juxta conventionem cum eis super hoc habitam, illuc morari non habent, oportet etiam, ad ordinandum super negotio nostro Franciæ, circa dictum festum necessariò nos redire, &, nisi pro defensione partium borealium dicti regni nostri armatam illuc potentiam dimittamus, inviteutur Scoti, post reditum nostrum, dictum regnum hostiliter ingredi, ad mala quæ poterunt perpetranda, si non fuerit interim eorum potentia decurtata;

Nos, malis hujusmodi volentes occurrere, ac de vestris dilectione & strenuitate intimè confidentes, specialiùs quo possumus vos rogamus, quod, in tanto necessitatis articulo, velitis esse laboris nostri participes, & ad veniendum ad nos, cum centum & viginti hominibus ad arma & sagitariis, celeriter vos parare; ita quod sitis ad nos, apud Novum Castrum super Tynam, vicesimo quarto die Januarii proximò futuro, parati cum aliis fidelibus nostris ad equitandum in Scotiâ, vel ad morandum super marchiam, prout tunc super hoc contigerit ordinari:

Et hoc, sicut de vobis confidimus, facietis modis omnibus istâ vice:

Certificantes statim cancellarium & thesaurarium nostros, & alios de concilio nostro London', illud quod facere volueritis in hâc parte: quibus mandavimus quod vobiscum, seu cum mittendis per vos, super morâ vestrâ, per unum quarterium anni, in dictis partibus faciendâ, tractent melius quo poterunt & concordent.

Et nos ad gratitudinem vestram, quæ semper in necessitate sinceriùs comprobatur, talem considerationem habebimus, quod debebitis meritò contentari.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, iv. die Novembris.

Per breve de privato sigillo.

Eodem modo mandatum est singulis comitibus & hominibus subscriptis, sub eadem datâ; videlicet,

Ricardo comiti Arundell' pro centum hominibus ad arma.
Thomæ de Bello Campo comiti Warr' pro quaterviginti hominibus ad arma.
Thomæ de Clynton comiti Huntingdoniæ pro sexaginta hominibus ad arma.
Hugoni de Audele comiti Gloucestriæ pro octoginta hominibus ad arma.
Hugoni de Courteney comiti Devon' pro sexaginta hominibus ad arma.
Johanni de Veer comiti Oxon' pro quinquaginta hominibus ad arma.
Laurentio de Hasting comiti Pembr' pro quadraginta hominibus ad arma.
Radulpho Basset de Drayton pro quinquaginta hominibus ad arma.
Johanni de Cherleton pro quinquaginta hominibus ad arma.
Nicolao de Cantilupo pro quadraginta hominibus ad arma.
Henrico de Ferrariis pro quinquaginta hominibus ad arma.
Johanni Bardolfe pro quadraginta hominibus ad arma.
Roberto de Morle pro quadraginta hominibus ad arma.
Jacobo d'Audele pro quadraginta hominibus ad arma.
Johanni de Grey de Rotherfeld pro viginti hominibus ad arma.
Johanni de Willughby pro quindecim hominibus ad arma.
Thomæ de Berkele pro quindecim hominibus ad arma.
Michaeli de Ponynges pro decem hominibus ad arma.
Johanni de Segrave pro quinquaginta hominibus ad arma.
Edwardo de Monte Acuto pro quindecim hominibus ad arma.
Rogero de Grey pro viginti hominibus ad arma.
Petro de Grandissono pro quindecim hominibus ad arma.
Willielmo de Kerdeston pro decem hominibus ad arma.
Johanni de Beauchamp pro quindecim hominibus ad arma.

Pro Roberto d'Artoys & aliis, ad partes Britanniæ profecturis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Liberat. 15 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro, dilectis & fidelibus nostris,

Roberto de Artoys,
Roberto de Morle,
Waltero de Manny,
Henrico de Ferrariis,
Johanni Tibetot, &
Johanni Bardolf,

qui ad partes Britanniæ in obsequium nostrum sunt profecturi; videlicet,

Præfato Roberto de Artoys, trescentas libras;
Præfato Roberto de Morle, ducentas & triginta libras;
Prædicto Waltero, quingentas libras;
Præfato Henrico, centum libras;
Dicto Johanni Tibitot, quaterviginti libras;
Et prædicto Johanni Bardolf, quaterviginti libras;

Super vadiis suis, & hominum ad arms, & aliorum, cum eisdem ad dictas partes profecturorum, eundo ad easdem partes, ibidem morando, in obsequio nostro supradicto.

Teste Rege, apud Staunford, x. die Novembris.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro domino de Falco Monte.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 11. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, Willielmo de Kelleseye, receptori denariorum nostrorum, de lanis nostris in Flandria provenientium, salutem.

Cum teneamur dilecto & fideli nostro domino de Falco Monte, in certis pecuniarum summis, prout in literis nostris obligatoriis ei indè confectis pleniùs continetur, & eidem domino duo milia & quadringentas libras indè solvi fecerimus;

Vobis mandamus quod, solutis assignationibus super denariis prædictis factis, & visis dictis literis nostris obligatoriis, eidem domino mille & ducentas libras, si tantum de dictis summis, in literis prædictis contentis, adhuc dictis duobus milibus & quadringentis libris computatis, debeatur, de primis denariis de lanis nostris prædictis provenientibus, solvatis in partem satisfactionis summarum prædictarum, si summæ illæ solutionès prædictas excedant, vel in plenam satisfactionem eorumdem, si eædem summæ per hujusmodi solutiones fuerint plenariè persolutæ:

Recipientes ab eo literas suas patentes, receptionem denariorum, quos ei sic solveritis, testificantes:

Et dictas literas nostras, si dictas solutiones excedant, de eisdem indorsari faciatis:

Et si eidem domino de summis prædictis per solutiones illas plenariè satisfactum fuerit, tunc dictas literas nostras ac literas acquietantiæ ipsius domini factas in hac parte, à præfato domino, vel dicto suo attornato, recipiatis;

Et nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere facie mus.

Teste Rege, apud Staunford, xv. die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro Guillardo de Mota cardinale, archidiacono Oxon', de non molestando.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 12. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis Willielmo de Bohun, Ricardo de Kelleshull, & sociis suis, justiciariis nostris, ad diversa transgressiones, extortiones, oppressiones, dampna & gravamina, nobis & populo nostro in comitatu Oxon' illata, audiendum & terminandum assignatis, salutem.

Considerantes affectionem gratam, quam reverendus pater, dominus Guillardus de Mota, sacrosanctæ ecclesiæ Romanæ cardinalis, archidiaconus Oxon', erga nos & domum nostram regiam totis temporibus habuit, & optinet in præsenti; ac proindè volentes ministris ipsius cardinalis favoribus amplioribus prævenire in regno nostro Angliæ;

Vobis mandamus quod officiarios aut alios ministros prædicti cardinalis in archidiaconatu prædicto, pro aliquibus quæ ipsi in causis vel placitis, ad cognitionem ecclesiasticam pervenientibus, juxta officii sui debitum, exercuerint, seu pro executionibus super hiis factis, nullatenus occasionetis, molestetis indebitè, seu gravetis; set ipsos, contemplatione prædicti cardinalis, in agendis suis favorabiliter, in quantum de jure poterit, pertractari faciatis.

Teste Rege, apud Staunford, xx. die Novembris.

Ne armaturæ ab Hibernia in Scotiam deferantur.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Pat. 15 Edw. III. p. 3. m. 11. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Johanni Darcy, justitiario suo Hiberniæ, vel ejus locum tenenti, magistro Roberto de Askeby, cancellario, & Hugoni de Burgh, thesaurario, suis ibidem & eorum cuilibet, salutem.

Quia datum est nobis intelligi quod nonnulli homines, in dictâ terrâ nostrâ Hiberniæ commorantes, & inimicis nostris de Scotiâ nimis faventes, arma, armaturas, victualia, & alia vitæ necessaria, in prædictâ terrâ nostrâ, ad non modicam summam, providerunt, & ea dictis inimicis nostris de Scotia transmiserunt, & indies transmittere non desistunt, in solatium & succursum dictorum inimicorum nostrorum, & ipsorum maximam roborationem, ac nostri grave præjudicium & contemptum;

Vobis, firmiter injungendo, mandamus quod statim visis præsentibus, in singulis comitatibus & locis aliis dictæ terræ Hiberniæ, quibus expedire videritis, ex parte nostrâ publicè proclamari & inhiberi faciatis, nè qui, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterunt, arma, armaturas, victualia, vel res alias, in succursum & solatium dictorum inimicorum, transmittant vel traducant, seu transmitti aut traduci faciant in Scotiam, nec ea transmittentibus aut traducentibus opem præbeant, consilium vel favorem, publicè vel occultè;

Et vos, præfati justitiarie vel locum tenens, omnes illos, quos culpabiles vel rebelles in hac parte inveneritis, tanquam proditores nostros, capi & arestari, & prisonis nostris partium illarum sub salvâ custodiâ committi, & ulterius de eis justitiam, juxta suorum demerita, & juris exigentiam, ac secundum legem & consuetudinem terræ prædictæ, faciatis.

Vosque, præfate cancellarie, per brevia nostra, sub magno sigillo nostro, quo in dictâ terrâ nostrâ utimur, certos justitiarios nostros in quibuscumque partibus terræ prædictæ, ubi necesse fuerit, ad inquirendum de nominibus omnium & singulorum, qui hujusmodi victualia, arma, armaturas, seu alia vitæ necessaria, in dictâ terrâ nostrâ Hiberniæ providerunt, & ea abindè ad dictos inimicos nostros in Scotiam, in ipsorum solatium & succursum ac roborationem duxerunt, & duci fecerunt;

Ac etiam de nominibus illorum, qui aliquos de Scotiâ, pro hujusmodi providentiis in dictam terram faciendis venientes, receptaverunt, & eis consilium, favorem, vel auxilium aliqua in hac parte, præbuerunt;

Et ad ea omnia & singula audiendum, & terminandum, & ad plenam & celerem justitiam, secundum legem & consuetudinem terræ prædictæ, faciendum, assignari faciatis;

Et tam vos, præfati justiciarie & cancellarie quàm thesaurarie, præmissa, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, diligentiùs exequamini.

Teste Rege, apud Staunford, xx. die Novembris.

Per concilium.

De pardonatione, super excessibus in Aquitania.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 2. in Turr. Lond.

OLIVERUS de Ingham miles, ducatûs Aquitaniæ senescallus, nobilibus viris, senescallo Laudarum, præpositis de Aquis, Baionæ, & bajulis de Guossa & de Senhans, qui nunc sunt aut pro tempore erunt, vel eorum loca tenentibus, cæterisque senescallis, judicibus, majoribus, castellanis, præpositis, ballivis, officialibus, & servientibus domini nostri regis Angliæ, ducis Aquitaniæ, in dicto ducatu constitutis, præsentes literas inspecturis, salutem, & præsentibus dare fidem.

Cum nobilis vir Arnaldus R. vicecomes de Anorta, per procuratorem regium partium Laudarum delatus fuerit coram nobis ac senescallo Laudarum, super supprisiis, interfectionibus hominum & mulierum, combustionibus & destructionibus domorum bordarum, & ædificiorum quorundam hominum propriorum dicti domini nostri Regis & ducis, salvæ gardiæ & regiæ fractionibus, & aliis diversis criminibus & excessibus, per ipsum vicecomitem, & nonnullos alios ejus socios, & homines, tam nobiles quàm innobiles, habitatores terræ prædictæ de Anorta, & aliorum locorum, ejus consortes, in ballivâ, terrâ, & jurisdictione ballivæ de Gouossa & de Senhans, ac quorumdam aliorum locorum, à die, citra quâ vir nobilis Amatus dominus de Gairossa, consobrinus germanus ipsius vicecomitis, per aliquos iniquitatis filios fuit inhumaniter interfectus, commissis & perpetratis;

Dictusque vicecomes de Anorta diceret & assereret se, & cæteros consortes suos, fore totaliter innocentes de præmissis & etiam sine culpâ:

Verumptamen nolens litem facere, nec jurgium ducere contra dictum dominum nostrum Regem & ducem, aut suum procuratorem, cum contra suum dominum naturalem jurgare seu litigare periculosum existat, super eisdem excessibus, quos fecisse seu perpetrasse nullatenus confitebatur, ipse vicecomes pro se, & aliis ejus sociis, hominibus & consortibus, quorum aliqui occasione dictorum excessuum, per senescallum Laudarum, qui nunc est, banniti esse dicuntur, nostræ ordinationi, promulgationi, & voluntati se gratis obmiserit, sub certâ pœnâ, ac donatione pecuniariâ, in instrumento submissionis prædictæ expressatâ;

Et nos, volentes ritè procedere super præmissis, per dictum senescallum Laudarum, vocato secum procuratore regio partium illarum, informationem fieri fecimus, & veritatem præmissorum inquiri, et, visis & diligenter inspectis submissione & informationibus prædictis, per quas dictum vicecomitem, & nonnullos alios ejus homines & socios, per dictum procuratorem regium partium illarum delatos, invenimus ac reperuimus in aliquibus culpabiles;

Attento tamen quod ipse vicecomes, comprehensus dolore dicti sui germani consobrini, & irâ motus, justum suum dolorem prosequendo aliqua de præmissis perpetrari fecerit, ex quibus secundum humanam naturam compatiendum est sibi, & gratiosiùs super illis cum eodem tractare habemus;

Attento etiam ejus obsequio, per eum præstito eidem domino nostro Regi & duci in præteritis guerris Vasconiæ, pro quo servitio, pro emendo equos in primâ guerrâ præteritâ, locum suum proprium de Cannelha impignorare habuit;

Attentâ etiam ejus bonâ famâ & felicitatis constantiâ, quas habuit & habet erga dictum dominum nostrum Regem & ducem, & de aliis, quæ de æquitate nostrum animum movere possint & debent;

Nolentes tamen, sicut nec convenit, omninò talia crimina & excessus remanere impunitos;

Sciatis nos, vice, & nomine dicti domini nostri Regis & ducis, tàm ex nostro debiti officio, quàm vigore submissionis prædictæ, habito dicti senescalli Laudarum ac quorundam peritorum consilio, ipsum vicecomitem pro se, & aliis hominibus, sociis & suis complicibus, occasione excessuum & criminum prædictorum, & pro offensâ occasione præmissorum factâ dicto domino nostro Regi & duci, condempnasse, &, tenore præsentium, condempnamus in duabus mille libris Burdegal', dicto domino nostro Règi & duci, aut suo constabulario Burdegaliæ, dandis & solvendis, pro emendâ & satisfactione præmissorum;

Quibus solutis ipsum vicecomitem & alios, cum eodem super præmissis delatos, seu accusatos, aut qui viderentur præmissorum culpabiles, vice & nomine quibus supra, à prædictis omnibus & singulis criminibus & excessibus supradictis, & ab omnibus contentis in delatione & submissione prædictis, & ab omni pœnâ corporali ac pecuniariâ, & ab omnibus vadiis pro portatione armorum, & aliàs, si quas, de jure & patriæ consuetudinibus, viderentur, aut aliquo tempore incidisse seu incurrisse, erga dictum dominum nostrum Regem & ducem, seu constabularium suum Burdegaliæ, ac præpositum de Aquis prædictum, & quoscumque officialés regios;

Et etiam à quocumquè bannimento, eorumque hæredes & bona, ex certâ nostrâ scientiâ, quietasse & pardonasse;

Ac etiam de gratiâ nostrâ speciali remisisse, &, tenore præsentium, nunc & imperpetuùm quietamus, absolvimus, remittimus, & pardonamus, ipsosque ad bonam famam remittimus;

Et omnes processus, & instrumenta, defectus, & bannimenta, habitos, factos, latos, ac pronunciatos contra ipsos vicecomitem & homines ejus consortes, socios aut alios, ipsorum præmissorum excessuum occasione, per vos, senescallum Laudarum & præpositum de Aquis, aut alterum vestrûm, vel quemvis alium officialem regium, revocamus, cassamus, annullamus & penitùs irritamus:

Jure tamen dampna passis, super præmissis competenti, in omnibus semper salvo.

Quocirca vobis, & vestrûm singulis, districtè præcipimus & mandamus sub pœnâ ac donatione mille marcarum argenti, dicto domino nostro Regi & duci applicandarum, qualiter prædictam nostram pronunciationem nunc & imperpetuùm teneatis, & inviolabiliter observetis.

Et dictum vicecomitem, aut alios ejus homines, consortes, socios, & qui viderentur culpabiles criminum & excessuum prædictorum, usque ad diem datæ præsentium, citra commissorum & perpetratorum quovismodo minimè citetis, adjornetis, vexetis, arrestetis, seu capiatis, vel aliter contra ipsos, vel alterum ipsorum, ac eorum bona, aliqualiter procedatis;

Inhibentes omnibus officialibus, ministris, & subditis ipsius domini nostri Regis & ducis, nè contra hanc præsentem nostram concessionem seu sententiam, & contenta in eisdem, aliqua innovent seu attemptent, ymò eam sententiam & concessionem, & contenta in eisdem, firmiter custodiant & observent.

Si quid verò in contrarium facere seu attemptare contigerit, illud tanquam nullum, per hanc præsentem sententiam, decernimus & inane.

Mandantes nichilominus magistris, Johanni de Ardirio, Johanni de Podio, ac Petro de Mossieto, notariis regiis, & aliis quibuscumque notariis & scriptoribus, præsentes literas inspecturis, & eorum cuilibet in solidum, qui super præmissis contrà dictum vicecomitem, ejus socios, homines, & consortes, aliquos processus, defectus, bannimenta, instrumenta publica, inquestas, informationes, aut alias scripturas fecerunt, seu scripserunt, ac receperunt in publicam formam, vel aliter, quod illa omnia cassent, irritent, annullent, & in eorum registris ac papiris cancellent, satisfacto ipsis primitùs de eorum salario moderatè.

In quorum omnium testimonium sigillum curiæ Vasconiæ præsentibus literis duximus apponendum.

Dat' Burdegaliæ, sub sigillo curiæ Vasconiæ, ultimâ die mensis Novembris, anno Domini MCCCXLI.

De solutione denariorum, nomine finis, propter excessus antedictos.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Pat. 15 Edw. III. p. 1. m. 2. in Turr. Lond.

UNIVERSIS pateat per præsentes quod nos, Antonius Ususmaris, locum tenens, de mandato speciali domini nostri Regis Angliæ, ducis Aquitaniæ, prudentis viri Nicholai Ususmaris, constabularii Burdegaliæ, habuimus & recepimus, ejusdem domini nostri Regis & ducis nomine, duo milia librarum Burdegaliæ simplicium, à nobili viro Arnaldo Reimundi, vicecomite Anortæ;

In quibus idem vicecomes condempnatus fuerat per nobilem virum, dominum Oliverum de Ingham militem, dicti ducatûs senescallum, ad solvendum & reddendum dicto domino nostro Regi & duci, seu constabulario suo Burdegaliæ, ratione & occasione quorumdam excessuum, per eundem vicecomitem, & nonnullos alios ejus complices, tàm nobiles quàm innobiles, in jurisdictione terræ & ballivæ de Gossa & de Senhaus, & quorumdam aliorum locorum, in partibus & senescalciâ Landarum, de obedientiâ præfati domini nostri Regis & ducis existentes, commissorum & perpetratorum, ut dicebatur:

De quibus quidem duobus milibus libris dictæ monetæ, sic per nos quo supra nomine habitis & receptis, pro benè soluto & contento plenariè nos habentes, eundem vicecomitem, bona sua, hæredes & executores suos quoscumque, erga dictum dominum nostrum & ducem, ac quoscumque alios absolvimus, quo supra nomine, perpetuò & quietamus per hac præsentes literas, sigillo nostro sigillatas in fidem & testimonium præmissorum.

Dat' Burdegaliæ, iii. die Decembris anno Domini MCCCXLI.

Pro episcopo de Lascale & aliis, super vadiis & expensis.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Liberat. 15 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, thesaurario, & camerariis suis, salutem. Volentes
Venerabili patri Episcopo de Lascale,
Bernardo de Bearn dicto Laspes,
Fortenerio de Lescun,
Vitali de Podeux,
Arnaldo de Dureford,
Guillielmo Reymondi de Dureford, &
Nicholino de Flysk,

qui pro quibusdam negotiis, nos & statum ducatûs Aquitaniæ tangentibus, ad nos in Angliam nuper accesserunt, & in civitate nostrâ London' moram diutinam ex causis prædictis & aliis traxerunt, de aliquibus competentibus pecuniarum summis, tàm in subventionem expensarum suarum, quàm in partem satisfactionis debitorum, in quibus præfatis, Bernardo, Fortenerio, Vitali, Arnaldo, Guillielmo, & Nicholino, ex certis causis tenemur, solutionem fieri, prout decet;

Vobis mandamus quod, præfato episcopo, in subventionem expensarum hujusmodi centum libras,

Et præfato Bernardo, in persolutionem illarum centum librarum, quas ei per dilectum clericum nostrum Willielmum de Edyngton, receptorem denariorum de nonâ & quintadecimâ, per magnates & alios citra Trentam, ac decimâ biennali, per clerum Cantuar' provinciæ, nobis nuper concessis, provenientium, de dono nostro mandavimus liberari sexaginta libras, si tantum indè adhuc restet solvendum;

Ac eidem Bernardo, ducentas libras;
Et præfato Fortenerio, ducentas libras;
Et præfato Vitali, quadraginta libras;
Et præfato Arnaldo, centum libras;
Et præfato Guillielmo centum marcas;
Et præfato Nicholino, centum libras;

In partem satisfactionis debitorum, in quibus eis pro vadiis suis & aliis causis tenemur, de thesauro nostro solvatis, & ulteriùs indè fieri faciatis, quod in nostri exonerationem in hac parte fore videritis faciendum.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, iii. die Decembris.

Per billam de thesauraria.

Pro episcopo Dunolmensi, de indempnitate.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Pat. 15 Edw. III. p. 3. m. 6. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum venerabilis pater, R. Dunolm' episcopus, in instanti profectione nostrâ versus partes Scotiæ, nobis gratanter concesserit invenire, in auxilium guerræ nostræ ibidem, viginti homines ad arma, & totidem sagittarios equites, ad custus ipsius episcopi proprios, usque ad festum Purificationis beatæ Mariæ Virginis proximò futurum, super eadem guerrâ moraturos;

Nos, volentes indempnitati ipsius episcopi, nè ipse, aut successores sui, de hujusmodi onere inveniendo contra libertatem dicti episcopatûs, indebitè onerentur, et ne eadem libertas, eo quod ministri hospitii nostri, transeundo in comitivâ nostrâ versus partes prædictas, officia sua infra episcopatum prædictum & libertatem ejusdem exercuerunt, lædatur, aut aliqualiter violetur providere, volumus & concedimus quod id, quod dictus episcopus, sic ex tam merâ liberalitate suâ in præsente necessitate nostrâ concessit, aut id quod dicti ministri nostri sic, ratione officiorum suorum, infra episcopatum prædictum, contra libertatem ejusdem, transeundo in comitivâ nostrâ versus easdem partes, fecerunt, dicto episcopo aut successoribus suis non cedant in præjudicium, aut dictæ libertatis læsionem, nec in consequentiam trahantur in futurum, aliter quàm præteritis temporibus fieri consuevit.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Novum Castrum super Tynam, iv. die Decembris.

Per breve de privato sigillo.

De veniendo ad Regem.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.
Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Willielmo de Bohun comiti Norh't', salutem.

Quia, pro defensione necessariâ regni nostri, & expugnatione rebellium nostrorum de Scotiâ, jam agimus in terrâ Scociæ, sicut scitis; & nobiles & alii qui nobiscum jam sunt ibi ultrà instans festum Purificationis Beatæ Mariæ Virginis, juxta conventionem cum eis super hoc habitam, morari non habent; oportet etiam, ad ordinandum super negotio nostro Franciæ, circa dictum festum necessariè nos redire:

Et nisi pro defensione partium borialium dicti regni nostri armatam illuc potentiam dimittamus, invitentur Scoti, post reditum nostrum, dictum regnum hostiliter ingredi ad mala, quæ poterunt, perpetrandum, si non fuerit interim eorum potentia decurtata:

Nos, malis hujusmodi volentes occurrere, ac de vestris dilectione & strenuitate intimè confidentes, specialiùs quo possumus vos rogamus, quod in tanto necessitatis articulo velitis esse valoris nostri participes, & ad veniendum ad nos cum centum & viginti hominibus ad arma & sagittariis celeriter vos parare, ita quod sitis apud Novum Castrum super Tynam vicesimo quarto die Januarii proximò futuro, parati cum aliis fidelibus nostris ad equitandum in Scotiam, vel ad morandum super marchiam, prout tunc super hoc contigerit ordinari:

Et hoc, sicut de vobis confidimus, faciatis modis omnibus istâ vice, certi-

ficantes statim cancellarium & thesaurarios nostros, & alios de concilio nostro London' illud quod facere volueritis in hac parte: quibus mandavimus quod vobiscum, seu cum mittendis per vos, super morâ vestrâ per unum quarterium anni in dictis partibus faciendam, tractent melius quo poterunt & concordent, et nos ad gratitudinem vestram, quæ semper in necessitate sincerius comprobatur, talem considerationem habebimus quod debebitis meritò contentari.

T. R. apud Novum Castrum super Tynam, iv. die Dec'.

Per breve de privato sigillo.

Eodem modo mandatum est singulis comitibus & hominibus subscriptis, sub eadem data; videlicet,

Ricardo comiti Arundell', pro centum hominibus ad arma.

Willielmo de Clynton comiti Hunt', pro sexaginta hominibus ad arma.

Hugoni de Courteneye comiti Devon', pro sexaginta hominibus ad arma.

Laurencio de Hastyng comiti Pembr', pro quinquaginta hominibus ad arma.

Thomæ de Bello Campo com' Warr', pro quaterviginti hominibus ad arma.

Hugoni Daudele comiti Glouc', pro quaterviginti hominibus ad arma.

Johanni de Veer comiti Oxon', pro quadraginta hominibus ad arma.

Radulpho Basset de Drayton, pro quinquaginta hominibus ad arma.

Johanni le Cherleton, pro quinquaginta hominibus ad arma.

Nicholao de Cantilupo, pro quadraginta hominibus ad arma.

Henr' de Ferrar', pro quinquaginta hominibus ad arma.

Johanni Bardolf, pro quadraginta hominibus ad arma.

Roberto de Morle, pro quadraginta hominibus ad arma.

Jacobo Daudele, pro quadraginta hominibus ad arma.

Johanni de Grey de Rotherfeld, pro viginti hominibus ad arma.

Johanni de Wylughby, pro quindecim hominibus ad arma.

Thomæ de Berkele, pro quindecim hominibus ad arma.

Michaeli de Ponynges, pro decem hominibus ad arma.

Johanni de Segrave, pro quinquaginta hominibus ad arma.

Edwardo de Monte Acuto, pro quindecim hominibus ad arma.

Rogero de Grey, pro viginti hominibus ad arma.

Petro de Grandisono, pro quindecim hominibus ad arma.

Willielmo de Kerdeston, pro decem hominibus ad arma.

Johanni de Beauchamp, pro quindecim hominibus ad arma.

De faciendo justiciæ complementum hominibus de Ispannia.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 18. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Hugoni de Jebennis domino de Varroi & de Anton', locum nostrum tenenti in ducatu nostro Aquitaniæ, salutem.

In nostrum, non sine turbatione gravi, devenit auditum, quod cum quædam navis de Ispannia, sub treugæ pendentis & amicitiæ nostræ fiduciâ, venisset pacificè civitatem nostram Baion', quidam malefactores dictæ civitatis, armantes quandam galeam, insequebantur secretè dictam navem versus propria revertentem, & ipsam supra mare invaserunt hostiliter & ceperunt, interfectis omnibus hominibus existentibus in eadem; quod eo gravius mentem nostram exasperat, quo amicitia consanguinei nostri carissimi, illustris Regis Ispaniæ & subditorum suorum, nobis admodum est votiva, nec vellemus quod dissolutio treugæ nobis posset aliqualiter imputari:

Et ideò specialiter vos rogamus mandantes, quod super dicto facinore faciatis celerius quo fieri poterit, inquirere veritatem, & quos in hac parte culpabiles inveneritis, prout requirit delicti qualitas, castigari, & omnibus volentibus de dictis malefactoribus conqueri fieri festinæ justiciæ complementum.

Dat' apud Castrum super Tynam, v. die Decembr'.

De eodem negotio.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 18. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, majori, juratis, & centum paribus civitatis suæ Bàion', salutem.

In nostrum. &c *ut supra usque* imputari, *& tunc sic,*

Et ideò fidelitatis vestræ constanciam rogamus attentè, vobis nichilominus firmiter injungentes, quod de dictis malefactoribus, si ad dictam civitatem redeant, festinæ complementum justiciæ fieri faciatis; taliter super hoc vos habentes quod propter dictum facinus & subsecutum defectum justiciæ, capta treuga & speratus inter nos & Ispanos contractus amicitiæ minimè dissolvantur.

Dat' ut supra.

Super eodem negotio, littera excusatoria.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 18. d. in Turr. Lond.

REX, viris providis & discretis, alcaldis & consiliariis villæ de Castro in Ispannia, & aliis probis hominibus dictarum partium super maritima, salutem.

In nostrum, non sine turbatione, devenit auditum, quod cum nuper quædam navis dictarum partium, sub treugæ pendentis & amicitiæ nostræ fiduciâ, veniret civitatem nostram Baion', quidam malefactores dictæ civitatis armarunt secretè quandam galeam, & dictam navem versus propria revertentem, insequebantur supra mare, & eam invaserunt hostiliter & ceperunt, interfectis omnibus hominibus existentibus in eâdem; quod quidem facinus contra voluntatem nostram, novit Altissimus, est commissum, cum dictam treugam tenere velimus in omnibus, ut debemus, & amicitia continuo pacifica inter nostros subditos & subditos consanguinei nostri carissimi, illustris Regis Ispanniæ, nobis admodum sint votive:

Et ideò discretionem vestram ex corde rogamus, quatinùs id quod sic per dictos malefactores præter nostram voluntatem & scientiam est præsumptum, dictas treugam & amicitam non violet vel infringat, cum parati simus volentibus conqueri de dictis malefactoribus facere festinæ justiciæ complimentum, & alia quæ vobis sciverimus fore grata; et ad hoc faciendum, tam locum nostrum tenenti in ducatu nostro Aquitaniæ, quam fidelibus nostris dictæ civitatis nostræ Baion' per nostras dederimus litteras urgentes in mandatis.

Dat' apud Castrum super Tynam, v. die Decembr'.

Consimilis littera dirigitur alcaldis & consiliariis villæ de Verineo in com' Viscariæ, & aliis probis hominibus dictarum partium super maritima, & sub eâdem dâta.

Super cardinali, præbendario, adversario Regis adhærente.

A. D. 1341. An. 15 Edw. III.

Pat. 15 Edw. III. p. 3. m. 6. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod concessimus dilecto clerico nostro Willielmo de Kyldesby, omnia exitus & proficua de præbendâ de Thame, in ecclesiâ Beatæ Mariæ Lincoln', quæ quidem præbenda est cardinalis dicti de Peregoitz, qui contra nos adversario nostro Franciæ est adhærens, & quam eâ de causâ capi fecimus in manum nostram; provenientia, habenda, & percipienda quamdiù præbendam prædictam in manu nostrâ, ex causâ prædictâ, contigerit remanere, absque aliquo nobis indè reddendo.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Menros, xxvii. die Decembris.

Per literam de secreto sigillo.

Et mandatum est vicecomiti Oxoniæ quod præbendam prædictam, unà cum exitibus & proficuis ad eam spectantibus, quæ Rex in manum suam per ipsum vicecomitem capi mandavit, præfato Willielmo liberet, habendam juxta tenorem literarum Regis prædictarum;

Vult enim Rex præfatum vicecomitem indè erga Regem exonerari.

Teste ut supra.

Per eandem literam.

De eundo in nuncium apud Auntoyn juxta Turnacum.

A. D. 1342. An. 15 Edw. III. Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 2. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili patri H. eâdem gratiâ, episcopo Meneven', salutem.

Quia ad tractatum pacis, qui apud Auntoyn juxta Tornacum in crastino festi Purificationis Beatæ Mariæ Virginis, juxta condictum inter alligatos nostros pro nobis, & alligatos adversarii nostri de Francia indè factum, teneri speratur, habemus nuncios destinare; et videtur nobis & concilio nostro quod estis pro dicto negotio multum apti;

Specialiter vos rogamus, quod, omni excusatione cessante, velitis ad laborandum in dicto nuncio, unà cum aliis nostris fidelibus, quos ad hoc deputavimus, vos parare, & propter hoc cum festinatione venire London', ibidem cum illis de concilio nostro super hoc tractatur', & commissionem & informationem quæ propter hoc oportunè fuerint ab ipsis, unà cum expensis vestris, receptur': Et hoc nullatenus omittatis.

T. R. apud Meuros iv. die Januar'.

Per ipsum Regem & cons'.

Eodem modo mandatum est subscriptis seperatim; videlicet,

Magistro Johanni de Offord.
Magistro Simoni de Islep.
Willielmo Trussel.

De solutione vadiorum ad tempus differendâ, propter necessitatibus Regis.

A. D. 1342. An. 15 Edw. III. Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 5. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, Johanni de Ellerker, camerario suo Northwalliæ, salutem.

Quia, pro diversis debitis nostris, in quibus diversis creditoribus in partibus transmarinis, ex diversis causis, tenemur, acquietandis, ac etiam pro expeditione arduorum negociorum nostrorum, salvationem & defensionem regni nostri contingentium, magnam pecuniæ quantitatem necessariò habere nos oportet infra breve, per quod de vadiis & feodis quæ officiarii & ministri in dictâ terrâ Northwalliæ à nobis percipiunt, eis ad præsens commodè satisfacere non valemus;

Vobis mandamus quod solutionem hujusmodi vadiorum, & feodorum officiariorum & ministrorum qui alibi habent undè vivere possint, faciendam, ad tempus differatis, nisi ubi necessariò & pro commodo nostro hoc fore videritis faciend' quousque aliud indè duxerimus ordinandum: intentionis tamen nostræ existit quod præfatis officiariis & ministris de feodis & vadiis suis prædictis imposterum cum commodiùs poterimus, satisfiat:

Volumus insuper & vobis mandamus, quod hominibus in munitionibus castrorum ibidem morantibus, expensæ rationabiles super feodis superiorum suorum ministrentur.

T. R. apud Meurose x. die Januar'.

Per ipsum Regem.

De proclamando super sigillo Regis utendo in Northwalliâ.

A. D. 1342. An. 15 Edw. III. Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 5. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti de Kaernarvan', salutem. Quia intelleximus quod brevia judicialia & originalia, commissiones, ac diversa alia mandata, quæ sub sigillo nostro pro regimine terræ nostræ Northwalliæ deputato, consignari deberent, sub sigillis justiciarii nostræ terræ prædictæ, & ejus locum tenentis, & non sub dicto sigillo nostro, indies consignantur, in nostri præjudicium & contemptum manifestum:

Nos, nolentes talia nobis præjudicialia aliqualiter tolerare, tibi præcipimus firmiter injungentes, quod in villis mercatoriis, & aliis locis in balliva tuâ ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari facias quod omnes illi qui hujusmodi brevia, commissiones, & alia mandata quæ officium cancellarii & camerar' scaccarii concernunt, impetrare voluerint, ea sub sigillo nostro prædicto & non alio sigillo impetrent & recipiant feoda consueta indè solvendo, et quod nos omnia & singula brevia, commissiones & mandata hujusmodi sub alio sigillo quam nostro ibidem emanantia, billis & præceptis quæ ad officium justiciarii pertinent dumtaxat exceptis, *irrita* reputamus & nulla & nullus esse volumus *roboris, aut valoris: Et hoc sub* gravi forisfacturâ nostrâ nullatenus omittas.

T. R. apud Menrose x. die Januar'.

Per ipsum Regem & cons'.

Consimilia brevia diriguntur vicecomitibus subscriptis, sub eadem data; videlicet,

Vic' de Angleseye.
Vic' de Meryonnyth'.

Ad ducem Januensium de priscâ amicitiâ excolendâ; & de auxilio adversario non præstando.

A. D. 1342. An. 15 Edw. III. Claus. 15 Edw. III. p. 3. m. 1. d. in Turr. Lond.

REX, illustri Simoni Buccanigra, duci Januensium, populi defensori, suo & communitatis Januensis concilio, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Delectat regiam mentem nostram, illustrium sequelâ majorum, & nostrum majus debitum extimamus, ut, qui illis successimus in grandi jurium regalium potestate, succedamus eis etiam in virtute; specialiter, ut qui novos amicos quærere cupimus, de amicis, à nostris prædecessoribus antiquitùs adquisitis, quantum in nobis est, aliquem non perdamus; set regiâ illos gratiâ & munificentiâ conservemus.

Novimus siquidem quod nostri prædecessores, laudandæ memoriæ, in partibus transmarinis causam CHRISTI prosequentes & crucis, antecessores vestros, homines terræ vestræ, habuerunt, in suâ comitivâ, ad obsequia sibi unitos, viros amabiles, strenuos, & fideles.

Sumus etiam memores de recenti, à præteritorum, videlicet, tempore sex annorum, cum ad Terræ Sanctæ passagium per Romanam ecclesiam videretur intendi, ad quod intentio tota nostra, juxta debitum, aspirabat, quod rectores qui erant, & universitas terræ vestræ, tunc nobis, in Scotia constitutis, expressè per suas literas optulerunt, & per nuncium, specialiter ad nos missum, ad passagii præfati negotium aggregare se nobis, & cum galeis & nauticis vasis suis se nostris obsequiis in dicto passagio consentire, ut in passagii præfati negotio, sicut sui fecerant prædecessores, cum nostris nobiscum agerent grata DEO;

Quod excellentia nostra, adhuc hodiè in sinu tenens, certè tunc gratum habuit & acceptum.

Sicut enim finis est & exuberans plenitudo nostrorum affectuum in hoc mundo, quamcitò Gratia Divina concesserit, in terrâ, per infinitam misericordiam JESU CHRISTI, pro nostrâ redemptione, suæ mortis supplicio consecratâ, suique sanguinis effusione conspersâ, personam nostram videbitis, & habebitis opum, vobis communicandarum, & virium præparatione regalem, fraternâ tamen in CHRISTO mansuetudine socialem; ut, ubi CHRISTI vitam pro nobis positam esse cognoscimus, nostram pro illo ponere, suæ cum eo gloriæ participium, gaudeamus.

Demùm autem, cum pro nostris juribus prosequendis, nostrisque injuriis propulsandis, tempora occupaverint nos guerrarum, aliqui de districtualibus vestris & subditis, præteritæ veteris caritatis immemores, hosti nostro in nostris injuriis se junxerunt.

Nos verò, regio more nostro, meliùs memorantes antiquam vestrorum benivolentiam prædecessorum, quam novam aliquorum de vestris injuriam subsequentem, tunc putavimus, sicut & nunc putamus, quod per servitium aliquorum vestratum nostro adversario datus favor, non ab universitatis vestræ culpâ communi, set ab aliquorum culpâ venerat singulari;

Propter quod vobis duci, & vestro & communitatis Januensis concilio scripsisse recolimus & misisse, quod, ubi per vos fieret provisio opportuna, per vestrates contra nos talia de cætero non præsumi; quod, non obstantibus taliter attemptatis, nos, semper antiquam vestram benivolentiam intuentes, vestros mercatores districtuales & cives, sicut amicos speciales & caros, in locis nostræ potentiæ tractaremus.

Cumque posteà, non est annus, vestri ambassiatores & nuncii, ad nostram præsentiam venientes, pro parte vestrâ querelam exposuerint coram nobis, quod, subditi nostri, quidam, pro suis negotiis per mare Britanniæ navigantes, sex galeas hominum subditorum vestrorum, inventas in partibus Britanniæ supradictis, ceperunt in mercatorum dictarum galearum & ductorum illarum injuriam atque dampnum, & cujus dampni nuncii & ambassiatores præfati emendam à nostrâ excellentiâ petierunt.

Nos tamen, qui ad aliud, quam ad personalem & realem justitiam, de nostris subditis delinquentibus, vel debitoribus, aliàs faciendum minimè tenebamur, non ex aliquo debito, set ex nostræ liberalitatis indulto, eisdem nunciis & ambassiatoribus vestris pro emendâ optulimus dicti dampni librarum decem milia sterlingorum, solvendarum, tempore satis brevi, licet magna guerrarum onera nos gravarent:

Ad quod antiquæ amicitiæ vestræ cultura, & Flandrensium, nostrorum fidelium dilectorum, facta nobis cum instantiâ supplicatio, nos induxit;

Qui miramur de oblatione, per nos curialiter vobis factâ, vestræ gratitudinis non habuisse responsum; sæpè tamen taliâ admirationis est causa, non benè facta, missæ literæ præsentatio, vel remissæ.

Denique, quia continuandæ vestræ dilectionis & faciendæ liberalis satisfactionis prædictæ voluntatem habuimus & habemus, sicut habuit series literarum, per nos vobis aliàs directarum, præsentem literam, nostræ inten-

tionis hujusmodi relativam, iterùm ad cautelam providimus destinandam; & ut bonæ regiæ voluntatis per nos ad vos notitiam habeatis.

Volumus etenim quod in terris & locis, ad nos, citra & ultra mare, spectantibus, esse & conversari possitis, ad vestrum commodum & honorem, cùm eâ securitate quâ subditi nostri possunt.

Quod etiam posse vos facere curabimus, & quæremus in terris & locis consanguinitate & affinitate nobis principum conjunctorum, qui nobiscum prospera nostra condividunt, & nobis onera nostra fuerunt.

Vos semper rogantes, ac vobis amicabiliter suadentes, ut vestros velitis subditos ab hostis nostri favore, qui illi, cum DEI & nostra datur injuria, cohercere; isto præsertim tempore quo, novo DEI dono, justitiæ aratro culta dicitur terra vestra.

Licet autem regiam potentiam Dominus concesserit nobis magnam, nos non de potentiâ, set de justitiâ, facimus fundamentum; & ex eo confidere possumus, pro justitiâ quam habemus, quòd DEUS nostræ justitiæ sit adjutor, non timemus quid faciat, vel facere quærat homo, qui, sicut mundus novit, notoriè nobis hostis adversarius est injustè.

Nos amicitiam vestram volumus; quod nostram velitis optamus.

Nec scimus pro amicitiâ quis eligat odium; cum sit amicitiæ fructus, obsequium; set odii, nocumentum.

Hanc autem literam sequetur persona, per nos ad vos sine dilatione mittenda; cui nostræ voluntatis consciæ, ac oportunâ potestate suffultæ, plenam ex parte nostrâ poteritis credentiæ fidem dare.

Dat' apud Morpath, xxii. die Januarii.

Quod monachi & alii religiosi non excerceant mercandisas.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Pat. 16 Edw. III. p. 1. m. 39. d. in Turr. Lond.

REX, omnibus & singulis abbatibus Cistercien' ordinis, necnon magistro & omnibus & singulis prioribus ordinis Sancti Gilberti, ac omnibus aliis viris religiosis in comitatu Lincoln', salutem.

Ex relatu quorumdam fidedignorum intelleximus, quod vos lanam, coria, aliaque venalia per fratres vestros conversos in locis diversis prædicti comitatûs particulatim emi, & ea postmodum mercatoribus transmarinis & aliis, unà cum lanâ & corio vestris propriis vendi facitis; hujusmodi negociationes excercentes contra vestri ordinis debitum honestatis, et ad depauperationem civitatis nostræ Lincoln', aliarumque villarum nostrarum mercatoriarum in comitatu supradicto, per quod firmæ nostræ & consuetudines nobis debitæ, ad nostrum dampnum & jacturam manifestam nobis fraudulenter subtrahuntur, quod sustinere nolumus, sicut nec debemus.

Cum igitur hujusmodi exercitia in ordinis vestri scandalum & propriæ læsionem honestatis, necnon & præjudicium nostrum & dampnum dictarum civitatis & villarum cedant manifestum; vobis mandamus firmiter injungentes quod ab hujusmodi negociationibus decæterò penitùs desistatis, sciturì pro certo quod si secùs egeritis, nos manum correctionis ad hoc apponemus, prout Deo complacere crediderimus, per quod etiam non mediocriter vos sentietis gravatos.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Turrim London' primo die Febr'

De inquirendo super mensuris & ponderibus.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Pat. 16 Edw. III. p. 1. m. 40. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis Johanni de Mansergh clerico, Rogero de Sprotle, Nicholao de Appelby, & Johanni de Harum, salutem.

Sciatis quod cum in magnâ cartâ de libertatibus Angliæ contineatur, quod una mensura & unum pondus sint per totam Angliam, & etiam in quodam alio statuto, tempore domini E. quondam Regis Angliæ, avi nostri edito, similiter contineatur, quod nullus homo vendat per bussellum nisi sigillo Regis signatus, & standardo Regis concordatus existat; & quod ille qui convictus fuerit quod habeat duplicem mensuram, videlicet, unâm majorem ad emendum, & aliam minorem ad vendendum, imprisonetur ut falsator, & graviter puniatur.

Et pro eo quod res prædictæ post dicta stabilimenta tenta seu usa non fuerunt, ad grave dampnum populi, in statuto apud Westm' anno regni nostri Angliæ quartodecimo edito, extitit concordatum quod extunc una mensura & unum pondus esset per totam Angliam; & quod thesaurarius noster fieri faceret certos standardos de bussellis, lagenis, & ponderibus ereis, & eos mitti faceret per singulos comitatus ubi hujusmodi standardis antea usi non fuerint; & quod super hoc assignarentur duo probi & sufficientes in quolibet comitatu, & plures secundum quod comitatus fuerit magnus, ad supervidendum, tam infra libertates quam extra, quod hujusmodi mensuræ & pondera sint standardis concordantia, & quod habeant potestatem ad inquirendum, audiendum, terminandum, & puniendum omnes illos, quos in hâc parte culpabiles inveniri contigerit;

Et quod vicecomites ad mandata ipsorum sic assignatorum, dictos culpabiles recipiant, & in prisonâ detineant, quousque nobiscum finem fecerint; & quod quilibet, qui de illis qui in venditione seu emptione deliquerint, tam pro nobis quam pro se ipso, conqueri voluerint, audiatur; & quod hujusmodi assignati liberent extractas suas ad scaccarium quolibet anno in crastino Sancti Michaelis, & capiant pro expensis suis quartam partem de eo quod levare poterunt; & de tribus partibus residuis nobis respondeant; & de eo quod indè ante profrum ipsorum levari non poterit quarta pars eis ad scaccarium allocetur, & tres partes ad opus nostrum leventur.

Nos, volentes statuta prædicta in omnibus & singulis suis articulis inviolabiliter observari, assignavimus vos, tres, & duos vestrum, justiciarios nostros ad supervidendum in comitatu Eborum, tam infra libertates quam extra, quod hujusmodi mensuræ & pondera standardis sint concordantia; & ad inquirendum per sacramentum proborum & legalium hominum ejusdem comitatûs, per quos rei veritas melius sciri poterit, de nominibus illorum qui hujusmodi mensuris & ponderibus, standardis non concordantibus, seu mensuris dupplicibus in emptionibus & venditionibus usi fuerint, & de toto facto plenius veritatem, & ad querelas omnium & singulorum, tam pro nobis quam pro seipsis in hâc parte conqueri volentium, audiendum, ac omnès illos quos in hâc parte culpabiles inveniri contigerit, prout convenit, puniendum, necnon ad dictum negocium audiendum & terminandum, secundum formam statutorum prædictorum.

Et ideò vobis mandamus quod ad certos dies & loca quos vos, tres vel duo vestrum ad hoc provideritis, mensuras & pondera hujusmodi in comitatu prædicto supervideatis, & inquisitiones prædictas capiatis, ac querelas hujusmodi, necnon totum negotium prædictum audiatis & terminetis in formâ prædictâ, facturi indè quod ad justic' pertinet secundum formam statutorum prædictorum; salvis nobis amerciamentis & aliis ad nos indè spectantibus;

Mandavimus enim vicecomiti nostro comitatûs prædicti, quod ad certos dies & loca quos vos, tres vel duo vestrum ei scire faciatis, venire faciat coram vobis, tribus vel duobus vestrum, tot & tales probos & legales homines de ballivâ suâ in comitatu prædicto, tam infra libertates quam extra, per quos rei veritas melius sciri poterit & inquiri.

Nolumus tamen quod præjudicium clerico mercati nostri, quoad officium suum faciendum cum ad partes illas venerit, seu dominis libertatum, quoad libertates suas, prætextu præsentis commissionis nostræ, nullatenus generetur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Dunstaple, x. die Februarii.

Per cons'.

De benevolentiâ civitatis Coloniæ.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 38. d. in Turr. Lond.

REX, prudentibus viris, & amicis suis dilectis, judicibus, scabinis, consulibus, & universitati, civitatis Coloniæ, salutem.

De profusâ benivolentiâ, quam nobis pluriès ostendistis, & jam ultimò, sicut literæ vestræ nobis missæ commemorant, inducendo creditores nostros, concives vestros, nè pignora nostra, sibi, pro quibusdam pecuniarum summis, quarum solutionis terminus præterit, obligata, venditioni ducerent exponenda, vobis gratias referimus speciales:

Reputantes nos ex hoc & aliis vobis multipliciter obligatos, & desiderantes vobis reddere vices gratas.

Et dolemus nimis, nè dicamus erubescimus, quòd dicta solutio suo tempore, sicut credidimus, non est facta.

Et ideò, redeuntes nuper de Scotiâ, audito quòd nuncii vestri diu propter hoc expectaverant in Angliâ, turbati fuimus; & statim scribi fecimus magistro Paulo de Monte Florum, & quibusdam mercatoribus nostris in Flandriâ, ut, computato cum dictis creditoribus nostris de eo quod nos eis debere constiterit, solutionem habere faciant celerem & completam.

Quamobrem specialiùs, quo possumus, vos rogamus quatenùs dictos concives vestros adhuc velitis, si placet, inducere, ut à monitionibus & querelosis clamoribus, contra nos & nostros faciendis, & à distractione dictorum pignorum velint ad tempus modicum gratiosè desistere, & solutionem à dictis mercatoribus acceptare.

Et patientia, quam in nobis habuerint, si DEUS nobis prosperari dederit non erit eis sterilis, set fœcunda.

Dat' apud Westm', xiv. die Februarii.

Ad Regem Majoricarum, super matrimonio & ligâ.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 38. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO Principi, domino Jacobo, Dei gratiâ, Regi Majoricarum, comiti Rossilionis & Ceritaniæ, ac domino Montispessulani, consanguineo suo carissimo, Edwardus, eadem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & dominus Hiberniæ, salutem, & votivis semper successibus gloriari.

Serenitatis vestræ literas recepimus, inter alia continentes quod, licet gratum vobis fuisset quod matrimonium inter filios nostros sortitum fuisset effectum, nè tamen dotis solutio pro filiâ nostrâ nobis videatur nimiùm onerosa, placeret vobis ut, prætermisso tractatu dicti matrimonii, tractaretur ulteriùs de ligâ, inter vos & nos firmiter ineundâ, & quod mitteremus ad vos personam certam, cum potestate sufficienti ad tractandum & concordandum super ipsâ ligâ.

Et quidem, de tam gratâ missione vestrâ, vobis grates & gratias referimus cordiales.

Et reverà, tàm matrimonium, quàm liga prædicta, nobis admodum sunt votiva;

Set, tempore adventûs literarum vestrarum prædictarum, agentes eramus in guerrâ nostrâ Scotiæ; cui, per Dei gratiam, finem honorificum imponere credimus & festinum.

Et ibi, propter absentiam quorumdam nobilium & conciliariorum nostrorum existentium in Angliâ, non potuimus commodè, absque majori deliberatione, congruam facere responsivam; set, venientes in Angliam, hæc coram nobilibus, & aliis de concilio nostro, proponi fecimus: de quorum consilio unum de nostris, providum & discretum, ad tractandum & concordandum vobiscum super dictâ ligâ, cum pleno mandato, ad vos ordinavimus in proximo transmittendum; parati vobis facere quod decuerit juxta vires.

Quamobrem regalem excellentiam vestram totis affectibus rogitamus quatinùs, ponderantes qualiter ad repellendas injurias institutæ sunt à Deo regum & principum potestates, velitis, ad propulsandas illatas nobis injurias, toti mundo notorias, nobis, immò per hoc vobis, & cunctis Christicolis, opem ferre, & super dictâ ligâ gratiùs, quo poteritis, consideratis incumbentibus nobis prolixis oneribus, concordare;

Sciturì quod jam, de grato consensu principum & fidelium nostrorum regni nostri Angliæ, quos, laudetur Altissimus, ad hoc invenimus benivolos & paratos, progressum nostrum versus partes Franciæ validum ordinamus, quem, sub spe divini subsidii, & amicorum fiduciâ, prosequemur in dierum longitudine.

Valeat & vigeat regia vestra celsitudo.

Dat' apud Westm', xiv. die Februarii.

Ad Philippum de Castris, baronem de Aragonia.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 38. d. in Turr. Lond.

REX, nobili Philippo de Castris, baroni de Aragonia, amico suo dilecto, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Gratæ nobis admodùm venerunt nobilitatis vestræ literæ, per quas, ad propulsandum illatas nobis injurias, vos & posse vestrum, optentu justitiæ, tam magnanimiter & amicabiliter optulistis: in quo militarem animum benè dispositum ostenditis vos habere; & propter hoc familiaris vestri notitia nobis est valdè desiderabilis & votiva.

Nobilitatem igitur vestram ex corde rogamus quatenùs nobiscum fœdus & amicitiam inire velitis; & penes magnificum principem, dominum Regem Aragoniæ, interponere partes vestras, cum efficaciâ, ne contra nos adversario nostro Franciæ faveat vel succurrat; immò, consideratione notoriæ justitiæ, quam habemus, nobis velit facere quod decebit; & nos vobis propter hæc gratam repromittimus repensivam, ita quod, exemplo vestri, plus animabuntur alii ad defendendum justitiam, & injuriam repellendum.

Dat' apud Westm', xiv. die Februarii.

Ad dominum Glasco de Alagon.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 38. d. in Turr. Lond.

REX, nobili Glasco d'Alegon, domino de Pina, amico suo dilecto, salutem.

De literis vestris amicabilibus nobis missis, & de mansuetudinis gratiâ, quam Willielmo de Pulcro Monte militi, & sociis suis, propter quoddam homicidium in loco vestro de Pina commissum, carceri mancipatis, pro eo quod ambassiatores nostros se dicebant, nostri consideratione fecistis, grates vobis referimus speciales.

Affectionem vestram plurimùm acceptantes; pro quâ faceremus libentissimè quæ sciverimus vobis grata.

Ipsos igitur incarceratos, cùm sint Anglici, vestræ recommendamus propitiationis manibus ex affectu; cum quibus, prout licitum fuerit, velitis, petimus, agere gratiosè.

Dat' apud Westm', xiv. die Februarii.

Pro Johanne duce Britanniæ, de comitatu Richmundiæ concesso.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Pat. 16 Edw. III. p. 1. m. 35. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod ob *affectionem gratam, quam illustris Johannes dux Britanniæ, & comes de Monte Forti, consanguineus noster* carissimus, nobis ostendit nobis contra Philippum de Valesio, adversarium nostrum, adhærendo;

Dedimus & concessimus eidem comiti pro nobis & hæredibus nostris, comitatum Richemundiæ, habendum & tenendum, cum castris, villis, hamelettis, feodis *militum*, advocationibus ecclesiarum, abbatiarum, hospitalium, capellarum, & *aliarum domorum religiosarum*, wardis, maritagiis, releviis, escaetis, piscariis, parcis, boscis, warrennis, feriis, mercatis, libertatibus, liberis consuetudinibus, servitiis, tàm liberorum tenentium quàm nativorum, & omnibus aliis ad dictum comitatum Richemundiæ qualitercumque & ubicumque spectantibus sive pertinentibus, eodem modo quo *claræ memoriæ* Johannes, nuper dux Britanniæ & comes Richemundiæ, eundem tenuit comitatum, quosque eidem duci de terris, ad valorem dicti comitatûs, quæ per ducem sint rationabiliter acceptandæ, in regno Franciæ fecerimus provideri:

Ita quod satisfacto præfato duce de dictis terris ad valorem dicti comitatûs, idem comitatus, cum omnibus pertinentiis suis *prædictis*, ad nos & hæredes nostros *integrè revertatur*.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westm', xx. die Februarii.

Per ipsum Regem.

De navibus arestandis pro passagio ad partes Britanniæ.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 47. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis, admirallis, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, dominis, magistris & marinariis navium, & aliis fidelibus suis, tàm infra libertates quàm extra, ad quos, &c. salutem.

Quia, pro passagio fidelium nostrorum quos ad partes Britanniæ, ex urgentibus causis, in proximo missuri sumus, certum numerum navium celeriter volumus congregari, ac de fidelitate & circumspectione dilectorum servientum nostrorum ad arma, Walteri de Derleston, Rogeri Power, & Thomæ Ursewyk, confidentes, assignavimus ipsos, conjunctim & divisim, ad quadraginta naves, quadraginta dolia vini & ultra portantes in singulis portubus & locis, tàm infra libertates quàm extra, à portu Magnæ Jernemuth', usque portum Novi Castri super Tynam, & in eodem portu, sine dilatione arestandum, & dupplici eskippamento muniendum.

Easque, sic munitas, apud portum de Orewell, cum omni festinatione, venire faciendum, ita quod sint ibidem die Mercurii proximò post diem Dominicam, in Ramis Palmarum, proximò futuram, ad ultimum, de victualibus & aliis necessariis inibi muniendas & parandas pro passagio supradicto;

Damus enim præfatis Waltero, Rogero, & Thomæ, & eorum cuilibet,

plenam, tenore præsentium, potestatem capiendi & arestandi omnes illos, quos in præmissis invenerint vel inveneril contrarios seu rebelles, & prisonis nostris committendi, ibidem moraturos quousque aliud de eis duxerimus demandandum;

Et ideò vobis mandamus quod eisdem Waltero, Rogero, & Thomæ, & cuilibet eorum, in omnibus & singulis præmissis faciendis & exequendis, intendentes sitis, consulentes, & auxiliantes, quotiens iidem, Walterus, Rogerus, & Thomas, vel eorum aliquis, vobis vel alicui vestrûm scire fecerint vel fecerit, ex parte nostrâ:

Et vos, præfati vicecomites, omnes illos quos per dictos Walterum, Rogerum, & Thomam, vel aliquem eorum, propter contrarietatem vel rebellionem, capi contigerit, & vobis liberari, ab eisdem Waltero, Rogero, & Thomâ, vel eorum aliquo, recipiatis, & eos in prisonis nostris salvò custodiri faciatis in formâ antedictâ.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westm', xx. die Februarii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo assignantur Walterus de Betele serviens Regis ad arma, & Thomas de Ursewyk, ad sexaginta naves in singulis portubûs in locis, ab ore aquæ Thamisiæ usque portum Magnæ Jernemuthæ, & in eodem portu arestandum, & usque dictum portum de Orewell venire faciendum in formâ prædictâ. Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Quod nullus comes, baro, miles seu alius homo ad arma, extra regnum se transferat.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.
Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 37. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus London', salutem. Præcipimus vobis firmiter injungentes, quod per totam ballivam vestram, in singulis locis ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari & ex parte nostrâ inhiberi faciatis, ne quis comes, baro, miles, seu alius homo ad arma, extra regnum nostrum, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, se transferat, absque licenciâ nostrâ speciali; & omnes illos quos post proclamationem hujusmodi extra regnum nostrum transeuntes inveneritis, unà cum armaturis & aliis rebus suis arestari, & salvò & securè custodiri faciatis, quousque aliud à nobis indè habueritis in mandatis;

Et de nominibus illorum quos sic arestaveritis, ac de armaturis & aliis rebus suis, & quæ & cujusmodi fuerint ac de toto facto vestro in hâc parte, nos de tempore in tempus in cancellariâ nostrâ sub sigillis vestris reddatis distinctè & apertè certiores.

T. R. apud Westm', xx. die Febr'.

Per ipsum Regem & cons'.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam.

De protectione, pro comite de Murref.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.
Pat. 16 Edw. III. p. 1. m. 35. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis, & fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quòd suscepimus in protectionem & defensionem nostram, necnon in salvum & securum conductum nostrum, Johannem comitem de Murref de Scotiâ veniendo, cum decem hominibus equitibus, & eorum garcionibus, & hernesiis, infra regnum nostrum Angliæ, ibidem morando, & versus partes Franciæ transeundo, & exindè pro voluntate suâ redeundo; & ideò vobis mandamus, &c. *prout in cæteris de protectione literis.*

In cujus, &c. usque ad festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, duraturas.

Teste Rege apud Westm', xxii. die Februarii.

Per breve de privato sigillo.

Pro burgensibus civitatis de Vasatesio, de non alienando à coronâ Angliæ.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.
Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 32. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Regiam decet majestatem illis favorem & gratiam impartiri, quos benemeritos noverit & obsequiis invenerit promptiores.

Volentes igitur, dilectos & fideles nostros, burgenses & communitatem civitatis nostræ de Vasatesio, infra ducatum nostrum Aquitaniæ, qui erga nos, & progenitores nostros, quondam Reges Angliæ, benè & fideliter se gesserunt, temporibus retroactis, regiis attolli favoribus, concessimus eis pro nobis, &c. *prout in consimilibus de non ponendo extra manum Regis, literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxiv. die Februarii.

Consimiles literas habent consiliarii & universitas castri & villæ de Salvâ Terrâ infra ducatum Regis Aquitaniæ, sub eadem datâ.

Pro civibus civitatis Vasatesii.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.
Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 32. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Attendentes grata & utilia obsequia, quæ dilecti & fideles nostri, cives, habitatores, & communitas, civitatis nostræ Vasatesii, nobis & progenitoribus nostris, non sine laboribus & sumptibus onerosis, retroactis temporibus, impenderunt, sperantesque, per ipsorum auxilii promptitudinem, negotia nostra in partibus illis posse multipliciter prosperari;

Ac volentes proindè dictos cives, habitatores, & communitatem, regiis attolli favoribus, ut ipsi ad obsequia nostra futuris temporibus reddantur promptiores, concessimus eis quod ipsi, super solutione custumæ vinorum suorum apud castrum nostrum Burdegaliæ, ita liberi existant, sicut habitatores villæ Marmandiæ in solutione custumarum vinorum suorum jam existunt, & ante hæc tempora esse consueverunt.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxviii. die Februarii.

De hominibus ad arma in Hiberniâ eligendis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.
Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 43. in Turr. Lond.

REX, justiciario Hiberniæ, vel ejus locum tenenti, & fratri Johanni Larcher priori hospitalis Sancti Johannis Jerusalem' in Hiberniâ, salutem.

Quia passagium nostrum versus partes transmarinas, tam pro defensione regni nostri Angliæ quam pro recuperatione jurium nostrorum, manu forti ordinavimus in proximo, Deo duce; &, eâ de causâ, multitudinem armatorum oportet necessariò nos habere;

Vobis mandamus quod centum homines ad arma de fortioribus, validioribus, decentioribus, & melioribus hominibus terræ nostræ Hiberniæ, ac nongentos hobelarios armis competentibus benè & sufficienter munitos, in eâdem terrâ, cum celeritate quâ fieri poterit, eligatis, arraietis, & ipsos armis & aliis necessariis muniri faciatis; ita quod prædicti homines, tam armati quam hobelarii, electi, arraiati, & ad plenum muniti, ut est dictum, prompti sint & parati cum vos, vel aliquem vestrum, & ipsos fecerimus præmuniri, in obsequium nostrum, prout tunc ordinabimus, profecturi.

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum ac expeditionem negociorum nostrorum diligitis, modis omnibus faciatis.

T. R. apud Turrim London', x. die Marc'.

Per ipsum Regem & cons'.

De castris & munimentis, infra ducatum Britanniæ, pro receptaculo Regis concedendis.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 44. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum inter nos & Almaricum de Cluzon, tutorem & custodem Johannis filii & hæredis Johannis ducis Britanniæ & comitis de Monte Forti, inter alia sit concordatum, quod omnia villæ, burgi, castra, fortalitia, & portus maris, in ducatu Britanniæ, nobis tradantur & liberentur, custodienda per nos & nostros, pro receptamento & securitate nostri, & hominum nostrorum, ac salvatione partium illarum, durante guerrâ in partibus illis motâ, prout in quadam indenturâ, indè inter nos & prædictum Almaricum confectâ, pleniùs continetur;

Nos, de fidelitate dilecti & fidelis nostri, Walteri de Manny, pleniùs confidentes, assignavimus & deputavimus ipsum ad omnia villas, burgos, castra, fortalitia, & portus maris, nobis in eodem ducatu, juxta conventiones prædictas, liberanda, quæ pro nobis & nostris oportuna & necessaria viderit, nomine nostro recipiendum, & salvò & securè custodiendum, & custodiri faciendum, quousque aliud indè duxerimus ordinandum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', x. die Martii.

Per ipsum Regem.

De thesauro Regi per ducissam Britanniæ mutuando.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 44. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Noveritis nos recepisse de Johannâ ducissâ Britanniæ & comitissâ de Monte Forti, & Almarico de Cluzon, tutore & custode Johannis, filii & hæredis Johannis ducis Britanniæ & comitis de Monte Forti, de monetâ currente in ducatu Britanniæ, ad valentiam mille librarum sterlingorum, per manus dilecti & fidelis nostri, Walteri de Manny, in partem solutionis thesauri, nobis per ipsos, ducissam & Almaricum, juxta conventiones inter nos & ipsum Almaricum initas, mutuandi;

Ad quas quidem mille libras, præfatis ducissæ & Almarico, vel eorum alteri, fideliter solvendas, obligamus nos, & hæredes nostros, per præsentes; quibus sigillum nostrum apponi fecimus in testimonium præmissorum.

Dat' apud Westm', x. die Martii.

Per ipsum Regem.

De monetariis in Britanniam mittendis.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Ed. III. m. 44. in Turr. Lond.

REX, universis, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nos, de assensu nunciorum Britanniæ, ad nos in Angliam destinatorum, mittamus quosdam monetarios ad easdem partes Britanniæ, pro monetâ in eodem ducatu, pro sustentatione hominum nostrorum ibidem, in obsequium nostrum venturorum, cudendâ;

Volumus & concedimus pro nobis & hæredibus nostris, quod cussio hujusmodi, duci, seu ducissæ, aut hominibus dicti ducatûs Britanniæ, non cedat in præjudicium, nec ab aliis trahatur in consequentiam in futurum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', x. die Martii.

Per ipsum Regem.

De monetâ cudendâ in Britannia.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 44. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nobilis vir Almaricus de Cluzon, tutor & custos Johannis, filii & hæredis Johannis ducis Britanniæ, & comitis de Monte Forti, juxta conventiones, inter nos & ipsum initas, mille libras sterlingorum, aut valorem eorundem, in aliâ monetâ, currente in Britanniâ; vel, si tantam monetam, unde dictas mille libras sterlingorum supplere poterit, non habeat, residuum in platâ argenteâ, dilecto & fideli nostro Waltero de Manny, quem jam ad partes Britanniæ in obsequium nostrum transmittimus, ad opus nostrum mutuò liberare promiserit;

Ita quod nos, si hujusmodi plata præfato Waltero liberata fuerit, certos monetarios ad dictas partes Britanniæ mittere possimus, pro monetâ de dictâ platâ, quousque dictæ mille libræ sterlingorum integrè fuerint persolutæ, cudendâ;

Et quod moneta aliqua in eodem ducatu Britanniæ, postquàm de prædictâ monetâ, sic cussâ, aut de sterlingis, vel aliâ monetâ, sic liberandâ nobis, aut prædicto Waltero, nomine nostro, de mille libris sterlingorum satisfactum fuerit, per nos, seu dictos monetarios nostros, nisi de voluntate, licentiâ, & assensu prædicti ducis & ducissæ uxoris ejus, vel dicti Almarici, non cudatur;

Volumus & concedimus pro nobis, & hæredibus nostris, quod monetam aliquam, à tempore quo mille libræ sterlingorum, de dictâ platâ sic cussâ, & de sterlingis, vel aliâ monetâ sic liberandâ, nobis aut præfato Waltero, nomine nostro, solutæ fuerint, cudere non faciemus, nec cudi permittemus, nisi ex voluntate prædictorum ducis & ducissæ, aut prædicti Almarici, sicut prædictum est;

Et quod cussio prædicta eisdem duci aut ducissæ, aut eorum hæredibus, seu hominibus ducatûs prædicti, non cedat in præjudicium, nec trahatur in consequentiam in futurum.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xv. die Martii.

Ad cardinalem, pro Edwardo Rege Scotiæ, super episcopis promovendis.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Rom. 16 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PATER reverende & amice carissime. Quia, consideratione magnifici principis, fidelis & consanguinei nostri carissimi, Edwardi, Regis Scotiæ, super hoc specialiter nos rogantis, domino Summo Pontifici per nostras jam mittimus supplicatorias speciales;

Ut, venerabilibus viris, magistro Maculmo de Incheffery, Dunkelidensis, & fratri Martino de Ergaill, Ergialensis, ecclesiarum electis, negotium electionum suarum in Romanâ curiâ, ut dicitur, prosequentibus, qui pro nobis & parte nostrâ, sicut ex laudabili testimonio dicti Regis accepimus, zelârunt hactenus, juxta vires, se exhibere;

Dignetur misericorditer gratiosam amicitiam vestram ex corde rogamus, quatinus dictos electos, nostri consideratione, recomendatos habere velitis, & electionum suarum negotium penes dictum dominum Summum Pontificem efficaciter, si placuerit, promovere.

Dat' apud Westm', xx. die Martii.

Salvus conductus pro nunciis David de Brus, de pace vel induciis tractaturis.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Scot. 16 Edw. III. m. 15. in Turr. Lond.

REX, justitiariis, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, & aliis universis fidelibus suis, per regna Angliæ & Scotiæ constitutis, infra libertates & extra, ad quos, &c. salutem.

Quia venerabilem patrem,

Adam episcopum Breghin'.
Patricium comitem Marchiæ.
Willielmum de Douglas, } *milites.*
Thomam de Carnoto, }
Willielmum Bullok.

& eorum tres, vel quatuor, quos adesse contigerit, ad quæcumque loca Angliæ vel Scotiæ, nostræ ditioni seu potestati subjecta, unà cum centum equitibus, & ducentis personis aliis, & eorum equis & hernesiis, cujuscumque conditionis vel statûs extiterint, secum venientibus;

Ad tractandum nobiscum, seu cum deputatis, vel deputandis, à nobis in hâc parte, ex parte David de Brus, & aliorum sibi adhærentium, adversariorum nostrorum de Scotiâ, super pace finali seu treugâ, recepimus in protectionem & defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum conductum nostrum, liberè veniendo infra dicta loca, ibidemque morando, ac exindè redeundo;

Vobis & cuilibet vestrûm, in fide & fidelitate, quibus nobis tenemini, & sub pœnâ vitæ & membrorum, & omnium aliorum, quæ forisfacere potestis erga nostram regiam dignitatem, firmiter injungimus & mandamus, &c. *prout in consimilibus de protectione literis.*

In cujus, &c. usque ad festum Pentecostes proximò futurum, duraturas.

Teste Rege apud Westm', xx. die Martii.

Per ipsum Regem.

REX, justiciariis, vicecomitibus, &c. *ut supra usque ibi,* salutem, *& tunc sic.*

Quia, venerabilem in CHRISTO *patrem, Adam, Permissione Divinâ, episcopum Breghinensem, &c. ut supra usque ibi, fueritis requisiti, & tunc sic, sumptibus nostris habere faciatis, &c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De scrutando homines cum litteris suspectis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.
Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 35. d. in Turr. Lond.

REX, majori & vicecomitibus London', salutem. Quia intelleximus quod in regno nostro Angliæ sunt quamplures exploratores secretorum negotiorum nostrorum, & alii qui mittunt litteras in Franciam & alibi, ad præmuniendum inimicos nostros, ad magnam consolationem ipsorum inimicorum, ac nostri præjudicium manifestum:

Nos, volentes periculis, quæ ex hoc evenire poterunt, obviare, vobis mandamus, firmiter injungentes, quod omnes illos, qui ad portum prædictum pro passagio habendo declinaverint, vel infra regnum nostrum ibidem venerint, de quibus suspitio aliqua haberi poterit, diligenter scrutari, & omnes litteras de credentiâ & alias, quas per scrutinium hujusmodi suspectas inveneritis, penes vos capiatis, & eas nobis in cancellariâ nostrâ cum omni festinatione mitti; & corpora illorum, qui litteras illas detulerint, salvò & securè custodiri faciatis, donec aliud de eis duxerimus demandandum.

Et hoc, sub gravi forisfacturâ nostrâ, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Westm', xx. die Martii.

Per ipsum Regem.

De hobelariis in Hiberniâ eligendis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.
Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 43. in Turr. Lond.

REX, justiciario suo Hiberniæ, vel ejus locum tenenti, & fratri Johanni Larcher, priori Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem' in Hiberniâ, salutem.

Cum nuper per breve nostrum mandaverimus vobis, quod nongentos hobelarios unà cum aliis hominibus ad arma, in dictâ terrâ nostrâ Hiberniæ celeriter eligeretis & arraiaretis, & ipsos benè & competenter muniri faceretis, quod prompti sint & parati ad proficiscendum in obsequium nostrum versus partes transmarinas, juxta mandata nostra, vobis super hoc dirigenda;

Vobis quibusdam de causis committimus & mandamus quod de dictis nongentis hobelariis eligi & triari, sexcentos *hobelarios numeri prædicti,* & eos armis, equis, & aliis necessariis benè & *competenter muniri faciatis;*

Ita quod ipsi sexcenti hobelarii unà cum hominibus *ad arma prædictis,* prompti sint & parati ad progrediendum in obsequium nostrum, cum vos super hoc fecerimus præmuniri.

Et hoc nullo modo omittatis.

T. R. apud Turrim London', xx. die Marc'.

Per ipsum Regem & cons'.

De navibus arestandis, pro passagio comitis Northamptoniæ ad partes Britanniæ.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.
Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 42. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo Johanni de Watenhull, ad naves, pro obsequio nostro, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes occidentales arestandis assignato, salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quod de portu in portum, in locis ubi meliùs expedire videritis, vos transferatis, & omnes naves, quadraginta dolia & ultra portantes, quas in portubus & locis prædictis inveniri contigerit, sine dilatione arestari, & magistris & marinariis muniri faciatis, & sufficientem securitatem de dominis & magistris navium earumdem capiatis, quod naves illas in portu de Portesmuth die Mercurii proximò post Crastinum Clausi Paschæ, proximò futurum, sub forisfacturâ earumdem, habebunt promptas & paratas pro passagio dilecti & fidelis nostri, Willielmi de Bohun comitis Norhampton', & aliorum magnatum, ad partes Britanniæ profecturorum:

Et vos ipsi omnem diligentiam quam poteritis, apponatis, quod omnes naves prædictæ dicto Crastino apud dictum portum de Portesmuth ducentur in formâ prædictâ;

Et hoc, sicut gravem indignationem nostram evitare, & vos ipsos erga nos indempnes servare volueritis, modis omnibus faciatis.

Teste Rege apud Eltham, xxvii. die Martii.

Consimilia brevia diriguntur Richardo de Cortenhale servienti Regis ad arma.

De curialiter pertractando nuncium Regis Castellæ.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.
Pat. 16 Edw. III. p. 1. m. 27. in Turr. Lond.

REX, omnibus amicis & subditis suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod nos, volentes securitati dilecti nobis, Benedicti Fernandi, qui nuper in placido nobis nuncio, magnifici principis, domini Regis Ispanniæ, consanguinei nostri carissimi, ad nos venit, prout convenit, providere, suscepimus eum, servientes, & bona sua, in protectionem, defensionem, & salvam gardiam nostram:

Et ideò vos amicos rogamus, vobisque subditis injungimus & mandamus, quòd eundem Benedictum, tam in terrâ, quam in mari, cum per vos transierit, amicabiliter pertractetis, sibique velud fideli nostro, humanitatis debitum impendatis, non inferentes, nec, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes eidem in personâ, in familiâ, vel in bonis suis, dampnum, injuriam, molestiam, aut gravamen; &, si quid sibi forisfactum fuerit, id faciatis celeriter & debitè reformari.

In cujus, &c. usque ad festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum, duraturas.

Dat' apud Eltham, xxviii. die Martii.

Ad Regem Castellæ, super pace cum adversario de Francia.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.
Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 28. d. in Turr. Lond.

SEREMISSIMO principi, domino Alphonso, DEI gratiâ, Castellæ, Legionis, &c. [Regi] consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. votivis semper & victoriosis gloriari successibus, cum salute.

Serenitatis vestræ literas lætâ manu recepimus, per quas, inter alia, reformationem pacis cum adversario nostro de Franciâ multùm amicabiliter suasistis: & de ordinando celeri remedio, super faciendâ restitutione quorundam bonorum, de subditis vestris per subditos nostros injustè captorum & in custodiâ constabularii nostri castri de Malo Leone existentium, nos rogâstis.

Et quidem, inter preces quorumcumque principum, preces vestræ sunt specialiter nobis caræ; quibus, pro bono publico, super dictâ reformatione pacis, condescendere volumus quantum poterimus cum honore; quem etiam vos ipsi cupitis, ut confidimus, conservare.

Et novit DEUS quòd semper pacem bonam quæsivimus; quam etiam libenter recepissemus, cum detrimento non modico juris nostri: set satis novit, ut credimus, vestra sublimitas quod dictus adversarius noster sic est in elationis spiritu induratus, quòd ejus animus hactenus non potuit ad aliquam viam pacis rationabilem inclinari.

[Et quamvis] per diversos tractatus, per trussas & ambages, nos diu pro-

traxit sine fructu, adhuc [tamen,] consideratione vestri, sicut aliàs fecimus, tractatum pacis volumus resumere; & propter hoc nostros mittere nuncios, in instanti, Quindena Paschæ, ad locum, inter alligatos nostros & suos super hoc concordatum; ita quod in nobis, quin fiat bona pacis reformatio, non restabit.

Quantum autem ad bona dictorum subditorum vestrorum, districtè mandavimus constabulario dicti castri nostri de Malo Leone, ut dicta bona subditis vestris restituere faciat indilatè.

Nam reverà pungit interiùs mentem nostram, quando dampna talia vestris subditis per nostros subditos inferuntur, & libenter faciemus damp-nificatis hujusmodi, cùm super hoc conqueri voluerint, complementum justitiæ cum favore.

Undè petimus quod ea, quæ sic forsitan alterutrim per subditorum insolentiam attemptari contigerit amicitiam inter nos non attenuent; set innitatur mutuò facinorosos tales urgentis animadversionis mucrone percellere, ut nedum inter vos & nos, set inter vestros & nostros subditos, valeat & vigeat dilectionis & communionis pacifica pulchritudo; ad quod offerimus ex animo nos paratos.

In felicitate votivâ valeat diutissimè regia vestra celsitudo.

Dat' apud Eltham, xxviii. die Martii.

Episcopus Dunolmensis & alii assignantur ad tractandum super pace, vel treugâ cum Scotis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Rot. Scot. 16 Edw. III. m. 14. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos præsentes literæ pervenerint, salutem.

Noveritis quòd nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris,

R. Dunolmensis episcopi,
Henrici de Lancastria, comitis Derbiæ, consanguinei nostri,
Radulphi de Nevill,
Johannis de Stryvelyn,
Willielmi de Careswell, custodis villæ nostræ Berewici super Tuedam,
Walteri de Creyk, &
Roberti de Maners,

pleniùs confidentes; ipsis, sex, quinque, quatuor, tribus, & duobus eorum, quorum præfatum comitem unum esse volumus, ad tractandum, concordandum, componendum, transigendum, & pacificandum, pro nobis & nostro nomine, cum David de Brus & aliis hominibus de Scotia, sibi adhærentibus, adversariis nostris, super finali pace, inter nos & ipsos adversarios nostros ineundâ;

Ac super quibuscumque debatis, inter nos & ipsos dependentibus, sedandis & amicabiliter pacificandis, & ad ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacumque securitate firmandum & vallandum, tenore præsentium plenam concedimus & committimus potestatem;

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid per dictos, episcopum, comitem, Radulphum, Johannem, Willielmum, Walterum, & Robertum, sex, quinque, quatuor, tres, & duos eorum, quorum præfatum comitem unum esse volumus, actum & gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Eltham, iii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De tractatis per prædictos, Regi referendis.

A. D. 1342.—An. 16 Edw. III. Rot. Scot. 16 Edw. III. m. 14. in Turr. Lond.

REX, eisdem, salutem. Noveritis quòd nos, de fidelitate, *&c. ut supra usque ibi* unum esse volumus, & *tunc sic*, ad tractandum pro nobis & nostro nomine, *&c. ut supra usque ibi* ac super quibuscumque debatis & *tunc sic* inter nos & ipsos habitis, sedandis & amicabiliter pacificandis, & ad ea, quæ sic tractata fuerint, nobis intimandum & referendum, ut sic tractatis possimus, prout expedire viderimus, consentire. In cujus, &c.

Teste Rege, apud Eltham, iii. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De potestate ad concordandum super treugâ solâ.

A. D. 1342.—An. 16 Edw. III. Rot. Scot. 16 Edw. III. m. 14. in Turr. Lond.

REX, eisdem, salutem. Noveritis quòd nos, *&c. ut supra usque ibi* unum esse volumus & *tunc sic* ad tractandum & concordandum, pro nobis & nostro nomine, cum David de Bruys, & aliis hominibus de Scotiâ, sibi adhærentibus, adversariis nostris, super treugâ, inter nos & ipsos adversarios nostros ineundâ, & ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacumque securitate firmandum & vallandum, tenore præsentium, plenam concedimus & committimus potestatem:

Promittentes, *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De procuratoribus, ad transigendum cum Philippo de Valesio, constitutis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 42. in Turr. Lond.

REX, universis, præsentes litteras inspecturis, salutem.

Noveritis quòd nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum,

Bernardi Ezii domini de Lebreto,
Magistri Johannis de Offord, archidiaconi Eliensis,
Willielmi filz Waryn, &
Nicholini de Flisco, juris civilis professoris,

plenam fiduciam optinentes, ipsos, tres, & duos eorum, quorum prædictus archidiaconus sit unus, procuratores seu commissarios nostros constituimus speciales;

Ad tractandum & concordandum, pacificandum, componendum & transigendum, pro nobis & nostro nomine, cum illustri Philippo de Valesio, seu deputandis ab eo, super quibuscumque quæstionibus, controversiis, demandis, & debatis, quæ mutuò competunt, vel competere poterunt;

Ac etiam super omnibus dampnis & injuriis, hinc indè, in terrâ & in mari factis & illatis;

Ac super quarumcumque guerrarum & dissensionum commotionibus, ex unâ parte vel aliâ suscitatis;

Pacificandis amicabiliter, & finaliter decidendis, ad pacem plenam & perpetuam inter nos, pro nobis & hæredibus nostris, & dictum Philippum pro se & hæredibus suis, ineundum; ac treugas, & guerræ cessationem, seu sufferentiam, concedendum, et ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacumque securitate firmandum;

Necnon securitatem, quæ nobis super hiis fieri debeat, petendum, stipulandum, & recipiendum;

Et omnia alia & singula faciendum & exercendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint, etiamsi mandatum exigant speciale;

Promittentes nos, pro nobis & hæredibus nostris, ratum & gratum habituros quicquid per dictos, Bernardum, archidiaconum, Willielmum, & Nicholinum, tres & duos eorum, quorum prædictus archidiaconus sit unus, actum & gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', v. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De prædictis procuratoribus, ad tractandum cum eodem de consilio ducum Brabantiæ & Gelriæ, & aliorum confœderatorum.

A. D. 1342.—An. 16 Edw. III. Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 42. in Turr. Lond.

REX, universis, &c. *ut supra usque ibi* transigendum, & *tunc sic* pro nobis & nostro nomine, de consilio & avisamento illustrium, Johannis Brabantiæ, & Reynaldi Gelrensis ducum, Guillielmi marchionis Juliacensis, Guillielmi comitis Hanoniæ, Johannis de Hanonia, domini de Bello Monte, & aliorum confœderatorum & fidelium nostrorum de Flandria, cum illustri Philippo, &c. *ut supra.*

Dat ut supra.

Per ipsum Regem.

De tractatis per dictos procuratores, Regi intimandis.

A. D. 1342.—An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 42. in Turr. Lond.

REX, universis, *&c. ut supra usque ibi* ad tractandum, *& tunc sic* prò nobis & nostro nomine, cum illustri Philippo de Valesio, seu deputandis ab eo, super quibuscumque quæstionibus, controversiis, demandis, & debatis, pacificandis amicabiliter, & finaliter decidendis, necnon super pace perpetuâ, seu treugis, vel guerræ sufferentiâ, inter nos & dictum Philippum ineundis:

Et ad intimandum & referendum nobis ea, quæ sic tractata fuerint, in hac parte, ut sic tractatis possimus, prout expedire viderimus, consentire. In cujus, &c. Dat. ut supra.

Per ipsum Regem.

De Wallensibus arraiandis, & ad partes Britanniæ ducendis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III

Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 46. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Philippo ap Rees & Miloni Pichard, salutem,

Licet nuper assignaverimus vos, conjunctim & divisim, ad ducentos homines Wallenses sagittarios; in terris de Penkethly, Blenleveny, & Brunles, de melioribus, validioribus, & fortioribus hominibus Wallensibus sagittariis terrarum prædictarum, eligendum, & traiandum: & ad prædictos ducentos homines Wallenses, sic electos, arraiandum, & arcubus, sagittis, & aliis armis competentibus, muniri: & de unâ sectâ vestiri: & in centenis & vintenis poni faciendum; ita quod prædicti centenarii sint equites & armati:

Et quod vos & iidem Wallenses, sic benè electi, arraiati, & muniti, prompti sitis & parati, in festo Ascensionis Domini proximò futuro ad ultimum, ad proficiscendum ad vadia nostra, in obsequium nostrum, usque partes Britanniæ, cùm vos super hoc fecerimus præmuniri:

Et ad quædam alia, in litteris nostris patentibus, vobis indè confectis, contenta, faciendum & explendum, prout in eisdem litteris nostris pleniùs continetur:

Quia tamen jam pro certo intelleximus, quod dictæ terræ de Penkethly & Brunles sunt de dominio dilecti consanguinei & fidelis nostri Humfridi de Bohun comitis Hereford' & Essex';

Et eidem comiti mandavimus, quod ipse centum & quadraginta homines Wallenses, de dictis ducentis hominibus Wallensibus sagittariis, infra dictas terras suas de Penkethly & Brunles eligi faciat & arraiari in formâ prædictâ;

Vobis mandamus, quod electioni & arraiationi de aliquibus hominibus, infra dictas terras de Penkethly & Brunles, prætextu assignationis nostræ prædictæ, vobis sic faciendis, omninò supersedeatis; & residuos sexaginta homines Wallenses sagittarios infra dictam terram de Blenleveny, ut prædictum est, eligi & arraiari faciatis:

Ita quod vos & ipsi, benè electi, arraiati, & muniti, prompti sitis & parati, in prædicto festo Ascensionis ad ultimum, ad proficiscendum, in obsequium nostrum prædictum, versus partes prædictas, juxta tenorem litterarum nostrarum prædictarum:

Et hoc, sub periculo quod incumbit, nullatenus omittatis.

Teste Rege, apud Ditton, x. die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De arraiatione prædictâ.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 46. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Humfrido de Bohun, comiti Hereford' & Essex', & domino terrarum de Breighennok, Penkethly, & Brunles, vel ejus locum tenenti, aut senescallo, & ballivis suis, ibidem, salutem.

Licet nuper assignaverimus dilectos & fideles nostros Philippum ap Rees, & Milonem Pichard, conjunctim & divisim, ad ducentos homines, *&c. ut supra usque ibi,* fecerimus præmuniri, *& tunc sic:*

Quia tamen postmodùm intelleximus quod prædictæ terræ de Penkethly & Brunles fuerunt de dominio vestro, præfate comes, mandavimus eisdem, Philippo & Miloni, quod electioni & arraiationi, de aliquibus hominibus, infra dictas terras vestras de Penkethly & Brunles, prætextu assignationis nostræ prædictæ, eis sic factæ, faciendis, omninò supersedeant;

Et quod ipsi sexaginta homines Wallenses sagittarios, infra dictam terram de Blenleveny, eligi & arraiari faciant in formâ supradictâ;

Vobis mandamus quod residuos centum & quadraginta homines Wallenses, de dictis ducentis hominibus Wallensibus sagittariis, infra dictas terras vestras, præfate comes, de Penkethly & Brunles, de melioribus, validioribus, & fortioribus hominibus Wallensibus sagittariis terrarum earumdem, eligi & arraiari;

Et tàm eos quàm ducentos sagittarios, quos infra dictam terram vestram, præfate comes, de Breighennok priùs eligi & arraiari mandavimus, per aliquos vel aliquem, de quo vel de quibus, confiditis, ad nos & loca, ubi vos super hoc præmuniri fecerimus, quibuscumque dilatione & excusatione cessantibus, in comitivâ dilectorum & fidelium nostrorum, Resi ap Griffith & Edmundi Hakelut, quos conjunctim & divisim ad certum numerum Wallensium in terrâ nostrâ Suthwalliæ, eligendum, arraiandum, & ad nos ducendum, assignavimus, duci vel mitti faciatis, exindè nobiscum, & cum aliis fidelibus nostris in dictum obsequium nostrum, ad vadia nostra, profecturos, juxta tenorem mandati nostri, vobis priùs indè directi:

Et hoc, sicut nos & honorem, ac salvationem dicti regni nostri, diligitis, modis omnibus faciatis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Raymundo de Farges cardinale.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Pat. 16 Edw. III. p. 1. m. 18. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis & fidelibus suis, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod suscepimus in protectionem & defensionem nostram procuratores, ballivos, & alios homines venerabilis patris Reymundi de Farges, sanctæ Mariæ Novæ diaconi cardinalis, decani ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum, archidiaconi Leycestriæ, & personæ ecclesiarum de Leyk & Hornese, ac terras, res, redditus, & omnes possessiones ipsius cardinalis;

Et ideò vobis mandamus quod procuratores, ballivos, & alios homines, ac terras, res, redditus, & omnes possessiones ipsius cardinalis manuteneatis, protegatis, & defendatis; non inferentes eis, vel inferri permittentes, injuriam, molestiam, dampnum, aut gravamen; &, si quid eis forisfactum fuerit, id eis sine dilatione faciatis emendari.

Nolumus enim quod de bladis, fœnis, equis, carectis, cariagiis, victualibus, lanis, aut aliis bonis seu catallis ipsius cardinalis, in possessionibus ejusdem cardinalis, infra regnum nostrum Angliæ, ad opus nostrum, aut aliorum, per ballivos seu ministros nostros, aut alterius cujuscumque, per commissionem sub magno vel privato sigillis nostris, vel sine commissione, quicquam capiatur;

Nec quod ballivi, seu alii ministri nostri, vel alicujus alterius, cujuscumque statûs seu conditionis fuerit, se in domibus, mansionibus, maneriis, vel grangiis ipsius cardinalis, hospitent, nec ea per quascumque res occupent, vel occupari faciant, contra voluntatem ipsius cardinalis, vel ballivorum, seu procuratorum, suorum prædictorum.

In cujus, &c. per unum annum duraturas.

Teste Rege, apud Westm', xiii. die Aprilis.

Per breve de privato sigillo.

Ad Hibernicos, de responsionibus ad ipsorum petitiones: de auxilio pro Rege, versus Franciam profecturo, mittendo; & de statuto adnullato.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 24. d. in Turr. Lond.

LE Roi, a ses chers & foialx ercevesques, evesques, countes, barons, & communes, des citees, burghs, & villes de sa terre d'Irland, salutz.

Nous avons entendu des lettres, queles vous nous avez envoiez, par noz chers & foialx, frere Johan Larcher, priour del hospital Seint Johan de Jerusalem en Irland, & monsieur Thomas de Wogan, & les excusations, ensemblement ovc les requestes, queles ils nous ount fait depar vous.

Si vous fesons savoir, que les ditz priour & monsieur Thomas nous ont monstre bien & avisement l'estat de nostre dite terre, & moltz preise vostre bon port devers nous; de quoi nous nous tenoms a content, & vous en savoms tres bon gre.

Et si nous est il molt au cuer, de bien ordeiner sur le bon governement de la dite terre, al honeur de Dieu, & meyntenance de la leye, & profit & aise de nous & de vous.

A quele chose voillez en, quantque à vous attient, & chescun de vous, mettre vestre eide & conseil, solonc voz sens & poers, & faire toutdys devers nous par encres vostre devoir, & par tant vous nous troverez si gracious devers vous, que vous vous agrerez par reson.

Et si avoms euz sur vos dites requestes bone deliberation, & par bone avis des sages de nostre conseil, fait covenables respons distinctement a chescun d'ycelles.

Queles petitions, ensemblement od les dites respons, avoms fait bailler au dit priour, nostre chaunceller, & au dit monsieur Thomas, enseales souz nostre grant seal, de reporter en nostre dite terre, au fin q'eles soient illoeques publiez, & gardez, solonc purport des ditz respons, en touz pointz.

Et pur ceo que nous pensons, od l'eide de Dieu, passer nouvellement, en fort main, devers France, pur noz droitures recoverir; & avons ordine d'avoir adonques partie de noz bone gentz d'Irland en nostre compaignye, sicome en noz mandementz, faitz a noz ministres celles parties, queux ils vous pount monstrer, est contenu plus au plein.

Si vous prioms & chargeoms, que, au bone & hastif accomplissement de noz ditz mandementz, voillez ensi eider, que nous puissons le meutz sentir vostre naturesce, la quele se monstre toute voies meutz au busoigne.

Et coment q'ascuns articles furent ordinez, come estatut, à nostre parlement tenuz a Westmonastier a la quinzeine de Pasche, l'an de nostre regne quinzisme, si est le dit estatut, par bone & juste cause, duement, & de tout repelle, & sur ceo, noz briefs envoiez, par my nostre roialme d'Engleterre, de publier de dit repelle;

Si ne volons mie que homme face en nostre dite terre d'Irland publier, ne tenir le dit estatut; einz q'il soit tenu pur nul, & de tout anienti.

Don' a Westm', le xiv. jour de Averyl.

De venire faciendo ad concilium.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 23. d. in Turr. Lond.

REX, majori & ballivis suis de Wynchelse, salutem.

Quia super arduis negociis, nos & statum regni nostri Angliæ specialiter concernentibus, habere volumus avisamentum & consilium marinariorum & hominum maritimorum ejusdem regni, in instanti concilio nostro quod apud Westm', ad diem Lunæ proximò post festum Sancti Marci Evangelistæ proximò futurum, fecimus summoneri;

Vobis mandamus firmiter injungentes, quod venire faciatis duos de melioribus & discretioribus hominibus marinariis villæ prædictæ, apud Westm' ad diem prædictum, vel infra duos dies proximò sequentes, consilium & avisamentum suum super præmissis impensuri, & facturi quod per nos & concilium nostrum contigerit ordinari in hâc parte:

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum, ac salvationem dicti regni nostri diligitis, & vos ipsos erga nos indempnes servare volueritis, nullo modo omittatis.

T. R. apud Westm', xv. die April'.

Per ipsum Regem & concilium.

Consimilia brevia diriguntur singulis majoribus & ballivis singulorum portuum & villarum subscriptorum, super costeram maris ab ore aquæ Thamisiæ versus partes occidentales; videlicet,

London'.	*Hastyng'.*
Roff'.	*Pevenese.*
Maydenstone.	*Seford.*
Faversham.	*Shorham.*
Sandwich'.	*Suthampton'.*
Dovorr'.	*Pole.*
Hethe.	*Weymuth.*
Romney.	*Melecombe.*
Rye.	*Lym.*
Wynchelse.	*Exon'.*
Dertemuth'.	*Fowy & Polruan.*
Plummuth'.	*Bristoll'.*
Loo.	

Pro Wolstano episcopo Wygorniæ, de non veniendo ad parliamentum excusatoria.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Pat. 16 Edw. III. p. 1. m. 5. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Supplicavit nobis venerabilis pater, Wolstanus episcopus Wygorn', ut cum ipse tantæ ætatis & sui ipsius tam impotens existat, quod absque periculo & corporis sui dampno non modico, multum laborare non possit;

Idemque episcopus anniversario domini Edwardi, nuper Regis Angliæ, patris nostri, singulis annis, apud Gloucestriam, pro solempnitate ejusdem anniversarii, ibidem personaliter faciendâ ad rogatum nostrum, concesserit interesse, absentiam ipsius episcopi in parliamentis, conciliis, & aliis congregationibus, quæ per nos, extra diœcesem ipsius episcopi, futuris temporibus, teneri, seu summoneri, contigerit, habere velimus excusatam:

Nos, ad præmissa considerationem habentes, ac volentes, eo prætextu, supplicationi ejusdem episcopi annuere in hac parte, de gratiâ nostrâ speciali concessimus pro nobis & hæredibus nostris, præfato episcopo, quod ipse, pro toto tempore vitæ suæ, ad parliamenta, concilia, seu alias congregationes, quæcumque, quæ per nos, vel hæredes nostros, extra dictam diœcesem, exnunc teneri, seu summoneri, contigerit, in propriâ personâ suâ venire minimè teneatur, nec ad hoc aliqualiter compellatur; set ipsum episcopum, de adventubus suis ad parliamenta, concilia, & congregationes, hujusmodi habere volumus excusatum ex causis antedictis:

Ita tamen quod idem episcopus sufficientes, vel sufficientem, procuratores, vel procuratorem, ad parliamenta, concilia, & congregationes, hujusmodi mittat, ad consentiendum hiis, quæ per prælatos, & alios ibidem summonitos, contigerit ordinari.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', iii. die Maii.

Per breve de privato sigillo.

Ad cœtum cardinalium, super electione Papæ maturandâ.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Rom. 16 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

AMABILIUM Deo patrum, sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalium, cœtui venerando, Edwardus, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Turbat cor nostrum interius rumor dolorosus, ad nos perlatus de morte lugubri fœlicis recordationis, domini B. Papæ XII. quem Dominus à præsentis vitæ laboribus ad requiem, sicut piè credimus, evocavit.

Undè, de viduitate sedis apostolicæ, & desolatione universalis ecclesiæ, anxiùs condolentes, ipsius clementiam, qui sedis ipsius antistitem sibi vicarium elexit in terris, devotis precibus imploramus, ut ipse, dispendiosa pericula, quæ ex diutinâ vacatione dictæ sedis, hiis saltim collisionum & dissidiorum temporibus, provenire poterunt, de præparato cœlorum habitaculo benignè prospiciens, vobis gratiæ suæ rorem infundat, ut talem eligatis ad speculam celsitudinis apostolicæ, qui Petri naviculam, jam sinè remige fluctuantem, velit & valeat feliciter gubernare, & ad dirigendos pedes Catholicorum in viâ pacis sit fervidus & votivus.

Et licet videatur supervacuum vos, patres conscriptos, qui altiora sapitis, ac donis bonitatis & sapientiæ eminentiùs habundatis, super hoc excitare, cum verisimiliter insideat, præ cæteris, vobis cordi, ex quadam tamen exuberantiâ votivi desiderii, quod ad procurandum honorem universalis ecclesiæ & commodum publicum optinemus;

Sinceritatem vestram attentè rogamus, quatinùs ad electionem futuri Summi Pontificis, sinceris mentibus, cum celeritate accomodâ, procedatis; talem eligentes in patrem apostolicum, qui, Deo gratus, justus, & rectus, dignè præesse possit sanctæ universali ecclesiæ pariter & prodesse.

Dat', &c.

Litteræ cardinalium, super Papa electo.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Bibl. Cotton. Otho D. 11. f. 15. a.

SERENISSIMO principi, domino Edwardo, Dei gratiâ, Regi Angliæ illustri, amico eorum carissimo, miseratione Divinâ, Ambaldus episcopus Tusculanensis, & Reymundus Sanctæ Mariæ Novæ diaconus, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinales, in Eo per quem Reges regnant & principes dominantur.

Ad regiæ serenitatis notitiam, tenore præsentium, deducimus quod die Martis ante festum Ascensionis Dominicæ, die septimo mensis Maii præsentis, nullo præcedente tractatu, set solâ inspiratione Divinâ, sanctissimus pater & dominus, dominus Clemens VI. dudum tituli Sanctorum Nerei & Achillei presbiter sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalis, de concordiâ totius collegii fuit ad apicem totius apostolatûs assumptus.

Qui, sciens nos vestræ serenitati strictâ amicitiâ fore conjunctos, & speciales honoris regii zelatores, nos ad se vocavit, in præsentiâ reverendorum patrum, Dei gratiâ, Gaillardi de Mota, Sanctæ Luciæ in Silice, & Johannis de Columpnâ, Sancti Angeli, diaconorum cardinalium, nobisque dixit quod vestræ serenitati scribere deberemus quod gaudeatis, & gaudere debetis de ejus promotione, quia de vestro ducatu natus fuit, & vobis juramentum aliàs fidelitatis fecit pro ecclesiâ Rotomagensi, & pro certo vos dilexit & diligit, & bonam ac honorabilem pacem vobis dare disponit:

Et ideò nobis mandavit quod vos rogaremus, vosque induceremus quod ad treugas, ad minus pro nunc, condescenderetis propter amorem & honorem suum & ecclesiæ.

Quare nobis videtur quod habeatis lætum & sincerè gaudere, quia pro certo percepimus, & ante ejus promotionem percipiebamus, quod ipse vos diligebat, & de guerrâ vestrâ dolebat, & pacem bonam vos habituros & vobis proficuam desiderabat, quia insuper in præsentiâ collegii dominorum cardinalium, suam voluntatem prædictam declaravit, & se scripturum vobis super prædictis, de consilio dominorum cardinalium, determinavit:

Et insuper, secundum tempora quæ currebant & dispositiones quæ eminebant, credimus vestram serenitatem non potuisse pro nunc meliorem habere & minus intendentem ad actus partiales faciendum.

Consulimus etiam & nobis penitùs videtur expedire, quod statim ad ipsum dominum Papam nuncios destinetis cum literis gaudii & lætitiæ, ad congaudiendum sibi, & vos eidem, & regnum vestrum, & justitiam vestram, recommendandum, & de treugâ ordinandum sub spe pacis; nec videtur nobis quod sibi, in primis requisitionibus, resistere debeatis, set omninò votis suis condescendere; quibus nunciis vestris nos assistere dispondemus consilio & auxilio, ac favoribus oportunis.

Nec tardetis per præsentium portitores, cursores nostros, ad hoc specialiter destinatos, prædicto domino nostro Papæ & nobis rescribere.

Dominus Papa, in festo Pentecostes proximò futuro, duodecimo die mensis Maii prædicti, coronari disposuit.

Valeat vestra serenitas, per tempora longiora, sicut valere desideramus.

Dat' Avinion', sub sigillis nostris, die vii. mensis Maii.

De proclamatione faciendâ pro defensione Insulæ Vectæ.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 41. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Sutht', salutem. Quia datum est nobis intelligi quod alienigenæ hostes nostri, cum navibus & galeis de diversis partibus transmarinis contra nos existentibus, in magnâ multitudine ad partes Insulæ Vectæ celeriter divertere se proponunt, & eam invadere, ac facinora & alia mala pro viribus perpetrare, nisi ipsorum hostili nequiciæ viriliùs occurratur.

Nos, volentes hujusmodi periculis, cum Dei adjutorio, præcavere, tibi præcipimus firmiter injungentes, quod per totam ballivam tuam in locis ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari facias, quod archiepiscopi, episcopi, abbates, priores, comites, barones, milites, & omnes alii qui servitium aliquod pro defensione Insulæ prædictæ facere tenentur, & ante hæc tempora facere consueverunt, dictum servitium suum, quanto potentiùs potuerunt, in eâdem Insulâ citra octabas Sancti Trinitatis proximò futuras, vel in eisdem octabis ad ultimum, habeant pro defensione Insulæ illius contra hostiles aggressus inimicorum nostrorum prædictorum:

Et quod omnes & singuli in Insulâ prædictâ terras, tenementa, & possessiones habentes, qui ante hæc tempora in eâdem Insulâ morari solebant, &, causâ hujusmodi accessûs hostium nostrorum ad eandem Insulam, ab eadem se retraxerunt in aliis locis moraturi, ad Insulam illam cum familiis, uxoribus & liberis suis, sine dilatione redeant, & ibidem moram trahant; vel homines armatos, juxta quantitatem & valorem terrarum suarum in eâdem Insulâ, mittant, ad morandum ibidem dum hujusmodi pericula imminent, in subsidium defensionis ejusdem Insulæ, ita quod sint ibidem in dictis octabis, vel infra dictos sex dies proximò sequentes ad ultimum;

Et quod nos omnia terras & tenementa, & bona hominum prædictorum à dictâ Insulâ sic recedentium, qui in dictis octabis, vel infra dictos sex dies proximò sequentes, in dictâ Insulâ inventi non fuerint, ac etiam omnium aliorum terras & tenementa in eâdem Insulâ habentium, qui in eâdem Insulâ morati non fuerint, & ad eam infra tempus prædictum accedere, vel homines armatos ad eandem Insulam, pro salvatione & defensione ejusdem, ac terrarum & tenementorum prædictorum, mittere recusaverint, necnon omnium illorum qui servicium suum pro defensione Insulæ prædictæ contra hujusmodi alienigenarum invasiones, pro terris & tenementis extra Insulam prædictam existentibus, aut aliquo alio modo facere tenentur, & idem servicium suum eadem Insulâ infra dictum tempus non habuerunt, in manum nostram seisiri, & de exitibus eorundem homines ad arma, & alios pro defensione Insulæ, terrarum & tenementorum prædictorum ibidem inveniri, sicut in hoc casu decet, faciemus:

Et hoc sub forisfacturâ nostrâ nullatenus omittas.

T. R. apud Westm', xii. die Maii.

Per ipsum Regem & cons'.

Consimile breve dirigitur Bartholomeo de Insula, Johanni de Kyngeston, & Henrico Romyn, de hujusmodi proclamatione faciendâ per totam insulam prædictam. Teste ut supra.

Per ipsum Regem & cons'.

REX, vic Sutht', salutem. Quia datum est nobis intelligi, &c. *ut supra usque ibi,* potentius poterunt in eadem insulâ, & *tunc sic,* citra festum Exaltationis Sanctæ Crucis proximò futur' vel in eodem festo ad ultimum, &c. *ut supra, mutatis mutandis.*

T. R. apud Turrim London', xxviii. die Aug'.

Per ipsum Regem & cons'.

Memorandum de magno sigillo.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 19. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM, quod dominus Robertus Parnyng miles, cancellarius domini Regis, xvi. die Maii, magnum sigillum ejusdem domini Regis, in quadam bursâ sigillo ipsius Roberti consignatâ, dicto domino Regi, in quadam camerâ suâ infra palatium Westmonasteriense, super aquam situatâ, de præcepto suo liberavit:

Qui quidem dominus Rex dictam bursam aperiri fecit, & sigillum prædictum domino Henrico de Lancastriâ comiti Derbiæ, & domino Willielmo de Bohun comiti Northampton', liberari fecit:

Et iidem comites statim diversas cartas, de pardonatione sectæ pacis Regis pro morte hominis factas, sigillo prædicto consignari, & easdem cartas hominibus eas prosequentibus, absque eo quod in rotulis Cancellariæ, prout moris est, irrotulatæ fuerunt, liberari fecerunt, absque aliquo feodo indè percepto:

Et postmodum prædictus dominus Rex dictum sigillum præfato cancellario suo liberavit, qui illud prout antea custodivit.

De confirmatione pardonationum, super excessibus in Aquitania perpetratis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Pat. 16 Edw. III. p. 2. m. 1. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Inspeximus quasdam literas, sigillo curiæ nostræ Vasconiæ signatas, in hæc verba; videlicet,

"Oliverus de Ingham miles, ducatûs Aquitaniæ senescallus, nobilibus viris senescallo Landarum, præpositis de Aquis," &c. *prout de dat' de ultimo die Novembris ultimò præterito.*

Inspeximus etiam quasdam literas sigillo dilecti & fidelis nostri, Antonii Ususmaris, locum tenentis Nicholai Ususmaris, constabularii nostri Burdegaliæ, in hæc verba; videlicet,

"Universis pateat per præsentes quod nos Antonius Ususmaris," &c. *prout de dat' tertio die Decembris ultimò præterito, & tunc sic:*

NOS autem omnia & singula prædicta per præfatos senescallum nostrum, ac locum tenentem dicti constabularii nostri, facta in hac parte, quatinùs rationabiliter facta sunt, acceptantes, ea, pro nobis & hæredibus nostris quantum ad nos attinet, approbamus, ratificamus, &, tenore præsentium, confirmamus.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xviii. die Maii.

De parando ad proficiscendum cum Rege in bellum.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 20. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Kantiæ, salutem. Præcipimus tibi, firmiter injungentes, quod per totam ballivam tuam, in locis ubi expedire videris, publicè proclamari facias, quod omnes homines ad arma, armati, & sagittarii, qui nobiscum in guerrâ nostrâ ad vadia nostra, proficisci voluerint, se de armis competentibus & aliis necessariis suis, citra festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, parari faciant; ita quod tunc prompti sint & parati ad proficiscendum nobiscum, in obsequium nostrum ad vadia nostra, ubi ipsos fecerimus præmuniri:

Et hoc nullatenùs omittas.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Maii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus per Angliam, exceptis vicecomitibus Eborum, Northumbriæ, Cumberlandiæ, & Westmerlandiæ.

Pro comite Sarum, qui captus de guerrâ, de licentiâ jurandi, quod contra Philippum de Valesio, infra regnum Franciæ, se nunquam armabit.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Pat. 16 Edw. III. p. 1. m. 3. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Supplicavit nobis dilectus & fidelis noster, Willielmus de Monte Acuto, comes Sarum, quod;

Cùm pridem, occasione nostri servitii, per inimicos nostros de Francia captus fuisset de guerrâ, & prisonæ domini Philippi de Valesio mancipatus.

A quâ, licet ad hoc viis omnibus, sibi possibilibus institisset, liberari non potest, nisi prius juret & caveat, quod contra dictum Philippum, vel sibi adhærentes, infra regnum Franciæ se nunquam armabit, nec arma deferet; set ipse sic jurare vel cavere recusat, nisi ad sic jurandum vel cavendum, à nobis licentiam habeat specialem, velimus super hoc pro dicto comite, prout placuerit & decuerit, ordinare:

Nos, deliberationem ipsius comitis corditer affectantes, promittimus & concedimus eidem quod ipse, si alio modo deliberari non valeat, sic jurare & cavere, ac juramentum, sic præstitum, tenere possit & servare;

Ita tamen quod, extra dictum regnum Franciæ, in quibuscumque locis, pro nobis & nostris se armare teneatur, & alia quæcumque facere, quæ præstiti nobis homagii & fidelitatis suæ debitum exigit & requirit.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westm', xx. die Maii.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, super creatione suâ.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Rom. 16 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

SANCTISSIMO in CHRISTO patri, domino Clementi, Divinâ Providentiâ, sacrosanctæ Romanæ ac universalis ecclesiæ Summo Pontifici, Edwardus, &c.

Pridem, pater sanctissime, ad nos doloroso perlato rumore de transitu, fælicis recordationis, domini Papæ B. XII. quem Dominus à præsentis vitæ laboribus ad requiem evocavit, & nobis languentibus sub expectatione futuri Summi Pontificis, qui possit Petri naviculam feliciter gubernare;

Supervenerunt nobis amabiles literæ reverendorum patrum, A. episcopi Tusculani, & R. Sanctæ Mariæ Novæ diaconi cardinalium, amicissimorum nostrorum, inter alia continentes qualiter, septimo die præsentis mensis Maii, nullo præcedente tractatu, set solâ inspiratione Divinâ, fuistis ad apicem totius apostolatûs assumpti;

Et qualiter, post gratiosam assumptionem hujusmodi, ipsis, velud amicis nostris præcipuis, pium & ordinatum affectum, quem & ad personam nostram, & ad faciendum pro nobis pacem bonam & honorabilem optinetis, & quod partialis non eritis, set rectus inter DEUM & homines mediator, vestræ placuit clementiæ specialiter aperire, & quod super hoc nobis in proximo scribere decrevistis.

Et quidem, de tàm felicis vestræ creationis auspiciis plenis in Domino gaudiis exultantes, illi, qui vobiscum fecit signum in bonum, & virum, habentem zelum perfectum, & affectum rectè dispositum, ad procurandum pacis bonum, & salutem animarum, ad universalis ecclesiæ regimen inter filios hominum præelegit, laudes & gratias humiliter exsolvimus, & vestræ clementiæ, de factâ nobis ostensione tantæ benevolentiæ, grates referimus quas valemus; continuationem conceptæ dilectionis, semper per DEI gratiam excrescentis, suppliciter implorantes.

Et sub bonitatis vestræ fiduciâ, nos, domum nostram regiam, & agenda nostra, vestræ propitiationis manibus votivo recommendamus affectu; offerentes, ex animo, nos paratos ad ea quæ decus ecclesiæ, & favorem concernere poterunt ecclesiasticæ libertatis.

Et cùm receperimus sanctitatis vestræ literas, quarum adventum, juxta scripturas dictorum dominorum cardinalium, præstolamur, nuncios, super intentione nostrâ pleniùs informatos, ad vestram disposuimus præsentiam celeriter destinare.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', xxii. die Maii.

Ad cardinalium litteras, super electione Papæ, responsio Regis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Rom. 16 Edw. III. p. 3. in Turr. Lond.

REVERENDE pater & amice carissime. De placidis rumoribus, quos vos, & reverendus in CHRISTO pater, dominus A. episcopus Tusculani, de creatione domini Summi Pontificis, & ipsius affectione quam vobis velud amicis nostris præcipuis, gratanter ostendit, nobis tàm celeriter nunciastis, vobis grates referimus, ut possumus, cordiales.

Et, juxta vestri consilium, nostras sibi mittimus literas speciales, quarum copiam vobis mittimus hiis inclusam.

Amicitiam vestram, de quâ præ cæteris sincerè confidimus, ex corde rogantes, quatinùs penes eundem dominum Summi tam penes nos, benivolentiam semper cum augmento continuet, velitis, si placeat, interponere cum efficaciâ partes vestras.

Nam si, juxta spem conceptam, non sit partialis nec personarum acceptor, set justus & misericors mediator, nos inveniet, inter cæteros mundi principes, filium humilem & devotum, & ad sancta sua beneplacita præparatum.

Dat' ut supra.

Et diriguntur illæ literæ, domino A. episcopo Tusculani, & domino R. Sanctæ Mariæ Novæ, diacono, cardinalibus.

Ad cives Baionæ, super suggestione proditionis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 11. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, majori, juratis, centum paribus, & communitati civitatis suæ Baionæ, salutem.

Literas vestras recepimus, continentes qualiter, in vestrum pervenit auditum, nobis & concilio nostro suggestum fuisse vos, citra festum Pentecostes, proximò præteritum, dictam civitatem Philippo de Valesio, & inimicis nostris de Francia, proditionaliter reddere debuisse; de quâ suggestione nimium turbati, penes nos vestram innocentiam excusâstis, adicientes vos velle citiùs omnia mala pati, quàm tanto facinori consensisse.

Et quidem de turbatione vestrâ sumus plurimum conturbati, quia credimus, immò sine dubitatione tenemus, quod mentes vestras, quas semper erga nos stabiles sunt inventæ, talis nunquam subiit cogitatus; nam fidelitatis vestræ constantiam factum ipsum, dictis præponderans, clarè probat.

Undè petimus, propter hoc, vester animus non turbetur, quia pro certo talia de vobis non credidimus, nec potuimus suspicari, qui, inter cæteros, nostræ ditioni subjectos, de fidâ & expertâ vestrâ dilectione fiduciam gerimus specialem; &, si DEUS nobis prosperari concesserit, vos intendimus condignè, præ cæteris, præmiare.

Quamobrem, gestum vestrum bonum & incommutabilem plurimùm commendantes, vos rogamus attentè quatenùs magnanimitate solitâ, pro nostrorum conversatione jurium & honoris, ad offensionem nostrorum rebellium, laboretis, & de fœlici progressu nostro habebitis, per DEI gratiam, in proximo nova bona.

Dat' xxiii. Maii, &c.

De potestate ad tractandum cum alligatis super expeditione guerræ, aut tractatibus cum Philippo de Valesio.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 39. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes litteras inspecturis, salutem. Sciatis quod, cum mittamus versus partes Brabantiæ & Flandriæ,

Venerabilem patrem, R. London' episcopum;

ac, dilectos & fideles nostros,

Thomam de Bello Campo, comitem Warr';

Nicholaum de Cantilupo, & } *barones;*
Bartholomæum de Burghersh,

Ac magistrum Johannem de Offord, archidiaconum Eliensem;

ad tractandum & ordinandum cum alligatis, & amicis, ac fidelibus nostris, ibidem super expeditione felici guerræ nostræ Franciæ, nè nobis impungi possit quod tractatum pacis diffugimus, set ut publicæ pateat notitiæ ordinatus affectus, quem ad pacem rationabilem semper habuimus & habemus;

Præfatis, episcopo, comiti, baronibus, & archidiacono, quatuor, & tribus eorum, de quorum fidâ circumspectione sincerè confidimus, ad tractandum pro nobis, & nostro nomine, de consilio & avisamento illustrium, Johannis Brabantiæ, & Reynaldi Gelriæ, ducum, Guillielmi marchionis Juliacensis, Guillielmi comitis Hanoniæ, Johannis de Hanoniâ domini de Bello Monte, & aliorum confœderatorum & fidelium nostrorum de Flandria, cum illustri Philippo de Valesio, seu deputatis ab eo, super quibuscumque quæstionibus, controversiis, demandis, & debatis, quæ mutuò competunt, seu competere possunt; ac etiam super dampnis & injuriis, hinc indè in terrâ & in mari factis & illatis;

Ac super quibuscumque guerrarum & dissensionum commotionibus, ex unâ parte & aliâ suscitatis, pacificandis & amicabiliter decidendis;

Ac ad referendum & renunciandum nobis ea, quæ sic tractata fuerint, ut ea, prout expedire viderimus, acceptare & firmare valeamus; necnon, in casu quo, per tractatum hujusmodi, arrideat probabilis spes de pace, ad tractandum & concordandum de treugâ, & guerræ sufferentiâ, ad certum tempus, inter nos & dictum Philippum, sub bonis conditionibus, ineundâ, infra quod dicta pax tractari valeat & firmari, & dictam treugam, seu sufferentiam, quâcumque securitate firmandum;

Et ad omnia alia faciendum & exercendum, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint, etiamsi mandatum exigant speciale, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid per dictos, episcopum, comitem, barones, & archidiaconum, quatuor, & tres eorum, factum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xxiv. die Maii.

De monetâ vocatâ l'English.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 19. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi, Hugoni de Ulseby, & sociis suis, salutem.

Mandamus vobis quod, de lanis nostris comitatuum Wygorn' & Salop', vobis per nos venditis, solvatis Reynoldo duci Gelriensi, fratri nostro carissimo, duo milia librarum monetæ, vocatæ l'English, in Flandriâ currentis, in plenam satisfactionem quadraginta milium florenorum de Florentiâ ponderis Parisiensis, in quibus sibi tenemur;

Recipientes ab eodem duce literas suas patentes, hoc testificantes, ac alias litteras, dictum debitum tangentes, si quas habeat in hâc parte:

Et nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westm', xxiv. die Maii.

Per ipsum Regem & concilium.

Acquietantia domini de le Breto.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

NOVERINT universi nos, Bernardum Ezii, dominum de Lebreto, recepisse de excellentissimo principe, domino Edwardo, Rege Angliæ & Franciæ, per manus thesaurarii & camerariorum de scaccario suo, sexcentas libras sterlingorum, in partem solutionis duorum milium triginta & sex librarum, septem denariorum, & unius oboli, dicto domino Regi per nos, præfatum Bernardum, pro expeditione quorundam negotiorum suorum, ad receptam scaccarii sui, nuper mutuò liberatorum:

De quibus quidem sexcentis libris sterlingorum agnoscimus nobis plenariè fore satisfactum, & tam præfatos dominum Regem quam thesaurarium & camerarios de scaccario prædicto, acquietamus per præsentes, quibus sigillum nostrum apposuimus in testimonium præmissorum.

Dat' London', xxv. die mensis Maii, anno dicti Regis Angliæ sextodecimo, Franciæ verò tertio.

Dors.—*Acquietantia domini de la Bret.*

Ad ducem Januensem, de non adhærendo inimicis Regis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 10. d. in Turr. Lond.

REX, illustri Simoni Buccanigra, duci, Januensis populi defensori, ac suo & communitatis Januensis consilio, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Recolentes amoris insignia, quæ inter progenitores nostros, Reges Angliæ, & homines civitatis Januensis vigebant antiquitùs, & desiderantes ut nostris temporibus gratum reciperent incrementum, vobis pluries scripsisse meminimus super contractu amicitiæ perpetuæ, vobiscum ad commodum mutuum ineundo, volentes homines dictæ civitatis infra dictum regnum nostrum privilegiis & immunitatibus tueri specialiter & libertatibus prærogare.

Et quia pridem sex galeæ hominum dictæ civitatis, onustæ mercibus, per subditos nostros deprædati dicebantur, de quo nuncii vestri à nobis petiverunt emendam;

Et nos, licet solùm ad faciendum de dictis subditis nostris justitiam teneremur, ex liberalitatis tamen nostræ gratiâ, pro refusione dampnorum hujusmodi, dampnificatis, optulimus summam magnam, parati super solutione securitatem facere competentem, sicut aliàs vobis scripsimus magis planè;

Nos, qui vobiscum & cum communitate prædictâ fœdus amoris perpetui contrahere desiderabiliter affectamus, parati super dictis dampnis & aliis vobis & vestris districtualibus facere libenti animo quod decebit, specialiter vos rogamus quatenùs, si nobiscum habere volueritis ligam talem, nobis super hoc, unà cum libertatibus, quas infra dictum regnum nostrum habere, & requestis aliis, quas facere volueritis, nobis significare velitis in omnibus velle vestrum; & responsum tale facere curabimus, quod debebitis meritò contentari.

Et, cum injuria notoria per hostem nostrum Franciæ nobis facta sit, vobis verisimiliter satis nota, velitis, & nostri consideratione, & optentu justitiæ, districtuales vestros ab offensione nostrâ, & dicti hostis nostri adhæsione & obsequio, cohercere:

Super hiis dilecto nobis, discreto viro, Francisco Drizacorne, concivi vestro, aperuimus plenius mentem nostram; cui, super dicendis in hâc parte, velitis, petimus, dare fidem.

Dat' apud Westm', xxviii. die Maii.

Pro hominibus villæ de Medicino, de ipsorum bono gestu

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 14. in Turr. Lond.

REX, senescallo suo Vasconiæ, & constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, seu eorum loca tenentibus, salutem.

Supplicârunt nobis probi homines & communitas villæ nostræ de Medicino, per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro exhibitam, ut, cum ipsi sexcentas domos suas, ex petrâ & calce constructas, per ordinationem & præceptum quorundam ministrorum nostrorum, in ducatu nostro Aquitaniæ, tempore quo ad obedientiam & ligeantiam nostram venerunt, & postmodùm prostraverunt.

Et villam illam, de petrâ domorum prædictarum, quæ ad summam quatuor milium trescentarum quaterviginti & duarum librarum, & quindecim solidorum, Turonensium parvorum, de mandato dictorum ministrorum nostrorum, æstimata & appretiata existit, prout per literas vestras, præfate senescalle, poterit plenius apparere, muro claudi fecerint & firmari, velimus eis de dictâ pecuniæ summâ solutionem, seu aliàs satisfactionem fieri

jubere competentem, præsertim cum dicta communitas domos, seu alia ædificia, in præsenti non habeant, ubi morari, vel bona sua custodire, valeant, nisi per nos eis subveniatur in hâc parte;

Nos, ob laudabile testimonium, quod de bono gestu hominum prædictorum audivimus, volentes ipsorum supplicationi in hâc parte favorabiliter inclinare, vobis mandamus quod, visis literis prædictis, eisdem hominibus aliquam competentem pecuniæ summam, de thesauro nostro, ad partes ducatûs prædicti, in proximo mittendum, in partem solutionis dictorum quatuor milium, trescentarum, quaterviginti & duarum librarum, & quindecim solidorum, sine dilatione solvi & habere faciatis;

Et de residuo dictæ pecuniæ summæ eis solutionem, seu aliàs satisfactionem, super exitibus ducatûs prædicti, quamcitò commodè fieri poterit, fieri faciatis;

Et nos vobis, præfate constabularie, indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Westm', primo die Junii.

Per petitionem de concilio.

Pro eisdem, de licentiâ portandi arma.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.
Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 14. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Supplicârunt nobis probi homines & communitas villæ nostræ de Medicino, per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro exhibitam, ut concedere velimus eisdem quod omnes & singuli, villam prædictam cum suis pertinentiis inhabitantes, arma per totum ducatum nostrum Aquitaniæ valeant deferre, & si ipsos, vel eorum aliquem, eâ occasione capi vel arestari contigerit, indempnes transire;

Nos, ipsorum supplicationi in hâc parte, suis exigentibus meritis, annuentes, concessimus eisdem, quod ipsi arma per totum ducatum nostrum prædictum deferre valeant, nisi hujusmodi armorum delationem per nos, ex certâ causâ, dictis probis hominibus & communitati contigerit prohiberi.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', primo die Junii.

Per ipsum Regem & per petitionem de concilio.

De donationibus, factis per Philippum de Valesio, pro nullo habendis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.
Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 14. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Supplicârunt nobis probi homines & communitas villæ nostræ de Medicino, per petitionem suam coram nobis & concilio nostro exhibitam, ut donationes, seu alienationes, per Philippum de Valesio, in villâ prædictâ, & alibi, de bonis & rebus hominum ejusdem villæ, in potestate ipsius Philippi existentibus, factæ, pro nullo penitùs habeantur, quodque procurator noster in ducatu prædicto, querelas omnium & singulorum, super restitutionè bonorum suorum prædictorum, conqueri volentium, audire, & detentores hujusmodi ad restitutionem eorumdem bonorum compellere valeat in hâc parte;

Nos, eorum supplicationi annuentes in hâc parte, tenore præsentium, concessimus quod omnes donationes, ac alienationes, per dictum Philippum in locis prædictis factæ, revocentur, adnullentur, & pro nullo penitùs habeantur.

Concessimus etiam quod, si fortè contentionem, super restitutione rerum & bonorum prædictorum, per detentores eorumdem moveri contigerit, procurator noster partium illarum, ad requisitionem petentis hujusmodi restitutionem, causam illam deducat & exequatur, prout de jure, & secundum foros & consuetudines partium prædictarum, fuerit faciendum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', primo die Junii.

Per ipsum Regem & per petitionem de concilio.

Pro juratis & universitate villæ de Sancto Makario, confirmatio de non alienando à coronâ Angliæ.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.
Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 29. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Supplicârunt nobis, dilecti & fideles nostri, jurati & universitas villæ nostræ de Sancto Makario, in ducatu nostro Aquitaniæ, per petitionem suam, coram nobis & concilio nostro exhibitam, ut cum ipsi, per cartam celebris memoriæ domini E. nuper Regis Angliæ, genitoris nostri, & nostram talem habeant libertatem, quod à coronâ regni nostri Angliæ, per donationem, concessionem, seu permutationem, aliqualiter segregari non valeant seu transferri, velimus literas illas per nostras literas patentes acceptare, & eis libertatem prædictam de novo concedere, sibi & hæredibus suis imperpetuum possidendam;

Nos, advertentes gratam benivolentiam & auxilii promptitudinem, per prædictos juratos & universitatem nobis & progenitoribus nostris multipliciter ostensas, temporibus retroactis, sperantesque ipsos juratos, & universitatem, ac eorum hæredes & successores, ad nostra, & hæredum nostrorum, obsequia, futuris temporibus, eo invenire promptiores, quo coronæ regni nostri Angliæ specialiùs annectuntur;

Ac volentes proindè eorum supplicationi favorabiliùs inclinare, concessiones, eis per prædictum genitorem nostrum in hâc parte factas, tenore præsentium, ratificamus & confirmamus;

Volentes & concedentes pro nobis, & hæredibus nostris, quod præfati jurati, & universitas, ac eorum hæredes & successores, aut villa prædicta, seu ejus pertinentiæ, à coronâ dicti regni nostri Angliæ, per donationem, concessionem, aut permutationem, nisi primogenito nostro, vel hæredum nostrorum, futuro hæredi Angliæ, de cætero segregari, vel transferri, non poterit quovismodo.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', primo die Junii.

Per ipsum Regem & per petitionem de concilio.

Pro habitatoribus villæ de Damasano, de non alienando.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.
Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Regiam decet majestatem illis favorem & gratiam impartiri, quos benemeritos noverit, & regiis obsequiis invenerit promptiores.

Volentes igitur, dilectos & fideles nostros, habitatores villæ Castri Comitatis, aliàs dictæ de Damasano, infra ducatum nostrum Aquitaniæ, qui erga nos & progenitores nostros, quondam Reges Angliæ, benè & fideliter se gesserunt, temporibus retroactis, regiis attolli favoribus;

Concessimus eis pro nobis & hæredibus nostris, quod villam prædictam, seu pertinentias ejusdem, per venditionem, donationem, permutationem, seu quovis alio titulo, extra manum nostram non ponemus, &c. *prout in consimilibus de non alienando literis.*

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', primo die Junii.

Per ipsum Regem & per petitionem de concilio.

Ejusmodi concessio pro villâ de Burgo.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 15. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Regiam decet majestatem illis favorem & graciam impartiri, quos benè meritos noverit, & regiis obsequiis invenerit promptiores.

Volentes igitur, dilectos & fideles nostros, majorem, juratos, & communitatem villæ nostræ de Burgo infra ducatum nostrum Aquitaniæ, qui erga nos & progenitores nostros, quondam Reges Angliæ, benè & fideliter se gesserunt, temporibus retroactis, regiis attolli favoribus;

Concessimus eis, pro nobis & hæredibus nostris, quod villam prædictam, aut quicquam de pertinenciis ejusdem, per venditionem, donationem, permutationem, seu quovis alio titulo, extra manum nostram non ponemus, nisi primogenito filio nostro, vel alteri futuro hæredi Angliæ.

Quare volumus, statuimus, & ordinamus quod villa prædicta, seu quicquam de pertinentiis ejusdem, à coronâ regni Angliæ, nisi futuro hæredi Angliæ, ut est dictum, per venditionem, donationem, permutationem seu quovis alio titulo, decætero segregari non possit vel transferri, aut indè distrahi quoquo modo.

In cujus, &c.

T. R. apud Westm', primo die Jun'.

Per ipsum Regem & per petitionem de cons'.

De compositione factâ qualiter vicecomes de Fronceaco venit in obedientiam Regis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum in quadam compositione inter dilectos & fideles nostros Oliverum de Ingham, senescallum nostrum Vasconiæ, & Antonium Ususmaris, locum tenentem Nicholai Ususmaris, constabularii nostri Burdegaliæ, nostro nomine, ex parte unâ, & dilectum & fidelem nostrum, Reymundum vicecômitem de Fronceaco, militem, ex alterâ, tempore quò idem vicecomes ad obedientiam, ligeantiam, & fidelitatem nostras pervenit, factâ, inter cætera contineatur quod si pacem seu treugam inter nos & Philippum de Valesio, pro Rege Franciæ se gerentem, iniri & firmari contigerit, præfatus vicecomes & ejus socii, subditi, & sequaces, ac sibi adhærentes, unà cum locis, castris, & aliis terris & tenementis suis, in eâdem pace vel treugâ debeant comprehendi;

Et quod nos dictum vicecomitem, cum dictis suis sociis, subditis, & sequacibus, ac eorum locis, castris, & terris retinebimus & acceptabimus de & sub nostris fidelitate & homagio, absque omni medio, imperpetuum, & eidem vicecomiti castrum & locum de Fronceaco, unà cum vicecomitatu ejusdem loci, contra quascumque personas warantizabimus nostris sumptibus propriis & expensis, prout in compositione prædictâ pleniùs continetur:

Nos, volentes omnia & singula in eadem compositione contenta, quatinùs ritè & justè facta fuerint, firmiter observari, volumus, & eidem comiti concessimus, quod si pax sive treuga inter nos & dictum Philippum de Valesio inita fuerit & firmata, idem vicecomes, socii, subditi, & sequaces sui prædicti, ac eorum loca, terræ, & castra sub pace sive treugâ, hujusmodi specialiter comprehendantur:

Concessimus etiam pro nobis & hæredibus nostris, eidem vicecomiti, quod ipse & hæredes sui, ac socii, subditi, & sequaces sui prædicti, ac eorum loca, terræ, & castra, & specialiter castrum & locus de Fronceaco, & vicecomitatus ejusdem loci in homagio, juramento, & fidelitate nostris, & hæredum nostrorum, absque aliquo medio, persistant & permaneant imperpetuum; eo non obstante quod idem vicecomes homagium, juramentum, seu fidelitatem hujusmodi, aliquo tempore, præfato Philippo vel comiti Petragoricensi, aut alicui alii, de facto fecerit temporibus retroactis;

Et dicta castrum & locum, unà cum vicecomitatu præfato vicecomiti, contra omnes gentes, warantizare promisimus sumptibus nostris propriis & expensis.

Nolentes quod dictus vicecomes, seu hæredes sui prædicti, homagium, juramentum, seu fidelitatem, cuicumque alii quam nobis & hæredibus nostris, de cætero facere teneantur.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', primo die Junii.

Per ipsum Regem, & per petitionem de concilio.

Pro magnatibus Vasconiæ, super vadiis suis & hominum ad arma.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 19. in Turr. Lond.

REX, constabulario suo Burdegaliæ qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, seu ejus locum tenenti, salutem.

Supplicavit nobis dilectus & fidelis noster, Arnaldus Reymundi vicecomes Dorciæ, ut cum teneamur ei in diversis pecuniarum summis pro vadiis suis & hominum suorum ad arma, tam equitum quam peditum, de tempore quo ipse & dicti homines sui, in obsequio nostro, in partibus ducatûs Aquitaniæ, steterunt, velimus ei, de dictis pecuniarum summis, solutionem fieri jubere competentem;

Nos, hujusmodi supplicationi favorabiliter annuentes in hac parte, vobis mandamus, quod cum præfato Arnaldo, vel ejus attornato in hac parte, de vadiis prædictis, si nondum indè computatum fuerit, computetis, & de eo quod per compotum hujusmodi, factum vel faciendum, sibi deberi inveniri contigerit, eidem Arnaldo, vel ejus attornato prædicto, de primis denariis ad dictum ducatum per nos mittendis, aut super dicti ducatûs exitibus, juxta ordinationem capitanei, per nos ad partes illas destinandi, ac senescalli nostri, vel ejus locum tenentis ibidem, habitâ consideratione ad arduitatem negotiorum nostrorum, in eisdem partibus emergentium, solutionem, seu alias satisfactionem competentem, fieri faciatis indilatè; & nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Westm', primo die Junii.

Per ipsum Regem, & per petitionem de concilio.

Consimiles litteras Regis, de vadiis, habent subscripti, ex causis subscriptis; videlicet,

Arnaldus dominus de Arsaco, pro vadiis suis & sociorum suorum, de tempore quo ipse & dicti socii sui in obsequio Regis, in partibus ducatûs Aquitaniæ, steterunt.

Per petitionem de concilio.

Bernardus de Berne, dictus Aspes, pro vadiis suis & sociorum suorum, &c.

Guarsias Arnaldi dominus de Cirico, pro vadiis suis & sociorum suorum, &c.

Bernardus de Ramis civis Aquensis, pro vadiis suis & sociorum suorum, &c.

Arnaldus de Lescunho, prô vadiis suis & sociorum suorum, &c.

Petrus de Campania, pro vadiis suis & sociorum suorum.

Petrus de Bidones, dictus de Carco, de Sancto Severo, pro vadiis suis & sociorum suorum.

Reymundus de Berne dominus de Bone, pro vadiis suis & sociorum suorum.

Alexander de Caumont dominus de Sancto Basseth; pro vadiis suis & sociorum suorum, ac restauro equorum suorum, in servitio Regis in guerrâ Vasconiæ perditorum, de tempore, &c.

Petrus de Villenau, pro vadiis suis & hominum suorum ad arma, tam equitum quam peditum.

Gaillardus de Rans, pro vadiis suis & hominum suorum ad arma, tam equitum quam peditum.

Reymundus de Farges, pro vadiis suis & hominum suorum ad arma, tam equitum quam peditum.

Pontius de Sancto Christoforo, pro vadiis suis & sociorum suorum.

Amanenus de Balhard dominus de Mota, pro vadiis suis & sociorum suorum, ac restauro equorum suorum, in servitio Regis in guerrâ Vasconiæ perditorum.

Senebrimus dominus de Lespera, pro vadiis suis & hominum suorum ad arma, tam equitum quam peditum.

Bernardus de Folgairs, pro vadiis suis & hominum suorum ad arma, tam equitum quam peditum.

Gailardus dominus de Garsak, pro vadiis suis de tempore, &c.

Garcias Arnaldi dominus de Osseranno, pro vadiis suis & hominum suorum ad arma, tam equitum quam peditum.

Magister Reymundus Arnaldi, de Spisaco, tàm pro feodo suo quam pro vadiis suis & hominum suorum ad arma, tam equitum quam peditum, ac pro restauro equorum suorum.

Reymundus vicecomes de Frounceak, tam pro vadiis suis & hominum suorum ad arma, equitum & peditum, de tempore, &c. quam pro restauro equorum suorum.

Johannes Monadier burgensis civitatis Regis Burdegaliæ, prô vadiis suis & hominum suorum ad arma, tam equitum quam peditum.

Bernardus de Scossano dominus de Logoirano, tam pro vadiis suis & hominum suorum ad arma, equitum & peditum, de tempore, &c. quam pro restauro equorum, &c.

Johannes de Maulyon miles, pro vadiis suis & hominum suorum ad arma, tam equitum quam peditum.

Bergundus de Lya, pro vadiis suis & hominum suorum ad arma, tam equitum quam peditum.

Guillielmus Emerici, pro vadiis suis & hominum suorum, tam equitum quam peditum.

Gullielmus Sans dominus de Pomeriis, pro vadiis suis & hominum suorum ad arma, tam equitum quam peditum.

Petrus de Sancto Jolio, pro vadiis suis & hominum suorum.

Gasbertus de Marrok dominus de Tiwebon, pro vadiis suis & hominum suorum, tam equitum quam peditum.

Gerardus de Tastes, pro vadiis suis & hominum suorum ad arma, tam equitum quam peditum.

Willielmus de Radenore, pro vadiis suis & hominum suorum ad arma, tam equitum quam peditum.

Lodowicus de Loras, pro vadiis suis & hominum suorum ad arma, tam equitum quam peditum.

Johannes Deynard, pro vadiis suis & hominum suorum, tam equitum quam peditum.

Pro episcopo Sabinensi cardinali, super vesturâ ad totam vitam ipsius cardinalis.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 14. in Turr. Lond.

REX, collectoribus custumæ lanarum, coriorum, & pellium lanutarum, in portu London', salutem.

Cùm nuper, attendentes magnum locum, quem, venerabilis pater, Petrus episcopus Sabinensis, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalis, nobis in nostris agendis tenuit à jamdiu, necnon benivolentiam continuam, quam ipse penes nos gessit, & gerit jugiter hiis diebus, ad ea quæ nostros honores & commoda concernunt, exhibendo se paratum;

Ac volentes, eo prætextu, ipsius precibus nobis oblatis, favorabiliter inclinare, concesserimus & licentiam dederimus, pro nobis & hæredibus nostris, quod idem episcopus, vel attornati sui in hac parte, singulis annis, sexaginta saccos lanæ, pro vesturâ familiarium suorum faciendâ, infra regnum nostrum Angliæ, in locis ubi expedire viderint, emere & providere, & eos in portubus ejusdem regni quos eligendos duxerint, carcare, & ad partes exteras ducere possint, absque custumâ debitâ, nobis indè solvendâ, ad totam vitam ipsius cardinalis, prout in litteris nostris patentibus indè confectis pleniùs continetur:

Vobis mandamus, quod ipsum cardinalem, vel attornatos suos, dictos sexaginta saccos in portu prædicto carcare, & ad partes Flandriæ, ad stapulam nostram ibidem, absque custumâ debitâ; nobis indè solvendâ, ducere permittatis, aliquo mandato nostro, vobis in contrarium directo, non obstante:

Recipientes ab ipso cardinali, vel attornatis suis prædictis, litteras suas patentes hoc testificantes; & nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Westm', ii. die Junii.

Pro nunciis, litteras de creatione Papæ deferentibus.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Liberat. 16 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Liberate de thesauro nostro, duobus nunciis venerabilium patrum, A. Tusculani episcopi, & R. Sanctæ Mariæ Novæ diaconi, cardinalium, cum litteris creationem domini Summi Pontificis contingentibus, destinatis ad nos, decem libras; videlicet, cuilibet eorumdem nunciorum centum solidos;

Et etiam Ameneuo valetto domini de Pounte & domini de Brigerak, ad nos de partibus ducatûs nostri Aquitaniæ in nuncium nostrum misso, & cum responsione nostrâ redeunti ad eosdem, centum solidos pro expensis suis, de dono nostro.

Teste Rege, apud Westm', iii. die Junii.

Per ipsum Regem.

Super nunciis & litteris à Papa & cardinalibus, de treugâ concedendâ.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 39. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes litteras inspecturis, salutem. Sciatis quod cum nuper solempnes nuncios, ad tractandum & ordinandum cum alligatis nostris super progressu & expeditione guerræ nostræ Franciæ, versus partes Brabantiæ misissemus, ac venerabilis vir, magister Willielmus de Norwico decanus Lincoln', & apostolicæ sedis nuncius, dictis nunciis nostris occurrisset in itinere propè mare, dicens eis se tam cum litteris specialibus domini Summi Pontificis quam reverendi collegii dominorum cardinalium, pro treugarum & pacis negotio, ad nostram præsentiam properantem, dictos nuncios nostros instanter solicitans & requirens, ut modicum, quousque nobis suum exposuisset nuncium, prout expedire credebat, expectare curarent;

Et, ipsis propter hoc sic expectantibus, accedens ad nos idem decanus, nobis dictas litteras præsentavit, exhortationes sacras & rogatus attentos continentes, ut à guerrâ cessare, & treugas usque ad oportuni temporis spatium, infra quod tractari posset super ipsâ pace, commodiùs prorogare vellemus, dictusque decanus, juxta sibi commissam in hac parte credentiam, zelum perfectum & votivum desiderium;

Quæ dicti, dominus Summus Pontifex & cardinales, ad procurandum, & pro viribus laborandum, sine partialitate qualibet, optinent pro concordiâ inter nos & adversarium nostrum Franciæ reformandâ, exposuisset laudabiliter coram nobis ex parte dictæ sedis, cum votivâ instantiâ nos requirens ut, sub spe tractatûs pacis prorogationi treugarum condescendere curaremus, adiciens nuncium consimilem per dictam sedem ad nostrum adversarium fore missum:

Nos, tantas preces & tam salutaria monita, præsertim cum sint primaria per prædictos, patrem sanctissimum & venerandum collegium, nobis facta & tantâ pietate subnixa, meritò contemplantes, ob reverentiam dictorum sanctissimorum patris & collegii, necnon ut pateat sincerus affectus quem semper ad pacem rationabilem habuimus & habemus, dilectum clericum nostrum, magistrum Johannem de Offord, archidiaconum Eliensem, ad partes regni Franciæ cum præfato decano providimus transmittendum;

Volentes quòd in casu quo pars altera super debatis inter nos & ipsam dependentibus, finaliter decidendis, ac propter hoc, super prorogatione treugæ, tractare sit parata, idem archidiaconus super hoc consulat alligatos nostros prædictos, & de consilio & assensu eorumdem tractare possit & concordare cum deputandis per partem alteram, de hujusmodi treugâ prorogandâ, & ea quæ sic tractata fuerint & concordata quacumque securitate firmandum, ad quod sibi plenam concedimus & committimus potestatem:

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid per dictum archidiaconum actum fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', iv. die Junii.

Super insulis de Gernereye, Gereseye, Serk, & Aureneye.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 10. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Quia ex parte dilecti & fidelis nostri Thomæ de Hampton nobis est ostensum, quod cum vicesimo die Marcii, anno regni nostri Angliæ quintodecimo, custodia insularum de Gernereye, Gereseye, Serk, & Aureneye sibi per nos commissa fuisset, habenda eodem modo quo Willielmus de Monte Acuto & Henricus de Ferrar' custodiam insularum prædictarum priùs habuerunt; & licet insulæ prædictæ tunc temporis de guerrâ contra Philippum de Valesio & alios inimicos nostros de Francia fuissent & adhuc existant, & eâ de causâ destruantur & vastantur, & in parte per dictos inimicos nostros occupentur; ac moneta ibidem pro tertiâ parte debilitetur; per quod idem Thomas de tanto pro eisdem insulis quantum alii, qui custodiam insularum illarum tempore pacis habuerunt, reddiderunt, pro eisdem respondere non potest;

Vos tamen ad hoc considerationem non habentes, ipsum Thomam ad

respondendum nobis de tanto pro insulis prædictis, de quanto præfati Willielmus & Henricus, qui custodiam insularum illarum tempore pacis habuerunt, onerati fuerunt in compoto ipsius Thomæ ad scaccarium prædictum onerare nitimini, in ipsius Thomæ dispendium non modicum & gravamen; super quo nobis supplicavit sibi per nos de remedio provideri;

Vobis mandamus, quod si vobis legitimè non constare poterit, prædictum Thomam, prætextu guerræ prædictæ, tantum de insulis per annum quantum prædicti Willielmus & Henricus nobis pro eisdem annuatim reddiderunt, pro tempore quo idem Thomas custodiam earumdem insularum sic habuit, non levasse nec levare potuisse, tunc compotum prædicti Thomæ juxta id quod de eisdem à tempore commissionis nostræ sibi de custodiâ prædictâ factæ levare potuit, ac de misis & custubus circa salvam custodiam insularum illarum & operationes inibi ex hac causâ per ipsum Thomam rationabiliter appositis, ac de vadiis suis & hominum suorum illuc pro munitione dictarum insularum, juxta formam indenturæ indè inter nos & ipsum Thomam factæ, retentorum, audiatis & ulteriùs faciatis quod ad finalem exitum compoti illius noveritis pertinere.

T. R. apud Westm', viii. die Junii.

Per ipsum Regem & cons'.

Conventionum cum domino de Tenbone ratificatio.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 27. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Inspeximus quasdam literas indentatas, sigillo curiæ nostræ Vasconiæ, necnon sigillis dilectorum & fidelium nostrorum, Antonii Ususmaris, locum tenentis Nicholai Ususmaris, constabularii nostri Burdegaliæ, ac Gausberti de Mayraco domini de Tenbone, sigillatas, in hæc verba:

PRÆSENS indentura testatur conventiones, alligantias, & tractatus factos & habitos inter dominos Oliverum de Ingham militem, ducatûs Aquitaniæ senescallum, & Antonium Ususmaris, locum tenentem, de mandato speciali domini nostri Regis Angliæ & ducis Aquitaniæ, prudentis viri Nicholai Ususmaris, constabularii Burdegaliæ, in remotis agentis, vice, loco, & nomine dicti domini nostri Regis & ducis, ex unâ parte, & nobilem virum Gausbertum de Mayraco dominum de Tenbone, ex alterâ; videlicet,

Quod idem dominus de Tenbone gratis veniens ad servitium & obedientiam dicti domini nostri Regis & ducis, ratione loci seu castri prædicti de Tenbone, & alterius terræ quam habet in ducatu Aquitaniæ, fecit prædicto domino senescallo Vasconiæ, vice & nominibus quibus supra, fidelitatis & obedientiæ juramentum, et pro dicto loco, & alterius terræ suæ, promisit & debet facere homagium, quale ipse dominus de Tenbone, & sui prædecessores, facere consueverunt eidem domino nostro Regi & duci, aut ejus prædecessoribus, seu cuivis alii, habenti potestatem super hoc ab eodem; dum tamen super hoc fuerit requisitus.

Et dominus noster Rex & dux ad homagium & fidem eundem dominum de Tenbone recipiet, cùm optulerit se facultas.

Et dictus dominus senescallus ibidem fecit eidem domino de Tenbone juramentum, quale sui prædecessores, Vasconiæ senescalli, in similibus facere sunt consueti & debent.

Et dictus dominus de Tenbone promisit, debet & tenetur fideliter servire dicto domino nostro Regi & duci, & suo Vasconiæ senescallo, durante præsenti guerrâ Vasconiæ, cum decem hominibus armatis equitibus, & viginti quinque servientibus peditibus, percipientibus diurna vadia regia consueta; &, si plures adducat, pro pluribus, juxta statum tamen personarum.

Et dictus dominus senescallus promisit eidem domino de Tenbone quod, si contingat dictum dominum nostrum Regem & ducem pacem, aut treugas facere, seu acordum, cum Rege Franciæ, quod idem dominus noster Rex & dux ponet & manutenebit in eisdem dictum dominum de Tenbone, & ejus socios & familiares quoscumque, cum dicto suo loco & aliis terris & tenementis, nec ipsos seu aliquem eorundem extra pacem modo aliquo non dimittet, nec eos exulere nec castrum diruere quoque modo.

Et dictus dominus de Tenbone promisit fideliter, cum dictis hominibus & aliis, quos habere poterit, & etiam cum dicto suo loco, facere guerram, cum dicto domino nostro Rege & duce, & suo Vasconiæ senescallo, qui nunc est, aut pro tempore fuerit, contra dictum Regem Franciæ, & ejus gentes, & quascumque alias personas, guerram habentes, ut facientes, in ducatu Aquitaniæ, contra dictum dominum nostrum Regem & ducem, & suum ducatum prædictum, pro salvatione & defensione, & restauro, ducatûs prædicti, cum requisitus fuerit, & contenta in præsenti indenturâ sibi complebuntur, modo & formâ prætactis.

Et dicti domini, senescallus & locum tenens ibidem dicto domino de Tenbone, pro se & dictis hominibus equitibus & peditibus parandis, tradiderunt ducentas quinquaginta libras Burdegaliæ, & alias ducentas quinquaginta libras Burdegaliæ eidem tradere promiserunt hinc ad instans festum Pentecostes, vel ante si possunt, si & dum ipse dominus de Tenbone de guerrâ publicè se ostendat, & apertè partem faciat, cum dicto domino Vasconiæ senescallo, contra dictum Regem Franciæ & ejus gentes.

Et nichilominus promiserunt ipsi domini, senescallus & locum tenens, quod ipsi scribent, & rogabunt dictum dominum nostrum Regem & ducem, ut eidem domino de Tenbone quinque parochiæ, propinquiores loci seu castri de Tenbone, scilicet, parochia vocata Margayron, parochia de Sancto Nazario, de Sancto Chestier, parochia de Furc & de Bremato, cum earum pertinentiis, pro se & suis hæredibus universis, concedantur & dentur.

Nec non & promiserunt dicti domini, senescallus & locum tenens, si & dum requisiti fuerint per dictum dominum de Tenbone, tempore oportuno, & casu necessitatis, stabilire dictum castrum gentibus idoneis, dicto domino de Tenbone non suspectis, victualibus & artiliariâ, necessariis ad custodiam & defensionem dicti loci, de ipsius assensu, & cum ejus adjutorio, meliori modo quo poterunt, ut in similibus temporibus guerræ & necessitatibus est fieri consuetum, & pro faciendo guerram exindè contra inimicos dicti domini nostri Regis & ducis.

Et, si ipse dominus de Tenbone poneret victualia & artiliaria sua propria in dicto castro, aut in eodem reperirentur tempore quo dictus dominus senescallus eum stabiliret, promiserunt illa omnia facere apreciari, & indè solvere pretium & valorem ipsarum victualium & artiliariæ eidem domino de Tenbone, quamcitiùs bono modo poterunt legaliter, bonâ fide, & in dicto loco ponere capitaneum idoneum, eidem domino non suspectum; salvis semper dicto domino de Tenbone fructibus & redditibus dicti castri, & quod ipse possit unum de sociis suis deputare, ad recipiendum fructus, exitus, & redditus dicti castri.

Item promiserunt dicti domini, senescallus & locum tenens, dicto domino de Tenbone, pro se & suis sociis, quod, si dictum castrum, quod DEUS nolit, defectu victualium & artiliariæ, vel aliàs, per inimicos occuparetur, aut destrueretur, vel sui socii aliquid perderent, eisdem dare & restituere illud quod amitterent, & eidem domino de Tenbone ita bonum & forte castrum, & cum similibus redditibus & valore, in aliqua parte ducatûs, & eisdem magis propinquius, si reperiatur, & nisi reperiretur in ducatu, in regno Angliæ tantum vel amplius assignare, quantum dictum castrum, cum suis pertinentiis, nunc valet, & valere potest, quousque dictum castrum, cum dictis suis pertinentiis, & cætera bona sociorum suorum, eis fuerint pacificè liberata.

Item, promiserunt prædicti domini, quod ipsi facient eorum posse, bonâ fide, quod eidem domino de Tenbone, per dictum dominum nostrum Regem & ducem, dentur & concedantur centum libræ Turonenses redditûs annualis, quæ sibi de præsenti ad vitam, super custumâ Burdegaliæ, assignabuntur, quousque in alio loco ydoneo, per dictum dominum nostrum Regem & ducem, sibi & suis hæredibus fuerit imperpetuum scituatæ, vel saltem ad vitam, nisi imperpetuùm possent obtineri.

Et quod, si ipse dominus de Tenbone quia venit ad dictum servitium, per gentes Regis Franciæ amodò, & à tempore & die ultra quo se publicè ostendet de guerrâ contra dictum Regem Franciæ & ejus gentes, condempnaretur, & ejus socii, in aliquâ pœnâ, corporali vel pecuniariâ, pro excessibus eisdem impositis per Gallicos, præfati domini, senescallus & locum tenens, constanter facient posse eorum quod præfatus dominus noster Rex & dux, si & dùm pacem faciet dum dicto Franciæ Rege, in eadem pace abstrahat liberum & quietum dictum dominum de Tenbone, & socios suos, à quacumque pœnâ & condempnatione officialium ipsius Regis Franciæ, à die prædictâ ultra, contra eum latis & pronunciatis, jure partis salvo; & nichilominus scribent, & procurabunt, quod eidem domino de Tenbone concedantur & dentur, per dictum dominum nostrum Regem & ducem, quingentæ libræ Turonenses, de dono regio, & sibi illæ exsolvantur quamcitiùs bono modo fieri poterit.

Item, promiserunt prædicti domini senescallus & locum tenens quod ipsi facient taliter & optinebunt, quod dictus dominus noster Rex & dux dictum dominum de Tenbone, cum suis sociis, terrâ & castro, acceptabit de & sub ejus fidelitate, & homagio, nunc & imperpetuum, absque omni medio.

Item, promiserunt ipsi domini, senescallus & locum tenens, quod ipsi, infra instans festum Nativitatis Beati Johannis Baptistæ, infra quem terminum, si per Gallicos dampnificaretur, vel guerra eidem moveretur, dictus dominus senescallus tenetur eum juvare juxta posse, prædicta omnia notificabunt & scribent dicto domino nostro Regi & duci, & cum eodem facient & procurabunt, fideli & bono animo, illis viis & modis quibus poterunt, quod omnia & singula supradicta modis & formis quibus suprascripta, declarata, & promissa sunt, per dictum dominum nostrum Regem & ducem concedantur, & sub ejus magno sigillo cerâ viridi imperpetuùm confirmentur.

In quorum omnium præmissorum testimonium, sigilla curiæ Vasconiæ, locum tenentis constabularii, & Gausberti de Mayraco, prædictorum, huic præsenti indenturæ alternatim sunt appensa.

Dat' in parochiâ de Hyson, xxix. die Martii, anno Domini MCCXL.

Inspeximus etiam quasdam alias literas, sigillo curiæ nostræ Vasconiæ signatas, in hæc verba;

OLIVERUS de Ingham Miles ducatûs Aquitaniæ senescallus, pro domino nostro Rege Angliæ, & duce Aquitaniæ, nobili viro, Gausberto de Mairaco, domino de Thenibone, salutem.

Certis ex causis vobis præcipimus, & committendo mandamus, quatenùs, treugis finitis, captis inter dominum nostrum Regem Angliæ, & ducem Aquitaniæ ex parte unâ, & Regem Franciæ ex alterâ, quæ finiri debent in Crastino instantis festi Beati Johannis Baptistæ, bona, redditus, & deveria universa parochiarum de Monte Talhaco & de Mala Romex, ac aliarum parochiarum circumvicinarum, necnon & quarumcumque aliarum parochiarum & locorum partium illarum, existentia in terrâ obedientiæ dicti Regis Franciæ, ad manum regiam & nostram ponatis, et illa sub manu regiâ & nostrâ levetis, colligatis, & percipiatis.

Ac illas parochias & gentes illarum regatis & gubernetis, dicti domini nostri Regis & ducis nomine, quamdiu ipsius, aut domini Hugonis de Geneve, locum tenentis pro eodem domino nostro Rege & duce, in suo ducatu prædicto, vel nostræ placuerit voluntati.

Super quibus, & ea tangentibus, vobis vices nostras committimus, & plenam, tenore præsentium, concedimus potestatem;

Mandantes omnibus habitatoribus in parochiis supradictis, & aliis, per vos conquirendis, ad servitium & fidelitatem dicti domini nostri Regis & ducis venire volentibus, ut vobis in præmissis obediant, vobisque præstent, regio nomine & nostro, fidelitatis solitum juramentum.

Dat' Burdegaliæ, sub sigillo curiæ Vasconiæ, vicesimo nono die mensis Maii, anno Domini MCCCXLI.

NOS autem præmissa omnia & singula, per dictos senescallum nostrum & locum tenentem, ut præmittitur, inita, conventa, concessa, & promissa, acceptantes, ea pro nobis & hæredibus nostris, quatenùs ritè & rationabiliter facta sunt, ratificamus, approbamus, & tenore præsentium, confirmamus, jure cujuslibet semper salvo.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westm', xii. die Junii.

Per ipsum Regem & per petitionem de concilio.

De cerâ renovandâ circa corpus Edwardi I. quondam Regis Angliæ.

A. D. 1342.—An. 16 Edw. III.

Liberat. 16 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Mandamus vobis quod ceram circa corpus celebris memoriæ domini E. quondam Regis Angliæ, avi nostri, in monasterio West' humatum, existentem, de denariis de thesauro nostro renovari faciatis, prout hactenus fieri consuevit.

Teste Rege apud Wodestok, xx. die Junii.

De navibus parandis pro passagio comitis Northampton' cum excercitu in Britanniam.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 38. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi majori & ballivis de Sandwico, salutem.

Quia ordinavimus passagium dilecti & fidelis nostri Willielmi de Bohun comitis Norhampton' & quorumdam aliorum magnatum & fidelium nostrorum ad partes Britanniæ, in obsequium nostrum, apud Portesmuth', ad quindenam Sancti Johannis Baptistæ proximò futuram, vobis mandamus quod statim visis præsentibus, præmuniatis omnes dominos, magistros, & marinarios villæ prædictæ, quod omnes naves suas benè munitas, sub forisfacturâ earumdem & omnium aliorum quæ nobis forisfacere poterunt, usque portum de Portesmuth' sine dilatione venire faciant;

Ita quod sint ibidem, die Veneris proximò ante festum Translationis Sancti Thomæ Martiris proximò futurum ad ultimum, promptæ & paratæ ad proficiscendum exindè cum dicto comite & aliis magnatibus prædictis ad dictas partes, ad vadia nostra in obsequium nostrum supradictum; & nos eis de vadiis suis prædictis, cum ibidem venerint, promptè satisfieri faciemus:

Et si dicti domini, magistri, & marinarii hoc facere recusaverint, tunc omnes naves suas prædictas, ac etiam omnia terras, tenementa, bona, & catalla sua in manum nostram capi & seisiri, & nobis de exitibus terrarum & tenementorum illorum, ac de bonis & catallis prædictis responderi faciatis.

T. R. apud Wodestok, xx. die Jun'.

Per ipsum Regem.

Consimiles brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Majori & vicecomitibus London'.
Majori & ballivis villæ Suth't.
Majori & ballivis Dovorr'.
Majori & ballivis de Hethe.
Majori & ballivis de Romenhale.
Majori & ballivis de Wynchelse.
Majori & ballivis de la Rye.
Majori & ballivis de Hastinges.
Majori & ballivis de Faversham.
Ballivis villæ de Shoreham.
Ballivis villæ de Pevese.
Majori & ballivis villæ Bristoll'.
Ballivis villæ de Yaremuth'.
Ballivis villæ de la Pole.
Ballivis villæ de Falemue.
Ballivis villæ de Mosehole.
Ballivis villæ de Seford.
Ballivis villæ de Grenehuthe.
Ballivis villæ de Grenewich.
Ballivis villæ de Clive.
Ballivis villæ de Chalk.
Ballivis villæ de Strode.
Ballivis villæ de Newehithe.
Ballivis villæ de Maydestan.
Ballivis villæ de Polruan.
Ballivis villæ de Romeneye.
Ballivis villæ de Roff'.
Ballivis villæ Sanctæ Elene de Insulâ Vectâ.
Ballivis villæ de Neuport in Insulâ Vectâ.
Majori & ballivis villæ de Warham.
Ballivis villæ de Monte Sancti Michaelis in periculo maris.
Ballivis villæ de Exymuth'.
Ballivis villæ de Sidemuth'.
Ballivis villæ de Teynemuth'.
Ballivis villæ de Dertemuth'.
Ballivis villæ de Portemue.
Ballivis villæ de Plummuth.
Ballivis villæ de Loo.

Pro Radulpho de Stafford, super vadiis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 32. in Turr. Lond.

REX, collectoribus, &c. Quia, dilectus & fidelis noster Radulphus de Stafford assumpsit, coram nobis & concilio nostro, proficisci, in obsequium nostrum, ad partes Britanniæ, cum quinquaginta hominibus ad arma, undè idem Radulphus unus, & duo alii baneretti, sexdecim milites, & triginta & unus scutiferi erunt, & quinquaginta sagittariis equitibus, ad vadia nostra, quolibet eorumdem capiente per diem, videlicet, baneretto, quatuor solidos: milite, duos solidos: scutifero, duodecim denarios: & sagittario, sex denarios; dum in obsequio nostro steterint supradicto;

Nos, volentes præfato Radulpho pro se, & hominibus suis prædictis, de vadiis suis hujusmodi per unum quarterium anni, quæ ad quadringentas, quinquaginta, & quinque libras, se extendunt satisfieri, de avisamento dicti concilii nostri assignavimus eidem Radulpho quinquaginta & septem saccos lanæ, de lanis nostris prædictis, quemlibet, videlicet, saccum in pretio octo librarum;

Qui quidem quinquaginta & septem sacci lanæ, juxta idem pretium, ad quadringentas, quinquaginta, & sex libras, se extendunt, habendos & percipiendos per manus vestras super vadiis suis prædictis;

Et ideò vobis mandamus quod eidem Radulpho, vel ejus in hâc parte attornato, dictos quinquaginta & septem saccos lanæ, de lanis nostris prædictis, per vos in dicto comitatu sic colligendis, per indenturam, indè inter vos & ipsum modo debito conficiendam, liberetis super vadiis suis prædictis, sicut prædictum est;

Et nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Wodestok, xxv. die Junii.

Per billam thesaurariæ.

Pro Roberto de Artoys, ad partes Britanniæ profecturo.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 32. in Turr. Lond.

REX, collectoribus & receptoribus lanarum nostrarum in comitatu Suffolc', juxta apportionationem decem milium saccorum lanæ, infra regnum nostrum Angliæ, pro anno præsenti, salutem.

Quia, de avisamento concilii nostri, assignavimus dilecto & fideli nostro, Roberto de Artoys, qui cum centum & viginti hominibus ad arma, undè idem Robertus & quatuor alii baneretti, viginti & novem milites, quaterviginti & sex scutiferi erunt, & centum & viginti sagittariis, ad partes Britanniæ, in obsequium nostrum, juxta ordinationem indè factam, ad vadia nostra est profecturus, centum & quinquaginta & octo saccos lanæ, de lanis nostris prædictis, per vos in comitatu prædicto colligendis, quemlibet, videlicet, saccum in pretio sex librarum, pro sorte & subsidio ejusdem, ultra custumam dimidiæ marcæ indè debitam, percipiendos per manus vestras, super vadiis ipsius Roberti,

& hominum suorum prædictorum; capiente, videlicet, dicto Roberto octo solidos; & quolibet aliorum, videlicet, baneretto, quatuor solidos; milite, duos solidos: scutifero, duodecim denarios; & sagittario, quatuor denarios, per diem:

Vobis mandamus quod, eidem Roberto, vel ejus in hâc parte attornato, dictos centum quinquaginta & octo saccos lanæ, de lanis nostris prædictis, de comitatu prædicto, quemlibet, videlicet, saccum de pondere viginti & sex petrarum, quâlibet petrâ quatuordecim libras continente, per indenturam, indè modo debito conficiendam, sine dilatione liberetis super vadiis prædictis, ut prædictum est; & nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Turrim London', iii. die Julii.

Per billam thesaurariæ.

Pro Willielmo de Kildesby, super vadiis suis & hominum ad arma.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Pat. 16 Edw. III. p. 1. m. 15. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Cum, dilectus clericus noster Willielmus de Kildesby, cum quinquaginta hominibus ad arma, undè idem Willielmus ut banerettus, decem milites, & triginta & novem scutiferi erunt, & cum centum sagittariis, ad partes Britanniæ, in obsequium nostrum, juxta ordinationem indè factam, ad vadia nostra sit profecturus;

Nos, volentes eidem Willielmo, de vadiis suis, & hominum prædictorum, satisfieri, assignavimus eidem Willielmo quaterviginti & quinque saccos & tres quatronos lanæ, de lanis nostris, in comitatu Suffolc', juxta apportionationem decem milium saccorum lanæ, infra regnum nostrum Angliæ, pro anno præsenti colligendis, quemlibet, videlicet, saccum in pretio sex librarum, pro sorte & subsidio ejusdem;

Percipiendos per manus collectorum & receptorum lanarum earumdem, super vadiis ipsius Willielmi, & hominum suorum prædictorum; capiente dicto Willielmo quatuor solidos; & quolibet aliorum, videlicet, milite, duos solidos; scutifero, duodecim denarios: & sagittario, sex denarios per diem.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Turrim London', iii. die Julii.

Per billam thesaurariæ.

Pro inhabitatoribus bastidæ de Credonio.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 13. in Turr. Lond.

REX, senescallo suo Vasconiæ & constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, seu eorum loca tenentibus, salutem.

Supplicârunt nobis dilecti & fideles nostri, jurati & communitas bastidæ nostræ de Credonio de Inter duo Maria, per petitionem suam coràm nobis & concilio nostro exhibitam, ut cum ipsi, occasione guerrarum & turbationum in ducatu prædicto hiis diebus novissimis subortarum, tam per deprædationem rerum & bonorum suorum quam per incendium domorum & hospiciorum suorum, dampna quamplurima usque ad estimationem decem milium librarum Burdegaliæ & ampliùs sint perpessi; velimus in relevationem statûs ipsorum inhabitatorum dexteram munificentiæ nostræ extendere, & ipsos munere prospicere graciosè.

Nos, relevationem dictorum inhabitatorum intimè cupientes, vobis mandamus quod, habitâ cum illis de concilio nostro partium prædictarum de dampnis & deperditis quæ iidem inhabitatores occasione guerrarum prædictarum sustinuerunt, informatione pleniori, eisdem habitatoribus talem remunerationem competentem nomine nostro assignari & habere faciatis, undè rationabiliter debeant contentari.

T. R. apud Westm', iii. die Julii.

Per ipsum Regem & per petitionem de cons'.

De coronis Philippæ Reginæ Angliæ, invadiatis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Pat. 16 Edw. III. p. 2. m. 32. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis vicecomitibus, majoribus, captoribus, & assessoribus lanarum, ac omnibus aliis ballivis, ministris, & fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum in partem solutionis duorum milium & quingentarum librarum, quas, dilecto nobis, Johanni de Portevare, prô salvatione duarum coronarum Philippæ Reginæ Angliæ consortis nostræ carissimæ, in partibus transmarinis invadiatarum, ac quorumdam debitorum, in quibus præfato Johanni tenemur, solvi ordinaverimus;

Assignaverimus eidem Johanni trescentas triginta & quatuor saccos & dimidium, & quatuor clavos lanæ, de lanis nostris, de comitatu Essex', pro anno præsenti levandis, & mandaverimus collectoribus custumæ lanarum, coriorum, & pellium lanutarum, in portu London', quod ipsi præfatum Johannem centum & quinquaginta saccos, de lanis prædictis, in eodem portu, & collectoribus custumarum nostrarum in portu de Gippewico, quod ipsi eundem Johannem residuos centum quaterviginti & quatuor saccos & dimidium, & quatuor clavos lanæ, in portu illo carcare, &, solutâ dimidiâ marcâ pro quolibet saccorum eorumdem, pro custumâ indè debitâ, ad partes transmarinas ducere permittant;

Nos, volentes securitati ipsius Johannis, & lanarum prædictarum, providere, suscepimus ipsum Johannem, ac homines & servientes suos, lanas prædictas colligendo & ad portus prædictos cariando, & exindè ad dictas partes transmarinas ducendo, in protectionem & defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum conductum nostrum, nolentes quod quicquam de lanis prædictis ad opus nostrum, aut aliorum, capiatur seu arestetur;

Et ideò vobis mandamus, *&c. prout in litteris de protectione.*

In cujus, &c. usque ad festum Sancti Michaelis proximò futurum, duraturas.

Teste Rege, apud Turrim London', v. die Julii.

Per ipsum Regem.

De bonis mercatorum alienigenarum arestandis.

A D. 1342. An. 16 Edw. III. Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 6. in Turr. Lond.

REX, majori & vicecomitibus London', salutem. Ex gravi quærelâ dilecti mercatoris nostri, Walteri Bernard de London', accepimus, quod cum ipse nuper quandam navem Willielmi de Bakerdale de London', unde Johannes Weyte de Clyve est magister, cum auro, argento, & aliis bonis & mercimoniis, ad valenciam quadringentarum librarum de portu London' usque villam nostram Novi Castri super Tynam misisset, ad negotiandum de eisdem & commodum suum indè faciendum:

Quidam homines & malefactores de partibus de Caleys, Bologne, & Depe, ac aliunde de regno Franciæ, navem illam velantem supra mare versus partes Angliæ, armatâ potentiâ, durante treugâ inter nos & confœderatos nostros ex parte unâ & quosdam inimicos nostros de Franciâ ex alterâ, nuper initâ & firmatâ, ingressi fuerunt, & eandem navem cum bonis & mercandisis prædictis sic carcatam, usque portum de Boloygne secum duxerunt, & voluntatem suam indè fecerunt, & alia enormia ibidem perpetrarunt, in ipsius mercatoris nostri dampnum non modicum & jacturam, ac contra formam treugæ supradictæ; super quo supplicavit sibi per nos de remedio congruo in hâc parte provideri.

Nos, nolentes præmissa, si taliter perpetrata fuerunt, transire impunita, vobis præcipimus quod omnia bona & mercimonia hominum & mercatorum de dictis partibus Franciæ, de ligeanciâ & adhæsione Philippi de Valoys, pro Rege Franciæ se gerentis, quæ infra ballivam vestram inveniri contigerit, tam infra libertates quam extra, ac debita si quæ eis in hâc parte debeantur, unà cum corporibus eorumdem hominum & mercatorum de Francia, sine dilacione arestari, & sub aresto hujusmodi salvò & securè custodiri faciatis, quousque de præmissis sumus plenius informati, vel aliud à nobis indè habueritis in mandatis: & quæ & cujusmodi bona seu mercimonia aut debita in hâc parte arestaveritis, & quorum fuerint, & cujus valoris, ac de nominibus prædictorum hominum per vos sic arestandorum, nos in cancellariâ nostrâ reddatis distinctè & apertè sine dilatione certiores: hoc breve nobis remittentes.

Teste Rege, apud Westm', x. die Jul'.

Per cons'.

Consimilia brevia diriguntur majoribus & ballivis subscriptis pro eodem Waltero sub eadem data; videlicet,

Majori & ballivis de Suthampton'.
Ballivis de Sancto Botulpho.
Ballivis villæ de Lenn'.
Ballivis de Gippewyco.
Majori & ballivis de Welles.
Ballivis villæ de Novâ Sarum.

De vadiis illorum, ad partes transmarinas in obsequium Regis, profecturorum.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 32. in Turr. Lond.

REX, collectoribus & receptoribus lanarum nostrarum, in comitatu Norff', juxta apportionationem decem millium saccorum lanæ, infra regnum nostrum Angliæ, pro anno præsenti, in comitatu prædicto factam, colligendarum, salutem.

Quia, de avisamento concilii nostri, assignavimus, dilecto & fideli nostro Roberto de Ufford comiti Suff', qui cum quinquaginta & uno hominibus ad arma, undè idem comes unus, unus banerettus, quatuordecim milites, & triginta & quinque scutiferi erunt, & cum quinquaginta sagittariis ad equos, ad partes transmarinas, in obsequium nostrum, ad vadia nostra, est profecturus, sexaginta & sexdecim saccos lanæ, de lanis nostris prædictis, per vos in comitatu prædicto colligendis, quemlibet, videlicet, saccum in pretio sex librarum, pro sorte & subsidio ejusdem, ultra custumam dimidiæ marcæ indè debitam;

Percipiendos per manus vestras super vadiis ipsius comitis, & hominum suorum prædictorum; ipso cômite capiente, videlicet, pro se octo solidos; pro dicto baneretto, quatuor solidos; pro quolibet dictorum militum, duos solidos; pro quolibet dictorum scutiferorum duodecim denarios; & pro quolibet dictorum sagittariorum, sex denarios per diem;

Vobis mandamus quod eidem comiti, vel ejus in hâc parte attornato, dictos sexaginta & sexdecim saccos lanæ, de lanis nostris prædictis, de comitatu prædicto, per indenturam, indè modo debito conficiendam, sine dilatione liberetis, super vadiis prædictis, ut prædictum est; & nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Turrim London', xiii. die Julii.

Per billam thesaurariæ.

Consimilia brevia de assignatione habent subscripti, de lanis subscriptis, de comitatibus subscriptis, in pretio subscripto, percipiendo pro hominibus subscriptis vadia subscripta; videlicet,

Reginaldus de Cobeham, de quinquaginta & quatuor saccis & dimidio lanæ, de comitatu Kantiæ, in pretio sex librarum ultra custumam, &c. super vadiis, pro quadraginta hominibus ad arma, undè idem Reginaldus banerettus, novem milites & triginta scutiferi erunt, & pro quadraginta sagittariis equitibus, ad partes transmarinas, &c.

Philippus de Weston, de viginti & septem saccis de comitatu Sussex', in pretio sex librarum, ultra custumam, &c. super vadiis hujusmodi, pro viginti hominibus ad arma, undè idem Philippus ut banerettus, tres milites, & sexdecim scutiferi erunt, & pro viginti sagittariis equitibus, ad partes transmarinas, &c.

Thomas de Hatfeld, de viginti & septem saccis, de comitatu Kantiæ, in pretio sex librarum ultra custumam, &c. super vadiis hujusmodi, pro viginti hominibus ad arma; undè idem Thomas ut banerettus, tres milites, &c. *ut supra*.

Thomas de Bello Campo, comes Warr', de centum & viginti saccis lanæ, de comitatu Norff', in pretio sex librarum, ultra custumam, &c. super vadiis hujusmodi, pro quaterviginti hominibus ad arma, undè idem comes unus, unus banerettus, decem & octo milites, & sexaginta scutiferi erunt, & pro centum sagittariis equitibus, ad partes transmarinas, &c.

Johannes de Veer, comes Oxon', de quinquaginta & sex saccis lanæ, de comitatu Norffolciæ, in pretio sex librarum, ultra custumam, &c. super vadiis hujusmodi, pro quadraginta hominibus ad arma, undè idem comes unus, unus banerettus, novem milites, & viginti & novem scutiferi erunt, & pro triginta sagittariis equitibus ad partes transmarinas, &c.

Michael de Ponynges de viginti & uno saccis, in comitatu Sussex', in pretio sex librarum, ultra custumam, &c. super vadiis hujusmodi, pro quindecim hominibus ad arma, undè idem Michael banerettus, quatuor milites, & decem scutiferi erunt, & pro duodecim sagittariis equitibus, ad partes, &c.

Thomas de Bradeston, de viginti & octo saccis, de comitatu Sussex', in pretio sex librarum, ultra custumam, &c. super vadiis hujusmodi, pro viginti hominibus ad arma, undè Thomas banerettus, quatuor milites, & quindecim scutiferi erunt, & pro viginti sagittariis equitibus, ad partes transmarinas, &c.

Mauritius de Berkele, de viginti & octo saccis, de comitatu Sussex', in pretio sex librarum, ultra custumam, &c. super vadiis hujusmodi, pro viginti hominibus ad arma, undè idem Mauritius banerettus, quatuor milites, & quindecim scutiferi erunt, & pro viginti sagittariis equitibus, ad partes transmarinas, &c.

Hugo de Courteneye, comes Devon', de quaterviginti & septem saccis, de comitatu Devon', in pretio centum & sex solidorum, & octo denariorum, ultra custumam, &c. super vadiis hujusmodi pro quinquaginta hominibus ad arma, undè idem comes unus, unus banerettus, duodecim milites, & triginta & sex scutiferi erunt, & pro sexaginta sagittariis equitibus, ad partes transmarinas, &c.

Hugo de Audele, com' Glouc', de 136 saccis & dimid', in com' Kanc', &c. pro centum hominibus, &c.

De potestate data Regi Scotiæ capiendi homines, vocatos Grithmen, ad pacem Regis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Scot. 16 Edw. III. m. 12. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod assignavimus magnificum principem, & dilectum consanguineum & fidelem nostrum, Edwardum de Balliolo, Regem Scotiæ ad omnes homines, vocatos Grithmen, apud Beverlacum, Ripon', Tynemuth, Hextildesham, & Wederhale, & alibi, in libertate ecclesiasticâ, pro immunitate ibidem, ratione feloniarum, per ipsos factarum, optinendâ, existentes, qui ad ipsum Regem venire, & ad custus suos proprios, cum ipso ad partes Scotiæ, in obsequium nostrum proficisci voluerint, ibidem, quamdiu nostræ placuerit voluntati, moraturi, ad pacem nostram recipiendum, & ad eos arraiandum, & in comitivâ suâ ad easdem partes ducendum;

Et ad sufficientem securitatem de eis super hoc capiendum, & ad cartas nostras de pardonatione quarumcumque feloniarum, per ipsos ante festum Sanctæ Trinitatis, proximò præteritum, perpetratarum, eis nostro nomine concedendum;

Quibus, ad certificationem ipsius Regis, nobis cum securitate prædictâ factam, cartas nostras, de pardonatione feloniarum prædictarum, fieri faciemus absque morâ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xv. die Julii.

Per ipsum Regem.

De veniendo ad Regem cum certis hominibus ad arma.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Ed. III. m. 33. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo comiti de Kildare, salutem. Quia dilectum & fidelem nostrum Willielmum de Bohun comitem Norhampton' & alios fideles nostros in comitivâ suâ, ad partes Britanniæ & Vasconiæ jam transmittimus, & nos & progressum nostrum ad partes transmarinas validum ordinavimus & festinum, sperantes jam, per Dei gratiam & fidelium nostrorum auxilium, in assumptâ guerrâ Franciæ laudabiliter & finaliter prosperari, affectuosiùs quo possimus, vos rogamus quatinùs, sicut nos & honorem nostrum diligitis, excusatione quacumque remotâ, ad nos seu dictum consanguineum nostrum, in propriâ personâ vestrâ cum viginti hominibus ad arma & quadraginta hobelariis, cum celeritate quâ poteritis, accedatis.

Nam in instanti festo Assumptionis beatæ Mariæ ad ultimum erimus, favente Domino, cum prægrandi excercitu supra mare, & tunc vos in comitivâ nostrâ libenter haberemus:

Mandavimus enim thesaurario nostro Hiberniæ quod vobis, pro vadiis vestris & hominum prædictorum quousque ad nostram comitivam, seu dicti consanguinei nostri veneritis, de denariis in terrâ prædictâ ad opus nostrum levandis, seu de exitibus ejusdem terræ faciat promptè solvi; & nos pro morâ vestrâ extunc nobiscum seu cum consanguineo nostro prædicto, vobis solvere faciemus vadia pro guerrâ consueta.

T. R. apud Wyndesore, xvi. die Julii.

Per ipsum Regem & cons'

De eodem negotio.

REX, dilecto & fideli suo Mauricio fitz Thomas comiti de Dessemont, salutem.

Quia dilectum, &c. *ut supra usque ibi* remotâ *& tunc sic* quadraginta homines ad arma & sexaginta hobelarios ad nos seu dictum consanguineum nostrum, cum celeritate quâ poteritis transmittatis: nam in instanti, &c. *usque ibi* thes' nostro Hiberniæ quod dictis hominibus ad arma & hobelariis vadia sua quousque, &c. venerint, &c. *ut supra*.

Teste ut supra.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis de numeris hominum subscriptorum secum ducendis ad Regem, & sub eadem datâ, videlicet,

Thomæ fil' Gilberti de decem hominibus ad arma & viginti hobelariis.

Geraldo de Rocheford de decem hominibus ad arma & viginti hobelariis.

Fulconi de la Freigne de decem hominibus ad arma & viginti hobelariis.

Reymundo de Burgh de quatuor hominibus ad arma & triginta hobelariis.

Waltero de Bonevill' de duobus hominibus ad arma & viginti hobelariis.

Waltero de Bermyngeham de decem hominibus ad arma & viginti hobelariis.

Edmundo de Burgh de decem hominibus ad arma & viginti hobelariis.

De tractando cum quibusdam ad fidelitatem Regis recipiendis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.
Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 2. In Turr. Lond.

REX, universis, præsentes literas inspecturis, salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, capitanei ad partes ducatûs nostri Aquitaniæ, per nos transmittendi, Oliveri de Ingham, senescalli nostri ejusdem ducatûs, & magistri Walteri de Weston, thesaurarii nostri pro excercitu nostro ibidem, plenariè confidentes;

Ad tractandum & concordandum cum nobili viro Reginaldo de Pons, de veniendo ad nostram obedientiam, & ipsum ad homagium & fidelitatem nostra admittendum, ipsumque contra Philippum de Valesio & adhærentes suos retinendum, conducendum, & firmandum, de feodis, vadiis, & remunerationibus, sibi constituendis, solvendis, & faciendis, conveniendum;

Et ea, quæ sic tractata, concordata & conventa fuerint, quatenùs ad nos attinet, pro nobis & nostro nomine quâcumque securitate firmandum, securitatemque ab eodem Reginaldo, pro completione præmissorum, quatenùs ipsum concernunt, petendum, stipulandum, & recipiendum, præfatis, capitaneo, senescallo, & thesaurario, & duobus eorum, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem:

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid per dictos, capitaneum, senescallum, & thesaurarium, & duos eorum, actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Wyndesore, xx. die Julii.

Consimiles literas Regis habent iidem, capitaneus, senescallus, & thesaurarius, ad tractandum & concordandum, cum hominibus subscriptis, sub eadem datâ; videlicet,

Gaillardo de Duro Forti archidiacono.
Gastono comite Fuxi.

De quibuscumque personis regni Franciæ ad homagium Regis admittendis.

A.D. 1342.—An. 16 Edw. III.
Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes literas inspecturis, salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, capitanei ad partes ducatûs nostri Aquitaniæ, *&c. prout supra usque hæc verba, viz.* Ad tractandum & concordandum cum quibuscumque, nobilibus, & potentibus, ac etiam popularibus, & communitatibus, regni nostri Franciæ, de veniendo in nostram obedientiam, *&c. prout supra.*

Teste ut supra.

De concordando super terris, venientibus ad obedientiam Regis, concedendis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.
Rot. Vascon. 16 Ed. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, universis, præsentes literas inspecturis, salutem. Sciatis quòd nos, *&c. ut supra usque ibi* conveniendum *& tunc sic* libertates, exemptiones, immunitates, & privilegia, jurisdictionem altam & bassam, merum & mixtum imperium, terras, possessiones, & redditus, super inimicos nostros conquæstanda, prout pro nostro honore & commodo expedire viderint, dandum & concedendum;

Et donatarios de sic datis & concessis investiendum, & possessiones eorumdem eis liberandum;

Et ea, quæ sic data, concessa, tractata, concordata, conventa, & acta fuerint, quatenùs ad nos attinet, pro nobis & nostro nomine quacumque securitate firmandum, *&c. ut supra usque ibi* potestatem *& tunc sic;*

Ita tamen quòd juri, quod nobis ad coronam & regnum Franciæ jure hæreditario competit, non renuncient, vel præjudicent; ad quod prædicti, capitaneo, senescallo, & thesaurario, & duobus eorum omnem adimimus potestatem:

Promittentes, &c. actum vel gestum fuerit, &c. præmissorum.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

De supervidendo numerum armatorum; de equis appretiandis & signandis; & de donationibus excessivis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.
Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Olivero de Ingham, senescallo suo Vasconiæ, & magistro Waltero de Weston, thesaurario nostro pro excercitu nostro, ad partes ducatûs nostri Aquitaniæ mittendo, salutem.

Quia, sicut asseritur à quibusdam, pecunia nostra in dictis partibus extitit quandoque improvidè dispensata, vobis mandamus quòd, priusquam solvantur ibidem vadia hominibus ad arma, faciatis diligens scrutinium quòd dicti homines habeant equitaturas & armaturas sufficientes, juxta modum antiquitùs usitatum.

Et, ne decipiamur in numero armatorum, faciatis quòd senescallus, constabularius, & marescallus excercitûs, ac vos, præfate thesaurarie, faciatis pluries, & ad minus quolibet mense semel, supervideri numerum & apparatum armatorum, & fiat solutio vadiorum duntaxat pro numero armatorum sufficientium sic invento, cessante quocumque favore;

Et, ad evitandam deceptionem, quæ plerumque contingit in petendo restauro equorum, volumus & mandamus quòd omnes equi, qui juxta morem guerræ debent appretiari, statim in adventu suo æstimentur, & certo signo, per vos ad hoc ordinando, signentur, ità quòd sic haberi possit certa notitia eorumdem.

Inhibemus etiam nè, tempore pacis vel treugarum, vadia solvere faciatis personis aliquibus; illis duntaxat exceptis qui super custodiâ locorum nostrorum propriorum commorantur.

Ad hæc, cùm plures donationes excessivæ à nobis, per importunitates petentium, & suggestiones minùs veridicas & subdolas, per nos factæ dicantur, immò à nobis potius extortæ, per quas decepti sumus graviter & delusi, volentes super hoc pleniùs informari, vobis mandamus quòd super dictis donationibus omnibus, in dictis partibus per nos factis, & causis earundem, ac meritis donatariorum & de valore rerum sic donatarum, videlicet, an plus, & quando plus valeant, quam valere suggerebantur, & qualiter, & in quanto sic decepti fuimus, vos, viis & modis quibus poteritis, diligenter informetis, & informationem hujusmodi, unà cum bono avisamento vestro in hâc parte, nobis cum celeritate quâ commodè poteritis, remittatis.

Teste Rege apud Wyndesore, xx. die Julii.

Will' de Bohun comes Northampton', locum tenens in regno Franciæ constituitur.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.
Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 35. in Turr. Lond.

REX, consanguineo suo carissimo, Willielmo de Bohun comiti Norhampton', salutem.

Sciatis quod, cum inclitum regnum Franciæ ad nos sit jure successorio legitimè devolutum;

Nos, tam de adipiscendâ plenâ possessione quam de bono regimine dicti regni, summè soliciti, ac de vestris probitate, fidelitate, & industriâ, intimè confidentes, vos in regno prædicto, resorto, & pertinentiis suis universis, locum nostrum tenentem & capitaneum facimus & præficimus per præsentes;

Concedentes & committentes vobis merum & mixtum imperium, gladii potestatem, ac jurisdictionem omnimodam altam & bassam, cognitionem & decisionem omnium causarum, tam criminalium quam civilium, cum potestate locum tenentes, capitaneos, judices, & ministros, quoscumque, prout expedire videritis, deputandi & amovendi, ac jus, quod nobis in dicto regno competit, vendicandi, petendi, & prosequendi, & eidem regno vos immiscendi, ac corporalem possessionem ipsius, & pertinentiarum ejusdem, etiam in manu forti, si oporteat, apprehendendi, excercitum congregandi & ducendi, de guerrâ equitandi, & contrarios & rebelles expugnandi & puniendi;

Ac omnes & singulos, qui ad pacem & obedientiam nostras venire voluerint, ad hujusmodi pacem & fidelitatem nostras admittendi, & eis pardonationis & remissionis gratiam faciendi, & eos super hoc assecurandi;

Ac omnia alia & singula faciendi & excercendi, quæ ad officium hujusmodi locum nostrum tenentis & capitanei pertinere noscuntur, & quæ pro recuperatione & conservatione jurium nostrorum ibidem, & bono regimine dicti regni necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum

exigant speciale, & quæ nos facere possemus & debemus si præsentes illuc essemus;

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid, nomine nostro, feceritis in præmissis, & quolibet præmissorum.

Et ideò dilectionem & fidelitatem vestras attentè rogamus, quatinùs, onus & honorem hujusmodi magnanimiter assumentes, circa recuperationem & conservationem jurium nostrorum prædictorum, & bonum regimen dicti regni, sic prudenter & strenuè laboretis, ut vestram fidelitatem & gestum laudabilem debeamus meritò commendare, & repensivâ retributionis uberis præmiare.

Mandavimus enim archiepiscopis, episcopis, ducibus, marchionibus, comitibus, vicecomitibus, baronibus, & personis aliis quibuscumque, in & de dicto regno existentibus, ut vobis, & deputandis per vos, in præmissis pareant humiliter & intendant.

In cujus, &c. pro nostro beneplacito duraturas, &c.

Dat' apud Wyndesore, xx. die Julii.

Et mandatum est omnibus & singulis archiepiscopis, episcopis, ducibus, marchionibus, comitibus, vicecomitibus, baronibus, & personis aliis quibuscumque, in & de regno Franciæ existentibus, quod præfatum comitem ad præmissa facienda libenter & devotè recipiant, & sibi tanquam personæ Regis pareant & intendant humiliter in præmissis, taliter se habentes quod suæ debeamus devotionis pulchritudinem meritò commendare; scituri pro certo quod est intentionis nostræ humiliare superbos, & humilibus gratiam impartiri. Dat' ut supra.

De prædicto Will' de Bohun, locum tenente in ducatu Britanniæ creato.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 35. in Turr. Lond.

REX, consanguineo suo carissimo, Willielmo de Bohun comiti Norhampton', salutem.

Sciatis quod, cum quædam conventiones, inter nos ex parte unâ, & nobilem virum, Almaricum de Clizon, tutorem & curatorem Johannis de Britanniâ, filii & hæredis Johannis ducis Britanniæ & comitis de Monte Forti, pro dicto Johanne filio, & de dicto ducatu Britanniæ hæredato & seisito, & pro præclarâ Johannâ de Flandria ducissâ Britanniæ & comitissâ de Monte Forti, ex alterâ;

Et postmodum aliæ conventiones, inter dictos Almaricum, nomine tutorio seu curatorio, & Johannam, ac dilectum & fidelem nostrum, Walterum de Manny pro nobis, initæ sint & firmatæ, prout in literis indentatis, indè confectis, pleniùs continetur: & jam dicti, Almaricus & Johanna, per literas & nuncios instanter & devotè nos requisierint ut, cum parati sint nos Regem Franciæ recognoscere, & nobis, ut Regi Franciæ, homagium facere, ac castra, villas, & loca dicti ducatûs nobis reddere, ita quod pro expensis nostris, seu illorum, quos illuc pro defensione patriæ miserimus, redditus & proventus dicti ducatûs possimus facere colligere, & de hiis propter hoc juxta nostrum libitum ordinare, velimus, ut Rex Franciæ & dominus eorum superior, contra molestantes eos super possessione dicti ducatûs defendere, & propter hoc ad dictas partes armatam potentiam destinare;

Nos, volentes conventiones prædictas, ut convenit, observare, & vassallos nostros defendere ut debemus, ac de probitate & circumspectione vestrâ providâ plenariè confidentes, vos in dicto ducatu capitaneum & locum nostrum tenentem præficimus & creamus, dantes & committentes vobis plenam potestatem, fidelitates & homagia, ac servitia nobis, ut Regi Franciæ, in dicto ducatu, & alia, juxta conventiones prædictas, debita & promissa, necnon liberationem & possessionem castrorum, villarum, & locorum dicti ducatûs petendi & recipiendi, nanciscendi & retinendi;

Redditus & proventus dicti ducatûs pro defensione ejusdem colligendi & recipiendi, fideles nostros ibidem defendendi, & in hostes & rebelles nostros ibidem insurgendi, jurisdictionem omnem, nobis ibi competentem, excercendi, tutores & curatores dandi, decreta interponendi, & omnia alia & singula faciendi & excercendi, quæ ad officium capitanei & locum nostrum tenentis ibidem pertinere noscuntur, & quæ possemus facere si illuc personaliter præsens essemus.

Promittentes, &c. *ut supra mutatis mutandis uque ibi præmissorum & tunc sic;*

Et ideò dilectionem & fidelitatem vestram attentè rogamus, quatinùs, onus & honorem hujusmodi magnanimiter assumentes, circa præmissa omnia & singula, ut præmittitur, facienda & exequenda prudenter & strenuè laboretis, ut vestram fidelitatem & gestum laudabilem debeamus meritò commendare, & repensivâ retributionis uberis præmiare.

Mandavimus enim archiepiscopis, episcopis, ducibus, marchionibus, comitibus, vicecomitibus, baronibus, & personis aliis quibuscumque, in & de dicto ducatu existentibus, ut vobis, & deputandis per vos, in præmissis pareant humiliter & intendant.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Wyndesore, xx. die Julii.

Et mandatum est omnibus & singulis archiepiscopis, &c. prout supra mutatis mutandis.

De proficiscendo in comitivâ Willielmi de Bohun comitis Norhampton'.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 31. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo Willielmo de Kildesby, salutem.

Quia pro quibusdam negociis arduis nos in regno Franciæ tangentibus, consanguineum nostrum carissimum Willielmum de Bohun comitem Norhampton', & alios fideles nostros, ad partes dicti regni ordinavimus in proximo transmittendum; ac considerantes expertam fidelitatis constantiam & circumspectionem providam quas in vobis invenimus, pensemus vestrum avisamentum & consilium dicto comiti & eisdem fidelibus nostris ibidem fore plurimum oportunum, in fide & dilectione quibus nobis tenemini, vos requirimus & rogamus quod, omni excusatione cessante, velitis ad dictas partes in comitivâ dicti comitis, nostris sumptibus, potenter prout temporis qualitas exigit, proficisci, non ad excercendum sæva seu aliqua viris ecclesiasticis prohibita, set ad tractandum & ordinandum super bonâ directione negociorum nostrorum ibidem, & vestrum avisamentum & consilium eidem comiti & aliis fidelibus nostris, prout Deus vobis dederit, impendendum, & alia faciendum quæ sine læsione statûs vestri seu metu irregularitatis facere poteritis, circa felicem expeditionem negociorum prædictorum.

Dat' apud Wyndesore, xx. die Julii.

De sagittis & cordis pro arcubus providendis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 E. III. m. 35. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Norff' & Suff', salutem. Quia pro præsenti passagio nostro, magnum numerum sagittarum & cordarum pro arcubus oportet necessariò nos habere, tibi præcipimus firmiter injungentes, quod ducentas garbas sagittarum cum capitibus aceratis, & mille cordas pro arcubus aptæ longitudinis, infra balliyam tuam, tam infra libertates quam extra, de exitibus ballivæ tuæ sine dilatione emi & provideri, & usque ad portum de Sandwico duci & cariari facias;

Ita quod eas habeas ibidem in Crastino Sancti Laurencii proximò futuro ad ultimum, promptas & paratas dilecto clerico nostro Johanni de Flete ibidem ad opus nostrum, liberandas.

Et de custubus quos in hâc parte apposueris, tibi in compoto tuo debitam allocationem habere faciemus.

Et hoc, sicut te & tua indempna servare & gravem indignationem nostram evitare volueris, nullatenus omittas.

T. R. apud Turrim London', xx. die Julii.

Per ipsum Regem.

Consimilia brevia diriguntur vicecomitibus subscriptis de numero garbarum sagittarum & cordarum pro arcubus subscriptis in comitatibus subscriptis providend', sub eâdem datâ; videlicet,

Vic' Warr' & Leyc', de CCL. garbis sagittarum & mille cordis pro arcubus.

Vic' Somers' & Dors', de CCC. garbis sagittarum & mille cordis pro arcubus.

Vic' Sulht', de M^{l} garbis sagittarum & mille cordis pro arcubus.

Vic' Salop' & Staff', de D. garbis sagittarum & mille cordis pro arcubus.

Vic' Bed' & Buk', de CCC. garbis sagittarum & mille cordis pro arcubus.

Vic' Hunt', de CCCl.x. garbis sagittarum & mille cordis pro arcubus.

Vic' Cantebr', de CCC. garbis sagittarum & mille cordis pro arcubus.

Vic' Rotel', de CC. garbis sagittarum & mille cordis pro arcubus.

Vic' Essex' & Hertf', de CC. garbis sagittarum.

Vic' Wygorn', de DCCiiii^xx. garbis sagittar' & mille cordis pro arcubus.

Vic' Surr' & Sussex', de M^l lxx. garb' sagittar' & mille cordis pro arcubus.

Vic' Norht', de CCC. garb' sagittar' & mille cordis pro arcubus.

Vic' Oxon' & Berk', de DCCCC. garb' sagittar' & mille cordis pro arcubus.

Vic' Lancastr', de M^l garb' sagittar' & mille cordis pro arcubus.

Majori & ballivis villæ Bristoll' infra villam prædictam, de CCC. garb' sagittar' & mille cordis pro arcubus.

REX, Edwardo duci Cornub' & comiti Cestr' filio suo carissimo, vel ejus justiciario Cestr', aut ejusdem justic' locum tenenti, salutem.

Quia, *&c. ut supra usque ibi,* nos habere, *& tunc sic,* vobis mandamus quod mille garbas sagittarum cum capitibus aceratis, & mille cordas pro arcubus aptæ longitudinis in comitatu Cestr', tam infra libertates quam extra, sine dilatione emi & provideri, *&c. ut supra usque ibi, mutatis mutandis,* liberandas, *& tunc sic.*

Et de custubus quos in hâc parte apposueris, vobis promptam solutionem habere faciemus.

Et hoc, sicut nos & vestra indempnia servare & gravem indignationem nostram vitare volueris, nullatenus omittatis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De antiquis debitis non solvendis.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Vascon. 16 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo Waltero de Weston receptori thesauri nostri ad partes Vasconiæ mittendi, salutem.

Quia thesaurus prædictus, consideratâ magnitudine guerræ nostræ, videtur modicus & exilis, qui si pro antiquis debitis persolvatur, dicta guerra, quod absit, citò periclitari possêt in grave nostri dispendium & discrimen, vobis mandamus quod dictum thesaurum pro expeditione dictæ guerræ reservetis & dispensetis, absque solutione aliquâ pro antiquis debitis faciendâ, nisi in casu quo residuum ipsius sufficere poterit pro guerrâ prædictâ, quocumque mandato contrario vobis directo non obstante.

T. R. apud Westm', xxi. die Julii.

Per ipsum Regem.

De potestate concedendi honores infra regnum Franciæ.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 35. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes litteras inspecturis, salutem.

Sciatis quod nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, fidelis nostri, Willielmi de Bohun comitis Northampton, consanguinei nostri carissimi, intimè confidentes, eidem comiti plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus potestatem dandi & concedendi personis, quæ in præsenti guerrâ nostrâ Franciæ in nostram obedientiam venire voluerint, honores, dominia, castra, villas, maneria, terras, tenementa, possessiones, & redditus, jurisdictiones, libertates, & alia bona, ad nos in re vel in spe in regno Franciæ pertinentia;

Habenda & tenenda eisdem personis, de nobis & hæredibus nostris, ut de Regibus Franciæ, in feodum, ad terminum vitæ & annorum, prout pro nostro honore & commodo viderit expedire, investituram & possessionem sic datorum & concessorum faciendi & liberandi;

Ac omnia alia & singula faciendi & excercendi, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint, etiam si mandatum exigant speciale; ita tamen quod juri, quod nobis ad coronam & regnum Franciæ jure hæreditario competit, non renunciet vel præjudicet; ad quod prædicto comiti omnem adimimus potestatem:

Promittentes pro nobis, *&c. ut supra usque ibi* præmissorum *& tunc sic;*

Et quod donationes & concessiones, per dictum comitem factas in hâc parte, faciemus per litteras nostras patentes, sub magno sigillo nostro, cum super hoc certiorati & requisiti fuerimus, confirmari, &, si opus fuerit, innovari.

In cujus, &c.

Dat' apud Wyndesore, xxii. die Julii.

De potestate super ligis, contra Philippum de Valesio incundis.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 35. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes litteras inspecturis, salutem.

Sciatis quod nos, de fidelitate *&c. ut supra usque ibi,* confidentes, ad tractandum & concordandum cum quibuscumque personis, nobilibus & aliis, prout expedire viderit, de ligis & aligantiis inter nos & ipsas ineundis, dictas personas nobiscum contra Philippum de Valesio & adhærentes suos retinendi & firmandi, de feodis, vadiis, stipendiis, & remunerationibus, personis, sic retentis, constituendis, solvendis, & faciendis, conveniendi;

Et ea, quæ sic tractata, concordata, & conventa fuerint in hac parte, quatenùs ad nos attinet, quacumque securitate firmandi, et securitatem à personis, sic retentis, pro completione præmissorum, quatenùs ipsos concernunt, petendi, stipulandi, & recipiendi;

Et alios fideles, ad præmissa facienda, loco sui deputandi seu substituendi.

Et omnia alia & singula faciendi & exercendi, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria fuerint, etiam si mandatum exigant speciale;

Plenam tenore præsentium concedimus & committimus potestatem;

Promittentes pro nobis, *&c. ut supra usque ibi* habituros, *& tunc sic,* quicquid per dictum comitem, seu deputandos ab eo, *&c. ut supra.*

In cujus, &c.

Dat' ut supra.

De potestate mutuum nomine Regis contrahendi.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 35. in Turr. Lond.

REX, universis, &c. salutem. Sciatis quod cum nos de fidelitate, *&c. ut supra usque ibi* confidentes, *& tunc sic,* ipsum in locum nostrum tenentem & capitaneum in dicto regno Franciæ præfecerimus, & eum propter hoc ad dictas partes duxerimus transmittendum;

Damus & concedimus eidem comiti plenam, tenore præsentium, potestatem, ad contrahendum prò nobis, & nomine nostro, pro prosecutione negotiorum, sibi per nos injunctorum, mutuum à quibuscumque personis, usque ad summam quadraginta millium librarum sterlingorum, vel valorem tantæ summæ in aliis monetis & rebus, prout melius viderit expedire;

Dictumque mutuum ad opus nostrum petendum & recipiendum, terminos & loca solutionis statuendum, & ad solutionem hujusmodi faciendum, nos & hæredes nostros firmiter obligandum, & omnia alia faciendum, *&c. ut supra;*

Promittentes, &c.

In cujus, &c.

Dat' apud Wyndesore, xx. die Julii.

De tractando cum magnatibus de Hibernia, super auxilio ad partes Britanniæ mittendo.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 36. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, tenenti locum justitiarii nostri Hiberniæ, cancellario & thesaurario nostris ibidem, ac Simoni Fitz Richard, salutem.

Sciatis quod cum, dilectus consanguineus & fidelis noster, Willielmus de Bohun comes Norhampton' ad partes Britanniæ, pro diversis negotiis, nos intimè ibidem tangentibus, inibi, Deo dante, expediendis, cum armatâ potentiâ de mandato nostro se divertat, et nos passagium nostrum ad partes transmarinas cum exercitu nostro, adversantes nobis ibidem, cum Dei adjutorio, expugnaturi, & jura nostra recuperaturi, in proximò arripere ordinaverimus, per quod certos magnates & alios terræ nostræ Hiberniæ, in quibusdam litteris nostris, quas vobis mittimus, nominatos, per easdem litteras rogavimus, ut nobis de certo numero hominum armatorum & aliorum, in subventionem & fulcimentum dicti exercitûs nostri, subveniant, & eos, pro guerrâ benè munitos, & arraiatos, præfato consanguineo nostro ad dictas partes Britanniæ, vel ad nos, si transfretaverimus, cum celeritate transmittant in obsequio nostro in eisdem partibus moraturos;

Nos, de circumspectione & fidelitate vestris pleniùs confidentes, assignavimus & deputavimus vos, conjunctim & divisim, ad tractandum, nomine nostro, cum præfatis magnatibus & aliis super auxilio & subventione supradictis, ac modo, formâ, & tempore eorundem;

Et ad ipsos magnates & alios, & eorum quemlibet, ad hujusmodi auxilium & fulcimentum, juxta statûs sui decentiam, habitâ consideratione ad dictorum negotiorum nostrorum arduitatem, nobis concedendum, omnibus viis & modis, quibus meliùs & commodiùs poteritis, inducendum;

Et ideò vobis mandamus firmiter injungentes, quod præmissa omnia & singula cum omni festinatione & diligentiâ, quibus poteritis, faciatis & exequamini in formâ supradictâ;

Nos in cancellariâ nostrâ Angliæ de omni eo, quod per vos sic fieri continget, reddentes sub sigillis vestris, aut alicujus vestrûm, quamcitiùs poteritis, certiores.

Et vos, præfate thesaurarie, omnibus illis, qui ad partes prædictas sic sunt missuri & venturi, rationabilia vadia sua diurna, à tempore recessûs sui de vobis, quousque ad dictas partes Britanniæ, vel ad nos venerint, ac naves pro passagio suo usque ad partes illas, ita quod, pro defectu hujusmodi vadiorum & navium, de adventu suo ibidem, excusatio aliqua justè prætendi non valeat, de exitibus terræ prædictæ inveniri faciatis:

Et nos vobis, præfate thesaurarie, de eo, quod per vos sic, tam in solutione vadiorum, quam in conductione navium, apponi continget, in compoto vestro debitam allocationem habere faciemus.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xxiii. die Ju

De tractando cum Rege Ispanniæ, super alligantiis & sponsalibus ineundis & contrahendis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Edw. III. m. 35. in Turr. Lond.

REX, universis, &c. salutem. Sciatis quod nos de fidelitate & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum, nobilis Bernardi Ezii de Lebreto, Guillielmi Amynion de Castilon domini de Blevyades, Arnaldi domini de Courcon, & magistri Gerrardi de Puteo legum doctoris, plenè confidentes, ipsis, tribus, & duobus eorum, ad tractandum & concordandum pro nobis, & nostro nomine, cum, magnifico principe, domino Alfonso, Dei gratiâ, Rege Ispaniæ, consanguineo nostro, super amicitiâ solidâ & alligantiâ perpetuâ, inter ipsum & nos ad subsidium mutuum ineundis;

Necnon super sponsalibus & matrimonio, inter primogenitum dicti Regis & aliquam de filiabus nostris contrahendis;

Et super dote & dotalitio, ac donatione, propter nuptias in hac parte assignandis;

Promittentes pro nobis & hæredibus nostris, nos ratum & gratum habituros quicquid per dictos dominos de Lebreto, de Blevyades, de Courcon, & Gerardum, tres & duos eorum, actum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Wyndesore, xxiii. die Julii.

Ad dictum Regem, super alligantiis & sponsalibus præfatis

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 1. m. 3. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Cordubæ, Murciæ, Giennii, & Algarbiæ Regi illustri, ac comitatûs Molinæ *domino, consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. fœlicem regnandi gloriam, cum salute.*

Cum amoris exuberantiam, qui inter domos nostras regias viguit ab antiquo, & oportuna subsidia, quibus progenitores nostri se mutuò prævenerunt, attentâ consideratione recolimus, desideranter appetimus ut, qui proximâ consanguinitatis lineâ ex parentum propagatione conjungimur, in amicitiâ & alligantiâ firmiùs solidemur.

Sanè cum pridem inter vos & nos tractatus, super ligâ tali, ac super sponsalibus seu matrimonio inter primogenitum vestrum & filiam nostram contrahendis fuisset, si recolitis, inchoatus, & resumptio & completio dicti tractatûs ex causis præmissis nobis admodum sit votiva, dilecto & fideli nostro Bernardo Ezii domino de Lebreto & aliis, ad tractandum & concordandum vobiscum super præmissis, per litteras nostras patentes plenam commisimus potestatem.

Quamobrem excellentiam regiam attentè rogamus, quatinùs cum dicto domino de Lebreto, cui super hoc aperuimus velle nostrum, seu cum aliis in dictis literis nominatis, per dictum dominum de Lebreto ad vos transmittendis, super hiis tractare velitis; & ad completionem eorum, quæ sic concordata fuerint, invenietis ex animo nos paratos.

In votivis & victoriosis successibus valeat *diutissimè* vestra *regia celsitudo.*

Dat' apud Wyndesore, xxiii. die *Julii.*

Pro comite Pembrochiæ, super vadiis de guerrâ.

A. D. 1342.—An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 32. in Turr. Lond.

REX, collectoribus, &c. Quia, de avisamento concilii nostri, assignavimus dilecto & fideli nostro Laurentio de Hastynges comiti Pembrochiæ, qui cum sexaginta hominibus ad arma, unde idem comes unus, duo baneretti, duodecim milites, & quadraginta & quinque scutiferi erunt, & cum centum sagittariis equitibus, ad partes transmarinas, in obsequium nostrum, ad vadia nostra, est profecturus, &c. *prout supra de dat' xiii. Jul'.*

Dat' apud Turrim London', xxiii. die Julii.

Pro nuncio deferente litteras de creatione Papæ.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Pat. 16 Edw. III. p. 3. m. 22. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod cum dilectus nobis Petrus de Sancto Marcello, per sanctissimum in Christo patrem, dominum Clementem, Divinâ Providentiâ, Papam Sextam, cum novis & literis apostolicis de creatione & coronatione dicti Summi Pontificis ad nos missus, ex tam celebris insinuatione rumoris nos lætos effecerit & jucundos;

Nos, tam consideratione mittentis quam propter aptitudinem personæ transmissæ, retinuimus dictum Petrum de familiâ nostrâ regiâ, concedentes ei robas annuas de sectâ valettorum nostrorum, & viginti libras sterlingorum, percipiendas annis singulis ad scaccarium nostrum Paschæ ad totam vitam ipsius Petri, vel quousque sibi de viginti libratis terræ vel redditûs in loco congruo fecerimus provideri.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xxviii. die Julii.

Per breve de privato sigillo.

De non attemptando contra consuetudines & statuta regni Angliæ.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Rot. Rom. 16 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

REX, venerabilibus viris & discretis capellanis domini Summi Pontificis, & ejus sacri palatii auditoribus, salutem.

Licet sitis in jure periti, legum imperialium & aliarum generalium notitiam optinentes, quia tamen consuetudines & statuta localia, cum sint facti, potestis probabiliter ignorare, quædam consuetudines & statuta, in regno nostro Angliæ specialiter usitata, & prærogativas nobis competentes, quibus inter alia, celebris memoriæ, progenitores nostri Reges Angliæ à tempore, cujus contrarii memoria non existit, & nos à tempore quo dicti regni suscepimus gubernacula, continuè & pacificè usi sumus & gavisi, nè in causis coram vobis in dicto palatio ventilandis, quicquam, in derogationem dictorum consuetudinum, statutorum, & prærogativarum nostrorum specialium, propter eorum ignorantiam, faciatis, in vestram devenire cupimus notitiam per præsentes;

In primis, omnes causæ super jure patronatûs quorumcumque beneficiorum, in dicto regno existentium, in curiâ nostrâ, coram justitiariis nostris, & non alibi, placitari debent, sententialiter discuti & finiri.

Et quilibet patronus laicus ecclesiæ seu beneficii ecclesiastici, jus patronatûs, quod habet in ecclesiâ seu beneficio hujusmodi, nedum cum glebâ vel certâ parte terræ singulari, absque universitate vel quotâ quacumque, ut transeat per modum accessorii, set per se, sicut terras & temporalia spiritualibus non annexa, licitè potest vendere & donare, & alio quocumque titulo civili concedere & alienare; & venditio, donatio, & alienatio sic factæ, validæ censeri debent atque firmæ.

Ad hæc, si quis mulierem, habentem jus patronatûs in aliquâ ecclesiâ seu beneficio ecclesiastico in dicto regno duxerit in uxorem, & prolem ex eâ procreaverit, & dicta uxor sua præmoriatur, habebit & tenebit idem maritus, post mortem dictæ uxoris suæ, quoad vixerit, totam hæreditatem ipsius uxoris, & ad beneficia vacantia quæ sunt de patronatu ipsius uxoris, si, ipso vivente, vacaverint, præsentabit, & præsentati per tales, si aliud eis non obstet, ad præsentationem hujusmodi per diœcesanos, seu alios ad quos pertinet institutio, in hujusmodi beneficiis institui debent, & instituti sunt & admissi ad dicta beneficia, sine reclamatione quacumque, à tempore cujus contrarii memoria non existit.

Præterea, si aliquis teneat de Rege Angliæ qui pro tempore fuerit, in capite terras vel tenementa, seu res alias, sive fuerint merè temporalia, sive temporalia spiritualibus annexa, quibus jus patronatûs beneficiorum hujusmodi est annexum, dicta temporalia, post mortem sic tenentis, capi debent & seisiri in manum Regis; & si aliquod beneficium annexum dictis temporalibus, post mortem tenentis hujusmodi, vacaverit, priusquam dicta temporalia fuerint per curiam regiam illi, qui succedet dicto mortuo, restituta, idem Rex ad hujusmodi beneficium jure suo regio præsentabit, seu illud conferet, sicut fecisset ille mortuus, si vixisset.

Quæ omnia in dicto regno notoriè sunt pro lege servata, scientibus, tollerantibus, & approbantibus prælatis & proceribus ac communitatibus dicti regni; quæ etiam dictorum progenitorum nostrorum, Regum Angliæ dignè recolenda prioritas, suis temporibus, magnificè defensavit, & nos, per Dei gratiam, id continuabimus ut debemus.

Undè cum vos deceat jura singulorum illibata servare, si super hiis incidat quæstio coram vobis, velitis dicta jura nostra debitè ponderare: nichil in præjudicium curiæ nostræ regiæ, vel jurium regni nostri, in hac parte aliqualiter attemptantes.

Dat' apud Turrim London', xxviii. die Julii.

De potestate datâ Regi Scotiæ ad arraiandum homines ad arma.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Rot. Scot. 16 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, archiepiscopis, episcopis, comitibus, baronibus, militibus, vicecomitibus, ballivis, ministris, communitatibus civitatum & villarum, & omnibus aliis fidelibus suis singulorum comitatuum ultra Trentam, tam infra libertates quam extra, salutem.

Sciatis quod de fidelitate & circumspectione dilecti consanguinei & fidelis nostri, magnifici principis Edwardi de Balliolo, Regis Scotiæ, quem capitaneum & ductorem totius excercitûs nostri, ad partes Scotiæ, pro defensione regni nostri Angliæ, & expugnatione & destructione Scotorum, hostium nostrorum, profecturi, constituimus, pleniùs confidentes, assignavimus & deputavimus ipsum Regem Scotiæ ad arraiandum & arraiari faciendum omnes homines ad arma, & alios homines defensabiles, in singulis comitatibus prædictis, tam infra libertates quam extra, & ad eosdem homines cum eodem Rege ad dictas partes Scotiæ ducendum, & omnes illos quos in hac parte contrarios invenerit seu rebelles, de consilio & avisamento magnatum, ad dictas partes in dictum obsequium nostrum profecturorum, debitè puniri faciendum, prout eidem Regi & dictis magnatibus meliùs videbitur expedire.

Et ideò vobis mandamus quod eidem Regi, in præmissis omnibus & singulis faciendis & exequendis, tanquam nobismet ipsis si præsentes essemus, pareatis & intendatis, & consulentes sitis & auxiliantes, quotiens & prout vobis, vel alicui vestrûm, scire fecerit ex parte nostrâ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Turrim London', xxx. die Julii.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro Roberto de Ferers, super vadiis de guerrâ.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 30. in Turr. Lond.

REX, collectoribus, &c. Quia, de avisamento concilii nostri, assignavimus dilecto & fideli nostro Roberto de Ferers, qui cum quadraginta hominibus ad arma, undè idem Robertus banerettus, quatuordecim milites, viginti & quinque scutiferi erunt, & cum quadraginta sagittariis equitibus, ad partes transmarinas in obsequium nostrum, ad vadia nostra est profecturus, quadraginta & duos saccos lanæ de lanis nostris prædictis, *&c. prout supra, de dat' xxiii. Jul' mutatis competenter mutandis.*

Teste Rege, apud Turrim London', primo die Augusti.

Per billam thesaurariæ.

Pro Gailardo de Mota cardinali, de non distringendo.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 30. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Oxon', salutem. Considerantes affectionem gratam quam venerabilis pater, Gaillardus de Mota, Sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalis, erga nos hactenus novimus habuisse, necnon magnum locum quem idem cardinalis in curiâ Romanâ nobis tenuit, & indies tenet;

Ac volentes proindè ipsum cardinalem favore prosequi gratioso, dedimus ei respectum de omnibus demandis & denariis quæ ab ipso, ratione nonæ seu lanarum, nobis ante hæc tempora concessarum, de ecclesiasticis præbendis & aliis beneficiis suis solvendarum, per summonitionem scaccarii nostri exiguntur, usque ad festum Omnium Sanctorum proximò futurum:

Et ideò tibi præcipimus, quod ipsum cardinalem respectum illum habere permittas in formâ prædictâ, & districtionem, si quam ei eâ occasione feceris, interim relaxes eidem.

Teste Rege, apud Turrim London', v. die Augusti.

Per concilium.

Preces Papæ primarias audiri: Regem per simulatos tractatus deludi; & treugas per adversarium de Franciæ violari.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Rot. Rom. 16 Ed. III. m. 2. in Turr. Lond.

REVERENDE pater & amice carissime. Quia propter eminentem vestri scientiam, & zelum rectè dispositum, quem habere dicimini, missi jam estis, à latere domini Summi Pontificis, cum potestate magnâ, pro pace bonâ inter nos & adversarium nostrum Franciæ reformandâ, vestræ volumus patere notitiæ, quod nos, ut pacis filius, pacem cum eo semper habere desideravimus, & quantum decuit, pacem ab eo quæsivimus, & quærere volumus in futurum.

Et licet, tam ob reverentiam sedis apostolicæ & nunciorum ejusdem quam mediatorum aliorum, diversis tractatibus super pace & treugis inter nos ineundis, consenserimus, mittentes propter hoc pluriès nuncios varios & solempnes, ac facientes facta nostra, prout decuit, bonâ fide;

Ipse tamen, per tractatus hujusmodi nos diu protrahens sub incerto, & magnis sumptibus nos exponens, finaliter nichil nobis facere voluit in effectum;

Set pendentibus dilationibus seu sufferentiis ob reverentiam dictæ sedis,

& aliorum, per nos quandocunque concessis, injurias injuriis accumulans, & dampna nobis irrogans irreparabilia, nos & nostros nisus est subvertere juxta vires, ut sic hæreditatem nostram præclaram, quam injustè detinet occupatam, possit, contra phas & licitum, juxta libitum retinere.

Et novissimè, ut de aliis dampnis & delusionibus taceamus, cum nuper, præsentatis nobis per venerabilem virum, magistrum Willielmum de Norwico decanum Lincoln', sedis apostolicæ nuncium, tam literis apostolicis quam venerandi collegii dominorum cardinalium, preces & exhortationes sacras continentibus, ut cum dicto adversario nostro treugas inire, & de pace tractare curaremus;

Nos, volentes tantis precibus cum fuerint primariæ, per dominum Summum Pontificem, post assumptionem suam ad apicem dignitatis apostolicæ, nobis factæ applausu benivolo consentire, dilectum clericum nostrum, magistrum Johannem de Offord, archidiaconum Elien', ad alligatos nostros transmisimus, cum potestate sufficienti ad tractandum de treugis & pace prædictis; & in casu quo pars altera pro dicto tractatu solempnes nuncios propter hoc destinare curâsset, paratos habuimus solempnes nuncios juxta mare, qui, quo citiùs innotuisset eis de missione nunciorum partis alterius, illuc illicò præparassent.

Set, cum sperabatur tractatus amicabiliter inchoari, subitò, per arrogantiam partis alteriùs, dissolutus; & idem adversarius noster, violatis treugis tunc inter nos & ipsum pendentibus, excercitum magnum misit versus ducatum nostrum Aquitaniæ, qui ibidem dampna non modica fidelibus nostris irrogavit.

Misit etiam piratas suos supra mare, qui nonnullos subditos nostros, mare sub dictarum treugarum fiduciâ navigantes pacificè, hostiliter deprædarunt, interfecerunt & crudeliter trucidârunt, & pejora, quæ poterunt, facere moliuntur.

Ita quod ad resistentiam subditos nostros necessitas jam impellit, qui, nimium provocati, vellent, si possent, forsitan se ulcisci.

Propter quod, præsenti ferveute furore, quousque fiat temperamentum uberius, non credimus transitum maris, sine conductu bono, vobis & vestris fore tutum; super quo vos duximus præmunire, quia nollemus quod, in veniendo, vobis vel vestris accederet quid sinistrum.

Et, quia de sinceritate vestræ conscientiæ opinionem probabilem optinemus, planè vobis loquimur & fidenter.

Satis autem scimus qualiter, per tractatus simulatos, delusi sumus in præterito; ideò libentur caveremus à talibus in futurum.

Propter quod specialiùs, quo possumus, vos rogamus, quatinùs, si securè possitis, pro certo, quod pars altera velit adhuc condescendere rationi, & quid & quantum pro bono pacis ad ultimum nobis facere voluerit, cum effectu, velitis nos super hoc reddere certiores; & nos vobis responsum festinum & congruum faciemus:

Ita quod tunc, si certa spes pacis arrideat, possitis ulteriùs interponere partes vestras, &, per Dei gratiam, sic inveniremur rationabiles, quod nichil nobis debeat imputari.

Aliàs autem, sinistra inniti, & nos sine fructu protrahere, non cederet vobis ad laudem, vel meritum, & nobis foret nocuum inæstimabiliter & dampnosum.

Dat' apud Turrim London', viii. die Augusti.

De excercitu ad partes transmarinas jam transmisso, & de passagio Regis ordinato.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 34. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in Christo patri, J. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem.

Volentes pridem condescendere precibus & persuasionibus, ex parte sanctissimi patris, domini Clementis Papæ sexti, per literas & nuncios nobis factis, de pace, seu treugis, cum adversario nostro Franciæ ineundis, paratos nos optulimus ad tractandum cum deputandis per dictum adversarium de præmissis; & propter hoc alligatis nostris literas & nuncios transmisimus speciales:

Set dictus adversarius noster, qui, violatis treugis priùs initis, fideles nostros deprædari fecerat, & interfici, tractatum pacis declinavit, in nostri & nostrorum subversionem conjurans pro viribus & conspirans.

Propter quod, desiderantes tam discriminosis periculis, nobis, ac regno nostro Angliæ, & ecclesiæ Anglicanæ, nisi Deus avertat, obviare, magnum exercitum armatorum, ad reprimendum ipsius adversarii nostri malitiam, & pro defensione regni nostri & ecclesiæ prædictorum necessariâ, jam ad partes transmisimus transmarinas:

Nos etiam passagium nostrum versus partes illas propter hoc ordinavimus, sicut oportet, validum & festinum:

Et quia super hiis & aliis, nos, ac statum, & regimen dicti regni, defensionem & honorem dictæ ecclesiæ, & utilitatem reipublicæ, summè tangentibus, ut communibus periculis per communia consilia obvietur, auxilium & avisamentum vestrum & suffraganeorum vestrorum, ac cleri vestrarum diœcesis & provinciæ, habere volumus;

Ideò specialiter vos rogamus, & in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, vobis injungimus & mandamus, quod ad sextum diem, post festum Sancti Michaelis proximò futurum, dictos suffraganeos vestros, & clerum, in ecclesiâ Sancti Pauli London', convocari faciatis, ita quod vos & ipsi sitis tunc ibidem super præmissis, cum deputandis per nos, si præsentes non fuerimus, tractaturi, & vestrum consilium & auxilium impensuri, ulteriusque facturi quod tunc ibidem contigerit ordinari; & hoc, sicut nos, & honorem nostrum, diligitis, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Turrim London', xv. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Consimile breve dirigitur archiepiscopo Eborum Angliæ primati. Vid. M. xiv. de dat' xxx. die Sept'.

Super passagio Regis versus partes Franciæ, & altero exercitu ad partes Scotiæ transmittendo.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 28. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in Christo patri, J. eâdem gratiâ, archiepiscopo Cantuar', totius Angliæ primati, salutem.

Terribilis in judiciis, & inscrutabilis in consiliis, Rex Cœlistis, qui dignè flagellat filios quos diligit, ostendit plerumque peccanti populo suo dura, peccantes propter iniquitates suas humilians, ut sic ad se reversi, quærant humiliùs nomen ejus.

Pensantes itaque quantis guerrarum incommodis & adversitatibus nos & subjectus nobis populus, peccatis nostris, vel ipsius populi, seu utriusque forsitan exigentibus, fuimus, à longè retro temporibus, & adhuc, sumus immaniter lacessiti, ac facultatibus collapsi graviter & exhausti;

Ac considerantes periculosa discrimina, nobis & nostris verisimiliter imminentia, nisi Divina Providentia clementiùs respexerit;

Nos, ex alto, in tantâ tribulatione malorum & dolore, dum nostram conspicimus imperfectionem, Divinam contemplamur Omnipotentiam; sperantes quod Justus Judex, verax Deus, benignè respiciet causæ nostræ veritatem & justitiam, & humiliabit calumpniatorem.

Et sic, sub miserationis divinæ fiduciâ rem aggredientes arduam, passagium nostrum versus partes Franciæ ordinavimus validum & festinum, & alium exercitum versus partes Scotiæ duximus transmittendum, ut sic, per Dei gratiam, cominatis nobis occurramus periculis, & fidelibus nostris, post magnam, quam passi sunt, inquietudinem, quietis pulcritudinem præparemus.

Cùm igitur constituti sitis pro hominibus à Domino, ut offeratis dona & sacrificia pro peccatis, attendite, quæsumus, prædicta, nedùm nostra, set publica pericula, preces, pro fœlici progressu nostro, fundentes Altissimo; suplentes vices Moysis, ut nos & nostri possimus adversariis nostris, in vestrarum erectione manuum, prævalere.

Et, ut augmentum gratiæ nobis, multiplicatis intercessoribus, largiatur, faciatis per vestras, civitatem, diœcesem, & provinciam, pro nobis missas, prædicationes, & processiones, fieri, ac alia piæ placationis officia misericorditer exerceri; ut Deus misericordiarum super nos & exercitus nostros manum suæ benedictionis extendat, & actus nostros in beneplacito suo sic dirigat, ut sibi cedant ad laudem, nobis ad meritum, & subjectis nobis fidelibus commodum & quietem.

Data apud Turrim London', xx. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Consimiles litteræ diriguntur episcopis subscriptis, sub eâdem datâ, mutatis mutandis; videlicet,

Episcopo Roffen'.
Episcopo Exon'.
Episcopo Sarum.
Episcopo Coventr' & Lich'.
Episcopo Karliol'.
Episcopo Landaven'.
Episcopo Cicestr'.
Episcopo Bath' & Well'.
Episcopo Wigorn'.
Episcopo Lincoln'.
Episcopo Norwic'.
Episcopo Bangor'.
Episcopo Wynton'.
Episcopo Dunelm'.
Episcopo Hereford'.
Episcopo London'.
Episcopo Meneven'.
Episcopo Assaven'.

Pro nuncio qui venerat cum litteris de creatione Papæ.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Pat. 16 Edw. III. p. 2. m. 19. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis admirallis, vicecomitibus, majoribus, ballivis, ministris, dominis, magistris & marinariis navium, ac aliis fidelibus suis, necnon amicis, & aliis, de benivolentiâ sua existentibus, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum Petrus de Marcello nuper ad nos venerit, cum literis & novis placidis de creatione, sanctissimi patris, domini Clementis Papæ sexti, & jam sit versus dictum dominum Summum Pontificem rediturus;

Nos, ob reverentiam dictæ sedis, suscepimus ipsum Petrum, homines, equos, hernesia, & thesaurum suum, quæcumquè, in redeundo versus dictum dominum Summum Pontificem, tam in terrâ quam in mari, in protectionem & defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum conductum nostrum:

Et ideò vos amicos rogamus, vobis fidelibus nostris firmiter inhibentes nè, *&c. prout in similibus de protectione litteris.*

In cujus, &c.

Teste Rege apud Ledes, xxix. die Augusti.

Per breve de privato sigillo.

Pro Will' la Zouche archiepiscopo Eborum, de non molestando.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 30. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus Londoniæ, salutem. Cùm, venerabilis pater, Willielmus la Zouche, in archiepiscopum Eborum, ut dicitur, consecratus, qui, de curiâ Romanâ veniens, infra regnum nostrum Angliæ, applicuit, ex certis causis, super quibus secum ante passagium nostrum ad partes transmarinas tractare volumus, ad nostram præsentiam sit venturus;

Nos, volentes & securitati suæ providere, & etiam periculosæ commotioni, quam inter nobiles regni nostri, nobiscum in dicto passagio transituros, ex violentiâ seu injuriâ sibi factâ, in dispendiosam retardationem dicti passagii, quod absit, timetur posse verisimiliter provenire, pro viribus obviare;

Vobis præcipimus quod, per totam civitatem prædictam, in locis ubi expedire videritis, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi faciatis, nè quis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, eidem Willielmo, aut hominibus, seu rebus quibuscumque, secum delatis, in veniendo ad nos, ibidem morando, & ad propria redeundo, inferat, seu quantum in eo est, ab aliis inferri permittat injuriam, molestiam, dampnum, turbationem, impedimentum aliquod, seu gravamen; set ipsum Willielmum, cum hominibus & rebus suis quibuscumque, ad nos, absque violentiâ, debato, seu impedimento quocumque, liberè transire permittat.

Et, si aliquos contraria facientes inveneritis, tunc ipsos per corpora sua capi, & in prisonâ nostrâ de Neugate salvò custodiri faciatis, quousque de eis aliter duxerimus demandandum.

Nè, prætextu alicujus debati, seu violentiæ, eidem Willielmo, aut hominibus, seu rebus suis quibuscumque, per vos, aut alios quoscumque, faciendæ, contingat dictum passagium nostrum, quod absit, aliqualiter retardari; per quod ad vos, tanquam ejusdem passagii impeditores, materiam habeamus, prout convenit, graviter capiendi.

Teste Rege, apud Eastry, viii. die Septembris.

Per ipsum Regem.

Rex vicecomiti Kantiæ, &c.

De proclamando pro salvâ custodiâ villæ Suthampton'.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 E. III. m. 24. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti de Suth't', salutem. Quia datum est nobis intelligi, quod alienigenæ, hostes nostri, cum galeis guerrinis de partibus transmarinis ad portum Portesmuth' jam noviter accesserunt, & villam illam combusserunt, & super costera maritima apud Suthampton' se tenent, & regnum nostrum in partibus illas invadere, & incendia & alia mala quæ poterunt, ibidem perpetrare proponunt, nisi eorum hostili nequitiæ virilius obvietur:

Nos, volentes salvationi & defensioni dicti regni nostri, in quantum poterimus, providere, tibi præcipimus firmiter injungentes quod, per totam ballivam tuam, in locis ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari facias, quod omnes illi, qui terras, tenementa, seu redditus infra libertatem dictæ villæ Suthampton' habent, & ibidem non morantur, ad prædictam villam citra festum Sancti Michaelis proximò futurum accedant, & ibidem super salvâ custodiâ ejusdem villæ moram trahant, vel homines armatos, juxta quantitatem & valorem terrarum, tenementorum & possessionum suarum ibidem, ad morandum in eâdem villâ dum hujusmodi pericula iminent, in subsidium defensionis ejusdem villæ & partium adjacentium inveniant: & quod nos omnia tenementa, & possessiones omnium illorum, terras, tenementa, & possessiones infra libertatem prædictam habentium, qui in dicto festo vel citra ad dictam villam non venerint, ibidem in formâ prædictâ moraturi, vel homines armatos ad eandem villam pro defensione ejusdem mittere & invenire recusaverint, in manum nostram seisiri, & de exitibus eorumdem homines ad arma & alios, pro defensione villæ prædictæ inveniri, sicut in hoc casu convenit, faciemus.

Et tu ipse cum toto posse comitatûs prædicti, eisdem hominibus, in subsidium defensionis villæ illius & partium adjacentium, quanto potentiùs poteritis, assistas & ibidem moram trahas, quotiens necessè fuerit, & hujusmodi pericula iminent in partibus supradictis.

Et hoc sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteris, nullatenus omittas.

T. R. apud Eastry, x. die Septembr'.

Per ipsum Regem.

De coronâ Reginæ impignoratâ.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 26. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi Hugoni de Ulseby, majori stapulæ nostræ lanarum apud Bruges, in Flandriâ, salutem.

Mandamus vobis, quod Francisco Drisactorn octingentas libras sterlingorum, pro quibus quædam corona Philippæ Reginæ Angliæ, consortis nostræ carissimæ, eidem Francisco impignoratur, solvatis; recipientes à dicto Francisco coronam prædictam, ac literas suas acquietantiæ, receptionem dictarum octingentarum librarum testificantes:

Et nos vobis indè promptam solutionem, seu aliàs allocationem in debitis quibus nobis tenemini, habere faciemus,

Mandavimus enim præfato Francisco, quod coronam prædictam, cum prædictas octingentas libras receperit, vobis faciat liberari.

Teste Rege, apud Eastry, xv. die Septembris.

Per ipsum regem & concilium.

Pro Willielmo la Zouch archiepiscopo Eborum.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Pat. 16 Edw. III. p. 2. m. 14. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis Thomæ de Metham, & sociis suis, custodibus archiepiscopatûs Eborum, sede vacante, in comitatu Eborum & Not', salutem.

Cum sanctissimus pater, dominus Clemens Papa sextus, virtute cujusdam reservationis apostolicæ, de ecclesiâ Eborum, per mortem Willielmi de Melton nuper Eborum archiepiscopi, vacante, factæ in hâc parte, venerabilem patrem Willielmum la Zouch, in archiepiscopum ipsius ecclesiæ præfecerit & pastorem, sicut per litteras ipsius domini Summi Pontificis, super hoc nobis missas, nobis constat:

Nos, pro eo quod idem Willielmus la Zousch graciæ nostræ se submisit, & verbis contentis in dictis litteris nobis & coronæ præjudicialibus renunciavit, volentes cum eo agere graciosè, cepimus fidelitatem ipsius archie-

episcopi, & temporalia archiepiscopatûs illius sibi restituimus jure patronatûs nostri & prærogativâ nostrâ regali in omnibus semper salvis.

Et ideò vobis mandamus, quod eidem archiepiscopo temporalia archiepiscopatûs ejusdem cum pertinentiis in comitatibus prædictis, quæ in custodiâ vestrâ ex commissione nostrâ existunt, liberetis in formâ prædictâ.

Volumus enim vos indè erga nos exonerari.

T. R. apud Eastry, xix. die Sept'.

Per breve de privato sigillo.

Eodem modo mandatum est subscriptis sub eadem data, videlicet,

Custodi temporalium archiepiscopatûs Eborum, sede vacante, in comitatu Northumbr'.

Thomæ de Bradestan custodi hujusmodi temporalium in comitatu Glouc'.

De eodem negotio.

REX, dilecto & fideli suo Willielmo de Felton escaetori suo in comitatu Northumbr', salutem.

Cum sanctissimus pater, &c. *ut supra usque ibi semper salvis, & tunc sic.*

Et ideò vobis mandamus quod eidem archiepiscopo temporalia archiepiscopatûs ejusdem cum pertinentiis in ballivâ vestrâ liberetis in formâ prædictâ.

Teste ut supra.

Per idem breve.

Consimilia brevia diriguntur escaetoribus subscriptis sub eadem data, videlicet,

Johanni de Faucomberge escaetori Regis in comitatu Eborum.
Willielmi Fraunk escaetori Regis in comitatibus Lincoln' & Rotel.
Roberto de Bereford escaetori Regis in comitatibus Warr' & Leyc'.
Henr' Gernet escaetori Regis in comitatu Midd'.
Nicholao de Langeford escaetori Regis in comitatibus Not' & Derb.'
Simoni Basset esc' Regis in comitatu Glouc'.

Quod homines Insulæ de Man treugas cum Scotis inire possint.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Scot. 16 Edw. III. m. 7. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, pro commodo & salvatione populi nostri in Insulâ de Man, concessimus & licentiam dedimus probis hominibus insulæ prædictæ, quod ipsi cum inimicis nostris de Scotiâ, super treugis & sufferentiis guerræ, inter homines ejusdem insulæ & præfatos inimicos nostros, per tempus rationabile duraturis, ineundis, tractare possint & concordare quotiens hoc pro commodo & salvatione dictæ insulæ fore viderint faciendum.

Concessimus etiam & licentiam dedimus præfatis hominibus & communitati ejusdem insulæ, quod ipsi cum quibuscumque voluerint, tàm inimicis nostris quam aliis, mercandisare possint, ex causis supradictis, absque impedimento nostri, vel ballivorum seu ministrorum nostrorum quorumcumque:

Ita tamen quod dictis inimicis nostris, de armaturis aut victualibus suis, auxilium seu succursum non faciant ullo modo.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Eastry, xxiv. die Septembris.

Per breve de privato sigillo.

Ad ducem Januensem, de non adhærendo inimicis Regis.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 25. d. in Turr. Lond.

REX, illustri Simoni Buccanigri duci Januensium, populi defensori, ac suo, & communitatis civitatis Januensis, concilio, salutem.

Pensantes amoris insignia, quæ inter progenitores nostros & homines civitatis Januensis vigebant antiquitùs, & desiderantes ut nostris temporibus gratum reciperent incrementum, vobis pluries scripsisse meminimus super tractatu amicitiæ perpetuæ, vobiscum ad commodum mutuum ineundæ, volentes homines ipsius civitatis, infra potestatem nostram, libertatibus & immunitatibus prærogare.

Et, quia pridem sex galeæ mercatorum dictæ civitatis per subditos nostros depredatæ dicebantur, ac per alios Januenses nobis & nostris dampna gravia sunt illata, vellemus libenter quod attemptata singula hinc & indè forent amicabiliter reformata, et propter hoc, dilectum mercatorem nostrum & concivem vestrum, Franciscum Dirzacorne ad vos transmittimus, ad exponendum vobis facta nobis per vestrates gravamina;

Et ad audiendum prætensa, per partem vestram, vestratibus per nostrates illata dispendia; necnon ad tractandum super amicabili reformatione attemptatorum hujusmodi, & super ligâ perpetuâ, inter nos & dictum civitatem ineundâ; et ad referendum nobis ea quæ facere poterit in hac parte, ut ea, quæ sic tractata fuerint, quatenus ad nos attinet, firmemus & teneri inviolabiliter faciamus.

Quamobrem specialiter vos rogamus, quatenùs præfatum Franciscum, in expositione & prosecutione præmissorum, recommendatum habentes, secum super hiis tractare velitis, & nobis per eum vestra remittere beneplacita voluntatis;

Cohibentes, si placet, optentu justitiæ districtuales vestros, nè contra nos adversario nostro Franciæ adhæreant vel succurrant; & speramus, per Dei gratiam, quod in hoc casu communi, nostrum & eorum prosequi poteritis interesse.

Dat' apud Eastry, primo die Octobris.

De Rege ad Franciam profecturo, ac ibidem, non alibi, de pace tractaturo.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Rom. 16 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REVERENDI patres & amici carissimi. Literas vestras recipimus, continentes inter alia, vos per alias literas vestras, per fratrem Galfridum Anglicum, sacræ theologiæ professorem, capellanum vestrum, nobis missas, nos rogasse ut vobis literas nostras de conductu ac treugas;

Infra quas ad nos, ad pacis & treugarum commoda procuranda inter nos & adversarium nostrum Franciæ, accedere & redire possetis, concedere curaremus; et quod miramini, quod super hoc nullam adhuc vobis misimus responsivam.

Et quidem probabiliter opinamur, quod libenter faceretis pacem bonam, si possetis: & propter hoc adventus vester ad nos esset admodum nobis gratus; quia, novit Deus, pacem hujusmodi semper habere desideravimus, & quæsivimus quantum decuit, ac quærere volumus in futurum.

Set licet, tam ob reverentiam sedis apostolicæ quam mediatorum aliorum, diversis pacis tractatibus consenserimus & treugas inivorimus, facientes facta nostra, prout decuit, bonâ fide: dictus tamen adversarius noster, per tractatus tales, nos semper protrahens sub incerto, & magnis sumptibus nos exponens, nichil nobis hactenus facere voluit in effectu, immò, pendentibus treugis hujusmodi, mala inæstimabilia nobis fecit, quæ longum foret per singula reserare; ita quod treugarum tempora nobis fuerunt guerræ temporibus graviora.

Propter quod, consideratis dampnis inæstimabilibus, quæ per protelationes tales incurrimus, ac periculis nobis patenter imminentibus, nisi delusionibus & machinationibus suis citiùs & potentiùs occurramus, impellente necessitate, confidentes de Summi Regis auxilio, & causæ nostræ justitiâ, jam ad regnum nostrum Franciæ disposuimus, per Dei gratiam, personaliter nos transferre; proni semper & parati illuc super pace tractare; nam alibi, judicio nostro, tractatus dictæ pacis foret supervacuus & inanis.

Et hoc vestra prudentia satis sentire poterit, sumptâ de factis præteritis conjecturâ.

Et, si vobis placuerit ad nos ibidem accedere, sic nos invenietis animum habere pacificum & subditum rationi, quod per nos non stabit quin, per vestram mediationem, ob reverentiam sedis apostolicæ, pax seu concordia bona fiat.

Et rebus ut nunc se habentibus, non videmus quod adventus vester in Angliam foret in aliquo fructuosus; immò plus obesset pacis negotio quam prodesset.

Moram autem dicti Fratris Galfridi, cùm per eum non steterit, habere velitis petimus excusatam.

Dat' apud Eastry, primo die Octobris.

Super magno sigillo, & de passagio Regis.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 23. in Turr. Lond.

MEMORANDUM, quod Robertus Parnyng, cancellarius domini Regis, die Veneris, videlicet, quarto die Octobris anno præsenti, venit ad Regem in quadam navi, vocatâ la George, in portu Sandwici, ipso Rege tunc super passagio suo versus partes transmarinas existente, & ibidem, in præsentiâ Henrici de Lancastria comitis Derbiæ, Willielmi de Cusantia thesaurarii ipsius Regis, Willielmi Trussell senioris, magistri Johannis de Thoresby custodis rotulorum cancellariæ ipsius domini Regis, et Michaelis de Ponynges, liberavit eidem domino Regi magnum sigillum suum, quod idem cancellarius habuit in custodiâ suâ, in quadam bursâ sub sigillo suo inclusum:

Et idem Rex, recepto eodem sigillo, tradidit illud sigillum magistro Johanni de Offord, custodi privati sigilli sui, custodiendum; & quoddam aliud magnum sigillum, pro regimine regni Angliæ, ipso Rege extra idem regnum existente, ordinatum, præfato cancellario, in quadam bursâ aliâ, privato sigillo consignatâ inclusum, pro regimine dicti regni, in absentiâ ipsius Regis, utendum & custodiendum liberavit:

Quod quidem sigillum idem cancellarius, in præsentiâ dominorum prædictorum, à dicto domino Rege recepit, & apud Dertford, transeundo versus London', die Dominicâ proximò sequenti, idem sigillum aperiri, & quandam commissionem, de navibus arestandis, pro comite Warwyk, consignari fecit.

Edwardus dux Cornubiæ custos Angliæ, absente Rege, constituitur.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Pat. 16 Edw. III. p. 2. m. 6. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nos, pro salvatione & defensione regni nostri Angliæ, ac expeditione guerræ nostræ Franciæ, simus ad partes transmarinas, in proximo, personaliter profecturi, & insideat intimè nobis cordi, quod pax nostra, præsertim dùm sic absentes fuerimus, inviolabiliter observetur, & quod agenda dicti regni providè dirigantur, & singulis justitiæ debitum impendatur;

Nos, de fidelitate Edwardi ducis Cornubiæ & comitis Cestriæ, filii nostri carissimi, confidentes, constituimus ipsum custodem dicti regni nostri, ac locum nostrum tenentem in eodem regno, dùm in dictis transmarinis partibus moram fecerimus, vel donec aliud indè duxerimus ordinandum:

Damus autem universis & singulis archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, militibus, communitatibus, vicecomitibus, liberis hominibus, ballivis, ministris, & omnibus fidelibus nostris, tenore præsentium, in mandatis, quod præfato duci, tanquam custodi dicti regni nostri, & locum nostrum tenenti in eodem, intendentes sint, respondentes, consulentes & auxiliantes.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Sandwicum, v. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro dicto custode.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Pat. 16 Edw. III. p. 2. m. 6. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum, pro expeditione guerræ nostræ Franciæ, simus, in proximo, ad partes transmarinas profecturi;

Nos, volentes quietudini prælatorum, magnatum, & aliorum fidelium nostrorum dicti regni, dùm sic absentes fuerimus, providere, dilecto & fideli nostro Edwardo, duci Cornubiæ, comiti Cestriæ, filio nostro carissimo, custodi dicti regni, & locum nostrum tenenti in eodem, plenam, tenore præsentium, concedimus potestatem capitulis ecclesiarum cathedralium & conventualium, per mortem, vel cessionem, seu quovis alio modo, vacantium, cum hujusmodi vacationes prædicto custodi per dicta capitula præsentatæ fuerint, concedendi licentiam eligendi personas idoneas in pastores & præsidentes ecclesiarum prædictarum:

Et, cum de licentiâ prædictâ electiones in dictis ecclesiis fuerint celebratæ, & personæ electæ per literas dictorum capitulorum nobis, vel sibi, nostro nomine, præsentatæ, assensum & favorem regium electioni, factæ de minoribus prælatis, nisi rationabilis causa subfuerit quare dictis electionibus hujusmodi assensum denegare debeat, adhibendi, & ulterius pro confirmatione electorum, quibus sic perhibetur assensus, illis, ad quos pertinet, more solito transcribendi:

Et, cùm electi, vel electæ, hujusmodi confirmati fuerint, fidelitates in hâc parte debitas recipiendi, ac temporalia ecclesiarum illarum dictis electis restituendi;

Ita quod idem custos assensum regium electionibus, factis de majoribus prælatis, non adhibeat, nec fidelitatem ab eis recipiat, nec temporalia ecclesiarum illarum, ad quarum regimen eliguntur seu postulantur, liberet seu restituat, quousque nos super hoc duxerit consulendum, vel aliud à nobis indè habuerit in mandatis.

Quascumque etiam fidelitates, pro quibuscumque terris, tenementis seu hæreditatibus, nobis debitas, recipiendi, ac terras, tenementa, & hæreditates, hujusmodi illis, ad quos pertinent, prout justum fuerit, liberandi & restituendi;

Homagiis nobis, pro dictis terris, tenementis, & hæreditatibus debitis, reservatis, quæ usque ad reditum nostrum in Angliam volumus per dictum custodem respectuari.

Necnon ad omnes ecclesias, ad nostram donationem, seu quamcumque dispositionem nostram, spectantes, taxam viginti marcarum excedentes, cum vacaverint, præsentandi;

Reservantes nobis præsentationes, donationes, & collationes, omnium aliarum ecclesiarum, dignitatum, præbendarum, decanatuum, liberarum capellarum, hospitalium, & omnium aliorum beneficiorum ecclesiasticorum, ad præsentationem, donationem, seu collationem nostram spectantium, cum vacaverint; ecclesiis taxationis viginti marcarum & infra, ad quas cancellarius noster præsentet, prout hactenus est fieri consuetum, dumtaxat exceptis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Sandwicum, v. die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro Roberto d'Artoys, ad partes Britanniæ profecto.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Pat. 16 Edw. III. p. 3. m. 3. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nuper concesserimus, dilecto & fideli nostro, Roberto de Artoys octingentas libras, percipiendas annis singulis sub certâ formâ, videlicet:

Mille marcas de priore de Okeburn;

Centum & quinquaginta marcas de priore Sancti Andreæ Norhampton';

Et quinquaginta marcas de priore de Aveburi;

Ad terminos Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales portiones, prout in litteris nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur.

Nos, pro eo quod idem Robertus, in obsequium nostrum, ad partes Britanniæ potenter est profectus, & ibidem moratur sumptibus onerosis, pro cujus quidem dispositione progressus sui, penes quamplures creditores debitis magnis est multipliciter involutus;

Volumus & concedimus quod idem Robertus habeat, & percipiat quadringentas libras, de dictis octingentis libris, pro termino Paschæ, proximò jam futuro, de prioribus prædictis, de firmis quas nobis pro prioratibus suis, sibi per nos commissis & concessis, solvere tunc deberent, pro debitis suis indè quietandis; licet idem Robertus, ante dictum festum Paschæ, quod absit, moriatur; quacumque ordinatione, seu mandato facto, seu faciendo in contrarium, non obstante.

In cujus, &c.

Teste custode prædicto apud Eastry, vi. die Octobris.

Per breve de privato sigillo.

De capiendo adhærentes Philippo de Valesio.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 23. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus London', salutem. Quia datum est nobis intelligi quod diversi alienigenæ, de potestate & adhæsione Philippi de Valesio, inimici nostri, de civitate prædictâ vagantur, secretâ nostra explorando, & literas, nobis præjudiciales, inimicis nostris ad partes transmarinas mittendo, in nostri & totius regni nostri dampnum & periculum manifestum;

Vobis præcipimus quod omnes illos, quos de potestate & adhæsione dicti adversarii nostri, infra civitatem prædictam, absque conductu à nobis habendo, invenire poteritis, capi, & in prisonâ nostrâ de Newgate salvò custodiri faciatis, quousque aliter de ipsis per nos & concilium nostrum fuerit ordinatum:

Et hoc, sub incumbenti periculo, nullatenus omittatis.

Teste Custode Angliæ, apud Westm', viii. die Octobris.

Per concilium.

Super impignoratione magnæ coronæ.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Pat. 16 Edw. III. p. 2. m. 4. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Licet dilectus & fidelis noster Bartholomæus de Burghersh, tempore quo eramus in partibus transmarinis, de diversis chevanciis denariorum, ad opus nostrum faciendis, ac de impignoratione magnæ coronæ nostræ, & aliorum jocalium nostrorum, ibidem factâ, de nostro præcepto, se immiscuit: quia tamen dicta jocalia aut denarii, de chevanciis illis provenientes, penes præfatum Bartholomæum nunquam remanserunt, sicut per testimonium ministrorum nostrorum, qui de negotiis illis se intromiserunt, sumus pleniùs informati:

Nos, volentes eo prætextu cum dicto Bartholomæo gratiosè agere, volumus & concedimus quod idem Bartholomæus, tam de jocalibus prædictis sic impignoratis, quam de denariis, de chevanciis prædictis provenientibus, penes nos tenore præsentium, exoneratus sit & quietus, cæterique, qui jocalia & denarios prædicta ad opus nostrum receperunt, indè, prout justum fuerit, onerentur.

In cujus, &c.

Teste Custode Angliæ, apud Kenyngton, xii. die Octobris.

Per breve de privato sigillo.

Et mandatum est thesaurario & baronibus de scaccario, quod ipsum Bartholomæum, tam de jocalibus prædictis sic impignoratis, quam de denariis, de chevanciis prædictis provenientibus, exonerari, & quietum esse facient, juxta tenorem literarum Regis prædictarum.

Teste ut supra.

Per idem breve.

Littera ad Hospitalarios.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 17. d. in Turr. Lond.

REX, viris providis & discretis fratribus, Berengario Deuerose priori de Barlet, & Gerardo de Monte Acuto marescallo conventûs de Rodes, visitatoribus generalibus hospitalis Sancti Jerusalem citra Mare Græcum, salutem.

Licet præsentia dilecti nobis in CHRISTO, fratris Philippi de Thame, prioris ipsius hospitalis in Anglia, ibidem, hiis turbationis temporibus, præsertim cum de ipsius expertâ fidelitate & circumspectione providâ intimè confidamus, carere commodè nequeamus, ad importunam tamen ipsius instantiam, & supplicationem votivam quorumdam prælatorum & aliorum fidelium nostrorum, super hoc nobis factam, & nè per superiores suos possit super inobedientiâ impetiri, licentiam sibi concessimus, extra regnum nostrum Angliæ, ad vos, juxta mandata super hoc sibi directa, ut dicitur, transeundi; ita tamen quod citra certum diem, sub incumbenti periculo, redeat, ad defensionem & directionem ejusdem regni, consilium & auxilium, prout requirit temporis qualitas, impensurus.

Nam, cum dictum hospitale infra dictum regnum, in censu temporalitatis exuberet, volumus ut, dum dictum regnum, per guerrarum amfractus colliditur, talis sit prior ibidem, de quo confidimus, & quod ipse dum in remotis agimus, à dicto regno se diù non absentet.

Quamobrem specialiter vos rogamus quatenùs, dictum priorem habentes, consideratione nostri, specialiùs commendatum, ipsum remittere velitis cum honore celeriter & feliciter expeditum; ostendentes in recommendato quem ad recommendantem geritis sinceritatis affectum, & vobis & vestris gratam propter hoc facere volumus repensivam.

Et, quia per quosdam veritatis æmulos, prædicatur, ut dicitur, dictum priorem impedimentum passagii sui aliàs procurâsse, & propter hoc magnam nobis dedisse pecuniæ quantitatem, sciat vestra discretio, pro constanti, quod penes nos nusquam talia procuravit, nec nobis propter hoc quicquam dedit; set pro optinendâ transeundi licentiâ institit juxta vires; quam sibi, durante guerrâ nostrâ, concedere renuimus, immò sibi, sicut & cæteris religiosis potentibus dicti regni, sub gravi forisfacturâ prohibuimus, nè mare transirent, nec apportum aliquem extra idem regnum facerent clam vel palam.

Nam dictum apportum, durante guerrâ, pro defensione ipsius hospitalis mandavimus retinendum; undè de eo quod non venit, nec apportum misit, cum per eum non steterit, ipsum habere velitis penitus excusatum.

Dat' apud Kenyngton, xxv. die Octobris.

De magno ingenio usque Turrim London' cariando.

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 21. in Turr. Lond.

REX, vic' Kanciæ, salutem. Præcipimus tibi firmiter injungentes, quod magnum ingenium nostrum, quod nuper in quadam navi apud Turrim nostram London' carcari, nobiscum ad partes transmarinas traducendum, & quod postmodum apud Sandewicum ex certis causis reponi fecimus, usque Turrim nostram prædictam sine dilatione, ad custus nostros, venire facias; constabulario Turris nostræ prædictæ, vel ejus locum tenenti, per indenturam indè inter te & ipsum modo debito conficiendam, liberandum: cui mandavimus quod ingenium illud à te recipiat, salvò & securè custodiendum.

Et hoc nullatenus omittas.

T. præfato Custode apud Kenyngton, x. die Novembr'.

Per ipsum Custodem & cons'.

De hominibus ad arma festinandis ad Regem, in partibus Britanniæ exis

A. D. 1342. An. 16 Edw. III. Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 10. d. in Turr. Lond.

LE Roy a son cher & foial monsieur Thomas de Wake, seigneur de Lydel, salutz.

Pur ceo que nous sumes ja arrivez es parties de Bretaigne, & commenceons chivancher celles parties sur l'esploit de nostre guerre, & le recoverer de noz droitures, pur prendre l'eventure que DIEUX nous voudra doner, & si esperons nous, ove l'eide de DIEUX, faire tiel esploit, que serra a honur & profit de nous & de tut nostre royaume d'Engleterre, & final & hastive issue de la dite guerre, si nous soioms bien efforcez de nos gentz propres:

A quel afforcement nous semble que chescun puissant qi ayme l'onur de nous, & de nostre dit royalme, doit de reson affectuelment mettre la main;

Si vous prioms, tant come nous plus poons, que, considere nostre necessite, & coment au bosoigne doit homme amour prover, vous voilletz apparailer si efforciement come vous purrez, des gentz d'armes & d'archers en venant devers nous si hastivement comes vous purrez:

Et en cas que vous ne purrez en propre persone venir, si vous envoiez des gentz d'armes & autres, tant come vous purrez, en efforcement de nostre houst:

Et nous en averons tieu regard devers vous pur vostre naturesce, que vous serra greable, si DIEU plest, en temps avenir.

Don' a la Rosere en Bretaigne, le xii. jour de Novembre.

Autieles lettres sont mandes as seigneurs suthescriptz, de mesme la date; cestassavoir,

Au conte de Garenne.
Au conte d'Anegos.
Au monsieur Johan de Moubray seigneur del Isle de Axeholme.
A monsieur William de Roos de Hamelak.
A monsieur Roger de Gray.
A monsieur Henr' de Gray.
A monsieur Rauf Basset de Drayton.
A monsieur Adam de Well'.
A monsieur Johan de Wylughby.
A monsieur Johan de Cherleton.
A monsieur William la Zousche de Haryngworth.
A monsieur Henr' de Ferers.
A monsieur Piers de Mountford.
A monsieur Thomas de Hastang.
A monsieur Henr' Huse.
A monsieur Johan de Cobham.
A monsieur Thomas de Brewes.
A monsieur Johan Kyriel.
A monsieur Johan de Segrave.

De pecuniâ mutuandâ, pro expensis Regis in præsenti progressu suo.

A.D. 1342.
An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 10. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, A. eâdem gratiâ, episcopo Wynton', salutem.

Quia pro defensione regni nostri Angliæ, & jurium nostrorum recuperatione, jam in partibus applicuimus Britanniæ, ubi, favente Domino, fœlicis expeditionis nobis arridet spes propinqua, & solus nobis superest pecuniæ jam defectus, specialiùs, quo possumus vos rogamus quatenùs ducentas libras nobis, in subventionem expensarum, nobis in præsenti progressu nostro iminentium, mutuare velitis;

Quas de primis denariis, levandis de decimâ annuali, per vos & alios prælatos provinciæ Cantuar', vestri gratiâ, gratanter concessâ, volumus integraliter vobis solvi;

Sicut, dilectus clericus noster, Johannes Cory, lator præsentium, quem ad vos mittimus ex hac causâ, vobis ostendet pleniùs vivâ voce:

Cui super hoc credere, & petitis per eum in hâc parte, velitis, petimus, condescendere gratiosè, & nobis super hoc citò remittere vestra beneplacita per eundem.

Teste Edwardo duce Cornubiæ & comite Cestriæ, filio nostro carissimo, custode Angliæ, apud Kenyngton, xvi. die Novembris.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Abbati de Rameseye de CC. marcis,
Abbati de Burgo Sancti Petri de C. l.
Abbati de Croyland, de XL. l.
Abbati de Thorney, de C. marc'
} *quibus Thomas de Sybthorp*

Episcopo Elien', de CC. l.
Priori Elien', de C. l.
Episcopo Norwicen', de CC. marc'
Priori & conventui de Norwico, de C. l.
Abbati de Sancto Edmundo, de CC. l.
Abbati de Sancto Benedicto de Hulm', de C. l.
} *quibus Gilbertus de Cheshull*

Episcopo Roffen', de C. l.
Priori & conventui Roffen', de XL. l.
Priori & conventui Ecclesiæ Christi Cantuar', de CC. l.
Abbati & conventui Sancti Augustini Cantuar', de C. l.
} *quibus Edwardus de Grymesby*

Abbati de Bello, de C. l.
Priori & conventui de Lewes, de C. l.
Episcopo Cicestr', de C. l.
Capitulo Cicestr', de XL. l.
} *quibus Willielmus de Northo*

} *mittuntur.*

Priori & conventui Wynton', de CC l.
Decano & capitulo beatæ Mariæ Novæ Sarum, de CC. l.
Episcopo Exon', de CC. l.
Episcopo Sarum, de C. l.
Abbati de Hida juxta Wynton', de C. l.
} *quibus Johannes Cory*

Episcopo Bathon' & Wellen', de CCC. l.
Magistro Waltero London decano Wellen', de C l.
Capitulo Wellen', de C. l.
Abbati Glaston', de C. l.
Abbati de Malmesbury, de C. l.
} *quibus Johannes Cory*

Abbati de Sancto Albano, de C. l.
Abbati de Leicestr', de C. marc'.
Episcopo Coventr' & Lich', de C. l.
Capitulo Lich', de C. l.
Abbati Cestr', de C. l.
Priori de Coventr', de C. marc'.
} *quibus Robertus de Watford*

Abbati de Oseneye, de XL. l.
Abbati de Redyng, de CC. l.
Abbati de Eynesham, de C. marc'.
Abbati de Abyndon, de C. l.
} *quibus Henr' de Greystok*

Magistro Hugoni de Walmesford, de C. l.
Capitulo Lincoln', de C. l.
Abbati de Thornton, de C. marc'
} *quibus Nicholaus de Bokeland*

Abbati de Evesham, de CC. l.
Abbati de Gloucestr', de C. l.
Episcopo Wigorn', de C. marc'
Priori & convent' Wygorn', de C. l.
Abbati de Pershore, de XL. l.
Abbati de Teukesbury, de XL. l.
Abbati de Cirencestr', de C. mar'
Episcopo Hereford, de CC. l.
Capitulo Hereford, de C. l.
} *quibus Will' de Newenham*

Episcopo London', de C. l.
Decano & capitulo Sancti Pauli London', de C. l.
Abbati & convent', Westm', de C. l.
Magistro Bernardo de Cycestr', de CCC. l.
Abbati de Waltham, de C. marc'
Episcopo Meneven', de C. l.
} *quibus Henr' de Greystoke*

} *mittuntur.*

Pro Philippa Regina, super custodiâ comitatûs Richmundiæ, Johanni de Gandavo concessi.

A. D. 1342.
An. 16 Edw. III.

Pat. 16 Edw. III. p. 3. m. 9. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Dum verisimilia, tam decoris corporalis, quam moralis, præsagia, quæ in Johanne de Gandavo, filio nostro carissimo, claris relucent hauspiciis, læto corde conspicimus, & tronum nostrum regium, & subditum nobis populum, per propagationem sobolis de thoro regio prodeuntis, firmatum advertimus fortius & armatum, gaudemus in Domino, qui nos & domum nostram regiam visitavit sic ex alto;

Et, cùm manus regia se libenter exhibeat personis non conjunctis munificè liberalem, quanto magis filium nostrum proprium attollere non convenit donis munificentiæ potioris.

Volentes itaque, consideratione præmissâ, super statu ipsius Johannis decenter, ut convenit, providere, ipsum in comitem Richemund' præfecerimus; & eum de comitatu Richemund', per cincturam gladii, investiverimus, & cùm deceat ut honori tanti nominis correspondeat sufficientia facultatis, dederimus & concesserimus pro nobis & hæredibus nostris, & per cartam nostram confirmaverimus eidem comiti, castra, maneria, terras, & tenementa, ac omnia alia loca, ad dictum comitatum pertinentia;

Habenda & tenenda eidem comiti, & hæredibus de corpore suo exeuntibus, unà cum libertatibus & prærogativis omnimodis, tam regalibus quam aliis, quas Johannes, nuper dux Britanniæ & comes Richemund', habuit in comitatu, castris, maneriis, terris, tenementis, & locis prædictis:

Ac etiam cum feodis militum, advocationibus ecclesiarum, abbatiarum, prioratuum, hospitalium, capellarum, & aliarum domorum religiosarum:

Simul cum membris, hamelettis, pratis, pascuis, pasturis, piscariis, moris, mariscis, turbariis, forestis, chaceis, parcis, boscis, warennis, hundredis, feriis, mercatis, liberis consuetudinibus, wardis, maritagiis, escaetis, & servitiis tenentium, tam liberorum, quam nativorum;

Et omnibus aliis, ad comitatum, castra, maneria, terras, tenementa, & loca prædicta, cum pertinentiis, qualitercumque & ubicumque spectantibus sive pertinentibus, adeò plenè & integrè, sicut præfatus nuper comes, dum vixit, comitatum, castra, maneria, terras, tenementa, & loca tenuit, supradicta, de nobis, & hæredibus nostris, per servitia, indè debita & consueta, imperpetuum, prout in cartâ prædictâ pleniùs continetur:

Ac præfatus comes tam teneræ ætatis jam existat, quod se ipsum, aut terras, tenementa, bona, res, seu possessiones sua, regere seu gubernare non poterit;

Nos qui terrarum & tenementorum, ac bonorum, rerum, & possessionum, ejusdem comitis, ipso sic in junioribus annis existente, gubernator & administrator esse dinoscimur;

Volentes tam de salvâ & securâ custodiâ ipsius comitis, ac terrarum & tenementorum, bonorum, rerum, & possessionum suorum, quam de ipsius comitis, ac Leonis, & Edmundi, fratrum suorum, necnon Isabellæ & Johannæ, sororum suarum, sustentatione providere, ut tenemur;

Volumus, & de deliberato consilio nostro ordinavimus, ac, tenore præsentium concedimus, quod Philippa Regina Angliæ, consors nostra carissima, mater prædictorum, comitis, Leonis, Edmundi, Isabellæ & Johannæ, habeat & teneat custodiam eorumdem, comitis, Leonis, Edmundi, Isabellæ & Johannæ, & custodiam comitatûs prædicti, necnon castrorum, maneriorum, terrarum & tenementorum, ac omnium aliorum locorum, ad eundem comitatum pertinentium, unà cum feodis, advocationibus, libertatibus, & prærogativis prædictis, quousque præfatus comes ad talem ætatem pervenerit, quod se ipsum, ac terras, tenementa, bona, res, & possessiones sua regere poterit & gubernare, vel aliud indè duxerimus ordinandum, in subventionem sustentationis præfati comitis, ac aliorum liberorum nostrorum prædictorum;

Et quod ipsa consors nostra omnes exitus, emolumenta, & alia proficua, de dictis, comitatu, castris, & maneriis, terris, & tenementis, ac omnibus aliis locis, feodis, libertatibus, & prærogativis prædictis, qualitercumque provenientia, per se & ministros suos interim percipiat & habeat; & ad ecclesias, ac alia beneficia, ad præsentationem seu collationem præfati comitis, ratione comitatûs, castrorum, maneriorum, terrarum, tenementorum, & aliorum locorum prædictorum, spectantia, nomine ejusdem comitis, præsentet, durante custodiâ supradictâ.

Damus autem, nostro & prædicti comitis nomine, præfatæ consorti nostræ plenam, tenore præsentium, potestatem, tam ballivos & alios ministros, quoscumque in comitatu, ac terris & locis prædictis, in officiis hujusmodi constituere, quam ministros & alios servientes prædictorum, comitis, Leonis, Edmundi, Isabellæ & Johannæ, in hospitio suo, pro voluntate ejusdem consortis nostræ, amovere, & alios loco ipsorum sic amovendorum assignare & deputare, quotiens opus fuerit, & sibi videbitur expedire, durante custodiâ supradictâ.

In cujus, &c.

Teste custode Angliæ, apud Kenyngton, xx. die Novembris.

Per ipsum Regem & concilium.

Pro Roberto de Artoys, (ut dicitur) defuncto.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III. Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 21. in Turr. Lond.

REX, collectoribus custumæ lanarum, coriorum, & pellium lanutarum, in portu London', salutem.

Mandamus vobis quod Henrico Galeys, attornato Roberti de *Artoys* defuncti, ut dicitur, undecim saccos & unum quartronum lanæ, de illis centum quinquaginta & octo *saccis lanæ*, quos eidem Roberto pro vadiis suis, & quorumdam hominum ad arma, & sagittariorum, secum ad partes Britanniæ in obsequium nostrum profectorum, in portu prædicto carcari, & ad partes transmarinas, solutâ dimidiâ marcâ pro quolibet dictorum undecim saccorum, & pro dicto quartrono, juxta ratam dimidiæ marcæ de sacco, absque securitate, de plata argenti, de quolibet saccorum eorumdem, juxta ordinationem, indè factam in Angliâ, reportandorum, duci permittatis.

Teste custode Angliæ, apud Kenyngton, xx. die Novembris.

De magno ingenio usque Turrim London' ducendo.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III. Pat. 16 Edw. III. p. 3. m. 11. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi Johanni de Wynewyk, locum tenenti constabularii nostri Turris London,' & Willielmo de Hurle, capitali carpentario nostro, salutem.

Sciatis quòd, cum ingenium nostrum, nuper apud villam de Sandwico, de Turri nostrâ prædictâ, per præceptum nostrum ductum, exinde usque ad partes transmarinas, in subventionem expeditionis guerræ nostræ, traducendum, in eâdem villâ de Sandwico, eo quod tot naves, quot pro passagio nostro & ingenii illius sufficere possent, in portu villæ prædictæ non habuimus, in custodiâ majoris & ballivorum villæ prædictæ, dimissum fuisset, ibidem per aliquod tempus custodiendum;

Nos, certis de causis, ingenium illud usque dictam Turrim nostram reduci & cariari volentes;

Assignavimus vos conjunctim, & divisim, ad tot naves, quot pro cariagio ingeniorum illorum sufficientes fuerint, in portu villæ prædictæ, seu alibi ubicumque eas inveniri contigerit, capiendum & arestandum, pro ingeniis illis usque Turrim nostram prædictam, cum eâ celeritate, quâ fieri poterit, pro denariis nostris, duci & cariari faciendis:

Et ideò vobis mandamus quod naves hujusmodi capi & arestari, & ingenia illa usque Turrim nostram prædictam cum omni festinatione, quâ fieri poterit, duci & cariari faciatis in formâ prædictâ:

Mandavimus enim præfatis majori & ballivis villæ prædictæ, quod ingenia prædicta vobis vel alteri vestrûm liberari & habere faciant, ducenda & carianda sicut prædictum est, vobisque vel alteri vestrûm in præmissis intendentes sint & auxiliantes, prout vos, vel alter vestrûm, eis scire faciat ex parte nostrâ.

In cujus, &c.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xxvii. die Novembris.

Per concilium.

Littera Flandrensium, in pleno parliamento, Gandavi, super fidelitate suâ, ad Edwardum Franciæ & Angliæ Regem, ipsorum dominum superiorem.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III. Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 6. d. in Turr. Lond.

A TRESHONURE home, nobil & discrete, en toutz bienz pourveu, nostre trescher & trez ame monseur Willame Trussel, conseiller le Roy no seigneur, li vostre borghmeester, advoez, escheuin, capitains, gouverneurz, conzuls & communautez de troie bones villes de Flandre, Gand, Bruges & Ypre, salutz, avec toutes honours & reverence, & eiyo appareillez a touz voz pleisiers.

Trescheres & tresames sires, come noue recheumes les lettres de creance, que vous portastez depar tresexcellent & trespoisant prince, nostre trescher & tresredoubte seigneur souverain, mons' Edward par la grace de Dieu, Roy de France & d'Engleterre, & seigneur d'Irland.

Et bien oy & entendu le creance, que vous nous par bouche moustrastes de par no dit seigneur le Roy, en la ville de Danz, quant darreinement en ycelle fuimes assambles, sur le quelle creance vous desirastes a avoir nostre response.

Si est, treschers sires que sur ceo eu conseil, & avys, & meure deliberation, aveuc les bones gentz communaument des autres villes, & commun pays de Flandres, vous signifions que nous sumes acord aveuc le dit pays de Flandres tout entierement, de tenir & accomplir, a touts jours mais les alliances faites entre nostre dit seigneur le Roy & ses aydans d'une part, & le dit pais de Flandres d'autre; & sur ceo avoms renoveleit no serement, & faire renoveller par tutes villes & chastelleries de Flandres, par le consent & l'ottroy de nostre trescher & tresredoubte prince & seigneur, sans moyen, le counte de Flandres, ainsi que bien poes savoir;

Et que jammes ni trouverâ en nous le contraire, ains feroms vers no dit seigneur le Roi, come boins & loials subgitz faire deveroient, en toutz cas, vers lour bon & droiturier seigneur souverain; & ceo poes vous bien considerer, puis que vous avez veu que les boins gentz de Flandres furent si esmeus, quant darnierement fumes au Dam, pour aucunes novelletez, que furent attemptez ou contraires des dites alliances.

Et pour ceo que sûr toutes chozes desiroms a savoir le bon estat de nostre dit seigneur le Roi, si est come nous vous prioms & requeroms affectueusement, & de cuer entier q' au plus brief que vous poez, ne ne veulliez laisser a savoir son estat.

Trescherz sires, recommande nous au Roi nostre seigneur dessusdit; li Sains Espiris vous veulle garder en corps & en ame.

Don' a Gand, en plein parlement des trois boines villes & commun pays de Flandres, desous le seal de la dite ville de Gand, en absence des autres seels de Bruges & d'Ipre, le vigile St. Andrieu.

Super retinentiâ, & super chevanciis.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Claus. 16 Edw. III. p. 2. m. 10. in Turr. Lond.

REX, dilecto clerico suo, Willielmo de Northwell, nuper custodi garderobæ suæ, salutem.

Mandamus vobis, quod computato cum dilecto & fideli nostro Bartholomæo de Burghersh, nuper per nos & concilium nostrum ordinato ad tractandum, conveniendum, & concordandum, tam cum Imperatore, archiepiscopis, episcopis, comitibus, & aliis magnatibus, ad retinentiam eorum penes nos, quam cum diversis mercatoribus, ad chevancias denariorum in partibus transmarinis ad opus nostrum faciendum, ac ad denarios illos recipiendum, & ad diversas liberationes & solutiones de denariis illis eisdem magnatibus & aliis, prout per concilium nostrum ibidem extitit ordinatum, faciendum;

De receptis & solutionibus hujusmodi per ipsum factis, eidem Bartholomæo omnes liberationes & solutiones supradictas, per sacramentum dilecti clerici nostri, Petri de Gildesburgh, qui compotum pro præfato Bartholomæo de præmissis reddere assumpsit, allocetis, & ulteriùs, quod ad finalem exitum compoti illius fuerit faciendum, modis omnibus faciatis.

Teste Custode Angliæ, apud Kenyngton, v. die Decembris.

Per ipsum custodem & concilium.

Bulla Clementis VI. Papæ, super negotio pacis.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

CLEMENS episcopus, servus servorum DEI, carissimo in CHRISTO filio Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem & apostolicam benedictionem.

Ex affectione sincerâ quam ad pacem inter te, carissime fili, & carissimum in CHRISTO filium nostrum, Philippum Regem Franciæ illustrem, invicem reformandam, urgente paternæ caritatis affectu, quo te dictumque Regem specialiter prosequimur, habuimus & habemus, venerabiles fratres nostros Petrum Penestrinum & Ambaldum Tusculanum, episcopos, Sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinales, tanquam viros profunditate scientiæ ac circumspectionis maturitate pollentes, pacis, veritatis & justitiæ fervidos zelatores, omnique partialitate, sicut credidimus, & credimus indubitanter, carentes;

Ad te, fili dilectissime, dictumque Regem propterea providimus, maturâ deliberatione consilii prævia, destinandos.

Et licet, super reformatione pacis ejusdem, & ineundis treugis, quibus durantibus posset ad ipsam pacem attingi meliùs, ut ad eas regium inclinares animum, litteras nostras exhortatorias tuæ celsitudini regiæ sæpe duxerimus dirigendas; quia tamen, propter tuum & ejusdem Regis ac utriusque subditorum commune bonum, ac totius Christianitatis non solùm utilitatem sed evidentem necessitatem, præsertim cum hostes catholicæ fidei, persecutores & blasphemi nominis Christiani, ex tuis & ejusdem Regis guerris contemplantes Christianitatem turbatam, ad extinguendum fidem ipsam, & professores ipsius Christicolas, de transmarinis & aliis diversis partibus, totaliter extirpandos, audaciùs & præsumptuosiùs se nimis crudeliter disposuerint & disponant;

Eadem reformatio ferventiùs insidet cordi nostro, adhuc exhortationes & preces hujusmodi affectuosiùs iteramus, tuam magnificentiam regiam exhortantes, monentes attentiùs & rogantes, ac per viscera misericordiæ DEI nostri obnixiùs obsecrantes, quatinùs, quot & quanta mala irreparabilia ex prædictis guerris, quibus DEUS pacis graviter offenditur, provenerint hactenus, & proveniant incessanter, ac quot & quanta bona, DEO placabilia, & accepta, ex concordiâ mutuâ, si daret eam Dominus, succederent, cogitans intra præcordia regia & recogitans diligenter, ad viam pacis hujusmodi, & propter eam meliùs assequendam treugas, usque ad longi temporis spatium ineundas, tanquam Rex pacificus & benivolus, te coaptans; prætatorum cardinalium, qui, sicut tenemus indubiè, tui sunt honoris & commodi zelatores, monitis, exhortationibus, & persuasionibus in hac parte salubribus effectualiter acquiescas.

Nobis super hiis tuæ voluntatis & intentionis propositum, quæsumus, rescripturus.

Dat' Avinion', iii. id' Decembris, pontificatûs nostri anno primo.

Plumbeo sigillo à filo canabeo.

Pro hominibus ad arma & sagittariis, de festinando ad Regem.

A.D. 1342. An. 16 Edw. III.

Rot. Franc. 16 Ed. III. m. 11. in Turr. Lond.

LE Roi, a nostre chier & foial Monseur Johan de Gareyne conte de Surrei, salutz.

Por ce que nous esperons, ove l'eide de DIEU, de faire bon, honourable, & final esploit sur nostre guerre de France, si nous soions bien afforciez de noz gentz propres d'Engleterre; & sur ce mandasmes noz lettres especiales, souz nostre grant seal, a vous & autres grantz demorantz en nostre dit roialme d'Engleterre, de venir a nous afforciement & hastiement, od gentz d'armes & archers;

Et vous mandasmes auxi, par brief du dit seal, d'estre a Londres lendemayn de Seinte Lucie darrein passe, pur avoir vostre conseil & avisement sur cestes choses & autres tocheantes nous & l'estat de noz busoignes; au queu jour & lieu les contes d'Arundell & de Huntyngdon, & autres grantz, granterent bonement, lour mercis, de venir a nous molt afforciement;

Et si est acorde que le passage se face, le primer jour de Marz preschein a venir, a Portesmuth, si vous prions especialment, en l'amur que vous nous devez, que, considereéz nostre necessite & l'onur & profit q'en avendra, od l'eide de DIEU, nous volez envoier au dit passage quarante hommes d'armes & cent archers, bons & bien apparaillez;

Et si vous viegnez en propre persone, si en serrions molt plus leez; & si vodrions que vous venissez, ou envoiassez ascun de vostre conseil, a Londres, a les utaves de Seint Hiller, a plus tart, pur treter & acorder od nostre conseil illeoques, sur les coustages voz gentz d'armes & archers avantditz que nous ferrons volunters devers vous, come nous fesons as autres grantz en ceo cas.

Et cestes choses facez a ceste foitz, monstrant en nostre grant busoigne l'amur que vous nous devez; & nous en averons tieu regard que vous vous agrerez par reson.

Don' souz nostre grant seal a Westm', le xx. jour de Decembre.

Autieux briefs sont mandez a les seignurs souzescriptz, pur trover le noumbre de gentz d'armes & d'archers souzescript, souz mesme la date; cestàssaver,

A monseur Humfrei de Bohun conte de Hereford, pur xl. hommes d'armes lx. archers.
A monseur Johan de Moubray, pur xl. hommes d'armes xl. archers.
A mons' William de Ros, pur xx. hommes d'armes xx. archers.
A mons' Johan de Segrave, pur xl. hommes d'armes xl. archers.
A mons' Thomas Wake de Lidell, pur xxx. hommes d'armes xxx. archers.
A mons' Johan de Wylughby, pur xx. hommes d'armes xx. archers.
A mons' Robert de Scales, pur x. hommes d'armes x. archers.
A mons' William de Kerdeston, pur x. hommes d'armes x. archers.
A mons' Henri de Grey, pur xx. hommes d'armes xx. archers.
A mons' Roger de Grey, pur xx. hommes d'armes xx. archers.
A mons' Johan de Cherleton, pur xxx. hommes d'armes xl. archers.
A monseur Roger Lestraunge, pur x. hommes d'armes xx. archers.
A monseur Robert de Ufford le fitz, pur xx. hommes d'armes xx. archers.
A mons' Adam de Welle, pur x. hommes d'armes x. archers.
A monseur Henri de Ferrers, pur xxx. hommes d'armes xxx. archers.
A mons' William la Zouch de Haryngworth, pur xx. hommes d'armes xx. archers.
A monseur Johan de la Ware, pur xx. hommes d'armes xx. archers.
A mons' James d'Audele, pur xx. hommes d'armes xx. archers.
A mons' Robert Fitz Payn, pur x. hommes d'armes x. archers.
A mons' Johan Lestraunge de Blankmonstier, pur xx. hommes d'armes xx. archers.
A mons' Johan de Grey de Retherfeld, pur xx. hommes d'armes xx. archers.
A mons' Thomas de Grey, pur vi. hommes d'armes vi. archers.

De Wallensibus ad lanceas, ad partes Britanniæ, in fulcimentum exercitûs Regis, parandis & ducendis.

A.D. 1343. An. 16 Edw. III

Rot. Franc. 16 Ed. III. m. 12. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Ricardo comiti Arundel', justiciario suo Northwalliæ, vel ejus locum tenenti, salutem.

Cum nuper vobis mandaverimus quod CCCCxcviii. homines Wallenses ad lanceas in dominio & terris nostris Northwalliæ, videlicet, CCxlix. in comitatu de Kaernervan, clxvi. in comitatu de Angleseye, & lxxxiii. in comitatu Merionnyth; & quod vos, præfate comes, in terris & dominiis vestris de Clone, Chirk, & Oswaldestre, CCxlix. homines Wallenses ad lanceas, de melioribus & fortioribus hominibus Wallensibus comitatuum prædictorum, tam infra libertates quam extra, eligeretis & arraiaretis, & eos lanceis & aliis armis competentibus muniri, & de unâ sectâ vestiri, & usque portum, quem vobis duxerimus certificandum, ad custus comitatuum eorundem duci faceretis;

Ita quod dicti CCCCxcviii. Wallenses, benè arraiati & muniti, sint ibidem primo die Martii proximò futuro ad ultimum, parati ad veniendum ad nos

in Britanniam, ad vadia nostra, ut ipsi, ibidem applicati, abindè in comitivâ vestrâ, præfate comes, & dilecti & fidelis nostri Willielmi de Clynton comitis Huntingdon', & aliorum, fidelium nostrorum, qui ad nos tunc venturi estis, ad nos valeant proficisci, nobiscum in fulcimentum excercitûs nostri moraturi;

Mandaverimus etiam dilectis & fidelibus nostris Johanni de Warenna comiti Surriæ, quod ipse CCCxxxii. in dominio & terris suis de Brumfeld, Yale, Maylork, & Kymeryk;

Johanni de Cherleton, quod ipse CCCCxv. in dominio & terris suis de Powys;

Rogero de Grey, quod ipse Clxvi. in dominio & terris suis de Diffrencloit;

Rogero de Mortuomari de Wygemor, quod ipse lxxxiii. in dominio & terris suis de Wygemor;

Episcopo Hereford', quod ipse xl. de dominio & terris suis de Bishopes Castel;

Willielmo de Monte Acuto comiti Sarum, quod ipse in dominio & terris suis de Dynbegh CClix. homines Wallenses ad lanceas;

Et Edwardo duci Cornubiæ & comiti Cestriæ, filio nostro carissimo, quod ipse CCCxxxii. in comitatu Cestriæ, ac dominio & terris suis de Denglefeld, Hoop, Marlorsesseuek, & Morhaut, & CCvi. tam sagittarios quam homines ad lanceas, in comitatu de Flynt & Rothelan in Northwallia;

Ac Gilberto Talbot, justiciario nostro Suthwalliæ, vel ejus locum tenenti, quod ipse DCCCxlvii. homines Wallenses, tam sagittarios quam ad lanceas, in dominio & terris nostris Suthwalliæ, videlicet, CCCCxv. in terris de Kardygan, Kermerdyne, Kanterbaghan, Kantremaur, Tlanandevery, & Buelt; lxxxiii. in terris de Ewyas-Lascy, & terris de Ewias-Harald; l. in terris de Blenlenevy; CCxlix. in terris de Melyonyth, Radenore, Kery, & Kedewy; & l. in terris in Kirkehowell & Stradewy;

Necnon Henrico de Lancastriâ comiti Derbiæ, quod ipse Cxxiii. in dominio & terris suis de Kedewelly, Karnewathelan, & Iskynyn,

Johanni de Moubray, quod ipse Cxxiii. in dominio & terris suis de Gower;

Hugoni le Despenser, quod ipse CCCxxxii. in dominio & terris suis de Morgan & Morgannon;

Hugoni de Audele comiti Gloucestriæ, quod ipse Clxvi. in dominio & terris suis de Neuport;

Mariæ comitissæ Norfolciæ, quod ipsa Cxxiii. in dominio & terris suis de Strogoill & Nethewent;

Elizabethæ de Burgo, quod ipsa Clxvi. in domino & terris suis de Usk & Karleon;

Laurentio de Hastynges comiti Pembrochiæ, quod ipse Clxvi. in dominio & terris suis de Bergeveny & Went;

Humfrido Bohun comiti Essexiæ & Herefordiæ, quod ipse CClxxx in dominio & terris suis de Breghenoc, Penkethely, & Brummelesse;

Jacobo de Audele, quod ipse xl. in dominio & terris suis de Kymmeys;

Henrico comiti Lancastriæ, quod ipse Clxvi. in dominio & terris suis de Monemuth, Grossemount, & Whitcastel;

Et præfato comiti Huntyngdoniæ, quod ipse in dominio & terris suis de Nerbere & Gilgaran xxx. homines Wallenses de melioribus & fortioribus Wallensibus sagittariis & ad lanceas, similiter eligi, triari, & armis competentibus benè muniri, & de unâ sectâ vestiri;

Ipsosque sic munitos & vestitos coram vobis, præfate comes, ad certos dies & loca, quos eis scire faciatis, venire faciant, per vos vel deputandos à vobis, usque ad proximum portum vel ad proximos portus in partibus illis ubi passagium eorumdem Wallensium ad nos, ad partes Britanniæ, competentiùs, juxta ordinationem vestram fieri poterit, ducendos ad transfretandum abindè ad partes supradictas, ut ipsi, cum ibidem applicati fuerint, vobis obviare, & in comitivâ vestrâ ulteriùs ad nos venire possint, prout per vos ordinari contigerit in hac parte:

Vobis mandamus, quod certos dies & loca præfatis dominis, pro prædictis Wallensibus, coram vobis venire faciendis, præfigatis, & de dictis quinque milibus Cxxxii. Wallensibus, cum coram vobis sic venerint, iii M. Wallensium de sagittariis & ad lanceas de melioribus, fortioribus & validioribus hominibus Wallensibus prædictis eligi, triari, & arraiari, & ipsos lanceis, arcubus, & sagittis, & aliis armis competentibus benè munitos, ad portum prædictum per vos sic faciendos duci, & idoneos ductores, pro ductione eorumdem ad nos, assignari & deputari faciatis; ita quod sint ibidem, dicto primo die Martii ad ultimum, vel citra si expedire videritis, ad nos ad vadia nostra transfretaturi, sicut prædictum est.

Mandavimus enim camerariis nostris Northwalliæ & Suthwalliæ, quod ipsi, videlicet, dictus camerarius Northwalliæ hominibus Wallensibus quos in eâdem terrâ Northwalliæ, & dictus camerarius Suthwalliæ hominibus Wallensibus quas in eâdem terrâ Suthwalliæ, per vos de dictis iii M. Wallensibus eligi & triari contigerit, vadia sua rationabilia, à tempore quo à partibus suis moverint, & ad dictum portum venerint, & exindè ad nos, necnon expensas pro magistris & marinariis navium, pro passagio dictorum Wallensium ordinatarum, solvant de exitibus camerarum prædictarum.

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum, & expeditionem nostram, diligitis modis omnibus faciatis.

Teste præfato Custode, apud Wynton', iii. die Januarii.

Per ipsum custodem & concilium.

REX, dilecto & fideli suo Johanni de Warenna comiti Surriæ, domino de Bromfeld, Yale, Maylork, & Kymerk, vel ejus locum tenenti, aut senescallo, seu ballivis suis ibidem, salutem.

Mandamus vobis quod illos CCxxxii. homines Wallenses ad lanceas, quos in dominio & terris vestris, præfate comes, per vos jam de novo, pro expeditione guerræ nostræ Franciæ, eligi, triari, & arraiari, & ipsos lanceis, arcubus, & sagittis, & aliis armis competentibus muniri, & de unâ sectâ vestiri, & ad partes Britanniæ à certo portu, quem vobis duxerimus certificandum, duci mandavimus, ad obviandum ibidem dilectis & fidelibus nostris Richardo comiti Arundel' & Willielmo de Clynton comiti Huntingdon', qui ad nos, cum magnâ armatorum, sagittariorum, & Wallensium potentiâ, infra breve sunt venturi, coram præfato comite Arundellæ, ad certos dies & loca ad hoc per ipsum statuenda, venire faciatis, per ipsum comitem Arundel' vel deputandos ab eo, usque ad portum in partibus illis ubi passagium eorumdem Wallensium ad nos ad partes prædictas competentiùs, juxta ordinationem ipsius comitis Arundel' fieri poterit, ducendos, ad transfretandum abindè ad partes supradictas, ut ipsi, cum ibidem applicati fuerint, præfatis comitibus obviare, & in comitivâ suâ ulteriùs ad nos venire possint, prout per ipsum comitem Arundel' ordinari contigerit in hac parte.

Et hoc, sicut nos, & honorem nostrum, ac expeditionem nostram diligitis, modis omnibus faciatis.

Ita quod passagium ipsorum comitum, quod apud Portesmuth, primo die Martii proximò futuro ad ultimum, ordinavimus pro defectu eorumdem Wallensium, nullatenus impediatur seu prorogetur.

Teste præfato Custode, apud Wynton, iii. die Januarii.

Per ipsum custodem & concilium.

Eodem modo mandatum est subscriptis, de Wallensibus subscriptis, de terris & dominiis Northwalliæ subscriptis, coram præfato comite Arundellæ, ex causâ prædictâ venire faciendis, sub eâdem datâ; videlicet,

Johanni de Cherleton domino de Powys, de CCCCxv. Wallens' de dominio & terris suis de Powys.

Willielmo de Monte Acuto comiti Sarum domino de Dynbegh, de CCl. Wallens' de dominio and terris suis de Dynbegh.

Rogero de Gray domino de Diffrencloit, de Clxvi. Wallens' de dominio & terris suis de Diffrencloit.

Richardo comiti Arundell' domino de Clone, Chirk, & Osewaldestre, de CCl. de dominio & terris suis de Clone, Chirk, & Osewaldestre.

Rogero de Mortuo Mari de Wygemor, de lxxxiii. Wallens' de dominio & terris suis de Wygemor.

Thomæ episcopo Hereford domino de Bishopescastel, de xl. Wallens' de dominio & terris Bishopescastel.

Edwardo duci Cornubiæ & comiti Cestriæ, domino de Denglefield, Hoop, Marlorsessenek & Morhaut, de CCCxxxii. de com. Cestr. ac terris & dominiis de Denglefield, Hoop, Marlorsessenek & Marhaut, & CCvi. de com. de Flynt & Rothelan, hominibus Wallens' tam sagittar' quam ad lanceas.

Eodem modo mandatum est subscriptis, de Wallens' subscriptis, de terris & dominiis Suthwalliæ subscriptis, coram præfato comite Arundelliæ, ex causâ prædictâ venire faciendis, sub eâdem datâ; videlicet,

Gilberto Talebot, justiciario Regis Suthwalliæ, vel ejus locum tenenti, de DCCCxlvii. hominibus Wallensibus, tam sagittariis quam ad lanceas, de dominio & terris Regis Suthwalliæ, videlicet, lxxxiii. Wallens' de terris Regis de Ewyas Lascy, & Ewias Harald; l. Wallensibus de terris Regis de Blenleveny; CCl. Wallensibus de terris regiis de Melionyth, Radenore, Kery, & Kedewy; & l. Wallensibus de terris regiis de Kirkhowell & Stradewy;

Henrico de Lancastria comiti Derbiæ, domino de Kedewelly, Karnewathelan, & Iskynyn, de Cxxiii. Wallensibus in dominio & terris suis de Kedewally, Karnewathelan, & Iskynyn.

Johanni de Moubray domino de Gower, de Cxxiii. Wallensibus de dominio & terris suis de Gower.

Hugoni le Despenser domino de Morgan & Morgannon, de CCCxxxii. Wallensibus in dominio & terris suis de Morgan & Morgannon.

Hugoni de Audele comiti Glocestriæ domino de Neuport, de Clxvi. Wallensibus, de dominio & terris suis de Neuport.

Mariæ comitissæ Norffolciæ dominæ de Strògoyll & Nethewent, de Cxxiii. Wallensibus de dominio & terris suis de Strogoill & Nethewent.

Elizabethæ de Burgo, dominæ de Usk & Karleon, de Clxvi. Wallensibus de dominio & terris suis de Usk & Karleon.

Laurentio de Hastynges, comiti Pembrochiæ, domino de Bergeveny & Went' de Clxvi. Wallensibus de dominio & terris suis de Bergeveny & Went.

Humfrido de Bohun, comiti Essexiæ & Hertfordiæ, domino de Breghenok, Penkethely, & Brummelesse, de CClxxx. Wallensibus, de dominio & terris suis de Breghenok, Penkethely, & Brummelesse.

Jacobo de Audele, domino de Kymmeys de xl. Wallensibus, in dominio & terris suis de Kymmeys.

Henrico comiti Lancastriæ, domino de Monemuth, Grossemont, & Whitcastel, de Clxvi. Wallensibus de dominio & terris suis de Monemuth, Grossemount & Whitcastel.

Willielmo de Clynton, comiti Huntingtoniæ, domino de Nerbere & Gilgaran, de xxx Wallensibus de dominio & terris suis de Nerbere & Gilgaran.

De pace conservandâ in Walliâ.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.

Pat. 17 Edw. III. p. 1. m. 41. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Ricardo comiti Arundell', justiciario suo Northwalliæ, vel ejus locum tenenti, salutem.

Sciatis quod nos de securâ quiete fidelium nostrorum regni nostri Angliæ, ac conservatione pacis nostræ ibidem, præsertim dum agimus in remotis, summè soliciti, ac metuentes ex levitate populi nostri Walliæ, nisi refrænetur, gravia posse pericula evenire, & providè volentes hujusmodi pericula præcavere;

Assignavimus vos ad informandum vos, viis & modis quibus melius expedire poteritis, super statu & conditione personarum dictarum partium; & illos, quos de rebellione seu perturbatione pacis nostræ suspectos inveneritis, arestandum, et sub aresto detinendum, quousque obsides seu sufficientem securitatem vobis præstiterint de fideliter & pacificè se gerendo:

Et ideò vobis mandamus quod præmissa faciatis in formâ prædictâ; caventes ne sic eis laxetis habenas quod propter impunitatem, assumant materiam rebellandi.

In cujus, &c.

Teste præfato custode, apud Westm', xxvi. die Januar'.

Per ipsum custodem & cons'.

De veniendo ad Regem.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Franc. 17 E. III. m. 16. d. in Turr. Lond.

LE Roi à notre cher & foial monsieur Robert de Morle, salutz.

Por ce que nous esperons, od l'eide de DIEU, de faire bon, honurable, & final esploit sur notre guerre de Fraunce, si nous soioms bien efforciez de noz gentz propres d'Engleterre; & les countes d'Arondel & de Huntyngdon' & altres grantz ont graunte bonement lour merciez de venir a nous mout efforciement; & si est acorde que le passage se face le primer jour de Marz prochein avenir à Portesmuth, pur quoi vous prioms especialement, en l'amur que vous nous devez, que considerez nostre graunte necessite que nous avons des gentz, & l'onur & profit q'en avendra, od l'eide de DIEU, vous voillez appareiller od vint hommes d'armes, & destre prest au dit port le dit primer jour de Marz, de venir à nous, en la compaignie de ditz countes & autres grauntes, et venez ou mandez aucun de voz à notre conseil de Londres en le meen temps, pur gages de vous & de voz dites gentz, as queux nous ferroms paier pur un quarter, en manere come nous fesoms as autres, qi passeront en la dite flote;

Et de ceo que vous enferrez en ceste partie, certifiez notre dit conseil pleinement as utaves de la Purification notre Dame prochein avenir, & vous afforciez de faire noz priers a cest foitz, & si enaveroms Dieu regard que vous vous aggreerez par reson.

Don' souz notre grant seal à Westm', le xxvi. jour de Januer'.

Per ipsum custodem & cons'.

En mesme la manere est mand' a les souz escriptz de venir au Roi od les gentz souz escriptz, en la forme avantdite de mesme la date; c'estassavoir,

A monsieur Nichol Fraunceys, od iiii. hommes d'armes.
A monsieur Johan Lercediakne, od vi. hommes d'armes.
A monsieur Johan Darundell, od iiii. hommes d'armes.
A monsieur William Bodrygan, od vi. hommes d'armes.
A monsieur William Botreux, od viii. hommes d'armes.
A monsieur Henry Hillary, od v. hommes d'armes.

De navibus congregandis pro passagio excercitûs.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Franc. 17 Edw. III. m. 16. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Roberto Beaupel, admirallo flotæ suæ navium ab ore aquæ Thamisiæ versus partes occidentales, salutem.

Cum nuper ordinaverimus passagium dilectorum & fidelium nostrorum, Ricardi Arundell' & Willielmi Clynton Huntyngdon' comitum, & quorumdam aliorum magnatum & fidelium nostrorum, qui ad nos in fulcimentum exercitûs nostri sunt venturi apud Portesmuth', primo die Marcii proximò futuro;

Et propter hoc flotam nostram navium ad portum prædictum eodem die mandavimus congregari.

Et quia festinus accessus ipsorum fidelium nostrorum ad nos esset nobis, propter superfluentem inimicorum nostrorum potentium, summè necessarius.

Nos, nolentes passagium prædictorum fidelium nostrorum cum ad portum prædictum venerint aliqualiter differri, vobis mandamus firmiter injungentes quod, ponderatâ præsenti necessitate nostrâ circa collectionem & congregationem omnium navium ballivæ vestræ, diligentius quo poteritis, laboretis, & eas, ac omnes alias naves, quas infra ballivam vestram inveniri contigerit, tam infra libertates quam extra, usque dictum portum, cum omni celeritate quâ poteritis, duci faciatis;

Ita quod sint ibidem omni modo ante prædictum primum diem Marcii, promptæ & paratæ ad proficiscendum ad vadia nostra, cum prædictis magnatibus ad nos ad partes supradictas;

Ita quod, pro defectu navium passagium eorumdem fidelium nostrorum cum ad dictum portum declinaverint, nullatenus retardetur seu impediatur;

Et de numero navium quas sic provideritis nos per quindecim dies ante prædictum primum diem Marcii distinctè & apertè certificetis:

Et hoc, sicut nos & honorem nostrum & bonam expeditionem nostram diligitis, & sicut de vobis confidimus, modis omnibus faciatis.

Teste custode, apud Westm', xxvi. die Januar'.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Willielmo Trussel, admirallo flotæ navium versus partes boriales,
Roberto Beaupel, admirallo flotæ navium versus partes occidentales, &
Johanni de Watenhull, ad omnes naves ab ore aquæ Thamis' versus partes boriales;

pro passagio magnatum ad nos venturorum arestand'.

Eodem modo vic' subscriptis; videlicet,

Vic' Suth't'.
Sussex.
Cornub'.
Kanc'.
Devon'.
Somers', Dors'.
London'.

Pro cardinalibus beneficiatis.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.

Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 24. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Leycestr', salutem. Considerantes specialem affectionem, quam, venerabiles patres, ecclesiæ Romanæ cardinales, in regno nostro Angliæ beneficiati, ad coronam Angliæ habuerunt, & bonum locum quem nobis & progenitoribus nostris tenuerunt, & nobis & hæredibus nostris tenere poterunt in futurum, pardonavimus eisdem cardinalibus omnia debita quæ nobis debent in beneficiis suis, ratione decimarum & auxiliorum per dominum Summum Pontificem & ejus prædecessores, clero dicti regni nostri impositorum, & nobis seu progenitoribus nostris per ipsum dominum Summum Pontificem concessorum, & quæ ab eis, per summonitionem scaccarii nostri, exiguntur;

Tibi præcipimus quod demandæ quam venerabili patri J. episcopo Portuensi, dictæ Romanæ ecclesiæ cardinali, præbendario præbendæ Beatæ Margaretæ Leycestr', in ecclesiâ Beatæ Mariæ Lincoln', pro aliquibus decimis seu auxiliis per dictum dominum Summum Pontificem vel ejus prædecessores, clero regni nostri impositis, & nobis seu progenitoribus nostris per ipsum dominum Summum Pontificem vel prædecessores suos, aut etiam per prælatos & clerum dicti regni nostri, nobis concessis, ratione præbendæ suæ prædictæ, aut ecclesiarum ad eandem præbendam spectantium, nobis solvendis, per summonitionem scaccarii prædicti facis, supersedeas omninò, et districtionem si quam ei eâ occasione feceris, sine dilatione relaxes eidem.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xxvii. die Januarii.

Per ipsum custodem.

De inquirendo super thesauro invento.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Pat. 17 Edw. III. p. 1. m. 43. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis Petro de Greece et Johanni de Charyngworth, salutem.

Sciatis quod assignavimus vos ad inquirendum, per sacramentum proborum & legalium hominum de comitatu Gloucestr', per quos rei veritas melius sciri poterit, qui malefactores & pacis nostræ perturbatores, thesaurum non modicum subtus terram absconditum, ad nos, ratione regiæ dignitatis nostræ pertinentem, apud Caumpden inventum, ceperunt & asportaverunt; & ad cujus vel quorum manus dictus thesaurus devenit, & quis vel qui, consilium, assensum, vel auxilium ad hoc præbuit, vel præbuerunt, & in cujus vel quorum manibus dictus thesaurus jam existit, & qualiter, & quo modo; & de omnibus aliis articulis præmissa tangentibus plenius veritatem:

Et ideò vobis mandamus quod ad certos diem & locum, quos ad hoc provideritis, inquisitionem super præmissis faciatis, & eam distinctè & apertè factam nobis in cancellariâ nostrâ, sub sigillis vestris, & sigillis eorum per quos facta fuerit, sine dilatione mittatis, & hoc breve.

Mandavimus enim vicecomiti nostro comitatûs prædicti, quod ad certos, &c. ei scire facias, &c. tot, &c. qer quos, &c. inquiri.

In cujus, &c.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xxviii. die Januar'.

Pro Nicholino de Flisco, super vadiis & arreragiis solvendis.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Liberat. 17 Edw. III. m. 8. in Turr. Lond.

REX, thesaurario, & camerariis suis, salutem. Supplicavit nobis dilectus & fidelis noster Nicholinus de Flisco, quod cùm ipse, circa prosecutionem negotiorum nostrorum, tam in transmarinis quam cismarinis partibus, jacturas & dampna quamplurima sustinuerit, & in periculo mortis, & aliis variis adversitatibus, ratione prosecutionis illius, pluries fuerit; & jam pro eo quod de vadiis, sibi per nos assignatis, solutionem assequi non possit, in magnis pecuniarum summis diversis creditoribus sit obligatus, & eâ de causâ timeat maximam jacturam incurrere, nisi sibi de arreragio vadiorum prædictorum celeriùs satisfiat, velimus ad præmissa considerationem habere, & de vadiis prædictis & arreragiis ejusdem satisfieri jubere;

Nos, præmissis attentis, volentes supplicationi suæ annuere in hac parte, vobis mandamus quod eidem Nicholino vadia sua prædicta exnunc & etiam arreragia ejusdem, vel, si hujusmodi arreragia ad plenum solvere non poteritis, aliquam bonam & competentem summam, undè debita sua prædicta solvere, & statum suum relevare & decenter manutenere possit, sine dilatione aliquâ solvatis, vel ei indè competentem assignationem, ubi sibi indè celeriter satisfieri poterit, habere faciatis.

Teste custode Angliæ, apud Kenyngton, xxx. die Januarii.

Per literam ipsius custodis.

Proclamatio de hominibus ad arma & sagittariis.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Franc. 17 E. III. m. 16. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Lincoln', salutem. Præcipimus tibi firmiter injungentes, quod statim visis præsentibus, in singulis locis in ballivâ tuâ ubi expedire videris, publicè proclamari facias, quod omnes & singuli homines ad arma & sagittarii competentes, ad nos ad partes Britanniæ, in *fulcimentum excercitûs nostri ibidem, venire volentes*, se parent, & equis ac armis se muniant, & apud portum de Portesmuth' celeriter accedant, ita quod sint ibidem primo die Marcii proximò futuro, vel infra quatuor dies immediatè sequentes ad ultimum, parati ad proficiscendum exindè ad nos, in comitivâ dilectorum & fidelium nostrorum, Ricardi, Arundell' & Willielmi de Clynton', Huntyngdon', comitum; qui passagium suum penes nos tunc inibi ordinarunt, & ad vadia sua ibidem recipiendum:

Ordinavimus enim thesaurarium nostrum ad interessendum dicto portui ad diem prædictum, & ad vadia omnibus hujusmodi hominibus ad arma & sagittariis, ad nos venire volentibus, & ad dictum portum tunc declinantibus, promptius persolvendum.

Et hoc nullatenus omittas.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, primo die Februarii.

Per ipsum custodem & cons'.

Eodem modo mandatum est singulis vicecomitibus com' citra Trentam, sub eâdem datâ.

De supersedendo arestationi navium.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Franc. 17 Edw. III. m. 16. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Willielmo Trussel, admirallo flotæ navium ab ore aquæ Thamisiæ versus partes boriales, salutem.

Quibusdam certis de causis, vobis mandamus quod executioni commissionis nostræ vobis, de navibus pro passagio magnatum ad nos ad partes transmarinas arestandis, & usque Portesmuth' ducendis, factæ, ac mandatorum nostrorum vobis indè directorum ulterius faciendæ, supersedeatis, quousque aliud vobis indè duxerimus demandandum.

Teste præfato custode, apud Kenyngton, vi. die Februar'.

Per ipsum custodem & cons'.

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Roberto Beaupel, admirallo flotæ navium versus partes occidentales.
Vicecomiti Devon'.
Vicecomiti Cornub'.
Vicecomiti Somers' & Dors'.
Vicecomiti Suht'.
Vicecomiti Sussex'.
Vicecomiti Kanc'.
Vicecomiti Essex'.
Vicecomiti Norff' & Suff'.

De treugâ cum adversario Franciæ, usque ad festum Sancti Michaelis, & exindè ad tres annos duraturâ, proclamandâ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 31. d. in Turr. Lond.

LE Roy as viscountz de Londres, salutz. Come, a la reverence, nostre seinte piere le Pape, & a la requeste des Cardinalx, a nous envoiez depar lui, une trewe soit prys, entre nous, pour nous, noz suggitz, & noz alliez, & noz adversaires de France, pour lour suggitz, & lour alliez, a durer tanque a la fest de Seint Michel preschein avenir, & de tel fest tanque a la fin de trois anns prescheins ensuantz, issint que noz suggitz, & noz alliez, & les suggitz, & les allies noz adversaires, puissent entrecommuner, & sauvement venir toutes partes, deinz l'un poer & l'autre, saunz empeschement ou destourbance:

Si vous mandoms que maintenant, vieues cestes, en les portes de meer, & par aillours deinz vostre baillie, ou vous verrez q'il soit affaire, aussi bien deinz fraunchises, come dehors, facez crier & overtement publier, & taunt come en vous est fermement garder & tenir la trewe avantdite; issint q' ele ne soit mie enfreint par defaute de nous, ou de noz suggitz, tant q' au fin du terme susdit:

Et ceo ne lessez en nulle manere.

Don sous nostre grant seel a Loundres, le xx. jour de Feverer.

Per ipsum Regem.

En mesme le manere est mandez a touz les viscontes d'Engleterre, souz mesme la date, & as souz escriptz; c'est assavoir,

Al evesque de Duresme.
Al justice de Cestre, ou a son lieutenant.
Al gardein de Cinque Portz, ou a son lieutenant.
Al justice d'Irland, ou a son lieutenant.
Al justice de Suthgales, ou a son lieutenant.
Al justice de Northgales, ou a son lieutenant.

Pro Isabellâ Reginâ Angliæ.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.
Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 28. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Quia Isabella Regina Angliæ, mater nostra carissima, persona exempta, & non inter prælatos, magnates, & communitatem regni nostri ad parliamenta nostra summonitos, existit, per quod nolumus, nec est consonum rationi, quod eadem mater nostra, de lanis seu aliis subsidiis nobis per prædictos prælatos, magnates, & communitatem in hujusmodi parliamentis concessis, oneretur.

Vobis mandamus quod dictam matrem nostram, de portione lanarum per ipsam, prætextu concessionis triginta milium saccorum lanæ nobis per dictos prælatos, magnates, & communitatem in ultimo parliamento nostro factæ, pro terris & tenementis sibi in dotem, vel ad terminum vitæ, per nos assignatis, seu bonis & catallis ad ea spectantibus, assessarum, ad dictum scaccarium exonerari, & quietam esse faciatis.

Proviso quod eadem portio super communitate comitatûs ubi eadem mater nostra ad hujusmodi lanas solvend' est assessa, assideatur & levetur juxta formam concessionis nobis indè factæ.

Teste custode prædicto, apud Kenyngton, xxvii. die Februar'.

Per ipsum custodem & cons'.

De reditu Regis de partibus Britanniæ, & de magno sigillo.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.
Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 23. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM, quod die Dominicâ, videlicet, secundo die Martii, anno præsenti, dominus Rex, rediens de partibus Britanniæ, applicuit in portu de Weymuth horâ matutinâ, & die Martis proximò sequente, horâ quasi galli cantûs, venit apud Westmonasterium, ubi Robertus Parvyng, cancellarius Regis, eodem die Martis, horâ quasi primâ, veniens, magnum sigillum Regis, pro regimine regni sui Angliæ, dum idem Rex agebat in remotis, deputatum, quod dictus cancellarius habuit in custodiâ, prædicto Regi in camerâ suâ, vocatâ La Cage Chaumbre, in præsentiâ Willielmi de Monte Acuto, Sarum, & Roberti de Ufford, Suffolciæ, comitum, & Roberti de Ferariis, militis, liberavit:

Et idem Rex aliud magnum sigillum suum, secum ad dictas partes Britanniæ delatum, in quâdam bursâ de corio, privato sigillo ipsius Regis consignatâ, præfato cancellario ibidem tradidit custodiendum:

Quod quidem sigillum dictus cancellarius recepit, & usque ad hospitium episcopi Wygorn', in quo idem cancellarius hospitabatur, deportavit, & bursam illam, in camerâ suâ ibidem, aperiri, & idem sigillum extrahi, ac brevia cum eodem sigillo, dicto die Martis, consignari, & post consignationem hujusmodi, idem sigillum in dictâ bursâ recludi, & dictam bursam sigillo suo proprio sigillari fecit.

Ad Regem, littera Regis Armeniæ.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.
Ex Orig. in Turr. Lond.

SERENISSIMO principi & domino, domino Hodoardo, Dei gratiâ, Angliæ Regi illustri, refulgenti affini ejus, Guido, eâdem gratiâ, Armenorum Rex, salutem, & quicquid est utriusque vitæ fælicius.

Ecce! ad majestatis vestræ præsentiam mittimus ambaxatores & nuncios nostros, de intentione nostra plenariè informatos:

Quorum dictis & relatibus, & cujuslibet eorum in solidum, dignetur vestra excellentia fidem credulam & indubiam adhibere, *sicut & nobis;*

Significantes nobis per eosdem *quicquid voluntati vestræ fuerit placabile* atque gratum.

Tam vos quam regnum, salubriter gubernentur.

Data Adhene Civit', regni nostri, viii Martii, xi. Indictionis.

Pro Willielmo de Kildesby, de eundo ad Terram Sanctam.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.
Pat. 17 Edw. III. p. 1. m. 28. in Turr. Lond.

UNIVERSIS & singulis, ad quos præsentes literæ pervenerint, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & dominus Hiberniæ, salutem.

Cum, venerabilis vir, Willielmus de Kildesby, secretarius noster quam dilectus, ad Terram Sanctam, in quâ Christus pro humano genere posuit vitam suam, ubi nos pro ipso, Redemptore nostro, nichil plus optamus quam ponere vitam nostram, in nostrum servitium & in suum, causâ devotionis & peregrinationis accedat, omnes & singulos, qui illum viderint, vel invenerint in terrâ, vel in mari, ad dictas partes euntem, vel à dictis partibus redeuntem, affectuosè requirimus & rogamus, ut sibi ad securè, & sine impedimento quolibet, transeundum, dare velint consilium, auxilium, & favorem:

Nos enim quicquid amoris & favoris invenerit, ut salvus vadat, & redeat securus, nobis fieri cognoscemus; &, sicut regiam excellentiam nostram decet, pro hiis, quæ sibi nostri contemplatione sic fient, gratitudinem habere nos debitam, quandocumque se oportunitas offerat, liberaliter ostendemus.

Dat' apud Westm', xiv. die Martii, anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo secundo.

Ad Papam, pro dicto Willielmo benignè audiendo.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.
Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, &c. Firmam de liberalitatis vestræ dulcedine fiduciam optinemus, quod, dilectos nostros, nostri consideratione, promptioribus præveniet favoribus in agendis.

Sanè, cum, secretarius & clericus noster carissimus, Willielmus de Kildesby, qui diù nobis laudabiliter deservivit, propter quod sibi reputamus præ cæteris nos teneri, sanctæ devotionis fervore succensus, disponat, de nostrâ licentiâ, quædam loca sancta & sanctorum limina visitare, ipsum & sanctum ipsius propositum vestræ clementiæ votivo recommendamus affectu:

Suppliciter exorantes quatinùs sibi ad sanctitatis vestræ præsentiam concedere velitis, si placet, gratiosum aditum & auditum; sibi literas apostolicas, tam protectionis & conductûs, quam alias, pro dictâ peregrinatione suâ & agendis suis aliis oportunas, cum superinfusione gratiæ, concedentes.

Foret autem nobis complacitum & acceptum, si tam dilectus clericus noster, optentu nostri, in conspectu vestro speratam gratiam inveniret.

Conservet, &c.

Dat' apud Westmon', xiv. die Martii.

Ad cardinales, de præfato Willielmo benevolè recipiendo.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.
Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REVERENDE pater & amice carissime. Sub certâ dilectionis vestræ fiduciâ, secretarium nostrum, *Willielmum de Kildesby, virum utique magnæ probitatis & sufficientiæ, qui, sanctæ devotionis fervore succensus, disponit, de nostrâ licentiâ, quædam loca sancta & sanctorum limina peregrè visitare, amicitiæ vestræ speciali recommendamus affectu;*

Cui, si placet, consideratione nostri, sic vos exhibere velitis benivolos & benignos, & valitores, prout qualitas agendorum suorum exegerit, efficaces; ut, in recommendato, factam sibi gratiam sentiat recommendans.

Dat' ut supra.

Sub istâ formâ scribitur cardinalibus subscriptis; videlicet,

Domino G. episcopo Albanen'.

Domino R. Sanctæ Mariæ Novæ diacono cardinali.

Domino A. episcopo Tusculan'.

Domino P. episcopo Penestrin'.

Domino P. episcopo Sabinen'.

Domino G. Sanctæ Luciæ in Silice diacono cardinali.

Ad Regem Siciliæ, de salvo conductu pro eodem providendo.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 18. d. in Turr. Lond.

SERENISSIMO principi, domino .... Dei gratiâ, Regi Siciliæ, consanguineo nostro carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, &c. salutem, & fœlices ad vota successus.

Principum & potestatum grata nobilitas eam solet inter se vicissitudinis gratiam observare, ut alter alterius familiares, per districtûs sui loca transeuntes, favoribus præveniat oportunis.

Sanè, cum, secretarius noster quam dilectus, Willielmus de Kildesby, qui diu nobis, tam in guerris nostris quam in agendis aliis, laudabiliter & fideliter deservivit, jam, pendentibus treugis, inter nos & quosdam nobis adversantes initis, disponat quædam loca sancta & sanctorum limina visitare, ac se in sanctis devotionis operibus interim exercere, serenitatem vestram attentè rogamus quatinùs dictum secretarium nostrum, cum per vos, vel potestatem vestram, transierit, habentes, consideratione nostri, sinceriùs commendatum, de salvo & securo conductu, suis sumptibus jubere velitis, si placuerit, provideri.

Quod enim sibi in hac parte feceritis, nobis reputabimus specialiter fore factum, cum oportunitas arriserit vobis & vestris rependere vices gratas.

Data London', xvii. die Martii, anno Domini MCCCXLII.

Consimiles literæ diriguntur subscriptis pro eodem Willielmo; videlicet,

Regi Jerusalem & Cipri,
Regi Jerusalem & Siciliæ, } *consanguineis Regis.*
Regi Castellæ,
Duci Venetiarum.
Duci & concilio Januen'.
Regi Ermeniæ.
Magistro generali hospitalis Sancti Johannis Jerusalem.

Ad Martinum de Castro, de Anglicis amicabiliter in partibus orientalibus tractatis; & de dicto Gulielmo favoribus dirigendo.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 18. d. in Turr. Lond.

REX, nobili viro, Martino Zachariæ de Castro, amico nostro carissimo, regiam benivolentiam & salutem.

Habuit frequens informatio, *facta nobis*, quod in partibus orientalibus, *inter omnes Christicolas, pro* Christi & Crucis honore, contra crucis blasphemos, Saracenos & Thurcos, à juventute vestrâ, fideliter & strenuè laborastis; & quod insuper de gentibus nostris & subditis gratiosè in dictis orientalibus partibus vidistis, & amicabiliter tractâstis;

Quæ duo, quatinùs unum tantum sufficeret, licet vos non viderimus, faciant ut rationabiliter vos amemus.

Voluimus enim vos scire, quod, sicut debitores sumus, nichil amplius affectamus quam vitam pro Christo ponere, ubi pro nobis posuit vitam Christus; ad quæ vos habere speramus, concedente se tempore, cum vestro honore & commodo socium & amicum.

Quia verò, sine eo quod vobis unquam scripserimus, exhibuistis vos gentibus nostris utiliter & benivolè gratiosum, sufficere credimus, sine prece, vos scire, latorem præsentium, Willielmum de Kildesby, secretarium nostrum quam dilectum, ad partes sanctæ civitatis Jerusalem accedentem, esse & fuisse fidelem nostrum secretarium & dilectum, ut per vos eundo & redeundo juvetur, & oportunis, consideratione nostri, favoribus, dirigatur.

Dat' apud Westm' xvii. die Martii, anno Domini MCCCXLII.

Pro Willielmo de Northwode, consanguineo comitis Sarum, in militem ordinis hospitalis Sancti Johannis Jerusalem, promovendo.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REVERENDE pater & amice carissime. Quia, religioso viro, fratri Berengario de Aurosio, priori Baroli, ordinis hospitalis Sancti Johannis Jerusalem, generalis magistri ejusdem ordinis commissario, & visitatori in partibus cismarinis, nostras mittimus rogatorias speciales, quarum transcriptum vobis mittimus hiis inclusum, specialiter vos rogamus quatinùs apud eundem priorem procurare velitis, ut super hoc annuat votis nostris;

Et in casu, quo præmissa per dictum priorem contingeret non impleri, illa per vos, pro nobis & nostro nomine, à sanctissimo patre & domino nostro, domino Summo Pontifice, de gratiâ speciali, petimus impetrari.

Dat' apud Westm', xx. die Martii.

Litterarum transcriptum superiore litterâ inclusum.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi in Christo, Berengario de Aurosio, priori Baroli, ordinis Sancti Johannis Jerusalem, generalis magistri ejusdem ordinis commissario, & visitatori in partibus cismarinis, salutem.

Pridem, per literas nostras speciales, recolimus vos rogasse ut, dilectum nobis, Willielmum de Northwode, domicellum Reginæ, consortis nostræ carissimæ, & consanguineum spectabilis Willielmi de Monte Acuto, comitis Sarum, & marescalli Angliæ, fidelis nostri dilecti, in fratrem & militem ordinis vestri velletis, nostri consideratione, recipere gratiosè, & ipsum ad honores & beneficia dicti ordinis, ex uberiori dono gratiæ, infra regnum nostrum Angliæ, promovere;

Super quo vestram recepimus responsivam, quod eundem Willielmum de Northwode reciperetis ad ordinis vestri statum & habitum militarem, si dictus Willielmus in primo instanti passagio, per *ordinem vestrum* Rodum fieri ordinato, cum aliquibus transituris se pararet & disponeret transiturum;

Sic ipsum, ad nostrum rogatûm, simpliciter admittere recusantes; de quo, dum attentè pensamus qualiter celebris memoriæ prædecessores nostri ordinem vestrum, in regno & subditis nobis terris, amplis possessionibus dotaverunt, mirari non sufficimus quod dicta petitio penes vos expeditionis gratiam non invenit; præsertim cum pro personâ tanti generis & morum claritate conspicuâ, rogaremus.

Propter quod iteratis precibus vos rogamus, quatinùs, nobis, in personâ dicti Willielmi, affectionem, quam ad nos geritis, ostendentes, ipsum ad statum militarem vestri ordinis benivolè velitis admittere, & ad honorem & beneficia ipsius ordinis, juxta generis & meritorum suorum exigentiam, promovere.

Nostris enim cedere honoribus non putamus, si nos, qui nostris prædecessoribus, ordini vestro beneficis, & regiâ liberalitate munificis, in continuatione dilectionis & gratiæ pares esse volumus, nos per vos haberi sic impares sentiamus, ut eorum vota justa, per prælatos vestri ordinis, qui fuerunt pro tempore, semper audita fuerint, & liberaliter exaudita, nostra verò vota, votis nostrorum prædecessorum similia, esse debeant ita spreta.

Sciturì quod juxta gratiam, quam nobis in hac pare mensi fueritis, vobis in agendis vestris curabimus remetiri.

Dat' ut supra.

Super dictâ promotione.

A.D. 1343.—An. 17 Edw. III.

Claus. 17 Ed. III. p. 1. m. 18. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi, Petro de Sancto Marcello, salutem. Pro dilecto valetto nostro, Willielmo de Northwode, domicello Reginæ, consortis nostræ carissimæ, & spectabilis comitis Sarum & marescalli Angliæ consanguineo, specialiter vos rogamus, quatinùs agenda sua penes dominum Summum Pontificem velitis, nostri consideratione, cum efficaciâ promovere, & ipsum aliàs oportunis consiliis & auxiliis prævenire, ut has preces nostras sibi sentiat efficaces.

Dat' ut supra.

De veniendo ad Regem.

A.D. 1343.—An. 17 Edw. III.
Claus. 17 Ed. III. p. 1. m. 23. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Olivero de Ingham, senescallo suo Vasconiæ, salutem. Super quibusdam negotiis nobis insidentibus multum cordi, vestrum habere volentes consilium & avisamentum, vobis mandamus quod ad nos, propter hoc, omni festinatione in Angliam veniatis. Et hoc secretius quo poteritis, faciatis, ne alii vestrum recessum prævidentes per quod jam nollemus nimium occupari, occasionem assumant ad nos, prout alias fecerant, veniendi. Et hoc nullatenus omittatis.

T. R. apud Turrim London', vi. die Aprilis. Per ipsum Regem.

Pro episcopo Sabinensi cardinali, super lanis pro vesturâ ad vitam concessis.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.
Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 22. in Turr. Lond.

REX, dilectis sibi, Johanni de Wolde, & Tidemanno de Lymbergh, quibus medietatem subsidii quadraginta solidorum de sacco, nobis nuper per mercatores concessi, ad certum tempus percipiend', sub certâ formâ, concessimus, salutem.

Cum nuper attendentes magnum locum quem venerabilis pater episcopus Sabinensis, Sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalis, nobis in nostris agendis tenuit à jam diù, necnon benivolentiam continuam, quam ipse penes nos gessit, & gerit jugiter hiis diebus, ad ea quæ nostros honores & commoda concernunt, exhibendo pro viribus se paratum, ac volentes, eo prætextu ipsius precibus nobis oblatis, favorabiliter inclinari;

Concesserimus & licentiam dederimus pro nobis & hæredibus nostris, quod idem episcopus, vel attornati sui in hac parte, singulis annis sexaginta saccos lanarum, pro vesturâ familiarium suorum faciendâ, infra regnum nostrum Angliæ in locis ubi expedire viderint, emere & providere, & eos in portubus ejusdem regni quos eligendos duxerint, carcare, & ad partes exteras ducere possint, absque custumâ debitâ nobis indè solvendâ, ad totam vitam ipsius cardinalis, prout in litteris nostris patentibus indè confectis pleniùs continetur;

Et per breve nostrum mandaverimus collectoribus custumæ lanarum, coriorum, & pellium lanutarum in portu London', quod ipsum cardinalem, vel attornatos suos, dictos sexaginta saccos in dicto portu London' carcare, & ad partes Flandriæ ad stapulam nostram ibidem, absque custumâ debitâ nobis indè solvendâ, ducere permitterent, aliquo mandato nostro, eis in contrarium directo, non obstante;

Et, licet dicti collectores ad mandatum nostrum exequendum, ut præmittitur, sint parati, vos nichilominus passagium dictarum lanarum, quousque viginti solidi vobis, de quolibet sacco dictorum sexaginta saccorum, pro parte dicti subsidii vobis, ut prædicitur, concessi, sint soluti, fieri omninò impeditis;

Super quo, ex parte ipsius cardinalis, nobis est supplicatum sibi provideri de remedio oportuno; & quia, tempore concessionis & licentiæ nostrarum prædictarum, dicto cardinali sic factarum, intentionis nostræ non extitit, nec adhuc existit, quod idem cardinalis de aliquâ custumâ aut subsidio, quæ ad nos pertinere deberent, percipiendis aliqualiter oneretur;

Vobis mandamus, quod demandæ quam dicto cardinali facitis pro dictis viginti solidis de sacco, pro parte subsidii prædicti, vobis per nos sic concessi, supersedeatis, & ipsum cardinalem, vel attornatos suos in hac parte, dictos sexaginta saccos lanæ ad stapulam prædictam, absque impetitione per vos in hac parte interponendâ, ducere permittatis, juxta tenorem mandati nostri supradicti.

Teste Rege, apud Westm', xviii. die Aprilis.

Consimile breve dirigitur Francisco Bandini & sociis suis, mercatoribus de Luca, &c. Teste ut supra.

De conveniendo cum creditoribus Roberti d'Artoys defuncti.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.
Pat. 17 Edw. III. p. 1. m. 23. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nuper concesserimus Roberto de Artoys octingentas libras, percipiendas singulis annis sub certa formâ; videlicet, mille marcas de priore de Okeburn, centum & quinquaginta marcas de priore Sancti Andreæ, Northampton', & quinquaginta marcas de priore de Avebury, ad terminos Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales portiones;

Et nos, pro eo quod idem Robertus postmodum in obsequium nostrum ad partes Britanniæ potenter proficiscebatur, & ibidem morabatur sumptibus onerosis, pro cujus quidem dispositione progressûs sui penes quamplures creditores debitis magnis extitit multipliciter involutus, voluerimus & concesserimus quod idem Robertus haberet & perciperet quadringentas libras de dictis octingentis libris, pro termino Paschæ tum proximò futuro, de prioribus prædictis, de firmis quas nobis pro prioratibus suis, sibi per nos commissis & concessis, solvere tunc deberent, pro debitis suis indè quietandis, licet idem Robertus ante dictum festum Paschæ moreretur, quacumque ordinatione seu mandato facto seu faciendo, in contrarium non obstante, prout in diversis literis nostris patentibus indè confectis, pleniùs continetur;

Nos, licet dictæ quadringentæ libræ ad prædicta debita ipsius Roberti, qui in dictis partibus, diu ante dictum festum Paschæ, diem suum clausit extremum, indè quietanda, ut pro certo didicimus, de multo non se extendant, volentes tamen, in exonerationem animæ suæ, partem debitorum prædictorum cuilibet dictorum creditorum, prout meliùs conveniri poterit cum eisdem, solvi, & id, si quod ultra hoc residuum fuerit, familiaribus suis distribui, ut est opus, ordinavimus & deputavimus dilectum clericum nostrum, magistrum Johannem de Thoresby, quem dictus Robertus unum executorum testamenti sui, dum vixit, disposuit & constituit, ad transigendum & concordandum cum creditoribus prædictis;

Et ad pecuniam sic conventam, cuilibet creditorum eorumdem, quatinùs dictæ quadringentæ libræ sufficere poterunt, per modum deputationis nostræ, & non executionis dicti testamenti faciendæ, solvendum; & ad id, si quod ultra solutionem eisdem creditoribus sic factam remanserit, familiaribus ipsius Roberti, prout majus opus fuerit, & juxta discretionem ipsius Johannis, distribuendum.

Et hoc omnibus quorum interest, vel interesse poterit, innotescimus per præsentes.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', primo die Maii.

Pro Willielmo de Kildesby, de protectione, pro ecclesiâ, hospitali, capellis & præbendis suis bene multis.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.
Pat. 17 Edw. III. p. 1. m. 31. in Turr. Lond.

REX, omnibus ballivis & fidelibus suis ad quos, &c. salutem.

Cum dilectus clericus noster, Willielmus de Kildesby, ad partes exteras, de licentiâ nostrâ, peregrè sit profectus;

Nos, prætextu laudabilis obsequii, nobis per ipsum Willielmum multipliciter impensi, volentes ipsum Willielmum, dum sic in remotis agit, favore prosequi gratioso, suscepimus ipsum Willielmum, & præbendam suam de Wetewang, cum membris de Fynmere, Frydaythorp, Holme, Kirkeby, & Elghton, ad præbendam illam spectantibus, necnon homines, terras, res, redditus, & omnes possessiones suas ibidem, in protectionem & defensionem nostram specialem;

Et ideò vobis mandamus, quod ipsum Willielmum, & præbendam, ac membra prædicta, homines, terras, res, redditus, & omnes possessiones suas prædictas, manuteneatis, protegatis, & defendatis, non inferentes eis, vel inferri permittentes, injuriam, molestiam, dampnum aliquod, seu gravamen; & si quid eis forisfactum fuerit, id eis sine dilatione faciatis emendari.

In cujus, &c. per unum annum duraturas.

Teste Rege apud Westm', primo die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimiles litteras Regis de protectione habet idem Willielmus pro præbendis & capellis, cum membris subscriptis, per idem tempus duraturas, sub eâdem datâ; videlicet,

Pro præbendâ de Sancto Andreæ in ecclesia Sancti Johannis de Beverlaco.

Pro præbendâ de Cauk in libera capella Regis de Pencrich.

Pro præbendâ de Saltemerssh in ecclesia Sancti Johannis de Houden.

Pro præbendâ de Kynges Suton in ecclesia beatæ Mariæ Lincolniensis, cum membris de Horleye & Bukyngham, ad præbendam illam spectantibus.

Pro præbendâ quam idem Willielmus habet in ecclesia de Derlyngton.

Pro libera capella de Tykhull, quam idem Willielmus jam tenet ex collatione Regis, unà cum membris & capellis de Hareworth, Whetlay, Estmarkham, Westmarkham, Walesby, & Loudham, ad capellam illam spectantibus.

Pro præbendâ de Donham, in ecclesia beatæ Mariæ Suthwell.

Pro hospitali Sanctæ Katherinæ juxta Turrim Regis Londoniæ.

Pro ecclesiâ de Lampadervaur, unà cum membris ad ecclesiam illam spectantibus.

Ad Papam, contra usurpationes papales; & de Papa, jurium coronæ regiæ inscio.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.
Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

PAPÆ, Rex, &c. Ad hæc, præ cæteris, libenter intendimus & vigilis solicitudinis studium adhibemus, ut jura coronæ nostræ regiæ, quæ progenitorum nostrorum, Regum Angliæ, manus magnifica suis conservabat temporibus illibata, & ex certâ sanctorum Pontificum Romanorum scientiâ toto tempore sunt munita, sub nostro vigeant regimine jam illæsa.

Sanè, licet causæ super Jure patronatûs quorumque beneficiorum ecclesiasticorum, regni nostri Angliæ, inter personas cujuscumque conditionis & statûs agitandæ, ac placita transgressionum & incarcerationum ibidem in curiâ nostrâ, & non alibi, tractari debeant & finiri;

Nosque & progenitores nostri Reges Angliæ, à tempore cujus contrarii memoria non existit, fuimus, & nos adhuc sumus, in plenâ & pacificâ possessione, vel quasi, juris & cognitionis causarum hujusmodi, absque eo quod sedes apostolica, vel aliquis judex ecclesiasticus, se intromiserit aliqualiter de eisdem;

Vos tamen, ut connicimus de dicto Jure nostro non consulti, ad procurationem & instantiam religiosorum virorum, abbatis & conventûs de Fiscampo, ordinis Sancti Benedicti, Rothomagensis diœcesis, & eis adhærentium in hâc parte;

Causam, vel causas, super jure patronatûs certarum ecclesiarum, & super incarceratione certarum personarum, contra, venerabilem patrem, R. episcopum Cicestren' commisistis in Romanâ curiâ audiendas & finaliter decidendas in nostri & curiæ nostræ regiæ præjudicium, & exhæredationis periculum manifestum:

Quamobrem vestræ beatitudini, cujus credimus esse solicitudinis jura singulorum, velud propria, intacta servare, votivis affectibus supplicamus quatinùs, cum parati simus, & erimus, dictis abbati & conventui, ac omnibus aliis & singulis, super his & aliis, ad cognitionem nostram spectantibus, in curiis nostris plenum justitiæ facere complementum, dignetur vestra clementia commissionem prædictam, sic in delusionem cognitionis nostræ, à sanctitate vestrâ per dolosam, ut supponimus, petentium subtilitatem extortam, penitùs revocare, & nos avitis prærogativis & legibus gaudere permittere prout ad nos competere dinoscitur in hâc parte; ut sic, præclusâ viâ periculis, quæ per usurpationem hujusmodi, quod absit, exoriri poterit, crescat, ut optamus, in nobis & nostris erga sanctitatem vestram, & sacrosanctam sedem apostolicam, humilis devotio filialis, per vestræ mansuetudinis & justitiæ dulcedinem recreata.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', xii. die Maii.

Ad cardinales, consimilis argumenti litteræ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.
Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REVERENDE pater & amice carissime. Licet causæ, *&c. ut supra usque ibi*, de eisdem, *& tunc sic*;

Sanctissimus tamen in CHRISTO pater, dominus Clemens, Papæ Sextus, de dicto jure nostro, ut connicimus, non consultus, ad procurationem, *&c. ut supra mutatis mutandis usque ibi*, manifestum, *& tunc sic*;

Super quo eidem domino Summo Pontifici per nostras supplicavimus literas speciales, quatinùs, cum parati simus, *&c. ut supra mutatis mutandis usque ibi*, in hâc parte, *& tunc sic*;

Quamobrem specialiter vos rogamus quatinùs, pro revocatione dictæ commissionis, penes dictum dominum Summum Pontificem velitis interponere cum efficaciâ partes vestras, nè nos oporteat aliud remedium quærere, cum non debeamus, nec velimus, Jura coronæ nostræ, quæ prædecessorum nostrorum, Regum Angliæ, dignè recolenda prioritas magnificè defensavit, quod absit, permittere sic perire.

Dat' &c. ut supra.

Sub istâ formâ scribitur cardinalibus subscriptis; videlicet,

Domino P. episcopo Penestrinensi.

Domino R. Sanctæ Mariæ Novæ diacono cardinali.

Domino A. episcopo Tusculanensi.

Pro episcopo Albanensi, cardinali, de non distringendo.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.
Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 9. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus suis de scaccario, salutem.

Considerantes specialem affectionem, quam venerabilis pater, Gaucelinus Johannis, episcopus Albanensis, Sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalis, & præbendarius præbendarum de Driffeld in ecclesiâ beati Petri Ebòrum, de Lude in ecclesiâ Beatæ Mariæ Lincoln', & de Sallowe in ecclesiâ Sanctæ Ceddæ Lichfeldiæ, & persona ecclesiarum de Hakeneye & Stebenhuth, London' diœcesi, Pageham Cicestriensi diœcesi, Holyngbourn & Lemyng Cantuariensi diœcesi, & Hemmyngburgh Eborum diœcesi, ad coronam Angliæ hactenus habuit;

Et bonum locum, quem nobis in curiâ Romanâ tenuit, & tenere poterit in futurum, ac volentes eidem cardinali, eo prætextu, gratiam facere specialem;

Vobis mandamus quod demandæ, quam eidem cardinali, pro portione [...]mæ, nobis per clerum regni nostri ultimò concessæ, ipsum, ratione præbendarum & ecclesiarum suarum prædictarum, contingente, ac etiam de arreragiis quarumcumque aliarum decimarum, nobis ante hæc tempora concessarum, vel clero Angliæ per Summos Pontifices impositarum, per summonitionem scaccarii prædicti, fieri faciatis supersederi, & ipsum indè ad dictum scaccarium exonerari, & quietum esse faciatis, de gratiâ nostrâ speciali;

Et districtionem, si quam ei eâ occasione fieri feceritis, sine dilatione relaxari faciatis eidem.

Teste Rege apud Westm', xiv. die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimile breve habet cardinalis subscriptus, pro ecclesiis & præbendis subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Petrus Penestrin' cardinalis pro archidiaconatu Eborum, & pro præbendâ de Wistowe.

De lignis, bordis & maeremio, extra regnum non ducendis.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.
Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 20. d. in Turr. Lond.

REX, majori & ballivis Novi Castri super Tynam, salutem.

Præcipimus vobis firmiter injungentes, quod per totam ballivam vestram publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, nè quis, sub gravi forisfacturâ nostrâ, ligna, bordas, vel maeremium aliqua, extra regnum nostrum ad partes exteras traducat, seu traduci faciat, seu naves, vel batellos aliquos, de regno nostro Angliæ aliquibus personis de partibus exteris dent, vendant, vel alio modo alienent;

Et si quos, post proclamationem & inhibitionem prædictas, inveneritis contraria facientes, tunc eos unà cum lignis, bordis, & maeremio sic traducendis, & navibus & batellis, sic datis, venditis, seu alienatis, sine dilatione arestari & salvò custodiri facias, quousque aliud indè duxerimus demandandum;

Et de nominibus eorum, ac lignis, bordis, & maeremio, navibus & batellis quæ sic arestaveritis, nos in cancellariâ nostrâ reddatis de tempore in tempus sub sigillis vestris, distinctè & apertè certiores.

T. R. apud Westm', xvii. die Maii.

Per ipsum Regem & cons'.

Consimilia brevia diriguntur majoribus & ballivis omnium portuum Angliæ, & singulis vicecomitibus per Angliam, quorum ballivæ se extendunt usque ad mare, sub eâdem datâ.

Bulla Clementis VI. Papæ, super observatione treugarum, & tractatûs pacis; de David Rege Scotiæ; & de comite Montis Fortis incarcerato.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

CLEMENS episcopus, servus servorum Dei, carissimo in Christo filio Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem & apostolicam benedictionem.

Pridem nobis per venerabiles fratres nostros, Petrum Penestrinensem, & Anibaldum Tusculanensem, episcopos, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinales, exhibitis & ostensis quibusdam serenitatis tuæ litteris, eisdem super prorogatione termini festi Nativitatis Beati Johannis Baptistæ proximò instantis, quo tui, carissime fili, & carissimi in Christo filii nostri, Philippi Regis Franciæ illustris, nuncii super tractatu reformandæ pacis inter vos mutuæ, coram nobis interesse debebant, usque ad instans festum Nativitatis Beatæ Mariæ Virginis mensis Septembris, faciendâ directis:

Nos super hiis, & aliis in eisdem contentis litteris, Regi præfato scripsimus, sicut vidimus expedire; à quo quidem jam litteras recepimus responsales, per quas nobis intimare curavit, quod propter causas in litteris nostris eidem, ut præfertur, transmissis, expressas, placebat sibi prorogatio supradicta, & quod nuncios quos ad nos mittere in dicto primo termino disposuerat in prorogato, sicut præmissum est, destinabit.

Super aliis verò factum treugarum tangentibus, de quibus eidem fecimus in nostris litteris mentionem, favorabiliter & benignè respondit, quod treugas ipsas, quantum erit in eo, inviolabiliter observabit, & à suis faciet observari, & adimplere quæ per ipsum, vel ex parte suâ, promissa fuerunt cardinalibus antedictis; expressè nichilominus adiciens, quod licet à carissimo in Christo filio nostro, David Rege Scotiæ illustri, cui super observatione treugarum ipsarum scripserat, litteras per quas se illas per se, ac suos servaturum descripsit, receperit responsales, adhuc tamen ei super eodem intendebat scribere iterato.

De comite autem Montisfortis, ad ea quæ indè sibi scripsimus, respondendo subjunxit quod sicut, & prout prolocutum fuit, intendit & vult, cum cautionibus de redeundo ad carcerem, nisi aliud ordinaretur interim super hoc, liberare; sed quanquam Rex ipse non petat, quod fidejussores, per comitem ipsum dandi, obligarentur propter hoc, sed solùm efficaciter bona sua quæ habebant in regno; nondum tamen idem comes fidejussores hujusmodi potuit reperire, quamobrem per Regem ipsum non stetit quin comes præfatus modis & formis, quibus prolocutùm, ut præfertur extitit, liberetur; nichilominus subjungendo, quod factum dicti comitis te, fili dilectissime, tangere non videtur cùm propter publicas nequaquam, sed propter privatas & particulares causas aliàs fuerit captivatus, & tamen ipse Rex, quæ promissa fuerunt circa hæc, fuit & erit, sicut nobis rescripsit, paratus complere libenter.

Rogamus itaque regiam magnificentiam, & in Domino attentiùs exhortamur quatinùs, præmissis consideratis & prudenter attentis, prædictas treugas, pacis præsentantes ymaginem, observans sine dolo, & à tuis faciens inviolabiliter observari & adimpleri, pro tractatu pacis prædictæ, tales viros qui maturitatis & probitatis discretione pollentes, & ydoneâ potestate suffulti, ejusdem pacis & concordiæ zelatores existant, tua curet regalis circumspectio destinare; pro certo sciturus, fili amantissime, quod nos, sicut aliàs sæpe scripsimus, omni affectione privatâ depositâ penitus & rejectâ, sed solum Deum, veritatem, & justitiam, habendo præ oculis, circa negotium reformationis pacis ejusdem, Deo placibilis, & utrique parti perutilis, intentis vigiliis, & studiosis solicitudinibus intendimus, Divinâ nobis assistente gratiâ, laborare.

Datum Avinion', xiv. kal' Junii, pontificatus nostri Anno secundo.

Gasbertus.

Sigillo avulso.

De tractando coram Papa, ut personâ privatâ, super pace cum Philippo de Valesio.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Franc. 17 Edw. III. m 12. in Turr. Lond.

UNIVERSIS præsentes literas inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & dominus Hiberniæ, salutem.

Noveritis quod cum, ob reverentiam sanctissimi in Christo patris, domini Clementis, Divinâ Providentiâ, Papæ sexti, & sedis apostolicæ, ac laboriosam instantiam, reverendorum patrum, P. Penestrinensis, & A. Tusculanensis, episcoporum, ad nos nuper, dùm eramus in Britanniâ, pro reformatione pacis inter nos & consanguineum nostrum dominum Philippum de Valesio, per dominum Summum Pontificem specialiter transmissorum, quædam treuga inter nos & dictum Philippum sub certâ formâ inita sit & firmata, ac, juxta ejusdem treugæ continentiam, quosdam nostros nuncios, cum potestate sufficienti in eâ parte designatos, ad Romanam curiam mittere debeamus;

Nos, volentes ea quæ in ipsis treugis continentur, quatenùs ad nos attinet, observare, ac de fidelitate & circumspectione provida, dilectorum & fidelium nostrorum,

Hugonis le Despenser domini de Glamorgan, consanguinei nostri,
Radulphi de Stafford, baronis,
Magistri Willielmi de Norwico, decani Lincolniensis,
Willielmi Trussell. militis, &
Magistri Andreæ de Offord, juris civilis professoris,

plenam fiduciam optinentes, ipsos, quatuor, & tres eorum, nuncios & procuratores nostros facimus & constituimus speciales;

Dantes & concedentes eisdem, quatuor, & tribus eorum, plenam potestatem & mandatum speciale ad tractandum, coram dicto domino Summo Pontifice, non ut judice, set ut privatâ personâ, & tractatore, & mediatore communi, non in formâ nec figurâ judicii, set extrajudicialiter & amicabiliter, cum dicto consanguineo nostro, procuratoribus suis, & nunciis super jure quod habemus, vel habere poterimus, in & ad regnum & coronam Franciæ;

Necnon super quibuscumque dominiis, dignitatibus, honoribus, terri possessionibus, locis & juribus, ad nos quocumque jure, titulo, vel colo pertinentibus, de quibus inter nos & dictum Philippum dissensionis vel controversiæ materia est suborta, vel poterit suboriri;

Ac etiam super universis & singulis quæstionibus, querelis, controversii arestis, demandis, & debatis, actionibus, realibus, personalibus, atque mixti ac litibus, ac processibus, super hiis dependentibus quæ mutuò competu vel competere poterunt;

Necnon super omnibus dampnis & injuriis, hinc indè, tam in terrâ qua in mari, datis & illatis, ac expensis & interesse quæ exigi poterunt hi indè;

Et generaliter super omnibus dissensionibus, & guerrarum commotionibu inter nos & ipsum exortis;

Et tàm super prædicto regno, & jure nobis ad dictum regnum & corona Franciæ competente, quam super prædictis aliis universis & singulis concodandum, paciscendum, & componendum, transigendum, & pacem perpetua & finalem concordiam ineundum;

Et quæ sic tractata, concordata, pacta, composita, transacta & inita fueri quacumque securitate firmandum, ac securitatem, quæ nobis fieri debeat hac parte stipulandum & recipiendum;

Et omnia alia & singula faciendum & exercendum quæ in præmissis, circa ea necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum exiga speciale;

Promittentes pro nobis, & hæredibus nostris, nos ratum & gratum hal turos quicquid per dictos procuratores & nuncios, quatuor, & tres eoru actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xx. die Maii.

De excusando Regem, super tractatu antedicto.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Franc. 17 Edw. III. m. 12. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, &c. *ut supra usque ibi* inita sit & firmata *& tunc sic*; & licet, inter alia, sit concordatum quod, citra festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, mittantur ex utraque parte ad curiam Romanam solempnes nuncii, cum potestate sufficienti ad tractandum coram dicto domino Pontifice, non ut Papa, vel ut judice, set ut personâ privatâ & amico communi, de pace finali & concordiâ, inter nos & dictum Philippum, per Dei gratiam, reformandâ;

Quia tamen aliqua, quæ in captione dictæ treugæ nobis promissa fuerant, non sunt nobis, ut decuit, observata, immò potiùs, non sine magno nostro dedecore, violata;

Nos, volentes ea, quæ in hâc parte condicta fuerint & promissa, quatenùs tenemur, & ad nos attinet, in omnibus observare, cùm ea, quæ sic erant nobis promissa, fuerint adimpleta, dilectos & fideles nostros, magistrum Willielmum de Norwico decanum Lincoln', Willielmum Trussell militem, & magistrum Andream de Offord juris civilis professorem, ad dictam curiam Romanam providimus præmittendos, ad ostendendum, proponendum, probandum coram dicto domino Summo Pontifice, non ut judice, set ut p sonâ privatâ, qualiter, propter defectum partis alterius, quæ promissa nol non servavit, ac alias excusationes nostras legitimas, quare missionem al rum nunciorum nostrorum solempnium, pro dicto tractatu pacis, ad temp donec dicta promissa nobis servata fuerint, differendam, & ad nos in h parte, prout justum & rationabile fuerit, excusandum, & ad omnia alia singula faciendum quæ ad excusationem nostram valere poterunt in h parte;

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid prædicti, decan Willielmus, & Andreas, vel duo eorum, ad excusationem nostram fecri in præmissis.

In cujus, &c.

Dat' ut supra.

De treugis, prælibatis cum Scotis, observandis.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Scot. 17 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Gilberto de Umframvill comiti d'Anegos, Henrico de Percy, Radulpho de Nevill, Johanni de Stryvelyn, Waltero de Creyk, Roberto de Maners, Willielmo Heron, & Johanni de Coupeland, salutem.

Cùm, ob reverentiam domini Summi Pontificis, & ad requisitionem cardinalium, ad nos per ipsum nuper missorum, quædam treugæ inter nos pro nobis, & alligatis, ac subditis nostris, & adversarium nostrum Franciæ pro ipso, ac Scotis, & aliis alligatis suis, usque ad festum Sancti Michaelis proximò futurum, & extunc per tres annos proximò sequentes, duraturæ, initæ sint & firmatæ;

Nos, volentes treugas prædictas, quatenùs ad nos attinet, firmiter observari, ac de fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes, assignavimus vos, septem, sex, quinque, quatuor, tres, & duos vestrûm, ad dictas treugas pro nobis, & subditis nostris, in partibus marchiarum regni nostri Angliæ, in comitatu Northumbriæ, & in aliis locis, & dominio, & terris nostris, in Scotiâ, versus partes orientales, custodiendum;

Et ad ea, quæ contra formam treugarum illarum per subditos nostros attemptata fuerint, debitè reformandum & puniendum;

Et ad reformationem & punitionem hujusmodi à dictis Scotis, super attemptatis per eos contra easdem treugas, petendum & prosequendum;

Et ad omnia alia, quæ pro conservatione treugarum illarum necessaria vel oportuna fuerint, faciendum, prout meliùs & utiliùs pro honore nostro in hâc parte conservando, videritis expedire:

Et ideò vobis mandamus, quod circa præmissa intendatis in formâ prædictâ.

Damus autem vicecomiti nostro dicti comitatûs, & locorum prædictorum constabulariis, & custodibus castrorum, & villarum majoribus, ballivis, ministris, & aliis fidelibus nostris, tam in Angliâ, quam in Scotiâ, versus dictas partes orientales, quod vobis in præmissis faciendis intendentes sint, respondentes, consulentes, & auxiliantes, quotiens & prout eis, vel eorum alicui, scire feceritis ex parte nostrâ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Maii.

Eodem modo assignantur, venerabilis pater,
J. episcopus Karliolensis,
Antonius de Lucy,
Thomas de Lucy,
Richardus de Denton,
Petrus Tilliol,
Hugo de Moriceby,
Clemens de Skelton, &
Richardus Bruyn,
ad præmissa in comitatibus Cumbriæ & Westmerlandiæ, & in aliis locis, in dominio & terris Regis in Scotiâ, versus partes occidentales, custodiendum, reformandum, & faciendum.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro episcopo Dunolmensi, super balænis & sturionibus infra dominium captis.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Pat. 17 Edw. III. p. 1. m. 16. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Ricardo de Aldeburgh, Alexandro de Nevill, Willielmo Basset, Thomæ de Metham, & Thomæ de Fencotes, salutem.

Ex gravi querelâ, venerabilis patris, Ricardi episcopi Dunolm' accepimus quod, cùm nos nuper susceperimus in protectionem & defensionem nostram ipsum episcopum, homines, terras, res, redditus, & omnes possessiones suas, omnibus & singulis inhibentes nè quis eis, in personis, aut rebus suis, injuriam, molestiam, dampnum inferret aut gravamen;

Idemque episcopus habeat, & habere debeat, ipseque & prædecessores sui, quondam episcopi loci prædicti, à tempore quo non extat memoria, habere consueverint wreccum maris infra dominium manerii sui de Hoveden, tam de piscibus regalibus, quam de aliis rebus quibuscumque, ad terram ibidem projectis;

Quidam malefactores, & pacis nostræ perturbatores, duo cete & duos sturiones, pretii trium milium librarum, ad terram, infra dominium ipsius episcopi prædictum, per maris intemperiem projecta, quæ ad prædictum episcopum, tanquam wreccum suum, pertinere debent, dùm idem episcopus in diversis obsequiis nostris, tam in transmarinis, quam cismarinis partibus, & sub protectione nostrâ prædictâ fuit, vi & armis ceperunt & asportaverunt, & alia enormia ei intulerunt ad grave dampnum ipsius episcopi, & contra protectionem nostram prædictam, ac contra pacem nostram;

Et quia transgressiones prædictas, si taliter perpetratæ fuerint, relinquere nolumus impunitas, assignavimus vos, quatuor, tres, & duos vestrûm (quorum vos, præfate Willielme, unum esse volumus) justiciarios nostros ad inquirendum, per sacramentum proborum & legalium hominum de comitatu Eborum, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, de nominibus malefactorum prædictorum, qui transgressiones prædictas perpetrârunt, & de transgressionibus illis pleniùs veritatem, & ad easdem transgressiones audiendum & terminandum secundum legem & consuetudinem regni nostri Angliæ:

Et ideò vobis mandamus quod ad certos dies, &c. quos, &c. quorum, &c. ad hoc provideritis, inquisitionem illam faciatis, & transgressiones prædictas audiatis & terminetis in formâ prædictâ, facturi, &c. salvis, &c.

Mandavimus enim vicecomiti nostro comitatûs prædicti, quod ad certos, &c. quorum, &c. ei scire faciatis, venire faciat coram vobis, &c. tot, &c. per quos, &c. & inquiri.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Maii.

Per ipsum Regem.

De proclamando, super pretio lanarum.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 21. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Lincoln', salutem. Cùm in præsenti parliamento nostro, apud Westmonasterium convocato per nos, prælatos, & proceres regni nostri Angliæ, inter cætera ordinatum sit & concordatum, quod nullus, indigena seu alienigena, cujuscumque conditionis existat, lanas aliquas emat infra pretium de lanis in comitatu prædicto ordinatum, saccum, videlicet, lanæ infra quatuordecim marcas, lanis de Hollandia & de Marisco duntaxat exceptis, quæ infra undecim marcas non emantur, sub forisfacturâ lanarum sic emptarum, quam quidem forisfacturam emptores duntaxat incurrant, videlicet, citra festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, & ab eodem festo per tres annos proximò sequentes plenariè completos:

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod tam in civitatibus, burgis, villis mercatoriis, & portubus maris, quam aliis locis infra ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, ne quis, indigena seu alienigena, lanas aliquas de lanis in comitatu prædicto crescentibus, infra sortem & pretium prædicta, citra dictum festum & finem dictorum trium annorum, emat, sub forisfacturâ lanarum prædictarum, contra formam ordinationis & concordiæ prædictarum; quam quidem forisfacturam emptores hujusmodi lanarum incurrere volumus, & non venditores eorumdem.

Intentionis etiam nostræ, & dictorum prælatorum & procerum, extitit & existit, quod quilibet lanas suas pro cariori prætio vendere possit, prout cum mercatoribus indè poterit convenire.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Maii.

Per ipsum Regem & concilium.

Consimilia brevia diriguntur singulis vicecomitibus subscriptis, de lanis in comitatibus subscriptis, pro pretio subscripto vendendis, mutatis mutandis, sub eâdem datâ; videlicet.

Vic' Eborum, pro melioribus lanis pro xi. marc', et lanis de Craven & aliis locis concordantibus pro ix. marc'.
Vic' Kanc', pro melioribus lanis pro ix. marc', et lanis de marisco pro C. s.
Vic' Sussex', pro melioribus lanis pro ix. marc', et lanis de marisco pro C. s.
Vic' Middlesex', pro melioribus lanis pro ix. marc', et lanis de marisco pro C. s.
Vic' Surr', de lanis per totum com' pro vi. marc'.
Vic' Salop', de lanis per totum com' pro xiv. marc'.
Vic' Oxon', pro melioribus lanis pro xiii. marc', et lanis de Chilterne pro x. marc'.
Vic' Berks', de lanis per totum com' pro ix. marc'.
Vic' Notingh', de lanis per totum com' pro x. marc' & dimid'.
Vic' North't', de lanis per totum com' pro xi. marc'.
Vic' Stafford', de melioribus lanis pro xiii. marc', et Et aliis lanis pro xii. marc'.
Vic' Derb', de lanis per totum com' pro ix. marc' & dimid'.
Vic' Leicestr', de lanis per totum com' pro xii. marc'.
Vic' Warw', de melioribus lanis pro x. marc' & dimid'.
Vic' Cantebr', de lanis per totum com' pro ix. marc'.
Vic' Hunt', de lanis per totum com' pro ix. marc'.
Vic' Buk', de lanis per totum com' pro xi. marc'.
Vic' Bedf', de lanis per totum com' pro xi. marc'.
Vic' Wiltes', de lanis per totum com' pro viii. marc' & dimid'.

Vic' Somers', de lanis per totum com' pro xi. marc'.
Vic' Suth't', de melioribus lanis pro ix. marc', et lanis de Insula Vecta & Nova Foresta pro C. s.
Vic' Dors', de lanis per totum com' pro viii. marc'.
Vic' Hereford', de melioribus lanis pro xii. marc',
Et aliis lanis pro x. marc'.
Vic' Wygorn', de melioribus lanis pro x. marc' & dimid',
Et aliis lanis pro viii. marc'.
Vic' Hertford', de lanis per totum com' pro x. marc'.
Vic' Essex', de melioribus lanis pro x. marc',
Et lanis de marisco pro C. s.
Vic' Glouc', de melioribus lanis pro xii. marc', et aliis lanis pro xi. marc'.
Vic' Norff' & Suff', de lanis per utrumque com' pro C. s.
Vic' Cumbr', de lanis per totum com' pro x. marc'.
Vic' Northumbr'. de lanis per totum com' pro viii. marc'.
Vic' Westmerl', de lanis per totum com' pro x. marc'.
Vic' Lanc', &c. viii. marc'.
Vic' Devon', &c. lx. s.
Vic' Cornub', &c. iv. marc'.
Vic' Rotel', &c. x. marc'.

Ad Regem Castellæ, super restitutione faciendâ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 27. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, DEI gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubæ, Murciæ, Gyennii, & Algarbiæ Regi, ac comitatûs Molinæ domino, consanguineo suo carissimo, salutem.

Gravem querimoniam Roberti Auncels, domini & magistri cujusdam navis, vocatæ la James de Herewico, recepimus continentem, ut, cum ipse nuper dictam navem suam quinquaginta & sex doliis & unâ pipâ vini ac aliis diversis mercibus, apud Leybourn, in ducatu nostro Aquitaniæ, tempore treugæ inter nos & adversarios nostros Franciæ initæ, carcâsset;

Et eandem navem, sic carcatam, usque ad partes Normanniæ duxisse voluisset, supervenit quidam Laurentius de Vilart & quamplures alii malefactores, cum quadam navi de dominio vestro, vocatâ la Mule de Castro, de guerrâ munitâ, & dictæ navi regni nostri, ante locum vocatum Clone, suprà mare velanti vi armatâ insultantes, & eam ingredientes, interfectis, & in mari submersis marinariis dictæ navis, eandem navem cum attilio ejusdem pretii quaterviginti librarum; dicta quinquaginta & sex dolia & unam pipam vini, pretii centum & sexaginta & novem librarum & decem solidorum; ac cistas, lectos, robâs, pretii tresdecim librarum & decem solidorum; tres pecias argenti, pretii xl. s.; necnon xl. s. in pecuniâ numeratâ, ac alia bona & catalla ad valentiam xlviii. l. & x. s. in eadem navi inventa, vi & armis ceperunt & abduxerunt, & voluntatem suam de bonis & mercibus illis fecerunt, absque aliquâ aliâ restitutione nostratibus, dampna passis, hactenus factâ, sicut dilectus & fidelis noster Oliverus de Ingham, senescallus noster Vasconiæ, habitâ per ipsum super hoc informatione pleniori, per literas suas patentes in cancellariâ nostrâ exhibitas, est testificatus:

Super quo dictus Robertus, pro se & aliis, quorum bona & merces illa fuerint, nobis supplicavit ut sibi de remedio oportuno providere velimus in hac parte:

Nos, qui universis & singulis subditis nostris sumus justitiæ debitores, volentes præfatis Roberto & aliis dampnificatis, super restitutione bonorum & mercium suorum prædictorum, de congruo remedio providere, vos requirimus & rogamus quatenùs dicto Roberto, pro se & aliis qui dampna prædicta sustinuerunt, ut præmittitur, super restitutione bonorum & mercimoniorum suorum prædictorum, aut veri valoris eorumdem, debitum & festinum faciatis justitiæ complementum, prout vestris subditis in casu consimili velletis nos facturos.

Dat' apud Westm', iv. die Junii.

De navibus, quæ contra defensionem Regis recesserunt, arestandis.

A. D. 1343. An 17 Edw. III.

Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 4. d. in Turr. Lond.

REX, majori & vicecomitibus London', salutem.

Quia naves, vocatæ la Clement & la Navdieu de London', unde Johannes Blakson & Johannes Richardson sunt magistri, quæ inter alias naves regni nostri Angliæ nobiscum ad partes Britanniæ, pro expeditione guerræ nostræ Franciæ transierunt, à portu de Brest, in Britanniâ, ubi applicuimus, contra defensionem nostram, recesserunt, in nostri contemptum, nostrique & totius exercitûs nostri, tunc in dictis partibus Britanniæ existentium, grave periculum & dampnum manifestum, sicut per certificationem admirallorum nostrorum, nobis indè factam, sumus pleniùs informati:

Nos, nolentes hujusmodi contemptum, dampnum, & inobedientiam, transire impunita, vobis præcipimus, firmiter injungentes, quod dictas duas naves, tanquam nobis ex causis prædictis forisfactas, ac magistros & marinarios earumdem, unà cum omnibus bonis & rebus in dictis duabus navibus existentibus, sine dilatione arestetis.

Et dicta, naves, bona, & res, salvò absque distractione aliquâ custodiri, & corpora dictorum magistrorum & marinariorum in prisonâ nostrâ de Neugate detineri faciatis, quousque aliud à nobis indè habueritis in mandatis.

Et de eo, quod indè feceritis, nos sub sigillis vestris, in cancellariâ nostrâ, distinctè & apertè, sine dilatione, reddatis certiores.

Teste Rege, apud Westm', viii. die Junii.

Per ipsum Regem & concilium.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis de navibus subscriptis, tanquam Regi forisfactis, unà cum magistris & marinariis earumdem navium, ex causâ prædictâ arestandis, & dictis magistris & marinariis in prisonis Regis ibidem detinendis, sub eâdem datâ; videlicet,

Ballivis de Strode, de navi vocatâ la Cristine de Strode, unde Robertus Selyman est magister, arestandâ, &c.

Ballivis de Mergate, de navibus vocatis la Godbiete & la Luk de Mergate, unde Simon Lioun & Salomon Litherer sunt magistri, arestandis, &c.

Majori & ballivis de Sandwico, de bargeâ vocatâ la Katerine de Sandwico, unde Johannes Faler est magister, arestandâ, &c.

Majori & ballivis de Dovorr', de navi vocatâ la Cog Johan de Dovorr', unde Johannes Hardheved est magister, arestandâ, &c.

Ballivis de Hethe, de navi vocatâ la Blithe de Hethe, unde Willielmus Bronyng est magister, arestandâ, &c.

Cum multis aliis.

De intendendo arestationi bullas papales deferentium.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Pat. 17 Edw. III. p. 1. m. 13. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus, & omnibus aliis ballivis, ministris, & fidelibus suis, tam infra libertates, quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quòd, cùm plures procuratores cardinalium, & aliorum, tam alienigenæ, quam indigenæ, ad acceptandum beneficia ecclesiastica in regno nostro Angliæ, ad nos de jure pertinentia, per bullas papales, nominè dictorum cardinalium, & aliorum, constituti in comitatu Eborum, & alibi, idem regnum nostrum Angliæ sunt ingressi, & diversos processus super hoc, nobis præjudiciales, faciunt, & indies fieri procurant, in nostri contemptum, ac nostri & coronæ nostræ exhæredationem manifestam;

Nos, talia tolerare non valentes, assignavimus dilectos & fideles nostros, Thomam de Rokeby, Rogerum de Blakeston, & Hamonem de Sesseye, de Eborum, conjunctim & divisim, ad omnes hujusmodi procuratores, ubicumque inventi fuerint, in comitatu prædicto, sive alibi, infra dictum regnum nostrum Angliæ, sive fuerint infra libertates, sive extra, insequendum, arestandum, & capiendum, & ad ipsos coram nobis, & concilio nostro, ubicumque fuerit, ducendum indilatè, justitiam super hoc ibidem recepturos:

Et ideò vobis omnibus & singulis, firmiter injungendo mandamus quod eisdem, Thomæ, Rogero, & Hamoni, & eorum cuilibet, in præmissis omnibus & singulis, faciendis, & exequendis, consulentes, auxiliantes sitis & intendentes, quotiens & prout per ipsos, vel eorum aliquem, fueritis præmuniti ex parte nostrâ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xv. die Junii.

Per concilium.

De ceră renovandă.

A. D. 1343.—An. 17 Edw. III.
Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 3. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Mandamus vobis, quòd ceram, circa corpus celebris memoriæ domini E. quondam Regis Angliæ avi nostri, in monasterio Westm' humatum, existentem, de denariis, de thesauro nostro, renovari faciatis, prout hactenus fieri consuevit.

Teste Rege, apud Wyndesore, xx. die Junii.

Per ipsum Regem & concilium.

Littera missa Regi Portugaliæ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.
Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 27. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, Dei gratiâ, Portugaliæ & Algarbiæ Regi illustri, consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & dominus Hiberniæ, votivis gloriari successibus cum salute.

Magnificentiæ vestræ literas pridem recepimus, continentes quòd, cùm quædam navis, in portu Lormand, cum pannis mercatorum civitatis vestræ Portugaliæ onerata, in portu de Dertmuth, infra dominium nostrum, applicaret, quidam subditi nostri dictam navem de pannis, ad valorem triginta & sex milium grossorum Turonensium, quæsito colore, opposito veritati, quod homines, in eâ existentes, de inimicitiâ nostrâ extiterant, deprædârunt; super quo petivistis dictis subditis vestris per nos de remedio provideri.

Et quidem molestè ferimus injurias dictis subditis vestris sic illatas, cum ipsos reputemus nostros benivolos & amicos.

Et propter hoc, necnon ut exsolvamus debitum justitiæ, mandavimus vicecomiti nostro dicti loci, ut de facto prædicto, & ipsius circumstantiis, celeriter & diligenter inquirat, ac dictis dampnificatis festinum & plenum faciat justitiæ complementum.

Et quoad dampna, quæ per homines nostros de Baiona vestris subditis prætenduntur illata, districtè mandabimus dictis hominibus & officialibus nostris ibidem, ut ea, quæ contra vestros in hâc parte attemptata sunt indebitè, faciant debitè reformari: votivi, pro viribus, in hiis, & aliis, gratanter facere quæ congruunt, & nobis sciverimus complacere.

Serenitati vestræ regiæ arrideant diutissimè dies læti.

Dat' apud Westm', xxiv. die Junii.

De potestate ad tractandum cum Flandrensibus.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.
Rot. Franc. 17 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, universis præsentes literas inspecturis, salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum,

Radulphi de Stafford, senescalli hospitii nostri, baronis;
Willielmi Trussel, militis;
Philippi de Weston, canonici Eborum; &
Magistri Johannis Wawayn, juris periti;

Intimè confidentes, ipsis, tribus, & duobus eorum, quorum præfatum senescallum nostrum unum esse volumus, ad tractandum & ordinandum cum dilectis & fidelibus nostris, nobilibus, capitaneis, burgimagistris, advocatis, consulibus, & communitatibus, bonarum villarum & patriæ Flandriæ, super bono regimine dictæ patriæ, ac super stapulâ lanarum, coriorum, & pellium lanutarum, de regno nostro Angliæ educendorum, quam in dictis partibus sub certâ formâ teneri concessimus;

Et ad ea, quæ contra præmissa attemptata sunt, reformandum; ad tractandum etiam & concordandum, super bonâ monetâ auri & argenti, de novo cudendâ, quæ cursum suum habeat tam in Angliâ quam in Flandriâ;

Necnon ad omnia alia & singula faciendum, quæ pro bonâ directione dictarum partium Flandriæ, & utilitate communi, & communione pacificâ fidelium nostrorum, Anglicorum & Flandrensium, fuerint oportuna, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus potestatem;

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid per dictos, senescallum nostrum, Willielmum, Philippum, & Johannem, tres & duos eorum, quorum præfatum senescallum unum esse volumus, tractatum, concordatum, vel factum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus rei testimonium has literas nostras fieri fecimus patentes.

Teste Rege, apud Wyndesore, primo die Julii.

Ad tractandum cum principibus Alemaniæ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.
Rot. Franc. 17 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, universis, &c. *ut supra usque ibi*, ad tractandum, & *tunc sic;*

Concordandum cum illustribus principibus, ducibus, marchionibus, comitibus, baronibus, & aliis nobilibus & popularibus, Alemanniæ, & aliarum partium, prout viderint expedire, super ligis & amicitiis, inter nos & ipsos ineundis, & auxiliis mutuis, hinc. indè præstandis, dictasque ligas & amicitias, quatenùs ad nos pertinet, quacumque securitate firmandum, & securitatem, quæ nobis in hâc parte fieri debeat, stipulandum & recipiendum;

Et ad omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis, & circa ea oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, plenam; tenore præsentium, concedimus & committimus potestatem;

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid per dictos, senescallum, &c. *ut supra.*

Teste ut supra.

De tractatis cum prædictis, Regi impertiendis.

A. D. 1343.—An. 17 Edw. III.
Rot. Franc. 17 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, universis, &c. *ut supra usque ibi*, ad tractandum, & *tunc sic.* Cum principibus, ducibus, marchionibus, comitibus, baronibus, &c. *ut supra usque ibi*, præstandum & *tunc sic.* Et ad referendum & renunciandum nobis ea, quæ tractata fuerint in hac parte, ut ulterius super hiis, prout exposcerit negotii qualitas, ordinemus, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus potestatem. Promittentes, &c. *ut supra.*

Teste ut supra.

Pro episcopo Tusculanensi cardinali.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.
Liberat. 17 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & camerariis suis, salutem. Cum, de gratiâ nostrâ speciali, concesserimus venerabili patri, episcopo Tusculanensi, Sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali, passagium centum saccorum lanæ ad partes transmarinas, de subsidio, nobis indè debito, quietatorum;

Et licet, in ultimo parliamento nostro, inter nos & mercatores regni nostri Angliæ sit concordatum, quod nullæ lanæ extra dictum regnum nostrum, nisi subsidium quadraginta solidorum de sacco priùs, absque gratiâ aliquâ alicui, cujuscumque conditionis fuerit, faciendâ, solvatur, traducantur; nolentes tamen quod hæc dicta concessio nostra, præfato cardinali sic facta, impetiatur, nec quod conventio, quam fecimus cum præfatis mercatoribus, infringatur;

Vobis mandamus quod collectoribus custumarum nostrarum in portu London', ubi dictos centum saccos lanæ carcari mandavimus, ducentas libras de thesauro nostro, pro subsidio dictorum centum saccorum lanæ, pro prædicto cardinali solvatis, ita quod prædictus cardinalis, per procuratores suos, dictos centum saccos lanæ ad partes exteras, absque subsidio, indè solvendo, ducere possit, juxta formam concessionis nostræ ei indè factæ.

Teste Rege, apud Wyndesore, ii. die Julii.

Per breve de privato sigillo.

Ad Papam, de facinorosis qui Nicholinum de Flisco abduxerant, nimis leviter pardonatis.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex. Scire velit vestra benignitas quod, pro tractatu pacis, inter nos & adversarium nostrum Franciæ, coram vobis, in termino prorogato, per DEI gratiam, inchoando, cui pridem, ob reverentiam vestram, & reverendorum patrum, dominorum Penestrensis & Tusculanensis episcoporum, nunciorum vestrorum, instantiam, duximus annuendum, dilectos & fideles nostros,

Henricum de Lancastria, Derbiæ, consanguineum nostrum carissimum,
Ricardum, Arundelliæ,
Thomam, Warr',
Robertum, Suffolciæ,
Willielmum, Huntyngdoniæ, } *comites*;

Hugonem le Despenser, dominum de Glomergan, consanguineum nostrum,
Radulphum de Nevill,
Bartholomæum de Burghersh,
Reginaldum de Cobham,
Thomam de Bradeston, } *barones*;

Magistros, Willielmum de Norwico, decanum Lincoln',
Johannem de Offord, Eliensem,
Henricum de Chaddesden, Stowensem, &
Robertum Herward, Tantoniensem, } *archidiaconos*;

& alios ad id paratos, ad sanctitatis vestræ præsentiam providimus destinandos.

Verùm quia, dilectus & fidelis noster, Nicholinus de Flisco, nuper in Romanâ curiâ, ubi vigere deberet omnis securitas, in nuncio nostro moram trahens, per quosdam perditionis filios, inimicos nostros, ausu nephario captus fuit & abductus, ac jam publicè sit vulgatum, quod viris nephandis hujusmodi, qui pro captione & abductione præmissis, majorum excommunicationum sententiis, & aliis censuris gravibus, per sedem apostolicam providâ deliberatione promulgatis, fuerunt innodati, absolutionis beneficium, illis, quorum interest, non vocatis nec auditis, absque satisfactione congruâ, de quo mirantur quamplurimi, noviter est impensum;

Regni nostri proceres & communitas, ex hiis commoti plurimùm & turbati, attendentes præmissa, & advertentes quod talis veniæ facilitas, & hujusmodi facinorosorum hominum impunitas, aliis similia & graviora perpetrandi præbere verisimiliter poterunt incentivum, nè prædictis nostris nunciis propterea transfretandi, & ad dictam curiam accedendi, facultas pateat, nisi prius eorum securitati caveatur uberius, difficultatem obiciunt, & nimirum immo quod extra regnum nostrum iidem nostri nuncii transeant, nisi taliter cautum fuerit, non permittent.

Quamobrem sanctitatem vestram votivis affectibus supplicamus, quatinùs literas apostolicas speciales protectionis & defensionis vestræ & sedis apostolicæ, ac salvi & securi conductûs, tam pro dictis nunciis nostris, familiis, & rebus suis quam pro alligatis, amicis, & fidelibus nostris, eorum nunciis, & rebus suis, ad sanctitatis vestræ curiam, occasione dicti tractatûs, simul, vel separatim, venientibus, ibidem morantibus, & exindè redeuntibus;

Et quod nec dicti nuncii, alligati, amici, & fideles nostri, nec aliquis eorum, vel familiarium suorum, in quacumque causâ, beneficiali, civili, vel criminali, personali, reali, sive mixtâ, seu aliâ qualicumque, seu quovis colore, ex officio, seu ad partis instantiam, occasione cujuscumque obligationis, ex debiti causâ qualicumque, seu cujuscumque contractûs, vel quasi, delicti, vel quasi ortæ vel prætensæ, aliâve quacumque de causâ, citentur, conveniantur, moneantur, arestentur, capiantur, excommunicentur, suspendantur, aut interdicantur, nec alio quocumque modo graventur, set ab omni vexatione & molestatione, in sic eundo, morando, & redeundo, tam in Romanâ curiâ quam alibi, liberi sint penitùs & quieti;

Dignemini sub bonâ & speciali formâ concedere gratiosè, & ipsas multiplicatas dictis nunciis nostris cum celeritate, si placuerit, destinare, ac liberiùs sic, si libeat, ordinare & facere, quod iidem nostri nuncii salvi & securi conductûs literas, à prædicto adversario nostro Franciæ, sub consimili formâ, impetrandas, unà cum vestris apostolicis supradictis, valeant celeriter optinere.

Ipsi verò nostri nuncii ad prælibatam vestram curiam, receptis literis hujusmodi venient indilatè.

Conservet, &c.

Dat' apud Claryndon, vi. die Julii.

De litteris Papæ mittendis, sigillandis.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Pat. 17 Edw. III. p. 1. m. 13. d. in Turr. Lond.

LE Roi a noz chers & foialx countes, barons, & communes des citees & bones villes, salutz.

Pur ceo que n'adgairs estoit acordez, en notre parlement tenuz à Westm' d'escrire à notre seint piere le Pape, pur arester la malveiste des provisours, qi seforcent d'enbracer les grantz benefices du roialme, & d'emporter le tresore du roialme; & sur ceo ascunes lettres touchantes ceste matire sont faitez overtes, & bailliés de notre cher clerk, Henr' de Kendale, pur porter a vous & autres grantz nobles & communes de notre roialme pur ensealer;

Vous mandons que vous facetz mettre voz sealx as dites lettres, solonc ceo que vous serrez ent requis par notre dit clerk.

Don' souz notre grant seal à Wyndesore, le vj. jour de Juyl, l'an de notre regne d'Engleterre dis & septisme, & de Franc' quart.

Bulla Clementis VI. Papæ, de recommendatione pro episcopo Exoniensi.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

CLEMENS episcopus, servus servorum DEI, carissimo in CHRISTO filio, Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem & apostolicam benedictionem.

Fili carissime, cum personas ecclesiasticas præsertim pontificali præditas dignitate, quas dignè vita & merita gratos reddunt, regiæ celsitudini commendamus, arbitramur utilitati consulere earumdem;

Et propterea, licet, venerabilem fratrem nostrum, Johannem, episcopum Exoniensem, excellentiæ regiæ fidelissimum & devotum, apud te non credamus aliorum intercessionibus indigere, sed favorem & gratiam suis meritis apud tuam celsitudinem promereri, ut tamen sincerum caritatis affectum, quem ad ipsum paternè gerimus, magnificentiæ regiæ ostendamus, serenitatem regiam rogamus in Domino & hortamur, quatinùs, eundem episcopum & ecclesiam suam habens pro nostrâ & apostolicæ sedis reverentiâ propensiùs commendatos, ipsis in eorum oportunitatibus te favorabilem exhibeas & benignum.

Ita quod ipsi, regiæ celsitudinis auxilio & favore suffulti, de bono in melius prosperentur, ac tibi exindè à DEO perennis vitæ præmium, & à nobis condigna proveniat actio gratiarum.

Dat' Avinion', vii. id' Julii, pontificatûs nostri anno secundo.

M. Paschalis.

P. Vill.

Plumbeo sigillo pendente à filo canabeo.

Bulla Clementis VI. Papæ, pro ambassiatoribus Regis Armeniæ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

CLEMENS, episcopus, servus servorum DEI, carissimo in CHRISTO filio, Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem, & apostolicam benedictionem.

Ad nostram nuper accedentes præsentiam dilecti filii, Antonius de Valentia, ordinis Fratrum Minorum, &, nobilis vir Gregorius de Sogio miles, ambassiatores & nuncii carissimi in CHRISTO filii nostri, Guidonis, Regis Armeniæ illustris, nobisque Regis ejusdem litteras præsentantes, statum partium illarum miserabilem, ac diras & immanissimas afflictiones & persecutiones, quas Saracenica rabies, ad extinguendum de partibus illis nomen Christianitatis & gloriam, & sanguinem Christianorum effundendum, aspirans, intulit hactenus, & inferre Christicolis, ibidem degentibus, continuè non desistit, compassivis & dolorosis admodùm explicare relatibus curaverunt.

Cùm autem præfati ambassiatores & nuncii ad tuam, fili carissime, se conferant præsentiam, eadem seriosiùs relaturi, excellentiam regiam deprecamur quatinùs eos favorabiliter & benignè recipiat, & celeriter expediat affectibus & effectibus, divini amoris obtentu, zeloque fidei catholicæ compassivis.

Dat' Avinion', vii. id' Julii, pontificatûs nostri anno secundo.

Franciscus.

Sigillum deest.

De magnâ coronâ deliberandâ.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.

Pat. 17 Edw. III. p. 1. m. 8. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos de fidelitate & circumspectione dilectorum & fidelium nostrorum, Philippi de Weston, & Hugonis de Ulseby, pleniùs confidentes, constituimus ipsos, conjunctim & divisim, procuratores & attornatos nostros, ad prosequendum deliberationem magnæ coronæ nostræ, & aliorum jocalium nostrorum, in partibus transmarinis invadiatorum;

Et ad supervidendum id quod super salvâ custodiâ dictorum coronæ & jocalium ordinari, & etiam id quod pro deliberatione eorumdem solvi debeat;

Et ad omnia alia faciendum quæ in hac parte pro commodo nostro viderint oportuna.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', ix. die Julii.

Per ipsum Regem.

Ad Regem Aragoniæ, de marchâ supersedendâ.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.

Claus. 17 Edw. III. p. 1. m. 5. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Petro, DEI gratiâ, Aragoniæ, Valentiæ, Sardiniæ, ac Corsicæ, Regi illustri, & comiti Barchinonæ, consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & dominus Hiberniæ, in Eo semper prosperari qui Regibus dat salutem.

Regalis excellentiæ literas recepimus, inter alia continentes, quod cùm duæ cochæ Petri Tosquerii, & aliorum fidelium vestrorum, civium Barchinonæ & Valentiæ, pretiosis mercibus oneratæ, ad partes Flandriæ pacificè navigarent, duæ naves armatæ, quarum alteri, vocatæ la Cateline, Petrus Bernardi de Tholosa, & alteri, vocatæ la Nav Dieu, Raymundus de Bas, nostri subditi de Baionâ, ut capitanei præsidebant, prædictas cochas, ipsosque vestros subditos hostiliter invaserunt; & postquam dicti subditi nostri ipsos subditos vestros sub securitatis fide receperant, ipsos, quos sic sub fide salvâ tenebant, in mari, exceptis certis personis, inhumaniter projecerunt, qui quidem subditi nostri cum cochis & bonis, sic captis, in portu de Dertemuth, infra regnum nostrum Angliæ, applicârunt;

Et, cùm super hoc vestræ serenitati per dictos subditos vestros fuisset querelatum, vos de violentiâ, rapinâ, & injuriis supradictis, informationem fieri fecistis diligentem, per quam, tàm de personis dampnificantium, videlicet ipsorum Petri Bernardi & Raymundi, quam de dampnis datis, & de eorum æstimatione & interesse dampnificatorum, in curiâ vestrâ extitit facta plena fides; super quo instanter & attentè nos rogâstis ut, de bonis dictorum raptorum & fautorum eorum, dictis subditis vestris, sic dampna passis, & eorum cuilibet, pro dampnis & interesse, sicut prædicitur æstimatis, satisfieri faciamus, aliàs dictis subditis vestris in justitiâ deesse non poteritis, pignorandi & marchandi licentiam concedendo: quod, sicut multum amicabiliter scribitis, attento nexu dilectionis antiquæ, quâ progenitores utriusque nostrûm amoris constantiam & pacem adinvicem servaverunt, propter quod subditos nostros tanquam vestros proprios benignè tractare & fovere disponitis, multum invitè faceretis;

Et quidem de affectione gratâ quam ad nos & nostros vos habere conspicimus, grates vobis referimus speciales, votivè desiderantes dilectionis sinceritatem, quæ inter dictos progenitores nostros ab antiquo viguit, nostris temporibus adaugeri, propter quod graviùs nos turbaret si quid per districtuales nostros in vestri displicentiam & subditorum vestrorum injuriam contingerit attemptari;

Set, ut istius facti veritas vobis pleniùs innotescat, scire velit vestra magnificentia quod, cùm pridem essemus in procinctu ad transfretandum cum exercitu nostro in Britanniam, supervenerunt nobis nova de captione cocharum prædictarum; &, quia causa captionis ipsarum nobis non innotuit, nec tunc, propter festinum nostrum transitum, potuimus super hoc informari, mandavimus cancellario & aliis de concilio nostro in Angliâ, ut, vocatis partibus, se super dicto facto diligenter informarent, & facerent ipsis partibus celeris justitiæ complementum: et comparentibus coram dicto concilio nostro tàm dictis Petro Bernardi & Raymundo, quàm aliis pro parte dictorum subditorum vestrorum, & auditâ querelâ eorumdem, præfati, Petrus Bernardi & Raymundus, responderunt quod ipsi propter guerram apertam, quæ tunc erat inter nos & adversarium nostrum Franciæ, tam in terrâ quàm in mari, venerant, ut fideles nostri, in succursum nostrum & offensionem inimicorum nostrorum;

Et, cum darent obviam dictis cochis supra mare, significabant illis se fore fideles nostros, petentes ab eis qui & quales essent;

Et propter hoc miserunt ad eos pacificè quosdam de suis in quâdam naviculâ, ad rogandum eos ut indicarent eis si essent pacifici vel guerrini, amici vel inimici nostri, & signa pacis omnia, in casu tali fieri solita, eis ostenderunt;

Set, dicti vestri subditi, ipsis respondere penitùs dedignantes, eos, qui sic in nuncio venerant, hostiliter occidebant, sic se, de facto, patentes inimicos nostros ostendentes.

Quod videntes dicti subditi nostri, & meritò provocati, cum ipsis, ut æmulis nostris, fortiter sunt congressi, & post longum conflictum ipsos, per DEI gratiam, superârunt, & propter hoc cochas & bona, ut ab æmulis supra mare sic capta, vendicabant juxta legem maritimam esse sua, quæ omnia affirmabant fore vera, offerentes ad probationem eorum se paratos, super quo coram dicto concilio nostro fuit diutiùs altercatum;

Et demùm, quia ex testimonio compertum fuerat fidedigno quod assertio dictorum, Petri Bernardi & Raymundi, continet veritatem, & per partem aliam nichil probatum fuit quod eis valere posset in hâc parte;

Arestum, in dictis bonis, sic captis, & bonis ipsorum, Petri Bernardi & Raymundi, interpositum, extitit relaxatum; nam quod gentes vestræ ex culpâ suâ senserunt, non debent aliis imputare.

Propter quod regiam vestram mansuetudinem attentè rogamus, quatinùs præmissis in examine recti judicii debitè ponderatis, de concedendo marcham seu impignorationem, super bonis subditorum nostrorum, occasione præmissâ, supersedere velitis, si placuerit, ut est justum;

Et, si forsam vobis & concilio vestro visum fuerit quod minus fecimus in hâc parte, nobis motum vestri judicii rescribatis, & ad fomentum mutuæ dilectionis, inter vos & vestros, ac nos & nostros, feliciter dilatandæ, supplebimus libentissimè, prout bona fides & justitia suadebunt.

Et, ex habundanti, commisimus & mandavimus, per alias literas nostras, dilectis & fidelibus nostris, majori, juratis, & centum paribus, civitatis nostræ Baionæ, ut ipsi querelam dictorum subditorum vestrorum, dampna passorum, super præmissis, dampnis, injuriis, & interesse, vocatis partibus, audiant & decidant, & dictis hominibus vestris super hiis celeris faciant justitiæ complementum.

Dat' apud Claryndon, xix. die Julii.

Nicholaus de la Beche, senescallus Vasconiæ constituitur.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Vascon. 17 Edw. III. m. 13. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Suth't', salutem. Præcipimus tibi quod dilecto & fidelo nostro, Nicholao de la Beche, quem constituimus senescallum nostrum Vasconiæ, vel ejus in hâc parte attornato, tres naves sufficientes pro passagio suo, & hominum, equorum & rerum suorum, versus dictas partes Vasconiæ in portu Suth't', vel alibi in ballivâ tuâ, ubi expedire videris, sumptibus nostris liberari & habere facias.

Et nos tibi de custubus per te in hâc parte rationaliter appenendis, in compoto tuo debitam allocationem habere faciemus.

T. R. apud Claryndon', xx. die Julii.

De officio senescalli Vasconiæ Nicholao de la Beche commisso.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Vascon. 17 Edw. III. m. 12. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis prælatis, comitibus, baronibus, militibus, & liberè tenentibus, senescallis, majoribus, juratis, consulibus, universitatibus, collegiis, & communitatibus, constabulariis, castellanis, præpositis, & receptoribus exituum, & ballivis & fidelibus suis ducatûs Aquitaniæ, ac aliis ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod commisimus dilecto & fideli nostro Nicholao de la Beche, officium & regimen senescalciæ prædicti ducatûs, cum omnibus ad dictum officium pertinentibus, quamdiu nobis placuerit.

Et ideò vobis mandamus quod eidem Nicholao, quamdiu eum tenuerimus in dicto officio, in omnibus tanquam senescallo pareatis, respondeatis, & fideliter intendatis.

In cujus, &c.

Dat' apud Lyndhurst, xx. die Julii.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est Olivero de Ingham, quod eidem Nicholao officium & regimen prædicta, cum omnibus & singulis ad eadem spectantibus, quæ penes eundem Oliverum sunt, liberari faciat.

Dat' ut supra.

Ad vicomites Angliæ, contra provisiones papales.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III. Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 27. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Kantiæ, salutem. Cum nos, pro eo quod provisiones, factæ per sedem apostolicam excessiviùs solito personis alienigenis, de beneficiis ecclesiasticis regni nostri Angliæ, hiis diebus, nedùm in depauperationem dicti regni & diminutionem divini cultûs ibidem, set nostri & juris coronæ nostræ regiæ intolerabile præjudicium, & exhæredationis nostri & subditorum nostrorum periculum manifestum, & diminutionem & enervationem juris patronatûs & advocationis, ad nos & fideles nostros in hâc parte spectantium, cedere dinoscuntur, ex quibus, nisi DEUS avertat, graviora timeri possint discrimina provenire;

Ad instantissimam requisitionem communitatis dicti regni nostri, in parliamento nostro apud Westm', in quindenâ Paschæ ultimò præteritâ convocato, inde factam, de consilio & assensu comitum, baronum, justiciariorum, & aliorum fidelium nostrorum, ibidem tunc existentium, volentes tantis periculis occurrere, & conatus eorum, qui advocationes & jura coronæ nostræ nituntur præripere, pro viribus, prout convenit, refrænare;

Prohibuerimus omnibus & singulis delegatis, subdelegatis, executoribus, subexecutoribus, & commissariis gratiarum, personis alienigenis, de beneficiis ecclesiasticis dicti regni nostri Angliæ, vacantibus vel vacaturis, per sedem apostolicam concessarum, ac ipsis alienigenis, & eorum procuratoribus, & nunciis, & ipsorum substitutis, ac notariis publicis, & omnibus aliis fidelibus nostris, sub omni eo quod nobis forisfacere poterunt, nè prædicti delegati, subdelegati, executores, subexecutores, & commissarii hujusmodi, gratias per ipsos aut per alios exequantur;

Nec quod dicti alienigenæ, vel eorum procuratores, substituti aut nuncii, ipsas gratias prosequantur;

Nec quod dicti notarii super ipsis gratiis, vel aliquibus factis, ipsas provisiones seu processum earum concernentibus, instrumenta publica vel protocolla faciant;

Nec quod dicti alii fideles nostri dictis alienigenis, vel eorum procuratoribus, nunciis, aut eorum substitutis, delegatis, subdelegatis, executoribus, subexecutoribus, commissariis, notariis, in hâc parte pareant, nec aliqualiter intendant;

Nos, volentes præmissa universorum notitiæ patefieri, tibi præcipimus, firmiter injungentes, quod præmissa, omnia & singula, in civitatibus, burgis, villis mercatoriis, portubus maris, & aliis locis, in ballivâ tuâ, ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari facias;

Et, si quos, post proclamationem illam, contraria facientes inveneris, capias, & in prisonis nostris salvò custodiri facias, quousque aliter de eis duxerimus ordinandum;

Et de nominibus illorum, quos sic arestaveris, nos, in cancellariâ nostrâ, sub sigillo tuo, de tempore in tempus, & qualiter hoc præceptum nostrum fueris executus, citra festum Nativitatis Beatæ Mariæ Virginis, proximò futurum, reddas distinctè & apertè certiores.

Teste Rege apud Claryndon, xxiii. die Julii.

Per ipsum custodem & concilium.

Consimilia brevia diriguntur singulis vicecomitibus per Angliam, sub eâdem datâ.

Pro Edwardo de Balliolo, Rege Scotiæ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III. Liberat. 17 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, thesaurario, & camerariis suis, salutem. Mandamus vobis quod, dilecto consanguineo & fideli nostro, Edwardo de Balliolo, Regi Scotiæ, centum marcas solvatis, in partem solutionis debitorum in quibus ei tenemur, & in auxilium sustentationis suæ, usque ad diem Dominicam, proximum post festum Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis. proximò futurum;

Quo die apud Westm', cum concilio nostro esse proponimus, ad ordinandum ulteriùs pro eodem Rege, & de aliis negotiis nostris, prout nobis & dicto concilio nostro melius videbitur faciendum:

Et hoc nullo modo omittatis.

Teste Rege apud Claryndon, xxvi. die Julii.

Per ipsum Regem.

De scrutinio, super bullis & litteris papalibus, faciendo.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III. Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 27. d. in Turr. Lond.

REX, majori & vicecomitibus London', salutem. Cum nos, pro eo quod provisiones factæ per sedem apostolicam, excessiviùs solito, de beneficiis ecclesiasticis regni nostri Angliæ, &c. *ut supra de dat' xxiii. usque ibi*, commissariis gratiarum, *& tunc sic*, provisiones hujusmodi de beneficiis ecclesiasticis dicti regni nostri Angliæ, vacantibus vel vacaturis, per sedem apostolicam concessarum, ac ipsis provisoribus, & eorum procuratoribus, &c. *prout supra, de datâ prædictâ, mutatis mutandis, usque ibi* nec aliqualiter intendant, *& tunc sic*;

Et nos, ut præmissa ad universorum notitiam perveniant, præceperimus singulis vicecomitibus regni nostri Angliæ, quod ipsi præmissa omnia & singula in ballivis suis publicè faciant proclamari;

Vobis præcipimus, firmiter injungentes, quod diligens scrutinium de omnibus, in regnum nostrum Angliæ per portum civitatis London' venientibus, seu exindè ad partes exteras transeuntibus, faciatis;

Et omnes illos, super quos bullas seu literas aliquas, nobis, aut dicto regno nostro, seu fidelibus nostris ejusdem regni, præjudiciales, inveneritis, unà cum bullis & literis illis, ac etiam bonis & rebus eorumdem, capiatis, & arestetis, & ipsos in prisonâ nostrâ salvò custodiri faciatis, quousque aliud à nobis indè habueris in mandatis;

Bullas & literas prædictas statim, cùm per vos captæ fuerint, nobis in cancellariâ nostrâ sub sigillis vestris mittentes; & nos de nominibus illorum, quos sic arestaveritis, & de bonis & rebus suis, & quæ & cujusmodi fuerint, & de pretio eorumdem, in eâdem cancellariâ distinctè & apertè certificantes.

Teste Rege, apud Claryndon, xxx. die Julii.

Per ipsum Regem & concilium.

Consimilia brevia diriguntur majoribus & ballivis omnium portuum per Angliam.

De tractando cum Willielmo Douglas.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III. Rot. Scot. 17 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, universis ad quos, &c. salutem. Sciatis quòd nos, de fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum Henrici de Percy, Mauritii de Berkeley, & Thomæ de Lucy, confidentes, ad tractandum & conveniendum cum nobili viro, Willielmo de Douglas, super ligâ, inter nos & ipsum Willielmum ineundâ, & ad ipsum ad fidem, pacem, & amicitiam, nostras, recipiendum; & de remuneratione eodem Willielmo faciendâ consentiendum, ipsumque Willielmum super hoc nomine nostro securandum; & ad omnia alia, quæ pro securitate ipsius Willielmi in præmissis necessaria fuerint, faciendum, ipsis, & duobus eorum, plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus potestatem; ratum & gratum habituri quicquid per ipsos, Henricum, Mauritium, & Thomam, & duos eorum, actum & gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xviii. die Augusti.

Per ipsum Regem.

De tractando super conservatione treugarum cum Scotis.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III. Rot. Scot. 17 Edw. III. m. 4. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, venerabilibus patribus, *R. Dunolm', & J. Karliolen', episcopis; Gilberto de Umframvill comiti de Anegos, Henrico de Percy, Radulpho de Nevill, Mauritio de Berkele, Thomæ de Lucy, Johanni de Stryvelyn, Waltero de Creyk, & Adæ de Bowes,* salutem.

Cum nuper, ad reverentiam domini Summi Pontificis, & ad requisitionem cardinalium, ad nos per ipsum tunc missorum, quædam treugæ, inter nos, pro nobis & alligatis, ac subditis nostris, & adversarium nostrum Franciæ, pro ipso, ac Scotis, & aliis alligatis suis, usque ad festum Sancti Michaelis, proximò futurum, & extunc per tres annos, proximò sequentes, duraturæ, initæ fuerint & firmatæ;

Nos, volentes treugas prædictas, quatenùs ad nos attinet, firmiter observari, ac de fidelitate & circumspectione vestris pleniùs confidentes, assignavimus vos, novem, octo, septem, sex, quinque, quatuor, tres, & duos vestrûm, ad dictas treugas, pro nobis & subditis nostris, in partibus marchiarum

regni nostri Angliæ, & aliis locis, in dominio & terris nostris in Scotiâ, firmandum & custodiendum;

Et ad tractandum & consentiendum ulterius cum hominibus de Scotiâ, adversariis nostris, de modis, formis, & conditionibus, in treugis illis apponendis, & de mutuâ communione subditorum nostrorum, & ipsorum Scotorum, in singulis locis, præterquam in castris & villis muratis, faciendâ;

Et ad ea, quæ contra formam treugarum illarum per subditos nostros attemptata fuerint, debitè reformandum & puniendum;

Et ad reformationem & punitionem hujusmodi à dictis Scotis, super attemptatis per eos contra easdem treugas, petendum & prosequendum;

Et ad ea, quæ sic tractata & concordata seu conventa fuerint, quacumque securitate, nomine nostro, vallandum & firmandum;

Et ad omnia alia, quæ pro conservatione treugarum, formarum, & conditionum illarum, necessaria fuerint vel opportuna, faciendum, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid per vos, novem, octo, septem, sex, quinque, quatuor, tres, vel duos vestrûm, actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum:

Et ideò vobis mandamus quòd circa præmissa intendatis in formâ prædictâ.

Damus autem vicecomitibus nostris Northumbriæ, Cumbriæ, & Westmerlandiæ, constabulariis & custodibus castrorum & villarum, majoribus, ballivis, ministris, & aliis fidelibus nostris, tam in Angliâ, quam in Scotiâ, tenore præsentium, in mandatis, quod vobis, in præmissis faciendis, intendentes sint, respondentes, consulentes, & auxiliantes, quotiens & prout eis, vel eorum alicui, scire feceritis ex parte nostrâ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xviii. die Augusti.

Per ipsum Regem.

De debitis solvendis in exonerationem animæ Roberti d'Artoys.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.
Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 23. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi, Saiero Lorymer, salutem. Cùm nuper, in exonerationem animæ Roberti de Artoys, qui tunc ad partes Britanniæ in obsequium nostrum proficiscebatur, ibidem commorans quousque de eo humanitùs contigit, non absque sumptibus onerosis, qui etiam, pro dispositione progressûs sui ad partes illas, penes quamplures creditores debitis magnis se multipliciter involvebat;

Concesserimus eidem Roberto quòd ipse haberet & perciperet quadringentas libras, quas priores de Okeburn, Sancti Andreæ Norhampton', & de Avebury, nobis, pro termino Paschæ, proximò præterito, de firmis suis solvere deberent, pro debitis ipsius Roberti indè acquietandis, quamquam ipse ante dictum festum moreretur:

Et, licet dilectus clericus noster, magister Johannes de Thoresby, quem ad transigendum & concordandum cum creditoribus prædictis, pro eo quod summa prædicta ad eadem debita acquietanda sufficere non poterat, deputavimus, quingentas marcas de præfato priore de Okeburn de firmâ suâ de termino Paschæ prædicto receperit, & quibusdam creditorum prædictorum solverit, residuæ tamen centum marcæ, de dictis prioribus de Norhampton', & Avebury, pro eodem termino debitæ, per dilectum clericum nostrum, Willielmum de Cusancia, thesaurarium nostrum, alibi assignantur contra formam concessionis nostræ antedictæ, in dicti Roberti animæ periculum valdè grave;

Nos, pro exoneratione animæ suæ prædictæ, volentes dicto Johanni de parte dictarum centum marcarum solvi istâ vice, vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd eidem Johanni viginti libras de diversis forisfacturis, nuper per vos arestatis, & de mandato nostro venditis, sine dilatione liberari faciatis, in partem solutionis centum marcarum prædictarum, alibi, ut præmittitur, assignatarum; recipientes à præfato Johanne litteras suas acquietantiæ, receptionem dictarum viginti librarum testificantes: & nos vobis indè debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege, apud Westm', xxii. die Augusti.

Per billam thesaurariæ.

De sigillo cancellariæ recipiendo.

A.D. 1343.—An. 17 Edw. III.
Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 24. d. in Turr. Lond.

LE Roi, a ses chers clercs, maistre Johan de Thoresby, Johan de Seint Poul, & Thomas de Brayton, salutz. Come monsieur Robert Parnyng, n'adgaires nostre chanceller, soit a DIEU commandez, nous, asseurantz de voz sens & loialte, vous mandons que vous receivez nostre grant seal en la presence de nostre conseil a Londres, a facez ceo que a l'office du dit seal appent, come gardeins d'icel, tanq' nous ent eoms autrement ordinez.

Don' sous nostre secrè seal a Westm', le xxvi. jour d'Augst, l'an de nostre regne d'Engleterre disseptisme, & de France quart.

De liberatione & receptione ejusdem sigilli.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.
Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 24. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM, quod, post mortem dicti domini Roberti Parnyng, qui obiit apud London', in hospitio Wygorn', episcopi, extra barram Novi Templi London', xxvi. die Augusti, horâ matutinâ, Ricardus de Kirkebrid & Adam Parnyng, valetti prædicti Roberti, qui cum dicto magno sigillo, quod prædictus Robertus, dum vixit, habuit in custodiâ, die Mercurii, tunc proximo sequente, post horam vesperarum, venerunt ad ecclesiam prioris & fratrum de ordine Prædicatorum infra portam de Lodgate, London', sigillum prædictum in quâdam bursâ, sigillis magistri Johannis de Thoresby, custodis rotulorum cancellariæ dicti domini Regis, & Thomæ de Brayton, clerici de eâdem cancellariâ, consignatâ, qui cum eodem sigillo, de præcepto prædicti cancellarii, dum ipse, ob infirmitatem suam laborare non potuit, sigillârunt, ibidem detulerunt, & illud domino Bartholomæo de Burghersh, in quadam camerâ dictorum prioris & fratrum, liberârunt, idemque Bartholomæus dictum sigillum, prætextu cujusdam mandati, sibi sub secreto sigillo ejusdem domini nostri Regis directi, ab eis recepit;

Et illud, in præsentiâ venerabilis patris, Rogeri Coventr' & Lichfeld' episcopi, Willielmi de Cusantiâ, thesaurarii dicti domini nostri Regis, Walteri de Manni, Johannis Darcy camerarii, magistri Johannis de Offord, custodis privati sigilli dicti domini nostri Regis, & aliorum de concilio ejusdem domini nostri Regis, in eadem camerâ tunc existentium, præfato magistro Johanni de Thoresby, ac domino Johanni de Sancto Paulo clerico, & præfato Thomæ Brayton, eodem die Mercurii tradidit, sub sigillis eorum, quousque dictus dominus Rex aliter de custodiâ ejusdem sigilli duceret ordinandum, custodiendum;

Qui quidem Johannes de Thoresby, Johannes de Sancto Paulo, & Thomas, sigillum prædictum à dicto Bartholomæo receperunt, & die Jovis, in crastino, tunc proximò sequente, sigillum prædictum in quadam domo, infra hospitium prioris & fratrum de ordine beatæ Mariæ de Monte Carmeli, horâ tertiarum, aperiri, & diversa brevia, tam pro dicto domino nostro Rege quam aliis, de dicto regno suo, sub eodem sigillo, prout ad hujusmodi custodes pertinuit, consignari fecerunt.

De tractando super pace coram Papa, ut privatâ personâ, non in formâ judicii, sed extrajudicialiter.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III.
Rot. Franc. 17 Edw. III. m. 12. in Turr. Lond.

UNIVERSIS, ad quorum notitiam præsentes literæ pervenerint, Edwardus, DEI gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & dominus Hiberniæ, salutem.

Noveritis quod, cum ob reverentiam sanctissimi in CHRISTO patris, Clementis, divinâ providentiâ, Papæ Sexti, & sedis apostolicæ, ac laboriosam instantiam reverendorum patrum P. Penestrinensis, & A. Tusculanensis, episcoporum, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalium, ad nos nuper, dum eramus in Britanniâ, pro reformatione pacis inter nos & consanguineum nostrum dominum Philippum de Valesio, per dominum Summum Pontificem specialiter transmissorum, quædam treuga, inter nos & dictum Philippum, sub certâ formâ, inita sit & firmata, ac, juxta ejusdem treugæ continentiam, quosdam nostros nuncios, cum potestate sufficienti in eâ parte designatas, ad Romanam curiam mittere debeamus;

Nos, volentes ea, quæ in ipsis treugis continentur, quatenùs ad nos attinet, observare, ac de fidelitate & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum,

Henrici de Lancastrià, consanguinei nostri, Derbiæ,
Thomæ de Bello Campo, Warwicæ,
Roberti de Ufford, Suffolciæ, } comitum;
Hugonis le Despenser, domini de Glamorgan, consanguinei nostri,
Radulphi de Nevill,
Bartholomæi de Burghersh,
Johannis le Grey de Ruthyn, consanguinei nostri,
Reginaldi de Cobham, & Thomæ de Bradeston, } baronum;
Magistrorum, Willielmi de Norwico, decani Lincolniæ,
Johannis de Offord, Eliensis,
Roberti Herward, Tantonensis, & } archidiaconorum;
Andreæ de Ufford, juris civilis professoris;

plenam fiduciam optinentes, ipsos nostros nuncios & procuratores facimus & constituimus speciales;

Dantes & concedentes eisdem omnibus, duodecim, undecim, decem, novem, octo, septem, sex, quinque, quatuor, & tribus eorum in solidum, plenam potestatem, & mandatum speciale, ad tractandum, coram dicto domino Summo Pontifice, non ut judice, set ut privatâ personâ, & tractatore & mediatore communi, non in formâ nec figurâ judicii, set extrajudicialiter & amicabiliter, cum dicto consanguineo nostro domino Philippo de Valesio, procuratoribus suis & nunciis, super quibuscumque dominiis, dignitatibus, honoribus, terris, possessionibus, locis, & juribus, de quibus inter nos & dictum dominum Philippum dissensionis vel controversiæ materia est suborta;

Necnon super jure quod habemus, vel habere poterimus, in regno & coronâ Franciæ, & ad illa, ac generaliter, super omnibus dissensionibus & guerrarum commotionibus, quæstionibus, querelis, & controversiis, inter nos & ipsum exortis;

Necnon super dampnis & injuriis, datis & illatis, ubilibet hinc & indè, & tam super prædicto regno & jure nobis, ad dictum regnum & coronam Franciæ, & in eis, competente quam super prædictis aliis universis & singulis, ac eorum emergentibus, dependentibus, & connexis, concordandum, paciscendum, componendum, transigendum, & pacem perpetuam & finalem concordiam ineundum;

Et quæ sic tractata, concordata, pacta, composita, transacta, & inita fuerint, quacumque securitate firmandum, ac securitatem hujusmodi, nomine nostro & pro nobis, recipiendum, necnon omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis & circa ea necessaria vel oportuna fuerint, etiam si mandatum exigant speciale:

Promittentes, pro nobis & hæredibus nostris, nos ratum & gratum habituros quicquid per dictos nostros procuratores, & nuncios, omnes, duodecim, undecim, decem, novem, octo, septem, sex, quinque, quatuor, seu tres eorum, actum vel gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xxix. die Augusti.

Ad Papam, de regno per exercitum provisorum invaso.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III. Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, &c. Veritatis debitores sunt homines, specialiter quos divina provisio fecit Reges; Regem enim, commissa sibi pro virium facultate regentem, principaliter decet regere veritatem; cujus debiti consideratio nos invitat, ut testimonium subscriptæ cognitæ veritati assertio nostra ferat.

Novit igitur Deus veritas esse verum, quod tam proceres & nobiles quam communitas regni nostri, Angliæ, nuper in generali parliamento nostro apud Westm', congregati, attendentes provisorum excercitum, qui regnum nostrum Angliæ in excessivâ multitudine jam invasit;

Et perpendentes ac dolentes dampnum & præjudicium intolerabilia, quæ dicto regno ex hujusmodi provisionibus jam provenerunt, & provenire timentur, peramplius in futurum, & impatientes dictorum doloris & præjudicii, proposuerunt querelosè & clamosè unanimiter & dixerunt, quod talia tolerare diutiùs non poterant, nec volebant:

Et quia sanctitati vestræ, ut dicitur, est suggestum quod, venerabilis in Christo pater, J. Cantuariensis archiepiscopus, totius Angliæ primas, querelarum & clamorum hujusmodi auctor extitit, vel dederat causam illis, seu quod captionis vel detentionis, quæ facta fore prætenditur de nunciis domini cardinalis de Garda, verbo vel opere fautor fuerat & promotor, vestræ beatitudini, sub verbis veritatis regiæ, contestamur quod prædicta suggestio est omninò contraria veritati.

Nam idem archiepiscopus fuit semper, & est, in ipso regno libertatis ecclesiasticæ zelator præcipuus, & pro liberatione illorum, qui, ut prædicitur, capti prætenduntur, fuit efficax interventor.

Vestram igitur clementiam votivis affectibus supplicamus ut, veris dictis nostris præsentibus fide datâ, eidem archiepiscopo, concilii nostri fideli & utili directori, penes vestram beatitudinem gratiæ vestræ nil pereat, quin potiùs, nostri consideratione, & pro meritorum suorum cumulo, augeatur & crescat.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', xxx. die Augusti.

Ad Regem Castellæ, de mutuâ amicitiâ confovendâ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III. Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 24. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toletæ, Galetiæ, Sibiliæ, Cordubæ, Murciæ, Giennii, & Algarbii, Regi, ac comitatûs Molinæ domino, consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & super inimicos Christiani nominis feliciter triumphare.

Recolentes amicitiam solidam, quæ inter vestram & nostram domos regias viguit ab antiquo, ac sanguinis necessitudinem, quâ invicem attinemus, necnon probitatem & gratiam, quibus Altissimus vos dotavit, de prosperis vestris gaudemus successibus; desiderantes inter nos & nostros subditos augeri amicitiæ mutuæ firmitatem, & impedimenta subducere quæ possent materiam contrariam ministrare.

Sanè, cùm inter quosdam subditos vestros præsertim marinarios & alios, & nostros subditos, tam Baionenses, quam Anglicos, ac alios, pro dampnis & injuriis, hinc indè, præter & contra vestram, ut confidimus, & nostram voluntatem datis & illatis, commotionis materia sit exorta;

Nos, ad fomentum dictæ dilectionis inter nos, & communionis pacificæ inter nostros subditos, desiderantes omnem hujusmodi commotionis materiam amicabiliter abolere;

Serenitatem vestram attentè rogamus quatenùs, cum dilectis & fidelibus nostris, Henrico Derbiæ, consanguineo nostro carissimo, & Willielmo de Monte Acuto, Sarum, comitibus, vobiscum in expeditione vestrâ jam agentibus;

Quibus, & eorum alteri, per alias literas nostras, ad tractandum & concordandum super hoc vobiscum, & cum dictis subditis vestris, commisimus & transmisimus potestatem, velitis, super reformatione pacis & amicitiæ firmitate, inter vestros & nostros subditos ineundis, benivolè pertractare, & ad mutuum vestrum & nostrum commodum & solatium, super pacificandâ dictâ commotione, cum dictis comitibus, vel eorum altero, celeriter ordinare; ratum enim & gratum habebimus quicquid dicti comites, vel eorum alter, fecerint, vel fecerit, in hâc parte.

Dat' apud Westm', xxx. die Augusti.

Ad Regem Castellæ, super nave captâ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III. Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 21. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Giennii, & Algarbii, Regi, ac comitatûs Molinæ domino, consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdam gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, & dominus Hiberniæ, votivis gloriari successibus cum salute.

Gravem querimoniam, dilecti valetti & mercatoris nostri, Garsii Hernaut de Verger, de vicecomitatu de Ort, in ducatu nostro Aquitaniæ, audivimus, continentem ut, cùm ipse quandam navem suam, vocatam la Seinte Marie, diversis generibus mercimoniorum, ad non modicum valorem, apud la Baye, in portu de Frete, infra insulam de Bun, tempore treugæ, inter nos & adversarios nostros Franciæ initæ, carcari fecisset;

Et navem illam, sic carcatam, exindè usque partes Normanniæ, ad negotiandum indè ibidem, & commodum suum faciendum, duxisse voluisset, supervenerunt ad dictum portum quamplures malefactores villarum de Fonte-Arabiæ, Seint Sebastian, Gatary, Mortico, Lagety, Vermeye, Gornis, Portegaluc', Villenov', Castro Laredo, Seint Auder, Seint Vincens, de la Warkeyere, Abilhes, Arribeden, Vinerro la Croinhe, Noie, Pount Debetre, & Bayen Demyor, de dominio vestro, in diversis navibus, de guerrâ munitis;

Et dictæ navi, sic carcatæ, ibidem inventæ, vi armatâ insultantes, & eam ingredientes, navem illam, cum attileo ejusdem, pretii centum & sexaginta & decem librarum, unà cum fretto ejusdem navis, quod se attingit ad sexaginta libras, & unà cum omnibus mercimoniis in eadem; videlicet,

quadringentis quarteriis salis, pretii triginta librarum; triginta paribus platarum, basmettorum & pisanorum, cum eorum adventalibus, pretii triginta librarum; quinquaginta & quatuor duodenis lanarum, viginti & quatuor telis, & duodecim arbalistis, pretii duodecim librarum; pannis diversi coloris, pretii triginta librarum; diversis generibus piscium, pretii quindecim librarum; necnon lectis, cofris, pannis, & jocalibus marinariorum ejusdem navis, pretii quadraginta librarum sterlingorum; inventis, ceperunt & abduxerunt, & voluntatem suam de bonis & mercimoniis illis fecerunt, absque restitutione aliquâ indè præfato Garsio hactenus factâ, sicut per litteras patentes castellanorum & locum tenentium dominorum de Rays, & de Machecol, ac Milonis de Toars, domini de Ponsanges, in partibus de Beyng, in dicto ducatu, coram nobis, in cancellariâ nostrâ Angliæ, ostensas pleniùs apparet;

Super quo prædictus Garsius nobis supplicavit, *ut sibi de remedio opportuno providere velimus in hâc parte;*

Nos, qui universis & singulis subditis nostris sumus in exhibitione justitiæ debitores, volentes præfato Garsio super restitutione & recuperatione dampnorum, sibi sic illatorum, subvenire, ut tenemur, vos requirimus & rogamus quòd eidem Garsio, super recuperatione & restitutione navis, ac bonorum, & mercimoniorum suorum prædictorum, aut veri valoris eorumdem, necnon super restitutione dampnorum, quæ idem Garsius eâ occasione sustinuit, debitum & festinum fieri facere velitis justitiæ complementum, prout *nos subditis vestris in casu consimili fore velletis facturos.*

Dat' apud Westm', ii. die Septembris.

De potestate ad tractandum cum præfato Rege Castellæ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Franc. 17 Edw. III. m. 12. in Turr. Lond.

REX universis, præsentes litteras inspecturis, salutem. Sciatis quòd nos, de fidelitate & circumspectione providâ dilectorum & fidelium nostrorum Henrici de Lancastriâ, Derbiæ, consanguinei nostri carissimi, & Willielmi de Monte Acuto, Sarum, comitum, confidentes, ad tractandum & concordandum pro nobis, & subditis nostris, cum magnifico principe domino Alfonso, Dei gratiâ, Rege Castellæ, ac deputandis ab ipso, super discordiis & dissensionum materiis, exortis inter quosdam subditos ipsius Regis, præsertim marinarios, ac nostros subditos tam regni nostri Angliæ, quam aliarum terrarum de dominio & potestate nostris, & præsertim civitatis nostræ Baionæ, occasione dampnorum & injuriarum, hinc indè datorum & illatorum, amicabiliter decidendis;

Et super ipsis dampnis & injuriis paciscendis, transigendis & componendis; necnon ad ligam & perpetuam amicitiam, inter ipsum Regem & suos subditos, & nos & nostros subditos, ineundum;

Et ad ea, quæ sic tractata, concordata, pacificata, transacta, composita, & inita, fuerint, quacumque securitate firmandum;

Et ad alios fideles nostros, loco sui, ad præmissa faciendum, prout expedire viderint substituendum, & substitutionem hujusmodi revocandum;

Et ad omnia alia & singula facienda, quæ in præmissis necessaria fuerint vel oportuna, etiam si mandatum exigant speciale, præfatis comitibus, & eorum alteri ac substituto, et substitutis, ab ipsis et eorum altero, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid iidem comites, vel eorum alter, ac substituti vel substitutus, ab ipsis, & eorum altero, nomine nostro, fecerint, vel fecerit, in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', ii. die Septembris.

Littera Regis missa tribus bonis villis Flandriæ, pro mercatoribus Angliæ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 23. d. in Turr. Lond.

LE Roi, as ses chers & foialx capitayns, burghmestres, advoez, eskyvins, conseilx, gentz des meistiers, & à totes les bones communes des trois bones villes de Flandres, salutz.

Savoir vous fesons que noz marchantz d'Engleterre se ont grevousement compleint devers nous & notre conseil ore & autrefoitz coment, à la requeste des certeines persones du countee de Flandr' qui lors estoient du conseil le counte de Flandres, mesme le counte à la suyte des dites persones, granta un arest devers noz ditz marchantz, par quel arest ils furent pris & emprisonez & raunsonez, & leur biens perdirent tanque à l'amontance de sis mil' livres d'esterlings & plus, sicome ils dient, coutre lour franchises, & les pointz de leur chartre par vous grauntee & confermee;

Et que par la ou ils avoient pur point de leur chartre, que nul ne serroit arestuz pur autri dette que pur la sue, sil ne donensist plegge ou dettour, & q'en cas, ou murmure ou guerre surdereit entre nous & vous, ils serreient garniz par l'espace de seisant jours à vouder la terre de Flandres, eux & lour biens sauvement & quitement, sanz nul empechement mettre, & mesmes noz marchantz, contre voz asseurances & en blemissent de lour franchises, furent arestuz, & lour biens perdirent tanque à la somme avantdite, a grante destruction & enpoverissement de eux & de leur heirs, & grante offence de nous:

Pur quoi ils nous ont pitousement priez de remedie purvoier en tieu cas, & nous en deliberacion ove ceux de notre conseil, avons ordinez noz chers clers sire Phelipp de Weston' chanoyn d'Everwik, Johan Costr' ercedeakne de Estrithing, & notre bien ame Thomas de Melchebarn', maire de notre estaple, de venir par devers vous par celle cause, donantz à eux & à chascun de eux, plein poer de pursuyre devant vous pur amendes ent avoir pur noz marchantz avantditz.

Par quoi vous prions affectuosement q'ore la pleinte de noz ditz marchantz, ou de lour attourne en cele partie, & prises bones informacions des plus suffisantz des mestiers & de les communes des villes avantdites, sur les perdes & grevances avant nomez, adonques veullietz faire as nos ditz marchantz sur la restitution de lour biens issint perduz, & satisfaction des damages qils ont encoruz par celle cause, a complement de justice, si avant, come vous porrez bonement pur amur de nous.

Et as noz ditz clers & maire & à chescun de eux, & aussint al attourne avantdit, en la suyte de cestes busoignes devers vous & autres, qi ont mespris & qi serront trovez coupables en celle partie, veullietz doner votre bon eide & conseil, au fin qils puissent hastiement estre esploitez & justice faite à noz marchantz avantditz.

Don' à Notyngham, le quart jour de Septembr'.

Ad Papam, contra usurpationes papales.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, &c. Pensatâ sedis Apostolicæ clementiâ, quæ de fomento devotionis Christi fidelium & animarum salute solet esse summè solicita, non quærens quæ sunt sua, set quæ sunt potiùs Jesu Christi, tenet probabiliter nostra fiducia quod vestra maturitas, in speculâ celsitudinis Apostolicæ præclaritate meritorum & scientiæ divinitùs jam erecta, ea, quæ decus ecclesiæ & devotionem plebis attenuant, ac animarum & rerum pericula cominantur, curabit misericorditer reformare.

In publicam autem non ambigimus notitiam pervenisse, qualiter, ab exordio nascentis ecclesiæ, in regno nostro Angliæ, progenitorum nostrorum Regum Angliæ, & procerum ac fidelium dicti regni nostri, dignè recolenda prioritas, propter divini cultûs augmentum, construxit ecclesias, & ipsas amplis dotavit possessionibus, & privilegiis communivit, ponens in eis ministros idoneos, qui fidem Catholicam in subjectis sibi linguis & populis feliciter propagârunt, per quorum curam & solicitudinem vinea Domini Sabaoth, in cultu & fructu, ibidem mirificè fœcundavit.

Set, quod dolendum est, ipsius vineæ propagines degenerant in labruscas, & exterminant illam apri de silvâ, singularesque feri depascunt eam, dùm per impositiones & provisiones sedis Apostolicæ, quæ solito graviùs invalescunt, ipsius peculium, contra piam voluntatem & ordinationem donatorum, manus occupant indignorum, & præsertim exterorum;

Et ejus dignitates & beneficia pinguia personis conferuntur alienigenis, plerumque nobis suspectis, qui non resident in dictis beneficiis, & vultus commissorum eis pecorum non agnoscunt, linguam non intelligunt, set, animarum curâ neglectâ, velud mercenarii, solumodo temporalia lucra quærunt; & sic diminuitur Christi cultus, animarum cura negligitur, subtrahitur hospitalitas, ecclesiarum jura deperiunt, ruunt ædificia, clericorum attenuatur devotio populi, clerici dicti regni, viri magnæ literaturæ & conversationis honestæ, qui curam & regimen animarum possent ibi salubriter peragere, & forent pro nostris & publicis consiliis oportuni, studium deserunt propter promotionis congruæ spem ablatam, quæ Divinæ scimus non esse placita voluntati; quinimmò grave nostrum & fidelium nostrorum versatur præjudicium & inæstimabile periculum, nisi super hoc citiùs & consultiùs caveamus.

Nam jus patronatûs, quod nos & fideles nostri in talibus optinemus beneficiis, enervatur, curia nostra, in quâ duntaxat causæ super jure patronatûs dictorum beneficiorum tractari debent, deluditur, & sic jura coronæ nostræ regiæ, tam probrosè quam dampnosè, deperiunt, regni thesaurus ad extraneos, ne dicamus nostros malivolos, asportatur, subtili forsitan con-

jecturâ ut, regni depresso sacerdotio, & ejus exhausto thesauro, reddatur regnum debilius in adversis.

Quæ singula, & alia, quæ ex præmissis sequuntur, incomoda, fuerunt nuper coram nobis in parliamento nostro generali, per communitatem dicti regni, palam exposita, unanimi & fervènti petitione subjuncta ut prædictis dispendiis, quæ dictæ communitati videntur intolerabilia, celeriter occurramus.

Nos autem, Anglicanæ depressionem ecclesiæ, & exhæredationem coronæ regiæ, & mala prædicta, quæ, dissimulata diutiùs, adicerent verisimiliter graviora, patulo cernentes intuitu, ad vos, successorem Apostolorum principis, qui ad pascendum, non ad tondendum, oves Dominicas, ac ad confirmandum, & non deprimendum, fratres suos, mandatum à CHRISTO suscipit, ista deferimus, votivis affectibus, supplicantes quatinùs, præmissis debitè ponderatis, ac considerato quod de jure creandi sunt de vico populi magistratus, & juxta dictum Prophetæ, dandi sunt de eodem loco populi vinitores, quod per beatos Apostolos legitur esse factum, dum gentibus viros, linguarum suarum habentes notitiam, transmiserunt;

Pensatâ etiam devotionis plenitudine, quâ domus nostra regia, & clerus, & populus dicti regni, perstiterunt hactenus in obedientiâ dictæ sedis, propter quod non haberet paternus affectus eis onera & gravamina cumulare, velitis, ut pater filiis thesaurariis, alleviare dictarum impositionum & provisionum ac onerum, jam per sedem Apostolicam invalescentium, gravitatem; permittentes ulterius ut patroni patronatûs sui solatium non amittant, ecclesiæque cathedrales, & aliæ, dicti regni, liberas electiones & earum effectum habeant, quas quidem ecclesias dicti progenitores nostri dudùm, in singulis vacationibus earumdem, personis idoneis jure suo regio liberè conferebant;

Et póstmodum, ad rogatum & instantiam dictæ sedis, sub certis modis & conditionibus, concesserunt quod electiones fierent in dictis ecclesiis per capitula earumdem, quæ concessio fuit per sedem ipsam ex certâ scientiâ confirmata: set, contra formam concessionis & confirmationis prædictarum, dicta sedes, per reservationes & provisiones suas, à dictis capitulis electiones adimit supradictas, & nobis jus & prærogativam, quæ, juxta formam dictæ concessionis, nobis competunt in hâc parte, propter quod juxta legem regni nostri, ex quo lex, in concessione posita, non servatur, concessio resolvitur, & res statum revertitur in primævum.

Super præmissis itaque dignetur, quæsumus, vestra benignitas, ad honorem DEI & salutem animarum, necnon ad tollenda scandala & præjudicia prælibata, festinum & salubre temperamentum apponere, ut nos & nostri, qui personam vestram sanctissimam, & Sanctam Romanam ecclesiam, reveri cupimus, ut debemus, cessantibus dictis malis intolerabilibus, in paternæ vestræ dilectionis dulcedine quiescamus, revirescatque nostra devotio, per ostensam nobis piæ moderationis vestræ clementiam recreata.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', x. die Septembris.

De tractando super ligâ cum nobilibus Vasconiæ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III. Rot. Vascon. 17 Edw. III. m. 11. in Turr. Lond.

REX, omnibus, ad quos, &c. salutem. Sciatis quod nos, de fidelitate & circumspectione providâ dilecti & fidelis nostri, Nicholai de la Beche, senescalli nostri Vasconiæ, confidentes, ad tractandum & concordandum cum nobilibus, & aliis, de quibus expedire viderit, de ligâ, & amicitiâ, inter nos & ipsos ineundâ, ac feoda, vadia, & remunerationes, eis propter hoc constituendum;

Et ad ea, quæ sic tractata, concordata, & constituta, fuerint quacumque securitate firmandum, necnon rebelles nostros, qui à nostrâ fidelitate & obedientiâ recesserunt, ad gratiam & pacem nostram recipiendum, & eis remissionem, & pardonationem, ac literas, quæ eis super hoc ad plenam securitatem sufficere valeant, concedendum: fideles etiam nostros, in dicto ducatu, inter se dissidentes, ut inter se pacem vel sufferentiam, saltem durante guerrâ nostrâ, ineant inducendum, & eos ad id, tam per captionem bonorum suorum in manum nostram quam modis aliis legitimis, compellendum;

Et omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ pro commodo nostro, & bono regimine dicti ducatûs, & conservatione pacis nostræ ibidem, fuerint oportuna, præfato senescallo, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid idem senescallus, nomine nostro, fecerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xviii. die Septembris.

Per psum Regem.

De supervidendo gestum officiariorum in Vasconiâ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III. Rot. Vascon. 17 Edw. III. m. 11. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Nicholao de la Beche, senescallo suo Vasconiæ, salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quod plures quam expediat de concilio nostro, in ducatu nostro Aquitaniæ, sunt retenti, & quod nonnulli ministrorum & officiariorum nostrorum ibidem non faciunt officii sui debitum, ut deceret, in nostri & fidelium nostrorum grave dispendium & jacturam.

Nos, volentes remedium apponere congruum in hâc parte, ac de vestris circumspectione & industriâ confidentes, assignavimus vos ad supervidendum statum & gestum omnium consiliariorum, officiariorum, & ministrorum nostrorum prædictorum, & ad revocandum retentionem factam de consiliariis quos inveneritis nobis non esse necessarios; ita quod de feodis & vadiis eis solvendis non sumus ulterius onerandi;

Necnon ad amovendum ministros & officiarios alios minus idoneos, & in officiis suis malè se gerentes, & ad alios idoneos & sufficientes, loco sic amotorum, subrogandum; & ad omnia alia & singula faciendum, quæ pro directione dictorum ministrorum & bono regimine dicti ducatûs fuerint oportuna.

Et ideò vobis mandamus quod circa præmissa facienda & exequenda in formâ prædictâ, cum expedire videritis, intendatis.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xx. die Sept'.

Pro Penestrinensi & Tusculanensi cardinalibus.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III. Pat. 17 Edw. III. p. 2. m. 26. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod, cum nuper concesserimus venerabilibus patribus, Penestrinensi & Tusculanensi, cardinalibus, passagium ducentorum saccorum lanæ, extra regnum nostrum ad partes exteras, absque subsidio & custumâ, nobis indè debitis, solvendis;

Nos, pro eo quod hujusmodi concessio nostra, prætextu aliquarum ordinationum, in ultimo parliamento nostro super hujusmodi passagio factarum, effectum sortiri non potest, concessimus eisdem cardinalibus, in recompensationem passagii supradicti, quadringentas libras, ad scaccarium nostrum percipiendas, videlicet, utrique eorum ducentas libras, de dono nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xx. die Septembris.

Per breve de privato sigillo.

Littera missa Regi Armeniæ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III. Claus. 17 Edw. III. p. 2. m 19. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Leoni, DEI gratiâ, Armeniæ Regi, consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. salutem, & super blasphemos Christiani nominis triumphare.

Serenitatis vestræ litteræ, nobis per ambassatores & nuncios vestros præsentatæ, ipsorumque circumspecta relatio, cui fidem petivistis adhiberi, cordi nostro dolorem & lætitiam intulerunt: turbat quidem nos intimè gravis infidelium persecutio, cui regnum vestrum subicitur, hostiliter, hiis diebus; set gaudemus quod contra prophanæ gentis perfidiam vos opponitis juxta vires: & reverà pungit interius mentem nostram, quod sic Christianorum fines, in CHRISTI contumeliam, non sine verecundiâ Catholicorum principum, invaduntur;

Et ad relevandum tanta discrimina noster valdè suspirat affectus; set guerræ graves & notoriæ, quas habemus, affectum in effectum producere non permittunt; ipsis tamen cessantibus faciemus, per DEI gratiam, quod decebit, sicut dictis nunciis vestris dici fecimus vivâ voce;

Quibus super hoc, nota vobis, sua fidelitas fidem adhibere credulam, ut credimus, impetrabit.

In victoriosis & longævis successibus Altissimus vos conservet.

Dat' apud London', xx. Sept'.

Bulla Clementis VI. Papæ, super attemptatis contra treugas.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Ex Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

CLEMENS episcopus, servus servorum DEI, carissimo in CHRISTO filio, Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem, & apostolicam benedictionem.

Nimis displicibiliter audivimus, hiis diebus, quod gentes & subditi tui, fili carissime, in mari & partibus maritimis, tam Britanniæ quam quibusdam aliis, treugas violantes, ad nonnullas agressiones & offensas hostiles proruperunt hactenus, postquam initæ fuerunt dictæ treugæ, ac prorumpere moliuntur; per quas, quantum in eis est, easdem infringere treugas periculosè non modicum asseruntur.

Sanè, cum nequaquam credamus talia de tuâ procedere conscientiâ, vel etiam processisse, regiam rogamus excellentiam, & in Domino attentiùs exhortamur, quatinùs eisdem gentibus & subditis mandet regalis providentia districtiùs & injungat, ut à talibus & similibus, per quæ treugæ prædictæ viderentur infringi quomodolibet, cessent penitùs & desistant; &, siqua in contrarium attemptata forsan fuerint, illa, quantum erit possibile, studeant revocare, cum carissimus in CHRISTO filius noster, Philippus, Rex Franciæ illustris, cui super similibus aliàs scripsimus, nobis idem rescripserit se facturum;

Nosque ad easdem partes Britanniæ, dilectum filium, magistrum Stephanum de Mulceone, decanum ecclesiæ Bituricensis, capellanum & nuncium nostrum, ad faciendum ibidem servari per utramque partem dictas treugas, & ad id compellendum censurâ ecclesiasticâ contradictores quoslibet, providerimus destinandum.

Dat' apud Villam Novam Avinionensis diœcesis, undecimo kal' Octobris, pontificatûs nostri anno secundo.

Sigillo avulso.

De præstatione, in Aquitania, concedendâ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Vascon. 17 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Nicholao de la Beche, senescallo suo Vasconiæ, salutem.

Quia per effusas expensas, quas in guerris nostris, pro defensione fidelium nostrorum, apposuimus, ærarium nostrum plurimum est exhaustum, & est rationi consentaneum ut, cum in hoc versetur ipsorum fidelium interesse, nobis de lucris eorum succurratur;

Et proptèr hoc volumus quod, in relevationem debitorum nostrorum, & faciliorem supportationem onerum, nobis incumbentium, duodecim denarii de librâ, de mercibus, & mercimoniis, & aliis rebus quibuscumque, in civitatibus, villis, & aliis locis mercatoriis, infra ducatum nostrum Aquitaniæ vendendis, & emendis, videlicet, sex denarii de emptore, & sex de venditore, per tres annos immediatè sequentes, ad opus nostrum, ex causis prædictis, leventur & colligantur;

Nos, de fidelitate & circumspectione vestrâ confidentes, assignavimus vos ad tractandum cum nobilibus, & aliis fidelibus nostris, dicti ducatûs de præstatione hujusmodi duodecim denariorum, nobis ibidem concedendâ, & dictam præstationem ex dictis causis imponendum, & ad denarios, indè provenientes ad opus nostrum colligi & levari faciendum, & contrarios & rebelles, in hâc parte, debitè puniendum & cohercendum, ad quæ, tenore presentium, vobis plenam concedimus & committimus potestatem.

In cujus, &c.

Dat' apud Westm', xxiii. die Septembris.

De tractando super præstatione duodecim denariorum de librâ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Vascon. 17 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis majori, juratis, & communitati suæ Burdegaliæ, salutem.

Quia per effusas, &c. *ut supra usque* ibi colligantur, & *tunc sic* assignavimus dilectum & fidelem nostrum Nicholaum de la Beche senescallum nostrum Vasconiæ, ad tractandum vobiscum ac nobilibus & aliis fidelibus nostris dicti ducatûs, &c. *ut supra usque* ibi concedend', & *tunc sic* & ad alia in commissione nostrâ inde per nos factâ faciend'.

Et ideò fidelitatem & affectiònem vestram attentè rogamus, quatinùs considerata urgenti necessitate nostrâ, & pro bono publico ac voluntate communi nostrâ & vestrâ, velitis super concessione dictæ præstationis cum dicto senescallo nostro benignè tractare, & ut nobis amicabiliter concedatur operam impendere efficacem;

Taliter vos habentes quod vestram affectionem, quam semper hactenus invenimus nobis gratam, debeamus meritò, commendare.

Dat' ut supra.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Majori, juratis, & communitati Aquen'.
Majori, juratis, & communitati de Leyburn.
Majori, juratis, & communitati de Sancto Machario.
Majori, juratis, centum paribus, & communitati Baion'.
Majori, juratis, & communitati de Sancto Emuliano.
Majori, juratis, & communitati de la Bort.
Probis hominibus villæ de Sancto Severio.

De informatione capiendâ super donationibus factis in Vasconiâ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Vascon. 17 Edw. III. m. 11. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Nicholao de la Beche, senescallo suo Vasconiæ, salutem.

Cum, ut accepimus, quamplures donationes excessivæ à nobis per importunitates petentium, & suggestiones minus veridicas & subdolas, in ducatu nostro prædicto sint per nos factæ, immò pocius à nobis extortæ; undè decepti sumus graviter & delusi.

Nos, supèr hoc volentes plenius informari, vobis mandamus quod, vocatis procuratoribus nostris & aliis de concilio nostro, super dictis donationibus omnibus in dictis partibus per nos factis, & causis earumdem, ac meritis donatariorum, & de valore rerum sic donatarum, videlicet, an plus & quanto plus valeant, quam valere suggerebantur, & qualiter & in quanto sic decepti eramus, vos, viis & modis quibus melius poteritis, diligentius informetis; & informationes hujusmodi nobis de tempore in tempus cum eas habueritis, unà cum bono avisamento vestro in hâc parte, in Angliam transmittatis.

Dat' apud Westm', xxiii. die Septembr'.

Per ipsum Regem & cons'.

De supervidendo numerum & apparatum armatorum in Vasconiâ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Vascon. 17 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Nicholao de la Beche, senescallo suo Vasconiæ, & constabulario suo Burdegaliæ, qui pro tempore fuerit, salutem.

Quia, ut asseritur, pecunia nostra in partibus Vasconiæ extitit pro guerrâ quandoque inprovidè dispensata, vobis mandamus quod priusquam solvantur ibidem vadia hominibus ad arma, vos, præfate constabularie, diligens scrutinium faciat, quod dicti homines equitaturam habeant, & armaturas sufficientes juxta modum antiquitùs usitatum: & ne decipiamur in numero armatorum, faciatis quod senescallus, constabularius, & marescallus excercitûs, ac vos, præfate constabularie, fac' plures & ad minus quolibet mense semel, supervidere numerum & apparatum armatorum & aliorum ad vadia nostra ibidem existentium, & fiat solutio vadiorum duntaxat pro numero armatorum & aliorum sufficientium sic invento, & tempore quo steterint in dictâ guerrâ.

Et ad deceptionem, quæ plerumque contingit in petendo restauro equorum, evitandam, volumus & vobis mandamus quod omnes equos qui juxta morem guerræ appreciari debent, statim in adventu suo fideliter æstimari, & certo signo per vos, præfate constabularie, ad hoc ordinando, signari, & omnia alia præmissa in formâ prædictâ faciatis.

Dat' apud Westm', xxiii. die Septembr'.

Per ipsum Regem & cons'.

De querelis & appellationibus ad Regem, ut ad Regem Franciæ, in Aquitania recipiendis & audiendis.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Vascon. 17 Edw. III. m. 10. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Johanni de Sordich, salutem.

Quia, juxta debitum suscepti regiminis, omnibus & singulis ad nos, ut ad Regem Franciæ, & superiorem dominum ducatûs Aquitaniæ, & partium adjacentium, querelantibus, provocantibus, & appellantibus, desideramus fieri plenè justitiæ complementum;

Nos, de vestris fidelitate & circumspectione providâ confidentes, ad recipiendum & audiendum omnes querelas, provocationes, & appellationes ad nos, ut Regem Franciæ, in dictis ducatu & partibus sic factas & interpositas, & imposterum faciendas & interponendas;

Et in omnibus causis querelarum, provocationum, & appellationum hujusmodi, tam criminalibus quam civilibus, cum emergentibus, incidentibus, & dependentibus, in & ab eisdem procedentis, citandum, cognoscendum, inhibendum, interloquendum, diffiniendum, exequendum, & ipsas secundum leges, foros, & consuetudines, dictarum partium, ac stilum & cursum curiæ nostræ Franciæ, fide debito terminandum;

Et omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis, & ea contingentibus, necessaria fuerint, etiam si mandatum exigant speciale, vobis, cum punitionis & cohertionis debitæ potestate, vices nostras committimus, donec eas duxerimus revocandas.

Et ideò vobis mandamus, quod circa præmissa facienda diligenter, solerter & fideliter, intendatis.

Damus autem omnibus archiepiscopis, episcopis, ducibus, comitibus, vicecomitibus, marchionibus, baronibus, senescallis, majoribus, præpositis, officialibus, ministris, & omnibus aliis fidelibus nostris, tam nobilibus quam popularibus, dictarum partium, tenore præsentium, in mandatis, ut vobis intendant & pareant in præmissis.

In cujus, &c. pro nostro beneplacito duraturas.

Dat' apud Westm', xxvi. die Septembris.

De magno sigillo liberato.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 20. d. in Turr. Lond.

MEMORANDUM, quod die Sancti Michaelis, videlicet, vicesimo-nono die Septembris, anno præsenti, vocatis coram domino Rege, in novâ camerâ suâ Westmonasterii, super aquam situatâ, tunc existente, magistro Johanne de Thoresby, & Johanne de Sancto Paulo, dominus Rex magnum sigillum suum, quod iidem Johannes, & Johannes, ac Thomas de Brayton, habuerunt in custodiâ, in quâdam bursâ sub sigillis ipsorum Johannis, Johannis, & Thomæ, inclusum, ab eisdem custodibus recepit:

Et idem sigillum, sic inclusum, Thomæ de Bello Campo, comiti War', liberavit:

Qui quidem comes bursam illam ibidem aperiri, & quinque cartas de pardonatione feloniarum, de mandato ipsius Regis, dicto sigillo consignari fecit, quibus consignatis idem sigillum præfato domino Regi liberavit:

Et idem dominus Rex, recepto ab eodem comite dicto sigillo, idem sigillum Roberto de Sadyngton, in præsentiâ ipsius comitis, ac dominorum, Bartholomæi de Burghersh, Roberti de Ferrariis, Reginaldi de Cobham, Egidii de Bello Campo, & aliorum de concilio & familiâ ipsius Regis, liberavit;

Qui quidem Robertus, præstito prius per eum sacramento de officio cancellarii benè & fideliter regendo & exercendo, ut est moris, dictum sigillum ab eodem domino Rege recepit; & sigillum illud, in dictâ bursâ inclusum, sigillo suo signatâ, abindè tulit:

Et primo die Octobris proximò sequente, apud Westm', bursam illam aperiri, & dictum sigillum ab eadem bursâ extrahi, & literas patentes, ac brevia clausa, eodem sigillo ibidem, in præsentiâ clericorum de cancellariâ ipsius Regis, fecit publicè consignari.

Super privilegiis villæ Liborniæ, de non derogando.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Vascon. 17 Edw. III. m. 9. in Turr. Lond.

REX, omnibus ad quos, &c. salutem. Sciatis quod licet nos, per literas nostras patentes, concesserimus dilectis & fidelibus nostris, Petro de Greyly vicecomiti Benangiarum & Johanni de Greyly capitaneo de Buche, quod ipsi, in auxilium reparationis, defensionis, & munitionis castrorum & fortalitiorum, ac aliorum locorum suorum, quæ in fronterâ inimicorum nostrorum situantur, capere possint de quibuslibet rebus venalibus & mercimoniis ad eorum loca & districtus venientibus, seu per eadem, causâ negotiandi, transeuntibus, sex denarios de librâ ab emptore, & sex denarios de venditore, juxta æstimationem seu valorem rerum & mercimoniorum prædictorum;

Vestræ tamen volumus patere notitiæ, quod nos, prætextu concessionis nostræ prædictæ, nolumus, nec intendimus, dilectos & fideles nostros majorem, juratores, & communitatem, villæ nostræ Liborniæ seu eorum aliquem onerare, nec privilegiis aut libertatibus quibus ante concessionem nostram prædictam, præfato Petro sic factam rationabiliter usi fuerunt, in aliquo derogare, set omnes libertates, franchesias, & privilegia, ipsorum, majoris, juratorum, communitatis, & habitatorum, villæ prædictæ, volumus perpetuò in suo robore permanere.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', iv. die Octobris.

Per petitionem de concilio.

De decimis aut procurationibus, ad partes transmarinas non mittendis.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 19. d. in Turr. Lond.

REX, dilecto sibi in CHRISTO, priori de Lewes, salutem.

Cum nuper prioratum prædictum & omnes alios prioratus, domos, terras, tenementa, & possessiones alienigenarum in Anglia, occasione guerræ inter nos & adversarios nostros Franciæ motæ, seisiri fecerimus in manum nostram; & postmodum dictum prioratum de Lewes vobis commiserimus custodiendum; ita quod de exitibus, proficuis, & emolumentis indè provenientibus, salvâ tantummodo rationabili sustentatione vestrâ, ac monachorum & servientum dicti prioratûs, nobis annuatim ad scaccarium nostrum respondeatur;

Ac jam intellexerimus quod vos, colore cujusdam mandati, vobis per superiorem vestrum in partibus transmarinis, de tribus decimis & procurationibus de dicto prioratu eidem superiori solvendis, directi, decimas & procurationes illas eidem superiori solvere nitimini, in nostri præjudicium & dampnum manifestum; eo quod si quicquam pro decimis & procurationibus hujusmodi de dicto prioratu solveretur, tantum nobis de exitibus & proficuis ejusdem prioratûs, dum in manu nostrâ sic fuerit, subtraheretur:

Nos, volentes indempnitati nostræ prospicere in hac parte, vobis districtè prohibemus, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, injungentes, ne aliquam summam pecuniæ, in auro aut argento, ad præfatum superiorem aut quemcumque alium, virtute alicujus mandati, aut injunctionis vobis per dictum superiorem vestrum aut aliundè facti, traducatis vel mittatis clam vel palam: nec procuratoribus, aut aliis ad vos causâ hujusmodi decimarum & procurationum à vobis percipiendorum aut levandorum, venientibus solvatis:

Et hoc sub forisfacturâ prædictâ nullatenus omittatis.

T. R. apud Westm', viii. die Octobr'.

Per ipsum Regem.

Consimilia brevia diriguntur prioribus subscriptis, sub eadem data; videlicet,

Priori de Pritelwell.
Priori de Castelacre.
Priori de Farle.
Priori de Clifford.
Priori de Horton.
Priori de Steyngate.
Priori de Bermundeseye.
Priori de Derby.
Priori de Theford.
Priori de Wangeford.
Priori de Bromholm.
Priori de Mendham.
Priori de Reynham.
Priori S'cæ Andreæ North'
Priori de Wenlok'.
Priori de Duddele.
Priori Sanctæ Elenæ in Insulâ Vectâ.
Priori de Monte Acuto.
Priori de Ponte Fracto.
Priori de Neuton Lungevyll'.

Bulla Clementis VI. Papæ, de captis, durante sufferentiâ, restituendis.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Ex. Orig in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

CLEMENS, episcopus, servus servorum DEI, carissimo in CHRISTO filio, Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem, & apostolicam benedictionem.

Pridèm expositum extitit coram nobis quod dudùm tractantibus & mediantibus, venerabilibus fratribus nostris, Petro, Penestrinensi, & Anibaldo, Tusculanensi, episcopis, apostolicæ sedis nunciis, inter te, carissime fili, & carissimum in CHRISTO filium nostrum, Philippum Regem Franciæ illustrem, receptis super guerris vestris sufferentiis, seu initis treugis hinc & indè, illisque pendentibus & durantibus;

Cùm dilectus filius, nobilis vir Radulphus de Monteforti, & quidam alii nobiles, qui cum ipso in exercitu præfati Regis Franciæ fuerant, in lectis de nocte quiescerent, posse morari securè sub confidentiâ sufferentiarum seu treugarum hujusmodi verisimiliter extimantes, quidam, vocatus Hugo de Wrocelesse, cum nonnullis aliis armatis de comitivâ dilecti filii, nobilis viri comitis de Narantone, latenter & subitò venientes, præfatos Radulphum, nobiles cum eo, ut præmittitur, existentes, nudos & inhermes violenter ceperunt, ipsosque secum ductos, captivos memorato comiti tradiderunt, qui eos, variis dampnis personarum & rerum affectos, &, quanquam etiam ab eodem Radulpho non modicam summam auræ pecuniæ habuisse ac recepisse dicatur, adhuc detinet miserabiliter captivatos.

Cùm autem præmissa, si eis suffragetur veritas, per regalem excellentiam minimè debeant tolerari, nec honori & decentiæ conveniant comitis supradicti, magnificentiam rogamus regiam, & in Domino attentiùs exhortamur, quatinùs super liberatione captivorum ipsorum, ac dampnorum reparatione prædictorum, per eundem comitem faciendis, sic piè, favorabiliter, & benignè, velit interponere regia prudentia partes suas, quod honestati & justitiæ, honorique regio, & ipsius decentiæ comitis satisfiat; nosque devotionem regiam exindè laudis & commendationis præconiis attollamus.

Dat' Avinion,' vii. id' Octobris, pontificatûs nostri anno secundo.

A. de Lavat.

Sigillo apulso.

De pensione, pro servitio Roberto d'Artoys impenso, solvendâ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Liberat. 17 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, thesaurario, & camerariis suis, salutem. Cum vicesimo die Decembris proximò præterito, de gratiâ nostrâ speciali, & pro bono servitio quod dilectus valettus noster, Druettus Godyn, consanguineo nostro Roberto d'Artoys defuncto, à longo tempore impendit, volentes dicto Druetto de sustentatione suâ congruâ, ad terminum vitæ suæ habendâ, providere;

Concesserimus pro nobis & hæredibus nostris, eidem Druetto viginti marcas, percipiendas singulis annis ad scaccarium nostrum, ad totam vitam suam, ad terminos Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales portiones, vel quousque sibi ad valorem indè in loco competenti fecerimus providere, prout in literis nostris patentibus, indè confectis, pleniùs continetur;

Vobis mandamus, quod eidem Druetto decem marcas, de termino Sancti Michaelis proximò præterito, de dictis viginti marcis, de thesauro nostro, solvatis juxta tenorem literarum nostrarum prædictarum.

Teste Rege apud Westm', xviii. die Octobris.

Ne quis infra regnum Angliæ deferat litteras, bullas, seu instrumenta aliqua, Regi & populo præjudicialia.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 12. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Kanciæ, salutem. Præcipimus tibi, firmiter injungentes, quod in singulis locis tam supra costeram maris quam àlibi, in ballivâ tuâ, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, nè quis cujuscumque statûs seu conditionis fuerit, sub gravi forisfacturâ nostrâ, infra regnum nostrum Angliæ deferat litteras, bullas, processus, seu instrumenta aliqua nobis seu populo nostro præjudicialia, seu quicquam aliud quod in læsionem coronæ & dignitatis nostræ, seu dicti populi præjudicium, cedere valeat, archiepiscopis, episcopis, abbatibus, prioribus, comitibus, baronibus, seu aliquibus aliis, sive fuerint indigenæ sive alienigenæ, in eodem regno nostro Angliæ liberanda; et quod nullus ea aliquo modo, sine mandato speciali, sub forisfacturâ prædictâ, recipere præsumat;

Et insuper diligens scrutinium indè, in locis in prædictâ ballivâ tuâ ubi expedire videris, super omnibus & singulis infra idem regnum nostrum Angliæ venientibus, facias;

Et omnes illos, quos contra proclamationem & inhibitionem prædictas, litteras, bullas, processus, seu instrumenta aliqua, seu quicquam aliud quod in nostri seu dicti populi nostri præjudicium, cedere valeat, deferentes inveneris, ea ab ipsis capias; & corpora hujusmodi deferentium capi & arestari, & in prisonis nostris salvò custodiri facias, donec aliud indè præceperimus: & nos tàm de litteris, bullis, processibus, & instrumentis prædictis, quàm de nominibus illorum, quos præmissâ occasione per te capi seu arestari contigerit, & aliorum de quibus tibi constare poterit contrarium in præmissis fecisse, in cancellaria nostrâ sub sigillo tuo, de tempore in tempus distinctè & apertè sine dilatione reddas certiores.

T. R. apud Westm', xx. die Octobr'.

Per concilium.

Eodem modo mandatum est vicecomitibus comitatuum subscriptorum;

Lincoln'.	*Sussex'.*
Norff'.	*Suth't'.*
Suff'.	*Somers'.*
Essex'.	*Dors'.*
Hertford'.	*Devon'.*
Surr'.	*Cornub', &*

Willielmo de Clynton' comiti Huntyngdon', constabular' Dovorr', & custodi Quinque Portuum, sub eadem data.

Bulla Clementis VI. Papæ, super redditibus ecclesiæ de Houghton, infra Dunolmensem diœcesin, disponendis.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Ex Litt. & Autogr. Edw. III. in Turr. Lond.

CLEMENS, episcopus, servus servorum DEI, venerabili fratri Ricardo, episcopo Dunolmensi, & dilectis filiis priori & archidiacono ecclesiæ Dunolmensis, salutem, & apostolicam benedictionem.

Solicitat nos cura continua quâ sumus universis orbis ecclesiis, ex debito servitutis apostolicæ, obligati, ut circa statum ecclesiarum ipsarum salubriter dirigendum totis studiis intendamus, & annuamus favorabiliter piis desideriis devotorum, per quæ Divini Cultûs augmentum, & scientiarum fructus, conspicimus provenire.

Exhibita siquidem nobis tua, frater episcope, nuper petitio continebat, quod in tuâ diœcese Dunolmensi est quædam parochialis ecclesia, in redditibus fertilis & habundans, & ad collationem episcopi Dunolmensis qui est pro tempore pertinens, quæ vocatur ecclesia de Hoghton, quæ cum vacavit hactenus ad importunam instantiam principum & magnatum regni Angliæ, qui fuerunt, personis curialibus, insufficientibus & levibus, qui redditus ipsius in lascivos & prophanos usus converterunt hactenus & convertunt, per episcopos Dunolmenses, prædecessores tuos, ad vitandum turbationem rogantium, retroactis temporibus est collata; quodque, si ecclesiam ipsam tempore tuo vacare contingeret, te id idem facere oporteret: propter quæ desideras quod redditus ipsius ejusdem ecclesiæ, ad Divini Cultûs augmentum & profectum reipublicæ, ac præfertim ipsarum partium, quæ viris litteratis plurimùm indigent, disponantur; videlicet,

Quod instituatur & ordinetur in ipsâ parrochiali ecclesiâ perpetua vicaria, cui pro portione, de ipsius ecclesiæ redditibûs, septuaginta marchæ sterlingorum annuæ assignentur, & quod perpetuus vicarius ipsius ecclesiæ habeat curam gerere animarum, jura episcopalia solvere, & omnia alia onera supportare; quodque de residuis redditibus ecclesiæ memoratæ, quinque præbendæ ordinentur, quarum una sit majoris valoris aliis, & ipsam habeat unus, qui sit rector ecclesiæ memoratæ, cui etiam mansum rectoris, qui nunc est, ejusdem ecclesiæ assignetur, & qui ad aliquem suscipiendum sacrum ordinem minimè astringatur; quique, de fructibus & redditibus præbendæ suæ hujusmodi majoris, debeat quatuor capellanis perpetuis, celebraturis perpetuò in ecclesiâ memoratâ pro incolumitate nostrâ & tuâ, & pro salute animarum omnium fidelium defunctorum, cuilibet, videlicet, ipsorum de centum solidis, dictæ monetæ, annis singulis, providere, & ad hoc faciendum, & complemendum teneatur se astringere proprio juramentò;

Quodque ipse rector, in casu in quo hujusmodi juramenti transgressor extiterit, sit à suâ præbendâ ipso facto privatus, qui quatuor capellani præfato rectori teneantur in omnibus, quæ ad divinum officium pertinent humiliter obedire.

Aliæ verò quatuor præbendæ, quarum quælibet annuatim valebit viginti quinque marchas hujusmodi sterlingorum, quatuor clericis & scolaribus, ydoneis, aptis, & studiosis debeant assignari, quorum duo in theologiâ, & alii duo in jure canonico vel civili, studebunt: et quilibet eorum in assecutione præbendæ quæ sibi assignabitur, jurabit ad Sancti DEI Evangelia, corporaliter manu tacta, fideliter scolasticis insistere disciplinis, ac solerter & curiosè studium continuare ac prosequi, quousque quilibet eorum in facultate, in quâ studuerit, fuerit doctoratus.

Quare tu, prædicte episcope, nobis humiliter supplicâsti ut, cum prædictæ

summæ, prout pro unoquoque prædictorum distinctæ sunt, juxta patriæ conditionem, cuilibet eorum sint congruæ & sufficientes, necnon fructus, redditus, & proventus, ipsius ecclesiæ parrochialis ad hæc omnia sufficere dinoscantur, ordinari ea omnia auctoritate Apostolicâ mandaremus:

Nos igitur, qui, inter cætera desideria cordis nostri, præcipuè affectamus ut prædictus Cultus Divinus ubilibet augeatur, fructusque scientiarum, ex quibus non solùm animarum salus, sed etiam temporalia commoda provenire noscuntur, ad Dei laudem & gloriam amplientur;

Et propterea, tua pia desideria, etiam profectum publicum concernentia, in hac parte complere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestræ, ut vos omnes, vel tu, frater episcope, cum altero vestrûm, fili prior, & archidiacone, prædicta omnia & singula, juxta præmissum modum, de fructibus, redditibus, & proventibus, ipsius parochialis ecclesiæ, si expedire videritis, super quo vestras conscientias oneramus, auctoritate Apostolicâ statuere & ordinare, illaque, ipsâ ecclesiâ quovismodo vacante, auctoritate prædictâ executioni mandare, necnon contradictores quoslibet & rebelles per censuram ecclesiasticam compescere, liberè valeatis, auctoritate prædictâ, tenore præsentium, duximus concedendum;

Non obstantibus quibusvis reservationibus Apostolicis, specialibus vel generalibus, factis de parrochiali ecclesiâ supradictâ, seu si aliqui super provisionibus, sibi faciendis, de hujusmodi ecclesiis vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus, speciales vel generales nostras, vel prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum, aut legatorum sedis Apostolicæ, litteras impetrârint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel aliàs quomodolibet, sit processum;

Quas litteras & processus, habitos per eosdem, ad ipsam parochialem ecclesiam volumus & decernimus non extendi, sed nullum per hoc eis, quoad assecutionem ecclesiarum & beneficiorum aliorum, præjudicium generari;

Et quibuslibet privilegiis, indulgentiis, & litteris Apostolicis, generalibus vel specialibus, quorumcumque tenorum existant, per quæ, præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri: & de quibus, quorumque totis tenoribus, de verbo ad verbum, in præsentibus specialis mentio sit habenda, seu si aliquibus, communiter vel divisim, à præfatâ sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem.

Dat' Avinion', ix. kalend. Novembr. pontificatûs nostri anno secundo.

Sigillo avulso.

De factis armorum non exerendis.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Essex', salutem. Præcipimus tibi, firmiter injungentes quod statim visis præsentibus, in locis infra ballivam tuam, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, nè quis sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, turneare, burdeare, justas facere, aventuras quærere, seu alia facta armorum exercere præsumat, sine mandato nostro speciali;

Et si quos, post proclamationem & inhibitionem hujusmodi, inveneris talia facta armorum exercere præsumentes, tunc eos, unà cum equis, armaturis, & aliis rebus suis sine dilatione arestari, & ipsos in prisonâ nostrâ salvò custodiri facias, quousque aliud à nobis habueris in mandatis.

Et de nominibus illorum quos sic arestari feceris, nobis sub sigillo tuo distinctè & apertè constare facias, hoc breve nobis remittens.

T. R. apud Langele iv. die Novembr.

Per ipsum Regem.

Consimilia brevia diriguntur singulis vicecomitibus per Angliam, sub eadem datâ

Bulla Clementis VI. Papæ, de provisione.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Ex. Orig. in Thesaur. Cur. Recept. Scacc.

CLEMENS, episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis decano Lichefeldensis, & magistro Matheo de Trevaur, ac Emyon Vap Jerweth, canonicis Assavensis, ecclesiarum, salutem, & apostolicam benedictionem.

Sedis apostolicæ circumspecta benignitas pensans providè merita singulorum, illos consuevit ecclesiasticis beneficiis potiùs honorare, quos litterarum scientia, vitæ ac morum honestas, & alia multiplicia virtutum merita, fidedignis testimoniis affirmata, sedis ejusdem gratiâ dignos reddunt.

Volentes itaque, dilecto filio, Johanni de Trevaur, canonico Bangorensi, magistro in artibus, & bacalario, ut asseritur, in theologiâ, de præmissis, aliisque multiplicium virtutum donis, apud nos laudabili testimonio commendato, horum intuitu, gratiam facere specialem, canonicatum ecclesiæ Bangorensis, cum plenitudine juris canonici, apostolicâ dicto Johanni auctoritate contulimus, & de illo etiam duximus providendum.

Præbendam verò, siqua in dictâ ecclesiâ tunc vacabat, vel cum vacaret, quam idem Johannes per se, vel procuratorem suum ad hoc legitimè constitutum, infra unius mensis spatium, postquam sibi, vel eidem procuratori, de illius vacatione constaret, duceret acceptandam, conferendam sibi, post acceptationem hujusmodi, cum omnibus juribus & pertinentiis suis, donationi apostolicæ reservavimus;

Districtiùs inhibentes, venerabili fratri nostro episcopo, & dilectis filiis capitulo Bangorensi, seu illi, vel illis, ad quem vel ad quos in eadem ecclesiâ præbendarum collatio, provisio, seu quævis alia dispositio pertinent, communiter, vel divisim nè de illâ interim, etiam ante acceptationem hujusmodi, nisi postquam eis constaret quod Johannes, vel procurator, prædicti illam nollent acceptare, disponere quoquomodo præsumerent;

Ac decernentes extunc irritum & inane, si secus super hiis à quoquam, quâvis auctoritate, scienter, vel ignoranter, contingerit attemptari, non obstantibus de certo canonicorum numero, & quibuslibet aliis ejusdem ecclesiæ statutis, & consuetudinibus contrariis, juramento, confirmatione sedis apostolicæ, vel quâcunque firmitate aliâ roboratis.

Aut si aliqui apostolicâ, vel aliâ quavis auctoritate, in eadem ecclesiâ in canonicos sint recepti, vel ut recipiantur insistant, seu si super provisionibus, sibi faciendis, de canonicatibus & præbendis, in dictâ ecclesiâ speciales, vel de beneficiis ecclesiasticis in illis partibus generales, dictæ sedis, vel legatorum ejus, litteras impetrârint;

Etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel aliàs quomodolibet sit processum; quibus omnibus, præterquam auctoritate nostrâ, in ecclesia ipsâ receptis, vel præbendas expectantibus in eadem, præfatum Johannem in ipsius prebendæ assecutione volumus anteferri: sed nullum per hoc eis, quoad assecutionem præbendarum & beneficiorum aliorum, præjudicium generari, seu si eisdem, episcopo & capitulo, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim, ab eadem sit sede indultum, quod ad receptionem, vel provisionem alicujus, minimè teneantur, & ad id compelli non possint;

Quodque de canonicatibus & præbendis ipsius ecclesiæ, aliisque beneficiis ecclesiasticis, ad eorum collationem, provisionem, seu quamvis aliam dispositionem, conjunctim, vel separatim spectantibus, nulli valeat provideri per litteras apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem;

Et qualibet aliâ dictæ sedis indulgentiâ generali, vel speciali, cujuscunque tenoris existat, per quam, nostris litteris non expressam, vel totaliter non insertam, effectus hujusmodi nostræ gratiæ impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quâ, cujusque toto tenore, habenda sit in eisdem nostris litteris mentio specialis: aut si dictus Johannes præsens non fuerit ad præstandum de observandis statutis & consuetudinibus ejusdem ecclesiæ solitum juramentum, dummodo in absentiâ suâ per procuratorem ydoneum, &, cùm ad ecclesiam accesserit, corporaliter illud præstet, seu quod canonicatum, sub expectatione præbendæ, in ecclesiâ Assavensi, auctoritate litterarum nostrarum, noscitur obtinere;

Quocirca discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus, quatinùs vos, vel duo, aut unus vestrûm, per vos, vel alium, seu alios, eundem Johannem, vel procuratorem suum, ejus nomine, exnunc auctoritate nostrâ in dictâ ecclesiâ Bangorensi recipi facientes in canonicum & in fratrem, stallo sibi in choro, & loco in capitulo ipsius ecclesiæ, cum plenitudine juris canonici, assignatis, hujusmodi præbendam, per nos, ut præmittitur, in eadem Bangorensi ecclesiâ reservatam, si tempore hujusmodi nostræ reservationis in dictâ ecclesiâ vacabat, vel extunc vacavit, aut quamprimùm illam inibi vacare contigerit, præfato Johanni, post acceptationem hujusmodi, cum omnibus juribus & pertinentiis suis, auctoritate prædictâ conferre & assignare curetis: inducentes eum, vel procuratorem suum prædictum pro eo, in corporalem possessionem hujusmodi præbendæ, ac jurium, & pertinentiarum ejus, & defendentes inductum, sibique facientes de ipsorum canonicatûs & præbendæ fructibus, redditibus, proventibus, juribus & obventionibus universis, integrè responderi:

Non obstantibus omnibus supradictis, seu si eisdem, episcopo & capitulo vel quibusvis aliis, comuniter, vel divisim, ab eadem sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem; contradictores auctoritate nostrâ, appellatione postpositâ, compescendo.

Dat' Avinion', xii. kal' Decembr', pontificatûs nostri anno secundo.

Plumbeo sigillo à filo canabeo pendente.

Ad Papam, de termino, ad tractandum de pace, prorogato: de treugâ violatâ; & contra provisiones.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 2. in Turr. Lond.

PAPÆ, Rex, &c. Receptis, cum omni reverentiâ, sanctitatis vestræ literis, per dilectum clericum nostrum magistrum Andream de Offord, nobis missis, super contentis in eis deliberationem habuimus diligentem.

Et quia tractatus pacis, inter nos & adversarium nostrum Franciæ, juxta formam treugæ fiendus, coram vobis non potest infra statutum terminum, videlicet, instans festum Natalis Domini, commodè terminari, ad vestri reverentiam & rogatum, dictum tractandi terminum, usque ad unum annum continuum, quantum ad nos attinet, duximus prorogandum, &, sub bonitatis & rectitudinis vestræ fiduciâ, solempnes nuncios, videlicet, dilectos & fideles nostros,

Henricum de Lancastriâ & Derbiæ, consanguineum nostrum carissimum,
Thomam de Bello Campo, Warwicæ,
Robertum de Ufford, Suffolciæ,
Willielmum de Clynton, Huntyngdon', } comites;
Bartholomeum de Burghersh, &
Thomam de Bradeston, } barones;
Magistros Willielmum de Norwico, decanum Lincolniæ,
Johannem de Offord, archidiaconum Eliensem, & alios;

propter hoc, cum potestate sufficienti, ad sanctitatis vestræ præsentiam providimus destinandos, qui, in vigiliâ diei Dominicæ in Ramis Palmarum, instantis Quadragesimæ, per Dei gratiam, illuc erunt: dùm tamen pars adversa dictæ prorogationi consenserit, & illuc ad dictum terminum suos solempnes nuncios, cum sufficienti potestate, quæ requiritur, duxerit transmittendos, ac literæ immunitatis & conductûs, aliàs tam per sanctitatem vestram, quam per dictum adversarium nostrum, pro nunciis nostris & alligatorum nostrorum, illuc mittendis, pridem factæ, sub eadem formâ vel meliori renoventur, & nobis cum celeritate accomodâ transmittantur, saltem usque ad finem prorogati termini duraturæ, ac de præmissis omnibus simul fuerimus redditi certiores.

Treugam verò prædictam hactenus bonâ fide servavimus, ac tenere & servare volumus in omnibus, ut debemus; &, si quæ per nostros attemptata fuerint indebitè contra eam, illa faciemus, prout convenit, debitè reformari;

Dùm tamen pars alia idem fecerit vice versâ: &, cum multa, præsertim in partibus Britanniæ, contra dictam treugam, per gentes partis alterius attemptata, & quædam execrabilia, etiam in præsentiâ legati vestri, pro meliori conservatione treugæ prædictæ illuc missi, sint, ut audivimus, perpetrata, quæ non sunt adhuc, juxta dictæ treugæ exigentiam, reformata, quinimo graviora sunt, ut dicitur, comminata; placeat vestræ clementiæ, pro reformatione sic attemptatorum, & observatione treugæ prædictæ, penes partem ipsam interponere cum efficaciâ sanctæ solicitudinis vestræ partes; & nos, juxta sacras exhortationes vestras, & pia vestra consilia, sic in hâc parte faciemus, duce Domino, quod incumbit, quòd in nobis non inveniet vestra sanctitas quod debeat rationabiliter inculpari.

Ad hæc, pater sanctissime, scire velit vestra maturitas quòd, contra provisiones vestras & sedis apostolicæ, nullas fecimus novitates, set duntaxat civili modo, etiam mitiùs quam dudum actum extitit, continuavimus quæ per celebris memoriæ progenitores nostros, Reges Angliæ, & præsertim dominum Edwardum avum nostrum, solempniter ordinata & statuta comperimus & realiter executa, sicut præfatus clericus noster vestræ beatitudini referre poterit vivâ voce; cui, si placet, super dicendis, in hâc parte, velitis fidem credulam adhibere.

Conservet, &c.

Dat' apud Westm', xxix. die Novembris.

Pro archiepiscopo Cantuariensi, de protectione.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Pat. 17 Edw. III. p. 2. m. 15. d. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Willielmo de Bohun, comiti Norhampton', consanguineo nostro carissimo, & Bartholomæo de Burgherssh, salutem.

Cum nos nuper, volentes tam securitati venerabilis patris, Johannis Cantuar' archiepiscopi, totius Angliæ primatis, ad diœcesim Norwicen', causâ visitationis suæ ibidem jure metropolitico excercendæ, profecturi, & exindè ad nos, pro magnis & arduis nostris & regni nostri negotiis, reversuri, quam conservationi pacis nostræ providere, susceperimus eum, homines, & res suas, in protectionem & defensionem nostras speciales, firmiter inhibentes nè quis eidem archiepiscopo, vel suis, in personis vel rebus, inferrent impedimentum aliquod vel gravamen:

Et quia datum fuit nobis intelligi, quod ad impediendum indebitè progressum suum, in visitatione suâ prædictâ, parata fuit armata potentia, in diversis locis in comitatibus Norff' & Suff', contra eum, in perturbationem pacis nostræ, & contra statuta & ordinationes nostra, & progenitorum nostrorum, ac proclamationes & inhibitiones nostras, in hac parte factas;

Et præceperimus vicecomiti nostro comitatuum prædictorum, quod in locis prædictis, & alibi in ballivâ suâ, tam infra libertates quam extra, ubi expedire videret, ex parte nostrâ publicè proclamari faceret, & firmiter inhiberi ne qui, cujuscumque statûs vel conditionis existerent, congregationes hominum armatorum aut aliorum suspectorum, seu conventicula illicita in dictis locis, seu alibi in ballivâ suâ, facerent vel fieri procurarent, nec quicquam in læsionem pacis nostræ, contra statuta, ordinationes, proclamationes, & inhibitiones prædicta præsumerent attemptare, & quos, post proclamationes & inhibitiones prædictas sic factas, inveniret contrarium facientes, caperet, & in prisonâ nostrâ salvò custodiri faceret, quousque de eis duceremus aliter ordinandum:

Ac jam, non sine gravi turbatione, intellexerimus quod, non obstantibus statutis, ordinationibus, proclamationibus, & inhibitionibus supradictis, quidam rebelles hujusmodi congregationes & conventicula illicita adhuc in dictis partibus, præsertim in locis ad quæ dictus archiepiscopus ex causâ prædictâ se divertit, ad impediendum armatâ potentiâ dictum processum suum, indiès faciunt, & facere comminantur in nostri contemptum & retardationem negotiorum nostrorum prædictorum, & violationem dicti mandati nostri manifestam:

Nos, præsumptuosam eorum audaciam, sic in nostri dedecus & contemptum & perniciosum aliorum exemplum, attemptatam, transire nolentes, sicut nec convenit, impunitam, assignavimus vos, conjunctim & divisim, ad proclamationes & inhibitiones prædictas, ex parte nostrâ, in quibuscumque locis comitatuum prædictorum ubi expedire videritis, tam infra libertates quam extra, in formâ prædictâ iteratò publicè fieri faciendum:

Necnon ad inquirendum, per sacramentum proborum & legalium hominum de comitatibus prædictis, tam infra libertates quam extra, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, de nominibus illorum qui hujusmodi congregationes, alligantias, & conventicula illicita, post dictas primas proclamationes & inhibitiones, sic facias, fecerunt:

Et tam ad eos, qui culpabiles inventi fuerint, quam alios, quos exnunc in læsionem pacis nostræ, & populi nostri commotionem, contrarium inveneritis facientes, attachiandum, insequendum, & arestandum, & prisonæ nostræ committendum, prout delicti qualitas exigit, & vobis visum fuerit expedire, & ad certificandum nos, de tempore in tempus, de nominibus illorum quos sic inveneritis delinquentes.

Et ideò vobis mandamus quod præmissa faciatis in formâ prædictâ.

Mandavimus enim vicecomiti nostro comitatuum prædictorum, quod ad certos dies & loca quos ei scire facietis, venire faciet coram vobis tot, &c. de ballivâ suâ, tam infra libertates quam extra, per quos, &c. & inquiri.

Et quod illos quos arestari feceritis & ei liberaveritis, à vobis & altero vestrûm, recipiat, & in prisonâ salvò custodiri faciat, quousque de eis aliter duxerimus ordinandum, vobisque & alteri vestrûm in præmissis pareat & intendat, sumpto ab hoc, si necesse fuerit, pro refrænandâ tantâ malitiâ, posse comitatuum prædictorum.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', xxix. die Novembris.

Per ipsum Regem.

Justitiarii assignantur ad puniendum violatores induciarum cum Scotis initarum.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Scot. 17 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, Gilberto de Umframvill comiti de Anegos, Henrico de Percy, Radulpho de Nevill, Mauritio de Berkele, Thomæ de Lucy, Johanni de Stryvelyn, Waltero de Creyk, Adæ de Bowes, Roberto de Maners, Gerardo de Wydrington, Roberto Bertrem, Johanni de Fenwyk, Roberto Darreys, Willielmo Heyron, Johanni de Coupland, Roberto de Reymes, & Hugoni Galon, salutem.

Sciatis quod, cum per litteras nostras patentes assignaverimus venerabilem in Christo patrem, R. Dunolm' episcopum, & vos, præfati comes, Henrice, Radulphe, Maurici, Thomas, Johannes de Stryvelyn, Waltere, & Adam, octo, septem, sex, quinque, quatuor, tres, & duos vestrûm, ad treugas inter nos & homines de Scotiâ, adversarios nostros, initas & firmatas, pro nobis & subditis nostris, in partibus marchiarum regni nostri Angliæ, & aliis locis in terris in dominio nostro in Scotiâ, custodiendum; & ad ea, quæ contra formam treugarum illarum per subditos nostros attemptata fuerint, emendandum & reformandum, & ad transgressores puniendum:

Et postmodum, ob certas causas, assignaverimus vos, præfati Roberte, Gerarde, Roberte, Johannes de Fenwyk, Roberte, Willielme, Johannes de Coupland, Roberte, & Hugo, octo, septem, sex, quinque, quatuor, tres, duos, & unum vestrûm, ad treugas prædictas in marchiis prædictis, unà cum præfato episcopo, & vobis præfati Gilberte, Henrice, Radulphe, Maurici, Thoma, Johannes de Stryvelyn, Waltere, & Adam, septem, sex, quinque, quatuor, tribus, duobus, & uno vestrûm, custodiendum, & ad omnia alia quæ pro conservatione treugarum illarum, & punitione dictorum transgressorum necessaria fuerint vel oportuna, faciendum:

Jamque intellexerimus quod diversi malefactores, se adinvicem de novo confœderantes, & treugas illas callidis machinationibus infringere nitentes, in marchiis & terris prædictis, nocte dieque, vagantur & discurrunt, trans-

gressiones, murdra, homicidia, roberias, latrocinia, deprædationes, incendia, & alia mala & facinora innumera, perpetrantes:

Et factis facinoribus prædictis, dominium & libertatem Philippæ Reginæ Angliæ de Tyndale, & dominium & libertatem venerabilis patris W. archiepiscopi Eborum, Angliæ primatis, de Extildesham, & villam nostram Berewici super Twedam, ingredientes, ibidem receptantur, moram ad voluntatem suam faciendo, & exindè redeundo ad marchias & terras prædictas, consimilia mala ibidem & locis adjacentibus perpetrando, & indies perpetrare non desistendo, in pacis nostræ læsionem, & populi nostri terrorem & commotionem manifestam, & contra formam treugarum prædictarum:

Nos, treugas illas inviolabiliter observari, & malitiæ dictorum transgressorum obviare, & punitiones debitas super hoc fieri, volentes, assignavimus vos, sexdecim, quindecim, quatuordecim, tresdecim, duodecim, undecim, decem, novem, octo, septem, sex, quinque, quatuor, tres, & duos vestrûm, justiciarios nostros ad inquirendum, per sacramentum proborum & legalium hominum de partibus prædictis, tam infra libertates quam extra, per quos rei veritas in præmissis meliùs sciri poterit, de transgressionibus, murdris, homicidiis, roberiis, latrociniis, deprædationibus, incendiis, & facinoribus prædictis, & de eorum fautoribus, & eis adhærentibus, & de aliis circumstantiis præmissa tangentibus, pleniùs veritatem:

Et ad omnes quos indè indictari contigerit, & alios quos mala prædicta inveneritis perpetrantes, insequendum, & per corpora sua arestandum & capiendum, & statim in judicium ducendum, indè allocuturos, & ad debitas punitiones & castigationes, & ad celeris justitiæ complementum, tam pro nobis quàm pro aliis, in hac parte conqueri seu prosequi volentibus, indè faciendum secundum legem & consuetudinem regni nostri Angliæ:

Et ideò vobis mandamus, quòd præmissa omnia & singula faciatis & expleatis in formâ prædictâ, facturi, &c. salvis, &c.

Mandavimus enim ballivis prædictæ Reginæ, de Tyndale, præfato archiepiscopo, & custodi villæ prædictæ, vel ejus locum tenenti ibidem, quod ipsi, & eorum quilibet, transgressores prædictos, dominia, libertates, & villam prædicta, ingredientes, cùm per vos, vel aliquem vestrûm, super hoc, ex parte nostrâ, fuerint præmuniti, sine dilatione capiant, & arestent, & eos vobis, vel alicui vestrûm liberent, justitiam subituros, sicut prædictum est.

Damus autem omnibus & singulis, de partibus prædictis, quorum interest, tenore præsentium, in mandatis, quod vobis, in præmissis faciendis & exequendis, assistant, pareant & intendant, cum per vos, sexdecim, quindecim, quatuordecim, tresdecim, duodecim, undecim, decem, novem, octo, septem, sex, quinque, quatuor, tres, & duos vestrûm, super hoc fuerint requisiti ex parte nostrâ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', primo die Decembris.

Per ipsum Regem & concilium.

Joh' de Gatesden capitaneus villæ de Brest constituitur.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III. Rot. Franc. 17 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Johanni de Gatesden, salutem.

Sciatis quòd nos, de fidelitate vestrâ & circumspectione providâ, pleniùs confidentes, constituimus vos capitaneum & custodem castri & villæ de Brest, ac vicecomitatûs de Lyoun in Britanniâ, quamdiu nostræ placuerit voluntati:

Ita quòd vos de eisdem, castro & villâ, & vicecomitatu, ac de victualibus, garnesturis ibidem, & omnibus aliis ad ea pertinentibus, curam & regimen habeatis, vice & nomine nostro, superiora, & de hiis omnibus & singulis, prout ad majus commodum nostrum, & honorem, ac salvationem & defensionem populi & terrarum nostrarum ibidem, meliùs noveritis, disponatis.

Damus autem universis & singulis fidelibus nostris in partibus illis, necnon vicecomitibus, præpositis, castellanis, ac aliis, ad fidem nostram & de amicitiâ nostrâ, in eisdem partibus, existentibus, tenore præsentium, in mandatis quòd vobis, tanquam capitaneo & custodi, castri, villæ, & vicecomitatûs, prædictorum, in omnibus, quæ ad salvam & securam custodiam castri, villæ, & vicecomitatûs, prædictorum, ac terrarum nostrarum ibidem, pertinent, intendentes, consulentes, respondentes sint & auxiliantes, quotiens & prout ipsis, & eorum alicui, scire feceritis ex parte nostrâ.

In cujus, &c.

Teste Rege, apud Westm', ii. die Decembris.

Per testimonium comitis Norht.

De proclamatione faciendâ, de falconibus & austurcis.

A.D. 1343. An. 17 Edw. III. Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 9. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomiti Norff' & Suff', salutem. Præcipimus tibi, sicut aliàs præcipimus, firmiter injungentes, quod in singulis locis in ballivâ tuâ ubi expedire videris, tam infra libertates quam extra, publicè proclamari facias, quod omnes illi, qui falcones, austurcos, vertinellos, & gestias portantes ante hec tempora ceperunt, vel imposterum capiant, eosdem falcones & austurcos, sub periculo quod incumbit, ad te deferant, tibi, per indenturam indè inter te & ipsos conficiendam, liberand' & salvò custodiend', quousque eosdem falcones & austurcos illis, qui eos vendicaverint, mandaverimus liberari:

Et omnes illos, quos, post proclamationem hujusmodi, per inquisionem per te faciendam, vel aliàs per informationem legitimam, tibi constiterit hujusmodi falcones vel austurcos, vertinellos & gestias portantes sic captos concelâsse, & eos penes se detinuisse, per corpora sua, unà cum falconibus & austurcis prædictis, sine dilatione capi & arestari, & salvò custodiri facias, quousque aliud à nobis indè habueris in mandatis: & hoc nullatenus omittas.

T. R. apud Theford', vi. die Decembr'.

Per litteram de secreto sigillo.

Consimilia brevia diriguntur singulis vicecomitibus per Angliam sub eâdem datâ.

De proclamatione faciendâ, de vinis.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III. Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 3. d. in Turr. Lond.

REX, vicecomitibus London', salutem. Præcipimus vobis firmiter injungentes, quod in civitate prædictâ, in locis ubi expedire videritis, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi faciatis, ne qui vina aliqua ad portum civitatis prædictæ ducta, sub forisfacturâ eorumdem, in celariis ponant vel vendant, seu aliàs elongent, antequam ea per dilectum valettum nostrum, Thomam de Colleye, cui officium gaugetti vinorum in regno nostro Angliæ concessimus, vel ejus locum tenentem in eâdem civitate, si præsens fuerit, ad dictum officium excercendum, debitè, prout moris est, gaugeantur;

Et si quæ vina in eadem civitate discarcata, post proclamationem & inhibitionem hujusmodi, antequam in formâ prædictâ gaugeantur, in celariis posita, vel aliàs vendita seu elongata inveneritis, tunc ea sine dilatione arestari & salvò custodiri faciatis, quousque aliud vobis indè duxerimus demandandum: & de vinis quæ sic arestaveritis, & de valore eorumdem, nos in cancellariâ nostrâ sub sigillo vestro, distinctè & apertè de tempore in tempus certificetis: & hoc sub incumbi periculo, nullatenus omittatis.

T. R. apud Westm', vii. die Decembr'.

Per litteram de secreto sigillo.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis sub eadem datâ, videlicet,
Majori & ballivis villæ de Kyngeston super Hull.
Majori & ballivis villæ Suth't'.
Ballivis villæ Magnæ Jernemuth'.
Majori & ballivis villæ Bristoll'.

Pro communitate civitatis Baionæ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III. Rot. Vascon. 17 Edw. III. m. 5. in Turr. Lond.

REX, senescallo suo Vasconiæ, & constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore fuerint, seu eorum loca tenentibus, salutem.

Supplicarunt nobis dilecti & fideles nostri major, jurati, centum pares, & communitas civitatis nostræ Baionæ, per petitionem suam coram nobis & concilio nostro exhibitam, ut, cum locus de Bearys civitati prædictæ sit contiguus, & in fronterâ quorumdam inimicorum nostrorum & civitatis prædictæ situatus, quem quidem locum, si iidem major, jurati, centum pares, & communitas in præsenti guerrâ in ducatu prædicto exortâ, contra hostiles inimicorum nostrorum aggressus, sumptibus suis propriis claudere, fortificare, & munire non fecissent, dispendium non modicum & civitatis prædictæ amissionis periculum, quòd absit, ex verisimilibus conjecturis evenisset, velimus eis locum prædictum de gratiâ nostrâ speciali concedere sibi, hæredibus, & successoribus suis tenendum:

Nos, ut ipsorum majoris, juratorum, centum parium, & communitatis,

quos in obsequiis nostris promptos semper invenimus & fideles, supplicationi consultius annuere valeamus, volentes per vos plenius certiorari, ut supplicationi hujusmodi absque dampno & præjudicio nostri & alterius cujuscumque annuere valeamus, ac de conditione & vero valore loci prædicti, quantum, videlicet, per annum in omnibus exitibus, tam per terram quam per mare, ac de aliis circumstanciis locum prædictum contingentibus;

Vobis mandamus quod, vocato procuratore nostro partium illarum ac aliis quorum interest, diligentem super præmissis & ea contingentibus faciatis inquisitionem, & de eo quod per inquisitionem hujusmodi inveniri contigerit, reddatis nos sub sigillo nostro, quo utimur in ducatu prædicto, distinctè & apertè sine dilatione certiores: hoc breve nobis remittentes.

T. R. apud Westm', viii. die Decembr'.

Per petitionem de cons'.

De custumis Burdegaliæ, duci Britanniæ solvi consuetis, solvendis.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Vascon. 17 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, dilectis & fidelibus suis, majori & juratis civitatis suæ Burdegaliæ, salutem.

Quia intelleximus quòd duces Britanniæ, qui fuerunt pro tempore, solebant & debent percipere certam custumam Burdegaliæ de mercatoribus, exindè vina vel alia mercimonia ducentibus, & ibidem habere receptores suos pro dictâ custumâ petendâ & recipiendâ, & ad brevia testimonialia, ibidem consueta, tradenda, per quorum ostensionem naves, venientes juxta costeram Britanniæ ibidem, tueri debent & salvari:

Nos, volentes jura dicti ducatûs Britanniæ, præsertim dùm idem ducatus sub nostrâ directione consistit, illæsa servare, vobis mandamus quòd in civitate prædictâ faciatis publicè proclamari, quod omnes mercatores & alii, qui solent & debent dictam custumam præstare, ipsam receptori dictæ custumæ, nostro, & Johannis ducis Britanniæ, consanguinei nostri carissimi, nomine deputato, vel deputando, sicut hactenus consuetum est, sub periculo quod incumbit, plenè solvant, ipsos ad hoc, prout justum fuerit, compellentes; ita quòd idem receptor de exitibus dictæ custumæ respondeat, sicut decet.

Dat' apud Westm', x. die Decembris.

Pro majore, juratis, & communitate civitatis Burdegaliæ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Vascon. 17 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, constabulario suo Burdegaliæ qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, salutem.

Supplicarunt nobis major, jurati, & communitas civitatis nostræ Burdegaliæ, ut cum teneamur eis in diversis & magnis pecuniarum summis, quas, ad rogatum senescalli nostri Vasconiæ, & constabularii nostri Burdegaliæ, qui pro tempore fuerunt, pro directione & expeditione arduorum negociorum nostrorum in ducatu nostro Aquitaniæ, nobis in urgenti necessitate nostrâ mutuarunt, prout per litteras dictorum senescalli & constabularii, vel ipsius senescalli, aut instrumenta sigillo curiæ Vasconiæ signata, plenius poterit apparere, velimus eis dictarum summarum solutionem seu assignationem jubere fieri competentem;

Nos, eorum supplicationi volentes annuere, prout decet, vobis mandamus quod, visis litteris & billis supradictis, & habitâ super dictis pecuniarum summis informatione pleniori, ac computato cum eisdem de eo quod vobis sic constare poterit civibus, & aliis habitatoribus dictæ civitatis, ex causâ prædictâ nos debere, ipsis & eorum cuilibet, solutionem seu assignationem de exitibus dicti ducatûs habere faciatis indilatè; recipientes ab eis litteras supradictas, ac litteras suas acquietanciæ, per quarum & harum ostensionem de eo quod sic solveritis, vobis in compoto vestro debitam allocationem habere faciemus.

T. R. apud Ditton', x. die Decembr'.

Per petitionem de cons'.

De procuratoribus, ad tractandum cum Rege Castellæ, assignatis.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Vascon. 17 Edw. III. m. 6. in Turr. Lond.

REX, universis, præsentes literas inspecturis, salutem. Sciatis quòd nos, de fidelitate & discretione, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis patris, episcopi Baionæ, Nicholai de la Beche, senescalli nostri Vasconiæ, Johannis de Shordich, Bernardi de Bearne, dicti Lespes, præpositi nostri Baionæ, magistri Dominici de Sancto Johanne presbiteri, & Johannis de Gistede procuratoris & consiliarii nostri in Vasconiâ, pleniùs confidentes;

Ad tractandum & concordandum pro nobis, & subditis nostris, cum magnifico principe domino Alfonso, Dei gratiâ, Rege Castellæ, ac deputandis ab eo, super discordiis & dissensionum materiis, exortis inter subditos ipsius Regis, præsertim homines maritimos sive marinarios, ac nostros subditos, saltem homines civitatis nostræ Baionæ, occasione dampnorum & injuriarum, hinc indè datorum & illatorum, amicabiliter decidendis, & super ipsis dampnis & injuriis paciscendis, transigendis, & componendis, necnon ad ligam & perpetuam amicitiam, & etiam treugas & guerræ sufferentiam, seu cessationem, inter ipsum Regem & suos subditos, & nos & nostros subditos ineundum, & ad ea, quæ sic tractata, concordata, pacificata, transacta, composita, & inita fuerint, quâcumque securitate firmandum, & ad omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis necessaria fuerint vel oportuna, etiam si mandatum exigant speciale, præfatis, episcopo, senescallo, Johanni, Bernardo, præposito, Dominico, & Johanni, sex, quinque, quatuor, tribus, & duobus eorum, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem;

Promittentes nos ratum & gratum habituros quicquid iidem, episcopus, Johannes, senescallus, Bernardus, præpositus, Dominicus, & Johannes, sex, quinque, quatuor, tres, vel duo ex ipsis, nomine nostro, fecerint in præmissis, & quolibet præmissorum. In cujus, &c.

Dat' apud Ditton', x. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Episcopo Baionæ, uni procuratorum prænuncupatorum, de ejusmodi onere assumendo.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.

Rot. Vascon. 17 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, venerabili in Christo patri, episcopo Baionæ, salutem.

De affectione gratâ, quam ad nos & directionem bonam negotiorum nostrorum, sicut ex laudabili testimonio didicimus, optinetis, grates vobis referimus speciales; &, ex sincerâ fidelitatis & prudentiæ vestræ fiduciâ, vos ad tractandum cum domino Rege Ispanniæ, super pace vel treugâ, inter fideles nostros de Baionâ, & subditos dicti Regis, super debatis & discordiis inter eos exortis, unà cum aliis, procuratorem nostrum constituimus specialem, prout in literis nostris patentibus, vobis indè confectis, pleniùs continetur; corditer vos rogamus quatinùs onus hujusmodi velitis assumere, &, ut pax fiat, nobis honorabilis, & fidelibus nostris proficua, pro viribus laborare.

Dat' apud Westm', xviii. die Decembris.

Consimiles litteræ ad Bernardum le Berne, procuratorum alterum.

A. D. 1343.—An. 17 Edw. III.

Rot. Vascon. 17 E. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo, Bernardo le Berne, dicto l'Espes, salutem. Quia, ex sincerâ fiduciâ, quam de probatâ vestrâ fidelitate & circumspectione providâ reportamus, vos ad tractandum, &c. *ut supra.*

Litteræ missæ in Britanniam, de gestu laudabili continuando.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.
Rot. Franc. 17 Ed. III. m. 4. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, ... episcopo de Corneivaille, salutem.

Fidelitatis vestræ constantiam, quam pro nostrorum, & illustris Johannis ducis Britanniæ, consanguinei nostri carissimi, jurium & honorum conservatione, ac defensione ducatûs Britanniæ, nobis & dicto duci magnanimiter & laudabiliter ostenditis, personæ vestræ periculis & rerum dispendiis non cedendo; gratam habuimus plurimùm & acceptam; gerentes in votis vobis uberem facere repensivam.

Et ideò corditer vos rogamus quod continuare velitis semper, cum excrescentiâ, laudabilem gestum vestrum, & mittemus vobis in proximo solatium & succursum, sicut, dilectus & fidelis noster, Almericus de Cliczon, quem ex hac causâ in Angliâ morari fecimus, pleniùs, cum venerit, vobis dicet, & vobis semper, cum res exegerit, succurremus, ita quod vos, & alii fideles nostri dictarum partium, gaudebitis, per DEI gratiam, sic pro nobis vos gessisse.

Dat' apud Westm', xxiii. die Decembris.

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Domino de Loheak.
Domino de Pount.
Johanni de Pount.
Willielmo de Corneivaill.
Juoni de Trezyguidy.
Capitaneo & communitati de Kempercorentyn.
Capitaneo & communitati de Kemperele.
Capitaneo & communitati de Henebond.
Capitaneo & communitati de Vanes.
Capitaneo & communitati de Reedoun.
Capitaneo & communitati de Garaunde.

De impositionibus, in ducatu Britanniæ, pro bono publico permittendis.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.
Rot. Franc. 17 Ed. III. m. 4. d. in Turr. Lond.

REX, venerabili in CHRISTO patri, ... episcopo de Kempercorentyn, salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Quia bona directio ducatûs Britanniæ, & ejus defensio contra inimicos nostros, & illustris Johannis ducis Britanniæ, consanguinei nostri carissimi, atque vestros inimicos, nobis admodum sunt votivæ, quas etiam vos & alios, faventes parti nostræ & dicti ducis, cordi confidimus optinere;

Fidelitatem & dilectionem vestram attentè rogamus quatinùs, cum, pro defensione necessariâ dictarum partium, quædam impositiones super mercimoniis & rebus venalibus illuc fiant, ut expedit, velitis benivolè permittere, & ulteriùs, prout opus fuerit, hominibus & subditis vestris injungere, & ad hoc alios animare, ut, pro bono publico, onus impositionum subeant prædictarum, ita quod, eorum exemplo, non retrahantur alii à præstatione hujusmodi, set potiùs ad hoc fortiùs animentur;

Et, per DEI gratiam, ad salvationem & honorem dictarum partium sic manum apponere curabimus adjutricem, quod omnes, nobis & dicto duci faventes ibidem, gaudebunt se talia pro nobis subiisse.

Dat' apud Westm', xxiii. die Decembris.

Eodem modo mandatum est subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Domino de Pont.
Filio domini de Pont.
Henrico de Nyvet.
Gullielmo de Viel Chastel.
Abbati & conventui de Kemperele.
Willielmo de Corneivaylle.
Olivero de Spynesfort capitaneo de Henbond.
Probis hominibus & communitati villæ de Kempercorentyn.
Probis hominibus & communitati villæ de Kemperele.
Probis hominibus & communitati villæ de Hedbond.

De navibus providendis, pro passagio hominum ad partes Britanniæ.

A. D. 1343. An. 17 Edw. III.
Rot. Franc. 17 Edw. III. m. 3. in Turr. Lond.

REX, dilecto & fideli suo Johanni de Monte Gomery, admirallo flotæ nostræ navium ab ore aquæ Thamisiæ versus partes occidentales, vel ejus locum tenenti, salutem.

Quia certum numerum hominum ad arma, armatorum, & sagittariorum ad partes Britanniæ, pro salvatione & defensione castrorum & terrarum nostrorum ibidem, mittere ordinavimus infra breve, vobis mandamus firmiter injungentes, quod viginti & quatuor naves competentes, videlicet, sexdecim apud portum de Dertmuth, & octo apud portum Suth't', sine dilatione congregari faciatis, ita quod eædem naves sint apud portus prædictos in crastino Circumcisionis Domini proximò futuro, promptæ & paratæ pro passagio hominum prædictorum ad partes supradictas.

Et hoc sicut de vobis confidimus, nullatenus omittatis.

T. R. apud Westm', xxiv. die Decembr'.

Per ipsum Regem.

De protectione pro venientibus ad justas apud Wyndesore.

A. D. 1344. An. 17 Edw. III.
Pat. 17 Edw. III. p. 2. m. 2. in Turr. Lond.

REX, universis & singulis comitibus, baronibus, vicecomitibus, ballivis, ministris, & aliis fidelibus suis, tam infra libertates quam extra, ad quos, &c. salutem.

Sciatis quod, cum, ad recreationem & solatium hominum militarium, qui in armorum excercitio delectantur, habere disposuerimus hastiludia, & justas generales, apud castrum nostrum de Wyndesore, die Lunæ proximò post festum Sancti Hilarii, proximò futurum;

Nos, volentes securitati omnium & singulorum, cujuscumque regionis sive nationis fuerint, illuc ex hâc causâ tunc venire volentium, providere, suscepimus omnes & singulos, tam milites, domicellos, ac scutiferos, cujuscumque regionis vel loci fuerint, sic venire volentes, servientes & bona eorum quæcumque, illuc veniendo, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, in salvum & securum conductum nostrum, ac protectionem & defensionem nostras speciales:

Et ideò vobis mandamus quod omnibus & singulis, sic venientibus, &c. *prout in cæteris de conductu literis.*

In cujus, &c. usque ad octabas Purificationis beatæ Mariæ Virginis, proximò futuras, duraturas.

Teste Rege, apud Ditton, primo die Januarii.

Ad Papam, pro episcopo Cicestrensi, de non gravando contra jura coronæ.

A. D. 1344. An. 17 Edw. III.
Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

PAPÆ Rex, &c. Inter solicitudines alias, quibus indies occupamur, illud est nobis cordi præcipuum, ut jura nostra regalia conservemus illæsa, & fideles nostros, præsertim in hiis quæ nostrum contingunt regimen, à noxiis præservemus.

Sanè, cum omnis & omnimoda cognitio causarum, civilium & criminalium, inter quascumque personas regni nostri Angliæ, ad forum & examen nostra notoriè pertineat & pertinuerit ab antiquo; nosque perturbantes & violantes pacem nostram, & procedentes ad arma, cujuscumque conditionis fuerint, debeamus jure nostro regio cohercere:

Et propter hoc, ad nos pridem delatâ querelâ quod nonnulli, tam clerici quam laici, contra venerabilem patrem, Robertum Cicestren' episcopum, versus ecclesiam suam Cicestr' modo pacifico venientem, temerè conspirantes, eidem episcopo vi & armis restiterunt, & graves & probrosas injurias intulerunt, & quosdam ex suis verberârunt, vulnerârunt, & alios enormiter pertractârunt, & literas ipsius episcopi, ad rogatum nostrum, decano & capitulo ipsius ecclesiæ, de orando DEUM pro nobis & expeditione nostrâ,

transmissas, dedignanter recipere recusârunt in nostri contemptum, & perturbationem pacis nostræ manifestam, & aliorum perniciosum exemplum :

Nos, nolentes, sicuti nec debuimus, tantæ temeritatis audaciam, contra nos & pacem nostram sic præsumptam, conniventibus oculis pertransire, misimus illuc justitiarios nostros ad inquirendum de præmissis, & ad dictum negotium, secundum legem & consuetudinem regni nostri Angliæ, fine debito terminandum ; qui, servato processu debito, contra præsumptores prædictos, tam absentes quam præsentes, ritè per omnia processerunt ;

Ac jam displicenter audivimus quod quidam conspirantium prædictorum, ad sanctam Romanam curiam accedentes, & molientes vestram illudere sanctitatem, & eam contra dictum episcopum per comenta callida provocare, vestræ clementiæ suggesserunt dictum episcopum eos ad examen traxisse vetitum, & contra eos, in curiâ nostrâ, in præjudicium jurisdictionis ecclesiasticæ, processus fieri procurasse :

Super quo scire velit vestra benignitas, quod præfatus episcopus ipsos ad vetitum examen non traxit, set, more majorum, super violentiâ, vi & armis contra pacem nostram factâ, & verberatione servientum suorum, debitum complementum justitiæ fieri postulavit, in præjudicium jurisdictionis ecclesiasticæ nichil penitus attemptando, quas, sicut experimento didicimus, nisus est hactenus defendere, & sanctam Romanam ecclesiam, & ejus nuncios, pro viribus revereri ;

Nos etiam libertatem & jurisdictionem ecclesiasticam semper tueri volumus, ut debemus, set jura coronæ nostræ regiæ, & cognitionem ad nos pertinentem, negligere non valemus, cum ad eorum defensionem astricti simus vinculo juramenti.

Quamobrem vestræ clementiæ votivis affectibus supplicamus, quatinùs præfatum episcopum, sinceræ devotionis & ordinati gestûs ac magnæ circumspectionis gratiâ conspicuum, ac ad parendum vestris ac sedis apostolicæ monitis & mandatis cum omni devotione paratum, habere velitis super sibi sic impositis misericorditer excusatum, ac, nostri consideratione, specialiùs commendatum, contra eum, occasione præmissâ, si placuerit, minimè procedentes, cum processus hujusmodi, nedum in nostri & curiæ nostræ vitupefium, set quodamodo in subversionem juris nostri regii, quo corona Angliæ in hoc casu à tempore, cujus contrarii memoria non existit, usa est pacificè & gavisa, manifestissimè redundaret, quod nobis & nostris foret, nec inmeritò, tædiosum.

Conservet, &c.

Dat' apud Wodestok, iii. die Januarii.

Pro eodem, ad cardinales.

A. D. 1344. An. 17 Edw. III.
Rot. Rom. 17 Edw. III. m. 1. in Turr. Lond.

VENERABILI in Christo patri, A. Dei gratiâ, Tusculanensi episcopo, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali, Rex, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cum omnis & omnimoda cognitio causarum civilium & criminalium, *&c. ut supra usque ibi*, ad sanctam Romanam curiam accedentes, *& tunc sic*, molientes domini Summi Pontificis illudere sanctitatem, & eam contra dictum episcopum per comenta callida provocare, eidem domino Summo Pontifici suggesserunt dictum episcopum eos ad examen traxisse vetitum, & contra eos in curiâ nostrâ, in præjudicium jurisdictionis ecclesiasticæ, fieri procurasse ;

Super quo eidem domino Summo Pontifici, pro eodem episcopo, nostras misimus literas excusatorias speciales, quia, reverà, idem episcopus nichil fecit in hac parte quod ad culpam sibi debeat rationabiliter imputari, set, secutus morem majorum, à tempore cujus contrarii non existit memoria observatum, pro verberatione & vulneratione servientum suorum consuetam justitiam fieri postulavit.

Quamobrem specialiter vos rogamus quatinùs penes dictum dominum Summum Pontificem, pro excusatione ipsius episcopi, velitis, consideratione nostri, interponere cum efficaciâ partes vestras, &, nè occasione præmissâ procedatur contra eum, quam poteritis opem ferre, præsertim cum idem processus juri nostro regio & cognitioni curiæ nostræ manifestissimè derogaret, quod nedùm nos, set totam communitatem regni nostri Angliæ nimis periculosè forsitan commoveret, cum conversationem pacis nostræ nobis videatur auferre.

Dat' ut supra.

Consimiles litteræ diriguntur cardinalibus subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

R. Sanctæ Mariæ Novæ diacono cardinali.

P. Sabinen', episcopo sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinali.

Littera missa Regi Portugaliæ.

A. D. 1344. An. 17 Edw. III.
Claus. 17 Edw. III. p. 2. m 7. d. in Turr. Lond.

MAGNIFICO principi, domino Alfonso, Dei gratiâ, Portugaliæ & Algarbiæ Regi illustri, consanguineo suo carissimo, Edwardus, eadem gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, & dominus Hiberniæ, salutem, & fœlicibus semper successibus habundare.

Lætâ manu recepimus serenitatis regiæ literas nobis missas, recitantes primò responsionem nostram, aliàs vobis factam, super complemento justitiæ, vestris subditis faciendo de pannis & bonis, ab eis per subditos nostros in portu de Brest, ut prætenditur, deprædatis; requisitione subjunctâ ut, quod tunc super restitutione dampnorum hujusmodi fieri mandavimus, compleri & exequi effectualiter faceremus ; adjecto quoque qualiter vos, per dominium vestrum, publicè præconizare fecistis nè qui, de potestate vestrâ, sub pœnâ capitis, subditis nostris inferre præsumerent injuriam sive dampnum, set eos, velut fratres, amicabiliter pertractarent, de faciendâ subditis nostris præconizatione consimili nos rogantes.

Et quidem affectionem gratam, quam ad nos & nostros in hoc vos habere conspicimus, plenis prosequimur actionibus gratiarum, votivi perficere quæ vobis fuerint placitura, & fomentum dilectionis ac communionem pacificam inter vestros & nostros subditos poterunt adaugere.

Et super hoc mandavimus consiliariis & ministris nostris, ut dictis dampnificatis vestris plenam & festinam facerent fieri justitiam cum effectu ; & quod in singulis locis, infra districtus nostros, ubi expedire viderint, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi nè quis, sub gravi forisfacturâ nostrâ, subditis vestris, quocumque loco, dampnum inferat vel gravamen, set ipsos, velut amicos & benivolos nostros speciales, omninò pertractent, & ab injuriis & violentiis, eisdem inferendis, pro viribus tueantur ; &, si quid eis forisfactum fuerit, id debitè faciant reformari.

Et, super hoc, subditis nostris civitatum Burdegaliæ, Baionæ, & aliorum diversorum locorum nostrorum, nostras literas misimus speciales.

Securitati vestræ regiæ annuat Altissimus dies prosperos & longævos.

Dat' apud Wodestok, viii. die Januarii.

Præceptum de proclamatione, pro subditis præfati Regis.

A. D. 1344. An. 17 Edw. III.
Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 7. d. In Turr. Lond.

REX, vicecomitibus London' salutem. Quia ex insinuatione magnifici principis, domini Alfonsi, Portugaliæ & Algarbiæ Regis illustris, recepimus quod ipse, de fomento pacis & communione pacificâ inter nostros & suos subditos multùm solicitus, per dominium & potestatem suam proclamationes fecit fieri publicas & urgentes, ne aliqui districtuales sui hominibus & subditis nostris in terrâ vel in mari dampnum, injuriam inferant vel gravamen, set eos, velut fratres, pro viribus protegant & pertractent; de proclamatione consimili, ex parte nostrâ faciendâ, corditer nos requirens;

Nos, dilectionem & communionem pacificam, quantum bono modo poterimus, habere cum omnibus affectuantes, & affectionem gratam dicti Regis plurimùm acceptantes, vobis præcipimus, firmiter injungentes, quod statim, visis præsentibus, in locis in civitate, ubi expedire videritis, publicè proclamari, & ex parte nostrâ faciatis firmiter inhiberi, nè mercatores, marinarii, aut alii subditi nostri quicumque, cujuscumque statûs fuerint aut conditionis, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterunt, hominibus aut subditis prædicti Regis, de dominio & terrâ suis Portugaliæ, in personis aut rebus suis, in terrâ vel in mari, dampnum, injuriam, molestiam, perturbationem, aliquod vel gravamen inferant, set eos potiùs protegant & defendant, & ut nostros benivolos & amicos benignè pertractent, &, si quid eis forisfactum fuerit, emendari & corrigi faciatis indilatè :

Et hoc nullatenùs omittatis.

Teste ut supra.

Consimilia brevia diriguntur subscriptis, sub eâdem datâ ; videlicet,

Majori & ballivis villæ de Sandwico.

Majori & ballivis villæ de Wynchelse.

Majori & ballivis villæ Suth't'.

Majori & ballivis villæ Bristoll'.

Majori & ballivis villæ de Dertemuth.

Pro Johanne duce Brabantiæ, de feodo suo solvendo.

A. D. 1344. An. 17 Edw. III.

Claus. 17 Edw. III. p. 2. m. 7. in Turr. Lond.

REX, thesaurario & baronibus de scaccario, ac camerariis suis, salutem.

Mandamus vobis quod, dilecto consanguineo & fideli nostro, Johanni duci Brabantiæ id, quod ei à retro est, de feodo suo mille & quingentarum librarum, quod ratione homagii sui, nobis nuper præstiti, à nobis percipit annuatim, vel ipsius ducis attornato in hâc parte, de thesauro nostro sine dilatione solvatis, vel ei aliàs competentem assignationem indè fieri faciatis.

Et factâ solutione vel assignatione hujusmodi, recipiatis à præfato duce vel ejus attornato prædicto, litteras suas acquietantiæ, quæ pro nobis & vobis sufficientes fuerint in hâc parte.

Teste Rege apud Westm', xv. die Januarii.

Per concilium.

INDEX LOCORUM.

A

B

C

D

E

M

N

O

P

Q

R

S

X

Y

Z

INDEX NOMINUM.

A

C

D

E

F

M

N

Q

R

S

T

Y

Z

VOLUMINIS SECUNDI FINIS.